BRANDON SANDERSON

KRALLARIN YOLU

FIRTINA IŞIĞI ARŞİVİ SERİSİ

BİRİNCİ KİTAP

AKILÇELEN kitaplar

BRANDON SANDERSON

KRALLARIN YOLU

FIRTINAIŞIĞI ARŞİVİ

Birinci Cilt

Türkçesi

Can Sevinç

AKILÇELEN kitaplar

AKILÇELEN KİTAPLAR
Yuva Mahallesi 3702. Sokak No: 4 Yenimahalle / Ankara
Tel:+90-312 396 01 11 (pbx) Faks: +90-312 396 01 41
www.akilcelenkitaplar.com
bilgi@akilcelenkitaplar.com
Yayıncı Sertifika No: 12382
Matbaa Sertifika No: 13987

Kitabın Özgün Adı ve Yazarı: THE WAY OF KINGS, Brandon Sanderson

İç görseller: Isaac Stewart, Ben McSweeney ve Greg Call.

ISBN: 978-605-5381-30-1

Ankara, 2014

Türkçesi : Can Sevinç
Redaktör : Özgür Mutlu, Ali Kutlu Durşen
Yayına Hazırlık : Boğaç Erkan
Sayfa Düzeni : Emine Özyurt, Yeliz Akçay Tuna
Kapak Tasarımı : Mehmet Yaman
Baskı : Ayrıntı Basım Yayım ve Matbaacılık Ltd. Şti.
28. Cadde, 770. Sokak No: 105/A
İvedik Organize Sanayi
Yenimahalle/Ankara

Kapak ve Genel Tasarım:

lodos
Business Design & Development

Kelimelere sığdırmak için
Fazla sabırlı
Fazla nazik
Ve fazla mükemmel olan
Emily'ye.
Ben hâlâ deniyorum.

TEŞEKKÜRLER

Kralların Yolu'nun ilk müsveddesini 2003'te bitirdim ama kitabın bölümleri üzerinde çalışmaya 90'ların sonlarında başlamıştım. Bu romanın temaları beynimde daha da gerilere gitmekte. Hiçbir kitabım daha uzun süre pişmedi; bu romanı inşa etmek için on yıldan fazla zaman harcadım. Bu nedenle de bana pek çok kişinin yardımcı olmuş olması bir sürpriz değil. Her birine değinmek imkânsız olur; hafızam o kadar iyi değil. Ancak en derin teşekkürlerimi sunmak istediğim bazı önemli kişiler var.

İlk başta bu kitabın adanmış olduğu karım Emily geliyor. Bu romanın gerçekten tamamlandığını görmek için kendinden çok büyük fedakârlıklarda bulundu. Bu sadece taslağı okuyup önerilerde bulunmakla sınırlı değil, uzun yazma zamanları boyunca kocasından feragat etmeyi de içeriyor. Eğer siz okuyucularım onunla karşılaşma şansını bulursanız, biraz minnettarlık göstermeniz yerinde olabilir. (Çikolata seviyor.)

Her zamanki gibi, mükemmel editörüm ve temsilcim -Moshe Feder ve Joshua Bilmes- bu roman üzerinde oldukça çok çalıştılar. Özel olarak belirtmek gerekir ki, yazarları 400 bin kelimelik canavarlar teslim ettiği zaman Moshe'ye fazladan ödeme yapılmıyor. Ama tek kelime şikâyet etmeksizin romanı yayına hazırladı; şu anda elinizde olan kitaba dönüşmesindeki yardımına paha biçilemez. Ayrıca F. Paul Wilson'ın da tıbbi sahnelere göz atmasını sağlayarak, kitaba büyük bir katkıda bulundu.

Ayrıca özel teşekkürler sırf iyiliğinden dolayı bu kitabı okuyarak satır editörlüğü yapmış olan zamanımızın en büyük editörlerinden biri Harriet McDougal'a gidiyor. Zaman Çarkı hayranları onu Robert Jordan'ı keşfeden, editörlüğünü yapan ve sonra da onunla evlenen kişi olarak tanıyacaktır. Bu günlerde Zaman Çarkı dışında pek editörlük yapmıyor, bu yüzden burada onun yardım ve görüşlerini almış olmaktan dolayı onur ve şeref

duyuyorum. Onunla çalışan Alan Romanczuk'a da yayına hazırlama işini kolaylaştırmış olduğu için teşekkür etmek gerek.

Tor Yayıncılık'taki Paul Stevens'ın çok büyük yardımları oldu. Kitaplarım için kurum içindeki irtibat noktamız olmuş ve hayret verici bir iş çıkarmıştır. Moshe ve ben onun yardımına sahip olabildiğimiz için şanslıyız. Benzer şekilde sanat yönetmeni Irene Gallo da, kitaptaki resimler ile bir takım çılgın şeyler yapmak isteyen müdahaleci bir yazarla muhatap olurken mükemmel derecede yardımcı ve sabırlı olmuştur. Irene, Justin Golenbock, Greg Collins, Karl Gold, Nathan Weaver, Heather Saunders, Meryl Gross ve Tor Yayıncılık'taki tüm ekibe çok teşekkür ediyorum. Bu kitabın yayımlanmasına kadar halkla ilişkiler uzmanım olan (ve şimdilerde ise isminin sonuna fazladan birkaç harf eklemeye çalışmakta olan) Dot Lin'in de sadece tanıtımda değil, bana New York'tan önerilerde bulunarak ve beni teşvik ederek müthiş bir yardımı olmuştur. Hepinize teşekkür ediyorum.

Resimden bahsetmişken, bu kitabın iç resimlerinin bir epik fantezide normalde bulacağınızdan çok daha geniş olduğunu fark edebilirsiniz. Bu Greg Call, Isaac Stewart ve Ben McSweeney'nin olağanüstü çabaları sayesinde oldu. Resimleri doğru yapabilmek için taslakları tekrar tekrar çizerek çok çalıştılar. Ben'in Shallan'ın eskiz defteri sayfaları resmen güzel; benim en iyi hayallerim ile onun sanatsal yorumunun bir birleşimi. Mistborn romanlarının da iç resimlerini yapmış olan Isaac, ondan mantık sınırları içinde beklenebilecek olanın çok ötesine geçti. Bu roman için çetin teslim tarihleri ve gece geç saatler standarttı. Övülmeyi hak ediyor. (Eğer merak ediyorsanız bölüm simgeleri, haritalar, renkli dış sayfalar ve Navani'nin not defteri sayfaları ondan geldi.)

Her zaman olduğu gibi, yazım grubumun da inanılmaz faydası oldu. Üyeleri arasına birkaç alfa ve beta okuyucular da katılmıştır. Herhangi bir sıralama olmaksızın bunlar: Karen Ahlstrom, Geoff ve Rachel Biesinger, Ethan Skarstedt, Nathan Hatfield, Dan Wells, Kaylynn ZoBell, Alan ve Jeanette Layton, Janci Olds, Kristina Kugler, Steve Diamond, Brian Delambre, Jason Denzel, Michelle Trammel, Josh Walker, Chris King, Austin ve Adam Hussey, Brian T. Hill ve şu adını düzgün yazamadığım Ben denilen adam. Eminim ki bazılarınızı unuttum. Hepiniz muhteşem insanlarsınız ve yapabilseydim sizlere birer Parekılıcı[1] verirdim.

Of. Bu epik bir teşekküre dönüşüyor. Ama hâlâ anılması gereken birkaç kişi var. Bu kelimelerin yazılışı tam olarak Kaçınılmaz Peter Ahlstrom'u kişisel asistanım, yazınsal yardımcım ve fazladan beynim olarak tutmamın birinci yıldönümüne denk geliyor. Eğer daha önceki kitaplarımın teşekkür sayfalarına bakarsanız onun her zaman orada olduğu göreceksiniz. Yıllardır çok sevgili bir arkadaşım ve işlerimin yandaşı olmuştur. Bugün kitabın son prova okumasını halletmek için sabah saat üçte kalktı. Bir daha onu bir toplantıda görürseniz ona bir kalıp peynir alın.

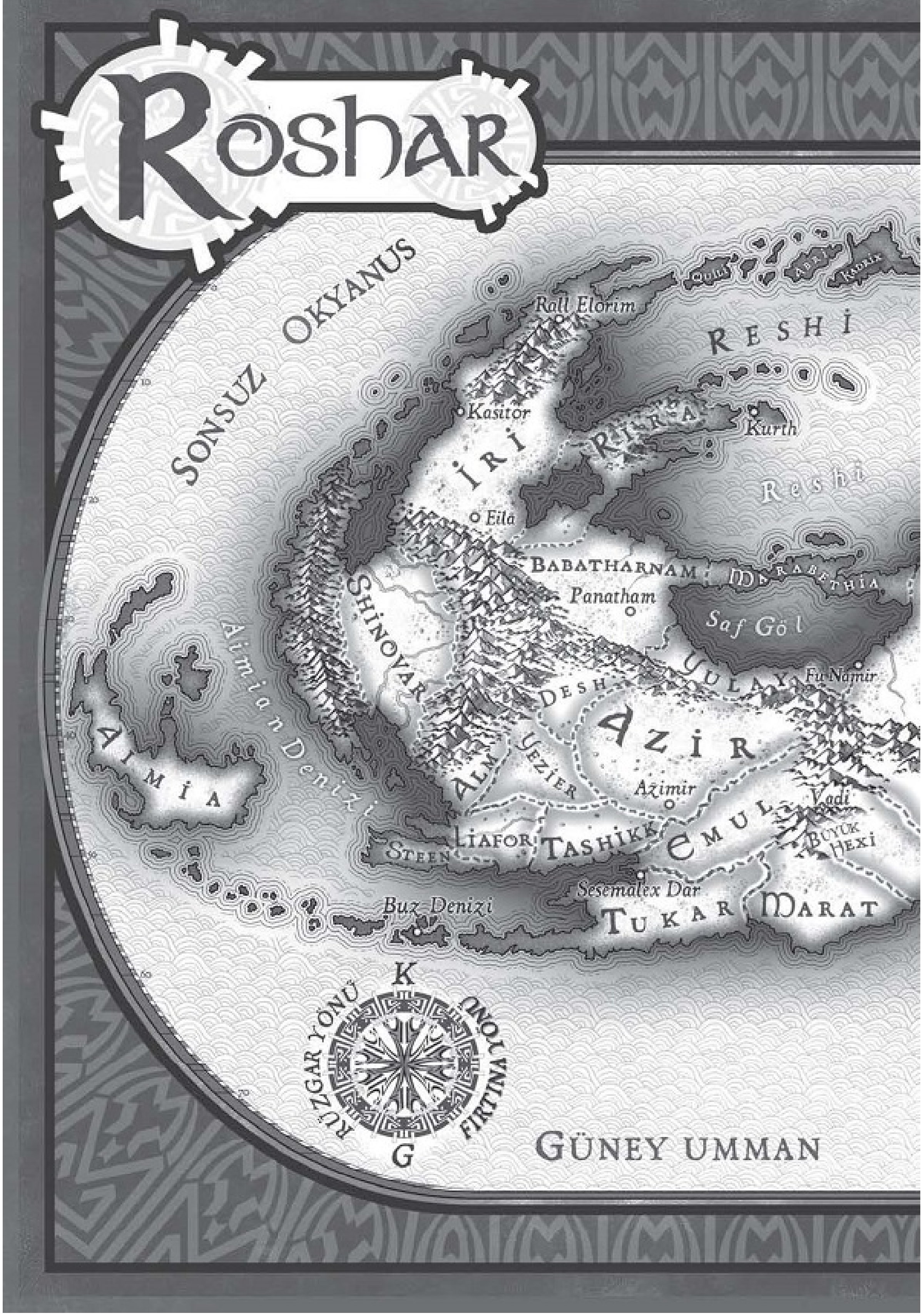
Ayrıca eğer Tom Doherty'e bu kitabı yazmanın yanıma kâr kalmasına izin verdiği için teşekkür etmezsem ihmalkârlık etmiş olurum. Bu romanın bu kadar uzun olmasını mümkün kılan Tom'un bu projeye olan inancıydı ve Michael Whelan'ın kapağı yapmasını sağlayan da Tom'dan gelen kişisel bir telefondu. Tom burada bana büyük olasılıkla hak ettiğimden daha fazlasını verdi; bu roman (övündüğü uzunluğu ve içerdiği çizim ve resimlerin sayısı ile) pek çok yayıncının son hızla koşarak kaçmasına neden olacak türden. Tor'un sürekli olarak böyle müthiş kitaplar yayımlamasının sebebi bu adam.

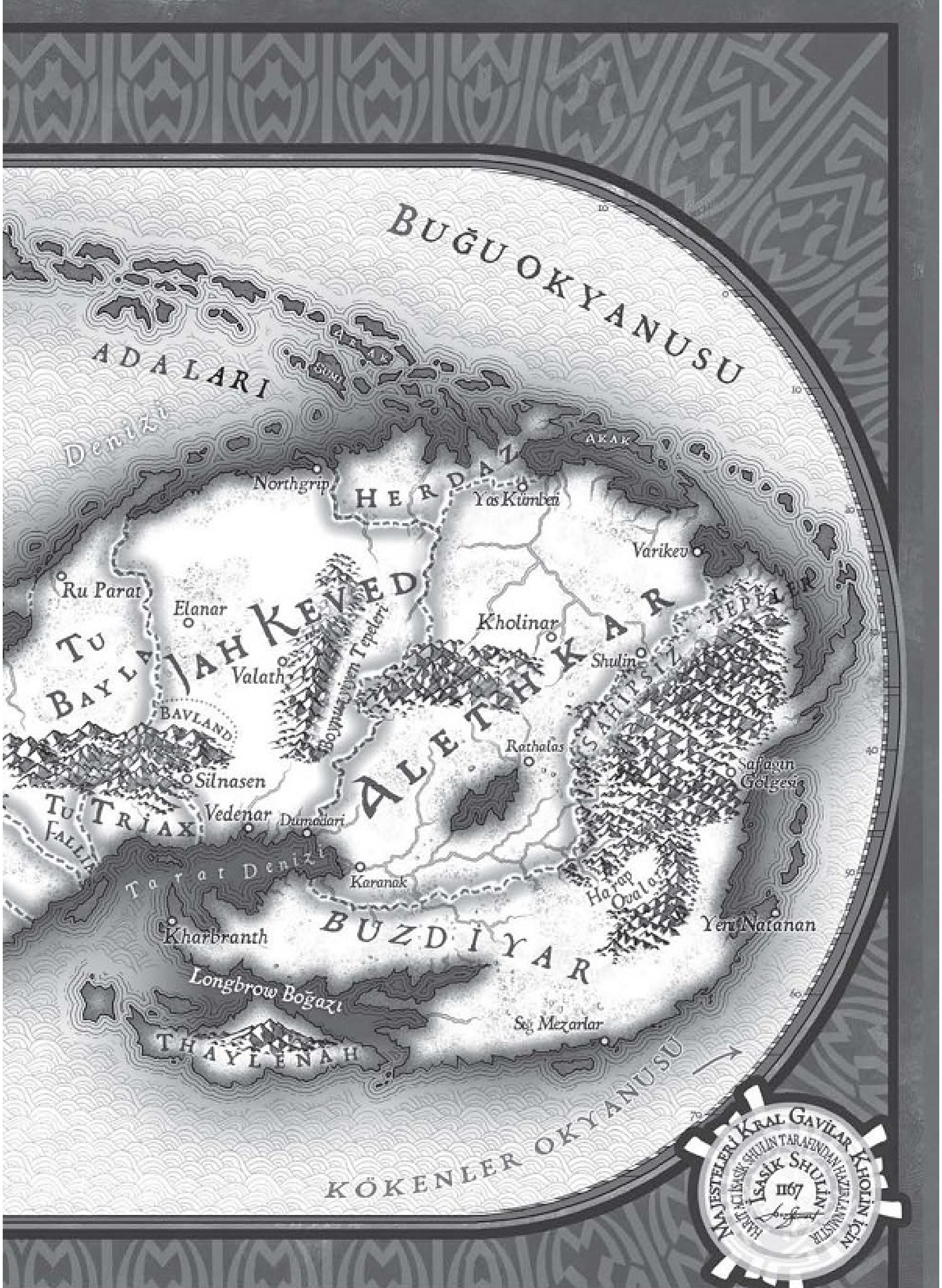
Son olarak, Michael Whelan'ın muhteşem kapağı hakkında birkaç söz. Hikâyeyi duymamış olanlarınız için, fantezi romanları okumaya (ve hatta ilk başta bir kitap okuyucusu olmamın nedeni de aynı) gençliğimde güzel bir Michael Whelan kapak resmi sayesinde başlamıştım. Bir kitabın gerçek ruhunu bir resim ile yakalamada eşsiz bir yeteneği var; her zaman onun kapağına sahip olan bir romana güvenebileceğimi biliyordum. Hep bir gün kendi kitaplarımdan birinin üstünde onun resminin olmasını hayal ettim. Bu asla elde edemeyeceğim bir şeye benziyordu.

Bunun en sonunda gerçek olmuş olması (hem de bu kadar uzun zamandır üzerinde çalışmakta olduğum kalbimin romanında) inanılmaz bir şeref.

KRALLARIN

YOLU

Roshar
SONSUZ OKYANUS
Rall Elorim
RESHİ
Kasitor
Kurth
İRİ
Resh
Eila
BABATHARNAM
Panatham
MARABETHIA
Saf Göl
SHİNOVAR
Aimian Denizi
Fu Namir
AİMİA
DESH
AZİR
YEZİER
ALM
Azimir
Vadi
STEEN
LIAFOR
TASHİKK
EMUL
BÜYÜK HEXİ
Sesemalex Dar
Buz Denizi
TUKAR
MARAT
K
RÜZGAR YÖNÜ
FIRTINA YÖNÜ
G
GÜNEY UMMAN

Buğu Okyanusu
Adaları
Denizi
Akak
Northgrip
Herdaz
Yas Kümbet
Varikev
Ru Parat
Elanar
Jah Keved
Kholinar
Tepeler
Tu Bayla
Valath
Alethkar
Shulin
Bavland
Rathalas
Silnasen
Şafağın Gölgesi
Tu Triax
Vedenar
Dumadari
Tarat Denizi
Karanak
Harap Ovalar
Kharbranth
Buzdiyar
Yeni Natanan
Longbrow Boğazı
Sığ Mezarlar
Thaylenah
Kökenler Okyanusu
Majesteleri Kral Gavilar Kholin İçin
İsasik Shulin
1167

FIRTINAIŞIĞI ARŞİVİ

ÖN SÖZ

Kalak, kayalık bir sırtın etrafından dolaştı ve ölmekte olan bir fırtınatortusu gövdesinin önünde tökezleyerek durdu. Devasa taştan yaratık göğsündeki kaburgaya benzeyen çıkıntılar çatlamış ve kırılmış hâlde yan yatıyordu. Canavarın granit omuzlarından çıkan uzuvları anormal uzunluktaydı ve belli belirsiz iskeletsel bir şekle sahipti. Gözleri, ok başına benzeyen kafasında sanki taşın derinliklerinde yanan bir ateş tarafından oluşturulmuş gibi duran iki derin kırmızı noktaydı. Soldular.

Tüm bu yüzyıllardan sonra bile bir fırtınatortusunu bu kadar yakından görmek Kalak'ı ürpertiyordu. Yaratığın eli bir adamın boyu kadar uzundu. Bunlara benzer eller tarafından öldürülmüştü ve bu hiç hoş bir şey değildi.

Gerçi elbette, ölmek nadiren hoştu.

Savaş alanı boyunca yolunu daha dikkatle seçerek yaratığın etrafından dolaştı. Ova deforme olmuş taş ve kayalardan oluşan bir yerdi; etrafında doğal sütunlar yükseliyordu, cesetler yerlere saçılmıştı. Burada çok az bitki yaşıyordu.

Taş sırtlar ve tepelerde sayısız yara izleri vardı. Bazıları parçalanmıştı; Dalgabağlayanların savaşmış olduğu patlatılmış kesimlerdi. Ara sıra da, savaşa katılmak için fırtınatortularının kendilerini taştan koparmasıyla oluşmuş, tuhaf ve düzensiz şekilli oyukların yanından geçiyordu.

Etrafında pek çok ceset vardı ve bunların bir kısmı insan olanlara, bir kısmı da insan olmayanlara aitti. Kanlar birbirine karışıyordu. Kırmızı. Turuncu. Eflatun. Her ne kadar etrafındaki cesetler artık kımıldayamaz olsalar da, ayırt edilmesi güç bir ses bulutu havada asılıydı. Acı iniltileri,

keder çığlıkları. Pek zaferin sesiymiş gibi görünmüyordu. Ara sıra dumanın kıvrılarak yükseldiği ot veya yanan ceset yığınlarından geçiyordu. Bazı yerlerde kayalar bile için için yanıyordu. Tozelçiler işlerini iyi yapmıştı.

Ama sağ kaldım, diye düşündü Kalak, eli göğsünde buluşma yerine doğru aceleyle ilerlerken. *Bu defa gerçekten de sağ kaldım.*

Bu tehlikeliydi. Öldüğü zaman geri gidiyordu, başka seçenek yoktu. Issızlık'tan sağ çıktığı zaman da geri gitmesi gerekiyordu. O korktuğu yere. O ateş ve acı yerine. Peki ya basitçe... gitmemeye karar verse?

Tehlikeli düşünceler, belki de haince düşünceler. Hızlanarak yoluna devam etti.

Buluşma yeri büyük bir kaya oluşumunun, göğe yükselen bir kulenin gölgesindeydi. Her zaman olduğu gibi, savaştan önce buluşma yerinin nerede olacağına onu birden birlikte karar vermişti. Sağ kalanlar buraya geleceklerdi. Acayip bir şekilde, diğerlerinden sadece biri onu bekliyordu. Jezrien. Diğerlerinin sekizi birden ölmüş müydü? Bu mümkündü. Bu defa savaş çok şiddetli olmuştu, en kötülerinden biriydi. Düşman gittikçe daha da azimli hâle geliyordu.

Ama hayır. Kalak kulenin tabanına yaklaşırken kaşlarını çattı. Yedi muhteşem kılıç burada gururla dikiliyordu, uçları taş zemine saplanmıştı. Her biri ustaca yapılmış bir sanat eseriydi; ahenkli bir tasarım içinde, yazı ve desen kakmalarıyla bezeliydi. Her birini tanıyordu. Eğer sahipleri ölmüş olsaydı, Kılıçlar kaybolmuş olurdu.

Bu Kılıçlar Parekılıcı'nın bile ötesinde güç taşıyan silahlardı. Bunlar eşsizdi. Kıymetliydi. Jezrien kılıç halkasının dışında, doğu yönüne bakarak dikiliyordu.

"Jezrien?"

Beyaz ve maviler içindeki şekil ondan tarafa baktı. Tüm bu yüzyıllardan sonra bile Jezrien genç görünüyordu; sanki otuzuncu yaşına anca girmiş bir adam gibiydi. Bir zamanlar güzel olan kıyafetleri islenmiş ve kanlanmış olsa da, kısa siyah sakalı düzgün bir şekilde kesilmişti. Kalak'a doğru dönerken kollarını arkasında kavuşturdu.

"Bu ne, Jezrien?" diye sordu Kalak. "Diğerleri nerede?"

"Gittiler." Jezrien'in sesi sakin, derin ve krallara yaraşırdı. Yüzlerce yıldır bir taç takmamış olsa bile, kraliyet tarzından kopamamıştı. Her zaman ne yapmak gerektiğini bilir gibiydi. "Bunu bir mucize olarak adlandırabilirsin. Bu defa sadece birimiz öldü."

“Talenel,” dedi Kalak. Eksik olan tek kılıç onunkiydi.

“Evet. Kuzey su yolunun oradaki geçidi tutarken öldü.”

Kalak başını sallayarak onayladı. Taln’m görünüşte imkânsız olan savaşları seçerek kazanma huyu vardı. Bunu yaparken ölmek gibi bir huyu da vardı. Şimdi geri dönmüş olmalıydı, Issızlıklar arasında gittikleri yere. Kâbusların yerine.

Kalak kendini titrerken buldu. Ne zaman bu kadar zayıf düşmüştü?

“Jezrien, bu sefer geri dönemem.” Kalak kelimeleri fısıldayarak ilerledi ve diğer adamın kolunu kavradı. *“Yapamam.”*

Kalak bu itirafla içinde bir şeylerin kırıldığını hissetti. Ne kadar zaman olmuştu? Yüzlerce, belki de binlerce yıllık işkence. Hesabını tutmak o kadar zordu ki. Her gün etine yeniden saplanan o kancalar. Kolundaki deriyi dağlayan, sonra yağları yakan, ondan sonra da kemiğe kadar giren o ateşler. Kokusunu alabiliyordu. Yaradan aşkına, kokusunu alabiliyordu!

“Kılıcını bırak,” dedi Jezrien.

“Ne?”

Jezrien silahlardan oluşan halkaya doğru başıyla işaret etti. “Seni beklemek için seçildim. Sağ kalıp kalmadığından emin değildik. Bir... bir karara varıldı. Yemin Sözleşmesi’nin sona ermesinin zamanı geldi.”

Kalak keskin bir dehşetin içine bıçak gibi saplandığını hissetti. “Bu ne anlama gelecek?”

“Ishar birimiz hâlâ Yemin Sözleşmesi’ne bağlı olduğu sürece bunun yeterli olabileceğine inanıyor. Bunun Issızlık döngülerini bitirme olasılığı var.”

Kalak ölümsüz kralın gözlerine baktı. Sollarındaki minik bir yığından siyah dumanlar yükseliyordu. Arkalarında ölmekte olanların iniltileri yakalarını bırakmıyordu. Orada, Jezrien’in gözlerinde, keder ve ıstırabı gördü Kalak. Hatta belki de korkaklığı. Pamuk ipliğine bağlı olarak uçurumdan aşağı sallanan bir adamdı o.

Yukarıdaki Yaradan adına, diye düşündü Kalak. *Sen de pes ettin, değil mi?* Hepsi etmişti.

Kalak döndü ve savaş alanının bir bölümüne yukarıdan bakmakta olan alçak bir sırtın yan tarafına doğru yürüdü.

Ne kadar çok ceset vardı ve aralarında yaşayanlar yürüyordu. İlkel örtülerle sarmalanmış adamlar tunç başlı mızraklar taşıyordu. Aralarında sıralanmış olan diğerleri parlayan takım zırhlar içindeydi. Bir grup

yürüyerek geçti; şaşırtıcı derecede karmaşık olan güzel gümüşten bir zırh içindeki güçlü bir şekil ile birlikte yürüyen dört tane yırtık pırtık tabakalanmış postlara ve adi derilere bürünmüş adam. Nasıl da tezat oluşturuyordu.

Jezrien yürüyerek yanına geldi.

“Bizi tanrısal olarak görüyorlar,” diye fısıldadı Kalak. “Bize güveniyorlar, Jezrien. Sahip oldukları tek şey biziz.”

“Parlayanlar var. Bu yeterli olur.”

Kalak başını salladı. “Buna bağlı kalmayacaktır. Düşman. Bunun üstesinden gelmenin bir yolunu bulacak. Bulacağını biliyorsun.”

“Belki.” Elçilerin kralı daha fazla bir açıklama yapmadı.

“Ya Taln?” diye sordu Kalak. *Yanan et. Ateşler. Acı. Tekrar ve tekrar ve tekrar ve tekrar...*

“On kişinin acı çekmesindense, bir kişi çeksin,” diye fısıldadı Jezrien. O kadar soğuk görünüyordu ki. Sanki gerisinde bu kara taklidi bırakan, şerefli ve sadık bir adamın üstüne düşen ısı ve ışığın yarattığı bir gölge gibi.

Jezrien kılıçlar halkasına geri yürüdü. Sisten beliren nemle kaplı kendi Kılıcı Jezrien’in elinde oluştu. “Karar verildi, Kalak. Kendi yolumuza gideceğiz ve birbirimizi aramayacağız. Kılıçlarımız bırakılmak zorunda. Yemin Sözleşmesi şimdi sona eriyor.” Kılıcını kaldırdı ve diğer yedisiyle birlikte taşa sapladı.

Jezrien kılıca bakarak tereddüt etti, sonra başını eğdi ve sırtını döndü. Sanki utanmış gibi. “Bu yükü kendi arzumuzla seçtik. Eh, eğer arzu edersek bırakabiliriz de.”

“İnsanlara ne diyeceğiz, Jezrien?” diye sordu Kalak. “Onlar bu gün için ne diyecekler?”

“O kolay,” dedi Jezrien yürüyerek uzaklaşırken. “Onlara en sonunda kazandıklarını söyleyeceğiz. Bu yeterince kolay bir yalan. Kim bilir? Belki gerçekten de doğru çıkar.”

Kalak, Jezrien’in kavrulmuş manzara boyunca gidişini izledi. En sonunda kendi Kılıcını çağırdı ve diğer sekizinin yanında taşa sapladı. Döndü ve Jezrien’in gittiği yönün tersine doğru yürüdü.

Ama yine de, dönüp kılıçlar halkasına ve o halkanın tek açık noktasına bakmaktan kendini alamıyordu. Onuncu kılıcın girmiş olması gereken noktaya.

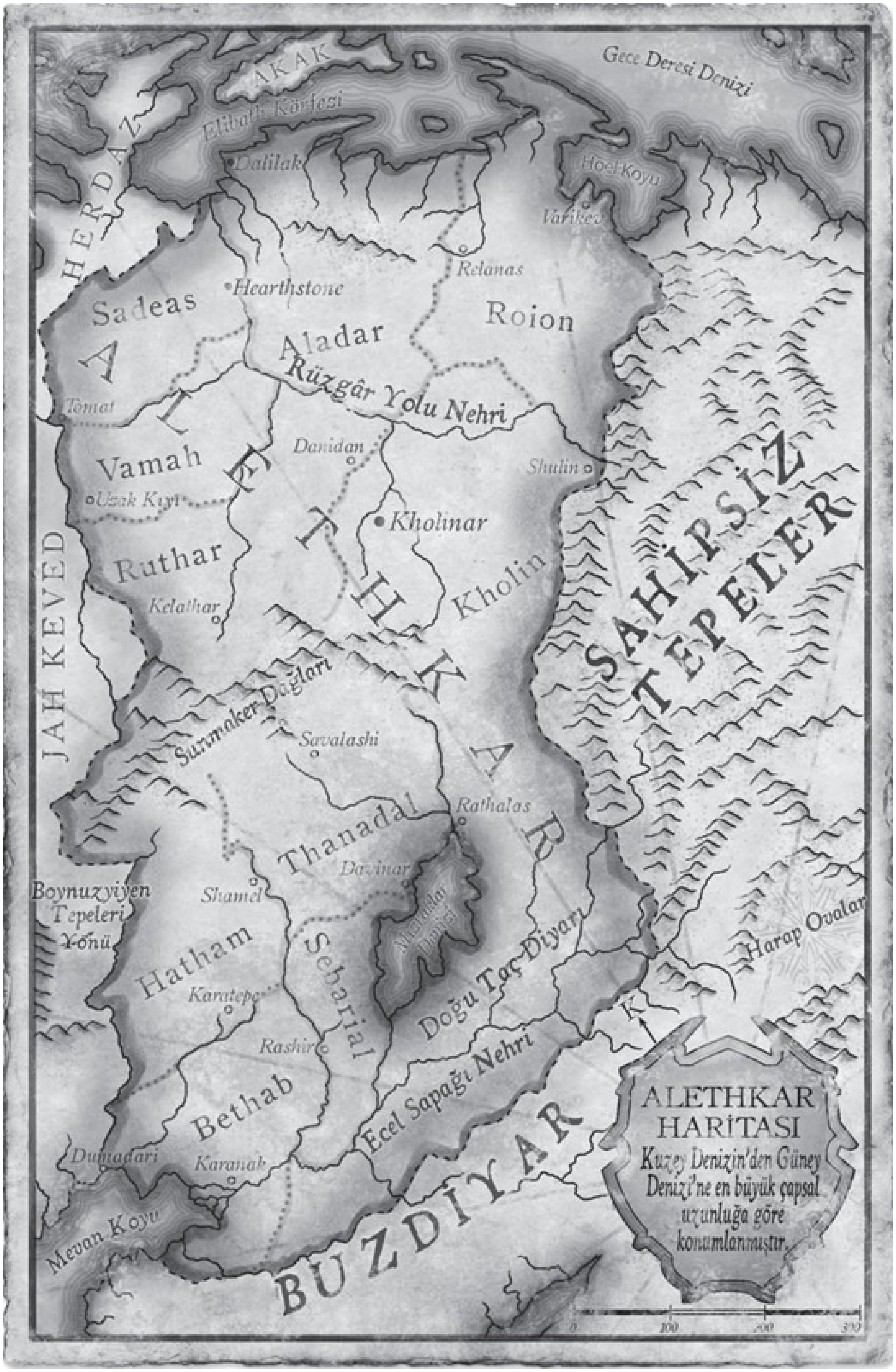
Kayıp olanları. Terk etmiş oldukları.

Affet bizi, diye düşündü Kalak ve sonra ayrıldı.

BİRİNCİ
CİLT

KRALLARIN YOLU

4.500 Yıl Sonra

ALETHKAR HARİTASI
Kuzey Denizin'den Güney Denizi'ne en büyük çapsal uzunluğa göre konumlanmıştır.
ALETHKAR
SAHİPSİZ TEPELER
BUZDİYAR
JAH KEVED
HERDAZ
AKAK
Gece Deresi Denizi
Elibath Körfezi
Dalilak
Hoel Koyu
Varikev
Relanas
Hearthstone
Sadeas
Aladar
Roion
Rüzgâr Yolu Nehri
Tomat
Vamah
Danidan
Shulin
Uzak Kıyı
Kholinar
Ruthar
Kholin
Kelathar
Sunmaker Dağları
Savalashi
Rathalas
Thanadal
Davinar
Boynuzyiyen Tepeleri Yönü
Shamel
Hatham
Sebarial
Doğu Taç Diyarı
Harap Ovalar
Karatepe
Rashir
Bethab
Ecel Sapağı Nehri
Dumadari
Karanak
Mevan Koyu
0
100
200
300

Aletkar Haritası, Majesteleri Gavilar Kholin’in topografları tarafından hazırlanmıştır. 1167 civarı.

"İnsanların sevgisi buz gibi, buzdan sadece üç adım ötedeki bir dağ pınarı gibi. Bizler ona aidiz. Ah, Fırtınababa... Bizler onunuz. Sadece bin gün var ve sonra Dinmezfırtına geliyor."

— 1171 yılının Shash ayının Palah haftasının ilk gününde alınmıştır, ölümden otuz bir saniye önce. Örnek orta yaşlarında hamile bir koyugözlü kadındı. Çocuk sağ kalmadı.

Vallano-oğlu-oğlu-Szeth, Shinovar'ın Hakikatsizi, bir kralı öldürecek olduğu gün beyaz giymişti. Beyaz kıyafet ona yabancı olan bir Parshendi âdetiydi. Ama efendilerinin istediği gibi yaptı ve herhangi bir açıklama da istemedi.

Devasa ateş çukurları olan fırınlı, büyük bir taş odada oturuyordu. Ateşler eğlenenlerin üzerine çiğ bir ışık düşürüyor; dans edip bağırdıkça, içip şarkı söyledikçe ve el çırptıkça derilerinin üzerinde ter damlalarının

oluşmasına neden oluyordu. Midelerinin şarap tulumlarından daha düşük kalitede olduğu ortaya çıkan bazılarına eğlence fazla geldiği için, kırınızı suratlarla yere düşüyorlardı. Sanki ölmüş gibi görünüyorlardı, en azından arkadaşları onları ziyafet salonundan çıkarıp yataklarına taşıyana kadar.

Szeth davullarla salınmıyor, safir şarabı içmiyor veya dans etmek, için ayağa kalkmıyordu. Arkalardaki bir sırada oturuyordu; beyaz cübbeler içinde hareketsiz bir hizmetkâr. Anlaşma imzalanması nedeniyle yapılan eğlencede çok az kişi onun farkına varmıştı. O sadece bir hizmetkârdı ve Shinleri görmezden gelmek kolaydı. Burada Doğu'dakilerin çoğu Szeth'in türünün uysal ve zararsız olduğunu düşünüyordu. Çoğunlukla da haklıydılar.

Davulcular yeni bir ritme başladı. Vuruşlar odaya görünmeyen bir kan pompalayan dörtlü kalp atışı gibi Szeth'i sarstı. Daha uygar krallıklarda vahşiler olarak görmezden gelinen Szeth'in efendileri kendi masalarında oturuyordu. Siyah mermeri andıran derileri kırmızı damarlarla örtülü adamlardı. Parshendi diye adlandırılmışlardı, dünyanın büyük çoğunluğunda Parshmen olarak bilinen daha uysal, hizmetkâr halkların kuzenleri. Bir acayiplik. Kendilerine Parshendi demiyorlardı, bu onlar için konulmuş Alethçe isimdi. Kabaca "düşünebilen Parshmen" anlamına geliyordu. İki taraf da bunu bir hakaret olarak görmüyor gibiydi.

Müzisyenleri Parshendiler getirmişti. İlk başta, Alethi *açıkgözleri* tereddüt göstermişti. Onlara göre davullar, *koyugözlü* sıradan insanların basit enstrümanlarıydı. Ama şarap hem geleneğin hem de görgünün büyük suikastçısı idi ve şimdi Alethi elitleri kendilerinden geçerek dans ediyordu.

Szeth ayağa kalktı ve oda boyunca dikkatlice ilerlemeye başladı. Eğlence uzun sürmüş, kral bile saatler önce odasına çekilmişti. Ama pek çok kişi hâlâ kutlama yapıyordu. Yürürken Szeth küçük masaya sarhoş bir hâlde yığılmış olan Dalinar Kholin'in etrafından dolaşmak zorunda kaldı; kralın öz kardeşi. Yaşlanmakta olan ama güçlü yapılı adam, onu yatağa gitmesi için ikna etmeye çalışanları kollarını sallayarak uzaklaştırıyordu. Kralın kızı Jasnah neredeydi? Kralın oğlu ve veliahdı Elhokar masanın başında oturuyor, babasının yokluğunda şöleni yönetiyordu. İki adamla konuşmaktaydı, yanağında açık renkli tuhaf bir leke bulunan koyu derili Azish bir adam ve daha zayıf, sürekli omzunun üstünden geriye bakıp duran Alethi'ye benzer bir adam.

Veliahdın ziyafetteki refakatçileri önemsizdi. Szeth veliahttan uzak durdu, odanın kenarlarında sıralanmış davulcuların yanından geçti. Etraflarındaki havada müziksprenleri uçuşuyordu, minik ruhlar dönen şeffaf kurdeleler şeklini almıştı. Szeth davulcuların yanından geçerken onu fark ettiler. Kısa süre sonra tüm diğer Parshendilerle birlikte çekileceklerdi.

Gücenmiş gibi görünmüyorlardı. Kızgın görünmüyorlardı. Ama yine de sadece birkaç saatlik olan anlaşmalarını bozacaklardı. Bu hiç mantıklı değildi. Ama Szeth soru sormazdı.

Odanın kıyısında duvarın zeminle buluştuğu yerden sıralar hâlinde kabartıyla çıkan masmavi ışıkların yanından geçti. İçlerinde Fırtınaışığı ile doldurulmuş safirler vardı. Bu diyarların insanları nasıl bu kadar kutsal bir şeyi basit aydınlatma için kullanabiliyordu? Daha da kötüsü, Alethi bilginlerinin yeni bir Parekılıcı yaratmanın eşiğinde olduğu söyleniyordu. Szeth bunun sadece hayalperestçe bir övünme olmasını umuyordu. Çünkü eğer bu *gerçekten* de olursa dünya değişirdi. Büyük olasılıkla da uzak Thaylenah'dan yüce Jah Keved'e kadar tüm ülkelerin insanlarının çocuklarıyla Alethçe konuşuyor olacağı bir şekilde.

Yüce bir ırktı bu Alethiler. Sarhoşken bile, doğal bir asaletleri vardı. Uzun ve yapılı erkekleri, göğsün yanlarından düğmeli olan ve gümüş ya da altınla özenli bir şekilde süslenmiş, koyu ipekten ceketler giyiyorlardı. Her biri savaş meydanındaki bir general gibi duruyordu.

Kadınları daha da görkemliydi. Üzerlerine sıkıca oturan, erkeklerin tercih ettiği koyu tonlarla tezat oluşturan parlak renkli muhteşem ipek elbiseler giyiyorlardı. Her elbisenin sol kolu sağ kolundan daha uzundu, ellerini örtüyordu. Alethilerin acayip bir görgü anlayışı vardı.

Kapkara saçları ya karmaşık saç örgüleriyle ya da gevşek yığınlar hâlinde başlarının tepesinde tutturulmuştu. Saçlar çoğunlukla Fırtınaışığı ile parlayan mücevherlerin yanı sıra, altın kurdeleler veya takılarla örgülüydü. Güzel. Kâfirce ama güzel.

Szeth ziyafet salonunu arkada bıraktı. Hemen dışarıda Dilencilerin Ziyafeti'ne açılan kapının yanından geçti. Bu bir Alethi âdetiydi; şehirdeki en fakir kadın ve erkeklerden bazılarına kral ve misafirlerininkine denk bir ziyafetin verildiği bir oda. Uzun, alacalı sakalı olan bir adam alık alık gülümseyerek kapının ağzına yığılmıştı; bu hâlinin şaraptan mı, yoksa kıt zekâdan mı olduğunu Szeth kestiremiyordu.

“Beni gördün mü?” diye sordu adam dili dolanarak. Güldü, sonra da anlamsız bir şeyler söylemeye başlayarak bir şarap tulumuna uzandı. Demek ki içkidendi. Szeth hafifçe sürtünerek yanından geçti ve antik Vorin ilahiyatından On Elçi yi tasvir eden bir heykeller dizisinin yanından ilerledi. Jezerezeh, Ishi, Kelek, Talenelat. Her birini saydı ve burada sadece dokuz tane olduğunu fark etti. Bir tanesi göze batacak bir şekilde eksikti. Shalash’ın heykeli neden kaldırılmıştı? Kral Gavılar’ın Vorin dinine çok sadık olduğu söylenirdi. Bazı insanların standartlarına göre fazla bile sadık.

Koridor burada sağa dönüyor, kubbeli sarayın çevresi boyunca ilerliyordu. Kralın katındaydılar, iki kat yukarıda; çevre duvarları, tavanı ve tabanı kayadan yapılmış. Bu kâfirlikti. Taşın üzerine basılmazdı. Ama o ne yapabilirdi? O Hakikatsizdi. O efendilerinin emrettiğini yapardı.

Bu, bugün beyaz giymeyi içeriyordu. Belden iple bağlanmış gevşek beyaz bir pantolon ve üzerinde de önü açık, uzun kollu ince bir gömlek. Bir katilin beyaz giyinmesi Parshendiler arasında bir âdetti. Her ne kadar Szeth sormamış olsa da, efendileri neden olduğunu açıklamışlardı.

Beyaz cesur olmak içindi. Beyaz geceye karışmamak içindi. Beyaz uyarmak içindi.

Çünkü eğer bir adamı öldüreceksen, geldiğini görmeye hakkı vardı.

Szeth sağa dönerek doğrudan kralın odasına doğru giden koridora saptı. Duvarlarda meşaleler yanıyordu. Işıkları onun için tatmin edici değildi, uzun bir orucun ardından gelen hafif bir çorba gibiydi. Işığın katılaşmasıyla oluşmuş iri böcekler gibi görünen alevsperenleri dans ediyordu etraflarında. Meşaleler onun işine yaramazdı. Kesesine ve kesenin içindeki kürelere doğru uzandı *ama* ileride mavi ışıklardan daha fazlasının belirdiğini görünce duraksadı. Duvarda, kalplerinde parlak safirlerin parladığı bir çift Fırtınaışığı lambası asılıydı. Szeth ilerleyerek bunlardan birinin yanına geldi, camla kaplanmış mücevheri avcuyla kavramak için elini uzattı.

“Hey sen!” diye seslendi biri Alethçe. Koridorun kesişiminde iki muhafız vardı. Çift muhafız, çünkü bu gece Kholinar’da vahşiler vardı. Evet, bu vahşilerin şu anda müttefik olmaları lâzımdı. Ama ittifaklar gerçekten de yüzeysel olabiliyordu.

Bu ittifakın bir saat ömrü kalmamıştı.

Szeth yaklaşan iki muhafıza baktı. Mızrak taşıyorlardı; *açıkgöz* değillerdi, bu nedenle de kılıç onlara yasaktı. Ancak maviye boyanmış takım zırhları süslüydü, aynı miğferleri gibi. *Koyugözlü* olabilirlerdi, ama

kraliyet muhafızları içinde şerefli konumları olan, yüksek mertebede vatandaşlardı.

Öndeki muhafız birkaç adım uzakta durarak mızrağıyla işaret etti. “Hadi, git buradan. Burası sana uygun bir yer değil.” Bronzlaşmış Alethi teni ve ağzının etrafım tamamen dolaşarak aşağıda bir sakal hâline gelen ince bir bıyığı vardı.

Szeth kımıldamadı.

“Ee?” dedi muhafız. “Ne bekliyorsun?”

Szeth derince nefes alarak Fırtınaışığı’nı içine çekti. Sanki, derin nefesiyle çekilmiş gibi Fırtınaışığı duvarlardaki ikiz safir lambalardan ona doğru aktı. Fırtına ışığı ona hakim oldu ve koridor birden sanki geçen bir bulutla güneşi engellenmiş bir tepe gibi karardı.

Szeth Işığın sıcaklığını, hiddetini hissedebiliyordu; sanki bir fırtına doğrudan damarlarına enjekte edilmiş gibi. Güç. canlandırıcı ama tehlikeliydi. Onu eyleme geçmeye itiyordu. Hareket etmeye. Saldırmaya.

Nefesini tutarak Fırtınaışığı’na sarıldı. Yine de dışarı sızdığını hissedebiliyordu. Fırtınaışığı sadece kısa bir süre için tutulabilirdi, en fazla birkaç dakika. İnsan vücudu fazlasıyla gözenekli bir kaptı. Yokelçilerin Fırtınaışığını mükemmel olarak tutabildiğini duymuştu. Ancak öte yandan, onlar gerçek miydi ki? Cezası gerçek olmadıklarını ilan ediyordu. Şerefi ise gerçek olmalarını istiyordu.

Kutsal enerjiyle yanarak Szeth muhafızlara döndü. Fırtınaışığı sızdırdığını görebiliyorlardı; demetler hâlinde, sanki parlayan dumanmış gibi derisinden kıvrılarak yükseliyordu. Öndeki muhafız yüzünü asarak gözlerini kıstı. Szeth adamın daha önce asla böyle bir şey görmemiş olduğundan emindi. Onun bildiği kadarıyla, Szeth ne yapabileceğini görmüş olan her taşta-yürüyeni öldürmüştü.

“Sen... Nesin?” Muhafızın sesi ikircikliydi. “Ruh musun, insan mı?”

“Ben ne miyim?” diye fısıldadı Szeth; adamın ötesindeki uzun koridordan aşağı bakarken dudaklarından bir parça Işık sızdı. “Ben... Üzgünüm.”

Szeth gözlerini kırparak kendini o koridorun aşağısındaki uzak noktaya Çiviledi. Fırtınaışığı derisini dondurarak bir şimşek gibi içinden fışkırdı ve yer anında onu aşağıya doğru çekmeyi bıraktı. Bunun yerine o uzak noktaya doğru çekiliyordu; sanki o yön onun için bir anda *aşağı* hâline gelmişti.

Bu bir Temel Çivilemeydi, Szeth'in üç çeşit Çivilemesinin birincisi. Bu ona insanları yerde tutan güç, spren veya tanrı her ne ise onu yönlendirme becerisini veriyordu. Bu Çivileme ile insanları veya nesneleri farklı yüzeylere veya farklı yönlere bağlayabiliyordu.

Szeth'in bakış açısına göre koridor, artık içine düşmekte olduğu derin bir kuyuydu ve iki muhafız da yan duvarlardan birinde ayakta duruyordu. Szeth suratlarına birer ayağıyla çarparak onları devirdiğinde muhafızlar şaşkına dönmüşlerdi. Szeth baktığı yönü değiştirdi ve kendini yere Çiviledi. Işık sızdırıyordu. Koridorun tabanı bir kere daha *aşağı* hâline gelmişti ve iki muhafızın arasında yere indi. Giysileri çatırdıyor ve buz parçacıkları dökülüyordu. Parekılıcı'nı çağırma işlemine başlayarak ayağa kalktı.

Muhafızlardan birisi el yordamıyla mızrağına uzanmaya çalışıyordu. Szeth yukarıya doğru bakarken eğilerek askerin omzuna dokundu. Yukarısındaki bir noktaya odaklandı ve Işığı vücudundan dışarıya ve muhafızın içine doğru iterek bahtsız adamı tavana Çiviledi.

Muhafız dehşet içinde çığlık attı; *yukarı* onun için *aşağı* olmuştu birden. Vücudundan dışarı Işık sızarak tavana çarptı ve mızrağını düşürdü. Mızrağın kendisi Çivilenmiş değildi ve Szeth'in yakınlarında takırtıyla yere düştü.

Öldürmek. Bu günahların en büyüğüydü. Yine de buradaydı işte; Hakikatsiz, inşa etmek için kullanılmış taşların üzerinde kâfirce yürüyordu. Ve bu hiç bitmeyecekti. Hakikatsiz olarak, almasının yasak olduğu tek bir hayat vardı.

O da kendisininkiydi.

Kalbinin onuncu çarpışında Parekılıcı beklemekte olan eline düştü. Sanki sisten katılaşırmış gibi oluştu; boylu boyunca su damlacıklarıyla kaplıydı metal. Szeth'in Parekılıcı uzun ve inceydi, iki ağza da keskin, çoğu diğer Parekılıcı'ndan daha küçüktü. Szeth kılıcıyla yeri süpürüp taş zeminde bir kesik açarak ikinci muhafızın boynundan geçirdi.

Her zaman olduğu gibi, Parekılıcı acayip bir şekilde öldürdü. Taş, çelik veya cansız olan herhangi bir şeyi kolayca kesmesine rağmen; metal canlı deriye dokununca bulanıklaştı. Muhafızın boynunu hiçbir iz bırakmadan boylu boyunca geçti ama geçtiğinde adamın gözlerinden dumanlar çıktı ve yandı. Gözler karararak oyuklarında büzüştü ve adam cansız öne yığıldı. Bir Parekılıcı canlı eti kesmez, ruhun kendisini koparırdı.

Yukarıda ilk muhafızın soluğu kesildi. Her ne kadar ayakları koridorun tavanına basıyor olsa da, ayağa kalkmayı başarmıştı. “Paretaşıyan!” diye bağırdı. “Kralın koridoruna bir Paretaşıyan saldırıyor! Silah başına!”

Sonunda, diye düşündü Szeth. Szeth’in Fırtınaışığı kullanışı muhafızlara yabancıydı, ama gördükleri zaman bir Parekılıcı’nı tanıyorlardı.

Szeth eğilerek yukarıdan düşmüş olan mızrağı aldı. Bunu yaparken de Fırtınaışığını içine çektiğinden beri tutmakta olduğu nefesini bıraktı. İçinde tuttuğu sürece Işık ona güç veriyordu ama o iki lambada pek fazla Işık yoktu, bu nedenle de kısa süre sonra nefes alması gerekecekti. Artık nefesini tutuyor olmadığı için Işık daha hızlı dışarı sızmaya başladı.

Szeth mızrağın dibini taş zemine dayadı, sonra da yukarı baktı. Yukarıdaki muhafız bağırmayı bıraktı, aşağıdaki dünya egemenliğini tekrar ele geçirmeye başlarken gömleğinin aşağı doğru sarkmaya başlayan uçlarına baktı ve gözleri kocaman açıldı. Vücudundan dışarı sızmakta olan Işık azaldı.

Aşağıdaki Szeth’e baktı. Doğrudan kalbine işaret eden mızrağın ucuna. Eflatun korkusprenleri etrafındaki taş tavandan sürünerek çıktılar.

Işık tükendi, Muhafız düştü.

Adam düşüp mızrağa çakılırken çığlık attı. Ucunda seğiren cesedin ağırlığı mızrağı yere çekerken Szeth boğuk bir gümlemeyle düşmesine izin verdi. Parekılıcı elinde, ezberlemiş olduğu haritayı takip ederek bir yan koridora saptı. Tam bir grup asker ölü adamlara ulaşırken, eğilerek bir köşeyi döndü ve sırtını duvara dayayarak büzüştü. Yeni gelenler alarm vermeyi sürdürerek hemen bağırmaya başladılar.

Talimat açıktı. Kralı öldür ama bunu yaparken görül. Alethilerin geldiğini ve ne yapmakta olduğunu görmesine izin ver. Neden? Madem Parshendiler anlaşmanın imzalandığı gece bir suikastçı göndereceklerdi, o zaman neden kabul etmişlerdi anlaşmayı?

Buradaki koridorun duvarlarında daha fazla mücevher parıldıyordu. Kral Gavilar müsrif gösterişi severdi ve Szeth’in Çivilemeleri için kullanacağı güç kaynakları sağlıyor olacağını bilemezdi. Szeth’in yaptığı şeyler binlerce yıldır görülmüyordu. O zamanlardan geriye neredeyse hiç tarihi bilgi kalmamıştı ve efsaneler de korkunç derecede yanlıştı.

Szeth tekrar koridora göz attı. Köşedeki askerlerden biri onu gördü ve bağırarak işaret etti. Szeth onu iyice görmüş olduklarından emin oldu ve sonra da çekildi. Koşarken fenerlerden Fırtınaışığını çekerek derin bir nefes

aldı. Vücudu Işıkla canlandı ve kasları enerjiyle kabararak hızını artırdı. Işık içinde bir fırtına hâline geldi, kan kulaklarında uğulduyordu. Aynı anda hem korkunç, hem de muhteşemdi.

İki koridor aşağı, bir yana. Bir depo odasının kapısını savurarak açtı ve sonra içeri dalmadan önce bir an duraksadı, tam da köşeyi dönen bir muhafızın onu görmesine yetecek kadar. Bir Tam Çivileme'ye hazırlanarak kolunu kaldırdı ve derisinin ışıl ışıl yanmasına neden olarak Fırtınaışığını orada birikmeye zorladı. Sonra elini dışarıya doğru savurarak, kapı çerçevesi boyunca sanki boyaymış gibi beyaz bir ışıltı saçtı. Tam muhafızlar yetiştiğinde kapıyı çarparak kapattı.

Fırtınaışığı kapıyı çerçevesinde yüz kolun gücüyle tuttu. Bir Tam Çivileme nesneleri birbirine bağlar, Fırtınaışığı tükenene kadar da sıkı sıkı tutardı. Bunu yaratması bir Temel Çivileme yaratmaktan daha uzun sürerdi ve Fırtınaışığını da çok daha hızlı tüketirdi. Kapı kolu sallandı ve sonra da muhafızlar kendi ağırlıklarıyla kapıya yüklenmeye başlarken tahtalar çatlamaya başladı. Bir adam balta getirmeleri için seslendi.

Szeth hızlı adımlarla orada depolanmış olan üzerleri örtülü mobilyaların etrafından dolanarak odayı aştı. Kırmızı kumaşla kaplanmış ve ağır, pahalı ahşaptan yapılmıştı mobilyalar. Uzak duvara ulaştı ve kendini bir başka küfre hazırlayarak Parekılıcı'nı kaldırdı ve koyu gri taşı yatay bir darbeyle kesti. Kaya kolayca kesildi; bir Parekılıcı her türlü cansız nesneyi kesebilirdi. Arkasından iki dikey darbe, sonra da aşağıdan bir darbe ile büyük, kare şeklinde bir blok kesti. Elini buna bastırarak Fırtınaışığını taşın içine ittirdi.

Arkasında odanın kapısı kırılmaya başlamıştı. Omzunun üstünden arkaya baktı ve bloğu o yöne Çivileyerek sarsılan kapıya odaklandı. Giysileri üstünde buz kristalleri oluştu, bu kadar büyük bir şeyi Çivilemek çok büyük miktarda Fırtınaışığı gerektiriyordu. İçindeki fırtına hafif çiselemeye dönüşen bir kasırga gibi sessizleşti.

Kenara çekildi. Büyük taş blok odanın içine doğru kayarak titredi. Normalde bu bloğu hareket ettirmek imkânsız olurdu. Kendi ağırlığı onu altındaki taşlara bağlardı. Ancak şimdi, o ağırlık bloğu duvardan kurtarıyordu; blok için odanın kapısının yönü *aşağıydı*. Derin bir gıcırdama sesiyle blok duvardan kurtuldu ve mobilyaları parçalayarak havada döne döne ilerledi.

Askerler en sonunda kapıya kırdılar ve tam da devasa blok onlara çarpacakken sendeleyerek odaya girdiler.

Szeth çığlıkların, paramparça olan tahtaların ve kırılan kemiklerin korkunç sesine arkasını döndü. Eğilerek yeni açtığı deliğin içinden geçti ve dışarıdaki koridora çıktı.

Yanından geçtiği lambalardaki Fırtınaışığını içine çekerek ve içindeki fırtınayı tekrar ateşleyerek yavaş yavaş yürüdü. Lambalar soluklaştıkça koridor karardı. Koridorun sonunda kalın bir tahta kapı vardı ve o yaklaşırken minik, mor çamur damlaları şeklinde olan korkusprenleri taş duvarlardan çıkmaya başladı. Kapı çerçevesine yöneliyorlardı. Kapının diğer tarafında hissedilen korku tarafından çekiliyorlardı.

Szeth kapıyı iterek açtı ve kralın odalarına giden son koridora çıktı. Koridorun iki yanında uzun, kırmızı seramik vazolar sıralıydı ve aralarına dağılmış gergin askerler vardı. Uzun, dar bir halının yanlarında diziliydiler. Halı kırmızıydı, bir kan nehri gibi.

Ön taraftaki mızrakçılar yaklaşmasını beklemedi. Kısa fırlatma mızraklarını kaldırarak hızla yaklaşmaya başladılar. Szeth elini yan tarafına vurdu, üçüncü ve son Çivileme çeşidi olan Ters Çivileme'yi kullanarak Fırtınaışığını kapı çerçevesine itti. Bu diğer ikisinden farklı işliyordu. Kapı çerçevesinin Fırtınaışığı saçmasına neden olmadı. Aksine, çerçeve garip bir gölge kazanarak yakınlardaki ışığı içine çekiyor gibi göründü.

Mızrakçılar mızraklarını fırlattı ve Szeth, eli kapı çerçevesinin üstünde, hareket etmeden dikildi. Ters Çivileme sürekli olarak temas hâlinde olmasını gerektiriyordu ama nispeten az Fırtınaışığı kullanırdı. Ters Çivileme sırasında ona yaklaşan her şey, özellikle de daha hafif nesneler, Çivilemenin kendisine doğru çekilirdi.

Mızraklar havada yön değiştirdiler ve etrafına dağılarak tahta çerçeveye saplandılar. Çarptıklarını hissettiğinde Szeth havaya sıçradı ve kendini sağ duvara Çiviledi. Ayakları duvara bir tokat gibi çarptı.

Hemen görüş açısını yeniden ayarladı. Onun gözlerine göre o duvarda durmuyor, askerler duruyordu; kan kırmızısı halı uzun bir goblen gibi aralarında uzanıyordu. Szeth koridorun sonuna doğru fırladı, ona mızrak fırlatmış olan iki adamın boyunlarını Parekılıcı'yla biçti. Gözleri yandı ve yere yığıldılar.

Koridordaki diğer muhafızlar paniklemeye başladı. Bazıları ona saldırmaya çalıştı, diğerleri daha fazla yardım için seslendi, başkaları ise

korkuyla ondan uzaklaştı. Saldıranlar sorun yaşıyor, duvarda asılı duran birine vurmanın garipliği yüzünden akılları karışıyordu. Szeth birkaçını kesti sonra da havaya sıçrayarak dertop oldu ve kendini tekrar yere Çiviledi.

Askerlerin ortasında yere düştü. Etrafı tamamen çevriliydi ama elinde bir Parekılıcı vardı.

Efsaneye göre, Parekılıcı ilk olarak Parlayan Şövalyeler tarafından çağlar önce taşınmıştı. Kaya ve ateşten oluşan, gözleri nefretle yanan, dehşet verici ve devasa düşmanları Yokelçiler'le savaşmaları için tanrılarının hediyesiydi. Düşmanının derisi taş kadar sertken, çelik işe yaramazdı. Doğaüstü bir şeyler gerekliydi.

Szeth gevşek beyaz giysileri dalgalanarak çömeldiği yerden kalktı, çenesi günahlarına karşı sıkılmıştı. Silahı yansıyan meşale ışığında parlayarak atıldı. Zarif, geniş savuruşlar. Birbiri ardına üç darbe. Ne arkasından gelen çığlıklara karşı kulaklarını kapatabiliyor ne de düşen adamları görmekten kaçınabiliyordu. Etrafına bir çocuğun dikkatsiz tekmesiyle dağılan oyuncaklar gibi düştüler. Eğer Kılıç bir adamın omurgasına dokunursa, o gözleri yanarak ölüyordu. Eğer bir uzvun içinden geçerse, o uzvu öldürüyordu. Bir asker tökezleyerek kolu omzunda işe yaramazca sallanırken Szeth'ten uzaklaştı. Bir daha asla o kolu hissedemeyecek ve kullanamayacaktı.

Szeth. kül gözlü cesetlerin arasında durarak Parekılıcı'nı indirdi. Burada, Alethkar'da, insanlar sık sık efsanelerden bahsederdi; insanoğlunun Yokelçilere karşı zor kazanmış olduğu zaferden. Ama kâbuslarla savaşmak için yaratılmış olan silahlar sıradan askerlere karşı döndüğü zaman, insan hayatı pek ucuz bir şey hâline geliyordu.

Szeth döndü ve terlikli ayakları yumuşak kırmızı halının üstünde yoluna devam etti. Parekılıcı, her zaman olduğu gibi temizdi ve gümüş renginde pırıldıyordu. Bir Kılıç ile öldürdüğün zaman üzerinde kan olmazdı; kan bir işaret gibi görünürdü. Parekılıcı sadece bir aletti, cinayetler için o suçlanamazdı.

Koridorun sonundaki kapı savrularak, açıldı. Küçük bir grup asker kraliyet cübbeleri içinde, başı sanki oklardan korunmak için gibi eğilmiş olan bir adama eşlik ederek dışarı fırlarken, Szeth dondu. Askerler koyu mavi giyiyordu, Kral Muhafızları'nın rengi. Durup da cesetlere bön bön bakmadılar. Bir Paretaşıyan'ın yapabileceği şeylere karşı hazırlıklıydılar.

Yandaki bir kapıyı açtılar ve ortalarındaki adamı iterek kapıdan geçirdiler, onlar da gerilerken birkaç mızrak Szeth'e doğrultulmuştu.

Başka bir kişi kralın odalarından dışarı çıktı. Birbirleriyle düzgün bir şekilde kenetlenen plakalardan oluşmuş, pırıldayan mavi bir zırh giyiyordu. Ancak sıradan takım zırhların aksine, bu zırhın eklemlerinde hiç deri veya zincir görünmüyordu; sadece karmaşık bir hassasiyet ile birbirine uyan daha küçük plakalar vardı. Zırh güzeldi. Her mavi plaka parçasının kenarları altın şerit kakmalıydı ve miğfer üç sıra, boynuz gibi küçük kanatla süslenmişti.

Parezırhı, Parekılıcı'nın geleneksel eşiydi. Yeni gelenin bir kılıcı da vardı; altı ayak[2]uzunluğunda, bıçağı boyunca alev desenleriyle bezeli, parlak ve neredeyse patlıyormuş gibi görünen gümüşümsü metalden bir silah: devasa bir Parekılıcı. Karanlık tanrıları öldürmek için tasarlanmış bir silah, Szeth'in taşıdığının daha büyük bir emsali.

Szeth tereddüt etti. Zırhı tanımıyordu, bu göreve gönderileceğini yakın zamana kadar bilmiyordu ve Alethilerin sahip olduğu çeşitli Kılıç ve Zırh takımlarını ezberlemesi için yeterli zaman verilmemişti. Ama kralı takip etmeden önce bir Paretaşıyan ile başa çıkılması gerekirdi, böyle bir rakibi arkasında bırakamazdı.

Dahası, belki de bir Paretaşıyan onu yenebilir, onu öldürüp zavallı hayatını sona erdirebilirdi. Çivilemeleri Parezırhı içinde olan birisi üzerinde doğrudan işe yaramazdı ve zırh adamı güçlendirir, geliştirirdi. Szeth'in şerefi, görevine ihanet etmesine veya ölüme yenik düşmesine izin vermezdi. Ama eğer olur da o ölüm gelirse, bunu *hoş karşılayacaktı.*

Paretaşıyan saldırdı ve Szeth kendini koridorun yan tarafına Çivileyerek sıçradı, dönerek duvara indi. Kılıcı hazırda geriye doğru atıldı. Paretaşıyan burada Doğu'da tercih edilen savaş duruşlarından birini kullanarak saldırgan bir duruşa geçti. Bu kadar hantal bir zırhın içindeki bir adamdan bekleneceğinden çok daha çevik bir şekilde hareket ediyordu. Parezırhı özeldi, eşi olduğu Kılıçlar kadar antik ve büyülüydü.

Paretaşıyan saldırdı. Szeth yan tarafa doğru atladı ve Paretaşıyan'ın Kılıcı duvarı dilimlerken kendini tavana Çiviledi. Gördüğü direnişten etkilenen Szeth ileri atıldı ve Paretaşıyan'ın miğferine vurmaya çalışarak yukarıdan aşağı bir darbe ile saldırdı. Adam tek dizi üzerine çökerek eğildi ve Szeth'in Kılıcı boş havayı kesti.

Paretaşıyan Kılıcıyla yukarı doğru bir darbe savurup tavanı doğrarken, Szeth geriye sıçradı. Szeth'in bir Zırh takımı yoktu ve edinmekle de ilgilenmemişti. Çivilemeleri Parezırhına güç veren mücevherleri olumsuz yönde etkilerdi ve birini ya da öbürünü seçmek zorundaydı.

Paretaşıyan dönerken Szeth tavan boyunca koşarak ilerledi. Beklediği gibi, Paretaşıyan tekrar saldırdı ve Szeth yan tarafa atılarak yuvarlandı. Yuvarlanışın ardından kalkarak parende attı ve kendini tekrar zemine Çiviledi. Dönerek Paretaşıyan'ın arkasında yere indi. Kılıcını rakibinin açık sırtına sapladı.

Ne yazık ki, Zırhın sağladığı büyük bir avantaj vardı: Bir Parekılıcı'nı engelleyebiliyordu. Szeth'in silahı sıkı bir darbe indirerek zırhın sırtı boyunca yayılan, ağ gibi parlayan çizgiler oluşmasına neden oldu ve bunlardan dışarı Fırtınaışığı akmaya başladı. Parezırhı sıradan metaller gibi çentilmez veya eğrilmezdi. Szeth'in Zırhı yarıp geçebilmek için Paretaşıyan'a aynı noktadan en azından bir kere daha vurması gerekliydi.

Paretaşıyan öfkeyle Kılıcını savurarak Szeth'i dizlerinden biçmeye çalışırken Szeth atılarak menzilinden çıktı. İçindeki fırtına Szeth'e küçük yaralarının hızla iyileşmesi gibi pek çok avantaj sağlıyordu. Ama bir Parekılıcı tarafından öldürülen bir uzvu iyileştirilemezdi.

Paretaşıyan'ın etrafında hareket etti, uygun bir an seçti ve ileri atıldı. Paretaşıyan tekrar Kılıcını savurdu ama Szeth kısa bir an için yükselmek amacıyla kendini tavana Çiviledi. Havaya fırlayarak darbenin üzerinden aştı ve hemen kendini tekrar zemine Çiviledi. Yere inerken tekrar saldırdı ama Paretaşıyan çabuk toparlandı ve Szeth'in kıl payıyla kurtulduğu kusursuz bir karşı darbe savurdu.

Adam Kılıçta tehlikeli bir şekilde yetenekliydi. Pek çok Paretaşıyan, silah ve zırhlarının gücüne çok fazla güvenirdi. Bu adam farklıydı.

Szeth duvara atladı ve sokmaya çalışan bir gökyılanı gibi Paretaşıyan'a hızlı, kısa vuruşlarla saldırdı. Paretaşıyan, geniş bir alanı süpüren karşı darbelerle onu savuşturdu. Kılıcının boyu Szeth'i kendinden uzak tutuyordu.

Bu fazla uzun sürüyor! diye düşündü Szeth. Eğer kral kaçıp saklanabilirse Szeth kaç kişiyi öldürmüş olursa olsun görevinde başarısız, olmuş olacaktı. Başka bir darbe için atıldı ama Paretaşıyan onu geri gitmeye zorladı. Bu dövüşün sürdüğü her saniye kralın kaçması için bir başka fırsattı.

Pervasızlığın zamanı gelmişti. Szeth kendini koridorun öbür ucuna Çivileyerek havaya fırladı ve ayakları önde rakibine doğru düşmeye başladı. Paretaşıyan Kılıcını savurmakta tereddüt etmedi ama Szeth kendini bir açıyla yere Çivileyerek aniden zemine düştü. Parekılıcı tepesindeki havayı biçti.

Yere çömelerek indi, momentumunu kullanarak kendini ileri fırlattı ve Kılıcını Paretaşıyan'ın yan tarafında Zırhının çatlamış olduğu yere savurdu. Güçlü bir darbe indirdi. Zırhın o parçası, erimiş metal parçaları şeklinde etrafa saçılarak parçalandı. Paretaşıyan hırladı ve bir dizi üstüne düşerek bir elini yan tarafına kaldırdı. Szeth bir ayağını kaldırarak adamın yan tarafına indirdi ve Fırtınaışığı'yla güçlendirilmiş bir tekmeyle adamı geriye fırlattı.

İri cüsseli Paretaşıyan kral odalarının kapısına çarparak kırdı ve o aralıktan arkadaki odaya düştü. Szeth onu bıraktı ve sağ tarafındaki kapıdan içeri dalarak kralın gitmiş olduğu yolu takip etti. Buradaki koridorda da aynı kırmızı halı vardı ve duvarlardaki Fırtınaışığı lambaları Szeth'e içindeki fırtınayı tekrar doldurma fırsatı verdi.

Enerji içinde alevlendi ve Szeth hızlandı. Eğer arayı yeterince açabilirse önce kralın hesabını görüp, sonra da Paretaşıyan ile kapışmak için geri dönebilirdi. Bu kolay olmayacaktı. Bir kapı çerçevesine Tam Çivileme yapmak Paretaşıyan'ı durdurmazdı ve o Zırh da adamın doğaüstü bir hızla koşmasını sağlardı. Szeth omzunun üstünden geriye doğru baktı.

Paretaşıyan onu takip etmiyordu. Adam zırhı içinde sersemlemiş hâlde yerde oturuyordu. Szeth kapı ağzında oturmuş, etrafı, kırık tahta parçalarıyla çevrili olan Paretaşıyan'ı ucu ucuna görebiliyordu. Belki de Szeth adamı düşündüğünden daha fazla yaralamıştı.

Veya belki de...

Szeth dondu. Odadan hızla çıkarılmış olan adamın eğilmiş başını, gizlenmiş yüzünü düşündü. Paretaşıyan *hâlâ* onu takip etmiyordu. Adam çok yetenekliydi. Çok az adamın Gavilar Kholin'in kılıçtaki becerisiyle boy ölçüşebileceği söylenirdi. Yoksa?

Szeth içgüdülerine güvenerek döndü ve geri koştu. Paretaşıyan onu görür görmez aceleyle ayağa kalktı. Szeth daha da hızlandı. Kral için en güvenli yer neresiydi? Bir avuç kaçan muhafızın yanı mı? Yoksa bir Parezırhı takımının içinde saklanmış, sanki alelade bir korumaymış gibi arkada bırakılmış olmak mı?

Akıllıca, diye düşündü Szeth, az önce ağır hareket eden Paretaşıyan başka bir savaş duruşuna geçerken. Szeth Kılıcını bir darbe sağanağıyla savurarak, yenilenmiş bir canlılıkla saldırdı. Paredar, yani kral, geniş, süpüren darbelerle saldırganca karşılık verdi. Szeth sadece birkaç santim önünden geçen silahın rüzgârını yüzünde hissederek bu darbelerin birinden geri çekildi. Sonraki hareketinin zamanlamasını ayarladı, sonra da ileri atılarak eğildi ve kralın diğer darbesinin altından geçti.

Yan tarafına yeni bir darbe bekleyen kral, kolu Zırhındaki deliği kapatacak şekilde bükülmüş olarak döndü. Bu Szeth'e yanından koşarak geçip kralın odalarına girme şansını tanıdı.

Kral takip etmek için döndü ama Szeth müsrif bir şekilde döşenmiş olan odayı koşarak geçerken elini savurarak yanından geçtiği mobilyalara dokundu. Bunları Fırtınaışığı ile doldurarak kralın arkasındaki bir noktaya Çiviledi. Mobilyalar sanki oda yan tarafına döndürülmüş gibi yuvarlandı; kanepeler, sandalyeler ve masalar şaşkın krala doğru düşmeye başladılar. Gavilar Parekılıcı'nı bunlara savurma hatasını yaptı. Silah kolaylıkla büyük bir kanepeyi doğradı ama parçaları yine de Gavilar'a çarparak onu sendeletti. Ondan sonra krala çarpan bir ayak taburesi oldu ve onu yere devirdi.

Gavilar yuvarlanarak mobilyaların yolundan çekildi ve Zırhı çatlamış kısımlarından Işık akıtarak ileri atıldı. Szeth kendini topladı, sonra da havaya atılarak tam kral yetişirken kendini geriye ve sağa Çiviledi. Fırlayarak kralın darbesinin önünden çekildi ve sonra da kendini arka arkaya iki Temel Çivileme ile öne Çiviledi. Szeth normal bir düşüşün iki katı hızla krala doğru çekilirken, Fırtınaışığı giysilerini dondurarak vücudundan dışarı fışkırdı.

Kralın duruşu Szeth havanın ortasında silkinip, sonra da ona doğru Kılıcını savurarak dönerken şaşkınlığına işaret ediyordu. Kralın miğferine Kılıcını şiddetle indirdi ve hemen kendini tavana Çivileyerek yukarı düştü. Kendini çok hızlı bir şekilde, çok farklı yönlere Çivilemiş ve vücudu da bunu takip edememişti. Bu zarif bir şekilde inmesini zorlaştırmış ve taş tavana sertçe düşmüştü. Tökezleyerek ayağa kalktı.

Aşağıda kral, tepesindeki Szeth'e bir darbe indirebileceği bir konuma gelmeye çalışarak geriye adım attı. Adamın miğferi çatlamıştı, Fırtınaışığı akıtıyordu ve kırık plakanın olduğu tarafını koruyarak savunmada duruyordu. Kral tavana uzanarak tek elle bir darbe savurdu. Szeth kralın

saldırısının, onu kılıcını zamanında indiremeyecek hâle getireceğine karar vererek hemen kendini aşağı doğru Çiviledi.

Szeth rakibini hafife almıştı. Kral miğferinin darbeyi emeceğine güvenerek ilerleyip Szeth'in saldırısının altına girdi. Tam Szeth miğferi ikinci bir kere vurarak parçalayacaktı ki, Gavilar boştaki eliyle yumruk attı ve zırhlı yumruğunu Szeth'in yüzüne gömdü.

Szeth'in suratı boyunca patlayan ani acıya eşlik eden, gözlerinde kör edici ışıklar patladı. Görüşü kaybolurken her şey bulanıklaştı.

Acı. Çok fazla *acı*!

Fırtınaışığı onu hızla terk ederken çığlık attı ve arkasındaki sert bir şeylere bindirdi. Balkon kapıları. Sanki birileri onu yüzlerce hançerle bıçaklamış gibi omuzları boyunca daha fazla acı patlak verdi ve yere çarpıp yuvarlanarak durdu, kasları titriyordu, O darbe sıradan bir adamı öldürürdü.

Acıya zaman yok. Acıya zaman yok. Acıya zaman yok!

Kafasını sallayarak gözlerini kırptı, dünya bulanık ve karanlıktı. Kör mü olmuştu? Hayır. Dışarısı karanlıktı. Tahta balkondaydı, darbenin gücü onu kapılardan dışarı savurmuştu. Bir şeyler gümlüyordu. Ağır ayak sesleri. Paretaşıyan!

Szeth tökezleyerek ayağa kalktı, görüşü dönüyordu. Yüzünün yan tarafından kan akarak sol gözüne doluyor ve derisinden Fırtınaışığı yükseliyordu. Işık. Eğer yapabilirse onu iyileştirecekti. Çenesi yerinden çıkmış gibiydi. Kırılmış mıydı? Parekılıcı'nı düşürmüştü.

Önünde hantal bir gölge hareket ediyordu; Paretaşıyan'ın Zırhı, kralın yürümekte sorun yaşayacağı kadar Fırtınaışığı akıtmıştı. Ama geliyordu.

Szeth çığlık attı, eğilip tahta balkonu aşağı doğru Çivileyerek Fırtınaışığı'yla doldurdu. Etrafında hava buzlandı. Fırtına kükredi, kollarından aşağı ilerleyerek tahtaya aktı. Aşağı doğru Çiviledi, sonra tekrar Çiviledi. Gavilar balkona adımını atarken dördüncü defa Çiviledi. Balkon fazladan ağırlığın altında sallandı. Tahtalar zorlanarak çatladı.

Paretaşıyan tereddüt etti.

Szeth balkonu beşinci sefer aşağı yönde Çiviledi. Balkonun destekleri parçalandı ve tüm balkon binadan koptu. Szeth kırık çenesiyle çığlık attı ve son Fırtınaışığı zerresini kendini binanın yan tarafına Çivilemek için kullandı. Afallamış Paretaşıyan'ın yanından geçerek binanın yan duvarına doğru düştü, sonra duvara çarptı ve yuvarlandı.

Balkon aşağı düştü ve kral dengesini kaybederken şoka girmiş hâlde yukarı baktı. Düşüş kısaydı. Bir gözü kör, görüşü bulanık olan Szeth; ay ışığında balkonun aşağıdaki taş zemine yıkılmasını ağırbaşlılıkla seyretti. Sarayın duvarı titredi ve kırılan tahtaların çatırtısı yakınlardaki binalardan yankılandı.

Hâlâ yan duvarın üstünde yatmakta olan Szeth inledi ve ayağa kalktı. Zayıf hissediyordu, Fırtınaışığını fazla hızlı tüketmiş, vücudunu zorlamıştı. Tökezleyerek binanın duvarından aşağı ilerledi, ayakta kalmayı zar zor başararak enkaza yaklaştı.

Kral hâlâ hareket ediyordu. Parezırhı bir adamı böyle bir düşüşten korurdu; ama uzun, kanlı bir tahta parçası Gavilar’ın yan tarafına saplanmış, Szeth’in önceden kırmış olduğu yerinden Gavilar’ın Zırhını deşmişti, Szeth yere çömelerek adamın acıyla buruşan yüzünü inceledi. Güçlü yüz hatları, köşeli çene, beyazla beneklenmiş siyah sakal, çarpıcı açık yeşil gözler. Gavilar Kholin.

“Geleceğini... tahmin... etmiştim,” dedi kral zorlanan nefeslerinin arasında.

Szeth adamın göğüs zırhının alt tarafına uzanarak oradaki kayışlara hafifçe vurdu.

Kayışlar çözüldü ve Szeth göğüs zırhını yerinden kurtararak iç tarafındaki mücevherleri açığa çıkardı. İki tanesi çatlamış ve yanmıştı. Üçü hâlâ parlıyordu. Hissiz bir şekilde Szeth derince nefes aldı ve Işığı emdi.

Fırtına tekrar köpürmeye başladı. Daha fazla ışık yüzünün yan tarafına yükselerek, zarar görmüş derisini ve kemiklerini tamir etti. Acı hâlâ çok büyüktü, Fırtınaışığı’nın iyileştirmesi hiç de anlık değildi İyileşene kadar saatler geçecekti.

Kral öksürdü. "Thaidakar’a... çok geç... kaldığını... söyleyebilirsin...”

“Onun kim olduğunu bilmiyorum,” dedi Szeth ayağa kalkarak, kırık çenesi yüzünden sözleri geveliyordu. Elini yan tarafına uzatarak Parekılıcı’nı tekrar çağırdı.

Kral yüzünü buruşturdu. “O zaman kim? Restares? Sadeas? Hiç onun...”

“Benim efendilerim Parshendi,” dedi Szeth. On kalp atışı geçti ve nemle ıslanmış olan Kılıcı eline düştü.

“Parshendi mi? Bu çok mantıksız.” Gavilar öksürdü, eli titreyerek göğsüne uzandı ve el yordamıyla bir cebi kurcaladı. Bir zincire bağlanmış minik, kristal bir küre çıkardı. “Bunu almalısın. Onu ele geçirmemeliler.”

Sersemlemiş gibi görünüyordu. “Kardeşime... kardeşime de ki... bir adamın söyleyebileceği en önemli kelimeleri bulması gerek...”

Gavilar hareketsizleşti.

Szeth tereddüt etti, sonra da eğilerek küreyi aldı. Garip bir şeydi, daha önce hiç benzerini görmemişti. Her ne kadar tamamıyla karanlık da olsa, yine de bir şekilde parlıyor gibiydi. Siyah renkli bir ışıkla.

Parshendi mi? demişti Gavilar. *Bu çok mantıksız.*

“Artık hiçbir şey mantıklı değil,” diye fısıldadı Szeth acayip küreyi saklayarak. "Her şey çözülüyor. Üzgünüm, Alethilerin Kralı. Gerçi umrunda olduğunu sanmıyorum. En azından artık.” Ayağa kalktı. “En azından kalanlarımızla birlikte dünyanın sona ermesini izlemek zorunda kalmayacaksın.”

Artık sahibi ölmüş olduğu için, sisten katılaşarak cisimlenen Parekılıcı, sahibinin bedeninin yanına, taş zemine düştü. Bu bir servet değerindeydi, insanlar tek bir Parekılıcı’na sahip olmak için yarışırken krallıklar devrilmişti.

Sarayın içinden alarm bağırışları geldi, Szeth’in gitmesi gerekliydi. Ama...

Kardeşime de ki...

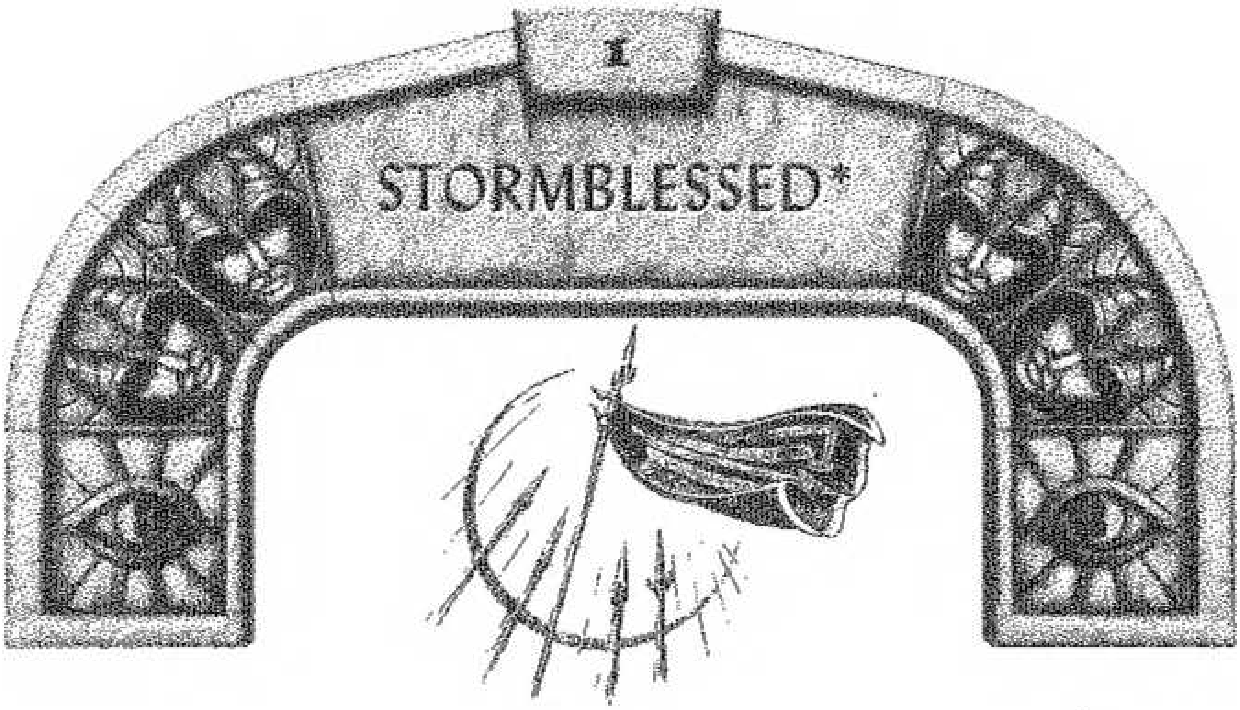
Szeth’in halkı için son arzular kutsaldı. Kralın elini aldı, adamın kendi kanma batırdı ve bununla da tahtanın üstüne *Kardeşim, bir adamın söyleyebileceği en önemli kelimeleri bulman gerek,* yazdı.

Ardından, Szeth gecenin karanlığına karıştı. Kralın Parekılıcı’nı bırakmıştı, ona hiç ihtiyacı yoktu. Szeth’in taşıdığı Kılıç zaten yeterli bir lanetti.

BİRİNCİ
KISIM

Sessizliğin Üstünde

KALADİN ♦ SHALLAN

“Beni öldürdünüz. Sizi piçler, beni öldürdünüz! Güneş hâlâ sıcakken, ben ölüyorum! ”

— 1171 yılı Betab ayının Chach haftasının beşinci gününde alınmıştır, ölümden on saniye önce, örnek otuz bir yaşında *koyugözlü* bir denizciydi. Numune şüpheli kabul ediliyor.

BEŞ YIL SONRA

Cenn, “Öleceğim, değil mi?” diye sordu.

Yanındaki, yüzü hava şartlarından yıpranmış, kıdemli asker Cenn’e dönerek onu inceledi. Kıdemli askerin kısa kesilmiş sakal ve bıyıkları vardı. Yanlarda siyah kıllar grilere yol vermeye başlamıştı.

Ben öleceğim, diye düşündü Cenn mızrağını sıkıca kavrayarak. Mızrağın sapı terle kayganlaşmıştı. *Öleceğim. Ah, Fırtınababa. Ben öleceğim...*

“Kaç yaşındasın oğlum?” diye sordu kıdemli asker. Cenn adamın adını hatırlayamıyordu. Kayalık savaş alanının karşı tarafındaki diğer ordunun sıraya girmesini izlerken herhangi bir şeyi hatırlamak zordu. Sıraya girmiş ordu ne kadar uygar görünüyordu: Düzenli, organize. Kısa mızrakçılar ön sıralarda, sonrasında uzun mızrakçılar ve ciritliler, yanlarda okçular. *Koyugözlü* mızrakçıların taşıdıkları ekipman Cenn’inki gibiydi: deri bir yelek ve diz boyunda etek ile basit, çelik bir başlık ve ona uyan bir göğüs zırhı.

Açıkgözlerin pek çoğunun tam takım zırhları vardı. Atlarının üstünde oturuyorlardı, bordo ve koyu orman yeşili parlayan göğüs zırhlarıyla şeref muhafızları etraflarında toplanmıştı. Aralarında Paretaşıyanlar var mıydı? Berrakbey Amaram bir Paretaşıyan değildi. Ya adamları arasında Paretaşıyan var mıydı? Peki ya Cenn bir tanesiyle savaşmak zorunda kalırsa? Sıradan adamlar Paretaşıyanları öldürmezdi. Bu o kadar nadiren gerçekleşirdi ki, bu olayların her biri birer efsane hâline gelmişti.

Bu gerçek, diye düşündü gittikçe artan bir korkuyla. Bu kamptaki bir talim değildi. Bu sopaları sallayarak tarlalarda yapılan bir eğitim değildi. Bu *gerçekti.* Kalbi göğsünde korkmuş bir hayvanınki gibi atan ve bacakları titreyen Cenn, bu gerçeklikle yüz yüze geldiğinde bir korkak, olduğunu fark etti. Sürüleri hiç bırakmamış olmalıydı! Asla kalkıp da...

“Oğlum?” dedi kıdemli asker, sesi sertti. "Kaç yaşındasın?”

“On beş, komutanım.”

Dağ gibi ve sakallı adam başını sallayarak onayladı. “Ben Dallet.”

“Dallet,” diye tekrarladı Cenn, gözü hâlâ diğer ordudaydı. Ne kadar çoktular! Binlerce. “Ben öleceğim, değil mi?”

“Hayır.” Dallet’in huysuz bir sesi vardı ama bir şekilde rahatlatıcıydı bu. “Sana hiçbir şey olmayacak. Aklını başına topla. Mangayla kal.”

“Ama benim üç aylık eğitimim anca var!” Düşman ordunun zırhları veya kalkanlarından gelen tangırtıları duyabildiğine yemin edebilirdi. “Bu mızrağı zar zor tutabiliyorum! Fırtınababa, ben *öldüm.* Ben hiç... ”

“Oğlum,” diyerek lafını kesti Dallet, sesi yumuşak ama kararlıydı. Bir elini kaldırdı ve Cenn’in omzuna koydu. Sırtına asılı durduğu yerden Dallet’in geniş ve yuvarlak kalkanının kenarı ışığı yansıttı. “Sana bir şey *olmayacak.*”

“Bundan nasıl emin olursunuz?” Bir yalvarış gibi çıkmıştı sesi.

“Çünkü evlat, sen Kaladin Stormblessed’in[3] mangasındasın.” Yakınlardaki diğer askerler başlarını sallayarak onayladılar.

Arkalarında askerler dalga dalga sıraya giriyordu, binlerce asker. Cenn, Kaladin’in mangasının yaklaşık otuz adamıyla tam da en öndeydi. Neden Cenn son anda yeni bir mangaya aktarılmıştı? Kamptaki politik oyunlarla bir ilgisi olmalıydı bunun.

Neden bu manga kayıpların en fazla yaşanacağı kesin olan en ön taraftaydı? Morumsu çamur damlalarına benzeyen korkusprenleri yerden çıkarak ayaklarının etrafında toplanmaya başladı. Bir anda tamamen paniğe kapıldı; neredeyse mızrağını atıp hızla oradan uzaklaşacaktı. Dallet’in omzundaki eli sıkılaştı. Kafasını kaldırıp Dallet’in kendinden emin siyah gözlerine bakan Cenn tereddüt etti.

“Sıraya girmeden önce işedin mi?” diye sordu Dallet.

“Zamanını olmamı...”

“Şimdi işe.”

“Buraya mı?”

“Eğer işemezsen savaş sırasında bacağından aşağı akan çişin dikkatini dağıtacak, belki de bu yüzden ölürsün. Hadi.”

Cenn utanç, içinde mızrağını Dallet’e verdi ve taşların üstünde işini halletti. Bitirdiği zaman yanındakilere göz ucuyla baktı. Kaladin’in askerlerinden hiçbiri sırıtmadı. Mızrakları yanlarında, kalkanları sırtlarında asılı, düzgün bir şekilde duruyorlardı.

Düşman ordusu neredeyse dizilmeyi tamamlamıştı. Aralarındaki alan çıplak ve düz kaygantaştandı. Dikkate değer şekilde düz ve pürüzsüzdü ve yalnızca arada bir kayafilizleriyle bölünüyordu. İyi bir mera olurdu. Ilık rüzgâr Cenn’in yüzüne esti, geçen gecenin yücefırtınasından kalma su zerreleriyle ağırlaşmıştı.

“Dallet!” dedi bir ses.

Sapına iki deri bıçak kını bağlanmış kısa bir mızrak taşıyan bir adam, sıraların arasından yürüyerek geliyordu. Yeni gelen genç bir adamdı, belki on beş yaşındaki Cenn’den dört yaş daha büyüktü ama Dallet’ten bile birkaç

parmak daha uzundu. Bir mızrakçının sıradan deri zırhını giyiyor olmasına rağmen, altında koyu renkli bir pantolon vardı. Buna izin verilmiyor olması gerekliydi.

Siyah Alethi saçı omzuna kadar uzanıyordu ve dalgalıydı, gözleri koyu bir kahverengiydi. Ayrıca deri zırhının omuzlarında onun bir manga komutanı olduğunu gösteren beyaz ipten düğümler vardı.

Cenn'in etrafındaki otuz adam hazır ola geçip, mızraklarını kaldırarak selam verdiler. *Kaladin Stormblessed bu mu?* diye düşündü Cenn inanamadan. *Bu genç mi?*

"Dallet, kısa süre sonra yeni bir acemi askerimiz olacak," dedi Kaladin. Güçlü bir sesi vardı. "Senden onu..." Cenn'i fark ettiğinde sesi azalarak kesildi.

"Sadece birkaç dakika önce buraya ulaştı, komutanım," dedi Dallet gülümseyerek. "Onu hazırlıyordum."

"Aferin," dedi Kaladin. "Bu oğlanı Gare'den uzaklaştırmak için iyi para ödedim. O herif o kadar beceriksiz ki karşı taraf için de savaşsa olurdu."

Ne? diye düşündü Cenn. *Kim beni almak için* para *verir ki?*

"Savaş alanı için ne düşünüyorsunuz?" diye sordu Kaladin. Yakınlardaki diğer mızrakçılardan birkaç tanesi gözlerini güneşten korumak için ellerini kaldırarak kayalara göz gezdirdiler.

"En sağdaki iki büyük kaya parçasının yanındaki çukur olur mu?" diye sordu Dallet.

Kaladin başını salladı. "Zemin çok pürüzlü."

"Evet. Belki de öyle. Peki ya şuradaki alçak tepe? İlk salvodan kaçınmak için yeteri kadar uzakta, çok fazla ileri gitmemek için de yeteri kadar yakında."

Kaladin başını sallayarak onayladı ama Cenn neye baktıklarını görememişti. "İyi görünüyor."

"Siz geri kalan hıyarlar bunu duydunuz mu peki?" diye bağırdı Dallet.

Adamlar mızraklarını yükseğe kaldırdılar.

"Gözünü yeni oğlanın üstünde tut, Dallet," dedi Kaladin. "İşaretleri bilmeyecek."

"Elbette," dedi Dallet gülümseyerek. Gülümseyerek! Adam nasıl gülümseyebiliyordu? Düşman ordusu borularını öttürmekteydi. Bu hazır oldukları anlamına mı geliyordu? Her ne kadar Cenn daha demin işini görmüş olsa da, bacağından aşağı biraz sidiğin akmakta olduğunu hissetti.

“Sıkı durun,” dedi Kaladin ve sonra da hızla ön sıra boyunca yürüyerek yandaki diğer manga komutanıyla konuşmak için ilerledi. Cenn ve diğerlerinin arkasında düzinelerce sıra hâlâ oluşmaktaydı. Yan taraflardaki okçular atış yapmak için hazırlandılar.

“Merak etme, oğlum,” dedi Dallet. “Bize bir şey olmayacak. Manga komutanı Kaladin şanslı.”

Cenn’in diğer tarafındaki asker başını sallayarak onayladı. Sırık gibi, kızıl saçlı bir Veden’di, derisinin tonu Alethilerden daha koyuydu. Neden bir Alethi ordusunda savaşıyordu? “Bu doğru. Kaladin’i fırtınalar kutsamış, kesin öyle. Geçen savaşta kaç kaybımız vardı... Bir adam mı?”

“Ama bir kişi *yine de* öldü,” dedi Cenn.

Dallet omzunu silkti. “İnsanlar her zaman ölür. Bizim mangamız en az kayıp verir. Göreceksin.”

Kaladin diğer manga komutanıyla görüşmesini bitirdi ve koşarak takımının yanına geldi. Her ne kadar diğer elde bir kalkan ile tek elle kullanılmak için tasarlanmış olan bir kısa mızrak taşıyor olsa da, onun mızrağı diğer adamlarınkinden bir el daha uzundu.

“Asker, hazır ol!” diye bağırdı Dallet. Diğer manga komutanlarının aksine, Kaladin sıraya girmedi. Mangasının önünde dikiliyordu.

Cenn’in etrafındaki adamlar heyecanlıydı, ayaklarını yerde sürüyorlardı. Sesler koca ordu boyunca tekrarlandı, hareketsizlik heyecan karşısında boyun eğiyordu. Yüzlerce ayak yerde sürünüyor, kalkanlara vuruluyor, kopçalar tıngırdıyordu. Kaladin hareketsiz kaldı, diğer orduya dik dik bakıyordu. “Asker, sakin dur,” dedi arkasını dönmeden.

Arkalarından at üstünde bir *açıkgözlü* subay geçti. “Savaşmaya hazır olun? Onların kanını istiyorum, askerler? Savaşın ve öldürün?”

“Sakin,” dedi Kaladin tekrar, adam geçtikten sonra.

“Koşmaya hazır ol,” dedi Dallet Cenn’e.

“Koşmak mı? Ama bize düzen içinde ilerleme eğitimi verdiler? Sıramızda kalalım diye?”

“Tabii,” dedi Dallet. “Ama adamların çoğunun senden pek fazla eğitimi yok. İyi savaşabilenler Parshendilerle savaşmak için Harap Ovalar’a gönderiliyor. Kaladin bizi oraya gidip, kral için savaşabilelim diye forma sokmaya çalışıyor.” Dallet başıyla sıraya doğru işaret etti. “Buradakilerin pek çoğu sıraları bozup hücum edecekler, *açıkgözler* de onları hizada tutabilecek kadar iyi komutanlar değil. O yüzden bizimle kal ve koş.”

“Kalkanımı çıkarmalı mıyım?” Kaladin’in takımının etrafında diğer sıralar kalkanlarını çözüyorlardı. Ama Kaladin’in mangası kalkanlarını sırtlarında bıraktılar.
“Yürü?” dedi Dallet.
Dallet cevap veremeden önce, arkalarından bir boru öttü.
Cenn’in pek bir seçeneği yoktu. Tüm ordu uygun adım ilerleyen botların tok sesiyle hareket etmeye başladı. Dallet’in öngörmüş olduğu gibi, düzenli ilerleme pek uzun sürmedi. Bazı adamlar bağırmaya başladı, sonra kükremeye diğerleri de katıldı. *Açıkgözler* onlara gitmeleri, koşmaları, savaşmaları için sesleniyordu. Sıra darmadağın oldu.
Bu olur olmaz, Kaladin’in mangası koşmaya başladı, son hızla en önden fırladılar. Panik ve korku içindeki Cenn ayak uydurmaya çabaladı. Yer göründüğü kadar düz değildi ve sarmaşıklarını kabuğunun içine çekmiş olan gizli bir kayafilizine takılarak neredeyse düşüyordu.
Dengesini sağladı ve mızrağı bir elinde, kalkanı sırtına çarpa çarpa ilerlemeye devam etti. Uzaktaki ordu da hareket halindeydi, düşman askerleri de tarlada onlara doğru hücum ediyordu. Bir savaş düzeni veya muntazam bir hattan eser yoktu. Bu hiç de aldığı eğitimin düşündürdüğü gibi bir şey değildi.
Cenn düşmanın kim olduğunu bile bilmiyordu. Bir arazi sahibi, Berrakbey Amaram’ın bölgesine tecavüzde bulunuyordu, bölge aslında Yüceprens Sadeas’a aitti. Bu bir sınır çatışmasıydı ve Cenn bunun bir başka Alethi prensliğine karşı olduğunu düşünüyordu. Neden birbirleriyle savaşıyorlardı? Belki kral olsa buna bir son verirdi ama o Harap Ovalar’daydı, beş yıl önceki Kral Gavilar cinayeti için intikam peşindeydi.
Düşmanın bir sürü okçusu vardı. İlk ok dalgası havaya yükselirken Cenn’in paniği zirveye çıktı. Kalkanını çıkarmayı arzulayarak tekrar tökezledi. Ama Dallet kolunu kavradı ve çekerek onu ileri sürükledi.
Yüzlerce ok gökyüzünü yardı ve güneşi karattı. Yay çizdiler ve avının üstüne kapanan gökyılanı gibi düştüler. Amaram’ın askerleri kalkanlarını kaldırdı. Ama Kaladin’in mangası değil. Onlar kalkan kullanmayacaktı.
Cenn çığlık attı.
Ve oklar arkasındaki Amaram ordusunun orta sıralarına yağdı. Cenn hâlâ koşarak omzunun üstünden arkaya baktı. Oklar onun *arkasına* düşmüştü. Askerler çığlık attı ve oklar kalkanlar üstünde kırıldı, sadece birkaç dağınık ok ön sıraların yakınında herhangi bir yere düşmüştü.

“Neden?” diye bağırdı Dallet’e. “Nasıl bildiniz?”

“Okların askerlerin en kalabalık olduğu yeri vurmasını istiyorlar, ” diye cevap verdi iri adam. “Bir hedef bulma şanslarının en yüksek olduğu yer orası.”

Ön kanattaki diğer birkaç grup da kalkanlarını aşağıda bırakmışlardı; ama çoğunluğu kalkanlarını göğe kaldırmış, onları zaten vurmayacak olan oklar için endişelenerek beceriksizce koşuyordu. Bu onları yavaşlatıyor ve arkalarındaki vurulmakta *olan* adamlar tarafından çiğnenme riskine sokuyordu. Cenn yine ele kalkanını kaldırmak için can atıyordu, kalkansız koşmak çok yanlışmış gibi hissediyordu.

İkinci salvo indi ve adamlar acı içinde bağırdı. Kaladin’in mangası, bazıları Amaram’ın okçuları tarafından atılan oklarla ölmekte olan düşman askerlerine doğru süratle ilerliyordu. Cenn düşman askerlerinin savaş çığlıkları attığını duyabiliyor, tek tek yüzlerini seçebiliyordu. Birden Kaladin’in mangası durdu ve sıkı bir grup oluşturdular. Kaladin ve Dallet’in önceden seçmiş olduğu ufak yokuşa ulaşmışlardı.

Dallet, Cenn’i yakaladı ve birliğin tam ortasına itti. Kaladin’in adamları mızraklarını indirdiler ve düşman üzerlerine doğru gelirken kalkanlarını çıkardılar. Hücum etmekte olan düşman ordusunda herhangi bir düzen yoktu; kısa mızrakçılar önde, uzun mızrakçılar arkada sıralar oluşturmamışlardı. Hepsi sadece çılgınlar gibi bağırarak ileri doğru koşuyordu.

Cenn kalkanını sırtından kurtarabilmek için çırpındı. Mangalar birbirleriyle çatışmaya girerken çarpışan mızrakların sesi havada çınladı. Bir grup mızrakçı düşman, belki de daha yüksek zemine göz koymuş olacak ki, Kaladin’in mangasına doğru atıldı. Üç düzine saldırganın bir parça uyumlulukları vardı ama Kaladin’in mangası kadar sıkı bir düzen içinde değillerdi.

Düşman bu eksikliklerini öfkeyle kapatmaya kararlı gibi görünüyordu; Kaladin’in hattına doğru koşarlarken öfke içinde bağrışarak çığlıklar attılar. Kaladin’in takımı sanki Cenn bir *açıkgöz* ve onlar da onun şeref muhafızlarıymış gibi saflarını koruyarak onu savundular. İki kuvvet tahta üstünde çınlayan metalin, gümbürtüsüyle buluştu, kalkanlar birbirine vuruyordu. Cenn korkuyla büzüldü.

Göz açıp kapatıncaya kadar her şey bitmişti. Düşman mangası taşların üstünde iki ölü bırakarak geri çekildi. Kaladin’in takımı kimseyi

kaybetmemişti. V şeklinde saf tuttukları düzenlerini koruyorlardı, sadece adamlardan biri geriye adım atarak bir kasık yarasını sarmak için bandaj çıkarmıştı. Adamların kalanı sıklaşarak boşluğu kapattılar. Yaralı adam iri yarı ve kalın kolluydu, küfretti ama yarası kötü görünmüyordu. Bir an sonra ayaklarının üstündeydi ama önceden bulunduğu noktaya geri dönmedi. Bunun yerine, daha korunaklı bir nokta olan V düzeninin uçlarından birine geçti.

Savaş alanı kargaşaydı. İki ordu birbirinden ayırması olanaksız bir şekilde birbirlerine karışmıştı; tangırtı, çatırtı ve çığlık sesleri havada çalkalanıyordu. Mangaların çoğu dağılmıştı, üyeleri bir çarpışmadan diğerine koşturuyordu. Avcılar gibi hareket ediyorlardı; üçlü veya dörtlü gruplar tek kalmış olanları arıyor, bulunca da vahşice üstüne saldırıyorlardı.

Kaladin'in takımı sadece çok yaklaşan düşman kuvvetleriyle çarpışarak yerini korudu. Bir savaş aslında bu muydu? Katıldığı tatbikatlar Cenn'i omuz omuza duran adamların uzun hatları için eğitmişti. Bu çılgın birbirine karışma, bu vahşi kıyamet için değil. Neden daha çok asker düzen içinde değildi?

Bütün gerçek askerler gitmiş, diye düşündü Cenn. *Harap Ovalarda gerçek bir savaşta savaşıyorlar. Kaladin'in mangasını oraya götürmek istemesine şaşmamak gerek.*

Mızraklar her yanda parlıyordu; göğüs zırhlarındaki armalara ve farklı renklerde boyanmış kalkanlara rağmen dostu düşmandan ayırt etmek zordu. Savaş alanı yüzlerce ufak gruba bölünmüştü; sanki aynı anda binlerce farklı savaş gerçekleşmekteydi.

İlk birkaç çarpışmadan sonra, Dallet Cenn'i omzundan tuttu ve V düzeninin en aşağı kısmında sıraya soktu. Ancak Cenn hiçbir işe yaramıyordu. Kaladin'in takımı düşman mangalarıyla çarpışmaya girdiği zaman, eğitimde öğrendiği her şey aklından uçup gidiyordu. Elinden gelen tek şey sadece yerini koruyup mızrağını dışarı doğru çevrilmiş şekilde tutarak tehditkâr görünmeye çalışmaktı.

Bir saat boyunca omuz omuza, bir takım hâlinde Kaladin'in mangası küçük tepeyi tuttu. Kaladin sık sık konumunu terk ediyor; bir o yana, bir bu yana koşturarak acayip bir ritimle mızrağını kalkanına vuruyordu.

Bunlar sinyal, diye düşündü Cenn, Kaladin'in mangası V şeklini bozup bir halka oluştururken. Ölenlerin çığlıkları ve binlerce askerin diğerlerine bağırışları arasında tek bir kişinin sesini duymak imkânsızdı. Ancak

mızrağın Kaladin'in metal kalkanı üzerindeki keskin tangırtısı netti. Düzenlerini her değiştirdiklerinde, Dallet Cenn'i omzundan yakalayarak yönlendiriyordu.

Kaladin'in takımı birliğinden ayrı düşüp tek kalmış olanları takip etmiyordu. Savunmada kaldılar. Ve her ne kadar Kaladin'in takımındaki adamların birkaç tanesi yara alsa da, hiçbiri düşmedi. Mangaları küçük gruplar için fazlasıyla tehditkârdı ve daha büyük düşman birlikleri ise kısa süren çatışmaların ardından daha kolay düşmanlar arayarak geri çekiliyordu.

En sonunda bir şeyler değişti. Kaladin savaşın gidişatını sezgili kahverengi gözleriyle izleyerek döndü. Mızrağını kaldırarak daha önce kullanmamış olduğu hızlı bir ritimle kalkanına vurdu. Dallet Cenn'i kolundan yakaladı ve çekerek küçük tepeden uzaklaştırdı. Neden şimdi konumlarını terk ediyorlardı?

Hemen sonra Amaram'ın kuvvetlerinin büyükçe bir grubu bozguna uğradı, askerler dağılıyordu. Cenn savaşın bu bölgede kendi tarafı için ne kadar kötü gitmekte olduğunu fark etmemişti. Kaladin'in takımı geri çekilirken pek çok ölü ve yaralının yanından geçtiler ve Cenn'in midesi bulanmaya başladı. Askerler kesilerek yarılmışlardı; iç organları dışarı dökülmüştü.

Dehşete kapılmak için vakti yoktu, geri çekilmeleri hızla bir bozguna dönüştü. Dallet küfretti ve Kaladin tekrar kalkanına vurdu. Manga yönünü değiştirerek doğuya doğru gitmeye başladı. Orada Cenn, Amaram'ın askerlerinden büyük bir grubun tutunmakta olduğunu gördü.

Ama düşman sıraların bozulduğunu görmüş ve bu da onları cesaretlendirmişti. Başıboş kalmış yaban domuzlarını avlayan vahşi baltatazıları gibi kümeler hâlinde ileri atıldılar. Kaladin'in takımı daha ölü ve yaralılarla dolu savaş alanının yarısına varamadan, büyük bir grup düşman askeri önlerini kesti. Kaladin isteksizce kalkanına vurdu, mangası yavaşladı.

Cenn kalbinin gittikçe daha da hızla atmaya başladığını hissetti. Yakınlarında, Amaram'ın askerlerinden bir manga yutuldu, adamlar çığlıklar atarak uzaklaşmaya çalışırken tökezlediler ve düştüler. Düşmanlar mızraklarını şiş gibi kullanarak yerdeki adamları *kremcikler* gibi öldürdüler.

Kaladin'in adamları mızrakların ve kalkanların çatırtısıyla düşmanla karşılaştılar. Askerler oraya buraya itildi ve Cenn savruldu. Dostla düşman birbirine karışmış, ölüm kalım mücadelesi sürerken Cenn kendini kaybetmişti. O kadar çok adam, o kadar farklı yöne koşturuyordu ki!

Paniğe kapıldı ve güvenli bir yer bulmaya çalışarak kaçmaya başladı. Yakınlarda bir grup asker Alethi üniformaları giyiyordu. Kaladin'in mangası. Cenn onlara doğru koştu, ama birkaçı ona doğru döndüğünde Cenn bunları tanımadığını fark ederek korkuya kapıldı. Bunlar Kaladin'in mangası *değildi*, düzensiz, bozulmuş bir hattı tutan, tanımadığı küçük bir grup askerdi. Yaralı ve dehşet içindeydiler, bir düşman mangası yaklaşır yaklaşmaz da dağıldılar.

Cenn mızrağını terli eliyle kavrayarak donakaldı. Düşman askerleri tam da onu hedef alarak saldırıyorlardı. İçgüdüleri onu kaçmaya teşvik ediyordu ama çok fazla adamın birer birer avlandığını görmüştü. Yerinde kalmak zorundaydı! Onlarla yüzleşmek zorundaydı! Kaçamazdı, arkasını dönemez...

Haykırarak mızrağını öndeki askere doğru sapladı. Adam kalkanını kullanarak kolaylıkla silahı kenara itti ve sonra da kısa mızrağını Cenn'in uyluğuna sapladı. Acı yakıcıydı, o kadar yakıcıydı ki bacağından fışkıran kan ona kıyasla serin gibi geliyordu. Cenn'in nefesi kesildi.

Asker silahını çekerek kurtardı. Cenn mızrağını ve kalkanını düşürerek geriye doğru tökezledi. Başka birinin kanında kayarak kayalık zemine devrildi. Düşmanı mızrağını Cenn'in kalbine saplamaya hazır olarak havaya kaldırdı, ıssız mavi göğe doğru yükselen karanlık bir siluetti.

Sonra birden *o* da orada belirdi.

Manga komutanı. Stormblessed. Kaladin'in mızrağı bir anda yoktan belirerek Cenn'i öldürmek için inmekte olan darbeyi ucu ucuna savuşturdu. Kaladin, Cenn'in önünde dikilerek tek başına altı mızrakçıyla yüzleşti. Çekinmedi. *Saldırdı.*

Çok hızlı bir şekilde oluvermişti. Kaladin, Cenn'i mızrakla yaralayan adamın ayaklarını yerden kesti. Daha o adam düşerken Kaladin yukarı uzanarak mızrağına bağlanmış kınlardan birindeki bıçağı parmak ucuyla çıkardı. Eli savruldu, bıçak parlayarak ikinci bir düşmanın uyluğuna saplandı. O adam çığlık atarak bir dizi üzerine çöktü.

Üçüncü adam düşen müttefiklerine bakarak donakalmıştı. Kaladin yaralı olan düşmanı itip geçerek mızrağını üçüncü adamın karnına sapladı. Dördüncü adam gözünde bir bıçakla yere düştü. Kaladin o bıçağı ne ara çıkarmıştı? Son ikisinin arasına dalıp mızrağını bir sopa gibi kullanarak döndü, mızrağı havada bulanık görünüyordu. Bir arin için Cenn manga komutanını çevreleyen bir şeyler gördüğünü sandı. Havada bir çarpıklık, sanki rüzgârın kendisi gözle görülür hâle gelmiş gibi.

Çok fazla kan kaybettim. Çok hızlı akıp gidiyor...

Kaladin saldırıları savuşturarak kendi etrafında döndü ve son iki mızrakçı, Cenn'in şaşkınlık belirttiğini düşündüğü hırıltılar çıkararak düştü. Tüm düşmanlar yerdeydi. Kaladin döndü ve Cenn'in yanında çömeldi. Manga komutanı mızrağını bir kenara koydu ve cebinden beyaz bir kumaş şeridini çekerek çıkardı, sonra da bunu Cenn'in bacağının etrafına becerikli bir şekilde sıkıca sardı. Kaladin daha önceden defalarca yara sarmış birinin ustalığıyla çalışıyordu.

"Kaladin, komutanım!" dedi Cenn, Kaladin'in yaralamış olduğu askerlerden birine işaret ederek. Düşman askeri topallayarak ayağa kalkarken bacağını tutuyordu. Ancak bir saniye sonra dağ gibi Dallet oradaydı ve düşmanı kalkanıyla itti. Dallet yaralı adamı öldürmedi ve silahsız bir şekilde tökezleyerek uzaklaşmasına izin verdi.

Manganın kalan kısmı da yetişti ve Kaladin, Dallet ve Cenn'in etrafında bir halka oluşturdu. Kaladin ayağa kalkarak mızrağını omzuna dayadı, Dallet düşen düşmanlardan almış olduğu bıçakları ona geri verdi.

"Bir an beni endişelendirdiniz, komutanım," dedi Dallet. "Öyle koşturup giderek."

"Takip edeceğinizi biliyordum," dedi Kaladin. "Kırmızı bayrağı kaldırın. Cyn, Korater, siz ikiniz oğlanla beraber geri gidiyorsunuz. Dallet, burayı tut. Amaram'ın hattı bu yönde üstünlük sağlıyor. Kısa süre sonra güvende olmamız gerekir."

"Ya siz, komutanım?" diye sordu Dallet.

Kaladin savaş alanını taradı. Düşman askerleri arasında bir boşluk açılmıştı ve orada beyaz bir ata binmiş, uğursuz görünüşlü bir topuzu etrafındakilere sallayan bir adam vardı. Cilalanmış ve gümüş renginde parlayan tam takım zırh giyiyordu.

"Bir Paretaşıyan," dedi Cenn.

Dallet homurdandı. "Hayır, Fırtınababa'ya şükür. Sadece bir *açıkgöz* subay. Paretaşıyanlar ufak bir sınır çatışmasında boşa harcamak için fazlasıyla değerliler."

Kaladin *açıkgözü* köpüren bir nefretle izliyordu. Bu Cenn'in babasının chul hırsızlarından bahsederken ya da Cenn'in annesinin ayakkabı tamircisinin çırağıyla kaçmış olan Kusiri'nin adını andığında gösterdiği nefretin aynısıydı.

"Komutanım?" dedi Dallet tereddüt içinde.

“Altmangalar iki ve üç, kıskaç düzeni,” dedi Kaladin, sesi sertti. “Bir Berrakbeyi tahtından indiriyoruz.”

“Bunun akıllıca olduğundan emin misiniz, komutanım? Yaralılarımız var.”

Kaladin, Dallet’ten tarafa döndü. “O Hallaw’ın subaylarından biri. İstediğim adam o olabilir.”

“Bunu bilmiyorsunuz, komutanım.”

“Her neyse, bu bir Taburbeyi. Eğer bu kadar yüksek rütbeli bir subayı öldürürsek Harap Ovalar’a gönderilen sonraki grubun içinde olmamız neredeyse garantilenir. Onu alıyoruz.” Gözleri uzaklaştı. “Hayal et, Dallet. Gerçek askerler. Disiplinli bir savaş kampı ve ahlak sahibi *açıkgözler.* Savaşmamızın bir *anlamının* olacağı bir yer.”

Dallet homurdandı ama başını sallayarak onayladı. Kaladin askerlerinden bir gruba elini salladı, sonra onlar meydan boyunca koşarak gittiler. Dallet’i de içeren daha küçük bir asker grubu arkada yaralılar ile birlikte bekledi. Bunlardan biri, siyah Alethi saçları biraz yabancı kanı olduğuna işaret eder şekilde bir tutam sarıyla lekelenmiş olan ince bir adam, cebinden uzun kırmızı bir kurdele çıkardı ve mızrağına bağladı. Mızrağını yukarı kaldırarak kurdeleyi rüzgârda dalgalandırdı.

“Bu koşuculara yaralılarımızı meydandan çıkarmaları için bir çağrı,” dedi Dallet Cenn’e. “Kısa süre sonra seni buradan çıkarmış olacağız. O altısına karşı durarak cesurca davrandın.”

“Kaçmak aptalca göründü,” dedi Cenn aklını zonklayan bacağından uzaklaştırmaya çalışarak. “Savaş meydanında bu kadar çok yaralı varken koşucuların bizim için geleceğini nasıl düşünebiliriz?”

“Manga komutanı Kaladin onlara para yediriyor,” dedi Dallet. “Çoğu zaman sadece *açıkgözleri* taşırlar, ama yaralı *açıkgözlerden* daha fazla koşucu var. Manga komutanı maaşının çoğunu rüşvetler için harcıyor.”

“Bu manga gerçekten *farklı,*” dedi Cenn sersemlemiş hissederek.

“Dedim ya.”

“Şans yüzünden değil. Eğitim yüzünden.”

“Kısmen o yüzden. Kısmen de eğer yaralanırsak Kaladin’in bizi savaş alanından çıkaracağını biliyor olmamızdan.” Duraklayarak omzundan arkaya baktı. Kaladin’in öngörmüş olduğu gibi, Amaram’ın hattı toparlanarak tekrar ilerliyordu.

Önceden gördükleri atlı *açıkgöz* enerjik bir şekilde topuzuyla sağa sola saldırıyordu. Onun muhafızlarının bir kısmı Kaladin’in altmangalarıyla

çatışmaya girerek bir tarafa ilerledi. *Açıkgöz* atını döndürdü. Tepesinde büyük bir küme tüy olan, yarıları eğimli ve önü açık bir miğfer takıyordu. Cenn göz rengini seçemivordu, ama mavi ya da yeşil olacağını biliyordu veya belki de sarı ya da açık gri. O bir berrakbeydi, Elçiler tarafından doğuştan seçilmiş, iktidar sahibi olması için işaretlenmişti.

Yakınında dövüşmekte olanları vurdumduymaz bir şekilde inceledi. Sonra Kaladin'in bıçaklarından biri sağ gözüne saplandı.

Berrakbey, bir şekilde hatların arasından sızmış olan Kaladin mızrağını kaldırmış olarak üzerine atlarken bir çığlıkla eyerinden geriye doğru düştü.

"Evet, kısmen eğitim," dedi Dallet başını sallayarak. "Ama esas sebep *o*. Bu adam fırtına gibi savaşıyor, evet ve diğer adamlardan iki kat daha hızlı düşünüyor. Öyle hareket ediyor ki bazen sanki..."

"Bacağımı sardı," dedi Cenn, kan kaybı yüzünden saçmalamaya başladığını fark ederek. Neden sarılmış bacağından bahsetmişti ki? Bu basit bir şeydi.

Dallet sadece başıyla onayladı. "Yaralar hakkında çok şey biliyor, Rünleri de okuyabiliyor. Manga komutanımız sıradan bir *koyugözlü* mızrakçı için garip bir adam, evet öyle." Cenn'e döndü. "Ama sen gücünü korumalısın, oğlum. Seni kaybedersek manga komutanı mutlu olmayacak, özellikle de seni almak için ödediği paradan sonra."

"Neden?" diye sordu Cenn. Savaş alanı, sanki ölmekte olan adamların çoğunun artık bağırmaktan sesi kısılmış gibi sessizleşiyordu. Etraflarındaki neredeyse herkes müttefikti, ama Dallet yine de hiçbir düşman askeri Kaladin'in yaralılarına saldırmaya çalışmasın diye tetikteydi.

"Neden, Dallet?" diye tekrarladı Cenn, aceleci hissederek. "Neden beni mangasına aldı? Niye *ben?*"

Dallet başını salladı. "O öyle işte. Senin gibi azıcık eğitimi olan genç çocukların savaşa gönderilmesi düşüncesinden nefret ediyor. Arada sırada, onlardan birini tutup mangasına getiriyor. Adamlarımızın neredeyse yarım düzinesi bir zamanlar senin gibiydi." Dallet'in gözlerine uzak bir bakış yerleşti. "Sanırım siz hepiniz ona birini hatırlatıyorsunuz."

Cenn bacağına göz attı. Fazlasıyla uzun parmakları olan turuncu ellere benzeyen acısprenleri, ıstırabına cevap vererek etrafında sürünüyordu. Dönmeye başladılar, diğer yönlere dağılarak başka yaralıları arıyorlardı. Bacağındaki acı soluyordu; bacağı, hatta tüm vücudu; uyuşmuş gibi hissediyordu.

Arkasına yaslanarak yukarıdaki gökyüzüne baktı. Hafifçe bir fırtınayı duyabiliyordu. Bu garipti. Gök bulutsuzdu.

Dallet küfretti.

Cenn sersemlik hâli kaybolarak aniden döndü. Işık saçarmış gibi görünen parlak bir zırh giymiş bir biniciyi taşıyarak doğrudan onlara doğru dörtnala gelen kocaman siyah bir at vardı. O zırh kusursuzdu, altında zincir yoktu; sadece inanılmayacak kadar incelikli olan daha küçük plakalar vardı. Adam yüzünü tam kapatan süssüz bir miğfer takıyordu; zırhı ise yaldızlıydı. Bir elinde tam uzunluğu bir adamın boyu kadar olan devasa bir kılıç taşıyordu. Bu basit, sıradan bir kılıç değildi; eğimliydi ve keskin olmayan ağzı akan dalgalar gibi bombeliydi. Kılıç boylu boyunca gravürlerle kaplıydı.

Çok güzeldi. Bir sanat eseri gibiydi. Cenn asla bir Paretaşıyan görmemişti ama anında bunun ne olduğunu anladı. Nasıl basit bir zırhlı *açıkgözü bu* muhteşem yaratıklardan biriyle karıştırabilmişti?

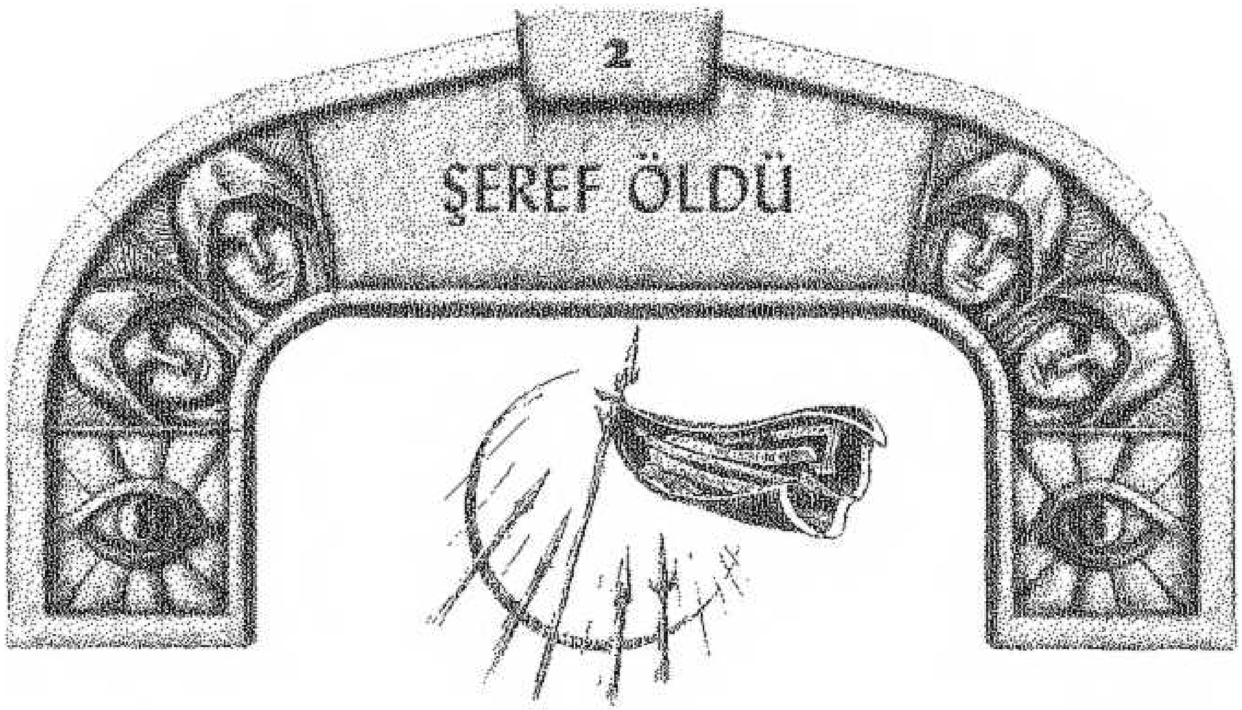
Dallet bu savaş meydanında hiç Paretaşıyan olmayacağını iddia etmemiş miydi? Dallet altmangaya düzene girmeleri için bağırarak, aceleyle ayağa kalktı. Cenn sadece durduğu yerde oturdu. Bacağındaki o yarayla ayağa kalkamazdı.

Kendini çok sersemlemiş hissediyordu. Ne kadar kan kaybetmişti? Zar zor düşünebiliyordu.

Ne olursa olsun, savaşamazdı. Böyle bir şeyle savaşılmazdı. Güneş o takım zırhın üzerinde parlıyordu. Ve o harikulade, incelikli, kıvrımlı kılıç. Sanki... sanki Yaradan'ın kendisi savaş meydanına inmek için ete kemiğe bürünmüştü.

Ve niye Yaradan'la savaşmaya kalkardı ki insan?

Cenn gözlerini kapattı.

"On tarikat. Bir zamanlar seviliyorduk. Bizi neden terk, ettin, Yaradan! Ruhumun paresi, nereye gittin?"

— 1171 yılında Kakash'ın ikinci gününde alınmıştır, ölümden beş saniye önce. Örnek otuzlu yaşlarında olan *açıkgöz* bir kadındı.

SEKİZ AY SONRA

Kaladin parmaklıkların arasından uzanarak lapa tasını alırken midesi guruldadı. Küçük tası (tastan çok bir bardak sayılırdı) parmaklıkların arasından geçirdi, kokladı ve kafesli vagon tekrar ilerlemeye başlarken suratını ekşitti. Vıcık vıcık gri lapa fazla pişirilmiş tallew tanelerinden

yapılmıştı ve bu yığın da dünün yemeğinin katılaşmış kalıntılarıyla benek benekti.

Her ne kadar iğrenç olsa da, alacağı tek şey buydu. Manzaranın geçişini seyrederek yemeğe başladı. Bacaklarını parmaklıkların arasından sarkıtmıştı. Kafesindeki diğer köleler birinin çalabileceğinden korkarak taslarına korumacı bir şekilde yapışmışlardı. İlk gün içlerinden bir tanesi Kaladin'in yemeğini çalmaya çalışmıştı. Adamın neredeyse kolunu kıracaktı. Şimdi ise herkes onu kendi hâline bırakıyordu.

Bu ona gayet uyuyordu.

Pisliği umursamadan parmaklarıyla yedi. Aylar önce pisliği fark etmeyi bırakmıştı. Diğerlerinde görünen paranoyanın bir kısmını kendisinin de hissediyor olmasından nefret ediyordu. Ama sekiz aylık mahrumiyet, dayaklar ve acımasızlıktan sonra nasıl hissetmezdi ki?

Paranoyaya karşı savaştı. Onlar gibi olmayacaktı. Diğer her şeyden vazgeçmiş bile olsa, diğer her şey elinden alınmış bile olsa, artık hiç kaçma umudu olmasa da. Bu tek şeye sahip çıkacaktı. O bir köleydi. Ama bir köle gibi düşünmek zorunda değildi. Lapayı hızla bitirdi. Yakınlarda kölelerden biri hafif hafif öksürmeye başladı. Vagonda on köle vardı, hepsi erkekti, kaba sakallı ve pistiler. Bu Sahipsiz Tepeler boyunca ilerleyen kervanlarındaki üç vagondan biriydi.

Güneş, bir demirci ateşinin en harlı yeri gibi ufukta kızıl beyaz parlıyordu. Onu çerçeveleyen bulutları bir renk spreyiyle aydınlatıyordu; bir tuvalin üstüne dikkatsizce fırlatılmış boya gibi. Uzun ve tekdüze bir şekilde yeşil otlarla kaplı olan tepeler sonsuz gibiydi. Yakınlardaki bir tümsekte kanat çırpan bir böcek gibi dans eden minik bir şekil bitkilerin etrafında uçuşuyordu. Şekil biçimsiz, hafifçe şeffaftı. Rüzgârsprenleri istenmedikleri yerlerde kalmaya eğilimli olan sinsi ruhlardı. Kaladin bu sprenin sıkılıp gitmiş olmasını umuyordu, ama tahtadan tasını bir kenara fırlatmaya kalktığında tasın parmaklarına yapışmış olduğunu fark etti.

Şekilsiz, ışıktan bir kurdeleden pek farkı olmayan rüzgârspreni vızıldayarak yanından geçti, gülüyordu. Kaladin tası çekiştirerek küfretti. Rüzgârsprenleri sık sık bunun gibi eşek şakaları yapardı. Tasa asıldı ve en sonunda elini kurtardı. Homurdanarak tası diğer kölelerden birine doğru attı. Adam hızla lapanın kalıntılarını yalamaya başladı.

"Hey," diye fısıldadı bir ses.

Kaladin yan tarafa baktı. Koyu derili ve keçeleşmiş saçlı bir köle ona doğru sürünerek yaklaşıyordu; ürkekti, sanki Kaladin'in kızmasını bekliyor gibiydi. "Sen diğerleri gibi değilsin." Kölenin siyah gözleri yukarı, Kaladin'in üç damgayla dağlanmış olan alnına doğru kalktı. İlk ikisi bir rünçifti oluşturuyordu; sekiz ay önce, Arnaram'ın ordusundaki son gününde yapılmıştı. Üçüncüsü tazeydi, ona en son sahibi tarafından yapılmıştı. Shash, diye okunuyordu son rün: Tehlikeli.

Köle elini çaputlarının altında gizlemişti. Bir bıçak mı? Hayır, bu çok saçmaydı. Bu kölelerin hiçbiri bir silah saklamış olamazdı. Kaladin'in kemerinde gizlenmiş olan yapraklar, olabilecek en yakın şeydi. Ama eski içgüdüler kolayca defedilemiyordu, bu yüzden Kaladin o eli izledi.

"Muhafızları konuşurken duydum," diye devam etti köle, biraz daha yaklaşarak. Sık sık göz kırpmasına neden olan bir tiki vardı. "Daha önce kaçmaya çalışmışsın, dediler. Daha önce kaçmışsın."

Kaladin cevap vermedi.

"Bak," dedi köle, elini çaputlarının arkasından çıkararak lapa tasını ortaya çıkardı. Yarı yarıya doluydu. "Bir dahaki sefere beni de yanında götür," diye fısıldadı. "Sana bunu vereceğim. Şimdiden biz kaçana kadar yemeğimin yarısı. Lütfen." Konuştuğu sırada birkaç açlıkspreninin ilgisini çekti. Adamın kafasının etrafında uçuşan kahverengi sineklere benziyorlardı, neredeyse görülmeyecek kadar küçüktüler.

Kaladin arkasını dönerek sonsuz tepelere ve tepelerin kayan, hareket eden otlarına baktı. Bir kolunu parmaklıklar boyunca yaslayarak kafasını da ona dayadı, bacakları hâlâ dışarı sarkıktı.

"Ee?" diye sordu köle.

"Sen bir aptalsın. Eğer bana yemeğinin yarısını verirsen, kaçacak olsaydım bile benimle gelmek için fazlasıyla zayıf olurdun. Zaten kaçmayacağım. İşe yaramıyor."

"Ama..."

"On defa," diye fısıldadı Kaladin. "Sekiz ayda on kaçma denemesi, beş ayrı sahibin elinden kurtulma. Ve kaç tanesi işe yaradı?"

"Ee... Yani... Hâlâ buradasın..."

Sekiz ay. Köle olarak sekiz ay, lapa ve dayakla sekiz ay. Ezelden beri de olabilirdi. Artık orduyu zar zor hatırlıyordu. "Bir köle olarak saklanamazsın," dedi Kaladin. "Alnında bir damgayla değil. Evet, birkaç sefer kaçtım. Ama beni hep buldular ve geri geldim."

Bir zamanlar insanlar ona şanslı derdi. Stormblessed. Bunlar yalandı; eğer vardıysa da, Kaladin'in kötü şansı vardı. Askerler bâtıl inançlı bir gruptu ve her ne kadar en başta onların düşünce tarzını reddetmiş olsa da, bu gittikçe daha da zorlaşıyordu. Şimdiye kadar korumaya çalışmış olduğu herkes ölmüştü. Tekrar ve tekrar. Ve şimdi ise işte buradaydı, başlamış olduğundan bile daha kötü bir durumda. Karşı koymamak daha iyiydi. Onun kaderi buydu ve buna teslim olmuştu.

Bunda belli bir güç vardı, bir özgürlük. Umursamak zorunda olmama özgürlüğü.

Köle en sonunda Kaladin'in daha fazla bir şey söylemeyeceğini anladı ve lapasını yiyerek geriye çekildi. Vagonlar ilerlemeye devam etti, yeşil alanlar her yöne uzanıyordu. Ancak sarsıntılı vagonların etrafındaki alan çıplaktı. Onlar yaklaştığı zaman çimenler içeri çekiliyor, her sap teker teker taşın içindeki iğne deliği kadar olan oyuklarına saklanıyordu. Vagonlar gittikten sonra ise otlar ürkekçe uçlarını dışarı çıkarıyor ve sonra da tekrar tamamen dışarı çıkıyorlardı. Ve böylece, kafesler sadece onlar için açılmış olan taştan bir yol gibi görünen açık kayalık kısım üzerinden ilerliyordu.

Sahipsiz Tepeler'in bu kadar iç kesimlerinde yücefırtınalar inanılmayacak kadar güçlüydü. Bitkiler sağ kalmayı öğrenmişti. Yapman gereken işte buydu, sağ kalmayı öğrenmek. Kendini hazırla, fırtınaya dayan.

Kaladin başka bir terli, yıkanmamış vücudun kokusunu aldı ve sürünen ayakların sesini duydu. Şüphe içinde o aynı kölenin geri dönmüş olmasını bekleyerek yan tarafa baktı.

Ancak hu sefer başka bir adamdı. Pislikle birbirine dolanmış ve yemek parçaları yapışmış olan uzun siyah bir sakalı vardı. Kaladin kendi sakalını daha kısa tutuyor, Tvlakv'ın paralı askerlerinin periyodik olarak kesmesine izin veriyordu. Kaladin gibi, bu köle de bir paçavrayla bağlanmış kahverengi bir çuvalın kalıntılarını giyiyordu ve elbette *koyugözlüydü,* belki de derin, koyu bir yeşil olabilirdi ama emin olması zordu. *Koyugözlerin* gözleri doğru ışık altında yakalanmadığı sürece hep siyah ya da kahverengi gibi görünürdü.

Ellerini kaldıran yeni gelen korkuyla sinerek geri çekildi. Ellerinin birinde bir çeşit isilik vardı, derinin rengi hafifçe solmuştu. Büyük olasılıkla Kaladin'in o diğer adama cevap vermiş olduğunu gördüğü için yaklaşmıştı, Köleler ilk günden beri ondan korkuyorlardı ama merak içinde oldukları da gayet belliydi.

Kaladin içini çekerek yüzünü çevirdi. Köle tereddüt ederek oturdu. “Nasıl bir köle olduğunu sorabilir miyim, arkadaş? Merak etmeden edemiyorum. Hepimiz merak ediyoruz.”

Şivesine ve koyu saçma bakılırsa, adam da Kaladin gibi Alethi’ydi. Kölelerin çoğu öyleydi. Kaladin soruya cevap vermedi.

“Ben mesela, bir chul sürüsü çaldım,” dedi adam. Birbirine sürten kâğıt sayfalar gibi kulağı tırmalayan bir sesi vardı. “Eğer bir chul almış olsaydım, beni sadece dövebilirlerdi. Ama bütün bir sürü. On yedi baş...” Kendi cüretkârlığını takdir edermiş gibi kendine kıkırdadı.

Vagonun uzak köşesinde birisi yine öksürdü. Zavallı bir takımdılar, köleler için bile. Zayıf, hastalıklı, yetersiz beslenmiş. Bazıları, Kaladin gibi, mükerrer kaçaklardı; gerçi bir *shash* damgası olan sadece Kaladin’di. İşe yaramaz bir kastın en işe yaramazlarıydılar, epey büyük bir indirimle satın alınmışlardı. Büyük olasılıkla insanların işgücüne aşırı ihtiyaçlarının olduğu uzak bir yere tekrar satılmak üzere götürülüyorlardı. Sahipsiz Tepeler’in denize kıyısı boyunca kölelerin kullanımını kontrol altında tutan Vorin kurallarının sadece uzak bir söylenti olduğu çok sayıda ufak, bağımsız şehir vardı.

Bu yöne gelmek tehlikeliydi. Bu bölge kimse tarafından yönetilmiyordu ve açık arazi boyunca kestirmeden ilerleyip de sabit ticaret yollarından kaçman Tvlakv’ın başı kolaylıkla işsiz paralı askerlerle belaya girebilirdi. Birkaç chul ve vagonu çalmak için bir köle tüccarı ile kölelerini katletmekten hiç de çekinmeyecek olan şerefsiz adamlar.

Şerefsiz adamlar. Şerefi olan adamlar var mıydı ki?

Hayır, diye düşündü Kaladin. Şeref sekiz ay önce öldü.

“Ee?” diye sordu kaba sakallı adam. “Bir köle olmak için ne yaptın?”

Kaladin tekrar kolunu parmaklıklara dayadı. “Sen nasıl yakalandın?”

“Bak o garip bir iş,” dedi adam. Kaladin sorusuna soruyla cevap vermişti ama bu da bir cevap sayılırdı. Adama yeterli gelmişti. “Elbette bir kadındı. Beni satacağını bilmeliydim,” dedi.

“Chul çalmamalıydın. Çok yavaşlar. Atlar daha iyi olurdu.”

Adam gürültüyle güldü. “At mı? Sen beni ne sanıyorsun, deli mi? Eğer at çalarken yakalanmış olsaydım beni sallandırırlardı. En azından chullar bana sadece bir köle damgası getirdi.”

Kaladin yan tarafına göz attı. Adamın alnındaki damga Kaladin’inkinden eskiydi, izin etrafındaki deri solarak beyazlaşmıştı. O rünçifti neydi? “Sas

morom," dedi Kaladin, Bu adamın en baştan damgalanmış olduğu yücebeyin bölgesiydi.

Adam afallayarak ona baktı. "Hey? Rünleri biliyor musun?" Yakınlardaki kölelerin birkaçı bu gariplik karşısında kımıldandılar. "Düşündüğümden bile daha iyi bir hikâyen olmalı, arkadaş."

Kaladin dışarıdaki hafif rüzgârla sallanan otlara doğru baktı. Rüzgâr ne zaman şiddetlense, daha hassas olan ot sapları yuvalarına çekiliyor ve manzarayı hasta bir atın postu gibi lekeli bırakıyorlardı. Rüzgârspreni hâlâ oradaydı, ot yığınları arasında hareket ediyordu. Ne kadar zamandır onu takip ediyordu? Şimdi en azından bir-iki ay olmuştu. Bu büsbütün acayipti. Belki de aynı spren değildi,. Birini diğerinden ayırt etmek, imkânsızdı.

"Ee?" diye yokladı adam. "Neden buradasın?"

"Burada olmamın pek çok nedeni var," dedi Kaladin. "Başarısızlıklar. Suçlar. İhanetler. Büyük olasılıkla her birimiz için de aynı."

Etrafında, adamların birkaçı onaylayarak homurdandılar; o homurdanmalardan biri ise sonra kuru bir öksürüğe dönüştü. *Aşırı miktarda balgam ve geceleri ateşlenerek mırıldanmanın yanında sürekli öksürük*, diye düşündü Kaladin'in aklının bir parçası. *Öksürükler kulağa gıcırdama gibi geliyor.*

"Ha, belki başka bir soru sormalıyım," dedi konuşkan adam. "Daha kesin ol, annem hep öyle derdi. Ne demek istediğini söyle ve ne istediğini sor. O ilk damganı alışının hikâyesi ne?"

Kaladin altında vagonun sarsılarak ilerlemesini hissederek oturdu. "Bir *açıkgöz* öldürdüm,"

İsimsiz yol arkadaşı tekrar ıslık çaldı, bu sefer öncekinden bile daha takdirle doluydu. "Yaşamana izin vermelerine şaşırdım."

"Köle yapılmamım sebebi *açıkgözü* öldürmem değil," dedi Kaladin. "Sorun öldürmediğim *açıkgöz."*

"Nasıl yani?"

Kaladin başını salladı, sonra da konuşkan adamın sorularına cevap vermeyi bıraktı. Sonunda adam uzaklaşarak vagonun kafesinin ön tarafına gidip oturarak çıplak ayaklarına bakmaya başladı.

♦
♦♦

Saatler sonra, Kaladin hâlâ yerinde oturuyor, boş boş alnındaki rünleri parmağıyla dürtüklüyordu. İşte hayatı buydu, her Yaradan'ın günü bu lanetli

vagonların içinde geçiyordu.

İlk damgaları uzun zaman önce iyileşmişti ama *shash* damgasının etrafındaki deri kırmızıydı, tahriş olmuş ve yara kabuklarıyla kaplanmıştı, ikinci bir kalp gibi zonkluyordu. Bir çocukken tencerenin sıcak kulpunu kavradığında olan yanıktan bile daha beter acıtıyordu.

Babası tarafından Kaladin'in içine işlenmiş olan dersler beyninin arkasında fısıldıyor, bir yanığı tedavi etmenin uygun yollarını anlatıyordu. Enfeksiyonu önlemek için bir merhem sür, her gün yıka. Bu hatıralar ise bir teselli değil, sıkıntıydı. Dörtyaprak özsuyu veya lister yağı yoktu, yıkamak için suyu bile yoktu.

Yaranın kabuk bağlamış olan kısımları derisini geriyor, alnının gergin hissetmesine neden oluyordu. Alnını kaşıyıp da yarayı tahriş etmeden birkaç dakikayı zor geçirebiliyordu. Uzanıp yara kabuklarından sızmakta olan kanı silmeye alışmıştı, sağ önkolu kanla sıvalıydı, Eğer bir aynası olsaydı, büyük olasılıkla yaranın etrafında toplanmakta olan minik kırmızı çürüksprenlerini görebilirdi.

Batıda güneş battı ama vagonlar ilerlemeye devam etti. Eflatun Salaş ayı başta tereddüt içindeymiş gibi görünerek doğudaki ufuktan hafifçe ucunu çıkardı, sanki güneşin kaybolmuş olduğundan emin olmak istiyordu. Açık bir geceydi ve çok yükseklerde yıldızlar titreşiyordu. Göz kırpışan beyaz yıldızların arasında kendini canlı bir şekilde belli eden koyu kırmızı bir yıldız şeridi olası Taln'ın Yara İzi, bu mevsimde göğün yukarılarındaydı.

Önceden de öksürmekte olan o köle yine öksürüyordu. Sarsıcı, ıslak bir öksürük. Eskiden olsa, Kaladin hemen yardım etmek için giderdi ama içinde bir şeyler değişmişti. Yardım etmeye çalıştığı o kadar kişi şimdi ölüydü. Mantıksız bir şekilde, ona sanki işe kanşmasa adam için daha iyi olacakmış gibi geliyordu. Tien'i, sonra Dallet'i ve takımını, ondan sonra da arka arkaya on köle grubunu başarısızlığa uğrattıktan sonra tekrar deneme azmini bulmak zordu.

İlk Ay'dan iki saat sonra, Tvlakv sonunda durmaları için seslendi. İki yabani paralı askeri vagonların tepesindeki yerlerinden aşağı indiler ve sonra da küçük bir ateş yakmak için hareketlendiler. İnce ve uzun hizmetkâr oğlan Taran, chullarla ilgilendi. Bu iri kabuklu hayvanlar neredeyse vagonlar kadar büyüktü. Yere çökerek pençelerini tahıllarla doldurup gece için kabuklarına çekildiler. Kısa süre sonra karanlıkta üç yumrudan başka bir şey değillerdi, iri kaya parçalarından zar zor ayırt edilebiliyorlardı. En sonunda, Tvlakv

teker teker köleleri kontrol etmeye başladı; her birine birer kepçe su veriyor, yatırımlarının sağlıklı olduğundan emin oluyordu. Ya da en azından, bu zavallı güruhtan beklenebileceği kadar sağlıklı olduklarından.

Tvlakv ilk vagonla başladı ve hâlâ oturmakta olan Kaladin parmaklarını eğreti kemerinin içine sokarak oraya saklamış olduğu yaprakları kontrol etti. Tatmin edici bir şekilde çıtırdadılar; sert, kurumuş kabukların pürüzlülüğünü derisinde hissediyordu. Bunlarla ne yapacağından emin değildi. Bunları bacaklarını esnetmesi için vagondan çıkmasına izin verilen molaların birinde ani bir dürtüyle kapıvermişti. Kervandaki başka herhangi birinin üçlü bir dikenin üzerinde ince yaprakları olan karabela otunu tanıyabileceğinden şüpheliydi, bu yüzden çok büyük bir risk almamıştı.

Dalgın dalgın yaprakları dışarı çıkardı ve işaret parmağı ile avucu arasında ovaladı. Güçlerine ulaşmalarından önce kurumaları gerekiyordu. Bunları neden taşıyordu ki? Bunları Tvlakv'a verip de intikam mı almaya niyeti vardı? Yoksa işler fazlasıyla kötü, fazlasıyla dayanılmaz bir hâl alırsa diye bir acil durum planı mıydı?

O kadar da düşmemişimdir herhalde, diye düşündü. Büyük olasılıkla, ne kadar alışılmadık olursa olsun, sadece gördüğü zaman bir silahı ele geçirmek yönündeki içgüdüsüydü. Ortalık karanlıktı. Salas ayların en küçük ve en sönük olanıydı ve her ne kadar eflatun rengi sayısız şaire ilham vermiş olsa da gözünün önündeki elini görmesine pek yararı olmuyordu.

"Hey!" dedi yumuşak, dişi bir ses. "O ne?"

Sadece bir karış boyunda şeffaf bir şekil, Kaladin'in yakınlarında vagonun zemininin kenarından başını çıkarmış bakıyordu. Sanki yüksek bir platoya tırmanıyormuş gibi yukarı tırmanarak vagonun içine girdi. Rüzgârspreni zayıf yüzlü ve kafasının arkasında solup sise dönüşerek kaybolan uzun, dalgalı saçları olan genç bir kadının şeklini almıştı. Daha büyük sprenler şekil ve boyut değiştirebilirdi. Kız -Kaladin rüzgârsprenini bir kız olarak düşünmekten kendini alamıyordu- soluk beyaz ve mavilerden oluşuyordu ve basit, genç kızlara özgü kesimli olan ve baldırının ortasına kadar uzanan dökümlü beyaz bir elbise giymişti. Saçı gibi, o da en aşağılarda solarak sise dönüşüyordu. Ayakları, elleri ve yüzü canlı bir şekilde belirgindi ve ince bir kadının kalçaları ve göğsüne sahipti.

Kaladin ruha hoşnutsuzlukla baktı. Sprenler hep etraftaydı, çoğu zaman onları sadece görmezden gelirdin. Ama bu spren bir acayipti. Rüzgârspreni yukarı doğru yürüdü, sanki görünmez bir merdiveni tırmanıyordu.

Kaladin’in eline bakabileceği bir yüksekliğe ulaştı, o da siyah yaprakların etrafına parmaklarını kapattı. Spren yumruğunun etrafında bir daire çizerek yürüdü. Güneşe baktıktan sonra ortaya çıkan bir ardıl görüntü gibi parlıyor olsa da, şekli gerçek bir aydınlatma sağlamıyordu.

Saklı bir şeker bulmayı bekleyen bir çocuk gibi eğilerek eline farklı açılardan baktı. “Ne bu?” Sesi bir fısıltı gibiydi. “Bana gösterebilirsin. Kimseye söylemeyeceğim. Bir hazine mi? Gecenin pelerininden bir parçayı mı kesip sakladın? Bir böceğin kalbi mi, minicik ama güçlü?”

Kaladin hiçbir şey söylemeyerek sprenin surat asmasına neden oldu. Spren yükseldi, kanatları olmasa da havada duruyordu ve gözlerinin içine baktı. “Kaladin, neden beni görmezden gelmen gerekiyor?”

Kaladin sıçradı. “Ne dedin?”

Spren yaramazca gülümsedi, sonra da fırlayıp uzaklaştı; şekli bulanıklaşarak uzun, mavi beyaz bir kurdeleye dönüştü. Parmaklıkların arasından rüzgârla savrulan bir kumaş şeridi gibi havayı büküp çarpıtarak hızla geçti ve atılarak vagonun altına girdi.

“Fırtına kapsın seni!” dedi Kaladin ayağa fırlayarak. “Ruh! Ne dedin sen? Tekrarla!” Sprenler insanların adlarını kullanmazdı. Sprenler akıllı değildi. Rüzgârspreni ve nehirspreni gibi daha büyük olanları sesleri ve yüz ifadelerini taklit edebilirdi ama aslında düşünmezlerdi. Konuşmazlardı...

“Hiçbiriniz bunu duydu mu?” diye sordu Kaladin kafesin diğer sakinlerine dönerek. Çatı Kaladin’in ayakta ancak durmasına yetecek kadar yüksekti. Diğerleri yatıyor, bir kepçe sularını almak için bekliyorlardı. Sessiz olması için birkaç mırıldanma ve köşedeki hasta adamdan birkaç öksürük dışında bir cevap alamadı. Kaladin’in sabahki “arkadaşı” bile onu görmezden geldi. Adam kendinden geçmişti; ayaklarına bakıyor, periyodik olarak ayak parmaklarını oynatıyordu.

Belki de onlar spreni görmemişti. Daha büyük sprenlerin pek çoğu eziyet etmekte oldukları kişi dışında kimseye görünmezdi. Kaladin bacaklarını dışarı sarkıtarak tekrar vagonun zeminine oturdu. Rüzgârspreni adını söylemişti; şüphe yoktu ki önceden duymuş olduğu şeyleri tekrarlıyordu. Ama... Kafesteki adamların hiçbiri Kaladın’in adını bilmiyordu.

Belki de deliriyorumdur, diye düşündü Kaladin. *Olmayan şeyler görüyorum. Gaipten sesler duyuyorum.*

Derin bir nefes aldı ve sonra avcunu açtı. Kavrayışı yaprakları kırıp çatlatmıştı. Daha fazla zarar görmelerini engellemek için kaldırması...

“O yapraklar ilginç görünüyor,” dedi aynı dişi ses. “Onları çok seviyorsun, değil mi?”

Kaladin hoplayarak yan tarafına döndü. Rüzgârspreni tam kafasının yanında, havada, ayakta duruyor, beyaz elbisesi Kaladin’in hissedemediği bir rüzgârla dalgalanıyordu.

“Adımı nereden biliyorsun?” diye hesap sordu Kaladin.

Rüzgârspreni cevap vermedi. Havada yürüyerek parmaklıklara doğru ilerledi, sonra da kafasını dışarı uzatarak köle tüccarı Tvlakv’ın ilk vagondaki son kölelere sularını verişini izledi. Tekrar Kaladin’e baktı. “Neden karşı koymuyorsun? Önceden koyuyordun. Şimdi durdun.”

“Sen niye umursuyorsun, ruh?”

Spren başını yana eğdi. “Bilmiyorum,” dedi, sanki kendisi de şaşırmıştı. “Ama umursuyorum. Bu garip değil mi?”

Bu garipten de fazlasıydı. Sadece adını kullanmış olan değil ama görünüşe göre haftalar önce yapmış olduğu şeyleri de hatırlayan bir sprene ne anlam verebilirdi?

“Biliyorsun ki insanlar yaprak yemez, Kaladin,” dedi spren, şeffaf kollarını kavuşturarak. Sonra başını yana eğdi. “Yoksa yiyor musunuz? Hatırlayamıyorum. Siz çok acayipsiniz; bir şeyleri ağzınıza tıkıyor, kimsenin bakmadığını düşündüğünüz zamanlarda da başka şeyleri dışarı sızdırıyorsunuz.”

“Adımı nereden biliyorsun?” diye fısıldadı Kaladin.

“Sen nereden biliyorsun?”

“Biliyorum çünkü... Çünkü o benim. Bana ailem söyledi. Bilmiyorum.”

“İşte ben de bilmiyorum,” dedi spren sanki çok müthiş bir tartışmayı kazanmış gibi başını sallayarak.

“Peki,” dedi Kaladin. “Ama neden adımı kullanıyorsun?”

“Çünkü ben terbiyeliyim. Sen ise terbiyesizsin.”

“Sprenler bunun ne demek olduğunu bilmez!”

“İşte, bak!” dedi spren onu parmağıyla işaret ederek. “Terbiyesiz.”

Kaladin gözlerini kırptı. Eh, büyümüş olduğu yerden çok uzaklardaydı, yabancı taşlar üstünde yürüyor, yabancı yemekler yiyordu. Belki de buralarda yaşayan sprenler evdeki sprenlerden farklıydılar.

Süzülerek bacaklarına oturan spren yukarı bakarak “Peki neden karşı koymuyorsun?” diye sordu. Kaladin’in hissedebildiği bir ağırlığı yoktu.

“Karşı koyamam,” dedi yumuşakça.

“Eskiden yapıyordun.”

Gözlerini kapattı ve başını ileri uzatarak parmaklıklara dayadı. “Çok yorgunum.” Fiziksel yorgunluğu kastetmemişti, gerçi sekiz ay boyunca yemek artıklarıyla beslenmek savaştayken edinmiş olduğu zarif kuvvetin çoğunu götürmüştü. Yorgun hissediyordu. Yeteri kadar uyuyabildiği zamanlarda bile. Aç, üşümüş veya dayaktan tutulmuş olmadığı o ender günlerde bile. Öylesine yorgundu ki...

“Önceden de yorulmuştun.”

“Başarısız oldum, ruh,” diye cevapladı gözlerini sıkı sıkı kapatarak. “Bana böyle eziyet etmek zorunda mısın?”

Hepsi ölmüştü. Cenn ve Dallet ve ondan önce Tukks ve Toplayıcılar. Ondan da önce Tien. Ondan da önce, ellerinde kan ve soluk derili genç bir kızın cesedi.

Yakınlardaki kölelerin bazıları büyük olasılıkla deli olduğunu düşünerek mırıldandılar. Bir spren herkesin başına musallat olabilirdi ama sprenlerle konuşmanın anlamsız olduğunu herkes bilirdi. Delirmiş miydi? Belki de bunu arzulamalıydı; delilik acıdan bir kaçış olurdu. Ama bunun yerine Kaladin’i dehşete düşürüyordu.

Gözlerini açtı. Tvlakv en sonunda paytak paytak yürüyerek su kovasıyla Kaladin’in vagonuna doğru geliyordu. Şişman, kahverengi gözlü adam çok hafif bir topallamayla yürüyordu, belki de kırık bir bacağın sonucuydu. Bir Thaylen’di ve tüm Thaylen erkeklerinin, yaşı ya da saç rengi ne olursa olsun aynı şekilde saf beyaz olan sakalları ve kaşları vardı. Bir de o kaşlar çok fazla uzardı ve Thaylenler bunları kulaklarından arkaya doğru iterek tarardı. Bu da Tvlakv’ın aslında siyah olan saçlarında iki beyaz çizgisi varmış gibi görünmesine neden oluyordu.

Siyah ve kırmızı çizgili bir pantolon ile örme şapkasının rengiyle uyumlu olan koyu mavi bir kazaktan oluşan giysileri bir zamanlar kaliteliydi ama artık yıpranmaya başlamışlardı. Bir zamanlar bir köle tüccarından başka bir şey miydi? Bu hayatın, insan etinin kaygısızca alınıp satılmasının, insanlar üzerinde bir etkisi oluyor gibiydi. Adamın para kesesini dolduruyor olsa da ruhunu usandırıyordu.

Tvlakv gazyağlı fenerini alıp kafesin ön tarafındaki öksüren köleyi inceledi, Kaladin ile arasındaki mesafeyi koruyordu. Paralı askerlerine seslendi. Bluth (Kaladin neden adlarını öğrenme zahmetine girdiğini bilmiyordu) yürüyerek yaklaştı. Tvlakv köleyi işaret ederek sessizce bir

şeyler söyledi. Bluth başını sallayarak onayladı, kütük gibi olan yüzü fenerin ışığında gölgeliydi ve kemerinden sopasını çıkardı.

Rüzgârspreni beyaz bir kurdele seklini aldı, sonra da fırlayarak hasta adama doğru uçtu. Yere konarak tekrar bir kıza dönüşmeden önce birkaç sefer döndü ve kıvrıldı. Adamı incelemek için eğildi. Meraklı bir çocuk gibiydi.

Kaladin arkasını dönerek gözlerini kapattı ama hâlâ öksürüğü duyabiliyordu. Beyninin içinde babasının sesi cevap verdi. Kıyıcı öksürüğü tedavi etmek için her gün toz hâline getirilmiş iki avuç dolusu kansarmaşığı uygulanır, dedi dikkatli ve kesin ses tonu. Eğer ondan yoksa hastaya bol miktarda sıvı verdiğinden emin ol, tercihen içine şeker karıştırılmış olsun. Hasta susuz kalmadığı sürece büyük olasılıkla sağ kalacaktır. Hastalığın adı kulağa olduğundan çok daha beter geliyor.

Büyük olasılıkla sağ kalacaktır...

O öksürükler devam etti. Birisi kafes kapısının mandalını açtı. Adama nasıl yardım edebileceklerini bilebilirler miydi? O kadar da kolay bir çözümdü. Su verin ve adam yaşayacak.

Önemli değildi. Karışmamak en iyisiydi.

Savaş meydanında ölmekte olan adamlar. Kurtuluş için Kaladin’e bakan gençlikle dolu bir yüz, öylesine tanıdık ve değerli. Boynun yan tarafına inerek kesen bîr kılıç yarası. Amaram’ın hatları arasından dörtnala saldıran bir Paretaşıyan.

Kan. Ölüm. Başarısızlık. Acı.

Ve babasının sesi. Gerçekten de onu bırakabilir misin, oğlum? Yardım edebileceğin hâlde ölmeye terk edebilir misin?

Fırtınalar kapasıca!

“Durun!” diye bağırdı Kaladin ayağa kalkarak.

Diğer köleler aceleyle ondan uzaklaştı. Bluth sıçradı, kafes kapısını çarparak kapatıp sopasını havaya kaldırdı. Tvlakv paralı askerin arkasına saklanarak adamı siper olarak kullandı.

Kaladin derin bir nefes aldı, elini yaprakların etrafında kapattı ve sonra da öbürünü kaldırarak bir parça kanı sildi. Çıplak ayakları tahtanın üzerinde güm güm öterek küçük kafesi geçti, Kaladin hasta adamın yanında diz çökerken Bluth dik dik baktı. Titreşen ışık uzun, bitkin yüzü ve neredeyse kansız dudakları aydınlatıyordu. Adamın öksürüğü balgamlıydı, yeşilimsi ve

katı. Kaladin şişkinlik için adamın boynunu yokladı, sonra da koyu kahverengi gözlerini kontrol etti.

"Buna kıyıcı öksürük denir," dedi Kaladin, "Eğer yaklaşık beş gün kadar ona fazladan bir kepçe su verirseniz yaşayacak. Boğazından aşağı zorla akıtmanız gerekecek. Eğer şekeriniz varsa suya karıştırın."

Bluth koca çenesini kaşıdı, sonra da daha kısa olan köle tüccarına baktı.

"Dışarı çıkar," dedi Tvlakv.

Bluth kafesin kapısını açarken hasta köle uyandı. Paralı asker sopasını Kaladin'e doğru salladı ve Kaladin gönülsüzce geri çekildi. Sopasını kaldırdıktan sonra Bluth köleyi koltuk altlarından kavradı ve çekerek dışarı çıkardı, tüm bu süre boyunca endişeli gözlerini Kaladin'in üzerinde tutmaya çalışıyordu. Kaladin'in son başarısız kaçma girişimi yirmi silahlı köleyi içermişti. Sahibi bunun için onu idam ettirmiş olmalıydı ama Kaladin'in "ilgi çekici" olduğunu iddia ederek onu *shash* ile damgalamış, sonra da çok ucuza satmıştı.

Yardım etmeye çalıştığı herkes ölürken, Kaladin'in sağ kalması için her zaman bir sebep çıkıyormuş gibi görünüyordu. Bazı insanlar bunu bir nimet olarak kabul edebilirdi ama Kaladin bunu ironik bir işkence türü olarak görüyordu. Eski sahibinin elindeyken, Batı'dan gelmiş Selay bir köleyle konuşarak biraz zaman harcamıştı. Bu köle, efsanelerindeki Eski Büyü'den ve bunun insanları lanetleyebilme gücünden bahsetmişti. Kaladin'e de bu oluyor olabilir miydi?

Aptal olma, dedi kendi kendisine.

Kafesin kapısı takırtıyla yerine oturarak kilitlendi. Kafesler gerekliydi, Tvlakv kırılgan yatırımlarını yücefırtınalardan korumak zorundaydı. Kafeslerin yan taraflarının öfkeli fırtınalar sırasında yukarı çekilerek sabitlenebilen tahtaları vardı.

Bluth köleyi ateşe doğru, açılmış su fıçısının yanına sürükledi. Kaladin rahatladığını hissetti. İşte, dedi kendi kendine. Belki hâlâ yardım edebilirsin. Belki umursamak için bir sebep var.

Kaladin elini açarak avcundaki kırışmış siyah yapraklara baktı. Bunlara ihtiyacı yoktu. Bunları gizlice Tvlakv'ın içkisine atmak sadece zor değil, anlamsız da olacaktı. Gerçekten de köle tüccarının ölmesini istiyor muydu? Bunun ne faydası olacaktı?

Alçak bir çatırtı havada çınladı; ardından da daha donuk, sanki birisi bir çuval tahılı yere atıyormuş gibi olan ikinci bir tanesi geldi. Kaladin hızla

başını kaldırarak Bluth'un hasta köleyi yatırmış olduğu yere baktı. Paralı asker sopasını bir kere daha kaldırdı ve sertçe indirdi, silah kölenin kafatasına inerken bir çatırtı sesi çıkardı.

Köle bir acı veya itiraz çığlığı atmamıştı. Köle karanlıkta yatıyordu. Bluth umursamazca cesedi kaldırarak omzunun üzerine attı.

"Hayır!" diye bağırdı Kaladin, kafesin içinde atılarak ellerini parmaklıklara vurdu.

Tvlavk kendini ısıtarak ateşin yanında dikiliyordu.

"Fırtına kapsın seni!" diye çığlık attı Kaladin. "Yaşayabilirdi seni puşt!"

Tvlakv ondan tarafa göz attı. Sonra, koyu mavi örgülü şapkasını düzelten köle tüccarı sakin sakin yürüyerek yaklaştı. "Hepinizi hasta edecekti, anlarsın ya?" Sesi hafifçe şiveliydi, kelimeleri birbirine çarpıyor, doğru hecelere vurgu yapmıyordu, Thaylenlerin sesi Kaladin'e her zaman mırıldanıyorlarmış gibi gelirdi. "Bir adam için tüm bir vagonu kaybetmem."

"Bulaşıcı safhayı geçmişti!" dedi Kaladin tekrar elleriyle parmaklıklara vurarak. "Eğer herhangi birimize bulaşacak olsaydı şimdiye kadar bulaşmış olurdu."

"Bulaşmamış olmasına dua et. Bence kurtarılacak gibi değildi."

"Sana aksini söyledim!"

"Ve ben de sana inanmalı mıyım, firari?" dedi Tvlakv eğlenerek. "Gözleri ateş ve nefretle dolu bir adama? Mümkün olsa beni öldürürdün." Omzunu silkti. "Umurumda değil. Satış zamanı geldiğinde güçlü olduğun sürece. Seni o adamın hastalığından kurtardığım için bana dua etmelisin."

"Senin höyüğünü ellerimle yığdıktan sonra dua edeceğim," diye cevap verdi Kaladin.

Tvlakv gülümseyerek tekrar ateşe doğru yürümeye başladı. "O öfkeni koru firari ve o gücünü de. Vardığımız zaman bana iyi para getirecekler."

Tabii eğer o kadar uzun yaşarsan, diye düşündü Kaladin. Tvlakv her zaman köleler için kullandığı kovada kalan son suyu ısıtırdı. Kovayı ateşin üstüne asarak kendine çay yapıyordu. Eğer Kaladin en son su içenin kendisi olduğundan emin olabilir, sonra da yaprakları toz hâline getirip kepçenin içine...

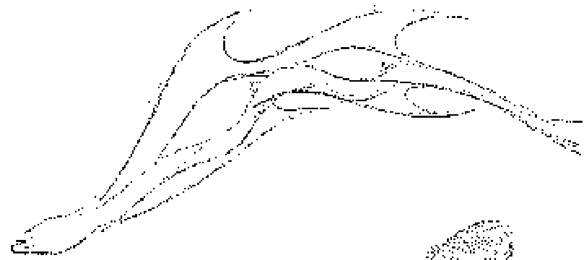
Kaladin dondu, sonra da aşağıdaki ellerine baktı. Acelesinden karabelayı elinde tutmakta olduğunu unutmuştu. Ellerini parmaklıklara vurduğu sırada kırıntıları düşürmüştü. Avuçlarına yapışıp kalmış olan sadece birkaç, parçacık vardı, etkili olmak için yeterli değildi.

Hızla dönerek arkasına baktı, kafesin zemini pisti ve kirle kaplıydı. Eğer parçalar oraya düşmüşse onları toplamanın hiçbir yolu yoktu. Rüzgâr birden güçlenerek yerdeki tozları, kırıntıları ve pislikleri vagondan süpürüp dışarıdaki gecenin içine savurdu.

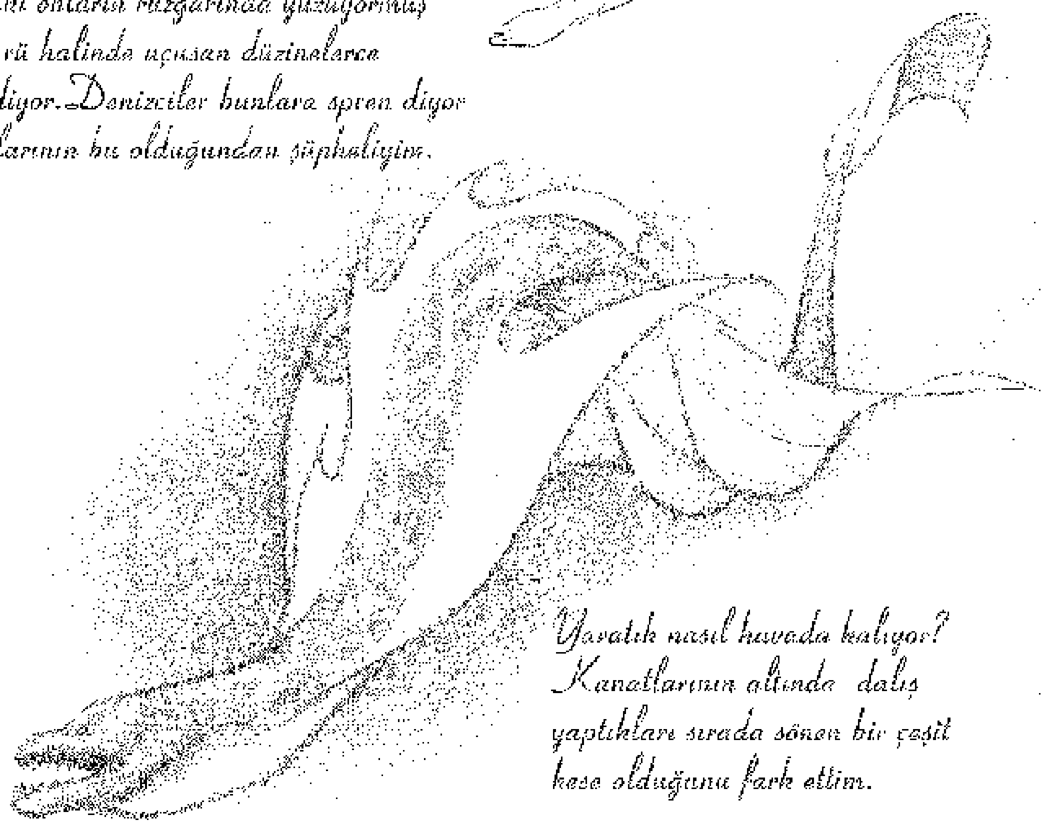
Kaladin bunda bile başarısız olmuştu.

Sırtını parmaklıklara dayayarak yere yığıldı ve başını eğdi. Yenilmişti. O lanet Rüzgârspreni ise kafası karışmış gibi görünerek etrafında uçuşuyordu.

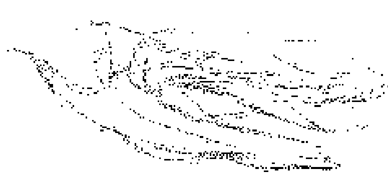

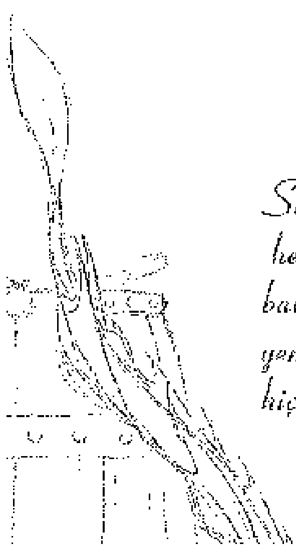

'ada son derece zarif ve akıcılar, çoğunlukla da
ılanlarına sanki onların rüzgârında yüzüyormuş
traflarında sürü halinde uçuşan düzinelerce
 spren eşlik ediyor. Denizciler bunlara spren diyor
ben gerçek adlarının bu olduğundan şüpheliyim.

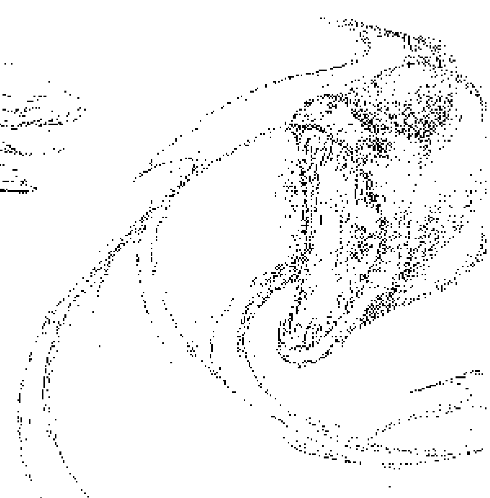

Yaratık nasıl havada kalıyor?
Kanatlarının altında dalış
yaptıkları sırada sönen bir çeşit
kese olduğunu fark ettim.

Suyun yüzeyinin
 hemen altındaki
balıkları veya limanlardaki fare ve
yengeçleri avlıyorlar ve yerdeyken
hiç de o kadar zarif değiller.

“Bir adam bir uçurumun tepesinde dikilmiş anavatanının toza dönüşmesini izliyordu. Aşağısında sular çalkalanıyordu, çok çok aşağıda. Ve bir çocuğun ağladığını duydu. Bunlar kendi gözyaşlarıydı.”

— 1171 yılında Tanates’ın dördünde alınmıştır, ölümden otuz saniye önce. Örnek biraz tanınmış bir ayakkabı tamircisiydi.

Kharbranth, Shallan’ın asla ziyaret etmeyi hayal etmediği bir yerdi. Her ne kadar sık sık seyahat etmenin hayallerini kurmuş olsa da, hayatının başlangıç yıllarını ailesinin malikânesinde, dünyadan soyutlanmış olarak geçireceğini, tek kaçışının sadece babasının kütüphanesindeki kitaplar olacağını sanıyordu. Babasının müttefiklerinden biriyle evlenmeyi ve sonra da hayatının kalan kısmını onun malikânesinde geçirmeyi bekliyordu.

Ama beklentiler kaliteli tabaklar gibidir. Ne kadar sıkı kavrarsan o kadar kırılmaya meyillidirler.

Kendini liman işçileri gemiyi limana çekerlerken nefesini tutmuş, deri kaplı çizim tahtasını göğsüne bastırmış olarak buldu. Kharbranth devasaydı. Dik bir sırtın yan tarafına inşa edilmiş olan şehir üçgen şeklindeydi; açık tarafı okyanusa bakan geniş bir çatlağın içine inşa edilmiş gibi duruyordu. Binalar köşeliydi, pencereleri kare şeklindeydi ve görünüşe göre bir çeşit çamur veya harçtan yapılmış gibiydiler. Belki de krem? Parlak renklere boyanmışlardı; en çok kırmızı ve turuncular ama ara ara maviler ve sarılar da vardı.

Rüzgârda salındıkça çın çın öten çanların sesini şimdiden duyabiliyordu. Başını kaldırıp şehrin en yüksek ucuna bakabilmek için boynunu zorlaması gerekiyordu; Kharbranth tepesinde yükselen bir dağ gibiydi, Böyle bir yerde kaç kişi yaşıyordu? Binler mi? On binler mi? Tekrar titredi, gözü korkmuştu ama heyecanlıydı, sonra da şehrin görüntüsünü hafızasında sabitleyerek gözlerini belirgin bir şekilde kırptı. Denizciler etrafta aceleyle koşuşturuyordu. Rüzgârın Keyfi dar, tek yelkenli bir tekneydi; Shallan, kaptan, kaptanın karısı ve yarım düzinelik mürettebat için ancak yetecek büyüklükteydi. Gemi başta çok küçük görünmüştü. Kaptan Tozbek ise sakin ve dikkatli bir adamdı, bir putperest de olsa mükemmel bir denizciydi. Gemiyi kıyı boyunca dikkatle yönlendirmiş ve her defasında yücefırtınalardan saklanmak için korunaklı bir koy bulmuştu.

Kaptan, denizciler palamarları bağlamak için çalışırken işi denetliyordu. Tozbek kısa bir adamdı, omuzları Shallan ile aynı hizadaydı ve uzun beyaz Thaylen kaşlarını tuhaf bir şekilde yukarı doğru sivri sivri tarıyordu. Sanki gözlerinin üstünde sallanan, ikisi de birer ayak uzunluğunda yelpazeler vardı. Basit bir örme şapka ve gümüş düğmeli siyah bir ceket giyiyordu. Shallan çenesindeki o yarayı korsanlarla yapılan şiddetli bir deniz savaşında almış olduğunu hayal etmişti. Önceki gün fırtınalı hava sırasında gevşek bir palanga nedeniyle olduğunu öğrendiğinde ise hayal kırıklığına uğramıştı.

Karısı Ashlv ise şimdiden gemilerini kaydettirmek için iskele tahtasından aşağı inmekteydi. Shallan'ın kendisini incelemekte olduğunu gören Kaptan, yürüyerek yanına geldi. Ailesinin iş yaptığı kişilerden biriydi ve babası da uzun zamandan beri ona güvenirdi. Bu ise iyi bir şeydi çünkü Shallan ve kardeşlerinin kurmuş oldukları planda, yanında bir nedime veya dadı getirmesine hiç yer yoktu.

O plan Shallan'ı geriyordu. Çok, çok geriyordu. Hilekâr olmaktan nefret ediyordu. Ancak evinin finansal durumu... Ya olağanüstü bir zenginlik elde

etmeye ya da yerel Veden ev politikalarında başka bir üstünlük kazanmaya ihtiyaçları vardı. Yoksa bu yılı atlatamayacaklardı.

Her şeyin sırası var, diye düşündü Shallan, kendini sakin olmaya zorlayarak. *Jasnah Kholin'i bul. Tabii eğer yine senden önce basıp gitmediğini varsayarsak.*

"Senin adına delikanlılardan birini gönderdim, Berrakhanım," dedi Tozbek. "Eğer prenses hâlâ buradaysa kısa süre sonra öğreneceğiz."

Shallan teşekkür ederek başını salladı, çizim tahtasını hâlâ sıkıca tutmaktaydı. Şehrin içinde insanlar her yerdeydi. Bazıları tanıdık giysiler giyiyordu; erkekler için pantolonlar ve ön taraftan düğmelenmiş gömlekler, kadınlar için de etekler ve renkli bluzlar. Bunlar kendi vatanı Jah Keved'den gelen insanlar olabilirdi. Ama Kharbranth bağımsız bir şehirdi. Küçük, politik olarak hassas olan şehir devletinin çok az arazisi vardı ama limanları geçen tüm gemilere açıktı ve milliyet ya da statü ile ilgili sorular sormazdı. İnsanlar Kharbranth'a akın akın gelirdi.

Bunun anlamı da Shallan'ın gördüğü insanların çoğunun egzotik olmasıydı. O tek çarşaftan ibaret olan örtüler, bunları giyen erkek ve kadınların uzak batıdaki Tashikk'ten olduğuna işaret ediyordu. Ayak bileklerini saracak kadar aşağı inen ama pelerin gibi önden açık olan uzun ceketliler... Onlar nereden geliyordu? Sırtlarında yükleri taşıyarak limanda çalışmakta olduklarını fark ettiği Parshmenlerin bu kadar çoğunu nadiren bir arada görmüştü. Babasının sahip oldukları gibi, bu Parshmenlerin de bazı yerleri solgun veya siyah, diğer yerleri ise koyu bir kırmızı renkte olan mermer gibi garip derileri vardı; sağlam yapılıydılar ve kol ve bacakları kalındı. Her birinin alacalı desenleri birbirinden farklıydı.

Jasnah Kholin'i altı ayın büyük bir kısmı boyunca şehirden şehre takip ettikten sonra, Shallan kadını asla yakalayamayacağını düşünmeye başlamıştı. Prenses ondan sakınıyor muydu? Hayır, bu olası görünmüyordu, Shallan sadece beklemesi için yeteri kadar önemli değildi. Berrakhanım Jasnah Kholin dünyanın en güçlü kadınlarından biriydi ve en kötü namlılarından. İman sahibi bir kraliyet evinin kâfirliğini açıkça ilan eden tek üyesiydi.

Shallan kaygılanmamaya çalıştı. Büyük olasılıkla Jasnah'ın yine buradan gitmiş olduğunu keşfedeceklerdi. Rüzgârın Keyfi gece için limana girecek ve Shallan da kaptanla onu sonraki limana götürmesi için (ailesinin

Tozbek'in nakliyecilik işine yapmış olduğu yatırımlar sayesinde aşırı derecede indirimli olan) ücret üzerinde pazarlık edecekti.

Şimdiden Tozbek'in ondan kurtulacağını tahmin ettiği zamanın üç ay ötesindeydiler. Kaptanda hiç içerleme sezmemişti, şerefi ve sadakati Shallan'ın arzularını kabullenmeye devam etmesine neden oluyordu. Ancak ne onun sabrı sonsuza dek dayanırdı, ne de Shallan'ın parası. Daha şimdiden yanında getirmiş olduğu kürelerin yarıdan fazlasını kullanmıştı. Elbette kaptan onu yabancı bir şehirde terk edip gitmezdi ama üzülerek onu Vedenar'a geri götürmek için ısrar edebilirdi.

"Kaptan!" dedi bir denizci koşturarak iskele tahtasından yukarı çıkarken. Sadece bir yelek ve gevşek, bol bir pantolon giyiyordu ve güneşte çalışanların sahip olduğu koyu yanık bir teni vardı. "Mesaj yok, efendim. Liman kayıt görevlisi Jasnah'nın henüz ayrılmamış olduğunu söylüyor."

"Hah!" dedi kaptan Shallan'a dönerek. "Av bitti!"

"Elçilere şükür," dedi Shallan yumuşak bir şekilde.

Kaptan gülümsedi, havalı kaşları gözlerinden çıkan ışık demetleri gibi görünüyordu. "Bize bu lütufkâr rüzgârı getiren senin güzel yüzün olmalı! Rüzgârspren1erinin kendileri sana hayran kaldılar, Berrakhanım Shallan ve bizi buraya getirdiler?"

Shallan pek de münasip olmayan bir cevabı düşünürken kızardı.

"Ah!" dedi kaptan ona parmağını uzatarak. "Bir cevabın olduğunu görebiliyorum, gözlerinde bir cevap görüyorum, genç hanım! Haydi söyle. Kelimeler içinde tutmak için değildir, anlarsın ya? Onlar özgür yaratıklardır ve eğer içeri kilitlenirlerse karın ağrıtırlar."

"Pek kibar değil ama," diye itiraz etti Shallan.

Tozbek yüksek sesle güldü. "Aylardır yoldayız ve sen hâlâ bunu diyorsun! Sana söyleyip duruyorum, bizler denizciyiz! Bir gemiye ilk adımımızı attığımız anda kibar olmayı unuttuk. Artık iflah olmamız mümkün değil."

Shallan gülümsedi. Katı dadılar ve hocalar tarafından dilini tutması için eğitilmişti; ne yazık ki, kardeşleri ona tam tersini yapması için cesaret vermekte onlardan daha kararlıydılar. Yakınlarda başka kimse olmadığı zamanlarda kardeşlerini nükteli yorumlarla eğlendirmeyi huy edinmişti. Büyük odadaki çıtırdayan ateşin başında, o babalarının en yeni dalkavuğu veya gezgin bir ardentle dalga geçerken dört kardeşin daha küçük olan üç tanesi de dinlerken geçen saatleri sevgiyle andı. Sık sık görebildikleri ama duyamadıkları kişilerin ağızlarından saçma konuşmalar uydururdu.

Bu onda dadılarının “küstah damarı” diye bahsettiği bir şeyi oluşturmuştu. Ve denizciler nükteli bir yorumu, kardeşlerinden bile daha fazla takdir ediyordu.

“Peki,” dedi Shallan kaptana, kızarıyordu ama hâlâ konuşmak için hevesliydi. “Sadece şunu düşünüyordum: Güzelliğimin, rüzgârları bizi Kharbranth’a hızla getirmeye ikna ettiğini söylüyorsun. Ama bu diğer yolculuklarımızda geç varmamızın suçlusunun da güzellik eksikliğim olduğunu ima etmez mi?”

“Yok... ee...”

“Yani aslında bana diyorsun ki, ben tam olarak ancak altı seferde bir güzelim,” dedi Shallan.

“Saçmalık! Genç hanım, sen var ya, bir güneş doğuşu gibisin!”

“Bir güneş doğuşu gibi? Yani fazlasıyla kırmızı...”, uzun kızıl saçına dokundu “... Ve gördükleri zaman insanları huysuzlaştırmaya meyilli?”

Kaptan güldü ve yakınlardaki birkaç denizci de katıldı. “Pekâlâ, o zaman, sen bir çiçek gibisin,” dedi Kaptan Tozbek.

Shallan yüzünü buruşturdu. “Çiçeklere alerjim var.”

Kaptan bir kaşını kaldırdı.

“Evet, gerçekten,” diye itiraf etti. “Oldukça çekici olduklarını düşünüyorum. Ama bana bir buket verecek olursanız, kısa süre sonra beni öyle güçlü bir nöbet içinde bulursunuz ki, hapşırarak etrafa saçtığım başıboş çilleri duvarlardan toplamak zorunda kalırsınız.”

“Peki, bu doğru bile olsa, hâlâ senin bir çiçek kadar güzel olduğunu söylüyorum.”

“Eğer öyleysem, o zaman benim yaşımdaki genç erkekler de aynı alerjiden mustarip olmalı, çünkü fark edilir şekilde benden uzak duruyorlar.” Yüzünü buruşturdu. “İşte, bak, sana kibarca olmadığını söylemiştim. Genç hanımlar böyle hırçın bir şekilde davranmamalı.”

“Ah, genç hanım,” dedi kaptan örme şapkasını ondan tarafa eğerek. “Delikanlılar ve ben sivri dilini özleyeceğiz. Sen olmadan ne yapacağız, emin değilim.”

“Büyük olasılıkla yelken açacaksınız,” dedi Shallan. “Ve yemek yiyecek ve şarkı söyleyecek ve dalgaları izleyeceksiniz. Şimdi yapmakta olduğunuz bütün şeyleri yapacaksınız, sadece bunların hepsini yapmak için güvertenizde oturmuş, kendi kendine mırıldanarak çizim yapan gençten bir kız ayağınızın altında olmadığından dolayı daha fazla zamanınız olacak.

Ama harika geçen bir yolculuk için sizlere teşekkür ediyorum Kaptan, her ne kadar süre açısından abartılı olmuş olsa da.”

Kaptan kabul ile şapkasını ona doğru eğdi.

Shallan sırıttı, dışarıda kendi başına olmanın bu kadar özgürleştirici olacağını tahmin etmemişti. Kardeşleri korkacağından endişelenmişti. Tartışmayı sevmediği ve büyük gruplar konuşurken sessiz kaldığı için çekingen olarak görüyorlardı onu. Belki de gerçekten çekingendi; Jah Keved’den uzakta olmak göz korkutucuydu. Ama harikaydı da. Görmüş olduğu insan ve yaratıkların resimleriyle üç eskiz defteri doldurmuştu ve her ne kadar evinin mali durumu için duyduğu endişe sürekli bir kara bulut gibi üzerinde olsa da, bu deneyimin saf mutluluğu ile dengelenmişti.

Tozbek gemisi için liman ayarlamaları yapmaya başladı. İyi bir adamdı. Sözde güzelliği için olan övgülerini ise aslında olduğu şey olarak kabul ediyordu: aşırı abartılı da olsa nazik bir sevgi işareti. Alethi bronzluğunun gerçek güzelliğin işareti olarak kabul edildiği bir çağda soluk deriliydi ve her ne kadar gözleri açık mavi olsa da, kızıl kestane renkli saçları saf olmayan soyağacını apaçık ortaya koyuyordu. Tek bir doğru dürüst siyah lülesi yoktu. Elçilere şükür, genç kadınlığa eriştiği zaman çilleri solmuştu ama hâlâ bir kısmı görünüyor, burnunu ve yanaklarını lekeliyordu.

“Genç hanım,” dedi kaptan adamlarına danıştıktan sonra, “Senin Berrakhanım Jasnah, o şüphesiz Meclis’te olacaktır, anlarsın ya?”

“Ah, Palanaeum’un olduğu yerde mi?”

“Evet, evet. Ve kral da orada yaşıyor. Orası tabiri caizse şehrin merkezi. Yalnız tepesinde.” Çenesini kaşıdı. “Eh, her neyse, Berrakhanım Jasnah Kholin bir kralın kız kardeşi; elbette orada konaklayacaktır, Kharbranth’da başka bir yerde kalmayacaktır. Buradaki Yalb sana yolu gösterecek. Sandığını daha sonra gönderebiliriz.”

“Çok teşekkür ederim, Kaptan,” dedi Shallan. “Shaylor mkabat nour.“ *Rüzgârlar bizi güven içinde getirdi.* Thaylen dilinde bir teşekkür ifadesiydi.

Kaptan geniş bir şekilde gülümsedi. “Mkai bade fortenthis!”

Bunun ne anlama geldiği hakkında hiçbir fikri yoktu. Okurken Thaylencesi oldukça iyiydi ama konuşulduğunu duymak bambaşka bir şeydi. Shallan kaptana gülümsedi, görünüşe göre uygun karşılık buydu çünkü kaptan denizcilerinden birine doğru işaret ederek güldü.

“Buradaki limanda iki gün bekleyeceğiz,” dedi Shallan’a. “Yarın bir yücefırtına geliyor, anlarsın ya, bu yüzden ayrılamayız. Eğer Berrakhanım

Jasnah ile işler umulduğu gibi gitmezse, seni Jah Keved'e geri götüreceğiz."

"Tekrar teşekkür ederim."

"Bir şey değil, genç hanım," dedi. "Zaten yapmadığımız bir şey değil. Buradan da mal filan alabiliriz. Hem bana kamaram için verdiğin o resim harbiden güzel. Harbi güzel."

Yalb'ın yanına giderek talimatlarını verdi. Shallan çizim tahtasını deri dosyasına geri koyarak bekledi. Yalb. İsim onun Veden dilinin telaffuz etmesi için zordu. Neden Thaylenler doğru dürüst sesli harf kullanmadan sessizleri birbirine eklemeye bu kadar meraklıydı?

Yalb ona elini salladı. Shallan onu takip etmek için ilerledi.

"Kendine dikkat et, kızım," diye uyardı kaptan o yanından geçerken. "Kharbranth gibi güvenli bir şehrin bile gizli tehlikeleri vardır. Aklını başına topla."

"Aklımın zaten başımda toplanmış olmasını tercih ederim, Kaptan," diye cevap verdi, dikkatlice iskele tahtasına çıkarken. "Çünkü eğer aklım başımda toplanmış değil de etrafa saçılmışsa, o zaman birileri bir sopayla kafamın fazla yakınına gelmiş demektir."

Shallan hüreliyle trabzanı tutmuş, iskele tahtasından aşağı inerken Kaptan gülerek veda edip el salladı. Tüm Vorin kadınları gibi, o da sol elini – eminelini – örtmüştü, sadece hürelini açıkta bırakıyordu. Sıradan *koyugözlü* kadınlar bir eldiven giyerdi, ama onun mevkisindeki bir kadının bundan daha fazla iffet göstermesi beklenirdi. Shallan da eminelini sol kol yenindeki aşırı büyük olan ve düğmelerini ilikleyerek kapatmış olduğu manşetinin içinde örtülü tutuyordu.

Elbisesi geleneksel Vorin kesimindeydi; göğüs, omuzlar ve karın kısımları üstüne tam oturuyordu ve altında da dokümlü bir etek vardı. Mavi ipektendi ve yan taraflarında chul kabuğu düğmeler vardı; trabzanı hüreliyle tutarken el çantasını emineliyle göğsüne bastırarak taşıyordu.

İskele tahtasından inerek limanların şiddetli hareketinin içine girdi; haberciler bir o yana, bir bu yana koşuyor, kırmızı ceketler giymiş kadınlar hesap defterleriyle kargoları takip ediyordu, Aynı Alethkar ve Shallan'ın Jah Keved'i gibi, Kharbranth da bir Vorin krallığıydı. Burada putperest değillerdi ve yazı dişil bir sanattı; erkekler sadece rünleri öğreniyor, harfleri ve okumayı karıları ve kız kardeşlerine bırakıyordu.

Shallan sormamıştı ama Kaptan Tozbek'in okumayı bildiğinden emindi. Onu kitaplar tutarken görmüştü ve bu da Shallan'ı rahatsız etmişti. Okumak

bir erkek için yakışıksız bir özellikti. En azından, ardent olmayan erkekler için.

“Arabaya mı bincen?” diye sordu Yalb ona, kırsal Thaylen şivesi o kadar kalındı ki Shallan kelimeleri zar zor ayırt edebiliyordu.

“Evet, lütfen.”

Başını sallayarak onayladı ve onu limanda harıl harıl tahta kasaları bir iskeleden diğerine taşımakta olan bir grup Parshmen ile etrafı çevrili hâlde bırakarak hızla gitti. Parshmenler kalın kafalıydı ama mükemmel işçiler oluyorlardı. Asla şikâyet etmeden, ne söylenirse yapıyorlardı. Babası onları sıradan kölelere tercih ederdi.

Alethiler gerçekten de uzak Harap Ovalar’da Parshmenlerle mi savaşıyorlardı? Bu Shallan’a o kadar garip geliyordu ki. Parshmenler savaşmazdı. Uysal ve neredeyse dilsizdiler. Elbette, Shailan’ın duyduğu kadarıyla Elarap Ovalar’da yaşayanları -ki onlara Parshendi deniliyordu- normal Parshmenlerden fiziksel olarak farklıydı. Daha güçlü, daha uzun, daha zeki. Belki de aslında Parshmen bile değil, bir çeşit uzak akrabalarıydılar.

Şaşırtıcı bir şekilde, limanların her tarafında hayvan yaşamının izlerini görebiliyordu. Birkaç gökyılanı havada dalgalanarak süzülüyor, fare veya balık arıyorlardı. İskelenin tahtalarındaki çatlakların arasında minik yengeçler saklanıyordu ve limanın kalın kütüklerine tutunmuş bir demet kopçacık vardı. Limanların denizden uzak tarafında olan bir sokaktaki gölgelerde sinsi bir vizon gizleniyordu, düşürülebilecek lokmalar için tetikteydi.

Shallan dosyasını çekip açarak, dalış yapan bir gökyılanını çizmeye başlamaktan kendini alıkoyamadı. Bütün bu insanlardan korkmuyor muydu? Çizim tahtasını eminelinde tutuyordu, bir kurşun kalem kullanarak çizim yaparken gizli parmakları tahtayı yukarı taraftan kavramıştı. O bitiremeden, kılavuzu geri geldi; iki büyük tekerleği ve bir gölgelikle üstü kapanmış bir koltuğu olan enteresan bir aparatı çeken bir adam vardı yanında. Oysa Shallan tahtırevan bekliyordu.

Makineyi çeken adam kısa ve koyu deriliydi, geniş bir gülümsemesi ve dolgun dudakları vardı. Shallan’a oturması için işaret etti ve Shallan dadılarının onun içine işlettikleri mütevazı zarafet ile öyle yaptı. Sürücü ona kesik kesik, kulağa kısa ve öz gelen, tanımadığı bir dilde bir soru sordu.

“O neydi?” diye sordu Yalb’a.

“Kısa yoldan mı, uzun yoldan mı götürülmek istediğini bilmek istiyo.” Yalb başını kaşıdı. “Farkın nolduğunu bilmiyom.”

“Ben birinin daha uzun sürdüğünden şüpheleniyorum,” dedi Shallan.

“Hah, sen pek bi zekisin.” Yalb hamala aynı kesikli dilde bir şey söyledi, adam da cevap verdi.

“Uzun yol şehrin iyi bi manzarasını veriyo,” dedi Yalb. “Kısa yol da doğrucana Meclis’e gidiyo. Pek fazla güzel manzara yokmuş, diyo. Şehirde yeni olduğunu fark etti heral.”

“O kadar göze çarpıyor muyum?” diye sordu Shallan yüzü kızararak.

“Eh, yok, hayır elbet, Berrakhanım.”

“Ve bununla da bir kraliçenin burnundaki siğil kadar belirgin olduğumu ifade etmek istiyorsun.”

Yalb güldü. “Maalesef öyle. Ama bir yere ilk defa gitmeden ikinci defa gidemezsin, sankim. Herkes bi ara göze batmak zorunda, o yüzden bunu senin gibi güzel bi yolla yapsan da olur!”

Shallan denizcilerin nazik kurlarına alışmak zorunda kalmıştı. Asla fazla ileri gitmiyorlardı ve Shallan kaptanın karısının bunun onun yüzünü nasıl kızarttığını fark ettiği zaman onlarla sert bir şekilde konuşmuş olduğundan şüpheleniyordu. Babasının malikânesindeyken, hizmetkârlar (tam vatandaş olanları bile) haddini aşmaktan korkardı.

Hamal hâlâ bir cevap bekliyordu. Her ne kadar manzaralı yoldan gitmek istiyorduysa da Yalb’a, “Kısa yol, lütfen,” dedi. En sonunda gerçek bir şehirdeydi ve doğrudan yolu mu seçiyordu? Ama Berrakhanım Jasnah vahşi bir şarkıcık kadar bulunması zor olduğunu kanıtlamıştı. Hızlı olmak en iyisiydi.

Anayol dağın eteklerinden zikzak çizerek yukarı çıkıyordu ve bu sayede kısa yol bile şehrin çoğunu görmesi için Shallan’a fırsat tanıdı. Şehrin garip insanları, manzaraları ve çalan çanlarıyla sarhoş edici bir şekilde zengin görüntülere tanık olmuştu. Arkasına yaslandı ve her şeyi içine çekti. Binalar renklerine göre kümelenmişti ve o renkler de bir amaca işaret ediyor gibi görünüyordu. Aynı malları satan dükkânlar aynı tonlarda boyanmıştı; giysiler için eflatun, yiyecekler için yeşil. Evlerin kendi desenleri vardı ama Shallan bunların ne anlama geldiğini çıkaramıyordu. Solgun ve hafifletilmiş tonlarda olan renkler yumuşaktı.

Yalb arabanın yanında yürüyordu ve hamal gerisindeki Shallan’a bir şeyler anlatmaya başladı. Elleri yeleğinin ceplerinde, Yalb tercüme etti.

“Diyo ki, şehir burdaki lait yüzünden özelmiş.”

Shallan başını salladı. Pek çok şehir yakınlardaki kaya oluşumları tarafından yücefırtınalardan korunaklı alanlar olan laitlerin içine inşa edilirdi.

“Kharbranth dünyanın en korunaklı şehirlerinden biri ve çanlar da bunun bi sembolü,” diye devam etti Yalb tercüme ederek. “Diyolar ki, ilk olarak yücefırtınaların koptuğunu haber vermek için yapılmışlar çünkü rüzgârlar o kadar hafifmiş ki insanlar sık sık fark etmiyomuş.” Yalb tereddüt etti. “Sadece büyük bi bahşiş istediği için bişeyler söylüyo, Berrakhanım. Bu hikâyeyi duydum ama bence bunlar rüzgar alası saçmalıklar. Eğer rüzgâr çanları oynatacak kadar güçlü esiyosa onu millet çansız da fark ederdi. Hem insanlar o rüzgar alası kafalarına yağmur yağdığını da mı fark etmiyomuş?”

Shallan gülümsedi. “Önemli değil. Devam edebilir.”

Hamal kesikli sesiyle gevezelik etmeye devam etti. Hem bu hangi dildi ki? Shallan Yalb’ın tercümesini dinleyerek sesleri, görüntüleri ve -ne yazık ki- kokuları içine çekti. Yeni tozu alınmış mobilyaların ve mutfakta pişmekte olan gözlemelerin taze kokusuna alışkın olarak büyümüştü. Okyanus yolculuğu da ona tuzlu su ve temiz deniz havası gibi yeni kokuları öğretmişti.

Burada kokusunu aldığı şeylerde ise hiçbir temizlik yoktu. Her yanından geçtikleri sokağın kendine has, özel tiksindirici kokusu vardı. Bunlar düzenli olarak sokak satıcılarının ve yiyeceklerinin baharatlı kokuları ile yer değiştiriyor, bu birliktelik ise daha da mide bulandırıcı oluyordu. Neyse ki hamalı yolun orta kısmına geçti ve kokular hafifledi, ancak bu da daha yoğun trafikle uğraşmak zorunda kaldıkları için onları yavaşlattı. Shallan yanlarından geçenlere aval aval bakıyordu. Elleri eldivenli ve derileri hafifçe mavi olan o adamlar Natanatan’dandı. Ama o siyah cübbeler giymiş olan uzun, heybetli insanlar kimdi? Ya da sakallarını şeritlerle bağlayarak sopalara benzetmiş olan adamlar?

Sesler Shallan’ın aklına evinin yakınlarındaki vahşi şarkıcıkların rekabet hâlinde olan korolarını getiriyordu, ama çeşit ve düzey açısından çok daha fazlaydılar. Yüzlerce ses birbirine sesleniyor; bunlar da çarpan kapılar, taşlar üzerinde dönen tekerlekler ve arada bir de gökyılanlarının haykırışlarına karışıyordu. Hiç susmayan çanlar rüzgâr estiği zaman daha yüksek sesli olarak arka planda çalmaya devam ediyordu. Dükkânların vitrinlerinde kirişlere asılmış olarak sergileniyorlardı. Sokak boyunca her fener direğinde

lambanın altına asılmış bir çan vardı ve kendi el arabasının da güneşliğinin en ucunda küçük gümüşten bir tane vardı. Tepeye çıkan yolun yaklaşık yarısına vardıkları zaman saat çanlarından oluşan yüksek sesli bir dalga saat başını vurarak üzerlerinden aktı. Çeşitli ve senkronize olmayan çan sesleri çınlayan bir şamata oluşturuyordu.

Şehrin üst mahallelerine yaklaştıklarında kalabalıklar azaldı ve en sonunda hamalı onu şehrin doruk noktasındaki devasa bir binanın önüne getirdi. Beyaza boyanmış olan bina, tuğlalar veya kilden inşa edilmek yerine kaya yüzeyinin kendisine oyulmuştu. Ön tarafındaki sütunlar kesintisiz bir şekilde taşlardan yükseliyordu ve binanın arka tarafı pürüzsüz bir şekilde yamaca karışıyordu. Çatıyı oluşturan kayalık yüzeyin üzerinde metalik renklerde boyanmış olan bodur kubbeler vardı. Yazım malzemeleri taşıyan, Shallan'ınkiler gibi elbiseler giymiş ve sol elleri uygun bir şekilde iliklenmiş olan *açıkgöz* kadınlar binaya girip çıkıyordu. Gelip giden erkekler askeri tarzda yan taraflarından düğmeli olan ve boynun tamamını çevreleyen sert bir yakaya sahip Vorin ceketleri ve sert pantolonlar giyiyordu. Çoğu dizlerine kadar inen ceketlerinin üzerinden bellerine taktıkları kemerlerinde kılıçlarını taşıyordu.

Hamal durdu ve Yalb'a bir şey söyledi. Denizci elleri belinde onunla tartışmaya başladı. Shallan sert yüz ifadesine gülümsedi ve belirgin bir şekilde gözlerini kırparak sahneyi daha sonra çizmek üzere hafızasına sabitledi.

"Eğer yolculuğun fiyatını abartmasına izin verirsem farkı benlen kırışmayı öneriyo," dedi Yalb kafasını sallayarak, Shallan'ın el arabasından inmesine yardım etmek için bir elini uzatırken, Shallan aşağı inerek gizli gizli şeker aşırmaya çalışırken yakalanmış bir çocuk gibi gülümseyerek omzunu silken hamala baktı.

El çantasını iliklenmiş koluyla kavrayıp hüreliyle para kesesini aramak için içini karıştırdı. "Peki, ona gerçekte ne kadar vermem gerekir?"

"İki berrakçentik versen yeter de artar bile. Ben olsam bir verirdim. Hırsız beş almak istedi."

Bu yolcuğundan önce Shallan asla para kullanmamıştı, kürelere sadece güzelliklerinden dolayı hayranlık duyardı. Her biri bir insanın başparmak tırnağından biraz daha büyük olan camdan bir boncuk ve merkezine yerleştirilmiş çok daha küçük bir mücevherden oluşurdu. Mücevherler Fırtınaışığını emebiliyor ve bu da kürelerin parlamasına neden oluyordu.

Para kesesini açtığı zaman yakut, zümrüt, elmas ve safir parçacıkları yüzüne ışıdılar. En küçük para birimi olan elmas çentiklerden üç tane bulup çıkardı. En değerliler zümrütlerdi çünkü onlar Ruhdökümcüleri tarafından yiyecek yaratmak için kullanılabiliyordu.

Çoğu kürenin cam kısmı aynı büyüklükteydi, paranın değerini merkezdeki mücevherin boyutu belirliyordu. Örneğin üç çentiğin içinde sadece minicik birer elmas kırıntısı vardı. O bile Fırtınaışığı ile parlamak için yeterliydi, bir lambadan çok daha solgundu ama yine de gözle görülebiliyordu, Orta değerli küre olan marka, bir mumdan biraz daha az parlak olurdu ve beş çentik bir marka ediyordu.

Yanında sadece doldurulmuş küreler getirmişti, çünkü kararmış olanların şüpheli kabul edildiği ve bazı zamanlarda mücevherin gerçekliğini teyit etmesi için bir tefeci getirilmesinin gerekebildiğini duymuştu. Elbette Shallan taşıdığı en değerli küreleri sol kol ağzının iç tarafına dikilmiş olan eminkesesinde tutuyordu.

Üç çentiği kafasını yan tarafa eğen Yalb'a verdi. Başıyla hamala işaret etti ve kızararak Yalb'ı refleks olarak aracı bir başhizmetkâr gibi kullanmış olduğunu fark etti. Acaba gücenir miydi?

Yalb güldü ve sanki bir başhizmetkârı taklit eder gibi dik bir şekilde durdu, hamala yapmacıklı katı bir yüz ifadesiyle parasını ödedi. Hamal güldü ve Shallan'ın önünde eğilip el arabasını çekerek gitti.

"Bu senin için," dedi Shallan bir yakut marka çıkarıp Yalb'a vererek.

"Berrakhamm, bu çok fazla!"

"Bu kısmen teşekkür için ama kısmen de belki geri dönerim diye birkaç saat burada kalıp beklemenin ücreti," dedi.

"Bir ateşmarka için bikaç saat bekliyim mi? Bu bi haftalık seferin ücreti!"

"O zaman uzaklaşmayacağından emin olmak, için yeterli olsa gerek."

"Tam burda olucam!" dedi Yalb, Shallan'a şaşırtıcı derecede ustalıkla zarif bir selam vererek.

Shallan derin bir nefes aldı ve merdivenlerden yukarı Meclis'in azametli girişine doğru tırmandı. Oyulmuş kaya gerçekten de dikkate değerdi; içindeki sanatçı, oyalanarak incelemek istiyordu ama buna cesaret edemezdi. Büyük binaya girmek yutulmak gibiydi. İçerideki koridorda beyaz ışıkla parlayan Fırtınaışığı lambalar sıralanmıştı. Büyük olasılıkla içlerinde elmas broamlar vardı, çoğu kaliteli inşa edilmiş binada aydınlatma sağlamak için

Fırtınaışığı kullanılırdı. En yüksek değerdeki küre olan broamlar yaklaşık birkaç mum kadar parlak ışık verirdi.

Lambaların ışığı koridordan geçmekte olan çok sayıdaki hizmetli, kâtip ve *açıkgözün* üzerinde eşit ve hafif bir şekilde parlıyordu. Bina kayanın içine oyularak geniş, yüksek ve uzun bir tünel şeklinde inşa edilmiş gibi görünüyordu. Yan taraflarda büyük salonlar diziliydi ve ikincil koridorlar merkezi, büyük galeriden dallanarak ayrılıyordu. Shallan dışarıda hissettiğinden çok daha rahat hissediyordu. Burası koşuşturan hizmetkârları, düşük seviyeli berrakbey ve berrakhanımları ile tanıdık bir yerdi.

İhtiyaç içinde olduğunun işareti olarak hürelini kaldırdı ve bekleneceği gibi, yepyeni beyaz bir gömlek ve siyah pantolon giymiş olan bir başhizmetkâr aceleyle yanına geldi. “Berrakhanım?” diye sordu büyük olasılıkla saçının rengi yüzünden onun anadili olan Yedence konuşarak.

“Jasnah Kholin’i arıyorum,” dedi Shallan. “Bana bu binada bulunabileceği söylendi.”

Başhizmetkâr ustalıklı bir şekilde eğildi. Çoğu başhizmetkâr hizmetlerinin zarifliği ile övünürdü; Yalb’ın birkaç saniye önce dalga geçmekte olduğu havanın aynısı. “Geri geleceğim, Berrakhanım.” İkinci Nan olmalıydı, çok yüksek mertebe sahibi bir *koyugözlü* vatandaş. Vorin inancına göre, kişinin hayatını adamış olduğu görev olan Çağrı’sı hayati önem taşırdı. İyi bir meslek seçmek ve bu mesleği elinden geldiği kadar iyi yapmak, öbür dünyada iyi bir yer sahibi olmayı garantilemenin en iyi yoluydu. Kişinin ibadet etmek amacıyla ziyaret ettiği kendi vakfı da sık sık kişinin Çağrı’sının doğasıyla ilgili olurdu.

Shallan kollarını bağlayarak bekledi. Kendi Çağrı’sı üzerine uzun uzun düşünmüştü. Açık seçim sanatıydı ve çizim yapmayı da öyle çok seviyordu ki. Ama onu çeken şey çizimden daha fazlasıydı, incelemeydi, gözlem sonucunda ortaya çıkan sorulardı. Neden gökyılanları insanlardan korkmuyordu? Kopçacıklar ne ile besleniyordu? Neden bir fare nüfusu bir bölgede gelişirken, bir diğerinde başarısız oluyordu? Böylece sanat yerine doğa tarihini seçmişti.

Gerçek bir âlim olmayı arzuluyordu, gerçek bir eğitim almayı, zamanını derin araştırmalar ve incelemeler ile geçirmeyi. Bu gözü pek Jasnah’yı arayıp da onun himayesine girme planını ortaya atmış olmasının bir sebebi de bu muydu? Belki de. Ancak amacına odaklanması gerekliydi. Jasnah’nın himayesine girmek ve bu sayede de öğrencisi olmak, sadece bir adımdı.

Ağır adımlarla bir sütuna doğru yürüyüp cilâlanmış taşı hissetmek için hürelini kullanırken bunu değerlendirdi. Belli kıyı bölgeleri hariç Roshar'ın büyük kısmında olduğu gibi, Kharbranth da blok taş üzerinde inşa edilmişti. Dışarıdaki binalar direkt taşın üzerine inşa edilmişken, bunda taş kısmen kesilmişti. Sütunun granit olduğunu tahmin etti ama jeoloji bilgisi yarım yamalaktı.

Zemin, koyu turuncu uzun halılarla kaplanmıştı. Malzemesi sıktı, zengin görünmesi, aynı zamanda yoğun trafiği de kaldırması için tasarlanmıştı. Geniş, dikdörtgen şeklindeki koridorda bir eskilik hissi vardı. Okuduğu bir kitap Kharbranth'ın ta gölgegünler zamanında, Son Issızlık'tan önceki yıllarda kurulmuş olduğunu iddia ediyordu. Bu, şehri gerçekten de eski yapardı. Binlerce yıllık; Hiyerokrasi'nin saldığı korkudan önce, hatta Hıyanet'ten bile önce inşa edilmiş. Taştan gövdeleri ile Yokelçilerin Roshar'da gezdiklerinin söylendiği çağlarda.

"Berrakhanım?" diye sordu bir ses.

Shallan döndüğünde hizmetkârın dönmüş olduğunu gördü.

"Bu taraftan, Berrakhanım."

Hizmetkâra başını salladı ve o da Shallan'ı hızla kalabalık koridordan aşağı doğru yönlendirdi. Kendisini Jasnah'ya nasıl sunacağının üzerinden geçti. Kadın bir efsaneydi. Jah Keved'in uzak arazilerinde yaşayan Shallan bile Alethi kralının parlak zekâlı, kâfir kız kardeşini duymuştu. Jasnah sadece otuz dört yaşındaydı ama pek çok kişi eğer dine karşı dillendirdiği yüksek sesli kınamaları olmasa çoktan bir usta âlim şapkasını elde etmiş olacağını tahmin ediyordu. Özellikle de edepli Vorinlerin katıldığı çeşitli dini cemaatler olan vakıfları yeriyordu.

Burada uygunsuz latifelerin Shallan'a faydası olmayacaktı. Görgülü olmak zorundaydı. Namı büyük olan bir kadının himayesine girmek dişil sanatlarda eğitim almanın en iyi yoluydu: yani müzik, resim, yazı, mantık ve bilimin. Genç bir erkeğin saygı duyduğu bir Berrakbeyin şeref muhafızlarında eğitim alması durumuna oldukça benziyordu.

Shallan ilk başta Jasnah'ya vesayet talebini umutsuzluk içinde yazmıştı, kadının olumlu bir cevap göndermesini aslında beklemiyordu. Shallan'a iki hafta içinde Dumadari'de ona katılmasını buyuran bir mektup ile cevap verdiğinde ise Shallan afallamıştı. O zamandan beri de kadını takip ediyordu.

Jasnah bir kâfirdi. Shallan'ın da dinini terk etmesini ister miydi? Shallan böyle bir şeyi yapabileceğinden şüphe duyuyordu. Kişinin Şan ve Çağrı'sı ile ilgili Vorin öğretileri, babasının en kötü günlerinde onun pek az sığınağından biri olmuştu.

Ana mağaradan gittikçe daha da uzaklaşan koridorlara girerek daha dar bir geçide saptılar. En sonunda başhizmetkâr bir köşede durdu ve Shallan'a devam etmesi için işaret etti. Sağ taraftaki koridordan konuşma sesleri geliyordu.

Shallan tereddüt etti. Bazen işlerin nasıl bu hâle gelebilmiş olduğunu merak ediyordu. O sessiz kardeşti, çekingen kardeş, beş kardeşin en küçüğü ve tek kız. Tüm hayatı boyunca korunmuş, kollanmıştı. Şimdi ise tüm evin umutları onun omuzlarına binmişti.

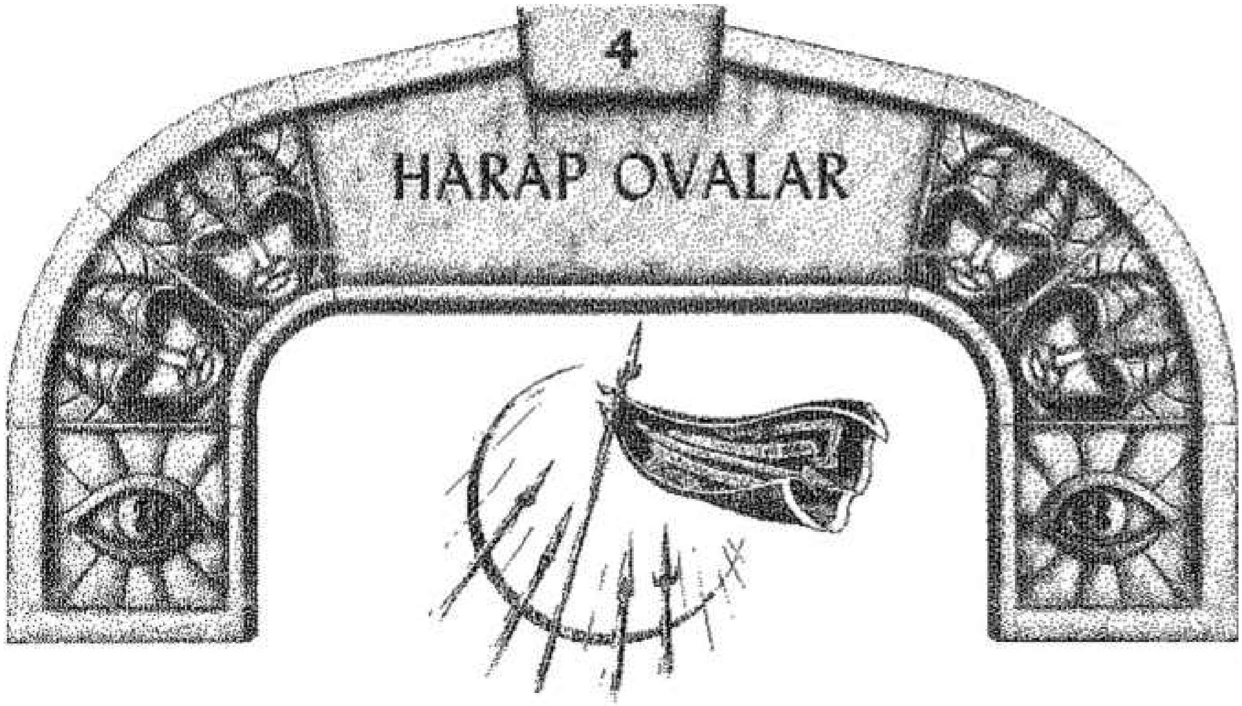
Babaları ölmüştü ve bunun bir sır olarak kalması hayati önem taşıyordu.

Shallan o günü düşünmeyi sevmiyordu; bunu neredeyse aklından tamamen silmiş ve kendini başka şeyleri düşünmek üzere eğitmişti. Ama babasının kaybının etkileri görmezden gelinemezdi. Pek çok söz vermişti; bazı iş anlaşmaları, bazı rüşvetler, birinciler kılığına sokulmuş bazı ikinciler. Davar Evi'nin çok fazla sayıda kişiye çok büyük miktarlarda borcu vardı ve onları sakinleştirecek kişi olan babası artık yaşamadığına göre, alacaklılar kısa süre sonra taleplerde bulunmaya başlayacaktı.

Yardım alabilecekleri hiç kimse yoktu. Büyük ölçüde de babası yüzünden müttefikleri bile ailesinden tiksinirdi. Ailesinin himayesinde olduğu Berrakbey Yüceprens Valam hastaydı ve artık onlara bir zamanlar sunmakta olduğu korumayı sunmuyordu. Babasının ölmüş ve ailesinin de iflas etmiş olduğu ortaya çıktığında bu Davar Evi'nin sonu olacaktı. Yutulacak ve başka bir evin hükmü altına gireceklerdi.

Ceza olarak ölümüne çalıştırılacaklardı. Hatta kızgın alacaklılar tarafından gönderilen suikastçılarla bile karşı karşıya kalabilirlerdi. Bunun engellenmesi Shallan'a bağlıydı ve ilk adım da Jasnah Kholin'di.

Shallan derin bir nefes aldı, sonra da ilerleyerek köşeyi döndü.

"Ölüyorum, değil mi? Doktor, neden kanımı alıyorsun? O yanındaki çizgili kafalı kim? Uzak bir güneş görebiliyorum, karanlık ve soğuk, siyah bir gökyüzünde parlıyor. "

— 1172'de Jesnan'ın üçünde alınmıştır, ölümden 11 saniye önce. Örnek Reshi bir chul eğiticisiydi. Numune özellikle dikkate değer.

Rüzgârspreni, "Neden ağlamıyorsun?" diye sordu.

Kaladin aşağıya bakarak sırtını kafesin köşesine vermiş, oturuyordu. Önündeki zemin tahtaları sanki birisi sadece tırnaklarını kullanarak kazmaya çalışmış gibi kıymıklanmıştı. Kıymıklanmış kısım, gri renkli kuru ahşabın kanı emmiş olduğu yerde koyu lekeliydi. Boşuna, hezeyanlı bir kaçma çabası.

Vagon ilerlemeye devam ediyordu. Her gün aynı rutindi. Yatak veya yorgan olmadan geçirilmiş rahatsız bir gecenin ardından ağrılı ve tutuk bir

şekilde uyanış. Her defasında bir vagon olmak üzere, kölelerin ayaklarında prangalarla dışarı çıkmalarına izin veriliyor ve etrafta ayaklarını sürüyerek yürümeleri ve işlerini halletmeleri için zaman tanınıyordu. Sonra tekrar paketleniyor ve sabah lapaları veriliyordu, sonra da vagonlar öğleden sonra lapasına kadar ilerliyordu. Daha fazla ilerleme. Akşam lapası, sonra da uykudan önce bir kepçe su.

Kaladin'in *shash* damgası hâlâ kanıyordu; yara kapanmamıştı. En azından kafesin tepesi onu güneşten koruyordu.

Rüzgârspreni minik bir bulut gibi havada süzülerek sise dönüştü. Kaladin'e yaklaştı; bu hareket bulutun ön kısmında sanki rüzgârla geriye itilen sisin altından daha katı bir şeyin ortaya çıkması gibi yüzünün hatlarını ortaya çıkardı. Buğulu, kadınsı ve zayıf. Nasıl da meraklı gözleri vardı. Daha önce gördüğü hiçbir spren gibi değildi.

"Diğerleri geceleri ağlıyor," dedi spren. "Ama sen ağlamıyorsun."

"Niye ağlayayım?" dedi Kaladin başını arkadaki parmaklıklara yaslayarak. "Bu neyi değiştirir?"

"Bilmiyorum. İnsanlar *neden* ağlar?"

Kaladin gözlerini kapatarak gülümsedi. "İnsanların neden ağladığını Yaradan'a sor, küçük spren. Bana değil." Alnından Doğu yazının nemiyle ter akıyor ve yarasına sızdıkça yakıyordu. Kısa süre sonra birkaç hafta bahar olacağını umuyordu. Havanın ve mevsimlerin sağı solu belli olmazdı. Asla ne kadar sürecekleri bilinmezdi ama genellikle her biri birkaç hafta sürerdi.

Vagon ilerlemeye devam etti. Bir süre sonra yüzünde güneş ışığını hissetti. Gözlerini açtı. Güneş kafesin üst tarafından içeri giriyordu. O zaman öğleni iki veya üç saat geçmişti. Öğleden sonra lapası ne olmuştu? Kaladin bir eliyle çelik parmaklıklara asılarak kendini ayağa kaldırdı. İlerideki vagonu süren Tvlakv'ı göremiyor, sadece arkadaki düz suratlı Bluth'u görüyordu. Paralı askerin üzerinde önden bağcıklı kirli bir gömlek vardı ve güneşe karşı da geniş siperlikli bir şapka takıyordu. Sopası ve mızrağı oturduğu bankta yanında duruyordu. Bir kılıç taşımıyordu, Tvlakv bile bunu yapmazdı, Alethi bölgesinin yakınında bile.

Çimenler vagonlara yol vermeye devam ediyor; hemen önlerinde kaybolup, vagonlar geçtikten sonra yavaşça geri çıkıyorlardı. Burada manzara Kaladin'in tanımadığı garip çalılarla bezeliydi. Kalın sap ve dalları ile çıkıntılı yeşil iğne yaprakları vardı. Ne zaman vagonlar çok yakınlarına gelse, iğneler sapların içine çekilerek geride eğri büğrü, dalları budaklı,

solucan gibi gövdeler bırakıyordu. Tepelik manzarayı benekliyorlar, çimenle kaplı kayalardan ufak nöbetçiler gibi yükseliyorlardı.

Vagonlar ilerlemeye devam etti; öğleni çok geçmişti. *Neden lapa için durmuyoruz?*

En öndeki vagon en sonunda yavaşlayarak durdu. Diğer ikisi arkasında sallanarak durdular; kırmızı kabuklu chullar huzursuzlanıyor, antenleri ileri geri sallanıyordu. Kutu şeklindeki hayvanların kabartılı, taştan kabukları ve kalın, ağaç gövdesi gibi kırmızı bacakları vardı. Kaladin'in duyduğu kadarıyla, pençeleri bir adamın kolunu koparabilirdi, Ama chullar uysaldı, özellikle de evcil olanları ve orduda asla bir chuldan gönülsüz bir çimdikten daha beterini görmüş olan hiç kimseyi duymamıştı .

Bluth ve Tag vagonlarından inerek Tvlakv'la buluşmak için ileri yürüdüler. Köle tüccarı vagonunun koltuğunda ayakta duruyor, elinde bir kâğıt parçası tutarken gözlerini beyaz güneş ışığına karşı siper ediyordu. Bir tartışma çıktı. Tvlakv gitmekte oldukları yöne doğru elini sallayıp duruyor, sonra da elindeki kâğıt parçasına işaret ediyordu.

"Kayıp mı oldun, Tvlakv?" diye seslendi Kaladin. "Belki de Yaradan'a yol göstermesi için dua etmelisin. Duyduğum kadarıyla köle tüccarlarını pek severmiş. Sırf sizin için Cehennem'de özel bir oda ayırmış."

Kaladin'in sol tarafında kölelerden biri (birkaç gün önce onunla konuşmuş olan uzun sakallı adam) yan yan ondan uzaklaştı, köle tüccarını tahrik eden bir adamın yakınında durmayı istemiyordu.

Tvlakv tereddüt etti, sonra da ters bir şekilde paralı askerlerine elini sallayarak onları susturdu. Şişman adam vagonundan atlayarak indi ve yürüyerek Kaladin'in yanına geldi. "Sen," dedi. "Firari. Alethi orduları savaşları için bu diyarda seyahat ediyor. Bu bölge hakkında bir şey biliyor musun?"

"Haritayı bana göster," dedi Kaladin. Tvlakv tereddüt etti, sonra da Kaladin'in görmesi için kaldırdı.

Kaladin parmaklıkların arasından uzandı ve kâğıdı kaptı. Sonra hiç bakmadan Kaladin kâğıdı ikiye ayırdı. Saniyeler içinde haritayı Tvlakv'ın dehşete düşmüş gözlerinin önünde yüzlerce parçaya ayırmıştı.

Tvlakv paralı askerlerine seslendi ama onlar gelene kadar Kaladin'in onlara fırlatacak iki avuç dolusu konfetisi olmuştu. "Yılortanız kutlu olsun, sizi piçler," dedi Kaladin, etraflarında kâğıt parçaları uçuşurken. Dönüp kafesin öbür tarafına yürüdü ve yüzü onlara dönük şekilde oturdu.

Tvlakv dili tutulmuş bir şekilde kalakaldı. Sonra yüzü kızararak Kaladin'e işaret etti ve paralı askerlere bir şeyler tısladı. Bluth kafese doğru bir adım attı, sonra tekrar düşündü. Tvlavk'a göz attı, sonra da omzunu silkerek uzaklaştı. Tvlakv, Tag'e döndü ama diğer paralı asker de sadece yumuşak bir şey söyleyerek başını salladı.

Birkaç dakika korkak paralı askerlere sövdükten sonra, Tvlakv kafesin etrafından dolaşarak Kaladin'in oturduğu yere yaklaştı. Şaşırtıcı bir şekilde, konuştuğu zaman sesi sakindi. "Görüyorum ki akıllısın, firari. Kendini çok değerli kıldın. Diğer kölelerim bu bölgeden değil ve ben de hiç bu yöne gelmedim. Pazarlık yapabilirsin. Bize yol göstermek karşılığında ne istiyorsun? Eğer beni memnun edersen sana her gün fazladan bir öğün yemek sözü verebilirim."

"Kervanı benim götürmemi mi istiyorsun?"

"Yön göstermen yeterli olacak."

"Pekâlâ. İlk önce bir uçurum bul."

"O, sana bölgeyi görmek için yüksek bir konum mu sağlayacak?"

"Hayır," dedi Kaladin. "Bana seni aşağı atmak için bir imkân sağlayacak. "

Tvlakv sinirle uzun beyaz kaşlarından birini geriye tarayarak şapkasını düzeltti. "Benden nefret ediyorsun. Bu iyi. Nefret seni güçlü tutacak, seni pahalıya sattıracak. Ama eğer seni pazara çıkarma fırsatı bulamazsam benden intikam alamayacaksın. Ben kaçmana izin vermeyeceğim. Ama belki başkası verir. O yüzden sen satılmak istiyorsun, anlarsın ya?"

"Ben intikam istemiyorum," dedi Kaladin. Rüzgârspreni geri geldi, bir süre için acayip çalılardan birini incelemek üzere fırlayıp gitmişti. Havaya kondu ve onu inceleyerek Tvlakv'ın yüzünün etrafında yürümeye başladı. Köle tüccarı onu göremiyormuş gibiydi.

Tvlakv kaşlarını çattı. "İntikam yok mu?"

"İşe yaramıyor," dedi Kaladin. "Ben o dersi uzun zaman önce öğrendim."

"Uzun zaman önce mi? Sen on sekiz yıldan daha yaşlı olamazsın, firari."

Bu iyi bir tahmindi. Kaladin on dokuz yaşındaydı. Gerçekten de Amaram'ın ordusuna katılalı sadece dört yıl mı olmuştu? Kaladin bir düzine yıl yaşlanmış gibi hissediyordu.

"Sen gençsin," diye devam etti Tvlakv. "Bu kaderinden kaçabilirsin. İnsanların köle damgasından daha uzun yaşadığı bilinir, köle ücretini ödeyebilirsin, anlarsın ya? Veya efendilerinden birini sana özgürlüğünü

vermesi için ikna edebilirsin. Tekrar özgür bir adam olabilirsin. Bu o kadar da imkânsız değil.”

Kaladin küçümsemeyle homurdandı. “Asla bu damgalardan kurtulamayacağım, Tvlakv. Kaçmayı on defa denemiş ve hepsinde de başarısız olmuş olduğumu biliyor olmalısın. Paralı askerlerini çekindiren şey alnımdaki bu rünlerden daha fazlası.”

“Geçmiş başarısızlık gelecekte de şans olmayacağını kanıtlamaz, değil mi?”

“Bitti. Umrumda değil.” Köle tüccarına dik dik baktı. “Ayrıca söylediğin şeylere gerçekten de inanmıyorsun. Eğer sattığın kölelerin bir gün peşinden gelmek için özgür kalabileceğini düşünseydin, senin gibi bir adamın geceleri uyuyabileceğini sanmıyorum.”

Tvlakv güldü. “Belki de, firari. Belki de haklısın. Veya belki de ben sadece eğer sen özgür kalacak *olsaydın,* seni köle olarak satan ilk adamın peşine düşeceğini düşünüyorumdur, anlarsın ya? Yücebey Amaram, değil mi? Onun ölümü benim için uyarı olurdu ki, ben de kaçabileyim.”

Nasıl biliyordu? Amaram’ı nereden duymuş olabilirdi? *Onu bulacağım,* diye düşündü Kaladin. *Kendi ellerimle bağırsaklarını deşeceğim onun. Onun kafasını boynundan söküp sonra da...*

“Evet,” dedi Tvlakv Kaladin’in yüzünü inceleyerek. “Demek intikam arzusunda olmadığını söylerken o kadar da dürüst değildin. Görüyorum.”

“Amaram’ı nereden biliyorsun?” diye sordu Kaladin kaşlarını çatarak. “O zamandan beri yarım düzine defa el değiştirdim.”

“İnsanlar konuşur. Köle tüccarları çoğundan da fazla. Bizler birbirimizle arkadaş olmalıyız, anlarsın ya, çünkü başka hiç kimse bize tahammül etmeyecektir.”

“O zaman bu damgayı firar ettiğim için almadığımı biliyorsun.”

“Ah, ama gerçekmiş gibi yapmamız gereken şey bu, anlarsın ya? Büyük suçlardan mahkûm olmuş adamlar, onlar çok iyi satmaz. O kafandaki *shash* damgasıyla zaten senin için iyi bir fiyat almak zor olacak. Eğer seni satamazsam o zaman sen... Eh, sen bu duruma düşmemeyi isteyeceksin. Bu yüzden de beraber bir oyun oynayacağız. Ben senin bir firari olduğunu söyleyeceğim. Sen de hiçbir şey söylemeyeceksin. Bence bu kolay bir oyun.”

“Bu yasadışı.”

“Alethkar’da değiliz, bu yüzden yasa filan yok,” dedi Tvlakv. “Ayrıca, firar satılmış olmanın resmi sebebiydi. Aksini iddia et ve eline geçen tek şey adının yalancıya çıkması olacak.”

“Bu da senin için bir baş ağrısı olur.”

“Ama daha demin benden intikam alma arzun olmadığını söylemiştin.”

“Edinebilirim.”

Tvlakv güldü, “Ah, eğer şimdiye kadar edinmediysen o zaman büyük olasılıkla asla edinmeyeceksin! Hem beni bir uçurumdan atmakla tehdit etmedin mi? Sanırım şimdiden edindin. Ama artık, nasıl ilerleyeceğimizi konuşmak *zorundayız.* Haritam zamansız bir şekilde aramızdan ayrıldı, anlarsın ya?”

Kaladin tereddüt etti, sonra da içini çekti. “Bilmiyorum,” dedi dürüstçe. “Ben de asla bu taraflara gelmedim.”

Tvlakv’m yüzü asıldı. Eğilerek kafese daha fazla yaklaştı ve Kaladin’i inceledi, gerçi halâ aradaki mesafeyi koruyordu. Bir an sonra Tvlakv başını salladı. “Sana inanıyorum, firari. Ne yazık. Eh, hafızama güvenmek zorunda kalacağım. Hem zaten harita kötü yapılmıştı. Neredeyse yırttığın için memnunum, çünkü ben de aynısını yapmak üzereydim. Eğer karşıma eski karılarımın portreleri filan çıkacak olursa, benzersiz yeteneklerinden faydalanmak için bunların senin eline ulaştıklarından emin olacağım. ” Yürüyerek uzaklaştı.

Kaladin, Tvlakv’ın gidişini izledi, sonra da kendi kendine lanet etti.

“Bu niçindi?” dedi yürüyerek yanında gelen rüzgârspreni, başı yana eğilmişti.

“Neredeyse ondan hoşlanmaya başlayacağım,” dedi Kaladin kafasını arkaya atıp kafese vurarak.

“Ama... Yaptıklarından sonra...”

Kaladin omzunu silkti. “Tvlakv’ın puştun biri olmadığını söylemedim. O sadece sempatik bir puşt.” Tereddüt etti, sonra yüzünü buruştu. “Onlar en beter türü. Bunları öldürdüğün zaman da kendini suçlu hissedersin.”

♦
♦♦

Vagon yücefırtınalar sırasında su sızdırıyordu. Bu şaşırtıcı değildi; Kaladin Tvlakv’ın köle tüccarlığına kötü talih yüzünden sürüklenmiş olduğundan şüpheleniyordu. Başka malların ticaretini yapıyor olmayı tercih ederdi ama bir şeyler onu bu mesleklerin en aşağılık olanını seçmeye

zorlamıştı. Belki sermaye eksikliği ya da bundan önceki çevresini aceleyle terk etme ihtiyacı.

Onun gibi adamların lükse, hatta kaliteye bile parası yetmezdi. Alacaklılarından zar zor bir adım önde kalabilirlerdi. Tvlakv'ın durumunda ise bunun anlamı sızdıran vagonlardı. Vagonun tahtalarla kapatılmış yan tarafları yücefırtına rüzgârlarına dayanabilecek kadar sağlamdı, ama rahat değildi.

Tvlakv neredeyse bu yücefırtına için hazırlanmakta geç kalmıştı. Görünüşe göre Kaladin'in yırtmış olduğu harita, gezgin bir fırtınabekçisinden satın alınmış olan bir yücefırtına tarihleri listesini de içeriyordu. Fırtınalar matematiksel olarak öngörülebiliyordu; Kaladin'in babası bunu bir hobi hâline getirmişti. On defada sekiz kez doğru günü bulabiliyordu.

Rüzgârlar aracı sarsıp, sakar bir devin oyuncağı gibi silkeleyerek döverken tahtalar kafesin parmaklıkları üzerinde tangırdıyordu. Tahtalar inliyor ve çatlakların arasından buz gibi yağmur suyu püskürüyordu. Aralıklardan şimşeklerin ışığı da gök gürültüsü eşliğinde giriyordu. Sahip oldukları tek ışık buydu.

Arada bir, ışık gök gürültüsü olmadan çakıyordu. Bu olduğu zaman da köleler Fırtınababa'yı, Kayıp Parlayanlar'ın hayaletlerini ya da Yokelçileri (hepsinin en şiddetli yücefırtınaların içinde gezdiği söylenir) düşünerek korku içinde inliyordu. Vagonun uzak ucunda hep birlikte toplanmışlar, sıcaklığı paylaşıyorlardı. Kaladin onları kendi hâllerine bırakmış, tek başına sırtını parmaklıklara dayamış otunıyordu.

Kaladin fırtınalarda gezinen şeyler hakkındaki hikâyelerden korkmazdı. Ordudayken bir ya da iki yücefırtınaya koruyucu bir taş çıkıntısının altında veya başka bir doğal barınağın içinde dayanmak zorunda kalmıştı. Kimse fırtına sırasında dışarıda olmayı sevmezdi ama bazen bundan kaçınılamazdı. Fırtınalarda gezinen şeyler, hatta belki Fırtınababa'nın kendisi bile, hiç de havaya fırlamış kayalar ve dallar kadar ölümcül değildi. Aslında, fırtınanın en önünden ilerleyen su ve rüzgâr kargaşası olan fırtına duvarı, en tehlikeli kısmıydı. O geçtikten sonra ne kadar uzun süre dayanırsan fırtına da o kadar zayıflardı, ta ki en sonunda sadece çiseleyen bir yağmurdan ibaret olan fırtına kalıntılarına dönüşene dek.

Hayır, Kaladin ziyafet çekmek için kendilerine et arayan Yokelçiler konusunda endişeli değildi. Tvlakv'a bir şey olacağından endişe ediyordu.

Köle tüccarı fırtınanın geçmesini kendi vagonunun alt kısmına inşa edilmiş olan dar ahşap barınağın içinde bekliyordu. Orası görünüşte kervanın en güvenli yeriydi ama fırtınanın savurduğu bir kaya ya da vagonun çökmesi gibi kaderin kötü bir cilvesi onu oracıkta öldürebilirdi. Öyle bir durumda Kaladin, Tag ve Bluth'un herkesi kafeslerinde yan tahtaları kilitli olarak bırakarak kaçıp gitmelerini gözünde canlandırabiliyordu. Köleler güneşin altında pişerek, bu kutuların içinde açlık ve susuzluktan yavaş bir ölüme mahkûm olurdu.

Fırtına vagonu sallayarak esmeye devam etti. O rüzgârlar zaman zaman canlıymış gibi geliyordu, Ve öyle olmadıklarını kim söyleyebilirdi? Rüzgârsprenleri esen *rüzgârlara* mı çekiliyorlardı, yoksa *onlar* mı esen rüzgârlardı? Şimdi Kaladin'in vagonunu yok etmeyi o kadar çok isteyen kuvvetin ruhları mıydılar?

Akıllı ya da değil, o kuvvet başarısız oldu. Vagonlar tekerlekleri kilitlenmiş olarak yakınlardaki büyük kayalara zincirlenmişti. Rüzgâr patlamaları gittikçe hafifledi. Şimşekler çakmayı bıraktı ve yağmurun delirtici davulu da sessiz bir tıkırtı hâline geldi. Yolculukları boyunca sadece bir kez bir yücefırtına sırasında vagonlardan biri devrilmişti. Hem vagon, hem de içindeki köleler olayı birkaç ufak sıyrıkla ucuz atlatmıştı.

Kaladin'in sağındaki tahta kapak aniden sallandı, sonra da Bluth kopçalarını çözerken düşerek açıldı. Paralı asker parmaklıkları (ve de içeridekileri) yağmura maruz bırakırken şapkasının siperliğinden sular dökülüyordu; yağmura karşı deri ceketini giymişti. Soğuktu ama fırtınanın en şiddetli olduğu sıradaki gibi delici bir soğuk yoktu. Yağmur, Kaladin ve bir araya toplanmış olan kölelerin üzerine boşaldı. Tvlakv her zaman vagonların yağmur bitmeden önce açılmasını emrederdi, kölelerin kokusunu azaltmanın tek yolunun bu olduğunu söylüyordu.

Bluth tahta kapağı vagonun altındaki yerine soktu, sonra da diğer iki tarafı açtı, Sadece vagonun ön tarafındaki, tam sürücü koltuğunun arkasında olan duvar aşağı indirilemiyordu.

"Yanları indirmek için biraz erken, Bluth," dedi Kaladin. Bir yücefırtınanın sonuna yakın, yağmurun hafifçe çiselediği zaman olan *riddens* daha tam gelmemişti. Bu yağmur hâlâ yoğundu ve rüzgâr da arada bir şiddetle esiyordu.

"Efendi bugün sizi epey temiz istiyor."

“Neden?” diye sordu Kaladin ayağa kalkarak. Üzerindeki kahverengi paçavralardan sular akıyordu.

Bluth onu duymazdan geldi. *Belki de hedefimize yaklaşıyoruzdur,* diye düşündü Kaladin, gözleriyle etrafı tararken.

Son birkaç gün boyunca tepeler yerlerini şekilsiz kaya oluşumlarına bırakmıştı: Aşındırıcı rüzgârların geride ufalanan uçurumlar ve çıkıntılı şekiller bırakmış olduğu yerlerden geçiyorlardı. Çimenler güneşi en çok gören taraflarında büyüyordu ve gölgelerinde de bol bol bitki vardı. Bir yücefırtınadan hemen sonraki zaman, dünyanın en canlı olduğu zamandı. Kayafilizi polipleri yarılıyor ve filizlerini dışarı salıyordu. Suyu yalamak için oyuklarından sürünerek çıkan bazı sarmaşık türleri vardı. Çalı ve ağaçlardaki yapraklar açılarak ortaya çıkıyor, her türden *kremcik* su birikintilerinin içinde ziyafetin tadını çıkararak geziniyordu. Havada böcekler vızıldıyordu, yengeçler ve çokbacaklılar gibi daha büyük, kabuklular da saklandıkları yerleri terk ediyordu. Kayaların kendileri bile canlanmış gibi görünüyordu.

Kaladin yukarılarında uçuşan yarım düzine rüzgârsprenini fark etti; şeffaf şekilleri yücefırtınanın son kuvvetli rüzgârlarını takip ediyordu ya da belki bu rüzgârlar ile seyahat ediyorlardı. Bitkilerin etrafında minik ışıklar yükselmişti. Hayatsprenleri. Parlayan yeşil toz zerrelerine veya minik şeffaf böcek sürülerine benziyorlardı.

Kıl gibi dikenlerini rüzgârdaki değişiklikler için tetikte bekleyerek havaya kaldırmış olan bir çokbacaklı, arabanın yan tarafına tırmandı; uzun gövdesinde düzinelerce çift bacak diziliydi. Bu yeterince tanıdık bir şeydi ama Kaladin kabuğu bu kadar koyu mor olan bir çokbacaklı görmemişti hiç. Tvlakv kervanı nereye götürüyordu? Şu işlenmemiş tepeler tarım için mükemmeldi. Bunlara Gözyaşları’ndan sonraki fırtınaların daha zayıf olduğu mevsimlerde lavis tohumlarıyla karıştırılmış ağırkütük özsuyu saçabilirdin. Dört ay içinde bütün tepe boyunca yetişen, bir adamın kafasından daha büyük, içindeki tahıllar için kırılıp açılmaya hazır olan poliplerin olurdu.

Chullar etrafta hantal hantal yürüyerek fırtınadan sonra ortaya çıkan kayafilizleri, sümüklüböcekler ve daha başka küçük kabuklularla ziyafet çekiyorlardı. Tag ve Bluth hayvanları sessizce koşumlarına bağlarken, huysuz görünen Tvlakv su geçirmez sığınağından emekleyerek çıktı. Köle tüccarı yağmura karşı bir başlık ve koyu siyah bir pelerin çıkardı. Fırtına tamamen geçmeden önce nadiren dışarı çıkardı, hedeflerine varmak için

gayet hevesliydi. Kıyıya yaklaşmışlar mıydı? Kıyı Sahipsiz Tepeler'de şehir bulabilecekleri çok az yerden biriydi.

Dakikalar içinde vagonlar inişli çıkışlı zeminde ilerliyordu. Kaladin gökyüzü açılırken arkasına yaslandı, yücefırtına batı ufkunda karanlık bir lekeydi artık. Güneş memnuniyetle karşılanan sıcaklığı getirdi ve köleler giysilerinden akarak sarsıntılı vagonun arkasından dışarı akan sulara rağmen ışığın tadını çıkardılar.

Az sonra, ışıktan şeffaf bir kurdele Kaladin'in yanında belirdi. Artık rüzgârspreninin varlığına alışmaya başlamıştı. Fırtına sırasında dışarı çıkmıştı ama geri gelecekti. Her zaman olduğu gibi.

"Senin türünden başkalarını gördüm," dedi Kaladin boş boş.

"Diğerleri mi?" diye sordu spren, genç bir kadının şeklini alarak. Kaladin'in etrafındaki havada gezinmeye başladı, arada bir dönüyor, duyulmayan bir ritim ile dans ediyordu.

"Fırtınayı takip eden rüzgârsprenleri," dedi Kaladin. "Onlarla gitmek istemediğine emin misin?"

Spren hasretle batı yönüne baktı. "Hayır," dedi en sonunda dansına devam ederek. "Burada memnunum."

Kaladin omzunu silkti. O eskiden olduğu kadar çok eşek şakası yapmayı bırakmıştı, bu yüzden Kaladin de onun varlığının artık kendisini rahatsız etmesine izin vermeyecekti.

"Yakında başkaları var," dedi. "Senin gibi başkaları."

"Köleler mi?"

"Bilmiyorum, insanlar. Burada olanlar değil. Başkaları."

"Nerede?"

Dönerek şeffaf beyaz bir parmakla doğu tarafını işaret etti. "Orada. Pek çoklar. Çok ama çok. "

Kaladin ayağa kalktı. Bir sprenin uzaklık ve sayı ölçümüne dair bir becerisi olabileceğini hayal edemiyordu. *Evet...* Kaladin ufku inceleyerek gözlerini kıstı. *Orada duman var. Bacalardan mı?* Esen rüzgârda dumanın hafifçe kokusunu aldı, eğer yağmur olmasaydı büyük olasılıkla daha erken farkına varmış olurdu.

Umrunda olmalı mıydı? Nerede köle olarak yaşayacağının önemi yoktu, köle olmaya devam edecekti sonuçta. Bu hayatı kabul etmişti. Artık onun kaderi buydu. Umursama, dert etme.

Yine de, vagonu bir yokuşu çıkarken içerideki kölelere önlerine serilen manzarayı izleme imkânı sunduğunda, merak içinde baktı. Bu bir şehir değildi. Daha müthiş, daha büyük bir şeydi. Devasa bir ordu kampıydı.

“Fırtınaların Yüce Babası...” diye fısıldadı Kaladin.

On ayrı ordu tanıdık Alethi modelinde ordugâhlar kurmuştu: Daireler hâlinde, bölük bölük sıralanmışlardı; en dış halkada kamp takipçileri, onların hemen içinde bir halka hâlinde paralı askerler, ortaya yakın vatandaş askerler, en merkezde de *açıkgöz* subaylar. Devasa kraterlere benzer kaya oluşumlarının içlerinde kamp kurmuşlardı; sadece yan tarafları daha düzensiz, daha çıkıntılıydı. Kırık yumurta kabukları gibi.

Kaladin sekiz ay önce buna epey benzer bir ordudan ayrılmıştı; gerçi Amaram’ın askeri gücü çok daha küçüktü. Bu ordu millerce taşı kaplıyor; hem kuzeye, hem de güneye doğru uzayıp gidiyordu. Bin farklı ailenin rünçiftlerini betimleyen bin farklı sancak gururla havada dalgalanıyordu. Çoğunlukla orduların dış taraflarında olmak üzere bazı çadırlar vardı ama askerlerin büyük kısmı geniş taştan kışlalarda kalıyordu. Bu da Ruhdökümcüler anlamına gelirdi.

Hemen önlerinde olan kampta, Kaladin’in kitaplarda görmüş olduğu bir sancak dalgalanıyordu. Koyu mavi zemin üstünde, bir tacın önünde duran kılıç şeklinde stilize edilerek boyanmış olan *khokh* ve *linil* beyaz rünleri, Kholin Evi. Kralın evi.

Cesareti kırılan Kaladin orduların ötesine baktı. Doğuya doğru manzara, kralın Parshendi hainlere karşı düzenlediği seferi anlatan bir düzine farklı hikâyede tarifini dinlemiş olduğu gibiydi. Yirmi veya otuz ayak genişliğinde dik uçurumlar tarafından bölünmüş ve parçalanmış, yarıklarla dolu devasa bir kaya ovası; o kadar genişti ki Kaladin diğer ucunu göremiyordu. O kadar derindiler ki dipleri karanlığın içinde kayboluyor ve inişli çıkışlı platolardan oluşan çıkıntılı bir mozaik oluşturuyorlardı. Bazıları büyük, bazıları da minicikti. Geniş ova, kırılmış ve sonra da parçaları arada küçük boşluklar kalacak şekilde tekrar dizilmiş olan bir tabağa benziyordu.

“Harap Ovalar,” diye fısıldadı Kaladin.

“Ne?” diye sordu rüzgârspreni. “Sorun ne?”

Kaladin sersemlemişti, başını salladı. “Bu yere gelebilmek için yıllarımı harcadım. Bu Tien’in istediği şeydi, en azından en sonunda. Buraya gelmek, kralın ordusunda savaşmak.

Ve şimdi Kaladin buradaydı. En sonunda. Kaza eseri. Saçmalığa gülecek gibi hissediyordu. *Fark etmiş olmalıydım,* diye düşündü. *Bilmem gerekirdi. Hiçbir zaman kıyıya ve kıyı şehirlerine doğru gitmiyorduk. Buraya geliyorduk. Savaşa.*"

Bu yer Alethi kanun ve kurallarına tabiydi, Tvlakv'ın bu tür şeylerden kaçınmak isteyeceğini ummuştu. Ama büyük olasılıkla en iyi fiyatları da burada bulurdu.

"Harap Ovalar mı?" dedi kölelerden biri. "Gerçekten mi?"

Diğerleri de dışarı bakarak toparlandılar. Ani heyecanları içinde Kaladin'den korktuklarını unutmuş gibi görünüyorlardı.

"Burası *Harap Ovalar!*" dedi başka bir adam. "Bu kralın ordusu!"

"Belki burada adalet buluruz," dedi bir başkası.

"Kralın ev hizmetkârlarının en iyi tüccarlar kadar rahat yaşadığını duymuştum," dedi bir diğeri. "Köleleri de daha iyi durumda olacaktır. Vorin diyarında olacağız, ücret bile alırız!"

O kadarı doğruydu. Çalıştıkları zaman kölelere küçük bir ücret ödenmesi gerekiyordu; köle olmayan birine ödenecek olan neyse yarısı, ki o da çoğu zaman aynı iş için tam bir vatandaşın alacağından daha azdı. Ama bu da bir şeydi ve Alethi kanunları bunu zorunlu kılıyordu. Sadece, zaten hiçbir şeye sahip olamayan ardentlere bir şey ödenmesi gerekmiyordu. Bir de Parshmenlere. Ama Parshmenler insandan çok hayvan sayılırlardı zaten.

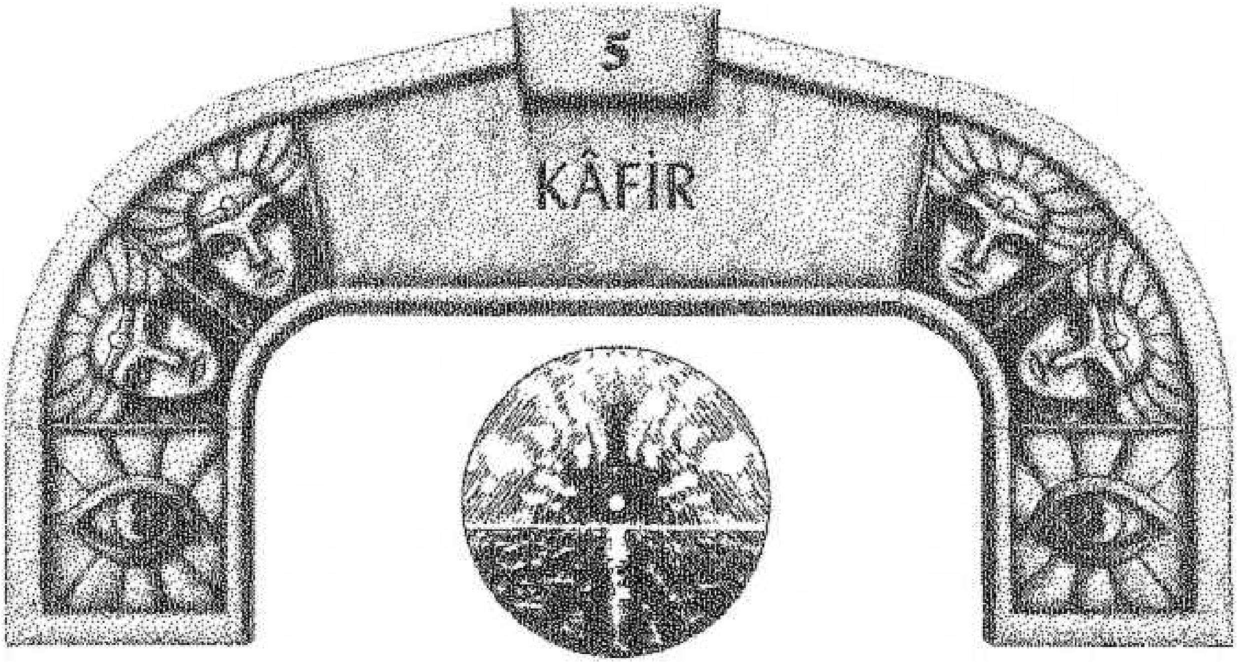
Bir köle kazandıklarını köle borcuna saydırabilir ve yıllarca çalışmanın ardından özgürlüğünü kazanabilirdi. Teorik olarak. Vagonlar yokuştan aşağı inerken diğerleri çene çalmaya devam etti ama Kaladin vagonun arka tarafına çekildi. Bir kölenin ücretini ödeme seçeneğinin, köleleri uysal tutmak için olan bir hile olduğundan şüpheleniyordu. Borç devasaydı, bir kölenin satış fiyatından çok çok fazlaydı ve çalışarak ödenmesi de hemen hemen imkânsızdı.

Önceki sahiplerinin elindeyken ücretinin ona verilmesini talep etmişti. Her zaman onu kazıklamanın yollarını bulmuşlardı; yemek veya konaklama ücreti kesmişlerdi. İşte *açıkgözler* böyleydi. Roshone, Amaram, Katarotam... Köleyken de, özgür bir adamken de Kaladin'in tanımış olduğu her *açıkgöz,* dışarıdan görünen tüm dürüstlüğü ve iyiliğine rağmen aslında sapına kadar yozlaşmış olduğunu kanıtlamıştı. Güzel ipeklere bürünmüş, çürüyen cesetler gibiydiler.

Diğer köleler, kralın ordusu ve adalet hakkında konuşup durmaya devam ediyordu. *Adalet mi?* diye düşündü Kaladin, sırtını parmaklıklara yaslayarak. *Adalet diye bir şeyin var olduğunu sanmıyorum.* Yine de kendini merak ederken buldu. Bu kralın ordusuydu; on yüceprensin tümünün İntikam Paktı'nı gerçekleştirmek için gelmiş olan ordularıydı.

Eğer, her şeye rağmen bir şey arzulama konusunda kendisine izin verseydi, bu tekrar bir mızrak tutma şansı olurdu. Tekrar savaşmak, tekrar bir zamanlar olduğu adam olmak için çalışmak. Umursayan bir adam.

Eğer bunu bulabileceği bir yer var ise, orası burasıydı.

“Sonu gördüm ve adlandırıldığını işittim. Kederler Gecesi, Gerçek Issızlık. Dinmezfırtına.”

— 1172’de Nanes’in birinci günü alınmıştır, ölümden 15 saniye önce. Örnek nereli olduğu bilinmeyen *koyugözlü* bir gençti.

Shallan, Jasnah Kholin’in bu kadar güzel olmasını beklemiyordu.

İnsanın tarihe geçmiş bir âlimin portresinde görebileceği türden görkemli, olgun bir güzellikti. Shallan saf saf Jasnah’nın da yıllar önce onu eğitmiş olan katı öğretmenler gibi çirkin bir kız kurusu çıkmasını beklediğini fark etti. Otuzlarının ortasına varmış ve hâlâ bekâr olan bir kâfiri insan başka nasıl hayal ederdi ki?

Jasnah hiç de öyle değildi. Uzun ve inceydi, beyaz tenli, ince siyah kaşlı ve oniks gibi koyu saçlıydı. Saçının bir kısmını küçük, parşömen şeklinde olan altın bir takının etrafına sararak başının üstünde toplamış ve iki uzun tokayla tutturmuştu. Kalanı ensesinin arkasına küçük, sıkı bukleler hâlinde

dökülüyordu. Bu toplanmış ve dolanmış hâliyle bile saçları Jasnah'nın omuzlarına kadar geliyordu; eğer çözülmüş olsalar Shallan'ın saçları kadar uzun olur, sırtının ortasından daha aşağılara kadar uzanırdı.

Kare şeklinde bir yüzü ve açık eflatun gözleri vardı. Kharbranth kraliyet renkleri olan koyu turuncu ve beyaz cübbeler giymiş olan bir adamı dinliyordu. Berrakhanım Kholin, adamdan birkaç parmak daha uzundu, görünüşe göre meşhur Alethi boyu bir abartı değildi. Jasnah, Shallan'dan tarafa göz atarak orada olduğunu fark etti, sonra da konuşmasına geri döndü.

Fırtınababa adına! Bu kadın *gerçekten de* bir kralın kız kardeşiydi. Vakur, heybetli. Kusursuz mavi ve gümüş giysilere bürünmüştü. Shallan'ın kıyafeti gibi, Jasnah'nınki de yanlardan düğmeliydi ve yüksek bir yakası vardı; gerçi Jasnah'nın göğsü Shallan'ınkinden çok daha dolgundu. Eteği bel hizasının altında gevşekti, cömertçe yere dökülüyordu. Kol yenleri uzun ve gösterişliydi ve sol kolu da eminelini saklamak için iliklenerek kapanmıştı.

Hürelinde belirgin bir ziynet eşyası vardı: elinin arka tarafında üçgen şeklinde bir grup mücevheri tutan ve birkaç zincirle birbirlerine bağlanmış iki yüzük ile bir bilezik. Bir Ruhdökümcüsü, bu söz hem işlemi gerçekleştiren insanlar, hem de bunu mümkün kılan *fabrial* için kullanılıyordu.

Shallan büyük, parlayan mücevherlere daha yakından bakmaya çalışarak usul usul odanın içine girdi. Kalbi biraz daha hızlı atmaya başladı. Ruhdökümcüsü, kardeşleriyle birlikte babasının ceketinin iç cebinde bulmuş oldukları ruhdökümcüye tıpatıp benziyordu.

Jasnah ve cübbelere bürünmüş adam konuşmaya devam ederek Shallan'ın bulunduğu tarafa doğru yürümeye başladılar. Himayesi altına aldığı kız artık ona yetiştiğine göre, Jasnah şimdi nasıl tepki verecekti? Shallan'ın gecikmesi yüzünden kızacak mıydı? Shallan bunun için suçlanamazdı ama insanlar çoğu zaman onlardan daha düşük seviyede olanlardan sıra dışı şeyler beklerdi.

Dışarıdaki büyük mağara gibi, bu koridor da kayanın içine oyulmuştu ancak Fırtnaışıklı mücevherlerden yapılmış olan şatafatlı avizelerle daha zengin bir şekilde aydınlatılmıştı. Büyük kısmı daha az değerli taşlar olan koyu eflatun lâl taşlarıydı. Yine de, sırf orada eflatun ışıklarıyla pırıldayarak asılı duran mücevherlerin sayısı bile avizelerin değerini minik bir servete ulaştırıyordu. Ancak onun da ötesinde, Shallan tasarımın simetrisinden ve

avizenin yanlarında asılı duran kristallerin desenlerinin güzelliğinden etkilenmişti.

Jasnah yaklaşırken Shallan söylediklerinin bir kısmını duymaya başladı.

“...bu hareketin vakıflardan olumsuz bir tepki gelmesine neden olabileceğinin farkında mısınız?” dedi kadın Alethçe konuşarak. Shallan’ın kendi dili olan Veden’e çok yakındı ve çocukken iyi Alethçe konuşmayı öğrenmişti.

“Evet, Berrakhanım,” dedi cübbeli adam. Yaşlıydı, incecik beyaz bir sakalı ve açık gri gözleri vardı. Dürüst, nazik yüzü çok endişeli görünüyordu ve cübbesinin turuncu ve beyazıyla uyumlu silindir şeklinde, bodur bir şapka takıyordu. Zengin cübbeler. Bu belki de bir çeşit kraliyet kâhyasıydı?

Hayır. O parmaklarındaki mücevherleri, duruşu, diğer *açıkgöz* hizmetkârların ona riayet etme şekli... *Fırtınababa! Bu kralın bizzat kendisi olmalı!* diye düşündü Shallan. Jasnah’nın kardeşi olan Elhokar değil elbette, Kharbranth’ın kralı. Taravangian.

Shallan aceleyle uygun bir reverans yaptı. Jasnah bunu da fark etti.

“Ardentlerin burada büyük nüfuzu var, Majesteleri,” dedi Jasnah pürüzsüz bir sesle.

“Benim de var,” dedi kral. “Benim hakkımda endişelenmenize gerek yok.”

“Peki, o zaman. Koşullarınız kabul edilebilir,“ dedi Jasnah. “Beni olay yerine götürün, ben de ne yapılabileceğine bakayım. Ancak izin verirseniz yürürken ilgilenmem gereken birisi var.” Shallan’a doğru kısa ve sert bir hareket yapan Jasnah onlara katılması için el salladı.

“Elbette, Berrakhanım,” dedi kral. Jasnah’ya riayet edermiş gibi görünüyordu. Kharbranth çok küçük bir krallıktı, sadece tek bir şehirden ibaretti, öte yandan Alethkar dünyanın en güçlü ülkelerinden biriydi. Bir Alethi prensesi, protokol ne derse desin, gerçek anlamda bir Kharbranth kralından üstün olabilirdi.

Shallan hizmetkârlarıyla konuşmaya başlayan kralın biraz arkasından yürümekte olan Jasnah’ya yetişmek için hızla yürüdü. “Berrakhanım, ben görüşmek istemiş olduğunuz Shallan Davar,” dedi Shallan. “Size Dumadari’de ulaşamadığım için çok üzgünüm.”

“Kabahat senin değildi,” dedi Jasnah parmaklarını sallayarak. “Zamanında yetişebilmeni beklemiyordum. Ancak sana o notu gönderdiğimde Dumadari’den sonra nereye gideceğimden emin değildim.”

Jasnah kızgın değildi. Bu iyi bir işaretti. Shallan kaygılarının biraz azaldığını hissetti.

“Kararlılığından etkilendim, çocuk,” diye devam etti Jasnah. “Gerçekten de beni bu kadar uzun süre takip etmeni beklemiyordum. Kharbranth’dan sonra vazgeçmiş olacağını varsayarak sana not bırakmayı kesecektim. Çoğu ilk birkaç duraktan sonra öyle yapıyor.”

Çoğu mu? O zaman bu bir çeşit *test* miydi? Ve Shallan geçmiş miydi?

“Evet, gerçekten de,“ diye devam etti Jasnah, sesi düşünceliydi. “Belki de senin himayeme girmeyi talep etmene gerçekten de izin veririm.”

Shallan şaşkınlıktan neredeyse tökezliyordu. *Talep etmek* mi? Zaten yapmış olduğu bu değil miydi? “Berrakhanım, düşünmüştüm ki... Yani, mektubunuz...” dedi Shallan.

Jasnah ona göz attı. “Sana benimle *buluşma* izni verdim, Shallan Hanım. Himayem altına alacağım sözünü vermedim. Himaye altındaki bir kızın eğitimi ve bakımı şu anda ne sabrımın, ne de zamanımın yeteceği bir şey. Ancak uzun bir yoldan geldin. Talebini değerlendireceğim ama şartlarımın katı olduğunu bil.”

Shallan yüzünü buruşturmamak için kendini tuttu.

“Sinir krizi geçirmek yok,” diye belirtti Jasnah. “Bu iyi bir işaret.”

“Sinir krizi mi, Berrakhanım? *Açıkgözlü* bir kadından beklenir mi?”

“Bilsen şaşarsın,” dedi Jasnah duygusuz bir ses tonuyla. “Ama sadece tavrınla başarılı olamazsın. Söyle bana, eğitimin ne kadar yeterli?”

“Bazı alanlarda yeterli,” dedi Shallan. Sonra da tereddütle “Bazı alanlarda da çok yetersiz.” diye ekledi.

“Pekâlâ,” dedi Jasnah. İleride kralın acelesi varmış gibi görünüyordu ama aceleyle yürümesinin bile yavaş olacağı kadar yaşlıydı. “O zaman bir değerlendirme yapacağız. Doğru bir şekilde cevap ver ve abartma çünkü kısa süre içinde yalanlarını ortaya çıkarırım. Sahte alçakgönüllülük de yapma. Yapmacıklı davranışlara tahammülüm yok.”

“Evet, Berrakhanım.”

“Müzikle başlayacağız. Yeteneğini nasıl değerlendirirsin?”

“İyi bir kulağım var, Berrakhanım,” dedi Shallan dürüstçe. “En iyi olduğum alan ses ama kanun ve gayda eğitimi de aldım. Kesinlikle duyduklarınızın en iyisi olmaktan çok uzağım ama en kötüsü olmaktan da uzağım. Çoğu tarihi baladı ezbere bilirim.”

“*Canlı Adrene’in* nakaratını söyle.”

“Burada mı?”

“Kendimi tekrarlama huyum yoktur, çocuk.”

Shallan kızardı ama şarkı söylemeye başladı. En iyi performansı olmasa da, tonu berraktı ve sözlerin hiçbirini de karıştırmadı.

“Güzel,” dedi Jasnah, Shallan nefes almak için durakladığında. “Diller?”

Shallan aklını ümitsiz bir şekilde sonraki kıtayı hatırlamaya yorarken bir an için bocaladı. Diller mi? “Sizin anadiliniz olan Alethçeyi konuşabiliyorum, elbette,” dedi Shallan. “Thaylenceyi orta düzeyde okuyabilir ve iyi düzeyde Azişçe konuşabilirim. Selayca’da kendimi ifade edebilirim ama okumam yok.”

Jasnah hiçbir yorumda bulunmadı. Shallan endişelenmeye başladı.

“Yazı?” diye sordu Jasnah.

“Tüm majör, minör ve yerel rünleri biliyorum ve kaligrafik olarak hepsini çizebilirim.”

“Pek çok çocuk da öyle.”

“Çizdiğim ründualarıı beni tanıyanlar tarafından oldukça etkileyici kabul edilir.”

“Ründuaları mı?” dedi Jasnah. “Ben senin bâtıl saçmalıkların yayıcısı değil de bir âlim olmak istediğini sanıyordum oysa.”

“Yazma becerilerimi uygulamak için çocukluğumdan beri bir günlük tutuyorum,” diye devam etti Shallan.

“Tebrikler,” dedi Jasnah. “Eğer oyuncak bir midilli üzerine bir tez yazacak veya keşfettiği enteresan bir çakıl taşına methiye düzecek birine ihtiyaç duyarsam sana haber göndereceğim. Gerçekten de yeteneğin olduğunu gösteren hiçbir şey sunamıyor musun?”

Shallan kızardı. “Affınıza sığınıyorum, Berrakhanım ama sizin elinizde benden gelmiş bir mektup var ve o sizin benimle görüşmeyi kabul etmeniz için yeteri kadar ikna ediciydi.”

“Geçerli bir nokta,” dedi Jasnah başını sallayarak. “Buna işaret etmen de yeteri kadar uzun sürdü. Mantık ve ilgili sanatlardaki eğitimin nasıl?”

“Temel matematikte başarılıyım ve sık sık babama ufak hesaplarda yardım ederdim,” dedi Shallan, hâlâ telaşlıydı. “Tormas, Nashan, Adaletli Niali ve elbette, Nohadon’un tüm eserlerim okudum.”

“Pladni?”

Kim? “Hayır.”

“Gabrathin, Yustara, Manaline, Syasikk, Hasweth-kızı-Shauka?”

Shallan tekrar kafasını sallarken sindi. O son isim belli ki Shin’di. Shin halkının mantıkustaları *var mıydı ki*? Jasnah gerçekten de himayesi altına alacağı birinin böylesine bilinmeyen metinleri incelemiş olmasını mı bekliyordu?

“Anladım,” dedi Jasnah. “Peki, tarihten ne haber?”

Tarih. Shallan daha da büzüldü. “Ben... Bu benim özellikle yetersiz olduğum alanlardan biri, Berrakhanım. Babam asla bana uygun bir hoca bulamamıştı. Onun sahip olduğu tarih kitaplarını okudum...”

“Onlar da..?”

“Büyük ölçüde Barlesha Lhan’ın tüm *Konular* dizisi.”

Jasnah hürelini hor görerek salladı. “Onu yazmaya harcanan zamana ancak değer. En iyi tanımla, tarihi olayların popüler bir incelemesi.”

“Özür dilerim, Berrakhanım.”

“Bu utanç verici bir boşluk. Tarih edebi alt sanatların *en* önemli olanıdır. İnsan ebeveynlerinin, eğer seni benim gibi bir tarihçinin yanına vermeyi umuyorlarsa, bu alanda özellikle dikkatli olacaklarını düşünür.”

“Benim durumum sıra dışı, Berrakhanım.”

“Cehalet hiç de sıra dışı değil, Shallan Hanım. Yaşadıkça, bunun insan aklının doğal durumu olduğunu daha da iyi anlıyorum. Cehaletin kutsallığını savunmak için çabalayacak, sonra da çabaları karşısında etkilenmeni bekleyecek pek çok kişi var.”

Shallan yine kızardı. Bazı eksiklikleri olduğunun farkındaydı ama Jasnah’nın mantıksız beklentileri vardı. Hiçbir şey söylemeyerek, daha uzun boylu kadının yanında yürümeye devam etti. Hem bu koridor daha ne kadar gidecekti? O kadar endişeliydi ki yanından geçtikleri resimlere bile bakmadı. Bir köşeyi dönerek dağın daha da içlerine doğru ilerlediler.

“Eh, o zaman bilimle devam edelim,” dedi Jasnah, ses tonu sıkkındı. “Bu açıdan kendin hakkında ne söyleyebilirsin?”

“Benim yaşımda genç bir kadından bekleyebileceğiniz bilimlerde akla uygun derecede bir temelim var,” dedi Shallan, tahmin ettiğinden daha sert bir şekilde.

“Bunun anlamı da..?”

“Coğrafya, jeoloji, fizik ve kimya üzerine beceriyle konuşabilirim. Babamın arazilerinde bunları uygun düzeyde bir bağımsızlıkla çalışma fırsatı bulduğum için biyoloji ve botanikte özellikle incelemelerde bulundum.

Ancak benden Fabrisan'ın Bilmecesi'ni elimi şöyle bir sallayarak çözmemi bekliyorsanız sanırım hayal kırıklığına uğrayacaksınız."

"Potansiyel öğrencilerimden kabul edilebilir taleplerde bulunmaya hakkım yok mu, Shallan Hanım?"

"Kabul edilebilir mi? Talepleriniz ancak Kanıt Günü'nde On Elçi'den talep edilenler kadar kabul edilebilir! Affınıza sığınarak söyleyeyim, Berrakhanım, potansiyel öğrencilerinizin şimdiden usta âlimler olmasını ister gibi görünüyorsunuz. Şehirde taleplerinizi *belki* karşılayabilecek olan seksen yaşında bir çift ardent bulabilirim ve *onlar* bu konum için başvuruda bulunabilir. Gerçi onlar da sorularınıza cevap vermek için sizi yeterince iyi duymakta sorun yaşayabilirler."

"Anladım," diye cevap verdi Jasnah. "Peki, sen ebeveynlerinle konuşurken de bu dili mi kullanıyorsun?"

Shallan irkildi. Denizcilerle geçirmiş olduğu zaman, dilini çok fazla gevşetmişti. Tüm bu yolu sadece Jasnah'yı kızdırmak için mi gelmişti? Evde bırakmış olduğu yokluk içindeki kardeşlerinin kırılgan bir aldatmacayı devam ettirmeye çalışmalarını düşündü. Onlara bu fırsatı boşa harcamış olarak, yenilgi içinde mi dönecekti? "Onlarla bu şekilde konuşmazdım, Berrakhanım. Ne de sizinle böyle konuşmalıyım. Özür diliyorum."

"Eh, en azından hatanı kabul edecek kadar alçakgönüllüsün. Yine de, hayal kırıklığına uğradım. Annen senin bir himaye için hazır olduğuna nasıl hükmedebildi?"

"Annem ben küçük bir çocukken vefat etti, Berrakhanım."

"Ve baban da kısa süre sonra tekrar evlendi. Sanırım Malise Gevelmar ile."

Shallan, Jasnah'nın bilgisi karşısında afalladı. Davar Evi çok eskiydi ancak güç ve önem açısından oldukça vasattı. Jasnah'nın üvey annesinin adını biliyor olduğu gerçeği, onun hakkında çok şey söylüyordu. "Üvey annem yakın zamanda vefat etti. Sizin himayeniz altına girmem için beni o yollamadı. Bu benim kendi kendime üstlendiğim şahsi bir teşebbüs."

"Taziyelerimi sunarım. Belki de benim zamanımı boşa harcıyor olmak yerine babanla birlikte olmalı, onu teselli ediyor ve onun mal varlığı ile meşgul oluyor olmalısın."

Önlerinde yürümekte olan adamlar başka bir yan geçide girdiler. Jasnah ve Shallan takip ederek süslü, sarı kırmızı bir halısı olan ve duvarlara aynalar asılmış daha küçük bir koridora girdiler.

Shallan, Jasnah'ya döndü. "Babamın bana ihtiyacı yok." Eh, o kadarı doğruydu. "Ama benim bu görüşmenin kendisinin de kanıtlamış olduğu gibi size çok ihtiyacım var. Eğer cehalet sizi o kadar rahatsız ediyorsa, beni benimkinden kurtarmak için bu fırsattan istifade etmemeyi içinize sindirebilir misiniz?"

"Bunu daha önce de yapmışlığım var, Shallan Hanım. Sen bu yıl himayeme girmeyi isteyen on ikinci genç hanımsın."

On iki mi? Hem de bir yıl içinde? diye düşündü Shallan. Hâlbuki o kadınların vakıflara olan düşmanlığı yüzünden Jasnah'dan uzak duracaklarını varsaymıştı.

Grup dar koridorun sonuna vararak bir köşeyi döndü ve Shallan'ı şaşırtan bir şekilde, tavandan büyük bir parça kayanın düşmüş olduğu bir yere ulaştı. Burada bir düzine kadar hizmetkâr dikiliyordu, bazıları endişeli görünüyordu. Ne oluyordu?

Görünüşe göre molozun büyük çoğunluğu temizlenmişti ama tavandaki oyuk uğursuz bir şekilde esneyen bir ağıza benziyordu. Gökyüzüne açılmıyordu, aşağı doğru ilerlemişlerdi ve büyük olasılıkla yerin çok altındaydılar. Bir adamdan daha uzun olan devasa bir taş, sol taraftaki kapı ağzının önüne düşmüştü. Bunu geçip de arkadaki odaya girmenin hiçbir yolu yoktu. Shallan öbür taraftan sesler duyduğunu düşündü. Kral taşın yanına yaklaşarak rahatlatıcı bir sesle konuşmaya başladı. Cebinden bir mendil çıkardı ve yaşlı alnını sildi.

"Doğrudan kayanın içine oyulmuş bir binada yaşamanın tehlikeleri," dedi Jasnah uzun adımlarla ilerleyerek. "Bu ne zaman oldu?" Görünüşe göre Jasnah şehre özel olarak bu nedenle çağrılmamıştı, kral sadece onun burada olmasından faydalanıyordu.

"Geçen yücefırtına sırasında, Berrakhanım." dedi kral. İnce, sarkık beyaz bıyıklarını titreterek başını salladı. "Saray mimarları keserek odanın içine bir yol açabilirler ama bu zaman alacaktır ve sonraki yücefırtınanın da sadece birkaç gün içinde gelmesi bekleniyor. Onun da ötesinde, duvarları kırarak içeri girmek tavanı daha da fazla çökertebilir."

"Ben Kharbranth'ın yücefırtınalara karşı korunaklı olduğunu sanıyordum, Majesteleri," dedi Shallan, Jasnah'nın ona bir bakış atmasına sebep olarak.

"Şehir korunaklı, genç hanım," dedi kral. "Ama arkamızdaki dağ oldukça kuvvetli bir şekilde dövülüyor. Bazen bu, o tarafta çığlara sebep oluyor, çığlar da dağın tamamının sallanmasına neden oluyor." Tavana bir göz attı.

“Göçükler çok ender ve biz bu bölgenin oldukça güvenli olduğunu düşünüyorduk ama...”

“Ama kaya kayadır ve yüzeyin hemen altında zayıf bir damarın gizli olup olmadığını söylemenin bir yolu yoktur,” dedi Jasnah. Tavandan düşmüş olan kocaman kayayı inceledi. “Bu zor olacak. Büyük olasılıkla oldukça değerli bir odak taşını kaybedeceğim.”

“Ben...” diye başladı kral, tekrar alnını silerek. “Eğer sadece bir Parekılıcı’mız olsaydı...”

Jasnah elini sallayarak sözünü kesti. “Anlaşmamızı tekrar gözden geçirme amacında değilim, Majesteleri. Palanaeum’a erişim masrafa değer. Islak bezler için birini gönderseniz iyi olur. Hizmetkârların çoğunu koridorun diğer ucuna gönderin. Siz de orada bekleseniz iyi olur.”

“Ben burada kalacağım,” dedi kral; büyük olasılıkla koruması olan, siyah deri zırhlı iri bir adamın da dâhil olduğu hizmetkârlarının itiraz etmesine yol açarak. Kral kırışmış elini kaldırarak onları susturdu. “Torunum kapana kısılmışken bir korkak gibi saklanmayacağım.”

Bu kadar endişeli olmasına şaşmamalıydı Jasnah daha fazla itiraz etmedi ve Shallan gözlerinde kralın hayatını tehlikeye atıp atmadığının onun için bir önemi olmadığını görebiliyordu. Görünüşe göre aynısı Shallan için de geçerliydi çünkü Jasnah ona da uzaklaşmasını emretmedi. Hizmetkârlar ıslak bezlerle geldiler ve dağıttılar. Jasnah kendisi için olanı reddetti. Kral ve koruması kendilerininkileri yüzlerine kaldırarak ağız ve burunlarını kapattılar.

Shallan kendisininkini aldı. Bu ne işe yarayacaktı? Bir çift hizmetkâr kayayla duvar arasındaki bir açıklıktan içeridekilere de birkaç ıslak bez verdi. Sonra bütün hizmetkârlar aceleyle koridordan aşağı giderek uzaklaştı.

Jasnah parmağıyla kayayı kazıyıp dürttü. “Shallan Hanım, bu taşın kütlesinden emin olmak için hangi yöntemi kullanırdın?”

Shallan gözlerini kırptı. “Ee, sanırım ben Majesteleri’ne sorardım. Mimarları büyük olasılıkla hesaplamışlardır.”

Jasnah başını yana eğdi. “Şık bir cevap. Bunu yaptılar mı, Majesteleri?”

“Evet, Berrakhanım Kholin,” dedi kral, “Yaklaşık on beş bin kaval civarında.”

Jasnah, Shallan’a bir bakış attı. “Senin lehine bir puan, Shallan Hanım. Bir âlim zaten bilinen bilgileri tekrar keşfederek boşa zaman harcamamayı bilir. Bu benim arada bir unuttuğum bir ders.”

Shallan bu sözler karsısında gurur duyduğunu hissetti, Jasnah'ın kolay kolay böylesi bir övgüde bulunmayacağını şimdiden sezebiliyordu. Bu, kadının onu hâlâ himayesine alıp almayacağını düşündüğü anlamına mı geliyordu?

Jasnah hürelini kaldırdı, Ruhdökümcüsü teninin üstünde pırıldıyordu. Shallan kalp atışlarının hızlandığını hissetti. Ruhdöküm yapılışına hiç bizzat şahit olmamıştı. Ardentler kendi *fabriallarını* kullanırken çok ketumdu ve babasının üzerinde buluncaya kadar *bîr fabriala* sahip olduğundan haberi bile yoktu. Elbette, onunki artık çalışmıyordu. Shallan'ın burada olmasının ana sebeplerinden biri buydu.

Jasnah'nın Ruhdökümcüsüne kakılmış olan mücevherler kocamandı; Shallan'ın hayatında gördüğü en büyük mücevherlerdendi. Her biri pek çok küre değerindeydi. Birisi saf siyah cam gibi bir mücevher olan dumantaşıydı. İkincisi elmastı. Üçüncüsü de yakuttu. Üçü de çok façetalı[4], pırıldayan oval şekillerde kesilmişlerdi; kesilmiş bir taş daha fazla Fırtınaışığı tutabiliyordu.

Jasnah gözlerini kapadı ve düşmüş kayaya elini dayadı. Yavaşça nefesini çekerek kafasını yukarı kaldırdı. Elinin arkasındaki taşlar daha da şiddetle parlamaya başladılar, özellikle dumantaşı o kadar fazla parlıyordu ki bakması zordu.

Shallan nefesini tuttu. Yapmaya cesaret edebildiği tek şey, gözlerini kırparak sahneyi aklına kazımaktı. Uzun, yavaş bir an boyunca hiçbir şey olmadı.

Sonra, kısa bir an için, Shallan bir ses duydu. Uzaklarda bir grup sesin birlikte tek bir saf notayı mırıldanmasına benzeyen alçak bir tıngırtı gibiydi.

Jasnah'nın eli kayanın içine battı.

Taş kayboldu.

Bir patlamayla koridora yoğun, kara dumanlar doldu. Shallan'ı kör etmeye yeterliydi; binlerce ateşten çıkan dumanlar gibi görünüyordu ve yanık tahta kokusu vardı. Shallan dizlerinin üstüne çökerken aceleyle ıslak bezi yüzüne kapattı. Garip bir şekilde, sanki çok yüksekten aşağı inmiş gibi kulakları tıkanmış hissediyordu. Kulaklarını açmak için yutkunmak zorunda kaldı.

Sulanmaya başlayan gözlerini sıkıca kapattı ve nefesini tuttu. Kulakları bir uğultuyla doldu.

Geçti. Gözlerini kırpıştırarak açtığında, kral ve korumasının yanında, duvarın dibine sinmiş olduklarını gördü. Duman tavanda toplanmıştı, koridor fazlasıyla duman kokuyordu. Jasnah ayaktaydı; gözleri hâlâ kapalı, dumandan habersizmiş gibi duruyordu. Gerçi şimdi yüzü ve elbiseleri islenmişti. Duvarlarda da izler kalmıştı.

Shallan bunun hakkında yazılar okumuştu ama yine de huşu içindeydi. Jasnah kayayı dumana dönüştürmüştü ve duman da taştan çok daha az yoğun olduğundan değişim, dumanı patlayıcı bir güçle dışarı itmişti.

Gerçekten de doğruydu, Jasnah'nın çalışan bir Ruhdökümcüsü *vardı.* Ve güçlüydü de aynı zamanda. On Ruhdökümcünün dokuzu birkaç sınırlı dönüşümü gerçekleştirebiliyordu: tahıl veya taştan su yaratmak; hava veya kumaştan tek odalı yavan taş binalar oluşturmak. Jasnah'nınki gibi daha güçlü bir Ruhdökümcüsü her türlü dönüşümü gerçekleştirebilirdi. Gerçek anlamda herhangi bir maddeyi, herhangi bir başka maddeye çevirebilirdi. Böylesine güçlü, kutsal bir emanetin ardentianın dışındaki birinin elinde olması ardentlerin nasıl da gücüne gidiyor olmalıydı. Hem de bir kâfirin buna sahip olması!

Shallan bezi ağzında tutup nemli ama tozsuz havayı soluyarak zorlukla ayağa kalktı. Koridorun basıncı normale dönerken yutkunarak kulaklarındaki tıkanıklığı tekrar açtı. Bir an sonra, kral aceleyle artık girilebilen odanın içine doğru fırladı. Öbür tarafta, yanında birkaç dadı ve diğer saray hizmetkârlarıyla öksürerek oturan küçük bir kız vardı. Kral kızı kollarına aldı. Eminelini saklamak amacıyla bir iffet kolluğuna sahip olmak için çok küçüktü.

Jasnah gözlerini kırpıştırarak açtı; sanki nerede olduğunu bir an için şaşırmıştı. Derin bir nefes aldı ve öksürmedi. Hatta aksine *gülümsedi,* sanki duman kokusunun tadını çıkarıyordu.

Jasnah, Shallan'a odaklanarak döndü. "Hâlâ bir cevap bekliyorsun. Korkarım söyleyeceklerim hoşuna gitmeyecek."

"Ama beni sınamayı daha bitirmediniz," dedi Shallan kendini gözü pek olmaya zorlayarak. "Bitirmeden önce karar verecek olamazsınız."

"Bitirmedim mi?" diye sordu Jasnah kaşlarını çatarak.

"Bana dişil sanatların hepsini sormadınız. Resim ve çizim yapmayı atladınız."

"Onlar hiçbir zaman pek işime yaramamıştır."

“Ama *onlar da* sanatlardan,” dedi Shallan çaresiz hissederek. Bu onun en başarılı olduğu alandı. “Pek çok kişi görsel sanatların en zarif sanat olduğunu kabul eder. Portföyümü getirdim. Size ne yapabileceğimi göstereyim.”

Jasnah dudaklarını büzdü. “Görsel sanatlar boş işlerdir. Gerçekleri tarttım, çocuk ve seni kabul edemem. Üzgünüm.”

Shallan yıkıldı.

“Majesteleri, Palanaeum’a gitmek istiyorum,” dedi Jasnah krala.

“Şimdi mi?” dedi kral torununa sarılarak. “Ama bir ziyafet düzenleyecektik...”

“Öneriniz için teşekkür ediyorum ama zaman *dışında* her şeye bol miktarda sahibim.”

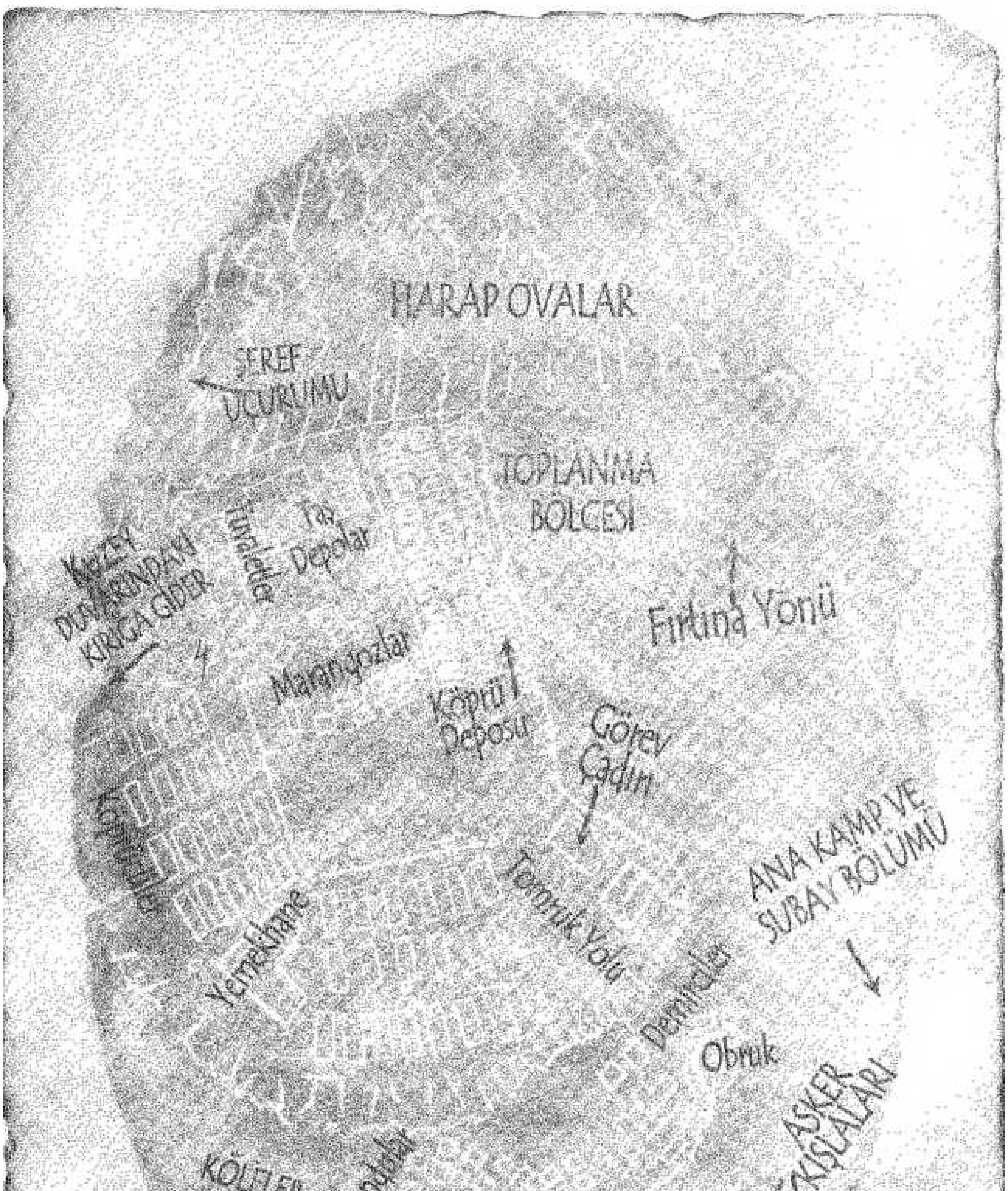
“Elbette,” dedi kral. “Sizi bizzat götüreceğim. Yaptıklarınız için teşekkür ediyorum, Giriş talebinde bulunduğunuzu duyduğumda...” Onu tek kelime etmeden izleyen Jasnah’ya boş boş bir şeyler anlatmaya devam ederek koridordan aşağı doğru ilerledi. Shallan arkada bırakılmıştı.

Ağzındaki bezi indirerek çantasını göğsüne bastırdı. Altı aylık takip bunun için miydi? Parmaklarının arasından isli suyu akıtarak hüsran içinde bezi sıktı. Ağlamak istiyordu. Eğer altı ay önce olduğu aynı çocuk olsaydı, büyük olasılıkla yapacağı şey de bu olurdu.

Ama işler değişmişti. O değişmişti. Eğer başarısız olursa, Davar Evi yıkılacaktı. Her ne kadar birkaç kızgınlık yaşının gözlerinin kenarlarından süzülmesini engelleyemese de, Shallan kararlılığının ikiye katlandığını hissetti. Jasnah onu zincire vurdurup muhafızlara sürükleterek göndermek zorunda kalana kadar da vazgeçmeyecekti.

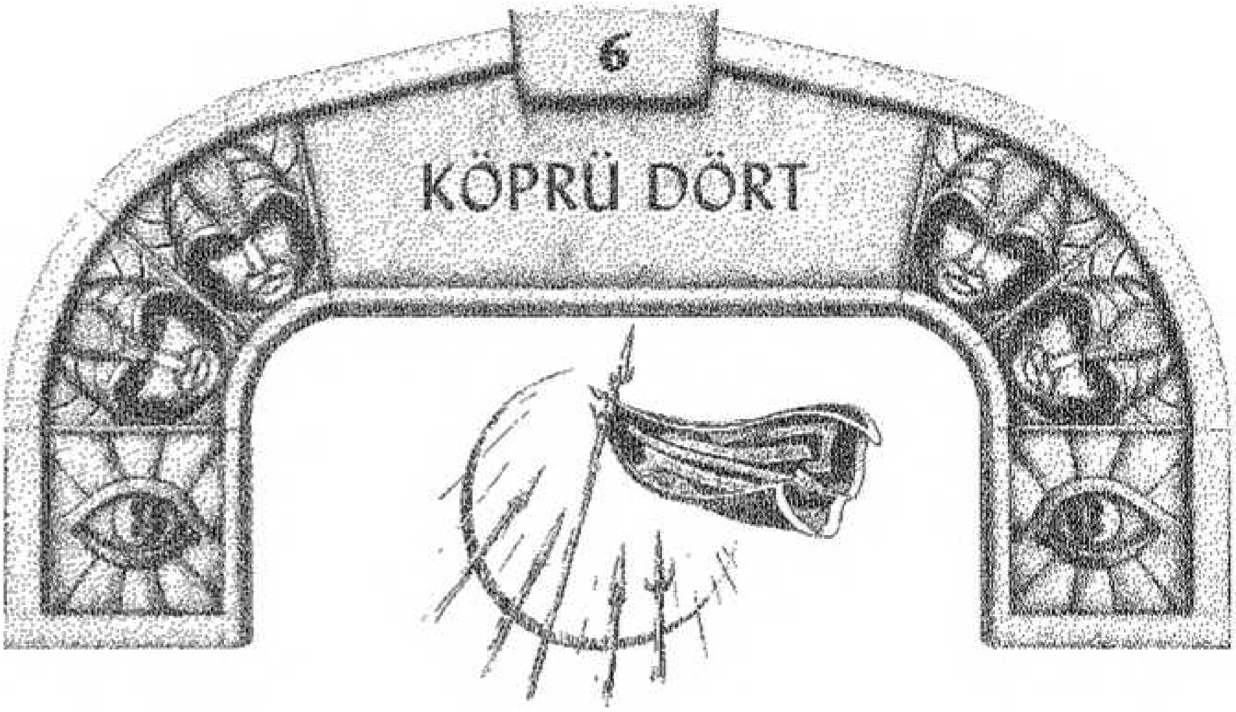
Adımları şaşırtıcı derecede kararlı olarak Jasnah’nın gitmiş olduğu yöne doğru ilerledi. Altı ay önce kardeşlerine çaresiz bir planı açıklamıştı. Çırağı olarak kâfir âlim Jasnah Kholin’in yanına girecekti. Eğitim için değil. Prestij için de değil. Ama Ruhdökümcüsünü nerede sakladığını öğrenmek için.

Sonra da Shallan onu çalacaktı.

HARAP OVALAR
ŞEREF UÇURUMU
TOPLANMA BÖLGESİ
Taş Depolar
Tuvaletler
KIRIĞA GİDER
Marangozlar
Köprü Deposu
Fırtına Yönü
Görev Çadırı
Tomruk Yolu
ANA KAMP VE SUBAY BÖLÜMÜ
Yemekhane
Demirciler
Obruk
ASKER KIŞLALARI
KÖLELER
Gecekondular
Fırtına Deresi
TÜCCARLAR
Pazar Yeri

Sıradan bir mızraklı tarafından kullanılmış. Sadeas’ın mızraklılar kampının karakalem haritası. Avuç büyüklüğünde bir *kremcik* kabuğunun arka yüzüne karalanmıştır. Çizim ismi bilinmeyen bir Alethi âlim tarafından mürekkeple işaretlenmiştir. Yaklaşık 1173.

"Üşüyorum. Anne, üşüyorum. Anne? Neden hâlâ yağmuru duyabiliyorum? Duracak mı?"

— 1172, Vevishes'te alınmıştır, ölümden 32 saniye önce. Örnek yaklaşık altı yaşında olan *açıkgözlü* bir kız çocuğuydu.

Tvlakv tüm köleleri kafeslerinden aynı anda çıkardı. Bu defa arkalarında vahşi doğadan başka hiçbir şey yoktu ve az ileride de yüz binden fazla silahlı asker varken, kaçaklardan ya da bir köle ayaklanmasından korkmuyordu.

Kaladin vagondan aşağı indi. Kratere benzeyen oluşumlardan birinin içindeydiler; çıkıntılı taş duvarı hemen doğu taraflarında yükseliyordu. Zemin bitkilerden temizlenmişti ve kayalar prangalanmamış ayaklarının altında kaygandı. Hava canlı ve temiz, güneş de tepelerinde güçlüydü; gerçi bu Doğu neminde Kaladin kendini her zaman ıslak hissediyordu.

Etraflarında uzun zamandır yerleşik olan bir ordunun izleri vardı; bu savaş neredeyse altı yıl önce eski kralın ölümünden beri sürüp gitmekteydi. Herkes o gecenin hikâyelerini anlatırdı; Parshendi kabilelerinin Kral Gavilar'ı katletmiş olduğu gece.

Asker mangaları uygun adım yanlarından geçiyordu. Eler kavşakta boyanmış dairelerin işaret ettiği yönler vardı. Kamp uzun taş sığınaklarla doluydu ve Kaladin'in yukarıdan fark etmiş olduğundan daha fazla çadır vardı. Ruhdökümcüler tüm binaları yaratmak için kullanılamazdı. Köle kervanının rezil kokusundan sonra yağlanmış silahlar ve işlenmiş deri gibi tanıdık kokularla dolu olan buranın havası güzel geliyordu. Ancak askerlerin pek çoğunun düzensiz bir görünümü vardı. Rezil hâlde değillerdi ama tam anlamıyla düzen içinde gibi de görünmüyorlardı. Ceketlerinin önü açık, gruplar hâlinde kampta aylak aylak geziniyorlardı. Bazıları kölelere işaret ederek alay etti. Bir yüceprensin ordusu bu muydu? Alethkar'ın şerefi için savaşan elit kuvvet; Kaladin'in katılmayı arzulamış olduğu şey bu muydu?

Kaladin diğer kölelerle birlikte sıraya girerken Bluth ve Tag onu dikkatle izledi ama o bir şey yapmaya yeltenmedi. Şimdi onları tahrik etmenin sırası değildi, Kaladin paralı askerlerin vatandaş askerlerin yanında nasıl davrandığını önceden görmüştü. Bluth ve Tag göğüslerini kabartıp elleri silahlarında yürüyerek rollerini oynadılar. Kölelerin birkaçını itekleyerek ve bir adamın karnına sopayla vurup ona hırçınca küfrederek sıraya soktular.

Kaladin'in yanına yaklaşmadılar.

"Kralın ordusu," dedi yanındaki köle. Kaladin'le kaçmak hakkında konuşmuş olan koyu derili köleydi. "Ben bizi maden işleri için götürdüklerini sanıyordum. Ama bu hiç de o kadar kötü olmayacak. Tuvaletleri temizliyor ya da yolların bakımını yapıyor olacağız."

Tuvalet temizliğini ya da güneşin altında ter dökmeyi hevesle beklemek garipti. Kaladin başka bir şeyler umuyordu. Umuyordu. Evet, hâlâ umut edebildiğini keşfetmişti. Ellerinde bir mızrak. Karşısında bir düşman. Öyle yaşayabilirdi.

Tvlakv önemli görünüşlü bir *açıkgöz* kadınla konuşuyordu. Kadın doldurulmuş ametistlerle pırıldayan koyu saçım karmaşık bir örgüyle başının üstünde toplamıştı ve elbisesi de koyu bir kırmızıydı. Laral'ın en sonunda olduğu gibi görünüyordu. Büyük olasılıkla dördüncü ya da beşinci Dan'dı; kampın subaylarından birinin karısı ve kâtibi.

Tvlakv malları hakkında övünmeye başladı ama kadın narin elini kaldırdı. “Ne satın aldığımı görebiliyorum, köle tüccarı,” dedi pürüzsüz, aristokratik bir şiveyle. “Onları kendim inceleyeceğim.”

Birkaç askerin eşliğinde sıradan aşağı doğru ilerlemeye başladı. Elbisesi Alethi asillerinin kesimindeydi; ipekten sert bir kundak gibiydi. Üst kısmı dardı ve vücuduna yapışıyordu, altı ise gösterişli bir etekti. Elbise belden boyuna kadar gövdenin yanlarından düğmeliydi ve küçük, altın işlemeli bir yaka ile son buluyordu. Daha uzun olan sol kol eminelini saklıyordu. Kaladin’in annesi her zaman ona çok daha pratik gibi, gelen bir şekilde sadece bir eldiven takardı.

Yüzüne bakılırsa, gördüklerinden pek de etkilenmemişti. “Bu adamlar hastalıklı ve yarı yarıya açlıktan ölüyor,” dedi genç bir hizmetli kadından ince bir çubuk alarak. Bunu bir adamın alnındaki saçı kaldırarak damgasını incelemek için kullandı. “Kafa başına iki zümrüt broam mı istiyorsun?”

Tvlakv terlemeye başladı. “Belki de bir buçuk?”

“Ve bunları ne için kullanacağım? Bu kadar kirli adamı yemeklerin yanına yaklaştırmam ve diğer işlerin çoğunu yapmaları için de parshmanlarımız var.”

“Eğer Hanımefendi memnun kalmadılarsa, diğer yüceprenslere gidebilirim...”

“Hayır, ” dedi incelemekte olduğu köle ürkerek geri çekilince bir tokat atarak. “Bir ve çeyrek. Bize kuzey ormanlarında odun keserken yardım edebilirler...” Kaladin’i fark ederken sesi azaldı, “Bak şimdi. Bu diğerlerinden çok daha iyi bir mal.”

“Sizin bunu beğenebileceğinizi düşünmüştüm,“ dedi Tvlakv yanına yaklaşarak. “O oldukça...”

Kadın çubuğu kaldırarak Tvlakv’ı susturdu. Bir dudağının üstünde ufak bir yara vardı. Biraz toz hâline getirilmiş küfürotu kökünün buna faydası olabilirdi.

“Üstünü çıkar köle,” diye emretti.

Kaladin mavi gözlerinin tam içine baktı ve neredeyse karşı konulamaz bir yüzüne tükürme dürtüsüne kapıldı. Hayır. Hayır, buna cesaret edemezdi. Bir şans varken değil. Çuvala benzer giysiden kollarını çıkarıp göğsünü açığa çıkararak giysinin beline düşmesine izin verdi.

Köle olarak geçen sekiz aya rağmen, Kaladin diğerlerinden çok daha kaslıydı. “Bu kadar genç biri için çok fazla yara izi,” dedi soylu kadın

düşünceli bir şekilde, “Asker misin?”

“Evet.” Rüzgârspreni yüzünü incelemek için kadına doğru uçtu.

“Paralı asker mi?”

“Amaram’ın ordusu,” dedi Kaladin. “Vatandaş, ikinci Nan.”

“Eski vatandaş,” diye araya girdi Tvlakv hızla. “O...”

Kadın Tvlakv’a dik dik bakarak tekrar çubuğuyla susturdu. Sonra çubuğu Kaladin’in saçını kenara itmek için kullandı ve alnını inceledi.

“Shash rünü,” dedi dilini şaklatarak. Yakınlardaki askerlerin birkaçı elleri kılıçlarının üstünde bir adım yaklaştı. “Benim geldiğim yerde bunu hak eden köleleri doğrudan idam ederler.”

“Onlar şanslı,” dedi Kaladin.

“Peki, sen nasıl bu hâle düştün?”

“Birini öldürdüm,” dedi Kaladin yalanlarını dikkatle hazırlayarak. *Lütfen,* diye dua etti Elçilere. *Lütfen.* Herhangi bir şey için dua etmesinin üstünden uzun zaman geçmişti.

Kadın bir kaşını kaldırdı.

“Ben bir katilim, Berrakhanım,” dedi Kaladin. “Sarhoş oldum, bazı hatalar yaptım. Ama herhangi bir adam kadar iyi mızrak kullanabilirim. Beni berrakbeyinizin ordusuna koyun. Tekrar savaşmama izin verin.” Bu söylemek için garip bir yalandı ama kadın eğer Kaladin’in bir firari olduğunu düşünürse asla savaşmasına izin vermezdi.Şu durumda kaza eseri cinayet işlemiş olarak bilinmek daha iyiydi.

Lütfen... diye düşündü. Tekrar bir asker olmak. Bir an için, hayatı boyunca istemiş olabileceği en muhteşem şeymiş gibi göründü. Savaş alanında ölmek, lazımlıkları boşaltarak çürüyüp gitmekten ne kadar da iyi olurdu.

Yan taraftan bir adım atarak Tvlakv *açıkgözlü* kadının yanına geldi. Kaladin’e bir göz attı, sonra içini çekti. “O bir firari, Berrakhanım. Onu dinlemeyin.”

Hayır! Kaladin alevli bir öfke patlamasının umudunu yuttuğunu hissetti. Ellerini Tvlakv’a doğru kaldırdı. Fareyi boğazlayacaktı ve...

Sırtı boyunca bir şey şakladı. Hırlayarak tökezledi ve bir dizi üzerine düştü, Asil kadın telaş içinde eminelini göğsüne kaldırarak geri adını attı. Ordunun askerlerinden biri Kaladin’i yakaladı ve çekerek tekrar ayağa kaldırdı.

“Eh,” dedi kadın en sonunda. “Bu çok yazık.”

“Savaşabilirim,” diye hırladı Kaladin acıya karşı. “Bana bir mızrak verin. Kendimi...”

Kadın çubuğunu kaldırarak sözünü kesti.

“Berrakhanım,” dedi Tvlakv, Kaladin’in gözlerine bakmayarak. “Ona bir silah verecek kadar güvenmezdim. Bir katil olduğu doğru ama ayrıca itaatsizlik etmesi ve efendilerine karşı ayaklanmalar başlatmasıyla da bilinir. Onu size bir köle asker olarak satamam. Vicdanım buna el vermez.” Tereddüt etti. “Vagonundaki adamlar, onların hepsini kaçmaktan bahsederek yoldan çıkarmış olabilir. Şerefim size bunu söylememi talep ediyor.”

Kaladin dişlerini gıcırdattı. Arkasındaki askeri indirip o mızrağı kapmak ve son anlarını da mızrağı Tvlakv’ın şişman göbeğine saplayarak geçirmeye çalışmak çok cezbediciydi. Neden? Bu ordunun Kaladin’e nasıl davrandığı neden Tvlakv’ın umurundaydı?

O *haritayı hiç yırtmamalıydım,* diye düşündü Kaladin. *Kötülük iyilikten çok daha sık geri ödenir.* Babasının deyişlerinden biriydi.

Kadın başını sallayarak onayladı ve devam etti. “Bana hangileri olduğunu göster,” dedi. “Dürüstlüğün yüzünden onları yine de alacağım. Yeni köprücülere de ihtiyacımız var.”

Tvlakv hevesle başını salladı. Devam etmeden önce duraksadı ve Kaladin’e doğru eğildi. “Uslu duracağına güvenemem. Bu ordudaki insanlar, onlar bir tüccarı bildiği her şeyi açıklamadığı için suçlarlar. Ben... Üzgünüm.” Bundan sonra tüccar sıvışıp gitti.

Kaladin boğazının arkasından hırladı, sonra da silkinerek kendini askerlerden kurtardı ama sırada kaldı. Öyle olsun. Ağaç kesmek, köprü inşa etmek, orduda savaşmak. Hiçbirinin önemi yoktu. O sadece yaşamaya devam edecekti. Özgürlüğünü, ailesini, arkadaşlarını ve en kıymetlisi olan rüyalarını elinden almışlardı. Ona yapabilecekleri daha fazla hiçbir şey yoktu.

İncelemesini bitirdikten sonra, asil kadın yardımcısından bir yazı tahtası aldı ve kâğıda hızla birkaç işaret çizdi. Tvlakv ona her kölenin köle borçları için ne kadar ödeme yaptığını ayrıntılı olarak gösteren bir hesap defteri verdi. Kaladin bir an için defteri görebilmişti, adamların bir tekinin bile herhangi bir şey ödememiş olduğunu söylüyordu. Belki Tvlakv sayılar hakkında yalan söylüyordu. Olmayacak şey değildi.

Kaladin büyük olasılıkla bu sefer tüm maaşının borcuna gitmesine izin verecekti. Bırakacaktı onların blöflerini görürken kıvransınlar. Eğer

borcunun tamamını ödemeye yaklaşırsa ne yaparlardı? Büyük olasılıkla Kaladin bunu asla öğrenemeyecekti; bu köprücülerin ne kadar kazandığına bağlı olarak o duruma ulaşması on yıldan elli yıla kadar sürebilirdi!

Açıkgözlü kadın kölelerin çoğunu orman görevine verdi. Kadının Tvlakv'a dediklerine rağmen, daha alız olanların yarım düzine kadarı mutfaklarda çalışmaya gönderildi. "Şunları," dedi asil kadın çubuğunu kaldırıp Kaladin ve onun vagonundaki diğerlerine işaret ederek. "Şu on tanesini köprü ekiplerine götürün. Lamaril ve Gaz'a uzun olana özel muamele edileceğini söyleyin."

Askerler güldü ve biri Kaladin'in grubunu yol boyunca ite kaka götürmeye başladı. Kaladin sineye çekti; bu adamların nazik olmak için hiçbir sebepleri yoktu ve o da onlara daha sert olmaları için bahane vermeyecekti. Vatandaş askerlerin paralı askerlerden daha çok nefret ettiği bir grup varsa, o da firarilerdi.

Yürürken kampın üstünde dalgalanmakta olan sancağı fark etti. Askerlerin üniformalarının ceketlerini süsleyen sembolün aynısını taşıyordu: koyu yeşil bir tarla üstünde bir kule ve çekiç şeklinde sarı bir rünçifti. Bu, Kaladin'in kendi bölgesinin esas yöneticisi olan Yüceprens Sadeas'ın sancağıydı. Kader Kaladin'i buraya getirerek alay mı ediyordu?

Askerler tembel tembel duruyordu, hatta nöbet tutmakta olanları bile ve kamp sokakları çöplerle kaplıydı. Kamp takipçileri pek çoktu: fahişeler, işçi kadınlar, şarap satıcıları, mum satıcıları ve çobanlar. Yarı yarıya kamp, yan yarıya da şehir olan bu yerleşimin sokaklarında koşturan çocuklar bile vardı.

Aynca parshmanlar de vardı. Su ve çuval taşıyor, siperlerde çalışıyorlardı. Bu Kaladin'i şaşırttı. Parshmenlerle savaşmıyorlar mıydı? Bunların da ayaklanacağından endişe duymuyorlar mıydı? Görünüşe göre hayır. Buradaki parshmanlar da memleketi Hearthstone'dakilerle[5] aynı uysallık içinde çalışıyorlardı. Belki de mantıklıydı. Memleketindeki ordularda Aletin Alethi'ye karşı savaşıyordu, o zaman neden bu savaşın da iki tarafında birden parshmanlar olmasın?

Askerler Kaladin'i tüm kampın etrafından dolaştırarak kuzeydoğu kısmına getirdiler; uzun bir yürüyüştü. Her ne kadar Ruhdöküm taş kışlaların her biri tamamen aynı görünüyor olsa da, kampın kıyısı çıkıntılı dağlar gibi belirgin bir şekilde kırık kırıktı. Eski alışkanlıkları ona yolu ezberletti. Burada, üzerlerinde yükselen daire şeklindeki duvar sayısız yücefırtına tarafından aşındırılmıştı, doğu yönüne doğru net bir görüş sağlıyordu. O açık arazi,

yokuştan aşağı inerek Harap Ovalar’a çıkmalarından önce: ordunun bir araya gelmesi için iyi bir toplanma alanıydı.

Alanın kuzey kıyısı, merkezinde marangozlarla dolu bir kereste deposu olan birkaç düzine kışladan oluşan bir alt kampı içeriyordu. Kaladin’in dışarıda ovalarda görmüş olduğu kalın ağaçlardan bazılarını kırıyorlardı; tel gibi kabuklarını soyuyor, testereleyerek kalas hâline getiriyorlardı. Başka bir grup marangoz da kalasları garip görünen büyük bir mekanizma oluşturacak şekilde birleştiriyordu.

“Ağaç işçisi mi olacağız?” diye sordu Kaladin.

Askerlerden biri kabaca güldü. “Köprü ekiplerine katılıyorsunuz.” Bir grup gariban görünüşlü adamın bir kışlanın gölgesinde oturmuş, parmaklarıyla tahta kapların içinden yemek yedikleri bir yere doğru işaret etti. İç karartıcı bir şekilde, Tvlakv’ın onlara yedirmiş olduğu lapaya benziyordu.

Askerlerden biri tekrar Kaladin’i ileri itti ve o da tökezleyerek alçak yokuştan indi ve alanı geçti. Diğer dokuz köle de askerler tarafından güdülerek onu takip etti. Kışlanın etrafında oturan adamların hiçbiri kafasını kaldırıp onlara bakmadı bile. Deri yelekler ve basit pantolonlar giyiyorlardı. Bazılarında kirli bağcıklı gömlekler vardı, diğerlerinin ise göğsü çıplaktı. Asık suratlı, gariban grup kölelerden çok da iyi değildi; gerçi fiziksel olarak biraz daha iyi durumda gibi görünüyorlardı.

“Yeni acemiler, Gaz,” diye seslendi askerlerden biri.

Yemek yiyen adamlardan biraz uzakta duran, gölgede tembelce yayılmış başka bir adam vardı. Döndü ve sakalının parça parça çıkmasına sebep olacak kadar fazla yara iziyle kaplanmış olan yüzünü gösterdi. Bir gözü eksikti ve bir göz bandıyla uğraşmaya da zahmet etmemişti. Kalan gözü kahverengiydi. Omuzlarındaki beyaz düğümler onun bir çavuş olduğunu gösteriyordu ve Kaladin’in savaş alanında ne yapacağını bilen birisiyle ilişkilendirmeyi öğrenmiş olduğu göstermelik kabadayılığa sahipti.

“Bu cılız şeyler mi?” dedi Gaz, yürüyerek yaklaşırken bir şey çiğniyordu. “Bunlar bir oku zor durdurur.”

Kaladin’in yanındaki asker onu bir kere daha ileri iterken omzunu silkti. “Berrakhanım Hashal bununla özel bir şeyler yapmanı söyledi. Diğerleri sana kalmış.” Asker arkadaşlarına başıyla işaret etti ve hızla yürüyerek uzaklaşmaya başladılar.

Gaz köleleri gözden geçirdi. En son Kaladin’e odaklandı.

“Askeri eğitimim var,” dedi Kaladin. “Yücebey Amaram’ın ordusunda.”

“Çok umurumda değil,” diye lafını kesti Gaz yan tarafa koyu renkli bir şeyi tükürerek.

Kaladin tereddüt etti. “Amaram’ın...”

“O ismi söyleyip duruyorsun,” diye tersledi Gaz. “Önemsiz bir arazi sahibinin ordusundaydın, öyle mi? Etkilenmemi mi bekliyorsun?”

Kaladin içini çekti. Bu tür adamlarla daha önce de karşılaşmıştı; hiçbir yükselme umudu olmayan önemsiz bir çavuş. Hayattaki tek mutluluğu ondan bile daha zavallı durumda olanlar üzerindeki otoritesinden kaynaklanıyordu. Eh, öyle olsundu.

“Bir kölenin damgasını taşıyorsun,” dedi Gaz homurdanarak. “Hayatında eline mızrak aldığından şüpheliyim. Her halükârda, artık bizlere katılmaya tenezzül edeceksiniz, Bey Hazretleri.”

Kaladin’in rüzgârspreni uçuşarak belirdi ve Gaz’ı inceledi, sonra onu taklit ederek gözlerinden birini kapattı. Her nedense onu görmek Kaladin’i gülümsetmişti. Gaz bu gülümsemeyi yanlış yorumladı. Kaşları çatıldı ve parmağını uzatarak ileri bir adım attı.

O anda kamp boyunca borulardan oluşan yüksek sesli bir koro yankılandı. Marangozlar kafalarını kaldırdı ve Kaladin’e yol göstermiş olan askerler geriye kampın merkezine doğru fırladılar. Kaladin’in arkasındaki köleler endişeyle etrafa bakındılar.

“Fırtınababa!” diye lanet etti Gaz. “Köprücüler! Kalkın, kalkın sizi hödükleri!” Yemek yemekte olan adamların bazılarını tekmelemeye başladı. Kaplarını etrafa saçarak aceleyle ayaklandılar. Gerçek botlar yerine basit çarıklar giyiyorlardı.

“Sen, Bey Hazretleri,” dedi Gaz Kaladin’e işaret ederek.

“Ben öyle bir şey demedim...”

“Ne dediğinin cehenneme kadar yolu var! Sen Köprü Dört’tesin.” Bir grup uzaklaşan köprücüye doğru işaret etti. “Kalanlarınız, gidin şurada bekleyin. Sizi daha sonra bölüştüreceğim. Yürüyün, yoksa sizi topuklarınızdan sallandırırım!”

Kaladin omzunu silkti ve yavaş yavaş koşarak köprücü grubunun arkasından gitti. Bu grup, kışlalardan dışarı boşalan veya ara sokaklarda toplanan pek çok gruptan birisiydi. Görünüşe göre epey fazla köprücü vardı. Elli civarında kışla, içlerinde ise belki de yirmişer veya otuzar adam... Bu da

bu orduda neredeyse Amaram'ın bütün kuvvetindeki askerler kadar çok sayıda köprücü var demekti.

Kaladinin takımı tahtaların ve talaş yığınlarının arasından dolanarak alanı geçerek tahtadan, büyük bir aparata doğru yaklaştı. Birkaç yücefırtına ve bazı savaşlar atlatmış olduğu belliydi. Nesnenin uzunluğu boyunca saçılmış olan delik ve çentikler okların saplanmış olduğu yerler gibi görünüyordu.

Evet, diye düşündü Kaladin. Bu sekiz ayak genişliğinde ve otuz ayaktan daha uzun, tahtadan bir köprüydü. Ön ve arka tarafları eğimliydi ve korkuluğu yoktu. Ahşabı kalındı, en kalın kalaslar da desteklemek için ortasından geçiyordu. Burada dizilmiş yaklaşık kırk ya da elli köprü vardı. Acaba kamptaki her kışla için bir köprü ve her köprü için de bir ekip mi vardı? Şu anda yaklaşık yirmi köprü ekibi toplanmaktaydı.

Gaz kendine tahta bir kalkan ve parlayan bir topuz bulmuştu ama başka kimse için hiçbir şey yoktu. Hızla tüm ekipleri inceledi. Köprü Dört'ün yanında durdu ve tereddüt etti. "Köprücübaşınız nerede?" diye sordu.

"Öldü," dedi köprücülerden biri. "Dün gece kendini Şeref Uçurumu'ndan aşağı attı."

Gaz küfretti. "Bir hafta için bile bir köprücübaşına sahip çıkamıyor musunuz? Fırtına kapsın sizi! Sıraya girin, ben sizin yakınınızda koşacağım. Benim emirlerimi dinleyin. Kimin sağ kaldığını gördükten sonra başka bir köprücübaşı ayarlarız." Gaz, Kaladin'e işaret etti. "Sen arkadasın, Beyzade. Kalanlarınız, kımıldayın! Fırtına kapsın sizi, siz sersemlerin yüzünden bir azar daha işitmeyeceğim! Kımılda, kımılda!"

Diğerleri köprüyü kaldırıyordu. Kaladin'in köprünün kuyruğundaki boş yere gitmek dışında bir seçeneği yoktu. Tahmini biraz düşük kalmıştı, görünüşe göre köprü başına yaklaşık otuz beş ila kırk adam düşüyordu. Üçü köprünün altında, ikisi de yarılarda olmak üzere yan yana beş adam için yer vardı ve sekiz sıraydı; gerçi bu ekibin her nokta için bir adamı yoktu.

Kaladin köprüyü havaya kaldırmalarına yardım etti. Büyük olasılıkla köprüler için çok hafif bir ahşap kullanıyorlardı ama fırtınanın belası şey yine de ağırdı. Kaladin köprüyü yukarıya kaldırıp sonra da altına girerken ağırlıkla mücadele ederek homurdandı. Adamlar yapının ortası boyunca boş yerleri doldurmak için fırladılar ve yavaşça hepsi birden köprüyü omuzlarının üzerine yerleştirdi. En azından köprünün altında tutacak olarak kullanmaları için kollar vardı.

Diğer adamların yeleklerinin omuzlarında ağırlığı yumuşatmak ve boylarını desteklere uyacak şekilde ayarlamak için omuzluklar vardı, Kaladin'e bir yelek verilmemişti, bu yüzden de tahta destekler doğrudan derisine gömülüyordu. Hiçbir şey göremiyordu; kafası için bir oyuk vardı ama tahtalar tüm görüşünü kapatıyordu. Kenarlardaki adamların daha iyi manzarası vardı, Kaladin o noktaların daha çok arzu edildiğinden şüphelendi.

Tahtalar yağ ve ter kokuyordu.

"Yürüyün!" dedi Gaz dışarıdan, sesi boğuk geliyordu.

Ekip koşmaya başlarken Kaladin homurdandı. Nereye gittiğini göremiyordu ve köprü ekibi doğu yamacından aşağı Harap Ovalar'a doğru ilerlerken takılıp düşmemek için çabalıyordu. Kısa süre sonra, Kaladin tahtalar omuzlarındaki deriye sürtünüp keserken terlemeye ve alçak sesle küfretmeye başladı. Omuzları şimdiden kanamaya başlamıştı.

"Zavallı ahmak," dedi yan taraftan bir ses.

Kaladin sağ tarafa baktı ama tahta tutacaklar görüşünü kapatıyordu. "Sen..." dedi Kaladin nefes nefese, "Sen bana mı dedin?"

"Gaz'ı kızdırmamalıydın," dedi adam. Sesi yankılanıyordu. "Gaz bazen yeni gelenlerin dış sıralardan birinde koşmasına izin verir. Bazen."

Kaladin cevap vermeye çalıştı ama şimdiden zar zor nefes alıyordu. Kendisinin bundan daha iyi durumda olduğunu sanıyordu ama sekiz ayını lapayla beslenerek, dayak yiyerek ve sızdıran mahzenlerde, çamurlu ağıllarda ya da kafeslerde yücefırtınaların geçmesini bekleyerek geçirmişti. Artık hiç de aynı adam değildi.

"Derin derin nefes alıp ver," dedi boğuk ses. "Adımlara yoğunlaş. Adımlarını say. Faydası olur."

Kaladin öneriye uydu. Yakınlarda diğer köprü ekiplerinin koştuğunu duyabiliyordu. Arkalarından ilerleyen piyadelerin ve taşların üstündeki toynak seslerinin tanıdık gürültüsü geliyordu. Bir ordu tarafından takip edilmekteydiler.

Altında, ayağına takılan taşta yetişmiş kayafilizleri ve küçük şistkabuk sırtları vardı. Harap Ovalar'ın arazisi kırıklı, eğimli ve parçalanmış gibi görünüyordu; kaya çıkıntıları ve şelflerle kaplıydı. Bu neden köprülerde tekerlek kullanmadıklarını açıklıyordu; büyük olasılıkla taşıyıcılar böylesine bozuk bir zemin üzerinde çok daha hızlıydı.

Kısa süre sonra, ayakları paralanmış ve yıpranmıştı. Ona ayakkabı veremezler miydi? Acıya karşı çenesini sıkarak ilerlemeye devam etti. Sadece bir başka iş. Devam edecekti ve hayatta kalacaktı.

Bir gümleme sesi. Ayakları ahşap üzerine çarptı. Harap Ovalardaki platoların arasındaki uçurumlardan birini geçen bir köprü; kalıcı bir tane. Saniyeler içinde köprü ekibi köprüyü geçmişti ve Kaladin'in ayakları tekrar taşların üzerindeydi.

"Kımıldayın! Kımıldayın!" diye kükredi Gaz. "Fırtına kapsın sizi, devam edin!"

Arkalarında ordu köprüyü geçerken koşmaya devam ettiler. Yüzlerce bot tahtanın üzerinde çınlıyordu. Fazla zaman geçmeden, Kaladin'in omuzlarından aşağı kan akmaya başladı. Nefes almak işkence gibiydi; yan tarafı acılı bir şekilde ağrıyordu. Diğerlerinin de nefesinin kesildiğini duyabiliyordu; köprünün altındaki kapalı alanda ses taşınıyordu. Demek ki sadece o değildi. Hedeflerine çabucak varmayı umuyordu.

Ama boşuna...

Sonraki saat işkenceydi. Bir köle olarak çektiği tüm dayaklardan daha kötüydü, savaş alanındaki tüm yaralardan daha kötüydü. Gidişlerinin sonu yokmuş gibi görünüyordu. Kaladin hayal meyal köle arabasından aşağıdaki ovalara baktığı zaman kalıcı köprüleri görmüş olduğunu hatırlıyordu. Seyahat etmekte olanlar için en verimli yerlerde değil, uçurumları geçmenin en kolay olduğu yerlerde platoları birleştiriyorlardı. Bu da çoğu zaman doğuya doğru devam etmeden önce kuzeyden veya güneyden dolanmaları anlamına geliyordu.

Köprücüler söylendi, küfretti, inledi, sonra da sessizleşti. Köprü üstüne köprü, plato üstüne plato geçtiler. Kaladin uçurumlardan birine iyice bir bakmadı hiç. Sadece koşmaya devam etti. Ve koştu. Artık ayaklarını hissedemiyordu. Koşmaya devam etti. Bir şekilde biliyordu ki, eğer durursa dayak yerdi. Omuzları kemiğe kadar soyulmuş gibi hissediyordu. Adımları saymaya çalıştı ama onun için bile fazlasıyla tükenmişti.

Ama koşmayı kesmedi.

En sonunda, insafa gelen Gaz durmalarını emretti. Kaladin gözlerini kırptı, tökezleyerek durdu ve neredeyse yıkılıyordu.

"Kaldır!" diye kükredi Gaz.

Adamlar kaldırdı, Kaladin'in kolları köprüyü sabit bir konumda tutarak bu kadar uzun zaman geçirdikten sonra hareket etmekte zorlanıyordu.

“Bırak!”

Yana adım attılar, aşağıdaki koprücüler yan taraflardaki tutacakları aldılar. Hantaldılar ama görünüşe göre bu adamlar işe alışkın gibiydiler. Köprüyü yere koyarlarken devrilmesine engel oldular.

“İt!”

Kaladin adamlar köprünün yanında veya arkasındaki tutacaklarından iterlerken kafası karışık bir şekilde tökezleyerek geri çekildi. Kalıcı köprüsü olmayan bir uçurumun kıyısındaydılar. Yanlarda, diğer köprü ekipleri de kendi köprülerini ileri itiyordu.

Kaladin omzunun üstünden arkaya göz attı, Ordu orman yeşili ve saf beyazlar içinde iki bin adamdı. Bin iki yüz *koyugözlü* mızrakçı, birkaç yüz tane ender bulunan kıymetli atın üstünde süvari. Onların da arkasında, kalın zırhlı ve büyük topuzlar ile kare şeklinde çelik kalkanlar taşıyan *açıkgözlü* adamlardan oluşan büyük bir grup ağır piyade.

Görünüşe göre uçurumun dar ve ilk platonun ikinciden biraz daha yüksek olduğu bir noktayı özel olarak seçmişlerdi. Burada köprünün boyu uçurumun genişliğinden iki kat daha uzundu. Gaz ona küfretti, bu yüzden Kaladin de köprüyü bozuk zemin üzerinde bir kazınma sesiyle ileri itmekte olan diğerlerine katıldı. Köprü uçurumun öbür tarafında gümleyerek yerine oturduğunda, köprü ekibi geri çekildi ve süvarilerin tırısla karşıya geçmesine izin verdi.

Kaladin izlemek için fazlasıyla tükenmişti Taşlara yıkıldı ve köprüden karşıya geçen piyadelerin seslerini dinleyerek sırtüstü uzandı. Kafasını yana çevirdi. Diğer köprücüler de yere yatmışlardı. Gaz kalkanı sırtında çeşitli ekiplerin arasında yürüyor, kafasını sallayarak değersizlikleri hakkında homurdanıyordu.

Kaladin dünyayı umursamadan gökyüzüne bakarak orada yatmayı arzuluyordu. Ancak eğitimi onu bunun kramp girmesine neden olabileceğine dair uyardı. Bu geri dönüş yolculuğunu daha da beter yapardı. O eğitim... O başka bir zamanda, başka bir adama aitti. Sanki gölgegünlerden kalmaydı. Ama her ne kadar Kaladin artık o adam *olmasa* da, onun *sözünü dinleyebilirdi.*

Ve boy1ece, bir inlemeyle, Kaladin kendini oturmaya zorladı ve kaslarını ovalamaya başladı. Askerler köprüyü dörderli sıralar hâlinde geçiyordu; mızraklar yukarı kaldırılmış, kalkanlar öndeydi. Gaz bariz, bir imrenmeyle onları izliyordu ve Kaladin’in rüzgârspreni adamın kafasının etrafında dans

ediyordu. Yorgunluğuna rağmen, Kaladin bir an kıskançlık hissetti. Neden Kaladin yerine o palavracıyı rahatsız ediyordu?

Birkaç dakika sonra, Gaz Kaladin'i fark etti ve ona kaşlarını çattı.

"Neden yatmadığını merak ediyor," dedi tanıdık bir ses. Kaladin'in yanında koşmuş olan adam kısa bir mesafe ileride yere yatmış, gökyüzüne bakıyordu. Daha yaşlıydı, saçları ağarıyordu ve nazik sesine eşlik eden uzun, kösele gibi bir yüzü vardı. Kaladin'in hissettiği kadar tükenmiş gibi görünüyordu.

Kaladin, Gaz'ı özellikle görmezden gelerek bacaklarını ovmaya devam etti. Sonra çuval gibi kıyafetinden birkaç parça yırttı ve ayaklarıyla omuzlarını sardı. Neyse ki bir köle olarak çıplak ayakla yürümeye alışkındı, bu yüzden de zarar çok kötü değildi.

O bu işi bitirirken piyadelerin sonuncuları da köprünün üstünden geçti. Arkalarından birkaç parlak zırhlı atlı *açıkgöz* geliyordu. Ortalarında görkemli, parlatılmış kırmızı bir Parezırhı giymiş bir adam at sürüyordu. Kaladin'in görmüş olduğu diğer zırhtan farklıydı; her takım zırhın ayrı bir sanat eseri olduğu söylenirdi ama aynı *hissi* veriyordu. Süslü, birbirine kenetlenen plakalardan oluşmuş, tepesinde açık bir siperliği olan güzel miğferli.

Zırh bir şekilde *yabancı* bir his veriyordu. Başka bir çağda imal edilmişti, tanrıların Roshar üzerinde yürüdüğü bir zamanda.

"Bu kral mı?" diye sordu Kaladin.

Kösele suratlı köprücü yorgun bir şekilde güldü. "Ancak rüyanda."

Kaladin ondan tarafa dönüp kaşlarını çattı.

"Eğer o kral olsaydı, bunun anlamı bizim Berrakbey Dalinar'ın ordusunda olduğumuz olurdu," dedi köprücü.

İsim Kaladin'in kulağına daha önceden çalınmıştı. "O bir yüce prens, değil mi? Kralın amcası?"

"Evet. Çok büyük bir adam, kralın ordusundaki en şerefli Paretaşıyan. Diyorlar ki asla sözünden dönmemiş."

Kaladin hor görerek burnunu çekti. Amaram hakkında da hemen hemen ayın şeyler söylenmişti.

"Yüceprens Dalinar'ın kuvvetinde olmayı dilemelisin, evlat," dedi daha yaşlı adam. "O köprü ekipleri kullanmıyor. En azından bunlar gibi değil."

"Pekâlâ, sizi kremcikler!" diye kükredi Gaz. "Kalkın ayağa!"

Köprücüler tökezleyerek ayaklanırken inlediler. Kaladin içini çekti. Kısa mola ancak ne kadar tükenmiş olduğunu göstermeye yetmişti. “Geri döndüğüm için memnun olacağım,” diye mırıldandı.

“Geri mi?” dedi kösele suratlı köprücü.

“Geri dönmüyor muyuz?”

Arkadaşı kuru kuru kıkırdadı. “Evlat, daha *yaklaşmadık* bile. Yaklaşmadığımıza şükret. Varmak en kötü kısım.”

Ve böylece kâbusun ikinci safhası başladı. Köprüyü geçtiler, arkalarından çektiler, sonra bir kere daha kaldırarak ağrıyan omuzlarının üstüne koydular. Koşarak platoyu geçtiler. Öbür tarafta başka bir uçurumu geçmek için köprüyü tekrar indirdiler. Ordu karşıya geçti, sonra yine köprüyü taşımaya devam ettiler.

Bunu en az bir düzine kere tekrarladılar. Taşımaların arasında dinlenmesine dinleniyorlardı ama Kaladin o kadar ağrılı ve yorgundu ki kısa molalar yeterli değildi. Her defasında tekrar köprüyü kaldırmaya zorlanmadan önce ancak nefesini toplayabiliyordu.

Hızlı da olmaları bekleniyordu. Ordu karşıya geçerken köprücüler dinleniyordu ama asker saflarını geçerek sonraki uçuruma ordudan önce varabilmek için, platolardan koşarak ilerleyerek zaman kazanmak zorundaydılar. Bir defasında, kösele suratlı arkadaşı eğer köprülerini yeterince hızlı yerine yerleştiremezlerse kampa geri döndükleri zaman kamçılanarak cezalandırılacaklarına dair Kaladin’i uyardı.

Gaz köprücülere küfrederek emirler verdi; fazla yavaş hareket ettikleri zaman onları tekmeliyor, asla gerçek bir iş yapmıyordu. Kaladin’in cılız, yara suratlı adama karşı kaynayan bir nefret geliştirmesi uzun sürmedi. Bu garipti, diğer çavuşlarına karşı nefret hissetmemişti. Adamlara küfretmek ve onları harekete geçirmek çavuşların *işiydi.*

Kaladin’i kızdıran bu değildi. Gaz onu bu yolculuğa bir yelek veya çarıklar olmadan göndermişti. Bandajlarına rağmen, Kaladin bu gün yapılan işin yaralarını taşıyacaktı. Sabah olduğunda o kadar bereli ve tutuk olacaktı ki yürüyemeyecekti bile.

Gaz’ın yapmış olduğu şey adi bir zorbanın işaretiydi. Bir taşıyıcıyı kaybederek görevi riske atmıştı, hem de aceleci bir kin yüzünden.

Fırtına götüresi herif, diye düşündü Kaladin, Gaz’a karşı olan nefretini çilesi boyunca kendisini desteklemesi için kullanarak. Birkaç seferinde köprüyü ittikten sonra Kaladin bir daha asla ayağa kalkamayacağından emin

hissederek yıkılmıştı. Ama Gaz kalkmalarını emrettiği zaman Kaladin bir şekilde ayağa kalkıyordu. Ya kalkacak ya da Gaz'ın kazanmasına izin verecekti.

Neden tüm bunlarla uğraşıyorlardı? Amaç neydi? Neden bu kadar çok koşuyorlardı? Köprülerini, kıymetli yüklerini, kargolarını korumak zorundaydılar. Gökyüzünü sırtlamak ve koşmak zorundaydılar, bunu yapmak zorundaydılar...

Hezeyan geçiriyordu. Ayak, koş. Bir ki, bir ki, bir ki.

"Dur!"

Durdu.

"Kaldır!"

Ellerini yukarı kaldırdı.

"Bırak!"

Geriye adım attı, sonra da köprüyü aşağı indirdi.

"İt!"

Köprüyü itti.

Geber.

O son emir ona aitti; her defasında ekleniyordu. Tekrar taşın üstüne düştü; o dokunurken bir kayafilizi aceleyle sarmaşıklarını geri çekti. Gözlerini kapattı, artık krampları umursayabilecek durumda değildi. Bir transa girdi, bir çeşit yarı uyku. Görünüşe göre bir kalp atışı kadar sürmüştü.

"Kalk!"

Kanlı ayaklar üstünde tökezleyerek ayağa kalktı.

"Geç!"

İki. yanındaki ölümcül düşüşe bakmaya zahmet etmeden karşıya geçti.

"Çek!"

Bir tutacağı kavradı ve uçurumun üzerinden köprüyü çekti.

"Değiş!"

Kaladin aptal aptal dikildi. Bu emri anlamadı, Gaz daha önce hiç bu emri vermemişti. Askerler sıralar oluşturuyor, insanların sık sık bir savaştan önce geçirdikleri ürkeklik ve zorlama bir rahatlığın karıştım olan duygularla hareket ediyorlardı. Kırmızı flamalar gibi yerden çıkan ve rüzgarda savrulan birkaç bcklentispreni askerlerin arasında kayalardan çıkıp dalgalanmaya başladı.

Bir savaş mı?

Gaz, Kaladin’i omzundan yakaladı ve köprünün ön tarafına itti. “Yeni gelenler bu kısımda önden giderler, Beyzâde.” Çavuş pis pis sırıttı.

Kaladin aptal aptal diğerleriyle birlikte köprüyü aldı ve başının yukarısına kaldırdı. Tutacaklar burada aynıydı ama bu ön sırada yüzünün önünde dışarıyı görmesine izin veren çentikli bir açıklık vardı, Bütün köprücüler konumlarını değiştirmişlerdi; önden, koşmakta olan adamlar arkaya geçti, Kaladin ve kösele yüzlü köprücü de dâhil olmak üzere arkada olanlar da ön tarafa.

Kaladin bunun anlamını sorgulamadı. Umurunda değildi. Gerçi ön tarafı sevmişti, şimdi karşısında ne olduğunu görebildiğine göre koşmak daha kolaydı.

Platoların üstündeki arazi sert fırtına diyarlarına uygundu; dağınık olarak çimenli kısımlar vardı ama buradaki taş, tohumların tam olarak oyabilmesi için fazlasıyla sertti. Kayafilizleri daha boldu, yaklaşık bir adamın kafası büyüklüğünde kayaları taklit ederek bütün plato boyunca köpükler gibi çıkmışlardı. Filizlerin çoğu yarılmış, kalın yeşil diller gibi olan sarmaşıklarını dışarı salmışlardı. Hatta birkaçı çiçek bile açıyordu.

Bu kadar çok saat köprünün altındaki bunaltıcı oyukların havasını teneffüs ettikten sonra, önden koşmak neredeyse rahatlatıcıydı. Neden bu kadar harika bir konumu bir acemiye vermişlerdi?

“Tüm ıstırapların taşıyıcısı Talenelat’Elin,” dedi sağ tarafındaki adam, sesi dehşet içindeydi. “Kötü bir tane olacak. Şimdiden dizilmişler bile! Çok kötü bir tane olacak!”

Kaladin yaklaşmakta olan uçuruma odaklanarak gözlerini kırptı. Yarığın diğer tarafında kırmızı siyah mermer gibi derileri olan adamlardan bir sıra duruyordu. Önkollarını, göğüslerini, kafalarını ve bacaklarını kapatan garip, paslı turuncu bir zırh giyiyorlardı, Anlamak uyumuş aklının bir saniyesini aldı.

Parshendiler.

Sıradan parshman işçiler gibi değillerdi. Çok daha kaslı, çok daha *sağlamdılar.* Askerler gibi iri yapılıydılar ve her biri sırtına asılmış bir silah taşıyordu. Bazılarının kaya parçalarıyla bağlanmış koyu siyah ve kırmızı sakalları vardı, diğerleri tıraşlıydı.

Kaladin bakarken, ön Parshendi sırası dizleri üstüne çöktü. Okları gerilmiş olan kısa yaylar tutuyorlardı. Okları yükseğe ve uzağa fırlatmak için yapılmış olan uzun yaylar değildi bunlar. Düz, hızlı ve güçlü bir şekilde atış

yapmak için tasarlanmış kısa, geriye doğru eğilmiş yaylardı. Bir grup köprücüyü köprülerini yerleştiremeden önce öldürmek için kullanmak üzere kusursuz yaylar.

Varmak en kötü kısım...

Şimdi, en sonunda, gerçek kâbus başladı.

Gaz köprü ekiplerine ilerlemeye devam etmeleri için kükreyerek arkalarda kaldı. Kaladin'in içgüdüleri ona ateş hattından çıkması için çığlık attı ama köprünün momentumu onu ileri doğru gitmeye zorluyor, tam da canavarın üzerlerine kapanmak için bekleyen çenesine doğru itiyordu.

Kaladin'in acısı ve tükenmişliği kayboldu. Şok edici derecede tetikteydi. Köprüler ileri atıldı, altlarındaki adamlar koşarken çığlık atıyorlardı. Ölüme doğru koşuyorlardı.

Okçular ateş açtı.

İlk dalga Kaladin'in kösele suratlı arkadaşını üç ayrı okla vurarak düşürüp öldürdü. Kaladin'in sol tarafındaki adam da düştü, Kaladin onun yüzünü bile görmemişti. O adam düşerken çığlık attı, anında ölmemişti ama köprü ekibi onu çiğnedi. Adamlar öldükçe köprü hissedilir şekilde ağırlaşıyordu.

Parshendi sakin bir şekilde ikinci bir salvoyu gerdi ve ateş etti. Kaladin yan tarafta köprü ekiplerinden bir başkasının debelenmekte olduğunu hayal meyal fark etti, Parshendiler oklarını belli ekipler üzerinde odaklıyormuş gibi görünüyordu. O ekip düzinelerce okçudan bütün bir ok dalgasını yedi, ilk üç köprücü sırası düştü ve arkalarındakilerin ayaklarına takıldı. Köprüleri yalpaladı, vücutlardan oluşan kütle birbiri üzerine devrilirken yerde patinaj yaparak iğrenç bir çatırtı sesi çıkardı.

Oklar vızıldayarak Kaladin'in yanından geçti ve onunla ön sırada olan diğer iki adamı öldürdü. Birkaç başka ok onun etrafındaki tahtalara saplandı, biri de yanağının derisini keserek onu yaraladı.

Çığlık attı. Dehşetle, şokla, panikle, acıyla, saf şaşkınlıkla. Daha önce asla bir savaşta bu kadar güçsüz hissetmemişti. Düşman tahkimatlarına saldırmıştı, ok dalgalarının altından koşmuştu ama her zaman bir derece kontrol hissetmişti. Mızrağı vardı, kalkanı vardı, karşı koyması mümkündü.

Bu sefer böyle değil. Köprü ekipleri mezbahaya koşan domuzlar gibiydi.

Üçüncü bir salvo uçtu ve yirmi köprü ekibinden bir başkası daha düştü. Alethi tarafından da Parshendileri vurarak düşüren ok dalgaları geliyordu. Kaladin'in köprüsü neredeyse uçuruma varmıştı. Diğer taraftaki Parshendilerin siyah gözlerini görebiliyor, ince mermer gibi yüzlerinin

hatlarını seçebiliyordu. Etrafında köprücüler oklar onları köprülerinin altından söküp atarken acı içinde çığlık atıyordu. Köprücüleri katledilmiş olan başka bir köprü çatırtıyla düştü.

Arkalarında Gaz seslendi, “Kaldırın ve bırakın sizi salaklar!”

Parshendiler bir salvo daha ateşlerken köprü ekibi sarsılarak durdu. Kaladin’in arkasındaki adamlar çığlık attılar. Parshendilerin ateşi Alethi ordusundan gelen bir karşılık ateşiyle kesildi. Her ne kadar o şoktan hissizleşmiş olsa da, Kaladin’in refleksleri ne yapacağını biliyordu. Köprüyü indir, itebilecek bir konuma geç.

Bu hareket arka sıralardaki güvende olan köprücüleri de ateşe açık hâle getiriyordu. Parshendi okçuları belli ki bunun olacağını biliyordu, son bir salvo hazırlayarak ateşlediler. Oklar bir dalga hâlinde köprüyü vurdu, yarım düzine adamı düşürerek koyu ahşabın üzerine kan saçtı. Kımıldanan sarı korkusprenleri ahşabın içinden fışkırdı ve havada titreştiler. Köprü sarsıldı, aniden bu adamları da kaybettikleri için itmek çok daha zorlaştı.

Kaladin elleri kayarak tökezledi. Dizleri üzerine düştü ve öne savrularak uçurumun kenarına devrildi. Tutunmayı zar zor başardı.

Bir eli boşluğun üzerinde sallanır, öbürü ise kıyıyı kavrarken bocaladı. Fazla gerilmiş olan zihni bu dik yardan aşağıdaki karanlığa bakarken baş dönmesi ile sendeledi. Yükseklik güzeldi; Tien’le birlikte yüksek kaya oluşumlarına tırmanmayı her zaman sevmişti.

Refleks ile kendini geriye doğru itekleyerek platonun üzerine çıkardı. Kalkanlarla korunan bir grup piyade köprüyü itmek için konum almışlardı. Askerler köprüyü yerine iterken ordunun okçuları Parshendilerle karşılıklı ok alışverişi yapıyordu. Ağır süvariler gök gürültüsü gibi karşıya geçti ve Parshendilere çarptılar. Dört köprü düşmüştü ama etkili bir süvari hücumuna izin verecek şekilde on altısı bir sıra hâlinde yerleştirilmişti.

Kaladin hareket etmeye, sürünerek köprüden uzaklaşmaya çalıştı. Ama olduğu yere yığıldı, vücudu ona itaat etmeyi reddediyordu. Dönerek karnının üstüne bile yalamıyordu.

Gitmeliyim... diye düşündü tükenmiş bir şekilde. O *kösele suratlı adam hâlâ hayatta mı bakmalıyım... Yaralarını sarmalı... Kurtarmalı...*

Ama yapamadı. Hareket edemiyordu. Düşünemiyordu. Utanç ile gözlerini kapattı ve kendisini bilinçsizliğe teslim etti.

♦

♦♦

“Kaladin.”

Gözlerini açmak istemiyordu. Uyanmak o korkunç acı dünyasına geri dönmek dernek olurdu. Savunmasız, tükenmiş adamların okçu saflarının üzerine gönderildiği bir dünya.

O dünya kâbustu.

“Kaladin!” Dişi ses yumuşaktı, bir fısıltı gibiydi ama yine de ısrarcıydı. “Seni bırakacaklar. Kalk! Öleceksin!”

Geri... geri gidemem...

Beni rahat bırak.

Bir şey yüzüne çarptı, sızlatan enerjiden oluşmuş hafif bir *tokat.* Sindi. Diğer acılarına kıyasla bu hiçbir şeydi ama bir şekilde çok daha ısrarcıydı. Bir elini kaldırdı ve salladı. Hareket sersemliğinin son izlerini de ortadan kaldırmaya yetmişti.

Gözlerini açmaya çalıştı. Gözlerinden biri bunu reddetti; yanağındaki kesikten gelen kan akarak göz kapağının etrafında pıhtılaşmıştı. Güneşin yeri değişmişti. Saatler geçmişti. Kaladin gözündeki kurumuş kanı ovalayarak oturdu ve inledi. Etrafında yer vücutlarla doluydu. Havada kan ve daha beterinin kokusu vardı.

Bir çift zavallı köprücü her adamı sırayla sarsıyor, sonra da vücutların üzerinde beslenen kremcikleri kovalayarak, giydikleri yelek ve çarıklarını çıkarıyordu. Adamlar asla Kaladin’i kontrol etmezdi. Onun, alabilecekleri herhangi bir şeyi yoktu. Onu cesetlerle birlikte platonun üzerinde terk etmişlerdi.

Kaladin’in rüzgârspreni yukarısındaki havada uçuşuyordu, hareketleri endişeliydi. Kaladin çenesindeki onun vurduğu yeri ovuşturdu. Onun gibi büyük sprenler küçük cisimleri hareket ettirebilir ve minik enerji çimdikleri atabilirdi. Bu onları sadece daha da sinir bozucu yapıyordu.

Bu defa ise büyük olasılıkla Kaladin’in hayatını kurtarmıştı. Acıyan her yeriyle inledi. “Bir adın var mı, ruh?” diye sordu kendini paralanmış ayaklarının üstüne kalkmaya zorlarken.

Ordunun geçmiş olduğu platoda askerler bir şeyler arayarak Parshendi cesetlerini karıştırıyordu. Teçhizat mı topluyorlardı acaba? Görünüşe göre Sadeas’ın kuvveti kazanmıştı. En azından hâlâ hayatta olan herhangi bir Parshendi görünmüyordu. Ya öldürülmüş ya da kaçmışlardı.

Üstünde savaşmış oldukları plato tüm diğer geçtikleri platolar gibi görünüyordu. Burada farklı olan tek şey ise platonun merkezindeki büyük

bir... şey yığınıydı. Dev gibi bir kayafilizine benziyordu, en azından yirmi ayak boyunda olan, belki bir çeşit kabuk veya kozaydı. Bir tarafı parçalanarak açılmış, sümüksü iç organlarını açığa çıkarmıştı, İlk saldırı sırasında onu fark etmemişti; okçular tüm dikkatini meşgul etmekteydi.

“Bir isim,” dedi rüzgârspreni, sesi uzaktı. “Evet, benim bir ismim *var.*” Kaladin’e bakarken şaşırmış gibi görünüyordu. “Neden bir ismim var?”

“Ben nereden bileyim?” dedi Kaladin kendini hareket etmeye zorlayarak. Ayakları acıyla kavruluyordu. Zar zor topallayabiliyordu.

Yakınlardaki köprücüler ona şaşkınlıkla baktılar ama o onları görmezden gelerek hâlâ yeleği ve çarıklarına sahip olan bir köprücünün cesedini bulana kadar plato boyunca topallayarak ilerledi. Bulduğu ilk ceset ona o kadar nazik davranmış olan boynundaki bir okla ölmüş kösele suratlı adamın cesediydi. Kaladin boş boş gökyüzüne bakan şok içindeki gözleri görmezden gelerek adamın giysilerini aldı, deri yelek, deri çarıklar, kanla lekelenmiş bağcıklı gömlek. Kaladin kendinden tiksindiğini hissetti ama Gaz’ın ona giysi vereceğini hiç sanmıyordu.

Kaladin oturdu ve gömleğin daha temiz kısımlarını bandajlarını değiştirmek için kullandı, sonra da fazla hareket etmemeye çalışarak yelek ve çarıkları giydi. Şimdi kanın kokusunu ve birbirlerine seslenen askerlerin seslerini uzağa taşıyan bir esinti başlamıştı. Süvariler şimdiden sıraya giriyordu; sanki geri dönmek için hevesliydiler.

“Bir isim,” dedi rüzgârspreni, havada yürüyerek yüzünün yanında dikilmek için geldi. Dalgalanan etek ve narin ayaklarla tam bir genç kadın şeklindeydi, “Sylphrena.”

“Sylphrena,” diye tekrarladı Kaladin çarıkları bağlayarak.

“Syl,“ dedi ruh. Kafasını bir yana yatırdı. “Bu eğlenceli. Görünüşe göre bir lakabım var.”

“Tebrikler,” Kaladin sendeleyerek ayağa kalktı.

Yan tarafta kalkanı sırtına bağlanmış olan Gaz elleri belinde dikiliyordu, “Sen,” dedi Kaladin’e işaret ederek. Sonra köprüye doğru işaret etti.

“Ciddi olamazsın,” dedi Kaladin köprünün etrafında toplanmış olan köprü ekibinden geride kalanlara bakarak; önceki sayılarının yarısından daha az kalmışlardı.

“Ya taşı ya da geride kal,” dedi Gaz. Bir şeylere kızmış gibiydi.

Ölmem gerekiyordu, diye farkına vardı Kaladin. *Bir yeleğimin veya çarıklarımın olmamasını o yüzden umursamıyordu. Ben öndeydim.* İlk sırada

olup da hayatta kalan sadece Kaladin vardı.

Kaladin neredeyse yere oturup onu bırakmalarına izin verecekti. Ama bir platonun üstünde, yalnız başına susuzluktan ölmek, gitmeyi seçeceği bir yol değildi. Tökezleyerek köprüye doğru ilerledi.

“Merak etme,” dedi diğer köprücülerden biri. “Bu sefer yavaş gitmemize izin verecekler, bir sürü mola vereceğiz. Ve yardım edecek birkaç asker olacak; bir köprüyü kaldırmak için en az yirmi beş adam gerekir. ”

Kaladin içini çekerek bazı şanssız askerler onlara katılırken yerine geçti. Birlikte köprüyü havaya kaldırdılar. Korkunç derecede ağırdı ama bir şekilde kaldırmayı başardılar.

Kaladin hissizleştiğini hissederek yürüdü. Hayatın ona yapabileceği daha fazla hiçbir şey olmadığını düşünmüştü; *shask* ile bir köle damgasından daha beterinin, sahip olduğu her şeyi savaş yüzünden kaybetmekten daha kötüsünün, korumaya yemin etmiş olduklarını hayal kırıklığına uğratmış olmaktan daha korkuncunun olamayacağını.

Görünüşe göre yanılmıştı. Ona yapabilecekleri daha fazla bir şey *vardı*. Dünyanın sırf Kaladin için ayırmış olduğu son bir eziyet.

Ve adına da Köprü Dört deniliyordu.

“Alev alevler. Yanıyorlar. Geldikleri zaman karanlığı getiriyorlar ve senin görebildiğin de sadece alev alev olan derileri. Yanıyor, yanıyor, yanıyor...”

— 1172 Palahishev’de alınmıştır, ölümden 21 saniye önce. Örnek bir fırıncının çırağıydı.

Shallan şimdi Jasnah’ın Ruhdökümünden çıkan kara duman yüzünden tavanı ve duvarlarının üst kısımları lekelenmiş olan koyu turuncu boyalı koridordan aşağı doğru hızla ilerledi. Duvarlardaki tabloların harap olmamasını umuyordu.

İleride is lekelerini temizlemek için kullanacakları paspaslar, kovalar ve merdivenleri taşıyarak gelmiş olan küçük bir grup parshman vardı. Yanlarından geçerken tek kelime etmeden önünde eğildiler. Parshmenler konuşabiliyordu ama nadiren konuşurlardı. Pek çoğu dilsiz gibi görünürdü.

Çocukluğunda mermer gibi derilerindeki desenleri güzel bulurdu. Bu, babası onun parshmanla zaman geçirmesini yasaklamasından önceydi.

Aklını görevine verdi. Dünyadaki en güçlü kadınlardan biri olan Jasnah Kholin'i, Shallan'ı himayesine almama konusundaki fikrini değiştirmeye nasıl ikna edecekti? Kadın belli ki inatçıydı; vakıfların uzlaşma çabalarına direnerek yıllarını geçirmişti.

Tekrar taş tavanı yüksek, sakinleri iyi giyimli ve telaş içinde olan geniş ana mağaraya girdi. Cesareti kırılmış gibi hissediyordu ama Ruhdökümcünün o bir anlık görüntüsü aklını çelmişti. Ailesi, Davar Evi, son yıllarda önemsizliğinden kurtularak zenginleşmişti. Bu büyük ölçüde babasının siyasi becerisi sayesindeydi; pek çok kişi ondan nefret ediyordu ama acımasızlığı ona oldukça yol kat ettirmişti. Davar arazilerinde birkaç yeni önemli mermer yatağının keşfedilmesi sayesinde elde etmiş olduğu zenginlik de öyle.

Shallan asla o zenginliğin kaynağından şüphe edecek kadar durumdan haberdar olmamıştı. Aile taş ocaklarından birini ne zaman tüketse, babası topografi ile dışarı çıkıp yeni bir tane keşfederdi. Sadece topografı sorguya çektikten sonra Shallan ve kardeşleri gerçeği keşfetmişlerdi: Babası yasak Ruhdökümcüsünü kullanarak yeni yatakları dikkatli bir hızla *yaratıyordu*. Kimsede şüphe uyandırmayacak miktarda. Sadece ona siyasi bedellerine ulaşmak için ihtiyaç duyduğu kadar parayı kazandıracak şekilde.

Hiç kimse babasının Shallan'ın şu anda eminkesesinde taşımakta olduğu fabrialı nereden bulmuş olduğunu bilmiyordu. Kullanılamaz durumdaydı, babasının ölmüş olduğu o feci akşam zarar görmüştü. O *günü düşünme*, dedi kendi kendine şiddetle.

Bir mücevherciye kırık Ruhdökümcüyü tamir ettirmişlerdi ama artık çalışmıyordu. Babasının yakın sırdaşlarından biri ve kâhyaları olan Luesh adındaki bir adam aletin kullanımında eğitilmişti. Ama artık o da çalıştıramıyordu.

Babasının borçları ve vaatleri çok fazlaydı. Seçenekleri sınırlıydı. Yapılmayan ödemeler ve babasının yokluğu göze batar olmaya başlayana kadar ailesinin biraz zamanı vardı; belki en fazla bir yıl kadar. İlk kez ailesinin ıssız taşra mülkleri, yazışmaların gecikmesi için bir sebep sağlayarak avantaj hâline gelmişti. Kardeşleri çırpınıyor, babasının adına mektuplar yazıyor, birkaç yerde görünüyor ve Berrakbey Davar'ın büyük bir şeyler planlıyor olduğuna dair söylentiler yayıyorlardı.

Hepsi ona gözüpek planını uygulaması için zaman sağlamak adınaydı. Jasnah Kholin'i bul. Himayesine gir. Ruhdökümcüsü nü nerede sakladığını öğren. Sonra da çalışmayan Ruhdökümcüyle değiştir.

Fabrialı kullanarak yeni yataklar yapabilir ve eskisi gibi zenginleşebilirlerdi. Ev askerlerini beslemek için yiyecek yapabilirlerdi. Ellerinde borçları ödemek ve rüşvetleri vermek için yeteri kadar para olunca, babalarının ölümünü ilan edebilir ve yok olmaya mâhkum olmazlardı.

Shallan sonraki hamlesini düşünerek ana koridorda tereddütle durdu. Planlamakta olduğu şey çok riskliydi. Kendi adını hırsızlığa karıştırmadan kaçmak zorundaydı. Her ne kadar bunun üzerine epey düşünmüş olsa da hâlâ bunu nasıl başaracağını bilmiyordu. Ama Jasnah'nın pek çok düşmanının olduğu bilinirdi. Fabrialın "kırılmasını" onların üzerine yıkmanın bir yolu olmalıydı.

O adım daha sonra gelecekti. Şu an için, Shallan Jasnah'yı onu himayesine almayı kabul etmeye ikna etmek *zorundaydı*. Hiçbir başka sonuç kabul edilemezdi.

Shallan gergin bir şekilde, ihtiyaç işareti yaparak örtülü eminelini göğsü üzerinde kıvırdı ve yukarı kaldırarak parmaklarını açmış olduğu hürelinin dirseğine dokundu. Bir başhizmetkârın evrensel emaresi olan iyice kolalanmış beyaz bağcıklı gömlek ve siyah etek giymekte olan bir kadın yaklaştı.

Reverans yaptı. "Berrakhanım?"

"Talanaeum," dedi Shallan.

Kadın eğildi ve Shallan'ı uzun koridorun derinliklerine doğru götürdü. Buradaki kadınların çoğu, hizmetkârlar da dâhil, saçlarını topluyordu ve Shallan kendi saçları açıkken göze battığını hissediyordu. Koyu kırmızı renk ise onu iyice sivriltiyordu.

Kısa süre sonra, büyük koridor dik bir şekilde aşağı doğru meyillendi. Ama saat ortası geldiğinde hâlâ arkasından takıp eden, uzaktan gelen çanların sesini duyabiliyordu. Belki de bu yüzden buradaki insanlar çanları bu kadar çok seviyordu; Meclis'in derinliklerinde bile insan dış dünyayı duyabiliyordu.

Hizmetkâr Shallan'ı bir çift kocaman çelik kapıya getirdi. Hizmetkâr eğildi ve Shallan da başını eğerek onu gönderdi.

Shallan kapıların güzelliğine hayran kalmadan edemedi; dış yüzeyleri daireler, çizgiler ve rünlerle karmaşık geometrik bir şekil oluşturarak

oyulmuştu. İki yarısı birer kapı üzerinde olan bir çeşit çizelgeydi, Ne yazık ki, detayları incelemek için zaman yoktu ve Shallan kapılardan geçti.

Kapıların ötesinde nefes kesecek kadar büyük bir oda vardı. Yanları pürüzsüz kayadandı ve yükseklere uzanıyordu. Loş aydınlatma tam olarak ne kadar yüksek olduğunu anlamayı imkânsız kılıyordu ama yukarıda uzak ışık titreşimlerini görebiliyordu. Duvarlara yerleştirilmiş tıpkı bir tiyatronun özel kapalı locaları gibi düzinelerce daha küçük balkon vardı. Bunların pek çoğundan dışarı yumuşak ışıklar saçılıyordu. Duyulan sesler sadece hafif fısıltılar ve çevrilen sayfalardı. Shallan muhteşem oda karşısında kendini küçük hissederek emin elini göğsüne kaldırdı.

“Berrakhanım?” dedi genç bir erkek başhizmetkâr yaklaşarak. “Neye ihtiyacınız var?”

“Görünüşe göre yeni bir perspektif anlayışı,” dedi Shallan dalgınlıkla. “Nasıl...”

“Bu odaya Peçe denilir,” diye açıkladı hizmetkâr son derece nazik tavırlarla. “Palanaeum’un kendisinden önce gelir. İkisi de şehir kurulduğu zaman buradaydı. Bazıları bu odaların Şafakezgicileri’nin kendileri tarafından oyulmuş olabileceğini düşünür.”

“Kitaplar nerede?”

“Esas Palaneum bu tarafta.” Hizmetkâr işaret etti ve Shallan’ı odanın diğer tarafındaki bir grup kapıya doğru yönlendirdi. Kapılardan geçtiğinde kalın kristal duvarlarla ayrılmış olan daha küçük bir odaya girdi. Shallan en yakındakine yaklaşarak dokundu. Kristalin yüzeyi yontulmuş kaya gibi sertti.

“Ruhdöküm mü?” diye sordu.

Hizmetkâr başını sallayarak onayladı. Arkasından yaşlı bir ardente yol göstermekte olan başka bir hizmetkâr geçti. Ardentlerin çoğu gibi, yaşlı adamın da kazınmış bir kafası ve uzun bir sakalı vardı. Basit, gri cübbeleri kahverengi bir kuşakla bağlanmıştı. Hizmetkâr bir köşeyi dönerek ardenti peşinden götürdü. Shallan kristalin içinde yüzen gölgeler gibi diğer taraftaki silüetlerini belli belirsiz seçebiliyordu.

İleri bir adım attı ama hizmetkârı boğazını temizledi. “Kabul pusulanıza ihtiyacım olacak, Berrakhanım.”

“Fiyatı ne kadar?” diye sordu Shallan duraksayarak.

“Bin safir marka.”

“O kadar çok mu?”

“Kralın pek çok hastanesinin oldukça fazla bakım masrafı var,” dedi adam özür dilercesine. “Kharbranth’ın sahip olduğu satılabilecek şeyler sadece balık, çanlar ve bilgi. İlk ikisi hiç de bize has bir şey değil. Ama üçüncüsü... Eh, Palanaeum Roshar üzerindeki en iyi kitap ve parşömenler koleksiyonuna sahip. Hatta Valath’taki Kutsal Anklav’dan bile daha fazla. Son sayımda, arşivimizde yedi yüz binden fazla farklı metin vardı.”

Shallan’ın babası tam olarak seksen yedi kitaba sahipti. Shallan hepsini birkaç kere okumuştu. *Yedi yüz bin* kitabın içinde ne kadar şey bulunurdu? Bu kadar fazla bilginin ağırlığı karşısında büyülenmişti. Kendini bu saklı raflara göz atmaya can atarken buldu. Sadece adlarını okuyarak aylar geçirebilirdi.

Ama hayır. Belki de bir kere kardeşlerinin güvende olduğundan emin olduktan sonra, bir kere evinin mali durumu düzelince, geri dönebilirdi. Belki.

Açlıktan ölmek üzere olduğu hâlde sıcak bir meyveli turtayı yemeden bırakıyormuş gibi hissetti. “Nerede bekleyebilirim?” diye sordu. “Eğer içeride tanıdığım biri varsa.”

“Okuma localarından birini kullanabilirsiniz,” dedi hizmetkâr rahatlayarak. Belki de Shallan’ın olay çıkarmasından korkmuştu. “Onlarda oturmak için pusula gerekmiyor. Eğer öyle isterseniz, sizi daha yüksek katlara çıkarmak için parshman taşıyıcılar var.”

“Teşekkür ederim,” dedi Shallan Palanaeum’a sırtını dönerek. Tekrar babasının paranoyak korkuları yüzünden bahçelerde koşmasına izin verilmeyen, odasına kilitlenmiş bir çocuk gibi hissediyordu. “Berrakhamm Jasnah henüz bir locaya yerleşti mi?”

“Sorabilirim,” dedi hizmetkâr uzak, görünmeyen tavanlı Peçe’ye geri giden yolu gösterirken. Başkalarıyla konuşmak için hızla uzaklaşarak Shallan’ı Palanaeum’a açılan kapının yanında dikilirken bıraktı.

İçeri dalabilirdi. Gizlice ilerleyip...

Hayır. Kardeşleri fazla çekingen olduğu için ona sataşırdı ama onu geride tutan çekingenlik değildi. Muhafızlar olacağı şüphesizdi; içeri dalmak sadece nafile olmaz, Jasnah’nın fikrini değiştirebilmek için sahip olabileceği en küçük şansı bile mahvederdi.

Jasnah’nın fikrini değiştir, kendini kanıtla. Bunu düşünmek Shallan’ı hasta ediyordu. Yüzleşmelerden *nefret ederdi.* Gençliğinde bir dolabın içine kilitlenmiş, sergilenecek ama asla dokunulmayacak olan kırılgan bir kristal

eşya parçası gibi hissetmişti. Tek kız çocuk, Berrakbey Davar'ın sevgili karısının son hatırası. Hâlâ idareyi ele alanın *o* olması Shallan'a garip geliyordu. Sonrasında... Şeyden sonra... Olaydan...

Hatıralar üstüne saldırdı. Nan Balat bereli, ceketi yırtılmış. Kendi elinde uzun, gümüşi bir kılıç, taşları sanki suymuş gibi kesebilecek kadar keskin.

Hayır, diye düşündü Shallan sırtını taş duvara yaslayarak, çantasına sarılmıştı. *Hayır. Geçmişi düşünme.*

Teselliyi çizimde arayarak parmaklarını çantasına doğru kaldırıp, kâğıt ve kalemlerine uzandı. Ancak onları dışarı çıkarma şansını bulamadan hizmetkâr geri döndü. "Berrakhanım Jasnah Kholin, gerçekten de kendisi için bir okuma locasının ayrılmasını istemiş," dedi, "Eğer isterseniz, onu orada bekleyebilirsiniz."

"İsterim," dedi Shallan, "Teşekkür ederim."

Hizmetkâr ona içeride dört parshmanın sağlam tahtadan bir platformun üzerinde ayakta durmakta olduğu gölgeli bir odacığın içine doğru yol gösterdi. Hizmetkâr ve Shallan platformun üstüne çıktılar ve parshmanlar yukarıdaki bir makaradan geçirilmiş olan ipleri çekerek platformu taştan oyuk boyunca yükselttiler. Işık olarak sadece asansörün tavanının her köşesine yerleştirilmiş broam küreler vardı. Yumuşak eflatun bir ışığı olan ametistlerdi.

Bir plana ihtiyacı vardı. Jasnah Kholin fikrini kolay kolay değiştiren bir tipe benzemiyordu. Shallan'ın onu şaşırtması, etkilemesi gerekiyordu.

Yerden yaklaşık kırk ayak kadar yüksek olan bir düzeye geldiler ve hizmetkâr taşıyıcılara eliyle durmaları için işaret etti. Shallan başhizmetkârı karanlık bir koridordan aşağı doğru takip ederek Peçe'nin üzerine doğru çıkıntı yapan küçük balkonlardan birine ulaştı. Bir kule gibi yuvarlaktı ve bel hizasına gelen taştan bir çerçevesi vardı, bunun üstüne de tahtadan bir korkuluk yapılmıştı. Diğer dolu localar, aydınlatma için kullanılmakta olan kürelerin farklı renkleriyle ışıldıyordu; devasa boşluğun karanlığı onları sanki havada duruyorlarmış gibi gösteriyordu.

Bu locanın doğrudan balkonun çerçevesine bağlanmakta olan uzun, eğimli bir taştan masası vardı. Tek bir sandalye ve kadehe benzer kristal bir kâse vardı. Shallan hizmetkâra teşekkür ederek başını salladı ve hizmetkâr çekildi. Sonra bu avuç küre çıkardı ve locayı aydınlatarak bunları kâsenin içine attı.

Sandalyeye oturup çantasını masanın üstüne koyarak içini çekti. Jasnah'yı ikna edecek bir şeyler, herhangi bir şey, düşünmeye çalışırken çantasının bağcıklarını çözerek kendini meşgul etti.

İlk önce, kafamı boşaltmam lazım, diye karar verdi.

Çantasından kalın bir deste çizim kâğıdı, farklı kalınlıklarda kurşun kalemlerden oluşan bir set, bazı fırçalar ve çelik iğneler, mürekkep ve suluboyalar çıkardı. En sonunda, *Rüzgârın Keyfi*'nde geçirdiği haftalar boyunca yapmış olduğu doğa çizimlerini içeren, bağlanmış varaklar şeklindeki daha küçük not defterini çıkardı.

Bunlar gerçekten de basit şeylerdi ama onun için bir sandık dolusu küreden daha değerliydiler. Desteden bir kâğıt aldı, sonra ince uçlu bir kurşun kalem seçerek parmaklarının arasında yuvarladı. Gözlerini kapatarak aklında bir görüntü oluşturdu: Limana inmesinden kısa süre sonraki o anda ezberlemiş olduğu Kharbranth. Tahta kolonların üstünde kabaran dalgalar, havada tuzlu bir koku, heyecanla birbirlerine seslenerek geminin direklerine tırmanan adamlar. Ve şehrin kendisi, dağ etekleri boyunca yükseliyor, evlerin üstüne binmiş evler, arazinin bir zerresi bile boşa harcanmamış. Uzakta çanlar, havada yumuşak bir şekilde çınlıyor.

Gözlerini açtı ve çizmeye başladı. Parmakları kendi kendilerine hareket ediyordu, önce geniş çizgiler çizdiler. Şehrin içine yerleşmiş olduğu yarık gibi vadi. Liman. Burada ev olacak kareler, orada Meclis'e giden büyük yolun bir zikzakını işaretleyen bir çizik. Yavaş yavaş, parça parça, detayları ekledi. Pencereler için gölgeler. Yolları doldurmak için çizgiler. Ana caddelerin kaosunu göstermek için insanlar ve arabaların izleri.

Heykeltıraşların nasıl çalıştığını okumuştu. Pek çoğu boş bir taş blok alır ve bunu önce belli belirsiz bir şekle sokardı. Sonra tekrar üzerinden geçer, her geçişte daha fazla detayı oyarlardı. Onun için çizim yapmak da aynıydı. Önce geniş çizgiler, sonra bazı detaylar, sonra daha fazla detay, ondan sonra en ince çizgilere kadar. Kara kalem çizimde gerçek bir eğitimi yoktu; sadece ona doğru geleni yapıyordu.

Şehir parmaklarının altında şekil kazandı. Resmi ortaya çıkması için çizgi çizgi, milim milim ikna ediyordu. Bu olmadan ne yapardı? Gerginlik vücudundan akıp gitti, sanki parmak uçlarından kalemin içine dökülüyordu.

Çalışırken zamanı unuttu. Bazen bir transa giriyormuş gibi hissediyor, diğer her şey solup gidiyordu. Parmakları neredeyse kendi akıllarına göre çiziyor gibi görünürdü. Çizerken düşünmek çok daha kolaydı.

Fazla zaman geçmeden, Hatıra'sını sayfanın üstüne kopyalanmıştı. Tatmin olmuş, rahatlamış, kafası açılmış bir şekilde sayfayı kaldırdı. Kharbranth'ın ezberlenmiş görüntüsü aklından gitmişti; görüntüyü kâğıdın üzerinde serbest bırakmıştı. Bunda da bir rahatlama hissi vardı. Aklı kullanılana kadar Hatıraları tutmaktan sanki baskı altında kalıyormuş gibiydi.

Sonra Yalb'ı çizdi; gömleksiz olarak yeleği içinde durmuş, onu Meclis'e getirmiş olan hamala el kol hareketleri yapıyordu. Çalışırken Yalb'ın cana yakın sesini düşünerek gülümsedi. Şimdiye kadar büyük olasılıkla *Rüzgârın Keyfi*'ne dönmüştü. İki saat olmuş muydu? Herhalde olmuştu.

Hayvan ve insanları çizmek her zaman onu diğer şeyleri çizmekten daha çok heyecanlandırırdı. Canlı bir yaratığı sayfanın üstüne koymakta güç verici bir şeyler vardı. Bir şehir çizgiler ve kutulardı ama bir insan daireler ve eğrilerdi. Yalb'm yüzündeki o sırıtmayı becerebilecek miydi? Tembel hoşnutluğunu, kendi mevkiinden çok yukarıdaki bir kadınla flört etme şeklini gösterebilecek miydi? Ve ince parmakları ve çarıklı ayakları, uzun ceketi ve bol pantolonuyla hamal. Garip dili, keskin gözleri, sadece bir gidiş değil de bir tur önererek bahşişini artırma planı.

Çizdiği zaman, sadece kalem ve kâğıtla çalışıyormuş gibi hissetmiyordu. Bir portre çizerken, araç gereci ruhun ta kendisi oluyordu. İnsanın bir yaprak ya da bir parça sap gibi minik bir çentiğini ayırıp sonra da ektiğinde kopyasını yaratabileceği bitkiler vardı. Shallan bir insandan bir Hatıra aldığında, ruhlarının bir tomurcuğunu makaslıyor ve bunu sayfanın üstünde yetiştirip büyütüyordu. Kalemden kas, kâğıt hamurundan kemik, mürekkepten kan, kâğıdın dokusundan deri. Bir ritme, bir tempoya kapılırdı; kaleminin gıcırtısı, çizmekte olduklarının nefesinin sesi gibiydi.

Yaratımsprenleri resmine bakarak tahtasının etrafında toplanmaya başladı. Diğer sprenler gibi, onların da her zaman etrafta ama çoğunlukla görünmez olduğu söylenirdi. Bazen onları çekerdin. Bazen de çekmezdin. Çizim konusunda yetenek fark yaratıyormuş gibi görünüyordu.

Yaratımsprenleri orta büyüklükteydi, parmaklarından biri kadar uzunlardı ve hafif gümüşi bir ışıkla parlarlardı. Sürekli olarak yeni şekiller alarak değişirlerdi. Çoğunlukla şekilleri yakın zamanda gördükleri şeylerdi. Bir vazo, bir insan, bir masa, bir tekerlek, bir çivi. Her zaman aynı gümüşi renkte, her zaman aynı ufacık ebatlarda. Biçimleri tam olarak taklit ediyorlardı ama garip şekillerde hareket ederlerdi. Bir masa tekerlek gibi yuvarlanır, bir vazo parçalanır ve kendini tamir ederdi.

Yaratma işlemiyle çizimi, tıpkı parlak bir ateşin alevsprenlerini çekmesine benzer şekilde yaklaşık yarım düzinesini topladı. Shallan onları görmezden gelmeyi öğrenmişti. Cismani değillerdi, eğer elini birinin içinden geçirirse biçimi dağılmış kum gibi bozulur, sonra tekrar düzelirdi. Birine dokunduğu zamanlarda asla bir şey hissetmemişti.

En sonunda, tatmin olarak sayfayı kaldırdı. Arkadaki meşgul şehre dair ipuçlarıyla birlikte Yalb ve hamalı detaylı olarak tasvir ediyordu. Gözlerini doğru yapabilmişti, En önemlisi oydu. İnsan vücudunda, On Öz'ün her birisine paralel olan bir kısım vardı; sıvı için kan, tahta için saç ve diğerleri. Gözler kristal ve camla ilişkilendiriliyordu. Bir insanın zihnine ve ruhuna açılan pencereler.

Sayfayı bir kenara koydu. Bazı insanlar andaç toplardı. Diğerleri silah veya kalkan toplardı. Pek çoğu küreleri toplardı.

Shallan ise insan topluyordu. İnsanlar ve ilginç yaratıklar. Belki de bunun sebebi gençliğinin çoğunu neredeyse hapishane sayılacak bir yerde geçirdiği içindi. Babasının onun bahçıvanları çizdiğini keşfetmesinden sonra yüzleri ezberleyip daha sonra da çizme alışkanlığı edinmişti. Onun kızı *Koyugözlerin* resimlerim mi çiziyordu? Küplere binmişti, meşhur öfkesini kızına yöneltmiş olduğu ender zamanlardan biriydi.

Ondan sonra insan çizimlerini sadece kendi başına olduğu zamanlarda yapmıştı; başkalarının görebileceği şekilde çizim yaptığı zamanları malikâne bahçelerindeki böcekler, kabuklular ve bitkileri çizerek geçirmişti. Babası buna itiraz etmemişti, zooloji ve botanik uygun dişil uğraşlardı ve Çağrı'sı olarak doğal tarihi seçmesine de destek olmuştu.

Üçüncü bir boş sayfa aldı. Sanki ona doldurması için yalvarır gibiydi. Boş bir sayfa potansiyelden başka bir şey değildi; kullanılana kadar anlamsızdı. Tıpkı bir kesenin içinde tecrit edilerek ışığının herhangi bir işe yaraması engellenmiş tamamen dolu bir küre gibi.

Doldur beni.

Yaratımsprenleri sayfanın etrafında toplandı. Hareketsizdiler; meraklı, heyecan içinde bekliyor gibiydiler. Shallan gözlerini kapattı ve elinde parlayan Ruhdökümcüyle tıkanmış kapının önünde ayakta duran Jasnah Kholin'i hayal etti. Koridor bir Çocuğun burun çekmesi dışında sessizdi. Nefeslerini tutmuş hizmetkârlar. Endişeli bir kral. Sessiz bir hürmet.

Shallan gözlerini açtı ve bilinçli olarak, kendini kaybederek canlı bir şekilde çizmeye başladı. Ne kadar az *şimdi*de ve ne kadar çok *o zaman*da

olursa, çizim o kadar iyi olurdu. Diğer iki resim ısınmaydı, günün başyapıtı bu olacaktı. Emin elinin kavradığı tahtaya tutturulmuş kâğıdın üzerinde hüreli arada bir diğer kalemlere geçerek uçuyordu. Jasnah'nın güzel saçı gibi koyu, kalın siyahlık için yumuşak kurşun kalem, Ruhdökümcünün mücevherlerinden gelen parlak ışık dalgaları gibi açık griler için sert kurşun kalem.

Birkaç uzun saniye boyunca, Shallan tekrar o koridordaydı, olmaması gereken bir şeyi seyrediyordu: Tüm dünyadaki en kutsal güçlerden birini kullanan bir kâfir. Değişim gücünün kendisi, Yaradan'ın Roshar'ı yaratmak için kullanmış olduğu güç. O'nun, sadece ardentlerin dudaklarının arasından geçmesine izin verilen başka bir adı daha vardı: *Elithanathile*. Dönüştüren.

Shallan antik koridorun kokusunu alabiliyordu. Çocuğun sızlanmasını duyabiliyordu. Kendi kalbinin beklenti içinde attığını hissedebiliyordu. Kaya parçası kısa süre sonra değişecekti. Jasnah'ın mücevherinden Fırtınaışığını emerek özünden vazgeçecek ve yeni bir şey olacaktı. Shallan nefesi boğazında tıkandı.

Ve sonra hatıra solarak onu sessiz, loş locasına geri getirdi. Şimdi sayfa sahnenin siyahlar ve grilerle yapılmış kusursuz bir temsilini taşıyordu. Prensesin gururlu şekli düşmüş kayaya bakıyor, iradesinin önünde eğilmesini talep ediyordu. Bu *Jasnah'ydı.* Shallan bir sanatçının sezgisel kesinliğiyle biliyordu ki, bu hayatında yapmış olduğu en iyi eserlerden birisiydi. Çok küçük bir biçimde de olsa Shallan, Jasnah Kholin'i zaptetmişti, vakıfların asla başaramadığı bir şekilde. Bu ona mutlulukla dolu bir heyecan veriyordu. Bu kadın onu tekrar reddetse bile, bir gerçek değişmeyecekti: Jasnah Kholin, Shallan'ın koleksiyonuna katılmıştı.

Shallan parmaklarını temizleme bezi ile sildi, sonra da sayfayı kaldırdı. Dalgın dalgın yaklaşık iki düzine yaratımsprenini çekmiş olduğunu yeni fark etti. Karakalem resmi sabitlemek ve lekelenmesini önlemek için sayfayı katmerağacı suyuyla verniklemesi gerekiyordu. Çantasında biraz vardı. Shallan ilk önce sayfayı ve içerdiği şekli incelemek istiyordu. Jasnah Kholin *kimdi*? Belli ki yıldırılabilecek birisi değildi. Tam anlamıyla bir kadındı; dişil sanatlarda ustaydı ama hiç de kırılgan değildi.

Böyle bir kadın Shallan'ın kararlılığını takdir ederdi. Uygun bir şekilde sunulduğu takdirde, ikinci bir himaye talebini *dinlerdi.*

Jasnah aynı zamanda bir rasyonalistti; kendi akıl yürütmesine dayanarak bizzat Yaradan'ın varlığını reddedecek cürete sahip bir kadındı. Jasnah

kuvveti takdir ederdi ama sadece mantık tarafından şekillendirilmiş ise.

Shallan kendi kendine başını sallayarak dördüncü bir kâğıt sayfası ve ince uçlu bir fırça kalem aldı, sonra da mürekkep kavanozunu çalkaladı ve açtı. Jasnah, Shallan'ın mantıksal ve yazım becerilerinin kanıtını talep etmişti. Eh, bunun için kadına kelimelerle yaklaşmaktan daha iyi bir yol var mıydı?

Berrakhanım Jasnah Kholin, diye yazdı Shallan, harfleri yapabildiği kadar düzgün ve güzel bir şekilde boyuyordu. Bunun yerine bir kalem de kullanabilirdi, ama fırça kalem sanat eserleri içindi. Shallan'ın niyeti bu sayfanın tam olarak öyle olmasıydı. *Başvurumu reddettiniz. Bunu kabul ediyorum. Ancak, formel mantıkta eğitilmiş olan herkesin de bildiği gibi, hiçbir varsayıma bir aksiyommuş*[6]*. gibi davranılmamalıdır.* Gerçekte bu savunma çoğu zaman "Yaradan'ın kendisinin varlığı dışındaki hiçbir varsayım bir aksiyom olarak kabul edilmemelidir" şeklinde olurdu. Bu ifade tarzı Jasnah'nın ilgisini çekerdi.

Bir bilim kadını eğer deneyler tarafından çürütülüyorlarsa teorilerini değiştirmeye gönüllü olmalıdır. Kararlara da buna benzer bir şekilde yaklaştığınız umudunu taşıyorum; daha fazla veri bekleyen geçici sonuçlar olarak.

Kısa etkileşimimize dayanarak, kararlılığı takdir ettiğinizi görebiliyorum. Sizin arkanızdan gelmeye devam etmiş olduğum için bana iltifat ettiniz. Bu nedenle, bu mektubu terbiyenin bir ihlâli olarak görmeyeceğinizi varsayıyorum. Bunu açıklamış olduğunuz kararınıza karşı bir itiraz olarak değil de sizin himayenize girmek için sahip olduğum gayretin bir kanıtı olarak kabul edin.

Shallan sonraki adımını düşünerek fırça kaleminin ucunu kaldırarak dudaklarına dayadı. Yaratımsprenleri yavaşça solarak kaybolmaktaydı. Büyük tartışmalara çekilen, minik fırtına bulutları şeklinde mantıksprenlerinin olduğu söylenirdi ama Shallan asla onları görmemişti.

Liyakatimin kanıtını görmek istiyorsunuz, diye devam etti Shallan. *Eğitimimin görüşmemizin ortaya koymuş olduğundan daha eksiksiz olduğunu gösterebiliyor olmayı dilerdim. Ne yazık ki, böyle bir savunma için kullanabileceğim bir temel yok. Kavrayışımda zayıflıklar var. Bu belli ve mantıklı bir şekilde aksinin iddia edilmesi mümkün değil.*

Ancak kadın ve erkeklerin hayatları mantıksal bulmacalardan ibaret değildir; hayatlarını geçirmiş oldukları çevre de doğru kararlara ulaşma açısından son derece değerlidir. Mantık üzerine olan eğitimim sizin

standartlarınıza yaklaşmıyor, ancak ben bile rasyonalistlerin bir kuralı olduğunu biliyorum: Kişi insanlar söz konusu olduğu zaman mantığı mutlak bir şekilde uygulayamaz. Bizler sadece düşünsel varlıklar değiliz.

Bu nedenle, buradaki savunmamın özü de cehaletimin üzerine bir perspektif oluşturmak olacak. Mazeret değil de, açıklama şeklinde. Benim gibi birinin bu kadar yetersiz bir şekilde eğitilmiş olması üzerine olan hoşnutsuzluğunuzu belirttiniz. Ya üvey annem? Ya hocalarım? Neden eğitimim bu kadar zayıf bir şekilde ele alındı?

Gerçekler utanç verici. Çok az hocam oldu ve gerçek anlamıyla da hiç eğitimim yok. Üvey annem elinden geleni yaptı ancak onun kendisinin de hiçbir eğitimi yoktu. Bu dikkatle korunan bir sırdır ama kırsal Veden evlerinin büyük kısmı, kadınlarının uygun bir şekilde eğitilmesine önem vermez.

Çok gençken üç farklı hocam oldu ancak her biri birkaç aydan sonra babamın sinirliliğini veya kabalığını mazeret olarak göstererek ayrıldı. Eğitim konusunda kendi olanaklarımla baş başa bırakıldım. Kitap okuyarak ve boşlukları kendi meraklı doğamdan faydalanmak suretiyle doldurarak başarabildiğim kadarını öğrendim. Ancak usule uygun (ve pahalı) bir eğitimin faydalarından yararlanmış olan birisiyle bilgimi yarıştıracak kapasitede değilim.

Peki, neden bu beni kabul etmeniz yönünde bir savunma? Çünkü benim öğrenmiş olduğum her şey büyük kişisel çabalar sonucunda elde edilmiştir. Başkalarının avcuna bırakılanı, ben avlamak zorumla kaldım. İnanıyorum ki bu yüzden eğitimim, her ne kadar sınırlı da olsa, fazladan değer ve kıymet taşıyor. Kararlarınıza saygı duyuyorum ama sizden tekrar düşünmenizi istiyorum. Hangisini himayeniz altına almayı istersiniz? Doğru cevapları fazla maaşlı bir hoca tarafından içine işletilmiş olduğu için tekrarlayabilen birini mi, yoksa öğrenmiş olduğu her şey için çabalamak ve savaşmak zorunda kalmış olan birini mi?

Sizi temin ederim ki, bu ikisinden birisi öğretilerinizi diğerinden çok daha fazla takdir edecektir.

Shallan fırçasını kaldırdı. Şimdi bunu değerlendirirken savunması kusurlu gibi görünüyordu. Cehaletini ortaya koyuyor, sonra da Jasnah'nın onu kabul etmesini mi bekliyordu? Yine de, yapılacak doğru şey buymuş gibi görünüyordu. Bu mektubun bir yalan olduğu gerçeğine rağmen. Doğrular ile

inşa edilmiş olan bir yalan. Aslında Jasnah'nın bilgisinden faydalanmak için gelmemişti. Bir hırsız olarak gelmişti.

Bu onun vicdanını rahatsız ediyordu ve neredeyse uzanıp sayfayı buruşturacaktı. Dışarıdaki koridordan gelen ayak sesleri onu dondurdu. Ayağa fırlayarak döndü, eminelini göğsüne bastırmıştı. Varlığını Jasnah Kholin'e açıklamak için olan kelimelerle cebelleşti.

Koridorda ışık ve gölgeler titreşti, sonra da ışık için bir elinde tek bir beyaz küre taşıyan bir şekil tereddütle locanın içine baktı. Jasnah *değildi*. Basit gri cübbeler giyen yirmili yaşların başında bir adamdı. Bir ardent. Shallan rahatladı.

Genç adam onu fark etti. Yüzü uzundu, mavi gözleri keskindi. Sakalı kısa ve kare şeklinde kesilmiş, kafası kazınmıştı. Sesinde kültürlü olduğunu hissettiren bir ton vardı. "Ah, özür dilerim, Berrakhanım. Ben bunun Jasnah Kholin'in locası olduğunu sanmıştım."

"Öyle," dedi Shallan.

"Ah. Siz de mi onu bekliyorsunuz?"

"Evet."

"Eğer sizinle beklersem çok bozulur musunuz?" Hafif bir Herdazlı şivesi vardı.

"Elbette hayır, ardent." Shallan saygı ile başını eğdi, sonra da sandalyeyi ona vermeye hazırlanarak hızla eşyalarını topladı.

"Sizin sandalyenizi alamam, Berrakhanım! Kendime başka bir tane getireceğim."

İtiraz etmek için bir elini kaldırdı ama ardent gitmişti bile. Birkaç saniye sonra başka bir locadan bir sandalye taşıyarak geri geldi. Uzun ve inceydi ve Shallan (hafif bir rahatsızlıkla) oldukça yakışıklı olduğuna karar verdi. Babasının üç ardenti vardı, hepsi yaşlı adamlardı. Babasının arazilerini gezer, köyleri ziyaret eder, insanların Şan ve Çağrı'larındaki Amaç'lara ulaşmasına yardımcı olarak onlara hizmet ederlerdi. Shallan'ın portreler koleksiyonunda yüzleri vardı.

Ardent sandalyesine oturdu. Oturmadan önce masaya göz atarak tereddüt etti. "Vay, vay," dedi şaşkınlıkla.

Bir an için Shallan mektubunu okuyor olduğunu düşündü ve mantıksız bir panik dalgası hissetti. Ancak ardent masanın başındaki vernik bekleyerek yatmakta olan üç resme bakıyordu.

"Bunları siz mi yaptınız, Berrakhanım?" dedi.

“Evet, ardent,” dedi Shallan gözlerini aşağı indirerek.

“Bu kadar da resmi olmaya gerek yok!” dedi ardent, eğilip eserlerini incelerken gözlüklerini düzelterek. “Lütfen, ben Birader Kabsal ya da sadece Kabsal. Gerçekten de, önemli değil. Ve siz de?”

“Shallan Davar.”

“Vedeledev’in altın anahtarları adına, Berrakhanım?” dedi Birader Kabsal yerine oturarak. “Size kalemdeki bu yeteneği Jasnah Kholin mi öğretti?”

“Hayır, ardent,” dedi Shallan, ayakta durmayı sürdürerek.

“Hâlâ ne kadar resmi,“ dedi ona gülümseyerek, “Söyleyin bana, ben o kadar da göz korkutucu muyum?”

“Ardentlere saygı gösterecek şekilde yetiştirildim.”

“Eh, ben kendim saygının gübre gibi olduğunu düşünüyorum. Gerekli olduğu yerde kullanırsan büyüme artar. Ama ortalığa çok yayarsan etraf kokmaya başlar.” Gözleri parlıyordu.

Bir *ardent*, Yaradan’ın bir hizmetkârı, demin *gübreden* mi bahsetmişti? “Bir ardent Yaradan’ın kendisinin bir temsilcisidir,” dedi Shallan. “Size saygıda kusur etmek, Yaradan’a saygıda kusur etmektir.”

“Anlıyorum. Ve Yaradan’ın bizzat kendisi burada size görünseydi de bu şekilde mi tepki verecektiniz? Tüm bu resmiyet ve eğilmelerle?”

Shallan tereddüt etti. “Ee, hayır.”

“Ah, peki *nasıl* tepki verirdiniz?”

“Sanıyorum ki acı çığlıklarıyla,” dedi Shallan düşüncesinin ağzından fazlasıyla kolayca kaçmasına izin vererek. “Yazılmıştır ki; Yaradan’ın şanı öyledir ki. O’na bakacak olan her kim olursa hemen yanarak kül olacaktır.”

Ardent güldü. “Gerçekten de bilgece konuştunuz. Ancak, lütfen oturan artık.”

Tereddüt ederek oturdu.

“Hâlâ endişe içinde gibi görünüyorsunuz,“ dedi Shallan’ın Jasnah portresini kaldırarak. “Sizi rahat ettirmek için ne yapmalıyım? Buradaki bu masanın üstüne çıkıp bir dans etsem olur mu?”

Shallan şaşkınlıkla gözlerini kırptı.

“İtiraz yok mu?” dedi Birader Kabsal. “Peki, o zaman...” Portreyi geri koydu ve sandalyesinin üstüne çıkmaya başladı.

“Hayır, lütfen!” dedi Shallan hürelini uzatarak.

“Emin misiniz?” Alıcı gözle bakarak masayı inceledi.

“Evet,” dedi Shallan, ardentin sallanması ve yanlış bir adım atması, sonra da balkondan aşağı düşerek düzinelerce ayak aşağıdaki zemine çakılmasını hayal ederek. “Lütfen, sana bundan sonra saygı göstermemeye söz veriyorum!”

Ardent kendi kendine güldü, sandalyeden atladı ve geri oturdu. Ona doğru, sanki bir komplocu gibi eğildi. “Masa dansı tehdidi neredeyse her zaman işe yarar. Sadece bir kere Birader Lhanin’e karşı kaybettiğim bir iddianın sonucunda yapmak zorunda kaldım. Manastırımızın baş ardenti neredeyse şaşkınlıktan düşüp ölecekti.”

Shallan kendini gülümserken buldu. “Sen bir ardentsin, varlık sahibi olman yasak. Ne üstüne iddiaya girdin?”

“Bir kış gülünün kokusundan iki derin nefes ve derinin üzerindeki güneş ışığının sıcaklığı,” dedi Birader Kabsal. Gülümsedi. “Bazı zamanlarda epey yaratıcı olabiliyoruz. Bir manastırda salamura olarak harcanan yıllar bir adama bunu yapabiliyor. Şimdi, bana çizimde böylesine bir yeteneği nereden öğrenmiş olduğunuzu anlatmak üzereydiniz.”

“Pratik yaparak,” dedi Shallan. “Sanıyorum ki eninde sonunda herkesin bir şeyleri öğrenme şekli bu.”

“Yine bilgece sözler. Hangimizin ardent olduğundan şüphe duymaya başlıyorum. Ama mutlaka size öğretecek bir ustanız olmuştur.”

“Oilswom Dandos.”

“Ah, gerçekten de çok büyük bir kalem ustası. Şimdi, sözünüzden şüphe ettiğimden değil, Berrakhanım, ama Dandos Heraldin’in sizi sanatlarda eğitmeyi nasıl başarmış olabileceği nispeten ilgimi çekiyor çünkü son baktığım zaman, oldukça kalıcı ve de sürekli bir rahatsızlıktan mustaripti. Kesin konuşmak gerekirse, ölü olmaktan. Üç yüzyıldır.”

Shallan kızardı. “Babamda onun bir eğitim kitabı vardı.”

“Bunu,” dedi Kabsal, çizdiği Jasnah resmini kaldırarak, “bir *kitaptan* öğrendiniz.”

“Ee... evet?”

Ardent tekrar resme baktı. “Daha çok okumalıyım.”

Shallan kendini ardentin yüz ifadesine gülerken buldu ve orada oturmuş, resme bakarken yüzünde karışmakta olan takdir ve şaşkınlığın bir Hatıra’sını aldı; bir parmağı sakallı çenesini ovuyordu.

Kabsal hoş bir şekilde gülümsedi ve resmi geri koydu. “Verniğiniz var mı?”

“Var,” dedi Shallan çantasından çıkararak. Sık sık parfüm için kullanılan soğan şeklindeki bir püskürtücünün içindeydi.

Kabsal küçük şişeyi aldı ve ön tarafındaki kopçayı çevirdi, sonra da şişeyi bir çalkaladı ve verniği elinin arkasında test etti. Tatmin olarak başını salladı ve resme uzandı. “Bunun gibi bir eserin lekelenme riskiyle karşılaşmasına izin verilemez.”

“Ben vernikleyebilirim,” dedi Shallan. “Senin zahmet etmene gerek yok.”

“Hiç zahmet değil; bu bir şeref. Dahası, ben bir ardentim. Eğer başkalarının kendi kendilerine yapabilecekleri şeyleri yaparak sürekli meşgul olmazsak, kendi kendimizle ne yapacağımızı bilemeyiz. En iyisi bana tahammül etmek.” Sayfaya dikkatle verniği püskürterek uygulamaya başladı.

Shallan uzanıp çizimini elinden kapmamak için kendini zor tutuyordu. Neyse ki, Kabsal’ın elleri dikkatliydi ve vernik düzgün bir şekilde yapıldı. Belli ki bunu daha önce de yapmıştı.

“Sanıyorum ki Jah Keved’densiniz?” diye sordu.

“Saçtan mı anladın?” diye sordu bir elini kızıl buklelerine kaldırarak. “Yoksa şiveden mi?”

“Ardentlere davranış şeklinizden. Veden Kilisesi açık ara en geleneksel olan. Şirin ülkenizi iki sefer ziyaret ettim. Her ne kadar yiyecekleriniz bana çok hitap etse de ardentlere gösterdiğiniz aşırı miktardaki saygı beni rahatsız etti.”

“Belki de birkaç masanın üstünde dans etmeliydin.”

“Düşünmedim değil ama ülkenizden olan ardent birader ve hemşirelerim büyük olasılıkla utançtan düşüp ölürlerdi,” dedi. “Bunun vicdan azabını taşımayı hiç istemem. Yaradan rahiplerini öldürenlere karşı nazik davranmaz.”

“Ben öldürmenin genel olarak hoş görülmeyeceğini tahmin ederim,” diye cevap verdi, hâlâ Kabsal’ın verniği yayışını izliyordu.

“Berrakhanım Jasnab yeteneğiniz hakkında ne düşünüyor?” diye sordu çalışmaya devam ederken.

“Umurunda olduğunu sanmıyorum,” dedi Shallan yüzünü ekşitip kadınla yaptığı konuşmayı hatırlayarak. “Görsel sanatlara çok da değer veriyormuş gibi görünmüyor.”

“Ben de öyle duydum. Ne yazık ki, bu onun birkaç kusurundan birisi.”

“Bir diğeri de o küçük kâfirlik meselesi mi?”

“Elbette,” dedi Kabsal gülümseyerek. “İtiraf etmeliyim, buraya hürmet değil de aldırmazlık görmeyi bekleyerek gelmiştim. Nasıl onun maiyetinin bir parçası oldunuz?”

Shallan irkilerek ilk defa Birader Kabsal’ın onun Berrakhanım Kholin’in hizmetkârlarından, belki de himayesindeki biri olduğunu varsaymış olması gerektiğini fark etti.

“Tüh he,” dedi kendi kendine.

“Hmm?”

“Görünüşe göre istemeden sizi yanlış yönlendirmişim, Birader Kabsal. Ben Berrakhanım Jasnah ile ilişkili değilim. En azından henüz. Onu beni himayesine almaya ikna etmeye çalışıyorum.”

“Ah,” dedi Kabsal, verniklemeyi bitirerek.

“Üzgünüm.”

“Ne için? Siz hiçbir yanlış yapmadınız.” Resmin üzerine üfledi, sonra da Shallan’ın görmesi için çevirdi. Kusursuz bir şekilde verniklenmişti, hiçbir leke yoktu. “Eğer benim için bir iyilik yapabilirsen, çocuğum?” dedi sayfayı bir kenara koyarak.

“Ne olursa.”

Bunun üzerine Kabsal bir kaşını kaldırdı.

“Makul olan herhangi bir şey.”

“Kime göre makul?”

“Bana, sanırım.”

“Tüh,” dedi ayağa kalkarak. “O zaman kendimi sınırlayacağım. Eğer Berrakhanım Jasnah’ya onu aramış olduğumu iletebilirseniz...”

“Sizi tanıyor mu?” Herdazlı bir ardentin bilinen bir kâfir olan Jasnah ile ne işi olabilirdi?

“Ee, ben öyle demezdim,” diye cevap verdi. “Gerçi adımı duymuş olmasını umuyorum çünkü birkaç sefer onunla görüşme talebinde bulundum.”

Shallan ayağa kalkarken başını sallayarak onayladı. “Onu imana getirmeyi denemek istiyorsunuz, sanırım?”

“Kendisi eşsiz bir meydan okuyuş sergiliyor. En azından onu ikna etmeyi *denemezsem* kendimle yaşayabileceğimi sanmıyorum.”

“Ve kendinizle yaşayamaz olmanızı da istemeyiz çünkü alternatifi ardentleri neredeyse öldürme şeklindeki çirkin huyunuza geri döner,” diye devam etti Shallan.

“Aynen öyle. Her neyse, sanıyorum sizden alacağı kişisel bir mesaj, yazılı dilekçelerin görmezden gelindiği noktada yardımcı olabilir.”

“Bundan... Şüphe ederim.”

“Eh, eğer reddederse, bu sadece geri geleceğim anlamına gelir.” Gülümsedi. “Bunun da anlamı, umuyorum ki, birbirimizi tekrar göreceğimiz. Bu yüzden bunu dört gözle bekliyor olacağım.”

“Ben de öyle. Ve yanlış anlaşılmadan ötürü tekrar özür dilerim.”

“Berrakhanım! Lütfen. *Benim* varsayımlarım için sorumluğu üstünüze almayın.”

Shallan gülümsedi. “Hiçbir konu veya açıdan sizin sorumluluğunuzu üstüme almayı istemezdim, Birader Kabsal. Ama yine de kötü hissediyorum.”

“Geçecek,” diye cevapladı, mavi gözleri parlayarak. “Ancak sizi tekrar iyi hissettirmek için elimden gelenin en iyisini yapacağım. Düşkün olduğunuz herhangi bir şey var mı? Ardentlere saygı göstermek ve inanılmaz resimler çizmek dışında yani?”

“Reçel.”

Kabsal başını bir yana eğdi.

“Seviyorum,” dedi Shallan omzunu silkerek. “Neye düşkün olduğumu sordunuz. Reçel.”

“O zaman öyle olacak.” Cübbesinin cebinden ona ışık verecek olan küresini çıkararak karanlık koridora çıktı. Birkaç saniye içinde gitmişti.

Neden Jasnah’nın kendisinin geri dönmesi için beklememişti? Shallan başını salladı, sonra da diğer iki resmini vernikledi. Tekrar koridordan gelen ayak sesleri duyup Jasnah’nın sesini tanıdığı zaman daha kurumalarını beklemeyi yeni bitirmiş, onları çantasına yerleştirmekteydi.

Shallan aceleyle mektubu masanın üstünde bırakarak eşyalarını topladı, sonra da beklemek için locanın yan tarafında ayakta durdu. Bir an sonra ufak bir hizmetkâr grubunun eşliğinde Jasnah Kholin içeri girdi.

Hiç de memnun görünmüyordu.

“Zafer! Dağın tepesinde duruyoruz! Önümüzde dağılıyorlar! Evleri bizim inlerimiz oluyor, arazileri artık bizim çiftliklerimiz! Ve yanacaklar, boş ve ümitsiz olan bir yerde bizim de bir zamanlar yandığımız gibi. ”

— 1172, lshashan’da alınmıştır, ölümden 18 saniye önce. Örnek sekizinci Dan’dan *açıkgözlü* evlenmemiş bir kadındı.

Shallan’ın korkuları Jasnah girer girmez doğrudan ona bakıp sonra da eminelini bir sinir işaretiyle yan tarafına indirdiğinde doğrulanmış oldu. “*Buradasın* demek.”

Shallan sindi. “Hizmetkârlar size söyledi o zaman?”

“Birini locamda bırakıp da bana haber vermeyeceklerini mi düşündün?” Jasnah’nın arkasındaki her biri bir kucak dolusu kitap taşımakta olan küçük bir grup parshman tereddüt ederek durakladı.

“Benakhanım Kholin,” dedi Shallan, “Ben sadece...”

“Seninle yeteri kadar zaman kaybettim,” dedi Jasnah gözleri öfke dolu. “Çekileceksin, Shallan Hanım. Ve burada olduğum süre boyunca bir daha seni görmeyeceğim. *Anlaşıldı mı?*”

Shallan’ın umutları yıkıldı. Büzüldü. Jasnah Kholin’de bir ağırlık vardı. Kimse ona itaatsizlik etmezdi. İnsanın, bunu anlamak için sadece o gözlere bakması yeterdi.

“Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim,” diye fısıldadı Shallan, çantasını kavrayıp başarabildiği kadar ağırbaşlılıkla ayrıldı. Tam bir aptal gibi hissederek koridordan aşağı aceleyle ilerlerken utanç ve hayal kırıklığı gözyaşlarına zar zor engel olabiliyordu.

Taşıyıcıların oyuğuna ulaştı ama onlar Jasnah’yı yukarı getirdikten sonra geri aşağı inmişlerdi bile. Shallan onları çağırmak için çıngırdağın ipini çekmedi. Bunun yerine sırtını duvara dayadı ve yere çöktü, dizleri göğsüne dayalı, çantası kucağındaydı. Hüreliyle kol yeninin kumaşının üstünden eminelini kavrayarak kollarını bacaklarının etrafına sardı. Sessiz sessiz nefes alıyordu.

Kızgın insanlar onu rahatsız ediyordu. Babasını tiradlarından birini atarken düşünmeden, çığlıkları, bağırışları ve sızlanmaları duymadan edemiyordu. Yüzleşme onu bu kadar rahatsız ettiği için zayıf mıydı? Öyleymiş gibi hissediyordu.

Aptal, sersem kız, diye düşündü, birkaç acıspreni kafasının yakınında sürünerek duvardan çıkarken. *Bunu yapabileceğini sana düşündüren neydi? Hayatın boyunca ailenin arazilerinin dışına ancak yarım düzine kere ayak bastın. Aptal, aptal,* aptal!

Kardeşlerini ona güvenmeye, saçma sapan planına umut bağlamaya ikna etmişti. Ve şimdi ne başarmıştı? Etraflarını çevirmiş düşmanları gittikçe daha da yaklaşırken altı ayı boşa harcamıştı.

“Berrakhanım Davar?” diye sordu bir ses tereddüt ile.

Shallan ızdırabına kapılmışken hizmetkârın yaklaştığını görmemiş olduğunu fark ederek yukarı baktı. Tamamen siyah üniforma giyen daha genç bir adamdı; göğsünde arma yoktu. Bir başhizmetkâr değildi ama belki de bunun eğitimini alıyordu.

“Berrakhanım Kholin sizinle konuşmak istiyor.” Genç adam koridordan geriye doğru işaret etti.

Biraz daha fırça atmak için mi? diye düşündü Shallan bir yüz buruşturmayla. Ama Jasnah gibi yüce bir leydi istediğini alırdı. En azından

Shallan gözyaşlarına engel olmayı başarabilmiş, makyajını mahvetmemişti. Hizmetkârı aydınlık locaya doğru takip etti; çantasını sıkı sıkı kavramış, sanki savaş alanında bir kalkanmış gibi önünde tutuyordu.

Jasnah Kholin, Shallan'ın kullanmış olduğu sandalyede oturuyordu, kitap yığınları masanın üstündeydi. Jasnah hüreliyle alnını ovuyordu. Ruhdökümcüsü elinin arkasında duruyordu, dumantaşı karanlık ve çatlamıştı. Her ne kadar Jasnah yorgun görünse de otururken duruşu kusursuzdu. Güzel ipek elbisesi ayaklarını örtüyordu, emineli kucağına yatırılmıştı.

Jasnah, Shallan'a odaklanarak hürelini indirdi. "Sana öyle öfkeli bir şekilde davranmamalıydım, Shallan Hanım," dedi yorgun bir sesle. "Sadece normalde desteklediğim bir özellik olan kararlılık gösteriyordun. Aydınlık fırtınalar, ben kendim de çok zamanlar inatçılıkla suçlanmışımdır. Bazen dört elle sarıldığımız özellikleri başkalarında kabullenmek bize zor gelir. Tek mazeretim son zamanlarda olağandışı miktarda bir yükün altına girmiş olduğum olabilir."

Shallan şükranla başını salladı ama korkunç derecede beceriksiz hissediyordu.

Jasnah Peçe'nin karanlık boşluğuna bakmak için döndü. "İnsanların hakkımda neler dediğini biliyorum. Bazılarının söylediği kadar sert olmadığımı umuyorum, gerçi bir kadın sertlikten çok daha beter ünlere sahip olabilir. Ancak bunun insana epey faydası da olabilir."

Shallan'ın yerinde kıpırdanmamak için kendini zorlaması gerekti. Çekilmeli miydi?

Jasnah kendi kendine başını salladı, gerçi hangi düşüncelerin bu bilinçsiz harekete neden olduğunu tahmin edemiyordu. En sonunda Shallan'a geri döndü ve masanın üstündeki büyük, kadeh gibi kâseyi işaret etti. Shallan'ın kürelerinden bir düzinesi içindeydi.

Shallan şaşkınlıkla hürelini ağzına kapattı. Parayı tamamen unutmuştu. Jasnah'ya teşekkür ederek eğildi, sonra aceleyle küreleri topladı. "Berrakhanım, unutmadan, ben burada beklerken sizi görmek için Birader Kabsal adlı bir ardentin gelmiş olduğunu söylemeliyim. Sizinle konuşma arzusunda olduğunu size iletmemi isledi."

"Şaşırtıcı değil," dedi Jasnah. "Küreler konusunda şaşırmış gibisin, Shallan Hanım. Ben dışarıda onları geri almak için beklediğini varsaymıştım. Bu yüzden o kadar yakında değil miydin?"

“Hayır, Berrakhamm. Sadece sinirlerimi yatıştırıyordum.”

“Ah.”

Shallan dudağını ısırdı. Prenses ilk sinirini aşmış gibi görünüyordu. Belki de... “Berrakhamm,” dedi Shallan, arsızlığına şaşırarak, “Mektubum için ne düşündünüz?”

“Ne mektubu?”

“Ben...” Shallan masaya göz attı. “Şu kitap yığınının altında, Berrakhamm.”

Bir hizmetkâr hızla kitap yığınını kenara itti; parshmanlar fark etmeden kâğıdın üstüne koymuş olsalar gerekti. Jasnah bir kaşını kaldırarak mektubu aldı ve Shallan aceleyle çantasını açıp küreleri para kesesine yerleştirdi. Sonra kendine bu kadar hızlı olduğu için lanet etti çünkü şimdi Jasnah’ın okumayı bitirmesini beklerken dikilip durmak dışında yapabileceği hiçbir şey yoktu.

“Sen kendi kendini mi yetiştirdin?” dedi Jasnah kâğıttan başını kaldırarak. “Bu doğru mu?”

“Evet, Berrakhamm.”

“Bu dikkate değer.”

“Teşekkür ederim, Berrakhamm.”

“Ve bu mektup da akıllıca bir manevra. Doğru bir şekilde yazılı bir ricaya cevap vereceğimi varsaydın. Bu bana kelimelerdeki yeteneğini gösteriyor ve mektubun retoriği de mantıklı olarak düşünebildiğin ve iyi bir savunma ortaya koyabildiğinin kanıtı.”

“Teşekkür ederim, Berrakhamm,” dedi Shallan, yorgunlukla karışık başka bir umut dalgası hissederek. Duyguları bir halat çekme yarışındaki halat gibi bir ileri, bir geri gidip geliyordu.

“Notu bana bırakıp ben gelmeden önce çekilmiş olmalıydın.”

“Ama o zaman not o kitap yığınının altında kaybolmuş olurdu.”

Jasnah ona sanki düzeltilmeyi takdir etmediğini göstermek ister gibi bir kaşını kaldırdı. “Pekâlâ. Bir insanın hayatını geçirmiş olduğu çevre *önemli*. Şartların tarih ve felsefe eğitiminin eksikliğini bağışlatmaz ama müsamahaya yer var. Daha ileri bir tarihte benden tekrar talepte bulunmana izin vereceğim, bu daha önce himaye talebinde bulunan hiç kimseye tanımadığım bir ayrıcalık. Bu iki konu üzerine yeterli bir temelin olduğunda, tekrar bana gel. Eğer uygun bir derecede ilerlemişsen, seni kabul edeceğim.”

Shallan'ın umutları yine çöktü. Jasnah'nın önerisi gerçekten de merhametliydi ama onun istediği şeyi başarmak yıllarca çalışmasını gerektirirdi. O zamana kadar Davar Evi düşmüş, arazileri alacaklılar arasında bölüştürülmüş, kardeşlerinin ve onun unvanları ellerinden alınmış ve belki de köle olmuş olacaklardı.

"Teşekkür ederim, Berrakhanım," dedi Shallan başını eğerek.

Jasnah sanki konuyu çözüme bağlamış olduğunu kabul etmiş gibi başıyla onayladı. Shallan çekildi, sessizce koridordan aşağı yürüdü ve taşıyıcıları çağırmak için çıngırağın ipini çekti.

Jasnah resmen daha sonraki bir tarihte onu kabul etmeye söz vermişti. Pek çok kişi için bu büyük bir zafer olurdu. Bazıları tarafından yaşayan âlimlerin en büyüğü olarak kabul edilen Jasnah Kholin tarafından eğitilmek, parlak bir geleceği garantilerdi. Shallan aşırı derecede iyi bir evlilik yapardı, büyük olasılıkla bir yüceprensin oğluyla ve yeni sosyal çevrelerin önünde açıldığını görürdü. Ve hatta, eğer Shallan, Jasnah tarafından eğitilecek zamana sahip olsaydı, sırf bir Kholin ilişkisinin getireceği saygınlık bile evini kurtarmak için yeterli olabilirdi.

Keşke.

En sonunda Shallan Meclis'ten çıktı; ön tarafta kapı yoktu, sadece açık mağara ağzının önüne dikilmiş olan sütunlar vardı. Dışarının ne kadar kararmış olduğunu fark ettiğinde şaşırdı. Büyük merdivenlerden aşağı indi, sonra da ayakaltında olmayacağı daha ufak, daha zarif bir yan yola saptı. Bu yol boyunca küçük şistkabuk sırtları yetiştirilmişti ve birkaç tür yelpazeye benzer sarmaşıklarını akşam melteminde dalgalanmaları için dışarı çıkarmıştı. Parlayan yeşil toz zerrecikleri gibi birkaç tembel hayatspreni bir yapraktan diğerine uçuşuyordu.

Shallan taşa benzer bitkiye sırtını dayadığında sarmaşıkları içeri çekilip saklandı. Bu noktadan, aşağıdaki ışıkları dağın etekleri boyunca akan bir ateş şelalesi gibi parlayan Kharbranth'a bakabiliyordu. O ve kardeşleri için diğer tek seçenek kaçmaktı. Jah Keved'deki aile arazilerini terk edip sığınak aramak. Ama nereye? Babasının arasını açmamış olduğu *herhangi* bir eski müttefiki kalmış mıydı?

Babasının çalışma odasında buldukları garip harita yığını meselesi de vardı. Onlar ne anlama geliyordu? Planlarından çocuklarına nadiren bahsederdi. Babasının danışmanları bile çok az şey biliyordu. En büyük

kardeşi Helaran daha çok bilirdi ama o bir yıldan daha uzun süre önce ortadan kaybolmuş ve babası da onun ölmüş olduğunu ilan etmişti.

Her zaman olduğu gibi, babasını düşünmek Shallan'ın hasta hissetmesine sebep oldu ve acı göğsünü sıkıştırmaya başladı. Bir anda Davar Evi'nin durumu, onun bundaki rolü ve şimdi kendisinin taşımakta olduğu on kalp atışı ötede gizlenmiş olan sırrın ağırlığı altında ezilerek Hürelini başına dayadı.

"Hey, genç hanım!" diye seslendi bir ses. Shallan döndü ve Yalb'ın Meclis girişinden kısa bir mesafe uzaktaki bir kayalık sırtın üzerinde ayakta durduğunu gördüğünde afalladı. Etrafında üniformalı bir grup adam taşın üstünde oturuyorlardı.

"Yalb?" dedi şaşkınlık içinde. Saatler önce gemisine dönmüş olmalıydı. Kısa taş çıkıntının altında durmak için hızla ilerledi. "Neden hâlâ buradasın?"

"Eh," dedi sırıtarak, "Kendime şehir muhafızlarından olan bu sayın centilmenlerle bir kaber oyunu buldum. Dedim ki kanun adamlarının beni kazıklıycak hâli yok ya, sonra da ben beklerken beraber dostça bi oyuna giriştik."

"Ama beklemene *gerek* yoktu."

"Bu arkadaşlardan seksen çentik kazanmama da gerek yoktu," dedi Yalb gülerek. "Ama ikisini de yaptım!"

Yalb'ın etrafında oturan adamlar ise çok daha az neşeli görünüyordu. Üniformaları ortaya yakın bir yerden beyaz kuşaklarla bağlanmış turuncu cübbeler şeklindeydi.

"Eh, o zaman sanırım sizi gemiye geri götürmem gerekir şimdi," dedi Yalb ayağının dibinde birikmiş olan küreleri isteksizce toplayarak. Işıkları küçüktü, her biri sadece birer çentikti ama etkileyici bir kazançtı.

Yalb kaya sırttan aşağı atlarken Shallan geriye adım attı. Ahbapları gidişini protesto ettiler ama Yalb Shallan'ı işaret etti. "Onun mevkiinde bi *açıkgöz* kadını gemiye tek başına yürüsün diye mi bırakıyım? Ben de sizi şerefli adamlar sandıydım!"

Bu sözler protestolarını kesti.

Yalb kendi kendine kıkırdayarak Shallan'a eğildi ve onu yoldan aşağı doğru götürmeye başladı. Gözlerinde bir pırıltı vardı. "Fırtınababa, kanun adamlarını ütmek pek bi eğlenceli. Bi kere bu yayılınca limanda bana beleş içki ısmarlıycaklar."

“Kumar oynamamalısın,” dedi Shallan. “Geleceği tahmin etmeye çalışmamalısın. Sana o küreyi bunun gibi amaçlarla boşa harcaman için vermedim.”

Yalb güldü. “Kazanıcağını biliyosan kumar değildir, genç hanım.”

“Hile mi yaptın?” diye tısladı Shallan, dehşete düşmüştü. Arkada oyunlarına devam etmek için tekrar yerlerine yerleşmiş olan önlerindeki taştaki kürelerin aydınlattığı muhafızlara bir göz attı.

“Yavaş!” dedi Yalb alçak bir sesle. Ama durumundan çok memnun görünüyordu. “Dört muhafızı birden kazıklamak, bak işte bu iyi numara. Kıvırdığıma zor inanıyom!”

“Beni hayal kırıklığına uğrattın. Bu uygun bir davranış *değil*.”

“Eğer bi denizciysen öyle, genç hanım.” Omzunu silkti. “Onların da benden beklediği buydu. Var ya, beni zehirli gökyılanı terbiyecileri gibi izlediler. Oyun kartlar üstüne değildi; onlar benim nasıl hile yaptığımı çakmaya çalışırken, benim de onların beni kodese atmalarını nasıl engelliyeceğimi kıvırmaya çalışmam üzerineydi. Eğer siz gelmeseydiniz sanırım bu işten yakayı kurtarmayı başaramıyçaktım!” Bu onu fazla endişelendirirmiş gibi görünmüyordu.

Limanlara inen anayol hiç de daha önce olduğu kadar kalabalık değildi ama yine de etrafta şaşırtıcı miktarda çok insan vardı. Sokak yağ lambaları tarafından aydınlatılıyordu (küreler olsa sonları ancak birilerinin para kesesi olurdu) ama etraftaki pek çok kişi yol boyunca gökkuşağı gibi renkli ışıklar saçan küre fenerler taşıyordu. İnsanlar neredeyse sprenler gibiydi; her biri farklı bir renkteydi ve bir oraya, bir buraya gidiyorlardı.

“Ee, genç hanım,” dedi Yalb onu dikkatle kalabalığın arasından geçirirken. “Gerçekten de geri gitmek istiyo musun? Orda sırf kendimi oyundan sıyırabilmek için öyle dediydim.”

“Evet, gerçekten de geri dönmek istiyorum, lütfen.”

“Ya sizin prenses?”

Shallan yüzünü buruşturdu. “Görüşme... verimsiz geçti.”

“Seni kabul etmedi mi? Ne derdi varmış?”

“Tahmin ediyorum ki kronik beceri. Hayatta o kadar başarılı olmuş ki, başkalarından gerçekçi olmayan beklentileri var.”

Yalb yüzünü astı ve Shallan’ı anayol boyunca sarhoş sarhoş yalpalayarak ilerleyen bir grup eğlence düşkününün etrafından dolaştırırdı. Bu tür bir şey için biraz erken değil miydi? Yalb birkaç adım ilerisine çıktı, sonra dönüp

ona bakarak geri geri yürümeye başladı. “Bu mantıklı değil, genç hanım. Senden daha fazla ne istiyebilir?”

“Görünüşe göre çok daha fazlasını.”

“Ama sen kusursuzsun! Fazla ileri gittiysem affet.”

“Geri geri gidiyorsun.”

“Geri gidişimi affet o zaman. Var ya, sen hem önden hem arkadan iyi görünüyosun genç hanım.”

Shallan kendini gülümserken buldu. Tozbek’in denizcilerinin onun hakkındaki izlenimi fazlasıyla iyiydi.

“Himaye altına almak için ideal bir hanımsın,” diye devam etti. “Nazik, güzel, kültürlü filan. Kumar hakkındaki görüşlerini pek beğenmiyom ama o kadar da olur. Terbiyeli bir hanımın adamı kumar oynadığı için azarlamaması doğru olmazdı. Güneşin yükselmeyi reddetmesi veya denizin beyaza dönmesi gibi bi şey olur.”

“Veya Jasnah Kholin’in gülümsemesi.”

“Aynen öyle! Her neyse, sen kusursuzsun.”

“Böyle demen çok nazikçe.”

“E, doğru ama,” dedi durup ellerini beline dayayarak. “Yani bu kadar mı? Vaz mı geçiyon?”

Shallan ona şaşkın bir bakış attı. Orada yukarısındaki sarı-turuncu yanan fenerin ışığıyla aydınlatılmış, elleri belinde, Thaylen kaşları yüzünün yanlarına düşmüş, yeleğinin altında göğsü çıplak bir şekilde işlek anayolun ortasında dikiliyordu. Bu babasının malikânesindeki hiçbir vatandaşın, ne kadar yüksek mertebede olursa olsun, asla Shallan’ın karşısında almış olduğu bir duruş şekli değildi.

“Onu ikna etmeye: *çalıştım,*” dedi Shallan kızararak. “İkinci bir defa yanına gittim ve beni yine reddetti.”

“İki kere, he? Kartlarda üçüncü eli her zaman denemen gerekir. En çok o kazanır.”

Shallan kaşlarını çattı. “Ama bu gerçekte doğru değil. Olasılık ve istatistik kuralları...”

“Rüzgâr alası matematiği pek bilmem,” dedi Yalb kollarını kavuşturarak. “Ama tutkuları bilirim. En çok ihtiyacın olduğu zaman kazanırsın, anlarsın ya?”

Tutkular. Putperest bâtıl inançları. Elbette, Jasnah da ründualarından bâtıl inanç olarak bahsetmişti, belki de hepsi bakış açısına bağlıydı.

Üçüncü bir defa denemek... Shallan onu bir kere daha rahatsız ederse Jasnah'nın öfkesini düşünerek titredi. Büyük olasılıkla ileride onunla çalışması için olan önerisini geri çekerdi.

Ama Shallan'ın asla o öneriyi değerlendirme şansı olmayacaktı. Merkezinde hiç mücevher olmayan bir cam küre gibiydi. Güzel ama değersiz. İhtiyacı olan konumu kazanmak için son bir şansı *şimdi* denemesi daha iyi değil miydi?

İşe yaramazdı. Jasnah, Shallan'ın henüz yeteri kadar eğitimli olmadığını oldukça açık bir şekilde ortaya koymuştu.

Henüz yeteri kadar eğitimli olmadığı...

Shallan'ın kafasında bir fikir kıvılcımı çaktı. Eminelini göğsüne kaldırdı; o anayolda durmuş, fikrin cüretkârlığını değerlendiriyordu. Büyük olasılıkla Jasnah'nın emriyle kendini şehirden kovulmuş olarak bulacaktı.

Ama eğer eve her yolu denemeden geri dönerse, kardeşlerinin yüzüne bakabilir miydi? Ona umut bağlamışlardı. Hayatında ilk kez, birilerinin Shallan'a *ihtiyacı* vardı. Bu sorumluluk onu heyecanlandırıyordu. Ve dehşete düşürüyordu.

Kendini, "Bana bir kitap tüccarı lâzım," derken buldu, sesi hafifçe titriyordu.

Yalb bir kaşını kaldırdı.

"Üçüncü el en çok kazanır. Bana bu saatte açık olan bir kitap tüccarı bulabilir misin?"

"Kharbranth büyük bi liman, genç hanım," dedi Yalb gülerek. "Dükkânlar geç saate kadar açık olur. Sen burda dur." Fırlayarak akşam kalabalığına karıştı; Shailan'ı dudaklarında endişeli bir itirazla geride bırakmıştı.

Shallan içini çekti, sonra da bir fener direğinin taştan tabanına ağırbaşlı bir duruşla yerleşti. Güvende olması gerekirdi. Başka *açıkgöz* kadınların da sokaktan geçtiğini görmüştü ama onlar çoğunlukla tahtırevanlarda veya o küçük, elle çekilen araçlarda taşınıyordu. Hatta arada bir gerçek bir at arabası bile görüyordu ama ancak en zenginlerin at sahibi olmaya parası yeterdi.

Birkaç dakika sonra Yalb kalabalığın içinden beliriverdi ve onu takip etmesi için el salladı. Shallan ayağa kalktı ve hızla onun yanına gitti.

"Bir hamal tutmalı mıyız?" diye sordu Yalb onu dağın eteklerine paralel olarak ilerleyen geniş bir ara sokağa doğru götürürken. Adımları dikkatliydi, eteğinin ucu taşlara takılıp yırtılabilecek kadar uzun olduğu için onu

endişelendiriyordu. En alttaki şerit kolayca değiştirilebilecek şekilde tasarlanmıştı ama Shallan'ın hiç de böyle şeyler için boşa harcayacak küresi yoktu.

"Yok yav," dedi Yalb. "İşte burada." Başka bir yan sokağa doğru işaret etti. Dik bir eğimi olan bu sokakta bir sıra dükkân yan yana diziliydi ve her birinin önünde *kitap* anlamındaki rünçiftinin bulunduğu tabelalar asılıydı. Bu rünler çoğu zaman bir kitap şeklinde stilize edilmişti. Okuması olmayan hizmetkârlar bir dükkâna gönderildikleri zaman kapısındaki rünleri tanıyabilimeleri gerekirdi.

"Aynı türdeki tüccarlar bi araya yığılmayı sever," dedi Yalb çenesini ovarak. "Bana salakça görünüyo ama herhalde tüccarlar da balıklar gibi. Birini bulduğun yerde, öbürlerini de bulursun."

"Aynı şey fikirler için de söylenebilir," dedi Shallan sayarak. Altı farklı dükkân. Hepsi de pencerelerindeki düz ve titremeyen Fırtınaışığı ile aydınlatılmıştı.

"Soldan üçüncü," dedi Yalb işaret ederek. "Tüccarın adı Artmyrn. Kaynaklarım en iyisinin o olduğunu söylüyo." Bu bir Thaylen adıydı. Büyük olasılıkla Yalb kendi memleketinden başkalarına sormuş, onlar da onu buraya yönlendirmişti.

Shallan ona başını salladı ve dik taş sokaktan yukarı doğru tırmanarak dükkâna geldiler. Yalb onunla birlikte içeri girmedi; Shallan pek çok erkeğin kitaplar ve okuma konusunda rahatsızlık hissettiğini fark etmişti, Vorin olmayanlarının bile.

İki kristal panosu olan kalın tahta kapıyı iterek içeri girdi ve ne umduğundan emin olmadan sıcak bir odaya girdi. Herhangi bir şey satın almak için daha önce bir dükkâna girmemişti; ya hizmetkârları gönderir ya da tüccarlar ona gelirdi.

İçerideki oda oldukça hoş görünüyordu; bir şöminenin yanında geniş, rahat sandalyeler vardı. Yanan odunların üstünde alevsprenleri dans ediyordu ve yer de ahşaptandı. Kesintisiz ahşap; büyük olasılıkla aşağıdaki taştan direk Ruhdökülerek bu şekilde yapılmıştı. Son derecede savurgancaydı.

Odanın, arka tarafındaki tezgâhın arkasında bir kadın duruyordu. Shallan'ın giymekte olduğu gibi gösterişli, tek parça ipek elbise yerine işlemeli bir etek ve bluz giyiyordu. *Koyugözlüydü* ama belli ki varlıklıydı. Vorin krallıklarında büyük olasılıkla birinci ya da ikinci Nan'dan olurdu. Thaylenlerin kendi mevki sistemleri vardı. En azından tamamen putperest

değillerdi, göz rengine önem veriyorlardı ve kadının eminelinde de bir eldiven vardı.

Ortalıkta pek fazla kitap yoktu. Tezgâhın üstünde birkaç tane, sandalyelerin yanındaki kanepede bir tane. Duvarda bir saat vardı, alt tarafına bir düzine pırıldayan gümüş çan asılmıştı. Burası bir dükkândan çok birinin evine benziyordu.

Kadın Shallan'a gülümseyerek kitabının içine bir ayraç yerleştirdi. Pürüzsüz, hevesli bir gülümsemeydi. Neredeyse yırtıcı. "Lütfen, Berrakhanım, oturun," dedi sandalyelere doğru elini sallayarak. Kadın uzun beyaz Thaylen kaşlarını bukle yapmıştı ve yüzünün yanlarında kâküller gibi asılı duruyorlardı.

Shallan, kadın tezgâhın alt tarafındaki bir çanı çalarken tereddüt içinde oturdu. Kısa süre sonra, göbeğini içeride tutmanın stresi yüzünden patlamaya hazır gibi görünen bir yelek giymiş şişman bir adam paytak paytak yürüyerek odaya girdi. Saçları grileşiyordu ve kaşlarını kulaklarının üstünden geriye taranmış bir şekilde tutuyordu.

"Ah," dedi geniş ellerini çırparak, "Sevgili genç hanım. Hoş bir roman için mi gelmiştiniz? Kayıp bir aşktan ayrı kaldığınız zalim saatleri geçirmek için okuyacak hafif bir şeyler mi? Veya belki de egzotik yerlerin detaylarını içeren coğrafya üzerine bir kitap?" Hafifçe küçümseyen bir tonu vardı ve Shallan'ın anadili Vedence konuşuyordu.

"Ben... Hayır, teşekkür ederim. Tarih üzerine geniş bir kitap serisine ve felsefe üzerine de üç taneye ihtiyacım var." Jasnah'nın kullanmış olduğu isimleri hatırlamaya çalışarak konuşmalarını düşündü. "Placini, Gabrathin, Yustara, Manabne ya da Hasweth-kızı-Shauka'dan bir şeyler."

"Bu kadar genç birisi için ağır kitaplar," dedi adam, büyük olasılıkla karısı olan kadına başını sallayarak. Kadın arka odaya girdi. Adam kendisi okuma biliyor olsa bile, okuması için karısını kullanacaktı; önlerinde okuyarak müşterilerini gücendirmek istemezdi. O parayla ilgilenecekti, çoğu durumda ticaret erkeksi bir sanattı.

"Şimdi, neden sizin gibi genç bir çiçek kendini böyle konularla sıkıntıya sokuyor?" dedi tüccar, karşısındaki sandalyeye rahat rahat kurularak. "Hoş, duygusal bir romanla ilgilenmez miydiniz? Benim uzmanlık alanım onlar, anlıyorsunuz ya? Tüm şehirden genç hanımlar bana gelir ve ben de her zaman en iyilerini bulundururum."

Ses tonu Shallan’ın asabını bozuyordu. Dünyadan uzak bir çocukluk geçirmiş olduğunu *bilmek* yeteri kadar sinirlendiriciydi. Ona bunu hatırlatmaya gerçekten de gerek var mıydı? “Duygusal bir roman,” dedi, çantasını göğsüne yakın tutarak. “Evet, belki de olabilir. Bir ihtimal elinizde *Ateşe Daha Yakın*’ın bir kopyası var mı?”

Tüccar gözlerini kırptı. *Ateşe Daha Yakın* çocuklarının açlıktan ölmesini izledikten sonra yavaş yavaş deliren bir adamın ağzından yazılmıştı.

“Gerçekten de o kadar şey, yani hırslı bir şey istediğinize emin misiniz?”

“Hırs genç bir kadın için o kadar da münasebetsiz bir özellik mi?”

”Eh, hayır, sanırım değil.” Tekrar gülümsedi, bir müşteriyi rahatlatmaya çalışan bir tüccarın geniş, dişlek gülümsemesi. “Ağzının tadını bilen bir hanım olduğunuzu görebiliyorum.”

“Öyleyim,” dedi Shallan, kalbi heyecandan küt küt atıyor olsa da sesi sertti. Karşısına çıkan herkesle tartışmaya girmek kaderi miydi? “Yemeklerimin son derece dikkatli bir şekilde hazırlanmış olmasını isterim çünkü damağım gayet hassastır.”

“Pardon. Demek istedim ki *kitaplar* konusunda seçici bir zevkiniz var.”

“Aslına bakarsanız hiç kitap yemedim.”

“Berrakhanım, inanıyorum ki benimle eğleniyorsunuz.”

“Yok hayır, daha değil. Henüz başlamadım bile.”

“Ben...”

“Şimdi,” diye lafını kesti, “Akıl ve mideyi karşılaştırırken haklıydınız.”

“Ama...”

“Pek çoğumuz,” dedi Shallan yine araya girerek, “ağızlarımız ile tükettiğimiz şeylere son derece dikkat ederken, göz ve kulaklarımızla tükettiğimiz şeylere çok daha az özen gösteriyoruz. Sizce de öyle değil mi?”

Adam başını salladı, belki de Shallan’ın lafını kesmeden konuşmasına izin vereceğine güvenmiyordu. Shallan aklının gerilerinde bir yerlerde kendine fazla ileri gitme izni verdiğini, Jasnah ile olan görüşmelerinden sonra gergin ve sinirli olduğunu hissediyordu.

O anda umurunda değildi. “Seçici,” dedi, kelimeyi test ederek. “Kelime seçiminize katıldığımdan emin değilim. Seçici olmak, bir şeye karşı olan önyargıyı sürdürmektir. Dışlayıcı olmaktır. Bir kişi tükettiği şeylerde dışlayıcı olmayı göze alabilir mi? Bahsettiğimiz şey yemek de olsa, düşünce de?”

“Sanırım olması gerekir,” dedi tüccar. “Demin söylediğiniz de bu değil miydi?”

“Ben ne okuduğumuz veya yediğimiz konusunda düşünceli olmamız gerektiğini söyledim. Dışlayıcı olmamız gerektiğini değil. Söyleyin bana, sadece tatlı yiyen bir insana sizce ne olur?”

“Onu iyi biliyorum,” dedi adam. “Öyle yaptığından sık sık midesi rahatsızlanan bir baldızım var.”

“İşte bakın, *o fazla* dışlayıcıymış. Vücudun sağlıklı kalmak için pek çok gıdaya ihtiyacı vardır. Ve aklın da keskin kalmak için pek çok farklı fikre ihtiyacı vardır. Siz de buna katılmaz mısınız? Ve bu yüzden de eğer ben sadece sizin hırsımın kaldırabileceğini varsaymış olduğunuz aptal aşk romanlarını okuyor olsaydım, aklım da kesinlikle baldızınızın midesi kadar hasta olurdu. Evet, sanıyorum ki benzetmeniz oldukça doğru. Siz epey akıllısınız, Artmyrn Üstat.”

Adam tekrar gülümseyebildi.

“Elbette,” diye devam etti Shallan, gülümseyişine karşılık vermeyerek, “Tepeden bakarak konuşmak hem aklı *hem de* mideyi rahatsız eder. Parlak benzetmenize eşlik etmesi için etkili bir ders de vermeniz ne kadar hoş. Tüm müşterilerinize bu şekilde mi davranıyorsunuz?”

“Berrakhanım... inanıyorum ki iğneleyici olmaya başlıyorsunuz.”

“Ne komik. Ben de avazım çıktığı kadar bağırarak, koşup içine atlamış olduğumu düşünmüştüm.”

Adam kızararak ayağa kalktı, “Gidip karıma yardım edeyim.” Aceleyle çekildi.

Shallan arkasına yaslandı ve hüsranının dışarı taşmasına izin verdiği için kendine kızgın olduğunu fark etti. Bu tam da dadılarının onu uyarmış olduğu şeydi. Genç bir hanımın kelimelerine dikkat etmesi gerekirdi. Babasının ölçüsüz dili evlerine rezil bir ün kazandırmıştı, Shallan da bunu artıracak mıydı?

Kendini sakinleştirdi, tüccar ve karısı birkaç kitap yığını taşıyarak dönene kadar sıcaklığın tadını çıkararak dans eden alevsprenlerini izledi. Tüccar yine sandalyesine oturdu ve karısı da kendine bir tabure çekip kitapları yere koydu, sonra da kocası konuşurken kitapları birer birer gösterdi.

“Tarih için iki seçeneğimiz var,” dedi tüccar, küçümseme (ve güler yüzlülük) kaybolmuştu. “Rencalt’tan *Zaman ve Akışı,* Hiyerokrasi’den beri Roshar tarihinin tek ciltlik bir incelemesi.” Karısı kırmızı, kumaşla

bağlanmış bir cildi kaldırdı. “Karıma sizin büyük olasılıkla bu kadar sığ bir seçimden alınacağınızı söyledim ama ısrar etti.”

“Teşekkür ederim,” dedi Shallan. “Alınmadım ama daha detaylı bir şeylere ihtiyacım var.”

“O zaman belki de *Eternatkis*’in size faydası olur,” dedi karısı dört ciltlik mavi-gri bir seti kaldırırken. ”Aynı zaman dilimini sadece beş Vorin krallığının etkileşimleri üzerine odaklanarak inceleyen felsefi bir çalışma. Görebildiğiniz gibi, incelemesi kapsamlı.”

Dört cilt de kalındı. *Beş* Vorin krallığı mı? Shallan dört tane olduğunu zannediyordu. Jah Keved, Alethkar, Kharbranth ve Natanatan, Hıyanet’in ardından gelen yıllarda din tarafından birleştirilen güçlü müttefikler olmuşlardı. Beşinci krallık neydi?

Ciltler ilgisini çekmişti. “Bunları alacağım.”

“Harika,” dedi tüccar, gözüne biraz parlaklık geri dönmüştü. “Saymış olduğunuz felsefi eserlerden, elimizde Yustara’dan olan hiçbir şey yok. Placini ve Manaline’in eserlerinden elimizde birer tane var; ikisi de en ünlü yazılarından alıntıların derlenmiş olduğu kitaplar. Placini kitabını kendime okutmuştum, oldukça iyi. ”

Shallan başını sallayarak onayladı.

“Gabrathin’de ise dört farklı cildimiz var,” dedi. “O da pek verimli bir yazarmış! Ha, bir de Hasweth-kızı-Shauka’dan tek bir kitabımız var.” Karısı ince yeşil bir cildi kaldırdı. “İtiraf etmeliyim ki, onun eserlerinden hiçbirini okutmadım. Dikkate değer Shin filozoflarının olduğundan bile haberim yoktu.”

Shallan, Gabrathin’in dört kitabına baktı. Hangisini alması gerektiğine dair hiçbir fikri yoktu, bu yüzden sorudan kaçınarak tüccarın ilk önce bahsettiği iki derlemeye ve Hasweth-kızı-Shauka’nın tek kitabına işaret etti. Uzak Shin’den, insanların çamur içinde yaşayıp, kayalara taptığı yerden bir filozof mu? Neredeyse altı yıl önce Jasnah’nın babasını öldürmüş ve Natanatan’da Parshendilere karşı olan savaşı başlatmış olan adam bir Shin’di. Ona Beyazlı Suikastçi diyorlardı.

“Tarihlerle birlikte şu üçünü alacağım,” dedi Shallan.

“Harika?” diye tekrarladı tüccar. “Bu kadar çok aldığınız için, size iyi bir indirim yapacağım. Diyelim ki, on zümrüt broam?”

Shallan neredeyse tıkanıyordu. Bir zümrüt broam en büyük para birimiydi; bin tane elmas çentik değerindeydi. On tane zümrüt broam

Kharbranth’a olan yolculuğunun fiyatının birkaç mertebe üzerindeydi.

Çantasını açarak para kesesine baktı. Sekiz zümrüt broamı kalmıştı. Belli ki kitapların birkaçını bırakması gerekecekti ama hangilerini?

Birden kapı çarparak açıldı. Shallan sıçradı ve Yalb’ın şapkası elinde endişeli bir şekilde orada durduğunu görerek şaşırdı. Fırlayarak sandalyesinin yanına geldi ve bir dizi üstüne çöktü. Shallan bir şey söyleyebilmek için fazlasıyla afallamıştı. Neden bu kadar endişeliydi?

“Berrakhanım,” dedi kafasını eğerek. “Efendim geri dönmenizi rica ediyo. Teklifini yeniden değerlendirdi. Gerçekten de, önermiş olduğunuz fiyatı kabul edebiliriz.”

Shallan ağzını açtı ama kendini aptallaşmış olarak buldu.

Yalb tüccara göz attı. “Berrakhanım, bu adamdan almayın. O bi yalancı ve kazıkçı. Efendim çok daha iyi kitapları size çok daha iyi bi fiyata satacak.”

“Bu da ne böyle?” dedi Artmyrn ayağa kalkarak. “Sen ne cüretle! Efendin kim senin?”

“Barmest,” dedi Yalb kendini savunarak.

“Vay fare. *Benim* dükkânıma *benim* müşterimi çalmaya çalışarak bir oğlan mı gönderiyor? Kepazelik!”

“İlk önce bizim dükkânımıza geldi!” dedi Yalb.

Shallan en sonunda aklını topladı. *Fırtınababa! Epey iyi aktörmüş.* “Siz şansınızı kullandınız,” dedi Yalb’a. “Git ve efendine dolandırılmayı reddettiğimi söyle. Eğer makul birini bulmak için gereken buysa şehirdeki bütün kitap dükkânlarını dolaşacağım.”

“Artmyrn makul değil,” dedi Yalb, yan tarafına tükürerek. Tüccarın gözleri öfkeyle açıldı.

“Göreceğiz,” dedi Shallan.

“Berrakhanım,” dedi Artmyrn, kızarmış bir suratla. “Muhakkak ki bu iddialara inanmıyorsunuz!”

“Peki, ondan kaç para alıcaktın?”

“Şu yedi kitap için on zümrüt broam,” dedi Shallan.

Yalb güldü. “Ve siz de anında kalkıp gitmediniz! Efendim resmen emrinize amadeydi ve size bundan iyi bi fiyat önerdi! Lütfen, Berrakhanım, benimle geri gelin. Size en...”

“On sadece açılış fiyatıydı,” dedi Artmyrn. “Bunu kabul etmesini beklememiştim.” Shallan’a baktı. “Elbette, *sekiz...*”

Yalb tekrar güldü. “Eminim ki bizde de o kitapların aynıları vardır, Berrakhanım. Var ya, efendim kesin size bunları ikiye verir.”

Artmyrn’in yüzü daha da kızararak homurdandı. “Berrakhanım, muhakkak ki başka birinin dükkânına bir hizmetkâr göndererek müşterilerini çalmaya çalışacak kadar görgüsüz birinin müşterisi olmayacaksınız!”

“Belki de olurum,” dedi Shallan. “En azından o benim zekâma hakaret etmedi.”

Artmyrn’in karısı kocasına ters ters baktı ve adamın yüzü daha da kızardı. “İki zümrüt, üç safir, inebileceğim son fiyat bu. Eğer bundan daha ucuzunu istiyorsanız o serseri Barmest’ten alın. Gerçi büyük olasılıkla kitapların sayfalan eksik olacaktır.”

Shallan tereddüt ederek Yalb’a göz attı. O rolüne kaptırmış, yalvarıp yakarıyordu, Göz göze geldiler ve Yalb sadece bir çeşit, omuz silkiş yaptı.

“Alacağım,” dedi Shallan Yalb’dan gelen bir sızlanmayla Artmyrn’e. Yalb Artmyrn’in karısından bir lanet yiyerek sıvışıp gitti. Shallan ayağa kalktı ve zümrüt broamları eminkesesinden çıkararak küreleri saydı.

Kısa süre sonra, elinde ağır bir kumaş torbayla dükkândan dışarı çıkıyordu. Dik sokaktan aşağı yürüdü ve Yalb’ı bir fener direğinin yanında tembel tembel dikilirken buldu. O çantayı elinden alırken Yalb’a gülümsedi. “Bir kitap için adil bir fiyatın ne olduğunu nereden biliyordun?”

“Adil fiyat mı?” dedi torbayı omzunun üstünden geriye atarak. “Bir kitap için mi? Hiç bi fikrim yok. Sadece senden alabileceği kadar çoğunu almaya çalışacağını tahmin ettim. O yüzden etrafa en büyük rakibinin kim olduğunu sordum sonra da daha uygun olmasına yardım etmek için geri geldim.”

“Beni dolandırmasına izin vereceğim o kadar da belli miydi?” diye sordu kızararak, ara sokaktan çıkarlarken.

Yalb kıkırdadı. “Sadece birazcık. Neyse, onun gibi adamları kandırmak nerdeyse muhafızları kazıklamak kadar eğlenceli. Büyük olasılıkla hakkaten benlen birlikte çıkıp, sonra da ona ikinci bi şans vermek için geri gelerek daha da fiyatını indirebilirdin.”

“Bu kulağa karmaşık geliyor.”

“Tüccarlar paralı askerler gibidir derdi hep benim kocakarı. Tek fark tüccarların önce kafanı kesip, sonra da hep arkadaşınmış gibi davranması.”

Bu sözler, akşamını bir grup muhafızı kartlarda kazıklayarak geçirmiş olan bir adamın sözleriydi. “Eh, ne olursa olsun, teşekkür ediyorum.”

“Bişey değil. Eğlenceliydi, gerçi o parayı verdiğine inanamıyom. Alt tarafı bi tutam ahşap. Kıyıya vurmuş biraz odun bulup üstüne komik işaretler de koyabilirim. Bana onun için de saf küreler öder misin?”

“Onun için ödeme yapamam,” dedi çantasını karıştırarak. Çizmiş olduğu Yalb ve hamalın resmini çıkardı. “Ama lütfen, teşekkürlerimle birlikte bunu da al.”

Yalb resmi aldı ve bakmak için yakındaki bir fenerin altına geçti. Güldü, genişçe gülümseyerek kafasını yana yatırdı. “Fırtınababa! Vay anasını be. Var ya, sanki kendimi parlatılmış bi tabakta görür gibiyim. Bunu alamam, Berrakhanım!”

“Lütfen. Israr ediyorum.” Ancak Shallan gözlerini kırparak Yalb’ın orada dikilmiş, bir eli çenesinde kendi resmini incelerken bir Hatıra’sını aldı. Onu daha sonra tekrar çizecekti. Shallan kendisi için yapmış olduklarından sonra, onun koleksiyonunda olmasını gerçekten de istiyordu.

Yalb dikkatle resmi bir kitabın sayfalan arasına koydu, sonra da torbayı yüklenerek devam etti. Tekrar anayola çıktılar. Orta ay Nomon yükselmeye başlamış, şehri soluk mavi ışığıyla yıkıyordu. Bu kadar geç saatlere kadar oturmak babasının evinde onun için ender bulunan bir ayrıcalıktı ama etrafındaki bu şehir insanları geç saati sanki fark etmiyor gibiydi. Bu şehir ne kadar da garip bir yerdi.

“Şimdi gemiye geri mi dönüyüz?” diye sordu Yalb.

“Hayır,” dedi Shallan derin bir nefes alarak. “Meclis’e dönüyoruz.”

Yalb bir kaşını kaldırdı ama onu geri götürdü. Bir kere vardıklarında Shallan Yalb’a resmini almasını hatırlatarak veda etti. Yalb ona şans dileyerek hızla Meclis’ten uzaklaşmadan önce resmi aldı. Büyük olasılıkla akşam kazıkladığı muhafızlarla tekrar karşılaşmaktan endişeleniyordu.

Shallan kitaplarını bir hizmetkâra taşıtarak koridordan aşağı ilerleyip Peçe’ye ulaştı. Süslü demir kapıların hemen içinde bir başhizmetkârın dikkatini çekti.

“Buyrun, Berrakhanım?” diye sordu adam. Artık locaların çoğu kararmıştı ve sabırlı hizmetkârlar kitapları kristal duvarların ötesindeki güvenli yerlerine geri götürüyordu.

Yorgunluğunu üzerinden atarak Shallan sıraları saydı, Jasnah’nın locasında hâlâ bir ışık vardı. “Şuradaki locayı kullanmak istiyorum,“ diyerek bir sonraki balkonu işaret etti.

“Bir kabul pusulanız var mı?”

“Korkarım ki hayır.”

“O zaman eğer düzenli olarak kullanmak istiyorsanız locayı kiralamanız gerekecek. İki gökmarka.”

Shallan fiyattan irkilerek uygun küreleri çıkarıp ödedi. Para keseleri acıklı bir şekilde hafif görünüyordu. Parshmen taşıyıcıların onu istediği seviyeye çıkarmalarına izin verdi ve sonra da sessizce locasına yürüdü. Orada aşırı büyük kadeh lambayı doldurmak için geride kalan tüm kürelerini kullandı. Yeteri kadar ışık alabilmek için tüm dokuz renkteki ve her üç boydaki kürelerini kullanmak zorunda kalmıştı; bu yüzden de aydınlatması düzensiz ve değişkendi.

Shallan locasının yan tarafının üstünden ilerideki komşu balkona kaçamak bir bakış attı. Jasnah oturmuş saati umursamadan çalışıyordu; kadehi ağzına kadar saf elmas broamlarla doldurulmuştu. Işık için en iyisi onlardı ama Ruhdökümde daha az işe yarıyorlardı, bu nedenle de o kadar değerli değillerdi.

Shallan geri yaslanarak saklandı, locanın masasının tam kenarında duvar sayesinde Jasnah’dan saklanarak oturabileceği bir yer vardı, o yüzden o da oraya oturdu. Belki de başka bir seviyedeki bir loca seçmiş olmalıydı ama gözünü kadının üstünde tutmak istiyordu. Umuyordu ki Jasnah burada çalışarak haftalar geçirecekti. Shallan’ın kendini şiddetle ineklemeye adamasına yetecek kadar zaman. Resim ve sahneleri ezberleme becerisi metin üstünde o kadar da iyi işlemiyordu ama listeler ve maddeleri hocalarının dikkate değer bulmuş olduğu bir hızda öğrenebiliyordu.

Sandalyeye yerleşerek kitapları çıkardı ve dizdi. Gözlerini ovuşturdu. Gerçekten de oldukça geç olmuştu ama boşa harcayacak zamanı yoktu. Jasnah, Shallan’ın bilgisindeki boşluklar dolduğu zaman tekrar başvurabileceğini söylemişti. Eh, Shallan’ın o boşlukları rekor zamanda doldurmaya, sonra da tekrar himaye istemeye niyeti vardı. Bunu Jasnah Kharbranth’dan ayrılmaya hazır olduğu zaman yapacaktı.

Bu son, çaresiz bir umuttu; o kadar zayıftı ki kaderin tek bir cilvesi tarafından yıkması olası görünüyordu. Derin bir nefes alarak Shallan tarih kitaplarının ilkini açtı.

“Senden hiç kurtulamayacağım, değil mi?” diye sordu hafif, dişi bir ses.

Shallan sıçradı, hızla kapıya doğru dönerken neredeyse kitaplarını deviriyordu. Jasnah Kholin ipeksi parlaklığı Shallan’ın kürelerinin ışığını yansıtmakta olan, gümüş işlemeli koyu mavi elbisesi içinde orada

duruyordu. Ruhdökümcüsü parlak mücevherleri örtmek için parmaksız siyah bir eldivenle kapanmıştı.

“Berrakhanım,” dedi Shallan ayaklanarak sakar bir hızla reverans yaparken. “Sizi rahatsız etmek istememiştim, Ben...”

Jasnah elinin bir hareketiyle onu susturdu. Sandalye taşımakta olan bir parshman Shallan’ın locasına girerken kenara çekildi. Sandalyeyi Shallan’ın masasının yanına yerleştirdi ve Jasnah da süzülerek gelip oturdu.

Shallan Jasnah’nın ruh hâlini kavramaya çalıştı ama orta yaşlı kadının duygularını okumak imkânsızdı. “Gerçekten de sizi rahatsız etmek istemedim.”

“Eğer Peçe’ye geri dönersen bana haber vermeleri için hizmetkârlara para verdim,” dedi Jasnah kayıtsızca, Shallan’ın ciltlerinden birini alıp başlığını okudu. “Tekrar çalışmamın bölünmesini istemiyordum.”

“Ben...” Shallan bakışlarını yere indirdi; şiddetle kızarıyordu.

“Özür dilemeye zahmet etme,” dedi Jasnah. Yorgun görünüyordu, Shallan’ın hissediyor olduğundan daha yorgun. Jasnah kitapları karıştırdı. “Güzel bir grup, iyi seçim yapmışsın.”

“Pek bir seçim değildi,” dedi Shallan. “Tüccarın elinde olanların hepsi buydu.”

“İçeriklerini hızla incelemeye niyetin vardı sanıyorum?” dedi Jasnah düşünceli bir şekilde. Kharbranth’tan ayrılmadan önce beni son bir kez etkilemeye çalışacaktın?”

Shallan tereddüt etti, sonra da başını salladı.

“Akıllıca bir numara. Tekrar başvuruna bir zaman sınırlaması koymuş olmalıydım.” Shallan’a bakarak onu inceledi. “Çok kararlısın. Bu iyi. Ve neden bu kadar çaresiz bir şekilde himayem altına girmek istediğini biliyorum.”

Shallan irkildi. *Biliyor* muydu?

“Evinin pek çok düşmanı var,” diye devam etti Jasnah, ”Ve baban da münzevi. Taktiksel açıdan sağlam bir ittifak olmaksızın düzgün bir evlilik yapman zor olacak.” Shallan rahatladı ama bunu belli etmemeye çalıştı.

“Bana çantanı göster,” dedi Jasnah.

Shallan çantasını daha yakına çekme dürtüsünü bastırarak kaşlarını çattı. “Berrakhanım?”

Jasnah elini uzattı. “Kendimi tekrarlama hakkında ne dediğimi hatırlıyor musun?”

İsteksizce Shallan çantasını verdi. Jasnah dikkatle içindekileri çıkararak düzenli bir şekilde fırçaları, kurşun kalemleri, kalem uçlarını, vernik şişesini, mürekkebi ve solventi dizdi. Kâğıt tomarlarını, defterleri ve bitmiş resimleri bir sıra hâlinde dizdi. Sonra hoşluklarına dikkat ederek Shallanin para keselerini çıkardı. Kadeh lambaya içeriğini sayarak göz attı. Bir kaşını kaldırdı.

Sonra, Shallan'ın resimlerine bakmaya başladı. Shallanın Jasnah'nın kendisini çizmiş olduğu sayfanın üstünde oyalanarak ilk önce kâğıtlarda olanlara baktı. Shallan kadının yüzünü izledi. Memnun mu olmuştu? Şaşırmış mıydı? Shallan'ın denizcileri ve garson kızları çizerek ne kadar çok zaman harcadığına mı sıkılmıştı?

En sonunda Jasnah, Shallan'ın yolcuğu boyunca gözlemlemiş olduğu bitki ve hayvan çizimlerinin olduğu eskiz defterine geçti. Jasnah her bir notu okuyarak en çok zamanı bunun üzerinde harcadı. "Neden bu çizimleri yaptın?" diye sordu sonunda Jasnah.

"Neden mi, Berrakhanım? Ee, çünkü çizmek istemiştim." Shallan yüzünü buruşturdu. Daha derin bir şeyler mi söylemiş olmalıydı?

Jasnah yavaşça başını sallayarak onayladı. Sonra ayağa kalktı. "Meclis'te bana kral tarafından verilmiş olan odalarım var. Eşyalarını topla ve oraya git. Tükenmiş görünüyorsun."

"Berrakhanım?" diye sordu Shallan ayağa kalkarak, içinden bir heyecan dalgası geçerken.

Jasnah kapı ağzında tereddüt etti. "İlk görüşmede, senin sırf daha fazla zenginliğe ulaşmak için adımı kullanmak isteyen fırsatçı bir köylü olduğunu varsaymıştım."

"Fikrinizi değiştirdiniz mi?"

"Hayır," dedi Jasnah, "Sende şüphesiz ki ondan biraz var. Ama her birimiz farklı insanlarız ve yanında taşıdığı şeylere bakarak bir kişi hakkında çok şey söyleyebilirsin. Eğer o defter bir şeyi gösteriyorsa, o da senin kendi boş zamanlarında sadece öğrenmek için öğrenimin peşinden koştuğun. Bu cesaret verici. Bu, belki de, kendi adına ortaya koyabileceğin en iyi savunma."

"Eğer senden kurtulamayacaksam, o zaman en iyisi senden faydalanayım. Git uyu. Yarın erken başlayacağız ve zamanını eğitimin ile bana araştırmalarımda yardım etmek arasında bölüştüreceksin."

Bununla birlikte Jasnah çekildi.

Shallan sersemlemiş bir şekilde gözlerini kırpıştırarak oturdu. Bir kâğıt sayfası çıkardı ve hızlı bir teşekkür duası yazdı, daha sonra yakacaktı. Sonra aceleyle kitaplarını topladı ve sandığı için *Rüzgârın Keyfi*’ne haber gönderecek bir hizmetkâr aramaya çıktı.

Çok, *çok* uzun bir gün olmuştu. Ama Shallan kazanmıştı. İlk adım tamamlanmıştı.

Şimdi gerçek görevi başlıyordu.

Chullar

Chullar, elbette, her yerdeler ve çeşitli boy ve şekillerde bulunuyorlar. Bu hayvanların benim en başta varsaymış olduğumdan çok daha fazla cinsi olmalı... Araba çekenlerini, sandık yükleyenlerini, yuvalarındaki raflarda su taşıyanlarını gördüm.

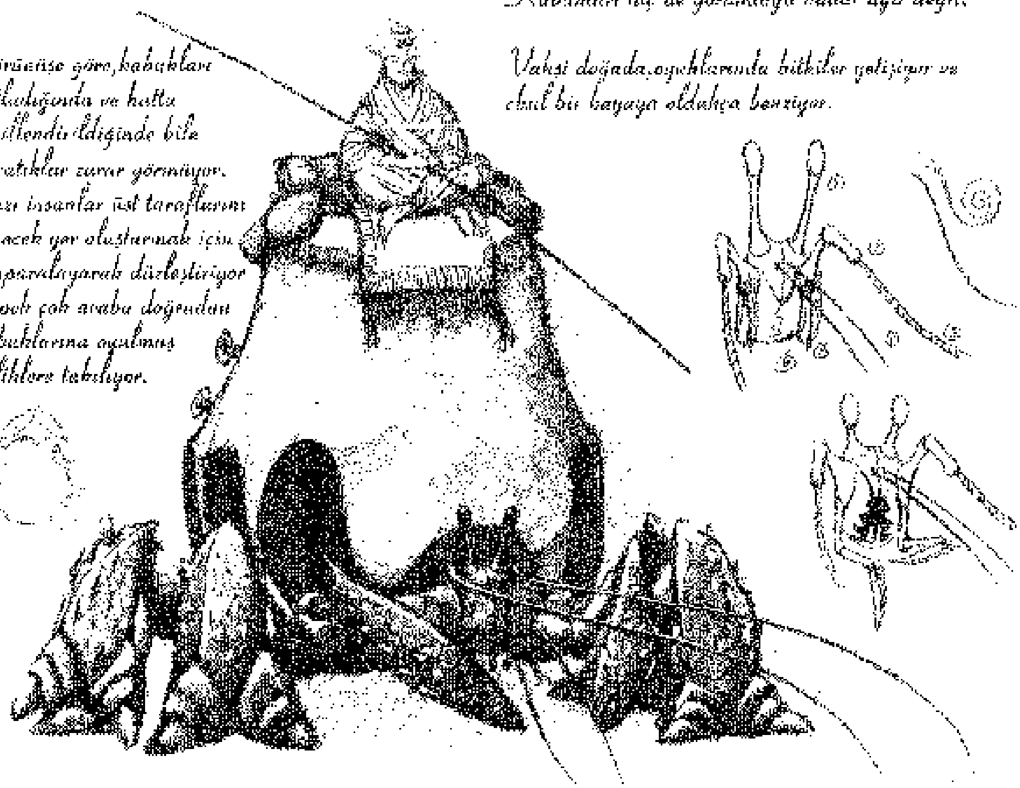
Hatta bir adamın ulaşım için chula bindiğini bile gördüm ama yürümek çok daha hızlı olacakmış gibi görünüyor.

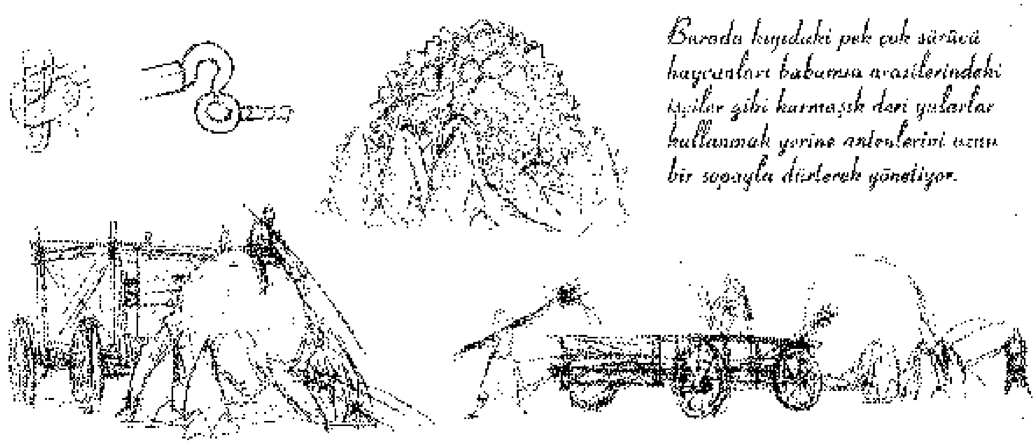
Kabukları hiç de göründüğü kadar ağır değil.

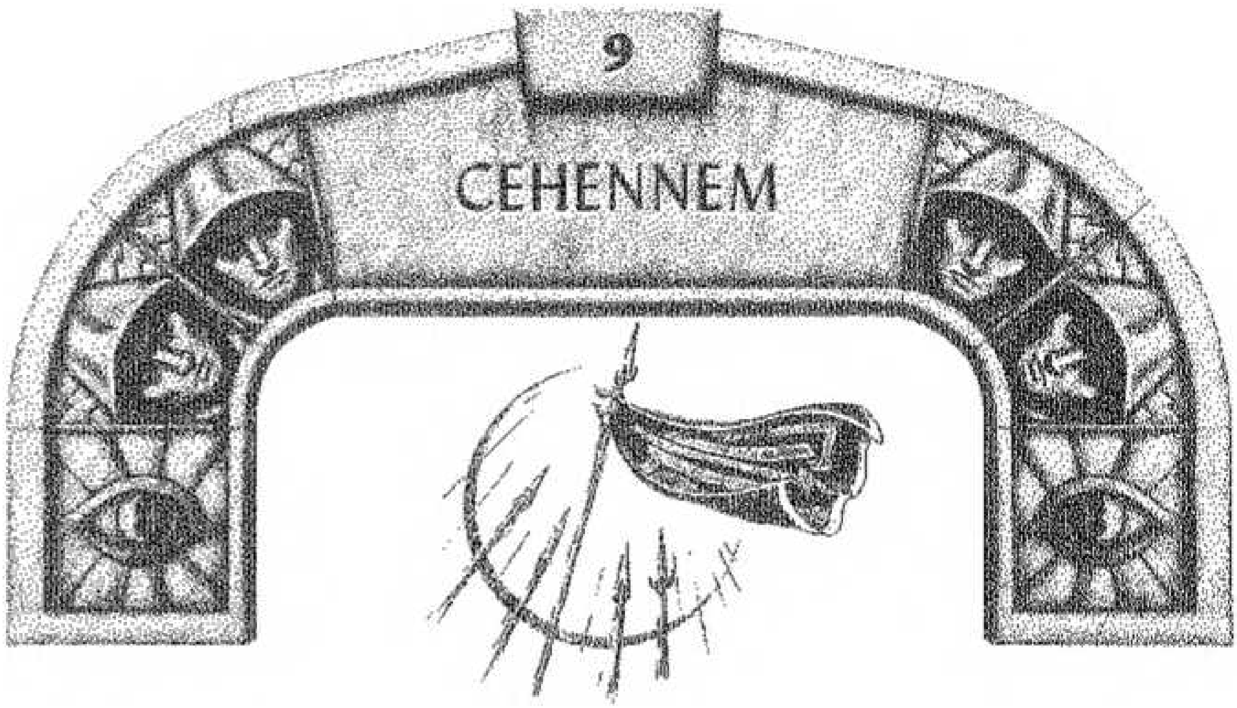
Vahşi doğada, oyuklarında bitkiler yetişiyor ve chul bir kayaya oldukça benziyor.

Görünüşe göre, kabukları çatlaklığında ve hatta şekillendirildiğinde bile yaratıklar zarar görmüyor. Bazı insanlar üst taraflarını binecek yer oluşturmak için zımparalayarak düzleştiriyor ve pek çok araba doğrudan kabuklarına açılmış deliklere takılıyor.

Burada kıyıdaki pek çok sürücü hayvanları kabuksu arazilerindeki işçiler gibi karmaşık deri yularlar kullanmak yerine antenlerini uzun bir sopayla dürterek yönetiyor.

"On kişi, ellerinde Parekılıcı alev alev, siyah ve beyaz ve kırmızı bir duvarın önünde duruyorlar."

— Derleme: 1173, Jesachev, ölümden 12 saniye önce. Örnek: son anlarında kulak misafiri olduğumuz kendi ardentlerimizden biri

Kaladin Köprü Dört'e şans eseri atanmamıştı. Tüm köprü ekipleri arasında, Köprü Dört en yüksek kayıp oranına sahipti. Bu da köprü ekiplerinin tek bir koşuda ortalama olarak üçte biri ila yarısını kaybediyor oldukları göz önüne alındığında özellikle dikkat çekiciydi.

Kaladin sırtı kışla duvarına dayanmış, üstüne yağmur çiselerken dışarıda oturuyordu. Bu bir yücefırtına değil, sadece sıradan bahar yağmuruydu. Yumuşak. Büyük fırtınaların çekingen bir kuzeni.

Syl Kaladin'in omzunda oturuyordu. Veya omzunun üstünde havada duruyordu. Her neyse. Hiçbir ağırlığı yokmuş gibi görünüyordu. Kaladin

kendini salmış bir şekilde, çenesi göğsüne dayalı olarak oturmuş, yavaş yavaş yağmur suyunu biriktirmekte olan taştaki bir çukura bakıyordu.

Köprü Dört'ün kışlasının içine girmiş olmalıydı. Soğuktu ve eşyasızdı ama yağmuru engellerdi. Fakat o sadece... Umursayamıyordu. Şimdi ne kadar zamandır Köprü Dört'teydi? İki haftadır mı? Üç mü? Ezelden beri mi?

Kaladin'in ilk köprü turundan sağ çıkan yirmi beş adamın şimdi yirmi üçü ölmüştü. İki tanesi Gaz'ı memnun edecek bir şeyler yapmış oldukları için başka köprü ekiplerine kaydırılmışlar ama orada ölmüşlerdi. Sadece bir diğer adamla Kaladin kalmıştı. Neredeyse kırk kişiden geriye iki tane.

Köprü ekiplerinin sayıları daha fazla garibanla tazelenmiş ve onların da büyük bir kısmı ölmüştü. Onların yerine yenileri gelmişti. Onların da pek çoğu ölmüştü. Köprücübaşı üstüne köprücübaşı seçilmişti. Bunun bir köprü ekibinin en tercih edilir mevkisi olması gerekirdi oysaki. Köprü Dört için ise fark etmiyordu.

Bazı köprü turları o kadar kötü değildi. Eğer Alethiler Parshendilerden önce varırlarsa, hiçbir köprücü ölmüyordu. Ve çok geç varırlarsa da, başka bir yüceprens zaten orada oluyordu. Bu durumda Sadeas yardım etmiyor, ordusunu alıp kampa geri dönüyordu. Kötü bir turda bile, Parshendiler sık sık oklarını belli ekipler üzerine odaklamayı seçiyor, ekipleri teker teker devirmeye çalışıyorlardı. Bazen düzinelerce köprücü düşüyordu ama tek biri bile Köprü Dört'ten olmuyordu.

Bu enderdi. Her nedense, Köprü Dört her zaman hedef alınıyormuş gibi görünüyordu. Kaladin ahbaplarının adlarını öğrenmeye zahmet etmiyordu. Hiçbir köprücü etmiyordu. Ne gereği vardı? Bir adamın adını öğren ve hafta bitmeden birinizden biri ölecekti. Büyük olasılıkla, ikiniz de ölecektiniz. Belki de Kaladin isimlerini *öğrenmeliydi*. O zaman Cehennem'de konuşacağı birileri olurdu. Köprü Dört'teki eski günlerinin ne kadar korkunç olduğundan bahseder, sonsuz ateşlerin nasıl çok daha hoş olduğunda hemfikir olurlardı.

Donuk bir şekilde gülümsedi; hâlâ önündeki kayaya bakıyordu. Kısa süre içinde Gaz onlar için gelecek, onları çalışmaya gönderecekti. Tuvalet ve ahırları temizlemek ya da çöp ve kayaları toplamak için. Akıllarını kaderlerinden uzaklaştıracak bir şeyler.

Hâlâ neden bu rüzgâr alası platoların üzerinde savaştıklarını bilmiyordu. O büyük kozalarla ilgili bir şeydi. Görünüşe göre içlerinde mücevherler vardı. Ama bunun İntikam Paktı'yla ne ilgisi vardı?

Başka bir köprücü, kırmızımsı sarı saçlı bir Veden genç, yakınlarda yatıyor, ağlayan gökyüzüne bakıyordu. Kahverengi gözlerinin köşelerinde yağmur suyu birikiyor, sonra da yüzünden aşağı akıyordu. Gözlerini kırpmıyordu.

Kaçamazlardı. Savaş kampı bir hapishane olsa da olurdu. Köprücüler tüccarlara gidebilir ve kıt kazançlarını ucuz şarap veya fahişelere harcaya bilirlerdi ama savaş kampını terk edemezlerdi. Çevresi koruma altındaydı. Bu kısmen, diğer kamplardan olan askerleri dışarıda tutmak içindi, orduların karşılaştığı yerlerde her zaman rekabet olurdu. Ama daha çok köprücü ve kölelerin kaçamaması içindi.

Neden? Neden her şeyin bu kadar berbat olması gerekliydi? Hiçbiri mantıklı *değildi.* Neden birkaç köprücünün, köprülerin önünden okları engellemek için kalkanlarla koşmasına izin verilmiyordu? Sormuş ve bunun onları çok fazla yavaşlatacağı cevabını almıştı. Tekrar sormuş ve sesini kesmezse sallandırılacağı cevabını almıştı.

Açıkgözler tüm bu karmaşa bir çeşit büyük oyunmuş gibi davranıyordu. Eğer öyleyse, kurallar köprücülerden gizlenmişti, tıpkı bir tahtanın üstündeki taşların oyuncunun stratejisinin ne olabileceğine dair hiçbir ipucunun olmaması gibi.

"Kaladin?" diye sordu Syl, uzun giysisi sise karışan kız gibi şekliyle aşağı süzülüp bacağına konarak. "Kaladin? Günlerdir konuşmadın."

Yayılmış hâlde boş boş bakmaya devam etti. Bir kaçış yolu *vardı.* Köprücüler kampa en yakın olan uçurumu ziyaret edebiliyordu. Bunu yasaklayan kurallar vardı ama nöbetçiler onları görmezden geliyordu. Bu köprücülere gösterilebilecek olan tek merhamet olarak görülüyordu.

O yoldan giden köprücüler asla geri gelmezdi.

"Kaladin?" dedi Syl, sesi yumuşak ve endişeliydi.

"Babam dünyada iki çeşit insan olduğunu söylerdi," diye fısıldadı Kaladin, sesi çatlaktı. "Derdi ki can alanlar vardır. Ve can kurtaranlar."

Syl başını yana eğerek yüzünü buruşturdu. Bu türdeki konuşmalar onun kafasını karıştırıyordu, soyutlamalarla arası iyi değildi.

"Ben onun haksız olduğunu düşünürdüm. Ben üçüncü bir grubun da olduğunu düşünürdüm. Kurtarmak için öldüren insanlar." Başını salladı. "Ben bir salaktım. Üçüncü bir grup *var,* büyük bir grup ama benim sandığım şey değil."

"Ne grubu?" dedi Syl dizine oturarak, kaşları yukarı kalkmıştı.

“Öldürülmek veya kurtarılmak için var olan insanlar. Ortadaki grup. Ölmek veya savunulmak dışında hiçbir şey yapamayanlar. Kurbanlar. Ben de bundan ibaretim.”

Başını kaldırıp ıslak kereste deposuna baktı. Marangozlar işlenmemiş ahşabın üstüne tenteler atıp, paslanabilecek aletlerini de yanlarında götürerek çekilmişlerdi. Köprücü kışlaları deponun batı ve kuzey kenarları boyunca uzanıyordu. Köprü Dört’ünki diğerlerinden biraz daha uzağa kurulmuştu, sanki kötü şans kapılabilecek bir hastalıkmış gibi. Kaladin’in babasının diyeceği şekliyle temas ile bulaşıcı.

“Öldürülmek için varız,” dedi Kaladin. Gözlerini kırparak Köprü Dört’ün hissiz bir şekilde yağmurda oturan diğer elemanlarına bir göz attı. “Eğer zaten ölmüş değilsek.”

♦

♦♦

“Seni böyle görmekten nefret ediyorum,” dedi Syl Kaladin’in kafasının etrafında uçuşurken. O ve köprücü ekibi bir kütüğü kereste deposu boyunca çekerek götürüyorlardı. Parshendiler sık sık en dıştaki kalıcı köprüleri ateşe veriyorlardı; bu yüzden de Yüceprens Sadeas’ın mühendis ve marangozları her zaman meşguldü.

Eski Kaladin neden orduların köprüleri savunmak için daha fazla uğraşmadığını merak edebilirdi. *Burada yanlış olan bir şeyler var!* dedi içindeki bir ses. *Bulmacanın bir parçası eksik. Kaynakları ve köprücülerin hayatlarını boşa harcıyorlar. İçlere doğru bastırarak Parshendilere saldırmak umurlarında değilmiş gibi görünüyor.*

Sadece platolar üstünde meydan savaşları yapıyor, sonra da kamplara geri dönüp kutlama yapıyorlar. Neden? NEDEN?

Kaladin o sesi duymazdan geldi. Eskiden olduğu adama aitti.

“Eskiden canlıydın,” dedi Syl, “Pek çok kişi seni örnek alıyordu, Kaladin. Mangandaki askerler. Savaştığın düşmanlar. Diğer köleler. Hatta bazı *açıkgözler.”*

Öğle yemeği zamanı kısa süre içinde gelecekti. Sonra da ikindi görevi için köprücübaşı onu uyandırmak için tekmeleyene kadar uyuyabilirdi.

“Senin savaşmanı izlerdim,” dedi Syl. “Zar zor hatırlayabiliyorum. O zamana ait olan anılarım bulanık. Sanki sana bir yağmur fırtınasının içinden bakıyormuşum gibi.”

Dur. Bu garipti. Syl onu ordudan atılmasına kadar takip etmeye başlamamıştı. Ve o zamanlar sadece sıradan bir rüzgârspreni gibi davranıyordu. Tereddütle durdu ve eline bir küfür ile sırtına inen amirin kamçısından bir darbe geçti.

Tekrar çekmeye başladı. Çalışırken tembellik yapan köprücüler kamçılanıyor ve koşularda tembellik yapanlar ise idam ediliyordu. Ordu bu konuda çok ciddiydi. Parshendilere doğru koşmayı reddet, yavaşlayarak diğer köprülerin arkasında kalmaya çalış ve kafan kesiliyordu. Hatta bu cezayı özellikle bu suç için saklıyorlardı .

Bir köprücü olarak cezalandırılmanın pek çok yolu vardı. Fazladan çalışma hizmeti edinebilir, kamçılanabilir, maaşın kesilebilirdi. Eğer gerçekten kötü bir şey yaparsan, seni ipe çekerek Fırtınababa’nın hükmüne bırakıyorlardı: bir yücefırtınayla yüzleşmen için bir direk veya duvara bağlanıyordun. Ama doğrudan idam edilmek için tek yol Parshendilerin üstüne koşmayı reddetmekti.

Mesaj açıktı. Köprünle birlikte koşarak *ölebilirdin* ama koşmayı reddedersen ölecektin.

Kaladin ve ekibi kütüklerini kaldırarak diğerleriyle birlikte bir yığının üstüne koydular, sonra da çekme iplerini çengellerinden çıkardılar. Daha fazla kütüğün beklediği kereste deposunun kenarına doğru geri yürüdüler.

“Gaz! ” diye seslendi bir ses. Uzun, sarı ve siyah saçlı bir asker köprü alanının kenarında durmuştu, arkasında bir grup gariban adam bir araya toplanmıştı. Bu Laresh’ti, görev çadırında çalışan askerlerden biri. Öldürülmüş olanların yerine geçmeleri için yeni köprücüler getirmişti.

Gün parlaktı, bulutlara dair bir ipucu bile yoktu ve güneş de Kaladin’in sırtında sıcaktı. Gaz yeni acemilerle buluşmak için hızla ilerledi ve tesadüf eseri o an Kaladin ve diğerleri de bir kütük almak için o tarafa doğru yürümekteydi.

“Ne işe yaramaz bir tayfa,” dedi Gaz acemileri gözden geçirerek. “Elbette, eğer öyle olmasalar, *buraya* gönderilmezlerdi.”

“İşte o doğru,” dedi Laresh. “Şu öndeki kaçakçılık yaparken yakalandı. Ne yapacağını biliyorsun.”

Yeni köprücülere sürekli ihtiyaç vardı ama her zaman yeteri kadar adam oluyordu. Köleler boldu ama kamp takipçileri arasında hırsızlar ve diğer suçlular da öyleydi. Asla parshmanlar değil. Kamptaki parshman işçilerin kendi türdeşlerini savaşırken görmemeleri daha iyiydi.

Bazen bir asker de köprü ekiplerinden birine atılırdı. Bu sadece bir subaya vurmak gibi aşırı derecede kötü bir şey yapmış olanların başına geliyordu. Pek çok orduda asılma sebebi olan davranışlar burada köprücü ekiplerine gönderilmek anlamına geliyordu. Sözde eğer yüz köprü turundan sağ çıkabilen serbest bırakılıyordu. Hikâyeler bunun bir veya iki kere gerçek olduğunu söylüyordu. Büyük olasılıkla bu sadece köprücülere minik bir sağ kalma umudu vermeyi amaçlayan bir efsaneydi.

Kaladin ve diğerleri gözleri aşağıda yeni gelenlerin yanından geçtiler ve iplerini sonraki kütüğe bağlamaya başladılar.

“Köprü Dört’ün biraz adama ihtiyacı var,” dedi Gaz çenesini ovarak.

“Dört’ün her zaman adama ihtiyacı var,” dedi Laresh. “Merak etme. Onun için özel bir grup getirdim.” Arkalarından yürüyerek gelmekte olan, çok daha rezil durumdaki ikinci bir acemi grubuna doğru başıyla işaret etti.

Kaladin yavaşça doğrularak kalktı. Mahkûmlardan biri ancak on dört veya on beş yaşlarında olan bir oğlandı. Kısa, cılız ve yuvarlak yüzlü. “Tien?” diye fısıldadı ileri doğru bir adım atarak.

Kendini silkelenerek durdu. Tien ölmüştü. Ama bu yeni gelen o korkmuş siyah gözleriyle o kadar tanıdık görünüyordu ki. Kaladin’in oğlanı saklayası geldi. Onu korumak.

Ama... Başarısız olmuştu. Tien’den Cenn’e kadar korumaya çalışmış olduğu herkes sonunda ölmüştü. Ne gereği vardı?

Tekrar kütüğü çekmeye döndü.

“Kaladin,” dedi Syl kütüğün üstüne konarak. “Ben gideceğim.”

Kaladin şaşkınlıkla gözlerini kırptı. Syl? Gitmek mi? Ama... O elinde kalmış olan tek şeydi. “Hayır,” diye fısıldadı. Bir hırıltı gibi çıkmıştı sesi.

“Geri gelmeye çalışacağım,” dedi Syl. “Ama senden ayrıldığım zaman ne olacağını bilmiyorum. İşler garip. Acayip anılarım var. Hayır, çoğunluğu anı bile değil. İçgüdüler. Onlardan biri bana diyor ki, eğer senden ayrılırsam kendimi kaybedebilirim.”

“O zaman gitme,” dedi Kaladin dehşeti büyüyerek.

“Gitmek zorundayım, ” dedi sinerek. “Bunu daha fazla izleyemem. Geri dönmeye çalışacağım.” Üzgün görünüyordu. “Hoşçakal.” Ve bununla birlikte, minik bir grup şeffaf, savrulan yaprak şeklini alarak fırlayıp uzaklaştı.

Kaladin onun gidişini izledi, hissizdi.

Sonra yine kütüğü çekmeye döndü. Başka ne yapabilirdi?

Genç, ona Tien'i hatırlatmış olanı, hemen sonraki köprü turunda öldü.

Kötü bir turdu. Parshendiler yerlerini almış, Sadeas'ı bekliyorlardı. Kaladin uçuruma doğru koştu, etrafındaki adamlar katledilirken kılı bile kıpırdamadı. Onu götüren cesaret değildi; o oklardan birinin onu bularak her şeyi bitirmesi için bir arzu bile değildi. Koştu. Onun yaptığı şey buydu. Nasıl bir kaya tepeden aşağı yuvarlanıyorsa ya da yağmur gökten düşüyorsa, o da koşuyordu. Onların bir seçeneği yoktu. Kaladin'in de. O bir adam değildi, o bir şeydi ve şeyler sadece ne yaparlarsa onu yapardı.

Köprücüler köprülerini sıkı bir sıra hâlinde dizdiler. Dört ekip düşmüştü. Kaladin'in kendi ekibi neredeyse onları durdurmaya yetecek kadar kayıp vermişti.

Köprü yerleştirilmişti. Ordu gerçek savaşa başlamak için tahtaların üzerinden saldırıya geçerken Kaladin arkasını döndü. Plato boyunca tökezleyerek geri gitti. Birkaç saniye sonra aradığı şeyi buldu. Oğlanın cesedi.

Kaladin aşağıdaki cesede bakarak dikildi, rüzgâr saçını savuruyordu. Taştaki küçük bir oyuğun içinde yüzü yukarı dönük yatıyordu. Kaladin benzer bir oyukta, benzer bir cesedi tutarak yattığını hatırladı.

Yakınlarda oklarla delik deşik olmuş başka bir köprücü düşmüştü. Bu tüm o haftalar önce Kaladin'in ilk turundan sağ kalmış olan adamdı. Oğlanın cesedinden bir ayak kadar yukarıdaki bir taş çıkıntısının üstünde yan tarafı üzerine yığılmıştı. Sırtından çıkmakta olan bir okun ucundan kan damlıyordu. Birer birer yakut damlaları gibi düşüyor, oğlanın açık, cansız gözünün üstüne sıçrıyordu. Gözden de minik kırmızı bir yol bularak yüzünün yan tarafından aşağı doğru akıyordu. Kızıl gözyaşları gibi.

O gece Kaladin kışlada bir yücefırtınanın duvarı dövmesini dinleyerek büzülmüştü. Soğuk taşlara dayanarak kıvrılmıştı. Dışarıda fırtına gökyüzünü parçalıyordu.

Böyle devam edemem, diye düşündü. *İçim ölü, boynumdan bir mızrak yediğimde olacağım kadar ölü.*

Fırtına tiradına devam etti. Ve sekiz aydan uzun zamandan beri ilk kez, Kaladin ağlamakta olduğunu fark etti.

DOKUZ YIL ÖNCE

Kal beyaz güneş ışığının içeri girmesine izin veren açık kapıdan tökezleyerek ameliyat odasına girdi. Daha on yaşında uzun ve ince olacağının işaretlerini veriyordu. Tam ismi Kaladin olsa da o her zaman Kal'ı tercih etmişti. Kısa isim ona daha uygundu. Kaladin kulağa bir *açıkgözün* ismiymiş gibi geliyordu.

"Affedersin, baba," dedi.

Kal'ın babası Lirin dar ameliyat masasına bağlanmış olan genç kadının kolu etrafındaki kayışı sıktı. Gözleri kapalıydı; Kal uyku ilacının uygulanışını kaçırmıştı. "Geç kalmanı sonra konuşacağız," dedi Lirin kadının diğer elini de bağlarken. "Kapıyı kapat."

Kal sindi ve kapıyı kapattı. Pencereler karanlık, kepenkler sıkıca kapalıydı ve bu yüzden tek ışık kürelerle doldurulmuş büyük bir fanustan saçılan Fırtınaışığıydı. O kürelerin her biri birer broamdı; Hearthstone'un arazi

sahibi tarafından kalıcı borç olarak verilmiş, toplamda inanılmaz bir miktardı. Fenerler titreşirdi ama Fırtınaışığı her zaman düzgündü. Bu hayat kurtarabilir demişti Kal'ın babası.

Kal endişeyle masaya yaklaştı. Genç kadının, Sani'nin, ipek gibi siyah saçları vardı; tek bir tel kahverengi veya sarıyla bile bölünmüyordu. On beş yaşındaydı ve hüreli kanlı, perişan bir bandajla sarılmıştı. Kal beceriksiz bandajlamaya yüzünü buruşturdu; görünüşe göre kumaş birinin gömleğinden yırtılarak aceleyle bağlanmıştı.

Sani'nin kafası yan tarafa devrildi ve uyuşturulmuş bir şekilde mırıldandı. Üstünde sadece beyaz keten bir kombinezon vardı ve emineli açıktaydı. Kasabadaki daha büyük oğlanlar kızları kombinezonları içinde görmek için buldukları veya bulduklarını *iddia ettikleri,* fırsatlar hakkında kıs kıs gülüşürdü ama Kal tüm bu heyecanın ne için olduğunu anlamıyordu. Ama Sani hakkında *endişeliydi.* Birisi yaralandığı zaman her zaman endişeli olurdu.

Neyse ki, yara korkunç görünmüyordu. Eğer yara hayati tehlike taşıyor olsaydı, babası Kal'ın annesi Hesina'yı asistan olarak kullanarak şimdiden üstünde çalışmaya başlamış olurdu.

Lirin odanın yan tarafına yürüdü ve birkaç küçük, şeffaf şişe aldı. Kısa bir adamdı, genç olmasına rağmen kelleşmekteydi. Hayatında almış olduğu en değerli hediye olduğunu söylediği gözlüğünü takmıştı. Ameliyatlar dışında çok nadiren takardı çünkü gözlüğü günlük olarak takarak riske atmak için fazlasıyla değerliydi. Ya çizilir ya da kırılırsa? Hearthstone büyük bir kasabaydı ama kuzey Alethkar'daki ücra konumu yüzünden gözlükleri yenilemek zor olurdu.

Oda düzenli tutulurdu, raflar ve masa her sabah yıkanarak temizlenirdi, her şey yerli yerindeydi. Lirin çalıştığı yere bakarak bir adamın hakkında pek çok şeyi öğrenebileceğini söylerdi. Özensiz miydi, düzenli mi? Mesleğinin aletlerine saygı duyuyor muydu, yoksa rastgele bir şekilde ortalıkta mı bırakıyordu? Kasabanın tek fabrial saati burada tezgâhın üzerinde dururdu. Küçük aletin merkezinde tek bir kadranı ve kalbinde de tek bir parlayan Dumantaşı vardı; zamanı göstermesi için doldurulması gerekirdi. Kasabadaki başka hiç kimse dakikalar ve saatlere Lirin kadar önem vermezdi.

Kal daha iyi bir bakış açısı edinebilmek için bir tabure çekti. Kısa süre sonra bu tabureye ihtiyacı kalmayacaktı, boyu her gün daha da uzuyordu.

Sani'nin elini inceledi, *İyileşecek*, dedi kendi kendine, babasının ona öğretmiş olduğu gibi. *Bir hekimin sakin olması gerekir. Endişe sadece zamanı hoşa harcar.*

Bu uyması zor bir öğüttü.

"Eller," dedi Lirin, aletlerini toplamaya devam ederken.

Kal içini çekerek taburesinden aşağı atladı ve aceleyle kapının oradaki ılık, sabunlu su kâsesine gitti. "Ne gereği var?" Sani'ye yardım etmek için çalışıyor olmayı istiyordu.

"Elçiler'in bilgeliği," dedi Lirin dalgın dalgın, daha önce de pek çok kereler anlattığı bir dersi tekrarlayarak. "Ölümsprenleri ve çürüksprenleri sudan nefret eder. Onları uzak tutacak."

"Hammie bunun saçma olduğunu söylüyor," dedi Kal. "Diyor ki ölümsprenleri milleti öldürmekte epey iyi, birazcık sudan niye korkacaklar?"

"Elçiler bizim anlayışımızın ötesinde bilgeydi."

Kal yüzünü buruşturdu. "Ama onlar *iblis*, baba. Geçen bahar öğretmeye gelen o ardentten duydum."

"Onun dediği Parlayanlar," dedi Lirin kesin bir şekilde, "Yine birbirine karıştırıyorsun."

Kal içini çekti.

"Elçiler insanlığı eğitmek için gönderilmişti." dedi Lirin. "Cennetten sürülmemizden sonra bize Yekelçilere karşı önderlik ettiler. Parlayanlar onların kurmuş olduğu şövalye tarikatlarıydı."

"Onlar da iblisti."

"Onlar bize ihanet etti," dedi Lirin, "Elçiler gittikten sonra." Lirin bir parmağını kaldırdı. "Onlar iblis değillerdi, sadece çok fazla gücü ve yeteri kadar aklı olmayan insanlardı. Ne olursa olsun, *her zaman* ellerini yıkayacaksın. Her ne kadar ölümsprenleri görülemese de bunun çürüksprenleri üzerindeki etkisini kendi gözlerinle görebilirsin."

Kal yine içini çekti ama söylenildiği gibi yaptı, Lirin bıçaklar ve küçük cam şişelerin dizilmiş olduğu bir tepsiyi taşıyarak tekrar masanın yanına geldi, Lirin'in âdetleri garipti; her ne kadar oğlunun Elçilerle Kayıp Parlayanlar'ı birbirine karıştırmadığından emin olmaya çalışsa da, Kal babasının Yokelçilerin aslında gerçek olduğunu düşünmediğini söylediğini duymuştu. Ne saçma. Geceleyin bir şeyler kaybolduğu zaman ya da bir ürüne kazıcı-solucanlar dadandığı zaman başka kimi suçlayabilirdin?

Kasabadaki diğerleri Lirin’in kitaplar ve hasta insanlarla çok fazla zaman geçirdiğini ve bunun da onu acayip yaptığını düşünüyordu. Lirin’in ve bununla bağlantılı olarak da Kal’ın yanında rahat edemiyorlardı. Kal farklı olmanın ne kadar acı verici olabileceğini fark etmeye ancak yeni yeni başlıyordu.

Eller yıkanmış olarak tekrar taburenin üstüne sıçradı. Hiçbir şeyin yanlış gitmemesini umarak tekrar endişeli hissetmeye başlamıştı. Babası kürelerin ışığını Sani’nin dine odaklamak için bir ayna kullandı. Büyük bir dikkatle bir cerrah bıçağı kullanarak eğreti bandajı kesip çıkardı. Yara hayati tehlike taşımıyordu ama el epey kötü ezilmişti. İki yıl önce babası Kal’ı eğitmeye başladığı zamanlar, bunun gibi görüntüler onu hasta ederdi. Şimdi ise parçalanmış insan etine alışıktı.

Bu iyiydi. Kal bunun bir gün yüceprensi ve *açıkgözler* için çarpışmak üzere savaşa gittiği zaman işe yarayacağını fark etmişti.

Sani’nin üç parmağı kırılmıştı, elinin derisi soyulmuş ve kazınmıştı, pislik içindeydi ve kıymıklar yüzünden yara darmadağın bir hâldeydi. Üçüncü parmak en kötüsüydü; parçalanmış, fena bir şekilde dönmüştü ve kemik parçaları deriyi delerek dışarı çıkıyordu. Kal eliyle uzunluğunu kontrol etti; derinin kararmasını ve kırılmış kemikleri fark etti. Islak bir kumaş ile dikkatle kurumuş kan ve toprağı sildi, babası dikiş için ip keserken taşları ve kıymıkları çıkardı.

“Üçüncü parmağın gitmesi gerekecek, değil mi?” dedi Kal, parmağın dibine kanamasını önlemek için bir bandaj sararken.

Babası yüzünde bir gülümsemenin iziyle başını sallayarak onayladı. Kal’ın bunun farkına varacağını ummuştu. Lirin sık sık akıllı bir hekimin neyi kesip neyi kurtaracağını bilmesi gerektiğini söylerdi. Eğer o üçüncü parmak en baştan doğru şekilde oturtulmuş olsaydı... Ama hayır, artık kurtarılmanın ötesindeydi. Geri dikerek bir araya getirmek parmağı çürüyüp ölmeye terk etmek anlamına gelirdi.

Kesme işlemini babası yaptı. Son derece dikkatli, titiz elleri vardı. Bir hekim olarak eğitilmek on yıldan uzun sürerdi ve Lirin’in Kal’ın bıçağı tutmasına izin vermesine daha çok zaman vardı. Bunun yerine Kal kanı sildi, babasına bıçakları verdi ve babası dikerken dolanmaması için kirişi tuttu. Dikkatli bir hızla çalışarak eli yapabilecekleri kadarıyla tamir ettiler.

Kal’ın babası dikişi bitirdi; belli ki parmakların dördünü kurtarmayı başarabilmiş olduğu için memnundu. Sani’nin ebeveynleri ise bunu bu

şekilde görmeyecekti. Onlar güzel kızlarının artık sakat bir eli olacağı için hayal kırıklığına uğrayacaktı. Neredeyse her zaman öyle olurdu; ilk yaralanmada dehşet, sonra ise Lirin'in mucize yaratamamasına karşı öfke. Lirin bunun kasaba sakinlerinin bir hekime sahip olmaya alışkın hâle gelmiş olmasına bağlıyordu. Onlara göre tedavi bir ayrıcalık değil, bir beklentiydi.

Ama Sani'nin ebeveynleri iyi insanlardı. Ufak bir bağış yapacaklardı ve Kal'ın ailesi, anne ve babası, o ve küçük kardeşi Tien, karınlarını doyurabilmeye devam edeceklerdi. Başkalarının talihsizliği sayesinde geçiniyor olmaları garipti. Belki de kasaba sakinlerinin onlara düşman olmasının sebebi biraz da buydu.

Lirin dikişlerin yeterli olmayacağını hissettiği yerleri dağlamak için küçük bir ısıtılmış çubuğu kullanarak işini bitirdi. En sonunda, enfeksiyonu önlemek için elin üstüne kesitin kokulu lister yağı sürdü. Yağ çürüksprenlerini su ve sabundan bile daha fazla korkuturdu. Kal dikişleri bozmamak için dikkat göstererek temiz bandajlarla eli sardı.

Lirin parmağı imha etti ve Kal rahatlamaya başladı. Sani iyi olacaktı.

"Hâlâ o sinirler üzerinde çalışman gerek, oğlum," dedi Lirin yumuşakça ellerindeki kanı yıkarken.

Kal yere baktı.

"Umursamak iyidir," dedi Lirin. "Ama umursamak da herhangi bir başka şey gibi, eğer hekimlik yapma becerine engel oluyorsa sorun olabilir."

Fazla umursamak mı sorun olabilir? diye babasına cevap düşündü Kal. *Peki ya asla işin için ücret istemeyecek kadar fazla özverili olmaktan ne haber?* Bu sözleri söylemeye cesaret edemiyordu.

Bundan sonra odayı temizlemek geliyordu. Sanki Kal'ın hayatının yarısı temizlik yapmakla geçiyormuş gibi görünüyordu ama Lirin işleri bitene kadar gitmesine izin vermezdi. En sonunda kepenkleri açarak güneş ışığının içeri dolmasına izin verdi. Sani uyuklamaya devam etti; kış otu onu daha saatlerce bilinçsiz tutacaktı.

"Peki, neredeydin?" diye sordu Lirin, yağ ve alkol şişelerini yerlerine geri koyarken tıngırdıyordu.

"Jamleydim."

"Jam senden iki yaş daha büyük," dedi Lirin. "Onun zamanını kendinden çok daha küçüklerle geçirmeyi tercih etmesi beni şüpheye düşürüyor."

"Babası ona sopa eğitimi vermeye başlamış," dedi Kal aceleyle. "Tien ve ben ne öğrenmiş olduğunu görmeye gittik." Kal atılacak fırçayı bekleyerek

büzüldü.

Babası ise sadece işine devam etti; eski adetlerin emrettiği gibi her bir cerrah bıçağını önce alkol, sonra da yağ ile siliyordu. Kal’dan tarafa dönmedi.

“Jam’in babası Berrakbey Amaram’ın ordusunda bir askerdi,” dedi Kal deneme amaçlı olarak. Berrakbey Amaram! Kuzey Alethkav’ı koruyan asil *açıkgöz* general. Kal sıkıcı, yaşlı Wistiow’u değil de *gerçek* bir *açıkgözü* görmeyi o kadar çok istiyordu ki. Bir asker, tıpkı herkesin bahsettiği, hakkında hikayeler anlatılanlar gibi.

“Jam’in babasından haberim var,” dedi Lirin. “Onun o topal bacağı üstünde şimdiye kadar üç kere çalışmak zorunda kaldım. Bir asker olarak geçen ihtişamlı zamanlarının bir hediyesi.”

“Askerlere *ihtiyacımız* var, baba. Thaylenler sınırlarımızı çiğneseler daha mı iyi?”

“Thaylenah bir ada krallığı,” dedi Lirin sakince. “Bizimle bir sınırları yok.”

“E o zaman denizden saldırabilirler!”

“Onlar çoğunlukla esnaf ve tüccar. Karşılaştıklarımın her biri beni dolandırmaya çalıştı ama bu hiç de işgal etmekle aynı şey değil.”

Bütün oğlanlar çok uzak yerler hakkında hikâyeler anlatmayı severdi. Kasabadaki ikinci Nan’dan olan tek adam Kal’ın babasının gençliğinde ta Kharbranth’a kadar gitmiş olduğunu hatırlamak zordu.

“E *birileriyle* savaşıyoruz,” diye devam etti Kal yeri silmek için harekete geçerek.

“Evet,” dedi babası bir an durakladıktan sonra. “Kral Gavilar her zaman savaşmamız için bize birilerini buluyor. O kadarı doğru.”

“Yani dediğim gibi askerlere ihtiyacımız var.”

“Hekimlere daha çok ihtiyacımız var.” Lirin duyulabilir bir şekilde içini çekti ve dolabından yüzünü çevirdi. “Oğlum, ne zaman bize birisi getirilse ağlıyor, en basit prosedürlerde bile endişeyle dişlerini gıcırdatıyorsun. Birisine gerçekten de *zarar* verebileceğini sana düşündüren ne?”

“Güçleneceğim.”

“Bu aptallık. Bu fikirleri kafana kim sokuyor? Neden diğer oğlanlara sopayla vurmayı öğrenmek isteyesin?”

“Şeref için, baba,” dedi Kal. “Elçiler adına, kim *hekimler* hakkında hikâyeler anlatıyor?”

“Hayatlarını kurtardığımız adam ve kadınların çocukları,” dedi Lirin sakin bir şekilde Kal’ın bakışına karşılık vererek. “Hekimlerin hikâyelerini onlar anlatıyor.”

Kal kızardı ve büzülerek geri çekildi, sonra da nihayet yeri fırçalamaya geri döndü.

“Bu dünyada iki çeşit insan var, oğlum,” dedi babası sert, bir şekilde. “Can kurtaranlar. Ve can alanlar.”

“Peki ya koruyan ve savunanlar? Can *alarak* can kurtaranlar?”

Babası homurdandı. “Bu bir fırtınayı daha güçlü üfleyerek durdurmak gibi. Saçmalık. Öldürerek koruyamazsın.”

Kal fırçalamaya devam etti.

En sonunda babası içini çekti, yürüyerek yanına geldi ve eğilip fırçalamada ona yardım etti. “Kış otunun özellikleri neler?”

“Acı tat,” dedi Kal hemen, “Bu da onu bulundurmayı güvenli kılar çünkü insanlar kazara yemez. Ezilip toz hâline getirilir, yağ ile karıştırılır, uyutulacak kişinin her on tuğlaağırlığı için bir kaşık dolusu kullanılır. Yaklaşık beş saat kadar derin bir uykuya sebep olur.”

“Peki, bir kişide kavalçiçeği olup olmadığını nasıl anlarsın?”

“Asabi enerji, susuzluk, uyku güçlüğü ve kolların alt taraflarında şişmeler,” dedi Kal.

“Çok iyi bir hafızan var, oğlum,” dedi Lirin yumuşak bir şekilde. “Senin aylar içinde öğrendiklerini öğrenmem benim yıllarımı aldı. Para biriktiriyorum. Seni on altı yaşına geldiğin zaman gerçek hekimlerden eğitim alman için Kharbranth’a yollamak istiyorum.”

Kal bir heyecan dürtüsü hisetti. Kharbranth mı? Orası bambaşka bir krallıktı! Kal’ın babası oraya bir kurye olarak gitmiş ama orada bir hekim olarak eğitim almamıştı. Hekimliği yakınlardaki elle tutulur tek kasaba olan Shorsebroon’daki yaşlı Vathe’den öğrenmişti.

“Elçiler’in kendisinden bir hediyen var,” dedi Lirin bir elini Kal’ın omzuna koyarak.. “Benim olduğumun on katı bir hekim olabilirsin. Diğer adamların küçük düşlerini önemseme. Atalarımız çalışıp bedelini ödeyerek bizi ikinci Nan’a çıkardılar ki tam vatandaşlığa ve seyahat etme hakkına sahip olabilelim. Bunu öldürmek için boşa harcama.”

Kal tereddüt etti ama kısa süre sonra kendini başını sallayarak onaylarken buldu.

“On altının üçü yönetiyordu ama artık Kırık Olan hâkim.”

— Derleme: 1173, Chachanan, ölümden 84 saniye önce. Örnek: yıpratıcı hastalıktan muzdarip bir yankesici, kısmen İriali kökenli.

Yücefırtına en sonunda yatıştı. Oğlanın ölmüş, Syl’in de onu terk etmiş olduğu günün batımıydı. Kaladin ilk gün kösele suratlı adamdan almış olduğu o çarıkları ayağına geçirdi ve ayağa kalktı. Yürüyerek kalabalık kışlanın içinden geçti.

Yatak yoktu, sadece her köprücü için bir tane ince battaniye vardı. İnsanın bunu örtü olarak mı, yoksa minder olarak mı kullanacağını seçmesi gerekiyordu. Donabilir ya da suçlayabilirdin. Bir köprücünün seçenekleri bunlardı, gerçi koprücülerden birkaçı battaniyeler için üçüncü bir kullanım yöntemini de bulmuştu. Battaniyelerini sanki sesi, görüntüyü ve kokuyu

engellemek içinmiş gibi kafalarının etrafına sarıyorlardı. Dünyadan saklanmak için.

Dünya yine de onları bulacaktı. Bu tür oyunlarda iyiydi.

Dışarıda yağmur perdeler hâlinde iniyordu, rüzgâr hâlâ sertti. Fırtınanın merkezinin ilerlemeye devam etmekte olduğu batı ufkunu şimşekler aydınlatıyordu. Bu riddensin yaklaşık bir saat kadar öncesiydi ve insanın bir yücefırtınada dışarı çıkmayı isteyebileceği en erken zamandı.

Eh, insan bir yücefırtınada *asla* dışarı çıkmak istemezdi. Ama bu dışarı çıkmanın *güvenli* olduğu yaklaşık en erken zamandı. Yıldırımlar geçmişti, rüzgârlar dayanılabilir gibiydi.

Loş kereste deposunun içinden rüzgâra karşı kamburunu çıkarmış olarak geçti. Bir aksırt inindeki kemikler gibi etrafa saçılmış dallar vardı. Yapraklar yağmur suyu tarafından kışlanın pürüzlü yan duvarlarına yapıştırılmıştı. Kaladin ayaklarını dondurup hissizleştiren su birikintilerinin içinden şapırtılarla geçti. Bu iyi gelmişti, ayakları hâlâ o günkü köprü turu yüzünden acıyordu.

Buz gibi yağmur dalgaları üstünden aşıyor, saçlarını ıslatarak yüzünün yan tarafından akıyor ve dağınık sakalının içine gidiyordu. Sakallı olmaktan nefret ediyordu, özellikle de bıyıkların ağzının köşelerini kaşındırmasından. Sakallar da baltatazısı enikleri gibiydi. Oğlanlar asla ne kadar rahatsız edici olabileceklerinin farkına varmaksızın bir gün bir tanesine sahip olmanın hayaliyle yaşardı.

“Gezintiye mi çıktınız, Beyzade?” dedi bir ses.

Kaladin başını kaldırdığında yakınlardaki iki kışlanın arasındaki boşluğa sığınmış olan Gaz’ı buldu. Neden yağmurda dışarıdaydı ki?

Hah, Gaz kışlalardan birinin rüzgâryönüne küçük metal bir sepet tutturmuştu ve içinden hafif bir parlayan ışık geliyordu. Kürelerini fırtınada dışarıda bırakmış sonra da geri almak için erkenden dışarı çıkmıştı.

Bu bir riskti. Korunaklı bir sepet bile kopup gidebilirdi. Bazı insanlar Kayıp Parlayanlar’ın hayaletlerinin küreleri çalarak fırtınalarda gezdiğine inanırdı. Belki bu doğruydu. Ama orduda geçirdiği zaman boyunca Kaladin, fırtına sırasında dışarıda gizli gizli dolaşıp küre ararken yaralanan birden fazla adamla karşılaşmıştı. Bâtıl inançların daha dünyevi hırsızlar nedeniyle ortaya çıkmış olduğuna şüphe yoktu.

Küreleri doldurmanın daha güvenli yolları vardı. Para sarrafları sönük küreleri dolu kürelerle değiştirirdi ya da onlara kendi korunaklı yuvalarında

senin kürelerini de doldurmaları için ödeme yapabilirdin.

“Ne yapıyorsun?” diye hesap sordu Gaz, Kısa, tek gözlü adam sepeti göğsüne bastırdı. “Eğer birilerinin kürelerini çaldıysan seni sallandırırım.”

Kaladin ona sırtını döndü.

“Fırtına kapsın seni! Seni yine de sallandıracağım! Kaçabileceğini düşünme, hâlâ nöbetçiler var. Seni...”

“Şeref Uçurumu’na gidiyorum,” dedi Kaladin sessizce. Sesi fırtınanın üstünden zar zor duyulabilirdi.

Gaz sesini kesti. Şeref Uçurumu. Metal sepeti indirdi ve daha fazla bir itirazda bulunmadı. O yoldan giden adamlara gösterilen belirli bir saygı vardı.

Kaladin avluda yürümeye devam etti.

“Beycik,” diye seslendi Gaz. Kaladin döndü.

“Çarıklarla yeleği bırak,” dedi Gaz. “Arkandan onları aldırmak için birini göndermek zorunda kalmak istemiyorum. ”

Kaladin yeleği başının üstünden çıkararak bir şapırtıyla yere attı, sonra da çarıkları bir su birikintisinin içinde çıkardı. İkisi de ölü bir adamdan alınmış olan kirli bir gömlek ve katılaşmış kahverengi bir pantolonla kalmıştı.

Kaladin fırtınanın içinden yürüyerek kereste deposunun doğu tarafına geldi. Batıdan alçak bir gökgürültüsü duyuldu. Artık aşağıdaki Harap Ovalar’a giden yol onun için tanıdıktı. Bu yoldan köprü ekipleriyle bir düzine defa koşmuştu. Her gün bir savaş olmuyordu, belki iki ya da üç günde bir vardı ve her köprü ekibi her tura çıkmak zorunda değildi. Ama turların pek çoğu o kadar tüketici, o kadar dehşet vericiydi ki köprücüler aradaki günlerde bile afallamış, neredeyse tepkisiz kalıyordu.

Pek çok köprücü karar vermekte sorun yaşıyordu. Aynısı savaşta şok geçiren adamlara da olurdu. Kaladin o etkileri kendisinde de hissetmişti. Uçuruma gelme kararı bile zor olmuştu.

Ama isimsiz oğlanın kanayan gözleri onun peşini bırakmıyordu. Kendini bir kere daha bunun gibi bir şeyle karşı karşıya kalmaya zorlayamazdı. *Yapamazdı.*

Yamacın eşiğine vardı, rüzgârın savurduğu yağmur yüzünü döverek sanki onu kampa doğru geri itmeye çalışıyordu. En yakındaki uçuruma doğru yürüyerek ilerlemeye devam etti. Köprücüler buna Şeref Uçurumu diyordu, çünkü burası onlara bırakılmış olan tek seçimi yapabilecekleri yerdi. “Şerefli” seçimi.

Doğal değildi bu uçurumlar. Bu uçurum dar olarak başlıyor ama doğuya doğru ilerledikçe inanılmaz bir hızla daha geniş ve daha derin hâle geliyordu. Sadece on ayak ilerlediğinde çatlak karşıya atlamanın zor olacağı kadar genişliyordu. Burada köprü turları sırasında uçurumlara düşenlerin cesetlerindeki eşyaları toplamak için aşağı gönderilen köprücülerin kullandığı, kayalara çakılmış kazıklara takılı olan tahta basamaklı altı tane ip merdiven asılı duruyordu.

Kaladin ovalara baktı. Karanlık ve yağmurdan pek bir şey göremiyordu. Hayır, bu yer doğal değildi. Arazi kırılmıştı. Ve şimdi de kendisine gelen insanları kırıyordu. Kaladin merdivenlerin yanından geçerek uçurumun kıyısı boyunca biraz daha ileri gitti. Sonra bacaklarını aşağı sarkıtıp, yağmur etrafına dökülürken aşağı bakarak oturdu; damlacıklar karanlık derinliklere düşüyordu.

Etrafında daha maceraperest olan kremcikler şimdiden inlerinden ayrılmış, ortalıkta gezinerek yağmur suyunu emmekte olan bitkilerle besleniyorlardı. Lirin bir defasında yücefırtına yağmurlarının besleyici maddeler açısından zengin olduğunu anlatmıştı, Kholinar ve Vedenar’daki Fırtınabekçileri, fırtına suyu verilen bitkilerin göl veya nehir suyu verilenlere göre daha iyi geliştiğini kanıtlamıştı. Neden bilim kadınları çiftçilerin nesiller ve nesiller boyunca haberdar olduğu gerçekleri keşfettikleri için bu kadar heyecanlanmışlardı ki?

Kaladin su damlalarının yarığın içinde yokluğa doğru çizgi çizgi inmelerini seyretti. Minik intiharlar. Binlerce ve binlercesi. Milyonlarca ve milyonlarcası. Onları karanlıkta neyin beklediğini kim bilirdi? Onlara katılmazsan bunu göremezdin, bilemezdin. Boşluğun içine atlayıp rüzgârın seni aşağı taşımasına izin vermeden...

“Haklıydın, Baba,” diye fısıldadı Kaladin. “Bir fırtınayı daha güçlü üfleyerek durduramazsın. İnsanları başkalarını öldürerek koruyamazsın. Hepimizin hekim olması gerek. Hem de her birimizin...”

Saçmalıyordu. Ama garip bir şekilde zihnini haftalardır olduğundan daha açık hissediyordu. Belki de perspektifin berraklığıydı. Çoğu insan bütün hayatlarını, geleceklerini merak ederek geçirirdi. Eh, artık onun geleceği boştu. Böylece o da geriye dönmüş, babası hakkında, Tien hakkında, kararlar hakkında düşünüyordu.

Bir zamanlar, hayat basit gibi görünüyordu. Bu, kardeşini kaybetmeden önce, Amaram’ın ordusunda ihanete uğramadan önceydi. Eğer yapabilse

Kaladin o masum günlere geri döner miydi? Her şey basitmiş gibi yapmayı tercih edebilir miydi?

Hayır. Onun bu damlalarınki gibi kolay bir düşüşü olmamıştı. O yaralarını kazanmıştı. Duvarlardan sekmiş, ellerini ve yüzünü çarpmıştı. Kazara masum adamları öldürmüştü. Kalpleri kararmış kömür gibi olanların yanında yürümüş, onlara tapar olmuştu. Tökezlemiş ve tırmanmış ve düşmüş ve mücadele etmişti.

Ve şimdi de işte buradaydı. Her şeyin sonunda. Çok daha fazla şeyi anlıyor ama her nedense hiç de daha bilge gibi hissetmiyordu. Uçurumun kenarında ayaklarının üzerinde doğruldu; babasının hayal kırıklığın m tepesindeki fırtına bulutları gibi üzerinde yükseldiğini hissedebiliyordu.

Bir ayağını boşluğun üstüne koydu.

“Kaladin!”

Yumuşak ama delici sesle dondu. Zayıflamakta olan yağmurun içinden yaklaşarak, havada aşağı yukarı salınarak gelen şeffaf bir şekil vardı. Şekil ileri atıldı, sonra çöktü, sonra tekrar daha yükseğe fırladı, sanki ağır bir şey taşıyor gibiydi. Kaladin ayağını geri çekti ve elini ileri uzattı. Syl teklifsizce elinin üstüne kondu, ağzında koyu bir şey tutan bir gökyılanı şeklindeydi.

Daha tanıdık olan, elbisesi bacaklarının etrafında uçuşan genç bir kadın şekline geçti. Ellerinde ucu üçe ayrılan ince, koyu yeşil bir yaprak vardı. Karabela.

“Bu ne?” diye sordu Kaladin.

Syl tükenmiş gibi görünüyordu. “Bu şeyler ağır!” Yaprağı kaldırdı. “Senin için getirdim!”

Kaladin yaprağı iki parmağı arasına aldı. Karabela. Zehir. “Neden bunu bana getirdin?” dedi sert bir şekilde.

“Düşündüm ki...” dedi Syl ürkekçe geri çekilerek. “Şey... O diğer yaprakları çok dikkatle saklıyordun. Sonra köle kafesindeki o adama yardım etmeye çalıştığın zaman onları kaybettin. Başka bir tanesine sahip olursan mutlu olacağını düşündüm.”

Kaladin neredeyse güldü. Onu mutlu etmek istediği için ona Roshar’ın en ölümcül doğal zehirlerinden birinin bir yaprağını getirerek ne yapmış olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu. Bu saçmalıktı. Ama tatlıydı.

“Sen o yaprağı kaybettikten sonra her şey ters gitmeye başladı,” dedi Syl yumuşak bir sesle. “Ondan önce mücadele ediyordun.”

“Başarısız oldum.”

Syl avcunda diz çökerek sindi; sisli eteği bacaklarının etrafındaydı, yağmur damlaları içinden geçerken şeklini dalgalandırıyordu. “Yani beğenmedin mi? O kadar uzaklara uçtum ki... Neredeyse kendimi unutuyordum. Ama geri geldim. *Geri* geldim, Kaladin.”

“Neden?” diye yalvardı Kaladin. “Neden umursuyorsun?”

“Çünkü umursuyorum,” dedi Syl başını yana yatırarak. “Seni izliyordum, biliyorsun. O orduda olduğun zaman. Her zaman genç, eğitimsiz adamları buluyor ve bu seni tehlikeye atsa bile onları koruyordun. Hatırlayabiliyorum. Zar zor ama hatırlıyorum.”

“Onları başarısızlığa uğrattım. Artık onlar öldü.”

“Sen olmasan çok daha çabuk ölürlerdi. Onların orduda bir aileye sahip olmalarını sağladın. Onların şükranını hatırlıyorum. Beni en başta çeken de buydu. Onlara yardım ediyordun.”

“Hayır,” dedi Kaladin karabelayı parmakları arasında sıkarak. “Dokunduğum her şey kuruyup ölüyor.” Uçurumun kıyısında sallandı. Uzaklarda fırtına gürledi.

“Köprü ekibindeki o adamlar,” diye fısıldadı Syl. “Onlara yardım edebilirsin.”

“Çok geç.” O günün daha erken saatlerdeki ölü oğlanı düşünerek gözlerini kapadı. “Artık çok geç. Başarısız oldum. Onlar ölü. Hepsi ölecekler ve hiçbir kaçış yolu yok.”

“O zaman bir denemeden daha ne çıkar?” Sesi yumuşaktı ama bir şekilde fırtınadan daha güçlüydü. “Ne zararı olabilir?”

Kaladin durakladı.

“Bu sefer başarısız olamazsın Kaladin. Sen de söyledin. Onlar zaten her halükârda ölecek.”

Ölü gözleri yukarı bakan Tien’i düşündü.

“Çoğu zaman konuştuğunda ne demek istediğini anlamıyorum,” dedi. Syl. “Aklım çok bulutlu. Ama görünüşe göre eğer insanlara zarar vereceğinden endişe ediyorsan, köprücülere yardım etmekten korkmaman gerekir. Onlara daha kötü ne yapabilirsin ki?”

“Ben...”

“Bir deneme daha, Kaladin,” diye fısıldadı Syl. “Lütfen.”

Bir deneme daha...

Adamlar kendilerine ait diyebilecekleri tek şey olan bir battaniyeleriyle, kışlada dertop olmuş bir şekilde duruyorlardı. Fırtınadan korkarak.

Birbirlerinden korkarak. Sonraki günün ne getireceğinden korkarak.

Bir deneme daha...

Tanımadığı bir oğlanın ölümüne ağlayan hâlini düşündü. Yardım etmeye bile çalışmamış olduğu bir oğlan.

Bir deneme daha.

Kaladin gözlerini açtı. Üşüyordu ve ıslaktı ama içinde minik bir kararlılık mumunun alevinin tutuştuğunu hissetti. Elini yumruk yaparak içindeki karabela yaprağını ezdi, sonra da uçurumun kıyısından aşağı attı. Syl'i tutmakta olan diğer elini aşağı indirdi.

Syl endişeli bir şekilde havaya fırladı. "Kaladin?"

Uzun adımlarla uçurumdan uzaklaştı, çıplak ayakları su birikintilerinde şapırdıyor ve umursamazca kayafilizi sarmaşıklarının üstüne basıyordu. Aşağı inmiş olduğu yamaç düz, yazı tahtası gibi bitkilerle kaplanmıştı. İki yarısı dalgalanan yeşil ve kırmızı dantel gibi yapraklarla birleşen, yağmura doğru açık kitaplara benziyorlardı. Syl'den daha parlak ama sporlar kadar küçük, yeşil ışık noktaları olan hayatsprenleri bitkilerin arasında yağmur damlalarından kaçınarak dans ediyordu.

Kaladin etrafından minik nehirler gibi akan sularla ilerledi. Yukarı ulaştığında köprü avlusuna geri dönmüştü. Hâlâ yırtılmış bir tenteyi yerine bağlamaya çalışmakta olan Gaz dışında kimse yoktu.

Kaladin, Gaz onun farkına varmadan önce adamla arasındaki mesafenin çoğunu aşmıştı. Cılız çavuş kaşlarını çattı. "Becerebilmek için fazla mı korkak çıktın, Beyzade? Eh, eğer sana yelekle çarıkları geri vereceğimi sanıyorsan..."

Kaladin ileri atılarak Gaz'ı gırtlağından yakalarken bir böğürme sesiyle sustu. Gaz, şaşkınlıkla bir kolunu kaldırdı ama Kaladin vurarak kolu uzaklaştırdı, adama çelme takarak ayaklarını yerden kesti ve etrafa sular saçarak kayalık zemine vurdu. Gaz'ın gözü şaşkınlık, ve acıyla kocaman açıklı ve Kaladin'in elinin boğazındaki kavrayışının basıncı altında boğulmaya başladı.

"Dünya az önce değişti, Gaz," dedi Kaladin yakına eğilerek. "Ben aşağıdaki o uçurumda öldüm. Şimdi benim intikam peşindeki hayaletimle uğraşmak zorundasın."

Gaz kıvranarak çılgınca yakınlarda olmayan yardımı aradı. Kaladin onu yerde tutmakta zorlanmıyordu. Köprü turlarıyla ilgili bir şey vardı: Eğer yeterince uzun süre sağ kalırsan kasları geliştiriyordu.

Kaladin, Gaz'ın boğazına azıcık hareket etme şansı vererek zar zor bir nefes almasına izin verdi. Sonra da Kaladin daha da yakınına eğildi. "Baştan, tekrar başlayacağız, sen ve ben. Yeni bir sayfa. Ve bir şeyi en baştan anlamanı istiyorum. Ben *zaten* ölüyüm. Bana bir zarar veremezsin. Anladın mı?"

Gaz yavaşça başını sallayarak onayladı ve Kaladin de buz gibi, nemli havadan bir nefes daha çekmesine izin verdi.

"Köprü Dört benim," dedi Kaladin. "Bize görevleri verebilirsin ama köprücübaşı benim. Diğeri bugün öldü, o yüzden zaten yeni bir lider seçmek zorundasın. Anladın mı?"

Gaz tekrar başıyla onayladı.

"Hızlı öğreniyorsun," dedi Kaladin adamın rahat rahat nefes almasına izin vererek. Geri çekildi ve Gaz da tereddütle ayağa kalktı. Gözlerinde nefret vardı ama perdelenmişti. Bir şeyler hakkında endişeli gibiydi, Kaladin'in tehditlerinden, daha fazla bir şeylerden.

"Köle borcumu ödemeyi kesmek istiyorum," dedi Kaladin. "Köprücüler ne kadar kazanıyor?"

"Günde iki berrakmarka," dedi Gaz ona yüzünü asıp boynunu ovarak.

O zaman bir köle bunun yarısını kazanırdı. Bir elmas marka. Sadaka gibi bir şeydi ama Kaladin'in ona ihtiyacı olacaktı. Ayrıca Gaz'ı da hizaya getirmesi gerekiyordu. "Ücretimi almaya başlayacağım ama beş markadan biri sana kalacak," dedi Kaladin.

Gaz şaşkınlıkla loş, bulutlu ışığın altında ona baktı.

"Çabaların için," dedi Kaladin.

"Hangi çabalanın için?"

Kaladin bir adım atarak yaklaştı. "Ayağımın altından *Cehennem* olup gitme çabaların için. Anladın mı?"

Gaz tekrar başıyla onayladı. Kaladin yürüyüp gitti. Bir rüşvetle parayı boşa harcamaktan nefret ediyordu ama Gaz'ın Kaladin'i öldürtmekten neden kaçınması gerektiğini hatırlatacak sürekli, tekrarlayan bir sebebe ihtiyacı vardı. Her beş günde bir marka pek de hatırlatıcı bir şey değildi ama kürelerini korumak için bir yücefırtınanın ortasında dışarı çıkma riskine girmeye gönüllü olan bir adam için yeterli olabilirdi.

Kaladin yürüyerek Köprü Dört'ün küçük kışlasına geri döndü ve kalın tahta kapıyı çekerek açtı. Adamlar aynı onları bırakmış olduğu gibi, içeride

dertop olmuş bir şekilde duruyorlardı. Ama bir şeyler değişmişti. Her zaman bu kadar zavallı görünmüşler miydi?

Evet. Görünmüşlerdi. Değişmiş olan onlar değil, Kaladin'di. Garip bir yersizlik hissetti, sanki kendine -kısmen de olsa- son dokuz ayı unutma izni vermiş gibi. Zaman boyunca geriye doğru uzanarak, bir zamanlar olmuş olduğu adamı inceledi. Hâlâ mücadele etmekte olan ve iyi de mücadele eden adam.

Tekrar o adam olamaz, yaralarını silemezdi ama yeni bir manga komutanının geçmişin başarılı generallerinden ders alması gibi, o adamdan *ders alabilirdi.* Kaladin Stormblessed ölmüş olabilirdi ama Köprücü Kaladin de onunla aynı soydandı. Potansiyeli olan bir torundu.

Kaladin ilk dertop olmuş şeklin yanına geldi. Adam uyumuyordu, kim bir yücefırtına sırasında uyuyabilirdi ki? Adam Kaladin onun yanında eğilirken büzüldü.

"Senin adın ne?" diye sordu Kaladin. Syl uçuşarak aşağı indi ve adamın yüzünü inceledi. O Syl'i göremezdi.

Adam yaşlıcaydı; yanakları sarkık, kahverengi gözlü ve kısa kesilmiş, beyazla karışık saçları vardı. Sakalı kısaydı ve bir köle damgası da yoktu.

"Adın?" diye tekrarladı Kaladin metanetle.

"Fırtına kapsın seni," dedi adam öbür yöne dönerek.

Kaladin tereddüt etti, sonra da öne eğilerek alçak bir sesle konuştu. "Bak arkadaş. Ya bana adını söylersin ya da seni rahatsız etmeye devam ederim. Reddetmeye devam et ve seni sürükleyerek o fırtınaya çıkarır ve bana söyleyene kadar da bir bacağından tutarak uçurumun üstünde sallandırırım."

Adam omzunun üstünden geriye göz. attı. Kaladin adamın gözlerini yakalayarak yavaşça başını salladı.

"Teft," dedi adam en sonunda. "Benim adım Teft."

"O kadar da zor değilmiş," dedi Kaladin elini uzatarak, "Ben Kaladin. Köprücübaşınım."

Adam bocaladı, sonra da alnı şaşkınlıkla kırışarak elini tuttu. Kaladin adamı hayal meyal hatırlıyordu. Bir süredir ekipteydi, en azından birkaç haftadır. Ondan önce ise başka bir köprü ekibindeydi. Kamp kurallarını çiğneyen köprücülere verilen cezalardan biri Köprü Dört'e transfer edilmekti.

"Biraz dinlen," dedi Kaladin Teft'in elini bırakarak, "Yarın zor bir gün olacak."

“Nerden biliyorsun?” diye sordu Teft sakallı çenesini ovarak.

“Çünkü biziler köprücüyüz,” dedi Kaladin ayağa kalkarak. *“Her* gün zor.”

Teft tereddüt etti, sonra da hafifçe gülümsedi. “Kelek biliyor ki bu doğru.”

Kaladin onu bırakarak yatan şekiller sırasından aşağı ilerledi. Her adamı ziyaret etti ve adam ona ismini verene kadar ısrar ya da tehdit etti. Her biri de direnç gösterdi. Sanki sahip oldukları son şeyleri isimleriydi ve ucuza verilmemeliydi ama birilerinin soracak kadar umursuyor olmasına şaşırmış, hatta belki de cesaretlenmiş gibi göründüler.

Kaladin o isimlere sarıldı, onları kıymetli mücevherlermiş gibi kavrayarak her birini aklında tekrarladı. İsimler önemliydi. Adamlar önemliydi. Belki Kaladin bir sonraki köprü turunda ölecek, belki de baskının altında iradesi kırılarak. Amaram’a son bir zafer verecekti. Ama plan yapmak için yere otururken içindeki o minik ateşin devamlı bir şekilde yanıyor olduğunu hissetti.

Bu verilen kararların ve kabul edilen amaçların sıcaklığıydı. Bu sorumluluktu.

O adamların isimlerini kendi kendine fısıldayarak otururken, Syl bacağının üstüne kondu. Syl cesaretlenmiş gibi görünüyordu. Parlak. Mutlu. Kaladin bunların hiçbirini hissetmiyordu. O tatsız, yorgun ve ıslak hissediyordu. Ama kendini üstüne almış olduğu sorumluluğa, bu adamların sorumluluğuna odakladı. Buna uçurumun kıyısından sallanan bir tırmanıcının son dala yapışması gibi tutundu.

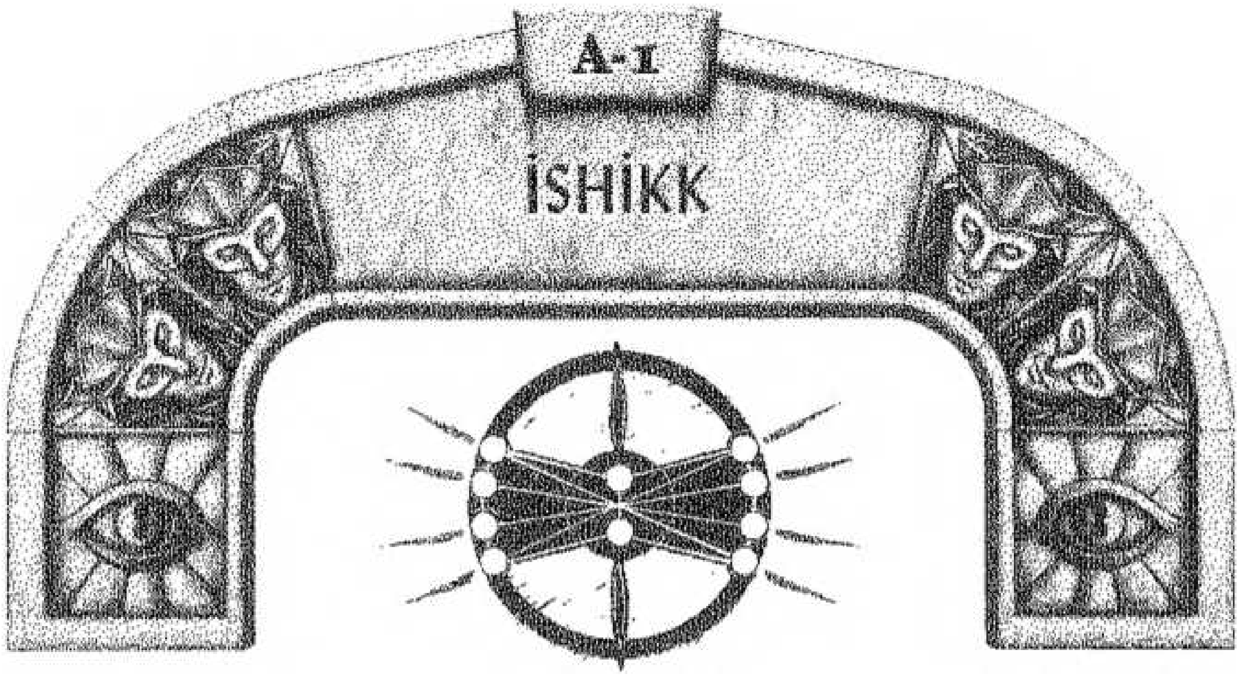
Onları korumanın bir yolunu *bulacaktı.*

BİRİNCİ KISMIN SONU

ARA SÖZ

♦
♦♦

İSHİKK ♦ NAN BALAT ♦ SZETH

İshikk iki ucunda da kovalar asılı olan değneğini omuzlarının üstüne yerleştirmiş, kendi kendine hafifçe ıslık çalarak garip yabancılarla buluşmak için sıçraya sıçraya gidiyordu. Suyun içindeki ayaklarında göl çarıkları vardı ve diz boyu bir pantolon giyiyordu. Gömleği yoktu. Nu Ralik esirgesin! İyi bir Safgöllü asla güneş parlarken omuzlarını kapatmazdı. Bir adam öyle hasta olabilirdi, yeteri kadar güneş ışığı almazsa.

Islık çalıyordu ama iyi bir gün geçirmekte olduğu için değildi. Hatta aslına bakılırsa, Nu Ralik'in verdiği gün berbata yakındı. İshikk'in kovalarında sadece beş balık yüzüyordu ve dördü de en sıkıcı, en çok bulunan türdendi. Dalgalar da düzensizdi; sanki Safgöl'ün kendisi bile havasında değildi. Kötü günler geliyordu; güneş ve dalga kadar kesin, geliyorlardı.

Safgöl her yönde uzanıyordu; yüzlerce mil genişlikteydi ve cam gibi yüzeyi tamamen şeffaftı. En derin yer bile asla pırıldayan yüzeyden dibine kadar altı ayaktan daha fazla değildi ve çoğu yerinde de ılık, yavaş akan suları sadece yaklaşık baldırın ortasına kadar geliyordu. Minik balıklar, renkli kremcikler ve suyılanına benzer nehirsprenleriyle doluydu.

Safgöl hayatın kendisiydi. Bir zamanlar, bir kral bu bölgeler üzerinde hak iddia etmişti. Ülkeye Sela Tales denilirdi. Çağ Krallıkları'ndan biriydi. Eh, nasıl isterlerse adlandırabilirlerdi ama Nu Ralik biliyordu ki doğanın sınırları ülkelerin sınırlarından çok daha önemliydi. İshikk bir Safgöllüydü. Her şeyden önce. Dalga ve güneş adına öyleydi.

Her ne kadar bazen basılacak yerler güvenilmez olabilse de, İshikk kendinden emin bir şekilde suyun içinde yürüyordu. Hoş bir şekilde ılık olan su tam dizlerinin altından bacaklarına sarılıyordu ve etrafına çok az su sıçratıyordu. Yavaş yavaş hareket etmek gerektiğini, bir dikenyeleye ya da sivri bir kaya çıkıntısına basmakta olmadığından emin olmadan önce ağırlığını ayağına vermemek için dikkatli olmak gerektiğini biliyordu.

İlerisinde suyun altındaki blokların üstüne tünemiş bir binalar kümesi olan Fu Abra köyü, gölün camı gibi mükemmelliğini bozuyordu. Kubbeli çatıları binaları yerden bitmiş kayafilizleri gibi gösteriyordu ve miller boyunca Safgöl'ün yüzeyini lekeleyen tek şey de onlardı.

Burada aynı yavaş gidişle hareket eden başka insanlar da yürüyordu. Suyun içinde koşmak mümkündü ama bunun için nadiren bir sebep olurdu. Yetişebilmek için suyu şapırdatarak ve yaygara yaparak gitmeyi gerektirecek kadar önemli ne olabilirdi?

İshikk kafasını salladı. Sadece yabancılar o kadar aceleciydi. Küçük bir salı çekerek yanından geçen koyu derili bir adam olan Thaspic'e başıyla selam verdi. Sala birkaç kumaş kümesi dizilmişti; büyük ihtimalle Thaspic kumaşları yıkamak için çıkarmıştı.

"Hop, Ishikk," dedi cılız adam. "Balık nasıl?"

"Berbat," diye seslendi. "Vun Makak bugün belamı iyi verdi. Ya sen?"

"Yıkarken bir gömlek kaybettim." diye cevap verdi Thaspic, sesi keyifliydi.

"Ee, hayat böyle işte. Yabancılarım burada mı?"

"Buradalar tabii. Maib'in yerinde."

"Vun Makak esirgesin de malını mülkünü yiyip bitirmesinler," dedi İshikk yoluna devam ederek. "Ya da ona bitmeyen endişelerini bulaştırmasınlar."

"Güneş ve dalga esirgesin!" dedi Thaspic gülerek yoluna devam ederken.

Maib'in evi köyün ortasına yakındı. İshikk ona binanın içinde yaşamayı arzulatan şeyin ne olduğundan emin değildi. Kendisi çoğu geceyi kayığında gayet güzel uyuyarak geçiriyordu. Safgöl'de yücefırtınalar dışında asla soğuk olmazdı; onlara da Nu Ralik izin verirse gayet iyi dayanabilirdin.

Fırtınalar geldiği zaman Safgöl delik ve çukurlara çekilirdi, böylece sen de kolayca kayığını iki taş sırt arasındaki oyuğa sıkıştırıp, fırtınanın öfkesini kırmak için kullanarak yanına sığınırdın. Buralardaki fırtınalar öyle Doğu'da olduğu kadar da kötü değildi; kayaları savurup binaları devirmiyordu. Evet, o şekilde yaşayanların hikâyelerini duymuştu. Nu Ralik esirgesin de İshikk asla öyle korkunç bir yere gitmek zorunda kalmasın.

Ayrıca, büyük olasılıkla oralar soğuktu. İshikk soğukta yaşamak zorunda olanlara acıyordu. Neden onlar da kalkıp Safgöl'e gelmiyordu ki?

Nu Ralik esirgesin de gelmesinler, diye düşündü Maib'in yerine doğru yürüyerek yaklaşırken. Eğer herkes Safgöl'ün ne kadar iyi olduğunu bilse, elbette ki hepsi burada yaşamak isterdi ve o zaman da yabancının birine ayağına takılmadan yürüyecek yer kalmazdı!

Binanın içine adımını attığında baldırları havayla tekrar tanıştı. Su hâlâ zemini birkaç santimetre yükseklikte kaplayacak kadar vardı; Safgöllüler öylesini severdi. Bu doğaldı ama gelgitte su alçaldığında bazen binaların suyu boşalırdı.

Golyanlar[7] ayak parmaklarının etrafında dolandılar. Sıradan türlerdi, bir değerleri yoktu. Maib içeride ayaktaydı; bir kapta balık çorbası yapıyordu ve ona başını sallayarak selam verdi. Toplu bir kadındı ve yıllardır da İshikk'i kovalıyor, iyi aşçılığına dayanarak onu kendisiyle evlenmesi için yemlemeye çalışıyordu. Belki de bir gün İshikk onun kendisini yakalamasına izin verirdi.

İshikk'in yabancıları köşede, sadece onların seçecek olduğu bir masadaydı; biraz fazladan yükseltilmiş olan ve yabancıların ayak parmaklarını ıslatmak zorunda kalmamaları için ayak destekleri de bulunan masa. *Nu Ralik, ne aptallar!* diye düşündü eğlenerek. *İçeride güneşten saklanmış, sıcaklığa karşı gömlekler giymişler, ayaklarını da sudan çıkarmışlar. Düşüncelerinin bu kadar garip olmasına şaşmamak gerek.*

Kovalarını yere koyarak Maib'e başıyla selam verdi.

Maib ona dik dik baktı. "Balıklar iyi mi?"

"Berbat."

"Eh, peki o zaman bugün çorban bedava İshikk. Vun Makak'ın belasını telafi etmek için."

"Çok çok teşekkür ederim," dedi İshikk ondan dumanı tüten bir tabak alarak. Maib gülümsedi. Şimdi İshikk ona borçluydu. Yeteri kadar bedava çorba ile İshikk onunla evlenmek zorunda kalırdı.

“Senin için kovada bir kolgril var,” diye belirtti. “Bu sabah erkenden yakaladım.”

Maib’in tombul yüzü kararsızlaştı, Kolgril *çok* kısmetli bir balıktı. Yedikten sonra bir ay kadar ağrıyan eklemleri iyileştirildi ve bazen de bulutların şekillerini okumanı sağlayarak arkadaşların ne zaman ziyarete geleceğini görmene izin verirdi. Maib Nu Ralik’in ona vermiş olduğu parmak ağrıları yüzünden kolgrilleri epey severdi. Bir kolgril iki haftalık çorba ederdi ve *onu* ishikk’e borçlu yapardı.

“Vun Makak baksın sana.” diye mırıldandı kızgınlıkla kontrol etmek için giderken. “Bu gerçekten de bir kolgril. Seni nasıl yakalayacağım be adam?”

“Ben bir balıkçıyım Maib,” dedi İshikk çorbasından höpürdeterek bir yudum alırken; tabak çorbanın kolayca içilebileceği şekilde yapılmıştı. “Bir balıkçıyı yakalamak zordur. Bunu biliyorsun.” Kendi kendine güldü ve Maib kolgrili kovadan alırken yürüyerek yabancılarına doğru gitti.

Üç taneydiler. İki tanesi koyu derili Makabakiydi ama İshikk’in gördüğü en garip Makabakilerdi. Irklarının çoğu ufak ve ince kemikliyken bunların bir tanesinin kol ve bacakları kalındı ve kafası tamamen keldi. Diğeri daha uzundu ve kısa koyu saçlı, kaslı ve geniş omuzluydu. Kafasında İshikk onlara kişiliklerine dayanarak Huysuz ve Dobra diyordu.

Üçüncü adamın bir Alethi gibi açık renkli ve bronzlaşmış derisi vardı. Ama onda da bir gariplik var gibi görünüyordu. Gözlerinin şekli yanlıştı ve şivesi de *kesinlikle* Alethi değildi. Selay dilini diğer ikisinden daha kötü konuşuyordu ve çoğunlukla da sessizdi. Ama düşünceli gibi görünüyordu, İshikk ona da Düşünür diyordu.

Kafa derisindeki o yara izi nasıl olmuş acaba? diye düşündü İshikk. Safgöl’ün dışında hayat çok tehlikeliydi. Bir sürü savaş vardı. Özellikle de doğuya doğru.

“Geç kaldın yolcu,” dedi uzun ve yapılı Dobra. Bir askerin yapısı ve havasına sahipti ama üçü de silah taşımıyorlardı.

İshikk oturup gönülsüzce ayaklarını sudan çıkarırken yüzünü astı. “Bugün warli günü değil mi?”

“Gün doğru arkadaş,” dedi Huysuz. “Ama öğlen buluşacaktık. Anladın mı?” Çoğu zaman konuşmanın çoğunu o yapardı.

“Öğlene yakınız,” dedi İshikk. Aman. *Saatin* kaç olduğuna kim dikkat ederdi ki? Yabancılar. Her zaman pek meşgullerdi.

Maib onlara biraz çorba getirirken Huysuz sadece, başını salladı. Maib'in yeri köyün sahip olduğu hana en yakın şeydi. Ondan aldığı balığı bir an önce dengelemeye çalışarak İshikk'e yumuşak bir kumaş mendil ve hoş bir bardak tatlı şarap bıraktı.

"Pekâlâ," dedi Huysuz. "Bize bulduklarını anlat arkadaş."

"Bu ay Fu Ralis, Fu Namir, Fu Albast ve Fu Moorin'in oralardan geçtim," dedi İshikk çorbasından höpürdeterek alarak. "Kimse bu sizin aradığınız adamı görmemiş."

"Doğru soruları sordun değil mi?" dedi Dobra. "Eminsin?"

"Elbette eminim," dedi İshikk. "Kim bilir kaç zamandan beridir bunu yapıyorum."

"Beş ay," diye düzeltti Dobra, "Ve hiç sonuç yok."

Ishikk omzunu silkti, "Hikâyeler anlatmamı mı istiyorsunuz? Vun Makak bunu yapmamdan hoşlanacaktır."

"Hayır, hikâye yok arkadaş," dedi Huysuz, "Biz sadece gerçeği istiyoruz."

"Eh, size gerçeği verdim işte."

"Buna şu tanrınız Nu Ralik adına yemin ediyor musun?"

"Sus!" dedi İshikk. "Adını söyleme. Aptal mısın?"

Huysuz kaşlarını çattı. "Ama o sizin tanrınız. Anladın mı? Adı kutsal mı? Söylenilmemeli mi?"

Yabancılar ne kadar da aptaldı. Elbette Nu Ralik onların tanrısıydı ama her zaman *değilmiş* gibi yapardın. Daha küçük olan kinci kardeşi Vun Makak'ı, aslında ona taptığına ikna ederek kandırman gerekirdi yoksa kıskanırdı. Böyle şeylerden konuşmak sadece kutsal bir mağaranın içinde güvenliydi.

"Vun Makak adına yemin ederim," dedi İshikk üstüne basa basa. "Bana göz kulak olsun ve istediği gibi bela versin. Dikkatlice aradım. Bu sizin bahsettiğiniz gibi beyaz saçı, kıvrak dili ve ok gibi yüzü olan bir yabancı hiç görülmemiş."

"Arada bir saçını boyar," dedi Huysuz. "Ve kılık değiştirir."

"Bana verdiğiniz isimleri kullanarak sordum," dedi İshikk. "Kimse onu görmemiş. Şimdi, belki size onu bulabilecek bir *balık* bulabilirim." İshikk tıraşsız çenesini ovdu. "Bahse girerim bodur bir kort onu bulur. Gerçi onlardan bir tane bulmak biraz zaman alabilir."

Üçü ona baktı. "Bu balıklarda bir şey olabilir, biliyorsunuz," dedi Dobra.

“Bâtıl inanç,“ diye cevap verdi Huysuz. “Sen her zaman bâtıl inançlardan medet umuyorsun, Vao.”

Vao adamın gerçek adı değildi, İshikk sahte isimler kullandıklarından emindi. Bu yüzden o da onlara kendi taktığı isimler ile sesleniyordu. Eğer onlar İshikk’e sahte isimler vereceklerse, o da onlara aynı şekilde sahte isimler verecekti.

“Ya sen, Temoo?” dedi Dobra birden. “Ahkâm keserek yolumuzu bulmamız...”

“Beyler,” dedi Düşünür. Hâlâ çorbasını höpürdeterek içmekte olan İshikk’e başıyla işaret etti. Üçü de başka bir dile geçerek tartışmalarına devam ettiler.

İshikk bunun hangi dil olduğunu anlamaya çalışarak yarım kulakla dinledi. Diğer tür dillerde hiçbir zaman iyi olmamıştı. Onlara ne ihtiyacı olurdu ki? Balık tutmak ya da balık satmak için bir faydaları yoktu.

Yabancıların adamını *epey* aramıştı. İshikk oldukça gezinir, Safgöl çevresindeki pek çok yeri ziyaret ederdi. Maib tarafından yakalanmak istememesinin sebeplerinden biri de buydu. Yerleşmek zorunda kalırdı ve bu da balık yakalamak için iyi değildi. En azından nadir bulunan balıklar için değil.

Bu Hoid’i, her kim ise, neden aradıklarını merak etme zahmetine girmiyordu. Yabancılar her zaman sahip olamayacakları şeyleri arardı. İshikk arkasına yaslanarak oturdu ve ayak parmaklarını suya değdirdi. Bu iyi geldi. En sonunda tartışmalarını bitirdiler. İshikk’e biraz daha talimat verdiler, bir kese küre de vererek suyun içine indiler.

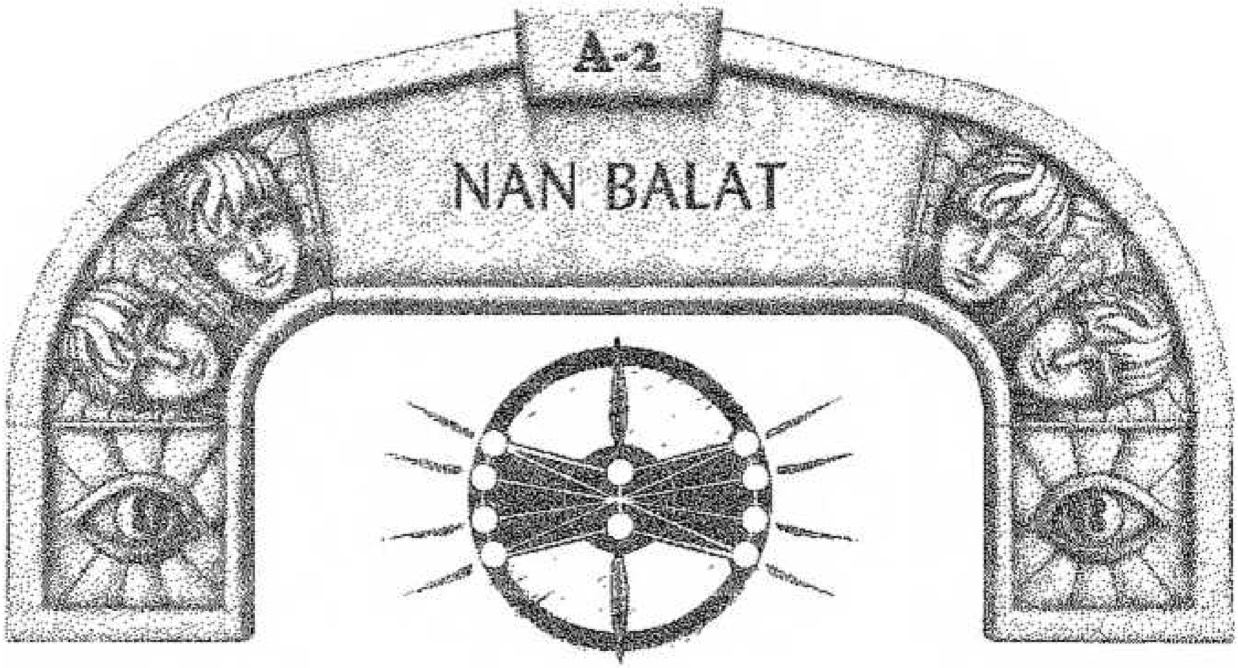
Çoğu yabancı gibi, onlar da ta dizlerine kadar çıkan kalın botlar giyiyordu. Girişe doğru yürürlerken suyun içinde şapırtılar çıkardılar. İshikk Maib’e el sallayıp kovalarını da alarak takip etti. Akşam yemeği için günün ilerleyen zamanlarında geri gelecekti.

Belki de beni yakalamasına izin vermeliyim, diye düşündü tekrar güneş ışığına çıkıp rahatlamayla içini çekerek. *Nu Ralik biliyor ki yaşlanıyorum. Rahatlamak iyi olabilir.*

Yabancıları şapırtılarla Safgöl’ün içine iniyorlardı. Huysuz en arkadaydı. Çok memnuniyetsiz görünüyordu. “Neredesin Avare? Ne aptal bir arayış bu.” Sonra kendi dilinde ekledi, *“Alavanta kamaloo kayana.”*

Yoldaşlarının arkasından şapırdayarak gitti.

“Eh, ‘aptal’ kısmını doğru bildin,” dedi İshikk kıkırdayarak. Kendi gideceği yöne döndü ve tuzaklarını kontrol etmek için uzaklaştı.

Nan Balat bir şeyleri öldürmeyi seviyordu.

İnsanları değil. Asla insanları değil. Ama hayvanlar, onları öldürebilirdi.

Özellikle de küçük olanları. Bunun neden kendisini daha iyi hissetmesine neden olduğunu bilmiyordu; sadece öyleydi.

Malikânesinin verandasında oturmuş, küçük bir yengecin bacaklarını teker teker koparmaktaydı. Her bir bacakta tatmin edici bir kopma oluyordu; ilk başta hafifçe çekiyordu ve hayvan gerginleşiyordu. Sonra daha sertçe çekiyordu ve yengeç kıvranmaya başlıyordu. Kiriş direniyor sonra da yırtılmaya başlıyordu ve arkasından da hızlı bir pıt. Yengeç biraz daha kıvrandı ve Nan Balat hayvanı diğer elinin iki parmağıyla tutarak bacağı yukarı kaldırdı.

Tatmin duygusuyla içini çekti. Bir bacağı koparmak onu rahatlatıyor, vücudundaki ağrıların geri çekilmesine sebep oluyordu. Bacağı omzunun üstünden geriye fırlattı ve sonrakine geçti.

Alışkanlığı hakkında konuşmaktan hoşlanmıyordu. Bundan Eylita'ya bile bahsetmemişti. Bu sadece yaptığı bir şeydi. Bir şekilde akıl sağlığını

koruman gerekirdi.

Bacaklarla işini bitirdi ve sonra da bastonuna dayanarak ayağa kalktı. Farklı türlerdeki sarmaşıklarla kaplanmış taş işçilikli duvarlardan oluşan Davar bahçelerine göz attı. Bahçeler güzeldi ama gerçekten de değerlerini bilen sadece Shallan olmuştu. Jah Keved'in bu Alethkar'ın batı ve güney tarafında kalan, daha yüksek rakımlı ve Boynuzyiyen Tepeleri gibi dağlar tarafından bölünen bölgesinde sarmaşıklar bol bulunuyordu. Her şeyin üstünde büyüyorlar, malikâneyi kaplıyor ve basamakların üstünde yetişiyorlardı. Vahşi bölgelerde ağaçlardan sarkıyor, kayalık düzlüklerin üstünü kaplıyorlardı; Roshar'ın diğer bölgelerindeki çimen kadar bol bulunuyorlardı.

Balat verandanın kıyısına doğru yürüdü. Uzakta bazı şarkıcıklar çıkıntılı kabuklarını sürterek şarkı söylemeye başladı. Her biri farklı bir tempo ve notada ötüyorlardı ama bunlara gerçekten de melodi denilemezdi. Melodi insanlara ait bir şeydi, hayvanlara değil. Ama her biri bir şarkı *idi* ve zaman zaman sanki birbirlerine şarkı söylüyormuş gibi görünürlerdi.

Balat basamakları birer birer inerek merdivenlerden aşağı doğru yürüdü. Sarmaşıklar ayakları üzerlerine basmadan titriyor ve uzaklaşıyordu. Shallan'ın gidişinin üstünden neredeyse altı ay geçmişti. Bu sabah Jasnah Kholin'in himayesi altına girmeyi başararak planının ilk kısmını tamamlamış olduğunun haberini uzakalem ile almışlardı. Şimdi, Balat'ın bundan önce asla arazilerinin dışına çıkmamış olan minik kardeşi dünyanın en önemli kadınını soymaya hazırlanmaktaydı.

Merdivenlerden aşağı inmek onun için iç karartıcı bir şekilde zor bir işti. *Yaş yirmi üç ve daha şimdiden sakat,* diye düşündü. Hâlâ sürekli, ince bir ağrı hissediyordu. Kırık kötüydü ve hekim neredeyse tüm bacağı kesmeye karar verecekti. Belki de Balat bunun gerekli olmadığı anlaşılmış olduğu için müteşekkir olabilirdi ama her zaman bir baston ile yürüyecekti.

Scrak çimenlerin sarmaşıklardan arındırılmış bir şekilde yetiştirilerek muhafaza edildiği yer olan oturma yeşilliğinde bir şeyle oynuyordu. İri baltatazısı, antenlerini geri çekerek kafasına dümdüz dayanmış, bir cismi kemirerek etrafta yuvarlanıyordu.

"Scrak, ne var orada kızım?" dedi Balat topallayarak ilerlerken.

Baltatazısı antenlerini dikerek kafasını kaldırıp sahibine baktı. Üst üste binen borular gibi çift yankılı sesiyle öttü, sonra da oyununa geri döndü.

Lanet yaratık, diye düşündü Balat sevgiyle, *asla doğru düzgün itaat etmedi.* Balat gençliğinden beri baltatazısı yetiştiriyordu ve ondan önce pek çok kişinin de keşfetmiş olduğu gibi, bir hayvanın ne kadar akıllıysa itaatsizliğe de o kadar meyilli olduğunu keşfetmişti. Serak elbette ki sadıktı ama küçük şeylerde onu görmezden gelirdi. Tıpkı bağımsızlığını kanıtlamaya çalışan küçük bir çocuk gibi.

Yaklaştığında, Balat Scrak'ın bir şarkıcık yakalamayı başarmış olduğunu gördü. Yumruk büyüklüğündeki yaratık üstünde çıkıntılar olan bir disk şeklindeydi ve yanlarından çıkarak yukarısına uzanan dört kolu vardı. Bunlar hayvanın üst kısmı boyunca sürtünerek notalar çıkarırlardı. Normalde alt kısmındaki dört bodur bacak da onun bir kaya duvara tutunmasını sağlardı ama Serak onları ısırıp koparmıştı. Kollardan ikisini sökmüş ve kabuğunu çatlatmayı da başarmıştı. Balat neredeyse diğer iki kolu da kendisi koparmak için şarkıcığı Scrak'ın ağzından alacaktı, ama Scrak'ın eğlenmesine izin vermenin en iyisi olacağına karar verdi.

Scrak şarkıcığı yere koydu ve başını kaldırarak Balat'a baktı, antenleri merakla dikilmişti. Zarif ve inceydi, kalçalarının üstünde otururken altı bacağını da önünde ileriye doğru uzatmıştı. Baltatazılarının kabuğu ya da derisi yoktu. Bunun yerine vücutları ikisinin bir karışımı ile kaplıydı; dokununca ele pürüzsüz gelirdi ve gerçek bir kabuktan daha esnekti ama deriden daha sertti ve iç içe geçen kısımlardan oluşurdu. Koyu siyah gözleri Balat'a ilgiyle bakarken baltatazısının zayıf yüzü meraklı görünüyordu. Yumuşak bir şekilde öttü.

Balat gülümsedi ve aşağı uzanarak baltatazısının kulak deliklerinin arkasını kaşıdı. Hayvan ona yaslandı. Scrak büyük olasılıkla Balat kadar ağırdı. Daha büyük baltatazıları bir adamın beline kadar gelirdi ama Scrak daha küçük, daha hızlı bir soydandı.

Şarkıcık titredi ve Scrak hevesle üstüne atıldı, güçlü dış altçeneleri şarkıcığın kabuğunu çıtırtılarla eziyordu.

"Ben bir korkak mıyım, Scrak?" diye sordu Balat bir banka oturarak. Bastonunu bir kenara koydu ve taşın rengine benzemek için kabuğu beyaza dönmüş olarak bankın yan tarafında saklanmış olan küçük bir yengeci kaptı.

Kıvranan hayvanı kaldırdı. Yeşilliğin çimenleri daha az çekingenlik göstermeleri için yetiştirilmişti ve o geçtikten sadece birkaç saniye sonra deliklerinden dışarı çıkıyorlardı. Başka egzotik bitkiler de çiçek açtı, kabuklarından ya da yerdeki deliklerinden uçlarını çıkardılar ve kısa süre

sonra kırmızı, turuncu ve mavi demetleri rüzgârda çevresinde sallanır oldular. Baltatazısının etrafındaki bölge ise elbette ki çıplaktı. Scrak avından fazlasıyla zevk alıyordu ve bu evcilleştirilmiş bitkilerin bile oyuklarının içinde saklanmaya devam etmelerine neden oluyordu.

“Jasnah’yı kovalamaya ben gidemezdim, ” dedi Balat yengecin bacaklarını koparmaya başlayarak. “Sadece bir kadın Ruhdökümcüsünü çalabilecek kadar yakınına gidebilir. Bunda mutabakata vardık. Ayrıca, birilerinin geride kalıp evin ihtiyaçlarını karşılaması gerekiyor.”

Bahaneler boştu. Bir korkak gibi *hissediyordu.* Birkaç bacağı daha kopardı ama tatmin edici değildi. Yengeç fazla küçüktü ve bacakları fazlasıyla kolay bir şekilde kopuyordu.

“Bu plan büyük olasılıkla işe bile yaramayacak,” dedi bacakların sonuncusunu da kopararak. Bunun gibi bir yaratığa bacakları olmadan bakmak garipti. Yengeç hâlâ canlıydı. Ama bunu nasıl bilebilirdin? Kıpırdanacak bacaklar olmadan yaratık bir taş kadar ölü görünüyordu.

Kollar; canlıymış gibi görünelim diye onları sağa sola sallarız, diye düşündü. *Bu işe yarıyorlar.* Parmaklarını yengecin kabuklarının arasına soktu ve ayırmaya başladı. En azından bu hoş bir direnç hissi veriyordu.

Onlar kırık bir aileydi. Babalarının vahşi öfkesine yıllar boyunca maruz kalmak Asha Jushu’yu günaha ve Tet Wikim’i de umutsuzluğa itmişti. Sadece Balat hasar görmeden kurtulabilmişti. Balat ve Shallan. O kendi başına bırakılmış, asla dokunulmamıştı. Bazı zamanlar Balat bu yüzden ondan nefret etmişti ama Shallan gibi birinden nasıl gerçekten nefret edebilirdin ki? Utangaç, sessiz, kırılgan.

Gitmesine asla izin vermemeliydim, diye düşündü, *Başka bir yol olmalıydı.* Shallan kendi başına asla başaramazdı; büyük olasılıkla dehşet içindeydi. Bu kadarını yapabilmiş olması bile mucizeydi.

Yengecin parçalarını omzunun üstünden geriye fırlattı. *Keşke Helaran sağ kalmış olsaydı.* En büyük kardeşleri -o zamanlar ilk oğul o olduğu için Nan Helaran diye bilinirdi- tekrar tekrar babalarına karşı durmuştu. Eh, şimdi o ölmüştü ve babalan da öyle. Arkalarında bir sakatlar ailesi bırakmışlardı.

“Balat?” diye bağırdı bir ses. Wikim verandada belirdi. Görünüşe göre daha genç olan adam son melankoli nöbetini atlatmıştı.

“Ne var?” dedi Balat ayağa kalkarak.

Wikim hızla merdivenlerden aşağı indi, aceleyle Balat’a yaklaşırken sarmaşıklar ve sonra da çimenler önünden çekildi. “Bir sorunumuz var.”

“Ne kadar büyük bir sorun?”
“Bana sorarsan epey büyük. Gel hadi.”

Vallano-oğlu-oğlu-Szeth, Shinovar'ın Hakikatsizi, tahta meyhane zemininde oturuyordu; yere dökülmüş lavis birası yavaş yavaş kahverengi pantolonuna işlemekteydi.

Pis, yıpranmış ve aşınmış giysileri, beş yıldan uzun bir zaman önce Alethkar kralına suikast düzenlediği zaman giymiş olduğu basit -ancak zarif- beyazlardan çok farklıydı.

Başı eğik, elleri kucağındaydı; silah taşımıyordu. Yıllardır Parekılıcı'nı çağırmamıştı ve bir banyo yapmasının üzerinden de bir o kadar zaman geçmiş gibi hissediyordu. Şikâyetçi değildi. Eğer bir sefil gibi görünürse, insanlar da ona bir sefil muamelesi yapardı. Kimse bir sefilden insanlara suikast düzenlemesini istemezdi.

"Yani sen ne dersen de yapıcak mı?" diye sordu masada oturan madencilerden biri. Adamın giysileri Szeth'inkilerden biraz daha iyi durumdaydı; o kadar çok kir ve tozla kaplanmıştı ki pis kumaşı pis derisinden ayırt etmek zordu. Seramik kupalar tutan dört tane adam vardı. Oda çamur ve ter kokuyordu. Tavan alçaktı; rüzgâryönü tarafında delik gibi

görünen pencereler vardı. Ortasından çatlamış olan ahşap masa, ancak birkaç deri kayış sayesinde zar zor tek parça olarak kalabiliyordu.

Szeth'in şu anki sahibi Took, kupasını masanın eğilmiş tarafına koydu. Kolunun ağırlığı altında masa çöktü. "Evet, kesinlikle yapıcak. Hey, kurp, bana bak."

Szeth yukarı baktı. "Kurp" yerel Bav şivesinde çocuk anlamına geliyordu. Szeth böyle küçültücü hitaplara alışkındı. Her ne kadar otuz beşinci yılında olsa da -ve Hakikatsiz olarak adlandırılmasının üstünden de yedi yıl geçmişti- halkının geniş, yuvarlak gözleri, kısa boyu ve kelliğe meyilli oluşu, Doğuluların onların çocuklara benzediğini iddia etmelerine neden oluyordu.

"Ayağa kalk," dedi Took.

Szeth öyle yaptı.

"Zıpla."

Szeth itaat etti.

"Ton'un birasını kafandan aşağı dök."

Szeth kupaya uzandı.

"Hop!" dedi Ton kupasını uzaklaştırarak. "Dur hele! Bunlan daha işim bitmedi!"

"Eğer bitmiş olsaydı kafasından aşağı dökemezdi ama di mi?"

"Başka bişey yaptır, Took," diye sızlandı Ton.

"Peki." Took botundaki bıçağı çıkardı ve Szeth'e attı. "Kurp, kolunu kes."

"Took..." dedi diğer adamlardan biri, sürekli burnunu çeken Amark adında bir adamdı. "Bu doğru değil, sen de biliyosun."

Took emrini geri almadı, bu nedenle de Szeth bıçağı alıp kolunda bir kesik açarak itaat etti. Kirli bıçağın etrafından kan aktı.

"Gırtlağını kes," dedi Took.

"Dur hele!" dedi Amark ayağa kalkarak. "Ben burda..."

"Ya, sen bi sus," dedi Took. Şimdi diğer masalardaki birkaç grup adam da izliyordu. "Görcen bak. Kurp, boğazını kes."

"Kendi hayatımı almak bana yasaklanmıştır," dedi Szeth Bav dilinde yumuşakça. "Bir Hakikatsiz olarak, ölümü kendi elimle tatmanın yasaklanması azabımın doğasındadır."

Amark mahçup görünerek yerine oturdu.

"Tozanası, her zaman böyle mi konuşuyo?" dedi Ton.

"Nası konuşuyo?" diye sordu Took kupasından bir yudum alarak.

“Yumuşak sözler, nası düzgün ve terbiyeli. Bi *açıkgöz* gibi.”

“Evet,” dedi Took. “Bi köle gibi ama daha iyi çünkü o Shin. Kaçmaz ya da cevap vermez falan. Para da vermen gerekmez. Bi parshman gibi ama daha akıllı. Bana sorsan epey bi küre eder.” Diğer adamlara göz attı. “Çalışsın diye madenlere yanında götürebilir ve onun ücretini alabilirsin. Senin yapmıycağın şeyleri yapar. Tuvaleti temizler, eve badana yapar. Her türlü faydalı şey.”

“Peki, o zaman sen onu nerden buldun?” diye sordu diğer adamlardan biri çenesini kaşıyarak. Took geçici bir işçiydi ve kasabadan kasabaya giderdi. Szeth’i sergilemek hızla arkadaş edinmesinin yollarından biriydi.

“İşte bak o iyi hikâye, ” dedi Took. “ Aşşada güneyde dağlardan geçiyodum, tamam mı ve garip bir uluma sesini duydum. Rüzgârın sesi diildi bu, tamam mı ve...”

Hikâye tamamen uydurmaydı. Szeth’in önceki sahibi olan yakınlardaki bir köydeki bir çiftçi Szeth’i Took’a bir torba tohum karşılığında satmıştı. Çiftçi ise onu yasadışı bir şans oyunu sırasında bir ayakkabı tamircisinden kazanmış olan gezgin bir tüccardan almıştı. Onlardan önce de düzinelercesi olmuştu.

İlk başta, *koyugözlü* serfler ona sahip olmanın orijinalliğinden hoşlanıyordu.

Köleler pek çoğu için fazlasıyla pahalıydı ve parshmanlar ise daha da değerliydi. Bu yüzden emir vermek için Szeth gibi birine sahip olmak oldukça orjinal bir şeydi. Yerleri temizliyor, odun kesiyor, tarlada yardım ediyor ve yük taşıyordu. Bazıları ona iyi davranıyor, bazıları ise davranmıyordu.

Ama her zaman ondan kurtuluyorlardı.

Belki de Szeth’in onların onu kullanmaya cesaret edebildiğinden çok daha fazlasını yapabilecek olduğu gerçeğini sezebiliyorlardı. Kendine ait bir köleye sahip olmak bir şeydi. Ama o köle bir *açıkgöz* gibi konuşup da senden fazlasını biliyorsa? Bu onları rahatsız ediyordu.

Szeth rolünü oynamaya çalışıyor, kendini daha az görgülü şekilde davranmaya zorluyordu. Bu onun için çok zordu. Belki de imkânsız. Eğer bu adamlar lazımlıklarını boşaltan adamın bir Paretaşıyan ve bir Dalgabağlayan okluğunu bilseler ne derlerdi? Bir Rüzgâr koşucu, tıpkı eskilerin Parlayanları gibi? Kılıcını çağırdığı anda gözleri koyu yeşilden solgun, neredeyse parlayan bir safire dönüşüyordu; bu silahının kendine ait olan özel etkisiydi.

Hiç öğrenmemeleri daha iyiydi. Szeth boşa harcanmakla gurur duyuyordu, öldürmek yerine temizlik ya da kazı yaptığı her gün bir zaferdi. Beş yıl önceki o gece hâlâ yakasını bırakmıyordu. Ondan önce de öldürmesi emredilmişti ama her zaman gizlice, sessizce. Ondan önce asla bu kadar kasti şekilde korkunç talimatlar verilmemişti.

Krala giderken öldür, yok et ve parçala. Yaparken görül. Şahitler bırak. Yaralı ama hayatta...

"...Ve işte o zaman bana hayatım boyunca hizmet etmeye yemin etti," diye bitirdi Took. "O zamandan beri benimle birlikte."

Dinleyen adamlar Szeth'e döndüler. "Bu doğru," dedi Szeth önceden emredilmiş olduğu gibi. "Hem de her kelimesi."

Took gülümsedi. Szeth onu rahatsız etmiyordu; görünüşe göre o, Szeth'in ona itaat etmesini doğal bir şey olarak görüyordu. Belki de bunun sonucu olarak diğerlerinden daha uzun süre Szeth'in efendisi olarak kalacaktı.

"Ee, ben artık kalkıyım," dedi Took. "Yarın sabah erken kalkmak gerek. Görcek daha çok yer, gitcek daha çok yol var..."

Kendini tecrübeli bir gezgin olarak düşünmeyi seviyordu ama Szeth'in görebildiği kadarıyla Took sadece geniş bir daire içinde hareket ediyordu. Bavland'ın bu kesiminde pek çok küçük maden, dolayısıyla da pek çok küçük köy vardı. Took büyük olasılıkla bu köyden birkaç, yıl önce de geçmişti ama madenler yüzünden çok sayıda geçici işçi vardı. Eğer birileri berbat derecede abartılı hikâyelerine dikkat etmiş değilse hatırlanması pek olası değildi.

Berbat ya da değil, diğer madenciler daha fazla hikâyeye susamış gibi görünüyorlardı. Took'u devam etmesi için teşvik ettiler; ona bir içki daha önerdiler ve o da alçakgönüllülük göstererek kabul etti.

Szeth bağdaş kurarak sessizce oturdu, elleri kucağında, kolundan aşağı kan sızıyordu. Parshendiler o gece Kholinar'dan kaçarlarken Szeth'in Yemintaşı'nı bir kenara atarak onu neye mahkûm ettiklerini biliyorlar mıydı? Szeth'in taşı geri alması gerekliydi, sonra da geçen bir tüccar soracak kadar ilgi gösterene kadar bulunup da idam edilip edilmeyeceğini merak ederek, bulunup da idam edileceğini *umarak,* orada yolun kenarında beklemişti. O zamana kadar Szeth sadece bir peştamalla dikilmişti. Şerefi bu onu tanımayı daha kolay hâle getireceği için beyaz giysilerden kurtulmaya zorlamıştı. Kendini korumalıydı ki azap çekebilsin.

Onu suçlu gösteren detayları içermeyen kısa bir açıklamadan sonra, Szeth kendini tüccarın arabasının arka tarafında giderken bulmuştu. Avado adlı bir adam olan tüccar kralın ölümünden sonra yabancılara kötü davranılabileceğini fark edecek kadar akıllıydı. Gavilar'ın katilini hizmetkârı olarak barındırdığını asla bilmeden. Jah Keved'e ulaşmıştı.

Alethiler onu aramıyordu. Onun, nam-ı diğer "Beyazlı Suikastçı"'nin, Parshendilerle birlikte geri gitmiş olduğunu varsaymışlardı. Büyük olasılıkla onu Harap Ovalar'ın ortasında bulmayı bekliyorlardı.

Eninde sonunda madenciler Took'un gittikçe daha da gevelenir hâle gelen hikâyelerinden sıkıldılar. Bir diğer kupa biranın onu en büyük hikâyesini, Gecegözcüsü'nün kendisini gördüğü ve geceleyin siyah siyah parlayan bir küreyi çaldığı hikâyesini anlatmaya ikna edebileceğine dair olan belirgin imalarını görmezden gelerek veda ettiler. O hikâye her zaman Szeth'e Gavilar'ın vermiş olduğu garip siyah küreyi hatırlattığı için onu rahatsız etmişti. Szeth küreyi Jah Keved'de dikkatle saklamıştı. Bunun ne olduğunu bilmiyordu ama bir sahibinin elinden alması riskine girmek istemiyordu.

Kimse Took'a başka bir içki önermeyince, Took gönülsüzce tökezleyerek sandalyesinden kalktı ve Szeth'e onu takip etmesi için elini sallayarak meyhaneden çıktı. Dışarıda sokak karanlıktı. Bu kasaba, Ironsway, gerçek bir kasaba meydanına sahipti; birkaç yüz ev ve üç farklı meyhane vardı. Bu da kasabayı Silnasen'in yakınlarındaki dağların hemen kuzeyindeki küçük, büyük ölçüde görmezden gelinen bir arazi parçası olan Bavland'ın standartlarına göre bir metropol yapıyordu. Bölge teknik olarak Jah Keved'in bir parçasıydı ama yüceprensi bile buradan uzak durmaya eğilimliydi.

Szeth sahibini kasabanın daha fakir kesimine doğru giden sokaklarda takip etti. Took bir kasabanın iyi, hatta mütevazı kesimlerinden bile bir oda tutmak için fazlasıyla cimriydi. Szeth biraz daha ışık vermesi için (bu Doğuluların Nomon olarak bildiği) İkinci Kızkardeş'in yükselmiş olmasını dileyerek omzunun üstünden etrafa baktı.

Took sarhoşluktan tökezledi, sonra da yere düştü. Szeth içini çekti. Sahibini yatağına taşıdığı ilk gece olmayacaktı. Took'u kaldırmak için diz çöktü.

Dondu. Sahibinin gövdesinin altında ılık bir sıvı birikmekteydi. Ancak ondan sonra Took'un boynundaki bıçağı fark etti.

Szeth bir grup haydut ara sokaktan dışarı süzülürken anında alarma geçti. Biri bir elini kaldırdı, Szeth'e fırlatmaya hazırlanırken elindeki bıçak yıldız ışığını yansıtıyordu. Szeth gerildi. Took'un kesesinde kullanabileceği dolu küreler vardı.

"Bekle," diye tısladı haydutlardan biri.

Bıçaklı adam durakladı. Diğer bir adam yakına gelerek Szeth'i inceledi. "Bu Shin. Bi kremciği bile incitmez."

Diğerleri cesedi ara sokağa çektiler. Bıçaklı olan adam tekrar silahını kaldırdı. "Hâla bağrabilir."

"O zaman niye bağırmadı? Diyom sana, onlar zararsız. Nerdeyse parshman gibi. Bunu satabiliriz."

"Belki," dedi İkincisi. "Dehşet içinde. Baksana şuna."

"Gel hele," dedi ilk haydut Szeth'e elini sallayarak.

Szeth itaat ederek diğer haydutlar Took'un kesesini açınca bir anda aydınlanan ara sokağa girdi.

"Kelek, uğraştığımıza değmez," dedi bir tanesi. "Bi avuç çentikten iki marka, tek bi broam bile yok."

"Diyom sana," dedi ilk adam. "Bu arkadaşı köle olarak satabiliriz. Millet Shin köleleri sever."

"Bu sadece bi velet."

"I ıh. Hepsi öyle görünüyo. Hey, o ne ordaki?" Adam küreleri saymakta olan diğer adamın elinden küre büyüklüğünde, pırıldayan bir kaya parçasını kaptı. Bu oldukça sıradan bir şeydi; birkaç kuvars kristaliyle işlenmiş, bir tarafında paslı bir demir damarı olan basit bir kaya parçası. "Bu ne?"

"Beş para etmez," dedi adamlardan biri.

"Benim Yemin Taşı'mı elinde tutuyor olduğunu sana söylemem gerekiyor," dedi Szeth sessizce. "Ona sahip olduğun sürece sen benim efendimsin."

"Neymiş o?" dedi haydutlardan biri ayağa kalkarak.

İlki diğerlerine temkinli bir bakış atarak elini taşın etrafına kapattı. Tekrar Szeth'e baktı. "Efendin mi? Peki bu ne demek, tam olarak, kesin terimlerlen filan?"

"Her konuda sana itaat etmeliyim, ancak kendimi öldürmem için bir emir verilirse uymayacağım," dedi Szeth. Ayrıca Kılıç'ından vazgeçmesi de emredilemezdi ama şu anda bundan bahsetmesi için bir zorunluluk yoktu.

"İtaat mi edicen?" dedi haydut. "Yani ben ne dersem yapcak mısın?"

“Evet.”

“Ne dersem, diyim?”

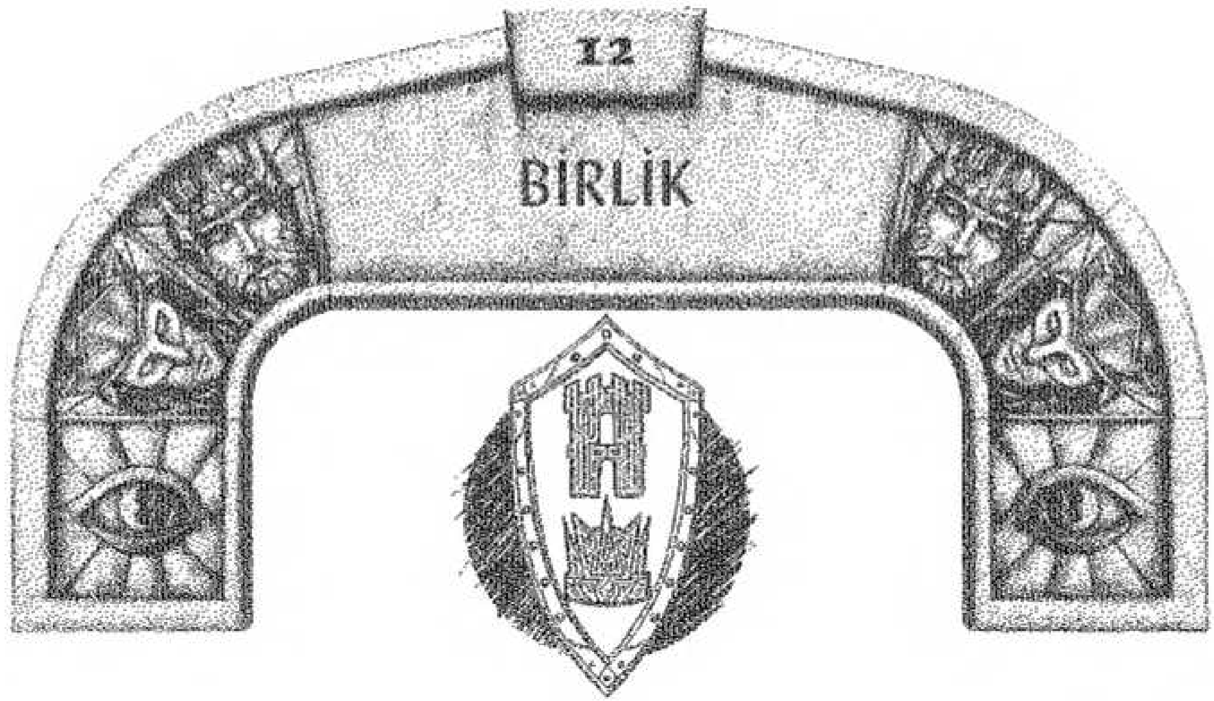
Szeth gözlerini kapattı. “Evet.”

“Vay, bak bu iyiymiş ama” dedi adam düşünceli bir şekilde. “Valla da iyiymiş...”

İKİNCİ KISIM

Aydınlatan Fırtınalar

DALİNAR ♦ KALADİN ♦ ADOLİN

Eski dost, umarım ki bu mektup sana ulaştığında sağlığın yerinde olur. Gerçi artık temelde ölümsüz olduğun için, sağlıklı olmanın senin açından garantili bir durum olduğunu tahmin ediyorum.

Kral Elhokar, “Bugün bir tanrıyı öldürmek için harika bir gün,” diye ilan etti açık ve parlak gökyüzünün altında at sürerken. “Sizce de öyle değil mi?”

“Şüphesiz, Majesteleri.” Sadeas’ın cevabı hızlı, yumuşak ve bilen bir gülümsemenin eşliğinde söylenmişti. “Diyebiliriz ki tanrılar, kural olarak, Alethi asillerinden korkmalı. En azından pek çoğumuzdan.”

Adolin dizginlerini biraz daha sıkıca kavradı; Yüceprens Sadeas ne zaman konuşsa bu onu gergin hissettiriyordu.

“Burada en önde at sürmek zorunda mıyız?" diye fısıldadı Renarin.

"Dinlemek istiyorum,” diye cevap verdi Adolin yumuşakça.

O ve kardeşi kolun önüne yakın bir yerde at sürmekteydi, krala ve yüceprenslerine yakın. Onların arkasından büyük bir kafile gelmekteydi:

Kholin mavisi içinde bin tane asker, düzinelerce hizmetkâr ve hatta avın hikâyesini yazmak için tahtırevanlarda gelen kadınlar. Adolin matarasına uzanırken hepsine birden bir göz attı.

Parezırhı'nı giymekteydi ve bu yüzden de matarayı kavrarken ezmemek için dikkatli olmak zorundaydı. Zırh'ı giyerken insanın kasları artırılmış *hız*, güç ve beceriyle tepki verirdi ve doğru şekilde kullanmak pratik isterdi. Ailesinin anne tarafından miras kalmış olan bu Zırh'a on altıncı doğum gününden beri sahip olmasına rağmen Adolin hâlâ arada bir gafil avlanıyordu. Bu şimdi yedi yıl ediyordu.

Döndü ve ılık sudan birkaç yudum aldı. Sadeas kralın solunda at sürmekteydi ve atını kralın sağından sürmekte olan sağlam silüet ise Dalinar'dı; Adolin'in babası. Ava gelmiş olan son yüceprens ise bir Paretaşıyan olmayan Varnah'tı.

Kral altın Parezırhı içinde göz kamaştırıcıydı. Elbette, Zırh her adamı muhteşem gösterirdi. *Sadeas* bile kırmızı Zırhı'nı giydiği zaman etkileyici görünürdü, gerçi soğan şekline benzeyen yüzü ve al yanakları bu etkiyi zayıflatıyordu. Sadeas ve kral Zırh'larıyla hava atıyorlardı. Ve... eh. belki Adolin de öyleydi. Kendininkini maviye boyatmış, miğfer ve omuzluklarına da fazladan bir tehlikeli görününümü katmak için birkaç süsleme lehimletmişti. Parezırhı kadar muhteşem bir şey giydiğin zaman nasıl hava *atmazdın*?

Adolin kralın av için duyduğu heyecandan bahsedişini dinlerken bir yudum daha aldı. Kafilede ve hatta bütün on orduların tamamında, Zırh'ı üzerinde hiçbir boya ya da süsleme kullanmayan tek bir Paretaşıyan vardı. Dalinar Kholin. Adolin'in babası zırhını doğal arduaz gri renginde bırakmayı tercih ediyordu.

Dalinar atını kralın yanında sürmekteydi ve yüzü kasvetliydi. Miğferi eyerine bağlanmış olarak at sürüyor, şakaklarında beyazlamış olan kısa siyah saçlarla taçlanmış olan kare şeklindeki yüzünü açıkta bırakıyordu. Pek az kadın Dalinar Kholin'e yakışıklı demişti; burnu yamuktu, yüz hatları narin değil, köşeliydi. Bu bir savaşçının yüzüydü.

Adolin'in gördüğü en büyük atlardan biri olan devasa bir siyah Ryshadium aygırına binmekteydi ve her ne kadar kral ve Sadeas zırhlarının içinde ihtişamlı görünseler de, Dalinar da bir şekilde asker gibi görünmeyi başarıyordu. Onun için Zırh bir süs değildi. Bir araçtı. Asla zırhın ona sağladığı güç ya da hız yüzünden şaşırmış gibi görünmezdi. Dalinar Kholin

için sanki Zırh'ını giyiyor olmak doğal durumdu da, anormal olan giymediği zamanlardı. Belki de gelmiş geçmiş en büyük savaşçı ve generallerden biri olarak ün kazanmış olmasının bir sebebi de buydu.

Adolin kendisini şiddetle babasının bu günlerde o üne uymak için biraz daha çabalıyor olmasını dilerken buldu.

Hayalleri hakkında düşünüyor, diye düşündü Adolin babasının mesafeli yüz ifadesi ve sıkıntılı gözlerine dikkat ederek. "Dün gece yine oldu," dedi Adolin alçak sesle Renarin'e. "Yücefırtına sırasında."

"Biliyorum," dedi Renarin. Sesi ölçülü ve kontrollüydü. Bir soruya cevap vermeden önce her zaman duraklardı, sanki kelimeleri aklında test edermiş gibi. Adolin'in tanıdığı bazı kadınlar; Renarin'in davranışlarının onlarda, sanki onları aklıyla parçalara ayırarak inceliyormuş gibi bir his uyandırdığını söylerdi. Ondan bahsederken titrerlerdi ama Adolin asla küçük kardeşini birazcık da olsa rahatsız edici bulmamıştı.

"Ne anlama geldiklerini düşünüyorsun?" diye sordu Adolin, sadece Renarin'in duyabilmesi için alçak sesle konuşmuştu. "Babamın... nöbetleri için?"

"Bilmiyorum."

"Renarin, bunu görmezden gelmeye devam *edemeyiz.* Askerler konuşuyor. Tüm on ordunun içinde söylentiler yayılıyor!"

Dalinar Kholin deliriyordu. Ne zaman bir yücefırtına gelse, yere düşüyor ve titremeye haşlıyordu. Sonra da abuk subuk sözler gevelemeye başlıyordu. Çoğu zaman, mavi gözleri sanrılı ve vahşi hâlde ayağa kalkıyor ve yumruklarını sallayıp kollarını savuruyordu. Kendine veya başkalarına zarar vermemesi için Adolin'in onu zapt etmesi gerekiyordu.

"Bir şeyler görüyor," dedi Adolin. "Ya da gördüğünü düşünüyor."

Adolin'in büyükbabası da sanrılardan mustarip olmuştu. Yaşlandığı zaman, tekrar geçmişteki savaşlarda olduğunu sanmaya başlamıştı. Dalinar'a olan da bu muydu? Ününü kazanmış olduğu gençliğinin savaşlarını yeniden mi yaşıyordu? Yoksa gördüğü şey tekrar tekrar o korkunç gece, kardeşinin Beyazlı Suikastçı tarafından katledildiği gece miydi? Ve neden o kadar sıkça nöbetlerinden kısa süre sonra Parlayanlardan bahsediyordu?

Bunların hepsi Adolin'i hasta alıyordu. Dalinar, Karadiken'di, savaş alanında bir dâhi ve yaşayan bir efsane. Birlikte o ve kardeşi yüzlerce yıllık çatışmalardan sonra Alethkar'ın savaşan yüceprenslerini tekrar birleştirmişlerdi. Ona meydan okuyan sayısız rakibi düellolarda yenmiş,

düzinelerce savaş kazanmıştı. Bütün krallık ona saygı duyardı. Ve şimdi ise...

Çok sevdiğin baban, hayatta olan en büyük adam, aklını kaybetmeye başladığı zaman bir oğul olarak ne yapardın?

Sadeas yakın zamanlardaki bir zaferden bahsediyordu. İki gün önce iki mücevherkalp daha kazanmıştı ve kralın da, görünüşe göre, bundan haberi yoktu. Adolin böbürlenmeler karşısında gerginleşti.

“Geri tarafa geçmeliyiz,” dedi Renarin.

“Burada olmak için rütbemiz yeteri kadar yüksek,” dedi Adolin.

“Sadeas’ın etrafında olduğun zamanlar durumunu beğenmiyorum.”

Gözümüzü herifin üzerinde tutmalıyız, Renarin, diye düşündü Adolin. *Babamın zayıflamakta olduğunu bitiyor. Saldırmayı deneyecek.* Ancak Adolin kendini gülümsemeye zorladı. Renarin’in hatrı için rahat ve güvenli olmaya çalıştı. Genel olarak bu zor değildi. Ona kalsa, tüm hayatını düello yaparak, tembellik ederek ve arada bir de güzel bir kıza kur yaparak mutluluk içinde geçirirdi. Ancak son zamanlarda, hayatın Adolin’in basit zevklerinin tadını çıkarmasına izin vermeye niyeti yokmuş gibi görünüyordu.

“...Son zamanlarda adeta cesaretin bir timsalisin, Sadeas,” demekteydi kral. “Mücevherkalpleri ele geçirmede çok iyi gidiyorsun. Övgüye lâyıksın.”

“Teşekkür ederim, Majesteleri. Gerçi artık rekabet heyecan verici olmaktan çıkıyor çünkü bazı insanlar katılmaya ilgi duymuyormuş gibi. Sanırım en iyi silahlar bile eninde sonunda körelir.”

Bir zamanlar bu örtülü hakarete karşılık verebilecek olan Dalinar, hiçbir şey söylemedi. Adolin dişlerini sıktı. Sadeas’ın babasına şu hilindeyken laf atıyor olması düpedüz, vicdansızlıktı. Belki de Adolin’in kendini beğenmiş piçe haddini bildirmesi gerekirdi, Yüceprenslerle düello yapılmazdı. Bu olacak şey değildi, eğer büyük bir fırtına koparmaya hazır değilsen. Ama belki de Adolin hazırdı. Belki...

“Adolin...” dedi Renarin uyarırcasına.

Adolin yan tarafa baktı. Sanki Kılıç’ını çağırmak içinmiş gibi elini açmıştı. Bunun yerine eliyle dizginlerini kavradı. *Fırtına götüresi herif,* diye düşündü. *Babamı rahat bırak.*

“Neden av hakkında konuşmuyoruz?” dedi Renarin. Küçük Kholin kardeş her zamanki gibi, sırtı düz ve duruşu mükemmel olarak at sürüyordu, gözleri

gözlüklerinin arkasında gizlenmişti. Terbiyenin ve ciddiyetin bir timsaliydi. “Heyecanlı değil misin?”

“Hah,” dedi Adolin. “Asla avları herkesin söylediği kadar ilginç bulmam. Yaratığın ne kadar büyük olduğu umurumda değil. Sonuç olarak bu aslında sadece kasaplık.”

Ama düello yapmak, işte o heyecanlıydı. Elindeki Parekılıcı’nın hissi; kurnaz, yetenekliye dikkatli birisiyle yüzleşiyor olmanın hissi. Adama karşı adam, güce karşı güç, akla karşı akıl. Akılsız yaratığın birini avlamanın bununla kıyaslanması bile mümkün değildi.

“Belki de Janala’yı da davet etmeliydin,” dedi Renarin.

“Gelmezdi,” dedi Adolin. “Son şeyden sonra... Eh, sen de biliyorsun. Rilla’nın sesi dün epey yükseldi. En iyisi sadece gitmekti.”

“Gerçekten de ona daha akıllıca davranmış olman gerekirdi,” dedi Renarin, sesi kınarmış gibi.

Adolin ters bir cevap mırıldandı. İlişkilerinin sık sık hızla yanıp tükenmesi *onun* suçu değildi. Eh, teknik açıdan, *bu sefer* onun suçuydu. Ama çoğu zaman değildi. Bu sadece bir istisnaydı.

Kral bir şeyler hakkında şikâyet etmeye başladı, Renarin ve Adolin geride kalmışlardı ve Adolin ne denilmekte olduğunu duyamıyordu.

“Hadi daha yakına gidelim,” dedi Adolin bineğini ileri doğru dürterek.

Renarin gözlerini devirdi ama takip etti.

♦

♦♦

Onları birleştir.

Kelimeler Dalinar’ın aklında fısıldıyordu. Kendini bunlardan kurtaramıyordu. O Harap Ovalar’daki kayalık, taşların saçılmış olduğu bir plato boyunca Gallant’ı[8] tırıs sürerken, kelimeler onu yiyip bitiriyordu.

“Şimdiye kadar varmış olmamız gerekmiyor muydu?” diye sordu kral.

“Hâlâ av yerinden iki ya da üç plato uzaktayız, Majesteleri,” dedi Dalinar dikkati dağınık bir şekilde, “Uygun protokolleri gözeterek belki bir saat daha sürecek. Yüksek bir noktamız olsaydı, büyük olasılıkla kameriyeyi görüp...”

“Yüksek nokta mı? Şu ilerideki kayalık olur mu?”

“Sanırım,” dedi Dalinar kuleye benzeyen kaya çıkıntısını inceleyerek. “Kontrol etmek için öncüleri gönderebiliriz.”

“Öncüler mi? Hah, Bir koşuya ihtiyacım var, amca. Beş tam broamına varım ki tepeye senden önce varırım.” Ve bununla birlikte kral, arkasında

afallamış bir grup *açıkgöz,* hizmetkâr ve muhafızı bırakarak toynak seslerinden bir fırtına eşliğinde dörtnala uzaklaştı.

“Fırtına kapsın!” diye lanet etti Dalinar atını tekmeleyerek harekete geçirirken. “Adolin, komuta sende? Her ihtimale karşı sonraki platoyu sağlama al.”

Arkada kalmış olan oğlu sertçe baş sallayarak onayladı. Dalinar altın zırh içinde ve uzun mavi pelerinli bir şekil olan kralın ardından dörtnala at sürdü. Toynaklar taşları dövdü, kaya oluşumları hızla yanından geçti. İleride dik, dikene benzeyen kaya çıkıntısı platonun ağzından yükseliyordu. Böyle kaya oluşumları burada, Harap Ovalar’da boldu.

Lanet olsun şu oğlana. Her ne kadar kral yirmi yedinci yılında olsa da, Dalinar hâlâ Elhokar’ı bir oğlan olarak görüyordu. Ama bazen bir oğlan gibi davranıyordu. Neden bu numaralarından birine atılmadan önce daha erken haber veremiyordu ki?

Yine de, Dalinar’ın ilerlerken kendi kendine itiraf etmesi gerekirdi ki böyle miğfersiz, yüzü rüzgâra açık, başıboş bir şekilde ileri atılmak iyi *hissettiriyordu.* O yarışa uyum sağlarken nabzı hızlandı ve tez canlı başlangıcını affetti. O an için Dalinar kendisine sorunlarını ve kafasının içinde yankılanmakta olan kelimeleri unutma izni verdi.

Kral bir yarış mı istiyordu? O zaman Dalinar ona bir yarış verecekti.

Fırlayarak kralın yanından geçti. Elhokar’ın aygırı iyi bir soydandı ama asla tam bir Ryshadium olan Gallant’a denk olamazdı. O sıradan bir attan iki karış daha uzun ve çok daha güçlüydü. Hayvanlar binicilerini kendileri seçerdi ve tüm savaş kampları içerisinde sadece bir düzine adam bu kadar şanslıydı. Dalinar bunlardan birisiydi, Adolin de bir diğeri.

Saniyeler içinde Dalinar kayalığın dibine varmıştı. Gallant hâlâ hareket ederken kendini eyerden fırlattı. Yere sert düştü ama Parezırhı darbeyi emdi ve o patinaj yaparak dururken taşlar metal botlarının altında çatırdadı. Hiç Zırh giymemiş olan adamlar, özellikle de düşük seviyeli kuzeni olan basit plaka ve örgü zırha alışkın olanları, asla anlayamazdı. Parezırhı sadece zırh değildi. Çok daha fazlasıydı.

Elhokar arkasından dörtnala gelirken kayalığın tabanına doğru koştu. Dalinar sıçradı, Zırh’ın desteklediği bacakları onu yaklaşık sekiz ayak kadar yükseğe fırlatmıştı ve taşta tutacak bir yeri kavradı. Bir asılmayla kendini yukarı çekti. Zırh ona çok sayıda adamınkine denk güç veriyordu. Rekabetin

Heyecan’ı içinde yükselmeye başladı. Hiç de savaşın Heyecan’ı kadar keskin değildi ama onun yerini doldurmaya lâyıktı.

Aşağıdan kayaya sürtünme sesi geldi. Elhokar da tırmanmaya başlamıştı. Dalinar aşağı bakmadı. Gözlerini kırk ayak yüksekliğindeki kayalığın tepesindeki küçük doğal düzlüğe kilitlenmiş olarak tuttu. Çelik kaplı parmaklarla aranarak başka bir tutacak yer buldu. Zırh eldivenleri ellerini kaplıyordu ama antik zırh bir şekilde hissi parmaklarına iletiyordu. Sanki Dalinar ince deri eldivenler giyiyormuş gibiydi.

Sağ tarafından hafifçe küfreden bir sesin eşliğinde bir kazınma sesi geldi. Dalinar’ı geçmeyi umarak Elhokar başka bir yol tutmuştu ama kral kendini yukarısında tutunacak yerin olmadığı bir noktada bulmuştu. İlerleyişinin hızı kesilmişti.

Kral, Dalinar’a bir göz atarken altın Parezırhı parıldadı. Elhokar çenesini sıktı ve yukarı baktı, sonra da güçlü bir atlayışla kendini bir çıkıntıya doğru fırlattı.

Aptal oğlan, diye düşündü Dalinar, kralın atılıp bir kaya çıkıntısını yakalayarak asılı kalmadan önce bir an için havada asılı durur gibi görünmesini izlerken. Sonra kral kendini yukarı çekti ve tırmanmaya devam etti.

Dalinar öfkeyle hareket etti, taşlar metal parmak uçlarının altında ufalanıyor, çentikler aşağı dökülüyordu, Rüzgâr pelerinini dalgalandırıyordu. Çabaladı, zorlandı ve kendini ittirerek kralın birazcık önüne geçmeyi başarabildi. Tepe sadece birkaç ayak uzaktaydı. Heyecan ona şarkı söylüyordu. Hedefe uzandı, kazanmaya kararlıydı. Kaybedemezdi. Kazanmalı...

Onları birleştir.

Neden olduğundan tam olarak emin olamayarak tereddüt etti ve yeğeninin öne geçmesine izin verdi.

Elhokar kayalığın tepesinde ayaklarının üstünde doğruldu, sonra da zafer sarhoşluğuyla güldü, Dalinar’a dönerek bir elini uzattı. “Fırtına rüzgârları adına, amca, iyi yarış yaptın! Orada en sonunda beni kesin geçeceğini sandım.”

Elhokar’ın yüzündeki zafer ve mutluluk Dalinar’ın dudaklarına bir gülümseme getirdi. Genç adamın bu günlerde zaferlere ihtiyacı vardı. Küçük zaferler bile ona iyi gelirdi. Minik altın renkli şeffaf ışık kürelerine benzeyen şansprenleri, Elhokar’ın başarı hissinden etkilenerek etrafında belirmeye

başladılar. Dalinar tereddüt ettiği için kendine şükrederek kralın elini tuttu ve Elhokar'ın onu yukarı çekmesine izin verdi. Doğal kulenin tepesinde ikisi için yetecek kadar yer ancak vardı.

Derince nefes alan Dalinar metale çarpan metalin çınlamasıyla kralın sırtına bir şaplak attı, “Bu iyi bir yarıştı, Majesteleri. Ve çok iyi yarıştınız.”

Kralın, yüzü sevinçle parladı. Altın Parezırhı öğlen, güneşinde pırıldıyordu, yüz zırhını yukarı kaldırmıştı; açık sarı gözleri, güçlü bir burnu ve temiz traşlı, dolgun dudaklı, geniş alınlı ve sıkı çenesiyle neredeyse fazlasıyla yakışıklı olan yüzü açığa çıkmıştı. Gavilar da kırık bir burun ve çenesindeki o korkunç yaradan önce onun gibi görünürdü.

Altlarında Kobalt Muhafızlar ve Elhokar'ın hizmetkârlarından bir grup at sürerek yaklaştı; Sadeas da grubun içindeydi. Onun Zırh'ı kırmızı pırıldıyordu ancak o tam bir Paretaşıyan değildi, sadece Zırh'ı vardı ama Kılıç'ı yoktu.

Dalinar ileri baktı. Bu yükseklikten Harap Ovalar'ın geniş bir kuşağını tarayabiliyordu ve garip bir tanıdıklık hissetti. Sanki bu yüksek noktada daha önce de bulunmuş, aşağısındaki engebeli araziye bakmış gibi hissediyordu.

O an bir kalp atışı içinde kayboldu.

“Orada,” dedi Elhokar altın zırhlı eliyle işaret ederek. “Hedefimizi görebiliyorum.”

Dalinar gözlerini gölgeleyince üç plato uzaktaki, üzerinde kralın bayrağının dalgalandığı büyük bir kumaş kameriyeyi seçebildi. Oraya giden geniş, kalıcı köprüler vardı; Harap Ovalar'ın Alethi tarafına nispeten yakındılar, Dalinar'ın kendi koruması altında olan platoların üstündeydiler. Burada yaşayan yetişkin bir uçurum şeytanı avlanmak üzere ona ait olurdu, kalbindeki zenginliği almak onun ayrıcalığıydı.

“Yine haklıydın, amca,” dedi Elhokar.

“Bunu bir alışkanlık hâline getirmeye çalışırım.”

“Sanırım seni bunun için suçlayamam. Gerçi arada bir seni bir yarışta yenebiliyorum.”

Dalinar gülümsedi. “Saçma sapan bir meydan okuma üzerine yine babanın ardından koşturuyormuşum gibi kendimi genç hissettim.”

Elhokar'ın dudakları ince bir çizgi hâline geldi ve şansprenleri solarak kayboldu. Gavilar'dan bahsetmek onun tadını kaçırıyordu; başkalarının onu eski kralla olumsuz bir şekilde kıyasladığını hissediyordu. Ne yazık ki, çoğu zaman haklıydı.

Dalinar çabucak devam etti. “Öyle fırlayıp giderek on aptallardanmış gibi görünmüş olmalıyız. Şeref muhafızlarını hazırlamam için bana daha önceden haber vermiş olmanı dilerdim. Burası bir *savaş alanı*.”

“Hah. Çok fazla endişeleniyorsun, amca. Parshersdiler, Ovalar’ın bizim tarafının bu kadar yakınına yıllardır saldırmadı.”

“Eh, iki gece önce güvenliğin hakkında endişeliymiş gibi görünüyordun.”

Elhokar duyulabilir bir şekilde içini çekti. “Bunu sana kaç kere anlatmalıyım, amca? Düşman askerleri ile elimde Kılıç yüzleşebilirim. Beni korumaya çalışıyor olman gereken şeyler biz bakmazken, her şey sessiz ve karanlıkken, gönderebilecek oldukları şeyler.”

Dalinar cevap vermedi. Elhokar’ın suikast hakkındaki gerginliği, hatta paranoyası, güçlüydü. Ama babasına ne olduğu göz önüne alındığı zaman, kim onu suçlayabilirdi?

Özür dilerim, kardeşim, diye düşündü, Gavilar’ın ölmüş olduğu geceyi her düşündüğü zaman olduğu gibi. Tek başına, onu koruyacak kardeşi yanında olmadan.

“Bana sorduğun konuyu araştırdım,” dedi Dalinar kötü hatıraları zorla uzaklaştırarak.

“Öyle mi? Ne buldun?”

“Pek bir şey yok, korkarım. Balkonunda izinsiz birilerine ait hiçbir iz yoktu ve hizmetkârlardan hiçbiri de etrafta herhangi bir yabancı olduğunu rapor etmedi.”

“O gece beni karanlıkta izleyen birisi *vardı*.”

“Eğer öyleyse bile geri dönmedi, Majesteleri. Ve arkada hiçbir iz bırakmadı.”

Elhokar hoşnutsuz gibi göründü ve aralarındaki sessizlik uzadı. Aşağıda Adolin öncülerle buluştu ve birliğin karşıya geçişi için hazırlanmaya başladı. Elhokar Dalinar’ın getirdiği adam sayısına itiraz etmişti. Büyük bir kısmı av için gerekli olmayacaktı. Yaratığı askerler değil, Paretaşıyanlar öldürecekti. Ama Dalinar yeğeninin korunduğunu görmeye *kararlıydı*. Yıllardır süren çatışmalar boyunca Parshendi akınları gittikçe daha az kararlı hâle gelmişti; Alethi kâtipleri sayılarının önceki güçlerinin dörtte üçüne düşmüş olduğunu tahmin ediyordu ama bir yargıya varmak zordu. Ama kralın varlığı onları pervasız bir saldırıya itmek için yeterli olabilirdi.

Dalinar’ın üstüne esen rüzgâr, ona birkaç dakika önce hissetmiş olduğu o hafif tanıdıklık hissini geri getirdi. Bir tepede durmuş, yıkıma bakıyordu.

Korkunç ve hayret verici bir perspektif hissi.

İşte bu, diye düşündü. *Bunun gibi yüksek bir noktada* durdum. *Bu...*

Görülerinden biri sırasında olmuştu. İlkinde.

Onları birleştirmelisin, demişti ona garip, gümleyen ses. *Hazırlanmalısın. Halkın için güç ve barıştan bir kale ör, rüzgârlara karşı koymak için bir duvar. Çekişmeyi durdur ve birleştir. Dinmezfırtına geliyor.*

“Majesteleri,” derken buldu Dalinar kendini. “Ben..,” Başladığı kadar hızlı bir şekilde sesi kesildi. Ne diyebilirdi ki? Hayaller görmekte olduğunu mu? Tüm öğreti ve mantığa ters bir şekilde, bu görülerin Yaradan’dan olabileceğini düşündüğünü mü? Savaş alanından çekilip Alethkar’a geri dönmeleri gerektiğini düşündüğünü mü?

Ne aptallık.

“Amca?” diye sordu kral. “Ne istiyorsun?”

“Yok bir şey. Gel, diğerlerinin yanına geri dönelim.”

♦

♦♦

Adolin atının üstünde otururken domuz derisinden dizginlerin birini parmağının etrafında doluyor, sonraki öncü grubun raporlarını bekliyordu. Aklını babası ve Sadeas’tan uzaklaştırmayı başarmıştı ve bunun yerine Rilla ile bozuşmasını, ona Janala’dan biraz puan kazandırabilecek bir şekilde tam olarak nasıl açıklayacağı üzerine düşünüyordu.

Janala antik epik şiirlere bayılırdı; Adolin bozuşmasını dramatik terimlerle ifade edebilir miydi? Gösterişli siyah saçlarını ve muzip gülümsemesini düşünerek gülümsedi. Cüretkâr davranışlar sergilemiş, başka birine kur yapıyor olduğu bilindiği halde Adolin’le flört etmişti. Bundan da faydalanabilirdi. Belki de Renarin haklıydı, belki de Adolin onu ava davet etmiş olmalıydı. Bir kocakabukla savaşma düşüncesi, eğer güzel ve uzun saçlı birisi onu izliyor olsaydı Adolin’e çok daha ilgi çekici gelirdi...

“Yeni öncü raporları geldi, Berrakbey,” dedi Tarilar, koşa koşa yanlarına gelerek.

Adolin aklını işe geri çevirdi. Babası ve kralın hâlâ konuşmakta oldukları yüksek kayalık oluşumun tabanı yakınında Kobalt Muhafızlar’ın bazı üyeleri ile birlikte konuşlanmıştı. Öncübaşı Tarilar kalın bir göğsü ve kolları olan, zayıf yüzlü bir adamdı. Bazı açılardan kafası gövdesinin üstünde o kadar küçük görünüyordu ki sanki kafası ezilmiş gibi duruyordu.

“Devam et,” dedi Adolin.

“Ön koşucular baş avustasıyla buluştular ve geri döndüler. Yakınlardaki hiçbir platoda Parshendi görülmemiş. On Sekiz ve Yirmi Birinci Bölükler yerlerini aldılar ama hâlâ yerleşecek sekiz bölük var.”

Adolin başını sallayarak onayladı. “Bölük Yirmi Bir plato on dört ve plato on altıdan gözlemeleri için birkaç atlı göndersin. Ve plato altı ve sekize de ikişer tane.”

“Altı ve sekiz mi? Arkamıza mı?”

“Eğer ben partiyi basacak olsaydım, bu taraftan da dolanır ve kaçış yolumuzu tutardım,” dedi Adolin. “Gönder.”

Tarilar selam verdi. “Emredersiniz, Berrakbey.” Emirleri iletmek için hızla uzaklaştı.

“Bunun gerçekten de gerekli olduğunu düşünüyor musun?” diye sordu Renarin atını sürerek Adolin’in yanına gelirken.

“Hayır. Ama babam yine de yapılmasını isteyecektir. Bunu biliyorsun.”

Yukarılarında bir hareket vardı. Adolin kralın kayalığın tepesinden, o kırk ayak aşağıdaki taş zemine düşerken pelerininin sırtında uçuşarak atlayışını görmek için tam zamanında döndü. Adolin’in babası yukarıdaki kıyıda dikiliyordu ve Adolin onun, kralın kendini boş yere tehlikeye atan bir hareketi olarak gördüğü şey yüzünden kendi kendine lanet edişini hayal edebiliyordu. Parezırhı bu kadar yüksek bir düşüşe dayanabilirdi ama tehlikeli olmak için yeterince yüksekti.

Elhokar duyulabilir bir çatırtıyla taş kıymıkları ve büyük bir Fırtınaışığı bulutu saçarak yere indi. Ayakları üstünde durmayı başarabilmişti. Adolin’in babası aşağı inmek için daha güvenli bir yol kullanarak atlamadan önce daha aşağıdaki bir çıkıntıya geçti.

Son zamanlarda gittikçe daha sık olarak güvenli olan yolu tercih edermiş gibi görünüyor, diye düşündü Adolin boş boş. *Ve komutayı bana bırakmak için de sık sık sebepler buluyor.* Düşünceli bir şekilde Adolin atını sürerek kayalık tepenin gölgesinden çıktı. Artçılardan bir rapor alması gerekiyordu. Babası bunu duymak isterdi.

Yolu onu Sadeas’ın grubundan olan bir grup *açıkgözün* yanından geçiriyordu. Kral, Sadeas ve Vamah’ın hepsinin yanlarında getirdikleri bir hizmetkârlar, yardımcılar ve dalkavuklar toplulukları vardı. Onların rahat ipekleri, önü açık ceketleri ve güneşlikle kapanmış tahtırevanlarında gittiklerini görmek Adolin’in hantal, terleten zırhının farkına varmasını

sağladı. Parezırhı muhteşem ve güç verici bir şeydi ama yine de güneşin altında daha az ağır bir şeyler giymeyi dilerdi.

Ama elbette o, diğerleri gibi sıradan elbiseler giymiş olamazdı. Adolin'in üniforması üstünde olacaktı, bir av sırasında bile. Alethi Savaş Kuralları bunu emrediyordu. Hiç kimsenin yüzyıllardır bu Kuralları uygulamıyor olmasının en ufak bir önemi bile yoktu. Ya da en azından Dalinar Kholin'in (ve dolayısıyla da oğullarının) dışında hiç kimsenin uygulamıyor oluşu...

Adolin bir çift aylaklık eden *açıkgözün* yanından geçti. Vartian ve Lomard, Sadeas'ın yeni çanak yalayıcılarından ikisiydi. Adolin'in duyabileceği kadar yüksek sesle konuşuyorlardı. Büyük olasılıkla da bilerek. "Yine kralın ardından koşturuyor," dedi Vartian başını sallayarak. "Sahibinin topuklarını çimdikleyen evcil baltatazıları gibi."

"Utanç verici," dedi Lomard. "Dalinar bir mücevherkalp kazanalı ne kadar oldu? Ancak kralın rekabet olmadan avlanmasına izin verdiği zamanlarda bir tane alabiliyor."

Adolin çenesini sıktı ve atını sürmeye devam etti. Babasının Kurallar'ı yorumlayışı, Adolin'in görev başındayken ya da komuta ondayken bir adamı düelloya davet etmesine izin vermezdi. Adolin'e gereksiz sınırlamalar batıyordu ama Dalinar, Adolin'in komutan subayı olarak konuşmuştu. Bunun anlamı da tartışmaya yer olmadığıydı. İki geri zekâlı yalakayla düello yaparak hadlerini bildirmenin bir yolunu başka bir yerde bulmak zorunda kalacaktı. Ne yazık ki, babasının aleyhine konuşan herkesle düello yapamazdı.

En büyük sorun, dedikleri şeylerin içinde gerçekten de doğruların olmasıydı. Alethi prenslikleri kendi başlarına krallıklar gibiydi ve Gavilar'ı kral olarak kabul etmiş olmalarına rağmen, hâlâ büyük ölçüde özerkti. Taht Elhokar'a miras kalmış ve Dalinar da, hakkı olarak, Kholin Prensliği'ni kendisine almıştı.

Ancak, yüceprenslerin büyük çoğunluğu kraliyetin üstün iktidarına ancak göstermelik olarak, itaat ediyordu. Bu da Elhokar'ı özellikle kendine ait olan bir bölge olmadan bırakıyordu. Günlük yönetimiyle çok yakından ilgilenerek Kholin Prensliğinin yüceprensi gibi davranmaya meyilliydi. Bu yüzden de, her ne kadar Dalinar'ın kendi başına bir yönetici olması gerekiyor olsa da, bunun yerine Elhokar'ın kaprislerine boyun eğiyor ve kendi kaynaklarını yeğenini korumak için harcıyordu. Bu onu diğerlerinin gözünde zayıf yapıyordu, alt tarafı bir korumadan fazlası değilmiş gibi.

Bir zamanlar, Dalinar'dan korkulduğu zamanlarda, kimse böyle şeyler hakkında fısıldamaya bile cesaret edemezdi. Ama şimdi? Dalinar gittikçe daha da az sayıdaki plato saldırısına katılıyordu ve kuvvetleri de kıymetli mücevherkalplerin ele geçirilmesinde geride kalıyordu. Diğerleri savaşarak zafer kazanırken, Dalinar ve oğulları zamanlarını bürokratik, idareyle harcıyorlardı.

Adolin önlerde savaşıyor, Parshendi öldürüyor olmayı istiyordu. Eğer savaşa *gitme* şansını nadiren elde ediyorsa Savaş Kuralları'nı takip etmesinin ne faydası vardı? *Bu o sanrıların suçu.* Dalinar zayıf değildi ve kesinlikle korkak da değildi, kim ne derse desin. O sadece sıkıntılıydı.

Artçı yüzbaşıları daha sıraya girmemişlerdi, bu yüzden de Adolin bunun yerine krala rapor vermeye karar verdi. Krala doğru tırısla ilerleyerek aynısını yapmakta olan Sadeas'a katıldı. Beklenmedik olmayan bir şekilde, Sadeas ona yüzünü astı. Yüceprens, kendinde yokken, Adolin'in bir Kılıç'ı olmasından nefret ediyordu. Sadeas yıllardan beri bir Kılıç sahibi olmak için can atmaktaydı.

Adolin gülümseyerek yüceprensin gözlerini yakaladı. *Ne zaman Kılıç'ım için benimle düello yapmak istersen, Sadeas, hiç çekinme ve dene.* Adolin bu yılan kılıklı herifi düello ringine çıkarmak için neler vermezdi.

Dalinar ve kral yaklaştığında Sadeas konuşamadan önce Adolin hızla konuştu. "Majesteleri, öncü raporlarını getirdim."

Kral içini çekti. "Biraz daha hiçbir şey, sanırım. Gerçekten de, amca, ordunun her minik detayı hakkında rapor almak zorunda mıyız?"

"Savaştayız, Majesteleri," dedi Dalinar.

Elhokar acı içindeymiş gibi iç çekti.

Sen garip bir adamsın, kuzen, diye düşündü Adolin. Elhokar her gölgede katiller görüyordu. Öte yandan sık sık Parshendi tehlikesini kulak arkası ediyordu. Bugün yaptığı gibi hiç şeref muhafızı olmadan fırlayıp gider ve kırk ayak yükseklikteki kayalıklardan aşağı atlardı. Öte yandan suikast diye dehşete düşerek geceleri uyuyamazdı.

"Raporunu ver, oğlum," dedi Dalinar.

Adolin şimdi söyleyecek olduğu şeylerin önem taşımıyor olmasından dolayı aptal gibi hissederek tereddüt etti. "Öncüler Parshendilerden hiçbir iz bulamamış. Avustasıyla buluştular. İki bölük sonraki platoyu sağlama aldı ve diğer sekizinin de karşıya geçmek için biraz zamana ihtiyacı olacak. Ama yaklaştık."

“Evet, yukarıdan gördük,” dedi Elhokar. “Belki de birkaçımız önden at sürerek gidebilir...”

“Majesteleri,” dedi Dalinar. “Askerlerimi geride bırakmanız, onları getirmiş olmamdaki temel amacı biraz boşa çıkarmış olur.”

Elhokar gözlerini devirdi. Dalinar boyun eğmedi, yüz ifadesi etraflarındaki kayalar kadar hareketsizdi. Onu öyle görmek, sert, bir meydan okuma karşısında boyun eğmez, Adolin’in gururla gülümsemesine neden oldu. Neden *her zaman* böyle olamıyordu? Neden hakaretler ya da meydan okumalar karşısında o kadar sık geri çekiliyordu?

“Peki, o zaman,” dedi kral. “Ordu karşıya geçerken bir mola verip bekleyeceğiz.”

Kralın hizmetkârları derhâl emre uydu, erkekler atlarından aşağı indi, kadınlar tahtırevanlarını taşıyanlara indirtti. Adolin artçı raporunu almak için uzaklaştı. O döndüğünde ise, Elhokar’ın etrafı resmen taht odasına dönmüştü. Hizmetkârları ona gölge sağlamak için küçük bir tente kurmuştu ve başkaları da şarap servis ediyordu. Şarap cisimleri soğutabilen o yeni fabriallardan birini kullanarak soğutulmuştu.

Adolin miğferini çıkardı ve eyer beziyle alnını sildi, bir kez daha diğerlerine katılıp biraz şarabın tadını çıkarabilmeyi diledi. Bunun yerine, atından aşağı indi ve babasını aramaya gitti. Dalinar tentenin dışında ayakta duruyordu, zırhlı elleri arkasında kavuşturulmuş, doğuya, Köken’den tarafa bakıyordu. Yücefırtınaların başladığı uzak, görülmeyen yere. Renarin de yanında ayaktaydı, o da ileriye bakıyor, sanki babasının bu kadar ilginç bulduğu şeyin ne olduğunu görmeye çalışıyordu.

Adolin bir elini kardeşinin omzuna koydu ve Renarin ona gülümsedi. Adolin şimdi on dokuz yaşında olan kardeşinin yetersiz hissettiğini biliyordu. Her ne kadar hafif bir kılıç taşıyor olsa da onu kullanmasını zar zor biliyordu. Kanındaki zayıflık, yeterli miktarda bir zamanı talim yaparak geçirmesini zor hâle getiriyordu.

“Baba,” dedi Adolin. “Belki de kral haklıydı. Belki de hızla devam etmeliydik. Tüm bu avın bir an önce bitmesini tercih ederim.”

Dalinar ona baktı. “Ben senin yaşındayken, bunun gibi bir avı dört gözle beklerdim. Bir kocakabuğu devirmek, bir genç adam için yılın en önemli olayıydı.”

Yine mi bu, diye düşündü Adolin. Neden herkes onun avları heyecan verici bulmamasından bu kadar alınıyordu? “Bu sadece büyük boy bir chul,

baba.”

“Bu büyük boy chullar elli ayağa kadar büyüyor ve Parezırhı giyen bir adamı bile ezmeyi başarabiliyorlar.”

“Evet,” dedi Adolin, “Ve bu yüzden de sıcak güneşin altında pişerken saatlerce onu yemleyerek bekleyeceğiz. Eğer ortaya çıkmaya karar verirse de, onu ok yağmuruna tutacağız ve ancak biz onu Parekılıcı ile doğrayarak öldürürken zar zor direnebileceği kadar zayıf düştükten sonra yanına yaklaşacağız. Çok şerefli.”

“Bu bir düello değil, bir av,” dedi Dalinar. “Köklü bir gelenek.”

Adolin ona bir kaşını kaldırdı.

“Ve evet, sıkıcı olabilir,” diye ekledi Dalinar. “Ama kral ısrarcıydı.”

“Senin sadece Rilla’yla olan dertlerin yüzünden hâlâ kuyruk acın var, Adolin,” dedi Renarin. “Bir hafta önce hevesliydin. Gerçekten de Janala’yı davet etmeliydin.”

“Janala avlardan nefret ediyor. Barbarca olduğunu düşünüyor.”

Dalinar yüzünü astı, “Janala? Janala kim?”

“Berrakbey Lustow’un kızı,“ dedi Adolin.

“Ve sen de ona kur mu yapıyorsun?”

“Daha değil ama kesinlikle uğraşıyorum.”

“O diğer kıza ne oldu? Şu kısa olan, gümüş saç kurdelelerini seven?”

“Deeli mi?” dedi Adolin. “Baba, ben ona kur yapmayı bırakalı iki aydan fazla oldu!”

“Öyle mi?”

“Evet.”

Dalinar çenesini ovdu.

“Onunla Janala arasında iki tane daha vardı,” diye belirtti Adolin. “Gerçekten de daha fazla ilgilenmelisin.”

“Senin çapraşık ilişkilerinin hesabını tutmaya çalışan adama Yaradan yardım etsin, oğlum.”

“En sonuncusu Rilla’ydı,” dedi Renarin.

Dalinar kaşlarını çattı. “Ve siz ikiniz...”

“Dün biraz sorun yaşadık,” dedi Adolin. Öksürdü, konuyu değiştirmeye kararlıydı. “Her neyse, sen kralın uçurumşeytanını avlamaya kendisinin gelmekte ısrar etmesini garip bulmuyor musun?”

“Pek değil. Tam yetişkin bir tanesinin buralara yolunun düşmesi sık olan bir şey değil ve kral nadiren plato saldırılarına katılma şansını elde

edebiliyor. Bu onun savaşabilmesi için bir yol."

"Ama o öyle paranoyak ki! Neden şimdi kendini Ovalar'da açığa çıkaracak şekilde gidip avlanmak istiyor?"

Dalinar kralın tentesinden tarafa baktı. "Garip göründüğünü biliyorum, oğlum. Ama kral çoğu insanın onun olduğunu tahmin ettiğinden daha karmaşık bir adam. Tebaasının suikastçılardan o kadar korktuğu için onu bir korkak olarak görmesinden endişe ediyor ve bu yüzden de cesaretini kanıtlamanın yollarını arıyor. Aptalca yollar, bazen. Ama savaşla korkusuzca yüzleşecek fakat gölgelerdeki bıçaklar yüzünden dehşetle titreyecek olan tanıdığım ilk adam o değil. Güvensizliğin baş göstergesi gösteriştir.

"Kral yönetmeyi öğreniyor. Bu ava ihtiyacı var. Hem kendine hem de başkalarına hâlâ güçlü olduğunu ve savaşta olan bir krallığı yönetmeyi hak ettiğini göstermek zorunda. Ona işte bu yüzden destek verdim. Kontrollü şartlar altındaki başarılı bir av, kralın ününü ve kendine güvenini güçlendirebilir."

Adolin yavaşça ağzını kapattı, babasının sözleri itirazlarını kesmişti. Bu şekilde açıklandığında kralın davranışlarının yeterince mantıklı gelmesi garipti. Adolin babasına baktı. *Başkaları nasıl onun bir korkak olduğunu fısıldayabilir? Bilgeliğini göremiyorlar mı?*

"Evet," dedi Dalinar gözleri uzaklara çevrilerek. "Kuzenin pek çok kişinin olduğunu düşündüğünden daha iyi bir adam ve daha güçlü bir kral. Ben sadece onu Harap Ovalar'ı terk etmeye nasıl ikna edebileceğimi bulmalıyım."

Adolin sıçradı. *"Ne?"*

"Başta ben de anlamamıştım," diye devam etti Dalinar. "Onları birleştir. Onları birleştirmem gerekiyor. Ama zaten birleşik değiller mi? Burada Harap Ovalar'da bir arada savaşıyoruz. Parshendiler ortak düşmanımız. Sadece lafta birleşmiş olduğumuzu ancak şimdi görmeye başlıyorum. Yüceprensler Elhokar'a saygı gösterirmiş gibi yapıyorlar ama bu savaş, bu kuşatma, onlar için bir oyun. Birbirlerine karşı bir yarışma.

"Onları burada birleştiremeyiz. Alethkar'a geri dönmeli ve anavatanımızda istikrar sağlamalı, bir ulus olarak birlikte çalışmayı öğrenmeliyiz. Harap Ovalar bizi bölüyor. Diğerleri zenginlik ve prestij için endişelenmekle fazla meşguller."

"Zenginlik ve prestij Alethi olmanın *anlamı*, baba!" dedi Adolin. Gerçekten de bunları işitiyor muydu? "Ya İntikam Paktı ne olacak?

Yüceprensler, Parshendilere misilleme yapmaya yemin ettiler!"

"Ve *yaptık* da." Dalinar Adolin'e baktı. "Bunun kulağa korkunç geldiğini biliyorum, oğlum ama bazı şeyler intikamdan daha önemli. Gavilar'ı çok severdim. Onu şiddetle özlüyorum ve Parshendilerden de yaptıkları şey için nefret ediyorum. Ama Gavilar'ın hayatının amacı Alethkar'ı birleştirmekti ve ben de parçalanmasına izin vermeden önce Cehennem'e giderim."

"Baba, eğer burada yanlış bir şey varsa, o da yeteri kadar çaba harcamıyor olmamız," dedi Adolin, acı çektiğini hissederek. "Yüceprenslerin oyun oynadığını mı düşünüyorsun? E, o zaman onlara işin nasıl yapılması gerektiğini göster! Geri çekilmekten bahsetmek yerine, ilerlemekten bahsetmeliyiz; Parshendilere kuşatma yapmaktansa saldırmalıyız."

"Belki de."

"Ne olursa olsun, geri çekilmekten bahsedemeyiz," dedi Adolin. Askerler *şimdiden* Dalinar'ın cesaretini kaybettiğinden bahsediyordu. Ya bunu duysalar ne derlerdi? "Bundan krala da bahsetmedin, değil mi?"

"Daha değil. Uygun yolu bulamadım."

"Lütfen. Ona bundan bahsetme."

"Göreceğiz." Dalinar tekrar Harap Ovalar'dan tarafa döndü, gözleri tekrar uzaklara daldı.

"Baba..."

"Fikrini belirttin oğlum ve ben de ona cevap verdim. Konuyu zorlama. Artçılardan raporu aldın mı?"

"Evet."

"Ya öncü koldan?"

"Onları daha yeni kontrol ettim ve..." Sesi soldu. Lanet. Büyük olasılıkla kralın grubunu ileri götürme zamanının geleceği kadar vakit geçmişti. Ordunun kalan kısmı kral güvenli bir şekilde öbür tarafa geçmeden bu platoyu terk edemezdi.

Adolin içini çekti ve raporu almak için gitti. Uzun süre geçmeden hepsi uçurumu geçmişti ve sonraki platonun üstünde at sürüyorlardı. Renarin atını Adolin'in yanına sürdü ve konuşarak onu oyalamaya çalıştı ama Adolin sadece gönülsüz cevaplar veriyordu.

Garip bir özlem hissetmeye başlıyordu. Ordudaki daha yaşlı adamların çoğu, Adolin'den sadece birkaç yaş daha büyük olanları bile, ihtişamlı günlerinde babasının yanında savaşmışlardı. Adolin kendini babasını

Kurallar'a bu kadar saplanıp kalmadan önce tanımış ve savaştığını görmüş olan tüm o adamları kıskanırken buldu.

Dalinar'daki değişiklikler kardeşinin ölümüyle başlamıştı. Her şeyin yanlış gitmeye başladığı zaman o korkunç gündü. Gavilar'ın kaybı Dalinar'ı neredeyse yıkmıştı ve Adolin Parshendileri babasına böylesine bir acı yaşattıkları için *hiçbir zaman* affetmeyecekti. Hiçbir zaman. Herkes Ovalar'da farklı sebepler için savaşıyordu ama Adolin'in gelmiş olmasının sebebi buydu. Belki de eğer Parshendileri yenerlerse babası tekrar bir zamanlar olduğu adam olurdu. Belki de onun yakasını bırakmayan sanrılar kaybolurdu.

İleride Dalinar sessizce Sadeas'la konuşuyordu. İkisinin de yüzü asıktı. Her ne kadar bir zamanlar arkadaş olsalar da, artık birbirlerinin varlığına zor katlanabiliyorlardı. Bu da Gavilar'ın öldüğü gece değişmişti. Aralarında ne olmuştu?

Gün ilerledi ve en sonunda av alanına ulaştılar. Biri yaratığın yemlenerek avlanmak üzere çekileceği, diğeri de izleyecek olanlar için güvenli bir mesafe uzaklıkta olan bir çift plato. Diğer pek çoğu gibi bu platoların da düzenli olarak fırtınaya maruz kalmaya uyum sağlamış olan dayanıklı bitkilerin yetiştiği, düzgün olmayan yüzeyleri vardı. Kayalık şelfler, çöküntüler ve engebeli zemin platolar üzerinde savaşmayı tehlikeli hâle getiriyordu.

Adolin, bir bölük asker tarafından takip edilmekte olan kral izleme platosuna geçerken son köprünün yanında beklemekte olan babasına katıldı. Sırada hizmetkârlar vardı.

"Komutayı iyi kullanıyorsun, oğlum," dedi Dalinar, geçerken selam veren bir grup askere başını sallarken.

"Onlar iyi askerler, baba. Platodan platoya ilerledikleri bir yürüyüşte onlara komuta edecek birine pek ihtiyaçları yok."

"Evet," dedi Dalinar. "Ama senin, komuta tecrübesine ihtiyacın var ve onların da seni bir komutan olarak görmeyi öğrenmeye." Renarin atının üstünde tırısla onların yanına geldi. Büyük olasılıkla izleme platosuna geçmelerinin zamanı gelmişti. Dalinar ilk önce onların geçmeleri için oğullarına başıyla işaret etti.

Adolin gitmek için döndü ama arkalarındaki platoda bir şeyi fark ettiğinde tereddüt etti. Savaş kampları yönünden gelen bir atlı, av partisine yetişmek için hızla hareket ediyordu.

“Baba,” dedi Adolin işaret ederek.
Dalinar işareti izleyerek anında döndü, Ancak Adolin kısa süre sonra yeni geleni tanıdı. Beklediği gibi bir haberci değildi.
“Akıl!” diye seslendi Adolin elini sallayarak.
Yeni gelen tırısla yanlarına vardı. Uzun ve ince olan Kralın Aklı siyah bir beygirin üstünde rahat bir şekilde gelmekteydi. Resmi, siyah bir ceket ve siyah pantolon giyiyordu; bunlar koyu abanoz saçıyla uyumlu bir renkteydi. Her ne kadar beline asılı uzun, ince bir kılıç olsa da Adolin’in bildiği kadarıyla adam bunu asla çekmemişti. Askeri bir kılıçtan çok bir düello flöresiydi; büyük ölçüde sembolikti.
Akıl yaklaşırken onlara başını eğerek selam verdi, yüzünde o hevesli gülümsemelerinden biri vardı. Mavi gözleri vardı ama gerçekten de bir *açıkgöz* değildi. Ama *koyugöz* de değildi. O... Eh, o Kralın Aklı’ydı. Bu kendi başına apayrı bir kategoriydi.
“Ah, genç. Prens Adolin!” diye seslendi Akıl . “Bu ava katılacak kadar uzun bir süre için kendinizi kampın kadınlarından koparmayı başarabildiniz mi? Etkilendim.”
Adolin rahatsızca kıkırdadı. “Eh, bu son zamanlarda bir tartışma konusu...”
Akıl bir kaşını kaldırdı.
Adolin içini çekti. Akıl nasıl olsa eninde sonunda öğrenirdi; heriften herhangi bir şeyi gizlemek resmen imkânsızdı. “Dün bir kadınla öğlen yemeği randevum vardı ama ben... Şey... Ben başka birine kur yapıyordum. Ve o da kıskanç cinsten. O yüzden şimdi ikisi de benimle konuşmuyor.”
“Kendini böyle belalara bulaştırabilmen sürekli bir hayret kaynağı, Adolin. Her biri bir öncekinden daha heyecan verici!”
“Şey... Evet. Heyecan verici. *Tam olarak o* şekilde hissediyorum.”
Akıl tekrar güldü ama duruşundaki ağırbaşlılık havasını koruyordu. Kralın Aklı insanın diğer krallıklarda bulabilecekleri gibi sersem bir saray soytarısı değildi. O bir kılıçtı, kral tarafından kullanılan bir araç. Başkalarına hakaret etmek kralın asaletine yakışmazdı; bu yüzden de tıpkı birinin rezil bir şeylere dokunmak zorunda kaldığında eldiven kullanması gibi, kral da kendini kabalık ya da kırıcılık seviyesine inerek alçaltmamak için bir Akıl bulundururdu.
Bu yeni Akıl birkaç aydır onlarla birlikteydi ve onda... Farklı bir şeyler vardı. Bilmemesi gereken şeyleri bilirmiş gibi görünüyordu, önemli şeyleri.

İşe yarar şeyleri. Akıl, Dalinar’a başıyla selam verdi. “Lordum.”

“Akıl,” dedi Dalinar sertçe.

“Ve genç Prens Renarin!”

Renarin gözlerini aşağıda tutuyordu.

“Benim için bir selam yok mu, Renarin?” dedi Akıl, onunla eğlenerek.

Renarin hiçbir şey söylemedi.

“Eğer seninle konuşursa onunla alay edeceğini düşünüyor, Akıl,” dedi Adolin. “Bu sabah daha erken saatlerde, bana senin yakınlarındayken hiçbir şey söylememeye kararlı olduğunu söyledi.”

“Muhteşem!” diye haykırdı Akıl. “O zaman ne istersem söyleyebilirim ve o da itiraz etmeyecek mi?”

Renarin tereddüt etti.

Akıl Adolin’e doğru eğildi. “Size iki gün önce Prens Renarin ve benim savaş kampının sokaklarında yürüyerek geçirdiğimiz geceden bahsettim mi? İki kız kardeşle karşılaştık, tamam mı, mavi gözlüydüler ve...”

“Bu bir yalan!” dedi Renarin kızararak.

“Peki, o zaman,” dedi Akıl bir an bile duraklamadan. “İtiraf etmeliyim ki aslında *üç* kız kardeş vardı ama oldukça adaletsiz bir şekilde iki tanesini Prens Renarin götürdü ve ben de ünüme toz kondurmamak için...”

“Akıl.” Dalinar lafını keserken sertti.

Siyah giysili adam ona baktı.

“Belki de alaylarını bunları hak edenler ile sınırlamalısın.”

“Berrakbey Dalinar. İnanıyorum ki yapmakta olduğum şey de *buydu.”*

Dalinar’ın kaşları daha da çatıldı. Akıl’ı asla sevmemişti ve Renarin’e laf atmak da babasının öfkesini üstüne çekmek için garantili bir yoldu. Adolin bunu anlıyordu ama Akıl neredeyse her zaman Renarin’e iyi davranırdı.

Akıl ayrılmak için hareket etti ve giderken Dalinar’ın yanından geçti. Akıl bir şeyler fısıldamak için eğilirken Adolin zar zor kulak misafiri olabildi. “Benim alaylarımı ‘hak edenler’ bundan fayda sağlayabilecek olanlardır, Berrakbey Dalinar. O sizin olduğunu düşündüğünüzden daha az kırılgan.” Göz kırptı ve sonra da köprüden geçmek için atını çevirdi.

“Fırtına rüzgârları adına, ben bu adamı seviyorum,” dedi Adolin. “Kaç zamandır sahip olduğumuz en iyi Akıl!”

“Ben onu sinir bozucu buluyorum,” dedi Renarin yumuşakça.

“Eğlencenin yarısı o zaten!”

Dalinar hiçbir şey söylemedi. Üçü bir grup subaya eziyet etmek için duraklamış olan Akıl'ın yanından köprüyü kulanarak karşıya geçtiler. Orduda hizmet vererek bir maaş almak zorunda olacak kadar düşük seviyeli *açıkgözler.* Birkaçı Akıl başka bir tanesiyle alay ederken güldüler.

Üçü krala katıldılar ve günün avustası hemen yaklaştı. Bashin oldukça iri bir göbeği olan kısa bir adamdı, geniş siperlikli bir şapka ve deri bir palto ile yıpranmış giysiler giyiyordu, Birinci Nan'dan bir *koyugözdü,* bir *koyugözün* sahip olabileceği en yüksek ve prestijli mevkiiydi; *açıkgözlü* bir aileden olan birisiyle evlenmeye bile hakkı vardı.

Bashin kralın önünde eğildi. "Majesteleri! Harika zamanlama! Yemi aşağı daha yeni attık."

"Mükemmel," dedi Elhokar eyerinden aşağı inerek. Adolin ve Dalinar da Parezırhları hafifçe şıngırdayarak öyle yaptılar. Dalinar miğferini eyerinden çözdü. "Ne kadar sürecek?"

"İki ya da üç saat olması muhtemel," dedi Bashin kralın atının dizginlerini alarak. İki Ryshadium'u seyisler aldı. "Şurada yer hazırladık."

Bashin hizmetkârlar ve askerlerin büyük kısmından uzaktaki esas savaşın gerçekleşecek olduğu daha küçük plato olan av platosuna doğru işaret etti. Bir grup avcı, uçurumun kıyısından aşağı sarkıtılmış bir halatı çekmekte olan hantal bir chulu platonun çevresi boyunca ilerletiyordu. O halat yemi sürüklüyor olacaktı.

"Domuz leşleri kullanıyoruz," diye açıklama yaptı Bashin. "Ve kıyılardan aşağıya domuz kanı döktük. Uçurumşeytanı burada devriyeler tarafından en azından bir düzine kere saptandı. Yuvasının yakınlarda olduğu kesin; koza örmek için burada değil. Onun için fazlasıyla büyük ve bu bölgede de fazla uzun kaldı. Yani iyi bir av olması gerekir! Bir kere geldiği zaman, oyalayıcı olarak bir grup yabani domuzu salacağız ve siz de onu oklarla zayıflatmaya başlayabileceksiniz."

Uluyaylar getirmişlerdi: üç. parmak kadar kalın okları ateşlemek için yapılmış olan, çekme ağırlıkları sadece bir Paretaşıyan'ın kullanabileceği kadar yüksek, kalın telli, çelikten büyük yaylar. Yeni buluşlardı; Alethi mühendisleri tarafından fabrial bilimi kullanılarak icat edilmişlerdi ve her birinin metali yamultmadan çekiş gücünü koruyabilmek için küçük bir doldurulmuş mücevhere ihtiyacı vardı. Yaylar için olan araştırmanın başında Adolin'in yengesi Kral Gavilar'ın dulu ve Elhokar'ın annesi olan Navani ile Elhokar'ın kızkardeşi Jasnah vardı.

Eğer gitmeseydi iyi olurdu, diye düşündü Adolin boş boş. Navani ilginç bir kadındı. O etraftayken işler asla sıkıcı olmazdı.

Bazıları yaylara Pareyayı demeye başlamıştı ama Adolin terimden hoşlanmıyordu. Parekılıcı ve Parezırhı özel bir şeydi. Başka bir zamanın andaçlarıydı, Parlayanların Roshar'da olduğu bir zamanın. Hiçbir fabrial bilimi onları tekrar yaratmanın yanına bile yaklaşamamıştı.

Bashin, kral ve yüceprenslerine izleme platosunun merkezindeki kameriyeye doğru yol gösterdi. Adolin geçiş hakkında rapor verme niyetiyle babasına katıldı. Askerlerin yaklaşık yarısı yerlerini almıştı ama hizmetkârların pek çoğu hâlâ izleme platosuna bağlanan geniş, kalıcı köprüyü geçmekteydiler. Kralın sancağı kameriyenin üstünde dalgalanıyordu ve küçük bir içecek masası hazırlanmıştı. Arka taraftaki bir asker dört uluyayın durduğu rafı hazırlamaktaydı. Yanlarındaki dört sadağın içindeki kalın, siyah oklarıyla gösterişli ve tehlikeli görünüyorlardı.

"Sanırım av için güzel bir gün olacak," dedi Bashin Dalinar'a. "Raporlara bakılırsa, yaratık kocaman. Daha önce öldürdüklerinizin hepsinden daha büyük, Berrakbey."

"Gavilar hep bunlardan birini öldürmek istemişti," dedi Dalinar hüzünlü bir şekilde. "Kocakabuk avlarına bayılırdı ama asla bir uçurumşeytanı bulamadı. Benim şimdi bu kadar fazla öldürmüş olmam garip."

Yemi çekmekte olan chul uzaklardan öttü.

"Bu hayvanda bacakları hedef almanız gerekir, Berrakbeyler," dedi Bashin. Av öncesi tavsiyeleri Bashin'in sorumluluklarından birisiydi ve o bunları ciddiye alıyordu. "Eh, siz uçurumşeytanlarına kozalarının içindeyken saldırmaya alışkınsınız. Koza içinde olmadıkları zaman ne kadar fena olduklarını unutmayın. Bu kadar büyük bir tanesinde, dikkat dağıtıcı bir şeyler kullanmanız ve diğer tarafından..." Sesi azalarak sustu, sonra hafifçe lanet ederek inledi. "Fırtınalar alsın o hayvanı. Yemin ederim bunu eğiten adam aptal olmalı."

İlerideki diğer platoya doğru bakıyordu. Adolin bakışını takip etti. Yemi çekmekte olan yengece benzer chul uçurumdan yavaş, ancak kararlı bir ilerleyişle hantal hantal uzaklaşıyordu. Terbiyecileri de bağırarak arkasından koşuyordu.

"Özür dilerim, Berrakbey," dedi Bashin. "Sabahtan beri böyle yapıyor."

Chul gıcırtılı bir sesle öttü. Adolin'e bir şeyler yanlışmış gibi göründü.

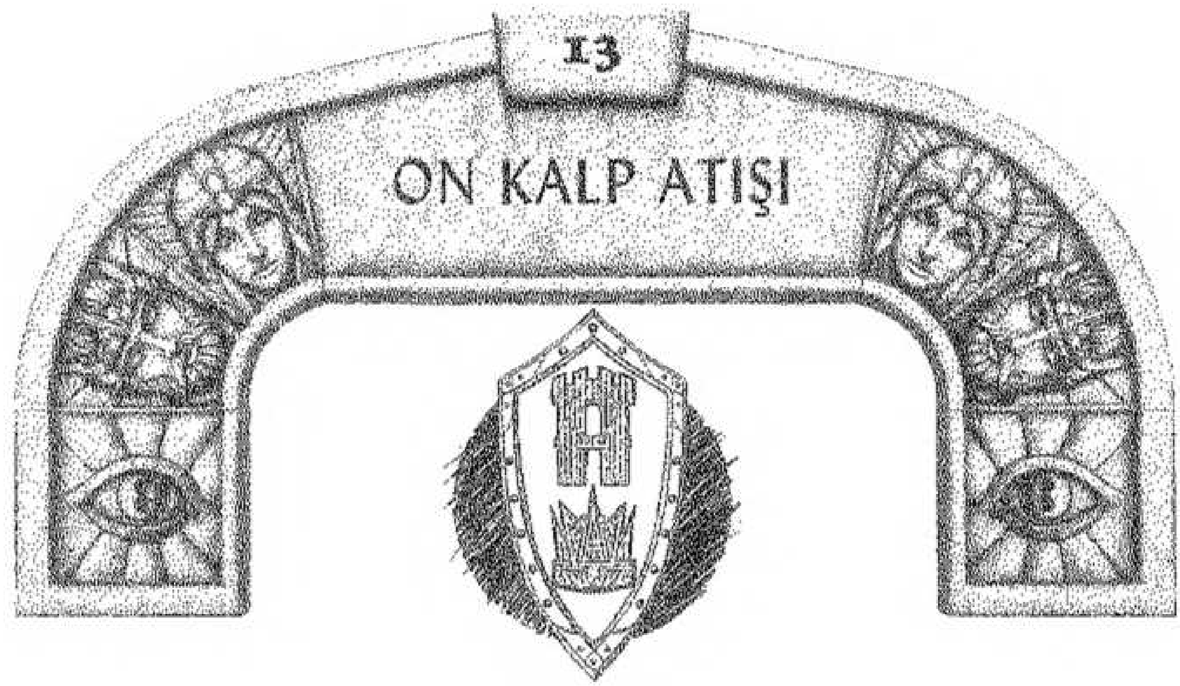
“Başka bir tanesi için haber gönderebiliriz,” dedi Elhokar. “Yeni bir tanesinin gelmesi fazla uzun...”

“Bashin?” dedi Dalinar, bir anda telaşla yüklenen bir ses tonuyla. “O hayvanın halatının ucunda yem olması gerekmiyor mu?”

Avustası dondu, chulun çekmekte olduğu halatın ucu boştu.

Karanlık bir şey, aklı durduracak kadar devasa bir şey, uçurumdan kalın, kitinli bacaklar üzerinde yükseldi. Platoya tırmandı; avın gerçekleşecek olması gereken küçük platoya değil ama Dalinar ve Adolin’in üstünde oldukları izleme platosuna. Hizmetkârlar, silahsız misafirler, kadın kâtipler ve hazırlıksız askerlerle dolu olan plato.

“Hay Cehennem,” dedi Bashin.

Büyük, olasılıkla hâlâ kızgın olduğunun farkındayım. Bunu bilmek hoş bir şey. Daima sağlıklı olman gibi, bana karşı olan memnuniyetsizliğine de bel bağlar oldum. Sanırım bu Kozmer'in[9] büyük sabitlerinden birisi.

On kalp atışı.

Bir.

Bir Parekılıcı'nı çağırmak işte o kadar uzun sürerdi. Eğer Dalinar'ın kalbi hızla çarpıyorsa zaman daha kısaydı. Eğer Dalinar rahatsa daha uzun sürerdi.

İki.

Savaş alanında, bu kalp atışların geçmesi sonsuza kadar sürecekmiş gibi uzayabilirdi. Koşarken miğferini başına geçirdi.

Üç.

Uçurumşeytanı bir koluyla aşağı vurarak hizmetkârlar ve askerlerle dolu köprüyü yıktı, insanlar uçuruma düşerken çığlık attılar. Dalinar Zırh tarafından güçlendirilmiş bacaklarıyla kralı takip ederek ileri atıldı.

Dört.

Uçurumşeytanı koyu mor mürekkep renginde iç içe geçmiş kabuklardan bir dağ gibi yükseliyordu. Dalinar neden Parshendilerin bu şeylere tanrı dediğini anlayabiliyordu. Bir ağız dolusu dikenli altçenesivle çarpık, ok gibi bir yüzü vardı. Her ne kadar hafifçe kabukluları andırıyor olsa da bu, hantal, sakin bir chul değildi. Geniş omuzlarından çıkmakta olan dört korkunç *ön* pençesi vardı; her pençe bir at büyüklüğündeydi ve platonun yan tarafını kavramış olan bir düzine daha küçük bacak vardı.

Beş.

Yaratık araba çeken bir chulu hızlı bir pençeyle kaparken kendini platonun üstüne çekmeyi başardı, kitinden bir ezme sesi çıktı.

Altı.

"Silah başına!" diye kükredi Elhokar Dalinar'ın ilerisinden. "Okçular, ateş!"

Yedi,

"Dikkatini sivillerden uzaklaştırın!" diye kükredi Dalinar askerlerine.

Yaratık tabak büyüklüğünde parçacıkları platoya yağdırarak chulun kabuğunu kırdı, sonra da hayvanı ağzından içeri tıktı ve aşağıdaki kaçışan kâtip ve hizmetkârlara bakmaya başladı. Canavar onu çatırtıyla çiğnerken chul ötmeyi kesti.

Sekiz.

Dalinar bir kaya tabakasının üzerinden sıçradı ve etrafa kaya parçaları saçarak yere çarpmadan önce havada beş metre kadar ilerledi.

Dokuz.

Uçurumşeytanı berbat bir çığlık sesiyle kükredi. Üst üste binen dört ses ile öttü.

Okçular yaylarını çekti. Elhokar, Dalinar'ın tam önünde mavi pelerini dalgalanarak emirler yağdırdı.

Dalinar'ın eli beklentiyle karıncalandı.

On!

Parekılıcı Oathbringer[10], kalbinin onuncu atışı göğsünün içinde gümbürderken sisten katılaşarak elinde belirdi. Ucundan kabzasına kadar altı ayak uzunluğunda olan Kılıç, Parezırhı giymeyen bir adamın elinde kullanışsız olurdu. Dalinar'a ise mükemmel uyum sağlıyordu. Oathbringer'ı gençliğinden beri taşıyordu; onunla Bağlandığında daha yirminci Gözyaşları'ndaydı. Uzun ve hafifçe kıvrıktı, bir karış genişlikteydi ve

kabzasının yakınında dalgaya benzer tırtıklar vardı. En ucu bir balıkçının kancası gibi kıvrılıyordu ve soğuk çiğ ile ıslanmıştı.

Bu kılıç onun bir parçasıydı. Bıçağın ağzında sanki kılıç hevesliymiş gibi enerjinin aktığını hissedebiliyordu. Bir adam Zırh ve Kılıç ile savaşa atılana kadar hayatın kendisinin ne olduğunu asla bilemezdi.

"Kızdırın onu!" diye kükredi Elhokar, Parekılıcı Sunraiser[11] sisten oluşarak elinde belirirken. Uzun ve inceydi ve geniş bir el koruyucusu vardı. Yanları da on temel rün ile dağlanmıştı. Canavarın kaçmasını istemiyordu; Dalinar bunu sesinde duyabiliyordu. Dalinar askerler ve hizmetkârlar için daha fazla endişeliydi, bu av daha şimdiden korkunç şekilde yanlış gitmişti bile. Belki de canavarı herkesin kaçabileceği kadar uzun süre oyalamalıydılar, sonra da geri çekilerek chul ve domuzları mideye indirmesine izin verebilirlerdi.

Yaratık askerlerin arasına bir pençesini indirirken tekrar çok sesli feryadıyla çığlık attı. Adamlar çığlık attı, kemikler parçalandı ve vücutlar devrildi.

Okçular kafaya nişan alarak ateş etti. Yüz ok havaya fırladı ama sadece birkaç tanesi kitin plakalar arasındaki yumuşak kaslara isabet etti. Arkalarında Sadeas uluyayını getirmeleri için sesleniyordu. Dalinar bunu bekleyemezdi; yaratık buradaydı, tehlikeliydi, adamlarını öldürüyordu. Yay çok yavaş olurdu. Bu Kılıç'a göre bir işti.

Adolin Sureblood'ı[12] sürerek yanından fırladı. Oğlan Elhokar gibi öne atılmak yerine atına gitmişti. Dalinar'ın kendisi ise kralla birlikte kalmak zorunda kalmıştı. Diğer atlar, hatta savaş atlan bile, paniğe kapıldı ama Adolin'in beyaz Ryshadium aygırı metanetini korudu. Bir an sonra Gallant da oradaydı, Dalinar'ın yanında tırıs gidiyordu. Dalinar dizginleri kavradı ve Zırh destekli bacaklarıyla kendini havaya fırlatarak eyere atladı, inişinin kuvveti sıradan bir atın sırtını incitebilirdi ama Gallant bundan daha sağlam taştan yapılmıştı.

Elhokar yanlarını sislendirerek miğferini kapattı.

"Geride kalın Majesteleri," diye seslendi Dalinar at üstünde yanından geçerken, "Adolin ve ben onu zayıflatana kadar bekleyin." Dalinar uzanarak kendi siperliğini kapattı. Yan taraflar sislenerek yerlerine kilitlendi ve miğferin yanları onun için şeffaf hâle geldi. Hâlâ göz aralığına ihtiyacı vardı;

yanlardan dışarı bakmak kirli camdan bakmak gibiydi ama şeffaflık Parezırhı'nın en muhteşem taraflarından biriydi.

Dalinar at sürerek canavarın gölgesine girdi. Askerler mızraklarını kavramış etrafta koşuşturuyordu. Otuz ayak boyundaki canavarlarla savaşmak için eğitilmemişlerdi ama yine de saf oluşturup dikkatini okçular ve kaçan hizmetkârlardan uzaklaştırmaya çalışıyor olmaları mertliklerinin göstergesiydi.

Oklar yağdı, uçurumşeytanının kabuğundan sektiler ve ondan çok aşağıdaki askerler için ölümcül hâle geldiler. Dalinar bir ok miğferinden tangırtıyla sekerken göz aralığını gölgelemek için serbest kolunu kaldırdı.

Adolin, yaratık bir grup okçuyu pençelerinden birini savurarak ezerken geri çekildi. "Ben solu alacağım," diye bağırdı Adolin, sesi miğferi tarafından boğulurken.

Dalinar başını sallayarak onayladı, sağ tarafa doğru saptı ve uçurumşeytanı bir başka saldırı için bir ön pençesini kaldırırken bir grup afallamış askerin yanından dörtnala geçerek tekrar gün ışığına çıktı. Dalinar pençenin altından fırladı, Oathbringer'ı sol eline geçirerek yan tarafından dışarı doğru uzattı ve uçurumşeytanının ağaç gövdesi gibi bacaklarından birinin içinden geçirdi.

Kılıç kalın kitini ufacık bir direncin sarsıntısıyla karşılaşarak biçti. Her zamanki gibi, canlı eti kesmedi ama bacağı aynen kesilip atılmış gibi kesin bir şekilde öldürdü. Büyük bacak hissiz ve işe yaramaz olarak kaydı.

Canavar derin, üst üste binen borular gibi sesleriyle kükredi. Diğer tarafında, Dalinar Adolin'in bir bacağı kesmekte olduğunu görebiliyordu.

Yaratık Dalinar'dan tarafa dönerek titredi. Kesilmiş olan iki bacak cansız bir şekilde sürükleniyordu. Canavar bir kerevit gibi uzun ve inceydi ve düzleşmiş bir kuyruğu vardı. On dört bacak üzerinde yürüyordu. Yıkılmadan önce kaç tanesini kaybedebilirdi?

Dalinar, Gallant'ı çevirerek mavi Parezırhı pırıldayan Adolin'le buluştu; pelerini sırtında dalgalanıyordu. Geniş yaylar çizerek dönerlerken tarafları değiştiler, ikisi de başka birer bacağa doğru gidiyorlardı.

"Düşmanınla karşılaş, canavar!" diye kükredi Elhokar.

Dalinar döndü, Kral atını bulmuş ve kontrol altına almayı başarmıştı. Vengcance[13] bir Ryshadium değildi ama hayvan en iyi Shin soyundandı. Atının üstünde Elhokar saldırdı, Kılıç'ı kafasının üstüne kaldırmıştı.

Eh, ona savaşmayı yasaklamak mümkün değildi. Hareket hâlinde kaldığı sürece Zırh'ının içindeyken bir şey olmazdı. "Bacaklar, Elhokar!" diye bağırdı Dalinar.

Elhokar doğrudan yaratığın göğsüne doğru atılarak onu duymazdan geldi. Dalinar lanet etti ve canavar pençe savururken Gallant'ı topukladı. Elhokar son anda döndü, aşağı eğilerek darbenin altından geçti. Uçurumşeytanının pençesi bir kırılma sesiyle taşa vurdu. Elhokar'ı ıskaladığı için öfkeyle kükredi, sesi uçurumlar boyunca yankılandı .

Kral Dalinar'dan tarafa doğru saparak süratle yanından geçti. "Dikkatini dağıtıyorum, seni sersem. Saldırmaya devam et!"

"Ryshadium bende!" diye Dalinar bağırarak cevap verdi ona. "Ben dikkatini dağıtacağım, ben daha hızlıyım!"

Elhokar onu yine duymazdan geldi. Dalinar içini çekti. Elhokar, karakteristik bir şekilde, zapt edilemiyordu. Tartışmak sadece daha fazla zaman ve hayata mâl olacaktı, bu yüzden de Dalinar ona söylendiği gibi yaptı. Gallant'ın nalları taş zemini döverek bir başka tur için yan taraftan dolaştı. Kral canavarın dikkatini üstüne çekiyordu ve Dalinar da atıyla yaklaşarak Kılıç'ını bir diğer bacağa vurmayı başardı.

Yaratıktan dört üst üste binen çığlık yayıldı ve Dalinar'dan tarafa döndü. Ama o dönerken Adolin diğer tarafından atıyla geçerek usta bir darbeyle başka bir bacağı daha kesti. Bacak gevşedi ve okçular ateş ederken oklar da yağmaya devam etti.

Yaratık her tarafından gelen saldırılarla kafası karışarak titredi. Zayıflamaya başlıyordu ve Dalinar kolunu kaldırarak işaret verdi. Hareket diğer piyade askerlere kameriyeden tarafa çekilmelerini emrediyordu. Emirleri verdikten sonra yaratığa yanaştı ve bir bacağı daha öldürdü. Bu beşi gitti demekti. Belki de yaratığın topallayarak gitmesine izin vermenin zamanı gelmişti, şimdi onu öldürmek için hayatları riske atmaya değmezdi.

Ufak bir mesafe ileride, Kılıç'ı yan tarafına doğru uzatılmış olarak at sürmekte olan krala seslendi. Kral ondan tarafa baktı ama belli ki duymamıştı. Arka planda uçurum şeytanı yükselirken, Elhokar atını Dalinar'dan tarafa sert bir sağa çekişle döndürdü.

Yumuşak bir *pıt* sesi geldi ve bir anda kral -ve eyeri- havada savrulmaktaydı. Atın hızlı dönüşü eyer kayışının kopmasına neden olmuştu. Parezırhı giyen bir adam ağırdı ve hem atı hem de eyeri üzerine büyük bir yük bindirirdi.

Dalinar içine saplanan bir korku hissetti ve Gallant'ı dizginledi. Elhokar Parekılıcı'nı düşürerek yere kapaklandı. Silah tekrar sise dönüşerek kayboldu. Bu Kılıç'ın düşmanların tarafından alınmasını engellemek için bir önlemdi, elinden bıraktığında kalmasını arzulamadığın sürece kaybolurlardı.

"Elhokar!" Dalinar kükredi. Kral pelerini vücudunun etrafına dolanarak yuvarlandı, sonra da durdu. Bir an için afallamış bir şekilde yattı; zırhın bir omzu çatlamıştı, Fırtınaışığı sızdırıyordu. Zırh düşüşünü yumuşatmıştı. İyi olacaktı.

Eğer...

Bir pençe kralın üstünde yükseldi.

Dalinar ileri atılmak için Gallant'ı krala doğru çevirirken bir an panik hissetti. Yeterince hızlı olamayacaktı. Yaratık...

Devasa bir ok kitini kırarak uçurumşeytanının kafasına saplandı. Yaratığın acı içinde ötmesine neden oldu ve mor kanlar fışkırdı. Dalinar eyerinde döndü.

Sadeas kırmızı Zırh'ı içinde durmuş, bir yardımcıdan başka bir devasa ok alıyordu. Yayı gerdi ve kalın oku sert bir çatırtıyla uçurumşeytanının omzuna gönderdi.

Dalinar selamlayarak Oathbringer'ı kaldırdı. Sadeas yayını kaldırarak karşılık verdi. Arkadaş değillerdi ve birbirlerinden de hoşlanmıyorlardı.

Ama kralı *koruyacaklardı.* Onları birleştiren bağ buydu.

"Güvenli bir yere git!" diye bağırdı Dalinar krala yanından hızla geçerken. Elhokar tökezleyerek ayağa kalktı ve başını salladı.

Dalinar canavara yaklaştı. Elhokar'ın uzaklaşabilmesine yetecek kadar uzun süre yaratığı oyalamak *zorundaydı.* Sadeas'ın oklarından daha fazlası hedeflerini buldu ama canavar onları umursamamaya başladı. Uyuşukluğu kayboldu ve kükremeleri kızgın, vahşi ve çılgın bir hâle dönüştü. Gerçekten de gözü dönmeye başlıyordu.

Bu en tehlikeli kısımdı; artık geri çekilme olmayacaktı. Ya onları öldürene ya da kendisi ölene kadar onları takip edecekti.

Bir pençe havaya taş kıymıkları sıçratarak Gallant'ın tam yanında yere indi. Dalinar Parekılıcı'nı açıkta tutmaya dikkat ederek eyerinde eğildi ve başka bir bacağı da kesti. Adolin de diğer tarafında aynısını yapmıştı. Yedi bacak gitmişti, bacakların yarısı. Yaratığın devrilmesine ne kadar kalmıştı? Normalde, bu noktada, hayvana birkaç düzine ok atmış olurlardı. Uçurumşeytanının önceden o şekilde zayıflatılmadığı zaman ne yapacağını

tahmin etmek zordu ve dahası, Dalinar hiç bu kadar büyük bir tanesiyle savaşmamıştı.

Yaratığın dikkatini çekmeye çalışarak Gallant'ı döndürdü. Umuyordu ki Elhokar şimdi...

"Sen bir tanrı mısın?" diye kükredi Elhokar.

Dalinar omzunun üstünden arkaya bakarak inledi. Kral *kaçmamıştı*. Eli yan tarafına uzatılmış, yaratığa doğru ilerliyordu.

"Sana meydan okuyorum, yaratık!" diye çığlık attı Elhokar. "Canını alacağım! Tanrılarının çiğnendiğini görecekler, tıpkı krallarının ayaklarımın dibinde ölü yattığını görecekleri gibi! Sana meydan okuyorum!"

Cehennem'e gidesi salak! diye düşündü Dalinar Gallant'ı çevirerek.

Elhokar'ın Parekılıcı tekrar elinde belirdi ve çatlak omzu Fırtınaışığı sızdırarak canavarın göğsüne doğru saldırdı. Yaklaştı ve bir parça kitini koparararak Kılıç'ı yaratığın gövdesine savurdu; bir insanın saçları ya da tırnakları gibi, o da Kılıç tarafından kesilebiliyordu. Sonra Elhokar kalbini arayarak silahını yaratığın göğsüne sapladı.

Yaratık Elhokar'ı fırlatarak kükredi ve titredi. Kral Kılıç'ını zar zor elinde tutabilmişti. Yaratık hızla döndü. Ne yazık ki, o hareketi kuyruğunu Dalinar'a doğru savurmuştu. Dalinar lanet ederek Gallant'a sert bir dönüş için asıldı ama kuyruk daha hızlı geliyordu. Gallant'a çarptı ve bir kalp atışı içinde Dalinar kendini yuvarlanırken buldu, Oathbringer parmaklarından söküldü ve sise dönüşerek kaybolmadan önce taş zeminde bir yarık açtı.

"Baba!" diye bağırdı uzaktan bir ses.

Dalinar taşların üstünde yuvarlanarak durdu; sersemlemişti. Kafasını kaldırarak Gallant'ın tökezleyerek, ayağa kalktığını gördü. Şükür ki atın bacakları kırılmamıştı, gerçi hayvan sıyrıklardan kan kaybediyordu ve bir ayağının üstüne de basamıyordu.

"Uzaklaş!" dedi Dalinar. Bu emir atı güvenliğe gönderecekti. Elhokar'ın aksine, *o* laf dinlerdi.

Dalinar sallanarak ayağa kalktı. Sol tarafından bir sürtünme sesi geldi ve Dalinar uçurumşeytanının kuyruğunu göğsüne yiyerek geriye doğru savrulmak için tam zamanında döndü.

Dünya tekrar sallandı ve o yerde kayarken metal, taşlara bir kakafoniyle çarptı.

Hayır! diye düşündü zırhlı eldiveni altına sokup iterek, kaymasının momentumunu kullanarak kendini havaya fırlatmıştı. Gökyüzü dönerken bir

şeyler doğru gibi göründü, sanki Zırh’ın kendisi ne tarafın yukarı olduğunu biliyordu. Hâlâ hareket hâlindeyken yere indi, ayakları taşların üzerinde gıcırdıyordu.

Dengesini sağladı, sonra da Parekılıcı’nı tekrar çağırma sürecini başlatırken kraldan tarafa doğru atıldı. On kalp atışı. Sonsuzluk.

Okçular ateş etmeye devam ediyordu ve epey bir ok uçurumşeytanının yüzünden sakal gibi çıkıyordu. Onları görmezden geliyordu ama Sadeas’ın daha büyük okları hâlâ dikkatini dağıtıyor muş gibi görünüyordu. Adolin bir bacağı daha biçmişti ve yaratık kararsızca tökezliyordu, on dört bacağının sekizi işe yaramaz bir şekilde sürükleniyordu.

“Baba!”

Dalinar döndüğünde sert mavi Kholin üniformasını giyen, boynuna kadar düğmeli uzun ceketli Renarin’i gördü, kayalık zeminden at sürerek geliyordu. “Baba, iyi misin? Yardım edebilir miyim?”

“Aptal oğlan!” dedi Dalinar, eliyle işaret ederek. ”Git!”

“Ama...”

“Zırhsız ve silahsızsın!” diye kükredi Dalinar. “Kendini öldürtmeden önce geri git!”

Renarin dizginlerini çekerek demirkırı atını durdurdu.

“GİT!”

Renarin dörtnala uzaklaştı. Dalinar dönüp Elhokar’a doğru koştu, Oathbringer sisten var olarak bekleyen elinde belirdi. Elhokar yaratığın gövdesinin aşağı kısımlarına darbeler indirmeye devam ediyordu, Parekılıcı’nın vurduğu yerlerde et kararıp ölüyordu. Eğer Pare kılıcı’nı doğru yere saplayabilseydi kalbi ya da akciğerleri durdurabilirdi ama bunu yapmak yaratık ayakta dururken zordu.

Her zamanki gibi cesur olan Adolin kralın yanında atından indi. Üstlerine inen pençeleri durdurmaya çalışarak darbeler yağdırdı. Ne yazık ki, dört pençeye karşı tek bir Adolin vardı. İki tanesi aynı anda ona doğru savruldu ve her ne kadar Adolin birinden bir parçayı kesip koparabilse de, arkasından gelmekte olan diğerini görmedi.

Dalinar seslenmekte çok geç kalmıştı. Pençe Adolin’i havaya fırlatırken Parezırhı *çat etti.* Havada bir yay çizdi ve yuvarlanarak yere düştü. Elçiler’e şükür Zırh’ı parçalanmamıştı ama göğüs zırhı ve yan tarafının büyük bir bölümü kırılmıştı; beyaz duman iplikleri sızdırıyordu.

Adolin halsiz bir şekilde yuvarlandı, elleri hareket ediyordu. Hayattaydı.

Şimdi onu düşünmek için vakit yoktu. Elhokar tek başınaydı.

Yaratık atıldı, kralın yanında yere vurarak ayaklarını yerden kesti. Kılıç'ı kayboldu ve Elhokar taşların üstüne yüzüstü düştü.

Dalinar'ın içinde bir şeyler değişti. Tereddütler kayboldu. Diğer endişeler anlamsız hâle geldi. Kardeşinin oğlu tehlikedeydi.

Gavilar'ı başarısızlığa uğratmıştı; kardeşi hayatı için savaşırken o şarabının içinde sarhoş yatıyordu. Dalinar'ın onu korumak için orada olması gerekirdi. Sevgili kardeşinden geride sadece iki şey kalmıştı, Dalinar'ın bir çeşit kefaret ödeme umuduyla koruyabileceği iki şey: Gavilar'ın krallığı ve Gavilar'ın oğlu.

Elhokar yalnızdı ve tehlike içindeydi.

Başka hiçbir şeyin önemi yoktu.

Adolin başını salladı, sersemlemişti. Bir nefes temiz hava alarak aklını temizlemek için siperliğini sertçe açtı.

Savaş. Savaşıyorlardı. Adamların çığlık attığını, kayaların sarsıldığını ve devasa bir ötme sesini duyabiliyordu. Küflü bir şeylerin kokusunu aldı. Kocakabuk kanı.

Uçurumşeytanı! diye düşündü. Daha aklı tam olarak açılmadan önce Adolin Kılıç'ını çağırmaya tekrar başlamış ve kendini el ve dizleri üstüne kalkmaya zorlamıştı.

Canavar kısa bir mesafe ileride yükseliyordu, göğe karşı karanlık bir gölge. Adolin sağ tarafına yakın bir yere düşmüştü. Görüşü bulanıklığını yitirirken kralın yerde olduğunu ve zırhının da önceden almış olduğu darbe yüzünden çatlamış olduğunu gördü.

Uçurumşeytanı dev gibi bir pençeyi vurmaya hazırlanarak kaldırdı. Adolin aniden anladı ki felaket üzerlerine çökmüştü. Kral basit bir av sırasında ölecekti. Krallık parçalanacak, yüceprensler onları bir arada tutan zayıf bağ da kesildiğinde bölünecekti.

Hayır! diye düşündü Adolin şaşkınlık içinde, hâlâ sersemlemiş durumdaydı. Tökezleyerek ilerlemeye çalıştı.

Ve sonra babasını gördü.

Dalinar krala doğru koşuyordu; hiçbir insanın, Parezırhı giyen bir adamın bile, başarabilmesinin mümkün olamayacağı bir hız ve incelikle hareket ediyordu. Bir kayanın üzerinden atladı ve ona doğru savrulan bir pençenin alından eğilip kayarak geçti. Diğer adamlar Parekılıcı ve Parezırhlarından

anladıklarını düşünürlerdi ama Dalinar Kholin... Zaman zaman onların hepsinin daha çocuk olduğunu kanıtlardı.

Dalinar doğruldu ve sıçradı, hâlâ ileri doğru hareket ediyordu ve arkasındaki kayayı parçalayarak dağıtan ikinci bir pençenin sadece birkaç santim üzerinden geçti.

Bunların hepsi bir anda oluvermişti. Bir nefeste. Üçüncü pençe krala doğru iniyordu ve Dalinar kükreyerek ileri atıldı. İnen pençenin altına kayarak girerken Kılıç'ı bıraktı. Yere düşen silah buharlaştı. Dalinar ellerini kaldırdı ve...

Ve pençeyi yakaladı. Darbenin altında eğildi, bir dizi üstüne çöktü ve hava zırha çarpan kabuğun çınlayan sesiyle yankılandı.

Ama pençeyi *yakaladı*.

Fırtınababa! diye düşündü Adolin babasını kralın tepesinde durmuş, kendisinden kat kat daha büyük bir canavarın ağırlığı altında eğilmişken izlerken. Afallayan okçular tereddüt etti. Sadeas uluyayını indirdi. Adolin'in nefesi boğazına takıldı.

Dalinar pençeyi kavradı ve gücüne kafa tuttu; koyu, neredeyse parlarmış gibi görünen gümüşi metal içinde bir şekil. Yaratık tepesinde inledi ve Dalinar da karşılık olarak güçlü, meydan okuyan bir bağrışla kükredi.

O anda, Adolin anladı ki *onu* görüyordu. Karadiken, yanında savaşabilmiş olmayı dilediği adamın ta kendisi. Dalinar'ın Zırh'ının el ve omuzları çatlamaya başladı, antik metalden aşağı ışıktan ağlar yayılıyordu. Adolin en sonunda silkinerek harekete geçti. *Yardım etmem gerek*!

Parekılıcı elinde oluştu ve yaratığın yan tarafına koşturarak kendisine en yakın bacağı biçti. Havada bir kırılma sesi yankılandı. Bu kadar bacağı gitmişken, yaratığın kalan bacakları ağırlığını taşıyamamıştı, özellikle de Dalinar'ı ezmek için bu kadar aşırı zorlanırken. Sağ tarafında kalan bacakları etrafa mor irinler saçarak mide bulandırıcı bir çatırtıyla koptular ve yaratık yan tarafa devrildi.

Yer sarsıldı, neredeyse Adolin'i dizlerinin üstüne devirecekti. Dalinar şimdi gevşek olan pençeyi bir kenara fırlattı; çok sayıdaki çatlaktan sızan Fırtınaışığı yukarı doğru tütüyordu. Yakınlarda, kral yerden kalktı; o düşeli daha sadece birkaç saniye olmuştu.

Elhokar tökezleyerek ayağa kalktı, düşmüş yaratığa bakıyordu. Sonra amcasına döndü, Karadiken'e.

Dalinar Adolin’e teşekkürle başını salladı, sonra da sertçe yaratığın boynu sayılacak şeye doğru işaret etti. Elhokar başını sallayarak onayladı, sonra da Kılıç’ını çağırarak hayvanın etine derince sapladı. Yaratığın düz yeşil gözleri kıvrılan dumanlar tüterek karardı ve büzüştü.

Adolin yürüyerek babasına katıldı, Elhokar’ın Kılıç’ını uçurumşeytanının göğsüne daldırmasını izlediler. Artık yaratık ölmüş olduğu için Kılıç etini kesebilirdi. Eflatun irinler aktı ve Elhokar kılıcını bırakarak yaranın içine doğru uzandı. Zırh tarafından güçlendirilen kollarıyla yoklayarak bir şeyi bulup kavradı.

Yaratığın mücevherkalbini, tüm uçurumşeytanlarının içinde büyüyen dev gibi mücevheri söküp çıkardı. Yumru yumru ve kesilmemişti, ama saf zümrüttü ve bir adamın kafası kadar büyüktü. Adolin’in hayatında gördüğü en büyük mücevherkalpti ve küçük olanları bile bir servet değerindeydi.

Elhokar etrafında altın şansprenleri belirirken dehşet verici ödülünü yukarı kaldırdı ve askerler zafer mutluluğuyla bağırdılar.

İlk önce elementin oldukça güvende olduğuna dair seni temin etmeme izin ver. Onun için iyi bir yuva buldum. Güvenliğini kendi postumu koruduğum gibi koruduğumu söyleyebilirsin.

Yücefırtınadaki kararından sonraki sabah Kaladin diğerlerinden daha önce kalktığından emin oldu. Battaniyesini fırlatıp attı ve uzun adımlarla battaniyelere bürünmüş yükseltilerin arasından geçti. Heyecanlı hissetmiyordu ama *kararlı* hissediyordu. Tekrar mücadele etmeye kararlıydı.

O mücadeleye kapıyı savurarak açıp güneş ışığını içeri alarak başladı. Uyku sersemi köprücüler uyanırlarken arka tarafından inleme ve küfür sesleri geldi. Kaladin elleri belinde onlara doğru döndü. Köprü Dört'ün şu anda otuz dört üyesi vardı. Bu sayı değişkendi ama köprüyü taşımak için en azından yirmi beş adam gerekliydi. Ondan daha az olursa köprü kesinlikle devrilirdi. Bazen daha fazla adam varken bile devriliyordu.

“Kalkın ve hizaya gelin!” diye bağırdı Kaladin en iyi manga komutanı sesiyle. Sesindeki otorite kendisini bile şaşırtmıştı.

Adamlar uykulu gözlerini kırpıştırdılar.

“Bunun anlamı da, kışladan dışarı çıkıp sıraya girmeniz!” diye kükredi Kaladin. “Bunu hemen yapacaksınız, fırtına kapsın sizi, yoksa sizi birer birer kendim dışarı sürüklerim!”

Syl uçuşarak geldi ve merakla izleyerek omzuna kondu. Köprücülerin bir kısmı doğrulup oturarak şaşkın şaşkın ona baktı. Diğerleri battaniyeleri içinde dönerek ona sırtlarını çevirdiler.

Kaladin derin bir nefes aldı. “Peki, o zaman.” Uzun adımlarla odanın içine girdi ve Moash adlı sırım gibi bir Alethi’yi seçti. Moash güçlü bir adamdı, Kaladin’in ibret için bir örneğe ihtiyacı vardı ve bu nedenle de Dunny ya da Narm gibi daha zayıf adamlar olmazdı. Dahası, Moash sırtını dönerek uykuya geri dönenlerden birisiydi.

Kaladin Moash’ı bir kolundan yakaladı ve tüm gücüyle asılarak çekti. Moash tökezleyerek ayağa kalktı. Gençten bir adamdı, belki yaşı Kaladin’e yakındı ve atmaca gibi bir yüzü vardı.

“Fırtına kapsın seni!” dedi ters ters kolunu geri çekerek.

Kaladin nefesini keseceğini bilerek Moash’ı tam midesinden yumrukladı. Moash’ın şokla nefesi kesilip iki büklüm oldu ve Kaladin de ileri bir adım atarak Moash’ı bacaklarından yakaladı ve savurarak omzunun üstüne attı.

Kaladin neredeyse ağırlıktan devriliyordu. Neyse ki, köprü taşımak acımasız ama etkili bir dayanıklılık eğitimiydi. Elbette çok az sayıdaki köprücü bundan fayda sağlayabilecek kadar uzun süre hayatta kalabiliyordu. Turlar arasında önceden tahmin edilemeyen boşlukların olması da yardımcı olmuyordu. Bu da sorunun bir parçasıydı, köprü ekipleri zamanlarının çoğunu ayaklarına bakarak ya da ufak tefek önemsiz işler yaparak geçiriyorlardı ve sonra da bir köprü taşıyarak millerce koşmaları bekleniyordu.

Afallamış Moash’ı dışarı taşıdı ve taşın üstüne koydu. Kampın kalan kısmı uyanıktı; marangozlar kereste deposuna geliyor, askerler kahvaltı ya da eğitimlerine doğru koşturuyordu. Diğer köprü ekipleri elbette ki hâlâ uyuyordu. Çoğu zaman eğer sabah köprü görevleri yoksa geç saatlere kadar uyumalarına izin verilirdi.

Kaladin Moash’ı bıraktı ve yürüyerek alçak tavanlı kışlaya geri döndü. “Eğer gerekiyorsa aynısını her birinize yaparım.”

Gerekmiyordu. Şaşkınlık içindeki köprücüler gözlerini kırpıştırarak sırayla ışığa çıktılar. Çoğu çıplak sırtlarını güneşe dönerek dikildi; sadece diz boyundaki pantolonları vardı üzerlerinde. Moash ayakları üstünde doğruldu; karnını ovuyor ve Kaladin'e dik dik bakıyordu.

"Köprü Dört'te işler değişecek," dedi Kaladin. "Örnek olarak, artık geç saatlere kadar uyumak yok."

"Peki, onun yerine ne yapacağız?" diye hesap sordu Sigzil. Koyu kahverengi derisi ve siyah saçı vardı, bunun anlamı ise güneybatı Roshar'dan bir Makabaki olduğuydu. Sakalı olmayan tek köprücü oydu ve pürüzsüz şivesine bakılırsa büyük olasılıkla Azish ya da Emuli'ydi. Köprü ekiplerinde yabancılar çoktu, uyum sağlayamayanların sonu sık sık bir ordunun kremi olmakla gelirdi.

"Çok güzel bir soru," dedi Kaladin. "Antrenman yapacağız. Her sabah günlük işlerimizden önce, dayanıklılığımızı artırmak için egzersiz yaparak köprüyle koşacağız."

Birçok adamın yüzü karardı.

"Ne düşündüğünüzü biliyorum," dedi Kaladin. "Hayatlarımız yeteri kadar zor değil mi? Vaktimizin olduğu kısa zamanlarda da rahatlayabilmemiz gerekmez mi?"

"Evet," dedi Leyten; kıvırcık saçlı uzun ve yapılı bir adamdı. "Aynen öyle."

"Hayır," diye tersledi Kaladin. "Köprü turları bizi, günlerimizin çoğunu tembellik ederek geçirdiğimiz için tüketiyor. Eh, biliyorum, angaryalarımız var. Uçurumları aramak, tuvaletleri temizlemek, yerleri fırçalamak. Ama askerler bizden sıkı çalışmamızı beklemiyorlar, sadece bizim meşgul olmamızı istiyorlar. İş onların bizi görmezden gelmesine yardımca oluyor.

"Köprücübaşınız olarak, benim birincil görevim sizleri hayatta tutmak. Parshendi okları hakkında yapabileceğim pek bir şey yok, o yüzden de *sizin* ile ilgili bir şeyler yapmak zorundayım. Sizi daha güçlü hâle getirmeliyim ki bir köprü turunun o son ayağında oklar uçuşurken ileri atıldığınızda hızlı koşabilin." Sıradaki adamların teker teker gözlerine baktı. "Köprü Dört'ün bir daha hiç adam kaybetmeyeceğinden emin olmaya niyetliyim."

Adamlar inanamayarak ona baktılar. En sonunda arkadaki iri, kalın kollu bir adam kükreyerek bir kahkaha attı. Bronzlaşmış bir derisi ve koyu kırmızı saçı vardı ve geniş kolları ve güçlü gövdesiyle neredeyse yedi ayak boyundaydı. Çoğu kişi tarafından basitçe Boynuzyiyenliler olarak

adlandırılan Unkalakiler, Roshar'ın merkezinde, Jah Keved'in yakınlarından olan bir halktı. Önceki gece adını "Kaya" olarak vermişti.

"Deli!" dedi Boynuzyiyenli. "Deli adam düşünüyor şimdi bizim önderimiz olmayı!" Kahkahalarla güldü. Diğerleri de Kaladin'in konuşmasına kafalarını sallayarak ona katıldılar. Birkaç kahkahaspreni etraflarında uçuşmaya başladı. Havada dairesel desenler hâlinde uçuşan, golyan balığına benzer gümüş ruhlardı.

"Hey Gaz," diye seslendi Moash ellerini ağzının etrafında boru yaparak.

Kısa, tek gözlü çavuş yakınlarda birkaç askerle çene çalıyordu. "Ne var?" diye bağırarak karşılık verdi Gaz kaş çatarak.

"Bu herif egzersiz olarak etrafta köprü taşımamızı istiyor," diye seslendi Moash. "Dediğini yapmak zorunda mıyız?"

"Hah," dedi Gaz bir elini sallayarak. "Köprücübaşlarının sadece savaş alanında otoritesi var."

Moash Kaladin'e tekrar göz attı, "Görünüşe göre fırtına olup gidebilirsin, arkadaşım. Tabii hepimizi döverek boyun eğdirecek değilsen eğer."

Dağıldılar. Bazı adamlar tekrar kışlanın içine girerken bir kısmı da yemekhanelerden tarafa yürüyordu. Kaladin taşların üstünde tek başına dikilerek kaldı.

"Bu pek de iyi gitmedi," dedi Syl omzundan.

"Hayır. Gitmedi."

"Şaşırmış gibi görünüyorsun."

"Hayır, sadece hayal kırıklığına uğradım." Gaz'a dik dik baktı. Köprü çavuşu özellikle ondan başka tarafa baktı. "Amaram'ın ordusunda, bana tecrübesiz olan adamlar verilmişti ama asla açık açık başkaldıranlar değil."

"Ne fark var?" diye sordu Syl. Nasıl da masum bir soruydu. Cevabın aşikâr olması gerekirdi ama Syl kafa karışıklığıyla başını yana eğdi.

"Amaram'ın ordusundaki adamlar gidebilecekleri daha kötü yerlerin olduğunu biliyordu. Onları cezalandırabilirdin. Bu koprücüler dibe vurmuş olduklarını biliyorlar." İç çekerek gerginliğinin bir kısmını üzerinden attı. "Onları kışladan çıkarabildiğim için şanslıyım."

"O zaman şimdi ne yapacaksın?"

"Bilmiyorum." Kaladin, Gaz'ın hâlâ askerlerle çene çalarak dikilmekte olduğu yan tarafa baktı. "Aslında, hayır. Biliyorum."

Gaz Kaladin'in yaklaşmakta olduğunu fark ettiğinde gözü kocaman açılarak telaşlı, dehşetli bir görüntüye büründü. Konuşmayı kesti ve aceleyle

bir odun yığınının yan tarafından dolanıp gitti.

"Syl, benim için onu takip edebilir misin?" dedi Kaladin.

Syl gülümsedi, sonra da ince, hafif bir beyaz çizgiye dönüşerek havaya yükseldi ve arkasında yavaş yavaş kaybolan bir iz bıraktı. Kaladin Gaz'ın durmakta olduğu yerde durdu.

Syl kısa bir süre sonra hızla geri geldi ve tekrar kız şekline geçti. "Şu iki kışlanın arasında saklanıyor." İşaret etti. "Orada çömelmiş, onu takip ediyor musun diye seni gözlüyor."

Kaladin gülümseyerek kışlaların etrafından dolanarak uzun yoldan gitti. Ara sokakta gölgelerin arasında çömelmiş, diğer tarafı gözlemekte olan bir şekil buldu karşısında. Kaladin sessizce ilerledi, sonra da Gaz'ın omzunu kavradı. Gaz bir ciyaklamayla yumruğunu savurarak döndü. Kaladin yumruğu kolayca yakaladı.

Gaz dehşetle kafasını kaldırıp Kaladin'e baktı. "Yalan söyleyecek değildim! Fırtına kapsın seni, savaş alanı dışında hiçbir yerde otoriten *yok*. Eğer beni yine hırpalarsan seni..."

"Sakin ol, Gaz," dedi Kaladin adamı bırakarak. "Sana zarar vermeyeceğim. En azından şimdilik."

Kısa boylu adam geriledi; omzunu ovalayarak Kaladin'e ters ters bakıyordu.

"Bugün üçüncü gün," dedi Kaladin. "Maaş günü."

"Sen de maaşını diğer herkes gibi bir saat sonra alacaksın."

"Hayır. Şimdi para sende; orada seni kuryeyle konuşurken gördüm." Elini uzattı.

Gaz homurdandı ama bir kese çıkarıp küreleri saydı. Merkezlerinde minik, kararsız beyaz ışıklar parlıyordu. Elmas markalar, her biri beş elmas çentik değerindeydi. Tek bir çentik bir somun ekmek satın alabilirdi.

Gaz bir haftada beş gün olmasına rağmen dört marka saydı. Bunları Kaladin'e verdi ama Kaladin avcu açık hâlde bekliyordu. "Diğeri, Gaz."

"Demiştin ki..."

"Şimdi."

Gaz sıçradı, sonra bir küre daha çıkardı. "Garip bir sözünü tutma yolun var, beycik. Bana söz vermiştin..."

Kaladin daha yeni aldığı küreyi ona geri verirken sesi zayıflayarak kesildi.

Gaz'ın yüzü kırıştı.

“Bunun nereden geldiğini unutma, Gaz. Ben sözümü tutacağım ama *sen* benim maaşımın bir kısmını alıkoymuyorsun. *Ben* sana veriyorum. Anladın mı?”

Gaz kafası karışmış gibi görünüyordu ama yine de küreyi Kaladin’in elinden kaptı.

“Eğer bana bir şey olursa para da gelmeyi kesecek,” dedi Kaladin diğer dört küreyi cebine atarken. Sonra ileri bir adım attı. Kaladin uzun bir adamdı ve çok daha kısa olan Gazin üzerinde yükseliyordu. “Anlaşmamızı hatırla. Ayağımın altında durma.”

Gazin gözü korkmadı. Yan tarafa tükürdü, koyu tükürük kaya duvara yapıştı, yavaş yavaş aşağı indi. “Senin için yalan söylemeyeceğim. Eğer haftada bir, bir kremden markanın seni...”

“Sadece söylemiş olduğum şeyi bekliyorum. Bugün Köprü Dört’ün kamp görevi ne?”

“Akşam yemeği. Yer silme ve temizlik.”

“Ya köprü görevi?”

“İkindi nöbeti.”

Bunun anlamı ise sabahın boş olacağıydı. Ekip bundan hoşlanırdı, maaş günlerini kürelerini kumarda ya da orospularla harcayarak geçirebilir, belki de kısa bir süre için yaşadıkları zavallı hayatı unuturlardı. Akşam yemeğinden sonra da gidip tencereleri temizleyeceklerdi.

Başka bir boşa harcanan gün. Kaladin sırtını dönerek kereste deposuna geri gitmeye başladı.

“Hiçbir şeyi değiştiremeyeceksin,” diye seslendi arkasından Gaz. “O adamlar bir sebepten dolayı köprücü.”

Kaladin yürümeye devam etti, Syl çatıdan aşağı fırlayarak omzuna kondu.

“Otoriten yok,” diye seslendi Gaz. “Savaş alanındaki bir manga komutanı filan değilsin. Sen fırtına götüresi bir *köprücüsün.* Beni duydun mu? Bir rütben olmadan otorite sahibi olamazsın!”

Kaladin ara sokağı geride bıraktı. “O haksız.”

Kaladin yürürken Syl yüzünün önünde asılı durarak onunla birlikte ilerliyordu. Başını yan tarafa eğdi.

“Otorite bir rütbeden gelmez,” dedi Kaladin cebindeki küreleri parmağıyla yoklayarak.

“Nereden gelir?”

“Sana bunu veren adamlardan gelir. Almanın tek yolu da odur.” Gelmiş olduğu yöne doğru baktı. Gaz daha ara sokağı terk etmemişti. “Syl, sen uyumuyorsun, değil mi?”

“Uyku? Bir spren?” Bu soru onu eğlendirmiş gibi görünüyordu.

“Geceleyin bana göz kulak olur musun?” dedi. “Gaz’ın ben uyurken içeri sızıp bir şeyler denemeyeceğinden emin olmak için? Beni öldürtmeyi deneyebilir.”

“Gerçekten de bunu yapacağını düşünüyor musun?”

Kaladin bir an için düşündü. “Hayır. Hayır, büyük olasılıkla yapmaz. Onun gibi bir düzine adam gördüm; ancak rahatsız edici olmaya yetecek kadar güç sahibi olan adi zorbalar. Gaz bir pislik ama bir katil olduğunu sanmıyorum. Dahası, onun görüşüne göre, bana zarar vermesine *gerek* yok; sadece bir köprü turunda öldürülmemi beklese yeler. Yine de, emin olmak en iyisi. Bana göz kulak ol, mümkünse. Bir şey denerse beni uyandır.”

“Tabii. Ama ya sadece daha önemli adamlara giderse? Onlara seni idam etmelerini söylerse?”

Kaladin suratını ekşitti. “O zaman yapabileceğim hiçbir şey yok. Ama bunu yapacağını zannetmiyorum. Bu onu üstlerinin önünde zayıf gösterir.”

Dahası, boynun vurulması sadece Parshendilere koşmayan köprücüler için ayrılmış bir cezaydı. Koştuğu sürece idam edilmezdi. Hatta ordunun liderleri köprücüleri cezalandırmak için pek bir şey yapmaktan çekiniyormuş gibi görünüyorlardı. Kaladin’in köprücü olduğu süre içinde bir adam cinayet işlemişti ve sersemi bir yücefırtına sırasında dışarıya asmışlardı. Ama onun dışında, Kaladin’in tüm gördüğü birkaç adamın kavga etmek yüzünden maaşlarının kesilmesi ve bir çiftinin de bir köprü turunun erken kısımları sırasında fazla yavaş oldukları için kamçılanmasıydı.

Asgari cezalar. Bu ordunun liderleri anlıyordu. Köprücülerin hayatları umutsuza olabildiği kadar yakındı; onları daha da fazla ezseler köprücüler basitçe umursamayı bırakıp idam edilmeye aldırmazlardı.

Ne yazık ki, bu ayrıca Kaladin’in de o otoriteye sahip olsaydı bile, kendi ekibini cezalandırmak için yapabileceği pek bir şeyin olmaması anlamına geliyordu. Onları başka bir yolla motive etmesi gerekiyordu. Kereste deposunu geçerek marangozların yeni köprüler inşa etmekte olduğu yere geldi. Biraz araştırdıktan sonra Kaladin aradığı şeyi buldu: yeni bir seyyar köprüye monte edilmeyi bekleyen kalın bir kalas. Bir köprücü için yapılan bir tutacak da bir tarafına monte edilmişti.

“Bunu ödünç alabilir miyim?” diye sordu Kaladin geçmekte olan bir marangoza.

Adam talaş tozuyla kaplı kafasını kaşımak için bir elini kaldırdı. “Ödünç mü alacaksın?”

“Hemen burada kereste deposunda kalacağım,” diye açıkladı, tahtayı kaldırıp omzunun üstüne koyarak. Beklediğinden daha ağırdı ve Kaladin desteklenmiş deri yeleği olduğu için müteşekkirdi.

“Eninde sonunda bize lâzım olacak...” dedi marangoz ama Kaladin’in kalasla birlikte yürüyüp gitmesini engelleyecek kadar itiraz etmedi.

Kışlaların doğrudan önünde olan düz bir taş alanı seçti. Sonra kereste deposunun bir ucundan öbür ucuna doğru hızlı bir şekilde yürümeye başladı; tahtayı omzunun üstünde taşıyor, yükselmekte olan güneşin ısısını teninde hissediyordu. İleri ve geri gitti, ileri ve geri. Koşma, yürüme ve yavaş koşma talimi yaptı. Kalası omzunun üstünde taşıma antrenmanı yaptı, sonra da kollarını uzatıp yukarı kaldırarak taşıdı.

Kendini paralayarak antrenman yaptı. Hatta kendini birkaç kez yere yıkılmaya yakın hissetti ama her defasında bir yerlerden yeni bir güç bulmayı başardı. Bu yüzden de dişleri acı ve yorgunluğa karşı sıkılmış olarak hareket etmeye devam etti. Odaklanmak için adımlarını sayıyordu. Konuşmuş olduğu marangoz çırağı bir şefini getirdi. O şef şapkasının altından kafasını kaşıyarak Kaladin’i izledi. En sonunda omzunu silkti ve ikisi de çekilip gittiler.

Uzun süre geçmeden bir kalabalık toplanmıştı. Kereste deposundaki işçiler, bazı askerler ve çok sayıda köprücü. Diğer köprü ekiplerinden bazıları seslenip alay ettiler ama Köprü Dört’ün üyeleri daha sessizdi. Pek çoğu onu görmezden geldi. Diğerleri, kır saçlı Teft, genç yüzlü Dunny ve birkaç tanesi daha, bir sıra hâlinde dizilerek sanki yapıyor olduğu şeye inanamıyorlarmış gibi onu izlediler.

O bakışlar, afallamış ve düşmancıl da olsalar, Kaladin’in devam etmesini sağlayan şeyin bir parçasıydı. Ayrıca kızgınlığını, o içerideki kaynayan, çalkalanan öfkeyi tüketmek için de koştu. Tien’i başarısızlığa uğratmış olduğu için kendine duyduğu öfke. Bazı insanlar lüks içinde yemek yerken diğerlerinin köprüleri taşırken öldüğü bir dünya yarattığı için Yaradan’a duyduğu öfke.

Kendi seçtiği bir yolla kendisini tüketmek şaşırtıcı derecede iyi hissettirmişti. Tien’in ölümünün ardından gelen o ilk birkaç ay unutmak için

kendini mızrakta eğitirken hissetmiş olduğu gibi hissediyordu. En sonunda askerleri öğle yemeğine çağıran öğlen çanları çaldığında Kaladin de sonunda durdu ve büyük kalası yere koydu. Omzunu ovaladı. Saatlerdir koşuyordu. Gücü nereden bulmuştu?

Marangozların yerine doğru yavaşça koşarak gitti, teri taşlara damlıyordu ve su fıçısından ağız dolusu bir yudum aldı. Marangozlar çoğu zaman bunu deneyen köprücüleri kovalardı ama Kaladin iki kepçe dolusu metalik yağmur suyunu yutarken hiçbiri bir kelime bile etmedi. Kepçeyi sallayarak kurtardı ve bir çift çırağa başını sallayarak selam verdi, sonra da kalası bırakmış olduğu vere doğru yavaş yavaş koşarak gitti.

İri, bronz derili Boynuzyiyenli Kaya, yüzünü asarak kalası kaldırmaktaydı.

Teft Kaladin'i fark etti, sonra da başıyla Kaya'ya doğu işaret etti. "Birkaçımızla birer çentiğine bizi etkilemek için hafif bir kalas kullandığına dair iddiaya girdi."

Eğer Kaladin'in tükenmişliğini hissedebiliyor olsalardı, bu kadar şüpheci olmazlardı. Kaladin kendini Kaya'dan kalası almak için zorladı. İri adam şaşkınlık dolu bir bakışla almasına izin verdi, Kaladin'in kalası aldığı yere koşarak geri götürüşünü izledi. Kaladin çırağa başını sallayarak teşekkürünü ifade etti, sonra da hızla ufak köprücü grubuna doğru geldi. Kaya gönülsüzce borcu olan çentikleri ödüyordu.

"Öğlen yemeği için izinlisiniz," dedi Kaladin onlara. "İkindi köprü görevi bizde, o yüzden bir saat içinde burada olun. Gün batınımdan önceki son çanda yemekhanede toplanın. Bugünkü kamp angaryamız akşam yemeğinden sonra temizlik. En son gelen tencereleri temizlemek zorunda kalacak."

O kereste deposundan hızla yürüyerek uzaklaşırken ona eğlenerek baktılar. İki sokak ötede, Kaladin bir ara sokağa daldı ve duvara dayandı. Sonra, nefes nefese yere çöktü ve yayıldı.

Sanki vücudundaki her kası zedelemiş gibi hissediyordu. Bacakları yanıyordu ve elini yumruk yapmaya çalıştığı zaman da parmaklarını tam olarak sıkabilecek kadar güçlü hissetmiyordu. Öksürerek derin derin soluklar alıp verdi. Geçmekte olan bir asker ona bir bakış attı ama köprücü kıyafetini gördüğü için tek kelime etmeden gitti.

Eninde sonunda, Kaladin göğsünün üstünde hafif bir dokunuş hissetti. Gözlerini açtı ve Syl'in havada yüzü onunkine dönük hâlde asılı olduğunu

gördü. Yere paralel duruyordu ama duruşu ve hatta elbisesinin şekli bile, sanki yüzü yere bakıyormuş gibi değil de dimdik ayakta duruyormuş gibiydi.

"Kaladin, sana söyleyeceğim bir şey var,“ dedi.

Kaladin tekrar gözlerini kapattı.

"Kaladin, bu önemli!" Göz kapağının üstünde hafif bir enerji darbesi hissetti. Bu çok garip bir histi. Gözlerini açarak homurdandı ve kendini oturmaya zorladı. Syl doğru yönde ayakta durmayı başarana kadar havada yürüdü, sanki görünmez bir kürenin etrafından dolaşıyordu.

"Karar verdim ki," diye ilan etti Syl, "Gaz'a verdiğin sözü tutmuş olduğun için memnunum, iğrenç bir insan olsa bile."

Neden bahsettiğini anlamak Kaladin'in bir saniyesini aldı. "Küreler mi?"

Syl başıyla onayladı. "Sözünü tutmayabileceğini düşündüm ama tuttuğun için memnunum."

"Pekâlâ. Eh, bana bunları söylediğin için teşekkür ederim, sanırım."

"Kaladin," dedi alınganlıkla ellerini yanlarında yumruk yaparak. "Bu *önemli."*

"Ben..." Sesi solarak kesildi, sonra tekrar başını duvara dayayarak dinlendirdi. "Syl, düşünmeyi bırak ancak nefes alıyorum. Lütfen. Bana sadece seni rahatsız edenin ne olduğunu söyle."

"Bir yalanın ne olduğunu biliyorum," dedi ileri hareket ederek dizine oturup. "Birkaç hafta önce, yalan *kavramını* bile anlamıyordum. Ama şimdi yalan söylemediğin için memnunum. Anlamıyor musun?"

"Hayır."

"Değişiyorum." Titredi; bu bilinçli bir hareket olmalıydı çünkü bir an için bütün şekli bulanıklaştı. "Daha birkaç gün önce bilmediğim şeyleri biliyorum. Çok garip geliyor."

"Şey, sanırım bu iyi bir şey. Yani, ne kadar çok anlarsan o kadar iyi. Değil mi?"

Syl aşağıya baktı. "Seni dün yücefırtınadan sonra uçurumun yanında bulduğum zaman, kendini öldürecektin değil mi?" diye fısıldadı.

Kaladin cevap vermedi. Dün. O bir sonsuzluk kadar önceydi.

"Sana bir yaprak verdim," dedi Syl. *"Zehirli* bir yaprak. Bunu kendini ya da başka birini öldürmek için kullanabilirdin. Büyük ihtimalle o zamanlar, vagonlardayken de zaten bunun için kullanmayı planlıyordun." Tekrar Kaladin'in gözlerine baktı. Zayıf sesi dehşet içinde gibiydi. "Bugün ölümün ne olduğunu biliyorum. Neden ölümün ne olduğunu biliyorum, Kaladin?"

Kaladin kaşlarını çattı. “Her zaman bir spren için gariptin. Baştan beri.”

“En baştan beri mi?”

Kaladin geçmişi düşünerek tereddüt etti. Hayır, ilk geldiği birkaç defasında, herhangi bir başka rüzgârspreni gibi davranmıştı. Ayakkabısını yere yapıştırıp sonra da saklanarak ona muziplik yapmıştı. Köleliği sırasında aylar boyunca onunla birlikte kaldığı zamanlarda bile, çoğunlukla herhangi bir başka spren gibi davranmıştı. Dikkati çabucak dağılarak, etrafta uçuşarak.

“Dün ölümün ne olduğunu bilmiyordum,” dedi Syl. “Bugün biliyorum. Aylar önce, bir spren için garip davranıyor olduğumu bilmiyordum ama zamanla öyle olduğumun farkına vardım. Bir sprenjn nasıl davranması *gerektiğini* nereden biliyorum ki?” Büzülerek daha küçük göründü. “Bana ne oluyor? Ben neyim?”

“Bilmiyorum. Önemi var mı?”

“Olmamalı mı?”

“Ben de ne olduğumu bilmiyorum. Köprücü müyüm? Hekim miyim? Asker miyim? Köle miyim? Bunların hepsi sadece etiketler. İçten içe, ben benim. Bir yıl önce olduğumdan çok farklı bir benim ama bunun hakkında endişelenemem, bu yüzden de devam ediyorum ve nereye gitmem gerekiyorsa hayatın beni oraya götüreceğini umuyorum.”

“Sana o yaprağı getirdiğim için kızgın değil misin?”

“Syl, eğer beni durdurmamış olsaydın o uçuruma atlayacaktım. İhtiyacım olan şey o yapraktı. Her nedense o doğru şeydi.”

Gülümsedi ve Kaladin’in gerinmeye başlamasını izledi. Kaladin esnemeyi bitirdiği zaman ayağa kalktı ve tükenmişliğinden büyük ölçüde kurtulmuş olarak tekrar sokağa çıktı. Syl fırladı ve omzuna yerleşti, kolları geride, ayaklarını önden sarkıtmış olarak bir uçurumun kenarında oturan bir kız gibiydi. “Kızgın olmadığına memnunum. Gerçi bana olanların suçlusunun sen olduğunu *düşünüyorum.* Seninle karşılaşmadan önce asla ölüm ya da yalan hakkında düşünmek zorunda kalmamıştım.”

“İşte ben böyleyim,” dedi Kaladin umursamazca. “Gittiğim her yere ölüm ve yalanlar getiriyorum. Bir ben, bir de Gecegözcüsü.”

Syl’in yüzü asıldı.

“Bu...” diye başladı Kaladin.

“Evet,” dedi Syl. “Bu alaycılıktı.” Başını yan tarafa eğdi. “Alaycılığın ne olduğunu biliyorum.” Sonra sinsi sinsi gülümsedi. “Alaycılığın ne olduğunu

biliyorum!”

Fırtınababa, diye düşündü Kaladin o minik neşeli gözlerin içine bakarak. *Bu bana hayra alâmetmiş gibi gelmedi.*

“Peki, dur o zaman,” dedi. “Bu tür bir şey sana daha önce hiç olmadı mı?”

“Bilmiyorum. Seni ilk gördüğüm zaman olan bir yıldan daha önceki hiçbir şeyi hatırlayamıyorum.”

“Gerçekten mi?”

“Bu garip değil,” dedi Syl şeffaf omuzlarını silkerek. “Çoğu sprenin kuvvetli hafızaları olmaz.” Tereddüt etti. “Bunu neden bildiğimi bilmiyorum.”

“Eh, belki de bu normaldir. Daha önce de bunun gibi bir dönemden geçmiş olabilirsin ve belki de unutmuşsundur.”

“Bu pek de rahatlatıcı değil. Unutma fikrinden hoşlanmıyorum.”

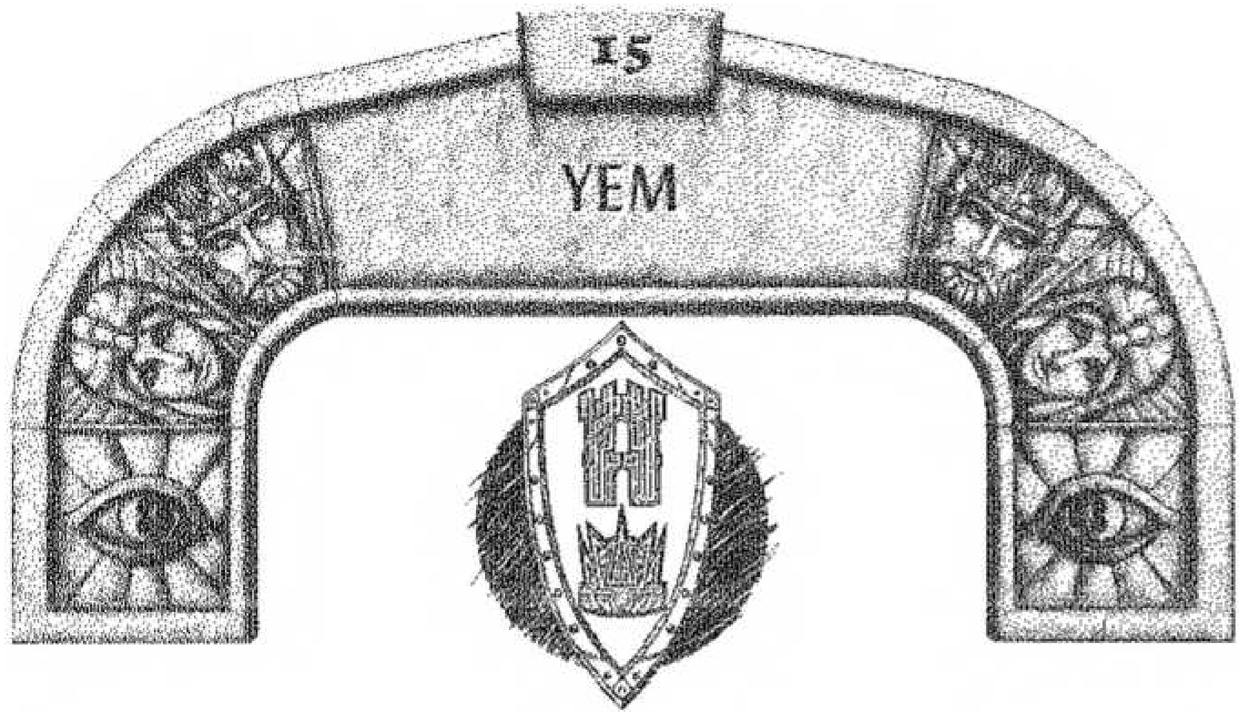
“Ama ölüm ve yalan seni rahatsız etmiyor mu?”

“Ediyor. Ama eğer o hatıraları da kaybedecek olsaydım...” Havaya göz attı ve Kaladin de onun hareketini izleyerek esen bir meltemle birlikte gökten süzülerek giden bir çift rüzgârsprenini fark etti, özgür ve dertsiz.

“Devam etmeye korkuyor bir yandan da eskiden olduğun kişiye dönüşmekten dehşete düşüyorsun.” dedi Kaladin.

Syl başını salladı.

“Nasıl hissettiğini biliyorum,” dedi. “Gel hadi. Yemek yemem gerek ve öğle yemeğinden sonra da almak istediğim bazı şeyler var.”

Benim arayışımı onaylamıyorsun. Bunu anlıyorum, en azından bu kadar kesin bir sekilde uyuşmazlık yaşadığım birini anlamanın mümkün olduğu kadarıyla.

Uçurumşeytanı saldırısından dört saat sonra, Adolin hâlâ toparlanma çalışmalarını denetliyordu. Savaş sırasında, onları savaş kamplarına geri götürecek köprüyü yok etmişti canavar. Neyse ki, bazı askerler diğer tarafta kalmıştı ve bir köprü ekibi getirmek için gitmişlerdi.

Adolin askerler arasında dolaşıyor, geç ikindi güneşi ufka doğru yavaş yavaş ilerlerken raporları topluyordu. Havada küflü, tatsız bir koku vardı. Kocakabuk kanı kokusu. Yaratık göğsü kesilip açılmış olarak düştüğü yerde yatıyordu. Bazı askerler leşle beslenmek için ortaya çıkmış olan kremciklerin arasında kabuğunu hasat ediyorlardı. Adolin'in solunda, pürüzlü plato yüzeyinde pelerin ya da gömlekleri yastık olarak kullanarak uzun sıralar hâlinde yatan adamlar vardı, Dalinar'ın ordusundan hekimler

onlarla ilgileniyordu. Adolin, bunun gibi rutin bir seferde bile olsalar, her zaman hekimleri getirdiği için babasına şükretti.

Yoluna devam etti; hâlâ Parezırhını giyiyordu. Askerler savaş kamplarına başka bir yolu kullanarak geri dönebilirlerdi; Ovalar'ın daha da içlerine doğru açılan diğer tarafta hâlâ bir köprü vardı. Doğu tarafına doğru ilerleyebilir, sonra da dolanarak geri dönebilirlerdi. Ancak Dalinar, Sadeas'ın canını oldukça sıkarak bir köprü ekibinin gelmesi için gereken birkaç saati bekleyip yararlılarla ilgilenerek geçirme kararını vermişti.

Adolin kahkahalarla çınlayan kameriyeden tarafa bir göz attı. Direkler üzerine işlenmiş altın çatallarla oturtulmuş olan birkaç büyük, parlak yakut ışıldıyordu. Bunlar ısı veren fahriallardı ama ateşle bir ilgileri yoktu. Adolin fabrialların nasıl işlediğini anlamıyordu ama daha olağanüstü olanlarının çalışmaları için büyük mücevherlere ihtiyacı vardı.

Bir kere daha, o çalışırken diğer *açıkgözler* aylaklıklarının tadını çıkarıyorlardı. Bu defa rahatsız olmuyordu. Böylesine bir felaketten sonra eğlenmeyi zor buluyordu.

Ve bu *gerçekten de* bir felaketti. Düşük rütbeli bir *açıkgöz* subay son bir zayiat listesi elinde yaklaştı. Adamın karısı listeyi okudu, sonra da kâğıdı ona bırakarak çekildiler.

Neredeyse elli adam ölmüştü ve onlardan iki kat fazla da yaralı vardı. Pek çoğu da Adolin'in tanıdığı adamlardı. İlk tahminleri ona bildirdiklerinde kral, ölenlerin kahramanlıklarından ötürü yukarıda, Elçilerin Orduları'nda yer alarak ödüllendirileceklerine işaret ederek bir kenara itmişti. Eğer Dalinar olmasaydı kendisinin de kayıplardan birisi olacağını her nedense unutmuş gibi görünüyordu.

Adolin gözleriyle babasını aradı. Dalinar platonun kenarında durmuş, yine doğuya bakıyordu. Oralarda ne arıyordu ki? Adolin'in babasından böyle olağanüstü hareketleri ilk görüşü değildi ama bu özellikle etkileyici gibi görünmüştü. Zırhı ışıl ışıl, devasa uçurumşeytanının pençesi altında ayakta durmuş, yeğenini öldürmesini engelliyordu. O görüntü Adolin'in hafızasına kazınmıştı.

Şimdi diğer *açıkgözler* Dalinar'ın etrafında ayaklarını denk alıyorlardı ve son birkaç saat boyunca, Adolin Sadeas'ın adamlarından bile onun zayıflığıyla ilgili tek bir kelime bile duymamıştı. Bunun uzun sürmeyeceğinden korkuyordu. Dalinar *kahramandı* fakat nadiren. İlerleyen

haftalarda, diğerleri tekrar nasıl ne kadar ender plato saldırılarına gittiğinden, nasıl gücünü yitirdiğinden bahsetmeye başlayacaklardı.

Adolin kendini daha fazlasına susamış olarak buldu. Bugün Dalinar, Elhokar'ı korumak için öne atıldığı zaman, gençliğinin hikâyelerinde anlatıldığı gibi davranmıştı. Adolin o adamı geri istiyordu. Krallığın o adama ihtiyacı vardı.

Adolin içini çekerek arkasını döndü. Krala son zayiat raporunu vermesi gerekiyordu. Büyük olasılıkla bunun için onunla alay edilecekti ama belki de raporunu vermek için beklerken Sadeas'a kulak misafiri olabilirdi. Adolin hâlâ o herifle ilgili bir şeyleri ıskalamış gibi hissediyordu. Babasının gördüğü ama kendisinin görmediği bir şey vardı.

Bu yüzden, kendini iğnelemeler için hazırlayarak, kameriyeden tarafa doğru ilerledi.

♦
♦♦

Dalinar zırhlı eldivenleri arkasında kavuşturulmuş olarak doğu taralına bakıyordu. Oralarda bir yerlerde, Ovalar'ın merkezinde, Parshendiler ana kamplarını kurmuşlardı.

Alethkar neredeyse altı yıldır savaştaydı; uzun bir kuşatma yapıyorlardı. Kuşatma stratejisi Dalinar'ın kendisi tarafından önerilmişti. Parshendi üssüne saldırmak Ovalar'ın üstünde kamp yapmayı, yücefırtınalara göğüs germeyi ve büyük sayıda kırılgan köprüye güvenmeyi gerektirecekti. Başarısızlıkla sonuçlanan tek bir savaş sonrasında, Alethiler kendilerini müstahkem konumlara geri çekilmenin hiçbir yolu olmaksızın tuzağa düşmüş ve etrafları çevrili olarak bulabilirlerdi.

Ama Harap Ovalar Parshendiler için de bir tuzak olabilirdi. Doğu ve güney sınırları geçit vermiyordu; oralardaki platolar hava şartları yüzünden o kadar yıpranmışlardı ki neredeyse dikit sayılırlardı ve Parshendiler de aralardaki mesafeleri atlayarak geçemezlerdi. Ovalar dağlar tarafından sınırlandırılıyordu ve aradaki arazide devasa ve tehlikeli uçurumşeytanı sürüleri geziyordu.

Alethi ordusu onları batı ve kuzeyden sıkıştırırken ve her ihtimale karşı da doğu ve güneye gözcüler yerleştirilmişken, Parshendiler kaçamazdı. Dalinar Parshendilerin teçhizatlarının tükeneceğini savunmuştu. Ya kendilerini açıkta bırakarak Ovalar'dan kaçmaya çalışacaklar ya da müstahkem kamplarındaki Alethilere saldırmak zorunda kalacaklardı.

Bu mükemmel bir plandı. Bir tek, Dalinar mücevherkalpleri öngörememişti.

Uçuruma sırtını dönerek plato boyunca yürüdü. Gidip adamlarını görmek için can atıyordu ama Adolin'e güvendiğini göstermesi gerekliydi. Komuta ondaydı ve iyi de komuta edecekti. Hatta, görünüşe göre şimdiden bazı son raporları Elhokar'a götürmekteydi bile.

Dalinar oğluna bakarak gülümsedi. Adolin Dalinar'dan daha kısa boyluydu ve saçı sarışınla karışık siyahtı. Sarışınlık annesinden kalmış bir mirastı ya da en azından Dalinar'a öyle söylenmişti. Dalinar'ın kendisi kadın hakkında hiçbir şey hatırlamıyordu. Geride garip boşluklar ve bulanık bölgeler bırakarak hafızasından, kesilip çıkarılmıştı. Bazı zamanlar Dalinar bir sahneyi tam olarak hatırlayabiliyordu; diğer herkes canlı ve netti ama *o* bir bulanıklıktı. Adını dahi hatırlayamıyordu. Başkaları söylediği zaman bile, fazla sıcak bir bıçağın üstünden kayıp giden bir parça tereyağı gibi aklından kayıp gidiyordu.

Adolin'i raporunu vermesi için bıraktı ve yürüyerek uçurumşeytanının leşinin yanına geldi. Yan tarafı üzerinde serilmiş yatıyordu; gözleri yanmış, ağzı açıktı. Bir dili yoktu, sadece karmaşık bir çeneler ağından oluşan enteresan kocakabuk dişleri vardı. Başka hayvanların kabuklarını kırmak ve yok etmek için düz tabak gibi dişler ve eti koparmak ve boğazın daha da derinlerine doğru itmek için daha küçük akçene kemikleri. Yakınlarda yaratığın kanını yalamak için sarmaşıkları uzanan kayafilizleri açmıştı. Bir adamla avladığı hayvan arasında bir bağlantı vardı ve Dalinar her zaman bir uçurumşeytanı kadar heybetli bir yaratığı öldürdükten sonra garip bir melankoli hissederdi.

Mücevherkalplerin çoğu bugünkünden oldukça farklı bir şekilde hasat edilirdi. Uçurumşeytanları garip hayat döngülerinin bir noktasında, platoların daha geniş olduğu Ovalar'ın batı tarafına gelirlerdi. Platonun üstüne tırmanırlar ve kayalık bir koza örerek bir yücefırtınanın gelmesini beklerlerdi.

Bu süre boyunca savunmasızdılar. Tek yapman gereken yatmakta olduğu platoya gitmek, birkaç çekiç ya da bir Parekılıcı'yla kabuğunu kırmak, sonra da mücevherkalbini kesip çıkarmaktı. Bir servet için kolay bir iş. Ve yaratıklar havalar fazla soğuk olmadığı sürece sık sık geliyordu, çoğu zaman haftada birkaç kere.

Dalinar kocaman leşe baktı. Minik, neredeyse görünmez sprenler yaratığın vücudundan uçarak çıkıyor ve havaya karışarak kayboluyordu. Söndürüldükten sonra bir mumdan çıkan iplik gibi dumanlara benziyorlardı. Hiç kimse bunların ne tür sprenler olduğunu bilmiyordu; onlar sadece yeni öldürülmüş kocakabukların vücutları etrafında görülebilirdi.

Kafasını salladı. Mücevherkalpler savaşla ilgili her şeyi değiştirmişti. Parshendiler de onları istiyordu, hem de kendilerini açığa çıkaracak kadar. Kocakabuklar için Parshendilerle savaşmak da mantıklıydı çünkü Parshendiler Alethilerin yapabileceği gibi sayılarını vatanlarından gelecek askerlerle yenileyemezdi. Yani kocakabuklar için rekabet etmek hem kârlıydı hem de taktiksel açıdan kuşatmayı ilerletmenin bir yoluydu.

Akşam yaklaşırken, Dalinar Ovalar boyunca göz kırpmaya başlayan ışıkları görmeye başladı. Askerlerin koza örmek için yukarı çıkan uçurumşeytanlarını gözledikleri kuleler. Uçurum şeytanları akşamları ya da geceleyin nadiren gelseler de, onlar gece boyunca izleyecekti. Gözcüler uçurumları atlama sırıklarıyla aşıyor, platodan platoya köprülere ihtiyaç duymaksızın kolaylıkla geçiyorlardı. Bir kere bir uçurumşeytanı fark edildiğinde ise gözcüler uyarı alarmını çalıyordu ve yarış başlıyordu: Alethiye karşı Parshendi. Platoyu ele geçir ve mücevherkalbi almaya yetecek kadar uzun süre elinde tut ve eğer düşman daha önce gelmişse de onlara saldır.

Bütün yüceprensler o mücevherkalpleri istiyordu. Binlerce askeri beslemek ve maaş vermek ucuz değildi ama tek bir mücevherkalp bir yüceprensin masraflarını aylar boyunca karşılayabilirdi. Onun da ötesinde, bir Ruhdökümcü tarafından kullanılan mücevher ne kadar büyükse, parçalanma olasılığı da o kadar düşüktü. Devasa mücevherkalp taşları neredeyse sınırsız potansiyel vaat ediyordu. Ve böylece yüceprensler yarışıyordu. Bir kozaya ilk varabilen, mücevherkalp için Parshendilerle savaşmaya hak kazanıyordu.

Sırayla yapabilirlerdi ama bu Alethi yöntemi değildi. Onlar için rekabet farzdı. Vorinizm en iyi savaşçıların ölümden sonra Asude Saraylar’ı Yokelçilerden geri almak için savaşan Elçiler’e katılmanın kutsal ayrıcalığını kazanacağını anlatıyordu. Yüceprensler müttefikti ama aynı zamanda birbirlerinin rakipleriydiler. Bir mücevherkalbi başka bir yüceprense bırakmak... Bu yanlış geliyordu. Bir yarışma olması daha iyiydi. Ve böylece

savaş olan şey bunun yerine bir spor hâline gelmişti. Ölümcül bir spor ama bu en iyi spor çeşidiydi.

Dalinar ölü uçurumşeytanını geride bıraktı. Bu altı yıl boyunca gelişen sürecin her bir adımını anlıyordu. Hatta bunlardan bazılarını o hızlandırmıştı. Ancak şimdi endişelenmeye başlıyordu. Parshendi sayılarını azaltma konusunda yol *alıyorlardı* ama orijinal hedef olan Gavilar'ın katledilmesinin intikamı neredeyse unutulmuştu. Alethiler tembellik ediyordu, oyun oynuyor ve boş duruyorlardı.

Her ne kadar bol bol Parshendi öldürmüş olsalar da bu fazlasıyla uzun sürmüştü. İlk başta tahmin edilen kuvvetlerinin dörtte bir kadarı ölmüştü. Kuşatma altı yıldır sürüyordu ve kolayca bir altı yıl daha gidebilirdi. Bu onu rahatsız ediyordu, Parshendilerin burada kuşatma altına alınmayı beklemiş oldukları belliydi. İkmal depoları hazırlamışlardı ve bütün nüfuslarını Elçilerin terk ettiği bu uçurum ve platoları yüzlerce hendek ve tahkimat gibi kullanabilecekleri Harap Ovalar'a nakletmek için hazırdılar.

Elhokar haberciler göndermiş, Parshendilerin neden babasını öldürmüş olduğunu öğrenmeyi talep etmişti. Asla bir cevap vermemişlerdi. Cinayeti üstlenmişlerdi ama hiçbir açıklama sunmamışlardı. Son zamanlarda, Dalinar dışında kimse bunu hâlâ merak ediyormuş gibi görünmüyordu.

Dalinar yan tarafa döndü, Elhokar'ın hizmetkârları kameriyeye çekilmiş, şarap ve atıştırmalıkların tadını çıkarıyorlardı. Yanları açık, büyük çadır eflatun ve sarıya boyanmıştı ve hafif bir esinti tenteyi dalgalandırıyordu. Bu gece başka bir yücefırtına gelmesi için küçük bir olasılık var demişti fırtınabekçileri. Yaradan esirgesin de eğer fırtına gelirse ordu kamplara varmış olsun.

Yücefırtınalar. Görüler.

Onları birleştir...

Gerçekten de gördüğü şeylere inanıyor muydu? Gerçekten de Yaradan'ın kendisinin onunla konuştuğunu mu düşünüyordu? Dalinar Kholin, Karadiken, korkunç bir savaş beyi ile?

Onları birleştir.

Sadeas yürüyerek kameriyeden dışarı çıktı. Omuzlarına dökülen kıvırcık, siyah saçlarla taçlanmış kafasını ortaya sererek miğferini çıkarmıştı. Zırh'ı içinde etkileyici bir şekil oluşturuyordu; kesinlikle zırh içinde bu günlerde popüler olan şu saçma sapan dantelli ve ipekli kostümlerden birini giyerken olduğundan çok daha iyi görünüyordu.

Sadeas'ın gözleri Dalinar'ınkilerle buluştu ve hafifçe başını salladı. *Ben üstüme düşeni yaptım,* diyordu o baş sallama. Sadeas bir an için dolandı, sonra tekrar kameriyeye girdi.

Pekâlâ. Sadeas Vamah'ı ava çağırmış olmalarının sebebini hatırlamıştı demek. Dalinar'ın Vamah'ı bulması gerekiyordu. Kameriyeye doğru ilerledi. Adolin ve Renarin kralın yakınlarında sessizce duruyorlardı. Oğlan daha raporunu vermemiş miydi? Adolin'in Sadeas'ın kralla olan konuşmalarına kulak misafiri olmaya çalışması olasıydı. Bir kere daha. Dalinar'ın bunun hakkında bir şeyler yapması gerekecekti; oğlanın Sadeas'la kişisel rekabeti anlaşılabilirdi, belki ama yarardan çok zararı vardı.

Sadeas kralla sohbet ediyordu. Dalinar gidip Vamah'ı bulmak için hareketlendi; diğer yüceprens kameriyenin arka tarafına yakındı ama kral onu durdurdu.

"Dalinar," dedi kral. "Buraya gel. Sadeas diyor ki sadece son birkaç hafta içinde üç mücevherkalp kazanmış!"

"Gerçekten de öyle," dedi Dalinar yaklaşarak.

"Sen kaç tane kazandın?"

"Bugünkü de dâhil mi?"

"Hayır, bundan önce," dedi kral.

"Hiç, Majesteleri," diye itiraf etti Dalinar.

"Sadeas'ın köprüleri yüzünden," dedi Elhokar. "Onlar seninkilerden daha etkili."

"Son birkaç haftada herhangi bir şey kazanmamış olabilirim," dedi Dalinar sertçe, "Ama benim ordum geçmişte pek çok sayıda çarpışma kazandı." *Ve bana sorarsan mücevherkalpler de Cehennem'e gidebilir.*

"Belki, ama son zamanlarda ne yaptın?" dedi Elhokar.

"Başka önemli şeylerle meşguldüm."

Sadeas bir kaşını kaldırdı. "Savaştan daha mı önemli? İntikamdan daha mı önemli? Bu mümkün mü? Yoksa sadece bahaneler mi uyduruyorsun?"

Dalinar diğer yüceprense delici bir bakış attı, Sadeas sadece omzunu silkti. Müttefiklerdi ama arkadaş *değillerdi.* Artık değil.

"Sen de onunki gibi köprülere geçmelisin," dedi Elhokar.

"Majesteleri, Sadeas'ın köprüleri çok fazla hayatı boşa harcıyor."

"Ama öyle hızlılar ki," dedi Sadeas yumuşak bir şekilde. "Tekerlekli köprülere güvenmek aptalca, Dalinar. Onları bu plato arazi üzerinden geçirmek yavaş ve zahmetli."

“Kurallar diyor ki bir general, bir adamından kendisinin yapmayacağı bir şeyi istemeyecektir. Söyle bana, Sadeas. *Sen* olsan o kullandığın köprülerin önünde koşar mısın?”

“Ben lapa da yemem ya da hendekleri de kazmam,” dedi Sadeas duygusuzca.

“Ama eğer zorunda kalırsan yapabilirsin,” dedi Dalinar. “Köprüler farklı. Fırtınababa, onların zırh ya da kalkan kullanmalarına bile izin vermiyorsun! Sen savaşa Zırh’ın olmadan girer misin?”

“Köprücüler çok önemli bir işlevi gerçekleştiriyor,” diye tersledi Sadeas. “Parshendilerin dikkatini çekerek benim askerlerime ateş etmelerini önlüyorlar. Onlara ilk başta kalkan vermeyi denedim. Ve ne oldu biliyor musun? Parshendiler onları görmezden geldi ve salvolarını benim askerlerimin ve atlarımın üzerine gönderdiler. Gördüm ki bir turdaki köprü sayısını ikiye katlayınca ve onları yavaşlatacak hiçbir zırh ya da kalkan olmaksızın köprüleri olabildiği kadar hafifletince, köprücüler çok daha fazla işe yarıyor.

“Görmüyor musun, Dalinar? Açıktaki köprücüler Parshendileri başka hiç kimseye ateş edemeyecekleri kadar fazla cezbediyor! Evet, her saldırıda birkaç köprü ekibi kaybediyoruz ama nadiren bizi engelleyecek kadar çoğunu. Parshendiler onlara ateş edip duruyor. Tahmin ediyorum ki, her nedense köprücüleri öldürmenin bize zarar verdiğini düşünüyorlar. Sanki bir köprü taşıyan silahsız bir adamın ordu için kıymeti Zırh içindeki atlı bir şövalyeye eşitmiş gibi.” Sadeas bu düşünceyle eğlenerek başını salladı.

Dalinar’ın yüzü asıldı. *Kardeşim, bir adamın söyleyebileceği en önemli kelimeleri bulman gerek*, yazmıştı Gavilar. Antik metin *Kralların Yolu’ndan* bir alıntı, Sadeas’ın ima etmekte olduğu şeylere tamamen karşı çıkardı.

“Her ne olursa olsun, yöntemimin ne kadar etkili olduğuna itiraz edemezsin,” diye devam etti Sadeas.

“Bazı zamanlar, ödül bedeline değmez. Zaferi elde ettiğimiz yöntemler de zaferin kendisi kadar önemlidir.”

Sadeas kuşkuyla Dalinar’a baktı. Daha yakına gelmiş olan Adolin ve Renarin bile bu sözle şok olmuş gibi görünüyorlardı. Bu çok Alethi dışı bir düşünce tarzıydı.

Son zamanlarda zihninin gerilerinde çalkalanan görüleri ve o kitabın kelimeleriyle, Dalinar pek de Alethi hissetmiyordu.

“Odül her bedele değer, Berrakbey Dalinar,” dedi Sadeas. “Yarışmayı kazanmak her çabaya, her masrafa değer.”

“Bu bir savaş. Bir yarışma *değil,”* dedi Dalinar.

“Her şey bir yarışmadır,” dedi Sadeas elini sallayarak. “İnsanlar arasındaki tüm ilişkiler bazılarının başarılı olduğu, bazılarının da başarısızlığa uğradığı yarışmalardır. Ve bazı insanlar son derece çarpıcı bir şekilde başarısız oluyor.”

“Babam Alethkar’daki en şöhretli savaşçılardan, biridir!” diye parladı Adolin topluluğun içine dalarak. Kral ona bir kaşını kaldırarak baktı ama bunun dışında bir şey yapmadan konuşmanın dışında kaldı. “Bugün sen kameriyenin orada yayınla saklanırken onun ne yaptığını gördün, Sadeas. Babam yaratıkla yüzleşti. Sen bir kork...”

“Adolin!” dedi Dalinar. Fazla ileri gidiyordu. “Kendine hâkim ol.”

Adolin çenesini sıktı, sanki Parekılıcı’nı çağırmak için kaşınıyormuş gibi eli yan tarafında açılmıştı. Kenarın öne çıktı ve bir elini nazikçe Adolin’in koluna koydu. Adolin gönülsüz bir şekilde geri çekildi.

Sadeas kendinden memnun bir şekilde sırıtarak Dalinar’a döndü. “Bir oğul kendini zar zor kontrol edebiliyor ve diğeri ise beceriksiz. Mirasın bu mu, eski dost?”

“Sen ne düşünürsen düşün, Sadeas, ben ikisiyle de gurur duyuyorum.”

“Delibaşı anlayabilirim,” dedi Sadeas. “Bir zamanlar sen de tıpkı onun gibi tez canlıydın. Ama ya diğeri? Onun bugün savaş alanına nasıl fırlayıp çıktığını gördün. Kılıcını ya da yayını çekmeyi bile unuttu. İşe yaramazın biri!”

Renarin kızararak yere baktı. Adolin’in başı sertçe kalktı. Tekrar elini yan tarafına açarak Sadeas’a doğru bir adım attı.

“Adolin!” dedi Dalinar. “Bununla ben ilgileneceğim!”

Adolin mavi gözleri hiddetle yanarak ona baktı ama Kılıç’ını çağırmadı.

Dalinar dikkatini Sadeas’a çevirdi ve son derece yumuşak, son derece açık bir şekilde konuştu. “Sadeas. Şüphesiz ki demin senin açıkça, kralın önünde, oğluma *işe yaramaz* dediğini duymadım. Şüphesiz ki böyle bir hakaretin Kılıç’ımı çağırarak kanını dökmemi *farz kılacağı,* İntikam Paktı’nı parçalayacağı, kralın en büyük iki müttefikinin birbirini öldürmesine neden olacağı için böyle bir şeyi demiş olamazsın. Şüphesiz ki o kadar aptal olman mümkün değil. Şüphesiz ki yanlış duydum.”

Etraf sessizleşti. Sadeas tereddüt etti. Geri çekilmedi, Dalinar'ın bakışlarına karşılık verdi. Tereddüt ediyordu. "Belki de," dedi yavaşça, "yanlış kelimeleri duymuşsundur. Oğluna hakaret etmem. Bu benim açımdan... Akıllıca bir davranış olmaz."

Aralarında bir karşılıklı anlayış hissi uyandı, bakışları birbirine kilitlenmişti ve Dalinar başını salladı, Sadeas da öyle yaptı; kısa bir baş hareketi. Birbirlerine olan nefretlerinin kral için bir tehlike hâline gelmesine izin vermeyeceklerdi. İğnelemeler başka, düelloyu neden olacak hakaretler başka bir şeydi. Bu riske giremezlerdi.

"Eh," dedi Elhokar. Yüceprenslerinin statü ve güç için sürtüşüp didişmelerine izin vermişti. Hepsinin bu sayede daha güçlü olduğuna inanıyordu ve çok az kimse onu haksız bulurdu; bu kabul edilmiş bir yönetim şekliydi. Dalinar gittikçe daha da fazla buna itirazı olduğunun farkına varıyordu.

Onları birleştir...

"Sanırım bu konuyu artık kapatabiliriz," dedi Elhokar.

Yan tarafta, Adolin tatmin olmamış gibi görünüyordu; sanki gerçekten de Dalinar'ın Kılıç'ını çağırarak Sadeas'la yüzleşeceğini umut etmişti. Dalinar'ın kendi kanı da kaynıyor, Heyecan onu cezbediyordu ama bu hissini bastırdı. Hayır. Burada değil. Şimdi olmaz. Elhokar'ın onlara ihtiyacı varken olmazdı.

"Belki biz konuyu kapatabiliriz, Majesteleri," dedi Sadeas. "Ama Dalinar ile benim aramdaki bu tartışmanın asla tam olarak biteceğini sanmıyorum. En azından o bir adamın nasıl davranması gerektiğini tekrar öğrenene kadar."

"Dedim ki bu kadarı yeter, Sadeas," dedi Elhokar.

"Bu kadarı yeter mi diyorsunuz?" diye ekledi yeni bir ses. "İnanıyorum ki Sadeas'tan gelecek tek kelime herhangi birine 'yeter'." Akıl elinde bir kupa şarap, gümüş kılıcı belindeki kemerinde, refakatçi gruplarının arasından yol açarak yaklaşıyordu.

"Akıl!" diye seslendi Elhokar. "Sen buraya ne zaman geldin?"

"Tam savaştan önce sizin grubunuza yetiştim, Majesteleri," dedi Akıl eğilerek. "Sizinle konuşacaktım ama uçurumşeytanı benden önce davrandı. Duydum ki onunla olan konuşmanız oldukça hareketli geçmiş."

"Ama o zaman, saatler önce gelmişsin! Ne yapıyordun? Nasıl oldu da seni burada göremedim?"

“Yapacak... şeylerim vardı,” dedi Akıl. “Ama avdan uzak kalamazdım. Benim eksikliğimi çekmenizi istemem.”

“Şimdiye kadar iyi gittim.”

“Ve fakat yine de Akıl’sızdınız,” diye belirtti Akıl.

Dalinar siyahlara bürünmüş adamı inceledi. Akıl’a ne anlara vermek gerekirdi? *Zekiydi.* Ama öte yandan, bir süre önce Renarin ile konuşmasında göstermiş olduğu gibi düşünceleriyle de fazla serbestti. Bu Akıl’da Dalinar’ın tam olarak çözemediği garip bir hava vardı.

“Berrakbey Sadeas,” dedi Akıl şaraptan bir yudum alarak. “Sizi burada gördüğüm için korkunç derecede üzgünüm.”

“Hâlbuki ben, senin beni gördüğün için mutlu olacağını düşünmüştüm,” dedi Sadeas kuru kuru. “Görünüşe göre her zaman seni öylesine eğlendiriyorum ki.”

“O ne yazık ki doğru,” dedi Akıl.

“Ne yazık ki mi?”

“Evet. Görüyorsun, Sadeas, sen işi fazla kolaylaştırıyorsun. Yarım akıllı, eğitimsiz ve akşamdan kalma bir garson oğlan bile seninle alay edebilir. Benim de çaba sarf etmem için hiçbir gerek kalmıyor ve senin kendi varlığın benim alaylarımla alay ediyor. Ve bu nedenden dolayı saf aptallık sayesinde beni beceriksiz gösteriyorsun.”

“Gerçekten de, Elhokar,” dedi Sadeas. ”Bu... yaratığa tahammül etmek zorunda mıyız?”

“Ben onu seviyorum,” dedi Elhokar gülümseyerek. “Beni güldürüyor.”

“Size sadık olanların pahasına.”

“Pahası mı?” diye araya girdi Akıl, “Sadeas, bana asla tek bir küre bile ödediğini sanmıyorum. Gerçi hayır, lütfen önerme. Paranı alamam, çünkü onlardan istediğini alabilmek için başka kaç kişiye para vermek *zorunda* kaldığını biliyorum.”

Sadeas’ın yüzü kızardı ama sinirine hâkim oldu. “Bir orospu şakası mı, Akıl? Elinden gelenin en iyisi bu mu?”

Akıl omzunu silkti. “Gördüğüm zaman doğrulara işaret ederim, Berrakbey Sadeas. Her insanın hayatta bir yeri var. Benimkisi boyumdan büyük laflar etmek. Seninkisi de boyundan büyük yerlere girmek.”

Sadeas dondu, sonra yüzü kıpkırmızı oldu. ”Sen bir aptalsın.”

“Eğer Akıl bir aptalsa bu insanlık için üzücü bir durum. Sana şunu önereceğim, Sadeas. Eğer gülünç olmayan tek bir şey demeden

konuşabilirsen, seni haftanın kalan kısmında rahat bırakacağım.”

“Eh, bunun çok zor olmayacağını düşünüyorum.”

“Ve fakat başarısız oldun,” dedi Akıl içini çekerek. “Çünkü ‘düşünüyorum’ dedin ve *senin* düşünmen fikri kadar gülünç olan hiçbir şeyi tasavvur edemiyorum. Peki ya siz, genç Prens Renarin? Babanız sizi rahat bırakmamı istiyor. Siz konuşabilir, ancak gülünç olmayan bir şey diyebilir misiniz?”

Gözler kardeşinin hemen arkasında durmakta olan Renarin’e döndü. Renarin tüm dikkatler üstüne toplanınca gözleri kocaman açılarak tereddüt etti. Dalinar gerginleşti.

“Gülünç olmayan bir şey,” dedi Renarin yavaşça.

Akıl güldü. “Evet, sanırım bu beni tatmin edecek. Çok akıllıca. Eğer Berrakbey Sadeas en sonunda kontrolünü kaybedip beni öldürürse, belki de siz benim yerime Kral’ın Aklı olabilirsiniz. Buna uygun bir zihniniz var gibi.”

Renarin’in başı dikleşti ve bu Sadeas’ın moralini daha da bozdu. Dalinar yüceprense dik dik baktı, Sadeas’ın eli kılıcına gitmişti. Parekılıcı değildi çünkü Sadeas’ın bir Kılıç’ı yoktu. Ama bir *açıkgözün* hafif kılıcını taşıyordu. Son derece de ölümcüldü; Dalinar Sadeas’ın yanında pek çok kereler savaşmıştı ve adam işinin ehli bir silahşördü.

Akıl ileri çıktı. “Ee ne olacak, Sadeas?” diye sordu yumuşakça. “Alethkar’a bir iyilik yaparak onu ikimizden de kurtaracak mısın?”

Kral’ın Aklı’nı öldürmek yasaldı. Ama bunu yaparak Sadeas arazilerinden ve unvanından vazgeçmiş olurdu. Çoğu adam bunu ortalık yerde yapılamayacak kadar kötü bir değiş tokuş olarak kabul ederdi. Elbette, eğer hiç kimse öğrenmeden bir Akıl’a suikast düzenleyebilirsen bu farklı bir şey olurdu.

Sadeas yavaşça elini kılıcının kınından çekti, sonra krala sertçe baş selamı verdi ve uzun adımlarla uzaklaştı.

“Akıl,” dedi Elhokar. “Sadeas benim lütfuma sahip. Ona bu şekilde eziyet etmeye gerek yok.”

“Katılmıyoram,” dedi Akıl. “Kralın lütfu çoğu adam için yeterli eziyet olabilir ama onun için değil.”

Kral içini çekti ve Dalinar’dan tarafa baktı. “Gidip Sadeas’ın gönlünü almalıyım. Ama sana sormak istiyordum. Sana bir süre önce sorduğum konuyu araştırdın mı?”

Dalinar başını salladı. “Ordunun ihtiyaçlarıyla meşguldüm. Ama şimdi ilgileneceğim, Majesteleri.”

Kral başını sallayarak onayladı, sonra aceleyle Sadeas’ın arkasından gitti.

“O neydi, baba?” diye sordu Adolin. “Bu onu gözetlediklerini düşündüğü insanlarla ilgili bir şey mi?”

“Hayır,” dedi Dalinar. “Bu yeni bir şey. Biraz sonra sana göstereceğim.”

Dalinar Akıl’dan tarafa baktı. Siyahlara bürünmüş adam parmaklarını birer birer çıtlatıyor, düşünceli gibi görünerek Sadeas’a bakıyordu. Dalinar’ın bakmakta olduğunu fark etti ve göz kırptı, sonra da yürüyerek uzaklaştı.

“Onu *seviyorum,*” diye tekrarladı Adolin.

“Sana katılmaya ikna edilebilirim,” dedi Dalinar çenesini ovuşturarak. “Renarin, git ve yaralılarla ilgili bir rapor al,” dedi Dalinar. “Adolin, benimle gel. Kralın bahsetmiş olduğu meseleyi incelememiz gerekiyor.”

İki genç adam da şaşırmış gibi görünüyorlardı ama söylendiği gibi yaptılar. Dalinar platonun uçurumşeytanının leşinin yatmakta olduğu tarafına doğru gitmeye başladı.

Görelim bakalım endişelerin bu sefer başımıza ne sardı, yeğenim, diye düşündü.

♦

♦♦

Adolin uzun deri şeridi ellerinde çevirdi. Neredeyse bir karış genişliğinde ve bir parmak kalınlığındaki şeridin kopan ucu tırtıklı bir yapıdaydı. Bu kralın eyerinin kayışı, atın karnının altından dolanan şeritti. Savaş sırasında aniden kopmuş ve eyeri -ve kralı da- atın sırtından fırlatıp atmıştı.

“Ne düşünüyorsun?” diye sordu Dalinar.

“Bilmiyorum,” dedi Adolin. “O kadar da yıpranmış gibi *görünmüyor* ama demek ki öyleymiş, yoksa kopmazdı, değil mi?”

Dalinar düşünceli görünerek kayışı geri aldı. Hava kararmaya başlamış olduğu hâlde askerler hâlâ köprü ekibiyle birlikte geri gelmemişti.

“Baba, neden Elhokar bizim bunu incelememizi istiyor?” dedi Adolin. “Eyerine düzgün bakım yapmadıkları için seyislere ceza vermemizi mi bekliyor? Yoksa bu...” Adolin’in sesi azalarak kesildi ve bir anda babasının tereddüdünü anladı. “Kral kayışın kesilmiş olduğunu düşünüyor, değil mi?”

Dalinar başını sallayarak onayladı. Zırhlı parmaklarıyla kayışı döndürürken, Adolin babasının bu konu hakkında düşünmekte olduğunu

görebiliyordu. Bir eyer kayışı kopacak kadar yıpranabilirdi, özellikle de Parezırhı içindeki bir adamın ağırlığı altında zorlanmaktaysa. Bu kayış eyere bağlandığı noktadan kopmuştu; bu nedenle de seyislerin bunun farkına varmamış olması garip değildi. En mantıklı açıklama buydu. Ama biraz daha şüpheci gözle baktığın zaman, alçakça bir şeyler olmuş gibi görünebilirdi.

“Baba, gittikçe daha da paranoyak hâle geliyor,” dedi Adolin. “Sen de biliyorsun ki öyle.”

Dalinar cevap vermedi.

“Her gölgede suikastçılar görüyor,” diye devam etti, “Kayışlar kopar. Bu birinin onu öldürmeye çalıştığı anlamına gelmez.”

“Eğer kral endişeliyse, bunu incelememiz gerekir,” dedi Dalinar. “Yırtık bir tarafta daha *düzgün,* sanki zorlandığı zaman kopması için kesilmiş gibi.”

Adolin yüzünü astı. “Belki.” Bunu o fark etmemişti. “Ama düşün, baba. Neden birisi kralın eyer kayışını kessin? Bir atın sırtından düşmek bir Paretaşıyan’a zarar vermez. Eğer bu bir suikast girişimiyse bile, beceriksizce bir deneme.”

“Eğer bir suikast girişimiyse,” dedi Dalinar, “Beceriksiz bir deneme bile olsa, o zaman endişelenmemiz, gereken bir şey var demektir. Bizim gözetimimiz altında oldu ve atına bizim seyislerimiz, tarafından bakılıyordu. Bunu inceleyeceğiz.”

Adolin hüsranının bir kısmı dışarı taşarak inledi. “Diğerleri şimdiden kralın korumaları ve evcil köpekleri olduğumuzu fısıldıyor. Ne kadar mantıksız olsa da her paranoyak endişesini kovalamaya başlarsak ne diyecekler?”

“Ne dedikleri asla umurumda olmadı.”

“Diğerleri zenginlik ve şan kazanırken biz bütün zamanımızı bürokrasiyle harcıyoruz. Nadiren plato saldırılarına gidiyoruz, çünkü sürekli *bunun* gibi şeylerle meşgulüz! Eğer Sadeas’a yetişeceksek orada, dışarıda savaşıyor olmak zorundayız!”

Dalinar yüzü daha da asılarak ona baktı ve Adolin bir sonraki öfkeli çıkışını yuttu.

“Görüyorum ki artık bu kopan kayıştan bahsetmiyoruz,” dedi Dalinar.

“Ben... Özür dilerim. Aceleyle konuştum.”

“Belki de öyle yaptın. Ama belki de, bunu duymam gerekliydi. Biraz önce seni Sadeas’tan geri tutmuş olmamdan pek de hoşlanmadığını fark ettim.”

“Senin de ondan nefret ettiğini biliyorum, baba.”

“Bildiğini sandığın kadar çok şey bilmiyorsun,” dedi Dalinar. “Biraz sonra bununla ilgili bir şeyler yapacağız. Ama şimdilik, bu kayışın kesilmiş gibi *göründüğüne* yemin edebilirim. Belki de bizim göremediğimiz bir şeyler vardır. Bu beklendiği gibi gerçekleşmiş olmayan daha büyük bir şeyin bir parçası olabilir.”

Adolin tereddüt etti. Bu fazlasıyla karmaşıkmış gibi görünüyordu ama eğer entrikalarının fazlasıyla karmaşık olmasını seven bir grup varsa bu ancak Alethi *açıkgözleriydi*. “Yüceprenslerden birinin bir şeyler denemiş olabileceğini mi düşünüyorsun?”

“Belki,“ dedi Dalinar. “Ama hiçbirinin onun ölmesini istediğini sanmıyorum. Elhokar yönetimde olduğu sürece, yüceprensler bu savaşı kendi istedikleri şekilde yürüterek keselerini doldurabilirler. Onlardan fazla bir talepte bulunmuyor. Onun kralları olmasından hoşlanıyorlar.”

“İnsanlar sırf şöhret için tahtına göz koyabilirler.”

“Doğru. Geri döndüğümüz zaman, bak bakalım son zamanlarda kimse fazla övünüyor muymuş. Roion’un Akıl’ın geçen haftaki ziyafette ettiği hakaret yüzünden hâlâ kızgın olup olmadığını kontrol et ve Talata’ya da Yüceprens Bethab’ın krala chullarının kullanımı için önerdiği sözleşmeleri gözden geçirt. Önceki sözleşmelerde, araya bir veraset durumunda onun iddiasını destekleyecek türde lafları sıkıştırmaya çalışmıştı. Yengen Navani buradan ayrıldığından beri cesur davranıyor.”

Adolin başını sallayarak onayladı.

“Kayışın seceresine de bir bak,” dedi Dalinar. “Bir dericiye göster ve sana kopuk hakkında ne düşündüğünü söylesin. Seyislere bir şey fark edip etmediklerini sor ve son zamanlarda içlerinden herhangi birinin başına şüpheli bir talih kuşu konmuş mu araştır.” Tereddüt etti. “Ve kralın muhafızlarını da iki katına çıkart.”

Adolin dönerek kameriyeden tarafa bir göz attı. Sadeas yürüyerek dışarı çıkıyordu. Adolin gözlerini kıstı. “Peki sence...”

“Hayır,” diye sözünü kesti Dalinar.

“Sadeas bir yılan.”

“Oğlum, ona takılıp kalmayı bırakmak *zorundasın*. O Elhokar’dan hoşlanıyor ki bunu diğerlerinin çoğu için söyleyemeyiz. O benim kralın güvenliğini emanet edeceğim birkaç kişiden biri.”

“Ben olsam bunu yapmazdım, baba, sana bunu söyleyebilirim.”

Dalinar bir an için sessizleşti.

“Gel benimle,” dedi Dalinar. Eyer kayışını Adolin’e verdi ve sonra da platoyu geçerek kameriyeden tarafa doğru gitmeye başladı. “Sana Sadeas ile ilgili bir şey göstereceğim.”

Adolin teslimiyetle takip etti. Aydınlatılmış kameriyeyi geçtiler. İçeride *koyugözlü* adamlar yiyecek ve içecek servis ediyor, kadınlar ise bildiriler yazıyor ya da savaşın hikâyelerini kaydediyordu. *Açıkgözler* heyecanlı tonlarda birbirleriyle konuşuyor, laf kalabalığı ederek kralın cesaretini övüyorlardı. Erkekler koyu, eril renkler giyiyordu: kestane, lacivert, orman yeşili, koyu turuncu.

Dalinar kameriyenin dışında kendi *açıkgöz* eşlikçilerinden bir grubun arasında durmakta olan Yüceprens Vamah’a yaklaştı. Parlak sarı ipek astarını ortaya çıkaracak şekilde üstünde kesikler açılmış olan, modaya uygun uzun, kahverengi bir ceket giyiyordu. Hafif bir modaydı, baştan aşağı ipekler giymek kadar gösterişli değildi. Adolin güzel göründüğünü düşünüyordu.

Vamah’ın kendisi yuvarlak yüzlü, kelleşmekte olan bir adamdı. Geride kalan kısa saçları doğrudan yukarı doğru çıkıyordu ve açık gri gözleri vardı. Gözlerini kısmak gibi bir huyu vardı ve Dalinar ile Adolin yaklaşırlarken öyle yaptı.

Bunun amacı ne? diye merak etti Adolin.

“Berrakbey,” dedi Dalinar Vamah’a, “Rahatınızın yerinde olduğundan emin olmak için geldim.”

“Rahatım eğer geri dönmeye başlayabilmiş olsaydık *kusursuz* şekilde yerinde olacaktı.” Vamah batmakta olan güneşe, sanki bir kabahatinden dolayı onu suçluyormuş gibi ters ters baktı. Normalde bu kadar kötümser bir adam değildi.

“Eminim ki adamlarım olabildiğince hızlı hareket ediyorlardır,” dedi Dalinar.

“Eğer buraya gelirken bizi bu kadar fazla yavaşlatmış olmasaydın, saat hiç de bu kadar geç olmazdı,” dedi Vamah.

“Dikkatli olmayı severim,” dedi Dalinar. “Ve dikkatten bahsetmişken, seninle konuşmak istediğim bir şey vardı. Oğlum ve ben seninle bir saniye baş başa konuşabilir miyiz?”

Vamah kaşlarını çattı ama Dalinar’ın onu eşlikçilerinden uzaklaştırmasına izin verdi. Adolin gittikçe daha da fazla şaşırarak takip etti.

“Yaratık iriydi,” dedi Dalinar Vamah’a, yerde yatan uçurum şey tan m a doğru başıyla işaret ederek. “Gördüklerimin en büyüğü.”

“Herhalde.”

“Duydum ki yakın zamanlarda plato saldırılarında başarı kazanmış, kendi hesabına kozalarındaki birkaç uçummşeytanını öldürmüşsün. Tebrik ederim.”

Vamah omzunu silkti. “Bizim ele geçirdiklerimiz küçüktü. Elhokar’ın bugün aldığı müceverkalple hiç alakaları yok.”

“Küçük bir mücevherkalp hiç yoktan iyidir,” dedi Dalinar kibar bir şekilde. “Duydum ki savaş kampının duvarlarını geliştirmek için planların varmış.”

“Hm? Evet. Boşlukların birkaçını doldurup tahkimatları güçlendirmek için.”

“Majestelerine Ruhdökümcülere fazladan erişim satın almak isteyeceğini söylemeyi unutmayacağım.”

Vamah kaşlarını çatarak ona döndü. “Ne Ruhdökümcüsü?”

“Tahta için,” dedi Dalinar sakin bir şekilde. “Şüphesiz ki duvarları inşaat iskeleleri olmadan doldurma niyetinde değilsindir? Buralarda, bu ücra arazilerde, tahta gibi şeyleri sağlayacak olan Ruhdökümcülerimizin olması büyük bir nimet, sence de öyle değil mi?”

“Ee, evet,” dedi Vamah yüzü daha da kararararak. Adolin babasına baktı. Konuşmanın arkasında yatan bir şeyler daha vardı. Dalinar sadece duvarlar için tahtadan bahsetmiyordu; Ruhdökümcüler tüm yüceprenslerin ordularını beslemek için kullandıkları yoldu.

“Kral Ruhdökümcülere erişim izni vererek büyük cömertlik gösteriyor,” dedi Dalinar. “Sence de öyle değil mi, Vamah?”

“Ne dediğini anladım, Dalinar,” dedi Vamah ruhsuzca, “Kayayı suratıma suratıma vurmana gerek yok.”

“Hiçbir zaman incelikli bir adam olarak tanınmamışımdır, Berrakbey,” dedi Dalinar. “Sadece etkili olarak tanınırım.” Adolin’e onu takip etmesi için elini sallayarak yürüyüp gitti. Adolin de omzunun üstünden diğer yüceprense bir bakış atarak öyle yaptı.

“Bir süredir Elhokar’ın Ruhdökümcülerinin kullanımı için biçtiği fiyatlar hakkında yüksek sesle şikâyet ediyordu,” dedi Dalinar yumuşakça. Bu kralın yüceprensleri üzerinde uyguladığı birincil vergilendirme şekliydi. Elhokar’ın kendisi, arada bir avların dışında, mücevherkalpleri ele geçirmiyor ya da ele

geçirmek için savaşmıyordu. Savaşa bizzat girmeyerek uzak duruyordu, uygun olanı da buydu.

“Ve...?” dedi Adolin.

“Ve ben de Vamah’a krala ne kadar muhtaç olduğunu hatırlatmış oldum.”

“Sanırım bu önemli. Ama bunun Sadeas’la ne ilgisi var?”

Dalinar cevap vermedi. Plato boyunca yürümeye devam ederek uçurumun kenarına kadar geldi. Adolin de ona katılarak bekledi. Birkaç saniye sonra arkalarından Parezırhı şıngırdayarak birisi yaklaştı, sonra da Sadeas uçurumun kıyısında Dalinar’ın yanında gelip durdu. Adolin adama gözlerini kıstı ve Sadeas da bir kaşını kaldırdı ama Adolin’in varlığı hakkında hiçbir şey söylemedi.

“Dalinar,” dedi Sadeas gözlerini ileriye doğru çevirip Ovalar boyunca bakarak.

“Sadeas.” Dalinar’ın sesi kontrollü ve tersti.

“Vamah’la konuştun mu?”

“Evet. Ne yapmaya çalıştığımı anladı.”

“Elbette anlayacak.” Sadeas’ın sesinde alaycılık vardı. “Herhangi bir başka şey olmasını beklemezdim.”

“Ona tahta için istediğin fiyatı artırdığını söyledin mi?”

Sadeas bölgedeki tek büyük ormanı kontrol ediyordu. “İkiye katladım,” dedi Sadeas.

Adolin omzunun üzerinden geriye baktı. Vamah onların orada ayakta durup konuşmalarını izliyordu ve yüz ifadesi bir yücefırtına kadar karanlıktı; köpüren minik kan havuzları gibi olan öfkesprenleri etrafındaki taşlardan kaynayarak çıkıyordu. Dalinar ve Sadeas’ın birlikte durması ona çok net bir mesaj gönderiyordu. O *zaman... Büyük olasılıkla onu da ava davet etmiş olmalarının sebebi buydu,* diye fark etti Adolin. *Onu oyuna getirebilmek için.*

“İşe yarayacak mı?” diye sordu Dalinar.

“Yarayacağına eminim,” dedi Sadeas. “Vamah biraz dürtüklendiği zaman yeteri kadar makul bir arkadaş. Ruhdökümcüleri kullanmanın, Alethkar’a geri giden bir ikmal hattı oluşturmak için bir servet harcamaktan daha iyi olduğunu görecektir.”

“Belki krala da bu tür şeylerden bahsetmeliyiz,” dedi Dalinar, kameriyede olan bitenden habersiz bir şekilde dikilmekte olan krala göz atarak.

Sadeas içini çekti. “Denedim; bu türden işlere hiç kafası basmıyor. Oğlanı dertleriyle baş başa bırak, Dalinar. Onun büyük adalet, babasının düşmanlarına karşı at sürerken kılıcını yükseğe kaldırma idealleri var.”

“Son zamanlarda Parshendiler hakkında daha az, karanlıktaki suikastçılar hakkında da daha çok dertliymiş gibi görünüyor,” dedi Dalinar. “Oğlanın paranoyası beni endişelendiriyor. Bunun nereden çıktığını bilmiyorum.”

Sadeas güldü. “Dalinar, sen *ciddi* misin?”

“Ben her zaman ciddiyim.”

“Biliyorum, biliyorum. Ama şüphesiz oğlanın paranoyasının nereden geldiğini görüyorsundur!”

“Babasının öldürülme şeklinden mi?”

“Amcasının ona davranma şeklinden! Bin tane muhafız? Platoların her birinde askerlerin bir sonrakini “güvenceye” almasını bekleyerek mola? Gerçekten mi, Dalinar?”

“Dikkatli olmayı severim.”

“Diğerleri buna paranoyak olmak diyor.”

“Kurallar...”

“Kurallar şairler tarafından uydurulmuş, işlerin onların düşüncesine göre nasıl olması *gerekliğini* tarif eden bir avuç idealleştirilmiş saçmalık,” dedi Sadeas.

“Gavilar onlara inanıyordu.”

“Ve bak bunun ona ne faydası oldu.”

“Peki ya o hayatı için savaşırken sen neredeydin, Sadeas?”

Sadeas’ın gözleri kısıldı. “Yani şimdi bir kere daha mı bunu tekrar edeceğiz? Bir ziyafette beklenmedik bir şekilde yolları kesişen eski sevgililer gibi?”

Adolin’in babası cevap vermedi. Bir kez daha, Adolin kendisini Dalinar’ın Sadeas’la olan ilişkisi karşısında şaşırmış olarak buldu. Düşmanlıkları gerçekti, insanın birbirlerinin varlığına zor katlandıklarını görmek için sadece gözlerine bir bakması yeterliydi.

Ama yine de işte buradaydılar, görünüşe göre başka bir yüceprensi birlikte planlayarak ve hareket ederek oyuna getiriyorlardı.

“Ben oğlanı kendi yolumla koruyacağım,” dedi Sadeas. “Sen de kendi yolunla yap. Ama sen, tüm mantığa ve tarihe aykırı olarak, her ihtimale karşı Parshendiler aniden savaş kamplarına saldırmaya karar verirlerse diye yatağa

üniformanla gitmekte ısrar ederken bana gelip oğlanın paranoyasından şikâyet etme. ‘Bunun nereden çıktığını bilmiyorum’muş!”

“Haydi gidelim, Adolin,” dedi Dalinar yürüyüp gitmek için dönerek. Adolin peşinden gitti.

“Dalinar,” diye seslendi Sadeas arkadan.

Dalinar duraklayarak ardına baktı.

“Daha bulamadın mı?” diye sordu Sadeas. “Onlar? neden yazdığını?”

Dalinar başını salladı.

“Cevabı bulamayacaksın,“ dedi Sadeas. “Bu aptalca bir arayış, eski dost. Seni de mahveden bir arayış. Fırtınalar sırasında sana ne olduğunu biliyorum. Kendi üstüne yüklediğin tüm bu baskı yüzünden aklın yok oluyor.”

Dalinar tekrar dönerek uzaklaştı. Adolin aceleyle arkasından gitti. O son kısım ne hakkındaydı? Neden yazdığı mı? Ne yazmış? Kim yazmış? Erkekler yazı yazmazdı. Adolin sormak için ağzını açtı ama babasının durumunu hissedebiliyordu. Onu kışkırtmanın sırası değildi.

Dalinar’la birlikte platonun üstündeki küçük bir kayalık tepeye, doğru gitti. Yukarıya çıktılar ve oradan aşağıda yatan uçurumşeytanına baktılar. Dalinar’ın adamları etini ve kabuğunu hasat etmeye devam ediyordu.

Bir süre o ve babası orada dikildiler; Adolin sorularla dolup taşıyordu ama bunları dile getirmenin bir yolunu bulamıyordu.

En sonunda, Dalinar konuştu. “Sana hiç Gavilar’ın bana söylediği son sözlerinin ne olduğunu anlattım mı?”

“Anlatmadın. Her zaman o geceyi merak etmişimdir.”

“Bana dediği şuydu: ‘Kardeşim, bu gece Kurallar’ı takip et. Rüzgârda garip bir şeyler var.’ Anlaşmanın imzalanması kutlamalarına başlamamızdan hemen önce söylediği son şey.”

“Gavilar Amca’nın Kurallar’ı takip ettiğini bilmiyordum.”

“Kurallar’ı bana ilk gösteren oydu. İlk defa birleşmiş olduğumuz zamanlardan, eski Alethkar’dan kalma bir yadigâr olarak bulmuştu onları. Ölmeden kısa bir süre önce onları takip etmeye başladı.” Dalinar tereddüt etti. “Onlar garip günlerdi, oğlum. Jasnah ve ben Gavilar’daki değişiklikler hakkında ne düşüneceğimizden emin değildik. O zamanlar, Kurallar’ın aptallık olduğunu düşünmüştüm, hatta bir subayın savaş zamanları sırasında sert içkilerden kaçınmasını emredenin bile. Özellikle de onun.” Sesi daha da yumuşadı. “Gavilar katledildiği zaman yerde kendimden geçmiş yatıyordum.

Beni uyandırmaya çalışan sesleri hatırlıyorum ama şarap yüzünden kendimden geçmiştim. Gavilar için orada olmalıydım.”

Adolin’e baktı. “Geçmişte yaşayamam. Böyle yapmak aptallık olur. Gavilar’ın ölümü için kendimi suçluyorum ama artık onun için yapılabilecek hiçbir şey yok.”

Adolin başını salladı.

“Oğlum, hep umuyorum ki eğer sizin yeteri kadar uzun süre Kurallar’a uymanızı sağlayabilirsem, benim gibi, sizler de önemi olduklarını göreceksiniz. Umarım sizin benimkisi kadar dramatik bir örneğe ihtiyacınız olmayacak. Ne olursa olsun, anlaman gerekiyor. Sadeas’tan bahsediyorsun, onu yenmekten, onunla rekabet etmekten. Sadeas’ın kardeşimin ölümündeki rolünü biliyor musun?”

“O yemdi,” dedi Adolin. Kralın ölümüne kadar Sadeas, Gavilar ve Dalinar iyi arkadaşlardı. Bunu herkes biliyordu, Alethkar’ı birlikte fetbetmişlerdi.

“Evet,” dedi Dalinar. “O kralla birlikteydi ve askerlerin bir Paretaşıyan’ın saldırmakta olduğunu haykırdığını duydu. Yem fikri Sadeas’ın planıydı. Gavilar’ın cübbelerinden birini giydi ve Gavilar’ın yerine kaçtı. Bu yaptığı şey intihardı. Zırh bile giymeden, bir Paretaşıyan suikastçıya kendini kovalatmak. Gerçekten de bu hayatımda bir adamın yaptığını duyduğum en cesurca şeylerden birisi.”

“Ama işe yaramadı.”

“Evet. Ve bu başarısızlık için Sadeas’ı asla affedemeyecek olan bir parçam var. Bunun mantıksız olduğunu biliyorum ama o orada *olmalıydı*, Gavilar’la birlikte. Tıpkı benim de orada olmam gerektiği gibi. İkimiz de kralımızı yüzüstü bıraktık ve ikimiz de diğerini affedemiyor. Ama ikimiz de hâlâ bir şeyde birleşmiş durumdayız. O gün bir yemin ettik. Gavilar’ın oğlunu koruyacaktık. Bedeli ne olursa olsun, ikimiz arasına başka ne girerse girsin, *Elhokar’ı koruyacaktık.*

“Ve işte ben bu yüzden burada, bu Ovalar’ın üzerindeyim. Zenginlik ya da şan değil. Böyle şeyler artık hiç umurumda değil. Sevdiğim kardeşim ve kendisini olduğu gibi sevdiğim yeğenim için geldim. Ve bir açıdan, Sadeas’la beni birleştirirken bile ayıran bu. Sadeas Elhokar’ı korumanın en iyi yolunun Parshendileri öldürmek olduğunu düşünüyor. Kendisini ve adamlarını, o platolara yetişip savaşmak için vahşice zorluyor. İnanıyorum ki onun bir parçası benim de aynısını yapmayarak yeminimi bozduğumu düşünüyordur.

“Ama Elhokar’ı korumanın yolu bu değil. Onun sağlam bir tahta, onu destekleyecek müttefiklere ihtiyacı var; birbiriyle didişen yüceprenslere değil. Güçlü bir Alethkar yaratmak onu düşmanlarımızı öldürmekten daha iyi koruyacak. Bu Gavilar’ın hayatının amacıydı, yüceprensleri birleştirmek...”

Sesi solarak kesildi. Adolin devamı için bekledi ama gelmedi.

“Sadeas,” dedi Adolin en sonunda. ”Ona... cesur dediğini duyduğum için şaşırdım.”

“O *cesur.* Ve kurnaz. Bazen onun abartılı giysilerinin ve tavırlarının, beni onu küçük görme hatasına düşürmesine izin veriyorum. Ama onun içinde iyi bir adam var, oğlum. O bizim düşmanımız değil. Bazen adi olabiliyoruz, biz ikimiz. Ama o da Elhokar’ı korumak için çalışıyor, bu yüzden de senden buna saygı göstermeni istiyorum,”

İnsan buna nasıl cevap verirdi ki? *Ondan nefret ediyorsun ama benden etmememi mi istiyorsun*? “Pekâlâ,” dedi Adolin. “Onun yakınlarındayken kendimi kontrol edeceğim. Ama baba, ona hâlâ güvenmiyorum. Lütfen. En azından onun senin kadar adanmış olmadığını, seni oyuna getiriyor olabileceği olasılığını göz önünde bulundur.”

“Pekâlâ, bunu dikkate alacağım,” dedi Dalinar.

Adolin başını salladı. Bu da bir şeydi. “Peki ya en sonda söylediği şey? Yazıyla ilgili olanı?”

Dalinar tereddüt etti. ”Bu o ve benim paylaştığımız bir sır, Bizden başka, sadece Jasnah ve Elhokar bunu biliyor. Bir süredir bunu sana söyleyip söylememem gerektiğini düşünüyordum çünkü eğer ben düşersem yerimi sen alacaksın. Sana kardeşimin bana söylediği son sözleri anlattım.”

“Senden Kurallar’ı takip etmeni istedi.”

“Evet. Ama dahası da var. Bana başka bir şey daha söyledi ama sözlü kelimelerle değil. Bunun yerine bunlar... Onun yazdığı kelimeler.”

“Gavilar *yazı mı yazabiliyordu*?”

”Sadeas kralın naaşını bulduğunda, Gavilar’ın kendi kanı kullanılarak bir tahta parçasının üstüne yazılmış kelimeler buldu. ‘Kardeşim,’ diyordu, ‘Bir adamın söyleyebileceği en önemli kelimeleri bulman gerek.’ Sadeas tahta parçasını sakladı ve daha sonra Jasnah’ya kelimeleri okuttuk. Eğer yazı yazabildiği doğruysa ki diğer olasılıklar mantıksız görünüyor, bu gizlediği utanç verici bir sırdı. Dediğim gibi, ömrünün sonları yaklaştığında hareketleri çok garipleşmişti.”

"Peki ya ne demek? O kelimeler?"

"Bu bir alıntı," dedi Dalinar. "*Kralların Yolu* denilen antik bir metinden. Gavilar ömrünün sonlarına doğru bu kitabı okutmaktan hoşlanıyordu, bana da sık sık kitaptan bahsederdi. Alıntının oradan olduğunu yakın zamanlara kadar fark etmemiştim; bunu benim için Jasnah keşfetti. Şimdiye dek kitabın metnini birkaç, kere kendime okuttum ama henüz onları neden yazmış olabileceğini açıklayacak hiçbir şey bulamadım." Durakladı. "Kitap Parlayanlar tarafından bir çeşit rehber olarak, hayatlarını nasıl yaşamaları gerektiği hakkında bir danışma kitabı olarak kullanılıyordu."

Parlayanlar mı? *Fırtınababa*! diye düğündü Adolin. Babasının sanrıları... Onların çoğu zaman Parlayanlarla bir ilgisi varmış gibi görünüyordu. Bu sanrıların Dalinar'ın kardeşinin ölümüyle ilgili duyduğu suçluluğun sonucu olduğunun başka bir kanıtıydı.

Ama yardım etmek için Adolin ne yapabilirdi?

Arkalarındaki kayalarda metal ayak sesleri duydu. Adolin döndü, sonra da yaklaşmakta olan krala saygıyla başını eğdi. Hâlâ altın Parezırhını giyiyordu ama miğferini çıkarmıştı. Adolin'den birkaç yaş daha büyüktü ve belirgin bir burnu ile cesur bir yüzü vardı. Bazıları onda heybetli bir hava ve krallara yaraşır bir duruş gördüklerini söylüyordu ve Adolin'in güvendiği kadınlar kralı oldukça yakışıklı bulduklarını itiraf etmişlerdi.

Elbette Adolin'in kendisi kadar yakışıklı değil. Ama yine de yakışıklıydı.

Ancak kral evliydi ve karısı kraliçe ise Alethkar'da kalmış, onun işlerini yönetiyordu. "Amca, yola çıkamaz mıyız?" dedi Elhokar. "Eminim ki biz Paretaşıyanlar uçurumu zıplayarak geçebiliriz. Sen ve ben kısa süre içinde savaş kamplarına geri dönmüş olabiliriz.

"Adamlarımı bırakmayacağım, Majesteleri," dedi Dalinar. "Ve sizin de birkaç saat boyunca platolar üzerinde tek başınıza, uygun muhafızlar olmadan, açıkta koşmak isteyeceğinizi sanmıyorum."

"Sanırım öyle," dedi kral. "Yine de, sana bugünkü cesaretin için teşekkür etmek istiyorum. Görünüşe göre sana tekrar hayatımı borçluyum."

"Sizi hayatta tutmak da bir alışkanlık hâline getirmek için çok çalıştığım bir şey, Majesteleri."

"Ben de bunun için çok memnunum. Sana sormuş olduğum şeyi inceledin mi?" Adolin'in hâlâ zırhlı ehrıde taşımakta olduğunu fark ettiği eyer kayışına doğru başıyla işaret etti.

"İnceledim," dedi Dalinar.

“Ee?”

“Karar veremedik, Majesteleri,” dedi Dalinar kayışı alıp krala vererek. “Kesilmiş *olabilir.* Kopuk bir tarafta daha düzgün. Sanki kopması için zayıflatılmış gibi.”

“Biliyordum!” Elhokar kayışı kaldırıp inceledi.

“Bizler deri işçileri değiliz, Majesteleri,” dedi Dalinar. “Kayışın iki tarafını da uzmanlara verip onların fikrini almamız gerekli. Adolin’e meseleyi daha derinlemesine incelemesi talimatını verdim.”

“Kesilmiş,” dedi Elhokar. “Açıkça görebiliyorum, işte buradan. Sana söyleyip duruyorum, amca. Birisi beni öldürmeye çalışıyor. Beni istiyorlar, tıpkı babamı da istedikleri gibi.”

“Şüphesiz ki bunu *Parshendilerin* yaptığını düşünmüyorsun?” dedi Dalinar, sesi şaşkına dönmüş gibiydi.

“Kimin yaptığını bilmiyorum. Belki de bu ava katılanlardan birisidir.”

Adolin kaşlarını çattı. Elhokar ne ima ediyordu? Bu ava katılan kişilerin büyük bir çoğunluğu Dalinar’ın adamlarıydı.

“Majesteleri, meseleyi inceleyeceğiz,” dedi Dalinar samimiyetle. “Ama bunun sadece bir kaza olduğunu kabul etmeye hazır olmalısınız.”

“Bana inanmıyorsun,” dedi Elhokar açıkça. “Bana *hiç* inanmazsın.”

Dalinar derin bir nefes aldı ve Adolin babasının sinirine hakim olmak için çabaladığını görebiliyordu. “Öyle *demiyorum.* Hayatına karşı olan potansiyel bir tehlike bile beni oldukça endişelendiriyor. Ama aceleyle sonuçlara varmaktan kaçınmanı *öneriyorum.* Adolin bunun seni öldürmeye çalışmak için korkunç bir şekilde beceriksizce bir yol olacağına işaret etti. Bir at sırtından düşmek Parezırhı giyen bir adam için ciddi bir tehlike değil.”

“Evet, ama ya bir av sırasında?” dedi Elhokar. “Belki de uçurum şeytanının beni öldürmesini istiyorlardı.”

“Av sırasında tehlikede olmamamız gerekiyordu,” dedi Dalinar. “Kocakabuğu uzaktan ok yağmuruna tutup, ondan sonra atlarla yaklaşıp katletmemiz *gerekiyordu*.”

Elhokar gözlerini kısarak Dalinar’a baktı, sonra da Adolin’e. Sanki kral *onlardan* şüphe ediyormuş gibiydi. Bu bakış kısa bir an sürmüştü sadece. Yoksa Adolin’e mi öyle gelmişti? *Fıtınababa*! diye düşündü.

Arkalardan, Vamah krala seslenmeye başladı. Elhokar ona baktı ve başını salladı. “Bu iş daha bitmedi, amca,” dedi Dalinar’a. “O kayışı araştır.”

“Araştıracağım.”

Kral kayışı geri verdi, sonra da zırhı şıngırdayarak gitti.

“Baba, o bakışı...” dedi Adolin hemen.

“Bunun hakkında onunla konuşacağım,” dedi Dalinar. “Bu kadar heyecanlı olmadığı bir zamanda.”

“Ama...”

“Onunla ben konuşacağım, Adolin. Sen o kayışı araştır. Ve git adamlarını topla.” Uzak batıdaki bir şeye doğru başıyla işaret etti. “Sanırım o köprü ekibinin geldiğini görüyorum. ”

Sonunda, diye düşündü Adolin bakışını takip ederken. Dalinar’ın sancağını taşıyan küçük bir grup, Sadeas’ın portatif köprülerinden birini taşıyan bir köprü ekibine önderlik ederek uzakta platoyu geçmekteydi. Bunlardan birini çağırmışlardı çünkü onlar Dalinar’ın daha büyük, chulların çektiği köprülerden daha hızlıydı.

Adolin emirler vermek üzere aceleyle uzaklaştı ama babasının sözleri, Gavilar’ın son mesajı ve şimdi de kralın şüpheci bakışının onu rahatsız etmekte olduğunu hissetti. Görünüşe göre kamplara geri dönüşte, uzun yol boyunca aklını meşgul edecek çok şeyi olacaktı.

♦

♦♦

Dalinar Adolin’in emredildiği gibi aceleyle gitmesini izledi. Oğlanın göğüs zırhı hâlâ çatlaklardan oluşan bir ağ ile kaplıydı ama artık Fırtınaışığı sızdırmıyordu. Zamanla zırh kendini tamir edecekti. Tamamen parçalara ayrılsa bile tekrar oluşabilirdi.

Oğlan şikâyet etmeyi seviyordu ama bir adamın gurur duyabileceği kadar iyi bir oğuldu. Son derece sadıktı, girişimci ve güçlü bir komuta hissi vardı. Askerler ondan hoşlanıyordu. Belki onlarla biraz fazla içli dışlıydı ama bu affedilebilirdi. Eğer bunu yönlendirmeyi öğrenebilirse aceleciliği bile affedilebilirdi.

Dalinar genç adamı işiyle baş başa bıraktı ve Gallant’ı kontrol etmeye gitti. Kyshadium’u platonun güney tarafında atlar için direklerden bir hat kurmuş olan seyislerle birlikte buldu. Atın sıyrıklarını bandajlamışlardı ve artık ayağının üstüne basabiliyordu.

Dalinar o koyu siyah gözlere bakarak iri aygırın boynunu okşadı. At utanıyormuş gibi görünüyordu. “Beni fırlatman senin suçun değildi, Gallant,” dedi Dalinar rahatlatıcı bir sesle. “Senin çok kötü zarar görmediğin

için memnunum.” Yakınlardaki bir seyise döndü. “Bu akşam ona fazladan yem ile iki de kıtırkavun verin.”

“Emredersiniz efendim, Berrakbey. Ama fazladan yiyeceği yemeyecek. Vermeye çalıştığımız zaman hiç yemiyor.”

“Bu gece yiyecek,” dedi Dalinar tekrar Ryshadium’un boynunu okşayarak. “Sadece hak ettiğini düşündüğü zamanlar yer, oğlum.”

Oğlan şaşırmış gibi görünüyordu. Çoğu gibi, o da Ryshadium’u sadece bir başka at cinsi olarak görüyordu. Bir adam bir Ryshadium tarafından sahibi olarak seçilmeden önce asla gerçekten anlayamazdı. Bu Parezırhı giymek gibiydi, tarif edilmesi tamamen imkânsızdı.

“O kıtırkavunların ikisini de yiyeceksin,” dedi Dalinar ata parmağını doğrultarak. “Hak ettin.”

Gallant bir yaygara kopardı.

“Evet *ettin,”* dedi Dalinar. At hafifçe kişnedi, memnun görünüyordu. Dalinar bacağı kontrol etti, sonra da seyise başını salladı. “Ona iyi bak, oğlum. Dönüşte başka bir ata bineceğim.”

“Evet, Berrakbey.”

Ona bir binek buldular; sağlam, toz renkli bir kısrak. Eyere tırmanırken fazladan dikkat gösterdi. Sıradan atlar ona hep çok kırılgan görünüyordu.

Kral ilk manga askerin arkasından yanında Akıl ile at sürerek çıktı. Sadeas ise, Dalinar’ın fark ettiği üzere arkada, Akıl’ın ona laf edemeyeceği bir yerdeydi.

Köprü ekibi kral ve maiyeti karşıya geçerken sessizce bekliyordu. Sadeas’ın köprü ekiplerinin çoğu gibi, bu da insan müsveddelerinden bir gruptan oluşturulmuştu. Yabancılar, firariler, hırsızlar, katiller ve köleler. Büyük olasılıkla pek çoğu cezalarını hak ediyordu ama Sadeas’ın onları korkunç yiyip bitirme şekli Dalinar’ı geriyordu. Köprü ekiplerini artık yeteri kadar harcanabilir olan adamlarla dolduramayacak hâle gelmesine ne kadar vardı? Hiçbir adam, bir katil bile olsa, böyle bir kaderi hak edebilir miydi?

Kralların Yolu’ndan bir pasaj kendiliğinden Dalinar’ın aklına geldi. Kitaptan bölümleri Adolin’e belirtmiş olduğundan daha sık olarak okutuyordu.

Bir defasında sırtında kafasından daha büyük bir taş taşıyan cılız bir adam gördüm, diyordu pasaj. *Ağırlığın altında tökezliyordu; güneşin altında sadece bir peştamal ile gömleksizdi. Kalabalık bir anayol boyunca yalpalaya yalpalaya yürüyordu, insanlar ona yol açıyordu. Onun hâlinden anladıkları*

için değil ama adımlarının ivmesinden korktukları için. Bunun gibi birinin önünde durmaya cesaret edemezdin.

Hükümdar da bu adam gibidir, bir krallığın yükü omuzlarında yalpalayarak ilerler. Çoğu kişi önünden çekilir ama çok azı müdahale ederek taşı taşımasına yardım etmeye gönüllüdür. Kendilerini fazladan yüklerle dolu bir ömre mahkûm etmesinler diye işe bağlanmayı istemezler.

O gün arabamı terk ettim ve taşı alarak adam için taşıdım. İnanıyorum ki muhafızlarım utanmıştı. Kişi böyle bir işi yapan gömleksiz bir garibanı görmezden gelebilir ama hiç kimse yükü paylaşan bir kralı görmezden gelemez. Belki de daha sık yerlerimizi değiştirmeliyiz. Eğer bir kral insanların en fakirinin yükünü üstüne alırken görülürse, belki ona da o gözle görülmeyen ama fazlasıyla yıldırıcı olan kendi yükünde yardım edecek olanlar çıkar.

Dalinar hikâyeyi kelime kelime hatırlayabildiği için şaşırmıştı; şaşırmaması gerektiği hâlde. Gavilar'ın son mesajının altında yatan anlamı ararken, son birkaç ay boyunca neredeyse her gün kitaptan bölümler okutmuştu.

Gavilar'ın bıraktığı alıntının arkasında herhangi bir açık anlam olmadığını keşfettiği için hayal kırıklığına uğramıştı. Kitaba ilgisi azalmasına rağmen, dinlemeye devam etmişti. Kitabın iyi bir şöhreti yoktu; sadece Kayıp Parlayanlarla ilişkili olduğu için de değil. Sıradan bir işçinin işini yapan bir kralın hikâyeleri en az rahatsız edici pasajlarından biriydi. Başka yerlerde, açık açık *açıkgözlerin koyugözlerden aşağı* olduğunu söylüyordu. Bu Vorin öğretilerine tersti.

Evet, bunu gizli tutmak en iyisiydi. Dalinar insanların onun hakkında ne söylediğini umursamadığını söylediğinde gerçeği söylemişti. Ama eğer söylentiler onun Elhokar'ı koruma kabiliyetini engellerse o zaman tehlikeli olabilirlerdi. Dikkatli olmak zorundaydı.

Atını çevirdi ve nallar takırdayarak köprünün üstüne çıktı, sonra da başını eğerek köprücülere teşekkürünü iletti. Onlar ordunun en alt tabakasında olanlardı fakat kralların ağırlığını taşıyorlardı.

ALETHİ SAVAŞ KURALLARI

Hazırlık. Subay her an savaş için hazırlıklı olacak. Asla şarap ile sarhoş olmayacak, asla silahsız olmayacak.

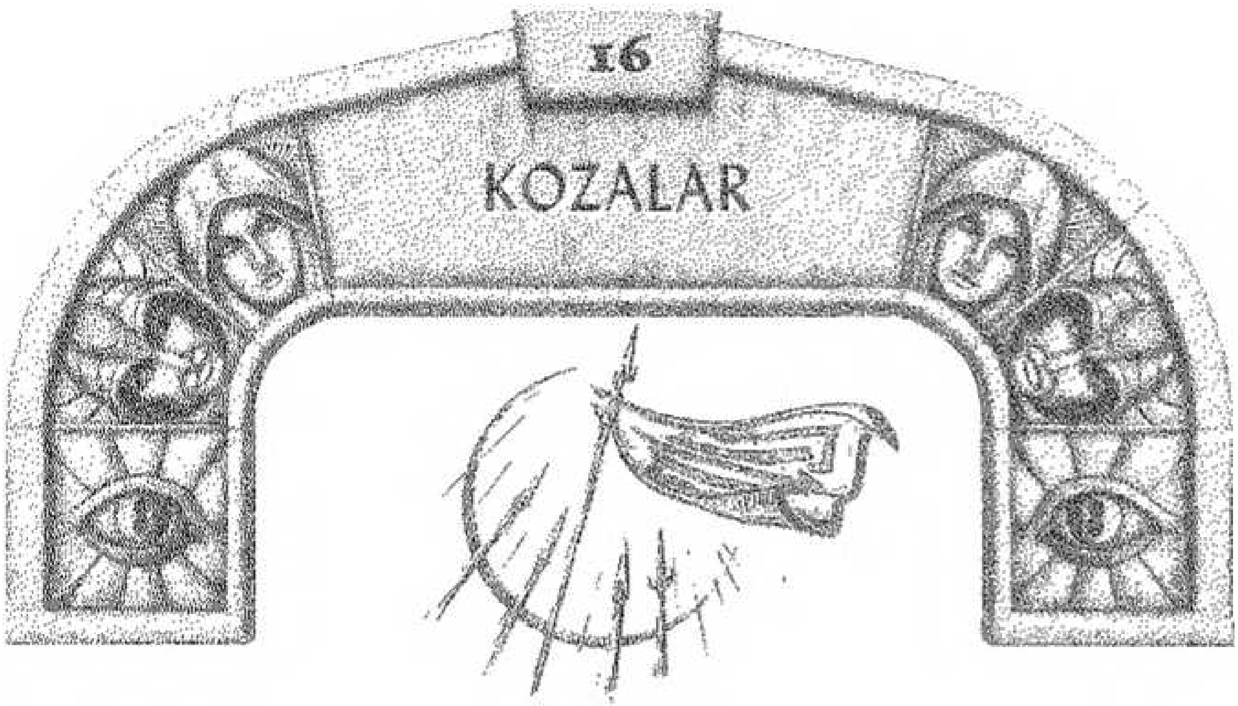
Telkin. Subay toplum içinde olduğu zaman savaşa hazır görünmek ve askerlerine güç vermek için üniformasını giyecek.

Dizginleme. Subay, komuta etmeleri için gerekli olabilecek adamların yaralanmasını engellemek için kampta diğer subaylarla gereksiz düellolardan tartışmalardan ya da kavgalardan kaçınacak.

Liderlik. Subay askerlerinden kendisinin yapmaya hazır olmadığı hiçbir hareketi yapmalarını talep etmeyecek.

Onur. Subay savaş meydanında müttefiklerini terk etmeyecek ve müttefiklerinin kayıplarından çıkar sağlamaya da çalışmayacak.

YEDİ BUÇUK YIL ÖNCE

Kayasının üzerinde tünediği yerden, “Beni hekim olmam için eğitim görmek üzere Kharbranth’a göndermek istiyor,” dedi Kal.

“Ne, gerçekten mi?” diye sordu Laral, onun hemen önünde kaya çıkıntısı boyunca yürürken. Altın çizgileri dışında saçları siyahtı. Ellerini yanlara açmış dengede dururken uzun saçları ani bir rüzgârla arkasında savruldu.

Saçları çok farklıydı. Ama elbette, gözleri daha da farklıydı. Parlak yeşil. Kasaba halkının siyahları ve kahverengilerinden o kadar farklıydı ki. Bir *açıkgöz* olmakta *gerçekten* de değişik bir şeyler vardı.

“Evet, gerçekten,” dedi Kal homurdanarak. “Bir iki yıldır bundan bahsedip duruyor.”

“Ve sen de bana söylemedin?”

Kal omzunu silkti. O ve Laral, Hearthstone’un doğusundaki büyük kayalardan oluşmuş alçak bir sırtının tepesindeydiler. Küçük kardeşi Tien

kayalığın aşağısında taş topluyordu. Kal’ın sağ tarafında batıya doğru inen bir grup ufak yamaç vardı.

Bunlar serpilmiş lavis polipleriydi; ekilmelerinden bu yana hasat edilmelerine kadar olan zamanın yarısı geçmişti.

Çalışan adamlarla dolu yamaçları gözden geçirirken garip bir şekilde hüzünlü hissetti. Koyu kahverengi polipler büyüyerek tahılla dolu kavunlar gibi olacaktı. Kurutulduktan sonra, o tahıl tüm kasabayı ve yüceprenslerinin ordusunu besleyecekti. Kasabadan geçen ardentler bir çiftçinin Çağrı’sının asil olduğunu, bir askerin Çağrı’sı dışında en yücelerinden biri olduğunu açıklamaya özen gösterirdi. Kal’ın babası ise alçak sesle krallığı beslemenin işe yaramaz savaşlarda savaşıp ölmekten çok daha fazla onurlu olduğunu söylerdi.

“Kal?” dedi Laral, sesi ısrarcıydı. “Neden bana *söylemedin?*”

“Affedersin,” dedi. “Babamın ciddi olup olmadığından emin değildim. O yüzden de bir şey söylemedim.”

Bu bir yalandı. Babasının ciddi olduğunu biliyordu. Kal sadece bir hekim olmak için gitmekten bahsetmek istememişti, özellikle de Laral’a.

Laral ellerini beline koydu. “Ben senin asker olacağını sanıyordum.”

Kal omzunu silkti.

Laral gözlerini devirdi ve kaya çıkıntısından aşağı atlayarak Kal’ın yanındaki bir taşa indi. “Bir *açıkgöz* olmayı istemiyor musun? Bir Parekılıcı kazanmayı?”

“Babam bunun pek sık olmadığını söylüyor.”

Laral yanında diz çöktü. “Eminim ki *sen* yapabilirsin.” O gözler, öyle parlak ve canlıydı ki, hayatın kendi rengi gibi pırıltılı yeşildi.

Kal gittikçe daha da fazla Laral’a bakmaktan hoşlandığını fark ediyordu. Kal mantıksal olarak ona ne olduğunun bilincindeydi. Babası ona büyüme sürecini bir hekimin kesinliği ile açıklamıştı. Ama işin içinde, bir o kadar *duygu* vardı; babasının steril tariflerinin açıklamamış olduğu hisler. O hislerin bazıları Laral ve kasabanın diğer kızları ile ilgiliydi. Diğer hisler ise onu beklemediği zamanlarda sarmalayarak boğan garip melankoli örtüsü ile ilgiliydi.

“Ben...” dedi Kal.

“Bak,” dedi Laral, tekrar ayağa kalkarak kayasının üstünde tırmandı. Güzel sarı elbisesi rüzgârda dalgalandı. Bir yıl daha ve sol eline bir eldiven

giymeye başlayacaktı. Bir kızın ergenliğe girmiş olduğunun işareti. “Kalk, hadi. Bak.”

Kal ayağa kalkarak doğu tarafına baktı. Orada sağlam markel ağaçlarının tabanlarının etrafında yoğun çalılıklar hâlinde düğümçalısı büyüyordu.

“Ne görüyorsun?” diye sordu Laral.

“Kahverengi düğümçalısı. Büyük ihtimalle ölü.”

“Köken o tarafta,” dedi işaret ederek. “Burası fırtınadiyarları. Babam diyor ki biz, batıdaki daha çıtkırıldım diyarlar için rüzgâr siperi olmak üzere buradayız.” Kala döndü. “Asil bir mirasımız var, Kal; hem *koyugözler* hem de *açıkgözler* olarak. Bu yüzden en iyi savaşçılar her zaman Alethkar’dan çıkmıştır. Yüceprens Sadeas, General Amaram... Kral Gavilar’ın kendisi.”

“Öyledir elbet.”

Abartılı bir şekilde içini çekti. “Böyle olduğun zamanlarda seninle konuşmaktan *nefret* ediyorum, biliyor musun?”

“Nasıl olduğum?”

“Şimdi olduğun gibi. Biliyorsun. Öyle surat asıp, iç çekerek.”

“Biraz önce iç çeken şendin, Laral.”

“Neden bahsettiğimi biliyorsun.”

Kayadan aşağı indi ve gidip surat asmak için uzaklaştı. Arada bir bunu yapıyordu. Kal olduğu yerde kalarak doğu tarafına doğru baktı. Nasıl hissettiğinden emin değildi, Babası gerçekten de onun bir hekim olmasını istiyordu ama o kararsızdı. Sadece hikâyeler yüzünden, onların heyecan ve maceraları yüzünden değildi. Hissediyordu ki bir asker olarak bir şeyleri değiştirebilirdi. Gerçekten değiştirebilirdi. Bir parçası savaşa gitmeyi, Alethkar’ı korumayı, kahraman *açıkgözlerin* yanında savaşmayı hayal ediyordu, önemli hiç kimsenin asla ziyaret etmediği küçük bir kasabanın dışında bir yerlerde iyi şeyler yapmayı.

Oturdu. Bazen öyle hayal kuruyordu. Diğer zamanlarda ise herhangi bir şeyi umursamayı zor buluyordu. Kasvetli duyguları, içinde kıvrılıp çöreklenmiş kara bir gökyılanı gibiydi. Oradaki düğümçalısı, fırtınalardan güçlü markel ağaçlarının dibinde yoğun bir şekilde bir arada büyüyerek sağ çıkıyordu. Ağaçların kabuğu taşla kaplıydı, dalları bir adamın bacağı kadar kalındı. Ama şimdi düğümçalısı ölmüştü. Sağ çıkmamıştı. Birlik içinde olmak onun için yeterli olmamıştı.

“Kaladin?” diye seslendi biri arkasından.

Döndüğünde karşısında Tien'i buldu. Tien on yaşındaydı, Kal'dan iki yaş küçüktü ama çok daha ufak görünüyordu. Diğer çocuklar ona cüce diyordu ama Lirin Tien'in sadece daha boyunun uzamadığını söylüyordu. Ama yuvarlak kırmızı yanakları ve çelimsiz yapısıyla, Tien onun yarı yaşında bir oğlan gibi *görünüyordu.* "Kaladin," dedi gözleri kocaman, avuçlarını birleştirmişti. "Neye bakıyorsun?"

"Ölü otlara," dedi Kal.

"Yaa! Eh, bunu görmen *gerek.*"

"O ne?"

Tien ellerini açtı ve küçük bir taş ortaya çıktı; alt tarafta çıkıntılı bir kırık dışında tüm yüzeyleri hava şartlarından ötürü yıpranmıştı. Kal taşı alarak inceledi. Dikkat çekici hiçbir şey göremiyordu. Hatta oldukça sıradandı.

"Bu sadece bir taş," dedi Kal.

"Sadece bir taş değil," dedi Tien matarasını çıkararak. Başparmağını ıslattı, sonra da taşın düz tarafı üstüne sürttü. Islaklık taşı koyulaştırdı ve bir dizi beyaz deseni görünür hâle getirdi. "Gördün mü?" diye sordu Tien taşı geri vererek.

Taşın katmanları beyaz, kahverengi, siyah olarak değişiyordu. Desen dikkat çekiciydi. Elbette, yine de sadece bir *taştı.* Ama her nedense Kal kendini gülümserken buldu. "Çok güzel, Tien." Taşı geri vermek için uzattı.

Tien başını salladı. "Bunu senin için buldum. Daha iyi hissetmen için."

"Ben..." Bu sadece aptal bir taştı. Fakat anlaşılamaz bir sebepten ötürü Kal daha iyi *hissediyordu.* "Teşekkürler. Hey, biliyor musun? Eminim bu kayaların içinde bir yerlerde saklanan bir iki lurg vardır. Bir tane bulabilecek miyiz bakmak ister misin?"

"Evet, evet, evet!" dedi Tien. Güldü ve kayalardan aşağı doğru hareket etmeye başladı. Kal takip etmek için hareketlendi, sonra babasının söylemiş olduğu bir şeyi hatırlayarak durakladı.

Kendi matarasından eline biraz su döktü ve bunu kahverengi düğümçalısına savurdu. Sanki Kal boya fırlatıyormuş gibi savrulan damlacıkların düştüğü yerlerde çalı anında yeşile dönüştü. Çalı ölü değildi, sadece kurumuştu. Fırtınaların gelmesini bekliyordu. Kal su emilirken yeşil noktaların yavaşça solarak tekrar kahverengiye dönüşmesini izledi.

"Kaladin!" diye bağırdı Tien. Çoğu zaman ondan yapmamasını istemiş olduğu hâlde Kal'ın tam adını kullanıyordu. "Bu mu?"

Kal Tien’in verdiği taşı cebine atarak kayaların üstünden aşağı indi. Giderken Laral’ın yanından geçti. O batı tarafına, ailesinin malikânesine doğru bakıyordu. Babası Hearthstone’un şehirbeyiydi. Kal yine gözlerinin onun üstünde oyalanmakta olduğunu fark etti. İki karşıt renkteki saçları çok güzeldi.

Kal’a döndü ve yüzünü astı.

“Birkaç lurg avlayacağız,” diye gülümseyip Tien’den tarafa işaret ederek açıkladı. “Hadi gel.”

“Birden bire neşelendin.”

“Bilmem. Daha iyi hissediyorum.”

“Bunu nasıl yapıyor acaba? Merak ediyorum.”

“Kim ne yapıyor?”

“Kardeşin,” dedi Laral, Tien’den tarafa bakarak. “Seni değiştiriyor.”

Tien’in kafası bir taş yığınının arkasından belirdi ve hevesli bir şekilde el salladı; heyecan içinde zıplıyordu.

“Sadece o etraftayken sıkıntılı olmak zor,” dedi Kal. “Gel hadi. Lurgu izlemek istiyor musun, istemiyor musun?”

“Sanırım,” dedi Laral bir iç çekmeyle. Ona doğru bir elini uzattı.

“Bu ne için?” diye sordu Kal eline bakarak.

“İnmeme vardım etmen için.”

“Laral, sen benden de, Tien’den de daha iyi tırmanıyorsun. Yardıma ihtiyacın yok.”

“Bu kibarlık, sersem,“ dedi elini daha da ısrarcı bir şekilde uzatarak. Kal içini çekti ve eli tuttu, sonraysa Laral harekete geçerek Kal’dan destek almadan, yardımına ihtiyaç bile duymaksızın aşağı atladı. *Son zamanlarda*, diye düşündü Kal, *çok garip davranıyor.*

İkisi birkaç iri kayanın arasındaki boşluğa atlamış olan Tien’e katıldı. Küçük oğlan hevesli bir şekilde işaret etti. Kayaların içindeki bir oyukta ipeksi bir beyazlık büyümüştü. Yaklaşık bir oğlanın yumruğu büyüklüğünde bir top hâlinde bir araya örülmüş olan minik ipliklerden oluşuyordu.

“Haklıyım, değil mi?“ diye sordu Tien. “Bu bir lurg?”

Kal matarasını kaldırıp taşın yan tarafından beyaz yerin üstüne su döktü. İplikler sahte yağmur suyu ile çözündü ve koza eriyerek parlak kahverengi ve yeşil derili küçük bir yaratığı açığa çıkardı. Lurgun taşı kavramak için kullandığı altı bacağı vardı ve gözleri sırtının ortasındaydı. Böcek arayarak

taştan aşağı atladı. Tien taşlara yapışarak kayadan kayaya atlamasını izlerken güldü. Konduğu her yerde arkasında mukus izleri bırakıyordu.

Kal kardeşini izleyerek taşa sırtını dayadı; lurgları kovalamanın daha heyecanlı olduğu (çok da uzun bir süre önce olmayan) günleri hatırlıyordu.

“Ee,” dedi Laral kollarını kavuşturarak. “Ne yapacaksın? Eğer baban seni Kharbranth’a göndermeye çalışırsa?”

“Bilmiyorum,” dedi Kal. “Hekimler on altıncı Gözyaşları’ndan önce kimseyi almıyorlar, o yüzden düşünecek zamanım var.” En iyi hekim ve şifacılar Kharbranth’ta eğitim görürdü. Bunu herkes bilirdi. Şehrin meyhanelerden fazla hastanesi olduğu söylenirdi.

“Sanki baban seni kendi istediğini yapmaya zorluyormuş gibi geliyor.” dedi Laral.

“Ama herkes bu şekilde yapıyor,” dedi Kal başını kaşıyarak. “Diğer oğlanlar babaları çiftçi olduğu için çiftçi olmaya itiraz etmiyorlar ve Ral daha yeni kasabanın marangozu oldu. Bunun babasının yaptığı iş olmasına itiraz etmedi. Ben neden bir hekim olmaya itiraz edeyim?”

“Ben sadece...” Laral kızgın görünüyordu. “Kal, eğer savaşa gider ve bir Parekılıcı bulursan, o zaman bir *açıkgöz* olursun... Demek istiyorum ki... Öf, bu işe yaramıyor.”

Kollarını daha da sıkı kavuşturarak geri oturdu.

Kal başını kaşıdı. Gerçekten de garip davranıyordu. “Savaşa gitmek, şeref kazanmak, falan filan itirazım olmaz. Ben en çok seyahat etmek istiyorum. Diğer ülkelerin nasıl olduğunu görmek istiyorum.” Devasa kabuklular ya da şarkı söyleyen suyılanları gibi egzotik hayvanların hikâyelerini duymuştu. Gölgeler Şehri Rall Elorim’in ya da Şimşek Şehri Kurth’un hikâyelerini.

Bu son birkaç yılda çalışarak çok zaman harcamıştı. Kal’ın annesi onun geleceğine bu kadar odaklanmak yerine çocukluğunu yaşamasına izin vermek gerektiğini söylemişti. Lirin Kharbranthlı hekimler tarafından kabul edilmek için yapılan sınavların çok zor olduğunu söyleyerek itiraz etmişti. Eğer Kal orada bir şans elde etmek istiyorsa, öğrenmeye erken başlamak zorundaydı.

Ama öte yandan, bir asker olmak... Diğer oğlanlar orduya katılmanın, Kral Gavilar ile birlikte savaşmanın hayallerini kuruyordu. Jah Keved’le nihayet savaşa girmekten bahsediliyordu. En sonunda hikâyelerdeki kahramanlardan bazılarını görmek nasıl bir şey olurdu? Yûceprens Sadeas ya da Karadiken Dalinar ile birlikte savaşmak?

Eninde sonunda, lurg oyuna getirilmiş olduğunu fark etti. Kozasını tekrar örmek için bir kayanın üstüne yerleşti. Kal yerden küçük, yıpranmış bir taşı aldı, sonra da Tien'in omzuna bir elini koyarak oğlanın yorgun amfibiyi dürtüklemesini engelledi. Kal ileri çıktı ve lurgu iki parmağıyla dürterek kayanın üstünden sıçrayarak elindeki taşa geçmesini sağladı. Bunu da Tien'e verdi. Lurg ıslak ipeği tükürüp şekillendirmek için minik ellerini kullanarak kozasını örerken Tien kocaman gözlerle onu izledi. O koza içeriden kurumuş mukusla kaplanarak su geçirmez olacaktı ama dışarıdan gelecek yağmur suyu torbayı eritirdi.

Kal gülümsedi, sonra da matarayı kaldırıp kafasına dikti. Bu, kremi önceden çökertilmiş olan serin, temiz suydu. Yağmur suyuyla birlikte düşen, çamurumsu kahverengi bir madde olan krem, insanı hasta edebilirdi. Bunu sadece hekimler değil, herkes bilirdi. Her zaman suyun bir gün beklemesine izin verilir, sonra da üstte kalan temiz su alınır ve kremi de çömlek yapmak için kullanılırdı.

Lurg sonunda kozasını bitirdi. Tien anında mataraya uzandı.

Kal matarayı yükseğe kaldırdı. "Yorulmuştur, Tien, Altık hoplayıp zıplamaz."

"Ah!"

Kal kardeşinin omzunu sıvazlayarak matarayı indirdi. "Onu alıp götürebilmen için o taşın üstüne koydum. Daha sonra çıkarabilirsin." Gülümsedi. "Ya da bunu pencereden babamın banyo suyuna atabilirsin."

Tien bu öneriye sırıttı. Kal oğlanın koyu saçlarını karıştırdı. "Git bak bakalım bir koza daha bulabilecek misin? Eğer iki tane yakalarsak oynamak için bir tane, banyo suyuna atmak için de bir tane olur."

Tien dikkatli bir şekilde kayayı bir kenara koydu, sonra da aceleyle kayalığın üstüne tırmandı. Burada tepenin sırtı birkaç ay önceki bir yücefırtına sırasında kırılmıştı. Sanki devasa bir yaratığın yumruğu tarafından parçalanmış gibiydi. İnsanlar yok olanın bir ev de olabileceğini söylemişti. Yaradan'a teşekkür duaları yakmışlar ve aynı anda fısıltıyla fırtınanın, dorukta olduğu sırada karanlıkta hareket eden tehlikeli şeylerden bahsetmişlerdi. Yıkımın arkasında Yokelçiler mi vardı, yoksa Kayıp Parlayanlar'ın hayaletleri mi?

Laral yine malikâneye doğru bakıyordu. Sinirli bir şekilde elbisesini düzeltti, son zamanlarda elbiselerini kirletmemeye bir zamanlar olduğundan çok daha fazla özen göstermeye başlamıştı.

“Hâlâ savaş hakkında mı düşünüyorsun?” diye sordu Kal.

“Şey. Evet. Öyle.”

“Mantıklı,” dedi Kal. Sadece birkaç hafta önce bir ordu, asker toplayarak gelmişti ve daha büyük oğlanlardan birkaçını almıştı ama sadece Şehirbeyi Wistiow’un izin verdiklerini. “Buradaki kayaları yücefırtına sırasında neyin kırdığını düşünüyorsun?”

“Bilemem.”

Kal doğu tarafına baktı. Fırtınaları ne gönderiyordu? Babası hiçbir geminin Fırtınaların Kökenine yelken açıp da sağ salim geri dönmediğini söylemişti. Bir fırtınaya açık denizlerin üstünde yakalanmak ölüm demekti; hikâyeler böyle diyordu.

Matarasından bir yudum daha aldı, sonra da kapağını kapattı. Eğer Tien bir başka lurg daha bulursa diye kalanını hazır tutacaktı. Uzakta tulumlar, bağcıklı kahverengi gömlekler ve sağlam botlar giymiş olan adamlar tarlalarda çalışıyorlardı. Şimdi solucanlama mevsimiydi. Tek bir solucan, bir polip dolusu tüm tahılı mahvedebilirdi. İçeride kuluçkaya yatarak, tahıl büyüdükçe yavaşça yerdi. En sonunda sonbaharda polipi açtığın zaman ise tek bulacağın bir adamın iki eli kadar büyük, şişman bir sümüklüböcek olurdu. Bu yüzden, ilkbaharda her bir polipi tek tek kontrol ederek arıyorlardı. Bir oyuk bulduklarında, içeri solucanın kapıp yapışacağı ucu şekerlenmiş bir kamış sokuyorlardı. Sonra dışarı çeker ve topuğunun altında ezerdin, ondan sonra da deliği kremle kapatırdın.

Bir tarlayı düzgün bir şekilde solucanlamak haftalar sürerdi ve çiftçiler de çoğu zaman tepelerin üstünden giderken gübreleyerek üç ya da dört sefer geçerlerdi. Kal bu sürecin tarif edilişini yüzlerce defa duymuştu. Hearthstone gibi bir kasabada, insanların solucanlar hakkında yakınmalarını duymadan yaşamak mümkün değildi.

Garip bir şekilde, tepelerden birinin eteğinde toplanmakta olan bir grup daha büyük oğlanı fark etti. Elbette hepsini tanıyordu. Jost ve Jest kardeşler. Mord, Tift, Naget, Khav ve diğerleri. Her birinin sağlam, Alethi *koyugöz* isimleri vardı. Kaladin’in ismi gibi değildi hiçbiri. O farklıydı.

“Onlar neden solucanlamıyorlar?” diye sordu.

“Bilmiyorum,” dedi Laral dikkatini oğlanlara vererek. Gözlerine garip bir bakış yerleşti. “Hadi gidip görelim.” Kal daha itiraz etme şansı bulamadan tepeden aşağı inmeye başlamıştı.

Başını kaşıyarak Tien'den tarafa baktı. "Biz şuradaki tepenin eteğine iniyoruz."

Bir kayanın arkasından genç bir kafa uzandı. Tien enerjik bir şekilde başını salladı, sonra da araştırmasına geri döndü. Kal büyük kayadan aşağı indi ve Laral'ın arkasından yürüyerek onu takip etti. Laral oğlanlara ulaştı ve onlar da onu nahoş yüz ifadeleri ile izlediler. O asla onlarla fazla zaman geçirmezdi, Kal ve Tien'le geçirdiğinin aksine. Her ne kadar birisi açık, öbürü *koyugözlü* olsa da, onun babasıyla kendi babası oldukça iyi arkadaşlardı.

Laral yakınlardaki bir kayanın üstüne tünedi, hiçbir şey demedi ve bekledi. Kal yürüyerek yaklaştı. Eğer diğer oğlanlarla konuşmayacaktıysa neden buraya inmek istemişti ki?

"Hop, Jost," dedi Kal. On dört yaşıyla oğlanlar arasında kıdemli olan Jost neredeyse bir adam sayılırdı ve öyle de görünüyordu. Göğsü yaşının ötesinde genişti, bacakları da babasınınkiler gibi kalın ve sağlamdı. Elinde bir fidandan alınmış ve kabaca bir sopaya benzeyecek şekilde tıraşlanmış olan uzun bir tahta parçası vardı . "Neden solucanlamıyorsunuz?"

Bu söylenmemesi gereken bir şeydi ve Kal bunu anında hissetti. Oğlanlardan birkaçının yüz ifadeleri karardı. Kal'ın asla tepelerde çalışmak zorunda kalmamış olması onlar için hassas bir noktaydı. Onun da kasları, kemikleri ve şifaları ezberlemek için saatler ve saatler harcıyor olduğuna dair itirazları bir kulaklarından girip öbüründen çıkıyordu. Tek gördükleri, onlar kavurucu güneşin altında ter dökerken günlerini gölgede geçirebilen bir oğlandı.

"Yaşlı Tam bir yerde düzgün büyümeyen polipler buldu," dedi Jost en sonunda, Laral'a bir bakış atarak. "Onlar oraya başka bir ekim yapmayı mı deneyelim, yoksa büyümelerine izin verip ne çıkacağını mı görelim diye tartışırlarken günün kalanında bize izin verdi."

Kal dokuz oğlanın önünde dikilirken sıkıntı duyarak başını salladı. Onlar terliydi, pantolonlarının dizleri kremle lekelenmiş ve taşlara sürtünmekten parça parça olmuştu. Ama Kal temizdi, annesinin sadece birkaç hafta önce satın almış olduğu güzel bir pantolon giyiyordu. Babası o gün için Tien ve onu şehirbeyinin malikânesinde bir şeylerle ilgilendiğinden dışarı göndermişti. Kal bu aranın bedelini gece geç saatlere kadar Fırtınaışığında ders çalışarak ödeyecekti ama bunu diğer oğlanlara anlatmanın bir faydası olmazdı.

“Peki, Şey... Siz hepiniz neden bahsediyordunuz?” dedi Kal.

Cevap vermek yerine Naget dedi ki, “Kal, sen çok şey biliyorsun.” Açık saçlı ve cılızdı, grubun en uzunu oydu. “Değil mi? Dünya hakkında filan?”

“Evet,” dedi Kal başını kaşıyarak. “Bazen.”

“Hiç bir *koyugözün* bir *açıkgöz* olduğunu duydun mu?” diye sordu Naget.

“Tabii,” dedi Kal, “Babam bunun olabileceğini söylüyor. Zengin *koyugözlü* tüccarlar düşük tabakadan *açıkgözlerle* evlenip onların ailelerine katılabilir. Sonra da belki *açıkgöz* çocukları olabilir. O türden şeyler.”

“Hayır, öyle değil,” dedi Khav. Düşük kaşları her zaman çatıkmış gibi görünürdü. “Biliyorsun. Gerçek *koyugözler.* Bizim gibi.”

Senin gibi değil, diye ima eder gibiydi ses tonu. Kal’ın ailesi kasabadaki ikinci Nan’dan olan tek aileydi. Diğer herkes dört ya da beşinci Nan’dandı ye Kal’ın mevkisi onların onun etrafında rahatsız hissetmelerine neden oluyordu. Buna bahasının garip mesleğinin de katkısı olmuyor değildi.

Bunların hepsi Kal’ın belirgin bir şekilde huzursuz hissetmesine neden oluyordu.

“Bunun nasıl olabileceğini biliyorsunuz,” dedi Kal. “Laral’a sorun. Demin bundan bahsediyordu. Eğer bir adam savaş meydanında bir Parekılıcı kazanırsa gözleri açığa döner.”

“Bu doğru,” dedi Laral. “Bunu herkes biliyor. Bir *köle* bile bir Parekılıcı kazanırsa bir *açıkgöz* olabilir.”

Oğlanlar başlarını salladılar; hepsinin kahverengi, siyah ya da diğer koyu renklerde gözleri vardı. Sıradan adamların savaşa gitmelerinin ana sebeplerinden biri bir Parekılıcı kazanmaktı. Vorin krallıklarında, herkesin bir yükselme şansı vardı. Bu, Kal’ın babasının diyeceği gibi, toplumlarının temel bir ilkesiydi.

“Evet,” dedi Naget sabırsızca. “Ama sen hiç bunun olduğunu *duydun* mu? Sadece hikâyelerde değil, diyorum. Gerçekten de oluyor mu?”

“Elbette,” dedi Kal. “Kesinlikle oluyordur. Yoksa neden bu kadar çok adam savaşa gitsin?”

“Çünkü adamları Asude Saraylar için savaşmaya hazırlamamız lâzım. Elçiler’e askerler göndermemiz lâzım,” dedi Jest. “Ardentler hep bundan bahsediyor.”

“Aynı nefeslerinde bize bir çiftçi olmanın o kadar da kötü olmadığını söylüyorlar,” dedi Khav. “Sanki çiftçilik önemsiz bir ikinci sıraymış filan gibi.”

“Hey,” dedi Tift. “Benim babam çiftçi ve çok da iyi. Bu asil bir Çağrı! Hepinizin babaları çiftçi.”

“Tamam, pekâlâ,” dedi Jost. “Ama biz bundan bahsetmiyoruz. Biz Paretaşıyanlardan bahsediyoruz. Savaşa gidersin, bir Parekılıcı kazanabilir ve *açıkgöz* olabilirsin. Benim babama, var ya, ona Parekılıcı’nın verilmiş olması *gerekirdi*. Ama onun yanında olan adam babam baygınken Kılıç’ı almış. Subaya Paretaşıyan’ı öldürenin *o* olduğunu söylemiş, böylece Kılıç’ı da o almış ve benim babam...”

Lafı Laral’ın çınlayan gülüşüyle kesildi. Kal kaşlarını çattı. Bu ondan normalde duyduğundan farklı türde bir kahkahaydı, çok daha hafifti ve nispeten sinir bozucuydu. “Jost, sen babanın bir *Parekılıcı* kazandığını mı iddia ediyorsun?” dedi.

“Hayır. Elinden alınmış,” dedi daha iri oğlan.

“Baban uzak kuzeydeki çöpbatak çatışmalarında savaşmadı mı?” dedi Laral. “Anlat ona, Kaladin.”

“O haklı, Jost. Orada hiç Paretaşıyan yoktu; sadece yeni kraldan faydalanabileceklerini düşünen Reshi akıncıları vardı. Onların asla bir Parekılıcı olmadı. Eğer baban bir tane gördüyse yanlış hatırlıyor olmalı.”

“Yanlış mı hatırlıyor?” dedi Jost.

“Ee, tabii,” dedi Kal çabucak. “Yalan söylüyor demiyorum, Jost. Sadece travma yüzünden ortaya çıkan halüsinasyonlar görmüş olmalı ya da öyle bir şeyler.”

Oğlanlar Kal’a bakarak sessizleşti. Biri kafasını kaşıdı.

Jost yan tarafa tükürdü. Göz ucuyla Laral’ı izliyormuş gibiydi. Laral anlamlı bir şekilde Kal’a baktı ve ona gülümsedi.

“Her zaman bir adamı aptal gibi hissettirmek zorundasın, değil mi Kal?” dedi Jost.

“Ne? Hayır, ben...”

“Babamı bir aptal gibi göstermek istiyorsun,” dedi Jost yüzü kızararak. “Ve beni de aptal gibi göstermek istiyorsun. Eh, bazılarımız günlerini meyve yiyip ense yaparak geçirebilecek kadar şanslı değil. Biz çalışmak zorundayız.”

“Ben ense filan...”

Jost sopayı Kal’a doğru fırlattı. Kal beceriksizce yakaladı. Sonra Jost kardeşinden diğer sopayı aldı. “Babama hakaret edersen kavga çıkar. Bu şeref. Senin şerefin var mı, beyzâde?”

“Ben bir beyzâde değilim,” diye tersledi Kal. “Fırtınababa, Jost, ben senden sadece birkaç Nan daha yükseğim.”

Jost’un gözleri Nan lafıyla daha da kızgınlaştı. Sopasını kaldırdı. “Benimle dövüşecek misin, dövüşmeyecek misin?” Ayaklarının etrafında parlak kırmızı havuzlar şeklinde öfkesprenleri belirmeye başladı.

Kal Jost’un ne yapmakta olduğunu biliyordu. Oğlanların kendilerini ondan daha iyi göstermek için bir yol aramaları ender görülen bir şey değildi. Kal’ın babası bunun sebebinin güvensizlikleri olduğunu söylüyordu. O olsa Kal’a sopayı attp, dönüp gitmesini söylerdi.

Ama Laral tam orada oturmuş, ona gülümsüyordu. Ve kimse dönüp giderek kahraman olmazdı. “Pekâlâ. Tamam.” Kal kendi sopasını kaldırdı.

Jost anında sopayı savurdu; Kal’ın beklediğinden daha hızlıydı. Diğer oğlanlar bir neşe, şok ve şaşkınlık karışımıyla olanları izliyorlardı. Kal kendi sopasını kaldırmayı ancak başarabildi. Uzun tahtalar Kal’ın kollarından yukarıya doğru bir sarsıntı yollayarak çatırtıyla çarpıştı.

Kal’ın dengesi bozulmuştu. Jost yan tarafa bir adım atıp sopasını aşağı savurarak hızla hareket etti ve Kal’ı ayağından vurdu. Kal, bacağından yukarı bir acı şimşeği fırlarken bağırdı ve bir eliyle sopayı bir alçarak aşağı uzandı.

Jost sopasını çevirdi ve Kal’ı yan tarafından vurdu. Kal’ın nefesi kesildi ve dizleri üstüne düşerken sopanın takırtıyla taşların üstüne düşmesine izin vererek yarı tarafını kavradı. Acıya karşı zorlanarak derin derin nefes verdi. Küçük, cılız acısprenleri etrafındaki taşlardan sürünerek çıktı. Parlayan soluk turuncu el şekildeydiler; gerilmiş kirişler ya da kaslara benziyorlardı.

Kal bir elini taşlara dayayıp yan tarafını tutarak ileri doğru eğildi. *Kaburgalarımdan birini kırmamış olsan iyi olur seni kremcik,* diye düşündü.

Yan tarafta, Laral dudaklarını büzdü. Kal ani, bunaltıcı bir utanç hissetti.

Jost sopasını indirdi. “Eh,” dedi. “Babamın beni harbiden iyi eğittiğini görebilirsin. Belki bu sana ders olur. Onun dediği şeyler doğru ve ...”

Kal öfke ve acı ile hırladı, yerden sopasını kaparak Jost’un üstüne atıldı. Büyük oğlan silahını kaldırırken geriye doğru tökezleyerek küfretti. Kal silahını ileri doğru savurarak kükredi.

O an bir şeyler değişti. Kal silahı tutarken bir enerji hissetti, acısını alıp götüren bir heyecan. Dönerek sopayı Jost’un ellerinden birine indirdi.

Jost çığlık atarak elini kaçırdı. Kal silahını çevirdi ve oğlanın yan tarafına hızla vurdu. Kal daha önce eline hiç silah almamış, Tien’le bir güreş

maçından daha tehlikeli olan bir kapışmada hiç bulunmamıştı. Ama tahtanın uzunluğunu parmaklarında *doğru* hissediyordu. O anın hu kadar muhteşem hissettirmesinden dolayı hayrete düşmüştü.

Jost tekrar tökezleyerek homurdandı ve Kal Jost'un suratına indirmek için hazırlanarak silahını tekrar çevirdi. Sopasını kaldırdı ama sonra dondu. Jost'un Kal'ın vurmuş olduğu eli kanıyordu. Sadece birazcık ama kan vardı.

Birine zarar vermişti.

Jost hırladı ve silkinerek ayağı fırladı. Kal karşı koymaya fırsat bulamadan, çelme takıp Kal'ın ayaklarını yerden kesti. Yere devrilen Kal'ın ciğerlerindeki hava boşalmıştı. Bu düşüş, yan tarafındaki yarayı tutuşturdu ve acısprenleri yer boyunca seğirterek Kal'ın yan tarafına yapıştılar; Kal'ın ıstırabıyla beslenirlerken turuncu bir yara izine benziyorlardı.

Jost geri çekildi. Kal sırtüstü yatmış, nefes alıyordu. Ne hissedeceğini bilemiyordu. O an sopayı tutmak muhteşem hissettirmişti. İnanılmaz. Aynı anda, yan tarafta Laral'ı görebiliyordu. Ayağa kalktı ve eğilip ona yardım etmek yerine, döndü ve babasının malikânesine doğru yürüyüp gitti.

Kal'ın gözlerinde yaşlar birikti. Bir bağırışla yerinde döndü ve tekrar sopayı kaptı. Pes *etmeyecekti*!

"Bu kadar yeter artık," dedi Jost Kal'ın arkasından seslenerek. Kal sırtında sert bir şey hissetti; onu ittirerek taşa yapıştıran bir bot. Jest sopayı Kal'ın parmaklarından aldı.

Başarısız oldum... Kaybettim. Bu histen nefret ediyordu, acıdan nefret ettiğinden çok daha fazla.

"İyi becerdin," dedi Jost istemeye istemeye. "Ama bırak. Sana gerçekten de zarar vermek zorunda kalmak istemem."

Kal başını öne eğerek alnının ılık, güneşin ısıttığı kayaya dayanmasına izin verdi. Jost ayağını çekti ve oğlanlar botları kayalar üstünde gıcırdayarak çekildiler; gevezelik ediyorlardı. Kal kendini zorlayarak elleri ve dizleri üstünde doğruldu, sonra da ayaklarının üstünde.

Jost temkinle geri döndü, sopasını elinde tutuyordu.

"Bana da öğret," dedi Kal.

Jost şaşırarak gözlerini kırptı. Kardeşine bir göz attı.

"Bana da öğret," diye yalvardı Kal ileri çıkarak. "Senin yerine solucanlarım, Jost. Babam her öğleden sonra bana iki saat veriyor. Eğer akşamları babanın sana o sopayla öğrettiklerini bana da öğretirsen, o zamanlarda senin işini yapacağım."

Bilmek zorundaydı. Silahı tekrar ellerinde hissetmek zorundaydı. Hissetmiş olduğu o anın bir tesadüf olup olmadığını görmek zorundaydı. Jost düşündü, en sonunda da başını salladı. “Olmaz. Baban beni öldürür. Senin o hekim ellerini nasırlarla mı kaplayayım? Doğru olmaz.” Arkasını döndü. “Sen git neysen onu ol, Kal. Ben neysem o olacağım.”

Kal uzun bir süre dikilerek gitmelerini izledi. Kayanın üstüne oturdu. Laral’ın şekli uzaklaşıyordu. Tepeden aşağı onu almak için gelen bazı hizmetkârlar vardı. Onun arkasından mı gitmeliydi? Yan tarafı hâlâ acıyordu ve onu ilk başta diğerlerinin yanına indirdiği için de Laral’a hâlâ sinirliydi. Ve hepsinin ötesinde, *hâlâ* utanıyordu.

Tekrar yere yattı, içinde duygular kabarıyordu. Bunları dizginlemekte zorlanıyordu.

“Kaladin?”

Döndü, gözlerinde yaşlar olduğunu fark ettiği için utanmıştı ve Tien’in yanında, yerde oturmakta olduğunu gördü. “Ne kadar zamandır buradasın?” diye sertçe sordu Kal.

Tien gülümsedi, sonra da yere bir kaya koydu. Ayağa kalktı ve hızla uzaklaştı, Kal arkasından seslendiği zaman da durmadı. Homurdanarak kendini ayağa kalkmaya zorladı ve kayayı almak için ilerledi.

Bu da bir diğer sıkıcı, sıradan taştı. Tien’in bunları bulup inanılmayacak kadar kıymetli olduklarını düşünme huyu vardı. Evde bunlardan kocaman bir koleksiyonu vardı. Her birini nerede bulduğunu biliyordu ve neyinin özel olduğunu sana söyleyebilirdi.

Kal iç çekerek kasabaya doğru yürümeye başladı.

Sen git neysen onu ol. Ben neysem o olacağım.

Yan tarafı acıyordu. Neden fırsatını bulduğu zaman Jost’a vurmamıştı? Kendini savaş sırasında öyle donup kalmamak için eğitebilir miydi? Zarar vermeyi öğrenebilirdi. Öğrenemez miydi?

Öğrenmeyi istiyor muydu?

Sen git neysen onu ol.

Eğer bir adam ne olduğunu *bilmiyorsa* ne yapacaktı? Veya ne olmayı istediğini bile bilmiyorsa?

En sonunda Hearthstone’a ulaştı. Yüz kadar bina sıralar hâlinde dizilmişti, her biri alçak tarafı fırtınayönünü işaret eden birer takoz şeklindeydi. Binaların kuzey ve güney taraflarında nadiren pencere olurdu ama fırtınalardan uzağa, batıya bakan önleri neredeyse tamamen pencereydi.

Fırtınadiyarlarının bitkileri gibi, buradaki insanların hayatlarına da yücefırtınalar hâkimdi.

Kal'ın evi kasabanın eteklerine yakındı. Çoğundan daha büyüktü, ayrı bir girişi olan ameliyat odasına uygun olması için genişçe inşa edilmişti. Kapı aralıktı, bu yüzden de Kal içeri göz attı. Temizlik yapan annesini görmeyi bekliyordu ama onun yerine babasının Berrakbey Wistiow'un malikânesinden dönmüş olduğunu gördü. Lirin ameliyat masasının kenarında elleri kucağında oturuyordu, kel kafası eğilmişti. Gözlüğünü ellerinde tutuyordu ve tükenmiş gibi görünüyordu.

"Baba? Neden karanlıkta oturuyorsun?" diye sordu Kal.

Lirin başını kaldırdı. Yüzü ciddi, mesafeliydi.

"Baba?" diye sordu Kal, daha da endişelenerek.

"Berrakbey Wistiow rüzgârlar tarafından alındı."

"Öldü mü?" Kal o kadar afallamıştı ki yan tarafını unuttu. Wistiow *her zaman* orada olmuştu. Gitmiş olamazdı. Laral'a ne olacaktı? "Daha geçen hafta sağlıklıydı!"

"O her zaman zayıftı, Kal," dedi Lirin. "Yaradan eninde sonunda her insanı Ruhsal Alem'e çağırır."

"Sen bir şey yapmadın mı?" diye ağzından kaçırıverdi Kal. Sözlerinden anında pişman olmuştu.

"Ben elimden geleni yaptım," dedi babası ayağa kalkarak. "Belki de benden daha iyi eğitimli olan bir adam... Eh, pişmanlıktan fayda gelmez." Odanın yan tarafına giderek elmas kürelerle dolu kadeh lambanın üstündeki siyah örtüyü kaldırdı. Minik bir güneş gibi alev alev yanarak odayı anında aydınlattı lamba.

"O zaman bir şehirbeyimiz yok," dedi Kal bir elini başının üstüne koyarak. "Hiç oğlu yoktu..."

"Kholinar'dakiler bize yeni bir şehirbeyi atayacak," dedi Lirin. "Yaradan onlara seçimlerinde bilgelik bahşetsin." Kadeh lambaya baktı. Onlar şehirbeyinin küreleriydi. Minik bir servetti.

Kal'ın babası örtüyü daha demin kaldırmamış gibi kadehin üstüne geri örttü. Hareket odayı tekrar karanlığa gömdü ve Kal gözlerini karanlığa alıştırmak için kırpıştırdı.

"Bunları bize bıraktı," dedi Kal'ın babası.

Kal irkildi. *"Ne?"*

“On altı yaşına geldiğin zaman Kharbranth’a gönderileceksin. Bu küreler masrafını karşılayacak. Berrakhey Wistiow bunun yapılmasını arzu etti, halkına iyilik için son bir hamle. Gidecek ve gerçek bir usta hekim olacaksın, sonra da Hearthstone’a geri döneceksin.”

O anda, Kal kaderinin mühürlenmiş olduğunu anladı. Eğer bunu Berrakbey Wistow talep ettiyse, Kal Kharbranth’a gidecekti. Döndü ve babasına bir kelime daha etmeden yürüyerek ameliyat odasından güneş ışığına çıktı.

Basamaklara oturdu. O ne istiyordu? Bilmiyordu. Sorun da buydu. Şan, şeref, Laral’ın bahsetmiş olduğu şeyler... Bunların hiçbirinin onun için gerçekten bir önemi yoktu. Ama sopayı kavradığı zaman orada *bir şeyler* olmuştu. Ve şimdi, bir anda, karar onun elinden alınmıştı.

Tien’in ona vermiş olduğu taşlar hâlâ cebindeydi. Onları çıkardı, sonra da matarasını kemerinden alarak taşları suyla yıkadı. Ona verdiği ilk taş beyaz sarmalları ve katmanları göstermişti. Görünüşe göre diğerinde de gizlenmiş bir resim vardı.

Taşın içindeki beyaz kısımlardan oluşmuş, ona gülümseyen bir yüze benziyordu. Kal kendine rağmen gülümsedi ama çabucak soldu gülüşü. Bu taş onun sorunlarını çözmeyecekti.

Ne yazık ki, her ne kadar uzun bir süre orada oturarak düşünse de herhangi bir şey sorunlarını çözecekmiş gibi görünmüyordu. Bir hekim olmak istediğinden emin değildi ve aniden hayatın onu olması için zorladığı şey yüzünden boğuluyormuş gibi hissetti.

Ama sopayı tuttuğu o an ona sesleniyordu. Muğlak bir dünyada sadece bir anlık berraklık...

Açık konuşabilir miyim? Daha önce, neden bu kadar endişeli olduğumu sormuştun. Bunun sebebi işte şu:

Syl huşuyla eczacının etrafında uçuşurken. “Çok yaşlı,” dedi. “Gerçekten de yaşlı. İnsanların bu kadar yaşlandığını bilmezdim. Bunun bir adamın derisini giymekte olan bir bozunumspreni olmadığından emin misin?”

Kaladin, eczacı görünmez rüzgârspreninden habersiz, bastonuyla ayaklarını sürterek ilerlerken gülümsedi. Yüzü Harap Ovalar’ın kendisi gibi uçurumlarla doluydu, derinlere çökmüş olan gözlerinden bir desen gibi yayılıyorlardı. Burnunun ucunda duran kalın bir gözlük vardı ve koyu cübbelere bürünmüştü.

Kaladin’in babası ona eczacılardan bahsetmişti; aktar ile hekim arasındaki çizgide yürüyen adamlardı. Sıradan insanlar tedavi sanatlarına o kadar fazla bâtıl inançla bakıyordu ki, bir eczacının esrarlı bir hava oluşturması kolaydı. Ahşap duvarlar gizemli şekillerle stilize edilmiş olan kumaştan ründuaları ile

kaplanmıştı ve tezgâhın arkasında kavanozlarla dolu raflar vardı. Kablolarla bir arada duran bir insan iskeleti uzak köşede asılı duruyordu. Penceresiz oda köselerde asılı olan lâl taşı küre tomarlarıyla aydınlatılmıştı.

Tüm bunlara rağmen, dükkân temiz ve düzenliydi. Kaladin'in babasının ameliyathanesiyle eşleştirdiği tanıdık antiseptik kokusu vardı.

"Ah, genç köprücü." Kısa eczacı gözlüğünü düzeltti. Parmaklarını ince beyaz sakalının arasında dolaştırarak öne eğildi. "Tehlikeye karşı bir muska için mi geldin yoksa? Ya da belki kamptaki genç bir çamaşırcı kadın mı dikkatini çekti? Eğer içkisine biraz katılırsa sana beğeniyle bakmasını sağlayacak bir iksirim var."

Kaladin bir kaşını kaldırdı.

Syl'in ağzı açık kaldı. Yüzünde afallamış bir ifade vardı. "Onu Gaz'a vermelisin, Kaladin. Eğer seni daha çok sevseydi iyi olurdu."

Buradaki amacın o olduğundan şüpheliyim, diye düşündü Kaladin gülümseyerek.

"Genç köprücü? Kötülüğe karşı bir tılsım mı istiyorsun?" diye sordu eczacı.

Kaladin'in babası bu tür şeylerden bahsetmişti. Pek çok eczacı sözde aşk iksirleri ve her türlü rahatsızlığı iyileştirebildiği öne sürülen şifalar satıyordu. Bunlar biraz şeker ve iddia edilen etkiye göre ani bir uyanıklık ya da bir sersemlik hâli sağlayan birkaç tutam sıradan ottan başka hiçbir şey içermezdi. Bunların hepsi saçmalıktı; gerçi Kaladin'in annesinin ründualarına büyük inancı *vardı*. Kaladin'in babası her zaman onun inatçı bir şekilde bu "bâtıl inançlara" sarılmasından dolayı memnuniyetsizliğini belirtirdi.

"Bana biraz bandaj lâzım," dedi Kaladin. "Ve bir şişe lister yağı ya da yumruotu özsuyu. Bir de eğer varsa iğne ve iplik."

Eczacının gözleri şaşkınlıkla kocaman açıldı.

"Benim babam bir hekimdi," diye itiraf etti Kaladin. "Ondan eğitim aldım. O da Kharbranth'ın Büyük Meydan'ında eğitilmiş bir adamdan ders almış."

"Ha," dedi eczacı. "Peki." Kamburunu düzelterek doğruldu, bastonunu bir kenara bıraktı ve cübbelerini düzeltti. "Bandaj mı dedin? Ve biraz da antiseptik? Bir bakalım..." Tezgâhın arkasına geçti.

Kaladin gözlerini kırptı. Adamın yaşı değişmemişti ama hiç de deminki kadar zayıf görünmüyordu. Adımları daha sağlamdı ve sesi de fısıltılı

kısıklığını kaybetmişti. Etiketlerini okurken kendi kendine mırıldanarak şişelerini taradı. “Direk hekimlerin salonuna gidebilirsin. Onların fiyatları çok daha ucuz olacaktır.”

“Bir köprücü için değil,” dedi Kaladin suratını ekşiterek. Geri çevrilmişti. Oradaki malzemeler gerçek askerler içindi.

“Anlıyorum,” dedi eczacı tezgâhın üstüne bir kavanozu yerleştirerek, sonra da eğilip birkaç çekmeceyi karıştırdı.

Syl uçuşarak Kaladin’in yanına geldi. “Her eğilişinde bir dal gibi kırılacağını düşünüyorum.” Soyut düşünceleri anlayabilir hâle *geliyordu*, hem de şaşırtıcı bir hızla.

Ölümün ne olduğunu biliyorum... Kaladin hâlâ onun için üzülüp üzülmemesi gerektiğinden emin değildi.

Kaladin küçük şişeyi aldı ve tıpasını açarak içindekini kokladı. “Larmic mukusu mu?” Kötü kokuya yüzünü ekşitti. ”Bu istediklerimin ikisi kadar da etkili değil.”

“Ama çok daha ucuz,” dedi yaşlı adam büyük bir kutuyla gelerek. Kapağını açarak beyaz steril bandajları çıkardı. ”Ve sen de, belirtilmiş olduğu gibi, bir köprücüsün.”

“Mukus ne kadar o zaman?” Kaladin’in bununla ilgili endişeleri vardı; babası asla malzemelerinin ne kadar tuttuğundan bahsetmemişti.

“Şişe için iki kanmarkası.”

“Bu senin *ucuz* kabul ettiğin fiyat mı?”

“Lister yağı iki safir marka.”

“Ya yumruotu özsuyu?” dedi Kaladin. “Kampın hemen dışında büyüyen birkaç dal gördüm! O *kadar da* ender olamaz.”

“Ve tek bir bitkiden ne kadar özsuyu çıktığını biliyor musun?” diye sordu eczacı parmağını doğrultarak.

Kaladin tereddüt etti. Gerçekten de özsuyu değildi, saplardan sıkarak çıkarabildiğin süt gibi bir maddeydi. Ya da en azından babası öyle demişti. “Hayır,” diye itiraf etti Kaladin.

“Tek bir damla,” dedi adam. “Eğer şanslıysan. Tabii, lister yağından daha ucuz ama mukustan daha pahalı. Her ne kadar mukus bizzat Gecegözcüsü’nün kabası gibi koksa da.”

“O kadar param yok,” dedi Kaladin. Beş elmas marka bir lâl taşı ederdi. Tek bir küçük kavanoz antiseptik almak için on günün ücreti. Fırtınababa!

Eczacı burnunu çekti. "İğne ve iplik iki berrakmarka ediyor. En azından ona paran yetiyor mu?"

"Zar zor. Bandajlar ne kadar? İki bütün zümrüt mü?"

"Bunlar alt tarafı ağartıp kaynattığım eski kumaş parçaları. Bir kol uzunluğuna iki berrakçentik."

"Kutu için bir marka veririm."

"Pekâlâ." Kaladin küreleri almak için elini cebine atarken eczacı devam etti, "Siz hekimler, hep aynısınız. Asla malzemelerin nereden geldiğini bir an bile durup düşünmezsiniz. Sanki hiç bitmeyeceklermiş gibi kullanır da kullanırsınız."

"Bir insanın hayatına değer biçemezsin," dedi Kaladin. Babasının sözlerinden biriydi, Lirin'in asla hizmetleri için ücret istememesinin ana sebeplerinden biriydi.

Kaladin dört markasını çıkardı. Ancak onları gördüğü zaman tereddüt etti. Sadece bir tanesi hâlâ yumuşak kristal ışığıyla parlıyordu. Diğer üçü donuktu, cam damlacıkların merkezindeki elmas parçacıkları zar zor görülüyordu.

"Bak şimdi," dedi eczacı gözlerini kısarak. "Bana sönük küreleri mi kakalamaya çalışıyorsun?" Kaladin itiraz edemeden önce bir tanesini kaptı, sonra da tezgâhının altını karıştırdı. Bir kuyumcu büyüteci çıkardı ve gözlüklerini çıkararak küreyi kaldırıp ışığa doğru tuttu. "Ah. Yok, bu gerçek bir mücevher. Kürelerini doldurtmalısın, köprücü. Herkes benim kadar kolay güvenir değil."

"Bu sabah parlıyorlardı," diye itiraz etti Kaladin. "Gaz bana eski kürelerle ödeme yapmış olmalı."

Eczacı büyütecini indirdi ve gözlüğünü geri taktı. Parlayanın da dâhil olduğu üç küreyi seçti.

"O bende kalabilir mi?" diye sordu Kaladin.

Eczacı yüzünü astı.

"Her zaman cebinde parlayan bir küre tut," dedi Kaladin. "İyi şans getirir."

"Bir aşk iksiri istemediğine emin misin?"

"Eğer karanlığa yakalanırsan ışığın olur," dedi Kaladin veciz bir şekilde. "Ayrıca, senin de dediğin gibi, çoğu kişi senin kadar kolay güvenir değil."

Gönülsüzce, eczacı dolu küreyi sönmüş olanıyla değiştirdi, gerçi emin olmak için onu da büyüteçle kontrol etmedi değil. Sönük bir küre de, dolu

bir küre kadar değerliydi, tek yapman gereken bir yücefırtına sırasında dışarıda bırakmaktı ve tekrar dolar, bir hafta kadar ışık saçardı.

Kaladin dolu küreyi cebine attı ve satın aldıklarını topladı. Eczacıya başını sallayarak veda etti ve kampın sokağına çıkarken Syl de ona katıldı.

İkindinin bir kısmını yemekhanedeki askerleri dinleyerek geçirmiş ve savaş kampları hakkında bazı şeyler öğrenmişti. Haftalar önce öğrenmiş olması gereken şeyler ama o zamanlar umursamak için fazlasıyla umutsuzdu. Şimdi platoların üstündeki kozalar, içlerindeki mücevherkalpler ve yüceprensler arasındaki rekabet, hakkında daha çok şey biliyordu. Sadeas'ın adamlarını neden bu kadar fazla zorladığını ve Sadeas'ın platoya başka bir ordudan sonra varırlarsa orduyu neden geri çevirdiğini anlıyordu. Bu çok sık olmuyordu. Daha çoğunlukla Sadeas ilk önce varıyor ve arkalarından gelen diğer Alethi orduları geri dönmek zorunda kalıyordu.

Savaş kampları devasaydı. Çeşitli Alethi kamplarının hepsini topladığın zaman yüz binden fazla asker ediyordu; Hearthstone'un nüfusundan kat kat fazlaydı. Ve bu sayıya siviller dâhil bile değildi. Hareket hâlindeki bir savaş kampı büyük bir kamp takipçisi grubu peşinden sürüklerdi, bu Harap Ovalar'daki gibi sabit savaş kamplarına ise daha çoğu geliyordu.

Her on savaş kampı da kendi kraterini dolduruyordu ve kraterler Ruhdökülmüş binalar, gecekondular ve çadırların acayip bir karışımı ile doluydular. Eczacı gibi bazı tüccarların ahşap bir bina diktirecek parası vardı. Çadırlarda yaşayanlar, fırtınalarda bunları indiriyor ve başka bir yerde barınmak için para ödüyordu. Kraterin içinde bile fırtına rüzgârları güçlüydü, özellikle de dış duvarın alçak ya da kırık olduğu yerlerde. Bazı yerler, kereste deposu gibi tamamen açıktaydı.

Sokak her zamanki kalabalıkla doluydu. Etek ve bluz giymiş kadınlar; askerlerin, tüccarların ya da zanaatkarların karıları, kızları ya da kardeşleri. Pantolon ya da tulum giymiş işçiler. Büyük bir grup mızrak ve kalkan taşıyan, deriler giymiş asker. Hepsi Sadeas'ın adamlarıydı. Bir kampın askerleri, diğer bir kampınkilerle karışmıyordu ve orada bir işin olmadığı sürece diğer bir berrakbeyi kraterinden uzak duruyordun.

Kaladin umutsuzlukla başını salladı.

"Ne?" diye sordu Syl omzuna yerleşerek.

"Burada kamplar arasında bu kadar fikir ayrılığı olmasını beklemiyordum. Hepsinin birleşmiş, tek bir kralın ordusu olacağını sanıyordum."

"İnsanlar uyuşamaz," dedi Syl.

“O ne demek?”

“Hepiniz farklı şekilde düşünüyor ve hareket ediyorsunuz. Başka hiçbir şey öyle değil. Hayvanlar benzer şekilde hareket ediyor ve tüm sprenler de, bir açıdan, adeta aynı kişi. Bunda bir uyum var. Ama sizde değil. Görünüşe göre iki taneniz bile herhangi bir şey üzerinde anlaşmaya varamıyor. Bütün dünya ne yapması gerekiyorsa onu yapıyor, insanlar hariç. Belki de bu kadar sık birbirinizi öldürmek istemenizin sebebi budur.”

“Ama bütün rüzgârsprenleri aynı şekilde davranmıyor,” dedi Kaladin kutuyu açıp bandajların birazını deri yeleğinin içine diktiği cebe tıkıştırırken. “Sen bunun kanıtısın.”

“Biliyorum,” dedi yumuşakça. “Belki de şimdi bunun beni neden bu kadar rahatsız ettiğini görüyorsundur.”

Kaladin buna nasıl cevap vereceğini bilemedi. Sonunda kereste deposuna ulaştı. Köprü Dört’ün birkaç üyesi kışlalarının doğu tarafındaki gölgede yatıyordu. Bu kışlalardan birinin yapılışını izlemek ilginç olurdu, doğrudan havadan taşa Ruhdöküyorlardı. Ne yazık ki, Ruhdöküm geceleri gerçekleşirdi ve kutsal ayine ardentler ya da çok yüksek rütbeli *açıkgözler* dışında hiç kimse tarafından şahit olunmaması için çok sıkı koruma altında gerçekleştirilirdi.

İlk ikindi çanı tam Kaladin kışlaya vardığında çaldı ve neredeyse köprü görevine geç kalmış olduğu için Gaz’ın ters ters kendisine baktığını gördü. Bu “görevin” büyük kısmı boruların çalmasını bekleyerek, boş boş oturmaktan ibaret olacaktı. Eh, Kaladin’in boşa zaman harcamaya niyeti yoktu. Kalası taşıyarak kendini yorma riskine giremezdi, her an bir köprü turu olabilecekken olmazdı ama belki de birkaç esneme hareketi ya da...

Canlı ve temiz havada bir boru sesi yankılandı. Cesurların ruhlarına cennetin savaş meydanına doğru yol göstereceği söylenen efsanevi boru gibiydi. Kaladin dondu. Her zaman olduğu gibi, zihninin mantıksız davranan bir parçası duyduklarını teyit ettirmek ihtiyacı hissediyordu ve ikinci boruyu bekledi. Bu da koza ören uçurum şeytanının konumuna işaret eden bir motifi çalarak duyuldu.

Askerler kereste deposunun yanındaki toplanma bölgesine doğru koşturmaya başladılar, diğerleri ekipmanlarını almak için kampın içlerine doğru koştu. “Sıraya girin!” diye bağırdı Kaladin köprücülere doğru fırlayarak. “Fırtına kapsın sizi! Her adam sıraya girsin!”

Onu görmezden geldiler. Adamların bazıları yeleklerini giymiyordu ve hepsi içeri girmeye çalışarak kışla kapısında yığıldılar. Yelekleri olanlar köprüye doğru koştu. Kaladin hüsranla takip etti. Oraya vardıkları zaman, her adam önceden dikkatle ayarlanmış bir şekilde köprünün etrafında toplandı. Her adamın en iyi konumda olmak için bir şansı oluyordu: uçuruma kadar en önde koşup, son platoda da arka tarafın göreceli güvenliğine geçmek.

Sıkı bir nöbetleşme vardı ve ne hata yapılıyor ne de müsamaha görüyordu. Köprü ekiplerinin vahşi bir kendini düzenleme sistemi vardı. Eğer bir adam hile yapmaya kalkarsa, diğerleri onu son platoda en önde koşmaya zorluyordu. Bu tür şeylerin yasak olması gerekiyordu ama Gaz hilekarları görmezden geliyordu. Adamların yerlerini değiştirmelerine izin vermesi için ona teklif ettikleri rüşveti de reddediyordu. Belki de köprücülerin sahip olduğu tek istikrarın, tek umudun, nöbetleri olduğunu biliyordu. Hayat adil değildi, bir köprücü olmak da adil değildi ama eğer ölüm sırasında koşup da sağ kalabilirsen, bir sonraki seferde arka tarafta koşabiliyordun.

Bir tek istisna vardı. Köprücübaşı olarak Kaladin yolun çoğu boyunca önde koşabilir, sonra da saldırı sırasında arka tarafa geçebilirdi. Onunkisi gruptaki en güvenli konum olmasına rağmen hiçbir köprücü gerçekten de güvende değildi. Kaladin açlıktan ölmek üzere olan bir adamın tabağındaki küflü ekmek kabuğu gibiydi; ilk lokma değildi ama yine de kaderi belliydi.

Yerini aldı. Yake, Dunny ve Malop son kalanlardı. Onlar da yerlerini aldıkları zaman, Kaladin adamlara kaldırımalarını emretti. İtaat etmelerine neredeyse şaşırmıştı ama bir tur sırasında neredeyse her zaman emirleri vermek için bir köprücübaşı olurdu. Ses değişiyordu ama basit emirler değişmiyordu. Kaldır, koş, indir.

Yirmi köprü kereste deposundan aşağıdaki Harap Ovalar'a doğru fırladı. Kaladin Köprü Yedi'den bir grup adamın, rahatlamış bir şekilde onları izlemekte olduğunu fark etti. İlk ikindi çanına kadar onlar görev başındaydı ve bu tura çıkmaktan saniye farkıyla kurtulabilmişlerdi.

Köprücüler sıkı çalışıyordu. Bu sadece dayak tehditleri yüzünden değildi, hedef platoya Parshendilerden önce ulaşmak istedikleri için o kadar hızlı koşuyorlardı. Eğer bunu başarırlarsa üzerlerine oklar yağmayacak ve ölmeyeceklerdi. Ve bu yüzden de köprüleriyle koşmak, köprücülerin tembellik ya da tereddüt olmaksızın yaptıkları tek şeydi. Her ne kadar pek

çoğu hayatlarından nefret ediyor olsalar da hayata hâlâ dört elle sarılıyorlardı.

Kalıcı köprülerin ilkinden patırtıyla geçtiler. Kaladin’in kasları bu kadar kısa süre sonra tekrar çalıştırıldıkları için itirazla inliyordu ama o yorgunluğunun fazla üstünde durmamaya çalıştı. Geçen geceki yücefırtına yağmurları çoğu bitkinin hâlâ dışarıda olduğu anlamına geliyordu, kayafilizleri sarmaşıklarını salıyor, çiçek açan branzahlar pençeye benzeyen dallarını oyuklarından göğe doğru uzatıyordu. Ayrıca yer yer Kaladin’in bölgeden ilk geçişi sırasında fark etmiş olduğu iğneli, taştan kollar gibi küçük çalılar olan dikentaçlar da vardı. Engebeli plato yüzeyindeki pek çok oyuk ve çöküntülerde su havuzcukları oluşmuştu.

Gaz hangi patikadan gitmeleri gerektiğini söyleyerek yolu tarif ediyordu. Yakınlardaki platoların pek çoğunun Ovalar boyunca dallanarak açılan yollar yaratacak şekilde üç ya da dört köprüsü vardı. Koşmak mekanik hâle gelmişti. Tüketiciydi ama ayrıca tanıdıktı da ve nereye gitmekte olduğunu görebildiğin ön tarafta olmak da iyiydi. Kaladin hâlâ çarıklarını giymekte olduğu o isimsiz köprücünün ona yapmasını tavsiye etmiş olduğu gibi olağan adım sayma mantrasına başladı.

Sonunda kalıcı köprülerin sonuncusuna vardılar. Parshendilerin geceleyin yok etmiş olduğu bir köprünün dumanı tüten yıkıntılarının yanından geçerek kısa bir platoyu aştılar. Parshendiler bunu bir yücefırtına sırasında nasıl başarmışlardı? Daha erken saatlerde askerleri dinlediği sırada, askerlerin Parshendilere nefret, öfke ve az sayılmayacak bir miktar da huşu ile baktıklarını öğrenmişti. Bu Parshendiler tüm Roshar’da çalışan tembel, neredeyse dilsiz parshmanlar gibi değillerdi. Bu Parshendiler hiç de azımsanamayacak kadar yetenekli savaşçılardı. Bu hâlâ Kaladin’e acayip geliyordu. Parshmenler? Savaşmak? Bu o kadar garipti ki.

Köprü Dört ve diğer köprü ekipleri bir uçurumun en dar olduğu yerde köprülerini yerleştirdiler. Adamlar ordu geçerken köprünün etrafında yere yığılarak dinlendiler. Kaladin neredeyse onlara katılıyordu, hatta dizleri neredeyse kendiliğinden bükülecekti.

Hayır, diye düşündü kendini tutarak. *Hayır. Ben ayakta kalacağım.*

Bu aptalca bir hareketti. Diğer köprücüler ona neredeyse dikkat bile etmiyordu. Hatta bir adam, Moash, ona küfür bile etti. Ama Kaladin bir kere kararını verdikten sonra inat ederek buna sadık kaldı, ellerini arkasında kavuşturarak ordunun geçmesini izlerken rahat duruşa geçti.

“Hop, minik köprücü” diye seslendi sırasını bekleyen askerlerin arasından bir tanesi. “*Gerçek* askerlerin neye benzediğini mi merak ediyorsun?”

Kaladin adama doğru döndü; sağlam, kolları pek çok adamın baldırları kadar iri olan kahverengi gözlü bir tipti. Deri yeleğinin omuzlarındaki düğümlere bakılırsa bir manga komutanıydı. Kaladin de bir zamanlar o düğümleri taşımıştı.

“Mızrağına ve kalkanına nasıl davranırsın, manga komutanı?” diye cevap verdi Kaladin.

Adam kaşlarını çattı ama Kaladin onun ne düşündüğünü biliyordu. Bir askerin donanımı onun hayatıydı; silahlarınla çocuklarına bakarmış gibi ilgilenirdin, çoğu zaman kendin dinlenmeden ya da yemek yemeden önce bakımlarını yapardın.

Kaladin başıyla köprüye işaret etti. “Bu *benim* köprüm,” dedi yüksek bir sesle. “Bu benim silahım, bana izin verilen tek silah. Ona iyi davran.”

“Yoksa ne yaparsın?” diye seslendi diğer askerlerden biri, sıradakilerin aralarında gülüşmelerine sebep olarak. Manga komutanı bir şey söylemedi. Sıkıntılı görünüyordu.

Kaladin’in sözleri kurusıkıydı. Aslında köprüden nefret ediyordu. Yine de, ayakta kaldı.

Birkaç saniye sonra, Yüceprens Sadeas’ın kendisi Kaladin’in köprüsünün üzerinden geçti. Berrakbey Amaram her zaman son derece kahraman, son derece seçkin görünmüştü. Centilmen bir general. Bu Sadeas o yuvarlak yüzü, kıvırcık saçı ve kibirli yüz ifadesiyle bambaşka bir yaratıktı. Bir eli önündeki dizginleri hafifçe tutmuş, diğeri miğferini koltuğunun altında taşıyarak sanki bir geçit törenindeymiş gibi at sürüyordu. Zırhı kırmızıya boyanmıştı ve miğferinde havai püsküller vardı. O kadar çok anlamsız süs püs vardı ki, neredeyse antik zırhın harikalığına gölge düşürüyordu.

Kaladin yorgunluğunu unuttu ve ellerini yumruk yaptı. Burada çoğundan bile daha fazla nefret edebileceği bir *açıkgöz* vardı, her ay yüzlerce köprücünün hayatını çöpe atacak kadar duygusuz bir adam, Kaladin’in hâlâ anlamadığı sebeplerden dolayı köprücülerinin kalkan kullanmalarını açıkça yasaklamış olan bir adam.

Sadeas ve şeref muhafızları kısa süre içinde geçmişlerdi ve Kaladin büyük olasılıkla eğilmiş olması gerektiğini fark etti. Sadeas fark etmemişti ama etseydi sorun çıkabilirdi. Kaladin kafasını sallayarak köprü ekibini ayağa kaldırdı ama iri Boynuzyiyenli Kaya’yı kaldırıp harekete geçirmek için özel

olarak dürtüklemek gerektirmişti. Uçurumu geçtikten sonra, adamları köprülerini kaldırdılar ve sonraki uçuruma doğru koştular.

Süreç Kaladin'in sayısını kaçırmasına yetecek kadar çok tekrarlandı. Her geçişte yere yatmayı reddetti. Elleri arkasında ayakta durarak ordunun geçişini izledi. Daha fazla asker onu fark ederek yuhaladı. Kaladin onları görmezden geldi ve beşinci ya da altıncı geçişte yuhalamalar kesildi. Kaladin, Berrakbey Sadeas'ı bir sonraki görüşünde, bunu yapmak midesini bulandırsa da eğildi. O bu adama hizmet etmiyordu. Bu adama sadakati yoktu. Ama Köprü Dört'teki adamlarına hizmet *ediyordu.* Onları kurtaracaktı ve bu da kendisini saygısızlıktan dolayı cezalandırılmaktan koruması gerektiği anlamına geliyordu.

"Koşucuları değiştir?" diye seslendi Gaz. "Karşıya geç ve değiş!"

Kaladin sertçe döndü. Sonraki geçiş saldırı olacaktı. İleriye bakarak gözlerini kıstı ve diğer bir platonun üstünde toplanmakta olan karanlık şekillerden bir sırayı zar zor fark edebildi. Parshendiler varmıştı ve savaş düzenine giriyorlardı. Onların arkasında da kozayı kırıp açmaya çalışan bir grup vardı.

Kaladin içinde bir hüsran hissetti. Hızları yeterli olmamıştı. Ve her ne kadar yorgun da olsalar, Sadeas Parshendiler mücevherkalbi kabuğundan çıkaramadan önce hızla saldırmak isteyecekti.

Köprücüler yattıkları yerden kalktılar; sessiz, tedirgin. Neyin gelmekte olduğunu biliyorlardı. Uçurumu geçtiler ve köprüyü o tarafa çektiler, sonra da ters sırayla dizildiler. Askerler savaş düzenine geçti. Her şey çok sessizdi; tabutu ateşe taşımaya hazırlanan adamlar gibiydiler.

Köprücüler arka tarafta Kaladin için bir yer bırakmıştı, korunaklı bir yer. Syl köprünün üstüne konarak yerine baktı. Kaladin yürüyerek yaklaştı. Öylesine yorgundu ki, hem fiziksel, hem de zihinsel olarak. Sabahleyin kendini çok fazla zorlamıştı, sonra da dinlenmek yerine ayakta durarak bir kez daha yormuştu kendisini. Ne diye böyle bir şey yapmıştı ki? Zar zor yürüyebiliyordu.

Köprücülere göz attı. Adamları kaderlerine teslim olmuş, umutsuz, dehşet içindeydi. Eğer koşmayı reddederlerse idam edileceklerdi. Eğer koşarlarsa da oklarla yüzleşeceklerdi. Uzaktaki Parshendi okçularından oluşan sıraya doğru bakmıyorlardı. Bunun yerine yere bakıyorlardı.

Bunlar senin adamların, dedi Kaladin kendi kendine. *Kendileri bilmeseler bile, onlara önderlik etmene ihtiyaçları var.*

Arkadan nasıl önderlik edebilirsin?

Sıradan çıktı ve köprünün etrafından dolaştı, adamlardan iki tanesi -Drehy ve Teft- o geçerken şaşkınlıkla kafalarını kaldırdılar. En ön sıranın tam ortasındaki ölüm ucunda iri yarı, bronz derili Boynuzyiyenli Kaya vardı. Kaladin onun omzuna vurdu. “Sen benim yerimdesin, Kaya.”

Adam şaşkınlıkla ona baktı. “Ama...”

“Geç arkaya.”

Kaya kaşlarını çattı. Hiç kimse asla sırada *ileri* geçmeye çalışmazdı. “Hava hastasısın sen, ovalı,” dedi koyu şivesiyle. “Ölmek mi istiyorsun? Niye gidip uçuruma atlamıyorsun? O daha kolay olur.”

“Ben köprücübaşıyım. Önde koşmak benim ayrıcalığım. Git.”

Kaya omzunu silkti ve emredildiği gibi yaparak Kaladin’in arkadaki yerini aldı. Kimse tek kelime etmedi. Eğer Kaladin kendini öldürtmek istiyorsa, onlar kim oluyorlardı da itiraz edeceklerdi?

Kaladin köprücülere göz attı. “Bu köprüyü indirmemiz ne kadar uzun sürerse, bize o kadar çok ok atabilirler. Metin olun, azimli olun ve *acele edin.* Kaldır!”

Adamlar köprüyü kaldırdı, iç sıralar köprünün altına girdi ve beşerli sıralar hâlinde yerleştiler. Kaladin solunda Leyten adında uzun, sağlam bir adam, sağında ise Murk adlı cılız bir adamla birlikte en önde duruyordu. Kenarlarda Adis ve Corl vardı. Önde beş adam. Ölüm sırası.

Bütün ekipler köprülerini kaldırdıkları zaman Gaz emri verdi. “Hücum!”

Ordunun ayakta bekleyen sıralarının yanında fırladılar, mızrak ve kalkanlar tutan askerlerin yanından geçerek koştular. Bazıları, belki aşağılık köprücülerin ölümlerine doğru bu kadar aceleci bir şekilde koşmalarının görüntüsüyle eğlenerek, merakla izliyordu. Diğerleri, belki onları o uçurumun karşısına geçirmenin bedeli olarak harcanacak hayatlar yüzünden utanç duyarak, başka tarafa baktılar.

Kaladin aklının bir köşesinden çok aptalca bir şey yapmakta okluğunu bağırarak söyleyen o kuşkulu sesi susturarak gözlerini ileride tuttu. Parshendi sırasına odaklanarak son uçuruma doğru koştu. Siyah ve kızıl derili şekillerin ellerinde yaylar vardı.

Syl Kaladin’in başının yakınlarında uçuşuyordu; artık bir insan şeklinde değildi, ışıktan bir kurdele gibi akıyordu. Kaladin’in önünden uçtu.

Yaylar yukarı kalktı. Kaladin ekipteki ilk gününden beri bu kadar berbat bir saldırıda ölüm ucunda bulunmamıştı. Yeni gelenleri her zaman ölüm

ucundan sıraya sokarlardı. Böylece, eğer ölürlerse, onları eğitme konusunda endişelenmene gerek olmazdı.

Parshendi okçuları beş ya da altı köprü ekibine nişan alarak yaylarını gerdi. Köprü Dört de elbette hedeflerindeydi.

Oklarını saldılar.

“Tien!” Kaladin yorgunluk ve hüsranla neredeyse delirmiş olarak çığlık attı. Neden olduğundan emin olamayarak, oklardan bir duvar ona doğru uçarken ismi kükreyerek haykırdı. Kaladin ani bir enerji darbesi hissetti, beklenmeyen ve açıklanamaz ani bir güç akışı.

Oklar indi.

Murk bir ses çıkarmadan düştü, dört ya da beş ok ona isabet ederek kanını taşların üstüne saçmıştı. Leyten de düştü ve onunla beraber Adis ve Çorlun ikisi de. Oklar Kaladin’in ayaklarının çevresinde yere saplanarak parçalandılar ve bir yarım düzine kadarı da Kaladin’in kafası ve ellerinin etrafında tahtalara isabet etti.

Kaladin vurulup vurulmadığını bilmiyordu. Fazlasıyla enerji doluydu ve panik halindeydi. Çığlık atarak koşmaya devam etti; köprüyü omuzlarının üstünde tutuyordu. Her nedense, ilerideki bir grup Parshendi okçusu yaylarını indirdiler. Kaladin mermer gibi derilerini, garip kırmızımsı ya da turuncu miğferlerini ve basit kahverengi giysilerini gördü. Şaşırmış gibi görünüyorlardı.

Sebep ne olursa olsun, bu Köprü Dört’e birkaç kıymetli saniye kazandırmıştı. Parshendiler tekrar yaylarını kaldırana kadar Kaladin’in takımı uçuruma ulaşmıştı. Adamları diğer köprü ekipleriyle birlikte sıraya girdi, şimdi sadece on beş köprü kalmıştı. Beş tanesi düşmüştü. Köprüler uçuruma yaklaşırlarken boşlukları kapattılar.

Kaladin bir başka ok yağmurunun içinde köprücülere indirmeleri için bağırdı. Oklardan bir tanesi kaburgalarının yakınında deriyi yararak kemikten sekti. Çarptığını hissetti ama hiç acı duymadı. Aceleyle köprünün yan tarafına dolaşarak itmelerine yardım etti. Kaladin’in ekibi bir dalga Alethi oku düşman okçularının dikkatini dağıtırken köprüyü çarparak yerine yerleştirdiler.

Bir bölük süvari köprülerin üstünden hücuma kalktı. Kısa süre sonra köprücüler unutulmuştu. Ekibinden kalanlar tökezleyerek uzaklaşırken Kaladin köprünün yanında dizlerinin üstüne düştü. Her yanı kan içindeydi ve yaralanmıştı. Savaştaki rolleri sona ermişti.

Kaladin oradaki kanı hissederek yan tarafını kavradı. *Düz kesik, sadece iki üç santim genişliğinde, tehlikeli olacak kadar geniş değil.*

Bu babasının sesiydi.

Kaladin nefes nefeseydi. Güvenli bir yere gitmeliydi, Alethi okçuları tarafından atılan oklar başının üstünden uçuşuyordu.

Bazı insanlar can alır. Diğer insanlar can kurtarır.

Daha işi bitmemişti. Kaladin kendini ayağa kalkmaya zorladı ve köprünün yanında yatmakta olan birine doğru tökezledi. Bu Hobber adında bir köprücüydü ve bacağında bir ok vardı. Adam baldırını tutarak inliyordu.

Kaladin onu kollarının altından yakaladı ve köprüden uzağa çekti. Sersemlemiş adam, Kaladin onu Kaya ve diğer köprücülerden bazılarının sığınmış olduğu kayadaki küçük bir çıkıntıya doğru sürüklerken acıyla lanet etti.

Kaladin Hobber'i bıraktıktan sonra döndü ve asıl savaş meydanına doğru fırlamaya çalıştı; ok herhangi bir ana artere isabet etmemişti ve Hobber bir süre sonra iyi olacaktı. Ancak ayağı kaydı ve yorgunlukla tökezledi. Sertçe yere çarparak hırıldadı.

Bazıları can alır. Bazları can kurtarır.

Kendini ayaklarının üstüne kalkmaya zorladı, alnından ter akıyordu ve kulaklarında babasının sesiyle tekrar köprüye doğru tökezleyerek gitti. Bulduğu sonraki köprücü, Koorm adındaki bir adam, ölmüştü. Kaladin cesedi bıraktı.

Gadol'un bir okun onu tamamen delip geçmiş olduğu yan tarafında derin bir yarası vardı. Yüzü şakağındaki bir kesikten gelen kanla kaplıydı ve sürünerek köprüden kısa bir mesafe uzaklaşmayı başarmıştı. Çılgın siyah gözlerle yukarı bakıyordu, turuncu acısprenleri etrafında dalgalanıyordu. Kaladin onu koltuk altlarından kavrayarak, fırtına gibi bir süvari hücumu yatmakta olduğu noktayı ezip geçmeden biraz önce çekip uzaklaştırdı.

Kaladin iki tane daha ölüyü fark ederek Gadol'u yarığa doğru sürükledi. Hızla bir sayım yaptı. Bu gördüğü ölülerle birlikte yirmi dokuz köprücü yapıyordu. Beş tanesi eksikti. Kaladin tekrar tökezleye tökezleye savaş meydanına çıktı.

Askerler köprünün arka tarafında toplanmışlardı, Parezırhı içinde hemen hemen zarar verilemez olan Yüceprens Sadeas'ın bizzat önderlik ettiği ağır süvari hücumu düşmanı geri püskürtmeye çalışırken yan taraflarda sıralar oluşturmuş olan okçular Parshendi saflarına ateş ediyorlardı.

Kaladin bocaladı, başı dönüyordu; bu kadar çok sayıda koşturan, bağıran, ok atan ve mızrak fırlatan adamın görüntüsü karşısında umutsuzluğa kapılmıştı. Beş köprücü, büyük olasılıkla ölü, tüm bu hengâmenin içinde...

Uçurumun kıyısının hemen dibinde, üstünden ileri geri oklar uçuşan yumak olmuş bir şekli fark eti. Bu Dabbid'di, köprücülerden biri. Dertop olmuştu, kolu ters bir açıyla kıvrılmış duruyordu.

Kaladin ileri atıldı. Kendini yere fırlatarak Parshendilerin bir çift silahsız köprücüye ilgi göstermeyeceklerini umarak vızıldayan okların altından süründü. Dabbid, Kaladin'in ona ulaştığının farkına bile varmadı. Şoktaydı, dudakları sessizce kıpırdıyor, gözleri boş bakıyordu. Kaladin bir ok onu vurmasın diye iyice ayağa kalkmaya korkarak ters bir şekilde onu kavradı.

Dabbid'i kıyıdan acemice bir yarı emeklemeyle sürükleyerek uzaklaştırdı. Kanda kayıp duruyor, düşüyor, kollarını kayalarda sıyırıyor, yüzüstü taşa düşüyordu. İnat ederek daha genç adamı uçuşan okların altından çekerek götürdü. En sonunda ayağa kalkma riskine girebileceği kadar uzağa gidebildi. Dabbid'i kaldırmaya çalıştı. Ama kasları çok zayıftı. Zorlandı ve kaydı, tükenmiş bir şekilde taşların üstüne düştü.

Orada nefes nefese yatıp kaldı, yan tarafının acısı en sonunda üstüne kapaklanmıştı. *Çok yoruldum...*

Titrek bir şekilde ayağa kalktı, sonra da tekrar Dabbid'i kavramayı denedi. Gözlerini kırpıştırarak öfke gözyaşlarını uzaklaştırdı, adamı sürüklemek için bile fazlasıyla zayıf düşmüştü.

"Hava hastası ovalı," diye hırladı bir ses.

Kaladin Kaya yaklaşırken döndü. Devasa Boynuzyiyenli, Dabbid'i kollarının altından kavrayarak çekti. "Deli," diye homurdandı Kaladin'e ama yaralı köprücüyü kolaylıkla kaldırdı ve oyuğa geri taşıdı.

Kaladin onu takip etti. Oyuğun içinde sırtını kayaya dayayarak yıkıldı. Sağ kalan köprücüler etrafında toplandı, gözleri sıkıntılıydı.

"Dört tane daha," dedi Kaladin nefeslerinin arasında. "Onları bulmamız gerek..."

"Murk ve Leyten," dedi Teft. Yaşlı köprücü bu turda arkaya yakındı ve herhangi bir yara almamıştı. "Ve Adis ile Cork. Hepsi öndeydi."

Tabii ya, diye düşündü Kaladin, tükenmişti. *Nasıl unutabildim...* "Murk öldü," dedi. "Diğerleri hayatta olabilir." Ayaklarının üstüne kalkmaya çabaladı.

“Sersem,” dedi Kaya. “Burada kal. Sorun değil. Bu şeyi ben yapacağım.” Tereddüt etti. “Sanırım ben de sersemim.” Yüzünü ekşitti ama dönerek savaş alanına çıktı. Teft tereddüt etti, sonra o da onun peşinden gitti.

Kaladin yan tarafını tutarak derin derin nefes aldı. Ok darbesinin acısının kesikten daha fazla acıyıp acımadığına karar veremiyordu.

Can kurtarır...

Sürünerek üç yaralıya doğru gitti. Bacağındaki ok ile Hobber bekleyebilirdi ve Dabbid’in de sadece bir kolu kırıktı. En kötü durumda olanı yan tarafındaki delikle Gadol’du. Kaladin yaraya bakakaldı. Bir ameliyat masası yoktu, antiseptiği bile yoktu. Nasıl herhangi bir şey yapabilirdi ki?

Umutsuzluğu bir kenara itti. “Biriniz bana bir bıçak bulun,” dedi köprücülere. “Düşmüş olan askerlerin birinin cesedinden alın. Başka biriniz bir ateş yaksın!”

Köprücüler birbirlerine baktılar.

“Dunny, sen bıçağı bul,” dedi Kaladin kanamayı engellemeye çalışarak elini Gadol’un yarasına bastırdı. “Narm, bir ateş yakabilir misin?”

“Neyle yakayım?” diye sordu adam.

Kaladin yeleği ve gömleğini çıkardı, sonra da gömleği Narm’a verdi. “Bunu kav olarak kullan ve odun olarak birkaç ok topla. Kimsede çakmak taşıyla çelik var mı?

Neyse ki Moash’ta vardı. Sahip olduğun değerli olan her şeyi yanında taşırdın, eğer arkada bırakırsan diğer köprücüler çalabilirdi.

“Çabuk olun!” dedi Kaladin. “Başka biriniz, gidip bir kayafilizini parçalayıp açsın ve bana içindeki sulu kısmı getirsin.”

Birkaç saniye öylece dikildiler. Neyse ki sonra onun emrettiği gibi yaptılar. Belki de itiraz etmek için fazlasıyla afallamışlardı. Kaladin yarayı açığa çıkararak Gadol’un gömleğini yırtıp açtı. Kötüydü, berbat bir şekilde kötüydü. Eğer bağırsakları ya da başka iç organları kestiyse...

Köprücülerden birine Gadol’un alnına bir bandaj sararak oradaki daha az olan kan akışını engellemesini emretti; her şeyin faydası olurdu ve yaralı yeri babasının ona öğretmiş olduğu hızla inceledi. Dunny bir bıçakla çabucak geri geldi. Ama Narm ateş konusunda sorun yaşıyordu. Adam çakmaktaşı ve çeliğiyle tekrar denerken küfretti.

Gadol spazm geçirmeye başlamıştı. Kaladin kendini aciz hissederek bandajları yaraya bastırdı. Bunun gibi bir yara için turnike yapabileceği bir

yer yoktu. Yapabileceği hiçbir şey yoktu.

Gadol öksürerek kan tükürdü. “Dünyanın kendisini kırıyorlar!” diye tısladı, gözleri vahşiydi. “Dünyayı istiyorlar ama öfkeleri içinde yok edecekler. Düşmanları tarafından alınmalarına izin vermektense zenginliklerini yakan kıskanç adam gibi! Geliyorlar!”

Nefesi kesildi, Ve sonra hareketsizleşti; ölü gözleri yukarı bakıyor, yanağından aşağı kanlı bir tükürük akıyordu. Son, rahatsız edici sözleri üzerlerinde kara bir bulut gibi asılı kalmıştı. Fazla uzakta olmayan bir yerde askerler savaşıyor ve çığlık atıyordu ama köprücüler sessizdi.

Kaladin arkasına yaslandı, her zaman olduğu gibi birini kaybetmenin acısıyla sersemlemişti. Babası hep zamanın bu duyarlılığını körelteceğini söylemişti.

Lirin bu konuda haksız çıkmıştı.

Kaladin çok yorgun hissetti. Kaya ve Teft aralarına aldıkları bir adamı taşıyarak aceleyle kayalardaki oyuğa doğru yaklaşıyorlardı.

Hâlâ hayatta olmayan kimseyi getirmezlerdi, dedi Kaladin kendi kendine. *Hâlâ yardım edebileceklerini düşün.* “O ateşi yanık tut!” dedi Narm’a işaret ederek. “Sönmesine izin verme! Biriniz bıçağı ateşte ısıtsın.”

Narın minik bir alev elde etmeyi başarabilmiş olduğunu sanki yeni fark etmiş gibi sıçradı. Kaladin ölen Gadol’a sırtını dönerek Kaya ve Teft için yer açtı. Kanlar içinde kalmış Leyten’i getirip yere yatırdılar. Nefesi hafifti ve biri omzuna, diğeri de öteki koluna saplanmış olan iki ok vardı. Bir diğeri karnını sıyırmıştı ve oradaki kesik de hareket yüzünden genişlemişti. Sol bacağı bir at tarafından çiğnenmiş gibi görünüyordu; kırıktı ve derinin açıldığı yerde büyük bir kesik vardı.

“Diğer üçü ölü,” dedi Teft. “O da neredeyse ölecek. Yapabileceğimiz pek bir şey yok. Ama sen getir dedin, o yüzden biz de...”

Kaladin anında diz çökerek dikkatli, becerikli bir hızla çalışmaya başladı. Yan tarafına bir bandajı bastırarak diziyle yerinde tuttu, sonra da köprücülerden birine bacağı sıkıca kavrayıp yukarıda tutmasını emretti ve hızla bir bandaj sardı. “Nerede o bıçak?” diye bağırdı Kaladin aceleyle kolun etrafına bir turnike yapmaya çalışırken. Kanamaları hemen şimdi durdurması gerekiyordu; kolu kurtarmakla daha sonra ilgilenecekti.

Genç Dunny ısıtılmış bıçakla koşturarak geldi. Kaladin yandaki bandajı kaldırdı ve oradaki yarayı hızla dağladı. Leyten kendinde değildi ve nefes alışları gittikçe daha da azalıyordu.

“Sen ölmeyeceksin,” diye mırıldandı Kaladin. “Ölmeyeceksin!” Aklı uyuşmuştu ama parmakları hareketleri biliyordu. Bir an için, tekrar babasının ameliyat odasındaydı, dikkatlice talimatları dinliyordu. Leyten’in kolundaki oku kesti ama omzundakini bıraktı ve bıçağı tekrar ısıtılması için gönderdi.

Peet en sonunda kayafilizi özüyle döndü. Kaladin bunu kaptı ve çiğnendiği için en kötü durumda olan bacaktaki yarayı temizlemek için kullandı. Bıçak geri geldiği zaman Kaladin oku omuzdan çekip çıkardı ve yapabildiği en iyi şekilde yarayı dağladı, sonra da hızla tükenmekte olan bandajlarından bir başkasını yarayı sarmak için kullandı.

Bacağı ellerindeki tek alternatif olan ok saplarıyla sabitledi. Yüzünü buruşturarak oradaki yarayı da dağladı. Bu kadar fazla yara izi oluşturmaktan nefret ederdi ama daha fazla kan kaybetmesine izin vermesi mümkün değildi. Antiseptiğe ihtiyacı olacaktı. O mukustan birazını ne kadar yakın zamanda elde edebilirdi?

“Sakın ölmeye kalkma!” dedi Kaladin; konuşmakta olduğunun zar zor farkındaydı. Hızla bacaktaki yarayı sardı, sonra da iğne ve ipliğini kullanarak koldaki yarayı dikti. Bunu da bandajladı, sonra da turnikeyi büyük oranda çözdü.

En sonunda, yaralı adama bakarak geri yaslandı, tamamen tükenmişti. Leyten hâlâ nefes alıyordu. Bu ne kadar sürecekti? Şansı düşüktü.

Köprücüler Kaladin’in etrafında oturuyor ya da ayakta duruyorlar, garip bir şekilde hürmetkar görünüyorlardı. Kaladin yorgun bir hâlde Hobber’a doğru giderek adamın bacak yarasıyla ilgilendi. Bunu dağlamaya gerek yoktu. Kaladin yarayı yıkadı, birkaç kıymığı kesip çıkardı, sonra da dikti. Adamın etrafı acısprenleriyle doluydu, yerden yukarı uzanan minik turuncu eller.

Kaladin Gadol’da kullanmış olduğu bandajın en temiz kısmını kesip ayırdı ve bunu Hobber’in yarasının etrafına sardı. Bu kirlilikten nefret ediyordu ama başka seçeneği yoktu. Sonra diğer köprücülere toplattığı birkaç okla Dabbid’in kolunu sabitledi; okları yerlerine bağlamak için Dabbid’in gömleğini kullanmıştı. Sonra, en sonunda, Kaladin taşın kenarına sırtını dayayarak oturdu ve derin, yorgun bir nefes verdi.

Arkadan metale çarpan metalin tangırtıları ve askerlerin bağrışları geliyordu. Kaladin öylesine yorgun hissediyordu ki. Gözlerini kapatmak için

bile çok yorgundu. Sadece orada oturup sonsuza kadar yere bakmak istiyordu.

Teft yanında yere oturdu. Kır saçlı adamın elinde dibinde hâlâ biraz sıvı olan kayafilizi özü vardı. “İç, evlat. İhtiyacın var.”

“Diğer adamların yaralarını temizlemeliyiz,” dedi Kaladin uyuşmuş bir şekilde. “Sıyrıkları var, bazılarında kesikler gördüm ve onlar da...”

“İç,” dedi Teft; gevrek sesi ısrarcıydı.

Kaladin tereddüt etti, sonra da suyu içti. Tadı son derece acıydı, tıpkı alınmış olduğu bitki gibi.

“Böyle şifa vermeyi nereden öğrendin?” diye sordu Teft. Yakınlardaki köprücülerden bazıları bu soruyla ona döndü.

“Her zaman bir köle değildim,” diye fısıldadı Kaladin.

“Bu yaptığın şeyler, onlar bir şey değiştirmeyecek,” dedi Kaya yaklaşarak. Devasa Boynuzyiyenli yere çöktü. “Gaz yürüyemeyen yaralıları geride bıraktırıyor. Kesin emir bu yukarıdan gelen.”

“Gazla ben ilgileneceğim,” dedi Kaladin başını arkadaki taşa dayayıp dinlenerek. “Gidin o bıçağı aldığınız cesedin yanına geri koyun. Hırsızlıkla suçlanmak istemiyorum. Sonra, gitme zamanı geldiğinde, Leyten’den sorumlu iki adam, Hobber’dan da sorumlu iki adam istiyorum. Onları köprünün üstüne bağlayıp taşıyacağız. Uçurumlarda, hızla hareket ederek ordu geçmeden önce onları çözmeniz, geçtikten sonra da geri bağlamanız gerek. Ayrıca eğer şoktan çıkamazsa Dabbid’e de yol gösterecek biri gerekli.”

“Gaz buna izin vermeyecek,” dedi Kaya.

Kaladin daha fazla tartışmayı reddederek gözlerini kapattı.

Savaş uzun sürmüştü. Akşam yaklaşırken, Parshendiler en sonunda geri çekildi; anormal güçlü bacaklarıyla uçurumlardan karşıya atlayarak gidiyorlardı. Savaşı kazanmış olan Alethi askerlerinden bir koro hâlinde bağrışlar yükseldi. Kaladin kendini ayağa kalkmaya zorladı ve Gaz’ı aramaya gitti. Kozayı açana kadar daha zaman vardı; bu kayayı yumruklamak gibi bir şeydi ve onun köprü çavuşuyla ilgilenmesi gerekiyordu.

Gaz’ı savaş hatlarının oldukça gerisinden etrafı izlerken buldu. Tek gözüyle Kaladin’e kısaca bir baktı. “O kanın ne kadarı senin?”

Kaladin aşağı baktığında ilk kez çoğu üstünde çalışmış olduğu köprücülere ait olan koyu, pul pul kanla kaplanmış olduğunun farkına vardı.

Soruya cevap vermedi. “Yaralılarımızı yanımızda götürüyoruz.”

Gaz kafasını salladı. “Eğer yürüyemiyorlarsa geride kalacaklar. Emirler böyle. Benim seçimim değil.”

“Onları alıyoruz,” dedi Kaladin sesi daha sert ya da daha yüksek çıkmadan.

“Berrakbey Lamaril buna izin vermez.” Lamaril Gaz’ın bir üst komutanıydı.

“Köprü Dört’ü yaralı askerleri kampa götürmesi için en son göndereceksin. Lamaril o bölükle birlikte gitmez, Sadeas’ın zafer şölenini kaçırmamak için ana grupla önden gidecektir.”

Gaz ağzını açtı.

“Adamlarım hızlı ve etkili bir şekilde hareket edecek,” dedi Kaladin Gaz’ı keserek. “Hiç kimseyi yavaşlatmayacaklar.” Cebindeki son küreyi çıkardı ve uzattı. “Sen de hiçbir şey demeyeceksin.”

Gaz homurdanarak küreyi aldı. “Bir berrakmarka mı? Sen bunun beni bu kadar büyük bir risk almaya ikna edeceğini mi sanıyorsun?”

“Eğer etmezse,” dedi Kaladin sakin bir sesle, “Seni burada öldürürüm sonra da bırakırım beni idam etsinler.”

Gaz şaşkınlıkla gözünü kırptı. “Buna asla cesaret...”

Kaladin ileri doğru tek bir adım attı. Kanla kaplı olarak çok korkunç bir görüntüsü olmalıydı. Gaz’ın beti benzi attı. Sonra da karanlık küreyi kaldırarak küfretti. “Hem de sönük bir küreyle.”

Kaladin kaşlarını çattı. Köprü turundan önce parlıyor olduğundan emindi. “Bu senin suçun. Bana onu sen verdin.”

“O küreler dün gece yeni doldurulmuştu,” dedi Gaz. “Doğrudan Berrakbey Sadeas’ın hazinedarından geldiler. Kürelerle ne yaptın?”

Kaladin başını salladı, düşünmek için fazlasıyla tükenmişti. O dönüp köprücülere doğru geri yürümeye başlarken Syl omzuna kondu.

“Sana ne onlardan?” diye seslendi Gaz arkasından. “Neden umurunda ki?”

“Onlar benim adamlarım.”

Gaz’ı arkada bıraktı. “Ona güvenmiyorum,“ dedi Syl omzunun üstünden geri bakarak. “Sadece senin onu tehdit ettiğini söyleyerek seni tutuklamaları için adam gönderebilir.”

“Belki de gönderir,” dedi Kaladin. “Sanırım sadece rüşvet almaya devam etmek isteyeceğini ummaktan başka şansım yok.”

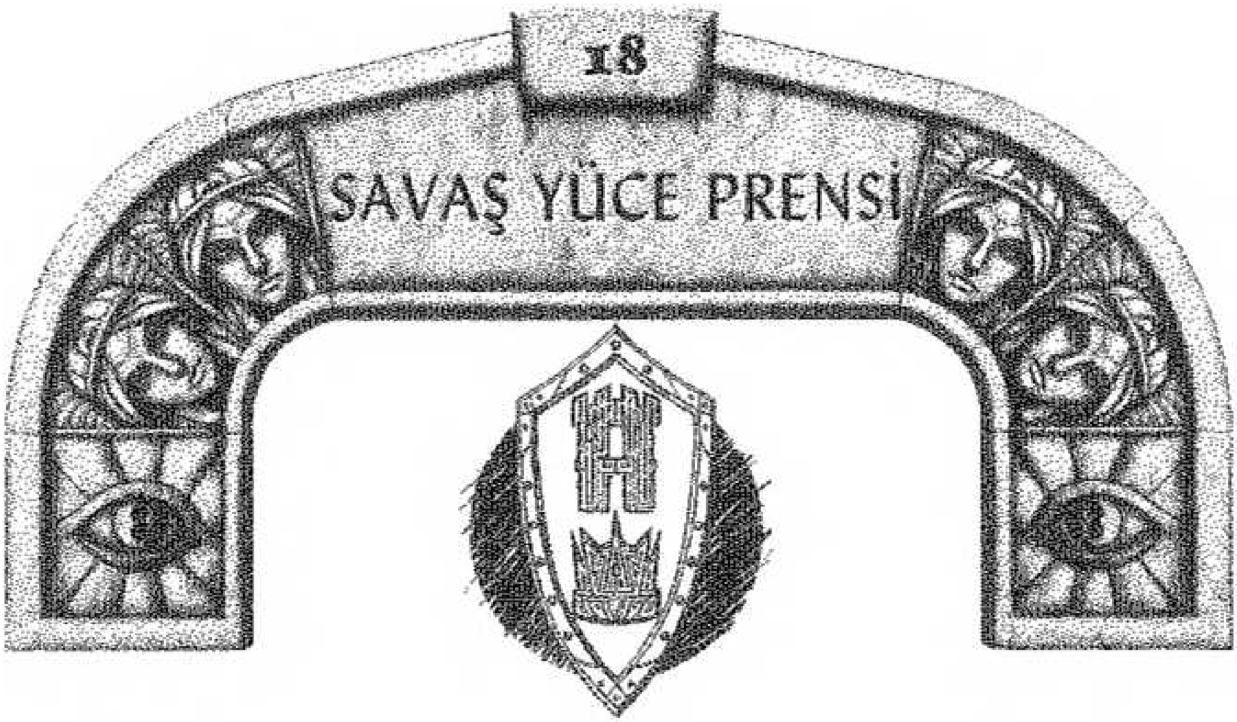
Kaladin kazananların bağrışları ve yaralılarının inlemelerini dinleyerek devam etti. Platolar cesetlerle kaplıydı, köprülerin savaşın odağını oluşturduğu uçurumun kenarları boyunca yığılmışlardı. Parshendiler, her zaman olduğu gibi, ölülerini geride bırakmışlardı. Raporlara göre, kazandıkları zaman bile ölülerini geride bırakıyorlardı. İnsanlarsa ölülerini yakmak ve ruhlarını içlerindeki en iyilerin Elçiler'in ordusunda savaşacağı öbür dünyaya göndermek için köprü ekipleri ve askerler gönderiyorlardı.

"Küreler," dedi Syl Gaz'a bakmayı sürdürerek, "Bu pek bel bağlanacak bir şey değil gibi."

"Belki. Belki de değil. Onlara nasıl baktığını gördüm. Ona verdiğim parayı istiyor. Belki onu hizada tutacak kadar fena hâlde." Kaladin başını salladı. "Senin önceden dediğin şey doğru; insanlar pek çok konuda güvenilmezler. Ama güvenebileceğin *bir* şey varsa, o da açgözlülükleri."

Bu acı bir düşünceydi. Ama bu da acı bir gün olmuştu. Umutlu, parlak bir başlangıç ve kan kırmızı bir gün batımı.

Tıpkı diğer günler gibi.

Ati bir zamanlar nazik ve cömert bir adamdı ve onun ne hâle geldiğini gördün. Öte yandan Raysa, hayatımda gördüğüm en tiksindirici, düzenbaz ve tehlikeli kişilerden biriydi.

Adolin izlerken kayışı kaldırarak, "Evet, bu kesik," dedi şişman deri işçisi. "Sence de öyle değil mi, Yis?"

Diğer deri işçisi başını sallayarak onayladı. Yis sarı gözlü bir İriali'ydi, saf altın saçları vardı. Sarışın değil, altın. Saçında metalik bir pırıltı bile vardı. Kısa kestiriyor ve bir şapka takıyordu. Belli ki dikkatleri buna çekmek istemiyordu. Pek çok kişi bir bukle İriali saçının iyi şans getiren bir muska olduğuna inanırdı.

İş arkadaşı Avaran, yeleğinin üstüne bir önlük, giymiş olan bir Alethi *koyugözdü.* Eğer iki adam geleneksel yöntemle çalışıyorlarsa bu birinin daha büyük, daha sağlam parçalar üstünde çalıştığı (mesela eyerler gibi), ötekinin

ise ince detaylar üstünde uzmanlaşmış olduğu anlamına gelirdi. Arka planda domuz derisini keserek veya dikerek çalışan bir grup çırak vardı.

"Kesik," diye katıldı Yis, kayışı Avaran'dan alarak. "Hemfikirim."

"Vay anasını be," diye mırıldandı Adolin. "Elhokar'ın gerçekten de *haklı* olduğunu mu söylüyorsunuz?"

"Adolin," dedi dişil bir ses arkadan. "Sen bizim bir yürüyüşe çıkacağımızı söylemiştin."

"Bizim yaptığımız da bu," dedi gülümsemek için dönerek. Janala kollarını kavuşturmuş olarak dikiliyordu; gösterişli, yan taraflardan düğmeli, boynunu sarmalayan kızıl iplikle süslenmiş sert bir yakası olan, kusursuz şekilde modaya uygun sarı renkli bir elbise giymişti.

"Bir yürüyüşün biraz daha fazla *yürüme* fiili içereceğini hayal etmiştim," dedi Janala.

"Hm," dedi Adolin. "Evet. Kısa süre sonra ona da geleceğiz. Muhteşem olacak. Bol bol turlayacağız, volta atacağız ve şey..."

"Piyasa yapacaksınız?" diye tamamladı deri işçisi Yis.

"O bir çeşit içki değil mi?" diye sordu Adolin.

"Şey... Hayır, Berrakbey. Oldukça eminim ki bu da yürümek anlamına gelen başka bir deyim."

"Peki o zaman," dedi Adolin. "Ondan da bol bol yapacağız. Piyasa. Ben hep şöyle iyice bir piyasa yapmayı sevmişimdir." Kayışı geri alarak çenesini ovuşturdu. "Bu kayış konusunda ne kadar eminsiniz?"

"Gerçekten de şüpheye yer yok, Berrakbey," dedi Avaran. "Bu basit bir yırtık değil. Daha dikkatli olmalısınız."

"Dikkatli mi?"

"Evet," dedi Avaran. Gevşek bir tokanın deriye sürtünerek onu kesmediğinden emin olmalısınız. Bu bir eyerden kaynaklanmış gibi görünüyor. Bazen, insanlar eyeri gece için çıkarırlarken eyer kayışlarının aşağı sarkmasını umursamazlar ve onlar da bir şeylerin altında sıkışır."

"Ha," dedi Adolin. "Yani bunun bilerek kesilmediğini mi söylüyorsunuz?"

"Eh, öyle de olabilir," dedi Avaran. "Ama neden birisi bir eyer kayışını böyle kessin ki?"

Gerçekten de neden, diye düşündü Adolin. İki deri işçisine veda etti, kayışı cebine soktu, sonra da kolunu Janala'ya uzattı. Hüreliyle koluna girdi, belli ki en sonunda derici dükkânından kurtulmuş olduğu için mutluydu. Hafif bir kokusu vardı ama hiç de bir tabakhane kadar kötü değildi. Birkaç

kere Janala'nın sanki burnuna tutmak istermiş gibi davranarak mendiline uzandığını görmüştü.

Dışarıdaki öğlen gün ışığına çıktılar. Kobalt Muhafızlar'ın iki *açıkgöz* üyesi olan Tibon ve Marks dışarıda, Janala'nın hizmetçisi genç bir Azish *koyugöz* olan Falksi ile birlikte bekliyorlardı. Üçlü Adolin ve Janala yürüyerek savaş kampının sokağına çıkarlarken arkalarında sıra oldular. Falksi şiveli sesiyle hafif hafif hanımefendisi için uygun bir tahtırevanın eksikliği hakkında mırıldanıyordu.

Janala'nın umurunda değilmiş gibi görünüyordu. Açık havada derin derin nefes aldı ve Adolin'in koluna sarıldı. Kendisi hakkında konuşmayı sevmesi gibi kötü bir özelliği olsa da oldukça güzeldi. Normalde konuşkanlık onun kadınlarda düşkün olduğu bir özellikti ama bugün Janala ona en son saray dedikodularından bahsetmeye başladığında dikkatini vermekte zorlanıyordu.

Kayış kesikti ama deri işçilerinin ikisi de bunun bir kaza sonucu olduğunu düşünüyordu. Bu da onların daha önce buna benzer kesikler gördüklerine işaret ederdi. Deriyi kesen gevsek bir toka ya da başka bir aksilik.

Yalnız bu sefer, o kesik kralı bir savaşın ortasında eyerinden düşürmüştü. Bunda bir iş olabilir miydi?

"...Sence de öyle değil mi, Adolin?" diye sordu Janala.

"Şüphesiz ki öyle," dedi yarım yamalak dinleyerek.

"O zaman onunla konuşacak mısın?"

"Hım?"

"Baban. Ondan adamlarının o korkunç demode üniformayı arada bir terk etmelerine izin vermesini isteyeceksin?"

"Eh, bu konuda oldukça kararlı," dedi Adolin. "Ayrıca, *o kadar da* demode değil."

Janala ona boş boş baktı.

"Peki," diye itiraf etti. "Biraz monoton." Dalinar'ın ordusunda tüm diğer *açıkgöz* subaylar gibi, Adolin de askeri bir kesimi olan basit mavi bir kıyafet giyiyordu. Yelekler, ipek süslemeler ve eşarpların moda olduğu bir zamanda hiç süslemesi olmayan, düz mavi, uzun bir ceket ve sert pantolon. Babasının Kholin rünçifti, oldukça göze batar şekilde sırtına ve göğsüne işlenmişti ve önü de iki taraftan da gümüş düğmelerle iliklenmişti. Basit ve kolaylıkla tanınabilir ancak korkunç derecede sadeydi.

"Babanın adamları onu seviyor, Adolin," dedi Janala. "Ama talepleri artık sıkıcı hâle *geldi*."

“Biliyorum. İnan bana. Ama fikrini değiştirebileceğimi sanmıyorum.” Nasıl açıklayabilirdi? Savaşta geçen altı yıla rağmen, Dalinar’ın Kurallar’a uyma konusundaki kararlılığı zayıflamıyordu. Hatta aksine, onlara olan bağlılığı gittikçe daha da güçleniyordu.

En azından Adolin artık biraz da olsa onu anlayabiliyordu. Dalinar’ın sevgili kardeşinin ondan son bir arzusu olmuştu: Kurallar’ı takip et. Doğru, bu arzu tek bir olayı referans alarak yapılmış olabilirdi ama Adolin’in babası işleri aşırıya kaçırmakla bilinirdi.

Adolin sadece aynı şeyleri diğer herkesten de beklememesini diliyordu. Ayrı ayrı, Kurallar sadece ufak zahmetlerdi; toplum içinde her zaman üniformalı ol, asla sarhoş olma, düello yapmaktan kaçın. Ancak bir araya geldiklerinde külfetli oluyorlardı.

Janala’ya verdiği cevap kamp boyunca öten bir dizi boruyla kesildi. Adolin başını kaldırdı, dönerek doğu taralındaki Harap Ovalar’a doğru baktı. Sonraki boru dizini saydı. Plato yüz kırk yedinin üstünde bir koza saptanmıştı. Bu saldırı mesafesindeydi!

Nefesini tutarak Dalinar’ın ordularını savaşa çağıracak üçüncü boru dizisinin ötmesini bekledi. Bu sadece eğer babası emrederse gerçekleşirdi.

Adolin’in bir parçası o boruların ötmeyeceğini biliyordu. Yüz kırk yedi, Sadeas’ın savaş kampına diğer bir yüceprensin kesinlikle gitmeyi deneyebileceği kadar makul bir uzaklıktaydı.

Haydi baba, diye düşündü Adolin, *Onunla yarışabiliriz!*

Borular tekrar ötmedi.

Adolin Janala’ya bir göz attı. Çağrı’sı olarak müziği seçmişti ve babası, Dalinar’ın süvari subaylarından biri de olsa savaşa çok az önem veriyordu. Ancak yüz ifadesinden Adolin onun bile üçüncü borunun çalmamasının ne anlama geldiğini bildiğini görebiliyordu.

Bir kez daha, Dalinar Kholin savaşmamayı seçmişti.

“Gel hadi,” dedi Adolin dönüp başka bir yöne doğru hareket ederek, Janala’yı resmen kolundan, tutmuş sürüklüyordu. “Kontrol etmek istediğim başka bir şey daha var.”

♦

♦♦

Dalinar ellerini arkasında kavuşturmuş, Harap Ovalar’ı gözden geçiriyordu. Elhokar’ın yüksek sarayının dışındaki alt teraslardan birindeydi. Kral on savaş kampından birinde değil de, yakınlardaki bir tepe boyunca

yükseltilmiş olan küçük bir yerleşkede oturuyordu. Dalinar'ın saraya çıkışı borular tarafından kesintiye uğratılmıştı.

Sadeas'ın ordusunun kampı içinde toplanmakta olduğunu görecek kadar uzun süre durup baktı. Dalinar da kendi adamlarını hazırlamak için bir asker gönderebilirdi. Kampına yeteri kadar yakındı.

"Berrakbey?" diye sordu bir ses yan taraftan. "Devam etmek istiyor musunuz?"

Sen *onu kendi yolunla koru, Sadeas,* diye düşündü Dalinar. *Ben. kendi yolumla koruyacağım.*

"Evet, Teshav," dedi dönüp zikzaklı yoldan yukarı doğru yürümeye devam ederek.

Teshav ona katıldı. Sarışın çizgileri dışında siyah Alethi saçları vardı ve karmaşık çaprazlı bir örgüyle başının üstünde toplanmıştı, Gözleri eflatundu ve sıska yüzünde endişeli bir ifade vardı. Bu normaldi; her zaman endişelenecek bir şeylere ihtiyaç duyuyormuş gibi görünürdü.

Teshav ve onun yardımcı kâtibinin ikisi de subaylarının karılarıydı. Dalinar onlara güveniyordu. Büyük ölçüde. Herhangi birine tam olarak güvenmek zordu. *Kes şunu,* diye düşündü. *Kral kadar paranoyak olmaya başlıyorsun.*

Ne olursa olsun, Jasnah'nın geri dönmesine çok memnun olacaktı. Tabii eğer dönmeye karar verirse. Yüksek subaylarından bazıları tekrar evlenmesi gerektiğini çıtlatıyorlardı, sırf başkâtibi olabilecek bir kadının varlığı için bile olsa. Onlar önerilerini ilk karısı için olan sevgisi yüzünden reddettiğini düşünüyorlardı. Onun gitmiş olduğunu, aklından kaybolmuş, hafızasındaki boş bir sis bulutu olduğunu bilmiyorlardı. Gerçi, bir açıdan, subayları haklıydı. Onun yerine başkasını koyma fikrinden nefret ettiği için tekrar evlenmeye tereddütle yaklaşıyordu. Karısıyla ilgili olan her şey elinden alınmıştı. Geride kalan tek şey boşluktu ve bunu sırf bir kâtibi olsun diye doldurmak duyarsızlıkmış gibi görünüyordu.

Dalinar yoluna devam etti. İki kadının dışında, Renarin ve Kobalt Muhafızlar'ın üç üyesi de ona eşlik ediyordu. Bunlar koyu mavi pantolon ve gümüşlü göğüs zırhlarının üstüne fötr şapkalar ve pelerinler giymişlerdi. Düşük rütbeli *açıkgözlerdi,* yakın dövüş için kılıç taşıyabilirlerdi.

"Evet, Berrakbey," dedi Teshav. "Berrakbey Adolin benden size eyer kayışı araştırmasının ilerleyişi üzerine rapor vermemi istedi. Tam şu anda deri işçileriyle konuşuyor ama şimdiye kadar, söyleyecek çok az şey var.

Kimse eyere ya da Majestelerinin atına müdahale eden herhangi birini görmemiş. Casuslarımız diğer savaş kamplarının hiçbirinde övünen birilerinin fısıltısının bile olmadığını söylüyor ve bizim kampımızdaki hiç kimse de, şimdiye kadar bulabildiğimiz kadarıyla, aniden büyük miktarlarda para elde etmemiş."

"Seyisler?"

"Eyeri kontrol ettiklerini söylüyorlar, ama sıkıştırılınca kayışı *özellikle* kontrol ettiklerini hatırlayamadıklarını itiraf ediyorlar," dedi. Başını salladı. "Bir Paretaşıyan taşımak hem ata hem de eyere büyük yük bindirir. Eğer sadece daha fazla Ryshadium'u evcilleştirmenin bir yolu olsaydı..."

"Sanıyorum yücefırtınalar onlardan önce evcilleşir, Berrakhanım. Eh, bu iyi haber, sanırım. Bu kayış işinin arkasında bir şey olmadığının ortaya çıkması hepimiz için daha iyi. Şimdi, araştırmanı istediğim başka bir konu daha var."

"Hizmet etmek benim için zevktir, Berrakbey."

"Yüceprens Aladar kısa bir tatil için Alethkar'a geri dönmekten bahsetmeye başladı. Ciddi olup olmadığını bilmek istiyorum."

"Evet, Berrakbey," diye başını salladı Teshav. "Bu bir sorun olur mu?"

"Açıkçası emin değilim." Yüceprenslere güvenmiyordu ama en azından hepsi buradayken gözünü üzerlerinde tutabilirdi. Eğer içlerinden biri Alethkar'a geri dönerse, serbestçe dalavere çevirebilirdi. Elbette, kısa bir ziyaret bile anavatanlarına istikrar kazandırmak için faydalı olabilirdi.

Hangisi daha önemliydi? İstikrar mı, yoksa gözünü diğerlerinin üstünde tutabilme becerisi mi? *Babalarımın kanı,* diye düşündü. *Ben tüm bu politikacılıklar ve dalavereler için yaratılmış değilim. Ben bir kılıç kuşanmak ve düşmanların üzerine at sürmek için yaratıldım.*

Yine de ne yapılması gerekiyorsa onu yapacaktı. "Sanıyorum ki kralın mali hesapları hakkında elinde bilgi olduğunu söylemiştin, Teshav?"

"Doğru," diye cevapladı kısa yürüyüşlerine devam ederlerken. "Bana hesap defterlerini kontrol ettirmekte haklıymışsınız çünkü görünüşe göre yüceprenslerin üç tanesi, Tbanadal, Hatham ve Vamah, ödemelerinde epey geride kalmışlar. Sizin dışınızda, sadece Yüceprens Sadeas gerçekten de savaş ilkelerinin gerektirdiği gibi borçlarını önceden ödemiş."

Dalinar başını sallayarak onayladı. "Bu savaş ne kadar uzarsa, yüceprensler de o kadar rahat hâle geliyorlar. Sorgulamaya başlıyorlar.

Neden Ruhdökümü için yüksek savaş zamanı ücretlerini ödeyelim? Neden buraya çiftçiler getirip kendi yiyeceklerimizi yetiştirmeye başlamayalım?"

"Pardon, Berrakbey," dedi Teshav bir dönemeçten dönerlerken. Yardımcı kâtibi yazı tahtalarına tutturulmuş birkaç hesap defterini taşıdığı bir torbayla arkalarından yürüyordu. "Ama gerçekten de onları bundan caydırmak istiyor muyuz? İkincil bir malzeme akışı ihtiyaç fazlası olarak değerli olabilir."

"Tüccarlar zaten ihtiyaç fazlalığını sağlıyorlar," dedi Dalinar. "Onları kovalamamış olmamın sebeplerinden biri bu. Daha da fazlasının olmasına itirazım olmaz ama yüceprensler üstünde sahip olduğumuz tek nüfuz Ruhdökümcüler. Gavilar'a sadakat borçları vardı ama oğluna karşı bunu pek az hissediyorlar." Dalinar gözlerini kıstı. "Bu hayati bir nokta, Teshav. Sana önerdiğim tarihçeleri okudun mu?"

"Evet, Berrakbey."

"O zaman bir krallığın tarihinde en kırılgan olduğu dönemin kurucusunun varisinin ömrü sırasında olduğunu biliyorsun. Gavilar gibi bir adamın iktidarı sırasında, insanlar ona saygı duydukları için sadık kalır. Sonraki nesillerde ise insanlar kendilerini bir krallığın bir parçası, gelenekler tarafından bir arada tutulan birleşmiş bir güç olarak görmeye başlarlar.

"Ama oğulun iktidarı... Tehlikeli nokta orası. Gavilar herkesi bir arada tutmak için burada değil ama daha Alethkar'ın bir krallık olma geleneği de yok. Yüceprenslerin kendilerini daha büyük bir bütünün parçaları olarak görmeye başlamasına yetecek kadar uzun süre devam etmek *zorundayız.*"

"Evet, Berrakbey."

Teshav sorgulamadı. Subaylarının çoğu gibi, o da Dalinar'a son derece sadıktı. On prensliğin kendilerini bir ulus olarak görmesinin neden onun için bu kadar önemli olduğunu sorgulamıyorlardı. Belki de bunun Gavilar yüzünden olduğunu varsayıyorlardı. Gerçekten de, kardeşinin rüyası olan birleşik bir Alethkar bunun bir parçasıydı. Ama başka bir şey daha vardı.

Dinmezfırtına geliyor. Gerçek Issızlık. Kederler Gecesi.

Gelen bir titremeyi bastırdı. Görüleri hazırlanmak için elinde uzun bir zaman olduğunu söylemiyordu.

"Kralın adına ödemelerini zamanında yapanlar için Ruhdöküm masraflarını azaltan bir tezkere taslağı hazırla," dedi Dalinar. "Bu diğerlerini de uyandırmalı. Bunu Elhokar'ın kâtiplerine ver ve onlar da ona açıklasınlar. Umuyorum ki bunun gerekliliğine o da katılacak."

“Evet, Rerrakbey,” dedi Teshav. “Belirtmem gerekirse, o tarihçeleri okumamı önermenize oldukça şaşırdım. Geçmişte, bu tür şeyler pek de ilgi alanlarınız içine girmezdi.”

“Son zamanlarda ilgilerimin ya da yeteneklerimin içine pek girmeyen birçok şey yapıyorum,” dedi Dalinar yüzünü ekşiterek. “Benim kapasite eksikliğim krallığın ihtiyaçlarını değiştirmez. Bölgedeki haydutluk raporlarını topladın mı?”

“Evet, Berrakbey.” Tereddüt etti. “Sayılar oldukça endişe verici.”

“Kocana, Dördüncü Tabur’un komutasını ona verdiğimi söyle,” dedi Dalinar. “İkinizin Sahipsiz Tepeler’de daha iyi bir devriye düzeni oluşturmanızı istiyorum. Alethi monarşisinin varlığı devam ettiği sürece, buranın kanunsuz bir bölge olmasını *istemiyorum.*”

“Evet, Berrakbey,“ dedi Teshav, sesi tereddütlüydü. “Bunun iki taburun tamamını devriye gezmeye ayırdığınız anlamına geldiğinin farkında mısınız?”

“Evet,” dedi Dalinar. Diğer yüceprenslerden yardım istemişti. Şaşkınlıktan eğlenceye kadar değişik tepkiler vermişlerdi. Hiçbiri ona asker vermemişti.

“Bunu savaş kamplarının aralarındaki bölgelerde ve dışarıdaki tüccarların pazarlarında düzeni sağlaması için atadığınız tabura eklediğinizde, toplam olarak buradaki kuvvetlerinizin dörtte birinden daha fazlası ediyor.”

“Emirler bunlar, Teshav,” dedi. “Gereği neyse yap. Ama önce, hesap defterleri ile ilgili seninle ele alacağımız daha fazla şey var. Önden defter odasına git ve bizi orada bekle.”

Teshav saygıyla başını eğdi. “Elbette, Berrakbey.” Yardımcısıyla birlikte çekildi.

Renarin ileri çıkarak Dalinar’ın yanına geldi. “Bundan hoşlanmadı, baba.”

“Kocasının savaşıyor olmasını diliyor,” dedi Dalinar. “Hepsi orada bir Parekılıcı daha kazanacağımı ve sonra da onlara vereceğimi umuyor.” Parshendilerin de Pareleri vardı. Fazla değildi ama tek bir tane olması bile şaşırtıcıydı. Hiç kimsenin bunları nereden bulduklarıyla ilgili bir açıklaması yoktu. Dalinar buradaki ilk yılı sırasında bir Parekılıcı ve Zırhı kazanmıştı, ikisini de Alethkar ve savaşın gidişatı açısından en büyük faydası olacağını hissettiği bir savaşçıyı ödüllendirmesi için Elhokar’a vermişti.

Dalinar döndü ve saraya girdi. Kapıdaki muhafızlar ona ve Renarin’e selam verdi. Genç adam gözlerini ileride tutuyor, hiçbir şeye bakmıyordu.

Bazı insanlar onun duygusuz olduğunu düşünüyordu ama Dalinar onun sadece kafasının meşgul olduğunu biliyordu.

“Seninle konuşmak istiyordum, oğlum,” dedi Dalinar. “Geçen haftaki av hakkında.”

Renarin’in gözleri utançla aşağı kaydı, ağzının kenarları geri çekilerek, suratını buruşturdu. Evet, onun duyguları *vardı.* Sadece diğerleri kadar sık göstermiyordu.

“Öylece savaşa koşmaman gerektiğinin farkındasın,” dedi Dalinar sertçe. “O uçurumşeytanı seni öldürebilirdi.”

“Tehlikede olan ben olsaydım sen ne yapardın baba?”

“Cesaretinde kusur bulmuyorum, akıl yürütmende buluyorum. Ya krizlerinden birini geçirseydin?”

“O zaman belki de canavar beni platodan süpürüp atardı,” dedi Renarin acı bir şekilde, “Ve ben de kimse için daha fazla böylesine işe yaramaz bir zaman kaybı olmazdım.”

“Böyle şeyler söyleme! Şaka yollu bile olsa.”

“Şaka mıydı ki? Baba, ben savaşamıyorum.”

“Savaşmak bir adamın yapabileceği tek değerli şey değil.” Ardentler bu konuda çok netti. Evet, erkekler için en yüksek Çağrı öbür dünyada Asude Saraylar’ı geri kazanmak için olan savaşa katılmaktı ama Yaradan ne yaptıklarından bağımsız olarak her erkek ve kadında mükemmelliği kabul ederdi.

Sen sadece bir meslek ve taklit etmek için Yaradan’ın bir niteliğini seçerek elinden gelenin en iyisini yapardın. Bir Çağrı ve bir Şan olarak adlandırılırlardı. Mesleğinde sıkı çalışırdın ve hayatını da tek bir ideale göre yaşamaya çalışarak geçirirdin. Yaradan bunu kabul ederdi. Özellikle de *açıkgözsen,* bir *açıkgöz* olarak kanın ne kadar iyiyse, o kadar Şan’ın zaten vardı.

Dalinar’ın Çağrı’sı bir lider olmaktı ve seçtiği Şan ise kararlılıktı, ikisini de gençliğinde seçmişti ama artık bunları bir zamanlar olduğundan çok daha farklı bir şekilde görüyordu.

“Elbette haklısın, baba,” dedi Renarin, “Ben hiçbir savaş yeteneği olmadan doğan ilk kahraman oğlu değilim. Diğerlerinin hepsi bir şekilde geçinip gitti. Ben de öyle yapacağım, Büyük olasılıkla sonum küçük bir şehrin şehirbeyliği olacak. Eğer kendimi vakıflardan birine kapatmadığımı varsayarsak.” Oğlanın gözleri ileri bakıyordu.

Onu hâlâ “oğlan” olarak düşünüyorum, diye düşündü Dalinar, *Şimdi yirminci yılında olmasına rağmen hem de.* Akıl haklıydı, Dalinar onu hafife alıyordu. *Eğer savaşmam yasaklanmış olsa ben nasıl tepki verirdim? Kadınlar ve tüccarlarla birlikte geride tutulsam?*

Dalinar olsa öfke dolu olurdu, özellikle de Adolin’e karşı. Doğrusu, Dalinar küçüklükleri sırasında Gavilar’ı sık sık kıskanmıştı. Ancak Renarin, Adolin’in en büyük destekçisiydi. Neredeyse büyük kardeşine tapıyordu. Ve kâbus bir yaratığın mızrakçıları kırıp geçirdiği ve Paretaşıyanları sağa sola fırlatmakta olduğu bir savaş meydanının ortasına düşüncesizce atılacak kadar da cesurdu.

Dalinar boğazını temizledi. “Belki de seni tekrar kılıçta eğitmeyi denemenin zamanı gelmiştir.”

“Kanımdaki zayıflığın...”

“Eğer seni bir takım Zırh’ın içine sokup eline bir Kılıç verecek olursak hiçbir önemi olmaz,” dedi Dalinar. “Zırh her adamı güçlü yapar ve bir Parekılıcı da neredeyse havanın kendisi kadar hafif.”

“Baba,” dedi Renarin doğrudan, “Ben asla bir Paretaşıyan olmayacağım. Parshendilerden kazandığımız, Kılıç ve Zırh’ların en becerikli savaşçılara gitmesi gerektiğini sen kendin söyledin.”

“Diğer yüceprenslerin hiçbirisi ganimetlerini krala teslim etmiyor,” dedi Dalinar. “Ve bir kez olsun oğluma bir hediye verdiğim için kim bende kusur bulacak?”

Renarin gözleri kocaman açılarak olağandışı düzeyde bir duygu göstererek koridorda durdu, yüzü hevesliydi. “Sen ciddi misin?”

“Sana yemin ediyorum oğlum. Eğer başka bir Zırh ve Kılıç ele geçirebilirsem, senin olacaklar.” Gülümsedi. “Dürüst olmak gerekirse, bunu sırf sen tam bir Paretaşıyan olduğun zaman Sadeas’ın yüzünü görme zevki için bile yapardım. Bunun ötesinde, eğer gücün diğerlerine eşit hâle getirilirse, doğal yeteneğinin seni öne çıkaracağını tahmin ediyorum.”

Renarin gülümsedi. Parezırhı her şeyi çözmezdi ama Renarin’in bir şansı olacaktı. Dalinar bundan emindi. *Aynı anda hem sevip kem de kıskandığı daha büyük kardeşinin gölgesinde kalan ikinci oğul olmanın nasıl bir şey olduğunu biliyorum,* diye düşündü kralın odalarına doğru yürümeye devam ederlerken. *Fırtınababa adına, biliyorum.*

Hâlâ da öyle hissediyorum.

♦

♦♦

“Ah, sevgili Berrakbey Adolin,” dedi ardent kollarını açıp yaklaşırken. Kadash ileri yaşlarında uzun bir adamdı ve Çağrı’sının kazınmış kafası ve kare şeklindeki sakalına sahipti. Ayrıca gençliğinde bir ordu subayı olduğu günlerin hatırası olarak başının tepesi boyunca uzanan kıvrık bir yara izine de sahipti.

Ardentiada onun gibi bir adam bulmak zordu: bir zamanlar asker olan bir *açıkgöz.* Hatta herhangi bir adamın Çağrı’sını değiştirmesi düpedüz garipti. Ama yasak değildi ve Kadash da geç başlangıcı da göz önüne alınırsa ardentiada oldukça yükselmişti. Dalinar bunun ya inanç ya da azim işareti olduğunu söylerdi. Belki ikisi birden.

Savaş kampının tapınağı, Ruhdökülmüş geniş bir kubbe olarak başlamış, daha sonra ise Dalinar bunun daha uygun bir ibadet evine dönüştürülmesi için para ve taş işçileri bağışlamıştı. Şimdi Elçiler’in oymaları iç duvarlarda sıralanıyordu ve rüzgâryönüne oyulmuş olan geniş pencereler ışığı içeri almak için camla kaplanmıştı. Yüksek tavandan asılmış demetler hâlinde elmas küreler parlıyordu ve çeşitli sanatların eğitimi, egzersizi ve test edilmesi için kurulmuş olan standlar vardı.

O anda içeride ardenilerden eğitim almakta olan pek çok kadın vardı. Erkekler daha az sayıdaydı. Savaş zamanlarında, eril sanatları savaş meydanında uygulamak kolaydı.

Janala kollarını kavuşturdu, Adolin’in yanında durmuş tapınağı gözle görülür bir memnuniyetsizlikle tarıyordu. “Önce kokuşmuş bir derici dükkânı, şimdi de tapınak mı? En azından *birazcık* romantik olan bir yerlerde yürüyeceğimizi sanmıştım.”

“Din de romantik,” dedi Adolin başını kaşıyarak. “Sonsuz aşk filan var ya?”

Janala ona ters ters batkı. “Ben gidip dışarıda bekleyeceğim.” Döndü ve hizmetçisiyle birlikte yürüyerek dışarı çıktı. “Ve biriniz bana fırtına götüresi bir tahtırevan bulun.”

Adolin onun gidişini izleyerek yüzünü astı. “Sanıyorum ki, bunu telafi etmek için ona epey pahalı bir şeyler almam gerekecek.”

“Ben bir sorun görmüyorum,“ dedi Kadash. “*Ben* dinin romantik olduğunu düşünüyorum. ”

“Sen bir ardentsin,” dedi Adolin düz bir sesle. “Dahası, o yara izi seni benim zevkim için fazlasıyla çirkin yapıyor.” İçini çekti. “Onun sabrını

taşıran tapınaktan ziyade benim ilgi eksikliğim. Bugün pek iyi bir yoldaş olamadım."

"Aklınızda sizi baskı altında tutan meseleler mi var, berrak kişi?" diye sordu Kadash. "Bu Çağrı'nızla mı ilgili? Son zamanlarda pek bir ilerleme kaydetmediniz."

Adolin yüzünü buruşturdu. Onun seçilmiş Çağrı'sı düello yapmaktı. Ardentlerle birlikte çalışıp kişisel hedefler belirleyerek ve bunları gerçekleştirerek, insan kendisini Yaradan'a kanıtlayabilirdi. Ne yazık ki, Kurallar'a göre savaş sırasında Adolin düellolarını kısıtlamalıydı çünkü anlamsız düellolar savaş sırasında gerekli olabilecek subayları yaralayabilirdi.

Ama Adolin'in babası gittikçe daha da fazla savaştan kaçınıyordu. Peki, o zaman düello yapmamanın ne anlamı vardı? "Kutsal kişi, kulak misafiri olunamayacak bir yerde konuşmamız gerekli," dedi Adolin.

Kadash bir kaşını kaldırdı ve Adolin'e merkezdeki tepenin etrafından yol gösterdi. Vorin tapınakları her zaman geleneksel olarak merkezinde on ayak yükseğe çıkan hafif eğimli bir tepe ile daire şeklinde olurdu. Bina Yaradan'a adanmıştı ve bakımı Dalinar ile onun sahibi olduğu ardentler tarafından yapılıyordu. Tüm vakıflar kullanmakta serbestti ama büyük çoğunluğunun savaş kamplarının birinde kendi binaları vardı.

"Bana sormak istediğiniz nedir, berrak kişi?" diye sordu ardent kocaman tapınağın daha korunaklı bir kesimine ulaştıkları zaman. Kadash Adolin'e çocukluğu sırasında ders vermiş ve çalıştırmış olsa da ona karşı hürmetkardı.

"Babam deliriyor mu?" diye sordu Adolin. "Yoksa gerçekten de, onun inandığını düşündüğüm şekilde, Yaradan tarafından gönderilmiş vahiyler alıyor olabilir mi?"

"Bu oldukça patavatsız bir soru."

"Sen onu çoğu kişiden daha uzun zamandır tanıyorsun Kadash ve senin sadık olduğunu biliyorum. Ayrıca senin kulaklarını açık tutup, etrafta olan bitenin farkında olan biri olduğunu da biliyorum, bu yüzden eminim ki söylentileri duymuşsundur." Adolin omzunu silkti. "Bana patavatsızlık için uygun bir zaman varsa, o da buymuş gibi geliyor."

"O zaman, anlıyorum ki, söylentiler asılsız değil."

"Ne yazık ki, hayır. Her yücefırtına sırasında oluyor. Anlamsız şeyler söyleyip çırpınıyor ve daha sonra da bir şeyler gördüğünü iddia ediyor."

"Ne tür şeyler?"

“Tam olarak emin değilim.” Adolin yüzünü astı. “Parlayanlarla ilgili şeyler. Ve belki de... Gerçekleşecek olan şeyler.”

Kadash rahatsız olmuş gibi görünüyordu. “Bunlar tehlikeli sular, berrak kişi. Bana sormakta olduğunuz şey, beni yeminlerimi bozmak için ayartma riski taşıyor. Ben bir ardentim, babanıza aitim ve sadığım.”

“Ama o senin dinsel amirin değil.”

“Hayır. Ama *o* Yaradan’ın bu insanlar için seçtiği koruyucusu, gözünü benim üstümde tutmak ve konumumun ötesine geçmediğimden emin olmak için seçilmiş olan.” Kadash dudaklarını büzdü. “Bizler ince bir çizgide yürüyoruz, berrak kişi. Hiyerokrasi hakkında, Kayıplar Savaşı hakkında ne biliyorsunuz?”

“Kilise kontrolü ele geçirmeye çalıştı,” dedi Adolin omzunu silkerek. “Rahipler dünyayı kendi iyiliği için diye iddia ederek fethetmeyi denedi.”

“Bu bir parçasıydı,” dedi Kadash. “En çok bahsettiğimiz parçası. Ama sorun çok daha derinlere iniyor. O zamanların kilisesi bilgiye sıkıca sarılmıştı. İnsanlar kendi dinsel yollarının hâkimi değillerdi; doktrini rahipler kontrol ediyordu ve Kilise’nin çok az üyesinin ilahiyat bilmesine izin veriliyordu. Rahipleri takip etmeleri öğretiliyordu. Yaradan’ı ya da Elçiler’i değil, rahipleri.”

Adolin’i tapınak salonunun arka kenarı boyunca götürerek yürümeye başladı. Elçiler’in heykellerinin yanından geçtiler, beş kadın, beş erkek. Gerçekte Adolin, Kadash’ın anlatmakta olduğu şeylerin pek azını biliyordu. Asla tarihin doğrudan orduların komutası ile ilgili olmayan kısımlarına pek kafası basmamıştı.

“Sorun, berrak kişi, gizemcilikti,” dedi Kadash. “Rahipler sıradan insanların dini ya da Yaradan’ı anlayamayacağını iddia ediyordu. Açıklığın olması gereken yerde, duman ve fısıltılar vardı. Rahipler, bu tür şeyler Elçiler’in kendileri tarafından inkâr edilmiş olsa da, görüler ve kehanetler öne sürmeye başladı. Yokbağlama karanlık ve kötü bir şeydir ve onun özü de geleceği keşfetmeye çalışmaktı.”

Adolin dondu. “Dur, diyorsun ki...”

“Lütfen lafımı kesmeyin, berrak kişi,” dedi Kadash geri dönerek kendinden emin bir şekilde. “Hiyerokrasi’nin rahipleri devrildiği zaman, Sunmaker[14] onları sorgulamaya ve birbirleriyle olan yazışmalarını gözden geçirmeye özen gösterdi. Kehanetlerin aslında *olmadığı* ortaya çıktı. Yaradan’dan gelen mistik sözler yoktu. Bunların hepsi bahaneydi; rahipler

tarafından insanları yatıştırmak ve kontrol altında tutmak için uydurulmuşlardı.”

Adolin kaşlarını çattı. “Bununla nereye varmaya çalışıyorsun, Kadash?”

“Cesaret edebildiğim kadarıyla gerçeğe, berrak kişi,” dedi ardent. “Çünkü ben sizin kadar patavatsız olamam.”

“O zaman babamın görülerinin uydurma olduğunu düşünüyorsun.”

“Asla yüceprensimi yalan söylemekle suçlamam,” dedi Kadash. “Veya hatta zayıflıkla bile. Ama herhangi bir şekliyle gizemcilik ya da kehanete de göz yumamam. Bunu yapmak Vorinizm’i reddetmek olur. Rahiplerin zamanı geçti. İnsanlara yalan söylemenin, onları karanlıkta tutmanın günleri geçti. Bugün, her adam kendi yolunu seçiyor ve ardentler de onların kendi yollarından giderek Yaradan’a yakınlığa ulaşmasına yardımcı oluyorlar. Gölgeli kehanetler ve birkaç kişi tarafından elde tutulan hayali güçler yerine, inançlarını ve Tanrıları ile olan ilişkilerini anlayan bir toplumumuz var.”

Daha da yaklaşarak çok alçak sesle konuştu. “Babanızla alay edilmemeli ya da küçük görülmemeli. Eğer görüleri doğru ise, bu onunla Yaradan arasındadır. Benim tüm söyleyebileceğim şu: Savaşın, ölüm ve yıkımının yakanı bırakmamasının nasıl bir şey olduğunu biraz olsun biliyorum. Babanızın gözlerinde benim hissetmiş olduklarımın çoğunu, hatta daha da beterini görüyorum. Benim kişisel görüşüm, onun gördüğü şeylerin herhangi bir mistik tecrübeden ziyade geçmişinin yansıması olduğu şeklinde.”

“O zaman deliriyor,” diye fısıldadı Adolin.

“Ben öyle demedim.”

“Yaradan’ın büyük olasılıkla böyle görüler göndermeyeceğini ima ettin.”

“Ettim.”

“Ve babamın görülerinin kendi aklının bir ürünü olduğunu.”

“Büyük olasılıkla öyle,” dedi ardent parmağını kaldırarak. “İnce bir çizgi, görüyorsunuz. Özellikle de yüceprensimin oğluyla konuşurken üstünde kalması zor bir çizgi.” Uzanarak Adolin’in koluna girdi. “Eğer ona yardım edecek herhangi biri varsa, bu sen olmak zorundasın. Bu başka birinin haddine düşmez, benim bile.”

Adolin yavaşça başını sallayarak onayladı. “Teşekkür ederim.”

“Şimdi büyük olasılıkla gidip o genç hanımla ilgilenmen gerek.”

“Evet,” dedi Adolin bir iç çekerek. “Korkarım doğru hediyeyi alsam bile, onunla flörtümüzün sonu yakın. Renarin yine benimle dalga geçecek.”

Kadash gülümsedi. “O kadar kolay pes etmemek en iyisi, berrak kişi. Şimdi gidin. Ama bir ara geri gelin ki Çağrı’nızla ilgili hedefleriniz hakkında konuşabilelim, Yükselme’nizden beri çok uzun zaman oldu.”

Adolin başıyla onayladı ve aceleyle tapınaktan çıktı.

♦

♦♦

Teshav ile birlikte hesap defterlerinin üstünden geçerek harcadıkları saatlerden sonra, Dalinar ve Renarin kralın odalarının önündeki koridora ulaştılar. Konuşmadan yürüyorlar, botlarının topukları mermer zemin üstünde tıkırdıyor, sesleri taş duvarlardan yankılanıyordu.

Kralın savaş sarayının koridorları her geçen haftayla birlikte daha da zengin bir hâle geliyordu. Bir zamanlar, bu koridor sadece bir diğer Ruhdökülmüş taş tüneldi. Elhokar yerleştikçe düzenlemeler emretmişti. Rüzgâryönüne kesilerek pencereler açılmıştı. Yerlere mermer karolar döşenmişti. Duvarlara köşelerinde mozaik süslemeler olan rölyefler övülmüştü. Dalinar ve Renarin güneş ışığı saçarak intikam kılıcını başının üstüne kaldırmış olan Nalan’Elin’in olduğu bir sahneyi dikkatle oymakta olan taş işçilerinin yanından geçtiler.

Kralın giriş salonu olan açık ve büyük odaya ulaştılar. Mavi ve altınlara bürünmüş olan Kral’ın Muhafızları’nın on üyesi tarafından korunmaktaydı. Dalinar her bir yüzü tanıyordu, birliği üyelerini tek tek seçerek bizzat kendisi oluşturmuştu.

Yüceprens Ruthar, kralı görmek için bekliyordu. Kaslı kolları göğsünde kavuşturulmuştu ve ağzını çevreleyen kısa siyah bir sakalı yardı. Kırmızı ipek ceketi kısa kesim ve düğmesizdi; neredeyse kollu bir yelek gibiydi. Geleneksel Alethi üniformasını sadece birazcık andırıyordu. Altındaki gömlek fırfırlı ve beyaz, mavi pantolonu ise geniş paçalı ve boldu.

Ruthar, Dalinar’dan tarafa baktı ve başını sallayarak selamladı, ufak bir saygı işareti, sonra da eşlikçilerinden biriyle çene çalmak için döndü. Ancak muhafızlar Dalinar’ın geçmesine izin vermek için kenara çekildiği zaman sesi kesildi. Sıkıntıyla burnunu çekti. Dalinar’ın krala kolayca erişebilmesi diğer yüceprensleri sinir ediyordu.

Kral subay salonunda değildi ama balkonuna açılan geniş kapılar açıktı, Dalinar’ın muhafızları, o balkona çıkarken geride kalarak bekledi. Renarin tereddütle onu takip etti. Dışarısı güneşin batışı yaklaşırken loş bir hâl almıştı. Savaş sarayını bu şekilde yükseğe kurmak, taktiksel açıdan sağlam

bir hareketti ama bu, sarayın fırtınalar tarafından acımasızca silkelenmesi anlamına geliyordu. Bu eski bir sefer bilmecesiydi. Fırtınalardan korunmak için en uygun konumu mu seçmek gerekirdi, yoksa yüksek konumu ele geçirmek mi?

Pek çok kişi ilkini seçerdi, Harap Ovalar'ın kıyısındaki Alethi savaş kamplarının saldırıya uğrama olasılığı yüksek konumun avantajını daha az önemli hâle getirecek şekilde düşüktü. Ama krallar yüksekliği tercih etmeye meyilli olurdu. Bu sefer için Dalinar, ne olur ne olmaz diyerek Elhokar'ı cesaretlendirmişti.

Balkonun kendisi ufak zirvenin tepesi kesilerek oluşturulmuş, demir korkuluklarla çevrelenmiş kalın bir taş platformdu. Kralın odaları, doğal kaya oluşumunun üstüne oturtularak Ruhdökülmüş bir kubbeydi, tepenin daha aşağı kısımlarındaki katlarına kapalı rampalar ve merdivenler iniyordu. Onlarda kralın çeşitli hizmetkârları kalıyordu; muhafızlar, fırtınabekçileri, ardentler ve uzak akrabalar. Dalinar'ın da savaş kampında kendi sığınağı vardı. O bunu bir saray olarak adlandırmayı reddediyordu.

Kral korkuluklara yaslanmıştı; iki muhafız biraz uzaktan onu izliyordu. Dalinar Renarin'e onlara katılmasını işaret etti, böylece kralla baş başa konuşabilecekti.

Hava serindi ve akşamın kokularıyla hoştu. Çiçek açan kayafilizleri ve ıslak taşlara bakılırsa bir süre için bahar gelmişti. Aşağıda savaş kampları aydınlanmaya başlıyordu; gözcü ateşleri, yemek ateşleri, lambalar ve doldurulmuş mücevherlerin düzenli pırıltısı ile dolu on ışıldayan daire. Elhokar kampların ötesindeki Harap Ovalar'a doğru bakıyordu. Oralar tek tük nöbetçi karakollarının göz kırpışları dışında tamamen karanlıktı.

"Onlar da oralardan bizi izliyor mudur?" diye sordu Elhokar Dalinar ona katılırken.

"Akıncı gruplarının geceleri hareket ettiklerini biliyoruz, Majesteleri," dedi Dalinar bir elini korkuluğun üzerine koyarken. "Bizi izlediklerini düşünmeden edemiyorum."

Kralın üniformasında yanlardan düğmeli, geleneksel uzun ceket vardı ama gevşek ve rahattı ve yakası ile kol yenlerinden dışarı fırfırlı danteller çıkıyordu. Pantolonu düz maviydi ve Ruthar'ınkiyle aynı şekilde geniş kesimdi. Bunların hepsi Dalinar'a son derece gayrı resmi geliyordu. Gittikçe artan bir şekilde, askerleri danteller giyen ve akşamlarını ziyafetlerde geçiren gevşek bir tayfa tarafından yönetilir hâle geliyordu.

Gavilar'ın öngördüğü şey işte buydu, diye düşündü Dalinar. *Kurallar'ı takip etmemiz konusunda bu kadar ısrarcı hâle gelmesinin sebebi buydu.*

"Düşünceli görünüyorsun, amca," dedi Elhokar.

"Sadece geçmişi düşünüyordum, Majesteleri."

"Geçmiş önemsiz. Ben sadece ileriye bakarım."

Dalinar iki önermeye de katıldığından emin değildi.

"Bazı zamanlar Parshendileri görebilmem gerektiğini düşünüyorum," dedi Elhokar. "Hissediyorum ki, eğer yeteri kadar uzun bakarsam onları bulacağım, onlarla yüzleşebilmek için yerlerini belirleyeceğim. Sadece şerefli adamlar gibi çıkıp benimle savaşmalarını diliyorum."

"Eğer şerefli adamlar olsalardı," dedi Dalinar ellerini arkasında kavuşturarak, "O zaman o şekilde babanı öldürmezlerdi."

"Bunu neden yaptıklarını düşünüyorsun?"

Dalinar başını salladı. "O soru benim de kafamda tekrar tekrar dönüp durdu, bir tepeden aşağı yuvarlanan bir kaya gibi. Onların onurlarını mı kırdık? Bu bir çeşit kültürel yanlış anlaşılma mıydı?"

"Bir kültürel yanlış anlaşılma, onların bir kültüre *sahip* olduklarını ima eder. İlkel barbarlar. Kim bir atın neden çifte attığını ya da baltatazısının neden ısırdığını bilebilir ki? Hiç sormamalıydım."

Dalinar cevap vermedi. O da Gavilar'ın suikastından sonraki aylarda aynı küçümsemeyi, aynı öfkeyi hissetmişti. Elhokar'ın bu garip, vahşi parshmanları hayvanların bir gömlek üstü diye baştan savma arzusunu anlayabiliyordu.

Ama o ilk günlerde Dalinar onları *görmüştü.* Onlarla etkileşime girmişti. İlkeldiler, evet ama barbar değillerdi. Aptal değillerdi. Onları *asla gerçekten de anlamadık*, diye düşündü. *Sanırım sorunun temel noktası da bu.*

"Elhokar," dedi yumuşak bir şekilde. "Kendimize bazı zor soruları sormamızın zamanı gelmiş olabilir. "

"Ne gibi?"

"Mesela bu savaşı daha ne kadar sürdüreceğimiz gibi."

Elbokar irkildi. Dönerek Dalinar'a baktı. "İntikam Paktı tatmin olana ve babamın intikamı alınana kadar savaşmaya devam edeceğiz!"

"Asil sözler," dedi Dalinar. "Ama şimdi altı yıldır Alethkar'dan uzaktayız. İki tane birbirinden uzak hükümet merkezi bulundurmak krallık için sağlıklı değil."

"Krallar sık sık uzun süreler için savaşa giderler, amca."

“Bunu nadiren bu kadar süre yaparlar,” dedi Dalinar. “Ve nadiren krallıktaki her yüceprens ve Paretaşıyan’ı da yanlarında getirirler. Kaynaklarımız zorlanıyor ve evden gelen haberler de Reshi sınır tecavüzlerinin gittikçe daha da cüretkâr hâle gelmekte olduğu yönünde. Hâlâ bir toplum olarak birleşik değiliz, birbirimize güvenmekte temkinliyiz ve bu uzatmalı savaşın zafere giden kesin bir yolun görünmediği ve arazi yerine zenginlik kazanmaya odaklanmış olan doğası da buna hiç fayda sağlamıyor.”

Kayadan zirvenin tepesinde rüzgâr üzerlerine esiyordu, Elhokar burnunu çekti. “Zafere giden kesin bir yolun görünmediğini mi söylüyorsun? Kazanıyoruz! Parshendi akınları gittikçe daha az geliyor ve bir zamanlar olduğu kadar batıya da saldırmıyorlar. Binlercesini savaşta öldürdük.”

“Yeterli değil,” dedi Dalinar, “Hâlâ güçlü bir şekilde geliyorlar. Kuşatma bizi de onlar kadar, belki de daha fazla zorluyor.”

“Bu taktiği en baştan öneren *sen* değil miydin?”

“O zamanlar üzüntü ve öfkeyle dolup taşan farklı bir adamdım.”

“Ve artık bu şeyleri hissetmiyor musun?” Elhokar’ın sesi inanmaz geliyordu. “Amca, bunu duyduğuma inanamıyorum! Savaşı terk etmemi gerçekten de öneriyor olamazsın, değil mi? Hırpalanmış bir baltatazası gibi kös kös eve dönmemi mi istersin?”

“Bunların zor sorular olduğunu söyledim, Majesteleri,” dedi Dalinar öfkesini kontrol altında tutarak. Bu zorlayıcıydı. “Ama göz önüne alınmak *zorundalar*.”

Elhokar nefes verdi, kızmıştı. “Sadeas ve diğerlerinin fısıldadıkları doğru. Değişiyorsun, amca. Bunun o nöbetlerinle ilgisi var, değil mi?”

“Onlar önemli değil, Elhokar. Dinle! İntikam almak için ne vermeye gönüllüyüz?”

“Ne olursa.”

“Peki, bu babanın uğrana savaşmış olduğu her şey anlamına gelirse? Hatırasını onun adına intikam almak uğruna Alethkar için olan hayallerini yerle bir ederek mi şereflendireceğiz?”

Kral tereddüt etti.

“Parshendilerin peşindesin,” dedi Dalinar. “Bu takdire değer. Ama adil intikam için olan tutkunun seni krallığımızın ihtiyaçlarına karşı kör etmesine izin veremezsin. İntikam Paktı yüceprensleri bir arada tuttu ama kazandığımız zaman ne olacak? Parçalanacak mıyız? Ben onları birleştirmemiz, birlik hâline getirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Bu savaşı

sanki birbirinin yanında savaşan ama *birlikte* savaşmayan on farklı ülkeymiş gibi yürütüyoruz.”

Kral hemen cevap vermedi. En sonunda sözleri aklına giriyormuş gibi görünüyordu. O iyi bir adamdı ve babasıyla arasında diğerlerinin kabul etmeyi seçtiğinden daha fazla ortak yön vardı.

Dalinar’a arkasını dönerek korkuluğa yaslandı. “Benim kötü bir kral olduğumu düşünüyorsun, değil mi amca?”

“Ne? Tabii ki hayır!”

“Her zaman ne yapıyor olmam gerektiğinden ve ne açılarda eksiklerim olduğundan bahsediyorsun. Bana gerçeği söyle amca. Bana baktığın zaman, benim yerime babamın yüzünü görüyor olmayı mı diliyorsun?”

“Elbette diliyorum,” dedi Dalinar.

Elhokar’ın yüz ifadesi karardı.

Dalinar yeğeninin omzuna bir elini koydu. “Eğer Gavilar hayatta olmasını diliyor olmasam kötü bir kardeş olurdum. Onu başarısızlığa uğrattım, hayatımın en büyük, en korkunç başarısızlığıydı.” Elhokar ona döndü ve Dalinar gözlerini yakalayarak bir parmağını kaldırdı. “Ama sırf babanı sevmem senin bir başarısızlık olduğunu düşündüğüm anlamına *gelmez.* Ne de seni olduğun gibi sevmediğim anlamına gelir. Alethkar’ın kendisi Gavilar’ın ölümü ile çökebilirdi ama karşı saldırımızı *sen* düzenledin ve uyguladın. Sen iyi bir kralsın.”

Kral yavaşça başını salladı. “Yine o kitabı okutuyorsun, değil mi?”

“Evet.”

“Onun gibi konuşmaya başladın, biliyorsun,” dedi Elhokar tekrar doğu tarafına bakmak için sırtını dönerek. “Sonlara doğru... Tuhaf bir şekilde davranmaya başladığı zaman.”

“Muhakkak ki ben o kadar kötü değilim.”

“Belki de. Ama sen de onun o zamanlar olduğu gibisin. Savaşı bitirmekten bahsetmek, Kayıp Parlayanlar’a hayran olmak, herkesin Kurallar’ı takip etmesinde ısrar etmek...”

Dalinar o günleri hatırladı ve kendisinin Gavilar’la olan tartışmalarını. *Halkımız açlıktan ölürken savaş meydanında ne şerefi bulabiliriz?* diye sormuştu kral ona bir defasında. *Açıkgözlerimizin bir kovadaki suyılanı gibi entrika ve komplo kurması, birbirleri üstünden sürünerek diğerlerinin kuyruklarını ısırmaya çalışması mı şeref?*

Dalinar onun sözlerine iyi tepki vermemişti. Tıpkı şimdi Elhokar'ın onun sözlerine iyi tepki vermediği gibi. *Fırtınababa!* Gerçekten *de onun gibi konuşmaya başlıyorum, değil mi?*

Bu rahatsız edici ama her nedense aynı anda cesaretlendiriciydi de. Ne olursa olsun, Dalinar bir şeyi fark etti. Adolin haklıydı. Elhokar ve onunla olan yüceprensler, asla bir geri çekilme önerisine olumlu cevap vermezdi. Dalinar konuşmaya yanlış taraftan yaklaşıyordu. *Bana aklındakini söylemeye gönüllü bir oğul verdiği için Yaradan'a şükürler olsun.*

"Belki de haklışınızdır, Majesteleri," dedi Dalinar. "Savaşı bırakmak mı? Bir savaş meydanından düşman hâlâ kontrol sahibiyken ayrılmak mı? Bu bize utanç getirir."

Elhokar katılarak başını salladı, "Mantığı kabul etmene sevindim."

"Ama bir şeyler değişmek *zorunda*. Daha iyi bir savaş yöntemine ihtiyacımız var."

"Sadeas'ın zaten daha iyi bir yöntemi var. Sana onun köprülerinden bahsettim. O kadar iyi işliyorlar ve o da çok sayıda mücevherkalp ele geçirdi."

"Mücevherkalpler anlamsız," dedi Dalinar. "Eğer hepimizin istediği intikamı almanın bir yolunu bulmazsak bunların *hiçbirinin* bir anlamı yok. Bana yüceprenslerin burada olmamızın gerçek sebebini alenen görmezden gelerek birbirleriyle didişmelerini izlemekten zevk aldığını söyleyemezsin."

Elhokar memnuniyetsiz görünerek sessizleşti.

Onları birleştir. O kelimeleri kafasında çınlayarak hatırlıyordu. "Elhokar," dedi aklına bir fikir gelerek. "Buraya savaş için ilk geldiğimizde Sadeas ve benim sana neden bahsettiğimizi hatırlıyor musun? Yüceprenslerin özelleşmesini?"

"Evet," dedi Elhokar. Uzun bir zaman önce, Alethkar'ın her on yüceprensine de krallığın yönetiminde belli bir görev veriliyordu. Bir tanesi tüccarlar konusunda en üstün otoriteydi ve tüm on prensliğin de yollarında onun askerleri devriye geziyordu. Bir başkası yargıçları ve mahkemeleri idare ediyordu.

Gavilar bu fikirden çok hoşlanmıştı. O bunun yüceprensleri birlikte çalışmaya zorlamayı amaçlayan akıllıca bir yöntem olduğunu iddia etmişti. İşler yüzyıllardır, Alethkar'ın on özerk prensliğe parçalanmasından beri, bu şekilde yürümüyordu.

“Elhokar, ya beni Savaş Yüceprensi olarak tayin edersen ne olur?” diye sordu Dalinar.

Elhokar gülmedi, bu iyi bir işaretti. “Ben, sen ve Sadeas’ın eğer böyle bir şey denersek diğerlerinin isyan edeceğine karar vermiş olduğunuzu sanıyordum.”

“Belki o konuda da haksızdım.”

Elhokar bunu düşünüyormuş gibi göründü. En sonunda, kral başını salladı. “Hayır. Benim liderliğimi güç bela kabul ediyorlar. Eğer böyle bir şey yapacak olursam bana suikast düzenlerler.”

“Ben seni korurum.”

“Hah. Sen benim hayatıma karşı olan *şu anki* tehditleri bile ciddiye almıyorsun.”

Dalinar içini çekti. “Majesteleri, hayatınıza yönelik olan tehditleri ciddiye alıyorum, Kâtiplerim ve hizmetkârlarım kayışı inceliyorlar.”

“Peki, ne keşfettiler?”

“Eh, şimdiye kadar kesin hiçbir şey yok. Seni öldürmeyi denemiş olduğu için övünen hiç kimse yok, söylenti olarak bile. Hiç kimse şüpheli herhangi bir şey görmemiş. Ama Adolin deri işçileriyle konuşuyor. Belki o daha kesin bir şeyler getirebilir.”

“Kayış *kesilmişti,* amca.”

“Göreceğiz.”

“Bana inanmıyorsun,” dedi Elhokar yüzü kızararak. “Beni bütün ordunun başkomutanı olmak için kibirli bir amaçla rahatsız ediyor olmak yerine, suikastçının planının ne olduğunu belirlemeye çalışıyor olmalısın!”

Dalinar dişlerini gıcırdattı. “Ben bunu senin için yapıyorum, Elhokar.”

Elhokar’ın bakışı bir an için onun gözleriyle buluştu ve önceki hafta olduğu gibi, mavi gözleri yine kuşku ile parıldadı.

Babalarımın kanı! diye düşündü Dalinar. *Gittikçe daha da beter oluyor.*

Elhokar’ın yüz ifadesi bir an sonra yumuşadı ve rahatlarmış gibi göründü. Dalinar’ın gözlerinde her ne gördüyse, bu onu teselli etmişti. “Senin en iyisi için çalıştığını biliyorum, amca,” dedi Elhokar. “Ama son zamanlarda garip davranmaya başladığını kabul etmen gerek. Fırtınalara tepki verme şeklin, babamın son sözlerine takılman...”

“Onu anlamaya çalışıyorum.”

“O sonlara doğru zayıfladı,” dedi Elhokar. “Bunu herkes biliyor. Ben onun hatalarını tekrar etmeyeceğim ve *açıkgözlerin koyugözlerin* kölesi olması

gerektiğini iddia eden bir kitabı dinlemek yerine sen de bunlardan kaçınmalısın."

"Dediği şey bu *değil,*" dedi Dalinar. "Yanlış yorumlanıyor. Büyük oranda, sadece bir liderin önderlik ettiklerine hizmet etmesi gerektiğini öğreten bir hikâyeler topluluğu."

"Hah. Kayıp Parlayanlar tarafından yazıldı!"

"Onlar yazmadı. Onların ilham kaynağıydı. Yazarı sıradan bir adam olan Nohadon'du."

Elhokar bir kaşını kaldırarak ona göz attı. *Bak*, diyor gibi görünüyordu. *Kitabı savunuyorsun.* "Zayıflıyorsun amca. Ben bu zayıflıktan faydalanmayacağım. Ama başkaları faydalanacak."

"Zayıflamıyorum." Bir kere daha, Dalinar kendisini sakin olmak için zorladı. "Bu konuşma çığırından çıktı. Yüceprenslerin onları birlikte çalışmaya zorlamak için tek bir lidere ihtiyacı var. Yemin ediyorum ki eğer beni Savaş Yüceprensi olarak tayin edersen, senin korunduğundan emin *olacağım.*"

"Babamın korunduğundan emin olduğun gibi mi?"

Dalinar'ın ağzı pat diye kapandı.

Elhokar arkasını döndü. "Bunu söylememeliydim. Bu yersizdi."

"Hayır," dedi Dalinar. "Hayır, bu bana söylediğin en doğru şeylerden birisiydi Elhokar. Belki de benim korumama güvenmemekte haklısındır."

Elhokar merakla ona göz attı. "Neden bu şekilde tepki veriyorsun?"

"Ne şekilde?"

"Bir zamanlar, eğer biri sana bunu söylemiş olsa, Kılıç'ını çağırır ve bir düello talep ederdin! Şimdi onlara katılıyorsun."

"Ben..."

"Babam da düelloları reddetmeye başlamıştı, sonlara doğru." Elhokar parmaklarını korkuluk üstünde tıkırdattı. "Neden bir Savaş Yüceprensi'ne ihtiyaç olduğunu düşündüğünü görüyorum ve haklı da olabilirsin. Ama diğerleri şu anki düzenlemeden epey memnunlar."

"Çünkü bu onlar için rahat. Eğer kazanacaksak, onların rahatını bozmak *zorunda kalacağız.*" Dalinar ileri bir adım attı. "Elhokar, belki de yeteri kadar uzun zaman geçmiştir. Altı yıl önce, bir Savaş Yüceprensi tayin etmek bir hata olabilirdi. Ama ya şimdi? Birbirimizi daha iyi tanıyoruz ve Parshendilere karşı birleşmiş olarak bir arada çalışıyoruz. Belki de sonraki adımı atmanın zamanı gelmiştir."

“Belki,” dedi kral. “Hazır olduklarını mı düşünüyorsun? Bunu bana kanıtlamana izin vereceğim. Eğer bana seninle birlikte çalışmaya gönüllü olduklarını gösterebilirsen, amca, o zaman seni Savaş Yüceprensi olarak atamayı düşüneceğim. Bu tatmin edici olur mu?“

Bu iyi bir uzlaşmaydı. “Pekâlâ.”

“İyi,” dedi kral ayağa kalkarak. “O zaman şimdilik ayrılabiliriz. Saat geç oluyor ve daha Ruthar’ın benden ne dilediğini bile duymuş değilim.”

Dalinar başıyla veda ederek, Renarin arkasında, kralın odalarından yürüyerek dışarı çıktı.

Ne kadar düşünürse, bunun yapılacak en doğru hareket olduğunu o kadar hissediyordu. Geri çekilmek Alethiler’de işe yaramazdı, özellikle de şu anki kafa yapılarıyla.

Ama eğer onları silkeleyerek rahatlıklarından çıkarabilir, daha saldırgan bir strateji izlemeye zorlayabilirse...

Kralın sarayını terk eder ve atlarının beklediği yere doğru rampalardan aşağı ilerlerlerken hâlâ bunları değerlendirerek düşüncelere dalmış durumdaydı. Ryshadium’la ilgilenmiş olan seyise başını sallayarak teşekkür ederek Gallant’ın sırtına bindi. At av sırasındaki düşüşünden sonra toparlanmıştı, bacağı sağlam ve sağlıklıydı.

Dalinar’ın savaş kampı kısa bir mesafe gerideydi ve sessizdik içinde at sürdüler. *İlk önce hangi yüceprense gitmeliyim?* diye düşündü Dalinar. *Sadeas* mı?

Hayır. Hayır, o ve Sadeas zaten çok sık olarak birlikte çalışırken görülüyorlardı.

Eğer diğer yüceprensler daha güçlü bir ittifakın kokusunu alırlarsa, bu onları kendisine karşı çevirirdi. En iyisi ilk önce daha az güçlü yüceprenslere gitmesi ve onları bir şekilde kendisiyle çalışmaya ikna edip edemeyeceğini görmesiydi. Belki de ortak bir plato saldırısında?

Eninde sonunda Sadeas’a gitmesi gerekecekti. Dalinar bu düşünceyi zevkle karşılamıyordu. İşler ikisi birbirlerinden güvenli bir uzaklıkta çalışabildikleri zamanlarda çok daha kolaydı. O...

“Baba,” dedi Renarin. Sesi dehşetli geliyordu.

Dalinar etrafına bakınarak dimdik oturdu, Parekılıcı’nı çağırmaya hazırlanırken bile eli belindeki hafif kılıcına gidiyordu. Renarin eliyle işaret etti. Doğu. Fırtınayönü.

Ufuk kararmaktaydı.

“Bugün bir yücefırtına bekleniyor muydu?” diye sordu Dalinar panikle.

“Elthebar çok olası olmadığını söylemişti,“ dedi Renarin. “Ama daha önce de yanıldığı oldu.”

Yücefırtınalar hakkında herkes yanılabilirdi. Önceden tahmin edilebilirlerdi ama bu asla kesin bir bilim dalı olmamıştı. Dalinar kalbi küt küt atarak gözlerini kıstı.

Evet, şimdi işaretleri görebiliyordu. Tozlar toplanıyor, kokular değişiyordu, Akşamdı ama hâlâ havanın aydınlık olması gerekirdi. Bunun yerine, hava gittikçe daha da hızla kararıyordu. Havanın kendisi bile heyecanlanmış gibi geliyordu.

“Aladar’ın kampına gitsek mi?” dedi Renarin işaret ederek. En yakınlarında Yüceprens Aladar’ın kampı vardı ve Dalinar’ın kendi kampının sınırından sadece çeyrek saatlik bir at sürme mesafesindeydi.

Aladar’ın adamları onu içeri alırdı. Hiç kimse bir yüceprense bir yücefırtına sırasında sığınak sağlamayı reddedemezdi. Dalinar bir yücefırtınayı tanımadık bir yerde, başka bir yüce prensin hizmetkârları ile çevrelenmiş olarak geçirmeyi düşünerek titredi. Onu bir nöbet sırasında görürlerdi. Bu bir kere gerçekleştiği zaman ise söylentiler bir savaş meydanının üstünde uçan oklar gibi yayılırdı.

“Gidiyoruz!” diye seslendi Gallant’ı tekmeleyerek harekete geçirirken. Renarin ve muhafızlar arkasına düştüler, toynaklar gelmekte olan fırtınanın öncüleri gibiydi. Dalinar eyerin üstünde eğildi, gergindi. Gökyüzü fırtına duvarının önünden savrulan toz ve yapraklarla beneklendi ve hava beklentiyle nemlendi. Ufukta kalınlaşmakta olan bulutlar tomurcuklandı. Dalinar ve diğerleri ceket ya da pelerinlerini rüzgâra karşı tutmuş, aceleyle koşuşturan Aladar’ın sınır muhafızlarının yanından dörtnala geçtiler.

“Baba?” diye seslendi Renarin arkadan. “Sen...”

“Zamanımız var!” diye bağırdı Dalinar.

Sonunda Kholin savaş kampının çentikli duvarına ulaştılar. Burada, geride kalmış olan askerler mavi ve beyaz giyiyorlardı ve selam verdiler. Büyük çoğunluğu çoktan kapalı yerlere sığınmıştı bile. Kontrol noktasından geçmek için Gallant’ı yavaşlatmak zorundaydı. Ama kendi odalarına sadece dörtnala kısa bir mesafe daha kalıyordu. Girmeye hazırlanarak Gallant’ı çevirdi.

“Baba!” dedi Renarin doğu tarafına doğru işaret ederek.

Hızla kampa doğru gelmekte olan fırtına duvarı havada bir perde gibi asılı duruyordu. Devasa yağmur tabakası gümüşi bir gri, yukarıdaki arada bir

içlerindeki şimşek çakımlarıyla aydınlanan bulutlar ise abanoz siyahıydı. Ona selam vermiş olan muhafızlar yakınlardaki bir sığınağa doğru aceleyle koşuyorlardı.

“Yetişebiliriz,” dedi Dalinar. “Biz...”

“Baba!” dedi Renarin atıyla yanına gelerek kolunu yakaladı. “Üzgünüm.”

Rüzgâr onları kamçılıyordu ve Dalinar oğluna bakarak dişlerini gıcırdattı. Renarin’in gözlüklü gözleri endişeyle kocaman açılmıştı.

Dalinar tekrar fırtına duvarına göz attı. Sadece saniyeler uzaklıktaydı.

Renarin haklı.

Gallant’ın dizginlerini Renarin’in atının da dizginlerini almış olan endişeli bir askere verdi ve ikisi de atlarından indiler. Seyis atları taştan bir ahıra doğru çekerek aceleyle gitti. Dalinar neredeyse takip edecekti; bir ahırda onu görecek daha az kişi olurdu ama yakınlardaki bir kışlanın kapısı açıktı ve içeridekiler endişeli bir şekilde el sallıyorlardı. Bu daha güvenli olurdu.

Dalinar, teslimiyetle Renarin’e katıldı ve taş duvarlı kışlaya koştular. Askerler onlar için yer açtı, içeriye tıkışmış bir grup hizmetkâr da vardı. Dalinar’ın kampında, hiç kimse fırtınaları çadırlarda veya uyduruk tahta kulübelerde geçirmeye zorlanmazdı ve hiç kimsenin taştan binaların içinde korunmak için para ödemesi gerekmezdi.

İçeridekiler yüceprensleri ve oğlunun girdiğini görünce şok olmuş gibi göründüler, birkaç tanesinin kapı çarparak kapanırken rengi soldu. Tek ışık duvarlara takılmış birkaç lâl taşından geliyordu. Birisi öksürdü ve dışarıda rüzgârın savurduğu bir avuç taş parçası binaya çarptı. Dalinar etrafındaki rahatsız gözleri görmezden gelmeye çalıştı. Dışarıda rüzgâr uluyordu. Belki de hiçbir şey olmazdı. Belki bu sefer...

Fırtına geldi.

Başladı.

Ve tüm Parelerin içinde en korkutucu ve korkunç olanına sahip. Bunun üzerinde bir süre düşün, seni yaşlı kertenkele, ve söyle bakalım müdahale etmeme konusundaki ısrarcılığın sağlam kalacak mı? Çünkü seni temin ederim ki, Rayse benzer şekilde kısıtlanmış olmayacak.

Dalinar gözlerini kırpıştırdı. Boğucu, loş bir şekilde aydınlatılmış kışla gitmişti. Bunun yerine, karanlıkta ayakta duruyordu. Hava kurutulmuş tahıl kokusuyla ağırdı ve sol eliyle uzandığı zaman tahta bir duvarı hissetti. Bir çeşit ambarın içindeydi.

Serin gece havası hâlâ durgun ve tazeydi, bir fırtınadan hiçbir iz yoktu. Dikkatlice belini kontrol etti. Hafif kılıcı gitmişti ve üniforması da öyle. Bunun yerine el örgüsü kemerli bir tunik ve bir çift sandalet giyiyordu. Antik heykellerin üstünde tasvir edildiğini gördüğü cinsten giysilerdi.

Fırtına rüzgârları, bu sefer beni nereye gönderdiniz? Görülerin her birisi farklıydı.

Bu gördüklerinin on ikincisi olacaktı. *Sadece on iki mi?* diye düşündü. Çok daha fazlaymış gibi geliyordu ama bu ona sadece birkaç ay önce olmaya başlamıştı.

Karanlıkta bir şey hareket etti. Canlı bir şey ona dokununca şaşkınlıkta irkildi. Neredeyse vuracaktı ama hıçkırdığını duyunca dondu. Dikkatlice kolunu indirerek şeklin sırtını buldu. Zayıf ve küçük bir çocuk. Titriyordu.

“Baba.” Sesi titredi. “Baba, ne oluyor?” Her zamanki gibi, bu yer ve zamandan olan birisi gibi görülüyordu. Kız ona sıkı sıkı yapıştı, belli ki dehşet içindeydi. Dalinar’ın yerden tırmanarak çıkmakta olduklarından şüphelendiği korkusprenlerini görmek için fazla karanlıktı.

Dalinar elini kızın, sırtına koydu. “Şşt. Her şey yoluna girecek.” Söylenecek doğru şey bu gibi gelmişti.

“Anne...”

“Ona bir şey olmaz.”

Kız karanlık odada ona daha da sokuldu. Dalinar hareketsiz durdu. Bir şeylerin yanlış gittiğini hissediyordu. Bina rüzgârda gıcırdıyordu. İyi inşa edilmiş bir bina değildi; Dalinar’ın elinin altındaki tahta gevşekti ve bir an dışarı bakabilmek için ittirerek sökmek istedi. Ama hareketsizlik, korkmuş çocuk... Havada garip, leş gibi bir koku vardı.

Bir şeyler ambarın uzak duvarını çok çok hafif bir şekilde tırmaladı. Sanki tahta bir masanın üstüne sürtülen bir tırnak gibiydi.

Kız sızlandı ve tırmalama sesi kesildi. Dalinar kalbi küt küt atarak nefesini tuttu. İçgüdüsel olarak Parekılıcı’nı çağırmak için elini açtı ama hiçbir şey olmadı. Görüler sırasında asla gelmiyordu.

Binanın uzak duvarı içeri doğru patladı.

Büyük bir gölge içeri dalarken odun kıymıkları karanlıkta uçuştu. Sadece dışarıdan gelen ay ışığı ve yıldızların parlamasının aydınlattığı siyah şey bir baltatazısından daha büyüktü. Dalinar ayrıntıları seçemiyordu ama şeklinde doğal olmayan bir gariplik var gibiydi.

Kız çığlık attı ve Dalinar bir koluyla onu kavrayarak, siyah şey onlara doğru atılırken lanet ederek yana doğru yuvarlandı. Neredeyse çocuğu kapıyordu ama Dalinar kızı yaratığın yolundan savurarak uzaklaştırdı. Dehşetle nefessiz kalan kızın çığlığı kesildi.

Dalinar kızı arkasına iterek hızla döndü. Yan yan uzaklaşırken omzu tahılla dolu bir torba yığınına çarptı. Ambar sessizleşti. Salas’ın eflatun ışığı dışarıda, gökyüzünde parlıyordu ama küçük ay ambarın içerisini

aydınlatacak kadar parlak değildi ve yaratık karanlık bir oyuğun içine girmişti. Dalinar onu pek net göremiyordu.

Gölgelerin bir parçasıymış gibi görünüyordu. Dalinar yumrukları önde gerginleşti. Varlık hafif bir hırıltı sesi çıkardı; ürkütücüydü ve hafifçe ritmik fısıldamaları andırıyordu.

Nefes alışı mı? diye düşündü Dalinar. *Hayır. Koklayarak bizi arıyor.*

Gölge ileri atıldı. Dalinar bir elini yan tarafa savurdu ve tahıl torbalarından birini kaparak çekip kendi önüne getirdi. Yaratık dişleriyle torbaya çarptı ve Dalinar kaba kumaşı yırtarak çekti. Havaya hoş kokulu lavis tahılı tozundan bir bulut yayıldı. Sonra yana bir adım attı ve yaratığı becerebildiği kadar sertçe tekmeledi.

Yaratık, sanki bir su tulumunu tekmelemiş gibi, ayağına fazla yumuşak gelmişti. Darbe yaratığı yere devirdi ve bir tıslama sesi duyuldu. Dalinar torbayı ve içinde kalanları yukarı doğru savurarak havayı daha fâzla kurutulmuş lavis ve toz ile doldurdu.

Yaratık hızla ayaklarının üstünde doğruldu ve kıvrıldı; pürüzsüz derisi ay ışığını yansıtıyordu. Kafası karışmış gibi görünüyordu. Her ne idiyse, koku ile avlanıyordu ve havadaki tozlar da onu yanıltıyordu. Dalinar kızı kaparak omzunun üstüne attı, sonra da şaşkın yaratığın yanından hızla atılarak kırık duvardaki delikten dışarı fırladı.

Koşarak eflatun ay ışığına çıktı. Küçük bir kitin içindeydi; suyun dışarıyı sel basmasını önleyecek kadar iyi akabildiği ve yücefırtınaları kesecek yüksek taştan bir çıkıntısı da olan, kayaların içinde geniş bir yarık. Bu laitte, küçük bir köy için sığınak oluşturan doğu taraftaki kaya oluşumu dev gibi bir dalga şeklindeydi.

Bu, ambarın neden dayanıksız olduğunu açıklıyordu. Oyuğun içi boyunca birkaç düzine evden oluşan bir yerleşim yerine işaret eder şekilde, orada burada göz kırpan ışıklar vardı. Dalinar dış taraflardaydı, Dalinar’ın sağ tarafında bir domuz ağılı, sol tarafında uzaklarda evler ve tam ilerisinde de kayalık tepeye sokulmuş olan orta büyüklükte bir çiftlik evi vardı. Krem tuğladan duvarlarıyla, çok eski bir tarzda inşa edilmişti.

Dalinar’ın karar vermesi zor olmadı. Yaratık bir avcı gibi hızlı hareket etmişti. Dalinar koşarak ondan kaçamazdı, bu yüzden de çiftlik evine doğru atıldı. Arkasından ambar duvarını kırarak çıkan yaratığın sesi geldi. Dalinar eve ulaştı ama ön kapı içeriden sürgülenmişti. Dalinar kapıyı yumruklayarak yüksek sesle lanet etti.

Yaratık onlara doğru yaklaşırken arkalarından taşa sürtünen pençelerin sesi geldi. Dalinar tam omuzlarken kapı açıldı.

Tökezleyerek içeri girdi, dengesini sağlamaya çalışırken çocuğu yere düşürdü. İçeride orta yaşlı bir kadın vardı. Eflatun ay ışığı, kalın kıvırcık saçları ve kocaman açılmış gözleri, dehşetli yüz ifadesini ortaya çıkarıyordu. Kapıyı onun arkasından çarparak kapattı, sonra da sürgüledi.

“Elçiler’e şükürler olsun,” diye haykırdı kızı kucaklayıp kaldırarak, “Onu bulmuşsun, Heb. Şükürler olsun.”

Dalinar camsız pencereye yan yan sokularak dışarı baktı. Görünüşe göre kepenk kırılarak gevşemiş gibiydi, bu da pencereyi mandallayarak kapatmayı imkânsız hâle getiriyordu.

Yaratığı göremiyordu. Omzunun üstünden arkaya baktı. Binanın zemini sıradan taştı ve ikinci bir katı yoktu. Yan tarafta üstünde kabaca dökülmüş demir bir tencere asılı olan, ateşsiz, tuğla bir ocak vardı. Her şey o kadar ilkel görünüyordu ki. Hangi yıldı bu?

Bu sadece bir görü, diye düşündü. *Bir rüya.*

Peki, o zaman neden bu kadar gerçek hissediyordu?

Tekrar pencereden dışarı baktı. Dışarısı sessizdi. Bahçenin sağ tarafında ikiz, bir kayafilizi sırası büyüyordu, büyük olasılıkla şalgama benzeyen başka bir tür sebze. Ay ışığı pürüzsüz zeminden yansıyordu. Yaratık neredeydi? Gitmiş olması...

Aşağıdan kaygan derili ve siyah bir şey yukarı atılarak çatırtıyla pencereye çarptı. Çerçeveyi parçaladı ve yaratık üstüne inerken düşen Dalinar küfretti. Sivri bir şey yüzünü tırmaladı ve yanağını keserek yüzüne kan saçtı.

Kız tekrar çığlık attı.

“Işık!” diye kükredi Dalinar. “Bana ışık getir!” Yumruğunu yaratığın fazla yumuşak kafasının yan tarafına gömdü, diğer kolunu kullanarak pençeyi geri itiyordu. Yanağı acıyla yanıyordu ve bir şeyler yan tarafını tırmıklayarak tuniğini yarıp derisini kesti.

Bir gayretle savurarak yaratığı üstünden fırlattı. Yaratık duvara çarptı ve Dalinar nefes nefese yuvarlanarak ayağa kalktı. Yaratık karanlık odada toparlanırken Dalinar tökezleyerek uzaklaştı; eski içgüdüler harekete geçiyor ve acı buharlaşırken savaş Heyecan’ı içinde kabarıyordu. Bir silaha ihtiyacı vardı! Bir tabure ya da masa bacağı. Oda o kadar...

Kadın kilden yapılmış yanan bir kandilin üstünü açınca ortalık titreşerek aydınlandı. İlkel şey Fırtınaışığı değil yağ kullanıyordu ama kadının dehşet içindeki yüzünü ve onun cübbeye benzer elbisesine yapışmış olan kızı aydınlatmak için yetip artıyordu bile. Odada alçak bir masa ve bir çift tabure vardı ama Dalinar'ın bakışları küçük ocağa doğru yöneldi.

Orada, antik efsanelerdeki Şerefkılıçları gibi parlamakta olan, sıradan bir soba demiri vardı. Taş ocağa dayalı duruyordu, ucu külle ağarmıştı. Dalinar ileri atılarak bir eliyle demiri kaptı ve ağırlık merkezini hissetmek için elinde çevirdi. Klasik Rüzgârduruşu'nda eğitilmişti ama bunun yerine kusurlu bir silahla daha iyi olacağı için Dumanduruşu'na geçti. Bir ayak ileride, bir ayak geride, kılıç (ya da şu durumda soba demiri) ucu düşmanın kalbine doğrultulmuş vaziyette önde tutulmuş.

Yüzleşmekte olduğu şeyin ne olduğunu gördüğünde duruşunu koruyabilmesini sağlayan tek şey yılların eğitimiydi. Yaratığın pürüzsüz, gece yarısı gibi kara derisi ışığı bir katran havuzu gibi yansıtıyordu. Görebildiği kadarıyla hiç gözü yoktu ve siyah, bıçak gibi dişleri yılankavi, kemiksiz bir boynun ucundaki kafadan diken diken çıkıyordu. Yanlarından çıkan altı bacağı ince ve kıvrıktı; akışkan, mürekkep gibi vücudun ağırlığını taşıyabilmek için fazlasıyla ince görünüyorlardı.

Bu bir görü değil, bu bir kâbus, diye düşündü Dalinar.

Yaratık kafasını kaldırdı, dişlerini birbirine vurarak tıkırdattı ve bir tıslama sesi çıkardı. Havanın tadına bakıyordu.

"Battar'ın asil bilgeliği," diye nefes verdi kadın, çocuğunu yakınında tutuyordu. Kandili sanki bir silah olarak kullanacakmış gibi yukarı kaldırırken elleri titriyordu.

Dışarıdan bir tırmalama sesi geldi ve bunu kırık pencerenin ucundan sinsice içeri giren bir diğer cılız bacak yığını izledi. Bu yeni yaratık da tırmanarak odanın içine girdi ve Dalinar'ı koklayarak çömelmiş olan yoldaşına katıldı. Temkinli görünüyordu, sanki silahlı (ya da en azından kararlı) bir rakiple karşı karşıya olduğunu hissedebiliyormuş gibi.

Dalinar kanamayı durdurmak için bir elini yan tarafına bastırarak aptallığı için kendisine lanet etti. Mantık olarak, gerçekte Renarin ile birlikte kışlada olduğunu biliyordu. Bunların hepsi aklının içinde gerçekleşmekteydi, savaşmasının bir gereği yoktu.

Ama her içgüdüsü, sahip olduğu her şeref zerresi, onu yan tarafa doğru adım atarak kendisini kadın ile yaratıkların arasına yerleştirmeye itiyordu.

Görü, hatıra ya da yanılsama, kenara *çekilemezdi.*

“Heb,” dedi kadın, sesi endişeliydi. Onu kim olarak görüyordu acaba? Kocası mı? Bir çiftlik işçisi mi? “Aptal olma! Sen nasıl dövüşeceğini...”

Yaratıklar saldırdı. Dalinar ileri atıldı, hareket hâlinde olmak Dumanduruşu’nun özüydü ve yaratıkların arasında dönerek soba demiriyle yan tarafa vurdu. Sol tarafındakine vurdu ve fazla yumuşak derisini yırtarak bir yarık açtı.

Yaradan duman aktı.

Dalinar yaratıkların arkasına dolaşarak tekrar saldırdı, demiri alçaktan savurarak yaralanmamış yaratığın ayaklarına vurarak dengesini bozdu. Aynı hareketle demirin yan tarafını ona doğru dönmüş atılmakta olan yaralanmış yaratığın yüzüne de indirdi.

Eski Heyecan, savaş hissi, onu kapladı. Heyecan onu bazı adamlara yaptığı gibi öfkeyle doldurmuyordu ama her şey daha net, daha canlı bir hâle geliyordu. Kasları daha kolay hareket ediyor, daha derin nefes alıyordu. *Canlanıyordu.*

Yaratıklar bastırırlarken geriye doğru sıçradı. Bir tekmeyle masayı devirip yaratıklardan birine doğru yuvarlayarak gönderdi. Soba demirini diğerinin açık çenesinden içeri sapladı. Umduğu gibi, ağzının içi hassastı. Yaratık acılı bir tıslama çıkardı ve tökezleyerek geriledi.

Dalinar ters dönmüş masaya doğru ilerledi ve bacaklarından birini tekmeleyerek söktü. Bunu kaparak Dumanduruşu’nun kılıç ve bıçak formuna geçti. Soba demirini yaratıkların birinin yüzüne doğru üç kere saplayarak yanağında duman akıtan bir yarık açarken, tahta bacağı diğerini savuşturmak için kullandı. Duman bir tıslamayla çıktı.

Dışarıda uzaklardan gelen çığlıklar vardı. *Babalarımın kanı,* diye düşündü. *Bu ikisinden başkaları da var.* Dalinar’ın bunları halletmesi gerekiyordu, hem de çabucak. Eğer dövüş uzarsa yaratıklar onu, onun onları yorduğundan daha hızlı yorardı. Bunlar gibi yaratıkların yorulup yorulmayacağı bile belli değildi.

Kükreyerek ileri atıldı. Alnından ter aktı ve oda azıcık daha kararırmış gibi göründü. Ya da hayır, daha odaklanmıştı. Sadece o ve yaratıklar vardı. Tek rüzgâr silahlarının savrulmasından, tek ses ayaklarının zemine vurmasından, tek titreşim de kalbinin atışından geliyordu.

Dalinar’ın ani darbeler fırtınası yaratıkları afallattı. Masa bacağını birine indirerek onu geriye doğru ittirdi, sonra da kendisini diğerinin üstüne atarak

soba demirini yaratığın göğsüne saplarken pençeler kolunu tırmaladı. Deri ilk önce direndi ama sonra delindi ve ondan sonra demir kolayca içeri girdi.

Dalinar'ın elinin etrafından güçlü bir duman fıskiye gibi fışkırdı. Kolunu çekerek kurtardı ve yaratık tökezleyerek geri çekildi; bacakları inceliyor, gövdesi sızdıran bir su tulumu gibi sönüyordu.

Saldırarak açık vermiş olduğunu biliyordu. Diğer yaratık üzerine atlayarak alnını ve kolunu yırtıp omzunu ısırırken, kolunu yukarı kaldırmak dışında yapabileceği hiçbir şey yoktu. Dalinar çığlık atarak masanın bacağını tekrar tekrar yaratığın kafasına indirdi. Yaratığı zorla geriletmeye çalıştı ama yaratık korkunç derecede güçlüydü.

Bu yüzden Dalinar yaratığın onu yere devirmesine izin verdi ve yukarı doğru tekme atıp hayvanı savurarak üstünden attı. Dişler kanlar fışkırtarak omzundan söküldü. Yaratık siyah bacaklardan bir yığın hâlinde yere düştü.

Sersemlemiş bir şekilde Dalinar kendini zorlayarak ayağa kalktı ve az önceki duruşuna geçti. *Her zaman duruşunu koru.* Yaratık da yaklaşık aynı anda ayakları üzerine kalktı ve Dalinar acıyı da, kanı da görmezden gelerek Heyecan'ın onu kaplamasına izin verdi . Soba demirini öne uzattı. Masa bacağı kanla kayganlaşan parmaklarından düşmüştü.

Yaratık çömeldi, sonra da saldırdı. Dalinar Dumanduruşu'nun akışkan doğasının onu yönlendirmesine izin vererek kenara bir adım attı ve demiri yaratığın bacaklarına indirdi. Dalinar demiri iki eliyle kavramış olarak etrafında dönerken yaratık devrildi ve Dalinar demiri doğrudan indirerek yaratığın sırtına sapladı.

Güçlü darbe deriyi deşerek yaratığın vücudunun içinden geçti ve taş zemine çarptı. Yaratık bacaklarını etkisizce kımıldatarak debelendi, sırtı ve karnındaki deliklerden tıslayarak duman çıkıyordu. Dalinar alnındaki kanı silerek geriledi ve hâlâ yaratığın içinden geçmekte olan silahı bıraktı ve demir de yan tarafa düşerek tangırtıyla yere çarptı.

"Üç Tanrılar adına, Heb," diye fısıldadı kadın.

Döndüğünde kadını tamamen şok içinde sönmekte olan cesede bakarken buldu.

"Yardım etmeliydim, onlara vurmak için bir şeyler kapmalıydım," diye mırıldandı.

"Ama sen öyle hızlıydın ki. Bir... Birkaç kalp atışı içinde olup bitti. Nerede... Nasıl...?" Kadın ona odaklandı. "Asla bunun gibi bir şey

görmedim, Heb. Sanki bir... Sanki bizzat Parlayanlar'dan biriymiş gibi dövüştün. Bunu nereden öğrendin?"

Dalinar cevap vermedi. Yaralarının acısı geri dönerken yüzünü ekşiterek gömleğini çekip çıkardı. Sadece omzu tehlike arz ediyordu ama kötüydü; sol kolu uyuşmaya başlamıştı. Gömleği yırtarak ortadan ikiye ayırdı ve bir parçayı yaralı sağ önkolunun etrafına sardı, sonra da kalanını tomar yaparak omzuna bastırdı. İlerledi ve soba demirini şimdi siyah bir ipek torbaya benzeyen sönmüş gövdeden çekerek kurtardı. Sonra pencereye doğru hareket etti. Diğer evler de saldırıya uğramış gibiydi; ateşler yanıyor, rüzgârla hafif çığlıklar taşınıyordu.

"Güvenli bir yerlere gitmemiz gerek," dedi. "Yakınlarda bir mahzen var mı?"

"Bir ne?"

"Kayada bir mağara, doğal ya da insan yapımı?"

"Mağara yok," dedi kadın pencerede ona katılarak. "İnsanlar *kayada* nasıl delik açabilir ki?"

Bir Parekılıcı ya da Ruhdökümcüyle. Hatta temel madencilikle. Ama o zor olabilirdi çünkü krem mağaraların ağzını kapatır ve yücefırtına yağmurları da çok büyük bir sel baskını riski yaratırdı. Dalinar tekrar pencereden dışarı baktı. Karanlık şekiller ay ışığında hareket ediyordu, bazıları onlardan tarafa doğru geliyordu.

Sendeledi, başı dönüyordu. Kan kaybı. Dişlerini sıkarak pencerenin çerçevesinden destek aldı. Bu görü ne kadar sürecekti? "Bir nehre ihtiyacımız var. Kokumuzun izini kaybettirecek bir şeyler. Yakınlarda var mı?"

Kadın gecenin içindeki karanlık şekilleri fark ederken yüzünün rengi atarak başını sallayıp onayladı.

"Çocuğu al, kadın."

"Çocuk mu? Seeli bizim *kızımız.* Ve ne zamandan beri bana kadın diye seslenmeye başladın? Taffa demek çok mu zor? Fırtına rüzgârları adına, Heb, sana ne oldu?"

Dalinar başını sallayarak kapıya doğru gitti ve savurarak açtı, soba demiri hâlâ elindeydi. "Kandili getir. Işık bizi ele vermeyecek, görebildiklerini sanmıyorum."

Kadın aceleyle Seeli'yi alarak itaat etti, yaklaşık altı ya da yedi yaşında gibi görünüyordu, sonra da Dalinar'ı takip ederek dışarı çıktı. Kil lambanın

kırılgan alevi gecenin karanlığında titriyordu. Bir çeşit terliğe benziyordu.

“Nehir?” diye sordu Dalinar.

“Nehrin yerini sen de...”

“Başımı çarptım, Taffa,” dedi Dalinar. “İyi değilim. Düşünmek zor.”

Kadın endişelenmiş gibi duruyordu ama bu cevabı kabul etmiş gibi göründü. Köyden uzağa doğru işaret etti.

“Gidelim,” dedi Dalinar karanlığın içine doğnı ilerleyerek. “Bu yaratıkların saldırıları sık sık oluyor mu?”

“Issızlıklar sırasında oluyordur belki, ama ben hayatımda görmedim! Fırtına rüzgârları, Heb. Sana yardım edecek bir...”

“Hayır,” dedi. “İlerlemeye devam edeceğiz.”

Dalga şeklindeki kaya oluşumunun arka tarafına doğru tırmanmakta olan bir patika boyunca ilerlemeye devam ettiler. Dalinar arkadaki köyden tarafa göz atmaya devam ediyordu. Aşağıda bu Cehennem’den gelme hayvanlar tarafından katledilerek kaç kişi ölmekteydi? Arazi sahibinin askerleri neredeydi?

Belki bu köy fazlasıyla ücraydı, bir şehirbeyinin doğrudan korumasından çok uzaktaydı. Ya da belki de işler bu devirde, bu yerde öyle yürümüyordu. *Kadın ve çocuğun nehre ulaştıklarından emin olacağım, sonra da geri dönerek bir savunma organize etmeye çalışacağım. Tabii eğer geride herhangi biri kalmışsa.*

Düşünce gülünç görünüyordu. Kendini ayakta tutabilmek için soba demirini kullanmak zorunda kalıyordu. Nasıl olacaktı da savunmayı *o* organize edecekti?

Yolun dik bir kısmında ayağı kaydı ve Taffa kandili yere koyarak kolunu kavradı, endişeliydi. Bölge büyük taşlar ve sarmaşıkları ile yapraklarını serin, nemli geceye uzatmış olan kayafilizlerinden ötürü engebeliydi. Bunlar rüzgârla hışırdıyordu. Dalinar kendini doğrulttu, sonra da kadına devam etmesini işaret ederek başını salladı.

Gecenin içinden hafif bir tırmalama sesi geldi. Dalinar döndü, gerilmişti.

“Heb?” diye sordu kadın, sesi korkuluydu.

“Işığı yukarı kaldır.”

Kadın kandili kaldırarak dağ eteğini titreşen sarı ışıklarla aydınlattı. En az bir düzine gece yarısı gibi leke, fazla pürüzsüz derileriyle kayafilizileri ve kayaların üstünden sinsi sinsi yaklaşıyordu. Dişleri ve pençeleri bile siyahtı.

Seeli annesine iyice sokularak hıçkırdı.

“Koşun,” dedi Dalinar yumuşakça, soba demirini kaldırarak.
“Heb, onlar...”
“Koş?” diye kükredi.
“Önümüzde de var?”
Dalinar hızla dönerek ilerideki karanlık lekeleri fark etti. Lanet ederek etrafına bakındı. “Oraya,” dedi yakınlardaki bir kaya oluşumuna işaret ederek. Uzun ve düzdü. Taffa’yı iterek ilerletti, o da Seeli’yi çekiyordu. Mavi elbiseleri rüzgârla dalgalanıyordu.
Onlar Dalinar’ın şu anki durumunda yapabileceğinden daha hızlı koştular ve kaya duvara önce Taffa ulaştı. Sanki üstüne tırmanacakmış gibi yukarı doğru baktı, Bunun için fazlasıyla dikti. Dalinar sadece sırtını dayayacağı sağlam bir şeyler istemişti. Kayalığın önündeki düz bir bölgeye çıktı ve silahını kaldırdı. Siyah yaratıklar taşların üstünden dikkatle sürünüyorlardı. Dalinar bir şekilde onların dikkatini dağıtarak diğer ikisinin kaçmalarını sağlayabilir miydi? O kadar sersemlemiş hissediyordu ki.
Parezırhım için neler vermezdim...
Seeli hıçkırdı. Annesi onu rahatlatmaya çalıştı ama kadının sesi de cesaretsizdi. Biliyordu. Canlı bir geceye benzeyen bu karanlık yumakları onları parçalayacak ve yutacaktı. Kadının kullanmış olduğu o kelime neydi? Issızlık. Kitap onlardan bahsediyordu. Issızlıklar neredeyse efsanevi olan gölgegünler sırasında gerçekleşmişti, gerçek tarihin başlangıcından önce. İnsanoğlunun Yokelçileri yenip de savaşı cennete taşımalarından önce.
Yokelçiler. Bu şeyler onlar mıydı? Efsaneler. Efsaneler onu öldürmek için canlanmıştı.
Yaratıkların birkaçı ileri atıldı ve Dalinar Heyecan’ın tekrar içinde kabardığını hissetti; demiri savururken onu güçlendiriyordu. Geriye sıçradılar, dikkatliydiler, zayıf bir nokta arıyorlardı. Diğerleri ileri geri yürüyerek havayı kokladı. Kadın ve çocuğa ulaşmak istiyorlardı.
Dalinar üzerlerine doğru atılarak yaratıkları geri çekilmeye zorladı; gücü nereden bulduğundan emin, değildi. Bir tanesi yaklaştı ve Dalinar en aşina olduğu Rüzgârduruşu’na geçerek ona silahını savurdu. Süpüren darbeler, zerafet.
Yaratığa isabet ettirerek yan tarafından vurdu ama öbür tarafından iki tanesi üzerine atladı. Pençeler sırtını tırmıkladı ve ağırlıkları onu taşların üstüne fırlattı. Küfrederek yuvarlandı, yaratığın birini yumrukladı ve geriye doğru fırlattı. Bir diğeri bileğini ısırarak bir acı şimşeği ile soba demirini

düşürmesine neden oldu. Dalinar kükredi ve yumruğunu yaratığın çenesine gömdü ve çene refleks olarak açılınca da elini kurtardı.

Canavarlar bastırdı. Bir şekilde Dalinar ayağa kalktı ve tökezleyerek gerileyip sırtını kaya duvara dayadı. Kadın kandili fazla yaklaşan bir yaratığa fırlattı ve taşlanır üstüne yağ saçılarak tutuştu. Ateş yaratıkları rahatsız ediyormuş gibi görünmüyordu.

Taffa'nın bu hareketi kandili fırlatırken dengesini kaybettiği için Seeli'yi açıkta bıraktı. Canavarın biri onu yere devirdi ve diğerleri de çocuğa doğru fırladılar ama Dalinar kıza doğru atılarak kollarını etrafına sardı, yere çöktü ve sırtını canavarlara döndü. Bir tanesi sırtına atladı. Pençeler derisini yardı.

Seeli dehşetle hıçkırdı. Taffa canavarlar üstünü kaplarlarken çığlık atıyordu.

"Neden bana bunu gösteriyorsun!" diye kükredi Dalinar geceye doğru. "Neden *bu* görüyü yaşamak zorundayım? Lanet olsun sana!" Pençeler sırtını tırmaladı, acıyla kamburunu çıkarırken Seeli'yi kavradı. Gözlerini yukarı, göğe doğru çevirdi.

Ve orada, parlak mavi bir ışığın yere doğru düşmekte olduğunu gördü.

Bir göktaşı gibiydi; inanılmaz bir hızla düşüyordu. Dalinar ışık biraz uzakta yere çarparak taşları çatlatıp, havaya kaya kıymıkları saçarken haykırdı. Yer sarsıldı. Hayvanlar dondu.

Dalinar hissiz bir şekilde yan tarafına döndü, sonra da ışık kol ve bacaklarını açarak ayağa kalkarken hayretle izledi. Bu bir göktaşı falan değildi. Bir adamdı; mavi, parlayan bir Parezırhı içindeydi; bir Parekılıcı taşıyan ve vücudundan Fırtınaışığı sızmakta olan bir adam.

Yaratıklar öfkeyle tısladılar ve birden kendilerini şeklin üstüne fırlattılar, Dalinar ve diğer ikisini boş vermişlerdi. Paretaşıyan Kılıç'ını kaldırdı ve becerikli bir şekilde saldırılarını savuşturarak öne atıldı.

Dalinar afallamış bir şekilde yatıyordu. Bu daha önce gördüğü hiçbir Parezırhı'na benzemiyordu. Zırh düzenli mavi bir ışıkla parlıyordu ve üzerinde metale dağlanmış, bir kısmı tanıdık, diğerleri yabancı olan rünler vardı ve üzerlerinden mavi bir buhar tütmekteydi.

Zırh'ı tıngırdayan adam akıcı bir şekilde hareket ederek yaratıklara saldırdı. Siyah dumanlar tüten parçalarını gecenin içine fırlatarak zahmetsizce bir canavarı ikiye ayırdı.

Dalinar kendini Taffa'ya doğru sürükledi. Hayattaydı ama yan tarafı parçalanmış ve derisi yüzülmüştü. Seeli ağlayarak ona asılıyordu. *Bir*

şeyler... yapmam gerek... diye düşündü Dalinar donukça.

“Rahat olun,” dedi bir ses.

Dalinar silkinerek döndüğünde narin bir Parezırhı içindeki bir kadının, elinde parlak bir şeyler tutarak yanında diz çökmüş olduğunu gördü. Heliodor ile sarmalanmış bir topazdı, ikisi de güzel bir metal çerçeveye yerleştirilmişti; her taş bir adamın eli büyüklüğündeydi. Kadının gecenin içinde neredeyse parlayan açık bronz gözleri vardı ve bir miğfer takmıyordu. Saçları bir topuz şeklinde arkadan toplanmıştı. Bir elini kaldırdı ve Dalinar’ın alnına dokundu.

Sanki üstüne boydan boya buzlu su dökülmüştü. Bir anda acısı yok oldu.

Kadın uzandı ve Taffa’ya dokundu. Taffa’nın yan tarafındaki etinden kopan parça bir göz kırpışı içinde tekrar oluştu; yırtık kaslar oldukları yerde kalmış ama parçaların koptuğu diğer yerleri et *büyüyerek* kaplamıştı. Deri kusursuz bir şekilde kaynayarak kasların üzerini kapattı ve kadın Paretaşıyan beyaz bir kumaşla kanı ve yırtık deriyi silerek temizledi.

Taffa başını kaldırdı; huşu içindeydi. “Geldiniz,” diye fısıldadı. “Yaradan’a şükürler olsun.”

Kadın Paretaşıyan ayağa kalktı, zırhı amber renkli bir ışıkla parlıyordu. Gülümsedi ve yan tarafa dönerek arkadaşına yardım etmek için aceleyle ilerlerken elinde sisten bir Parekılıcı belirdi.

Kadın bir Paretaşıyan, diye; düşündü Dalinar. Asla böyle bir şey görmemişti.

Tereddüt içinde ayağa kalktı. Güçlü ve sağlıklı hissediyordu; sanki uzun bir uykudan yeni uyanmış gibiydi. Aşağıdaki koluna göz atarak eğreti bandajını çekip çıkardı. Biraz sıyrılmış deriyi ve kanı silmesi gerekecekti ama altında derisi kusursuz bir şekilde iyileşmiş olduğunu gördü. Birkaç derin nefes aldı. Sonra omzunu silkti, soba demirini yerden aldı ve savaşa katıldı.

“Heb?” diye seslendi Taffa arkasından. “Sen deli misin?”

Dalinar cevap vermedi. İki yabancı onu korumak için savaşırlarken orada oturacak değildi. Siyah yaratıklardan düzinelerce vardı. O bakarken, yaratıkların bir tanesi mavili Paretaşıyan’ı sıyıran bir darbe indirdi ve pençe Parezırhı’nın içine saplanıp onu çatlatarak bir delik açtı. Bu Paretaşıyanlar gerçekten tehlike altındaydı.

Kadın Paretaşıyan Dalinar’a döndü. Artık miğferi başındaydı. Ne zaman takmıştı ki? Dalinar kendini siyah yaratıklardan birinin üstüne atarak

demiriyle vururken kadın afallamış gibi görünüyordu. Dalinar Dumanduruşu'na geçti ve yaratığın karşı saldırısını savuşturdu. Kadın Paretaşıyan arkadaşına döndü, sonra da ikisi Dalinar ile bir üçgen oluşturacak şekilde pozisyon aldılar. Kayalığa en yakın konumdaki Dalinar'dı.

Yanında savaşan iki Paretaşıyan ile birlikte dövüşmek evde olandan dikkate değer bir şekilde daha iyi sonuç verdi. O sadece tek bir yaratığı öldürebilmişti, yaratıklar hızlı ve güçlüydü ve Dalinar da savunmacı bir şekilde dövüşüp dikkatlerini dağıtarak Paretaşıyanlar üzerindeki baskıyı azaltmaya çalışıyordu. Yaratıklar geri çekilmedi. En sonuncusu da kadın Paretaşıyan tarafından ikiye ayrılana kadar saldırmaya devam ettiler.

Dalinar nefes nefese demirini indirerek durdu. Başka ışıklar da gökten köy tarafına doğru düşmüştü ve düşmeye de devam ediyorlardı. Büyük olasılıkla bu garip Paretaşıyanların bir kısmı da oraya inmişti.

"Eh, itiraf etmeliyim ki daha önce asla böylesine... Sıra dışı yöntemler kullanan bir yoldaşın yanında savaşma zevkine erişememiştim," dedi güçlü bir ses.

Dalinar döndüğünde erkek Paretaşıyan'ın onu süzmekte olduğunu gördü. Adamın miğferi nereye gitmişti? Paretaşıyan Kılıç'ı zırhlı omzuna dayanmış olarak duruyor ve Dalinar'ı öylesine parlak mavi gözlerle izliyordu ki neredeyse beyaz sayılırlardı. O gözler gerçekten de *parlıyor*, Fırtınaışığı mı sızdırıyordu? Derisi bir Makabaki gibi koyu kahverengiydi ve kısa, kıvırcık siyah saçları vardı. Artık zırhı parlamıyordu ama zırhın ön tarafı boyunca işlenmiş olan büyük sembol hâlâ hafif mavi bir ışık yayıyordu.

Dalinar sembolü tanıdı, bu merkezdeki iki tanesiyle birleştirilmiş olan sekiz küre şeklinde dizayn edilmiş belirgin çifte göz deseniydi. Bu Parlayan Şövalyeler olarak adlandırıldıkları zamanlarda Kayıp Parlayanlar'ın sembolüydü.

Kadın Paretaşıyan köyü izliyordu.

"Sana kılıç eğitimini kim verdi?" diye sordu erkek şövalye.

Dalinar şövalyenin gözlerine baktı. Nasıl cevap vereceği hakkında hiçbir fikri yoktu.

"Bu benim kocam Heb sayın şövalye," dedi Taffa ileri atılarak, elinden tutarak kızını da getiriyordu. "Bildiğim kadarıyla ömrü boyunca bir kılıç görmemiştir."

“Duruşların bana tanıdık gelmedi,” dedi şövalye. “Ama deneyimli ve kesindi. Bu düzeyde bir beceri sadece yılların eğitimi ile ortaya çıkar. Senin kadar iyi dövüşebilen bir adamı, şövalye ya da asker olsun, nadiren gördüm.”

Dalinar sessiz kalmaya devam etti.

“Görüyorum ki bana söyleyecek bir sözün yok,” dedi şövalye. “Pekâlâ. Ama bu gizemli eğitiminin bir işe yaramasını istiyorsan, Urithiru’ya gel.”

“Urithiru mu?” dedi Dalinar. Bu ismi bir yerlerde duymuştu.

“Evet,” dedi şövalye. “Sana tarikatların birinde bir konum sözü veremem, bu bana ait olan bir karar değil ama eğer kılıçtaki becerin de ateş karıştırma aletlerindeki becerine benziyorsa, o zaman bizim aramızda bir yer edinebileceğinden şüphem yok.” Doğu tarafındaki köye doğru döndü. “Haberi yayın. Bunun gibi işaretler boş değil. Bir Issızlık geliyor.” Yoldaşına döndü. “Ben gidiyorum. Bu üçünü koru ve köye götür. Bu gecenin tehlikelerinde onları yalnız bırakamayız.”

Arkadaşı başını sallayarak onayladı. Mavi şövalyenin zırhı hafifçe parlamaya başladı, sonra da sanki gökyüzüne doğru düşermiş gibi havaya fırladı. Dalinar afallayarak geri adım attı ve parlayan mavi şeklin yükselmesini ve sonra köye doğru bir yay çizerek inişini izledi.

“Gelin,” dedi kadın, sesi miğferinin içinde yankılanıyordu. Yokuştan aşağı doğru aceleyle inmeye başladı.

“Bekle,” dedi Dalinar aceleyle arkasından giderken, Taffa da kızını kucaklayarak onları takip etti. Arkalarında yanan yağ bitmek üzereydi.

Kadın şövalye yavaşlayarak Dalinar ve Taffa’nın ona yetişebilmelerini bekledi.

“Bilmem gerek,” dedi Dalinar kendini aptal gibi hissederek. “Bu hangi yıl?”

Şövalye ona doğru döndü. Miğferi gitmişti. Dalinar gözlerini kırpıştırdı; bu ne zaman olmuştu? Yoldaşının aksine, onun açık renkli derisi vardı, Shinovar’dan birisi gibi solgun değildi ama bir Alethi gibi doğal bronzlaşmış bir açık tenliydi. “Sekizinci Çağ, üç yüz otuz yedi.”

Sekizinci Çağ mı? diye düşündü Dalinar. *Bu da ne demek*? Bu görü diğerlerinden farklıydı. Bir kere diğerleri daha kısaydı. Ve onunda konuşan o ses. O neredeydi?

“Neredeyim ben?” diye sordu Dalinar şövalyeye. “Hangi krallık?”

Şövalye kaşlarını çattı. “İyileşmedin mi?”

“Ben iyiyim. Benim sadece... Bilmem gerekiyor. Ben hangi krallıktayım?”

“Burası Natanatan.”

Dalinar tutmakta olduğu nefesini bıraktı. *Natanatan.* Harap Ovalar bir zamanlar Natanatan olan arazinin üstünde bulunuyordu. Krallık yüzyıllar önce düşmüştü.

“Ve siz de Natanatan’ın kralı için mi savaşıyorsunuz?”

Kadın güldü. “Parlayan Şövalyeler hiçbir kral için savaşmaz ve hepsi için savaşırlar.”

“O zaman nerede yaşarsınız?”

“Tarikatlarımızın merkezi olan yer Urithiru’dur ama Alethela’nın tüm şehirlerinde yaşarız.”

Dalinar yerinde donakaldı. Alethela. Bu Alethkar hâline gelmiş olan yerin tarihsel adıydı. “Savaşmak için krallık sınırlarını mı aşıyorsunuz?”

“Heb,” dedi Taffa. Son derece endişeli görünüyordu. “Bana Seeli’yi aramak için dışarı çıkmadan önce Parlayanlar’ın bizi korumak için geleceği sözünü veren sendin. Aklın hâlâ bulanık mı? Şövalye hanım, onu tekrar iyileştirebilir misiniz?”

“Filizlenmeyi yaralı olabilecek başkaları için saklamam gerekir,” dedi kadın köyden tarafa göz atarak. Savaş bitmeye başlıyor gibi görünüyordu.

“Ben iyiyim,” dedi Dalinar. “Alethk... Alethela. Orada mı yaşıyorsunuz?”

“Issızlık için tetikte beklemek bizim görevimiz ve ayrıcalığımız,” dedi kadın. “Bir krallık savaş sanatlarını öğrenir ki diğerleri barış içinde olabilsin. Biz ölürüz ki siz yaşayabilin. Bu ezelden beridir bizim görevimiz olmuştur.”

Dalinar bu duyduklarını hazmederek hareketsiz bir şekilde durdu.

“Savaşabilen herkese ihtiyaç var,” dedi kadın. “Ve savaşmak için bir *arzusu* olan herkesin de Alethela’ya gelmeye teşvik edilmesi gerekir. Savaşmak, bu On Ölümler’e karşı olan savaş bile, bir insanı değiştirir. Bunun seni yok etmemesi için sana eğitim verebiliriz. Bize gel.”

Dalinar kendini başını sallarken buldu.

“Her otlağın üç şeye ihtiyacı vardır,” dedi kadın, sesi sanki hafızasındaki bir şeylerden alıntı yapar gibi değişti. “Büyümek için sürüler, bakmak için çobanlar ve kıyılarda gözcüler. Biz Alethelalılar işte bu gözcüleriz; koruyan ve savaşan savaşçılar. Korkunç öldürme sanatlarının sürekliliğini sağlar, sonra bunları Issızlık geldiği zaman diğerlerine de aktarırız.

“Issızlık,” dedi Dalinar. “Bu Yokelçiler demek, değil mi? Bu gece dövüştüğümüz şeyler onlar mıydı?”

Şövalye horgörüyle burnunu çekti. “Yokelçiler mi? Bunlar mı? Hayır, bu Gece Yarısı Özü’ydü, gerçi kimin serbest bırakmış olduğu hâlâ bir gizem.” Yan tarafa baktı, gözleri uzaklara dalmıştı. “Harkaylain diyor ki bir Issızlık yakın ve o nadiren yanılır. O...”

Gecenin içinden keskin bir çığlık sesi geldi, Şövalye lanet ederek sesten tarafa baktı. “Burada bekleyin. Eğer Öz geri dönerse seslenin. Ben duyarım.” Fırlayarak karanlığın içine daldı.

Dalinar bir elini kaldırdı, takip etmekle geride kalıp Taffa ve kızına göz kulak olmak arasında kararsız kalmıştı. *Fırtınababa*! diye düşündü, şimdi şövalyenin parlayan zırhı gitmiş olduğu için karanlıkta kalmış olduklarının farkına vararak.

Taffa’ya doğru döndü. Patikada Dalinar’ın yanında duruyordu, gözleri garip bir şekilde dalgındı.

“Taffa?” diye sordu.

“Bu zamanları özlüyorum,” dedi Taffa.

Dalinar sıçradı. Ses Taffa’nın değildi. Bir adamın sesiydi, derin ve güçlü. Her görüsü sırasında onunla konuşan sesti.

“Sen kimsin?” diye sordu Dalinar.

“Onlar birdi, bir zamanlar,” dedi Taffa ya da her ne kimse. “On tarikat, insanlar. Soransuz ya da çekişmesiz değildi, elbette. Ama odaklanmışlardı.”

Dalinar bir ürperme hissetti. Bu sesteki bir şeyler ona her zaman hafifçe tanıdık gibi geliyordu. İlk görüsünde bile öyle olmuştu. “Lütfen. Bana bunun ne olduğunu söylemek zorundasın, bana neden bu şeyleri gösterdiğini. Sen kimsin? Yaradan’ın bir tür hizmetkârı mısın?”

“Keşke sana yardım edebilseydim, ” dedi Taffa Dalinar’a bakarak ama sorularını duymazdan gelerek. “Onları birleştirmek zorundasın.”

“Daha önce de söylediğin gibi! Ama yardıma ihtiyacım var, Şövalyenin Alethkar hakkında söylemiş olduğu o şeyler. Bunlar doğru mu? Tekrar böyle olabilir miyiz?”

“Olabilecek olandan bahsetmek yasaklanmıştır,” dedi ses. “Olmuş olandan bahsetmek ise bakış açısına bağlıdır. Ama yardım etmeye çalışacağım.”

“O zaman bana muğlak cevaplardan daha fazlasını ver!”

Taffa ona baktı, ağırbaşlıydı. Dalinar her nasılsa yalnızca yıldız ışığı ile onun kahverengi gözlerini seçebiliyordu. Onların arkasında saklanan derin, korkutucu bir şeyler vardı.

“En azından bana şunu söyle,” dedi Dalinar soracak anlamlı bir soru bulup ona sarılarak. “Yüceprens Sadeas’a güvendim ama oğlum, Adolin, bunu yaptığım için aptal olduğumu düşünüyor. Sadeas’a güvenmeye devam etmeli miyim?”

“Evet,” dedi varlık. “Bu önemli. Çekişmenin sizi yutmasına izin verme. Güçlü ol. Şerefli davran ve şeref de sana yardım edecek.”

Nihayet, diye düşündü Dalinar. *Elle tutulur bir şey.*

Sesler duydu. Dalinar’ın etrafında görüntü silikleşti. “Hayır!” Kadına doğru uzandı. “Beni şimdi geri gönderme. Elhokar ve savaş hakkında ne yapmalıyım?”

“Sana ne verebiliyorsam onu vereceğim.” Ses belirsiz hâle geliyordu. “Daha fazlasını veremediğim için üzgünüm.”

“Bu nasıl bir cevap böyle?” diye kükredi Dalinar. Kendini silkeleyerek debelendi. Eller onu tutuyordu. Bunlar da nereden gelmişti? Küfretti, ellere vurarak uzaklaştırdı, kıvranarak kurtulmaya çalıştı.

Sonra dondu. Tekrar Harap Ovalar’daki kışlanın içindeydi, yumuşak bir yağmur çatıyı dövüyordu. Fırtınanın ana gövdesi geçmişti. Renarin endişe içinde izlerken, bir grup asker Dalinar’ı yerde tutuyordu.

Dalinar hareketsizleşti, ağzı açıktı. Bağırmaktaydı. Askerler rahatsız görünüyorlardı, birbirlerine göz atarak Dalinar’ın gözlerine bakmıyorlardı. Eğer öncekiler gibiydiyse, görüdeki rolünü oynayarak hareket etmiş, çırpınarak abuk subuk sözler söylemiş olmalıydı.

“Artık aklım açık,” dedi Dalinar. “Sorun değil. Hepiniz beni bırakabilirsiniz.”

Renarin diğerlerine başını salladı ve onlar da tereddütle Dalinar’ı serbest bıraktılar. Renarin onlara babasının sadece savaş için hevesli olduğunu söyleyerek bahaneler uydurmaya çalışarak kekeledi. Pek de ikna edici gibi gelmemişti.

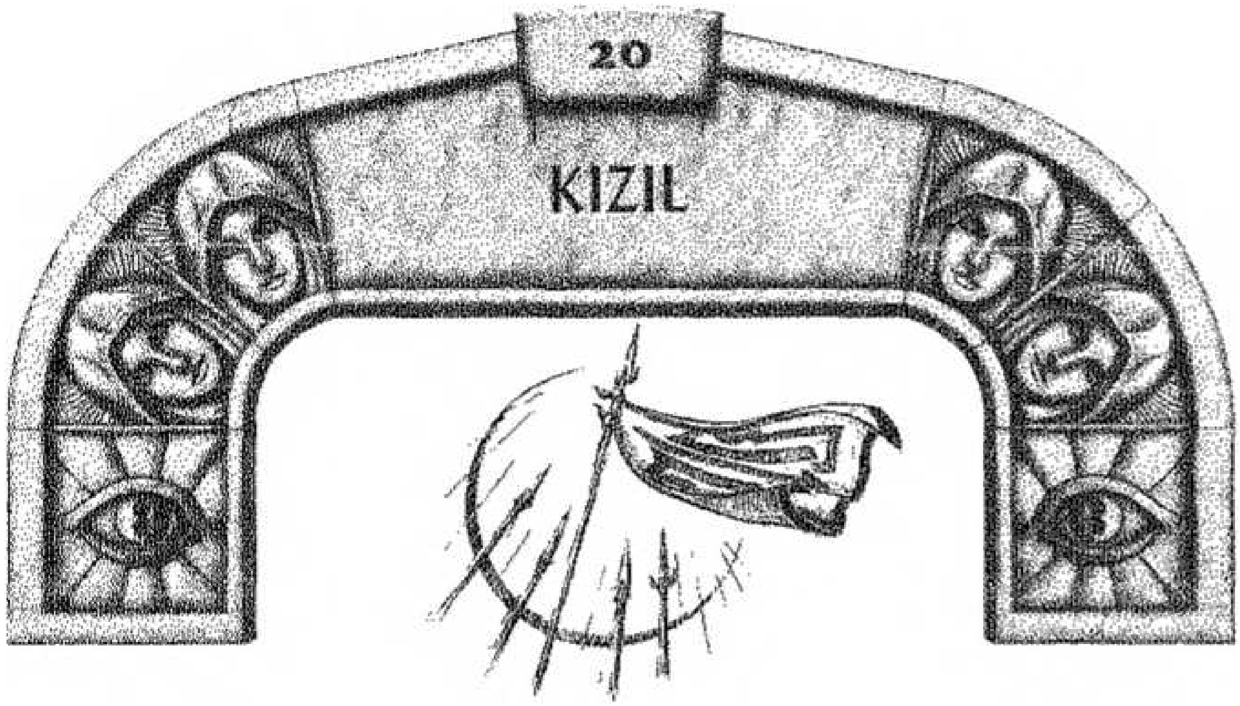
Dalinar kışlanın arka tarafına çekilerek iki rulo yapılmış yer yatağının arasında yere oturdu, sadece derin derin nefes alarak düşünüyordu. Görülere güveniyordu ama son zamanlarda savaş kamplarındaki hayatı, insanlar onun deli olduğunu varsaymaya başlamadan da yeteri kadar zorluydu.

Şerefli davran ve şeref de sana yardım edecek.

Görü ona Sadeas’a güvenmesini söylemişti. Ama bunu sadece Sadeas’tan nefret etmekle kalmayarak, görülerin de Dalinar’ın aklından gelen

hezeyanlar olduğunu düşünen Adolin'e açıklaması asla mümkün olmazdı. Yapılabilecek tek şey önceden yapmakta olduğu gibi devam etmekti.

Ve bir şekilde, yüceprensleri birlikte çalıştırmak için bir yol bulmaktı.

YEDİ YIL ÖNCE

Kal gömleğini çıkarıp, “Onu kurtarabilirim,” dedi.

Çocuk sadece beş yaşındaydı. Yüksekten düşmüştü.

“Onu kurtarabilirim.” Mırıldanıyordu. Bir kalabalık toplanmıştı. Berrakbey Wistiow’un ölümünden bu yana iki ay geçmişti ve hâlâ onun yerine bir şehirbeyi atanmamıştı. Tüm bu zaman boyunca Laral’ı neredeyse hiç görmemişti.

Kal sadece on üç yaşındaydı ama iyi eğitilmişti. İlk tehlike kan kaybıydı, çocuğun bacağı kırılmıştı, açık kırıktı ve kemiğin deriyi yardığı yerden kıpkırmızı kan fışkırıyordu. Kal parmaklarını yaraya bastırırken ellerinin titremekte olduğunu fark etti. Kırık kemik kaygandı, çentikli ucu bile kanla ıslanmıştı. Hangi arterler kopmuş olabilirdi?

“Kızıma ne yapıyorsun?” Kalın omuzlu Harl kalabalığın arasından onları ite kaka geçti. “Seni kremcik, seni fırtına süprüntüsü! Miasal’a dokunma!

Sakın...”

Birkaç adam onu tutup geri çekerken Harl sustu. Onlar şans eseri oradan geçmekte olan Kal’ın kızın tek şansı olduğunu biliyorlardı. Alim çoktan Kal’ın babasını çağırması için gönderilmişti.

“Onu kurtarabilirim,” dedi Kal. Kızın yüzü solgundu ve hareket etmiyordu. O kafa yarası, belki onu...

Onu düşünemem. Alt bacak arterlerinden biri kopmuştu. Kanı durdurmak için bir turnike yapmak üzere gömleğini kullanmıştı ama kayıp duruyordu. Parmaklarını yaraya bastırarak seslendi, “Ateş! Bana ateş lâzım. Acele edin! Ve biriniz bana gömleğini versin!”

Kal bacağı yükseltirken birkaç adam aceleyle fırladı. Adamlardan biri apar topar gömleğini verdi. Kal arteri engellemek için nereden çimdiklemesi gerektiğini biliyordu; turnike kayıyor ama parmakları kaymıyordu. Gömleği yaranın kalan kısmının üstüne bastırarak, Valama bir mumun alevi ile gen dönene kadar o arteri kapalı tuttu.

Şimdiden bir bıçağı ısıtmaya başlamışlardı. İyi. Kal bıçağı aldı ve kavrulmuş etin keskin kokusunu etrafa saçarak bıçağı yaraya bastırdı. Üzerlerine serin bir rüzgâr eserek kokuyu götürdü.

Kal’ın elleri titremeyi kesti. Ne yapılacağını *biliyordu.* Kendisini bile şaşırtan bir beceriyle hareket etti ve eğitimi kontrolü ele alırken kusursuz bir şekilde yarayı dağladı. Halâ arteri bağlaması gerekiyordu; bu kadar büyük bir arteri bir dağlama tutamayabilirdi ama ikisinin bir arada işe yaraması gerekirdi.

İşini bitirdiğinde kanama durmuştu. Gülümseyerek arkasına yaslandı. Ve ondan sonra Miasal’ın kafa yarasının da kanamıyor olduğunu fark etti. Göğsü hareket etmiyordu.

“Yo!” Harl dizlerinin üstüne düştü. “Hayır! Bir şeyler yap!”

“Ben...” dedi Kal. Kanamayı durdurmuştu. O...

Onu kaybetmişti.

Ne diyeceğini, nasıl cevap vereceğini bilmiyordu. Derin, berbat bir mide bulantısı Kal’ı kapladı. Harl inleyerek onu kenara itti, Kal sırtüstü arkaya düştü. Harl cesede sarılırken Kal tekrar kendini titrerken bulmuştu.

Etraflarında kalabalık sessizdi.

♦

♦♦

Bir saat sonra, Kal ameliyat odasının önündeki basamaklarda oturmuş, ağlıyordu. Onun yas tutuşu böyle hafif bir şeydi. Şurada bir titreme. Yanaklarından aşağı sızan birkaç ısrarcı gözyaşı.

Dizleri yukarıda, kolları bacaklarına sarılmış bir şekilde oturuyor, acıyı nasıl durdurabileceğini çözmeye çalışıyordu. Bu acıyı geçirecek bir merhem var mıydı? Gözlerindeki akışı durduracak bir bandaj? Onu *kurtarabilmiş* olması gerekirdi.

Ayak sesleri yaklaştı ve üstüne bir gölge düştü. Lirin yanında çömeldi. “Yaptıklarını inceledim, oğlum. İyi iş çıkarmışsın. Seninle gurur duyuyorum.”

“Başarısız oldum,” diye fısıldadı Kal. Giysileri kan lekesi içindeydi. Elleri kanı yıkayarak temizlemeden önce kızıldı. Ama giysilerinin içine işledikten sonra şimdi daha soluk, kırmızımsı bir kahverengiydi.

“Saatler ve saatler boyunca pratik yapmış olduğu hâlde yaralı bir insanla karşı karşıya kaldıklarında yine de donakalan adamlar biliyorum. Seni gafil avladığı zaman daha zordur. Sen *donakalmadın*, sen kıza gittin, yardım ettin. Ve iyi de yaptın.”

“Ben bir hekim olmak istemiyorum,” dedi Kal. “Ben çok kötüyüm.”

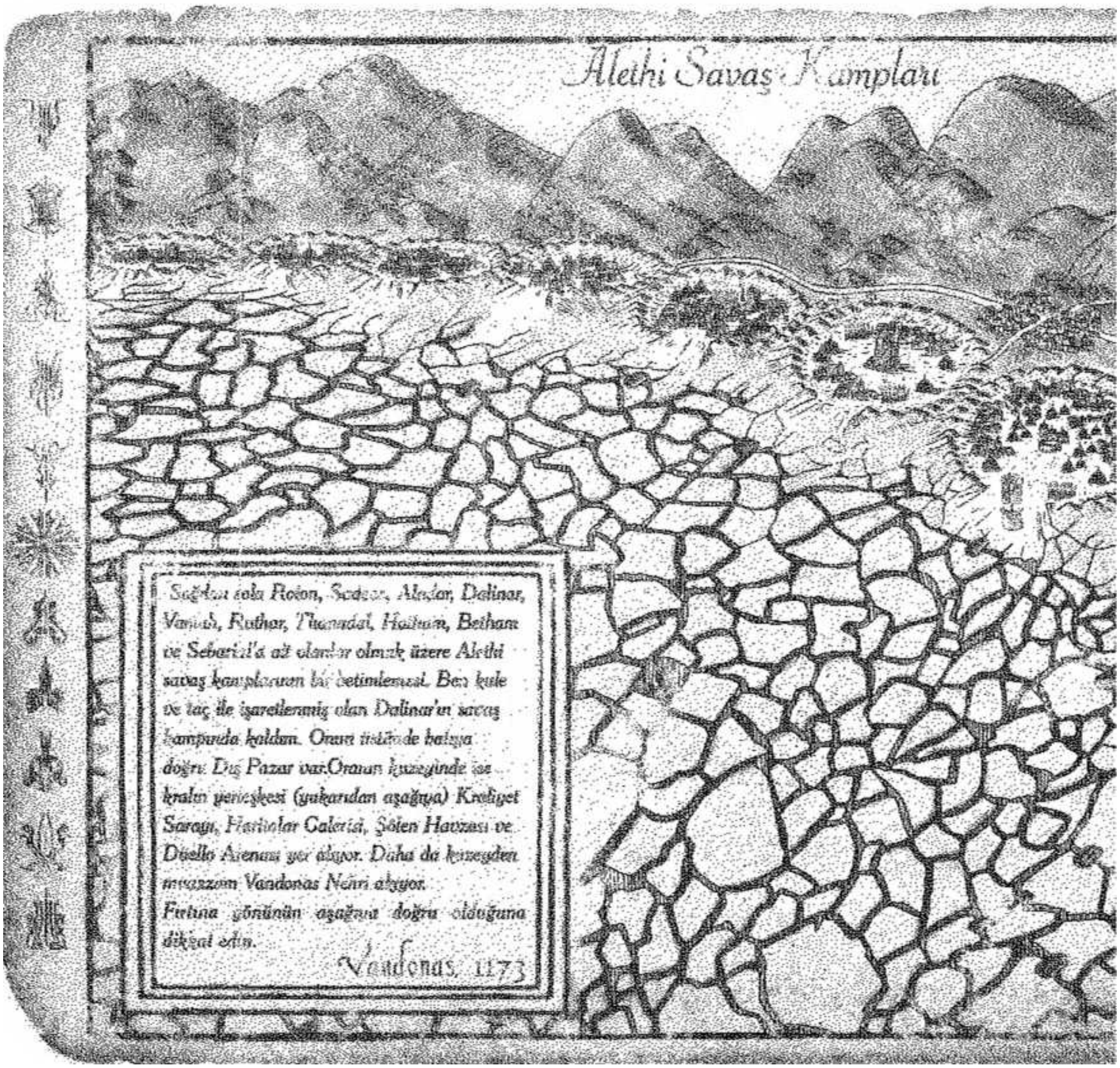
Linin içini çekerek basamakların etrafından dolaşıp oğlunun yanında yere oturdu. “Kal, bu olur. Üzücü bir şey ama yapabileceğin daha fazla bir şey yoktu. O küçük vücut fazla hızlı kan kaybetti.”

Kal cevap vermedi.

“Ne zaman umursayacağını öğrenmek zorundasın, oğlum,” dedi Lirin yumuşakça. “Ve ne zaman vazgeçmen gerektiğini. Göreceksin. Benim de daha gençken benzer sorunlarım vardı. Nasır tutacaksın.”

Ve bu da iyi bir şey mi? diye düşündü Kal yanağından aşağı bir gözyaşı daha süzülürken. *Ne zaman umursayacağını öğrenmek zorundasın... ve. ne zaman vazgeçmen gerektiğini...*

Uzaklarda, Harl ağlamaya devam ediyordu.

Alethi savaş kamplarının, savaş kamplarını bir kere ziyaret etmiş ve belki de idealize edilmiş bir temsilini çizmiş olan ressam Vandonas tarafından yapılmış olan haritası.

Dediklerimin kanıtını görmek için sadece Sel'e yaptığı kısa ziyaretin akıbetine bakmak bile yeterli.

Kaladin gözlerini açmak istemiyordu. Eğer gözlerini açarsa, uyanmış olacaktı. Ve eğer uyanıksa tüm o acılar, yan tarafındaki yanma, bacaklarının ağrısı, omuz ve kollarındaki hafif zonklama, sadece bir kâbus olmayacaklardı. Gerçek olacaklardı. Ve ona ait olacaklardı.

Yan tarafına dönerek bir inlemeyi bastırdı. Her yeri ağrıyordu. Kaslarının her teli, derisinin her milimi. Kafası zonkluyordu. Sanki *kemikleri* bile acıyormuş gibi geliyordu. Hareketsizce ve zonklayarak, Gaz gelip de onu bileklerinden sürükleyerek çıkarmak zorunda kalana kadar yatmak istiyordu. Bu kolay olurdu. Kolay olanı yapmayı hak etmemiş miydi, bir kez olsun?

Ama yapamazdı. Hareket etmeyi bırakmak, vazgeçmek, ölmekle aynı şey olurdu ve o bunun olmasına izin veremezdi. Kararını zaten vermişti. Köprücülere yardım edecekti.

Lanet olsun sana Hav, diye düşündü. *Şimdi bile beni yataktan dışarı şutlayabiliyorsun.* Kaladin battaniyesini üstünden atarak kendisini ayağa kalkmaya zorladı. Kışlanın kapısı içeri temiz hava girmesi için aralanmıştı.

Ayakta kendini daha da beter hissetti ama bir köprücünün hayatı onun toparlanması için beklemezdi. Ya ayak uydurur ya da ezilir giderdin. Kaladin kışlanın doğal olamayacak kadar pürüzsüz olan Ruhdökülmüş kaya duvarına eliyle dayanarak destek aldı. Sonra derin bir nefes aldı ve odayı geçti. Garip bir şekilde, birkaç adam uyanıktı ve oturuyorlardı. Sessizlik içinde Kaladin'i izlediler.

Bekliyorlardı, diye fark etti Kaladin. *Kalkıp kalkmayacağımı görmek isliyorlardı.* Üç yaralıyı kışlanın önünde onları bırakmış olduğu yerde buldu. Leyten'i kontrol ederken nefesini tuttu. Hayret verici bir şekilde, Leyten hâlâ hayattaydı. Nefes alışı hâlâ hafifti, nabzı zayıf ve yaraları korkunçtu ama hayattaydı.

Antiseptik olmadan daha uzun süre öyle kalamazdı. Yaraların hiçbirisine henüz çürükspren bulaşmış gibi görünmüyordu ama bu kirli koşullar altında bulaşması sadece bir zaman meselesiydi. Eczacının merhemlerinin bir kısmına ihtiyacı vardı. Ama nasıl?

Kaladin diğer ikisini de kontrol etti. Hobber açık açık gülümsüyordu. Yuvarlak yüzlü ve zayıftı, dişlerinde bir boşluk vardı ve kısa, siyah saçlıydı. "Teşekkür ederim," dedi. "Beni kurtardığın için teşekkür ederim."

Kaladin homurdanarak adamın bacağını inceledi. "İyi olacaksın ama birkaç hafta için yürüyemeyeceksin. Senin için yemekhaneden yiyecek getireceğim."

"Teşekkür ederim," diye fısıldadı Hobber Kaladin'in elini alıp sıkı sıkı tutarak. Gözleri yaşarıyormuş gibi görünüyordu.

O gülümseme kasveti azalttı, ağrıları ve acıyı soldurdu. Kaladin'in babası bu türden gülümsemeleri tarif etmişti. O gülümsemeler Lirin'in bir hekim olmasının sebebi değildi ama bir bekim olarak *kalmış* olmasının sebebiydi.

"Dinlen ve o yarayı temiz tut," dedi Kaladin. "Çürüksprenlerini çekmek istemeyiz. Eğer çürükspreni görürsen bana haber ver. Küçük ve kırmızıdırlar, minik böceklere benzerler."

Hobber hevesli bir şekilde başını salladı ve Kaladin Dabbid'e geçti. Genç köprücü tıpkı önceki gün olduğu gibi görünüyordu; ileri bakıyordu ve gözleri odaksızdı.

“Ben uykuya dalarken de öyle oturuyordu, efendim,” dedi Hobber. “Sanki bütün gece boyunca hiç kımıldamamış gibi. Var ya, benim tüylerimi ürpertiyor.”

Kaladin Dabbid’in gözlerinin önünde parmaklarını şıklattı. Adam sesi duyunca sıçrayarak parmaklara odaklandı, Kaladin elini hareket ettirirken onları takip etti.

“Kafasına darbe aldı, sanırım,” dedi Hobber.

“Hayır,” dedi Kaladin. “Bu savaş şoku. Zamanla geçecek.” *Umarım.*

“Eğer öyle diyorsanız, efendim,” dedi Hobber kafasının yan tarafını kaşıyarak.

Kaladin ayağa kalktı ve odayı aydınlatarak kapıyı itip sonuna kadar açtı. Açık bir gündü, güneş daha ufkun birazcık üstündeydi. Şimdiden savaş kampından sesler geliyordu, erken çalışmaya başlamış bir demircinin metal üstündeki çekici. Ağıllarında öten chullar. Hava serin ve ürperticiydi; gecenin kalıntıları daha kaybolmamıştı. Temiz ve taze kokuyordu. Bahar havası.

Kalktın, dedi Kaladin kendi kendine. *Mâdem öyle devam et.* Kendini dışarı çıkarak ısınma hareketlerini yapmaya zorladı; vücudu her kıpırtıya şikâyet ediyordu. Sonra kendi yarasını da kontrol etti. Çok kötü değildi ama enfeksiyon kaparsa daha beter olabilirdi.

Fırtına rüzgârları alsın o eczacıyı! diye düşündü, köprücü fıçısından bir kepçe dolusu su alarak yarasını yıkamak için kullanırken.

Yaşlı eczacıya karşı öfke duyduğu için anında pişman oldu. Adam ne yapacaktı ya? Antiseptiği Kaladin’e bedavaya mı verecekti? Lanet ediyor olması gereken Yüceprens Sadeas’tı. Yaranın sorumlusu Sadeas’tı ve revirin köprücülere, kölelere ve daha düşük Han’dan olan hizmetkârlara ilaç vermesini yasaklamış olan da oydu.

O ısınmayı bitirene kadar, bir avuç köprücü içecek bir şeyler almak için kalkmıştı. Köprünün etrafında dikilmiş, Kaladin’i ilgiyle izliyorlardı.

Yapacak tek bir şey vardı. Kaladin dişini sıkarak kereste deposunu geçti ve önceki gün taşımış olduğu kalasın yerini buldu. Marangozlar daha bunu köprülerine eklememişti, bu yüzden de Kaladin kalası aldı ve kışlaya doğru geri yürüdü. Sonra dün yaptığı gibi egzersiz yapmaya başladı.

O kadar hızlı gidemiyordu. Hatta çoğu zaman ancak yürüyebiliyordu. Ama çalıştıkça ağrıları dindi. Baş ağrısı kayboldu. Ayakları ve omuzları hâlâ

acıyordu ve üstünde derin, gizli bir tükenmişlik vardı. Ama yere düşerek kendini utandırmadı.

Egzersizi sırasında diğer köprücü kışlalarından geçiyordu. Kışlaların önündeki adamlar Köprü Dört'tekilerden zar zor ayırt edilebilirdi. Çıplak göğüs ya da gevşekçe bağlanmış gömlekler üzerinde aynı koyu, ter lekeli deri yelekler. Ara ara yabancılar da vardı, çoğu zaman Thaylen ya da Vedenler. Ama pejmürde görünüşleri, tıraşsız suratları ve rahatsız gözleri ortaktı. Birkaç grup Kaladin'i açık açık düşmanlıkla izliyordu. Onun egzersiz yapmasının kendi koprücübaşlarını da onları çalıştırmaya teşvik edeceğinden mi endişeleniyorlardı?

Köprü Dört'ün birkaç üyesinin antrenmanına katılabileceğini ummuştu. Ne de olsa savaş sırasında ona itaat etmişler, hatta yaralılar için ona yardım bile etmişlerdi. Umudu boşunaydı. Bazı köprücüler onu izlese de, diğerleri onu görmezden geldi. Hiçbiri ona katılmadı.

Eninde sonunda, Syl uçarak geldi ve kalasının ucuna kondu, tahtırevanında giden bir kraliçe gibi oturmuştu. "Senin hakkında konuşuyorlar," dedi, Kaladin tekrar Köprü Dört'ün kışlasının önünden geçerken.

"Şaşırtıcı değil," dedi Kaladin puflamaları arasında.

"Bazıları senin delirdiğini düşünüyor," dedi Syl. "Sürekli oturup yere bakan o adam gibi. Diyorlar ki savaşın stresiyle kafayı sıyırmışsın."

"Belki de haklıdırlar. Ben onu hiç düşünmemiştim."

"Delilik *nedir?*" diye sordu bir bacağını göğsüne dayamış şekilde oturarak, buharsı eteği baldırlarının etrafında titreşerek sise karışıyordu.

"İnsanlar düzgün düşünmediği zaman olur," dedi Kaladin dikkatini dağıtan konuşmadan memnun bir şekilde.

"İnsanlar *asla* düzgün düşünmüyormuş gibi görünüyorlar."

"Delilik normalden daha kötüsü," dedi Kaladin gülümseyerek. "Aslında sadece etrafındaki insanlara bağlı bir şey. Onlardan ne kadar farkı olduğuna. Göze batan kişi delidir, sanırım."

"Yani hepiniz buna... Oylayarak mı karar veriyorsunuz?" diye sordu yüzünü buruşturarak.

"Eh, o kadar da bilfiil değil. Ama ana fikir bu."

Syl bir süre daha düşünceli bir şekilde oturdu. "Kaladin," dedi en sonunda. "İnsanlar neden yalan söyler? Yalanların ne olduğunu görebiliyorum ama insanların bunu *neden* yaptığını bilmiyorum."

"Pek çok sebepten," dedi Kaladin serbest eliyle alnındaki teri silerek, sonra da o elini kalası düzeltmek için kullandı.

"Bu delilik mi?"

"Öyle denebileceğini sanmıyorum. Bunu herkes yapıyor."

"O zaman belki de hepiniz biraz delisinizdir."

Kaladin kıs kıs güldü. "Evet, belki de."

"Ama eğer bunu herkes yapıyorsa, o zaman deli olan kişi *yapmayan* olur, değil mi?" dedi başını dizinin üstüne yatırarak. "Demin söylediğin bu değil miydi?"

"Eh, sanırım öyle. Ama oralarda bir yerlerde asla yalan söylememiş olan bir insan olduğunu düşünmüyorum."

"Dalinar."

"Kim?"

"Kralın amcası," dedi Syl. "Herkes onun asla yalan söylemediğini söylüyor. Senin köprücülerin bile arada bir bundan bahsediyor."

Bu doğruydu. Karadiken. Kaladin onun adını duymuştu, gençliğinde bile. "O bir *açıkgöz.* Bunun anlamı da yalan söylediği."

"Ama..."

"Onların hepsi aynı, Syl. Ne kadar asil görünürlerse, içten içe o kadar çürükler. Bunların hepsi rolden ibaret." Düşmanlığının şiddetine şaşarak sessizleşti. *Fırtına kapsın seni, Amaram. Bunu bana sen yaptın.* Ateşe güvenebilmek için çok fazla yanmıştı.

"Ben insanların her zaman bu şekilde olmuş olduklarını düşünmüyorum," dedi Syl dalgın dalgın, uzaklara bakarak. "Ben..."

Kaladin onun devam etmesini bekledi ama Syl etmedi. Tekrar Köprü Dört'ü geçti, adamların pek çoğu rahatlamış, sırtlarını kışla duvarına dayayarak öğleden sonra gölgesinin onları kaplamasını bekliyordu. Nadiren içeride beklerlerdi. Belki de bütün gün içeride kalmak fazlasıyla kasvetliydi, köprücüler için bile.

"Syl?" diye yokladı en sonunda. "Bir şey mi diyecektin?"

"Sanırım insanların hiç yalan olmayan zamanlar hakkında konuştuklarını duymuştum."

"Hanedan Çağları'ndaki zamanlar hakkında hikâyeler var, insanların şerefe bağlı olduğu zamanların hikâyeleri," dedi Kaladin. "Ama her zaman sözde daha iyi olan günler hakkında hikâyeler anlatan insanlar bulursun. Gör bak. Bir adam yeni bir asker takımına katılır ve ilk yapacağı şey de eski

takımının ne kadar harika olduğundan bahsetmek olur. İyi zamanları ve kötü zamanları hatırlarız; zamanın çoğunun ise ne iyi ne de kötü olduğunu unuturuz. Ama aslında öyledir.”

Tempolu bir şekilde koşmaya başladı. Yukarılarda güneş gittikçe ısınıyordu ama Kaladin hareket etmek istiyordu.

“Hikâyeler,” diye devam etti puflamaların arasında, “Onlar bunun kanıtı. Elçiler’e ne oldu? Bizi terk ettiler. Parlayan Şövalyeler’e ne oldu? Düştüler ve lekelendiler. Çağ Krallıkları’na ne oldu? Kilise gücü ele geçirmeye çalıştığı zaman yıkıldılar. Güç için hiç kimseye güvenemezsin, Syl.”

“O zaman ne yaparsın peki? Liderler olmadan mı yaşarsın?”

“Hayır. Gücü *açıkgözlere* verirsin ve bırakırsın onları çürütsün. Sonra da onlardan olabildiği kadar uzak durmaya çalışırsın.“ Sözleri boş geliyordu. *Açıkgözlerden* uzak durmada *o* ne kadar iyi bir iş çıkarmıştı ki? Her zaman onların planları, dalavereleri ve açgözlülükleri ile yarattığı çamurlu bataklığa saplanmış olarak, boğazına kadar *açıkgözlerin* içine gömülüymüş gibiydi.

Syl sessizleşti ve o son koşudan sonra Kaladin de egzersizini bırakmaya karar verdi. Kendini tekrar zorlama riskine giremezdi. Kalası geri götürdü. Marangozlar kafalarını kaşıdılar ama şikâyet etmediler. Kaya ve Teft’i de içeren küçük bir grubun konuşmakta ve kendisini izlemekte olduklarını fark ederek köprücülerin yanına geri döndü.

“Biliyorsun,“ dedi Kaladin Syl’e, “Seninle konuşmak büyük olasılıkla delilik ünüm konusunda pek de faydalı olmuyor.”

“Bu kadar ilgi çekici olmayı kesmek için elimden gelenin en iyisini yapacağım,” dedi Syl omzuna inerek. Ellerini kalçalarına koydu, sonra da gülümseyerek pat diye bir oturma pozisyonuna geçti, belli ki yorumundan memnun kalmıştı.

Kaladin kışlaya geri dönemeden önce Gaz’ın kereste deposu boyunca aceleyle yürüyerek ona doğru geldiğini fark etti. “Sen!” dedi Gaz, Kaladin’e parmağını uzatarak. “Bir mevsim bekle.”

Kaladin durup kollarını kavuşturarak bekledi.

“Senin için haberlerim var,” dedi Gaz sağlam gözünü kısarak. “Berrakbey Lamaril yaralılarla ne yaptığını duydu.”

“Nasıl?”

“Fırtınalar adına, evlat!” dedi Gaz. “İnsanların konuşmayacağını mı düşünüyorsun? Ne yapacaktın? Üç adamı hepimizin ortasında saklayacak mıydın?”

Kaladin derin bir nefes aldı ama geri çekildi. Gaz haklıydı. “Pekâlâ. Ne önemi var? Orduyu yavaşlatmadık.”

“Evet, ama Lamaril çalışamayacak olan köprücülere maaş verip besleme fikrinden çok da hazzetmedi,” dedi Gaz. “Seni sallandırmayı amaçlayarak meseleyi Yüceprens Sadeas’a götürdü.”

Kaladin bir ürperti hissetti. Sallandırmak, Fırtınababa tarafından hüküm verilmesi için bir yücefırtına sırasında dışarıya asılmak anlamına gelirdi. Bu resmen bir ölüm cezasıydı. “Ve?”

“Berrakbey Sadeas onun bunu yapmasına izin vermeyi reddetti,” dedi Gaz.

Ne? Kaladin Sadeas’ı yanlış mı değerlendirmişti? Ama hayır. Bu da rolün bir parçasıydı.

“Berrakbey Sadeas Lamaril’e senin köprücüleri tutmana izin vermesini ama onlara çalışamadıkları süre içinde yiyecek ya da maaş verilmesini yasaklamasını söyledi,” dedi Gaz suratsız bir şekilde. “Bunun neden köprücüleri geride bırakmak zorunda olduğunu göstereceğini söyledi.”

“Vay kremcik,” diye mırıldandı Kaladin.

Gaz’ın beti benzi attı. “Sus. Evlat, bu bahsettiğin yüceprensin kendisi!” Birilerinin duyup duymadığını kontrol ederek etrafa bakındı.

“Adamlarımı ibretlik bir hâle çevirmek istiyor. Diğer köprücülerin yaralıların acı çektiğini ve açlıktan öldüğünü görmesini istiyor. Yaralıları geride bırakmasının *merhametli bir hareketmiş* gibi görünmesini istiyor.”

“E, belki de haklıdır.”

“Bu kalpsizlik,” dedi Kaladin. “Yaralı askerleri geri getiriyor. Köprücüleri bırakıyor çünkü yeni köleler bulmak, yaralı olanlara bakmaktan daha ucuz.”

Gaz sessizleşti.

“Bu haberi bana getirdiğin için teşekkür ederim.”

“Haber mi?“ diye tersledi Gaz, “Sana, emir vermek için *gönderildim*, beycik. Yaralıların için yemekhaneden fazladan yiyecek almaya çalışma; reddedilecek.” Bunun ardından, kendi kendine mırıldanarak aceleyle uzaklaştı.

Kaladin kışlaya geri dondu. *Fırtınababa*! Üç adamı beslemeye yetecek kadar yiyeceği nereden bulacaktı? Kendi öğünlerini onlarla paylaşabilirdi ama her ne kadar köprücülerin karnı doyuruluyor olsa da, fazladan bir şey verilmiyordu. Kendisi dışında tek bir adamı bile beslemek zorlama olurdu. Öğünleri dörde bölmeye çalışmak yaralıları iyileşmek için fazla zayıf,

Kaladin’i ise köprülerle koşmak için fazla zayıf yapardı. Ve *hâlâ* antiseptiğe ihtiyacı vardı! Çürüksprenleri ve hastalık, savaşta düşmandan çok daha fazla adam öldürürdü.

Kaladin kışlanın yanında pineklemekte olan adamların yanına yürüdü. Çoğu her zamanki köprücü aktiviteleriyle meşguldü: yere yayılmış umutsuz bir şekilde göğe bakıyorlar, oturmuş ve umutsuz bir şekilde yere bakıyorlar ya da dikilmiş ve umutsuz bir şekilde uzaklara bakryorlardı. O gün Köprü Dört’ün hiç köprü görevi olmayacaktı ve üçüncü ikindi çanına kadar çalışma hizmetleri de yoktu.

“Gaz yaralılarımıza iyileşene kadar yiyecek ya da maaş verilmeyeceğini söylüyor,” dedi Kaladin toplanmış adamlara.

Bazıları -Sigzil, Peet, Koolf- sanki bekledikleri şey buymuş gibi başlarını salladılar.

“Yüceprens Sadeas bizi bir ibrete çevirmek istiyor,” dedi Kaladin. “Köprücülerin iyileştirmeye değmeyeceğini *kanıtlamak* istiyor ve bunu da Hobber, Leyten ve Dabbid’i yavaş ve acılı bir ölüme mahkum ederek yapacak.” Derin bir nefes aldı. “Yaralılar için ilaç satın almak ve yiyecek bulmak için kaynaklarımızı bir araya toplamak istiyorum. Eğer birkaçınız yemeklerinizi onlarla paylaşırsanız o üçünü hayatta tutabiliriz. Doğru ilaç ve kaynakları satın almak için yaklaşık iki düzine kadar berrakmarkaya ihtiyacımız olacak. Kimin paylaşabilecek neyi var?”

Adamlar ona dik dik baktılar, sonra Moash gülmeye başladı. Diğerleri de ona katıldı. Onu horgörerek ellerini sallayıp yürüyerek dağılırlarken, elini açmış olan Kaladin’i geride bıraktılar. “Bir dahaki sefere siz olabilirsiniz!” diye seslendi. “Tedaviye ihtiyacı olan kişi siz olduğu zaman ne yapacaksınız?”

“Öleceğim,” dedi Moash geriye bakma zahmetine bile girmeden. “Burada yavaş yavaş bir hafta boyunca değil de orada, savaş meydanında, çabucak.”

Kaladin elini indirdi. İçini çekerek döndüğünde neredeyse Kaya’ya toslayacaktı. İri yarı, kule gibi Boynuzyiyenli bronz derili bir heykel gibi kollarını kavuşturmuş olarak dikiliyordu. Kaladin umutla başını kaldırıp ona baktı.

“Hiç kürem yok, ” dedi Kaya bir homurtuyla. “Harcadım bile hepsini.”

Kaladin içini çekti. “Zaten önemi olmazdı. İkimizin ilaç almaya parası yetmez. Tek başımıza değil.”

“Biraz yiyecek vereceğim,” dedi Kaya hoşnutsuzca.

Kaladin şaşırarak ona tekrar baktı.

“Ama sadece bacağında ok olan bu adam için,” dedi Kaya kollarını kavuşturmuş dikilirken.

“Hobber mi?”

“Her neyse,” dedi Kaya. “O iyileşebilecek gibi görünüyor. Diğeri, o ölecek. Kesin bu. Ve orada oturan, hiçbir şey yapmayan adam için hiç acımam yok. Ama o diğer adam için yiyeceğimi alabilirsin. Bir kısmını.”

Kaladin gülümseyerek bir elini kaldırıp iri adamın kolunu kavradı, “Teşekkür ederim.”

Kaya omzunu silkti. “Sen benim yerimi aldın. Böyle olmasa ölmüş olurdum.”

Kaladin bu mantığa sırıttı. “Ben ölmedim, Kaya. Sana da bir şey olmazdı.”

Kaya, başını salladı. “Ben ölmüş olurdum. Var sende garip bir şey. Bütün adamlar bunu görebiliyor, bu şey hakkında konuşmak istemeseler bile. Köprüde senin olduğun yere baktım. Oklar etrafındaki her yere isabet etmiş; kafanın yanına, ellerinin etrafına. Ama sana isabet etmemişler.”

“Şans.”

“Yok öyle bir şey.” Kaya Kaladin’in omzuna bir göz attı. “Bir de, seni her zaman takip eden *mafah’liki* var.” İri Boynuzyiyenli hürmetle Syl’e başını eğdi, sonra da eliyle omuzlarına ve alnına dokunarak garip bir hareket yaptı.

Kaladin sıçradı. “Onu *görebiliyor* musun?” Syl’e bir göz attı. Bir rüzgârspreni olarak, istediği kişilere görünebilirdi ve bu da genellikle sadece Kaladin anlamına geliyordu.

Syl şok olmuş gibi görünüyordu. Hayır, o özel olarak Kaya’ya görünmemişti.

“Ben *alaii’iku,*” dedi Kaya omzunu silkerek.

“Bunun anlamı da...”

Kaya yüzünü buruşturdu. “Hava hastası ovalılar. Hiç mi yok doğru düzgün bildiğiniz bir şey? Her neyse, sen özel adamsın. Köprü Dört, üç yaralıyı da sayınca dün sekiz koşucu kaybetti.”

“Biliyorum,” dedi Kaladin. “İlk sözümü bozdum bile. Tek bir tane bile kaybetmeyeceğimi söylemiştim.”

Kaya homurdandı. ”Biz köprücüyüz. Biz ölürüz. Böyle yürüyor bu şey. Ayları birbirlerine dokunduracağına da söz versen aynı şey!” İri adam dönerek diğer kışlalardan birine parmağını uzattı. “Ateş edilen köprüler

arasında, pek çoğu çok adam kaybetti. Beş köprü devrildi. Her biri yirmiden fazla adam kaybetti ve köprüleri geri getirmek için askerlerin yardımına ihtiyaçları oldu. Köprü iki on bir adam kaybetti ve okçuların hedefinde bile değildi."

Tekrar Kaladin'e döndü. "Köprü Dört, sekiz kayıp verdi. Sekiz adam, mevsimin en kötü turlarından birinde. Ve belki de, onlardan iki tanesini de kurtaracaksın. Köprü Dört Parshendilerin devirmeye çalıştığı köprüler içinde en az adamı kaybetti. Köprü Dört *asla* en az adamı kaybetmez. Bunu da herkes bilir."

"Şans..."

Kaya ona şişman bir parmak doğrultarak lafını kesti. "Hava hastası ovalı."

Bu *sadece* şanstı. Ama Kaladin hu küçük lütfu olduğu gibi kabul edecekti. En sonunda birisi onu dinlemeye karar verdiği bu anda tartışmanın anlamı yoktu.

Ama bir adam yeterli değildi. Hem kendisi hem de Kaya yarım öğünlerle idare etseler bile, yaralı adamlardan birisi aç kalacaktı. Kaladin'in kürelere ihtiyacı vardı. Kürelere son derece ihtiyacı vardı. Ama o bir köleydi ve onun çoğu yoldan para kazanması kanunlara aykırıydı. Eğer sadece satabilecek bir şeyleri olsaydı. Ama sahip olduğu hiçbir şey yoktu. Onun...

Aklına bir fikir geldi.

"Gel hadi," dedi uzun adımlarla kışladan uzaklaşarak. Kaya merakla takip etti. Kaladin Köprü Üç'ün önünde bir köprücübaşıyla konuşmakta olan Gaz'ı bulana kadar kereste deposunu araştırdı. Gittikçe daha sık olduğu şekilde, Kaladin yaklaştığında Gaz'ın rengi soldu ve sanki çabucak diyecekmiş gibi hareketlendi.

"Gaz, bekle!" dedi Kaladin elini uzatarak. "Sana bir teklifim var."

Köprü çavuşu dondu. Gaz'ın yanındaki Köprü Üç'ün lideri Kaladin'e kaşlarını çattı. Diğer köprücülerin ona karşı davranış şekli bir anda anlam kazandı. Köprü Dört'ün bir savaştan bu kadar iyi bir durumda çıkmasından rahatsız olmuşlardı. Köprü Dört'ün şanssız olması gerekiyordu. Herkesin tepeden bakacak birilerine ihtiyacı vardı ve diğer köprü ekipleri en azından Köprü Dört'te olmadıkları için teselli olup kendilerini avutabiliyordu. Kaladin bunu altüst etmişti.

Koyu sakallı köprücübaşı çekilerek Kaladin ve Kaya'yı Gaz ile yanlız bıraktı.

"Bu sefer bana ne öneriyorsun?" dedi Gaz. "Daha fazla sönük küre mi?"

“Hayır,” dedi Kaladin hızla düşünerek. Bunun *çok* dikkatli bir şekilde idare edilmesi gerekiyordu. “Kürelerim bitti. Ama sen benden kaçınırsan, diğer köprü ekipleri benden nefret ederse bu şekilde devam edemeyiz.”

“Bunun hakkında yapabileceğimiz bir şey göremiyorum.”

“Bak sana ne diyeceğim,” dedi Kaladin sanki aniden aklına bir fikir gelmiş gibi. “Bugün herhangi birilerinin taş toplama hizmeti var mı?”

“Evet,” dedi Gaz omzunun üstünden geriye işaret ederek. “Köprü Üç. Şu Bussik demin beni takımının gitmek için çok zayıf olduğuna ikna etmeye çalışıyordu. Fırtınalar kavursun beni, ama ona inanıyorum. Dün adamlarının üçte ikisini kaybetti ve onlar kotayı dolduracak kadar taş toplayamadığı zaman fırçayı yiyecek olan da *benim.*”

Kaladin sempatiyle başını salladı. Taş toplamak en az arzulanır çalışma hizmetlerinden biriydi; kampın dışına çıkmak ve yük arabalarını büyük kayalarla doldurmak demekti. Ruhdökümcüleri kayaları tahıla dönüştürerek orduyu besliyordu ve sadece kendilerinin bildiği sebepler yüzünden; belirgin, ayrı taşlar olursa bu onlar için daha kolay oluyordu. Ve bu yüzden adamlar taş topluyordu. Bu bayağı, terletici, yorucu, akılsız bir işti. Tam köprücülere göreydi.

“Neden başka bir köprü takımını göndermiyorsun?” diye sordu Kaladin.

“Hah,” dedi Gaz. “Bunun nasıl sorunlar çıkaracağını sen de biliyorsun. Eğer torpil yapıyormuş gibi görünürsem, şikâyetlerden başımı kaldıramam.”

“Eğer Köprü Dört’e yaptırırsan kimse şikâyet etmez.”

Gaz tek gözünü kısarak ona baktı. “Farklı muamele görmeye iyi tepki vereceğini düşünmemiştim.”

“Kabul edeceğim,” dedi Kaladin yüzünü buruşturarak. “Sadece bu sefer için. Bak, Gaz, buradaki zamanımın geri kalan kısmını seninle kapışarak geçirmek istemiyorum.”

Gaz tereddüt etti. “Adamların kızgın olacak. Bunu onlara yapanın ben olduğunu düşünmelerine izin vermeyeceğim.”

“Onlara bunun benim fikrim olduğunu söyleyeceğim.”

“Pekâlâ, o zaman. Üçüncü çan, batı kontrol noktasında toplanın. Köprü Üç tencereleri temizleyebilir.” Hızla yürüyerek uzaklaştı, sanki Kaladin fikrini değiştirmeden önce kaçmak istiyormuş gibiydi.

Kaya Kaladin’in yanına geldi, Gaz’ı izliyordu. “Küçük adam haklı, biliyorsun. Adamlar bu şey yüzünden senden *nefret* edecek. Kolay günü iple çekiyorlardı.”

“Alışırlar.”

“Ama neden daha zor işle değiştirdin? Doğru bu; sen delisin, değil mi?”

“Belki. Ama bu delilik bizi savaş kampının dışına çıkaracak.”

“Bunun ne faydası vat?”

“Bunun çok faydası var,” dedi Kaladin kışladan tarafa göz atarak. “Ölüm kalım meselesi. Ama daha çok yardıma ihtiyacımız olacak.”

“Başka bir köprü ekibi mi?”

“Hayır, demek istiyorum ki bizim, sen ve benim, yardıma ihtiyacımız olacak. En azından bir adam daha.” Kereste deposunu taradı ve Köprü Dört’ün gölgesinde oturmakta olan birini fark etti. Teft. Kır saçlı köprücü az önce Kaladin’e gülen grubun arasında değildi ve dün Leyten’i taşımak için Kaya’yla giderek yardım etmekte hızlı davranmıştı.

Kaladin derin bir nefes aldı ve arkasından onu takip eden Kaya ile birlikte depoyu uzun adımlarla geçti. Syl omzundan ayrıldı ve ani bir rüzgârla dans ederek havaya fırladı. Teft, Kaladin ve Kaya yaklaşırken başını kaldırıp baktı. Yaşlı adam henüz kahvaltı almıştı ve tek başına yiyordu; bir parça gözleme tasının altından dışarı sarkmıştı.

Sakalı köri ile lekelenmişti ve ağzını kol yenine silmeden önce Kaladin’i temkinli gözlerle süzdü. “Ben yemeğimi seviyorum, evlat,” dedi, “Beni tek bir adam için bile yetecek kadar beslediklerini düşünmüyorum. Bırak ikiyi.”

Kaladin Teft’in önünde yere çöktü. Kaya duvara dayanarak kollarını kavuşturdu; sessizce izliyordu.

“Sana ihtiyacım var, Teft,” dedi Kaladin.

“Dedim ki...”

“Yemeğin değil. Sen. Senin bağlılığın. Senin sadakatin.”

Yaşlı adam yemeye devam etti. Onun bir köle damgası yoktu ve Kaya’nın da yoktu, Kaladin onların hikâyelerini bilmiyordu. Tüm bildiği diğerleri dururken bu ikisinin yardım etmiş olduklarıydı. Onlar tamamen yıkılmamışlardı.

“Teft,..” diye başladı Kaladin.

“Sadakatimi daha önce de gösterdim,” dedi adam. “Çok fazla sefer hem de. Her zaman aynı şekilde sona eriyor.”

“Güvenine ihanet mi ediliyor?” diye sordu Kaladin yumuşakça.

Teft homurdandı. “Fırtınalar adına, hayır. *Ben* ihanet ediyorum. Bana güvenemezsin, evlat. Ben buraya aitim, bir köprücü olarak.”

“Sana dün güvendim ve beni etkiledin.”

“Şans.”

“Buna ben karar vereceğim,” dedi Kaladin. “Teft, *hepimiz* şu ya da bu şekilde düşmüşüz. Yoksa köprücü olmuş olmazdık. Ben başarısız oldum. Kendi kardeşim benim yüzümden öldü.”

“O zaman neden umursamaya devam ediyorsun?”

“Ya o ya da vazgeçip ölmek.”

“Peki ya ölüm daha iyiyse?

İşler dönüp dolaşıp bu soruya geliyordu. Köprücülerin yaralılara yardım edip etmemeyi umursamamalarının sebebi işte buydu.

“Ölüm daha iyi değil,” dedi Kaladin Teft’in gözlerinin içine bakarak. “Tabii, şimdi bunu söylemek kolay. Ama uçurumun kıyısında durup da aşağıdaki o karanlık, sonsuz çukura baktığın zaman fikrini değiştirirsin. Tıpkı Hobber’ın yapmış olduğu gibi. Tıpkı benim yapmış olduğum gibi.” Yaşlı adamın gözlerinde bir şeyler görerek tereddüt etti. “Bunu senin de görmüş olduğunu düşünüyorum.”

“Evet,” dedi Teft yumuşakça. “Evet, gördüm.”

“O zaman, bu şeyde bizimle birlikte misin?” dedi Kaya çömelerek.

Biz mi? diye düşündü Kaladin hafifçe gülümseyerek.

Teft bir ona, bir diğerine baktı. “Yemeğim bende kalacak mı?”

“Evet,” dedi Kaladin.

Teft omzunu silkti. “Peki, o zaman. Sanırım öyle. Burada oturup da ecelle karşılıklı bakışıp durmaktan daha zor olamaz.”

Kaladin elini uzattı. Teft tereddüt etti, sonraysa elini tuttu ve sıktı.

Kaya elini uzattı. “Kaya.”

Teft ona baktı, Kaladin’le tokalaşmayı bitirdi ve sonra da Kaya’nın elini tuttu. “Ben Teft.”

Fırtınababa, diye düşündü Kaladin. *Büyük çoğunluğunun birbirlerinin isimlerini öğrenmeye bile zahmet etmediğini unutmuştum.*

“Kaya ne çeşit bir isim?” diye sordu Teft elini bırakarak.

“Aptal bir isim,” dedi Kaya sakin bir yüzle. “Ama en azından bir anlamı var. Senin isminin bir anlamı var mı?”

“Sanırım hayır,” dedi Teft sakallı çenesini ovarak.

“Kaya, bu benim gerçek ismim değil,” diye itiraf etti Boynuzyiyenli. “Sadece ovalıların telaffuz edebildiği şey bu.”

“O zaman gerçek adın ne?” diye sordu Teft.

“Söyleyemeyeceksin.”

Teft bir kaşını kaldırdı.

“Numuhukumakiaki’aialunamor” dedi Kaya.

Teft duraksadı, sonra da gülümsedi. “Eh, o zaman sanırım Kaya da desek olur.” Kaya gülerek yere oturdu, “Köprücübaşımızın bir planı var. Şanlı ve gözüpek bir şey. Öğleden sonramızı sıcakta taşları taşıyarak harcamamızla ilgili bir şey.”

Kaladin gülümseyerek öne eğildi. “Belli bir çeşit bitkiden toplamamız gerekiyor. Kampın dışında küçük topluluklar hâlinde yetişen bir kamış...”

O felaketi görmezden gelmiş olman olasılığına karşı, bil ki Aona ve Skai'nin ikisi de öldü ve sahibi oldukları da Yongalandı. Büyük olasılıkla herhangi birinin çıkıp da Rayse'a meydan okumasını engellemek için.

Yücefırtınadaki olaydan iki gün sonra, Dalinar oğullarıyla birlikte yürüyerek kralın şölen havrasına doğru kayalık zemini aşarak gidiyordu.

Dalinar'ın fırtınabekçileri havanın birkaç haftalık daha bahardan sonra yaza döneceğini öngörmüşlerdi. Umuyordu ki bunun yerine kışa dönmezdi.

"Üç deri işçisine daha uğradım," dedi Adolin yumuşakça. "Farklı görüşleri var.

Görünüşe göre kayış kesilmeden önce bile, tabii eğer kesilmiş ise, yıpranmış durumdaymış; bu da işleri karıştırıyor. En fazla mutabakata varabildikleri durum kayışın kesilmiş *olduğu,* ama ille de bir bıçak tarafından değil. Sadece normal kullanım ile olan aşınma sonucunda olmuş olabilir."

Dalinar başını sallayarak onayladı. “Eyer kayışının kopmasında garip bir şeyler olabileceğine az da olsa işaret eder gibi olan tek kanıt da o.”

“O zaman bunun sadece kralın paranoyasının bir sonucu olduğunu itiraf ediyoruz.”

“Elhokar ile konuşacağım,” diye kararını açıkladı Dalinar. “Ona buradan bir şey çıkmadığını söyleyeceğim ve denememizi istediği başka yolların olup olmadığını soracağım.”

“Olur.” Adolin bir şeylerle ilgili duraksar gibi göründü. “Baba. Fırtına sırasında olanlar hakkında konuşmak istiyor musun?”

“Daha önce olmamış bir şey değil.”

“Ama...”

“Akşamın tadını çıkar, Adolin,” dedi Dalinar kararlı bir şekilde. “Ben iyiyim. Belki de ne olduğunu görmeleri adamlar için iyi olur. Gizlemek sadece bazıları gerçeklerden de beter olan söylentilerin ortaya çıkmasına neden oldu.”

Adolin içini çekti, başını salladı.

Kralın şölenleri her zaman açık havada, Elhokar’ın saray tepesinin eteğinde olurdu.

Eğer fırtınabekçileri bir yücerfırtınanın geldiğini haber verirse ya da daha sıradan bir şekilde hava kötüye dönerse, o zaman şölen iptal edilirdi. Dalinar açık havada olduğu için memnundu. Süslemelerle bile, Ruhdökülmüş binalar mağara gibi gelirdi ona.

Şölen havzası, su basılarak yapay, sığ bir göl hâline getirilmişti. Dairesel yemek platformları sudan küçük taş adalar gibi yükseliyordu. Gösterişli minyatür manzara, suyu yakınlardaki bir nehrin yönünü değiştirerek getiren kralın Ruhdökümcüleri tarafından inşa edilmişti. *Burası bana Seta Tateş’i hatırlatıyor,* diye düşündü Dalinar birinci köprüyü geçerken. Roshar’ın o batı bölümünü gençliği sırasında ziyaret etmişti. *Ve Safgölü.*

Beş ada vardı ve bunları birbirine bağlayan köprülerin korkulukları şerit testerelerle o kadar incelikli bir şekilde yapılmışlardı ki her şölenden sonra korkulukların bir yücefırtına onları mahvetmesin diye kaldırılması gerekiyordu. Bu gece, yavaş akıntıda çiçekler yüzüyordu. Sadece bir karış genişlikte olan minyatür bir gemi, düzenli aralıklarla doldurulmuş bir mücevheri taşıyarak geçiyordu.

Dalinar, Renarin ve Adolin ilk yemek platformuna ayak bastılar. “Bir kadeh mavi,” dedi Dalinar oğullarına. “Ondan sonra turuncudan şaşmayın.”

Adolin duyulabilir bir şekilde içini çekti. “Sadece bu seferlik için, biz de...”

“Benim evimden olduğunuz sürece, Kurallar’ı takip edeceksiniz. Kararım kesin, Adolin.”

“İyi,” dedi Adolin. “Gel hadi, Renarin.” İkili, daha genç *açıkgözlerin* toplandığı birinci platforma geçmek için Dalinar’dan ayrıldılar.

Dalinar sonraki adaya geçti. Bu ortadaki ada daha düşük mertebeli *açıkgözler* içindi. Solunda ve sağında ayrılmış olan yemek adaları vardı; erkeklerin adası sağda, kadınların adası solda. Ama ortadaki üç adada cinsiyetler birbirleriyle kaynaşıyordu.

Dalinar’ın etrafında, gözde davetliler kralın misafirperverliğinin tadını çıkarıyordu. Ruhdökülmüş yiyecekler doğaları gereği yavandı ama kralın savurgan şölenlerinde her zaman ithal baharatlar ve egzotik etler servis edilirdi. Dalinar havada kızarmakta olan domuz etinin ve hatta tavukların bile kokusunu alabiliyordu. Garip uçan Shin yaratıklarından birinin etinden tatmayalı uzun bir zaman geçmişti.

Tülden kırmızı bir cübbe giymiş olan *koyugözlü* bir hizmetkâr yanından geçti, bir tepside turuncu yengeç bacakları taşıyordu. Dalinar eğlenmekte olan grupların etrafından dolanarak adayı geçmeyi sürdürdü. Çoğu eflatun şarap içiyordu, renklerin en sarhoş edici ve lezzetli olanı. Neredeyse hiç kimse savaş kıyafetleri içinde değildi. Erkeklerin birkaçı dar, bel uzunluğunda ceketler giyiyorlardı ama pek çoğu tüm yapmacıklığı bırakmış, bunun yerine fırfırlı manşetleri olan bol ipek gömlekler ve onlarla uyumlu terlikleri seçmişlerdi. Pahalı kumaşlar lambaların ışığında pırıldıyordu.

Bu moda tutkunları Dalinar’a kısa bakışlar fırlatıyor, ona değer biçerek ölçüyorlardı. Bunun gibi bir şölende arkadaşlar, tanıdıklar (ve hatta dalkavuklar) tarafından etrafının sarıldığı zamanları hatırlıyordu. Şimdi ise, onun önünden çekilseler de hiçbirisi ona yaklaşmıyordu. Elhokar amcasının zayıflamakta olduğunu düşünüyor olabilirdi ama Dalinar’ın ünü daha düşük seviyeli *açıkgözlerin* çoğuna hâlâ boyun eğdirebiliyordu.

Kısa süre sonra son adaya giden köprüye yaklaştı: kralın adası. Mavi Direkler üstüne oturtulmuş ve Fırtınaışığı ile parlayan mücevher lambalar adayı çevreliyordu ve platformun merkezinde de bir ateş çukuna dikkat çekiyordu. Koyu kırmızı kömürler çukurun göbeğinde ısı yayarak içten içe yanıyorlardı. Elhokar ateş çukurunun hemen arkasındaki masasında oturuyordu ve birkaç yüceprens de onunla birlikte yemek yemekteydi.

Platformun kenarları boyunca dizili masalar yemek yiyen erkek ya da kadınlar tarafından işgal edilmişti; asla aynı anda ikisi birden değil.

Akıl adaya çıkan köprünün sonundaki yükseltilmiş bir taburede oturmuştu. Akıl gerçekten de bir *açıkgözün* giyinmiş olması gerektiği gibi giyinmişti; sert siyah bir üniforma giymişti, gümüş kılıcı belindeydi. Dalinar ironiyle başını salladı.

Akıl adaya ayak basan her insana birer birer hakaret etmekteydi. “Berrakhanım Marakal! Bu nasıl da felaket bir saç stili, bunu dünyaya gösteriyor olmanız ne büyük cesaret. Berrakbey Marakal, keşke bizi katılacağınıza dair uyarsaydınız; akşam yemeğinden feragat ederdim. Sağlam bir öğünden sonra hasta olmaktan öylesine nefret ediyorum ki. Berrakbey Cadilar! Sizi görmek ne kadar da güzel. Yüzünüz bana benim için değerli olan birini hatırlatıyor.”

“Öyle mi?” dedi kırışmış Cadilar duraksayarak.

“Evet,” dedi Akıl ona geçmesi için elini sallayarak, “Atımı.”

“Ah, Berrakbey Neteb, bugün benzersiz kokuyorsunuz. Islak bir aksırta mı saldırdınız, yoksa bir tanesi üstünüze mi hapşırdı? Leydi Alami! Hayır, lütfen, konuşmayın. Sizin zekânıza dair olan yanılsamalarımın yıkılmasını engellemek o şekilde çok daha kolay. Ve Berrakbey Dalinar.” Akıl Dalinar’a geçerken başını eğerek selam verdi. “Ah, sevgili Berrakbeyim Taselin. Hâlâ insan aptallığının en yüksek sınırını denemekle mi meşgulsünüz? Ne mutlu size! Ne kadar da ampiriksiniz!”

Taselin gücenmiş bir şekilde paytak paytak yürüyerek geçerken, Dalinar Akıl’ın sandalyesinin yanında durakladı. “Akıl,” dedi Dalinar, “Bunu yapman şart mı ki?”

“Ne şart mı iki,” dedi Akıl gözleri parlayarak. “Göz mü, el mi, yoksa küre mi? Birincisini istiyorsan ödünç veremem çünkü göz var, izan var; göz olmazsa izan da olmaz ve benim izanım olmasa Akıl kim olacak? Sana İkincileri ödünç verirdim ama korkarım benim basit ellerim senin gibi birine yakışmak için fazlasıyla sık gübre eşelemiştir. Ve eğer sana kürelerimi verirsem, torbalarımı neyle dolduracağım? Kürelerimin ikisine de epey bağlıyım, görüyorsun. Ya da, eh, aslında *göremiyorsun*. Görmek ister misin?” Ayaklanarak sandalyesinden kalktı ve kemerine uzandı.

“Akıl,” dedi Dalinar soğuk bir şekilde.

Akıl Dalinar’ın koluna vurarak güldü. “Affedersin. Bu zevat bendeki en seviyesiz mizahı ortaya çıkarıyor. Belki de bu demin bahsettiğim gübredir.

Onlara karşı olan tiksintimi yüksek düzeyde tutmak için gerçekten de çalışıyorum ama bunu zorlaştırıyorlar. ”

“Kendine dikkat et, Akıl,” dedi Dalinar. “Bu zevat sana sonsuza kadar katlanmayacak. Senin onların bıçaklarıyla öldüğünü görmek istemem, içinde iyi bir adam görüyorum.”

“Evet,” dedi Akıl platformu gözleriyle tarayarak. “Tadı epey bir lezzetliydi. Dalinar, korkarım ki bu uyarıya ihtiyacı olan ben değilim. Bu gece eve döndüğünde korkularını bir aynaya birkaç kere anlat. Ortalıkla söylentiler dolaşıyor.”

“Söylentiler mi?”

“Evet. Korkunç şeyler. İnsanların üstünde siğil gibi biterler.”

“Tümör gibi mi?”

“İkisi de. Bak, senin hakkında konuşulan şeyler var.”

“Benim hakkımda her zaman konuşmalar var.”

“Bu çoğundan daha kötü,” dedi Akıl gözlerine bakarak. “Gerçekten de İntikam Paktı’nı terk etmekten bahsettin mi?”

Dalinar derin bir nefes aldı. “Bu benimle kral arasındaydı.”

“Eh, o bundan başkalarına bahsetmiş olmalı. Bu zevatın hepsi korkak ve şüphesiz ki bu, onların kendilerini bu konuda uzman olarak görmelerine sebep oluyor çünkü son zamanlarda kesinlikle sana bol bol öyle diyorlar.”

“Fırtınababa!”

“Hayır, ben Akıl’ım. Ama bunun yapması ne kadar kolay bir hata olduğunu anlıyorum.”

“Bu kadar çok gürültü kopardığın için mi, yoksa bu kadar çok yellendiğin için mi?”

Geniş bir gülümseme Akıl’ın yüzünü ikiye ayırdı. “Vay be, Dalinar! Etkilendim! Belki de *seni* Akıl yapmalıyım. O zaman ben de senin yerine bir yüceprens olabilirim.” Durdu. “Hayır, o kötü olurdu. Onları tek bir saniye bile dinledikten sonra delirirdim, sonra da büyük olasılıkla alayını keserdim. Belki de onların yerine kremcikleri atardım. Şüphesiz ki krallık daha iyi bir duruma gelirdi.”

Dalinar gitmek için döndü. “Uyarın için teşekkür ederim.”

Dalinar yürüyerek uzaklaşırken Akıl sandalyesine geri oturdu. “Bir şey değil. Ah, Berrakbey Habatab! Öyle bir güneş yanığı ile kırmızı bir gömlek giymeniz ne kadar da düşünceli! Eğer işimi bu kadar kolaylaştırmaya devam ederseniz korkarım ki aklım Berrakbey Tumul’unki kadar kıt hâle gelecek!

Oh, Berrakbey Tumul! Sizin orada durmakta olduğunuzu görmek ne kadar da beklenmedik! Aptallığınıza hakaret etme amacında değildim. O gerçekten de olağanüstü bir şey ve bol bol övülmeyi hak ediyor. Lord Yonatan ve Leydi Meirav, size yakın zamandaki evliliğiniz nedeniyle sadece bu seferlik hakaret etmekten kaçınacağım; gerçi şapkanı oldukça etkileyici buluyorum Yonatan. Sanıyorum geceleri bir çadır olarak da kullanılabilecek bir şeyi kafana takmak pratik bir şeydir. Ah ve o arkanızdaki Leydi *Navani* mi? Ne kadar zamandır burada Ovalar'dasınız ve kokuyu nasıl fark etmedim?"

Dalinar donakaldı. *Ne?*

"Belli ki senin kendi kokun benimkini bastırmış, Akıl," dedi sıcak bir kadın sesi. "Daha kimse oğluma bir hizmette bulunarak seni ortadan kaldıramadı mı?"

"Hayır, başkasına gerek yok," dedi Akıl eğlenerek. "Ben zaten kendi kendime kaldırabiliyorum."

Dalinar şok içinde döndü. Kralın annesi Navani, zarif bir şekilde örülmüş siyah saçları olan görkemli bir kadındı. Ve burada *olmaması* gerekiyordu.

"Hadi ama Akıl," dedi Navani. "Ben bu tür mizahın senin seviyenin altında olduğunu sanıyordum."

"Sen de benim altımdasın, teknik açıdan bakarsak," dedi Akıl gülümseyerek uzun bacaklı taburesinin üstünden.

Navani gözlerini devirdi.

"Ne yazık ki, Berrakhanım, hakaretlerimi bu zevatın anlayabileceği terimler kullanarak şekillendirmeye alıştım," diye cevap verdi Akıl bir iç çekmeyle. "Eğer bu sizi memnun edecekse, kelime seçimimi iyileştirmek için daha gelişmiş terimler kullanmaya çalışacağım." Durakladı. "Bu arada ifraz ile kafiyeli bir kelime biliyor musun?" Navani sadece kafasını çevirdi ve Dalinar'a açık eflatun gözleriyle baktı. Işıldayan kırmızı yüzeyi süslemelerle bozulmamış olan şık bir elbise giymişti. Birkaç gri çizgiyle gölgelenmiş olan saçlarındaki mücevherler de kırmızıydı. Kralın annesi Alethkar'daki kadınların en güzellerinden biri olarak bilinirdi ama Dalinar her zaman bu tanımı yetersiz bulmuştu; çünkü şüphesiz ki tüm Roshar'da onun güzelliğine denk olacak bir kadın yoktu.

Aptal, diye düşündü gözlerini zorla ondan koparırken. *Kardeşinin dulu.* Gavilar'ın ölümüyle, Navani'ye artık Dalinar'ın kızkardeşi olarak muamele edilmeliydi. Ayrıca, ya kendi karısı ne olacaktı? On yıl önce ölmüş,

Dalinar’ın kendi aptallığı yüzünden de aklından silinmişti. Her ne kadar kendisini hatırlayamasa da onun hatırasına saygı göstermesi gerekirdi.

Navani neden geri dönmüştü? Kadınlar seslenerek ona selam verirlerken, Dalinar aceleyle kralın masasına doğru ilerledi. Oturdu; saniyeler içinde bir hizmetkâr onun için bir tabakla gelmişti. Onun tercihlerini biliyorlardı.

Tabakta dumanı tüten karabiberli tavuk vardı; halkalar şeklinde kesilmiş ve yumuşak, açık turuncu bir sebze olan tenemden kızartılmış yuvarlak dilimlerin üstüne yatırılmıştı. Dalinar bir parça gözleme kaptı ve sağ baldırındaki kınından yemek bıçağını çıkardı. Yemek yediği sürece, Navani’nin ona yaklaşması görgü kurallarına aykırı olurdu.

Yemek güzeldi. Elhokar’ın bu şölenlerinde her zaman güzel olurdu; bu açıdan oğul da babası gibiydi. Elhokar masanın ucundan Dalinar’a başını eğerek selam verdi, sonra da Sadeas’la olan sohbetine devam etti. Yüceprens Roion ondan birkaç sandalye aşağıda oturuyordu. Dalinar’ın birkaç gün içinde onunla bir randevusu vardı, ortak bir plato saldırısında onunla birlikte çalışması için ikna etmeye çalışacağı yüceprenslerin ilkiydi.

Diğer yüceprenslerin hiçbiri Dalinar’ın yakınında oturmaya gelmedi. Sadece onlar ve özellikle davet edilmiş olan kişiler, kralın masasında oturabilirdi. Böyle bir davet alacak kadar şanslı olan bir adam Elhokar’ın solunda oturuyordu, belli ki konuşmaya katılmasının gerekip gerekmediği konusunda kararsızdı.

Dalinar’ın arkasındaki kanalda su şırıldıyordu. Önünde ise eğlenceler devam ediyordu. Bu bir rahatlama zamanıydı ama Alethiler çekingen bir halktı, en azından Boynuzyiyenliler ya da Reshiler gibi daha tutkulu milletlerle kıyaslandıkları zaman. Yine de, Dalinar’ın çocukluğundan bu yana halkı gittikçe daha da gösterişli ve rahatına düşkün hâle gelmiş gibiydi. Şarap özgürce akıyor ve yemekler de mis gibi kokuyordu. Ok adada, birkaç genç adam dostça bir düello için bir dövüş ringine çıkmışlardı. Şölende genç erkekler sık sık ceketlerini çıkarmak ve kılıçtaki ustalıklarıyla hava atmak için sebepler bulurlardı.

Kadınlar görünüş olarak daha mütevazıydılar ama onlar da kesinlikle gösteriş yapıyorlardı. Dalinar’ın kendi adasında, birkaç kadın resim sehpaları kurmuştu ve karakalem veya yağlıboya resimler çiziyor ya da kaligrafi yapıyorlardı. Her zaman olduğu gibi, sol ellerini kol yenlerinin içinde gizli tutarak, sanatlarını sağ elleriyle özenli bir şekilde icra ediyorlardı. Akıl’ın oturmakta olduğu türden yüksek taburelerin üstünde

oturuyorlardı. Hatta büyük olasılıkla Akıl da küçük gösterisi için bunlardan birisini aşırmıştı. Kadınlardan birkaçı yaratımsprenleri çekmişti; minik şekiller sehpalarının ya da masalarının üstünde yuvarlanıyordu.

Navani bir grup önemli *açıkgöz* kadını bir masaya toplamıştı, Dalinar'ın önünden kadınlara yemek götürmekte olan bir hizmetkâr geçti. Bu da görünüşe göre egzotik tavuktan yapılmıştı ama buğulama methi meyvesiyle karıştırılmıştı ve kırmızımsı kahverengi bir sosa bulanmıştı. Dalinar bir oğlanken meraktan gizli gizli kadınların yemeğini denemiş ve nahoş bir şekilde tatlı bulmuştu.

Navani masasının üstüne bir şey yerleştirdi; merkezinde doldurulmuş iri bir yakut olan, yaklaşık bir yumruk büyüklüğünde cilalanmış pirinçten bir aletti. Kırmızı Fırtınaışığı beyaz masa örtüsünde gölgeler oluşturarak tüm masayı aydınlattı. Navani masadaki eşlikçilerine bacağa benzeyen çıkıntılarını göstermek için aleti kaldırarak döndürdü. Bu şekilde çevrildiğinde, hafifçe kabuklulardanmış gibi görünüyordu.

Daha önce hiç buna benzer bir fabrial görmedim. Dalinar yanağının kavisini takdirle inceleyerek onun yüzüne baktı. Navani tanınmış bir artifabriandı[15]. Belki de bu alet...

Navani ona bir bakış attı ve Dalinar dondu. Ona en kısasından bir gülümseme fırlattı, örtülü ve bilmiş, sonra daha o bir tepki veremeden başka tarafa döndü. *Fırtına götüresi kadın*! diye düşündü Dalinar, dikkatini özellikle yemeğine çevirerek.

Acıkmıştı ve yemeğine o kadar daldı ki neredeyse Adolin'in yaklaşmakta olduğunu fark etmeyecekti. Sarışın genç Elhokar'a selam verdi, sonra da aceleyle Dalinar'ın yarandaki boş yerlerden birine oturdu. "Baba," dedi Adolin yumuşak bir tonla, "Ne dediklerini duydun mu?"

"Ne hakkında?"

"Senin hakkında! Şimdiye kadar seni ve evimizi korkak olarak adlandıran üç adamla düello yaptım. Diyorlar ki kraldan İntikam Paktı'nı terk etmesini istemişsin!"

Dalinar masayı kavradı ve neredeyse ayağa kalkıyordu. Ama kendini durdurdu. "Bırak istiyorlarsa konuşsunlar," dedi yemeğine geri dönerek, bir parça karabiberli tavuğa bıçağını saplayıp dudaklarına doğru kaldırdı.

"Gerçekten de bunu yaptın mı?" diye sordu Adolin. "İki gün önceki görüşmenizde kralla konuştuğunuz şey bu muydu?"

"Evet öyle," diye itiraf etti Dalinar.

Bu Adolin’den bir inleme yükselmesine neden oldu. “Zaten bundan endişeleniyordum. Bunu duyduğum zaman...”

“Adolin,“ diye lafını kesti Dalinar. “Bana güveniyor musun?”

Adolin ona baktı, gencin gözleri kocamandı; dürüst ama açılıydı. “İstiyorum. Fırtınalar adına, baba. Gerçekten de istiyorum.”

“Yapmakta olduğum şey önemli. *Yapılmak zorunda.*”

Adolin ona doğru eğilerek hafifçe konuştu. “Ve ya bunlar gerçekten de sanrıysa? Ya sen sadece... yaşlanıyorsan?”

Bu ilk kez birisinin ona bu kadar doğrudan bir şekilde meydan okumasıydı. “Eğer bunu düşünmemiş olduğumu söylersem yalan söylemiş olurum ama kendi kendimden şüphe etmemin bir anlamı yok. Ben gerçek olduklarına inanıyorum. Gerçek olduklarını *hissediyorum.*”

“Ama...”

“Burası bu tartışmanın yeri değil, oğlum,” dedi Dalinar. “Daha sonra bunun hakkında konuşabiliriz ve itirazlarını dinleyecek ve göz önüne alacağım. Söz veriyorum.”

Adolin’in dudakları bir çizgi hâline geldi. “Pekâlâ.”

“Ünümüz hakkında endişelenmekte haklısın,” dedi Dalinar dirseğini masanın üstüne dayayarak. “Elhokar’ın konuşmamızdan başkasına bahsetmeyecek kadar düşünceli olacağını varsaymıştım ama ondan bunu yapmasını doğrudan istemiş olmalıydım. Bu arada onun tepkisi konusunda haklıydın. Konuşma sırasında onun asla geri çekilmeyeceğini fark ettim, bu yüzden de başka bir taktiğe başvurdum.”

“Bu da?”

“Savaşı kazanmak,” dedi Dalinar kararlı bir şekilde. “Artık mücevherkalpler uğrana itişip kakışmak yok. Artık sabırlı, ucu açık kuşatma yapmak yok. Büyük sayıda Parshendi’yi Ovalar’a çekmek için bir yol buluyoruz, sonra da bir pusu kuruyoruz. Eğer yeterince çok sayıda Parshendi’yi öldürebilirsek, onların savaşabilme becerisini yok ederiz. Onu başaramazsak, ana üslerine saldırmanın bir yolunu buluyor ve liderlerini öldürüyor ya da ele geçiriyoruz. Bir uçurumşeytanı bile kafası kesildiği zaman savaşmayı bırakır. İntikam Paktı yerine getirilmiş olur ve eve gidebiliriz.”

Adolin düşünerek uzun bir an durdu, sonra da sert bir şekilde başını sallayarak onayladı. “Tamam, o zaman.”

“İtirazın yok mu?” diye sordu Dalinar. Normalde büyük oğlunun epey olurdu.

“Daha demin benden sana güvenmemi istedin,” dedi Adolin. “Hem Parshendilere daha sert saldırmak mı? Bu arkasında durabileceğim bir taktik. Ama iyi bir plana ihtiyacımız olacak. Altı yıl önce bizzat senin altını çizmiş olduğun kusurların üstesinden gelmenin bir yolunu bulmamız gerek. ”

Dalinar parmağıyla masaya vurarak başıyla onayladı. “O zamanlar, ben bile bizi ayrı prenslikler olarak düşünüyordum. Eğer ortalarına birer birer, her ordu tek başına saldırsaydı, etrafımız sarılır ve yok edilirdik. Ana eğer on ordu da hep birlikte giderse? Yiyecek sağlamak için Ruhdökümcülerimiz ile askerler yücefırtınalar için portatif sığınaklar taşırken? Yüz elli binden fazla askerle? İşte o zaman bırakalım da Parshendiler etrafımızı sarmaya çalışsın. Ruhdökümcüleri ile eğer mecbur kalırsak köprüler için tahta bile yaratabiliriz.”

“Bu epey bir güven gerektirecek,” dedi Adolin duraklayarak. Yüksek masadan aşağı doğru, Sadeas’tan tarafa baktı. Yüz ifadesi karardı, “Orada açıkta olacağız, günler boyunca, hep bir arada ve yanlız başımıza. Eğer yüceprensler seferin ortasında didişmeye başlarlarsa bir felaket olabilir.”

“Önce onları birlikte çalışmaya alıştıracağız,” dedi Dalinar. “Yakınız, daha önce hiç olmadığımız kadar yakınız. Altı yıl ve tek bir yüceprens bile askerlerinin başka bir yüceprensinkilerle çatışmasına izin vermedi.”

Alethkar’ın kendisi hariç. Orada hâlâ arazi hakları ya da eski sorunlar yüzünden anlamsız savaşlar yapmaya devam ediyorlardı. Bu saçmalıktı ama Alethilerin savaşmasını durdurmak, rüzgârın esmesini durdurmaya çalışmak gibi bir şeydi.

Adolin başını sallıyordu. “Bu iyi bir plan baba. Geri çekilmekten bahsetmekten çok daha iyi. Ama onlar plato çatışmalarından vazgeçmekten hoşlanmayacaklar. Onlar bunun oyununu seviyorlar.”

“Biliyorum. Ama eğer bir ya da iki tanesinin plato saldırıları için asker ve kaynaklarını bir araya getirmeyi başarabilirsem, bu gelecekte ihtiyacımız olan şeye doğru atılmış bir adım olacak. Ben hâlâ büyük bir Parshendi gücünü Ovalar’a çekerek daha büyük platolardan birinde onlarla yüzleşmenin bir yolunu bulmayı tercih ederim ama bunu nasıl yapacağımı çözmeyi daha başaramadım. Her ne olursa olsun, ayrı ordularımızın birlikte çalışmayı öğrenmeleri gerekecek.”

“Peki ya insanların senin ile ilgili söyledikleri şeyler hakkında ne yapacağız?”

“Resmi bir tekzip yayınlayacağım,” dedi Dalinar. “İşin doğrusunu açıklarken, bir yandan da kral hatalıymış gibi göstermemek için dikkatli olmam gerekecek.”

Adolin içini çekti. “Resmi bir tekzip mi baba?”

“Evet.”

“Neden bir düello yapmıyorsun?” diye sordu Adolin öne eğilerek, sesi hevesliydi. “Sıkıcı bir açıklama fikirlerini açıklayabilir ama bu insanların onları *hissetmesini* sağlamayacak. Sana korkak diyen birisini seç, ona meydan oku ve herkese Karadiken’e hakaret etmenin nasıl bir hata olduğunu hatırlat!”

“Yapamam,” dedi Dalinar. “Kurallar benim mevkimdeki birine bunu yasaklıyor.” Büyük ihtimalle Adolin’in de düello yapmıyor olması gerekirdi ama Dalinar ona tam bir yasaklama getirmemişti. Düello yapmak onun hayatıydı. Yani, o ve kur yaptığı kadınlar.

“O zaman evimizin şerefini korumakla beni görevlendir,” dedi Adolin. “Onlarla ben düello yaparım! Onlarla Zırh ve Kılıç ile yüzleşir ve şerefin ne anlama geldiğini onlara gösteririm.”

“Bu benim yapmamla aynı şey olur, oğlum.”

Adolin Dalinar’a gözünü dikerek başını salladı .Bir şeyler arıyormuş gibi görünüyordu.

“Ne?” diye sordu Dalinar.

“Hangisinin seni en çok değiştirdiğine karar vermeye çalışıyorum,” dedi Adolin, “Görüler mi, Kurallar mı, yoksa o kitap mı? Eğer aralarında bir fark varsa.”

“Kurallar diğer ikisinden ayrı,” dedi Dalinar. “Onlar eski Alethkar’ın bir geleneği.”

“Hayır. Hepsi ilişkili baba. Üçu de. Bir şekilde hepsi sende birbirine bağlanıyor.”

Dalinar bir an için bunu düşündü. Oğlanın dediğinde bir doğruluk payı olabilir miydi? “Sana taş taşıyan kralın hikâyesini anlattım mı?”

“Evet,” dedi Adolin.

“Öyle mi?”

“İki defa. Ve bir defa da o pasaj okunurken bana dinlettin.”

“Ah! Peki, o aynı kesimde, insanları seni takip etmeye *zorlatnak* ile insanların seni takip etmesine *izin vermenin* zıt doğaları hakkında bir pasaj var. Alethkar’da zorlamayı çok fazla yapıyoruz. Benim korkak olduğumu iddia ettiği için birisiyle düello yapmak, onların inançlarını değiştirmez. İddia etmelerini durdurabilir ama kalplerinin içindekini değiştirmez. Bu konuda haklı olduğumu biliyorum. Bana bu konuda da güvenmek zorunda kalacaksın.”

Adolin içini çekerek ayağa kalktı. “Eh, resmi bir tekzip hiç yoktan iyidir, sanırım. En azından şerefimizi savunmaktan tamamıyla vazgeçmedin.”

“Asla da vazgeçmeyeceğim,” dedi Dalinar. “Sadece dikkatli olmam gerekiyor. Bizi daha da fazla bölme riskine giremem.” Yemeğine geri döndü ve son tavuk parçasına da bıçağını saplayarak ağzına tıktı.

“O zaman öbür adaya geri dönüyorum,” dedi Adolin. “Ben... Dur, şu *Navani Yenge* mi?”

Dalinar başını kaldırdı; Navani’nin onlara doğru yürüyor olduğunu gördüğü için.

Şaşırmıştı. Dalinar tabağına göz attı. Yemek bitmişti, son lokmayı da farkına varmadan yemişti.

İçini çekti ve kendini hazırlayarak onu selamlamak için ayağa kalktı. “Mathana,” dedi Dalinar yaşça büyük bir kızkardeş için kullanılan resmi terimi telaffuz ederek ve eğildi. Navani ondan sadece üç ay daha büyüktü ama terim yine de uygundu.

“Dalinar,” dedi dudaklarında hafif bir gülümseme ile. “Ve sevgili Adolin.”

Adolin genişçe gülümsedi, masanın etrafından dolaştı ve yengesine sarıldı. Navani örtülü eminelini omzuna koydu; bu sadece aile için ayrılmış olan bir hareketti.

“Ne zaman geri döndün?” diye sordu Adolin onu bırakarak.

“Daha bu ikindi.”

“Ve *neden* geri döndün?” diye sordu Dalinar katı bir şekilde. “Ben senin kraliçeye Alethkar’da kralın çıkarlarını koruması için yardım edeceğini sanıyordum.”

“Ah, Dalinar,“ dedi sesi sevgiyle dolu. “Nasıl da katı, her zaman olduğu gibi. Adolin, canım, flörtlerin ne âlemde?”

Dalinar homurdandı. “Sanki özellikle tempolu bir müzikte dans eder gibi eş değiştirmeye devam ediyor.”

“Baba!” diye itiraz etti Adolin.

“Eh, aferin sana, Adolin,” dedi Navani. “Bağlanıp kalmak için çok gençsin. Gençliğin amacı henüz hâlâ ilginçken çeşitliliği tecrübe etmektir.” Dalinar’a bir göz attı. “Yaşımız ilerleyene kadar sıkıcı olmaya mecbur kalmamak gerekir.”

“Teşekkür ederim yenge,” dedi Adolin sırıtarak. “Affedersin. Gidip Renarin’e geri döndüğünü söylemem gerek.” Aceleyle uzaklaşarak Dalinar’ı masanın karşı tarafında ayakta durmuş, sıkıntılı bir şekilde Navani’ye bakarken bıraktı.

“O kadar büyük bir tehlike miyim, Dalinar?” diye sordu Navani bir kaşını kaldırarak.

Dalinar aşağıya göz atarak hâlâ yemek bıçağını sıkı sıkı kavramakta olduğunun farkına vardı. Geniş, tırtıklı bir bıçaktı ve zor bir durumda bir silah olarak da işe yarayabilirdi. Tangırtıyla masaya düşmesine izin verdi, sonra da gürültüye irkildi. Adolin’le konuşurken hissetmekte olduğu kendine güven bir kalp atışı içinde uçup gitmiş gibiydi.

Kendini toparla! diye düşündü. O *sadece bir akraba.* Navani’yle her konuştuğu zaman en tehlikeli türünden bir avcıyla yüzleşiyormuş gibi hissediyordu.

“Mathana,” dedi Dalinar hâlâ dar masanın karşı taraflarında ayakta durmakta olduklarının farkına vararak. “Belki de biz başka bir...”

Navani daha bir kadının kol yenine ancak sahip olacak kadar büyümüş olan hizmetkâr bir kıza elini sallarken sesi solarak sustu. Navani yanındaki bir noktaya işaret etti, masadan sadece birkaç ayak uzakta olan bir noktaya. Çocuk tereddüt etti ama Navani daha ısrarcı bir şekilde işaret etti ve çocuk da sandalyeyi oraya koydu.

Navani zarif bir şekilde oturdu; eril bir yemek yeri olan kralın masasında oturmuyordu ama kesinlikle protokole meydan okuyacak kadar yakında oturmuştu. Hizmetçi kız çekildi. Masanın öbür ucunda, Elhokar annesinin davranışını fark etti ama bir şey demedi. İnsan Navani Kholin’i azarlayamazdı, kral bile olsa.

“E, otur işte Dalinar,” dedi sesi huysuzlaşmaya başlayarak. “Tartışmamız gereken bazı önemli meseleler var.”

Dalinar içini çekti ama oturdu. Etraflarındaki yerler hâlâ boştu ve hem müzik hem de adadaki konuşmaların uğultusu insanların onların konuştuklarını duymasını engelleyecek kadar yüksekti. Bazı kadınlar flüt

çalmaya başlamışlardı; etraflarındaki havada müziksprenleri dönmeye başladı.

“Neden geri döndüğümü sordun,” dedi Navani; sesi yumuşaktı, “Bunun için üç sebebim var. Birincisi, Vedenlerin, kendi tabirleriyle ‘yarım-parelerini’ tamamlamış olduklarının haberini getirdim. Kalkanların bir Parekılıcı’ndan gelen darbeleri durdurabildiğini iddia ediyorlar.”

Dalinar kollarını masanın üstüne dayayarak kavuşturdu. Bu söylentileri duymuş ama inanmamıştı. İnsanlar her zaman yeni Pareler yaratmaya yakın olduklarını iddia ederlerdi ama bu sözler asla gerçekleşmezdi. “Bunlardan birini gördün mü?”

“Hayır. Ama güvendiğim birinden aldığım bir onay var. Diyor ki sadece bir kalkan şeklini alabiliyorlar ve Zırh’ın diğer özelliklerinden herhangi birine de sahip değiller. Ama bir Parekılıcı *engelleyebiliyorlar*.”

Bu Parezırhı’na doğru bir adımdı, çok küçük bir adım. Bu rahatsız ediciydi. Bu ‘yarım-parelerin’ ne yapabildiğini kendisi görmeden buna inanmayacaktı. “Bu haberi uzakalem ile de gönderebilirdin, Navani.”

“Eh, Kholinar’a ulaşmamdan kısa bir süre sonra buradan ayrılmanın politik bir hata olduğunun farkına vardım. Gittikçe daha da fazla bir şekilde, bu savaş kampları krallığımızın gerçek merkezi oluyorlar.”

“Evet,” dedi Dalinar sessizce. “Anavatanda olmayışımız tehlikeli.” Bu Navani’yi eve dönmeye ikna etmiş olan tartışmanın ta kendisi değil miydi?

Görkemli kadın horgören bir el salladı. “Kraliçenin Alethkar’ı tutabilmek için gerekli olan becerilere yeterli derecede sahip olduğu sonucuna vardım. Planlar ve entrikalar var; planlar ve entrikalar her zaman olacak ama gerçekten de önemli olan tüm oyuncular eninde sonunda buraya geliyorlar.”

“Oğlun her köşenin ardında suikastçiler görmeye devam ediyor,” dedi Dalinar yumuşakça.

“Ve görmemeli mi? Babasına olanlardan sonra...”

“Doğru ama korkarım o bunu aşırıya kaçırıyor. Kendi müttefiklerine bile güvenmiyor.”

Navani ellerini kucağında birleştirdi, hürelini eminelinin üstüne koymuştu. “Bu işlerde pek de iyi değil, değil mi?”

Dalinar şaşkınlık içinde gözlerini kırptı. “Ne? Elhokar iyi bir adam! Bu ordudaki tüm diğer *açıkgözlerden* daha fazla ahlakı var.”

“Ama iktidarı zayıf,” dedi Navani. “Bunu itiraf etmek zorundasın.”

“O kral ve benim yeğenim,” dedi Dalinar katı bir şekilde. “Kılıcım da, kalbim de onun emrinde Navani ve onun hakkında kötü konuşulmasına izin vermeyeceğim, kendi annesi tarafından bile.”

Navani ona dik dik baktı. Sadakatini mi test ediyordu? Tıpkı kızı gibi, Navani de politik bir hayvandı. Entrika onun nemli, rüzgârsız havadaki bir kayafilizi gibi çiçek açmasına neden olurdu. Ancak, Jasnah’nın aksine, Navani’ye güvenmek zordu. En azından Jasnah ile insan nerede durduğunu bilirdi. Bir kere daha, Dalinar kendisini onun projelerini bir kenara bırakıp Harap Ovalar’a geri dönmesini dilerken buldu.

“Oğlum hakkında kötü konuşmuyorum, Dalinar,” dedi Navani, “İkimiz de benim ona senin kadar sadık olduğumu biliyoruz. Ama ben neyle çalışacağımı bilmeyi severim ve bu da bir tanım gerektirir. O zayıf olarak görülüyor ve ben de onun korunduğunu görmeyi amaçlıyorum. Eğer gerekirse de kendine rağmen.”

“O zaman aynı amaçlar için çalışıyoruz. Ama eğer onu korumak dönmüş olmanın ikinci sebebiyse, üçüncüsü neydi?”

Ona eflatun gözlü, kırmızı dudaklı bir gülümseme gönderdi. Anlamlı bir gülümseme.

Atalarımın kanı... diye düşündü Dalinar. Fırtına rüzgârları adına o çok güzel. Güzel ve ölümcül. Karısının yüzü aklından silinmiş olmasına rağmen, bu kadının o ve Gavilar ile oynayarak geçirmiş olduğu ayları tam olarak ve en ince detaylarına kadar hatırlayabiliyor olması, Dalinar’a özellikle keskin bir ironi gibi geliyordu. İkisiyle de oynamış, en sonunda, daha büyük oğlu seçmeden önce arzularını körüklemişti.

Hepsi de tüm o zaman boyunca Gavilar’ı seçeceğini biliyordu. Yine de incinmişti.

“Bir ara seninle başbaşa konuşmamız gerek,“ dedi Navani. “Kampta söylenmekte olan bazı şeyler hakkında senin fikirlerini duymak istiyorum.”

Bu büyük olasılıkla onun halikındaki söylentiler anlamına geliyordu. “Ben... Ben çok meşgulüm.”

Navani gözlerini devirdi. “Eminim öylesindir. Yine de, bir kere ben buraya yerleşip antenlerimi açacak zamanı bulduktan sonra buluşacağız. Bugünden bir hafta sonrasına ne dersin? Gelip sana kocamın o kitabından biraz okurum ve ondan sonra da muhabbet edebiliriz. Bunu topluma açık bir yerde yapacağız. Tamam mı?”

Dalinar içini çekti. “Pekâlâ. Ama...”

“Yüceprensler ve *açıkgözler,”* diye aniden seslendi Elhokar. Dalinar ve Navani, kralın kraliyet pelerini ve tacıyla tastamam bir şekilde üniformasını giymiş olarak masanın sonunda ayağa kalkmış olduğu yere baktılar. Adaya doğru bir elini kaldırdı, insanlar sustu ve kısa süre sonra tek ses kanallardan şırıldayarak akan suyun sesiydi.

“Eminim ki birçoğunuz, üç gün önceki av sırasında eyer kayışımın kesilmesi sûretiyle hayatıma karşı düzenlenmiş olan teşebbüsün söylentilerini duymuşsunuzdur,” diye ilan etti Elhokar.

Dalinar Navani’ye bir göz attı. Hürelini ona doğru kaldırdı ve söylentileri ikna edici bulmadığını ifade ederek ileri geri salladı. Söylentileri elbette ki duymuştu. Bir şehrin içinde Navani’ye beş dakika ver ve dedikodusu yapılan kayda değer her şeyi öğrenmiş olurdu.

“Sizleri temin ederim ki, kısmen Kralın Muhafızları’nın koruması ve amcamın ihtiyatlılığı sayesinde, asla gerçekten de bir tehlike altında değildim,” dedi Elhokar. “Ancak, tüm tehlikeleri uygun sağduyu ve ciddiyetle de almanın akıllıca olduğuna inanıyorum. Bu nedenle, Berrakbey Torol Sadeas’ı İstihbarat Yüceprensi olarak atıyorum ve onu hayatıma karşı düzenlenmiş olan bu teşebbüsle ilgili gerçekleri günışığına çıkarmakla görevlendiriyorum.”

Dalinar şok içinde gözlerini kırptı. Sonra gözlerini kapattı ve ağzından hafif bir inlemenin kaçmasına izin verdi.

“Sadeas mı gerçekleri günışığına çıkaracak?” dedi Navani şüpheli bir şekilde.

“Atalarımın... Benim ona karşı olan tehlikeleri görmezden geldiğimi düşünüyor, bu yüzden de benim yerime Sadeas’a dönüyor.”

“Eh, sanının bu o kadar da kötü değil,” dedi. Navani. “Sadeas’a *biraz olsun* güvenir gibiyim.”

“Navani,” dedi Dalinar gözlerini açarak. “Olay benim planladığım, benim muhafızlarım ve askerlerimin koruması altında olan bir av sırasında gerçekleşti. Kralın atına benim seyislerim tarafından bakıldı. Bana herkesin önünde bu kayış işini araştırmamı söyledi ve az önce de araştırmayı elimden aldı.”

“Eyvah.” Navani anlıyordu. Bu neredeyse Elhokar’ın Dalinar’dan şüphe ettiğini ilan etmesi ile aynı şeydi. Sadeas’ın bu “suikast girişimi” ile ilgili ortaya çıkaracağı herhangi bir bilgi Dalinar’a sadece olumsuz bir şekilde yansıyabilirdi.

Sadeas’ın Dalinar’a karşı olan nefreti Gavilar’a olan sevgisiyle çatıştığı zaman hangisi kazanacaktı? *Ama görü. Ona güvenmemi söyledi.*

Elhokar yerine geri oturdu ve konuşma uğultusu ada boyunca daha yüksek bir perdeden tekrar başladı. Kral daha demin ne yapmış olduğundan haberi yokmuş gibi görünüyordu. Sadeas geniş bir şekilde gülümsüyordu. Yerinden kalktı, krala veda etti ve kalabalığa karıştı.

“Hâlâ kötü bir kral olmadığını mı iddia edeceksin?” diye fısıldadı Navani. “Benim zavallı, dikkatsiz, bihaber oğlum.”

Dalinar ayağa kalktı, sonra da masanın kralın yemeğe devam etmekte olduğu ucuna doğru yürüdü.

Elhokar başını kaldırıp baktı. “Ah, Dalinar. Sadeas’a yardımını sunmak isteyeceğinden şüpheleniyorum.”

Dalinar oturdu. Sadeas’ın yarı yenmiş yemeği hâlâ masanın üstünde duruyordu, pirinç tabağa et parçaları ve koparılmış gözlemeler saçılmıştı. “Elhokar, daha birkaç gün önce seninle konuştum,” diye zorla konuştu Dalinar. “Savaş Yüceprensi olmayı istedim ve sen bunun çok tehlikeli olduğunu söyledin?”

“Öyle,” dedi Elhokar. “Bunun hakkında Sadeas’la da konuştum ve o da katıldı. Yüceprensler asla savaş konusunda onların üstüne birinin konulmasını kabul etmezler. Sadeas daha az tehlikeli görünen bir şeyle başlarsam, örneğin birini İstihbarat Yüceprensi olarak atamak gibi, bunun diğerlerini senin yapmak istediğin şeye hazırlayabileceğinden bahsetti.”

“Bunu Sadeas önerdi,” dedi Dalinar doğrudan.

“Elbette,” dedi Elhokar. “Artık bir İstihbarat Yüceprensi’mizin olmasının vaktidir ve o özellikle incelemek istediği bir şey olarak kesik kayışa işaret etti. Senin her zaman böyle şeyler için uygun olmadığını söylediğini o da biliyor.”

Babalarımın kanı, diye düşündü Dalinar, Sadeas’ın etrafında toplanmış olan bir grup *açıkgözün* olduğu adanın merkezine doğru bakarak. *Az önce alt edildim. Müthiş bir şekilde.*

İstihbarat Yüceprensi’nin ceza soruşturmaları üzerinde yetkisi vardı, özellikle de Taç’ı ilgilendirenlerin üzerinde. Bir açıdan, o da neredeyse bir Savaş Yüceprensi kadar tehlikeliydi ama bu Elhokar’a öyle görünmeyecekti. Onun bütün gördüğü en sonunda paranoyak korkularını dinlemeye gönüllü birisinin olduğuydu.

Sadeas akıllı mı akıllı bir adamdı.

“Bu kadar da suratsız görünme amca,” dedi Elhokar. “Senin bu konumu isteyebileceğini hiç düşünmemiştim ve Sadeas da bu fikir hakkında çok heyecanlanmış gibi görünüyordu. Belki de hiçbir şey bulamaz ve deri basitçe aşınmış çıkar. Bana her zaman olduğumu düşündüğüm kadar tehlike içinde olmadığımı söylemekte haklı çıkarsın.”

“Haklı çıkmak mı?” diye sordu Dalinar yumuşakça, Sadeas’ı izleyerek. *Nedense, bunun olası olduğunu düşünmüyorum.*

Beni hedefimde kibirlilikle suçladın. Beni Rayse ve Bavadin'e karşı olan kinimi sürdürüyor olmakla suçladın. İki suçlama da doğru.

Kaladin yük arabasının içinde ayakta durmuş, Kaya ve Teft planını -buna ne kadar plan denilebilirse- uygulamaya koyarken kampın dışındaki manzarayı tarıyordu gözleriyle.

Onun memleketinde hava daha kuruydu. Eğer bir yücefırtınadan önceki günde çıkıp dolaşırsan her yer ıssız görünürdü. Fırtınalardan sonra da bitkilerin yaprakları kısa süre içinde sularını korumak için kabuklarına, gövdelerine ya da saklanma yerlerine geri çekilirdi. Ama buradaki daha nemli iklimde oyalanıyorlardı. Kayafilizlerinin pek çoğu asla tamamen kabuklarının içine çekilmiyordu. Çimenli bölgeler sıktı. Sadeas'ın hasat ettiği ağaçlar savaş kamplarının kuzeyindeki bir ormanda yoğunlaşıyordu ama bu ovanın üstünde yetişen birkaç sıradan ağaç da vardı. Bunlar batıya doğru eğimli bir şekilde büyüyen devasa, kalın gövdeli şeylerdi. Kalın,

parmak gibi kökleriyle taşı pençeliyor ve yıllar içinde etraflarındaki zemini kırıp çatlatıyorlardı.

Kaladin arabadan aşağı atladı. Onun işi taşları kaldırıp aracın zeminine yerleştirmekti. Diğer köprücüler taşları ona getirerek yığınlar hâlinde yakınına koyuyorlardı.

Köprücüler kayafilizleri, çimenli bölgeler ve iri kayaların altlarından kafasını dışarı uzatmış yabani otların arasında hareket ederek geniş ova boyunca çalışıyorlardı.

Bunlar eğer bir yücefırtına yaklaşırsa kayalarının gölgesine çekilmeye hazır bir şekilde en çok batı yönünde yetişiyordu. Bu da sanki her kaya, kulaklarının arkasından çıkan yeşil ve kahverengi saç tutamları olan yaşlı bir adamın kafasıymış gibi ilginç bir etki yaratıyordu.

Bu tutamlar aşırı derecede önemliydi çünkü onların arasında gizlenmiş yumruotu denilen ince kamışlar yetişiyordu. Sert gövdeleri sapın içine geri çekilebilen narin yapraklarla sonlanıyordu. Gövdelerin kendileri hareketli değildi ama kayaların arkasında yetiştikleri için oldukça güvendeydiler. Her fırtınada bazıları yerlerinden sökülüyor olmalıydı ama rüzgârlar dindiği zaman belki yeni bir yere kök satabilirlerdi.

Kaladin bir kayayı kaldırdı ve arabanın zeminine koyarak diğelerinin yanına doğru yuvarladı. Kayanın dibi krem ve yosunla ıslaktı.

Yumruotu nadir değildi ama diğer yabani otlar kadar bol da değildi. Hızlı bir tarif, Kaya ve Teft'i az da olsa başarılı bir aramaya göndermek için yeterli olmuştu. Ancak asıl ilerleme Syl de ava katıldığı zaman gerçekleşmişti. Hafif neredeyse görünmez bir şekil hâlinde hızla etrafta uçuşarak, Kaya'ya bir kamış yığınından diğerine yol gösteriyordu. Teft iri Boynuzyiyenlinin nasıl sürekli olarak ondan çok daha fazla bulabildiğini anlamamıştı ama Kaladin kendisini açıklama yapmaya niyetli hissetmemişti. Hâlâ Kaya'nın Syl'i nasıl görebildiğini anlamamıştı. Boynuzyiyenli bunun doğuştan gelen bir şey olduğunu söylemişti.

Bir çift köprücü yaklaştı, genç Dunny ve Kulaksız Jaks; üstünde iri bir taş olan tahta bir kızağı çekiyorlardı. Yüzlerinin yanından ter akıyordu. Onlar yük arabasına ulaştıkları zaman Kaladin ellerinin tozunu silkeledi ve kayayı kaldırmalarına yardım etti. Kulaksız Jaks bir şeyler mırıldanarak ona ters ters baktı.

"Bu güzel bir taş," dedi Kaladin taşa başını sallayarak. "İyi iş."

Jaks ona ateş püskürен gözlerle baktı ve geniş adımlarla uzaklaştı. Dunny Kaladin'e omzunu silkti, sonra da aceleyle daha yaşlı adamın peşinden gitti. Kaya'nın tahmin etmiş olduğu gibi, ekibin taş toplama hizmetine atanmasını sağlamak Kaladin'in popülerliği için faydalı olmamıştı. Ama yapılması gerekiyordu. Leyten ve diğer yaralılara yardım etmenin tek yolu buydu.

Bir kere Jaks ve Dunny gittiği zaman, Kaladin kayıtsız bir şekilde arabanın içine tırmandı ve eğilip bir tenteyi kenara iterek büyük bir yumruotu kamışı yığınını ortaya çıkardı. Yaklaşık bir adamın önkolu kadar uzunlardı. Sanki arabadaki kayaları hareket ettiriyormuş gibi yaptı ama aslında iki avuç dolusu kamışı ince kayafilizi sarmaşıkları kullanarak bir tomar hâlinde bağlamıştı.

Tomarı arabanın yan tarafından aşağı attı. Araba sürücüsü diğer arabadaki meslektaşıyla çene çalmak için gitmişti. Bu da Kaladin'i kaya kabuğuna çekilerek oturmuş, güneşi boncuk gibi kabuklu hayvan gözleriyle izleyen chulun varlığını saymazsak yalnız bırakmıştı.

Kaladin arabadan aşağı atladı ve arabanın içine bir kaya daha yerleştirdi. Sonra sanki arabanın altından iri bir taşı çıkarmak istermiş gibi eğildi. Ancak becerikli ellerle, kamışları diğer iki kamış destesinin hemen yanında arabanın zemininin altına bağladı. Arabanın dingilinin yanında geniş, açık bir yer vardı ve oradaki tahta pim desteleri yerleştirmek için mükemmel bir nokta oluşturuyordu.

Jezereth esirgesin de kampa geri dönerken aşağıyı kontrol etmek kimsenin aklına gelmesin.

Eczacı kamış başına bir damla demişti. Kaladin'in kaç kamışa ihtiyacı olurdu? Bu sorunun cevabını pek fazla düşünmeden de bildiğini hissediyordu.

Elde edebildiği her damlaya ihtiyacı olacaktı.

Arabadan aşağı indi ve bir başka taşı kaldırarak kasaya koydu. Kaya yaklaşıyordu; iri, bronz derili Boynuzyiyenli, çoğu köprücünün tek başına hareket ettiremeyeceği kadar büyük olan dikdörtgen şeklinde bir taş taşıyordu. Kaya yavaş yavaş ilerliyordu, Syl kafasının etrafında uçuşuyor ve arada bir de onu izlemek için taşa konuyordu.

Kaladin aşağı indi ve yardım etmek için engebeli zeminden hızla yürüdü. Kaya teşekkürle başını salladı. Birlikte kayayı yukarı kaldırarak arabanın tabanına yerleştirdiler. Kaya Kaladin'e sırtını dönerek alnını sildi. Cebinden

bir avuç dolusu kamış çıkmıştı. Kaladin bunları aşırdı ve tentenin altına sakladı.

“Eğer biri bu yaptığımız şeyi fark ederse ne yapıyoruz?” diye sordu Kaya öylesine.

“Benim bir dokumacı olduğumu ve güneşi engellemek için kendime bir şapka örmeyi düşünmüş olduğumu anlatıyoruz,” dedi Kaladin.

Kaya homurdandı.

“Ben de tam olarak onu yapabilirim,” dedi Kaladin. Alnını sildi. “Bu sıcakta iyi olurdu. Ama kimsenin görmemesi en iyisi. Sadece kamışları istiyor olduğumuz gerçeği bile büyük olasılıkla bize yasaklamaları için yeterli olur.”

“Orası öyle,” dedi Kaya gerinerek ve Syl fırlayarak önüne gelirken yukarı doğru bir göz attı. “Tepeler’i özlüyorum.”

Syl işaret etti ve Kaya onu takip etmeye başlamadan önce saygıyla başını eğdi. Ancak bir kere o doğru yönde ilerlemeye başladığı zaman, Syl uçarak Kaladin’e geri döndü. Bir kurdele şeklinde havada aşağı yukarı salınıyordu; sonra da arabanın yan tarafına doğru inerek etrafında uçuşan elbisesiyle kadın şekline geri döndü.

“Ben,” diye ilan etti bir parmağını kaldırarak, “Onu çok sevdim.”

“Kimi? Kaya’yı mı?”

“Evet,” dedi Syl kollarını kavuşturarak. “O *saygılı*. Başkalarının aksine.”

“Peki,” dedi Kaladin arabanın içine başka bir taşı koyarken. “O zaman beni rahatsız etmek yerine onun etrafında dolaşıp takip edebilirsin.” Bunu derken endişesini göstermemeye çalıştı. Syl’in arkadaşlığına alışmıştı.

Syl burnunu çekti. “Onu takip edemem. O fazla saygılı.”

“Daha demin bunu sevdiğini söyledin.”

“Seviyorum. Aynca da nefret ediyorum,” Bunu sanki zıtlığın farkında değilmiş gibi içten bir açıksözlülükle söylemişti. İçini çekerek arabanın kenarına oturdu. “Onu muziplik olsun diye bir tutam chul pisliğine götürdüm. Bana bağırmadı bile! Sadece sanki gizli bir anlam çıkarmaya çalışıyormuş gibi baktı.” Yüzünü buruşturdu. “Bu normal değil.”

“Sanırım Boynuzyiyenliler sprenlere ibadet filan ediyorlar,” dedi Kaladin alnını silerek.

“Bu saçma.”

“İnsanlar çok daha saçma şeylere inanıyor. Bazı açılardan, sanırım sprenlere saygı duymak mantıklı. Sizler *nispeten* acayip ve büyülüsünüz.”

“Ben acayip değilim!” dedi ayağa kalkarak. “Ben güzel ve yetenekliyim.” Ellerini beline dayadı ama Kaladin yüz ifadesinden gerçekten de kızgın olmadığını görebiliyordu. Her saatle birlikte değişiyormuş gibi görünüyordu. Gittikçe daha da fazla...

Daha da fazla ne? Tam olarak insan gibi değil. Daha birey gibi. Daha akıllı.

Syl başka bir köprücü, Natam, yaklaşırken sessizleşti. Uzun yüzlü adam belli ki kendini zorlamamaya çalışarak daha küçük bir taş taşıyordu.

“Hop, Natam,” dedi Kaladin taşı almak için eğilerek. “İş nasıl gidiyor?”

Natam omzunu silkti.

“Bir zamanlar çiftçi olduğunu mu söylemiştin?”

Natam Kaladin’i görmezden gelerek arabanın yanında soluklandı.

Kaladin kayayı yerleştirerek yerine yuvarladı. “Bizi böyle çalıştırdığım için üzgünüm, ama Gaz’ın ve diğer köprü ekiplerinin iyi niyetine ihtiyacımız var.”

Natam cevap vermedi.

“Bu bizi hayatta tutacak,” dedi Kaladin. “Güven bana.”

Natam bir kere daha omzunu silkti, sonra da yürüyerek uzaklaştı.

Kaladin içini çekti. “Bu hizmet değişikliğini Gaz’ın üstüne yükleyebilseydim çok daha kolay olurdu.”

“Bu pek de dürüstçe olmazdı,” dedi Syl alınarak.

“Neden dürüstlüğe bu kadar önem veriyorsun?”

“Veriyorum işte.”

“Ya?” dedi Kaladin işine geri dönerken homurdanarak. “Ve insanları pislik yığınlarına götürmek? Bu ne kadar dürüstçe?”

“O farklı. O şakaydı.”

“Bunun nasıl fark yarattığını...”

Başka bir köprücü yaklaşırken Kaladin’in sesi solarak kesildi. Başka kimsenin Kaya’nın garip Syl’i görme becerisine sahip olduğunu sanmıyordu ve kendi kendine konuşurken görülmek istemiyordu.

Kısa, ince adam adının Skar[16] olduğunu söylemişti ama Kaladin adamın yüzünde herhangi bir belirgin yara izi göremiyordu. Kısa, koyu saçları ve zayıf yüz hatları vardı. Kaladin onunla da muhabbet etmeye çalıştı ama bir cevap alamadı. Adam sert adımlarla uzaklaşmadan önce Kaladin’e kaba bir hareket yapacak kadar ileri bile gitti.

“Bir şeyleri yanlış yapıyorum,” dedi Kaladin başını sallayarak ve dayanıldı yük arabasından aşağı atladı.

“Yanlış mı?” Syl onu izleyerek arabanın ucuna doğru yürüdü.

“Benim o üçünü kurtarmamı görmenin onlara umut vereceğini düşünmüştüm. Ama hâlâ kayıtsızlar.”

“Bazıları bugün sen kalasla pratik yaparken koşmanı izledi,” dedi Syl.

“İzlediler,” dedi Kaladin. “Ama yaralılara yardım etmeyi umursamıyorlar. Kaya dışında hiçbirisi tabii, gerçi o da sadece bana bir borcu olduğu için yapıyor. Teft bile yemeğini paylaşmaya gönüllü değildi.”

“Onlar bencil.”

“Hayır. Bu kelimenin onlara uyacağını düşünmüyorum.” Nasıl hissettiğini açıklamak için çabalayarak bir kayayı kaldırdı. “Ben köle olduğum zamanlarda... Gerçi ben hâlâ köleyim. Ama en kötü zamanlarda, sahiplerim direnç gösterme becerimi zorla benden sökmeye çalışırlarken, ben de bu adamlar gibiydim. Bencil olacak kadar bile umursamıyordum. Bir hayvan gibiydim. Sadece düşünmeden ne yapıyorsam onu yapıyordum.”

Syl yüzünü astı. Şaşırılacak bir şey değildi, Kaladin’in kendisi de ne söylemeye çalıştığını bilmiyordu. Ama konuştukça, ne demeye çalıştığını çözdü. “Onlara sağ kalabileceğimizi gösterdim ama bunun hiçbir anlamı yok. Eğer o hayatlar yaşamaya *değer* değilse, o zaman asla umurlarında olmayacak. Bu sanki onlara çuvallar dolusu küre vermek ama bu zenginliği harcayabilecekleri hiçbir şey vermemek gibi.”

“Sanırım,” dedi Syl. “Ama ne yapabilirsin?”

Kaladin taştan ova boyunca geriye, savaş kamplarına doğru baktı. Ordunun çok sayıdaki yemek ateşinden çıkan dumanlar kraterlerden yükseliyordu. “Bilmiyorum. Ama sanırım *çok* daha fazla kamışa ihtiyacımız olacak.”

♦

♦♦

O gece Kaladin, Teft ve Kaya, Sadeas’ın savaş kampının eğreti sokaklarında yürüyorlardı. Ortanca ay Nomon solgun, mavi beyaz ışığı ile parlıyordu. Binaların önünde asılı olan yağ fenerleri meyhane ya da genelevlere işaret ediyordu. Küreler daha sürekli, yenilenebilir ışık üretebilirdi ama tek bir küre ile bir deste mum ya da bir kese yağ satın alabilirdin. Kısa vadede çoğu zaman bunu yapmak daha ucuzdu, özellikle de ışıkları çalınabilecekleri bir yerlere asıyorsan.

Sadeas herhangi bir sokağa çıkma yasağı uygulamıyordu ama Kaladin yanlız bir köprücünün geceleri kereste deposunda kalmasının en iyisi olacağını öğrenmişti. Lekeli üniformaları içinde yarı sarhoş askerler aylak aylak yürüyerek yanlarından geçiyor, fahişelerin kulaklarına bir şeyler fısıldıyor ya da arkadaşlarına hava atıyorlardı. Köprücülere hakaretler yağdırarak gürültücü bir şekilde gülüşüyorlardı. Sokaklar fenerler ve ay ışığıyla bile karanlık hissi veriyordu ve kısmen taştan binalar, kısmen ahşap gecekondular ve kısmen de çadırlardan oluşan kampın gelişigüzel doğası, ortalığın kuralsız ve tehlikeli olduğu havasını yaratıyordu.

Kaladin ve iki yoldaşı büyük bir asker grubunun önünden kenara çekildiler. Ceketleri ilikli değildi ve sadece biraz sarhoştular. Bir asker köprücülere dik dik baktı ama birisi kaslı bir Boynuzyiyenli olmak üzere üç kişi bir arada olmaları, askeri gülüp geçerken Kaladin'i iteklemekten fazlasını yapmaktan vazgeçirmeye yeterliydi.

Adam ter ve ucuz bira kokuyordu. Kaladin sinirine hâkim oldu. Karşılık verirse kavga çıkarmak yüzünden maaşından kesilirdi.

"Bundan hoşlanmadım," dedi Teft omzunun üstünden asker grubuna bakarak. "Ben kampa geri dönüyorum."

"Sen kalıyorsun," diye hırladı Kaya.

Teft gözlerini devirdi. "Senin gibi hantal bir chuldan korktuğumu mu düşünüyorsun? Eğer gitmek istersem giderim ve..."

"Teft," dedi Kaladin yumuşakça. "Sana ihtiyacımız var."

İhtiyaç. Bu kelimenin insanlar üstünde garip bir etkisi vardı. Bazıları onu kullandığın zaman kaçardı. Bazıları ise gerginleşildi, Teft bunun özlemini çekiyormuş gibi görünüyordu. Kendi kendine bir şeyler mırıldanarak başını salladı ama devam ederlerken onların yanında kaldı.

Kısa süre sonra araba deposuna varmışlardı. Çitle çevrelenmiş kare şeklindeki taş bölge kampın batı kenarına yakındı. Geceleyin terk edilmişti, yük arabaları uzun sıralar hâlinde duruyorlardı. Chullar küçük tepeler gibi görünerek, yakındaki ağıllarında uyukluyorlardı. Kaladin gözcülere karşı tetikte olarak sessizce ileri süzüldü ama görünüşe göre kimse ordunun ortasından bir yük arabası kadar büyük bir şeyin çalınacağından endişelenmiyordu.

Kaya onu dürttü, sonra da gölgeli chul ağıllarına doğru işaret etti. Ağılın bir sütununun üstünde bir oğlan yalnız başına oturmuş, yukarıdaki aya bakıyordu. Chullar göz kulak olunacak kadar değerliydi. Zavallı oğlan. Kim

bilir ne kadar sıklıkla geceleri uyanık kalması ve hantal yaratıkları koruması isteniyordu?

Kaladin bir arabanın yanında çömeldi, diğer ikisi de onu taklit etti. Bir sıra yana işaret etti ve Kaya o tarafa gitti. Kaladin diğer yöne de işaret etti ve Teft gözlerini devirdi ama onun istediğini yaptı.

Kaladin orta sıradan aşağı doğru gizlice ilerledi. Her sırada on tane olmak üzere yaklaşık otuz araba vardı ama aramak kısa zaman aldı. Arka kalasa yapmış olduğu işareti arayan parmakların sürtünmesi kadar. Sadece birkaç dakika sonra gölgeli bir şekil Kaladin’in sırasına girdi. Kaya. Boynuzyiyenli yan tarafa doğru işaret etti ve beş parmağını kaldırdı. Yukarıdan beşinci araba. Kaladin başını sallayarak onayladı ve ilerledi.

Tam Kaya’nın işaret ettiği arabaya ulaştığı zaman Teftin gitmiş olduğu yönden hafif bir ciyaklama duydu. Kaladin sindi, sonra da gözcüden tarafa doğru baktı. Oğlan hâlâ ayı izliyor, ayak parmaklarıyla dalgın bir şekilde yanındaki direğe tekme atıyordu.

Bir an sonra Kaya ve mahçup Teft aceleyle Kaladin’in yanına geldiler, “Pardon,” diye fısıldadı Teft. “Yürüyen dağ beni irkiltti.”

“Eğer ben bir dağ oluyorsam o zaman sen niye benim geldiğimi duymadın?” diye homurdandı Kaya. “Ha?”

Kaladin gülerek gösterilen arabanın arka tarafını eliyle yokladı, parmakları ahşaptaki X şeklindeki işarete sürtündü. Bir nefes aldı, sonra da sırtüstü yatarak arabanın altına girdi.

Kamışlar hâlâ oradaydı, her biri yaklaşık bir karış kadar kalın olan yirmi deste hâlinde bağlı duruyorlardı. “Şansın Elçisi Ishi’ye şükürler olsun,” diye fısıldadı ilk desteyi çözerken.

“Hepsi orada, ha?” dedi Teft eğilerek, ay ışığında sakalını kaşıdı. “Bu kadar çok bulduğumuza inanamıyorum. Ovadaki bütün kamışları sökmüşüz herhâlde.”

Kaladin ona ilk desteyi verdi. Syl olmasa bunun üçte biri kadarını bile bulamazlardı. O uçan bir böceğin hızına sahipti ve bir şeyleri nasıl bulabileceğine dair bir hissi varmış gibi görünüyordu. Kaladin sonraki desteyi çözerek uzattı. Teft bunu öbürüne bağlayarak daha büyük bir deste hâline getirdi.

Kaladin çalışırken, rüzgârla savrulan küçük beyaz yapraklardan oluşan bir tomar arabanın altına girdi ve Syl’in şekline dönüştü. Kaladin’in kafasının yanında kayarak durdu. “Görebildiğim kadarıyla hiçbir yerde muhafız yok.

Sadece chul ağıllarında bir oğlan.” Beyaz mavi şeffaf şekli karanlıkta neredeyse görünmezdi.

“Umarım bu kamışlar hâlâ tazedir,” diye fısıldadı Kaladin. “Eğer çok fazla kuradalarsa...”

“Bir şey olmaz. Endişelenip duruyorsun. Sana birkaç şişe buldum.”

“Buldun mu?” diye sordu; o kadar hevesliydi ki neredeyse kalkıp oturacaktı. Kafasını çarpmadan önce son anda durdu.

Syl başını sallayarak onayladı. “Sana göstereceğim. Onları taşıyamadım. Fazla sert.”

Kaladin destelerin kalanını da hızla çözerek bunları gergin Teft’e aktardı. Kaladin aceleyle arabanın altından çıktı, sonra da birbirlerine bağlanarak büyümüş olan üçlü destelerden ikisini aldı. Teft kalanların ikisini aldı ve Kaya da bir tanesini kolunun altına kıstırarak üç tane almayı başardı. Çalışmak için rahatsız edilmeyecekleri bir yere ihtiyaçları vardı. Yumruotları değersizmiş gibi görünüyor olsa da Gaz eğer neler olup bittiğini görürse bunu mahvetmenin bir yolunu bulurdu.

İlk önce şişe, diye düşündü Kaladin. Syl’e başını salladı, o da onları araba deposundan dışarı çıkararak bir meyhaneye götürdü. İkinci sınıf ahşaptan acele ile inşa edilmiş gibi görünüyordu ama bu, içerideki askerlerin eğlencesini durdurmuyordu. Patırtıları Kaladin’in bütün binanın çökmesine neden olacaklarını düşünerek endişe etmesine neden oldu.

Meyhanenin arkasında kıymıklı bir kasa yarısının içinde bir dizi atılmış içki şişesi yatıyordu. Cam sağlam şişelerin tekrar kullanılmasına yetecek kadar kıymetliydi ama bunların çatlakları ya da kırık ağızları vardı. Kaladin kendi kamış destelerini yere koydu sonra da neredeyse bütün olan üç şişeyi seçti. Bunları bu amaç için getirmiş olduğu bir torbanın içine atmadan önce yakınlardaki bir su fıçısında yıkadı.

Tekrar destelerini alıp diğerlerine başını sallayarak işaret etti. “Sıradan bir şey yapıyormuş gibi görünmeye çalışın,” dedi. “Başlarınızı eğin.” Diğer ikisi başlarını sallayarak onayladı ve sonra da desteleri sanki bir çalışma hizmeti yapıyorlarmış gibi taşıyarak anayola çıktılar. Önceden olduklarından çok daha az dikkat çektiler.

Harap Ovalara inen kaya rampadan aşağı ilerlemeden önce ordunun toplanma bölgesi olarak kullanılan açık taştan alanı geçerek, kereste deposundan uzak durdular. Bir gözcü onları gördü ve Kaladin nefesini tuttu ama adam bir şey demedi. Büyük olasılıkla köprücülerin duruşlarından,

yapmakta olduktan şeyi yapmaları için bir sebepleri olduğu sonucuna varmıştı. Eğer savaş kampından ayrılmaya çalışıyor olsalar bu başka bir hikâye olurdu ama bu aşağıdaki ilk birkaç uçuruma yakın olan kesim yasak bölge değildi.

Uzun süre geçmeden, Kaladin'in neredeyse kendini öldüreceği yere yaklaştılar. Birkaç gün nasıl da fark yaratabiliyordu. Başka bir insanmış gibi hissediyordu; bir zamanlar olmuş olduğu adam, dönüşmüş olduğu köle ve hâlâ savaşmak zorunda olan acınası sefilin garip bir karışımı. Aşağı bakarak uçurumun kıyısında dikildiğini hatırlıyordu. O karanlık hâlâ onu dehşete düşürüyordu.

Eğer köprücüleri kurtarmayı başaramazsam o sefil tekrar kontrolü ele geçirecek. Ve bu defa da istediğini alacak... Bu düşünce Kaladin'i titretti. Destelerini uçurumun kenarında yere koydu, sonra da oturdu. Diğer ikisi daha tereddütlü bir şekilde onu takip ettiler.

"Bunları uçuruma mı atacağız?" diye sordu Teft sakalını kaşıyarak. "Tüm o çabalardan sonra?"

"Elbette hayır," dedi Kaladin. Durakladı; Nomon parlaktı ama hâlâ gecenin karanlığı hüküm sürüyordu. "Hiç küren yok, değil mi?"

"Niye?" diye sordu Teft kuşkucu bir şekilde.

"Işık için, Teft".

Teft homurdanarak bir avuç dolusu lâl çentik çıkardı. "Bunları bu gece harcayacaktım..." dedi. Avcunda parlıyorlardı.

"Pekâlâ," dedi Kaladin bir kamışı çıkararak. Babası bunlar hakkında ne demişti? Tereddütlü bir şekilde Kaladin kamışın kürk gibi ucunu kırarak boş olan ortasını açığa çıkardı. Kamışı öbür ucundan tuttu ve iyice sıkarak parmaklanın gövdesi boyunca hareket ettirdi, İki damla süt gibi beyaz sıva boş içki gişesinin içine düştü.

Kaladin tatmin olarak gülümsedi, sonra kamışı parmaklarıyla bir kere daha boydan boya sıktı. Bu sefer hiçbir şey çıkmadı. Kaladin de kamışı uçuruma attı. Bütün o şapka laflarına rağmen, geride kanıt bırakmak istemiyordu.

"Hani uçuruma atmayacağımız söylemiştin!" diye itiraz etti Teft.

Kaladin içki şişesini kaldırdı. "Sadece şunu çıkarmadan önce atmayacağız."

"Ne o?" Kaya gözlerini kısarak yakına doğru eğildi.

“Yumruotu özsuyu. Ya da daha doğrusu yumruotu sütü. Bunun gerçekten de özsu olduğunu sanmıyorum. Her neyse, bu güçlü bir antiseptik.”

“Anti... ne?” diye sordu Teft.

“Çürüksprenlerini korkutup kaçırıyor,” dedi Kaladin. “Onlar enfeksiyona neden olur. Bu süt bulunabilecek en iyi antiseptiklerden biri. Bunu zaten enfeksiyonlu olan bir yaraya bile sürsen yine de işe yarar.” Bu ise çok gerekliydi çünkü Leyten’in yaraları her tarafında çürüksprenleri gezinerek öfkeli bir kırmızıya dönmeye başlamıştı.

Teft homurdandı, sonra da destelere göz attı. “Burada çok fazla kamış var.”

“Biliyorum,” dedi Kaladin onlara diğer iki şişeyi vererek. “Bu yüzden hepsini tek başıma sıkmak zorunda olmadığım için memnunum.”

Teft içini çekti ama oturdu ve bir desteyi çözdü. Kaya da şikâyet etmeksizin öyle yaptı; çalışırken şişeyi tutmak için dizlerini yanlara doğru kıvırıp ayaklarını birbirlerine dayamıştı.

Hafif bir rüzgâr eserek kamışların bir kısmını tıkırdattı. “Neden onları umursuyorsun?” diye sordu Teft en sonunda.

“Onlar benim adamlarım.”

“Bir köprücübaşı olmak bu demek değil.”

“Bu biz her neye karar verirsek o demek,” dedi Kaladin, Syl’in dinlemek için o tarafa gelmiş olduğunu fark ederek. “Sen, ben, diğerleri.”

“Senin bunu yapmana izin vereceklerini mi düşünüyorsun?” diye sordu Teft. *“Açıkgözler* ve yüzbaşılar?”

“Farkına varacak kadar bile dikkat edeceklerini mi düşünüyorsun?”

Teft durakladı, sonra başka bir kamışı sıkarak homurdandı.

“Belki de ederler,” dedi Kaya. Kamışları sıkarken iri adamın hareketlerinde şaşırtıcı düzeyde bir zerafet vardı. Kaladin o kalın parmakların bu kadar dikkatli, bu kadar titiz olacağını düşünmemişti. *“Açıkgözler,* onlar sık sık fark ediyorlar fark etmemelerini umduğun şeyleri.”

Teft katılarak tekrar homurdandı.

“Nasıl oldu da buraya geldin Kaya?” diye sordu Kaladin. “Bir Boynuzyiyenli nasıl olur da dağlarında yaşamayı bırakıp ovalara gelir?”

“Bu tür şeyler sormamalısın evlat,” dedi Teft Kaladin’e bir parmağını sallayarak. “Geçmişimiz hakkında konuşmayız biz.”

“Hiçbir şey hakkında konuşmuyoruz biz,” dedi Kaladin. “Siz ikiniz birbirinizin adlarını bile bilmiyordunuz.”

“İsimler bir şey,” diye homurdandı Teft. “Geçmişler başka. Ben...”

“Yok sorun,” dedi Kaya. “Bu şeyden bahsedeceğim.”

Teft kendi kendine mırıldandı ama yine de Kaya konuştuğu zaman dinlemek için öne eğildi.

“Benim halkımın hiç Parekılıcı yok,” dedi Kaya alçak ama gürleyen sesiyle.

“Bu alışılmadık bir şey değil,” dedi Kaladin. “Alethkar ve Jah Keved dışında çok az krallığın fazla Kılıç’ı var.” Bu ordular arasında biraz olsun bir övünç kaynağıydı.

“Bu şey doğru değil,” dedi Kaya. “Thaylenah’ın beş Kılıç’ı ve üç tam takım Zırh’ı var, hepsi kraliyet muhafızlarının elinde olan. Selayların da kendilerine ait hem Zırh’ları, hem de Kılıç’ları var. Herdaz gibi diğer krallıkların da tek bir Kılıç ve Zırh takımları var kraliyet ailesinde babadan oğula geçen. Ama Unkalaki, bizim tek bir Paremiz bile yok. *Nuatoma*larımızın pek çoğu... Bu şey, sizin *açıkgözlerinizle* aynı şey, bir tek onların gözleri açık renk değil...”

“Nasıl açık renk gözlerin olmadan *açıkgöz* olabilirsin?” dedi Teft kaşlarını çatarak.

“Koyugözlü olarak,” dedi Kaya, sanki aşikâr bir şeymiş gibi. “Biz liderlerimizi bu şekilde seçmeyiz. Karmaşıktır bizim. Ama hikâyeyi kesme.” Bir başka kamışı daha sıkarak kabuğu yan tarafındaki yığına doğru attı. *“Nuatomalar,* bizde Pare olmamasını büyük utanç olarak görüyor. Onlar bu silahları çok fena istiyor. İnanılıyor ki bir Parekılıcı elde edebilen ilk *nuatoma* kral olacak; bizim pek çok yıldır sahip olmadığımız bir şey. Hiçbir tepe bir adamın kutsal Kılıç’lardan birine sahip olduğu başka bir tepeyle savaşmaz.”

“O zaman bir Parekılıcı *satın almaya* mı geldiniz?” diye sordu Kaladin. Hiçbir Paretaşıyan silahını satmazdı. Her biri kendine özgü bir çeşit kutsal emanetti; ihanetlerinden sonra Kayıp Parlayanlardan birinden alınmıştı.

Kaya güldü. “Ha! Satın almak? Hayır, bizler o kadar da aptal değiliz. Ama benim *nuatomam,* o sizin geleneğinizi biliyordu, hı? Diyor ki eğer bir adam bir Paretaşıyan’ı öldürürse o zaman Kılıç ve Zırh’ını kendisi için alabilir. Ve böylece benim *nuatomam* ve onun evi, biz aşağıya gelip sizin Paretaşıyanlarınızdan birini bulup öldürmek için büyük kafile olduk.”

Kaladin neredeyse gülecekti. “Bunun dediğinden biraz daha zor olduğu ortaya çıkmıştır sanırım.”

“Benim *nuatomam* bir aptal değildi,” dedi Kaya onu savunarak. “Bu şeyin zor olacağını biliyordu ama sizin geleneğiniz, bu bize umut veriyor, anlıyor musun? Arada bir, cesur bir *nuatoma* bir Paretaşıyan ile düello etmek için aşağı gelir. Bir gün, bir tanesi kazanacak ve bizim de Parelerimiz olacak.”

“Belki de,” dedi Kaladin boş bir kabuğu uçuruma atarken. “Sizinle ölümüne bir düello yapmayı kabul ettiklerini varsayarsak.”

“Ah, her zaman düello ediyorlar,” dedi Kaya gülerek. “*Nuatoma* pek çok zenginlik getirir ve tüm varlığını kazanana bırakmaya söz verir. Sizin *açıkgözleriniz,* onlar bu kadar ılık bir göletin yanından geçip gidemiyor! Parekılıcı olmayan bir Unkalaki’yi öldürmek, onlar bu şeyi zor olarak görmüyorlar. Pek çok *nuatoma* öldü. Ama sorun değil. Eninde sonunda biz kazanacağız.”

“Ve bir çift Pareniz olacak,” dedi Kaladin. “Alethkar’ın düzinelerce var.”

“Bir tanesi bir başlangıç,” dedi Kaya omzunu silkerek. “Ama benim *nuatomam* kaybetti, o yüzden, ben de köprücüyüm.”

“Dur,” dedi Teft. “Tüm bu yolu berrakbeyinle birlikte geldin ve bir kere o yenilince de kalkıp bir köprü ekibine mi katıldın?”

“Hayır, hayır, sen anlamıyorsun,” dedi Kaya. “Benim *nuatomam,* o Yüceprens Sadeas’a meydan okudu. İyi biliniyor burada Harap Ovalar’da pek çok Paretaşıyan olduğu. Benim *nuatomam* önce sadece Zırh’ı olan bir adamla dövüşmenin, sonra da Kılıç’ı kazanmanın daha kolay olacağını düşündü.”

“Ve?” dedi Tfeft.

“Bir kere benim *nuatomam* Berrakbey Sadeas’a yenilince hepimiz onun olduk.”

“O zaman sen bir köle misin?“ diye sordu Kaladin uzanıp alnındaki işaretleri yoklayarak.

“Hayır, bizde bu şey yok,“ dedi Kaya. “Ben benim *nuatoma*mın bir kölesi değildim. Ben akrabasıydım.”

“Akrabası mı?” dedi Tefi. “Kelek! Sen *açıkgözsün*!”

Kaya tekrar güldü, bol bol ve yüksek sesle. Kaladin kendini tutmasına karşın gülümsedi. Birisinin böyle güldüğünü duymayalı çok uzun zaman geçmiş gibiydi. “Hayır, hayır. Ben sadece *umarti’aydım,* kuzeni diyebilirsin.”

“Yine de onunla akrabaydın.”

“Tepeler’de bir berrakbeyin akrabaları onun hizmetkârlarıdır,” dedi Kaya.

“Bu nasıl bir sistem böyle?” diye itiraz etti Teft. “Kendi akrabalarının bir hizmetkârı mı olmak zorundasın? Fırtına alsın beni! Ölürüm daha iyi.”

“Bu o kadar da kötü değil,” dedi Kaya.

“Sen benim akrabalarımı tanımıyorsun,“ dedi Teft titreyerek.

Kaya tekrar güldü. “Tanımadığın birine mi hizmet etmeyi tercih ederdin? Mesela bu Sadeas’a? Seninle hiçbir akrabalığı olmayan bir adama?” Kafasını salladı. “Ovalılar. Sizin burada çok fazla havanız var. Sizin akıllarınızı hasta ediyor.”

“Çok fazla hava mı?” diye sordu Kaladin.

“Evet,” dedi Kaya.

“Nasıl çok fazla havan olabilir? Hava her tarafta.”

“Bu şey, bunu açıklaması zor.” Kayanın Alethçesi iyiydi ama bazen kelimelerin sırasını karıştırıyordu. Ne kadar hızlı konuşursa, cümleleri o kadar devrik oluyordu. “Sizin çok fazla havanız var,” dedi Kaya. “Tepeler’e gelin. Göreceksiniz.”

“Sanırım,” dedi Kaladin, sadece omuz silken Teft’e bir bakış atarak. “Ama bir şey hakkında yanılıyorsun. Bizim tanımadığımız birine hizmet ettiğimizi söyledin. Eh, ben Berrakbey Sadeas’ı *tanıyorum.* İyi tanıyorum onu.”

Kaya bir kaşını kaldırdı.

“Kibirli, kinci, açgözlü, sapına kadar yozlaşmış,” dedi Kaladin.

Kaya gülümsedi. “Evet, sanırım haklısın. Bu adam *açıkgözlerin* en iyileri arasında değil.”

“Onların arasında ‘en iyileri’ yok, Kaya. Onların hepsi aynı.”

“Sana çok şey yaptılar o zaman?”

Kaladin omzunu silkti, bu soru henüz iyileşmemiş olan yaralarının üstünü açmıştı. “Her neyse, efendin şanslıymış.”

“Bir Paretaşıyan tarafından öldürüldüğü için mi şanslı?”

“Kazanmadığı ve nasıl oyuna getirildiğini keşfetmediği için şanslı,” dedi Kaladin. “Onun Sadeas’ın Zırh’nı alıp gitmesine izin vermezlerdi.”

“Saçmalık,” diye araya girdi Teft. “Gelenek...”

“Gelenek bizi mahkûm etmek için kullandıkları kör tanık, Teft,” dedi Kaladin. “Gelenek yalanlarını paketlemek için kullandıkları cicili kutu. Gelenek bizi onlara hizmet ettiriyor.”

Teft çenesini sıktı. “Senden çok daha uzun yaşadım, evlat. Bir şeyler biliyorum. Eğer sıradan bir adam bir düşman Paretaşıyan’ını öldürürse bir

açıkgöz hâline gelir. İşler bu şekilde yürüyor."

Kaladin uzatmayarak tartışmanın sona ermesine izin verdi. Eğer Teft'in yanılsamaları onun bu savaşın keşmekeşindeki yeri hakkında kendisini daha iyi hissetmesini sağlıyorsa, o zaman Kaladin kim oluyordu da onu caydıracaktı? "O zaman bir berrakbeyin maiyetindeki bir hizmetkâr mıydın?" dedi Kaladin Kaya'ya. "Ne çeşit bir hizmetkâr?" Wistiow ya da Roshone ile karşılaşmış olduğu zamanları hatırlayarak doğru kelimeyi bulmak için çabaladı. "Bir uşak mı? Bir kâhya mı?"

Kaya güldü. "Ben aşçıydım. Benim *nuatomam* ovalara kendi aşçısı olmadan gelmezdi! Burada sizin yiyeceğiniz, onda o kadar çok baharat var ki başka hiçbir şeyin tadını alamıyorsunuz. Karabiber ekilmiş taş yeseniz de aynı şey!"

"Sen mi yiyecekten bahsediyorsun," dedi Teft kaşlarını çatarak. "Bir Boynuzyiyenli?"

Kaladin suratını astı. "Neden halkına böyle diyorlar ki?"

"Çünkü yakaladıkları şeylerin boynuzlarını ve kabuklarını yiyorlar," dedi Teft. "Dış taraflarını."

Kaya özlemli bir yüzle gülümsedi. "Ah, ama tadı çok güzel."

"Gerçekten de kabukları yiyor musunuz?" diye sordu Kaladin.

"Bizim çok güçlü dişlerimiz var," dedi Kaya gururla. "Ama öyle işte. Şimdi siz benim hikâyemi biliyorsunuz. Berrakney Sadeas, o çoğumuzla ne yapacağından emin değildi. Bazıları asker yapıldı, diğerleri de onun evinde hizmet ediyor. Ben ona bir yemek hazırladım ve o da beni köprü ekiplerine gönderdi." Kaya durakladı. "Çorbayı, şey... Güzelleştirmiş olabilirim."

"Güzelleştirmek?" diye sordu Kaladin bir kaşını kaldırarak.

Kaya utanıyormuş gibi görünüyordu. "Görüyorsunuz, ben *nuatoma*mın ölümü yüzünden oldukça kızgındım. Ve ben düşündüm ki bu ovalılar, onların dilleri yedikleri yemeklerden hep yanmış ve kavrulmuş. Onların tat alma duyusu yok ve..."

"Ve ne?" diye sordu Kaladin.

"Chul pisliği," dedi Kaya. "Görünüşe göre benim varsaydığımdan daha güçlü bir tadı var."

"Dur," dedi Teft. "Sen Yüceprens Sadeas'ın çorbasına *chul pisliği* mi koydun?"

"Ee, evet," dedi Kaya. "Aslında bu şeyi ekmeğine de koydum. Ve domuz bifteğinde garnitür olarak da kullandım. Ve bundan tereyağlı garamlar için

acılı sos da yaptım. Chul pisliği, onun pek çok kullanım alanı olduğunu buldum."

Teft sesi yankılanarak güldü. Yere devrildi, o kadar eğlenmişti ki Kaladin yuvarlanarak uçuruma düşebileceğinden korkmuştu. "Boynuzyiyenli," dedi Teft en sonunda, "Sana bir içki borcum var."

Kaya gülümsedi. Kaladin şaşkınlıkla kendi kendine kafasını salladı. Bir anda anlamıştı.

"Ne?" dedi Kaya görünüşe göre onun yüz ifadesini fark ederek.

"Bizim ihtiyacımız olan şey bu," dedi Kaladin. "*Bu*! Gözden kaçırmakta olduğum şey işte bu."

Kaya durakladı, "Chul pisliği? İhtiyacın olan şey bu mu?"

Teft bir kere daha kahkahalara boğuldu.

"Hayır," dedi Kaladin. "Bu... Şey... Size göstereceğim. Ama önce bu yumruotu özsuyuna ihtiyacımız var." Daha destelerin birini ancak yarılamışlardı ve parmakları şimdiden sıkmaktan ağrıyordu.

"Peki ya sen, Kaladin?" diye sordu Kaya. "Ben sana hikâyemi anlattım. Sen de bana şeninkini anlatacak mısın? Alnındaki o işaretler nereden geldi?"

"Evet," dedi Teft gözlerini silerek. "*Sen* kimin yemeğinin içine ettin?"

"Başka bir köprücüye geçmişini sormanın tabu olduğunu senin söylediğini sanıyordum," dedi Kaladin.

"Kaya ya anlattırdın evlat," dedi Teft. "Adil olanı senin de anlatman."

"O zaman ben hikâyemi anlatırsam, bu senin de kendininkini anlatacağın anlamına mı geliyor?"

Teft anında kaşlarını çattı. "Bak şimdi, ben kalkıp da..."

"Ben bir adam öldürdüm,“ dedi Kaladin.

Bu Teft'i sessizleştirdi. Kaya ise başını kaldırdı. Kaladin Syl'in hâlâ ilgiyle izlemekte olduğunu fark etti. Bu onun için garipti; normalde onun dikkati kolayca dağılırdı.

"Bir adam mı öldürdün?" dedi Kaya. "Ve bu şeyden sonra seni köle mi yaptılar? Cinayetin cezası çoğunlukta ölüm değil mi?"

"Cinayet değildi," dedi Kaladin yumuşakça ve ona bu aynı soruları sormuş olan köle vagonundaki kaba sakallı adamı düşündü. "Hatta çok önemli birisi tarafından bunun için bana teşekkür de edildi."

Sessizleşti.

"Ve?" diye sordu Teft en sonunda.

“Ve...” dedi Kaladin aşağıdaki bir kamışa bakarak. Nomon batıda batıyordu ve son ay Mishim’in küçük yeşil diski de doğuda yükselmekteydi. “Ve *açıkgözlerin* hediyelerini geri çevirdiğin zaman pek de iyi tepki vermedikleri ortaya çıktı.”

Diğerleri daha fazlası için beklediler ama Kaladin kamışları üzerinde çalışarak sessizleşti. Amaram’ın ordusundaki o olayları hatırlamanın hâlâ bu kadar ıstırap verici olması onu şaşırtmıştı.

Diğerleri de ya onun ruh hâlini hissettiler ya da söylediklerinin yeterli olduğunu düşündüler ki ikisi de işlerine geri döndü ve daha fazla da üstelemediler.

İki nokta da sana burada yazmış olduğum şeyleri asılsız yapmaz.

Kralın Haritalar Galerisi güzellik ve işlevi dengeliyordu. Geniş kubbeli Ruhdökülmüş taştan binanın, kaya zeminle kusursuz bir şekilde bütünleşen pürüzsüz yanları vardı. Uzun bir somun Thaylen ekmeği şeklindeydi ve tavanında güneş ışığının, altlarındaki etkileyici şistkabuk oluşumlarının üstünde parlamasına izin veren geniş pencereleri vardı.

Dalinar bunlardan birinin yanından geçti, pembeler ve canlı yeşiller ve maviler omuzlarına kadar yükselen budaklı bir desen şeklinde yükseliyordu. Kabuklu, sert bitkilerin gerçek sapları ya da yaprakları yoktu; sadece renkli tüyler gibi dalgalanan filizleri vardı. Onların dışında, şistkabuk bitkiden çok kaya gibi görünürdü. Ama yine de âlimler büyüme şekli ve ışığa doğru uzanmasından dolayı onun da bir bitki olması gerektiğini söylüyordu.

İnsanlar da bunu yapıyordu, diye düşündü. *Bir zamanlar.*

Yüceprens Roion haritalardan birinin önünde elleri arkasında kavuşturulmuş olarak ayakta duruyordu; çok sayıdaki eşlikçisi galerinin öbür tarafını tıkamışlardı. Roion koyu, dikkatle kesilmiş bir sakalı olan uzun, açık derili bir adamdı. Saçı üstlerden açılıyordu. Diğerlerinin pek çoğu gibi, o da kısa, altındaki gömleği ortaya çıkaran önü açık bir ceket giyiyordu. Kırmızı kumaşı ceketin yakasından yukarı taşıyordu.

Ne kadar da özensiz, diye düşündü Dalinar. Gerçi Roion modaya oldukça uygundu. Dalinar sadece şu an moda tarzın bu kadar... Eh, özensiz olmamasını diliyordu.

“Berrakbey Dalinar,” dedi Roion. “Bu görüşmede bir anlam görmekte zorlanıyorum.”

“Benimle yürüyün, Berrakbey Roion,” dedi Dalinar başıyla yan tarafa işaret ederek.

Diğer adam içini çekti ama Dalinar’a katıldı ve bitki salkımları ve haritalarla kaplı duvarın arasındaki yoldan yürüdü. Roion’un eşlikçileri onları takip etti; içlerinde bir saki ve bir kalkan taşıyıcı da vardı.

Çerçeveleri ayna gibi parlatılmış, çelikten yapılma haritaların hepsi elmaslarla aydınlatılmıştı. Haritalar detaylı bir şekilde doğal olamayacak kadar büyük ve kesintisiz olan parşömen sayfalarının üstüne çizilmişti. Böyle parşömenler belli ki Ruhdökülmüştü. Odanın merkezinin yakınlarındaki Asli Harita’ya geldiler; duvardaki bir çerçeveye sabitlenmiş, devasa, detaylı bir haritaydı. Harap Ovalar’ın keşfedilmiş kısımlarının tamamını gösteriyordu. Kalıcı köprüler kırmızıyla çizilmişti ve Alethi tarafına yakın platoların üstünde hangi prensin kontrolü altında olduklarını gösteren mavi rünçiftleri vardı. Haritanın doğu kısımları çizgiler kaybolana kadar gittikçe daha az detay gösteriyordu.

Ortada savaş bölgesi vardı, yani uçurumşeytanlarının kozalarını örmek için platoları en çok ziyaret ettiği kısmı. Çok azı kalıcı köprülerin olduğu tarafa geliyordu. Eğer gelirlerse de bu koza örmek için değil, avlanmak için oluyordu.

Yakınlardaki platoları kontrol etmek, bir yüceprens anlaşma gereği diğerlerinden biri tarafından kontrol edilen bir platodan izin almaksızın geçemeyeceği için yine de önemliydi. Bu merkezi platolara giden en iyi yollara kimin sahip olduğunu belirliyordu. Bu ayrıca o platonun üstündeki köprüleri ve karakolları kimin muhafaza etmesi gerektiğini de belirliyordu. Bu platolar yüceprensler arasında alınıp satılıyordu.

Asli Harita’nın yan tarafında her yüceprensi ve kazanmış oldukları mücevherkalpleri listeleyen ikinci bir parşömen sayfası vardı. Bu çok Alethi bir davranıştı: kimin kazanmakta ve kimin geride kalmakta olduğunu çok net bir şekilde ortaya sererek motivasyon yaratmak.

Roion’un gözleri anında listede kendi ismine gitti. Tüm yüceprenslerin arasında Roion en az sayıdaki mücevherkalbi kazanmıştı.

Dalinar elini Asli Harita’ya uzatarak parşömene dokundu. Orta platolar referans kolaylığı açısından isimlendirilmiş ya da numaralandırılmıştı. İçlerinde en önde geleni Parshendi tarafının yakınında meydan okurcasına yükselen büyük bir platoydu. Kule deniliyordu buna. Uçurumşeytanlarının üstünde koza örmeyi özellikle seviyormuş gibi göründüğü sıra dışı derecede devasa ve garip şekilli bir platoydu.

Ona bakmak Dalinar’ı duraklattı. Üzerine çıkarabileceğin askerlerin sayısını savaşılacak olan platonun büyüklüğü belirliyordu. Parshendiler çoğunlukla Kule’ye büyük bir kuvvet getirirdi ve orada şimdiye kadar yirmi yedi Alethi saldırısını püskürtmüşlerdi. Hiçbir Alethi Kule’nin üzerindeki bir çatışmayı kazanamamıştı. Dalinar’ın kendisi de iki kere oradan geri çevrilmişti.

Bu basitçe Parshendilere çok yakındı, her zaman oraya ilk önce ulaşıp eğimi onlara mükemmel bir yüksek zemin verecek şekilde kullanarak mevzilenebilirlerdi. *Ama eğer onları orada yeteri kadar büyük olan kendi kuvvetlerimizle köşeye sıkıştırabilirsek*, diye düşündü Dalinar. Bu çok büyük sayıda Parshendi askerini tuzağa düşürerek öldürmek anlamına gelebilirdi. Belki de onların Ovalar üstünde savaşabilme becerisini kırmaya yeterli olacak kadar.

Bu dikkate alınması gereken bir şeydi. Ancak bunun gerçekleşebilmesinden önce, Dalinar’ın ittifaklara ihtiyacı olacaktı. Parmaklarını batıya doğru hareket ettirdi. “Yüceprens Sadeas son zamanlarda çok iyi gidiyor.” Dalinar parmağını Sadeas’ın savaş kampına vurdu. “Diğer yüceprenslerden platoları satın alarak savaş meydanlarına ilk önce varmayı gittikçe daha da kolay hâle getiriyor.”

“Evet,” dedi Roion yüzünü asarak. “Kimsenin bunu bilmek için bir haritaya bakmasına gerek yok, Dalinar.”

“Şunun ölçeğine bak,” dedi Dalinar. “Altı yıllık sürekli savaş ve hiç kimse daha Harap Ovalar’ın merkezini *görmüş* bile değil.”

“Bu asla hedef değildi. Onları içeride tutuyor, kuşatıyor, aç bırakıyor ve bize gelmeye zorluyoruz. Bu *senin* planın değil miydi?”

“Evet, ama ben asla bu kadar uzun süreceğini hayal etmemiştim. Taktiğimizi değiştirmenin zamanının gelmiş olabileceğini düşünüyorum.”

“Neden? Bu işe yarıyor. Parshedilerle bir iki çatışma olmadan bir hafta bile geçmiyor. Gerçi, belirtmeliyim ki son zamanlarda *sen* savaşta bir ilham kaynağı olmaktan oldukça uzaksın.” Daha küçük parşömendeki Dalinar’ın ismine işaret etti.

Onun isminin yanında kazanılmış olan mücevherkalpleri belirten oldukça fazla sayıda işaret vardı. Ama çok azı tazeydi.

“Karadiken’in sivriliğini kaybetmiş olduğunu söyleyen bazı kimseler var,” dedi Roion. Dalinar’a açıkça hakaret etmemek için dikkat ediyordu ama bir zamanlar cesaret etmiş olacağından daha ileri gitmişti. Dalinar’ın kışlada kısılı kaldığı zamanki hareketlerinin haberleri yayılmıştı.

Dalinar kendini sakin olmaya zorladı. “Roion, bu savaş bir oyunmuş gibi davranmaya devam edemeyiz.”

“Tüm savaşlar oyundur. En büyük tür, taşların gerçek hayatlar kaybettiği, kazanılan ödüllerin gerçek zenginlik olduğu! Bu insanın uğruna varolduğu hayat. Savaşmak, öldürmek, kazanmak.” Yüceprensleri birleştiren son Alethi kralı olan Sunmaker’ı alıntılıyordu. Gavilar bir zamanlar onun adına hürmet ederdi.

“Belki,” dedi Dalinar. “Ama ne amaçla? Parekılıcı elde etmek için savaşıyoruz, sonra bu Parekılıcı da daha çok Parekılıcı elde etmek üzere savaşmak için kullanıyoruz. Bu bir çember, döne döne gidiyoruz, kendi kuyruğumuzu kovalıyoruz ki kendi kuyruğumuzu kovalamakta daha iyi olabilelim.”

“Cenneti geri kazanmak ve bizim olanı geri almaya kendimizi hazırlamak için savaşıyoruz.”

“İnsanlar savaşa gitmeden da hazırlanabilir ve insanlar anlamsız olmadan da savaşabilir. İşler her zaman böyle değildi. Savaşlarımızın bir *anlamının* olduğu zamanlar vardı.”

Roion bir kaşını kaldırdı. “Neredeyse beni söylentilere inandıracaksın, Dalinar. Diyorlar ki savaş için olan arzunu kaybetmişsin, diyorlar ki artık dövüşecek iraden kalmamış.” Dalinar’a tekrar dik dik baktı. “Bazıları oğlunun lehine tahttan feragat etmenin zamanının geldiğini söylüyor.”

“Söylentiler doğru değil,” diye tersledi Dalinar.

“Bu...”

“Söylentiler *doğru değil*,” dedi Dalinar kararlı bir şekilde, “Eğer benim artık *umurumda* olmadığını iddia ediyorlarsa.” Parmaklarını tekrar pürüzsüz parşömen üzerinde gezdirerek haritanın yüzeyine koydu, “Umursuyorum, Roion. Son derece umursuyorum. Bu halkı. Yeğenimi. Bu savaşın geleceğini. İşte bu nedenle bugünden sonra daha saldırgan bir tutum izlememizi öneriyorum.”

“Eh, sanırım bu duyması güzel bir şey.”

Onları birleştir...

“Benimle birlikte ortak bir plato saldırısı denemeni istiyorum,” dedi Dalinar.

“*Ne?*”

“İkimizin çabalarımızı koordine edip, birlikte çalışarak aynı anda saldırmayı denememizi istiyorum.”

“Bunu neden yapmak isteyelim?”

“Mücerherkalp kazanma şansımızı yükseltebiliriz.”

“Eğer daha fazla asker benim kazanma şansımı yükseltecek olsaydı, o zaman basitçe kendi askerlerimden daha fazlasını getirirdim,” dedi Roion. “Platolar büyük orduları sahaya çıkarmak için çok küçük ve hareket kabiliyeti sayılardan daha önemli.”

Bu geçerli bir noktaydı; Ovalar’da daha fazla ille de daha iyi anlamına gelmiyordu. Dar alanlar ve savaş meydanına cebri yürüyüşle ulaşmak savaşı dikkate değer derecede değiştirirdi. Kullanılan askerlerin tam sayısı platonun büyüklüğüne ve yüceprensin kişisel savaş felsefesine dayanırdı.

“Birlikte çalışmak sadece sahaya daha fazla asker çıkarmak anlamına gelmez,” dedi Dalinar. “Her yüceprensin ordusunun farklı güçlü taraftarı var. Ben ağır piyadelerimle meşhurum, senin okçuların en iyiler. Sadeas’ın köprüleri en hızlı. Birlikte çalışarak yeni taktikler deneyebiliriz. Platoya çabucak ulaşmak için çok fazla çaba sarfediyoruz. Eğer bu kadar acelemiz olmasa, birbirimizle yarışıyor olmasak, belki de platonun etrafını çevirebilirdik. Parshendilerin önce gelmesine izin vermeyi deneyip, sonra onlara onların değil, *kendi* istediğimiz şekilde saldırabilirdik.”

Roion durakladı. Dalinar generalleriyle bir ortak saldırı olaslığı üzerinde tartışarak günler harcamıştı. Görünüşe göre belirgin avantajları olacak gibiydi ama birisi onunla beraber deneyene kadar kesin olarak bilemezlerdi.

Roion gerçekten de düşünüyormuş gibiydi. “Mücevherkalbi kim alacak?”

“Zenginliği eşit bir şekilde bölüşeceğiz,” dedi Dalinar.

“Peki ya bir Parekılıcı ele geçirirsek?”

“Tabii ki onu kazanan adam elde edecek.”

“Ve o da büyük olasılıkla sen olacaksın,” dedi Roion kaşlarını çatarak. “Senin ve oğlunun zaten Pareleri’niz olduğuna göre.”

Parekılıcı ve Parezırhlarının büyük sorunu buydu; ikisini de kazanman, senin kendi Parelerin yoksa hiç de olası değildi. Hatta çoğu zaman birine ya da ötekine sahip olmak da yeterli değildi. Sadeas savaş meydanında Parshendi Paretaşıyanlarla yüzleşmişti ve her zaman öldürülmemek için geri çekilmek zorunda kalmıştı.

“Eminim ki daha adil bir şeyler ayarlayabiliriz,” dedi Dalinar en sonunda. Eğer Pareleri kazanırsa bunları Renarin’e verebilmeyi umuyordu.

“Eminim,” dedi Roion şüpheci bir şekilde.

Dalinar bir nefes aldı. Daha cesur olması gerekiyordu. “Ya Pareleri sana önerirsem?”

“Affedersin?”

“Bir ortak saldırı deneriz. Eğer bir Parekılıcı ya da Parezırhı kazanırsam, ilk takımı sen alırsın. Ama İkinciyi ben alırım.”

Roion’un gözleri kısıldı, “Bunu yapar mısın?”

“Şerefim üzerine söz, Roion.”

“Eh, hiç kimse bundan şüphe etmez. Ama bir adamı temkinli olduğu için suçlayabilir misin?”

“Ne temkini?”

“Ben bir yüceprensim, Dalinar,” dedi Roion. “Benim prensliğim en küçüğü, doğru, ama ben bağımsız bir adamım. Kendimi daha büyük birinin astı olarak görmek istemem.”

Sen zaten daha büyük bir şeyin parçası oldun, diye düşündü Dalinar hüsranla. *Bu Gavilar’a sadakat yemini ettiğin anda gerçekleşti*. Roion ve diğerleri sözlerini yerine getirmeyi reddediyordu. “Krallığımız olduğundan çok daha fazlası olabilir, Roion.”

“Belki. Ama belki de ben sahip olduklarımdan memnunumdur. Her halükarda, ilginç bir öneride bulunuyorsun. Bunun üstünde daha fazla düşünmem gerekecek.”

“Pekâlâ,” dedi Dalinar ama içgüdüleri Roion’un önerisini reddedeceğini söylüyordu. Adam aşırı şüpheciydi. Yüceprensler, söz konusu olan Parekılıcı

ve mücevherler *olmadığı* zaman bile birbirlerine zar zor birlikte çalışacak kadar güveniyordu.

“Seni bu akşamki şölende görecek miyim?” diye sordu Roion.

“Neden görmeyesin?” diye sordu Dalinar iç çekerek.

“Eh, görüyorsun, fırtınabekçileri bu gece bir yücefırtına *olabileceğini* söylüyorlar...”

“Orada olacağım,” dedi Dalinar katı bir şekilde.

“Evet, elbette,” dedi Roion kıs kıs gülerek. “Olmaman için bir sebep yok.” Dalinar’a gülümsedi ve eşlikçileri arkasında çekildi.

Dalinar içini çekerek Asli Harita’yı incelemek için döndü, görüşmeyi ve ne anlama geldiğini düşünüyordu. Orada uzun bir süre dikildi. Ovalar’a yukarıdan bakıyordu, sanki çok yükseklerdeki bir tanrıymış gibi. Platolar birbirine yakın adalara ya da belki de devasa bir vitray camlı pencereye yerleştirilmiş olan pürüzlü parçalara benziyordu. İlk defa olmayarak, sanki platolarda bir düzen görebilmesi gerekiyormuş gibi bir hisse kapıldı. Belki de eğer daha fazlasını görebilseydi. Eğer uçurumlarda bir düzen *varsa* bu ne anlama gelirdi?

Diğer herkes güçlü görünmek, kendini ispat etmek gibi konulan fazlasıyla önemsiyor gibiydi. Bunun ne kadar uçarı bir şey olduğunu görebilen tek kişi gerçekten de o muydu? Güçlü olmak için güç? Bununla bir şey yapmıyorsan gücün ne faydası vardı ki?

Alethkar bir zamanlar bir ışıktı, diye düşündü. *Gavilar’ın kitabının iddia ettiği bu, görülerin bana gösterdiği şey bu. Nohadon çok uzun zaman önce Alethkar’ın kralıydı. Elçiler’in ayrılmalarından önceki zamanlarda.*

Dalinar sanki onu neredeyse görebileceğini hissediyordu. Sırrı. Gavilar’ı ölümünden önceki aylarda o kadar heyecanlandırmış olan şeyi. Eğer Dalinar sadece birazcık daha ileri uzanabilse bunu algılayacaktı. İnsanların hayatlarındaki düzeni görecekti. Ve en sonunda bilecekti.

Ama onun son altı yıldır yapmakta olduğu şey de buydu. Tutunmak, bakmak, sadece birazcık daha ileriye uzanırsak. O ne kadar ileriye uzanırsa, cevaplar da o kadar kendisinden uzaklaşıyormuş gibi görünüyordu.

♦

♦♦

Adolin Haritalar Galerisi’ne girdi. Babası hâlâ oradaydı; tek başına ayakta duruyordu. Kobalt Muhafızlar’ın iki üyesi biraz uzağında onu izliyordu. Roion ortalıkta yoktu.

Adolin yavaş yavaş yaklaştı. Babasının gözlerinde o bakış vardı, son zamanlarda sık sık ortaya çıkan dalgın bakış. Bir nöbet geçiriyor olmadığı zamanlarda bile, tam olarak burada değildi. Bir zamanlar olduğu gibi değildi.

“Baba?” dedi Adolin onun yanına gelerek.

“Merhaba, Adolin.”

“Roion’la görüşme nasıl gitti?” diye sordu Adolin neşeli gibi görünmeye çalışarak.

“Hayal kırıklığına uğratıcıydı. Diplomaside bir zamanlar savaşma konusunda olduğumdan çok daha kötü olduğum ortaya çıkıyor.”

“Barışta kâr olmaz.”

“Herkesin dediği şey de bu. Ama bir zamanlar barışımız vardı ve gayet iyi gidiyormuşuz gibiydi. Bundan daha iyi hatta.”

“Asude Saraylar’dan beri barış olmadı,” dedi Adolin hemen. “İnsanın Roshar üstündeki hayatı mücadele.” Bu *Tartışmalar’dan* bir alıntıydı.

Dalinar Adolin’e döndü, eğlenmiş gibi görünüyordu. “Bana kitaplardan alıntı mı yapıyorsun? Sen?”

Adolin kendini aptal gibi hissederek omzunu silkti. “Ee, görüyorsun, Malasha oldukça dindar ve bu yüzden bugün daha erken saatlerde ben onun okuduğu...”

“Dur,” dedi Dalinar. “Malasha mı? O da kim?”

“Berrakbey Seveks’in kızı.”

“Peki ya o diğer kız, Janala?”

Adolin geçen gün çıkmış oldukları tâlihsiz yürüyüşü tekrar düşünerek yüzünü ekşitti. Birkaç güzel hediye hâlâ bunu telafi edememişti. Şimdi başka birisine kur yapıyor olmadığı için, Adolin onun için çok daha az heyecan verici hâle gelmiş gibi görünüyordu, “İşler sallantılı. Malasha daha iyi bir olasılık gibi görünüyor.” Hızla konuyu değiştirdi. “O zaman demek ki Roion yakın bir gelecekte bizimle birlikte herhangi bir plato saldırısına çıkmayacak.”

Dalinar başını salladı. “Onu arazilerine el koyabileceğim bir konuma getirmeye çalışıyor olduğumdan çok fazla korkuyor. Belki de ilk önce en zayıf yüceprense yaklaşmak hataydı. Daha büyük bir şeyler için riskli bir oyuna girişmektense, zaten sahip olduğu şeylere sıkıca tutunarak mevzilenip üstüne ne gelirse savuşturmaya çalışmayı tercih edecek.”

Dalinar tekrar dalgınlaşarak gözlerini haritaya dikti. “Gavilar Alethkar’ı birleştirmeyi hayal ediyordu. Bir zamanlar, aksi yöndeki iddialarına rağmen, bunu başarmış olduğunu düşünüyordum. Bu adamlarla ne kadar fazla çalışırsam Gavilar’ın haklı olduğunu o kadar fazla görüyorum. Biz başarısız olduk. Bu adamları mağlup ettik ama *asla* birleştiremedik.”

“O zaman hâlâ diğerlerine yaklaşmaya niyetin var.”

“Öyle. Başlayabilmek için sadece bir tanesinin evet demesine ihtiyacım var. Bundan sonra kime gitmemiz gerektiğini düşünüyorsun?”

“Emin değilim,” dedi Adolin, “Ama şimdilik bilmen gereken bir şey olduğunu düşünüyorum. Sadeas bize haber gönderdi, savaş kampımıza girmek için izin istiyor. Av sırasında Majestelerinin atına bakmış olan seyislerle görüşmek istiyor.”

“Yeni konumu onu bu türden taleplerde bulunma hakkı tanıyor.”

“Baba,” dedi Adolin, daha yakınına gelerek hafifçe konuştu. “Sanırım bize karşı harekete geçecek.”

Dalinar ona baktı.

“Ona güvendiğini biliyorum,” dedi Adolin çabucak. “Ve şimdi sebeplerini de anlıyorum. Ama beni *dinle.* Bu hareket onu bizi zayıflatmak için ideal bir konuma getiriyor. Kral senden ve benden bile şüphe edecek kadar paranoyak hâle geldi; bunu senin de görmüş olduğunu biliyorum. Sadeas’ın tek yapması gereken şey bizi kralı öldürmek üzere olan bir teşebbüse bağlayan hayali bir ‘kanıt’ bulması; bu da Elhokar’ı bize karşı çevirebilir.”

“Bu riske girmek durumunda kalabiliriz.”

Adolin kaşlarını çattı. Ama...”

“Sadeas’a güveniyorum, oğlum,” dedi Dalinar. “Ama güvenmeseydim bile, ona gelmesini yasaklayamaz ya da araştırmasını engelleyemezdik. Sadece kralın gözünde suçlu duruma düşmekle kalmaz ama onun otoritesini de reddediyor olurduk.” Kafasını salladı. “Eğer bir gün diğer yüceprenslerin beni savaşta liderleri olarak kabul etmelerini istiyorsam, Sadeas’ın İstihbarat Yüceprensi olarak yetkisine boyun eğmeye gönüllü olmam gerekir. Kendi otoritem için eski geleneklere güvenip de Sadeas’ın aynı hakkını inkâr edemem.”

“Sanırım öyle,” diye kabul etti Adolin. “Ama yine de hazırlanabiliriz. Bana biraz olsun endişeli olmadığını söyleyemezsin.”

Dalinar tereddüt etti. “Belki. Sadeas’ın bu manevrası saldırgan. Ama bana ne yapmam gerektiği söylendi. ‘Sadeas’a güven. Güçlü ol. Şerefli davran ve

şeref de sana yardım edecek.’ Bana verilen öğüt bu.”

“Nereden verilen?”

Dalinar ona baktı ve Adolin cevabı apaçık anladı.

“O zaman şimdi evimizin geleceğini bu görülerin üstüne yatırıyoruz,” dedi Adolin doğrudan.

“Ben öyle demezdim,” diye cevap verdi Dalinar. “Eğer Sadeas gerçekten de bize karşı harekete geçerse, onun bizi öylece itip devirmesine izin vermeyeceğim. Ama ona karşı ilk hareketi de ben yapmayacağım.”

“Gördüğün şeyler yüzünden,” dedi Adolin hüsranla dolarak. “Baba, görüler hakkında benim söyleyeceklerimi dinleyeceğine söz vermiştin. Eh, lütfen şimdi dinle.”

“Burası uygun yer değil.”

“Her zaman bir mazeretin var,” dedi Adolin. “Bunun hakkında şimdiye kadar sana beş kere yaklaşmaya çalıştım ve her zaman beni geri çevirdin!”

“Belki de ne söyleyecek olduğunu bildiğim içindir,” dedi Dalinar. “Ve bir faydasının da olmayacağını bildiğim için.”

“Ya da belki de gerçekle yüzleşmek istemediğin içindir.”

“Bu kadarı yeter, Adolin.”

“Hayır, yetmez! Savaş kamplarının her birinde bizimle alay ediliyor, otoritemiz ve ünümüz her geçen günle birlikte azalıyor ve sen bunun hakkında, elle tutulur herhangi bir şey yapmayı reddediyorsun!”

“Adolin. Kendi oğlumdan bunları duymaya *katlanmayacağım.”*

“Ama diğer herkesten, katlanacak mısın? Neden, baba? Diğerleri, bizim hakkımızda bir şeyler söylediğinde onlara izin veriyorsun. Ama ne zaman Renarin ya da ben *senin* uygunsuz olarak gördüğün şeylerle ilgili en ufak bir adım atsak anında cezalandırılıyoruz! Diğer herkes yalanlar söyleyebilir ama ben doğruları söylemez miyim? Oğulların senin için bu kadar mı az anlam ifade ediyor?”

Dalinar sanki tokat yemiş gibi donakaldı.

“Sen *iyi* değilsin, baba,” diye devam etti Adolin. Bir parçası çok fazla ileri gitmiş olduğunun, fazla yüksek sesle konuşuyor olduğunun farkına vardı ama yine de kendine hakim olamadı. “Bunun etrafından parmaklarımızın ucunda dolaşmayı kesmek zorundayız! *Sen* hatalarına sebep bulmak için gittikçe daha da mantıksız hâle gelen açıklamalar uydurmayı bırakmak zorundasın! Kabul etmenin zor olduğunu biliyorum ama bazen, insanlar yaşlanır. Bazen, akıl düzgün çalışmayı biralar.

“Sorunun ne olduğunu bilmiyorum. Belki de Gavilar’ın ölümü yüzünden duyduğun suçluluktur. O kitap, Kurallar, görüler; belki hepsi bir kaçış bulmak, bir telafi bulmak, bir şeyler yapmak için olan çabalarındır. Gördüğün şeyler gerçek *değil.* Artık bütün hayatın sebepler icat etmek, gerçekleşmekte olan şeyler gerçekleşmiyormuş gibi davranmanın bir yolunu bulmaya çalışmak oldu. Ama ben bunlar hakkındaki düşüncelerimi söylemeden senin bütün evimizi yerle bir etmene izin vereceğime *Cehennem’e giderim* daha iyi!”

O son kelimeleri tam anlamıyla bağırış olarak çıkmıştı. Büyük odada yankılandılar ve Adolin titremekte olduğunun farkına vardı. Asla, bütün hayatı boyunca, babasıyla bu şekilde konuşmamıştı.

“Sen benim bunları merak etmemiş olduğumu mu düşünüyorsun?” dedi Dalinar, sesi soğuk, gözleri sertti. “Senin söylediğin her noktanın üstünden bir düzine kere geçtim.”

“O zaman belki de birkaç defa daha geçmelisin.”

“Kendime güvenmek *zorundayım.* Görüler bana önemli bir şey göstermeye çalışıyor. Bunu kanıtlayamam ya da nasıl bildiğimi açıklayamam. Ama bu doğru.”

“Elbette böyle düşüneceksin,” dedi Adolin çileden çıkarak. “Görmüyor musun? Bu tam olarak hissedecek olduğun şey. İnsanlar görmek istedikleri şeyi görmekte çok iyiler! Krala bak. Her gölgede bir katil görüyor ve yıpranmış bir kayış hayatına kasteden karmakarışık bir entrika hâline geliyor.”

Dalinar tekrar sessizleşti.

“Bazen, basit cevaplar *doğru* cevaplardır, baba!” dedi Adolin. “Kralın kayışı sadece yıpranmıştı. Ve sen... Sen de orada olmayan şeyler görüyorsun. Üzgünüm.”

Gözlerini birbirlerine sabitlediler. Adolin başka tarafa bakmadı. Bakmayacaktı.

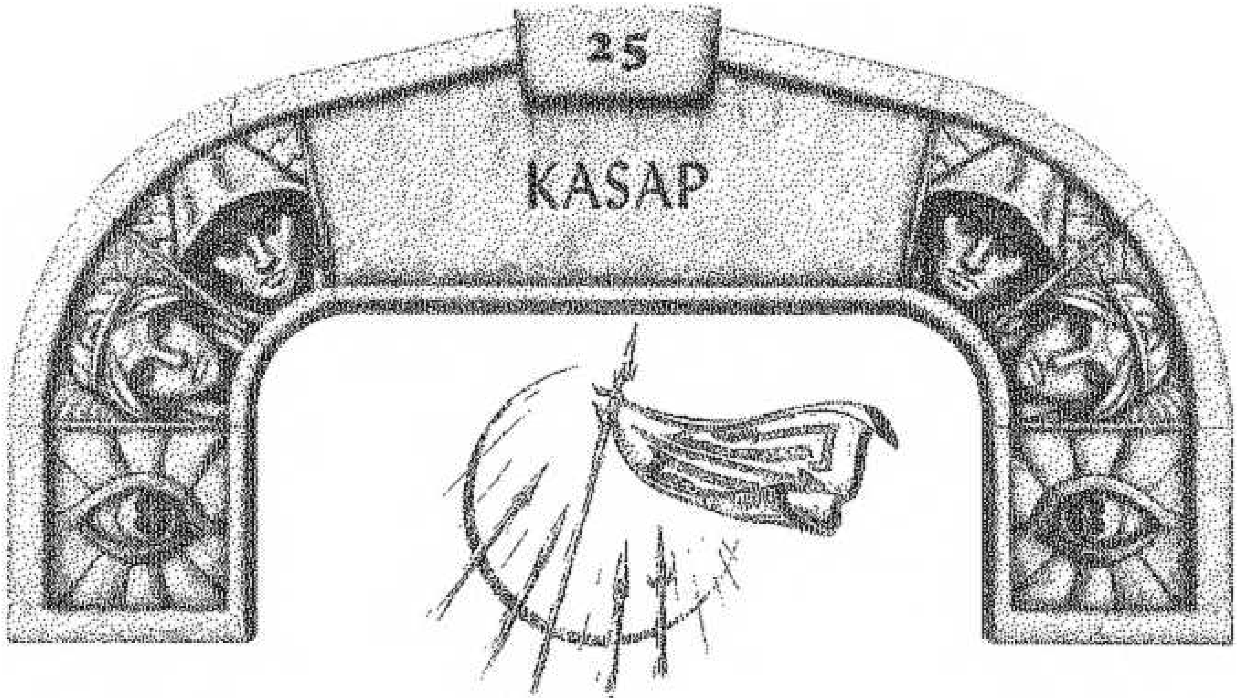
Dalinar en sonunda ona sırtını döndü. “Lütfen beni yanlız bırak.”

“Pekâlâ. İyi. Ama bunun hakkında düşünmeni istiyorum. Senin...”

“Adolin. Git.”

Adolin dişlerini sıktı ama arkasını dönerek büyük adımlarla uzaklaştı. *Bunun söylenmesi gerekiyordu*, dedi kendi kendine galeriyi terk ederken.

Bu düşünce, az önceki sözleri söylemiş olmak zorunda kalan kişi olduğu için kendini hiç de daha az hasta hissetmesine yaramadı.

YEDİ YIL ÖNCE

Kadın. “Bu yaptıkları doğru bişiy değil,” dedi. “Milleti kesip, Yaradan’ın iyi sebeplerden gizlediği şeyleri görmek için içeri bakmamak lâzım.”

Kal dondu; Hearthstone’daki iki evin arasındaki ara sokakta duruyordu. Yukarıda gökyüzü solgundu; bir süre için kış gelmişti. Gözyaşları yakındı ve yücefırtınalar nadirdi. Şimdilik hava bitkilerin bu fırsattan faydalanmaları için fazlasıyla soğuktu; kayafilizleri kış haftalarını kabuklarının içinde kıvrılarak geçirirdi. Canlıların çoğu sıcakların geri dönmesini bekleyerek kış uykusuna yatardı. Neyse ki mevsimler sadece birkaç hafta sürerdi. Öngörülemezlik. Dünyanın kuralı buydu. Sadece ölümden sonra istikrar vardı. Ya da en azından ardentler böyle anlatıyordu.

Kal yarıkağacı pamuğundan kalın, kabarık bir parka giyiyordu. Kumaşı kaşındırıyor ama sıcak tutuyordu ve koyu bir kahverengiye boyanmıştı. Kapüşonunu kapalı tutuyordu, elleri ceplerindeydi. Sağ tarafında fırıncının

yeri vardı, ön taraf dükkânlarıydı ve aile de arka taraftaki üçgen şeklindeki dar boşlukta uyurdu. Kal'ın sol tarafında ise kış haftaları sırasında bol bol lavis alesi ve çamurbirası servis edilen Hearthstone meyhanelerinden biri vardı.

Kısa bir mesafe ilerideki, görünmeyen ama çene çalmakta olan iki kadını duyabiliyordu.

"Eski şehirbeyini soyduğunu biliyorsun," dedi bîr kadının sesi, alçak sesle konuşmaya çalışıyordu. "Bütün bir kadeh dolusu küre. Hekim bunun bir hediye olduğunu söylüyor ama sehirbeyi öldüğü zaman orada olan tek kişi kendisiydi."

"Bir belge *varmış* diye duydum," dedi ilk ses.

"Birkaç rün. Gerçek bir vasiyetname değil. Ve o rünler de kimin elinden çıktı? Hekimin kendisinin. Şehirbeyinin kâtibi olmak için orada bir kadın olmaması, bu doğru bişiy değil. Diyom sana. Bu yaptıkları doğru bişiy değil."

Kal dişlerini sıktı, ortaya çıkıp da kadınlara onları duymuş olduğunu göstermek cezbediciydi. Gerçi babası bunu onaylamazdı. Lirin anlaşmazlık ya da rahatsızlık yaratmak istemezdi.

Ama o babasıydı. Bu yüzden de Kal dümdüz yürüyerek ara sokaktan çıktı ve fırının önünde durmuş dedikodu yapmakta olan Nanha Terith ve Nanha Relina'nın yanlarından geçti. Terith fırıncının karısıydı; kıvırcık koyu saçları olan şişman bir kadındı. Başka bir iftiranın ortasındaydı. Kal ona sert bir şekilde baktı ve bir an kahverengi gözlerinde memnun edici bir rahatsızlık gördü.

Kal buzlara dikkat ederek meydanı dikkatle geçti, Fırının kapısı arkasında çarpılarak kapandı; iki kadın içeri kaçmıştı.

Memnuniyeti uzun sürmedi. Neden insanlar her zaman babası hakkında böyle şeyler söylüyorlardı? Ona hasta ve sapkın diyorlardı ama yoldan geçen bir eczacı ya da şans tüccarından ründuaları ve muskalar almak için koşa koşa gidiyorlardı. Yardımcı olmak için işe *yarar bir* şeyler yapan adama ise Yaradan merhamet etsin!

Hâlâ siniri tepesinde, Kal birkaç köşeyi dönerek annesinin bir el merdiveninin üstünde belediye binasının yan tarafında durmuş, dikkatlice binanın saçaklarıyla uğraşmakta olduğu yere ulaştı. Hesina uzun bir kadındı ve çoğunlukla saçlarını bir kuyruk şeklinde arkada toplar, sonra da başının etrafına bir mendil sarardı. Bugün ise onun üstüne örgü bir şapka takmıştı.

Kal’ınkine benzer uzun kahverengi bir pardesüsü vardı ve eteğinin mavi ucu altından birazcık dışarı sarkmıştı.

Dikkatinin odağındaki şey, çatının kenarları boyunca oluşmuş olan buz saçaklarına benzer bir grup kaya çıkıntısıydı. Yücefırtınalarda fırtınasuyu yağardı ve fırtınasuyu da krem taşırdı. Eğer kendi hâline bırakılırsa, krem sonunda sertleşerek taşlaşırdı. Binalarda saçaklardan yavaşça damlayan fırtınasuyu tarafından oluşturulan sarkıtlar büyürdü. Bunları düzenli olarak temizlemek gerekirdi, yoksa çatıyı çökme riskine sokacak kadar ağırlık birikebilirdi.

Kal’ı fark etti ve gülümsedi, yanakları soğuktan kızarmıştı. İnce bir yüz, dik bir çene ve dolgun dudaklarıyla güzel bir kadındı. En azından Kal öyle düşünüyordu. Kesinlikle fırıncının karısından daha güzeldi.

“Baban senin dersleri şimdiden bırakmana izin verdi mi?” diye sordu.

“Herkes babamdan nefret ediyor,” diye pat diye söyleyiverdi Kal.

Annesi işine geri döndü. “Kaladin, sen on üç yaşındasın. Böyle aptalca şeyler söylememen gerektiğini bilecek kadar büyüksün.”

“Doğru ama,” dedi Kal inatla. “Daha demin birkaç kadını konuşurken duydum. Babamın Berrakbey Wistiow’dan küreleri çaldığını söylüyorlar. Diyorlar ki babam insanları kesmek ve doğal olmayan bişiyler yapmaktan hoşlanıyormuş.”

“Bir şeyler.”

“Neden ben de diğer herkes gibi konuşamıyorum?”

“Çünkü bu uygun değil.”

“Bu Nanha Terith için yeterince uygun.”

“Ve sen onun hakkında ne düşünüyorsun?”

Kal tereddüt etti. “O cahilin biri. Bilmediği şeyler hakkında atıp tutmayı seviyor.”

“Peki, o zaman. Eğer sen onu taklit etmek istiyorsan, belli ki bunu yapmanda itiraz edecek bir şey bulamam.”

Kal yüzünü buruşturdu. Hesina’yla konuşurken dikkatli olman gerekirdi; kelimeleri çevirmeyi severdi. Belki de daha farklı bir taktik işe yarardı. “Anne, *neden* insanlar babamdan nefret ediyor?”

“Ondan nefret etmiyorlar,” dedi. Ama Kal’ın sakince sorulmuş sorusu onun devam etmesini sağladı. “Ama ondan rahatsız *oluyorlar.*”

“Niye?”

“Çünkü bazı insanlar bilgiden korkar. Baban eğitimli bir adam, o diğerlerinin anlayamayacağı şeyler biliyor. O yüzden de o şeyler karanlık ve gizemli şeyler olmak zorunda.”

“Şans tüccarları ve ründualarından korkmuyorlar.”

“Onları anlayabilirler,” dedi annesi sakince. “Evinin önünde bir ründuası yakarsın ve bu kötülüğü def eder. Bu kolay. Baban kimseye iyileştirmek için bir muska vermez. Onların yatakta kalmaları, su içmeleri, acı bir ilacı almaları ve her gün yaralarını yıkamalarında ısrar eder. Bu zor. Her şeyi kadere terk etmeyi tercih ederlerdi.”

Kal bunun üstünde düşündü. “Sanırım fazlasıyla sık başarısız olduğu için ondan nefret ediyorlar.”

“O da var. Eğer bir ründuası başarısız olursa buna Yaradan’ın hikmeti deyip geçebilirsin, Eğer baban başarısız olursa bu onun suçu. Ya da genel görüş bu şekilde.” Annesi taş parçacıkları etrafında yere yığarken çalışmaya devam etti. “Asla babandan gerçekten de *nefret* etmeyecekler, o fazlasıyla faydalı. Ama baban asla onlardan biri olmayacak. Bir hekim olmanın bedeli bu. İnsanların hayatları üzerinde güç sahibi olmak rahatsız edici bir sorumluluk.”

“Peki ya ben bu sorumluluğu istemiyorsam? Ya ben de sadece bir fırıncı ya da bir çiftçi gibi normal bir şeyler olmak istiyorsam?“ *Ya da bir asker,* diye ekledi içinden. Gizlice birkaç kere daha sopayı eline almıştı ve her ne kadar Jost’la dövüşürken ki o anı tekrar yakalamayı başaramamış olsa da bir silah tutmakta canlandırıcı olan bir şeyler *varolduğunu* fark etmişti. Onu çeken ve heyecanlandıran bir şeyler.

“Sanıyorum ki fırıncıların ve çiftçilerin hayatlarının o kadar da imrenilesi olmadığını göreceksin,” dedi annesi.

“En azından onların arkadaşları var.”

“Senin de var. Tien ne olacak?”

“Tien benim arkadaşım değil anne. Kardeşim.”

“Ah, aynı anda ikisi birden de olamaz mı?”

Kal gözlerini devirdi. “Ne demek istediğimi biliyorsun.”

Annesi merdivenden aşağı inerek Kal’ın omzunu sıvazladı. “Evet, biliyorum ve hafife aldığım için de üzgünüm. Ama kendini zor bir konuma sokuyorsun. Arkadaş istiyorsun ama gerçekten de diğer oğlanlar gibi *davranmak* istiyor musun? Tarlalarda köle gibi çalışmak için derslerinden vazgeçmek? Güneşin altında yıpranıp kırışarak genç yaşta yaşlanmak?”

Kal cevap vermedi.

"Başkalarının sahip olduğu şeyler her zaman senin sahip olduklarından daha iyiymiş gibi görünür," dedi annesi. "Merdiveni getir."

Kal görev bilinciyle onu takip ederek belediye binasının diğer tarafına dolandı, sonra da annesinin tırmanarak tekrar işe başlayabilmesi için merdiveni yere koydu.

"Diğerleri babamın o küreleri çaldığını düşünüyor." Kal ellerini ceplerine soktu. "Berrakbey Wistiow'un o emrini kendisinin yazdığını ve yaşlı adam ne yaptığını bilmez durumdayken de ona imzalattığını düşünüyorlar."

Annesi sessizdi.

"Yalandan ve dedikoduculardan nefret ediyorum," dedi Kal. "Bizim hakkımızda bunları uydurdukları için onlardan da nefret ediyorum."

"Onlardan nefret etme, Kal. Onlar iyi insanlar. Şu durumda, onlar sadece duydukları şeyleri tekrar ediyorlar." Şehrin yukarısındaki uzak bir tepenin üstünde olan şehirbeyinin malikanesinden tarafa baktı. Kal mâlikaneyi her gördüğünde gidip Laral'la konuşması gerektiğini hissediyordu. Ama denediği son birkaç seferde onu görmesine izin verilmemişti. Şimdi babası ölmüş olduğuna göre, Laral'ın hayatını dadısı denetlemekteydi ve kadın kasabadan oğlanlarla muhattap olmanın uygun olmadığını düşünüyordu.

Dadının kocası Miliv, Berrakbey Wistiow'un başkâhyasıydı. Eğer Kal'ın ailesi hakkındaki kötü söylentilerin bir çıkış noktası varsa, bu büyük olasılıkla ondan kaynaklanıyordu. O Kal'ın babasını *asla* sevmemişti. Eh, kısa süre sonra Miliv'in bir önemi olmayacaktı. Yeni bir şehirbeyinin her an gelmesi bekleniyordu.

"Anne, o küreler oturup parlamaktan başka hiçbir şey yapmıyor," dedi Kal. "Senin böyle gelip de çalışmak zorunda kalmaman için bir kısmını harcayamaz mıyız?"

"Ben çalışmayı seviyorum," dedi annesi kazımayı sürdürerek. "Kafayı açıyor."

"Daha demin bana çalışmak zorunda kalmayı istemeyeceğimi söylemedin mi? Yüzüm zamanından önce kırışır ya da onun gibi şiirsel bir şeyler?"

Hesina tereddüt etti, sonra da güldü. "Akıllı çocuk."

"Üşümüş çocuk," diye homurdandı Kal titreyerek.

"Çalışıyorum çünkü çalışmak istiyorum. O küreleri harcayamayız, onlar senin eğitimin için ve benim çalışmam da babanı tedavileri için ücret almaya zorlamaktan daha iyi."

“Belki de eğer ücret alsaydık bize daha çok saygı duyarlardı.”

“Ah, bize saygı duyuyorlar. Hayır, sorunun bu olduğunu düşünmüyorum.” Aşağıdaki Kal’a baktı. “Bizim ikinci Nan’dan olduğumuzu biliyorsun.”

“Tabii,” dedi Kal omzunu silkerek.

“Doğru mevkiden başarılı genç bir hekim, para ve ün arzu eden daha fakir asil ailelerden birinin dikkatini çekebilir. Bu daha büyük şehirlerde olan bir şey.”

Kal tekrar malikaneye doğru göz attı. “Beni Laral’la oynamaya o kadar çok teşvik etmenin sebebi buydu. Beni onunla evlendirmek istiyordun, değil mi?”

“Bu bir olasılıktı,” dedi annesi işine geri dönerek.

Kal bu konuda nasıl hissettiği hakkında gerçekten de emin değildi. Son birkaç ay Kal için garip geçmişti. Babası onu derslerine yoğunlaşmaya zorlamıştı ama o gizli gizli zamanını sopayla uğraşarak geçiriyordu. İki olası yol. İkisi de cazip. Kal öğrenmeyi seviyordu ve insanlara yardım edebilme, yaralarını sarma, onları iyi edebilme becerisine sahip olmayı arzu ediyordu. Babasının işindeki gerçek asaleti görüyordu.

Ama Kal’a, eğer savaşabilseydi daha bile asil olan bir şey yapabilecekmiş gibi geliyordu. Hikâyelerdeki büyük *açıkgözlü* kahramanlar gibi ülkelerini korumak. Ve elinde bir silah tutarken hissettiği o şey vardı.

İki yol, pek çok açıdan zıt. Sadece bir tanesini seçebilirdi.

Annesi saçakları kazımaya devam etti ve Kal, iç çekerek işçi odasından ikinci bir el merdiveni ve alet takımı getirdi ve ona katıldı. Yaşı için uzundu ama yine de merdivenin daha üst basamaklarına çıkması gerekiyordu. Çalışırken annesinin gülümsediğini fark etti; şüphesiz ki böylesine yardımsever bir genç adam yetiştirmiş olduğu için memnundu. Gerçekte ise Kal sadece bir şeylere vurmak için fırsatı değerlendirmişti.

Laral gibi birisiyle evlenirse nasıl hissederdi? Asla onunla eşit olamazdı. Çocuklarının *açıkgöz* ya da *koyugöz* olma şansı olurdu, bu nedenle çocuklarının bile ondan daha üstün olması mümkündü. Korkunç derecede yersiz hissedeceğini biliyordu. Bu hekim olmanın bir başka yönüydü. Eğer bu yolu seçerse babasının hayatını seçmiş olurdu. Kendini diğerlerinden ayırmayı, izole olmayı seçmek.

Ama eğer savaşa giderse, o zaman bir yeri olurdu. Belki de neredeyse düşünülemez olanı yaparak bir Parekılıcı kazanıp gerçek bir *açıkgöze* dönüşebilirdi. O zaman Laral ile evlenebilir ve onun astı olmazdı. Onun

Kal'a her zaman bir asker olması için cesaret vermiş olmasının sebebi bu muydu? O zamanlar bile böyle şeyler hakkında mı düşünüyordu? O zamanlar bu türden kararlar, evlilik, geleceği, Kal'a imkânsız derecede uzak görünmüştü.

Öyle genç hissediyordu ki. Gerçekten de bu soruları düşünmek zorunda mıydı? Kharbranth'ın hekimlerinin onun sınavlarına girmesine izin vermelerine hâlâ birkaç yıl daha vardı. Ama eğer bunun yerine bir asker *olacaksa,* bu olmadan önce orduya katılması gerekirdi. Eğer Kal kalkıp da asker toplayıcılarıyla birlikte gidiverirse babası bunu nasıl karşılardı? Kal Lirin'in hayal kırıklığına uğramış gözleriyle yüzleşebileceğinden emin değildi.

Sanki düşüncelerine cevap verirmiş gibi Lirin'in sesi yakınlardan geldi. "Hesina!"

Kal'ın annesi gülümseyerek döndü ve bir tutam başıboş koyu saç buklesini mendilinin altına itti. Kal'ın babası sokaktan aşağı doğru aceleyle geliyordu, yüzü kaygılıydı. Kal ani bir endişe dürtüsü hissetti. Kim yaralanmıştı? Neden Lirin ona haber göndermemişti?

"Ne oldu?" diye sordu Kal'ın annesi aşağı inerek.

"Geldi, Hesina," dedi Kal'ın babası.

"En sonunda."

"Kim?" diye sordu Kal merdivenden aşağı atlayarak. "Kim geldi?"

"Yeni şehirbeyi, oğlum," dedi Lirin nefesi soğuk havada buharlar çıkararak. "Adı Berrakbey Roshone. Korkarım üstümüzü değiştirmeye vakit yok. Eğer ilk konuşmasını yakalamak istiyorsak olmaz. Hadi!"

Üçü aceleyle gittiler; Kal'ın düşünceleri ve endişeleri yeni bir *açıkgözle* karşılaşma şansı karşısında uçup gitmişti.

"Önceden haber göndermedi," dedi Lirin alçak bir sesle.

"Bu iyiye bir işaret olabilir," diye cevap verdi Hesina. "Belki herkesin onun üstüne titremesine ihtiyacının olmadığını düşünüyordur."

"Öyle ya da belki düşüncesizdir. Fırtınababa, yeni bir Arazi Sahibi'nin gelmesinden nefret ederim. Her zaman bir breakneck[17] oyununa bir avuç taş atarak girermiş gibi hissediyorum. Kraliçe mi atacağız yoksa kule mi?"

"Kısa süre sonra göreceğiz," dedi Hesina Kal'a göz atarak. "Babanın sözlerinin senin cesaretini kırmasına izin verme. Böyle zamanlarda hep karamsar oluyor."

"Olmuyorum," dedi Lirin.

Hesina ona bir bakış attı.

“Bir diğer seferi söyle.”

“Ailemle tanışman.”

Kal’ın babası aniden durarak gözlerini kırpıştırdı. “Fırtına rüzgârları, umalım ki bu onun *yarısı* kadar kötü gitmesin,” diye mırıldandı.

Kal merakla dinliyordu. Annesinin ailesiyle hiç karşılaşmamıştı, onların pek sık adı geçmezdi. Kısa süre sonra, üçü kasabanın güney tarafına ulaşmıştı. Kalabalık toplanmıştı ve Tien de çoktan oradaydı, bekliyordu. Her zamanki heyecanlı hâliyle zıp zıp zıplayarak el salladı.

“Keşke bende de o oğlandaki enerjinin yarısı olsaydı,” dedi Lirin.

“Bizim için bir yer buldum!” diye seslendi Tien hevesli bir şekilde işaret ederek. “Yağmur fıçılarının orada! Gelin hadi! Kaçıracağız!”

Tien seyirterek fıçıların üstüne tırmandı. Kasabanın diğer oğlanlarından bazıları onu fark etti ve birbirlerini dürtüklediler; bir tanesi Kal’ın duyamadığı bir yorum yaptı. Bu öbürlerinin Tien’e gülmeye başlamasına sebep oldu ve bu durum anında Kal’ı küplere bindirdi. Tien sadece yaşına göre biraz ufak tefek diye alay edilmeyi bak etmiyordu.

Ama bu diğer oğlanlarla yüzleşmek için iyi bir zaman değildi, bu yüzden de Kal asık yüzlü bir şekilde fıçıların yanındaki anne babasına katıldı. Tien ona gülümsedi; fıçısının üstünde ayakta durmuştu. Farklı renk ve şekillerdeki favori taşlarından birkaçını yakınlarda bir yığın hâlinde dizmişti. Her taraflarında taşlar vardı ve fakat Tien taşları hayret verici bulan Kal’ın tanıdığı tek kişiydi. Bir an düşündükten sonra, Kal da Tien’in taşlarından birini devirmemeye özen göstererek şehirbeyinin kafilesini daha iyi görebilmek için bir fıçının üstüne çıktı.

Devasaydı. O sırada dört şık siyah at tarafından çekilen güzel bir at arabasını takip eden düzinelerce yük arabası olmalıydı. Kal şaşkınlık içinde bakakalmıştı. Wistiow’un sadece tek bir atı vardı ve o da kendisi kadar yaşlı görünürdü.

Bir adamın, bir *açıkgöz* bile olsa, bu kadar çok eşyaya sahip olması mümkün müydü? Bunların hepsini nereye koyacaktı ki? Ve insanlar da vardı. Düzinelercesi, yük arabalarına binmişler ya da gruplar hâlinde yürüyorlardı. Ayrıca deri etekler ve parlayan göğüs zırhları içinde bir düzine asker de vardı. Bu *açıkgözün* kendi şeref muhafızları bile vardı.

En sonunda kafile Hearthstone’un tâli yoluna ulaştı. Ata binmiş olan bir adam at arabası ve askerlerine kasabaya doğru yol gösterirken yük

arabalarının büyük kısım mâlikaneye doğru devam etti. Kal at arabası yavaş yavaş ilerleyerek yaklaşırken gittikçe daha da heyecanlanıyordu. En sonunda gerçek bir *açıkgözlü* kahraman görecek miydi? Kasabada yeni şehirbeyinin büyük olasılıkla Alethkarı birleştirmek için yapılan savaşlarda kendini kanıtladığı için Kral Gavilar ya da Yüceprens Sadeas tarafından terfi ettirmiş biri olduğu yönünde söylentiler dolaşıyordu.

Araba kapısının kalabalığın tam karşısına gelmesi için yan döndü. Atlar burunlarından soludu ve ayaklarını yere vurdular, araba sürücüsü de aşağı atladı ve hızla kapıyı açtı. Kısa, gri çizgilerle dolu sakalı olan orta yaşlı bir adam dışarı çıktı. Ön taraftan sadece beline kadar ulaşacak kadar kısa ama arkası uzun olacak şekilde dikilmiş fırfırlı eflatun bir ceket giymişti. Bunun altında ise uzun, uyluklarına kadar inen düz bir etek olan altın bir takama giyiyordu.

Bir takama. Bunları artık çok az kişi giyiyordu ama kasabadaki yaşlı askerler takamanın popüler bir savaşçı giysisi olduğu zamanlardan bahsederlerdi. Kal, takamanın bu kadar çok bir kadın eteğine benzemesini beklemiyordu ama yine de bu iyi bir işaretti. Roshone'un kendisi gerçek bir asker olabilmek biraz fazla yaşlı, biraz fazla sarkık gibi görünüyordu. Ama bir kılıç taşıyordu.

Açıkgözlü adam kalabalığı tararken yüzünde tatsız bir bakış vardı; sanki acı bir şeyler yutmuş gibiydi. Adamın arkasından iki kişi dışarı göz atıyordu. İnce yüzlü daha genç, bir adam ve örgülü saçlı daha yaşlı bir kadın. Roshone kalabalığı inceledi, sonra başını salladı ve tekrar arabaya binmek için arkasını döndü.

Kal kaşlarını çattı. Hiçbir şey söylemeyecek miydi? Kalabalık da Kal'ın şaşkınlığını paylaşıyormuş gibi görünüyordu; birkaçı endişeli bir şekilde fısıldaşmaya başladı.

"Berrakbey Roshone!" diye seslendi Kal'ın babası.

Kalabalık sustu. *Açıkgözlü* adam arkasına göz attı. İnsanlar ürktü ve Kal kendini bu sert bakışın altında küçülür gibi hissetti. "Kim konuştu?" diye hesap sordu Roshone, sesi alçak baritondu.

Lirin bir elini kaldırarak öne çıktı. "Berrakbey. Yolculuğunuz iyi geçti mi? Lütfen, size kasabayı gösterebilir miyiz?"

"Senin adın ne?"

"Lirin, Berrakbey. Hearthstone'un hekimi."

“Ah,” dedi Roshone. “Yaşlı Wistiow’un ölmesine izin veren sensin demek.” Berrakbeyin yüz ifadesi karardı. “Bir açıdan, benim şu anda krallığın bu acınası, zavallı kesiminde olmana senin suçun.” Homurdandı, sonra da arabaya geri binerek kapıyı çarpıp kapattı. Saniyeler içinde araba sürücüsü merdivenleri geri çekmiş, yerine tırmanmış ve aracı çevirmeye başlamıştı bile.

Kal’ın babası elini yavaş yavaş geri indirdi. Kasaba halkı anında çene çalmaya başladı. Askerler, at arabası, atlar hakkında dedikodu yapıyorlardı.

Kal fıçısının üstünde oturdu. *Eh, sanırım bir savaşçının ters olmasını bekleyebiliriz, değil mi?* diye düşündü. Efsanelerdeki kahramanlar ille de kibar tipler değillerdi. İnsanları öldürmekle süslü laflar etmek her zaman bir arada olmuyor, demişti yaşlı Jarel ona bir keresinde.

lirin sıkıntılı bir yüz ifadesiyle yürüyordu.

“Ee?” dedi Hesine sesinin neşeli çıkmasına gayret ederek. “Ne düşünüyorsun? Kraliçe mi attık yoksa kule mi?”

“İkisi de değil.”

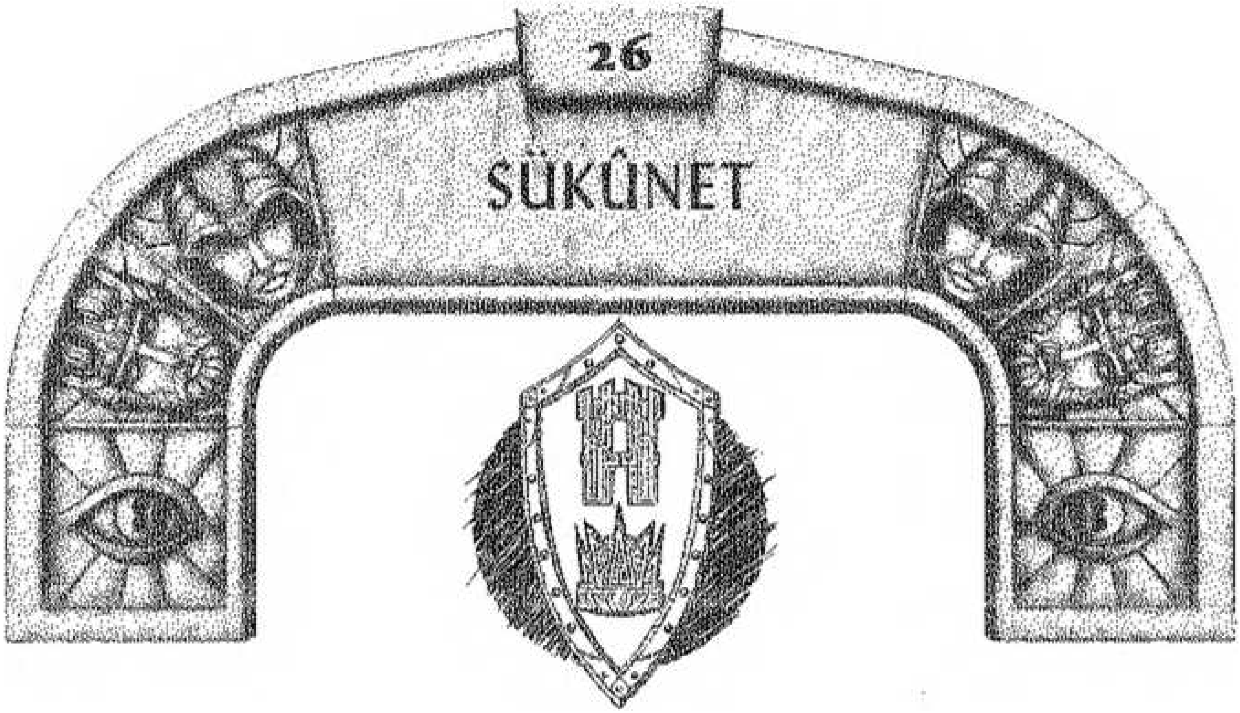
“Ya? Peki, o zaman ne attık?”

“Emin değilim,” dedi omzunun üstünden geriye göz atarak. “Belki bir ikili ve bir üçlü. Haydi, eve geri dönelim,”

Tien şaşkınlık içinde başını kaşıdı ama sözler Kal’ın içine dert olmuştu. Bir breakneck oyununda kule üç tane ikiliydi. Kraliçe ise iki tane üçlü. İlki doğrudan kaybetmek demekti, İkincisi ise doğrudan kazanmak.

Ama bir ikili ve bir üçlü; buna kasap denirdi. Kazanıp kazanmadığın attığın diğer taşlara bağlı olurdu.

Ve daha önemlisi, diğer oyuncuların attıklarına da.

Takip ediliyorum. Onyedinci Pare'den arkadaşların olduğundan şüpheleniyorum. İnanıyorum ki hâlâ kayıplar; onlar için bırakmış olduğum sahte bir izi sürüyorlar. O şekilde daha mutlu olurlar. Eğer beni gerçekten de yakalayacak olurlarsa benimle ne yapacakları hakkında en ufak bir fikirleri olduğundan şüpheliyim.

Önünde açık kitapla kürsüde duran Litima, "Manastırın karanlık odasında ayakta durdum," diyerek okumaya başladı. "Işık geçirmeyen kocaman siyah bir havuzda gibiydim. O karanlığı, o Gorülmeyen'i düşündüm. O gecenin içinde neyin gizli olduğunu kesin olarak bilemezdim. Orada kalın ve güçlü duvarlar olduğundan şüphe ediyordum, ama görmeden nasıl *bilebilirdim*? Her şey gizlenmiş olduğu zaman, bir adam neyin Doğru olduğuna itimat edebilirdi?"

Dalinar'ın kâtiplerinden biri olan Litima uzun ve tombuldu ve sarı süslemeleri olan eflatun ipekten bir elbise giyiyordu. O ayakta durmuş,

oturma odasındaki haritaları incelerken Dalinar'a kitap okumaktaydı. Oda güzel ahşap döşemeler ve Marat'tan ithal edilmiş kaliteli örme halılarla kaplıydı. İçinde alkolsüz turuncu ikindi şarabı olan kristal bir sürahi köşedeki uzun bacaklı bir servis masasında duruyor, yukarıda asılı avizelerdeki elmas kürelerin ışığıyla parlıyordu.

"Mum alevleri," diye devam etti Litima. Bu pasaj *Kralların* Yolu'ndandı, bir zamanlar Gavilar'ın kendisinin sahip olmuş olduğu nüshadan okunuyordu. "Bir düzine mum önümdeki rafta yanarak ölüyorlardı. Onlara göre, ben bir devdim, korkutucu ve yok edici. Ancak yine de, eğer fazla yakına yaklaşırsam, *onlar beni* yok edebilirdi. Görünmez nefesim, içeri ve dışarı akan hayat nabızları, onların sonunu kolaylıkla getirebilirken, parmaklarım aynısını bedelini acıyla ödemeden yapamazdı."

Dalinar düşünceler içinde aylak aylak mühür yüzüğüyle oynuyordu; yüzük üstünde Dalinar'ın Kholin rünçiftinin olduğu safirdendi. Renarin yanında duruyordu, mavi ve gümüş rengi bir ceket giymişti, omuzlarındaki altın düğümler onun bir prens olduğunu gösteriyordu. Adolin orada değildi. Galeri'deki tartışmalarından beri o ve Dalinar temkinli bir şekilde birbirlerinin etrafından dolaşıyorlardı.

"Bir sükûnet anında anladım," diye okudu Litima. "O mum alevleri insanların hayatları gibiydi. Öylesine kırılgan. Öylesine ölümcül. Kendi hâllerine bırakıldığında, aydınlatıyor ve ısıtıyorlardı. Gemi azıya almalarına izin verilirse de, aydınlatmaları amaçlanan şeyin kendisini yok ederlerdi. Doğmamış ateşler, her biri öylesine güçlü bir yıkım tohumu taşıyordu ki şehirleri devirebilir ve kralları dizlerinin üstüne çökertebilirlerdi. Daha sonraki yıllarda, aklım o yaşayan ışık sıralarına baktığım sakin, sessiz akşama dönecekti. Ve anlayacaktım. Sadakatin verilmesi bir mücevher gibi doldurulmaktır; kişiye sadece kendisini değil, himayesi altında olan her şeyi yok etme korkunç yetkisinin verilmesidir."

Litima sessizleşti. Bu pasajın sonuydu.

"Teşekkür ederim, Berrakhanım Litima," dedi Dalinar. "Şimdilik bu kadar."

Kadın saygıyla başını eğdi. Odanın yan tarafındaki vâsisi olduğu genç kızı aldı ve kitabı kürsünün üstünde bırakarak çekildiler.

Bu pasaj Dalinar'ın favorilerinden biri hâline gelmişti. Bunu dinlemek çoğu zaman onu rahatlatıyordu. Onun nasıl hissettiğini başka birisi daha anlamış, başka birisi daha bilmişti. Ama bugün Dalinar'a çoğu zaman

getirdiği teselliyi getirmemişti. Ona sadece Adolin’in argümanlarını hatırlatmıştı. Hiçbirisi Dalinar’ın kendisinin de düşünmemiş olduğu şeyler değildi ama güvendiği birisi tarafından bunlarla yüzleştirilmek her şeyi sarsmıştı. Kendisini boş boş Galeri’de asılı olanların daha küçük kopyaları olan kendi haritalarına bakarken bulmuştu. Bunlar kraliyet haritacısı Isasik Sbulin tarafından onun için yaratılmışlardı.

Ya Dalinar’ın görüleri gerçekten de sadece *hayalse?* Sık sık Alethkar’ın eski şanlı günlerinin özlemini çekerdi. Görüleri aklının buna cevabı mıydı, bilinçaltında kendisine bir kahraman olma izni vermenin ya da hedeflerini inatçı bir şekilde kovalamak için kendisine bir bahane bulmanın yolu muydu?

Rahatsız edici bir düşünce. Başka bir açıdan bakıldığı zaman, bu hayali “birleştirme” emirleri kulağa Hiyerokrasi’nin beş yüz yıl önce dünyayı ele geçirmeye çalıştığı sırada söylemiş olduğu şeylere fazlasıyla benzer geliyordu.

Dalinar haritalarına sırtını döndü ve oda boyunca yürüdü, botlu ayakları yumuşak bir halının üstüne basıyordu. Fazlasıyla güzel bir balı. Hayatının çoğunluğunu şu ya da bu savaş kampında geçirmişti, yük arabalarında, taş kışlalarda ve kaya oluşumlarının rüzgâryönü taraflarına sıkı sıkı yaslanmış çadırlarda uyumuştu. Bununla kıyaslandığı zaman, şu anki ikametgâhı tam anlamıyla bir mâlikane sayılırdı. Sanki tüm bu süsleri kaldırıp atması gerekirmiş gibi hissediyordu. Ama bunun ne faydası olacaktı?

Kürsüde durdu ve parmaklarını eflatun mürekkepten satırlarla doldurulmuş olan kalın sayfaların üzerinde gezdirdi. Kelimeleri okuyamıyordu ama neredeyse bir küreden yayılan Fırtınaışığı gibi sayfadan yayıldıklarını *hissedebiliyordu.* Sorunlarının sebebi bu kitaptaki kelimeler miydi? Görüler kitaptan bölümleri ilk dinlemesinden birkaç ay sonra başlamıştı.

Elini soğuk mürekkeple dolu sayfaların üstüne koydu. Vatanları neredeyse parçalanacak kadar gerilmişti, savaş hızını kaybetmişti ve birden bire kendisini kardeşinin düşüşüne neden olan ideal ve efsanelerin bizzat kendilerine esir olmuş olarak bulmuştu. Bu Alethilerin Karadiken’e ihtiyaç duyduğu bir zamandı, bir filozof olduğunu hayal etmeyi seven yaşlı, yorgun bir askere değil.

Lanet olsun hepsine, diye düşündü. *Bunları anladığımı sanıyordum*! Deri kaplı cildi sırtı çıtırdayarak kapattı. Kitabı kitaplığa götürdü ve yerine geri

koydu.

“Baba?” diye sordu Renarin. “Senin için yapabileceğim bir şey var mı?”

“Keşke olsaydı, oğlum.” Dalinar kitabın sırtına parmaklarıyla hafifçe vurdu. “Bu ironik. Bu kitap bir zamanlar politik felsefenin en büyük şaheserlerinden biri olarak kabul ediliyordu. Bunu biliyor muydun? Jasnah bana eskiden bütün dünyada kralların bunu neredeyse her gün incelediğini söylemişti. Şimdi ise kâfirliğin sınırında kabul ediliyor.”

Renarin bir cevap vermedi.

“Her neyse,” dedi Dalinar duvar haritasına doğru geri yürüyerek. “Yüceprens Aladar da, tıpkı Roion’un yaptığı gibi ittifak teklifimi reddetti. Bundan sonra kime yaklaşmam gerektiği hakkında bir düşüncen var mı?”

“Adolin Sadeas’ın bizi yok etme manevrası hakkında olduğumuzdan çok daha fazla endişeli olmamız gerektiğini söylüyor.”

Oda sessizleşti. Renarin’in bunu yapma huyu vardı, konuşmaları savaş meydanında subayları avlayan bir düşman okçusu gibi devirirdi.

“Kardeşin endişelenmekte haklı,” dedi Dalinar. “Ama Sadeas’a karşı harekete geçmek Alethkar’ı bir krallık olarak baltalar. Aynı sebepten dolayı, Sadeas da bize karşı harekete geçme riskine girmeyecektir. O da görecek.”

Umarım.

Dışarıda birden boralar öttü; derin, çınlayan çağrıları yankılanıyordu. Dalinar ve Renarin dondu. Ovalar’da Parshendiler tespit edilmişti, ikinci bir koro geldi. İkinci çeyreğin yirmi üçüncü platosu. Dalinar’ın gözcüleri hedef platonun, kuvvetlerinin ilk önce ulaşabileceği kadar yakın olduğunu düşünüyordu.

Dalinar botlu ayakları kalın halıyı döverek fırlayıp odayı geçti, şu an için tüm diğer düşünceler bir kenara itilmişti. Kapıyı savurarak açtı ve Fırtınaışığıyla aydınlatılmış olan koridordan aşağı doğru atıldı.

Savaş odasının kapısı açıktı ve görev başındaki yücesubay olan Teleb içeri girerken Dalinar’a selam verdi. Teleb açık yeşil gözleri olan dik sırtlı bir adamdı. Uzun saçları örgülüydü ve yanağında onun bir Eskikan olduğunu gösteren mavi bir dövme vardı. Karısı Kalami odanın yan tarafındaki uzun bacaklı masanın arkasında yüksek bir taburede oturuyordu. Koyu saçları sadece iki küçük yan örgüyle toplanmıştı, saçının kalan kısmı ise eflatun giysisinin arkasından sarkarak taburenin üstünü süpürüyordu. Tanınmış bir tarihçiydi ve bunun gibi toplantıları kaydetmek için izin istemişti, savaşın bir tarihini kaleme almayı planlıyordu.

“Komutanım,” dedi Teleb. “Buradaki platonun üstüne çeyrek saatten daha kısa bir süre önce bir uçurumşeytanı tırmandı.” Her platonun rünlerle işaretlenmiş olduğu savaş haritasına işaret etti. Dalinar subaylarından bir grup etrafında toplanırken ilerleyerek haritaya baktı.

“Bunun ne kadar süreceğini tahmin ediyorsunuz?” diye sordu Dalinar çenesini ovarak.

“Belki iki saat,” dedi Teleb adamlarından birinin haritanın üstünde çizmiş olduğu güzergâha işaret ederek. “Komutanım, ben bunun için iyi bir şansımız olduğunu düşünüyorum. Bizim neredeyse doğrudan bir hattımız olduğu hâlde, Berrakbey Aladar’ın savaş bölgesine ulaşmak için altı sahipsiz platodan geçmesi gerekecek. Berrakbey Sadeas köprülerle geçmek için fazlasıyla geniş olan birkaç uçurumun etrafından dolaşmak zorunda kalacağı için sorun yaşar. Bahse girerim bunu denemeyecek bile.”

Gerçekten de en doğrudan hatta Dalinar sahipti. Ancak tereddüt etti. Son kez bir plato saldırısına çıkmasının üstünden aylar geçmişti. Dikkati başka taraflara kaymıştı, askerlerine yolları korumak ve savaş kamplarının dışında türemiş olan büyük pazarlarda devriye gezmek için ihtiyaç vardı. Ve şimdi de Adolin’in soruları sırtına binmiş, onu eziyorlardı. Savaşa gitmek için berbat bir zamanmış gibi görünüyordu.

Hayır, diye düşündü. Hayır, bunu yapmam gerek. Bir plato çatışmasını kazanmak askerlerinin moraline çok iyi gelirdi ve kamptaki söylentileri asılsız çıkarmaya da yardım ederdi.

“Gidiyoruz!” diye ilan etti Dalinar.

Subaylardan birkaçı heyecanla bağırdı, normalde çekingen olan Alethiler için aşırı bir duygu gösterisiydi.

“Ya oğlunuz, Berrakbey?” diye sordu Teleb. Aralarındaki yüzleşmeyi duymuş olmalıydı. Dalinar tüm on savaş kampında da duymamış bir kişi kaldığından şüphe ediyordu.

“Ona da haber gönderin,” dedi Dalinar kararlı bir şekilde. Adolin’in de büyük olasılıkla Dalinar kadar, hatta belki ondan bile fazla, buna ihtiyacı vardı.

Subaylar dağıldı. Bir an sonra Dalinar’ın zırh taşıyıcıları içeri girdi. Boruların ötmesinden bu yana sadece birkaç dakika geçmişti ama altı yıllık savaştan sonra, harp makinesi savaşın çağrısı geldiği zaman pürüzsüz bir şekilde işliyordu. Dışarıdan üçüncü boru korosunun kuvvetlerini silah başına çağırarak ötmeye başladığını duydu.

Zırh taşıyıcıları bağcıklarının sıkıca bağlı olduğundan emin olmak için kontrol ederek botlarını inceledi, sonra da üniformasının üstüne atması için uzun, desteklenmiş bir yelek getirdiler. Sonra botları için zırh olan solleretleri önünde yere koydular. Bunlar botlarını tamamen içine alıyordu ve altlarında kayalara yapışırmış gibi görünen sert bir yüzey vardı. İç kısımları girintili ceplerindeki safirlerin ışığıyla parlıyordu.

Dalinar'ın aklına en son görüsü geldi. Zırhı rünlerle parlamakta olan Parlayan. Modern Parezırhı o şekilde parlamazdı. Bu detayı aklının uydurmuş olması mümkün müydü? Uydurabilir miydi?

Simdi bunu düşünmeye zaman yok, diye düşündü. Şüphelerini ve endişelerini aklından uzaklaştırdı; bu henüz gençken, ilk savaşları sırasında yapmayı öğrenmiş olduğu bir şeydi. Bir savaşçının odaklanmış olması gerekirdi. Adolin'in soruları geri döndüğü zaman hâlâ onu bekliyor olacaktı. Şu an için, kendinden kuşku duyma ya da şüphelenme riskine giremezdi. Karadiken olmanın zamanıydı.

Solleretlerin içine adım attığında kayışlar kendi kendilerine sıkılaştı ve solleretler botlarının etrafına oturdu. Sonra bacakları ile dizlerinin üstünden geçerek solleretlere kilitlenen dizçekler geldi. Parezırhı sıradan zırhlar gibi değildi; eklemlerde çelik zırh örgüsü ve deri kayışlar yoktu. Parezırhının bağlantı yerleri iç içe giren, birbirinin üstünü örten, inanılmaz derecede incelikli daha küçük plakalardan oluşurdu; hiçbir korunmasız açıklık kalmazdı. Çok az sürtünme ya da berelenme olurdu; her parça kusursuz, bir şekilde birbirine uyardı. Sanki özel olarak Dalinar için üretilmiş gibiydi.

Zırhı her zaman ayaklardan yukarı doğru giyerdin. Parezırhı aşırı derecede ağırdı, zırhın kendi sağladığı güç olmadan hiçbir insanın içinde savaşabilmesi mümkün olmazdı. Dalinar, zırh taşıyıcıları uyluklarının üstüne butlukları takar ve bunları da beli ile sırtının alt tarafı boyunca uzanan kalça ve karın zırhı parçalarına kilitlerlerken hareketsiz bir şekilde ayakta durdu. Bunlardan sonra ise küçük, iç içe giren plakalardan oluşmuş bir etek gelerek dizlerinin biraz yukarısına kadar aşağı sarkıyordu.

"Berrakbey," dedi Teleb onun yanına yaklaşarak. "Köprüler hakkındaki önerim üzerinde düşündünüz mü?"

"Elle taşınan köprüler hakkında ne düşündüğümü biliyorsun, Teleb," dedi Dalinar zırh taşıyıcıları göğüs zarhını yerine kilitler, sonra da kollarının kolçak ve üst kol zırhları üzerinde çalışırlarken. Şimdiden Zırh'ın gücünün içinde kabardığını hissedebiliyordu.

“Küçük köprüleri saldırı için kullanmamız gerekmez,“ dedi Teleb. “Sadece hedef platoya ulaşmak için.”

“O son uçurumu geçmek için yine de chulların çektiği köprüleri getirmek zorunda kalırız,” dedi Dalinar. “Köprücü ekiplerinin bizi daha hızlı hareket ettireceğine ikna olmuş değilim. O hayvanlar için beklemek zorunda olduğumuz sürece değil.”

Teleb içini çekti.

Dalinar bir kere daha düşündü. İyi bir subay, aynı fikirde olmadığı zaman bile emirleri kabul eden ve yerine getiren subaydı. Ama büyük bir subayın işareti aynca yenilik getirmeye çalışması ve uygun önerilerde bulunmasıydı.

“Tek bir köprü ekibi toplayıp eğitebilirsin,” dedi Dalinar. “Göreceğiz, Bu yarışlarda, birkaç dakikanın bile anlamı olabilir.”

Teleb gülümsedi. “Teşekkür ederim, komutanım.”

Dalinar zırh taşıyıcıları sağ eline zırh eldivenini takarlarken sol elini salladı. Elini yumruk yaptı, minik plakalar kusursuz bir şekilde kıvrılıyordu. Bunu sol eldiven takip etti. Sonra zırh yakalığı başının üstünden geçerek boynunu kapattı, omuzları omuzluklarla ve başı da miğferle kapatıldı. En sonunda, zırh taşıyıcıları pelerinini omuzluklarına taktılar.

Dalinar yaklaşan savaş için birikmekte olan Heyecan’ı hissederek derin bir nefes aldı. Savaş odasından geniş adımlarla çıktı, ayak sesleri kararlı ve *katıydı*. Hizmetkârlar ve görevliler önünden kaçışarak yol açtı. Uzun bir zamandan sonra Parezırhı’nı tekrar giymek halsiz ya da zihninin bulanık olduğu bir geceden sonra uyanmak gibiydi. Adımlardaki canlılık, zırhın ona bahşediyormuş gibi göründüğü enerji onun koridordan aşağı doğru koşarak gitmeyi ve...

Ve neden olmasın?

Birden hızla koşmaya başladı. Teleb ve diğerleri şaşkınlıkla seslendiler ve ayak uydurabilmek için aceleyle fırladılar. Dalinar kolaylıkla onları geride bırakarak yerleşkenin ön kapılarına ulaştı ve zıplayıp geçerek kendini çevrili yerleşim alanından aşağı doğru inen uzun merdivenlerden aşağı fırlattı. Havada asılı dururken sevinçle dolmuş sırıtıyordu, sonra da yere çarptı. Çarpmanın gücü altındaki taşları çatlattı ve Dalinar darbeyle birlikte yere çömeldi.

Önünde düzenli kışla sıraları savaş kampı boyunca uzanıyor, her tabur merkezinde bir toplanma alanı ve yemekhane olacak şekilde daireler oluşturuyordu. Subayları merdivenlerin tepesine ulaşarak şaşkınlık içinde

aşağı baktılar. Renarin de onlarla birlikteydi ve hiçbir zaman savaş görmemiş olan üniformasını giymiş olarak güneş ışığına karşı elini kaldırmıştı.

Dalinar kendini aptal gibi hissetti. O ilk kez bir Parezırhı giymesine izin verilmiş olan bir genç miydi? *İşe geri dön. Oyun oynamayı kes.*

Dalinar uzun adımlarla yaklaşırken Perethom, Dalinar'ın piyadebaşı, selam verdi. "Bugün görev başında İkinci ve Üçüncü Taburlar var, Berrakbey. Yürüyüş için safları oluşturuyorlar."

"Birinci Köprü Mangası toplandı, Berrakbey," dedi geniş adımlarla gelmekte olan köprübaşı Havarah. Kısa boylu, koyu, kristale benzer el tırnaklarının işaret ettiği gibi soyunda bir miktar Herdazlı kanı olan bir adamdı. "Ashelem'den okçu bölüğünün hazır olduğu haberini aldım."

"Ya süvariler?" diye sordu Dalinar. "Ve oğlum nerede?"

"Burada, baba," diye seslendi tanıdık bir ses. Parezırhı koyu bir Kholin mavisine boyanmış olan Adolin, toplanmakta olan kalabalığın arasından yolunu açarak geliyordu. Siperliği kalkıktı ve hevesli görünüyordu ama Dalinar'ın gözleriyle karşılaştığı zaman hemen başka tarafa baktı.

Dalinar bir elini kaldırarak ona rapor vermeye çalışmakta olan birkaç subayı susturdu. Hızla Adolin'e doğru yürüdü ve oğlan başını kaldırarak onun gözlerine baktı.

"Söylemek zorunda olduğunu düşündüğün şeyleri söyledin," dedi Dalinar.

"Ve bunun için de üzgün değilim," diye cevap verdi Adolin. "Ama söyleyiş şeklim ve uygun olmayan bir yerde söylemiş olduğum *için* üzgünüm. Bu tekrar gerçekleşmeyecek."

Dalinar başını salladı, bu kadarı yeterliydi. Adolin rahatlar gibi göründü, sırtından bir yük kalkmıştı ve Dalinar da tekrar subaylarına geri döndü. Birkaç saniye sonra o ve Adolin aceleci bir gruba toplanma alanına doğru önderlik ediyorlardı. Bunu yaparlarken Dalinar, Adolin'in yolun kenarında ayakta durmakta olan kırmızı bir elbise giymiş ve saçları çok hoş bir örgü ile yukarıda toplanmış olan bir genç kadına el salladığına dikkat etti.

"Bu da...ee..."

"Malasha mı?" dedi Adolin. "Evet."

"Hoş görünüyor."

"Zamanın çoğunda öyle ama ona bugün benimle gelmesine izin vermediğim için biraz kızgın."

"*Savaşa* mı gelmek istedi?"

Adolin omzunu silkti. “Merak ettiğini söylüyor.”

Dalinar hiçbir şey söylemedi. Savaş eril bir sanattı. Bir kadının savaş alanına gelmeyi istemesi sanki... Şey, sanki bir adamın okumayı istemesi gibiydi. Doğaya aykırıydı.

İlerideki toplanma bölgesinde taburlar salları oluşturuyordu ve *açıkgözlü* bodur bir subay aceleyle Dalinar’ın yanına geldi. Kafasında bazı kızıl saç tutamlarının dışında koyu Alethi saçları ve uzun, kırmızı bir bıyığı vardı. Süvaribaşı Ilamar.

“Berrakbey, gecikme için özürlerimi sunarım,“ dedi. “Süvariler at bindi ve hazır.”

“O zaman yürüyoruz,” dedi Dalinar. “Tüm sıralar...”

“Berrakbey!” dedi bir ses.

Dalinar kendi habercilerinden birisi yaklaşırken döndü. *Koyuğözlü* adam kolları mavi bantlarla işaretlenmiş olan deriler giyiyordu. Selam vererek konuştu, “Yüceprens Sadeas savaş kampına kabul edilmeyi talep etti!”

Dalinar Adolin’e bir göz attı. Oğlunun yüz ifadesi karardı.

“Kralın araştırma emrinin ona bu hakkı tanıdığını iddia ediyor,” dedi haberci.

“Kabul edin,” dedi Dalinar.

“Emredersiniz, Berrakbey,” dedi haberci geri dönerek. Daha düşük düzeyli subaylardan birisi olan Moratel, Sadeas’ın mevkine yaraşır bir şekilde bir *açıkgöz* tarafından karşılanması ve eşlik edilebilmesi için onunla birlikte gitti. Moratel burada olanların arasında en düşük seviyedeydi, herkes Dalinar’ın göndereceği kişinin neden o olduğunu anlıyordu.

“Sadeas’ın bu sefer ne istediğini düşünüyorsun?” dedi Dalinar sessiz bir şekilde Adolin’e.

“Kanımızı. Tercihen ılık, belki bir yudum taliew brendisiyle tatlandırılmış olarak.”

Dalinar yüzünü buruşturdu ve ikisi asker sıralarının yanından hızla geçtiler. Adamlarda bir beklenti havası vardı, mızrakları yukarı kaldırılmıştı, *koyugözlü* vatandaş subaylar omuzlarında baltalarıyla yanlarda duruyorlardı. Kuvvetin önünde bir grup chul homurdanıyor ve ayaklarının altındaki kayaları eşeliyordu; bunlara koşulmuş olan birkaç devasa hareketli köprü vardı.

Gallant ve Adolin’in beyaz aygırı Sureblood dizginleri seyislerin ellerinde hazır bekliyorlardı. Ryshadiumların terbiyeciye hiç de ihtiyacı yoktu. Gallant

bir keresinde bir seyis fazla yavaş kaldığı için ahırdaki bölmesini tekmeleyip açarak kendi başına toplanma bölgesine gelmişti. Dalinar gece yarısı renkli savaş atının boynunu okşadı, sonra da eyere tırmandı.

Toplanma alanını gözleriyle taradı ve hareket emrini vermek için kolunu kaldırdı. Ancak koyu kırmızı bir Parezırhı içindeki bir şekil tarafından önderlik edilen bir grup atlı adamın toplanma alanına doğru at sürmekte olduğunu fark etti. Sadeas.

Dalinar iç çekişini bastırdı ve yürüyüşe başlama komutunu verdi ama kendisi İstihbarat Yüceprensi'ni bekledi. Sureblood'ın üstündeki Adolin de geldi ve Dalinar'a "Merak etme, terbiyeli olacağım," der gibi bir bakış attı.

Her zamanki gibi, Sadeas modanın bir timsâliydi; zırhı boyanmış, miğferi son giydiğinden tamamen farklı bir metal sembolle süslenmişti. Bu defaki stilize edilmiş bir güneş patlaması şeklindeydi. Neredeyse bir taç gibi görünüyordu.

"Berrakbey Sadeas," dedi Dalinar."Bu araştırmanız için uygunsuz bir zaman."

"Ne yazık ki," dedi Sadeas dizginlerine asılarak, "Majesteleri cevaplara ulaşmak için son derece hevesli ve ben ise bir plato saldırısı için bile, araştırmamı durduramam. Askerlerinizden bazılarıyla görüşmem gerekiyor. Bunu yolda giderken yapacağım."

"Bizimle *birlikte* mi gelmek istiyorsun?"

"Neden olmasın? Sizi yavaşlatmam." Hantal köprüleri çekerek sallana sallana ilerlemeye haşlayan chullara bir göz attı. "Gerçi eğer *sürünmeye* bile karar verecek olsaydım sizi daha fazla yavaşlatabileceğimden şüphe duyarım."

"Askerlerimizin yaklaşmakta olan savaş üzerine yoğunlaşmaları gerekiyor, Berrakbey," dedi Adolin. "Dikkatleri dağıtılmamalı."

"Kralın arzusu yerine getirilmeli," dedi Sadeas omzunu silkerek, Adolin'e bakmaya bile zahmet etmeden. "Fermanı arz etmem mi gerek? Muhakkak ki bana izin vermemeye niyetiniz yoktur."

Dalinar o gözlere bakıp ruhunun içini görmeye çalışarak bir zamanlar arkadaşı olan adamı inceledi. Sadeas'ın her zamanki zorlama sırıtışı yoktu; bir entrikanın gidişatından memnun olduğu zamanlarda çoğu zaman o şekilde gülümserdi. Dalinar'ın yüz ifadesini nasıl okuyacağını bildiğinin farkına varmış olduğu için duygularını mı maskeliyordu? "Her hangi bir şeyi

arz etmene gerek yok, Sadeas. Adamlarım emrine amade. Eğer herhangi bir şeye ihtiyacın olursa, sadece sorman yeter. Adolin, benimlesin."

Dalinar Gallant'ı çevirdi ve saflar boyunca ilerleyerek yürümeye başlamış olan ordunun önüne doğru dörtnala gitti. Adolin gönülsüzce onu takip etti ve Sadeas da eşlikçileriyle birlikte geride kaldı.

Uzun yürüyüş başladı. Buradaki kalıcı köprüler Dalinar'ındı; onun kontrol ettiği platoları birleştiriyorlardı ve onun askerleri ve gözcüleri tarafından korunan köprülerde devriye geziliyordu. Sadeas yolculuğu iki bin adamlık kolun ortasına yakın bir yerde geçirdi. Düzenli aralıklarla belli askerleri sıradan çağırmak için bir hizmetkârını gönderiyordu.

Dalinar yolculuğu kendini zihinsel olarak önlerindeki savaşa hazırlayarak geçirdi. Subaylarıyla platonun durumu hakkında konuştu, uçurumşeytanının kozasını tam olarak nereye yapmaya karar vermiş olduğunu tam olarak belirten bir rapor aldı ve Parshendileri gözlemek için de ileriye gözcüler gönderdi. O gözcüler kendilerini köprüler olmadan platodan platoya geçirebilmek için uzun sırıklar taşıyordu.

Dalinar'ın kuvveti en sonunda kalıcı köprülerin sonuna ulaştı ve uçurumlardan karşıya chul köprülerinin uzatılması için beklemek zorunda kaldı. Büyük makineler, devasa tekerlekleri ve yanlarında askerlerin itebileceği zırhla kapatılmış bölümleriyle kuşatma kuleleri gibi inşa edilmişti. Bir uçurumda chulları çözüyorlar, makineyi elle ileri itiyorlar ve köprüyü indirmek için de arka tarafındaki bir kolu çekiyorlardı. Bir kere köprü yere yerleştiği zaman makinenin kilitleri açılıyor ve karşı tarafa çekiliyordu. Köprü, makineyi diğer taraftan kilitleyip, köprüyü yukarı kaldırarak sonra da diğer tarafa çevirip chulları tekrar bağlayabilecekleri bir şekilde inşa edilmişti.

Bu yavaş bir süreçti. Dalinar ilk uçurum aşılırken parmakları domuz derisi eyerinin yan tarafını döverek at sırtında izledi. Belki de Teleb haklıydı. Bu başlardaki uçurumları geçmek için daha hafif, daha taşınabilir olan köprüler kullanıp, sonra da kuşatma köprülerine sadece en son saldırı için başvurabilirler miydi?

Kayalar üstündeki nal sesleri kolun yan tarafından at sürerek yaklaşan birini işaret ediyordu. Dalinar Adolin'i bekleyerek döndü, ama karşısında Sadeas'ı buldu.

Sadeas *neden* İstihbarat Yüceprensi olmayı istemişti ve neden bu kopuk kayış meselesini takip etmekte bu kadar ısrarcıydı? Eğer gerçekten de

Dalinar’ın suçlu olduğuna işaret eden bir çeşit sahte ipucu uydurmaya karar verdiyse...

Görüler bana ona güvenmemi söyledi, dedi Dalinar kendi kendisine katı bir şekilde. Ama görüleri konusunda gittikçe daha da az emin hâle gelmekteydi. Onların dediğine güvenerek ne kadar şeyi riske atmaya cesaret edebilirdi?

“Askerlerin sana oldukça sadıklar,” diye konuştu Sadeas yanına geldiği zaman.

“Sadakat bir askerin hayatındaki birinci derstir,” dedi Dalinar. “Eğer bu adamlar daha onu iyice öğrenememiş *olsalardı* endişelenirdim.”

Sadeas içini çekti. “Gerçekten de, Dalinar. Her zaman bu kadar erdemlilik taslamak zorunda mısın?”

Dalinar cevap vermedi.

“Ne garip bir şey, bir liderin etkisinin adamlarının üzerinde ortaya çıkış şekli,” dedi Sadeas. “Bunların ne kadar çoğu senin daha küçük modellerin gibi. Duygu yığınları, basınçtan katı hâle gelene kadar sarmalanmış ve bağlanmış. Bazı açılardan o kadar eminler ancak diğer açılardan o kadar güvensizler ki.”

Dalinar çenesini sıkılı tuttu. *Ne işler çeviriyorsun Sadeas*?

Sadeas gülümsedi ve yalana eğilerek yumuşakça konuştu. “Beni terslemeyi nasıl da fena istiyorsun, değil mi? Eski günlerde bile birilerinin senin kendine güvensiz olduğunu ima etmesinden nefret ederdin. O zamanlar, memnuniyetsizliğin sık sık taşların üstünde yuvarlanan bir ya da iki kafayla biterdi.”

“Ölümü hak etmeyen pek çok kişiyi öldürdüm,” dedi Dalinar. “Bir adam birkaç yudum şarabı fazla kaçırdı diye kellesini kaybedeceğinden korkuyor olmamalı.”

“Belki,” dedi Sadeas önemsemeden. “Ama hiç eskiden yaptığın gibi dışarı çıkmasına izin vermeyi istemiyor musun? İçinde güm güm ötmüyor mu, sanki büyük bir davulun içinde hapis kalmış bir adam gibi? Çarpmıyor, gümbürdemiyor, özgür kalmak için tırmalamıyor mu?”

“Evet,” dedi Dalinar.

İtiraf Sadeas’ı şaşırtırmış gibi göründü. “Peki ya heyecan, Dalinar. Hâlâ Heyecan’ı hissediyor musun?”

Kimse savaş için duyulan arzu ve sevinç olan Heyecan’dan sık sık bahsetmezdi. Bu özel bir şeydi. “Bahsetmiş olduğun şeylerin her birini

hissediyorum, Sadeas,” dedi Dalinar ileri doğru bakarak. “Ama bunların her zaman dışarı çıkmasına izin vermiyorum. Bir adamı tanımlayan şeyler duygulardır ve gerçek gücün alameti kontroldür. Duygu sahibi olmamak ölü olmaktır ama her duygu ile hareket etmek de bir çocuk olmaktır.”

“Bu leş gibi alıntı gibi kokuyor, Dalinar. Gavilar’ın küçük erdemler kitabındandır herhalde?”

“Evet.”

“Parlayanlar’ın bize ihanet etmiş olması seni hiç mi rahatsız etmiyor?”

“Efsaneler. Hıyanet o kadar eski bir olay ki gölgegünlerde de olsa olurdu. Parlayanlar gerçekte ne yaptılar? Bunu neden yaptılar? Bilmiyoruz.”

“Yeteri kadar biliyoruz. Büyük güçleri ve kutsal bir görevleri varmış gibi göstermek için karmaşık numaralar kullandılar. Aldatmacaları ortaya çıktığı zaman ise kaçtılar.”

“Güçleri yalan değildi. Gerçekti.”

“Ya?” dedi Sadeas eğlenerek. “Bunu biliyorsun, öyle mi? Daha demin olayın gölgegünlerde olabilecek kadar eski bir şey olduğunu söylemedin mi? Eğer Parlayanlar’ın öyle muhteşem güçleri vardıysa nedeni hiç kimse bunları tekrar ortaya çıkaramıyor? Bu inanılmaz beceriler nereye gitti?”

“Bilmiyorum,“ dedi Dalinar yumuşak bir şekilde. “Belki de sadece artık bunları hak etmiyoruzdur.”

Sadeas homurdandı ve Dalinar da dilini ısırmış olmayı diledi. Dediği şey için sahip olduğu tek kanıt görüleriydi. Ama öte yandan Sadeas bir şeyleri küçümsüyorsa, o içgüdüsel olarak bunu savunmak istiyordu.

Buna izin veremem. Önümüzdeki savaş için odaklanmış olmam, gerek.

“Sadeas,” dedi, konuyu değiştirmeye kararlıydı. “Savaş kamplarını birleştirmek için daha sıkı çalışmamız gerekiyor. Şimdi sen İstihbarat Yüceprensi de olmuş olduğuna göre, senin yardımını istiyorum.”

“Ne yapmak için?”

“Yapılması gerekeni yapmak için. Alethkar’ın iyiliği için.”

“Bu tam olarak benim de yapmak istediğim şey, eski dostum,” dedi Sadeas. “Parshendi öldürmek. Krallığımız için şan ve zenginlik kazanmak. İntikam peşinde koşmak. Alethkar için en iyisi senin de kampta bu kadar boşa zaman harcamayı kesmen ve korkaklar gibi kaçmaktan bahsetmeyi de bırakman olur. Alethkar için *en iyisi* senin tekrar bir erkek gibi davranmaya başlaman olur.”

“Yeter, Sadeas!” dedi Dalinar amaçladığından daha yüksek bir sesle. “Sana araştırman için bizimle gelme izni verdim. Bana sataşman için değil!”

Sadeas burnunu çekti. “O kitap Gavilar’ı mahvetti. Şimdi de aynısını sana yapıyor. O hikâyeleri o kadar fazla dinledin ki kafan saçma fikirlerle doldu. Kimse asla gerçekten de Kurallar’ın iddia ettiği şekilde yaşamadı.”

“Hah!” dedi Dalinar bir elini sallayıp Gallant’ı çevirerek. “Bugün senin küçümsemelerin için vaktim yok, Sadeas.” Atını hızla yürüterek uzaklaştı, Sadeas’a öfkelenmişti; sonra da kendini kaybetmiş olduğu için kendisine daha da fazla öfkelendi.

Köprüyü Sadeas’ın sözlerini düşünerek geçti, siniri tepesindeydi. Kendini kardeşi ile Kholinar’ın imkânsız Şelaleleri’nin yanında durduğu bir günü düşünürken bulmuştu.

Artık işler farkı, Dalinar, demişti Gavilar. *Bunu şimdi görüyorum, hem de daha önce hiç görmediğim açılardan. Keşke sana da ne demek istediğimi gösterebilseydim.*

Bu ölümünden sadece üç gün önceydi.

♦

♦♦

On kalp atışı.

Dalinar gözlerini kapattı; kuşatma köprüsünün arkasında kendilerini hazırlarlarken yavaşça, sakin bir şekilde nefes alıyor ve veriyordu. Sadeas’ı unut. Görüleri unut. Endişelerini ve korkularını unut. Sadece kalp atışları üzerine odaklan.

Yakınlarda chullar kayaları sert, kabuklu ayaklarıyla eşeliyordu. Yüzüne bir rüzgâr çarptı; nem kokuyordu. Buralarda, bu nemli fırtınadiyarlarında hava her zaman nem kokardı.

Askerler tangırdıyor, deriler gıcırdıyordu. Dalinar kalbi göğsünün derinliklerinde küt küt atarak başını gökyüzüne doğru kaldırdı. Göz kamaştıran beyaz güneş gözkapaklarını kırmızıya boyadı.

Adamlar kıpırdanıyor, sesleniyor, küfrediyor, kınları içindeki kılıçlarını gevşetiyor, yay kirişlerini kontrol ediyorlardı. Onların gerilimini, o endişeyle karışık heyecanlarını *hissedebiliyordu.* Aralarında beklentisprenleri yerden fışkırmaya başladı, bir uçları taşlara ilişik, diğerleri havada dalgalanan flamalar. Onların aralarında bazı korkusprenleri de fokurduyordu.

“Hazır mısın?” diye sordu Dalinar yumuşak bir şekilde. Heyecan içinde yükseliyordu.

“Evet.” Adolin’in sesi hevesliydi.

“Asla saldırma şeklimizden şikâyet etmiyorsun,” dedi Dalinar gözleri hâlâ kapalı. “Asla bu konuda bana kafa tutmuyorsun.”

“Bu en iyi yol. Onlar benim de adamlarım. Eğer saldırıyı biz yönetemeyeceksek bir Paretaşıyan olmanın ne anlamı var?”

Onuncu kalp atışı Dalinar’ın göğsünün içinden geldi; Kılıç’ını çağırıyor olduğu zamanlar etrafındaki dünya ne kadar gürültülü olursa olsun kalp atışlarını her zaman duyabiliyordu. Ne kadar hızlı geçerlerse kılıç da o kadar hızlı gelirdi. Bu yüzden ne kadar aceleci hissediyorsan, o kadar çabuk silahlanmış olurdun. Bu kasıtlı olan bir şey miydi, yoksa sadece Parekılıcı’nın doğasının bir cilvesi miydi?

Oathbringer’ın tanıdık ağırlığı eline yerleşti.

“Git,” dedi Dalinar gözlerini aniden açarak. Adolin de aynısını yaparken siperliğini çarparak kapattı, miğferler mühürlenerek kapanır ve şeffaf hâle gelirlerken yanlarından Fırtınaışığı yükseliyordu. İkisi devasa köprünün arkasından fırlayarak çıktılar. İki tarafta da birer Paretaşıyan, biri mavi ve diğeri de arduvaz grisi.

Dalinar taş zemin boyunca koşarken zırhın enerjisi onun içinden nabız gibi atarak geçti, kolları adımlarıyla uyumlu bir şekilde inip çıkıyordu. Uçurumun diğer tarafında diz çökmüş olan Parshendiler tarafından salınan ok dalgası anında geldi. Dalinar oklar üstüne yağarken kolunu yukarıya savurarak göz yarıklarının önüne getirdi; metal gıcırdıyor, bazı ok sapları da kırılıyordu. Bu bir dolu fırtınasına karşı koşmak gibiydi.

Adolin sağdan kükreyerek bir savaş çığlığı attı; sesi miğferi tarafından boğuluyordu. Uçurumun kıyısına yaklaşırlarken Dalinar oklara rağmen kolunu indirdi. Nasıl yaklaştığını kestirebilmesi gerekiyordu. O uçurumun kıyısına ulaşırken Zırh’ı da ona bir güç dalgası gönderdi.

Sonra sıçradı.

Bir an için kapkara uçurumun yukarısında süzüldü; pelerini dalgalanıyor, oklar etrafındaki havayı dolduruyordu. Bu ona görüsündeki uçan Parlayan’ı hatırlatmıştı. Ama bu hiç de o kadar gizemli bir şey değildi; sadece sıradan bir Parezırhı destekli atlayıştı. Dalinar uçurumu aştı ve diğer tarafta çarparak tekrar yere indi, Kılıç’ını aşağı ve yana savurarak bir darbede üç Parshendiyi öldürmüştü.

Gözleri yanarak karardı ve devrilirlerken dumanlar çıktı. Silahını tekrar savurdu. Bir zamanlar okların uçuşmakta olduğu havaya Kılıç’ı tarafından

kesilerek koparılmış olan zırh ve silah parçaları saçıldı. Her zamanki gibi canlı olmayan herhangi bir şeyi kesip atıyor ancak ete dokunduğu zaman sanki sise dönüşürmüş gibi bulanıklaşıyordu.

Ete verdiği tepki ve çeliği bu kadar kolay kesmesi bazen Dalinar'ın sanki saf dumandan yapılmış bir silahı savumyormuş gibi hissetmesine neden oluyordu. Kılıç'ını hareket hâlinde tuttuğu sürece herhangi bir şeye takılamaz ya da kesmekte olduğu şeyin ağırlığı tarafından durdurulamazdı.

Dalinar Kılıç'ını bir ölüm çizgisi hâlinde savurarak döndü. Ruhları biçip atıyor, Parshendileri ölü olarak yere devrilmeleri için bırakıyordu. Sonra tekme atarak bir cesedi yakınlardaki Parshendilerin yüzlerine doğru fırlattı. Birkaç tekme daha cesetleri uçurarak daha sağlam basabilmesi için etrafındaki zemini temizlemişti. Zırh destekli bir tekme bir vücudu kolaylıkla otuz ayak öteye fırlatıp atabilirdi.

Adolin fazla uzak olmayan bir yerde platoya indi ve dönerek Rüzgâr duruşu'na geçti. Adolin bir grup okçunun arasına omuzlayarak daldı ve birkaçını uçuruma atarak onları geriye savurdu. Parekılıcı'nı iki eliyle kavrayarak Dalinar'ın da yapmış olduğu gibi bir ilk savuruş yaparak altı düşmanı biçti.

Parshendiler şarkı söylüyorlardı; pek çoğunun ufak, kesilmemiş mücevherlerle parlayan sakalları vardı. Parshendiler savaşırken her zaman şarkı söylerlerdi; bu şarkı yaylarını terk edip baltalar, kılıçlar ya da topuzlarını çekerlerken değişti ve kendilerini iki Paretaşıyan'ın üstüne fırlattılar.

Dalinar oğlunun kendi kör noktalarını koruyacağı ama çok da fazla yakınına gelmeyeceği şekilde kendini Adolin'den en uygun olan uzaklığa yerleştirdi. İki Paretaşıyan sırf sayı üstünlükleri ile çılgınca onları geriye doğru itmeye çalışan Parsbendileri biçerek savaştı. Hâlâ uçurumun kıyısına yakındılar. Bu onların Paretaşıyanları yenmek için en iyi şanslarıydı. Dalinar ve Adolin yalnızlardı; şeref muhafızları yoktu. Bu yükseldikten bir düşüş, Zırh içinde olan bir adamı bile kesinlikle öldürürdü.

Heyecan içinde yükseldi, öyle tatlıydı ki. Dalinar fazladan yere ihtiyacı olmadığı hâlde bir cesedi tekmeleyerek uzaklaştırdı. Parshendilerin ölülerini hareket ettirdikleri zaman çileden çıktıklarını fark etmişlerdi. Onları yemleyerek başka bir cesedi tekmeledi; sık sık yaptıkları gibi çiftler hâlinde savaşmaları için onları kendisine doğru çekiyordu.

Ölülerine yapmış olduğu şeyden dolayı kızgın seslerle şarkı söyleyerek üstüne gelen bir grubu öldürdü. Yakınlarda, Adolin Parshendiler fazla yakınına geldiklerinden yumruklarıyla saldırmaya başlamıştı; bu taktiği pek sever, kılıcını bir an iki eliyle, bir an tek eliyle kullanırdı. Parshendi cesetleri bir o yana bir bu yana uçuştu; kemikler ve zırhlar darbeler tarafından parçalanıyor, turuncu Parshendi kanı yere saçılıyordu. Adolin bir an sonra bir cesedi tekmeyle uzaklaştırarak Kılıç'ına geri döndü.

Heyecan Dalinar'ı kapladı; ona güç, kuvvet ve dikkat veriyordu. Savaşın şanı muhteşem hâle geldi. Bundan fazla uzun süre uzak kalmıştı. Şimdi açık bir şekilde görüyordu. Daha çok bastırmaları, daha fazla platoya saldırmaları, daha fazla mücevher kalp kazanmaları *gerekliydi*.

Dalinar Karadiken'di. O asla durdurulamayacak olan doğal bir kuvvetti. O ölümün kendisiydi. O...

Ani bir tiksintinin içine saplandığını hissetti; o kadar güçlü bir rahatsızlıktı ki Dalinar'ın nefesini kesti. Kısmen bir kan birikintisi ama kısmen de dizlerinin aniden zayıflaması yüzünden ayağı kaydı.

Önündeki cesetler bir anda dehşet verici bir manzaraymış gibi göründü. Tükenmiş kömürler gibi yanıp bitmiş gözler. Adolin'in onları yumruklamış olduğu, yerlerde kemiklerin parçalanmış olduğu gevşek ve kırılmış bedenler. Etraflarına saçılmış kan, beyin ve bağırsaklarla yarılarak açılmış kafalar. Böylesine bir kasaplık, böylesine bir ölüm. Heyecan yok oldu.

Bir adam bundan nasıl *zevk* alabilirdi?

Parshendiler ona doğru atıldılar. Adolin bir kalp atışı içinde oradaydı; onlara Dalinar'ın tanımış olduğu hiçbir adamda olmayan bir beceriyle saldırıyordu. Oğlan Kılıç'ta bir dâhiydi, tek bir tonda boyası olan bir sanatçı. Usta bir şekilde darbeler indirerek Parshendileri geriletti. Dalinar başını sallayarak duruşunu düzeltti.

Kendini savaşa geri dönmeye zorladı ve Heyecan tekrar yükselmeye başlarken Dalinar tereddütlü bir şekilde ona sarıldı. Garip rahatsızlık kayboldu ve savaş refleksleri kontrolü ele aldı. İlerleyen Parshendilerin içine dönerek daldı; Kılıç'ını geniş, saldırgan darbelerle savuruyordu.

Bu zafere *ihtiyacı* vardı. Kendisi için, Adolin için ve adamları için. Neden bu kadar dehşete düşmüştü? Parshendiler Gavilar'ı katletmişti. Onları öldürmek doğruydu.

Dalinar bir askerdi. Onun yaptığı şey savaşmaktı. Ve bunu iyi yapardı.

Parshendi öncü birliği saldırısının karşısında dağılarak, aceleyle saf oluşturmakta olan daha büyük asker yığınlarına doğru kaçtılar. Dalinar geri çekildi ve kendisini etrafındaki zeminde yatan kararmış gözlü cesetlere bakarken buldu. Birkaçından hâlâ duman tütüyordu.

Rahatsızlık hissi geri döndü.

Hayat çok hızlı bitiyordu. Paretaşıyan yıkımın vücut bulmuş hâliydi, bir savaş meydanı üzerindeki en büyük güçtü. *Bir zamanlar bu silahlar korumak anlamına geliyordu,* diye fısıldadı içinden bir ses.

Üç köprü birkaç ayak ötede çarparak yere indi ve bir an sonra bodur Hamar tarafından komuta edilmekte olan süvariler uçurumu dörtnala geçtiler. Birkaç rüzgârspreni havada dans ederek onlara eşlik etti; neredeyse görünmezlerdi. Adolin atını getirmeleri için seslendi ama Dalinar sadece dikilmiş, yerdeki ölülere bakıyordu. Parshendi kanı turuncuydu ve küf gibi kokardı. Ama öte yandan yüzleri, mermer gibi siyah ya da beyaz ve kırmızı, öylesine insan gibi görünüyordu ki. Dalinar'ı neredeyse büyütmüş olan kişi parshman bir dadıydı.

Ölümden önce yaşam.

O ses *neydi?*

Uçurumun karşı tarafında Sadeas'ın eşlikçileriyle birlikte ok menzilinin çok dışında oturmakta olduğu yere doğru bir göz attı. Dalinar bir zamanlar arkadaşı olan adamın duruşundaki kınamayı hissedebiliyordu. Dalinar ve Adolin uçurumdan karşıya tehlikeli bir atlayış yaparak kendilerini riske atıyorlardı. Sadeas'ın önderliğini ettiği türden bir saldırı daha fazla hayata mâl olurdu. Ama Dalinar'ın ordusu eğer Paretaşıyanlarından birisi uçuruma itilirse kaç tane hayat kaybederdi?

Gallant, Ryshadium'a tezahürat yapan bir sıra askerin yanından geçerek köprüyü aştı. Dalinar'ın yakınında yavaşladı ve o da dizginleri kavradı. Şu anda ona ihtiyaç vardı. Adamları savaşıyor, ölüyordu ve o an pişmanlık ya da endişe zamanı değildi.

Zırh destekli bir sıçrayış onu eyere yerleştirdi. Sonra Parekılıcı yukarıda, adamları için öldürmek üzere savaşın içine doğru at sürdü. Parlayanların uğruna savaşmış olduğu şey bu değildi. Ama en azından bir şeydi.

♦

♦♦

Savaşı kazandılar.

Dalinar mücevherkalbi hasat etme şerefini Adolin'e bırakarak geri çekildi; yorgun hissediyordu. Kozanın kendisi devasa, dikdörtgen bir kayafilizi gibi duruyordu; on beş ayak yüksekliğindeydi ve düzensiz taş zemine krem gibi görünen bir şeyle tutturulmuştu. Her tarafında cesetler vardı. Bazları insan, bazıları Parshendi. Parshendiler kozayı hızla kırıp kaçmaya çalışmıştı ama sadece kabukta birkaç çatlak açmayı başarabilmişlerdi.

Savaş burada kozanın etrafında en şiddetli hâlini almıştı. Dalinar sırtını kayaya yasladı ve miğferini çıkararak terli başını serin rüzgâra bıraktı. Günes tepelerinde yükselmiş, savaş iki saat kadar sürmüştü.

Adolin Parekılıcı'nı dikkatle kullanarak kozanın dış tarafından bir kısmı traş etti; etkili bir şekilde çalışıyordu. Sonra ustaca Kılıç'ını içeri daldırarak koza içindeki yaratığı öldürdü ama mücevherkalbin olduğu bölgeden kaçınmıştı.

İşte böylelikle yaratık ölüvermişti. Şimdi Parekılıcı onu kesebilirdi ve Adolin et parçalarını oyarak çıkardı, Adolin mücevherkalbi arayarak elini içeri sokarken mor irinler fışkırdı. Askerler o mücevherkalbi söküp çıkarırken tezahürat yaptılar. Şansprenleri tüm ordunun üstünde sanki yüzlerce ışık küresi gibi uçuşuyordu.

Dalinar kendini miğferini sol elinde tutmuş, yürüyerek uzaklaşırken buldu. Yaralılarla ilgilenen hekimlerin ve ölülerini köprülere geri taşıyan takımların yanından geçerek savaş meydanını aştı. Kampa geri döndüklerinde uygun bir şekilde yakılabilmeleri için chul arabalarının arkasında kızaklar vardı.

Çok sayıda Parshendi cesedi vardı. Onlara şimdi baktığı zaman ne heyecanlı hissediyor ne de iğreniyordu. Sadece tükenmişti.

Savaşa düzinelerce, belki de yüzlerce kere gitmişti. Daha önce asla bugün hissetmiş olduğu gibi hissetmemişti. O tiksinti onun dikkatini dağıtmıştı ve bu da onu öldürebilirdi. Savaş derin düşüncelerin zamanı değildi; aklını yapmakta olduğun işin üstünde tutmak zorundaydı.

Bütün savaş boyunca Heyecan zayıflamış gibi görünmüştü ve hiç de bir zamanlar olduğu kadar iyi dövüşmemişti. Bu savaşın ona zihin açıklığı getirmiş olması gerekiyordu. Bunun yerine dertlerini katlamış gibi görünüyordu. *Babalarımın kanı,* diye düşündü küçük bir kaya tepenin üstüne çıkarken. *Bana ne oluyor*?

Bugünkü zayıflığı Adolin'in ve işin doğrusu diğer pek çok kişinin de, onun hakkında söylüyor olduklarını destekleyecek olan en son ve en güçlü

argümanmış gibi görünüyordu. Tepenin üstünde doğu tarafına, Kökene doğru bakarak dikildi. Gözleri sık sık o yöne doğru kayıyordu. Neden? Orada ne...

Yakınlardaki bir platonun üstündeki bir grup Parshendiyi fark ederek dondu. Gözcüleri onları temkinli bir şekilde izliyordu; bu Dalinar'ın adamlarının kovalamış olduğu orduydu. Her ne kadar bugün pek çok Parshendi öldürmüş olsalar da, büyük bir çoğunluğu savaşı kaybetmiş olduklarının farkına vardıklarında geri çekilerek yine de kaçmıştı. Savaşın bu kadar uzun sürmesinin sebeplerinden birisi de buydu. Parshendiler stratejik geri çekilme fikrini anlıyorlardı.

Bu ordu savaş çiftleri biçiminde gruplanmış olarak saflar hâlinde duruyordu. Başlarında otoriter bir şekil vardı: pırıldayan zırh içindeki iri bir Parshendi. Parezırhı.

Bu uzaklıktan bile, onunla daha sıradan bir şey arasındaki farkı ayırt, etmek kolaydı.

O Paretaşıyan savaş sırasında burada değildi. Neden şimdi gelmişti? Çok mu geç yetişmişti?

Zırhlı şekil ve kalan Parshendiler dönüp gittiler. Arkalarındaki uçurumdan karşıya sıçrayarak Ovalar'ın merkezindeki görünmeyen sığınaklarına doğru geri çekildiler.

Eğer dediğim herhangi bir şey sana azıcık bile mantıklı gelmişse, onları geri çağıracağına güveniyorum. Veya belki de beni hayretler içinde bırakarak bir kez olsun onlardan işe yarar bir şeyler yapmalarını isteyebilirsin.

Kaladin kapıyı iterek eczacının dükkânından içeri girdi, arkasından kapı çarparak kapandı. Önceden olduğu gibi yaşlı adam zayıf numarası yapıyordu ve Kaladin'i tanıyana kadar bir bastonla önünü yoklayarak, yavaş yavaş yaklaştı. Sonra ise doğruldu. "Ah. Sen misin?"

İki uzun gün daha geçmişti. Gündüzleri çalışarak ve egzersiz yaparak (şimdi Teft ve Kaya da onunla birlikte egzersiz yapıyorlardı), akşamları ise ilk uçurumda kamışları sakladıkları yer olan oyuktan çıkarıp sıkarak geçirmişlerdi. Dün gece Gaz onları aşağı inerken görmüştü ve köprü çavuşu şüphesiz ki kuşkulanmıştı. Bunun için yapılabilecek bir şey yoktu.

Köprü Dört bugün bir köprü turuna çağırılmıştı. Neyse ki, Parshendilerden önce yetişmişlerdi ve köprü ekiplerinin hiçbirisi adam kaybetmemişti. İşler sıradan Alethi askerleri için o kadar iyi gitmemişti. Alethi safları en sonunda Parshendi saldırısı karşısında çökmüştü ve köprü ekipleri de yorgun, kızgın ve yenilmiş bir bölük askeri kamplara geri getirmek zorunda kalmışlardı.

Kaladin geç saatlere kadar uyanık kalıp, kamışlar üzerinde çalıştığı için yorgunluktan gözleri kızarmıştı. Yemeklerini iki yaralıyla paylaşıyor olması nedeniyle, midesi ihtiyacı olan yiyeceğin sadece bir kısmını alabildiğinden sürekli olarak guruldeyordu. Bunların hepsi bugün sona erecekti. Eczacı yürüyerek tezgâhının arkasına geçti ve Kaladin de önüne geldi. Syl ufak ışık kurdelesi dönüşünün ortasında bir kadına dönüşerek odanın içine daldı. Bir akrobat gibi takla atarak akıcı bir hareketle masanın üstüne kondu.

"Ne lâzım?" diye sordu eczacı. "Daha fazla bandaj mı? Eh, bende tam olarak..."

Kaladin orta büyüklükte bir içki şişesini masanın üstüne pat diye koyarken sesi kesildi. Ağzı çatlaktı ama yine de bir tıpayı tutabiliyordu. Bunu çekip çıkararak içerideki süt beyazı yumruotu özsuyunu ortaya çıkardı. Hasat ettiklerinin bir kısmını Leyten, Dabbid ve Hobber'i tedavi etmek için kullanmıştı.

"Bu ne?" diye sordu yaşlı eczacı gözlüklerini düzelterek aşağı eğilirken. "Bana bir içki mi öneriyorsun? Bu günlerde almıyorum. Mideyi rahatsız ediyor biliyorsun."

"Bu içki değil. Bu yumruotu özsuyu. Pahalı olduğunu söylemiştin. Eh, bunun için bana kaç para vereceksin?"

Eczacı gözlerini kırpıştırdı, sonra daha da yakına eğilerek şişenin içindekileri bir kokladı. "Bunu nereden buldun?"

"Kampın dışında yetişen kamışlardan hasat ettim."

Eczacının yüz ifadesi karardı. Omzunu silkti. "Korkarım ki değersiz."

"Ne?"

"Vahşi otlar yeteri kadar güçlü değil." Eczacı tıpayı geri taktı. Güçlü bir rüzgâr binayı sarstı, eczacının sattığı pek çok toz ve toniğin kokularını birbirine karıştırarak kapının altından içeri girdi. "Bu neredeyse işe yaramaz. Sana bunun için iki berrakmarka vereceğim ki bu cömertlik. Bunu damıtmam gerekecek ve bir iki kaşık dolusu alabilirsem şanslı olurum."

İki marka! diye düşündü Kaladin ümitsizlikle. *Üç günlük çalışmadan sonra, üçümüz kendimizi zorlayarak her gece sadece birkaç saat uyku uyuyabildikten sonra mı? Hepsi sadece bir iki günün maaşı edecek bir şey için miydi?*

Ama hayır. Özsu çürüksprenlerini kaçırıp enfeksiyonun geri çekilmesine neden olarak Leyten'in yarası üstünde işe yaramıştı. Kaladin eczacı para kesesinden iki markayı çıkararak masanın üstüne koyarken gözlerini kıstı. Pek çok küre gibi, bunlar da yuvarlanıp gitmelerini engellemek için bir taraflarından hafifçe düzleştirilmişti.

"Aslında," dedi eczacı çenesini ovuşturarak. "Sana üç vereceğim." Bir marka daha çıkardı. "Tüm bu çabalarının boşa gitmesini görmek istemem."

"Kaladin," dedi Syl eczacıyı inceleyerek. "Bir şeyler hakkında gergin. Sanırım yalan söylüyor!"

"Biliyorum," dedi Kaladin.

"Ne dedin?" dedi eczacı. "Eh, eğer değersiz olduğunu biliyorduysan neden bu kadar çok çaba harcadın?" Şişeye doğru uzandı.

Kaladin elini yakaladı. "Her kamıştan iki ya da daha fazla damla çıkardık."

Eczacı kaşlarını çattı.

"Geçen sefer, bana kamış başına bir damla çıkarabilirsem şanslı olacağımı söyledin," dedi Kaladin. "Yumruotu özsuyunun bu kadar pahalı olmasının sebebinin bu olduğunu söyledin. 'Vahşi' bitkilerin daha zayıf olmasıyla ilgili hiçbir şey söylemedin."

"E, gidip de onları toplamaya çalışacağını düşünmemiştim ve..." Kaladin gözlerini ona kilitlediğinde sesi solarak kesildi.

"Ordu bilmiyor, değil mi?" diye sordu Kaladin. "Dışarıdaki bu bitkilerin ne kadar değerli olduğunun farkında değiller. Bunları hasat ediyorsun, özsuyu satıyorsun ve ordunun da *bol bol* antiseptiğe ihtiyacı olduğu için de köşeyi dönüyorsun.“

Yaşlı eczacı elini geri çekerek küfretti. "Neden bahsettiğini bilmiyorum."

Kaladin kavanozunu aldı. "Ve eğer revire gider de onlara bunu nereden bulduğumu söylersem?"

"Elinden alırlar!" dedi adam telaşlı bir şekilde. "Aptal olma. Sende bir köle damgası var, evlat. Bunu çaldığını düşünürler."

Kaladin dönerek uzaklaşmaya başladı.

“Sana bir gökmarka vereceğim,” dedi eczacı. “Bu ordudan bu kadarı için alacağım paranın yarısı.”

Kaladin döndü. “Onlardan hasat etmesi sadece bir iki gün süren bir şey için *iki gökmarka* mı alıyorsun?”

“Sadece ben değil,” dedi eczacı yüzünü asarak. “Eczacıların hepsi aynı fiyata satıyor. Bir araya geldik ve adil bir fiyat üstünde anlaştık.”

“*Bu* nasıl adil bir fiyat?”

“Burada, bu Yaradan’ın terk ettiği diyarda geçinmek zorundayız! Dükkân kurmak, hayatımızı idame ettirmek, muhafız kiralamak, bunlar hep masraf.”

Kesesini kurcalayarak koyu bir maviyle parlayan bir küre çıkardı. Safir bir küre, elmas olan bir tanesinden yaklaşık yirmi beş kat daha değerliydi. Kaladin günde bir elmas marka kazanıyor olduğu için, bir gökmarka Kaladin’in bir ayda kazandığı paranın yarısı kadar ediyordu. Elbette, sıradan bir *koyugözlü* asker günde beş berrakmarka kazanırdı ki bu da meblayı onlar için bir haftanın maaşı yapıyordu.

Bir zamanlar, bu Kaladin için çok fazla bir para gibi görünmezdi. Şimdi ise bir servetti. Yine de tereddüt etti. “Seni ihbar etmeliyim. İnsanlar senin yüzünden ölüyor.”

“Hayır ölmüyorlar,” dedi eczacı. “Yüceprenslerin platoların üstünde kazandıkları düşünülürse, bunu ödemek için yeterince paraları var. Onlara ne kadar ihtiyaçları olursa o kadar çok şişe özsu sağlıyoruz. Bizi ihbar etmekle tek yapacağın şey Sadeas gibi canavarların fazladan birkaç küreyi daha ceplerinde tutmalarını sağlamak olur!”

Eczacı terliyordu. Kaladin Harap Ovalar’daki bütün sektörlerini devirmekle tehdit ediyordu. Ve özsu üstünden o kadar çok para kazanılıyordu ki işler çok tehlikeli hâle gelebilirdi. İnsanlar böyle sırları saklamak için cinayet işlerdi.

“Ya benim küpümü doldur ya da berrakbeylerinkini,” dedi Kaladin, “Sanırım bu mantıkla tartışamam.” Şişeyi tekrar tezgâhın üstüne koydu. “Eğer biraz daha bandaj verirsen bu teklifi kabul edeceğim.”

“Pekâlâ,” dedi eczacı rahatlayarak. “Ama o kamışlardan uzak dur. Yakınlarda zaten hasat edilmemiş olanlarını bulabilmiş olmana şaşırdım. Benim işçilerim gittikçe daha da zorlanıyorlar.”

Onların yol gösteren bir rüzgârspreni yok, diye düşündü Kaladin, “O zaman neden beni vazgeçirmeyi isteyesin ki? Sana bundan daha fazlasını getirebilirim.”

“Ee, evet,” dedi eczacı, “Ama...”

“Kendin yaparsan daha ucuz olur,” dedi Kaladin öne eğilerek. “Ama bu şekilde arkanda iz bırakmazsın. Ben bir berrakmarka fiyattan özsuyu getiriyorum. Eğer bir gün *açıkgözler* eczacıların ne yapmakta olduğunun farkına varırsa, sen habersiz olduğunu iddia edebilirsin. Senin tek bildiğin köprücünün birinin sana özsu satıyor olduğu, senin de bunu orduya makul bir kâr payıyla sattığın.”

Bu yaşlı adamın ilgisini çekermiş gibi göründü. “Eh, belki de bunu nasıl hasat ettiğin hakkında fazla soru sormayacağım. Senin bileceğin iş, genç adam. Gerçekten de senin bileceğin iş...“ Dükkânının arka tarafına doğru ayaklarını sürüyerek, gitti ve bir kutu bandajla döndü. Kaladin de bunu aldı ve tek kelime etmeden dükkândan çıktı.

“Endişeli değil misin?” dedi Syl ikindi güneşinin ışığına çıkarken kafasının yanında, süzülerek. “Eğer Gaz ne yaptığını keşfederse başın belaya girebilir.”

“Bana daha fazla ne yapabilirler?” diye sordu Kaladin, “Bunu beni sallandırmaya değecek bir suç olarak değerlendireceklerinden şüpheliyim.”

Syl geriye doğru baktı, hafifçe dişi bir formu işaret eden bulutumsu bir şekle dönüşmüştü, “Bunun sahtekârlık olup olmadığına karar veremiyorum.”

“Bu sahtekârlık değil, ticaret,” Kaladin yüzünü buruşturdu, “Lavis tahılı da aynı şekilde satılır. Çiftçiler tarafından yetiştirilerek yok pahasına tüccarlara satılır, onlar da bunu şehirlere taşıyarak başka tüccarlara satarlar, onlar da bunu insanlara en başta alındıkları fiyatın dört ya da beş kat fazlasına satarlar.”

“O zaman seni neden rahatsız etti?” diye sordu Syl, bir tanesi Kaladin’in kafasına bir palameyvesi fırlatan bir grup askerin etrafından dolaşırlarken yüzünü asarak. Askerler güldü.

Kaladin şakağını ovdu, “Hâlâ babam yüzünden tıbbi tedavi için para isteme konusunda garip tereddütlerim var.”

“Kulağa çok cömert bir adammış gibi geliyor.”

“Ona da ne faydalı oldu ya.”

Elbette, bir açıdan Kaladin de o kadar kötüydü. Bir köle olarak geçirdiği ilk günler sırasında, bu şekilde denetlenmeden etrafta gezinebilme şansı için neredeyse her şeyi yapardı. Kampın çevresi korunuyordu ama eğer yumruotunu gizlice içeri sokabildiyse, büyük olasılıkla kendisini de gizlice dışarı çıkarmanın bir yolunu bulabilirdi.

O *safir marka, bu konuda ona yardımcı olacak parası da var demekti.* Evet, köle damgasını taşıyordu ama bir bıçakla çabuk ancak acılı bir müdahale bunu bir “savaş yarasına” dönüştürebilirdi. Bir asker gibi konuşabilir ve dövüşebilirdi, o yüzden de bu akla yatkındı. Bir firari olduğu düşünülürdü ama bununla yaşayabilirdi.

Köleliğinin son aylarında planı bu olmuştu ama asla elinde imkân olmamıştı. Seyahat etmek, tarifinin yayılacağı bölgeden yeteri kadar uzağa gitmek için para gerekirdi. Kendi yarattığı yaranın iyileşmesini beklerken bir kasabanın kimsenin soru sormadığı köhne, bir kesiminde kalacak yer tutmak için de para.

Bunun yanında, her zaman başkaları da olmuştu. Bu yüzden kalmış, başarabildiği kadarını kurtarmaya çalışmıştı. Her defasında başarısız olarak. Ve şimdi yine bunu yapıyordu.

“Kaladin?” diye sordu Syl omzundan. “Çok ciddi görünüyorsun. Ne düşünüyorsun?”

“Kaçsam mı diye düşünüyorum. Bu fırtınanın lanetlediği kamptan kaçıp kendime yeni bir hayat kurmayı.”

Syl sessizleşti. “Burada hayat zor,” dedi en sonunda. “Kimse seni suçlar mı bilmiyorum.”

Kaya suçlar, diye düşündü. *Ve Teft.* O yumruotu özsuyu için çalışmışlardı. Değerinin ne olduğunu bilmiyorlardı, onlar sadece hastaları iyileştirmek için olduğunu düşünüyorlardı. Eğer kaçarsa onlara ihanet etmiş olurdu. Köprücüleri terk etmiş olurdu.

Hadi ordan seni salak, diye düşündü Kaladin kendi kendine. *Bu köprücüleri kurtarmayacaksın. Tıpkı Tien’i kurtarmamış olduğun gibi. Kaçmalısın.*

“Ve sonra ne olacak?” diye fısıldadı.

Syl ona döndü. “Ne?”

Eğer kaçarsa bunun ona ne faydası olacaktı? Çürüyen bir şehrin varoşlarında çentikler için çalıştığı bir hayat mı? Hayır.

Onları bırakamazdı. Tıpkı asla ona ihtiyacı olduğunu düşündüğü hiç kimseyi bırakmayı başaramamış olduğu gibi. Onları korumak zorundaydı. *Zorundaydı.*

Tien için. Ve kendi akıl sağlığı için.

♦

♦♦

“Uçurum hizmeti,” dedi Gaz yan tarafa tükürerek. Çiğniyor olduğu yamma bitkisi yüzünden tükürük siyah renkliydi.

“Ne?” Kaladin yumruotunu satmaktan döndüğü zaman Gaz’ın Köprü Dört’ün çalışma hizmetini değiştirmiş olduğunu keşfetmişti. Herhangi bir köprü turu için sırada değillerdi, önceki günkü turları onları muaf kılıyordu. Bunun yerine, Sadeas’ın demirhanesinde görevlendirilerek külçelerin ve diğer malzemelerin taşınmasına yardım ediyor olmaları gerekirdi.

Bu kulağa zor bir işmiş gibi geliyordu ama aslında köprücülere verilen en kolay işlerin arasındaydı. Demirciler fazladan ellere ihtiyaçlarının olmadığını hissediyorlardı. Ya da beceriksiz köprücülerin ayaklarına bağ olacağını varsayıyorlardı. Demirhane hizmetinde, çoğunlukla mesainin sadece birkaç saatinde çalışır ve kalan kısmını da aylaklık ederek geçirebilirdin.

Gaz Kaladin’le birlikte erken ikindi güneşinin ışığında dikiliyordu. “Geçen gün beni düşündürdün, görüyorsun,” dedi Gaz. “Eğer Köprü Dört’e adil olmayan çalışma hizmetleri verilirse kimsenin umurunda olmuyor. Uçurum hizmetinden herkes nefret ediyor. Senin de umurunda olmayacağını düşündüm.”

“Sana ne kadar ödediler?” diye sordu Kaladin ileri çıkarak.

“Fırtına kapsın seni,” dedi Gaz tekrar tükürerek. “Diğerleri sana içerliyor. Yaptığınız şeyin cezasını çektiğinizin görülmesi ekibin için iyi olacak.”

“Sağ kalmanın mı?”

Gaz omzunu silkti. “Herkes o adamları geri getirerek kuralları çiğnediğini biliyor. Eğer senin yaptığını diğerleri de yapsa, daha bir ayın rüzgâryönü bitmeden, her kışla ölmekte olan adamlarla dolardı!”

“Onlar *insan*, Gaz. Eğer yaralılarla kışlaları doldurmuyorsak bu onları orada Ovalar’da ölüme terk ediyor olduğumuz için.”

“Nasılsa burada da ölecekler.”

“Göreceğiz.”

Gaz, kısılmış gözlerle onu izledi. Görünüşe göre taş toplama hizmetini alarak Kaladin’in bir şekilde onu oyuna getirmiş olduğundan şüpheleniyordu. Daha erken saatlerde Gaz aşağıdaki uçuruma inmiş gibiydi, büyük olasılıkla Kaladin ve diğerlerinin ne yapmakta olduğunu çözmeye çalışmıştı.

Hay Cehennem, diye düşündü Kaladin. Gaz’ın hizaya gelmesine yetecek kadar gözünü korkutmuş olduğunu düşünmüştü. “Gideceğiz,” diye tersledi

Kaladin sırtını dönerek. “Ama bu defa adamlarımın içinde bunun suçunu ben üstlenmiyorum. Bunu senin yaptığını bilecekler.”

“İyi,“ diye seslendi Gaz arkasından. Sonra kendi kendisine devam etti, “Belki şansım yaver gider de bir uçurumşeytanı alayınızı yer.”

♦

♦♦

Uçurum hizmeti. Köprücülerin çoğu uçurumlara gönderilmektense bütün günü taş taşıyarak geçirmeyi tercih ederdi.

Sırtına bağlı olan yağa bulanmış sönük bir meşaleyle Kaladin güvenilmez ip merdivenden aşağı indi. Uçurum burada sığ idi, yaklaşık olarak sadece elli ayak kadar derindi ama bu bile onu başka bir dünyaya götürmek için yeterliydi. Doğal ışığın sadece gökyüzünün yükseklerindeki yarıktan geldiği bir dünya. En sıcak günlerde bile nemli kalan bir dünya; yosun, mantar ve loş ışıkta bile sağ kalabilen bitkilerden oluşan boğulmuş bir manzara.

Belki de yücefırtınaların bir sonucu olarak uçurumlar aşağıda daha genişti. Devasa sellerin uçurumlar boyunca gümbürdeyerek akmasına neden oluyorlardı; bir yücefırtınaya uçurumlarda yakalanmak ölümdü. Her ne kadar altındaki kayanın değişen aşınmışlığı yüzünden yükselip alçalıyor olsa da, serileşmiş bir krem tortusu uçurumların zeminini düzleştiriyordu. Bazı birkaç yerde uçurumun zemininden yukarıdaki platonun kıyısına kadar olan uzaklık neredeyse sadece kırk ayaktı. Ancak çoğu yerde yüz ya da daha fazla ayağa yakındı.

Kaladin merdivenden atlayarak birkaç ayak düşüp şapırtıyla bir yağmur suyu birikintisinin içine indi. Meşaleyi yaktıktan sonra kaldırdı ve gözlerini karanlık yarık boyunca gezdirdi. Duvarlar koyu yeşil bir yosunla kaygandı ve tanımadığı birkaç ince sarmaşık yukarısındaki duvarın orta kısımlarındaki kaya çıkıntılarından aşağı sarkıyordu. Etrafa saçılmış ya da çatlaklara sıkışmış olan kemik, tahta ve yırtık kumaş parçaları vardı.

Birisi şapırtıyla yanında yere indi. Teft büyük su birikintisinin dışına adımını atarken ıslak bacaklarına ve pantolonuna bakarak küfretti. “O kremcik Gaz’ı fırtınalar alsın,” diye mırıldandı yaşlı köprücü. “Bizi sıramız değilken buralara gönderdi. Ondan bunun hesabını soracağım.”

“Eminim ki senden çok korkuyordur,” dedi Kaya merdivenden atlamadan inerek kuru bir noktaya adımını atarken. “Korkudan ağlıyordur büyük ihtimalle kampta şimdi.”

“Fırtına kapsın seni,” dedi Teft: sol bacağını sallayarak kurutmaya çalışırken. İkisi de yakılmamış meşaleler taşıyordu. Kaladin kendininkini çakmak taşı ve çeliğiyle yakmıştı ama diğerleri yakmamıştı. Meşaleleri idareli kullanmak zorundaydılar.

Köprü Dört’ün diğer adamları bir küme hâlinde merdivenin dibinde toplanmaya başladılar. Her dördüncü adam meşalesini yaktı ama ışık kasveti dağıtmakta pek de işe yaramıyor, sadece Kaladin’in doğal olmayan manzaranın daha da fazlasını görmesini sağlıyordu. Garip, tüp şekilli mantarlar çatlaklarda büyümüştü, Solgun sarı renkteydiler, sanki sarılıklı bir çocuğun teni gibi. Kremcikler kaçışarak ışıktan uzaklaştılar. Minik kabuklular şeffaf kırmızımsı bir renkteydi; bir tanesi yanındaki duvardan aceleyle geçerken Kaladin kabuğunun içinden iç organlarını görebildiğini fark etti.

Işık ayrıca kısa bir mesafe uzakta, uçurum duvarının dibinde duran bükülmüş, çarpık bir şekli de açığa çıkarmıştı. Kaladin meşalesini kaldırdı ve buna doğru yaklaştı. Şimdiden kokmaya başlamıştı. Yanında eğilirken bir elini kaldırarak farkına varmaksızın ağzını ve burnunu kapattı.

Bu diğer ekiplerin birinden olan ya da bir zamanlar diğer ekiplerden birinde çalışan bir köprücüydü. Daha tazeydi. Eğer birkaç günden daha uzun süredir burada duruyor olsaydı, yücefırtına onu uzak bir yerlere sürüklemiş olurdu. Köprü Dört Kaladin’in arkasında toplandı; sessizce kendini uçuruma atmayı seçmiş olan adama bakıyorlardı.

“Bir gün Asude Saraylar’da şerefli bir yer bulasın, merhum birader,” dedi Kaladin sesi yankılanarak, “Ve biz de senden daha iyi bir son bulalım.” Ayağa kalkarak meşalesini yükseğe kaldırdı ve ölü nöbetçinin yanından geçerek gruba önderlik etti. Ekibi de endişeli bir şekilde onu takip etti.

Kaladin Harap Ovalar’ın üstünde savaşmanın temel taktiklerini çabucak anlamıştı. Güçlü bir şekilde ilerleyerek düşmanını platonun kıyısına sıkıştırmak istiyordun. Savaşların çoğu zaman Parshendilerden sonra gelen Alethiler için sık sık kanlı geçmesinin sebebi buydu.

Alethilerin köprüleri vardı ama bu garip Doğulu parshmanlar hızlanabilecek kadar yerleri varsa koşarak uçurumların çoğunu atlayarak geçebiliyorlardı. Ama iki taraf da uçurumun kenarına doğru itildikleri zaman sorun yaşıyordu ve bu da genellikle askerlerin dengelerini kaybedip boşluğa yuvarlanmalarına neden oluyordu. Bunların sayıları Alethilerin kayıp ekipmanları geri almayı isteyeceği kadar fazlaydı. Ve bu yüzden de

köprücüler uçurum hizmetine gönderiliyordu. Bu mezar soygunculuğu gibiydi; bir tek mezarlar eksikti.

Çuvallar taşıyorlardı ve saatlerini etrafta yürüyerek düşenlerin cesetlerini arayarak, değerli bir şeyler için üzerlerini aramakla geçireceklerdi. Küreler, göğüs zırhları, şapkalar, silahlar. Bir plato turunun yakın zamanda gerçekleşmiş olduğu bazı günlerde, savaşın olduğu yere kadar olan tüm yolu gidip o cesetleri yağmalamayı deneyebilirlerdi. Ama yücefırtınalar genellikle bunu boşa çıkarıyordu. Sadece birkaç gün bile beklesen, cesetler başka bir yerlere sürüklenmiş olurdu.

Bunun ötesinde, uçurumlar hayret verici bir labirente benzerdi ve üzerinde savaşılmış olan belli bir platoya gidip -sonra da makul bir süre içinde geri dönmek neredeyse imkânsızdı. Genel mantık bir yücefırtınanın cesetleri Ovalar'ın Alethi tarafına doğru itmesini beklemek, sonra da bunları aramak için köprücüleri aşağı göndermek şeklindeydi. Ne de olsa yücefırtınalar her zaman doğudan batıya geliyordu.

Bu ise bol bol rastgele gezinmek anlamına geliyordu. Ama yıllar boyunca hasat edecek yerler bulmanın çok zor olmayacağı kadar fazla vücut düşmüştü. Ekibin belli bir miktarda mal getirmesi gerekiyordu, yoksa o hafta maaşları kesilecekti ama kota fazla ağır değildi. Köprücülerin boş durmaması için yeterli ama onları kendilerini iyice yormaya zorlayacak kadar fazla değildi. Çoğu köprücü işi gibi, bunun da amacı başka her şeyden çok onları meşgul tutmaktı.

İlk uçurumdan aşağı doğru ilerlerlerken, adamlarının bazıları çuvallarını çıkardılar ve yanından geçtikleri eşyalardan topladılar. Şurada bir miğfer, burada bir kalkan. Küreler için gözlerini dört açmışlardı. Aşağıda değerli bir küre bulmak tüm ekip için küçük bir ödül anlamına geliyordu. Elbette ki kendi kürelerini ya da eşyalarını aşağı getirmelerine izin verilmiyordu. Ve çıkarlarken de baştan aşağı aranıyorlardı. Bir kürenin saklanmış olabileceği her yeri içeren bu aramanın küçük düşürücülüğü, uçurum hizmetinden bu kadar nefret edilmesinin sebebinin bir parçasıydı.

Ama sadece bir parçası. Onlar yürürken uçurum tabanı genişleyerek yaklaşık on beş atlım oldu. Burada duvarlar izlerle lekelenmişti; yosunun kazınmış olduğu yarıklarda taşın kendisi bile çizilmişti. Köprücüler bu izlere bakmamaya çalıştılar. Arada bir, ya leş ya da üstünde koza örecekleri uygun bir plato arayarak bu yollardan uçurumşeytanları geçiyordu. Bunlardan bir tanesiyle karşılaşmak düşük bir ihtimaldi ama mümkündü.

“Kelek, ama bu yerden nefret ediyorum,” dedi Teft Kaladin’in yanında yürürken. “Bir defasında bir uçurumşeytanının bütün bir köprü ekibini onları bir çıkmazda sıkıştırdıktan sonra yediğini duydum. Orada öylece oturmuş, koşarak yanından geçmeye çalışırlarken tek tek hepsini avlamış.”

Kaya güldü. “Eğer hepsi yenildiyse, o zaman kim bu hikâyeyi anlatmak için geri dönüyor?”

Teft çenesini ovuşturdu. “Bilmem. Belki de hiç geri dönen olmamıştır.”

“O zaman belki kaçmışlardır. Firar etmişler.”

“Hayır,” dedi Teft. “Bir merdiven olmadan bu uçurumlardan dışarı çıkamazsın.” Yukarı doğru yetmiş ayak yukarılarında platonun eğriliğini takip eden dar mavi yarığa baktı.

Kaladin de yukarı bir göz attı. Mavi gökyüzü çok uzak görünüyordu. Ulaşılamaz. Sanki Saraylar’ın ışığının kendisi gibi. Ve eğer daha sığ bölgelerin birinden dışarı tırmanabilseydin bile, ya uçurumları geçmenin bir yolu olmadan Ovalar’da kısılı kalır ya da gözcülerin seni kalıcı köprüleri geçerken görebileceği kadar Alethi tarafına yakın olurdun. Doğuya, platoların sadece kuleler hâline gelecek kadar aşınmış olduğu yerlere doğru gitmeyi deneyebilirdin. Ama bu yürüyerek haftalar sürerdi ve birden fazla yücefırtınadan sağ çıkmanı gerektirirdi.

“Yağmurlar geldiği zaman derin bir kanyonun içinde bulundun mu hiç?” diye sordu Teft belki de aynı şeyleri düşünerek.

“Hayır,” diye cevap verdi Kaya. “Tepeler’de bizim bu şeylerimiz yok. Bunlar sadece aptal insanların yaşamayı seçtiği yerlerde oluyor.”

“*Sen* de burada yaşıyorsun, Kaya,” diye belirtti Kaladin.

“Ve ben de aptalım,” dedi iri Boynuzyiyenli gülerek. “Bu şeyi fark etmemiş miydin?” Bu son iki gün onu epey değiştirmişti. Daha cana yakındı, Kaladin’in onun normal kişiliği olduğunu düşündüğü şeye biraz da olsa tekrar kavuşmuştu.

“Ben ise yarık kanyonlar hakkında *konuşuyordum*,” dedi Teft. “Bir yücefırtına sırasında burada aşağıda kısılı kalırsak ne olacağını tahmin etmek istiyor musun?”

“Bol bol su, herhalde,” dedi Kaya.

“Hem de gidecek herhangi bir yer arayan bol bol su,” dedi Teft. “Devasa dalgalar hâlinde toplanır ve bu sınırlı alanlarda kayaları savurmaya yetecek kadar güçle gümbür gümbür akar. Aslında, *sıradan* yağmur bile burada bir

yücefırtına gibi gelecektir. Bir yücefırtına geldiğinde burası büyük ihtimalle Roshar üstünde bulunulacak en kötü yer olur."

Kaya yukarı doğru göz atarak suratını astı. "O zaman en iyisi fırtınaya yakalanmamak."

"Evet," dedi Teft.

"Gerçi Teft," diye ekledi Kaya, "Bu sana çok çok ihtiyacın olan banyoyu yaptırırdı."

"Hey," diye homurdandı Teft. "Bu benim kokmamla ilgili bir yorum mu?"

"Hayır," dedi Kaya."*Benim* koklamak zorunda kaldığım şeyle ilgili bir yorum. Bazen düşünüyorum da göze gelen bir Parshendi oku geceleyin kışlaya kapanmış bütün köprü ekibini koklamaktan daha iyi!"

Teft güldü. "Eğer doğru olmasaydı buna gücenirdim." Nemli, küflü uçurum havasını kokladı. "Burası da daha iyi bir yer değil. Kış mevsiminde bir Boynuzyiyenli botundan daha kötü kokuyor." Tereddüt etti. "Ee, gücenmek yok. Yani kişisel olarak."

Kaladin gülümsedi, sonra da geriye bir göz attı. Geri kalan otuz civarındaki köprücü, hayaletler gibi onları takip ediyordu. Birkaç tanesi, sanki belli etmeden dinlemeye çalışır gibi hafif hafif Kaladin'in grubuna yaklaşıyormuş gibi görünüyordu.

"Teft," dedi Kaladin. "Kış mevsiminde bir Boynuzyiyenli botundan daha mı kötü kokuyor? Saraylar adına, *o* laftan nasıl alınmayacak?"

"Bu sadece bir deyim," dedi Teft kaşlarını çatarak. "Ne dediğimin farkına varmadan önce ağzımdan çıkıverdi."

"Heyhat," dedi Kaya duvardan bir tutam yosun koparıp yürürlerken bunu inceleyerek. "Hakaretin beni gücendirdi. Eğer Tepeler'de olsaydık, geleneksel *alil'tiki'i* tarzında düello etmek zorunda kalırdık."

"O ne peki?" diye sordu Tefi.. "Mızraklarla mı?"

Kaya güldü, "Hayır, hayır. Biz Tepeler üstünde yaşayanlar, aşağıdaki sizler gibi barbar değiliz."

"Nasıl o zaman?" diye sordu Kaladin gerçekten de merak ederek.

"Şey," dedi Kaya, yosunu atıp ellerinin tozunu silkerek. "İçeriyor çok çamurbirası ve şarkı söylemeyi."

"*Bu* nasıl düello?"

"Kazanan en çok içkiden sonra hâlâ şarkı söyleyebilen adam. Artı, kısa süre sonra herkes o kadar sarhoş ki tartışmanın neden çıktığını da büyük ihtimalle unuturlar."

Teft güldü, “Şafakta bıçaklardan daha iyidir, sanırım.”

“Sanırım bu duruma bağlı,” dedi Kaladin.

“Neyin durumuna?” diye sordu Teft.

“Bir bıçak tüccarı olup olmadığına. Ha, Dunny?”

Diğer ikisi Dunny’nin dinlemek için yakınlarına gelmiş olduğu yan tarafa doğru baktılar. Cılız genç sıçradı ve kızardı. “Şey... Ben...”

Kaya Kaladin’in sözüne güldü. “Dunny,” dedi gence. “Garip isim bu. Anlamı ne?”

“Anlamı mı?” diye sordu Dunny, “Bilmem, isimlerin her zaman bir anlamı olmaz.”

Kaya hoşnutsuz bir şekilde başını salladı. “Ovalılar. Eğer isminizin anlamı yoksa kim olduğunuzu nasıl bileceksiniz?”

“Yani senin isminin bir anlamı mı var?” diye sordu Teft.”Nu...ma,..nu...”

”Numuhukumakiaki’aialunamor,” dedi Kaya anadilindeki Boynuzyiyence heceler dudaklarından kolayca dökülerek. “Elbette. Tarifi babamın benim doğumumdan önceki gün keşfettiği çok özel kayanın.”

“O zaman senin adım tam bir cümle mi?” diye sordu Dunny tereddütle, sanki konuşmada yeri olup olmadığından emin değilmiş gibi.

“Şiir o,” dedi Kaya. “Tepeler’de, herkesin ismi şiir.”

“Öyle mi?” dedi Teft sakalını kaşıyarak. “Yemek saatlerinde aileyi çağırmayı biraz zahmetli yapıyordur.”

Kaya güldü. “Doğru, doğru. Yapıyor, bazı ilginç tartışmalarda da. Çoğu zaman, Tepeler’de ki en iyi hakaretler kişinin ismine benzer içerik ve ritmi olan bir şiir şeklinde.”

“Kelek,” diye mırıldandı Teft. “Çok zahmetli bir iş gibi görünüyor.”

“Budur çoğu tartışmanın içmeyle bitmesinin sebebi belki,” dedi Kaya.

Dunny çekingen bir şekilde gülümsedi, “Seni işe yaramaz tosun, ıslak domuz gibi kokuyorsun, git kendini uçuruma at, millet senden kurtulsun.”

Kaya gür sesi uçurum boyunca yankılanarak kahkahalarla güldü. “İyi, iyi,” dedi gözlerini silerek. “Basit ama iyi.”

“Bu kulağa neredeyse bir şarkı gibi geliyor Dunny,” dedi Kaladin.

“Ee, ilk aklıma gelen şey oydu. Ritmi doğru tutturmak için de ‘Mari’nin iki Sevgilisi’ melodisine uydurdum.”

“Sen şarkı söyleyebiliyor musun?” diye sordu Kaya. “Duyuyor olmalıyım.”

“Ama...“ dedi Dunny.

“Söyle!“ diye emretti Kaya parmağını uzatarak.

Dunny ciyakladı ama itaat ederek Kaladin’e tanıdık olmayan bir şarkıya başladı. Bir kadınla aynı kişi olduğunu düşündüğü ikiz kardeşleri içeren eğlendirici bir hikâyeydi. Dunny’nin sesi saf bir tenordu ve şarkı söylerken konuşurken olduğundan daha fazla kendine güveni varmış gibi görünüyordu.

Dunny iyiydi. Bir kere ikinci kıtaya geldiği zaman, Kaya da derin bir sesle mırıldanmaya başlayarak bir armoni yarattı. Boynuzyiyenli belli ki şarkı söylemede çok deneyimliydi. Kaladin daha fazlasını da konuşmaya ya da şarkıya çekmeyi umarak diğer köprücülere bir göz attı. Skar’a gülümsedi ama sadece bir kaş çatışla karşılaştı. Moash ve koyu derili bir Azish olan Sigzil ona bakmıyordu bile. Peet sadece ayaklarına bakıyordu.

Şarkı bittiği zaman Teft takdirle alkışladı. “Bu pek çok handa duyduklarımdan daha iyi bir performans.”

“Karşılaşmak iyi, şarkı söyleyebilen bir Ovalı’yla,” dedi Kaya durup yerden bir miğferi alarak çantasına tıkarken. Bu uçurumda bu seferlik pek de kurtarılacak bir şey varmış gibi görünmüyordu. “Hiçbirinizin babamın yaşlı baltatazısı kadar bile müzik kulağının olmadığını düşünmeye başlamıştım. Hah!”

Dunny kızardı ama daha kendine güvenli bir şekilde yürür gibi görünüyordu.

Devam ettiler, arada bir taşın içinde suyun büyük kümeler hâlinde enkaz yığdığı yarık ya da sapakların yanından geçiyorlardı. Buralarda iş korkunç bir hâle geliyordu ve sık sık istedikleri şeyleri alabilmek için kokuya öğürerek cesetleri ya da kemik yığınlarını çekip çıkarmak zorunda kalıyorlardı. Kaladin onlara şimdilik çok fazla rahatsız edici ya da çürümüş olan cesetleri bırakmalarını söyledi. Çürüksprenleri ölülerin etrafında toplanmaya meyilliydi. Eğer daha sonra yeteri kadar malzeme bulamazlarsa, dönüşte bunları alabilirlerdi.

Her kavşak ya da yol ayrımında Kaladin beyaz bir parça tebeşirle duvarda iz bırakıyordu. Bu köprücübaşının göreviydi ve o bunu ciddiye alıyordu. Bu uçurumlarda ekibinin kaybolmasına izin verecek değildi.

Yürümeye ve çalışmaya devam ederlerken Kaladin konuşmayı sürdürdü. Onlarla birlikte güldü; kendini gülmeye zorladı. Bu kahkaha ona boş geliyorsa bile diğerleri fark etmiyormuş gibi görünüyordu. Belki onlar da Kaladin gibi zorlama kahkahanın bile, çoğu köprücünün üstünü kaplayan o

içine kapanık, yaslı sessizliğe geri dönmekten daha tercih edilebilir olduğunu hissediyordu.

Uzun süre geçmeden Dunny de Teft ve Kaya ile birlikte konuşup gülüyordu, çekingenliği kaybolmuştu. Diğerlerinden birkaçı -Yake, Harita ve bir iki diğeri- hemen arkalarında bir ateşin ışığı ve sıcaklığına çekilen vahşi yaratıklar gibi duruyorlardı. Kaladin onları da konuşmaya çekmeye çalıştı ama işe yaramadı; bu yüzden de en sonunda onları kendi hâllerine bıraktı.

Sonunda dikkate değer sayıda taze cesedin olduğu bir yere ulaştılar. Kaladin uçurumun bu kesimini bunun için uygun bir yer hâline getiren şeyin nasıl bir su akışı olduğundan emin değildi; diğer yerlerin aynısıymış gibi görünüyordu. Belki biraz daha dardı. Bazen aynı noktalara gidip iyi malzeme bulabiliyorlardı; diğer zamanlarda ise oralar boş ama diğer yerlerde düzinelerce ceset oluyordu.

Bu cesetler yücefırtına selinin akışıyla birlikte sürüklenip, sonra da su yavaş yavaş çekilirken buraya yığılmış gibi görünüyorlardı. Aralarında hiç Parshendi yoktu. Bunun yanında ya düşüşleri ya da selin şiddeti yüzünden çok hırpalanmışlardı. Pek çoğunun uzuvları eksikti.

Kan ve iç organların kokusu nemli havada asılı duruyordu. Kaladin yoldaşları sessizleşirken meşalesini yukarıya kaldırdı. Soğuk, cesetlerin çok hızlı çürümesini engellerdi ama nem de bu etkinin bir kısmını yok ediyordu. Kremcikler el derilerini çiğnemeye ve gözleri kemirmeye başlamışlardı bile. Kısa süre sonra mideler gazla şişecekti. Bazı minik, kırmızı, şeffaf çürük sprenleri cesetlerin üzerinde geziniyordu.

Syl alçalarak omzuna kondu; iğrenmiş gibi sesler çıkarıyordu. Çoğu zaman olduğu gibi, yokluğu için herhangi bir açıklama yapmadı.

Adamlar ne yapacaklarını biliyorlardı. Çürüksprenleri olmasına rağmen, burası boş geçmek için fazlasıyla zengin bir yerdi. İşe girişerek cesetleri incelenebilmeleri için bir sıra hâlinde dizdiler. Kaladin cesetlerin etrafındaki tek tük birkaç parça eşyayı toplarken Kaya ve Teft'e ona katılmaları için elini salladı. Dunny de peşlerine takıldı.

"Bu cesetler yüceprensin renklerini giyiyorlar," dedi Kaya, Kaladin ezik bir çelik başlığı yerden alırken.

"Bahse girerim birkaç gün önceki o turdaydılar," dedi Kaladin. "Sadeas'ın kuvvetleri için kötü gitmişti."

"Berrakbey Sadeas," dedi Dunny. Sonra utanç içinde kafasını eğdi. "Üzgünüm, lafını düzeltmek istememiştim. Eskiden unvanı söylemeyi

unuturdum. Ustam unuttuğum zaman beni döverdi."

"Ustan mı?" diye sordu Teft yerden düşmüş bir mızrağı alıp sapındaki yosunları sökerken.

"Ben bir çıraktım. Yani, eskiden..." Dunny'nin sesi soldu, sonra da başka tarafa baktı.

Teft haklıydı, köprücüler geçmişlerinden bahsetmeyi sevmiyorlardı. Dunny büyük oranda onu düzeltmekte haklıydı. Eğer bir *açıkgözün* unvanını söylemediği duyulursa Kaladin cezalandırılırdı.

Kaladin başlığı çuvalına koydu, sonra da meşalesini iki yosun kaplı kayanın arasındaki boşluğa sapladı ve diğerlerinin cesetleri sıra hâlinde dizmelerine yardım etmeye başladı. Adamları konuşmaları için dürtüklemedi. Ölenler biraz saygıyı hak ediyordu, tabii eğer onları soyarken bu mümkünse.

Sonra, köprücüler ölenlerin zırhlarını çıkardı. Okçulardan deri yelekler, piyadelerden çelik göğüs zırhları. Bu grup iyi giysilerin üstüne daha da iyi bir zırh giymiş olan bir *açıkgözü* de içeriyordu. Bazen düşen *açıkgözlerin* cesetleri, özel ekipler tarafından vücudu taşa Ruhdökülebilsin diye uçurumlardan kurtarılırdı. *Koyu gözler,* eğer çok zengin değillerse yakılırdı. Ve uçurumlara düşen askerlerin çoğu ise görmezden gelinirdi. Kamptaki adamlar uçurumların kutsal dinlenme yerleri olduğundan bahsederdi ama işin doğrusu cesetleri dışarı çıkarmak için harcanacak çabanın masrafına ya da tehlikesine değmeyeceğiydi.

Ne olursa olsun burada bir *açıkgöz* bulmak, ailesinin onu kurtarmak için adam gönderecek kadar zengin olmadığı ya da umurunda olmadığı anlamına gelirdi. Yüzü ezilerek tanınamaz hâle gelmişti ama rütbe nişanı onu yedinci Dan'dan olarak tanımlıyordu. Arazisizdi, daha güçlü bir subayın maiyetine katılmıştı.

Zırhını aldıktan sonra, sıradaki herkesin bıçaklarını ve botlarını çıkardılar. Botlar *her zaman* revaçtaydı. Ölülere elbiselerini bıraktılar ama kemerlerini çıkardılar ve pek çok gömlek düğmesini de kopardılar. Çalışırlarken Kaladin, Teft ve Kaya'yı yakınlarda daha başka ceset olup olmadığını görmeleri için patikanın ilerisine gönderdi.

Bir kere zırhlar, silahlar ve botlar ayrıldıktan sonra, en korkunç iş başladı: küre ve mücevher bulmak için cepleri ve keseleri aramak. Bu toplanan mal yığınının en küçük kısmıydı ama değerliydi. Hiç broam bulamadılar, bu da köprücüler için değersiz bir ödül bile olmayacağı anlamına geliyordu.

Adamlar ürkütücü işlerini yaparlarken Kaladin yakınlardaki bir havuzdan ucu dışarı çıkmış olan bir mızrağı fark etti. İlk taramalarında gözden kaçmıştı.

Düşünceler içinde kaybolmuş bir hâlde mızrağı aldı, suyunu silkeleyerek silah yığınına götürdü. Orada duraksadı, soğuk su damlayan mızrağı tek eliyle silah yığınının üstünde tutuyordu. Parmağını pürüzsüz tahta üzerinde gezdirdi. Ağırlığı, dengesi ve kıymıksız olmasından iyi bir silah olduğunu görebiliyordu. Sağlam, iyi yapılmış ve iyi bakılmış.

Gözlerini kapatarak çocukken elinde bir sopa tuttuğu günleri hatırladı.

Yıllar önce, Amaram'ın ordusunda ilk kez eline bir silah aldığı o parlak yaz gününde Tukks tarafından söylenen sözler tekrar aklına geldi. *İlk adım umursamaktır;* Tukks'un sesi fısıldıyormuş gibi geliyordu. *Bazıları savaşta duygusuz olmaktan bahseder. Sanırım kendine hâkim olmak da önemli. Ama ben o sakin ve soğuk öldürme hissinden nefret ederim. Umursayanların umursamayanlardan daha zorlu, daha uzun ve daha iyi savaştığını gördüm. Bu paralı askerlerle gerçek askerler arasındaki farktır. Bu kendi vatanını savunmak için savaşmakla yabancı diyarlarda savaşmak arasındaki farktır.*

Sizi yiyip bitirmesine izin vermediğiniz sürece savaştığınız zaman umursamak iyidir. Kendinizi hissetmekten alıkoymaya çalışmayın. Dönüştüğünüz adamdan nefret edersiniz.

Mızrak Kaladin'in parmaklarında titredi; sanki Kaladin'e onu savurması için, çevirmesi için, onunla dans etmesi için yalvarıyordu.

"Ne yapmayı planlıyorsun beycik?" diyen bir ses geldi. "O mızrağı kendi midene mi saplayacaksın?"

Kaladin konuşana bir göz attı. Hâlâ Kaladin'in en büyük düşmanlarından biri olan Moash ceset sırasının yakınlarında dikiliyordu. Kaladin'e "beycik" demeyi nereden biliyordu? Gaz'la mı konuşuyordu?

"Bir firari olduğunu iddia ediyor," dedi Moash. yanında çalışmakta olan Narm'a. "Diyor ki önemli bir askermiş, bir manga komutanı filan. Ama Gaz bunun hep boş boş atıp tuttuğunu söylüyor. Gerçekten de savaşmasını bilen bir adamı köprülere göndermezlerdi."

Kaladin mızrağı indirdi.

Moash sırıtarak işine geri döndü. Ancak diğerleri Kaladin'i henüz fark etmişti. "Şuna da bakın," dedi Sigzil. "Hop, köprücübaşı! Kendini çok mu büyük sanıyorsun? Bizden daha iyi olduğunu mu düşünüyorsun? Senin

kişisel asker birliğinmişiz gibi davranmanın bir şeyleri değiştireceğini mi sanıyorsun?”

“Onu rahat bırak,” dedi Drehy. Geçerken Sigzil’i ittirdi. “En azından deniyor.”

Kulaksız Jaks ölü bir adamın ayağındaki botu çekip çıkarırken homurdandı. “Önemli görünmeye çalışıyor. Eğer orduda bulunmuş *olsaydı* bile bahse girerim günlerini tuvaletleri temizleyerek geçirmiştir.”

Görünüşe göre köprücüleri sessiz bilinçsizliklerinden çıkarabilen bir şey vardı: Kaladin’e karşı nefret. Diğerleri de alay ederek konuşmaya başladılar.

“...Burada aşağıda olmamız onun suçu...”

“...Sırf kendini önemli hissedebilsin diye bizi tek boş zamanımızda da it gibi koşturmak istiyor...”

“...Bizi itip kakabileceğini göstermek için taş taşımaya gönderdi...”

“...Bahse girerim hayatında eline bir mızrak almamıştır.”

Kaladin hakaretleri dinleyerek gözlerini kapattı; parmaklarını tahta üzerinde gezdiriyordu.

Hayatında eline mızrak almamıştır. Belki de eğer o ilk mızrağı hiç eline almamış olsaydı bunların hiçbirisi olmamış olurdu.

Yağmur suyuyla kayganlaşmış olan pürüzsüz tahtayı hissetti; hatıralar kafasının içinde birbirine karışıyordu. Unutmak için çalışıyordu, intikam almak için çalışıyordu, öğrenmek ve olanları anlamlandırmak için çalışıyordu.

Düşünmeksizin mızrağı savurarak kolunun altında bir savunma pozisyonuna getirdi; ucu aşağı bakıyordu. Mızrağın üstünden savrulan su damlacıkları sırtına yağdı.

Moash başka bir alaylı cümlenin ortasında sesini kesti. Köprücüler dilleri dolanarak durdu. Uçurum sessizleşti.

Ve Kaladin başka bir yerdeydi.

Tukks’un onu azarlamasını dinliyordu.

Tien’in gülüşünü dinliyordu.

Annesinin ona kendi akıllı, nükteli tarzında sataşmasını dinliyordu.

Savaş meydanında düşmanlar tarafından etrafı sarılmış ama dostlarıyla da çevrelenmişti.

Babasının ona sesinde bir küçümsemeyle mızrakların sadece öldürmek için olduğunu söylemesini dinliyordu. Korumak için öldüremezdin.

Dünyanın derinliklerindeki bir uçurumun içinde tek başınaydı; parmakları ıslak tahtayı kavramış, ölü bir adamın mızrağını tutuyordu. Uzak bir yerlerden hafif bir damlama sesi geliyordu.

Mızrağı ileri seviyeli bir kata[18] ile çevirirken içinde bir güç kabardı. Vücudu kendi kendine hareket ediyor, o kadar sık çalışmış olduğu duruşların üzerinden geçiyordu. Mızrak parmaklarında rahatça dans etti; kendisinin bir uzantısıydı. Mızrakla birlikte döndü, etrafında savurdu ve savurdu, ensesinden geçirdi, kolunun üstünden geçirdi, saplama ve savuruşlar gidip geldi. Elinde bir silah tutmasının bile üstünden aylar geçmişti ama kasları ne yapacaklarını biliyordu. Sanki *mızrağın kendisi* ne yapacağını biliyormuş gibiydi.

Gerginlik eriyip gitti, hüsran eridi gitti ve vücudu onu şiddetli bir şekilde çalışmaya zorlarken bile mutlulukla içini çekti. Bu tanıdıktı. Bu memnuniyet vericiydi. Bu yapmak için yaratılmış olduğu şeydi.

Adamlar Kaladin'e her zaman başka hiç kimse gibi savaşmadığını söylerdi. Bunu eline bir sopa aldığı ilk gün o da hissetmişti; gerçi Tukks'un öğütleri ona yapabileceklerini odaklaması ve mükemmelleştirmesinde yardımcı olmuştu. Kaladin dövüşürken *umursuyordu.* Asla boş ya da soğuk bir şekilde dövüşmemişti. Adamlarını hayatta tutmak için dövüşürdü.

Tertibindeki tüm acemiler arasında en hızlı o öğrenmişti. Mızrağın nasıl tutulacağını, antrenman yapmak için nasıl ayakta durulacağını. Bunu neredeyse eğitim almadan yapmıştı. Bu Tukks'u şok etmişti. Ama neden ki? Bir çocuk nasıl nefes alacağını bildiği zaman şok olmuyordun. Bir gökyılanı ilk defa havalandığı zaman şok olmuyordun. Kaladin *Stormblessed'e* bir mızrak verip de onun bunu nasıl kullanacağını bilmesine de şok olmamalıydın.

Kaladin dönerek katanın son hareketlerini de tamamladı; uçurum unutulmuştu, köprücüler unutulmuştu, yorgunluk unutulmuştu. Bir an için sadece o vardı. O ve rüzgâr. Onunla birlikte dövüşüyor ve rüzgâr da gülüyordu.

Mızrağı sert bir hareketle yerine geri getirdi; sapı dörtte bir konumundan tutuyordu, mızrak ucu yere dönük, sapın aşağısı kolunun altına kıstırılmış, ucu kafasının arkasından yükseliyordu. Titreyerek derince nefes aldı.

Ah, bunu nasıl da özlemiştim.

Gözlerini açtı. Cazırdayan meşale ışığı ıslak duvarların ışığı yansıttığı nemli taştan bir koridorda dikilen bir grup afallamış köprücüyü gözler önüne

seriyordu. Moash afallamış bir hâlde, sessizlik içinde bir avuç küreyi yere düşürdü; ağzı açık boş boş Kaladin'e bakıyordu. Küreler ayaklarının altındaki su birikintisine şıpırtılarla düşerek parlamasına neden oldu ama köprücülerin hiçbiri fark etmedi. Öylece hâlâ yarı çömelmiş bir savaş duruşunda, yüzünün yanlarından terler akmakta olan Kaladin'e bakıyorlardı.

Kaladin ne yapmış olduğunun farkına vararak gözlerini kırptı. Eğer mızraklarla oynuyor olduğunun lafı Gaz'ın kulağına giderse... Kaladin doğrularak mızrağı silah yığınının içine attı. "Pardon," diye fısıldadı ama niye bilmiyordu. Sonra daha yüksek sesle dedi ki, "İşinizin başına dönün! Gece çöktüğü zaman burada kısılıp kalmış olmak istemiyorum."

Köprücüler sıçrayarak harekete geçtiler. Uçurum koridorunun aşağısında Kaya ve Teft'i gördü. Onlar bütün katayı görmüş müydü? Kaladin yüzü kızararak aceleyle onlara doğru gitti. Syl omzunun üstüne kondu, sessizdi.

"Kaladin, evlat," dedi Teft huşu içinde. "Bu..."

"Bu anlamsızdı," dedi Kaladin. "Sadece bir kata. Kasları çalıştırmak ve temel saplama, saldırı ve savurmaların antrenmanını yapmak içindir. İşe yarar olduğundan çok daha fazla gösterişlidir."

"Ama..."

"Hayır, gerçekten," dedi Kaladin. "Savaş sırasında bir adamın mızrağı öyle boynunun etrafında çevirdiğini hayal edebilir misin? Bir an içinde eksilirdi."

"Evlat," dedi Teft. "Daha önce de kata *gördüm.* Ama asla onun gibi bir şey değildi. Hareket etme şeklin... Hız, zerafet... Ve etrafında uçuşan bir çeşit spren vardı, savuruşlarının arasında solgun bir ışıkla parlıyordu. Çok güzeldi."

Kaya irkildi. "Onu görebildin mi?"

"Tabii," dedi Teft "Asla onun gibi bir spren görmemiştim. Diğer adamlara da sor, birkaç tanesinin işaret ettiğini gördüm."

Kaladin Syl'e kaşlarını çatarak omzuna bir göz attı. Çok ciddi bir şekilde oturuyordu; bacak bacak üstüne atmış ve ellerini dizinin üstünde kavuşturmuştu, özellikle ona bakmıyordu.

"Bu hiçbir şey değildi," diye tekrarladı Kaladin.

"Hayır," dedi Kaya. "İşte o kesinlikle değil. Belki de *sen* Paretaşıyan'a meydan okumalısın. Bir berrakbey olabilirdin?"

"Ben bir berrakbey olmak *istemiyorum,*" diye tersledi Kaladin, belki olması gerektiğinden biraz daha sert bir şekilde. Diğer ikisi sıçradı. "Ayrıca,"

diye ekledi onlardan tarafa bakmayarak. “Onu bir kere denedim. Dunny nerede?”

“Dur,” dedi Teft. “Sen...”

“Dunny nerede?” dedi Kaladin sert bir şekilde her kelimenin üstüne bastırarak. *Fırtınababa. Ağzımı kapalı tutmalıyım.*

Teft ve Kaya bir an bakıştılar, sonra da Teft eliyle işaret etti. “Köşenin ilerisinde birkaç ölü Parshendi bulduk. Bilmek isteyeceğini düşündük.”

“Parshendi,” dedi Kaladin. “Haydi, gidip bakalım. Değerli bir şeyleri olabilir.” Daha önce asla Parshendi cesetlerini yağmalamamıştı; onlar Alethilerden daha az uçurumlara düşüyordu.

“Doğru o,” dedi Kaya yanan bir meşaleyi taşıyarak yol gösterirken. “Taşıdıkları o silahlar, evet, çok iyi, Ve sakallarında da mücevherler.”

“Tabii zırhları da var,” dedi Kaladin.

Kaya, başını salladı. “Zırh yok.”

“Kaya, zırhlarını *gördüm.* Her zaman giyiyorlar.”

“Ee, evet ama biz bu şeyi kullanamayız.”

“Anlamadım,” dedi Kaladin.

“Gel,” dedi Kaya işaret ederek. “Daha kolay açıklamaktan.”

Kaladin omzunu silkti ve köşeyi döndüler, Kaya kızıl sakallı çenesini kaşıyordu. “Aptal kıllar,” diye mırıldandı. “Bir adam düzgün bir adam değil düzgün bir sakalı olmadan.”

Kaladin kendi sakalını ovuşturdu. Bu günlerden birinde, para biriktirip bir ustura alacak ve lanet şeyden kurtulacaktı. Ya da büyük olasılıkla, hayır. Kürelerine başka yerde ihtiyaç olacaktı.

Köşeyi döndüler ve Parshendi cesetlerini bir sıra şeklinde dizmekte olan Duuny’i buldular. Dört tane vardı ve başka bir yönden sürüklenip gelmişler gibi görünüyordu. Burada da birkaç Alethi cesedi daha vardı.

Kaladin Kayaya ışığı getirmesi için elini sallayarak geniş adımlarla ilerledi ve ölü Parshendilerden birini incelemek için eğildi. Parshmenler gibiydiler, derilerinde mermer gibi siyah ve kızıl desenler vardı. Tek giysileri diz boyu siyah eteklerdi. Üç tanesinin parshmanlar için alışılmadık bir şekilde sakalı vardı ve sakalları kesilmemiş mücevherlerle örülmüştü.

Tam da Kaladin’in beklediği gibi soluk kırmızı bir rengi olan zırhlar giyiyorlardı. Göğüs zırhları, kafalarında miğferler, kol ve bacaklarda muhafazalar. Sıradan piyade askerler için oldukça iyi zırhlıydılar. Bazıları

düşüş ya da sürüklenme yüzünden çatlamıştı. O zaman metal değildi. Boyanmış tahta mıydı?

“Bana zırhlarının olmadığını söylediğinizi sanmıştım,” dedi Kaladin. “Bana ne anlatmaya çalışıyorsunuz? Ölülerin üstünden çıkarmaya cesaret edemediğinizi mi?”

“Cesaret etmek mi?” dedi Kaya. “Kaladin, Berrakbey Efendi, parlak manga komutanı, mızrak çeviricisi, belki de *sen* üstlerinden çıkarırsın?”

Kaladin omzunu silkti. Babası ona ölüm ve ölülere karşı bir tanıdıklık aşılamıştı ve her ne kadar ölüleri soymak ona hoş geliniyor olsa da, midesi kolay bulanmıyordu. Adamın bıçağını fark ederek ilk Parshendi’yi dürtükledi. Bıçağı aldı ve omuz muhafazasını yerinde tutan kayışı aradı.

Bir kayış yoktu. Kaladin kaşlarını çattı ve muhafazayı yukarı doğru kaldırmaya çalışarak altına göz attı. Deri de onunla birlikte kalktı. “Fırtınababa!” dedi. Miğferi inceledi. Kafanın içine işlemişti. Ya da kafadan *dışarı doğru* çıkmıştı. “Bu ne?”

“Bilmem ben,” dedi Kaya omzunu silkerek. “Görünüşe göre kendi zırhlanın içlerinden çıkarıyorlar, ha?”

“Bu saçmalık,” dedi Kaladin. “Onlar sadece insan. İnsanlar, hatta parshmanlar bile zırh *çıkaramazlar.*”

“Parshendiler çıkarıyor,” dedi Teft.

Kaladin ve diğer ikisi ona döndü.

“Bana öyle bakmayın,” dedi yaşlı adam surat asarak. “Sonunda bir köprücü olmadan önce birkaç yıl kampta çalıştım; hayır, size nasılını anlatmayacağım o yüzden fırtına olup gidin. Her neyse, askerler bundan bahseder. Parshendiler kabuk çıkarıyor.”

“Parshmenler *tanımıştım*,” dedi Kaladin. “Kasabamda şehirbeyine hizmet eden bir iki tane vardı. Hiçbirinin zırhı çıkmıyordu.”

“Eh, bunlar farklı bir tür parshman,” dedi Teft yüzünü buruşturarak. “Daha büyük, daha güçlü. Kelek aşkına, *uçurumlardan* atlayarak geçiyorlar. Ve zırh çıkarıyorlar. İşin doğrusu bu.”

Bu konuda tartışmanın bir anlamı yoktu; bu yüzden de yapabildikleri kadarıyla Parshendilerin eşyalarını toplamaya davrandılar. Parshendilerin pek çoğu balta ve çekiç gibi ağır silahlar kullanırdı ve bunlar çoğu Alethi askerinin sahip olduğu mızrak ve yaylar gibi cesetlerin yanında sürüklenip gelmemişti. Ama birkaç bıçak ve hâlâ Parshendilerin yanında olan kını içinde, süslemeli bir kılıç buldular.

Eteklerin cepleri yoktu ama cesetlerin bellerine bağlanmış keseleri vardı. Bunlar da sadece çakmaktaşı ve kav, bileğitaşları ya da diğer temel malzemeleri içeriyordu. O yüzden eğilip sakallarından mücevherleri toplamaya başladılar. Bu mücevherlere örülmelerini kolaylaştırarak için delikler açılmıştı ve Fırtınaışığıyla doldurulmuşlardı ama eğer düzgün bir şekilde kesilmiş olsa parlayacak oldukları kadar parlak ışıldamıyorlardı.

Kaya son Parshendi'nin sakalındaki mücevherleri sökerken, Kaladin bıçaklardan birini Dunny'nin meşalesinin yakınına tutarak detaylı oymalarını inceledi. "Bunlar rünlere benziyor," dedi bıçağı Teft'e göstererek.

"Ben rünleri okuyamıyorum, evlat."

Ha, doğru, diye düşündü Kaladin. Eh, eğer bunlar rün idiyse bile, onun tanıdığı rünler değillerdi. Elbette rünlerin çoğunu, tam olarak neye bakacağını bilmediğin sürece okumayı zor hâle getirecek kadar karmaşık bir şekilde çizebilirdin. Sapın merkezinde güzel bir şekilde oyulmuş olan bir şekil vardı. İyi zırh giymiş bir adam. Kesinlikle Parezırhı. Onun arkasına kazınmış olan bir sembol vardı, onu çevreliyor, sırtından kanatlar gibi yayılıyordu.

Kaladin, onun neyi bu kadar büyüleyici bulmuş olduğunu görmek için yürüyüp gelen Kaya'ya gösterdi sembolleri. "Buralardaki Parshendiler'in barbar olması gerekiyor," dedi Kaladin. "Medeniyetsiz, Bunlar gibi bıçakları nereden buldular? Bunun Elçiler'den birinin resmi olduğuna yemin edebilirim. Jezerezeh ya da Nalan."

Kaya omzunu silkti. Kaladin içini çekti ve bıçağı kınına geri koydu, sonra da çuvalına attı. Sonra da köşeden geri dönerek diğerlerinin yanına döndüler. Ekip çuvallar dolusu zırh, kemer, bot ve küre toplamıştı. Her biri, yüklerini merdivene taşımak için birer mızrak aldı ve bunları birer baston gibi tuttu. Kaladin için de bir tane bırakmışlardı ama o bunu Kaya'ya fırlattı. Kendisine tekrar eline bir mızrak almak için güvenmiyor, yine bir kataya dalacağından endişeleniyordu.

Geri dönüşleri olaysızdı, gerçi kararmakta olan gökyüzü yüzünden adamlar her sese zıplamaya başlamıştı. Kaladin tekrar Kaya, Teft ve Dunny'yi konuşturarak meşgul etti, Drehy ve Torfin'i de biraz konuşturmayı başarabildi.

Adamlarını epey rahatlatan bir şekilde, ilk uçuruma güvenli bir şekilde ulaştılar. Kaladin en son çıkmak için bekleyerek merdivenden yukarı önce diğerlerini gönderdi. Kaya da onunla birlikte bekledi ve en sonunda Dunny

de Kaya ve Kaladin'i yanlız, bırakarak tırmanmaya başladığında uzun Boynuzyiyenli bir elini Kaladin'in omzuna koyarak hafif bir sesle konuştu.

"İyi iş çıkarıyorsun burada," dedi Kaya, "Düşünüyorum ki birkaç hafta içinde bu adamlar senin olacak."

Kaladin başını salladı. "Bizler köprücüyüz, Kaya. Birkaç haftamız *yok*. Eğer onların güvenini kazanmam o kadar uzun sürerse yarımız ölmüş oluruz."

Kaya yüzünü buruşturdu. "Değil mutlu bir düşünce bu."

"O yüzden adamların güvenini *hemen* kazanmak zorundayız."

"Ama nasıl?"

Kaladin adamlar tırmanırken sallanan ip merdivenden yukarı doğru baktı. Aşırı yüklememek için bir defada sadece dört tanesi gidebiliyordu. "Aranmamızdan sonra benimle gel. Kamp pazarına gidiyoruz."

"Pekâlâ," dedi Kaya, Kulaksız Jaks tepeye ulaşırken merdivene asılarak. "Bu şeydeki amacımız ne olacak?"

"Gizli silahımı deneyeceğiz."

Kaya Kaladin merdiveni onun için sabit tutarken güldü. "Ve bu silah ne?"

Kaladin gülümsedi. "Aslında, bu *sensin*."

♦

♦♦

İki saat sonra, Salas'ın ilk eflatun ışığında, Kaya ve Kaladin yürüyerek kereste deposuna geri döndüler. Güneş daha yeni batmıştı ve kısa süre sonra köprücülerin pek çoğu uyumaya başlayacaktı.

Fazla zaman yok, diye düşündü Kaladin. Yükünü Köprü Dört'ün kışlasının önüne yakın bir yere taşıması için Kaya'ya işaret etti. İri Boynuzyiyenli yükünü, Kaladin'in emretmiş olduğu gibi yaparak taşlardan küçük bir daire oluşturmuş ve kereste deposunun artık yığınından aldıkları tahta kütükleri dizmiş olan Teft ve Dunny'nin yanında yere koydu. Herkesin o tahtaları alması serbestti. Köprücülere bile izin veriliyordu; bazıları yontmak için tahta parçaları almayı severdi.

Kaladin ışık için bir küre çıkardı. Kaya'nın taşımakta olduğu şey eski bir demir kazandı. İkinci el bile olsa, Kaladin'e yumruotu özsuyu parasının büyük bir kısmına mâl olmuştu. Boynuzyiyenli, Kaladin taş halkasının içine bazı tahta parçalarını dizerken kazanın içinden malzemeleri çıkarmaya başladı.

“Dunny, su getirebilir misin lütfen,” dedi Kaladin çakmak taşını çıkararak. Dunny yağmur fıçılarının birinden bir kova getirmek için fırladı. Kaya Kaladin’in kürelerinin başka bir önemli kısmına mâl olmuş olan küçük paketleri dışarı dizerek kazanı boşaltmayı bitirdi. Sadece bir avuç berrakçentiği kalmıştı.

Onlar çalışırken Hobber topallayarak kışladan dışarı çıktı. O hızla iyileşmekteydi ama Kaladin’in tedavi etmiş olduğu diğer iki yaralı hâlâ kötü durumdaydı.

“Ne işler çeviriyorsun Kaladin?” diye sordu Hobber tam Kaladin ateşi yakarken.

Kaladin gülümseyerek ayağa kalktı. “Gel otur.”

Hobber öyle yaptı. Kaladin’e hayatını kurtarmış olduğu için gösterdiği bağlılığını kaybetmiş değildi. Hatta aksine, sadakati daha da güçlenmişti.

Dunny bir kova su ile geri döndü ve bunu kazanın içine boşalttı. Sonra o ve Teft daha fazlasını getirmek için koşup gittiler. Kaya kendi kendine mırıldanmaya başlayarak sebzeleri doğrar ve birkaç baharat paketini açarken Kaladin alevleri büyüttü. Yarım saatten kısa bir süre içinde, kükreyen bir ateşleri ve kaynayan bir tencere de güveçleri olmuştu.

Teft ellerini ısıtarak kütüklerden birinin üstüne oturdu. “Gizli silahın bu mu?”

Kaladin yaşlı adamın yanına oturdu. “Hayatında çok asker tanıdın mı Teft?”

“Birkaç tane.”

“Hiç zor bir günün sonunda ılık bir ateş ve biraz güveci geri çevirebilecek bir tanesiyle karşılaştın mı?”

“Ee, hayır. Ama köprücüler asker değil.”

O doğruydu. Kaladin kışlanın kapısına doğru döndü. Kaya ve Dunny birlikte bir şarkıya başladılar ve Teft de onlarla birlikte el çırpmaya başladı. Diğer köprü ekiplerinden bazı adamlar hâlâ ayaktaydı ve onlar Kaladin ve diğerlerine kaş çatmaktan başka bir şey yapmadılar.

Kışlanın içinde şekiller kımıldadı, gölgeler hareket etti. Kapı açıktı ve Kaya’nın güvecinin kokusu gittikçe güçleniyordu. Cezbediciydi.

Haydi, diye düşündü Kaladin. *Neden yaşadığımızı hatırlayın. Sıcaklığı hatırlayın, güzel yemekleri hatırlayın. Arkadaşlarınızı hatırlayın ve şarkıları ve ateşin çevresinde geçen akşamları.*

Daha ölmediniz. Fırtına kapsın sizi! Eğer dışarı gelmezseniz...

Bir anda bunların hepsi Kaladin'e o kadar uyduruk göründü ki. Şarkı zorlamaydı, güveç bir ümitsizlik manevrasıydı. Bunların hepsi sadece içine itilmiş olduğu acınası hayattan kısacık bir süre için dikkatini uzaklaştırmak için olan bir çabaydı.

Kapı ağzında bir şekil hareket etti. Kısa, top sakallı ve keskin gözlü Skar dışarı adım atarak ateşin ışığına çıktı. Kaladin ona gülümsedi. Zorlama bir gülümseme. Bazen insanın elinden gelen sadece buydu. *Umalım ki yeterli olsun,* diye dua etti ayağa kalkarak Kaya'nın güvecine tahta bir kâseyi daldırırken.

Kaladin kâseyi Skar'a doğru uzattı. Kahverengimsi sıvının yüzeyinden buhar tütüyordu. “Bize katılır mısın?“ diye sordu Kaladin. “Lütfen.”

Skar ona baktı, sonra da tekrar güvece baktı. Güveci alarak güldü. “Eğer işin içinde güveç varsa bir ateşin yanında Gecegözcüsü'ne bile katılırım!”

“Dikkatli ol,” dedi Teft. “Bu Boynuzyiyenli güveci. İçinde yüzen sümüklüböcek kabukları ya da yengeç pençeleri olabilir.”

“Hiç bile yok!” diye hırladı Kaya. “İnceliksiz olması ovalı damak tatlarınızın çok yazık, ama ben yemeği sevgili köprücübaşımız tarafından emredilen şeklide hazırlıyorum.”

Kaladin Skar otururken gülümseyerek derin bir nefes verdi. Diğerleri de onun arkasından birer birer geldiler, kâselerini alıp oturdular. Bazıları pek bir şey söylemeden ateşe bakarak oturdu ama diğerleri gülüp şarkı söylemeye başladı. Bir defasında, Gaz geçerken tek gözüyle sanki herhangi bir kamp kuralını çiğneyip çiğnemediklerine karar vermeye çalışırmış gibi dik dik baktı. Çiğnemiyorlardı. Kaladin kontrol etmişti.

Kaladin bir kâseyi güveçle doldurup Gaz'a uzattı. Köprü çavuşu onu horgörerek homurdandı ve sert adımlarla uzaklaştı.

Bir gece içinde çok fazla mucize bekleyemeyiz, diye düşündü Kaladin iç çekerek. Yerine geri oturdu ve güveci denedi. Oldukça iyiydi. Gülümsedi ve Dunny'nin şarkısının sonraki kıtasına katıldı.

♦

♦♦

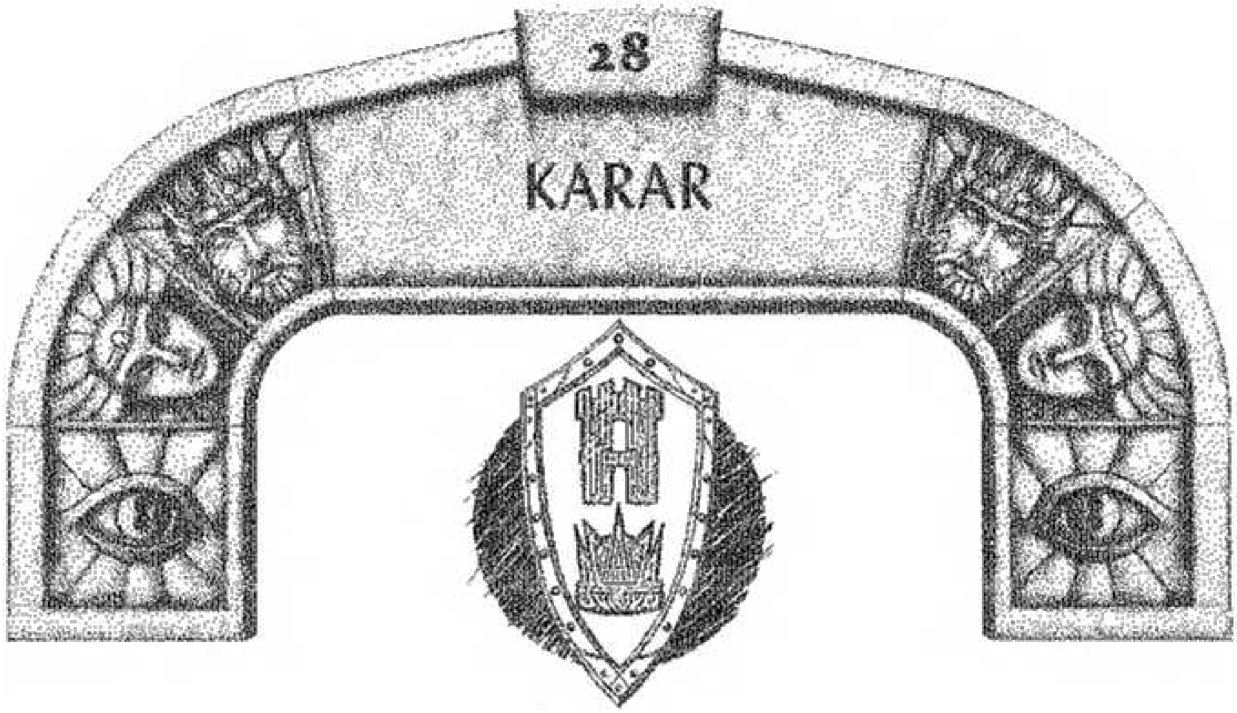
Ertesi sabah, Kaladin köprücülere kalkmaları için seslendiğinde dörtte üçü kışladan dışarı fırlayıp dizildiler. En yüksek sesli şikâyetçiler dışında herkes: Moash, Sigzil, Narm ve bir çift diğeri. Çağrısına gelenler yemek ve şarkı ile harcanan uzun akşama rağmen şaşırtıcı bir şekilde dinlenmiş görünüyorlardı.

Onlara köprü taşıma antrenmanında ona katılmalarını emrettiği zaman kalkmış olanların neredeyse hepsi ona katıldı.

Herkes değil ama yeteri kadarı.

Kaladin’in içinde Moash ve diğerlerinin de uzun süre geçmeden teslim olacağına dair bir his vardı. Onun güvecini yemişlerdi. Hiç kimse onu geri çevirmemişti. Ve artık çoğu onunla olduğuna göre, diğerleri katılmazlarsa kendilerini aptal hissedeceklerdi. Köprü Dört onundu.

Şimdi ise bunun bir anlamının olacağı kadar uzun süre onları hayatta tutması gerekiyordu.

Çünkü asla bundan daha önemli bir amaca kendimi adamadım ve buradaki savaşımızın sonuçları ile bizzat gökyüzünün sütunları bile sallanacak. Tekrar rica ediyorum. Beni destekle. Bir kenarda durup da felaketin daha fazla hayatı yutmasına izin verme. Daha önce asla sana bir şey için yalvarmadım, eski dost. Şimdi yalvarıyorum.

Adolin korkuyordu.

Toplanma bölgesinde babasının yanında ayakta durmuştu. Dalinar... Yıpranmış gibi görünüyordu. Gözlerinden geriye doğru giden kırışıklıklar, derisinde buruşukluklar vardı. Siyah saçı yanlarda güneşle ağarmış kayalar gibi beyaza dönüyordu. Bütün bir Parezırhı giymiş olan bir adam, yaşına rağmen hâlâ bir savaşçının yapısına sahip olan bir adam, nasıl kırılgan görünebilirdi?

Önlerindeki iki chul, terbiyecilerini takip ederek köprünün üstüne ayak bastılar. Tahta köprü kesilmiş iki taş yığınını birbirine bağlıyordu, sadece

birkaç ayak derinliğindeki taklit bir uçurum. Chulların kamçıya benzer antenleri titriyor, mandibulaları takırdıyor, yumruk büyüklüğündeki siyah gözleri etrafa bakınıyordu. Gıcırdayan tahta tekerlekleri üzerinde ilerleyen devasa bir kuşatma köprüsünü çekiyorlardı.

“Bu Sadeas’ın kullandığı köprülerden çok daha geniş,” dedi Dalinar yanlarında durmakta olan Teleb’e.

“Bu kuşatma köprüsünü geçirebilmek için gerekli, Berrakbey.”

Dalinar dalgın bir şekilde başıyla onayladı. Adolin babasının sıkıntılı olduğunu görebilen tek kişi olduğundan şüphe ediyordu. Dalinar her zamanki kendine güvenli görüntüsünü koruyordu, başı dik, konuştuğu zaman sesi kendinden emindi.

Ancak gözleri. Fazla kırmızı, fazla gergindi. Ve Adolin’in babası kendini gergin hissettiği zamanlar soğuk ve ciddi bir görünüme bürünürdü. Teleb’le konuştuğu zamanlar ses tonu fazlasıyla kontrollüydü.

Dalinar Kholin bir anda çok büyük bir yükün altında ter döken bir adam hâline gelmişti. Ve onun bu duruma düşmesinde Adolin’in de katkısı olmuştu.

Chullar ilerledi. Büyük kayalara benzeyen kabukları mavi ve sarıya boyanmıştı.

Reshi terbiyecilerinin adalarına işaret eden şekil ve renkler. Altlarındaki köprü, daha büyük olan kuşatma köprüsünün üzerine binerken meşum bir şekilde inledi. Toplanma bölgesinin etrafındaki bütün askerler bakmak için döndü. Doğu tarafındaki kayalık zemini keserek bir tuvalet hendeği açmakta olan işçiler bile izlemek için durdular.

Köprüden iniltiler yükseldi. Sonra keskin çatlamalar duyulur hâle geldi. Terbiyeciler chulları durdurarak Teleb’den tarafa baktılar.

“Kaldırmayacak, değil mi?” diye sordu Adolin.

Teleb içini çekti. “Fırtına götüresice. Umuyordum ki... Of, küçük köprüyü genişlettiğimiz zaman fazla ince yapmışız. Ama daha kalın yaparsak o zaman da taşımak için fazlasıyla ağır hâle gelir.” Dalinar’a bir göz attı. “Zamanınızı boşa harcadığım için özür dilerim, Berrakbey. Siz haklısınız, bu iş on aptallar gibi.”

“Adolin, sen ne düşünüyorsun?” diye sordu Dalinar.

Adolin yüzünü astı. “Ee... Düşünüyorum ki belki de bunun üstünde çalışmaya devam etmeliyiz. Bu sadece ilk deneme, Teleb. Belki hâlâ bir yol vardır. Kuşatma köprülerini daha dar olacak şekilde tasarlasak, belki?”

“O çok masraflı olabilir, Berrakbey,” dedi Teleb.

“Eğer fazladan bir mücevherkalp ele geçirmemize yardımcı olabilirse, masrafının kat kat fazlasını kazandırır.”

“Evet,” dedi Teleb, başını sallayarak onayladı. “Leydi Kalana ile konuşacağım. Belki o yeni bir tasarım ortaya çıkarabilir.”

“İyi,” dedi Dalinar. Uzun bir an için köprüye gözlerini dikti. Sonra, garip bir şekilde işçilerin tuvalet hendeğini kazmakta olduğu toplanma bölgesinin diğer tarafına bakmak için döndü.

“Baba?” diye sordu Adolin.

“Sence neden işçiler için Parezırhı’na benzer kıyafetler yok?” dedi Dalinar.

“Ne?”

“Parezırhı insana korkunç bir güç veriyor ama bunu nadiren savaş ve katliam dışında bir şey için kullanıyoruz. Parlayanlar neden sadece silahlar yarattı? Neden sıradan insanlar tarafından kullanılmaları için verim artırıcı aletler yapmadılar?”

“Bilmiyorum,” dedi Adolin. “Belki de savaş etraftaki en önemli şey olduğu içindir.”

“Belki,” dedi Dalinar sesi yumuşayarak. “Ve belki de bu onları ve onların ideallerini haksız çıkaran son kanıttır. Tüm ulvi iddialarına rağmen, asla Zırhları’nı ya da Zırhlar’ın sırlarını sıradan insanlara vermediler.”

“Ben... Ben bunun neden önemli olduğunu anlamıyorum, baba.”

Dalinar hafifçe silkelendi. “Teftişlerimize devam etmeliyiz. Ladent nerede?”

“Buradayım, Berrakbey.” Kısa bir adam Dalinar’ın yanına geldi. Kel ve sakallı ardent kalın, ellerinin dışına zar zor çıktığı icat kat mavigri cübbeler giyiyordu. Görüntüsü kabuğu için fazla küçük, bir yengeç gibiydi. Korkunç derecede bunaltıcı görünüyordu ama onun umurunda değilmiş gibiydi.

“Beşinci Tabur’a bir haberci gönder,” dedi Dalinar ona. “Bundan sonra onları ziyaret edeceğiz.”

“Evet, Berrakbey.”

Adolin ve Dalinar yürümeye başladılar. O günkü teftiş için Parezırhları’nı giymeyi seçmişlerdi. Bu ender bir şey değildi, pek çok Pare taşıyan, Zırh giyebilmek için ber türlü fırsatı değerlendirirdi. Üstelik, yüceprenslerini ve onun varisini güçlü bir şekilde görmeleri adamlar için iyiydi.

Toplanma bölgesini terk ederek savaş kampına girerlerken dikkatleri üzerlerine çektiler. Adolin gibi, Dalinar da miğferi olmadan geziyordu. Gerçi onun zırhının yakalığı yüksek ve kalındı; metal bir yaka gibi çenesine kadar çıkıyordu. Selam veren askerlere başını salladı.

“Adolin,” dedi Dalinar. “Savaş sırasında Heyecan’ı hissediyor musun?”

Adolin irkildi. Babasının ne demek istediğini anında anlamıştı ama sözleri duyduğu için şok olmuştu. Bu sık sık tartışılan bir şey değildi. “Ben... Şey, elbette. Kim etmiyor ki?”

Dalinar cevap vermedi. Son zamanlarda o kadar içine kapanmıştı ki. O gözlerindeki acı mıydı? *Önceden olduğu gibi olsa,* diye düşündü Adolin, *yanlış yolda ama kendine güvenli. Öylesi gerçekten de daha iyiydi.*

Dalinar daha fazla hiçbir şey söylemedi ve ikisi kamp boyunca ilerlemeye devam ettiler. Altı yıl askerlerin iyice yerleşmesine yetmişti. Kışlalar bölük ve manga sembolleriyle boyanmıştı ve aralarındaki boşluklar ateş çukurları, tabureler ve brandayla kapatılmış yemek alanlarıyla donatılmıştı. Adolin’in babası bunların hiçbirini yasaklamamıştı ama özensizliği engelleyecek şekilde talimatnameler çıkarmıştı.

Dalinar ayrıca ailelerin Harap Ovalar’a getirilmesi için olan ricaların çoğunu da onaylamıştı. Subayların elbette ki karıları yanlarındaydı, iyi bir *açıkgöz* subay gerçekte bir takımdı. Komuta etmek ve savaşmak için adam; okumak, yazmak, mühendislik ve kampı düzenlemek için kadın. Adolin Malasha’yı düşünerek gülümsedi. Onun için doğru olan kadın o mu çıkacaktı acaba? Son zamanlarda ona karşı biraz soğuk davranıyordu. Elbette, Danlan da vardı. Adolin onunla daha yeni tanışmıştı ama ilgisini çekmişti.

Her neyse, Dalinar *koyugozlü* sıradan askerlerin de ailelerini getirmek için olan ricalarını kabul etmişti. Hatta masrafların yarısını da o karşılamıştı. Adolin nedenini sorduğu zaman, Dalinar onlara bunu yasaklamanın kendisine doğru gelmediğini söyleyerek cevap vermişti. Artık savaş kampları hiç saldırıya uğramıyordu, bu yüzden de tehlike yoktu. Adolin babasının kendisi neredeyse saray sayılacak lüks bir yerde yaşarken, adamlarının da en azından ailelerinin rahatlığına sahip olmalarına izin vermesi gerektiğini hissettiğinden şüpheleniyordu.

Ve böylece kamp boyunca çocuklar koşuyor ve oynuyordu. Erkekler mızraklarını biler ve göğüs zırhlarını parlatırken, kadınlar da çamaşır asıyor

ve rümdualarını çiziyorlardı. Kışlaların içleri odalar oluşturacak şekilde bölümlendirilmişti.

“Sanırım haklıydın,” dedi Adolin yürürlerken, babasını derin düşüncelerinden çıkarmaya çalışarak. “Yani bu kadar çoğunun ailelerini buraya getirmelerine izin vermekte.”

“Evet, ama bu iş bittiği zaman kaç tanesi geri dönecek?”

“Bir önemi var mı?”

“Emin değilim. Artık Harap Ovalar bilfiil bir Alethi eyaleti. Bu yer yüz yıl sonra nasıl görünüyor olacak? Bu halka şeklinde dizili kışlalar mahalleler hâline mi gelecek? Dış taraflardaki dükkânlar pazarlar hâline mi gelecek? Batıdaki tepeler ekim yapılan tarlalar hâline mi gelecek?” Başını salladı. “Görünüşe göre mücevherkalpler her zaman burada olacak. Ve onlar burada olduğu sürece, insanlar da burada olacak.”

“Bu iyi bir şey, değil mi? O insanlar Alethi olduğu sürece elbette.” Adolin kıs kıs güldü.

“Belki. Ve mücevherkalpleri şimdiye kadarki hızımızla de geçirmeye devam edersek mücevherlerin değerine ne olacak?”

”Ben...” Bu iyi bir soruydu.

“Merak ediyorum, eğer memleketteki en nadir bulunan ancak en çok arzulanan madde bir anda sık bulunur hâle gelirse ne olur? Burada olup biten çok şey var, oğlum. Dikkate almış olmadığımız çok şey var. Mücevherkalpler, Parshendiler, Gavilar’ın ölümü. Bu şeyleri dikkate almak için hazır olmalısın.”

“Ben mi?” dedi Adolin. “Bu da ne demek?”

Dalinar cevap vermedi, bunun yerine aceleyle onlara doğru gelip sonra da selam veren Beşinci Tabur’un komutanına başını salladı. Adolin içini çekti ve selamına karşılık verdi. Yirmi Bir ve Yirmi İkinci Bölükler burada yakın düzen eğitimi yapıyorlardı. Bu, ordunun dışında olan çok az kişinin gerçek değerini takdir edebildiği hayati bir eğitimdi. Yirmi Uç ve Yirmi Dördüncü Bölükler ise dağınık düzen (ya da savaş) eğitimi yapıyor, savaş meydanında kullanılan hareket ve yerleşim düzenini çalışıyorlardı.

Harap Ovalar üzerinde savaşmak, Alethilerin bazı utanç verici erken kayıplardan öğrenmiş oldukları gibi, alışılmış savaş durumundan çok farklıydı. Parshendiler bodur ve kaslıydı ve o garip, derilerinden çıkan zırhları da vardı. Vücutlarını bir takım zırhı kadar örtmüyordu ama çoğu

piyadenin sahip olduğu zırhtan çok daha etkiliydi. Her Parshendi aslında hareket kabiliyeti aşırı derecede yüksek bir ağır piyadeydi.

Parshendiler sıradan savaş hatlarından kaçınarak her zaman çiftler hâlinde saldırıyordu. Bunun disiplinli bir hat için onları yenmeyi kolay hâle getirmiş olması gerekirdi. Ama her Parshendi çiftinin o kadar yüksek momentumu vardı ve o kadar iyi zırhlanmışlardı ki bir kalkan duvarını rahatça kırıp geçebiliyorlardı. Bunun yanında, sıçrama becerileri bir anda bütün bir Parshendi sırasını Alethi hatlarının arkasına geçirebiliyordu.

Tüm bunların ötesinde, savaş sırasında onlara özgü olan bir grup hâlinde hareket ediş şekilleri vardı. Açıklanamaz bir koordinasyonla manevra yapıyorlardı. İlk bakışta alt tarafı barbar vahşiliği gibi görünen şeyin, daha incelikli ve tehlikeli bir şeyi gizliyor olduğu ortaya çıkmıştı.

Parshendileri yenmenin sadece iki güvenilir yolunu bulabilmişlerdi. Birincisi bir Parekılıcı kullanmaktı. Etkiliydi ama uygulama alanı sınırlıydı. Kholin ordusunun sadece iki Kılıç'ı vardı ve her ne kadar Pareler inanılmaz derece güçlü olsalar da uygun desteğe ihtiyaçları vardı. İzole edilmiş, sayı üstünlüğüyle karşı karşıya kalmış bir Paretaşıyan düşmanlar tarafından çelme takılarak devrilebilirdi. Hatta Adolin'in tam bir Paretaşıyan'ın sıradan bir askere yenildiğini gördüğü tek zaman, mızrakçıların üstüne üşüşerek göğüs zırhını kırmaları sayesinde gerçekleşmişti. Sonra ise *açıkgözlü* bir okçu elli arşın öteden onu öldürerek Pareleri kendine almıştı. Tam olarak kahramanca bir son değildi.

Parshendilerle savaşmanın diğer güvenilir yolu hızlı hareket eden bir yerleşim düzenine dayanıyordu. Disiplinle karışık esneklik: Parshendilerin tekinsiz savaşma yöntemine cevap vermek için esneklik, hatları korumak ve bireysel Parshendi gücünü karşılayabilmek için de disiplin.

Beşinci Taburbeyi Havrom, bölükbaşlarıyla birlikte bir sıra hâlinde Adolin ve Dalinar'ı bekliyordu. Sağ yumruklarını parmaklar dışarı dönük sağ omuzlarına götürerek selam verdiler.

Dalinar onlara başını salladı. "Emirlerim yerine getirildi mi, Berrakbey Havrom?"

"Evet, Yüce prens." Havrom bir kule gibi yapılıydı ve Boynuzyiyenli tarzında yanları uzun, çenesi ise temiz traşlı bir sakalı vardı. Tepe halkı arasında akrabaları vardı. "İstediğiniz adamlar görüşme çadırında bekliyorlar."

"Bu ne?" diye sordu Adolin.

“Biraz sonra sana göstereceğim,” dedi Dalinar. “Önce askerleri denetle.”

Adolin yüzünü astı ama askerler bekliyordu. Havrom bölükleri birer birer getirerek adamlarını sıraya dizdi. Adolin sıralarını ve üniformalarını inceleyerek önlerinden yürüdü. Düzenli ve derli topluydular ama Adolin ordularındaki askerlerden bazısının onlardan talep edilen cila düzeyi yüzünden homurdandığını biliyordu. Bu konuda o da onlarla aynı fikirdeydi.

İncelemenin sonunda rütbelerini ve özel olarak herhangi bir sorunlarının olup olmadığını sorarak birkaç rasgele adamı sorguladı. Hiçbirinin yoktu. Memnunlar mıydı, yoksa sadece gözleri mi korkmuştu?

İşi bittiği zaman Adolin babasına geri döndü.

“Bunu iyi yaptın,” dedi Dalinar.

”Tek yaptığım bir sıra boyunca yürümekti.”

”Evet, ama sunum iyiydi. Adamlar onların ihtiyaçlarına önem verdiğini biliyor ve sana saygı duyuyorlar.” Sanki kendi kendine yaparmış gibi başını salladı. “İyi öğrenmişsin.”

“Sanırım basit bir incelemeyi biraz fazla abartıyorsun baba.”

Dalinar Havrom’a başını salladı ve taburbeyi ikisine antrenman alanının yan tarafına yakın olan bir görüşme çadırına doğru yol gösterdi. Kafası karışmış olan Adolin babasına göz attı.

“Havrom’a geçen gün Sadeas’ın konuştuğu askerleri toplamasını söyledim,” dedi Dalinar. “Biz plato saldırısına giderken görüştüğü adamları.”

”Ah,” dedi Adolin. “Onlara ne sorduğunu öğrenmek istiyoruz.”

“Evet,” dedi Dalinar. Adolin’e ondan önce girmesi için işaret etti ve Dalinar’ın ardentlerinden birkaçı tarafından takip edilerek içeri girdiler. İçeride on askerden oluşan bir grup banklar üstünde bekliyorlardı. Ayağa kalktılar ve selam verdiler.

“Rahat,” dedi Dalinar zırhlı ellerini arkasında kavuşturarak. “Adolin?” Dalinar başını adamlara doğru sallayarak sorgulamada önderliği Adolin’in yapması gerektiğini işaret etti.

Adolin iç çekişini bastırdı. Yine mi? “Askerler, Sadeas’ın size ne sorduğunu ve sizin de nasıl cevap verdiğinizi bilmemiz gerekiyor.”

“Merak etmeyin, Berrakbey,” dedi adamlardan biri kırsal bir kuzey Alethi lehçesiyle. “Ona hiçbir şey söylemedik.”

Diğerleri de kuvvetli bir şekilde başlarını salladılar.

“O bir yılan ve biz de bunu biliyoruz,” diye ekledi bir diğeri.

“O bir yüceprens,” dedi Dalinar sert bir şekilde. “Ondan saygı ile bahsedeceksiniz.”
Askerin benzi attı, sonra da başını sallayarak onayladı.
“Tam olarak sizlere ne sordu?” diye sordu Adolin.
“Kamptaki görevlerimizi öğrenmek istedi, Berrakbey,” dedi adam. “Görüyorsunuz, bizler seyisiz.”
Her asker savaş dışında bir ya da iki farklı konuda da eğitim almıştı. Atlarla ilgilenebilecek bir grup askerin olması, sivilleri plato saldırılarından uzak tuttuğu için faydalıydı.
“Soruşturdu,” dedi adamlardan biri. “Ya da, eh, adamları sordu. Uçurumşeytanı avı sırasında kralın atıyla ilgilenenlerin biz olduğumuzu buldu.”
“Ama hiçbir şey söylemedik,” diye tekrar etti ilk asker. “Sizin başınıza dert olabilecek hiçbir şey, efendim. O yıla... Şey... O yüceprense, Berrakbey efendim, sizi asması için ip verecek değiliz, efendim.”
Adolin gözlerini kapattı. Eğer Sadeas’ın yanında da bu şekilde davrandılarsa bu kayışın kesilmesi kadar büyük bir suç olurdu. Sadakatlerinde kusur bulamazdı ama onlar sanki Dalinar yanlış bir şey *yapmış* ve kendileri de onu savunmak zorunda olduklarını hissediyormuş gibi davranıyorlardı.
Gözlerini açtı. “Daha önce birkaçınızla konuştuğumu hatırlıyorum. Ama tekrar soracağım. Herhangi biriniz kralın eyerinde kesilmiş bir kayış gördünüz mü?”
Adamlar başlarını sallayarak birbirlerine baktılar. “Hayır, Berrakbey,” diye cevap verdi adamlardan biri. “Eğer görmüş olsak tabii ki de değiştirirdik.”
“Ama Berrakbey, o gün ortalık çok karışıktı ve bir sürü de insan vardı,” diye ekledi adamlardan bir tanesi. “Düzgün bir plato saldırısı ya da onun gibi bişey filan değildi. Ve... şey... Dürüst olmak gerekirse, efendim, Saraylar’ın altındaki her şeyin arasında kralın eyerini korumamız gerekeceğini kim düşünebilirdi ki?”
Dalinar Adolin’e başını salladı ve çadırın dışına çıktılar. “Ee?”
“Büyük ihtimalle bize faydası olacak pek bir şey yapmadılar,” dedi Adolin yüzünü buruşturarak- “Hem de gayretlerine rağmen ya da daha doğrusu gayretleri yüzünden.”

“Maalesef katılıyorum.” Dalinar içini çekti. Dalinar Tadet’e elini salladı, kısa boylu ardent çadırın yan tarafında ayakta bekliyordu. “Onlarla ayrı ayrı görüş,” dedi Dalinar ona yumuşakça. “Onlardan detayları öğrenip öğrenemeyeceğine bak, Sadeas’ın tam olarak kullandığı kelimeleri ve onların cevaplarının da tam olarak ne olduğunu öğrenmeye çalış.”

“Evet, Berrakbey.”

“Gel, Adolin,” dedi Dalinar. “Hâlâ yapmamız gereken birkaç teftiş daha var.”

“Baba,” dedi Adolin Dalinar’ın kolunu tutarak. Zırhları hafifçe tıngırdadı.

Dalinar kaşlarını çatarak ona döndü ve Adolin Kobalt Muhafızlar’a doğru hızlı bir hareket yaptı. Konuşacak yer bırakmaları için bir rica. Muhafızlar hızlı ve etkili bir şekilde hareket ederek iki adamın etrafında bir boşluk oluşturdular.

“Burada neler oluyor baba?” diye hesap sordu Adolin yumuşak bir şekilde.

“Ne? Teftiş yapıyor ve kamp işlerini hallediyoruz.”

“Ve her durumda da beni öne itiyorsun,” dedi Adolin. “Birkaç seferinde de münasebetsiz bir şekilde diye eklemeliyim. Sorun ne? O kafanın içinde neler oluyor?”

“Ben senin kafamın içinde olup bitenlerle ilgili belirgin bir sorunun olduğunu düşünüyordum.”

Adolin irkildi. “Baba ben...”

“Hayır, sorun yok, Adolin. Ben sadece zor bir karar vermeye çalışıyorum. Bunu yaparken hareket hâlinde olmak bana yardım ediyor.“ Dalinar yüzünü buruşturdu. “Başka bir adam oturup surat asacak bir yer bulabilir ama onun bana asla faydası oluyormuş gibi görünmüyor. Benim yapacak çok fazla işim var.”

“Karar vermeye çalıştığın şey ne?” diye sordu Adolin. “Belki ben yardım edebilirim.”

“Ettin bile. Ben..” Dalinar kaşlarını çatarak durdu. Ufak bir asker kuvveti. Beşinci Tabur’un antrenman bölgesinden yürüyerek geliyordu. Kırmızı ve kahverengi giysiler içindeki bir atlama eşlik ediyorlardı. Bunlar Thanadal’ın renkleriydi.

“Bu akşam onunla bir görüşmen yok mu?“ diye sordu Adolin.

“Evet,” dedi Dalinar.

Kobalt Muhafızlar'ın başı Niter yeni gelenlerin yolunu kesmek için koşarak ilerledi. Bazen aşırı derecede şüpheci olabiliyordu ama bu bir koruma için sahip olması kötü bir özellik değildi. Kısa süre içinde Dalinar ve Adolin'e geri döndü. Yanık yüzlü Niter'in kısa kesilmiş siyah bir sakalı vardı. Çok düşük mertebeli bir *açıkgözdü* ve yıllardır muhafızlardaydı. "Diyor ki Yüceprens Thanadal bugün planlanmış olduğu gibi sizinle buluşamayacakmış."

Dalinar'ın yüz ifadesi karardı. "Haberciyle kendim konuşacağım."

Gönülsüz bir şekilde Niter cılız adama ileri çıkmasını işaret etti. Adam yaklaştı ve Dalinar'ın önünde bir dizi üstüne çöktü. "Berrakbey."

Bu sefer Dalinar Adolin'den öne çıkmasını istemedi. "Mesajını ilet."

"Berrakbey Thanadal bugün de size katılamaycak olduğu için pişmanlık duyuyor."

"Ve buluşmak için başka bir zaman önerdi mi?"

"Fazlasıyla meşgul hâle gelmiş olduğu için pişmanlık duyduğunu söylüyor. Ancak bir akşam kralın ziyafetinde sizinle konuşmaktan mutluluk duyacak."

Toplum önünde, yakınlardaki adamların yarısı kulak misafiri olurken Thanadal'ın da içinde bulunacağı diğer yarısının ise büyük olasılıkla sarhoş olacağı bir durumda, diye düşündü Adolin.

"Anlıyorum," dedi Dalinar. "Ve ne zaman bu kadar meşgul olmayacağına dair herhangi bir ipucu vermedi mi?"

"Berrakbey,“ dedi haberci rahatsız bir şekilde. "Dedi ki, eğer ısrar ederseniz diğer yüceprenslerden birkaçıyla da konuşmuş olduğunu ve sizin teklifinizin özünü biliyor olduğunu hissettiğini açıklamam gerekiyor. Dedi ki ne herhangi bir ittifak kurmak istediğini ne de sizinle birlikte ortak bir plato saldırısına çıkma niyetinin olduğunu size söylemeliyim."

Dalinar'ın yüz ifadesi daha da karardı. Elini sallayarak haberciyi gönderdi, sonra da Adolin'e döndü. Kobalt Muhafızları konuşabilmeleri için etraflarında bıraktıkları açık alanı hâlâ koruyorlardı.

"Thanadal en sonuncularıydı," dedi Dalinar. Her yüceprens kendi adabıyla onu geri çevirmişti. Hatham aşırı kibarlıkla, Bethab açıklamayı karısının yapmasına izin vererek, Thanadal da düşmanca bir nezaketle. "En azından Sadeas dışında hepsi."

"Bununla ona gitmenin akıllıca olacağından şüphe ediyorum baba."

“Büyük olasılıkla haklısın.” Dalinar’ın sesi soğuktu. Kızmıştı. Hatta küplere binmişti. “Bana bir mesaj gönderiyorlar. Kralın üstünde sahip olduğum etkiden asla hoşlanmadılar ve hepsi de benim düşmemi görmeye hevesliler. Onlardan istediğim bir şeyi, sırf benim dengemi geri kazanmama faydası olabilir diye yapmak istemiyorlar.”

“Baba üzgünüm.”

“Belki de bu en iyisi. Önemli olan nokta başarısız olmuş olmam. Onların birlikte çalışmalarını *sağlayamıyorum.* Elhokar haklıydı.” Adolin’e baktı. “Benim için teftişlere devam etmeni istiyorum, oğlum. Yapmak istediğim bir şey var.”

“Ne?”

“Sadece yapılmasını gerekli gördüğüm bir şeyler.”

Adolin itiraz etmek istedi ancak söyleyecek kelime bulamadı. En sonunda da içini çekerek başıyla onayladı. “Peki, bunun ne hakkında olduğunu bana söyleyecek misin?”

“Yakında,” diye söz verdi Dalinar. “Çok yakında.”

♦

♦♦

Dalinar oğlunun kararlı bir şekilde büyük adımlarla yürüyerek uzaklaşmasını izledi. O iyi bir yüceprens olacaktı. Dalinar’ın kararı basit bir karardı.

Kenara çekilip oğlunun yerini almasına izin vermenin zamanı gelmiş miydi?

Eğer bu adımı atarsa, Dalinar’ın politikadan uzak durması, arazilerine çekilerek Adolin’i iktidar sahibi olması için kendi başına bırakması beklenirdi. Düşünmesi acı verici bir karardı ve bunu aceleci bir şekilde yapmamak için dikkatli olmak zorundaydı. Ama eğer kamptaki herkesinin inanıyormuş gibi göründüğü şekilde gerçekten de deliriyorsa, o zaman çekilmek *zorundaydı.* Ve de kısa süre içinde, durumunun artık çekilecek kadar aklının başında olmayacağı bir noktaya kadar ilerlemesinden önce.

Bir hükümdar kontroldür, diye düşündü *Kralların Yolu*’ndan bir pasajı hatırlayarak. O *istikrarı sağlar. Onun hizmeti ve ticari malı budur. Eğer kendisini kontrol edemiyorsa, o zaman nasıl insanların hayatlarını kontrol edebilir? Kazandığı Fırtınaışığını hak eden hangi tüccar bizzat kendi sattığı meyvenin tadına bakmaz?*

Garip, onların kendisini deliliğe (kısmen de olsa) itmiş olup olmadığını merak ederken bile bu alıntılar hâlâ aklına geliyordu. “Niter,” dedi. “Savaş çekicimi getirin. Toplanma alanında beni bekliyor olsun.”

Dalinar düşünürken hareket ediyor, çalışıyor olmak istiyordu. Tabur Altı ve Yedi’nin kışlaları arasındaki yoldan aşağı hızlı adımlarla ilerlerken ona ayak uydurabilmek için muhafızları da hızlandılar. Niter silahı getirmeleri için birkaç adam gönderdi. Sesi garip bir şekilde heyecanlı çıkmıştı, sanki Dalinar’ın etkileyici bir şeyler yapacağını düşünüyormuş gibiydi.

Dalinar onun öyle düşüneceğinden şüpheliydi. En sonunda pelerini arkasında dalgalanarak toplanma alanına çıktı, zırhlı botları taşların üstünde takırdıyordu. Çekiç için uzun süre beklemesi gerekmedi; ufak bir el arabası içinde iki adam tarafından çekilerek getirildi. Askerler ter dökerek çekici arabadan indirdiler; sapı bir adamın bileği kadar kalın ve kafasının ön kısmı da açık bir karıştan daha büyüktü. İki adam onu zar zor kaldırabiliyordu.

Dalinar çekici zırhlı eliyle kaptı ve savurarak omzunun üstüne yerleştirdi. Alanda egzersizlerini yapmakta olan askerleri görmezden gelerek, bir grup üstü başı kir içindeki işçinin tuvalet hendeğini çentik çentik oymakta olduğu yere doğru yürüdü. Başlarını kaldırarak ona baktılar; yüceprensin bizzat kendisinin bütün Parezırhı içinde tepelerinde yükseldiğini gördükleri için dehşete düşmüşlerdi.

“Burada sorumlu kim?” diye sordu Dalinar.

Kahverengi pantolonlu pejmürde bir sivil endişeliyle elini kaldırdı. “Berrakbey, size nasıl hizmet edebiliriz?”

“Kısa bir süre için dinlenerek,” dedi Dalinar. “Çıkın bakalım.”

Endişeli işçiler aceleyle dışarı çıktılar. Dalinar’ın hareketleri yüzünden kafaları karışmış olan *açıkgözlü* subaylar arkada toplanmıştı.

Dalinar savaş çekicinin sapını zırhlı eliyle kavradı, metal mili sıkı bir şekilde deriyle sarmalanmıştı. Derin bir nefes alarak yarı bitirilmiş hendeğin içine atladı, çekici kaldırdı, sonra da silahı aşağı doğru savurarak kayalara indirdi.

Güçlü bir *çatırtı* antrenman alanı boyunca yankılandı ve bir şok dalgası Dalinar’ın kollarından yukarı doğru yayıldı. Parezırhı geri tepmenin büyük bir kısmını emmişti ve Dalinar taşlarda kocaman bir çatlak bırakmıştı. Kaldırıp tekrar savurdu, bu defa büyük bir kaya parçasını kırarak yerinden çıkardı. Bunu kaldırmak iki ya da üç sıradan adam için zor olacak olsa da,

Dalinar kaya parçasını tek eliyle kavrayarak bir tarafa fırlattı. Taşların üstünde takırdayarak gitti.

Sıradan insanlar için olan Pareler *neredeydi*? Neden o kadar bilge olan eskiler onlara yardım etmek için herhangi bir şey yaratmamıştı? Dalinar çalışmaya devam eder, çekicinin darbeleri havaya toz ve çentikler fırlatırken yirmi adamın işini kolaylıkla yapıyordu. Parezırhı Roshar üzerinde işçilerin ve *koyugözlerin* hayatlarını kolaylaştırmak için o kadar çok şey yapabilirdi ki.

Çalışıyor olmak iyi hissettiriyordu. Faydalı bir şey yapıyor olmak. Son zamanlarda, çabalarının sanki daireler çizerek etrafta koşturup durmaya benzediğini hissediyordu. İş onun düşünmesine yardımcı oluyordu.

Savaş için olan susamışlığını *kaybediyordu*. Bu onu endişelendiriyordu çünkü Heyecan, savaş için olan arzu ve zevk, Alethilerin bir toplum olarak devamını sağlayan şeyin bir parçasıydı. Eril sanatların en büyüğü büyük bir savaşçı olmaktı ve en önemli Çağrı savaşmaktı. Yaradan'ın kendisi Alethilerin kendilerini şerefli savaşta eğitmelerini bekliyordu ki, öldükleri zaman Elçiler'in ordusuna katılarak Asude Saraylar'ı geri kazanabilsinler.

Ama yine de, öldürmek hakkında düşünmek, onu hasta etmeye başlamıştı. O son köprü saldırısından sonra daha da kötüye gitmişti. Bir dahaki sefer savaşa gittiği zaman ne olacaktı? Bu şekilde önderlik edemezdi. Bu Adolin'in lehine tahttan feragat etmenin doğru görünüyor olmasının çok önemli bir sebebiydi.

Çekici savurmaya devam etti. Tekrar ve tekrar, taşlara vuruyordu. Askerler yukarıda toplandı ve emirlerine rağmen, işçiler dinlenmek için gitmediler. Afallamış bir şekilde, bir Paretaşıyan onların işini yaparken izlediler. Arada bir Kılıç'ını çağırıp, çekici tekrar alıp bunları parçalamadan önce kayalardan parçalar kesmek için onu kullanıyordu.

Büyük olasılıkla gülünç görünüyordu. Kamptaki bütün işçilerin işini yapamazdı ve zamanını doldurmak için önemli görevleri vardı. Onun bir hendeğin içine girerek ter dökmesi için hiçbir sebep yoktu. Ancak bu o kadar *iyi* geliyordu ki. Kampın ihtiyaçlarını karşılamaya doğrudan yardımcı olmak çok harikaydı. Elhokar'ı korumak için yaptığı şeylerin sonuçlarını ölçmek çoğu zaman zordu; ilerlemesinin belirgin olduğu bir iş yapabiliyor olmak çok tatmin ediciydi.

Ama bunda bile, ona bulaşmış olan ideallere uygun şekilde hareket ediyordu. Kitap halkının yüklerini taşıyan bir kraldan bahsediyordu. Liderlik

edenlerin insanların en aşağısı olduklarını, çünkü herkese hizmet etmelerinin beklendiğinden bahsediyordu. Cümlelerin hepsi Dalinar'ın etrafında girdap gibi dönüyordu. Kurallar, kitabın öğretileri, görülerinin (ya da sanrılarının) gösterdiği şeyler.

Savaş sırasında mecbur kalmadığın sürece, asla diğer insanlarla dövüşme.

Güm!

Sözlerin değil, davranışların seni savunsun.

Güm!

Karşılaştıklarından şeref bekle ve onlara bunu gösterebilmeleri için şans tanı.

Güm!

Hükmedilmek isteyeceğin gibi hükmet.

Güm!

Bir gün tuvalet olacak bir şeyin içinde beline kadar gömülmüş dikiliyordu, kulakları kırılan taşların inlemeleriyle doluydu. Bu ideallere inanmaya başlıyordu. Hayır, onlara inanmaya zaten başlamıştı. Şimdi onları yaşıyordu. Eğer bütün insanlar kitabın belirttiği şekilde yaşıyor olsaydı dünya nasıl bir yer olurdu?

Birilerinin başlaması gerekiyordu. Birilerinin örnek olması gerekiyordu. Bu açıdan, *çekilmemek* için bir sebebi vardı. Deli olsa da, olmasa da, şimdi onun işleri yapıyor olma şekli, Sadeas ya da diğerlerinin yapma şeklinden daha iyiydi. Bunun doğru olduğunu görmek için kişinin yapması gereken tek şey onun askerlerinin ve insanlarının hayatlarına bakmaktı.

Güm!

Taş dövmeden değiştirilemezdi. Onun gibi bir adam için de bu böyle miydi? Her şeyin aniden onun için bu kadar zor olmasının sebebi bu muydu? Ama neden o? Dalinar bir filozof ya da bir idealist değildi. O bir askerdi. Ve eğer gerçeği itiraf edecek olursa, daha önceki yıllarında bir zorba ve bir savaş çığırtkanıydı. Daha iyi adamların ilkelerini takip edermiş gibi yaparak geçirilen sonbahar yılları, bir ömür dolusu kasaplığı silebilir miydi?

Terlemeye başlamıştı. Zemin boyunca biçerek açmış olduğu yarık bir adamın boyu kadar genişlikte, göğsü kadar derin ve yaklaşık otuz metre uzunluktaydı. Çalışmaya devam ettikçe, daha da fazla insan onu izlemek ve fısıldanmak için toplanıyordu.

Parezırhı kutsaldı. Yüceprens gerçekten de onunla bir *tuvalet hendeği* mi kazıyordu? Stres onu bu kadar derinden mi etkilemişti? Yücefırtınalardan

ürküyordu. Korkaklaşıyordu. Düello yapmayı ya da kendisini hakaretlere karşı savunmayı reddediyordu. Dövüşmekten korkuyor, savaştan vazgeçmek istiyordu.

Kralı öldürmeye çalıştığından şüpheleniliyordu.

En sonunda, Teleb herkesin aşağıdaki Dalinar'a bön bön bakmasının saygılı bir davranış olmadığına karar verdi ve adamlara kendi görevlerinin başına dönmelerini emretti. Dalinar'ın emrini dikkate alarak işçileri uzaklaştırdı ve onlara gölgede oturup "neşeli bir şekilde sohbet etmelerini" emretti. Başka birisi bu emri bir gülümsemeyle söylemiş olabilirdi ama Teleb kayaların kendileri kadar sertti.

Dalinar her şeye rağmen çalıştı. Hendeğin nerede bitmesi gerektiğini biliyordu, çalışma emrini o onaylamıştı. Uzun, eğimli bir oluk açılacak, sonra da kokuyu engellemek için yağlanmış ve katranlanmış tahtalarla kaplanacaktı. Yüksek ucuna bir tuvalet kulübesi dikilecekti ve içindekiler de her birkaç ayda bir dumana Ruhdökülebilecekti.

Bir kere yanlız kaldığı zaman iş daha da iyi geldi. Bir adam, kayaları kırıyor, darbe üstüne darbe indiriyordu. O çok uzun zaman önceki günde Parshendilerin çalmış olduğu davullar gibi. Dalinar hâlâ o vuruşları duyabiliyordu, onları içinde hissedebiliyordu; onu sarsıyorlardı.

Üzgünüm, kardeşim.

Görüleri hakkında ardentlerle konuşmuştu. Onlar görülerin büyük olasılıkla fazla zorlanmış bir aklın ürünü olduğunu düşünüyorlardı.

Görülerin ona sunuyor olduğu herhangi bir şeyin doğru olduğuna inanmak için hiçbir sebebi yoktu. Onları takip ederek Sadeas'ın manevralarını görmezden gelmekten fazlasını yapmış, kaynaklarını tehlikeli bir şekilde tüketmişti. Ünü yıkımın eşiğindeydi. Bütün Kholin evini de aşağı çekme tehlikesiyle karşı karşıyaydı.

Ve onun emekli olmasını haklı çıkaran en önemli nokta da buydu. Eğer devam ederse, davranışları pekâlâ Adolin, Renarin ve Elhokar'ın ölümlerine sebep olabilirdi. İdealleri için kendi hayatını riske atardı ama oğullarının hayatlarını riske atabilir miydi?

Kıymıklar savrularak Zırh'ından sektiler. Yıpranmış ve yorulmuş hissetmeye başlıyordu. Zırh işi onun için yapmıyor, gücünü artırıyordu; bu yüzden de çekicin her vuruşu ona aitti. Parmakları çekicin sapındaki sürekli titreşimler yüzünden hissizleşmeye başlamıştı. Bir karara yaklaşmıştı. Aklı sakindi, açıktı.

Çekici tekrar savurdu.

“Kılıç daha etkili olmaz mıydı?” diye sordu kuru, dişi bir ses.

Dalinar çekicin başı kırık taşlar üstünde kalırken dondu. Döndüğünde mavi ve açık kırmızılı bir elbise giymiş olan Navani’nin, grilerle biraz lekelenmiş olan saçları batmaya yaklaşmış olan bir güneşin ışığını beklenmedik bir şekilde yansıtarak hendeğin yanında ayakta durmakta olduğunu gördü. İki genç kadın eşlikçisi vardı, kendi himayesi altında olanlar değil de kamptaki diğer *açıkgözlü* kadınlardan “ödünç” almış olduğu kadınlar.

Navani kollarını kavuşturmuş duruyordu; arkasındaki güneş ışığı bir hâle gibiydi. Dalinar tereddütle bir kolunu ışığı engellemek için kaldırdı. “Mathana?”

“Taş işleri için,” dedi Navani oluğa başıyla işaret ederek. “Şimdi, bir yargıda bulunmak bana düşmez; bir şeylere vurmak eril bir sanat. Ancak senin, bana bir keresinde tarif edilmiş olduğu şekliyle, yücefırtınanın bir Herdazlıyı devirdiği kadar kolayca taşları bile kesebilecek olan bir kılıca sahip değil misin?”

Dalinar tekrar kayalara baktı. Sonra çekicini tekrar kaldırdı ve tatmin edici bir çatırtı çıkararak taşların üstüne indirdi. “Parekılıcı kesmekte fazla iyi.”

“İlginç,” dedi Navani. “Sanki bu mantıklıymış gibi davranmak için elimden gelenin en iyisini yapacağım. Bir diğer taraftan, hiç çoğu eril sanat yok etmekle ilgilenirken dişil sanatların yaratmakla ilgileniyor olduğu dikkatini çekti mi?”

Dalinar tekrar vurdu. *Güm*! Navani ile konuşmayı sürdürmenin, ona doğrudan bakmadığı zamanlarda bu kadar kolay olması dikkat çekiciydi. “Kılıç’ı kenarları ve ortayı kesmek için kullanıyorum. Ama hâlâ kayaları kırmam gerekiyor. Hiçbir Parekılıcı tarafından kesilmiş olan bir parçayı taşın içinden çıkarmayı denedin mi?”

“Denediğimi söyleyemem.”

“Kolay değil.” *Güm*! “Kılıç çok ince bir kesik bırakıyor. Kayalar kesildikten sonra da birbirlerine basınç uygulamaya devam ediyorlar. Onları kavramak ya da haraket ettirmek kolay değil. Güm! “Göründüğünden daha karmaşık bir iş.” *Güm*! “En iyi yol bu.”

Navani elbisesinden birkaç ufak taş parçası silkeledi. “Ve görüyorum ki daha pis.”

Güm!

“Peki, özür dileyecek misin?“ diye sordu.

“Ne için?”

“Randevumuzu kaçırdığın için.”

Dalinar savuruşunun ortasında dondu. Bunu tamamen unutmuştu; ilk geri döndüğü ziyafette Navani’nin ona bugün kitap okumasını kabul etmişti. Kâtiplerine bu randevuyu söylememişti. Hüsran içinde Navani’ye doğru döndü. Thanadal randevularını iptal etmiş olduğu için kızmıştı ama *o* en azından bir haberci gönderecek kadar düşünceliydi.

Navani emineli gizlenmiş, kollarını kavuşturmuş olarak duruyordu. Şık elbisesi güneş ışığıyla yanıyormuş gibi görünüyordu. Dudaklarında bir gülümsemenin izi vardı. Onu boşa bekleterek onur gereği kendisini Navani’nin eline düşürmüştü.

“Gerçekten de üzgünüm,” dedi. “Son zamanlarda düşünmem gereken bazı çetrefilli konular vardı ancak bu seni unutmamı affettirmez.”

“Biliyorum. Senin bu hatanı telafi etmene izin vermek için bir yol düşüneceğim. Ancak şimdilik, uzakalemlerden birinin yanıp sönüyor olduğunu bilmen gerek.”

“Ne? Hangisi?”

“Kâtiplerin kızıma bağlı olanı olduğunu söylüyor.”

Jasnah! İletişim kurmalarının üstünden haftalar geçmişti, ona göndermiş olduğu mesajların karşılığında sadece cevapların en kısalarını alabilmişti. Jasnah projelerinden birine derinlemesine gömüldüğü zamanlar sık sık diğer her şeyi görmezden gelirdi. Eğer şimdi ona haber gönderiyorsa ya bir şeyler keşfetmişti ya da bağlantılarını tekrar kurmak için bir mola veriyordu.

Dalinar tuvalet hendeğine bakmak için döndü. Neredeyse tamamlamıştı ve bilinçsiz bir şekilde işin sonuna ulaştığı zaman kararını da vermeyi planlamış olduğunu fark etti. Çalışmaya devam etmeye çok istekliydi.

Ama eğer Jasnah konuşmak, istiyorsa...

Dalinar’ın onunla konuşmaya ihtiyacı vardı. Belki de onu Harap Ovalar’a dönmeye ikna edebilirdi. Eğer onun Elhokar de Adolin’e göz kulak olmak için geleceğini bilirse, tahttan çekilme konusunda kendini çok daha güvende hissederdi.

Dalinar çekicini bir kenara fırlattı; darbeleri çekicin sapını otuz derece kadar bükmüştü ve kafası da şekilsiz bir yumru hâline gelmişti. Hendekten dışarı sıçradı. Yeni bir silah dövdürecekti; bu Paretaşıyanlar için sıra dışı bir şey değildi.

“Özür dilerim, Mathana, ama korkarım ki af diledikten bu kadar kısa süre sonra senden ayrılmayı da dilemek zorundayım.” dedi Dalinar. “Bu konuşmayı yapmak zorundayım.”

Navani’ye eğildi ve aceleyle uzaklaşmak için döndü.

“Aslında,” dedi Navani arkasından, “Sanırım *ben* senden bir şey dileyeceğim. Kızımla konuşmamın üstünden aylar geçti. Eğer izin verirsen sana katılacağım.”

Dalinar duraksadı ama onu zaten gücendirmişken bir de onu reddedemezdi. “Elbette.” Navani yürüyerek tahtırevanına gidip yerleşirken bekledi. Taşıyıcılar kaldırdı ve Dalinar tekrar ilerlemeye başladı, taşıyıcılar ve Navani’nin ödünç himayeleri yakınında yürüyorlardı.

“Sen nazik bir adamsın, Dalinar Kholin,” dedi Navani, yastıklı sandalyesinde arkasına yaslanırken. Aynı sinsi gülümseme dudaklarındaydı. “Korkarım ki seni büyüleyici bulmamı mecbur kılıyor.”

“Şeref duygum manipüle edilmemi kolaylaştırıyor,” dedi Dalinar gözleri ileriye dönük olarak. Navani’yle uğraşmak şu anda ihtiyacı olan bir şey değildi. “Öyle olduğunu biliyorum. Benimle oyun oynamana gerek yok Navani.”

Yumuşak bir şekilde güldü. “Senden faydalanmaya çalışmıyorum Dalinar. Ben...” Durakladı. “Eh, belki de senden birazcık faydalanmaya çalışıyorumdur. Ama seninle ‘oyun oynamıyorum.’ Bu son yılda özellikle diğer herkesin olduğunu *iddia ettikleri* kişi *olmaya* başladın. Bunun seni ne kadar ilgi çekici yaptığını görmüyor musun?”

“Bunu ilgi çekici olmak için yapmıyorum.”

“Eğer öyle yapıyor olsan işe yaramazdı!” Navani ona doğru eğildi. “Neden yıllar önce senin yerine Gavilar’ı seçmiş olduğumu biliyor musun?”

Lanet. Onun yorumları -onun varlığı- kristal gibi düşüncelerinin ortasına dökülen koyu bir kadeh şarap gibiydi. Zorlu çalışma ile elde etmeye çalıştığı açıklık hızla kaybolmaktaydı. Bu kadar cüretli olmak zorunda mıydı? Dalinar soruya cevap vermedi. Bunun yerine hızını artırdı ve Navani’nin onun bu konuyu tartışmak istemediğini anlayacağını umdu.

İşe yaramamıştı. “Onu kral olacağı için seçmedim, Dalinar. Gerçi herkesin söylediği bu. Onu seçtim çünkü sen beni *korkutuyordun.* Sendeki o keskinlik, gerilim... Kardeşini de korkutuyordu biliyorsun.”

Dalinar hiçbir şey söylemedi.

“O hâlâ orada,” dedi Navani. “Gözlerinin içinde görebiliyorum. Ama zapt etmek için onun etrafını zırhla çevreledin, pırıldayan bir Parezırhı’yla. Hayran edici bulduğum şeyin bir parçası bu.”

Dalinar ona bakarak durdu. Tahtırevan taşıyıcıları durdu. “Bu işe yaramaz, Navani,” dedi yumuşak bir şekilde.

“Yaramaz mı?”

Dalinar başını salladı. “Kardeşimin hatırasına saygısızlık etmeyeceğim.” Ona sert bir şekilde baktı ve o da en sonunda başıyla onayladı.

Yürümeyi sürdürürken Navani bir şey söylemedi ama zaman zaman muzip bir şekilde ona gözlerini dikiyordu. En sonunda *khokh* ve *linil* rünçiftiyle dalgalanan mavi sancaklar tarafından işaretlenmiş olan Dalinar’ın kişisel yerleşkesine ulaştılar. İlki bir kule şeklinde çizilmişti, İkincisi de bir taç oluşturuyordu. Orjinal tasarımı Dalinar’ın annesi yapmıştı. Taşıdığı mühür yüzüğünün de aynısıydı; gerçi Elhokar bunun yerine bir kılıç ve taç kullanıyordu.

Yerleşkesinin girişindeki askerler selam verdiler ve Dalinar girmeden önce Navani’nin ona katılması için bekledi. Mağara gibi olan içerisi doldurulmuş safirlerle aydınlatılıyordu. Oturma odasına girdiklerinde Dalinar, aylar içinde odanın ne kadar da lüks bir hâle gelmiş olduğuna bir kez daha şaşırdı.

Kâtiplerinden üç tanesi eşlikçi kızlarıyla birlikte bekliyordu. Altısı da o içeri girince ayağa kalktı, Adolin de oradaydı.

Dalinar gence kaşlarını çattı, “Senin teftişleri yapıyor olman gerekmiyor mu?”

Adolin irkildi, “Baba, ben onları saatler önce bitirdim.”

“Öyle mi?” *Fırtınababa*! O *taşları döverek ne kadar zaman harcadım?*

“Baba,” dedi Adolin onun yanına gelerek. “Bir dakika için özel olarak konuşabilir miyiz?” Çoğu zaman olduğu gibi, Adolin’in siyah serpilmiş sarışın saçları asi bir paspas gibiydi. Zırh’ını çıkarmış ve banyo yapmıştı; şimdi ise modaya uygun, ancak savaşa da uygun olan yanlardan düğmeli, uzun, mavi bir ceket üniforma ve altına da koyu kahverengi pantolon giymişti.

“Henüz bunu tartışmaya hazır değilim oğlum,” dedi Dalinar yumuşak bir şekilde. “Biraz daha zamana ihtiyacım var.”

Adolin onu inceledi; gözleri endişeliydi. O *iyi bir yüceprens olacak*, diye düşündü Dalinar. *Bunun için benim asla yetiştirilmediğim bir şekilde*

yetiştirildi.

“Peki, o zaman,” dedi Adolin, “Ama senden isteyecek olduğum başka bir şey var.” Kâtiplerden birine doğru işaret etti, sadece birkaç siyah teli olan kumral saçlı bir kadına. Uzun boyunlu ve kıvraktı, yeşil bir elbise giyiyordu, saçı başının yukarısında dört geleneksel çelik saç tokası tarafından bir arada tutulan karmaşık bir örgü kümesi hâlinde toplanmıştı.

“Bu Daulan Morakotha,” dedi Adolin yumuşak bir şekilde Dalinar’a. “Babası Berrakbey Morakotha ile birkaç ay geçirmek için dün kampa geldi. Bir süredir beni arıyordu ve ben de ona burada olduğu sürece senin kâtiplerinin arasında bir pozisyon önerme cesaretinde bulundum.”

Dalinar gözlerini kırpıştırdı. “Peki ya...”

“Malasha mı?” Adolin içini çekti. “Olmadı.”

“Ve bu?” diye sordu Dalinar, sesi alçak ve güvensizdi, “Ne kadar zamandır kampta olduğunu söylemiştin? Dünden beri mi? Ve şimdiden o mu seni *arıyor?*”

Adolin omzunu silkti. “Ee, korumam gereken bir ünüm var.”

Dalinar içini çekerek onu duyabilecek kadar yakında duran Navani’ye dik dik baktı. Görgü kuralları gereği dinlemiyormuş gibi yapıyordu. “Biliyorsun, alışılagelmiş olanı en sonunda kur yapmak için tek bir kadını seçmektir.” *İyi bir eşe ihtiyacın olacak oğlum. Belki de çok yakında.*

“Yaşlı ve sıkıcı olduğum zaman belki,” dedi Adolin genç kadına gülümseyerek. Kız *güzeldi.* Ama sadece bir gündür mü kamptaydı? *Atalarımın kanı,* diye düşündü Dalinar. O en sonunda karısı olacak olan kadına kur yaparak üç yıl geçirmişti. Onun yüzünü hatırlayamıyor olsa bile onu ne kadar ısrarcı bir şekilde kovalamış olduğunu *hatırlıyordu.*

Muhakkak ki onu sevmişti. Onunla ilgili olan tüm duygular gitmişti, asla kurcalanmaması gereken kuvvetler tarafından aklından silinmişti. Ne yazık ki, karısı olacak kadınla karşılaşmasından yıllar önce Navani’yi ne kadar çok arzuladığını *hatırlıyordu.*

Kes sunu, dedi kendi kendisine. Saniyeler önce bir yüceprens olarak tahtından feragat etmeye karar vermenin eşiğindeydi. Navani’nin onun dikkatini dağıtmasına izin vermenin zamanı değildi.

“Berrakhanım Danlan Morakotha,” dedi genç kadına. “Kâtiplerim arasına hoş geldiniz. Anladığım kadarıyla benim için bir haber gelmiş?”

“Evet, Berrakbey,” dedi kadın reverans yaparak. Dalinar’ın kitaplığının üzerindeki kalemliklerin içinde dik vaziyette durmakta olan beş

uzakalemden oluşan sıraya başıyla işaret etti. Uzakalemler sıradan yazı kalemlerine benziyordu, sadece her birine iliştirilmiş ufak bir doldurulmuş yakut vardı. En sağda olanı hafifçe yanıp sönüyordu.

Litima da oradaydı ve her ne kadar kıdemli olan o olsa da, Danlan'a uzakalemi alması için başıyla işaret etti. Genç kadın aceleyle kitaplığa doğru hareket etti ve hâlâ yanıp sönmekte olan kalemi kürsünün yanındaki küçük yazı masasına götürdü. Dikkatlice yazı tahtasına bir sayfa kâğıt tutturdu ve mürekkep şişesini deliğinin içine koyup döndürerek tam olarak yerine yerleştirdi, sonra da tıpasını çıkardı. *Açıkgözlü* kadınlar sadece hürellerini kullanarak çalışmakta çok yetenekliydiler.

Ona bakarak oturdu, biraz endişeli gibi görünüyordu. Dalinar elbette ki ona güvenmiyordu, en basitinden diğer yüceprenslerden birinin casusu olabilirdi. Ne yazık ki, artık Jasnah gitmiş olduğuna göre kampta tam olarak güvenebileceği *hiç* kadın yoktu.

"Hazırım Berrakbey," dedi Danlan. Net olmayan, kısık bir sesi vardı. Tam da Adolin'i çeken türdendi. Onun da Adolin'in çoğu zaman seçtikleri kadar yavan olmamasını umdu.

"Devam et," dedi Dalinar Navani'ye odanın konforlu ve rahat sandalyelerinden birine oturması için yer gösterirken. Diğer kâtipler tekrar banklarına oturdular.

Danlan aramanın cevaplanmış olduğuna işaret edecek şekilde uzakalemin mücevherini bir parça çevirdi. Sonra yazı tahtasının kenarlarının seviyelerini kontrol etti; tahtayı tam olarak düz tutmasını sağlayan, merkezlerinde kabarcıklar olan küçük yağ şişecikleri vardı. Sonunda kalemi mürekkebe batırdı ve sayfanın sol üst köşesindeki noktanın üstüne koydu. Kalemi dik tutarak başparmağıyla mücevherin konumunu bir kere daha değiştirdi. Sonra da elini çekti.

Kalem sanki hayalet bir el tarafından tutuluyormuş gibi ucu sayfanın üstünde olacak şekilde havada kaldı. Sonra Jasnah'nın millerce uzaktaki bununla bağlanmış olan bir kalemle yaptığı hareketlerin tam olarak aynılarını yaparak kımıldamaya başladı.

Dalinar yazı tahtasının yanında zırhlı kollarını kavuşturmuş hâlde ayakta duruyordu. Yakın olmasının Danlan'ı gerginleştirdiğini görebiliyordu ama o da oturmak için fazlasıyla endişeliydi.

Jasnah'nın elbette zarif bir el yazısı vardı. Jasnah nadiren mükemmelleştirmek için zaman harcamadan herhangi bir şeyi yapardı.

Dalinar tanıdık ancak onun için anlaşılmaz olan satırlar sayfanın üstünde çarpıcı bir eflatun renginde belirmeye başlarken öne eğildi. Mücevherden hafif kırmızımsı duman demetleri yükseliyordu.

Kalem yazmayı bırakarak yerinde dondu.

“Amca,” diye okudu Danlan. “İyi olduğunu umuyorum.”

“Gerçekten de,” diye cevap verdi Dalinar. “Etrafımdakiler tarafımdan bana çok iyi bakılıyor.” Kelimeler dinlemekte olan herkese güvenmediği ya da en azından tanımadığına işaret eden bir şifreydi. Jasnah çok hassas olan herhangi bir şey yazmamak için dikkat edecekti.

Danlan kalemi aldı ve mücevheri çevirdi ve sonra da kelimeleri yazarak onları okyanusun ötesindeki Jasnah’ya gönderdi. Hâlâ Tukar’da mıydı? Danlan yazmayı bitirdikten sonra kalemi sol üstteki noktaya geri koydu; Jasnah’nın konuşmaya devam edebilmesi için iki kalemin de o noktaya yerleştirilmesi gerekiyordu. Sonra da mücevheri tekrar önceki konumuna getirdi.

“Beklediğim gibi, yolum Kharbranth’a düştü,” diye okudu Danlan. “Aradığım sırlar Palanaeum’da bile bulunmak için fazlasıyla belirsiz ancak ipuçları buluyorum. Umutlandırıcı kırıntılar. Elhokar iyi mi?”

İpuçları mı? Kırıntılar mı? Neyin? Jasnah’nın dramaya bir meyili kesinlikle vardı; gerçi bu konuda kral kadar gösterişli değildi.

“Kardeşin birkaç hafta önce kendini bir uçurumşeytanına öldürtmek için elinden gelenin en iyisini yaptı,” diye cevap verdi Dalinar. Adolin buna gülümsedi; omzunu kitaplığa dayamıştı. “Ama görünüşe göre Elçiler’in gözü onun üstünde. O iyi; gerçi burada senin yokluğun şiddetle hissediliyor. Eminim ki senin tavsiyelerinden faydalanabilir. Bir kâtip olarak Berrakhanım Lalai’ye fazlasıyla bel bağlıyor.”

Belki de bu Jasnah’yı geri getirebilirdi. Onunla kraliçenin yokluğunda kralın başkâtipliğini yapan Sadeas’ın kuzeni arasında hiç de büyük bir sevgi yoktu.

Danlan harıl harıl kelimeleri yazıyordu. Yan taraftan Navani boğazını temizledi.

“Ah, şunu ekle,” dedi Dalinar. “Annen tekrar burada savaş kamplarında.”

Kısa bir süre sonra kalem kendi kendine yazdı. “Anneme saygılarımı ilet. Onu kendinden bir kol boyu uzakta tut amca. Isırır.”

Yan tarafta Navani burnunu çekti ve Dalinar Navani’nin de dinliyor olduğuna işaret etmemiş olduğunu fark etti. Danlan konuşmaya devam

ederken Dalinar kızardı. “İşimden uzakalemde bahsedemem ama gittikçe daha da endişeleniyorum. Burada birikmiş olan tarihi kayıt sayfalarının sırf sayıları yüzünden gizli kalmış olan bir şeyler *var.*”

Jasnah bir Veristitalyan’dı. Bunu bir keresinde Dalinar’a açıklamıştı; onlar geçmişteki gerçeği bulmaya çalışan bir alim mezhebiydi. Gelecekte ne yapılacağı üzerine çıkarımlar yapmak üzere geçmişte olmuş şeylerin tarafsız, gerçek açıklamalarını yapmak istiyorlardı. Neden kendilerini geleneksel tarihçilerden farklı olarak gördüklerinden tam olarak emin değildi.

“Geri dönecek misin?” diye sordu Dalinar.

“Bir şey şöyleyemem,” diye okudu Danlan cevap geldikten sonra. “Araştırmamı durdurmaya cesaret edemem. Ama yakında uzak kalmaya da cesaret edemeyeceğim bir zaman gelebilir.”

Ne? diye düşündü Dalinar.

“Her neyse, sana bazı sorularım var,” diye devam etti Danlan. “Bana yedi yıl önce o ilk Parshendi devriyesiyle karşılaştığınızda ne olduğunu, tekrar tarif etmen gerekiyor.”

Dalinar kaşlarını çattı. Zırh’ın ona verdiği güce rağmen, kazmak onu yorgun bırakmıştı. Ama Zırh’ı üzerindeyken odadaki sandalyelerden birine oturmaya cesaret edemezdi. Ancak zırh eldivenlerinden birini çıkardı ve elini saçının içinden geçirdi. Bu konuyu çok seviyor değildi ama bir yanı dikkatinin dağılmasından memnundu. Hayatını sonsuza kadar değiştirecek olan bir kararı vermeyi ertelemesi için bir sebep.

Danlan kelimelerini yazmaya hazır bir şekilde ona baktı. Neden Jasnah tekrar bu hikâyeyi istiyordu? Bu olayların kayıtlarını babasının biyografisinde bizzat o yazmış değil miydi?

Eh, eninde sonunda ona sebebini söyleyecekti ve eğer geçmişteki bulguları herhangi bir şeye işaret ediyorsa, bu Jasnah’nın şu anki projesinin çok büyük bir değeri olacağı anlamına gelirdi. Dalinar Elhokar’ın da kız kardeşinin bilgeliğinden bir parçasını alabilmiş olmasını diliyordu.

“Bunlar acı verici hatıralar, Jasnah. Keşke babanı o geziye çıkmaya hiç ikna etmemiş olsaydım. Eğer Parshendileri keşfetmeseydik o zaman ona suikast düzenleyemezlerdi. İlk karşılaşma biz haritalarda olmayan bir ormanı incelerken oldu. Burası Harap Ovalar’ın güneyindeydi. Kuruyan Deniz’den yaklaşık iki haftalık yürüyüş mesafesinde olan bir vadide.”

Gavilar’ın gençliğinde onu sadece iki şey heyecanlandırırdı: fetih ve av. Birisinin peşinden koşmadığı zamanlarda, diğerinin peşinden koşardı. O

zaman avı önermek mantıklı gibi görünmüştü. Gavilar garip davranmaya başlamıştı; savaş için olan hırsını kaybediyordu. Adamlar onun zayıf olduğunu söylemeye başlamıştı. Dalinar kardeşine gençliklerindeki iyi zamanları hatırlatmak istemişti. Efsanevi bir uçurumşeytanı avının sebebi buydu.

"Baban onlarla karşılaştığım zaman benimle birlikte değildi," diye devam etti Dalinar geçmişi düşünerek. Nemli, ormanlık tepelerde kamp kuruyorlardı. Natan yerlilerini tercümanlarla sorguluyorlardı. Dışkı ya da kırık ağaçlar arıyorlardı. "Ben gözcülere Ecel Sapağı Nehri'nin bir kolundan yukarı doğru önderlik ederken baban da nehrin aşağısına doğru keşfe çıkmıştı. Parshendileri öbür yakada kamp kurmuş olarak bulduk. İlk başta buna inanamamıştım. Parshmenler. *Kamp kurmuş,* özgür ve organize. Ve silah taşıyorlardı. Kaba silahlar da değillerdi. Kılıçlar, oymalı saplı mızraklar..."

Sesi soldu. Dalinar ona söylediği zaman Gavilar da inanmamıştı. Özgür parshman kabilesi diye bir şey yoktu. Onlar hizmetkârdılar ve her zaman da hizmetkâr olmuşlardı.

"O zamanlar onların Parekılıcı var mıydı?" dedi Danlan. Dalinar Jasnah'nın bir cevap vermiş olduğunu fark etmemişti.

"Hayır."

En sonunda cızırtıyla bir cevap geldi. "Ama şimdi var. İlk kez ne zaman bir Parshendi Paretaşıyan gördünüz?"

"Gavilar'ın ölümünden sonra."

Dalinar bağlantıyı kurdu. Her zaman Gavilar'ın neden Parshendilerle bir anlaşma istediğini merak etmişlerdi. Sadece Harap Ovalar üstündeki kocakabukları avlamak için bir anlaşmaya ihtiyaçları olmazdı; o zamanlar Parshendiler Harap Ovalar'da yaşamıyorlardı.

Dalinar bir ürperti hissetti. Kardeşi bu Parshendilerin Parekılıcı'na erişimlerinin olduğunu *biliyor* olabilir miydi? Anlaşmayı onlardan silahları nereden bulduklarını öğrenebilmek için mi yapmıştı?

Onun ölümü mü, diye düşündü Dalinar. *Jasnah'nın aradığı sır bu mu*? O asla Elhokar'ın intikama olan adanmışlığını göstermemişti ama Jasnah kardeşinden farklı düşünürdü. İntikam onu hareket ettirmezdi. Ama *sorular.* Evet, sorular ettirirdi.

"Bir şey daha amca," diye okudu Danlan. "Ondan sonra bu labirent gibi kütüphaneyi karıştırmaya geri dönebilirim. Bazı zamanlar kendimi uzun

zamandır ölü olanların kemiklerini elekten geçiren bir mezar soyguncusu gibi hissediyorum. Her neyse. Parshendilerin bir defasında bizim dilimizi ne kadar hızlı öğreniyor olduklarından bahsetmiştin."

"Evet," dedi Dalinar. "Günler içinde konuşuyor ve oldukça da iyi iletişim kuruyorduk. Dikkate değer." Kim bütün her şey içinde parshmanların böylesine bir mucize için yeterli aklı olduğunu düşünebilirdi? Onun tanıdığı pek çoğu neredeyse hiç konuşmuyordu.

"Sizinle ilk konuştukları şeyler ne hakkındaydı?" dedi Danlan. "Sordukları *ilk* sorular? Hatırlayabiliyor musun?"

Dalinar gözlerini kapatarak Parshendilerin nehrin hemen karşısında kamp kurmuş olduğu günleri hatırladı. Gavilar onlara hayran olmuştu. "Haritalarımızı görmek istediler."

"Yokelçilerden bahsettiler mi?"

"Yokelçiler mi? Hatırladığım kadarıyla hayır. Neden?"

"Şu anda söylememeyi tercih ederim. Ancak sana bir şey göstermek istiyorum. Kâtibine yeni bir sayfa kâğıt çıkarttır."

Danlan yazı tahtasına yeni bir sayfa taktı. Kalemi köşeye koyarak bıraktı. Kalem yükseldi ve hızlı, atılgan darbelerle karalamaya başladı. Bu bir resimdi. Dalinar doğruldu ve daha yakına geldi ve Adolin de iyice yaklaştı. Kalem ve mürekkep en iyi vasıta değildi ve kalemler üzerinden çizim yapmak kusursuz sonuçlar vermezdi.

Kalem diğer tarafta olmayan yerlerde minik mürekkep damlaları bırakıyordu ve her ne kadar mürekkep hokkası Jasnah'nın aynı anda hem kendi, hem de Dalinar'ın kalemini mürekkebe batırmasını sağlayacak şekilde aynı yerde olsa da, onun kalemindeki mürekkep bazen diğer taraftakinden daha önce bitiyordu.

Yine de resim muhteşemdi. *Bu Jasnah değil,* diye düşündü Dalinar. Çizimi her kim yapıyorsa yeğeninden çok ama çok daha yetenekliydi.

Resim bazı binaların üstünde yükselen uzun bir gölge şeklinde ortaya çıktı. İnce mürekkep çizgilerinde kabuk ve pençelerin ipuçları vardı ve gölgeler daha ince çizgilerin birbirlerine yakın olarak çizilmesiyle oluşturulmuştu.

Danlan bunu bir kenara koyarak üçüncü bir sayfa kâğıt çıkardı, Dalinar resmi yukarı kaldırdı; Adolin de yanındaydı. Çizgiler ve gölgelerden oluşmuş kâbus gibi yaratık sanki tanıdıktı. Sanki...

“Bu bir uçurumşeytanı,” dedi Adolin işaret ederek. “Çarpılmış, yüzü çok daha dehşet verici ve omuzları daha geniş ve ikinci ön pençe çiftini göremiyorum ama belli ki birileri onlardan birini çizmeye çalışmış.”

“Evet,” dedi Dalinar çenesini ovuşturarak.

“Bu buradaki kitapların birinden alınan bir betimleme,” diye okudu Danlan. “Vesayetimdeki yeni kız çizim konusunda oldukça yetenekli, bu yüzden de senin için ona resmi tekrar çizdirdim. Söyle bana. Bu sana bir şeyleri hatırlatıyor mu?”

Yeni bir kız mı? diye düğündü Dalinar. Jasnah’nın birini almasının üstünden yıllar geçmişti. Hep zamanı olmadığını söylerdi. “Bu bir uçurumşeytanının resmi,” dedi Dalinar.

Danlan kelimeleri yazdı. Bir an sonra cevap geldi. “Kitap bunu bir Yokelçinin resmi olarak tarif ediyor.” Danlan kaşlarını çatarak başını yana eğdi. “Kitap orjinal olarak Hıyanet’ten önceki yıllarda yazılmış olan bir metnin kopyası. Ancak ilüstrasyonlar ondan bile daha eski olan bir metinden kopyalanmış. Hatta bazıları o resmin Elçiler’in ayrılmalarından sadece iki ya da üç nesil sonra çizilmiş olduğunu düşünüyor.”

Adolin yumuşak bir şekilde ıslık çaldı. Bu resmi gerçekten de eski yapardı. Dalinar’ın anladığı kadarıyla, gölgegünlerden kalmış olan çok az sayıda yazı ya da eser vardı. *Kralların Yolu* en eskilerden biriydi ve bütün olan tek metindi. Ve o bile sadece çeviri hâlinde gelebilmişti, orjinal dilinde hiçbir kopyası yoktu.

“Aceleyle yargıya varmandan önce, Yokelçilerin uçurumşeytanlarıyla aynı şey olduğunu ima etmiyorum,” diye okudu Danlan. “İnanıyorum ki antik sanatçı bir Yokelçinin neye benzediğini *bilmiyordu* ve bu yüzden de bildiği en korkutucu şeyi çizdi.”

Ama orjinal sanatçı bir uçurumşeytanının neye benzediğini nereden biliyordu? diye düşündü Dalinar. *Harap Ovalar’ı daha yeni keşfettik...*

Ama elbette. Her ne kadar Sahipsiz Tepeler şimdi boş olsa da, bir zamanlar yerleşim olan bir krallıktı. Geçmişte birilerinin uçurumşeytanlarından haberi vardı ve onların bir tanesini çizip de bir Yokelçi olarak adlandıracak kadar iyi biliyordu.

“Şimdi gitmem gerekiyor,” dedi Jasnah, “Ben yokken kardeşime iyi bak amca.”

“Jasnah,” diye yazdırdı Dalinar kelimelerini çok dikkatli bir şekilde seçerek. “Burada işler zor. Fırtına kontrolsüzce esmeye başlıyor ve bina

sarsılarak inliyor. Kısa süre sonra seni şok eden haberler duyabilirsin. Eğer geri dönüp de yardım edebilirsen çok güzel olur.”

Uzakalem cızırdarken sessizce cevabı bekledi. “Geleceğim bir tarihi vermeyi çok isterdim.” Dalinar neredeyse Jasnah’nın sakin, soğuk sesini duyabiliyordu. “Ancak araştırmamın ne zaman tamamlanacağını kestiremiyorum.”

“Bu çok önemli Jasnah,” dedi Dalinar. “Lütfen tekrar düşün.”

“Emin ol ki amca *geleceğim.* Eninde sonunda. Sadece ne zaman olacağını söyleyemem.”

Dalinar içini çekti.

“Belirtmeliyim ki,” yazdı Jasnah, “Bir uçurumşeytanı görmek için epey hevesliyim.”

“Ölü bir tane,” dedi Dalinar. “Senin, kardeşinin birkaç hafta önceki tecrübesini tekrarlamana izin vermeye hiç niyetim yok.”

“Ah, sevgili aşırı korumacı Dalinar,” diye cevap gönderdi Jasnah. “Bu yıllardan birinde, en sevdiğin iki yeğeninin büyümüş olduklarını kabul etmek zorunda *kalacaksın.*”

“Birer yetişkin gibi davrandığınız sürece ben de size birer yetişkin gibi davranırım,“ dedi Dalinar. “Çabucak gel ve biz de sana *ölü* bir uçurumşeytanı bulalım. Kendine iyi bak.”

Daha başka bir cevabın gelip gelmeyeceğini görmek için beklediler ama mücevher yanıp sönmeyi kesti, Jasnah’nın araması sonlanmıştı. Danlan uza kalemi ve tahtayı kaldırdı, Dalinar da kâtiplere yardımları için teşekkür etti. Çekildiler, Adolin sanki geride kalmak istiyormuş gibi görünüyordu ama Dalinar ona da gitmesi için işaret etti.

Dalinar tatmin olmamış bir şekilde tekrar uçurumşeytanının resmine baktı. Bu konuşmadan ne elde etmişti? Daha çok muğlak ipucu? Jasnah’nın araştırmalarında, onun krallığa karşı olan tehlikeleri görmezden gelmesine sebep olacak kadar önemli olan şey ne olabilirdi?

Bildirisini yaptıktan sonra Jasnah’ya neden çekilmeye karar verdiğini açıklayan daha açık sözlü bir mektup yazmak zorunda kalacaktı. Belki de bu onu geri getirirdi.

Ve Dalinar bir anda şaşkınlık duyarak kararını vermiş olduğunu fark etti. Hendekten çıkmasıyla şu an arasında bir yerlerde, tahttan çekilişine bir *eğer* olarak bakmayı bırakmış, bir *o zaman* olarak bakmaya başlamıştı. Bu doğru

karardı. Bu onu hasta hissettiriyordu ama kesindi. Bir adamın bazen hoş olmayan şeyler yapması gerekirdi.

Jasnah ile olan tartışmaydı, diye düşündü. *Babası hakkındaki konuşma.* O da Gavilar'ın en sonunda olduğu gibi davranmaya başlamıştı. Bu neredeyse krallığın temelini çökertiyordu. Eh, kendisini o kadar ileri gitmeden önce durdurması gerekiyordu. Belki de ona olmakta olan şey her neyse anne babalarından miras almış oldukları bir çeşit zihinsel hastalıktı. Bu...

"Jasnah'yı pek seviyorsun," dedi Navani.

Dalinar irkilerek uçurumşeytanı resmine arkasını döndü. Dalinar onun da Adolin'i takip ederek çıkmış olduğunu varsaymıştı. Ama hâlâ orada dikilmiş, Dalinar'a bakıyordu.

"Neden onu geri dönmesi için bu kadar güçlü bir şekilde teşvik ediyorsun?" dedi Navani.

Dalinar onunla yüzleşmek için döndü ve onun iki genç eşlikçisini kâtiplerle birlikte dışarı göndermiş olduğunu fark etti. Şimdi yanlızdılar.

"Navani," dedi. "Bu uygunsuz."

"Biz aileyiz ve benim de sorularım var."

Dalinar tereddüt etti, sonra da odanın merkezine doğru yürüdü, Navani kapının yanında duruyordu. Şükür ki Navani'nin eşlikçileri giriş salonunun kapısını açık bırakmışlardı ve onun ötesinde, dışarıdaki koridorda iki muhafız vardı. Bu ideal bir durum değildi ama Dalinar muhafızları ve onlar da Dalinar'ı görebildiği sürece Navani ile olan konuşması kıl payıyla uygun olurdu.

"Dalinar?" diye sordu Navani. "Bana cevap verecek misin? Neden diğerleri neredeyse istisnasız olarak onu kötülerken sen kızıma bu kadar çok güveniyorsun?"

"Onların Jasnah'yı küçümsemelerini bir övgü olarak kabul ediyorum."

"O bir kâfir."

"Vakıflardan herhangi birine öğretilerine inanmadığı için katılmayı reddetti. Görünüş uğruna kendinden taviz vermektense dürüst davrandı ve inanmadığı şeylere inandığını iddia etmedi. Bunu bir şeref işareti olarak görüyorum."

Navani homurdandı. "Siz ikiniz aynı kapının Çivilerisiniz. Haşin, sert ve söküp çıkarması fırtına götüresice zor."

"Şimdi gitmen gerekiyor," dedi Dalinar koridora doğru başıyla işaret ederek. Bir anda çok tükenmiş hissetmişti. "İnsanlar konuşacak."

“Bırak konuşsunlar. Plan yapmamız gerekiyor, Dalinar. Sen kamplardaki en önemli yüceprens...”

“Navani,” diye lafını kesti. “Adolin’in lehine tahtımdan ferâgat edeceğim.”

Navani şaşkınlıkla gözlerini kırptı.

“Gerekli ayarlamaları yapar yapmaz çekiliyorum. En fazla birkaç gün sürecek.” Kelimeleri söylemek garip gelmişti, sanki onları dillendirmek kararını gerçeğe dönüştürmüş gibiydi.

Navani acı içindeymiş gibi göründü. “Oh, Dalinar,” diye fısıldadı. “Bu korkunç bir hata.”

“Hatayı yapacak olan benim. Ve dileğimi tekrar etmek zorundayım. Üzerinde düşünmem gereken çok fazla şey var Navani ve şu anda seninle uğraşamam.” Kapıya doğru işaret etti.

Navani gözlerini devirdi ama istendiği gibi gitti. Arkasından kapıyı kapattı.

İşte bu kadar, diye düşündü Dalinar derin bir nefes bırakırken, *Kararı verdim.*

Zırh’ını yardım olmadan çıkarmak için fazlasıyla yorgun olarak yere çöktü ve başını duvara yasladı. Adolin’e kararını sabah söyleyecek, sonra da bu hafta içinde bir ziyafet sırasında ilan edecekti. Ondan sonra da, Alethkar’a ve arazilerine geri dönecekti.

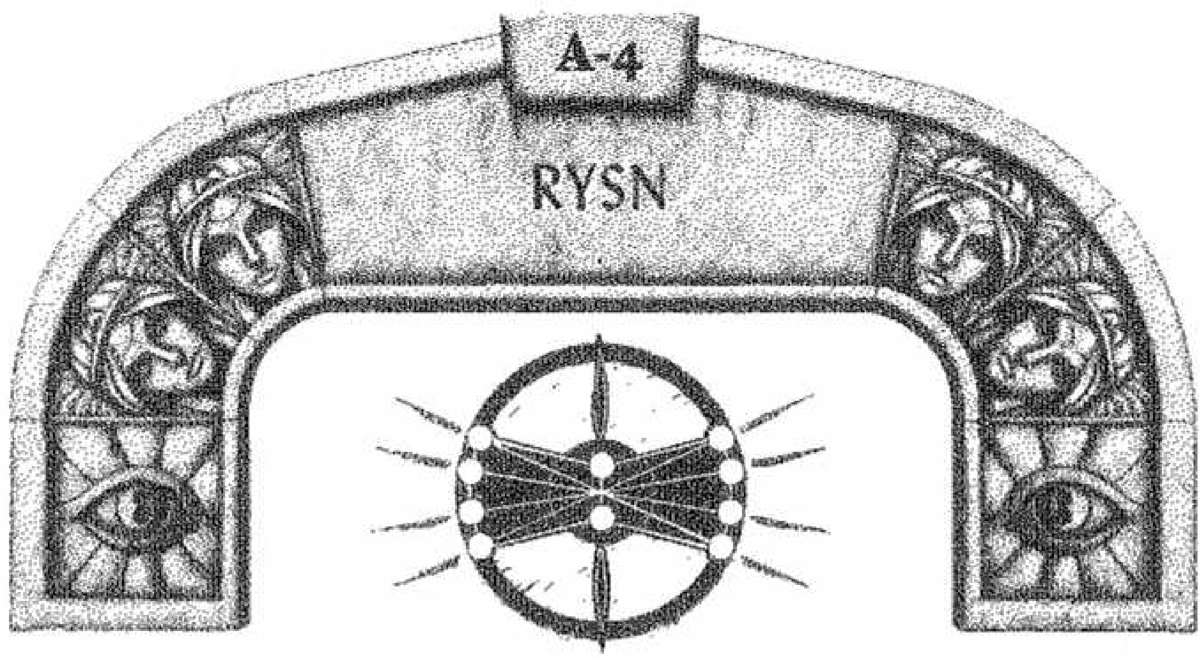
Bitmişti.

İKİNCİ KISMIN SONU

ARA SÖZ

♦
♦♦

RYSN ♦ AXİES ♦ SZETH

Rysn tereddütle kervanın ilk sırasında olan arabasından aşağı indi. Ayakları altında biraz aşağı gömülen engebeli, yumuşak zeminin üstüne düştü.

Bu onu titretti, özellikle de fazla gür otlar yapmaları gerektiği gibi uzaklaşmadıkları için. Rysn ayağını birkaç kere hafifçe yere vurdu. Otlar titremedi bile.

“Hareket etmeyecek,” dedi Vstim. “Buradaki otlar başka yerlerde olanlar gibi davranmaz. Mutlaka bunu duymuşsundur.” Ondan yaşlı olan adam en öndeki arabanın parlak sarı güneşliğinin altında oturuyordu. Bir kolunu yandaki korkuluğun üstüne koymuş, diğer elinde de bir grup hesap defteri tutuyordu. Uzun beyaz kaşlarından birini kulağının arkasına kıstırmış ve diğerini ise serbest bırakıp yüzünün yanından aşağı sarkıtmıştı. İyice kolalanmış olan mavi ve kırmızı cübbeler ve düz tepeli konik bir şapka giymeyi tercih ediyordu. Bu klasik Thaylen tüccar kıyafetiydi: modası kırk yıl önce geçmiş ama hâlâ seçkin.

“Otları duymuştum,” dedi Rysn ona. “Ama bu çok *garip.*” Tekrar adım atarak öncü arabanın etrafında döndü. Evet, burada Shinovar’daki otlardan bahsedildiğini duymuştu ama sadece uyuşuk olacaklarını varsaymıştı. Birilerinin fazla yavaş hareket ettikleri için kaybolmadıklarını söylediğini hatırlıyordu.

Ama hayır, öyle değildi. *Hiç ama hiç* hareket etmiyorlardı. Nasıl sağ kalabiliyorlardı? Hayvanların hepsini yiyip bitirmiş olması gerekmez miydi? Ova boyunca uzaklara bakarak şaşkınlık içinde başını salladı. Otlar ovanın tamamını *kaplıyordu.* Bütün çimenler bir araya toplanarak durmuştu ve zemini göremiyordun. Bu nasıl bir keşmekeşti böyle.

“Zemin esnek,” dedi Rysn arabanın etrafından dolaşarak ilk başta indiği tarafına geri gelirken, “Sadece otlar yüzünden de değil.”

“Hmm,” dedi hâlâ hesap defterleriyle ilgilenmekte olan Vstim. “Evet. Buna toprak deniliyor.”

“Bana sanki dizlerime kadar gömülecekmişim gibi hissettiriyor. Shinler burada yaşamaya nasıl dayanabiliyor?”

“Onlar ilginç bir halk.. Senin aleti kuruyor olman gerekmiyor mu?”

Rysn içini çekti ama arabanın arka tarafına doğru yürüdü. Kervandaki diğer arabalar yaklaşıyor ve gevşek bir daire şeklinde diziliyorlardı. Toplamda altı yük arabası vardı. Öncü arabanın bagaj kapağını indirdi ve asılarak neredeyse kendisi kadar uzun bir üçayağı dışarı çekti. Bunu bir omzunun üstünde taşıyarak çimenlik dairenin ortasına doğru uygun adım yürüdü.

O modaya babsk’ından daha uygundu; onun yaşındaki genç bir kadın için olan kıyafetlerin en modernini giyiyordu: kolalı manşetleri olan uzun kollu açık yeşil bir gömlek üstüne koyu mavi desenli bir ipek yelek. O da yeşil olan topuk uzunluğundaki eteği kadar ağır ve ciddiydi, kesimi pratik ama modaya uyumlu bir şekilde desenliydi.

Sol eline yeşil bir eldiven takmıştı. Emineli kapatmak sersem bir âdetti; sadece Vorin kültürel egemenliğinin bir sonucuydu. Ama görüntüyü düzgün tutmak en iyisiydi. Daha muhafazakâr Thaylenlerin pek çoğu (ne yazık ki buna onun babsk’ı da dâhildi) hâlâ bir kadının emineli kapalı olmadan dolaşmasını rezillik olarak görüyordu.

Üçayağı yerleştirdi. Vstim’in onun babski ve onun da Vstim’in çırağı olmasından bu yana beş ay olmuştu. Vstim ona iyi davranıyordu. Her babsk öyle değildi; geleneğe göre, o Rvsn’ın ustasından çok daha fazlasıydı. O

Rysn'in kendi başına bir tüccar olmaya hazır olduğunu ilan edene kadar kanuni olarak onun babasıydı.

Rysn onun bu kadar çok zamanı böylesine *garip* yerlere seyahat ederek harcamıyor olmasını dilemiyor değildi. Büyük bir tüccar olarak bilinirdi ve Rysn büyük tüccarların egzotik şehirler ve limanları ziyaret edenler olacaklarını varsaymıştı. Gelişmemiş diyarlardaki boş otlaklarda dolaşanlar değil.

Üçayağı yerleştirdi ve fabrialı almak için arabaya geri döndü. Arabanın arka tarafı kalın kenarları ve tepesiyle yücefırtınalara karşı korunaklı bir yer oluşturuyordu. Batı'daki daha zayıf olanları bile tehlikeli olabilirdi, en azından insan dağ geçitlerini aşıp da Shinovar'a ulaşana kadar.

Fabrialın kutusuyla hızla üçayağa geri döndü. Tahta kapağı kaydırarak açıp içerideki büyük heliodoru dışarı çıkardı. Çapı en azından beş santim olan soluk sarı mücevher, metal bir çerçevenin içine takılmıştı. Hafifçe parlıyordu ama insanın bu kadar iri bir mücevherden bekleyeceği kadar parlak değildi.

Bunu üçayağa yerleştirdi sonra da altındaki kadranların birkaçını çevirerek fabrialı kervandaki insanlara ayarladı. Sonra arabadan bir tabure çekti ve izlemek için oturdu. Vstim'in alete ödediği fiyat, onu hayrete düşürmüştü. İnsanlar yaklaştığı zaman haber veren yakın zamanlarda icat edilmiş o yeni fabrial türlerinden biriydi. Bu gerçekten de o kadar önemli miydi?

Arkasına yaslanıp başını kaldırarak, daha parlak hâle gelip gelmediğini izleyerek mücevhere baktı. Shin diyarının garip otları en güçlü esintilerde bile çekilmeyi inatla reddederek rüzgârda salınıyordu. Uzaklarda Shinovar'a siper olan Sisli Dağlar'ın beyaz tepeleri yükseliyordu. O dağlar yücefırtnaların kırılarak solmasına sebep oluyor ve Shinovar'ı Roshar'da yücefırtınaların hüküm sürmediği çok az yerden biri yapıyordu.

Etrafındaki ova garip, rüzgârda çekilmeyen yapraklarla dolu katı ve iskelet gibi dalları olan düz gövdeli ağaçlarla beneklenmişti. Tüm manzarada tekinsiz bir his vardı; sanki ölümü hatırlatıyordu. Hiçbir şey hareket etmiyordu. Rysn irkilerek hiç spren göremediğini fark etti. Tek bir tane bile. Rüzgârspreni yok, hayatspreni yok, hiçbir şey.

Sanki bütün ülkenin aklı kıtmış gibiydi. Beyninin tamamı olmadan doğmuş, ne zaman kendini koruması gerektiğini bilmeyen ve bunun yerine sadece salya akıtarak duvara bakan bir adam gibi. Bir parmağını zemine

sapladı, sonra da Vstim'in adına "toprak" dediği şeyi incelemek için parmağını kaldırdı. Pis bir şeydi. Var ya, güçlü bir fırtına bu ot tarlasının tamamını kökünden söküp götürebilirdi. Yücefırtınaların bu diyarlara ulaşamıyor olması iyi bir şeydi.

Arabaların yakınında hizmetkârlar ve muhafızlar kasaları indiriyor ve kamp kuruyordu. Aniden heliodor daha parlak sarı bir ışılda yanıp sönmeye başladı. "Usta?" diye seslendi Rysu ayağa kalkarak, "Yakında birileri var."

Kasaları kontrol etmekte olan Vstim sertçe başını kaldırdı. Muhafızların başı olan Kylrm'e elini salladı ve onun altı adamı da yaylarını çıkardı.

"Orada," dedi bir tanesi eliyle işaret ederek.

İleride bir grup atlı adam yaklaşmaktaydı. Hiç de hızlı gelmiyorlardı ve birkaç yük arabası çeken kalın, bodur atlar gibi iri bir hayvana önderlik ediyorlardı. Fabrialdaki mücevher yeni gelenler yaklaştıkça daha da parlak bir şekilde yanıp sönüyordu.

"Evet," dedi Vstim fabriala bakarak. "Bu *çok* faydalı olacak. İyi menzili var."

"Ama geldiklerini biliyorduk," dedi Rysn taburesinden kalkıp onun yanına doğru yürüyerek.

"Bu seferlik," dedi Vstim. "Ama eğer bizi karanlıkta haydutlara karşı uyarırsa, fiyatının kat kat fazlasını geri ödemiş olacak. Kylrm, yaylarınızı indirin. O şeyler hakkında ne düşündüklerini biliyorsunuz."

Muhafızlar söylendiği gibi yaptılar ve Thaylen grubu bekledi. Rysn kendisini endişeli bir şekilde kaşlarını geri tararken buldu ama neden zahmet ettiğini bilmiyordu. Yeni gelenler alt tarafı Shindi. Elbette, Vstim onun Shinleri vahşiler olarak düşünmemesi gerektiğinde ısrar ediyordu. Onlara karşı büyük bir saygı duyuyormuş gibi görünüyordu.

Yaklaşırlarken Rysn görünüşlerindeki çeşitlilik nedeniyle şaşırdı. Görmüş olduğu diğer Shinler basit kahverengi cübbeler ya da başka işçi kıyafetleri giyerdi, Ancak bu grubun en önünde Shin standartlarına göre güzel olması gereken kıyafetler giymiş bir adam vardı: kendisini tamamen sarmalayan ve önden sıkıca bağlanmış olan parlak, çok renkli bir pelerin. Atının iki yanından da aşağı sarkıyor, neredeyse yere kadar düşüyordu. Sadece başı açıktaydı.

Etrafında at sürmekte olan dört adam vardı ve onların giysileri daha düşük seviyeliydi. Yine de parlaktılar ama *o kadar da* parlak değillerdi. Onlar gömlekler, pantolonlar ve renkli pelerinler giyiyordu.

Onların yanında yürümekte olan kahverengi bitlikler giymiş olan en azından, üç düzine adam daha vardı. Daha da çoğu üç büyük yük arabasını sürüyordu.

“Vay,” dedi Rysn. “Bir sürü hizmetkâr getirmiş.”

“Ne hizmetkârı?” dedi Vstim.

“Kahverengili arkadaşlar.”

Babsk’ı gülümsedi. “Onlar onun muhafızları çocuğum.”

“Ne? Çok sıradan görünüyorlar.”

“Shinler acayip bir halktır,” dedi. “Burada insanların en düşükleri savaşçılardır, biraz köleler gibi. İnsanlar onları sahipliği simgeleyen küçük taşlar kullanarak evleri arasında takas eder ve satarlar ve eline bir silah alan her adam da onlara katılmak ve aynı şekilde muamele görmek zorundadır. Süslü cübbe giymiş adam var ya? O çiftçi.”

“Bir arazi sahibi demek istiyorsun.”

“Hayır. Benim anladığım kadarıyla her gün, şey... Bunun gibi bir pazarlığa nezaret ediyor olmadığı günlerde, dışarı çıkıyor ve tarlalarda çalışıyor. Tüm çiftçilere bu şekilde davranırlar, onlara çokça ilgi ve saygı gösteriyorlar.”

Rysn’in ağzı açık kaldı. “Ama çoğu köy çiftçilerle *dolu* olur!”

“Gerçekten de,“ dedi Vstim. “Burada kutsal yerler. Yabancıların tarlaların ya da tarım yapılan köylerinin yakınına gelmesine izin verilmez.”

Ne kadar da garip, diye düşündü Rysn. *Belki de bu yerde yaşamak akıllarını etkilemiştir.*

Kylrm ve muhafızları bu kadar ezici bir sayı üstünlüğüyle karşı karşıya oldukları için korkunç derece rahatsız olmalarına rağmen Vstim pek sıkılmışa benzemiyordu. Bir kere Shinler yaklaştığı zaman, en ufak bir korku izi olmadan kervandan dışarı çıkarak ilerledi. Rysn eteği aşağıdaki otlara sürtünerek aceleyle arkasından gitti.

Lanet, diye düşündü. Geri çekilmemelerinin bir diğer sonucu. Eğer bu sersem otlar yüzünden yeni bir etek ucu almak zorunda kalırsa bu onu çok kızdıracaktı.

Vstim Shinlerle buluştu, sonra da değişik bir şekilde eğildi, elleri yere doğru dönüktü. *“Tan balo ken tala,“* dedi. Rysn bunun ne demek olduğunu bilmiyordu.

Pelerinli adam -*çiftçi*- saygı ile başını eğdi ve diğer atlılardan biri atından indi ve ileri doğru yürüdü. “Şans Rüzgârları sana yol göstersin, dostum.”

Thaylenceyi çok iyi konuşuyordu. “Ekleyen kişi güvenle varmış olmanızdan dolayı mutlu.”

“Teşekkür ederim, Esan-oğlu-Thresh,” dedi Vstim. “Ve ekleyen kişiye de teşekkürlerimi sunarım.”

“Bizim için garip diyarlarından neler getirdin, dost?” dedi Thresh. “Umuyorum ki daha fazla metal?”

Vstim elini salladı ve muhafızlardan bir kısmı ağır bir kasayı getirdi. Yere koydular ve kapağını kaldırıp açarak tuhaf içeriğini gözler önüne serdiler. Hurda metal parçaları, çoğunluğu kabuk kırıkları gibi şekillendirilmiş olsa da bir kısmı tahta parçalarını andırıyordu. Rysn’e açıklanamaz bir sebepten ötürü metale Ruh dökülmüş olan çöpler gibi görünüyordu.

“Ah,” dedi Thresh kutuyu incelemek için çömelerek. “Harika!”

“Tek bir parçası bile kazılmış değil,” dedi Vstim. “Bu metali elde etmek için hiçbir kaya kırılmış ya da eritilmiş değil, Thresh. Hayvan kabukları, ağaç kabukları ya da dallarından Ruhdökülmüştür. Bunu doğrulayan beş ayrı Thaylen noteri tarafından mühürlenmiş bir belgem var.”

“Bunun gibi bir şeyi yapmana gerek yoktu,” dedi Thresh. “Bu konuda uzun zaman önce bizim güvenimizi bir kere kazandın.”

“Ticareti uygun şekilde yapmayı tercih ederim,” dedi Vstim. “Anlaşmalarında dikkatsiz olan bir tüccar, kendini dostlar yerine düşmanlarla bulan bir tüccardır.”

Thresh ayağa kalkarak üç kere ellerini çırptı. Gözleri yere dönük olan kahverengili adamlar, bir yük arabasının arkasını indirerek kasaları gözler önüne serdiler.

“Bizi ziyaret eden diğerleri,” diye belirtti Thresh yük arabasına doğru yürürken. “Onların tüm umursadıkları atlarmış gibi görünüyor. Herkes at satın almak istiyor. Ama asla sen değil, dostum. Bu neden?”

“Bakması çok zor,” dedi Vstim Thresh ile birlikte yürüyerek. “Ve çok sık olarak, her ne kadar değerli olsalar da, yatırımın getirisi az oluyor.”

“Ama bunlarla olmuyor mu?” dedi Thresh daha hafif olan kasalardan birini kaldırarak. İçeride canlı bir şeyler vardı.

“Hiç de değil,” dedi Vstim. “Tavuklar iyi para getiriyor ve onlara bakması da yemin olduğu sürece kolay.”

“Sana bol bol getirdik,” dedi Thresh. “Bunları bizden satın aldığınıza inanamıyorum. Onlar hiç de siz yabancıların düşündüğü kadar değerli değil.

Ve bize onların karşılığında metal veriyorsunuz! Kırılmış kayanın lekesini taşımayan metal hem de. Bir mucize."

Vstim omzunu silkti. "Bu hurdalar geldiğim yerde resmen değersizler. Ruhdökümcüleriyle antrenman yapan ardentler tarafından yapılıyorlar. Yiyecek yapamazlar çünkü eğer yanlış yaparlarsa zehirli olur. O yüzden de çöpleri metale çeviriyor ve atıyorlar."

"Ama bunları işleyebilirler!"

"Bir nesneyi ağaçtan tam olarak istediğin şekilde yontup da *ondan sonra* Ruhdökebilecekken metali neden işleyesin?" dedi Vstim.

Thresh şaşkına dönerek başını salladı. Rysn kendisi de kafa karışıklığından payını almış bir şekilde izliyordu. Bu onun görmüş olduğu en *çılgın* ticari alışverişti. Normalde Vstim ölesiye tartışır ve pazarlık ederdi. Ama burada mallarının değersiz olduğunu açıkça itiraf ediyordu!

Gerçekten de, konuşma ilerledikçe ikisi de mallarının ne kadar değersiz olduğunu açıklamak için ellerinden geleni yaptı. Sonunda, her ne kadar Rysn nasıl olduğunu kavrayamamış olsa da, bir uzlaşmaya vardılar ve anlaşarak el sıkıştılar. Thresh'in askerlerinin bir kısmı tavuk, kumaş ve egzotik kurutulmuş meyve kutularını indirmeye başladılar. Diğerleri de hurda metal kutularını götürmeye başlamıştı.

"Bana bir asker satamazsın, değil mi?" diye sordu Vstim beklerlerken.

"Korkarım ki bir yabancıya satılamazlar."

"Ama benimle takas etmiş olduğun o bir tanesi vardı..."

"Neredeyse yedi yıl oldu!" dedi Thresh kahkaha atarak. "Ve hâlâ soruyorsun!"

"Onun karşılığında ne aldığımı bilmiyorsun," dedi Vstim. "Ve onu bana resmen hiçbir şey karşılığında verdin!"

"O Hakikatsizdi," dedi Thresh omzunu silkerek. "Onun hiçbir değeri yoktu. Sen beni onun karşılığında bir şey almaya *zorladın,* gerçi itiraf etmek gerekirse ödemeni bir nehire atmak zorundaydım. Bir Hakikatsiz karşılığında para alamazdım."

"Eh, sanırım bu yüzden gücenemem," dedi Vstim çenesini ovuşturarak. "Ama eğer eline, bir tane daha geçecek olursa bana haber ver. Hayatımda sahip olduğum en iyi hizmetkârdı. Hâlâ onu takas etmiş olduğum için pişmanım."

"Hatırlayacağım, dost," dedi Thresh. "Ama onun gibi bir tane daha bulmamızın pek mümkün olduğunu düşünmüyorum." Dikkati dağılıyormuş

gibi göründü. “Gerçekten de, umarım ki bir daha asla olmaz...”

Mallar değiş tokuş edildikten sonra tekrar el sıkıştılar, sonra da Vstim çiftçiye eğildi. Rysn de onun yaptığını taklit etmeye çalıştı ve kendi aralarında fısıltılı Skin dillerinde konuşmakta olan Thresh ve onun birkaç yol arkadaşının gülümsemesine neden oldu.

Böylesine kısa bir alışveriş için bu kadar uzun, sıkıcı bir yolculuk. Ama Vstim haklıydı, bu tavuklar Doğu’da iyi küre edeceklerdi.

“Ne öğrendin?” dedi Vstim ona kendi arabalarına doğru geri yürürlerken.

“Shinlerin garip olduğunu.”

“Hayır,” dedi Vstim ama sert değildi. Asla sertmiş gibi görünmüyordu. “Onlar sadece farklılar çocuğum. Garip insanlar değişken bir şekilde davrananlardır. Thresh ve onun halkı, onlar değişkenden başka her şey. Biraz *fazla* istikrarlı olabilirler. Dışarıda dünya değişiyor ama Shinler aynı şekilde kalmakta kararlı gibi görünüyorlar. Onlara fabriallar önermeye çalıştım ama onları değersiz buluyorlar. Ya da günahkâr. Ya da kullanmak için fazlasıyla kutsal.”

“Bunlar oldukça farklı şeyler, usta.”

“Evet,” dedi Vstim. “Ama Shinlerde bunları birbirinden ayırt etmek çoğu zaman zor. Her neyse, *gerçekte* ne öğrendin?”

“Alçakgönüllülüğe Herdazlıların böbürlenmeye karşı olan yaklaşımıyla bakıyorlar,” dedi Rysn. “İkiniz de mallarınızın ne kadar değersiz olduğunu göstermek için özellikle çaba harcadınız. Ben bunu garip buldum ama sanırım bu sadece onların pazarlık etme yöntemi olabilir.”

Vstim geniş bir şekilde gülümsedi. “Ve sen şimdiden buraya getirdiğim adamların yarısından daha bilgesin. Dinle. İşte dersin. *Asla* Shinlere kazık atmaya çalışma. Açık sözlü ol, onlara doğruyu söyle ve eğer ille de bir şey yapacaksan mallarının değerini az göster. Bu yüzden sana bayılacaklar. Ve bu yüzden sana para da kazandıracaklar.”

Rysn başını sallayarak onayladı. Arabaya ulaştılar ve Vstim garip küçük bir kap çıkardı. “Al,” dedi. “Bir bıçak kullan ve gidip o otlardan biraz kes. İyice aşağıdan kestiğinden ve bolca toprak aldığından da emin ol. Bitkiler o olmadan yaşayamazlar.”

“Bunu neden yapıyorum?” diye sordu Rysn burnunu kırıştırıp kabı alırken.

“Çünkü” dedi Vstim, “O bitkiye bakmayı öğreneceksin. Onun garip olduğunu düşünmeyi bırakana kadar yanında tutmanı istiyorum.”

“Ama neden?”

“Çünkü bu seni daha iyi bir tüccar yapacak,” dedi.

Rysn yüzünü astı. Zamanın bu kadar çoğunda bu kadar acayip olmak zorunda mıydı? Belki de Shinlerle iyi bir anlaşma yapabilen çok az Thaylenden biri olmasının sebebi de buydu. O da onlar kadar garipti.

Kendisine denileni yapmak için yürüyerek uzaklaştı. Şikâyet etmenin bir faydası yoktu. Ancak önce bir çift sağlam eldiven çıkarıp kollarını da sıvadı. Bir kap salya akıtan, duvara bakan, embesil çimen için güzel bir elbiseyi rezil edecek *değildi.* İşte bu kadardı.

Sırtüstü yatmakta olan Koleksiyoncu Axies inledi, kafatası baş ağrısıyla güm güm ötüyordu. Gözlerini açtı ve kafasını kaldırarak vücudu boyunca gözlerini gezdirdi. Çıplaktı.

Felaket çöksün hepsine, diye düşündü.

Ah, çok kötü yaralanmış olup olmadığına bakıp kontrol etmek en iyisiydi. Ayak parmakları göğe doğru işaret ediyordu. Tırnaklar koyu mavi bir renkteydi, onun gibi bir Aimian adam için az görülen bir şey değildi. Parmaklarını kımıldatmaya çalıştı ve memnuniyet verici bir şekilde gerçekten de hareket ettiler.

“Eh, bu da bir şeydir,” dedi başını tekrar yere yatırarak. Yumuşak bir şeye dokunurken ıslak bir ezilme sesi çıkardı, büyük olasılıkla çürümüş bir parça çöptü.

Evet, bu gerçekten de çöptü. Şimdi kokusunu alabiliyordu, keskin ve ekşi. Burnuna odaklanarak artık koku alamayana kadar vücudunu şekillendirdi. *Ah,* diye düşündü. *Çok daha iyi.*

Şimdi eğer sadece kafasının içindeki gümlemeyi defedebilseydi. Gerçekten de, yukarıdaki güneşin bu kadar da parlak olması gerekiyor muydu? Gözlerini kapattı.

"Hâlâ benim sokağımdasın,” dedi huysuz bir ses arkasından. Onu ilk başta uyandıran şey de o sesti.

“Az sonra tahliye edeceğim,” diye söz verdi Axies.

“Bana kira borcun var. Bir gecelik uyku.”

“Bir ara sokakta mı?”

“Kasitor’un en iyi ara sokağı.”

“Ah. O zaman oradayım, öyle mi? Mükemmel.”

Birkaç kalp atışlık zihinsel odaklanma en sonunda baş ağrısını defetti. Gözlerini açtı ve bu sefer güneş ışığını oldukça hoş buldu. İki tarafında da kabuklu kırmızı bir yosunla kaplanmış olan tuğla duvarlar göğe doğru yükseliyordu. Çürümekte olan ufak yumrukök bitki yığınları etrafına saçılmıştı.

Hayır. Saçılmamıştı. Dikkatli bir şekilde dirilmişler gibi görünüyorlardı. Garipti bu. Az önce fark etmiş olduğu, kokuların kaynağı büyük olasılıkla bunlardı. Koku duyusunu körelmiş olarak bırakması en iyisiydi.

Doğrulup oturarak gerindi, kaslarını kontrol etti. Hepsi çalışır durumdaymış gibi görünüyordu; gerçi epey bir bere vardı. Biraz sonra onlarla da ilgilenecekti. “Şimdi, fazladan bir pantolonun yoktur değil mi?” dedi dönerek.

Sesin sahibinin ara sokağın sonunda bir kutunun üstünde oturmakta olan kaba sakallı bir adam olduğunu gördü. Axies onu tanımıyordu, ne de bulunduğu konum tanıdıktı. Bu şaşırtıcı değildi; özellikle de dövülmüş, soyulmuş ve ölü diye bırakılmış olduğu da göz önüne alındığı zaman. Yine.

Bilim adına yaptığım şeyler, diye düşündü iç çekerek.

Hafızası geri dönüyordu. Kasitor büyük bir İriali şehriydi, büyüklük olarak sadece Rall Elorim’in ardından ikinciydi. Buraya gelmeyi planlamıştı. Ayrıca sarhoş oluşu da planlıydı. Belki içki arkadaşlarını daha dikkatli seçmiş olmalıydı.

“Fazladan bir pantolonun olmadığını varsayıyorum,” dedi Axies ayağa kalkarak kolundaki dövmeleri incelerken. “Ve eğer varsa da, bunu kendin giymeni öneririm. O üstündeki bir lavis çuvalı mı?”

“Bana kira borcun var,” diye homurdandı adam. “Ve kuzey tanrısının tapınağını yok ettiğin için de borçlusun.”

“Garip,” dedi Axies omzunun üstünden ara sokağın girişine doğru göz atarak. Ötesinde kalabalık bir sokak vardı. Kasitor’un iyi vatandaşları büyük olasılıkla çıplaklığını iyi karşılamayacaktı. “Herhangi bir tapınağı yok ettiğimi *hatırlamıyorum.* Normalde o tür şeyler konusunda oldukça idrak sahibiyimdir.”

“Hapron Sokağı’nın yarısını götürdün,” dedi dilenci. “Bir grup evi de. Onu görmezden geleceğim.”

“Çok müşfik bir hareket.”

“Son zamanlarda günahkârlardı.”

Axies kaşlarını çatarak tekrar dilenciye baktı. Adamın bakışlarını takip ederek aşağıdaki zemine baktı. Çürük sebze yığınları çok belirgin bir şekilde yerleştirilmişti. Sanki bir şehir gibi.

“Ah,” dedi Axies küçük sebzeden karenin üstüne yerleştirilmiş olan ayağını kenara çekti.

“O bir fırındı,” dedi dilenci.

“Korkunç derecede üzgünüm.”

“Aile dışarıdaydı.”

“Bu rahatlatıcı.”

“Tapınakta ibadet ediyorlardı.”

“O benim...”

“Kafanla ezdiğin mi? Evet.”

“Eminim ki ruhlarına iyi davranacaksın.”

Dilenci kısılmış gözlerle ona baktı. “Hâlâ senin resme nasıl dâhil olduğuna karar vermeye çalışıyorum. Bir Yokelçi misin, yoksa bir Elçi mi?”

“Korkarım ki Yokelçi,” dedi Axies. “Yani, orada bir tapınağı yok *ettim.*”

Dilencinin gözleri daha da şüpheci bir hâle geldi.

“Beni sadece kutsal kumaş defedebilir,” diye devam etti Axies. “Ve madem sende hiç... Dur bakayım, o elinde tuttuğun şey ne?”

Dilenci aşağıdaki elinde tuttuğu, pasaklı kutularından birinin üstüne örtülmüş olan aynı derecede pasaklı battaniyelerden birine baktı. Bunların üstünde tünemişti, tıpkı... Şey, tıpkı yukarıdan insanlarına bakan bir tanrı gibi.

Zavallı aptal, diye düşündü Axies. Gerçekten de yoluna devam etmenin zamanı gelmişti. Çılgın adamın üstüne herhangi bir kötü şans getirmek istemezdi.

Dilenci battaniyeyi kaldırdı, Axies geri çekilerek ellerini kaldırdı. Bu hareket birkaç dişi daha olsa fena olmayacak dilencinin sırıtarak gülümsemesine neden oldu. Battaniyeyi bir kalkan gibi kaldırıp kutusundan atlayarak indi, Axies geri çekildi. Dilenci kıkırdadı ve battaniyeyi ona doğru fırlattı. Axies bunu havada kaptı ve dilenciye bir yumruğunu salladı. Sonra da battaniyeyi belinin etrafına sararken geri çekilerek ara sokaktan çıktı.

“Ve işte bakın,” dedi dilenci arkasından, “Menfur yaratık defedilmişti!”

“Ve işte bakın,” dedi Axies battaniyeyi yerine yerleştirerek, “Menfur yaratık topluma açık yerde ahlaka aykırı davranma suçundan hapse atılmaktan kurtuldu.” İrialiler kendi ahlak kanunları konusunda son derece garipti. Bir sürü şey hakkında son derece gariplerdi. Elbette, bu pek çok halk için söylenebilirdi; tek fark hakkında garip davrandıkları şeylerdeydi.

Koleksiyoncu Axies payına düşen bakışları üstüne çekiyordu. Sıra dışı giysileri yüzünden değildi bu bakışlar. İri, Roshar’ın kuzeydoğu ucundaydı ve bu nedenle de havası Alethkar ve hatta Azir gibi yerlerden çok daha sıcak olmaya meyilliydi. Çok sayıda altın saçlı İriali erkeği sadece bellerinde peştamallarla dolaşıyordu; derileri çeşitli renk ve desenlerde boyanmıştı, Axies’in dövmeleri bile burada o kadar da dikkate değer değildi.

Belki de mavi tırnakları ve kristal gibi koyu mavi gözleri yüzünden bakışları üstüne çekiyordu, Aimianlar, Siah Aimianları bile, ender bulunurdu. Ya da belki de gölgesinin yanlış tarafa düşüyor olması yüzüudendi. Işıktan uzağa doğru değil, ışığa doğru. Bu ufak bir şeydi ve güneş bu kadar yüksekteyken gölgeler de uzun değildi. Ama fark edenler mırıldanıyor ya da sıçrayarak yolundan çekiliyorlardı. Büyük olasılıkla onun türünü duymuşlardı. Onun anavatanının yok olmasının üstünden *o kadar da* uzun bir zaman geçmemişti. Hikâye ve efsanelerin çoğu halkın genel kültürüne sızmasına ancak yetecek kadar zaman önce.

Belki önemli birileri ona kızar ve yerel bir yargıcın önüne çıkarılmasına neden olurdu. İlk sefer olmazdı bu. Uzun zaman önce endişelenmemeyi öğrenmişti. Cinsin Laneti seni takip ettiği zamanlarda, olaylarla oldukları zaman ilgilenmeyi öğrenirdin. Kendi kendine hafifçe ıslık çalmaya başladı; dövmelerini inceliyor ve aval aval bakacak kadar dikkatli olanları da görmezden geliyordu. *Bir yerlere bir şeyler yazdığımı hatırlıyorum...* diye düşündü bileğini kontrol ederek, sonra da arka tarafında yeni dövmeler olup olmadığını görmeye çalışarak kolunu ters çevirdi. Tüm Aimianlar gibi, o da derisinin rengi ve desenlerini istediği şekilde değiştirebiliyordu. Bu da

elverişli bir durumdu çünkü düzenli bir şekilde sahip olduğun her şey gasp edilirken doğru düzgün bir defter tutmak felaket zordu, Ve bu yüzden de, notlarını derisinin üstünde tutuyordu, en azından güvenli bir konuma geri dönüp onların kopyasını çıkarabileceği bir zamana kadar.

Umuyordu ki gözlemlerini elverişsiz bir yerlere yazmış olacak kadar çok sarhoş olmamıştı. Bunu bir defasında yapmıştı ve notları okumak için iki aynaya ve kafası son derece karışmış bir tellağa ihtiyaç duymuştu.

Ah, diye düşündü sol dirseğinin içine yakın yeni bir yazıyı keşfederek. Yokuştan aşağı ayaklarını sürüyerek inerken beceriksizce okumaya çalıştı.

Test başarılı. Kişi sadece aşırı derecede alkollü iken ortaya çıkan sprenler gözlemlendi. Yakınlardaki nesnelere yapışan küçük kahverengi köpükler şeklinde ortaya çıkıyorlar. Bunların sarhoş bir yanılsamadan fazlası olduğunu kanıtlamak için daha fazla test gerekli olabilir.

"Çok güzel," dedi yüksek sesle. "Gerçekten de çok güzel. Acaba bunlara ne isim vermeliyim?" Duyduğu hikâyeler onları köpüksprenleri olarak adlandırıyordu ama bu saçma görünüyordu. Alkollülükspreni? Hayır, fazla kullanışsız. Biraspreni? Bir heyecan kabarması hissetti. Bu özel spren türünün yıllardır peşindeydi. Eğer gerçek oldukları ortaya çıkarsa büyük bir zafer olurdu.

Neden sadece İri'de ortaya çıkıyorlardı? Ve neden bu kadar ender olarak? Kendisini bir düzine kere çılgınca sarhoş etmişti ve onları sadece bir kere bulmuştu. Tabii eğer, onları gerçekten de bulduysa.

Sprenler çok bulunmaz olabiliyordu. Bazen en sık bulunan türler bile, örneğin alevsprenleri, ortaya çıkmayı reddederdi. Bu da işleri Roshar üzerindeki her bir spren türünü gözlemlemeyi, listelemeyi ve incelemeyi hayatının amacı edinmiş olan bir adam için özellikle sinir bozucu bir hâle getiriyordu.

Şehir boyunca limana doğru giderken ıslık çalmaya devam etti. Altın saçlı İrialiler etrafından kalabalıklar hâlinde akıyordu. Safkan saçlar -Alethi saçları gibi siyah saçlar- nesilden nesile doğrudan geçerdi, kanın ne kadar safsa, o kadar fazla altın buklen olurdu. Ve bu sadece sarışın değil, gerçekten de altındı; güneşte ışıl ışıl parlardı.

İrialilere karşı bir düşkünlüğü vardı. Hiç de doğudaki Vorin halkları gibi aşırı erdemlilik taslamıyorlardı ve nadiren didişmeye ya da savaşmaya meyilli olurlardı. Bu spren avlamayı daha kolay hâle getiriyordu. Elbette, sadece savaş sırasında bulabileceğin sprenler de vardı.

Bir grup insan iskelelerde toplanmıştı. *Ah, mükemmel,* diye düşündü. *Çok geç kalmamışım.* Çoğunluğu özellikle inşa edilmiş olan bir izleme platformunda toplanmıştı. Axies kendine duracak bir yer buldu, kutsal battaniyesini düzeltti ve beklemek için parmaklığa yaslandı.

Fazla uzun sürmedi. Tam olarak sabah saat yedi kırk altıda (şehir sakinleri bunu saatlerini kurmak için kullanabilirdi) devasa, deniz mavisi bir spren körfezin sularından yükseldi. Şeffaftı ve her ne kadar yükselirken etrafa dalgalar saçıyormuş gibi görünse de, bu gerçek değildi. Körfezin gerçek yüzeyi durumdan etkilenmiyordu.

Büyük bir su fıskiyesi şeklini alıyor, diye düşündü Axies bacağının açıktaki bir kısmı boyunca bir dövme yaratarak kelimeleri yazarken. *Merkezi okyanusun derinlikleri gibi en koyu maviden ancak dış kenarları daha açık bir tonda. Yakınlarındaki gemilerin yelkenlerine bakılırsa, sprenin en azından yüz ayaklık bir yüksekliğe ulaşmış olduğunu söyleyebilirim. Şimdiye kadar gördüklerimin en büyüklerinden biri.*

Sütundan dört kol filizlenerek körfezin etrafına indi, bir elin parmakları hâlini aldılar. Şehir halkı tarafından buralara yerleştirilmiş olan altın kaidelerin üstüne indiler. Spren hiç şaşmaksızın her gün aynı saatte geliyordu.

Ona isim veriyorlardı: Cusieesh, Koruyucu. Bazıları ona bir Tanrı olarak tapıyordu. Pek çoğu bunu sadece şehrin bir parçası olarak kabul ediyordu. Bu eşsiz bir sprendi. Axies'in bildiği sadece tek bir üyesi varmış gibi görünen çok az sayıdaki birkaç türden biriydi.

Ama bu hangi türden *bir spren?* diye yazdı Axies büyülenmiş bir şekilde. *Doğu tarafına bakan bir yüz oluşturdu. Doğrudan Köken'e doğru. O yüz değişiyor; baş döndürecek kadar hızlı. Kütüğe benzer boynunun ucunda farklı insan yüzleri birbiri ardına bulanık bir şekilde beliriyorlar.*

Gösteri tam on dakika sürdü. Yüzlerden herhangi birisi tekrar etmiş miydi? O kadar hızlı değişiyorlardı ki Axies emin olamıyordu. Bazıları erkek, bazıları kadın gibi görünmüştü. Gösteri bittiğinde, Cusicesh tekrar hayalet dalgalar üreterek körfezin içine geri çekildi.

Axies sanki bir şeyler ondan emilmiş gibi bitkin hissediyordu. Bunun sık gözlenen bir tepki olduğu bildiriliyordu. Bunu beklenen bir şey olduğu için hayal mi ediyordu? Yoksa gerçek miydi?

O bunu düşünürken, bir sokak çocuğu koşturarak yanından geçti ve örtüsünü kaparak çekip elinden kurtardı ve gülmeye başladı. Battaniyeyi

birkaç arkadaşına doğru fırlattı ve koşturarak uzaklaştılar.

Axies başını salladı. “Ne can sıkıcı,” dedi etrafındaki insanlar mırıldanıp nefeslerini tutarlarken. “Muhafızların yakınlarda olduğunu sanıyorum? Ah evet. Dört tanesi. Harika.” Dördü altın saçları omuzlarına düşmüş, yüz ifadeleri sert bir şekilde şimdiden ona doğru geliyorlardı.

“Eh,” dedi kendi kendine muhafızlardan biri onu omzundan kavrarken son bir not alarak. “Görünüşe göre esaretsprenlerini aramak için bir şansım daha olacak.” Garip, Avies çok kez hapse girmiş olmasına rağmen bunlar tüm bu yıllar boyunca ondan kaçınabilmişlerdi. Onların mitolojik olduğunu düşünmeye başlıyordu.

Muhafızlar onu sürükleyerek şehir zindanlarına doğru götürdüler ama o umursamadı. İki gün içinde bir o kadar yeni spren! Bu hızla giderse, araştırmasını tamamlaması sadece birkaç yüzyıl daha sürebilirdi.

Gerçekten de müthiş. Kendi kendine ıslık çalmaya devam etti.

Vallano-oğlu-oğlu-Szeth, Shinovar'ın Hakikatsizi, kumarhanenin yan tarafındaki yüksek bir taş rafın üstünde çömelmişti. Raf bir fenerin durması için yapılmıştı; iki bacağı ve raf, uzun, sarmalayan pelerini tarafından saklanmış, onun duvardan asılı duruyormuş gibi görünmesine sebep oluyordu.

Yakınlarda çok az ışık vardı. Makkek, Szeth'in gölgeler içinde saklı kalmasını seviyordu. Szeth pelerinin altında vücudunu sıkıca saran siyah bir kostüm giyiyordu, yüzünün alt kısmı kumaş bir maske ile kapatılmıştı; ikisi de Makkek'in tasarımıydı. Pelerin fazla büyük ve elbiseler fazla dardı. Bir suikastçı için korkunç bir giysiydi ama Makkek teatrallik talep ediyordu ve Szeth de efendisini emrettiği gibi yapardı. Her zaman.

Belki de teatrallikte faydalı bir şeyler de vardı. Sadece gözleri ve kel kafası görünürken, Szeth geçen insanları rahatsız ediyordu. Shin gözleri fazla yuvarlak, biraz fazla büyüktü. Buradaki insanlar onların bir çocuğun gözlerine benzediğini düşünüyordu. Bu onları neden bu kadar rahatsız ediyordu ki?

Yakınlarda, bir grup kahverengi pelerinli adam oturmuş, çene çalarak baş ve işaret parmaklarını birbirine sürtüyorlardı. Parmaklarının arasından hafif çıtırtı seslerinin eşlik ettiği dumanlar yükseliyordu. Ateşyosunu ovalamanın bir adamın aklını düşünce ve fikirlere karşı daha açık hâle getirdiği söylenirdi. Szeth'in bunu denediği tek seferde eline geçen şey, bir baş ağrısı ve iki su toplamış parmak olmuştu. Ama bir kere nasırların çıktığı zaman, görünüşe göre mest edici olabiliyordu.

Daire şeklindeki kumarhanenin ortasında geniş bir içki yelpazesini daha da geniş bir fiyat yelpazesiyle sunan bir bar vardı. Barmen kadınlar yanlardan açık olan ve derin dekolteli eflatun cübbeler giymişlerdi. Soyları itibariyle Vorin olan Bavlandlıların aşırı derecede tahrik edici buldukları bir şekilde eminelleri açıktaydı. Ne garip. Bu sadece bir eldi.

Kumarhanenin kenarları boyunca çeşitli şans oyunları sıralanmıştı. Hiçbirisi açıkça şans oyunu değildi; hiç zar atılmıyor, kartların üstüne hiç para yatırılmıyordu. Breakneck oyunları, sığyengeci dövüşleri ve garip bir şekilde tahmin oyunları vardı. Bu Vorin halklarıyla ilgili olan bir başka gariplikti; açıkça geleceği tahmin etmekten kaçınıyorlardı. Breakneck gibi bir oyunda taşlar atılıyordu ancak sonucun üstüne bahse girmezlerdi. Bunun yerine, taş atışları ve çekilmelerden sonra ellerinde kalan kâğıtların üzerine bahse girerlerdi.

Szeth'e anlamsız bir ayrımmış gibi geliyordu ancak bu kültürlerinin derinine işlemişti. Burada, şehirdeki en aşağılık batakhanelerin birinde, kadınların elleri açık gezdikleri ve erkeklerin açık açık suçlardan bahsettikleri bir yerde bile, hiç kimse geleceği öğrenmeye çalışarak Elçiler'i kızdırma riskine girmiyordu. Yücefırtınaları önceden tahmin etmek bile bazılarını rahatsız ediyordu. Ama öte yandan taşlar üstünde yürürken ya da Fırtınaışığını günlük olarak aydınlatmada kullanırken *gözlerini bile kırpmıyorlardı*. Etraflarında yaşayan şeylerin ruhlarını görmezden geliyorlar ve her gün canları ne isterse onu yiyorlardı.

Garip. Çok garipti. Ama yine de, bu onun hayatıydı. Son zamanlarda, Szeth bir zamanlar son derece katı bir şekilde takip etmekte olduğu yasaklardan bazılarını sorgulamaya başlamıştı. Bu Doğulular *nasıl* taşlar üstünde yürümezlerdi? Ülkelerinde hiç toprak yoktu. Taş üstüne ayak basmadan nasıl hareket edebilirlerdi?

Tehlikeli düşünceler. Ona kalmış olan tek şey yaşam biçimiydi. Eğer Taş Şamanizmi'ni sorgularsa, o zaman Hakikatsiz olarak kendi doğasını da

sorgular mıydı? Tehlikeli, tehlikeli. Her ne kadar cinayetleri ve günahları onu lanetleyecek olsa da, en azından öldüğü zaman ruhu taşlara verilecekti. Var olmaya devam edecekti. Cezalandırılacak, acı içinde olacak ancak hiçliğe sürgün edilmeyecekti.

Acı içinde var olmak tamamen yok olmaktan daha iyiydi.

Makkek'in kendisi iki kolunda birer kadınla kumarhanede yürüyordu. Sıska yağsızlığı gitmişti, yüzü yavaş yavaş Boğuluş'un yağmurlarından sonra olgunlaşan bir meyve gibi sulu bir tombulluk kazanmıştı. Pejmürde haydut giysileri gitmiş yerine lüks ipekler gelmişti.

Makkek'in yoldaşları, Took'u öldürdükleri zaman yanında olan adamların hepsi ölmüş; Makkek'in emirleri doğrultusunda Szeth tarafından katledilmişlerdi. Hepsi Yemintaşı'nın sırrını gizlemek içindi. Neden bu Doğulular her zaman Szeth'i kontrol etme yöntemlerinden bu kadar utanç duyuyordu? Başka birisinin Yemintaşı'nı onlardan çalacağından korktukları için miydi? Bu kadar vurdumduymazca kullandıkları silahın kendilerine karşı çevrileceğinden mi ödleri patlıyordu?

Belki de eğer Szeth'in ne kadar kolay bir şekilde kontrol edildiği ortaya çıkarsa bunun onların namına leke düşüreceğinden korkuyorlardı. Szeth'in, Makkek'in korkunç derecede etkili fedaisini çevreleyen gizem hakkındaki birden fazla konuşmaya kulak misafiri olmuşluğu vardı. Eğer Szeth gibi bir yaratık Makkek'e hizmet ediyorsa, efendinin kendisi daha da tehlikeli olmalıydı.

Makkek, Szeth'in gizlenmiş olduğu yerin önünden geçti, kollarındaki kadınlardan biri çınlayan bir sesle gülüyordu. Makkek, Szeth'e bir göz attı, sonra da kısa bir hareket yaparak işaret verdi. Szeth onaylayarak maskeli başını eğdi. Yerinden kayarak zemine atladı, aşırı büyük pelerini dalgalanıyordu.

Oyunlar durakladı. Hem ayık hem de sarhoş olan adamlar Szeth'i izlemek için döndüler ve o yanlarından geçerken üç adamın da ateşyosunlu parmakları gevşedi. Odadaki çoğu kişi Szeth'in bu gece neyin, peşinde olduğunu biliyordu. Bir adam Bomwater'a gelmiş ve Makkek'e meydan okumak için kendi kumarhanesini açmıştı. Büyük olasılıkla bu yeni gelen Makkek'in hayalet suikastçısının namına inanmıyordu.

Eh, şüphe duymakta haksız sayılmazdı. Szeth'in namı *gerçekten* de doğru değildi.

O namının işaret ettiğinden çok ama *çok* daha tehlikeliydi.

Eğilerek kumarhaneden dışarı çıktı, merdivenlerden yukarı tırmanarak dükkânın karartılmış olan ön tarafından geçti ve sonra da bahçeye çıktı. Geçerken pelerin ve maskeyi bir yük arabasının içine fırlattı. Pelerin sadece gürültü çıkarırdı ve yüzünü neden örtecekti ki? Kasabadaki tek Shin oydu. Eğer birisi onun gözlerini görürse kim olduğunu anlardı. Dar siyah kıyafetini değiştirmedi; üstünü değiştirmek fazla uzun zaman alırdı.

Bornwater bölgedeki en büyük kasabaydı, Makkek'in Staplind'i geride bırakması uzun sürmemişti. Şimdi ise yerel arazi sahibinin malikânesinin bulunduğu yer olan Kneespike kasabasına taşınmaktan bahsediyordu. Eğer bu gerçekleşirse, Szeth sistematik olarak Makkek'in hâkimiyetini reddeden her hırsız, katil ve kumarhane sahibinin izini sürerek teker teker öldürürken aylarını kan içinde yüzerek geçirirdi.

Bu aylar sonrası içindi. Şu an için, Bornwater'ın davetsiz misafiri vardı: Gavashaw adında bir adam. Szeth sokaklardan sinsi sinsi geçti, kendi doğal zarafeti ve dikkatinin onu görünmez kılacağına güvenerek Fırtınaışığı ve Parekılıcı'dan kaçınıyordu. Kısa özgürlüğünün tadını çıkarıyordu. Makkek'in duman dolu inlerinden birinde kapana kısılmış olmadığı bu anlar son zamanlarda fazlasıyla azdı.

Teninin üstündeki ıslak, soğuk havayla, karanlıkta hızla hareket ederek binaların arasından süzülürken neredeyse kendisinin tekrar Shinovar'da olduğunu düşünebiliyordu. Etrafındaki binalar kâfirce taştan değil de, kil ve topraktan inşa edilmişti. O alçak sesler Makkek'in bir başka kumarhanesinin içinden gelen boğuk tezahüratlar değil de, ovalardaki vahşi atların kişnemeleri ve gümbürtüleriydi.

Ama hayır. Shinovar'da asla böyle bir çöp kokusu almamıştı, salamuraya yatırılmış olarak geçirdiği haftalar boyunca daha da ağırlaşmış bir keskinlik. Evde değildi. Hakikat Vadisi'nde onun için bir yer yoktu.

Szeth evler arasında daha geniş boşluklar olan kasabanın daha zengin kesimlerinden birine girdi. Bornwater bir laitin içindeydi, doğu tarafında kule gibi yükselen bir kayalık tarafından korunuyordu. Gavashaw kibirli bir şekilde, ev olarak kasabanın doğu kısmındaki büyük bir malikâneyi seçmişti. Burası yerel arazi sahibine aitti, Gavashaw onun desteğini görüyordu. Arazi sahibi Makkek'i ve yeraltı dünyasındaki hızlı yükselişini duymuştu ve bir rakibi desteklemek Makkek'in gücünün önüne erkenden bir set çekmek için iyi bir yoldu.

Şehirbeyinin buradaki malikânesi üç katlıydı; yoğun ve düzenli bir şekilde yeşillendirilmiş bahçelerini çevreleyen yüksek taş bir duvarı vardı. Szeth çömelerek yaklaştı. Burada, kasabanın dış kesimlerinde, zemin soğan şeklindeki kayafilizleriyle bezeliydi, O geçerken bitkiler hışırdıyor, sarmaşıklarını geri çekerek uyuşuk bir şekilde kabuklarını kapatıyorlardı.

Duvara ulaştı ve sırtını dayadı, İlk iki ayın arasındaki zamandı, gecenin en karanlık bölümü. Onun halkı buna nefretlik saat derdi çünkü bu tanrıların insanları izlemediği ender zamanlardan biriydi. Yukarıdaki duvarlarda ayakları taşlara sürtünerek askerler yürüyordu. Gavashaw büyük olasılıkla güçlü bir *açıkgöz* için yeteri kadar güvenli olan bu binanın içinde kendini güvende zannediyordu.

Szeth derin bir nefes alarak kendisini kesesindeki kürelerin Fırtınaışığıyla doldurdu. Derisinden ışıldayan dumanlar çıkarken parlamaya başladı. Karanlıkta bu oldukça fark edilebilirdi. Bu güçlerin amacı asla suikast olmamıştı; Dalgabağlayanlar günün aydınlığı sırasında dövüşmüştü, geceyle savaşır ama onu kucaklamazlardı.

Szeth’e uygun yer burası değildi. Görülmemek için fazladan dikkat etmek zorunda kalacaktı.

Muhafızların geçmelerinden on kalp atışı sonra Szeth kendini duvara Çiviledi. O yön onun için aşağı hâline geldi ve koşarak taş duvarın yukarısına tırmanabildi. Yukarıya ulaşırken ileri sıçradı ve sonra da kısa bir süre için kendini geriye Çiviledi. Duvarın üstünden dertop olmuş bir şekilde parende atarak aştı ve kendisini tekrar duvara geri Çiviledi. Ayakları taşların üzerinde olacak şekilde indi, yüzü zemine bakıyordu. Koştu ve kendini tekrar aşağı yönde Çivileyerek son birkaç adım attı.

Bahçe ufak taraçalar oluşturacak şekilde yetiştirilmiş şistkabuk tümsekleriyle süslenmişti. Szeth iyice eğilerek labirente benzer bahçenin içinden ilerledi. Binanın kapılarında kürelerin ışığında nöbet tutan muhafızlar vardı. İleri atılıp Fırtınaışığını tüketmek ve adamları biçmeden önce onları karanlığa gömmek ne kadar da kolay olurdu.

Ama Makkek ona açıkça bu kadar yıkıcı olmasını emretmemişti. Gavashaw’a suikast düzenlenecekti ama yöntem Szeth’e kalmıştı. Muhafızları öldürmeyi gerektirmeyecek olan bir tanesini seçti. Bu onun fırsat tanınırsa her zaman yaptığı şeydi. Kalan azıcık insanlığını da korumasının tek yolu buydu.

Malikanenin batı duvarına ulaştı ve kendini buna Çiviledi, sonra da koşarak çatının üstüne çıktı. Uzun ve düzdü, hafifçe doğuya doğru eğimliydi. Bir lait için gereksiz bir özellikti ama Doğulular dünyayı yücefırtınaların ışığında görürdü. Szeth hızla ufak bir kaya kubbenin malikânenin daha alçak bir kesimini kaplıyor olduğu binanın arka tarafına doğru ilerledi. Kubbenin üstüne atladı. Fırtınaışığı vücudundan tütüyordu. Şeffaf, parlak, saf. Sanki içinde yanan bir ateşin hayaleti vardı, ruhunu tüketiyordu.

Karanlık ve sessizliğin içinde Parekılıcı'nı çağırdı ve sonra da bunu kubbede bir delik kesmek için kullandı, kayanın içeri düşmemesi için Kılıç'ını açılı şekilde kullanmıştı. Boş eliyle aşağı uzandı ve taş halkayı Işık'la doldurarak onu gökyüzünün kuzeybatı tarafına doğru Çiviledi. Bir şeyi bu şekilde uzak bir noktaya Çivilemek mümkündü ama bu hassas olmazdı. Bu çok büyük bir mesafeye ok atmaya çalışmak gibiydi.

Taş halka sallanarak kurtuldu ve yukarı doğru düşerken geri çekildi; yukarıdaki saçılmış boya damlacıkları gibi yıldızlara doğru uçarken Fırtınaışığı tüttürüyordu. Szeth deliğin içine atladı ve anında kendini tavana Çiviledi. Havada döndü ve ayakları kesmiş olduğu deliğin kenarına basacak şekilde kubbenin içine girdi. Onun bakış açısından şimdi devasa taştan bir kâsenin içinde duruyordu, dibinde açılmış olan delik aşağıdaki yıldızlara bakıyordu.

Kâsenin yan tarafı boyunca kendini sağ tarafa Çivileyerek yürüdü. Saniyeler içinde zeminin üstündeydi; kubbenin üstünde yükseleceği şekilde tekrar yönünü bulmuştu. Uzaklardan gelen hafif bir çatırtı duydu: taş parçası Fırtınaışığı tükenince yere düşmüştü. Taşı kasabanın dışına doğru göndermişti. Umuyordu ki kazara herhangi bir ölüme sebep olmamıştı.

Şimdi uzak çatırtının kaynağını arayan muhafızların dikkati dağılmış olacaktı. Szeth derince nefes alarak ikinci mücevher kesesini de emdi. Ondan dışarı tüten ışık odayı görmesini sağlayacak şekilde etrafı aydınlattı.

Tahmin etmiş olduğu gibi oda boştu. Burası soğuk ateş çukurları, masaları ve banklarıyla nadiren kullanılan bir ziyafet salonuydu. Hava hareketsiz, sessiz ve küflüydü. Bir mezarınki gibi. Szeth hızla kapıya doğru gitti, Parekılıcı'nı kapıyla çerçevesinin arasına soktu ve sürgüsünü kesti. Kapıyı hafifçe iterek açtı. Vücudundan yükselen Fırtınaışığı dışarıdaki karanlık koridoru aydınlattı.

Makkek'le geçen zamanının başlarında Szeth Parekılıcı'nı kullanmamak için dikkatli davranmıştı. Ancak görevleri zorlaştıkça, gereksiz cinayetlerden kaçınmak için onu kullanmak zorunda kalıyordu. Şimdi ise onun hakkındaki söylentiler taşlarda kesilerek açılmış deliklerin ve yanık gözlü ölü adamların hikâyeleriyle dolmuştu.

Makkek de bu söylentilere inanmaya başlamıştı. Henüz Szeth'in Kılıç'ını vermesini talep etmemişti. Eğer ederse, Szeth'in iki yasaklanmış hareketinin İkincisini de öğrenecekti. Kılıç'ı ölümüne kadar taşıması zorunluydu, ondan sonra da Shin Taş Şamanları Szeth'i her kim öldürdüyse Kılıç'ı ondan geri alacaktı.

Koridor boyunca ilerledi. Makkek'in Kılıç'ı almasından endişe duymuyordu ama hırsız efendisinin bu kadar cesurlaşmaya başlaması konusunda endişeliydi. Szeth ne kadar başarılı olursa, Makkek de o kadar küstahlaşıyordu. Szeth'i ufak rakipleri öldürmek için kullanmayı bırakıp, bunun yerine Paretaşıyanları ya da güçlü *açıkgözleri* öldürmeye göndermesine ne kadar kalmıştı? Birileri bağlantıyı kurana kadar ne kadar kalmıştı? Parekılıcı olan, çok büyük gizlilik ve gizemli marifetlere muktedir bir Shin suikastçı? Bu şimdi meşhur olan Beyazlı Suikastçı olabilir miydi? Makkek Alethi kralı ve yüceprenslerini Harap Ovalar üzerindeki savaşlarından uzaklaştırabilir ve Jah Keved'in üstüne bir fırtına gibi çökertebilirdi. Binlerce kişi ölürdü. Kan bir yücefırtınanın yağmuru gibi yağardı; yoğun, nüfuz edici ve yıkıcı.

Koridor boyunca eğilmiş olarak hızlı bir koşuyla devam etti, Parekılıcı'nı arkasından dışarı uzanacak şekilde ters bir tutuşla taşıyordu. En azından bu gece kaderini hak eden bir adama suikast düzenliyordu. Koridorlar fazla mı sessizdi? Szeth çatının üstünden ayrılmasından beri tek bir kişi görmemişti. Gavashaw bütün muhafızlarını dışarı yerleştirerek yatak odasını savunmasız bırakacak kadar aptal olabilir miydi?

İlerisinde kısa bir koridorun sonunda lordun odalarının kapıları karanlık ve savunmasız bir şekilde duruyordu. Şüphe uyandırıcı.

Szeth dinleyerek sessizce kapılara yanaştı. Hiçbir şey. Tereddüt ederek yan tarafa doğru baktı. Büyük bir merdiven ikinci kata iniyordu. Hızla yaklaştı ve merdiven direğinin üstünden tahta bir topu biçip almak için Kılıç'ı kullandı. Bu yaklaşık ufak bir kavun büyüklüğündeydi. Kılıcın birkaç darbesi bir pencereden pelerin büyüklüğünde bir perdeyi kopardı. Szeth

aceleyle kapılara geri döndü ve tahta küreyi Fırtınaışığıyla doldurarak ona bir Temel Çivileme yaptı ve batı tarafına, doğrudan ileriye doğru çevirdi.

Kapıların arasındaki dili kesti ve bir tanesini hafifçe iterek açtı. Ötesindeki oda karanlıktı. Gavashaw akşam için dışarı mı çıkmıştı? Nereye gidebilirdi? Bu şehir henüz onun için güvenli değildi.

Szeth tahta küreyi kumaşın ortasına yerleştirdi sonra da yukarı kaldırıp bıraktı. Uzaktaki duvara doğru ileri düştü. Kumaşa sarılı olan top oda boyunca eğilmiş bir şekilde koşan pelerinli birine benziyordu.

Herhangi bir gizli muhafız ona saldırmadı. Yem, mandalı kapalı bir pencereden sekti sonra da duvarın üstünde durdu, Fırtınaışığı sızdırmaya devam ediyordu.

Bu ışık üstünde bir cisim olan ufak bir masayı aydınlatıyordu. Szeth gözlerini kısarak bunun ne olduğunu anlamaya çalıştı. Hafif hafif ileri çıkarak odanın içine girdi, gittikçe masaya daha da yaklaşıyordu.

Evet. Masanın üstündeki cisim bir kafaydı. Gavashaw'ın yüz hatlarını taşıyan bir kafa. Fırtınaışığının yarattığı gölgeler ürkütücü surata daha da beter bir görüntü veriyordu. Birileri suikast konusunda Szeth'ten önce davranmıştı.

"Neturo-oğlu-Szeth," dedi bir ses.

Szeth Parekılıcı'nı çevirerek döndü ve savunma duruşuna geçti. Odanın uzak ucunda karanlığın içinde gizlenmiş duran bir şekil vardı. "Kimsin sen?" diye hesap sordu Szeth, bir kere nefesini tutmayı bıraktığında Fırtınaışığı halesi daha da parlaklaşmıştı.

"Bundan memnun musun, Neturo-oğlu-Szeth?" diye sordu ses. Erkek sesiydi ve derindi. O şive neydi? Adam Veden değildi. Belki de Alethi? "Ufak tefek suçlardan memnun musun? İlkel madenci köylerindeki anlamsız çete savaşları için öldürmekten?"

Szeth cevap vermedi. Odayı tarayarak diğer gölgelerde de hareket aradı. Başka hiçbir gölge birilerini saklıyormuş gibi görünmüyordu.

"Seni izledim," dedi ses. "Esnafı tehdit etmek için gönderildin. O kadar önemsiz olan haydutları öldürdün ki otoriteler bile ölümlerini umursamadı. Sanki yüksek seviyeli *açıkgöz* leydilermiş gibi orospulara hava atmak için sergilendin. Ne büyük israf."

"Ben efendimin emrettiğini yapıyorum."

"Sen boşa harcanıyorsun," dedi ses. "Senin kaderin adi şantajlar ve cinayetler değil. Seni bu şekilde kullanmak, bu bir Ryshadium aygırını

döküntü bir pazar arabasına koşmak gibi. Bu bir Parekılıcı sebze doğramak için kullanmak ya da en iyi parşömenleri çamaşır suyu ısıtmak için ateşte çıra olarak kullanmak gibi. Bu bir *suç*.

Sen bir sanat eserisin, Neturo-oğlu-Szeth, bir tanrısın. Ve her gün Makkek senin üstüne gübre atıyor."

"Kimsin sen?" diye tekrarladı Szeth.

"Ben bir sanatseverim."

"Bana babamın adıyla seslenme," dedi Szeth. "O benimle ilişkilendirilerek kirletilmemeli."

Duvardaki kürenin Fırtınaışığı en sonunda tükenerek yere düştü, perdeler sesini boğmuştu. "Pekâlâ," dedi şekil. "Ama yeteneklerinin bu hoppaca kullanılışına karşı isyan etmiyor musun? Senin kaderin daha yüce değil mi?"

"Öldürmekte yüce olan bir şey yok," dedi Szeth. "Bir *kukori* gibi konuşuyorsun. Yüce adamlar yiyecek ve giyecek yaratır. Ekleyen kişiye saygı gösterilir. Ben eksilten kişiyim. En azından bunlar gibi adamların öldürülüşünde bir hizmeti yerine getiriyormuş gibi yapabilirim."

"Bu sözler neredeyse Roshar'daki en büyük krallıklardan birini deviren adamdan mı?"

"Bu sözler Rosbar'daki en iğrenç katliamlardan birini gerçekleştirmiş olan adamdan," diye düzeltti Szeth.

Şekil homurdandı. "Senin yaptığın şey Paretaşıyanların savaş meydanında her gün kopardığı katliam fırtınalarıyla kıyaslandığında hafif bir esinti. Ve *onlar* da senin muktedir olduğun tayfunlarla kıyaslandığı zaman hafif esintiler."

Szeth yürüyerek uzaklaşmaya başladı.

"Nereye gidiyorsun?" diye sordu şekil.

"Gavasbaw öldü. Efendime geri dönmeliyim."

Bir şey yere düştü. Szeth Parekılıcı aşağıda döndürdü. Şekil yuvarlak ve ağır bir şeyi atmıştı. Zemin boyunca yuvarlanarak Szeth'e doğru geldi.

Başka bir kafa. Yuvarlanarak yan tarafı üstüne gelip durdu. Szeth yüz hatlarını seçerken dondu. Tombul yanaklar kanla lekelenmiş, ölü gözler şokla kocaman açılmıştı: Makkek.

"Nasıl?" diye sorguladı Szeth.

"Sen kumarhaneyi terk ettikten saniyeler sonra onu biz hakladık."

"Biz?"

"Yeni efendinin hizmetkârları."

“Yemintaşım?”

Şekil elini açarak parmaklarının etrafına dolanmış bir zincirin ucunda havada asılı duran bir mücevheri açığa çıkardı. Bunun yanında şimdi aydınlanmış olan Szeth’in Yemintaşı vardı. Şeklin yüzü karanlıktı, bir maske takıyordu.

Szeth Parekılıcı’nın kaybolmasına izin verdi ve bir dizi üzerine çöktü. “Emirleriniz ne?”

“Masanın üstünde bir liste var,” dedi şekil dini kapatıp Yemintaşını saklayarak. “Efendimizin dileklerini sıralıyor.”

Szeth kalktı ve masaya gitti. Kanı tutmak için bir tabağın içine konulmuş olan kafanın yanında bir sayfa kâğıt vardı. Bunu aldı ve Szeth’ten yayılan Fırtınaışığı, kendi vatanının savaşçı alfabesiyle yazılmış olan yaklaşık iki düzine ismi aydınlattı. Bazılarının yanında nasıl öldürülmeleri gerektiği hakkında talimatların yazılı olduğu bir not vardı.

İçsel Şanlar adına, diye düşündü Szeth. “Bunlar dünyadaki en güçlü insanlardan bazıları! Altı yüceprens? Bir Selay gerontarch? Jah Keved’in *kralı?*”

“Yeteneğini boşa harcamayı bırakmanın zamanı geldi,” dedi şekil uzaktaki duvara doğru yürüyüp elini üstüne koyarak.

“Bu kaosa sebep olacak,” diye fısıldadı Szeth. “İç çatışmalara. Savaşa. Dünyanın nadiren gördüğü ölçekte acı ve kargaşaya.”

Adamın avcundaki zincirli mücevher parladı. Duvar dumana dönüşerek kayboldu. Bir Ruhdökümcüsü.

Karanlık şekil Szeth’e bir göz attı. “Gerçekten de öyle. Efendimiz yıllar önce Alethkar’da o kadar iyi bir şekilde uygulamış olduğun taktiklerin benzerlerini kullanmanı emrediyor. İşin bittiği zaman, sonraki emirlerini alacaksın.”

Daha sonra açıklıktan çıkarak dehşete düşmüş olan Szeth’i arkasında bıraktı. Bu onun kâbusuydu. Onun becerilerini anlayan ve bunları uygun şekilde kullanacak hırsa sahip olanların ellerinde olmak. Bir süre, Fırtınaışığının tükenmesinden çok sonrasına kadar öylece dikildi; sessizdi.

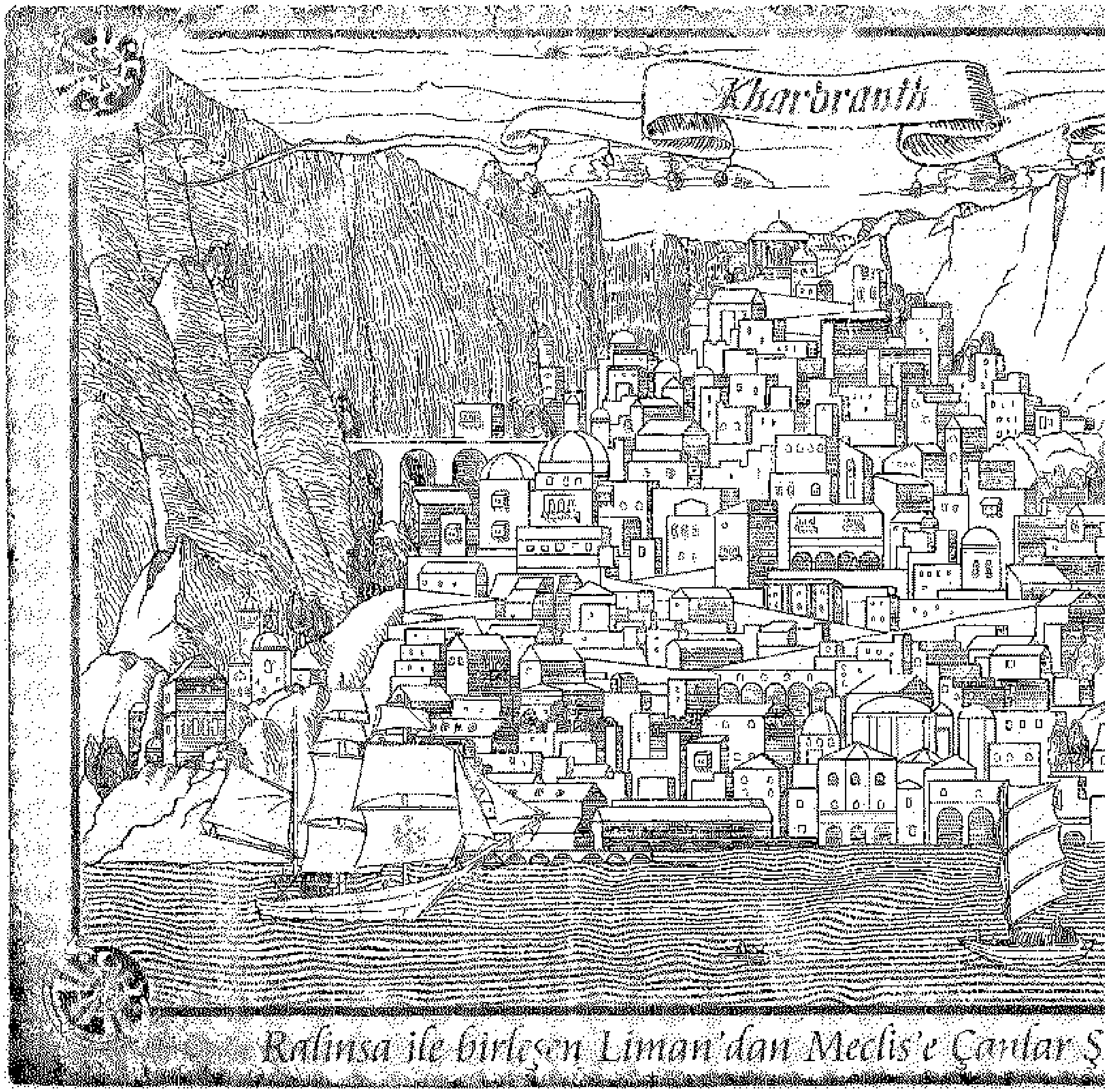
Sonra hürmetkar bir şekilde listeyi katladı, Ellerinin bu kadar sakin olmasına şaşırmıştı. Titriyor olmaları gerekirdi.

Çünkü kısa süre sonra dünyanın kendisi titreyecekti.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Ölmek

KALADİN ♦ SHALLAN

Ralinsa ile birleşen Liman’dan Meclis’e Çanlar Şehri’nin görüntüsü.

“Bir böcek sürüsü gibi öldüren, kül ve ateşten olanlar, Elçiler’in karşısında amansızlardı.”

— Masly, sayfa 337 de geçmekte. Coldwin ve Hasavah tarafından doğrulanmıştır.

Kulağa Jasnah’nın gözüne hızlı bir şekilde giriyormuşsun gibi geliyor, diye yazdı uzakalem. *Değiş tokuşu ne zamana kadar yapabilirsin?*

Shallan kalemin üstündeki mücevheri çevirirken yüzünü buruşturdu. *Bilmiyorum,* diye cevap yazdı. *Tahmin edebileceğiniz gibi, Jasnah gözünü Ruhdökümcünün üstünden ayırmıyor. Bütün gün takıyor. Geceleri de kasasına kilitliyor ve anahtarını da boynuna asıyor.*

Mücevheri çevirdi, sonra da cevabı bekledi. Kendi odasındaydı; Jasnah’nın konutunun içinde ufak, taşa oyulmuş bir oda. Yatak odası sadeydi; küçük bir yatak, bir komodin ve yazı masası. Giysileri getirmiş

olduğu sandığın içinde duruyordu. Zemini süsleyen bir halı yoktu ve konut da yeraltındaki Kharbranth Meclisi'nin içinde olduğundan pencere de yoktu.

Bu gerçekten de işi sıkıntıya sokuyor, diye yazdı kalem. Yazıyı yazan Nan Balat'ın nişanlısı Eylita'ydı ama Shallan'ın hayatta olan üç kardeşi de Jah Keved'deki odada bulunarak konuşmaya katkıda bulunuyor olmalıydılar.

Benim tahminim banyo yaparken çıkardığı, diye yazdı Shallan. *Bir kere bana daha fazla güvenirse, beni bir banyo hizmetkârı olarak kullanmaya başlayabilir. Bu bize bir fırsat tanıyabilir.*

Bu iyi bir plan, diye yazdı kalem. *Nan Balat seni bunu yapmaya mecbur bıraktığımız için çok üzgün olduğumuzu belirtmemi istiyor. Bu kadar uzun süre uzakta olmak senin için zor olmalı.*

Zor mu? Shallan uzakalemi aldı ve tereddüt etti.

Evet zordu. Özgürlüğe âşık olmamak, çalışmalarına fazlasıyla kapılıp gitmemek zordu. Jasnah'yı onu himayesi altına almaya ikna etmesinden hu yana sadece iki ay geçmişti ama Shallan şimdiden kendini eskisinin yarısı kadar çekingen ve iki katı kadar da özgüvenli hissediyordu.

En zor olan şey ise hepsinin kısa süre sonra biteceğini bilmekti. Kharbranth'a eğitim almak için gelmek şüphesiz ki Shallan'ın başına gelmiş olan en harika şeydi.

İdare ederim, diye yazdı. *Ailemizin evdeki çıkarlarını gözeterek zor hayatı yaşamakta olan dizlersiniz. Siz ne durumdasınız?*

Cevap vermeleri biraz zaman aldı. *Kötü*, diye yazdı Eylita en sonunda. *Babanın borçlarının süresi doluyor ve Wikim alacaklıların dikkatini zar zor dağıtabiliyor. Yüceprens rahatsız ve herkes bizim evimizin haleflik konusunda nerede durduğunu bilmek istiyor. Taş ocaklarının sonuncusu da tükeniyor. Eğer artık kaynaklara sahip olmadığımız ortaya çıkarsa işler bizim için kötüye gidecek.*

Shallan yüzünü buruşturdu. *Ne kadar zamanım var?*

En iyi ihtimalle birkaç ay daha, diye cevap gönderdi Nan Balat nişanlısı aracılığıyla. *Yüceprensin daha ne kadar dayanacağına ve birilerinin Asha Jushu'nun mallarımızı neden sattığını anlayıp anlamamasına bağlı.* Jushu kardeşlerinin en genciydi, sadece Shallan'dan daha büyüktü. Onun eski kumar alışkanlıkları faydalı oluyordu. Yıllar boyunca, babalarından bir şeyler çalarak borçlarını ödemek için onları satmıştı. Hâlâ bunu yapıyormuş gibi davranıyordu ama yardımcı olmak için parayı geri getiriyordu. Alışkanlığına rağmen iyi bir adamdı ve her şey göz önüne alındığında,

gerçekten de yaptığı şeylerin pek çoğu için o suçlanamazdı. Hiçbirisi suçlanamazdı.

Wikim herkesi bir süre daha uzakta tutabileceğini düşünüyor. Ama gittikçe daha da çaresiz hâle geliyoruz. Ne kadar kısa süre içinde Ruhdökümcüyle geri dönersen o kadar iyi.

Shallan tereddüt etti, sonra da *Bunun en iyi yol olduğundan emin miyiz?* yazdı. *Belki de basitçe Jasnah'dan yardım istemeliyiz.*

Buna olumlu yaklaşacağını düşünüyor musun? diye cevap yazdılar. *Tanınmayan ve sevilmeyen bir Veden evine yardım eder mi? Sırlarımızı korur mu?*

Büyük olasılıkla hayır. Her ne kadar Shallan Jasnah'nın ününün abartılmış olduğuna gittikçe daha da fazla emin oluyor olsa da, kadının acımasız bir tarafı gerçekten de vardı. Shallan'ın ailesine yardım etmek için önemli araştırmalarını bırakıp gitmezdi.

Bir cevap için kaleme uzandı ama kalem tekrar yazmaya başladı. *Shallan,* yazdı. *Ben Nan Balat, diğerlerini dışarı gönderdim. Şimdi sana yazan sadece Eylita ve benim. Bilmen gereken bir şey var. Luesh öldü.*

Shallan şaşkınlıkla gözlerini kırptı. Ruhdökümcünün nasıl kullanılacağını bilen kişi babasının vekilharcı olan Luesh'ti. O, Shallan ve kardeşlerinin güvenebileceklerine karar vermiş oldukları birkaç kişiden biriydi.

Ne oldu? diye yazdı yeni bir sayfa kağıda geçtikten sonra.

Uykusunda öldü ve öldürülmüş olduğundan şüphelenmek için hiçbir sebep yok. Ama Shallan, onun vefatından birkaç hafta sonra birkaç adam babamızın arkadaşları olduklarını iddia ederek buraya ziyarete geldi. Benimle baş başa konuşmalarında da babamın Ruhdökümcüsünden haberleri olduğunu ima ettiler ve onlara geri vermem gerektiğini sert *bir şekilde belirttiler.*

Shallan kaşlarını çattı. Babasının kırık Ruhdökümcüsünü hâlâ kol yenindeki eminkesesinde taşıyordu. *Geri vermek mi?* diye yazdı.

Babamın onu nereden bulduğunu asla öğrenemedik, diye cevap gönderdi Nan Balat. *Shallan, babam bir şeylerin içindeydi. O haritalar, Luesh'in söylediği şeyler ve şimdi de bu. Biz babam hayattaymış gibi davranmaya devam ediyoruz ve arada bir başka açıkgözlerden belirsiz "planlardan" bahseden mektuplar geliyor. Sanıyorum ki yüceprens olmak için bir hamle yapacaktı. Ve onu destekleyen bazı çok büyük güçler vardı.*

O gelen adamlar, onlar tehlikeli adamlardı Shallan. Ters düşmek istemeyeceğin türden adamlar. Ve onlar da Ruhdökümcülerini geri istiyorlar. Benim şüphem, her kimlerse babama zenginlik yaratabilmesi ve yüceprensliğe oynayabilmesi için Ruhdökümcüyü onların verdiği. Babamın öldüğünü biliyorlar.

İnanıyorum ki eğer onlara çalışan bir Ruhdökümcüyü geri vermezsek hepimiz ciddi bir tehlike içinde olabiliriz. Jasnah'nın fabrialını bize getirmek zorundasın. Bunu hızla yeni değerli taş ocakları yaratmak için kullanacağız ve sonra da o adamlara verebiliriz. Shallan başarılı olmak zorundasın. Önerdiğin zaman bu plan hakkında tereddütlüydüm ama diğer yollar süratli bir şekilde kayboluyor.

Shallan bir ürperti hissetti. Paragrafları birkaç kere okudu sonra da yazdı, *Eğer Luesh öldüyse o zaman Ruhdökümcüyü nasıl kullanacağımızı bilmiyoruz. Bu bir sorun.*

Biliyorum, diye cevap gönderdi Nan Balat. *Bak bakalım onun için bir şeyler bulabilecek misin? Bu iş tehlikeli Shallan. Öyle olduğunu biliyorum. Üzgünüm.*

Shallan derin bir nefes aldı. *Yapılması gerekiyor,* diye yazdı.

Bak, diye gönderdi Nan Balat. *Sana bir şey göstermek, istiyorum. Bu sembolü hiç gördün mü?* Bunun arkasından gelen çizim kabaydı. Eylita pek sanatçı sayılmazdı. Neyse ki basit bir resimdi: ilginç bir şekilde duran üç elmas seldi.

Bunu hiç görmedim, diye yazdı Shallan. *Neden*?

Luesh üstünde bunun olduğu bir kolye takıyordu, diye yazdırdı Nan Balat. *Onu üstünde bulduk. Ve Ruhdökümcüyü arayarak gelen adamlardan birinin elinde de aynı desenin dövmesi vardı, hemen başparmağının altında.*

İlginç, diye yazdı Shallan. O *zaman Luesh...*

Evet, diye yazdırdı Nan Balat. *Söylediği şeylere rağmen, ben babama Ruhdökümcüyü getirmiş olan kişinin o olduğunu düşünüyorum. Luesh de bu işin içindeydi, belki de babamla ona arka çıkmakta olan kişiler arasındaki bağlantı olarak. Onlara babanı yerine bana destek olmalarını önermeye çalıştım ama adamlar sadece güldü. Fazla kalmadılar ve Ruhdökümcünün geri verilmesi için kesin bir zaman vermediler. Kırık bir tanesini almakla tatmin olacaklarından şüpheliyim.*

Shallan dudaklarını büzdü. *Balat, bir savaş çıkarma riskine giriyor olabileceğimizi düşündün mü? Eğer bizim, bir Alethi Ruhdökümcüsünü*

çalmış olduğumuz ortaya çıkarsa...

Hayır, bir savaş çıkmaz, diye cevap gönderdi Nan Balat. *Kral Hanavanar sadece bizi Alethilere verir. Onlar da hırsızlık yüzünden bizi idam ederler.*

Mükemmel şekilde rahatlattın beni, Balat, diye yazdı. *Çok teşekkür ederim*.

Bir şey değil. Jasnah'nın Ruhdökümcüyü senin aldığını anlamamasını ummak zorundayız. Kendisininkinin bir nedenden dolayı kırılmış olduğunu varsayması olası görünüyor.

Shallan içini çekti. *Belki,* diye yazdı.

Kendine iyi bak, diye yazdırdı Nan Balat.

Sen de.

Ve yazışma bitmişti. Shallan uzakalemi kenara koydu, sonra da bütün konuşmayı ezberleyerek okudu. Sonra kâğıtları buruşturdu ve Jasnah'nın konutunun oturma odasına çıktı. O orada değildi, Jasnah nadiren araştırmalarına ara verirdi; bu sayede de Shallan konuşmayı şöminenin içinde rahatça yaktı.

Uzun bir sure ayakta durarak ateşi izledi. Endişeliydi. Nan Balat yetenekliydi ama hepsi de geçirmiş oldukları hayatın yaralarını taşıyorlardı. Eylita güvenebildikleri tek kâtipti ve o... eh, o inanılmayacak kadar iyiydi ama pek akıllı değildi.

İç çekerek çalışmalarına geri dönmek için odayı terk etti. Bu sadece onun aklını dertlerinden uzaklaştırmakla kalmayacaktı; Jasnah da eğer o fazla uzun oyalanırsa huysuzlaşırdı.

♦

♦♦

Beş saat sonra, Shallan neden o kadar hevesli olduğunu merak etti.

Bu derin eğitim için elinde olan fırsatın tadını çıkarıyordu. Ama son zamanlarda, Jasnah ona Alethi monarşisinin tarihini çalıştırmaya başlamıştı. Bu etraftaki en ilgi çekici konu değildi. Shallan'ın sıkıntısı, ifade ettiği görüşleri gülünç bulduğu bir dizi kitabı da okumaya zorlanmış olmasından dolayı şiddetleniyordu.

Jasuah'nın Peçe'deki locasında oturuyordu. Işıklar, localar ve gizemli araştırmacılardan oluşan devasa duvar artık onda huşu uyandırmıyordu. Mekân rahat ve tanıdık hâle gelmekteydi. O anda yalnızdı.

Shallan hüreliyle gözlerini ovuşturdu, sonra da kitabını kapattı. "Ben," diye mırıldandı, "Gerçekten de Alethi monarşisinden nefret etmeye

başlıyorum.”

“Öyle mi?” dedi sakin bir ses arkasından. Şık bir eflatun elbise giymiş olan Jasnah yürüyerek yanından geçti; arkasında kucağında bir kitap yığınıyla gelen bir parshman hamal vardı. “Bunu kişisel olarak almamaya çalışacağım.”

Shallan irkildi, sonra da şiddetle kızardı. “*Bireysel* olarak demek istemedim, Berrakhanım Jasnah. Kategorik olarak demek istedim.”

Jasnah kıvrak bir şekilde locadaki sandalyesine oturdu. Shallan’a bir kaşını kaldırdı, sonra da parshmana yükünü indirmesi için işaret etti.

Shallan hâlâ Jasnah’yı bir muamma olarak görüyordu. Bazı zamanlar, Shallan işini böldüğü için ona kızmış, katı bir âlim gibi görünüyordu. Başka zamanlarda ise, sert dış görünüşün arkasında gizlenen alaycı bir mizah anlayışının izleri varmış gibi görünüyordu kişiliğinde. İki durumda da, Shallan kendisini kadının etrafında dikkate değer şekilde rahat hissediyordu. Jasnah onu aklındakileri söylemesi için cesaretlendiriyordu ki bu Shallan’ın memnuniyetle kabul ettiği bir şeydi.

“Patlamana bakarak bu konunun senin canını sıkmakta olduğunu varsayıyorum,” dedi Jasnah parshman çekilirken ciltleri gözden geçirerek. “Bir âlim olma konusunda ilgi sahibi olduğunu belirttin. Eh, âlim olmanın da *bu* olduğunu öğrenmen gerekiyor.”

“Herhangi bir başka bakış açısını görmeyi reddeden insanlardan argüman üstüne argüman okumak mı?”

“Onlar kendilerine güveniyor.”

“Ben kendine güven konusunda bir uzman değilim, Berrakhanım,” dedi Shallan bir kitabı kaldırıp bunu alıcı gözle inceleyerek. “Ama eğer önüme konulursa bunu tanıyacağımı tahmin ediyorum, Mederia’nınki gibi olan kitaplar için doğru kelimenin bu olduğunu sanmıyorum. Bunlar bana kendine güvenmekten çok kendini beğenmişlik gibi geliyor.” İçini çekerek kitabı kenara koydu. “Dürüst olmak gerekirse, ‘kendini beğenmiş’ de tam olarak doğru sözmüş gibi gelmiyor. Yeteri kadar özgün değil.”

“O zaman doğru söz *ne* olmalı?”

“Bilmiyorum. Belki de ‘kibrini beğenmiş’ denebilir.”

Jasnah kuşkuyla bir kaşını kaldırdı.

“Bu, gerekli gerçeklerin sadece onda birine sahip olduğu hâlde, sıradan kendini beğenmiş olan bir kişiden iki kat daha fazla emin olmak anlamına gelir,” dedi Shallan.

Sözleri Jasnah'yı neredeyse gülümsetti. "Tepki vermekte olduğun şey Pişkinlik Akımı olarak bilinir, Shallan. Bu *kibrini beğenmişlik* edebi bir yöntem. Alimler bilerek görüşlerini abartıyor."

"Pişkinlik Akımı mı?" diye sordu Shallan kitaplarından birini yukarı kaldırarak. "Sanırım bunun arkasında durabilirim,."

"Ya?"

"Evet. O konumda sırtından bıçaklamak çok daha kolay olur."

Bu sadece kalkan bir kaşa neden oldu. Bu yüzden Shallan daha ciddi olarak devam etti. "Sanırım yöntemi anlayabilirim, Berrakhanım, ama bana verdiğiniz Kral Gavilar'ın ölümü hakkındaki bu kitaplar görüşlerini savunmakta gittikçe daha da mantıksız hâle geliyorlar. Retorik bir kavram olarak başlamış olan şey görünüşe göre ağız dalaşı ve hakaretleşmeye kadar düşmüş."

"Tartışma açmaya çalışıyorlar. Alimlerin de pek çok kişi gibi gerçeklerden sakınmasını mı tercih ederdin? İnsanın cehaleti tercih etmesini mi tercih ederdin?"

"Bu kitapları okurken bana âlimlik ile cehalet epey benzermiş gibi geliyor," dedi Shallan, "Cehalet düşünceden kaçan bir adamın içinde yaşıyor olabilir ama âlimlik de zekânın arkasına saklanmış cehalet gibi görünebilir."

"Peki ya cehalet olmaksızın zekâ? Hatalı olabilme olasılığını görmezden gelmeden gerçeği aramak?"

"Mitolojik bir hazine, Berrakhanım, tıpkı Şafakpareleri ya da Şerefkılıçları gibi. Kesinlikle aramaya değer ama ancak büyük bir dikkat içinde."

"Dikkat mi?" dedi Jasnah kaşlarını çatarak.

"Bu sizi ünlü yapardı ama gerçekten de *bulmak* hepimizi yok eder. Kişinin hem zeki olup hem de kendisiyle aynı görüşte olmayanların, zekâsını kabul edebileceğinin kanıtı mı? Eh, ben derim ki bu bilim dünyasının tamamının temelini çürütürdü."

Jasnah burnunu çekti. "Fazla ileri gidiyorsun, çocuk. Eğer hazırcevap olmaya adadığın enerjinin yarısını işine yönlendirebilseydin, sanıyorum çağımızın en büyük âlimlerinden biri olabilirdin."

"Üzgünüm, Berrakhanım," dedi Shallan. "Ben... Şey, benim aklım karışık. Eğitimimdeki boşluklar göz önüne alındığında, ben sizin beni birkaç yıl öncesinin değil de daha eskinin derinlerinde olan şeyler hakkında çalıştıracağınızı varsaymıştım."

Jasnah kitaplarından birini açtı. “Gördüm ki senin gibi gençlerde uzak geçmişin kıymetinin farkında olma konusunda nispeten bir eksiklik var. Bu nedenle de seni gerçek âlimliğe alıştırmak için hem daha yakın, hem de daha sansasyonel olan bir çalışma alanı seçtim. Bir kralın cinayeti senin için hiç mi ilgi çekici değil?”

“Evet, Berrakhanım,” dedi Shallan. “Biz çocuklar parlak ve gürültülü şeylere bayılırız.”

“Bazı zamanlar ağzın açılıyor.”

“Bazı zamanlar mı? Yani diğer zamanlarda açılmıyor mu? Öyleyse benim de...” Shallan’ın sesi azalarak sustu, sonra da fazla ileri gitmiş olduğunu fark ederek dudağını ısırdı. “Özür dilerim.”

“Asla akıllı olduğun için özür dileme, Shallan. Bu kötü bir emsal teşkil eder. Ancak, kişinin aklını dikkatli bir şekilde kullanması gerekir. Sen sık sık aklına gelen ilk idare edecek kadar akıllıca şeyi söylüyormuş gibi görünüyorsun.”

“Biliyorum,” dedi Shallan. “Bu uzun zamandan beri benim zayıf yönlerimden biridir, Berrakhanım. Öğretmenlerim ve dadılarımın engellemek için çok uğraştığı bir şey.”

“Büyük olasılıkla katı cezalar ile.”

“Evet. Beni kafamın üstünde kitaplar tutarak köşede oturtmak tercih edilen yöntemdi.”

“Ki bu da, seni sadece iğnelemelerini *daha* da hızlı yapman için eğitti çünkü sen yeniden düşünüp de onları bastırmadan önce dışarı çıkmaları gerektiğini biliyordun,” dedi Jasnah içini çekerek.

Shallan başını bir yana eğdi.

“Cezalar aptalca,” dedi Jasnah. “Senin gibi birisi üstünde kullanıldıklarında aslında cesaretlendirmeye dönüşürler. Bir oyun. Bir ceza almadan önce ne kadar konuşabilirdin? Öğretmenlerinin şakayı ıskalayacağı kadar akıllıca bir şey söyleyebilir miydin? Köşede oturmak da sana sadece cevap bulman için daha fazla zaman veriyordu.”

“Ama genç bir kadının benim bu kadar sık yaptığım şekilde konuşması yakışıksız.”

“‘Yakışıksız’ olan tek şey zekânı işe yarar bir şekilde yönlendirememek. Düşün. Kendini âlimlerde seni kızdıran şeye çok benzeyen bir şeyi yapmak üzere eğitmişsin: arkasında düşünce olmaksızın akıllılık. Denilebilir ki

uygun bir değerlendirme temeli olmaksızın zekâ.” Jasnah bir sayfayı çevirdi. “Kibrini beğenmiş, değil mi?”

Shallan kızardı.

“Ben himayem altındakilerin akıllı olmasını tercih ederim,” dedi Jasnah.“Bu bana daha çok manevra alanı verir. Seni benimle birlikte saraya götürmeliyim. Sanıyorum en azından Akıl, sadece görünüşteki doğal çekingenliğin ve sivri dilinin bu kadar ilgi çekici bir karışım olması yüzünden bile, seni eğlendirici bulur.”

“Evet, Berrakhanım.”

“Lütfen bir kadının aklının en kıymetli silahı olduğunu hatırla. Beceriksizce ya da zamanından önce kullanılmamalı. Tıpkı az önce bahsi geçen sırttaki bıçak gibi, akıllıca bir iğneleme beklenmediği zaman en fazla etkili olur.”

“Üzgünüm, Berrakhanım.”

“Bu bir öğüt değildi,” dedi Jasnah bir sayfayı çevirerek. “Sadece bir gözlemdi. Arada bir böyle gözlem yaparım ben: O kitaplar küflü. Bugün gökyüzü mavi. Himayemdeki kız iflah olmaz bir geveze.”

Shallan gülümsedi.

“Şimdi bana neler keşfettiğini anlat.”

Shallan yüzünü buruşturdu. “Pek fazla şey değil, Berrakhanım. Yoksa çok fazla şey mi demeliyim? Her yazarın Parshendilerin babanızı neden öldürdüğüne dair kendi teorileri var. Bazıları o gece şölen sırasında onlara hakaret etmiş olması gerektiğini iddia ediyor. Diğerleri bütün anlaşmanın Parshendileri onun yakınına getirmek amacını taşıyan bir hile olduğunu söylüyor. Ama bu hiç mantıklı değil çünkü daha önceden bunun için ellerine çok daha iyi fırsatlar geçmişti.”

“Ya Beyazlı Suikastçı?” diye sordu Jasnah.

“Gerçekten de bir anormallik,” dedi Shallan. “Dipnotlar onun hakkında yorumlarla dolu. Neden Parshendiler dışarıdan bir suikastçı tuttular? Kendi kendilerine işi başaramamaktan mı korkuyorlardı? Yoksa belki de onu onlar kiralamadı ve iftiraya uğradılar. Pek çok kişi ise Parshendilerin cinayeti üstlenmiş olduklarını göz önüne alarak bunun olası olmadığını düşünüyor.”

“Peki ya senin düşüncelerin?”

“Ben bir sonuca varmak için kendimi yeterli görmüyorum, Berrakhanım.”

“Eğer sonuçlara varmak değilse araştırma yapmanın amacı ne?”

“Öğretmenlerim bana varsayımın sadece çok tecrübeli olanlar için olduğunu söyledi,” diye açıkladı Shallan.

Jasnah burnunu çekti. “Öğretmenlerin salakmış. Gençliğin tecrübesizliği Kozmer’in en büyük değişim katalizörlerinden biridir, Shallan. Sunmaker’ın fetihlerine başladığında sadece on yedi yaşında olduğunu fark etmiş miydin? Gavarah üç âlem teorisini ortaya attığı zaman daha yirminci Gözyaşları’na gelmemişti.”

“Ama her bir Sunmaker ve Gavarah için yüz tane Gregorh yok mu?” O babasının müttefiki olan krallıklarla anlamsız bir savaş başlatmış olmasıyla ünlü genç bir kraldı.

“Sadece *tek bir* Gregorb vardı,” dedi Jasnah yüzünü buruşturarak. “Neyse ki. Önermen geçerli. Eğitimin amacı da bu. Genç olmak eylem demektir. Bir âlim olmak ise *bilgi sahibi* eylem demektir.”

“Ya da bir locada oturup altı yıllık bir cinayetle ilgili kitapları okumak demektir.”

“Eğer bir amacı olmasaydı sana bunları inceletmezdim,” dedi Jasnah kendi kitaplarından bir başkasını açarak. “Çok sayıda âlim araştırmaya tamamen entellektüel bir uğraş olarak kabul ediyor. Eğer kazandığımız tüm o bilgiyle bir şey *yapmıyorsak* o zaman araştırmamızı boşa harcamışız demektir. Kitaplar bilgiyi bizim yapabileceğimizden daha iyi bir şekilde saklar; bizim yapıp da kitapların yapamadığı şey bunu *yorumlamaktır.* Yani eğer kişi sonuçlara varmayacaksa, o zaman bilgiyi metinlerde bıraksa da olur.”

Shallan arkasına yaslandı, düşünceliydi. Bu şekilde ortaya konulduğu zaman, her nedense bu onda tekrar araştırmalarına gömülme isteği uyandırıyordu. Jasnah’nın ondan bu bilgi ile yapmasını istediği şey neydi? Bir kere daha, içine saplanan bir vicdan azabı hissetti. Jasnah kendisinin âlimlik eğitimi için büyük zahmetlere giriyordu ve o ise kadını en değerli varlığını çalıp, yerine kırık bir sahtesini bırakarak ödüllendirecekti. Bu fikir Shallan’ın kendisini hasta hissetmesine neden oluyordu.

Jasnah’nın altında çalışmanın yeteri kadar zeki olmadığı için vereceği cezaları çekmek yanında anlamsız ezber ve angaryaları içermesini beklemişti. Önceki öğretmenlerinin eğitimine karşı yaklaşımı bu olmuştu. Jasnah farklıydı. O Shallan’a bir konu ve bunu kendi istediği şekilde araştırması için özgürlük veriyordu. Jasnah cesaret veriyor ve yardımcı oluyordu ama neredeyse bütün konuşmaları âlimliğin gerçek doğası,

eğitimin amacı, bilginin güzelliği ve uygulama alanları gibi konulara dönüyordu.

Jasnah Kholin öğrenmeyi gerçekten de seviyor ve başkalarının da sevmesini istiyordu. Sert bakışının, etkileyici gözlerinin ve nadiren gülümseyen dudaklarının arkasında, Jasnah Kholin gerçekten de yaptığı işe inanıyordu. Yaptığı iş her ne idiyse.

Shallan kendi kitaplarından birini kaldırdı ama gizli gizli Jasnah'nın en son incelediği kitap yığınının sırtlarına göz attı. Hanedan Çağları hakkında daha fazla tarihçe. Mitolojiler, eleştiriler, aşırı spekülasyon yapmalarıyla ünlü olan âlimler tarafından yazılmış kitaplar. Jasnah'nın şu anda elinde olan cildin adı *Hatırlanan Gölgeler* idi. Shallan ismi ezberledi. Bir kopyasını bulup gözden geçirmeye çalışacaktı.

Jasnah ne arıyordu? Bu çoğunluğu yüzlerce yıllık kopyaların kopyalan olan ciltlerden hangi sırları çekip çıkarmayı umuyordu? Her ne kadar Shallan Ruhdökümcüyü ilgilendiren bazı sırları keşfedebilmiş olsa da, Jasnah'nın arayışı, prensesin Kharbrantb'a gelmiş olmasının sebebi, hâlâ belirsizdi. Hem deli edici, hem de tahrik edici bir şekilde öyleydi. Jasnah geçmişteki büyük kadınlar hakkında konuşmayı severdi, tarihi sadece kayıt etmemiş aynı zamanda şekillendirmiş olanlar hakkında. İncelemekte olduğu şey her ne idiyse bunun önemli olduğunu hissediyordu. Dünyayı değiştirecek bir şey.

Kendini kaptırmamalısın, dedi Shallan kendi kendine kitabı ve notlarıyla arkasına yaslanırken. *Senin amacın dünyayı değiştirmek değil. Senin amacın kardeşlerini ve evini korumak.*

Yine de, iyi bir öğrenciymiş gibi görünmesi gerekiyordu. Ve bu da ona koridordan gelen ayak sesleri tarafından bölünene kadar kendini iki saat boyunca çalışmalarında kaybetmesi için bir sebep teşkil ediyordu. Büyük olasılıkla hizmetkârlar öğle yemeğini getiriyordu. Jasnah ve Shallan çoğu zaman balkonlarında yerlerdi.

Shallan'ın yemeğin kokusunu alınca midesi guruldadı ve sevinçli bir şekilde kitabını kenara koydu. Çoğu zaman öğle yemeği sırasında resim yapardı, Jasnah'nın görsel sanatlara karşı olan önyargısına rağmen cesaretlendirdiği bir etkinlikti. Diyordu ki asil erkekler sık sık bir kadında çizim ve resmin cazip olduğunu düşünürdü ve bu yüzden de Shallan'ın yeteneklerini koruması gerekir, sırf talipleri çekme amacı için olsa bile.

Shallan bunu bir hakaret olarak görüp görmemesi gerektiğini bilemiyordu. Ve Jasnah'nın asla müzik ya da resim gibi daha münasip olan dişil sanatlarla uğraşmaya zahmet etmemesi, onun evlilik konusundaki kendi niyeti hakkında ne ifade ediyordu?

"Majesteleri," dedi Jasnah zarif bir şekilde ayağa kalkarak.

Shallan irkildi ve aceleyle omzunun üstünden geriye baktı. Kharbranth'ın yaşlı kralı ince süslemeleri olan muhteşem, turuncu ve beyaz cübbeler giymiş olarak kapıda duruyordu. Shallan aceleyle ayağa kalktı.

"Berrakhanım Jasnah," dedi kral, "Rahatsız etmiyorum ya?"

"Varlığınız asla bir rahatsızlık değil, Majesteleri," dedi Jasnah. O da Shallan kadar şaşırmış olmalıydı ama bir an için bile olsa rahatsızlık ya da endişe göstermemişti. "Zaten kısa süre sonra öğle yemeği yiyecektik."

"Biliyorum, Berrakhanım," dedi Taravangian. "Umuyorum ki size katılmama aldırmazsınız." Bir grup hizmetkâr bir masa ile yemekleri içeri getirmeye başladılar.

"Hiç de değil," dedi Jasnah.

Hizmetkârlar daire şeklindeki masaya yemek sırasında cinsleri ayırmak için iki farklı masa örtüsü koyarak aceleyle masayı kurdular. Yarım ay şeklindeki örtüleri ortalarından ağırlıklarla sabitlediler; kral için kırmızı, kadınlar için mavi. Yemeklerle doldurulmuş üstü örtülü tabaklar bunu takip etti: kadınlar için tatlı sebzeli duru ve soğuk bir güveç, kral için de baharat kokan bir çorba. Kharbranthlılar öğle yemeklerinde çorbayı tercih ediyorlardı.

Shallan ona da bir yer ayırdıklarını gördüğünde şaşırmıştı. Babası asla çocuklarıyla aynı masada yemek yemezdi, favorisi olan Shallan bile kendi masasına gönderilirdi. Jasnah oturduğu zaman Shallan da öyle yaptı. Midesi tekrar guruldadı ve kral başlamaları için elini salladı. Jasnah'nın zarafetiyle kıyaslandığında kralın hareketleri hantalca görünüyordu.

Kısa süre sonra Shallan hâlinden memnun bir şekilde yemek yiyordu; bir kadında olması gereken zarafetle, emineli kucağında, sebze ya da meyve parçalarına saplamak için hüreliyle bir şişi kullanıyordu. Kral ağzını şapırdatıyordu ama pek çok erkek kadar gürültülü değildi, Neden ziyarete gelmeye tenezzül etmişti? Resmi bir yemek daveti daha uygun olmaz mıydı? Elbette, Taravangian'ın protokoldeki ustalığı ile meşhur olmadığını öğrenmişti. O popüler bir kraldı; hastaneler inşa ettiği için *koyugözlerin* sevgilisiydi. Ancak *açıkgözler* onun pek de zeki olmadığını düşünüyordu.

Taravangian bir aptal değildi. Ne yazık ki, *açıkgöz* politikasında sadece ortalama olmak bir dezavantajdı. Onlar yemek yerlerken sessizlik uzayarak sıkıntılı bir hâle geldi. Birkaç sefer, kral sanki bir şey söylemek istiyormuş gibi göründü ama sonra çorbasına geri döndü, Jasnah'dan gözü korkuyormuş gibi görünüyordu.

"Peki, torununuz nasıl Majesteleri?" diye sordu Jasnah en sonunda. "İyileşip toparlanıyor mu?"

"Oldukça iyi, teşekkür ederim," dedi Taravangian, sanki konuşmaya başladığı için rahatlamış gibi. "Ancak şimdi Meclis'in daha dar koridorlarından kaçınıyor. Yardımınız için size tekrar teşekkür etmek istiyorum."

"İçindeki potansiyeli kendini tatmin edecek bir şekilde kullanmak her zaman işe yarar, Majesteleri."

"Eğer böyle dememi mazur görürseniz, ardentler yardımınız hakkında pek de iyi düşünmüyorlar," dedi Taravangian. "Bunun büyük olasılıkla hassas bir konu olduğunun farkındayım. Belki de hiç değinmemem gerekir ama..."

"Hayır, çekinmeyin," dedi Jasnah şişinin ucundaki küçük yeşil bir lurpu yiyerek, "Seçimlerimden dolayı utanıyor değilim."

"O zaman yaşlı bir adamın merakını mazur göreceksiniz?"

"Merakı her zaman mazur görürüm, Majesteleri," dedi Jasnah. "Bana duyguların en içten olanlarından biriymiş gibi gelir."

"O zaman bunu nereden buldunuz?" diye sordu Taravangian Jasnah'nın siyah bir eldivenle üstünü örtülü tutuyor olduğu Ruhdökümcüye doğru başıyla işaret ederek, "Vakıfların eline düşmesine nasıl engel oldunuz?"

"İnsan bu soruların tehlikeli olduğunu görebilir, Majesteleri."

"Sizi konuk ederek zaten birkaç yeni düşman edindim."

"Bağışlanacaksınız," dedi Jasnah. "Seçmiş olduğunuz vakfa bağlı olarak."

"Bağışlanmak mı? Ben mi?" Yaşlı adam bunu eğlendirici buluyormuş gibi görünüyordu ve bir an için, Shallan yüz ifadesinde derin bir pişmanlık gördüğünü düşündü. "Pek de olası değil. Ama o bambaşka bir konu. Lütfen. Sorularımda ısrar ediyorum."

"Ve ben de kaçamak davranmakta ısrar ediyorum, Majesteleri. Üzgünüm. Merakınızı mazur görüyorum ancak bunu gideremem. Bu sırlar benim."

"Elbette, elbette." Kral utanmış gibi görünerek arkasına yaslandı. "Şimdi büyük olasılıkla benim bu yemeği sadece sizi fabrial hakkında sorguya çekmek için getirttiğimi düşünüyorsunuz."

“O zaman başka bir amacınız mı var?”

“Şey, görüyorsunuz, öğrencinizin sanatsal becerileri hakkında son derece harika şeyler duydum. Düşünmüştüm ki belki de...” Shallan’a gülümsedi.

“Elbette, Majesteleri,“ dedi Shallan. “Sizin bir portrenizi yapmaktan mutluluk duyarım.”

Shallan yemeğini yarım bırakıp ayağa kalkarak malzemelerini toplarken kralın gözleri mutlulukla parladı. Shallan Jasnah’ya bir göz attı ama kadının yüzünü okumak mümkün değildi.

“Beyaz bir arka plan önünde basit bir portre mi tercih edersiniz?” diye sordu Shallan. “Yoksa çevreyi de içeren daha geniş bir perspektif mi istersiniz?”

“Belki de,” dedi Jasnah üstüne basa basa, “Yemek bitene kadar beklesen daha iyi, Shallan?”

Shallan hevesi yüzünden bir aptal gibi hissederek kızardı. “Elbette.”

“Hayır, hayır,” dedi kral. “Benim yemeğim bitti. Daha geniş bir çizim mükemmel olur çocuğum. Nasıl oturmamı istersin?” Sandalyesini geriye itip müşfik bir edayla poz vererek gülümsedi.

Shallan gözlerini kırparak görüntüyü aklında sabitledi. “Bu mükemmel, Majesteleri. Yemeğinize geri dönebilirsiniz.”

“Hareketsiz oturmam gerekmiyor mu? Daha önce de portreler için poz verdim.”

“Gerek yok,” diye kralı temin etti Shallan oturarak.

“Pekâlâ,” dedi sandalyesini tekrar masaya yaklaştırarak. “Sanatın için o kadar başka şey varken bir konu olarak kendimi kullandırdığım için özür diliyorum. Benim bu yüzüm eminim ki senin tasvir etmiş oldukların arasında en etkileyici olanı değildir.”

“Hiç de değil,” dedi Shallan. “Sizinki gibi bir yüz tam da bir sanatçının ihtiyacı olan şeydir.”

“Öyle mi?”

“Evet, de...” Shallan kendine engel oldu. *Evet, deri ideal bir tuval olabilecek kadar parşömene benziyor,* diye taş atmak üzereydi. “...O ekileyici burnunuz ve kırışık bilge alın. Karakalem ile oldukça çarpıcı olacak.”

“Ha. Eh peki o zaman. Devam et. Gerçi hâlâ ben poz vermeden senin nasıl çalışabileceğini çıkaramıyorum.”

“Berrakhanım Shallan’ın bazı eşsiz yetenekleri var,” dedi Jasnah. Shallan çizimine başladı.

“Sanıyorum olması gerekiyor!“ dedi kral. “Varas için yapmış olduğu çizimi gördüm.”

“Varas?” diye sordu Jasnah.

“Palanaeum’un yardımcı koleksiyonlar şefi,” dedi kral. “Uzak bir kuzenim. Diyor ki personel genç öğrencinize epey bayılıyormuş. Onu nasıl buldunuz?”

“Beklenmedik bir şekilde,” dedi Jasnah. “Ve bir eğitim ihtiyacı içinde.”

Kral başını yana eğdi.

“Sanatsal beceriyi ben üstlenemem,” dedi Jasnah. “Bu önceden var olan bir durumdu.”

“Ah, Yaradan’ın bir lütfü.”

“Öyle de diyebilirsiniz.”

“Ama siz demezsiniz, sanıyorum?“ Taravangian beceriksizce kıkırdadı.

Shallan hızla çiziyordu; kralın kafasının şeklini oluşturdu. Kral rahatsız bir şekilde kımıldandı. “Bu senin için zor mu, Jasnah? Demek istiyorum ki acı verici mi?”

“Tanrısızlık bir hastalık değil, Majesteleri,” dedi Jasnah duygusuzca. “Ayağımda mantar çıkmış gibi bir durum değil.”

“Elbette değil, elbette değil. Ama... Şey, inanacak hiçbir şeyin olmaması zor değil mi?”

Shallan öne doğru eğildi; hâlâ çiziyordu ama dikkatini de konuşmaya vermişti. Shallan bir kâfirin altında eğitim görmenin biraz daha heyecanlı bir şey olacağını varsaymıştı. O ve Kabsal -Kharbranth’taki ilk gününde tanışmış olduğu nükteli ardent- birkaç kere Jasnah’nın inancı hakkında konuşmuşlardı. Ancak Jasnah’nın yanında konu asla açılmıyordu. Açıldığı zaman da, Jasnah çoğu zaman konuyu değiştiriyordu.

Ancak bugün öyle yapmadı. Belki de kralın sorusundaki içtenliği sezmişti. “Ben inanacak bir şeyimin olmadığını söylemezdim, Majesteleri. Aksine, benim inanacak çok şeyim var. Kardeşim ve amcam, benim kendi becerilerim. Bana ebeveynlerim tarafından öğretilen şeyler.”

“Ama siz neyin doğru ve neyin yanlış olduğunu... Bunu bir kenara bıraktınız.”

“Sadece vakıfların öğretilerini kabul etmiyor olmam, doğru ve yanlış üstüne olan inançlarımı bir kenara bıraktığım anlamına gelmez.”

“Ama neyin doğru olduğunu *Yaradan* belirler!”

“Doğrunun doğru *olabilmesi* için illa birilerinin, görünmeyen bir *şeylerin,* ilan etmesi mi gerekir? İnanıyorum ki benim sadece kendi gönlüme uyan ahlakım, sadece cezalandırılmaktan korktukları için doğru davrananların ahlaklarından daha gerçek ve sağlam.”

“Ama kanunun özü o,” dedi kral, kafası karışmış gibi görünüyordu. “Eğer cezalandırma olmazsa, sadece kargaşa olur.”

“Eğer kanunlar olmasaydı, bazı insanlar istedikleri gibi davranırlardı, evet,” dedi Jasnah. “Ama başkalarının zararına kişisel kazanç fırsatı verildiği zaman, ne kadar çok kişinin doğru olanı seçtiği dikkate değer değil mi?”

“Çünkü Yaradan’dan korkuyorlar.”

“Hayır,” dedi Jasnah. “Ben içimizde toplumun iyiliğini hedeflemenin, çoğu zaman birey için de en iyisi olduğunu anlayan içsel bir şeyler olduğunu düşünüyorum, insanoğlu ona bu fırsatı tanıdığımız zaman asildir. Bu asalet, herhangi bir tanrının hükmünden bağımsız olarak var olan bir şey.”

“Ben *herhangi* bir şeyin nasıl Tanrının hükmünden bağımsız olabileceğini anlayamıyorum.“ Kral başını salladı, şaşkındı. “Berrakhanım Jasnah, tartışma amacında değilim ama Yaradan’ın tanımının kendisi her şeyin onun sayesinde var olması değil mi?”

“Eğer bir ile biri toplarsanız iki eder, değil mi?”

“Şey, evet.”

“Bunun doğru olması için herhangi bir tanrının bunu ilan etmesi gerekmez,“ dedi Jasnah. “Yani, matematiğin Yaradan’ın dışında, ondan bağımsız olarak var olduğunu söyleyemez miyiz?”

“Belki.”

“Eh, ben sadece ahlakın ve insan iradesinin de ondan bağımsız olduğunu söylüyorum.” dedi Jasnah.

“Eğer öyle derseniz,” dedi kral kıkırdayarak, “O zaman Yaradan’ın var olmasındaki bütün amacı ortadan kaldırmış olursunuz!”

“Gerçekten de öyle.”

Balkon sessizleşti. Jasnah’nın küre lambaları üzerlerine soğuk, düzenli bir ışık düşürüyordu. Rahatsız bir an boyunca, tek ses Shallan’ın çizim tahtası üzerindeki kaleminin gıcırtısıydı. Hızlı, sert hareketlerle çalışıyordu; Jasnah’nın söylemiş olduğu şeyler yüzünden rahatsız olmuştu. Onun kendisini içi boş gibi hissetmesine sebep olmuşlardı. Bu kısmen kralın,

bütün hoşluğuna rağmen, tartışmada iyi olmaması yüzündendi. Çok tatlı bir adamdı ama bir tartışmada Jasnah'nın karşısında duramazdı.

"Şey," dedi Taravangian. "İtiraf etmeliyim ki fikirlerinizi oldukça etkili bir şekilde ortaya koyuyorsunuz. Ancak ben onları kabul etmiyorum."

"Benim niyetim inancımı yaymak değil, Majesteleri," dedi Jasnah. "İnançlarımı kendime saklamaktan memnunum ve bu da vakıflarda olan çoğu meslektaşımın yapmakta zorlandığı bir şey. Shallan, daha bitiremedin mi?"

"Neredeyse bitti, Berrakhanım."

"Ama daha sadece birkaç dakika oldu!" dedi kral.

"Shallan'ın dikkate değer bir yeteneği var, Majesteleri," dedi Jasnah. "Sanıyorum ki buna değinmiştim."

Shallan eserini inceleyerek arkasına yaslandı. Konuşmaya o kadar odaklanmıştı ki içgüdülerine güvenerek ellerinin kendi kendilerine çizim yapmalarına izin vermişti. Çizim kralı bilge bir yüz ifadesiyle sandalyesinde otururken betimliyordu, kuleye benzer balkon duvarları arkasındaydı. Balkona açılan kapı girişi sağ tarafındaydı. Evet, bu iyi bir portreydi. Shallan'ın en iyi işi değildi ama...

Shallan kalbi göğsünde zıplayıp nefesi tıkanarak dondu. Kralın arkasındaki kapıda duran bir *şeyler* çizmişti. Yanları son derece katı bir şekilde, sanki camdan yapılmış gibi aşağı inen pelerinleri önlerinde ikiye ayrılmış, uzun ve ince iki yaratık. Sert, yüksek yakalarının üzerinde, yaratıkların kafalarının olması gereken yerde, havada asılı duran imkânsız açılar ve geometrilerle dolu çarpık tasarımlı bir desen vardı.

Shallan afallamış bir şekilde oturup kaldı, Bu şeyleri neden çizmişti? Onu böyle şeyler çizmeye ne...

Sertçe başını kaldırdı. Koridor boştu. Yaratıklar almış olduğu Hatıra'nın bir parçası değillerdi. Elleri bunları kendi kendilerine çizmişlerdi.

"Shallan?" dedi Jasnah.

Refleks olarak Shallan kalemini düşürdü ve kâğıdı hür eliyle kaparak buruşturdu. "Üzgünüm, Berrakhanım. Konuşulanlara çok fazla dikkatimi vermişim. Bundan dolayı özensiz bir çizim oldu."

"Eh, en azından bir *görebiliriz,* çocuğum," dedi kral ayağa kalkarak.

Shallan kavrayışını sertleştirdi. "Lütfen, hayır!"

"Bazı zamanlarda bir sanatçının mizacına sahip olabiliyor, Majesteleri." Jasnah içini çekti. "Bunu onun elinden almak mümkün olmayacak."

“Size başka bir tane yapacağım. Majesteleri,” dedi Shallan. “*Çok* özür dilerim.”

Kral ince sakalını ovuşturdu. “Evet. Şey, torunum için bir hediye olacaktı...”

“Bugün bitmeden,” diye söz verdi Shallan.

“Bu harika olur. Poz vermeme gerek olmadığına emin misin?”

“Hayır. Hayır, buna gerek olmayacak, Majesteleri,” dedi Shallan. Kalbi hâli küt küt atıyordu ve o iki çarpık şeklin görüntüsünü aklından kovalayamıyordu; bu yüzden de kralın bir Hatıra’sını daha aldı. Daha uygun bir resim yaratmak için onu kullanabilirdi.

“Peki o zaman,” dedi kral. “Sanırım artık gitmeliyim. Hastanelerden birini ve hastaları ziyaret etmek istiyorum. Resmi odalarıma gönderebilirsin ama acele etme. Gerçekten de, sorun değil.”

Shallan reverans yaptı, buruşturulmuş kâğıt hâlâ göğsüne bastırılmış hâlde duruyordu. Kral eşlikçileriyle birlikte çekildi, birkaç parshman masayı toplamak için içeri girdi.

“Asla senin bir resim çizerken hata yaptığını görmedim,” dedi Jasnah tekrar masasına oturarak. “En azından sayfayı yok edecek kadar korkunç bir tanesini değil,”

Shallan kızardı.

“Bir sanatın ustası bile yanlış yapabilir, sanırım. Hadi bir sonraki saati Majestelerine uygun bir portre yapmak için ayır.”

Shallan elindeki mahvolmuş çizime baktı. Yaratıklar sadece onun hayaliydi, aklının izin verdiği abuk sabuk sayıklamaların bir ürünü. Hepsi buydu. Sadece hayal gücü. Belki de bilinçaltında ortaya koyma ihtiyacı hissettiği bir şeyler vardı. Ama o zaman şekiller ne anlama gelebilirdi?

“Kralla konuşurken bir noktada tereddüt ettiğini fark ettim,” dedi Jasnah. “Söylemediğin şey neydi?”

“Yakışıksız bir şey.”

“Ama akıllıca?“

“Akıllılık asla o anın dışından bakıldığı zaman o kadar da etkileyici görünmüyor, Berrakhanım. Bu sadece sersemce bir düşünceydi.”

“Ve sen de bunu boş bir iltifatla değiştirdin. Sanırım açıklamaya çalıştığım şeyi yanlış anladın, çocuk. Senin sessiz kalmanı istemiyorum. Akıllı olmak iyi bir şey.”

“Ama eğer konuşmuş olsaydım krala hakaret etmiş olur, belki aklını da karıştırırdım ki bu da ona utanç verirdi,” dedi Shallan. “Eminim ki insanların onun aklının yavaş işlediği ile ilgili neler söylediğini biliyordur.”

Jasnah burnunu çekti. “Boş sözler. Aptal insanların uydurmaları. Ama belki de konuşmamış olman bilgece oldu; gerçi becerilerini yöneltmek ile *bastırmak* iki farklı şey. Hem akıllıca hem de uygun olan bir şeyler düşünmeni daha çok tercih ederim.”

“Evet, Berrakhanım.”

“Ayrıca,” dedi Jasnah, “İnanıyorum ki Taravangian’ı güldürmüş olabilirsin. Son zamanlarda bir şeyler onu rahatsız ediyormuş gibi görünüyor.”

“O zaman siz onu sıkıcı olarak görmüyor musunuz?” diye sordu Shallan merakla. Kendisi kralın sıkıcı ya da aptal olduğunu düşünmüyordu ama Jasnah kadar zeki ve eğitimli birinin kral gibi bir adama karşı fazla sabrının olmayabileceğini düşünmüştü.

“Taravangian harika bir adam ve kendi kendilerini kraliyet yöntemlerinin uzmanları ilan etmiş olanların yüz tanesine bedel,” dedi Jasnah. “Bana amcam Dalinar’ı hatırlatıyor. Dürüst, içten, ilgili.”

“Buradaki *açıkgözler* onun zayıf olduğunu söylüyor,” dedi Shallan. “Diğer hükümdarların bu kadar fazla suyuna gitmeye çalıştığı için, savaştan korktuğu için, bir Parekılıcı sahibi olmadığı için.”

Jasnah cevap vermedi ama rahatsız olmuş gibi görünüyordu.

“Berrakhanım?” diye üsteledi Shallan kendi sandalyesine doğru yürüyerek kalemlerini düzenlerken.

“Antik zamanlarda, krallığına barış getiren bir adamın çok büyük bir değer taşıdığı düşünülürdü,” dedi Jasnah. “Bugün aynı adam bir korkak olarak aşağılanıyor.” Başını salladı. “Yüzyıllardır süregelmekte bu değişim. Bunun bizi dehşete düşürmesi gerekir. Taravangian gibi daha çok adam olsa iyi olurdu ve senden bir daha asla ona sıkıcı dememeni talep edeceğim, laf arasında bile.“

“Evet, Berrakhanım,” dedi Shallan başını eğerek. “Gerçekten de söylediğiniz şeylere inanıyor musunuz? Yaradan hakkında olanlara?”

Jasnah bir an için sessizdi. “İnanıyorum. Gerçi belki inancımı abartmış olabilirim.”

“Retorik teorinin Kesincilik Akımı mı?”

“Evet,” dedi Jasnah. “Sanırım öyleydi. Bugün çalışırken sana sırtımı dönmemeye dikkat etmem gerekecek.”

Shallan gülümsedi.

“Gerçek bir âlim hiçbir konu üzerinde kapalı görüşlü olmamalıdır, ne kadar emin hissediyor olsa da,” dedi Jasnah. “Sadece henüz vakıflardan birine katılmak için ikna edici bir sebep bulmamış olmam, asla katılmayacağım anlamına gelmez. Gerçi bugünkü gibi bir tartışmaya her girişimde inançlarım daha da sağlamlaşıyor.”

Shallan dudağını ısırdı. Jasnah yüz ifadesini fark etti. “Bunu kontrol etmeyi öğrenmen gerekecek Shallan. Duygularını açık ediyor.”

“Evet, Berrakhanım.”

“E hadi söyle.”

“Sadece kralla olan konuşmanız tam olarak adil değildi.”

“Ya?”

“Çünkü onun, şey, biliyorsunuz. Onun kapasitesi sınırlı. Oldukça iyi iş çıkardı ama Vorin ilahiyatında daha iyi tecrübesi olan birinin kullanmış olabileceği argümanları ortaya koymadı.”

“Ve böyle bir kişi ne tür argümanlar ortaya koymuş olabilirdi?”

“Şey, ben kendim o alanda pek iyi eğitimli değilim. Ama düşünüyorum ki tartışmanın bir hayati parçasını görmezden geldiniz ya da en azından önemini küçük gösterdiniz.”

“Bu da?”

Shallan göğsüne dokundu. “Kalplerimiz, Berrakhanım. Ben inanıyorum çünkü bir şey hissediyorum, inancımla yaşadığım zaman gelen bir huzur, Yaradan’a bir yakınlık.”

“Akıl beklenen duygusal tepkileri ortaya çıkarına becerisine sahiptir.”

“Ama siz kendiniz bizim davranış şeklimizin, doğru ve yanlış üzerine olan hislerimizin, insanlığımızın tanımlayıcı bir özelliği olduğunu iddia etmediniz mi? Fikrinizi kanıtlamak için içsel ahlakımızı kullandınız. O zaman nasıl benim duygularımı bir kenara bırakabilirsiniz?”

“Bir kenara bırakmak? Hayır. Bunlara şüphecilik ile yaklaşmak? Belki. Senin duyguların Shallan, ne kadar güçlü olurlarsa olsunlar, sana aitler, Bana değil. Ve benim hissettiğim şey ise hayatımı beni gökyüzünden izleyen, görülmeyen, bilinmeyen, bilinemeyen bir varlığın takdirini kazanmaya çalışarak harcamanın tam anlamıyla beyhude olduğu.” Kalemiyle Shallan’a

işaret etti. “Ama senin retorik yöntemin iyileşiyor. Eninde sonunda senden bir âlim çıkaracağız.”

Shallan içinde yükselen bir mutluluk dalgası hissederek gülümsedi. Jasnah’dan gelen övgü zümrüt bir broamdan daha kıymetliydi.

Ama... Ben bir âlim olmayacağım. Ben Ruhdökümcüyü çalacağım ve gideceğim.

Bunun hakkında düşünmekten hoşlanmıyordu. Bu da üstesinden gelmesi gereken başka bir şeydi; onu rahatsız eden şeyler hakkında düşünmekten kaçınmaya meyilliydi.

“Şimdi acele et ve kralın çizimini yap,” dedi Jasnah bir kitabı kaldırarak. “Çizmeyi bitirdiğin zaman hâlâ yapacak çok miktarda gerçek işin olacak.”

“Evet, Berrakhanım,” dedi Shallan.

Ancak ilk kez Shallan’a çizmek zor geldi; aklı odaklanmak için fazlasıyla bulanıktı.

“Birden tehlikeli bir hâl aldılar. Bir fırtınaya dönüşen sakin bir gün gibi.”

— Bu parça sonunda daha sık rastlanan bir türevine dönüşmüş olan bir Thaylen deyiminin kaynağıdır. İnanıyorum ki Yokelçilere gönderme yapıyor. Bkz. İxsix, *İmparator*, bölüm dört.

Kaladin yürüyerek mağara gibi kışladan sabahın ilk saf ışığına çıktı. Yerdeki kuvars parçacıkları ışığı yakalayarak önünde ışıldıyordu; sanki yerin kendisi patlamaya hazırmış gibi kıvılcımlar saçarak yanıyordu.

Yirmi dokuz adamdan oluşan bir grup onu takip etti. Köleler. Hırsızlar. Firariler. Yabancılar. Hatta tek günahı fakirlik olan birkaç adam. Onlar köprü ekiplerine çaresizlikten katılmışlardı. Maaş hiç yoktan iyiydi ve eğer yüz köprü turundan sağ çıkarlarsa terfi ettirileceklerine söz verilmişti. Bir gözcü karakoluna atanmak fakir bir adama lüks bir hayat vaadi gibi gelebilirdi.

Bütün gün ayakta durup bir şeylere baksın diye maaş almak mı? Bu nasıl bir çılgınlıktı? Bu sanki zengin olmak gibiydi, neredeyse.

Anlamamışlardı. Hiç kimse yüz köprü turundan sağ çıkmıyordu. Kaladin iki düzine tura çıkmıştı ve o şimdiden hayattaki köprücüler arasında en tecrübelilerden birisiydi.

Köprü Dört onu takip etti. İnat edenlerin sonuncusu olan Bisig adındaki ince bir adam da dün pes etmişti. Kaladin kahkaha, yemek ve insanlığın en sonunda onu etkilediğini düşünmeyi tercih ediyordu. Ama büyük olasılıkla esas Kaya ve Teft'ten gelen birkaç ters bakış ve mırıldanan tehditler yüzündendi.

Kaladin bunları görmezden geliyordu. Eninde sonunda adamların sadâkatine de ihtiyacı olacaktı ama şimdilik itaatleriyle idare edebilirdi.

Kaladin adamlara ordudaki ilk gününde öğrenmiş olduğu sabah egzersizlerini yaptırdı. Gerinmeler ve arkasından da zıplama hareketleri. Kahverengi iş tulumları ve yeşil ya da ten rengi şapkalarıyla kereste deposuna gitmekte olan marangozlar eğlenerek kafalarını salladılar ve yanlarından geçtiler. Kampın asıl başladığı yer olan yukarıdaki kısa sırtın üstündeki askerler aşağı bakıp güldüler. Gaz yakınlardaki bir kışlanın yanında kollarını kavuşturmuş izliyordu; tek gözü memnuniyetsizdi.

Kaladin alnını sildi, Uzun uzun Gaz'ın gözüne baktı, sonra da adamlara geri döndü, Kahvaltıdan önce hâlâ köprü taşıma antrenmanı yapacak kadar zaman vardı.

♦
♦♦

Gaz asla sadece tekbir gözü olmasına alışamamıştı. Bir adam buna *alışabilir* miydi? O gözün yerine bir el ya da bir bacak kaybetmiş olmayı tercih ederdi. Onun göremediği, ancak başkalarının görebildiği o karanlıkta *bir şeylerin* saklanmakta olduğunu hissetmekten kendini alamıyordu. Orada ne gizleniyordu? Ruhunu vücudundan emecek sprenler mi? Bir farenin bütün bir şarap tulumunu sadece köşesini kemirerek boşaltabileceği şekilde?

Yoldaşları ona şanslı demişlerdi. "O darbe canını da almış olabilirdi." Eh, en azından o zaman o karanlıkla birlikte yaşamak zorunda kalmamış olurdu. Gözlerinden bir tanesi her zaman kapalıydı. Diğerini de kapatıyordu ve karanlık onu yutuyordu.

Gaz sol tarafa göz attı ve karanlık yan tarafa doğru kaçtı. Lamaril bir direğe yaslanmış dikiliyordu, uzun ve ince. Dev gibi bir adam değildi ama

zayıf da değildi. Tamamen çizgilerden oluşuyordu. Dikdörtgen şeklinde sakal. Dikdörtgen şeklinde vücut. Keskin bir bıçak gibi.

Lamaril, Gaz'a gelmesi için elini salladı, Gaz da isteksiz bir şekilde yaklaştı. Sonra kesesinden bir küre çıkardı ve teslim etti. Bir topaz marka. Bunu kaybediyor olmaktan nefret ediyordu. Her zaman para kaybetmekten nefret ederdi.

"Bana bunun iki katını borçlusun," diye söylendi Lamaril güneş ışığında parlayan küreyi kaldırıp içine bakarken.

"Eh, şimdilik alacağının hepsi bu. Bir şey alabildiğine şükret."

"Ağzımı kapalı tuttuğuma şükret," dedi Lamaril tembel tembel, sırtını direğe dayayarak. Kereste deposunun sınırını belirten bir direkti.

Gaz dişlerini gıcırdattı. Para vermekten nefret ediyordu, ama başka ne yapabilirdi? *Fırtınalar alsın onu. Öfkeli fırtınalar alsın onu!*

"Görünüşe göre bir sorunun var," dedi Lamaril.

İlk önce Gaz yarım ödemeden bahsettiğini sanmıştı. *Açıkgözlü* adam Köprü Dört'ün kışlasına doğru başıyla işaret etti.

Gaz köprücülere dik dik baktı; tedirgin olmuştu. Genç köprücübaşı bir emir vermiş ve köprücüler de koşarak kereste deposunu boylu boyunca aşmışlardı. Daha şimdiden onları birbirleriyle zamanlı bir şekilde koşturmaya başlamıştı bile. Bu küçük değişikliğin anlamı çok büyüktü. Bu onları hızlandırıyor, bir takım gibi düşünmelerine yardım ediyordu.

Bu oğlan gerçekten de bir defasında iddia etmiş olduğu gibi askeri eğitim almış olabilir miydi? Öyleyse neden bir köprücü olarak boşa harcanıyordu? Elbette o alnındaki *shash* damgası da vardı...

"Ben bir sorun görmüyorum," dedi Gaz homurdanarak. "Onlar hızlı. Bu iyi.."

"Onlar başkaldırıyor."

"Emirlere uyuyorlar."

"*Onun* emirlerine, belki." Lamaril başını salladı. "Köprücüler bir amaç için varlar, Gaz. Daha önemli adamların hayatlarını korumak için."

"Öyle mi? Hâlbuki ben amaçlarının köprüleri taşımak olduğunu zannediyordum."

Lamaril ona delici bir bakış attı. Öne doğru eğildi. "Beni deneme, Gaz. Ve haddini bil. Onlara katılmayı ister miydin?"

Gaz bir korkunun içine saplandığını hissetti. Lamaril çok düşük bir *açıkgözdü*, arazisiz olanlardan biriydi. Ama Gaz'ın birincil *amiriydi*, köprü

ekipleri ve kereste deposunu yöneten daha yüksek rütbeli *açıkgözler* arasındaki bir irtibat subayıydı.

Gaz gözünü indirerek yere baktı. “Affedersiniz, Berrakbey.”

“Yüceprens Sadeas’ın bir üstünlüğü var,” dedi Lamaril tekrar direğine sırtını dayayarak. “Bunu da hepimizi zorlayarak elinde tutuyor. Sonuna kadar. Her adamın bir yeri var.” Köprü Dört’ün üyelerine doğru başıyla işaret etti. “Hız kötü bir şey değil. İnisiyatif kötü bir şey değil. Ancak o oğlanınki gibi inisiyatifi olan adamlar çoğu zaman konumlarından memnun olmaz. Köprü ekipleri şu anda oldukları şekilde işlevini yerine getiriyor, değişikliğe gerek yok. Değişim huzur bozucu olabilir.”

Gaz herhangi bir köprücünün Sadeas’ın planlarındaki gerçek yerini anladığından şüphe ediyordu. Eğer neden böylesine acımasızca çalıştırıldıklarını ve neden kalkan taşımalarının ya da zırh giymelerinin yasaklandığını bilseler, büyük olasılıkla gidip kendilerini uçuruma atarlardı. Yem. Onlar yemdi. Parshendilerin dikkatini çekiyor, vahşilerin her saldırıda birkaç köprü dolusu köprücüyü indirerek işe yarar bir şey yaptıklarını düşünmelerini sağlıyorlardı. Bol bol adam götürdüğün sürece bu kimse için herhangi bir şeyi değiştirmiyordu. Katledilen adamlar dışında.

Fırtınababa, diye düşündü Gaz. *Bu için içinde olduğum için kendimden nefret ediyorum.* Ama o uzun bir zamandır kendinden nefret ediyordu. Bu onun için yeni bir şey değildi. “Bir şeyler yapacağım,” diye söz verdi Lamaril’e, “Geceleyin bir bıçak. Yemekte biraz zehir.” Bu onun içini burkuyordu. Oğlanın rüşvetleri küçüktü ama Lamaril’e olan borçlarıyla baş edebilmesini sağlayan tek şey de onlardı.

“Hayır!” diye tısladı Lamaril. “Onun gerçekten de bir tehlikeymiş gibi görünmesini mi istiyorsun? Gerçek askerler şimdiden ondan bahsediyorlar,” Lamaril yüzünü buruşturdu. “Son ihtiyacımız olan şey köprücüler arasında bir ayaklanmayı tetikleyecek bir şehit. Bunu ima eden bir fısıltı bile olmasını istemiyorum, yüceprensimizin düşmanlarının çıkar sağlayabileceği hiçbir şey.” Lamaril adamlarıyla birlikte koşarak geçen Kaladin’e bir göz attı. “Bu oğlanın savaş meydanında düşmesi gerek, hak ettiği şekilde. Bunun gerçekleştiğinden emin ol. Ve bana borcun olan paranın geri kalanını da bul yoksa kısa süre sonra kendini o köprülerden birini taşırken bulursun.”

Orman yeşili pelerinini dalgalandırarak uzaklaştı. Bir asker olarak geçirdiği zaman boyunca Gaz en çok küçük *açıkgözlerden* korkmayı öğrenmişti. Mevkilerinin *koyugözlere* yakınlığı yüzünden kendilerini küçük

görüyorlardı ama o *koyugözler* de üzerinde otorite sahibi oldukları tek şeydi. Bu onları tehlikeli yapıyordu. Lamaril gibi bir adamın etrafında olmak çıplak elle sıcak bir kömürü tutmak gibiydi. Kendini yanmaktan kurtarmanın bir yolu yoktu. Sadece yanıkları en aza indirecek kadar hızlı olmayı umabilirdin.

Köprü Dört koşarak geçti. Bir ay önce, Gaz bunun mümkün olduğuna inanmazdı. Bir köprücü ekibi *antrenman* mı yapacaktı? Ve bunun Kaladin'e tüm maliyeti görünüşe göre birkaç yemek rüşveti ve onları koruyacağına dair birkaç boş sözdü.

Bunun yeterli olmaması gerekirdi. Bir köprücü olarak hayat umutsuzdu. Gaz onlara *katılamazdı*. Bunu yapamazdı. Beycik Kaladin'in kaybolması gerekiyordu. Ama eğer Kaladin'in küreleri kaybolursa, o zaman Gaz'ın sonu da Lamaril'in parasını veremeyeceği için kolaylıkla bir köprücü olmak olabilirdi. *Cehennem fırtınaları*! diye düşündü. Bu, uçurumşeytanının hangi pençesinin seni ezeceğini seçmeye çalışmak gibiydi.

Gaz Kaladin'in ekibini izlemeye devam etti. Ve o karanlık *hâlâ* onu bekliyordu. Sanki ulaşılamayan bir kaşıntı gibi. Susturulamayan bir çığlık gibi. Asla kurtulamayacağı karıncalanan bir uyuşukluk.

Büyük ihtimalle onu ölümden sonra bile takip edecekti.

♦

♦♦

"Köprü yukarı!" diye kükredi Kaladin, Köprü Dört ile birlikte koşarken. Harekete devam ederken köprüyü başlarının yukarısına kaldırdılar. Bu şekilde köprüyü omuzlarının üstüne yaslamak yerinde yukarıda tutarak koşmak daha zordu. Köprünün devasa ağırlığını kollarında hissedebiliyordu.

"Aşağı!" diye emir verdi.

Önde olanlar köprüyü bıraktılar ve yanlara doğru koşarak açıldılar. Diğerleri köprüyü hızlı bir hareket ile indirdi. Taşlar üstünde sürtünerek ters bir şekilde yere çarptı. Konumlarına geçerek köprüyü bir uçurumun üstünden itiyormuş gibi yaptılar. Kaladin de yan taraftan yardım etti.

Gerçek bir uçurumun üstünde pratik yapmamız gerek, diye düşündü adamlar işlerini bitirirlerken. *Gaz'ın bana bunu yapma iznini vermesi için ne tür bir rüşvetin gerekeceğini merak ediyorum.*

Sahte köprü turlarını bitirmiş olan köprücüler Kaladin'e doğru baktılar; yorgun ama heyecanlıydılar. Onlara gülümsedi. Amaram'ın ordusunda bir manga komutanı olarak geçirdiği aylarda, övgünün dürüstçe olması ancak asla esirgenmemesi gerektiğini öğrenmişti.

“O indirmenin üstünde çalışmamız gerek,” dedi Kaladin. “Ama genel olarak etkilendim. İki hafta ve sizler şimdiden aylar boyunca çalıştırdığım bazı takımlar kadar iyi bir şekilde beraber çalışıyorsunuz. Memnun oldum. Ve gurur duydum. Gidip içecek bir şeyler alın ve bir mola verin. Çalışma hizmetinden önce bir ya da iki tur daha yapacağız.”

Yine taş toplama hizmetiydi ama bu şikâyet edilecek bir şey değildi. Köprücüleri taşları kaldırmanın kuvvetlerini artıracağına ikna etmişti ve en çok güvendiği birkaç tanesini de Kaladin’in adamlarına fazladan yiyecek sağlama ve tıbbi malzeme stoklarının oluşturmaya -ucu ucuna- devam ediyor olmasının anahtarı olan yumruotu toplamaya yardım etmeleri için görevlendirmişti.

İki hafta. Köprücülerin hayatlarına bakıldığında, kolay bir iki hafta olmuştu. Sadece iki köprü turu ve bir tanesinde platoya çok geç ulaşmışlardı. Parshendiler onlar daha varamadan mücevherkalp ile kaçmışlardı. Bu koprücüler için iyiydi.

Diğer saldırı köprücü sayılan açısından çok kötü geçmemişti. İki ölü daha: Amark ve Koolf. İki yaralı daha: Narm ve Peet. Diğer ekiplerin kayıplarına göre sadece ufak bir oran ama hâlâ çok fazla. Kaladin yüz ifadesini iyimser tutmaya çalışarak su fıçısına doğru yürüdü ve adamların birinden bir kepçe alarak su içti.

Köprü Dört kendi yaralıları içinde boğulacaktı. Sadece otuz sağlam adam ile maaş almayan ve yumruotu gelirinden beslenmeleri gereken beş yaralı vardı. Ölenler de sayıldığı zaman, Kaladin’in onları korumaya çalışmaya başlamasından beri geçen haftalarda neredeyse yüzde otuz kayıp vermişlerdi. Amarara’ın ordusunda bu kayıp oranı bir felâket olurdu.

O zamanlar Kaladin’in hayatı, arada bir şiddetli savaş patlamaları ile bölünen bir eğitim ve yürüme hayatıydı. Burada savaş amansızdı. Her birkaç günde bir. Bu türden bir şey bir orduyu yıpratabilirdi, *yıpratırdı*.

Daha iyi bir yol olması gerek, diye düşündü Kaladin ılık suyu ağzında çalkalarken, sonra da bir diğer kepçeyi başının üstünden döktü. Haftada iki adamı ölüm ve yaralanmalar yüzünden kaybetmeye devam edemezdi. Ama kendi subayları ölüp kaldıklarını umursamazken nasıl hayatta kalabilirlerdi?

Öfkeyle kepçeyi fıçıya fırlatmaktan kendini zar zor alıkoydu. Bunun yerine kepçeyi Skar’a uzattı ve ona cesaretlendirici bir gülümseme gönderdi. Bir yalan. Ama gerekli bir yalan.

Gaz diğer köprücü kışlalarından birisinin gölgesinden izliyordu. Syl'in şimdi süzülen bir yumruotu tüyü gibi olan şeffaf şekli köprü çavuşunun etrafında uçuşuyordu. En sonunda Kaladin'e doğru gelerek omzuna kondu ve dişi şekline büründü.

"Bir şeyler planlıyor," dedi.

"Müdahale etmedi," dedi Kaladin. "Her gece güveç yapmamızı bile durdurmaya çalışmadı."

"O *açıkgözle* konuşuyordu."

"Lamaril mi?"

Syl başını sallayarak onayladı.

"Lamaril onun üstü," dedi Kaladin yürüyerek Köprü Dört'ün kışlasının gölgesine girerken. Duvara sırtını yaslayarak su fıçısının oradaki adamlarına göz attı. Artık birbirleriyle konuşuyorlardı. Şakalaşıyorlardı. Gülüyorlardı. Akşamları beraber içmeye gidiyorlardı. Fırtınababa adına, Kaladin emri altındaki adamların içmeye gitmesinden *memnun* olabileceğini asla düşünmemişti.

"Yüz ifadelerini beğenmedim," dedi Syl Kaladin'in omzuna oturarak. "Karanlık. Fırtına bulutları gibi. Ne söylediklerini duymadım. Onları çok geç fark etmişim. Ama bunu beğenmedim. Özellikle de o Lamaril'i."

Kaladin yavaşça başını salladı.

"Sen de mi ona güvenmiyorsun?" diye sordu Syl.

"O bir *açıkgöz*." Bu yeterliydi.

"O zaman biz..."

"O zaman biz hiçbir şey yapmayacağız," dedi Kaladin. "Bir şeyler denemezlerse cevap veremem. Ve eğer bütün enerjimi ne *yapabilecekleri* hakkında endişelenmeye harcarsam, şu anda karşı karşıya olduğumuz sorunları çözmem mümkün olmaz."

Eklemediği şey ise gerçek endişesiydi. Eğer Gaz ya da Lamaril Kaladin'i öldürtmeye karar verirlerse, onları durdurmak için yapabileceği çok az şey vardı. Evet, köprücüler köprüleri ile koşmamak dışında herhangi bir şey yüzünden nadiren idam ediliyordu. Ama Amaram'ınki gibi "dürüst" ordularda bile uydurma suçlar ve sahte kanıtların söylentileri vardı. Sadeas'ın disiplinsiz, zar zor denetlenen kampında ise eğer Kaladin, *shash* damgalı bir köle, belirsiz bir suçtan ötürü sallandırılırsa hiç kimse gözünü kırpmazdı. Onu yücefırtınaya bırakıp Kaladin'in kaderini Fırtınababa'nın seçtiğini iddia ederek bu ölümden kendilerini sıyırabilirlerdi.

Kaladin doğruldu ve kereste deposunun marangozlara ait olan kısmına doğru yürüdü. Zanaatkarlar ve çırakları mızrak sapları, köprüler, direkler ya da mobilyalar için uzun tahtaları keserek sıkı çalışmaktaydılar.

Kaladin geçerken zanaatkarlar ona başlarıyla selam verdi. Artık onu tanıyorlardı, dört adamın tutabileceği ve birbirleriyle uyum içinde koşma çalışması yapabilmeleri için yeteri kadar uzun olan ahşap parçaları gibi garip isteklerine de alışmışlardı. Yarı yarıya tamamlanmış bir köprü buldu. Bu, Kaladin'in en başta kullanmış olduğu o tek kalastan zamanla türetilmişti.

Kaladin tahtayı inceleyerek çömeldi. Hemen sağında bir grup adam büyük bir testere kullanarak bir kütükten ince halkalar kesiyorlardı. Onlar büyük olasılıkla tabure oturakları olacaklardı.

Parmaklarını pürüzsüz sert ahşabın üstünde gezdirdi. Bütün portatif köprüler makam adı verilen bir çeşit tahtadan yapılıyordu. Rengi koyu bir kahverengiydi, damarları neredeyse görünmüyordu ve hem dayanıklı hem de hafifti. Zanaatkarlar bu tahtayı boylu boyunca zımparalayarak pürüzsüzleştirmişlerdi ve talaş ile miske benzeyen özsuyun kokusu hissediliyordu.

"Kaladin?" diye sordu Syl havanın iç.inden yürüyerek; sonra da tahtanın üstüne çıktı. "Uzaklarda gibi görünüyorsun."

"Bu köprüleri bu kadar iyi bir şekilde inşa ediyor olmaları ironik," dedi. "Bu ordunun marangozları askerlerinden kat kat daha profesyonel."

"Bu mantıklı," dedi Syl. "Zanaatkarlar dayanıklı köprüler yapmak istiyor. Dinlediğim askerler, onlar ise sadece platoya varıp mücevherkalbi kapmak ve kaçmak istiyorlar. Bu onlar için bir oyun gibi."

"Bu akıllıca. Bizi gözlemlemekte gittikçe daha da iyi hâle geliyorsun."

Syl yüzünü buruşturdu, "Daha çok bir zamanlar bildiğim şeyleri hatırlıyormuş gibi hissediyorum."

"Yakında hiç de spren filan olmayacaksın. Küçük şeffaf bir filozof olacaksın. Seni zamanını derin, önemli düşünceler içinde geçirmen için bir manastıra göndermemiz gerekecek."

"Evet, mesela oradaki ardentlere kazara ağızlarını maviye boyayacak bir karışımı içirmenin en iyi yolu gibi," dedi. Yaramaz bir şekilde gülümsedi.

Kaladin gülümsemesine karşılık verirken bir yandan parmaklarını tahta üstünde gezdirmeye devam etti. Hâlâ köprücülerin neden kalkan taşımalarına izin vermediklerini anlamıyordu. Bu soruya kimse doğru düzgün bir cevap vermiyordu. "Makam kullanıyorlar çünkü ağırlığına

bakıldığında ağır bir süvari hücumunu kaldırabilecek kadar dayanıklı,” dedi. “Bunu kullanabilmemiz gerekir. Bize kalkanları yasaklıyorlar ama zaten omuzlarımızın üstünde bir tane taşıyoruz,”

“Ama eğer bunu denersen nasıl tepki verecekler?”

Kaladin ayağa kalktı, “Bilmiyorum ama başka bir seçeneğim de yok.”

Bunu denemek bir risk olurdu. Çok büyük bir risk. Ama risk içermeyen fikirleri günler önce tükenmişti.

♦

♦♦

Kaya, Teft, Skar ve Moash’a işaret ederek, “Buradan tutabiliriz,” dedi Kaladin, Yan tarafı üstüne çevrilmiş, karnı açıkta bir köprünün yanında duruyorlardı. Altının karmaşık bir yapısı vardı; doğrudan altında üçer konumlu sekiz sırayla yirmi dört adama yer sağlıyordu ve dışarıda da iki tarafında sekizerden on altı adam için daha tutacak saplar vardı. Eğer eksiksiz bir ekipleri varsa omuz omuza koşan kırk adam.

Köprünün altındaki her konumun köprücünün kafası için bir çukuru, omuzlarının üstünde durmaları için iki eğimli tahta bloğu ve tutacak olarak da iki kolu vardı. Köprücüler omuzluk takarlardı ve daha kısa olanlarının da o nedenle fazladan omuzlukları vardı. Gaz genelde yeni köprücüleri boylarına göre ekiplere bölüştürmeye çalışırdı.

Bu elbette ki Köprü Dört için geçerli değildi. Köprü Dört sadece artıkları alırdı.

Kaladin birkaç kol ve payandaya işaret etti. “Buradan tutabilir ve sonra da köprüyü sağımızda bir eğimle boyuna tutarak doğrudan ileri doğru koşabiliriz, Daha uzun boylu adamlarımızı dışarı ve daha kısa adamlarımızı da içeri yerleştiririz.”

“Bunun ne faydası olacak?” diye sordu Kaya kaşlarını çatarak.

Kaladin yakınlardan izlemekte olan Gaz’a bir göz attı. Rahatsız edecek kadar yakındı. Gerçekte neden köprüyü yan tarafta taşımak istediğinden bahsetmemek en iyisiydi. Dahası, işe yarayıp yaramayacağından emin olana kadar adamları boş yere umutlandırmak istemiyordu.

“Sadece deneme yapmak istiyorum,” dedi. “Eğer arada bir konumlarımızı değiştirirsek daha kolay olabilir. Farklı kasları çalıştırırız.” Syl köprünün üstünde ayağa kalkarken yüzünü astı. Kaladin gerçeği perdelediği zamanlar hep yüzünü asıyordu.

“Adamları toplayın,” dedi Kaladin, Kaya, Teft, Skar ve Moash’a elini sallayarak. Bu dördünü alt manga komutanları yapmıştı, köprücülerin normalde sahip olmadıkları bir şey. Ama askerler en iyi altı ya da sekiz kişilik küçük gruplar hâlinde çalışırdı.

Askerler, diye düşündü Kaladin. *Onları bu şekilde mi görüyorum*?

Onlar savaşmıyordu. Ama evet, onlar da askerdi. Adamları “sadece” köprücü olarak düşündüğün zaman küçük görmek kolaydı. Kalkan olmadan doğrudan düşman okçularının üstüne gitmek cesaret isterdi. Bunu yapmaya zorlanıyor olduğun zaman bile.

Yan tarafa bir göz atarak Moash’ın diğer üçü ile birlikte ayrılmamış olduğunu fark etti. Dar yüzlü adamın koyu yeşil gözleri ve siyahla beneklenmiş kahverengi saçları vardı.

“Bir sorun mu var, asker?” diye sordu Kaladin.

Moash bu kelimeyi kullanmasına şaşırarak gözlerini kırptı ama o ve diğerleri Kaladin’den her türlü acayipliği bekler olmuşlardı. “Neden beni bir alt manganın lideri yaptın?”

“Çünkü neredeyse diğerlerinin hepsinden daha uzun süre benim liderliğime karşı koydun. Ve *hepsinden* de daha yüksek sesle itiraz ettin.”

“Beni sana itaat etmeyi reddettim diye mi bir manga lideri yaptın?”

“Seni manga lideri yaptım çünkü bana becerikli ve zeki göründün. Ayrıca çok kolay ikna olmadın. İraden güçlü. Bunu kullanabilirim.”

Moash kısa sakallı çenesini kaşıdı. “Pekâlâ, o zaman. Ama Teft ve o Boynuzyiyenlinin aksine, ben senin doğrudan Yaradan’dan gelmiş bir hediye olduğunu düşünmüyorum. Sana güvenmiyorum.”

“O zaman neden bana itaat ediyorsun?”

Moash gözlerine baktı, sonra da omzunu silkti. “Galiba meraklıyım.” Mangasını toplamak için uzaklaştı.

♦
♦♦

Kükreyen rüzgârlar adına... diye düşündü Gaz; Köprü Dört’ün koşarak geçmesini izlerken afallamıştı. Köprüyü *yan taraftarında* taşımayı denemelerinin nasıl bir sebebi olabilirdi?

Bu beş yerine üç sıra oluşturarak garip bir şekilde kümelenmelerini gerektiriyordu, uygunsuz bir şekilde köprünün altından kavrayarak sağ taraflarında taşıyorlardı. Bu Gaz’ın gördüğü en acayip şeylerden biriydi.

Hepsi birden zar zor sığıyordu ve tutacaklar da köprüyü bu şekilde taşımak için yapılmamışlardı.

Gaz geçmelerini izlerken başını kaşıdı, sonra da bir elini kaldırarak koşarak yanından geçen Kaladin'i durdurdu. Beycik köprüyü bıraktı ve aceleyle Gaz'a doğru geldi, diğerleri koşmaya devam ederken alnını sildi. "Evet?"

"Bu ne?" dedi Gaz eliyle işaret ederek.

"Köprü ekibi. Taşıdıkları şey ise sanıyorum ki... Evet, bir *köprü.*"

"Zevzeklik yap demedim," diye hırladı Gaz. "Bir açıklama istiyorum."

"Köprüyü başınızın üstünde taşımak yorucu oluyor," dedi Kaladin. Uzun bir adamdı, Gaz'ın üstünde bir kule gibi yükselecek kadar uzun. *Fırtına kapsın seni, gözümü* korkutamayacaksın! "Bu farklı kasları da kullanmanın bir yolu. Çantayı bir omuzdan diğerine geçirmek gibi."

Gaz yan tarafa doğru göz attı. Karanlığın içinde bir şeyler mi hareket etmişti?

"Gaz?" diye sordu Kaladin.

"Bak beycik," dedi Gaz tekrar ona bakarak. "Köprüyü yukarıda taşımak yorucu olabilir, ama o *şekilde* taşımak resmen salaklık. Birbirinizin üstüne devrilmek üzereymiş gibi görünüyorsunuz ve tutacaklar da berbat. Adamları zar zor sığdırabiliyorsun."

"Evet," dedi Kaladin daha hafife alır bir şekilde. "Ama çoğu zaman bir köprü ekibinin sadece yarısı köprü turundan sağ çıkıyor. Daha az sayıda olduğumuz zaman geri gelirken bu şekilde taşıyabiliriz. En azından yer değiştirmemizi sağlar."

Gaz tereddüt etti. Bir *köprü ekibinin sadece yarısı...*

Eğer köprüyü gerçek bir saldırıda bu şekilde taşırlarsa yavaş giderler, kendilerini açığa çıkarırlardı. Bu bir *felâket* olabilirdi, en azından Köprü Dört için.

Gaz gülümsedi. "Sevdim."

Kaladin şok olmuş gibi görünüyordu. *"Ne?"*

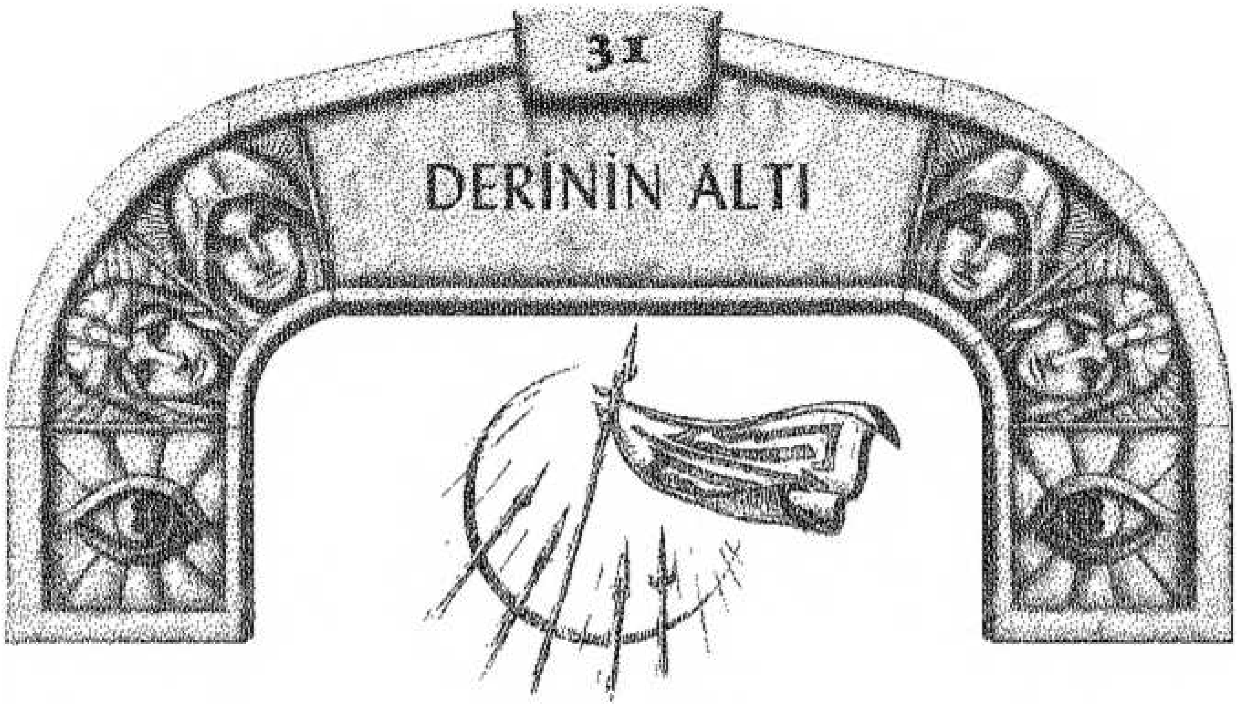
"İnisiyatif. Yaratıcılık. Evet, pratik yapmaya devam edin. Köprüyü o şekilde taşıyarak bir son platoya yaklaştığınızı görmeyi çok isterim."

Kaladin gözlerini kıstı, "Öyle mi?"

"Evet," dedi Gaz.

"Peki, o zaman. Belki de yaparız."

Gaz Kaladin'in gidişini izleyerek gülümsedi. Bir felâket tam olarak da onun ihtiyacı olan şeydi. Şimdi tek yapması gereken şey Lamaril'in şantajına verecek parayı başka bir yoldan bulmaktı.

ALTI YIL ÖNCE

Kal'ın babası, “Benim yaptığım hatanın aynısını yapma, oğlum,” deyince Kal sayfasından başını kaldırıp baktı. Babası ameliyat odasının diğer tarafında oturuyordu, bir eli başındaydı, diğerinde de yarısı boşalmış şarap kupası vardı. Eflatun şarap, içkilerin en güçlüleri arasındaydı.

Lirin kupayı tezgâha koydu ve koyu mor, kremcik kanı renkli sıvı titredi ve ürperdi. Tezgâhın üstünde oturmakta olan bir çift küreden gelen Fırtınaışığını yansıtıyordu.

“Baba?”

“Kharbranth'a gittiğin zaman, orada kal.” Kelimelerini ağzında yuvarlıyordu. “Bu minik, kafasız, *aptal* kasabaya geri sürüklenme. Güzel karını tanıdığı ya da sevdiği diğer herkesten uzakta yaşamaya mecbur bırakma.”

Kal’ın babası sık sık sarhoş olmazdı; bu kendine izin verdiği ender gecelerden biriydi. Belki de annesi işi yüzden tükenmiş olarak erken yatmış olduğu içindi.

“Her zaman geri gelmem gerektiğini söylerdin,” dedi Kal yumuşakça.

“Ben bir salağım.” Sırtı Kal’a dönük, duvardaki kürelerden dökülmekte olan beyaz ışığa gözlerini dikmişti. “Beni burada istemiyorlar. Beni hiçbir zaman burada istemediler.”

Kal gözlerini indirerek sayfasına baktı. Kasları açılmış ve dışarı çekilmiş olarak teşhir edilmiş vücutların resimlerini içeriyordu. Resimler öyle detaylıydı ki. Her birinde her parçayı betimlemek için rünçiftleri vardı ve Kal da onları hafızasına kazımıştı. Şimdi ise prosedürleri çalışıyor, uzun zaman önce ölmüş adamların vücutlarının içlerini araştırıyordu.

Bir defasında, Laral ona insanların derinin altını görmesinin doğru olmadığını söylemişti. Bu sayfalar ve resimler, herkesin Lirin’e bu kadar çok güvensizlik duymasının sebebinin bir parçasıydı. Derinin altını görmek giysilerin altını görmek gibiydi ama daha kötüydü.

Lirin kendine biraz daha şarap koydu. Dünya kısa bir süre içinde ne kadar çok değişebiliyordu. Kal soğuğa karşı ceketini iyice kapattı. Kış mevsimi gelmişti ama maltız için kömür alacak paraları yoktu çünkü artık hastalar bağışta bulunmuyordu. Lirin muayene ya da ameliyat etmeyi sürdürüyordu. Sadece kasaba halkı hediyelerini kesmişti, hem de Roshone’dan gelen tek bir sözle.

“Bunu yapabiliyor olmaması gerekir,” diye fısıldadı Kal.

“Ama yapabilir,” dedi Lirin. Bronz renkli bir pantolon üstüne beyaz bir gömlek ve siyah yelek giyiyordu. Yeleğin düğmeleri iliklenmemişti, ön kanatları Kal’ın resimlerindeki adamların göğüslerinden çekilmiş derileri gibi yanlardan aşağı sarkıyordu.

“Küreleri harcayabiliriz,” dedi Kal tereddüt ederek.

“Onlar senin eğitimin için,” diye tersledi Lirin. “Eğer seni şimdi gönderebilsem gönderirdim.”

Kal’ın anne ve babası Kharbranth’taki hekimlere bir mektup göndererek, Kal’ın giriş sınavlarına erken girmesine izin vermelerini istemişlerdi. Gelen cevap olumsuzdu.

“O bizim küreleri harcamamızı istiyor,” dedi Lirin kelimeleri birbirine dolanarak. “O yüzden öyle dedi. Bizi o kürelere ihtiyaç duymaya zorlamaya çalışıyor.”

Roshone’un kasaba halkına söyledikleri *tam olarak* bir emir değildi. Sadece eğer Kal’ın babası ücret istemek için fazla aptalsa o zaman ücret almaması gerektiğini ima etmişti. Sonraki gün, kasabalı bağış yapmayı kesmişti.

Kasaba halkı Roshoue’a kafa karıştırıcı bir hayranlık ve korku karışımı ile bakıyorlardı. Kal’ın görüşüne göre, o ikisini de hak etmiyordu. Belli ki herifi bu kadar ters ve kusurlu olduğu için Heartbstone’a sürgün etmişlerdi. Harap Ovalar’da intikam için savaşmakta olan *gerçek açıkgözlerin* arasında olmayı hak etmediği açıktı.

“Neden insanlar onu memnun etmek için bu kadar çok uğraşıyor?” diye sordu Kal babasının sırtına. “Berrakbey Wistiow’un etrafında asla bu şekilde tepki vermezlerdi.”

“Böyle yapıyorlar çünkü Roshone memnun edilemiyor.”

Kal kaşlarını çattı. Bu konuşan şarap mıydı?

Kal’ın babası döndü, gözleri saf Fırtınaışığı’nı yansıtıyordu. O gözlerde Kal şaşırtıcı bir berraklık gördü. Demek ki aslında o kadar da sarhoş değildi. “Berrakbey Wistiow insanların ne isterlerse onu yapmalarına izin verirdi, Ve böylece de onu görmezden geldiler. Roshone ise onları daha aşağı gördüğünü bilmelerine izin veriyor. Ve bu yüzden onlar da onu memnun etmek için çırpınıyorlar.”

“Bu hiç mantıklı değil,” dedi Kal.

“Eşyanın tabiatı bu,” dedi Lirin masanın üstündeki kürelerden birini parmağının altında döndürerek oynarken, “Bunu öğrenmen gerekecek, Kal. İnsanlar dünyanın doğru olduğunu düşündükleri zaman hâllerinden memnun olurlar. Ama eğer bir delik, bir kusur görürsek, bunu doldurmak için çırpınırız.”

“Bu yaptıkları asil bir şeymiş gibi konuşuyorsun.”

“Bir açıdan öyle,” dedi Lirin. İçini çekti. “Komşularımıza karşı bu kadar sert olmamalıyım. Küçükler, evet, ama bu cehaletin küçüklüğü. Onlardan iğreniyor değilim. Onları yönlendirenden iğreniyorum. Roshone gibi bir adam insanların içindeki dürüst ve doğru olan şeyleri alıp, bunları ayağının altında ezeceği bir çamur birikintisine çevirebilir.” Bir yudum alarak şarabını bitirdi.

“Sadece küreleri harcamamız gerek,” dedi Kal. “Ya da bir yerlere göndermemiz, bir tefeciye filan. Eğer onlar olmazsa bizi rahat bırakır.”

“Hayır,” dedi Lirin yumuşakça. “Roshone yenildikten sonra adamın yakasını bırakacak türden değil. O tekme atmaya devam eden türden. Onu bu yere getirenin hangi politik hata olduğunu bilmiyorum ama belli ki rakiplerinden intikam alamıyor. O yüzden elinde olan tek şey biziz.” Lirin durakladı. “Zavallı aptal.”

Zavallı aptal mı? diye düşündü Kal. O *bizim hayatımızı yok etmeye çalışıyor ve babamın bütün diyebildiği de bu mu?*

Peki ya milletin ateş başında anlattığı hikâyeler? Kurnaz çobanın aptal bir *açıkgözlü* adamı oyuna getirip alaşağı etmesinin hikâyeleri? Düzinelerce çeşitlemeleri vardı ve Kal da hepsini duymuştu. Lirin’in bir şekilde karşılık vermesi gerekmez miydi? Oturup beklemek dışında bir şeyler yapması?

Ama Kal bir şey demedi; Lirin’in tam olarak ne söyleyeceğini biliyordu. *Bırak orasını ben düşüneyim. Sen çalışmalarına geri dön.*

Kal içini çekerek sandalyesine geri yerleşti ve tekrar sayfasını açtı. Ameliyat odası boştu, masanın üstündeki dört küre ile Kal’ın okumak için kullanmakta olduğu tek bir tanesi tarafından aydınlanmaktaydı. Lirin kürelerin çoğunu dolabında gizlemiş olarak tutuyordu. Kal küresini kaldırarak sayfayı aydınlattı. Arkada annesinin ona okuyabileceği prosedürlerin daha uzun açıklamaları vardı. Kasabada okumayı bilen tek kadın oydu ancak Lirin şehirlerdeki yüksek düzeyli ailelerden olan *koyugözlü* kadınlar arasında bunun ender olmadığını söylüyordu.

Çalışırken Kal öylesine cebinden bir şeyi çıkardı. Çalışmak için içeri girdiği zaman sandalyesinde oturmuş onu beklemekte olan bir kaya parçası vardı. Kal bunun Tien’in son zamanlarda etrafta gezdirmekte olduğu favori bir taşı olduğunu anlamıştı. Şimdi ise bunu Kaladin için bırakmıştı; büyük kardeşinin de içlerindeki güzelliği görebileceğini umarak bunu sık sık yapardı, her ne kadar hepsi sıradan taşlar gibi görünse de. Bu taşta neyin özellikle bu kadar önemli olduğunu Tien’e sorması gerekecekti. Her zaman bir şey vardı.

Tien şimdi günlerini kasabadaki adamlardan biri olan Ral’dan marangozluk öğrenerek geçiriyordu. Lirin onu bu işe gönülsüz olarak göndermişti; bir diğer ameliyat asistanı daha olmasını ummuştu ama Tien kan görmeye dayanamıyordu. Her defasına donakalıyordu ve alışamamıştı. Bu rahatsız ediciydi. Kal o gittiği zaman babasının asistan olarak Tien’e sahip olacağını ummuştu. Ve Kal *gidiyordu* da, öyle ya da böyle. Ordu ile

Kharhranth arasında kararını vermemişti ama son aylarda bir mızrakçı olmaya doğru meyillenmeye başlamıştı.

Eğer bu yolu seçerse, bunu gizlice yapması gerekecekti; asker toplayıcıların ebeveynlerinin itirazlarına rağmen onu almalarına yetecek kadar büyüdüğü zaman. On beş yaş büyük olasılıkla yeterli olurdu. Beş ay daha. Şimdilik ise, kasları ve vücudun hayati parçalarını bilmenin hem bir hekim hem de bir mızrakçı için epey faydalı olacağını fark etmişti.

Kapıdan bir gündeme geldi. Kal sıçradı. Bu bir tıklatma değildi, bir *gümlemeydi.* Tekrar geldi. Ses sanki ağır bir şeyler tahtaya vuruyor ya da ittiriyormuş gibiydi.

“Fırtına rüzgârları adına, bu da ne?” dedi Lirin taburesinden kalkarak. Küçük odayı geçti, iliklenmemiş yeleğin düğmesi tahtanın üstünde tıkırdayarak ameliyat masasına sürtündü.

Bir gümleme daha. Kal sayfayı kapatarak sandalyesinden fırladı. On dört buçuk yaşında, artık neredeyse babası kadar uzundu. Kapıdan sanki tırnaklar ya da pençelerden gelen bir kazınma sesi geldi. Kal bir anda dehşete kapılarak babasına doğru bir elini kaldırdı. Gece saat geçti, oda karanlık ve kasaba da sessizdi.

Dışarıda *bir şey* vardı. Sesi bir hayvana benziyordu, insanca değildi. Yakınlarda yoldan geçen gezginlere saldıran bir aksırt sürüsünün sorun çıkardığı söyleniyordu. Kal’ın aklında sürüngen yaratıkların görüntüsü belirdi; atlar kadar büyüklerdi ama sırtları boyunca kabukları vardı. Onlardan birisi mi kapıyı zorluyordu? Sürtünerek zorla içeri girmeye mi çalışıyordu?

“Baba!” diye haykırdı Kal.

Lirin kapıyı çekip açtı. Kürelerin loş ışığı bir canavarı değil de siyah giysiler içindeki bir adamı açığa çıkarmıştı. Ellerinde uzun metal bir çubuk vardı ve gözler için delikler açılmış olan siyah yün bir maske takıyordu. Kal müstakbel işgalci sıçrayarak geri çekilirken kalbinin panikle küt küt attığını hissetti.

“İçeride birilerini bulmayı beklemiyordunuz, öyle mi?” dedi Kal’ın babası, “Kasabada bir hırsızlık, olayından bu yana yıllar geçti. Sizden utanıyorum.”

“Bize küreleri ver!” diye seslendi bir ses karanlığın içinden. Gölgelerin içinde bir şekil hareket etti ve sonra bir tane daha.

Fırtınababa! Kal titreyen ellerle sayfayı göğsüne bastırdı. *Kaç tane var*? Haydutlar, kasabayı soymaya gelmişlerdi! Böyle şeyler oluyordu. Bu günlerde gittikçe daha da sık olarak diyordu Kal'ın babası.

Lirin nasıl bu kadar sakin olabiliyordu?

"O küreler senin diil," diye seslendi başka bir tanesi.

"Öyle mi?" dedi Kal'ın babası. "Bu da onları sizin mi yapıyor? Sizde kalmasına izin vereceğini mi zannediyorsunuz?" Kal'ın babası sanki bunlar kasabaya dışarıdan gelmiş haydutlar değilmiş gibi konuşuyordu. Kal yavaş yavaş ilerleyerek babasının hemen arkasında durdu, korkuyor ama aynı zamanda bu korku yüzünden utanç da duyuyordu. Karanlığın içindeki adamlar gölgeli, kâbus gibi şeylerdi, siyah maskelerle ileri geri hareket ediyorlardı.

"Ona vereceğiz," dedi bir ses.

"Bunu şiddete dökmenin gereği yok, Lirin," diye ekledi bir diğeri. "Zaten onları harcıycak diilsin."

Kal'ın babası homurdandı. Odanın içine geri daldı. Kal çığlık atarak geri çekilirken, Lirin kürelerin durduğu dolabın kapağını savurarak açtı. Küreleri içine koyduğu büyük cam kadehi kaptı; siyah bir kumaşla sarmalanmıştı.

"Bunları mı istiyorsunuz?" diye seslendi Lirin. Kapı ağzına doğru yürüyerek Kal'ın yanından geçti.

"Baba?" dedi Kal paniklemiş bir şekilde.

"Işığı kendiniz için mi istiyorsunuz?" Lirin'in sesi daha da yükseliyordu. "İşte!"

Kumaşı çekip kurtardı. Kadeh görkemli bir aydınlıkla patladı; parlaklık neredeyse kör ediciydi. Kal kolunu kaldırdı. Babası sanki parmaklarının arasında güneşin kendisini tutarmış gibi görünen gölgelenmiş bir siluete dönüştü.

Büyük kadeh sakin bir ışıkla ışıyordu. Neredeyse *soğuk* bir ışık. Kal gözleri ışığa uyum sağlarlarken onları kırpıştırarak gözyaşlarını dağıttı. Şimdi dışarıdaki adamları açık bir şekilde görebiliyordu. Bir zamanlar tehlikeli gölgelerin yükseldiği yerde, şimdi sinmiş adamlar ellerini kaldırıyorlardı, O kadar da tehdit edici görünmüyorlardı, hatta doğrusu yüzlerinin üstündeki kumaşlar gülünç duruyordu.

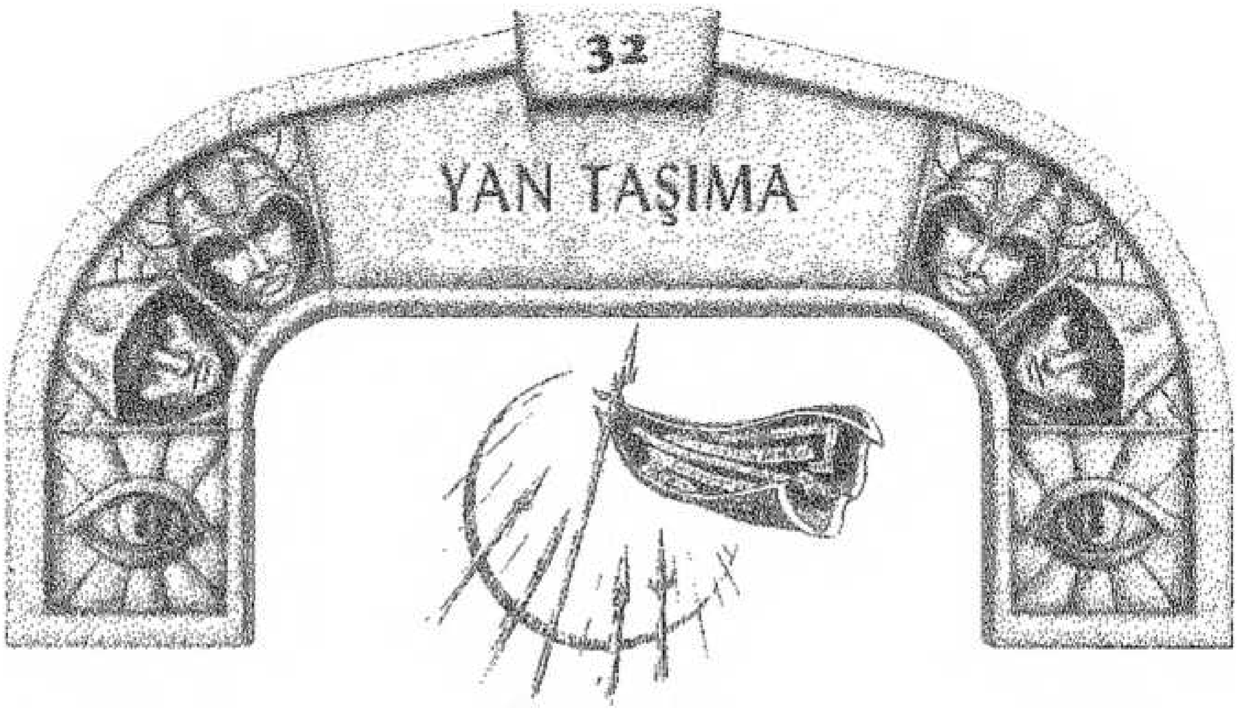
Kal az önce korkmuşken, şimdi garip bir şekilde kendinden emin hissediyordu. Bir an için, babasının ellerinde tuttuğu şey ışık değil, anlayışın ta kendisiydi. *Bu Luten,* diye düşündü Kal topallayan bir adamı fark ederek .

Maskeye rağmen onu tanımak zor değildi. O bacağı Kal’ın babası ameliyat etmişti; Luten’in hâlâ yürüyebiliyor olması Lirin’in sayesindeydi. Kal diğerlerini de tanıdı. Geniş omuzları olan Harl’dı, güzel yeni ceketi giyen adam da Balsas.

Lirin ilk başta onlara hiçbir şey söylemedi. O ışık alev alev yanarak dışarıdaki taş meydanın tamamını aydınlatırken dikildi. Adamlar küçülüyormuş gibi göründüler, sanki Lirin’in kendilerini tanıdığını anlamışlardı.

“Ee?” dedi Lirin. “Beni şiddetle tehdit ettiniz. Gelin. Bana vurun. Beni soyun. Bütün hayatım boyunca aranızda yaşadığımı bilerek yapın bunu. Çocuklarınızı iyileştirdiğimi bilerek yapın bunu. İçeri girin. İçinizden birinin kanını dökün!”

Adamlar bir kelime etmeden gecenin içinde solup gittiler.

“Hiçbir insanın erişemeyeceği ancak herkesin ziyaret edebileceği yüksek bir yerde yaşıyorlardı. Kule şehrin kendisi, hiçbir insan eli değmeden inşa edilmişti.”

— Her ne kadar *Geçen Yazın Şarkısı,* Hıyanet’ten sonraki üçüncü yüzyıldan kalma hayali bir aşk hikâyesi olsa da, bu noktada büyük olasılıkla geçerli bir referanstır. Varala’nın tercümesinin 27. sayfasına bakın ve dipnota dikkat edin.

Köprüyü yan olarak taşımakta giderek daha başarılı olmaya başladılar. Ama çok da iyi değillerdi. Kaladin Köprü Dört’ün köprüyü yan taraflarında tutmuş, sakar bir şekilde hareket ederek geçmesini izledi. Neyse ki köprünün alt kısmında bol bol tutacak vardı ve bunları nasıl doğru şekilde kavrayacaklarını da bulmuşlardı. Köprüyü Kaladin’in istediğinden daha az dik bir açıyla taşımak zorunda kalıyorlardı. Bu bacaklarını açıkta bırakırdı

ama belki de onları oklar uçarken köprüyü ayarlayabilecekleri şekilde eğitebilirdi.

Şu hâliyle, taşıma hızları iyi değildi ve köprücüler o kadar bir araya toplanmışlardı ki; eğer Parshendiler bir adamı devirmeyi başarırlarsa diğerleri ona takılıp tökezlerdi. Sadece birkaç adam kaybetsen dengen bozulur, bu yüzden de kesinlikle köprü düşerdi. *Bunun çok dikkatli bir şekilde idare edilmesi gerekecek*, diye düşündü Kaladin. Syl de köprü ekibinin arkasından neredeyse şeffaf olan bir yaprak sağanağı şeklinde süzülerek gidiyordu. Onun arkasında bir şey Kaladin'in gözüne takıldı: üniformalı bir askerin önderliğindeki umutsuz bir küme hâlindeki perişan bir grup adam. *Nihayet,* diye düşündü Kaladin. Bir süredir yeni bir grup acemiyi beklemekteydi. Kısaca Kaya'ya elini salladı. Boynuzyiyenli başını sallayarak onayladı; eğitimi o devralacaktı. Zaten bir molanın zamanı gelmişti.

Kaladin kereste deposunun çevresindeki kısa yokuşu yavaş yavaş koşup, tam Gaz yeni gelenlerin önünü keserken yetişti.

"Ne zavallı bir yığın," dedi Gaz. "Geçen sefer bize gönderilenlerin süprüntüler olduğunu düşünmüştüm ama bu sürü..."

Lamaril omzunu silkti. "Onlar artık senin, Gaz. İstediğin gibi bölüştür." O ve askerleri ayrılarak bahtsız yeni köprücüleri geride bıraktılar. Bazıları düzgün giysiler giyiyordu; onlar yakın zamanda yakalanmış suçlular olmalıydı. Diğerlerinin alınlarında köle damgaları vardı. Onları görmek Kaladin'de zorla bastırması gereken duygular uyandırdı. Hâlâ çok dik bir yokuşun en tepesinde duruyordu; tek bir yanlış adım onu yuvarlanarak o umutsuzluğun içine geri gönderebilirdi.

"Sıraya girin sizi kremcikler," diye bağırdı Gaz sopasını çekip acemilere sallayarak. Kaladin'e dik dik baktı ama bir şey söylemedi.

Adamlar aceleyle sıraya girdi.

Gaz sıra boyunca sayarak ilerledi, daha uzun olanlarını seçmişti. "Siz beş adam, siz Köprü Altı'dasınız. Bunu hatırlayın. Unutun ve ben de sizi kamçılatayım." Diğer bir grubu saydı. "Siz altı adam, siz Köprü On Dört'tesiniz. Siz, sondaki dördünüz, Köprü Üç. Sen, sen ve sen, Köprü Bir. Köprü İki'ye adam lâzım değil... Siz dördünüz, Köprü Yedi."

Bu hepsiydi.

"Gaz," dedi Kaladin kollarını kavuşturarak. Syl, küçük yaprak fırtınasından genç bir kadına dönüşerek omzuna kondu.

Gaz ona döndü.

“Köprü Dört’te otuz sağlam üye kaldı.”

“Köprü Altı ve Köprü On Dört’te ondan da az var.”

“İkisinin de yirmi dokuzu vardı ve sen demin ikisine de çok sayıda yeni üye verdin. Ve Köprü Bir’de otuz yedi adam var ve sen *onlara* da üç yeni adanı gönderdin.”

“Siz son turda neredeyse hiç adam kaybetmediniz ve...”

Kaladin, çavuş yürüyerek uzaklaşmaya çalışırken Gaz’ın kolunu yakaladı. Gaz ürkerek sopasını kaldırdı.

Haydi dene, diye düşündü Kaladin, Gaz’ın gözlerinin içine bakarak. Neredeyse çavuşun yapmasını umuyordu.

Gaz dişlerini gıcırdattı. “İyi. Bir adam.”

“Onu ben seçeceğim,” dedi Kaladin.

“Her neyse. Zaten hepsi işe yaramaz.”

Kaladin yeni köprücü grubuna döndü. Gaz’ın onları gönderdiği köprü ekibine göre gruplar hâlinde toplanmışlardı. Kaladin anında dikkatini daha uzun boylu adamlara çevirdi. Köle standartlarına göre iyi beslenmiş gibi görünüyorlardı. Hatta iki tanesi de, sanki onlar...

“Hey, gancho!” dedi bir ses başka bir gruptan, “Hey! Sen beni istiyorsun, sanırım.”

Kaladin döndü. Kısa, sıska bir adam ona el sallıyordu. Adamın sadece tek bir kolu vardı. Kim onu bir köprücü olması için göndermişti ki?

Bir oku durdurur, diye düşündü Kaladin. *Köprücülerin bütün faydası da yukarıdakiler in gözünde bu.*

Adamın kahverengi saçı ve Alethi olmak için sadece bir ton koyu olan iyice bronzlaşmış bir derisi vardı. Ellerindeki tırnaklar arduvaz renkli ve kristal gibiydi; o zaman bu bir Herdazlıydı. Yeni gelenlerin pek çoğu aynı yenilmiş umursamazlık görüntüsünü paylaşıyordu ama bu adam, her ne kadar kafasında bir kölenin damgasını taşıyor olsa da, *gülümsüyordu.*

O *damga eski,* diye düşündü Kaladin. *Ya bundan önce nazik bir efendisi vardı ya da bir şekilde ezilmeye karşı direnç gösterebildi.* Adam belli ki bir köprücü olarak onu neyin beklediğini bilmiyordu. Hiçbir insan bunu bilse gülümsemezdi.

“Beni kullanabilirsin,” dedi adam. “Biz Herdazlılar büyük savaşçılarızdır, gon.” O son kelimeyi “kan” gibi telaffuz etmişti ve görünüşe göre Kaladin’e hitap ediyordu. “Var ya bir defasında, harbiden bak, üç adamın yanındaydım

ve sarhoşlardı filan ama yine de: hepsini dövdüm.” Çok hızlı bir şekilde konuşuyordu, koyu şivesi kelimelerini birbirine karışmasına neden oluyordu.

O berbat bir köprücü olurdu. *Belki bir ihtimal* köprü omuzlarının üstünde olarak koşabilirdi ama manevra yapamazdı. Hatta belinin etrafında biraz sarkıklık varmış gibi görünüyordu. Onu hangi köprü ekibi alsa en öne koyar ve bir ok yemesine izin vererek ondan kurtulurdu.

Hayatta kalmak için ne gerekirse yapmak gerek, diye geçmişinden bir ses fısıldıyormuş gibi geldi. Bir *külfeti bir avantaja dönüştür...*

Tien.

“Pekâlâ,” dedi Kaladin işaret ederek. “Arkadaki Herdazlıyı alacağım.”

“Ne?” dedi Gaz.

Kısa adam aylak aylak yürüyerek Kaladin’in yanına geldi. “Sağ ol, gancho! Beni seçtiğin için memnun olacaksın.”

Kaladin geri yürümek için dönerek Gaz’ın yanından geçti. Köprü çavuşu kafasını kaşıdı. “Beni tek kollu bücürü seçmek için mi o kadar zorladın?”

Kaladin, Gaz’a tek bir kelime etmeden yürümeye devam etti. Bunun yerine, tek kollu Herdazlıya döndü. “Neden benimle gelmek istedin? Farklı köprü ekipleri hakkında herhangi bir şey bilmiyorsun.”

“Sadece bir tane seçiyordun,” dedi adam. “Bu da bir adamın özel olacağı, diğerlerinin de olmayacağı anlamına gelir. İçimde seninle ilgili iyi bir his var. Gözlerinden belli gancho.” Durakladı. “Köprü ekibi ne?”

Kaladin kendini adamın umursamaz tavrından ötürü gülümserken buldu. “Göreceksin. Adın ne?”

“Lopen,” dedi adam. “Kuzenlerinden bazıları, onlar bana *o* Lopen derler çünkü asla ismi öyle olan başka birini duymamışlar. Etrafta epey soruşturdum, belki bir yüz... ya da iki yüz... harbiden bak, bir sürü insana. Ve kimse o adı duymamış.”

Kaladin kelime seli karşısında gözlerini kırpıştırdı. Adam nefes almak için hiç duruyor muydu?

Köprü Dört moladaydı; devasa köprüleri bir yanı üstünde durmuş onlara gölge sağlıyordu. Beş yaralı da onlara katılmıştı ve muhabbet ediyorlardı; Leyten bile ayaktaydı ki bu da umut vericiydi. Ezilmiş bacağı yüzünden yürümekte çok fazla zorlanıyordu. Kaladin elinden geleni yapmıştı ama adam her zaman topallayacaktı.

Diğerleriyle konuşmayan tek adam savaş yüzünden o kadar derin bir şekilde şok geçirmiş olan Dabbid’di. Diğerlerini takip ediyordu ama

konuşmuyordu. Kaladin adamın asla zihinsel bitkinliğinden kurtulamayacağından korkmaya başlamıştı.

Hobber; bacağına bir ok yemiş olan yuvarlak yüzlü, aralık dişli adam, bir değnek olmadan yürüyordu. Tekrar köprülerle koşabilmesine fazla uzun süre kalmamıştı ve bu da iyi bir şeydi. Bulabildikleri her çift ele ihtiyaçları vardı.

“Oradaki kışlaya git,” dedi Kaladin Lopen’e. “En arkadaki yığında senin için bir battaniye, çarıklar ve yelek var.”

“Tabii,” dedi Lopen, aylak aylak yürüyerek uzaklaştı. Geçerken adamlardan birkaçına el salladı.

Kaya yürüyerek Kaladin’in yanına gelerek kollarını kavuşturdu. “Yeni üye mi?”

“Evet,” dedi Kaladin.

“Gaz’ın bize verip vereceği yalnızca bu sanırım.” Kaya içini çekti. “Bunu bekliyor olmamız gerekirdi. Bize bundan sonra sadece köprücülerin en işe yaramazlarını verecek.”

Kaladin onu onaylayan türden bir şeyler söylemeye niyetlenmişti ama tereddüt etti. Syl büyük ihtimalle bunu bir yalan olarak görür ve bu da onu kızdırırdı.

“Bu yeni köprüyü taşıma şekli,” dedi Kaya. “Düşünüyorum ki pek de faydalı değil. Bu...”

Bir boru sinyali, uzaklardaki bir kocakabuğun ötüşü gibi taş binalardan yankılanarak kampın üstünde çınlarken sesi kesildi. Kaladin gerginleşti. Onun adamları görev başındaydı. Üçüncü boru korosu ötene kadar gergin bir şekilde bekledi.

“Sıraya girin!” diye bağırdı Kaladin. “Hadi gidelim!”

Görev başında olan diğer on dokuz ekibin aksine, Kaladin’in adamları şaşkınlık içinde koşuşturmadılar ve düzenli bir şekilde toplandılar. Lopen bir yelek giymiş olarak dışarı fırladı, sonra dört takıma bakarak tereddüt etti, nereye gideceğini bilmiyordu. Eğer Kaladin onu öne koyarsa ölür giderdi ama herhangi bir başka yerde de büyük olasılıkla sadece onları yavaşlatırdı.

“Lopen!” diye bağırdı Kaladin.

Tek kollu adanı selam verdi. *Gerçekten de orduda olduğunu mu düşünüyor*?

“O yağmur fıçısını görüyor musun? Git marangozların çıraklarından birkaç su tulumu al. Bana birkaç tane ödünç alabileceğimizi söylemişlerdi. Doldurabildiğin kadarını doldur, sonra da aşağıda bize yetiş.”

“Tabii, gancho,” dedi Lopen.

“Köprü yukarı!” diye bağırdı Kaladin öndeki konuma geçerek. “Omuz taşıması!”

Köprü Dört hareket etti. Diğer bazı köprü ekipleri kışlalarının etrafında kalabalık ederlerken Kaladin’in takımı koşarak kereste deposunu aştı. Yokuştan ilk inenler onlardı ve daha ordu bile sıraya girmeden ilk kalıcı köprüye ulaştılar. Orada, Kaladin onlara köprüyü yere koymalarını ve beklemelerini emretti.

Kısa bir süre sonra, Lopen yamaçtan aşağı aceleyle yürüyerek indi ve şaşırtıcı bir şekilde, Dabbid ve Hobber da onunla birlikteydi. Hobber’in topallaması nedeniyle hızlı hareket edemiyorlardı ama bir tente ve iki uzun tahta ile bir çeşit sedye yaratmışlardı. Bunun ortasına yığılmış olan en azından yirmi tane su tulumu vardı. Aceleyle köprü takımının yanına geldiler.

“Bu ne?” dedi Kaladin.

“Bana ne kadar taşıyabiliyorsam getirmemi söyledin, gon,” dedi Lopen. “Eh, biz de bu şeyi marangozlardan aldık. Bunu tahta parçalarını taşımak için kullanıyorlarmış, öyle dediler ve şimdi kullanmıyorlardı o yüzden de biz aldık ve şimdi de buradayız. Öyle diil mi, Moolie?” Bu sonuncusunu Dabbid’e söylemişti, o ise sadece başını salladı.

“Moolie mi?” diye sordu Kaladin.

“Dilsiz demek,” dedi Lopen omzunu silkerek. “Çünkü pek fazla konuşurmuş gibi görünmüyor da ondan.”

“Anladım. Eh, iyi iş çıkarmışsın. Köprü Dört, konumlarınıza geçin. İşte ordunun kalan kısmı da geliyor.”

Sonraki birkaç saat köprü turlarından beklemeye alışmış oldukları gibi geçti. Eziyetli koşullarda ağır köprüyü platolar boyunca taşımak. Suyun çok büyük bir faydası olmuştu. Ordu arada bir köprücülere turları sırasında su verirdi ama asla adamların ihtiyaçlarının olduğu kadar değil. Her platoyu geçtikten sonra biraz su içebilmek, yarım düzine daha adamın olması kadar iyiydi.

Ama gerçek fark antrenmandan kaynaklanıyordu. Köprü Dört’ün adamları artık köprüyü her indirdiklerinde tükenmiş bir şekilde devrilmiyorlardı. İş hâlâ zordu ama vücutları bunun için hazırdı. Kaladin adamları yıkılmak yerine gülüşür ve şakalaşırken diğer köprü ekiplerinden gelen birçok şaşkınlık ya da kıskançlık bakışı yakalamıştı. Diğer adamların yaptığı gibi

haftada bir kere falan köprü taşımak açık bir şekilde yeterli değildi. Her gece fazladan bir öğün, eğitim ile birleştiği zaman adamlarının kaslarını geliştirmiş ve onları iş için hazırlamıştı.

Yürüyüş uzundu; Kaladin'in gördüğü en uzun yürüyüştü. Saatler boyunca doğuya doğru gittiler. Bu kötü bir işaretti. Daha yakındaki platoları hedefledikleri zaman çoğunlukla oraya Parshendilerden önce varıyorlardı. Ama bu kadar uzaklaştıklarında, sadece Parshendilerin mücevherkalp ile kaçmalarına engel olmak için koşuyorlardı; düşmandan önce varma şansları hiç yoktu.

Bu da büyük olasılıkla bunun zor bir saldırı olacağı anlamına geliyordu. Yan taşıma için hazır değiliz, diye düşündü Kaladin endişeli bir şekilde. En sonunda sıra dışı bir şekilde yükselmekte olan devasa bir platoya yaklaştılar. Kaladin bunu duymuştu; buna Kule deniliyordu. Hiçbir Alethi kuvveti asla burada bir mücevherkalbi kazanamamıştı.

Köprülerini sondan bir önceki uçurumda indirerek yerleştirdiler ve gözcüler karşıya geçerken Kaladin'in içinde kötü bir his yükseldi. Kule kama şeklindeydi, düzensizdi ve doğu ucu iyice yükselerek dik bir yokuş oluşturuyordu. Sadeas büyük sayıda asker getirmişti; bu plato devasaydı, daha büyük bir kuvvetin sahaya çıkarılmasına izin verirdi. Kaladin endişeli bir şekilde bekledi. Belki de şanslı çıkarlardı ve Parshendiler çoktan mücevherkalp ile gitmiş olurlardı. Bu kadar uzaktayken bu mümkündü.

Gözcüler son hızla koşarak geri geldiler. "Karşı uçta düşman safları! Daha kozayı açamamışlar!"

Kaladin hafif bir şekilde inledi. Ordu onun köprüsünden karşıya geçmeye başladı ve Köprü Dört ciddiyet içinde ona baktı; yüz ifadeleri kasvetliydi. Bundan sonra ne olacağını biliyorlardı. Bazıları, belki de pek çoğu, sağ çıkamayacaktı.

Bu sefer çok kötü olacaktı. Önceki turlarda bir nebze olsun tamponları olmuştu. Dört ya da beş adam kaybettikleri zaman hâlâ ilerlemeye devam edebilmişlerdi. Şimdi sadece otuz üyeyle koşuyorlardı. Kaybedilen her adam onları gözle görülür bir şekilde yavaşlatacaktı ve sadece dört, ya da beş adamın kaybı onların sendelemelerine, hatta devrilmelerine sebep olurdu. Bu olduğu zaman ise Parshendiler tüm güçleriyle onlara odaklanacaklardı. Kaladin daha önce bunun olduğunu görmüştü. Eğer bir köprü ekibi sendelemeye başlarsa, Parshendiler üzerlerine atılıyordu.

Dahası, bir köprü ekibinin sayısı gözle görülür bir şekilde az olduğu zaman, her zaman Parshendiler tarafından devrilmek üzere hedefleniyordu. Köprü Dört'ün başı dertteydi. Bu tur kolaylıkla on beş ya da yirmi ölüyle sonuçlanabilirdi. Bir şeyler yapılması zorunluydu.

Bu kesindi.

"Yaklaşın," dedi Kaladin.

Adamlar kaşlarını çatarak onun etrafına toplandılar.

"Köprüyü yan konumda taşıyacağız," dedi Kaladin yumuşak bir şekilde. "Önden ben gideceğim. Yönlendiren ben olacağım, benim gittiğim yönde gitmeye hazır olun."

"Kaladin, yan konum yavaş," dedi Teft. "Bu ilginç bir fikirdi ama..."

"Bana güveniyor musun, Teft?" diye sordu Kaladin.

"Eh, sanırım." Kır saçlı adam diğerlerine göz attı. Kaladin pek çoğunun güvenmediğini görebiliyordu, en azından tam olarak.

"Bu işe yarayacak," dedi Kaladin dikkatle. "Köprüyü okları durdurmak için bir kalkan olarak kullanacağız. Acele ederek öne çıkmamız, diğer köprülerden daha hızlı olmamız gerek. Yan taşımayla onları geçmemiz zor olacak ama düşünebildiğim tek şey bu. Eğer işe yaramazsa, ben en önde olacağım, o yüzden ilk ölen de ben olacağım. Eğer ben ölürsem, köprüyü omuz taşımasına geçirin. Bunu yapmayı çalıştık. O zaman benden de kurtulmuş olacaksınız."

Köprücüler sessizdi.

"Ya senden kurtulmayı istemiyorsak?" diye sordu uzun yüzlü Natam.

Kaladin gülümsedi. "O zaman hızlı koşun ve benim yönlendirmemi takip edin. Koşu sırasında beklenmedik bir anda ekibi döndüreceğim, yön değiştirmeye hazır olun."

Köprüye geri döndü. Sıradan askerler karşıya geçmişlerdi ve süslü Parezırhı içindeki Sadeas da dâhil olmak üzere *açıkgözler* at sürerek geçiyorlardı. Kaladin ve Köprü Dört takip etti, sonra da köprüyü arkalarından çektiler. Omuz taşımasıyla ordunun önüne götürdüler ve indirerek diğer köprülerin de yerlerini almasını beklediler. Lopen ve diğer iki su taşıyıcısı Gaz ile birlikte arkalarda duruyorlardı, görünüşe göre koşmadıkları için başları derde girmeyecekti. Bu ufak bir lütuftu.

Kaladin alnında boncuk boncuk ter biriktiğini hissetti. İleride, uçurum diğer tarafındaki Parshendi sıralarını zar zor seçebiliyordu. Siyah ve kızıldan

adamlar, kısa yayları gerilmiş, okları hazır duruyorlardı. Kule’nin devasa yokuşu arkalarında yükseliyordu.

Kaladin’in kalbi daha hızlı atmaya başladı. Ordunun üyelerinin etrafında beklentisprenleri türedi ama onun takımında yoktu. Takdir edilecek bir şekilde, hiç korkuspreni de yoktu; korku hissetmiyor olduklarından değil, onlar sadece diğer köprü ekipleri kadar panik içinde değillerdi, o yüzden de korkusprenleri diğerlerine gitmişti.

Umursamak, Tukks geçmişten ona fısıldıyormuş gibi geliyordu. *Savaşmanın anahtarı tutkunun eksikliği değildir, kontrol altına alınmış tutkudur. Kazanmayı umursamaktır. Korumakta olduklarını umursamaktır. Bir şeyleri umursamak zorundasın*.

Ben umursuyorum, diye düşündü Kaladin. *Salaklığımı fırtına kapsın ama ben umursuyorum.*

“Köprüler yukarı!” diye yankılandı Gaz’ın sesi ön sıralar boyunca, ona Lamaril tarafından verilen emri tekrar ederek.

Köprü Dört harekete geçerek hızla köprüyü yan tarafına çevirip kaldırdı. Daha kısa olan adamlar bir sıra oluşturarak köprüyü sağ taraflarında yukarı kaldırdılar, daha uzun adamlar da onların arkasında sıkışık bir sıra oluşturarak aralarından uzanıp kaldırdılar ya da yukarıya uzanarak köprüyü sabitlediler. Lamaril onlara sert bir bakış attı ve Kaladin’in nefesi boğazında tıkandı.

Gaz yaklaşarak Lamaril’e bir şeyler fısıldadı. *Açıkgöz* yavaş bir şekilde başını salladı ve bir şey söylemedi. Saldırı borusu öttü.

Köprü Dört ileri atıldı.

Arkalarından bir dalga hâlinde gelen oklar uçarak köprü ekiplerinin başlarının üstünden geçip, aşağılarındaki Parshendilere doğru yay çizdiler. Kaladin çenesini sıkarak koştu. Kayafilizleri ve şistkabuk fidanları üstünde tökezlemeden gitmekte sorun yaşıyordu. Neyse ki, her ne kadar takımı normalden daha yavaş olsa da, antrenmanları ve dayanıklılıkları hâlâ diğer ekiplerden daha hızlı gitmeleri anlamına geliyordu. Kaladin başlarında, Köprü Dört diğerlerinin önüne geçmeyi başardı.

Bu önemliydi çünkü Kaladin takımını hafifçe sağ tarafa doğru açmıştı; sanki ekibi ağır köprüyü yanlarında taşırken birazcık çizgilerinden sapmış gibiydi. Parshendiler çömeldi ve birlikte şarkı söylemeye başladılar. Alethi okları aralarına düşerek bazılarının dikkatini dağıttı ama diğerleri yaylarını kaldırdı.

Hazır olun... diye düşündü Kaladin. Kendini daha da zorladı ve içinde ani bir güç kabarması hissetti. Bacakları zorlanmayı bıraktı, nefesi hırıldamayı kesti. Belki savaşın endişesiydi, belki de uyuşukluğun üstüne çökmesi yüzündendi ama beklenmedik kuvvet ona hafif bir mutluluk hissi verdi. Sanki içinde uğuldayan, kanına karışan bir şeyler vardı.

O anda sanki arkasındaki köprüyü o tek başına *çekiyormuş* gibi hissetti, sanki altındaki gemiyi çeken bir yelken gibi. İyice sağa doğru dönerek kendisini ve adamlarını Parshendi okçuların tam gözünün önüne yerleştirecek şekilde daha da dik bir açıyla koştu.

Parshendiler bir şekilde, emirler olmaksızın yaylarını ne zaman gereceklerini bilerek, şarkı söylemeye devam etti. Köprücüleri hedeflerine alarak oklarını mermer desenli yanaklarına kadar çektiler. Beklendiği gibi, çoğu onun adamlarına nişan alıyordu.

Neredeyse yeterince yakın!

Sadece birkaç kalp atışı daha,..

Şimdi!

Kaladin tam Parshendiler oklarını bırakırlarken sertçe sola döndü. Köprü de onunla birlikte hareket etti, şimdi köprünün yüzü okçulara çevrilmiş olarak koşuyorlardı. Oklar uçtu, tahtaya çarparak içine gömüldüler. Bazı oklar ayaklarının altındaki taşlarda takırdadı. Köprü ok darbelerinin sesiyle çınladı.

Kaladin diğer köprü ekiplerinden gelen çaresiz acı çığlıklarını duydu. Adamlar düştü, bir kısmı büyük olasılıkla daha ilk turlarındaydı. Köprü Dört'te kimse çığlık atmadı. Kimse düşmedi.

Kaladin köprüyü tekrar döndürerek diğer yöne doğru açılı bir şekilde koşmaya başladı; köprücüleri tekrar açıkta bırakmıştı. Şaşıran Parshendiler oklarını kirişlere yerleştirdiler. Normalde dalgalar hâline ateş ediyorlardı. Bu Kaladin'e bir fırsat tanıyordu çünkü Parshendiler oklarını çeker çekmez hantal köprüyü bir kalkan olarak kullanarak döndü.

Tekrar, oklar çatırtıyla tahtaya vurdular. Tekrar, diğer köprü ekipleri çığlık attı. Tekrar, Kaladin'in zikzaklı koşusu adamlarını korudu.

Bir kere daha, diye düşündü Kaladin. Bu defaki zor olacaktı. Parshendiler onun ne yaptığını biliyor olacaklardı. O tekrar döndüğünde ateş etmeye hazır olacaklardı.

Döndü.

Kimse ateş etmedi.

Afallayarak, Parshendilerin daha kolay hedefler arayarak bütün dikkatlerini diğer köprü ekiplerinin üstüne çevirmiş olduklarını fark etti. Köprü Dört'ün önündeki alan resmen boştu.

Uçurum yakındı ve açılı gelişine rağmen, Kaladin takımını köprülerini doğru noktaya yerleştirecek şekilde hedeflerine getirmişti. Süvari saldırısının işe yaraması için tüm köprülerin birbirine yakın bir şekilde yerleştirilmiş olması gerekiyordu. Kaladin hızla indirme emrini verdi. Parshendi okçularının bazıları dikkatlerini tekrar onlara çevirdi ama büyük çoğunluğu oklarını diğer köprü ekiplerine atarak onları görmezden geldi.

Arkadan bir çatırtı bir köprünün düştüğünü ilan etti. Kaladin ve adamları itti, arkalarındaki Alethi okçuları Parshendilerin dikkatini dağıtmak ve köprüyü geri itmelerine engel olmak için onları hedef alıyorlardı. Hâlâ itmekte olan Kaladin, omzunun üstünden geriye bakma riskine girdi.

Bir sonraki köprü yakındaydı. Bu Köprü Yedi'ydi ama boşa çabalıyorlardı; ok yağmuru onları vurarak sıralar hâlinde adamları biçiyordu. Onları izlerken bir başka köprü çatırtıyla taşlara devrilerek düştü. Şimdi Köprü Yirmi Yedi de yalpalıyordu. İki diğer köprü zaten düşmüştü bile. Köprü Altı uçuruma ulaşmıştı ama ucu ucuna; üyelerinin yarıdan fazlası gitmişti. Diğer köprü ekipleri neredeydi? Şöyle bir göz atarak emin olamamıştı ve işine geri dönmek zorunda kaldı.

Kaladin'in adamları gümbürtüyle köprülerini yerleştirdiler ve Kaladin geri çekilme emrini verdi. O ve adamları süvarilerin dörtnala karşıya geçmelerine izin vermek için koşarak kaçtılar. Ama hiçbir süvari gelmedi. Kaladin alnından ter damlayarak hızla döndü.

Beş diğer köprü ekibi köprülerini yerleştirmişti ama diğerleri hâlâ uçuruma ulaşmak için çabalıyordu. Beklenmedik bir şekilde, Kaladin ve takımını taklit ederek okları durdurmak için köprülerini eğmeyi denemişlerdi. Pek çoğu tökezliyordu; bazıları korunmak için köprülerini alçaltmaya çalışırken diğerleri hâlâ ileri koşmaya çalışıyordu.

Her şey karman çormandı. Bu adamlar yan taşıma antrenmanı yapmamışlardı. Kenarda kalmış bir ekip, köprülerini yeni konumda tutmaya çalışırlarken yere düşürdüler. İki köprü ekibi daha, ateş etmeye devam eden Parshendiler tarafından tamamıyla biçildi.

Ağır süvariler yerleştirilmiş olan altı köprüyü geçerek saldırdı. Normalde, her köprü üstünde yan yana giden iki tanesi hep beraber otuz ya da kırk atlı yapıyor ve üç saf hâlinde toplamda yüz süvarilik bir küme ediyorlardı. Bu

ise yüzlerce Parshendi okçusuna karşı etkili bir saldırıya izin verecek şekilde kaç tane köprünün bir sıra hâlinde dizilmiş olduğuna bağlıydı.

Ama köprüler fazla dağınık bir şekilde yerleştirilmişlerdi. Süvarilerin bazıları karşıya geçti ama dağılmışlardı ve etraflarının çevrilmesinden korktukları için Parshendileri at sürerek ezemiyorlardı.

Piyadeler Köprü Altı'yı yerine itmek için yardım etmeye başlamışlardı. *Gidip yardım etmemiz gerek,* diye düşündü. *O diğer köprüleri de karşıya geçirmeliyiz.*

Ama artık çok geçti. Her ne kadar Kaladin savaş meydanına yakın duruyor olsa da; adamları, çalışmış oldukları şekilde, sığınmak için en yakındaki kaya çıkıntısının arkasına çekilmişlerdi. Seçtikleri kayalık savaşı görmek için yeteri kadar yakın ve oklara karşı oldukça korunaklıydı. Parshendiler her zaman ilk saldırıdan sonra köprücüleri görmezden gelirdi; gerçi Alethiler giriş noktalarını korumak ve Parshendilerin geri çekilme yollarını kesmesini engellemek için artçılar bırakmaya dikkat ediyorlardı.

Askerler en sonunda Köprü Altı'yı yerine yerleştirdi ve iki köprü ekibi daha kendi köprülerini indirdi ama köprülerin yarısı başaramamıştı. Ordu hareket halindeyken tekrar organize olarak, süvarileri desteklemek için ileri atılmak ve köprülerin yerleştirilmiş olduğu yerlerden geçmek için dağılmak zorunda kalmıştı.

Teft kayalığı terk etti ve Kaladin'i kolundan yakalayarak kısmi güvenliğe doğru geri çekti. Kaladin çekilip götürülmesine izin verdi ama hâlâ savaş meydanına bakıyordu, korkunç bir kavrayışa ulaşmaktaydı.

Kaya Kaladin'in yanına gelerek omzuna bir şaplak indirdi. İri Boynuzyiyenlinin saçı terden kafasına yapışmıştı ama geniş bir şekilde gülümsüyordu. "Mucize bu! Tek bir adam bile yara almadı!"

Moash da yanlarına geldi. "Fırtınababa! Az önce ne yaptığımıza inanamıyorum. Kaladin, köprü turlarını sonsuza dek değiştirdin!"

"Hayır," dedi Kaladin hafifçe. "Saldırımızı tamamıyla mahvettim."

"Sen... ne?"

Fırtınababa! diye düşündü Kaladin. Ağır süvarinin önü kesilmişti. Bir süvari saldırısının kırılmamış bir hatta ihtiyacı vardı, işe yaramasının sebebi her şeyin ötesinde korkutuculuğuydu.

Ama burada Parshendiler önlerinden çekilebilir, sonra da atlılara yanlardan saldırabilirdi. Ve piyadeler de yardım etmeye yetecek kadar çabuk yetişememişti. Birkaç atlı grubu etrafları tamamen çevrelenmiş bir şekilde

savaşıyordu. Askerler yerleştirilmiş olan köprülerin etrafında kümelenmiş, karşıya geçmeye çalışıyorlardı ama Parshendiler sağlam bir şekilde yerleşmişlerdi ve onları püskürtüyorlardı. Mızrakçılar köprülerden düşüyordu ve sonra Parshendiler köprülerden birini bütünüyle uçuruma devirmeyi başardı. Kısa süre içinde Alethi kuvvetleri savunmaya geçmiş, askerler süvarilere geri çekilme yolunu açık tutmak için köprü başlarını tutmaya odaklanmışlardı.

Kaladin izledi, gerçekten *izledi.* Asla bu saldırılar sırasında bütün ordunun taktiklerini ve ihtiyaçlarını incelememişti. Sadece kendi ekibinin ihtiyaçlarını değerlendirmeye almıştı. Bu aptalca bir hataydı ve Kaladin'in bunu yapmayacak kadar aklı olmalıydı. Aklı da *olurdu,* eğer hâlâ kendisini gerçek bir asker olarak görüyor olsaydı.

Sadeas'tan nefret ediyordu, adamın köprü ekiplerini kullanma yolundan nefret ediyordu. Ama Köprü Dört'ün temel taktiğini savaşan daha geniş çerçevesini göz önüne almadan değiştirmemiş olması gerekirdi.

Dikkati diğer köprü ekiplerine çevirdim, diye düşündü Kaladin. *Bu bizi uçuruma fazla erken ulaştırdı ve diğerlerinin de bazılarını yavaşlattı.*

Ve o önden koşmuş olduğu için, pek çok diğer köprücü onun köprüyü nasıl bir kalkan olarak kullandığını net bir şekilde görmüştü. Bu da onların Köprü Dört'ü taklit etmelerine neden olmuştu. Sonuç olarak ekiplerin her biri farklı bir hızda koşmuştu ve Alethi okçuları da köprülerin indirilmesi için Parshendileri zayıflatacak salvolarını nereye odaklayacaklarını bilememişlerdi.

Fırtınababa! Sadeas'ın bu savaşı kaybetmesine neden oldum.

Bunun bir cevabı olacaktı. Generaller ve yüzbaşılar savaş planlarını tekrar gözden geçirmek için çabalarken köprücüler unutulmuştu. Ama bir kez bu bittiğinde, onun için geleceklerdi.

Ya da belki de bu daha da erken olurdu. Gaz ve Lamaril, bir grup yedek mızrakçıyla birlikte Köprü Dört'e doğru geliyordu.

Kaya ilerleyerek Kaladin'in yanına geldi, elinde bir taş tutan endişeli Teft de diğer yanına. Kaladin'in arkasındaki köprücüler mırıldanmaya başladı.

"Geri çekilin," dedi Kaladin hafifçe Kaya ve Teft'e.

"Ama Kaladin!" dedi Teft. "Onlar..."

"Geri çekilin. Köprücüleri toplayın. Başarabilirseniz onları güvenli bir şekilde kereste deposuna geri götürün." *Eğer herhangi birimiz bu felâketten kaçabilirsek.*

Kaya ve Teft geri çekilmeyince, Kaladin ileri çıktı. Kule'deki savaş hâlâ şiddetle devam ediyordu; Sadeas'ın bizzat önderliğini yapmakta olduğu grubu ufak bir sabayı ele geçirmeyi başarmıştı ve burayı inatçı bir şekilde tutuyorlardı. İki tarafta da cesetler yığılmaktaydı. Yeterli olmayacaktı.

Kaya ve Teft tekrar Kaladin'in yanına ilerlediler ama Kaladin ters ters bakarak onları geri gitmeye zorladı. Sonra da Gaz ve Lamaril'e döndü. *Gaz'ın bana bunu yapmamı söylemiş olduğunu belirteceğim,* diye düşündü. *Bir köprü saldırısında yan taşımayı kullanmamı o önerdi.*

Ama hayır. Bunun için şâhit yoktu. Onun sözüne karşı Gaz'ın sözü olurdu. Bu işe yaramazdı; ayrıca bu argüman Gaz ve Lamaril'e, Kaladin'in onların üstleriyle konuşamadan önce hemen ölmesini istemeleri için iyi bir sebep verirdi.

Kaladin'in başka bir şeyler yapması gerekiyordu.

"Ne yapmış olduğun hakkında hiçbir fikrin var mı?" dedi Gaz yaklaşırken tükürükler saçarak.

"Bütün saldırı kuvvetini kargaşaya sürükleyerek ordunun stratejisini altüst ettim," dedi Kaladin "Siz de beni cezalandırmaya geldiniz ki; amirleriniz bu olanlar yüzünden öfkeyle tepenize çöktüğü zaman, en azından onlara sorumlu kişiyle çabucak ilgilenmek için harekete geçtiğinizi gösterebilesiniz."

Lamaril ve mızrakçılar etrafını sararken Gaz durakladı. Köprü çavuşu şaşırmış gibi görünüyordu.

"Eğer bir önemi varsa, bunun olacağını ben de bilmiyordum," dedi Kaladin kasvetli bir şekilde. "Ben sadece sağ kalmaya çalışıyordum."

"Köprücülerin sağ kalmaları *beklenmiyor,*" dedi Lamaril sert bir şekilde. Askerlerinden bir çiftine elini salladı, sonra da Kaladin'i işaret etti.

"Eğer beni sağ bırakırsanız, söz veriyorum ki üstlerinize sizin bununla hiçbir alakanız olmadığını söyleyeceğim. Eğer beni öldürürseniz, bir şeyleri gizlemeye çalışıyormuşsunuz gibi görünecek," dedi Kaladin.

"Bir şeyleri gizlemek mi?" dedi Gaz, Kule'nin üstündeki savaşa bir göz atarak. Başıboş bir ok ondan kısa bir mesafe ötedeki taşların üstünde takırdadı. "Bizim gizleyecek neyimiz olabilir?"

"Belli olmaz. Bu gayet en başından beri sizin fikrinizmiş gibi görünebilir. Berrakbey Lamaril, siz beni durdurmadınız. Durdurabilirdiniz ama durdurmadınız ve askerler de Gaz'la sizin benim ne yaptığımı gördükten sonra konuştuğunuzu gördü. Eğer benim ne yapacağımdan habersiz

olduğunuzu doğrulayamazsam, o zaman siz çok ama çok kötü görüneceksiniz.”

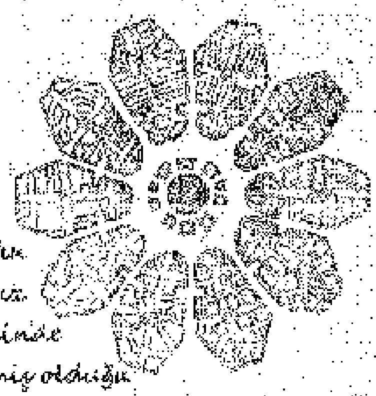
Lamaril’in askerleri liderlerine baktılar. *Açıkgözlü* adam yüzünü astı. “Dövün,” dedi. “Ama öldürmeyin.” Döndü ve uzun adımlarla Alethi yedek kuvvetlerinin saflarına doğru ilerledi.

İri yan mızrakçılar Kaladin’in yanına geldi. *Koyugözlüydüler* ama ona gösterecekleri sempati düşünülürse Parshendi de olabilirlerdi. Kaladin gözlerini kapatarak kendini hazırladı. Hepsiyle birden dövüşemezdi. Eğer Köprü Dört ile birlikte kalmak istiyorsa dövüşmemeliydi.

Midesine inen bir mızrak sapıyla yere devrildi ve askerler onu tekmelemeye başladıklarında nefesi kesildi. Çizmeli bir ayak kemerindeki keseyi yırtıp açtı. Kışlada bırakmak için fazlasıyla değerli olan küreleri taşların üstüne saçıldı. Bir şekilde Fırtınaışıklarını kaybetmişlerdi ve şimdi sönüktüler, ömürleri tükenmişti.

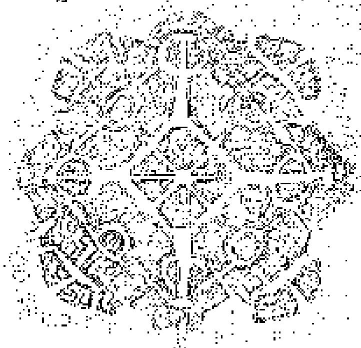
Askerler tekmelemeye devam ettiler.

Kharbranth'taki Palanaeum arşivlerinde bulunan şehir planları temel alınarak dünyadaki dört Şehrin ve altlarında yatan formların analizi.

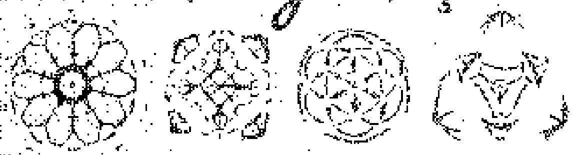

Akinah

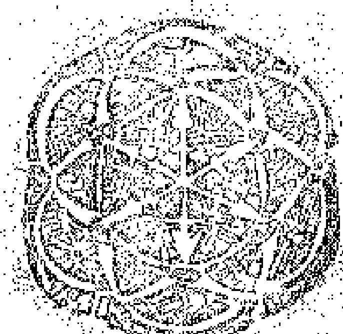
Akinah, Thaylen Şehri, Vedenar ve Kholinar'ın ya eski sokaklarını ve anıtlarını kaldırdığınız ve sokak bloklarını da daha geniş şekiller halinde birleştirerek, şehirlerin üzerlerine inşa edilmiş olduğu doğal kaya oluşumlarını bıraktığınız zaman altta yatan taşın deseni daha belirgin hale gelir.

Thaylen Şehri

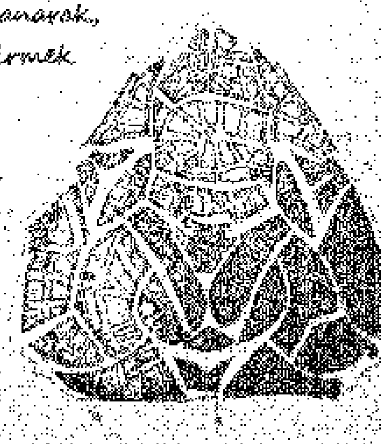

Akinah'ın kutsal on parçalı simetrisi, şehre yukarıdan bakıldığı zaman iyice belirginleşiyor. Thaylen Şehri'nin çizgilerinin arasından bir yıldız deseni beliriyor. Vedenar'ın bölümlü sokakları düzenli bir oklar ve daireler deseni haline geliyor.

Vedenar

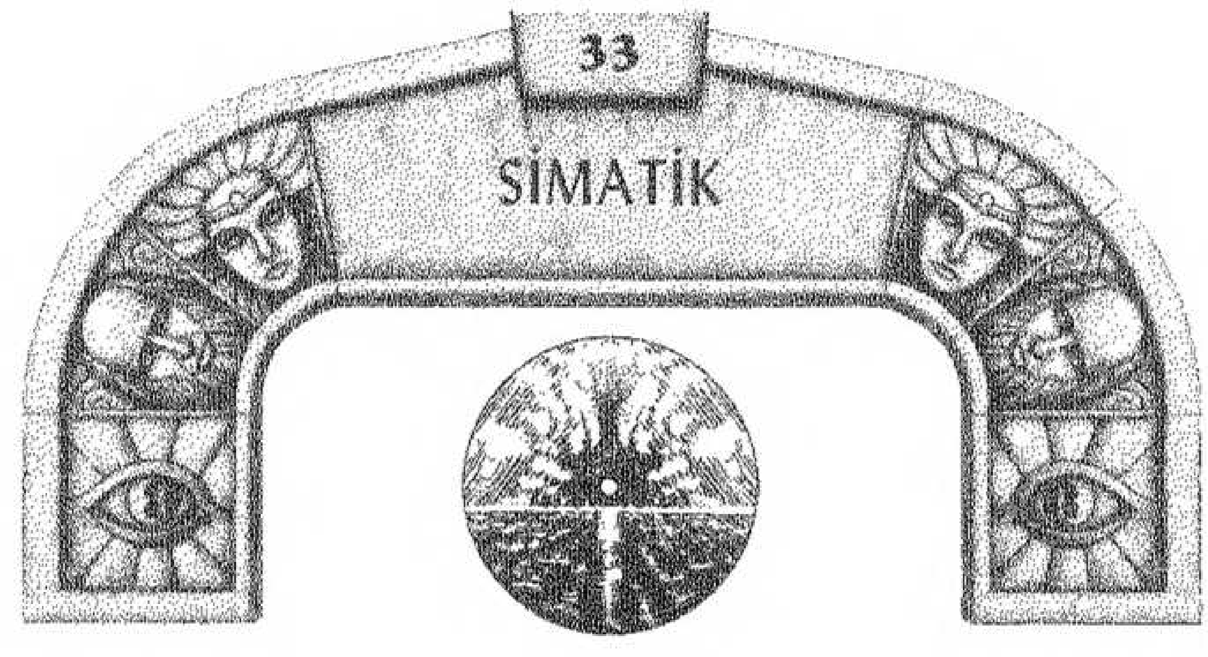
Kholinar'ın durumunda ise, şehrin duvarları bile Rüzgârkıranlar olarak bilinen ak-ka[illegible] kaya oluşumlarının dış hattını takip ediyor. Duvarlar kayalıklardan faydalanarak, bunları şehrin savunulabilirliğini güçlendirmek için kullanıyor.

Kholinar

Bana bunun garip bir tesadüf olup olmadığını merak etmek düşüyor. Ve eğer değilse, o zaman anlamı ne?

Âlim Kabsal

“Değiştiler; biz onlarla savaşırken bile. Dans ettikçe gölgelere dönüşen alev gibiydiler. Asla ilk önce gördüğün şey yüzünden onları hafife alma.”

— Taşmuhalazalar Tarikatı’ndan bir Parlayan olan Talatin’den olduğu iddia edilen bir alıntı. Kaynağı, Guvlow’dan *Cisimlenme,* genel olarak güvenilir kabul ediliyor; gerçi bu kayıp olan “Yedinci Sabahın Şiiri”nden kopyalanmış bir parça.

Peçe’nin çalışma alanlarının ötesindeki muhteşem kitap, yazma ve parşömenler deposu olan esas Palanaeum’a girdiği zamanlarda, oranın güzelliği ve boyutu dikkatini o kadar dağıtıyordu ki, bazen Shallan diğer her şeyi unutuyordu. Palanaeum kayanın içine oyulmuş ters dönük bir piramit şeklindeydi. Çevresi boyunca asılı duran yürüyüş balkonları vardı. Hafifçe aşağı doğru eğimli bir şekilde, dört duvar boyunca ilerleyerek görkemli kare bir spiral, Roshar’ın merkezine doğru inen dev bir merdiven

oluşturuyorlardı. Bir dizi asansör ise aşağı inmek için daha hızlı bir yöntem sağlıyordu.

En üst katın korkuluğunda durduğu zaman, Shallan sadece aşağı kadar olan mesafenin yarısını görebiliyordu. Bu mekân insan elleriyle şekillendirilmiş olmak için fazla büyük, fazla muhteşem gibi görünüyordu. Taraçalı katlar nasıl bu kadar mükemmel bir şekilde dizilmişti? Açık alanları yaratmak için Ruhdökümcüler mi kullanılmıştı? Bu kaç tane mücevhere mal olurdu?

Ortam loştu; genel bir ışıklandırma yoktu, sadece yürüyüş yollarının zeminlerini aydınlatmak için odaklanmış olan küçük zümrüt lambalar vardı. Anlayış Vakfı'ndan olan ardentler, periyodik olarak katlar boyunca küreleri doldurarak ilerlerdi. Burada yüzlerce ve yüzlerce zümrüt olması gerekiyordu; görünüşe göre, bunlar Kharbranth'ın kraliyet hazinesini oluşturuyordu. Bunları saklamak için aşırı derecede güvenlikli olan Palanaeum'dan daha iyi neresi olabilirdi? Burada hem korunabilir hem de dev gibi kütüphaneyi aydınlatmak için kullanılabilirlerdi.

Shallan yoluna devam etti. Parshmen hizmetkârı üç tane safir marka taşıyan küre fenerini taşıyordu. Yumuşak mavi ışık, bazı kısımları sırf süsleme amacıyla kuvarsa Ruhdökülmüş olan duvarlardan yansıyordu. Korkuluklar tahtadan oyulmuş, sonra da mermere dönüştürülmüşlerdi. Shallan bir tanesi üzerinde parmaklarını gezdirdiği zaman, orijinal tahtanın damarlarını hissedebiliyordu. Aynı anda, taşın soğuk pürüzsüzlüğüne de sahipti. Hisleri şaşırtmak üzere tasarlanmış gibi görünen bir gariplikti.

Parshmeni, ünlü doğa bilimcileri tarafından yapılmış çizimlerle dolu kitapların olduğu küçük bir sepeti taşıyordu. Jasnah, Shallan'ın çalışma zamanının bir kısmını kendi seçtiği konulara ayırmasına izin vermeye başlamıştı. Günde sadece tek bir saat ama o saatin bu kadar kıymetli bir hâle gelmiş olması dikkate değerdi. Son zamanlarda Shallan, Myalmr'ın *Batı Gezileri*'ni okumakla meşguldü.

Dünya harikalarla dolu bir yerdi. Shallan daha fazlasını öğrenmeye can atıyordu; her bir yaratığını tek: tek gözlemeyi, kitaplarında hepsinin çizi inlerini bulundurmayı arzuluyordu. Roshar'ı resimlerle yakalayarak organize etmeyi. Okuduğu kitapların hepsi, her ne kadar harika olsalar da, ona eksik gibi geliyordu. Her yazar ya kelimelerde ya da çizimlerde iyiydi ama ikisinde birden iyi olan nadirdi. Ve eğer yazar ikisinde birden *iyi* ise, o zaman da bilimsel kavrayışı zayıf oluyordu.

Anlayışlarında o kadar çok boşluk vardı ki. Shallan'ın doldurabileceği boşluklar.

Hayır, dedi kendi kendisine sert bir şekilde yürürken. *Benim buraya yapmak için geldiğim şey bu değil.*

Her ne kadar Jasnah, Shallan'ın da ümit etmiş olduğu gibi, onu bir banyo hizmetkârı olarak kullanmaya başlamış olsa da, hırsızlık üzerine odaklanmak gittikçe daha da zor bir hâle geliyordu. Bu kısa bir süre sonra ona ihtiyacı olan fırsatı sunabilirdi. Ama öte yandan, ne kadar çok çalışırsa, o kadar daha çok bilgiye susuyordu.

Parshmeni asansörlerden birine doğru yöneltti. Orada, iki diğer parshman onu indirmeye başladı. Shallan kitap sepetine göz attı. Asansördeki zamanını okuyarak geçirebilirdi, belki *Batı Gezileri'*nin o bölümünü bitirirdi.

Sepete sırtını döndü. *Kendine gel.* Beş kat aşağıda, asansörü duvarlara yerleştirilmiş olan eğimli rampalara bağlayan daha küçük sahanlığa adım attı. Duvara ulaştığı zaman, sağa döndü ve biraz daha ilerledi. Duvarda kapı ağızları diziliydi ve istediği kapıyı bulduğunda da uzun kitaplıklarla dolu geniş, taş bir odaya girdi. "Burada bekle," dedi parshmana sepetten çizim dosyasını çekip alırken. Bunu kolunun altına yerleştirdi, feneri aldı ve aceleyle kitap yığınlarının arasına daldı.

İnsan Palanaeum'un içinde saatlerce kaybolabilir ve başka tek bir kişiyi görmeyebilirdi. Shallan, Jasnah için bilinmeyen bir kitabı aramakta olduğu zamanlarda nadiren herhangi birini görürdü. Elbette kitapları getirmek için ardentler ve hizmetkârlar vardı ama Jasnah, Shallan'ın bunu kendi kendine yapmayı öğrenmesinin önemli olduğunu düşünüyordu. Görünüşe göre Kharbranth usulü tasnif sistemi, artık Roshar'daki pek çok kütüphane ve arşiv için standarttı.

Odanın arka tarafında, Shallan küçük bir kerpiçağacı masa buldu. Fenerini bir yanına koydu ve tabureye oturarak dosyasını çıkardı. Oda sessiz ve karanlıktı, fenerinin ışığı sağ tarafında kitaplıkların sonlarını ve sol tarafında da pürüzsüz taş bir duvarı ortaya çıkarıyordu. Havada eski kâğıt ve toz kokusu vardı. Nemli değildi.

Palanaeum'un içi asla nemli olmazdı. Belki de kumluğun her odanın sonundaki uzun oluklarda olan beyaz tozla bir ilgisi vardı.

Dosyasının deri bağcıklarını çözdü. Üstteki sayfalar boştu ve sonraki birkaç tanesinde Palanaeum'da çizdiği insanların portreleri vardı.

Koleksiyonu için daha fazla yüz. Ortada gizlenmiş olan çok daha önemli bir grup çizim vardı: Ruhdökümü yapmakta olan Jasnah'nın çizimleri.

Prenses Ruhdökümcüsünü nadiren kullanıyordu; belki de Shallan etraftayken kullanmakta tereddüt ediyordu. Ama Shallan onu birkaç sefer yakalamayı başarmıştı, çoğunlukla Jasnah'nın dikkatinin dağınık olduğu ve görünüşe göre yalnız olmadığını unuttuğu zamanlarda.

Shallan bir resmi kaldırdı, Jasnah, locada oturmuş, eli yan tarafa uzanmış ve buruşturulmuş bir defter sayfasına dokunuyor, Ruhdökümcüsündeki bir mücevher parlıyordu. Shallan sonraki resmi kaldırdı. Aynı sahnenin sadece saniyeler sonrasını betimliyordu. Kâğıt alevlerden bir top hâline gelmişti. Yanmamıştı. Hayır, *ateşe dönüşmüştü.* Alevden diller bükülüyordu, havada bir ısı şimşeği vardı. Sayfanın üstünde Jasnah'nın gizlemek istediği ne vardı?

Bir diğer resim, Jasnah'nın kadehindeki şarabı kâğıt tutacağı olarak kullanmak için bir kristal parçasına Ruhdöküşünü gösteriyordu; kadehin kendisi de başka bir kâğıt yığınını tutuyordu. Meclis dışındaki bir terasta yemek yemiş (ve de çalışmış) oldukları ender zamanlardan biriydi. Jasnah'nın mürekkebi bittiğinde kelimeleri yaktığı bir resim de vardı. Shallan onun bir sayfanın üstüne harfler yaktığını gördüğü zaman, Ruhdökümcünün hassasiyeti karşısında afallamıştı.

Görünüşe göre bu Ruhdökümcü özellikle Öz'lerden üç tanesine uyumluydu: Buhar, Kıvılcım ve Berraklık. Ama Meltem'den Çakıl'a kadar On Öz'den herhangi birisini de yaratabiliyor olması gerekirdi. Bu sonuncusu Shallan için en önemli olanıydı çünkü Çakıl, taş ve kayaları içeriyordu. Ailesinin fayda sağlaması için yeni mineral yatakları *yaratabilirdi*. İşe de yarardı. Ruhdökümcüler Jah Keved'de çok ender bulunurdu ve ailesinin mermer, yeşim ve opali yüksek bir fiyatla satılabilirdi. Bir Ruhdökümcüyle gerçek mücevherler yaratılamazdı (bunun imkânsız olduğu söyleniyordu) ama neredeyse eşit değerde başka yataklar yaratabilirlerdi.

Bir kere o yeni yataklar da tükendiği zaman, daha az kârlı bir ticarete geçiş yapmak zorunda kalacaklardı. Ama bu önemli değildi. O zamana kadar borçlarını ödemiş ve verilen sözlerin bozulmuş olduğu kişilere de tazminatlarını vermiş olurlardı. Davar Evi bir kere daha önemsiz hâle gelirdi ama yıkılmazdı.

Shallan resimleri tekrar inceledi. Alethi prensesi Ruhdökümcülük hakkında dikkate değer şekilde rahat görünüyordu. Bütün Roshar'daki en

güçlü şeylerden birini elinde tutuyor ve bunu da *kâğıt tutacakları* yapmak için mi kullanıyordu? Shallan'ın izlemediği zamanlarda Ruhdökümcüyü başka ne için kullanıyordu acaba? Jasnah şimdilerde Ruhdökümcüyü Shallan'ın önünde ilk başlarda olduğundan daha az kullanıyormuş gibi görünüyordu.

Shallan yeninin içindeki eminkesesini karıştırdı ye babasının kırık Ruhdökümcüsünü dışarı çıkardı. İki yerden kesilmişti: zincirlerin birinden ve taşlardan birinin durduğu tutacağın içinden. Shallan durabilir kaçıncı kez, o hasarın izlerini arayarak, bunu ışıkta inceledi. Zincirdeki halka mükemmel bir şekilde yenilenmişti ve tutacak da eşit şekilde düzgün olarak geri tutturulmuştu. Kesiklerin tam olarak nerede olması gerektiğini bildiği hâlde, Shallan hiçbir kusur göremiyordu. Ne yazık ki, sadece dışarıdan görünen arızalarını onarmak, Ruhdökümcüyü çalışır hâle getirmemişti.

Metal ve zincirlerden oluşan ağır aparatı kaldırdı. Sonra da zincirleri başparmağının, serçe parmağının ve orta parmağının etrafına dolayarak aleti taktı. Şu anda aletin içinde mücevher yoktu, Kırık Ruhdökümcüyü resimlerle kıyaslayarak her tarafım inceledi. Evet, ikizi gibi görünüyordu. Shallan bu konu hakkında endişelenmişti.

Kırık Ruhdökümcüye bakarken Shallan kalbinin pır pır ettiğini hissetti. Jasnah'yı soymak prenses uzak, bilinmeyen bir şekilken kabul edilebilir gibi görünmüştü. Bir kâfir, büyük ihtimalle kötü huylu ve talepkar. Peki ya gerçek Jasnah ne olacaktı? Dikkatli bir âlim, sert ama âdil, şaşırtıcı bir düzeyde akıl ve anlayış sahibi olan? Shallan gerçekten de onu soyabilir miydi?

Kalbini sakinleştirmeye çalıştı. Küçük bir çocukken bile böyle olurdu. Ebeveynlerinin arasında çıkan kavgalardaki gözyaşlarını hatırladı. Yüzleşmelerde iyi değildi.

Ama bunu yapacaktı. Nan Balat, Tet Wikim ve Asha Jushu için. Kardeşleri ona bel bağlamıştı, Shallan ellerini titremelerini engellemek için kasıklarına bastırdı ve derin derin nefes aldı. Birkaç dakika sonra, sinirleri kontrol altına alınmış bir şekilde hasarlı Ruhdökümcüyü eminkesesine geri koydu. Kâğıtlarını topladı. Ruhdökümcünün nasıl kullanılacağını keşfetmek de önemli olabilirdi. O konu hakkında ne yapacaktı? Jasnah'ya Ruhdökümcünün nasıl kullanıldığını şüphe uyandırmadan sormanın bir yolu var mıydı?

Yakınlardaki kitaplıkların arasından göz kırpan bir ışık onu irkiltti ve dosyasını sakladı. Bunun sadece yaşlı, cübbeli kadın bir ardent olduğu ortaya çıktı, bir Parshmen hizmetkâr tarafından takip edilerek elindeki fenerle ayaklarını sürüyerek ilerliyordu. İki raf sırasının arasından saparken Shallan'dan tarafa bakmadı, fenerinin hâlâ parlayan ışığı kitapların arasındaki boşluklardan dışarı taşıyordu. Kadın gözlerden gizlenmiş ama ışığı hâlâ rafların arasından sızarken, sanki bizzat Elçiler'den birisi kitaplıkların arasında yürüyormuş gibi görünmüştü.

Kalbi yine küt küt atarak Shallan emin elini göğsüne kaldırdı. *Ben rezil bir hırsızım,* diye düşündü yüzünü buruşturarak. Eşyalarını topladı ve fenerini önünde tutarak kitaplıkların arasından ilerledi. Her sıranın başında kitapların Palanaeum'a girdiği tarihe işaret eden kazınmış semboller vardı. Bu şekilde tasnif ediliyorlardı. En üst katta fihristlerle dolu devasa dolaplar vardı.

Jasnah, Shallan'ı politik teori üzerine meşhur bir çalışma olan *Konuşmalar'*ın bir kopyasını bulmak ve sonra da okumak üzere göndermişti. Ancak, bu ayrıca *Hatırlanan Gölgeler'*i de içermekte olan odaydı; kral ziyarete geldiği zaman Jasnah'nın okumakta olduğu kitap. Shallan daha sonra fihristten buna bakmıştı. Şimdiye kadar tekrar rafına geri koyulmuş olabilirdi.

Bir anda meraklanan Shallan sıraları saydı. Aralığa girdi ve içe doğru rafları da saydı. Ortaya yakında ve aşağıda, kırmızı bir domuz derisinden sırtı olan ince, kırmızı cildi buldu. *Hatırlanan Gölgeler,* Shallan fenerini yere koydu ve kitabı çekerek yerinden çıkardı, sayfalan hızla tararken kendini sinsi hissediyordu.

Keşfettiği şey onun kafasını karıştırmıştı. Shallan bunun bir çocuk masalları kitabı olduğunu fark etmemişti. Herhangi bir altyazı ya da yorum yoktu; sadece bir hikâyeler koleksiyonuydu. Shallan yere oturarak birincisini okudu. Geceleyin evinden uzaklaşan ve bir gölün yanındaki mağaraya saklanana kadar Yokelçiler tarafından kovalanan bir çocuğun hikayesiydi. Bir tahta parçasını kabaca bir insan şekline gelene kadar yontuyor ve bunu gölün üstünden yüzdürerek yaratıkları kendisi yerine buna saldırıp yemeleri için oyuna getiriyordu.

Shallan'ın fazla zamanı yoktu, eğer o burada fazla uzun süre oyalanırsa Jasnah şüphelenirdi ama hikâyelerin kalanlarını da gözden geçirdi. Hepsi benzer bir tarzdaydı, ruhlar ya da Yokelçiler hakkında hayalet hikâyeleri. Tek yorum arkadaydı, yazarın sıradan *koyugözler* tarafından anlatılan halk

masallarını merak etmiş olduğunu açıklıyordu. Bunları toplayıp kaydederek yıllarını harcamıştı.

Hatırlanan Gölgeler, diye düşündü Shallan, *unutulsalar daha iyi olurmuş.*

Jasnah'nın okuduğu şey bu muydu? Shallan *Hatırlanan Gölgeler'*in gizli bir tarihsel cinayet üzerine bir çeşit derin felsefi tartışma filan olacağını mı bekliyordu? Jasnah bir Veristitalyan'dı. Geçmişteki olayların gerçek yüzünü ortaya çıkarırdı. Laf dinlemeyen *koyugözlü* çocukları korkutmak için anlatılan hikâyelerde ne türden bir gerçek bulabilirdi ki?

Shallan cildi yerine geri yerleştirdi ve aceleyle yoluna devam etti.

♦

♦♦

Kısa bir süre sonra Shallan locaya döndüğü zaman acelesinin aslında gerekli olmadığı ortaya çıktı. Jasnah orada değildi. Öte yandan Kabsal oradaydı.

Genç ardent uzun masada oturmuş, Shallan'ın sanat üzerine olan kitaplarından birisinin sayfalarını karıştırıyordu. Shallan onu, o Shallan'ı görmeden önce fark etti ve kendini dertlerine rağmen gülümserken buldu. Kollarını kavuşturdu ve yüzüne kuşkulu bir ifade yerleştirdi. "Yine mi?" diye sordu.

Kabsal sıçrayarak kalktı, kitabı çarparak kapatmıştı. "Shallan," dedi, kel kafası onun parshmanının fenerinin mavi ışığını yansıtıyordu. "Ben buraya..."

"Jasnah'yı aramak için gelmiştin," dedi Shallan, "Her zaman olduğu gibi. Ancak nedense, sen geldiğin zamanlarda asla burada değil."

"Talihsiz bir tesadüf," dedi bir elini alnına kaldırarak. "Zamanlama konusunda pek becerikli değilim, değil mi?"

"Ve o ayağının yanındaki de bir sepet ekmek mi?"

"Berrakhanım Jasnah için bir hediye," dedi. "Anlayış Vakfı'ndan."

"Bir sepet ekmeğin onu kâfirliğini terk etmeye ikna edeceğinden şüpheliyim," dedi Shallan. "Eğer reçel de getirmiş olsaydın belki."

Ardent gülümseyerek sepeti yerden aldı ve içinden küçük bir kavanoz kırmızı simdutu reçeli çıkardı.

"Elbette, ben sana Jasnah'nın reçel sevmediğini söyledim," dedi Shallan. "Ama yine de reçelin benim en sevdiğim yiyecekler arasında olduğunu bilerek getiriyorsun. Ve bunu da son birkaç ay içinde... Şey... Bir düzine kere mi yaptın?"

“Biraz fazla belli ediyorum, değil mi?”

“Sadece azıcık,” dedi Shallan gülümseyerek. “Bu benim ruhumla ilgili, öyle mi? Benim hakkımda endişeleniyorsun çünkü bir kâfirin çırağıyım.”

“Şey... Evet, korkarım ki öyle.”

“Buna gücenirdim,” dedi Shallan. “Reçel getirmemezlik etseydin.” Parshmenine kitaplarını yerleştirip sonra da kapı ağzının yanında beklemesi için elini sallayarak gülümsedi. Harap Ovalar’da *savaşan* parshmanlar olduğu gerçekten de doğru muydu? Buna inanmak zor görünüyordu. Asla hiçbir parshmanın sesini bile yükselttiğini görmemişti.

Elbette, duyduğu bazı raporlar, Jasnah’nın Kral Gavilar’ın cinayetini çalıştığı sırada ona okutmuş oldukları da dâhil, Parshendilerin diğer parshmanlar gibi olmadığına işaret ediyordu. Onlar daha büyüktü, doğrudan derilerinden büyüyen zırhları vardı ve çok daha sık konuşuyorlardı. Belki hiç de parshman değil ama bir çeşit uzak kuzenleri, tamamıyla farklı bir ırktı.

Kabsal ekmeği çıkarırken Shallan masaya oturdu, parshmanı kapı ağzında bekliyordu. Bir parshman pek de eşlikçi sayılmazdı ama Kabsal bir *ardentti,* ki bu da teknik olarak Shallan’ın bir eşlikçiye ihtiyacı olmadığı anlamına geliyordu.

Ekmek bir Thaylen fırınından satın alınmıştı ki bu da pofuduk ve kahverengi olduğu anlamına geliyordu. Ve o bir ardent olduğuna göre, reçelin dişil bir yiyecek olmasının önemi yoktu ve ikisi beraberce tadını çıkarabilirlerdi. O ekmeği keserken Shallan onu inceledi. Babasının emrindeki ardentlerin hepsi ilerleyen yaşlardaki huysuz adam ya da kadınlardı, sert bakışlı ve çocuklara karşı sabırsız. Vakıfların, Kabsal gibi genç adamları da cezbedebileceği aklının ucundan bile geçmemişti.

Bu son birkaç hafta boyunca, Shallan kendini ondan uzak durmanın daha iyi olacağını düşünürken bulmuştu.

“Hiç simdutu reçelini tercih ederek kendinin nasıl bir insan olduğunu ilan ettiğini düşünmüş müydün?” diye belirtti Kabsal.

“Reçellerdeki zevkimin o kadar önemli olabileceğini düşünmemiştim.”

“Bunu incelemiş olan insanlar var,” dedi Kabsal yoğun kırmızı reçelden ekmeğe bol bol sürüp dilimi ona verirken. “Palanaeum’da çalışırken karşına bazı çok garip kitaplar çıkıyor. Belki de *her şeyin* şu ya da bu zamanda incelenmiş olduğu sonucuna ulaşmak zor değil.”

“Hım,” dedi Shallan. “Peki ya simdutu reçeli?”

*“Kişilik Damakları’*na göre -ve sen itiraz etmeden önce *evet*, bu gerçekten de bir kitap ve ismi de bu- simdutu reçeline karşı olan sevgi spontane, delişmen bir kişiliğe işaret ediyor. Ve ayrıca tercih olarak bir...” Top yapılmış bir kâğıt parçası alnından sekerken sesi kesildi. Gözlerini kırpıştırdı.

“Pardon,” dedi Shallan. “Öyle bir anda oluverdi. Bütün o spontane ve delişmen kişilik yüzünden olmuş olsa gerek.”

Kabsal gülümsedi. “Yorumlarına katılmıyor musun?”

“Bilmiyorum,” dedi Shallan omuz silkerek. “İnsanların bana kişiliğimi doğduğum güne ya da Taln’ın Yarası’nın yedinci doğum günümdeki konumuna ya da onuncu rünsel paradigmanın numerolojik kesti timlerine dayanarak belirleyebileceklerini söylediklerini de duydum. Ama bizim bundan daha karmaşık olduğumuzu düşünüyorum.”

“İnsanlar onuncu rünsel paradigmanın numerolojik kestirimlerinden daha mı karmaşık?” dedi Kabsal bir dilim ekmeğe kendisi için reçel sürerek. “Kadınları anlamakta bu kadar zorluk çekmeme şaşmamak gerek.”

“Çok komik. *Demek istiyorum ki,* bizler bir avuç kişilik özelliğinden daha karmaşık şeyleriz. Spontane miyim? Bazen. Benim himayesine girmek için Jasnah’yı buraya kadar kovalamış olmamı bu şekilde tarif edebilirsin. Ama ondan önce, on yedi yılı bir insan için olabileceği kadar spontane *olmayarak* geçirdim. Pek çok durumda, eğer teşvik edilirsem dilim oldukça spontane olabiliyor ancak hareketlerim nadiren öyle. Bazen *hepimiz* spontane oluruz ve bazen de *hepimiz* dikkatli oluruz.”

“O zaman sen kitabın haklı olduğunu söylüyorsun. Kitap spontane olduğunu söylüyor, sen de bazen spontanesin. Bu da demektir ki, bu doğru.”

“O argümana bakılırsa, bu *herkes* için doğru.”

“Yüzde yüz doğruluk payı!”

“Eh, yüzde yüz değil,” dedi Shallan bir lokma daha tatlı, pofuduk ekmeği yutarak. “Belirtilmiş olduğu üzere, Jasnah her türden reçelden nefret ediyor.”

“Ah evet,” dedi Kabsal. “O aynı zamanda *reçel kâfiri*. Ruhu benim tahmin ettiğimden daha da büyük bir tehlike içinde.” Sırıttı ve ekmeğinden bir lokma aldı.

“Gerçekten de öyle,” dedi Shallan, “Peki, senin o kitabın benim ve dünya nüfusunun yarısının hakkında, içinde aşırı miktarda şeker olan gıdalardan hoşlanıyor olduğumuz için başka neler söylüyor?”

“Şey, simdutuna karşı olan düşkünlüğün ayrıca açık hava sevgisine işaret ediyor olması gerekli.”

“Ah, açık hava.” dedi Shallan. “Bir defasında o efsanevi mekânı ziyaret etmiştim. Bu çok çok uzun bir zaman önceydi, neredeyse unutmuşum. Söyle bana, güneş hâlâ parlıyor mu, yoksa bunlar sadece benim belli belirsiz anılarım mı?

“Muhakkak ki çalışmaların o kadar da kötü değildir.”

“Jasnah’nın toza ölçüsüz miktarda düşkünlüğü var,” dedi Shallan. “İnanıyorum ki kayafilizlerini kemiren bir chul gibi toz zerrecikleriyle besleniyor, mutluluğu bununla yakalıyor.”

“Peki ya sen, Shallan? Sen mutluluğu neyle yakalıyorsun?”

“Kara kalemle.”

Kabsal’ın ilk önce kafası karışmış gibi göründü, sonra ise Shallan’ın dosyasına göz attı, “Ha, evet. Ününün ve resimlerinin, Meclis boyunca ne kadar hızlı bir şekilde yayıldığına şaşırmıştım.”

Shallan ekmeğinin son lokmasını da yedi, sonra da ellerini Kabsal’ın getirmiş olduğu nemli bir beze sildi. “Sanki benden bir hastalıkmışım gibi bahsediyorsun.” Yüzünü buruşturarak bir parmağını saçlarının içinden geçirdi. “Sanırım bende bir isilik tipi var, değil mi?”

“Saçmalık,” dedi Kabsal sertçe. “Böyle şeyler söylememelisiniz, Berrakhanım. Bu saygısızca.”

“Kendime mi?”

“Hayır. Seni yaratmış olan Yaradan’a.”

“O kremcikleri de yarattı. İsilik ve hastalıkları belirtmeye bile gerek yok. Yani bunlardan biriyle kıyaslanmak aslında bir şeref.”

“Bu mantığı takip etmeyi başaramıyorum, Berrakhanım. Bütün şeyleri o yaratmış olduğuna göre, tüm karşılaştırmalar anlamsız olurdu.”

“Senin Damaklar kitabının iddiaları gibi, hı?”

“Belki.”

“Olmak için bir hastalıktan daha kötü şeyler de var,” dedi Shallan düşünceli bir şekilde. “Bir hastalığın olduğu zaman, bu sana hayatta olduğunu hatırlatır. Sahip olduğun şeyler için savaşmanı sağlar. Hastalık normal seyrini izleyerek geçtiği zaman, onunla kıyaslandığında normal, sağlıklı yaşam harika görünür.”

“Ya bir mutluluk hissi olmayı tercih etmez misin? Bulaştığın kişilere hoş duygular ve sevinç getirmeyi?”

“Mutluluk geçer. Çoğu zaman kısadır; bu yüzden de onu arzulamakla, onun tadını çıkardığımızdan daha fazla zaman harcarız.” İçini çekti. “Bak ne

yaptık. Şimdi moralim bozuldu. En azından çalışmalarıma geri dönmek bununla kıyaslandığında heyecan verici gibi görünecek."

Kabsal kitaplara kaşlarını çattı. "Ben senin çalışmalarından hoşlandığın izlenimini taşıyordum."

"Ben de öyle. Sonra ise Jasnah Kholin ağır adımlarıyla hayatıma girdi ve hoş bir şeyin bile sıkıcı hâle gelebileceğini kanıtladı."

"Anlıyorum. O zaman sert bir hoca mı?"

"Aslında, hayır," dedi Shallan. "Ben sadece mübalağaya meraklıyım."

"Ben değilim," diye cevapladı Kabsal. "Yazılacak gibi değil şerefsiz."

"Kabsal!"

"Pardon," dedi. Sonra da tavana gözlerini dikti, "Pardon."

"Eminim tavan seni affediyordur. Yaradan'ın dikkatini çekmek için ise bunun yerine bir dua yakmayı deneyebilirsin."

"Zaten ona birkaç tane borcum var," dedi Kabsal. "Ne diyordun?"

"Eh, Berrakhanım Jasnah sert bir hoca değil. O aslında onun hakkında söylenen her şey. Zeki, güzel, gizemli. Onun himayesinde olduğum için çok şanslıyım."

Kabsal başını sallayarak onayladı. "Onun örnek bir kadın olduğu söyleniyor, tek bir şey dışında."

"Kâfirliği mi demek istiyorsun?"

Başını salladı.

"Benim için senin düşündüğün kadar kötü değil," dedi Shallan. "Kışkırtılmadığı sürece, inançları hakkında nadiren yüksek sesli konuşuyor."

"O zaman utanıyor."

"Hiç sanmam. Sadece saygılı."

Kabsal ona dik dik baktı.

"Benim hakkında endişelenmene gerek yok," dedi Shallan. "Jasnah beni vakıfları terk etmem için ikna etmeye çalışmıyor."

Kabsal ciddileşerek öne eğildi. Shallan'dan daha büyüktü, yirmilerinin ortasında olan bir adamdı, kendine güvenli, inançlı ve dürüst. Neredeyse hayatında babasının dikkatli gözetimi altında olmadan konuşmuş olduğu yaşı ona yakın olan tek erkekti.

Ama ayrıca bir ardentti de. Yani, elbette, bundan hiçbir şey çıkamazdı. Çıkar mıydı?

"Shallan, bizim -benim- nasıl endişe duyacağımı göremiyor musun?" dedi Kabsal nazikçe. "Berrakhanım Jasnah çok güçlü ve ilgi çekici bir kadın,

onun fikirlerinin bulaşıcı olmasını bekleriz.”

“Bulaşıcı mı? Ben senin hastalıklı olanın *ben* olduğumu söylediğini sanıyordum.”

“Ben asla böyle bir şey demedim!”

“Evet ama ben, sen demişsin gibi davrandım. Ki bu da neredeyse aynı şey.”

Kaşlarını çattı. “Berrakhanım Shallan, ardentler sizin için *endişeliler.* Yaradan’ın Çocuklarının ruhları bizim sorumluluğumuzda. Jasnah’nın sicilinde temas ettiği kişileri yoldan çıkarmak var.”

“Gerçekten mi?” diye sordu Shallan; bu gerçekten de ilgisini çekmişti. “Diğer öğrencileri mi?”

“Söylemek haddime düşmez.”

“Nerene düşer?”

“Bu konuda kararlıyım, Berrakhanım. Bundan bahsetmeyeceğim.”

“Yaz o zaman.”

“Berrakhanım...” dedi, sesi ıstıraplı bir ton alarak.

“Of, pekâlâ,” dedi Shallan içini çekerek. “Eh, seni temin edebilirim ki benim ruhum enine boyuna ve baştan aşağıya bulaşıl*mamış* durumda.”

Kabsal arkasına yaslandı sonra da bir parça daha ekmek kesti. Shallan kendini tekrar onu incelerken buldu ama kendi çocukça sersemliğine canı sıkılıyordu. Kısa bir süre sonra ailesine geri dönecekti ve o ise sadece Çağrı’sıyla ilişkili olan nedenlerden dolayı ziyarete geliyordu. Ama *gerçekten* de onun arkadaşlığından hoşlanıyordu. Burada Kharbranth’ta gerçek anlamda konuşabileceğini hissettiği tek kişi oydu. Ve yakışıklıydı da, basit giysileri ve kazınmış kafası güçlü hatlarını ortaya çıkarıyordu. Pek çok genç ardent gibi, sakalını kısa ve düzgün bir şekilde tıraşlı tutuyordu. Zarif bir sesle konuşuyordu ve çok da bilgiliydi.

“Eh, eğer ruhun konusunda bu kadar eminsen,” dedi tekrar ona dönerek. “O zaman belki de bizim vakfımız ilgini çekebilir.”

“Benim bir vakfım var. Saflık Vakfı.”

“Ama Saflık Vakfı bir âlim için uygun bir yer değil. Onun savunduğu Şan’ın, senin çalışmaların ya da sanatınla hiçbir ilgisi yok.”

“Bir insanın doğrudan Çağrı’ları üzerine odaklanan bir vakıfta olması gerekli değil.”

“Ama ikisi uyuştuğu zaman iyi olur.”

Shallan kendini tutarak yüzünü buruşturmadı. Saflık Vakfı, tahmin edilebileceği gibi, kişiye Yaradan'ın dürüstlüğü ve erdemliliğini taklit etmeyi öğretmeye odaklanırdı. Vakıf sarayındaki ardentler, onun sanata karşı olan hayranlığıyla ne yapacaklarını bilememişlerdi. Her zaman onun kendilerinin "saf' bulduğu şeylerin çizimlerini yapmalarını istiyorlardı. Elçiler'in heykelleri, Çifte Göz'ün tasvirleri.

Elbette ki vakfını onun için babası seçmişti.

"Ben sadece bilgili bir seçim yapıp yapmadığını merak ediyorum," dedi Kabsal. "Ne de olsa vakfı değiştirmeye izin veriliyor."

"Evet ama misyonerliğe kötü gözle bakılmıyor mu? Ardentlerin üyeler için rekabete girmesine?"

"Buna gerçekten de kötü gözle bakılıyor. Üzüntü verici bir alışkanlık."

"Ama yine de yapıyorsun?"

"Ben arada bir küfür de ediyorum."

"Hiç dikkat etmemiştim. Sen çok tuhaf bir ardentsin, Kabsal."

"Bilsen şaşarsın. Bizler hiç de göründüğümüz kadar donuk bir grup değiliz. Eh, Birader Habsant dışında; o zamanının büyük çoğunluğunu diğerlerimize dik dik bakarak geçiriyor." Tereddüt etti. "Gerçekten de, şimdi düşündüm de, o aslında bir heykel de olabilir. Hiç onun hareket ettiğini gördüğümü hatırlamıyorum..."

"Konudan sapıyoruz. Beni vakfına döndürmeye çalışmıyor muydun?"

"Evet. Ve bu hiç de senin düşündüğün kadar ender bir şey değil. Bütün vakıflar bunu yapıyor. Derin ahlak eksikliğimizden dolayı da birbirimize bol bol kaş çatıyoruz." Daha da ciddileşerek tekrar öne eğildi. "Benim vakfımın diğerleri kadar çok reklamı olmadığı için nispeten az üyesi var. Bu yüzden de ne zaman bilgi arayan birisi Palanaeum'a gelirse, onları bilgilendirmeyi kendimize görev biliyoruz."

"Yani döndürmeyi."

"Onların ne kaçırmakta olduklarını görmelerine izin vermeyi." Reçelli ekmeğinden bir ısırık aldı. "Saflık Vakfı'nda sana Yaradan'ın doğasından bahsettiler mi? On façetası Elçiler'i temsil eden ilahi prizmadan?"

"Adı geçmişti," dedi Shallan. "Çoğu zaman benim... Ee, namusluluk hedeflerime nasıl ulaşabileceğim hakkında konuştuk. Kabul etmek gerekir ki biraz sıkıcıydı, ne de olsa benim açımdan namustan şaşma fırsatı pek yoktu."

Kabsal başını salladı. "Yaradan herkese yetenekler verir ve bunlardan faydalanan bir Çağrı seçtiğimiz zaman da ona en temel şekilde ibadet ediyor

oluruz. Bir vakıf ve onun ardentleri, bunu geliştirmeye yardımcı olmalıdır, kendine mükemmellik hedefleri seçmen ve bunlara ulaşman için seni teşvik etmelidir.” Masanın üstünde yığılmış olan kitaplara doğru elini salladı. “Vakfın sana yardım ediyor olması gereken şeyler bunlar, Shallan. Tarih, mantık, bilim, sanat. Dürüst ve namuslu olmak da önemlidir ama insanları kendimizin en önemli olduğunu hissettiğimiz Şanlar ve Çağrılar’a uymaya zorlamak yerine, doğal yeteneklerini teşvik etmek için daha sıkı çalışıyor olmamız gerekir.”

“Sanırım bu makul, bir argüman.”

Kabsal başını sallayarak onayladı, düşünceli görünüyordu, “Jasnah Kholin gibi bir kadının buna sırtını dönmesinde şaşıracak bir şey var mı? Pek çok vakıf, kadınları zor ilahiyat çalışmalarını ardentlere bırakmaya teşvik ediyor. Eğer sadece Jasnah bizim öğretimizin gerçek güzelliğini görebilseydi.” Gülümseyerek ekmek sepetinin içinden kalın bir kitap çıkardı. “Gerçekten de, en başından beri, ona ne demek istediğimi gösterebilmeyi ummuştum.”

“Buna iyi tepki vereceğini hiç sanmıyorum.”

“Belki,” dedi haylazca. “Ama en sonunda onu ikna eden kişi olmak!”

“Birader Kabsal, bu kulağa sanki neredeyse şöhret arayışı içindeymişsiniz gibi geliyor.”

Kabsal kızardı ve Shallan onu gerçekten de utandırmış olan bir şey söylemiş olduğunun farkına vardı. Diline lanet ederek büzüldü.

“Evet,” diye cevap verdi Kabsal. “Gerçekten de şöhret peşindeyim. Onu imana getiren kişi olmayı bu kadar fena bir şekilde arzu ediyor *olmamalıyım.* Ama ediyorum. Eğer sadece benim kanıtımı dinleseydi.”

“Kanıt mı?”

“Yaradan’ın var olduğuna dair gerçek bir kanıtım var.”

“Bunu görmek isterim.” Sonra bir parmağını kaldırarak lafını kesti. “Varlığından şüphe ettiğim için değil, Kabsal. Sadece merak ettim.”

Kabsal gülümsedi. “Açıklamak benim için bir zevk olacak. Ama önce, bir dilim daha ekmek ister misin?”

“Hayır demeli ve öğretmenlerimin beni eğitmiş olduğu gibi aşırılıktan kaçınmalıyım,” dedi Shallan. “Ama bunun yerine evet diyeceğim.”

“Reçel yüzünden mi?”

“Tabii ki,” dedi Shallan ekmeği alarak. “Senin kehânetsel reçel kitabın beni nasıl tarif ediyordu? Delişmen ve spontane mi? Bunu yapabilirim. Eğer işin ucunda reçel varsa.”

Kabsal onun için bir dilime reçel sürdü, sonra da parmaklarını bezine silerek kitabını açtı ve üstünde bir çizim olan bir sayfaya ulaşana kadar kitabını karıştırdı. Shallan daha iyi görebilmek için kayarak yaklaştı. Resim bir insan değildi, bir çeşit deseni betimliyordu. Dış kısımlarında üç tane kanat olan ve ortası tepecikli üçgenimsi bir şekil.

“Bunu tanıdın mı?” diye sordu Kabsal.

Tanıdık görünüyordu. “Tanımam gerektiğini hissediyorum.”

“Bu Kholinar,” dedi. “Alethi başkenti, yukarıdan görüleceği şekilde çizilmiş olarak. Buradaki tepeleri görüyor musun ve şuradaki sırtları? Zaten orada olan kaya oluşumlarının üstüne inşa edilmişler.” Sayfayı çevirdi. “Burada da Vedenar var, Jah Keved’in başkenti.” Bu da altıgen bir şekildi. “Akinah.” Dairesel bir şekil. “Thaylen Şehri.” Dört uçlu bir yıldız şekli.

“Bu ne anlama geliyor?”

“Bu Yaradan’ın her şeyde olduğunun kanıtı. Onu burada görebilirsin, bu şehirlerde. Ne kadar simetrik olduklarını görüyor musun?”

“Şehirler insanlar tarafından inşa edildi, Kabsal. Onlar da simetriyi kutsal olduğu için istediler.”

“Evet ama hepsi de zaten var olan kaya oluşumlarının etrafına inşa edilmişlerdi.”

“Bunun herhangi bir anlamı yok,” dedi Shallan. “Benim imanım var ama *bunun* kanıt olup olmayacağından emin değilim. Rüzgâr ve su simetri yaratabilir, bunu doğada her zaman görüyorsun. İnsan kabaca simetrik olan alanları seçti, sonra da şehirlerini var olan kusurları kapatacak şekilde tasarladı.”

Kabsal tekrar sepetine dönerek karıştırmaya başladı. Ve sepetten çıkara çıkara bir metal plaka çıkardı. Shallan soru sormak için ağzını açarken tekrar bir parmağını kaldırdı ve plakayı masanın üstünden birkaç santim yukarı yükseltecek küçük tahta bir ayaklığın üstüne koydu.

Kabsal metal levhaya beyaz, toz gibi görünen kum serperek üstünü kapladı. Sonra da telli çalgılar ile müzik yapmak için kullanılan türden bir yay çıkardı.

“Görüyorum ki bu gösteri için hazırlıklı gelmişsin,” diye belirtti Shallan. “Gerçekten de iddianı Jasnah’ya sunmak istiyormuşsun.”

Kabsal gülümsedi, sonra da yayı metal plakanın kenarı boyunca çekerek levhayı titreştirdi. Kum sıcak bir şeylerin üstüne düşürülmüş minik böcekler gibi hoplayıp sıçradı.

“Buna simatik denir,” dedi. “Seslerin fiziksel bir ortam ile etkileşime girerken yarattıkları desenlerin incelenmesi.”

O yayı tekrar çekerken plaka bir ses çıkardı; neredeyse saf bir notaydı. Bir tane müziksprenini çekmeyi bile başarmıştı; Kabsal’ın tepesindeki havada bir an için döndü, sonra da kayboldu. Kabsal bitirdi ve gösterişli bir hareketle plakaya işaret etti.

“Ee...?” diye sordu Shallan.

“Kholinar,” diye cevap verdi karşılaştırma için kitabını yukarı kaldırarak.

Shallan başını yana eğdi. Kumdaki desen *tam olarak* Kholinar gibi görünüyordu.

Kabsal plakanın üstüne daha fazla kum döktü ve sonra da yayı başka bir nokta boyunca çekti ve kum kendini tekrar düzenledi.

“Vedenar,” dedi.

Shallan yine karşılaştırdı. Tam olarak uyuyordu.

“Thayleu Şehri,” dedi işlemi başka bir noktada tekrar ederek. Dikkatli bir şekilde plakanın kenarında başka bir noktayı seçti ve son bir kez daha yayı çekti. “Akinah. Shallan, Yaradan’ın varlığının kanıtı yaşadığımız şehirlerin ta kendisinde. Şu mükemmel simetriye bak!”

Shallan’ın itiraf etmesi gerekirdi ki desenlerde ilgi uyandırıcı bir şeyler vardı. “Bu yanlış bir ilinti olabilir. İkisi de aynı şey yüzünden oluşuyordur.”

“Evet. Yaradan,” dedi Kabsal oturarak. “Dilimizin kendisi bile simetrik. Rünlere bak; her biri mükemmel bir şekilde ortasından ikiye katlanabilir. Ve alfabe de öyle. Herhangi bir satır yazıyı kendi üstüne katla ve simetri bulacaksın. Mutlaka hikâyeyi biliyorsundur; hem rünlerin hem de harflerin Şafakezgicileri’nden geldiğini?”

“Evet.”

“İsimlerimiz bile. Seninki neredeyse mükemmel. Shallan. Bir harf uzak, *açıkgözlü* bir kadın için ideal bir isim. *Çok fazla* kutsal değil ama öylesine yakın ki. On Gümüş Krallık için olan orijinal isimler. Alethela. Valhav. Shin Kak Nish. Mükemmel, simetrik.”

İleri uzanarak Shallan’ın elini tuttu. “O burada, etrafımızda. Bunu unutma, Shallan, o ne derse desin.”

“Unutmayacağım,” diye cevap verdi Kabsal’m konuşmayı nasıl yönlendirmiş olduğunun farkına vararak. Ona inandığını söylemiş ama yine de kanıtını ortaya koymuştu. Aynı anda hem dokunaklı hem de sinir ediciydi.

Shallan tepeden bakılmaktan hoşlanmazdı. Ama öte yandan, insan gerçekten de bir ardenti vaaz verdiği için suçlayabilir miydi?

Kabsal aniden elini bırakarak başını kaldırdı. “Ayak sesleri duyuyorum.” Ayağa kalktı ve Shallan da Jasnah, bir sepet kitap taşıyarak arkasından gelmekte olan bir parshmanla yürüyerek locaya girerken döndü. Jasnah ardentin varlığına hiçbir şaşırma işareti göstermedi.

“Üzgünüm Berrakhanım Jasnah,” dedi Shallan ayağa kalkarak. “O...”

“Sen bir mahkûm değilsin, çocuk,” diye lafını kesti Jasnah kaba bir şekilde. “Ziyaretçilerinin olmasına izin var. Yalnız diş izleri için derini kontrol etmeyi unutma. Bu türlerin, avlarını yanlarında, denizin açıklarına sürükleme gibi bir huyları vardır.”

Kabsal’ın yüzü kızardı. Eşyalarını toplamak için harekete geçti.

Jasnah parshmana kitaplarını masaya koyması için elini salladı. “O plaka Urithiru’ya karşılık gelen bir simatik desen oluşturabiliyor mu, rahip? Yoksa sadece dört standart şehir için olan desenlerin mi var?”

Kabsal ona bakakaldı, belli ki plakanın tam olarak ne için olduğunu biliyor olmasına şaşırmıştı. Kitabını aldı, “Urithiru sadece bir masal.”

“Garip. İnsan senin türünün masallara inanmaya alışkın olduğunu düşünür.”

Kabsal’ın yüzü daha da kızardı. Eşyalarını toplamayı bitirdi, sonra da Shallan’a kısa bir şekilde başını sallayıp aceleyle yürüyerek odadan çıktı.

“Affınıza sığınarak söylüyorum, Berrakhanım,“ dedi Shallan, “Bu *istisnai derecede* kabaca oldu.”

“Böylesine kabalık nöbetlerine meyilim var,” dedi Jasnah. “Eminim ki benim nasıl olduğumu duymuştur. Sadece onun beklediği şeyi gördüğünden emin olmak istedim.”

“Palanaeum’daki diğer ardentlere karşı bu şekilde davranmıyorsunuz.”

“Palanaeum’daki diğer ardentler benim öğrencimi bana karşı çevirmek için çalışmıyorlar.”

“O beni...” Shallan’ın sesi azaldı. “O sadece benim ruhum hakkında endişeliydi.”

“Senden henüz Ruhdökümcümü çalmayı denemeni istemedi mi?”

Shallan aniden içine bıçak gibi saplanan bir dehşet hissetti. Eh belindeki keseye gitti. Jasnah biliyor muydu? *Hayır,* dedi Shallan kendi kendine. *Hayır, soruyu dinle.* “İstemedi.”

“Gör bak,” dedi Jasnah bir kitabı açarak. “Eninde sonunda isteyecek. Onun türüyle tecrübelerim oldu.” Shallan’a baktı ve yüz ifadesi yumuşadı. “O seninle ilgilenmiyor. Senin düşünüyor olduğun açıların herhangi birisiyle değil. Özellikle de, bu senin ruhun hakkında değil. Onun hedefi benim.”

“Bu biraz kibirlice görünüyor, siz de öyle düşünmüyor musunuz?” dedi Shallan.

“Sadece eğer haksızsam, çocuk,” dedi Jasnah kitabına geri dönerek. “Ve ben nadiren haksızımdır.”

“Abamabar’dan Urithiru’ya yürüdüm.”

— *Kralların* Yolu’nun Sekizinci Kıssası’ndan olan bu alıntı, ikisi de şehrin yaya olarak ulaşılamaz olduğunu iddia eden Varala ve Sinbian’a ters düşüyormuş gibi görünüyor. Belki inşa edilmiş olan bir yol vardı ya da belki Nohadon mecazi konuşuyordu.

Köprücülerin sağ kalmaları beklenmiyor...

Kaladin’e aklı donukmuş gibi geliyordu. Canının *acıdığını* biliyordu ama onun dışında süzülmekteydi. Sanki kafası vücudundan ayrılmıştı, duvarlar ve tavanda sekiyordu.

“Kaladin!” diye fısıldadı endişeli bir ses. “Kaladin, lütfen. Lütfen artık canın acımasın.”

Köprücülerin sağ kalmaları beklenmiyor. Neden bu kelimeler onu bu kadar çok rahatsız ediyordu? Neler olduğunu hatırladı, köprüyü bir kalkan olarak kullandığını, orduyu altüst ettiğini ve saldırıyı mahvettiğini. *Fırtınababa,* diye düşündü. *Ben salağın biriyim*!

"Kaladin?"

Bu Syl'in sesiydi. Gözlerini açma riskine girdi ve dışarıda ters duran dünyaya baktı; gökyüzü altında uzanıyordu, tanıdık kereste deposu da yukarısındaki havadaydı.

Hayır. *Ters olan oydu.* Köprü Dört'ün kışlasının yanında asılı duruyordu. Ruhdökülmüş binanın en tepesi on beş ayak yükseklikteydi, sığ eğimli bir çatısı vardı. Kaladin ayak bileklerinden bir iple bağlanmıştı ve ip de eğimli çatıya tutturulmuş bir halkaya bağlıydı. Bunun başka köprücülere de uygulandığını görmüştü. Bir tanesi kampta bir cinayet işlemişti, diğeri de beşinci defa hırsızlık yaparken yakalanmıştı.

Sırtı duvara dayalıydı ve bu yüzden de yüzü doğuya bakıyordu. Kollan serbestti, yanlarından aşağı sarkıyor ve neredeyse yere değiyorlardı. Her yeri acıyarak tekrar inledi.

Babasının ona öğretmiş olduğu gibi, yanlarını yoklayarak kırık kaburgalar olup olmadığını kontrol etmeye başladı. Hassas olan birkaç tanesini bulurken irkildi, en azından çatlamışlardı. Büyük olasılıkla kırıktılar. Köprücük kemiğinin kırılmış olduğundan korktuğu omuzunu da yokladı. Gözlerinden birisi şişmişti. Herhangi ciddi bir iç zarar görüp görmediğini zaman gösterecekti.

Yüzünü ovdu ve kurumuş kan pulcukları çıtırtıyla dökülerek yere doğru süzüldüler. Kafasında kesik, kanlı burun, yarık dudak. Syl göğsünün üstüne kondu, ayaklarını Kaladin'in göğüs kemiğine yerleştirmiş, elleri önünde kenetlenmişti. "Kaladin?"

"Yaşıyorum," diye mırıldandı kelimeleri, şişmiş dudağı yüzünden zorlanarak, "Ne oldu?"

"O askerler tarafından dövüldün," dedi küçülüyormuş gibi görünerek. "Onlardan intikam aldım. Bir tanesine bugün üç kere çelme taktım." Endişeli gibi görünüyordu.

Kaladin kendini gülümserken buldu. Bir insan kan beynine giderken ne kadar uzun süre böyle asılı kalabilirdi?

"Bir sürü bağrışma oldu," dedi Syl yumuşakça. "Sanırım birkaç adamın rütbeleri düşürüldü. O asker, Lamaril, onu..."

“Ne?” •

“Onu idam ettiler,” dedi Syl daha da sessiz bir şekilde. “Ordunun platodan geri döndüğü saat içinde Yüceprens Sadeas bizzat kendisi yaptı. Nihai sorumluluğun *açıkgözlere* düşüyor olmasıyla ilgili bir şeyler söyledi. Lamaril senin onu temize çıkaracağını ve onun yerine Gaz’ın cezalandırılması gerektiğini bağırıp durdu.”

Kaladin esefle gülümsedi. “Beni kendimden geçene kadar dövdürmeseydi. Gaz?”

“Onu konumunda bıraktılar. Neden bilmiyorum.”

“Sorumluluk hakkı. Bunun gibi bir felâkette, suçun büyük kısmını *açıkgözlerin* üzerlerine almaları gerekli. İşlerine geldiği zaman bunun gibi eski ahlak kurallarına uyuyormuş numarası yapmaktan hoşlanırlar. Ben neden hâlâ hayattayım?”

“Bir ibretle ilgili bir şeydi,” dedi Syl şeffaf kollarını kendisinin etrafına sararak. “Kaladin, üşüyorum.”

“Sen sıcaklığı hissedebiliyor musun?” dedi Kaladin öksürerek.

“Çoğu zaman değil. Şimdi edebiliyorum. Bunu anlamıyorum. Ben... Ben bundan hoşlanmadım.”

“Her şey yoluna girecek.”

“Yalan söylememelisin.”

“Bazen yalan söylemek kötü değildir, Syl.”

“Ve bu da o zamanlardan biri mi?”

Gözlerini kırptı; yaralarını, başının içindeki basıncı umursamamaya, aklını temizlemeye çalıştı. Fakat başaramadı. “Evet,” diye fısıldadı.

“Sanırım anlıyorum.”

“Öyleyse,” dedi Kaladin kafasını geri yaslayarak; kafatasının parietal çıkıntısı duvara dayanmıştı. “Yücefırtına tarafından yargılanacağım. Fırtınanın beni öldürmesine izin verecekler.”

Burada asılıyken Kaladin rüzgârlara ve rüzgârların ona fırlatacağı her şeye doğrudan maruz kalacaktı. Eğer tedbirli isen ve uygun şekilde davranırsan, bir yücefırtına sırasında dışarıda sağ kalmak *mümkündü* ama bu berbat bir tecrübeydi. Kaladin bir kaya oluşumunun kuytusuna sığınıp çömelerek bunu birkaç sefer yapmıştı. Ama doğrudan fırtınayönüne bakan bir duvara asılı olarak? Rüzgârla doğranacak ve kayalar ile ezilecekti.

“Hemen geri geleceğim,” dedi Syl, düşen bir taş şeklini alarak göğsünden aşağı atladı, sonra yere yaklaştığında da rüzgârla savrulan yapraklara

dönüşüp sağa doğru kıvrılarak savrulup gitti. Kereste deposu boştu. Kaladin temiz, serin havanın kokusunu alabiliyordu, dünya kendisini bir yücefırtına için hazırlıyordu. Sükûnet deniliyordu buna; bir fırtınanın tam öncesinde rüzgârın durduğu, havanın soğuduğu, basıncın düştüğü ve nemin yükseldiği zaman.

Birkaç saniye sonra Kaya duvarın kenarından başını uzattı, Syl omzundaydı. Yavaşça Kaladin'e doğru geldi, endişeli Teft de onu takip ediyordu. Moash onlara katılmıştı. Bu sonuncusu ise Kaladin'e güvenmediği iddiasına rağmen, neredeyse diğer ikisi kadar endişeli görünüyordu.

"Beycik?" dedi Moash. "Uyanık mısın?"

"Bilincim yerinde," diye hırıldadı Kaladin. "Herkes savaştan sağ salim geri döndü mü?"

"Bizim bütün adamlarımız, elbette," dedi Teft sakalını kaşıyarak. "Ama savaşı kaybettik. Bir felâketti. İki yüzden fazla köprücü öldü. Sağ kalanlar köprülerin sadece on bir tanesini taşımaya yeterli oldu."

İki yüz adam, diye düşündü Kaladin. *Bu benim suçum. Kendi adamlarımı diğerleri pahasına korudum. Fazla aceleci davrandım.*

Köprücülerin sağ kalmaları beklenmiyor. Bunda bir iş var. Lamaril'e sorması mümkün olmayacaktı. Ama o herif hak ettiğini bulmuştu. Eğer Kaladin'in seçme şansı olsaydı, bütün *açıkgözlerin* sonu bu olurdu, kralları da dâhil.

"Bir şeyler söylemek istedik," dedi Kaya. "Diğer tüm adamlardan bu. Çoğu dışarı gelmedi. Yücefırtına geliyor ve..."'

"Önemli değil," diye fısıldadı Kaladin.

Teft Kaya'yı devam etmesi için dürtükledi.

"Ee, şöyle bu. Seni hatırlayacağız. Köprü Dört, biz eskiden olduğumuza geri dönmeyeceğiz. Belki hepimiz öleceğiz ama yeni gelenlere de göstereceğiz. Geceleri ateşler. Gülmek. Yaşamak. Bunu bir geleneğe dönüştüreceğiz. Senin için." Kaya ve Teft yumruotunu biliyordu. Yemeklere harcamak için fazladan para kazanmaya devam edebilirlerdi.

"Sen bunu bizim için yaptın," diye araya girdi Moash. "O meydanda ölürdük. Belki bir o kadarı diğer köprü ekiplerinde öldü. Bu şekilde, biz sadece bir kişi kaybedeceğiz."

"Ben bu yaptıkları şey doğru değil diyorum," dedi Teft kaşlarını çatarak. "İpi kesip indirmeyi konuştuk..."

"Hayır," dedi Kaladin. "Bu sadece size de benzer bir ceza getirir."

Üç adam birbirlerine baktılar. Görünüşe göre onlar da aynı sonuca varmışlardı.

“Sadeas ne dedi?” diye sordu Kaladin, “Benim hakkımda.”

“Bir köprücünün nasıl hayatını korumak isteyebileceğini anladığını, diğerlerinin hayatı pahasına bile olsa,” dedi Teft. “Sana bencil bir korkak dedi ama sanki bu da beklenebilecek tek şeymiş gibi davrandı.”

“Diyor ki seni Fırtınababa’nın yargılamasına izin veriyormuş,” diye ekledi Moash.

“Elçiler’in kralı Jezerezeh. Diyor ki eğer yaşamayı hak ediyorsan, yaşarmışsın...” Sesi solup gitti. O da diğerleri kadar korunmasız adamların yücefırtınalardan sağ kurtulamadığını biliyordu; bu şekilde değil.

“Siz üçünüzden benim için bir şey yapmanızı istiyorum,” dedi. Konuşunca çatlamış dudağının yarılmasına neden oldu Kaladin ve kan yüzüne sızmaya başlayınca gözlerini kapattı.

“Ne istersen, Kaladin,” dedi Kaya.

“Sizden kışlaya geri dönmenizi ve adamlara fırtınadan sonra dışarı çıkmalarını söylemenizi istiyorum. Onlara burada bağlı duran bana bakmalarını söyleyin. Onlara gözlerimi açıp onların bakışına karşılık vereceğimi ve onların da benim sağ kaldığımı anlayacaklarını söyleyin.”

Üç köprücü sessizleşti.

“Evet, elbette Kaladin,” dedi Teft. “Bunu yapacağız.”

“Onlara deyin ki,” diye devam etti Kaladin sesi güçlenerek, “Bu iş burada bitmeyecek. Onlara deyin ki ben kendi hayatımı almamayı *seçtim* ve bu yüzden de onu Sadeas’a teslim edeceğime *Cehennem*’e giderim daha iyi.”

Kaya o geniş gülümsemelerinden birisi ile gülümsedi. “*Uli’tekanaki* adına, Kaladin. Neredeyse bunu yapacağına inanıyorum.”

“Al,” dedi Teft eline bir şey vererek. “Şans için.”

Kaladin nesneyi zayıf, kan içindeki eline aldı. Bu bir küreydi, bir tam gökmarka. Sönüktü, Fırtınaışığı ondan gitmişti. *Fırtınaya yanında bir küreyle git,* der eski deyim *ve en azından görmek için bir ışığın olur.*

“Kesenden kurtarabildiğimizin hepsi bu,” dedi Teft. “Kalanını Gaz ve Lamaril aldı. İtiraz ettik ama ne yapabilirdik ki?”

“Teşekkür ederim,” dedi Kaladin.

Moash ve Kaya kışlanın güvenliğine geri çekildiler, Syl Kaladin’in yanında kalmak için Kaya’nın omzunu terk etmişti. Teft de oyalandı, sanki fırtınayı Kaladin ile birlikte geçirmeyi düşünüyormuş gibiydi. En sonunda

mırıldanarak başını salladı ve diğerlerine katıldı. Kaladin adamın kendi kendisine korkak dediğini duyduğunu düşündü.

Kışlanın kapısı kapandı, Kaladin pürüzsüz cam küreyi parmaklarıyla yokladı. Gökyüzü kararıyordu ve sadece güneş batmakta olduğu için de değil. Siyahlık toplanıyordu. Yücefırtına.

Syl duvarın yan tarafı boyunca yürüdü, sonra da ona bakarak duvara oturdu, minik yüzü ciddiydi. “Onlara sağ kalacağını söyledin. Kalmazsan ne olacak?”

Kaladin’in başı nabzıyla birlikte zonkluyordu. “Annem eğer diğer askerlerin bana kumar oynamayı ne kadar hızlı öğrettiğini bilse kalbine inerdi. Amaram’ın ordusundaki ilk gece ve beni kürelerine oynattılar.”

“Kaladin?” dedi Syl.

“Pardon,” dedi Kaladin başını bir yandan öbür yana çevirerek. “Dediğin şey, bana o geceyi hatırlattı. Kumarda bir terim var, biliyor musun. ‘Rest çekmek’ diyorlar. Bütün paranı tek bir bahse yatırdığın zaman oluyor.”

“Anlamıyorum.”

“Ben de kötü elle rest çekiyorum,” diye fısıldadı. “Eğer ölürsem, o zaman dışarı gelecekler, başlarını sallayacaklar ve kendilerine bunun olacağını bildiklerini söyleyecekler. Ama eğer yaşarsam, bunu hatırlayacaklar. Ve bu onlara umut verecek. Bunu bir mucize olarak görebilirler.”

Syl bir an için sessizdi. “Bir mucize olmak mı istiyorsun?”

“Hayır,” diye fısıldadı Kaladin. “Ama onlar için olacağım.”

Bu çaresiz, aptalca bir umuttu. Onun açısından ters dönmüş olan doğu ufku koyulaşmaktaydı. Bu bakış açısından fırtına, arazi boyunca hantalca ilerleyen devasa bir çeşit yaratığın gölgesiymiş gibiydi. Kafasına fazla sert bir darbe almış bir kişinin rahatsız edici uyuşukluğunu hissetti. Beyin sarsıntısı. Buna öyle deniliyordu. Düşünmekte zorlanıyordu ama bilincini kaybetmeyi de istemiyordu. Her ne kadar onu dehşete düşürüyor olsa da, yücefırtınaya gözünü dikerek doğrudan bakmak istiyordu. Bir zamanlar neredeyse kendini öldüreceği zaman siyah uçurumun içine bakmaktayken hissetmiş olduğu aynı paniği hissetti. Bu göremediği, bilemediği şeyin korkusuydu.

Bir yücefırtınanın önünden giden gözle görülebilen yağmur ve rüzgâr perdesi olan fırtına duvarı yaklaştı. Devasa bir su, toz ve kaya dalgasıydı, yüzlerce ayak yüksekliğindeydi, önünden uçuşan binlerce ve binlerce rüzgârspreni vardı.

Savaşta mızrağının becerisini kullanarak savaşıp güvenliğini sağlayabilmişti. Uçurumun kenarından adımını attığında, geri çekilebileceği bir çizgi vardı. Bu sefer, hiçbir şey yoktu. O siyah yaratıkla, o dünyayı erken bir gecenin içine gömerek bütün ufku kaplayan gölgeyle savaşmanın ya da ondan kaçınmanın hiçbir yolu yoktu. Savaş kampını oluşturan kraterin doğu ucu aşınıp gitmişti ve Köprü Dört un kışlası sırasında birinciydi. Onunla Ovalar'ın arasında olan hiçbir şey yoktu. Onunla fırtınanın arasında hiçbir şey yoktu.

Rüzgârın sürüklediği öfkeli, şiddetle çalkalanan su ve çer çöp dalgasına bakarken, Kaladin sanki dünyanın sonunun üstüne çöküşünü izliyormuş gibi hissediyordu.

Fırtına duvarı kereste deposunu bir şimşek gibi geçerek ona çarparken derin bir nefes aldı, kaburgalarının acısını unutmuştu.

"Her ne kadar pek çoğu Urithiru'nun Alethela'da inşa edilmesini istese de, bunun olamayacağı aşikârdı. Ve böylece biz de onun batı tarafına yerleştirilmesini rica ettik, Şeref'e en yakın olan yere."

— Şehirden bahseden belki de en eski orijinal kaynak. *Vavibrar,* 1804. satırda tekrar alıntılanıyor. Şafakdili'ni tercüme etmenin bir yolunu bulmak için neler vermezdim.

Fırtına duvarının gücü neredeyse Kaladin'i bayıltıyordu ama ani soğukluğu onu şok ederek zihnini açtı.

Bir an için, Kaladin o soğukluktan başka hiçbir şey hissedemedi. Üstünde patlayan su tarafından kışlanın duvarına iyice bastırılmıştı. Kayalar ve dal parçaları etrafında taşlara çarptı, kaç tanesinin derisine çarptığını ya da kestiğini anlayamayacak kadar hissizleşmişti bile.

Gözlerini sıkıca kapattı ve nefesini tutarak buna dayandı; sersemlemişti. Sonra fırtına duvarı gümbür gümbür ilerlemeye devam ederek geçti. Bir sonraki rüzgâr patlaması yan taraftan geldi, şimdi hava her yönden esiyor ve girdap gibi dönüyordu. Rüzgâr sırtını taşa sürterek onu yan tarafa doğru savurdu ve yukarı fırlattı. Rüzgârın esiş yönü kararlı hâle geldi, yine doğudan esiyordu. Kaladin karanlığın içinde asılı duruyordu ve aniden ayakları ipe takıldı. Bir panik hâlinde, şimdi kışlanın eğimli çatısındaki halkaya bağlı bir uçurtma gibi rüzgârla dalgalanmakta olduğunu fark etti.

Sadece o ip onun da diğer çer çöple birlikle fırlatılıp yuvarlanarak bütün Roshar boyunca savrulup götürülmesini engelliyordu. O birkaç kalp atışı durdu, düşünemedi. Sadece paniği ve soğuğu hissedebiliyordu; biri göğsünün içinden kaynayarak çıkmaya, öbürü de derisinden içeri doğru girerek onu dondurmaya çalışıyordu. Sanki bir can simidiymiş gibi tek küresine yapışarak çığlık attı. Çığlık bir hataydı çünkü soğukluğun ağzından içeri girmesine neden olmuştu. Sanki, zorla kolunu gırtlağından aşağı sokan bir ruh gibi.

Rüzgâr dev bir girdap gibiydi, düzensiz, farklı yönlerde esiyordu. Bir esinti onu tokatladı, sonra geçti ve o da bir gümlemeyle kışlanın çatısının üstüne düştü. Neredeyse anında, korkunç rüzgârlar derisini buz gibi su dalgalarıyla döverek onu tekrar kaldırmaya çalıştı. Gök gürledi, onu yutmuş olan yaratığın kalp atışı. Yıldırım gecenin içindeki beyaz dişler gibi karanlığı yardı. İnleyen ve uluyan rüzgârın sesi o kadar yüksekti ki neredeyse gök gürültüsünün sesini boğuyordu.

“Çatıyı yakala, Kaladin!”

Syl’in sesi. Öylesine yumuşak, öylesine alçak. Kaladin onu nasıl duyabiliyordu ki?

Uyuşmuş bir şekilde, eğimli çatının üstünde yüzükoyun yatmakta olduğunu fark etti. Çatı anında kayıp gideceği kadar dik yapılmamıştı ve rüzgâr da genel olarak onu geriye doğru itiyordu. Syl’in söylediği gibi yaparak soğuk, kaygan parmaklarla çatının kenarını yakaladı. Sonra kafasını kollarının arasına sokarak yüzükoyun yattı. Taştan çatıya bastırmakta olduğu küreyi hâlâ elinde tutuyordu. Parmakları kaymaya başladı. Rüzgâr çok sert esiyor, onu batıya doğru itmeye çalışıyordu. Eğer ellerini bırakırsa yine havada sallanmaya başlardı. Bağlandığı ip, hafif eğimli çatının korunaklı olan diğer tarafına ulaşmasına yetecek kadar uzun değildi.

İri bir kaya çatıya çarptı, fırtınanın karanlığında göremiyor ya da darbesini duyamıyordu ama binanın titrediğini *hissedebilmişti.* Kaya ileri doğru yuvarlandı ve gümbürtüyle yere düştü. Fırtınanın her anı o kadar kuvvetli değildi ama arada bir patlak veren rüzgârlar büyük cisimleri kaldırıp savurarak yüzlerce ayak öteye fırlatabiliyordu.

Parmakları daha da fazla kaydı.

"Halka," diye fısıldadı Syl.

Halka. İp bacaklarını arkasındaki çatının yan tarafındaki çelik bir halkaya bağlıyordu. Kaladin ellerini bıraktı, sonra da geriye doğru savrulurken halkayı yakaladı. Sıkı sıkı yapıştı. İp gövdesi boyunca bileklerine kadar uzanıyordu. Bir an için ipleri çözmeyi düşündü ama halkayı bırakmaya cesaret edemedi. Orada halkayı iki eliyle tutarak rüzgârda bir bayrak gibi sallanarak asılı durdu, küre bir elinin içinde saklı ve çeliğe bastırılmıştı.

Her saniye bir mücadeleydi. Rüzgâr onu sola doğru çekti, sonra sağa doğru fırlattı. Bunun ne kadar uzun sürdüğünü bilemezdi, bu öfke ve kargaşa âleminde zamanın bir anlamı yoktu. Hissizleşmiş, hırpalanmış zihni bir kâbusun içinde olduğunu düşünmeye başladı. Kafasının içindeki siyah, canlı rüzgârlarla dolu korkunç bir rüya. Yankılanan çığlıklar, korkunç ve çarpık bir kargaşa ve korku dünyasını açığa çıkaran şimşeklerin parlak ve bembeyaz ışıkları. Binaların kendileri bile savruluyormuş gibi görünüyordu; bütün dünya yan yatmış, fırtınanın korkunç gücü tarafından çarpılmıştı.

Bakmaya cesaret edebildiği o kısa aydınlık anlarında, önünde ayakta duran Syl'i gördüğünü düşündü; yüzünü rüzgâra dönmüş, minik ellerini ileri uzatmıştı. Sanki fırtınayı geride tutmaya ve hızlı bir nehrin sularını yaran bir taş gibi rüzgârları bölmeye çalışıyordu.

Yağmur suyunun soğuğu vücudundaki kesikleri ve bereleri uyuşturmuştu. Ama parmaklarını da uyuşturmuştu. Kaydıklarını hissetmedi. Tek fark ettiği yine havada savruluyor olduğuydu, yana doğru fırlatılarak kışlanın çatısına gümleyerek indi.

Kötü çarpmıştı. Görüşü birbirine karışan parıltılı ışıklarla yanıp söndü ve bunun arkasından da siyahlık geldi.

Bilinçsizlik değil, siyahlık.

Kaladin gözlerini kırptı. Her şey durgundu. Fırtına sessizdi ve her şey saf karanlıktı. *Öldüm,* diye düşündü anında. Ama neden altındaki ıslak taşı hissedebiliyordu? Başını sallayarak yüzünden aşağı yağmur sularını silkeledi. Şimşek yoktu, rüzgâr yoktu, yağmur yoktu. Sessizlik doğal değildi.

Tökezleyerek ayağa kalktı, hafifçe eğimli çatının üstünde ayakta durmayı başarabilmişti. Ayak parmaklarının altındaki taş kaygandı. Yaralarını hissedemiyordu. Acı gitmişti.

Karanlığın içinde seslenmek için ağzını açtı ama tereddüt etti. O sessizlik bozulacak gibi değildi, Havanın kendisinin hile ağırlığı azalmış gibiydi, onun da öyle. Neredeyse uçup gidebilirmiş gibi hissediyordu.

O karanlığın içinde hemen karşısında devasa bir yüz belirdi. Siyahlıktan bir yüzdü fakat karanlığın içinde hatları hafif de olsa belliydi. Genişti, kocaman bir fırtına bulutununki kadar genişliği vardı ve iki yönde de uzaklara kadar gidiyordu ama yine de bir şekilde hâlâ Kaladin onu görebiliyordu. İnsani değildi. Gülümsüyordu.

Kaladin omurgasından aşağı inen ve bütün vücudunun içinden geçen, yuvarlanan bir buz iğnesi gibi derin bir soğuk hissetti. Küre aniden elinde patlayarak canlandı, safir bir ışıltıyla alevlenmişti. Yumruğunun mavi ateşle parlamasına neden olan ışık altındaki taş çatıyı aydınlattı. Gömleği paramparça olmuştu, derisi yırtılmıştı. Başını eğerek kendisine baktı, afallamıştı, sonra da tekrar başını kaldırarak yüze baktı.

Gitmişti. Geride sadece karanlık vardı.

Şimşek çaktı ve Kaladin'in acıları geri döndü. Nefesi kesilerek yağmur ve rüzgârın karşısında dizlerinin üstüne düştü. Kayarak devrildi, yüzü çatının üstüne çarptı.

O neydi? Bir görü mü? Bir sanrı mı? Gücü onu terk ediyordu, düşünceleri tekrar bulanıklaşıyordu. Rüzgârlar şimdi o kadar da güçlü değillerdi ama yağmur hâlâ çok soğuktu. Halsiz, kafası karışık ve neredeyse acısına teslim olmuş bir şekilde elini yan tarafına getirdi ve küreye baktı. Parlıyordu. Kanıyla lekelenmiş ve parlıyordu.

Canı çok yanıyordu ve gücü solup gitti. Gözlerini kapatarak ikinci bir karanlık tarafından üstünün kaplandığını hissetti. Bilinçsizliğin karanlığı.

♦

♦♦

Yücefırtına yatıştığı zaman kapıya ilk giden Kaya oldu. Teft kendi kendine inleyerek daha yavaş bir şekilde onu takip etti. Dizleri acıyordu. Dizleri bir fırtına yakınken *her zaman* acırdı. Büyükbabası son yıllarında bundan şikâyet ederdi ve Teft de ona aptal derdi. Şimdi ise o da aynı durumdaydı.

Cehennem fırtınaları, diye düşündü yorgun bir şekilde dışarı adımını atarken. Elbette hâlâ yağmur yağıyordu. Bunlar bir yücefırtınanın peşinden giden artçı yağmur serpintileriydi: riddens. Mavi mumlar gibi birkaç yağmurspreni havuzcukların içinde oturuyordu ve birkaç rüzgârspreni de fırtına rüzgârlarında dans ediyordu. Yağmur soğuktu ve çarıklı ayaklarını sırılsıklam ederek doğrudan deri ve kaslarına kadar donduran birikintilerin içinden şapırtıyla geçti. Islak olmaktan nefret ediyordu. Ama öte yandan, o pek çok şeyden nefret ediyordu.

Bir süre için, hayat iyiye gidiyormuş gibiydi. Şimdi de değildi.

Nasıl her şey bu kadar hızlı kötüye gitti? diye düşündü kollarını bağlayarak. Yavaş yavaş yürüyor ve bastığı yere bakıyordu. Bazı askerler kışlalarını terk etmişlerdi ve yağmur pelerinleri giyerek yakınlarda dikilmiş izliyorlardı. Büyük olasılıkla kimsenin dışarı sızıp Kaladin'i erken indirmediğinden emin olmak için. Ama Kaya'yı durdurmaya çalışmadılar. Fırtına geçmişti.

Kaya hızla binanın köşesini döndü. Teft Kaya'yı takip ederken diğer köprücüler de arkasından kışlayı terk ettiler. Fırtına götüresi Boynuzyiyenli. Büyük ve hantal bir chul gibiydi. Gerçekten de inanıyordu. O aptal genç köprücübaşını canlı bulacaklarını düşünüyordu. Büyük ihtimalle onu gölgede oturmuş, Fırtınababa'nın kendisiyle birlikte birer bardak çay içerlerken bulacaklarını zannediyordu.

Ve sen inanmıyor musun? diye sordu Teft kendisine, hâlâ yere bakıyordu. *Eğer inanmıyorsan niye takip ediyorsun? Ama eğer inansaydın, bakardın. Gözünü ayaklarına dikmezdin. Başını kaldırır ve görürdün.*

Bir adam aynı anda hem inanıp hem de inanmayabilir miydi? Teft Kayanın yanında durdu ve kendini hazırlayarak başını kaldırıp kışlanın duvarına baktı.

Orada beklediği ve de korktuğu şeyi gördü. Ceset bir parça mezbaha eti gibiydi, derisi soyulmuş ve kanlı. Bu bir insan mıydı? Kaladin'in derisi yüz yerinden kesilmişti, kan sızıntıları binanın yan tarafından akan yağmur sularına karışıyordu. Oğlanın vücudu hâlâ ayak bileklerinden asılıydı. Gömleği yırtılıp gitmiş, köprücü pantolonu lime lime olmuştu. İronik bir şekilde yüzü şimdi onu bıraktıkları zaman olduğundan daha temizdi, fırtına ile yıkanmıştı.

Teft savaş meydanında neye bakıyor olduğunu bilmeye yetecek kadar ölü adam görmüştü. *Zavallı oğlan,* diye düşündü Köprü Dört'ün kalan kısmı o

ve Kaya’nın etrafında toplanırken başını sallayarak. Sessiz ve dehşet içindeydiler. *Neredeyse beni kendine inandıracaktın.*

Kaladin’in gözleri bir anda açıldı.

Toplanmış olan köprücülerin solukları kesildi, birkaç tanesi küfretti ve yağmur suyu havuzlarında şapırdayarak yere düştü. Kaladin hırıltılı bir nefes aldı. Yoğun bakışları ve görmeyen gözleri doğrudan ileriye bakıyordu. Dudaklarından dışarı kanlı tükürük zerreleri savrularak nefesini verdi. Aşağı doğru sarkmakta olan eli yavaşça açıldı.

Taşlara bir şey düştü. Teft’in ona vermiş olduğu küre. Şapırtıyla bir havuzcuğun içine düştü ve orada durdu. Sönüktü, içinde hiç Fırtınaışığı yoktu.

Kelek adına bu da ne? diye düşündü Teft eğilerek. Bir küreyi fırtınada dışarı bırakırdın ve Fırtınaışığı toplardı. Kaladin’in elinde, bu kürenin tamamen dolmuş olması gerekirdi. Yanlış giden neydi?

“Umalakai’ki!” diye kükredi Kaya parmağını uzatarak. *“Kama mohoray namavau...”* Yanlış dilde konuşmakta olduğunu fark ederek durdu. “Birisi bana yardım etsin onu indirmeye! Hayatta hâlâ! Bıçak ve merdiven lâzım bize! Çabuk!”

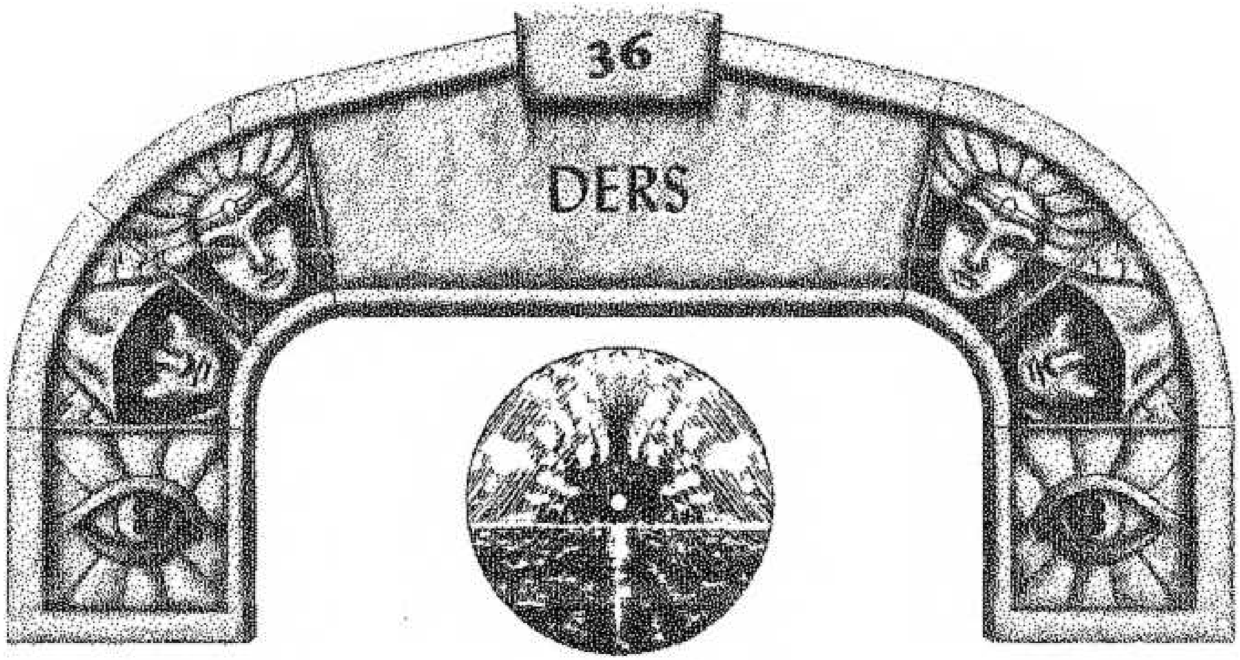
Köprücüler fırladı. Askerler mırıldanarak yaklaştılar ama köprücüleri durdurmadılar. Sadeas’ın kendisi Kaladin’in kaderini Fırtınababa’nın seçeceğini ilan etmişti. Herkes bunun ölüm anlamına geldiğini bilirdi.

Ancak... Tef’t sönük küreyi kavrayarak ayağa kalktı. *Bir fırtınadan sonra boş olan bir küre,* diye düşündü. *Ve ölmüş olması gerekirken hâlâ hayatta olan bir adam. İki imkânsızlık.*

İkisi birlikte, *daha da* imkânsız olan bir şeye işaret ediyorlardı.

“Nerede o merdiven!” diye bağırırken buldu kendini Teft. “Lanet olsun hepinize, çabuk, çabuk! Onu sardırmamız gerek. Biriniz gidip hep o yaraların üstüne sürdüğü merhemi getirin!”

Tekrar Kaladin’e doğru göz attı, sonra da çok daha yumuşak bir sesle konuştu. “Ve sen de sağ kalsan *iyi olur*, evlat. Çünkü ben bazı cevaplar istiyorum. ”

"Yoklu ya da ölümlü olan her yaratığı bağladığı bilinen Şafakparesi alarak, her biri on adım yüksekliğinde olan Elçiler için inşa edilmiş basamaklardan yukarı tırmandı, üstündeki büyük tapınağa doğru."

— *Ista'nub Şiiri*'nden. Bu Şafakpareleri'nin ne olduğuna dair hiçbir modern açıklama bulamadım. Alimler tarafından görmezden gelinmişler gibi görünüyor ama erken mitolojileri kaydedenlerin arasında belli ki bunların hakkında yapılan konuşmalar yaygındı.

Sahipsiz Tepeler'de seyahat ederken yerli halklarla karşılaşmamız olağandışı bir şey değildi, diye okudu Shallan. *Ne de olsa bu antik diyarlar, bir zamanlar Gümüş Krallıklardan biriydi. İnsan o zamanlarda da koca kabuklu yaratıkların onlarla birlikte mi yaşadığını, yoksa, insanoğlunun göçüşünden sonra geride kalan ıssız bölgelere yerleşmek için mi geldiklerini merak ediyor.*

Sandalyesinde arkasına yaslandı, etrafındaki nemli hava ılıktı. Sol tarafında, Jasnah Kholin banyo odasının tabanına gömülmüş olan havuzun içinde sessizce yatıyordu. Jasnah banyo yaparken suyun içine batmayı seviyordu ve Shallan da onu suçlayamazdı. Shallan'ın hayatının büyük bir kısmı boyunca banyo yapmak, düzinelerce ısıtılmış su kovası taşıyan parshmanı ve bunun arkasından da su soğumadan önce pirinç küvetin içinde aceleyle şöyle bir keselenmeyi içeren zorlu bir sınav olmuştu.

Kharbranth'ın sarayı çok daha fazla konfor içeriyordu. Zemindeki taş havuz ısı üreten incelikli fabriallar tarafından konforlu bir şekilde ısıtılan küçük, kişisel bir göle benziyordu. Shallan henüz fabriallar hakkında pek fazla şey bilmiyordu ama bir parçası son derece ilgiliydi. Bu tür gittikçe daha da sık bulunur hâle geliyordu. Daha önceki gün, Meclis personeli Jasnah'ya konutunu ısıtması için bir tane göndermişti.

Suyun içeri taşınması gerekmiyor, borulardan geliyordu. Bir kolun çevrilmesiyle su içeri akıveriyordu. İçeri girerken ılıktı ve havuzun yanlarına yerleştirilmiş olan fabriallar ile sıcak tutuluyordu. Shallan'ın kendisi de odada banyo yapmıştı ve bu kesinlikle harikulâde bir şeydi.

Harcın içine yerleştirilmiş küçük renkli taşlarla dekore edilmiş kaya duvarlarıyla, oda pratik bir şekilde süslenmişti. Shallan havuzun yanında tamamen giyinik olarak oturmuş, Jasnah'nın emirlerini beklerken okuyordu. Kitap, Gavilar'ın (yıllar önce Jasnah'nın bizzat kendisine yazdırmış olduğu şekilde) sonraları Parshendi olarak bilinecek olan garip parshmanlarla ilk karşılaşmasından sonraki anlatışıydı.

Keşiflerimiz sırasında, arada bir yerlilerle görüşürdük, diye okudu. *Parshmen değiller. Soluk mavimsi derileri, geniş burunları ve yüne benzer beyaz saçlarıyla, Natan halkı. Yiyecek hediyeleri karşılığında bize kocakabukların avlandıkları bölgeleri gösterirlerdi.*

Sonra parshmanlarla karşılaştık. Natanatan'a yapılan yarım düzine seferde bulundum ama asla buna, benzeyen bir şey görmemiştim! Parshmenler, kendi kendilerine mi yaşıyorlardı? Bütün mantık, tecrübe ve bilim bunun bir imkânsızlık olduğunu ilan ediyordu. Parshmenlerin onlara yol göstermek için uygar halkların eline ihtiyacı var. Bu tekrar ve tekrar kanıtlanmış bir şeydir. Bir parshmanı doğaya tek başına bırakın ve birileri gelip ona emir verene kadar orada hiçbir şey yapmayarak oturur.

Ancak burada avlanabilen, silah yapabilen, bina inşa edebilen ve gerçekten de kendi uygarlıklarını yaratabilen bir grup vardı. Kısa süre

içinde bu eşsiz keşfin, nazik hizmetkârlarımız hakkında bildiklerimizi genişletebileceğini, belki de tamamen değiştirebileceğini fark ettik.

Shallan gözlerini sayfanın alt tarafına çevirerek bir çizgi ile ayrılmış küçük, okunaksız bir şekilde yazılmış dipnota baktı. Erkekler tarafından yazdırılan kitapların çoğunda, kitabı yazmış olan kadın ya da ardent tarafından eklenmiş notların bulunduğu bir altyazı olurdu. Dillendirilmeyen bir anlaşma gereği, dipnotlar asla yüksek sesle paylaşılmazdı. Burada bir kadın bazen kocasının anlattıklarını netleştirir ve hatta yalanlayabilirdi. Böyle bir dürüstlüğü gelecekteki âlimler için muhafaza edebilmenin tek yolu ise, yazının kutsallığını ve gizliliğini korumaktı.

Belirtilmesi gerekir ki, diye yazmıştı Jasnah bu pasajın dipnotunda, *babamın sözlerini, onun kendi talimatıyla, kaydedilmek için daha uygun olacakları bir şekilde uyarladım.* Bunun anlamı da, Gavilar'ın anlatımını daha bilimsel ve etkileyiciymiş gibi görüneceği bir şekle sokmuş olduğuydu. *Ayrıca, çoğu ifadeye göre, Kral Gavilar ilk başta bu garip, kendi kendilerine yaşayan parshmanları umursamamış. Sadece âlimleri ve kâtipleri tarafından yapılan açıklamadan sonra keşfetmiş olduğu şeyin önemini anlamış. Bu not babamın cehaletinin altını çizme amacıyla eklenmiş değildir; o bir savaşçıdır ve her zaman da bir savaşçı olmuştur. Onun dikkati seferimizin antropolojik öneminde değil, seferin bitişi olacak olan avın üstündeydi.*

Shallan kapağı kapattı, düşünceliydi. Cilt Jasnah'nın kendi kolleksiyonundandı; Palanaeum'unda da birkaç kopyası vardı ama Shallan'a Palanaeum'un kitaplarını bir banyo odasına sokmasına izin verilmiyordu.

Jasnah'nın elbiseleri odanın yan tarafındaki bir bankın üstünde duruyordu. Katlanmış giysilerin üstünde, küçük altın renkli bir kese Ruhdökümcüyü saklıyordu. Shallan Jasnah'ya bir göz attı. Prenses gözleri kapalı, yüzü yukarı dönük havuzun içinde yatıyordu, siyah saçları arkasında suyun içine yayılıyordu, Günlük banyosu Jasnah'nın tam olarak rahatlarmış gibi göründüğü tek zamandı. Şimdi hem giysilerden hem de yoğunluğundan arınmış olarak çok daha genç görünüyordu. Bol bol yüzdüğü bir günün sonunda dinlenerek yatan bir çocuk gibiydi.

Otuz dört yaşındaydı, Bu bir bakıma olgun bir yaş sayılırdı; Jasnah'nın yaşındaki bazı kadınların Shallan kadar büyük çocukları vardı. Ancak öte yandan gençti de. Güzelliği için övüleceği kadar gençti, erkeklerin onun daha evlenmemiş olmasının ne kadar yazık olduğunu ilan edecekleri kadar gençti.

Shallan elbise yığınına göz attı. Kırık fabrialı eminkesesinde taşıyordu. Onları burada hemen şimdi değiştirebilirdi. Bu onun beklemekte olduğu fırsattı. Jasnah şimdi ona banyo odasında fabrialı hakkında endişelenmeksizin suya gömülerek rahatlayacağı kadar güveniyordu.

Shallan bunu gerçekten de yapabilir miydi? Onu kabul etmiş olan bu kadına ihanet edebilir miydi?

Önceden ne yaptığımı göz önüne alacak olursak bu hiçbir şey, diye düşündü. Ona güvenmiş olan birine ihanet ettiği ilk sefer olmazdı.

Ayağa kalktı. Yan tarafında, Jasnah bir gözünü araladı.

Lanet, diye düşündü Shallan düşünceli gibi görünmeye çalışarak kitabı kolunun altına alıp. Jasnah onu izliyordu. Şüpheyle değil. Merakla.

“Neden babanız Parshendilerle bir anlaşma yapmayı istiyordu?” diye sorarken buldu Shallan kendisini yürüyerek.

“Neden istemesin?”

“Bu bir cevap değil.”

“Elbette bir cevap. Sadece sana herhangi bir şey söyleyen bir cevap değil.”

“Eğer bana *işe yarar* bir cevap verseydiniz faydası olurdu, Berrakhanım.”

“O zaman işe yarar bir soru sor.”

Shallan dişlerini sıktı. “Parshendilerde Kral Gavilar’ın istediği ne vardı?”

Jasnah gülümseyerek gözlerini tekrar kapattı. “Daha yakın. Ama büyük ihtimalle bunun cevabını sen de tahmin edebilirsin.”

“Pareler.”

Jasnah başıyla onayladı, hâlâ suyun içinde rahattı.

“Metin onlardan bahsetmiyor,” dedi Shallan.

“Babam onlardan bahsetmedi,” dedi Jasnah. “Ama dediği şeylere bakınca... Şimdi ben anlaşmanın arkasında onların olduğuna inanıyorum.”

“Ama bildiğinizden emin olabilir misiniz? Belki de sadece mücevherkalpleri istiyordu.”

“Belki,” dedi Jasnah. “Parshendiler sakallarının içine ördükleri mücevherlere karşı olan ilgimizi eğlendirici bulmuş gibi görünüyorlardı.” Gülümsedi. “Bunları nereden bulduklarını öğrendiğimiz zaman geçirdiğimiz şoku görecektin. Aimia’nın yok oluşu sırasında lancerynlerin soyu tükendiği zaman, büyük boyutlu mücevher kalplerin de kökünün kazınmış olduğunu düşünmüştük. Ama işte burada onlarla birlikte başka bir koca kabuklu yaratık vardı, Kholinar’dan çok da uzak olmayan bir bölgede yaşıyordu.

“Her neyse, Parshendiler kendileri de onları avlamaya devam edebilecekleri sürece onları bizimle paylaşmaya gönüllüydü. Onlara göre eğer uçurumşeytanı avlama zahmetine giriyorsan, o zaman mücevherkalbi de senindi. Bunun için bir anlaşmanın gerekli olacağından şüpheliyim. Ama yine de, tam da Alethkar’a geri dönmek için ayrılmamızdan önce, babam aniden bir anlaşmaya gerek olduğu konusunda hararetli bir şekilde konuşmaya başladı.”

“Peki, ne oldu? Ne değişti?”

“Emin olamıyorum. Ancak, bir defasında bir Parshendi savaşçısının bir uçurumşeytanı avı sırasındaki garip hareketlerini tarif etmişti. Kocakabuk belirdiği zaman mızrağına uzanmak yerine, bu adam çok şüphe uyandırıcı bir şekilde elini yan tarafına doğru uzatmış. Bunu sadece babam görmüş, ben onun adamın bir Kılıç çağırmayı planladığına inandığından şüpheleniyorum. Parshendi ne yapmakta olduğunu fark etmiş ve kendine engel olmuş. Babam bundan daha fazla bahsetmedi ve ben de onun dünyanın gözlerini zaten olduğundan daha dikkatli bir şekilde Harap Ovalar’a çevirmesini istemediğini varsaydım.”

Shallan kitabına hafifçe vurdu. “Bu zayıf görünüyor. Eğer Kılıçlar hakkında eminse, daha fazlasını görmüş olması gerekir.”

“Ben de bundan şüpheleniyorum. Ama onun ölümünden sonra anlaşmayı dikkatle inceledim. Öncelikli ticaret ve karşılıklı sınır geçişi üzerine olan maddeler gayet de Parshendileri bir devlet olarak Alethkar’ın içine katmaya doğru bir adım olabilirdi. Kesinlikle Parshendilerin ilk önce bize gelmeden diğer krallıklara Pare alışverişi yapmalarına engel olurdu. Belki de onun tek istediği buydu.”

“Ama neden onu öldürsünler?” dedi Shallan kollarını kavuşturarak Jasnah’nın katlanmış elbiselerinin olduğu yöne doğru giderken. “Parshendiler onun kendi Parekılıçlarına el koymaya niyeti olduğunu fark etti ve bu yüzden de önceden mi ona saldırdılar?”

“Kesin değil,” dedi Jasnalı. Sesi şüpheliydi. O Parshendilerin Gavilar’ı neden öldürdükleri konusunda acaba ne düşünüyordu? Shallan neredeyse soracaktı ama Jasnah’dan daha fazla bir cevap çıkmayacağını hissediyordu. Kadın Shallan’ın düşünmesini, keşfetmesini ve kendi kendine sonuçlar çıkarmasını bekliyordu.

Shallan bankın yanında durdu. Ruhdökümcünün içinde olduğu kese açıktı, bağları gevşekti. Kıymetli nesnenin içinde yattığını görebiliyordu.

Değiştirmek kolay olurdu. Parasının büyük bir kısmını Jasnah'nınkilere eş mücevherler satın almak için harcamış ve onları da kırık Ruhdökümcünün içine koymuştu. Şimdi ikisi tam olarak birbirlerinin aynısıydılar.

Hâlâ fabrialın kullanımı hakkında herhangi bir şey öğrenememişti; sormanın bir yolunu bulmaya çalışmıştı ama Jasnah Ruhdökümcüden bahsetmekten kaçınıyordu. Daha fazla ısrar etmesi şüphe çekerdi. Shallan'ın bilgiyi başka bir yerden bulması gerekecekti. Belki Kabsal'dan ya da belki de Palanaeum'daki bir kitaptan.

Ne olursa olsun, zamanı gelmişti. Shallan elinin eminkesesine doğru gitmekte olduğunu fark etti ve içini yoklayarak parmaklarını kırık fabrialının zinciri boyunca gezdirdi. Kalbi daha hızlı atmaya başladı. Jasnah'ya göz attı; kadın sadece orada yatmış yüzüyordu, gözleri kapalıydı. Ya gözlerini açarsa?

Bunu düşünme! dedi Shallan kendi kendine. *Sadece yap. Değiştir hadi. Çok yaklaştın...*

"Benim yapacağını varsaydığımdan çok daha hızlı ilerledin," dedi Jasnah aniden.

Shallan hızla döndü ama Jasnah'nın gözleri hâlâ kapalıydı. "Seni önceki eğitimin yüzünden o kadar sert bir şekilde değerlendirmekte hatalıydım. Ben sık sık arzunun yetiştirilişe üstün geldiğini söylemişimdir. Sen saygıdeğer bir âlim olacak, kararlılık ve kapasiteye sahipsin, Shallan. Cevapların gelmekte yavaşmış gibi göründüklerini biliyorum ama araştırmalarına devam et. Eninde sonunda cevaplara ulaşacaksın."

Shallan'ın eli bir anlığına kesesinin içinde dondu, kalbi kontrol edilemez bir şekilde çarpıyordu. Hasta hissetti. *Yapamam,* diye düşündü. *Fırtınababa, ben bir aptalım.* O *kadar yolu geldim... ve şimdi ise yapamıyorum!*

Elini kesesinden çıkardı ve banyo odası boyunca sessizce yürüyerek sandalyesine geri döndü, Kardeşlerine ne söyleyecekti? Az önce ailesini yok olmaya mı mahkûm etmişti? Oturarak kitabını bir kenara koydu ve Jasnah'nın gözlerini açmasına neden olacak bir şekilde içini çekti. Jasnah onu izledi, sonra da suyun içinde doğrularak saç sabunu için işaret etti.

Shallan dişlerini sıkarak kalktı, Jasnah için sabun tepsisini aldı ve getirerek ona uzatmak için çömeldi. Jasnah toz gibi saç sabununu aldı ve elinde ezerek iki eliyle harika saçlarına sürmeden önce köpürttü. Çıplakken bile, Jasnah Kholin ağırbaşlı ve kontrollüydü.

"Belki de son zamanlarda içeride çok fazla zaman geçirmişizdir," dedi prenses, "Bir mahkûm gibi görünüyorsun, Shallan. Endişeli."

“Ben iyiyim,” dedi Shallan sert bir şekilde.

“Hım, evet. Tamamen makul, rahat ses tonunun da işaret ediyor olduğu gibi. Belki eğitiminin bir kısmını tarihten biraz daha aktif katılımlı, daha içgüdüsel bir şeylere aktarmamız gerekiyordur.”

“Doğabilimi gibi mi?” diye sordu Shallan kulak kesilerek.

Jasnah başını geriye yatırdı. Shallan havuzun yanındaki bir havlunun üstünde diz çöktü, sonra da hüreliyle uzanıp ovalayarak sabunu hanımının gür buklelerine yedirmeye başladı.

“Ben felsefeyi düşünüyordum,” dedi Jasnah.

Shallan gözlerini kırptı. “Felsefe mi? O ne işe yarayacak?” *Bu mümkün olduğunca çok kelimeyle hiçbir şey söylememe sanatı değil mi?*

“Felsefe önemli bir araştırma alanıdır.” dedi Jasnah katı bir şekilde. “Özellikle de saray politikalarıyla ilişkili olacaksan. Ahlakın doğası göz önüne alınmalıdır ve tercihen de kişi ahlaki bir kararın gerekli olduğu durumlara maruz kalmadan önce.”

“Evet Berrakhanım. Gerçi ben felsefenin nasıl tarihten daha ‘aktif katılımlı’ olacağını göremiyorum.”

“Tarih, tanımı gereği doğrudan bir şekilde tecrübe edilemez. Bir şey olurken şimdidedir ve bu da felsefenin alanıdır.”

“Bu sadece bir tanım meselesi.”

“Evet,” dedi Jasnah, “Bütün kelimelerin tanımlanma şekillerine bağımlı olma gibi bir kötü alışkanlıkları vardır.”

“Sanırım öyle,” dedi Shallan geri çekilerek Jasnah’nın durulamak için saçını suya daldırmasını izleyerek.

Prenses derisini aşındırıcı bir sabunla hafifçe ovalamaya başladı. “Bu özellikle yavan bir cevaptı, Shallan. Aklına ne oldu?”

Shallan banka ve üstündeki kıymetli fabriala göz attı. Bütün bu zamandan sonra, yapılması gereken şeyi yapmak için fazla zayıf olduğu ortaya çıkmıştı. “Aklım geçici olarak askıya alınmış durumda, Berrakhanım,” dedi. “Mesai arkadaşları olan içtenlik ve cüretkârlık tarafından değerlendirilmesinin bitmesini bekliyor.”

Jasnah ona bir kaşını kaldırdı.

Shallan topuklarının üstünde geriye kaykıldı, hâlâ havlunun üstünde çökmüş vaziyetteydi. “Neyin doğru olduğunu nasıl biliyorsun, Jasnah? Eğer vakıfları dinlemezsen nasıl karar verirsin?”

“Bu kişinin felsefesine bağlı. Senin için en önemli olan şey ne?”

“Bilmiyorum. Sen bana söyleyemez misin?”

“Hayır,” diye cevap verdi Jasnah. “Eğer sana cevapları ben verirsem, inançları reçeteleyen vakıflardan bir farkım kalmamış olur.”

“Onlar kötü değiller, Jasnah.”

“Dünyayı yönetmeye çalışmadıkları zaman.”

Shallan dudaklarını ince bir çizgi şeklinde büzdü. Kayıplar Savaşı Hiyerokrasi’yi yok etmiş, Vorinizm’i parçalayarak vakıflara ayırmıştı. Bu yönetimde olmaya çalışan bir dinin kaçınılmaz sonucuydu. Vakıflar ahlakı öğretmek içindi, kurallarının uygulanmasını sağlamak için değil. Uygulama *açıkgözlerin* göreviydi.

“Bana cevapları veremeyeceğini söylüyorsun,” dedi Shallan. “Ama ben bilge birinin tavsiyesini isteyemez miyim? Benden önce bu yollardan geçmiş birinin? Eğer diğerlerini etkilemek için değilse neden felsefelerimizi yazalım, neden sonuçlara ulaşalım? Sen kendin bana yargılara varmak için kullanmadığımız sürece bilginin değersiz olduğunu söyledin.”

Jasnah gülümseyerek kollarını suya daldırdı ve sabunu duruladı. Shallan gözünde muzaffer bir parlama yakaladı. Fikirleri gerçekten de onlara inandığı için savunmuyordu, sadece Shallan’ı zorlamak istiyordu. Bu çileden çıkarıcıydı. Jasnah bu şekilde birbirine zıt görüşleri benimsiyormuş gibi yapacaksa, Shallan onun gerçekten ne düşündüğünü nasıl bilecekti?

“Sanki aslında tek bir cevap varmış gibi davranıyorsun,” dedi Jasnah, Shallan’a bir havlu getirmesini işaret edip havuzdan dışarı çıkarak. “Tek bir ebedi mükemmel cevap.”

Shallan aceleyle itaat ederek büyük, yumuşak havluyu getirdi. “Felsefenin amacı da bu değil mi? Cevapları bulmak? Doğruyu, şeylerin gerçek anlamlarını aramak?”

Kurulanırken Jasnah ona bir kaşını kaldırdı.

“Ne?” diye sordu Shallan kendini utangaç hissederek.

“İnanıyorum ki bir saha tatbikatının zamanı gelmiş,” dedi Jasnah. “Palanaeum’un dışında.”

“Şimdi mi?” diye sordu Shallan. “Ama saat çok geç!”

“Sana felsefenin aktif katılımlı bir bilim olduğunu söyledim ya,” dedi Jasnah havluyu etrafına sararak, sonra da aşağı uzanarak Ruhdökümcüsü’nü kesesinden çıkardı. Zincirleri parmaklarının etrafına geçirerek mücevherleri elinin arkasında sabitledi. “Sana bunu kanıtlayacağım. Gel giyinmeme yardım et.”

♦
♦♦

Shallan, çocukken bahçelere gizli gizli çıkabildiği o akşamlardan keyif alırdı. Karanlığın battaniyesi arazilerini örttüğü zaman, bambaşka bir yermiş gibi görünürdü. O gölgelerde kayafilizlerinin, şistkabukların ve ağaçların çeşitli yabancı bitkiler olduğunu hayal edebilirdi. Çatlaklardan tırmanarak çıkan kremciklermin tıkırtıları uzak diyarlardan gelen gizemli insanların ayak seslerine dönüşürdü. Shinovar'dan büyük gözlü, tüccarlar, Kadrix'ten bir kocakabuk binicisi ya da Safgöl'den bir tekne balıkçısı.

Geceleyin Kharbranth'ta yürürken o zamanki hayallere dalmıyordu. Gecenin içindeki gizemli yolcuları hayal etmek bir zamanlar ilgi çekici bir oyun olabilirdi ama burada gizemli yolcuların gerçek olma olasılığı vardı. Geceleyin gizemli, ilgi çekici bir yer hâline gelmek yerine, Kharbranth ona oldukça aynıymış gibi görünüyordu; sadece daha tehlikeliydi.

Jasnah çekçek arabacılarının ve tahtırevan hamallarının çağrılarını duymazdan geldi. Eflatun ve altın renkli güzel bir elbise içinde yavaş yavaş yürüyordu, Shallan da mavi ipekler içinde onu takip ediyordu. Jasnah banyosundan sonra saçını yaptırmak için zaman harcamamıştı ve omuzlarından aşağıya dökerek gevşek bir şekilde sarkıtmıştı; serbestliği neredeyse utanç vericiydi.

Meclis ile limanı birleştirerek dağın eteklerinden aşağı zikzak çizerek inen ana cadde Ralinsa'da yürüyorlardı. Geç saate rağmen, yol kalabalıktı ve burada yürümekte olan adamların pek çoğu geceyi içlerinde taşıyormuş gibi görünüyorlardı. Daha hırçın, daha gölgeli yüzleri vardı. Bağırışlar hâlâ şehir boyunca yankılanıyordu ama onlar da kelimelerinin sertliği ve tonlarının keskinliği ile belirginleşen geceyi içlerinde taşıyorlardı. Şehri oluşturan dik, meyilli dağ eteği, diğer bölgeler kadar çok binalarla dolu değildi, ancak bunlar bile geceyi içlerine çekiyorlarmış gibi görünüyordu. Kararmışlardı, yanmış taşlar gibi. Issız kalıntılardı.

Çanlar hâlâ çalıyordu. Karanlığın içinde her çan minik bir çığlıktı. Rüzgârı daha gerçek yapıyorlardı, her geçtiğinde çınlayan bir kakafoni yaratan canlı bir şey. Bir meltem yükseliyor ve Ralinsa boyunca yuvarlanarak bir ses çığı oluşuyordu. Shallan neredeyse kendini bunun önünde eğilirken buldu.

"Berrakhanım," dedi Shallan. "Bir tahtırevan çağırmamız gerekmez mi?"

"Bir tahtırevan derse engel olabilir."

“Eğer itirazınız olmazsa, o dersi gündüz gözüyle öğrensem de olur.”

Jasnah durdu ve Ralinsa’ın ötesindeki daha karanlık bir yan sokağa doğru baktı. “O yol hakkında ne düşünüyorsun, Shallan?”

“Bana özellikle çekiciymiş gibi görünmüyor.”

“Ama yine de, Ralinsa’dan tiyatrolar mahallesine giden en kestirme yol,” dedi Jasnah.

“Gittiğimiz yer orası mı?”

“Biz hiçbir yere ‘gitmiyoruz’,” dedi Jasnah yan sokaktan aşağı doğru ilerleyerek, “Biz hareket ediyor, düşünüyor ve öğreniyoruz.”

Shallan endişeli bir şekilde onu takip etti. Gece onları yuttu; sadece arada bir gece geç saatlere kadar açık olan meyhane ve dükkânlardan gelen ışıklar etrafı aydınlatıyordu. Jasnah Ruhdökümcüsünün mücevherlerinin ışığını gizleyecek şekilde üstüne siyah, parmaksız eldivenini takmıştı.

Shallan kendini sessiz bir şekilde yürümeye çalışırken buldu. Terlikli ayakları bastıkları zemindeki her değişikliği, her taş parçasını ve çatlağı hissedebiliyorlardı. Bir meyhanenin kapı ağzında toplanmış olan bir grup işçinin yanından geçerlerken endişeli bir şekilde etrafına bakındı. Elbette ki *koyugözlerdi.* Gecenin içinde, bu ayrım daha da derinmiş gibi görünüyordu.

“Berrakhanım?” diye sordu Shallan alçak bir tonda.

“Genç olduğumuz zaman, basit cevaplar isteriz,” dedi Jasnah. “Gençliğin belki de her şeyin *olması gerektiği gibi* olması arzusu kadar büyük bir işareti yoktur. Her zaman olduğu gibi.”

Shallan kaşlarını çattı, hâlâ omzunun üstünden meyhanenin oradaki adamları izliyordu.

“Ne kadar yaşımız ilerlerse, o kadar sorgularız,” dedi Jasnah. “Neden diye sormaya başlarız. Ancak yine de, hâlâ cevapların basit olmasını istiyoruzdur. Etrafımızdaki insanların, yetişkinlerin, liderlerin, bu cevaplara sahip olacaklarını varsayarız. Ne cevap verirlerse çoğu zaman bu bizi tatmin eder.”

“Ben asla tatmin olmadım,” dedi Shallan yumuşak bir şekilde. “Ben daha fazlasını istedim.”

“Sen olgundun,” dedi Jasnah. “Senin tarif ettiğin şey, yaşımız ilerledikçe hepimize olur. Gerçekten de bana yaşlanmak, bilgelik ve *merak etmek* eş anlamlıymış gibi geliyor. Ne kadar yaşlanırsak, basit cevapları reddetmeye o kadar meyilli oluruz. Biri yolumuza çıkıp da yine de kabul edilmelerini talep etmediği sürece.” Jasnah’nın gözleri kısıldı. “Sen benim vakıfları neden reddettiğimi merak ediyorsun.”

“Ediyorum.”

“Büyük bir çoğunluğu soruları durdurmayı amaçlıyor.” Jasnah durdu. Sonra bir an için eldivenini çıkararak altındaki ışığı etrafındaki sokağı aydınlatmak için kutlandı. Elinde tuttuğu, broamlardan daha büyük mücevherler birer meşale gibi alev alevdi; kırmızı, beyaz ve gri.

“Zenginliğinizi bu şekilde göstermeniz akıllıca mı, Berrakhanım?” dedi Shallan çok yumuşak bir şekilde konuşarak ve etrafına göz atarak.

“Hayır,” dedi Jasnah. “Kesinlikle değil. Özellikle de burada. Çünkü son zamanlarda bu sokak belli bir ün kazandı. Son iki ay içinde üç sefer, haydutlar tarafından anayola çıkmak için bu yolu seçen tiyatro severlerin önü kesildi. Her seferinde, insanlar katledildi.”

Shallan benzinin attığını hissetti.

“Şehir muhafızları ise herhangi bir şey yapmış değil,” dedi Jasnah. “Taravangian onlara birkaç sert uyarı gönderdi ama muhafız yüzbaşısı şehirdeki çok nüfuzlu bir *açıkgözün* kuzeni ve Taravangian da yeteri kadar güçlü bir kral değil. Bazıları işin içinde başka işler olduğundan, haydutların muhafızlara rüşvet veriyor olabileceğinden şüphe ediyor. Şu an için işin politik açıdan bir önemi yok; çünkü senin de görebildiğin gibi, ününe rağmen bu yeri korumakta olan herhangi bir muhafız yok.”

Jasnah tekrar eldivenini giydi ve yolu yeniden karanlığa gömdü. Shallan, karanlığa alıştırmak için gözlerini kırpıştırdı.

“Bizim pahalı elbiseler giymiş ve zengin iki savunmasız kadın olarak buraya gelmemizin ne kadar akılsızca olduğunu söylersin?”

“Çok akılsızca, Jasnah, gidebilir miyiz? Lütfen. Aklında her ne ders varsa buna değmez.”

Jasnah dudaklarını bir çizgi şeklinde büzdü, sonra da üstünde oldukları yoldan sapan dar, daha da karanlık bir ara sokağa doğru baktı. Şimdi Jasnah eldivenini geri kapatmış olduğu için etraf neredeyse tamamen siyahtı.

“Hayatının ilginç bir yerindesin, Shallan,” dedi Jasnah elini esneterek. “Merak edecek, sorgulayacak, sana sunulanı sadece sana sunuluyor *olduğu için* reddedecek yaştasın. Ama ayrıca gençliğin idealizmine de sarılıyorsun. Bir çeşit tek, her şeyi tanımlayan Gerçek olması gerektiğini hissediyorsun ve düşünüyorsun ki onu bir kere bulduğun zaman, bir zamanlar senin kafanı karıştırmış olan her şey bir anda anlam kazanacak.”

“Ben...” Shallan itiraz etmek istiyordu ama Jasnah’nın sözleri belirgin bir şekilde doğruydu. Shallan’ın yapmış olduğu berbat şeyler, planlamış olduğu

berbat şeyler, onun yakasını bırakmıyordu. Harika bir şeyi başarmak adına korkunç bir şeyler yapmak mümkün müydü?

Jasnah dar ara sokağa saptı.

”Jasnah!” dedi Shallan.”Ne yapıyorsun?”

“İşte bu uygulamalı felsefe, çocuk,” dedi Jasnah. “Benimle gel.”

Shallan ara sokağın girişinde tereddüt etti; kalbi küt küt atıyordu ve düşünceleri bulanıktı. Rüzgâr esiyor ve sanki taşların üstüne düşüp parçalanan donmuş yağmur damlacıkları gibi çanlar çalıyordu. Bir anlık kararla Jasnah’nın arkasından fırladı, karanlığın içinde bile olsa onun yanında olmayı yalnız kalmaya tercih ederdi. Ruhdökümcünün örtülü ışıltısı yollarını aydınlatmaya ancak yetiyordu ve Shallan, Jasnah’yı gölgesinden takip ediyordu.

Arkada bir gürültü koptu. Shallan irkilerek döndüğünde birkaç karanlık şeklin ara sokağa saptığını gördü. “Ah, Fırtınababa,” diye fısıldadı. Neden? Neden Jasnah bunu yapıyordu?

Shallan titreyerek hüreliyle Jasnah’nın elbisesini kavradı. Önlerinde ara sokağın uzak ucunda da başka gölgeler hareket ediyordu. Homurdanarak yaklaştılar; pis, durgun su birikintilerinin içinden şapırtılarla geçiyorlardı. Buz gibi su çoktan Shallan’ın terliklerini sırılsıklam etmişti.

Jasnah durdu. Perdelenmiş Ruhdökümcüsünün zayıf ışığı saldırganlarının ellerindeki metallerden yansıyordu. Kılıç ya da bıçaklar.

Bu adamların niyeti öldürmekti. Shallan ve Jasnah gibi kadınları, güçlü bağlantıları olan kadınları soyup, sonra da şahit olarak bırakmazdın. Bu gibi adamlar romantik hikâyelerdeki centilmen haydutlar değillerdi. Her gün eğer yakalanırlarsa asılacaklarını bilerek yaşıyorlardı.

Shallan korkuyla felç olmuş hâlde çığlık bile atamıyordu.

Fırtınababa, Fırtınababa, Fırtınaba!

“Ve şimdi de,” dedi Jasnah, sesi sert ve haşindi, “Ders.” Eldivenini çekip çıkardı.

Ani ışık neredeyse kör ediciydi. Shallan tökezleyerek sokak duvarına gerilerken bir elini ışığa doğru kaldırdı. Etraflarında dört adam vardı. Meyhane girişindeki adamlar değildiler. Shallan’ın onları izlemekte olduğunu fark etmemiş olduğu adamlar. Şimdi bıçakları görebiliyordu ve gözlerindeki cinayeti de görebiliyordu.

En sonunda çığlığı serbest kaldı.

Adamlar parıltıya homurdandılar ama itişip kakışarak ilerlediler. Koyu bir sakalı olan geniş göğüslü bir adam silahı yukarıda Jasnah'nın yanına geldi. Jasnah sakin bir şekilde elini öne uzattı, parmakları açıktı ve adam bıçağı savururken elini göğsüne bastırdı. Shallan'ın nefesi boğazında tıkandı.

Jasnah'nın eli adamın derisinin içine gömüldü ve adam dondu. Bir saniye sonra da yandı.

Hayır, ateş *hâline gelmişti.* Bir göz kırpışı içinde alevlere dönüşmüştü. Jasnah'nın elinin etrafında yükselen alevler, kafası geriye savrulmuş ve ağzı açık bir adamın dış hatlarını oluşturuyordu. Sadece bir an için, adamın ölümünün alevi Jasnah'nın mücevherlerinden daha parlak yandı.

Shallan'ın çığlığı kesildi. Alevlerden oluşan figür garip bir şekilde güzeldi. Bir an içinde gitmişti, alev havada dağılmış ve Shallan'ın gözlerinde turuncu bir ardıl görüntü bırakmıştı.

Diğer üç adam küfretmeye başladılar; tökezleyerek uzaklaşırlarken panik içinde birbirlerine takılıyorlardı. Bir tanesi yere düştü. Jasnah sakin bir şekilde döndü ve o dizlerinin üstüne kalkmaya çalışırken parmaklarıyla omzuna dokundu. Adam kristale döndü; saf, kusursuz kuvarstan bir şekildi, giysileri de onunla birlikte dönüşmüştü. Jasnah'nın Ruhdökümcüsündeki elmas soldu, ama hâlâ dönüşmüş cesedin içinden gökkuşağı pırıltıları göndermek için yeterince Fırtınaışığı kalmıştı.

Diğer iki adam zıt yönlere doğru kaçtılar. Jasnah derin bir nefes aldı, gözlerini kapatarak elini başının yukarısına kaldırdı. Shallan eminelini göğsüne bastırmıştı, afallamış, kafası karışmıştı. Dehşete düşmüştü.

Fırtınaışığı Jasnah'nın elinden simetrik, ikiz yıldırımlar gibi fırladı. İki hayduda da birer tanesi çarptı ve puflayarak dumana dönüştüler. Boş elbiseleri yere düştü. Sert bir çatırtıyla Jasnah'nın Ruhdökümcüsündeki dumantaşı çatladı, onu sadece elmas ve yakutu ile bırakarak ışığı kayboldu.

İki haydudun kalıntıları ufak yağlı buhar dalgaları hâlinde havaya yükseldi. Jasnah gözlerini açtı, ürkütücü bir şekilde sakin görünüyordu. Eminelini eldivenini karnına dayamak için kullandı ve hürelinin parmaklarını içine sokarak geri taktı. Sonra da sakin bir şekilde geldikleri yöne doğru geri yürüdü. Kristal cesedi dizlerinin üstünde, eli kaldırılmış olarak bırakmıştı. Sonsuza kadar donmuş olarak.

Shallan kendini duvardan söktü ve aceleyle Jasnah'nın arkasından gitti, rahatsız olmuş ve afallamıştı. Ardentlerin Ruhdökümcülerini insanların üstünde kullanmaları yasaktı. Başkalarının önünde kullandıkları bile enderdi.

Ve Jasnah kaçan iki adamı o kadar uzaktan nasıl öldürebilmişti? Shallan'ın okuduğu tüm kaynaklar (gerçi bu konuda pek bir şey bulamamıştı), Ruhdöküm'ün fiziksel temas gerektirdiğini söylüyordu.

Cevapları talep etmek için fazlasıyla şaşkına dönmüş olarak sessiz bir şekilde durdu; Jasnah bir tahtırevan çağırırken hürelini başının yanına kaldırmıştı; titremesini ve zorlanan nefesini kontrol etmeye çalışıyordu. Neden sonra bir tahtırevan geldi ve iki kadın bindiler.

Taşıyıcılar onları Ralinsa'ya doğru taşıdı, adımları tahtırevanın içinde birbirleriyle karşılıklı oturan Shallan ve Jasnah'yı silkeliyordu. Jasnah tembelce kırık dumantaşını Ruhdökümcüsünden çıkardı, sonra da bir cebin içine koydu. Bu kurtarılan parçalarından daha küçük mücevherler kesebilecek olan bir mücevherustasına satılabilirdi.

"Bu korkunçtu," dedi Shallan en sonunda, eli hâlâ göğsüne bastırılmış vaziyetteydi. "Bu benim hayatımda tecrübe ettiğim en berbat şeylerden biliydi. Dört adamı *öldürdün."*

"Bizi dövmeyi, soymayı, öldürmeyi ve belki tecavüz de etmeyi planlamakta olan dört adam."

"Onları bizim arkamızdan gelmeleri için kışkırttın!"

"Onları herhangi bir suç işlemeye zorladım mı?"

"Mücevherlerini ortalıkta sergiledin."

"Bir kadın sahip olduklarıyla bir şehrin sokağında yürüyemez mi?"

"Geceleyin mi?" diye sordu Shallan. "Tehlikeli bir bölgeden geçerken mi? Zenginliğini ortaya koyarak? Olanları neredeyse sen istedin!"

"Bu da onları haklı mı yapar?" dedi Jasnah öne eğilerek. "Adamların planlamakta olduğu şeyi onaylıyor musun?"

"Elbette hayır. Ama bu senin yaptığın şeyi de doğru yapmaz!"

"Ama buna rağmen, sokaklar o adamlardan arındı. Bu şehrin insanları bir o kadar daha güvendeler. Taravangian'ın bu kadar endişelenmekte olduğu mesele çözüldü ve bir daha hiçbir tiyatrosever o eşkıyaların elinde can vermeyecek. Az önce kaç tane hayat kurtardım?"

"Ben az önce kaç tane hayatı bitirdiğini biliyorum," dedi Shallan, "Ve kutsal olması gereken bir şeyin gücü ile!"

"İşte sana uygulamalı felsefe. Senin için önemli bir ders."

"Bunların hepsini sadece bir sözünü vurgulamak için yaptın," dedi Shallan yumuşakça. "Bunu yapabileceğini *kanıtlamak* için yaptın. Lanet olsun, Jasnah, nasıl böyle bir şeyi *yapabilirsin?*"

Jasnah cevap vermedi, Shallan duygu arayarak o ifadesiz gözlere baktı. *Fırtınaba. Ben bu kadını hiç tanıyabildim mi? O gerçekte kim?*

Jasnah arkasına yaslanarak şehri izledi. "Bunu sadece bir tek şeyi kanıtlamak için yapmadım, çocuk. Bir süredir Majestelerinin misafirperverliğini istismar ediyormuş gibi hissediyordum. Benimle ittifak kurarak başına ne kadar çok bela alabileceğinin farkında değil. Ayrıca, onlar gibi adamlar..." Sesinde bir şey vardı, Shallan'ın daha önce hiç duymadığı bir tını.

Ona ne olmuş? diyerek meraklandı Shallan dehşet ile. *Ve kim yapmış?*

"Her neyse," diye devam etti Jasnah, "Bu gecenin olayları ben bu yolu seçmiş olduğum için gerçekleşti, senin görmen gerektiğini hissettiğim bir şeyler olduğu için değil. Ancak bu durum eğitim için, sorular için de bir fırsat sunuyordu. Ben bir canavar mıyım, yoksa bir kahraman mıyım? Demin dört adamı mı katlettim, yoksa dört katilin sokaklarda dolaşmasını mı engelledim? Kişi kendisini kötülüğün ona ulaşabileceği bir konuma getirmesinin sonucu olarak kendisine kötülük yapılmasını *hak eder* mi? Benim kendimi savunmaya hakkım var mıydı? Yoksa sadece birilerini öldürmek için bahane mi arıyordum?"

"Bilmiyorum," diye fısıldadı Shallan.

"Sonraki haftayı bunu araştırarak ve bunun üstüne düşünerek geçireceksin. Eğer bir âlim olmak istiyorsan, dünyayı değiştiren *gerçek* bir âlim, o zaman bunun gibi sorularla yüzleşmen gerekecek. Mideni bulandıracak kararlar vermek zorunda kalacağın zamanlar olacak, Shallan Davar. Ben senin bu kararları vermeye hazır olduğundan emin olacağını."

Jasnah sessizleşerek tahtırevan taşıyıcıları onları uygun adım Meclis'e çıkarırlarken yan taraftan dışarıya baktı. Daha fazla bir şey söylemek için çok fazla sıkıntılı olan Shallan yolculuğun kalanına sessizlik içinde katlandı. Çeşitli gece yarısı çalışmaları için Palanaeum'a gitmekte olan âlimlerin yanından geçerek sessiz koridorlardan Jasnah'yı konutlarına doğru takip etti.

Konutlarının içinde, Shallan Jasnah'nın soyunmasına yardım etti ama kadına dokunmaktan nefret ediyordu. Bu şekilde hissediyor olmaması gerekirdi, Jasnah'nın öldürdüğü adamlar berbat yaratıklardı ve Shallan'ın onu kesinlikle öldürmek niyetinde olduklarına dair hiç şüphesi yoktu. Ama onu rahatsız eden eylemin kendisinden çok, soğuk duygusuzluğuydu.

Shallan kendini uyuşmuş hissederek, kadın mücevherlerini çıkarıp tuvalet masasının üstüne koyarken Jasnah'ya bir gecelik getirdi, "Diğer üçünün

kaçmasına izin verebilirdin," dedi Shallan saçını fırçalamak için oturmuş olan Jasnah'ya doğru yürürken. "Sadece bir tanesini öldürmen yeterliydi."

"Hayır, değildi," dedi Jasnah.

"Neden? Bir daha böyle bir şey yapmak için fazlasıyla korkmuş olurlardı."

"Bunu bilmiyorsun. Gerçekte o adamların *hiç var olmamalarını* dilerdim. Evine yanlış yoldan yürümekte olan dikkatsiz bir garson kız kendini koruyamaz ama ben koruyabilirim. Ve de koruyacağım."

"Bunu yapmak için bir yetkin yok, hele ki başka birinin şehrinde."

"Doğru," dedi Jasnah üstüne basa basa. "Bu da dikkate alınması gereken başka bir nokta sanırım." Fırçayı saçına doğru kaldırıp, Shallan'a sırtını döndü, Sanki Shallan'ı dışarıda bırakmak istermiş gibi gözlerini kapattı.

Ruhdökümcüsü tuvalet masasının üstünde Jasnah'nın küpelerinin yanında duruyordu. Shallan yumuşak, ipek geceliği tutarken dişlerini gıcırdattı. Jasnah beyaz, iç giysisi içinde oturmuş, saçlarını fırçalıyordu.

Mideni bulandıracak kararlar vermek zorunda kalacağın zamanlar olacak, Shallan Davar...

Onlarla zaten yüzleştim.

Şimdi de bir tanesi ile yüzleşiyorum.

Jasnah bunu yapmaya nasıl cüret edebilirdi? Shallan'ı bunun bir parçası yapmaya nasıl cüret edebilirdi? Nasıl güzel ve kutsal olan bir şeyi yıkım için bir araç olarak kullanmaya *cüret* edebilirdi?

Jasnah Ruhdökümcüye sahip olmayı hak etmiyordu.

Shallan elinin hızlı bir hareketiyle katlanmış geceliği kolunun altına kıstırdı, sonra da elini eminkesesine daldırarak babasının Ruhdökümcüsündeki sağlam dumantaşını söküp çıkardı. Tuvalet masasının yanına yaklaştı ve geceliği masanın üstüne yerleştirirmiş gibi yaparak takıları değiştirdi. Çalışan Ruhdökümcüyü kol yeninin içindeki emineline geçirdi ve Jasnah gözlerini açarak şimdi işlevsel olmayan Ruhdökümcünün yanında masum masum durmakta olan geceliğe göz atarken geri çekildi.

Shallan'ın nefesi boğazında tıkandı.

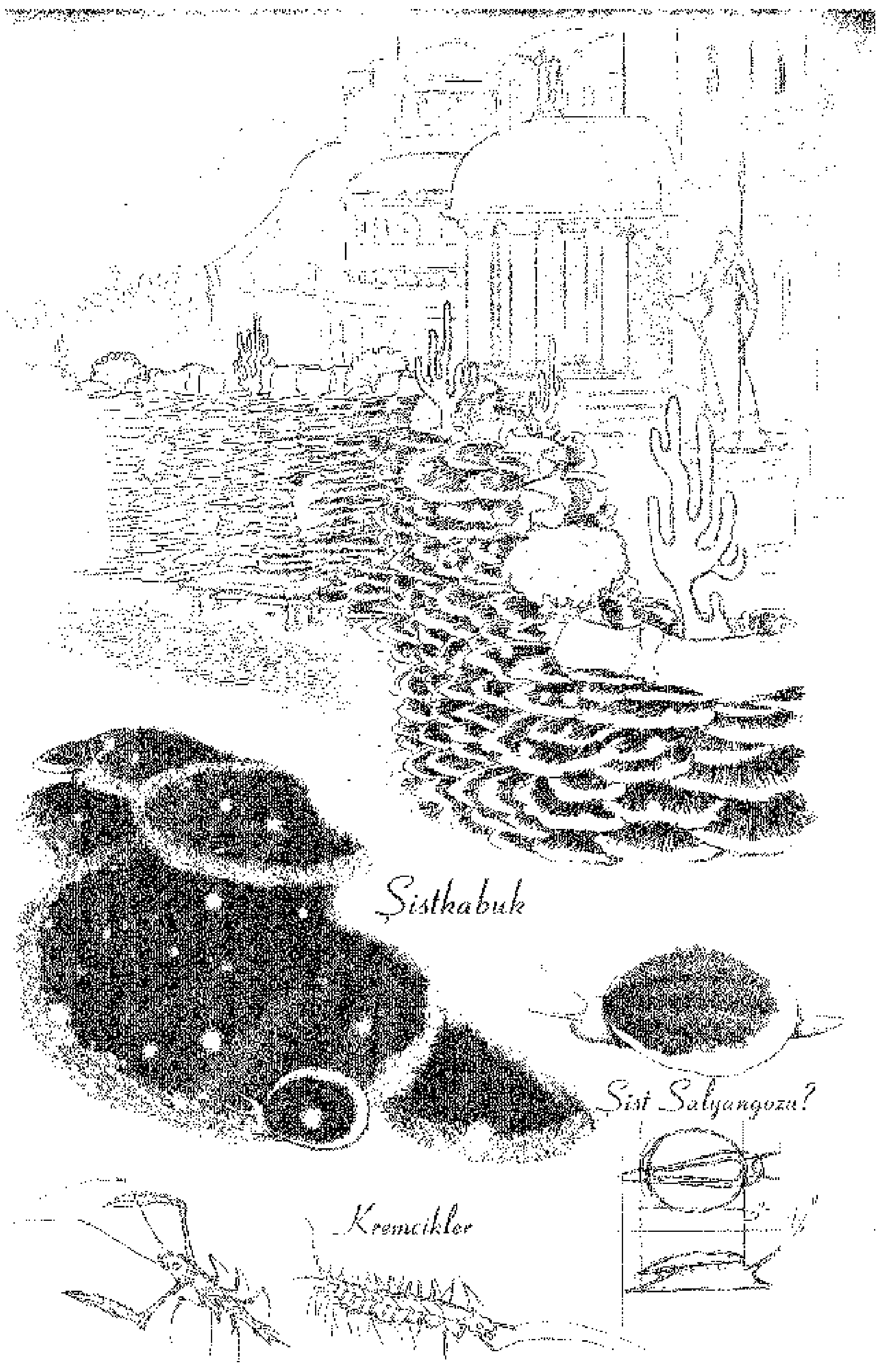
Jasnah tekrar gözlerini kapatarak fırçayı Shallan'a doğru uzattı, "Bu gece elli fırça, Shallan. Bu yorucu bir gün oldu."

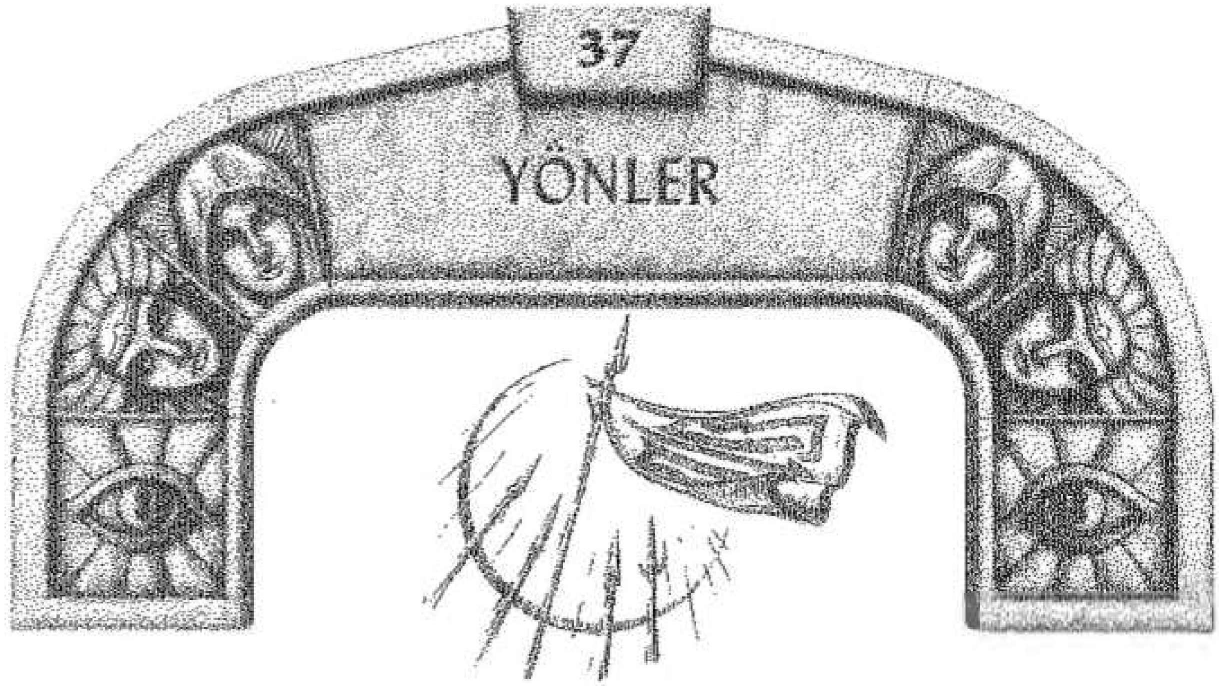
Shallan otomatik bir şekilde hareket ederek, gizli eminelinde çalınmış Ruhdökümcüyü sıkı sıkı tutarken hanımının saçını fırçaladı, her an Jasnah'nın değişimi fark edeceğinden korkuyordu.

Fark etmedi. Ne geceliği giydiği zaman. Ne de kırık Ruhdökümcüyü mücevher kutusuna kaldırıp, uyurken boynunun etrafına astığı anahtar ile kilitlerken.

Shallan afallamış, altüst olmuş bir şekilde yürüyerek odadan çıktı. Tükenmiş, rahatsızlanmış ve şaşırmıştı.

Ama fark edilmemişti.

Şistkabuk
Şist Salyangozu?
Kremcikler

BEŞ BUÇUK YIL ÖNCE

“Kaladin, şu taşa bak,” dedi Tien, “Farklı yönlerden baktığın zaman rengi değişiyor.

Kal gözlerini pencereden ayırarak kardeşine baktı. Şimdi on üç yaşında olan Tien, hevesli bir oğlandan hevesli bir gence dönüşmüştü. Her ne kadar büyümüş olsa da, hâlâ yaşı için ufak tefekti ve siyah, kahverengi saçı her türlü düzeltme çabasına hâlâ direniyordu. Cilalanmış kerpiçağacı yemek masasının yanında çömelmişti ve gözleri parlak yüzeyiyle aynı hizadaki ufak, şekilsiz bir kayaya bakıyordu.

Kal kısa bir bıçakla uzunkökleri soyarak bir taburenin üstünde oturmaktaydı. Kahverengi köklerin dışları pis ve keserek ortaya çıkardığı içleri ise yapış yapıştı, bu yüzden de onlarla uğraşmak parmaklarını kalın bir krem tabakasıyla kaplamıştı. Bir kökü bitirdi ve bunu yıkayıp güveç kabının içine doğrayan annesine aktardı.

“Anne, şuna bak,” dedi Tien. İlerleyen ikindinin güneş ışığı rüzgâryönü penceresinden içeri dökülerek masayı yıkıyordu. “Bu taraftan taş kırmızı parıldıyor ama diğer taraftan bakınca yeşil.”

“Belki de büyülüdür,” dedi Hesina. Uzunkök parçaları birbirleri ardına şapır şapır suyun içine düşüyorlardı, her bir düşüşün tonu diğerinden farklıydı.

“Sanırım öyle olması gerekir,” dedi Tien. “Ya da bir spreni vardır. Sprenler kayaların içinde yaşar mı?”

“Sprenler her şeyin içinde yaşar,” diye cevap verdi Hesina.

“*Her şeyin* içinde yaşıyor olamazlar,” dedi Kal ayaklarının yanındaki kovaya bir kabuğu atarak. Pencereden dışarı bir göz atarak kasabadan şehir beyinin malikânesine giden yolu izliyordu.

“Yaşıyorlar,” dedi Hesina. “Sprenler bir şeyler değiştiği zaman ortaya çıkar, korku duyulunca ya da yağmur yağmaya başlayınca. Onlar değişimin kalbidir ve bu nedenle de her şeyin kalbindedirler.”

“Bu uzunkokün,” dedi Kaladin bunu şüpheci bir şekilde kaldırarak.

“Bir spreni var.”

“Ve doğradığın zaman da?”

“Her parçasının bir spreni var. Sadece daha küçükler.”

Kal kaslarını çatarak uzun yumru köklü bitkiye göz gezdirdi. Taşın içindeki suyun toplandığı çatlaklarda yetişiyorlardı. Hafifçe mineral tadındaydılar ama yetiştirmesi kolaydı. Bu günlerde ailesinin fazla masraflı olmayan gıdalara ihtiyacı vardı.

“O zaman biz sprenleri yiyoruz,” dedi Kal düz mantıkla.

“Hayır,” dedi annesi. “Biz kökleri yiyoruz.”

“Zorunda olduğumuz zamanlarda,” diye ekledi Tien yüzünü buruşturarak.

“Peki ya sprenler?” diye diretti Kal.

“Onlar da özgür kalıyor. Sprenlerin yaşadıkları yer her neresiyse oraya geri dönüyorlar.”

“Benim bir sprenim var mı?” dedi başını eğip göğsüne bakarak.

“Senin bir ruhun var canım. Sen bir insansın. Ama vücudunun parçalarının içlerinde yaşayan sprenler elbette olabilir. Çok küçük sprenler.”

Tien sanki minik sprenleri dışarı çıkarmaya çalışıyormuş gibi derisini çimdikledi.

“Gübre,” dedi Kal bir anda.

“Kal!” diye azarladı Hesina. “Bu yemek zamanında söylenecek şey değil.”

“Gübre,” dedi Kal inatçı bir şekilde. “Onun da spreni var mı?”

“Sanırım vardır.”

“Gübrespreni,” dedi Tien, sonra da kıs kıs güldü.

Annesi doğramaya devam ediyordu. “Nereden çıktı bütün bu sorular?”

Kal omzunu silkti. “Ben sadece... Bilmiyorum. İşte.”

Son zamanlarda dünyanın nasıl işlediği hakkında, dünyada kendi yeri ile ilgili ne yapacak olduğu hakkında düşünüyordu. Onun yaşındaki diğer oğlanların yerleri hakkında kuşkulan yoktu. Çoğu geleceklerinde ne olduğu *biliyorlardı*. Tarlalarda çalışmak.

Ancak Kal’ın bir seçme şansı vardı. Son birkaç ay içinde, o seçimi yapmıştı. Bir asker olacaktı. Şimdi on beş yaşındaydı ve bir sonraki asker toplayıcı kasabaya geldiği zaman gönüllü olabilirdi. O da tam olarak bunu yapmayı planlıyordu. Daha fazla tereddüt etmek yoktu. Savaşmayı öğrenecekti. Sonunda kararını vermişti. Değil mi?

“Anlamak istiyorum,” dedi. “Ben sadece her şeyin mantıklı olmasını istiyorum.”

Annesi buna gülümsedi; kahverengi iş kıyafetinin içinde, saçları bir kuyruk şeklinde toplanmış, tepesi de sarı mendilinin altında gizlenmiş olarak ayakta duruyordu.

“Ne var?” diye hesap sordu Kal. “Neden gülümsüyorsun?”

“Sadece her şeyin mantıklı olmasını istiyorsun.”

“Evet.”

“Eh, o zaman ardentler insanların Çağrı’larını Yükseltmek ve dualar yakmak için kasabaya geldikleri zaman mesajını onlara iletirim.” Gülümsedi. “O zamana kadar, kökleri soymaya devam et.”

Kal içini çekti ama Hesina’nın ona dediği gibi yaptı. Tekrar pencereden dışarıyı kolaçan etti ve neredeyse şaşkınlıkla kökü yere düşürüyordu. At arabası Malikâneye giden yoldan aşağı doğru geliyordu. Endişeli bir tereddüt çırpıntısı hissetti. Düşünmüş ve planlar yapmıştı ama şimdi zamanı geldiği hâlde oturup kökleri soymaya devam etmek istiyordu. Muhakkak başka bir fırsat daha olacaktı...

Hayır. Endişeyi sesinden uzak tutmaya çalışarak ayağa kalktı. “Gidip elimi yıkayacağım.” Kremle kaplanmış parmaklarını kaldırdı.

“İlk önce sana söylediğim gibi kökleri yıkamış olmalıydın,” diye söylendi annesi.

“Biliyorum,” dedi Kal. Pişmanlıkla iç çekişi kulağa sahte gelmiş miydi? “Belki şimdi hepsini yıkarım.”

O kalan kökleri toplayıp, kalbi kut küt atarak kapıya giderken ve dışarıdaki akşamın ışığına çıkarken Hesina hiçbir şey söylemedi.

“Bak,” dedi Tien arkasından. “Bu taraftan yeşil. Bunun bir spren olduğunu sanmıyorum anne. Bu ışıktan. Taşın değişmesine neden oluyor...”

Kapı dönerek kapandı. Kal sebzeleri yere koydu ve Hearthstone’un sokakları boyunca koşarak ilerledi; odun kesen adamlar, bulaşık suyunu döken kadınlar ve merdivenlerde oturmuş batan güneşe bakmakta olan bir grup dedenin yanından geçti.

Bir yağmur fıçısına kafasını daldırdı ama kafasını sallayarak suyu dağıtırken durmadı.

Domuz çobanı Mabrow’un evinin etrafından koştu, yağmur suyunu yakalamak için kasabanın ortasında kayalara açılmış büyük bir delik olan ortasuyun yanından geçti ve kasabanın fırtınalardan korunmak için dibine inşa edilmiş olduğu dik tepenin yamacı olan kırma duvarı boyunca koştu.

Burada ufak bir grup ağırkütük ağacı buldu. Budaklı ve neredeyse bir adam kadar uzun olan bu ağaçların, bir merdivenin basamakları gibi gövdeleri boyunca inen yaprakları sadece rüzgâryönü taraflarından çıkıyordu. Serin meltemde sallanıyorlardı. Kal yaklaşırken büyük, sancak gibi yapraklar bir dizi şaklama sesi çıkararak gövdelerinin yakınına çekildiler.

Kal’ın babası diğer tarafta, ellerini arkasında kavuşturmuş olarak duruyordu. Malikâneden gelen yolun dönerek Hearthstone’dan uzaklaşmakta olduğu yerde bekliyordu. Lirin irkilerek döndü ve Kal’ı fark etti. En iyi giysilerini giymişti, bir *açıkgöz* ceketine benzeyen yanlardan düğmeli mavi bir ceket. Altına ise yıpranmış olduğu belli olan beyaz bir pantolon giymişti. Gözlüklerinin arkasından Kal’ı inceledi.

“Seninle geliyorum,” diye pat diye söyledi. “Malikâneye.”

“Nasıl öğrendin?”

“Herkes biliyor,” dedi Kal. “Eğer Berrakbey Roshone seni yemeğe çağırırsa duymayacaklarını mı düşünmüştün? Hem de herkes dururken seni?”

Lirin başını çevirdi. “Annene seni meşgul tutmasını söylemiştim.”

“Denedi.” Kal yüzünü astı. “Büyük ihtimalle o uzunkökleri ön kapının dışında bulduğu zaman dünyanın fırçasını yiyeceğim.”

Lirin hiçbir şey söylemedi. At arabası, tekerlekleri taşların üstünde gıcırdayarak yanlarında yavaşlayıp durdu.

“Bu hoş, öylesine bir yemek olmayacak, Kal,” dedi Lirin.

“Ben bir aptal değilim baba.” Hesina’ya artık kasabada onun çalışması için daha fazla bir ihtiyaç olmadığı söylendiği zaman... Uzunkökleri yiyecek kadar düşmüş olmalarının bir sebebi vardı. “Eğer onunla yüzleşeceksen, yanında seni destekleyecek birisi olmalı.”

“Ve o birisi de sen misin?”

“Ben aşağı yukarı sahip olduğun tek şeyim.”

Arabacı boğazını temizledi. Berrakbey Roshone için yaptığı şekilde inerek, kapıyı açmadı.

♦

♦♦

Lirin Kal’a dik dik baktı.

“Eğer beni geri gönderirsen giderim,” dedi Kal.

“Hayır. Eğer gelmen gerekiyorsa gel.” Lirin yürüyerek arabaya gitti ve kapısını çekerek açtı. Bu Roshone’un kullandığı süslü, altın işlemeli araç değildi. Bu ikinci at arabasıydı, eski kavherengi olanı. Kal küçük zaferiyle bir heyecan dalgası ve eşit derecede panik hissederek arabaya bindi.

Roshone ile yüzleşeceklerdi. En sonunda.

İçerideki koltuklar inanılmazdı; üzerlerini kaplayan kırmızı kumaş Kal’ın hayatında hissettiği her şeyden daha yumuşaktı. Oturdu, koltuk şaşırtıcı derecede esnekti. Lirin de Kal’ın karşısına oturarak kapıyı çekip kapattı ve arabacı da kırbacını atlara doğru şaklattı. Araç geri döndü ve yoldan yukarı doğru zangırtılı bir şekilde ilerlemeye başladı. Koltuk ne kadar yumuşak olsa da, yolculuk korkunç derecede sarsıntılıydı ve bu Kal’ın dişlerinin birbirlerine çarpmasına neden oluyordu. Bu bir yük arabasında gitmekten daha kötüydü; gerçi büyük olasılıkla bunun nedeni normalden daha hızlı gidiyor olmalarıydı.

“Neden bizim bunu bilmemizi istemedin?” diye sordu Kal.

“Gideceğimden emin değildim.”

“Başka ne yapabilirdin?”

“Taşınırdım,” dedi Lirin. “Bu kasabadan, bu krallıktan ve Roshone’un önemsiz kinlerinden kaçıp seni Kharbranth’a götürürdüm.”

Kal şaşkınlık içinde gözlerini kırpıştırdı. O bunu asla düşünmemişti. Bir anda her şey genişliyormuş gibi göründü. Geleceği değişti, kendi üstüne katlanarak tamamen yeni bir şekle dönüştü. Babası, annesi, Tien... Onun *yanındalardı*. “Gerçekten mi?”

Lirin aklı başka yerde, başını sallayarak onayladı. “Kharbranth’a gitmeseydik bile, eminim ki pek çok Alethi kasabası bizi hoş karşılardı. Pek çoğunun asla onlarla ilgilenmesi için bir hekimi olmamıştır. Bilgilerinin çoğunun kaynağı bâtıl inançlar olan ya da arada bir yaralı chullar üzerinde çalışan yerel adamlarla idare etmeye çalışıyorlar. Kholinar’a bile taşınabiliriz, orada bir doktorun asistanı olarak iş bulabilecek kadar beceri sahibiyim.”

“O zaman neden gitmiyoruz? Neden *gitmedik?*”

Lirin pencereden dışarıyı seyrediyordu. “Bilmiyorum. Gitmemiz gerek. Bu mantıklı. Paramız var. Burada istenmiyoruz. Şehirbeyi bizden nefret ediyor, insanlar bize güvenmiyor, Fırtınababa’nnın kendisi bile bizi devirmeye meyilliymiş gibi görünüyor.” Lirin’in sesinde bir şey vardı. Pişmanlık mı?

“Bir keresinde gitmek için çok uğraşmıştım,” dedi Lirin daha yumuşak bir şekilde. “Ama bir adamın yurduyla kalbi arasında bir bağ var. Ben bu insanlara baktım, Kal. Çocuklarını doğurttum, çıkıklarını düzelttim, yaralarını iyileştirdim. Bu son birkaç yıl boyunca sen onların en kötü hâllerini gördün ama ondan önce bir zaman vardı, iyi olan bir zaman.” Kal’a dönerek ellerini birbirine kenetledi, araba sarsılıyordu. “Onlar benim, oğlum. Ve ben de onlarınım. Artık Wistiow da olmadığına göre, onlar benim sorumluluğumda. Onları Roshone’a bırakamam.”

“Onun yaptıklarından *memnun* oldukları hâlde mi?”

“Özellikle de o yüzden.” Lirin bir elini başına kaldırdı. “Fırtınababa. Şimdi söyleyince kulağa daha da saçma geliyor.”

“Hayır. Anlıyorum. Sanırım.” Kal omzunu silkti. “Sanırım, hâlâ başlarına bir şey geldiği zaman bize geliyorlar. Bir insanı kesip içini görmenin nasıl doğaya aykırı olduğundan şikâyet edip duruyorlar ama yine de geliyorlar. Neden öyle olduğunu merak ederdim.”

“Ve bir sonuca varabildin mi?”

“Sanki. Sonunda, sana birkaç gün daha lanet edebilmek için hayatta kalmayı tercih edecekleri sonucuna vardım. Bu onların doğasında var. Onları iyileştirmenin senin doğanda olduğu gibi. Ve *eskiden* bize para veriyorlardı.

Bir adam her türlü şeyi söyleyebilir ama kürelerini koyduğu yer, işte kalbinin olduğu yer orasıdır.” Kal kaşlarını çattı. “Sanırım seni *gerçekten* de takdir ediyorlardı.”

Lirin gülümsedi. “Bilgece sözler. Senin neredeyse bir adam olmuş olduğunu unutup duruyorum, Kal. Ne zaman gittin de başımıza yetişkin olup çıktın?“

Neredeyse soyulduğumuz gece, diye düşündü Kal anında. *Dışarıdaki adamların üstüne ışığı tuttuğun ve cesaretin savaşta elinde mızrak tutmakla hiçbir ilgisinin olmadığını gösterdiğin o gece.*

“Bir şey hakkında yanılıyorsun gerçi,” dedi Lirin. “Bana beni *eskiden* takdir ettiklerini söyledin. Ama hâlâ ediyorlar. Ah, homurdanıyorlar, her zaman homurdandılar. Ama ayrıca bizim için yiyecek de bırakıyorlar.”

Kal irkildi. “Öyle mi?”

“Bu son dört aydır nasıl yemek yiyebildiğimizi sanıyorsun?”

“Ama...”

“Roshone’dan korkuyorlar, o yüzden de bu konuda sessizler. Temizlik yapmaya gittiği zamanlar annen için bırakıyorlar ya da boş olduğu zamanlarda yağmur fıçısına koyuyorlar.”

“Bizi soymaya çalıştılar.”

“Ve bizzat o adamlar da bize yemek verenlerin arasındalar.”

Kal araba malikâneye yaklaşırken bunun üstünde düşündü. Büyük, iki katlı binayı son ziyaret edişinin üstünden uzun bir zaman geçmişti. Fırtınayönüne doğru eğimli standart bir çatı ile inşa edilmişti ama çok daha büyüktü. Duvarlar kalın, beyaz taştandı ve rüzgâryönü tarafında görkemli kare sütunları vardı.

Burada Laral’ı görür müydü? Bu günlerde onun hakkında o kadar az düşündüğü için utanıyordu.

Malikânenin her türlü egzotik bitkiyle kaplı olan ön bahçesinin alçak taştan bir duvarı vardı. Tepesinde sarmaşıkları dışarı doğru sarkan kayafilizleri sıralanmıştı. Soğana benzer bir çeşit şistkabuğu öbekleri, parlak renk yelpazeleri ile duvarın iç tarafı boyunca yetişiyordu. Turuncular, kırmızılar, sarılar ve maviler. Bazılarının çıkıntıları, yelpazeler gibi açılan kıvrımları ile giysi yığınları gibi görünüyordu. Diğerleri boynuzlar gibi çıkıyordu. Çoğunun rüzgârda dalgalanan iplikler gibi sarmaşıkları vardı. Berrakbey Roshone, bahçesine Wistiow’un gösterdiğinden çok daha fazla özen gösteriyordu.

Yürüyerek beyaz boyalı sütunların yanından geçtiler ve kalın tahta fırtınakapılarının arasından içeri girdiler. İçerideki holün alçak bir tavanı vardı ve seramik eşyalarla süslenmişti, zirkon küreler onlara soluk mavi bir renk veriyordu.

Uzun, siyah bir pelerini ve parlak mor bir kravatı olan uzun boylu bir hizmetkâr onları karşıladı. Bu Natir'di, Miliv öldüğünden beri başkâhya oydu. Kuzeydeki büyük bir liman şehri olan Dalilak'tan buraya getirilmişti.

Natir onları Roshone'un uzun, koyuağaç bir masada oturmakta olduğu bir yemek odasına götürdü. Kilo almıştı ama şişman denilebilecek kadar da değildi. Hâlâ o gri lekeli sakalı vardı ve saçı da briyantin ile yakasına doğru aşağı yatırılmıştı. Üzerinde beyaz bir pantolon ve beyaz gömlek üzerine giyilmiş dar, kırmızı bir yelek vardı.

Yemeğine başlamıştı bile ve baharatlı kokular Kal'ın midesini guruldattı. En son domuz eti yemesinin üstünden ne kadar zaman geçmişti? Masanın üstünde banılacak beş farklı sos vardı ve Roshone'un şarabı koyu, kristalimsi bir turuncuydu. Yalnız başına yemek yiyordu, oğlundan ya da Laral'dan hiçbir iz yoktu.

Hizmetkâr yemek salonunun yanındaki bir odada kurulmuş olan bir başka masaya doğru işaret etti. Kal'ın babası o tarafa doğru bir bakış attı, sonra da yürüyerek Roshone'un masasına gelip oturdu. Roshone durakladı, şişi dolgun dudaklarına giden yolun ortasında durmuş, baharatlı kahverengi sos masanın üstüne damlıyordu.

"Ben ikinci Nan'danım ve seninle birlikte akşam yemeği yemek için kişisel bir davetim var," dedi Lirin. "Muhakkak ki mevki kaidelerini bana masanızda bir yer verecek kadar yakından takip ediyorsunuzdur."

Roshone dişlerini sıktı ama itiraz etmedi. Kal derin bir nefes alarak babasının yanına oturdu. Harap Ovalar'ın üstündeki savaşa katılmak için gitmeden önce bilmesi *gerekiyordu.* Babası bir korkak mıydı, yoksa cesur bir adam mıydı?

Evdeki kürelerin ışığında, Lirin her zaman zayıf görünmüştü. Ameliyat odasında çalışıyor, kasabalıların onun hakkında söylediği şeylere önem vermiyordu. Oğluna mızrakla çalışamayacağını söylemiş ve ona savaşa gitmeyi düşünmesini yasaklamıştı. Bunlar bir korkağın hareketleri değil miydi? Ama beş ay önce, Kal onda hiç ummadığı bir cesaret olduğunu görmüştü.

Ve Roshone'un sarayının sakin mavi ışığının altında Lirin mevki, zenginlik ve güçte kendisinden çok daha yüksekte olan bir adamın gözlerinin içine bakıyordu. Ve çekinmiyordu. Bunu nasıl yapabiliyordu? Kal'ın kalbi kontrol edilemez bir şekilde küt küt atıyordu. Endişelendiği belli olmasın diye ellerini kucağına koymak zorunda kalmıştı.

Roshone bir uşağa elini salladı ve kısa bir süre içinde yeni yerler hazırlandı. Odanın dış tarafları karanlıktı. Roshone'un masası geniş, siyah bir enginliğin ortasında, aydınlatılmış bir adaydı.

İnsanın parmaklarını batırması için su kapları ve onların yanında da sert, beyaz kumaştan mendiller vardı. Bir *açıkgözün* yemeği. Kal nadiren böylesine iyi bir yemeğin tadına bakmıştı; tereddütlü bir şekilde Roshone'u taklit ederken kendisini bir aptal gibi göstermemeye çalışıyordu. Bir şiş alıp, bıçağını etin en aşağıdaki kısmını kesip ayırmak için kullandı ve sonra da bunu ağzına götürüp ısırdı. Et lezzetli ve tazeydi ama baharatlar onun alışkın olduğundan çok daha acıydı.

Lirin yemedi. Dirseklerim masanın üstüne yerleştirerek Berrakbey'in yemek yiyişini izledi.

"Sana ciddi meselelerden bahsetmemizden önce rahat rahat yemek yiyebilmen için bir fırsat sunmayı arzu etmiştim," dedi Roshone en sonunda. "Ama benim cömertliğimden faydalanmaya meyilliymiş gibi görünmüyorsun."

"Hayır."

"Pekâlâ," dedi Roshone, sepetten bir parça gözleme aldı ve bunu şişinin etrafına sararak birkaç sebze parçasını topladı ve hepsini birden yedi. "O zaman söyle bana. Daha ne kadar bana meydan okuyabileceğini düşünüyorsun? Ailen sefalet içinde."

"Biz gayet iyiyiz," diye araya girdi Kal.

Lirin ona bir göz attı ama konuştuğu için onu azarlamadı. "Oğlum haklı. Yaşayabiliriz. Ve eğer bu işe yaramazsa, gidebiliriz. Senin karşında boyun eğmeyeceğim, Roshone."

"Eğer gidersen," dedi Roshone bir parmağını kaldırarak, "Yeni şehirbeyinle temas kurarım ve ona benden çalınmış olan küreleri anlatırım."

"Bunun üstüne yapılacak bir soruşturmayı ben kazanırım. Ayrıca, bir hekim olarak, ortaya koyabileceğin taleplerin çoğuna karşı muaf durumdayım." Bu doğruydu; kasabalarda hayati bir fonksiyonu yerine getiren adamlar ve onların çıraklarına özel bir koruma sağlanırdı,

açıkgözlere karşı bile. Vorin yasal vatandaşlık kuralları, Kaladin'in hâlâ anlamakta güçlük çekmesine yetecek kadar karmaşıktı.

"Evet, bir soruşturmayı kazanırdın," dedi Roshone. "Tam olarak doğru olan belgeleri hazırlayarak son derece titiz davranmışsın. Onları damgaladığı zaman Wistiow'un yanında olan tek kişi de sendin. Onun kâtiplerinden hiçbirinin orada olmaması garip."

"O kâtipler ona belgeleri okudular."

"Sonra da odayı terk ettiler."

"Çünkü Berrakbey Wistiow tarafından onlara gitmeleri emredilmişti. Elbette onlar da bunu kabul ettiler."

Roshone omzunu silkti. "Senin küreleri çaldığını *kanıtlamak* zorunda değilim, hekim. Sadece yapmakta olduğum şekilde devam etmek zorundayım. Ailenin artıkları yediğini biliyorum. Daha ne kadar gururun için onların acı çekmesine izin vereceksin?"

"Onların gözünü korkutamayacaksın. Ne de benimkini."

"Ben gözünün korkup korkmadığını sormuyorum. *Aç* olup olmadığını soruyorum."

"Hiç de değil," dedi Lirin duygudan arınmış bir sesle. "Eğer yiyecek bir şeyimiz eksik olursa, sizin üstümüze yağdırmakta olduğunuz dikkat ile ziyafet çekebiliriz, *Berrakbey.* Bizimle ilgili olan endişenin derecesine bakılırsa, gözü korkmuş olan *sizmişsiniz* gibi görünüyor."

Roshone hareketsizleşti, şiş elinde gevşek bir şekilde duruyordu, parlak yeşil gözleri kısılmış, dudakları iyice büzülmüştü. Karanlığın içinde, o gözler neredeyse *parlıyorlarmış* gibi görünüyordu. Kal o tasvip etmeyen bakışın ağırlığının altında büzülmemek için kendini zor tuttu. Roshone gibi *açıkgözlerde* bir egemenlik havası vardı.

O gerçek bir açıkgöz değil? O bir ıskarta. Eninde sonunda gerçek olanlarını göreceğim. Şerefli adamları.

Lirin bakışına aynı şekilde karşılık verdi. "Karşı koyduğumuz her ay senin otoritene inen bir darbe. Bir soruşturmayı kazanamazsın, o yüzden de beni tutuklatamazsın. Diğer insanları bana karşı çevirmeyi denedin ama onlar da içten içe biliyorlar ki bana ihtiyaçları var."

Roshone öne eğildi. "Senin küçük kasabandan hoşlanmıyorum."

Lirin bu garip cevap karşısından kaşlarını çattı.

"Bir *sürgün* muamelesi görmekten hoşlanmıyorum," diye devam etti Roshone. "Önemli olan herhangi bir şeyden, her şeyden, bu kadar uzakta

yaşıyor olmaktan hoşlanmıyorum. Ve hepsinden çok, kendilerini mevkilerinin üstünde zanneden *koyugözlerden* hoşlanmıyorum.”

“Sana sempati duymakta zorlanıyorum.”

Roshone küçümsemeyle dudaklarını büktü. Sanki bütün tadını kaybetmiş gibi elinin altındaki yemeğine baktı. “Pekâlâ. Gel bir... Anlaşmaya varalım. Kürelerin onda dokuzunu alacağım. Geri kalanını alabilirsin.”

Kal öfkelenmiş bir şekilde ayağa kalktı. “Babam asla...”

“Kal,” diye lafını kesti Lirin. “Kendi adıma konuşabilirim.”

“Ama elbette bir anlaşma yapmayacaksın.”

Lirin hemen cevap vermedi. Sonunda dedi ki, “Mutfağa git, Kal. Oradakilere senin zevkine daha uygun yiyecekleri olup olmadığını sor.”

“Baba, hayır...”

“Git, oğlum.” Lirin’in sesi kararlıydı.

Bu doğru muydu? Tüm bunlardan sonra babası kalkıp *teslim* mi olacaktı? Kal yüzünün kızarmakta olduğunu hissetti ve yemek odasından kaçtı. Mutfağın yolunu biliyordu. Çocukluğu sırasında sık sık orada Laral ile yemek yemişti.

Ona söylenmiş olduğu için değil ama babasının ya da Roshone’un duygularını görmesini istemediği için çıkmıştı: babası bir anlaşma yapmayı planlarken Roshone’u terslemek için ayağa kalkmış olduğu için utanç, babasının bir anlaşmayı *düşünüyor* olmasından dolayı aşağılanma, kovalanmış olduğu için hüsran. Kal ağlamakta olduğunu fark ederek yerin dibine girdi. Duvardaki son derece sade bir yağ lambası ile aydınlanmakta olan kapının ağzında dikilen Roshone’un bir çift askerinin yanından geçti. Amber tonlarındaki ışık sert yüz hatlarına vuruyordu.

Kal aceleyle onların yanından geçti ve duygularıyla mücadele ederek bir bitki sehpasının yanında duraklamadan önce köşeyi döndü. Sehpada bir iç mekan sarmaşıkfilizi sergileniyordu, açık kalması için yetiştirilmiş bir taneydi; koniye benzer birkaç çiçek işlevini kaybetmiş olan kabuğundan tırmanarak çıkmaktaydı. Duvardaki lamba minik, ölgün bir ışıkla yanıyordu. Bunlar malikânenin arka odalarıydı, hizmetkârların kaldığı yerlere yakındı ve burada ışık için küreler kullanılmıyordu.

Kal derin derin nefes alarak duvara yaslandı. Kendini on aptallardan birisiymiş gibi hissediyordu; tam olarak bir yetişkin olduğu hâlde çocuk gibi davranan Cabine. Ama Lirin’in davranışları hakkında ne düşünmesi gerekirdi?

Gözlerini sildi, sonra da kanatlı kapıları iterek mutfağa girdi. Roshone hâlâ Wistiow'un aşçısını çalıştırıyordu. Barm örgülü koyu saçları olan uzun, ince bir adamdı. Mutfak tezgâhı boyunca yürüyerek ilerliyor, bir çift parshman yiyecek kasaları taşıyarak malikânenin arka kapılarından içeri girip çıkarken çeşitli yardımcı aşçılara emirler veriyordu. Barm her emir verişinde tavandan sarkan bir kap ya da tencereye vurduğu uzun, metal bir kaşık taşıyordu.

Kal'a kahverengi gözlü bir bakış atmaya ancak tenezzül etti, sonra da hizmetkârlarından birine gidip biraz gözleme ve meyveli tallew pirinci getirmesini söyledi. Bir çocuğun yemeği. Kal, Barm onun mutfağa neden gönderilmiş olduğunu anında anladığı için daha da fazla utanmış hissetti.

Kal yemeği beklemek için yemek köşesine geçti. Üstü arduvaz bir masanın yer aldığı beyaz boyalı bir girintiydi. Dirsekleri taşın üstünde, başı ellerinin arasında oturdu.

Neden babasının kürelerin çoğunu güvenlik karşılığında takas edebilecek olduğunu düşünmek onu o kadar kızdırıyordu? Evet, eğer bu olsaydı Kal'ı Kharbranth'a göndermeye yetecek kadar paraları olmazdı. Ama o zaten bir asker olmaya karar vermişti. Bu yüzden de bir önemi yoktu. Değil mi?

Ben orduya katılacağım, diye düşündü Kal. *Kaçacağım ve...*

Bir anda o rüya, o plan inanılmayacak kadar çocukça göründü. Bu meyveli yemekler yemesi gereken ve erkekler önemli konular hakkında konuşurken dışarı gönderilmeyi hak eden bir oğlana aitti. İlk kez olarak, hekimlerin yanında eğitim görmeme düşüncesi onu pişmanlıkla doldurdu.

Mutfağın kapısı çarpılarak açıldı. Rosbone'un oğlu Rillir, arkasındaki birisiyle çene çalıp aylak aylak yürüyerek içeri girdi. "...Neden babamın buralarda her zaman her şeyi bu kadar iç karartıcı tutmakta ısrar ettiğini bilmiyorum. Koridorlarda yağ lambaları? Bundan daha fazla taşralı davranılabilir mi? Eğer onu bir ya da iki ava çıkarabilseydim epey iyi gelirdi. Bu kadar ücra bir yerde olmamız en azından bir işe yarasın."

Rillir, Kal'ın orada oturmakta olduğunu fark etti ama insanın bir taburenin ya da bir şarap rafının varlığına dikkat etmesi gibi aldırmadı; farkına varmış ama onu görmezden gelmişti.

Kal'ın gözleri ise Rillir'i takip etmekte olan kişideydi. Laral. Wistiow'un kızı.

Ne çok şey değişmişti. Çok zaman geçmişti ve onu görmek eski duyguları yüzeye çıkardı. Utanç, heyecan, Kal'ın ebeveynlerinin onları evlendirmeyi

umduğundan onun haberi var mıydı? Sadece onu bir kez daha görmek Kal'ı neredeyse tamamen telaşlandırmıştı. Ama hayır. Babası Rosbone'un gözlerinin içine bakabiliyordu. O da Laral'a aynısını yapabilirdi.

Kal ayağa kalktı ve ona başını sallayarak selam verdi. O, Kal'a baktı ve hafifçe kızardı, arkasında yaşlı bir bakıcıyla yürüyordu, bir eşlikçi.

Kal'ın tanımış olduğu Laral'a ne olmuştu? Kayalara tırmanmayı ve tarlalarda koşmayı seven gür sarı ve siyah saçları olan kıza? Şimdi gösterişli sarı ipeklere bürünmüştü, şık bir *açıkgöz* kadının elbisesi; zarif bir şekilde şekillendirilmiş olan saçları sarışınlığı gizlemek için siyaha boyanmıştı. Sol eli kol yeninin içinde mütevazı bir şekilde gizlenmişti. Laral bir *açıkgöz* gibi *görünüyordu.*

Wistiow'un zenginliğinden geriye ne kaldıysa ona gitmişti. Ve Roshone'a Hearthstone üstünde otorite verildiği ve malikâne ile etrafındaki araziler bahşedildiği zaman, Yüceprens Sadeas, Laral'a tazminat olarak bir çeyiz vermişti.

"Sen," dedi Rillir, Kal'a başıyla işaret ederek. Pürüzsüz bir şehirli şivesiyle konuşuyordu, "İyi bir oğlan ol ve bize akşam yemeği getir. Burada köşede yiyeceğiz."

"Ben bir mutfak hizmetkârı değilim."

"Ee?"

Kal'ın yüzü kızardı.

"Eğer sırf bana bir yemek getirmek için bir bahşiş ya da ödül bekliyorsan..."

"Ben... Yani..." Kal Laral'a baktı. "Söyle ona, Laral."

Laral başka tarafa baktı. "E, hadi çocuk," dedi. "Sana söylenildiği gibi yap. Acıktık."

Kal ona bakakaldı, sonra da yüzünün daha da fazla kızardığını hissetti. "Ben... Ben sana hiçbir şey getirmeyeceğim!" demeyi başarabildi. "Bana kaç küre önerirsen öner yapmam. Ben bir ayakçı değilim, ben bir hekimim."

"Ha, sen *onun* oğlusun."

"Öyleyim," dedi Kal bu sözlerle ne kadar gururlu hissettiğine şaşırarak. "Sen benim gözümü korkutamazsın Rillir Roshone. Senin babanın benimkinin gözünü korkutamadığı gibi."

Yalnız tam şu anda bir anlaşma yapıyorlar...

"Babam senin ne kadar eğlendirici olduğundan bahsetmemişti," dedi Rillir duvara sırtını yaslayarak. Kal'dan sadece iki değil de bir on yaş daha

büyükmüş gibi görünüyordu. “O zaman bir adama yemeğini getirmeyi utanç verici mi buluyorsun? Bir hekim olmak seni mutfak personelinden daha mı üstün yapıyor?”

“E, hayır. Bu sadece benim Çağrı’m değil.”

“O zaman senin Çağrı’n ne?”

“Hasta insanları iyileştirmek.”

“Ve eğer ben yemek yemezsem, hasta olmaz mıyım? O zaman benim yemek yememi sağlamaya senin görevin diyemez miyiz?”

Kal kaşlarını çattı. “Bu... Şey, bu hiç de aynı şey değil.”

“Ben bunları epey benzer olarak görüyorum.”

“Bak, niye gidip kendi kendine yiyecek bir şeyler almıyorsun?”

“Bu benim Çağrı’m değil.”

“O zaman *senin* Çağrı’n ne?” diye karşılık verdi Kal adamın kendi sözlerini ona geri fırlatarak.

“Ben şehirvârisiyim,” dedi Rillir. “Benim görevim yönetmek, işlerin yapılmasını ve insanların faydalı işlerle meşgul olmalarını sağlamak. Ve bu nedenle de, boş duran *koyugözlere* bir işe yapmaları için önemli görevler veriyorum.”

Kal gittikçe kızgınlaşırken tereddüt etti.

“Bunun küçük aklının nasıl çalıştığını görüyorsun,” dedi Rillir, Laral’a. “Ölmekte olan bir ateş gibi, sahip olduğu azıcık yakıtı da tüketerek duman çıkarıyor. Ah, bak, ısısından yüzü de kızarıyor.”

“Rillir, lütfen,” dedi Laral elini koluna koyarak.

Rillir ona bir göz attı, sonra da gözlerini devirdi. “Sen de bazen babam kadar taşralı oluyorsun canım.” Doğruldu ve teslim olmuş bir ifadeyle Laral’ı girintinin yanından geçirip esas mutfağın içine doğru götürdü.

Kal hışımla geri oturdu, çarpmanın gücüyle bacaklarını bankın üstünde neredeyse bereliyordu. Bir hizmetçi oğlan ona yemeğini getirdi ve masanın üstüne dizdi ama bu sadece Kal’a kendi çocuksuluğunu hatırlattı. Bu yüzden de yemedi, sadece babası yürüyerek mutfağa girene kadar yemeğe baktı. O zamana kadar Rillir ve Laral gitmişti.

Lirin yemek köşesine geldi ve Kal’ı inceledi. “Yememişsin.”

Kal başını salladı.

“Yemeliydin. Bedavaydı. Gel hadi.”

Sessizlik içinde yürüyerek, malikâneden dışarıdaki karanlık geceye çıktılar. Araba onları bekliyordu ve kısa süre sonra da Kal yine babasıyla

karşı karşıya oturuyordu. Sürücü aracı titreştirerek yerine tırmandı ve kamçısının bir şaklaması atları harekete geçirdi.

"Ben bir hekim olmak istiyorum," dedi Kal bir anda.

Babasının gölgelerin içinde gizlenmiş olan yüzü okunmuyordu. Ama konuştuğu zaman sesi heyecanlı gibi geldi. "Bunu biliyorum oğlum."

"Hayır. Ben bir hekim olmak istiyorum. Savaşa katılmak için kaçmak istemiyorum."

Karanlıkta sessizlik.

"Bunu *düşünüyor* muydun?" diye sordu lirin.

"Evet," diye itiraf etti Kal. "Bu çocukçaydı. Ama bunun yerine hekimlik öğrenmek istediğime karar verdim."

"Neden? Fikrini ne değiştirdi?"

"Onların nasıl düşündüğünü bilmek zorundayım," dedi Kal gerilerindeki malikâneye doğru başıyla işaret ederek. "Cümlelerini düğümler halinde konuşmak için eğitimliler ve onlarla yüzleşebilmek ve cevap verebilmek zorundayım. Eğilmemeliyim..." Tereddüt etti.

"Benim yaptığım gibi mi?" diye sordu Lirin iç çekerek.

Kal dudağını ısırdı ama sormak zorundaydı. "Ona kaç küre vermeyi kabul ettin? Hâlâ Kharbranth'a gitmeme yetecek kadar kalacak mı?"

"Ona hiçbir şey vermedim."

"Ama..."

"Roshone ve ben bir süre miktarlar üzerinde tartışarak konuştuk. Ben sinirlenmiş gibi yapıp çıktım."

"Gibi mi yaptın?" diye sordu Kal, aklı karışmıştı.

Babası sürücünün duyamayacağından emin olmak için öne eğilerek fısıldadı. Taşların üstündeki tekerleklerin zıplamaları ve gürültüleri yüzünden pek böyle bir tehlike yoktu. "Benim eğilmeye gönüllü olduğuma inanmak zorunda. Bugünün buluşması çaresizliğin *görüntüsünü* sunmak içindi. Önce güçlü bir direnç, arkasından da kızgınlık, onun beni kıstırdığını düşünmesine izin vermek. En sonunda da bir geri çekiliş. Birkaç ay içinde, 'terlememe' izin verdikten sonra beni tekrar çağıracak."

"Ama o zaman da eğilmeyeceksin?" diye fısıldadı Kal.

"Hayır. Ona kürelerden herhangi birini vermek, onun diğerlerine de göz dikmesine neden olur. Bu araziler eskiden olduğu kadar verimli değiller ve Roshone da politik savaşlarını kaybettiğinden neredeyse battı. Hâlâ onun bize eziyet etmek için buraya gelmesinin arkasında hangi yücebeyin

olduğunu merak ediyorum. Her şeye rağmen, onun karanlık bir odada birkaç saniye için elimde olmasını dilerdim...”

Lirin’in bunu söyleyişindeki vahşilik Kal’ı çok şaşırtmıştı. Bu babasının gerçekten şiddet ile tehdit etmeye en çok yaklaştığını duyduğu andı.

“Ama bununla uğraşmaya ne gerek var ki?” diye fısıldadı Kal. “Ona direnmeye devam edebileceğimizi söyledin. Annem de öyle düşünüyor. İyi yemek yemeyeceğiz ama aç da kalmayız.”

Babası cevap vermedi ama dertli görünüyordu.

“Ona bizim teslim olmakta olduğumuzu düşündürtmen gerekiyor,” dedi Kal. “Ya da teslim olmaya yakın olduğumuzu. Böylece bize zarar vermenin yollarını aramayı bırakacak mı? Böylece dikkatini bir anlaşma yapmaya odaklayacak ve...”

Kal dondu. Babasının gözlerinde tanıdık olmayan bir şey gördü. Suçluluk gibi bir şey. Bir anda mantık kazandı. Soğuk, korkunç mantık.

“Fırtınababa,” diye fısıldadı Kal. “Küreleri *gerçekten* de çaldın, değil mi?”

Babası sessiz kaldı; eski at arabasının içinde gölgeli ve siyahtı.

“Bu yüzden Wistiow öldüğünden beri bu kadar gerginsin,” diye fısıldadı Kal. “İçmeler, endişelenmeler... Sen bir hırsızsın! Biz bir hırsızlar ailesiyiz.”

Araba döndü ve Salas’ın eflatun ışığı Lirin’in yüzünü aydınlattı. Bu açıdan hiç de o kadar uğursuz görünmüyordu; hatta kırılgan görünüyordu. Ellerini önünde birbirlerine kenetledi, gözleri ay ışığını yansıtıyordu. “Wistiow’un son günleri sırasında aklı başında değildi, Kal,” diye fısıldadı. “Biliyordum ki onun ölümüyle bir evlilik şansını kaybedecektik. Laral rüştüne ermemişti ve yeni şehirbeyi de bir *koyugözün* evlilik yolu ile onun mirasına konmasına izin vermezdi.”

“O yüzden de onu soydun mu?” Kal kendisini küçülmüş hissediyordu.

“Sözlerin tutulacağından emin oldum. Bir şeyler yapmak zorundaydım. Yeni şehirbeyinin cömertliğine güvenemezdim. Senin de görebildiğin gibi, o konuda haklıydım.”

Bütün bu zaman boyunca Kal, Roshone’un kötü niyet ve kin yüzünden onlara rahat vermediğini varsaymıştı. Şimdi ise *haklı* olduğu ortaya çıkmıştı. “Buna inanamıyorum.”

“Bu o kadar çok şeyi mi değiştirir?” diye fısıldadı Lirin. Yüzü loş ışıkta kaygılı görünüyordu. “Şimdi farklı olan ne?”

“Her şey.”

“Ve yine de hiçbir şey. Roshone hâlâ o küreleri istiyor ve biz de hâlâ onları hak ediyoruz. Wistiow, eğer tam olarak aklı başında olsaydı, bize o küreleri verirdi. Bundan eminim.”

“Ama vermedi.”

“Hayır.”

Her şey aynıydı ama farklıydı. Bir adım ve dünya tersine dönmüştü. Kötü adam kahraman olmuştu, kahraman da kötü adam. “Ben...” dedi Kal. “Yaptığın şeyin inanılmayacak kadar cesurca mı, yoksa inanılmayacak kadar yanlış mı olduğuna karar veremiyorum.”

Lirin içini çekti. “Nasıl hissettiğini biliyorum.” Arkasına yaslandı. “Lütfen Tien’e ne yaptığımızı söyleme.” Ne *yaptığımızı*. Hesina da ona yardım etmişti. “Büyüdüğün zaman anlayacaksın.”

“Belki,” dedi Kal başını sallayarak. “Ama bir şey değişmedi. Kharbranth’a gitmek istiyorum.”

“Çalınmış kürelerle bile mi?”

“Onları geri ödemenin bir yolunu bulacağım. Roshone’a değil. Laral’a.”

“O da uzun zaman geçmeden bir Roshone olacak,” dedi Lirin. “Yıl bitmeden onunla Rillir arasında bir nişanı beklemeliyiz. Şimdi Kholinar’da politik gücünü kaybetmiş olduğuna göre, Roshone onun elinden kaçmasına izin vermeyecek. Laral oğlunun iyi bir evle ittifak kurabilmesi için kalan birkaç fırsattan birini temsil ediyor.”

Kal Laral’ın adı geçtiğinde midesinin altüst olduğunu hissetti. “Öğrenmem gerek. Belki de...”

Belki de ne, diye düşündü. *Geri gelip onu benim için Rillir’i bırakmaya mı ikna ederim? Saçmalık.*

Aniden başını kaldırarak kafasını eğmiş, üzüntülü görünen babasına baktı. O bir kahramandı. Aynı zamanda da bir kötü adamdı. Ama ailesi için bir kahramandı. “Tien’e söylemeyeceğim,“ diye fısıldadı. “Ve küreleri Kharbvanth’a gidip eğitim almak için kullanacağım.”

Babası başını kaldırdı.

“*Açıkgözlerle* yüzleşmeyi öğrenmek istiyorum, senin yaptığın gibi,” dedi Kal. “Herhangi bir tanesi beni rezil edebilir. Onlar gibi konuşmayı, onlar gibi düşünmeyi öğrenmek istiyorum.”

“Ben senin insanlara yardım edebilesin diye eğitim almanı istiyorum oğlum. *Açıkgözlerden* intikam alasın diye değil.”

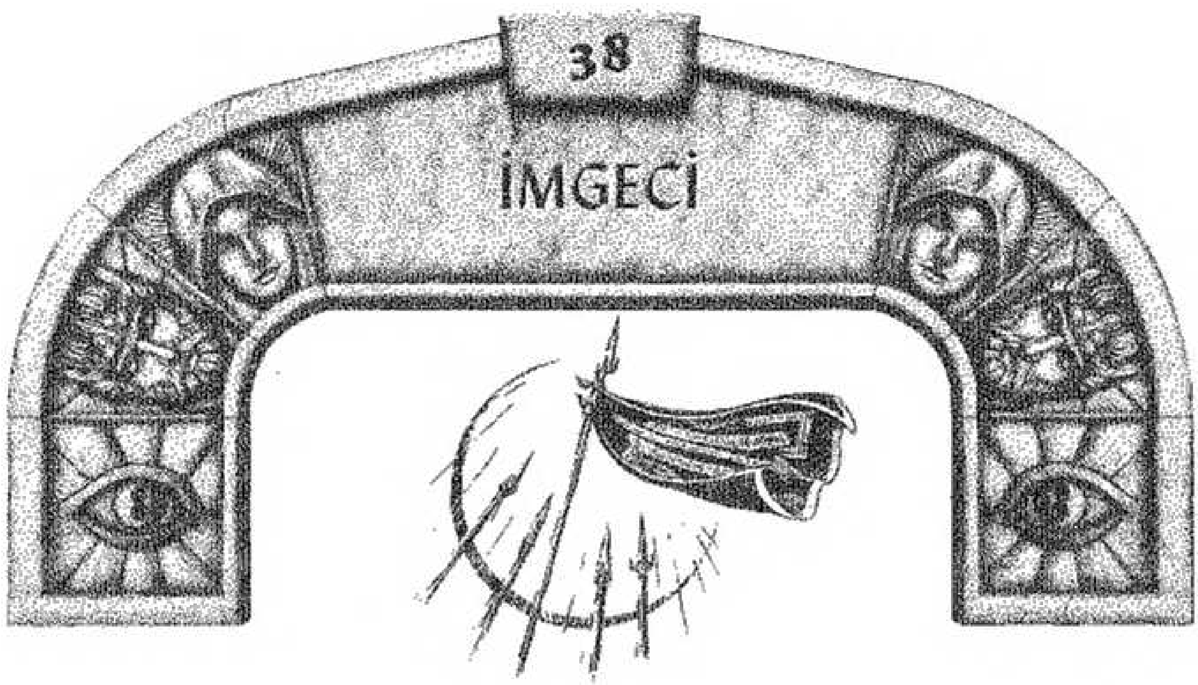
“Sanırım ikisini de yapabilirim. Eğer yeteri kadar zeki olmayı öğrenebilirsem.”

Lirin homurdandı. “Sen epey zekisin oğlum. Bir *açıkgözü* gölgede bırakmaya yetecek kadar annenden de almışsın. Üniversite sana nasıl olduğunu gösterecek, Kal.”

“Tam adımı kullanmaya başlamak istiyorum,” diye cevap verdi kendi kendisini de şaşırtarak. “Kaladin.” Bu bir adamın adıydı. Kulağa bir *açıkgöz* ismi gibi geldiği için hiçbir zaman sevmemişti adını. Şimdi ise duruma uyuyormuş gibi görünüyordu.

O *koyugözlü* bir çiftçi değildi ama *açıkgözlü* bir bey de değildi. Arada bir şeydi. Kal, diğer oğlanların hayal ettiği şey olduğu için orduya katılmayı istemiş olan bir çocuktan Kaladin hekimliği ve *açıkgözlerin* bütün numaralarını öğrenmiş olan bir adam olacaktı. Ve bir gün bu kasabaya geri dönecek ve Roshone’a, Rillir’e ve Laral’ın kendisine de onu küçük görmekle yanlış yaptıklarını kanıtlayacaktı.

“Pekâlâ,” dedi Lirin. “Kaladin.”

“Karanlıktan doğmuşlar, taşıyorlar lekesini hâlâ, tıpkı ateşin ruhlarını damgalıyor oluşu gibi vücutlarını damgalıyor.”

— Gashashon-Navammis’i güvenilir bir kaynak olarak kabul ederim, ancak bu tercüme hakkında emin değilim. Belki de *Seld*’in on dördüncü kitabındaki orijinal alıntıyı bulup kendim tekrar tercüme etmeliyim?

Kaladin süzülüyordu.

Soğuk terlemelerin ve halüsinasyonların eşlik ettiği sürekli ateş. Olası sebep iltihaplanmış yaralar, çürüksprenlerini kaçırmak için antiseptikle temizle. Hasta susuz kalmasın.

Tekrar Hearthstone’a geri gelmişti, ailesiyle birlikteydi. Yalnız, yetişkin bir adamdı. Bir asker. Ve artık onlara uymuyordu. Babası ise olanları sorgulayıp durmakla meşguldü. ‘Bu nasıl oldu?’ diye soruyordu habire. Bir hekim olmak istediğini sen söylemiştin. ‘Bir hekim...’

Kırık kaburgalar. Dayak nedeniyle oluşmuş yan taraflarındaki travma. Göğsü sar ve hastanın onu zorlayacak hareketlerde bulunmasını engelle.

Arada bir gözlerini açıyor ve karanlık odayı görüyordu. Soğuktu, duvarları taştan yapılmıştı ve yüksek bir çatısı vardı. Diğer insanlar da battaniyelerle örtülmüş bir şekilde sıralanmış olarak yatıyorlardı. Cesetler. Onlar cesetti. Bu da onların satılmak için dizilmiş oldukları bir depoydu. Kim ceset satın alırdı ki?

Yüceprens Sadeas. Cesetleri o satın alırdı. Onları satın aldıktan sonra hâlâ yürürlerdi ama *cesettiler.* Aptal olanları bunu kabul etmeyi reddediyor, hayattalarmış gibi yapıyorlardı.

Yüzde, kollarda ve göğüste yırtılmalar. Birkaç parça halinde derinin dış katmanı sıyrılarak kaybolmuş. Yücefırtına rüzgârlarına uzun süreli maruz kalma nedeniyle ortaya çıkmış. Yaralı alanları bandajla, yeni derinin gelişimine yardımcı olmak için denocax merhemi uygula.

Zaman geçiyordu. Çok uzun bir zaman. Ölmüş olması gerekirdi. Neden ölmemişti? Sırtüstü yatmak ve bunun olmasına izin vermek istiyordu.

Ama hayır. Hayır, Tien'de başarısız olmuştu. Goshel'de başarısız olmuştu. Ebeveynlerini hayal kırıklığına uğratmıştı. Dallet'te başarısız olmuştu. Sevgili Dallet.

Köprü Dört'te başarısız olmayacaktı. *Olmayacaktı*!

Aşırı soğuk nedeniyle oluşmuş hipotermi. Hastayı ısıt ve onu oturur konumda kalmaya zorla. Uyumasına, izin verme. Eğer birkaç saat sağ kalırsa, büyük olasılıkla daha sonradan herhangi bir kalıcı etki ortaya çıkmayacaktır.

Eğer birkaç saat sağ kalırsa...

Köprücülerin sağ kalmaları beklenmiyordu.

Lamaril neden bunu söylemişti? Nasıl bir ordu ölmeleri gereken adamlar kullanırdı?

Onun bakış açısı fazla dar, fazla ileri görüşsüzdü. Ordunun hedeflerini anlaması gerekiyordu. Dehşet içinde savaşın gidişatını izledi. Ne yapmıştı?

Geri gitmesi ve bunu değiştirmesi gerekiyordu. Ama hayır. O yaralanmıştı, değil mi? O yerde kan kaybediyordu. O düşmüş mızrakçılardan birisiydi. O Köprü İki'den bir köprücüydü, bütün okçuların hedeflerini şaşırtan o Köprü Dört'teki aptallar tarafından ihanete uğramıştı.

Buna nasıl cüret ederler? Nasıl *cüret* ederler?

Beni öldürerek sağ kalmaya nasıl cüret ederler!

Zorlanmış kirişler, yırtılmış kaslar, ezilmiş ve çatlamış kemikler ile maruz kaldığı ağır deneyim nedeniyle ortaya çıkmış yaygın ağrı. Yatak istirahatı sağlamak için ne gerekiyorsa yap. İç kanamalar nedeniyle ortaya çıkmış büyük ve kalıcı bereleri ya da beniz solgunluklarını kontrol et. Bunun hayati tehlikesi olabilir. Ameliyat için hazırlıklı ol.

Ölümsprenlerini gördü. Yumruk büyüklüğünde ve siyahtılar, pek çok bacakları ve arkalarında yanan, ışık izleri bırakan parlayan, koyu kırmızı gözleri vardı. Onun etrafında kümelenmişlerdi; bir o yana, bir bu yana kayarak gidiyorlardı. Sesleri fısıltı şeklindeydi, yırtılan kâğıt gibi cızırtılı sesler. Onu dehşete düşürüyorlardı ama onlardan kaçamıyordu. Zar zor hareket edebiliyordu.

Sadece ölmekte olanlar ölümsprenlerini görebilirdi. Onları görürdün, sonra da ölürdün. Sadece çok, çok şanslı birkaç kişi ondan sonra sağ kalırdı. Ölümsprenleri sonun ne zaman yakın olduğunu bilirlerdi.

Soğuk ısırması başlangıcı nedeniyle su toplamış el ve ayak parmakları. Patlayan tüm şişliklere antiseptik uyguladığından emin ol. Vücudun doğal olarak iyileşmesine destek ver. Kalıcı bir zarar olası değil.

Ölümsprenlerinin önünde ayakta duran ışıktan, minik bir şekil vardı. Daha önce her zaman görünmüş olduğu gibi şeffaf değil ama saf beyaz ışıktandı. O yumuşak, dişil yüzde şimdi daha asil, daha köşeli bir biçim vardı, sanki unutulmuş bir zamandan kalan bir savaşçı gibi. Hiç de çocuksu değildi. Göğsünün üstünde, elinde ışıktan yapılmış bir kılıç ile nöbet tutuyordu.

O parlaklık öyle saf, öyle tatlıydı ki. Sanki hayatın bizzat kendisinin parlaklığı gibiydi. Ne zaman ölümsprenlerinden biri yakına gelse, parlayan kılıcını kullanarak onun üstüne saldırıyordu.

Işık onları savuşturuyordu.

Ama bir sürü ölümspreni vardı. Bakacak kadar bilincinin yerine geldiği her seferde daha fazla oluyorlardı.

Kafa travması nedeniyle ortaya çıkan ağır hezeyanlar. Hastayı gözlemeye devam et. Alkol almasına izin verme. Dinlenmeye zorla. Kafatasında şişmeye karşı fathom kabuğu uygula. Aşırı durumlarda ateşyosunu kullanılabilir ancak hastada bir bağımlılık oluşturmamasına dikkat et.

Eğer ilaçlar başarısız olursa, basıncı azaltmak için kafatasına delik açılması gerekli olabilir.

Çoğunlukla öldürücü.

♦

♦♦

Teft öğle vakti kışlaya girdi. Gölgeli odaya girmek bir mağaraya girmek gibiydi. Diğer yaralıların çoğunlukla uyuduğu yer olan sol tarafa göz attı. Şu an için hepsi dışarıdaydı, biraz güneş alıyorlardı. Beşi de gayet iyiydi, Leyten bile.

Teft odanın yanlarındaki dürülmüş battaniye sıralarının yanından geçerek Kaladin'in yatmakta olduğu odanın arka tarafına doğru yürüdü.

Zavallı adam, diye düşündü Teft. Hangisi daha kötü, ölecek kadar hasta olmak mı, yoksa ışıktan bu kadar uzakta, burada kalmak zorunda olmak mı? Bu gerekliydi. Köprü Dört şüpheli bir çizginin üstünde yürüyordu. Kaladin'i indirmelerine izin verilmişti ve şimdiye kadar da hiç kimse ona bakmalarına engel olmaya çalışmamıştı. Neredeyse bütün ordu Sadeas'ın yargılanması için Kaladin'i Fırtınababa'ya verdiğini duymuştu.

Gaz, Kaladin'i görmeye gelmiş, sonra da kendi kendine eğlenerek homurdanmıştı. Büyük olasılıkla üstlerine Kaladin'in öleceğini söylemişti. Kimse bunlar gibi yaralarla uzun süre yaşamazdı.

Ama Kaladin dayanıyordu. Askerler ona bir göz atmayı başarmak için bahaneler uyduruyorlardı. Sağ kalması inanılmazdı. Kampta insanlar konuşuyordu. Fırtınababa'ya yargılanması için verilmiş, sonra da bağışlanmıştı. Bir mucize. Sadeas bundan hoşlanmayacaktı. *Açıkgözlerden* birisinin berrakbeylerini bu sorundan kurtarmaya karar vermesinden önce ne kadar zaman vardı? Sadeas açıktan herhangi bir hareket yapamazdı, inandırıcılığını büyük bir miktarda kaybetmeden olmazdı ama sessiz bir zehirleme ya da boğma utancı ortadan kaldırırdı.

Bu yüzden de Köprü Dört, Kaladin'i dış gözlerden olabildiği kadarıyla uzak tutmaya çalışıyordu. Ve her zaman onun yanında birisini bırakıyorlardı. Her zaman.

Fırtına götüresi herif, diye düşündü Teft karmakarışık olmuş battaniyesinin içindeki ateşli hastanın yanında diz çökerken; gözleri kapalı, yüzü terli, vücudu korkutucu sayıda bandajla sarılıydı. Pek çoğu kırmızı lekeliydi. Onları sık sık değiştirmek için paraları yoktu.

Şu anda Skar nöbet tutuyordu. Kısa, güçlü yüzlü adam Kaladin'in ayakucunda oturmuştu.

"Nasıl?" diye sordu Teft.

Skar alçak sesle konuştu. "Kötüye gidiyormuş gibi görünüyor, Teft. Karanlık şekiller hakkında mırıldandığını duydum, onlara geri çekilmelerini

söyleyerek debeleniyordu. Gözlerini açtı. Beni gördüğünü sanmıyorum ama *bir şeyler* gördü. Yemin ederim."

Ölümsprenleri, diye düşündü Teft bir ürperme hissederek. *Kelek bizi korusun.*

"Ben bir tur oturacağım," dedi Teft oturarak. "Sen git yiyecek bir şeyler bul."

Solgun görünümlü Skar ayağa kalktı. Eğer Kaladin yücefırtınadan sağ çıkar da sonra yaraları yüzünden ölürse, bu diğerlerinin ruhlarını öldürürdü. Skar ayaklarını sürükleyerek odadan çıktı, omuzları çökmüştü.

Teft uzun bir süre düşüncelerini, duygularını toparlamaya çalışarak Kaladin'i izledi. "Neden şimdi?" diye fısıldadı, "Neden burada? O kadar çok kişi bekledikten ve gözledikten sonra, buraya mı geliyorsun?"

Ama elbette, Teft fazla hızlı davranıyordu. *Kesin* olarak bilmiyordu. Sadece varsayımları ve umutları vardı. Hayır, umutlar değil, korkular. Tahayyülcüleri reddetmişti. Ancak öte yandan, işte buradaydı. Cebini karıştırdı ve üç küçük elmas küre çıkardı. Maaşından herhangi bir şeyi saklamasının üstünden uzun, çok uzun bir zaman geçmişti ama düşünerek, endişelenerek bunları elinde tutmuştu. Fırtınaışığı ile elinde parlıyorlardı.

Gerçekten de bilmek istiyor muydu?

Teft dişlerini sıkarak Kaladin'e daha da yaklaştı; bilinci kapalı adamın yüzüne yukarıdan bakıyordu. "Seni piç," diye fısıldadı. "Seni fırtına götüresi piç. Bir grup asılmış adamı aldın ve azıcık nefes almalarına yetecek kadar yukarı kaldırdın. Şimdi de onları bırakacak mısın? Buna izin vermem, duydun mu? *Vermem."*

Küreleri Kaladin'in elinin içine bastırdı, gevşek parmakları etraflarına sardı, sonra da eli Kaladin'in karnının üstüne koydu. Sonra Teft topuklarının üstüne geri oturdu. Ne olacaktı? Tahayyülcülerin elinde olan şeylerin tümü hikâyeler ve efsanelerdi. Aptalların masalları, diye adlandırmıştı Teft onları. Boş rüyalar.

Bekledi. Elbette ki hiçbir şey olmadı. *Sen de onların hepsi kadar aptalsın, Teft,* dedi kendi kendisine. Kaladin'in eline doğru uzandı. O küreler birkaç içki ederdi.

Kaladin aniden soluyarak kısa, hızlı ve güçlü bir nefes çekti.

Elindeki parlaklık soldu.

Teft gözleri kocaman açılarak donakaldı. Kaladin'in vücudundan ışık tutamları yükselmeye başlamıştı. Hafifti ama bedeninden yükselen o parlak

beyaz Fırtınaışığını yanlış algılamanın bir yolu yoktu. Sanki Kaladin ısıyla yıkanmıştı ve derisi bile tütüyordu.

Kaladin'in gözleri aniden açıldı, onlar da ışık tütüyordu. Tekrar yüksek sesle nefes aldı ve tüten ışık demetleri göğsünün üstündeki açık kesiklerin etrafında kıvrılmaya başladı. Birkaç tanesi birbirlerine yaklaştı ve kendi kendilerine kapandılar.

Sonra ışık yok oldu; o minik çentiklerin Işık'ı harcanmıştı. Kaladin'in gözleri kapandı ve rahatladı. Yaraları hâlâ kötüydü, ateşi hâlâ çok fazlaydı ama derisine biraz renk gelmişti. Birkaç kesiğin etraflarındaki şişkin kızarıklıklar azalmıştı.

"Tanrım," dedi Teft titremekte olduğunun farkına vararak. "Cennetten sürülüp kalplerimize yerleşen Yaradan... Doğruymuş." Başını taş zemine eğerek gözlerini sıkı sıkı kapattı, yanaklarından yaşlar akıyordu.

Neden simdi? diye düşündü yine. *Neden burada*?

Ve cennetteki her şey adına, neden ben?

Yüz kalp atışı boyunca dizlerinin üstünde kaldı, sayıyor, düşünüyor, endişeleniyordu. En sonunda ayağa kalkarak şimdi sönük olan küreleri Kaladin'in elinden geri aldı. Bunları içlerinde Işık olan kürelerle takas etmesi gerekiyordu. Sonra geri dönebilir ve Kaladin'in onları da emmesini sağlayabilirdi.

Dikkatli olması gerekecekti. Her gün birkaç küre ama çok fazla değil. Eğer oğlan fazla hızlı iyileşirse bu çok fazla dikkat çekerdi.

Ve Tahayyülcülere haber vermem gerekiyor, diye düşündü. *Onlara da...*

Tahayyülcüler gitmişti. Ölmüşlerdi, onun yapmış olduğu şey yüzünden. Eğer başkaları da varsa, onları nasıl bulacağı hakkında Teft'in hiçbir fikri yoktu.

Kime söyleyebilirdi? Ona kim inanırdı? Kaladin'in kendisi büyük ihtimalle ne yapmakta olduğunu anlamıyordu.

En iyisi bunu gizli tutmaktı, en azından bu konuda ne yapacağını bulana kadar.

“Bir kalp atışı içinde Alezarv oradaydı, yürüyerek dört aydan daha fazla sürecek olan bir mesafeyi almıştı.”

— Diğer bir halk hikâyesi, bu Calinam tarafından *Koyugözlülerin Arasında*’da kaydedilmiş. Sayfa 102. Bu hikâyeler anlık yolculuklar ve Yeminkapıları ile dolu.

Shallan’ın eli sanki kendi kendine hareket ederek çizim tahtasının üstünde uçuyordu; karakalemi gıcırdıyor, çiziyor, gölgeliyordu. Önce sert granitin üstünden sürüklenen bir başparmağın bıraktığı kan izleri gibi kalın çizgiler. Bir iğne tarafından yapılmış çizikler gibi minik çizgiler.

Dolaba benzeyen, Meclis’teki odasında oturuyordu. Pencere yoktu, granit duvarlarda herhangi bir süsleme de yoktu. Sadece yatak, sandığı, komodin ve bir çizim masası olarak da işe yarayan küçük çalışma masası.

Tek bir yakut broam çiziminin üstüne kanlı bir ışık düşürüyordu. Çoğu zaman, canlı bir resim oluşturmak için bir sahneyi bilinçli bir şekilde ezberlemesi gerekirdi. Bir göz kırpış dünyayı dondurarak aklının içinde izini bırakırdı. Jasnah'nın hırsızları imha edişi sırasında bunu yapmamıştı. Dehşete ya da hastalıklı bir efsuna kapıldığından fazlasıyla donakalmıştı.

Buna rağmen, o sahnelerin her birini sanki isteyerek ezberlemiş kadar canlı bir şekilde zihninde görebiliyordu. Kendini onlardan kurtaramıyordu. O ölümler onun içine dağlanarak işlenmişti.

Eli titreyerek arkasına yaslanıp çizim masasından geriye çekildi. Önündeki resim ara sokak duvarlarının arasına sıkışmış boğucu gece manzarasının, ıstırap içinde göğe doğru yükselmekte olan ateşten bir şeklin kusursuz bir karakalem betimlemesiydi. O an için, geniş gölgeli gözleri ve yanan açık dudaklarıyla yüzü hâlâ şeklini koruyordu Jasnah'nın eli sanki savuşturmak istermiş ya da tapınırmış gibi şekle doğru uzanmıştı.

Shallan karakalemle lekelenmiş parmaklarını göğsüne doğru çekerek eserine gözlerini dikip baktı. Son birkaç gün içinde yapmış olduğu düzinelerce çizimden bir tanesiydi. Ateşe dönen adam, donarak kristale çevrilen diğeri, dumana dönüştürülmüş iki tanesi. O ikisinden sadece bir tanesini tam olarak çizebiliyordu; ara sokağın içinde yüzü doğu tarafına dönük durmuştu. Dördüncü adamın ölümünün resimleri, zaten yere düşmüş olan giysilerinden yükselen dumandan ibaretti.

Onun ölümünü kaydetmeyi başaramadığı için kendini suçlu hissediyordu. Ve bu suçluluk yüzünden de kendini bir aptal gibi hissediyordu.

Mantık Jasnah'yı suçlu çıkarmıyordu. Evet, prenses tehlikenin içine isteyerek girmişti ama bu durum ona zarar vermeyi seçmiş olanların sorumluluğunu ortadan kaldırmıyordu. Adamların hareketleri korkunçtu ve kınanmaya değerdi. Shallan felsefe üstüne kitapları harıl hani okuyarak günlerini geçilmişti ve ahlaki çerçevelerin büyük çoğunluğu prensesi temize çıkarıyordu.

Ama Shallan bizzat oradaydı. O adamların ölümlerini izlemişti. Gözlerindeki korkuyu görmüştü ve berbat *hissetmişti*. Başka bir yolu yok muydu?

Öl ya da öldür. Bu Katılık Felsefesi'ydi. O Jasnah'yı temize çıkarıyordu.

Hareketler kötü değildir. Niyet kötüdür ve Jasnah'nın niyeti de adamların başkalarına zarar vermelerini durdurmaktı. Bu da Maksat Felsefesi'ydi. O Jasnah'yı övüyordu.

Ahlak insanların ideallerinden ayrı bir şeydir. Bir yerlerde bütün olarak vardır, bir ölümlü tarafından yaklaşılacak ancak asla anlaşılmayacaktır. İdealler Felsefesi. Kötülüğü ortadan kaldırmanın sonuç olarak ahlaki olduğunu iddia ediyordu ve bu yüzden de Jasnah kötü adamları yok etmekte haklıydı.

Amacın yöntemlerle birlikte değerlendirilmesi gerekir. Eğer hedef değerliyse, o zaman adımlar da değerliydi; bazıları hedeften bağımsız olarak bakıldığında iğrenç olsalar bile. Arzu Felsefesi. Diğerlerinin hepsinden çok bu, Jasnah'nın hareketlerini ahlaki görüyordu.

Shallan kâğıdı çizim tahtasından çıkardı ve yatağının üstüne saçılmış olan diğerlerinin yanına fırlattı. Parmakları karakalemi kavrayıp masanın üstünde yerine tutturulmuş olan boş kâğıdın üstünde yeni bir resme başlayarak tekrar hareket etti; kaçmayı başaramıyorlardı.

Hırsızlık da ölümler kadar onun başını ağrıtıyordu. İronik bir şekilde, Jasnah'nın Shallan'dan ahlaki felsefe çalışmasını talep edişi onu kendi korkunç hareketleri üstünde düşünmeye zorlamıştı. Kharbranth'a fabrialı çalmak, sonra da bunu kardeşlerini ve evlerini dev gibi borçlarından ve yok olmaktan kurtarmak için kullanmak üzere gelmişti. Ancak en sonunda, Shallan'ın Ruhdökümcüyü çalmasının sebebi bu olmamıştı. Shallan fabrialı Jasnah'ya kızmış olduğu için almıştı.

Eğer niyetler hareketten daha önemliyse, o zaman kendisini suçlu görmek zorundaydı. Belki hedeflerin onlara ulaşmak için kullanılan adımlardan daha önemli olduğunu iddia eden Arzu Felsefesi onun yaptığı şeyi onaylayabilirdi ancak o, Shallan'ın en iğrenç bulduğu felsefeydi. Shallan burada oturmuş, resim çizerek Jasnah'yı ayıplıyordu. Ancak ona güvenmiş ve onu yanına almış olan bir kadına ihanet etmiş olan da Shallan'dı. Simdi de Ruhdökümcüyü bir ardent olmadığı hâlde kullanarak günah işlemeyi planlıyordu.

Ruhdökümcü Shallan'ın sandığının gizli bölmesinde yatıyordu. Üç gün geçmişti ve Jasnah kaybolması hakkında hiçbir şey söylememişti. Sahtesini her gün takıyordu.

Hiçbir şey söylemiyor, hiç farklı davranmıyordu. Belki de Ruhdökmeyi denememişti. Yaradan esirgesin de gidip ona saldıran adamları fabrial ile öldürebileceğini düşünerek kendini tehlikeye atmasın.

Elbette, o gecenin Shallan'ın düşünmesi gereken bir yönü daha vardı. Kullanmamış olduğu gizli bir silah taşıyordu. O gece onu ortaya çıkarmayı

aklına bile getirmemiş olduğu için kendini aptal gibi hissediyordu. Ama o böyle bir şeye alışkın...

Shallan ne çizmekte olduğunun ilk kez farkına vararak donakaldı. Ara sokaktan başka bir sahne değil ama duvarlarda kılıçların asılı olduğu, kalın ve işlemeli bir halısı olan zengin bir oda. Üstünde yarısı yenmiş bir yemek olan uzun bir yemek masası.

Ve güzel giysiler içinde ölü bir adam zeminde yüzüstü yatıyordu; kan etrafında bir havuz oluşturmuştu. Shallan kalemi fırlatıp kenara atarak sıçrayıp geri çekildi, sonra da kâğıdı buruşturdu. Titreyerek gidip yatağının üstüne, resimlerin arasına oturdu. Buruşturulmuş resmi düşürerek parmaklarını alnına kaldırıp orada birikmiş soğuk terleri hissetti.

Yolunda olmayan bir şeyler vardı; çizdikleri tuhaftı.

Dışarı çıkması gerekiyordu. Ölümden, felsefeden ve sorulardan kaçmalıydı. Ayağa kalktı ve aceleyle yürüyerek Jasnah’nın konutunun ana odasına çıktı. Prenses dışarıdaydı; her zaman olduğu gibi çalışıyordu. Bugün Shallan’dan, Peçe’ye gelmesini istememişti. Bu öğrencisinin yalnız başına düşünmek için zamana ihtiyacı olduğunu fark etmiş olduğu için miydi? Yoksa Shallan’ın Ruhdökümcüyü çalmış olduğundan şüpheleniyor ve artık ona güvenmiyor muydu?

Shallan aceleyle odayı geçti. Kral Taravangian tarafından sağlanmış olan temel eşyalarla döşenmişti. Shallan koridora çıkan kapıyı açtı ve neredeyse kapıyı çalmak için uzanmakta olan bir başhizmetkâra toslayacaktı.

Kadın irkildi ve Shallan da ufak bir çığlık attı. “Berrakhanım,” dedi kadın anında eğilerek. “Özürler dilerim. Ama uzakalemlerinizden birisi yanıp sönüyor.” Yan tarafına yanıp sönen küçük bir yakutun tutturulmuş olduğu kalemi kaldırdı.

Shallan kalbini sakinleştirerek nefes aldı. “Teşekkür ederim,” dedi. O da, Jasnah gibi, uzakalemlerini hizmetkârların eline bırakıyordu çünkü çoğu zaman konutundan uzaktaydı ve onunla iletişim kurma çabalarını kaçırması da oldukça olasıydı.

Hâlâ telaşlıydı, kalemi bırakıp yoluna devam etmeyi istiyordu. Ancak kardeşleriyle gerçekten de konuşması gerekliydi, özellikle de Nan Balat ile ve o da Shallan son birkaç sefer evi aradığı zaman yoktu. Uzakalemi aldı ve kapıyı kapattı. Onu suçlayan bütün o resimler yüzünden odasına geri dönmeye cesaret edemiyordu ve ana odada da bir masa ve uzakalem tahtası vardı. Burada oturdu, sonra da elması çevirdi.

Shallan? diye yazdı kalem. *Rahatın yerinde mi?* Bu diğer taraftakinin gerçekten de Nan Balat ya da en azından nişanlısı olduğunu gösteren bir şifreydi.

Sırtım ağrıyor ve bileğim kaşınıyor, diye şifrenin ikinci yarısını vererek cevap yazdı.

Diğer aramalarını kaçırdığım için üzgünüm, diye yazdırdı Nan Balat. *Babam adına bir ziyafete katılmam gerekiyordu. Sur Kamar ile birlikteydim; o yüzden de hem gidiş hem de dönüş birer gün sürdüğü hâlde kaçırabileceğim bir şey değildi.*

Önemli değil, diye yazdı Shallan. Derin bir nefes aldı. *Eşya elimde.* Mücevheri çevirdi.

Uzun bir an boyunca kalem hareketsizdi. En sonunda aceleci bir el *Elçiler'e şükür,* yazdı. *Oh, Shallan. Başardın! O zaman şimdi bize geri mi dönüyorsun! Okyanusta uzakalemi nasıl kullanabilirsin? Limanda mısın?*

Daha ayrılmadım, diye yazdı Shallan.

Ne? Neden?

Çünkü fazla şüpheli olur, diye cevapladı. *Düşün, Nan Balat. Eğer Jasnah eşyayı dener ve çalışmıyor olduğunu görürse, derhâl kandırılmış olduğu sonucuna varmayabilir. Ama eğer ben aniden ve şüpheli bir şekilde eve gitmek için ayrılmışsam işler değişir.*

O keşfedene kadar beklemek ve sonra da ne yapacağını görmek zorundayım. Eğer fabrialının bir sahtesiyle değiştirildiğini fark ederse, o zaman onun dikkatini başka olası suçlulara doğru çevirebilirim. Zâten ardentiadan şüpheleniyor. Ancak öte yandan, eğer bir şekilde fabrialının bozulmuş olduğunu varsayarsa, o zaman kurtulduğumuzu anlarım.

Mücevheri çevirerek uzakalemi yerine koydu.

Beklemekte olduğu soru hemen geldi. *Peki ya derhâl senin yaptığını varsayarsa? Shallan, ya şüphesini başka yöne çeviremezsen? Ya odanın aranmasını emrederse ve gizli bölmeyi bulurlarsa?*

Shallan kalemi aldı. *O zaman yine de benim burada olmam daha iyi olur,* diye yazdı. *Balat, Jasnah Kholin hakkında çok şey öğrendim. O inanılmayacak derecede dikkatli ve kararlı. Eğer onu soyduğumu düşünürse benim kaçmama izin vermez. Benim peşimden gelir ve bütün kaynaklarını da intikam almak için kullanır. Kısa süre içinde fabrialı geri vermemizi talep eden kendi kralımız ve yüceprenslerimizi kapımızın eşiğinde buluruz. Fırtınababa! Eminim ki Jasnah'nın Jah Keved'de ben daha geri dönemeden*

ulaşabileceği tanıdıkları da vardır. Gemiden indiğim anda kendimi tutuklanmış bulurum.

Tek umudumuz onu başka tarafa yönlendirmek. Eğer bu işe yaramazsa, burada olmam ve onun öfkesiyle hızla yüzleşmem daha iyi olur. Büyük olasılıkla Ruhdökümcüyü alıp beni gözünün önünden kovacaktır. Ama ona iş çıkarır ve beni kovalamakla uğraştırırsak... Jasnah son derece gaddar olabiliyor, Balat. Bu bizim için iyi gitmez.

Cevabın gelmesi uzun sürmüştü. *Ne zaman mantıkta bu kadar iyileştin, küçük kız?* diye karşılık gönderdi en sonunda. *Görüyorum ki bunu iyice düşünmüşsün. En azından benden daha iyi. Ama Shallan, zamanımız tükeniyor.*

Biliyorum, diye yazdı Shallan. *Birkaç ay daha işleri kontrol altında tutabileceğinizi söylemiştin. Sizden bunu yapmanızı istiyorum. Jasnah'nın ne yapacağını görmek için bana en azından iki ya da üç hafta verin. Ayrıca, hazır buradayken bu şeyin nasıl çalıştığını da araştırabilirim. Herhangi bir ipucu veren bir kitap bulamadım ama burada o kadar çok kitap var ki, belki sadece ben doğru kitabı bulamamışımdır.*

Pekâlâ, diye geldi cevap. *Birkaç hafta. Dikkatli ol, küçük kız. Babama fabrialı veren adamlar yine ziyarete geldi. Seni sordular. Beni endişelendiriyorlar. Mali durumumuz hakkında endişeli olduğumdan daha fazla hem de. Onlar beni çok derin bir şekilde rahatsız ediyorlar. Hoşçakal.*

Hoşçakalın, diye cevap gönderdi.

Şimdiye kadar, prenseste herhangi bir tepki işareti yoktu. Ruhdökümcüden bahsetmemişti bile. Bu Shallan'ı gerginleştiriyordu. Sadece Jasnah'nın bir şeyler söylemesini diliyordu. Bekleyiş işkence gibiydi. Her gün, Jasnah'nın yanında otururken Shallan'ın midesi neredeyse kusacak gibi olana kadar endişeyle çalkalanıyordu. En azından, birkaç gün önceki ölümler göz önüne alındığı zaman, Shallan'ın rahatsız görünmek için çok iyi bir bahanesi vardı.

Sakin, soğuk mantık. Jasnah'nın kendisi bile onunla gurur duyardı.

Kapıdan bir tıklama geldi ve Shallan Nan Balat'la olan konuşmasını çabucak toplayarak şöminenin içinde yaktı. Bir an sonra kıvrılmış kolunda bir sepet taşımakta olan bir saray hizmetçisi içeri girdi. Shallan'a gülümsedi. Günlük temizlik zamanıydı.

Shallan kadını gördüğü zaman garip bir panik yaşadı. Shallan'ın tanıdığı hizmetçi kadınlardan birisi değildi. Ya Jasnah, Shallan'ın odasını araması

için onu ya da başka birini göndermişse? Bunu çoktan yapmış olabilir miydi? Shallan kadına başını sallayarak selam verdi ve endişelerini bastırmak için yürüyerek odasına gidip kapıyı kapattı. Aceleyle sandığına koşup gizli bölmesini kontrol etti. Fabrial oradaydı. Dışarı çıkararak inceledi. Jasnah bir şekilde tekrar değiştirmişse farkına varabilir miydi?

Aptallık ediyorsun, dedi kendi kendine. *Jasnah incelikli ama* o kadar da *incelikli değil.* Yine de, Shallan Ruhdökümcüyü eminkesesinin içine tıkıştırdı. Zarfa benzeyen kumaş cebin içine zar zor sığmıştı. Hizmetçi odasını temizlerken onun üstünde olduğunu bilmek Shallan'ın daha güvende hissetmesini sağlayacaktı. Dahası, eminkesesi fabrial için sandıktan daha iyi bir saklama yeri olabilirdi.

Geleneklere göre bir kadının eminkesesi, mahrem ya da çok kıymetli bir anlamı olan eşyaları tuttuğu bir yerdi. Eminkesesini aramak onu soyarak aramak gibi olurdu; mevkii göz önüne alındığı zaman, eğer belirgin bir şekilde bir suça karışmış değilse ikisi de neredeyse düşünülemez şeylerdi. Jasnah büyük olasılıkla bunları yaptırabilirdi. Ama eğer Jasnah onları yaptırabilirse, Shallan'ın odasının aranmasını da emredebilirdi ve sandığı da özellikle dikkatli bir şekilde incelenirdi. İşin doğrusu, eğer Jasnah ondan şüphelenmeyi seçerse, Shallan'ın fabriali saklamak için yapabileceği çok az şey vardı. O yüzden eminkesesi de herhangi bir yer kadar makûldü.

Çizmiş olduğu resimleri topladı ve bunlara bakmamaya çalışarak ters bir şekilde masanın üstüne yerleştirdi. Bunların hizmetçi tarafından görülmesini istemiyordu.

En sonunda dosyasını da alarak çıktı. Bir süreliğine dışarı çıkmaya ve uzaklaşmaya ihtiyacının olduğunu hissediyordu. Ölüm ve cinayet dışında bir şeyler çizmeliydi. Nan Balat'la olan konuşması onu sadece daha da fazla rahatsız etmeye yaramıştı.

"Berrak hanım?" dedi hizmetçi.

Shallan dondu; hizmetçi elindeki sepeti kaldırmıştı. "Bu sizin için başhizmetkârlara bırakılmıştı."

Tereddüt içinde kabul ederek içine baktı. Ekmek ve reçel. Kavanozlardan birine bağlanmış olan bir notta: *Mavibar reçeli. Eğer beğenirsen bu gizemli, içine kapanık ve düşünceli olduğun anlamına gelir,* yazıyordu. Kabsal tarafından imzalanmıştı.

Shallan sepetin sapını eminkolunun dirseğine astı. Kabsal. Belki de gidip onu bulmalıydı. Her zaman onunla görüştükten sonra kendini daha iyi

hissediyordu.

Ama hayır. Shallan gidecekti, ona ya da kendisine umut vererek oyalanmaya devam edemezdi. İlişkinin gitmekte olduğu yerden korkuyordu. Bunun yerine, ana mağaraya ve sonra da Meclis çıkışına doğru gitti. Yürüyerek güneş ışığına çıktı ve Meclis'e girip çıkmakta olan hizmetkâr ve eşlikçiler açılarak onun etrafından geçerlerken derin bir nefes alarak yukarıdaki gökyüzüne baktı. Yanaklarındaki serin rüzgârı ve başı ile alnının üstüne bastıran güneş ışığının tezat sıcaklığını hissederek dosyasını göğsüne dayadı.

Sonuç olarak, en rahatsız edici şey Jasnah'nın haklı olmasıydı. Shallan'ın basit cevaplar dünyası aptalca, çocukça bir yerdi. Gerçeği bulabileceği ve bunu da Jah Keved'de yapmış olduğu şeyi açıklamak, belki de haklı çıkarmak için kullanabileceği umuduna sarılmıştı. Ama eğer gerçek diye bir şey varsa bile, bu onun varsaymış olduğundan çok daha karmaşık ve bulanıktı.

Bazı soruların herhangi bir doğru cevabı yokmuş gibi görünüyordu. Sadece bir sürü yanlış cevap vardı. Suçluluğunun kaynağını seçebilirdi ama o suçluluktan tam olarak kendini kurtarmayı seçemezdi.

♦

♦♦

İki saat ve yaklaşık yirmi hızlı çizimden sonra, Shallan kendini çok daha rahatlamış hissediyordu.

Çizim tahtası kucağında, sümüklüböcekleri çizerek saray bahçelerinde oturuyordu. Bahçe babasınınki kadar geniş değildi ama çok daha fazla tür barındırıyordu ve ne mutlu ki tenhaydı. Çoğu modern bahçe gibi, bu da yetiştirilmiş şistkabuk duvarları ile tasarlanmıştı. Bu bahçenin duvarları canlı taşlardan bir labirent oluşturuyordu. Ayakta durulduğunda girişe giden yolu görebileceği kadar alçaktılar. Ama eğer çok sayıdaki banklardan birine oturursa, kendini yalnız ve görünmez hissedebiliyordu.

Bir bahçıvana en göze çarpan şistkabuk bitkisinin adını sormuştu ve o da buna "tabaklı taş" demişti. Birbiri üstüne binen ince dairesel kısımlar halinde büyüyor olduğu için bu uygun bir isimdi; bir dolabın içindeki tabaklar gibiydi. Yanlardan, yüzlerce ince katmanı açığa çıkaran yıpranmış bir kaya gibi görünüyordu. Minik sarmaşıklar gözeneklerden dışarı çıkmış, rüzgârda dalgalanıyorlardı. Taşa benzer yuvalarının mavimsi bir tonu vardı ama sarmaşıklar sarımsıydı.

Shallan’ın o andaki modeli, kenarlarında minik çıkıntıları olan alçak yatay kabuklu bir salyangozdu. Dokunduğu zaman, şistkabuğun yarıklarından birinin içine saklanarak, görünüş olarak tabaklı taşın bir parçası haline geliyordu. Kusursuz bir şekilde saklanıyordu. Shallan hareket etmesine izin verdiği zaman da şistkabuğu kemiriyordu ama yiyip bitirmiyordu.

Şistkabuğu temizliyor, diye düşündü çizimine devam ederken. *Üstündeki likenleri ve yosunları yiyor.* Gerçekten de, onun gerisinde uzanan daha temiz bir hat vardı.

Merkezindeki bir yumrudan parmağa benzer çıkıntıların büyüyerek yükselmekte olduğu başka bir türdeki şistkabuk da tabaklı taşın üzerinde parça parça yetişmişti. Daha yakından baktığı zaman, bunun da üstünde gezinerek bir şeyler kemirmekte olan ince ve çok bacaklı küçük kremcikleri fark etti. Bunlar da onu mu temizliyordu?

İlginç, diye düşündü minyatür kremciklerin bir resmini çizmeye başlarken. Şistkabuğun parmaklarının tonunda kabukları vardı ve sümüklüböceğin kabuğu da neredeyse tabaklı taşın sarı ve mavi renklerinin bir kopyasıydı. Sanki Yaradan tarafından çiftler halinde tasarlanmışlardı; bitki hayvana güvenlik sağlıyor, hayvan da bitkiyi temizliyordu.

Birkaç minik, parlayan yeşil nokta halinde hayatsprenleri, şist kabuk yığınlarının etrafında uçuşuyordu. Bazıları kabuğun üstündeki çatlakların arasında dans ediyor, bazıları da havanın içinde toz zerrecikleri gibi zikzaklar çiziyor, sonra da geri düşüyorlardı.

Hayvanlar ve bitkiler arasındaki ilişki hakkında olan düşüncelerini karalamak için daha ince uçlu bir kalem kullandı. Bunun gibi ilişkilerden bahseden bir kitap bilmiyordu. Alimler koca kabuklar ya da aksırtlar gibi büyük, hareketli yaratıkları araştırmayı tercih ediyorlarmış gibi görünüyordu. Ancak bu Shallan’a güzel, muhteşem bir keşifmiş gibi görünüyordu.

Salyangozlar ve bitkiler birbirlerine yardım edebiliyor, diye düşündü. *Ama ben Jasnah’ya ihanet ediyorum.*

Emineline ve içeride gizlenmiş keseye doğru baktı. Ruhdökümcünün yakınında olması ona kendini daha güvende hissettiriyordu. Henüz onu kullanmaya cesaret etmiş değildi. Hırsızlık hakkında fazlasıyla endişeliydi ve aleti Jasnah’nın yakınlarında kullanmaktan korkuyordu. Ancak şimdi, labirentin derinliklerindeki bir kuytudaydı ve onun içinde olduğu çıkmaza gelen tek bir kıvrımlı giriş vardı. Sıradan bir şekilde ayağa kalkarak etrafa

bakındı. Bahçelerde başka kimse yoktu ve o da herhangi birinin ona ulaşmasının dakikalar süreceği kadar derinlerdeydi.

Shallan yeniden oturarak çizim tahtasını ve kalemini bir kenara koydu. *Nasıl çalıştıracağımı çözüp çözemeyeceğime baksam iyi olur,* diye düşündü. Belki de bir çözüm için Palanaeum'u aramaya devam etmenin bir gereği yoktu. Düzenli olarak ayağa kalkıp etrafı kolaçan ettiği sürece, birilerinin yakınına gelmeyeceği ya da kazara görmeyeceğinden emin olabilirdi.

Çalınmış aleti dışarı çıkardı. Elinde ağırlığını hissetti. Katıydı. Derin bir nefes alarak, zincirleri parmaklarının etrafına ve bileğinin çevresine doladı, mücevherler elinin arka tarafındaydı. Metal soğuk, zincirler gevşekti. Elini esneterek fabrialı sıkıca yerleştirdi.

Bir güç hissi beklemişti. Belki de derisinin üstünde bir karıncalanma ya da bir güç ve kudret hissi. Ama hiçbir şey yoktu.

Üç mücevhere dokundu, kendi dumantaşını üçüncü yuvaya yerleştirmişti. Uzakalemler gibi bazı diğer fabriallar, taşlara dokunduğun zaman çalışıyorlardı. Ama bu aptalcaydı çünkü asla Jasnah'nın öyle yaptığını görmemişti. Kadın sadece gözlerini kapatıyor ve bir şeye dokunarak Ruhdöküyordu. Duman, kristal ve ateş bu Ruhdökümcünün en çok işe yaradığı şeylerdi. Jasnah'nın herhangi bir başka şey yarattığına sadece bir sefer şahit olmuştu.

Shallan tereddütle bitkilerden birinin dibinden bir parça kırık şistkabuk aldı. Bunu hürelinde kaldırdı, sonra da gözlerini kapattı.

Duman ol! diye emretti.

Hiçbir şey olmadı.

Kristal ol! diye emretti bunun yerine.

Bir gözünü hafifçe araladı. Bir değişiklik yoktu.

Ateş. Yani Sen ateşsin. Sen...

Bundaki sersemliği fark ederek durakladı. Gizemli bir şekilde yanmış bir el mi? Hayır, bu *hiç de* şüpheli bir şey olmazdı. Bunun yerine kristal üzerine odaklandı.

Gözlerini tekrar kapatarak aklında bir parça kuvarsın görüntüsünü oluşturdu. Şistkabuğu *iradesine boyun eğdirmeye* çalıştı.

Hiçbir şey olmadı, bu yüzden de sadece odaklanarak şistkabuğun dönüştüğünü hayal etti. Birkaç dakikalık başarısızlıktan sonra, bunun yerine keseyi değiştirmeye çalıştı, sonra bankı denedi, sonra da saçlarından bir tanesini. Hiçbiri işe yaramadı.

Shallan hâlâ yalnız olup olmadığını kontrol etti, sonra da oturdu. Sinirlenmişti. Nan Balat, Luesh'e aletlerin nasıl çalıştığını sormuştu ve o ise göstermenin anlatmaktan daha kolay olduğunu söylemişti. Onlara eğer Shallan gerçekten de Jasnah'nınkini çalmayı başarırsa cevapları vereceğine söz vermişti.

Ama o ölmüştü. Shallan bunu ailesine geri götürüp, sonra da evini korumak için zenginlik yaratmak için hiç kullanamadan derhâl o tehlikeli adamlara vermeye mi mahkûm olacaktı? Sadece nasıl çalıştıracaklarını bilmedikleri için.

Kullanmış olduğu diğer fabrialları çalıştırması kolaydı ama onlar çağdaş artifabrianlar tarafından inşa edilmişlerdi. Ruhdökümcüler antik zamanlardan kalma fabriallardı. Onlar modern çalıştırma yöntemlerini kullanıyor olmazlardı. Elinin arkasında durmakta olan parlayan taşlara baktı. Ardentler dışında herkes için yasaklanmış olan binlerce yıllık bir aleti kullanmanın yolunu nasıl keşfedecekti?

Ruhdökümcüyü eminkesesine geri soktu. Görünüşe göre Palanaeum'a dönüp aramaya devam etmeliydi. Ya da Kabsal'a sormayı düşünebilirdi. Ama şüpheli görünmeden bunu başarabilir miydi? Ekmekle reçelini çıkarıp yemeye ve düşünmeye başladı. Eğer Kabsal bilmiyorsa ve Kharbranth'ı terk ettiği zamana kadar da cevapları bulamazsa, başka seçenekler olur muydu? Eğer aleti Veden kralına ya da belki ardentlere götürürse, hediye karşılığında onlar ailesini koruyabilirler miydi? Ne de olsa, bir kâfirden çalmış olduğu için Shallan'ı gerçekten de suçlayamazlardı ve bu yüzden de Jasnah Ruhdökümcünün kimde olduğunu bilmediği sürece güvende olurlardı.

Her nedense, bu onun kendini daha da kötü hissetmesine neden oldu. Ailesini kurtarmak için Ruhdökümcüyü çalmak bir şeydi ama bunu bizzat Jasnah'nın reddettiği ardentlere teslim etmek... Bu daha da büyük bir ihanetmiş gibi görünüyordu.

Bir diğer zor seçim daha. *Pekâlâ, o zaman Jasnah'nın beni bunlarla nasıl başa çıkacağım konusunda eğitmeye bu kadar kararlı olması iyi bir şey,* diye düşündü. *Bütün bunlar sona erene kadar bu işin uzmanı olurum artık...*

"Dudaklarda ölüm. Havada ses. Tende yanık."

—- Ambrian'ın "Son Issızlık'ından, 335. mısra.

Kaladin gözlerini alev alev güneşe karşı gölgelemiş olarak tökezleyerek ışığa çıktı. Çıplak ayaklarıyla, içerideki soğuk taşlardan dışarıdaki güneşin ısıtmış olduğu taşlara çıktığını hissediyordu. Hava hafif nemliydi; önceki haftalarda olduğu gibi boğucu değildi.

Bacakları isyankâr bir şekilde titrerken elini tahta kapı çerçevesine dayadı, kolları sanki üç gün boyunca durmadan bir köprü taşımış gibi ağrıyordu. Derince nefes aldı. Yan taraflarının acı ile tutuşuyor olması gerekirdi ama sadece bir ağrı kalıntısı hissediyordu. Daha derin olan kesiklerinden bazıları kabuk bağlamıştı ama daha küçük olanları tamamen kaybolmuştu. Kafası şaşırtıcı derecede açıktı. Baş ağrısı bile yoktu.

Her adımda daha da güçlü hissederek kışlanın köşesini döndü; gerçi elini duvarın üstünde tutuyordu. Lopen de arkasından onu takip ediyordu; uyandığı zaman Kaladin'in başında nöbet tutmakta olan oydu.

Ölmüş olmam gerekiyor, diye düşündü Kaladin, *Neler oluyor*?

Kışlanın diğer tarafında adamların günlük antrenmanlarında köprüyü taşıyor olduklarını görünce şaşırdı. Grubun önünde Kaya koşuyor, Kaladin'in bir zamanlar yapıyor olduğu gibi ilerleme temposunu belirliyordu. Kereste deposunun diğer ucuna ulaştılar ve geri dönüp koşarak geldiler. Ancak neredeyse kışlayı geçmişlerken öndeki adamlardan birisi, Moasb, Kaladin'i fark etti. Dondu ve neredeyse bütün köprü ekibinin devrilmesine neden oluyordu.

"Derdin ne senin?" diye bağırdı arkasından Torfin, kafası köprünün tahtaları tarafından çepeçevre sarılıydı.

Moash onu dinlemiyordu. Eğilerek köprünün altından çıktı, kocaman gözlerle Kaladin'e bakıyordu. Kaya aceleyle adamlara köprüyü indirmeleri için bağırdı. Çoğu onu gördü; yüzlerine Moash'ınkiyle aynı hürmetkar bakış yerleşiyordu. Hobber ve Peet de yaraları yeteri kadar iyileşmiş olarak diğerleriyle birlikte antrenman yapmaya başlamıştı. Bu iyiydi. Yine maaş alacaklardı.

Adamlar Kaladin'in yanına geldiler. Deri yelekleri içinde sessizdiler. Sanki o kırılgan bir şeymiş gibi tereddüt içinde mesafelerini korudular. Ya da kutsal. Kaladin'in göğsü çıplaktı ve sadece diz boyundaki köprücü pantolonunu giyiyordu, neredeyse iyileşmiş olan yaraları gözler önündeydi.

"Gerçekten de birinizin ayağı takılır ya da tökezlerse ne yapacağınızı çalışmanız gerekiyor, ekip," dedi Kaladin. "Moash aniden durduğu zaman neredeyse hepiniz devrilecektiniz. Bu Ovalar'da bir felâket olabilir."

İnanamayarak ona bakakaldılar ve o da gülümsemeden edemedi. Bir an içinde etrafına toplandılar, gülüyor ve sırtına vuruyorlardı. Bu hasta bir adam için tam olarak uygun bir karşılama değildi, özellikle de Kaya bunu yaptığı zaman ama Kaladin coşkularından dolayı minnettardı.

Sadece Teft katılmadı. Yaşlı köprücü kollarını bağlamış olarak bir kenarda duruyordu. Endişeli gibi görünüyordu. "Teft?" diye sordu Kaladin. "Sen iyi misin?"

Teft homurdandı ama yüzünde bir sırıtmanın da izi görünüyordu. "Ben sadece bu oğlanların benim kucaklaşmayı istememe yetecek kadar sık banyo yaptıklarını düşünmüyorum. Kusura bakma."

Kaladin güldü. “Anlıyorum.” Onun son “banyosu” yücefırtına olmuştu.

Yücefırtına.

Diğer köprücüler gülmeye devam ettiler; nasıl hissettiğini soruyorlar, Kaya’nın o gece ateş başındaki yemekleri için *fazladan* özel bir şeyler yapmak zorunda olduğunu ilan ediyorlardı. Kaladin iyi hissettiğine dair onları temin ederek gülümseyip başını salladı ama fırtınayı düşünüyordu.

Net bir şekilde hatırlıyordu. Binanın üstündeki halkaya tutunmuş, şiddetli sele karşı başını eğip gözlerini kapatmıştı. Sanki fırtınanın kendisini geri çevirebilecekmiş gibi koruyucu bir şekilde önünde duran Syl’i hatırlıyordu. Şimdi ise onu etrafta göremiyordu. O neredeydi?

Bunun yanında yüzü de hatırlıyordu. Fırtınahaba’nın kendisi miydi? Tabii ki değildi. Bir sanrıydı. Evet... Evet kesinlikle sanrı görmüş olmalıydı. Ölümsprenlerinin hatıraları, hayatının tekrar yaşanan kısımlarıyla birbirlerine dolanmıştı ve de hepsine karışan garip, ani güç *şokları* vardı; buz gibi ama tazeleyici. Havasız odadaki uzun bir geceden sonraki taze bir sabahın soğuk havası gibi ya da acıyan kasların üstüne sürülen gulket yaprağı özsuyunun aynı anda hem sıcak hem de soğuk hissettirmesi gibilerdi.

O anları o kadar net bir şekilde hatırlayabiliyordu ki. Bunlara ne sebep olmuştu? Ateş mi?

“Ne kadar oldu?” dedi köprücüleri gözden geçirip onları sayarken. Lopen ve sessiz Dabbid de sayıldığında otuz üç. Neredeyse hepsi buradaydı. İmkânsız. Eğer kaburgaları iyileştiyse, o zaman en azından dört haftadır bilinçsiz olması gerekirdi. Kaç köprü turu ederdi?

“On gün,” dedi Moash.

“İmkânsız,” dedi Kaladin. “Yaralarım...”

“Bu yüzden bu kadar şaşkınız seni ayakta ve yürürken gördüğümüze,” dedi Kaya gülerek. “Granit gibi kemiklerin olması gerekir.”

Kaladin duvara sırtını yasladı. Kimse Moash’ın hatasını düzeltmedi. Ekipteki tüm adamların haftaların ucunu o şekilde kaçırmış olması beklenemezdi. “Ya Idolir ve Treff?” diye sordu.

“Onları kaybettik,” dedi Moash ciddileşerek. “Senin bilincin kapalıyken iki köprü turuna çıktık. Kimse kötü yaralanmadı ama iki kişi öldü. Biz... Biz onlara nasıl yardım edeceğimizi bilmiyorduk.”

Bu sözler adamların daha da sessizleşmesine neden oldu. Ama ölüm köprücülerin hayat tarzıydı ve kaybettikleri için uzun süre yas tutmaya

zamanları olmazdı. Ama Kaladin diğerlerinden birkaç, tanesini de tıp konusunda eğitmeye karar verdi.

Ama o nasıl kalkmış dolaşıyordu? Varsaymış olduğundan daha az mı yaralanmıştı? Tereddütlü bir şekilde kırık kaburgaları arayarak yan taraflarını dürtükledi. Sadece biraz acıyordu. Zayıflık dışında, her zaman olduğu kadar sağlıklı hissediyordu. Belki de annesinin öğrettiği dini konulara biraz daha fazla dikkat etmiş olması gerekirdi.

Adamlar tekrar konuşmaya ve kutlamaya geri dönerlerken, ona attıkları bakışları fark etti. Saygılı, hürmetkar. Yücefırtınadan önce ne dediğini hatırlıyorlardı. Geri dönüp baktığı zaman, Kaladin orada hafifçe hezeyan geçirmekte olduğunu fark etti. Şimdi bu inanılmayacak kadar kibirli bir iddiaymış gibi görünüyordu; üstüne kehanet kokusunun sinmiş olduğundan ise bahsetmeye bile gerek yoktu. Eğer ardentler bunu duyarlarsa...

Eh, yapmış olduğu şeyi geri alamazdı. Sadece devam etmek zorundaydı. *Zaten bir uçurumun eşiğinde duruyordun,* diye düşündü Kaladin kendi kendine. Daha da yüksek *bir dağa tırmanmak zorunda miydin?*

Ani, kederli bir boru sesi kamp boyunca yankılandı. Köprücüler sessizleşti. Boru iki kere daha öttü.

“Tabii ki,” dedi Natam.

“Biz mi görev başındayız?” diye sordu Kaladin.

“Evet,” dedi Moash.

“Sıraya girin!” diye seslendi Kaya. “Ne yapacağınızı biliyorsunuz! Hadi Yüzbaşı Kaladin’e bunu nasıl yapacağımızı unutmadığımızı gösterelim.”

“Yüzbaşı Kaladin mi?” diye sordu Kaladin adamlar sıraya girerlerken.

“Tabii, gancho,” dedi Lopen yanından, kayıtsız havasıyla o kadar ters düşüyormuş gibi görünen hızlı şivesiyle. “Kaya’yı köprücübaşı yapmaya çalıştılar, harbiden bak ama biz de sana ‘yüzbaşı’ ve ona da ‘manga komutanı’ demeye başladık. Bu Gaz’ı kızdırdı.” Lopen sırıttı.

Kaladin başını salladı. Diğer adamlar çok sevinçliydiler ama o onların hevesini paylaşmakta zorlanıyordu.

Onlar köprülerinin etrafında yerlerini alırlarken, melankolisinin kaynağının ne olduğunu anlamaya başladı. Adamları tam olarak başladıkları yere geri dönmüştü. Ya da daha kötüsü. O zayıflamış ve yaralıydı ve yüceprensi de kızdırmıştı. Sadeas Kaladin’in hastalıktan sağ çıktığını öğrendiği zaman memnun olmayacaktı.

Köprücüler hâlâ birer birer ölmeye mahkûmdu. Yan taşıma bir başarısızlık olmuştu. Adamlarını kurtarmamıştı, sadece idamlarını biraz ertelemişti.

Köprücülerin sağ kalmaları beklenmiyor...

Bunun neden olduğuna dair şüpheleri vardı. Dişlerini sıkarak kışlanın duvarını bıraktı ve köprücülerin bir sıra halinde dizilmiş olduğu yere doğru yürüdü, altmangaların liderleri hızlıca adamlarının yeleklerini ve çarıklarını kontrol ediyorlardı.

Kaya Kaladin'e dik dik haklı. "Ve nedir bu yaptığını sandığın şey?"

"Size katılıyorum," dedi Kaladin.

"Ve adamlardan birine eğer bir hafta boyunca yattığı hastalıktan yeni kalkmış olan o olsa ne derdin?"

Kaladin durakladı. *Ben diğer adamlar gibi değilim,* diye düşündü, sonra da bundan pişmanlık duydu. Kendisinin ölümsüz olduğuna inanmaya başlayamazdı. Bu kadar zayıf olduğu hâlde şimdi ekiple birlikte koşması salaklığın daniskası olurdu. "Haklısın."

"Bana ve Moolie'ye suyu taşımamızda yardım edebilirsin, gancho," dedi Lopen. "Biz artık bir takımız. Her tura çıkıyoruz."

Kaladin başıyla onayladı, "Tamam."

Kaya ona dik dik baktı.

"Eğer kalıcı köprülerin sonuna geldiğimizde fazla zayıf hissediyorsam geri gideceğim. Söz."

Kaya gönülsüz bir şekilde başını salladı. Adamlar köprüyü taşıyarak uygun adım toplanma alanına gittiler ve Kaladin de Lopen ve Dabbid'e katılarak su tulumlarını doldurdu.

♦
♦♦

Kaladin elleri arkasında kavuşturulmuş, çarıklı parmakları uçurumun tam kıyısında ayakta duruyordu. Uçurum ona bakıyordu ama Kaladin onun bakışına karşılık vermiyordu. O sonraki platonun üstünde sürmekte olan savaşa odaklanmıştı.

Bu seferki tur kolay olmuştu; Parshendilerle aynı anda varmışlardı. Parshendiler köprücüleri öldürmekle uğraşmak yerine platonun ortasında, kozanın etrafında bir savunma konumu almışlardı. Şimdi de Sadeas'ın adamları onlarla savaşıyordu.

Kaladin'in alnı günün sıcağı yüzünden terle kayganlaşmıştı ve hâlâ hastalığından kalma bir tükenmişlik hissediyordu. Ama hiç de olması

gerektiği kadar kötü değildi. Hekimin oğlu şaşkınlık içindeydi.

Şu an için ise asker, hekimi gölgede bırakmıştı. Kaladin savaşa dalıp gitmişti. Deriler ve göğüs zırhları içindeki Alethi mızrakçıları, Parshendi savaşçılarına karşı kıvrımlı bir hat halinde dövüşmekteydi. Çoğu Parshendi savaş baltaları ya da çekiçler kuşanmışlardı ama birkaç tane kılıç ya da lobut kullanan da vardı. Hepsinin derilerinden çıkan kırmızı-turuncu zırhları vardı ve sürekli olarak şarkı söyleyerek çiftler halinde savaşıyorlardı.

Bu en kötü türdeki savaştı: yakın olanı. Çoğu zaman, düşmanların hızla üstünlüğü sağladığı çatışmalarda çok daha az adam kaybederdin. Böyle olduğu zaman komutanın kayıplarını azaltmak için geri çekilme emri verirdi. Ama yakın savaşlar... Onlar vahşi, kana bulanmış şeylerdi. Kayalara düşen cesetler, parlayan silahlar, platodan itilip düşürülen adamlar ile savaşı izlemek, ona bir mızrakçı olarak ilk girdiği çatışmaları hatırlatmıştı. Komutanı Kaladin’in kan görmekle ne kadar kolay başa çıktığını gördüğünde şok olmuştu. Kaladin’in babası ise Kaladin’in kanı ne kadar kolay döktüğünü görse şok olurdu.

Alethkar’da onun gördüğü savaşlarla Harap Ovalar üstündeki çatışmalar arasında büyük bir fark vardı. Orada etrafı Alethkar’daki en kötü ya da en azından en kötü eğitimli askerlerle çevriliydi. Hatlarını korumayan adamlar. Ama yine de, tüm düzensizliklerine rağmen, o savaşlar ona mantıklı görünmüşlerdi. Bu Harap Ovalar üstünde olanlar ise öyle değildi.

Onun yanlış hesabı bu olmuştu. Savaş meydanı taktiklerini onları anlamadan önce değiştirmişti. Aynı hatayı bir kere daha yapmayacaktı.

Kaya yanında Sigzil ile Kaladin’in yanına geldi. Kalın kollu Boynuzyiyenli kısa, sessiz Azish adamla oldukça büyük bir tezat oluşturuyordu. Sigzil’in derisi koyu kahverengiydi ama bazı parshmanlarınki gibi gerçekten siyah değildi. İçine kapanık olmaya meyilli bir adamdı.

“Kötü savaş bu,” dedi Kaya kollarını kavuşturarak. “Askerler mutlu olmayacaklar, kazansalar da kazanmasalar da.”

Kaladin aklı başka yerde başını sallayarak onayladı; bağırışları, çığlıkları ve küfürleri dinliyordu. “Neden savaşıyorlar Kaya?”

“Para için,” dedi Kaya. “Ve intikam için. Senin bu şeyi bilmen gerekir. Parshendilerin öldürdüğü senin kralın değil miydi?”

“Ha, *bizim* niye savaştığımızı biliyorum,” dedi Kaladin. “Ama Parshendiler. Onlar neden savaşıyor?”

Kaya sırıttı. “Kellelerinin kesilmesi fikrini pek beğenmiyorlardır kralınızı öldürdükleri için diye düşünüyorum ben. Hiç de anlayışlı değiller.”

Kaladin gülümsedi ama insanların ölmelerini izlerken neşeli olmayı anormal buluyordu. Herhangi bir ölümün onu etkilememesi için babası tarafından epey uzun bir eğitimden geçirilmiştir. “Belki. Ama öyleyse, neden mücevherkalpler için savaşıyorlar? Bunlar gibi çatışmalar yüzünden sayıları azalıyor.”

“Bu şeyden emin misin?”

“Eskiden yaptıklarından daha az akın yapıyorlar,” dedi Kaladin. “İnsanlar kampta bundan bahsediyor. Ve Alethi tarafına bir zamanlar yaptıkları kadar fazla yaklaşmıyorlar.”

Kaya düşünceli bir şekilde başını salladı. ”Mantıklı görünüyor. Hah! Belki de kısa süre sonra bu dövüşü kazanmış ve eve gidiyor oluruz.”

“Hayır,” dedi Sigzil yumuşakça. Çok resmi bir konuşma şekli vardı; telaffuzunda bir şivenin ancak ufacık bir izi hissediliyordu. Azishler hangi dili konuşuyorlardı ki? Krallıkları o kadar uzaktaydı ki Kaladin daha önce sadece bir tane Azishle karşılaşmıştı. “Bundan şüpheliyim. Ve sana neden savaştıklarını söyleyebilirim Kaladin.”

“Öyle mi?”

“Ruhdökümcüleri olmalı. Onların da mücevherkalplere bizimle aynı nedenle ihtiyaçları var. Yiyecek yaratmak için.”

“Kulağa mantıklı geliyor,” dedi Kaladin elleri hâlâ arkasında kavuşturulmuş, ayakları geniş bir duruşla açık olarak. Tören rahat duruşu ona hâlâ çok doğal geliyordu. “Sadece varsayım ama mantıklı bir varsayım. O zaman sana başka bir şey daha sorayım. Neden köprücülerin kalkanı yok?”

“Çünkü bu şey bizi çok yavaş yapar,” dedi Kaya.

“Hayır,” dedi Sigzil. “Bizim önümüzde koşarak köprülerin önünden giden kalkanlı köprücüler gönderebilirlerdi. Bu kimseyi yavaşlatmazdı. Evet, meydana daha fazla köprücü çıkarmak zorunda kalırdın ama o kalkanlarla daha geniş personeli telafi etmeye yetecek kadar fazla hayat kurtarırdın.”

Kaladin başını sallayarak onayladı. “Sadeas zâten ihtiyacı olandan daha fazlamızı meydana çıkarıyor. Çoğu durumda, onun ihtiyacı olandan daha fazla sayıda köprü yerine yerleşiyor.”

“Ama neden?” diye sordu Sigzil.

“Çünkü bizden iyi hedef oluyor,” dedi Kaladin yumuşak bir şekilde. “Parshendilerin dikkatini çekmek için en öne koyuluyoruz.”

“Elbette öyleyiz,” dedi Kaya omzunu silkerek. “Ordular her zaman bu şeyleri yapıyor. En garibanlar ve en az eğitimliler ilk önce gidiyor.”

“Biliyorum ama onlara en azından bir miktarda korunma hakkı veriliyor,” dedi Kaladin, “Görmüyor musun? Biz sadece harcanabilir bir öncü dalga değiliz. Biz *yemiz.* Biz Parshendiler bize ateş etmeden harekete geçemesinler diye açıkta bırakılıyoruz. Bu sıradan askerlerin zarar görmeden yaklaşmasını sağlıyor. Parshendi okçuları köprücülere nişan alıyor.”

Kaya kaşlarını çattı.

“Kalkanlar bizi daha az çekici yapardı,” dedi Kaladin. “O yüzden bize kalkanı yasaklıyor.”

“Belki de,” dedi Sigzil yan taraftan düşünceli bir şekilde. “Ama adamlarını boşa harcamak aptalca görünüyor.”

“Aslında, aptalca *değil,”* dedi Kaladin. “Eğer tekrar tekrar kuvvetlendirilmiş, sağlam konumlara saldırmak zorundaysan, eğitimli askerlerini kaybetmeyi göze alamazsın. Görmüyor musun? Sadeas’ın sadece sınırlı bir sayıda eğitimli adamı var. Ama eğitimsiz olanları bulmak kolay. Bir köprücüyü vuran her ok, donatıp eğitmek için büyük bir miktarda para harcadığın bir askeri *vurmayan* bir ok. Daha *az* sayıda ama korunan köprücüler yerine, büyük bir miktarda köprücüyü meydana çıkarması bu yüzden Sadeas için daha iyi.”

Bunu daha önceden fark etmiş olması gerekirdi. Köprücülerin savaşlar için o kadar önemli olması, Kaladin’in dikkatini dağıtmıştı. Eğer köprüler uçurumlara ulaşamazsa, o zaman ordu karşıya geçemezdi. Ama her köprü ekibi adamlarla iyice genişletiliyor ve bir saldırıya gerekli olandan iki kat daha fazla sayıda köprü ekibi gönderiliyordu.

Bir köprünün düştüğünü görmek Parshendilere büyük bir tatmin hissi veriyor olmalıydı ve kötü geçen her uçurum koşusunda iki ya da üç tanesini düşürebiliyorlardı. Bazen daha da fazla. Köprücüler öldüğü ve Parshendiler de zamanlarını askerlere ateş ederek geçirmedikleri sürece, Sadeas’ın koprücüleri savunmasız tutmak için sebebi vardı. Parshendilerin bu numarayı fark etmiş olmaları gerekirdi ama oklarını kuşatma ekipmanlarını taşıyan zırhsız adamlardan başka tarafa çevirmek çok zordu. Parshendilerin gelişmiş savaşçılar olmadıkları söylenirdi. Gerçekten de, diğer platonun

üstündeki savaşı inceleyerek ve odaklanarak izlerken bunun doğru olduğunu görmüştü.

Alethiler her adam yanındakileri koruyarak düz, disiplinli bir hattı tutarlarken, Parshendiler bağımsız çiftler halinde saldırıyorlardı. Alethilerin teknikleri ve taktikleri daha üstündü. Evet, Parshendi savaçılarının her biri güçte daha üstündü ve o baltalardaki yetenekleri dikkate değerdi. Ama Sadeas'ın Alethi askerleri modern savaş düzenlerinde çok iyi eğitimlilerdi. Bir kere iyi bir tutunma noktası bulduklarında ve eğer savaşı da uzatabilirlerse, disiplinleri sayesinde çoğu zaman zafere ulaşıyorlardı.

Parshendiler bu savaştan önce hiç büyük ölçekli savaşlarda dövüşmemişler, diye karar verdi Kaladin, *Daha küçük çatışmalara alışkınlar, belki diğer köyler ya da kabilelere karşı olanlara.*

Diğer köprücülerden birkaçı Kaladin, Kaya ve Sigzil'e katıldılar. Uzun süre geçmeden, büyük çoğunluğu oradaydı, bazıları Kaladin'in duruşunu taklit ediyordu. Savaşın kazanılması bir saat daha sürdü. Sadeas sonunda zaferi kazandı ama Kaya haklıydı. Askerler tatsızdı; bugün pek çok arkadaşlarını kaybetmişlerdi.

Kaladin ve diğerlerinin kampa geri götürdüğü yorgun, hırpalanmış bir mızrakçı grubuydu.

♦

♦♦

Birkaç saat sonra, Kaladin Köprü Dört'ün her geceki akşam yemeği ateşinin yanında bir tahta parçasının üstünde oturuyordu. Ufak, şeffaf ve mavi beyaz bir alev şeklini almış olan Syl de dizinin üstünde oturmuştu. Geri dönüş yürüyüşleri sırasında Kaladin'e gelmişti, onu ayakta ve iyi gördüğü için neşe içinde etrafında dönmüş ancak yokluğu konusunda herhangi bir açıklama yapmamıştı.

Harlı ateş cızırdıyor ve çıtırdıyor, Kaya'nın büyük tenceresi üstünde kaynıyor, birkaç alevspreni de odunların üstünde dans ediyordu. Her iki saniyede bir, birileri Kaya'ya güvecin pişip pişmediğini soruyor, çoğu zaman da tasına kaşıkla hafifçe bir darbe indiriyordu. Kaya ise hiçbir şey söylemeyerek karıştırmaya devam ediyordu. Hepsi de, o güvecin hazır olduğunu ilan edene kadar kimsenin bir şey yiyemeyeceğini biliyordu; "kaliteli" yemek konusunda çok titizdi.

Havada kaynayan hamurun kokusu vardı. Adamlar gülüyordu. Köprücübaşları idamdan sağ kurtulmuştu ve bugünün köprü turu tek bir

kayba dahi neden olmamıştı. Moraller yüksekti.

Kaladin'inki hariç.

O şimdi anlıyordu. Çabalarının tam olarak ne kadar boşa olduğunu anlıyordu. Sadeas'ın Kaladin'in sağ kalmasına dikkat etme zahmetine girmemesinin neden olduğunu anlıyordu. O zaten bir köprücüydü ve bir köprücü olmak da idama mahkûm olmak demekti.

Kaladin Sadeas'a kendi köprü ekibinin etkili ve işe yarar olabileceğini göstermeyi ummuştu. Onların da korunmayı, kalkanları, zırhları ve eğitimi hak ettiğini kanıtlamayı ummuştu. Kaladin eğer askerler gibi davranırlarsa, belki de asker gibi *görülebileceklerini* düşünmüştü.

Bunların hiçbirisi işe yaramazdı. Sağ kalan bir köprücü, tanımı gereği başarısız olmuş bir köprücüydü.

Adamları gülüyor ve ateşin tadını çıkarıyordu. Ona güveniyorlardı. İmkânsızı başarmıştı; yaralı ve bir duvara bağlı olarak yücefırtınadan sağ kurtulmuştu. Muhakkak ki bir mucizeyi daha gerçekleştirirdi, bu defa onlar için. İyi adamlardı ama sıradan askerler gibi düşünüyorlardı. Uzun dönem hakkında subaylar ve *açıkgözler* endişelenirdi. Adamların karnı tok ve mutlulardı; bu da şu an için yeterliydi.

Kaladin için değil.

Kendisini arkada bırakmış olduğu adamla yüz yüze buldu. Kendini uçuruma atmama kararını verdiği gece terk etmiş olduğu o adam. Gözleri rahatsız bir adam, umursamayı ya da umut etmeyi bırakmış olan bir adam.. Yürüyen bir ceset.

Onlarda da başarısız olacağım, diye düşündü.

Onların birer birer ölerek köprü turlarına çıkmaya devam etmelerine izin veremezdi. Ama bir alternatif de düşünemiyordu. Ve bu yüzden de kahkahaları onu hırpalıyordu.

Adamlardan biri, Harita, ayağa kalktı ve kollarını kaldırarak diğerlerini susturdu. Ayların arasındaki vakitteydiler ve bu nedenle de büyük oranda ateşin ışığı tarafından aydınlatılıyorlardı; yukarıdaki gökyüzünde bir avuç yıldız vardı. Onlardan birkaçı hareket ediyor, minik ışıklar birbirlerini kovalayarak uzakta, minik böcekler gibi uçuşuyordu. Yıldızsprenleri. Bunlar ender görünürdü.

Harita düz yüzlü bir adamdı, sakalı gür, kaşları kalındı. Herkes ona Alethkar'ın haritasının aynısı olduğuna yemin ettiği göğsündeki doğum lekesi yüzünden Harita diyordu, gerçi Kaladin pek benzetememişti.

Harita boğazını temizledi. “Bu güzel bi gece, özel bi gece filan. Köprücübaşımız geri döndü.”

Adamlardan birkaç tanesi alkışladı. Kaladin içten içe ne kadar berbat hissettiğini göstermemeye çalıştı.

“Güzel yemek de geliyo,” dedi Harita. Kaya’ya göz attı, *“Geliyo,* di mi Kaya?”

“Geliyor,” dedi Kaya karıştırarak.

“Ondan emin misin? Bir diğer köprü turuna daha çıkabiliriz. Sana biraz daha fazladan zaman veririz, şöyle beş altı saat filan...”

Kaya ona kızgın bir bakış fırlattı. Adamlar güldü ve birkaçı kaşıklarıyla taslarına vurdular. Harita kıkırdadı, sonra da bir sandalye olarak kullanmakta olduğu taşın arkasındaki yere uzandı. Kâğıda sarılı bir paket çıkardı ve bunu Kaya’ya fırlattı.

Uzun Boynuzyiyenli şaşırarak zar zor yakaladı; neredeyse güvecin içine düşürecekti.

“Hepimizden,” dedi Harita beceriksizce, “Her gece bize güveç yaptığın için. Bunun için ne kadar çok uğraştığını fark etmedik sanma. Sen pişirirken biz oturuyoz. Ve sen de hep önce diğer herkese servis yapıyosun. O yüzden de sana teşekkür etmek için bi şey aldık.” Anı biraz bozarak burnunu koluna sildi ve geri oturdu. Diğer köprücülerden birkaçı konuşması için ona övgüde bulunarak sırtına vurdular.

Kaya paketi açtı ve uzun bir süre boyunca içine baktı. Kaladin içeriğine bir göz atmaya çalışarak öne doğru eğildi. Kaya içindekini aldı ve kaldırdı. Bu gümüş gibi pırıldayan düz bir usturaydı; keskin tarafını örten bir parça tahta vardı. Kaya bunu çıkararak bıçağını inceledi. “Sizi hava hastası sersemler,” dedi yumuşak bir şekilde. “Güzel bu çok.”

“Bir parça cilalı çelik de var,” dedi Peet. “Bir ayna olarak. Ve biraz tıraş sabunu ve bilemek için de bir deri kayış.”

Şaşırtıcı bir şekilde, Kaya’nın gözleri doldu. Hediyelerini alarak tencereye sırtını döndü. “Güveç hazır,” dedi. Sonra da koşarak kışla binasına girdi.

Adamlar sessiz bir şekilde oturuyordu. “Fırtınababa,” dedi genç Dunny en sonunda. “Sizce doğru şeyi mi yaptık? Yani, hep şikâyet edip duruyordu filan...”

“Bence mükemmeldi,” dedi Teft. “Sadece koca hıyara kendini toplaması için biraz zaman verin.”

“Size bi şey almadığımız için affedersiniz, komutanım,” dedi Harita Kaladin’e. “Uyanık olacağınızı filan bilmiyoduk.”

“Önemli değil,” dedi Kaladin.

”Ee,” dedi Skar. “Birileri o güveci servis edecek mi, yoksa yanana kadar hepimiz burada aç aç oturacak mıyız?”

Durmy sıçrayarak kalkıp kepçeyi kavradı. Adamlar Dunny servis yaparken birbirlerini itip kakarak tencerenin etrafında toplandılar. Onlara fırça atıp hizaya getirecek Kaya olmadan, biraz arbede yaşanıyor gibiydi. Sadece Sigzil buna katılmadı. Sessiz, koyu derili adam yan tarafta oturmuştu, gözleri alevleri yansıtıyordu.

Kaladin ayağa kalktı. Tekrar o sefile dönüşebileceğinden endişe ediyor, daha doğrusu bundan ödü kopuyordu. Herhangi bir alternatif göremediği için umursamayı bırakan adam. Bu yüzden de birileriyle konuşmayı arzulayarak Sigzil’in yanına doğru yürüdü. Hareketi burnunu çekip omzunun üstüne fırlayan Syl’i rahatsız etti. Hâlâ titreyen bir alev şeklini koruyordu, bunun omzunun üstünde olması *daha* da dikkat dağıtıcıydı. Herhangi bir şey söylemedi; eğer Syl bunun onu rahatsız ettiğini bilse büyük olasılıkla daha da çok yapardı. Ne de olsa o *hâlâ* bir rüzgârspreniydi.

Kaladin Sigzil’in yanına oturdu. “Aç değil misin?”

“Onlar benden daha hevesliler,” dedi Sigzil. “Eğer önceki akşamlar güvenilir bir kılavuzsa, onlar taslarını doldurduktan sonra hâlâ bana yetecek kadar olacak.”

Kaladin başını salladı. “Bugün platoda yaptığın analizi takdir ediyorum.”

“Ben bunda iyiyimdir, bazı zamanlar.”

“Eğitimlisin. Eğitimli gibi konuşuyor ve eğitimli gibi davranıyorsun.”

Sigzil tereddüt etti. “Evet,” dedi en sonunda. “Benim halkımın arasında, bir erkeğin aklının keskin olması bir günah değil.”

“Alethiler için de bir günah değil.”

“Benim tecrübem sizlerin sadece savaşları ve öldürme sanatını umursadığınız şeklinde.”

“Ve ordunun dışında bizi ne kadar gördün?”

“Pek fazla değil,” diye itiraf etti Sigzil.

“Öyleyse, eğitimli bir adam,” dedi Kaladin düşünceli bir şekilde. “Bir köprü ekibinde.”

“Benim eğitimim hiç tamamlanmadı.”

“Benimki de.”

Sigzil merakla ona baktı.

“Bir hekim çırağıydım,” dedi Kaladin.

Sigzil başını sallayarak onayladı; koyu saçları omzuna düşüyordu. Tıraş olma zahmetine giren çok az köprücüden biri de oydu. Şimdi Kaya’nın bir usturası olduğuna göre, belki bu değişirdi. “Bir hekim,” dedi. “Yaralılarla nasıl ilgilendiğine bakıldığı zaman bunun şaşırtıcı olduğunu söyleyemem. Adamlar senin gizli gizli, çok yüksek mertebede bir *açıkgöz* olduğunu söylüyor.”

“Ne? Ama benim gözlerim koyu kahverengi!”

“Affedersin,” dedi Sigzil. “Doğru kelimeyi söylemedim; doğru, kelime sizin dilinizde *yok.* Size göre, bir *açıkgöz* ile bir lider aynı şey. Ancak diğer krallıklarda, başka şeyler bir adamı şey yapar... Bir... Lanet olsun şu Alethi diline. Yüksek doğumlu bir adam. Bir berrakbey ama gözler olmadan. Her neyse, adamlar senin Alethkar’ın dışında yetiştirilmiş olman gerektiğini düşünüyor. Bir lider olarak.”

Sigzil tekrar diğerlerine baktı. Güveçlerine şevkle girişerek geri oturmaya başlamışlardı. “Bu senin o kadar doğal olarak önderlik etme şeklinden, diğerlerine seni dinlemeyi kabullendirme şeklinden. Bunlar onların *açıkgözlerle* ilişkilendirdikleri şeyler. Ve bu yüzden de senin için bir geçmiş icat ettiler. Şimdi onları bunun doğru olmadığına ikna etmekte zorlanacaksın.” Sigzil ona dik dik baktı. “Bunun uydurma olduğunu varsayarsak tabii. O mızrağı kullandığın gün ben de uçurumlardaydım.”

“Bir mızrak,” dedi Kaladin. *“Koyugözlü* bir askerin silahı, bir *açıkgözün* kılıcı değil.”

“Köprücülerin pek çoğu için fark çok ufak. Hepsi bizlerin çok çok üstünde.”

“O zaman senin hikâyen ne?”

Sigzil sırıttı. “Sorup sormayacağını merak ediyordum. Diğerleri geçmişlerine burnunu soktuğundan bahsetmişlerdi. ”

“Önderlik ettiğim adamları tanımayı severim.”

“Peki ya bir kısmımız katilsek?” diye sordu Sigzil sessiz bir şekilde.

“O zaman iyi bir çevrem var demektir,” dedi Kaladin. “Eğer öldürdüğün bir *açıkgöz* ise, o zaman sana bir içki de ısmarlayabilirim.”

“Bir *açıkgöz* değil,” dedi Sigzil, “Ve ölü de değil.”

“O zaman sen de bir katil değilsin,” dedi Kaladin.

“Denemediğimden değil,” dedi Sigzil gözleri uzaklara dalarak. “Başarılı olduğumdan çok emindim. Yaptığım en bilgece seçim değildi. Ustam...” Sesi solarak kesildi.

“Öldürmeye çalıştığın o muydu?”

“Hayır.”

Kaladin bekledi ama daha fazla bir bilgi gelmiyordu. *Bir âlim*, diye düşündü. *Ya da en azından eğitimli bir adam. Bunu kullanmanın bir yolu olmalı.*

Bu ölüm tuzağından dışarı çıkan bir yol bul. Elinde olan şeyleri kullan. Bir yolu olmak zorunda.

“Köprücüler hakkında haklıydın,” dedi Sigzil. “Biz ölmek için gönderiliyoruz. Tek makul açıklama bu. Dünyada bir yer var. Marabethia. Hiç duydun mu?”

“Hayır,” dedi Kaladin.

“Kuzeyde, denizin yanında, Selay diyarlarında. Halkı tartışmaya karşı olan büyük düşkünlükleriyle bilinir. Şehirdeki her kavşakta bir adamın üstüne çıkıp argümanlarını ilan edebileceği küçük kürsüler vardır. Derler ki Marabethia’daki herkes, olur da onaylamadıkları bir konuşmacının yanından geçerlerse diye, bir kese içinde fazla olgunlaşmış bir meyve taşırmış.”

Kaladin kaşlarını çattı. Birlikte köprücü oldukları bütün zaman boyunca, Sigzil’den bu kadar fazla sayıda kelime duymamıştı.

“Bugün platoda dediğin şey, bu bana Marabethianları hatırlattı,” diye devam etti Sigzil ileriye bakarak. “Onların mahkûm edilmiş suçlulara ilginç bir muamele şekli var, anlıyor musun? Onları iki yanaklarına da birer kesik atarak şehrin yakınında, deniz kenarındaki bir uçurumdan deniz yükselmişken suya yakın olacakları şekilde aşağı sallandırırlar. Oradaki derinliklerde yaşayan bir çeşit kocakabuk var. Yaratıklar lezzetli etleriyle biliniyor ve elbette mücevherkalpleri de var. Hiç de bu uçurumşeytanlarınınki kadar büyük değil ama yine de iyiler. Neyse suçlular, onlar yem oluyor. Bir suçlu bunun yerine idam edilmeyi talep edebilir ama diyorlar ki eğer bir hafta boyunca orada asılı kalır ve yenilmezsen, o zaman hür olarak gidebilirsin.”

“Ve bu sık sık oluyor mu?” diye sordu Kaladin.

Sigzil başını salladı. “Asla. Ama mahkûmlar neredeyse her zaman şanslarını deniyor. Marabethianların bir durumun gerçeğini görmeyi reddeden kişiler için bir deyimleri var. ‘Kırmızı mavi gözlerin *var,’* derler.

Damlayan kan için kırmızı. Su için mavi. Denilir ki mahkûmların gördüğü tek şeyler bu ikisi. Çoğu zaman kocakabuklar ilk günün içinde saldırıyor. Ama yine de, pek çoğu hâlâ o şansı denemek istiyorlar. Sahte umudu tercih ediyorlar."

Kırmızı mavi gözler, diye düşündü Kaladin ürkütücü resmi gözlerinin önünde canlandırarak.

"İyi iş yapıyorsun," dedi Sigzil tasım alıp ayağa kalkarak. "İlk başta, adamlara yalan söylediğin için senden nefret etmiştim. Ama sahte bir umudun onları mutlu ettiğini görmeye başladım. Yaptığın şey hasta bir adama acısını hafifletmek için ölene kadar ilaç vermek gibi. Şimdi ise bu adamlar son günlerini gülerek geçirebiliyor. Sen gerçekten de bir şifacısın, Kaladin Stormblessed."

Kaladin itiraz etmek, bunun sahte bir umut olmadığını söylemek istedi, ama yapamadı. Sadece içine doğan bir his yüzünden, bu konuda bir bildiği olduğundan değil.

Bir süre sonra Kaya kışladan dışarı fırladı. "Tekrar gerçek bir *alil'tiki'i* gibi hissediyorum!" diye ilan etti usturasını yukarı kaldırarak. "Dostlarım, ne yapmış olduğunuzu bilemezsiniz! Bir gün, sizileri Tepeler'e götürecek ve size kralların misafirperverliğini göstereceğim!"

Tüm şikâyetlerine rağmen, sakalını tamamen tıraş etmemişti. Uzun, çenesine doğru kıvrılan kızıl-sarışın favorilerini bırakmıştı. Çenesinin ucu ise dudaklarının üstü gibi tamamen tıraşlanmıştı. Uzun, oval yüzlü adamda bu görünüş oldukça dikkat çekiciydi. "Ha!" dedi Kaya ateşin yanına gelerek. Orada en yakındaki adamları yakaladı ve ikisini de kucaklayarak Bisig'in neredeyse güvecini dökmesine neden oldu. "Bunun için hepinizi aileden savacağım. Bir tepelinin *humaka'aban*'ı gururudur! Tekrar gerçek bir adam gibi hissediyorum. İşte. Bu ustura bana değil, hepimize ait. Kullanmayı isteyen herkes kullanmalıdır. Benim için bir şereftir bunu paylaşmak sizinle!"

Adamlar güldüler ve birkaçı da teklifini kabul etti. Kaladin onlardan biri değildi. Bu sadece... Onun için önemli değilmiş gibi görünüyordu. Dunny'nin ona getirdiği kaptaki güveci kabul etti ama yemedi. Sigzil onun yanına geri oturmamayı seçerek, kamp ateşinin diğer tarafına çekildi.

Kırmızı mavi gözler, diye düşündü. *Bunun bize uyup uymadığını bilmiyorum.* Onun kırmızı mavi gözlerinin olması için, Kaladin'in köprü

ekibinin sağ kalabileceğine dair en azından küçük bir şans olduğuna inanması gerekirdi. O gece, Kaladin kendini ikna etmekte güçlük çekiyordu.

O asla iyimser biri olmamıştı. Dünyayı olduğu şekilde görür ya da en azından görmeye çalışırdı. Ancak gördüğü gerçek bu kadar korkunç olduğu zaman, bu bir sorun oluyordu.

Ah, Fırtınababa, diye düşündü başını eğip umutsuzluğun ezici ağırlığını hissederek tasma bakarken. *Yine eskiden olduğum sefile dönüşüyorum. Durum üstündeki kontrolümü, kendi üstümdeki kontrolümü kaybediyorum.*

Bütün köprücülerin umutlarını taşıyamazdı.

Bunun için yeteri kadar güçlü değildi..

Baltatazıları

BEŞ BUÇUK YIL ÖNCE

Kaladin feryat eden Laral’ı iterek geçip tökezleyerek ameliyat odasına girdi. Babasıyla çalıştığı yıllardan sonra bile, odadaki kan miktarı şok ediciydi. Sanki birileri bir kova dolusu parlak kırmızı boya boşaltmış gibiydi.

Havada yanmış etin kokusu asılı duruyordu. Lirin çılgınca bir şekilde Roshone’un oğlu Berrakbey Rillir’in üzerinde çalışıyordu. Kötü görünüşlü, azı dişine benzer bir şey genç adamın karnından dışarı çıkmıştı ve sağ bacağının alt tarafı da ezilmişti. Sadece birkaç tendon ile bağlı duruyordu; kemik kıymıkları bir göletin sularındaki sazlar gibi dışarı çıkmıştı. Berrakbey Roshone’un kendisi ise inler vaziyette yandaki masanın üstünde yatıyordu; kemik gibi mızrakların bir diğeri tarafından deşilmiş olan bacağını tutarken gözlerini sıkı sıkı kapatmıştı. Eğreti bandajından kan

sızıyor ve masanın yan tarafından akıp yere damlayarak oğlununkine karışıyordu.

Kaladin bakakalarak kapı ağzında durdu. Laral çığlık atmaya devam ediyordu, Roshone'un muhafızlarından birkaç tanesi onu çekerek uzaklaştırmaya çalışırken kapıya yapışmıştı. Feryatları çılgın gibiydi. "Bir şey yap! Daha hızlı çalış! Yapamaz! Olduğu zaman oradaydı ve umurumda değil, bırakın beni!" Anlamsız sözleri iyice bozularak tiz çığlıklara dönüştü. Muhafızlar sonunda onu uzaklaştırmayı başardılar.

"Kaladin!" diye seslendi babası. "Sana ihtiyacım var!"

Kendine gelerek harekete geçen Kaladin odaya girdi, ellerini yıkadı sonra da kanın içine basarak dolaptan bandajları topladı. Rillir'in yüzüne bir bakış atabilmişti; sağ taraftaki derinin büyük bir kısmı kazınıp gitmişti. Göz kapağı yoktu, mavi gözün kendisi de ön tarafından yarılmış, şarap için ezilmiş bir üzüm tanesinin posası gibi sönmüştü.

Kaladin aceleyle bandajları babasına verdi. Bir an sonra annesi, arkasında Tien ile kapıda belirdi. Bir elini ağzına kapadı, sonra da Tien'i çekerek uzaklaştırdı. Tien sersem gibi görünerek tökezledi. Hesina bir an sonra o olmadan geri, döndü.

"Kaladin, su!" diye bağırdı Lirin. "Hesina, daha su getir. Çabuk!"

Annesi yardım etmek için atıldı, gerçi artık nadiren ameliyatlarda yardım ediyordu. Kovalardan birini kavrarken elleri titriyordu ve dışarı koştu. Lirin uzun kemiği genç *açıkgözün* karnından dikkatli bir şekilde çıkarırken Kaladin dolu olan diğer kovayı alıp ona götürdü. Rillir'in geride kalan gözü kırpıştı, kafası titriyordu.

"O ne?" dedi Kaladin babası garip nesneyi bir kenara fırlatırken bandajı yaraya bastırarak.

"Aksırt, dişi," dedi babası. "Su."

Kaladin bir sünger kapıp kovanın içine daldırdı ve bunu Rillir'in karnındaki yaranın üstüne su sıkmak için kullandı. Bu kanı yıkayıp temizleyerek Lirin'in yaraya iyice bir bakabilmesini sağladı. Kaladin biraz iplik ile iğne hazırlarken parmaklarıyla yokladı. Bacakta zaten bir turnike vardı. Esas kesilmesi daha sonra gerçekleştirilecekti.

Lirin'in parmakları Rillir'in göbeğindeki koca deliğin içinde tereddüt etti. Kaladin yarayı tekrar temizledi. Babasına baktı, endişeliydi.

Lirin parmaklarını dışarı çıkardı ve Berrakbey Roshone'a doğru yürüdü. "Bandajlar, Kaladin," dedi kısaca.

Kaladin aceleyle oraya gitti ama omzunun üstünden Rillir'e bir bakış atmıştı. Bir zamanlar yakışıklı olan genç *açıkgöz* tekrar spazm geçirerek titredi. "Baba..."

"Bandajlar!" dedi Lirin.

"Ne yapıyorsun, hekim?" diye kükredi Roshone. "Oğlum ne olacak?" Acısprenleri etrafında kümelenmişti.

"Oğlunuz öldü," dedi Lirin dişi Roshone'un bacağından çekip çıkarırken.

Açıkgöz acı içinde kükredi ama Kaladin diş yüzünden mi, yoksa oğlu yüzünden mi olduğundan emin olamıyordu. Kaladin bandajı bacağına bastırırken Roshone çenesini sıktı. Lirin ellerini su kovasına daldırdı, sonra da çürüksprenlerini uzaklaştırmak için hızla yumruotu özsuyuyla sildi.

"Oğlum *ölmedi,*" diye hırladı Roshone. "Hareket ettiğini görebiliyorum! Onunla ilgilen, hekim."

"Kaladin, uykusuyunu getir." diye emretti Lirin dikiş iğnesini alırken.

Kaladin adımları etrafa kan saçarak aceleyle odanın arka tarafına doğru gitti ve sondaki dolabı savurarak açtı. Küçük bir şişe berrak sıvı çıkardı.

"Ne yapıyorsun?" diye kükredi Roshone kalkıp oturmaya çalışarak. "Oğluma bak! Yukarıdaki Yaradan, *bak* ona!"

Kaladin uykusuyunu bir bandajın üstüne dökerken duraklayarak tereddütle döndü. Rillir daha şiddetli bir şekilde spazm geçiriyordu.

"Ben üç ilkeyle çalışırım, Roshone," dedi Lirin *açıkgözü* zorla masasının üstüne bastırırken. "İki hasta arasında seçim yaparken her hekimin kullandığı ilkeler. Eğer yaralar eşitse, önce genç olanla ilgilen."

"O zaman oğluma bak?"

"Eğer yaralar eşit derecede tehlikeli değilse, önce en kötü yarayla ilgilen," diye devam etti Lirin.

"Diyorum ya sana?"

"Üçüncü ilke ikisinin de üstüne geçer, Roshone," dedi Lirin öne eğilerek. "Bir hekim ne zaman bir durumun onun yardımının ötesinde olduğunu bilmelidir. Üzgünüm, Roshone. Eğer yapabilseydim onu kurtarırdım, sana söz veriyorum. Ama yapamam."

"Hayır!" dedi Roshone, tekrar mücadele ederek.

"Kaladin! Çabuk!" dedi Lirin.

Kaladin atılarak geldi. Uykusulu bandajı Roshone'un çenesine ve ağzına, tam burnunun altına bastırarak *açıkgözlü* adamı buharları solumaya zorladı. Kaladin, eğitilmiş olduğu gibi, kendi nefesini tuttu.

Roshone kükredi ve çığlık attı ama ikisi onu masanın üstünde tuttular ve o da kan kaybı yüzünden zayıf düşmüştü. Kısa süre sonra kükremeleri hafifledi. Saniyeler sonra, anlaşılmaz şeyler söylüyor ve kendi kendine sırıtıyordu. Kaladin uykusulu bandajı atmaya giderken Lirin bacak yarasına döndü.

"Hayır. Onu Rillir'e de uygula." Babası işinden başını çevirmedi. "Ona gösterebileceğimiz tek merhamet bu."

Kaladin başını sallayarak onayladı ve uykusulu bandajı yaralı gence de uyguladı. Rillir'in nefesi daha az hummalı bir hale geldi ama etkileri fark edebilecek kadar bilinci yerindeymiş gibi görünmüyordu. Sonra Kaladin uykusulu bandajı maltızın içine attı; ısı etkilerini yok ederdi. Beyaz, şişkin bandaj ateşin içinde buruştu ve kahverengiye döndü, kenarları alev alırken üstünden buhar yükseliyordu.

Kaladin süngerle geri geldi ve Lirin dürtüklerken Roshone'un yarasını yıkadı. İçeride kalmış birkaç diş kırığı vardı ve Lirin maşası ile ustura gibi keskin bıçağını çıkarırken kendi kendine mırıldandı.

"Cehennem alsın hepsini," dedi Lirin birinci diş kıymığını dışarı çekerken. Arkasında Rillir hareketsizleşti. "Yarımızı savaşa göndermek onlara yetmiyor mu? Sessiz bir kasabada yaşarken bile ölümün peşinden koşmak zorundalar mı? Roshone asla o fırtına götüresi aksırtı aramak için gitmemeliydi."

"O mu *arıyormuş?*"

"Aksırt avlamaya gittiler," dedi Lirin tükürür gibi. "Wistiow ve ben onlar gibi *açıkgözler* hakkında şakalaşırdık. Eğer insanları öldüremiyorsan, hayvanları öldürürsün. Ee, işte bulduğun şey bu, Roshone."

"Baba," dedi Kaladin yumuşak bir şekilde. "Uyandığı zaman senden memnun olmayacak." Berrakbey sırtüstü yatmış, gözleri kapalı, hafifçe mırıldanıyordu.

Lirin cevap vermedi. Bir diğer diş parçasını daha çekip çıkardı ve Kaladin de yarayı yıkadı. Babası parmaklarını büyük deliğin yanına bastırarak yarayı inceledi.

Yaranın içindeki bir kastan dışarı çıkmakta olan bir tane daha diş kıymığı vardı. Tam o kasın yanında, bacaktaki en büyük damar olan femoral arter küt küt atıyordu. Lirin bıçağıyla içeri uzanarak dikkatli bir şekilde diş kıymığını kesti. Sonra bir an için durakladı, bıçağın ağzı arterden sadece birkaç kıl uzaklıktaydı.

Eğer o kesilseydi... diye düşündü Kaladin. Roshone dakikalar içinde ölmüş olurdu. Şu anda hâlâ hayatta olmasının nedeni dişin arteri ıskalamış olmasıydı.

Lirin'in normalde sakin olan eli titredi. Sonra başını kaldırarak Kaladin'e baktı. Artere dokunmadan bıçağı geri çekti, sonra da kıymığı kurtarmak için maşasıyla içeri uzandı. Bunu bir kenara attı, sonra da sakin bir şekilde iğne ve ipliğine uzandı.

Arkalarında, Rillir nefes almayı bırakmıştı.

♦

♦♦

O akşam, Kaladin elleri kucağında evinin basamaklarında oturuyordu.

Roshone kişisel hizmetkârları tarafından bakılmak üzere malikânesine geri götürülmüştü. Oğlunun cesedi ise aşağıdaki mahzende soğuyordu ve vücut için bir Ruhdökümcü gönderilmesi talebiyle bir haberci gönderilmişti.

Ufukta güneş kan kadar kırmızıydı. Kaladin'in baktığı her yerde, dünya kırmızıydı.

Ameliyat odasının kapısı kapandı ve Kaladin'in hissediyor olduğu kadar yorgun görünen babası dışarı çıktı. Kaladin'in yanına otururken içini çekip güneşe baktı. Ona da kan gibi görünüyor muydu acaba?

Güneş karşılarında yavaş yavaş batarken konuşmadılar. Neden tam gece için kaybolacağı zaman en renkli hale geliyordu? Ufkun aşağısına gitmeye zorlandığı için kızıyor muydu? Yoksa çekilmeden önce son bir gösteri yapan bir şovmen miydi?

Neden insanların vücutlarının en renkli kısmı, kanlarının parlaklığı, bir şeyler yanlış gitmediği sürece asla görülmemek üzere derinin altında gizliydi?

Hayır, diye düşündü Kaladin. *Bir vücudun en renkli parçası kan değil. Gözler de renkli olabilir.* Kan ve gözler. İkisi de kişinin mirasının simgeleriydi. Ve de kişinin asaletinin.

"Bugün bir adamın içini gördüm," dedi Kaladin en sonunda.

"İlk sefer olarak değil ve kesinlikle son sefer olarak da değil," dedi Lirin. "Seninle gurur duyuyorum. Seni burada çoğu zaman bir hastayı kaybettiğimizde yaptığın gibi ağlarken bulmayı bekliyordum, öğreniyorsun."

"Bir adamın içini gördüğümü söylediğim zaman," dedi Kaladin, "Yaralardan bahsetmiyordum."

Lirin bir an cevap vermedi. "Anlıyorum."

“Eğer ben orada olmasaydım onun ölmesine izin verirdin, değil mi?”

Sessizlik.

“Neden vermedin?” dedi Kaladin. “Bu ne çok şeyi çözerdi!”

“Bu onun ölmesine izin vermek olmazdı. Bu onu katletmek olurdu.”

“Sadece onun kan kaybetmesine izin verebilir, sonra da onu kurtaramadığını iddia edebilirdin. Hiç kimse seni sorgulamazdı. *Yapabilirdin.”*

“Hayır,” dedi Lirin güneşin batışına uzun uzun bakarak. “Hayır, yapamazdım.”

“Ama neden?”

“Çünkü ben bir katil değilim oğlum.”

Kaladin kaşlarını çattı.

Lirin’in gözlerinde mesafeli bir bakış vardı. “Birileri başlamak zorunda. Birileri öne çıkıp doğru olan şeyi, doğru olduğu *için* yapmak zorunda. Eğer kimse başlamazsa, o zaman diğerleri de onu takip edemez. *Açıkgözler* kendilerini de, bizi de öldürmek için ellerinden gelenin en iyisini yapıyorlar. Diğerleri hâlâ Alds ve Milp’i geri getirmediler. Roshone onları öylece orada bıraktı.”

İki kasabalı olan Alds ve Milp de avdaydılar ama iki yaralı *açıkgözü* taşıyan grupla birlikte geri gelmemişlerdi. Roshone, Rillir için o kadar endişeliydi ki daha hızlı hareket edebilsinler diye onları geride bırakmıştı.

“Açıkgözler yaşamı umursamıyorlar,” dedi Lirin. “O yüzden ben umursamak zorundayım. Roshone’un ölmesine izin verecek olmamamın bir diğer sebebi de bu, sen orada olmasaydın bile. Gerçi sana bakmak bana güç verdi.”

“Keşke vermeseydi,” dedi Kaladin.

“Böyle şeyler söylememelisin.”

“Neden olmasın?”

“Çünkü oğlum, bizim onların olduğundan *daha iyi* olmamız gerekiyor,” İçini çekerek ayağa kalktı, “Uyumalısın. Diğerleri Aids ve Milp ile geri döndüğü zaman sana ihtiyacım olabilir.”

Bu pek de olası değildi; iki kasabalı büyük olasılıkla şimdiye kadar ölmüştü. Yaralarının epey kötü olduğu söyleniyordu. Dahası, aksırtlar hâlâ oralarda bir yerlerdeydiler.

Lirin içeri girdi ama Kaladin’i takip etmeye zorlamadı.

Ben olsam onun ölmesine izin verir miydim? diye düşündü Kaladin. *Hatta belki onu çabucak yoluna göndermek için o bıçakla bir fiske atar mıydım*? Roshone geldiğinden beri beladan başka bir şey olmamıştı ama bu onu öldürmeyi haklı kılar mıydı?

Hayır. O arteri kesmek doğru bir hareket olmazdı. Ama Kaladin'in yardım etmek için ne yükümlülüğü vardı ki? Yardımını esirgemek, öldürmek ile aynı şey değildi. *Değildi* işte.

Kaladin babasının sözleri üstüne kafa yorarak bunu bir düzine farklı yoldan düşündü. Bulduğu şey onu şaşırtmıştı. Dürüstçe o, Roshone'un o masanın üstünde ölmesine izin verirdi. Bu Kaladin'in ailesi için daha iyi olurdu, bu kasabanın tamamı için daha iyi olurdu.

Kaladin'in babası bir defasında oğlunun savaşa gitme arzusuna gülmüştü. Gerçekten de, şimdi Kaladin kendi kendine bir hekim olmaya karar vermiş olduğuna göre, önceki yıllardaki düşünce ve hareketleri ona çocukça geliyordu. Ama Lirin, Kaladin'in öldüremeyeceğini zannediyordu. *Kendini suçlu hissetmeden bir kremciğin üstüne bile zor basabiliyorsun oğlum,* demişti. *Mızrağını bir adama saplamak, hiç de senin sandığın kadar kolay olmaz*.

Ama babası yanılıyordu. Bu afallatıcı, korkutucu bir keşifti. Bu boş fantezi ya da savaşın şanı hakkında hayaller kurmak değildi. Bu gerçekti.

O anda Kaladin eğer gerekirse öldürebileceğini anlamıştı. Bazı insanların, çürümeye başlamış bir parmak ya da tamir edilemeyecek kadar parçalanmış bir bacak gibi, sadece ortadan kaldırılması gerekliydi.

“Bir yücefırtına gibi, gelişleri düzenli ancak her zaman beklenmedik.”

— Issızlık kelimesi ortaya çıkışlarına ilişkin olarak iki kere kullanılıyor. Bakınız: *Ateş Işığında Hikâyeler’*in 57, 59 ve 64. sayfaları.

Shallan, “Kararımı verdim,” diye ilan etti.

Jasnah araştırmasından başını kaldırdı. Olağandışı bir saygı belirtisiyle kitaplarını bir kenara koydu ve Shallan’a bakarak, sırtı Peçe’ye dönük bir şekilde oturdu. “Pekâlâ.”

“Yaptığınız şey kelimelerin en katı anlamlarıyla hem yasal hem de doğruydu,” dedi Shallan. “Ama ahlaki değildi ve *kesinlikle* etik de değildi.”

“O zaman ahlak ve yasallık birbirlerinden ayrı mı?”

“Neredeyse bütün felsefeler ayrı olduklarında anlaşıyorlar.”

“Ama *sen* ne düşünüyorsun?”

Shallan tereddüt etti. “Evet. Yasalara uymadan ahlaki davranabilirsin ve yasalara uyarak ahlak dışı davranabilirsin.”

“Ama yaptığım şeyin ‘doğru’ ancak ‘ahlaki’ olmadığını da söyledin. Bu ikisinin arasındaki ayrılığı tanımlamak daha az kolay.”

“Bir hareket doğru olabilir,” dedi Shallan. “Bu sadece niyet göz önüne alınmaksızın yapılan bir şeydir. Dört adamı kendini korumak için öldürmek doğru.”

“Ama ahlaki değil mi?”

“Ahlak niyetin ve durumun daha geniş koşulları için geçerlidir. Öldürmek için birilerini aramak ahlak dışı bir davranıştır, Jasnah, sonuç ne olursa olsun.”

Jasnah masasının üstüne bir tırnağıyla vuruyordu. Eldivenini giymişti. Kırık Ruhdökümcünün mücevherleri eldivenin altından şişkinlik yapıyordu. İki hafta olmuştu. Mutlaka çalışmadığını fark etmiş olmalıydı. Nasıl bu kadar sakin olabiliyordu?

Gizlice tamir etmeye mi çalışıyordu? Belki de eğer kırılmış olduğunu açığa çıkarırsa politik güç kaybedeceğinden korkuyordu. Yoksa onunkinin başka bir Ruhdökümcü ile değiştirilmiş olduğunu fark etmiş miydi? Shallan’ın fazla uzun zaman geçmeden gitmesi gerekiyordu. Ama eğer Jasnah değişimi keşfetmeden önce ayrılırsa, Shallan kaybolur kaybolmaz kadının Ruhdökümcüsünü denemesi riskine girmiş olurdu ve şüpheleri doğrudan üstüne çekerdi. Endişeli bekleyiş Shallan’ı neredeyse deliliğe sürüklüyordu.

En sonunda Jasnah başını salladı ve araştırmasına geri döndü.

“Söyleyecek hiçbir şeyin yok mu?” dedi Shallan. “Az önce seni cinayetle suçladım.”

“Hayır,” dedi Jasnah. “Cinayet yasal bir tanım. Sen benim etik olmayan bir şekilde öldürdüğümü söyledin.”

“Benim haksız olduğumu düşünüyorsundur, sanırım?”

“Öylesin,” dedi Jasnah. “Ama söylemekte olduğun şeye inandığını ve bunun üstünde mantıklı bir şekilde düşünmüş olduğunu kabul ediyorum. Notlarına göz attım ve çeşitli felsefeleri anladığına inanıyorum. Bazı noktalarda, bunlara getirdiğin yorumların da epey sezgili olduğunu düşünüyorum. Ders eğitici oldu.” Kitabını açtı.

“Yani bu kadar mı?”

“Tabii ki hayır,” dedi Jasnah. “Gelecekte felsefe üstünde daha fazla çalışacağız. Şu an için ise, konu hakkında sağlam bir temel edinmiş olduğuna emin oldum.”

“Ama yine de haksız olduğuna karar verdim. Hâlâ oralarda bir yerlerde mutlak bir Gerçek’in olduğuna inanıyorum.”

“Evet,” dedi Jasnah. “Ve bu sonuca varmak için iki hafta mücadele ettin.” Jasnah başını kaldırarak Shallan’ın gözlerine baktı. “Kolay olmadı, değil mi?”

“Hayır.”

“Ve hâlâ merak ediyorsun, değil mi?”

“Evet.”

“Bu yeterli.” Jasnah gözlerini hafifçe kıstı, dudaklarında teselli edici bir gülümseme belirdi. “Eğer bu senin duygularınla boğuşmana yardım edecekse, çocuk, bil ki ben iyilik yapmaya *çalışıyordum.* Bazen Ruhdökümcümle daha çok şey yapıp yapmamam gerektiği konusunu merak ediyorum.” Okumasına geri döndü. “Günün geri kalanı boyunca serbestsin.”

Shallan gözlerini kırpıştırdı. “Ne?”

“Serbest,” dedi Jasnah, “Gidebilirsin. Ne istiyorsan yap. Şüphem o ki günü dilenciler ve garson kızları çizerek geçireceksin ama seçim senin. Hadi git.”

“Peki, Berrakhanım! Teşekkür ederim.”

Jasnah elini kovalamasına salladı ve Shallan dosyasını kaparak aceleyle locadan çıktı. Kendi kendine bahçelere çizim yapmaya gittiği günden beri hiç boş zamanı olmamıştı. Bunun için nazik bir şekilde azarlanmıştı; Jasnah onu konutlarında dinlenmesi için bırakmıştı, çıkıp resim çizmesi için değil.

Parshmen taşıyıcılar asansörü Peçe’nin zemin katına indirirken Shallan sabırsız bir şekilde bekledi, sonra da aceleyle mağaraya benzeyen merkezi salona çıktı. Uzun bir yürüyüşten sonra orada hizmet eden başhizmetkârlara başıyla selam vererek misafir konutlarına yaklaştı. Yarı muhafız, yarı kapıcı olarak kimin gelip kimin gittiğini izliyorlardı.

Jasnah’nın konutunun kapısını açmak için kalın pirinç anahtarını kullandı, sonra da içeri süzülerek kapıyı arkasından kilitledi. Bir halı ve ateşin yanındaki iki sandalyeyle döşenmiş olan ufak oturma odası topazlar ile aydınlatılmıştı. Jasnah’nın önceki gece geç saatlere kadarki çalışmasından kalmış olan yarı dolu turuncu şarap kadehi ile yanındaki tabağın üstünde ekmek kırıntıları hâlâ masanın üstünde duruyordu.

Shallan aceleyle kendi odasına gitti, sonra da kapıyı kapatıp Ruhdökümcüyü eminkesesinden dışarı çıkardı. Mücevherlerin sıcak parlaklığı yüzünü beyaz ve kırmızı ışıkla yıkadı. Bunlar büyük ve dolaysıyla

da doğrudan bakmanın zor olacağı kadar parlaktı. Her birisi on ya da yirmi broam ederdi.

Bunları doldurmak için son yücefırtınada dışarıya gizlemek zorunda kalmış ve bu da kendi başına ayrı bir endişe kaynağı olmuştu. Derin bir nefes aldı, sonra da çömelerek yatağın altından ufak tahta bir çubuk çıkardı. Bir buçuk haftalık uğraş ve hâlâ Ruhdökümcüye işe yarar bir şeyler... Şey, doğrusu herhangi bir şey yaptırmayı başaramamıştı. Mücevherlere dokunmayı, çevirmeyi, elini sallamayı ve Jasnah'yı tam olarak taklit ederek elini esnetmeyi denemişti. Sürecin çizmiş olduğu resimlerine tekrar ve tekrar bakmıştı. Konuşmayı, odaklanmayı ve hatta yalvarmayı denemişti.

Ancak önceki gün görünüşe göre faydalı bir ipucu sunarmış gibi görünen bir kitap bulmuştu. Mırıldanmanın bir Ruhdökümünü daha etkili kılabileceğini iddia ediyordu. Bu sadece öylesine bir bilgiydi ama başka herhangi bir yerde bulabildiğinden daha fazlasıydı. Yatağının üstüne oturdu ve kendini konsantre olmaya zorladı. Sopayı elinde tutup kuvarsa dönüştüğünü hayal ederek gözlerini kapattı. Sonra da mırıldanmaya başladı.

Hiçbir şey olmadı. Ama o farklı notalar deneyerek, başarabildiği kadar yoğun bir şekilde konsantre olarak mırıldanmaya devam etti. Dikkatini yaklaşık yarım saat boyunca buna odakladı ama eninde sonunda aklı başka yerlere kaymaya başladı. Yeni bir endişe içini kemirmeye başlamıştı. Jasnah dünyadaki en zeki, en sezgili âlimlerden birisiydi. Ruhdökümcüyü alınabileceği şekilde ortalık yere bırakmıştı. Bilerek Shallan'ı bir sahtesiyle mi kandırmıştı?

Bu katlanmak için çok fazla bir zahmetmiş gibi görünüyordu. Neden basitçe tuzağını ortaya çıkarıp Shallan'ı bir hırsız olarak ifşa etmemişti? Shallan'ın Ruhdökümcüyü çalıştıramaması gerçeği, onu makul bir açıklama bulmak için kendini paralamaya zorluyordu.

Mırıldanmayı kesti ve gözlerini açtı. Sopa değişmemişti. *O ipucu da buraya kadarmış*, diye düşündü sopayı bir kenara koyarken içini çekerek. Hâlbuki o kadar da umutlanmıştı.

Dinlenerek sırtüstü yatağa uzandı, gözlerini Meclis'in diğer her yeri gibi doğrudan dağın içinden kesilmiş olan yukarıdaki kahverengi tavana dikmişti. Burada taş bir mağaranın tavanını çağrıştıracak şekilde kasten kaba bırakılmıştı. Daha önce hiç fark etmediği incelikli bir şekilde oldukça güzeldi, kayanın renkleri ve konturları rahatsız edilmiş bir gölet gibi dalgalanıyordu.

Dosyasından bir kâğıt aldı ve kaya desenlerini çizmeye başladı. Kendisini sakinleştirmek için bir çizim ve sonra da Ruhdökümcüye geri dönecekti. Belki de tekrar diğer elinde denemeliydi.

Katmanların renklerini karakalemle tutturamazdı ama büyüleyici bir şekilde birbirlerinin içine örülme şekillerini kaydedebilirdi. Bir sanat eseri gibiydi. Bir taş işçisi bu tavanı özellikle keserek mi bu incelikli eseri yaratmıştı, yoksa bu doğanın bir kazası mıydı? Fazla çalışmış bir taş ustasının kayadaki güzel dokuyu fark ederek, kendi kişisel zevki ve güzellik hissi için bir dalga deseni oluşturmaya karar verişini hayal ederek gülümsedi.

“Sen nesin?”

Shallan çizim tahtası kucağından fırlayıp giderken ufak bir çığlıkla doğrulup oturdu. Birisi o kelimeleri fısıldamıştı. Bunu belirgin bir şekilde duymuştu!

“Kim var orada?” diye sordu.

Sessizlik.

“Kim var orada!” dedi daha yüksek bir sesle; kalbi hızla atıyordu.

Kapının dışından, oturma odasından bir ses geldi. Kapı kırışık yüzlü bir saray hizmetçisini ortaya çıkaracak şekilde aralanırken, Shallan sıçrayarak Ruhdökümcüyü takan elini bir yastığın altına sakladı. *Koyugözlüydü* ve beyaz turuncu bir üniforma giyiyordu.

“Amanın!” diye haykırdı kadın. “Burada olduğunuza dair hiçbir fikrim yoktu, Berrakhamm.” İyice eğildi.

Bir saray hizmetçisi. Odayı temizlemek için buradaydı, her gün gerçekleşen bir olay. Meditasyonuna odaklanmış haldeyken Shallan onun içeri girdiğini duymamıştı.

“Neden benimle konuştun?”

“Sizinle mi konuştum, Berrakhanım?”

“Sen...” Hayır, ses bir fısıltıydı ve oldukça belirgin bir şekilde Shallan’ın odasının *içinden* gelmişti. Bu hizmetçi olamazdı.

Shallan titredi ve etrafına bakındı. Ama bu aptalcaydı. Minik oda kolaylıkla gözden geçirilebiliyordu. Köşelerde ya da yatağın altında saklanan Yokelçiler yoktu.

Peki, o zaman ne duymuştu? *Kadının temizlik yapışının sesleri belli ki* Shallan’ın aklı sadece o rastgele sesleri kelimeler olarak yorumlamıştı.

Kendini rahatlamaya zorlayarak Shallan hizmetçinin arkasındaki oturma odasına baktı. Kadın şarap kadehini ve ekmek kırıntılarını temizlemişti. Duvara dayalı duran bir süpürge vardı. Bunun yanında, Jasnah'nın odasının kapısı aralıktı. "Berrakhanım Jasnah'nın odasında mıydın?" diye hesap sordu Shallan.

"Evet, Berrakhanım," dedi kadın. "Masayı topladım, yatağı yaptım..."

"Berrakhanım Jasnah insanların odasına girmesinden *hoşlanmaz.* Hizmetçilere orada temizlik yapmamaları söylenmişti." Kral hizmetçilerinin çok dikkatli bir şekilde seçildiğine teminat vermişti ve asla hırsızlık sorunları olmamıştı ama Jasnah hâlâ hiç kimsenin yatak odasına girmemesinde ısrar ediyordu.

Kadının rengi soldu. "Üzgünüm, Berrakhanım. Ben duymadım! Bana söylenmedi..."

"Tamam, önemli değil," dedi Shallan, "Gidip ona ne yaptığını söylemen gerekecek. Eşyaları oynatıldığı zaman hep fark eder. Ona gidip açıklama yaparsan senin için daha iyi olur."

"E-evet, Berrakhanım." Kadın tekrar eğildi.

"Hatta" dedi Shallan aklına bir şey gelerek. "Şimdi gitmelisin. Geciktirmenin bir anlamı yok."

Yaşlı hizmetçi içini çekti. "Evet, elbette Berrakhanım." Çekildi. Birkaç saniye sonra, dış kapı kapandı ve kilitlendi.

Shallan ayağa fırlayarak Ruhdökümcüyü çıkarttı ve eminkesesine geri tıktı. Kalbi küt küt atarak aceleyle dışarı çıktı; Jasnah'nın odasına bakma fırsatını yakalamışken garip sesi unutmuştu. Shallan'ın Ruhdökümcü hakkında işe yarar bir şey bulma olasılığı pek yoktu ama eşyaların hareket etmiş olmasını hizmetçinin üstüne yıkabilecekken bu fırsatı kaçıramazdı.

Bunun için sadece suçluluğun bir kırıntısını hissediyordu. Yaptığı hırsızlıkla kıyaslandığı zaman, odasını kurcalamak hiçbir şeydi.

Yatak odası Shallan'ınkinden daha genişti ama kaçınılmaz bir şekilde pencere olmadığı için yine de sıkışık gibi geliyordu. Jasnah'nın yatağı olan dört direkli bir canavar odanın yarısını kaplıyordu. Makyaj masası uzak duvara dayalıydı ve onun yanında da Shallan'ın Ruhdökümcüyü ilk başta üstünden çalmış olduğu tuvalet masası vardı. Bir şifonyerin dışında, odadaki diğer tek şey kitapların yüksek bir yığın halinde sol tarafına dizilmiş olduğu masaydı.

Shallan asla Jasnah’nın not defterlerine bakmak için bir fırsat bulamamıştı. Bir ihtimalle Ruhdökümcü hakkında not tutmuş olabilir miydi? Shallan masaya oturarak aceleyle üst çekmeceyi açıp fırça kalemler, kurşun kalemler ve kâğıt sayfalarını karıştırdı. Hepsi düzenli bir şekilde dizilmişlerdi ve sayfalar da boştu. Sağ alt çekmece mürekkep ve boş defterleri içeriyordu. Sol alt çekmecede de ufak bir referans kitapları topluluğu vardı.

Bu da geriye masanın üstündeki kitapları bırakıyordu. Jasnah çalıştığı sırada not defterlerinin büyük bir kısmını yanında bulundururdu. Ama... Evet, hâlâ burada olan birkaç tane vardı, Shallan kalbi titreşerek üç ince cildi aldı ve önüne yerleştirdi.

Urithiru Üzerine Notlar, yazıyordu birincinin içinde. Defter görünüşe göre Jasnah’nın bulmuş olduğu çeşitli kitaplardan alınmış alıntılar ve notlarla doluydu. Hepsi bu yerden bahsediyorlardı, Urithiru. Jasnah daha önce Kabsal’a bu konudan bahsetmişti.

Shallan defteri kenara koyup, Ruhdökümcü hakkında bir şeyler bulmayı umarak bir sonrakine baktı. Bu defter de ağzına kadar doluydu ama üzerinde bir başlık yoktu. Shallan girişlerden bazılarını okuyarak defteri karıştırdı.

“Bir böcek sürüsü gibi öldüren, kül ve ateşten olanlar, Elçiler’in karşısında amansızdılar...” Masly, sayfa 337’de geçmekte. Coldwin ve Hasavah tarafından doğrulanmıştır.

“Nerede pusuya yatarlarsa ışığı alıyorlar. Yanmış olan derileri ile.” Cormshen, sayfa 104.

İnnia, kaydetmiş olduğu çocukların halk hikâyelerinde Yokelçileri “Bir yücefırtına gibi, gelişleri düzenli ancak her zaman beklenmedik,” olarak tarif ediyor. Issızlık kelimesi ortaya çıkışlarına ilişkin olarak iki kere kullanılıyor. Bakınız: Ateş Işığında Hikâyeler *57, 59 ve 64. sayfalar.*

“Değiştiler, biz onlarla savaşırken bile. Dans ettikçe gölgelere dönüşen alev gibiydiler. Asla ilk önce gördüğün şey yüzünden onları hafife alma.” Taşmuhafazalar Tarikatı’ndan bir Parlayan olan Talatin’den olduğu iddia edilen bir alıntı. Kaynağı, Guvlow’un Cisimlenme, *genel olarak güvenilir kabul ediliyor; gerçi bu kayıp olan* “Yedinci Sabahın Şiiri”*’nden kopyalanmış bir parça.*

Bu şekilde sürüp gidiyorlardı. Sayfalar ve sayfalar boyunca. Jasnah onu bu not tutma yönteminde eğitmişti; bir kere not defteri dolduğu zaman, her

madde güvenilirlik ve işe yararlık için bir kere daha değerlendirilecek ve farklı, daha özel konulu defterlere kopyalanacaktı.

Shallan kaşlarını çatarak son not defterini gözden geçirdi. Natanatan, Sahipsiz Tepeler ve Harap Ovalar üzerine odaklanıyordu. Avcılar, kâşifler ya da Yeni Natanatan'a giden bir nehir geçidi arayan tüccarlar tarafından yapılmış olan keşiflerin kayıtlarını tutuyordu. Üç not defterinin içinde en kalın olanı Yokelçiler üzerine odaklananıydı.

Yine Yokelçiler. Kırsal yerlerdeki pek çok insan fısıldayarak onlardan ve karanlığa ait diğer canavarlardan bahsederdi. Raspingler ya da fırtınafısıltıları ve hatta korkunç gecesprenleri. Shallan'a sert hocalar tarafından bunların bâtıl inançlar, insanoğlu üstündeki egemenliklerini haklı göstermek için canavar hikâyelerini kullanan Kayıp Parlayanlar'ın uydurmaları olduğu öğretilmişti.

Ardentler başka bir şey anlatıyordu. Onlar, o zamanlar Parlayan Şövalyeler olarak adlandırılan, Kayıp Parlayanlar'ın, Roshar'ı elde tutmak için yapılan savaş sırasında Yokelçilerle savaşmalarından bahsediyorlardı. Bu öğretilere göre, Parlayanlar sadece Yokelçilerin yenilmesi ve Elçiler'in gidişlerinden sonra düşmüşlerdi.

İki grup da Yokelçilerin gitmiş olduğunda hemfikirdi. Uydurmalar ya da çoktan yenilmiş düşmanlar, sonuç aynıydı. Shallan bazı insanların (hatta bazı âlimlerin bile) Yokelçilerin insanlığın yakasını bırakmayarak hâlâ var olduğuna inandığına inanabilirdi. Ama kuşkucu Jasnah mı? Yaradan'ın varlığını reddeden Jasnah? Kadın gerçekten de Tanrı'nın varlığını reddedip, onun mitolojik düşmanlarının varlığını *kabul* edecek kadar çarpık düşünceli olabilir miydi?

Dış kapıdan bir tıklama geldi. Shallan elini göğsüne kaldırarak, sıçradı. Aceleyle not defterlerini masanın üstüne aynı sıra ve şekilde geri yerleştirdi. Sonra da, telaşlanmış bir şekilde kapıya doğru seyirtti. Kapının kilidini açıp biraz aralarken *Jasnah kapıyı çalmazdı seni sersem, aptal*, dedi kendi kendine.

Dışarıda Kabsal duruyordu. Yakışıklı, *açıkgöz* ardent bir sepeti kaldırdı. "Gününün boş olduğuna dair raporlar aldım." Cezbedici bir şekilde sepeti salladı. "Biraz reçel ister misin?"

Shallan kendini sakinleştirdi, sonra da Jasnah'nın açık odasına doğru tekrar göz attı. Gerçekten de daha fazla incelemesi gerekirdi. Ona hayır

demeyi amaçlayarak Kabsal’a döndü ama gözleri o kadar davetkârdı ki. O yüzündeki gülümsemenin ipucu, o iyi huylu ve rahat duruşu.

Eğer Shallan Kabsal ile birlikte giderse, belki de ona Ruhdökümcüler hakkında ne bildiğini sorabilirdi. Ancak Shallan’ın kararını vermesini sağlayan şey bu değildi. İşin doğrusu, onun rahatlamaya *ihtiyacı* vardı. Beyni felsefeyle dolup taşmış ve her boş anını da Ruhdökümcüyü çalıştırmak için harcayarak son zamanlarda o kadar gerilmişti ki. Sesler duyuyor olmasında şaşırılacak bir şey var mıydı?

“Biraz reçel çok iyi olur,” dedi.

♦

♦♦

“Hakikatdutu reçeli,” dedi Kabsal küçük yeşil kavanozu kaldırarak. “Azish’ten. Efsaneler diyor ki dutu yiyenler sonraki güneş doğuşuna kadar sadece doğruyu söyleyebilir.”

Shallan bir kaşını kaldırdı. Meclis bahçelerinde bir battaniyenin üstündeki yastıklarda oturuyorlardı, Ruhdökümcüyü ilk kez çalıştırmayı denediği yerin çok da uzağında değillerdi. “Peki, bu doğru mu?”

“Pek değil,” dedi Kabsal kavanozu açarak. “Dutlar zararsız. Ama hakikatdutu bitkisinin yaprakları ve dalları yakılırlarsa insanları sarhoş ve neşeli yapan bir duman yayıyor. Görünüşe göre insanlar sık sık dalları ateş yakmak için topluyorlarmış. Dutları kamp ateşinin etrafında yiyorlar ve oldukça... ilginç bir gece geçiriyorlarmış.”

“O zaman adlarının...” diye başladı Shallan, sonra da dudağını ısırdı.

“Ne?” diye kışkırttı Kabsal.

İçini çekti. “O zaman adlarının doğumdutu olmamış olması hayret verici, ne de olsa...” Kızardı.

Kabsal güldü. “Bu iyi bir nokta!”

“Fırtınababa,” dedi Shallan daha da kızararak. “Görgülü olmada çok kötüyüm. Hadi, bana o reçelden biraz ver.”

Kabsal gülümseyerek ona üstüne yeşil reçelden bol bol sürülmüş bir dilim ekmek verdi. Meclis içinden el koymuş oldukları donuk bakışlı bir parshman, doğaçlama bir eşlikçi olarak bir şistkabuk duvarının yanında yerde oturuyordu. Sadece bir parshmanın eşliğinde yanında kendi yaşına yakın bir erkekle dışarıda olmak ona çok garip geliyordu. Özgür hissediyordu. Neşelendirici. Veya belki de bu sadece açık hava ve güneş ışığıydı.

“Ayrıca âlim olmakta da çok kötüyüm,” dedi gözlerini kapatıp derin derin nefes alarak. “Dışarıyı çok fazla seviyorum.”

“En büyük âlimlerden pek çoğu hayatlarını seyahat ederek geçirmiştir.”

“Ve onların her bir tanesine karşılık, kitapların içine gömülmüş olarak, oyuk gibi bir kütüphanede kısılı kalmış yüz tane daha vardı,” dedi Shallan.

“Ve onlar da başka türlüsünü asla kabul etmezlerdi. Araştırmacılığa meyilli olan çoğu kişi oyuklarını ve kütüphanelerini *tercih* ederler. Ama sen etmiyorsun. Bu ise seni ilgi çekici yapıyor.”

Gözlerini açarak Kabsal’a gülümsedi, sonra da reçelli ekmeğinden lezzetli bir lokma aldı. Bu Thaylen ekmeği o kadar pofuduktu ki daha çok kek gibiydi.

“Ee,” dedi lokmasını çiğnerken. “Şimdi reçeli yemiş olduğuna göre kendini daha dürüst hissediyor musun?”

“Ben bir ardentim,” diye cevap verdi. “Her zaman dürüst olmak benim görevim ve Çağrım.”

“Elbette,” dedi Shallan. “Ben de her zaman dürüstüm. Hatta dürüstlükle o kadar doluyum ki bazen yalanlar dudaklarımdan dışarı itiliveriyor. Ne de olsa içeride onlar için hiç yer yok.”

Uzun uzun güldü. “Shallan Davar. Senin kadar tatlı herhangi bir kişinin ağzından tek bir yalanın çıktığını hayal bile edemiyorum.”

“O zaman senin akıl sağlığının hatırına, çifter çifter çıkaracağım.” Gülümsedi. “Korkunç bir zaman geçiriyorum ve bu yemek de berbat.”

“Şimdi hakikatdutunun tüketilmesinin etrafındaki tüm ilmi ve mitolojik esasını çürütmüş oldun!”

“İyi,” dedi Shallan. “Reçelin ilmi ya da mitolojisi olmamalı. Reçel tatlı, renkli ve lezzetli olmalı.”

“Genç hanımlar gibi sanırım.”

“Birader Kabsal!” Shallan tekrar kızardı. “Bu *hiç de* uygun değildi.”

“Ancak yine de gülümsüyorsun.”

“Elimde değil,” diye cevap verdi. “Ben tatlı, renkli ve lezzetliyim.”

“Renkli kısmında haklısın,” dedi Kabsal, belli ki iyice kızarmış olmasından dolayı eğlenmişti. “Ve tatlı kısmında da. Ama lezzetli olman konusunda bir şey diyemem...”

“Kabsal!” diye haykırdı; gerçi tamamen şok olmamıştı. Bir defasında kendi kendine onun kendisiyle sadece ruhunu korumak için ilgilenmekte

olduğunu söylemişti ama buna inanmak gittikçe daha da güç bir hale geliyordu. En azından haftada bir kere uğruyordu.

Kabsal onun utangaçlığına güldü ama bu onun sadece daha da kızarmasına neden oldu.

“Kes şunu!” Ellini gözlerinin önüne kapattı. Yüzüm saçımla aynı renge gelmiş olmalı! Böyle şeyler söylememelisin; sen bir din adamısın.”

“Ama aynı zamanda bir adamım, Shallan.”

“Bana karşı olan ilgisinin tamamen akademik düzeyde olduğunu söylemiş olan bir adam.”

“Evet, akademik,” dedi avare bir şekilde. “Pek çok deneyi ve bol miktarda da birinci elden saha araştırmasını içeriyor.”

“Kabsal!”

Kabsal içten bir şekilde gülerek ekmeğinden bir lokma aldı. “Affedersiniz, Berrakhanım Shallan. Ama öyle bir tepki veriyorsun ki!”

Shallan homurdanarak elini indirdi ama biliyordu ki Kabsal bunları kısmen o cesaret verdiği için söylüyordu. Elinde değildi. Hayatında hiç kimse ona Kabsal’ın (gittikçe artan bir şekilde) göstermekte olduğu türde bir ilgi göstermemişti. Ondan hoşlanıyordu; onunla konuşmaktan hoşlanıyordu, onu dinlemekten hoşlanıyordu. Çalışmanın monotonluğundan kurtulmak için harika bir yoldu.

Elbette, bir birliktelik için hiçbir olasılık yoktu. Ailesini korumayı başarabildiği varsayılırsa, iyi bir politik evlilik yapması gerekecekti. Khrabranth’ın kralına ait olan bir ardentle gönül eğlendirmesinin kimseye bir faydası olmazdı.

Kısa süre içinde ona gerçeği ima etmeye başlamam gerekecek, diye düşündü. *Bunun herhangi bir yere varmayacağını bilmesi gerekiyor. Değil mi?*

Ona doğru eğildi. “Sen gerçekten de göründüğün gibisin, değil mi Shallan?”

“Yetenekli? Zeki? Çekici?”

Kabsal gülümsedi. “İçten.”

“Ben öyle söylemezdim,” dedi Shallan.

“Öylesin. Bunu senin içinde görebiliyorum.”

“İçten olduğumdan değil. Ben safım. Bütün çocukluğum boyunca ailemin malikânesinin içinde yaşadım.”

“Sende bir münzevi havası yok. Konuşurken o kadar rahatsın ki.”

“Öyle olmak zorunda kaldım. Çocukluğumun büyük kısmını kendi kendimin eşliğinde geçirdim ve sıkıcı konuşma arkadaşlarından *nefret ederim.*”

Kabsal gülümsedi ama gözlerinde endişe görünüyordu. “Senin gibi birisinin ilgiye muhtaç bırakılması, büyük bir haksızlıkmış gibi görünüyor. Bu güzel bir resmi duvara, dönük olarak asmaya benziyor.”

Shallan emin elinin üstüne yaslanarak ekmeğini bitirdi. “İlgiye hasret kalmış olduğumu söyleyemem, en azından *niceliksel* olarak. Babam bana bol bol ilgi gösterirdi.”

“Onun adını duymuştum. Sert bir adammış, ününe bakılırsa.”

“O...” Shallan babası hâlâ hayattaymış gibi davranması gerekiyordu. “Babam tutku ve erdem sahibi bir adam. Sadece asla aynı anda değil.”

“Shallan? Bu söylediğini duyduğum en nüktedan şey olabilir.”

“Ve belki de en doğrusu. Maalesef.”

Kabsal bir şeyler arayarak onun gözlerinin içine baktı. Ne görüyordu? “Babanı pek seviyormuşsun gibi görünmüyor.”

“Bir diğer doğru ifade. Görüyorum ki dutlar ikimizin de üstünde işe yarıyor.”

“Anladığım kadarıyla o kırıcı bir adam?”

“Evet, gerçi asla bana karşı değil. Ben fazla kıymetliyim. Onun ideal, kusursuz kızıyım. Görüyorsun, babam tam olarak bir resmi ters yöne dönük asacak türden bir adam. O şekilde, değersiz gözler tarafından lekelenemez ya da değersiz eller tarafından dokunulamaz.”

“Bu çok yazık. Çünkü bana oldukça dokunulabilir görünüyorsun.”

Shallan ters ters baktı. “Dediğim gibi, artık bu takılmaları bırak.”

“Bu takılma değildi,” dedi onu derin, mavi gözleriyle inceleyerek. Samimi gözler. “Benim ilgimi çekiyorsun, Shallan Davar.”

Kalbinin küt küt atmakta olduğunu fark etti. Garip bir şekilde, aynı anda içinde bir panik yükseliyordu. “Ben ilgi çekici olmamalıyım.”

“Neden olmayasın?”

“Mantık bulmacaları ilgi çekicidir. Matematiksel hesaplamalar ilgi çekici olabilir. Politik oyunlar ilgi çekicidir. Ama kadınlar... Onlar şaşırtıcıdan azı olmamalıdır.”

“Peki ya ben seni anlamaya başladığımı düşünüyorsam?”

“O zaman büyük bir dezavantajla karşı karşıyayım demektir.” diye cevap verdi Shallan. “Çünkü ben kendimi anlamıyorum.”

Kabsal gülümsedi.

“Bu şekilde konuşuyor olmamamız gerekir, Kabsal. Sen bir ardentsin.”

“Bir adam ardentiadan ayrılabilir, Shallan.”

Beyninden vurulmuşa döndü. Kabsal gözlerini kırpmadan doğrudan ona bakıyordu. Yakışıklı, tatlı dilli, nüktedan. *Bu çok hızla çok tehlikeli bir hale gelebilir,* diye düşündü Shallan.

“Jasnah onun Ruhdökümcüsünün peşinde olduğun için bana yakınlaşmakta olduğunu düşünüyor,” diye fazla düşünmeden söyleyiverdi. Sonra da irkildi. *Salak! Bir adam seninle birlikte olabilmek için Yaradan’ın hizmetini terk edebileceğini ima ettiği zaman cevabın* bu *mu?*

“Berrakhanım Jasnah oldukça zeki,” dedi Kabsal kendisine bir dilim ekmek daha keserek.

Shallan gözlerini kırpıştırdı. “Ee, yani onun *haklı* olduğunu mu söylüyorsun?“

“Haklı ve haksız,” dedi Kabsal. “Vakıf o fabrialı eline geçirmeyi çok ama çok isteyecektir. Eninde sonunda bunun için senin yardımını istemeyi planlıyordum.”

“Ama?”

“Ama üstlerim bunun *berbat* bir fikir olduğunu düşündü.” Yüzünü buruşturdu.

“Alethkar kralının bunun yüzünden Kharbranth’a savaş açmak için ordusunu getirecek kadar uçarı olduğunu düşünüyorlar. Rubdökümcüler Parekılıcı değiller ama onlar da eşit derecede önemli olabilirler.” Başını sallayarak ekmeğinden bir lokma aldı. “Elhokar Kholin kardeşinin o fabrialı kullanmasına izin verdiği için utanç duymalı, özellikle de bu kadar önemsiz bir şekilde. Ama eğer onu çalacak olsaydık... Eh, bunun etkileri Roshar’ın Vorin olan her yerinde hissedilebdir.”

“Öyle mi?” dedi Shallan kendini çok kötü hissederek.

Kabsal başını sallayarak onayladı. “Çoğu insan bunun hakkında düşünmez. Ben de düşünmemiştim. Krallar Pareleri ile yönetiyor ve savaşıyor olabilir ama orduları Ruhdökümcüler sayesinde varlıklarını sürdürüyor. Ruhdökümcülerin nasıl bir destek personelinin ve ikmal hattının yerini doldurduğu hakkında en ufak bir fikrin var mı? Onlar olmadan, savaş resmen *imkânsız.* Her ay yiyecekle doldurulmuş yüzlerce yük arabasına ihtiyacın olurdu!”

“Sanırım... Bu bir sorun olurdu,” Derin bir nefes aldı. “Beni büyülüyorlar bu Ruhdökümcüler. Her zaman onlardan bir tanesini kullanmanın nasıl bir şey olduğunu merak etmişimdir.”

“Ben de öyle.”

“O zaman sen hiç kullanmadın mı?”

Başını salladı. “Kharbranth’da hiç yok.“

Tabii, diye düşündü Shallan. *Elbette. O yüzden kralın torununa yardım etmesi için Jasnah’ya ihtiyacı vardı.* “Hiç kimsenin bir Ruhdökümcü kullanmak hakkında konuştuğunu duydun mu?” Cesur lafından çekindi. Bu onu şüphelendirir miydi?

O ise sadece başıyla onayladı. “Bunun bir sırrı var, Shallan.”

“Öyle mi?“ diye sordu yüreği ağzına gelerek.

Kabsal bir sır verirmiş gibi görünerek ona baktı. “Gerçekten de o kadar zor değil.”

“Değil... Ne?”

“Bu doğru,” diye cevap verdi. “Bunu birkaç ardentten duydum, Ruhdökümcüleri çevreleyen o kadar çok gölge ve ayin var ki. Gizemli tutuluyorlar, insanların görebileceği yerlerde kullanılmıyorlar. Ama işin doğrusu, Ruhdökümcü kullanmakta pek bir şey yok. Sadece birini takıyorsun, elini bir şeyin üstüne bastırıyorsun ve parmağınla bir mücevhere dokunuyorsun. O kadar basit çalışıyor.”

“Jasnah o şekilde kullanmıyor,” dedi Shallan, belki biraz fazla savunmacı bir şekilde.

“Evet, bu benim de aklımı karıştırmıştı ama söylentilere göre eğer bir tanesini yeteri kadar uzun süre kullanırsan, Ruhdökümcüleri daha iyi kontrol etmeyi öğreniyormuşsun.” Başını salladı. “Onların etrafında türemiş olan gizemden hoşlanmıyorum. Fazlasıyla eski Hiyerokrasi’nin gizemciliği gibi kokuyor. Kendimizi tekrar *o* yoldan giderken bulmasak iyi olur. İnsanların Ruhdökümcüleri kullanmanın ne kadar kolay olduğunu bilmesinin neden bir önemi var? Yaradan’ın ilkeleri ve hediyeleri çoğu zaman basittir.”

Shallan o son kısmı neredeyse dinlememişti bile. Ne yazık ki, görünüşe göre Kabsal da onun kadar cahildi. Hatta daha bile fazla. Shallan onun bahsettiği yöntemin aynısını denemişti ve işe yaramıyordu. Belki de onun tanıdığı ardentler sırrı korumak için yalan söylemişti.

“Her neyse,” dedi Kabsal. “Sanırım bu konuyla ilgili değil. Bana Rubdökümcüyü çalma konusunu sormuştun ve emin ol ki, seni o duruma

sokmazdım. Bunu düşünmem aptalcaydı ve bunu denemem de hemen yasaklandı. Ancak senin ruhunla ilgilenmem ve Jasnah'nın öğretileri tarafından bozulmadığından emin olmam *emredildi* ve belki Jasnah'nın ruhunu da geri kazanmayı denemem."

"Eh, o sonuncusu zor olacak."

"Hiç fark etmemiştim," diye cevap verdi kuru kuru.

Shallan gülümsedi ama nasıl hissedeceğine tam olarak karar veremiyordu. "Biraz önce yaşanan o anı öldürdüm, değil mi? Aramızdakini?"

"Öyle yaptığın iyi oldu," dedi Kabsal ellerindeki tozu silkerek. "Kapılıp gidiyorum, Shallan. Bazı zamanlar benim de bir ardent olmakta, senin görgülü olma konusunda olduğun kadar kötü olup olmadığımı merak ediyorum. Fazla cüretkâr olmak istemiyorum. Sadece o konuşma şeklin, benim aklımı kurcalamaya başlıyor ve dilim de ucuna gelen her şeyi söylemeye başlıyor."

"Ve bu yüzden de..."

"Ve bu yüzden de bugünlük bu kadar dememiz gerek," dedi Kabsal ayağa kalkarak. "Düşünmek için zamana ihtiyacım var."

Shallan da hürelini yardım etmesi için uzatarak ayağa kalktı; süslü bir Vorin elbisesinin içindeyken ayağa kalkmak zordu. Bahçelerin şistkabuğun o kadar da yüksek olmadığı bir bölümündeydiler, bu yüzden de ayağa kalktığı zaman Shallan kralın kendisinin uzun ince yüzlü, orta yaşlı bir ardentle konuşarak yakınlarından geçmekte olduğunu görebildi.

Kral çoğu zaman gün ortası yürüyüşü sırasında bahçelerde dolaşmaya çıkardı. Shallan ona el salladı ama nazik kral onu görmedi. Ardent ile derin bir konuşmaya dalmıştı. Kabsal dönerek kralı fark etti, sonra da eğildi.

"Ne var?" dedi Shallan.

"Kral ardentlerini dikkatle takip eder. O ve Birader İxil bugün benim kataloglama görevinde olduğumu düşünüyorlar."

Shallan kendini gülümserken buldu. "Benimle pikniğe çıkabilmek için bugünkü işini mi savsaklıyorsun?"

"Evet."

"Benimle zaman geçiriyor olman *gerektiğini* zannediyordum," dedi Shallan kollarını kavuşturarak. "Ruhumu korumak için."

"Öyleydi. Ama ardentlerin arasında seninle biraz *fazla* ilgilendiğimi düşünenler var."

"Haklılar."

“Yarın gelip seni göreceğim,” dedi şistkabuğun üstünden gizlice bakarak. “Ceza olarak bütün günü katalogların dizinini yapmakla geçirmek zorunda kalmadığımı varsayarsak tabii.” Ona gülümsedi. “Eğer ardentiayı terk etmeye karar verirsem bu benim seçimim olur ve bunu yasaklayamazlar, gerçi aklımı çelmeyi deneyebilirler.” Shallan kendini onun fazla cüret gösteriyor olduğunu söylemeye hazırlarken sıvışıp gitti.

Sözleri ağzından çıkaramamıştı. Belki de gittikçe *kendisinin* ne istediğinden daha az emin hale geliyordu. Ailesine yardım etmeye odaklanmış olması gerekmez miydi?

Şimdiye kadar, büyük olasılıkla Jasnah Ruhdökümcüsünün çalışmadığını keşfetmiş olmalıydı ama bunu açığa çıkarmakta bir yarar görmüyordu. Shallan’ın gitmesi gerekiyordu. Jasnah’ya gidebilir ve ara sokaktaki korkunç olayı gitmek için bir bahane olarak kullanabilirdi.

Ancak öte yandan, korkunç derecede gönülsüzdü. Kabsal da bunun bir parçasıydı ama gerçek sebep o değildi. İşin doğrusu, arada sırada şikâyet ediyor olmasına rağmen, Shallan bir âlim olmayı öğrenmeyi *seviyordu*. Jasnah’nın felsefe eğitiminden sonra bile, kitap üstüne kitap okuyarak harcadığı günlerden sonra bile. Kafa karışıklığı ve strese rağmen, Shallan çoğunlukla daha önce asla olmadığı kadar tatmin olmuş hissediyordu. Evet, Jasnah o adamları öldürmekte haksızdı ama Shallan bunun neden böyle olduğunu doğru sebepleri göstererek açıklayabilecek kadar felsefe bilmek istiyordu. Evet, tarihi kayıtları eşelemek sıkıcı olabiliyordu ama Shallan öğrenmekte olduğu becerilerin ve sabrın değerini biliyordu; gelecekte kendi derin araştırmalarını yaparken faydalı olacakları kesindi.

Günler öğrenmekle, öğle yemekleri Kabsal ile birlikte gülmekle, akşamlar da Jasnah ile konuşup tartışmakla geçiyordu. Onun istediği şey işte *buydu*. Ve hayatının tamamen yalan olan kısımları da bunlardı.

Sıkkın bir şekilde reçel ve ekmek sepetini aldı, sonra da Meclis’e ve Jasnah’nın süitine geri döndü. Ona yazılmış olan bir mektup, mektup kutusuna atılmış onu bekliyordu. Shallan kaşlarını çatarak mektubun mührünü kırdı ve içine baktı.

Kızım, yazıyordu. *Mesajını aldık.* Rüzgârın Keyfi *kısa süre sonra tekrar Kharbranth limanına gelmiş olacak. Elbette seni aile arazilerine geri götürürüz. Senin gemide olman benim için bir zevk olacak. Bizler harbi Davar adamlarıyız. Ailene borcumuz var.*

Anakaraya kısa bir yolculuk yapıyoruz ama ondan sonra hemen Kharbranth'a geleceğiz. Bir haftaya kadar seni almamızı bekleyebilirsin.

Kaptan Tozbek

Tozbek'in karısı tarafından yazılmış olan dipnot daha da okunaklıydı.

Eğer yolculuk sırasında bizim için biraz kâtiplik yapmaya gönüllü olursanız, sizi ücretsiz olarak götürmekten mutluluk duyarız, Berrakhanım. Hesap defterlerinin tekrar yazılmasına çok ihtiyaçları var.

Shallan uzun bir süre boyunca nota baktı. Kaptanın nerede olduğunu ve ne zaman dönmeyi planladığını sormak istemişti ama görünüşe göre o, Shallan'ın mektubunu gelip onu alması için bir istek olarak anlamıştı.

Uygun bir zaman sınırı gibi görünüyordu. Bu ayrılışını, Nan Balat'a beklemesini söylemiş olduğu gibi, Ruhdokümcüyü çalışının üç hafta sonrasına denk getirirdi. Eğer Jasnah o zamana kadar Ruhdökümcüye tepki vermemişse, Shallan bunun şüphe altında olmadığı anlamına geldiğini varsaymak zorunda kalacaktı.

Bir hafta. Shallan o gemide *olacaktı*. Bunun farkına varmak onun içini parçalıyordu ama bu yapılmak zorundaydı. Kâğıdı indirdi ve misafir koridorundan ayrıldı, adımları onu dönemeçli koridorlardan Peçe'nin içine götürüyordu.

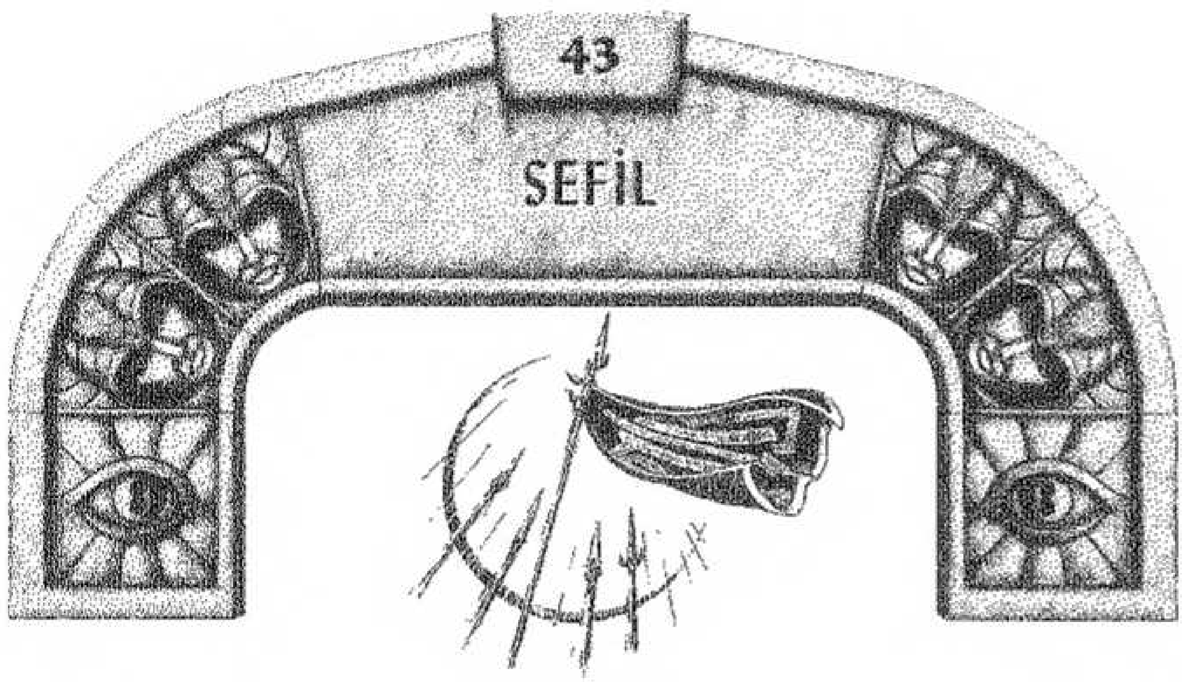
Kısa süre sonra, Jasnah'nın locasının dışında dikiliyordu. Prenses kalemi bir not defterinin üstünde hışırdatarak masasında oturuyordu. Başını kaldırdı. "Sana bugün ne istersen onu yapabileceğini söylediğimi sanıyordum."

"Söylediniz," dedi Shallan. "Ve ben de yapmak istediğim şeyin çalışmak olduğunu fark ettim."

Jasnah sinsi, anlayışlı bir şekilde gülümsedi. Neredeyse *kendinden memnun* bir şekilde. Eğer işin aslını bilseydi. "Eh, bunun için seni azarlayacak değilim," dedi Jasnah araştırmasına geri dönerek.

Shallan oturdu ve ekmekle reçeli başını sallayarak reddedip araştırmasına devam eden Jasnah'ya da önerdi. Shallan kendisine bir dilim daha kesip üstüne reçel sürdü. Sonra da bir kitap açtı ve tatminle içini çekti.

Bir hafta sonra, gitmek zorunda kalacaktı. Ama o zamana kadar, kendisine bir süre daha rol yapma izni verecekti.

“Vahşi yerlerde yaşarlardı her zaman Issızlık’ı bekleyerek ya da bazen gecenin karanlığına önem vermeyen aptal bir çocuğu.”

— Bir çocuk masalı, evet, ama *Hatırlanan Gölgeler’*den gelen bu alıntı benim aradığım gerçeğe işaret ediyormuş gibi görünüyor. Bkz: sayfa 82, dördüncü masat.

Kaladin tanıdık bir dehşet hissiyle uyandı.

Gecenin büyük bir kısmı boyunca sert zeminin üstünde, yukarıdaki karanlığın içine bakıp düşünerek uyanık olarak yatmıştı. *Neden deneyeyim? Neden umursayayım? Bu adamlar için hiç umut yok.*

Vahşi hayvanlardan kaçmak için çaresiz bir şekilde şehrin içine giden yolu arayan bir gezgin gibi hissediyordu. Ama şehir dik bir dağın tepesindeydi ve nasıl yaklaşırsa yaklaşsın, tırmanış her zaman aynıydı. İmkânsız. Yüz tane farklı yol. Aynı sonuç.

Cezasından sağ çıkmış olması adamlarını kurtarmayacaktı. Onları daha hızlı koşmaları için eğitmek de onları kurtarmayacaktı. Onlar yemdi. Yemin etkili olması ne amacını ne de kaderini değiştirmezdi.

Kaladin kendini zorla ayağa kaldırdı. Aşınmış gibi hissediyordu, fazlasıyla uzun süre kullanılmış bir bileği taşı gibi. Hâlâ nasıl sağ kalmış olduğunu anlamamıştı. *Beni sen mi kurtardın, Yaradan? Onların ölmelerini izleyeyim diye mi kurtardın*?

Duaları, Elçileri'nin Asude Saraylar'ı tekrar ele geçirmesini bekleyen Yaradan'a göndermek için yakman gerekiyordu. Bu Kaladin'e asla mantıklı gelmemişti. Yaradan'ın her şeyi görebiliyor ve biliyor olması gerekliydi, o zaman herhangi bir şey yapmadan önce neden bir duanın yakılmasına ihtiyacı vardı? Onun da ötesinde, neden insanların onun adına savaşmasına ihtiyacı vardı ki?

Kaladin ışığa çıkarak kışlayı terk etti. Sonra da donakaldı.

Adamlar sıra olmuş bekliyordu. Kahverengi deri yelekler ve sadece dizlerine kadar inen kısa pantolonlar giymiş pejmürde bir köprücü grubu. Kolları dirseklerine kadar sıvanmış kirli gömlekleri önden bağcıklıydı. Tozlu deriler, paspas gibi perişan saçlar. Ancak şimdi, Kaya'nın hediyesi sayesinde, hepsinin düzgün bir şekilde tıraşlanmış ya da temiz tıraşlı yüzleri vardı. Diğer her şeyleri yıpranmıştı. Ama yüzleri temizdi.

Kaladin tereddütle bir elini yüzüne kaldırıp bakımsız siyah sakalına dokundu. Adamlar bir şeyi bekliyormuş gibi görünüyorlardı. "Ne?" diye sordu.

Adamlar kereste deposuna doğru göz atarak rahatsız bir şekilde kımıldandılar. Elbette ki antrenmanlarında onlara önderlik etmesini bekliyorlardı. Ama antrenman boşunaydı. Onlara bunu söylemek için ağzını açtı ama bir şeyin yaklaşmakta olduğunu fark ettiğinde tereddüt etti. Bir tahtırevan taşıyan dört adam. Eflatun bir *açıkgöz* pelerini giymiş olan uzun, ince bir adam da yanından yürüyordu.

Adamlar bakmak için döndü. "Bu ne?" diye sordu Hobber kalın boynunu kaşıyarak.

"Bu Lamaril'in yerine gelen olacak," dedi Kaladin. Nazikçe iterek köprücü sırasının önüne geçti. Tahtırevan taşıyıcıları Kaladin'in önünde durup yan tarafa dönerek altın rünlerle süslenmiş gösterişli eflatun bir elbise giymiş olan koyu saçlı bir kadını ortaya çıkarırlarken, Syl aşağı süzülerek

omzuna kondu. Yanlamasına uzanmış olarak yastıklı bir divanın üstünde duruyordu, gözleri açık maviydi.

“Ben Berrakhanım Hashal,” dedi, sesinde hafifçe bir Kholinar şivesi vardı. “Kocam, Berrakbey Matal, sizin yeni yüzbaşınız.”

Kaladin yapacağı bir yorumunu yutarak dilini tuttu. Bunun gibi konumlara “terfi ettirilen” *açıkgözlerle* birkaç tecrübesi olmuştu. Matal’ın kendisi hiçbir şey söylemedi, sadece eli kılıcının kabzası üstünde dikiliyordu. Neredeyse Kaladin kadar uzun ama cılızdı. Elleri zarifti. O kılıç pek kullanılmamıştı.

“Bize bu ekibin sorun çıkarmakta olduğu bildirildi,” dedi Hashal. Gözleri Kaladin’in üstüne odaklanarak kısıldı. “Görünüşe göre Yaradan’ın hükmünden canlı kurtulmuşsun. Sana senden üstün olanlardan bir mesaj getiriyorum. Yaradan sana kendini bir köprücü olarak kanıtlaman için bir şans daha verdi. Hepsi bu kadar. Pek çok kişi olanları fazlasıyla yanlış yorumluyor, bu yüzden de Yüceprens Sadeas gelip sana bön bön bakılmasını yasakladı.

“Kocamın köprü ekiplerini selefinin ihmalkârlığı ile yürütmeye niyeti yok. Kocam Yüceprens Sadeas’ın kendisinin çok saygı duyulan ve şerefli bir tanıdığıdır, Tamaril gibi neredeyse *koyugözlü* bir it değil.”

“Öyle mi?” dedi Kaladin. “O zaman nasıl oldu da *böylesine* boktan bir iş onun üstüne kaldı?”

Hashal bu yoruma bir sinirlenme belirtisi göstermedi. Parmaklarıyla yan tarafa doğru bir hareket yaptı ve askerlerden birisi öne çıkarak mızrağının sapını Kaladin’in midesine doğru savurdu.

Kaladin mızrağı kaptı, eski refleksleri hâlâ fazlasıyla keskindi. Olasılıklar şimşek gibi aklından geçti; dövüşü daha başlamadan önce görebiliyordu.

Mızrağa asılarak askerin dengesini boz.

İleri adım at ve bir dirseği önkoluna indirerek silahını düşürt.

Kontrolü al, mızrağı yukarı çevir ve askerin başının yan tarafına geçir.

Arkadaşlarına yardım etmek için gelen ikisini devirmek üzere dönerek mızrağı savur.

Mızrağı kaldırıp...

Hayır. Bu sadece Kaladin’i öldürtürdü.

Kaladin mızrağın sapını bıraktı. Asker adi bir köprücünün darbesini durdurabilmiş olması yüzünden şaşkınlıkla gözlerini kırpıştırdı. Kaşlarını çatarak sapı yukarı savurdu ve Kaladin’in başının yan tarafına indirdi.

Kaladin ona vurmasına izin vererek, darbeyle birlikte yuvarlandı ve onu yere düşürmesine izin verdi. Başı darbeden çınlıyordu ama bir an sonra görüşü dönmeyi bıraktı. Bir baş ağrısı olacaktı ama büyük ihtimalle beyin sarsıntısı yoktu.

Yerde yatarak, birkaç derin nefes aldı, ellerini yumruk yapmıştı. Parmakları mızrağa dokunduğu yerden yanıyormuş gibi geliyordu. Asker geri çekilerek tahtırevanın yanındaki yerine döndü.

“İhmalkârlık yok,” dedi Hashal sakin bir şekilde. “Eğer çok merak ediyorsan, kocam bu görevi almayı rica etti. Köprü ekipleri Berrakbey Sadeas’ın ödeşme Savaşı’ndaki avantajı için hayati önem taşıyor. Lamaril’in komutası altındaki kötü yönetim utanç vericiydi.”

Kaya eğilerek Kaladin’in kalkmasına yardım ederken *açıkgözlere* ve askerlerine kaşlarını çattı. Kaladin elini başının yan tarafına koyup tökezleyerek ayağa kalktı. Parmaklarını kaygan ve nemli hissediyordu ve boynundan omzuna doğru ılık bir kan sızıyordu.

“Şu andan itibaren normal köprü görevinin yanında, her ekip sadece tek *bir* türdeki çalışma görevine atanacak,” dedi Has hal. “Gaz!”

Kısa köprü çavuşu tahtırevanın arkasından başını uzattı. Kaladin taşıyıcıların ve askerlerin arkasında onu fark etmemişti. “Buyrun, Berrakhanım?” Gaz birkaç kere eğildi.

“Kocam Köprü Dört’ün kalıcı olarak uçurum hizmetine atanmasını istiyor. Köprü görevi için gerekli olmadıkları her zaman onların o uçurumların içinde çalışıyor olmalarını istiyorum. Bu çok daha verimli olacak. Hangi kısımların yakın zamanda taranmış olduğunu bilecekler ve aynı yerlerde dolaşmayacaklar. Anladın mı? Verimlilik. Bu derhâl başlayacak.”

Tahtırevanının yan tarafına hafifçe vurdu ve taşıyıcılar dönerek uzaklaştılar. Kocası bir kelime etmeden yanında yürümeye devam etti ve Gaz da onlara yetişmek için aceleyle gitti. Kaladin elini başında tutarak arkalarından bakakaldı. Dunny koştu ve ona bir bandaj getirdi.

“Uçurum hizmeti,” diye homurdandı Moash. “Aferin beycik. Parshendi okları bizi almazsa bile, bir uçurumşeytanının öldürdüğünden emin olacak.”

“Ne yapacağız?” diye sordu zayıf, kelleşmekte olan Peet. Sesinde endişenin izi vardı.

”İşe başlayacağız,” dedi Kaladin Dunny’den bandajı alarak.

Onları korkmuş bir yığın halinde bırakıp yürüyerek uzaklaştı.

♦

♦♦

Kısa bir süre sonra, Kaladin uçurumun kenarında durmuş aşağı bakıyordu. Öğlen güneşinin sıcak ışığı ensesini yakıyor ve gölgesini yarığın içine düşürerek aşağıdaki diğer gölgelerin arasına katıyordu. *Uçabilirim,* diye düşündü. *Bir adım atar ve rüzgâr üstüme çarparken düşerim. Birkaç saniye için uçarım. Birkaç güzel saniye.*

Eğildi ve ip merdiveni kavradı, sonra da adım adım aşağıdaki karanlığa indi. Diğer köprücüler sessiz bir grup halinde onu takip ettiler. Ruh halini onlara da bulaştırmıştı.

Kaladin kendine ne olduğunu biliyordu. Adım adım, eskiden olduğu sefile dönüşüyordu. Böyle bir tehlikenin olduğunun her zaman farkındaydı. Köprücülere bir can simidi gibi tutunmuştu. Ama şimdi bırakıyordu.

O basamaklardan aşağı doğru inerken, mavi ve beyaz solgun şeffaf bir şekil de salıncağa benzeyen bir sandalyenin üstünde oturmuş halde, onun yanında aşağı doğru alçalıyordu. İpler Syl'in başının birkaç santimetre yukarısında kayboluyordu.

"Senin derdin ne?" diye sordu yumuşak bir şekilde.

Kaladin inmeye devam etti.

"Mutlu olman gerekir. Fırtınadan sağ çıktın. Diğer köprücüler çok heyecanlıydı."

"O askerle dövüşmek için can atıyordum," diye fısıldadı Kaladin.

Syl başını yana eğdi.

"Onu yenebilirdim," diye devam etti Kaladin. "Büyük ihtimalle dördünü birden yenebilirdim. Her zaman mızrakta iyi olmuşumdur. Hayır, iyi değil. Durk bana inanılmaz derdi. Doğuştan bir asker, mızrak ile bir sanatçı."

"O zaman belki de onlarla dövüşmüş olmalıydın."

"Öldürmekten hoşlanmadığını zannediyordum."

"Nefret ediyorum," dedi Syl daha da şeffaflaşarak. "Ama daha önce insanların öldürmelerine yardım ettim."

Kaladin merdivenin üstünde donakaldı. *"Ne?"*

"Bu doğru," dedi. "Hatırlayabiliyorum, sadece belirsiz bir şekilde."

"Nasıl?"

"Bilmiyorum." İyice soluklaştı. "Bundan bahsetmek istemiyorum. Ama o yapılması doğru olan şeydi. Bunu hissediyorum."

Kaladin bir an daha asılı kaldı. Teft aşağı seslenerek bir sorun olup olmadığını sordu. Kaladin tekrar inmeye başladı.

“Bugün askerlerle dövüşmedim çünkü bu bir işe yaramazdı,” dedi Kaladin gözleri uçurum duvarına dönük olarak. “Babam bana öldürerek korumanın imkânsız olduğunu söylerdi. Eh, yanılıyordu.”

“Ama...”

“Yanılıyordu, çünkü insanları *başka* yollardan koruyabileceğini ima ediyordu,” dedi Kaladin. “Koruyamazsın. Bu dünya onların ölmesini istiyor ve onları kurtarmaya çalışmak anlamsız.” Uçurumun dibine ulaşarak karanlığın içine adım attı. Sonra Teft dibe ulaştı ve meşalesini yakarak yosunla kaplı taş duvarları titreşen turuncu ışıkla yıkadı.

“O yüzden mi kabul etmemiştin?” diye fısıldadı Syl, uçarak gelip Kaladin’in omzuna konarak. “Şanı. Bütün o aylar önce.”

Kaladin başını salladı. “Hayır. O başka bir şeydi.”

“Ne dedin Kaladin?“ Teft meşaleyi kaldırdı. Yaşlı köprücünün yüzü, titreşen ışığın yarattığı gölgeler derisindeki kırışıklıkların altını çizerken her zaman olduğundan daha da yaşlı görünüyordu.

“Bir şey yok, Teft,” dedi Kaladin. “Önemli bir şey değil.”

Syl buna burnunu çekti. Kaladin onu görmezden gelerek diğer köprücüler de gelirken meşalesini Teft’inkinden tutuşturdu. Hepsi aşağı indiği zaman, Kaladin karanlık yarığın içine doğru onlara yol gösterdi. Soluk gökyüzü burada uzak görünüyordu, çok uzaklardaki bir çığlık gibi. Bu yer çürüyen tahtalar ve durgun su havuzlarıyla bir mezardı, sadece kremcik larvalarının yetişmesine olanak veriyordu.

Köprücüler bu tekinsiz yerde her zaman yaptıkları gibi, farkına varmaksızın birbirlerine sokulmuşlardı. Kaladin önden yürüyordu ve Syl sessizleşmişti. Yönlerini işaretlemesi için tebeşiri Teft’e verdi ve enkazları toplamak için duraklamadı. Ama fazla hızlı da yürümüyordu. Diğer köprücüler arkasında sessizdi, arada bir yankılanmayacak kadar alçak sesle fısıldaşıyorlardı. Sanki kelimeleri kasvet tarafından boğulurmuş gibiydi.

Kaya sonunda Kaladin’in yanında yürümek için ilerledi. “Zor iş bu bize verilmiş olan. Ama bizler köprücüyüz! Demek hayat zor, öyle mi... Yeni değil bu. Planımız olmalı. Bundan sonra nasıl savaşacağız?”

“Sonraki savaş yok, Kaya.”

“Ama büyük zafer kazandık! Bak, daha günler önce hezeyanlar içindeydin. Ölmüş olman gerekirdi. Bu şeyi biliyorum. Ama onun yerine, yürüyorsun herhangi bir başka adam kadar güçlü. Hal Daha da güçlü. Mucize bu. *Uli’tekanaki* sana yol gösteriyor,”

“Bu bir mucize değil, Kaya,” dedi Kaladin. “Bu daha çok bir lanet.”

“Bu nasıl bir lanet dostum?” diye sordu Kaya kıkırdayarak. Zıpladı ve bir havuzun içine inerek tam arkasından yürümekte olan Teft’e su sıçratırken daha da yüksek sesle güldü. İri Boynuzyiyenli bazen dikkate değecek kadar çocuksu olabiliyordu. “Yaşamak, bu şey bir lanet değil!”

“Eğer beni hepinizin ölmesini izleyeyim diye geri getiriyorsa öyle,” dedi Kaladin. “O fırtınadan sağ çıkmamış olsam daha iyi olurdu. Sadece bir Parshendi oku ile öleceğim. Hepimiz öyle.”

Kaya’nın canı sıkılmıştı. Kaladin daha fazla bir şey söylemeyince de geri çekildi. Duvarların uçurumşeytanlarının izlerini bıraktıkları paralanmış kısımlarını rahatsız bir şekilde geçerek devam ettiler. Sonunda yücefırtınalar tarafından yığılmış olan bir ceset yığınına denk geldiler. Kaladin durdu ve diğer köprücüler onun yanında etrafa göz atarlarken meşalesini kaldırdı. Kayaların arasındaki ufak bir çıkmaz koridorda, yaklaşık elli kişi taşlardaki bir oyuğun içine sürüklenmişti.

Cesetler orada yığılmışlardı; ölülerden bir duvar, aralarında kamışlar ve enkazda sıkışmış kollar dışarı sarkıyordu. Kaladin bir bakışta cesetlerin şişmeye ve çürümeye başlayacak kadar eski olduklarını gördü. Arkasında adamlardan biri öğürdü, bu da birkaç diğerinin de öğürmesine neden oldu. Koku berbattı, cesetler pek çoğu ışıktan kaçarak uzaklaşan kremcikler ve daha büyük leş yiyiciler tarafından yırtılıp parçalanmıştı. Yakınlarda kopuk bir el yerde duruyordu ve bir kan izi de bundan uzaklaşmaktaydı. Ayrıca duvardaki likenlerde on beş ayak yüksekliğe kadar taze çizikler vardı. Bir uçurumşeytanı o vücutlardan birini yutmak için söküp çıkarmıştı. Diğerleri için geri gelebilirdi.

Kaladin öğürmedi. Yarım yanmış meşalesini iki büyük taşın arasına sıkıştırdı, sonra da cesetleri yığından çekerek çalışmaya başladı. En azından parçalanacak kadar çürümemişlerdi. Köprücüler de yavaş yavaş etrafını sararak çalışmaya başladılar. Kaladin düşünmeyerek aklının uyuşmasına izin verdi.

Cesetler aşağı indirildiğinde, köprücüler onları sıra halinde dizdiler. Sonra da zırhlarını üzerlerinden çıkarmaya, ceplerini aramaya ve kemerlerindeki bıçakları almaya başladılar. Kaladin mızrakların toplanmasını diğerlerine bırakarak yan tarafta kendi başına çalıştı.

Teft Kaladin’in yanında diz çökerek kafası düşüş yüzünden ezilmiş olan bir cesedi çevirdi. Kısa köprücü ölü adamın göğüs zırhının kayışlarını

çözmeye başladı. “Konuşmak istiyor musun?”

Kaladin bir şey söylemedi. Çalışmaya devam etti. *Geleceği düşünme. Ne olacağını düşünme. Sadece hayatta kal.*

Umursama ama umutsuzluğa da kapılma. Sadece yaşa.

“Kaladin.” Teft’in sesi Kaladin’in kabuğunun içine saplanan bir bıçak gibiydi, onu kıvrandırıyordu.

“Eğer konuşmak isteseydim,” diye homurdandı Kaladin, “Burada kendi başıma çalışıyor olur muydum?“

“Pekâlâ,” dedi Teft. En sonunda göğüs zırhının kayışını çözdü. “Diğer adamların kafası karışık, evlat. Bundan sonra ne yapacağımızı bilmek istiyorlar.”

Kaladin içini çekti, sonra da ayağa kalkarak köprücülere bakmak için döndü. “Ne yapacağımızı bilmiyorum! Eğer kendimizi korumaya çalışırsak, Sadeas bizi cezalandıracak! Bizler yemiz ve öleceğiz. Bunun hakkında benim yapabileceğim hiçbir şey yok! Hiç umut yok.”

Köprücüler şaşkınlık içinde ona bakakaldılar.

Kaladin onlardan yüzünü çevirip Teft’in yanında diz çökerek çalışmaya geri döndü. “İşte,” dedi, “Onlara durumu açıkladım.”

“Salak,” dedi Teft alçak sesle. “Bütün yaptıklarından sonra, şimdi bizi yüzüstü mü bırakıyorsun?”

Yan tarafta, köprücüler çalışmaya geri döndüler. Kaladin birkaç tanesinin homurdanmalarını yakaladı. “Piç,“ dedi Moash, “Bunun olacağını söylemiştim.“

“Sizi yüzüstü bırakmak mı?” diye tısladı Kaladin Teft’e. *Beni yalnız bırak. Bırak umursamazlığa geri döneyim. En azından o zaman acı olmaz.* “Teft, bir çıkış yolu bulmak için saatler ve saatler harcadım ama bir çıkış yok! Sadeas bizim ölmemizi istiyor. *Açıkgözler* istediklerini alır, dünya bu şekilde işliyor.”

“Ee?”

Kaladin onu umursamadan işine geri döndü ve kaval kemiği üç farklı yerden parçalanmış gibi görünen bir askerin botunu çekiştirdi. Bacağın bu hali fırtına götüresi botu çıkarmayı sıkıntılı bir hale getiriyordu.

“Eh, belki öleceğiz,” dedi Teft. “Ama belki de bu, hayatta kalmakla ilgili değildir.”

Neden herkes dururken *Teft* onu neşelendirmeye çalışıyordu? “Eğer konu hayatta kalmak değilse, Teft, o zaman ne?“ Kaladin en sonunda botu çıkardı.

Sıradaki cesede döndü ve sonra dondu.

Bu bir köprücüydü. Kaladin onu tanımıyordu ama o yelek ve o çarıklar şüpheye yer bırakmıyordu. Kolları yanlarında, ağzı hafifçe açık ve göz kapakları çökmüş olarak duvara yaslanmış bir şekilde yatıyordu. Ellerden birinin üstündeki deri kopmuş ve kazınıp gitmişti.

"Konunun ne olduğunu bilmiyorum," diye homurdandı Teft. "Ama vazgeçmek zavallıcaymış gibi görünüyor. Mücadele etmeye devam etmeliyiz. Ta ki o oklar bizi alana kadar. Var ya, hedeften önce yolculuk."

"O da ne demek?"

"Bilmiyorum," dedi Teft hızla yere bakarak. "Sadece bir defasında duyduğum bir şeydi."

"O Kayıp Parlayanlar'ın söylediği bir şeydi," dedi Sigzil yanlarından geçerken.

Kaladin yan tarafa göz attı. Alçak sesli Azish adam bir yığının üstüne bir kalkan yerleştirdi. Kahverengi derisi meşale ışığında karanlıkta, başını kaldırdı. "Bu onların düsturuydu. En azından bir parçası. 'Ölümden önce yaşam. Zayıflıktan önce güç. Hedeften önce yolculuk.'"

"Kayıp Parlayanlar?" dedi Skar bir kucak dolusu bot taşıyarak. "*Onları* kim çıkardı şimdi?"

"Teft yaptı."

"Ben yapmadım! Bu sadece bir keresinde duyduğum bir şeydi."

"Bu ne demek ki?" diye sordu Dunny.

"Dedim ya, bilmiyorum!" dedi Teft.

"Bunun onların ilkelerinden birisi olması gerekiyordu," dedi Sigzil. "Yulay'da Parlayanlar'dan bahseden ve onların geri dönmelerini arzu eden insan toplulukları var."

"Onların geri dönmesini kim ister?" dedi Skar duvara sırtını yaslayarak kollarını kavuştururken. "Onlar bizi Yokelçilere sattı."

"Ha!" dedi Kaya. "Yokelçilermiş! Ovalı saçmalığı. Kamp ateşi hikâyesi çocukların anlattığı."

"Onlar gerçekti," dedi Skar savunmacı bir şekilde, "Bunu herkes bilir."

"Kamp ateşi hikâyelerini dinleyen herkes!" dedi Kaya gülerek. "Çok fazla hava! Akıllarınızı yumuşak yapıyor. Sorun değil ama bu; siz hâlâ benim ailemdensiniz. Sadece aptal olanlarından!"

Teft diğerleri Kayıp Parlayanlar hakkında konuşmaya devam ederken kaşlarını çattı.

“Hedeften önce yolculuk,” diye fısıldadı Syl Kaladin’in omzunda. “Bunu beğendim.”

“Neden?” diye sordu Kaladin ölü köprücünün çarıklarını çözmek için diz çökerken.

“İşte,” diye cevap verdi, sanki bu yeterli bir açıklamaydı. “Teft haklı, Kaladin. Vazgeçmek istediğini biliyorum. Ama yapamazsın.”

“Neden?”

“Çünkü yapamazsın.”

“Bundan sonra uçurum hizmetine atanmış olacağız,” dedi Kaladin. “Para kazanmak için daha fazla kamış toplayamayacağız. Bu da daha fazla bandaj, antiseptik ya da akşam yemekleri için yiyeceğin olmaması demek. Bütün bu cesetlerle, çürüksprenlerine bulaşmamız kesin ve adamlar hasta olacak; eğer uçurumşeytanlarının bizi yemediğini ya da sürpriz bir yücefırtınanın bizi boğmadığın varsayarsak, tabii. Ve adam üstüne adam kaybederek, Cehennem’in sonuna kadar o köprülerle koşmak zorunda kalacağız. Hiç umut yok.”

Adamlar hâlâ konuşuyorlardı. “Kayıp Parlayanlar diğer tarafa yardım ettiler,” diye ısrar etti Skar. “En başından beri lekelilerdi.”

Teft buna alındı. İnce adam dimdik doğrularak Skar’a parmağını doğrulttu. “Sen hiçbir şey bilmiyorsun! Bu çok uzun zaman önceydi. Hiç kimse gerçekten ne olduğunu bilmiyor.”

“O zaman neden bütün hikâyeler aynı şeyi söylüyor?“ diye hesap sordu Skar. “Onlar bizi yüzüstü bıraktı. Tıpkı *açıkgözlerin* şu anda bizi yüzüstü bırakıyor olmaları gibi. Belki de Kaladin haklıdır. Belki hiç umut *yoktur.*”

Kaladin başını eğdi. O sözler onun yakasını bırakmıyordu. *Belki de Kaladin haklıdır. .. Belki hiç umut yoktur...*

Bunu daha önce de yapmıştı. Son sahibinin elindeyken, Tvlakv’a satılıp bir köprücü yapılmadan önce. Goshel ve diğer kölelere ayaklanmada önderlik ettikten sonra sessiz bir gecede vazgeçmişti. Onların hepsi katledilmişti. Ama bir şekilde o sağ kalmıştı. Fırtına kapsın hepsini, neden her zaman *o* sağ kalmak zorundaydı? *Bunu tekrar yapamam,* diye düşündü gözlerini sıkı sıkı kapatarak. *Onlara yardım edemem.*

Tien. Tukks. Goshel. Dallet. Tvlakv’un köle arabalarında iyileştirmeye çalışmış olduğu isimsiz köle. Hepsinin sonu aynı olmuştu. Kaladin’de başarısızlığın dokunuşu vardı. Bazen onlara umut veriyordu ama umut başka

bir başarısızlık fırsatı dışında neydi ki? Bir adam artık tekrar kalkmadan önce kaç kere düşebilirdi?

“Ben sadece bizim cahil olduğumuzu düşünüyorum,” diye homurdandı Teft. “Geçmiş hakkında *açıkgözlerin* söylediği şeyleri dinlemeyi sevmiyorum. Biliyorsun, bütün tarihi onların kadınları yazıyor.”

“Bunun hakkında tartıştığına inanamıyorum, Teft,” dedi Skar çileden çıkarak. “Sonra ne olacak? Yokelçilerin kalplerimizi çalmalarına izin mi verelim? Belki de onlar da sadece yanlış anlaşılmışlardır. Ya da Parshendiler. Belki de sadece onların ne zaman isterlerse kralımızı öldürmelerine *izin* vermeliyiz.”

“Siz ikiniz bir fırtına olup gidecek, misiniz?” diye tersledi Moash. “Bir önemi yok. Kaladin’i duydunuz. O bile bizim ölmüş sayılacağımızı düşünüyor.”

Kaladin seslere daha fazla dayanamıyordu. Meşale ışığından tökezleyerek uzaklaştı ve karanlığın içine doğru gitti. Diğer adamların hiçbiri onu takip etmedi. Karanlık gölgelerden oluşan bir yere girmişti; ışık olarak sadece yukarıdaki uzak gökyüzü kurdelesi vardı.

Burada Kaladin gözlerden kaçmıştı. Karanlığın içinde büyük bir kayaya çarparak tökezleyip durdu. Yosun ve likenle kayganlaşmıştı. Ellerini buna dayayarak dikildi, sonra da inledi ve sırtını yaslamak için döndü. Syl önünde aydınlandı, karanlığa rağmen hâli görünüyordu. Havanın üstüne oturarak bacaklarının etrafındaki elbisesini düzeltti.

“Onları kurtaramam Syl,” diye fısıldadı Kaladin ıstırapla.

“Emin misin?”

“Daha önce her defasında başarısız oldum.”

“Ve o yüzden bu defa da mı başarısız olacaksın?”

“Evet.”

Sessizleşti. “Peki, o zaman,” dedi neden sonra. “Diyelim ki haklısın.”

“O zaman neden mücadele edelim? Kendime son bir defa daha deneyeceğimi söylemiştim. Ama daha başlamadan başarısız oldum. Onları kurtarmanın bir yolu yok.”

“Mücadelenin kendisinin bir anlamı yok mu?”

“Eğer kaderin ölmekse yok.” Başını eğdi.

Sigzil’in sözleri kafasının içinde yankılandı, *Ölümden önce yaşam. Zayıflıktan önce güç. Hedeften önce yolculuk.* Kaladin yukarıdaki gökyüzü parçasına baktı. Çok uzaklardaki saf, mavi sudan bir nehir gibiydi.

Ölümden önce yaşam.

Bu lafın anlamı neydi? İnsanın ölümü seçmeden önce yaşamı seçmesi mi gerekliydi? Bu ortadaydı. Ya da başka bir anlama mı geliyordu? Yaşamın ölümden önce geldiği mi? Bu da ortadaydı. Ama öte yandan, basit kelimeler onunla konuşuyorlardı. Ölüm geliyor, diye fısıldıyorlardı. Ölüm her şey için geliyor. Ama yaşam önce geliyor. Değerini bil.

Hedef ölüm. Ama yolculuk, o hayat. Önemli olan oydu.

Soğuk bir rüzgâr taze, yeni kokular getirerek ve çürüyen cesetlerin kokusunu uzaklaştırarak üstünden geçip taş koridor boyunca esti.

Kimse köprücüleri umursamıyordu. Kimse en altta olanları, gözleri en koyu olanları umursamıyordu. Ama yine de, o rüzgâr ona tekrar tekrar fısıldıyormuş gibi geliyordu. *Ölümden önce yaşam. Ölümden önce yaşam. Ölmeden önce yaşa.*

Ayağı bir şeye çarptı. Eğildi ve bunu aldı. Ufak bir taş. Karanlıkta onu zar zor seçebiliyordu. Ona olan şeyi tanıdı, bu melankoliyi, bu umutsuzluk hissini. Daha gençken bu his sık sık onun üstüne çökerdi, en çok da bulutların gökyüzünü gizlediği Gözyaşları'nın haftaları sırasında. O zamanlarda, Tien her zaman onu neşelendirir, umutsuzluğundan kurtulmasına yardım ederdi. Tien bunu her defasında başarabiliyordu.

Bir kere kardeşini kaybettikten sonra, bu üzüntü dönemleriyle daha beceriksiz bir şekilde baş edebilmişti. Sefile dönüşmüştü; umursamıyor ama umutsuzluğa da kapılmıyordu. Acı hissetmek yerine, hiçbir şey hissetmemek daha iyiymiş gibi görünmüştü.

Onları kurtaramayacağım, diye düşündü Kaladin gözlerini sıkı sıkı kapatarak. *Neden deneyeyim?*

Önceden yaptığı gibi uğraşmaya devam ettiği için bir aptal değil miydi? Eğer sadece bir kere kazanabilseydi. O yeterli olurdu. Birisine yardım edebileceğine inanabildiği sürece, bazı yolların karanlıktan başka bir yere çıktığına inanabildiği sürece, umut edebilirdi.

Kendine son bir kez daha deneyeceğine dair söz verdin, diye düşündü. *Onlar daha ölmedi.*

Hâlâ hayattalar. Şimdilik.

Denemiş olmadığı tek bir şey vardı. Fazlasıyla korkuyor olduğu bir şey. Geçmişte bunu her denediğinde, her şeyi kaybetmişti.

Sefil karşısında duruyormuş gibi geliyordu. O kaçış anlamına geliyordu. Umursamazlık. Kaladin gerçekten de ona geri dönmeyi istiyor muydu? Bu

sahte bir sığınaktı. O adam olmak onu korumamıştı. Sadece onu gittikçe daha da derinlere sürüklemiş, en sonunda kendi hayatını almanın daha iyi olan yol gibi görüneceği kadar düşürmüştü.

Ölümden önce yaşam.

Kaladin ayağa kalkarak gözlerini açıp, küçük taşı bıraktı. Yavaş yavaş meşale ışığına doğru geri yürüdü. Köprücüler işlerinden başlarını kaldırıp ona baktılar. Ne çok sorgulayan göz vardı. Bazıları şüpheli, bazıları sert, diğerleri cesaret verici. Kaya, Dunny, Hobber, Leyten. Onlar ona inanıyordu. O Fırtına'dan sağ çıkmıştı. Bir mucize gerçek olmuştu.

"Deneyebileceğimiz bir şey var," dedi Kaladin. "Ama büyük olasılıkla bu hepimizin kendi ordumuzun ellerinde ölmemizle sonuçlanacak."

"Zaten sonunda nasılsa öleceğiz," diye söylendi Harita. "Sen kendin söyledin." Diğerlerinden birkaç tanesi de başlarıyla onayladı.

Kaladin derin bir nefes aldı. "Kaçmaya çalışmak zorundayız."

"Ama savaş kampı korunuyor!" dedi Kulaksız Jaks. "Köprücülerin başlarında birileri olmadan dışarı çıkmalarına izin verilmiyor. Kaçacağımızı biliyorlar."

"Ölürüz," dedi Moash, yüzü sertti. "Uygarlıktan miller ve millerce uzaktayız. Dışarıda koca kabuklardan başka hiçbir şey yok ve yücefırtınalara karşı sığınak da yok."

"Biliyorum," dedi Kaladin. "Ama ya bu ya da Parshendi okları."

Adamlar sessizleşti.

"Bizi her gün buraya cesetleri soymaya gönderecekler," dedi Kaladin. "Ve uçurumşeytanlarından korktukları için bizi buraya başımızda kimse olmadan gönderiyorlar. Köprücü hizmetlerinin çoğu bizi kaderimiz üstüne düşünmekten alıkoymak için angarya, o yüzden de sadece ufak bir miktarda malzeme çıkarmamız gerekli."

"Bu uçurumlardan birini seçip uçurum boyunca kaçmamız gerektiğini mi düşünüyorsun?" diye sordu Skar. "Hepsinin haritasını çıkarmayı denediler. Ekipler asla Ovalar'ın diğer tarafına ulaşmadı, uçurumşeytanları ya da yücefırtınalar tarafından öldürüldüler."

Kaladin başını salladı. "Yapacağımız şey bu değil." Önünde yerde duran bir şeye tekme attı: düşmüş bir mızrak. Tekmesi bunu havaya fırlatıp, şaşırarak yakalayan Moash'a doğru gönderdi.

"Sizi bunları kullanmada eğitebilirim," dedi Kaladin yumuşak bir şekilde.

Adamlar silaha bakarak sessizleştiler.

“Bu şeyin ne faydası olacak?” diye sordu Kaya mızrağı Moash’ın elinden alıp inceleyerek. “Bir orduyla savaşamayız.”

“Hayır,” dedi Kaladin. “Ama eğer sizi eğitirsem, o zaman geceleyin bir karakola saldırabiliriz. Uzaklaşmamız mümkün olabilir.” Kaladin sırayla her adamın gözlerinin içine bakarak onları izledi. “Bir kere özgür kaldığımız zaman, arkamızdan askerler gönderecekler. Sadeas köprücülerin askerlerini öldürüp de kaçmalarına izin vermeyecek. Bizi hafife alacağını ve ilk önce küçük bir grup göndereceğini umut etmek zorundayız. Eğer onları öldürürsek, o zaman saklanabilecek kadar uzağa gitmemiz mümkün olabilir. Tehlikeli olacak. Sadeas bizi tekrar yakalamak için elinden geleni yapacak ve büyük olasılıkla sonunda bizi kovalayan bütün bir bölük olacak. Fırtına kapsın onu, büyük olasılıkla ilk başta kamptan bile asla kaçamayacağız. Ama bu bir şey.”

Sessizleşerek, adamlar kararsızlıkla birbirleriyle bakışırlarken bekledi.

”Ben varım,” dedi Teft doğrularak.

“Ben de,” dedi Moash ileri çıkarak. Hevesli gibi görünüyordu.

“Ve ben,” dedi Sigzil. “Bir köle olarak kalacağıma, onların Alethi suratlarına tükürerek kılıçlarının ucunda ölürüm.”

“Ha!” dedi Kaya. “Ve ben de bol bol yemek pişireceğim sizin hepinize öldürürken karnınız tok olsun diye.”

“Sen bizimle birlikte dövüşmeyecek misin?” diye sordu Dunny şaşırarak.

“Bana yakışmaz bu,” dedi Kaya çenesini kaldırarak.

“Eh, ben yaparım,” dedi Dunny. “Emrindeyim Yüzbaşı.”

Diğerleri de konuşmaya başladılar, adamların tümü ayağa kalktı, birkaç tanesi ıslak zeminden mızraklar kaptı. Kaladin’in önderlik etmiş olduğu diğer askerler gibi heyecanla bağırmadılar ya da kükremediler. Dövüşme fikrinden korkuyorlardı, çoğu sıradan köleler ya da mütevazi işçilerdi. Ama istekliydiler.

Kaladin ileri çıktı ve planın ana hatlarını çizmeye başladı.

İnsanın Tarihi

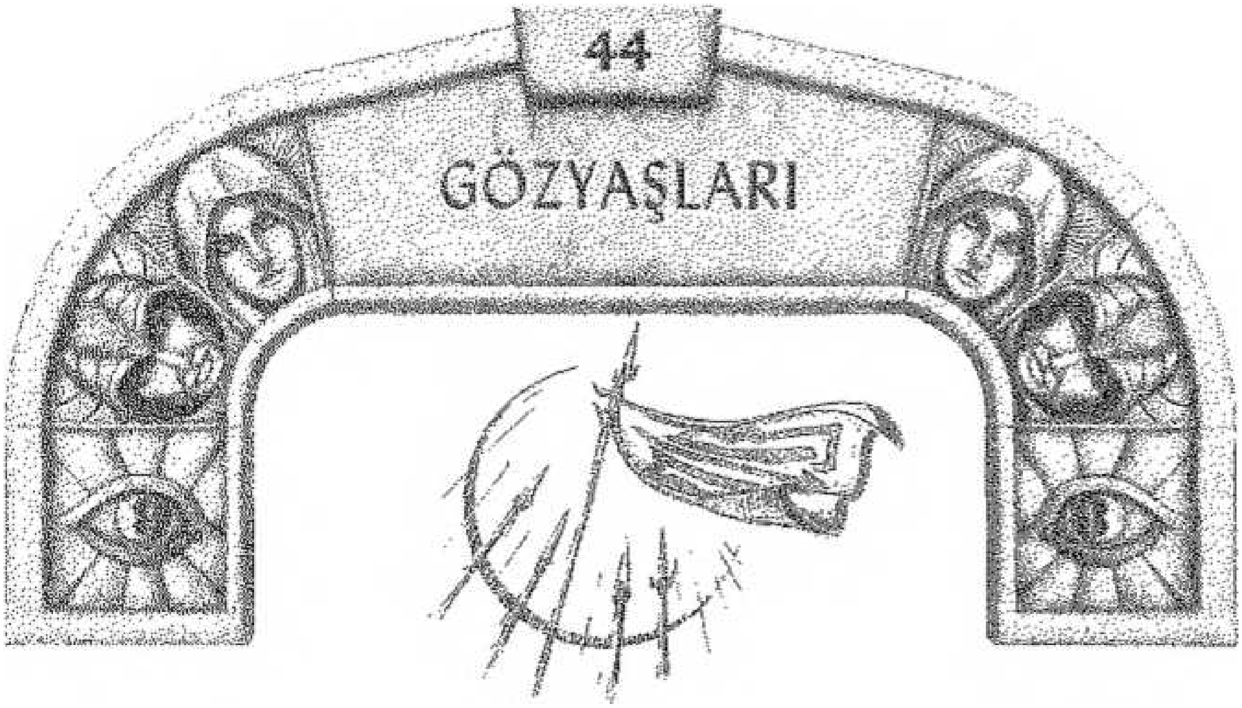
Kovulma
Asude Saraylar'ın Kaybı

Issızlıklar
Yokelçilere Karşı Savaş

Aharietiam
Son Issızlık,
Yokelçilerin
Yenilmesi

Hiyanet
Parlayan Şövalyeler'in
Düşüşü

Hiyerokrasi
Vorinizm'in Başarısızlığı

BEŞ YIL ÖNCE

Kaladin Gözyaşları'ndan nefret ediyordu. Asık suratlı damlaların sonsuz bir şelâle halinde döküldüğü kesintisiz dört haftalık yağmur, eski bir yılın sonuna ve yeni bir tanesinin gelişine işaret ederdi. Asla bir yücefırtına gibi öfkeli değil. Yavaş, düzenli. Sanki höyüğe doğru son birkaç gönülsüz adımını atmakta olan ölmek üzere bir yılın kanları gibi. Her ne kadar iklimin diğer mevsimleri önceden tahmin edilemeyerek gelip gitseler de, Gözyaşları her yıl aynı zamanda geri dönmeyi hiç sektirmezdi. Maalesef.

Kaladin Hearthstone'daki evinin eğimli çatısının üstünde yatıyordu. Yanında bir parça tahtayla üstü kapatılmış olarak durmakta olan bir kova zift vardı. Çatıyı onarmayı bitirmişti ve kova neredeyse tamamen boştu. Gözyaşları bu işi yapmak için berbat bir zamandı ama öte yarıdan da ısrarcı bir sızıntının en sinir bozucu olabileceği zamandı. Gözyaşları bittiği zaman da tekrar ziftlemeleri gerekecekti ama en azından bu şekilde sonraki haftalar

boyunca yemek masalarının üstüne düzenli olarak damlayan bir sızıntıya katlanmak zorunda kalmazlardı.

Sırtüstü yatmış, gökyüzüne bakıyordu. Belki de aşağı inip, içeri girmiş olsa daha iyi olurdu ama zaten sırılsıklam olmuştu bile. Bu yüzden de kaldı. İzliyor, düşünüyordu.

Başka bir ordu da kasabadan geçmekteydi, bugünlerdeki pek çoğundan biri. Çoğu zaman Gözyaşları sırasında gelirler, ikmal yapar ve yeni savaş meydanlarına giderlerdi. Roshone nadiren yaptığı bir şekilde savaş beyini karşılamak için ortaya çıkmıştı. Yücemareşal Amaram'ın bizzat kendisi; bu bölgedeki Alethi savunmalarının başı olmasının yanında, görünüşe göre onun uzak bir kuzeniydi de. Hâlâ Alethkar'da olan en ünlü askerlerden bir tanesiydi; çoğunluğu Harap Ovalara gitmek için ayrılmışlardı.

Küçük yağmur damlaları Kaladin'in üstünü kaplıyordu. Diğer pek çok kişi bu haftaları severdi, tam ortasında olanı dışında hiç yücefırtına olmazdı. Kasabalılara göre, bu çiftçiliğe ara vermek ve rahatlamak için kıymetli bir zamandı. Ama Kaladin güneşi ve rüzgârı arzu ediyordu. Öfkeleri ve canlılıklarıyla yücefırtınaları bile özlüyordu. Bu günler kasvetliydi ve Kaladin işe yarar herhangi bir şey yapmayı zor buluyordu. Sanki fırtınaların yokluğu onu güçsüz bırakıyormuş gibi.

Çok az kişi talihsiz aksırt avı ve oğlunun ölümünden sonra Roshone'u görmüştü. Gittikçe daha da münzevi bir hale gelerek malikânesinde saklanıyordu. Hearthstone halkı, sanki her an patlayarak öfkesini onlara çevirmesinden korkarak çok dikkatli hareket ediyorlardı. Kaladin bunun hakkında endişeli değildi. Bir fırtına, ister bir insandan, isterse de gökyüzünden gelsin, tepki verebileceğin bir şeydi. Ama bu boğulma, bu hayatın yavaş ve düzenli bir şekilde söndürülmesi... Bu çok ama çok daha kötüydü.

"Kaladin?" diye seslendi Tien. "Hâlâ orada mısın?"

"Evet," diye cevap verdi hareket etmeden. Gözyaşları sırasında bulutlar o kadar *yavandı* ki. Herhangi bir şey o sefil griden daha cansız olabilir miydi?

Tien çatının eğimlenerek yere değdiği binanın arka tarafından dolanarak geldi. Ellerini uzun yağmurluğunun ceplerine sokmuştu, başında geniş siperlikli bir şapka vardı. İkisi de onun için fazlasıyla büyük gibi görünüyorlardı ama giysiler her zaman Tien için fazla büyükmüş gibi görünürdü. Ona tam oturdukları zaman bile.

Kaladin’in kardeşi çatının üstüne tırmandı ve yürüyerek yanına geldi, sonra da gözlerini gökyüzüne dikerek yattı. Başka birisi olsa Kaladin’i neşelendirmeye çalışır ve başarısız olurdu. Ama bir şekilde Tien yapılması gereken doğru şeyi bilirdi. O an için ise bu sessiz kalmaktı.

“Sen yağmuru seviyorsun, değil mi?” diye sordu Kaladin ona en sonunda.

“Evet,” dedi Tien. Elbette, Tien hemen hemen her şeyi seviyordu. “Gerçi böyle gözünü dikip bakmak zor. Gözlerimi kırpıp duruyorum.”

Her nedense bu Kaladin’i gülümsetti.

“Sana bir şey yaptım,” dedi Tien. “Bugün dükkânda.”

Kaladin’in ebeveynleri endişeliydi; marangoz Ral gerçekten de bir başka çırağa ihtiyacı olmadığı hâlde Tien’i yanına almıştı ve oğlanın çalışmasından memnun olmadığı söyleniyordu. Tien’in dikkati çok kolay dağılıyor, diye şikâyet ediyordu Ral.

Tien cebinden bir şey çıkarırken Kaladin doğrulup oturdu. Bu şaşırtıcı derecede karmaşık olarak oyulmuş olan küçük tahtadan bir attı.

“Su için endişe etme,” dedi Tien bunu ona vererek. “Çoktan vernikledim.”

“Tien,” dedi Kaladin şaşkınlık içinde. “Bu *çok güzel.*” Detaylar inanılmazdı; gözler, toynaklar, kuyruğundaki çizgiler. Tıpkı Roshone’un arabasını çeken görkemli hayvanlar gibi görünüyordu. “Bunu Ral’a gösterdin mi?”

“İyi olmuş dedi,” dedi Tien fazla büyük şapkasının altında gülümseyerek. “Ama bana bunun yerine bir sandalye yapmış olmam gerektiğini söyledi. Biraz başım derde girer gibi oldu.”

“Ama nasıl... Yani, Tien, bunun inanılmaz olduğunu görmüş olmalı!”

“Ee, orasını bilmem,” dedi Tien gülümseyi sürdürerek. “Bu alt tarafı bir at. Usta Ral kullanabileceğin şeyleri seviyor. Üstüne oturacak şeyleri, içine giysi konulacak şeyleri. Ama sanırım yarın iyi bir sandalye yapabilirim, onun gurur duyacağı bir şey.”

Kaladin, masum yüzü ve cana yakın yapısıyla kardeşine baktı. Artık ergenlik yaşlarına gelmiş olmasına rağmen ikisini de kaybetmemişti. *Nasıl her zaman gülümseyebiliyorsun?* diye düşündü Kaladin. *Dışarısı rezalet, ustan sana krem gibi davranıyor ve ailen de yavaş yavaş şehirbeyi tarafından boğuluyor. Ama sen yine de gülümsüyorsun? Nasıl, Tien?*

Ve neden bana da gülümsemeyi istetebiliyorsun?

“Babam kürelerden bir tanesini daha harcadı, Tien,” derken kendine geldi Kaladin. Babaları ne zaman bunu yapmaya mecbur kalsa, sanki biraz daha

solgun, biraz daha az dik durur hale geliyormuş gibi görünüyordu. Bu günlerde o küreler sönüktü, içlerinde hiç ışık yoktu. Gözyaşları sırasında küreleri dolduramazdın. Eninde sonunda hepsi tükeniyordu.

“Daha bir sürü var,” dedi Tien.

“Roshone bizi yıpratmaya çalışıyor,” dedi Kaladin. “Parça parça, bizi boğuyor.”

“Göründüğü kadar kötü değil, Kaladin,” dedi kardeşi uzanarak kolunu tutarken. “İşler asla göründüğü kadar kötü değildir. Göreceksin.”

O kadar çok itiraz aklına geliyordu ki, ama Tien’in gülümsemesi onları defediyordu. Orada, yılın en iç karartıcı bölümünün ortasında, Kaladin bir an için sanki güneş ışığını görmüş gibi hissetti. Etraflarında dünyanın daha parlaklaştığına, bulutların bir adım geri çekildiğine, gökyüzünün aydınlandığına yemin edebilirdi.

Anneleri köşeyi dönerek binanın arkasından çıktı. Başını kaldırıp onlara baktı, sanki ikisini de yağmurda çatıda otururken bulduğu için eğlenmiş gibiydi. Alçak kısmın üstüne çıktı. Küçük bir grup hasper orada taşlara tutunmuştu; küçük çift kabuklu yaratıklar Gözyaşları sırasında hızla çoğalırlardı. Bütün taşların üstüne yayılmış olan kuzenleri minik sümüklüböcekler gibi yoktan belirmiş gibi görünüyorlardı.

“Siz ikiniz neden bahsediyorsunuz bakayım?” diye sordu yukarı yürüyüp yanlarına oturarak. Hesina nadiren kasabadaki diğer anneler gibi davranırdı. Bazen bu Kaladin’i rahatsız ediyordu. Onları hasta olacaklarından şikâyet ederek evin içine filan yollamış olması gerekmez miydi? Hayır, kahverengi deri bir yağmurluk giymiş olarak onlarla birlikte oturuyordu.

“Kaladin babamın küreleri harcaması yüzünden endişeleniyor,” dedi Tien.

“Oh, ben bu yüzden endişe etmezdim,” diye cevap verdi. “Seni Kbarbranth’a göndereceğiz. İki ay içinde ayrılacak kadar büyümüş olacaksın.”

“Siz ikinizde benimle gelmelisiniz,” dedi Kaladin. “Ve babam da öyle.”

“Kasabayı terk mi edelim?” dedi Tien sanki bu olasılığı asla düşünmemiş gibi. “Ama ben burayı seviyorum.”

Hesina gülümsedi.

“Ne?” dedi Kaladin.

“Senin yaşındaki genç adamların büyük bir kısmı, ebeveynlerinden *kurtulabilmek* için ellerinden geleni yapıyorlar.”

“Gidip de sizleri burada bırakamam. Biz bir aileyiz.”

“O bizi boğmaya çalışıyor,” dedi Kaladin Tien’e bir göz atarak. Kardeşiyle konuşmak onun kendisini çok daha iyi hissetmesini sağlamıştı ama itirazları hâlâ duruyordu. “Kimse tedavi için para vermiyor ve kimsenin artık sana çalışman için para vermeyeceğini biliyorum. Babam o harcadığı küreler için nasıl bir karşılık alabiliyor ki? Sebzeleri normal fiyatın on katına ve küflü tahılı da iki katına mı?”

Hesina gülümsedi. “Ne kadar da dikkatlisin,”

“Babam bana ayrıntıları fark etmeyi öğretti. Bir hekimin gözleri.”

“Eh,” dedi Hesina gözleri parlayarak. “Senin o hekim gözlerin o kürelerden birini ilk olarak ne zaman harcadığımızı da fark etti mi?”

“Tabii,” dedi Kal adin. “Av kazasından sonraki gündü. Babam bandaj yapmak için yeni kumaş almak zorunda kalmıştı.”

“Ve bizim yeni bandajlara ihtiyacımız var mıydı?”

“Ee, hayır. Ama babamın nasıl olduğunu sen de biliyorsun. Stokların biraz bile azalmaya başlamasından hoşlanmıyor.”

“Ve bu yüzden de o kürelerden bir tanesini harcadı,” dedi Hesina. “Aylar ve aylar boyunca sakladığı, hatırlarına şehirbeyiyle inatlaştığı kürelerden birini?”

Onları en baştan çalmak için katlandığı zahmetlere değinmeye bile gerek yok, diye düşündü. *Ama sen zaten onların hepsini biliyorsun.* Yine gökyüzünü izlemekte olan Tien’e bir göz attı. Kaladin’in bildiği kadarıyla, kardeşi daha gerçeği keşfetmemişti.

“Yani baban o kadar uzun süre direndi ve sonunda da pes ederek aylar boyunca ihtiyacımızın olmayacağı birkaç kumaş bandaj satın almak için bir küreyi harcadı,” dedi Hesina.

Annesi doğru söylüyordu. Babası neden birden bire kürelerden birini... “Roshone’un kazanıyor olduğunu düşünmesine izin veriyor,” dedi Kaladin şaşkınlıkla ona geri bakarak.

Hesina muzip bir şekilde gülümsedi. “Roshone eninde sonunda intikam almanın bir yolunu bulurdu. Kolay olmazdı. Babanın bir vatandaş olarak mevkii yüksek ve soruşturma talebi hakkı var. Roshone’un gerçekten de hayatını kurtardı ve pek çok kişi Rillir’in yaralarının ağırlığına şahitlik edebilirdi. Ama Roshone bir yolunu bulurdu. Eğer bizi yenmiş olduğunu hissetmezse.”

Kaladin malikâneye doğru döndü. Her ne kadar malikâne yağmuru perdesiyle gizlenmiş olsa da aşağısındaki alanda kamp kurmuş olan ordunun

çadırlarını zar zor seçebiliyordu. Bir asker olarak, sık sık fırtınalara ve yağmura, rüzgârlara ve boralara maruz kalarak yaşamak nasıl bir şey olurdu? Eskiden olsa Kaladin'in ilgisini çekebilirdi ama artık bir mızrakçının hayatının onun için bir çekiciliği yoktu. Onun aklı kasların diyagramları ve ezberlenmiş olan belirti ve hastalık listeleriyle doluydu.

"Küreleri harcamaya devam edeceğiz," dedi Hesina. "Her birkaç haftada bir tane. Kısmen hayatımızı sürdürmek için, gerçi benim ailem de yardım etmeyi önerdi. Daha çok Roshone'un eğildiğimizi düşünmeye devam etmesi için. Ve sonra da seni göndereceğiz. Beklenmedik bir şekilde. Sen gitmiş olacaksın ve küreler de senin eğitim yılların sırasında harçlığın olarak güvenli bir şekilde ardentlerin ellerinde olacak."

Kaladin farkına vararak gözlerini kırptı. Onlar kaybetmiyordu. Onlar *kazanıyordu.*

"Düşünsene Kaladin," dedi Tien. "Dünyanın en muhteşem şehirlerinden birinde yaşayacaksın! Çok heyecan verici olacak. Eğitimli bir adam olacaksın, babam gibi. İstediğin her kitabı sana okumaları için kâtiplerin olacak."

Kaladin ıslak saçlarını alnından geriye itti. Tien her şeyin kulağa onun tahmin ettiğinden çok daha muhteşem gelmesini sağlıyordu. Elbette, Tien krem dolu bir su birikintisinin bile kulağa muhteşem gelmesini sağlayabilirdi.

"Bu doğru," dedi annesi yukarı doğru bakmayı sürdürerek. "Matematik öğrenebilirsin, tarih, politika, taktik, bilimler..."

"Onlar kadınların öğrendikleri şeyler değil mi?" dedi Kaladin kaşlarını çatarak.

"Açıkgözlü kadınlar onlar üstüne çalışır. Ama erkek âlimler de var. Onlar kadar fazla olmasa da."

"Tüm bunlar bir hekim olmak için."

"Bir hekim olmak zorunda değilsin. Hayatın sana ait, oğlum. Eğer bir hekimin yolunu seçersen, seninle gurur duyarız. Ama babanın yerine onun hayatını yaşamak zorundaymışsın gibi hissetme." Annesi gözlerini yağmur suyundan temizlemek için kırpıştırarak indirip Kaladin'e baktı.

"Başka ne yaparım ki?" dedi Kaladin aptallaşarak.

"İyi bir aklı ve eğitimi olan erkeklere açık olan pek çok meslek var. Eğer gerçekten de bütün sanatlar üstünde çalışmak istersen, bir ardent olabilirsin. Ya da belki bir fırtınabekçisi."

Fırtınabekçisi. Refleks olarak sol kol yenine dikilmiş olan, yardıma ihtiyacı olduğu günde yakılmayı bekleyen duaya uzandı. “Onlar geleceği tahmin etmeye çalışıyor.”

“Bu aynı şey değil. Göreceksin. İncelenecek o kadar çok şey var, aklının gidebileceği o kadar çok yön var ki. Dünya değişiyor. Ailemin son mektubu, çok uzaklardan yazı yazabilen kalemler gibi inanılmaz fabrialları tarif ediyor. Erkeklere de okuma öğretilmesine fazla kalmamış olabilir.”

“Asla öyle bir şeyi öğrenmek istemezdim,” dedi Kaladin dehşet içinde Tien’e göz atarak. Bunları söyleyen kişi gerçekten de kendi *annesi* miydi? Ama öte yandan, o her zaman böyle olmuştu. Özgürdü; hem aklında, hem dilinde.

Ama bir fırtınabekçisi olmak... Onlar yücefırtınaları inceliyor, önceden tahmin ediyorlardı, evet. Ama fırtınaları ve onların gizemlerini de öğreniyorlardı. Rüzgârların kendileri üzerine çalışıyorlardı.

“Hayır,” dedi Kaladin. “Ben bir hekim olmak istiyorum. Babam gibi.”

Hesina gülümsedi, “Eğer seçimin buysa, o zaman, dediğim gibi, seninle gurur duyacağız. Ama baban ve ben sadece seçim *yapabileceğini* bilmeni istiyoruz.”

Yağmurun onları sırılsıklam etmesine izin vererek, o şekilde bir süre daha oturdular. Kaladin Tien’in onlarda neyi bu kadar ilgi çekici bulduğunu merak ederek o gri bulutları araştırıp durdu. Neden sonra, aşağıdan gelen su şapırtılarını duydu ve Lirin’in yüzü evin yan tarafından belirdi.

“Burada ne...” dedi. “*Üçünüz* birden mi? Ne yapıyorsunuz orada?”

“Ziyafet çekiyoruz,” dedi Kaladin’in annesi umursamaz bir şekilde.

“Ne ile?”

“Kuralsızlıkla, canım,” dedi.

Lirin içini çekti. “Canım, biliyor musun, bazen çok garip olabiliyorsun.”

“Ve ben de zaten öyle söylemedim mi?”

“Doğru. Eh, hadi gelin. Meydanda bir toplantı var.”

Hesina kaşlarını çattı. Ayağa kalktı ve çatının yokuşundan aşağı yürüdü. Kaladin Tien’e göz attı ve ikisi de ayağa kalktılar. Kaladin tahta atı cebine soktu ve ayakkabıları kaygan kayalar üstünde şapırdayarak dikkatle aşağı indi. Çatıdan, inip yere basarken soğuk sular Kaladin’in yanaklarından aşağı akıyordu.

Lirin’i meydana doğru takip ettiler. Kaladin’in babası endişeliydi ve son zamanlarda meyilli olduğu gibi yenilmiş bir kamburluk ile yürüyordu. Belki

bu da Roshone'u kandırmak için bir numaraydı ama Kaladin bunda biraz gerçeklik olduğundan şüpheleniyordu. Babası, bir aldatmacanın parçası da olsa o kürelerden vazgeçmek zorunda kalmaktan hoşlanmıyordu. Bu fazlasıyla teslim olmaya benziyordu.

İleride kasaba meydanında bir kalabalık toplanmaktaydı, herkesin ellerinde şemsiyeler vardı ya da pelerinler takıyorlardı.

"Ne var, Lirin?" dedi Hesina sesinde kaygıyla.

"Roshone kasabalıya görünecekmiş," dedi Lirin. "Waber'e herkesi toplamasını söylemiş. Tam kasaba toplantısı."

"*Yağmurda* mı?" diye sordu Kaladin. "Açıkgünü bekleyemez miymiş?"

Lirin cevap vermedi. Aile sessizlik içinde yürüyordu, Tien bile ciddileşmişti. Hafif mavi bir ışıkla parlayarak su birikintilerinin içinde durmakta olan, bilek yüksekliğinde alevsiz ve eriyen mumlara benzer birkaç yağmurspreninin yanından geçtiler. Gözyaşları dışında nadiren ortaya çıkarlardı. Yağmur damlalarının ruhları oldukları söylenirdi; erirmiş gibi görünen ama asla ufalmayan, tepelerinde tek bir mavi gözün olduğu parlayan mavi çubuklar.

Kaladin'in ailesi gelene kadar kasabalıların çoğunluğu toplanmış, yağmurda dedikodu yapıyorlardı. Jost ve Naget de oradaydı ama ikisi de Kaladin'e el sallamadı, arkadaşlığa benzer herhangi bir ilişkilerinin olmasının üstünden yıllar geçmişti. Kaladin titredi. Ebeveynleri bu kasabaya yuva diyorlardı ve babası da ayrılmayı reddediyordu ama Kaladin'e her geçen gün daha da az "yuva" gibi görünüyordu.

Kısa süre sonra buradan gidiyor olacağım, diye düşündü; Hearthstone'dan ayrılacağı ve bu dar görüşlü insanları arkasında bırakacağı için hevesliydi. *Açıkgözlerin* şerefli adamlar ve güzel kadınlar olduğu, Yaradan tarafından onlara verilmiş olan konuma lâyık oldukları bir yere gitmek için.

Rosbone'un at arabası yaklaştı. Hearthstone'daki yılları sırasında ihtişamının büyük bir kısmını kaybetmişti; altın boyası parça parça dökülüyordu, koyu tahtaları yolun çakılları yüzünden çentikliydi. Araba meydana girerken, Waber ve oğlanları en sonunda küçük bir güneşliği yerleştirmeyi başardılar. Yağmur güçlenmişti ve damlalar kumaşa içi boş bir davula vurur gibi vuruyorlardı.

Hava bütün bu insanlar etraftayken daha farklı kokuyordu. Çatının üstündeyken, taze ve temizdi. Şimdi ise bunaltıcı ve nemli gibi geliyordu. Arabanın kapısı açıldı. Roshone fazla kilo almış *ve açıkgöz* giysisi de beline

tekrar uyması için genişletilmişti. Olmayan sağ bacağının yerinde pantolonunun manşetiyle gizlenmiş olan tahta bir bacak vardı ve homurdanarak arabadan inip güneşliğin altına eğilerek girerken yürüyüşü katıydı.

O sakalla ve ıslak, tel tel saçlarıyla neredeyse aynı insan değilmiş gibi görünüyordu. Ama gözleri, onlar aynıydı. Şimdi daha da tombul olan yanaklar yüzünden iyice boncuk gibi olmuşlardı ama hâlâ kalabalığı incelerken köpürüyorlardı. Sanki o başka tarafa bakarken birisi taş atmıştı ve şimdi de suçluyu arıyordu.

Laral da arabanın içinde miydi? İçeride başka birisi de hareket ederek dışarı çıktı ama bu temiz tıraşlı yüzü ve açık bronz renkli gözleri olan ince bir adamdı. Asil adam düzgünce ütülenmiş, yeşil resmi bir askeri üniforma giyiyordu ve belinde de kılıcı vardı. Yücemareşal Amaram mı? Güçlü ifadesi ve kare yüzü ile kesinlikle etkileyici görünüyordu. Onunla Roshone arasındaki farklılık çarpıcıydı.

En sonunda ışıl ışıl bir etek ve kalın bir korse ile antik bir modaya uygun olarak dikilmiş, açık sarı bir elbise giymekte olan Laral ortaya çıktı. Yağmura doğru bir bakış attı, sonra da bir uşağın elinde şemsiyeyle aceleyle gelmesini bekledi. Kaladin kalbinin küt küt attığını hissetti. Roshone'un malikânesinde onu utandırdığı günden beri konuşmamışlardı. Ancak yine de, o *göz kamaştırıcıydı.* Büyüyerek ergenliğini tamamlarken gittikçe daha da güzelleşmişti. Bazıları o yabancı sarışınlıkla lekelenmiş olan koyu saçları karışık kana işaret ettiği için nahoş bulabilirdi ama Kaladin için çekiciydi.

Kaladin'in yanında babası kaskatı kesilerek hafifçe küfretti.

"Ne?" diye sordu Tien Kaladin'in yanından görmeye çalışarak.

"Laral," dedi Kaladin'in annesi. "Kol yenine bir gelin duası takılı."

Kaladin elbisesinin kol yenine dikilmiş, üstünde mavi rünçifti olan beyaz kumaşı görerek irkildi. Nişan resmi olarak ilan edildiği zaman bunu yakacaktı.

Ama... Kiminle? Rillir ölmüştü!

"Bununla ilgili söylentiler duymuştum," dedi Kal adın[1] in babası. "Görünüşe göre Roshone onun sağlayacağı bağlantılardan vazgeçmeye niyetli değil."

"O mu?" diye sordu Kaladin afallayarak. Roshone'un *kendisi* mi onunla evleniyordu? Kalabalıktaki diğerleri de duayı fark ederek konuşmaya başladılar.

“Açıkgözler her zaman çok daha genç kadınlarla evlenirler,” dedi Kaladin’in annesi. “Onlar için evlilik çoğu zaman evler arasında sadakati garantilemek amaçlıdır.”

“O mu?” diye sordu Kaladin tekrar; inanamayarak ileri çıktı, “Bunu durdurmamız gerek. Buna...”

“Kaladin,” dedi babası sert bir şekilde.

“Ama...”

“Bu onların bileceği şey, bizim değil.”

Kaladin sessizleşti, daha küçük olanları sis gibi savrulup giderken büyük yağmur damlalarının başına çarpışını hissedebiliyordu. Su meydan boyunca akarak çöküntülerde toplanıyordu. Kaladin’in yakınında sanki suyun içinden yükselirmiş gibi bir yağmurspreni türedi. Kırpılmayan gözünü yukarı dikmişti.

Roshone bastonuna yaslandı ve başkâhyası Natir’e başını salladı. Adama sert görünüşlü bir kadın olan karısı Alaxia da eşlik etmekteydi, Natir kalabalığı sessizleştirmek için ellerini çırptı ve kısa süre sonra kalan tek ses yağmurun yumuşak sesiydi.

“Berrakbey Amaram, prensliğimizin gıyabi yücemareşali,” dedi Roshone üniforma giymiş olan *açıkgözlü* adama doğru başıyla işaret ederek. Kral ve Berrakbey Sadeas’ın yokluğu sırasında sınırlarımızın korunmasından o sorumlu.”

Kaladin başını salladı. Herkes Amaram’ı bilirdi. O Hearthstone’dan geçen pek çok askerden çok daha önemli biriydi.

Amaram konuşmak için öne çıktı.

“Burada güzel bir kasabanız var,” dedi. Amaram toplanmış olan *koyugözlülere.* Güçlü, derin bir sesi vardı. “Beni ağırladığınız için sizlere teşekkür ederim.”

Kaladin kaşlarını çatarak diğer kasabalılara göz attı. Onlar da bu ifadeye onun kadar şaşırmış gibi görünüyorlardı.

“Normalde, bu vazifeyi astsubaylarımdan birine bırakırdım,” dedi Amaram. “Ama kuzenimi ziyaret ediyor olduğum için, bizzat gelmeye karar verdim. Bu devretmek zorunda kalacağım kadar külfetli bir vazife değil.”

“Özür dilerim, Berrakbey,” dedi çiftçilerden biri olan Callins. “Ama bu ne vazifesi?”

“Eh, tabii ki asker toplama, sevgili çiftçi,” dedi Amaram, Alaxia’ya başıyla işaret ederek. O da bir tahtanın üstüne tutturulmuş olan bir sayfa

kâğıt ile öne çıktı. “Kral ordularımızın büyük bir kısmını İntikam Paktı’nı yerine getirme hedefi ile yanında götürdü. Kuvvetlerimin sayısı az ve geçtiğimiz her köy ya da kasabadan yeni genç adamları almamız gerekli hale geldi. Ben bunu mümkün olduğu kadar gönüllüler ile yapıyorum.”

Kasabalılar durgunlaştı. Oğlanlar kaçıp orduya katılmaktan bahsederdi ama çok azı gerçekten de bunu yapardı. Hearthstone’un görevi yiyecek sağlamaktı.

“Benim savaşlarım intikam için olan savaş kadar şanlı değil ama vatanımızı korumak bizim kutsal görevimiz,” dedi Amaram. “Bu tur dört yıl için olacak ve görevinizi tamamladıktan sonra ise toplam maaşlarınızın onda birine eşit bir savaş primi kazanacaksınız. Ondan sonra geri dönebilir ya da daha fazla hizmet etmek için yazılabilirsiniz. Kendinizi gösterir ve daha yüksek bir mevkiye çıkarsanız, bu siz ve sizin çocuklarınız için bir Nan yükselmek anlamına da gelebilir. Gönüllü olan var mı?”

“Ben gideceğim,” dedi Jost öne çıkarak.

“Ben de,” diye ekledi Abry.

“Jost!” dedi Jost’un annesi kolunu kavrayarak. “Ürünler...”

“Ürünlerin önemli, koyukadın,” dedi Amaram. “Ama hiç de halkımızın savunulması kadar önemli değil. Kral yağmalanan Ovalar’dan zenginlikleri geri gönderiyor ve onun ele geçirmiş olduğu mücevherler acil bir durumda Alethkar için yiyecek temin edebilir. Siz ikiniz de hoş geldiniz. Başka kimse var mı?”

Kasabadan üç oğlan daha öne çıktı ve bir de yaşlı adam; karısını kaybetmiş olan Hark Kaladin’in düşmesinden sonra kurtaramamış olduğu kızın babasıydı.

“Mükemmel,” dedi Amaram. “Başka kimse var mı?”

Kasabalılar sessizdi. Garip bir şekilde sessizlerdi. Kaladin’in o kadar çok orduya katılmaktan bahsettiklerini duyduğu oğlanların pek çoğu başlarını çeviriyordu. Kaladin kalbinin attığını hissedebiliyordu ve sanki onu öne itmeyi istiyormuş gibi bacağı seyirdi.

Hayır. O bir hekim olacaktı. Lirin ona baktı; koyu kahverengi gözlerinde derin bir endişenin izleri vardı. Ama Kaladin öne çıkmak için herhangi bir hareket yapmayınca rahatladı.

“Pekâlâ,” dedi Amaram, Roshone’a başını sallayarak. “Demek sonunda listene ihtiyacımız olacak.”

“Liste mi?” diye sordu Lirin yüksek sesle.

Amaram ona göz attı. “Ordumuzun ihtiyacı büyük, koyudoğumlu. İlk önce gönüllüleri alacağım ama ordunun ikmal edilmesi *gerekli.* Şehirbeyi olarak, hangi adamların gönderileceğine karar verme şerefi ve görevi kuzenime ait.”

“İlk dört ismi oku, Alaxia,” dedi Roshone, “Ve en sonuncuyu.”

Alaxia gözlerini listesine indirerek duygusuz bir sesle konuştu. “Marf oğlu Agil. Taleb oğlu Caull.”

Kaladin korku ile Lirin’e baktı.

“Seni alamaz,” dedi Lirin. “Biz ikinci Nan’danız ve ben hekim, sen de benim tek çırağım olarak kasabada hayati bir işlevi gerçekleştiriyoruz. Kanıma göre, mecburi askerlikten muafız. Roshone bunu biliyor.”

“Arafik oğlu Habrin,” diye devam etti. Alanda. “Loats oğlu Jorna.” Tereddütle durdu, sonra da başını kaldırdı. “Lirin oğlu Tien.”

Meydanda sessizlik hâkimdi. Yağmur bile bir an için tereddüt eder gibi oldu. Sonra bütün gözler Tien’e döndü. Oğlan şaşkınlıktan donakalmış gibi görünüyordu. Lirin kasaba hekimi olarak muaftı. Kaladin de onun çırağı olarak muaftı.

Ama Tien değildi. O bir marangozun üçüncü çırağıydı; hayati değildi, muaf değildi.

Hesina Tien’i sıkı sıkı kavradı. “Olmaz!”

Lirin korumacı bir şekilde onların önüne geçti. Kaladin afallamış bir şekilde duruyordu; Roshone’a baktı. Gülümseyen, halinden memnun Roshone’a.

Biz oğlunu aldık, diye düşündü Kaladin o boncuk gibi gözlerin içine bakarak. *Bu da onun intikamı.*

“Ben...” dedi Tien. “Ordu mu?“ İlk kez olsun, kendine güvenini, iyimserliğini kaybedermiş gibi göründü. Gözleri kocaman açıldı ve benzi attı. Kan gördüğü zaman bayılıyordu. Kavga etmekten nefret ederdi. Yaşına rağmen hâlâ ufak ve cılızdı.

“O çok küçük.” diye bağırdı Lirin. Komşuları hissettirmeden sıvışarak Lirin’in ailesini yağmurun altında tek başlarına bıraktılar.

Amaram kaşlarını çattı. “Şehirlerde, sekiz ve dokuz yaşa kadar küçük gençler orduya kabul ediliyor.”

“Açıkgözlülerin oğulları!” dedi Lirin. “Subay olarak eğitilmek üzere. Onlar savaşa gönderilmiyor!”

Amaram kaşlarını daha da fazla çattı. Yağmura çıkarak aileye doğru yürüdü. “Kaç yaşındasın evlat?” diye sordu Tien’e.

“O on üç yaşında,” dedi Lirin.

Amaram ona göz attı. “Hekim. Seni duymuştum.” İçini çekerek arkasındaki Roshone’a bir göz attı. “Senin önemsiz, küçük kasaba politikalarınla uğraşacak zamanım yok, kuzen. Uygun başka bir oğlan yok mu?”

“Bu benim seçimim!” diye ısrar etti Roshone. “Kanunun emrettiği şekilde bana verilmiş olan. Ben kasabanın gözden çıkarabileceklerini gönderiyorum. Eh, o oğlan da gözden çıkarabileceklerimizin arasında *birincisi.*”

Lirin gözleri öfkeyle dolu olarak öne çıktı. Yücemareşal Amaram onu kolundan yakaladı. “Pişman olacağın bir şey yapma, koyudoğumlu. Roshone kanunlara uygun şekilde hareket etmiş.”

“Sen kanunun arkasına saklanarak benimle alay ettin, hekim,” diye seslendi Roshone Lirin’e. “Eh, şimdi de kanun *sana* karşı döndü. O küreler sende kalsın! Şu anda yüzünde olan bakış onların her birisine değer!”

“Ben...” dedi Tien tekrar, Kaladin asla oğlanı bu kadar dehşet içinde görmemişti.

Kaladin kendini aciz hissetti. Kalabalığın gözleri, kolu *açıkgöz* generalin kavrayışında, Roshone’a gözlerini kilitlemiş olan Lirin’in üstündeydi.

“Çocuğu bir ya da iki yıl için bir haberci oğlan yapacağım,“ diye söz verdi. Amaram. “Çatışmaya girmeyecek. Yapabileceğimin en iyisi bu. Bu zamanlarda herkese ihtiyaç var.”

Lirin’in omuzları çöktü, sonra da başını eğdi. Roshone Laral’a arabaya doğru işaret ederek güldü. Tekrar arabaya binerken Kaladin’e bakmadı bile. Roshone da onu takip etti ve her ne kadar hâlâ gülüyor olsa da yüz ifadesi sertleşmişti. Cansız. Yukarıdaki bulutlar gibi yavan. İntikamını almıştı ama oğlu hâlâ ölüydü ve o da hâlâ Hearthstone’da kısılıydı.

Amaram kalabalığa baktı. “Erler iki takım giysi ve üç taşyüküne kadar diğer eşyalarını yanlarında getirebilirler. Bunlar *tartılacak.* İki saat içinde orduda hazır bulunsunlar ve Çavuş Hav’ı sorsunlar.” Sonra döndü ve Roshone’u takip etti.

Tien kireçlenmiş bir bina kadar solgun görünerek arkasından bakakaldı. Kaladin ailesini bırakmaya karşı duyduğu dehşeti görebiliyordu. Kardeşi yağmur yağdığı zaman onu her zaman gülümsetebilen kişiydi. Onun bu

kadar korkmuş olduğunu görmek Kaladin için fiziksel olarak acı vericiydi. Bu *doğru* değildi. Tien'in gülümsemesi gerekiyordu. Tien'in kimliği buydu.

Cebindeki tahta atı yokladı. Tien o üzgün hissettiğinde her zaman ona mutluluk getiriyordu. Bir anda, bunun karşılığında onun için yapabileceği bir şey olduğu aklına geldi. *Başka birisi ışık küresini tutarken odada saklanmayı bırakmanın zamanı geldi,* diye düşündü Kaladin. *Bir adam olmanın zamanı geldi.*

"Berrakbey Amaram!" diye bağırdı Kaladin.

General arabanın basamak taburesinin üstünde dururken, bir ayağı kapıda durakladı. Omzunun üstünden geriye göz attı.

"Ben Tien'in yerini almak istiyorum," dedi Kaladin.

"Olmaz!" dedi Roshone arabanın içinden. "Kanun benim seçebileceğimi söylüyor."

Amaram katı bir şekilde başını sallayarak onayladı.

"O zaman peki ya *beni de* alsanız," dedi Kaladin. "Ben de gönüllü olabilir miyim?" Bu şekilde en azından Tien yalnız olmayacaktı.

"Kaladin!" dedi Hesiua onu bir kolundan yakalayarak.

"Bu olabilir," dedi Amaram. "Hiçbir askeri geri çevirmeyeceğim evlat. Eğer katılmak istiyorsan, kabul ederim."

"Kaladin, hayır," dedi Lirin. "İkiniz birden gitmeyin, Yapma..."

Kaladin Tien'e baktı; oğlanın yüzü geniş siperlikli şapkasının altında ıslaktı. Başını salladı ama gözleri umutlu gibi görünüyordu.

"Gönüllü oluyorum," dedi Kaladin Amaram'a geri dönerek. "Gideceğim."

"O zaman iki saatin var," dedi Amaram arabaya binerek. "Diğerleriyle aynı eşya payın var."

Arabanın kapısı kapandı ama Kaladin'in *daha da* tatmin olmuş bir Roshone'un farkına varmasından önce değil. Araç tepesinden sular akıtarak sallana sallana şapırtılar içinden uzaklaştı.

"Neden?" dedi Lirin Kaladin'e dönerek, sesi perişandı. "Neden bana bunu yaptın? Bütün planlarımızdan sonra!"

Kaladin Tien'e döndü. Oğlan onun kolunu tuttu. "Teşekkür ederim," diye fısıldadı Tien. "Teşekkür ederim, Kaladin. *Teşekkür ederim.*"

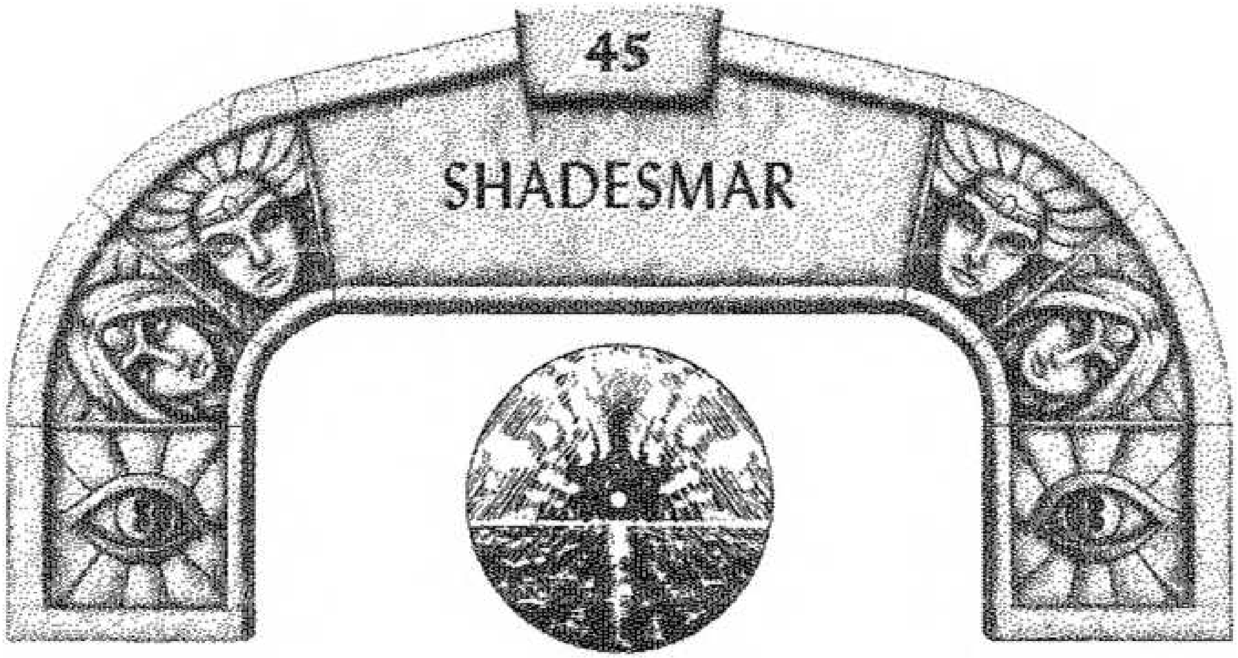
"İkinizi de kaybettim," dedi Lirin boğuk bir sesle, şapırtılarla uzaklaşırken. "Fırtına kapsın! İkinizi de." Ağlıyordu. Kaladin'in annesi de ağlıyordu. Tekrar Tien'i kavradı.

“Baba!” dedi Kaladin dönerek, kendine ne kadar güveni olduğuna şaşırmıştı.

Lirin durakladı; bir ayağı yağmursprenlerinin toplanmış olduğu bir su birikintisinin içinde yağmurda durmuştu. Dikey sümüklü böcekler gibi yavaş yavaş ondan uzaklaşıyorlardı.

“Dört yıl içinde, onu sağ salim eve getireceğim,” dedi Kaladin. “Fırtınalar üstüne ve Yaradan’ın onuncu adının kendisi üstüne söz veriyorum. Onu *geri getireceğim.*”

Söz veriyorum...

"Yıkımrüzgârı diye adlandırılan Yelig-nar, bir adam gibi konuşabileniydi, gerçi çoğu zaman sesine tüketmiş olduklarının çığlıkları eşlik ederdi."

— Yaradılmamışlar belli ki halk masallarının uydurmalarıydı. İlginç bir şekilde, çoğu bireyler olarak değil de, aksine yıkım çeşitlerinin vücut bulmuş hâlleri olarak kabul ediliyordu. Bu alıntı birincil bir kaynak olarak kabul edilen Traxil'in 33. satırından geliyor ancak ben özgünlüğünden şüphe ediyorum.

Garip bir şekilde, misafirperver bir grup bu vahşi parshmanlar, diye okudu Shallan. Bu yine Kral Gavilar'ın öldürülmesinden bir yıl önce kaydedilmiş olan anlatısıydı. *Şimdi ilk karşılaşmamızdan beri neredeyse beş ay oluyor. Dalinar seferin fazlasıyla uzamış olduğunda ısrar ederek, bana yurdumuza dönmemiz için baskı yapmaya devam ediyor.*

Parshmenler beni ulo mas vara *diye adlandırdıkları kocakabuklu bir hayvanın avına götüreceklerine söz verdiler. Alimlerim bunu kabaca. ‘Uçurumların Canavarı’ diye çeviriyorlar. Eğer tarifleri doğruysa, bu yaratıkların büyük mücevherkalpleri var ve bir tanesinin kafası gerçekten de etkileyici bir ganimet olur. Ayrıca korkunç tanrılarından da bahsediyorlar ve biz özellikte birkaç büyük uçurum kocakabuğundan bahsettiklerini düşünüyoruz.*

Bu parshmanların arasında dinle karşılaştığımız için şaşkınlık içindeyiz. Uygarlık, kültür ve kendilerine ait bir dil ile bütün bir parshman toplumuna işaret ederek yığılmakta olan kanıtlar hayret verici. Fırtınabekçilerim bu halka “Parshendiler” demeye başladı. Bu grubun bizim sıradan hizmetkâr parshmanlarımızdan çok farklı oldukları besbelli ve hatla belki de derilerindeki desenlere rağmen aynı ırktan bile olmayabilirler. Belki de uzak kuzenleridir; sıradan parshmanlar dan, Alethi baltatazılarının Selay soyundan oldukları kadar farklıdırlar.

Parshendiler hizmetkârlarımızı gördüler ve bu onların kafalarını karıştırıyor. “Onların müziği nerede?” diye soruyor Klade bana sık sık. Ne demek istediğini bilmiyorum. Ama hizmetkârlarımız Parshendilere hiçbir tepki vermiyor, onları taklit etme yönünde en ufak bir ilgi göstermiyorlar. Bu ise güven verici.

Müzik hakkındaki sorunun Parshendilerin sık sık mırıldanıyor ve şarkı söylüyor olmalarıyla bir ilgisi olabilir. Birlikte müzik yapma konusunda esrarengiz bir becerileri var. Bir Parshendiyi kendi kendine şarkı söylerken bırakıp, kısa bir süre sonra da birinciyi duyma mesafesinin dışında olmasına rağmen tam olarak aynı şarkıyı söyleyen başka bir Parshendinin yanından geçtiğime yemin edebilirim. Tempo, melodi ve sözleri diğerine ürkütücü bir şekilde yakındı.

En sevdikleri çalgı aleti davul. Yan tarafları boyalı el izleriyle işaretlenmiş, kaba bir şekilde yapılmış aletler. Bu onların krem ve taş ile inşa ettikleri basit binalarına uyuyor. Bunları burada Harap Ovalar’ın kıyısında bulunan kratere benzer kaya oluşumlarının içine yapıyorlar. Klade’e yücefırtınalar hakkında endişe edip etmediklerini soruyorum ama o sadece gülüyor. “Neden endişelenelim? Eğer rüzgâr binaları devirirse onları tekrar inşa edebiliriz, değil mi?”

Locanın diğer ucunda, Jasnah bir sayfayı çevirirken kitabı hışırdadı. Shallan kendi cildini bir kenara koydu, sonra da masanın üstündeki diğer

kitapları karıştırdı. Şu an için felsefe eğitimi tamamlanmış olduğundan dolayı, Kral Gavilar'ın cinayetini incelemeye geri dönmüştü.

Yığının altından küçük bir cildi kaydırarak çıkardı: krala eşlik etmiş olan âlimlerden birisi olan Fırtınabekçisi Matain tarafından dikte ettirilmiş bir kayıt. Shallan belli bir pasajı arayarak sayfalarını karıştırdı. Bu karşılaşmış oldukları ilk Parshendi avcı grubunun bir tarifiydi.

Oldukça ormanlık bir bölgedeki derin bir nehrin yanına kamp kurmamızdan sonra olmuştu. Kalın kerpiçağaçları bizi yücefırtına rüzgârlarına karşı korurdu ve nehrin boğazı da sel riskini ortadan kaldırıyor olduğu için uzun süreli bir kamp olarak ideal bir noktaydı. Majesteleri akıllıca benim önerime uyarak nehirden hem aşağı hem de yukarı doğru keşif ekipleri gönderdi.

Garip, ehlileştirilmemiş parshmanlarla ilk karşılaşan Yüceprens Dalinar'ın keşif ekibi oldu. Hikâyesiyle kampa geri döndüğünde ben de, diğer pek çok kişi gibi, onun iddialarına inanmayı reddettim. Şüphesiz ki Berrakbey Dalinar sadece bizimkisi gibi başka bir seferin parshman hizmetkârlarıyla karşılaşmıştı.

Ertesi gün kampımızı ziyarete geldiklerinde ise, artık gerçek oldukları inkâr edilemezdi. On tane vardı; kesinlikle parshmanlardı ama tanıdık olanlardan daha büyüklerdi. Bazılarının derileri siyah ve kırmızı desenli mermer gibiydi ve diğerleri ise Alethkar'da daha sık olduğu şekilde beyaz ve kırmızı desenliydi. Parlak çeliklerine karmaşık süslemeler dağlanmış olan muhteşem silahlar taşıyorlardı ancak narbin kumaşından örülmüş basit giysileri vardı.

Kısa zaman geçmeden, Majesteleri bu garip parshmanlar tarafından büyülenmişti; onların dilleri ve toplumları üzerine bir çalışma başlatmamda ısrar etti. İlk baştaki niyetimin onların bir çeşit aldatmaca olduğunu ortaya çıkarmak olduğunu itiraf edeceğim. Ancak biz daha çok şey öğrendikçe, en baştaki değerlendirmemin ne kadar hatalı olduğunu fark etmeye başladım.

Shallan sayfaya parmağını vurdu, düşünüyordu. Sonra Gavilar'ın dulu Navani tarafından iki yıl önce basılmış olan, Kral Gavilar Kholin, Bir Biyografi başlıklı kalın bir cildi çekti. Belirli bir paragrafı arayarak sayfalarını karıştırıp taradı.

Kocam mükemmel bir kraldı; ilham verici bir lider, eşi bulunmaz bir düellocu ve savaş meydanındaki taktiklerde de bir dâhiydi. Ancak sol elinde tek bir âlim parmağı yoktu. Asla yücefırtınaların hesaplanmasına bir ilgi

göstermezdi, bilim konuşmalarından sıkılırdı ve savaşta belirgin kullanım alanı olmayan fabrialları görmezden gelirdi. O klasik erkek idealine göre yoğurulmuş bir adamdı.

“Neden onlarla o kadar ilgilenmişti?” dedi Shallan yüksek sesle.

“Hım?” diye sordu Jasnah.

“Kral Gavilar,” dedi Shallan. “Anneniz biyografisinde onun bir âlim olmadığında ısrar ediyor.”

“Doğru.”

“Ama Parshendilerle ilgileniyordu,” dedi Shallan. “Parekılıcı sahibi olduklarını biliyordu ise bile, bunu fark etmiş olmasından daha önce. Matain’in anlatısına göre dilleri, toplumları ve müzikleri hakkında bilgi sahibi olmak istemiş. Bu da sadece onu gelecekteki okuyuculara daha âlim gibi göstermek için olan bir süsleme mi?”

“Hayır,” dedi Jasnah kendi kitabım indirerek. “Sahipsiz Tepeler’de ne kadar uzun kalırsa, Parshendilere karşı olan hayranlığı da o kadar fazla artıyordu.”

“O zaman bir tutarsızlık var. Neden daha önceden âlimliğe karşı hiçbir ilgisi olmayan bir adam bir anda bu kadar takıntılı hale gelir?”

“Evet,” dedi Jasnah. “Bunu ben de merak etmiştim. Ama bazen, insanlar değişir. Geri döndüğü zaman, onun ilgisi bana cesaret vermişti, pek çok akşamı keşifleri hakkında konuşarak geçirdik. Bu babamla gerçekten de iletişim kurmakta olduğumu hissettiğim birkaç az seferden birisiydi.”

Shallan dudağını ısırdı. “Jasnah,” diye sordu en sonunda. “Neden beni bu olayı araştırmakla görevlendirdin? Sen bunların içinde *yaşadın,* benim ‘keşfetmekte’ olduğum her şeyi sen zaten biliyorsun.”

“Taze bir bakış açısının değerli olabileceğini hissediyorum.” Jasnah kitabını masaya koyarak Shallan’a doğru baktı. “Senin belirli cevapları bulmanı beklemiyorum. Bunun yerine, benim kaçırmış olduğum ayrıntıları fark edeceğini umuyorum. O aylar sırasında babamın kişiliğinin nasıl değişmiş olduğunu fark etmeye başladın ve bu da derinlemesine incelemekte olduğun anlamına geliyor. İnanır mısın bilmem ama senin demin yakalamış olduğun tutarsızlığı başka çok az kişi fark etti; ama bir kere Kholinar’a geri dönmesinden sonra olan diğer değişimlerini fark etmiş olan pek çoğu var.”

“Yine de, bunun üstünde çalıştığım için biraz garip hissediyorum. Belki de hâlâ hocalarımın genç hanımlar için sadece klasiklerin uygun bir çalışma alanı olduğuna dair olan fikrinin etkisi altındayımdır.”

“Klasiklerin de bir yeri var ve ahlak üstüne olan çalışmanda yaptığım gibi, yeri geldikçe seni klasik eserlere de yönlendireceğim. Ancak bu gibi ikinci derece önemli konuların, güncel projelerinin yanında tamamlayıcılar olmasını hedefliyorum. Senin odağın *onlar* olmalı, tarihin tozlu sayfalarına gömülmüş bilmeceler değil.”

Shallan başını salladı. “Ama Jasnah, sen bir *tarihçi* değil misin? Tarihin tozlu sayfalarına gömülmüş o bilmeceler senin alanının esas kısmını oluşturmuyor mu?”

“Ben bir Veristitalyanım,“ dedi Jasnah. “Biz geçmişteki cevapları arar, gerçekten olmuş olan şeyleri ortaya çıkarırız. Çoğu kişi için, bir tarih yazmanın gerçek ile değil, kendilerini ve kendi amaçlarını en çok metheden resmi ortaya koymak ile ilgisi vardır. Kız kardeşlerim ve ben, yanlış anlaşılmış ya da yanlış ortaya konulmuş olduğunu hissettiğimiz, konuları proje olarak seçeriz ve bunlar üzerine çalışarak bugünü daha iyi anlamayı umarız.”

Peki, o zaman neden bu kadar çok zamanını halk hikâyelerini inceleyerek ve kötü ruhların peşinde koşarak geçiriyorsun? Hayır, Jasnah gerçek olan bir şeyleri arıyordu.

Bu o kadar önemli bir şeydi ki onu Harap Ovalar’dan ve babasının intikamını almak için olan savaştan uzağa çekebilmişti. Onun bu halk hikâyeleri ile bir şeyler yapmaya niyeti vardı ve Shallan’ın araştırması da, bir şekilde, bunun bir parçasıydı.

Bu onu heyecanlandırıyordu. Bu Shallan’ın, bir diğer hocayı daha kovalamış olduğu için öfke içinde babasının az sayıdaki kitabını karıştıran bir çocuk olduğu zamanlardan beri istediği türden bir şeydi. Burada Jasnah ile birlikteyken Shallan bir şeylerin parçasıydı ve Jasnah düşünülünce, bu büyük bir şeydi.

Ama yine de, diye düşündü. Tozbek’in gemisi yarın sabah geliyor. Ben gideceğim.

Şikâyet etmeye başlamalıyım. Jasnah’yı bunların hepsinin benim tahmin etmiş olduğumdan çok daha zor olduğuna ikna etmek zorundayım ki, ben gittiğim zaman şaşırmasın. Ağlamalı, yıkılmalı, pes etmeliyim. Yapmam gereken şey...

Bunun yerine Shallan kendini “Urithiru ne?” diye sorarken buldu.

Onu şaşırtan bir şekilde Jasnah soruya tereddüt etmeden cevap verdi. “Urithiru’nun Gümüş Krallıklar’ın merkezi olduğu söylenir, her kral için bir

tane olarak on tahtın da bulunduğu bir şehir. Bütün dünyanın en görkemli, en inanılmaz, en önemli şehriydi.”

“Öyle mi? Neden daha önce hiç duymadım?”

“Çünkü daha Kayıp Parlayanlar insanlığa karşı dönmeden önce terk edilmişti. Çoğu âlim bunun sadece bir efsane olduğunu kabul ediyor. Ardentler Parlayanlar ile ve dolayısıyla da Vorinizm’in birinci büyük başarısızlığı ile ilişkili olması yüzünden bunun hakkında konuşmayı reddediyorlar. Şehir hakkında bildiklerimizin pek çoğu, klasik âlimler tarafından alıntılanmış olan kayıp eserlerin parçalarından geliyor. O klasik eserlerin de pek çoğu sadece parçalar halinde bugüne kalabilmiş. Gerçekten de, eski zamanlardan geriye bütün olarak kalabilmiş olan tek eser *Kralların Yolu* ve o da sadece Vanrial’ın çabaları sayesinde.”

Shallan yavaşça başını salladı. “Eğer bir yerlerde gizli olan muhteşem, antik bir şehrin kalıntıları varsa, bunu bulmak için en doğal yer keşfedilmemiş, bitkilerle örtülü ve vahşi Natanatan olur.”

“Urithiru Natanatan’da değil,” dedi Jasnah gülümseyerek. “Ama bu iyi bir tahmin, Shallan. Çalışmalarına geri dön.”

“Silahları,” dedi Shallan.

Jasnah bir kaşını kaldırdı.

“Parshendiler. Kaliteli, işlemeli çelikten silahlar taşıyorlardı. Ama yanlarında kaba el izleri olan deri davullar kullanıyor ve taş ve kremden yapılmış kulübelerde yaşıyorlardı. Bu sana da uyumsuz gelmiyor mu?”

“Evet. Ben de bunu kesinlikle bir gariplik olarak tarif ederdim.”

“O zaman...”

“Seni temin ederim, Shallan,” dedi Jasnah. “Şehir orada değil.”

“Ama Harap Ovalar ile *ilgileniyorsun.* Uzakalem üstünden Berrakbey Dalinar ile Ovalar hakkında konuştun.”

“Öyle.”

“Yokelçiler neydi?” Şimdi Jasnah gerçekten de cevapları veriyorken, belki de söylerdi. “Onlar*gerçekte* neydi?”

Jasnah meraklı bir yüz ifadesiyle onu inceledi. “Kimse kesin olarak bilmiyor. Çoğu âlim onların da, Urithiru gibi sadece efsane olduklarını düşünüyor. Öte yandan ilahiyatçılar onları Yaradan’ın karşıtları olarak kabul ediyorlar; bir zamanlar Yaradan’ın orada yaşamış olduğu gibi insanların kalplerinde yaşayan canavarlar.”

“Ama...”

“Çalışmalarına geri dön, çocuk,” dedi Jasnah kitabını kaldırarak. “Belki bundan başka bir zaman bahsederiz.”

Bunda bir kesinlik havası vardı. Shallan dudağını ısırarak kendini sadece Jasnah’yı tekrar konuşmaya çekebilmek için kaba bir şeyler söylemekten alıkoydu. *Bana güvenmiyor*, diye düşündü. Belki de haklı olarak. *Sen gidiyorsun,* dedi Shallan tekrar kendi kendisine. *Yarın. Yelken açarak tüm bunlardan uzaklaşıyorsun.*

Ama bu onun sadece bir günü kalmış olduğu anlamına geliyordu. Muhteşem Palanaeum’da sadece bir gün daha. Bütün bu kitaplarla, bütün bu güç ve bilgi ile birlikte tek bir gün.

“Babanızın Tifandor’un yazdığı biyografisinin bir kopyasına ihtiyacım var,” dedi Shallan kitapları kurcalayarak. “Ona göndermeler yapılıp durduğunu görüyorum.”

“Alt katlardan birinde,” dedi Jasnah önemsemez bir sesle, “Fihrist numarasını da çıkarabilirim.”

“Gerek yok,” dedi Shallan ayağa kalkarak. “Ben ararım. Antrenmana ihtiyacım var.”

“Nasıl istersen,” dedi Jasnah.

Shallan gülümsedi. Kitabın tam olarak nerede olduğunu biliyordu ama arama numarası ona Jasnah’dan uzaklaşma şansı verecekti. Ve bu süre zarfında o, kendi başına Yokelçiler hakkında neler keşfedebileceğine bakacaktı.

♦

♦♦

İki saat sonra, küre feneri hiçbirinin pek bir işe yaramadığı ortaya çıkmış bir dizi aceleyle toplanmış cildi aydınlatmakta olan Shallan, Palanaeum’un alt katlarından birinin arkalarında kalmış, dağınık bir masada oturuyordu.

Herkes Yokelçiler hakkında bir şeyler biliyormuş gibi görünüyordu. Kırsal bölgelerdeki insanlar onlardan geceleri ortaya çıkan, şanssızlardan çalan ve aptalları cezalandıran gizemli yaratıklarmış gibi bahsediyorlardı. Yokelçiler kötüden çok yaramaz gibi görünüyordu. Ama öte yandan yolunu kaybetmiş bir gezgin kılığına giren bir Yokelçinin, bir tallew çiftçisinden iyilik gördükten sonra bütün aileyi katledip, kanlarını içip, sonra da duvarlara siyah külle *Yokça* sembolleri çizmesi hakkında da tek tük hikâyeler vardı.

Ancak şehirlerdeki çoğu insan Yokelçileri geceleri kol gezen ve insanların kalplerini işgal ederek onlara korkunç şeyler yaptıran bir çeşit kötü spren

olarak görüyorlardı. Ne zaman iyi bir adam sinirlenirse, bu bir Yokelçinin işiydi.

Âlimler tüm bu fikirlere gülüyorlardı. Gerçek tarihi kayıtlar (Shallan'ın çabucak bulabilmiş oldukları) ise çelişkiliydi. Yokelçiler Cehennem'in sakinleri miydi? Eğer öyleyse, şimdi Yokelçiler Asude Saraylar'ı fethetmiş ve insanoğlunu Roshar'a sürgün etmiş olduğuna göre Cehennem'in boş olması gerekmez miydi?

Sağlam herhangi bir şey bulmakta zorlanacağımı bilmeliydim, diye düşündü Shallan sandalyesinde arkasına yaslanarak. *Jasnah bunu aylardır araştırıyor, belki de yıllardır. Ben birkaç saat içinde ne bulmayı bekliyordum ki?*

Araştırmanın sağlamış olduğu tek şey kafa karışıklığını artırmak olmuştu. Jasnah'yı bu konuya hangi serseri rüzgârlar getirmişti? Bu hiç mantıklı değildi. Yokelçileri araştırmak ölümsprenlerinin gerçek olup olmadığını belirlemeye çalışmak gibiydi. Ne gereği vardı ki?

Başını sallayarak kitapları üst üste dizdi. Ardentler onun yerine kitapları raflarına geri koyardı. Tifandor'un biyografisini alıp balkonlarına geri dönmesi gerekiyordu. Kalktı ve fenerini hürelinde taşıyarak odanın çıkışına doğru yürüdü. Bir parshman getirmemişti, geri dönerken sadece tek bir kitap taşımayı planlıyordu. Çıkışa gelirken, başka bir ışığın da dışarıdan yaklaşmakta olduğunu fark etti. Tam onun ulaşmasından önce birisi lâl taşı bir feneri yukarıda tutarak kapının ağzına adam attı.

"Kabsal?" dedi Shallan, onun ışık tarafından eflatuna boyanan genç yüzünü gördüğü için şaşırarak.

"Shallan?" dedi o da merakla başını kaldırıp girişin üstündeki fihrist yazısına bakarak. "Burada ne yapıyorsun? Jasnah senin Tifandor'u aradığını söylemişti."

"Ben... Yanlış tarafa döndüm."

Kabsal ona bir kaşını kaldırdı.

"Kötü bir yalan değil mi?" diye sordu.

"Berbat," diye cevap verdi. "İki kat yukarıda ve yaklaşık bin fihrist numarası uzaktasın. Aşağıda seni bulamayınca, asansör taşıyıcılarına beni seni getirdikleri kata götürmelerini söyledim ve onlar da beni buraya getirdi."

"Jasnah'nın eğitimi yorucu olabiliyor," dedi Shallan. "O yüzden de bazen rahatlamak ve kendimi toplamak için sessiz bir köşe buluyorum. Yalnız

kalabildiğim nadir zamanlar bunlar.”

Kabsal düşünceli bir şekilde başını sallayarak onayladı.

“Daha iyi mi?” diye sordu Shallan.

“Hâlâ sorunlu. Bir ara verdin ama *iki saat* boyunca mı? Ayrıca, senin bana Jasnah’nın eğitiminin o kadar da berbat olmadığını söylediğini hatırlıyorum.”

“O bana inanır,” dedi Shallan. “O kendisinin olduğundan çok daha talepkâr olduğunu zannediyor. Ya da... şey... *o gerçekten* de talepkâr ama sadece benim aldırdığımı düşündüğü kadar ona aldırmıyorum.”

“Pekâlâ,” dedi Kabsal. “Ama o zaman burada aslında ne yapıyordun?”

Shallan onun gülmesine neden olarak dudağını ısırdı.

“Ne?“ diye hesap sordu Shallan kızararak.

“Sadece öyle yaptığın zamanlar o kadar masum görünüyorsun ki!”

“Ben *gerçekten* masumum.”

“Daha demin bana üst üste iki kere yalan söylemedin mi?”

“Tecrübelinin tersi anlamında masumum.” Yüzünü buruşturdu. “Yoksa daha ikna edici yalanlar olurlardı. Gel. Ben Tifandor’u alırken benimle yürü. Eğer acele edersek, Jasnah’ya yalan söylemek zorunda kalmam.”

“Tamam,” dedi ona katılarak ve Palanaeum’un çevresi boyunca gezdiler. İçi boş ve ters dönük piramit çok yukarılarındaki tavana doğru yükseliyor ve dört duvar da belli bir eğim ile dışarı doğru açılıyordu. Ardentlerin ya da âlimlerin ellerindeki parmaklıklar boyunca aşağı yukarı sallanarak ilerleyen minik ışıklar sayesinde en üst katlar daha parlak ve seçmesi daha kolaydı.

“Elli yedi kat,” dedi Shallan. “Sizin bunu yaratmak için ne kadar çalışmış olmanız gerektiğini hayal bile edemiyorum.”

“Bunu biz yaratmadık,” dedi Kabsal. “O zaten buradaydı. En azından ana şaft. Kharbranthlılar kitaplar için odaları oydular.”

“Bu oluşum *doğal* mı?”

“Kholinar gibi şehirler kadar doğal. Yoksa benim gösterimi unuttun mu?”

“Hayır. Ama neden bu yeri örneklerinden birisi olarak kullanmadın?“

“Daha doğru kum desenini bulamadık,” dedi. “Ama bu yeri de, şehirleri yaratmış olduğu gibi Yaradan’ın bizzat yaratmış olduğundan eminiz.”

“Ya Şafakezgiçileri?“ diye sordu Shallan.

“Ne olmuş onlara?”

“Bunu onlar yaratmış olabilir mi?”

Asansöre ulaşırlarken Kabsal hafifçe güldü, “Bu Şafakezgicilerinin yaptığı türden bir şey değil. Onlar şifacıydı, Yaradan tarafından Asude Saraylar’dan zorla kovulmamızdan sonra insanlara bakmaları için gönderilmiş nazik sprenlerdi.”

“Yokelçilerin bir çeşit tersi.”

“Sanırım öyle de diyebilirsin.”

“Bizi iki kat aşağı götürün,” dedi Shallan parshman asansör taşıyıcılarına. Onlar da makaraları gıcırdatarak ve ayaklarının altındaki tahtaları titreterek platformu alçaltmaya başladılar.

“Eğer bu konuşma ile benim dikkatimi dağıtabileceğini düşünüyorsan, başarılı olamayacaksın,” diye belirtti Kabsal kollarını kavuşturup parmaklığa yaslanırken. “Orada onaylamayan hanımınla birlikte bir saatten çok daha uzun bir süre oturdum ve söylemeliyim ki bu hoş bir tecrübe *değildi*. Sanırım hâlâ benim onu imana getirmeye çalışmaya niyetim olduğumu biliyor.”

“Elbette ki biliyor. O Jasnah. O neredeyse her şeyi bilir.”

“Buraya araştırmak için geldiği şey her neyse onun dışında.”

“Yokelçiler,” dedi Shallan. “Onun araştırdığı şey bu.”

Kabsal kaşlarını çattı. Birkaç saniye sonra asansör doğru kata gelerek durdu.“Yokelçiler mi?” dedi; sesi meraklı geliyordu. Shallan onun küçümsemesini ya da eğlenmiş olmasını beklemişti. *Hayır,* diye düşündü. O *bir ardent.* O *onlara inanıyor.*

“Neydi onlar?” diye sordu Shallan dışarı çıkarken. Fazla aşağılarında olmayan bir yerde, devasa mağara bir noktada sonlanıyordu. Orada en alt noktayı işaret eden doldurulmuş büyük bir elmas vardı.

“Bunun hakkında konuşmaktan hoşlanmayız,” dedi Kabsal ona katılırken.

“Neden? Sen bir ardentsin. Bu senin dininin bir parçası.”

“Popüler olmayan bir parçası. İnsanlar On İlahi Nitelik’i ya da On İnsan Zaafı’nı duymayı tercih ediyorlar. Onların istediğini yapıyoruz çünkü biz kendimiz de bunu uzak geçmişe tercih ederiz.”

“Çünkü...” diye yokladı Shallan.

“Çünkü,” diye cevap verdi iç çekerek, “Başarısız olduk. Shallan, vakıflar özünde hâlâ klasik Vorinizm. Bunun anlamı da Hiyerokrasi ve Kayıp Parlayanların düşüşünün *bizim* utancımız olması.” Koyu mavi fenerini kaldırdı. Shallan onun yanından sadece konuşmasına izin vererek ilerliyordu.

“Bizler Yokelçilerin gerçek olduğuna inanıyoruz, Shallan. Bir bela ve bir felâket. Yüz sefer geldiler insanoğlunun üstüne. İlk önce bizi Asude Saraylar’dan sürgün ettiler, sonra da bizi burada Roshar üstünde yok etmeye çalıştılar. Onlar sadece kayaların altında saklanan, sonra da çıkıp birilerinin astığı çamaşırları çalan sprenler değillerdi. Onlar korkunç yıkıcı gücün yaratıklarıydı, nefretten yaratılmış, Cehennem’de dövülmüşlerdi.”

“Kim tarafından?”

“Ne?”

“Onları kim yaptı? Yani, Yaradan’ın nefretten bir şeyler yaratması pek olası değil. O zaman onları ne yarattı?”

“Her şeyin bir karşıtı vardır, Shallan. Yaradan iyiliğin bir gücü. Onun iyiliğini dengelemek için, Kozmer’in onun karşıtı olarak Yokelçilere ihtiyacı vardı.”

“O zaman Yaradan ne kadar fazla iyilik yaparsa, bunun bir yan ürünü olarak o kadar da kötülük mü yaratıyordu? Eğer sadece daha fazla kötülük yaratacaksa herhangi bir iyi şey yapmanın ne anlamı var?”

“Görüyorum ki Jasnah senin felsefe eğitimine devam etmiş.”

“Bu felsefe değil,” dedi Shallan. “Bu basit mantık.”

Kabsal içini çekti. “Bunun derin ilahiyatına girmek istediğini sanmıyorum. Yaradan’ın saf iyiliğinin Yokelçileri yarattığını ama *insanın* ölümlü olarak çifte bir doğaya sahip olmasından ötürü kötülük yaratmadan iyilik yapmayı seçebileceğini söylesek yeterli olur. O yüzden Kozmer’de iyiliğin artmasının tek yolu insanın bunu yaratması. Ancak bu yolla iyilik kötülüğe baskın gelebilir.”

“Pekâlâ,” dedi Shallan. “Ama Yokelçiler hakkındaki açıklamaya inanmıyorum.”

“Ben senin bir inanan olduğunu sanıyordum.”

“Öyleyim. Ama sadece Yaradan’a hürmet ediyorum diye bu herhangi bir açıklamayı kabul edeceğim anlamına gelmiyor, Kabsal. Din olabilir ama hâlâ mantıklı olmak zorunda.”

“Bir keresinde sen bana kendini anlayamadığını söylememiş miydin?”

“Ee, evet,”

”Ve buna rağmen *Yaradan’ın* tam olarak ne şekilde hareket ettiğini anlayabilmeyi mi bekliyorsun?”

Shallan dudaklarını büzerek bir çizgi haline getirdi. “Peki, tamam. Ama hâlâ Yokelçiler hakkında daha çok şey bilmek istiyorum.”

Shallan onu kitap raflarıyla dolu bir arşiv odasına doğru götürürken Kabsal omzunu silkti, “Sana temelini anlattım, Shallan. Yokelçiler kötülüğün vücut bulmuş bir hali. Elçiler ve bizim Parlayan Şövalyeler diye adlandırdığımız on tarikattan oluşan, onların seçilmiş şövalyelerinin önderliğinde onları doksan dokuz kere püskürttük. En sonunda Aharietiam geldi, Son Issızlık. Yokelçiler Asude Saraylar’a tekrar sürgün edildi. Elçiler onları cennetten de kovalamak için arkalarından gittiler ve Roshar’ın Hanedan Çağları sona erdi. İnsanoğlu Yalnızlık Çağı’na girdi. Modern çağ.”

“Ama neden onun öncesinden kalan her şey o kadar bölük pörçük?”

“Bu binlerce ve binlerce yıl önceydi, Shallan,” dedi Kabsal. “Tarihten önce, daha insan çeliği nasıl döveceğini bile öğrenmeden önce. Bizlere Parekılıcı verilmek zorundaydı, yoksa Yokelçilerle sopalar ile savaşmak zorunda kalmış olurduk.”

“Ama yine de Gümüş Krallıklar ve Parlayan Şövalyeler’imiz vardı.”

“Elçiler tarafından kurulmuş ve önderlik edilmişlerdi.”

Shallan raf sıralarını sayarken kaşlarını çattı. Doğru rafta durdu, fenerini Kabsal’a verdi, sonra da koridordan aşağı ilerledi ve biyografiyi rafından aldı. Kabsal da fenerleri yukarıda tutarak onu takip etti.

“Bu kadar değil,” dedi Shallan. “Yoksa Jasnah bu kadar ısrarla girişiyor olmazdı.”

“Ben sana bunu neden yaptığını söyleyebilirim.” dedi.

Shallan ona bir göz attı.

“Görmüyor musun?” dedi. “Yokelçilerin gerçek olmadığını kanıtlamaya çalışıyor. Bunların hepsinin, Parlayanların uydurmaları olduğunu göstermek istiyor.” İleri adım atarak onun yüzüne bakmak için döndü, fener ışıkları iki taraflarındaki kitaplardan yansıyarak yüzünü solgun gösteriyordu. “Vakıfların ve Vorinizm’in kocaman bir sahtekârlık olduğunu bütün dünyaya kesin olarak kanıtlamak istiyor. Bunların hepsinin amacı *bu*.”

“Belki,” dedi Shallan düşünceli bir şekilde. Duydukları duruma uyarmış gibi görünüyordu. Kendini açıkça ilan eden bir kâfir için daha iyi bir hedef ne olabilirdi? Aptalca inançların kökünü kazımak ve dinin sahte olduğunu kanıtlamak? Bu Jasnah’nın neden Yokelçiler kadar görünüşte önemsiz olan bir şeyi araştıracağını açıklıyordu. Tarihi kayıtlarda doğru kanıtları bulursa, Jasnah’nın kendisinin haklı olduğunu ispat edebilmesi gayet mümkün olurdu.

“Yeteri kadar cezalandırılmadık mı?” dedi Kabsal, gözleri kızgındı. “Ardentler onun için bir tehdit değil. Bu günlerde biz kimse için bir tehdit değiliz. Mal bile edinemiyoruz... Cehennem adına, bizler *kendimiz* malız. Şehirbeylerinin ve savaş beylerinin kaprisleri için dans ediyoruz, intikam korkusundan onlara günahları hakkındaki doğrulan bile söylemeye çekiniyoruz. Bizler dişleri ya da pençeleri olmayan aksırtlarız, efendimizin ayaklarının dibinde oturup övgüler yağdırmamız bekleniyor. Ama bu gerçek. Bunların *hepsi* gerçek ve bizi görmezden geliyorlar ve...”

Aniden susarak Shallan’a baktı, dudakları sıkılı, çenesi kasılmıştı. Shallan hoş ardentte asla böyle bir tutku, böyle bir *öfke* görmemişti. Onun buna muktedir olabileceğini düşünemezdi.

“Üzgünüm,” dedi ona sırtını dönerek, koridordan dışarı doğru ilerledi.

“Önemli değil,” dedi Shallan arkasından hızla ilerleyerek, birden bire morali bozulmuştu. Shallan Jasnah’nın gizli araştırmasının arkasında daha muhteşem, daha gizemli bir şeyler bulmayı beklemişti. Gerçekten de hepsi sadece Vorinizm’in sahte olduğunu kanıtlamak için olabilir miydi?

Sessizlik içinde yürüyerek balkona çıktılar. Ve orada, Shallan ona söylemek zorunda olduğunu fark etti. “Kabsal, ben gidiyorum.”

Kabsal ona baktı, şaşırmıştı.

“Ailemden haberler aldım,” dedi, “Bundan bahsedemem ama daha fazla burada kalamam.”

“Babanla ilgili bir şey mi?”

“Neden? Bir şey mi duydun?”

“Sadece son zamanlarda inzivaya çekilmiş olduğunu. Normalde olduğundan daha fazla.”

Shallan neredeyse irkilecekti. Haberler buralara kadar yayılmış mıydı? “Bu kadar ani bir şekilde gittiğim için üzgünüm.”

“Geri dönecek misin?”

“Bilmiyorum.”

Araştırarak gözlerinin içine baktı. “Ne zaman gideceğini biliyor musun?” dedi aniden soğuk bir sesle.

“Yarın sabah.”

“Peki, o zaman,” dedi. “En azından bana beni çizme şerefini bahşedecek misin? Diğer ardentlerin pek çoğu için yapmış olsan da benim hiçbir resmimi çizmedin.”

Hayretle bunun doğru olduğunu fark etti. Birlikte geçirdikleri zamanlara rağmen, Kabsal'ın hiç resmini yapmamıştı. Hürelini ağzına kapattı. "Özür dilerim!"

Kabsal şaşırmış gibi göründü. "Bunu gücenmiş bir şekilde söylemedim, Shallan. Bu gerçekten de o kadar önemli değil..."

"Evet, *önemli,*" dedi Shallan elini kavrayıp onu yol boyunca yanında sürükleyerek. "Çizim eşyalarımı yukarıda bıraktım. Gel hadi." Onu aceleyle asansöre doğru götürerek parshmanlara onları yukarı çıkarmalarını emretti. Asansör yükselmeye başlarken, Kabsal onun elinin içinde olan kendi eline baktı. Shallan aceleyle eli bıraktı.

"Sen çok kafa karıştırıcı bir kadınsın," dedi katı bir şekilde.

"Seni uyarmıştım." Almış olduğu kitabı göğsüne yakın tutuyordu. "Sanıyorum ki beni çözmüş olduğunu söylemiştin."

"O iddiayı geri alıyorum." Kabsal ona baktı. "Gerçekten de gidiyor musun?"

Başını sallayarak onayladı. "Üzgünüm. Kabsal... Ben senin olduğumu düşündüğün şey değilim."

"Ben senin güzel ve zelki bir kadın olduğunu düşünüyorum."

"Eh, kadın kısmında haklısın."

"Baban hasta, değil mi?"

Shallan cevap vermedi.

"Onun yanında olmak için geri dönmek isteyebileceğini anlıyorum," dedi Kabsal. "Ama muhakkak ki hamini sonsuza kadar terk etmeyeceksin, Jasnah'ya geri döneceksin."

"Ve o da sonsuza kadar Kharbranth'da kalmayacak. Son iki yıldır neredeyse hiç durmadan oradan oraya gidiyordu."

Kabsal yükselirlerken gözlerini ileriye dikerek asansörün ön tarafına baktı. Kısa süre sonra onları sonraki üst kata taşıması için başka bir asansöre geçmeleri gerekti. "Seninle zaman geçiriyor olmamalıydım," dedi en sonunda. "Kıdemli ardentler benim dikkatimin fazla dağınık olduğunu düşünüyor. İçimizden birinin ardentianın dışına bakmaya başlamasından asla hoşlanmazlar."

"Kur yapma hakkın saklı."

"Bizler malız. Bir adamın hakları korunurken aynı anda bunları kullanmamaya da teşvik edilebilir. İşten kaytardım, amirlerime itaatsizlik ettim... Sana kur yaparak, belaya da kur yaptım."

“Senden bunların hiçbirini yapmanı istemedim.”

“Beni geri de çevirmedin.”

Yükselmekte olan bir endişe dışında buna vereceği bir cevabı yoktu. Bir panik izi, kaçıp saklanmak için olan bir arzu. Babasının arazilerindeki neredeyse yalnız geçen yılları boyunca, buna benzeyen bir ilişkiyi hiç hayal etmemişti. *Yani bu o mu?* diye düşündü paniği kabarırken. *Bir ilişki?* Kharbranth’a gelirkenki niyetleri ne kadar da dolambaçsız görünmüştü. Nasıl olmuştu da bir erkeğin kalbini kırma riskine girdiği bir noktaya ulaşmıştı?

Ve utanç içinde, kendi kendisine araştırmayı Kabsal’dan daha fazla özleyeceğini itiraf etti. Bu şekilde hissediyor olduğu için korkunç bir insan mıydı? Shallan ona *düşkündü.* O hoştu. İlginçti.

Shallan’a baktı; gözlerinde özlem vardı. Sanki o... Fırtınababa, o gerçekten de Shallan’a âşıkmış gibi görünüyordu. Shallan’ın da ona âşık oluyor olması gerekmez miydi? Olduğunu düşünmüyordu. Sadece kafası karışıktı.

Palanaeum’un asansörler sisteminin tepesine ulaştıkları zaman, resmen koşarak Peçe’ye çıktı. Kabsal arkasından geldi ama Jasnah’nın locasına çıkmak için bir asansöre daha ihtiyaçları vardı ve kısa süre sonra kendisini bir kere daha onunla birlikte kapana kısılmış olarak buldu.

“Ben de gelebilirim,” dedi Kabsal yumuşak bir şekilde. “Seninle birlikte Jah Keved’e dönebilirim.”

Shallan’ın paniği arttı. Onu zar zor tanıyordu. Evet, sık sık konuşmuşlardı ama nadiren önemli şeyler hakkındaydı. Eğer ardentiayı terk ederse onuncu Dan’a indirilir, neredeyse bir *koyugöz* kadar düşerdi. Evi ya da parası olmazdı, neredeyse kendi ailesi kadar kötü bir durumda olurdu.

Ailesi. Eğer yanında neredeyse yabancı olan bir adamla birlikte geri dönerse kardeşleri ne derdi? Sorunlarının parçası olacak, sırlarına ortak olacak başka bir adam?

“Yüz ifadenden bunun bir seçenek olmadığını görebiliyorum,” dedi Kabsal, “Görünüşe göre bazı çok önemli şeyleri yanlış anlamışım.”

“Hayır, o yüzden değil,“ dedi Shallan hızla. “Sadece... Ah, Kabsal. Daha ben *kendim* hareketlerime bir anlam veremiyorsam sen nasıl anlam verebilirsin?” Kabsal’ın koluna dokunarak onu kendisine doğru çevirdi. “Sana karşı dürüst davranmadım. Ve Jasnah’ya karşı. Ve en çileden çıkarıcı şekilde, kendime karşı. Üzgünüm.”

Kabsal omzunu silkti, belli ki umursamaz numarası yapmaya çalışıyordu. “En azından bir resmim olacak. Değil mi?”

Asansör en sonunda sarsılarak dururken Shallan başını sallayarak onayladı. Karanlık koridordan aşağı yürüdü, Kabsal fenerlerle onu takip ediyordu. Jasnah, Shallan localarına girerken başını kaldırarak ölçer gibi baktı ama neden bu kadar uzun zaman harcadığını sormadı. Shallan çizim aletlerini toplarken kızarmakta olduğunu fark etti. Kabsal kapının ağzında durakladı. Masanın üstüne bir sepet ekmek ve reçel bırakmıştı. Sepetin üstü hâlâ bir kumaşla sarılıydı; Jasnah buna dokunmamıştı. Kabsal her zaman bir barış önerisi olarak ona da biraz önerirdi. Reçelsiz, çünkü Jasnah reçelden nefret ederdi.

“Nereye oturayım?” diye sordu Kabsal.

“Sadece orada dur,” dedi Shallan, oturarak çizim tahtasını bacaklarına dayadı ve örtülü emineliyle sabitledi. Başını kaldırarak bir eliyle kapının çerçevesine yaslanmış olan Kabsal’a baktı. Başı kazınmıştı, kolları kısa, belinden beyaz bir kuşakla bağlı olan açık gri cübbesi etrafına dökülüyordu. Gözleri şaşkındı. Gözlerini kırparak bir Hatıra aldı, sonra da çizmeye başladı.

Bu hayatının en sıkıntılı tecrübelerinden biriydi. Kabsal’a hareket edebileceğini söylememişti, o yüzden o da pozunu korudu. Konuşmadı. Belki de bunun resmi bozacağını düşünüyordu, Shallan çizerken ellerinin titremekte olduğunu fark etti ama neyse ki gözyaşlarını engellemeyi başarabilmişti.

Gözyaşları, diye düşündü Kabsal’ın etrafındaki duvarın son çizgilerini de yaparken. *Ben neden ağlayayım? Az önce reddedilmiş olan ben değilim. Duygularım arada bir mantıklı olamazlar mı?*

“İşte,” dedi, sayfayı çekip kurtararak kaldırdı, “Üstünü vernikle kaplamazsan bulaşır.”

Kabsal tereddüt etti, sonra da yürüyerek gelip resmi hürmetkar parmaklarla aldı. “Bu harika,” diye fısıldadı, Başını kaldırdı, sonra da aceleyle fenerine giderek açtı ve içindeki lâl taşı broamı çıkardı. “İşte,” dedi uzatarak. “Ödeme.”

“Onu alamam! Bir kere, o sana ait değil.” Bir ardent olarak, Kabsal’ın taşıdığı her şey krala ait olurdu.

“Lütfen,” dedi Kabsal, “Sana bir şey vermek istiyorum.”

“Resim bir hediye,” dedi Shallan. “Eğer bunun için bana ödeme yaparsan o zaman sana hiçbir şey vermemiş olurum.”

“O zaman başka bir tanesini ısmarlayacağım,” dedi parlayan küreyi Shallan’ın parmaklarının içine bastırarak. “İlk çizimi bedavaya alacağım ama benim için bir tane daha yap, lütfen. İkimizin birlikte olduğu bir tane.”

Shallan durakladı. Kendisinin çizimi erini nadiren yapardı. Bunları çizmek ona garip geliyordu, “Pekâlâ,“ Küreyi aldı, sonra da sinsice eminkesesinin içine, Ruhdökümcüsünün yanına tıktı. Orada o kadar ağır bir şey taşımak biraz garipti ama Shallan şişliğe ve ağırlığa alışmıştı.

“Jasnah, bir aynan var mı?” diye sordu.

Diğer kadın duyulabilir şekilde içini çekti, belli ki dikkatinin dağıtılmasından rahatsız olmuştu. Eşyalarını karıştırarak bir ayna çıkardı. Kabsal bunu getirdi.

“Onu başının yanında tut ki kendimi görebileyim,” dedi Shallan.

Kabsal tekrar geri giderek öyle yaptı, aklı karışmış gibi görünüyordu.

“Biraz daha yan tarafa doğru eğ,” dedi Shallan. “Tamam, öyle.” Gözlerini kırparak onun yüzünün yanında duran kendisininkinin görüntüsünü aklında sabitledi. “Otur. Artık aynaya ihtiyacın yok. Sadece referans olarak istemiştim, her nedense kendi yüz hatlarımı çizmek istediğim sahneye yerleştirmek bana yardımcı oluyor. Kendimi senin yanında otururken çizeceğim.”

O yere oturdu ve Shallan da aklını çatışan duygularından uzaklaştırmak için bunu bahane ederek çalışmaya başladı. Kabsal’a onun kendisine karşı hissediyor olduğu kadar güçlü duygular beslemediği için suçluluk, öte yandan artık onu göremeyeceği için de keder duyuyordu. Ve bunların hepsinin ötesinde, Ruhdökümcü hakkında endişe.

Kendisini onun yanında çizmek zordu. Oturmakta olan Kabsal’ın gerçekliği ile kendisinin çiçek desenli elbisesi içinde, bacakları yan tarafa dönük oturan bir hayalini birbirlerine katarak şiddetle çalıştı. Aynadaki yüz onun referans noktası oldu ve onun etrafında başını oluşturdu. Güzel olmak için yüzü fazla dar, saçları fazla açık renkli, yanakları çillerle lekelenmiş.

Ruhdökümcü, diye düşündü. *Burada Kharbranth’ta onunla, birlikte olmak tehlikeli. Ama ayrılmak da tehlikeli. Üçüncü bir seçenek olabilir mi? Ya onu gönderirsem?*

Karakalemi resmin üstünde asılı kalarak tereddüt etti. Fabrialı paketlenmiş olarak gizlice Tozbek’e ulaştırarak, kendisi olmadan Jah Keved’e geri

göndermeye cesaret edebilir miydi? Eğer o odasını ya da üstünü ararlarsa suçlu çıkmaktan endişe etmek zorunda olmazdı, gerçi Jasnah'yı Ruhdökümcüyle çizmiş olduğu tüm resimleri imha etmek gerekecekti. Ve Jasnah Ruhdökümcüsünün çalışmadığını keşfettiği zaman kaybolarak şüpheli konuma düşme riskine de girmezdi.

Parmaklarının çalışmasına izin verip, gittikçe düşüncelerine daha da fazla gömülerek çizimine devam etti. Eğer Ruhdökümcüyü tek başına geri gönderirse, o zaman o Kharbranth'da kalabilirdi. Bu müthiş ve cazip olan ama duygularını daha da düzensiz bir kargaşanın içine atan bir olasılıktı. O kadar uzun zamandır kendisini gitmeye hazırlıyordu ki. Kabsal hakkında ne yapacaktı? Ve Jasnah. Shallan yaptığı şeyden sonra gerçekten de burada kalıp, Jasnah'nın özgürce verdiği hocalığını kabul edebilir miydi?

Evet, diye düşündü Shallan. *Evet, kabul edebilirim.*

Bu duygunun şiddeti onu şaşırttı. Eğer bu öğrenmeye devam etmek anlamına gelecekse, vicdan azabıyla birlikte gün be gün yaşayabilirdi. Bu korkunç derecede bencilce bir şeydi ve utanç duyuyordu. Ama bunu en azından bir süre daha yapabilirdi. Eninde sonunda geri dönmesi gerekecekti, elbette ki. Kardeşlerini tehlikeyle yüzleşmeleri için yalnız bırakamazdı. Ona ihtiyaçları vardı.

Bencillik ve arkasından da cesaret. İkincisine de en az birincisine olduğu kadar şaşırmıştı. İkisi de kendi kişiliğiyle sık sık bağdaştırdığı bir şey değildi. Ama Shallan kim olduğunu *bilmiyor* olduğunun farkına varmaya başlamıştı. Jah Keved'den ve tanıdık olan, olmasını beklediği her şeyden ayrılana kadar bilmemişti.

Çizimi gittikçe daha da ateşli bir hâl alıyordu. Şekilleri bitirdi ve arka plana geçti. Hızlı, kalın çizgiler zemin ve arkadaki kapı ağzı haline geldiler. Bir gölge düşüren masanın yan tarafı için karalanmış koyu bir leke. Yerde oturmakta olan fener için canlı, ince çizgiler. Arkada ayakta duran yaratıkların bacakları ve cübbelerini oluşturmak için savrulan, rüzgâr gibi çizgiler...

Shallan parmakları Kabsal'ın doğrudan arkasına çizmiş olduğu şekilden ayrılarak uzaklaşan, istenmeyen bir kömür çizgisi çekerken donakaldı. Gerçekte orada olmayan bir şekil, yakasının üstünde bir baş yerine havada asılı duran açılı bir sembol olan bir şekil.

Shallan sandalyesini devirerek ayağa kalktı, çizim tahtası ve kömür kalemini hürelinin parmaklarının içinde sıkı sıkı kavramıştı.

“Shallan?” dedi Kabsal ayağa kalkarak.

Yine yapmıştı. Neden? Çizim yaptığı sırada hissetmeye haşlamış olduğu huzur bir kalp atışı içinde buharlaşıp gitti ve kalbi gümbür gümbür atmaya başladı. Basınçlar geri döndü. Kabsal, Jasnah. Kardeşleri. Kararlar, seçimler, sorunlar.

“Her şey yolunda mı?” dedi Kabsal ona doğru bir adım atarak.

“Üzgünüm,” dedi Shallan. “Ben... Ben bir hata yaptım.”

Kabsal kaşlarını çattı. Yan tarafta, Jasnah başını kaldırdı, alnı kırışmıştı.

“Önemli değil,” dedi Kabsal, “Bak, gel biraz reçelli ekmek yiyelim. Sakinleşebiliriz, sonra da bitirebilirsin. Bir hata olup olmadığı benim umurumda...”

“Gitmem gerek,” diye lafını kesti Shallan boğulurmuş gibi hissederek. “Üzgünüm.”

Afallamış ardentin yanından onu iterek geçti ve resimde şeklin durmuş olduğu yerin mümkün olduğunca uzağından geçerek aceleyle locadan çıktı. Onun ne *sorunu* vardı?

Çabucak asansöre giderek parshmanlara onu indirmelerini söyledi. Omzunun üstünden arkaya baktı. Kabsal koridorda durmuş, onun arkasından bakıyordu. Shallan kalbi gümbür gümbür atarak çizim tahtası elinde asansöre ulaştı. Sakin ol, diye düşündü parshman onu aşağı indirmeye başlarken sırtını asansör platformunun tahta parmaklığına yaslayarak. Yukarısındaki boş sahanlığa baktı.

Ve kendini gözlerini kırparak o sahneyi ezberlerken buldu. Tekrar çizmeye başladı.

Çizim tahtası eminkoluna yaslanmış olarak kısa hareketlerle çizdi. Işık olarak sadece iki tarafındaki gergin iplerin titrediği yerlerde iki çok ufak küre vardı. Düşünmeksizin hareket ediyor, yukarıya bakarak sadece *çiziyordu.*

Gözlerini indirerek çizmiş olduğu şeye baktı. Sanki metalden yapılmış kumaş gibi fazla düz cübbeler giymiş olan iki şekil yukarıdaki sahanlıkta dikiliyordu. Eğilmişlerdi, onun gitmesini izliyorlardı.

Tekrar yukarı baktı. Sahanlık, boştu. *Bana ne oluyor?* diye düşündü gittikçe artan bir dehşet ile. Asansör yere çarptığında koşturarak uzaklaştı, eteği dalgalanıyordu. Ona şaşkın bakışlar atan başhizmetkârları ve ardentleri görmezden gelerek Peçe’nin çıkışına kadar neredeyse koşarak gitti ve kapı ağzında tereddüt etti.

Nereye gidecekti? Yüzünün yanlarından terler süzülüyordu. Deliriyorken nereye kaçacaktın?

Ana mağaranın kalabalığının içine daldı ikindinin sonlarıydı ve akşam yemeği telaşı başlamıştı; hizmetçiler yemek arabalarını itiyor, *açıkgözler* ağır ağır odalarına gidiyorlar, âlimler elleri arkalarında yürüyorlardı. Shallan fırlayarak ortalarına daldı, saç iğnesi çok tiz bir sesle arkasındaki taşlara düşerken saçı topuzundan kurtuldu. Açık kırmızı saçları arkasına saçıldı. Nefes nefese odalarına giden koridora ulaştı, saçları bozulmuştu ve omzunun üstünden geriye göz attı. Trafiğin akışının içinde şaşırmış bir şekilde arkasından bakan bir insan izi bırakmıştı.

Neredeyse kendi iradesine karşı çıkarak, gözlerini kırptı ve bir Hatıra aldı. Kömür kalemini kaygan parmaklarla kavrayarak tahtasını tekrar kaldırdı ve hızla kalabalık mağara sahnesini çizdi. Sadece hafif izlenimler. Çizgilerden erkekler, eğrilerden kadınlar, eğimli kaya duvarlar, hah kaplı zemin, duvarlardaki küre fenerlerinden ışık huzmeleri.

Ve beş tane siyah, fazla katı cübbeler ve pelerinler giymiş olan sembol kafalı şekil.

Her birinin boyunsuz bir gövdenin üstünde asılı duran, çarpık ve onun için tanıdık olmayan farklı birer sembolü vardı. Yaratıklar fark edilmeksizin kalabalığın içinden zikzaklar çizerek geliyorlardı. Avcılar gibi. Shallan'a odaklanmışlardı.

Bunu sadece hayal ediyorum, demeye çalıştı kendi kendisine. *Aşırı zorlandım, üstümde ağırlık yapan çok fazla şey var.* Onlar onun suçluluğunu mu temsil ediyorlardı? Jasnah'ya ihanet etmenin ve Kabsal'a yalan söylemenin stresini mi? Jah Keved'den ayrılmadan önce yapmış olduğu şeyleri mi?

Orada bekleyerek dikilmeye çalıştı ama parmakları hareketsiz durmayı reddediyordu. Gözlerini kırptı ve yeni bir sayfanın üstüne tekrar çizmeye başladı. Titreyen bir elle bitirdi. Şekiller neredeyse ona ulaşmıştı; yüzlerin olması gereken yerde kafa olmayan açılı şeyler dehşet verici bir şekilde asılı duruyordu.

Mantık aşırı tepki vermekte olduğuna dair onu uyardı ama kendine ne söylerse söylesin inandıramıyordu. Bunlar *gerçekti.* Ve onun üstüne geliyorlardı.

Yardım önermek için ona yaklaşmakta olan birkaç hizmetkârı şaşırtarak fırlayıp gitti. Terlikli ayakları koridordaki halılarının üstünde kayarak koştu

ve sonunda Jasnah'nın konutunun kapısına ulaştı. Çizim tahtasını kolunun altına kıstırarak, titreyen parmaklarla kilidi açtı sonra da kapıyı iterek içeri girip arkasından çarparak kapattı. Tekrar kilitledi ve kendi odasına koştu. O kapıyı da çarparak kapattı, sonra da dönerek geriledi. Odadaki tek ışık komodininin üstündeki büyük kristal kadehin içinde olan üç elmas markadan geliyordu.

Yatağın üstüne çıktı, sonra da sırtı duvara dayanana kadar geri geri giderek kapıdan uzaklaşabildiği kadar uzaklaştı; burnundan hızlı hızlı soluyordu. Çizim tahtası hâlâ kolunun altındaydı ama kalemi kaybetmişti. Komodininde başka bir kalem vardı.

Yapma, diye düşündü. *Sadece otur ve sakin ol.*

Gittikçe artan bir üşüme, yükselen bir dehşet hissetti. Bilmek *zorundaydı*. Kalemi çıkarmak için mücadele etti, sonra da gözünü kırptı ve odayı çizmeye başladı.

Önce tavan. Dört düz çizgi. Aşağıya duvarlar. Köşelerde çizgiler. Parmakları çizerek hareket etmeye devam etti; önünde tuttuğu tahtanın kendisini tasvir etti, emindi örtülü ve tahtayı arkasından destekliyordu. Ve devam etti. Etrafında dikilen varlıklarla, yamuk omuzlarıyla birleşmeyen çarpık semboller. O kafa olmayan şeylerin gerçekdışı açıları, acayip, imkânsız yollarla birbirlerine giren yüzeyleri vardı.

Öndeki yaratık fazlasıyla pürüzsüz parmaklarını Shallan'a doğru uzatıyordu. Çizim tahtasının sağ tarafından sadece birkaç santim ötedeydi.

Ah, Fırtınababa... diye düşündü Shallan kalemi hareketsizleşince. Oda boştu ancak yine de tam önünde odanın pürüzsüz şekillerle dolu olan bir görüntüsü vardı. Shallan'ın onların nefes alışlarını hissedebileceği kadar yakınlardı, eğer nefes alıyorlarsa.

Odada bir soğukluk mu vardı? Tereddütle, dehşet içinde ama kendini durdurmaktan aciz olarak Shallan kalemini bıraktı ve hürelini sağına doğru kaldırdı.

Ve bir şey hissetti.

O zaman çığlık attı ve tahtayı düşürerek yatağının üstüne zıpladı ve sırtını duvara dayadı. Daha ne yapmakta olduğunu bilinçli olarak düşünemeden, Ruhdökümcüyü dışarı çıkarmaya çalışarak kol yeniyle mücadele ediyordu. Bu bir silaha benzeyen sahip olduğu tek şeydi. Hayır, bu aptalcaydı. Onu nasıl kullanacağını bilmiyordu, Shallan savunmasızdı.

Bir tek...

Fırtınalar! diye düşündü hummalı bir şekilde. *Onu kullanamam. Kendime söz verdim.*

Yine de süreci başlatmıştı. Günahının meyvesini, en dehşet verici hareketinin neticesini ortaya çıkarmak için on kalp atışı. Ortasında bir ses tarafından durduruldu, esrarengiz ama belirgindi:

Sen nesin?

Elini göğsüne bastırarak yumuşak yatağın üstünde dengesini kaybetti ve dizlerinin üstünde buruşmuş battaniyeye düştü. Bir elini yan taraftaki komodinin üstüne koyarak kendini destekledi, parmakları orada duran cam kadehe sürtünmüştü.

“Ne miyim?” diye fısıldadı. “Ben dehşet içindeyim.”

Bu doğru.

Yatak odası etrafında dönüştü.

Yatak, komodin, çizim tahtası, duvarlar, tavan... Sanki her şey *pıt* diye minik, koyu cam kürelere dönüşmüştü. Kendisini siyah bir gökyüzü ve fazlasıyla uzaktaki ufukta asılı duran garip, küçük beyaz bir güneşin olduğu bir yerde buldu.

Shallan kendini havada bulduğu için çığlık attı ve etrafına boncuklar yağdırarak sırtüstü düştü. Yakınlarda havada asılı duran alevler vardı, düzinelerce, belki de yüzlercesi. Sanki havada duran ve rüzgârla hareket eden mumların uçları gibiydi.

Bir şeye çarptı. Sonsuz karanlık bir deniz, ancak ıslak değildi. Küçük boncuklardan oluşuyordu, minik cam kürelerden bütün bir okyanus. Dalgalanarak etrafında kabardılar. Debelenerek yukarıda kalmaya çalışırken nefesi kesildi.

Değişmemi mi istiyorsun? dedi ılık bir ses aklının içinde, belirgin ve önceden duymuş olduğu soğuk fısıltıdan farklıydı. Derin ve boştu; büyük bir yaşlılık hissi taşıyordu. Elinden geliyormuş gibi görünüyordu ve Shallan orada bir şey kavramakta olduğunu fark etti. Boncuklardan birisi.

Cam okyanusunun hareketi onu aşağı çekmekle tehdit ediyordu, çılgınca tekmeler atarak bir şekilde yukarıda kalmayı başardı.

Çok uzun bir zaman boyunca olduğum gibi kaldım, dedi ılık ses. *Çok fazla uyuyorum. Değişeceğim. Bana neyin varsa ver.*

“Ne demek istediğini bilmiyorum! Lütfen bana yardım et!”

Değişeceğim.

Aniden sanki sıcaklık ondan çekiliyormuş gibi soğuk hissetti. Parmaklarının içindeki boncuk aniden ısınarak alev aldığında çığlık attı. Tam okyanusun kabarışındaki bir kayma onu aşağı çekerken düşürdü, boncuklar yumuşak bir takırtıyla birbirlerinin üstünden yuvarlanıyorlardı.

Geriye doğru düştü ve yatağına çarptı; tekrar odasındaydı. Yanında, komodinin üstündeki kadeh *eridi,* cam kırmızı sıvı haline geldi ve içindeki üç küre sıvıyla kaplanmış komodinin üstüne düştü. Kırmızı sıvı komodinin kenarlarından akarak yere döküldü. Shallan dehşet içinde geri çekildi.

Kadeh kana dönüşmüştü.

Shallan'ın şok içindeki hareketi komodine vurarak salladı. Kadehin yanında durmakta olan boş bir su sürahisi vardı. Yaptığı hareket sürahiyi devirerek yere düşürdü. Kanın içine şapırtıyla düşerek taş zeminin üstünde parçalandı.

Bu Ruhdökümdü! diye düşündü Shallan. Kadehi On Öz den birisi olan kana dönüştürmüştü. Elini başına kaldırarak yerde bir havuz şeklinde yayılmakta olan kırmızı sıvıya bakakaldı. Epey bir miktarda varmış gibi görünüyordu.

Öylesine afallamıştı ki. Ses, yaratıklar, cam boncuklar denizi ve koyu, soğuk gökyüzü. Bunların hepsi çok çabuk üstüne çökmüştü.

Ben Ruhdöktüm, diye farkına vardı bir kez daha. *Yaptım!*

Bunun yaratıklarla bir ilgisi mi vardı? Ama onları resimlerinde görmeye daha Ruhdökümcüyü çalmadan önce başlamıştı. Nasıl... Ne...? Emineline ve kol yeninin içindeki kesede gizlenmiş olan Ruhdökümcüye baktı.

Fabrialı takmadım, diye düşündü. *Ama yine de kullandım.*

"Shallan?"

Bu Jasnah'nın sesiydi. Tam Shallan'ın odasının dışındaydı. Prenses onu takip etmiş olmalıydı. Shallan kapıya doğru akarak ilerleyen bir kan çizgisi gördüğü zaman içine bir korkunun saplandığını hissetti. Neredeyse oradaydı ve bir kalp atışı içinde altından geçecekti.

Neden kan olmak zorundaydı? Midesi bulanarak ayağa fırladı, terlikleri kırmızı sıvıyı emiyordu.

"Shallan?" dedi Jasnah, sesi daha yakından gelerek. "O ses neydi?"

Shallan çılgınca kana baktı, sonra da garip yaratıkların resimleriyle dolu olan çizim tahtasına. Ya Ruh dökmeyle bir ilgileri varsa? Jasnah onları tanırdı. Kapının altında bir gölge vardı.

Panikle çizim tahtasını sandığının içine tıktı. Ama kan onu mahkûm edecekti. Sadece hayati tehlike yaratacak bir yaranın ortaya çıkarabileceği kadar çok vardı. Jasnah görecekti. Anlardı. Hiç olmaması gereken bir yerde kan mı? On Öz'den bir tanesi?

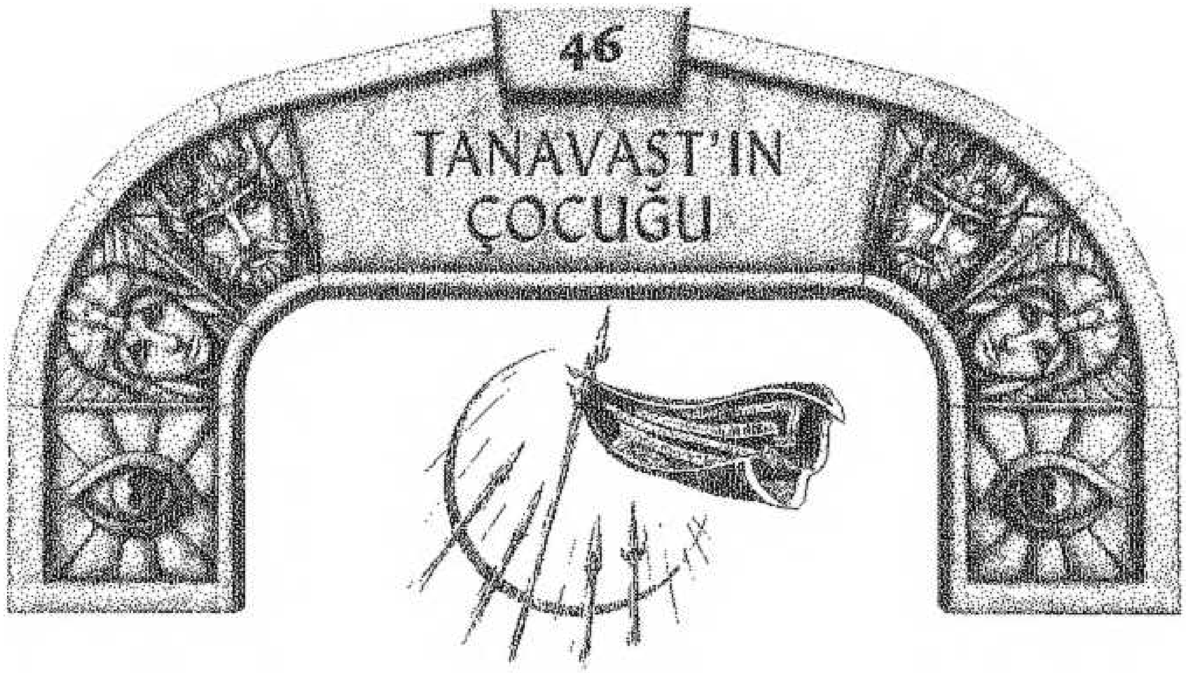
Jasnah Shallan'ın ne yaptığını fark edecekti!

Shallan'ın aklına bir fikir geldi. Bu dâhice bir fikir değildi ama bir çıkış yoluydu ve aklına gelmiş olan tek şeydi. Dizlerinin üstüne çöktü ve kırık cam sürahinin bir kırığını emineliyle kumaşın içinden kavradı. Bir nefes aldı ve sağ kolunu sıvadı, sonra da camı derisinin üstüne yüzeysel bir kesik atmak için kullandı. O anın paniği içinde neredeyse acımadı bile. Kan aktı.

Kapı kolu dönerken ve kapı açılırken Shallan cam kırığını bıraktı ve yere yanlamasına yattı. Bilinçsiz taklidi yaparak gözlerini kapattı. Kapı savrularak açıldı.

Jasnah'nın nefesi kesildi ve anında yardım çağırdı. Hızla Shallan'ın yanına geldi ve kolunu kaparak yaranın üstüne basınç uyguladı. Shallan eminkesesini ve içindeki Ruhdökümcüyü emineliyle kavrayarak, sanki bilinci zar zor yerindeymiş gibi mırıldandı. Açmazlardı, değil mi? Kolunu göğsünün daha da yakınına çekti ve daha fazla ayak sesi ve bağırışlar gelirken, hizmetkârlar ve parshmanlar da koşarak odaya girerlerken sessizce sindi; Jasnah daha fazla yardım gelmesi için bağırıyordu.

Bunun, diye düşündü Shallan, *sonu iyi olmayacak.*

“Her ne kadar o gün akşam yemeği için Vaden Şehri’nde bekleniyor olsam da, Tivbet’le konuşmak için Kholinar’a uğramakta ısrar etmiştim. Urithiru’nun geçiş vergileri gittikçe daha da mantıksız bir hale gelmekteydi. Sözde Parlayanlar, daha o zamanlardan bile gerçek yüzlerini göstermeye başlamışlardı.”

— Orjinal Palanaeum’un yanmasının ardından, geride Terxim’in otobiyografisinin sadece tek bir sayfası kalmıştır ve bu da benim için faydalı olan tek bir satır.

Kaladin rüyasında fırtına olduğunu görüyordu.

Arkasında onu izleyen fırtına duvarından pelerini, şiddetle ilerleyerek kabaran siyah bir enginin üstünden uçuyordu. Okyanus. Geçişi beyaz şapkalarını rüzgârına kapılmaları için uçurarak, dalgaları birbirlerine vuruyor ve suları çalkalıyordu.

Karanlık bir kıtaya yaklaştı ve yukarı doğru savruldu. Daha yukarı. Daha yukarı. Denizi arkasında bıraktı. Sonsuz gibi görünen kıtanın enginliği önünde yayılıyordu, kayadan bir okyanus. *Ne kadar da büyük,* diye düşündü huşu içinde. Asla anlamamıştı. Nasıl anlayabilirdi ki?

Kükreyerek Harap Ovalar'dan geçti. Sanki çok büyük bir şey tam ortalarına vurmuş ve dışarı doğru çatlaklar göndermiş gibiydi. Ovalar da onun beklediğinden daha büyüktü, kimsenin uçurumların arasından bir yol bulamamış olmasına şaşmamak gerekti.

Merkezde büyük bir plato vardı ama karanlık ye uzaklık yüzünden pek fazla bir şey göremiyordu. Ama orada ışıklar vardı. Orada birileri yaşıyordu.

Uzun, cılız sütunlara benzeyen, neredeyse aşınıp gitmiş olan platolar tarafından işaretlenen ovaların doğu tarafının, batı tarafından çok daha farklı olduğunu da gördü. Buna rağmen, Harap Ovalar'da bir simetri olduğunu görebiliyordu. Çok yüksekten bakıldığında, ovalar bir sanat eserine benziyordu.

Bir an sonra ovaları geçmişti; kırık kaya parmakların suyun biraz dışına uzandığı sığ bir iç deniz olan Mızraklar Denizi boyunca kuzey ve batıya doğru yükselerek devam etti. Taştan yükselen kanatlar gibi kaya oluşumlarının içine inşa edilmiş olan büyük Kholinar şehrini göz ucuyla fark ederek, Alethkar'ın üstünden geçti. Sonra güney yönüne döndü, bildiği her şeyden uzağa. Buhar ya da lav fışkırtan ağızların yakınlarında toplanmış köylerin olduğu, tepelerinde yoğun yerleşim olan görkemli dağların üzerlerinden aştı. Boynuzyiyen Tepeleri miydi?

Onları yağmur ve rüzgârla baş başa bırakarak, gümbür gümbür yabancı diyarlara indi. Şehirleri ve boş ovaları geçti, köprüleri ve kıvrımlı akarsuları. Pek çok ordu vardı. Kaladin içlerinde saklanan insanlarla, kaya oluşumlarının rüzgâryönüne iyice yaslanmış, sıkı durmaları için kayaların içine çakılmış olan kazıklara bağlı çadırları geçti. Askerlerin yarıkların içlerine sinmiş olduğu dağ yamaçlarını geçti. Savaşta oldukları sırada *açıkgözleri* barındırmaları için inşa edilmiş büyük tahta arabaları geçti. Dünya kaç savaş ile çarpışmaktaydı? Barış içinde olan hiçbir yer yok muydu?

Güneybatıya doğru bir rotayı takip ederek, manzara boyunca dev pençeler tarafından oyularak yapılmış izler gibi görünen yerdeki uzun olukların içine inşa edilmiş olan bir şehre doğru esti. Taşın kendisinin donmuş su dalgaları

gibi çıkıntılı ve inişli çıkışlı olduğu bir sahil şeridini bir şimşek gibi aşmıştı. Bu krallıktaki insanlar Sigzil gibi koyu deriliydi.

Kıta gittikçe gidiyordu. Yüzlerce şehir. Binlerce köy. Derilerinin altında hafif mavi damarlar olan insanlar. Yaklaşan yücefırtınanın basıncının suların zeminden yukarı fışkırmasına neden olduğu bir yer. İnsanların muazzam, korunaklı bir dağ sırtının altından çıkan devasa, içleri oyulmuş sarkıtların içinde yaşadığı bir şehir.

Batıya doğru esti. Dünya o kadar engindi ki. O kadar devasa. O kadar çok farklı halk. Bu onun aklını başından almıştı. Savaş Batı'da, Doğu'da olduğundan çok daha az yaygın gibi görünüyordu ve bu ise onu rahatlatmıştı ama hâlâ sıkıntılıydı. Barış dünyada kıt bulunan bir şeymiş gibi görünüyordu.

Bir şey onun dikkatini çekti. Garip ışık çakmaları. Fırtınanın en önünden onlara doğru uçtu. Bu ışıklar da *neydi*? En garip şekilleri oluşturarak, patlamalar halinde geliyorlardı. Dikenler ve oyuklarla titreyen küre şeklindeki ışık köpükleri, neredeyse uzanıp dokunabileceği fiziksel şeyler gibiydi.

Kaladin köşelerinden ve merkezinden gözcüler gibi yükselen yüksek tepelerin olduğu, üçgen biçiminde inşa edilmiş garip bir şehri geçti. Işık patlamaları merkezi tepedeki bir binadan geliyordu. Kaladin hızla geçeceğini biliyordu, çünkü fırtına olarak geri çekilemezdi. Daima batıya esiyordu.

Rüzgârıyla kapıyı savurarak açıp, parlak kırmızı çinili duvarları ve seçebilmek için yanlarından fazlasıyla hızla geçtiği freskleri olan uzun bir koridora girdi. Yiyecek tepsileri ya da buharı tüten havlular taşıyan uzun, altın saçlı hizmetçi kadınların eteklerini hışırdattı. Garip bir dilde seslendiler, belki de kimin bir yücefırtına sırasında sürgülenmemiş bir pencere bırakmış olabileceğini merak ediyorlardı.

Işık patlamaları doğrudan ileriden geliyordu. Çok göz alıcıydılar. Korku içinde bir köşeye sinmiş olan altın ve kırmızı saçlı güzel bir kadının yanından geçen Kaladin, bir kapıyı çarparak açıp geçti. Arkasında yatanlara tek bir kısa bakış atabilmişti. İki cesedin üstünde ayakta olan bir adam vardı. Solgun başı tıraşlı, giysileri beyaz olan katil; bir elinde uzun ince bir kılıç tutuyordu. Kurbanlarından başını kaldırdı ve neredeyse Kaladin'i *görürmüş* gibi baktı. Büyük Shin gözleri vardı.

Daha fazla herhangi bir şey görmek için çok geçti. Kaladin pencereden dışarı esip, kepenkleri iyice savurarak gecenin içine doğru aktı.

Bir bulanıklık şeklinde daha çok şehir, dağ ve ormanı geçti. O yaklaşırken bitkiler yapraklarını kıvırıyor, kayafilizleri kabuklarını kapatıyor ve çalılar dallarını içeri çekiyorlardı. Uzun süre geçmeden batı okyanusuna yaklaşmıştı.

TANAVAST'IN ÇOCUĞU. ŞEREFİN ÇOCUĞU. UZUN ZAMAN ÖNCE GÖÇMÜŞ OLANIN ÇOCUĞU. Ani ses Kaladin'i sarstı, havada çırpındı.

YEMİN SÖZLEŞMESİ HARAP OLDU.

Gürleyen ses fırtına duvarının kendisinin bile titremesine neden oluyordu. Kaladin fırtınadan ayrılarak yere çarptı. Ayakları etrafa sular saçarak kayıp durdu. Fırtına rüzgârları ona çarptılar ama Kaladin onu sarsmayacak ya da savurmayacakları kadar onların bir parçasıydı.

İNSANOĞLU FIRTINALARI SÜRMÜYOR ARTIK. Ses havada gürleyen bir gök gürültüsüydü. YEMİN SÖZLEŞMESİ BOZULDU, ŞEREFİN ÇOCUĞU.

"Anlamıyorum!" diye çığlık attı Kaladin fırtınaya doğru.

Önünde bir yüz ortaya çıktı; önceden görmüş olduğu, gözleri yıldızlarla dolu, gökyüzü kadar geniş yaşlı yüz.

GARAZ GELİYOR. BÜTÜN ON ALTININ EN TEHLİKELİSİ. ŞİMDİ SEN GİDECEKSİN.

Bir şeyler ona çarptı. "Bekle!" dedi Kaladin. "Neden bu kadar çok savaş var? Sürekli savaşmak zorunda mıyız?" Neden sorduğundan emin değildi. Sorular sadece dışarı çıkıvermişti.

Fırtına düşünceli, yaşlı bir baba gibi homurdandı. Yüz paramparça olarak su damlacıklarına dönüşerek kayboldu.

Ses daha yumuşak bir şekilde cevap verdi. GARAZ HÜKÜM SÜRÜYOR.

Kaladin nefesi kesilerek uyandı. Karanlık şekiller tarafından etrafı çevrilmişti, onu sert taş zemine bastırıyorlardı. Eski refleksleri kontrolü ele alırken bağırdı. İçgüdüsel bir şekilde ellerini yanlara doğru savurarak birer bileği kavradı ve iki saldırganın dengelerini bozmak için asıldı.

Küfrederek yere devrildiler. Kaladin kollarından birini bir savurmayla kaldırırken bu anı kıvrılmak için kullandı. Onu aşağı bastıran ellere vurarak kurtuldu, sallandı ve kendini doğrudan ileri savurarak tam karşısındaki adama bindirdi.

Kaladin yuvarlanarak adamın üstünden aştı ve ayağa kalktı, saldırganların elinden kurtulmuştu. Alnından ter damlaları süzülürken hızla döndü. Mızrağı neredeydi? Kemerindeki bıçağı aradı.

Bıçak yoktu. Mızrak da yoktu.

"Fırtına kapsın seni, Kaladin!" Bu Teft'ti.

Kaladin bir elini göğsüne bastırarak, garip rüyayı dağıtmak için derin nefesler aldı. Köprü Dört. O Köprü Dört ile birlikteydi. Kralın fırtınabekçileri sabahın erken saatlerinde bir yücefırtına olacağını öngörmüşlerdi.

"Sorun yok," dedi onu yerde tutmaya çalışan, küfrederek debelenen köprücüler yığınına. "Ne yapıyordunuz?"

"Fırtınaya çıkmaya çalıştın," dedi Moash suçlamasına kendini kurtarırken. Tek ışık adamlardan birinin bir köşeye yerleştirmiş olduğu tek bir elmas küreden geliyordu.

"Ha!" diye ekledi Kaya ayağa kalkıp üstündeki tozu silkerken. "Kapıyı fırtınaya açmıştın, sanki kafana taşla vurulmuş gibi dışarı bakıyordun. Seni geri çekmek zorundaydık. İyi değil iki haftayı daha hasta yatarak geçirmek senin için, ha?"

Kaladin sakinleşmeye çalıştı. Bir yücefırtınayı arkasından takip eden sessiz yağmur olan riddens, damlaları çatıya çiseleyerek dışarıda devam ediyordu.

"Uyanmıyordun," dedi Sigzil. Kaladin sırtını taş duvara yaslamış olarak oturan Azish adama baktı. O Kaladin'i yerde tutmaya çalışmamıştı. "Bir çeşit hummalı rüya görüyordun."

"Ben gayet iyi hissediyorum," dedi Kaladin. Bu tam olarak doğru değildi; başı ağrıyordu ve bitkindi. Yorgunluğunu kovalamaya çalışarak derin bir nefes alıp omuzlarını arkaya savurdu.

Köşedeki küre titredi. Sonra da ışığı onları karanlığın içinde bırakarak solup kayboldu.

"Fırtına kapsın onu!" diye mırıldandı Moash. "O yılan Gaz. Yine bize sönük küreler vermiş."

Kaladin dikkatle adım atarak kapkaranlık kışlayı geçti. Yoklayarak kapıyı ararken baş ağrısı kayboldu. İterek açtı ve bulutlu bir sabahın hafif ışığının içeri girmesini sağladı.

Rüzgarlar zayıftı ama yağmur hâlâ yağıyordu. Dışarı çıktı ve kısa sürede sırılsıklam oldu. Diğer köprücüler de onu takip ederek çıktılar ve Kaya

Kaladin’e ufak bir parça sabun fırlattı. Diğerlerinin pek çoğu gibi, Kaladin de sadece peştemalını giyiyordu ve soğuk sağanağın altında kendisini sabunladı. Sabun yağ kokuyordu ve içine eklenmiş kumdan ötürü pütürlüydü. Köprücüler için kokulu, yumuşak sabunlar yoktu.

Kaladin sabun parçasını Bisig’e fırlattı; köşeli bir yüzü olan ince bir köprücüydü. O da minnetle bunu aldı (Bisig pek konuşmazdı) ve Kaladin yağmurla saçındaki ve vücudundaki sabunu temizleyerek sabunlanmaya başladı. Yan taraflarında, Kaya yanları uzun ve yanaklarını kapatan, ancak dudaklarının altı ve çenesi temiz olan Boynuzyiyenli sakalını tıraş edip düzeltmek için bir tas su kullanıyordu. Sakalı doğrudan kaşlarının üstünden başının arkasına kadar ortasını tıraş ettiği kafasıyla garip bir tezat oluşturuyordu. Saçının geri kalanını ise kısa kesiyordu.

Kaya’nın eli dikkatli ve düzgündü; tıraş olurken tek bir kere bile kazara yüzünü kesmedi. İşini bitirdiği zaman ayağa kalktı ve arkasında bekleyen adamlara elini salladı. Birer birer isteyen herkesi tıraş etti. Arada bir bileği taşı ve deri kayışını kullanarak usturasını biliyordu.

Kaladin parmaklarını kendi sakalına kaldırdı. O kadar uzun zaman önce Amaram’ın ordusunda olduğundan beri temiz tıraşlı olmamıştı. İleri çıkarak sırada bekleyen adamlara katıldı. Kaladin’in sırası geldiği zaman iri Boynuzyiyenli güldü. “Otur, dostum, otur! İyi oldu geldiğin. Yüzün düzgün bir sakaldan çok çarpıkkabuk çalısına benziyor.”

“Hepsini kes,” dedi Kaladin kütüğün üstüne oturarak. “Ve seninkisi gibi garip desenli olmamasını da tercih ederim.”

“Ha!” dedi Kaya usturasını bileyerek. “Sen bir ovalısın, sevgili dostum. Doğru değil senin bir *humaka’aban’ın* olması. Eğer bu şeyi deneseydin sana sağlam bir tane patlatmak zorunda kalırdım.”

“Ben dövüşmenin sana yakışmayacağını söylediğini sanıyordum.”

“İzin veriliyor birkaç önemli istisna için,” dedi Kaya. “Şimdi konuşmayı kes, eğer bir dudağı kaybetmeyi istemiyorsan.”

Kaya sakalı incelterek başladı, sonra da sabunladı ve sol yanaktan başlayarak tıraş etti. Kaladin daha önce asla başka birinin onu tıraş etmesine izin vermemişti; ilk kez savaşa gittiğinde neredeyse hiç tıraş olmasına gerek olmayacak kadar gençti. Yaşı ilerledikçe ise bunu kendi kendine yapmaya başlamıştı.

Kaya’ran eli ustaydı ve Kaladin herhangi bir kesik ya da çentik hissetmedi. Birkaç dakika sonra Kaya geri çekilmişti. Kaladin parmaklarını

çenesine kaldırarak düz, hassas deriyi hissetti. Yüzünü soğuk hissediyordu, eline garip geliyordu. Bu onu geçmişe götürerek, birazcık da olsa eskiden olduğu adama dönüştürdü.

Bir tıraşın sebep olabildiği değişiklik garipti. *Bunu haftalar önce yapmış olmalıydım.*

Riddens bir serpintiye dönüşmüş, fırtınanın son fısıltılarının haberini veriyordu.

Kaladin ayağa kalkarak suyun kesilmiş sakalları göğsünden temizlemesine izin verdi. Bekleyenlerin sonuncusu olan bebek yüzlü Dunny, tıraş olma sırası gelince oturdu.

Onun neredeyse hiç tıraşa ihtiyacı yoktu.

"Tıraş sana yakışıyor," dedi bir ses. Kaladin dönerek Sigzil'in tam çatının çıkıntısının altında kışla duvarına yaslanmış olarak durduğunu gördü. "Yüzünün güçlü çizgileri var. Gururlu bir çene ile düz ve sağlam. Buna halkımın arasında bir liderin yüzü derdik."

"Ben bir *açıkgöz* değilim," dedi Kaladin yan tarafa tükürerek.

"Onlardan ne kadar çok nefret ediyorsun."

"Onların yalanlarından nefret ediyorum," dedi Kaladin. "Eskiden onların şerefli olduğuna inanmamdan nefret ediyorum."

"Ve sen olsan onları devirir miydin?" diye sordu Sigzil, sesi merak içeriyordu. "Onların yerine hüküm sürer miydin?"

"Hayır."

Bu Sigzil'i şaşırtırmış gibi göründü. Yan taraflarında yücefırtınanın rüzgârlarında oynamayı bitirmiş olan Syl en sonunda ortaya çıktı. Her zaman, biraz da olsa, onlarla birlikte giderek onu bırakacağından endişe ediyordu.

"Sana bu şekilde davranmış olanları cezalandırmak için hiç arzun yok mu?" diye sordu Sigzil.

"Oh, onları cezalandırmaktan mutlu olurdum," dedi Kaladin. "Ama onların yerine geçmek gibi bir arzum yok, ne de onlara katılmayı istiyorum."

"Ben olsam bir kalp atışı içinde onlara katılırdım," dedi Moash arkadan yürüyerek yaklaşırken. Kollarını ince, iyice kaslı göğsünün üstünde kavuşturdu. "Eğer güç bende olsaydı, işler farklı olurdu. Tarlalarda ve madenlerde *açıkgözler* çalışırdı. Köprülerle onlar koşar ve Parhendi oklarıyla onlar ölürdü."

“Bu asla olmayacak,” dedi Kaladin. “Ama bunu istediğin için seni suçlayamam.”

Sigzil düşünceli bir şekilde başını salladı. “İkiniz hiç Babatharnam diyarının adını duymuş muydunuz?”

“Hayır,” dedi Kaladin kampa doğru göz atarak. Şimdi askerler etrafta dolaşmaya başlamıştı. Onların da birkaç tanesi yıkanıyordu. “Ama bu bir ülke için komik bir isim.”

Sigzil burnunu çekti, “Şahsen, ben her zaman Alethkar’ın kulağa saçma sapan bir isim gibi geldiğini düşünmüşümdür. Sanırım bu nerede yetiştirilmiş olduğuna bağlı.”

“O zaman neden bahsettin bu Babab...” dedi Moash.

“Babatharnam,” dedi Sigzil. “Bir defasında ustamla birlikte orayı ziyaret etmiştim. Çok tuhaf ağaçları var. Bir yücefırtına yaklaştığı zaman, sanki menteşeler üstünde duruyormuş gibi bütün ağaç, gövdesiyle birlikte, yere yatıyor. Orayı ziyaret edişimiz sırasında üç kere hapse atılmıştım. Babathlar nasıl konuştuğunuz konusunda oldukça titizler. Ustam beni kurtarmak için ödemek zorunda kaldığı miktar yüzünden hiç de memnun olmamıştı. Elbette ben onların ustamın derin cepleri olduğunu bildikleri için, bir yabancıyı hapse atmak üzere her bahaneyi kullandıklarını düşünüyorum.” Özlemli bir şekilde gülümsedi. “O hapsedilmelerden bir tanesi *gerçekten* benim suçumdu. Oradaki kadınların derilerinin hafifçe altında duran damar desenleri var. Bazı ziyaretçiler bunu rahatsız edici buluyor ama ben desenleri güzel bulmuştum. Neredeyse karşı konulamaz...”

Kaladin kaşlarını çattı. Ona benzeyen bir şeyi rüyasında görmemiş miydi?

“Babathlardan bahsettim çünkü orada ilginç bir yönetim sistemleri var,” diye devam etti. “Güç yaşlılara veriliyor, anlarsınız ya? Ne kadar yaşlıysan, o kadar otorite sahibi oluyorsun. Eğer yeteri kadar uzun yaşayabilirse herkesin iktidar sahibi olmak için bir şansı oluyor. Krallarına En Yaşlı deniliyor.”

“Adil görünüyor,” dedi Moash çıkıntının altında Sigzil’e katılmak için yürüyerek. “Kimin yöneteceğine göz rengine bakarak karar vermekten daha iyi.”

“Ah, evet,” dedi Sigzil. “Babathlar çok adildir. Şu anda, Monavakah Hanedanı hüküm sürüyor.”

“Eğer liderlerini yaşlarına bakarak seçiyorsan nasıl bir hanedan olabilir?” diye sordu Kaladin.

“Bu aslında oldukça kolay,” dedi Sigzil. “Tek yapman gereken sana meydan okuyacak kadar yaşlanan herkesi idam ettirmek.”

Kaladin bir ürperti hissetti. “Bunu *yapıyorlar* mı?”

“Evet, ne yazık ki,” dedi Sigzil. “Babatharnam’da büyük miktarda huzursuzluk var. Biz oradayken ziyaret etmek tehlikeliydi. Monavakahlar en uzun yaşayanların *kendi* aile üyeleri olduğundan oldukça emin oluyorlar; elli yıldır, onların ailesinin dışındaki hiç kimse En Yaşlı olamadı. Diğerlerinin hepsi suikast, sürgün ya da savaş meydanında ölerek düştüler.”

“Bu korkunç,” dedi Kaladin.

“Çoğu kişinin buna katılacağından eminim. Ama bu dehşetli olaylardan bir sebep yüzünden bahsediyorum. Görüyorsunuz, benim tecrübem o ki nereye gidersen git, gücünü istismar eden birilerini bulacaksın.” Omzunu silkti. “Görmüş olduğum pek çoğuyla kıyaslandığı zaman, göz rengi o kadar da garip bir yöntem değil. Eğer *açıkgözleri* devirip de kendiniz iktidara gelmiş olsaydınız, Moash, dünyanın çok farklı bir yer olacağını pek sanmıyorum. İstismarlar yine olacak. Sadece başka insanlara karşı.”

Kaladin yavaş yavaş başıyla onayladı ama Moash kafasını salladı. “Hayır. Ben olsam dünyayı değiştirirdim, Sigzil. Ve buna niyetim de var.”

“Bunu nasıl yapacaksın?” diye sordu Kaladin eğlenir gibi.

“Ben bu savaşa kendime bir Parekılıcı edinmek için geldim,” dedi Moash. “Ve hâlâ bir şekilde bunu yapmaya niyetim var.” Kızardı, sonra da sırtını döndü.

“Seni bir mızrakçı yapacaklarını düşünerek katıldın, değil mi?” diye sordu Kaladin.

Moash tereddüt etti, sonra da başını salladı. “Benimle birlikte katılanların bir kısmı gerçekten de asker oldular ama çoğumuz köprü ekiplerine gönderildik.” Yüz ifadesi kararararak Kaladin’e bir bakış attı. “Senin bu planın işe yarasa iyi olur, beycik. Son kaçtığım seferde, dayak yedim. Eğer bir daha denersem bunun yerine bir köle damgası alacağım söylendi.”

“Asla bunun işe yarayacağına söz vermedim, Moash. Eğer daha iyi bir fikrin varsa hiç durma, paylaş.”

Moash tereddüt etti. “Eh, eğer gerçekten de söz verdiğin gibi bize senin gibi mızrak kullanmayı öğreteceksen, o zaman sanırım umurumda değil.”

Kaladin ihtiyatla Gaz’ın ya da diğer ekiplerden bir köprücünün yakınlarda olup olmadığını kolaçan ederek etrafa bakındı. “Sessiz ol,“ diye mırıldandı

Kaladin Moash’a. “Uçurumların dışında bundan bahsetme.” Yağmur neredeyse durmuştu, kısa süre sonra bulutlar dağılacaktı.

Moash ona ters ters baktı ama sessiz kaldı.

“Gerçekten de senin bir Parekılıcı’nı almana izin vereceklerini düşünmüyorsun, değil mi?” dedi Sigzil.

“Her adam bir Parekılıcı kazanabilir,“ dedi Moash. “Köle ya da hür. *Açıkgöz* ya da *koyu*. Kanun bu.“

“Kanuna uyduklarını varsayarsak,“ dedi Kaladin iç çekerek.

“Bir şekilde yapacağım,” diye tekrar etti Moash. Usturasını kapatmakta ve kel kafasındaki yağmur suyunu silmekte olan Kaya’dan tarafa baktı.

Boynuzyiyenli onlara yaklaştı. “Bu bahsettiğin yerin adını duymuştum, Sigzil,” dedi Kaya. “Babatharnam. Kuzenimin kuzeninin kuzeni bir defasında orayı ziyaret etmişti. Çok lezzetli sümüklüböcekleri var.”

“Bu bir Boynuzyiyenlinin gitmesi için uzun bir yol,” diye konuştu Sigzil.

“Bir Azish için de neredeyse aynı uzaklıkta,” dedi Kaya. “Hatta çok daha fazla, çünkü sizin o kadar küçük bacaklarınız var ki!”

Sigzil ters ters baktı.

“Senin türünü daha önce de görmüştüm,” dedi Kaya kollarını kavuşturarak.

“Ne?” diye sordu Sigzil. “Azish mi? Biz o kadar da ender değiliz.”

“Hayır, ırkın değil,” dedi Kaya. “Türün. Ne deniliyor onlara? Dünyadaki yerleri ziyaret ediyor, sonra da başkalarına neler gördüklerini anlatıyorlar? Bir Cihanezgicisi. Evet, doğru, isim bu. Değil mi?”

Sigzil donakaldı. Sonra aniden doğruldu ve geriye bakmadan uzun adımlarla kışladan uzaklaştı.

“Şimdi neden böyle şey gibi davranıyor?” diye sordu Kaya. “Ben aşçı olmaktan utanmıyorum. O neden Cihanezgicisi olmaktan utanıyor?”

“Cihanezgicisi ne?” diye sordu Kaladin.

Kaya omzunu silkti. “Fazla bilmiyorum. Garip insanlar onlar. Söylüyorlar her krallığı ziyaret etmek ve oradaki insanlara diğer krallıklardan bahsetmek zorunda olduklarını. Hikâye anlatıcıları bir çeşit ama düşünüyorlar kendilerinin çok daha fazlası olduğunu.”

“Büyük ihtimalle kendi ülkesinde bir çeşit berrakbeydi,” dedi Moash. “Konuşma şekline bakılırsa. Acaba nasıl oldu da biz kremciklerin arasına düştü?”

“Hey,” dedi Dunny onlara katılarak. “Sigzil’e ne yaptınız? Bana vatanımdan bahsetmeye söz vermişti.”

“Vatanın mı?” dedi Moash genç adama. “Sen Alethkarlısın.”

“Sigzil benim bu eflatun gözlerimin Alethkar’ın yerlisi olmadığını söyledi. Benim Veden kanına sahip olmam gerektiğini düşünüyor.”

“Senin gözlerin eflatun değil ki,” dedi Moash.

“Tabii ki öyle,“ dedi Dunny. “Parlak güneş ışığında görebilirsin. Sadece çok koyular.”

“Ha!” dedi Kaya. “Eğer sen Vedenar’dansan, bizler kuzeniz! Tepeler Vedenar’a yakın. Bazen oradaki insanların da düzgün kızıl saçı oluyor, bizim gibi!”

“Birilerinin gözlerini kırmızı zannetmediğine şükret, Dunny,” dedi Kaladin. “Moash, Kaya, gidip altmangalarınızı toplayın ve Teft’le Skar’a da haber verin. Adamların yeleklerini ve çarıklarını neme karşı yağlamalarını istiyorum.”

Adamlar içlerini çektiler ama emredildiği gibi yaptılar. Yağı ordu sağlıyordu. Her ne kadar köprücüler harcanabilir olsa da, iyi domuz derisi ve kayışa takılan metal tokalar ucuz değildi.

Adamlar çalışmak için toplanırlarken güneş bulutların arasından çıktı. Yağmurun ıslattığı derisinin üstünde güneşin ılıklığı Kaladin’e iyi geliyordu. Bir yücefırtınanın soğuğunu takip eden güneşte tazeleyici bir şeyler vardı. Binanın yan tarafındaki minik kayafilizi polipleri ıslak havayı içlerine çekerek açıldılar. Onların kazınarak temizlenmesi gerekecekti. Kayafilizleri duvarların taşını kemirir, çatlaklar ve minik delikler yaratırlardı.

Filizler koyu bir kızıl renkteydi. Bu, haftanın üçüncü günü Chachel’di. Köle pazarları yeni mallarını sergilerdi. Bu da yeni köprücüler anlamına geliyordu. Kaladin’in ekibi ciddi tehlike içindeydi. Son tur sırasında Yake kolundan ve Delp ise boynundan birer okla yaralanmışlardı. Kaladin’in onlar için yapabileceği hiçbir şey yoktu ve Yake de yaralı olunca, Kaladin’in takımı köprü taşıyabilecek yirmi sekiz üyeye düşmüştü.

Ekipmanlarla ilgilenmek, köprüyü yağlamak, Lopen ve Dabbid’in kereste deposuna kahvaltı lapası tencerelerini getirmek için koşarak gidip geri dönmeleri gibi sabah etkinliklerinin başlamasından yaklaşık bir saat sonra, Kaladin askerlerin bir dizi kirli, ayaklarını sürüyen adamı kereste deposuna doğru getirmekte olduğunu fark etti. Kaladin Teft’e işaret etti ve ikisi de Gaz’ı karşılamak için ilerlediler.

“Sen bana bağırmadan önce, bil ki ben burada hiçbir şeyi değiştiremem,” dedi Gaz Kaladin yanına ulaşırken. Kırışık, yeşil ceketleri içindeki bir çift asker tarafından izlenen köleler kümelenmişti.

“Sen köprü çavuşusun,” dedi Kaİadin. Teft de yanına gelerek durdu. O tıraş olmamıştı ama kısa, gri sakalını düzgün kesilmiş tutmaya başlamıştı.

“Evet,” dedi Gaz. “Ama artık atamaları ben yapmıyorum. Berrakbanım Hashal bunu kendisi yapmak istiyor. Kocasının adına elbette ki.”

Kaladin dişlerini gıcırdattı. Hashal Köprü Dört’ü tüketecekti. “Yani hiçbir şey almayacağız.”

“Ben *öyle* demedim,” dedi Gaz, sonra da yan tarafa siyah bir tükürük gönderdi.

“Sana bir tane verdi.”

En azından bu da bir şeydir, diye düşündü Kaladin. Yeni grupta en azından yüz iyi adam vardı. “Hangisi? Bir köprüyü taşıyabilecek kadar uzun boylu olsa iyi olur.”

“Oh, yeteri kadar uzun,” dedi Gaz birkaç köleye aradan çekilmeleri için elini sallayarak. “İyi de çalışıyor.” Adamlar ayaklarını sürüyerek kenara çekildiler ve en arkada duran bir adamı ortaya çıkardılar. Ortalamadan biraz kısaydı ama yine de bir köprü taşıyabilecek kadar uzun boyluydu.

Ama siyah ve kırmızı mermer desenli derisi vardı.

“Bir *parshman* mı?” diye sordu Kaladin. Yanında Teft alçak sesle küfretti.

“Neden olmasın?” dedi Gaz. “Onlar kusursuz köleler. Asla karşılık vermezler.”

“Ama onlarla *savaştayız*!” dedi Teft.

“Biz bir ucubeler kabilesiyle savaştayız,” dedi Gaz. “O Harap Ovalar’da yaşayanlar, bizim için çalışan cinsten epey bir farklılar.”

En azından o kadarı doğruydu. Savaş kampında pek çok sayıda parshman vardı ve derilerindeki izlere rağmen, onlar ile Parshendi savaşçıları arasında çok az benzerlik göze çarpıyordu. Örneğin hiçbirinin derisinin üstünde o garip zırha benzeyen kabuk parçaları çıkmıyordu. Kaladin sağlam, kel adamı inceledi. Parshmen yere bakıyordu, sadece bir peştamal giymişti. Parmakları daha kalın, kolları daha şişkin, uylukları daha genişti.

“O evcil,” dedi Gaz. “Endişe etmene gerek yok.”

“Ben parshmanların köprü turlarında kullanmak için fazla değerli olduklarını sanıyordum,” dedi Kaladin.

“Bu sadece bir deneme,” dedi Gaz. “Berrakhanım Hashal seçeneklerini bilmek istiyor. Son zamanlarda yeteri kadar köprücü bulmak zor olmaya başladı ve parshmanlar açıkları doldurmamıza yardım edebilir.”

“Bu aptallık, Gaz.” dedi Teft. “Onun ‘evcil’ olup olmadığı umurumda değil. Kendi türdeşlerine karşı bir köprü taşımasını istemek saf salaklık. Ya bize ihanet ederse?”

Gaz omzunu silkti. “Öyle olup olmayacağını göreceğiz.”

“Ama...”

“Bırak, Teft,” dedi Kaladin. “Sen, parshman, benimle gel.” Tepeden aşağı inmek için döndü. Parshmen görev bilir bir şekilde onu takip etti. Teft küfretti ve sonra o da öyle yaptı.

“Bize nasıl bir oyun oynamaya çalışıyorlar, sence?” diye sordu Teft.

“Ben tam olarak sadece Gaz’ın dediği gibi olduğunu düşünüyorum. Parshmenlere köprü taşımaları için güvenilip güvenilemeyeceğini görmek için bir deneme. Belki ona söylenildiği gibi yapar. Belki de koşmayı reddeder ya da bizi öldürmeye çalışır. Her durumda Hashal kazanıyor.”

“Kelek’in nefesi,” diye lanet etti Teft. “Bir Boynuzyiyenlinin midesinden daha karanlık bizim bu durumumuz. Bizi öldürtecek, Kaladin.”

“Biliyorum.” Omzunun üstünden parshmana baktı. Çoğundan biraz daha uzundu, yüzü biraz daha genişti ama onların hepsi Kaladin’e aynı görünürdü.

Kaladin geri dönene kadar Köprü Dört’ün diğer üyeleri sıraya girmişti. Yaklaşan parshmanı şaşkınlık ve şüphe içinde izlediler. Kaladin önlerinde durdu; Teft yanında, parshman da arkasındaydı. Onlardan bir tanesinin arkasında olması Kaladin’i huzursuz ediyordu. Gelişigüzel bir şekilde yan tarafa bir adım attı. Parshmen sadece gözleri yerde, omuzları çökük halde orada dikiliyordu.

Kaladin diğerlerine bir göz attı. Tahmin etmişlerdi ve ona karşı düşmanca bir tavır büyüyordu.

Fırtınababa, diye düşündü Kaladin, *Bu dünyada bir köprücüden daha aşağıda otan bir şey* var. *Parshmen bir köprücü.* Parshmenler çoğu köleden daha pahalı olabilirdi ama bir chul da öyleydi. Hatta bu iyi bir karşılaştırmaydı çünkü parshmanlar hayvanlar gibi çalıştırılıyordu.

Diğerlerinin tepkilerini görmek Kaladin’in yaratığa acımasına neden oldu. Ve bu da onun kendisine öfkelenmesine neden oldu. *Her zaman* bu şekilde mi tepki vermek zorundaydı? Bu parshman tehlikeliydi, diğer adamlar için dikkat dağıtıcı bir şeydi, güvenemeyecekleri bir etmendi.

Bir külfet.

Yapabildiğin her zaman bir külfeti bir avantaja dönüştür. Bu sözler sadece kendi postunu düşünen bir adam tarafından söylenmişti.

Fırtına kapsın, diye düşündü Kaladin. *Ben bir aptalım. Büsbütün, sırılsıklam bir salak. Bu aynı şey değil. Hiç de değil.* "Parshmen, bir adın var mı?" diye sordu.

Adam başını salladı. Parshmenler nadiren konuşurdu. Konuşabilirlerdi ama bunun için onları zorlaman gerekirdi.

"Eh, sana bir şekilde seslenmemiz gerekiyor," dedi Kaladin. "Shen nasıl olur?"

Adam omzunu silkti.

"Pekâlâ, o zaman," dedi Kaladin diğerlerine. "Bu Shen. Şimdi o da bizden biri."

"Bir parshman mı?" diye sordu Lopen kışlanın yanında aylak aylak durduğu yerden. "Onu sevmedim, gancbo. Bak nasıl bana gözünü dikip bakıyor."

"Bizi uyurken öldürecek," diye ekledi Moash.

"Hayır, bu *iyi,"* dedi Skar. "Onu en önden koşturabiliriz. Birimizin yerine bir ok yer."

Syl yukarıdan parshmana bakarak Kaladin'in omzunda ışıldadı. Gözleri kederliydi.

Eğer açıkgözleri devirip iktidara kendiniz gelseydiniz, istismarlar yine olurdu. Sadece başka insanlara karşı.

Ama bu bir *parshmandı.*

Hayatla kalmak için ne gerekirse yapmak gerek...

"Hayır," dedi Kaladin. "Artık Shen *bizden* biri. Onun önceden ne olduğu umurumda değil. Sizlerin de hiçbirinizin ne olduğu umurumda değil. Bizler Köprü Dört'üz. O da öyle."

"Ama..." diye başladı Skar.

"Hayır," dedi Kaladin, "Bizler ona *açıkgözlerin* bize ettiği gibi muamele etmeyeceğiz, Skar. İşte bu kadar. Kaya, ona bir yelek ve çarık bul."

Köprücüler dağıldı, Teft dışında hepsi, "Peki ya... Planlarımız ne olacak?" diye sordu Teft sessizce.

"Devam ediyoruz," dedi Kaladin.

Teft bu yüzden rahatsız olmuş gibi görünüyordu.

“Ne yapacak Teft?” diye sordu Kaladin. “Bizi ihbar mı edecek? Bir keresinde tek bir kelimeden daha fazlasını söyleyen bir parshman görmedim. Bir casus olabileceğini hiç sanmıyorum.”

“Bilmiyorum,” diye homurdandı Teft. “Ama onları asla sevmemişimdir. Hiç ses çıkarmadan birbirleriyle konuşabiliyormuş gibi görünüyorlar. Görünüşlerinden hoşlanmıyorum.”

“Teft,” dedi Kaladin kuru kuru. “Eğer köprücüleri görünüşlerine bakarak reddediyor olsaydık, seni o suratın yüzünden haftalar önce kapının önüne koymuş olurduk.”

Teft homurdandı. Sonra da gülümsedi.

“Ne?” diye sordu Kaladin.

“Bir şey yok,” dedi. “Sadece... Bir an için, bana daha iyi günleri hatırlattın. Bu fırtınanın tepeme çökmesinden önceki zamanları. İhtimallerin farkındasın, değil mi? Kaçmak için savaşarak Sadeas gibi bir adamdan kurtulmak?”

Kaladin ciddi bir şekilde başını salladı.

“İyi,” dedi Teft. “Eh, sen buna meyilli gibi görünmediğine göre, ben bir gözümü şuradaki arkadaşımız ‘Shen’ üstünde tutacağım. Onun sırtına bir bıçak saplamasını engelledikten sonra bana teşekkür edersin.”

“Endişe etmemiz gerektiğini sanmıyorum.”

“Sen gençsin,” dedi Teft. “Ben ise yaşlıyım.”

“Ve bu da herhalde seni daha bilge yapıyor?”

“Cehennem adına, hayır,” dedi Teft. “Bunun kanıtladığı tek şey benim hayatta kalmada senden daha çok tecrübem olduğu. Onu izleyeceğim. Sen sadece bu zavallı yığının kalanını eğitip...” Sesi kesilerek etrafına bakındı. “Birisi onları tehdit ettiği anda kendi ayaklarına dolanıp düşmelerine engel ol. Anlıyor musun?”

Kaladin başını sallayarak onayladı. Bu Kaladin’in eski çavuşlarından birinin söyleyeceği bir şeye çok benziyordu. Teft geçmişi hakkında konuşmamakta ısrarlıydı ama hiçbir zaman diğerlerinin çoğu kadar ezilmiş gibi görünmemişti gözüne.

“Pekâlâ,” dedi Kaladin. “Adamların ekipmanlarıyla ilgilendiğinden emin ol.”

“Sen ne yapacaksın?”

“Yürüyeceğim,” dedi Kaladin, “Ve düşüneceğim.”

♦

♦♦

Bir saat sonra, Kaladin hâlâ Sadeas'ın savaş kampında dolaşıyordu. Kısa süre içinde kereste deposuna geri dönmesi gerekliydi, adamları yine uçurum hizmetindeydi ve ekipmanlarıyla ilgilenmeleri için sadece birkaç saat verilmişti.

Gençliğinde, neden babasının sık sık düşünmek için dolaşmaya çıktığını anlamazdı. Kaladin yaşı ilerledikçe, babasının alışkanlıklarını daha fazla taklit eder hale geldiğini fark etmişti. Yürümek, hareket etmek, bu aklına bir şeyler yapıyordu. Sürekli olarak çadırların geçişi, renklerin değişimi, insanların koşuşturmaları; bu bir değişiklik hissi yaratıyor ve onun düşüncelerinin de hareket etmesini sağlıyordu.

Hayatta elini korkak alıştırma, Kaladin, derdi Durk her zaman. *Cebin markalarla doluysa ortaya bir çentik koyma. Ya hepsini koy ya da masadan kalk.*

Syl kalabalık sokakta omuzdan omuza atlayarak karşısında dans ediyordu. Arada bir de diğer yöne doğru giden birinin başının üstüne konarak bağdaş kurup oturuyor ve Kaladin'in yanından geçiyordu. Kaladin'in bütün küreleri masadaydı. Köprücülere yardım etmekte kararlıydı. Ama bir şeyler onu rahatsız ediyordu, henüz tam olarak açıklayamadığı bir endişe.

"Sıkkın görünüyorsun," dedi Syl omzuna konarak. Her zamanki elbisesinin üstüne sanki yakınlardaki dükkân sahiplerini taklit edermiş gibi bir ceket ve şapka giymişti. Ecza dükkânının önünden geçtiler. Kaladin göz ucuyla bakmaya bile zahmet etmedi. Satacak yumruotu özü yoktu. Kısa süre sonra malzemeleri tükenecekti.

Adamlarına onlara dövüşmeyi öğreteceğini söylemişti ama bu zaman alacaktı. Ve onları eğittikten sonra, kaçarken kullanmak için mızrakları nasıl uçurumlardan çıkaracaklardı ki? Nasıl arandıkları düşünüldüğünde, mızrakları gizlice çıkarmaları zor olacaktı. Arama sırasında dövüşmeye başlayabilirlerdi ama bu sadece bütün savaş kampını alarma geçirirdi.

Sorunlar, sorunlar. Ne kadar fazla düşünürse, hedefi de o kadar imkânsız gibi görünüyordu.

Orman yeşili ceketleri olan bir çift askere yol vermek için kenara çekildi. Kahverengi gözleri onların sıradan vatandaşlar olduklarını gösteriyordu ama omuzlarındaki beyaz düğümler vatandaş subaylar oldukları anlamına geliyordu. Manga komutanları veya çavuşlar.

"Kaladin?" diye sordu Syl.

“Köprücüleri buradan kurtarmak hayatımda karşılaşacağım en zor iş. Bir köle olarak diğer kaçma denemelerimden çok daha zor ve onların her birisinde başarısız olmuştum. Kendimi başka bir felakete doğru mu sürüklediğimi merak etmeden edemiyorum.”

“Bu sefer farklı olacak, Kaladin,” dedi Syl. “Bunu hissedebiliyorum.”

“Bu kulağa Tien’in söyleyeceği türden bir şeymiş gibi geliyor. Onun ölümü sözlerin hiçbir şeyi değiştirmediğini kanıtlıyor, Syl. Sen sormadan önce, hayır, tekrar umutsuzluğa gömülmüyorum. Ama hayatımda olanları görmezden gelmem mümkün *değil.* Tien ile başladı. Görünüşe göre o andan beri, ne zaman özellikle korumak için birilerini seçtiysem, sonunda öldüler. Her seferinde. Bu yüzden Yaradan’ın benden nefret ettiğinden şüphe etmeye başlıyorum.”

Syl kaşlarını çattı. “Ben senin aptallık ettiğini düşünüyorum. Ayrıca eğer birilerinden nefret ediyor olsa, ölmüş olan insanlardan nefret ediyor olurdu, senden değil. Sen sağ kaldın.”

“Sanırım her şeyin benimle ilgili olduğunu düşünmek bencilce. Ama Syl, neredeyse başka hiç kimse sağ kalamazken, her defasında ben kalıyorum. Tekrar tekrar. Eski mızrakçı mangam, ilk defasında birlikte koştuğum köprü ekibi, kaçmalarına yardım etmeye çalıştığım çok sayıdaki köle. Bir gariplik var. Bunu görmezden gelmek gittikçe daha da zor hale geliyor.”

“Belki de Yaradan seni özellikle koruyordur,” dedi Syl.

Kaladin sokağın ortasında durakladı, geçmekte olan bir asker de küfretti ve onu bir kenara itti. Bu konuşmanın bütünüyle ilgili yanlış olan bir şey vardı. Kaladin iki sağlam taş duvarlı dükkânın arasına yerleştirilmiş olan bir yağmur fıçısının yanında durdu.

“Syl,” dedi.” Yaradan’dan bahsettin.”

“Önce sen ettin.”

“Şimdilik onu boş ver. Sen Yaradan’a inanıyor musun? Gerçekten de var olup olmadığını biliyor musun?”

Syl başını yan tarafa eğdi. “Bilmiyorum. Hıh. Eh, benim bilmediğin bir sürü şey var. Ama bunu biliyor olmam gerekir. Sanırım. Galiba?” Kafası son derece karışmış gibi görünüyordu.

“Ben inanıp inanmadığımdan emin değilim,” dedi Kaladin sokağa doğru bakarak. “Annem inanıyordu ve babam da her zaman Elçilerden hürmetle bahsederdi. Sanırım o da inanıyordu ama belki de sadece Elçilerden geldiği söylenen geleneksel şifa sanatları yüzündendir. Ardentler biz köprücüleri

görmezden geliyor. Amaram’ın ordusunda olduğum zamanlarda askerleri ziyaret etmeye gelirlerdi ama kereste deposunda hiç ardent görmedim. Hiçbir zaman buna fazla bir önem vermemiştim. İnanmanın asla herhangi bir askere faydası oluyormuş gibi görünmüyordu.”

“Yani eğer inanmıyorsan, o zaman Yaradan’ın senden nefret ettiğini düşünmek için bir sebep yok.”

“Ancak,” dedi Kaladin, “Eğer Yaradan *yoksa* başka bir şeyler olabilir. Bilmiyorum. Tanıdığım askerlerin pek çoğu bâtıl inançlıydı. Bir adama kötü şans getirebilecek olan Eski Büyü ya da Gecegözcüsü gibi şeylerden bahsederlerdi. Onlara burun kıvırırdım. Ama bu olasılığı görmezden gelmeye daha ne kadar devam edebilirim? Ya bütün bu başarısızlıkların arkasında öyle bir şeyler varsa?”

Syl rahatsız olmuş gibi görünüyordu. Giymekte olduğu şapka ve ceket buharlaşarak kayboldu ve sanki Kaladin’in sözleri yüzünden tüyleri ürpermiş gibi kollarını etrafına sardı.

Garaz hüküm sürüyor...

“Syl,” dedi, tekrar o garip rüyasını düşünürken kaşlarını çatarak. “Hiç Garaz denilen bir şey duymuş muydun? His olanından bahsetmiyorum, demek istediğim... Bir insan ya da o isimle anılan bir şey.”

Syl bir anda tısladı. Bu yabani, rahatsız edici bir sesti. Omzundan fırlayarak uçan bir ışık huzmesi haline geldi ve hızla yükselerek yandaki binanın saçaklarının altına daldı.

Kaladin gözlerini kırpıştırdı. “Syl?” diye seslendi geçmekte olan bir çift çamaşırcı kadının dikkatini çekerek. Spren tekrar ortaya çıkmadı. Kaladin kollarını kavuşturdu. O kelime Syl’i etkilemişti. Neden?

Yüksek bir küfür serisi düşüncelerini böldü. Bir adam sokağın karşısındaki taştan hoş bir binanın kapısından dışarı fırlarken ve önünde de yarı çıplak bir kadını iteklerken Kaladin hızla döndü. Adamın parlak mavi gözleri ve bir kolunun üstünde taşımakta olduğu orman yeşili ceketinin omuzlarında kırmızı düğümler vardı. Bir *açıkgöz* subay, fazla yüksek mevkili değil. Belki de yedinci Dan’dan.

Yarı çıplak kadın yere düştü. Ağlayarak elbisenin gevşek ön kısmını göğsüne bastırıyordu; uzun siyah saçları dağılmıştı ve iki kırmızı kurdele ile bağlıydı. Elbise *açıkgöz* bir kadının elbisesiydi ancak iki kol yeni de kısa, emineli açıktaydı. Bir fahişe.

Subay ceketini üstüne geçirirken küfretmeye devam ediyordu. Düğmelerini iliklemedi. Bunun yerine öne doğru hamle yaptı ve fahişeyi karnından tekmeledi. Acısprenleri yerden dışarı çıkarak etrafına toplanırlarken kadının nefesi kesildi. Sokaktaki hiç kimse duraklamadı ama pek çoğu başlarını öne eğip aceleyle yollarına devam ettiler.

Kaladin bir grup askerin arasından onları iterek geçip homurdanarak yola fırladı. Sonra da durdu. Üç tane mavi giysili adam kalabalığın arasından sıyrılmış, yerdeki kadın ile yeşilli subayın arasına girmek amacıyla ilerlediler. Omuzlarındaki düğümlere bakılırsa sadece bir tanesi *açıkgözlüydü*. Altın düğümler. Gerçekten de yüksek mevkili bir adamdı, ikinci ya da birinci Dan'dan. Bunlar belli ki Sadeas'ın ordusundan değillerdi; o düzgün ütülü mavi ceketleriyle bu mümkün değildi.

Sadeas'ın subayı duraksadı. Mavili subay elini kılıcının kabzasına koydu. Diğer ikisinin ellerinde ise hilal şeklinde parlak başları olan güzel baltalı kargılar vardı.

Yeşiller giymiş bir grup asker de kalabalığın arasından çıkarak mavililerin etraflarını sarmaya başladı. Ortalık gerginleşti ve Kaladin, daha saniyeler önce tıklım tıklım olan sokağın hızla boşalmakta olduğunu fark etti. O neredeyse tek başına duruyordu; şimdi yedi tane yeşilli tarafından etrafları çevrilmiş olan üç mavili adamı izleyen tek kişiydi. Kadın hâlâ yerdeydi, burnunu çekiyordu. Mavi giysili subayın yanına sokulmuştu.

Kadını tekmelemiş olan adam ceketinin sağ tarafını iliklemeye başladı. Paspas gibi, taranmamış siyah saçları olan kalın kaşlı bir çam yarmasıydı. "Sizler buraya ait değilsiniz, arkadaşlar. Görünüşe göre yanlış savaş kampına girmişsiniz."

"Resmi bir işimiz var," dedi mavili subay. Yakışıklı bir yüzü ve Alethi siyahıyla beneklenmiş açık altın renkli saçları vardı. Sanki Sadeas'ın subayıyla el sıkışmayı arzu edermiş gibi elini önüne doğru uzatmıştı. "Hadi ama," dedi nazik bir şekilde. "Bu kadınla olan derdin her ne ise, eminim ki kızgınlık ya da şiddet olmadan çözülebilir."

Kaladin geri çekilerek Syl'in saklanmış olduğu saçağın altına girdi.

"O bir fahişe," dedi Sadeas'ın adamı.

"Bunu görebiliyorum," diye cevap verdi mavi giysili adam. Elini önde tutmaya devam etti.

Yeşilli subay eline tükürdü.

“Anladım,” dedi sarışın adam. Elini geri çekti ve kıvrılan sis çizgileri havada toplanarak elinin içinde yoğunlaşırken, ellerini saldırgan bir duruşla kaldırdı. Devasa bir kılıç belirdi; bir adamın boyu kadar uzundu.

Soğuk, ışıldayan ucu boyunca yoğunlaşmış olan sular yere damlıyordu. Uzun ve kıvrımlı, çok güzel bir kılıçtı; tek taraflı bıçağı ucuna kadar bir yılan gibi dalgalanıyordu. Arkasında ise kristal oluşumları gibi zarif çıkıntılar vardı.

Sadeas’ın subayı tökezleyerek geri çekildi ve düştü, beti benzi atmıştı. Yeşilli askerler dağıldılar. Subay onlara küfretti; Kaladin’in hayatında duyduğu en iğrenç, küfürlerdendi ama hiçbirisi ona yardım etmek için geri dönmedi. Son bir kere düşmanca bakarak, aceleyle merdivenlerden yukarı çıkıp binaya girerek kayboldu.

Kapı, sokağı tuhaf bir şekilde sessiz bırakarak çarpıp kapandı, Kaladin mavili askerler ve yerdeki fahişe dışında sokaktaki tek kişiydi. Paretaşıyan Kaladin’e bir bakış attı ama belli ki onun bir tehlike olmadığına karar vermişti. Silahını taşlara sapladı, Kılıç kolayca yere battı ve sapı gökyüzünü işaret ederek durdu.

Sonra genç Paretaşıyan yerdeki fahişeye elini uzattı. “Sırf meraktan soruyorum, ne yaptın ona?”

Kadın tereddüt ederek elini tuttu ve onu ayağa kaldırmasına izin verdi. “Şöhreti nedeniyle, işimi zevk için yapmam gerektiğini iddia ederek para ödemeyi reddetti.” Yüzünü buruşturdu. “Ben ‘Şöhreti’ hakkında bir tane yorum yaptıktan sonra da beni tekmeledi. Görünüşe göre şöhretinin sebebi onun düşündüğü şey değilmiş.”

Berrakbey kıkırdadı. “Bundan sonra parayı *önce* almakta ısrar etmeni öneririm. Sana sınıra kadar eşlik edeceğiz. Yakın bir zamanda Sadeas’ın kampına geri dönmemeni de öneririm.”

Kadın elbisesinin önünü göğsüne bastırarak başını salladı. Emineli hâlâ açıktaydı. Bronzlaşmış derisiyle biçimli, uzun ve narin parmakları vardı. Kaladin kendini gözünü dikip bakarken kızarmış halde buldu. İki arkadaşı kargıları hazırda sokağın uçlarını izlerlerken, kadın berrakbeye sokuldu. Saçı dağılmış ve makyajı bozulmuş olsa da hâlâ oldukça güzeldi. “Teşekkür ederim, Berrakbey. Belki sizin de ilginizi çekebilirim? Ücretsiz olarak.”

Genç berrakbey bir kaşını kaldırdı. “Cezbedici ama babam beni öldürür,” dedi. “O eski âdetlere çok düşkündür.”

“Ne yazık,” dedi kadın ondan uzaklaşırken; kolunu yenine sokarken sakar bir şekilde göğsünü kapalı tutuyordu. Emineli için bir eldiven çıkardı, “Babanız oldukça ahlak düşkünü o zaman?”

“Öyle de diyebilirsin.” Kaladin’e doğru döndü. “Hop, köprücü çocuk.”

Köprücü çocuk mu! Bu beycik Kaladin’in kendisinden sadece birkaç yaş daha büyük gibi görünüyordu.

“Koş ve Berrakbey Reral Makoram’a haber ver,” dedi Paretaşıyan sokak boyunca Kaladin’e doğru bir şeyi fırlatarak. Bir küre. Kaladin onu yakalamadan önce güneş ışığıyla parladı. “O Altıncı Tabur’da. Ona de ki, Adolin Kholin bugünkü toplantıya gelemeyecekmiş. Başka bir zaman tekrar buluşma ayarlamak için haber göndereceğim.”

Kaladin elindeki küreye baktı. Bir zümrüt çentik. Normalde iki haftada kazandığından daha fazla para. Tekrar baktığı zaman genç berrakbey ve iki adamı, arkalarında fahişeyle birlikte hızla uzaklaşmaya başlamışlardı bile.

“Yardım etmek için öne atıldın,” dedi bir ses. Syl omzuna konmak için aşağı süzülürken Kaladin başını kaldırdı, “Bu çok asil bir hareketti.”

“O diğerleri daha önce davrandılar,” dedi Kaladin. *Ve hatta bir tanesi de bir açıkgözdü. Onun ne kârı vardı*?

“Yine de yardım etmeye çalıştın.”

“Aptalca,” dedi Kaladin. “Ne yapacaktım ki? Bir *açıkgözü* mü dövecektim? Bu kamptaki askerlerin yarısını üstüme çekerdi ve fahişe de sadece böyle bir arbedeye sebep olduğu için daha çok dayak yerdi. Ben araya girdiğim için sonunda ölebilirdi bile.” Sessizleşti. Bu az önce söylemekte olduğu şeylere fazlasıyla benziyordu.

Lanetlenmiş olduğunu varsayarak vazgeçemezdi. Kötü şansı olduğunu ya da bu her neyse. Bir adam bâtıl inançla hiçbir yere varamazdı. Ama itiraf etmesi gerekirdi ki durumu rahatsız edici *idi.* Eğer daha önceki her seferinde yaptığı gibi davranırsa, nasıl farklı sonuçlar bekleyebilirdi? Yeni bir şeyler denemek zorundaydı. Bir şekilde değişmeliydi, Bu daha fazla düşünmesini gerektirecekti.

Kaladin kereste deposuna doğru geri dönmek için hareketlendi.

“Berrakbeyin istediği şeyi yapmayacak mısın?” diye sordu Syl. Ani korkusundan geriye herhangi bir etki kalmış gibi görünmüyordu; sanki bu hiç olmamış gibi davranmak ister gibiydi.

“Bana davranış şeklinden sonra mı?” diye tersledi Kaladin.

“O kadar da kötü değildi.”

“Onların önünde eğilmeyeceğim,” dedi Kaladin. “Artık sırf onlar benim öyle yapmamı *bekliyorlar* diye, onların kaprisleri yüzünden koşturmak yok. Eğer bu mesaj hakkında o kadar endişeli olsaydı, o zaman benim gönüllü olduğumdan emin olmak için de beklemiş olması gerekirdi.”

“Küresini aldın.”

“Sömürdüğü *koyugözlerin* teri ile kazanılmış.”

Syl bir an için sessizleşti. “Onlardan bahsettiğin zamanlarda etrafındaki bu karanlık beni korkutuyor, Kaladin. *Açıkgözler* hakkında düşündüğün zaman kendin olmaktan uzaklaşıyorsun.”

Kaladin cevap vermeyerek sadece yoluna devam etti. O berrakbeye hiçbir borcu yoktu ve dahası kereste deposuna geri dönmek üzere emirleri vardı.

Ama adam kadını korumak için öne *çıkmıştı*.

Hayır, dedi Kaladin kendi kendisine sert bir şekilde. *Sadece Sadeas’ın subaylarından birini küçük düşürmek için bir yol arıyordu. Herkes kamplar arasında gerginlik olduğunu biliyor.*

Ve kendine bu konu üstünde başka bir şey düşünme fırsatı vermedi.

BİR YIL ÖNCE

Kaladin içindeki kuvars parçalarının ışığı yakalamasına izin vererek, taşı parmaklarının arasında çevirdi. Bir ayağı taşa dayanmış, mızrağı yanında, büyük bir kayaya sırtını dayamış duruyordu.

Taş ışığı yakaladıkça, çevirdiği yöne bağlı olarak farklı renklerde ışıldıyordu. Güzel, minyatür kristaller, efsanelerde sözü edilen mücevherden yapılmış şehirler gibi pırıldıyordu.

Etrafında, Yücemareşal Amaram'ın ordusu savaş için hazırlanıyordu. Altı bin adam mızraklarını biliyor ya da deri zırhlarını kuşanıyorlardı. Savaş alanı yakındaydı ve bir yücefırtına da bekleniyor olmadığı için ordu geceyi çadırlarda geçirmişti .

O yağmurlu gecede Amaram'ın ordusuna katılmasının üstünden neredeyse dört yıl geçmişti. Dört yıl. Ve bir sonsuzluk.

Askerler bir o yöne, bir bu yöne koşturuyordu. Bazıları ellerini kaldırdılar ve Kaladin'e seslenerek selam verdiler. Taşı cebine koyarken onlara başını salladı, sonra da kollarını kavuşturup beklemeye başladı. Kısa bir mesafe uzakta Amaram'ın sancağı çoktan yükseltilmişti. Bordo renkli bir tarla üstüne armalanmış olan, dişleri yukarı kaldırılmış bir aksırta benzeyen koyu yeşil bir rün çifti. *Merem* ve *khakh,* şeref ve kararlılık. Sancak doğmakta olan güneşin önünde dalgalanırken, sabahın soğuğu günün sıcağına yol veriyordu.

Kaladin doğu yönüne bakarak döndü. Asla geri dönemeyeceği evine doğru. Buna aylar önce karar vermişti. Askerliği birkaç hafta sonra bitiyordu ama o tekrar yazılacaktı. Tien'i korumak için olan sözünü tutamadığına göre, tekrar ebeveynlerinin yüzüne bakamazdı.

Omuzlarında beyaz düğümler ve sırtına bağlanmış bir balta ile tıknaz *koyugözlü* bir asker aceleyle yürüyerek ona doğru geldi. Standart olmayan silah, bir manga komutanı olmanın getirdiği bir ayrıcalıktı. Gare'in kaslı önkolları ve kalın, siyah bir sakalı vardı ancak kafasının sağ tarafında büyük bir parça deriyi kaybetmişti. İki çavuşu onu takip ediyordu, Nalem ve Korabet.

"Kaladin," dedi Gare. "Fırtınababa adına, be adam! Niye beni rahatsız ediyorsun? Hem de bir savaş gününde!"

"Önümüzde ne olduğunun gayet farkındayım, Gare," dedi Kaladin kolları bağlanmış halde. Birkaç bölük şimdiden safları oluşturarak toplanmaya başlamıştı. Kaladin'in kendi mangasının yerlerini almış olduğunu Dallet kontrol etti. En önde olmasına karar vermişlerdi. Hallaw adında bir *açıkgöz* olan düşmanları, uzun okçu salvolarına bayılıyordu. Daha önce birkaç kere onun adamlarıyla savaşmışlardı. Özellikle bir tanesi Kaladin'in hafızasına ve ruhuna kazınmıştı.

Amaram'ın ordusuna Alethi sınırlarını korumak amacıyla katılmıştı ve koruyordu da. Başka Alethilere karşı. Yüceprens Sadeas'ın arazilerinden parçalar koparmaya çalışan daha düşük düzeyli arazi sahipleri. Arada bir, Amaram'ın orduları da diğer yüceprenslerin elinden arazi almaya çalışıyordu; Amaram'ın aslında Sadeas'a ait ve yıllar önce çalındığını iddia ettiği araziler vardı. Kaladin bunun hakkında neyin doğru olduğuna karar veremiyordu. Tüm *açıkgözlerin* arasında tek güvendiği Amaram'dı. Ama görünüşe göre onlar da savaştıkları orduların yaptığı şeyin aynısını yapıyordu.

“Kaladin?” diye sordu Gare sabırsız bir şekilde.

“Sende istediğim bir şey var,” dedi Kaladin. “Yeni acemi, daha dün katıldı. Galan adının Cenn olduğunu söylüyor.”

Gare yüzünü buruşturdu. “Seninle bu oyunu *şimdi* mi oynamam gerekiyor? Benimle savaştan sonra konuş. Eğer oğlan sağ kalırsa, belki de onu sana veririm.” Gitmek için döndü, ahbapları da onu takip etti.

Kaladin doğrularak mızrağını aldı. Hareket Gare’i zınk diye durdurdu.

“Bu senin için bir dert olmayacak,” dedi Kaladin sessizce. “Sadece oğlanı benim mangama gönder. Ücretini al. Sessiz ol.” Bir küre kesesi çıkardı.

“Belki de onu satmak istemiyorumdur,” dedi Gare geri dönerek.

“Onu satmıyorsun. Onu bana naklediyorsun.”

Gare keseye göz attı. “Peki, o zaman, belki de ben herkesin *senin* söylediğin şeyi yapıyor olmasından hoşlanmıyorumdur. Bir mızrakla ne kadar iyi olduğun umurumda değil. Benim mangam bana ait.”

“Sana daha fazlasını vermeyeceğim, Gare,” dedi Kaladin keseyi yere atarak. Küreler şıngırdadı. “İkimiz de oğlanın sana hiçbir faydasının olmadığını biliyoruz. Eğitimsiz, kötü ekipmanlı, iyi bir saf askeri olmak için fazlasıyla ufak. Onu bana gönder.”

Kaladin arkasını döndü ve yürüyerek uzaklaşmaya başladı. Saniyeler içinde Gare keseyi alırken ortaya çıkan şıngırtıyı duydu. “Bir adamı şansını denediği için suçlayamazsın.”

Kaladin yürümeye devam etti.

“Bu acemilerin senin için ne anlamı var ki?” diye seslendi Gare Kaladin’in arkasından. “Manganın yarısı düzgün savaşmak için fazlasıyla ufak olan adamlardan oluşuyor. Adamda sanki ölmek *istiyormuşsun* gibi bir his uyandırıyorsun!”

Kaladin onu duymazdan geldi. Kampın içinden ona el sallayanlara el sallayarak geçti. Neredeyse herkes onun yolundan çekiliyordu; ya onu tanıdıkları ve saygı duydukları için ya da şöhretini duymuş oldukları için. Ordudaki en genç manga komutanı, sadece dört yıllık tecrübe ile daha şimdiden komuta sahibiydi. *Koyugözlü* bir adamın rütbesinin bundan fazla yükselebilmesi için Harap Ovalar’a gitmesi gerekirdi.

Kamp aceleyle son dakika hazırlıklarını yapmakta olan askerlerden oluşan bir kargaşa içindeydi. Gittikçe daha fazla bölük sırada toplanıyordu ve Kaladin düşmanın da batıda kalan tarlanın karşısındaki alçak sırtta saf tutmakta olduğunu görebiliyordu.

Düşman. Onlara böyle deniliyordu. Ama ne zaman Vedenlerle ya da Reshilerle *gerçek* bir sınır çatışması olsa, bu adamlar Amaram'ın askerlerinin yanında sıra oluyor ve birlikte savaşıyorlardı. Sanki Gecegözcüsü onlarla bir çeşit yasak şans oyunu oynuyordu; arada bir adamları tahtasında müttefik olarak diziyor, sonra da ertesi gün onları birbirlerini öldürmeleri için yerleştiriyordu.

Bunu düşünmek mızrakçılar için değildi. Ona öyle söylenmişti. Tekrar tekrar. Dinlemesi gerektiğini varsayıyordu çünkü görevinin, elinden geldiği kadarıyla kendi mangasını hayatta tutmak olduğuna karar vermişti. Kazanmak buna kıyasla ikinci sıradaydı.

Öldürerek koruyamazsın...

Reviri kolaylıkla buldu; antiseptiklerin ve yanan küçük ateşlerin kokusunu alabiliyordu. Bu kokular ona şimdi çok çok uzaklarda kalmış olan gençliğini hatırlatıyordu. Gerçekten de gidip bir hekim olmayı planlamış mıydı? Ebeveynlerine ne olmuştu? Ya da Roshone'a?

Artık anlamsızdı. Onlara Amaram'ın kâtipleriyle haber göndermişti, ona bir haftalık maaşına mâl olmuş kısa bir not. Başarısız olduğunu ve geri dönmeye de niyetinin olmadığını biliyorlardı. Bir cevap gelmemişti.

Hekimlerin başı olan Ven uzun bir yüzü ve yuvarlak bir burnu olan, uzun boylu bir adamdı. Çırakları bandajları katlarken ayakta durmuş izliyordu. Kaladin bir defasında onlara katılabilmek için bilerek yaralanmayı düşünmüştü; çırakların hepsinin onları savaşmaktan alıkoyan bir çeşit sakatlığı vardı. Kaladin bunu yapamamıştı. Kendi kendisini yaralamak ona korkakça geliyordu. Ayrıca, hekimlik onun eski hayatıydı. Bir açıdan, artık bunu bak etmiyordu.

Kaladin bunu Ven'e fırlatmayı amaçlayarak belinden bir kese küreyi çekti. Ancak kese takılmıştı ve kemerden kurtulmayı reddediyordu. Kaladin tökezlerken küfretti; keseyi çekiştiriyordu. Bir anda kurtularak Kaladin'in dengesinin tekrar bozulmasına neden oldu. Şeffaf bir şekil fırlayarak umursamaz bir havayla döne döne uzaklaştı.

"Fırtına götüresi rüzgârspreni," dedi. Onlar bu kayalık ovalarda sık bulunuyorlardı.

Küre kesesini Ven'e fırlatarak hekim çadırının yanından yürüyüp gitti. Uzun adam bunu eli çabuk bir şekilde yakalayarak, hacimli beyaz cübbesinin cebine saklayıverdi. Rüşvet, ilgilenmeleri gereken herhangi bir

açıkgöz olmadığı durumlarda, savaş meydanında ilk önce Kaladin'in adamlarına hizmet edilmesini garantiliyordu.

Sıraya katılmanın zamanı gelmişti. Elinde mızrağıyla hızlanarak aceleyle ilerledi. Adamlarının onu arkadan da tanıyabilmeleri için yaptığı bir şey olan mızrakçı eteğinin altına pantolon giydiği için kimse sorun çıkarmıyordu. Aslında, bu günlerde hiç kimse ona herhangi bir şey hakkında sorun çıkarmıyordu. Ordudaki ilk yılları sırasındaki pek çok çabalarından sonra, bu hâlâ ona garip geliyordu.

Hâlâ buraya ait değilmiş gibi hissediyordu. Şöhreti onu diğerlerinden ayırıyordu ama ne yapabilirdi ki? Bu onun adamlarına sataşılmasına engel oluyordu ve felâket üstüne felâket ile uğraşarak geçen birkaç yıldan sonra, Kaladin en sonunda durabiliyor ve *düşünebiliyordu.*

Bundan hoşlandığından emin değildi. Son zamanlarda düşünmenin tehlikeli olduğu ortaya çıkmıştı. O taşı en son çıkarıp Tien'i ve evini düşünmesinin üstünden çok uzun bir zaman geçmişti.

Ön sıralara ulaştı ve adamlarının tam olarak onlara gitmelerini söylediği yerde olduklarını gördü, "Dallet," diye seslendi manganın çavuşu olan dağ gibi mızrakçıya doğru yürürken. "Kısa süre sonra yeni bir acemi askerimiz olacak. Senden onu..." Sesi kesildi. Mızrakçı zırhının içinde ufacık duran, belki on dört yaşlarında genç bir adam Dallet'in yanında duruyordu.

Kaladin'in zihninde bir hatıra belirdi. Başka bir oğlan, tanıdık bir yüzü olan bir tanesi, ihtiyaç duymuyor olması gereken bir mızrağı tutuyordu. Aynı anda tutulmayan iki söz.

"Sadece birkaç dakika önce buraya ulaştı, komutanım," dedi Dallet. "Onu hazırlıyordum."

Kaladin kendini o hatıradan kurtardı. Tien ölmüştü. Ama Fırtınababa adına, bu yeni oğlan ona ne çok benziyordu.

"Aferin," dedi Kaladin Dallet'e, kendini Cenn'den başka tarafa bakmaya zorlayarak. "Bu oğlanı Gare'den uzaklaştırmak için iyi para ödedim. O herif o kadar beceriksiz ki karşı taraf için de savaşsa olurdu."

Dallet homurdanarak ona katıldığını belirtti. Adamlar Cenn ile ne yapacaklarını bilirlerdi.

Pekâlâ, diye düşündü Kaladin adamlarının tutunmaları için güzel bir yer arayarak savaş meydanını gözleriyle tararken. *Hadi gidelim bakalım.*

Harap Ovalar üstünde savaşan askerler hakkında hikâyeler duymuştu. *Gerçek* askerler. Eğer bu sınır çatışmalarında yeteri kadar potansiyelin

olduğunu gösterebilirsen, oraya gönderiliyordun. Oranın daha güvenli olması gerekiyordu; çok daha fazla asker ama daha az savaş. O yüzden de Kaladin mangasını olabildiğince çabuk oraya götürmek istiyordu.

Dallet'e danışarak tutmak için bir yer seçtiler. Sonunda borular öttü.

Kaladin'in mangası öne atıldı.

♦

♦♦

"Oğlan nerede?" dedi Kaladin mızrağını kahverengili bir adamın göğsünden çekip çıkarırken. Düşman askeri inleyerek yere düştü. "Dallet!"

İri yarı çavuş dövüşüyordu. Ona cevap vermek için dönemezdi.

Kaladin küfrederek kargaşa içindeki savaş meydanını gözleriyle taradı. Mızraklar kalkanlara, ete, zırhlara vuruyordu; adamlar bağırıyor ve çığlık atıyordu. Ölenlerin kanlarının arasında zeminden yükselen küçük turuncu eller ya da kiriş parçalarına benzer acısprenleri her yerdeydi.

Kaladin'in mangasının yaralıları, korunaklı olan orta kısımda bulunuyorlardı. Tamamı buradaydı; yeni oğlan dışında hepsi. Tien.

Cenn, diye düşündü Kaladin. *Onun adı Cenn.*

Kaladin'in gözüne düşman kahverengilerinin ortasındaki bir parça yeşil çarptı. Bir şekilde dehşet içinde bir ses kargaşanın arasından duyulabiliyordu. Bu oydu.

Kaladin, yanında dövüşmekte olan Larn'ın şaşkınlıkla bağırmasına neden olarak öne atılıp düzeni bozdu. Kaladin bir düşmanın savurduğu mızrağın altından geçerek taşlık zemin boyunca cesetlerin üstünden atlaya atlaya koştu.

Cenn yere devrilmişti, mızrağı yukarı kaldırılmıştı. Bir düşman askeri silahıyla ona doğru bir darbe indirdi.

Hayır.

Kaladin darbeyi engelleyerek düşman mızrağını savuşturdu ve kayarak Cenn'in önünde durdu. Burada hepsi kahverengi giymiş altı mızrakçı vardı. Kaladin vahşi bir saldırışla, hızla aralarına daldı. Mızrağı kendi kendine kayıyormuş gibi görünüyordu. Bir adamın ayaklarını yerden kesti, bir diğerini de fırlattığı bir bıçakla indirdi.

Bir tepeden aşağı dökülen su gibi her zaman hareket ediyor, akıyordu. Havada sapları hızla tıslayan mızrak başları etrafında parladı. Bir tanesi bile ona isabet etmedi. O böyle hissettiği zamanlarda durdurulamazdı. Özellikle

de düşmüş olanları savunmak için enerjisi, adamlarından birini korumak için ayakta durma gücü olduğu zamanlarda.

Kaladin mızrağını savurarak savunma duruşuna getirdi; bir ayak önde, biri arkada, mızrak kolunun altında. Bir meltem alnından süzülen teri soğutuyordu. Garip. Daha önce hiç rüzgâr yoktu. Şimdi ise rüzgâr onu çevreliyornıuş gibiydi.

Altı düşman mızrakçısı da ölmüş ya da etkisiz hale getirilmişti. Kaladin bir kere nefes alıp verdi, sonra da Cenn'in yarasına bakmak için döndü. Mızrağını yanında yere koyarak diz çöktü. Kesik o kadar da kötü değildi ama büyük olasılıkla oğlanın korkunç derecede canını acıtıyordu.

Bir bandaj çıkarırken Kaladin savaş meydanına hızlı bir bakış attı. Yakınlarda bir düşman askeri kımıldandı ama bir sorun çıkarmayacak kadar kötü yaralıydı. Dallet ve Kaladin'in takımının geri kalan kısmı bölgeyi geride kalmış düşmanlardan temizliyordu. Kısa bir mesafe ileride, yüksek mevkili bir *açıkgöz* subay küçük bir grup askeri bir karşı saldırı için tekrar topluyordu. Takım zırhı giyiyordu. Parezırhı değil elbette ama gümüşi çelik. Atına bakılacak olursa zengin bir adam.

Bir kalp atışı içinde Kaladin Cenn'in bacağını sarmaya geri dönmüştü; gerçi yaralı düşman askerini gözünün ucuyla izlemeye de devam ediyordu.

"Kaladin, komutanım!" diye haykırdı Cenn kımıldanmış olan askere işaret ederek. Fırtınababa! Oğlan adamı daha yeni mi fark etmişti? Kaladin'in savaş hisleri de bu oğlanınki kadar kör olmuş muydu hiç?

Dallet yaralı düşmanı uzağa ittirdi. Manganın kalanı Kaladin, Dallet ve Cenn etrafında bir daire düzenine girdiler. Kaladin yarayı sarmayı bitirdi, sonra da mızrağını alarak ayağa kalktı.

Dallet ona bıçaklarını geri verdi. "Bir an beni endişelendirdiniz, komutanım, öyle koşturup giderek."

"Takip edeceğinizi biliyordum," dedi Kalladin. "Kırmızı bayrağı kaldırın. Cyn, Korater, siz ikiniz oğlanla beraber geri gidiyorsunuz. Dallet, burayı tut. Amaran'ın hattı bu yönde üstünlük sağlıyor. Kısa süre sonra güvende olmamız gerekir."

"Ya siz, komutanım?" diye sordu Dallet.

Biraz ileride, *açıkgöz* yeteri kadar askeri tekrar bir araya toplamayı başaramamıştı. Kuruyan bir nehrin arkada bıraktığı bir taş gibi açıkta duruyordu.

"Bir Paretaşıyan," dedi Cenn.

Dallet homurdandı. “Hayır, Fırtınababa’ya şükür. Sadece bir *açıkgöz* subay. Paretaşıyanlar ufak bir sınır çatılmasında boşa harcanmak için fazlasıyla değerliler.”

Kaladin o *açıkgöz* savaşçıyı izlerken çenesini sıkmıştı. Herif pahalı atının üstünde oturmuş, muhteşem zırhı ve yüksek bineği onu mızrakçılara karşı korurken kendisini ne kadar da ulu hissediyordu. Etrafında duranları öldürerek topuzunu sallıyordu.

Bu çatışmalar, daha iyi adamlar uzaklarda Parshendilerle savaşırken onun gibi arazi çalmaya çalışan açgözlü küçük *açıkgözler* yüzünden oluyordu. Onun türünden olanlar çok ama çok daha az kayıp veriyordu ve bu yüzden de onun komutası altındaki hayatlar ucuz şeylere dönüşmüştü.

Son birkaç yıl boyunca bu adi *açıkgözlerin* tamamı, Kaladin’in nazarında gittikçe daha da fazla Roshone’u temsil eder hale gelmişti. Sadece Amaram’ın kendisi onlardan ayrı duruyordu. Kaladin’in babasına o kadar iyi davranmış, Tien’i güvende tutmaya söz vermiş olan Amaram. Her zaman, mütevazı mızrakçılarla bile saygı ile konuşan Amaram. O da Dalinar ve Sadeas gibiydi. Bu süprüntüler gibi değildi.

Elbette, Amaram Tien’i korumakta başarısız olmuştu. Ama Kaladin de öyle.

“Komutanım?” dedi Dallet tereddüt içinde.

“Altmangalar İki ve Üç, kıskaç düzeni,” dedi Kaladin, soğuk bir şekilde düşman *açıkgöze* işaret ederek. “Bir berrakbeyi tahtından indiriyoruz.”

“Bunun akıllıca olduğundan emin misiniz, komutanım?” dedi Dallet. “Yaralılarımız var.”

Kaladin Dallet’e doğru döndü. “O Hallaw’ın subaylarından biri. İstediğim adam o olabilir.”

“Bunu bilmiyorsunuz, komutanım.”

“Her neyse, bu bir taburbeyi. Eğer bu kadar yüksek rütbeli bir subayı öldürürsek Harap Ovalar’a gönderilen sonraki grubun içinde olmamız neredeyse garantilenir. Onu alıyoruz. Hayal et, Dallet. Gerçek askerler. Disiplinli bir savaş kampı ve ahlak sahibi *açıkgözler.* Savaşmamızın *anlamının* olacağı bir yer.”

Dallet içini çekti ama başını sallayarak onayladı. Kaladin’in elini sallamasıyla, onun kadar hevesli olan iki altmanga ona katıldı. Onlar da kendi iradeleriyle bu didişen *açıkgözlerden* nefret ediyorlardı; yoksa Kaladin’in kinini mi kapmışlardı?

Berrakbeyi indirmek şaşırtıcı derecede kolay olmuştu. Onların sorunu, neredeyse her birinin, *koyugözleri* hafife alıyor olmalarıydı. Belki de bu *açıkgözün* buna hakkı vardı. Yıllar boyunca kaç tane *koyugöz* öldürmüştü?

Altmanga üç, şeref muhafızlarını uzağa çekti. Altmanga iki, *açıkgözün* dikkatini dağıttı. Diğer taraftan yaklaşmakta olan Kaladin'i görmedi. Adam gözünde bir bıçakla düştü; yüzü korunmasızdı. Takırtılarla yere devrilirken hâlâ hayattaydı. Kaladin, at dörtnala uzaklaşırken mızrağını üç defa indirerek düşen adamın suratına gömdü.

Adamın şeref muhafızları paniğe kapıldı ve ordularına geri katılmak için kaçtılar. Kaladin mızrağını kalkanına vurarak iki altmanga ya "konum al" sinyalini verdi. Yayıldılar ve Kaladin'in başka bir mangadan kurtardığı kısa boylu bir adam olan Toorim, *açıkgözün* ölü olduğunu kontrol edermiş gibi yaptı. Aslında gizli gizli küre arıyordu.

Ölüleri soymak kesin bir şekilde yasaklanmıştı ama Kaladin eğer Amaram ganimeti o kadar çok istiyorsa, gelip fırtına götüresi düşmanı bizzat kendisinin öldürebileceğine karar vermişti. Kaladin Amaram'a çoğu *açıkgözden* daha fazla saygı duyuyordu . Eh, *bütün açıkgözlerden* daha fazla. Ama rüşvetler ucuz değildi.

Toorim yürüyerek yanına geldi. "Hiçbir şey yok, komutanım. Ya savaşa hiç küre getirmemiş ya da küreleri o göğüs zırhının altında bir yerlerde gizlemiş."

Kaladin savaş meydanını incelerken kısaca başını salladı. Amaram'ın kuvvetleri toparlanıyordu; uzun zaman geçmeden savaşı kazanacaklardı. Hatta büyük ihtimalle Amaram şimdiye kadar düşmana karşı doğrudan bir saldırıya çıkmıştı bile. Genellikle savaşa en sonunda girerdi.

Kaladin alnını sildi. Subayı öldürdüklerini kanıtlamak için yüzbaşıları Norby'ye haber göndermesi gerekecekti. Ama ilk önce o hekimlerin...

"Komutanım!" dedi Toorim aniden.

Kaladin tekrar düşman hatlarına göz attı.

"Fırtınababa!" diye haykırdı Toorim. "*Komutanım*!"

Toorim düşman hatlarına bakmıyordu. Kaladin hızla dönerek arkalarındaki kendi hatlarına baktı. Orada, ölümün kendi rengindeki bir atın üstünde askerleri ezerek geçen bir imkânsızlık vardı.

Adam ışıldayan altın zırh giyiyordu. *Kusursuz* bir altın zırh, bu sanki tüm diğer takım zırhların taklit etmeye uğraştıkları şey gibiydi. Her parçası kusursuz bir şekilde uyumluydu, altında kayış ya da deri olduğunu gösteren

hiçbir açıklık yoktu. Bu, atlının devasa ve güçlü görünmesini sağlıyordu. Sanki kullanmak için fazla büyük olan bir kılıcı taşıyan bir tanrı gibiydi. Gravürlü ve stilizeydi, hareket halindeki alevler gibi şekillendirilmişti.

“Fırtınababa...” diye nefes verdi Kaladin.

Paretaşıyan Amaram’ın hatlarını yararak çıktı. Geçerken adamları keserek, onların arasından atını sürmüştü. Kısa bir an için, Kaladin’in aklı bu yaratığın, bu güzel *ilahi varlığın*, bir düşman olabileceğini kabul etmeyi reddetti. Paretaşıyan’ın kendi taraflarından gelmiş olması da bu yanılsamayı destekliyordu.

Kaladin’in şaşkınlığı; Paretaşıyan’ın Cenn’i atıyla çiğneyerek Parekılıcı’nın aşağı inip tek, kolay bir darbeyle Dallet’in başının içinden geçtiği ana kadar sürdü.

“Hayır!” diye kükredi Kaladin. “*Hayır!*”

Gözlerinden alev almış gibi dumanlar yükselirken Dallet’in vücudu geriye doğru savrularak yere düştü. Paretaşıyan yoluna devam etmeden önce Cyn’i kesti ve Lyndel’i çiğnedi. Bunların hepsi bir umursamazlıkla yapılmıştı, sanki tezgâhın üstündeki bir noktayı silmek için duraklamayan bir kadın gibi.

“HAYIR!” diye çığlık attı Kaladin mangasının yerdeki adamlarına doğru koşarken. Bu savaşta hiç kimseyi kaybetmemişti! Hepsini koruyacaktı!

Mızrağını bırakarak Dallet’in yanında dizlerinin üstüne düştü. Ama kalp atışı yoktu ve o yanmış gözler... O ölmüştü. Kaladin kederden boğulacakmış gibi hissediyordu.

Hayır! dedi aklının babası tarafından eğitilmiş olan kısmı. *Kurtarabileceklerini kurtar*!

Cenn’e döndü. Oğlanın kaburgalarını parçalayan ve göğüs kemiğini çatlatan, bir nal inmişti göğsüne. Oğlan soluksuz bir şekilde gözleri yukarıda, nefes almak için çırpınıyordu. Kaladin bir bandaj çıkardı. Sonra da buna bakarak durakladı. Bir bandaj mı? Parçalanmış bir göğsü tamir etmek için mi?

Cenn hırıldamayı kesti. Gözleri hâlâ açık, bir kere sarsıldı. “O izliyor?” diye tısladı oğlan. “Gecenin içindeki kara kavalcı. Bizleri avcunda tutuyor... Hiçbir adamın duyamayacağı bir ezgi çalıyor!”

Cenn’in gözleri karardı. Nefes almayı bıraktı.

Lyndel’in yüzü içeri göçmüştü. Cyn’in gözlerinde duman tütüyordu ve o da nefes almıyordu. Kaladin Cenn’in kanının içinde, dizlerinin üstündeydi;

Toorim ve iki altmanga en az Kaladin kadar afallamış görünerek onun etrafında toplanırlarken dehşet içindeydiler.

Bu mümkün değil. Ben... Ben...

Çığlıklar.

Kaladin başını kaldırdı. Amaram'ın yeşil ve bordolu sancağı hemen güneylerinde dalgalanıyordu. Paretaşıyan doğrudan o sancağa doğru giderken Kaladin'in mangasını biçip geçmişti. Mızrakçılar kargaşa içinde çığlıklar atarak kaçışıyordu; Paretaşıyan'ın önünde dağılmışlardı.

Kaladin'in içinde öfke kaynadı.

"Komutanım?" diye sordu Toorim.

Kaladin mızrağını aldı ve ayağa kalktı. Dizleri Ceren'in kanıyla ıslanmıştı. Adamları kafaları karışmış, endişeli bir şekilde ona bakıyordu. Kargaşanın ortasında sabit duruyorlardı; Kaladin'in görebildiği kadarıyla, kaçmakta olmayan tek grup onlardı. Paretaşıyan saflarını pelteye çevirmişti.

Kaladin mızrağını havaya sapladı, sonra da koşmaya başladı. Adamları bir savaş çığlığıyla arkasında düzene girdi ve düz taşlık zemini koşarak aştılar. İki renkten de üniforması olan mızrakçılar, kalkanlarını ve mızraklarını düşürerek önlerinden kaçıştı.

Kaladin bacakları çalışarak hız kazandı; mangası ona zar zor ayak uyduruyordu. Hemen ileride, tam Paretaşıyan'ın önünde bir grup yeşilli dağıldı ve kaçıştı. Amaram'ın şeref muhafızları. Bir Paretaşıyan ile karşılaştıklarında görevlerini terk etmişlerdi. Amaram'ın kendisi şahlanan bir atın üstündeki yalnız bir adamdı. Parezırhı'yla kıyaslandığı zaman son derece *sıradan* görünen gümüşi takım zırh giyiyordu.

Kaladin'in mangası ordunun akışına karşı koşuyordu, yanlış yöne giden asker yığını. Yanlış yöne giden *tek* grup. Kaçmakta olan adamlardan bazıları o yanlarından geçerken durdu ama hiçbirisi onlara katılmadı.

İleride, Paretaşıyan atını sürerek Amaram'ın önüne geçti. Paretaşıyan, Kılıç'ını bir savuruşla Amaram'ın atının boynunun içinden geçirdi. Atın gözleri yanarak iki kocaman çukura dönüştü ve Amaram hâlâ eyerindeyken, kesik kesik seğirerek devrildi.

Paretaşıyan savaş atını sıkı bir daire ile çevirdi, sonra da son sürat giderken kendisini atın sırtından aşağı attı. Bir şekilde ayakta kalmayı başararak, gıcırtılı bir sesle yere çarptı ve kayarak durdu.

Kaladin hızını iki katına çıkarttı. İntikam almak için mi koşuyordu, yoksa yücemareşalini korumaya mı çalışıyordu? Hayatta ona bir gıdım insanlık

göstermiş olan tek *açıkgözü*? Fark eder miydi?

Amaram hantal zırhının içinde mücadele etti, atın leşi bacağının üstündeydi.

Paretaşıyan onun işini bitirmek için Kılıç'ını iki eliyle yukarı kaldırdı.

Kaladin, Paretaşıyan'a arkadan yaklaşarak çığlık attı ve darbenin arkasına momentumu ve kaslarını koyarak mızrağının dibini aşağıdan savurdu. Mızrağın sapı Paretaşıyan'ın bacağının arkasına çarparak paramparça oldu ve etrafa tahta parçaları saçıldı.

Darbenin sarsıntısı Kaladin'i yere devirdi; kolları titriyor, kırık mızrağı sıkı sıkı ellerinde tutuyordu. Paretaşıyan tökezleyerek Kılıç'ını indirdi. Zırhlı yüzünü Kaladin'e doğru çevirdi; duruşundan büyük bir şaşkınlık içinde olduğu anlaşılıyordu.

Kaladin'in mangasından geride kalmış olan yirmi adam bir kalp atışı sonra gelerek ateşli bir şekilde saldırdılar. Kaladin aceleyle ayaklarının üstünde doğruldu ve ölmüş bir askerin mızrağına doğru koştu. Bıçaklarından birini kaparak kınından çıkardıktan sonra kırık mızrağını bir kenara fırlattı, yeni mızrağı yerden kaptı ve dönerek adamlarının onlara öğretmiş olduğu şekilde saldırdıklarını gördü. Düşmanın üstüne üç yönden geliyorlar, mızraklarını Zırh'ın eklem yerlerinin arasına saplıyorlardı. Paretaşıyan, sersemlemiş bir adamın etrafında havlayan enik sürüsüne baktığı gibi etrafına bakınıyordu. Mızrak darbelerinden tek bir tanesi bile zırhını delmiş gibi görünmüyordu. Miğferli başını salladı.

Sonra da saldırdı.

Pare kılıcı bir dizi ölümcül, geniş darbeyle savrularak mızrakçılardan on tanesini biçti.

Toorim, Acis, Hamel ve diğer yedi adam gözleri yanarak, zırhları ve silahları boydan boya biçilmiş bir şekilde yere düşerlerken Kaladin dehşet içinde donakalmıştı. Geride kalan mızrakçılar tökezleyerek geri çekildiler, şaşkınlık içindeydiler.

Paretaşıyan tekrar saldırarak Raksha, Navar ve diğer dördünü de öldürdü. Kaladin bakakalmıştı. Adamları... Arkadaşları... Öylece ölmüştü. Son dördü kaçıştılar, Hab ayağı Toorim'in cesedine takılarak yere düştü; mızrağını düşürmüştü.

Paretaşıyan onları görmezden gelerek tekrar sıkışıp kalmış olan Amaram'a doğru döndü.

Hayır, diye düşündü Kaladin. *Hayır, hayır, HAYIR!* Bütün akla, bütün mantığa rağmen, bir şeyler onu ileri itti. İğrenmişti, yaslıydı, *çileden çıkmıştı.*

Dövüşmüş oldukları çukurda onlar dışında kimse kalmamıştı. Aklı başında olan mızrakçılar kaçmıştı. Geri kalan dört adamı kısa bir mesafe ilerideki sırta ulaştılar ama kaçmadılar. Ona seslendiler.

"Kaladin!" diye bağırdı Reesh. "Kaladin, yapma!"

Kaladin onun yerine çığlık attı. Paretaşıyan onu gördü ve inanılmayacak kadar hızla dönerek Kılıç'ı savurdu. Kaladin darbenin altından eğilerek geçti ve mızrağının dibini Paretaşıyan'ın dizine gömdü.

Mızrak sekti. Kaladin küfrederek Kılıç tam önündeki havayı yararken kendini geriye attı. Sekerek ileri atıldı. Düşmanının boynuna ustaca mızrağı sapladı. Boyun desteği saldırıyı engelledi. Kaladin'in mızrağı Zırh'ın boyasını ancak çizmişti.

Paretaşıyan Kılıç'ını iki eliyle kavrayarak ona doğru döndü. Kaladin yanından fırlayarak o inanılmaz kılıcın menzilinin hemen dışına çıktı. Amaram en sonunda kendini kurtarmayı başarmıştı ve bir bacağını arkasında sürükleyerek, emekleyerek uzaklaşıyordu. Bacağın kıvrılışına bakılırsa birden fazla çatlağı vardı.

Kaladin kayıp durarak döndü ve Paretaşıyan'ı inceledi. Bu yaratık bir tanrı değildi. Bu en adi olan *açıkgözlerin* temsil ettiği her şeydi. Kaladin gibi insanları vurdumduymaz bir şekilde öldürme becerisi.

Her zırhın bir gediği vardı. Her adamın bir kusuru vardı. Kaladin adamın miğferinin aralığından gözlerini gördüğünü düşündü. O aralık bir bıçağın ancak sığacağı kadar büyüktü ve kusursuz bir şekilde fırlatılması gerekecekti. Ona yakın olmalıydı. Ölümcül derece yakın.

Kaladin tekrar ileri atıldı. Paretaşıyan Kılıç'ını Kaladin'in adamlarının çoğunu öldürmek için kullandığı aynı geniş darbeyle savurdu. Kaladin kendini yere doğru fırlattı ve geriye doğru eğilirken dizlerinin üstünde kaydı. Parekılıcı şimşek gibi üstünden geçerek mızrağının ucunu biçti. Uç havaya fırlayarak fırıl fırıl döndü.

Kaladin tekrar zorla ayağa kalktı. Elini yukarı doğru savurarak bıçağını aşılmaz zırhın arkasından izlemekte olan gözlere doğru fırlattı. Bıçak, yüz zırhına olması gereken açıdan sadece az bir farkla isabet etti ve aralığın yan tarafına çarparak sekip gitti.

Paretaşıyan küfrederek koca Kılıç'ını tekrar Kaladin'e savurmaya çalıştı.

Kaladin ayaklarının üstüne indi, momentumu hâlâ onu öne itiyordu. Yanında yere doğru düşmekte olan bir şeyler parladı.

Mızrak başı.

Kaladin meydan okumayla kükreyerek döndü ve mızrak başını havada kaptı. Ucu aşağıya dönük olarak düşmekteydi ve başparmağını kesildiği yere bastırarak, geride kalmış olan on santimlik sapından yakaladı; sivri ucu aşağı doğru duruyordu. Paretaşıyan silahını çevirirken Kaladin kayarak durdu ve kolunu yan tarafa savurarak mızrak başını doğrudan Paretaşıyan'ın miğfer aralığının içine *sapladı.*

Her şey durdu.

Kaladin kolunu uzatmış duruyordu, Paretaşıyan ise hemen sağında ayaktaydı. Amaram kendini alçak çukurun yan tarafındaki sırtın yarısına kadar çekmişti. Kaladin'in silah arkadaşları ise sahnenin kenarında donakalmış halde dikiliyorlardı. Kaladin nefes nefese orada durdu, eli hâlâ Paretaşıyan'ın yüzünün önünde, mızrağın sapını kavrar haldeydi.

Paretaşıyan gıcırdadı, sonra da geriye doğru devrilerek çatırtıyla yere düştü. Kılıç'ı parmaklarının arasından düşerek dik açıyla yere çarptı ve taşın içine gömüldü.

Kaladin kendini bitkin hissederek tökezleyerek uzaklaştı. Afallamıştı. Uyuşmuştu. Adamları koşarak gelip yerdeki adama gözlerini dikerek grup halinde durdular. Hayrete düşmüşlerdi, hatta biraz huşu içindeydiler.

"Öldü mü?" diye sordu Alabet yumuşak bir şekilde.

"Öldü," dedi yan taraftan bir ses.

Kaladin döndü. Amaram hâlâ yerde yatıyordu ama miğferini çekerek çıkarmıştı, koyu saçı ve sakalı terle ıslaktı. "Eğer hâlâ hayatta olsaydı Kılıç'ı kaybolmuş olurdu. Zırhı üzerinden dökülüyor. O öldü. Atalarımın kanı... Sen bir Paretaşıyan öldürdün!"

Garipsenecek bir şekilde Kaladin bu duruma şaşırmış değildi. Sadece tükenmişti. Etrafındaki en sevgili arkadaşları olan adamların cesetlerine baktı.

"Al onu, Kaladin," dedi Coreb.

Kaladin dönerek kabzası göğe doğru uzanmış, açılı bir şekilde taştan çıkmakta olan Parekılıcı'na baktı.

"Al hadi," dedi Coreb tekrar. "O senin. Fırtınababa adına, Kaladin. Sen bir Paretaşıyan'sın!"

Kaladin sersemlemiş bir şekilde ileri çıkarak elini Kılıç'ın kabzasına doğru uzattı. Kabzadan iki üç santim uzakta tereddüt etti.

Her şey *yanlış* geliyordu.

Eğer o Kılıç'ı alırsa, onlardan birisi haline gelecekti Eğer hikâyeler doğruysa, gözleri bile değişecekti. Her ne kadar Kılıç, işlemiş olduğu cinayetlerin bir izini taşımadan ışıkta parlıyor olsa da, bir an için ona kanlıymış gibi göründü. Dallet'in kanıyla lekelenmişti. Toorim'in kanıyla. Sadece saniyeler önce hayatta olan adamların kanlarıyla.

Bu bir hâzineydi. İnsanlar Parekılıcı için krallıkları verirdi. Onları kazanmış olan bir avuç *koyugözlü* adam sonsuza kadar şarkılarda ve hikâyelerde yaşıyacaktı.

Ama o Kılıç'a dokunma düşüncesi onun midesini bulandırıyordu. O Kılıç *açıkgözler* hakkında nefret etmekte olduğu her şeyi simgeliyordu ve az önce de çok sevdiği adamları katletmişti. Bunun gibi bir şey yüzünden bir efsane olamazdı. Kılıç'ın amansız metalindeki yansımasına baktı, sonra da elini indirerek arkasını döndü.

"O senin, Coreb," dedi Kaladin. "Onu sana veriyorum."

"Ne?" dedi Coreb arkasından.

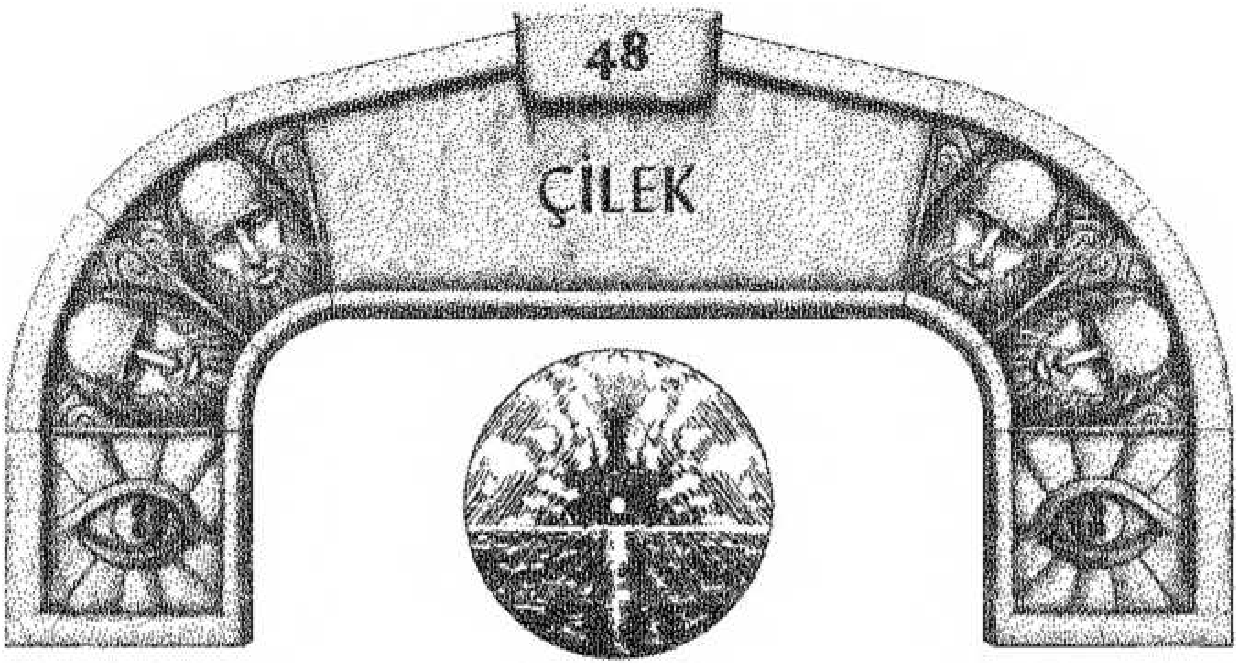
İleride, Amaram'ın şeref muhafızları sonunda geri döndüler, utanç içinde gibi görünerek endişeyle küçük çukurun tepesinde belirdiler.

"Ne yapıyorsun sen?" diye Kaladin onun yanından geçerken hesap sordu Amaram. "Ne... Kılıç'ı almayacak mısın?"

"İstemiyorum," dedi Kaladin yumuşak bir şekilde. "Onu adamlarıma veriyorum."

Kaladin duygusal olarak tükenmiş bir şekilde yürüyerek uzaklaştı, çukurdan dışarı tırmanırken ve şeref muhafızlarını itekleyerek geçerken yanaklarında gözyaşları vardı.

Savaş kampına yalnız başına yürüyerek döndü.

“Nerede pusuya yatarlarsa ışığı alıyorlar. Yanmış olan derileri ile.

— Cormsheu, sayfa 104.

Shallan, Kharbranth’ın pek çok hastanesinden birindeki steril, beyaz çarşaflı bir yatakta arkasına yaslanmış oturuyordu. Kolu düzgün, yeni bir bandajla sarılmıştı ve çizim tahtasını da önünde tutuyordu. Hemşireler isteksizce “kendini zorlamadığı” sürece çizim yapmasına izin vermişlerdi.

Kolu ağrıyordu, niyetli olduğundan daha derin kesmişti. Yarayı sürahinin kırılmasından kaynaklanmış gibi göstermeye çalışmış, bunun aslında ne kadar çok bir intihar teşebbüsü gibi algılanabileceğini düşünememişti. Her ne kadar sadece yataktan düştüğünü söyleyerek itiraz etmiş olsa da, hemşirelerin ve ardentlerin bunu kabul etmediğini görebiliyordu. Onları suçlayamazdı.

Sonuç utanç vericiydi ama en azından kimse onun kanı Ruhdökerek yaratmış olabileceğini düşünmüyordu. Şüphe altında kalmaktansa utanç

duymak tercih edilebilirdi.

Çizimine devam etti. Bir Kbarbranth hastanesindeki büyük, koridor gibi bir odanın içindeydi; duvarların yanına pek çok yatak sıralanmıştı. Bazı can sıkıcı şeyler haricinde, hastanedeki iki günü nispeten iyi geçmişti. Hayaletleri gördüğü, camı kana dönüştürdüğü ve bir ardentin onunla olabilmek için ardentiayı bırakmayı teklifi ettiği o tuhaf gün hakkında düşünecek bol bol zamanı olmuştu.

Hastane odasının birkaç resmini çizmişti. Yaratıklar çizimlerinde gizleniyor, odanın uzak uçlarında kalıyorlardı. Onların varlığı uyumasını güçleştiriyordu ama yavaş yavaş onlara alışmaya başlamıştı.

Havada sabun ve lister yağı kokusu vardı; düzenli olarak banyo yaptırılıyor ve çürüksprenlerini korkulup kaçırmak için kolu da antiseptikle yıkanıyordu. Yatakların yaklaşık yarısında hasta kadınlar yatıyordu ve mahremiyeti sağlamak için yatağın etrafına çekilebilecek olan tekerlekli tahta paravanlar vardı. Shallan eminelini gizlemek için ucundan bağlanmış uzun bir sol kol yeni olan ve ön taraftan kapanan basit, beyaz bir cübbe giyiyordu.

Eminkesesini cübbeye aktararak sol kol yeninin içine iliklenmişti. Kimse kesenin içine bakmamıştı. Banyo yaptırıldığı zamanlarda, olağandışı ağırlığına rağmen bir kelime etmeden çıkarıp ona veriyorlardı. Kimse bir kadının eminkesesinin içine bakmazdı. Yine de, mümkün olduğunca elinde tutuyordu.

Hastanede her ihtiyacı karşılanıyordu ama oradan ayrılamıyordu. Bu ona babasının arazilerindeki evinde geçirdiği zamanları hatırlatıyordu. Gittikçe daha da fazlasıyla, bu durum onu sembol kafalar kadar korkutmaya başlamıştı. Bağımsızlığın tadına varmıştı ve eskiden yaşadığı şeyleri tekrar etmek istemiyordu: üstüne titrenen, el üstünde tutulan, sergilenen Shallan'a dönüşmek istemiyordu.

Ne yazık ki tekrar Jasnah ile çalışmaya başlaması pek olası değildi. Sözde intihar teşebbüsü ona eve dönmek için mükemmel bir sebep veriyordu. Gitmesi gerekliydi. Ruhdökümcüyü tek başına göndererek geride kalmak, şu anda ele geçirdiği şüphe uyandırmadan ayrılma fırsatı göz önüne alındığında bencilce olurdu. Dahası, Ruhdokümcüyü kullanmıştı. Uzun eve dönüş yolculuğu boyunca bunu nasıl başardığını keşfedebilir, sonra da ailesine yardım etmeye hazır olabilirdi.

İçini çekti ve birkaç tarama ile çizimini bitirdi. O uzak ufuk ve güçlü ancak soğuk olan güneşiyle, gitmiş olduğu garip yerin bir resmiydi. Yukarıda güneşe doğru ilerleyen bulutlar, aşağıda sonsuz okyanus ile güneş, sanki uzun bir tünelin sonundaymış gibi görünüyordu. Okyanusun üstünde yüzlerce alev asılı duruyordu, cam denizinin üstündeki bir ışık denizi gibi.

Resmi yukarı kaldırarak altındaki çizime baktı. Bu çizim, onu etrafı garip yaratıklarla çevrili olarak yatağının üstünde büzülmüş haldeyken tasvir ediyordu. Ruhdökmüş olduğunu ve dolayısıyla da hırsızlık yapmış olduğunu açığa çıkarmasın diye, Jasnah'ya ne gördüğünü söylemeye *cesaret* edemiyordu.

Sonraki resim de oydu, kanların içinde yerde yatıyordu. Çizim tahtasından başını kaldırdı. Beyaz giysili bir kadın ardent yakınlardaki bir duvara yaslanmış oturuyor, aslında Shallan tekrar kendine zarar vermeye teşebbüs ederse diye onu izleyerek, dikiş dikermiş gibi yapıyordu. Shallan dudaklarını ince bir çizgi şeklinde büzdü.

Bu iyi bir kılıf, dedi kendi kendine. *Kusursuz bir şekilde işliyor. Bu kadar utanmayı kes.*

O günkü resimlerinin sonuncusuna döndü. Sembol kafalardan bir tanesini tasvir ediyordu. Göz yoktu, yüz yoktu, sadece uçları kesilmiş kristal gibi olan acayip köşeli sembol vardı. Ruhdökmeyle bir ilgileri olması *gerekliydi*. Değil mi?

Başka bir yeri ziyaret ettim, diye düşündü. *Sanırım... Sanırım kadehin ruhuyla konuştum.* Her şey bir yana, *kadehin* bir ruhu mu vardı? Ruhdökümcüyü kontrol etmek için kesesini açtığı zaman, Kabsal'ın ona vermiş olduğu kürenin artık parlamıyor olduğunu keşfetmişti. Belirsiz bir ışık ve güzellik hissini, içinde kükreyen bir fırtınayı hatırlayabiliyordu.

Küreden ışığı almış ve onu kadehe, kadehin *sprenine* dönüşmesi için bir rüşvet olarak vermişti. Ruhdöküm bu şekilde mi işliyordu? Yoksa o sadece bir bağlantı kurabilmek için mi çabalıyordu?

Odaya ziyaretçiler girmiş ve hastaların arasında dolanmaya başlamışlarken, Shallan çizim tahtasını indirdi. Kadınların pek çoğu turuncu cübbesi ve nazik, yaşlı havasıyla Kral Taravangian'ı gördükleri zaman heyecanla doğrulup oturdular. Her yatağın yanında laflamak için duraklıyordu. Onun sık sık ziyarete geldiğini duymuştu, en azından haftada bir kere.

Sonunda, Shallan’ın yatağının yanına ulaştı. Ona gülümseyerek pek çok eşlikçisinden birinin onun için koyduğu minderli tabureye oturdu. “Ve genç Shallan Davar. Kazanı duyduğum için korkunç derecede üzgünüm. Daha erken gelemediğim için özür dilerim. Devletin işleri beni meşgul ediyordu.”

“Hiç önemli değil, Majesteleri.”

“Hayır, hayır, öyle değil,” dedi. “Ama bu şekilde olması gerekiyor. Zamanımın çok fazlasını burada geçirdiğimden şikâyet edenler var.”

Shallan gülümsedi. O şikâyetler asla yüksek sesli değildi. Sarayda politik oyunlarını oynayan arazi sahipleri ve ev beyleri, onların entrikalarını görmezden gelerek zamanının büyük bir kısmını sarayın dışında geçiren bir kraldan oldukça memnundular.

“Bu hastane hayret verici, Majesteleri,” dedi. “Herkese ne kadar iyi bakıldığına inanamıyorum.”

Kral genişçe gülümsedi. “Benim büyük zaferim. *Açıkgöz* ya da *koyugöz* olsun, hiç kimse geri çevrilmiyor, ne dilenci, ne fahişe ne de uzaklardan gelen denizciler. Bunların hepsi Palanaeum tarafından ödeniyor, biliyor musun? Bir açıdan, en önemsiz ve işe yaramaz kayıt bile hastaları iyileştirmeye yardım ediyor.”

“Burada olduğum için mutluyum.”

“Bundan şüpheliyim, çocuğum. Bunun gibi bir hastane, belki de bir adamın bu kadar para döküp de asla kullanılmazsa sevinç duyacağı tek şey. Senin bir misafirim olmak zorunda kalman büyük bir trajedi.”

“Demek istediğim başka bir yerde olmaktansa, burada hasta olmayı tercih edeceğim. Gerçi sanırım bu biraz bulaşık suyu yerinde şarapta boğulmanın daha iyi olacağını söylemek gibi.”

Kral güldü. “Sen ne tatlı bir şeysin,” dedi ayağa kalkarak. “Misafirliğini kolaylaştırmak için yapabileceğim bir şey var mı?”

“Sona erdirebilirsiniz?”

“Korkarım buna izin veremem,” dedi gözleri yumuşayarak. “Hekimlerimin ve hemşirelerimin bilgeliğine riayet etmem gerekiyor. Onlar senin hâlâ risk altında olduğunu söylüyorlar. Sağlığını düşünmek zorundayız.“

“Beni burada tutmak, bana iyiliğim pahasına sağlık veriyor, Majesteleri.”

Başını salladı. “Başka bir kaza geçirmene izin verilmemeli.”

“Ben... Anlıyorum. Ama çok daha iyi hissettiğime emin olabilirsiniz. Başımdan geçen olay aşırı çalışma nedeniyle olmuştu. Şimdi rahatlamış

olduğuma göre, artık daha fazla bir tehlike içinde değilim.”

“Bu iyi,” dedi. “Ama yine de seni birkaç gün daha tutmak zorundayız.”

“Peki, Majesteleri. Ama en azından ziyaretçi kabul edemez miyim?” Şimdiye dek, hastane personeli onun rahatsız edilmemesi konusunda ısrarcı olmuşlardı.

“Evet... Bunun sana nasıl yardımcı olabileceğini görebiliyorum. Ardentlerle konuşacağım ve birkaç ziyaretçinin gelmesine izin verilmesini önereceğim.” Tereddüt etti. “Tekrar iyi olduğun zaman, eğitimini askıya alman senin için en iyisi olabilir.”

Aldatmaca yüzünden kendini kötü hissetmemeye: çalışarak, yüzüne bir kaş çatış yerleştirdi. “Bunu yapmaktan nefret ediyorum, Majesteleri. Ama ailemi çok fazla özlüyordum. Belki de onlara geri dönmeliyim.”

“Mükemmel bir fikir. Eminim ki ardentler eve gideceğini bilirlerse, seni bırakmaları olası olacaktır.” Bir elini omzuna koyarak nazik bir şekilde gülümsedi. “Bu dünya, bazen bir fırtınadır. Ama hatırla, güneş her zaman tekrar yükseliyor.”

“Teşekkür ederim, Majesteleri.”

Kral uzaklaştı ve diğer hastalan da ziyaret etti, sonra da sessizce ardentlerle konuştu. Jasnah karakteristik sırtı, dik yürüyüşüyle kapıdan içeri girerken henüz beş dakika geçmemişti. Altın işlemeleri olan, güzel, koyu mavi bir elbise giyiyordu. Gösterişli siyah saçı örgülüydü ve altı tane ince, altın iğne ile tutturulmuştu; yanakları allıkla parlıyor, dudakları da rujla kan kırmızısıydı. Beyaz odanın içinde çorak bir tarlada açmış bir çiçek gibi göze çarpıyordu.

İpek eteğinin katları altında gizlenmiş olan ayaklarıyla Shallan’a doğru süzüldü; kolunun altında kalın bir kitap taşıyordu. Bir ardent ona bir tabure getirdi ve o da az önce kralın oturmuş olduğu yerde oturdu.

Jasnah Shallan’ı inceledi; yüzü katı ve hissizdi. “Bana vesayetimin talepkâr, belki de sert olduğu söylenmişti. Çoğu zaman kimseyi himayem altına almayı kabul etmememin bir sebebi bu.”

“Zayıflığımdan dolayı özür diliyorum, Berrakhanım,” dedi Shallan başını öne eğerek.

Jasnah hoşnutsuz göründü. “Sende bir kusur olduğuna işaret etmeyi amaçlamıyordum, çocuk. Tam tersini yapmaya çalışıyordum. Ne yazık ki ben... Bu türdeki davranışlara alışkın değilim.”

“Özür dilemeye mi?”

“Evet.”

“Ee, biliyorsun ki,” dedi Shallan, “Özür dilemekte ustalaşmak için, ilk önce hata yapman gerekiyor. Senin sorunun bu, Jasnah. Sen hata yapma konusunda kesinlikle berbatsın.”

Kadının yüz ifadesi yumuşadı. “Kral bana ailene geri dönecek olduğundan bahsetti.”

“Ne? Ne zaman?”

“Dışarıdaki koridorda benimle karşılaştığı zaman ve en sonunda bana seni ziyaret etme izni verdikten sonra,” dedi.

“Bunu sanki dışarıda bekliyormuşsun gibi söylüyorsun.”

Jasnah cevap vermedi.

“Ama araştırman!”

“Hastanenin bekleme odasında da yapılabilir.” Tereddüt etti. “Bu son birkaç gün içerisinde, odaklanmak benim için biraz zor oldu.”

“Jasnah! Bu neredeyse *insancıl!*”

Jasnah sitem ederek ona baktı ve Shallan da anında sözlerinden pişman olarak irkildi. “Üzgünüm. İyi öğrenememişim, değil mi?”

“Ya da belki de sadece özür dileme sanatının antrenmanını yapıyorsundur. Böylece ihtiyaç olduğu zaman benim gibi tedirgin olmayacaksın.”

“Ne kadar da zekiymişim.”

“Gerçekten de.”

“O zaman artık durabilir miyim?” diye sordu Shallan. “Sanırım yeteri kadar antrenman yaptım.”

“Benim düşünceme göre, özür dileme sanatı birkaç ustaya daha sahip olabilir,” dedi Jasnah. “Bunda beni bir model olarak kullanma. Gurur çoğu zaman kusursuzluk olarak yanlış anlaşılır.” Öne doğru eğildi. “Üzgünüm, Shallan Davar. Seni aşırı çalıştırarak, dünyaya bir kötülük yapmış ve yetişmekte olan neslin büyük âlimlerinden birini çalmış olabilirim.”

Shallan kendisini daha da aptal ve suçlu hissederek kızardı. Shallan’ın gözleri hanımının eline doğru kaydı. Jasnah sahte Ruhdökümcüyü gizleyen siyah eldiveni giyiyordu. Eğer Jasnah bunu bilseydi...

Jasnah kolunun altından kitabı çekti ve bunu Shallan’ın yanında yatağın üstüne koydu. “Bu senin için.”

Shallan kitabı aldı. Ön sayfasını açtı ama boştu. Sonraki de öyleydi ve içindeki bütün diğer sayfalar da. Kaşlarını daha da çattı ve başını kaldırarak Jasnah’ya baktı.

“Buna *Sonsuz Sayfalar Kitabı* denilir,” dedi Jasnah.

“Şey, sonsuz olmadığından oldukça eminim, Berrakhanım.” Son sayfasını çevirerek kaldırdı.

Jasnah gülümsedi. “Bu bir mecaz, Shallan. Uzun yıllar önce, benim için kıymetli olan birisi beni Vorinizm’e döndürmek için oldukça iyi bir deneme yapmıştı. Onun kullandığı yöntem buydu.”

Shallan başını bir yana yatırdı.

“Sen gerçeği arıyorsun ama inancına da tutunuyorsun,” dedi Jasnah. “Bunda hayran olunacak çok şey var. İçtenlik Vakfı’nı ara. Onlar vakıfların en küçüklerinden biri ama bu kitap onların kılavuzu.”

“Sayfaları boş bir kitap mı?”

“Evet. Yaradan’a tapıyorlar ama her zaman keşfedilecek daha çok cevap olduğu inancı onlara yol gösteriyor. Kitap doldurulamaz çünkü her zaman öğrenecek bir şeyler var. Bu vakıf kişinin asla sorular yüzünden cezalandırılmadığı bir yer, Vorinizm’in kendi öğretilerini sorgulayanların bile.” Başını salladı. “Onların yollarını ben açıklayamam. Kharbranth’ta hiç yoklar ama onları Vedenar’da bulabilmen gerekir.”

“Ben...” Jasnah’nın dinin nasıl sevgili bir şekilde kitabın üstünde durduğunu fark eden Shallan’ın sesi solarak kesildi. Bu onun için kıymetliydi. “Kendi inançlarını sorgulamaya gönüllü olan ardentler olacağını düşünmezdim.”

Jasnah bir kaşını kaldırdı. “Her dinde bilge insanlar bulabilirsin, Shallan ve her ülkede iyi insanlar. Bilgeliği *gerçekten* de arayanlar, muhaliflerdeki erdemleri kabul edenler ve kendilerindeki hatalara işaret edenlerden ders alan kişilerdir. Tüm diğerleri; kâfir, Vorin, Ysperci ya da Maakiyan, eşit derecede dar görüşlü.”

“O yanılıyor,” dedi Shallan aniden bir şeyin farkına vararak.

Jasnah ona döndü.

“Kabsal,” dedi Shallan kızararak. “O senin Vorinizm’in sahte olduğunu kanıtlamak istediğin için Yokelçileri araştırdığını söylüyor.”

Jasnah hor görerek burnunu çekti. “Hayatımın dört yılını bu kadar boş bir arayışa adamazdım. Bir olumsuzluğu kanıtlamaya çalışmak aptallıktır. Bırak Vorinler neye isterlerse inansınlar; aralarında akıllı olanlar inançlarında iyilik ve teselli bulacak, aptallar ise neye inanırlarsa inansınlar aptal olacaklar.”

Shallan kaşlarını çattı. O zaman Jasnah *neden* Yokelçileri araştırıyordu?

“Ah, Fırtınayı an, rüzgâr esmeye başlasın,” dedi Jasnah odanın girişine doğru dönerek.

Shallan bir irkilmeyle Kabsal’ın her zamanki gri cübbelerini giymiş olarak az önce gelmiş olduğunu fark etti. Yumuşak bir şekilde taşımakta olduğu sepete işaret eden bir hemşireyle tartışıyordu. En sonunda, hemşire ellerini havaya savurarak yürüyüp gitti ve Kabsal’ı muzaffer bir şekilde yaklaşması için bıraktı. “En sonunda!” dedi Shallan’a. “Yaşlı Mungam gerçekten de bir despot olabiliyor.”

“Mungam kim?” diye sordu Shallan.

“Bu yeri işleten ardent,” dedi Kabsal. “Derhâl içeri girmeme izin verilmiş olması gerekirdi. Ne de olsa, seni iyi etmek için neyin gerekli olduğunu ben biliyorum!” Geniş bir şekilde gülümseyerek bir kavanoz reçel çıkardı.

Jasnah yatağın diğer tarafından Kabsal’ı inceleyerek taburesinde kaldı. “İlginin onu nasıl çaresizliğe sürüklemiş olduğu göz önüne alınırsa, ben Shallan’a rahat bir soluk alma izni vereceğini düşünürdüm,” dedi kuru kuru.

Kabsal kızardı. Shallan’a baktığında onun da gözlerindeki yalvarmayı görebiliyordu.

“Bu senin yüzünden değildi, Kabsal,” dedi Shallan, “Ben sadece.... Ben ailemin arazilerinden uzaktaki hayat için hazır değildim. Hâlâ bana ne oldu bilmiyorum. Daha önce asla böyle bir şey yapmamıştım.”

Kabsal gülümseyerek kendisine bir tabure çekti, “Sanırım, insanları bu kadar uzun süre hasta tutan şey buralardaki renk eksikliği,” dedi. “Ayrıca düzgün yemek eksikliği.” Göz, kırparak kavanozu Shallan’a doğru çevirdi. Koyu, derin bir kırmızıydı. “Çilek.”

“Hiç duymadım,” dedi Shallan.

“Son derece enderdir,” dedi Jasnah kavanoza uzanarak. “Shinovar’dan olan pek çok bitki gibi, başka yerlerde yetişemiyor.”

Jasnah kapağını açarken ve kavanozun içine parmağını daldırırken Kabsal şaşırmış gibi görünüyordu. Jasnah tereddüt etti, sonra da bir parça reçeli koklamak için burnuna doğru kaldırdı.

“Ben sizin reçelden hoşlanmadığınızı sanıyordum, Berrakhanım Jasnah,” dedi Kabsal.

“Öyle,” dedi. “Sadece kokusunu merak etmiştim. Çileğin kokusunun çok belirgin olduğunu duymuştum.” Kapağını kapadı, sonra da parmağını kumaş mendiline sildi.

“Ekmek de getirdim,” dedi Kabsal. Küçük bir somun pofuduk ekmek çıkardı. “Beni suçlamaman kibarca, Shallan, ama ilgimin fazla cüretkâr olduğunu görebiliyorum. Düşündüm ki belki de, sana bunu getirebilir ve...”

“Ve ne?” diye sordu Jasnah. “Kendini temize mi çıkaracaktın? Seni intihara sürüklediğim için üzgünüm. Al biraz ekmek.”

Kabsal kızararak yere baktı.

“Elbette bir parça alacağım,” dedi Shallan Jasnah’ya ters ters bakarak. “Ve o da alacak. Bu çok nazikçe bir hareket, Kabsal.” Ekmeği alarak bir parça Kabsal için, bir parça kendisi için, sonra da bir parça Jasnah için kopardı.

“Hayır,” dedi Jasnah. “Teşekkür ederim.”

“Jasnah,” dedi Shallan. “Lütfen en azından bir parça dener misin?” İkisinin aralarının bu kadar kötü olması onu rahatsız ediyordu.

Kadın içini çekti. “Aman, tamam.” Ekmeği alarak, Shallan ve Kabsal yerlerken elinde tuttu. Ekmek nemli ve lezzetliydi ama Jasnah ekmeği ağzına koyup çiğnerken yüzünü buruşturdu.

“Gerçekten de reçelin tadına bakmalısın,” dedi Kabsal Shallan’a. “Çilek bulmak zor. Epey bir araştırma yapmak zorunda kaldım.”

“Şüphesiz ki tüccarlara kralın parasıyla rüşvet vererek,” diye söylendi Jasnah.

Kabsal içini çekti. “Berrakhanım Jasnah, benden pek hoşlanmadığınızın farkındayım. Ama ben kibar olmak için çok uğraşıyorum. Siz de en azından öyle *yaparmış* gibi davranamaz mısınız?”

Jasnah büyük bir ihtimalle Kabsal’ın onun araştırmasının hedefinin Vorinizm’i çürütmek olduğu yönündeki tahminini hatırlayarak Shallan’a dik dik baktı ama bir karşılık da vermedi.

Bu da bir şeydir, diye düşündü Shallan.

“Reçel, Shallan,” dedi Kabsal ona bir dilim ekmek uzatarak.

“Ah, doğru.” Hürelini kullanarak kavanozun kapağını çıkardı ve dizlerinin arasında tuttu.

“Gemini kaçırdın diye tahmin ediyorum,” dedi Kabsal.

“Evet.”

“Ne gemisi?” diye sordu Jasnah.

Shallan büzüldü. “Ayrılmayı planlıyordum, Berrakhanım. Üzgünüm. Size söylemiş olmam gerekirdi.”

Jasnah arkasına yaslandı. “Sanırım, her şey göz önüne alındığında, bu beklenmesi gereken bir şey.”

“Reçel?” diye dürtükledi Kabsal tekrar.

Shallan kaşlarını çattı. Reçel hakkında özellikle ısrarcıydı. Kavanozu kaldırarak kokladı, sonra da geri çekildi. “Berbat kokuyor! Bu reçel mi?” Sirke ve balçık gibi kokuyordu.

“Ne?” dedi Kabsal paniğe kapılarak. Kavanozu alarak kokladı, sonra da midesi bulanmış gibi görünerek geri çekildi.

“Görünüşe göre kötü bir kavanoz almışsın,” dedi Jasnah. “O şekilde kokuyor olması gerekmiyor mu?”

“Hiç de değil,” dedi Kabsal. Tereddüt etti, sonra da yine de parmağını reçelin içine daldırdı ve büyük bir topağını ağzına tıktı.

“Kabsal!” dedi Shallan. “Bu iğrenç!”

Kabsal öksürdü ama kendini zorlayarak yuttu. “O kadar da kötü değil, gerçekten. Sen de denemelisin.”

“Ne?”

“Gerçekten,” dedi zorla ona uzatarak. “Yani, bunun özel olmasını istemiştim, senin için. Ve sonunda bu kadar korkunç oldu.”

“Onun tadına *bakmıyorum,* Kabsal.”

Tereddüt etti, sanki ona zorla yedirmeyi düşünüyormuş gibiydi. Neden bu kadar garip davranıyordu ki? Kabsal bir elini başına kaldırdı, ayağa kalktı ve tökezleyerek yataktan uzaklaştı.

Sonra da koşarak odadan çıkmaya çalıştı. Yere yıkılmadan önce sadece yolun yarısına gelmişti; vücudu lekesiz taşın üstünde birazcık kaydı.

“Kabsal?” dedi Shallan üstünde sadece beyaz cübbe ile yataktan fırlayarak aceleyle yanına giderken. Kabsal titriyordu. Ve... ve...

Ve o da titriyordu. Oda dönüyordu. Bir anda kendini çok ama çok yorgun hissetti. Ayağa kalkmaya çalıştı ama ayağı kaydı, başı dönüyordu. Yere çarpışını neredeyse hissetmedi bile.

Tepesinde küfreden birisi vardı.

Jasnah. Sesi uzaktan geliyordu. “Zehirlendi. Bir lâl taşına ihtiyacım var. Bana bir lal taşı getirin?”

Kesemde bir tane var, diye düşündü Shallan. Eminelinin kol ağzındaki düğümü el yordamıyla açmayı başardı. *Neden... Neden bir lâl taşı...*

Ama hayır, ona gösteremem. Ruhdökümcü!

Aklı öylesine bulanıktı ki.

“Shallan,” dedi Jasnah’nın sesi; çok yumuşaktı, endişeliydi. “Kanını temizlemek için Ruhdökmek zorunda kalacağım. Tehlikeli olacak. Aşırı

derecede tehlikeli. Kan ya da ette iyi değilim. Benim yeteneklerim o yönde değil.”

Ona ihtiyacı var. Beni kurtarmak için. Zayıf bir şekilde sağ eliyle içeri uzanarak eminkesesini dışarı çıkardı. “Sen... Olmaz...”

“Sus, çocuk. Nerede o lâl taşı!”

“Sen Ruhdökemezsin,” dedi Shallan zayıf bir şekilde kesesinin bağcıklarını çekerek açarken. Keseyi ters çevirerek Kabsal’ın ona vermiş olduğu lâl taşının yanında bulanık altın bir nesnenin de yere düştüğünü zar zor gördü.

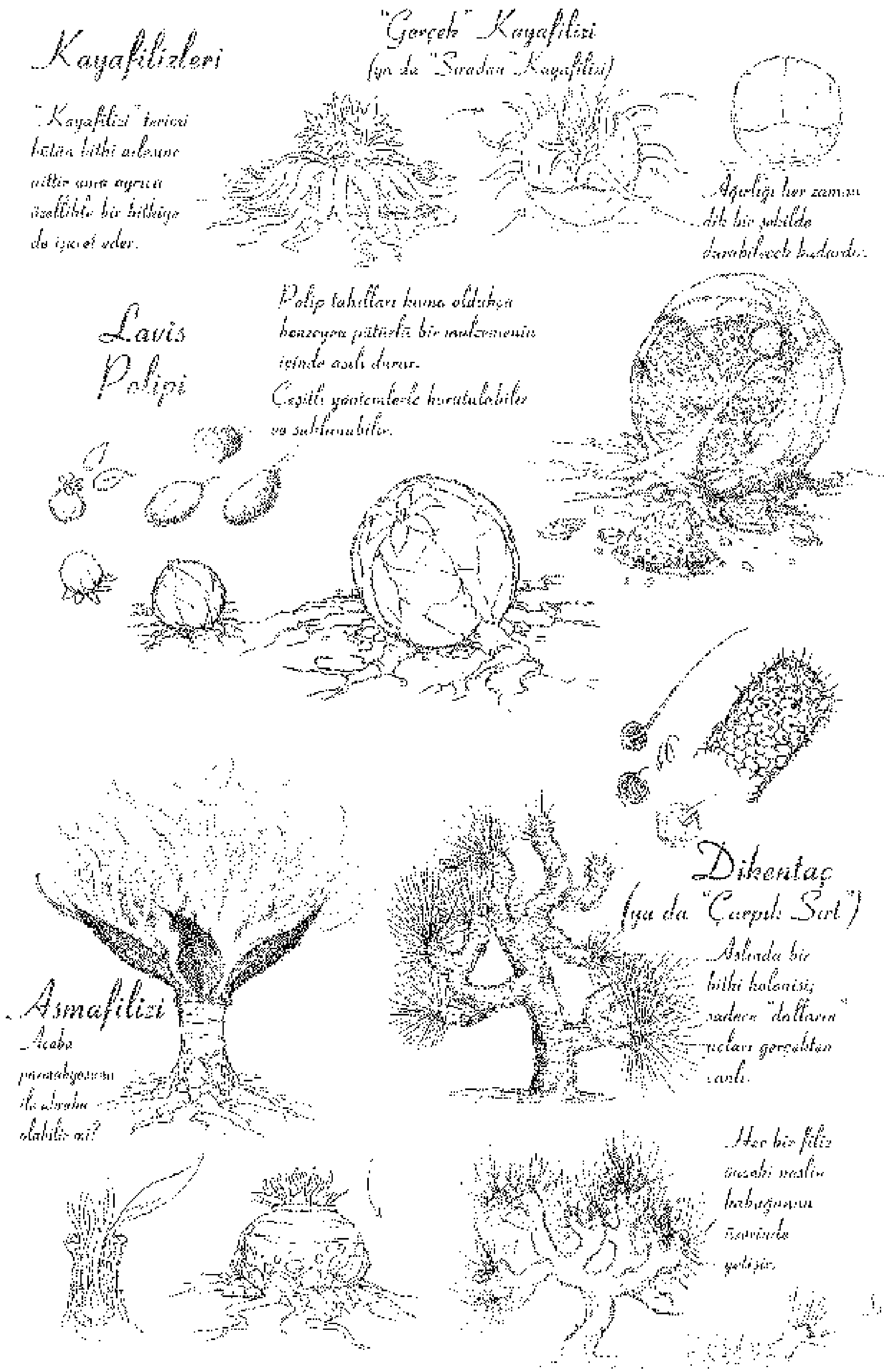
Fırtınababa! Oda neden bu kadar çok dönüyordu?

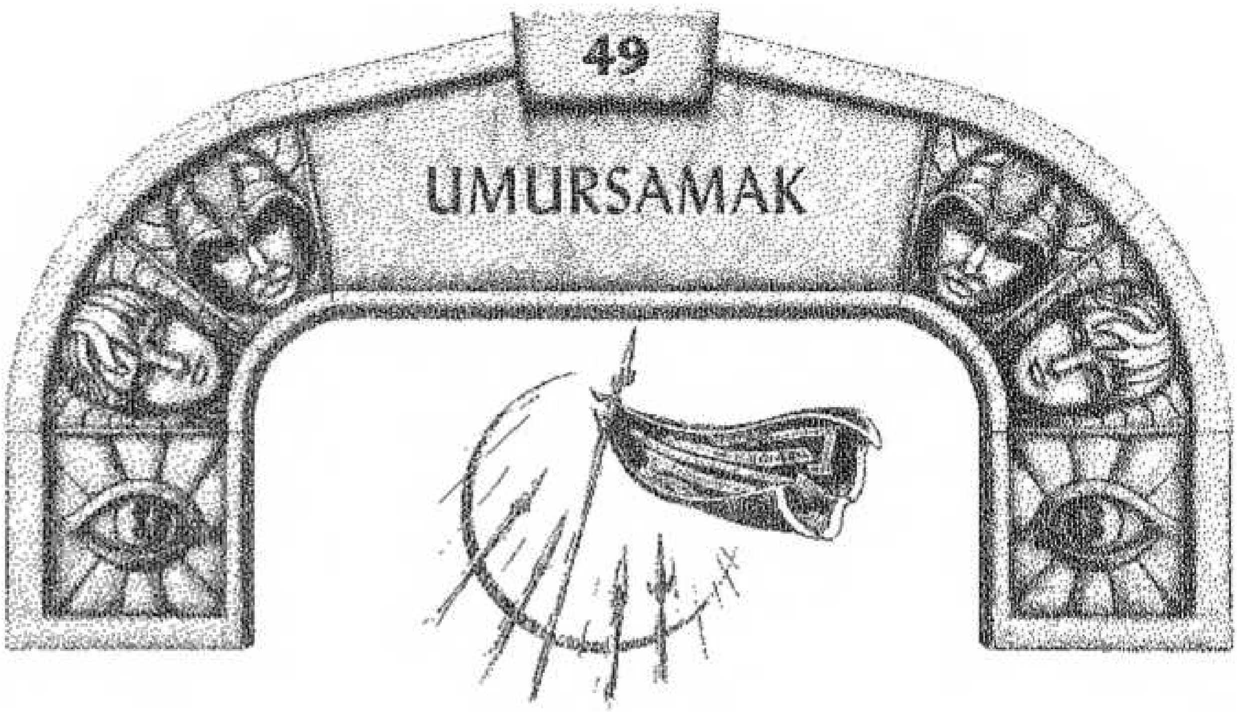
Jasnah’nın nefesi kesildi. Uzaklardan.

Soluyordu...

Bir şey oldu. Shallan’ın içinden kavuran bir sıcaklık şimşeği geçti, derisinin *içinde* bir şeyler, sanki dumanı tüten sıcak bir kazanın içine atılmış gibiydi. Çığlık atarak kamburunu çıkardı, kasları spazm geçiriyordu.

Her şey karardı.

Kayafilizleri
"Kayafilizi" terimi bütün bitki ailesine aittir ama ayrıca özellikle bir bitkiye de işaret eder.
"Gerçek" Kayafilizi
(ya da "Sıradan" Kayafilizi)
Ağırlığı her zaman dik bir şekilde durabilecek kadardır.
Lavis Polipi
Polip tohumları kuma oldukça benzeyen pütürlü bir malzemenin içinde asılı durur.
Çeşitli yöntemlerle kurutulabilir ve saklanabilir.
Dikentaç
(ya da "Çarpık Sırt")
Aslında bir bitki kolonisi; sadece "dalların" uçları gerçekten canlı.
Asmafilizi
Acaba pıtırakyosunu ile alakalı olabilir mi?
Her bir filiz önceki neslin kabuğunun üzerinde yetişir.

“Kendi memleketi / parlayan haberci geliyor / vermeye geliyor haberleri / Parlayanlar’ın memleketinden/ kendisi”

— Her ne kadar bir bilgi aktarma yöntemi olarak ketek şiirsel biçimini fazlasıyla seviyor olmasam da, Allahn tarafından yazılmış olan bu ketek, sık sık Urithiru’ya ilişkin bir referans olarak alıntılanıyor. İnanıyorum ki bazıları, Parlayanlar’ın yaşadıkları yerin kendi memleketleri de olduğunu sanıyordu.

Uçurumun yeşilimsi gri yosunlarla kaplanmış olan kule gibi duvarları Kaladin’in iki tarafında da yükseliyordu. Meşalesinin alevlerinin ışığı taşların kaygan, yağmurla ıslanmış kısımlarında dans ediyordu. Nemli bava soğuktu ve yücefırtına geride su birikintileri ve havuzcuklar bırakmıştı. Kaladin’in yanından geçtiği derin bir su birikintisinden dışarı uzanmış olan

incecik kemikler (bir dirsek kemiği ve bir önkol kemiği) vardı. İskeletin geri kalan kısmının da orada olup olmadığını görmek için bakmadı.

Ani su baskınları, diye düşündü Kaladin arkasındaki köprucülerin yerde sürten ayak seslerini dinlerken. O *suyun bir yerlere gidiyor olması gerek; yoksa üstünden geçtiklerimiz uçurumlar değil, kanallar olurdu.*

Kaladin rüyasına güvenip güvenemeyeceğini bilmiyordu ama etrafa sormuştu ve Harap Ovalar'ın doğu ucunun, batı tarafından daha açık olduğu doğruydu. Platolar aşınıp gitmişti. Eğer köprücüler oraya ulaşabilselerdi, doğuya doğru kaçmaları mümkün olabilirdi.

Mümkün. O bölgede yaşayan pek çok uçurumşeytanı vardı ve ötesinde Alethi izcileri devriye geziyordu. Eğer Kaladin'in takımı onlarla karşılaşacak olursa, pek çoğu köle damgaları taşıyan bir grup silahlı adamın orada ne yapıyor olduğunu açıklamakta sorun yaşarlardı.

Syl uçurumun duvarı boyunca yürüyordu, yaklaşık Kaladin'in başıyla aynı hizadaydı. Yersprenleri onu diğer her şeye yaptıkları gibi aşağı doğru çekmiyordu. Elleri arkasında kavuşturulmuş olarak yürüyordu, minik, diz boyu eteği gerçekte olmayan bir rüzgâr ile dalgalanıyordu.

Doğuya doğru kaçış. Bu pek olası görünmüyordu. Yüceprensler, Ovalar'ın merkezine doğru giden bir yol arayarak o yöne doğru keşfe çıkmayı *çok* denemişlerdi. Başarısız olmuşlardı. Bazı grupları uçurumşeytanları öldürmüştü. Diğerleri, aldıkları önlemlere rağmen, yücefırtınalar sırasında uçurumlarda kısılıp kalmışlardı. Fırtınaları kusursuz bir şekilde öngörmek imkânsızdı.

Diğer izci grupları o iki kaderden kurtulabilmişti. Onlar yücefırtınalar sırasında platoların üstüne tırmanabilmek için devasa uzatılabilir merdivenler kullanmışlardı. Gerçi onlar da pek çok adam kaybetmişlerdi çünkü platoların üstü fırtınalar sırasında pek sığınma olanağı sağlamıyordu ve uçurumlara gelirken yanında arabalar ya da başka sığınaklar getiremezdin. Duyduğuna göre daha büyük sorun ise Parshendi devriyeleriydi. Onlar düzinelerce izci grubunu bulmuş ve öldürmüşlerdi.

"Kaladin? Sen iyi misin?" diye sordu hızlanarak yanına gelen Teft, boş kremcik kabuğu parçalarının yüzmekte olduğu bir su birikintisinden şapırtıyla geçerek.

"İyiyim."

"Aklın doluymuş gibi görünüyorsun."

"Daha çok midem dolu," dedi Kaladin. "Bu sabah lapa çok yoğundu."

Teft gülümsedi, “Senin hiç çenebaz türden olduğunu düşünmemiştim.”

“Eskiden daha da fazlaydım. Annemden aldım. Tersine çevrilip de kafana geri fırlatılmadan ona nadiren herhangi bir şey söyleyebilirdin.”

Teft başını salladı. Bir süre sessizlik içinde yürüdüler; arkadaki köprücüler Dunny’nin anlattığı hayatında ilk defa öptüğü kız hakkındaki hikâyeye gülüyorlardı.

“Evlat, son zamanlarda hiç garip bir şeyler hissettin mi?” dedi Teft.

“Garip mi? Ne çeşit garip?”

“Bilmiyorum. Sadece... Acayip herhangi bir şey?” Öksürdü. “Bilirsin, şöyle acayip güç patlamaları? Bir... Şey, havada olduğun hissi?”

“Ne olduğum hissi?”

“Havada. Ee, belki de, sanki aklın havalardaymış gibi. Sersemlemiş. O türden bir şeyler. Hay fırtına, evlat, sadece hâlâ hasta olup olmadığını kontrol ediyorum. O yücefırtınada epey fena yamulmuştun.”

“Ben iyiyim,” dedi Kaladin. “Aslına bakılırsa, şaşırtıcı bir derecede iyiyim.”

“Garip, değil mi?”

Gerçekten de *garipti.* Eski Büyü’yü arayan insanların başına geldiği söylenen türden doğaüstü bir lanete kapılmış olabileceği hakkında inceden inceye onu rahatsız eden endişeyi güçlendiriyordu. Ölümsüz olan, sonra da tekrar ve tekrar işkence gören kötü adamların hikâyeleri vardı; öleceği günün bilgisi karşılığında oğlunu Yokelçilere kurban etmiş olduğu için her gün tekrar tekrar kolları koparılan Extes gibi. Bu sadece bir masaldı ama masallar da bir yerlerden geliyordu.

Diğer herkes ölürken, Kaladin sağ kalıyordu. Bu bir rüzgârspreni gibi onunla oynayan ama ondan sonsuz kat daha kötü niyetli, Cehennem’den gelmiş bir tür sprenin işi miydi? Onun iyi bir şeyler yapabileceğini düşünmesini sağlayan, sonra da yardım etmeye çalıştığı herkesi öldüren? Pek çoğunu insanların asla görmediği ya da haberlerinin olmadığı binlerce tür spren olduğu söylenirdi. Syl onu takip ediyordu. Bir tür kötücül spren de aynısını yapıyor olabilir miydi?

Çok rahatsız edici bir düşünceydi.

Bâtıl inanç anlamsız, dedi kendi kendine sert bir şekilde. *Bunun üstünde çok fazla düşünürsen sonun her savaşta şanslı botlarını giymen gerektiğinde ısrar eden Durk gibi olur.*

Uçurumun çok yukarılarındaki bir platonun etrafından ayrılarak çatallandığı kısma ulaştılar. Kaladin köprücülere bakmak için döndü. “Burası da herhangi bir yer kadar iyi.” Köprücüler durarak toplandılar. Gözlerindeki beklentiyi, heyecanı görebiliyordu.

O da bir zamanlar bunu hissetmişti, antrenmanın acısını ve ağrılarını öğrenmeden önce. Garip bir şekilde, Kaladin şimdi genç olduğu zamanlardan bile daha fazla kendisini mızrağa hem hayran *hem de* dargın hissediyordu. Odaklanmayı, dövüştüğü zamanlardaki kesirdik hissini seviyordu. Ama bu onu takip edenleri kurtarmamıştı.

“Burası size ne kadar sefil bir grup olduğunuzu söylemem gereken yer,” dedi Kaladin adamlara. “Bunun her zaman o şekilde yapıldığını gördüm. Eğitim çavuşu acemi askerlere zavallı olduklarını söyler. Zayıflıklarına işaret eder, belki bir iki tanesiyle kapışarak onlara alçakgönüllülüğü öğretmek için kıçlarının üstüne devirir. Bunu ben kendim de yeni mızrakçıları eğitirken birkaç kere yaptım.”

Kaladin başını salladı. “Bugün, biz o şekilde başlamayacağız. Siz köprücülerin aşağılanmaya ihtiyacınız yok. Sizler şan hayalleri kurmuyorsunuz. En önemlisi, sizler çoğu çavuşun uğraşmak zorunda olduğu zavallı, hazırlığı olmayan acemi askerler grubu değilsiniz. Sizler dayanıklısınız. Sizlerin bir köprü taşıyarak millerce koştuğunuzu gördüm. Sizler cesursunuz. Sizlerin doğrudan bir okçu sırasının üstüne koştuğunuzu gördüm. Sizler kararlısınız. Yoksa şu anda burada, benimle birlikte olmazdınız.”

Kaladin uçurumun yan tarafına doğru yürüdü ve bir parça sel kalıntısı molozun arasında kalmış bir mızrağı aldı. Ancak onu eline aldığında, mızrak başının çıkmış olduğunu fark etti. Neredeyse bunu bir kenara atıyordu ama fikrini değiştirdi.

Mızrakları eline almak onun için tehlikeliydi. Mızraklar dövüşmek istemesine neden oluyordu ve bu da onun bir zamanlar olduğu kişi olduğunu düşünmesine neden olabilirdi: kendinden emin manga komutanı Kaladin Stormblessed. Artık o adam değildi.

Görünüşe göre ne zaman eline silah alsa, etrafındaki insanlar ölüyordu, hem dostlar hem de düşmanlar. O yüzden de, şimdilik, bu uzun tahtayı elinde tutmak daha iyi görünüyordu; bu sadece bir sopaydı. Daha fazlası değil. Eğitim için kullanabileceği bir değnek.

Mızrağa geri dönmekle başka bir zaman yüzleşebilirdi.

“Sizlerin zaten hazırlıklı olması iyi bir şey,” dedi Kaladin adamlara. “Çünkü bizim, yeni bir grup acemiyi eğitmek için bana verilecek olan altı haftamız yok. Altı hafta içinde, Sadeas bizim yarımızı öldürtecek. Ben ise altı hafta geçene kadar hepinizi güvenli bir yerlerdeki bir meyhanede çamurbirası içerken görmeye niyetliyim.”

Birkaç tanesi buna tezahürat yapar gibi el çırptı.

“Hızlı olmamız gerekecek,” dedi Kaladin. “Sizleri çok zorlamak zorundayım. Tek seçeneğimiz bu.” Mızrak sapına bir göz attı. “İlk öğrenmeniz gereken şey, umursamanın kötü bir şey olmadığı.”

Otuz üç köprücü iki sıra halinde ayakta duruyordu. Hepsi gelmek istemişlerdi. O kadar kötü yaralanmış olan Leyten bile. Her ne kadar Dabbid hâlâ boş boş bakmaya devam ediyor olsa da yürü yemeyecek kadar ağır yaralı olan kimse yoktu. Kaya kollarını kavuşturmuş duruyordu; görünüşe göre dövüşmeyi öğrenmeye hiç niyeti yoktu. Parshmen Shen en arkada duruyordu. Yere bakıyordu. Kaladin’in onun ellerine bir mızrak vermeye niyeti yoktu.

Köprücülerin bir kaçının Kaladin’in duygular hakkında söylediği şeyler yüzünden kafası karışmış gibi görünüyordu, gerçi Teft sadece bir kaşını kaldırmış ve Moash da esnemişti. “Ne demek istiyorsun?” diye sordu Drehy. Sarışın, sırık gibi uzun boylu ve kaslı bir adamdı. Hafif şiveli konuşuyordu; Rianal adı verilen çok uzaklarda, batıdaki bir yerden gelmişti.

“Bir sürü asker, duygusuz ve soğuk olduğun zaman en iyi dövüştüğünü düşünür,” dedi Kaladin tahtanın damarlarını hissederek başparmağını sopa boyunca gezdirirken. “Ben bunun fırtına artığı olduğunu düşünüyorum. Evet, odaklanmış olmanız gerekiyor. Evet, duygular tehlikeli. Ama eğer hiçbir şeyi umursamıyorsanız nesiniz? Sadece öldürmeye güdülenmiş bir hayvan. Bizi insan yapan şey tutkularınızdır. Bir sebep için savaşmak *zorundayız*. O yüzden ben diyorum ki umursamak kötü bir şey değil. Korkunuzu ve öfkenizi kontrol etmek hakkında da konuşacağız ama bunu size öğrettiğim ilk ders olarak hatırlayın.”

Köprücülerin birkaç tanesi başlarını sallayarak onayladılar. Çoğu hâlâ şaşkın görünüyordu. Kaladin, Tukks’un neden duygular hakkında konuşarak zamanı boşa harcadığını merak ederek bir zamanlar onların yerinde olduğunu hatırlıyordu. O duyguları anlıyor olduğunu düşünüyordu; onun mızrağı öğrenme arzusu zaten duygulardan *kaynaklanmıştı*. Öç. Nefret. Varth ve onun mangasındaki askerlerden intikam almak için güç hırsı.

Hatıraları defetmeye çalışarak başını kaldırdı. Hayır, köprücüler umursamak hakkındaki sözlerini anlamamıştı ama belki de daha sonra Kaladin'in de yapmış olduğu gibi hatırlarlardı.

"İkinci ders daha pratik," dedi Kaladin uçurum boyunca yankılanan bir çatırtıyla kafası kopmuş mızrağı yanındaki kayaya vurarak. "Savaşmayı öğrenmeden önce, nasıl ayakta duracağınızı öğrenmek zorundasınız." Mızrağı yere attı. Köprücüler kaşlarını çatmış, hayal kırıklığıyla onu izliyordu.

Kaladin ayakları genişçe (ama fazla geniş değil) açılmış, yan dönük ve dizleri hafif bir eğilmeyle kırılmış olarak temel bir mızrakçı duruşuna geçti. "Skar, gelip beni geriye itmeye çalışmanı istiyorum."

"Ne?"

"Benim dengemi bozmaya çalış," dedi Kaladin. "Beni tökezlemeye zorla."

Skar omzunu silkti ve ileri yürüdü. Kaladin'i geriye itmeye çalıştı ama Kaladin hızlı bir bilek darbesiyle kolayca onun ellerini bir kenara itti. Skar küfretti ve tekrar üstüne geldi ama Kaladin onun kolunu yakaladı ve geriye iterek tökezlemesine neden oldu.

"Drehy, gel ona yardım et," dedi Kaladin. "Moash, sen de. Benim dengemi bozmaya çalışın."

Diğer ikisi de Skar'a katıldılar. Kaladin tam ortalarında kalarak saldırıları bertaraf etti; her hamlelerini geri çevirmek için duruşunu ayarlıyordu. Drehy'in kolunu kaptı ve onu öne çekerek neredeyse yere düşmesine neden oldu. Skar'ın omuz saldırısının üstüne doğru adım atarak, adamın vücudunun ağırlığını saptırdı ve onu geriye doğru fırlattı. Moash kollarını üstüne indirirken geri çekilerek Moash'ın kendi kendine dengesinin bozulmasına neden oldu.

Kaladin ileri geri hareket ederek ve dizlerini kıvırarak ve ayaklarının duruşunu değiştirerek denge merkezini ayarlayarak aralarında hiç etkilenmeden kalıyordu. "Dövüş bacaklarla başlar," dedi Kaladin saldırıları savuştururken. "Bir vuruşu ne kadar hızlı yaptığınız, bir darbeyi ne kadar isabetli indirdiğiniz umurumda değil. Eğer rakibiniz sizi tökezletebilir ya da yere düşürebilirse, kaybedersiniz. Kaybetmek ölmek demek."

İzleyen köprücülerden birkaçı çömelerek Kaladin'i taklit etmeye çalıştılar. Skar, Dreby ve Moash en sonunda hep beraber Kaladin'in üstüne atlamayı planlayarak eşgüdümlü bir saldırı denemeye karar vermişlerdi. Kaladin elini

yukarı kaldırdı. “Siz üçünüze aferin.” Onlara diğerlerinin yanında durmaları için işaret etti. Gönülsüz bir şekilde saldırılarını sonlandırdılar.

“Sizleri çiftlere ayıracağım,” dedi Kaladin. “Bugün bütün günü ve büyük olasılıkla bu haftanın her gününü, duruşlar üstünde çalışmakla harcayacağız. Bir duruşu korumayı öğrenerek, tehdit edildiğiniz anda dizlerinizi kilitlememeyi öğrenerek, denge merkezinizi tutmayı öğrenerek. Zaman alacak ama size söz veriyorum, eğer buradan başlarsak, ölümcül olmayı çok daha hızlı öğreneceksiniz. İlk başta tüm yaptığınız şey etrafta dikilmekmiş gibi görünse de.”

Adamlar başlarını salladılar.

“Teft, boy ve ağırlığa göre onları çiftlere ayır, sonra da onlara temel bir mızrak ileri duruşunu göster,” diye emretti Kaladin.

“Baş üstüne, efendim!” diye bağırdı Teft. Sonra da neyi açık etmiş olduğunu fark ederek donakaldı. Cevap verişindeki hız, Teft’in eskiden bir asker olduğunu apaçık ortaya koyuyordu. Teft Kaladin’in gözlerinin içine baktı ve Kaladin’in bildiğini gördü.

Yaşlı adam yüzünü buruşturdu ama Kaladin karşılığında sırıttı. Emri altında kıdemli bir asker vardı, bu da eğitimin tümünü çok daha kolaylaştıracaktı.

Telt cahil numarası yapmadı ve kolayca eğitim çavuşu rolüne bürünüp duruşlarını düzelterek adamları çiftlere ayırdı. O *gömleği asla çıkarmamasına şaşmamak gerek,* diye düşündü Kaladin. *Büyük olasılıkla yara izlerinden oluşan bir haritayı saklıyordur.*

Teft adamlara eğitim verirken, Kaladin Kaya’ya elini sallayarak yaklaşması için işaret etti.

“Evet?” diye sordu Kaya. Adamın göğsü o kadar genişti ki köprücü yeleği zar zor bağlanabiliyordu.

“Önceden bir şey söylemiştin,” dedi Kaladin. “Savaşmanın sana yakışmayacak olduğu hakkında?”

“Doğru bu. Ben bir dördüncü oğul değilim.”

“Bunun ne ilgisi var?”

“Birinci oğul ve ikinci oğula yiyecek yapmak için ihtiyaç var,” dedi Kaya bir parmağını kaldırarak. “En önemli o. Yiyecek olmadan kimse yaşamaz, evet? Üçüncü oğul zanaatkâr. Bu benim. Gururla hizmet ediyorum. Sadece dördüncü oğul savaşçı olabilir. Savaşçılar, onlar yiyecek ya da zanaatlar kadar çok gerekli değiller. Anladın mı?”

“Mesleğin doğum sırasına göre mi belirleniyor?”

“Evet,” dedi Kaya gururla. “En iyi yol bu. Tepeler’de her zaman yiyecek olur. Her ailenin dört oğlu olmaz. Bir asker de gerekli değil o yüzden her zaman. Ben savaşamam. Hangi adam *uli’tekanaki* önünde bu şeyi yapabilir?”

Kaladin Syl’e bir bakış attı. O ise omzunu silkti, Kaya’nın ne yaptığı umurunda değilmiş gibi görünüyordu. “Pekâlâ,” dedi Kaladin. “O zaman senin yapmam istediğim başka bir şey var. Git Lopen’i, Dabbid’i...” Kaladin tereddüt etti. “Ve Shen’i. Onu da getir.”

Kaya öyle yaptı. Lopen sıradaydı, duruşları öğreniyordu ama Dabbid (çoğu zaman olduğu gibi) yan tarafta dikilmiş, özel olarak herhangi bir şeye bakmıyordu. Ona her ne olduysa, sıradan savaş şokundan çok daha beter bir şeydi. Shen de tereddüt içinde onun yanında duruyordu; sanki yerinden emin değilmiş gibiydi.

Kaya Lopen’i sıradan çıkardı, sonra da Dabbid’le Shen’i alarak Kaladin’in yanına geldi.

“Gancho,” dedi Lopen tembel bir selam vererek. “Sanırım tek elle ben kötü bir mızrakçı olurum.”

“Bu önemli değil,” dedi Kaladin. “Sizlerin yapmanız gereken başka bir şey var. Eğer geriye elimiz boş dönersek Gaz ve yeni yüzbaşımız ya da en azından karısı, bize sorun çıkarır.”

“Biz üçümüz otuz kişinin işini yapamayız, Kaladin,” dedi Kaya sakalını kaşıyarak. “Mümkün değil o.”

“Belki değil,” dedi Kaladin. “Ama bu uçurumların içindeki zamanımızın çoğu daha tamamen soyulmamış cesetleri aramakla geçiyor. Ben bizim çok daha hızlı çalışabileceğimizi düşünüyorum. Eğer mızrak eğitimi yapacaksak, çok daha hızlı çalışmamız *gerekiyor.* Neyse ki, bir avantajımız var.”

Elini öne uzattı ve Syl de elin üstünde parladı. Daha önceden onunla konuşmuştu ve o da bu planı kabul etmişti. Kaladin onun özel herhangi bir şey yaptığını fark etmedi ama Lopen’in aniden nefesi kesildi. Syl kendini ona görünür kılmıştı.

“Ah...” dedi Kaya saygıyla Syl’e eğilerek. “Kamışları toplamak gibi.”

“Hay kıvılcımlarım dağılsın,” dedi Lopen. “Kaya, hiç bu kadar güzel olduğunu söylememiştin!”

Syl genişçe gülümsedi.

“Saygılı ol,” dedi Kaya. “Bu şekilde konuşmak onun hakkında sana düşmez, küçük adam.”

Adamların elbette ki Syl'den haberi vardı. Kaladin ondan bahsetmiyordu ama Kaladin'in havayla konuştuğunu görmüşlerdi ve Kaya da açıklamıştı.

"Lopen," dedi Kaladin. "Syl bir köprücüden çok daha hızlı hareket edebilir. O sizlerin eşyaları toplamanız için uygun yerleri arayacak ve siz dördünüz de hızla malları toplayacaksınız."

"Tehlikeli," dedi Kaya. "Ya yalnızken uçurumşeytanlarıyla karşılaşırsak?"

"Ne yazık ki, elimiz boş olarak geri dönemeyiz. En *son* istediğimiz şey, Hashal'ın nezaret etmesi için Gaz'ı da aşağı göndermeye karar vermesi."

Lopen homurdandı "Gaz bunu asla yapmaz, gancho. Burada aşağıda çok fazla iş var."

"Çok tehlikeli de," diye ekledi Kaya.

"Herkes öyle söylüyor," dedi Kaladin. "Ama ben asla duvarlardaki bu izlerin dışında bir şey görmedim."

"Onlar buradalar," dedi Kaya. "Değil sadece efsane. Hemen sen gelmeden önce, bir köprü ekibinin yarısı öldü. Yenildiler. Yaratıkların çoğu orta platolara geliyor ama bu kadar uzağa gelen bazıları da var."

"Eh, sizleri tehlikeye atmaktan nefret ediyorum ama eğer bunu denemezsek, uçurum hizmeti elimizden alınacak ve sonumuz ise tuvaletleri temizlemek olacak."

"Pekâlâ gancho," dedi Lopen. "Ben giderim."

"Ben de öyle," dedi Kaya. "Bizi koruyacak *ali'i'kamura varken, belki de güvende oluruz."*

"Eninde sonunda sana da dövüşmeyi öğretmeye niyetliyim," dedi Kaladin. Sonra Kaya kaşlarını çatarken Kaladin hızla ekledi. "Sana demek istiyorum, Lopen. Tek kol işe yaramaz olduğun anlamına gelmiyor. Dezavantajlı olacaksın ama sana bununla başa çıkabilmen için öğretebileceğim şeyler var. Şu anda bizim için bir toplayıcı, bir diğer mızraktan daha önemli."

"Sıkıntı yok." Lopen, Dabbid'e işaret etti ve ikisi toplayacakları mallar için çuval bulmak üzere yürüyerek uzaklaştılar. Kaya da onlara katılmak üzere harekete geçti ama Kaladin kolunu tuttu.

"Buradan kurtulmak için savaşmaktan daha kolay bir yol aramaktan vazgeçmedim," dedi Kaladin ona. "Eğer asla geri dönmezsek, Gaz ve diğerleri büyük olasılıkla sadece bir uçurumşeytanının bizi yediğini düşünür. Eğer diğer uca ulaşmak için bir yol varsa..."

Kaya şüpheli görünüyordu. "Pek çok kişi bu şeyi aradı."

"Doğu kenarı açık."

“Evet ,“ dedi Kaya gülerek. “Ve sen o kadar uzağa uçurumşeytanına yem olmadan ya da sellerde ölmeden gidebildiğin zaman, seni benim *kaluk’i’iki’*m ilan edeceğim.”

Kaladin bir kaşını kaldırdı.

“Sadece bir kadın *kaluk’i’iki olabilir*,” dedi Kaya sanki bu espriyi açıklıyormuş gibi.

“Karın mı?”

Kaya daha da yüksek sesle güldü. “Hayır, hayır. Hava hastası ovalılar. Hah!”

“Harika. Bak, dene bakalım uçurumları ezberleyebilecek ya da bir çeşit harita yapabilecek misin. Ben buraya inenlerin çoğunun her zamanki yolların üstünde kaldığından şüpheleniyorum. Bu da yan geçitlerde toplayacak bir şeyler bulmamızın çok daha olası olduğu anlamına geliyor, Syl’i göndereceğim yerler oralar.”

“Yan geçitler mi?” dedi Kaya, hâlâ neşeliydi. “İnsan benim yenmemi *istediğini* düşünmeye başlar. Hah ve bir kocakabuk tarafından. Onların tadına *bakılması* gerekiyor, tadına *bakmaları* değil.”

“Ben...”

“Hayır, hayır,” dedi Kaya. “İyi bir plan bu. Ben sadece şaka yapıyorum. Dikkatli olabilirim ve bunu benim için yapması iyi olacak çünkü dövüşmek istemiyorum.”

“Teşekkür ederim. Belki de karşına dışarı tırmanabileceğimiz bir yer çıkar.”

“Ben bu şeyi yapacağım,” dedi Kaya, başıyla onaylayarak. “Ama dışarı öylece tırmanamayız. Ordunun Ovalar üstünde pek çok gözcüsü var. O sayede biliyorlar uçurumşeytanlarının koza örmeye geldiğini, ha? Onlar bizi görür ve biz de köprü olmadan uçurumlardan geçemeyiz.”

Ne yazık ki, bu doğru bir argümandı. Burada yukarı tırmansalar görüleceklerdi. Ortadan tırmansalar gidecek hiçbir yerleri olmadan platoların üstünde kısılıp kalırlardı. Parshendi bölgelerine yakın tırmansalar onların gözcüleri tarafından bulunurlardı. Tüm bunlar uçurumların dışına *çıkabilecekleri* varsayıldığı durumdaydı. Her ne kadar bazıları kırk ya da elli ayak kadar sığ olsa da, pek çoğu yüz ayaktan çok daha derindi.

Syl, Kaya ve ekibine yol göstermek için uçup gitti ve Kaladin de Teft’in duruşlarını düzeltmesine yardım etmek için köprücülerin çoğunluğunun

bulunduğu yere geri döndü. Bu bir zor işti; ilk gün her zaman zor olurdu. Köprücüler kendilerine güvensiz ve beceriksizlerdi.

Ama dikkate değer bir azim gösteriyorlardı. Kaladin asla daha az şikâyet eden bir grupla çalışmamıştı. Köprücüler mola istemediler. O onları daha da zorladığı zaman ona kinci bakışlar fırlatmadılar. Yüzlerindeki kaş çatışlar kendi kusurlarına karşıydı; daha hızlı öğrenemedikleri için kendilerine kızıyorlardı.

Ve başardılar da. Sadece birkaç saatten sonra, (en başta Moash olmak üzere) en yeteneklileri savaşçı adamlara dönüşmeye başladı. Duruşları daha sağlam, daha güvenli olmaya başladı. Tükenmiş ve sinirli olmaları gereken yerde, daha da kararlıydılar.

Kaladin geri çekilerek Moash'ın Teft onu ittikten sonra duruşuna geri geçmesini izledi. Bu bir düzelme egzersiziydi; Moash, Teft'in onu geriye doğru itmesine izin veriyor, sonra da tekrar toparlanarak ayaklarını yerleştiriyordu. Tekrar ve tekrar. Amaç kişinin kendisini duruşunu düşünmeden eski haline getirebilmek üzere eğitmesiydi. Kaladin normalde düzelme egzersizlerine ikinci ya da üçüncü güne kadar başlamazdı. Ancak işte burada, Moash sadece iki saatin ardından bunu yalayıp yutmaktaydı. Öğrenmekte neredeyse onun kadar hızlı olan iki kişi daha vardı, Drehy ve Skar.

Kaladin taş duvara sırtını yasladı. Yanındaki kayadan aşağı soğuk su sızıyordu ve bir fırfırçiçek bitkisi tereddütle kafasının yanında yelpazeye benzer yapraklarını açtı: açılan yumruklara benzer, uçlarında dikenler olan iki geniş turuncu yaprak.

Bu onların köprücü eğitimleri mi? diye düşündü Kaladin. *Yoksa tutkuları mı?* Onlara mücadele etmek için bir şans sunmuştu. Böyle bir fırsat adamı değiştirirdi.

Onların daha yeni gösterilmiş olan duruşlarla kararlı ve becerikli bir şekilde ayakta durmalarını izlerken, Kaladin bir şeyi fark etti. Ordu tarafından bir kenara atılmış, neredeyse kendilerini öldürene kadar çalışmaya zorlanmış, sonra da Kaladin'in dikkatli planlaması sayesinde fazladan yiyeceklerle beslenmiş olan bu adamlar; onun eline geçen en formda, en eğitime hazır acemi askerlerdi.

Sadeas onları ezmeye çalışırken, istemeden onlara mükemmelleşmeleri için bir olanak sağlamıştı.

“Alev ve yanık. Korkunç deri. Kapkara çukurlar gibi gözler.”

— *İviad*’dan bir alıntı için büyük ihtimalle referans gösterilmesine gerek yoktur ama eğer hızla bulmam gerekirse diye, bu 482. satırda yer alıyor.

Shallan küçük beyaz bir odada uyandı.

Garip bir şekilde sağlıklı hissederek doğrulup oturdu. Parlak güneş ışığı pencerenin beyaz tül perdelerinden geçip odaya dolarak içeriyi aydınlatıyordu. Shallan kaşlarını çatarak karışık kafasını salladı. Sanki baştan ayağa yanmış olması gerekiyormuş gibi hissediyordu; derisi parça parça dökülüyor olmalıydı. Ama bu sadece bir hatıraydı. Kolundaki kesik duruyordu ama onun dışında kendini tamamıyla iyi hissediyordu.

Bir hışırtı sesi. Dönüp baktığı zaman dışarıdaki beyaz koridorda bir hemşirenin hızla uzaklaşmakta olduğunu gördü. Görünüşe göre kadın onun doğrulduğunu görmüştü ve şimdi de birisine haber vermeye gidiyordu.

Hastanedeyim, diye düşündü. *Özel bir odaya aktarılmışım.*

Bir asker içeri göz atarak Shallan'ı inceledi. Görünüşe göre bu korunan bir odaydı. "Ne oldu?" diye seslendi ona. "Zehirlendim, değil mi?" Aniden hatırlayarak panikledi, "Kabsal! O iyi mi?"

Muhafız cevap vermeden nöbetine geri döndü. Shallan yavaş yavaş yataktan çıkmaya davrandı ama asker tekrar içeri doğru dönerek ona dik dik baktı. Shallan ufak bir çığlık atarak çarşafı yukarı çekti ve geri yerleşti. Hâlâ oldukça hafif bir banyo cübbesine benzeyen hastane cübbelerinden birini giyiyordu.

Ne kadar zamandır bilinçsizdi? Neden onu...

Ruhdökümcü! diye düşündü. *Onu Jasnah'ya geri verdim*.

Sonraki yarım saat Shallan'ın hayatındaki en berbat anlardı. Bu anları düzenli olarak askerin dik dik bakışlarına maruz kalarak ve mide bulantısı hissederek geçirdi. Ne olmuştu?

En sonunda, koridorun diğer ucunda Jasnah belirdi. Farklı bir elbise giyiyordu, açık gri şeritleri olan siyah bir kıyafet. Bir ok gibi uzun adımlarla odaya doğru ilerledi ve geçerken tek bir kelimesiyle muhafızı gönderdi. Adam çabucak uzaklaştı, taş zeminin üstünde botları Jasnah'nın terliklerinden daha yüksek sesle yankılanarak.

Jasnah içeri girdi ve her ne kadar herhangi bir suçlamada bulunmadıysa da bakışı o kadar düşmancaydı ki Shallan çarşafın altına girerek saklanmak istedi. Hayır. Yatağın altına sürünerek, yeri kazıp içine girerek, kendisiyle o gözlerin arasına taş zemini koymak istiyordu.

Utanç içinde başını eğmekle kaldı.

"Ruhdökümcüyü geri vermekle akıllıca davrandın," dedi Jasnah sesi buz gibi. "Bu hayatını kurtardı. *Ben* hayatını kurtardım."

"Teşekkür ederim," diye fısıldadı Shallan.

"Kimin için çalışıyorsun? Hangi vakıf fabrialı çalman için seni satın aldı?"

"Hiçbiri, Berrakhanım. Ben kendi irademle çaldım."

"Onları korumanın sana bir faydası yok. Eninde sonunda, bana gerçeği *söyleyeceksin.*"

"Bu doğru," dedi Shallan bir meydan okuma kırıntısı hissederek başını kaldırıp. "En başından bunun için himayeniz altına girmiştim. O Ruhdökümcüyü çalmak için."

"Evet, ama kimin için?"

“*Kendim* için,” dedi Shallan. “Kendi hesabıma hareket edebileceğime inanmak bu kadar mı zor? İlla ki kandırılmış ya da oyuna getirilmiş mi olmalıyım? Böylesine zavallı olduğumu mu düşünüyorsun?”

“Bana sesini yükseltmek için hiçbir dayanağın yok, çocuk,” dedi Jasnah sakin bir şekilde. “Ve haddini bilmek için *her türlü* sebebin var.”

Shallan tekrar başını eğdi.

Jasnah bir süre için sessizdi. En sonunda içini çekti. “Ne *düşünüyordun*, çocuk?”

“Babam öldü.”

“Ee?“

“O pek sevilmezdi, Berrakhanım. Aslında, ondan *nefret* edilirdi ve ailemiz de iflas etmiş durumda. Kardeşlerim o hâlâ hayattaymış gibi davranarak güçlü bir görüntü sergilemeye çalışıyorlar. Ama...” Jasnah’ya babasının bir Ruhdökümcü sahibi olduğunu söylemeye cüret edebilir miydi? Bunu yapmanın Shallan’ın yaptığı şeyi affettirmek için bir faydası olmazdı ve ailesinin başını daha da büyük bir belaya sokabilirdi. “Bir şeylere ihtiyacımız vardı. Bir avantaj. Hızla para kazanmak için ya da para *yaratmak* için bir yol.”

Jasnah sessizliğini koruyordu. En sonunda konuştuğunda, sesi neredeyse eğlenir gibiydi. “Kurtuluşunuzun sadece bütün ardentianın tamamının değil ama Alethkar’ın da öfkesini üstüne çekmekle mi olacağını düşündün? Eğer bunu öğrenseydi kardeşimin ne yapacağı hakkında bir fikrin var mı?”

Shallan hem aptal hem de utanmış hissederek başını çevirdi.

Jasnah içini çekti. “Bazen ne kadar genç olduğunu unutuyorum. Hırsızlığın sana nasıl cezbedici görünmüş olabileceğini anlıyorum. Yine de salakçaydı. Jah Keved’e geri dönüşünü ayarladım. Sabahleyin ayrılacaksın.”

“Ben...” Bu onun hak ettiğinden daha fazlasıydı. “Teşekkür ederim.”

“Arkadaşın ardent öldü.

Shallan perişan bir şekilde başını kaldırdı. “Ne oldu?”

“Ekmek zehirliydi. Sırtkıran tozu, son derece ölümcül. Un gibi görünmesi için ekmeğin üstüne serpilmişti. Ziyarete geldiği her seferde ekmeğin benzer şekilde zehirlenmiş olduğundan şüphe ediyorum. Hedefi bana bir parça yedirebilmekti.”

“Ama ben o ekmekten *çok* yedim!”

“Reçelde panzehir vardı,” dedi Jasnah. “Kullanmış olduğu birkaç boş kavanozda bulduk.”

“Olamaz!”

“Araştırmaya başladım,” dedi Jasnah. “Bunu en başından yapmış olmam gerekirdi. Kimse tam olarak bu ‘Kabsal’ın’ nereden gelmiş olduğunu hatırlamıyor. Her ne kadar sana ve bana tanıyormuş gibi diğer ardentlerden bahsetmiş olsa da, onlar onu sadece hayal meyal hatırlıyorlar.”

“O zaman o...”

“O seninle oynuyordu, çocuk. Bütün bu zaman boyunca, seni bana ulaşmak için kullanıyordu. Gizlice ne yaptığımı öğrenmek, başarabilirse beni öldürmek için.” Bundan o kadar sakin, o kadar duygusuz bir şekilde bahsediyordu ki. “Bu son denemesinde tozun çok daha fazlasını kullanmış olduğundan şüpheleniyorum, belki de benim içime çekmemi sağlamayı umuyordu. Bunun onun son şansı olduğunu fark etmişti. Ancak bu ona karşı dönerek, tahmin etmiş olduğundan çok daha hızlı etki etti.”

Birileri onu neredeyse öldürmüştü. Birileri değil, *Kabsal.* Shallan’a reçelin tadına baktırmak için o kadar hevesli olmasına şaşmamak gerekirdi!

“Beni büyük bir hayal kırıklığına uğrattın, Shallan,” dedi Jasnah. “Şimdi neden kendi hayatını sona erdirmeye çalışmış olduğunu anlıyorum. Suçluluk yüzündendi.”

Shallan kendini öldürmeye *çalışmamıştı.* Ama bunu itiraf etmenin ne faydası olacaktı? Jasnah ona merhamet ediyordu, ona bunu önleyecek bir sebep vermemek en iyisiydi. Ama ya Shallan’ın gördüğü ve tecrübe ettiği garip şeyler? Jasnah’nın onlar için bir açıklaması olabilir miydi?

Jasnah’ya bakmak, sakin dış görünüşünün altında gizlenmiş olan soğuk öfkeyi görmek, Shallan’ı sembol kafalar ve ziyaret etmiş olduğu garip yer hakkındaki soruların dudaklarında ölmesine yetecek kadar korkutmuştu. Shallan nasıl olup da kendisinin cesur olduğunu düşünebilmişti? O cesur değildi. O bir aptaldı. Babasının öfkesinin ev boyunca yankılandığı zamanları hatırladı. Jasnah’nın daha sessiz, daha haklı öfkesi hiç de daha az korkutucu değildi.

“Eh, suçluluğunla birlikte yaşamayı öğrenmek zorunda kalacaksın,” dedi Jasnah. “Fabrialımla kaçamamış olabilirsin ama çok umut vadeden bir kariyeri çöpe *attın.* Bu aptalca plan yıllar boyunca hayatını lekeleyecek. Altık hiçbir kadın seni himayesi altına almaz. *Her şeyi çöpe attın.*” Tatsız bir şekilde başını salladı. “Yanılmış olmaktan nefret ediyorum.”

Bununla birlikte gitmek için döndü.

Shallan bir elini kaldırdı. Özür dilemeliyim. Bir şey söylemek zorundayım. “Jasnah?”

Kadın geri bakmadı ve muhafız da geri dönmedi.

Shallan çarşafın altında büzüldü, midesi düğümlenmişti. O kadar berbat hissediyordu ki, bir an için, o cam parçasını biraz daha derinlere saplamış olmayı arzu etti. Ya da belki Jasnah’nın Ruhdökümcüyü onu kurtarmaya yetecek kadar hızlı kullanmamış olmasını.

Her şeyi kaybetmişti. Ailesini korumak için fabrial yoktu, çalışmalarına devam etmek için himayesi yoktu. Kabsal da yoktu. Aslında o en başından beri hiç olmamıştı.

Dışarıda güneş ışığı solup kaybolurken gözyaşları çarşafları ıslattı. Kimse onu kontrol etmek için gelmedi.

Kimsenin umurunda değildi.

BİR YIL ÖNCE

Kaladin Amaram’ın ahşap savaş üssünün bekleme odasında sessizce oturuyordu. Savaş üssü chullar tarafından çekilmek üzere birbirlerinden ayrılabilen bir düzine sağlam parçadan oluşuyordu. Kaladin bir pencerenin yanına oturmuş, dışarıdaki kampa bakıyordu. Kaladin’in mangasının konuşlandırılmış olduğu yerde bir boşluk vardı. Oturduğu yerden bunu görebiliyordu. Çadırları sökülmüş ve başka mangalara verilmişti.

Geride dört adamı kalmıştı. Yirmi altıdan geriye dört. Ve askerler ona şanslı derdi. Askerler ona Stormblessed derlerdi. O da buna inanmaya başlamıştı.

Bugün bir Paretaşıyan öldürdüm, diye düşündü aklı uyuşmuş bir şekilde. *Sağlambasan, Lanacin gibi ya da İşaretçi Evod gibi. Ben. Ben bir Paretaşıyan öldürdüm.* Ve bu umurunda değildi.

Kollarını kavuşturarak tahta pencere pervazının üstüne koydu. Pencerede cam yoktu ve esintiyi hissedebiliyordu. Bir rüzgârspreni bir çadırdan diğerine uçuşuyordu. Kaladin'in arkasında, odanın kalın, kırmızı bir halısı ve duvarlarda kalkanlar, Kaladin'in üstünde oturmakta olduğu gibi, bir grup da minderli tahta sandalye vardı. Bu savaş üssünün "küçük" bekleme odasıydı; küçük, ama yine de Hearthstone'daki evinin tamamından daha büyüktü, ameliyathane de dâhil.

Bir Paretaşıyan öldürdüm, diye düşündü tekrar. *Ve sonra da Kılıç ve Zırh'ı almadım.*

Bu tek olayın, herhangi bir insanın, herhangi bir krallıkta, herhangi bir çağda yaptığı en abidevi aptallık olması gerekirdi. Bir Paretaşıyan olarak Kaladin, Rosbone'dan daha önemli, Amaram'dan daha önemli olurdu. Harap Ovalar'a gidebilir ve gerçek bir savaşta dövüşebilirdi.

Daha fazla sınırlar üstüne çekişmek yok. Daha fazla önemsiz ailelerden gelen, geride bırakılmış oldukları için hüsrana uğramış, adi *açıkgöz* yüzbaşılar yok. Bir daha asla uymayan botlar yüzünden şişen ayaklar, krem tadı veren akşam yemeği lapaları ya da hır çıkarmaya çalışan diğer askerler için endişe etmesi gerekmezdi.

Zengin olabilirdi. Hepsini öylece bir kenara atmıştı.

Ama *yine de,* o Kılıç'a sadece dokunmanın düşüncesi bile midesini kaldırıyordu. O zenginlik, mevki, ordular, hatta iyi bir yemek bile istemiyordu. O geri gidebilmek ve ona güvenmiş olan adamları koruyabilmek istiyordu. Neden Paretaşıyan'ı kovalamıştı? Kaçmış olması gerekirdi. Ama hayır, fırtına götüresi bir *Paretaşıyan'a* saldırmakta ısrar etmişti.

Sen yücemareşalini korudun, dedi kendi kendine. *Sen bir kahramansın.*

Ama neden Amaram'ın hayatı onun adamlarınınkilerden daha değerliydi? Kaladin Amaram'a göstermiş olduğu şeref yüzünden hizmet ediyordu. Mızrakçıların yücefırtınalar sırasında savaş üssündeki rahatını paylaşmasına izin veriyordu, her fırtınada farklı bir manga. Adamlarına iyi ücret ödenmesinde ve iyi beslenmelerinde ısrar ediyordu. Onlara pislikmişler gibi muamele etmiyordu.

Gerçi astlarının bunu yapmasına izin veriyordu. Ve Tien'ı koruma sözünü de tutmamıştı.

Ben de öyle. Ben de öyle...

Kaladin’in içi buruk bir suçluluk ve keder düğümüydü. Ama karanlık bir odanın duvarında ışık düşen aydınlık bir nokta gibi bir şey net kalmıştı. O Parelerle ilgili hiçbir şeyi istemiyordu. Onlara dokunmayı bile istemiyordu.

Kapı gümlemeyle açıldı ve Kaladin sandalyesinde döndü. Amaram içeri girdi. Uzun ve ince, kare bir yüzü ve koyu yeşil askeri bir ceketi vardı. Bir koltuk değneği ile yürüyordu. Kaladin sargıları ve kırık tahtasını alıcı bir gözle inceledi. *Ben daha iyisini yapabilirdim.* O ayrıca hastanın yatakta kalmasında da ısrar ederdi.

Amaram fırtınabekçilerinden biriyle konuşuyordu, sakalı kare şeklinde ve koyu siyah cübbeleri olan orta yaşlı bir adamla.

“Thaidakar bu riske neden girsin?” diyordu Amaram yumuşak bir sesle konuşarak. “Ama başka kim olabilir ki? Hayaletkanlar gittikçe daha da cesurlaşıyor. Onun kim olduğunu öğrenmemiz gerek. Hakkında hiçbir şey biliyor muyuz?”

“O bir Veden’di, Berrakbey,” dedi fırtınabekçisi. “Benim tanıdığım birisi değil. Ama araştıracağım.”

Amaram sessizleşerek başını salladı. İkisinin arkasından bir grup *açıkgözlü* subay içeri girdi; bir tanesi saf beyaz bir kumaşın üstünde Parekılıcı’nı taşıyordu. Bu grubun arkasından da Kaladin’in mangasının sağ kalan dört üyesi geliyordu: Plab, Reesh, Alabet ve Coreb.

Kaladin kendini tükenmiş hissederek ayağa kalktı. Amaram son iki adam da içeri girerek kapıyı kapatırlarken kollarını bağlayarak kapının yanında kaldı. Bu son ikisi de *açıkgözdü* ama daha düşük düzeyliydiler, Amaram’ın kişisel muhafızlarının subayları. Bunlar da kaçanların arasında mıydı?

Yapılacak akıllıca şey oydu, diye düşündü Kaladin. *Benim yaptığım şeyden daha akıllıca.*

Amaram Kaladin’i parlak bronz gözleriyle inceleyerek yürüyüş sopasına yaslandı. Şimdi birkaç saattir Paretaşıyan’ın kim olduğunu keşfetmeye çalışan danışmanlarıyla toplantı yapıyordu. “Bugün cesurca bir şey yaptın, asker,” dedi Amaram Kaladin’e.

“Ben...” Buna ne diyebilirdin? *Keşke sizi ölmeye terk etmiş olsaydım, komutanım.*

“Teşekkür ederim.”

“Diğer herkes kaçtı, şeref muhafızlarım da dâhil.” Kapıya en yakın olan iki adam utanç içinde başlarını indirdiler. “Ama sen saldırmak için atıldın. Neden?”

“Nedenini pek düşünmedim, komutanım.”

Amaram bu cevaba memnun olmamış gibi göründü. “Senin adın Kaladin, değil mi?”

“Evet, Berrakbey. Hearthstone’dan. Hatırlıyor musunuz?”

Amaram şaşırmış görünerek kaşlarını çattı.

“Kuzeniniz Roshone orada şehirbeyi. Siz asker toplamaya geldiğinizde kardeşimi orduya almıştı. Ben... Ben de kardeşimle birlikte katıldım.”

“Ah evet,” dedi Amaram. “Sanıyorum ki seni hatırladım.“ Tien’i sormadı. “Hâlâ soruma cevap vermedin. Neden saldırdın? Parekılıcı için değildi. Onu reddettin.”

“Evet, komutanım.”

Yan tarafta fırtınabekçisi sanki Kaladin’in Pareleri geri çevirmiş olduğuna inanmamış gibi kaşlarını kaldırdı. Parekılıcı’nı tutan asker huşu içinde silaha göz atıp duruyordu.

“Neden?” dedi Amaram. “Neden reddettin? Bilmek zorundayım.”

“Onu istemiyorum, komutanım.”

“Evet, ama neden?”

Çünkü bu beni de sizden biri yapardı. Çünkü o silaha bakıp da sahibinin o kadar umursamazca katletmiş olduğu adamların yüzlerini görmeden edemem.

Çünkü... Çünkü...

“Buna gerçekten de cevap veremem, komutanım,” dedi Kaladin içini çekerek.

Fırtınabekçisi başını sallayarak odanın maltızına doğru yürüdü. Ellerini ısıtmaya başladı.

“Bakın,” dedi Kaladin. “O Pareler benim. Eh, ben onların Coreb’e verilmesini söyledim. Askerlerimin en yüksek rütbeli olanı o ve aralarındaki en iyi savaşçı.” Diğer üçü anlardı. Dahası, bir kere bir *açıkgöz* olduğu zaman Coreh onlara bakardı.

Amaram Coreb’e baktı, sonra da eşlikçilerine başını salladı. Bir tanesi pencerenin kepenklerini kapattı. Diğerleri kılıçlarını çektiler ve Kaladin’in mangasından geride kalan dört üyeye doğru ilerlemeye başladılar.

Kaladin bağırarak öne doğru atıldı ama subaylardan iki tanesi onun yakınında konumlanmışlardı. Bir tanesi o hareket eder etmez Kaladin’in midesine bir yumruk indirdi. Kaladin o kadar şaşırmıştı ki yumruk doğrudan hedefine isabet etti ve Kaladin’in nefesi kesildi.

Hayır.

Acıyla mücadele ederek adama yumruk atmak, için döndü. Kaladin'in yumruğu inerek onu geriye fırlatırken adamın gözleri kocaman açıldı. Diğer birkaç adam üstüne atladı. Herhangi bir silahı yoktu ve savaş yüzünden o kadar yorgundu ki zar zor ayakta durabiliyordu. Sırtına ve yanlarına yumruklar indirerek onu yere devirdiler. Acı içinde yere düştü ama hâlâ adamlarının üzerine ilerleyen askerleri görebiliyordu.

İlk önce Reesh biçildi. Kaladin dizlerinin üstüne kalkmak için, mücadele ederken bir elini uzattı.

Bu gerçek olamaz. Lütfen, hayır!

Hab ve Alabet bıçaklarını çekmişlerdi ama hızla düştüler; iki asker kılıçlarını Alabet'e indirirlerken bir diğeri de Hab'ın karnını deşti. Alabet'in bıçağı yere düşerken çınladı, arkasından kolu ve en sonunda da cesedi yere yığıldı.

En uzun Coreb dayandı, geri çekilerek ellerini öne uzatmıştı. Çığlık atmadı. O anlıyormuş gibi göründü. Kaladin'in gözleri yaşarıyordu ve askerler onu arkadan kavrayarak yardım etmesine engel oluyorlardı.

Coreb dizlerinin üstüne düştü ve yalvarmaya başladı. Amaram'ın adamlarından biri onu boynundan vurarak kafasını düzgünce kesti. Saniyeler içinde bitmişti.

"Seni puşt" dedi Kaladin acıyla nefesi kesilerek. "Seni fırtına götüresi puşt!" Kaladin onu tutan dört adamla boş yere mücadele ederken ağlıyordu. Ölü mızrakçıların kanı tahtaları kaplamıştı.

Ölmüşlerdi. Dördü de ölmüştü. Fırtınababa! Hepsi!

Amaram öne çıktı, yüzü asıktı. Kaladin'in önünde bir dizinin üstüne çöktü. "Üzgünüm."

"Puşt!" diye bağırdı Kaladin çıkarabildiği kadar yüksek sesle.

"Onların gördükleri şeyleri anlatmaları riskine giremezdim. Bu şekilde olması gerekiyor, asker. Bu ordunun iyiliği için. Onlara senin manganın Paretaşıyan'a yardım ettiği söylenecek. Anlarsın, askerlerin onu *benim* öldürdüğüme inanmaları gerek."

"Pareleri kendine alıyorsun!"

"Ben kılıçta eğitimliyim ve takım zırha alışkınım," dedi Amaram. "Pareleri benim taşımam Alethkar'a en büyük faydayı sağlar."

"Onları benden isteyebilirdin! Fırtına kapsın seni!"

“Peki ya haberler kampta duyulduğu zaman ne olurdu?” dedi Amaram lafı dolandırmadan. “Paretaşıyan’ı senin öldürdüğün ama Parelerin bende olduğu yayılınca? Hiç kimse onlardan kendi özgür iradenle vazgeçtiğine inanmazdı. Ayrıca, oğlum. Benim onlara sahip olmama izin vermezdin.” Amaram başını salladı. “Fikrini değiştirirdin. Bir ya iki gün sonra, zenginliği ve prestiji isterdin; başkaları seni buna ikna ederdi. Onları sana geri vermemi *talep ederdin.* Bu kararı vermek saatler sürdü ama Restares haklı, yapılması gereken şey bu. Alethkar’ın iyiliği için.”

“Bunun Alethkar’la ilgisi yok! Bunun seninle ilgisi var! Fırtına kapsın seni, senin diğerlerinden daha iyi olman gerekiyor!” Kaladin’in çenesinden gözyaşları damlıyordu.

Amaram bir anlığına suçlu göründü, sanki Kaladin’in söylediği şeyin doğru olduğunun farkına varmış gibi. Döndü ve fırtınabekçisine elini salladı. Adam elinde kömürlerde ısıtmakta olduğu bir şeyle maltıza sırtını döndü. Küçük bir dağlama demiri.

“Bunların hepsi numara mı?” diye sordu Kaladin. “Adamlarını umursayan şerefli berrakbey? Yalan mı? Hepsi mi?”

“Bu benim adamlarım *için,”* dedi Amaram. Parekılıcı kumaştan alarak elinde tuttu. Kabzasındaki mücevherde beyaz bir ışık şimşeği çaktı. “Benim taşımakta olduğum yükleri anlamaya yakın bile değilsin, mızrakçı.” Amaram’ın sesi mantığın sakin tonunu kaybetti. Kendini savunuyormuş gibiydi. “Kararımla binlerce insan kurtulabilecekken, birkaç *koyugözlü* mızrakçının hayatları hakkında endişe edemem.”

Fırtınabekçisi dağlama demirini doğrultarak Kaladin’in yanına geldi. Rünlerde tersten *sos nahn* yazıyordu. Bir köle damgası.

“Sen benim için geldin,” dedi Amaram Reesh’in cesedinin etrafından dolaşarak kapıya doğru topallarken. “Benim hayatımı kurtardığın için, ben de seninkini bağışlıyorum. Aynı hikâyeyi anlatan beş adama inanılırdı ama tek bir köle görmezden gelinir. Savaş kampına arkadaşlarına yardım etmeye çalışmadığın ama onları durdurmayı da denemediğin söylenecek. Kaçtın ve muhafızlarım tarafından yakalandın.”

Amaram kapının yanında tereddütle durakladı, çalınmış Parekılıcı’nın küt ağzı omzunun üstünde duruyordu. Suçluluk hissi hâlâ gözlerinin içindeydi ama katılaşarak üstünü örttü. “Bir firari olarak ordudan ihraç ediliyor ve bir köle olarak damgalanıyorsun. Ama benim merhametimle ölümden kurtuluyorsun.”

Kapıyı açtı ve dışarı çıktı.

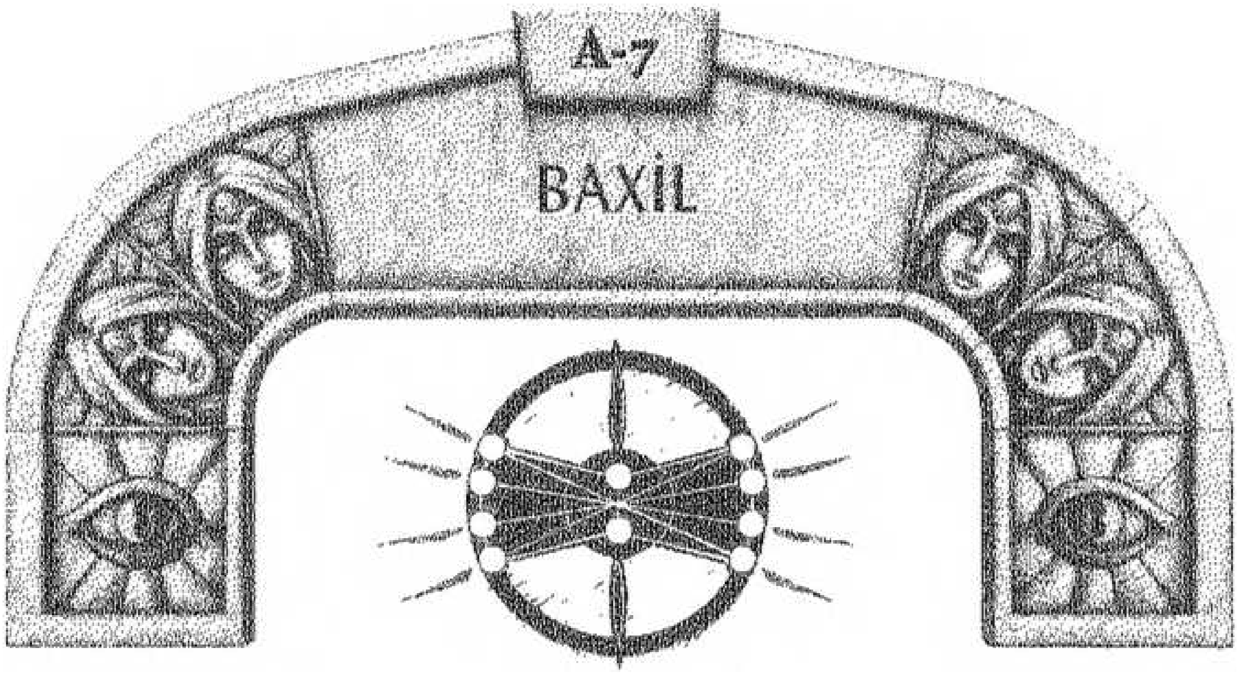
Dağlama demiri Kaladin’in kaderini derisine mühürleyerek indi. Kaladin son, perişan bir çığlık, attı.

ÜÇÜNCÜ KISMIN SONU

ARA SÖZ

♦
♦♦

BAXİL ♦ GERANİD ♦ SZETH

Baxil elinde hantal alet torbasıyla müsrifçe döşenmiş saray koridoru boyunca ilerledi. Arkasından yere inen bir ayak sesine benzeyen bir ses geldi ve o da sıçrayarak hızla döndü. Hiçbir şey göremedi. Zemini kaplayan altın bir halı, duvarlarda aynalar ve detaylı mozaiklerle işlenmiş kemerli tavanı ile koridor boştu.

“Şunu yapmayı *kesecek* misin?” dedi yanında yürümekte olan Av. “Her sıçradığında şaşkınlıktan neredeyse sana bir tane geçirecek gibi oluyorum.”

“Elimde değil,” dedi Baxil. “Bunu gece yapıyor olmamız gerekmez mi?”

"Hanım ne yaptığını biliyor,” dedi Av. Baxil gibi, Av da koyu derisi ve saçlarıyla Emuliydi. Ama ondan daha uzun olan adamın kendine güveni çok daha fazlaydı. Kalın bıçaklı kılıcı kınının içinde, omzunun üstüne asılmış, koridorlardan aşağıya sanki davet edilmiş gibi elini kolunu sallayarak gidiyordu.

Birinci Kadasix esirgesin de, Av o silahı hiç çekmek zorunda kalmasın, diye düşündü Baxil. *Teşekkür ederim.*

Hanımları ilerilerinde yürüyordu, koridorda başka kimse yoktu. O bir Emuli değildi; her ne kadar koyu derisi ve uzun, güzel siyah saçları olsa da, bir Makabaki gibi bile görünmüyordu. Bir Shin gibi gözleri vardı ama bir Alethi gibi uzun ve inceydi. Av onun karışık bir melez olduğunu düşünüyordu. Ya da böyle şeylerden bahsetmeye cesaret edebildikleri zamanlarda öyle diyordu. Hanımın kulakları iyi işitirdi. Garip derecede iyi.

Hanım bir sonraki yol ayrımında durdu. Baxil kendisini tekrar omzunun üstünden geriye bakarken yakaladı. Av onu dirsekledi ama o bakmadan edemiyordu. Evet, hanım saray hizmetkârlarının yeni misafir kanadını hazırlamakla meşgul olacaklarını iddia etmişti ama burası bizzat Bilgelerin Ashno'sunun eviydi. Bütün Emul'daki en zengin ve en kutsal adamlardan biri. Yüzlerce hizmetkârı vardı. Ya onlardan bir tanesi bu koridordan geçecek olursa?

İki adam yol ayrımında hanımlarına katıldılar. Omzunun üstünden arkaya bakıp durmasın diye gözlerini zorla ileriye çevirdi ama o zaman da kendisini gözünü dikip hanıma bakarken buldu. Beline kadar özgürce inen uzun, açık siyah, saçlarıyla, onun kadar güzel bir kadın için çalışmak tehlikeliydi. Asla düzgün bir kadın cübbesi, hatta bir elbise ya da etek bile giymezdi. Her zaman pantolon giyerdi, çoğunlukla şık ve dar, belinde de ince uçlu bir kılıç. Gözleri o kadar soluk eflatundu ki neredeyse beyazdılar.

O inanılmazdı. Muhteşem, heyecan verici, karşı konulmaz.

Av tekrar onun kaburgalarını dirsekledi. Baxil sıçradı, sonra da göbeğini ovarak ters ters kuzenine baktı.

"Baxil," dedi hanım. "Aletlerim."

Baxil torbayı açarak alet kemerini ona verdi. Hanım aletleri şıngırdatarak kemeri alırken ona bakmadı, sonra da geniş adımlarla sol taraflarındaki koridordan ilerledi.

Baxil rahatsız bir şekilde onu izledi. Burası zengin bir adamın hürmetini göstermek için Kadasix'lerini betimleyen eserler koyduğu yer olan Kutsal Koridor'du. Hanım birinci sanat eserine doğru yürüdü. Resim, Rüyaların Leydisi Epan'ı betimliyordu. Çok güzeldi, siyah tuval üzerinde altın yapraklardan işlenmiş bir başyapıttı.

Hanım destesinden bir bıçak aldı ve resmin yüzeyini baştan aşağı yardı. Baxil irkildi ama bir şey söylemedi. Hanımın sıradan bir şekilde sanat eserlerini yok etme şekline neredeyse alışmıştı ama bunun nedeni hakkında hâlâ bir fikri yoktu, ikisine de çok iyi para veriyordu ama.

Av bir tırnağıyla dişlerini karıştırarak duvara yaslandı. Baxil de onun sakin duruşunu taklit etmeye çalıştı. Büyük koridor güzel avizelere yerleştirilmiş olan topaz çentiklerle aydınlatılıyordu ama onları almak için herhangi bir harekette bulunmadılar. Hanım hırsızlığı tasvip etmiyordu.

“Eski Büyü’yü aramayı düşünüyordum,” dedi Baxil, kısmen hanım hoş bir büstün gözlerini oymak üzere ilerlerken kendini irkilmekten alıkoymak için.

Av homurdandı. “Neden?”

“Bilmiyorum,” dedi Baxil. “Bu kendi kendime yapabileceğim bir şey gibi görünüyor. Biliyorsun, ben hiç aramadım ve her adamın Gecegözcüsü’nden bir lütuf istemek için bir şansı olduğunu söylüyorlar. Sen kendininkini kullandın mı?”

“I-ıh,” dedi Av. “Vadi’ye kadar olan bütün yolu gitmeye niyetim yok. Hem kardeşim gitti. İki hissiz elle geri döndü. Bir daha asla elleriyle bir şey hissedemedi.”

“Lütfu neydi?” diye sordu Baxil, hanım bir vazoyu bir kumaşa sarıp sonra da sessizce bunu yerde kırarak parçalarını ezerken.

“Bilmem,” dedi Av. “Hiç söylemedi. Utanıyormuş gibi görünüyordu. Büyük ihtimalle salakça bir şey istemiştir, iyi bir saç şekli gibi.” Av sırıttı.

“Ben kendimi daha işe yarar hale getirmeyi düşünüyordum,” dedi Baxil. “Cesaret istemeyi, bilirsin?”

“Eğer istersen,” diye cevap verdi Av. “Bence Eski Büyü’den daha iyi yollar vardır. Asla sonunda üstüne nasıl bir lanet çökeceğini bilemezsin.”

“Dileğimi kusursuz bir şekilde ifade edebilirim,” dedi Baxil.

“Öyle olmuyor işte,” dedi Av, “Hikâyeler bunu nasıl göstermeye çalışırsa çalışsın, bu bir oyun değil. Gecegözcüsü seni kandırmaz ya da kelimelerini çarpıtmaz. Sen bir lütuf istersin. O da sana *onun* hak ettiğini düşündüğü şeyi verir, sonra yanında bir de lanet verir. Bazen birbirleriyle ilişkili, bazen de ilişkisiz.”

“Ve sen de işin uzmanı mısın?” diye sordu Baxil. Hanım başka bir resmi kesiyordu. “Hiç gitmediğini söylediğini sanıyordum.”

“Gitmedim,” dedi Av. “Babam gittiği, annem gittiği ve bütün kardeşlerim de gittiği için biliyorum. Birkaç tanesi istedikleri şeyi aldılar. Neredeyse hepsi de başlarına gelen lanetle pişman oldular, babam hariç. O bir yığın güzel kumaş almıştı, on yıllar önceki lurp kıtlığı sırasında açlıktan ölmemize engel olmak için sattı.”

“Laneti neydi?” diye sordu Baxil.

“O günden sonra dünyayı baş aşağı gördü.”

“Gerçekten mi?”

“Evet,” dedi Av. “Her şey ters dönük. Sanki insanlar tavanda yürüyormuş ve gökyüzü de ayağının altındaymış gibi. Gerçi oldukça çabuk alışmış olduğunu söylerdi ve öldüğü zamana kadar da gerçekten de bunu bir lanet olarak görmez olmuştu.”

O laneti düşünmek bile Baxil’i hasta etmişti. Başını eğerek alet torbasına baktı. Eğer böylesine bir korkak olmasaydı; Baxil’in hanımını (belki de) onu sadece kiralık bir fedaiden fazla bir şey olarak görmeye ikna etmesi mümkün olabilir miydi?

Eğer Birinci Kadasix izin verirse, yapılacak doğru şeyi bilebilsem çok iyi olurdu, diye düşündü. *Teşekkür ederim.*

Hanım geri döndü, saçı biraz dağılmıştı. Bir elini uzattı. “Kaplamalı tokmak, Baxil. Arka tarafta bütün bir heykel var.”

Baxil tokmağı torbadan çıkarıp ona verdi.

“Belki de kendime bir Parekılıcı bulmalıyım,” dedi hanım aklı başka bir yerde aleti omzunun üstüne yerleştirirken. “Ama o zaman bu fazla kolay olabilirdi.”

“Ben fazla kolay olsa aldırmazdım, hanımım,” diye belirtti Baxil.

Hanım burnunu çekerek tekrar koridordan aşağı ilerledi. Kısa süre sonra uzak uçtaki heykele vurmaya başlamış ve kollarını kırıp düşürmüştü. Banxil irkildi. “Birileri bunu *duyacak.*”

“Evet,” dedi Av. “Büyük ihtimalle o yüzden en sona bıraktı.”

En azından kaplama darbelerin sesini boğuyordu. Hiçbir şey almadan gizli gizli zengin adamların evlerine giren tek hırsızlar onlar olmalıydı.

“Bunu *neden* yapıyor, Av?” diye sorarken buldu kendini Baxil.

“Bilmem. Belki de ona sormalısın.”

“Bunu asla yapmamam gerektiğini söylediğini sanıyordum!”

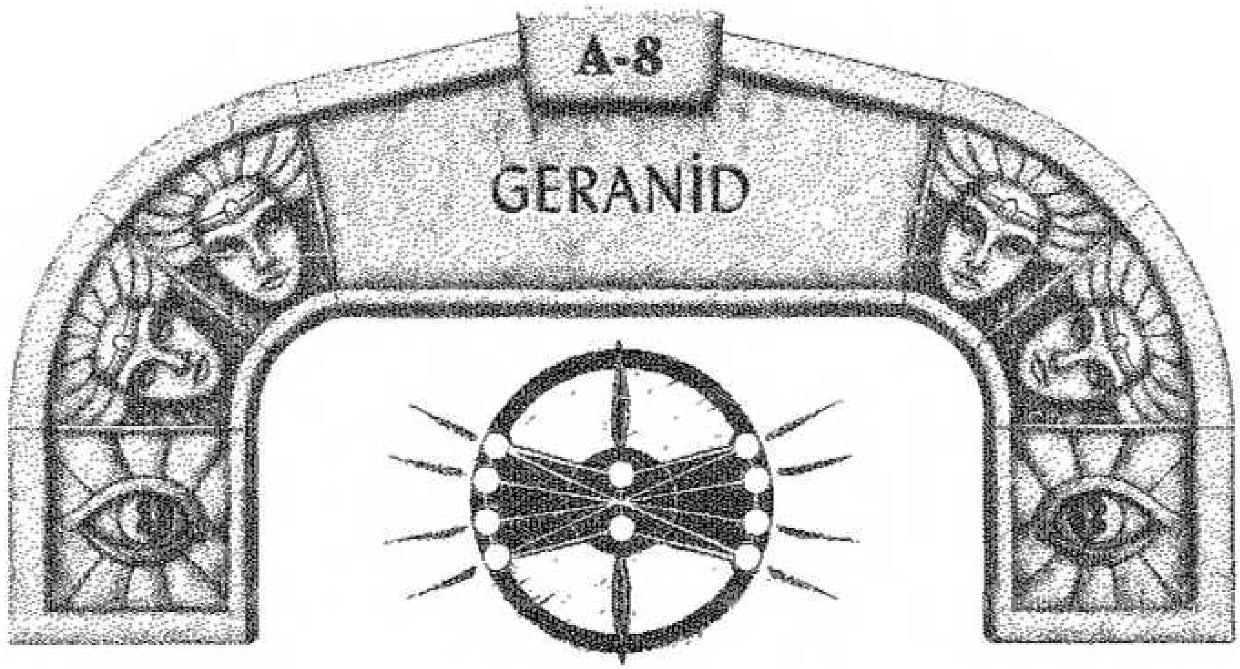
“Belli olmaz,” derli Av. “Kollarına ne kadar bağlısın?”

“Epey bağlıyım.”

“Eh, eğer bir gün bu durumun değişmesini istersen, hanıma meraklı sorular sormaya başlarsın. O zaman kadar, kes sesini.”

Baxil daha fazla bir şey söylemedi. *Eski Büyü,* diye düşündü.O *beni* değiştirebilir. *Onu aramaya gideceğim.*

Gerçi şansı düşünüldüğü zaman, herhâlde bulamayacaktı. İçini çekip, hanımın olduğu taraftan boğuk gümlemeler gelmeye devam ederken sırtını duvara dayadı.

Ashir arkasından, “Çağrı’mı değiştirmeyi düşünüyorum,” dedi.

Geranid eşitlikleri üstünde çalışırken aklı başka yerde, başını salladı. Küçük taş odada keskin baharat kokuları vardı. Ashir yeni bir deney yapıyordu. Bir tür köri tozu ve karamelleştirmiş olduğu nadir bir Shin meyvesini içeren bir şey. Ashir’in yeni fabrial ısıtıcısının üstünde cızırdayışını duyabiliyordu.

“Yemek pişirmekten yoruldum,” diye devam etti Ashir. Yumuşak, nazik bir sesi vardı. Geranid bunun yüzünden onu seviyordu. Kısmen Ashir konuşmayı sevdiği için ve eğer sen düşünmeye çalışırken birisi konuşacaksa, o zaman yumuşak, nazik bir sesi olsa daha iyiydi.

“Buna karşı bir zamanlar duyduğum *tutkuyu* hissetmiyorum,” diye devam etti. “Ayrıca, bir aşçının Ruhsal Alem’de ne faydası olacak?”

“Elçiler’in de yemeğe ihtiyacı var,” dedi Geranid dalgın bir şekilde. Yazı tahtasından bir satırın üstünü çizdi, sonra da altına numaralardan bir diğer satır yazdı.

“Var mı?” diye sordu Ashir. “Hiçbir zaman ikna olmadım. Tabii, spekülasyonları okudum ama bu bana hiç de mantıklı gelmiyor. Fiziksel Alem’de vücudun beslenmesi gerekiyor ama ruh tamamen farklı bir durumda varlığını sürdürüyor.”

“Bir idealler durumu,” diye cevap verdi. “Böylece belki de ideal yemekler yaratabilirsin.”

“Hım... Bunun ne eğlencesi olur ki? Deney olmadan.”

“Ben bunu kabul edebilirim,” dedi Geranid, iki alevspreninin kütüklerin ateşinde dans ettiği odanın şöminesini incelemek için öne eğilerek. “Eğer bu bir daha asla o geçen ay yaptığın yeşil çorba gibi bir şey yemek zorunda kalmayacağım anlamına gelecekse.”

“Ah,” dedi Ashir, sesi özlemli geliyordu. “O da ne çorbaydı ama değil mi? Tümüyle leziz malzemelerden yapılmış olduğu hâlde kesinlikle iğrençti.” Ashir bunu kişisel bir zafer olarak görüyormuş gibiydi. “Bilinçsel Alem’de yemek yiyip yemediklerini merak ediyorum. Orada bir yiyecek kendisinin olduğunu düşündüğü şey mi? Shadesmar’ı ziyaret ederken kimse bir şeyler yemiş mi bulmak için okuyup bakmam gerekecek.”

Geranid pergelini çıkarıp, alevsprenlerini ölçmek için eğilerek ısıya daha da yaklaşırken tarafsız bir homurdanmayla karşılık verdi. Kaşlarını çattı, sonra da başka bir not aldı.

“Al, hayatım,” dedi Ashir yürüyerek gelirken, sonra yanında diz çöktü ve ufak bir kâse uzattı. “Bunu bir dene. Sanırım bundan hoşlanacaksın.”

Geranid içeriğine göz gezdirdi. Kırmızı bir sosla kaplanmış olan ekmek parçaları.

Bu bir erkek yemeğiydi ama ikisi de ardentti, bu yüzden de bunun bir önemi yoktu.

Dışarıdan kayalara hafifçe vuran dalgaların sesleri geliyordu. Minik bir Reshi adasındaydılar, teknik olarak herhangi bir Vorin ziyaretçinin dinsel ihtiyaçlarını karşılamak üzere gönderilmişlerdi. Bazı yolcular onlara bunun için gerçekten de geliyordu, hatta arada bir birkaç Reshi bile. Ama gerçekte, bu uzaklaşmak ve deneyleri üstüne odaklanmaları için bir yoldu. Geranid’in spren araştırmaları. Ashir’in de elbette ki onun sonuçları yemesine olanak sağlıyor olduğu için yemek pişirme şeklinde olan kimyası.

Tombul adam cana yakın bir şekilde gülümsedi; başı tıraşlı, sakalı düzgün bir kare şeklindeydi. İkisi de inzivalarına rağmen konumlarının kurallarına

uyuyorlardı. İnsan inançla dolu bir ömrün finalini özensiz bir son bölüm ile yazmazdı.

“Yeşil yok,” diye belirtti kâseyi alarak, “Bu iyi bir işaret.”

“Hımm,“ dedi, eğildi ve Geranid’in notlarını incelemek için gözlüğünü düzeltti.

“Evet. O Shin sebzesinin karamelleşme şekli gerçekten de hayret vericiydi. Gom onu bana getirmiş olduğu için o kadar memnunum ki. Notlarıma göz atman gerekecek. Sanırım sayıları tutturdum ama hatalı olabilirim.” Matematikte teoride olduğu kadar iyi değildi. Uyumlu bir şekilde, Geranid de tam tersiydi.

Bir kaşık aldı ve yemeği denedi. Eminelini kol yeniyle kapatmıyordu, bir ardent olmanın avantajlarından bir başkası. Yemek aslında oldukça iyiydi. “Bunu sen *denedin* mi, Ashir?”

“Yok,” dedi, bir yandan Geranid’in sayılarına göz, atmayı sürdürürken. “Cesur olan sensin, canım.”

Geranid burnunu çekti. “Berbat.”

“Bunu şu anda büyük bir lokma daha alıyor olmandan görebiliyorum.”

“Evet, ama sen nefret ederdin. Meyve yok. Bu eklediğin şey balık mı?”

“Bu sabah dışarıda yakaladığım küçük golyanlardan kurutulmuş bir avuç. Hâlâ hangi türden olduklarını bilmiyorum. Lezzetliler ama.” Tereddüt etti, sonra da şömineye ve içindeki sprenlere baktı. “Geranid, bu *ne?*”

”Sanırım bir buluş yaptım,” dedi yumuşak bir şekilde.

“Ama sayılar,” dedi Ashir yazı tahtasına hafifçe vurarak. “Düzensiz olduklarını söylüyordun ve hâlâ düzensizler.”

“Evet,” diye cevapladı Geranid gözlerini kısarak alevsprenlerine bakarken. “Ne zaman düzensiz olup, ne zaman düzensiz olmayacaklarını önceden söyleyebiliyorum.”

Ashir kaşlarını çatarak ona baktı.

“Sprenler onları ölçtüğüm zaman değişiyorlar, Ashir,” dedi. “Ben ölçmeden önce, dans ediyor ve boyut, parlaklık ve şekil değiştiriyorlar. Ama bir not aldığım zanan, anında o andaki durumlarında donuyorlar. Sonra da görebildiğim kadarıyla kalıcı olarak o şekilde kalıyorlar.”

“Bu ne demek?” diye sordu Ashir.

“Senin bana söyleyebileceğini umuyorum. Hayal gücü olan sensin, canım.”

Ashir sakalını kaşıyarak geri oturdu ve kendisi için bir kâse ve kaşık çıkardı. Kendi porsiyonunun üstüne kurutulmuş meyve serpiştirmişti; Geranid onun ardentiaya tatlı düşkünlüğü yüzünden katılmış olduğundan yarı yarıya emindi. “Sayıları silersen ne oluyor?” diye sordu.

“Sprenler değişken olmaya geri dönüyorlar,” dedi. “Boy, şekil, parlaklık.”

Ashir lapasından bir lokma aldı. “Diğer odaya git.”

“Ne?”

“Git hadi. Yazı tahtanı da al.”

Geranid içini çekip, eklemleri çıtırdayarak ayağa kalktı. O *kadar* yaşlanmış mıydı? Yıldız ışığı adına; ama bu adada çok uzun bir zaman geçirmişlerdi. Yürüyerek karyolalarının olduğu diğer odaya geçti.

“Şimdi ne olacak?” diye seslendi.

“Ben spreni senin pergelinle ölçeceğim,” diye geri seslendi. “Sırayla üç ölçüm yapacağım. Sana söylediğim sayıların sadece bir tanesini yaz. Bana hangisini yazdığını söyleme.”

“Pekâlâ,” diye seslendi Geranid. Pencere açıktı ve dışarıdaki kararmakta olan, cam gibi engin sulara baktı. Reshi Denizi, Safgöl kadar sığ değildi ama çoğu zaman oldukça ılıktı, tropik adalarla ve arada bir de canavar gibi koca kabuklarla benekleniyordu.

“Yedi onda bir,” diye seslendi Ashir.

Geranid sayıyı yazmadı.

“Sekiz onda bir.”

Bu sefer de sayıyı umursamadı ama mümkün olduğunca sessiz bir şekilde söyleyeceği sonraki sayıyı yazmak için tebeşirini hazırladı.

“Üç onda... Vay.”

“Ne?” diye seslendi Geranid.

“Boyunu değiştirmeyi kesti. O üçüncü sayıyı yazdığını varsayıyorum?”

Geranid kaşlarını çatarak tekrar oturma odalarına girdi. Ashir’in ısıtıcısı sağ tarafındaki alçak bir masanın üstünde duruyordu. Reshi tarzına uygun olarak hiç sandalye yoktu, sadece minderler vardı ve bütün mobilyalar yüksek değil, düz ve uzundu.

Şömineye yaklaştı. İki alevspreninden biri alevlerin kendileri gibi şekli değişerek ve boyu titreyerek bir kütüğün üstünde dans ediyordu. Diğeri ise çok daha kararlı bir şekil almıştı. Şekli hafifçe değişiyor olsa da, artık: boyu değişmiyordu.

Bir şekilde *kilitlenmiş* gibi görünüyordu. Ateşin üstünde dans ederken neredeyse küçük bir insan gibiydi. Geranid uzandı ve notunu sildi. Anında yanıp sönmeye ve diğerleri gibi düzensiz bir şekilde, değişmeye başladı.

“Vay,” diye tekrarladı Ashir. “Sanki bir şekilde ölçülmüş olduğunu biliyormuş gibi. Sanki sadece şeklini tanımlamak onu hapsediyor gibi. Bir sayı yaz.”

“Ne sayısı?”

“Herhangi bir sayı,” dedi. “Ama bir alevspreninin boyu olabilecek olan bir şey.”

Geranid öyle yaptı. Hiçbir şey olmadı.

“Gerçekten de ölçmen gerekiyor,” dedi Ashir kaşığını hafifçe kâsesinin yan tarafına vurarak. “Numara yapmak yok.”

“Aletin hassasiyetini merak ediyorum,” dedi Geramd. “Eğer daha az hassas olan bir alet kullanırsam, bu sprene daha mı fazla esneklik sağlayacak? Yoksa aşıldığı zaman kendisini bağlanmış bulduğu bir hassasiyet değeri, bir eşiği mi var?” Gözü korkmuş hissederek oturdu. “Bunu daha fazla incelemem gerekiyor. Bunu parlaklık için denemeli, sonra da etrafında dans etmeye çekildikleri ateşin parlaklığına kıyasla alevspreni parlaklığı genel denklemimle kıyaslamalıyım.”

Ashir yüzünü buruşturdu. “Bu, canım, kulağa çok fazla matematik gibi geliyor.”

“Öyle.”

“O zaman ben de sana, yeni hesaplama ve deha harikaları yaratırken seni meşgul edecek bir aperatif yapacağım.” Gülümseyerek onu alnından öptü. “Az önce harika bir şey buldun,” dedi daha yumuşakça. “Daha bunun ne anlama geldiğini bilmiyorum ama sprenler hakkında anladığımız her şeyi değiştirmesi gayet mümkün. Ve hatta belki fabriallar bakında da.”

Geranid gülümseyerek eşitliklerine geri döndü. Ve Ashir malzemeleri hakkında çene çalmaya başlamışken ve onun bayılacağından *emin* olduğu bir tür şekerli karışım formülü üstünde çalışırken ona bir kez olsun aldırmadı.

Vallano-oğlu-oğlu-Szeth, Shinovar’ın Hakikatsizi, gözleri yanan iki muhafızın arasında savruldu. Sessiz bir şekilde yere yığıldılar.

Üç hızlı darbeyle Parekılıcı’nı devasa kapının menteşeleri ve dilinin içinden geçirdi. Sonra derin bir nefes alarak belindeki bir mücevher kesesinden Fırtınaışığını emdi. Yenilenmiş güçle alev alev yandı ve Işıkla güçlendirilmiş bir ayağın kuvvetiyle kapıyı tekmeledi.

Artık menteşeleri tutmadığı için kapı odanın içine doğru uçtu, sonra da çatırtıyla yere düşerek taşların üstünde kaydı. İçerideki büyük şölen salonu insanlar, çıtırdayan şömineler ve tangırdayan tabaklarla doluydu. Ağır kapı kayarak durdu ve oda sessizleşti.

Üzgünüm, diye düşündü. Sonra da katliama başlamak için içeri atıldı.

Kargaşa başladı. Çığlıklar, bağırışlar, panik. Szeth en yakındaki yemek masasının üstüne sıçradı ve yakınlardaki herkesi biçerek savrulmaya başladı. Bunu yaparken, ölmekte olanların seslerini dinlediğinden emin oluyordu. Çığlıklara kulaklarını tıkamadı. Acı haykırışlarını görmezden gelmedi. Her birine teker teker dikkat etti.

Ve kendinden nefret etti.

Parekılıcı elinde masadan masaya atlayarak ilerledi, yanan Fırtınaışığı ve ölümün tanrısıydı.

“Silahtarlar!” diye bağırdı odanın ucunda olan *açıkgözlü* adam. “Silahtarlarım nerede!” Kalın belli ve geniş omuzlu adamın kare şeklinde kahverengi bir sakalı ve belirgin bir burnu vardı. Jah Keved’in Kralı Hanavanar. Bir Paretaşıyan değildi ama bazı söylentiler gizli bir Parekılıcı olduğunu söylüyordu.

Szeth’in yakınlarında adamlar ve kadınlar birbirlerine takılarak kaçıştı. Beyaz elbiseleri dalgalanarak aralarına indi. Kılıcını çelmekte olan bir adamı kesti ama kaçmaktan başka hiçbir şey istemeyen üç kadını da doğramıştı. Gözler yandı ve cesetler devrildi.

Szeth arkasına uzanarak üstünden atlamış olduğu masayı doldurdu, sonra da bunu aşağının hangi yön olduğunu değiştiren türden bir Temel Çivileme ile uzak duvara Çiviledi. Büyük tahta masa daha çok çığlık ve daha çok acı yaratarak insanlara bindirip yan tarafa doğru düştü.

Szeth kendisini ağlarken bulmuştu. Emirleri basitti. Öldür. Daha önce hiç öldürmediğin gibi öldür. Masumları çığlıklarla ayaklarının altında ez ve *açıkgözleri* ağlat. Bunu beyaz giyerken yap ki, herkes senin kim olduğunu bilsin. Szeth itiraz etmemişti. Bu ona düşmezdi. O Hakikatsiz’di.

Ve efendilerinin emrettiğini yapardı.

Üç tane *açıkgöz* adam ona saldıracak cesareti toplayabildiler ve Szeth de selamlayarak Parekılıcı’nı kaldırdı. Saldırırlarken savaş çığlıkları attılar. O ise sessizdi. Dirseğinin bir hareketi birincinin kılıcını kopardı. Szeth, Kılıç boyunlarından ıslık çalarak geçerken diğer ikisinin arasına adımını attığında, metal bıçak havada dönüyordu. Gözleri buruşarak arka arkaya yere düştüler. Szeth birinci adama arkadan vurup, Kılıç’ını sırtına saplayarak göğsünden dışarı çıkardı.

Adam öne devrildi, gömleği delinmişti ama derisinde iz yoktu. O yere çarparken kesilmiş kılıcının bıçağı da yanında takırtıyla taşlara düştü.

Diğer bir grup, yan taraftan Szeth’in üstüne geldi ve o da Fırtınaışığını eline topladı ve bir tam Çivilemeyle yer boyunca ayaklarına doğru savurdu. Bu cisimleri bağlayan Çivilemeydi, adamlar buna ulaştıkları zaman ayakkabıları yere yapıştı. Takılarak düştüler ve elleri ile gövdelerinin de zemine Çivilenmiş olduğunu gördüler. Szeth yaslı bir şekilde darbeler indirerek aralarından geçti.

Kral sanki odanın etrafından dolanıp kaçacak gibi yan yan uzaklaşıyordu. Szeth bir masanın üstünü Tam Çivilemeyle kapladı, sonra da kapı ağzına doğru işaret ederek bir Temel Çivileme yaptı. Masa havaya fırladı ve Tam Çivilemenin olduğu tarafı duvara yapışarak gümbürtüyle çıkışa çarptı. İnsanlar bunu yoldan çekmeye çalıştılar ama bu çabaları sadece Szeth Parekılıcı savurarak aralarına dalarken bir arada toplanmış olup onun işini kolaylaştırmayı sağladı.

Ne kadar çok ölüm. Neden? Bu hangi amaca hizmet ediyordu?

Altı yıl önce Alethkar'a saldırmış olduğu zaman, onun bir katliam olduğunu sanmıştı. Gerçek bir katliamın ne olduğundan haberi yoktu. Kapıya ulaştı ve kendini yaklaşık bir otuz kişinin cesetlerinin üstünde dikilirken buldu, duyguları da içindeki Fırtınaışığı girdabına kapılmıştı. Bir anda o Fırtınaışığı'ndan da kendisinden ettiği kadar nefret etti. Taşıdığı lanetli Kılıç kadar.

Ve... ve kral, Szeth hızla adama döndü. Mantıksız bir şekilde, karışmış, kırılmış aklı bu adamı suçluyordu. Neden bu gece bir şölen yaptırmıştı? Neden erken yatamamıştı? Neden bu kadar çok kişiyi davet etmişti?

Szeth krala doğru atıldı. Yerde çarpık bir şekilde yatan ölülerin yanından geçti, kavrulmuş gözleri cansız bir suçlama ile dik dik bakıyordu. Kral yüksek masasının arkasında büzülmüştü.

O masa ürpererek garip bir şekilde titredi.

Yanlış bir şeyler vardı.

Szeth içgüdüsel olarak kendini tavana Çiviledi. Onun bakış açısından oda ters döndü; zemin şimdi tavandı, iki şekil kralın masasının altından fırladı. Parekılıcı savuran Zırh giymiş iki adam.

Havada dönerek Szeth darbelerinden kaçındı, sonra da kendisini tekrar yere Çivileyerek tam kral da bir Parekılıcı çağırırken kralın masasının üstüne indi. Demek ki söylentiler doğruydu.

Kral saldırdı ama Szeth geriye doğru sıçrayarak Paretaşıyanların ötesine indi. Dışarıdan ayak seslerini duyabiliyordu. Szeth göz ucuyla baktığında odanın içine doluşan adamları görebiliyordu. Yeni gelenler dikkat çekici, elmas şeklinde kalkanlar taşıyordu. Yarım-pareler. Szeth bir Parekılıcı'nı durdurmayı başarabilen yeni fabrialları duymuştu.

"Geldiğini bilmediğimi mi sanıyorsun?" diye bağırdı kral ona. "Yüceprenslerimden üç tanesini öldürmenden sonra mı? Senin için hazırız, suikastçı." Masanın altından bir şey çıkardı. O yarım-pare kalkanlardan bir

diğeri. Metalden yapılmıştı ve arka tarafta gizlenmiş bir mücevher kakılmıştı.

“Sen bir aptalsın,” dedi Szeth Fırtınaışığı ağzından sızarak.

“Neden?” diye seslendi kral. “Kaçmış olmam gerektiğini mi düşünüyorsun?”

“Hayır,” dedi Szeth gözlerinin içine bakarak. “Çünkü bir şölen sırasında bana tuzak kurdun. Ve şimdi ben onların ölümleri için seni suçlayabilirim.”

Askerler dağılarak odaya yayılırken baştan aşağı zırhlı iki Paretaşıyan, Kılıçları ellerinde ona doğru ilerlediler. Kral gülümsedi.

“Öyle olsun,” dedi Szeth, derince nefes alarak beline bağlı keselerdeki çok sayıdaki mücevherden Fırtınaışığını emdi. Işık göğsünün içinde yanan ve çığlık atan bir yücefırtına varmış gibi içinde köpürmeye başladı. Daha önce asla tutmadığı kadar çoğunu çekmişti, neredeyse Fırtınaışığının onu parçalamasını zor engelleyebilir hale gelene kadar.

Gözlerindekiler hâlâ yaş mıydı? Keşke onlar suçlarını gizleyebilselerdi. Belindeki kayışı çekerek kurtardı, kemeri ve ağır küreleri bıraktı.

Sonra Parekılıcı’nı da attı.

Kılıç sise dönüşerek kaybolurken düşmanları şaşkınlıkla donakaldılar. Kim bir savaşın ortasında bir Parekılıcı’nı elinden bırakırdı ki? Bu mantığa meydan okuyordu.

Ve Szeth’in kendisi de öyle.

Sen bir sanat eserisin, Neturo-oğlu-Szeth. Bir tanrısın.

Bunu görmenin zamanı gelmişti.

Askerler ve Paretaşıyanlar saldırdı. Onların ona ulaşmasından sadece birkaç kalp atışı önce, Szeth damarlarındaki sıvı fırtınayla harekete geçti. İlk kılıç darbelerinin arasından sıyrılıp, askerlerin ortasına savrularak daldı. Bu kadar çok Fırtınaışığı tutmak cisimleri doldurmayı kolaylaştırıyordu; ışık dışarı çıkmak istiyordu ve içeriden derisine basınç uyguluyordu. Bu hâldeyken, Parekılıcı sadece bir engel olurdu. Gerçek silah Szeth’in kendisiydi.

Saldıran bir askerin kolunu kaptı. Onu doldurup yukarı doğru Çivilemek sadece bir an sürdü. Szeth başka bir kılıç darbesinden eğilerek kaçınırken adam çığlık atarak yukarı doğru düştü. Szeth insanlık dışı bir kıvraklıkla saldırganın bacağına dokundu. Bir bakış ve bir göz kırpışla o adamı da tavana Çiviledi.

Askerler küfür ederek silahlarını savurdular, Szeth aralarında bir gökyılanı kadar zarif bir şekilde hareket ederek kollara, bacaklara, omuzlara dokunuyor ve bir düzine, sonra da iki düzine adamı uçurarak etrafa gönderiyordu; hantal yarım-pareleri bir anda ayak bağlarına dönüşmüştü. Çoğu yukarı gitti ama bir grubu yaklaşmakta olan Paretaşıyanların üzerine bir duvar gibi göndermişti. Kıvranan vücutlar onlara bindirdiği zaman Paretaşıyanlar bağırdı.

Bir manga asker üstüne gelirken geriye doğru sıçrayarak kendisini uzak duvara Çiviledi ve havada savruldu. Odanın yönleri değişti ve şimdi onun için aşağı olan duvarın üstüne indi. Duvar boyunca koşarak Paretaşıyanlarının arkasında bekleyen krala doğru gitti.

"Öldürün onu!" dedi kral. "Fırtına kapsın hepinizi! Ne yapıyorsunuz? Öldürün?"

Szeth duvardan sıçradı ve havada dönerken kendini tekrar aşağı Çivileyerek bir dizi üstünde yemek masasına kondu. Bir yemek bıçağını kaptı ve bir, iki, üç kere doldururken gümüş yemek takımları ve tabaklar şıngırdadı. Bir üçlü Temel Çivileme yaparak bıçağı krala doğru çevirdi, sonra da bıraktı ve kendisini geriye Çiviledi.

Paretaşıyanlardan bir tanesi saldırarak masayı ikiye bölerken silkinerek uzaklaştı. Szeth'in bıraktığı bıçak olması gerektiğinden çok daha hızlı bir şekilde düşerek krala doğru atıldı. Kalkanını kıl payıyla zamanında kaldırabildi, bıçak metale çarparak tangırdarken gözleri kocaman açılmıştı.

Hay Cehennem, diye düşündü Szeth kendini bir Temel Çivilemenin dörtte biriyle yukarı doğru Çivilerken. Bu onu yukarı çekmiyor, sadece çok daha hafifletiyordu. Ağırlığının dörtte biri şimdi aşağı yerine yukarı doğru çekilmekteydi. Sonuç olarak da, az önce olduğunun yarısı kadar hafif hale gelmişti.

Sıradan askerlerin arasına inerken beyaz giysileri zarif bir şekilde dalgalanarak döndü. Daha önceden Çivilemiş olduğu askerler, Fırtınaışıkları biterek yüksek tavandan aşağı düşmeye başlamışlardı. Kırık vücutlar yağıyor, birer birer zemine çarpıyorlardı.

Szeth tekrar askerlerin üstüne gitti. Bazı adamlar düşerken, diğerleri uçarak gittiler. Pahalı kalkanları tangırdayarak taşlara düştü, ölü ya da sersemlemiş parmaklardan dökülüyorlardı. Askerler ona ulaşmaya çalıştılar ama Szeth sadece ellerin kullanıldığı antik dövüş sanatı kammarı kullanarak aralarında dans ediyordu. Bunun düşmanları kavramaya ve kendi

ağırlıklarını onlara karşı kullanarak hareketsiz hale getirmeye odaklanan, daha az ölümcül bir dövüş yöntemi olması istenmişti.

Bu, kişinin birilerine dokunmak ve birilerini doldurmak istediği zamanlar için de idealdi.

O fırtınaydı. O yıkımdı. Onun arzusuyla, adamlar havaya savruluyor, düşüyor ve ölüyorlardı. Dışarı doğru atılarak bir masaya dokundu ve bunu yarım bir Temel Çivilemeyle yukarı Çiviledi. Kütlesinin yarısı yukarıya, yarısı da aşağıya doğru çekilirken masa ağırlıksız hale gelmişti. Szeth bunu bir Tam Çivilemeyle kapladı, sonra da tekmeleyerek askerlere doğru gönderdi; yapıştılar, giysileri ve derileri tahtaya yapıştı.

Yanında bir Parekılıcı havanın içinde ıslık çaldı ve Szeth eğilerek önünden çekilirken hafifçe bir nefes çekti, Fırtınaışığı dudaklarından yükseliyordu. Yukarıdan vücutlar düşerken iki Paretaşıyan saldırdı ama Szeth fazla hızlı, fazla esnekti. Paretaşıyanlar birlikte çalışmıyordu. Bir savaş meydanında egemenlik kurmaya, ya da tek bir düşmanla düello yapmaya alışkınlardı. Güçlü silahları onları dikkatsiz yapmıştı.

Szeth hafif ayakları üzerinde koştu, yere diğer adamların sadece yarısı kadar bağlıydı. Kolaylıkla başka bir saldırının üstünden atladı, birazcık daha fazla yükselmek için kendisini tavana Çivilemiş, sonra da tekrar ağırlığını aşağı çevirmek için zemine çeyrek Çivilemişti. Sonuç zahmetsiz, bir şekilde on ayak yüksekliğinde bir zıplamaydı.

Iskalayan saldırı zemine çarptı ve az önce bırakmış olduğu kemeri keserek büyük keselerinden bir tanesini açtı. Küreler ve çıplak mücevherler zemine saçıldı. Bazıları doluydu. Bazıları sönüktü. Szeth yakınına yuvarlananlardan Fırtınaışığını çekti.

Paretaşıyanların arkasında, silahı hazır kralın kendisi yaklaşıyordu. Kaçmaya çalışmış olması gerekirdi.

İki Paretaşıyan aşırı iri Kılıçlarını Szeth’e doğru savurdular. Szeth savrularak saldırılarından uzaklaştı, uzandı ve havadan yere düşmekte olan bir kalkanı kaptı. Bir saniye sonra kalkanı tutmakta olan adam yere çarptı.

Szeth Paretaşıyanlardan bir tanesinin; altın zırhlı adamın üstüne atladı ve silahını kalkanla savuşturarak yanından geçti. Zırha kırmızı olan diğer adam da Kılıç’ını savurdu. Szeth’in çatlamış kalkanı zor dayanarak darbeyi bertaraf etti. Bir yandan kalkanı Kılıç’a bastırırken, Szeth ileri sıçrayarak kendini Paretaşıyan’ın arkasına Çiviledi.

Hareket Szeth'i adamın üstünden takla attırarak arkasına geçirdi. Szeth devam ederek, ikinci asker dalgası da yere düşmeye başlamışken kendini uzak duvara Çiviledi. Bir tanesi kırmızılı Paretaşıyan'a çarparak adamı sendeletti.

Szeth duvara çarparak taşların üstüne indi. Fırtınaışığıyla öylesine doluydu ki. O kadar çok güç, o kadar çok hayat, o kadar çok korkunç, korkunç yıkım.

Taş. Taş kutsaldı. Şimdilerde bunun hakkında hiç düşünmüyordu. Artık onun için herhangi bir şey nasıl kutsal olabilirdi?

Vücutlar Paretaşıyanların üstüne yağarlarken, Szeth eğildi ve elini önündeki duvarda büyük bir taşın üstüne koydu ve doldurdu. Tekrar ve tekrar Paretaşıyanların olduğu yöne doğru Çiviledi. Bir kere, iki kere, on kere, on beş kere. Fırtınaışığını içine boşaltmaya devam etti. Taş pırıl pırıl parlıyordu. Sıvalar çatladı. Taşlar birbirleri üstünde gıcırdadı.

Kırmızı Paretaşıyan, devasa, doldurulmuş taş, düşen bir taşın normal ivmesinin yirmi katıyla hareket ederek tam ona doğru düşerken döndü. Gümbürtüyle göğüs zırhını parçalayıp, her yöne erimiş metal parçacıkları saçan taş adama bindirdi. Blok onu oda boyunca fırlatarak uzaktaki duvara çarptı. Artık hareket etmiyordu.

Şimdi Szeth'in Fırtınaışığı neredeyse bitmişti. Ağırlığını azaltmak için kendisini çeyrek Çiviledi, sonra da sekerek oda boyunca ilerledi. Etrafında ezilmiş, kırılmış, ölü adamlar yatıyordu. Küreler yerde yuvarlanıyordu ve Szeth onların Fırtınaışığı'nı içine çekti. Işık sanki öldürdüklerinin ruhların gibi yükselerek onu doldurdu.

Koşmaya başladı. Diğer Paretaşıyan Kılıç'ını kaldırıp tökezleyerek geriledi ve bacakları kırılıp gitmiş olan parçalanmış bir masanın üzerine çıktı. Kral en sonunda tuzağının işe yaramadığını fark etmişti. Kaçmaya başladı.

On *kalp atışı*, diye düşündü Szeth. *Bana geri dön, seni Cehennem'in icadı.*

Szeth'in kalp atışları kulaklarında gümlemeye başladı. Çığlık attı. Işık parlayan dumanlar gibi ağzından fışkırıyordu ve tam Paretaşıyan Kılıç'ını savururken kendini yere attı. Kendisini uzaktaki duvara Çivileyip, kayarak Paretaşıyan'ın bacaklarının arasından geçti. Anında kendisini vukan doğru Çiviledi.

Paretaşıyan tekrar ona doğru dönerken havaya fırlamıştı. Ama Szeth orada değildi. Kendini tekrar zemine Çivileyip, Paretaşıyan'ın arkasına düşerek kırık masanın üstüne indi. Durdu ve masayı doldurdu. Parezırhı içindeki bir adam Çivilemelere karşı korunuyor olabilirdi ama üstünde durduğu şeyler öyle değildi.

Szeth çoklu bir Çivileme kullanarak tahtayı yukarı gönderdi. Tahta havaya fırlayarak Paretaşıyan'ı bir oyuncak asker gibi bir kenara fırlattı. Szeth'in kendisi kalasın üstünde kaldı ve bir rüzgâr ile yukarı doğru uçtu. Tam yüksek tavana ulaştığı sırada kendini tahtanın üstünden atarak yere doğru bir kere, iki kere, üç kere Çiviledi.

Masanın üst kısmı çatırtıyla tavana çarptı. Szeth inanılmaz bir hızla sersemlemiş bir şekilde sırtüstü yatmakta olan Paretaşıyan'ın üstüne doğru düşüyordu.

Szeth'in Kılıç'ı tam yere ulaştığı sırada parmaklarında belirdi ve silahı Parezırhı deşerek içinden geçirdi. Göğüs zırhı patladı ve Kılıç adamın göğsüne ve altındaki zeminin içine derinlemesine gömüldü.

Szeth ayağa kalkarak Parekılıcı'nı çekip kurtardı. Kaçmakta olan kral omzunun üstünden bakarak inanamayan bir dehşetle çığlık attı. Paretaşıyanlarının ikisi birden birkaç saniye içinde düşmüştü. Askerlerin sonuncuları kralı kaçarken korumak için endişeli bir şekilde ilerlediler.

Szeth ağlamayı bırakmıştı. Artık daha fazla ağlayabilirmiş gibi görünmüyordu. Uyuşmuş hissediyordu. Aklı... Artık düşünemiyordu. Kraldan nefret ediyordu. Öylesine çok nefret ediyordu ki. Bu onun canını acıtıyordu, fiziksel olarak canını acıtıyordu; mantıksız nefreti o kadar güçlüydü.

Kendini krala doğru Çiviledi; Fırtınaışığı üzerinde tütüyordu.

Ayakları zeminin hemen yukarısına bastı, sanki süzülüyormuş gibiydi. Giysileri dalgalandı. Hâlâ hayatta olan muhafızlar için, oda boyunca uçarak geliyormuş gibi görünecekti.

Kendisini hafif bir açıyla aşağı doğru Çiviledi ve askerlerin saflarına ulaştığında Kılıç'ını savurmaya başladı. Dik bir yokuştan aşağı iniyormuş gibi aralarından koşarak geçti. Dönerek ve savrularak, zarif ve korkunç bir şekilde bir düzine adamı devirdi; yere saçılmış olan kürelerden daha fazla Fırtınaışığı çekti.

Szeth arkasında gözleri yanan adamlar yere düşerlerken kapının ağzına ulaştı. Hemen dışarıda, kral son bir ufak muhafız grubunun ortasında

kaçıyordu. Döndü ve Szeth'i gördüğü zaman çığlık attı, sonra da yarım-pare kalkanını yukarı kaldırdı.

Szeth muhafızların arasından zikzaklarla geçti, sonra da kalkana iki kere vurarak parçaladı ve kralı geriye doğru ittirdi. Adam yere devrilerek Kılıç'ını düşürdü. Sise dönüşen Kılıç kayboldu.

Szeth yukarı sıçradı ve kendisini bir çift Temel Çivileme ile aşağı doğru Çiviledi. Artan ağırlığıyla bir kolunu kırarak kralın üstüne indi ve adamı yere yapıştırdı. Szeth Kılıç'ını hissizleşen bacakları üstüne yığılan şaşkın askerlerin içinden savurdu.

En sonunda, Szeth Kılıç'ını başının üstüne kaldırarak aşağıdaki krala baktı.

"Sen nesin?" diye fısıldadı adam gözleri acıdan yaşarırken.

"Ölüm," dedi Szeth, sonra da Kılıç'ının ucunu adamın yüzüne ve altındaki kayanın içine gömdü.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Fırtına'nın Aydınlığı

DALİNAR ♦ KALADİN ♦ ADOLİN ♦ NAVANİ

“Bir kardeşin cesedinin yanında duruyorum. Ağlıyorum. Bu onun kanı mı, yoksa benim mi? Ne yaptık biz?”

-— Vevanev, 1173 tarihli, ölümden 107 saniye önce. Örnek: işsiz bir Veden denizci.

Adolin, “Ama baba,” dedi Dalinar’ın oturma odasını arşınlarken. “Bu *delilik.*”

“Bu uygun,” diye cevap verdi Dalinar kuru kuru. “Çünkü görünüşe göre ben de öyleyim.”

“Ben asla senin deli olduğunu iddia etmedim.”

“Aslında, iddia ettiğine inanıyorum.” dedi Renarin.

Adolin kardeşine bir göz attı. Renarin şöminenin yanında oturmuş, sadece birkaç gün önce oraya yerleştirilmiş olan yeni fabrialı inceliyordu. Metal bir çerçevenin içine yerleştirilmiş olan doldurulmuş yakut hafifçe parlıyor ve

rahatlatıcı bir sıcaklık yayıyordu. Bu pratik bir şeydi ama Adolin’e orada çıtırdayan bir ateşin olmaması uygun değilmiş gibi geliyordu.

Üçü Dalinar’ın oturma odasında yalnızlardı; o günkü yücefırtınanın gelmesini bekliyorlardı. Dalinar oğullarına bir yüceprens olarak tahtından inmeye niyetinin olduğunu haber vereli bir hafta olmuştu.

Adolin’in babası büyük, yüksek arkalı sandalyelerinden birinde oturuyordu, ellerini önünde kavuşturmuş, metin görünüyordu. Savaş kamplarının daha onun kararından haberi yoktu -Elçiler’e şükür- ama kısa süre içinde ilan etmeyi planlıyordu. Belki de bu geceki şölende.

“Tamam, pekâlâ,” dedi Adolin. “Belki demiş olabilirim. Ama bunu demek istemedim. Ya da en azından senin üstünde bu etkiyi yaratmış olmasını istemedim.”

“Bu tartışmayı bir hafta önce de yaptık, Adolin,” dedi Dalinar yumuşak bir şekilde.

“Evet ve sen de kararını tekrar düşünmeye söz vermiştin!”

“Düşündüm. Kararım değişmedi.”

Adolin odada volta atmaya devam etti. Renarin doğrularak ayağa kalkıp onun geçişini izledi. *Ben bir aptalım,* diye düşündü Adolin. Elbette *ki babamın yapacağı şey buydu. Bunu tahmin etmiş olmam gerekirdi.*

“Bak, sadece bazı sorunların var diye bu tahttan feragat etmen gerektiği anlamına gelmiyor,” dedi Adolin.

“Adolin, düşmanlarımız zayıflığımı bize karşı kullanacaklar. Hatta sen onların *zaten* öyle yapıyor olduklarını düşünüyorsun. Eğer prenslikten şimdi vazgeçmezsem, işler şu anda olduğundan çok daha kötüye gidebilir.”

“Ama ben yüceprens olmak *istemiyorum,“* diye şikâyet etti Adolin. “En azından henüz değil.”

“Liderlik nadiren bizim ne istediğimiz ile ilgilidir, oğlum. Ben Alethi seçkinlerinin arasında fazlasıyla az sayıdaki kişinin bu gerçeğin farkında olduğunu düşünüyorum.”

“Peki ya sana ne olacak?” diye sordu Adolin kederle. Durdu ve babasına doğru baktı.

Dalinar orada oturmuş, kendi deliliğini düşünürken bile öylesine *kararlıydı* ki. Kholin mavisi sert bir ceket ile üniforma giymişti, gümüş saçlar şakaklarını lekeliyordu, elleri önünde kavuşturulmuştu. Elleri kalın ve nasırlı, yüz ifadesi de kararlıydı. Dalinar bir karar verir ve buna uyardı; tereddüt etmez ya da tartışmazdı.

Deli ya da değil, Alethkar'ın ihtiyacı olan şey oydu. Ve Adolin de, acelesi yüzünden, savaş meydanındaki hiçbir savaşçının asla yapmayı başaramadığı şeyi yapmıştı: Dalinar Kholin'i yere devirmiş ve yenilgi içinde göndermişti.

Ah, Fırtınababa, diye düşündü Adolin midesi acıyla burularak. *Jezerezeh, Kelek ve İshi, yukarıdaki Elçiler. Bunu düzeltmek için bir yol bulmama izin verin. Lütfen.*

"Alethkar'a geri döneceğim," dedi Dalinar. "Gerçi buradaki ordumuzu bir Paretaşıyan'dan mahrum bırakmaktan nefret ediyorum. Belki de ben... Ama hayır, onlardan vazgeçemem."

"Tabii ki hayır!" dedi Adolin dehşet içinde. Bir Paretaşıyan Parelerinden vaz mı geçecekti? Bu durum, sahibi onları kullanmak için fazlasıyla zayıf ve hasta olmadığı sürece neredeyse asla olmazdı.

Dalinar başını sallayarak onayladı. "Uzun zamandır Paretaşıyanların herbirinin burada, Ovalar'da savaşıyor olmasından dolayı vatanımızın tehlike içinde olduğundan endişe ediyorum. Eh, belki de rüzgârların bu değişimi bir nimettir. Kholinar'a geri dönecek ve kraliçeye yardımcı olacak, kendimi sınır çatışmalarında işe yarar kılacağım. Belki de eğer Reshiler ve Vedenler karşılarında tam bir Paretaşıyan bulacaklarını bilirlerse, bize karşı saldırıda bulunmaya istekli olmazlar."

"Bu mümkün," dedi Adolin. "Ama onlar da işi büyütüp, akınlara kendileri de birer Paretaşıyan göndermeye başlayabilirler."

Bu babasını endişelendirirmiş gibi göründü. Jah Keved, Roshar'da kayda değer sayıda Pareye sahip olan diğer tek krallıktı, neredeyse Alethkar'daki kadar çok. Aralarında yüzlerce yıldır doğrudan bir savaş olmamıştı. Alethkar fazla bölünmüştü ve Jah Keved'in durumu da onlardan azıcık daha iyiydi. Ama eğer iki krallık tüm güçleriyle çatışırlarsa, bu Hiyerokrasi'nin günlerinden beri, benzeri görülmemiş bir savaş olurdu.

Dışarıda uzaklardan fırtına gürledi ve Adolin hemen Dalinar'a doğru döndü. Babası gözlerini batıya doğru, fırtınadan uzağa dikerek sandalyesinde kaldı. "Bu tartışmaya daha sonra devam edeceğiz," dedi Dalinar. "Şu an için, siz ikinizin kollarımı sandalyeye bağlamanız gerekiyor."

Adolin yüzünü astı ama şikâyet etmeden ona denileni yaptı.

♦

♦♦

Dalinar gözlerini kırpıştırarak etrafına bakındı. Tek duvarlı bir hisarın burcunda duruyordu. Koyu kırmızı taş bloklar kullanılarak inşa edilmiş olan

duvar dik ve düzdü. Geniş bir taş ovasına yukarıdan bakan yüksek bir kaya oluşumunun rüzgâryönü tarafında kalan bir yarığın içine boylu boyunca inşa edilmişti; bir kayanın üstündeki bir çatlağa takılmış olan ıslak bir yaprağa benziyordu.

Bu görüler ne kadar da gerçek gibi geliyor, diye düşündü önce elinde tuttuğu mızrağa, sonra da üstündeki antika üniformaya bakmak için aşağı göz atarken. Kumaş bir etek ve deri yelek. Gerçekte kolları bağlanmış olarak sandalyesinde oturuyor olduğunu hatırlamakta zorlanıyordu. İpleri hissedemiyor ya da yücefırtınayı duyamıyordu.

Hiçbir şey yapmayarak görünün bitmesini beklemeyi düşündü. Eğer bu gerçek değilse, neden iştirak edecekti ki? Ama bu sanrıları kendi başına uydurduğuna tam olarak inanmıyor, *inanamıyordu.* Tahtı Adolin'e bırakıp çekilme kararının arkasındaki şey şüpheleriydi. Deli miydi? Yanlış mı yorumluyordu? En azından, artık kendi kendisine güvenemezdi. Neyin gerçek olduğunu, neyin olmadığını ayırt edemiyordu. Böyle bir durumda bir adamın konumundan vazgeçmesi ve durumu gözden geçirmesi gerekirdi.

Ne olursa olsun, bu görüleri görmezden gelmesi değil, yaşaması gerektiğini hissediyordu. Çaresiz bir parçası, hâlâ resmi olarak tahtından feragat etmek zorunda kalmadan önce bir çözüm bulmayı umuyordu. O parçanın çok fazla kontrolü ele geçirmesine izin vermiyordu; bir adamın doğru olan şeyi yapması gerekirdi. Ama Dalinar ona şu kadarını verecekti: Onların bir parçası olduğu sürece, bu görülere gerçekmiş gibi muamele edecekti. Eğer burada keşfedilecek sırlar varsa, bunları sadece rolünü oynayarak bulabilirdi.

Etrafına bakındı. Bu sefer ona ne gösterilmekteydi ve neden? Silahındaki mızrak başı iyi çeliktendi ama başlığı bronzdanmış gibi görünüyordu. Onunla birlikte duvarın üstünde olan altı adamdan birisinin bronz bir göğüs zırhı vardı, diğer ikisi ise kötü bir şekilde yamanmış, yarılmış ve geniş dikişlerle tekrar dikilmiş olan deri üniformalar giyiyordu.

Diğer adamlar aylak aylak duruyorlar, duvarın üstünden boş boş bakıyorlardı. *Nöbet tutuyoruz,* diye düşündü Dalinar ileri çıkıp dışarıdaki manzarayı gözleriyle tarayarak. Bu kaya oluşumu devasa, bir ovanın sonundaydı; bunun gibi bir hisar için mükemmel bir konumdu. Hiçbir ordu buraya çok önceden görülmeden yaklaşamazdı.

Hava, gölgeli köşelerde buzun taşlara tutunmasına yetecek kadar soğuktu. Güneş ışığı soğuğu dağıtmak için pek bir şey yapmıyordu ve hava da otların

eksildiğini açıklıyordu; çimenler deliklerine çekilmiş, bahar havasının geri dönüşünü bekliyorlardı.

Dalinar pelerinini iyice kapatarak, yoldaşlarından birinin de aynı şeyi yapmasına neden oldu.

“Fırtına götüresi hava,” diye mırıldandı adam. “Daha ne kadar sürecek? Sekiz hafta oldu bile.”

Sekiz hafta mı? Bir defada kırk gün kış? Bu enderdi. Soğuğa rağmen, diğer üç asker nöbet görevleriyle ilgileniyormuş gibi görünmek dışında her şeyi yapıyorlardı. Bir tanesi uyukluyordu bile.

“Uyanık olun,” diye fırça attı Dalinar onlara.

Ona baktılar, uyuklamakta olanı gözlerini kırpıştırarak uyandı. Üçü de inanmamış görünüyordu. Uzun, kızıl saçlı olan adamlardan bir tanesi kaşlarını çattı. “Bunu sen mi diyorsun Leel?”

Dalinar karşılık vermemek için kendini tuttu. Onu kim olarak görüyorlardı acaba?

Soğuk hava nefesinin buharlaşmasına neden oluyordu ve arkasından aşağıdaki ocak ve örslerde çalışan adamlardan gelen metal seslerini duyabiliyordu. Hisarın kapıları kapalıydı, sağında ve solundaki okçu kuleleri doluydu. Savaştaydılar ama nöbet tutmak her zaman sıkıcı bir işti. Saatler boyunca dikkatli kalmak için iyi eğitilmiş askerler gerekirdi. Belki de bu yüzden burada o kadar fazla asker vardı; eğer izleyen gözlerin niteliğinden emin olunamıyorsa, o zaman niceliğinden medet umulurdu.

Ancak Dalinar’ın bir avantajı vardı. Görüler ona asla sakin bir barış dönemini göstermiyor, onu çatışma ve değişim zamanlarına atıyorlardı. Dönüm noktaları. Bu yüzden de, izleyen diğer düzinelerce göze rağmen, ilk fark eden o oldu.

“Orada!” dedi kaba taş mazgalın yan tarafından eğilerek. “O ne?”

Kızıl kafalı adam bir elini kaldırarak gözlerini gölgeledi. “Hiçbir şey. Bir gölge.”

“Hayır, hareket ediyor,“ dedi diğerlerinden bir tanesi, “İnsanlara benziyorlar. İlerliyorlar.”

Kızıl saçlı adam alarm verirken Dalinar’ın kalbi beklentiyle çarpmaya başladı. Daha fazla okçu mazgallara koşarak yaylarının tellerini bağlamaya başladı. Aşağıdaki kırmızı avluda askerler toplandı. Her şey o aynı kayadan inşa edilmişti ve Dalinar adamlardan birinin bu yerden “Hummataşı Kalesi” olarak bahsettiğini duydu. Adını hiç duymamıştı.

Gözcüler atlar üstünde dörtnala kaleden çıktılar. Hem neden dışarıda atlı gözcüler yoktu?

“Bu artçı savunma kuvveti olmalı,” diye mırıldandı askerlerden bir tanesi. “Hatlarımızı geçmiş olamazlar. Parlayanlar savaşırken değil...”

Parlayanlar mı? Dalinar dinlemek için daha yakına geldi ama adam ona kaşlarını çatarak sırtını döndü. Dalinar her kim idiyse, diğerleri ondan pek hoşlanmıyordu.

Görünüşe göre, bu kale savaşın ön hatlarından geri çekilmek için kullanılan bir konumdaydı. Yani ya o yaklaşan kuvvet dosttu ya da düşman, hatlarını yarmış ve kaleyi kuşatması için öncü bir grup göndermişti. O zaman bunlar ihtiyat birlikleriydi ki büyük olasılıkla az sayada atlarının olmasının sebebi de buydu. Ama yine de dışarıda atlı gözcülerinin olması gerekirdi.

Gözcüler en sonunda dörtnala kaleye geri dönerlerken beyaz bayraklar taşıyorlardı. Dalinar yoldaşlarına göz attı ve onların rahatlaması şüphelerini doğruladı. Beyaz renk dost anlamına geliyordu. Ama eğer bu kadar basit olsaydı, o buraya gönderilmiş olur muydu? Eğer bu sadece kendi *aklıysa*, daha önce hiç yapmadığı hâlde şimdi basit, sıkıcı bir görü üretir miydi?

“Bir tuzak için hazır olmamız gerekir,” dedi Dalinar. ”Birileri o gözcülerin ne gördüğünü öğrenmeli. Sadece sancakları mı tanımışlar, yoksa daha yakından bakmışlar mı?”

Şimdi duvarın tepesini doldurmuş olan okçuların bazıları da dâhil, diğer askerler ona garip bakışlar attılar. Dalinar hafifçe lanet ederek yaklaşmakta olan gölgeli kuvvete tekrar baktı. Kafasının arkasında tekinsiz bir kaşıntı vardı. Garip bakışları görmezden gelerek, mızrağını kavradı ve duvarın üstündeki yoldan koşarak bir merdivene ulaştı. Basamaklar zikzak şeklinde inşa edilmişti, uzun duvardan aşağıya ileri geri yaparak iniyordu. Dalinar daha önce de böyle tahkimatlar da bulunmuştu ve baş dönmesini engellemek için gözlerini nasıl adımlarına odaklanmış olarak tutması gerektiğini biliyordu.

Aşağıya ulaştı ve mızrağını omzunun üstüne dayayarak, sorumlu birilerini bulmak üzere yola koyuldu. Hummataşı Kalesinin binaları köşeli ve pratikti, doğal yarığın duvarları boyunca birbirlerine dayanarak inşa edilmişlerdi. Çoğunun tepesinde yağmur tutucuları vardı. İyi yiyecek stoklarıyla ya da eğer şanslılarsa bir Ruhdökümcüyle, bunun gibi bir tahkimat yıllarca bir kuşatmaya direnebilirdi.

Rütbe nişanlarını okuyamıyordu ama bir subayı gördüğü zaman tanıyabilirdi. Yanında bir grup şeref muhafızıyla, kan kırmızı bir pelerin içinde dikiliyordu. Takım zırhı yoktu, sadece deri üstünde parlak bronz bir göğüs zırhı vardı ve gözcülerden bir tanesiyle görüşüyordu. Dalinar aceleyle yaklaştı.

Ancak o zaman adamın gözlerinin koyu kahverengi olduğunu gördü. Dalinar bu gördüğüne inanamayarak şaşkınlık içinde bakakaldı. Etrafındakiler adama bir berrakbeymiş gibi davranıyorlardı.

"... Taşmuhafazalar Tarikatı, lordum," diyordu hâlâ atının üstünde olan gözcü.

"Ve büyük bir sayıda da Rüzgârkoşucu. Hepsi yaya."

"Ama neden?" diye hesap sordu *koyugözlü* subay. "Neden Parlayanlar buraya geliyor? Ön saflarda o şeytanlarla savaşıyor olmaları gerek!"

"Lordum, emirlerimiz onların kimliğini belirler belirlemez geri dönmekti," dedi gözcü.

"Eh, geri git ve niye burada olduklarını öğren!" diye kükredi subay gözcünün irkilmesine neden olarak. Gözcü hemen sonra uzaklaşmak için atını çevirdi.

Parlayanlar. Çoğu zaman şu ya da bu şekilde Dalinar'ın görüleriyle bağlantıları vardı. Subay şövalyeler için boş sığınakları hazırlamalarını söyleyerek eşlikçilerine emirler vermeye başlarken, Dalinar gözcüyü duvara doğru takip etti. Oradaki okçu yarıklarında adamlar toplanmış, dışarıdaki ovaya bakıyorlardı. Yukarıdakiler gibi, bunlar da çeşitli parçalardan bir araya getirilmiş gibi görünen uyumsuz üniformalar giyiyordu. Pejmürde bir grup değillerdi ama belli ki ikinci el fazlalıkları giyiyorlardı.

Dalinar devasa duvarın gölgesinde duran bir asker kalabalığının arkasına doğru yürürken, gözcü atını bir geçidin içinden sürdü. "Ne var?" diye sordu.

"Parlayanlar," dedi adamlardan bir tanesi. "Koşmaya başladılar."

"Sanki neredeyse saldıracaklarmış gibi görünüyorlar," dedi bir diğeri.. Bunun kulağa ne kadar saçma geldiğine kıkırdadı, gerçi sesinde bir belirsizlik izi de vardı.

Ne? diye düşündü Dalinar endişeyle. "Bana yol açın."

Şaşırtıcı bir şekilde, adamlar ayrıldılar. Dalinar aralarından geçerken şaşkınlıklarını hissedebiliyordu. Emri bir yüceprens ve *açıkgözün* otoritesiyle vermişti, ve onlar da içgüdüsel olarak itaat etmişlerdi. Şimdi onu

gördüklerinde ise emin olamamışlardı. Bu sıradan nöbetçi onlara emir yağdırarak ne yaptığını sanıyordu?

Onlara sorgulamaları için bir şans tanımadı. Duvarın içinden ovaya doğru bakan dikdörtgen şeklinde bir okçu yarığının olduğu duvara dayanmış platformun üstüne çıktı. Bir adamın geçmesi için çok küçüktü ama okçuların dışarı ateş etmesine yetecek kadar genişti. Buradan, Dalinar yaklaşmakta olan askerlerin belirgin bir hat oluşturmuş olduğunu gördü. Işıldayan Parezırhları içindeki adam ve kadınlar koşarak geliyordu. Omuz omuza koşuyorlardı, tek bir tanesi bile hattı bozmuyordu. Kristalden bir dalga gibi. Yaklaşırlarken, Dalinar Zırhları'nın boyanmamış olduğunu gördü ama görülerinde görmüş olduğu diğer Parlayanlar gibi, eklem yerleri ve ön taraflarındaki rünler mavi ya da kehribar renkte parlıyordu.

"Parekılıcı'nı çekmemişler," dedi Dalinar. "Bu iyiye işaret."

Dışarıdaki gözcü atını durdurdu. Dışarıda en azından iki yüz tane Paretaşıyan varmış gibi görünüyordu. Alethkar'ın yaklaşık yirmi kadar Kılıç'ı vardı, Jah Keved'in de benzer bir sayıdaydı. Eğer dünyanın geri kalanındakilerin hepsini bir araya getirecek olursan, toplamda iki güçlü Vorin krallığından birininki kadar ederlerdi. Bunun anlamı ise, Dalinar'ın bildiği kadarıyla, bütün dünyada yüz taneden daha az Kılıç vardı. Ve burada tek bir orduda toplanmış olan *iki yüz* tane Paretaşıyan görüyordu. Bu hayal bile edilemeyecek bir şeydi.

Parlayanlar koşmayı bırakıp, önce hızlı, sonra da normal hızda yürümeye başladılar. Dalinar'ın etrafındaki askerler sessizleşti. En öndeki Parlayanlar sıra olup hareketsizce durdu. Bir anda, başkaları da gökyüzünden düşmeye başladı. Etraflarına Fırtınaışığı püskürterek çatlayan kaya sesleriyle yere indiler. Bunların hepsi mavi parlıyordu.

Kısa süre sonra, dışarıdaki alanda yaklaşık üç yüz tane Parlayan vardı. Kılıçlar'ını çağırmaya başladılar. Silahları yoktan beliren ve katılaşan sis gibi ellerinde belirdi. Bu sessizlik içinde yapılmıştı. Siperlikleri aşağıdaydı.

"Eğer kılıçsız koşmaları iyiye işaretse, o zaman bu ne anlama geliyor?" diye fısıldadı Dalinar'ın yanındaki adamlardan biri.

Dalinar'ın içinde bir şüphe yükselmeye başladı, bu görünün ona ne göstermek üzere olduğunu biliyor olabileceğinin dehşeti. Sinirleri en sonunda bozulan gözcü atını çevirdi ve ona kapıyı açmaları için çığlık atarak dörtnala kaleye doğru geri geldi. Sanki birazcık tahta ve taş yüzlerce Paretaşıyan'a karşı bir korunma sağlayabilirmiş gibi, Kılıç ve Zırh sahibi

olan tek bir adam neredeyse kendi başına bir orduydu ve o bu insanların sahip oldukları garip güçleri dikkate almasan bile öyleydi.

Askerler gözcü için geçidin kapısını açtılar. Ani bir karar vererek, Dalinar aşağı atladı ve kapıya doğru koştu. Arkada, Dalinar'ın önceden görmüş olduğu subay, okçu aralığına doğru kendine yol açıyordu.

Dalinar açık kapıya ulaşarak, tam gözcü dörtnala avluya geri girerken dışarı fırladı. Adamlar dehşet içinde Dalinar'ın arkasından seslendiler. Onları duymazdan geldi ve koşarak düz ovaya çıktı. Geniş, düz duvar sanki güneşin kendisine giden bir yol gibi tepesinde yükseliyordu. Parlayanlar hâlâ uzaktaydı ama yay menzilinin içinde durmuşlardı. Şekillerin güzelliğine kapılan Dalinar yavaşladı, sonra da yaklaşık yüz ayak uzaklarında durdu.

Parlak pelerini zengin bir mavi renkte olan bir şövalye yoldaşlarının arasından bir adım öne çıktı. Dalgalı çelikten Parekılıcı'nın ortası boyunca incelikli oymaları vardı. Bir an boyunca bunu kaleye doğru tuttu.

Sonra da ucunu taşa sapladı. Dalinar gözlerini kırptı. Paretaşıyan sarı saçlı ve solgun derili, yakışıklı bir başı gözler önüne sererek miğferini çıkardı. Shinovar'lı bir adam gibi açık tenliydi. Miğferi Kılıç'ının yanına, yere attı. Paretaşıyan kolları yanlarında, zırhlı ellerini yumruk yaparken miğfer yerde biraz yuvarlandı. Avuçlarını iyice açtı ve zırh eldivenleri kurtularak kayalık zemine düştü.

Parezırhı vücudundan dökülürken döndü, göğüs zırhı kurtulup düşüyor, dizlikleri kayıp gidiyordu. Altında kılışmış mavi bir üniforma giymekteydi. Adım atarak bota benzeyen solleretlerin içinden çıktı ve yürüyerek uzaklaşmaya devam etti; Parekılıcı ve Parezırhı, herhangi bir adamın sahip olabileceği en kıymetli hazineler, çöp gibi yere atılarak terk edilmişti.

Diğerleri de onu takip etmeye başladılar. Yüzlerce adam ve kadın Parekılıcı'nı taşın içine saplıyor, sonra da Zırhlar'ını çıkarıyorlardı. Taşa düşen metal sesleri yağmur gibi geldi. Sonra da fırtına gibi.

Dalinar kendini ileri doğru koşarken buldu. Arkasındaki kapı açıldı ve bazı meraklı askerler kaleden dışarı çıktılar. Dalinar Parekılıcı'na ulaştı. Pırıldayan gümüş ağaçlar gibi kayalardan çıkıyorlardı, silahlardan bir orman gibiydi. Kendi Parekılıcı'nın asla yapmamış olduğu bir şekilde hafifçe parlıyorlardı ama o aralarından koşarak geçerken, ışıkları solmaya başladı.

Üstüne korkunç bir his çöktü. Acı ve ihanet ile dolu engin bir trajedi hissi. Olduğu yerde kalarak, nefes nefese elini göğsüne koydu. Ne oluyordu? O

tüyler ürpertici his, o neredeyse duyabildiğine yemin edebileceği çığlık *neydi*?

Parlayanlar. Attıkları silahlarından yürüyerek uzaklaşıyorlardı. Şimdi hepsi bağımsız bireyler gibi görünüyorlardı, her biri kalabalığa rağmen yalnız başına yürüyordu. Dalinar terk edilmiş göğüslükler ve zırh parçalarının üstünde tökezleyerek arkalarından fırladı. En sonunda tökezleyerek hepsinin arasından sıyrılmıştı.

“Bekleyin!” diye seslendi.

Hiçbirisi dönüp bakmadı.

Şimdi ileride, çok uzaklarda başkalarını da görebiliyordu. Parezırhı giymeyen kalabalık bir asker grubu Parlayanlar’ın geri dönmesini bekliyordu. Onlar kimdi ve neden öne çıkmamışlardı? Dalinar Parlayanlar’a yetişti, çok hızlı yürümüyorlardı ve bir tanesini kolundan kavradı. Adam döndü, bir Alethi gibi derisi bronzlaşmış ve saçları koyuydu. Gözleri en solgunundan maviydi. Hatta doğal olmayan bir şekilde solgundu; irisleri neredeyse beyazdı.

“Lütfen,” dedi Dalinar. “Bana bunu neden yaptığınızı söyleyin.”

Eski Paretaşıyan kolunu çekip kurtardı ve yürüyerek uzaklaşmaya devam etti. Dalinar küfretti ve sonra da koşarak Paretaşıyanların ortasına daldı. Her ırktan ve millettendiler, koyu ve açık derili, bazılarının beyaz Thaylen kaşları vardı, diğerlerinin ise kırışık Selay derileri. Gözleri ileride, birbirleriyle konuşmadan yürüyorlardı, adımları yavaş ancak kararlıydı.

“Birileri bana neden olduğunu söyleyecek mi?” diye gürledi Dalinar. “Bu o, değil mi? Hıyanet Günü, insanoğluna ihanet ettiğiniz gün. Ama neden?” Hiçbirisi konuşmadı. Sanki Dalinar orada yokmuş gibi davrandılar.

İnsanlar ihanetten, Parlayan Şövalyeler’in insanlığa sırtını döndüğü günden bahsederdi. Neyle savaşıyorlardı ve neden durmuşlardı? *İki şövalye tarikatından bahsedilmişti,* diye düşündü Dalinar. *Ama on tarikat vardı. Ya diğer sekizi ne oldu*?

Dalinar ciddi bireyler denizinin ortasında dizlerinin üstüne düştü. “Lütfen. Bilmek zorundayım.” Yakınlarda, kalenin askerlerinden bazıları Parekılıcı’na ulaşmışlardı ama bu adamlar Parlayanlar’ın peşinden koşmak yerine, ihtiyatlı bir şekilde Kılıçlar’ı çekip çıkarıyorlardı. Birkaç subay koşturarak kaleden dışarı fırladı, Kılıçlar’ı yere bırakmaları için onlara sesleniyorlardı. Kısa süre sonra ise yan kapılardan dışarı taşan ve silahlara doğru koşan adamların sayıları onları geçmişti.

“Onlar ilk,” dedi bir ses.

Dalinar yukarı baktığında şövalyelerden bir tanesinin yanında durmuş olduğunu gördü. Bu Alethi gibi görünen adamdı. Omzunun üstünden Kılıçlar’ın etrafında toplanmış olan kalabalığa baktı. Adamlar birbirlerine bağırmaya başlamıştı, herkes hepsine el konulmadan önce bir Kılıç kapmak için mücadele ediyordu.

“Onlar ilk,” dedi Parlayan Dalinar’a doğru dönerek. Dalinar o sesin derinliğini tanıdı. Bu görülerinde her zaman onunla konuşan o sesti. “Onlar ilkti ve onlar sonuncuydu da.”

“Bu Hıyanet Günü mü?” diye sordu Dalinar.

“Bu olaylar tarihe geçecek,” dedi Parlayan. “Adları çıkacak. Burada olanlar için pek çok isminiz olacak.”

“Ama neden?”diye sordu Dalinar. “Lütfen. Neden görevlerini terk ettiler?”

Şekil onu inceliyormuş gibi göründü. “Sana fazla yardım edemeyeceğimi söyledim. Kederler Gecesi gelecek ve Gerçek Issızlık. Dinmezfırtına.”

“O zaman sorularıma cevap ver!” dedi Dalinar.

“Kitabı oku. Onları birleştir.”

“Kitap mı? *Kralların Yolu* mu?”

Şekil döndü ve yürüyerek ondan uzaklaştı, bilinmez yerlere doğru yürüyen diğer Parlayanlar’a katılarak taş ovayı geçmeye koyuldu.

Dalinar dönerek Kılıçlar için koşuşan askerlerin yarattığı arbedeye baktı. Pek çoğuna şimdiden el konulmuştu. Herkese yetecek kadar çok Kılıç yoktu ve bazıları kendilerininkileri kaldırmaya başlamış, kendilerine yaklaşanları savuşturmak için kullanıyorlardı. Olanları izlerken, elinde bir Kılıç’la kükremekte olan bir subay arkasındaki iki adamın saldırısına uğradı.

Silahların içinden gelen parıltı tamamen kaybolmuştu.

O subayın öldürülmesi diğerlerini de cesaretlendirdi. Başka çatışmalar başladı, askerler bir tanesini ele geçirmeyi umarak Kılıç’ı olanlara saldırmak için atıldılar. Gözler yanmaya başladı. Çığlıklar, bağırışlar, ölüm. Dalinar kendisini tekrar sandalyesine bağlanmış olarak odasında bulana kadar izledi. Yakınlarında, Adolin ve Renarin gergin bir halde onu izliyorlardı.

Dalinar geçmekte olan yücefırtınanın çatıdaki sesini dinlerken gözlerini kırptı. “Geri döndüm,” dedi oğullarına. “Sakinleşebilirsiniz.” Adolin ipleri çözmesine yardım ederken, Renarin Dalinar’a bir kupa turuncu şarap getirmek için ayağa kalktı.

Dalinar çözüldüğü zaman Adolin geri çekildi. Genç kollarını kavuşturdu. Renarin geri geldi, yüzü solgundu. Zayıflık nöbetlerinden birini geçiriyormuş gibi görünüyordu; hatta bacakları da titriyordu. Dalinar kupayı alır almaz, genç adam bir sandalyeye oturdu ve başını ellerinin arasına aldı.

Dalinar tatlı şarabı yudumladı. Daha önce görülerinde savaşlar görmüştü. Ölümler ve canavarlar, koc.akabuklar ve kâbuslar görmüştü. Ama yine de, her nedense bu görü onu öncekilerin hepsinden daha fazla rahatsız etmişti, ikinci bir yudum için kupayı kaldırırken, elinin de titremekte olduğunu fark etti.

Adolin hâlâ ona bakıyordu.

"İzlemesi o kadar kötü müydü?" diye sordu Dalinar.

"Söylediğin abuk sabuk şeyler sinir bozucu, baba," dedi Renarin. "Tüyler ürpertici, garip. Çarpık, rüzgârın gücüyle eğilmiş tahta bir bina gibi."

"Debeleniyorsun," dedi Adolin. "Neredeyse sandalyeyi devirecektin. Sen durulana kadar sandalyeyi tutmam gerekti."

Dalinar ayağa kalktı ve kupasını tekrar doldurmak için ilerlerken içini çekti. "Ve sen hâla benim tahttan çekilmemin gerekli olmadığını mı düşünüyorsun?"

"Nöbetler kontrol altında tutulabilir," dedi Adolin, gerçi sesi rahatsız olmuş gibi geliyordu, "Benim hedefim *asla* seni yerinden indirmek değildi. Ben sadece senin evimizin geleceği hakkındaki kararları verirken sanrılara dayanmanı istemiyordum. Gördüğün şeylerin gerçek olmadığını kabul ettiğin sürece, devam edebiliriz. Tahtından feragat etmen için bir sebep yok."

Dalinar şarabı doldurdu. Doğuya doğru baktı, duvara, Adolin ve Renarin'den uzağa. "Gördüğüm şeylerin gerçek olmadığını kabul etmiyorum."

"Ne?" dedi Adolin. "Ama ben seni ikna etmiş..."

"Artık güvenilir olmadığımı kabul ediyorum," dedi Dalinar. "Ve deliriyor olma olasılığım var. Bana bir şeyler olduğunu kabul ediyorum." Tekrar döndü. "Bu görüleri ilk görmeye başladığım zaman, bunların Yaradan'dan olduklarına inandım. Sen beni bu yargımda fazla hızlı davranmış olabileceğime ikna ettin. Onlara güvenecek kadar bir şey bilmiyorum. Delirmiş olabilirim. Ya da bunlar Yaradan'dan kaynaklanmadıkları hâlde doğaüstü olabilirler."

"Bu nasıl olabilir?" dedi Adolin kaşlarını çatarak.

"Eski Büyü," dedi Renarin yumuşak bir sesle, hâlâ oturuyordu.

Dalinar başını sallayarak onayladı.

“Ne?” dedi Adolin üstüne bastırarak. “Eski Büyü bir efsane.”

“Ne yazık ki efsane değil,” dedi Dalinar, sonra da serin şarabından bir yudum daha aldı. “Bunun bir gerçek olduğunu bizzat biliyorum.”

“Baba,” dedi Renarin. “Eski Büyü’nün seni etkilemiş olması için, Batı’ya yolculuk etmiş ve özellikle onu aramış olman gerekiyor. Değil mi?”

“Evet,” dedi Dalinar mahçup bir şekilde. Hatıralarında bir zamanlar karısının var olmuş olduğu boş yer asla ona şu anda olduğu kadar belirgin gelmemişti. Bunu görmezden gelmeye meyilliydi ve haksız da değildi. Karısı tümüyle yok olmuştu ve bazen Dalinar bir zamanlar evli *olduğunu* hatırlamakta bile zorlanıyordu.

“Bu görüler benim Gecegözcüsü hakkında anladığım şeylerle uyuşmuyor,” dedi Renarin. “Çoğu insan onu sadece bir tür güçlü spren olarak kabul ediyor. Bir kere ona ulaşıp ödülünü ve lanetini aldıktan sonra seni rahat bırakıyor olması gerekli. Onu ne zaman aradın?”

“Şimdi uzun yıllar oluyor,” dedi Dalinar.

“O zaman büyük ihtimalle bu onun etkisinden kaynaklanmıyor,” dedi Renarin.

“Ama ondan ne istedin?” dedi Adolin kaşlarını çatarak.

“Lanetim ve lütfum bana ait, oğlum,” dedi Dalinar. “Ayrıntılar önemli değil.”

“Ama...”

“Ben de Renarin’e katılıyorum,” dedi Dalinar lafını keserek. “Bu büyük ihtimalle Gecegözücüsü değil.”

“Pekâlâ, tamam. Ama o zaman neden konuyu açtın?”

“Çünkü Adolin,” dedi Dalinar çileden çıktığını hissederek. “Bana ne olduğunu *bilmiyorum.* Bu görüler aklımın ürünleri olmak için fazlasıyla ayrıntılı gibi görünüyor. Ama senin argümanların beni düşünmeye itti. Yanılıyor olabilirim. Ya da *sen* yanılıyor olabilirsin ve Yaradan’dan olabilir. Ya da tamamen farkı bir şey olabilir. Bilmiyoruz ve işte bu nedenle de benim tahtta kalmam tehlikeli.”

“Eh, benim dediğim hâlâ geçerli,” dedi Adolin inatçı bir şekilde. “Bunu kontrol altında tutabiliriz.”

“Hayır, tutamayız,” dedi Dalinar. “Sırf geçmişte sadece yücefırtınalar sırasında gelmiş olması, ileride diğer stresli zamanlara da olmayacağı

anlamına gelmez. Ya savaş meydanında bir nöbet geçirecek olursam?” Bu tam olarak Renarin’in de savaşa gitmesine izin vermemelerinin sebebiydi.

“Eğer bu olursa, bununla başa çıkarız,” dedi Adolin. “Şimdilikse, bunları sadece görmezden gelebilir...”

Dalinar bir elini havaya savurdu. “Görmezden gelmek mi? Bunun gibi bir şeyi görmezden *gelemem.* Görüler, kitap, hissettiğim şeyler, bunlar beni her açıdan değiştiriyor. Kendi vicdanımı takip etmezsem, insanları nasıl yönetebilirim? Eğer bir yüceprens olarak devam edersem, her kararımı iki kere düşünmem gerekir. Ya kendime güvenmeye karar veririm ya da tahttan inerim. İkisi arasında bir şeyler düşüncesini *kaldıramam.*”

Oda sessizleşti.

“O zaman ne yapacağız?” dedi Adolin.

“Kararı vereceğiz,“ dedi Dalinar. “Kararı *vereceğim.*”

“Tahttan da insen, sanrıları dinlemeye devam da etsen, iki durumda da onların biri yönetmesine izin veriyoruz,“ diye tısladı Adolin.

“Ve senin daha iyi bir seçeneğin var mı?” diye hesap sordu Dalinar. “Şikâyet etmekte hızlı davranıyorsun Adolin ki bu senin bir alışkanlığınmış gibi görünüyor. Ama senin mantıklı bir alternatif sunduğunu görmüyorum.”

“Sana bir tane sundum,” dedi Adolin. “Sanrıları görmezden gel ve devam et!”

“Mantıklı bir seçenek dedim!”

İkisi birbirlerine dik dik baktılar. Dalinar sinirini kontrol altında tutmak için çabaladı. Pek çok açıdan, o ve Adolin birbirlerine fazla benziyorlardı. Birbirlerini anlıyorlardı ve bu da can acıtan yerlerden başarabilmelerini sağlıyordu.

“Peki ya görülerin gerçek olup olmadığını kanıtlarsak?” dedi Renarin.

Dalinar ona doğru baktı. “Ne?”

“Bu rüyaların ayrıntılı olduğunu söylüyorsun,” dedi Renarin ellerini önünde kavuşturmuş halde öne doğru eğilerek. “Tam olarak ne görüyorsun?”

Dalinar tereddütle durdu, sonra da şarabının kalanını başına dikti. Bir kez olsun turuncu yerine sarhoş edici eflatunu içmiş olmayı diledi. “Görüler çoğunlukla Parlayan Şövalyelerle ilgili. Her görünün sonunda birileri, sanıyorum Elçiler’den bir tanesi, bana geliyor ve Alethkar’ın yüceprenslerini birleştirmemi söylüyor.”

Oda sessizleşti; Adolin rahatsız görünüyor, Renarin ise sadece sessizce oturuyordu.

“Bugün Hıyanet Günü’nü gördüm,” diye devam etti Dalinar. “Parlayanlar Pareleri’ni terk ettiler ve yürüyüp gittiler. Kılıçlar ve Zırhlar terk edildikleri zaman bir şekilde... Soldular. Bu görmüş olmak için son derece garip bir ayrıntı.” Adolin’e baktı. “Eğer bu görüler hayal ürünüyse, o zaman ben bir zamanlar düşünmüş olduğumdan çok daha akıllıymışım.”

“Kontrol edebileceğimiz belirgin bir şeyler hatırlıyor musun?” diye sordu Renarin. “İsimler? Yerler? Tarihte izi bulunabilecek olaylar?”

“Bu sonuncusu Hummataşı Kalesi denilen bir yerdeydi,” dedi Dalinar.

“Hiç adını duymadım,” dedi Adolin.

“Hummataşı Kalesi,” diye tekrar etti Dalinar. “Görümde, oranın yakınlarında sürmekte olan bir tür savaş vardı. Parlayanlar ön saflarda dövüşüyordu. Bu hisara çekildiler, sonra da orada Parelerini terk ettiler.”

“Belki de tarihte bir şeyler bulabiliriz,” dedi Renarin. “Ya bu kalenin var olduğunun ya da Parlayanların orada gördüğün şeyi yapmadığının kanıtı. O zaman anlarız, değil mi? Rüyaların sanrı mı, yoksa gerçek mi olduğunu?”

Dalinar kendini başını sallayarak onaylarken buldu. En başından beri gerçek olduklarını varsaymış olduğu için, bunları kanıtlamak onun aklına hiç gelmemişti. Bir kere sorgulamaya başladığı zaman ise görülerin doğasını gizli ve sessiz tutmaya daha meyilli olmuştu. Ama eğer gerçek olan olayları görüyor olduğunu bilseydi... Bu en azından delilik olasılığım ortadan kaldırırdı. Her şeyi çözmezdi ama büyük bir faydası olurdu.

“Bilmiyorum,” dedi Adolin daha şüpheli bir şekilde. “Baba, Hiyerokrasi’nin öncesindeki zamanlardan bahsediyorsun. Tarihçelerde herhangi bir şey bulabilecek miyiz?”

“Parlayanların yaşadığı zamanlardan kalma tarihçeler var,” dedi Renarin. “Bu gölgegünler ya da Hanedan Çağları kadar uzun bir zaman öncesi değil. Jasnah’ya sorabiliriz. Onun yaptığı şey de bu değil mi? Bir Veristitalyan olarak?”

Dalinar Adolin’e baktı. “Bu denemeye değermiş gibi görünüyor oğlum.”

“Belki,” dedi Adolin. “Ama tek bir yerin varlığını kanıt olarak alamayız. Bu Hummataşı Kalesini duymuş ve böylece bilinçaltına eklemiş olabilirsin.”

“Şey, bu doğru olabilir,” dedi Renarin. “Ama eğer babamın gördüğü şeyler sadece sanrılarsa, o zaman kesinlikle bazı parçalarının doğru olmadığını kanıtlayabilmemiz gerekir. Hayal ettiği her detayın bir hikâye ya da tarihçeden gelmiş olması imkânsız görünüyor. Sanrıların *bazı* kısımları tamamen hayal ürünü olmalı.”

Adolin yavaş yavaş başını salladı. “Ben... Haklısın, Renarin. Evet, bu iyi bir plan.”

“Kâtiplerimden birini getirmemiz gerekiyor,” dedi Dalinar.”Az önceki görüyü hâlâ tazeyken dikte ettirmem gerekir.”

“Evet,” dedi Renarin. “Ne kadar çok ayrıntımız olursa, görülerin doğru ya da yanlış olduğunu kanıtla mamız da o kadar kolay olur.”

Dalinar yüzünü buruşturarak kupasını bir kenara koydu ve yürüyerek onların yanına gitti. Oturdu. “Pekâlâ. Ama dikte ettirmek için kimi kullanacağız?”

“Senin çok sayada kâtibin var, baba,” dedi Renarin.

“Ve onların hepsi de subaylarımdan birinin karısı ya da kızı,” dedi Dalinar. Nasıl açıklayabilirdi? Oğullarına zayıflığını açık etmek onun için yeteri kadar acı vericiydi. Eğer gördüğü şeylerin haberi subaylarına yayılırsa, bu morallerini zayıflatabilirdi. Bu şeyleri adamlarına da açıklaması için bir zaman gelebilirdi ama Dalinar’ın bunu dikkatli bir şekilde yapması gerekirdi. Ve diğerlerine gitmeden önce, kendisinin deli olup olmadığını bilmeyi kesinlikle tercih ederdi.

”Evet,” dedi Adolin başını sallayarak, gerçi Renarin hâlâ aklı karışmış gibi görünüyordu. “Anlıyorum. Ama baba, Jasnah’nın geri dönmesini beklemeye cesaret edemeyiz. Daha aylar sürebilir.”

“Katılıyorum,” dedi Dalinar. İçini çekti. Bir başka seçenek daha vardı. “Renarin, yengen Navani’ye bir haberci gönder.”

Adolin bir kaşını kaldırarak Dalinar’a baktı. “Bu iyi bir fikir. Ama ben senin ona güvenmediğini sanıyordum.”

“Onun sözünü tutacağına güveniyorum,” dedi Dalinar teslim olmuş bir şekilde. “Ve sır tutacağına. Ona tahtımdan feragat etme planlarımı anlattım ve o da tek bir kişiye bile söylemedi.” Navani sır tutmakta mükemmeldi. Kendi emrindeki kadınlardan çok daha iyiydi. Onlara da bir yere kadar güveniyordu ama bunun gibi bir sırrı tutmak, sözleri ve düşüncelerinde en üstün düzeyde titiz olan birisini gerektirirdi.

Bu da Navani anlamına geliyordu. Büyük olasılıkla bu bilgiyi bir şekilde onu oyuna getirmek için kullanacaktı ama en azından sır adamlarından saklanmış olurdu.

“Git, Renarin,” dedi Dalinar.

Renarin başını salladı ve ayağa kalktı. Görünüşe göre nöbetini atlatmış gibiydi ve kapıya giderken adımları yere sağlam basıyordu. O giderken

Adolin Dalinar’a yaklaştı. “Baba, ya benim haklı olduğum ve bunların sadece senin kendi aklından kaynaklanıyor olduğu ortaya çıkarsa ne yapacaksın?”

“Bir parçam bunun gerçekleşmesini istiyor,” dedi Dalinar kapının Renarin’in arkasından kapanışını izlerken. “Delilikten korkuyorum ama bu en azından tanıdık olan, başa çıkılabilecek bir şey. Prensliği sana verecek, sonra da Kharbranth’ta yardım arayacağım. Ama bu şeyler sanrı *değilse, o* zaman başka bir kararla karşı karşıya kalırım. Bana söyledikleri şeyi kabul edecek miyim, etmeyecek miyim? Deli olduğumun kanıtlanması pekâlâ Alethkar için daha iyi olabilir. En azından daha kolay olur.”

Adolin bunu düşündü, çenesi sıkılı, alnı kırışıktı. “Ya Sadeas? Görünüşe göre araştırmasının sonuna geliyor. Ne yapacağız?“

Bu mantıklı bir soruydu. Dalinar ile Adolin’i tartışmaya iten şey en başından Dalinar’ın Sadeas ile ilgili olarak görülere güvenmesi yüzünden ortaya çıkan sorunlardı.

Onları birleştir. Bu sadece görülerden gelen bir emir değildi. Bu Gavilar’ın rüyasıydı. Birleşmiş bir Alethkar. Dalinar bu rüyanın, kardeşini yüzüstü bırakmış olmaktan kaynaklanan suçluluk hissiyle de birleşerek, onu kardeşinin arzusunu yerine getirmeye çalışmak için doğaüstü bahaneler uydurmaya itmesine izin mi vermişti?

Emin olamıyordu. Emin olamamaktan *nefret ederdi.*

“Pekâlâ,” dedi Dalinar, “Sadeas bize karşı harekete geçerse diye sana her ihtimale karşı en kötüsüne hazırlanma izni veriyorum. Subaylarımızı hazırla ve haydutlara karşı devriye gezmeleri için gönderdiğim bölükleri de geri çağır. Eğer Sadeas, Elhokar’ı öldürmeye çalıştığımı iddia ederek beni suçlarsa, savaş kampımızı tecrit edecek ve alarma geçeceğiz. İdam ettirmek üzere beni tutuklamasına izin vermeye niyetim yok.”

Adolin rahatlamış gibi görünüyordu. “Teşekkür ederim baba.”

“İşin o noktaya gelmeyeceğini umalım, oğlum” dedi Dalinar. “Sadeas ile ben ciddi ciddi savaşa girdiğimiz anda, Alethkar bir ülke olarak paramparça olacak. Krala destek olan iki prenslik bizimkiler ve eğer biz çekişmeye düşersek; diğerleri de ya taraf seçer ya da kendi savaşlarına başlarlar.”

Adolin başıyla onayladı ama Dalinar rahatsız olmuş bir şekilde arkasına yaslandı, *Üzgünüm*, dedi ona görüleri gönderen gücü düşünerek. *Ama bilge olmak zorundayım.*

Bir açıdan, bu ona ikinci bir sınamaymış gibi görünüyordu. Görüler ona Sadeas'a güvenmesini söylemişti, Eh, ne olacağını görecekti.

♦

♦♦

"...Ve sonra da kayboldu," dedi Dalinar. "Ondan sonra kendimi tekrar burada buldum."

Navani düşünceli görünerek kalemini kaldırdı. Görüsünün hepsini anlatmak Dalinar'ın uzun zamanını almamıştı. Navani ustaca yazmış, ne zaman daha fazlasını yoklayacağını bilerek, onun ufak ayrıntıları da hatırlamasını sağlamıştı. Ne isteklerinin sıra dişiliği hakkında tek bir kelime etmiş ne de sanrılarından birini yazdırma arzusu yüzünden eğlenmiş gibi görünmüştü. Ciddi ve dikkatli davranmıştı. Şimdi saçları bukleler halinde yukarıda toplanmış ve dört saç iğnesiyle çapraz tutturulmuş olarak Dalinar'ın yazı masasında oturuyordu. Elbisesi kırmızı ve rujuyla uyumlu, güzel, eflatun gözleri meraklıydı.

Fırtınababa, diye düşündü Dalinar. *Ama o çok güzel.*

"Ee?" diye sordu Adolin. Odadan dışarı açılan kapıya yaslanmış olarak duruyordu.

Renarin bir yücefırtına hasar raporunu almak için gitmişti. Oğlanın bu tür konularda antrenmana ihtiyacı vardı.

Navani bir kaşını kaldırdı, "O neydi, Adolin?"

"Ne düşünüyorsun, yenge?" diye sordu Adolin.

"Daha önce bu yerlerin ya da olayların hiçbirisini duymadım," dedi Navani. "Ama sanıyorum siz de benim onları bilmemi beklemiyordunuz. Jasnah'yı aramamı istediğinizi söylememiş miydiniz?"

"Evet," dedi Adolin. "Ama mutlaka bir analizin vardır."

"Yorum yapmaktan kaçınıyorum, canım," dedi Navani ayağa kalkarak kâğıdı yerinde tutmak için emineliyle bastırıp katlarken, Gülümseyerek Adolin'e doğru yürüdü ve omzunu sıvazladı. "Biz herhangi bir analiz yapmadan önce Jasnah'nın ne diyeceğini görelim, olur mu?"

"Sanırım," dedi Adolin. Sesi memnun olmamış gibiydi.

"Dün senin o genç hanımınla konuşarak biraz zaman geçirdim," dedi Navani ona.

"Danlan mıydı? Sanırım akıllıca bir seçim yapmışsın. O kafasının içinde bir aklı var."

Adolin'in kulakları dikildi. "Onu sevdin mi?"

“Epeyce,” dedi Navani. “Ayrıca avra kavunlarına da bayıldığını keşfettim. Bunu biliyor muydun?”

“Aslında bilmiyordum.”

“İyi. Onu memnun etmek için bir yol bulmak üzere o kadar uğraştıktan sonra, bunu zaten biliyor olduğunu öğrensem hiç de mutlu olmazdım. Buraya gelirken yolda bir sepet kavun satın alma cesaretinde bulundum. Onları giriş salonunda sıkılmış bir askerin nezaretinde bulacaksın; önemli herhangi bir şey yapıyormuş gibi görünmüyordu. Eğer bugün onu kavunlarla ziyaret edecek olsaydın, sanırım son derece iyi karşılandığını görürdün.”

Adolin tereddüt etti. Navani’nin büyük ihtimalle, Dalinar için endişelenmesin diye onun aklını dağıtmaya çalıştığını düşünüyordu. Ancak rahatladı, sonra da gülümsemeye başladı. “Eh, son zamanlardaki olaylar göz önüne alındığında, bu hoş bir değişiklik olabilir.”

“Ben de öyle düşünmüştüm,” dedi Navani. “Yakın zamanda gitmeni öneririm; o kavunlar kusursuz bir şekilde olgun. Ayrıca, babanla konuşmak istiyorum.”

Adolin sevgiyle Navani’yi yanağından öptü. “Teşekkür ederim, Mashala.” Başkasından olsa kabul etmeyeceği bazı şeylerin Navani’nin yanına kalmasına izin veriyordu; en sevdiği yengesinin etrafında, Adolin yine bir çocuk gibi oluyordu. Adolin kapıdan dışarı çıkarken gülümsemesi genişledi.

Dalinar kendisini de gülümserken buldu. Navani oğlunu iyi tanıyordu. Ancak onun gülümsemesi fazla uzun sürmedi, çünkü Adolin’in gidişinin onu Navani ile yalnız bırakmış olduğunu fark etmişti. Ayağa kalktı. “Bana ne sormak istiyordun?” diye sordu.

“Sana bir şeyler *sormak* istediğimi söylemedim, Dalinar,” dedi. “Sadece konuşmak istiyorum. Ne de olsa bizler aileyiz. Bir arada yeteri kadar zaman geçirmiyoruz.”

“Eğer konuşmak istiyorsan, bize eşlik etmeleri için birkaç asker çağıracağım.” Dışarıdaki giriş salonuna göz attı. Adolin ilerideki ikinci kapıyı kapatarak muhafızlarını Dalinar’ın görüş açısından çıkarmıştı. Ve onu da muhafızlarınkinden.

“Dalinar,” dedi yürüyerek yanına gelirken. “Bu Adolin’i uzaklaştırmış olmamı biraz anlamsız *kılmaz* mı? Ben biraz mahremiyet istiyordum.”

Dalinar gerginleştiğini hissetti. “Şimdi gitmen gerek.”

“Gerek mi?”

“Evet, insanlar bunun uygunsuz olduğunu düşünecek. Konuşacaklar.”

“Uygunsuz bir şeylerin *olabileceğini* mi ima ediyorsun, o zaman?” dedi Navani, sesi neredeyse küçük bir kız gibi hevesle.

“Navani, sen benim *kız kardeşimsin.*”

“Kan bağımız yok,” diye cevap verdi. “Bazı krallıklarda, kardeşinin ölmesiyle birlikte gelenekler tarafından bizim aramızda bir evlilik zorunlu kılınırdı.”

“Diğer ülkelerde değiliz. Burası Alethkar. Burada kurallar var.”

“Anlıyorum,” dedi, ağır ağır daha da yakınına gelirken. “Peki ya *gitmezsem* ne yapacaksın? Yardım mı çağıracaksın? Beni muhafızlarla dışarı mı attıracaksın?”

“Navani,” dedi Dalinar acı içinde. “Lütfen. Yine bunu yapma. Yorgunum.”

“Mükemmel. Bu istediğim şeyi almayı daha kolay hale getirecektir.”

Dalinar gözlerini kapattı. *Şimdi bununla başa çıkamam.* Görü, Adolin’le çatışması, kendi kararsız duyguları... Artık neyin ne olduğunu bilemiyordu.

Görüleri test etmek iyi bir karardı ama bundan sonra ne yapacağına karar verememenin getirdiği kafa karışıklığından kendini kurtaramıyordu. O kararları vermeyi ve bunlara uymayı tercih ederdi. Bunu yapamıyordu.

Bu da onun asabını bozuyordu.

“Yazdığın için ve bunu gizli tutmaktaki gönüllülüğün için sana teşekkür ediyorum,” dedi gözlerini açarak. “Ama gerçekten de *şimdi* gitmeni istemek zorundayım, Navani.”

“Ah, Dalinar,” dedi Navani yumuşakça. Parfümünün kokusunu alabileceği kadar yakındaydı. Fırtınababa adına, ne kadar da güzeldi. Onu görmek uzun zaman önceki, onu neredeyse Gavilar’dan onun sevgisini kazanmış olduğu için nefret etmeye başlayacak kadar fazla arzu ettiği günleri aklına getiriyordu.

“Sadece biraz rahatlayamaz mısın?” diye sordu ona. “Kısacık bir süre için.”

“Kurallar...”

“Diğer herkes...”

“Ben diğer herkes olamam!” dedi Dalinar niyet etmiş olduğundan daha şiddetli bir şekilde. “Eğer ben de kurallarımızı ve ahlakımızı görmezden gelirsem, o zaman ne olurum, Navani? Diğer yüceprensler ve *açıkgözler* yaptıkları şeyler için suçlanmayı hak ediyorlar ve ben de bunu onların da

bilmeleri için elimden geleni yaptım. Eğer prensiplerimden vazgeçersem, o zaman onlardan çok daha beter bir şey olmuş olurum: İkiyüzlü!”

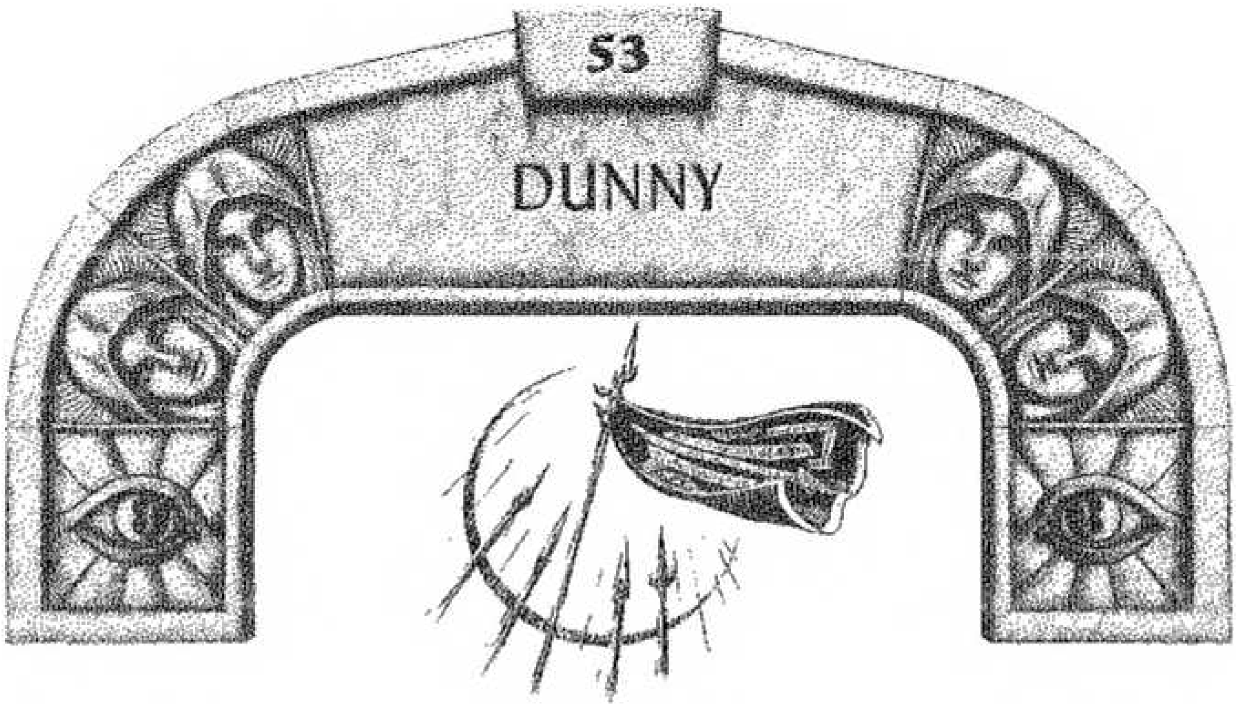
Navani donakaldı.

“Lütfen,” dedi Dalinar duygularla gerilmiş bir şekilde. “Sadece git. Bugün bana sataşma.”

Navani tereddüt etti, sonra da tek kelime etmeden dönüp gitti.

Asla Dalinar’ın onun tek bir itirazda daha bulunmuş olmasını ne kadar istediğini bilmeyecekti. Şu durumunda, büyük olasılıkla daha fazla itiraz etmesi mümkün olmazdı. Bir kere kapı kapandığı zaman, Dalinar nefesini vererek sandalyesine çöktü. Gözlerini kapattı.

Yukarıdaki Yaradan, diye düşündü. *Lütfen. Sadece ne yapmam gerektiğini bilmeme izin ver.*

"O düşen unvanı kaldırmalı! Kule, taç ve mızrak!"

— Vevahach, 1173 tarihli, ölümden 8 saniye önce. Örnek: Bir fahişe. Memleketi bilinmiyor.

Ustura gibi keskin kenarlı bir ok Kaladin'in yüzünü yalayarak geçip tahtaya saplandı. Yanağındaki yarıktan sızan ılık kanın, yüzünden aşağı süzülerek çenesinden damlayan kana karıştığını hissedebiliyordu.

"Sıkı durun!" diye kükredi köprünün tanıdık ağırlığı omuzlarının üstünde, düzensiz zemin boyunca koşarken. Yakınlarda, biraz ileride solda, öndeki dört adam oklarla düşer ve cesetleri de arkalarındakileri tökezletirken Köprü Yirmi bocaladı.

Parshendi okçuları uçurumun diğer kenarında diz çökmüş, Sadeas'ın tarafından yağan oklara rağmen sakin bir şekilde şarkı söylüyorlardı. Kara gözleri obsidyen parçaları gibiydi. Akları yoktu. Sadece o duygusuz siyah. O

anlarda, adamların çığlıklarını, bağırışlarını, haykırışlarını, feryatlarını dinlerken, Kaladin Parshendilerden de, Sadeas ve Amaram'dan ettiği kadar nefret ediyordu. Öldürürken nasıl şarkı söyleyebilirlerdi?

Kaladin'in ekibinin önündeki Parshendiler yaylarını çekerek nişan aldılar. Kaladin oklarını bırakırlarken garip bir güç kabarması hissederek onlara doğru çığlık attı.

Oklar odaklanmış bir dalga halinde vınlayarak havayı yardı. On tanesi kuvvetleri köprüyü titreterek Kaladin'in başının yakınında tahtaya saplandı, etrafa tahta kıymıkları saçıldı. Ama tek bir tanesi bile ona isabet etmemişti.

Uçurumun karşısında, birkaç Parshendi şarkılarını keserek yaylarını, indirdiler. İblis yüzlerinde afallamış bakışlar vardı.

"İndir!" diye bağırdı Kaladin köprü ekibi uçuruma ulaşırken. Zemin burada bozuktu, soğana benzer kayafilizleriyle kaplanmıştı. Kaladin bir tanesinin sarmaşığının üstüne basarak bitkinin içeri çekilmesine neden oldu. Köprücüler köprüyü yükselterek omuzlarından kaldırdılar, sonra da ustaca yana çekilerek yere indirdiler. On altı diğer köprü ekibi de onlarla birlikte sıraya girmiş, köprülerini indiriyorlardı. Arkalarında, Sadeas'ın ağır süvarileri plato boyunca fırtına gibi onlara doğru geliyordu.

Parshendiler yaylarını tekrar çekti.

Kaladin dişlerini sıktı, ağırlığını yan taraftaki tahta çubuklardan birine vererek devasa aparatı uçurumdan karşıya itmelerine yardım etti. Bu kısımdan nefret ediyordu, köprücüler çok fazla açıktaydı.

Sadeas'ın okçuları ateş etmeye devam ediyordu, Parshendileri geriye püskürtmeyi amaçlayan odaklanmış, engelleyici bir saldırıya geçmişlerdi. Her zaman olduğu gibi, okçular köprücüleri vurabileceklerini umursamıyordu ve o oklardan birkaç tanesi Kaladin'in tehlikeli derecede yakınından geçti. İtmeye devam etti ve kan ter içinde Köprü Dört için bir gurur kıpırtısı hissetti içinde. Şimdiden savaşçılar gibi hareket etmeye başlamışlardı; ayaklarının üstünde hızlı, düzensiz, bir şekilde hareket ediyorlar, okçuların onlara nişan almalarını daha da zorlaştırıyorlardı. Gaz ya da Sadeas'ın adamları bunu fark eder miydi?

Köprü gümleyerek yerine oturdu ve Kaladin geri çekilmeleri için bağırdı. Köprücüler kalın saplı siyah Parshendi oklarıyla, Sadeas'ın okçularından gelen daha hafif, yeşil tüylü okların arasından sıyrılarak yoldan çekildiler. Moash ve Kaya kendilerini köprünün üstüne çekerek köprü boyunca koşup

Kaladin’in yanında aşağı atladılar. Diğerleri de köprünün arkasından dağılarak yaklaşmakta olan süvari hücumunun önünden çekildiler.

Kaladin adamlarına yoldan çekilmeleri için el sallayarak oyalandı. Hepsi uzaklaştığında ise arkasında kalan, oklarla diken diken olmuş köprüye göz attı. Tek bir adam bile vurulmamıştı. Bir mucize. Koşmak için döndü...

Birisi köprünün diğer ucunda tökezledi. Duuny. Genç köprücünün omzundan çıkan beyaz ve yeşil tüylü bir ok vardı. Gözleri kocaman açılmış, şaşkındı.

Kaladin küfrederek geri koştu. Daha o iki adım atmadan, siyah saplı bir ok genci diğer tarafından vurdu. Kanı koyu tahtalara saçılırken köprünün üstüne düştü.

Hücumdaki atlar yavaşlamadı. Kaladin acele ederek köprünün yan tarafına ulaştı ama bir şeyler onu geri çekti. Omzunda eller vardı. Tökezleyerek döndüğünde karşısında Moash’ı buldu. Kaladin ona hırlayarak adamı kenara itmek istedi ama Moash, Kaladin’in kendisinin ona öğretmiş olduğu bir hareketi kullanarak Kaladin’i yan tarafa doğru çekip ayaklarını yerden kesti. Moash kendini yere attı ve oklar gümüşi zırhlarında kırılan ağır süvariler gümbür gümbür köprüden karşıya geçerken Kaladin’i de yerde kalmaya mahkum etti.

Kırık ok parçaları zemine yağdı. Kaladin bir an debelendi ama sonra hareketsizleştı.

“O öldü,” dedi Moash kaba bir şekilde. “Yapabileceğin hiçbir şey yoktu. Üzgünüm.”

Yapabileceğin hiçbir şey yoktu...

Hiçbir zaman yapabileceğim bir şey olmuyor. Fırtınababa, neden onları kurtaramıyorum?

Köprü sarsılmayı kesti, süvariler Parshendilere bindirmiş ve arkalarından tıngırtılarla karşıya geçen piyadeler için yer açmıştı. Piyadeler tutunma noktası kazandıktan sonra süvariler geri çekilecekti, atlar uzun süre savaşarak riske atmak için fazlasıyla değerliydi.

Evet, diye düşündü Kaladin. *Taktikleri düşün. Savaşı düşün. Dunny’yi düşünme.*

Moash’ı üstünden iterek kalktı. Dunny’nin cesedi tanınmaz hale gelecek kadar ezilmişti. Kaladin çenesini sıkıp dönerek arkasına bakmadan yürüyerek uzaklaştı. Onu izleyen köprücülerin arasından geçti ve uçurumun kenarına geldi; ayakları açık, kollarını arkasında kavuşturmuştu. Köprünün

çok uzağında durduğu sürece bu tehlikeli değildi. Parshendiler yaylarını kaldırmışlar ve geri çekiliyorlardı. Koza platonun uzak sol ucunda kule gibi yükselen oval bir taş tepeciğiydi.

Kaladin izlemek istiyordu. Bu onun bir asker gibi düşünmesine yardımcı oluyordu ve bir asker gibi düşünmek de onun yakınındakilerin ölümlerinin üstesinden gelmesine yardımcı oluyordu. Diğer köprücüler de tereddütlü bir şekilde yaklaştı ve tören rahat duruşuyla etrafına dizildiler. Parshmen Shen bile onlara katılmış, sessizce diğerlerini taklit ediyordu. Şu ana kadar her köprü turuna şikâyet etmeden katılmıştı. Kuzenlerine karşı yürümeye itiraz etmiyordu, saldırıyı sabote etmeye de kalkmamıştı. Gaz hayal kırıklığına uğramıştı ama Kaladin buna şaşırmamıştı. Parshmenler işte böyleydi.

Uçurumun diğer tarafında olanlar hariç. Kaladin çarpışmaya baktı ama taktikler üzerine odaklanmakta güçlük çekiyordu. Dunny'nin ölümü onu fazlasıyla üzüyordu. Oğlan arkadaşıydı, ona destek olanların en başında gelmişti ve köprücülerin en iyilerinden biriydi.

Her ölen köprücü onları felâkete biraz daha yaklaştırıyordu. Adamları düzgün bir şekilde eğitmek haftalar sürecekti. Dövüşmeye hazır olmanın yakınına bile yaklaşmalarından önce ekibin yarısını, batta belki de daha fazlasını kaybetmiş olacaklardı. Bu hiç iyi değildi.

Eh, bunu düzeltmek için bir yol bulmak zorunda kalacaksın, diye düşündü Kaladin. Kararını vermişti ve umutsuzluğa kapılmak için zamanı yoktu. Umutsuzluk bir lükstü.

Tören duruşunu bıraktı ve uzun adımlarla uçurumdan uzaklaştı. Diğer köprücüler şaşırarak arkasından bakmak için döndüler. Kaladin son zamanlarda bütün savaşları öyle durarak izlemeye başlamıştı. Sadeas'ın askerleri bunu fark etmişti. Pek çoğu bunu köprücülerin boylarından büyük işlere karışması olarak görüyordu. Ancak birkaç tanesi Köprü Dört'e bu yüzden saygı duyuyormuş gibi görünüyordu. Kaladin fırtına yüzünden hakkında söylentiler olduğunu biliyordu; şüphesiz bu davranışı da söylentileri artırıyordu.

Kaladin kayalık plato boyunca ilerledi ve Köprü Dört de onu takip etti. Köprünün üstündeki ezilmiş, kırık vücuda özellilde tekrar bakmadı. Dunny masumiyetin ufak bir izini saklayabilmiş olan tek köprücüydü. Ve şimdi o ölmüş, iki taraftan da oklarla vurulmuş, Sadeas tarafından çiğnenmişti. Görmezden gelinmiş, unutulmuş, terk edilmiş.

Kaladin’in onun için yapabileceği hiçbir şey yoktu. O yüzden de bunun yerine, Kaladin Köprü Sekiz’in üyelerinin taştan bir açıklıkta tükenmiş bir şekilde yatmakta olduğu yere doğru ilerledi. Kaladin ilk köprü turlarından sonra böyle yattığını hatırlıyordu. Şimdi ise neredeyse nefesi bile kesilmiş değildi.

Çoğu zaman olduğu gibi, diğer köprü ekipleri geri çekilirlerken yaralılarını arkada bırakmışlardı. Köprü Sekiz’den zavallı bir adam, kasığında bir okla diğerlerine doğru sürünüyordu. Kaladin yürüyerek onun yanına geldi. Koyu kahverengi derisi ve kahverengi gözleri vardı, kalın siyah saçları uzun, örgülü bir kuyruk halinde geriye toplanmıştı. Acısprenleri etrafında sürünüyordu. Kaladin ve Köprü Dört’ün diğer üyeleri tepesinde yükselince başını kaldırıp baktı.

“Kımıldama,” dedi Kaladin yumuşakça ve eğilip yaralı kasığa iyice bakabilmek için adamı nazikçe yana çevirdi. Kaladin düşünceli bir şekilde yarayı dürtükledi. “Teft, ateşe ihtiyacımız olacak. Kavını çıkar. Kaya, hâlâ iğne ve ipliğim sende mi? Ona ihtiyacımız olacak. Lopen ve su nerede?”

Köprü Dört’ün üyeleri sessizdi. Kaladin şaşkın, yaralı adamdan başını kaldırdı, “Kaladin,” dedi Kaya, “Diğer köprü ekiplerinin bize nasıl davrandığını biliyorsun.”

“Umurumda değil,” dedi Kaladin.

“Hiç paramız kalmadı,” dedi Drehy. “Maaşlarımızı bir araya getirdiğimiz zaman kendi adamlarımız için bile ancak yetecek kadar bandajımız var.”

“Umurumda değil.”

“Eğer diğer köprü ekiplerinin yaralılarına da bakarsak, onları da beslememiz, ilgi göstermemiz gerekir...” dedi Drehy sarışın başını sallayarak.

“Bir yolunu bulurum,” dedi Kaladin.

“Ben...” diye başladı Kaya.

“Fırtına kapsın sizi!” dedi Kaladin, ayağa kalktı ve elini platoya doğru salladı. Köprücülerin vücutları saçılmış yatıyordu, görmezden gelinmişlerdi. “Şuna bakin! Onları kim umursuyor? Sadeas değil. Kendi köprücü arkadaşları değil. Elçiler’in kendilerinin bile bunları akıllarına getirdiğini sanmam.

“Arkamda insanlar ölürken orada durup izlemeyeceğim. Bizim bundan daha iyi olmamız gerekir! *Açıkgözler* gibi başımızı çevirip, görmüyormuş gibi yapamayız. Bu adam da bizden biri. Tıpkı Dunny gibi.

“*Açıkgözler* şereften bahsediyor. Kendi asillikleri hakkında boş boş atıp tutuyorlar. Eh, ben hayatımda gerçekten de şerefli olan tek bir adam tanıdım. O kim olursa olsun yardım eden bir hekimdi, ondan nefret edenlere bile. Özellikle ondan nefret edenlere. İşte şimdi de biz Gaz’a, Sadeas’a, Hashal’a ve izleme zahmetine giren bütün diğer sırılsıklam salaklara onun bana ne öğrettiğini göstereceğiz. Şimdi mırın kırın etmeyi kesin ve işe başlayın!”

Köprü Dört ona kocaman açılmış, utanmış gözlerle baktı ve sonra da fırlayarak harekete geçtiler. Teft bir triyaj ekibi oluşturarak adamların bazılarını diğer yaralı köprücüleri aramaya, diğerlerini de ateş için kayafilizi kabuğu toplamaya gönderdi. Lopen ve Dabbid sedyelerini getirmek için koşarak gittiler.

Kaladin eğildi ve kanın ne kadar hızlı aktığını görmek için yaralı adamın bacağını kontrol etti ve dağlamasına gerek olmayacağına karar verdi. Okun sapını kırdı ve uyuşturmak için yarayı biraz konikabuk mukusuyla sildi. Sonra adamdan bir inlemeyle okun kalanını çekip çıkardı ve kendi kişisel bandajlarından kullanarak yarayı sardı.

“Bunu ellerinle tut,” diye talimat verdi Kaladin. “Ve böyle yürüme. Kampa geri dönmeye başlamadan önce seni kontrol edeceğim.”

“Eğer...” dedi adam. Konuşmasında şivenin izi bile yoktu. Kaladin koyu derisi yüzünden adamın Azish olmasını beklemişti. “Eğer bir bacağımla yürüyemiyorsam nasıl geri döneceğim?”

“Seni taşıyacağız,” dedi Kaladin.

Adam belli ki şok olarak başını kaldırdı. “Ben...” Gözlerinde yaşlar belirdi. “Teşekkür ederim.”

Kaladin kısaca başını salladı ve Kaya ile Moash başka bir yaralı adamı getirirlerken onlara döndü. Teft bir ateş yakmıştı, keskin, ıslak kayafilizi kokuyordu. Yeni adam başını çarpmıştı ve kolunda uzun bir kesik vardı. Kaladin ip için elini uzattı.

“Kaladin, evlat,” dedi Teft yumuşak bir sesle, ona ipi verdi ve diz çöktü. “Şimdi, şikâyet ediyormuşum gibi görme, çünkü etmiyorum. Ama gerçekten de yanımızda kaç tane adamı geri taşıyabiliriz?”

“Daha önce üç tane taşımıştık,“ dedi Kaladin. “Köprünün üstüne bağlı olarak. Bahse girerim üç tane daha sığdırabilir ve bir diğerini de su sedyesiyle taşıyabiliriz.”

“Ya yedi taneden daha fâzla varsa?”

“Eğer onları düzgün şekilde bandajlayabilirsek, bazılarının yürümesi mümkün olabilir.”

“Peki ya daha da fazlası varsa?”

“Fırtına kapsın, Teft,” dedi Kaladin dikiş atmaya başlayarak. “O zaman götürebildiğimiz kadarını götürürüz ve sonra da geride bıraktıklarımızı almak için köprüyle tekrar geliriz. Eğer askerler kaçacağımızdan endişe ederlerse Gaz’ı da yanımızda getiririz.”

Teft sessizleşti; Kaladin ise tümünü kurtarmak için hiçbir olumsuzluğu kabul etmez bir kararlılık içindeydi. Bunun üzerine, kır saçlı asker gülümsedi. Hatta biraz gözleri yaşarıyormuş gibi bile oldu. “Kelek’in nefesi. Doğruymuş. Hiç inanmamıştım...”

Kaladin kaşlarını çatarak başını kaldırıp Teft’e baktı, bir elini kanamayı durdurmak için yaraya bastırıyordu. “Ne dedin?”

“Oh, hiçbir şey.” Yüzünü buruşturdu. “İşine geri dön! O oğlanın sana ihtiyacı var.”

Kaladin dikişine geri döndü.

“Hâlâ sana dediğim gibi bir kese dolusu küreyi yanında taşıyor musun?” diye sordu Teft.

“Onları kışlada arkamda bırakacak halim yok. Ama kısa süre sonra onları harcamamız gerekecek.”

“Hiç de öyle bir şey yapmayacaksın,” dedi Teft. “O küreler şanslı, duydun mu beni? Onları yanından ayırma ve her zaman doldurulmuş tut.”

Kaladin içini çekti. “Sanırım bu kürelerde bir bozukluk var. Fırtınaışıklarını tutmuyorlar. Her seferinde sadece birkaç gün içinde soluyorlar. Belki de Harap Ovalar ile ilgili bir şeydir. Diğer köprücülerin de başına geldi bu.”

“Bu garip,” dedi Tefi çenesini kaşıyarak. “Bu son plato kötüydü. Üç köprü devrildi. Bir sürü köprücü öldü. Bizim böyle kimseyi kaybetmemiş olmamız ilginç.”

“Dunny’yi kaybettik.”

“Ama uçuruma gelirken değil. Sen her zaman en önde koşuyorsun ve oklar da her zaman bizi ıskalıyormuş gibi görünüyor. Garip, hı?”

Kaladin tekrar kaşlarını çatarak başını kaldırdı. “Ne diyorsun, Teft?”

“Hiçbir şey. O dikişe geri dön! Sana kaç kere söylemem gerekecek?”

Kaladin bir kaşını kaldırdı ama işine geri döndü. Son zamanlarda Teft çok acayip davranmaya başlamıştı. Stres yüzünden miydi? Pek çok kişinin

küreler ve Fırtınaışığı hakkında bâtıl inançları vardı.

Kaya ve takımı üç yaralı daha getirdi, sonra da bulduklarının hepsinin bu olduğunu söyledi. Düşen köprücülerin sonu çoğunlukla Dunny gibi oluyor, çiğneniyorlardı. Eh, en azından Köprü Dört'ün platoya tekrar dönmesi gerekmeyecekti.

Üçünün kötü ok yaraları vardı ve bu yüzden de Kaladin Skar'a bitmemiş dikişlerin üstüne basınç yapmasını söyleyerek kolunda kesik olan adamı onlara bıraktı. Teft dağlama için bir bıçağı ısıttı, bu yeni gelenler belli ki çok fazla kan kaybetmişlerdi. Bir tanesi büyük ihtimalle kurtulamayacaktı.

Dünyanın ne kadar büyük kısmı savaşta, diye düşündü çalışırken. Rüyası diğerlerinin zaten bahsetmekte olduğu şeyi vurgulamıştı. Kaladin ücra Hearthstone'da büyürken, kasabasının savaştan kaçınabilmiş olduğu için ne kadar şanslı olduğundan haberi yoktu.

Bütün dünya savaş halindeydi ve o ise birkaç yoksul köprücüyü kurtarmak için çabalıyordu. Bunun ne faydası vardı ki? Ama yine de eti dağlamaya, dikiş atmaya, babasının ona öğretmiş olduğu gibi hayatları kurtarmaya devam etti. Arada bir Lirin'in yalnız başına şarabına döndüğü kararmış gecelerde babasının gözlerinde gördüğü o anlamsızlık hissini anlamaya başlıyordu.

Dunny'yi yüzüstü bırakmış olmayı telafi etmek için çalışıyorsun, diye düşündü Kaladin. *Buradaki diğerlerine yardım etmek onu geri getirmeyecek.*

Öleceğinden şüphe ettiği adamı kaybetti ama diğer dördünü ve başına bir darbe almış olan ama uyanmaya başlayan bir diğerini kurtardı. Kaladin dizlerinin üstünde geriye kaykıldı, yorgundu, elleri kanla kaplanmıştı. Lopen'in su tulumlarından döktüğü biraz suyla ellerini yıkadı, sonra da en sonunda okun yanağında açmış olduğu kendi yarasını hatırlayarak elini kaldırdı.

Dondu. Derisini yokladı ama yarayı bulamıyordu. Yanağındaki ve çenesindeki kanı hissetmişti. Okun onu kestiğini hissetmişti, değil mi?

Tüyleri ürpererek ayağa kalktı ve bir elini alnına koydu. Ne oluyordu?

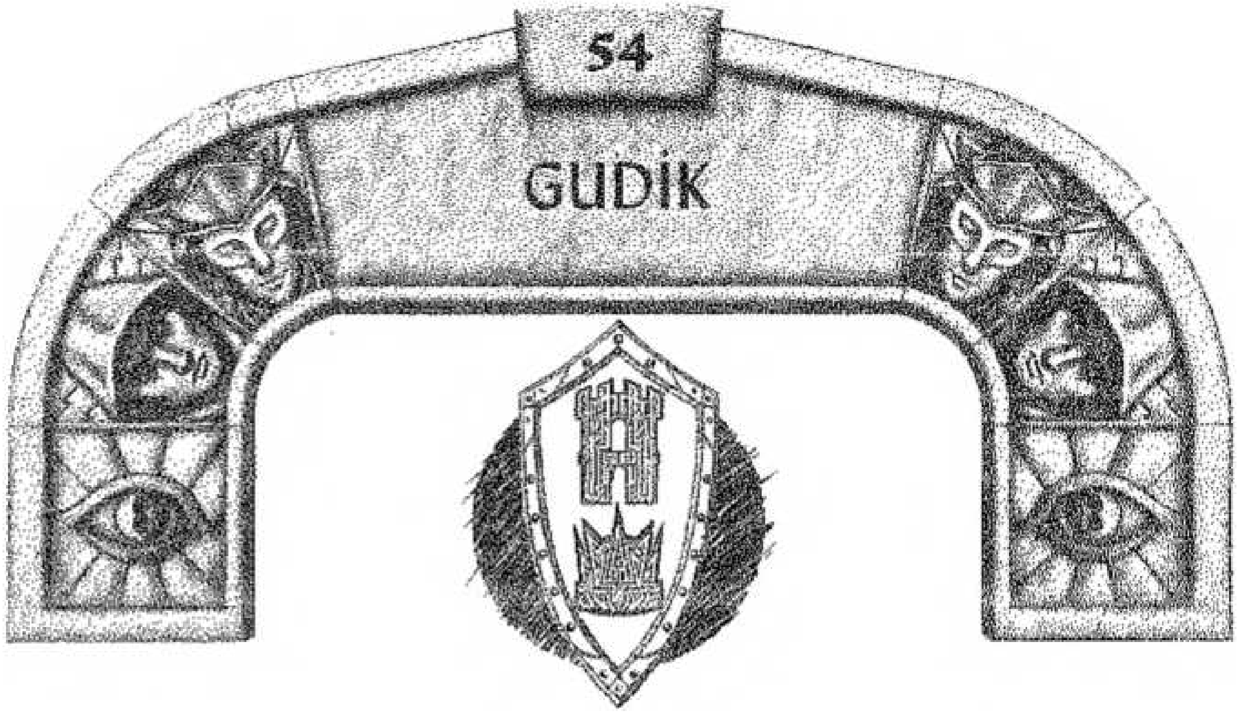
Birisi yanına geldi. Moash'ın şimdi temiz tıraşlı olan yüzünde çenesi boyunca görünen solgun bir yara izi vardı. Kaladin'i inceledi. "Dunny hakkında..."

"Yaptığında haklıydın," dedi Kaladin. "Büyük ihtimalle hayatımı kurtardın. Teşekkür ederim."

Moash yavaşça başını salladı. Dört yaralı adama bakmak için döndü; Lopen ve Dabbid onlara içmeleri için su veriyor, adlarını soruyordu. “Senin hakkında yanılmışım,” dedi Moash aniden Kaladin’e bir elini uzatarak.

Kaladin tereddütle elini kavradı. “Teşekkür ederim.”

“Sen bir aptal ve bir asisin. Ama dürüst bir aptalsın.” Moash kendi kendine güldü. “Eğer bizi öldürtürsen, bu kasıtlı olmayacak. Bunu hizmet ettiğim herkes için söyleyemeyiz. Her neyse, hadi bu adamları taşımak için hazırlayalım.”

“Dokuzun yükü benim oldu. Neden hepsinin çılgınlığını ben taşımak zorundayım? Ah Yaradan, kurtar beni.”

— Palaheses, 1173 tarihli, ölümden kaç saniye önce olduğu bilinmiyor. Örnek: Zengin bir *açıkgöz.* Örnek ikinci elden alınmıştır.

Soğuk gece havası, bir kış mevsiminin kısa süre sonra geliyor olabileceğinin haberini veriyordu. Dalinar gömlek ve pantolonunun üstüne uzun, kalın bir üniforma giymişti. Sert göğsü yakaya kadar düğmeli ve arkadan ve yanlardan uzundu; bileklerine kadar iniyor, belinde bir pelerin gibi dalgalanıyordu. Daha önceki yıllarda bu bir takama ile birlikte giyilmiş olabilirdi; gerçi Dalinar asla eteğe benzeyen giysiyi sevmemişti.

Üniformanın amacı moda ya da gelenek değildi; onu takip edenlerin onu kolaylıkla ayırt etmesi içindi. Eğer en azından kendi renklerini giyiyor olsalardı, diğer *açıkgözlere* hiç de bu kadar itirazı olmazdı.

Kralın şölen adasına çıktı. Normalde maltızların duracağı yan taraflarda, her birinin üstünde o yeni ısı veren fabriallardan birinin konulmuş olduğu masalar vardı. Dağlardaki buzlar erimeyi bırakmış olduğu için adaların arasından akan sular da azalarak bir sızıntıya dönüşmüştü.

Bu akşamki şölene katılım azdı; gerçi bu durum kralın olmadığı dört adada daha da belirgindi. Elbokar ve yüceprenslere erişimin olduğu bir durumda, şölen bir yücefırtınanın ortasında yapılıyor olsa bile insanlar katılırdı. Dalinar merkezi yoldan aşağı doğru ilerledi ve kadınların yemek masasında oturmakta olan Navani gözüne çarptı. Navani başka tarafa döndü, belki de hâlâ son karşılaşmalarında ona söylediği sert kelimelerin etkisindeydi.

Akıl alışılagelmiş yerinde, kralın adasına çıkan insanlara hakaret etmiyordu; hatta hiç ortalıkta görünmüyordu. *Şaşırtıcı değil*, diye düşündü Dalinar. Son zamanlardaki birkaç şöleni kaidesinin üstünde durup, hakaretler yağdırarak geçirmişti; Akıl tahmin edilebilir bale gelmekten hoşlanmazdı. Büyük ihtimalle, bu taktiği yeteri kadar kullandığını hissetmişti.

Diğer dokuz yüceprensin hepsi de şölene katılmaktaydı. Birlikte savaşma talebini reddetmelerinden sonra Dalinar'a karşı tutumları soğuk ve katı hale gelmişti. Sanki sadece öneriye bile içerlemişlerdi. Düşük seviyeli *açıkgözler* ittifak kurardı ama yüceprensler kendileri birer kral gibiydi. Diğer yüceprensler uzakta tutulması gereken rakiplerdi.

Dalinar bir hizmetkârı ona yemek getirmesi için gönderdi ve masaya oturdu. Geri çağırmış olduğu bölüklerin raporlarını aldığı için şölene gelmekte geç kalmıştı, bu yüzden de en son yemek yiyenlerden birisiydi. Diğerlerinin büyük kısmı kalabalığa karışmıştı. Sağ tarafında, bir subayın kızı bir grup izleyici için sakin bir flüt melodisi çalıyordu. Sol tarafta, üç kadın çizim tahtalarını yerleştirmişlerdi ve hepsi de aynı adamı çiziyordu. Kadınların da erkeklerin Parekılıcı ile yaptıkları gibi birbirlerini düelloya davet ettiği bilinirdi; gerçi onlar bu kelimeyi nadiren kullanırdı, Bunlar her zaman "dostça yarışmalar" ya da "yetenek oyunları" idi.

Yemeği geldi. Kaynatılmış bir tallow yatağı üstünde dumanı tüten stagm, yani derin su birikintilerinin içinde yetişen kahverengimsi bir yumrukokü. Tahıllar suyla şişmişti ve yemeğin bütünü koyu, biberli, kahverengi bir et suyuna bulanmıştı. Bıçağını çıkardı ve stagmın ucundan bir dilim kesti. Bıçağını tallewi üstüne yaymak için kullanarak, sebze dilimini iki parmağıyla tuttu ve yemeğe başladı. Büyük olasılıkla soğuk nedeniyle bu

gece hem biberli hem de sıcak olarak hazırlanmıştı ve tadı güzeldi; tabağından yükselen buğu görüşünü dumanlandırıyordu.

Şimdiye kadar, Jasnah'dan görüsüyle ilgili olarak bir cevap gelmemişti ama Navani kendi başına da bir şeyler bulabileceğini iddia etmişti. Navani'nin kendisi de tanınmış bir âlim olmasına karşın onun ilgisi her zaman daha çok fabriallara dönük olmuştu. Dalinar ona bir göz attı. Onun o şekilde içerlemesine sebep olmakla aptallık mı etmişti? Bu Navani'nin görüleri hakkındaki bilgisini ona karşı kullanmasına sebep olur muydu?

Hayır, diye düşündü. O, *bu kadar da adi değil.* Her ne kadar ilgisi uygunsuz olsa da, Navani onu gerçekten de umursuyormuş gibi görünüyordu.

Etrafındaki sandalyeler boştu. Gittikçe daha da dışlanıyordu; önce Kurallar hakkında konuşması, sonra da yüceprensleri onunla birlikte çalışmaya ikna etme çabaları ve son olarak da Sadeas'ın incelemesi yüzünden. Adolin'in endişeli olmasında şaşılacak bir şey yoktu.

Bir anda, soğuğa karşı siyah bir pelerin giymiş olan birisi Dalinar'ın hemen yanındaki sandalyeye çöktü. Bu yüceprenslerden biri değildi. Buna kim cüret...

Şekil kapüşonunu indirerek Akıl'ın atmacaya benzer yüzünü ortaya çıkardı. Tamamen çizgiler ve çıkıntılardan oluşuyordu, sivri bir burnu ve çenesi, narin kaşları ve keskin gözleri vardı. Dalinar kaçınılmaz olan fazla kurnaz iğnelemeler yağmurunu bekleyerek içini çekti.

Ancak Akıl konuşmadı. Kalabalığı inceledi; yüz ifadesi ciddiydi.

Evet, diye düşündü Dalinar. *Adolin onun hakkında da haklı.* Dalinar'ın kendisi adamı geçmişte fazla sert yargılamıştı. Seleflerinin bazıları gibi bir aptal değildi. Akıl sessizce oturmaya devam etti ve Dalinar da adamın bu geceki numarasının, belki de insanların yanına oturup onların sinirlerini bozmak olduğuna karar verdi. Bu pek de adam gibi bir numara sayılmazdı ama Dalinar sık sık Akıl'ın yaptığı şeylerin amacını kaçırıyordu. Belki de eğer doğru açıdan bakılırsa, korkunç derece akıllıca bir şeydi. Dalinar yemeğine geri döndü.

"Rüzgârlar değişiyor," diye fısıldadı Akıl.

Dalinar ona göz ucuyla baktı.

Akıl'ın gözleri kısıldı ve gece göğünü taradı. "Şimdi aylardır böyle. Bir kasırga. Kayıyor ve çalkalanıyor, bizleri uçurarak döndürüyor ve

döndürüyor. Sanki dönen bir dünya gibi ama bizler çok fazla içinde olduğumuz için bunu fark edemiyoruz."

"Dönen dünya. Bu nasıl bir aptallık böyle?"

"Umursayan adamların aptallığı, Dalinar," dedi Akıl. "Ve umursamayan adamların da kurnazlığı. İkinci birinciye güveniyor ama ayrıca kullanıyor da; öte yandan birinci ise ikinciyi yanlış anlıyor, ikincinin daha çok birinci gibi olduğunu umut ediyor. Ve onların bütün oyunları zamanımızı çalıyor. Saniye saniye."

"Akıl," dedi Dalinar iç çekerek. "Bu akşam bununla uğraşacak halim yok. Eğer niyetini kaçırıyorsam üzgünüm ama ne demek istediğin hakkında hiçbir fikrim yok."

"Biliyorum," dedi Akıl, sonra da doğrudan ona baktı. "Adonalsium."

Dalinar kaşlarını daha da çattı. "Ne?"

Akıl onun yüzünü inceledi. "Bu terimi hiç duymadın mı, Dalinar?"

"Ado.. .ne?"

"Hiçbir şey," dedi Akıl. Her zaman olduğunun aksine, aklı başka yerlerdeymiş gibi görünüyordu. "Abuk subuk. Abidik gubidik. Zırtapoz. Anlamsız sözlerin çoğu zaman kesilmiş ve koparılmış; sonra da onlara benzer olan ama aynı anda tamamen de farklı olacakları şekilde birbirlerine dikilmiş olan başka kelimelerin seslerinden oluşması garip değil mi?"

Dalinar yine kaşlarını çattı.

"Bunu bir adama da yapabilir misin merak ediyorum. Küçük küçük, duygu duygu, kanlı kanlı parçalarını koparabilir misin? Sonra da bunları başka bir şey şeklinde geri birleştirebilir misin, bir Dysian Aimianı gibi? Eğer bu şekilde bir adamı birleştirecek olursan Dalinar, ismini Gubidik koy, benim için. Ya da belki de Gudik."

"O zaman bu senin adın mı? Gerçek adın?"

"Hayır, dostum," dedi Akıl ayağa kalkarak. "Ben gerçek adımı terk ettim. Ama tekrar görüştüğümüz zaman, bana hitap etmen için akıllıca bir tane düşüneceğim. O zamana kadar, Akıl yeterli olur. Ya da, eğer illa istiyorsan, bana Hoid diyebilirsin. Kendine dikkat et; Sadeas bu akşamki şölende bir açıklama yapmayı planlıyor ama ne olduğunu bilmiyorum. Hoşçakal. Sana daha fazla hakaret etmediğim için üzgünüm."

"Bekle, gidiyor musun?"

"Gitmek zorundayım. Geri dönmeyi umuyorum. Eğer öldürülmezsem öyle yapacağım. Gerçi öldürülsem de öyle yaparım herhâlde. Benim adıma

yeğeninden özür dile.”

“Memnun olmayacak,” dedi Dalinar. “Sana çok düşkün.”

“Evet, bu onun daha takdir edilebilir olan özelliklerinden bir tanesi,” dedi Akıl. “Bana maaş vermesinin, pahalı yiyeceklerinden yememe izin vermesinin ve bana arkadaşlarıyla alay etme fırsatını vermesinin yanında. Ne yazık ki, Kozmer beleş yemekten önce geliyor. Kendine dikkat et, Dalinar. Hayat tehlikeli hale geliyor ve sen de bunun tam ortasındasın.”

Akıl bir kere başını salladı, sonra da eğilerek geceye karıştı. Kapüşonunu başına çekti, kısa süre sonra Dalinar onu karanlıktan ayırt edemiyordu.

Dalinar yemeğine geri döndü, *Sadeas bu akşamki şölende bir açıklama yapmayı planlıyor ama ne olduğunu bilmiyorum.* Akıl neredeyse her zaman garip olmakla birlikte, nadiren yanılmış olurdu. Gerçekten de gidiyor muydu, yoksa yarın sabah Dalinar’a yaptığı numaraya gülerek hâlâ kampta mı olacaktı?

Hayır, diye düşündü Dalinar. *Bu bir şaka değildi.* Siyah ve beyaz giysili bir başhizmetkâra elini salladı. “Bana büyük oğlumu çağır.”

Hizmetkâr eğildi ve çekildi, Dalinar yemeğinin kalanını sessizlik içinde yedi, arada bir Sadeas ve Elhokar’a göz atıyordu. Artık yemek masasında değillerdi ve bu yüzden Sadeas’ın karısı da onlara katılmıştı. Ialai saçını boyadığı söylenen, biçimli bir kadındı. Bu da ailesinin geçmişinde yabancı kanı olduğunu gösteriyordu. Alethi saçı her zaman ne kadar Alethi kanın olduğuna bağlı olarak doğrudan nesilden nesle geçerdi. Yabancı kan başka renkten tellerin olacağı anlamına gelirdi. Ironik bir şekilde, karışık kan *açıkgözlerde koyugözlerde* olduğundan çok daha yaygındı. *Koyugozler* nadiren yabancılarla evlenirdi ama Alethi evlerinin çoğu zaman dışarıdan ittifaklara ya da paraya ihtiyacı olurdu.

Yemeği bitince, Dalinar kralın masasından aşağı inerek adanın kendisine geçti.

Kadın hâlâ melankolik şarkısını çalıyordu. Oldukça iyiydi. Birkaç saniye sonra, Adolin uzun adımlarla kralın adasına çıktı. Aceleyle Dalinar’a doğru geldi. “Baba? Beni mi çağırdın?”

“Yakında kal. Akıl bana Sadeas’ın bu gece bir şeyler için fırtına koparmayı planladığını söyledi.”

Adolin’in yüz ifadesi karardı. “Öyleyse gitme zamanı.”

“Hayır. Bu işin sonunu görmek zorundayız.”

“Baba...”

“Ancak hazırlık *yapabilirsin,*” dedi Dalinar yumuşak bir şekilde. “Her ihtimale karşı. Bu akşamki şölene muhafızlarımızın subaylarını da davet ettin mi?”

“Evet,” dedi Adolin, “Altı tane.”

“Benim davetlim olarak kralın adasına çıkabilirler. Haber gönder. Ya Kralın Muhafızları?”

“Bu gece adayı koruyanların sana en sadık olanların arasından seçildiklerinden eminim.” Adolin şölen havzasının yan tarafındaki karanlık bir boşluğa doğru başıyla işaret etti. “Sanırım onları oraya konuşlandırmamız gerekir. Eğer kral seni tutuklatmaya çalışırsa iyi bir geri çekilme hattı olur.”

“Ben hâlâ işin oraya gelmeyeceğini düşünüyorum.”

“Emin olamazsın. Ne de olsa en başından bu araştırmaya izin veren Elhokar’dı. Gittikçe daha da paranoyak hale geliyor.”

Dalinar krala doğru bir göz attı. Genç adam bu günlerde neredeyse her zaman Parezırhı giyiyordu; gerçi şu anda üstünde değildi. Sürekli olarak gergin görünüyor, omzunun üstünden geriye bakıyor, gözleri sağı solu tarıyordu.

“Adamlar yerlerini aldığı zaman bana haber ver,” dedi Dalinar.

Adolin başını sallayarak onayladı ve hızla yürüyerek uzaklaştı.

Durum Dalinar’da pek kalabalığa karışacak heves bırakmıyordu. Yine de, tek başına dikilerek göze batmak da iyi değildi; o yüzden de Yüceprens Hatham’ın ana ateş çukurunun yanında küçük bir grup *açıkgözle* konuşmakta olduğu yere doğru gitti. O onlara katılırken başlarıyla selam verdiler; ona genel olarak nasıl davranıyor olurlarsa olsunlar, bunun gibi bir şölende onu asla görmezden gelmezlerdi. Bu asla onun mevkiinde birine yapılacak bir şey değildi.

“Ah, Berrakbey Dalinar,” dedi Hatham pürüzsüz, aşırı kibar tarzında. Uzun boyunlu, narin yapılı adam cübbeye benzer bir ceketin altına fırfırlı yeşil bir gömlek giymişti, boynunun etrafında ise daha koyu yeşil renkli ipek bir eşarp vardı. Parmaklarının her birinde hafifçe parlayan birer yakut duruyordu; bu amaçla yapılmış olan bir fabrialla Fırtınaışıklarının bir kısmı çekilmiş olacaktı.

Hatham’ın dört eşlikçisinden iki tanesi düşük seviyeli *açıkgözler* ve biri de Dalinar’ın tanımadığı kısa boylu, koyu cübbeli bir ardentti. Sonuncusu ise mavimsi derili ve iki buklesi koyu bir kırmızıya boyanmış ve yüzünün

yanlarından örülerek sarkıtılmış olan saf beyaz saçlı, kırmızı eldivenli Natanlı bir adamdı. Yüksek rütbeli bir misafirdi, Dalinar onu şölenlerde görmüştü. Adı neydi?

“Söyleyin bana, Berrakbey Dalinar,” dedi Hatham. “Tukart ve Emuli arasındaki çatışmaya pek dikkat gösteriyor musunuz?”

“Bu dini bir çatışma, değil mi?” diye sordu Dalinar. İkisi de ticaretin bol ve kârlı olduğu güney kıyısındaki Makabaki krallıklarıydı.

“Dini mi?” dedi Natanlı adam. “Hayır, ben olsam öyle demezdim. Bütün çatışmaların doğası temelde ekonomiktir.”

Au-nak, diye hatırladı Dalinar. *Adı buydu.* Havai bir şiveyle konuşuyor, bütün “a” ve “o” seslerini fazla uzatıyordu.

“Her savaşın arkasında para vardır,” diye devam etti Au-nak. “Din sadece bir bahane. Ya da bir gerekçe.”

“Aralarında bir fark mı var?” dedi ardent, belli ki Au-nak’ın tonundan dolayı gücenmişti.

“Elbette,” dedi Au-nak. “Bahane iş yapıldıktan sonra ortaya attığın şeydir, öte yandan gerekçe önceden ileri sürdüğün şeydir.”

“Ben olsam, bir bahanenin öne sürdüğün ama aslında inanmadığın bir şey olduğunu söylerdim, Nak-ali.” Hatham Au-nak’ın isminin yüksek formunu kullanıyordu. “Öte yandan gerekçe gerçekten de inandığın bir şeydir.” Neden bu kadar saygı gösteriyordu? Natanlı’da Hatham’ın istediği bir şeyler olmalıydı.

“Her neyse,” dedi Au-nak. “Bahsettiğimiz bu savaş Emulilerin başkent yapmış olduğu Sesemalex Dar üzerine. Mükemmel bir ticaret şehridir ve Tukari de şehri istiyor.”

“Sesemalex Dar’ı duymuştum,” dedi Dalinar çenesini ovuşturarak. “Taşa açılmış oyukların içini dolduran şehrin kendisi oldukça göz alıcıymış.”

“Doğru,” dedi Au-nak. “Oradaki taşın suyu emmesini sağlayan özel bir yapısı var. Tasarımı inanılmaz. Şafakşehirleri’nden biri olduğu kesin.”

“Karım bunun hakkında bir şeyler söylerdi,” dedi Hatham. “Şafakşehirleri’ni çalışma konusu yapmıştı.”

“Şehrin deseni Emuli dininin merkezinde yer alıyor,” dedi ardent. “Bunun onlara Elçiler tarafından verilmiş olan, atalarının anavatanı olduğunu iddia ediyorlar. Ve Tukari de tanrı-kralları Tezim tarafından yönetiliyor. O yüzden de çatışmanın doğası dinsel.”

“Peki, eğer şehir o kadar muhteşem bir liman olmasaydı, şehrin dinsel önemini ilan etmekte bu kadar ısrarcı olurlar mıydı?” dedi Au-nak. “Ben sanmıyorum. Ne de olsa onlar putperest, o yüzden de dinlerinin herhangi bir gerçek önemi olduğunu varsayamayız.”

Son zamanlarda *açıkgözler* arasında Şafakşehir1eri’nden bahsetmek popüler hale gelmişti. Bazı şehirlerin temellerinin Şafakezgicileri’ne kadar takip edilebildiği fikri.

Belki de...

“Hiç Hummataşı Kalesi diye bilinen bir yerin adını duydunuz mu?” diye sordu Dalinar.

Diğerleri başlarını salladı, Au-nak’ın bile söyleyecek bir şeyi yoktu.

“Neden?” diye sordu Hatham.

“Sadece merak etmiştim.”

Konuşma devam etti ama Dalinar dikkatinin tekrar Elhokar ve eşlikçi halkasına doğru yönelmesine izin verdi. Sadeas ilanını ne zaman yapardı? Eğer Dalinar’ın tutuklanmasını önermeye niyetli olsa, bunu bir şölen sırasında yapmazdı, değil mi?

Dalinar zorla dikkatini konuşmaya geri çevirdi. Dünyada olup bitenlere gerçekten de daha fazla dikkat göstermesi gerekiyordu. Bir zamanlar, hangi krallıkların çatışma içinde olduğunun haberleri onu çok cezbederdi. Görüler başladığından beri ne kadar çok şey değişmişti.

“Belki de doğası ekonomik ya da dinsel değildir,” dedi Hatham tartışmaya bir son vermeye çalışarak. “Herkes Makabaki kabilelerinin birbirlerine karşı garip nefretler beslediğini bilir.”

“Belki de,” dedi Au-nak.

“Ne fark eder ki?” diye sordu Dalinar.

Diğerleri ona döndü.

“Bu da sadece bir başka savaş. Eğer birbirleriyle savaşıyor olmasalar, saldıracak başkalarını bulurlardı. Herkesin yaptığı şey bu. İntikam, şeref, zenginlik, din... Sebeplerin hepsi sadece aynı sonucu ortaya çıkarıyor.”

Diğerleri durgunlaştı, sessizlik hızla münasebetsiz bir şekilde uzuyordu.

“Hangi vakfa bağlısınız Berrakhey Dalinar?” diye sordu Hatham düşünceli bir şekilde, sanki unutmuş olduğu bir şeyleri hatırlamaya çalışıyordu.

“Talenelat Vakfı.”

“Ha,” dedi Hatham. “Evet, mantıklı. Onlar din hakkında tartışmaktan epey nefret ederler. Bu tartışmayı korkunç derecede sıkıcı buluyor olmalısınız.”

Konuşmadan güvenli bir şekilde çıkması için bir yol. Dalinar gülümseyerek Hatham’a kibarlığı için başıyla teşekkür etti.

“Talenelat Vakfı mı?” dedi Au-nak. “Ben her zaman onu daha düşük seviyeli insanlar için olan bir vakıf olarak düşünmüştüm.”

“Bunu bir Natanlı söylüyor,” dedi ardent kibirli bir şekilde.

“Benim ailem her zaman dini bütün Vorinler olmuştur.”

“Evet, elbette bir şekilde öyle, ne de olsa aileniz Vorin bağlantılarını Alethkar’da kârlı bir şekilde ticaret yapmak için kullanıyor,” diye karşılık verdi ardent. “İnsan bizim sınırlarımızın içinde olmadığınız zaman da eşit derecede dini bütün olup olmadığınızı merak ediyor.”

“Bu şekilde hakarete uğramak zorunda değilim,” diye tersledi Au-nak.

Döndü ve geniş adımlarla uzaklaştı. Hatham’ın bir elini kaldırıp, “Nak-ali!” diye seslenmesine neden oldu. Hatham endişeli bir şekilde aceleyle arkasından gitti. “Lütfen, onu umursamayın!”

“Çekilmez herif,” dedi ardent yumuşak bir şekilde şarabından bir yudum alarak. Elbette, ruhban sınıfından bir adam olduğu için turuncuydu.

Dalinar ona kaşlarını çattı. “Cüretkârsın, ardent,” dedi sert bir şekilde. “Belki de aptalca bir şekilde. Hatham’ın birlikte iş yapmak istediği bir adama hakaret ediyorsun.”

“Aslında, ben Berrakbey Hatham’a aitim,” dedi ardent. “Benden misafirine hakaret etmemi *o* istedi, Berrakbey Hatham Au-nak’ın onun utanmış olduğunu düşünmesini istiyor. Şimdi Hatham Au-nak’ın taleplerini çabuk kabul ettiği zaman, Natanlı bunun o yüzden olduğunu düşünecek ve işlerin fazla kolay ilerlediğinden şüphe etmeyerek anlaşmayı imzalamayı geciktirmeyecek.”

Ah, elbette. Dalinar uzaklaşan ikilinin arkasından baktı. Ne *kadar da çok çaba harcıyorlar.*

Bu göz önüne alındığı zaman, Hatham’ın ona görünürdeki çatışmadan hoşlanmayışını açıklaması için bir sebep verdiği zaman yaptığı kibarlık hakkında Dalinar’ın ne düşünmesi gerekirdi? Hatham Dalinar’ı da bir tür incelikli manevra için mi hazırlıyordu?

Ardent boğazını temizledi. “Eğer size az önce söylediğim şeyi başkalarına anlatmazsanız memnun olurum, Berrakbey.” Dalinar Adolin’in yanında

Dalinar’ın subaylarından altı tanesiyle kralın adasına geri döndüğünü fark etti, üniformalarını giymiş ve silahlılardı.

“O zaman niye bana en baştan söyledin ki?” diye sordu Dalinar dikkatini tekrar beyaz cübbeli adama çevirirken.

“Tıpkı Hatham’ın pazarlıklardaki ortağının iyi niyetinden haberdar olmasını istemesi gibi, ben de sizin bizim size karşı olan iyi niyetimizden haberinizin olmasını arzu ediyorum, Berrakbey.”

Dalinar kaşlarını çattı. Asla ardentlerle fazla işi olmamıştı. Onun vakfı basit ve doğrudandı. Dalinar sarayda yeteri kadar politikayla uğraşıyordu, tapınaklarda daha da fazlasını aramaya hiç niyeti yoktu. “Neden? Bana karşı iyi niyetinizin olmasının ne önemi var?”

Ardent gülümsedi. “Sizinle tekrar konuşacağız.” İyice eğildi ve çekildi.

Dalinar daha fazlasını sormak üzereydi ama Adolin Yüceprens Hatham’ın arkasından bakarak yanına geldi. “Burada ne oldu?”

Dalinar sadece başını salladı. Ardentlerin hiçbir şekilde politikaya karışmamaları gerekiyordu, ne olursa olsun, vakıfları ne olursa olsun. Hiyerokrasi’den beri bu onlara resmi olarak yasaklanmıştı. Ancak, hayattaki çoğu şey gibi, ideal ve gerçek iki farklı şeydi. *Açıkgözler* ardentleri entrikalarına alet etmeden yapamıyorlardı ve o yüzden de, vakıflar gittikçe daha da fazla kendilerini politikanın içinde buluyordu.

“Baba?” diye seslendi Adolin. “Adamlar yerlerini aldı.”

“İyi,” dedi Dalinar. Çenesini sıktı, sonra da küçük adayı geçti. Bu fiyaskonun bitişini en sonunda görecekti.

Ateş çukurunu geçerken yüzünün sağ tarafı hâlâ sonbahar soğuğuyla üşürken, yoğun bir ısı dalgasının sol tarafını ter damlacıklarıyla karıncalandırdığını hissetti.

Adolin eli kılıcında, yanında yürümek için hızla ilerledi. “Baba? Ne yapıyoruz?”

“Kışkırtıcı oluyoruz,” dedi Dalinar doğrudan Elhokar’la Sadeas’ın konuşmakta olduğu yere doğru giderken. Etraflarındaki dalkavuk tayfası Dalinar için gönülsüzce açıldı.

“...Ve ben düşünüyorum ki...” Kral Dalinar’a göz atarken sustu. “Evet, amca?”

“Sadeas,” dedi Dalinar. “Kesilen eyer kayışı ile ilgili soruşturmanın durumu ne?”

Sadeas gözlerini kırptı. Sağ elinde bir kupa eflatun şarap vardı; uzun, kırmızı kadife cübbesi önden açıktı ve altında fırfırlı, beyaz bir gömlek görünüyordu. “Dalinar, sen...”

“Soruşturman, Sadeas,” dedi Dalinar katı bir şekilde.

Sadeas içini çekerek Elhokar’a baktı. “Majesteleri. Aslında bu gece tam da bu konuyla ilgili bir duyuruda bulunmayı planlıyordum. Daha ileri bir vakte kadar beklemeyi düşünüyordum ama eğer Dalinar bu kadar ısrarcı olacaksa...”

“Öyle,” dedi Dalinar.

“E, devam et Sadeas,” dedi kral. “Şimdi beni de meraklandırdın.” Kral bir hizmetkâra elini salladı ve o da flütçüyü susturmak için hızla giderken başka bir hizmetkâr da sessizlik için çanları çaldı. Saniyeler içinde adadaki insanlar sessizleşmişti.

Sadeas Dalinar’a bir şekilde, “Bunu sen istedin, eski dost,” mesajını veren bir şekilde yüzünü buruşturdu.

Dalinar kollarını kavuşturarak gözlerini Sadeas’a dikili tuttu. Dalinar’ın altı Kobalt Muhafızı ilerleyerek arkasına geçti ve Dalinar Sadeas’ın savaş kampından benzer bir grup *açıkgöz* subayın yakınlarda olduğunu fark etti.

“Eh, böyle bir seyirci kitlesine sahip olmayı planlamıyordum,” dedi Sadeas. “Aslında bu sadece Majesteleri için planlanmıştı.“

Pek de olası değil, diye düşündü Dalinar endişesini bastırmaya çalışarak. Eğer Adolin haklıysa ve Sadeas onu Elhokar’a suikast düzenlemeye çalışmakla itham ederse ne yapacaktı?

Bu gerçekten de Alethkar’ın sonu olurdu. Dalinar paşa paşa gitmezdi ve savaş kampları da birbirlerine girerdi. Son on yıldır onları bir arada tutmuş olan gergin barış sona ererdi. Elhokar bir daha asla onları bir araya getirmeyi başaramazdı.

Ayrıca, eğer iş savaşa gelirse, Dalinar’ın durumu pekiyi olmayacaktı. Diğerleri ona iyi gözle bakmıyordu; Sadeas’la yüzleşmekte oldukça zorlanırdı. Eğer diğerlerinin birkaçı da ona katılırsa, sayıca korkunç derecede azınlıkta kalır ve yenilirdi. Adolin’in görüleri dinlemesini nasıl inanılmaz derecede aptalca bir davranış olarak gördüğünü anlayabiliyordu. Ama yine de, son derecede güçlü gerçeküstü bir hisle, Dalinar doğru şeyi yapmış olduğunu hissetti. Bunu asla mahkûm edilmeye hazırlandığı o andaki kadar güçlü bir şekilde hissetmemişti.

“Sadeas, dramatik hareketlerle beni yorma,” dedi Elhokar. “Onlar dinliyor. Ben dinliyorum. Dalinar’ın alnında da bir damar patlamaya hazırmış gibi görünüyor. Konuş.”

“Pekâlâ,” dedi Sadeas şarabını bir hizmetkâra vererek. “İstihbarat Yüceprensi olarak en öncelikli görevim, kocakabuk avı sırasında Majesteleri’nin hayatına karşı düzenlenmiş olan teşebbüsün gerçek doğasını keşfetmekti.” Adamlarından birine bir elini salladı ve o da hızla uzaklaştı. Bir diğeri ileri çıkarak Sadeas’a kopuk eyer kayışını verdi.

“Bu kayışı üç farklı savaş kampındaki üç farklı dericiye götürdüm. Her biri aynı sonuca vardı. Kesilmişti. Deri nispeten yeni ve diğer bölgelerde çatlama ve soyulmaların olmamasının da kanıtladığı gibi iyi bakılmış. Kesik fazla düzgün. Birisi bunu kesmiş.”

Dalinar bir dehşet duygusu hissetti. Bu onun da keşfetmiş olduğu şeye yakındı ama mümkün olan en kötü şekilde ifade ediliyordu. “Hangi amaçla...” diye başladı Dalinar.

Sadeas bir elini kaldırdı. “Lütfen, Yüceprens. İlk önce benden rapor vermemi talep ediyor, sonra da sözümü mü kesiyorsunuz?”

Dalinar sessizleşti. Önemli *açıkgözlerin* gittikçe daha da fazlası etraflarında toplanıyordu. Dalinar gerginliklerini hissedebiliyordu.

“Ama ne zaman kesilmişti?” dedi Sadeas kalabalığa hitap etmek için dönerek. Gerçekten de dramaya bir meyili vardı. “Gördüğünüz gibi bu kilit noktaydı. O ava çıkmış olan çok sayıdaki kişiyle görüşme izni aldım. Hiç kimse özel olarak bir şey gördüğünü bildirmedi ancak hepsi garip bir olayı hatırlıyordu. Berrakbey Dalinar ve Majesteleri’nin bir kaya oluşumuna yarışarak gitmelerini. Dalinar ve kralın yalnız oldukları bir zaman.”

Arkada fısıltılar vardı.

“Ancak bir sorun vardı,” dedi Sadeas. “Dalinar’ın kendisinin de belirtmiş olduğu bir sorun. Neden bir Paretaşıyan’ın eyerindeki kayışı kessinler? Aptalca bir hareket. Attan düşmek Parezırhı giyen bir adam için büyük bir tehlike oluşturmaz.” Yan tarafta, Sadeas’ın göndermiş olduğu hizmetkâr geri döndü, sadece birkaç tel siyahı olan kum rengi saçlı bir genci getiriyordu.

Sadeas belindeki kesenin içinden bir şey çıkardı. Büyük bir safir. Dolu değildi. Hatta, yakından bakıldığı zaman, Dalinar bunun çatlamış olduğunu görebiliyordu; artık Fırtınaışığı tutamazdı. “Bu soru beni kralın Parezırhı’nı incelemeye itti,” dedi Sadeas. “Savaştan sonra Majesteleri’nin Zırh’ını doldurmak için kullanılan on safirin sekiz tanesi çatlamıştı.”

“Bazen bu olur,” dedi Adolin ileri çıkıp Dalinar’ın yanına gelerek. “Her savaşta birkaç tane kaybedersin.”

“Ama sekiz tane birden?” diye sordu Sadeas. “Bir ya da iki tanesi normal. Ama sen hiç daha önce bir savaşta sekiz tane birden kaybettin mi, genç Kholin?”

Adolin’in tek cevabı ters ters bakmak oldu.

Sadeas mücevheri cebine atarak adamının getirmiş olduğu gence doğru başını salladı. “Bu kralın emrindeki seyislerden birisi. Fin, değil mi?”

“Ee... Evet, berrak bey,” diye kekeledi oğlan. On iki yaşından büyük olamazdı.

“Bana daha önceden ne söylemiştin, Fin? Lütfen tekrar söyle de herkes duyabilsin.”

Koyugözlü oğlan hastaymış gibi görünerek sindi. “Ee, Berrakbey efendim, sadece şey demiştim: Herkes eyerin Berrakbey Dalinar’ın kampında kontrol edildiğinden bahsediyordu. Ve sanırım herhâlde öyle de olmuştur. Ama Majesteleri’nin atını Berrakbey Dalinar’ın adamlarına verilmeden önce hazırlayan bendim. Ve hazırladım da, yemin ederim hazırladım. En sevdiği eyeri filan da koydum. Ama...”

Dalinar’ın kalbi küt küt atıyordu. Kılıç’ını çağırmamak için kendini zor tutuyordu.

“Ama ne?” dedi Sadeas Fin’e.

“Ama kralın başseyisleri atı Yüceprens Dalinar’ın kampına götürürlerken üstünde başka bir eyer vardı. Yemin ederim.”

Etraflarında duranların bazıları bu itirafa şaşırmış gibi görünüyordu.

“Aha!” dedi Adolin işaret ederek. “Ama bu kralın saray yerleşkesinde olmuş!”

“Gerçekten de,” dedi Sadeas Adolin’e bir kaşını kaldırarak, “Ne kadar da kurnazsın, genç Kholin. Bu keşif, çatlak mücevherlerle de birleştiği zaman, bir şey anlatıyor. Benim şüphem o ki, Majesteleri’ni öldürme teşebbüsünü planlamış olan her kimse kralın Parezırhı’na zorlandıkları zaman çatlayarak Fırtınaışıklarını kaybedecek kusurlu mücevherleri yerleştirmiş. Sonra da dikkatli bir kesikle eyer kayışını zayıflatmış. Umuyorlardı ki Majesteleri bir kocakabukla dövüşürken attan düşerek koca kabuğun üstüne saldırmasına neden olacak, mücevherler işe yaramayacak, Zırh kırılacak ve Majesteleri de av sırasında bir ‘kaza’ nedeniyle ölecekti.”

Sadeas kalabalık fısıldanmaya başlarken bir parmağını kaldırdı. “Ancak bu olayların, yani mücevherlerin yerleştirilmesi ya da eyerin değiştirilmesinin, Majesteleri’nin Dalinar ile buluşmasından önce gerçekleşmiş olmak zorunda olduğunun farkında olmak önemli. Ben Dalinar’ın oldukça olasılık dışı bir şüpheli olduğunu hissediyorum. Hatta benim şu andaki tahminim; suçlunun Berrakbey Dalinar’ın gücendirmiş olduğu birisi olduğu, birilerinin hepimizin onun teşebbüsle bir ilgisi olabileceğini düşünmemizi istediği. Bu teşebbüs aslında Majesteleri’ni öldürmeyi bile değil, sadece Dalinar’ın üstüne şüphe düşürmeyi amaçlamış olabilir.”

Ada sessizleşti, fısıltılar bile kesildi.

Dalinar afallamış bir şekilde dikildi. *Ben... Ben haklıymışım!*

En sonunda sessizliği Adolin bozdu. *“Ne?”*

“Bütün kanıtlar babanın masum olduğuna işaret ediyor, Adolin,” dedi Sadeas acı çekercesine. “Bunu şaşırtıcı mı buluyorsun?”

“Hayır ama...” Adolin’in alnı kırıştı.

Etraflarında *açıkgözler* konuşmaya başladılar; hayal kırıklığına uğramış gibiydiler. Dağılmaya başladılar. Dalinar’ın subayları sanki sürpriz bir saldırı bekler gibi arkasında durmaya devam etti.

Atalarımın kanı... diye düşündü Dalinar. *Bu ne anlama geliyor*?

Sadeas adamlarına seyisi götürmeleri için elini salladı, sonra da Elhokar’a başını salladı ve kızartılmış ekmeklerin yanında sürahiler içinde ılımış şarabın durduğu aperatif tepsilerine doğru çekildi. Dalinar kendinden kısa boylu adam küçük bir tabağı doldururken Sadeas’a yetişti ve kolunu tuttu, cübbesinin kumaşı parmaklarının altında yumuşaktı.

Sadeas ona bakarak bir kaşını kaldırdı.

“Teşekkür ederim,” dedi Dalinar alçak sesle. Arkalarında flütçü tekrar çalmaya başladı.

“Ne için teşekkür ediyorsun?” dedi Sadeas küçük tabağını masaya koyarken. Sonra da Dalinar’ın parmakların kolundan söktü. “Bu gösteriyi senin işin içinde olmadığını daha kesin bir şekilde gösteren kanıtlar bulduktan sonra yapmayı planlıyordum. Ne yazık ki, bu kadar baskı altında olduğum için, elimden gelenin en iyisi senin işin içinde olmadığına işaret etmekti. Korkarım ki yine de söylentiler olacak.”

“Dur. Benim masum olduğumu kanıtlamak mı *istiyordun!*”

Sadeas yüzünü buruşturarak tekrar tabağını aldı. “Senin sorunun ne biliyor musun, Dalinar? Neden herkes seni bu kadar sıkıcı bulmaya başladı?”

Dalinar cevap vermedi.

“Küstahlık. İğrenç bir şekilde kibirli hale geldin. Evet, Elhokar’dan bu konumu senin masum olduğunu kanıtlayabilmek için istedim. Bu orduda fırtına götüresi senden başka birilerinin de dürüstçe bir şeyler yapabileceğine inanmak bu kadar zor mu?”

“Ben...” dedi Dalinar.

“Elbette öyle,” dedi Sadeas, “Bize tek bir kâğıt sayfasının üstünde durmuşken millerce uzakları görebilecek kadar yüksekte olduğuna inanan bir adam gibi tepeden bakıyorsun. Eh, ben Gavilar’ın o kitabının krem olduğunu düşünüyorum ve Kurallar da kendi vicdanlarının pörsümüş olmasını haklı çıkarabilmek için insanların takip edermiş gibi yaptıkları yalanlardı. Cehennem adına, bende de o pörsümüş vicdanlardan biri var. Ama kralı öldürmek için olan bu beceriksizce deneme yüzünden sana iftira atıldığını görmek istemiyordum. Eğer sen onu öldürmek isteseydin, basitçe gözlerini yakar ve işi bitirirdin?”

Sadeas dumanı tüten eflatun şarabından bir yudum aldı. “Sorun şu ki, Elhokar o lanet olası kayış yüzünden susmak bilmedi. Ve o senin koruman altında olduğu ve beraber öyle koşturup gitmiş olduğunuz için insanlar da konuşmaya başladı. *Senin* Elhokar’a suikast düzenlemeye kalkışacağını nasıl düşünebildiklerini ise ancak Fırtınababa bilir. Sen bugünlerde Parshendi öldürmeye bile zar zor katlanabiliyorsun.” Sadeas küçük bir parça kızarmış ekmeği ağzına tıktı sonra da yürüyerek uzaklaşmaya başladı.

Dalinar onu tekrar kolundan yakaladı. “Ben... Ben sana borçluyum. Bu altı yıl boyunca sana bu şekilde davranmış olmamalıydım.”

Sadeas ekmeğini çiğnerken gözlerini devirdi. “Bu sadece senin için değildi. Herkes teşebbüsün arkasında senin olduğunu düşündüğü sürece, hiç kimse gerçekte Elhokar’ı kimin öldürmeyi denemiş olduğunu bulmaya çalışmayacaktı. Ve birileri buna çalıştı, Dalinar. Bir dövüşte sekiz mücevherin çatlamasını kabul etmiyorum. Kayışın kendisi tek başına bir suikast girişimi için gülünç bir yol olurdu ama zayıflatılmış Parezırhı da olunca... Uçurumşeytanının aniden gelişinin de ayarlanmış olduğuna inanmaya neredeyse meyilliyim. Gerçi birileri bunu nasıl yapabilir hiçbir fikrim yok.”

“Ve benim iftiraya uğramamla ilgili söylediklerin?” diye sordu Dalinar.

“Büyük ölçüde ben gerçekten de neler olduğunu incelerken diğerlerine dedikodu yapacak bir şeyler vermek için.” Sadeas Dalinar’ın kolundaki eline baktı. “Bırakacak mısın?”

Dalinar elini çekti.

Sadeas tabağını masaya koydu ve cübbesini düzelterek omzunun tozunu silkti. “Daha senden vazgeçmiş değilim, Dalinar. Bütün bunların hepsi bitmeden önce büyük olasılıkla sana ihtiyacım olacak. Ama gerçi itiraf etmem gerekir ki, son zamanlarda senin hakkında ne düşüneceğimi bilemiyorum. İntikam Paktı’nı terk etmeyi istediğin hakkındaki laflar. Bunlar doğru mu?”

“Seçeneklerimizi incelemenin bir yolu olarak bundan Elhokar’a, gizli kalacağına güvenerek, bahsetmiştim. Yani evet, illâ ki bilmen gerekiyorsa bir doğruluk payı var. Bu savaştan yoruldum. Bu Ovalar’dan, uygarlıktan uzakta olmaktan, Parshendileri ufak ufak gruplar halinde öldürmekten yoruldum. Ancak geri çekilmemizi sağlamaya çalışmaktan vazgeçtim. Aksine, *kazanmak* istiyorum. Ama yüceprensler dinlemiyor! Onların hepsi benim kurnazca bir çeşit numara ile üzerlerinde egemenlik kurmaya çalıştığımı sanıyor.”

Sadeas homurdandı. “Sen bir adamı sırtından bıçaklamak yerine suratını yumruklarsın. Dümdüz bir adamsın.”

“Benimle müttefik ol,” dedi Dalinar arkasından.

Sadeas dondu.

“Sana ihanet etmeyeceğimi biliyorsun, Sadeas,” dedi Dalinar. “Bana diğerlerinin asla yapamayacağı bir şekilde güveniyorsun. Diğer yüceprenslere kabul ettirmeye çalıştığım şeyi dene. Benimle ortak plato saldırılarına çık.”

“İşe yaramaz,” dedi Sadeas. “Bir saldırıya bir ordudan fazlasını getirmek için hiçbir sebep yok. Ben şu anda bile her seferinde askerlerimin yarısını arkada bırakıyorum. Daha fazlasının manevra yapması için yetecek yer yok.”

“Evet ama düşün,” dedi Dalinar. “Ya yeni taktikler denersek? Senin hızlı köprü ekiplerin çabuk ama benim askerlerim daha güçlü. Ya sen Parshendileri tutmak için öncü bir kuvvetle hızla onlardan önce bir platoya ulaşırsan? Benim daha güçlü ama daha yavaş kuvvetlerim gelene kadar tutunabilirsin.”

Bu Sadeas’ı duraklattı.

“Bu bir Parekılıcı anlamına gelebilir, Sadeas.”

Sadeas’ın gözlerinde açlık belirdi.

“Parshendi Paretaşıyanlarla dövüşmüş olduğunu biliyorum,” dedi Dalinar bu konuya tutunarak, “Ama kaybettin. Bir Kılıç’ın yokken, dezavantajlısın.” Parshendi Paretaşıyanlarının savaşa girdikten sonra kaçmak gibi bir huyları vardı. Elbette ki sıradan mızrakçılar onları öldüremiyordu. “Geçmişte ben iki tane öldürdüm. Ama çoğu zaman fırsat bulamıyorum çünkü platolara yeteri kadar hızlı ulaşamıyorum. Sen ulaşabilirsin. Birlikte, daha sık kazanabiliriz ve *ben* de sana bir Kılıç verebilirim. Bunu yapabiliriz, Sadeas. Birlikte. Eski günlerdeki gibi.”

“Eski günler,” dedi Sadeas düşünceli bir şekilde. “Karadiken’i tekrar savaşırken görmeyi isterim. Mücevherkalpleri nasıl paylaşacağız?”

“Üçte ikisi sana,” dedi Dalinar. “Ne de olsa senin kazandığın saldırıların sayısı benimkinin iki katı.”

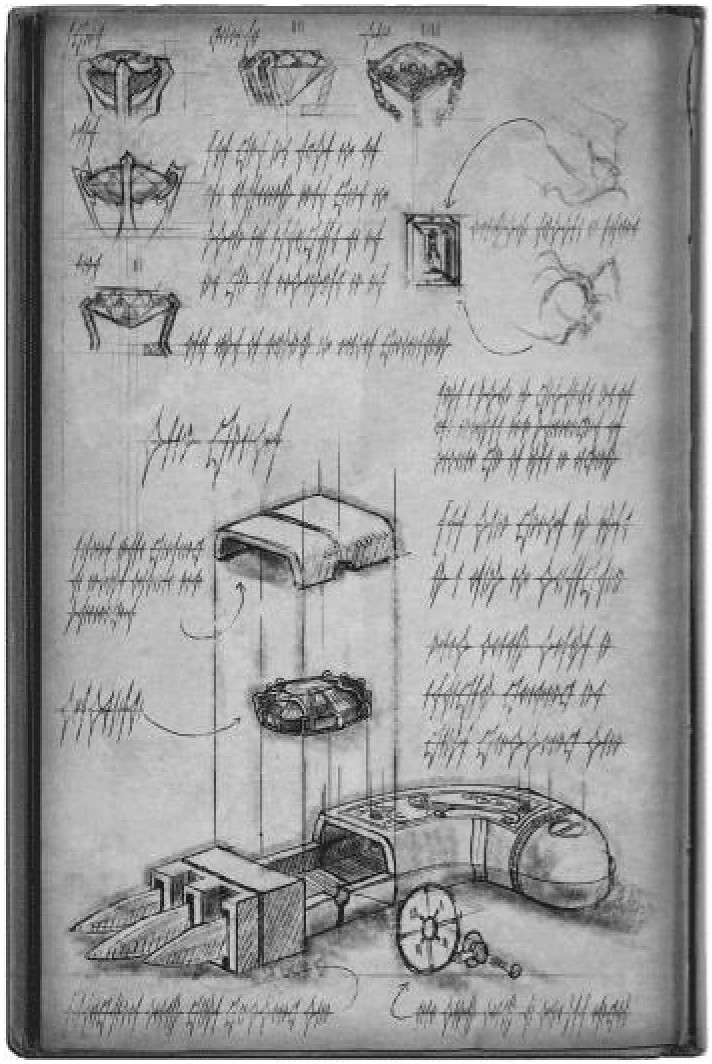
Sadeas düşünceli görünüyordu. “Peki ya Parekılıcı?”

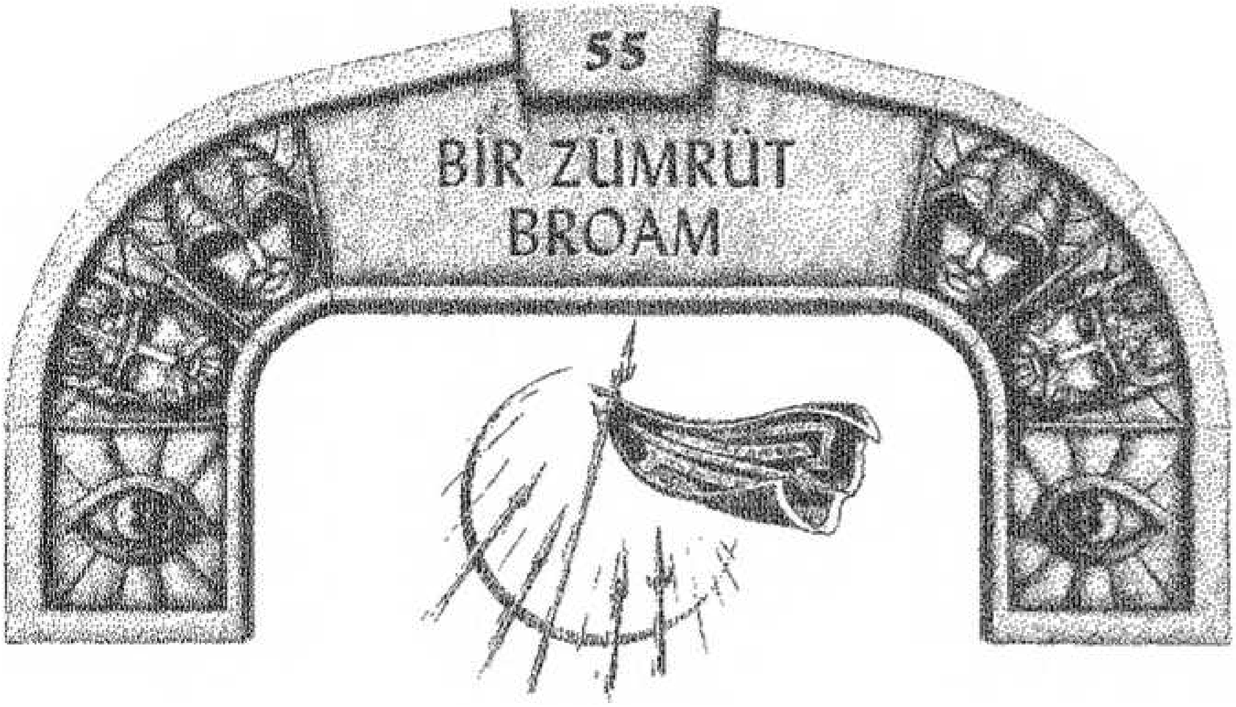
“Eğer bir Paretaşıyan bulursak, Adolin ve ben onunla başa çıkacağız. Kılıç senin olacak.” Bir parmağını kaldırdı. “Ama Zırh benim. Oğlum Renarin’e vermek için.”

“O çürüğe mi?”

“Sana ne?” dedi Dalinar. “Senin zaten Zırh’ın var. Sadeas, bu savaşı *kazanmak* anlamına gelebilir. Eğer biz birlikte çalışmaya başlarsak, büyük çaplı saldırılara hazırlanmak üzere diğerlerini de yola getirebiliriz. Fırtınalar adına! Buna ihtiyacımız bile olmayabilir. En büyük iki orduya biz sahibiz; eğer biz Parshendileri askerlerimizin çoğunluğuyla büyük bir platonun üstünde yakalamayı başarabilir, kaçamayacakları şekilde etraflarını çevirirsek, onların kuvvetlerine bütün bunların hepsini sona erdirecek kadar zarar vermeyi başarabiliriz.”

Sadeas bunun üstünde düşündü, Sonra da omzunu silkti. “Pekâlâ. Bana ayrıntıları haberciyle gönder. Ama daha sonra yap. Zaten bu akşamki şölenin çoğunu kaçırdım.”

“Bir kadın oturuyor ve kendi gözlerini oyuyor. Kralların ve rüzgârların kızı, vandal.”

— Palahevan, 1173 tarihli, ölümden 73 saniye önce. Örnek: İncelikli şarkılarıyla ünlü, biraz tanınmış bir dilenci.

Dunny’yi kaybetmelerinden bir hafta sonra, Kaladin savaşın ilerleyişini izlediği başka bir platonun üstünde duruyordu. Ancak bu sefer yaralıları kurtarması gerekmemişti. Parshendilerden önce varmayı başarmışlardı. Ender ancak hoş bir olay. Şimdi ise Sadeas’ın ordusu platonun merkezini tutuyor, askerlerinin bir kısmı kozayı keserken onları koruyordu.

Parshendiler hatların üstünden atlayarak koza üstünde çalışan adamlara saldırmakta ısrar ediyordu. Etrafı çevriliyor, diye düşündü Kaladin. Durum iyi görünmüyordu, bu da berbat bir dönüş yolculuğu anlamına gelecekti. Sadeas’ın adamları ikinci gelip de püskürtüldükleri zamanlarda zaten yeteri

kadar kötüydü. İlk önce gelip de mücevherkalbi kaybetmek... Onları daha da kızgın yapacaktı.

“Kaladin!” dedi bir ses. Kaladin hızla dönerek aceleyle gelmekte olan Kaya’yı gördü. Birisi yaralanmış mıydı? “Bu şeyi gördün mü?” Boynuzyiyenli eliyle işaret etti.

Kaladin elini takip ederek döndü. Komşu bir platonun üstünde yaklaşan başka bir ordu vardı. Kaladin kaşlarını kaldırdı, dalgalanan sancaklar maviydi ve askerler de belli ki Alethiydi.

"Biraz geç kalmışlar, değil mi?” diye sordu Kaladin’in yanında durmakta olan Moash.

“Olur öyle,” dedi Kaladin. Arada bir Sadeas platoya ulaştıktan sonra başka bir yüceprens geliyordu. Sık sık ilk gelen Sadeas oluyor ve diğer Alethi ordusu da geri dönmek zorunda kalıyordu. Çoğu zaman ise öyle yapmadan önce bu kadar yakına gelmiyorlardı.

“O Dalinar Kholin’in, sancağı,” dedi Skar onlara katılarak.

“Dalinar,” dedi Moash takdirle. “Diyorlar ki o köprücü kullanmıyormuş.”

“O zaman uçurumları nasıl geçiyor?” diye sordu Kaladin.

Cevap kısa süre sonra görülür oldu. Bu yeni ordunun chullar tarafından çekilen devasa, kuşatma kulesine benzeyen köprüleri vardı. Engebeli plato boyunca gümbürdeyerek ilerliyor, sık sık taştaki yarıkların etrafından dolaşmak zorunda kalıyorlardı. *Korkunç derecede yavaş olmalılar,* diye düşündü Kaladin. Ancak bunun karşılığında, ordu uçuruma yaklaşırken okçu ateşi altında kalmak zorunda olmuyordu.

“Dalinar Kholin,” dedi Moash. “Diyorlar ki o eski günlerdeki adamlar gibi gerçekten de bir *açıkgözmüş.* Şerefli ve sözünü tutan bir adam.”

Kaladin homurdandı. “Aynı üne sahip olan çok *açıkgöz* gördüm ve her seferinde de hayal kırıklığına uğradım. Sana bir ara Berrakbey Amaram’dan bahsederim.”

“Amaram mı?” diye sordu Skar. “Paretaşıyan mı?”

“Onu duydun mu?” diye sordu Kaladin.

“Tabii,” dedi Skar, “Buraya geliyor olması lâzım. Meyhanelerde herkes bundan bahsediyor. O Pareleri’ni kazanırken sen yanında mıydın?”

“Hayır,” dedi Kaladin yumuşak bir şekilde. “Kimse yoktu.”

Dalinar Kholin’in ordusu güneydeki platoyu aştı. Şaşırtıcı bir şekilde, Dalinar’ın ordusu savaş meydanının olduğu platonun dibine kadar geldi.

“Saldırıyor mu?” dedi Moash başını kaşıyarak. “Belki de Sadeas’ın kaybedeceğini tahmin etmiştir ve o geri çekildikten sonra kendisi de bir denemek istiyordur.”

“Hayır,” dedi Kaladin kaşlarını çatarak. “Savaşa katılıyor.”

Parshendiler Dalinar’ın ordusunu oklamak için o tarafa biraz okçu gönderdi ama okları herhangi bir zarar vermeden chulların üstünden sekiyordu. Dalinar’ın okçuları yerleşip Parshendi okçularıyla karşılıklı ok atışırken bir grup asker de köprüleri çözüp yerlerine itti.

“Bu turda Sadeas yanına daha az asker almış gibi mi görünüyor?” diye sordu Sigzil Dalinar’ın ordusunu izleyen gruba katılırken. “Belki de bunu planlamıştır. Bu şekilde meydana çıkarak etrafının çevrilmesine izin vermesinin sebebi bu olabilir.”

Köprülerin indirilip kaldırılmasına izin veren kollar vardı; burada iş başında olan harika bir mühendislik vardı. Onlar çalışmaya başlarken, kesinlikle garip bir şey oldu: İki Paretaşıyan, büyük olasılıkla Dalinar ve oğlu, uçurumdan karşıya sıçrayarak Parshendilere saldırmaya başladı. Onların dikkatlerini dağıtması sayesinde askerler büyük köprülerini yerleştirebildiler ve bir grup ağır süvari yardım etmek için karşıya geçti. Bu bir köprü saldırısı yapmak için tamamen farklı bir yöntemdi ve Kaladin kendisini bunun ima ettiği şeyleri düşünürken buldu.

“*Gerçekten* de savaşa katılıyor,” dedi Moash. “Sanırım birlikte çalışacaklar.”

“Daha etkili olacağı kesin,” dedi Kaladin. “Daha önce denememiş olmalarına şaşırdım.”

Teft homurdandı. “Çünkü sen *açıkgözlerin* nasıl düşündüğünü anlamıyorsun. Yüceprensler sadece savaşı kazanmak istemiyorlar, savaşı kendi başlarına kazanmak istiyorlar.”

“Keşke onun ordusuna alınmış olsaydım,” dedi Moash neredeyse hürmetkar bir şekilde. Askerlerin zırhları parlıyordu, hatlarının iyi eğitimli olduğu belliydi. Karadiken Dalinar, dürüstlükte ünlenmekte Amaram’dan bile daha iyi bir iş çıkarmıştı. Ta Hearthstone’da bile insanlar onun adını biliyordu ama Kaladin’in iyi cilalanmış bir göğüs zırhının saklayabileceği çürümüşlüklerden haberi vardı.

Gerçi o sokaktaki fahişeyi koruyan adam, diye düşündü. O *da mavi giyiyordu. Adolin, Dalinar’ın oğlu. Kadını savunurken gerçekten de kendini düşünüyormuş gibi değildi.*

Kaladin çenesini sıkarak bu düşünceleri bir kenara bıraktı. Bir kere daha kanmazdı.

Kanmayacaktı.

Kısa bir süre için savaş daha da vahşi bir hale geldi ama Parshendiler sayıca azdı ve iki kuvvetin arasında kalarak ezilmişlerdi. Kısa süre sonra, Kaladin'in ekibi muzaffer bir asker grubunu kutlama için kamplara geri götürüyordu.

♦

♦♦

Kaladin küreyi parmaklarının arasında çevirdi. Bir tarafında kalıcı olarak donmuş ince bir kabarcıklar çizgisi dışında cam kusursuz olarak donmuştu. Kabarcıkların kendileri de ışığı yansıtan minik kürelerdi.

Uçurumlarda enkaz toplama hizmetindeydi. Plato saldırısından o kadar çabuk geri gelmişlerdi ki, Hashal akla ya da insafa sığmaz bir şekilde aynı gün onları uçurumun içine göndermişti. Kaladin küreyi parmaklarında döndürmeye devam etti. Tam merkezinde asılı duran kaba şekilde kesilmiş, yanları boyunca düzinelerce minik façetası olan büyük bir zümrüt vardı. Mücevherin yan tarafına yığılmış olarak asılı duran kabarcıklardan ufak çizgi, sanki ışıltısına yakın olmaya özlem duyuyormuş gibiydi.

Parlak, kristal gibi yeşil Fırtınaışığı camın içinden ışıldayarak Kaladin'in parmaklarını aydınlatıyordu. Bir zümrüt broam, en büyük para birimli küre. Daha düşük kürelerin yüzlercesine değerdi, Köprücüler için bu bir servetti. Garip bir şekilde uzak bir servet çünkü harcamaları imkânsızdı. Kaladin bu kayanın içinde fırtınanın şiddetinin bir parçasını görebildiğini düşündü. Işık sanki... Sanki fırtınanın zümrüt tarafından esir alınmış bir parçasıydı. Işık kusursuz şekilde kesintisiz değildi; sadece mumların, meşalelerin ya da lambaların titreşimiyle kıyaslandığında o şekilde görünüyordu. Yakından baktığı zaman, Kaladin ışığın döndüğünü ve köpürdüğünü görebiliyordu.

“Bunu ne yapacağız?” diye sordu Moash Kaladin'in yanında. Kaladin'in diğer yanında Kaya duruyordu. Hava kapalıydı ve burada, aşağıda etrafın her zamankinden daha karanlık olmasına neden oluyordu. Son zamanlardaki soğuk hava tekrar bahara dönmüştü ama hâlâ rahatsız edici derecede soğuktu.

Adamlar etkili bir şekilde çalışıyor, ölülerden hızla mızraklar, zırhlar, botlar ve küreleri topluyorlardı. Onlara verilen kısa zaman, yüzünden ve daha önceki tüketici köprü turları nedeniyle, Kaladin bugün için mızrak

antrenmanından vazgeçmeye karar vermişti. Bunun yerine mal toplayacak ve bir dahaki sefere cezalandırılmaktan kurtulmak için kullanmak üzere bir kısmını aşağıda saklayacaklardı.

Çalışırlarken *açıkgözlü* bir subay bulmuşlardı. Oldukça zengindi. Bu tek zümrüt broam, köle bir köprücünün iki yüz günde kazanacağı paraya bedeldi. Aynı kesenin içinde bunun yanında toplamda bir diğer zümrüt broamdan biraz daha fazla eden bir avuç çentik ve marka daha bulmuşlardı. Zenginlik. Bir servet. Bir *açıkgöz* için sadece cep harçlığı.

"Bununla yaralı köprücüleri aylar boyunca besleyebiliriz," dedi Moash. "İsteyebileceğimiz bütün tıbbi malzemeleri satın alabiliriz. Fırtınababa! Büyük ihtimalle kampın sınır muhafızlarına kaçmamıza izin vermeleri için rüşvet bile verebiliriz."

"Bu şey gerçek olmayacak," dedi Kaya. "İmkânsız küreleri uçurumlardan dışarı çıkarmak."

"Yutabiliriz," dedi Moash.

"Boğazında kalır. Küreler çok büyük, ha?"

"Bahse girerim ben yapabilirim," dedi Moash. Yeşil Fırtınaışığını yansıtan gözleri ışıldıyordu. "Bu benim hayatımda gördüğüm bütün toplam paradan daha fazla. Riske değer."

"Yutmak işe yaramaz," dedi Kaladin. "Tuvaletlerde bizi izleyen o muhafızların bizim kaçmamıza engellemek için durduğunu mu sanıyorsun? Bahse varım gariban parshmanın biri hepsini kurcalamak zorunda kalıyordur ve kimin ne kadar sık tuvalete gittiğinin kaydını tuttuklarını da gördüm. Küreleri yutmayı ilk düşünen biz değiliz."

Moash tereddüt etti, sonra da mutsuzca içini çekti, "Büyük ihtimalle haklısın. Fırtına kapsın seni, ama haklısın. Ama bunu kalkıp da onlara veremeyiz, değil mi?"

"Evet, verebiliriz," dedi Kaladin yumruğunu kürenin etrafına kapatarak. Işıltı elinin parlamasına neden olacak kadar fazlaydı. "Bunu asla harcayamazdık. Bütün bir broamı olan bir köprücü? Bizi ele verirdi."

"Ama..." diye başladı Moash.

"Bunu onlara veriyoruz, Moash." Sonra diğer kürelerin içinde olduğu öbür elini yukarı kaldırdı. "Ama bunları elde tutmanın bir yolunu buluyoruz."

Kaya başını salladı. "Evet. Eğer bu pahalı küreyi onlara verirsek bizim dürüst olduğumuzu düşünürler, ha? Hırsızlığı saklar ve hatta bize küçük bir

ödül de verirler. Ama kese nasıl olacak, bu şeyi nasıl yapacağız?”

“Bunun üstünde düşünüyorum,“ dedi Kaladin.

“Hızlı düşün o zaman,” dedi Moash uçurumun yan tarafındaki iki kayanın arasına sıkıştırılmış olan Kaladin’in meşalesine bir göz atarak. “Kısa süre sonra yukarı çıkmamız gerekecek.”

Kaladin elini açtı ve küreyi parmaklarının arasında çevirdi. Nasıl? “Hiç bu kadar güzel bir şey gördün mü?” diye sordu Moash gözlerini zümrüte dikerek.

“Bu sadece bir küre,” dedi Kaladin aklı başka yerde. “Bir araç. Bir seferinde yüz elmas broamla dolu bir kadehi elimde tuttum ve benim olduğu söylendi. Onları hiç harcayamadığıma göre, kıymetsiz olsalar da olurdu.”

“Yüz elmas mı? Nerede... Nasıl?” diye sordu Moash.

Kaladin kendi kendine lanet ederek ağzını kapattı. *Böyle şeylerden bahsedip durmayı kesmeliyim.* “Hadi,” dedi zümrüt broamı siyah keseye geri tıkarken. “Hızlı olmamız gerekiyor.”

Moash içini çekti ama Kaya sevecen bir şekilde onun sırtına bir şaplak attı ve diğer köprücülere katıldılar. Syl’in yol göstermesi sayesinde, Kaya ve Lopen onları kırmızı ve kahverengi üniformaları olan büyük bir ceset yığınına getirmişti. Bunların hangi yüceprensin adamları olduğunu bilmiyorlardı ama cesetler oldukça yeniydi.

Aralarında hiç Parshendi yoktu.

Kaladin parshman köprücü Shen’in çalıştığı tarafa doğru göz attı. Sessiz, itaatkâr, sağlam. Teft hâlâ ona güvenmiyordu. Kaladin’in bir parçası bunun için minnettardı.

Syl yanında duvarın üstüne kondu, ayaklarını yüzeyine dayamış yukarıdaki gökyüzüne bakıyordu.

Düşün, dedi Kaladin kendi kendine. *Bu küreleri nasıl elde tutacağız? Bir yolu olmak zorunda.* Ama olasılıkların tümü çok fazla riskli gibi görünüyordu. Eğer hırsızlık yaparken yakalanırlarsa, büyük olasılıkla onlara başka bir çalışma hizmeti verilirdi. Kaladin bu riske girmeye istekli değildi.

Yosunların ve kopçacıkların çevresinde aşağı yukarı salınan sessiz, yeşil hayatsprenleri solgun bir şekilde belirmeye başladı. Başının yanındaki birkaç fırfırçiçek kırmızı ve sarı yapraklarını açtı. Kaladin Dunny’nin ölümünü tekrar ve tekrar düşünmüştü. Köprü Dört güvende değildi. Doğru, son zamanlarda dikkate değer sayıda az adam kaybetmişlerdi ama yine de azalıyorlardı. Ve her köprü turu gerçek bir felâkete dönüşebilirdi. Tek

gereken şey Parshendilerin bir sefer için onların üzerine odaklanmasıydı. Üç ya da dört adam kaybetsinler ve devrilirlerdi. Ok yağmuru ikiye katlanır ve her birini vururdu.

Bu Kaladin'in günler boyunca tekrar tekrar tosladığı aynı eski problemdi. Herkes onların açıkta ve tehlike içinde olmasını isterken, köprücüleri nasıl korurdun?

"Hey, Sig," dedi Harita bir kucak dolusu mızrak taşıyarak geçerken. "Sen bir Cihanezgicisi'sin, değil mi?" Son birkaç hafta boyunca Harita gittikçe daha da arkadaş canlısı hale gelmişti ve diğerlerini de konuşmaya çekmekte iyiydi. Kelleşmekte olan adam, Kaladin'e her zaman müşterilerini rahat hissettirmekte çabuk davranan bir hancıyı hatırlatıyordu.

Bir dizi cesedin botlarını çekip çıkarmakta olan Sigzil, dudaklarını sıkıp Kaya'ya, "Bu senin suçun," dermiş gibi bir bakış fırlattı. Diğerlerinin de onun bir Cihanezgicisi olduğunu keşfetmiş olmasından memnun değildi.

"Neden bize bir hikâye anlatmıyorsun?" dedi Harita kucağındakileri yere koyarak. "Zamanın geçmesine yardım eder."

"Ben aptal bir masalcı ya da şaklaban değilim," dedi Sigzil bir botu söküp çıkararak. "Ben 'hikâye anlatmam.' Ben kültürlerin, toplumların, düşüncelerin ve hayallerin bilgisini yayarım. Ben ortak bir anlayış oluşturarak barışa katkıda bulunurum. Bu tarikatımın Elçiler'in bizzat kendilerinden almış olduğu kutsal görev."

"Eh o zaman neden katkıda bulunmaya başlamıyorsun?" dedi Harita ayağa kalkıp ellerini pantolonuna silerek.

Sigzil duyulabilir bir şekilde iç çekti. "Pekâlâ. Ne duymak istiyorsun?"

"Bilmem. İlginç bir şeyler."

"Bize Berrakkral Alazansi ve yüz gemili filosunu anlat," diye seslendi Leyten.

"Ben bir masalcı değilim!" diye tekrar etti Sigzil. "Ben ülkelerden ve halklardan bahsederim, meyhane hikâyelerinden değil. Ben..."

"İnsanların yerdeki oyukların içinde yaşadığı bir yer var mı?" dedi Kaladin. "Hepsi sanki kayaların içinde oyulmuş devasa çizgiler gibi olan bir desenin içine inşa edilmiş bir şehir?"

"Sesemalex Dar," dedi Sigzil başını sallayıp bir diğer botu çekip çıkarırken. "Evet, o Emul krallığının başkenti ve dünyadaki en eski şehirlerden biri. Deniliyor ki şehir ve hatta krallık bile, Jezrien'in kendisi tarafından isimlendirilmiş."

“Jezrien mi?” dedi Malop ayağa kalkarak başını kaşırken. “O kim?” Malop çalı gibi siyah bir sakalı ve iki eline de birer ründuası dövmesi yapılmış olan, gür saçlı bir adamdı. Ayrıca, tabiri caizse kadehteki en parlak küre değildi.

“Siz ona burada Alethkar’da Fırtınababa diyorsunuz,” dedi Sigzil. “Ya da Jezerezeh’Elin. O Elçilerin kralıydı. Fırtınaların efendisi, suyun ve hayatın taşıyıcısı, hem öfkesi ve gücü, hem de merhametiyle bilinirdi.”

“Ha,” dedi Malop.

“Bana şehirden daha fazla bahset,” dedi Kaladin.

“Sesema1ex Dar. Gerçekten de şehir dev oyukların içine inşa edilmiştir. Yapısı oldukça hayret vericidir. Her oyuğun yan tarafında etrafındaki taş ovadaki suyun içeri akmasını engelleyen bir ucu olduğu için yücefırtınalara karşı korunaklıdır. Bu, çatlaklardan oluşan bir drenaj sistemiyle de birleştiğinde, şehri su baskınlarından korur.

“Oradaki insanlar usta krem çömlekçilikleriyle bilinirler, şehir güneybatıda önemli bir limandır. Emuliler, Askarki halkının belli bir kabilesidir ve etnik olarak benim gibi koyu derili Makabakilerdir. Krallıkları benimkine komşudur ve gençliğimde pek çok kereler orayı ziyaret etmiştim.

“Egzotik gezginlerin bulunduğu, harikalarla dolu bir yerdir.” Sigzil konuşmaya devam ederken gittikçe sakinleşti. “Yasal sistemleri yabancılara karşı çok hoşgörülüdür. Onların milliyetinden olmayan bir adam bir dükkân ya da bir eve sahip olamaz ama ziyarete gittiğin zaman ‘uzaklardan kalkıp gelmiş, her türlü iyilik ve hoşgörünün gösterilmesinin gerekli olduğu bir akraba olarak muamele görürsün. Bir yabancı saygılı olduğu ve hediye olarak da bir meyve önerdiği sürece, istediği her konutta akşam yemeği yiyebilir. İnsanlar egzotik meyvelere çok düşkündür. Jezrien’e taparlar ama onu Vorin dininden bir figür olarak kabul etmezler. Onun tek tanrı olduğunu kabul ederler.”

“Elçiler tanrı değiller,” diye dudak büktü Teft.

“Senin için değiller,” dedi Sigzil. “Başkaları onlara farklı gözle bakıyor. Emulilerde sizin âlimlerinizin parçalanmış din demeyi sevdiği bir şey var, bazı Vorin fikirleri içeriyor. Ama Emuliler açısından, parçalanmış din olacak olan asıl sizsiniz.” Sigzil bunu eğlendirici buluyormuş gibi görünüyordu ama Teft sadece yüzünü buruşturdu.

Sigzil gittikçe daha fazla ayrıntıdan bahsederek konuşmaya devam etti. Emuli kadınlarının dökümlü elbiseleri ve başörtülerinden, erkeklerin tercih

ettiği cübbelerden, yemeklerin tuzlu tadından ve sol işaret parmağı alına kaldırarak saygıyla eğilme şeklindeki eski bir arkadaşa selam verme yönteminden bahsetti. Sigzil onlar hakkında etkileyici derecede bilgi sahibiydi. Kaladin Sigzil'in büyük olasılıkla gezilerini hatırlayarak arada bir özlemle gülümsediğini fark etti.

Ayrıntılar da ilgi çekiciydi ama Kaladin rüyası sırasında uçarak üstünden geçtiği bu şehrin gerçekten de var olmasına daha fazla şaşırmıştı. Ve yaralarının iyileşmesindeki garip hızı artık görmezden gelemiyordu. Ona garip bir şeyler oluyordu. Doğaüstü bir şeyler. Ya bunun etrafındaki herkesin her zaman ölüyormuş gibi görünmesiyle bir ilgisi varsa?

Eğildi ve diğer köprücülerin kaçındığı bir görev olan ölü adamların ceplerini karıştırmaya başladı. Küreler, bıçaklar ve diğer işe yarar nesneleri alıyorlardı. Yakılmamış dualar gibi kişisel andaçlar cesetlerde bırakılıyordu. Birkaç zirkon çentik buldu ve onları da keseye ekledi.

Belki de Moash haklıydı. Eğer bu parayı dışarı çıkarabilirse, kamptan kurtulmayı rüşvet vererek *başarabilirler* miydi? Bu kesinlikle dövüşmekten daha güvenli olurdu.

O zaman neden köprücülere dövüşmeyi öğretmekte bu kadar ısrarcıydı? Neden köprücüleri gizli gizli dışarı çıkarma konusunda hiç düşünmemişti?

Dallet ve Amaram'ın ordusundaki eski mangasındaki diğerlerini kaybetmişti.

Yeni bir grup mızrakçı eğiterek bunu telâfi edeceğini mi düşünüyordu? Bu, sevmeye başlamış olduğu adamları kurtarmakla mı, yoksa sadece kendi kendisine bir şeyleri kanıtlamakla mı ilgiliydi?

Tecrübeleri ona bu savaşlar ve fırtınaların dünyasında, dövüşemeyen adamların büyük bir dezavantajı olduğunu söylüyordu. Belki de gizli gizli kaçmak daha iyi bir seçenekti ama Kaladin gizlilik hakkında pek bir şey bilmiyordu. Dahası gizlice kaçsalar bile, Sadeas yine de arkalarından asker gönderecekti. Bela onların peşini bırakmazdı.

Hangi yoldan giderlerse gitsinler, köprücüler özgür kalabilmek için öldürmek zorunda kalacaklardı.

Yanındaki diğer köleleri bütün bir hafta boyunca ıssız yerlerde saklanarak özgür tutabildiği kaçma denemelerinden bir tanesini hatırlayarak gözlerini sıkı sıkı kapattı.

En sonunda sahiplerinin avcıları tarafından yakalanmışlardı. İşte Nalma'yı o zaman kaybetmişti. *Şu anda ve burada bunların hiçbirisinin köprücüleri*

kurtarmak ile herhangi bir ilgisi yok, dedi Kaladin kendi kendine. *Bu kürelere ihtiyacım var.*

Sigzil hâlâ Emuliler hakkında konuşuyordu. “Onlara göre, bir adama bizzat vurma ihtiyacı kabalık,” dedi Cihanezgicisi. “Siz Alethilerin tersi şekilde savaşıyorlar. Kılıç bir lider için olan bir silah değil. Baltalı kargı daha iyi, sonra bir mızrak ve en iyisi ise ok ve yay.”

Kaladin bir askerin cebinden bir avuç küre daha çıkardı, gökçentikler. Eski bir parça küflü ve kokuşmuş domuz peynirine yapışmışlardı. Yüzünü buruşturarak, küreleri ayırdı ve bir su birikintisinin içinde yıkadı.

“Mızrak kullanan *açıkgözler* mi?” dedi Drehy. “Bu çok saçma.”

“Neden?” dedi Sigzil, gücenmiş gibiydi. “Ben Emuli yöntemini ilgi çekici buluyorum. Bazı ülkelerde, savaşmanın kendisi nahoş bir şey kabul ediliyor. Örneğin Shinler için, eğer bir adamla dövüşmek zorundaysan zaten başarısız olmuşsun demektir. Öldürmek, en iyi tabirle, yabani bir sorun çözme yöntemi.”

“Sen de Kaya gibi yapıp dövüşmeyi reddetmeyeceksin, değil mi?” diye sordu Skar Boynuzyiyenliye ateş püskürten gözlerle ters ters bakarak. Uzun boylu Kaya burnunu çekti ve adama sırtını dönüp, büyük bir çuvala birkaç bot tıkıştırmak için eğildi.

“Hayır,” dedi Sigzil. “Sanırım bütün diğer yöntemlerin başarısız olmuş olduğu konusunda hemfikir olabiliriz. Belki eğer ustam hâlâ hayatta olduğumu bilseydi... Ama hayır. Bu aptalca. Evet, dövüşeceğim. Ve eğer dövüşmek zorundaysam, mızrak tercih edilir bir silah gibi görünüyor. Ama dürüst olmak gerekirse düşmanlarımla arama daha fazla mesafe koymak isterdim.”

Kaladin kaşlarını çattı. “Yay mı demek istiyorsun?”

Sigzil başını sallayarak onayladı. “Benim halkım arasında, yay asil bir silahtır.”

“Nasıl yay kullanılacağını biliyor musun?”

“Maalesef, hayır,” dedi Sigzil. “Eğer öyle bir yeteneğim olsa şimdiye dek belirtmiş olurdum.”

Kaladin keseyi açıp, küreleri diğerlerinin yanına koyarak ayağa kalktı. “Cesetlerin arasında hiç yay var mıydı?”

Adamlar birbirlerine göz attılar, birkaç tanesi başlarını sallıyordu. *Fırtına kapsın*, diye düşündü Kaladin. Aklında bir fikrin tohumu filizlenmeye başlamıştı ama onu yeşermeden kopardı.

“O mızrakların bir kısmını toplayın,” dedi. “Bir kenara koyun. Eğitim için onlara ihtiyacımız olacak.”

“Ama onları vermek zorunda kalırız,” dedi Malop.

“Eğer uçurumdan dışarı çıkarmazsak değil,” dedi Kaladin. “Her eşya toplamaya gelişimizde, birkaç mızrağı bir kenara ayırıp burada, aşağıda saklayacağız. Antrenman yapmak için yetecek kadarını toplamamız uzun sürmemeli.”

“Kaçma zamanı geldiğinde onları nasıl dışarı çıkaracağız?” diye sordu Teft çenesini ovuşturarak. “Gerçek dövüş başladığı zaman burada bırakılmış mızrakların bu oğlanlara pek bir faydası olmaz.”

“Onları yukarı çıkarmak için bir yol bulacağım,” dedi Kaladin.

“Sen hep öyle şeyler söylüyorsun,” dedi Skar.

“Kes, Skar,” dedi Moash. “O ne yaptığını biliyor.”

Kaladin gözlerini kırpıştırdı. Demin onu *Moash* mı savunmuştu?

Skar kızardı. “Öyle demek istemedim, Kaladin. Ben sadece soruyorum, o kadar.”

“Anlıyorum. Bu...” Syl kıvrılan bir kurdele şeklinde uçurumun içine inerken Kaladin’in sesi soldu.

Syl duvardaki bir kaya çıkıntısına konarak kadın şeklini aldı. “Bir diğer ceset grubu buldum. Çoğu Parshendi.”

“Hiç yay var mıydı?” diye sordu Kaladin. Köprücülerin birkaçı onun havaya bakmakta olduğunu anlayana kadar ona aval aval baktılar. Sonra da bilmiş bilmiş birbirlerine başlarını salladılar.

“Sanırım vardı,” dedi Syl. “Hemen şu tarafta. Çok uzak değil.”

Koprücülerin bu cesetlerle işi neredeyse bitmişti. “Her şeyi toplayın,” dedi Kaladin. “Bizim için eşelenecek yeni bir yer buldum. Toplayabildiğimiz kadar çok şey toplamalı, sonra da bir kısmını uçurumların içinde selin alıp götürme olasılığının fazla olmadığı bir yerde saklamalıyız.”

Köprücüler çuvalları sırtlarına atarak buldukları eşyaları topladılar, her adam bir ya da iki mızrak da taşıyordu. Saniyeler sonra, Syl’i takip ederek uçurumun nemli dibinden ilerliyorlardı. Eski, fırtınaların sürüklediği kemiklerin takılarak yosunla kaplı femur, kaval kemiği ve kafatası tepeleri oluşturduğu antik kaya duvarlardaki yarıkların yanından geçtiler. Bunların arasında toplanacak pek bir şey yoktu.

Yaklaşık çeyrek saat sonra, Syl’in bulmuş olduğu yere geldiler. Parshendi ölüleri yığınlar halinde dağılmış yatıyordu; aralarına karışmış mavili

Alethiler de vardı. Kaladin insan cesetlerinden birinin yanında diz çöktü. Ceketin üstüne dikilmiş olan Dalinar Kholin'in stilize rünçiftini tanıdı. Dalinar'ın ordusu savaşta Sadeas'a *neden* katılmıştı? Ne değişmişti?

Kaladin adamlara Alethi cesetlerinden eşyaları toplamaya başlamaları için işaret etti ve Parshendi cesetlerinden birinin yanına doğru yürüdü. Bu Dalinar'ın adamlarından çok daha yeniydi. Hiç de Alethi cesetleri buldukları kadar çok Parshendi cesedi bulmuyorlardı. Sadece herhangi bir savaşta daha az Parshendi olduğu için değil, bunun yanında uçurumların içine düşerek ölme olasılıkları da daha az olduğu için. Sigzil ayrıca onların vücutlarının insanlarınkinden daha yoğun olduğunu ve insanlar kadar kolay yüzmedikleri ya da suyla sürüklenmediklerini de tahmin ediyordu.

Kaladin cesedi yuvarlayarak yan çevirdi ve bu hareketi köprücü grubunun arkalarından ani bir tıslamaya yol açtı. Kaladin döndüğünde Shen'in beklenmedik bir kızgınlık işareti göstererek yaklaşmakta olduğunu gördü.

Teft hızla hareket ederek Shen'i arkasından yakaladı ve kolunu boğazına doladı. Diğer köprücüler afallamış bir şekilde duruyordu ama birkaç tanesi refleksle savaş duruşlarına geçmişti.

Shen Teft'in kolları arasında zayıfça debelendi. Parshmen ölü kuzenlerinden farklı görünüyordu; yakından bakıldığı zaman, farklar çok daha belirgindi. Shen de çoğu parshman gibi kısa ve biraz tombuldu. Sağlam, güçlü ama tehdit edici değildi. Ancak Kaladin'in ayaklarının altındaki ceset kaslı ve bir Boynuzyiyenli gibi yapılıydı, boyu en azından Kaladin kadar uzun ve omuzları ise çok daha genişti. İkisinin de mermer gibi desenli derileri olsa da, Parhsendilerin kafalarında, göğüslerinde, kollarında ve bacaklarında o garip kırmızı-turuncu zırh parçaları vardı.

"Bırak gitsin," dedi Kaladin merakla.

Teft ona göz attı, sonra da gönülsüz bir şekilde denileni yaptı. Shen engebeli zemin boyunca aceleyle ilerledi ve nazikçe ama kararlı bir şekilde Kaladin'i iterek cesetten uzaklaştırdı. Shen sanki cesedi Kaladin'den korurmuş gibi geri çekilip durdu.

"Bu şey, bunu daha önce de yaptı," diye söylendi Kaya Kaladin'in yanına gelerek. "Lopen ve ben onu eşya toplamaya çıkardığımız zaman."

"Parshendi cesetlerini koruyor, gancho," diye ekledi Lopen. "Sanki birini kımıldattığın için seni yüz kere bıçaklayacakmış gibi, harbiden bak."

"Onların hepsi öyle," dedi Sigzil arkalarından.

Kaladin bir kaşını kaldırarak döndü.

“Parshmen işçiler,” diye açıkladı Sigzil. “Onların kendi ölüleriyle ilgilenmelerine izin veriliyor, heyecan gösterdikleri çok az şeyden biri bu gibi görünüyor. Eğer başka herhangi birisi cesetlere dokunursa sinirleniyorlar. Cesetleri ketene sarıyorlar ve götürüp açık alanlarda taş plakaların üstüne bırakıyorlar.”

Kaladin Shen’i inceledi. *Acaba...*

“Parshendilerin de mallarını toplayın,” dedi Kaladin adamlarına. “Teft, senin büyük olasılıkla sürekli olarak Shen’i tutman gerekecek. Bizi durdurmaya çalışmasına izin veremem.”

Teft ona huzursuz bir bakış attı; o hâlâ Shen’i köprünün en önüne koyup ölmeye bırakmaları gerektiğini düşünüyordu. Ama söylendiği gibi yaparak Shen’i itip götürdü ve onu tutmak için Moash’ın yardımını aldı.

“Ve ölülere saygılı olun,” diye belirtti Kaladin.

“Onlar Parshendi!” diye itiraz etti Leyten.

“Biliyorum,” dedi. Kaladin. “Ama bu Shen’i rahatsız ediyor. O da bizden biri, bu yüzden onun rahatsızlığını da olabildiğince azaltalım.”

Parshmen gönülsüz bir şekilde kollarını indirdi ve Teft ile Moash’ın onu uzaklaştırmasına izin verdi. Kaderine boyun eğmiş gibi görünüyordu. Parshmenlerin aklı hızlı çalışmazdı. Shen ne kadar anlıyordu?

“Bir yay bulmak istemiyor muydun?” diye sordu Sigzil, eğildi ve boynuzlu bir Parshendi kısa yayını bir cesedin altından çekip çıkardı. “Yay kirişi yok.”

“Bu arkadaşın kesesinde bir tane daha var,” dedi Harita başka bir Parshendi cesedinin kemerindeki keseden bir şey çıkararak. “Hâlâ işe yarıyor olabilir.”

Kaladin silahı ve kirişi aldı. “Bunlardan birini kullanmayı bilen kimse var mı?”

Köprücüler birbirlerine göz attılar. Yaylar çoğu kabuklu hayvanı avlamak için işe yaramazdı; sapanlar çok daha iyi işe yarıyordu. Yay gerçekten de sadece diğer insanları öldürmek için faydalıydı. Kaladin Teft’e göz attı, o ise başını salladı. Teft yayda eğitilmiş değildi, Kaladin de öyle.

“Basit bu,” dedi Kaya bir Parshendi cesedini yuvarlayıp çevirerek. “Oku kirişe koy. Kendinden uzağa doğrult. İyice çek. Bırak.”

“O kadar kolay olacağından şüpheliyim,” dedi Kaladin.

“Oğlanları mızrakta eğitmeye ancak yetecek zamanımız olacak, Kaladin,” dedi Teft.”Bir kısmına yay da mı öğretmeyi planlıyorsun? Ve kendisi yay

kullanabilen bir öğretmen olmadan?”

Kaladin cevap vermedi. Yay ve kirişi çuvalına attı, birkaç ok ekledi, sonra da diğerlerine yardımcı oldu. Bir saat sonra, uçurumların içinden merdivene doğru yürüyorlardı. Meşaleleri cızırdıyor, gün batımı yaklaşıyordu. Hava karardıkça, uçurumlar daha da nahoş hale geliyordu. Gölgeler derinleşti ve su damlaları, düşen kayalar, rüzgâr uğultusu gibi uzak sesler tekinsiz bir hâl aldı. Kaladin bir köşeyi döndü ve çok bacaklı bir grup kremcik duvar boyunca koşturarak bir çatlağın içinde kayboldu.

Konuşmalar azalmıştı ve Kaladin de katılmıyordu. Arada sırada omzunun üstünden Shen’e doğru bir bakış atıyordu. Sessiz parshman başı eğik yürüyordu. Parshendi cesetlerini soymak onu ciddi şekilde rahatsız etmişti.

Bunu kullanabilirim, diye düşündü Kaladin. *Ama cesaret edebilir miyim*? Bu bir risk olurdu. Çok büyük bir risk. Zaten bir defa uçurum savaşlarının dengesini alt üst ettiği için cezaya çarptırılmıştı.

İlk önce küreler, diye düşündü. Küreleri dışarı çıkarabilmek, başka şeyleri de çıkarabileceği anlamına gelebilirdi. En sonunda yukarıda uçurumu geçen bir gölge gördü, Kalıcı köprülerin ilkine ulaşmışlardı. Kaladin uçurum tabanının yukarıdaki platolara daha yakın olduğu bir yere gelene kadar diğerleriyle birlikte biraz daha ilerledi.

Orada durdu. Köprüçüler etrafına toplandı.

“Sigzil,” dedi Kaladin işaret ederek. “Sen yaylar hakkında bir şeyler biliyorsun. Sence o köprüyü bir okla vurmak ne kadar zor olur?”

“Ben arada bir elime yay aldım, Kaladin, ama kendime uzman demezdim. Sanırım o kadar da zor olmaması gerekir. Uzaklık ne kadar, elli ayak mı?”

”Ne için?” diye sordu Moash.

Kaladin kürelerle dolu keseyi çıkardı ve bir kaşını kaldırdı. “Torbayı oka bağlayıp köprünün altına takılacağı şekilde yukarı atıyoruz. Sonra bir köprü turuna çıktığımız zaman, Lopen ve Dabbid su getirmek için o yukarıdaki köprünün oralarda oyalanıyor. Tahtaların altına uzanıyor ve oku çekip alıyorlar. Küreler bizim oluyor.”

Teft ıslık çaldı, “Akıllıca,”

“Kürelerin hepsini alabiliriz,” dedi Moash hevesli bir şekilde, “Hatta zümrüt...”

“Hayır,” dedi Kala din katı bir şekilde. “Daha küçük olanları yeteri kadar tehlikeli olacak. İnsanlar köprücülerin bu kadar parayı nereden bulduğunu

merak etmeye başlayabilir.” Bu fazladan gelirini gizlemek için malzemelerini birkaç farklı eczacıdan satın alması gerekecekti.

Moash mutsuz görünüyordu ama diğer köprücüler hevesliydi. “Kim denemek istiyor?” diye sordu Kaladin. “Belki önce birkaç deneme atışı yapmalı, sonra da torbayla denemeliyiz. Sigzil?”

“Bu sorumluluğu istediğimden emin değilim,“ dedi Sigzil. “Belki de sen denemelisin, Teft.”

Teft çenesini ovuşturdu. “Olur. Sanırım. Ne kadar zor olabilir ki?”

“Ne kadar zor?” diye sordu Kaya aniden.

Kaladin yan tarafa bir bakış attı. Kaya grubun arkalarında duruyordu ama boyu onu görmeyi kolay kılıyordu. Kollarını kavuşturmuştu.

“Ne kadar zor, Teft?” diye devam etti Kaya. “Elli ayak çok uzak değil ama kolay atış değil bu. Ve bunu bağlanmış ağır bir torba küreyle yapmak mı? Hah! Ayrıca oku da köprünün yan tarafına yakın bir yere isabet ettirmelisin ki, Lopen yetişebilsin. Eğer bu şeyle ıskalarsan, kürelerin hepsini kaybedebilirsin. Ve ya yukarıdaki köprülerin yakınındaki gözcüler uçurumdan gelen oku görürse? Şüpheli diye düşünecekler bunu, ha?”

Kaladin Boynuzyiyenliye dik dik baktı. *Basit bu,* demişti. *Kendinden uzağa doğrult... bırak...*

“Eh,” dedi Kaladin, Kaya’yı gözünün ucuyla izleyerek. “Sanırım şansımızı denemek zorunda kalacağız. Bu küreler olmadan yaralılar ölecek.”

“Sonraki köprü turuna kadar bekleyebiliriz,” dedi Teft. “Köprüye bir ip bağlar ve aşağı atarız, sonra da tekrar geldiğimiz zaman torbayı bağlarız...”

“Elli ayak ip mi?” dedi Kaladin düz bu şekilde. “Öyle bir şeyi satın almak bile yeteri kadar dikkat çeker.”

“Yok, gancho,” dedi Lopen. “İp satan bir yerde çalışan bir kuzenim var. Sana biraz getirebilirim, para varsa kolay.”

“Belki,” dedi Kaladin. “Ama yine de ipi sedyede saklaman, sonra da kimse görmeden uçurumdan aşağı sarkıtman gerekir. Ve ipi orada birkaç gün asılı mı bırakacağız? Fark edilir.”

Diğerleri de başlarını salladı. Kaya çok rahatsız görünüyordu. Kaladin içini çekerek yayı ve birkaç oku çıkardı. “Burada şansımızı denemek zorunda kalacağız. Teft, neden sen...”

“Of, Kali’kalin’in hayaleti,” diye mırıldandı Kaya. “Şu yayı ver bana.” İte kaka köprücülerin arasından geçti ve yayı Kaladin’den aldı. Kaladin gülümsemesini gizledi.

Kaya yukarı göz atarak solan ışıkta mesafeyi ölçtü. Yay kirişini taktı ve bir elini uzattı. Kaladin ona bir ok verdi. Kaya yayı aşağı indirerek uçuruma doğru çevirdi ve ateş etti. Ok hızla uçtu ve takırtıyla uçurum duvarlarına çarptı.

Kaya kendi kendine başını salladı, sonra da Kaladin'in kesesine işaret etti. “Sadece beş küre alıyoruz,” dedi Kaya. “Daha fazlası çok ağır olur. Delilik denemek beş taneyle bile. Hava hastası ovalılar.”

Kaladin gülümsedi, sonra da beş safir marka saydı ve ayrı bir kesenin içine yerleştirdi. Bunlar toplamda yaklaşık bir köprücünün iki buçuk aylık maaşı ediyordu. Bunu Kaya'ya verdi, o da bir bıçak çıkardı ve ok sapının üstünde ok başına yakın bir yere bir çentik açtı.

Skar kollarını kavuşturarak yosunlu duvara yaslandı. “Bu hırsızlık, biliyorsun.”

“Evet,” dedi Kaladin Kaya'yı izleyerek. “Ve bu yüzden kendimi birazcık bile kötü hissetmiyorum. Ya sen?”

“Hiç de değil,” dedi Skar sırıtarak. “Bence bir kere birisi seni öldürtmeye çalışıyorsa, senin sadakatine dair tüm beklentileri fırtınaya atılır. Ama eğer birisi Gaz'a gidecek olursa...”

Diğer köprücüler bir anda endişelendiler ve birkaç göz Shen'e doğru çevrildi, gerçi Kaladin Skar'ın parshmanı düşünmediğini görebiliyordu. Eğer köprücülerden birisi diğerlerine ihanet edecek olursa, kendisi için bir ödül kazanabilirdi.

“Belki de nöbetçi koymalıyız,” dedi Drehy. “Bilirsin, kimse gizli gizli gidip Gaz'la konuşmasın diye.”

“Böyle bir şey yapmayacağız,” dedi Kaladin. “Ne yapacağız? Kendimizi kışlaya kilitleyip, hiçbir iş yapamayacak kadar birbirimizden şüphe ederek oturacak mıyız?” Başını salladı. “Hayır. Bu da sadece bir diğer tehlike. Gerçek bir tehlike ama enerjimizi birbirimizi gözetleyerek harcayamayız. O yüzden de devam edeceğiz.”

Skar ikna olmuş gibi görünmüyordu.

“Biz Köprü Dört'üz,” dedi Kaladin sert bir şekilde. “Bizler birlikte ölümle yüzleştik. Birbirimize güvenmek zorundayız. Yandaşlarının bir anda taraf değiştirip değiştirmeyeceğini merak ederek savaşa çıkamazsın.” Her adamın birer birer gözlerinin içine baktı. “Size güveniyorum. Hepinize. Bunu atlatacağız ve bunu beraberce yapacağız.”

Birkaç kişi başını salladı, Skar yatışmış gibi görünüyordu. Kaya oku kesme işini bitirdi, sonra da keseyi sıkı sıkı sapın etrafına bağladı.

Syl hâlâ Kaladin'in omzunun üstünde oturuyordu. "Benim diğerlerini izlememi istiyor musun? Kimsenin Skar'ın yapabileceklerinden şüphe ettiği şeyi yapmadığından emin olmak için?"

Kaladin tereddüt etti, sonra da başını salladı. Emin olmak en iyisiydi. Kaladin sadece adamların da o şekilde düşünmek zorunda kalmasını istemiyordu.

Kaya oku kaldırarak ağırlığını tarttı. "Neredeyse imkânsız atış," diye şikâyet etti. Sonra hızlı bir hareketle oku yaya taktı ve kirişi yanağına kadar çekerek köprünün tam altında yerini aldı. Küçük kese okun tahtasının yanında asılı durmuş sallanıyordu. Köprücüler nefeslerini tuttu.

Kaya oku bıraktı. Ok uçurum duvarı boyunca yukarı fırladı, neredeyse takip etmek için fazla hızlıydı. Ok tahtayla buluşurken hafif bir tıklama geldi ve Kaladin nefesini tuttu ama ok serbest kalmadı. Orada asılı durdu, kıymetli küreler sapına bağlanmış, yetişilebilecek şekilde tam köprünün kenarındaydı.

Köprücüler ona tezahürat yaparken Kaladin, Kaya'nın omzuna bir şaplak attı.

Kaya Kaladin'e dik dik baktı. "Dövüşmek için yay kullanmayacağım. Bu şeyi bilmen gerek."

"Söz veriyorum," dedi Kaladin. "Eğer kabul edersen seni de alırım ama seni zorlamayacağım."

"Dövüşmeyeceğim," dedi Kaya. "Yakışmaz bana." Yukarıdaki kürelere göz attı, sonra da hafifçe gülümsedi. "Ama köprü vurmak değil sorun."

"Nasıl öğrendin?" diye sordu Kaladin.

"Sır bu," dedi Kaya katı bir şekilde. "Al yayı. Beni daha fazla rahatsız etme."

"Pekâlâ," dedi Kaladin yayı geri alarak. "Ama seni rahatsız etmemeye söz veremem. Gelecekte birkaç atışa daha ihtiyacım olabilir." Lopen'e göz attı. "Gerçekten de dikkat çekmeden biraz ip alabileceğini düşünüyor musun?"

Lopen sırtını duvara yaslamış dinleniyordu. "Kuzenim beni hiç hayal kırıklığına uğratmadı."

"Senin kaç tane kuzenin var bu arada?" diye sordu Kulaksız Jaks.

"Bir adamın asla yeteri kadar kuzeni olamaz," dedi Lopen.

“Eh, o ipe ihtiyacımız olacak,” dedi Kaladin aklındaki plan filizlenmeye başlarken. “İpi al, Lopen. Ödemek için o yukarıdaki küreleri bozduracağım.”

"Işık ne kadar uzak. Fırtına hiç durmuyor. Ben kırıldım ve etrafımdaki her şey öldü. Her şeyin sonu için ağlıyorum. O kazandı. Ah, o bizi yendi."

— Palahakev, 1173 tarihli, ölümden 16 saniye önce, Örnek: Thaylenli bir denizci.

Dalinar içinde atan Heyecan ile dövüşüyor, Gallant'ın sırtında Parekılıcı'nı savuruyordu. Etrafında Parshendiler yanan siyah gözlerle devriliyordu. Dalinar'ın üstüne çiftler halinde geliyorlardı; her ekip ona farklı bir yönden saldırmaya, onu meşgul etmeye çalışıyor ve dikkatini dağıtmayı umuyorlardı. Eğer bir çift dikkati başka taraftayken üstüne atılabilirlerse, onu atının üstünden itmeyi başarabilirdi. O baltalar ve topuzlar da tekrar tekrar savruldukları zaman Zırh'ını çatlatabilirdi. Bu epey pahalıya patlayan bir taktikti, cesetler Dalinar'ın etrafına dağılmış yatıyordu. Ama bir Paretaşıyan'a karşı savaşırken her taktik pahalıya patlardı.

Dalinar Kılıç'ını geniş savuruşlarla kullanırken Gallant'ı bir yandan öbür yana sıçratıyor ve hareket halinde tutuyordu. Adamlarının hattından sadece biraz ileride kalıyordu. Bir Paretaşıyan'ın savaşmak için alana ihtiyacı vardı; Kılıçlar o kadar uzundu ki insanın yandaşlarından birine zarar vermesi gayet olası bir tehlikeydi. Şeref muhafızları sadece eğer düşerse ya da başı derde girerse ona yaklaşacaktı.

Heyecan onu tahrik ediyor, güç veriyordu. Haftalar önceki o günde savaş meydanında hissetmiş olduğu mide bulantısı ve zayıflığı tekrar hissetmemişti. Belki de boşu boşuna endişe etmişti.

Hafifçe şarkı söyleyerek arkasından saldırmakta olan iki Parshendi çiftiyle yüzleşmek için Gallant'ı tam zamanında çevirdi. Yan tarafa ustaca bîr darbe indirerek Kılıç'ı iki Parshendinin boyunları ve bir üçüncünün de kolunun içinden geçirirken Gallant'ı dizleriyle yönlendirdi. İlk ikisinin gözleri yandı ve devrildiler. Üçüncü bir anda cansız hale gelerek hişsizleşen elindeki silahı düşürdü; tüm sinirleri kopmuştu.

O ekibin dördüncü üyesi Dalinar'a dik dik bakarak tökezleyip uzaklaştı. Bu sakalı olmayan Parshendiler den biriydi ve yüzünde garip bir şeyler varmış gibi görünüyordu. Yanak yapısı biraz farklıydı...

O *bir kadın mıydı*? diye düşündü Dalinar şaşkınlık içinde. *Olamaz. Olabilir mi?*

Büyük bir grup Parshendi tekrar toparlanmak için dağılarak uzaklaşırken arkasında adamları tezahürat yaptı. Dalinar metali pırıldayan Parekılıcı'nı indirdi, etrafındaki havada titreşerek şansprenleri beliriyordu. Adamlarının önünde kalması için bir diğer sebep de buydu. Bir Paretaşıyan sadece yıkıcı bir kuvvet değildi, bir moral ve motivasyon kaynağıydı. Adamlar berrakbeylerinin düşman üstüne düşman devirdiğini gördükleri zaman daha coşkulu bir şekilde savaşırdı. Parekılıcı savaşların seyrini değiştirirdi.

Şu anda Parshendiler püskürtülmüş olduğu için, Dalinar Gallant'ın sırtından aşağı indi ve kayalara atladı. Her tarafında kansız cesetler yatmaktaydı ama adamlarının dövüşmüş olduğu yere yaklaştıkça, taşlarda turuncu-kırmızı kan lekelerini gördü. Yerde sıvıları içerek etrafta gezinen kremcikler vardı ve onların arasında da acısprenleri kımıldanıyordu. Yaralı Parshendiler yatmış havaya bakıyor, yüzlerinde acıdan maskelerle kendi kendilerine sessiz, akılda kalıcı bir şarkı söylüyorlardı. Çoğu zaman sadece fısıltılarla. Ölürken asla bağırmıyorlardı.

Dalinar şeref muhafızlarına katılırken Heyecan'ın geri çekildiğini hissetti. "Gallant'a çok fazla yaklaşıyorlar," dedi Dalinar, Teleb'e dizginleri verirken. Devasa Ryshadium'un postu köpüklü terlerle beneklenmişti. "Onu riske atmak istemiyorum. Bir adam onu arka saflara götürsün."

Teleb başını sallayarak onayladı ve bir askere emre uyması için elini salladı. Dalinar Parekılıcı'nı kaldırarak savaş meydanını taradı. Parshendi kuvveti tekrar toplanıyordu. Her zaman olduğu gibi, stratejilerinin odağı iki kişilik ekiplerdi. Her çiftin farklı silahları vardı ve çoğu zaman bir tanesi temiz tıraşlıyken, diğerinin mücevherlerle örülmüş sakalları vardı. Alimleri bunun bir çeşit ilkel çıraklık olabileceğini düşünüyordu.

Dalinar temiz tıraşlı olanlarını kesilmiş sakal izleri arayarak inceledi. Hiç yoktu ve birkaç tanesinden daha fazlasının yüzlerinde hafifçe dişil bir şekil vardı. Sakalsız olanlarının hepsi kadın olabilir miydi? Göğüs namına pek bir şeyleri varmış gibi görünmüyordu ve yapıları da erkek olanlarına oldukça benziyordu ama garip Parshendi zırhları bir şeyleri maskeliyor olabilirdi. Sakalsız olanları gerçekten de birkaç parmak daha kısaymış gibi görünüyorlardı ve yüzlerinin şekilleri... Onları incelediği zaman bu mümkünmüş gibi göründü. Çiftler birlikte savaşan karı kocalar olabilir miydi? Bu ona garip bir şekilde büyüleyici geldi. Altı yıllık savaşa rağmen, hiç kimsenin savaştıkları kişilerin cinsiyetini incelemek için zaman harcamamış olması mümkün olabilir miydi?

Evet. Çatışmaların olduğu platolar o kadar uzaktı ki, hiç kimse asla Parshendi cesetlerini geri getirmiyordu, sadece sakallarındaki mücevherleri çıkarmaları ve silahlarını toplamaları için adam gönderiyorlardı. Gavilar'ın ölümünden beri, Parshendileri incelemek için çok az çaba harcanmıştı. Herkes sadece onları öldürmek istiyordu ve Alethilerin iyi olduğu bir tek şey varsa, bu da öldürmekti.

Ve senin *de şu anda onları öldürüyor olman gerek, kültürlerini analiz ediyor olman değil,* dedi Dalinar kendi kendine. Ama askerlerine âlimler için birkaç ceset toplatmaya da karar vermişti.

Parekılıcı'nı iki eliyle önünde tutup, askerlerini geride bırakmamak için çaba harcayarak savaş meydanının başka bir bölgesine doğru atıldı. Güneye doğru, kendi tümenine oradaki Parshendilere karşı önderlik etmekte olan Adolin'in sancağının dalgalandığını görebiliyordu. Oğlan son zamanlarda alışılmadık derecede içine kapanıktı. Sadeas hakkında yanılmış olmak onu daha düşünceli hale getirmiş gibi görünüyordu.

Batı tarafında, Sadeas’ın kuvvetlen Parshendilerin kozaya ulaşmasına engel oluyor, Sadeas’ın kendi sancağı da gururlu bir şekilde dalgalanıyordu. Daha önce olduğu gibi yine ilk o gelmiş ve Dalinar’ın bölüklerinin yetişebilmesi için Parshendilere çarpışmaya girmişti. Dalinar Alethilerin geri çekilebilmesi için mücevherkalbi kesip çıkarmayı düşünmüştü ama neden çatışmayı o kadar çabuk sona erdireceklerdi ki? O ve Sadeas’ın ikisi de ittifaklarının gerçek amacının mümkün olduğu kadar çok sayıda Parshendiyi ezmek olduğunu hissediyordu.

Ne kadar çoğunu öldürürlerse, bu savaş da o kadar hızlı biterdi. Ve şimdiye kadar Dalinar’ın planı işe yaramıştı. İki ordu birbirini tamamlıyordu. Dalinar’ın saldırıları fazla yavaştı ve Parshendilerin kendilerini fazla iyi konumlandırmalarına izin veriyordu. Sadeas ise hızlıydı (şimdi adamları geride bırakarak tamamen hıza odaklanabildiğine göre daha da hızlanmıştı) ve adamlarını dövüşmeleri için platonun üstüne çıkarmakta korkutucu derecede etkiliydi ama onun adamları Dalinar’ınkiler kadar iyi eğitimli değildi. Yani Sadeas ilk önce ulaşabilir, sonra da Dalinar’ın adamlarını karşıya geçirmesine yetecek kadar uzun süre dayanabilirse, onun kuvvetlerinin daha üstün eğitimi (ve daha üstün Pareleri) Parshendilerin üstüne bir çekiç gibi iniyor ve Sadeas’ın örsünde eziyordu.

Yine de kesinlikle kolay değildi. Parshendiler uçurumşeytanları gibi dövüşüyordu.

Dalinar Kılıç’ını savurarak onlara bindirdi ve etrafındaki Parshendileri öldürdü. İstemeyerek de olsa Parshendilere saygı duymadan edemiyordu. Çok az adam bir Paretaşıyan’a doğrudan saldırmaya cüret edebilirdi, en azından ordularının bütün ağırlığı onları arkadan iterek neredeyse kendi iradeleri dışında onları ileri gitmeye zorlamadığı zamanlarda.

Bu Parshendiler cesaretle saldırıyordu. Dalinar dönerek etrafına darbeler indirdi; Heyecan içinde kabarıyordu. Sıradan bir kılıçla, bir savaşçı vurur ve geri tepmeyi bekleyerek darbelerini kontrol etmeye odaklanırdı. Küçük yaylar şeklinde hızlı, çabuk darbeler isterdin. Bir Parekılıcı farklıydı. Kılıç devasaydı ancak dikkate değer şekilde hafifti. Asla geri tepme olmazdı, bir darbe indirdiği zaman neredeyse kılıcı havanın içinden geçirmiş gibi hissederdin. İşin sırrı momentumu kontrol altında tutmak ve kılıcı hareket ettirmeye devam etmekteydi.

Dört Parshendi kendilerini üstüne fırlattı; onu indirmek için en iyi yollardan birinin yakın mesafede birlikte çalışmak olduğunu biliyormuş gibi

görünüyorlardı. Eğer fazla yakınına gelirlerse, Kılıç'ının kabzasının uzunluğu ve zırhının doğası dövüşmeyi onun için daha zor hale getirirdi. Dalinar dönerek bel hizasından bir saldırı yaptı ve göğüslerinin içinden geçtiği sırada Kılıç'taki hafif takılma sayesinde Parshendilerin öldüklerini fark etti. Dördüne birden isabet ettirmişti ve içinde kabaran bir tatmin dalgası hissetti.

Bunu ise anında bir mide bulantısı takip etti.

Cehennem! diye düşündü. *Yine mi?* Ölenlerin gözleri yanar ve dumanlar tüttürürken diğer bir grup Parshendiye doğru döndü.

Başka bir saldırı için atılarak Kılıç'ını burgulu bir savuruşla başının üstüne kaldırdı, sonra da yere paralel olarak aşağı indirdi. Altı Parshendi öldü. Bir pişmanlık duygusunun yanında Heyecan'a karşı bir memnuniyetsizlik hissetti. Muhakkak ki katledilmekte olan bu Parshendiler, bu askerler, neşe değil saygıyı hak ediyordu.

Heyecan'ın en güçlü olduğu zamanları hatırladı. Gençlikleri sırasında yüceprenslere boyun eğdirmiş, Vedenleri püskürtmüş, Herdazlılarla savaşmış ve Akak Reshilerini yok etmişlerdi. Bir defasında, savaş açlığı onun neredeyse Gavilar'ın kendisine saldırmasına neden olacaktı. Dalinar yaklaşık on yıl önce Gavilar'a, görebildiği tek değerli rakibe, Navani'nin elini kazanmış olan o adama saldırmak için duyduğu açlığın neredeyse onu yuttuğu o günkü kıskançlığını hatırladı.

Düşmanları düşerken şeref muhafızları tezahürat yaptı. Kendini içi boş hissediyordu ama Heyecan'ı yakaladı ve duygularını ve hislerini sıkı sıkı kontrol altına aldı. Heyecan'ın içinde atmasına izin verdi. Yaradan'a şükür ki hastalık kayboldu; bu da iyiydi çünkü başka bir grup Parshendi yan taraftan üstüne saldırdı. Bir Rüzgârduruşu dönüşü yaparak ayaklarını kaydırdı, omzunu indirdi ve savururken ağırlığını Kılıç'ının arkasına verdi.

Savuruşuyla üç tanesini avladı ama dördüncü ve sonuncu Parshendi yaralı yandaşlarının yanından iterek geçip Dalinar'in kol menziline girdi ve çekicini savurdu. Gözleri kızgınlık ve kararlılıkla genişlemişti ama bağırmadı ya da kükremedi. Sadece şarkısına devam ediyordu.

Darbesi Dalinar'in miğferine çatırtıyla indi. Başını yan tarafa itti ama Zırh darbenin çoğunluğunu emmişti, miğfer boyunca birkaç minik örümcek ağı gibi çatlak belirdi. Dalinar bunların hafifçe parladığını ve görüş açısının kıyılarından Fırtınaışığı saçılmakta olduğunu görebiliyordu.

Parshendi fazda yakınındaydı. Dalinar Kılıç'ını attı. Dalinar zırhlı kolunu kaldırarak sonraki çekiç darbesini engellerken silah sise dönüşüp kayboldu. Sonra diğer kolunu savurdu ve yumruğunu Parshendinin omzuna indirdi. Darbe adamı yere savurdu. Parshendinin şarkısı kesildi. Dalinar dişlerini sıkarak ileri adım attı ve adamı göğsünden tekmeleyerek gövdesini havada en azından bir yirmi ayak öteye uçurdu. Tam olarak hareketsiz hale gelmemiş olan Parshendilere karşı temkinli olmayı öğrenmişti.

Dalinar ellerini indirdi ve Parekıhcı'nı tekrar çağırmaya başladı. Tekrar güçlü hissediyordu, savaş arzusu ona geri dönüyordu. *Parshendileri öldürdüğüm için kötü hissetmemem gerekir,* diye düşündü. *Bu doğru bir şey.*

Bir şeyi fark ederek durakladı. Şu komşu platonun üstündeki şey neydi? Görünüşe göre bu sanki bir...

İkinci bir Parshendi ordusuydu.

Gözcülerinden birkaç grup ana savaş hatlarına doğru koşarak gelmekteydi ama Dalinar getirmekte oldukları haberleri tahmin edebiliyordu. "Fırtına baba!" diye lanet etti Parekılıcı ile işaret ederek. "Haberi iletin! İkinci bir ordu yaklaşıyor!"

Birkaç adam emrine uyarak dağıldı. *Bunu tahmin etmiş olmamız gerekirdi,* diye düşündü Dalinar. *Biz bir platoya iki ordu getirmeye başladık, o yüzden onlar da aynısını yaptı.*

Ama bu onların daha önce kendilerini sınırlıyor oldukları anlamına gelirdi. Bunu savaş meydanlarının çok az manevra alanı bıraktığının farkında oldukları için mi yapmışlardı? Yoksa hız için miydi? Ama bu da mantıklı değildi; Alethilerin tıkanma noktaları olarak köprülerden endişe etmesi gerekiyordu, bunlar daha fazla asker getirdikçe onları gitgide daha fazla yavaşlatırdı. Ama Parshendiler uçurumları zıplayarak aşabiliyordu. O zaman neden sahip oldukları bütün askerlerden daha azını savaş meydanına çıkarıyorlardı?

Lanet olsun her şeye, diye düşündü kızgınlıkla. *Onlar hakkında ne kadar az şey biliyoruz!*

Parekılıcı'nın kaybolmaması için kasten yanında kayalara sapladı. Emirler vermeye başladı. Şeref muhafızları gelen gözcülere eşlik ederek ve haberciler göndererek etrafında dizildi. Kısa bir süre için, bir öncü savaşçı yerine taktisyen bir generale dönüşmüştü.

Savaş meydanında stratejilerini değiştirmek zaman alıyordu. Bir ordu zaman zaman hantalca ilerleyen, tepki vermekte yavaş olan devasa bir chul

gibiydi. Daha verilen emirler uygulanmadan, yeni Parshendi kuvvetleri kuzey tarafından karşıya geçmeye başladılar. Burası Sadeas'ın savaşmakta olduğu yerdi. Dalinar net bir şekilde göremiyordu ve gözcü raporlarının gelmesi de çok fazla zaman alıyordu.

Yan tarafına göz attı, orada yakınlarda bir kaya oluşumu vardı. Düzgün olmayan kenarları yüzünden birbiri üstüne dizilmiş tahtalardan bir yığın gibi görünüyordu. Bir raporun ortasında Parekılıcı'nı kavradı ve birkaç kayafilizini zırhlı botlarının altında ezerek taşlık zemin üstünde koştu. Kobalt Muhafızları ve haberciler hızla onu takip ettiler.

Kaya oluşumunda Dalinar Kılıç'ını bir kenara fırlatarak çözülüp dumana dönüşmesine izin verdi. Kendini yukarı fırlattı ve kayaları kavrayarak çıkıntıya tırmandı. Saniyeler içinde kendisini kayalığın düz tepesine çekmişti bile.

Savaş meydanı aşağıda uzanıyordu. Ana Parshendi ordusu, şimdi Alethilerin iki tarafından bastırmakta olduğu platonun merkezindeki kırmızı ve siyahtan bir yığındı. Sadeas'ın şimdi unutulmuş olan köprü ekipleri batıdaki bir platonun üstünde bekliyorlardı, diğer yandan ise yeni Parshendi kuvveti kuzeyden uçurumu geçerek savaş meydanına giriyordu.

Fırtınababa adına, ama zıplayabiliyorlar, diye düşündü Dalinar Parshendilerin aralığı güçlü sıçramalarla aşmasını izlerken. Altı yıllık savaş Dalinar'a insan askerlerinin, özellikle de hafif zırhlılarsa, birkaç düzine metreden daha uzun bir mesafe gitmeleri gerekiyorsa Parshendilerden daha hızlı koşabildiğini göstermişti. Ama o kalın, güçlü Parshendi bacakları zıpladıkları zaman onları uzaklara gönderebiliyordu.

Uçurumu aşarken tek bir Parshendinin bile ayağı kaymadı. Uçuruma koşarak yaklaşıyorlar, sonra da yaklaşık on ayak boyunca bir hız patlamasıyla öne atılarak kendilerini ileri savuruyorlardı. Yeni kuvvet güneye doğru, doğrudan Sadeas'ın ordusunun içine bastırdı. Parlak beyaz güneş ışığına karşı bir elini kaldıran Dalinar, Sadeas'ın kişisel sancağını seçebiliyordu.

Yaklaşmakta olan Parshendi kuvvetinin tam yolunun üstündeydi; Sadeas ordularının arkasında, güvenli bir konumda kalmaya meyilliydi. Şimdi o konum bir anda ön saflar haline gelmişti ve Sadeas'ın diğer askerleri de çatışmadan ayrılarak tepki vermekte fazla yavaş kalıyorlardı. Sadeas'ın hiç desteği yoktu.

Sadeas! diye düşündü Dalinar pelerini rüzgârla arkasında dalgalanırken taşın tam kıyısına adımını atarak. Ona kendi yedek mızrakçılarımı göndermeliyim...

Ama hayır, bu fazla yavaş olurdu.

Mızrakçılar ona ulaşamazdı. Ama atlı birisi ulaşabilirdi.

“Gallant!” diye kükredi Dalinar kendisini kayalığın tepesinden aşağı atarak. Aşağıdaki kayalara düştüğünde Zırh’ı çarpmanın şokunu emdi ve taşlar çatladı. Etrafında zırhından yükselen Fırtınaışığı toplandı ve dizlikleri hafifçe çatladı.

Gallant Dalinar’ın seslenmesiyle bakıcılarından kurtularak taşlar boyunca dörtnala geldi. At yaklaşırken Dalinar eyerin tutacaklarını kavradı ve kendini yukarı çekerek yerine yerleştirdi. “Eğer başarabilirseniz takip edin,” diye kükredi şeref muhafızlarına. “Ve oğluma bir haberci gönderip şimdi ordumuza onun komuta ettiğini söyleyin!”

Dalinar Gallant’ı şahlandırdı ve dörtnala savaş meydanının kenarı boyunca sürdü. Muhafızları atlan için seslendiler ama bir Ryshadium’a ayak uydurmakta zorlanırlardı.

Öyle de oldu.

Dalinar’ın sağ tarafında savaşmakta olan askerler bir bulanıklığa dönüştü. Eyerin üstünde iyice eğildi; rüzgâr Parezırhı’nın üstünden eserken tıslıyordu, Bir elini açtı ve kılıcı Oathbringer’ı çağırdı. O Gallant’ı savaş meydanının batı ucundan döndürürken, buz tutmuş ve duman tüterek eline düştü. Kendi planladıkları gibi, birinci Parshendi ordusu onun ve Sadeas’ın kuvvetlerinin arasında duruyordu. Etraflarından dolaşmak için vakti yoktu. O yüzden, derin bir nefes alan Dalinar ortalarına daldı. Dövüşme yöntemleri yüzünden hatları genişti.

Gallant dörtnala aralarından geçti ve Parshendiler melodik dillerinde lanet ederek kendilerini devasa aygırın yolundan uzağa fırlattılar. Nallar bir fırtına gibi kayaların üstünde gümbürdedi; Dalinar Gallant’ı dizleriyle koşmaya teşvik ediyordu. Momentumu korumak zorundaydılar. Sadeas’ın kuvvetinin ön hatlarına karşı dövüşmekte olan bazı Parshendiler dönüp ona doğru koştular. Fırsatı görmüşlerdi. Eğer Dalinar düşerse yalnız başına yere inecek, etrafı binlerce düşmanla çevrilmiş olacaktı.

Dalinar Kılıç’ını açıkta tutarak fazla yaklaşan Parshendilere savurmaya çalışırken kalbi küt küt atıyordu. Dakikalar içinde kuzeybatı Parshendi

hattına yaklaşmıştı. Burada, düşmanları saf tutarak mızraklarını kaldırdılar ve yere dayadılar.

Lanet! diye düşündü Dalinar. Parshendiler daha önce hiç ağır süvarilere karşı mızraklarını böyle yerleştirmemişlerdi. Öğrenmeye başlıyorlardı.

Dalinar hatlarına doğru atıldı, sonra da son anda Gallant'ı çevirerek Parshendi mızrak duvarına paralel olarak döndü. Parekılıcı'nı yan tarafına doğru savurarak mızrakların uçlarını biçti ve birkaç kola vurdu. Hemen ilerideki bir Parshendi grubu bocaladı ve Dalinar derin bir nefes alıp birkaç mızrak ucunu biçerek Gallant'ı doğrudan onlara doğru sürdü. Bir diğeri zırhlı omzundan sekti ve Gallant da sol yanında uzun bir yarık oluşturan bir mızrak darbesi aldı.

Momentumları Parshendileri çiğneyerek onları ileri taşıdı ve Gallant kişneyerek Sadeas'ın ana kuvvetinin düşmanla çatışmakta olduğu yerin yan tarafında hattı yararak kurtuldu.

Dalinar'ın kalbi küt küt atıyordu. Sadeas'ın kuvvetini bir bulanıklık halinde geçerek yeni Parshendi kuvvetine tepki vermeye çalışan adamlardan oluşan, çalkalanan bir kargaşanın olduğu geri hatlara doğru dörtnala gitti. Adamlar çığlık atıyor ve ölüyordu, orman yeşili Alethiler ile kırmızı ve siyah Parshendilerden oluşan bir kümeydiler.

Orada! Dalinar düşmeden önce bir an Sadeas'ın sancağının dalgalandığını gördü. Kendini Gallant'ın eyerinden fırlatarak taşlara indi. At anlayarak geri döndü. Yarası kötüydü ve Dalinar da onu daha fazla riske atmayacaktı.

Katliamın tekrar başlamasının zamanı gelmişti.

Bir yandan Parshendi kuvvetinin içine daldı ve bazıları çoğu zaman soğukkanlı olan siyah gözlerinde şaşkınlık dolu bakışlarla ona döndü. Bazı zamanlar Parshendiler yabancı görünüyordu ama duyguları gayet insanîydi. Heyecan yükseldi ve Dalinar da onu bastırmadı. Ona çok fazla ihtiyacı vardı. Bir müttefik tehlike içindeydi.

Karadiken'i özgür bırakmanın zamanı gelmişti.

Dalinar Parshendi hatlarını yararak geçti. Parshendileri yemekten sonra masanın üstündeki kırıntıları süpüren bir adam gibi devirdi. Burada kontrollü bir hassasiyet yoktu; arkasındaki şeref muhafızları ile birkaç mangayla dikkatli bir şekilde çarpışmıyordu. Bu Pareler tarafından güçlendirilmiş olan bir ömürlük kasaplığın bütün gücü ve ölümcül kuvvetiyle yapılan gerçek bir saldırıydı. Dalinar bir fırtına gibiydi; kılıcı bacakların, gövdelerin, kolların, boyunların içinden geçiriyor, öldürüyor, öldürüyor, öldürüyordu. O ölüm ve

çelikten bir girdaptı. Silahlar zırhından sekiyor, minik çatlaklar oluşturuyordu. Düzinelerce Parshendi öldürdü; sürekli hareket ediyor, Sadeas'ın sancağının düşmüş olduğu yere doğru zorlayarak yolunu açıyordu.

Gözler yandı, kılıçlar gökyüzünde parladı ve Parshendiler şarkı söyledi. Sadeas'ın hatlarına bindirirlerken bir araya toplanan kendi askerlerinin yoğun baskısı onlara engel oluyordu. Ama Dalinar'a değil. Onun ne dostlara vurmaktan endişe etmesine ne de silahının ete ya da zırha takılıp kalmasından endişe etmesine gerek yoktu. Ve eğer cesetler yolunu tıkarsa onları da biçip geçiyordu; cansız et de çelik ya da tahta gibi kesilirdi.

Dalinar baskının arasından yolunu açarak geçerken Parshendi kanlarını havaya saçarak onları öldürdü, sonra kesti, sonra da ittirdi. Kılıç'ı omzunun çevresinde, bir ileri bir geri gidip geliyor, arada bir de ona arkadan saldıranları savuşturmak için geriye dönüyordu.

Karşısına kocaman yeşil bir kumaş parçası çıktı. Sadeas'ın sancağı. Dalinar hızla dönerek etrafı taradı. Arkasında ona odaklanmış olan Parshendiler tarafından hızla ancak dikkatli bir şekilde çiğnenmeden geçilen cesetlerden bir yol bırakmıştı. Sol tarafı hariç. Oradaki Parshendilerin hiçbirisi ona doğru dönmedi.

Sadeas! diye düşündü Dalinar ileri atılarak Parshendileri arkadan biçerken. Bu bir halka halinde toplanmış, aşağılarındaki bir şeye darbeler indirmekte olan bir grup Parshendiyi ortaya çıkardı. Fırtınaışığı sızdıran bir şey.

Hemen yan tarafta, görünüşe göre Sadeas'ın düşmüş olduğu yerde yatan büyük bir Paretaşıyan çekici vardı. Dalinar öne atıldı, Kılıç'ını bırakarak çekici kaptı. Bunu gruba gömüp bir düzine Parshendiyi kendinden uzağa fırlatırken kükredi, sonra da döndü ve diğer tarafına doğru tekrar savurdu. Vücutlar geriye doğru fırlayarak havaya savruldular.

Çekiç böylesine kısa mesafelerde daha iyi iş çıkarıyordu; Kılıç sadece adamları öldürerek cesetlerini yere düşürür ve onu baskı altından ve sıkışmış durumundan kurtarmazdı. Ancak çekiç vücutları uzağa savuruyordu. Az önce temizlemiş olduğu bölgenin ortasına atlayarak birer ayağını yerdeki Sadeas'ın yanlarına yerleştirerek konum aldı. Tekrar Kılıç'ını çağırmaya başladı ve çekici etrafında savurarak düşmanlarını dağıttı.

Kalbinin onuncu atışında, çekici bir Parshendinin yüzüne fırlattı sonra da Oathbringer tekrar ellerinde oluştu. Aşağıya doğru göz atarak anında Rüzgârduruşu'na geçti. Sadeas'ın zırhı bir düzine farklı kırık ve çatlaktan

Fırtınaışığı sızdırıyordu. Göğüs zırhı tamamen parçalanmıştı; çıkıntı yapan kırık, sivri metal parçaları altındaki üniformayı gözler önüne seriyordu. Deliklerden parlayan duman demetleri tütüyordu.

Hâlâ hayatta olup olmadığını kontrol etmek için zaman yoktu. Parshendiler şimdi avuçlarının içinde olan bir değil, iki Paretaşıyan görüyordu ve kendilerini Dalinar'ın üstüne attılar. Dalinar çevresindeki boşluğu koruyarak onları katlederken savaşçı üstüne savaşçı devrildi.

Hepsini durduramazdı. Zırhı çoğunlukla kollardan ve arkadan darbeler alıyordu. Zırhı çok fazla gerilim altındaki bir kristal gibi çatladı.

Dalinar kükreyerek dört Parshendi daha öldürürken, iki tanesi ona arkadan vurarak zırhını titretti. Hızla dönerek onların birini öldürdü, diğeri ise sıçrayarak zar zor menzilinin dışına çıktı. Dalinar nefes nefese kalmaya başlamıştı ve hızlı hareket ettiği zaman da havada mavi Fırtınaışığı izleri bırakıyordu. Aynı anda bin tane farklı avcı yaratığı savuşturmaya çalışan kana bulanmış bir av hayvanı gibi hissediyordu kendini.

Ama o tek savunması saklanmak olan bir chul değildi. O öldürüyordu ve Heyecan da içinde bir kreşendo ile yükseldi. Gerçekten, de tehlikede hissetti, düşme olasılığı vardı; bu da Heyecan'ın kabarmasına neden oluyordu. Bu neredeyse nefesini kesecekti, sevinç, zevk, arzu. Tehlike. Gittikçe daha da fazla darbe aldı. Gittikçe daha da fazla Parshendi Kılıç'ının önünden çekilmeyi ya da kaçmayı başardı.

Sırtındaki zırhın arasından bir esinti hissetti. Serinletici, berbat, korkutucu. Çatlaklar genişliyordu. Eğer göğüs zırhı patlarsa...

Çığlık atarak Kılıç'ını bir Parshendinin boydan boya içinden geçirip gözlerini yaktı ve derisi üstünde bir iz bırakmadan adamı devirdi. Dalinar Kılıç'ını yukarı kaldırarak bir diğer düşmanın bacaklarını biçti. İçi bir duygular fırtınasıydı ve miğferin altındaki alnından terler akıyordu. Eğer hem o hem de Sadeas burada düşerse Alethi ordusuna ne olurdu? Aynı savaşta iki tane yüceprens ölürse, iki takım Zırh ve bir Kılıç kaybedilirse?

Bu gerçek olamazdı. O burada düşmeyecekti. Daha delirmiş olup olmadığını bilmiyordu. Bunu öğrenmeden ölemezdi!

Bir anda, onun saldırmış olmadığı bir grup Parshendi öldü. Pırıldayan mavi Parezırhı içinde bir şekil aralarından fırlayarak geçti. Adolin metali ışıldayan devasa Parekılıcı'nı tek elinde tutuyordu.

Adolin tekrar kılıcını savurdu ve Kobalt Muhafızları da öne atılarak Adolin'in yaratmış olduğu boşluğu doldurdu. Parshendi şarkısı temposunu

değiştirerek hummalı bir hale geldi ve gittikçe daha da çok asker araya girdikçe geri çekildiler; bazıları yeşilli, bazıları miviliydi.

Dalinar tükenmiş bir şekilde diz çökerek Kılıç'ının kaybolmasına izin verdi, Muhafızları etrafını çevrelemişti ve Adolin'in ordusu hepsinin üstünü kaplayıp, Parshendileri püskürterek geriye itti. Birkaç dakika içinde, bölge güvendeydi.

Tehlike geçmişti.

"Baba," dedi Adolin yanında eğilerek miğferini çekip çıkarırken. Gencin sarı ve siyah saçları dağınık ve terle ıslaktı. "Fırtınalar adına! Beni çok korkuttun! İyi misin?"

Dalinar kendi miğferini çıkardı, hava nemli yüzüne çarparken teri soğuyordu. Derin bir nefes aldı, sonra da başını sallayarak onayladı. "Zamanlaman... Oldukça iyi, oğlum."

Adolin Dalinar'ın ayağa kalkmasına yardım etti. "Bütün Parshendi ordusunu yararak ortasından geçmem gerekti. Saygısızlıktan değil baba, ama fırtınalar adına böyle bir halt etmene ne sebep oldu?"

"Eğer ben düşersem orduyu senin yönetebileceğin düşüncesi," dedi Dalinar Zırhlar'ını tıngırdatarak oğlunun omzuna vurup.

Adolin Dalinar'ın Parezırhı'nın sırtını fark etti ve gözleri kocaman açıldı.

"Kötü mü?" diye sordu Dalinar.

"İğne iplikle bir arada duruyormuş gibi görünüyor," dedi Adolin. "Okçu antrenmanında kullanılmış bir şarap tulumu gibi Işık sızdırıyorsun."

Dalinar içini çekerek başıyla onayladı. Zırh'ı şimdiden hantal hissetmeye başlamıştı. Büyük ihtimalle üstünde donmasın diye kampa dönmeden önce çıkarmak zorunda kalacaktı.

Yan tarafta, birkaç asker Sadeas'ı Zırh'ından çekip kurtarmakla meşguldü. O kadar fazla hasar görmüştü ki birkaç minik tutam dışında Işık tamamen bitmişti. Tamir edilebilirdi ama pahalıya mal olacaktı; Parezırhı yenilemek, genellikle Işık çektiği mücevherleri parçalardı.

Askerler Sadeas'ın miğferini çıkardı ve Dalinar eski dostunun gözlerini kırpıştırmakta olduğunu gördüğü için rahatladı. Zihni bulanmış ama büyük ölçüde yaralanmamış gibi görünüyordu. Parshendilerden birinin ona bir kılıçla vurabilmiş olduğu uyluğunda bir kesik ve göğsünde de birkaç yara vardı.

Sadeas başını kaldırarak Adolin ve Dalinar'a baktı. Dalinar suçlama bekleyerek gerginleşti; bu sadece Dalinar aynı platonun üstünde iki orduyla

savaşmakta ısrar etmiş olduğu için gerçekleşmişti. Bu da Parshendileri bir diğer ordu getirmeleri için kışkırtmıştı. Dalinar'ın buna karşı uygun gözcüler dikmiş olması gerekirdi.

Ancak Sadeas geniş bir gülümsemeyle sırıttı. "Fırtınababa, bu çok yakındı! Savaş nasıl gidiyor?"

"Parsilendiler bozguna uğradı," dedi Adolin. "Son direnen kuvvet senin etrafındakiydi. Adamlarımız şu anda mücevherkalbi kesip çıkarıyorlar. Bugün bizim."

"Tekrar kazandık!" dedi Sadeas muzaffer bir şekilde. "Dalinar, görünüşe göre arada bir senin o bunamış yaşlı beynin bir ya da iki iyi fikir bulabiliyor!"

"Biz aynı yaştayız, Sadeas," diye söylendi Dalinar haberciler savaş meydanının kalanından raporları getirmek için yaklaşırlarken.

"Haberi yayın," diye ilan etti Sadeas. "Bu akşam, bütün askerlerim *açıkgözlermiş* gibi ziyafet çekecekler!" Askerleri ayağa kalkmasına yardım ederken gülümsedi ve Adolin de gözcü raporlarını toplamak için ilerledi. Sadeas yarasına rağmen ayakta durabileceğinde ısrar ederek yardım önerilerini elini sallayıp reddetti ve subaylarına seslenmeye başladı.

Dalinar, Gallant'ı aramak ve atın yarasıa bakıldığından emin olmak için döndü. Ancak bunu yaparken, Sadeas kolunu yakaladı.

"Ölmüş olmam gerek," dedi Sadeas yumuşak bir şekilde.

"Belki."

"Fazla bir şey görmedim. Ama seni yalnız gördüğümü sanıyorum. Şeref muhafızların neredeydi?"

"Onları geride bırakmak zorunda kaldım," dedi Dalinar. "Sana zamanında yetişmenin tek yolu buydu."

Sadeas kaşlarını çattı. "Bu korkunç bir riskti Dalinar. Neden?"

"Savaş meydanında müttefiklerini terk etmezsin. Başka hiçbir yol kalmadığı sürece olmaz. Bu Kurallar'dan bir tanesi."

Sadeas başını salladı. "Seni bu şerefin seni öldürtecek, Dalinar." Şaşırmış gibi görünüyordu. "Bugün bu yüzden şikâyet edecek değilim ama!"

"Eğer ölmüş olsaydım, o zaman hayatımı doğru şekilde yaşamış olarak ölürdüm," dedi Dalinar. "Önemli olan hedef değil, kişinin oraya nasıl ulaştığıdır."

"Kurallar'dan mı?"

"Hayır. *Kralların Yolu*."

“O fırtına götüresi kitap.”

“O fırtına götüresi kitap bugün senin hayatını kurtardı, Sadeas,” dedi Dalinar. “Sanırım Gavilar’ın onda ne gördüğünü anlamaya başlıyorum.”

Sadeas buna kaşlarını çattı ama yakınlarda parçalar halinde yatmakta olan zırhına bir göz attı. Başını salladı. “Belki de sana, bana ne demek istediğini anlatman için izin veririm. Seni tekrar anlamayı isterim, eski dost. Hiç anlamış olup olmadığımı merak etmeye başlıyorum.” Dalinar’ın kolunu bıraktı. “Biri bana fırtına götüresi atımı getirsin! Subaylarım nerede?”

Dalinar uzaklaştı ve hızla Gallant’la ilgilenmekte olan muhafızlarından birkaçını buldu. Onlara katılırken yerdeki cesetlerin sayısı Dalinar’ı hayrete düşürdü. Sadeas’a ulaşmak için Parshendi hatlarını yardığı yol boyunca bir çizgi halinde yatıyorlardı, bir ölüm patikası.

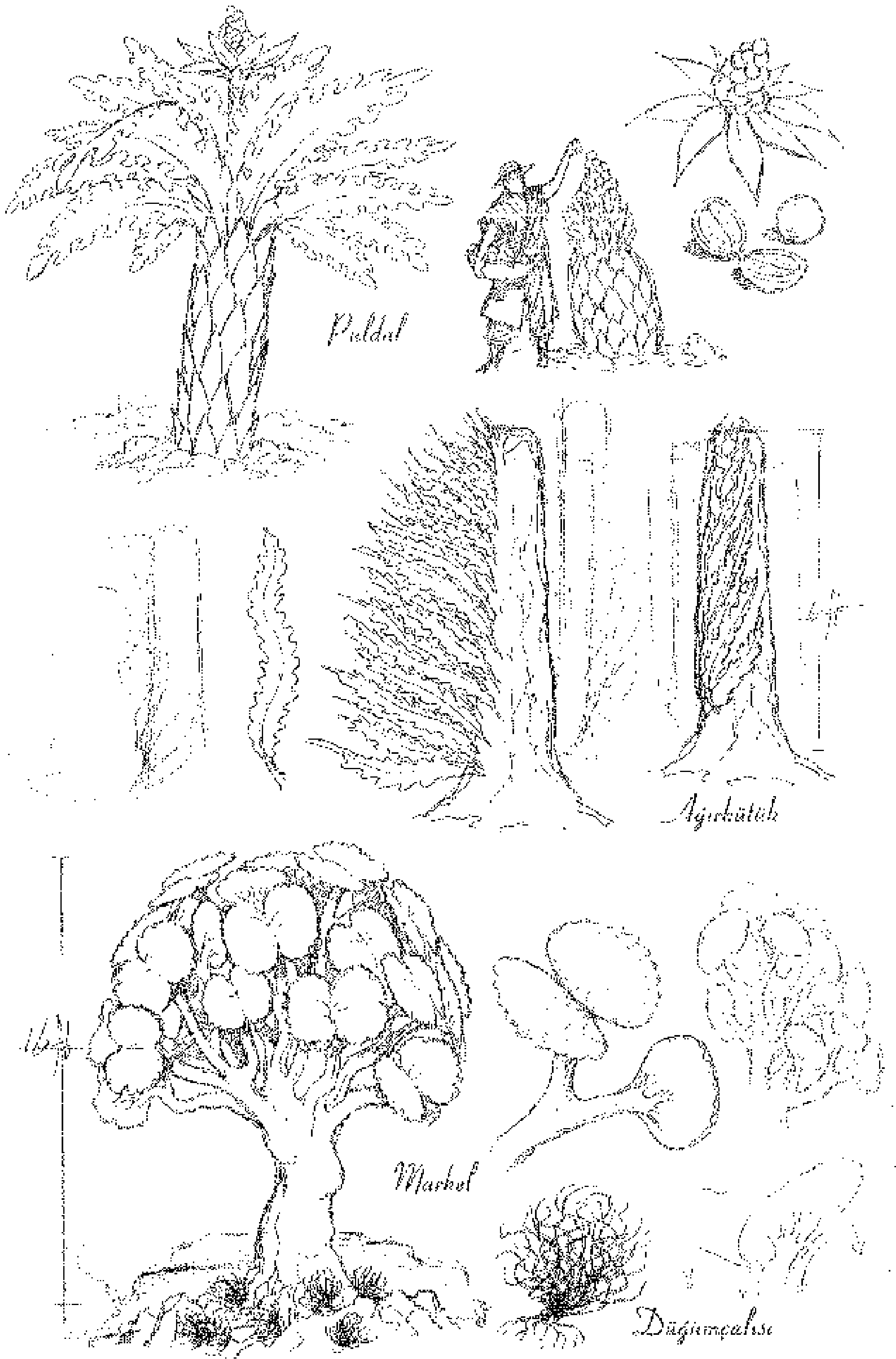
Dönüp Sadeas’ın yatmış olduğu yere baktı, Düzinelerce ölü. Belki de yüzlerce.

Babalarımın kanı, diye düşündü Dalinar. *Bunu ben mi yaptım*? Gavilara Alethkar’ı birleştirmesinde yardımcı olduğu ilk günlerden beri bu kadar çok sayıda adam öldürmemişti. Ve gençliğinden beri ölümün görüntüsü karşısında kendini bu kadar hasta hissetmemişti.

Ancak şimdi kendisini tiksinirken buldu, midesini zar zor kontrol altında tutabiliyordu. Savaş meydanında kusmayacaktı. Adamları bunu görmemeliydi.

Bir eli başında, diğeri miğferini taşıyarak tökezleyip uzaklaştı. Sevinç içinde olması gerekirdi. Ama yapamıyordu... Olmuyordu işte.

Beni anlamak için şansa ihtiyacın olacak, Sadeas, diye düşündü. *Çünkü ben kendim bile bunu başarmakta güçlük çekiyorum.*

Puldul
Ağırkütük
Markol
Düğümçalısı

"Küçük çocuğu ellerimde tutuyorum, boğazında bir bıçak ve biliyorum ki hayatta olanların hepsi benim bıçağın kaymasına izin vermemi diliyor. Kanını ellerimin üstünden yerlere dökmemi ve bununla bizler için alacak daha fazla nefes elde etmemi. "

— Shashanan, 1173 tarihli, ölümden 23 saniye önce. Örnek: On altı yaşında *koyugözlü* bir genç. Örnek özellikle dikkate değer.

Harita sırtı kasılarak, "Ve bütün dünya parçalanmıştı!" diye bağırdı. Gözleri kocamandı ve yanaklarında kırmızı tükürük benekleri vardı. "Kayalar adımlarıyla titredi ve taşlar göğe doğru uzandı. Öldük! Öldük!"

Son bir kere daha kasıldı ve gözlerindeki ışık soldu. Kaladin ameliyat bıçağı olarak kullanmakta olduğu hançer parmaklarından kayarak yumuşak bir sesle taşlara düşerken geriye kaykıldı, ellerindeki kızıl kan kaygandı. Cana yakın adam sol göğsündeki ok yarası gökyüzüne bakarken bir platonun

taşlarının üstünde ölü yatıyordu; Alethkar'a benziyor olduğunu iddia ettiği doğum lekesi yarılmıştı.

Onları da götürüyor, diye düşündü Kaladin. *Birer birer. Onları açıyor, kanlarını boşaltıyor. Kan taşımaya yarayan torbalardan başka bir şey değiliz. Sonra da kanı taşların üstüne bir yücefırtınanın selleri gibi dökerek ölüyoruz.*

Geride sadece ben kalana kadar. Ben her zaman geride kalıyorum.

Bir katman deri, bir katman yağ, bir katman kas, bir katman kemik. İşte insan buydu.

Savaş uçurumun karşı tarafında tüm şiddetiyle sürüyordu. Köprücülere verdikleri önem göz önüne alındığında, savaş başka bir krallıkta oluyor olsa da olurdu. Öl öl öl, sonra da ayakaltından çekil.

Köprü Dört'ün üyeleri Kaladin'in etrafında bir daire halinde, ciddiyetle ayakta duruyorlardı. "En sonunda dediği şey neydi?" diye sordu Skar. "Kayalar titredi mi?"

"Bir şey değil," dedi kalın kollu Yake. "Sadece ölüm sayıklaması. Arada bir insanlara olur."

"Görünüşe göre son zamanlarda daha sık oluyor," dedi Teft. Elini bir ok yarasının etrafına aceleyle sardığı bandajın üstünden koluna bastırmıştı. Bir süre köprü filan taşıyamayacaktı. Harita'nın ve Arik'in ölümü onları artık sadece yirmi altı üyeyle bırakmıştı. Bu sayı bir köprü taşımak için zar zor yeterliydi. Gittikçe artan ağırlık gayet fark edilirdi ve diğer köprü ekiplerine ayak uydurmakta zorluk yaşıyorlardı. Birkaç kayıp daha verirlerse ciddi bir sorunla karşı karşıya kalırlardı.

Daha hızlı olmalıydım, diye düşündü Kaladin yerde yatmış, güneşin altında iç organları kurumakta olan Harita'ya bakarak. Ok başı akciğerini delmiş ve omurgasına takılmıştı. Lirin olsa onu kurtarabilir miydi? Eğer Kaladin babasının arzusu doğrultusunda Kharbranth'ta eğitim almış olsaydı bunun gibi ölümlere engel olabilmek için yeteri kadar şey öğrenmiş, yeteri kadar bilgilenmiş olabilir miydi?

Bu bazen olur, evlat...

Kaladin hatıralar onu kaplarken titreyen kanlı ellerini yüzüne kaldırarak başını kavradı. Genç bir kız, çatlamış bir kafa, kırık bir bacak, kızgın bir baba.

Çaresizlik, nefret, kayıp, hüsran, dehşet. Hangi adam bu şekilde yaşayabilirdi? Bir hekim olmak, bazılarını kurtarmak için yetersiz olacağını

bilerek yaşamak? Başka adamlar başarısız olduğu zaman, bir tahıl tarlasına solucanlar dadanırdı. Bir hekim başarısız olduğu zaman ise birisi ölürdü.

Ne zaman umursayacağını öğrenmek zorundasın...

Sanki seçebilirmiş gibi. Kaladin bir feneri söndürür gibi gözlerini kapayarak ağırlığın altında eğildi. *Onu kurtarmam gerekirdi. Onu kurtarmam gerekirdi. Onu kurtarmam gerekirdi.*

Harita, Dunny, Amark, Goshel, Dallet, Nalma. Tien.

“Kaladin.” Syl’in sesi. “Güçlü ol.”

“Eğer güçlü olsaydım, yaşarlardı,” diye tısladı.

“Diğer köprücülerin hâlâ sana ihtiyacı var. Onlara söz verdin Kaladin. Yemin ettin.”

Kaladin başını kaldırdı. Köprücüler kaygılı ve endişeli görünüyordu. Burada sadece sekiz tane vardı; Kaladin diğerlerini öbür ekiplerden düşmüş köprücüleri aramaları için göndermişti. İlk başta üç tane bulmuşlardı, Skar’ın ilgilenebileceği ufak yaralar. Ona hiç haberci gelmemişti. Ya köprü ekiplerinin başka yaralısı yoktu ya da o yaralılar için yapılabilecek herhangi bir şey yoktu.

Belki de her ihtimale karşı gidip bakması gerekirdi. Ama hissizdi, ölmekte olan, kurtaramayacağı başka bir adamla yüzleşemezdi. Tökezleyerek ayağa kalktı ve yürüyerek cesetten uzaklaştı. Uçurumun yanına geldi ve kendini Tukks’un ona öğrettiği o eski duruşa geçmeye zorladı.

Ayaklar açık, eller arkadan bilekleri kavramış. Sırt dik, gözler ileride. Tanıdıklık ona güç verdi.

Sen haksızdın baba, diye düşündü. *Ölümlerle başa çıkmayı öğreneceğimi söylemiştin. Ama işte hâlâ buradayım. Yıllar sonra. Aynı sorun.*

Köprücüler etrafına dizildi. Lopen bir su tulumuyla yaklaştı. Kaladin tereddüt etti, sonra da tulumu kabul ederek yüzünü ve ellerini yıkadı. Ilık su derisine çarptı ve sonra da buharlaşırken hoş bir serinlik verdi. Kısa Herdazlı adama başını eğerek teşekkür ederken derin bir nefes verdi.

Lupen bir kaşını kaldırdı, sonra da beline bağlanmış olan keseye işaret etti. Bir okla köprüye takmış oldukları en yeni keseyi de kurtarmıştı. Bunu dördüncü yapışlarıydı ve her seferinde de bir terslik yaşanmadan küreleri almışlardı.

“Hiç sorun çıktı mı?” diye sordu Kaladin.

“Hayır, gancho,” dedi Lopen geniş bir şekilde gülümseyerek. “Bir Boynuzyiyenliye çelme takmak kadar kolay.”

“Bunu duydum,” dedi Kaya kısa bir mesafe ileride, tören rahat duruşunda olduğu yerden aksi bir şekilde.

“Peki ya ip?” diye sordu Kaladin.

“Bütün kangalı hemen kenardan aşağı attım, ” dedi Lopen. “Ama ucuna herhangi bir şey bağlamadım. Tıpkı senin dediğin gibi.”

“İyi,” dedi Kaladin. Bir köprüden aşağı sallandırılmış bir ip fazlasıyla göze batardı. Eğer Hashal ya da Gaz Kaladin’in planlamakta olduğu şeyin kokusunu alırlarsa...

Ve Gaz nerede ki? diye düşündü Kaladin. *Neden köprü turuna gelmedi?*

Lopen sanki sorumluluktan kurtulmak istiyormuş gibi küre kesesini Kaladin’e verdi. Kaladin bunu alarak pantolonunun cebine soktu.

Lopen geri çekildi ve Kaladin de tekrar tören rahat duruşuna geçti. Uçurumun diğer tarafındaki plato uzun ve inceydi, yanlarında dik yamaçlar vardı. Tıpkı son birkaç savaşta olduğu gibi, Dalinar Kholin Sadeas’ın kuvvetlerine yardım ediyordu. Her zaman geç geliyordu. Belki de chulların çektiği yavaş köprülerini bahane ediyordu. Son derece elverişli bir durumdu onun için. Adamları sık sık okçu ateşi olmadan karşıya geçme lüksünü yaşıyordu.

Bu köprücüler için bir anlam ifade ettiğinden değil ama Sadeas ve Dalinar bu şekilde çok daha fazla savaş kazanıyordu.

Uçurumun diğer tarafında pek çok insan ölüyordu ama Kaladin onlar için hiçbir şey hissetmiyordu. Onları iyileştirmek için bir dürtü, onlara yardım etmek için bir arzu yoktu içinde. Kaladin bunun için kendisini “onlar” ve “biz” terimleriyle düşünmek üzere eğiten Hav’a teşekkür edebilirdi. Bir açıdan, Kaladin babasının bahsettiği şeyi *öğrenmişti.* Yanlış bir bakış açısıyla ama bu da bir şeydi. “Biz” olanı koru, “onlar” olanı yok et. Bir asker bu şekilde düşünmek zorundaydı. Bu yüzden de Kaladin Parshendilerden nefret ediyordu. Onlar düşmandı. Eğer zihnini bu şekilde ikiye ayırmayı öğrenememiş olsaydı, savaş onu yok ederdi.

Belki de etmişti bile.

Savaşı izlerken zihnini dağıtmak için özel olarak bir şeye odaklandı. Parshendiler ölülerine *nasıl* davranıyorlardı? Hareketleri düzensiz gibi görünüyordu. Parshendi askerleri düştükten sonra ölülerini nadiren rahatsız ediyordu, ölülerin vücutlarından kaçınmak için dolambaçlı saldırı yolları seçiyorlardı. Ve Alethiler Parshendi ölülerinin üstünden geçtiği zaman ise, korkunç çatışma noktaları oluşturuyorlardı.

Alethiler bunu fark ediyor muydu? Büyük olasılıkla hayır. Ama Kaladin Parshendilerin ölülerine saygı gösterdiğini, hatta ölenlerin cesetlerini korumak için hayatta olanları tehlikeye atacak kadar saygı gösterdiğini görebiliyordu. Bunu kullanacaktı. Bir şekilde.

Alethiler en sonunda savaşı kazandı. Uzun şüre geçmeden, Kaladin ve takımı plato boyunca tepesine bağlanmış üç yaralıyla köprülerini taşıyarak gayret içinde geri dönüyordu. Sadece bu üçünü bulmuşlardı ve Kaladin'in bir parçası, başka bir parçasının bundan dolayı memnun olduğunu fark ettiğinde kendini berbat hissetti. Zaten diğer köprü ekiplerinden yaklaşık on beş adamı kurtarmıştı ve bu onların kaynaklarını, keselerden gelen parayla bile zor karşılıyordu. Kışlaları yaralılarla dolmuştu.

Köprü Dört bir uçuruma ulaştı ve Kaladin yükünü indirmek için harekete geçti. Süreç artık onun için mekanik hale gelmişti. Köprüyü indir, hızla yaralıları çöz, köprüyü uçurumdan karşıya it. Kaladin üç yaralıyı kontrol etti. Bu şekilde kurtardığı her adam, her ne kadar bunu haftalardır yapıyor olsa da, Kaladin'in yaptıklarından dolayı şaşırmış gibi görünüyordu. Hepsinin iyi durumda olduğundan emin olduktan sonra, askerler karşıya geçerken tören rahatında durmak üzere köprüye döndü.

Köprü Dört etrafına dizildi. Karşıya geçen askerlerden gittikçe daha fazla kaş çatış geliyordu, hem *koyugözlü* hem de *açık gözlülerden.* Geçmekte olan bir asker köprücülere fazla olgunlaşmış bir kazık sarmaşığı meyvesi fırlatırken Moash sessizce, "Bunu neden yapıyorlar?" diye sordu. Moash iplikli, kırmızı sıvıyı yüzünden sildi, sonra da içini çekerek duruşuna geri döndü. Kaladin onlardan kendisine katılmalarını hiç istememişti ama her seferinde yapıyorlardı.

"Ben Amaram'ın ordusunda savaşırken, Harap Ovalar'daki askerlere katılmayı hayal ederdim," dedi Kaladin. "Herkes Alethkar'da bırakılmış olan askerlerin süprüntü olduğunu biliyordu. Biz kralımızı öldürmüş olanlardan intikam almak için yapılan şanlı savaşa katılmak için uzaklara giden gerçek askerleri hayal ediyorduk. O askerler arkadaşlarına adil davranacaktı. Disiplinleri sıkı olacaktı. Her biri uzman bir mızrakçı olacaktı ve savaş meydanında saflarını bozmayacaktı."

Yan tarafında Teft sessizce güldü.

Kaladin Moash'a doğru döndü. "Neden bize bu şekilde davranıyorlar Moash? Çünkü olduklarından daha iyi olmaları gerektiğinin farkındalar. Çünkü köprücülerde disiplin olduğunu görüyor ve bundan utanç duyuyorlar.

Kendilerini daha iyileştireceklerine, kolay olan yolu seçip bizimle alay ediyorlar.”

“Dalinar Kholin’in askerleri öyle davranmıyor,” dedi Skar hemen Kaladin’in arkasından. “Onun adamları düz hatlar halinde yürüyor. Onların kampında düzen var. Eğer görev başındalarsa, ceketlerini iliklenmemiş bırakmıyor ya da tembel tembel durmuyorlar.”

Dalinar, fırtına götüresi Kholin’in adını duymaktan hiç kurtulamayacak mıyım? diye düşündü Kaladin.

Adamlar Amaram hakkında da bu şekilde konuşmuşlardı. Ütülü bir üniforma ve bir dürüstlük şanı ile etrafını sardığın zaman, kararmış bir kalbi gizlemek ne kadar kolaydı.

Birkaç saat, sonra, terli ve tükenmiş bir köprücü grubu kereste deposuna çıkan yokuştan yukarı yürüyordu. Köprülerini yerine bıraktılar. Saat geç oluyordu; eğer akşam güveci için malzemeleri alacaklarsa Kaladin’in yiyecekleri hemen satın alması gerekliydi. Köprü Dört’ün üyeleri sıraya girerken ellerini havlusuna sildi.

“Akşam etkinlikleri için serbestsiniz,” dedi. “Yarın erkenden uçurum hizmetimiz var. Sabah köprü antrenmanı, ikindinin ilerleyen saatlerine kaydırılmak zorunda kalacak.”

Köprücüler başlarını salladılar ve Moash bir elini kaldırdı.Tüm köprücüler hep birlikte kollarını kaldırdı ve bilekleri bir araya gelecek şekilde çapraz konuma getirdiler, elleri yumruk halindeydi. Çaba harcanmış olan bir şey gibi görünüyordu. Bundan sonra, hızla dağıldılar.

Kaladin havlusunu kemerine takarken bir kaşını kaldırdı. Teft geride kalmıştı, gülümsüyordu.

“Bu neydi?” diye sordu Kaladin.

“Adamlar bir selam istiyordu,” dedi left “Sıradan ordu selamını kullanamayız, mızrakçılar zaten bizim kendimizi fazla kibirli gördüğümüzü düşünürken olmaz. O yüzden de onlara benim eski manga selamımı öğrettim.”

“Ne zaman?”

“Bu sabah, Sen Hashal’dan bizim programımızı alırken.”

Kaladin gülümsedi. Bunu hâlâ yapabiliyor olması garipti. Yakınlarda, bugünün turundaki diğer on dokuz köprü ekibi de birer birer köprülerini bıraktılar. Köprü Dört de o dağınık sakallar ve perişan yüz ifadeleriyle bir zamanlar onlar gibi mi görünmüştü? Hiçbiri diğerleriyle konuşmuyordu.

Birkaç tanesi geçerlerken Kaladin'e bir göz attılar ama onun kendilerine bakmakta olduğunu fark ettikleri anda başlarını öne eğiyorlardı. Köprü Dört'e bir zamanlar yaptıkları gibi aşağılamayla bakmayı bırakmışlardı. İlginç bir şekilde, artık Kaladin'in ekibine de kamptaki diğer herkese yaptıkları şekilde davranıyormuş gibi görünüyorlardı: kendilerinden üstün olan insanlar. Onun dikkatinden kaçınmak için acele ediyorlardı.

Zavallı ham aptallar, diye düşündü Kaladin. Acaba Hashal'ı birkaç tanesini Köprü Dört'e almasına izin vermesi için ikna edebilir miydi? Fazladan adamları kullanabilirdi; o omuzları, çökük şekilleri görmek onun kalbini kırıyordu.

"O bakışı biliyorum, evlat," dedi Teft. "Neden her zaman herkese yardım etmek zorundasın?"

"Hah," dedi Kaladin. "Ben daha Köprü Dört'ü bile koruyamıyorum. Gel, hadi şu koluna bir bakalım."

"O kadar da kötü değil."

Kaladin yine de kolunu kavradı ve kanla kaplanmış bandajı açtı. Kesik uzun ama yüzeyseldi.

"Bunun üstüne antiseptik lâzım," dedi Kaladin yara boyunca sürünen birkaç çürüksprenini fark ederek. "Büyük ihtimalle dikmem de gerekir."

"O kadar da kötü değil!"

"Olsun," dedi Kaladin kereste deposunun kenarları boyunca dizili duran yağmur fıçılarından birine doğru giderken onu takip etmesi için Teft'e elini sallayarak. Yara büyük olasılıkla yarın uçurum hizmeti sırasında Teft'in diğerlerine mızrakçı saldırı ve savunmaları göstermesine engel teşkil etmeyecek kadar yüzeyseldi ama bu durum yarayı iltihaplanması ya da kabuk bağlaması için kendi haline bırakmak için bir mazeret değildi.

Yağmur fıçısında Kaladin yarayı yıkadı, sonra da kışlanın yanındaki gölgede dikilmekte olan Lopen'e tıbbi malzemelerini getirmesi için seslendi. Herdazlı adanı yine o selamı verdi; gerçi bunu tek kolla yapmıştı ve torbayı getirmek için aylak aylak uzaklaştı.

"Ee, evlat," dedi Teft. "Nasıl hissediyorsun? Son zamanlarda garip bir şeyler hissettin mi?"

Kaladin kaşlarını çatarak başını yaradan kaldırdı. "Fırtına kapsın seni, Teft! Bu iki gün içinde bunu bana beşinci soruşun. Ne demeye çalışıyorsun?"

"Hiçbir şey, hiçbir şeyi"

“Bir şeyler *var,*” dedi Kaladin. “Neyin peşindesin, Teft? Ben...”

“Gancho,” dedi Lopen tıbbi malzeme torbasını omzunda taşıyarak yürüyüp gelirken. “İşte burada.”

Kaladin ona göz attı, sonra da gönülsüz bir şekilde torbayı aldı. Çekerek iplerini açtı. “Bizim şimdi...”

Teft’ten hızlı bir hareket geldi. Sanki atılan bir yumruk gibi.

Kaladin refleks olarak harekete geçerek hızlı bir nefes çekti ve bir elini yumruk yapıp, diğerini de saldırıyı engellemek için geride tutup kollarını yukarı kaldırarak savunma duruşuna geçti.

Kaladin’in içinde bir şeyler patladı. Çekilen derin bir nefes gibi doğrudan kanına zerk edilen yanan bir sıvı gibiydi. Güçlü bir dalga vücudu boyunca kabardı. Enerji, güç, farkındalık. Vücudun tehlikeye karşı olan normal tepkisi gibiydi ancak yüz kat daha şiddetliydi.

Kaladin gözü bulandıran bir hızla hareket ederek Teft’in yumruğunu yakaladı. Teft dondu. “Ne yapıyorsun?” diye hesap sordu Kaladin.

Teft gülümsüyordu. Geri çekilerek elini kurtardı. “Kelek,” dedi başını sallayarak. “Amma sıkı kavrayışın varmış.”

“Neden bana vurmaya çalıştın?”

“Bir şeyi görmek istemiştim,” dedi Teft. “Lopen’in sana verdiği o küre kesesini taşıyorsun, değil mi? Tabii son zamanlarda topladıklarımızın içinde olduğu kendi keseni de. Hiç taşımadığın kadar çok Fırtınaışığı, en azından yakın zamanlarda.”

“Bunun ne ilgisi var?” diye sordu Kaladin. Damarlarının içerisindeki o yanma, içindeki o ısı neydi?

“Gancho,” dedi Lopen, sesi huşu içindeydi. “Parlıyorsun.”

Kaladin kaşlarını çattı. *Ne diyor bu...*

Sonra o da fark etti. Çok hafifti ama oradaydı, derisinden kıvrımlar halinde yükselen, pırıldayan duman tutamları vardı. Soğuk bir kış gecesinde bir kap sıcak sudan çıkan buharlar gibi.

Kaladin titreyerek tıbbi malzeme torbasını su fıçısının geniş ağzına koydu. Bir an derisinin üstünde bir soğukluk hissetti. O da neydi? Şok içinde, diğer elini de kaldırarak ondan yükselmekte olan tutamlara baktı.

“Bana ne yaptın?” diye hesap sordu başını kaldırıp Teft’e bakarak.

Yaşlı köprücü hâlâ gülümsüyordu.

“Cevap ver bana!” dedi Kaladin öne çıkarak Teft’in gömleğinin yakasını kavrarken. *Fırtınababa, ne kadar da güçlü hissediyorum*!

“Ben bir şey yapmadım evlat,” dedi Teft. “Sen şimdi bir süredir bunu yapıyorsun. Hasta olduğun sırada seni Fırtınaışığından beslenirken yakaladım.”

Fırtınaışığı. Kaladin hızla Teft’i bırakıp cebini karıştırarak küre kesesini aradı. Çekip çıkardı ve ağzını açtı.

İçi karanlıktı. Mücevherlerin beşi de tükenmişti. Kaladin’in derisinden yükselen beyaz ışık kesenin içini hafifçe aydınlatıyordu.

“Vay be,” dedi Lopen yan taraftan. Kaladin hızla döndüğünde Herdazlı adamın eğilmiş ve tıbbi malzeme torbasına bakıyor olduğunu gördü. Bu neden o kadar önemliydi?

Sonra Kaladin de gördü. Torbayı fıçının ağzına koyduğunu düşünmüştü ama acelesinden sadece fıçının yan tarafına bastırmıştı. Şimdi ise torba tahtaya yapışmıştı. Orada oturmuş, sanki görünmez bir kancadaymış gibi asılı duruyordu. Hafifçe ışık saçıyordu, tıpkı Kaladin gibi. Kaladin izlerken ışık soldu ve torba da kurtularak yere düştü.

Kaladin bir elini alnına kaldırarak şaşkın Lopen’den sonra meraklı Teft’e baktı. Sonra da telaş içinde kereste deposunu kolaçan etti. Başka hiç kimse onlara doğru bakmıyordu; güneş ışığında buharlar uzaktan görünmek için fazlasıyla belirsizdi.

Fırtınababa... Ne?.. Nasıl?..

Yukarıdaki tanıdık bir şekil gözüne takıldı. Syl uçuşan bir yaprak gibi bir o yana, bir bu yana sakin bir şekilde savruluyordu, belli belirsizdi.

O yaptı! diye düşündü Kaladin. *Ne yaptı bana?*

Tökezleyerek Lopen ve Teft’ten uzaklaştı ve Syl’e doğru koştu. Adımları aşırı bir hızla onu ileri doğru fırlattı. “Syl!” diye kükredi onun altında durarak.

Syl yapraktan havanın üstünde ayakta duran genç bir kadına dönüşerek onun önünde asılı durmak için aşağı doğru uçtu. “Evet?”

Kaladin etrafa göz attı. “Benimle gel,” dedi aceleyle kışlaların arasındaki ara sokaklardan birine doğru giderek. Sırtını bir duvara dayayarak gölgede, ayakta durdu, derin derin nefes alıp veriyordu. Burada onu kimse göremezdi.

Syl önündeki havada ışıldadı, elleri arkasında, ona yakından bakıyordu. “Parlıyorsun.”

“Bana ne yaptın?”

Syl başını bir yana yatırdı, sonra da omzunu silkti.

“Syl...” dedi Kaladin tehditkârca, gerçi bir sprene ne gibi bir zarar verebileceğinden emin değildi.

“Bilmiyorum, Kaladin,” dedi dürüstçe, oturup bacaklarını görünmez bir platformun yanından aşağı sarkıttı. “Bir zamanlar... Bir zamanlar çok iyi bildiğim şeyleri sadece hafifçe hatırlayabiliyorum. Bu dünya, insanlarla etkileşmek...”

“Ama bir şey yaptın.”

“Biz bir şey yaptık. Ben yapmadım. Sen yapmadın. Ama bir arada...” Tekrar omzunu silkti.

“Bu söylediklerin pek de ipucu vermedi.”

Syl yüzünü buruşturdu, “Biliyorum. Üzgünüm.”

Kaladin bir elini kaldırdı. Gölgede, ondan yayılan ışık daha da belirgindi. Eğer birileri yakından geçecek olursa... “Bundan nasıl kurtulacağım?”

“Neden bundan kurtulmak istiyorsun?”

“Ee, çünkü... Ben... İşte.”

Syl cevap vermedi.

Kaladin’in aklına bir şey geldi. Belki de çok uzun bir zaman önce sormuş olması gereken bir şey. “Sen bir rüzgârspreni değilsin, değil mi?”

Syl duraksadı, sonra da başını salladı. “Hayır.”

“Nesin o zaman?”

“Bilmem. Ben bir şeyleri bağlıyorum,”

Bağlamak. Eşek şakası yaptığı zamanlarda Syl eşyaların birbirine yapışmasına neden olurdu. Ayakkabılar yere yapışıyor ve insanların yere düşmesine neden oluyordu. İnsanlar kancalarda asılı duran ceketlerine uzanıyor ama onları kurtaramıyorlardı. Kaladin eğilerek yerden bir taş aldı. Avucu kadar büyüktü ve yüeefırtına rüzgârlarıyla yağmurları tarafından aşındırılarak pürüzsüzleşmişti. Bunu kışlanın duvarına bastırdı ve Işık’ın taşın içine girmesini arzu etti.

Bir üşüme hissetti. Taş da pırıldayan buharlar çıkarmaya başladı. Kaladin elini çektiği zaman taş binanın duvarına tutunarak olduğu yerde durdu.

Kaladin iyice yaklaşarak gözlerini kıstı. Taşın duvarla birleştiği yerin etrafında toplanmış olan koyu mavi ve mürekkep lekesi şeklindeki minik sprenleri zar zor görebildiğini düşündü.

“Bağsprenleri,” dedi Syl yürüyerek başının yanına gelirken, hâlâ havada aytakta duruyordu.

“Taşı yerinde tutuyorlar.”

“Belki. Ya da belki senin taşı oraya tuttururken yaptığın şeyin çekiciliğine kapılmışlardır.”

“İşler o şekilde olmuyor. Değil mi?”

“Çürüksprenleri mi hastalık yapıyor, yoksa hastalık mı onları çekiyor?” dedi Syl tembel tembel.

“Herkes onların hastalığa neden olduğunu bilir.”

“Peki ya rüzgârsprenlerî mi rüzgârı yaratıyor? Yağmursprenleri mi yağmura neden oluyor? Alevsprenleri mi yangın çıkarıyor?”

Kaladin tereddüt etti. Hayır, öyle değildi. Öyle miydi? “Bu anlamsız. Bu ışıktan nasıl kurtulacağımı bulmam gerekiyor, ışığı incelemem değil.”

“Ya, *neden?*” diye tekrar sordu Syl. “Neden bundan kurtulmak zorundasın Kaladin? Hikâyeleri duydun. Duvarlarda yürüyen adamlar, fırtınaları kendilerine bağlayan adamlar. Rüzgârkoşucular. Neden bunun gibi bir şeyden kurtulmak isteyesin?”

Kaladin bunu açıklamakta zorlanıyordu, iyileşmesi, köprünün önünde koştuğu hâlde hiç vurulmuyor olması... Evet, garip bir şeylerin olduğunu fark etmişti. Bu neden onu bu kadar korkutuyordu? Hearthstoue’da babasına hekim olarak her zaman yapıldığı gibi başkalarından farklı algılanmaktan mı korkuyordu? Yoksa daha önemli bir şey miydi?

“Parlayanlar’ın yaptığı şeyi yapıyorum,” dedi.

“Ben de öyle dedim ya.”

“Kötü şansım mı olduğunu, yoksa Eski Büyü gibi bir şeylere mi bulaşmış olduğumu merak ediyordum. Belki de bu onu açıklıyordur! Yaradan, Kayıp Parlayanlar’ı insanlığa ihanet ettikleri için lanetledi. Ya ben de yaptığım şey yüzünden lanetlenmişsem?”

“Kaladin,” dedi Syl. “Sen lanetli *değilsin.*”

“Daha az önce ne olduğunu bilmediğini söyledin.” Ara sokakta ileri geri yürüdü. Yan tarafta taş en sonunda duvardan kurtuldu ve takırtıyla yere düştü. “Tamamen emin bir şekilde, benim yapmakta olduğum şeyin üstüme kötü şans çekmiş olmadığını söyleyebilir misin? Bunu tam olarak reddedebilecek kadarını biliyor musun, Syl?”

Syl hiçbir şey söylemeden kollarını bağlamış, havada ayakta duruyordu.

“Bu... Şey,” dedi Kaladin taşa doğru işaret ederek. “Bu doğal değil. Parlayanlar insanoğluna ihanet etti, Güçleri onları terk etti ve onlar lanetlendi. Herkes efsaneleri biliyor.” Başını eğip az, öncekinden daha az da olsa, hâlâ parlamakta olan ellerine baktı. “Her ne yaptıysak, bana her ne

olduysa, bir şekilde kendi üstüme de aynı laneti çektim. Bu yüzden onlara yardım etmeye çalıştığım zaman etrafımdaki herkes ölüyor.“

“Ve benim de lanetin bir parçası olduğumu mu düşünüyorsun?” diye sordu Syl.

“Ben... Ee, sen bunun bir parçası olduğunu söyledin ve...”

Syl ileri çıkarak ona parmağını doğrulttu; havada asılı duran minik, öfkeli bir kadındı. “O zaman bütün bunlara benim neden olduğumu mu düşünüyorsun? Senin başarısızlıklarına? Ölümlere?”

Kaladin cevap vermedi. Neredeyse anında en kötü cevabın sessizlik olabileceğini anladı. Duyguları şaşırtıcı derecede insanî olan Syl yaralı bir ifadeyle havada döndü ve bir ışık kurdelesine dönüşerek fırlayıp uzaklaştı.

Aşırı tepki veriyorum, dedi kendi kendine. Sadece çok fazla rahatsız olmuştu. Eli başında duvara sırtını yasladı. Daha düşüncelerini toplayacak vakit bulamadan, gölgeler ara sokağın girişini kararttı. Teft ve Lopen.

“Kayalarla konuşanlar adına!” dedi Lopen. “Gerçekten de gölgede parlıyorsun, gancho. ”

Teft Lopen’ın omzunu kavradı. “Kimseye bir şey söylemeyecek, evlat. Ben bunu kesinlike sağlayacağım.”

“Evet., gancho,” dedi Lopen. “Yemin ederim hiçbir şey söylemeyeceğim. Bir Herdazlıya güvenebilirsin.”

Kaladin ikiliye baktı, şaşkınlık içindeydi. İterek onları geçip koşarak ara sokaktan çıktı ve kereste deposunu geçti; izleyen gözlerden kaçıyordu.

♦

♦♦

Gecenin yaklaştığı zamana kadar, ışık çoktan Kaladin’in vücudundan tütmeyi bırakmıştı. Sönen bir ateş gibi solmuştu ve kaybolması için sadece birkaç dakika yeterli olmuştu.

Kaladin Harap Ovalar’ın kıyısında, savaş kampları ile Ovalar’ın kendisi arasındaki o geçiş bölgesinde güneye doğru yürüyordu. Sadeas’ın kereste deposunun yakınındaki toplanma alanı gibi olan bazı yerlerde hafif bir yokuş vardı. Diğer noktalarda ise yüksekliği sekiz ayak civarında olan sırtlar vardı. Şu anda bunlardan birinin yanından geçiyordu, kayalar sağında, açık Ovalar ise solundaydı.

Kayalardaki kovuklarda bulunan taşlar çentikliydi. Buradaki bazı gölgeli kesimler hâlâ günler önceki yücefırtınadan kalmış su havuzcuklarını sallıyordu. Yaratıklar hâlâ taşların etrafında seğirtiyordu ama serin akşam

havası kısa süre sonra onları saklanmaya itecekti. Küçük, suyla dolu deliklerle lekelenmiş olan bir yerin yanından geçti; çok bacaklı, minik pençeleri olan, uzun, gövdeleri kabukla kaplı krem ciltler köşelerde besleniyor ve su içiyordu. Minik bir dokunaç dışarı fırlayıp bir tanesini kaparak aniden deliğin içine çekti, Büyük olasılıkla bir kapan.

Yanındaki sırtın kenarında otlar yetişiyordu ve çimenler deliklerinden kafalarını uzatmıştı. Yeşilin arasında çiçekler gibi belirmiş parmakyosunu öbekleri vardı. Parlak pembe ve mor parmakyosunu sarmaşıklarının kendileri de rüzgârda ona el sallayan dokunaçlara benziyordu. O geçerken, çekingen çimenler içeri kaçıyordu ama parmakyosunu daha cesurdu. Onların öbekleri sadece yakınlarındaki kayalara dokunursa kabuklarına çekilirdi.

Yukarısındaki sırtın tepesinde birkaç gözcü Harap Ovalar’ı izleyerek nöbet tutuyordu. Bu sırtın altındaki bölge özellikle herhangi bir yüceprense ait değildi ve gözcüler de Kaladin’i umursamıyorlardı. Sadece eğer savaş kamplarını kuzey ya da güney uçlarından terk etmeye kalkarsa durdurulurdu.

Hiçbir köprücü arkasından gelmemişti. Teft’in onlara ne söylediğinden emin değildi. Belki de Kaladin’in Harita’nın ölümünün ardından çok üzgün olduğunu söylemişti.

Yalnız olmak ona garip geliyordu. Amaram tarafından ihanete uğrayarak bir köle yapıldığından beri başkalarının yanında olmuştu. Birlikte plan kurmuş olduğu köleler. Birlikte çalışmış olduğu köprücüler. Gözlerini onun üstünde tutmak için askerler, dayak atmak için köle tüccarları, ona güvenmek için dostları olmuştu. Yalnız olduğu son zaman, ölmesi için yücefırtınaya karşı bağlanmış olduğu o geceydi.

Hayır, diye düşündü. *Ben o gece yalnız değildim. Syl de oradaydı.* Başını eğerek sol tarafında yer alan, yerdeki küçük çatlakların yanından geçti. O çatlaklar büyüyerek doğuya doğru gittikçe eninde sonunda uçurumlara dönüşüyordu.

Ona ne oluyordu? Hayal görmüş değildi. Teft ve Lopen de görmüştü. Hatta Teft bunu bekliyormuş gibiydi.

Kaladin’in o yücefırtına sırasında ölmüş olması *gerekirdi.* Ama yine de, kısa bir süre sonra ayakta ve sağlıklıydı. Kaburgalarının hassas olması gerekirdi ama haftalardır ağrımamışlardı. Kürelerinin ve onun yakınındaki diğer köprücülerin kürelerinin, düzenli olarak Fırtınaışığı tükeniyordu.

Onu değiştiren yücefırtına mı olmuştu? Ama hayır, ölmesi için asılmadan önce de tükenmiş küreler buluyordu. Ve Syl... Neredeyse olanlar için

sorumlu olduğunu itiraf etmişti. Bu uzun bir zamandır süregelmekteydi.

Bir kayalık çıkıntının yanında durdu ve yaslanıp dinlenerek çimenlerin saklanmasına neden oldu. Doğuya doğru, Harap Ovalar'a baktı. Evi. Mezarı. Bu Ovalar'ın üstündeki hayat onu mahvediyordu. Köprücüler ona hayranlık duyuyor, onun liderleri, kurtarıcıları olduğunu düşünüyorlardı. Ama tıpkı burada, Ovalar'ın kenarındaki taşların çatlakları gibi, onun içinde de çatlaklar vardı.

O çatlaklar gitgide büyüyordu. Uzun bir mesafeyi koşan, hiç enerjisi kalmamış bir adam gibi kendi kendine sözler verip duruyordu. Azıcık daha ilerle. Sadece o bir sonraki tepeye de tırman. Ondan sonra vazgeçebilirsin. Minik kırıklar, taştaki çatlaklar.

Benim buraya gelmiş olmam doğru, diye düşündü. *Bizler birbirimize aitiz, siz ve ben. Ben de sizin gibiyim.* Ovalar'ı en başında kıran şey ne olmuştu? Bir tür muazzam ağırlık mı?

Uzaklarda bir melodi çalmaya başladı; Ovalar'ın üstünden taşınıyordu. Kaladin duyduğu sesle sıçradı. O kadar beklenmedik, o kadar yersizdi ki yumuşaklığına rağmen ürkütücüydü.

Ses Ovalar'dan geliyordu. Tereddütle ama karşı koyamayarak, ileri doğru yürüdü.

Doğuya doğru, rüzgârların süpürdüğü düz kayalara. O yürüdükçe sesler yüksekli ama hâlâ rahatsız edici, anlaşılması zordu. Bir flüt ama onun duyduğu çoğu flütten daha alçak perdeli.

Kaladin ilerledikçe duman kokusu aldı. Orada yanan bir ışık vardı. Minik bir kamp ateşi.

Kaladin yürüyerek yarımadalardan bir tanesinin kenarına geldi; çatlaklar büyüyerek bir uçuruma dönüşüp karanlığın içine düşene kadar genişliyorlardı. Kaladin yarımadanın tam ucunda, üç tarafı uçurumlarla çevrili olan iri bir kayanın üstünde oturmakta olan bir adam buldu. Bir *açıkgözün* siyah üniformasını giyiyordu. Önünde yanan küçük bir kayafilizi kabuğu ateşi vardı. Adamın saçı kısa ve siyah, yüzü köşeliydi. Beline ince, siyah kınlı bir kılıç takmıştı.

Adamın gözleri soluk bir maviydi. Kaladin asla flüt çalan *açıkgöz* bir adam duymamıştı. Onlar müziği dişil bir uğraş olarak görmüyor muydu? *Açıkgözlü* erkekler şarkı söylerdi ama ardent olmadıkları sürece müzik aleti çalmazlardı.

Bu adam aşırı derecede yetenekliydi. Çaldığı garip melodi yabancı, neredeyse gerçekdışıydı; sanki başka bir yer ve zamandan gelmiş gibiydi. Müzik uçurumlar boyunca yankılanarak geri dönüyor, kulağa neredeyse adam kendi kendisiyle düet yapıyormuş gibi geliyordu.

Kaladin o anda yapmak istediği en son şeyin bir berrakbeyle, özellikle de siyah giyinecek ve flütüyle pratik yapmak için Harap Ovalar'a çıkacak kadar ilginç olan bir tanesiyle uğraşmak olduğunun farkına vararak kısa bir mesafe ileride durdu. Kaladin gitmek için döndü.

Müzik kesildi. Kaladin durakladı.

"Her zaman onu nasıl çalacağımı unutacağımdan endişe duyuyorum," dedi yumuşak bir ses arkasından. "Biliyorum, ne kadar uzun zaman pratik yapmış olduğum da düşünüldüğünde bu aptalca. Ama bu günlerde ona nadiren hak ettiği ilgiyi gösteriyorum."

Kaladin yabancıya doğru döndü. Flütü neredeyse siyah olan koyu bir tahtadan oyulmuştu. Alet bir *açıkgöze* ait olmak için fazlasıyla sıradan görünüyordu ama yine de adam flütü saygılı bir şekilde tutuyordu.

"Burada ne yapıyorsun?" diye sordu Kaladin.

"Oturuyorum. Arada bir de çalıyorum."

"Demek istiyorum ki, neden buradasın?"

"Neden mi buradayım?" dedi adam flütünü indirerek arkasına yaslanıp rahatlarken. "Neden herhangi birimiz buradayız? Bu bir ilk karşılaşma için nispeten derin bir soru, genç köprücü. Ben genelde ilahiyattan önce tanışmaları tercih ederim. Öğle yemeği de, eğer mümkünse. Belki güzel bir şekerleme de. Aslında, pratik olarak ilahiyattan önce her şey gelmeli. Ama özellikle de tanışmalar."

"Pekâlâ", dedi Kaladin. "Ve sen de... ?"

"Oturuyorum. Arada bir de çalıyorum... Köprücülerin vaktini."

Kaladin kızdı ve gitmek için döndü tekrar. Bırak aptal *açıkgöz* ne isterse onu yapsın ya da söylesin. Kaladin'in üstünde düşünmesi gereken önemli kararlar vardı.

"Eh, hadi git o zaman," dedi *açıkgöz* arkasından. "Gittiğin için memnunum. Senin fazla yakında olmam istemem. Fırtınaışığıma epey bağlıyım."

Kaladin donakaldı. Sonra hızla döndü. "Ne?"

"Kürelerim," dedi garip adam tamamen dolu bir zümrüt broam gibi görünen bir şeyi kaldırarak. "Herkes köprücülerin hırsız ya da en azından

dilenci olduğunu bilir."

Elbette. Kürelerden bahsediyordu. Kaladin'in... Derdinden haberi yoktu. Değil mi? Adamın gözleri sanki ortada çok müthiş bir nükte varmış gibi parlıyordu.

"Hırsız olarak adlandırıldığın için gücenme," dedi adam bir parmağını kaldırarak. Kaladin kaşlarını çattı. Küre nereye gitmişti? Küreyi o elinde tutuyordu. "Bunu bir iltifat olarak söylemiştim."

"Bir iltifat mı? Birisine hırsız demek mi?"

"Elbette. Ben de bir hırsızım."

"Öyle mi? Ne çalıyorsun?"

"Gurur," dedi adam öne doğru eğilerek. "Ve arada bir de can sıkıntısı, eğer kendimi övecek olursam. Ben Kral'ın Aklı'yım. Ya da yakın zamanlara kadar öyleydim. Sanırım kısa süre sonra bu unvanı kaybedeceğim."

"Kralın neyi?"

"Aklı. Akıllı olmak benim işimdi."

"Kafa karıştırıcı şeyler söylemek akıllı olmakla aynı şey değil."

"Ah," dedi adam gözleri ışıldayarak. "Şimdiden son zamanlarda çevremde olanların çoğundan daha bilge olduğunu kanıtlıyorsun. Nedir o zaman akıllı olmak?"

"Akıllıca şeyler söylemek."

"Ve akıllıca olan nedir?"

"Ben..." Neden böyle bir konuşmanın içindeydi? "Sanırım doğru zamanda doğru şeyleri söyleme ve yapma becerisidir."

Kral'ın Aklı başını bir yana yatırdı, sonra da gülümsedi. En sonunda bir elini Kaladin'e uzattı. "Ve senin adın nedir, benim düşünceli köprücüm?"

Kaladin tereddütle kendi elini uzattı. "Kaladin. Peki ya seninki?"

"Benim çok var." Adam Kaladin'in elini sıktı. "Hayata bir düşünce, bir kavram, bir sayfanın üstündeki kelimeler olarak başladım. Bu da çaldığım başka bir şeydi. Kendim. Başka bir seferinde, bir kayanın adıyla anılmıştım."

"Hoş bir kayaydı, umarım."

"Güzel bir kayaydı," dedi adam. "Ve ben taşıdığım için de tamamen değersiz hale geldi."

"Ee, insanlar sana şimdi ne diyor?"

"Birçok şey ve sadece bir kısmı kibarca. Neredeyse hepsi doğru, maalesef. Ancak sen, bana Hoid diyebilirsin."

"Adın mı?"

“Hayır. Sevmiş olmam gereken birinin adı. Bir kez daha, bu benim çalmış olduğum bir şey. Biz hırsızların yaptığı bir şeydir bu.” Doğuya doğru hızla kararmakta olan Ovalar’a göz attı. Hoid’in kayasının yanında yanan küçük ateş, pırıldayan kızıl kömürlerinden solgun bir ışık saçıyordu.

“Eh, seninle tanışmak hoştu,” dedi Kaladin. “Ama gitmem gerek...”

“Ben sana bir şey vermeden önce değil.” Hoid flütünü kaldırdı. “Bekle lütfen.” Kaladin içini çekti. İçinde bu garip adamın, istediği şeyi yapmadan önce Kaladin’in gitmesine izin vermeyecek olduğuna dair bir his vardı.

“Bu bir İzsürücü flütü,” dedi Hoid koyu tahtalarını inceleyerek. “Bir hikâye anlattığı sırada hikayeci tarafından çalınması için yapılmıştır.”

“Hikayeciye *eşlik etmesi* için demek istiyorsun. O konuşurken başka birisi tarafından çalınması için.”

“Aslında, söylediğim şeyi demek istedim.”

“Bir adam nasıl flüt çalarken hikâye anlatır?”

Hoid bir kaşını kaldırdı, sonra da flütü dudaklarına yaklaştırdı, Kaladin’in görmüş olduğu flütlerden farklı bir şekilde çalıyordu; önünde aşağı doğru tutmak yerine, Hoid bunu yan tarafa doğru tutuyor ve üflüyordu. Birkaç notayı test etti. Kaladin’in önceden duymuş olduğu aynı melankolik tona sahiplerdi.

“Bu hikâye,” dedi Hoid, “Derethil ve *Wandersail* hakkında.”

Çalmaya başladı. Notalar daha önce çaldıklarından daha hızlı, daha keskindi. Birinci olmak için yarışan çocuklar gibi koşarak flütten fırlarken, neredeyse birbirlerinin üstüne devrilirmiş gibi çıkıyorlardı, Güzel ve canlıydılar, dokuma bir halı gibi incelikli olan nota dizileri yükselip alçalıyordu.

Kaladin kendini yerinde mıhlanmış buldu. Melodi güçlüydü, neredeyse *talepkârdı*. Sanki her nota Kaladin’in üstüne fırlatılarak onun kaçmasını önlemek için etine saplanan bir kancaydı.

Hoid beklenmedik bir şekilde durdu ama notaları uçurumda yankılanmaya devam ediyor, o konuşurken geri geliyorlardı. “Derethil bazı memleketlerde iyi bilinir ama burada Doğu’da ondan bahsedildiğini daha az duydum. O gölgegünler sırasında, hatırlanmayan çağlarda bir kraldı. Güçlü bir adam. Binlerce kişinin komutanı, on binlerce kişinin lideri. Uzun boylu, heybetliydi; açık tenle ve daha *açıkgözlerle* kutsanmıştı. Kıskanılacak bir adamdı.”

Tam fondaki notalar solarken Hoid tekrar çalmaya başlayarak ritmi yakaladı. Tam da yankılanan notalar neredeyse duyulmaz hale geldiği anda devam etmeye başlamıştı, sanki müzikte hiç kesinti olmamış gibi. Notalar eşlikçileri ile birlikte sarayında yürüyen bir kralı işaret eder gibi daha da akıcı bale geldi, Hoid gözleri kapalı çalmaya devam ederken ateşe doğru eğildi. Flütün üstünden üflediği hava dumana karışarak çalkalandı.

Müzik yumuşak bir hale geldi. Duman fırıl fırıl döndü ve Kaladin dumanın desenleri arasında sivri çeneli ve elmacık kemikleri yüksek bir adamın yüzünü seçebildiğini fark etti. Gerçekten de orada değildi elbette. Sadece hayal gücü. Ama akla takılan şarkı ve dönen duman hayal gücünü körüklüyormuş gibiydi.

“Derethil, Elçilerin ve Parlayanlar’ın zamanında Yokelçilerle savaştı,” dedi Hoid gözleri halâ kapalı, flüt hemen dudaklarının altındaydı ve uçurumdan yankılanan şarkı sözlerine eşlik ediyordu. “En sonunda barış olduğu zaman, Derethil mutlu olmadığını gördü. Gözleri her zaman batıya, büyük açık denize doğru dönermiş gibiydi. İnsanoğlunun gördüğü en iyi gemiyi yaptırdı, daha önce hiç kimsenin yapmaya cesaret edemediği şeyi yapmak için planlanan görkemli bir araç. Bir yücefırtına sırasında denizlere açılacaktı.”

Yankılar gitgide azaldı ve Hoid sanki görünmez bir ortakla birlikte karşılıklı çalıyorlarmış gibi tekrar başladı. Duman havaya yükseldi ve Hoid’in nefesiyle fır döndü. Ve Kaladin bir tersanede duran, oka benzeyen bir gövdeye tutturulmuş, yelkeni bir bina kadar büyük, devasa bir gemiyi neredeyse görebildiğini düşündü. Melodi sanki çekiçlerin vuruşları ve testerelerin kesişlerini taklit ediyormuş gibi kızlı ve kesikli hale geldi.

“Derethil’in amacı Yokelçilerin kökenini, ortaya çıktıkları yeri aramaktı,” dedi Hoid duraklayarak. “Pek çok kişi ona aptal dedi ancak o kendisine engel olamıyordu. Aracın adını *Wandersail* koydu ve en cesur denizcilerden bir mürettebat topladı. Sonra, bir yücefırtınanın yaklaşmakta olduğu bir günde, bu gemi denize açıldı. Yelkenini fırtına rüzgârlarına doğru açılmış kollar gibi kocaman açarak okyanusa doğru gitti...”

Bir an sonra flüt Hoid’in dudaklarındaydı ve bir kayafilizi kabuğu parçasını tekmeleyerek ateşi karıştırdı. Havaya alev kıvılcımları yükseldi ve Hoid başını sallayarak aşağı indirerek flütün deliklerini ateşe doğru çevirirken dumanlar dönerek pufladı. Şarkı vahşi ve hırçın bir hale geldi, notalar beklenmedik bir şekilde alçalıyor ve hızlı dalgalanmalarla titriyordu.

Ritimler dalgalanarak tiz notalara dönüşüyor ve uçarı bir şekilde feryat ediyorlardı.

Ve görüntü Kaladin'in aklında canlandı. Devasa gemi bir yücefırtınanın korkunç gücünün karşısında bir anda minicik kalmıştı. Savrularak sonsuz denize doğru sürüklendi. Bu Derethil ne bulmayı ummuş ya da beklemişti ki? Karada bir yücefırtına yeteri kadar korkunçtu. Ama denizin üstüne?

Sesler aşağıdaki duvarlardan yankılandı. Kaladin kendini kayalara çökerek, girdap gibi dönen dumanı ve yükselen alevleri izlerken buldu. Minik gemiyi öfkeli yücefırtınaya yakalanmış ve içinde esir düşmüş olarak görüyordu.

Sonunda, Hoid'in müziği yavaşladı ve şiddetli yankılar soldu ve çok daha hafif bir melodiye dönüştü. Sahildeki dalgaların sesi gibi.

"Wandersail karaya oturdu ve neredeyse yok oluyordu ama Derethil ve denizcilerinin çoğu sağ kurtulmuştu. Kendilerini okyanusun tükendiği yer olduğu söylenen devasa bir girdap tarafından çevrelenmiş, küçük adalardan oluşmuş bir halkada bulmuşlardı. Derethil ve adamları tek bir renkte cübbeler giyen ve saçlarında Roshar üstünde yetişen hiçbir şeye benzemeyen kabuklar olan, uzun ve kıvrak vücutlu garip bir halk tarafından karşılandı.

"Bu halk kurtulanları kabul etti, onları besledi ve tekrar sağlıklarına kavuşmalarına yardım etti. İyileşmekte olduğu haftalar boyunca Derethil kendilerine Uvara, Büyük Tamu'nun Halkı, diyen bu garip insanları inceledi. Garip hayatlar sürüyorlardı. Roshar'daki sürekli tartışan insanların aksine, Uvaralar her zaman aynı fikirdeymiş gibi görünüyordu. Çocukluktan itibaren hiç soru sormuyorlardı. Her bir insan kendi görevini yapıyordu."

Hoid dumana herhangi bir etkide bulunmadan yükselmesine izin vererek tekrar müziğe başladı. Kaladin dumanın içinde gayretli, her zaman çalışan bir halk görebildiğini düşündü. Aralarından penceresinde onları izleyen bir şeklin olduğu bir bina yükseliyordu: Derethil. Müzik sakinleştirici, tuhaftı.

"Bir gün, Derethil ve adamları güçlerini geri kazanmak için antrenman yaparlarken genç bir hizmetçi bizonlara içecek getirdi," dedi Hoid. "Ayağı bir taşa takıldı ve kadehleri yere düşürerek kırdı. Bir anda, diğer Uvaralar bahtsız çocuğun üstüne atıldılar ve onu vahşi bir şekilde katlettiler. Derethil ve adamları o kadar afallamışlardı ki onlar olan bitenin farkına varana kadar çocuk ölmüştü. Derethil kızgınlıkla haksız cinayetin sebebini öğrenmek istedi. Yerlilerden birisi açıklama yaptı. 'İmparatorumuz başarısızlığa tahammül etmez.'"

Müzik kederli bir şekilde tekrar başladı ve Kaladin titredi. Kızın taşlarla ezilerek öldürülüşüne ve Derethil'in mağrur şeklinin yerdeki cesedinin üstüne eğildiğine şahit oldu.

Kaladin bu kederi biliyordu. Başarısızlığın, bir şeyler yapabilmiş olması gerekirken birilerinin ölmesine seyirci kalmanın kederi. Onun da sevmiş olduğu o kadar çok kişi ölmüştü ki.

Şimdi bunun için bir sebebi vardı, Elçiler'in ve Yaradan'ın öfkesini üstüne çekmişti. Böyle olmak zorundaydı, değil miydi?

Köprü Dört'e geri dönmesi gerektiğinin farkındaydı. Ama kendini kurtaramıyordu. Hikayecinin sözlerine takılıp kalmıştı.

"Derethil daha fazla dikkat etmeye başladığı zaman, diğer cinayetleri de gördü," dedi Hoid; müziği yumuşak bir şekilde ona eşlik ediyordu. "Bu Uvaralar, bu Büyük Tamu'nun Halkı, hayret verici bir şekilde zalimliğe meyilliydi. Eğer aralarından birisi yanlış bir şey yaparsa, azıcık münasebetsiz ya da olumsuz bir şey olsa, diğerleri onu katlediyordu. Her sorduğunda, Derethil'e bakıcısı aynı cevabı veriyordu. 'İmparatorumuz başarısızlığa tahammül etmez.'"

Yankılanan müzik soldu ama bir kere daha Hoid tam yankılar duyulamayacak kadar hafif hale gelirken flütünü kaldırdı. Melodi ağırlaştı. Yumuşak, sessiz, sanki ölmüş olan birisi için yakılan ağıt gibi. Ama bir yandan gizemlerle de çevriliydi; arada bir sırlara işaret eden hızlı patlamalar yapıyordu.

Kaladin duman dönerek, kule gibi görünen bir şeye dönüşürken izledi. Uzun, inceydi ve tepesinde açık bir alan vardı.

"Derethil keşfetti ki imparator, Uvara'nın doğu kıyısındaki en büyük adanın üstündeki kulede ikamet ediyordu."

Kaladin bir ürperme hissetti. Dumandaki görüntüler sadece onun hayal gücünden kaynaklanıyor, hikayeye katkıda bulunuyordu, değil mi? Gerçekten de Hoid bahsetmeden *önce* mi bir kule görmüştü?

"Derethil bu zalim imparatorla yüzleşmesi gerektiğine karar verdi. Ne çeşit bir canavar böylesine barışçıl olan bir halkın bu kadar sık ve korkunç bir şekilde öldürmesini talep ederdi ki? Derethil kahraman bir grup olan denizcilerini topladı ve silahlandılar. Uvaralar onları durdurmaya çalışmadı ama yabancılar imparatorun kulesine hücum ederken korkuyla izlediler."

Hoid -sessizleşti ve flütüne de geri dönmedi. Bunun yerine müziğin uçurumdan yankılanmasına izin verdi. Bu sefer yankılar oyalanıyormuş

gibiydi. Uzun, meşum notalar.

“Derethil ve adamları kısa bir süre sonra kuleden dışarı çıktılar, güzel cübbeler ve mücevherler içindeki kurumuş bir cesedi taşıyorlardı. ‘İmparatorunuz bu mu?’ diye hesap sordu Derethil, ‘Onu en üstteki odada, yalnız başına bulduk.’ Görünüşe göre adam yıllar önce ölmüştü ama hiç kimse kulesine girmeye cüret edememişti. Ondan fazlasıyla korkuyorlardı.

“Uvaralara vücudu gösterdiği zaman, ağlamaya ve feryat etmeye başladılar. Uvaralar evleri yakmaya, ayaklanmaya ya da ıstırap içinde dizlerinin üstüne düşmeye başlarken bütün ada kargaşaya gömüldü. Afallamış ve kafaları karışmış olarak, Derethil ve adamları *Wandersail’in* tamir edilmekte olduğu Uvara tersanelerine yöneldiler. Kılavuzları ve bakıcıları da onlara katıldı ve kaçarken onlara katılmalarına izin vermeleri için yalvardılar. İşte Nafti böylece mürettebata katılmıştı.

“Derethil ve adamları yelken açtılar ve her ne kadar rüzgârlar hafif olsa da *Wandersail*’i girdabın etrafından dolaştırarak momentumun onları döne döne adalardan uzaklaştırmasını sağladı. Ayrılmalarından uzun zaman sonra bile, görünüşte barışçıl olan diyarlardan yükselen dumanı görebiliyorlardı. Güvertede toplanarak izlediler ve Derethil Nafti’ye korkunç ayaklanmaların sebebini sordu.”

Hoid sessizleşerek sözlerinin de garip dumanla birlikte yükselip gecenin içinde kaybolmasına izin verdi.

“Ee?” diye hesap sordu Kaladin. “Onun cevabı neydi?”

“Sırtına bir battaniye almış, rahatsız gözleriyle boş boş vatanına bakarken kız cevap verdi, ‘Görmüyor musun, gezgin kişi? Eğer imparator ölmüşse ve bütün bu yıllar boyunca da ölü idiyse, o zaman işlediğimiz cinayetler onun sorumluluğunda değildi. Bizimdi.’”

Kaladin arkasına yaslandı. Hoid’in önceden kullanmış olduğu alaylı, şakacı ton kaybolmuştu. Artık komiklik yoktu. Bu hikâye onun kalbinin derinliklerinden gelmişti ve Kaladin de bir şey diyemediğini fark etti. Sadece o adayı ve orada yapılmış olan korkunç şeyleri düşünerek oturup kaldı.

“Sanırım...” diye cevap verdi Kaladin en sonunda kurumuş dudaklarını yalayarak. “Sanırım akıllıca olan şey bu.”

Hoid flütünden başını kaldırarak bir kaşını kaldırdı.

“Bunun gibi bir hikâyeyi hatırlayabilmek, bunu böylesine bir özemle anlatabilmek,” dedi Kaladin.

“Söylediğin şeylere dikkat et,” dedi Hoid gülümseyerek. “Eğer akıllılık için tek ihtiyacın olan şey iyi bir hikâye olsaydı, o zaman ben kendimi işsiz kalmış bulurdum.”

“Zaten işsiz kalmış olduğunu söylememiş miydin?”

“Doğru. Kralın aklı kalmadı. Bu durumda ona ne denir bilemiyorum.”

“Ee...Akılsız.” dedi Kaladin.

“Ona böyle söylediğini ileteceğim,” dedi Hoid gözleri parlayarak. “Ama ben bunun yanlış olduğunu düşünüyorum. Kişinin bir aklı olabilir ama bir akılsızlığı olamaz. Bir akıl nedir?”

“Bilmiyorum. Kafanın içindeki düşünmeni sağlayan bir tür spren, belki de?”

Hoid başını bir yana eğdi, sonra da güldü. “Eh, sanırım bu da herhangi bir diğer açıklama kadar iyi.” Ayağa kalkarak siyah pantolonunun tozunu çırptı.

“Bu hikâye doğru mu?” diye sordu Kaladin kendisi de ayağa kalkarak.

“Belki.”

“Ama biz bunu nasıl bilebiliriz? Derethil ve adamları geri döndü mü?”

“Bazı hikâyeler döndüklerini söylüyor.”

“Ama nasıl geri dönmüş olabilirler? Yücefırtınalar sadece tek bir yöne doğru eser.”

“O zaman sanırım bu hikâye bir yalandan ibaret.”

“Ben bunu söylemedim.”

“Hayır, ben söyledim. Neyse ki, bu en iyi türden bir yalan.”

“Peki, hangi türmüş o?”

“Eh, *benim* söylediğim türden, elbette.” Hoid güldü, sonra da ateşi tekmeleyip son kömürleri de topuğunun akında ezerek söndürdü. Kaladin’in görmüş olduğu kadar çok dumanı çıkarmaya yetecek kadar köz varmış gibi görünmüyordu.

“Ateşin içine ne koydun?” diye sordu Kaladin. “O özel dumanı çıkarmak için?”

“Hiçbir şey. Bu sadece sıradan bir ateşti.”

“Ama benim gördüklerim ...”

“Gördüğün şeyler sana ait. Bir hikâye birisinin alında hayal edilmediği sürece yaşamaz.”

“O zaman hikâye ne anlama geliyor?”

“Sen ne anlama gelmesini istersen, o anlama geliyor,” dedi Hoid. “Bir hikâyecinin amacı sana nasıl düşüneceğini söylemek değil, üstünde

düşüneceğin sorular sormaktır. Biz bunu fazla sık unutuyoruz.”

Kaladin kaşlarını çatarak batıya, savaş kamplarına doğru baktı. Şimdi küreler, fenerler ve mumlarla ışıl ışıldı. “Sorumluluk almak anlamına geliyor,” dedi Kaladin. “Uvaralar imparatoru suçlayabildikleri sürece öldürmek ve katletmekten memnundu. Sorumluluğu alabilecek kimse olmadığını fark edene kadar da hiç keder duymadılar.”

“Bu bir yorum,” dedi Hoid. “Güzel de bir yorum aslında. Peki, o zaman, sen neyin sorumluluğunu almak istemiyorsun?”

Kaladin irkildi. “Ne?”

“İnsanlar hikâyelerde aradıkları şeyleri görürler, benim genç dostum.” Kayasının arkasına uzanarak bir çanta çıkardı ve omzunun üstüne astı. “Senin için bir cevabım yok. Çoğu zaman, aslında asla bir cevabım olmamış gibi hissediyorum. Memleketinize eski bir tanıdığımı takip etmek için gelmiştim ama sonunda bunun yerine zamanımın çoğunu ondan saklanarak geçirir oldum.”

“Dedin ki... Ben ve sorumluluk hakkında...”

“Sadece boş bir yorum, başka bir şey değil.” Uzanarak bir elini Kaladin’in omzuna koydu. “Benim yorumlarım çoğu zaman boştur. Asla onların içini doldurmayı başaramadım. Keşke kelimelerimle taşları taşıyabilseydim. İşte o görmeye değer bir şey olurdu.” Koyu tahta flütü uzattı. “İşte. Eğer gerçeği söyleyecek olursam inanmayacağın kadar uzun bir zamandır onu taşıyorum. Al senin olsun.”

“Ama nasıl çalacağımı bilmiyorum!”

“O zaman öğren,” dedi Hoid flütü Kaladin’in ellerine bastırarak. “Müziğin sana karşılık vermesini sağlayabildiğin zaman, onun ustası olmuşsun demektir.” Yürüyerek uzaklaşmaya başladı. “Ve o lanet olası çırağıma da iyi bak. Gerçekten de bana hâlâ hayatta olduğunu haber vermiş olmalıydı. Belki de tekrar gelip onu kurtaracağımdan korkmuştur.”

“Çırağın mı?”

“Ona de ki, onu mezun ediyorum,” dedi Hoid bir yandan yürüyerek. “Şimdi o tam olarak bir Cihanezgicisi. Ölmesine izin verme. Onun o beynine birazcık mantık sokuşturmaya çalışarak fazlasıyla uzun zaman harcadım.”

Sigzil, diye düşündü Kaladin. “Flütü ona vereceğim,” diye sesledi Hoid’in arkasından.

“Hayır vermeyeceksin,” dedi Hoid dönerek, giderken geri geri, yürüyordu, “Bu *senin* için bir hediye, Kaladin Stormblessed. Tekrar görüştüğümüz

zaman onu çalabiliyor olmanı bekleyeceğim!”

Ve bununla birlikte dönerek koşmaya başladı, savaş kamplarına doğru gidiyordu. Ama kampların içine doğru gitmedi. Gölge sanki kampları terk etmeyi planlıyormuş gibi güneye doğru döndü. Nereye gidiyordu?

Kaladin başını eğerek elindeki flüte baktı. Tahmin ettiğinden daha ağırdı. Ne tür bir tahtadan yapılmıştı? Düşünceli bir şekilde flütün pürüzsüz gövdesini ovaladı.

“Onu sevmedim,” dedi ansızın arkasından gelen Syl’in sesi. “O garip.”

Kaladin hızla döndüğünde onu kayanın üstünde bir dakika önce Hoid’in olduğu yerde otururken buldu.

“Syl!” dedi Kaladin. “Ne kadar zamandır buradasın?”

Syl omzunu silkti. “Sen hikâyeyi izliyordun. Bölmek istemedim.” Elleri kucağında oturmuş, rahatsız görünüyordu.

“Syl ...”

“Sana olan şeyin arkasında ben varım,” dedi yumuşak bir sesle. “Bunu ben yapıyorum.”

Kaladin kaşlarını çatarak öne çıktı.

“İkimiz yapıyoruz,” dedi Syl. “Ama ben olmadan, senin içinde hiçbir şey değişmiyor olurdu. Ben... Senden bir şeyler alıyorum. Ve karşılığında da bir şeyler veriyorum. Eskiden de bu şekilde işlerdi ama nasıl ya da ne zaman olduğunu hatırlamıyorum. Sadece öyle olduğunu biliyorum.”

“Ben...”

“Sus,” dedi. “Ben konuşuyorum.”

“Özür dilerim.”

”Eğer istiyorsan, bunu durdurmayı kabul ederim,” dedi. “Ama tekrar eskiden olduğum gibi olacağım. Bu beni korkutuyor. Rüzgârda uçuşmak, hiçbir şeyi birkaç dakikadan daha uzun süre hatırlayamamak. Bizim aramızdaki bağ yüzünden tekrar düşünebiliyor, kim ve ne olduğumu hatırlayabiliyorum. Eğer bunu bitirirsek, bunu kaybedeceğim.”

Başını kaldırarak Kaladin’e baktı, kederliydi.

Kaladin o gözlerin içine baktı, sonra da derin bir nefes aldı. “Gel,” dedi dönerek. Yarımadadan aşağı doğru yürüdü.

Işıktan bir kurdeleye dönüşerek uçup geldi ve başının yanında tembel tembel süzüldü. Kısa süre sonra savaş kamplarına giden sırtın altındaki yere gelmişlerdi. Kaladin kuzeye, Sadeas’ın kampına doğru döndü. Kremcikler çatlaklarına ve oyuklarına çekilmişlerdi ama bitkilerin pek çoğu hâlâ

yapraklarının serin rüzgârda dalgalanmasına izin veriyordu. Salas tarafından aydınlatılan gecenin içinde, bir tür siyah hayvanın kürkü gibi görünen çimenler o geçtiği zaman içeri çekiliyordu.

Sen hangi sorumluluktan kaçınıyorsun...

O sorumluluktan kaçmıyordu. O çok fazla sorumluluk üstleniyordu! Lirin de her zaman öyle söyler, engel olamayacağı ölümler yüzünden kendini suçlu hissettiği için Kaladin'i azarlardı.

Gerçi tutunuyor olduğu bir şey vardı. Belki de ölü imparator gibi bir bahane. Bu sefilin ruhuydu. Umursamazlık. Hiçbir şeyin onun suçu olmadığı, hiçbir şeyi değiştiremeyeceği inancı. Eğer bir adam lanetlenmişse ya da umursamak zorunda olmadığına inanıyorsa, o zaman başarısız olduğunda üzülmesi de gerekmezdi. O başarısızlıklar engellenmiş olamazdı. Birisi ya da bir şey bunları buyurmuştu.

"Eğer ben lanetli değilsem, neden diğerleri ölürken ben yaşıyorum?" dedi Kaladin yumuşak bir şekilde.

"Bizim yüzümüzden," dedi Syl. "Bu bağ. Bu seni daha güçlü kılıyor Kaladin."

"O zaman neden beni diğerlerine yardım edebileceğim kadar güçlü yapmıyor?"

"Bilmiyorum," dedi Syl. "Belki de yapabilir."

Eğer bundan kurtulursam, normal halime geri döneceğim. Hangi amaç uğruna... Diğerleriyle birlikte ölebilmek için mi?

Karanlıkta yürümeye devam ederek önündeki taşlarda muğlak, hafif gölgeler oluşturan yukarıdaki ışıkların yanından geçti. Parmakyosunu filizleri kümeler halinde toplanmıştı. Gölgeleri kollar gibi görünüyordu.

Köprücüleri kurtarmayı sık sık düşünüyordu. Ama öte yandan biraz daha dikkatle düşündüğünde fark etti ki, onları kurtarmayı çoğu zaman kendi kendisini kurtarmak çerçevesi içinde düşünüyordu. Kendisine onların ölmelerine *izin vermeyeceğini* söylüyordu çünkü eğer ölürlerse bunun ona ne yapacağını biliyordu: Sefil. Kaladin başarısız olmaktan o kadar nefret ettiği için adamlarını kaybettiği zaman kontrolü ele geçirmekle tehdit ediyordu.

Bu muydu? Lanetli olabileceğine dair sebepler arıyor olmasının sebebi bu muydu? Başarısızlığını haklı çıkarmak için mi? Kaladin daha hızlı yürümeye başladı.

Köprücülere yardım ederek iyi bir şey yapıyordu ama bir yandan bencilce bir şey de yapıyordu. Güçler onu temsil ettikleri şey yüzünden rahatsız

etmişti.

Yürüyüşü iyice hızlandı. Kısa süre sonra koşuyordu.

Ama eğer işler *onunla* ilgili değilse, eğer köprücülere başarısız olmaktan tiksindiği için ya da onların ölüşünü izlemenin acısından kurtulmak için yardım etmiyorsa, o zaman *onlarla* ilgili olurdu. Kaya'nın cana yakın alaycılığı ile ilgili, Moash'ın kararlılığı ile ilgili, Teft'in samimi tersliği ile ilgili ya da Peet'in sessiz güvenilirliği ile ilgili olurdu. Onları korumak için ne yapardı? Yanılsamalarından vazgeçer miydi? Ya bahanelerinden?

Onu nasıl değiştirirse değiştirsin, bulabildiği her türlü fırsatı kullanır mıydı? Bunun ne kadar sinirlerini bozduğuna ya da hangi yükleri temsil ettiklerine önem vermeden?

Kereste deposuna çıkarı yokuştan yukarı koşarak çıktı.

Köprü Dört akşam güvecini yapmaktaydı, konuşuyor ve gülüyorlardı. Diğer ekiplerden olan neredeyse yirmi yaralı adam da oturmuş, müteşekkir bir şekilde yemek yiyorlardı. Boş bakan yüz ifadelerini kaybetmeleri ve diğer adamlarla birlikte gülmeye başlamalarındaki hız memnunluk vericiydi.

Baharatlı Boynuzyiyenli güvecinin havada asılı yoğun bir kokusu vardı. Kaladin yavaşlayarak köprücülerin yanında durdu. Birkaç tanesi onu terli ve nefes nefese gördükleri için endişelenmiş gibi göründü. Syl omzunun üstüne kondu.

Kaladin Teft'i aradı. Yaşlı köprücü kışlanın saçaklarının altında yalnız başına oturmuş, gözlerini önündeki kayaya dikmişti. Henüz Kaladin'i fark etmemişti. Kaladin diğerlerine devam etmeleri için işaret etti, sonra da yürüyüp Teft'in yanına gitti. Adamın yanına çömeldi.

Teft şaşkınlıkla başını kaldırdı. "Kaladin?"

"Ne biliyorsun?" dedi Kaladin sessiz ve kararlı bir şekilde. "Ve nereden biliyorsun?"

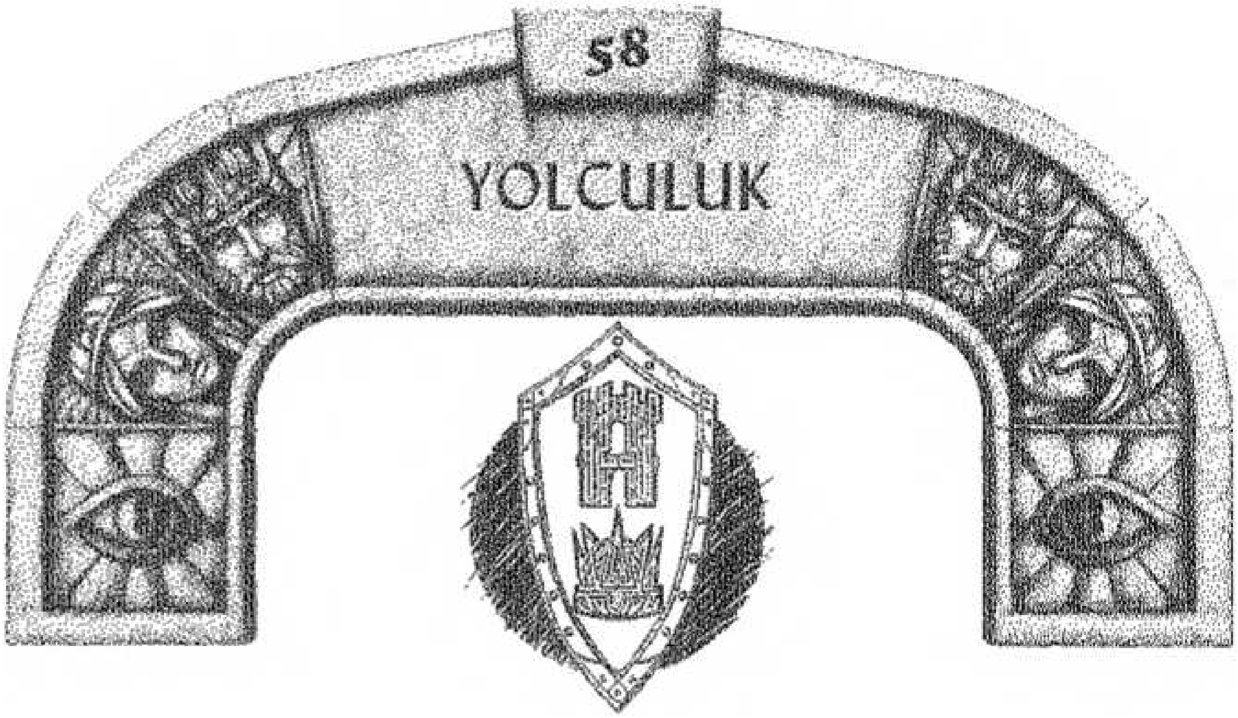
"Ben ..." dedi Teft. "Ben gençken, ailem Parlayanlar'ın geri dönüşünü bekleyen gizli bir tarikata üyeydi. Ben henüz gençken bıraktım. Saçmalık olduğunu düşünüyordum."

Bir şeyleri anlatmıyordu; Kaladin bunu sesindeki tereddütten fark edebiliyordu.

Sorumluluk. "Ne yapabileceğim hakkında ne kadar şey biliyorsun?"

"Çok az," dedi Teft. "Sadece efsaneler ve hikâyeler. Hiç kimse gerçekten Parlayanlar'ın neler yapabildiğini bilmiyor, evlat."

Kaladin gözlerinin içine baktı, sonra da gülümsedi. "Eh, biz bulacağız."

“Gece yarısı Anası Re-Shephir, o karanlık, o korkunç, o mahvedici özüyle melânetleri doğuruyor. O burada! Ölmemi izliyor!”

— Shashabev, 1173 tarihli, ölümden 8 saniye önce. Örnek: Kırklarında *koyugözlü* bir liman işçisi, üç çocuk babası.

Yanılmış olmaya karşı ciddi bir tiksintim var.” Adolin sandalyesinde arkasına yaslanmış, bir eli kristal tepeli masanın üstünde ve diğeri de kupasındaki şarabı döndürerek oturuyordu. Sarı şarap. Bugün görev başında değildi ve bu yüzden de kendini birazcık şımartabilirdi.

Rüzgâr saçını dalgalandırdı. Dış Pazar’daki bir şarap dükkânının önündeki masalardan birinde, diğer bir grup genç *açıkgözle* birlikte oturuyordu. Dış Pazar savaş kamplarının dışında, kralın sarayının yakınlarında türemiş olan bir binalar grubuydu. Oturdukları teraslı yerin aşağısından çeşit çeşit insanların oluşturduğu bir kalabalık geçmekteydi.

“Bence herkes senin antipatini paylaşıyordur, Adolin,” dedi Jakamav iki dirseği de masanın üstünde öne eğilerek. Yüceprens Roion’un kampından olan, üçüncü Dan’dan bir *açıkgözdü* ve yapılı bir adamdı. “Yanılmış olmaktan kim hoşlanır ki?”

“Bunu tercih eden çeşitli insanlar tanıyorum,” dedi Adolin düşünceli bir şekilde. “Elbette, onlar bu gerçeği *itiraf* etmiyorlar. Ama insan onların hatalarının sıklığından başka ne gibi bir sonuç çıkarabilir?”

Jakamav’ın bu ikindi için eşlikçisi olan İnkima çınlayan bir kahkaha attı. Saçını siyaha boyayan, sarı gözlü tombul bir şeydi. Kırmızı bir elbise giyiyordu. Bu renk ona pek gitmiyordu.

Danlan da oradaydı elbette. Adolin’in yanında uygun mesafede bir sandalyede oturuyordu; gerçi arada bir hüreliyle Adolin’in koluna dokunuyordu. Şarabı eflatundu. Şarabı *gerçekten* de seviyordu ama kıyafetleriyle uyumlu olan, rengi tercih edermiş gibi görünüyordu. İlginç bir huya sahipti. Adolin gülümsedi. O uzun boynu ve şık bir giysiyle sarmalanmış olan narin yapısıyla aşırı derecede alımlı görünüyordu. Büyük ölçüde kumral olsa da o saçını boyamıyordu. Açık renk saçta yanlış olan hiçbir şey yoktu. Neden ideal olan *açıkgözlerken,* herkes *koyu* saça bu kadar meraklıydı bilmiyordu.

Kes şunu, dedi Adolin kendi kendine. *Senin de sonun baban kadar çok kara kara düşünmek olacak.*

Diğer ikisi, Toral ve onun eşlikçisi Eshava, Yüceprens Aladar’ın kampından *açıkgözlerdi.* Kholin Evi şu aralar gözden düşmüş olabilirdi ama Adolin’in neredeyse bütün savaş kamplarında tanıdıkları ya da arkadaşları vardı.

“Haksız olmak eğlendirici olabilir,” dedi Toral. “Hayatı ilginç kılar. Eğer hepimiz her zaman haklı olsaydık, o zaman ne olurdu?”

“Canım,” dedi eşlikçisi. “Sen bir keresinde bana neredeyse her zaman haklı olduğunu söylememiş miydin?”

“Evet,” dedi Toral. “Ve bu yüzden de eğer herkes benim gibi olsaydı, ben kiminle alay ederdim? Diğer herkesin becerikliliği yüzünden sıradan hale gelmek beni dehşete düşürürdü.”

Adolin şarabından bir yudum alarak gülümsedi. Bugün arenada resmi bir düellosu vardı ve düellolardan önce bir kupa sarının rahatlamasına yardımcı olduğunu fark etmişti, “Eh, *benim* çok sık haklı olmam konusunda endişe

etmene gerek yok, Toral. Sadeas'ın babama karşı harekete geçeceğinden çok emindim. Bu mantıklı değil. Neden yapmasın?"

"Konumunu ayarlamak içindir, belki?" dedi Toral. Zeki bir adamdı, damak tadının güçlü oluşuyla bilinirdi. Adolin şarap deneyeceği zamanlarda her zaman onu da yanında getirmek isterdi. "Güçlü görünmek istiyordur."

"*Zaten* güçlüydü," dedi Adolin. "Bize karşı harekete geçmeyerek daha fazlasını kazanmıyor."

"Şimdi," dedi Danlan, yumuşak sesinde nefes nefese kalmış gibi bir ton vardı. "Savaş kamplarında oldukça yeni olduğumun farkındayım ve bu değerlendirmemin cehaletimi yansıtacağından da eminim, ama ..."

"Her zaman öyle söylüyorsun, biliyor musun?" dedi Adolin tembelce. Danlan'ın sesini epey bir seviyordu.

"Her zaman ne söylüyorum?"

"Cahil olduğunu," dedi Adolin. "Ancak cahilden başka her şeysin. Karşılaştığım en zeki kadınlardan birisin."

Danlan bir an garip bir şekilde sinirlenmiş gibi görünerek tereddüt etti. Sonra gülümsedi. "Bir kadın alçakgönüllülük etmeye çalışırken böyle şeyler söylememelisin, Adolin."

"Ha, evet. Alçakgönüllülük. Onun var olduğunu unutmuştum."

"Sadeas'ın *açıkgözleriyle* birlikte çok mu fazla zaman geçirdin?" dedi Jakamav, İnkima'nın bir diğer çınlayan kahkaha atmasına neden olarak.

"Her neyse," dedi Adolin. "Özür dilerim. Lütfen devam et."

"Diyordum ki, Sadeas'ın bir savaş çıkarmak isteyeceğini hiç sanmıyorum. Bu kadar belirgin bir şekilde babana karşı harekete geçmek buna neden olurdu, değil mi?"

"Şüphesiz," dedi Adolin.

"Yani belki de o yüzden kendini tutmuştur."

"Bilmiyorum," dedi Toral "Size saldırmadan da ailenizin üstüne gölge düşürebilirdi; örneğin kralı korumamakla ihmalkâr ve aptalca davranmış olduğunuzu ama suikast girişiminin arkasında sizin olmadığınızı ima edebilirdi."

Adolin başını sallayarak onayladı.

"Bu yine de bir savaş çıkarabilirdi," dedi Danlan.

"Belki de," dedi Toral "Ama itiraf etmen gerekir, Adolin, son zamanlarda Karadiken'in şöhreti... Etkileyici olmaktan biraz uzak."

"Peki, bu ne demek?" diye tersledi Adolin.

“Of. Adolin,” dedi Toral bir elini sallayarak daha fazla şarap için kupasını kaldırırken. “Yorucu olma. Ne demek istediğimi biliyorsun ve ayrıca hakaret etmediğimi de biliyorsun. *Nereye* gitti şu hizmetçi kadın?”

“İnsan burada geçen altı yıldan sonra, adam gibi bir şarap evimizin olacağını düşünüldü,” diye ekledi Jakamav.

İnkima buna da güldü. *Gerçekten* de sinir bozucu olmaya başlıyordu.

“Babamın şöhreti sağlam,” dedi Adolin. “Yoksa son zamanlardaki zaferlerimize dikkat etmiyor musun?”

“Sadeas’ın yardımı ile kazanılmış olan zaferler,” dedi Jakamav.

“Her halükârda kazanılmış olan zaferler,” dedi Adolin. “Son birkaç ay içinde, babam sadece Sadeas’ın değil, kralın kendisinin de hayatını kurtardı. Cesurca savaşıyor. Muhakkak ki önceden onun hakkında olan söylentilerin kesinlikle temelsiz olduğunu görebiliyorsundur. ”

“Tamam, tamam,” dedi Toral. “Sinirlenmene gerek yok, Adolin. Hepimiz babanın harika bir adam olduğunda hemfikiriz. Ama bize onu değiştirmek istediğini söyleyerek şikayet eden *sendin.”*

Adolin şarabını inceledi, Masadaki diğer adamların ikisi de Adolin’in babasının onaylamadığı türde kıyafetler giyiyordu. Renkli ipek gömlekler, üstünde kısa ceketler. Toral’ın boynunda sarı ipekten ince bir eşarp ve sağ bileğinin etrafına sarılmış bir tane daha vardı. Oldukça modaya uygundu ve Adolin’in üniformasından da çok daha rahat görünüyordu. Dalinar kıyafetlerin budalaca göründüğünü söylerdi ama bazen modanın *kendisi* budalacaydı. Cesurca, farklı. Başkalarının ilgisini çeken bir şekilde giyinmekte, modanın dalgalarıyla birlikte hareket etmekte canlandırıcı olan bir şeyler vardı. Bir zamanlar, savaşa katılmadan önce, Adolin herhangi bir gün için uygun bir şeyler giymekten büyük zevk alırdı. Şimdi ise sadece iki seçeneği vardı: yazlık üniforma ceketi ve kışlık üniforma ceketi.

Hizmetçi kadın en sonunda biri sarı ve biri de koyu mavi iki. sürahi şarap ile geldi. Jakamav uzanıp kulağına bir şeyler fısıldarken İnkima kıkırdadı.

Adolin hizmetçinin kupasını tekrar doldurmasına engel olmak için bir elini kaldırdı. “Babamın değiştiğini görmek istediğimden emin değilim. Artık değil.”

Toral kaşlarını çattı. “Geçen hafta ...”

“Biliyorum,” dedi Adolin. “Bu onun Sadeas’ın kurtarmasını görmeden önceydi. Babamın ne kadar inanılmaz olduğunu her unutmaya başladığımda, on aptallardan biri, olduğumu kanıtlayacak bir şeyler yapıyor. Elhokar

tehlikedeyken de öyle oldu. Sanki... Babam sadece bir şeyleri *gerçekten* de umursadığı zamanlarda harekete geçiyor.”

“Savaşı gerçekten de umursamadığını ima ediyorsun, Adolin canım,” dedi Danlan.

“Hayır,” dedi Adolin. “Sadece Elhokar’ın ve Sadeas’ın hayatları Parshendileri öldürmekten daha önemli olabilir.”

Diğerleri bir açıklama olarak bunu kabul ettiler ve başka konulara geçtiler. Ama Adolin kendisini bu düşüncenin etrafında dönerken buldu. Son zamanlarda kendini huzursuz hissediyordu. Sadeas hakkında yanılmış olması bir sebepti, görülerin gerçekten de doğru ya da yanlış olduğunu kanıtlayabilme olasılığı da bir diğeri.

Adolin kendini kapana kısılmış gibi hissediyordu. Babasını kendi akıl sağlığıyla yüzleşmeye itmişti ve şimdi ise, son konuşmalarının da ortaya koymuş olduğu şekilde, eğer görülerin yanlış olduğu kanıtlanırsa babasının tahtı terk etme kararına razı olmayı neredeyse açık açık kabul etmişti.

Herkes haksız olmaktan nefret eder, diye düşündü Adolin. *Yalnız babam eğer bu Alethkar için daha iyi olacaksa haksız olmayı* tercih edeceğini *söyledi*. Adolin çoğu *açıkgözün* haklı olmak yerine deli olmayı tercih edeceğini sanmıyordu.

“Belki,” diyordu Eshava. “Ama bu bütün o saçma kısıtlamalarını değiştirmiyor. Keşke tahtından *inseydi*.”

Adolin irkildi. “Ne? Ne dedin?”

Eshava ona bir göz attı. “Hiçbir şey. Sadece senin de konuşmaya katılıyor olup olmadığını kontrol ediyordum Adolin.”

“Hayır,” dedi Adolin. “Bana ne dediğini söyle.”

Eshava omzunu silkerek Toral’a baktı.

Toral öne doğru eğildi. “Savaş kamplarının babana yücefırtınalar sırasında ne olduğunu *görmezden geldiğini* düşünmüyorsundur, Adolin. Bu yüzden tahtından inmesi gerektiği söyleniyor.”

“Bu aptalca olur,” dedi Adolin katı bir şekilde. “Savaşta ne kadar başarı gösterdiği de düşünülecek olursa.”

“Tahttan inmek gerçekten de aşırı bir tepki olur,” diye ona katıldı Danlan. “Gerçi Adolin, babanın kampımıza getirmiş olduğu bütün o saçma kısıtlamaları azaltmasını sağlayabilmeni dilerdim. Sen ve diğer Kholin erkekleri *gerçekten* de tekrar topluma katılabilirdiniz.”

“Denedim,” dedi Adolin güneşin konumunu kontrol ederek. “İnan bana. Ve şimdi ise, ne yazık ki, hazırlanmam gereken bir düello var. Eğer izin verirseniz.”

“Sadeas’ın dalkavuklarından bir tane daha mı?” diye sordu Jakamav.

“Hayır,” dedi Danlan gülümseyerek. “Rerrakbey Resi. Thanadal’dan gelen bazı yüksek sesli tahrikler vardı ve bu da onun ağzını kapatabilir.” Sevgiyle Adolin’e baktı. “Seninle orada buluşacağım.”

“Teşekkürler,” dedi Adolin ayağa kalkıp düğmelerini ilikleyerek. Danlan’ın hürelini öptü, diğerlerine el salladı ve hızlı adımlarla sokağa çıktı.

Bu benim için biraz ani bir kalkış oldu, diye düşündü. *Bu tartışmanın beni ne kadar rahatsız ettiğini anlayacaklar mı?* Büyük ihtimalle hayır. Onu Renarin kadar tanımıyorlardı. Adolin çok sayıdaki insanla tanıdık olmaktan hoşlanırdı ama hiçbiriyle korkunç derecede yakın olmazdı. Daha Danlan’ı bile o kadar iyi tanımıyordu. Ama Danlan ile olan ilişkisini *sürdürecekti.* Renarin’in, sık sık yeni birilerine kur yapıp sonra da ona sataşıp durmasından yorulmuştu. Danlan oldukça güzeldi, ona kur yapmaya devam edebilirmiş gibi görünüyordu.

Dış Pazar boyunca yürüdü; Toral’ın sözleri içine dert olmuştu. Adolin yüceprens olmak istemiyordu. Hazır değildi. Düello yapmayı ve arkadaşlarıyla çene çalmayı seviyordu. Orduyu yönetmek bir şeydi ama bir yüceprens olarak başka şeyleri de düşünmek zorunda kalırdı. Harap Ovalar üstündeki savaşın geleceği ya da kralı korumak ve nasihat vermek gibi.

Bunun bizim derdimiz olmaması gerekir, diye düşündü. Ama bu da babasının her zaman dediği gibiydi. Eğer onlar yapmazsa, kim yapardı?

Dış Pazar, Dalınar’ın savaş kampının içindeki pazarlardan çok daha düzensizdi. Burada çoğunlukla yakınlardaki taş ocaklarından çıkartılmış kaya bloklardan inşa edilmiş olan köhne binalar, herhangi bir belli plan olmadan türemişti. Tüccarların büyük bir kısmı tipik şapkaları, yelekleri ve uzun, sallanan kaşlarıyla Thayien’di.

Oldukça kalabalık olan pazar yeri bütün savaş kamplarından askerlerin birbirleriyle karıştığı çok az yerden biriydi. Bu durum buranın ana işlevlerinden biri haline gelmişti, farklı savaş kamplarından olan kadın ve erkeklerin buluşabileceği tarafsız ama pek de düzenli olmayan bir yer. Gerçi pazar yeri kanunsuzluk emareleri göstermeye başladığı zaman Dalinar araya girip bazı kurallar koymuştu.

Adolin ona selam vererek geçen bir grup mavili Kholin askerine başını eğdi. Baltalı kargıları omuzlarına dayalı, miğferleri pırıl pırıl devriye geziyorlardı. Burada kanunları Dalinar'ın askerleri koruyordu ve düzeni sağlayanlar da onun kâtipleriydi. Hepsi kendi cebinden çıkıyordu.

Babası Dış Pazar'ın yerleşiminden ve duvarlarının olmayışından hoşlanmıyordu. Buraya bir baskın yapılırsa felâket olabileceğini ve Kurallar'ın ruhunu ihlâl ettiğini söylüyordu. Ama Parshendiler Ovalar'ın Alethi tarafına akın yapmayalı yıllar oluyordu. Ve eğer olur da savaş kamplarına saldırmaya karar verirlerse, önceden haber verecek bol bol gözcü ve muhafız vardı.

O zaman Kurallar'ın anlamı neydi? Adolin'in babası sanki Kurallar hayati önem taşıyormuş gibi davranıyordu. Her zaman üniformanı giy, her zaman silahlı ol, her zaman ayık kal. Saldırı tehlikesi altındayken her zaman tetikte ol. Ama saldırı tehlikesi falan *yoktu.*

Pazar boyunca ilerlerken Adolin ilk kez görüyormuş gibi baktı, gerçekten de baktı ve babasının ne yapmakta olduğunu görmeye çalıştı.

Dalinar'ın subaylarını kolaylıkla seçebiliyordu. Emredildiği gibi üniformalarını giyiyorlardı. Gümüş düğmeli mavi ceket ve gömlekler, omuzlarında rütbelerini gösteren düğümler. Dalinar'ın kampından olmayan subaylar her türlü kıyafeti giymekteydi. Onları tüccarlar ve diğer zengin sivillerin arasından seçmek zordu.

Ama bunun bir önemi yok, dedi Adolin kendisine bir kere daha. *Çünkü saldırıya uğramayacağız.*

Bir diğer şarap evinin dışında aylak aylak oturmakta olan bir grup *açıkgözün* yanından geçerken, kaşlarını çattı. Giysileri, hatta duruşları ve hareketleri bile, umurlarında olan tek şey şenlikleriymiş gibi görünmelerine neden oluyordu. Adolin kendini sinirlenirken buldu. Ortada bir savaş vardı. Neredeyse her gün askerler ölüyordu. Bu durum, *açıkgözler* içer ve çene çalarlarken oluyordu.

Belki de Kurallar sadece Parshendilere karşı savunma ile ilgili değildi. Belki de daha fazlası ile ilgiliydi, askerlere güvenebilecekleri ve saygı duyabilecekleri komutanlar vermek ile ilgiliydi. Savaşa hak ettiği ciddiyeti göstermek ile ilgiliydi. Belki de bir savaş bölgesini şenlik meydanına çevirmemek ile ilgiliydi. Sıradan askerler tetikte kalmak, nöbet tutmak zorundaydı. O yüzden de, Adolin ve Dalinar da aynısını yapıyordu.

Adolin sokağın ortasında durakladı. Hiç kimse ona küfretmedi ya da kımıldaması için seslenmedi, mevkiini görebiliyorlardı. Sadece etrafından dolaştılar.

Galiba şimdi anlıyorum, diye düşündü. Neden bunu anlaması bu kadar uzun sürmüştü?

Rahatsız olmuş bir şekilde, aceleyle günün maçına doğru ilerledi.

♦

♦♦

“Abamabar’dan Urithiru’ya yürüdüm,” dedi Dalinar ezberden alıntı yaparak. “Burada, mecaz ile tecrübe bir ve aklım ile hafızam gibi birbirlerinden ayrılamaz. Biri diğerini içeriyor ve her ne kadar birini size açıklayabilsem de, diğeri sadece bana ait.”

Yanında oturmakta olan Sadeas bir kaşını kaldırdı. Elhokar Parezırhını giymiş, Dalinar’ın öbür yanında oturuyordu. Peşinde suikastçıların olduğundan emin bir şekilde, bunu gittikçe daha da sık yapmaya başlamıştı. Birlikte, Elhokar’ın savaş kamplarının düello arenası olarak belirlemiş olduğu aşağılarındaki küçük kraterin dibinde düello yapan adamları izliyorlardı. On ayak uzunluğundaki duvarın iç yüzü boyunca bulunan kayalık şelfler oturma yerleri olarak mükemmeldi.

Adolin’in düellosu daha başlamamıştı ve şu anda dövüşmekte olan adamlar ise *açıkgözdü* ama Paretaşıyan değillerdi. Kör ağızlı düello kılıçları beyaz, tebeşir gibi bir maddeyle sıvanmıştı. Ne zaman bir tanesi diğerinin kumaş zırhına bir darbe indirmeyi başarsa, geride gözle görülür bir iz kalıyordu.

“Dur, bekle,” dedi Sadeas ona. “Bu kitabı yazan adam...”

“Nohadon onun kutsal adı. Başkaları ona Bajerden diyor, gerçi bunun aslında gerçek ismi olup olmadığını bilmiyoruz.”

“Ve nereden nereye yürümeye karar vermiş?”

“Abamabar’dan Urithiru’ya,” dedi Dalinar. “Hikâyenin anlatılış şekline bakılırsa sanıyorum bunun çok büyük bir mesafe olması gerek.”

“O bir kral değil miydi?”

“Evet.”

“Ama neden ...”

“Karışık bir şey,” dedi Dalinar. “Ama dinle. Göreceksin.“ Boğazını temizledi ve devam etti. “Bunca mesafeyi tek başına yürüdüm ve eşlikçi gelmesini yasakladım. İyice aşınmış çarıklarım dışında hiçbir şeyim, bir atım

yoktu, taşların üstündeki vuruşlarıyla bana yârenlik eden sağlam bir sopanın ötesinde bir yoldaşım da yoktu. Cüzdanım ağzım olacaktı; onu mücevherlerle değil, şarkılarla doldurdum. Rızkım için şarkı söylemek beni yüzüstü bıraktığı zamanlarda ise, kollarım bir döşemeyi ya da bir domuz ağılını temizlemekte işe yarıyor ve sık sık bana tatmin edici bir ödül getiriyordu.

"Benim için kıymetli olan kişiler güvenliğim ve belki de akıl sağlığım için korku duydular. Krallar, diye, açıklama yaptılar, dilenciler gibi yüzlerce mil boyunca yürümezler. Benim cevabım ise eğer bir dilenci bu başarıyı gösterebiliyorsa, o zaman bir kral neden gösteremesindi? Onlar benim bir dilenciden daha mı az becerikli olduğumu düşünüyorlardı?

"Bazen öyle olduğumu düşünüyorum. Dilenci, kralın sadece tahmin edebileceği pek çok şey biliyor. Ama öte yandan, dilenmeyi düzenleyen kuralları kim tanzim ediyor? Sık sık hayatımdaki hangi tecrübelerin, Issızlık'tan sonra gelen kolay hayatım ve şu andaki rahatlık düzeyimin, bana kanun koymakta gerçekten işe yarayacak bir tecrübe sağladığını merak ediyorum. Eğer yalnızca kendi bildiğimiz şeylere güvenmek zorunda olsaydık, krallar sadece çayın düzgün bir şekilde ısıtılması ve tahtlara koyulan yastıkların düzenlenmesi konusundaki kanunları tanzim etmekte işe yarardı." Sadeas buna kaşlarını çattı. Önlerinde, iki düellocu dövüşlerine devam ediyordu. Elhokar ilgiyle izliyordu. Elhokar düellolara bayılırdı. Bu arenanın tabanını kaplamak için kum getirtmek, Harap Ovalar'da yaptığı ilk işlerden birisi olmuştu.

"Her neyse," dedi Dalinar *Kralların Yolu*'ndan alıntı yapmaya devam ederek. "Yolculuğu tamamladım ve dikkatli okuyucuların zaten tahmin etmiş olduğu gibi, sağ kaldım. Onun heyecanlarının hikâyeleri, bu kitaptaki başka bir sayfayı kirletecek, çünkü ilk önce bu garip yolu yürümekteki amacımı anlatmam gerek. Her ne kadar ailemin beni deli olarak düşünmesine izin vermeye oldukça razı olsam da, tarihin sayfalarına da aynı lakabın geçmesine gönüllü değilim.

"Ailem Urithiru'ya düz yoldan gitti ve ben vardığım zaman haftalardan beri beni bekliyorlardı. Kapıda beni tanımadılar çünkü yelem onu terbiye edecek bir ustura olmadan oldukça gürbüz bir hale gelmişti. Bir kere kendimi gösterdiğim zaman ise götürüldüm, tıraş edildim, beslendim, pohpohlandım ve azarlandım, tam olarak da bu sıralamayla. Ancak bunların

hepsinin bitmesinin ardından, en sonunda bana gezimin amacı soruldu. Kutsal şehre gelen kolay, basit ve sıradan yolu kullanamaz mıydım?"

"Kesinlikle," diye araya girdi Sadeas. "En azından bir ata binmiş olabilirdi!"

"Cevap olarak, çarıklarımı çıkardım ve nasırlı ayaklarımı sundum," diye alıntısına devam etti Dalinar. "Masanın üstünde yarısı yenmiş olan üzüm tabağımın yanında rahat rahat duruyorlardı. Bu noktada, yanımdakilerin yüz ifadeleri benim sersem olduğumu düşündüklerini ilan ediyordu ve bu yüzden de onlara açıklama yapmak için yolculuğumun hikâyelerini aktararak anlattım. Üst üste, kış mevsimi için depolanarak dizilmiş tallew çuvalları gibi. Kısa süre sonra onlardan gözleme yapacak, sonra da bu sayfaların arasına koyacaktım.

"Evet, hızla seyahat etmiş olabilirdim. Ama bütün insanlar aynı nihai hedefi paylaşırlar. Sonumuz kutsanmış bir kabirde de olsa, bir fakirin çukurunda da, Elçiler'in bizzat kendileri dışında herkes Gecegözcüsü'nün masasına oturmak zorundadır.

"Ve bu yüzden, hedefin bir önemi var mı? Yoksa seçtiğimiz yolun mu var? Ben diyorum ki hiçbir başarının, ona ulaşmak için kullanılmış olan yol kadar büyük bir önemi yoktur. Bizler hedeflerin varlıkları değiliz. Bizi şekillendiren şey yolculuktur. Nasırlı ayaklarımız, yolculuklarımızın yüklerini taşımaktan güçlenmiş sırtlarımız, yaşanılan tecrübelerin taze sevinciyle açılan gözlerimiz.

"Son olarak, eğri yollarla hiçbir doğruya varılamayacağını söylemem gerekiyor. Çünkü varlığımızın esası başarıda değil, yoldadır. Bir hükümdar bunu anlamak zorundadır; başarmak istediği şeye, gözünü ona ulaşmak için geçmek zorunda kalacağı yoldan ayıracak kadar fazla odaklanmamak zorundadır."

Dalinar arkasına yaslandı. Üstünde oturdukları kayalara minderler konulmuş ve tahtadan kol ve sırt destekleri eklenmişti. Düello Sadeas'ın tebaasından olduğu için yeşil giymekte olan birinci *açıkgözün*, ikincinin göğüs zırhına bir darbe indirerek uzun ve beyaz bir işaret bırakmasıyla bitti. Elhokar zırhlı eldivenleri tangırdayarak alkışlayıp beğendiğini gösterdi ve düellocuların ikisi de eğildi. Kazananın zaferi, hakem koltuklarında oturan, kadınlardan birisi tarafından kaydedilecekti. Ayrıca düello kuralları kitaplarına da sahiplerdi ve tartışmalarda ya da kural ihlâllerinde hakemlik yaparlardı.

“Hikâyenin sonu bu diye varsayıyorum,” dedi Sadeas sonraki iki düellocu yürüyerek kumun üstüne çıkarlarken.

“Öyle,” dedi Dalinar.

”Ve bütün bu pasajı ezberledin mi?”

“Büyük ihtimalle birkaç yerde hata yapmışımdır.”

”Seni tanıdığım kadarıyla, bunun anlamı tek bir ‘de’ ya da ‘ki’yi unutmuş olabileceğin.”

Dalinar kaşlarını çattı.

“Eh, bu kadar da katı olma, eski dost,” dedi Sadeas. “Bu bir iltifattı. Bir çeşit.”

“Hikâye hakkında ne düşünüyorsun?” diye sordu Dalinar yeni düello başlarken.

“Saçmaydı,” dedi Sadeas dürüst bir şekilde, bir hizmetkâra ona biraz şarap getirmesi için elini sallarken. Şarabın rengi henüz sabah olduğu için sarıydı. “Bütün o mesafeyi sırf kralların verdikleri emirlerin sonuçlarını düşünmelerinin gerekli olduğu noktasının altını çizmek için mi yürümüş?”

“Sadece bunun altını çizmek için değildi,” dedi Dalinar. “Ben de önce öyle düşünmüştüm ama anlamaya başladım. Yürüdü, çünkü halkının yaşadığı şeyleri kendisi de tecrübe etmek istiyordu. Bunu bir mecaz olarak kullanıyor ama ben onun gerçekten de o kadar uzağa yürümenin nasıl bir şey olduğunu öğrenmek istediğini düşünüyorum.”

Sadeas şarabından bir yudum aldı, sonra da gözlerini kısarak başını kaldırıp güneşe baktı. “Buraya bir güneşlik filan koy duramaz mıydık?”

“Ben güneşi seviyorum,” dedi Elhokar. “O bina dediğimiz mağaraların içinde kilitli olarak çok fazla zaman geçiriyorum.”

Sadeas Dalinar’a bir bakış atarak gözlerini devirdi.

“Kralların Yolu’nun büyük kısmı sana alıntıladığım o pasaj gibi düzenlenmiş,” dedi Dalinar. “Nohadon’un hayatından bir mecaz, bir ibrete dönüştürülmüş olan gerçek bir olay. O bunlara kırk kıssalar diyor.”

“Hepsi de bu kadar saçma mı?”

“Ben bunun güzel olduğunu düşünüyorum,” dedi Dalinar yumuşak bir şekilde.

“Öyle olduğundan şüphem yok. Sen her zaman romantik hikâyeleri sevmişsindir.” Bir elini kaldırdı. “Bunu da bir çeşit iltifat olarak söyledim.”

“Bir çeşit mi?”

“Elbette. Dalinar, dostum, sen her zaman duygusal olmuşsundur. Bu seni samimi yapıyor. Ayrıca sağduyulu düşünmenin de önünde bir engel ama bu senin benim hayatımı kurtarmana neden olmaya devam ettiği sürece, sanırım bununla yaşayabilirim.” Çenesini kaşıdı. “Herhalde, tanımı gereği de öyle olmak zorunda, öyle değil mi?”

“Sanırım.”

“Diğer yüceprensler senin kibirli olduğunu düşünüyor. Muhakkak ki bunun neden olduğunu sen de görüyörsundur.”

“Ben...” Ne diyebilirdi ki? “Öyle olma amacında değilim.”

“Eh, onları gerçekten de kışkırtıyorsun. Örneğin, onların tartışmalarına ya da hakaretlerine cevap vermeyi nasıl reddettiğine bak.”

“İtiraz etmek sadece konuya dikkat çeker,” dedi Dalinar. “Kişiliğin en iyi şekilde savunulması doğru hareketlerdir. Kendin erdemli ol ve etrafındakilerden de uygun muameleyi bekleyebilirsin.”

“İşte, bak,” dedi Sadeas. “Kim böyle konuşur ki?”

“Dalinar konuşur,” dedi Elhokar; bir yandan hâlâ düelloyu izliyordu. “Babam da öyle yapardı.”

“Aynen,” dedi Sadeas. “Dalinar, dostum, diğerleri kesinlikle söylediğin şeylerin ciddi olduğunu kabul edemiyorlar. Bunun bir oyun olması gerektiğini düşünüyorlar.”

“Ya sen? Sen benim hakkımda ne düşünüyorsun?”

“Ben gerçeği görebiliyorum.”

“Ve o da?”

“Sen erdemlilik taslayan kibirli herifin tekisin,” dedi Sadeas kaygısızca. “Ama bunu dürüst bir şekilde yapıyorsun.”

“Eminim ki bunu da bir iltifat olarak söylemişsindir.”

“Aslında, bu sefer, sadece seni kızdırmaya çalışıyorum.” Sadeas şarap kadehini Dalinar’a kaldırdı.

Yan tarafında Elhokar sırıttı. “Sadeas. Bu sanki neredeyse akıllıcaydı. Yeni Akıl olarak seni mi atamak zorunda kalacağım?”

“Eskisine ne oldu?” Sadeas’ın sesi merak içindeydi, hatta sanki Akıl’ın başına bir trajedi geldiğini duymak için hevesli gibiydi.

Elhokar’ın sırıtışı bir yüz buruşturmaya dönüştü. “Kayboldu.”

“Öyle mi? Ne kadar da üzücü.”

“Öf.” Elhokar zırhlı elini salladı, “Arada bir böyle yapar. Eninde sonunda geri dönecek. Cehennemin kendisi kadar güvenilmez o adam. Eğer beni o

kadar güldürmeseydi, mevsimler önce onun yerine başkasını bulurdum.”

Sessizleştiler ve düello devam etti. Kadın erkek karışık birkaç diğer *açıkgöz* de banklara benzeyen kayalıklarda oturmuş gösteriyi izliyorlardı. Dalinar rahatsız bir şekilde Navani’nin de gelmiş ve Adolin’in en son sevdalısı olan kumral saçlı kâtibin de içinde olduğu bir grup kadınla muhabbet etmekte olduğunu fark etti.

Dalinar’ın gözleri eflatun elbisesini ve olgun güzelliğini içerek Navani’nin üstünde oyalandı. En son görülerini şikâyet etmeden kaydetmişti ve Dalinar’ın onu o kadar sert bir şekilde odasından kovuşunu da affetmiş gibi görünüyordu. Asla onunla alay etmiyor, asla şüpheci davranmıyordu. Dalinar bunu takdir ediyordu. Ona teşekkür etmeli miydi, yoksa o bunu da bir davet olarak mı görürdü?

Gözlerini Navani’den kaçırdı ama onu göz ucuyla görmeden düello yapan adamları izleyemediğini fark etti. O yüzden de bunun yerine başını kaldırıp, ikindi güneşine gözlerini kısarak gökyüzüne baktı. Aşağıdan metale çarpan metal sesleri geliyordu. Arkasında kayalara tutunmuş, yücefırtınanın suyunu bekleyen birkaç iri sümüklüböcek vardı.

Çok fazla soru, çok fazla şüphe vardı. *Kralların Yolu*’nu dinliyor ve Gavilar’ın son sözlerinin ne anlama geldiğini keşfetmek için çalışıyordu. Sanki bir şekilde hem deliliğinin hem de görülerinin doğasının, ikisinin de anahtarı onlardı. Ama işin gerçeği Dalinar’ın hiçbir şey bilmediği ve kendi kararlarına da güvenemeyeceğiydi. Bu onun zihinsel olarak dağılmasına neden oluyordu, parça parça, nokta nokta.

Bulutlar burada, bu rüzgârların süpürdüğü ovalarda daha ender gibi görünüyordu. Sadece öfkeli yücefırtınalar tarafından bölünen alev alev güneş. Roshar’ın geri kalan kısımları da fırtınalardan etkileniyordu ama burada Doğu’da vahşi, ehlileştirilmemiş yücefırtınalar mutlak hükümdardı. Herhangi bir ölümlü kral bu diyarları ele geçirmeyi umabilir miydi? Buralarda insanların yaşadığını, sadece sahipsiz tepeler, ıssız ovalar ve aşırı büyümüş ormanlardan fazlasının olduğunu anlatan efsaneler vardı. Granit Krallık Natanatan.

“Of,” dedi Sadeas sanki acı bir şeyin tadına bakmış gibi. “Gelmek zorunda mıydı?”

Dalinar başını indirdi ve Sadeas’ın bakışını takip etti. Yüceprens Vamah, arkasında maiyetiyle düelloları izlemeye gelmişti. Her ne kadar çoğunluğu Vamah’ın geleneksel kahverengi ve gri renklerini giyiyor olsa da,

yüceprensin kendisi kol ağızları ve yakasından dışarı çıkan fırfırlarla uyumlu bir şekilde, altındaki parlak kırmızı ve turuncu ipek gömleği açığa çıkaran, boylu boyunca kesikleri olan uzun gri bir ceket giymişti.

“Ben senin Vamah’tan hoşlandığını sanıyordum,” dedi Elhokar.

“Ona tahammül ediyorum,” diye cevap verdi Sadeas. “Ama moda anlayışı kesinlikle tiksinti verici. Kırmızı ve turuncu? Koyu bir turuncu bile değil ama bariz, gözü rahatsız eden bir turuncu. Ve kesikli tarz yıllardır modaya uygun değil. Ah, harika, tam karşımıza oturuyor. Gösterinin kalan kısmı boyunca ona bakmak zorunda kalacağım.”

“İnsanları görünüşlerine göre bu kadar sert bir şekilde yargılamamalısın,” dedi Dalinar.

“Dalinar, bizler yüceprensiz,” dedi Sadeas düz bir şekilde. “Bizler Alethkar’ı *temsil ediyoruz.* Dünyadaki pek çok kişi bizleri bir kültür ve nüfuz kaynağı olarak görüyor. O nedenle de benim dünyaya karşı uygun bir görüntü sergilemeleri için onları teşvik etmeye hakkım olmamalı mı?”

“Uygun bir görüntüye evet,” dedi Dalinar. “Bizlerin düzgün ve düzenli olmamız doğru.” *Örneğin senin askerlerin üniformalarını temiz tutabilseler güzel olurdu.*

“Düzgün, düzenli ve modaya uygun,” diye düzeltti Sadeas.

“Ya ben?” diye sordu Dalinar başını eğip basit üniformasına bakarak. “Beni de o fırfırlar ve parlak renklerde mi giydirirdin?”

“Sen mi?” dedi Sadeas. “Sen tamamen umutsuzsun.” İtiraz etmesinin önüne geçmek için bir elini kaldırdı. “Hayır, adil davranmıyorum. O üniformanın belli bir... Zamansızlık özelliği var. Askeri giysi, işe yararlığı nedeniyle, asla tamamen demode olmayacak. Bu güvenli, sabit bir seçim. Bir açıdan sen, oyunu oynamayarak moda meselesinden kaçınıyorsun.” Vamah’a doğru başıyla işaret etti. “Vamah oynamaya çalışıyor ama bunu son derece kötü bir şekilde yapıyor. Ve bu ise affedilemez.”

“Ben hâlâ senin bu ipeklere ve eşarplara çok fazla önem verdiğini söylüyorum,” dedi Dalinar. “Bizler savaşta olan askerleriz, bir balodaki saray erkânı değil.”

“Harap Ovalar hızla yabancı misafirler için bir hedef haline geliyor. Kendimizi düzgün bir şekilde ortaya koymamız önemli.” Dalinar’a bir parmağını kaldırdı. “Eğer ben senin ahlaki üstünlüğünü kabul edeceksem, dostum, o zaman belki senin de benim moda anlayışımı kabul etmenin

zamanı gelmiştir. İnsan *senin* başkalarını giysilerine göre benden çok daha fazla eleştirdiğine de işaret edebilir."

Dalinar sessizleşti. Bu yorum doğruluğu ile ona batmıştı. Yine de, eğer yabancı elçiler Harap Ovalar'da yüceprenslerle görüşeceklerse, en azından generalmiş gibi görünen adamlar tarafından yönetilmekte olan etkili bir dizi savaş kampı görmelerini istemek çok mu fazlaydı?

Dalinar arkasına yaslanarak maçın bitmesini bekledi. Onun hesabına göre, şimdi Adolin'in düellosunun zamanı gelmişti. Dövüşmekte olan iki *açıkgöz* krala eğildi, sonra da düello alanının yan tarafındaki bir çadıra çekildiler. Bir süre sonra, Adolin üstünde koyu mavi Parezırhı ile kumların üstüne çıktı. Miğferini kolunun altında taşıyordu, sarışın ve siyah saçları modaya uygun şekilde karışıktı. Dalinar'a zırhlı elini kaldırdı ve krala başını eğdi, sonra da miğferini taktı.

Onun arkasından yürüyerek gelen adamın Parezırhı sarıya boyanmıştı. Her ne kadar kamplarında sadece Kılıç ya da Zırh'ı olan üç adam olsa da, Berrakbey Resi Yüceprens Thanadal'ın ordusundaki tek tam Paretaşıyandı. Thanadal'ın kendisinde ikisi de yoktu. Bir yüceprensin Paretaşıyan olarak en iyi savaşçılarına güvenmesi ender görülen bir şey değildi. Bu son derece mantıklıydı, özellikle de eğer hatların gerisinde kalıp taktikler vererek yöneten türden bir general isen, Thanadal'ın kendi prensliğinde, Resi'nin Parelerini taşıyan adamı Kraliyet Savunucusu olarak adlandırılan biri olarak görevlendirmek yüzyıllardır süregelen bir gelenekti.

Thanadal son zamanlarda Dalinar'ın kusurları hakkında yüksek sesle konuşmaktaydı ve Adolin de, orta ölçüde incelikli bir hareket ile yüceprensin yıldız Paretaşıyan'ına dostça bir yarışma için meydan okumuştu. Çok az düello Pareler için yapılırdı; burada kaybetmek iki adama da sıralamalardaki istatistikleri dışında bir şeye mâl olmayacaktı. Maç sıra dışı bir miktarda ilgi çekiyordu ve sonraki çeyrek saat boyunca, düellocular ısınır ve hazırlanırken küçük arena doldu. Birden fazla kadın maçtan sahneler çizmek ya da izlenimlerini yazmak için tahtalarını yerleştirdi. Thanadal'ın kendisi ise gelmemişti.

Maç, arenada bulunan yücehakem Leydi İstow dövüşçülere Kılıçlar'ını çağırmaları için seslenmesiyle başladı. Resi ve Adolin Parekılıcı ile belirerek kumun üstünde birbirleri etrafında dönerken Elhokar tekrar ilgiyle öne eğildi. Dalinar kendini de öne eğilirken buldu ama içinde bir utanç hissi duymadan da edemiyordu. Kurallar'a göre, Alethkar savaş halindeyken çoğu

düellodan kaçınılması gerekiyordu. Antrenman için maç yapmak ile başka bir adamı bir hakaret yüzünden düelloya davet ederek önemli subayların yaralanmasına neden olma olasılığı arasında ince bir çizgi vardı.

Resi ucu gökyüzüne dönük olan Parekılıcı'nı önünde iki eliyle de kavramış ve kollarını da iyice uzatmış olarak Taşduruşu'nda duruyordu. Adolin ise hafifçe yana dönmüş, elleri önünde ve dirseklerinden bükülmüş olarak Parekılıcı başının yukarısından arkaya doğru işaret ederek Rüzgârduruşu'nu kullanıyordu. Birbirlerinin etrafında döndüler. Kazanan diğerinin Zırh'ından bir parçayı ilk önce koparan olacaktı. Bu fazla tehlikeli değildi; zayıflamış bir Zırh çoğu zaman, bunu yaparken parçalansa da hâlâ bir darbeyi savuşturabilirdi.

İlk önce Resi ileri sıçrayarak saldırdı; Parekılıcı'nı başının üstünden yukarı savurup sonra da güçlü bir darbeyle sağına doğru indirerek vurdu. Taşduruşu her darbe ile mümkün olan en fazla güç ve momentumu aktaran bu türdeki saldırılar için uygundu. Dalinar bunu hantal buluyordu, savaş meydanında bir Parekılıcı'nın arkasında bu kadar fazla güce ihtiyacın olmazdı, ancak diğer Paretaşıyanlara karşı yardımı oluyordu.

Adolin sıçrayarak önünden çekildi, Parezırhı'nın güçlendirdiği bacakları ona yüz taşyükünden daha kalın bir zırh giymekte olduğu gerçeğine meydan okuyan bir çeviklik veriyordu. Resi'nin saldırısı, her ne kadar iyi uygulanmış olsa da, onu açıkta bırakmıştı ve Adolin de rakibinin sol kolçağına dikkatli bir darbe indirerek önkol zırhını çatlattı. Resi tekrar saldırdı ve Adolin tekrar saldırıdan kaçındı, sonra da rakibinin sol kasığına bir darbe indirdi.

Bazı şairler dövüşmeyi bir dans olarak tarif ederdi. Dalinar sıradan dövüşlerin nadiren böyle olduğunu hissetmişti. Kılıç ve kalkanla dövüşen adamlar öfkeli bir saldırıyla birbirlerinin üstüne atılır, silahlarıyla tekrar tekrar darbeler indirerek rakiplerinin kalkanının etrafından dolaşmaya çalışırdı. Bir danstan ziyade silahlarla güreşmek gibiydi.

Ancak Parekılıcı ile dövüşmek, işte *o* bir dans olabilirdi. Büyük silahları düzgün bir şekilde savurmak büyük bir miktarda yetenek gerektiriyordu ve Zırh da dayanıklıydı, bu yüzden de çarpışmalar genellikle uzun sürerdi. Dövüşler havalı hareketlerle ve geniş savuruşlarla doluydu. Bir Parekılıcı'yla dövüşmekte bir akıcılık vardı. Bir zarafet.

"Biliyorsun, o epey iyi," dedi Elhokar. Adolin Resi'nin miğferine bir darbe indirerek izleyenlerden bir tur alkış aldı. "Babamdan daha iyi. Hatta senden bile daha iyi, amca."

“Çok sıkı çalışıyor,” dedi Dalinar. “Gerçekten de seviyor. Savaşı değil, dövüşmeyi değil. Düello yapmayı.”

“Eğer isteseydi şampiyon olabilirdi.”

Adolin bunu istiyordu, Dalinar biliyordu. Ama onu unvana ulaşabileceği bir yere getirebilecek olan maçları reddetmişti. Dalinar Adolin’in bunu, biraz da olsa, Kurallar’a uymak için yaptığını sanıyordu. Düello şampiyonlukları ve turnuvalar, savaşların arasındaki ender zamanlar içindi. Ancak kişinin ailesinin şerefini korumasının her zaman için geçerli olduğu söylenebilirdi.

Ne olursa olsun, Adolin derece için düello yapmıyordu ve bu da diğer Paretaşıyanların onu hafife almasına neden oluyordu. Onunla düello yapmayı kabul etmekte çabuk davranırlardı ve bazı Paretaşıyan olmayan kişiler bile ona meydan okumuştu. Gelenek gereği, kralın kendi Parekılıcı ve Zırh’ı yüksek bir ücret karşılığında hem onun lütfuna sahip olan hem de bir Paretaşıyan ile düello yapmak isteyenler tarafından kullanılabilirdi.

Dalinar başka birisinin onun Zırh’ını giymesi ya da Oathbringer’ı tutmasının düşüncesiyle titredi. Bu doğaya aykırıydı. Ama yine de kralın Zırh ve Kılıç’ının ödünç verilmesi (ya da kraliyetin tekrar oluşturulmasından önce bir yüceprensin Zırh ve Kılıç’ının ödünç verilmesi) sağlam bir gelenekti. Gavilar bile bunu bozmamıştı ama baş başa oldukları zamanlarda bundan şikâyet ederdi.

Adolin bir diğer darbeden daha kaçındı ama Rüzgârduruşu’nun daha saldırgan şekillerine geçmeye başlamıştı. Resi bunun için hazır değildi, her ne kadar bir kere Adolin’i sağ omzundan vurmayı başarabilse de, darbesi sıyırmıştı. Adolin Kılıç’ı akışkan bir desenle savurarken ilerledi. Resi gerileyerek darbeleri karşılamak için uygun olan bir duruşa geçti; Taşduruşu savunma odaklı çok az dövüş yönteminden biriydi.

Adolin rakibinin Kılıç’ına vurup uzaklaştırarak duruşunu bozdu. Resi düzeltti ama Adolin tekrar vurarak bozdu. Resi duruşunu düzeltirken gittikçe daha da özensiz hale geliyordu ve Adolin saldırmaya başladı ve ona bir tarafından, sonra da diğer tarafından vurdu. Sinir bozmayı hedefleyen küçük, hızlı darbeler.

Bu darbeler işe yaradı. Resi kükredi ve kendini fırlatarak Taşduruşu’nun karakteristik yukarıdan aşağı savrulan darbelerinden birini indirdi. Adolin Kılıç’ını sağ eline geçirdi ve sol kolunu kaldırıp darbeyi zarar görmemiş olan kolçağının üstüne alarak bununla kusursuz şekilde başa çıktı. Kolçak

kötü bir şekilde çatladı ama bu hareket Adolin'in kendi Kılıç'ını yan tarafa getirip Resinin çatlamış olan butluğuna vurmasını sağladı.

Baldır zırhının erimiş çelik gibi parlayan parçaları duman tüttürerek etrafa saçılırken, yırtılan metal sesiyle parçalandı. Resi tökezleyerek geri çekildi, artık sol bacağı Parezırhı'nın ağırlığını taşıyamıyordu. Maç bitmişti. Daha önemli düellolar iki ya da üç kırık parçaya kadar gidebilirdi ama o tehlikeli hale geliyordu.

Yücehakem ayağa kalkarak maçın bittiğini belirtti. Resi miğferini söküp çıkardı ve tökezleyerek uzaklaştı. Küfürleri duyulabiliyordu. Adolin Kılıç'ının küt ucuyla alnına dokunarak düşmanını selamladı, sonra da Kılıç'ı bıraktı. Krala eğildi. Diğer adamlar bazen böbürlenmek ya da övgüleri kabul etmek için kalabalığın arasına karışırdı ama Adolin hazırlık çadırına çekildi.

"Gerçekten de yetenekli," dedi Elhokar.

"Ve o kadar da... Düzgün bir oğlan," dedi Sadeas içkisini yudumlayarak.

"Evet," dedi Dalinar. "Bazı zamanlar, sırf Adolin kendisini düellolarına adayabilsin diye barış olmasını diliyorum."

Sadeas içini çekti. "Hâlâ mı savaşı terk etmekten bahsediyorsun, Dalinar?"

"Bunu demek istemedim."

"O iddiadan vazgeçmiş olduğunu söyleyip duruyorsun amca," dedi Elhokar ona bakmak için dönerek. "Ama barıştan arzuyla bahsederek bunun etrafında dolanıp duruyorsun. Kamplardaki insanlar sana korkak diyorlar."

Sadeas homurdandı. "O bir korkak değil, Majesteleri. Buna ben şahidim."

"Neden o zaman?" diye sordu Elhokar.

"Bu söylentiler makul olanın çok ötesinde büyütüldüler," dedi Dalinar.

"Ama yine de sorularıma cevap vermiyorsun," dedi. Elhokar. "Eğer kararı sen verebilseydin amca, bizim Harap Ovalar'dan ayrılmamızı ister miydin? Sen bir korkak mısın?"

Dalinar duraksadı.

Onları birleştir, demişti ses ona. *Bu senin görevin ve sana bunu veriyorum.*

Ben bir korkak mıyım? diye merak ederek düşündü. Nohadon, kitapta kendi kendisini incelemesi için ona meydan okuyordu. Asla gerçeği aramaya gönüllü olmayacağı kadar emin ya da kendini beğenmiş olmamayı.

Elhokar'ın sorusu görüler hakkında değildi. Ama yine de, Dalinar bir korkak *gibi* davrandığını hissediyordu, en azından tahtından feragat etme

arzusu konusunda. Eğer ona olmakta olan şey yüzünden tahtını bırakırsa, bu kolay yolu seçmek olurdu.

Bırakamam, diyerek farkına vardı. *Ne olursa olsun. Bunun sonuna kadar gitmek zorundayım.* Deli olsa bile. Ya da gittikçe daha da endişe verici hale gelen bir düşünceyle, görüleri gerçek ama kaynakları şüpheli olsa bile. *Kalmak zorundayım. Ama plan yapmak, evimi yıkmadığımdan da emin olmak zorundayım.*

Üstünde yürümek için ne kadar da ince bir çizgiydi. Hiçbir şey net değildi, her şey bulanıktı. Kaçmaya hazır olmuştu, çünkü net kararlar vermekten hoşlanıyordu. Eh, ona her ne oluyordu ise, bunun hakkında net olan hiçbir şey yoktu. Görünüşe göre bir yüceprens olarak kalma kararını vermekle, kimliğini tekrar oluşturmanın önemli temel taşlarından birini yerine koymuştu.

Tahttan çekilmeyecekti. İşte bu kadardı.

"Dalinar?" diye sordu Elhokar. "Sen... İyi misin?"

Dalinar gözlerini kırpıştırarak krala ve Sadeas'a dikkatini vermediğinin farkına vardı. Bu şekilde boşluğa gözlerini dikmenin ününe faydası olmazdı. Krala döndü. "Gerçeği bilmek istiyorsun," dedi. "Evet, eğer ben emri verebilseydim, bütün orduları alır ve Alethkar'a geri dönerdim."

Diğerleri ne derse desin, bu korkaklık değildi. Hayır, az önce kendi içindeki korkaklıkla yüzleşmişti ve onun ne olduğunu biliyordu. Bu ise farklı bir şeydi.

Kral şok olmuş gibi görünüyordu.

"*Giderdim,*" dedi Dalinar sert bir şekilde. "Ama kaçmayı arzu ettiğim ya da savaştan korktuğum için değil. Alethkar'ın istikrarı için giderdim, bu savaşı bırakmanın anavatanımızın güvenliğini ve yüceprenslerin sadakatini güvenceye almaya faydası olurdu. Parshendilerin Gavilar'ı neden öldürdüğünü bulmak için daha fazla elçi ve âlim gönderirdim. Bundan fazla kolay vazgeçtik. Hâlâ suikastın kendi halklarının arasındaki kötü niyetliler ya da asiler tarafından mı yapılmış olduğunu merak ediyorum.

"Kültürlerinin nasıl olduğunu keşfederdim ve evet, bir kültürleri *var.* Eğer suikastın arkasında asiler yoksa bunu *neden* yaptıklarını öğrenene kadar sormaya devam ederdim. Onlarla barış yapmak için karşılığında tazminat talep ederdim, belki de kendi krallarını idam etmemiz için bize vermelerini. Mücevherkalplere gelince, bilim kadınlarımla konuşur ve bu memleketi tutmak için daha iyi bir yöntem bulurdum. Belki de bölge boyunca büyük

çaplı çiftlikler oluşturarak Sahipsiz Tepeler'in tamamını güvence altına alırsak, sınırlarımızı gerçek anlamıyla genişleterek Harap Ovalar'ı ele geçirebiliriz. İntikamdan *vazgeçmezdim*, Majesteleri, ama intikama ve buradaki savaşımıza, daha akılcı bir şekilde yaklaşırdım. Şu anda, etkili olabilmek için fazlasıyla az şey biliyoruz."

Elhokar şaşırmış gibi görünüyordu. Başını salladı. "Ben... Amca, bu gerçekten de mantıklı. Neden daha önce bunu açıklamadın?"

Dalinar gözlerini kırptı, Daha birkaç hafta önce, Dalinar sadece geri dönme fikrinden bahsettiği zaman bile Elhokar öfkelenmişti. Ne değişmişti?

Oğlanın hakkını yeteri kadar vermiyorum, diye farkına vardı. "Son zamanlarda kendi düşüncelerimi açıklamakta sorun yaşıyorum Majesteleri."

"Majesteleri!" dedi Sadeas. "Muhakkak ki böyle bir şeyi gerçekten de..."

"Bu hayatıma karşı düzenlenen son teşebbüs beni tedirgin ediyor, Sadeas. Söyle bana. Zırh'ıma zayıf mücevherleri kimin koyduğu konusunda herhangi bir ilerleme kaydedebildin mi?"

"Daha değil, Majesteleri."

"Beni öldürmeye çalışıyorlar," dedi Elhokar yumuşak bir şekilde zırhının içinde büzülerek. "Benim de babam gibi öldüğümü görmek istiyorlar. Bazı zamanlar burada on aptalları mı takip ettiğimizi merak ediyorum. Beyazlı Suikastçı, o bir Shin'di."

"Parshendilcr onu gönderdiklerini kabul ettiler," dedi Sadeas.

"Evet," diye cevap verdi Elhokar. "Ama öte yandan, onlar vahşi ve kolaylıkla oyuna getirilebilirler. Yıllardır savaşıyoruz ve sessizce kampımda çalışan gerçek düşmanları asla fark etmiyoruz. Beni izliyorlar. Her zaman. Bekliyorlar. Aynalarda onların yüzlerini görüyorum. Semboller, çarpık, korkunç..."

Dalinar Sadeas'a bir göz attı ve ikisi de rahatsız olmuş bir şekilde karşılıklı bakıştılar. Elhokar'ın paranoyası kötüye mi gidiyordu, yoksa sadece daha gözle görülür hale mi gelmişti? Her gölgede hayalet komplocular görüyordu ve şimdi hayatına karşı düzenlenen teşebbüsten sonra, bu endişeleri besleyecek kanıtı da vardı.

"Harap Ovalar'dan geri çekilmek iyi bir fikir olabilir," dedi Dalinar dikkatli bir şekilde. "Ama başka birileriyle bir diğer savaşa başlamak içinse değil. İstikrarı sağlamalı ve halkımızı birleştirmeliyiz."

Elhokar içini çekti. "Suikastçıyı kovalamak şu an için sadece boş bir hayal. Belki de buna ihtiyacımız kalmaz. Sadeas ile birlikte olan

çabalarınızın başarılı olduğunu duydum."

"Gerçekten de öyle, Majesteleri," dedi Sadeas, sesi gururlu, hatta belki biraz da kendini beğenmişti. "Gerçi Dalinar kendi yavaş köprülerini kullanmakta ısrar ediyor. Bazen o gelmeden önce benim kuvvetlerim neredeyse yok edilmiş oluyor. Bu yöntem eğer Dalinar modern köprü taktiklerini kullansaydı daha başarılı olurdu."

"Boşa harcanan hayatlar..." dedi Dalinar.

"Kabul edilebilir," dedi Sadeas. "Onların çoğu köle, Dalinar. Küçük bir yoldan da olsa savaşa katılabilmek onlar için bir şeref."

Onların bu açıdan baktığını hiç sanmıyorum.

"En azından benim yöntemimi *denemeni* isterdim," diye devam etti Sadeas. "Şu ana kadar yaptığımız şey işe yaradı ama Parshendilerin bize karşı ikişer ordu göndermeye devam etmelerinden endişe ediyorum. Sen gelmeden önce kendi başıma ikisiyle birden savaşma fikrinden memnun değilim."

Dalinar tereddüt etti. Bu bir sorun olurdu. Ama kuşatma köprülerini bırakmak mı?

"Eh, neden orta yolu bulmuyorsunuz?" dedi Elhokar. "Sonraki plato saldırısında, amca, Sadeas'ın köprücülerinin savaşılacak platoya kadar olan yolda sana yardım etmelerine izin ver. Sadeas'ın sana ödünç verebileceği pek çok fazladan köprü ekibi var. O yine önden daha küçük orduyla hızla gidebilir ama sen de onun köprü ekiplerini kullanarak önceden olduğundan daha çabuk takip edersin."

"Bu benim kendi köprü ekiplerimi kullanmamla aynı şey olur." dedi Dalinar.

"Şart değil," dedi Elbokar. "Parshendilerin bir kere Sadeas onlarla çarpışmaya başladıktan sonra nadiren toplanıp sana ateş edebildiğini söylemiştin. Sadeas'ın adamları saldırıyı her zaman olduğu gibi başlatır ve sen de o senin için tutunacak bir yer ele geçirdiği zaman katılabilirsin."

"Evet..." dedi Sadeas düşünceli bir şekilde. "*Senin* kullandığın köprücüler güvende olur ve senin yüzünden fazladan bir can kaybı olmaz. Ama bana yardım etmek için platoya iki kat daha hızlı gelmiş dursun."

"Peki ya Parshendilerin dikkatini yeteri kadar iyi dağıtamazsan?" diye sordu Dalinar. "Ya yine de ben karşıya geçerken okçularını hazırlayıp benim köprücülerime ateş ederlerse?"

“O zaman geri çekiliriz,” dedi Sadeas iç çekerek. “Ve bunun başarısız bir deney olduğunu söyleriz. Ama en azından denemiş oluruz. İşte bu şekilde öne geçersin, eski dost. Yeni şeyler deneyerek.”

Dalinar düşünceli bir şekilde çenesini kaşıdı.

“Eh, hadi Dalinar,” dedi Elhokar. “O senin birlikte saldırma önerini kabul etti. Bir kere de onun yoluyla dene.”

“Pekâlâ,” dedi Dalinar. “Nasıl olacağını göreceğiz.”

“Mükemmel,“ dedi Elhokar ayağa kalkarak. “Ve şimdi de, sanıyorum gidip oğlunu tebrik edeceğim. O maç heyecanlıydı!”

Dalinar maçı özellikle heyecanlı bulmamıştı; Adolin’in rakibi dövüş boyunca hiç avantaj kazanamamıştı. Ama o en iyi türdeki dövüştü. Dalinar ‘iyi’ bir dövüşün çekişmeli bir dövüş olduğu iddialarını asla yutmamıştı. Kazandığın zaman, hızla ve ezici bir üstünlükle kazanmak her zaman daha iyiydi.

Dalinar ve Sadeas da kral merdivene benzeyen kaya çıkıntılarından aşağıdaki kumlu zemine doğru inerken saygıyla ayağa kalktılar. Dalinar, Sadeas’a döndü. “Gitmem gerekiyor. Bana bu manevrayı üstünde deneyebileceğimizi düşündüğün platoların ayrıntılarını belirlemek için bir kâtip gönder. Bir dahaki sefere onlardan birisi saldırıya açık olduğu zaman, ordumu senin toplanma alanına getireceğim ve kamptan birlikte çıkacağız. Sen ve daha küçük, daha hızlı grup önden gidebilir ve biz de siz yerinizi aldıktan sonra yetişeceğiz.”

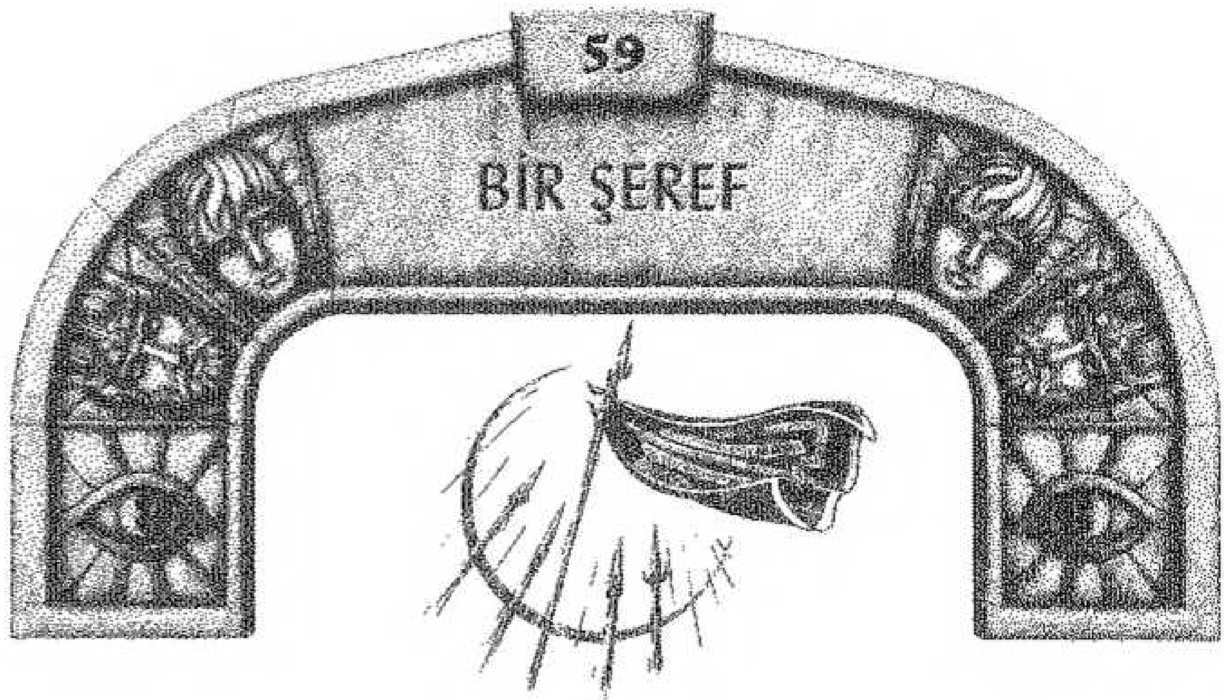
Sadeas başını sallayarak onayladı.

Dalinar dışarı çıkan rampaya giden basamakları tırmanmak için döndü.

“Dalinar,” diye seslendi Sadeas arkasından.

Dalinar dönüp diğer yüceprense baktı. Sadeas’ın eşarbı bir esintiyle dalgalandı, kollarını kavuşturmuş, metalik altın işlemeleri pırıldıyordu. “Sen de bana kâtiplerinden birini gönder. O Gavilar’ın kitabının bir kopyasıyla birlikte. Diğer hikâyelerini de duymak beni eğlendirebilir.”

Dalinar gülümsedi. “Tamam, Sadeas.”

“Asılı duruyorum son boşluğun üstünde, dostlar arkada, dostlar önde. İçmek zorunda olduğum ziyafet yüzlerinde asılı duruyor ve söylemek zorunda olduğum kelimeler aklımda alevleniyor. Eski yeminler yeniden edilecek.

— Betabanan, 1173 tarihli, ölümden 45 saniye önce. Örnek: Beş yaşında *açıkgöz* bir çocuk. Konuşma örneği verirken dikkate değer şekilde iyileşti.

Kaladin önünde, yerde durmakta olan üç topaz küreye ters ters baktı. Kışla karanlık ve Teft ile kendisi dışında boştu. Lopen güneşle aydınlanmış kapı ağzında durmuş, rahat bir havayla izliyordu. Dışarıda Kaya diğer köprücülere seslenerek emirler veriyordu. Kaladin onları savaş düzenlerinde çalıştırıyordu. Belli olacak bir şey yoktu. Köprü taşıma için antrenman

olarak görünecekti ama o aslında onları emirlere uymaya ve etkili bir şekilde düzenlerini değiştirmeye alışmaları için eğitiyordu.

Sadece çentikler olan üç küçük küre, etraflarındaki taş zemini minik bronz rengi halkalar halinde aydınlatıyordu. Kaladin nefesini tutarak onların üstüne odaklandı, ışığın içine girmesini talep etti.

Hiçbir şey olmadı.

Derinliklerine gözlerini dikerek daha fazla uğraştı.

Hiçbir şey olmadı.

Bir tanesini avcunun içine alıp, sadece ışıktan başka hiçbir şey göremeyeceği kadar kaldırdı. Fırtınanın, çalkalanan, dönen girdabın ayrıntılarını seçebiliyordu. Emir verdi, talep etti, yalvardı.

Hiçbir şey olmadı.

İnleyerek sırtüstü kayalara yatıp, tavana gözlerini dikti.

"Belki de yeterince çok istemiyorsundur," dedi Teft.

"Bunu isteyebildiğim, kadar çok istiyorum. Olmuyor, Teft."

"Belki de benim hakkımda yanılmışındır," dedi Kaladin, Bu garip, korkutucu parçasını kabul ettiği andan itibaren kullanamıyor olması, ona şiirsel derecede yerinde gibi görünüyordu. "Güneş ışığının bir hilesi olabilir."

"Güneş ışığının bir hilesi," dedi Teft düz bir şekilde. "Bir torbayı fıçıya yapıştırmak ışığın bir oyunuydu."

"Pekâlâ. Belki de garip bir rastlantıdır, sadece tek bir kere orada olan bir şey."

"*Ve* yaralı olduğun zamanlarda," dedi Teft. "*Ve* bir köprü turu sırasında ne zaman fazladan bir güç ya da dayanıklılık patlamasına ihtiyacın olursa."

Kaladin sıkkın bir şekilde içini çekti ve başının arkasını birkaç kere hafifçe taş zemine vurdu. "Eh, eğer ben o senin bahsedip durduğun Parlayanlar'dan biriysem, neden hiçbir şey yapamıyorum?"

"Benim anladığım kadarıyla, sen bacaklarını çalıştırmaya çalışan bir bebek gibisin," dedi kır saçlı köprücü küreyi parmaklarının arasında yuvarlarken. "İlk başta, öyle birden bire oluverir. Sonra yavaş yavaş kendi isteğinle hareket ettirmeyi öğrenirsin. Senin sadece antrenmana ihtiyacın var."

"Kürelere bakarak bir hafta harcadım, Teft. Ne kadar antrenman gerekiyor olabilir?"

"Eh, belli ki senin yapmış olduğundan daha fazlası."

Kaladin gözlerini devirerek doğrulup oturdu. “Neden seni dinliyorum ki? Benden daha fazla hiçbir şey bilmediğini itiraf ettin.”

“Fırtınaışığını kullanmakla ilgili bir şey bilmiyorum,” dedi Teft yüzünü asarak. “Ama ne olması *gerektiğini* biliyorum.”

“Birbirleriyle çelişen hikâyelere göre. Bana Parlayanların uçabildiğini ve duvarlarda yürüyebildiğini söyledin.”

Teft başını sallayarak onayladı. “Kesinlikle öyleydi. Ve bakarak taşları eritebiliyorlardı. Ve tek bir kalp atışında çok büyük mesafeleri aşabiliyorlardı. Ve güneş ışığına hükmediyorlardı. Ve...”

“Ve neden hem duvarlarda yürümeye *ve* uçmaya ihtiyaçları olsun?” dedi Kaladin. “Madem uçabiliyordular neden duvarlarda yürümeye zahmet etsinler?”

Teft hiçbir şey söylemedi.

“Ve eğer sadece ‘tek bir kalp atışında çok büyük mesafeleri aşabiliyorlarsa’ neden ikisiyle de uğraşmaya zahmet etsinler?”

“Emin değilim,” diye itiraf etti Teft.

“Hikâyelere ya da efsanelere güvenemeyiz,” dedi Kaladin. Kürelerden birinin yanına konmuş, çocuk gibi bir ilgiyle gözlerini dikip bakmakta olan Syl’e bir göz attı. “Neyin gerçek, neyin uydurma olduğunu kim bilebilir? Kesin olarak bildiğimiz tek bir şey var.” Kürelerden birini alıp iki parmağının arasında tuttu. “Bu odanın içinde; oturmakta olan Parlayan kahverengiden çok çok sıkıldı.”

Teft homurdandı. “Sen bir Parlayan değilsin, evlat.”

“Sen daha demin Parlayanlar’dan...”

“Ha, ışığı doldurabiliyorsun,” dedi Teft. “Fırtınaışığını içebiliyor ve komuta edebiliyorsun. Ama bir Parlayan olmak ondan daha fazlasıydı. Bu onların hayat tarzıydı, yaptıkları şeylerdi. Ölümsüz Kelimeler.”

“Neler?”

Teft tekrar küreyi parmaklarının arasında çevirip, yukarı kaldırarak derinliklerine baktı. “Ölümden önce yaşam. Zayıflıktan önce güç. Hedeften önce yolculuk. Bu onların düsturuydu ve Ölümsüz Kelimeler’in Birinci İdeali’ydi. Onlardan dört tane daha vardı.”

Kaladin bir kaşını kaldırdı. “Ve onlar da?”

“Aslında bilmiyorum,” dedi Teft. “Ama Ölümsüz Kelimeler, bu İdealler, onların yaptığı her şeyin kılavuzuydu. Sonraki dört İdeal’in her Parlayan tarikatı için farklı olduğu söylenir. Ama Birinci İdeal on tarikatın hepsi için

aynıydı: Ölümden önce yaşam. Zayıflıktan önce güç. Hedeften önce yolculuk.” Tereddüt etti. “Ya da bana öyle söylenmişti.”

“Evet, şey, bu bana biraz daha anlaşılır gibi geliyor,” dedi Kaladin. “Yaşam ölümden önce gelir. Tıpkı günün geceden önce gelmesi ya da birin ikiden önce gelmesi gibi. Besbelli.”

“Bunu ciddiye almıyorsun. Belki de bu yüzden Fırtınaışığı seni reddediyordur.”

Kaladin ayağa kalktı, gerindi, “Üzgünüm, Teft. Ben sadece yorgunum.”

“Ölümden önce yaşam,” dedi Teft: Kaladin’e bir parmağını sallayarak. “Parlayan hayatı savunmayı amaçlar, her zaman. Asla gerekli olmadığı sürece öldürmez ve asla kendi hayatını da uçarı amaçlar için tehlikeye atmaz. Yaşamak ölmekten daha zor. Parlayan’ın görevi yaşamaktır.

“Zayıflıktan önce güç. Her adam hayatının bir zamanında zayıftır. Parlayan zayıf olanları korur ve gücünü diğerleri için kullanır. Güç insana yönetme becerisi vermez. Güç insana hizmet etme becerisi verir.”

Teft küreleri alarak kesesinin içine koydu. Sonuncusunu bir arı için tuttu, sonra onu da kaldırdı. “Hedeften önce yolculuk. Her zaman bir hedefe ulaşmak için birkaç yol vardır. Başarısızlık haksız olan yöntemler kullanarak kazanmaya yeğdir. On masumu korumak, bir masumu öldürmeye değmez. En sonunda, her insan ölür. Nasıl yaşamış olduğun, Yaradan için neler başarmış olduğundan çok daha önemlidir.”

“Yaradan mı? O zaman şövalyeler de dine mi bağlıydı?”

“Her şey öyle değil mi? Bütün bunların hepsini ortaya koymuş olan eski bir kral mı ne varmış. Bunları karısına bir kitaba filan yazdırmış. Annem bunu okumuştu. Parlayanların İdealleri orada yazılı olan şeyleri temel alıyormuş.”

Kaladin omzunu silkerek ilerledi ve köprücülerin deri yelek yığınını karıştırmaya başladı. Görünüşte, o ve Teft buraya yeleklerde yırtıklar ya da kopuk kayışlar olup olmadığını kontrol etmek için gelmişlerdi. Birkaç saniye sonra, Teft de ona katıldı.

“Buna gerçekten de inanıyor musun?” diye sordu Kaladin bir yeleği kaldırıp kayışlarını çekiştirirken, “Herhangi birilerinin, özellikle de bir grup *açıkgözün* bu yeminlere uyacağını?”

“Onlar sadece *açıkgöz* değillerdi. Onlar Parlayanlar’dı.”

“Onlar insandı,” dedi Kaladin. “İktidar sahibi olan adamlar her zaman erdeme ya da ilahi rehberliğe, kalanlarımızı ‘korumak’ için bir çeşit yetkiye

sahiplermiş gibi yaparlar. Eğer onları oldukları yere Yaradan’ın koyduğuna inanırsak, o zaman bize yaptıkları şeyleri kabul etmemiz daha kolay olur.”

Teft bir yeleği ters çevirdi. Sol omuzluğun altından yırtılmaya başlamıştı. “Hiçbir zaman inanmamıştım. Ve sonra... Sonra seni Işık doldururken gördüm ve merak etmeye başladım.”

“Hikâyeler ve efsaneler, Teft,” dedi Kaladin, “Bir zamanlar daha iyi insanların var olduğuna inanmak istiyoruz. Bu ise bizim tekrar öyle olabileceğini düşünmemize neden oluyor. Ama insanlar değişmez. Şimdi yozlar. O zamanlar da yozdular.”

“Belki,” dedi Teft. “Ebeveynlerim bunların hepsine inanıyordu. Ölümsüz Kelimeler, İdealler, Parlayan Şövalyeler, Yaradan. Hatta eski Vorinizm’e bile. Aslında, özellikle eski Vorinizme.”

“Onun sonu Hiyerokrasi oldu. Vakıflar ve ardentler arazi ya da mal sahibi olamamalı. Bu fazla tehlikeli.”

Teft homurdandı. “Neden? Onlar iktidar sahibi olsa, *açıkgözlerden* daha kötü iş çıkaracaklarını mı düşünüyorsun?”

“Eh, büyük olasılıkla o konuda haklısın.” Kaladin kaşlarını çattı. Yaradan’ın onu terk etmiş, hatta lanetlemiş olduğuna inanarak o kadar uzun zaman geçirmişti ki, belki de, Syl’in de demiş olduğu gibi, bunun yerine kutsanmış olabileceğini kabul etmek zordu. Evet, hayatı korunmuştu ve bunun için de müteşekkir olmasının gerekli olduğunu düşündü. Ama büyük güçler bahşedilip de, yine de sevdiklerini kurtarmak için fazla zayıf olmaktan daha kötü ne olabilirdi?

Lopen kapı ağzında doğrularak Kaladin ve Teft’e gizlice bir el hareketi yaparken düşünceleri bölündü. Neyse ki, artık saklayacak herhangi bir şey kalmamıştı. Hatta en başından beri Kaladin’in yerde oturup aptal aptal kürelere bakması dışında saklayacak hiçbir şey olmamıştı. Yeleği bir kenara koydu ve kapıya doğru yürüdü.

Hashal’ın tahtırevanı uzun boylu, çoğu zaman sessiz kocası da yanında yürürken doğrudan Kaladin’in kışlasına doğru getirilmekteydi. Boynundaki eşarp da kısa, yeleğe benzer ceketinin manşetleri üstündeki süslemeler gibi eflatundu. Gaz hâlâ ortalıklarda görünmüyordu. Şimdi bir hafta oluyordu ve ondan hiçbir iz yoktu. Onun bir zamanlar yaptığı işi Hashal ve kocası, yanlarında *açıkgöz* eşlikçileriyle yapıyor ve köprü çavuşu hakkında olan soruları ise geri çeviriyorlardı.

“Fırtına götüresice,” dedi Teft Kaladin’in yanına geldiğinde. “Bu ikisi beni, birilerinin elinde bir bıçakla arkamda durduğunu bildiğim zamanlarda olduğu gibi huylandırıyor.”

Kaya köprücüleri sıraya sokmuştu ve sanki teftiş içinmiş gibi sessizce bekliyorlardı. Arkasında Lopen ve Teft ile Kaladin de onlara katılmak için yürüyerek çıktı, Taşıyıcılar tahtırevanı Kaladin’in önünde yere koydu. Yan tarafları açık ve yukarısında sadece küçük bir güneşlik bulunan tahtırevan, taşınabilir bir koltuktan pek de fazlası değildi. Savaş kamplarındaki kadınların pek çoğu bunları kullanıyordu.

Kaladin diğer köprücüleri taklit ederek, gönülsüz bir şekilde eğilip Hashal’a uygun bir selam verdi. Şimdi itaatsizlik yüzünden dayak yemenin zamanı değildi.

“Ne kadar da iyi eğitimli bir takımın var, köprücübaşı,” dedi Hashal dirseği kolluğun üstünde, sakin sakin yakut kırmızısı bir tırnakla yanağını kaşıyarak. “Köprü turlarında ne kadar da... Etkili...”

“Teşekkür ederim, Berrakhanım Hashal,” dedi Kaladin katılık ve düşmanlığı sesinden uzak tutmaya çalışıp başarısız olarak. “Sorabilir miyim? Gaz birkaç gündür görünmedi. O iyi mi?”

“Hayır.” Kaladin daha fazla bir açıklama bekledi ama Hashal cevap vermedi. “Kocam bir karar verdi. Senin adamların köprü turlarında o kadar iyiler ki, diğer ekipler için bir örneksiniz. Bu nedenle de, bugünden sonra her gün köprü görevinde olacaksınız.”

Kaladin ürperdiğini hissetti. “Peki ya uçurum hizmeti?”

“Oh, onun için yine zamanınız olacak. Zaten aşağı meşale götürmeniz gerekli ve köprü turları da asla geceleyin olmuyor. Yani adamların her zaman görev başında olarak gündüz uyuyacak ve geceleri de uçurumlarda çalışacak. Zamanınız çok daha iyi bir şekilde değerlendirilmiş olacak.”

“Her köprü turu,” dedi Kaladin. “Bizi *her köprü turuna* çıkaracaksınız.”

“Evet,” dedi Hashal taşıyıcılarının onu kaldırması için tahtırevana hafifçe vurarak. “Senin takımın fazla iyi. Kullanılması gerekiyor. Yarın tam zamanlı köprü görevine başlayacaksınız. Bunu bir... Şeref olarak kabul et.”

Kaladin onun “şerefi” hakkında ne düşündüğünü dile getirmesine engel olmak için sertçe nefesini çekti. Hashal giderken kendini eğilmeye zorlamadı ama onun umurunda değilmiş gibi görünüyordu. Kaya ve adamlar mırıldanmaya başladılar.

Her köprü turu. Az önce Hashal onların öldürülme hızlarını ikiye katlamıştı. Kaladin'in takımı birkaç hafta daha dayanamayacaktı. Zaten üye sayısı o kadar azdı ki, bir saldırı sırasında bir ya da iki adam kaybetmek bocalamalarına neden olurdu. Parshendiler de onlara odaklanır ve hepsini vururdu.

"Kelek'in nefesi!" dedi Teft. "Bizi öldürtecek!"

"Bu adil değil," diye ekledi Lopen.

"Bizler köprücüyüz," dedi Kaladin onlara bakarak. "Size herhangi bir 'adaletin' bizim için işlediğini düşündürten şey ne?"

"Bizi Sadeas için yeteri kadar hızlı öldüremedi," dedi Moash. "Gelip yücefırtınadan sağ kurtulan adamı görmek için sana baktıkları için askerlerin dövüldüğünü biliyorsun. Seni unutmuş değil, Kaladin."

Teft hâlâ küfrediyordu. Kaladin'i bir kenara çekti ve Lopen de onları takip etti, ama diğerleri kendi aralarında konuşmaya devam ettiler. "Lanet olsun!" dedi Teft yumuşak bir şekilde. "Köprü ekiplerine eşit davranırmış gibi yapmayı severler. Onların adil görünmesine sebep olur. Görünüşe göre bundan vazgeçmişler. Piçler."

"Ne yapacağız, gancho?" diye sordu Lopen.

"Uçurumlara gideceğiz," dedi Kaladin. "Tıpkı programımızda olduğu gibi. Sonra bu gece biraz fazladan uykumuzu aldığımızdan emin olacağız çünkü görünüşe göre yarın bütün gece ayaktayız."

"Adamlar geceleri uçurumlara inmekten nefret edecek, evlat," dedi Teft.

"Biliyorum."

"Ama daha... Yapmak zorunda olduğumuz şey için hazır değiliz," dedi Teft kimsenin duyamadığından emin olmak için etrafına bakınarak. Sadece o, Kaladin ve Lopen vardı. "Daha en azından birkaç hafta sürecek."

"Biliyorum."

"Birkaç hafta daha dayanamayız!" dedi Teft. "Sadeas ve Kholin birlikte çalıştığı için neredeyse her gün köprü turu oluyor. Sadece tek bir kötü tur, Parshendilerin bizi gözlerine kestirdikleri tek bir sefer ve her şey bitecek. Yok olacağız."

"Biliyorum!" dedi Kaladin öfkeyle derin bir nefes alıp, patlamasına engel olmak için ellerini yumruk yaparken.

"Gancho!" dedi Lopen.

"Ne?" diye patladı Kaladin.

"Yine oluyor."

Kaladin dondu, sonra da başını eğip kollarına baktı. Gerçekten de, derisinden yükselen pırıldayan duman izleri vardı. Aşırı derecede solgundu; yakınında pek fazla mücevher yoktu ama oradaydı. Tutamlar çabucak soldu. Umuyordu ki diğer köprücüler görmemişti.

"Hay Cehennem. Ne yaptım?"

"Bilmiyorum," dedi Teft. "Hashal'a kızgın olduğun için miydi?"

"Önceden de kızgındım."

"Nefesinle içine çektin," dedi Syl hevesli bir şekilde etrafındaki havada uçuşarak, ışıktan bir kurdele şeklindeydi.

"Ne?"

"Ben gördüm." Kendi kendini düğümledi. "Çok kızmıştın, bir nefes aldın ve Işık... O da geldi."

Kaladin Teft'e bir göz attı ama elbette ki yaşlı köprücü Syl'i duymamıştı. "Adamları topla," dedi Kaladin. "Uçurum hizmeti için aşağı iniyoruz."

"Peki ya az önce olan şey?" dedi Teft. "Kaladin, o kadar fazla köprü turuna çıkamayız. Ölüp gideceğiz."

"Bugün bununla ilgili bir şeyler yapacağım. Adamları topla. Syl, sana ihtiyacım olacak."

"Ne?" Önünde yere kondu ve genç bir kadın şekline girdi.

"Gidip bize birkaç Parshendi cesedinin düşmüş olduğu bir yer bul."

"Ben bugün sizin mızrak antrenmanı yapacağınızı sanıyordum."

"Onu adamlar yapıyor olacak," dedi Kaladin. "Ben ilk önce onları organize edeceğim. Ondan sonraysa benim başka bir işim var."

♦
♦♦

Kaladin ellerini çırparak hızlı bir sinyal verdi ve köprücüler de güzel bir ok başı dizilişine geçti. Taşlarla doldurulup, bir oyuğa tıkılarak güvence altında almış oldukları büyük bir çuvalın içinde uçurumlarda saklanmış olan mızraklarını tutuyorlardı. Tekrar ellerini çırptı ve adamlar çift sıra duvar dizilişine geçtiler. Bir kere daha ellerini çırptı ve her iki adamın arkasında bir tanesinin, hızla bir diğerinin yerine geçebilecek bir yedek olarak durduğu halka şeklindeki dizilişe geçtiler.

Uçurumun duvarlarından su damlıyordu ve köprücüler su birikintilerine şapırtılarla basıyorlardı. İyiydiler. Olması gerektiğinden çok daha iyiydiler; eğitim düzeylerine bakıldığı zaman, Kaladin'in birlikte çalışmış olduğu tüm takımlardan daha iyiydiler.

Ama Teft haklıydı. Yine de bir dövüşte uzun süre dayanmazlardı. Birkaç hafta daha ve Kaladin birbirlerini koruma ve mızrak kullanma konusunda onları tehlikeli olmaya başlayabilecekleri kadar eğitilmiş hale getirirdi. O zaman kadar, onlar sadece afili bir şekilde sıralar oluşturabilen köprücüler olacaktı. Daha fazla zamana ihtiyaçları vardı.

Kaladin onlara daha çok zaman kazandırmak zorundaydı.

"Teft," dedi Kaladin. "Eğitimi devral."

Yaşlı köprücü o kolların çaprazlandığı selamdan verdi.

"Syl, hadi gidip o cesetleri görelim," dedi Kaladin sprene, "Yakındalar. Gel." Işıldayan bir kurdele şeklinde uçurum boyunca fırladı. Kaladin de onun arkasından gitmeye başladı.

"Komutanım," diye seslendi Teft.

Kaladin durakladı. Ne zaman Teft ona "komutamın" demeye başlamıştı? Bunun bu kadar doğru gelmesi garipti, "Evet?"

"Bir refakatçi ister misiniz?" Teft deri yelekleri ve eğitimli bir şekilde tuttukları mızraklarıyla gittikçe daha da fazla askerlere benzemekte olan toplanmış köprücülerin başında duruyordu.

Kaladin başını salladı. "Gerek yok,"

"Uçurumşeytanları—"

"*Açıkgözler* bizim tarafımıza bu kadar yaklaşan tüm uçurumşeytanlarını öldürdü. Ayrıca, eğer karşıma bir tane çıkacak olsaydı bile, fazladan iki ya da üç adam ne fark yaratırdı?"

Teft kısa, grileşmekte olan sakalının arkasında yüzünü buruşturdu ama daha fazla itiraz etmedi. Kaladin de Syl'i takip etmeye başladı. Kesesinde mal toplarken cesetlerin üstünde bulmuş oldukları kürelerin kalanını taşıyordu. Her küre bulduklarında bir kısmını köprülere saplayarak el koymayı adet edinmişlerdi ve Syl de toplamalarına yardım ettiği için artık eskiden bulduklarından daha fazlasını buluyorlardı. Kesesinin içinde küçük bir servet taşıyordu. Umuyordu ki, o Fırtınaışığı bugün ona iyi hizmet edecekti.

Işık için bir safir marka çıkararak kemiklerle dolu su birikintilerinden kaçındı. Bir tanesinden dışarı çıkmakta olan bir kafatası vardı, bunun üstünde dalgalı yeşil yosunlar saçlar gibi büyümüştü; tepesinde hayatsprenleri dolaşıyordu. Belki de bu kararmış çukurlarda yalnız başına yürümenin ürkütücü gelmesi gerekirdi ama bunlar Kaladin'i rahatsız etmiyordu. Burası kutsal bir yerdi, garibanların mezarı, *açıkgöz* buyruğuyla

kanlarını bu pürüzlü uçurum duvarlarından aşağı akıtarak ölmüş otan köprücü ve mızrakçıların gömütü. Bu yer ürkütücü değildi, kutsaldı.

Aslında sessizlik ve ölmüş olanların kalıntılarıyla baş başa kalmış olduğu için memnundu. Bu adamlar kendilerinden daha *açıkgözlere* sahip bir şekilde doğmuş olanların didişmelerini umursamamıştı. Onlar aileleri ya da en azından, küre keselerini umursamışlardı. Kaç tanesi Alethkar'a geri kaçabilmek için yeterince küresi olmadığından bu yabancı diyarda, bu sonsuz platolarda kısılıp kalmıştı? Her hafta zaten zengin olan adamlar için mücevherler kazanarak, uzun zaman önce ölmüş olan bir kral için intikam almak amacıyla yüzlercesi ölüyordu.

Kaladin alt çenesi olmayan bir diğer kafatasının daha yanından geçti; tepesi bir baltanın darbesiyle yarılmıştı. Kemikler merak içinde onu izliyormuş gibi görünüyordu; elindeki mavi Fırtınaışığı pürüzlü zemine ve duvarlara tekinsiz bir ışık düşürüyordu.

Vakıflar insanlar öldüğü zaman aralarında en yiğit olanlarının, Çağrı'larını en iyi şekilde yerine getirenlerin, cenneti tekrar ele geçirmek için yardım etmek üzere yükseleceğini anlatıyordu. Her adam hayattayken yapmış olduğu gibi yapacaktı. Mızrakçılar savaşacak, çiftçiler ruhani çiftliklerde çalışacak, *açıkgözler* yönetecekti. Ardentler bütün Çağrılar'da mükemmelliğin güç getireceğini belirtmeye dikkat ediyorlardı. Bir çiftçi elini sallayarak büyük tarlalar dolusu ruhani ürün yaratabilecekti. Bir mızrakçı büyük bir savaşçı olacak, kalkanıyla fırtına, mızrağıyla da yıldırım yaratabilecekti.

Ama ya köprücüler ne olacaktı? Yaradan bütün bu ölmüşlerin de kalkıp angaryalarına devam etmelerini talep eder miydi? Duuny ve diğerleri öbür dünyada da köprü mü taşıyacaklardı? Onların becerilerini test etmek ya da onlara Yükselmeler bahşetmek için hiçbir ardent gelmiyordu. Belki de Cennet Savaşı'nda köprücülere ihtiyaç yoktu. Zaten oraya sadece en yetenekli olanlar gidiyordu. Diğerleri sadece Asude Saraylar geri alınana kadar uyuyacaktı.

Yani şimdi tekrar mı inanıyorum? Uçurumun içine sıkışmış olan büyük bir kayanın üstünden tırmandı. *Böyle pat diye*? Emin değildi. Ama bunun bir önemi yoktu. O köprücüler için elinden gelenin en iyisini yapacaktı. Eğer burada bir Çağrı varsa, öyle olsundu.

Elbette eğer takımıyla kaçmayı başarabilirse, Sadeas onların yerine ölecek olan başkalarını bulurdu.

Ben ne yapabileceğim hakkında endişe etmeliyim, dedi kendi kendine. *O diğer köprücüler benim sorumluluğumda değil.*

Teft Parlayanlar hakkında, idealler ve hikâyeler hakkında konuşuyordu. Neden insanlar gerçekte de öyle olamıyordu? Neden esinlenmek için rüyalara ve uydurmalara ihtiyaç duymak, zorundalardı?

Eğer kaçarsan... Bütün diğer köprücüleri katledilmeleri için bırakmış olacaksın, diye fısıldadı içinden bir ses. *Onlar için de yapabileceğin bir şey olmak zorunda.*

Hayır! diye karşı çıktı. *Eğer bunun hakkında endişe edersem, Köprü Dört'ü kurtarmayı başaramam. Eğer bir çıkış yolu bulursam, gidiyoruz.*

Eğer sen gidersen, dedi ses*, onlar için kim savaşacak? Kimsenin umurunda değil. Hiç kimsenin...*

Babasının bütün o yıllar önce söylediği şey neydi? O doğru olduğunu hissettiği şeyi yapıyordu çünkü birilerinin başlaması gerekti. Birilerinin ilk adımı atması gerekliydi.

Kaladin'in eli bir ılıklık hissetti. Uçurumun içinde durarak gözlerini kapattı. Çoğu zaman bir küreden herhangi bir ısı hissetmezdin ama elinde olan ılıkmış gibi geliyordu. Ve sonra da, bunu tamamen doğal hissederek, Kaladin derince nefes aldı. Küre soğudu ve kolundan yukarı bir sıcaklık yükseldi.

Gözlerini açtı. Elindeki küre sönmüştü ve parmakları da çiğle ıslanmıştı. Bir ateşten yükselen duman gibi, ışık ondan yükseliyordu. Beyaz, saf.

Enerjiyle canlanmış hissediyordu. Nefes almaya ihtiyacı yoktu; hatta nefesini içerde tutarak Fırtınaışığını hapsediyordu. Syl koridordan fırlayarak ona doğru geldi. Etrafında büküldü, sonra da bir kadın şeklini alarak havada durdu. "Yaptın. Ne oldu?"

Kaladin nefesini tutarak başını salladı. İçinde kabaran bir şeyler vardı, sanki...

Sanki bir fırtına gibi. Damarlarının içinde kükrüyordu, göğüs boşluğunun içinde savrulan bir bora. Koşmak, zıplamak, bağırmak isteği yaratıyordu. Neredeyse onun patlamasını istiyordu. Sanki havanın üstünde yürüyebilirmiş gibi hissediyordu. Ya da duvarların.

Evet! diye düşündü. Koşmaya başladı ve uçurumun yan tarafına zıpladı. Ayaklarıyla duvara çarptı.

Sonra da sekti ve tekrar yere yapıştı. O kadar afallamıştı ki haykırdı ve kaçan nefesiyle birlikte içindeki fırtınanın söndüğünü hissetti.

Şimdi nefes alıyor olduğu için Fırtınaışığı ondan daha hızlı yükselirken sırtüstü yatıp kaldı. Son kalanları da yanıp biterken orada yattı.

Syl göğsüne kondu. “Kaladin? O neydi?”

“Salaklık,” diye cevap verdi doğrulup otururken, sırtında bir ağrı ve yere çarptığında üstüne düşmüş okluğu dirseğinde de keskin bir acı hissediyordu. “Teft, Parlayanlar’ın duvarlarda yürüyebildiğini söylemişti ve ben de kendimi çok canlı hissediyordum...”

Syl sanki bir merdivendeki basamaklardan aşağı iner gibi havada yürüyerek alçaldı. “Daha onun için hazır olduğunu sanmıyorum. Bu kadar risk alma. Biliyorsun, eğer sen ölürsen, ben tekrar salak olacağım.”

“Bunu aklımda tutmaya çalışırım,” dedi Kaladin ayaklarının üstünde doğrularak, “Belki de bu hafta yapılacak olan işler listemden ölmeyi çıkarmalıyım.”

Syl homurdanarak havaya fırladı, tekrar bir kurdele haline gelmişti. “Hadi, çabuk ol,” Uçurumdan ileri doğru atıldı. Kaladin sönük küreyi aldı, sonra da ışık için başka bir tane arayarak keseyi karıştırdı. Hepsini mi tüketmişti? Hayır. Diğerleri hâlâ güçlü bir şekilde parlıyordu. Bir yakut marka seçti, sonra da aceleyle Syl’in arkasından gitti.

Syl onu küçük bir grup yeni Parshendi cesedinin olduğu dar bir uçuruma getirdi, “Bu ürkütücü Kaladin,” dedi Syl cesetlerin üstünde ayakta dururken.

“Biliyorum. Lopen nereye gitti biliyor musun?”

“Onu istediğin şeyleri getirmesi için yakınlarda eşya toplamaya gönderdim.”

“Onu getir lütfen.”

Svl içini çekti ama fırlayıp gitti. Her zaman kendisinden başka birilerine de görünmesini istediği zaman huysuzlaşıyordu. Kaladin diz çöktü. Parshendilerin hepsi birbirlerine çok benziyordu. O aynı kare yüz, o tıknaz, neredeyse kayaya benzeyen yüz hatları. Bazılarının sakallarının içinde bağlanmış mücevher parçaları vardı. Onlar da ışıldıyordu ama parlak değillerdi. Kesilmiş mücevherler Fırtınaışığını daha iyi tutardı. Nedeni neydi acaba?

Kampta Parshendilerin yaralı insanları alıp götürdüğü ve yediği yönünde söylentiler vardı. Söylentiler ayrıca kendi ölülerini bıraktıklarını, düşenleri umursamadıklarını, asla onlar için düzgün cenaze ateşleri yakmadıklarını da söylüyordu. Ama bu doğru değildi. Ölülerini gerçekten de umursuyorlardı.

Hepsi Shen'deki aynı hassaslığa sahipmiş gibi görünüyorlardı; Shen bir köprücü bir Parshendi cesedine sadece dokunsa bile küplere biniyordu.

Bu konuda haklı olsam iyi olur, diye düşündü Kaladin. Parshendi cesetlerinin birinden bir bıçak alırken. Güzel bir şekilde dövülmüş ve süslenmişti, çeliği Kaladin'in tanımadığı rünlerle örülüydü. Cesedin göğsünden büyümüş olan garip göğüs zırhını kesmeye başladı.

Kaladin çabucak Parshendi fizyolojisinin insan fizyolojisinden çok farklı olduğunu anladı. Küçük mavi kirişler göğüs zırhını altındaki deriye tutturuyordu. Zırh bu şekilde tamamen yapışıktı. Çalışmaya devam etti. Fazla kan yoktu; cesedin sırtına birikmiş ya da akıp gitmişti. Bıçağı bir hekimin aleti değildi ama işini gayet iyi yapıyordu. Syl yanında Lopen'le geri dönene kadar, Kaladin göğüs zırhını kurtarmış ve kabuk miğfere geçmişti. Bunu ayırması daha zordu; bazı yerlerde kafatasının içine giriyor ve Kaladin de bıçağın tırtıklı kısmını testere gibi kullanarak kesmek zorunda kalıyordu.

"Hop, gancho," dedi Lopen, sırtına atılmış bir çuval vardı. "Onları hiç sevmiyorsun, değil mi?"

Kaladin ellerini Parshendi adamın eteğine silerek ayağa kalktı. "İstediğim şeyleri buldun mu?"

"Buldum tabii," dedi Lopen çuvalı yere koyup içini karıştırarak. Çuvaldan mızrakçıların kullandığı türden zırhlı bir deri yelek ve şapka çıkardı. Daha sonra birkaç ince deri kayış ve orta büyüklükte tahta bir mızrakçı kalkanı aldı eline. En sonunda bir dizi koyu kırmızı kemik geldi. Parshendi kemikleri. Çuvalın en dibinde de Lopen'in satın alıp uçurumun içine atmış, sonra da aşağıda saklamış olduğu ip vardı.

"Aklını kaybetmedin, değil mi?" diye sordu Lopen kemiklere dik dik bakarak. "Çünkü eğer kaybettiysen, akıllarını kaybetmiş olan insanlar için içki yapan bir kuzenim var ve seni daha iyi hissettirebilir, harbiden bak."

"Eğer aklımı kaybetmiş olsaydım, öyle olduğunu söyler miydim?" dedi Kaladin kabuk miğferi yıkamak için durgun bir su birikintisine doğru yürüyerek.

"Bilmem," dedi Lopen arkasına yaslanarak. "Belki. Sanırım deli olup olmadığının bir önemi yok."

"Deli bir adamı savaşta takip eder miydin?"

"Tabii ki," dedi Lopen. "Deliysen bile, sen iyi adamsın ve ben seni seviyorum. Adamı uyurken öldüren türden deli değilsin." Gülümsedi.

“Ayrıca, hepimiz her zaman delileri takip ediyoruz. Her gün *açıkgözlerin* peşindeyiz.”

Kaladin güldü.

“Peki, bütün bunlar ne için?”

Kaladin cevap vermedi. Göğüs zırhım deri yeleğin yanına getirdi, sonra da deri kayışların birkaç tanesiyle ön tarafına bağladı. Şapka ve miğferle de aynısını yaptı; gerçi en sonunda durması için miğfere bıçağıyla birkaç oyuk açması gerekmişti.

Bunu bitirdiği zaman, Kaladin son kayışları da kemikleri birbirlerine bağlayarak yuvarlak tahta kalkanın ön tarafına takmak için kullandı. Kalkanı kaldırırken kemikler tıkırdamıştı ama Kaladin bunun yeteri kadar iyi olduğuna karar verdi.

Kalkanı, şapkayı ve göğüs zırhını aldı ve hepsini Lopen’in çuvalının içine koydu. Zar zor sığınışlardı. “Pekâlâ,” dedi ayağa kalkarak, “Syl, bizi alçak uçuruma götür.” Kalıcı köprülerin altına ok atmak için en iyi yeri bulmak üzere uçurumları araştırarak biraz zaman harcadılar. Köprülerden birisi Sadeas’ın kampına özellikle yakındı (bu nedenle bir köprü turuna çıktıkları zaman çoğu zaman oradan geçiyorlardı) ve özellikle sığ olan bir uçurumu aşıyorlardı. Çoğunluğu gibi yüz ya da daha fazla değil, sadece kırk ayak kadar derinlikteydi.

Syl başını salladı, sonra da onlara yol göstererek fırladı. Kaladin ve Lopen de onu takip ettiler. Teft’in diğerlerini geri götürmek ve merdivenin dibinde Kaladin’le buluşmak üzere emirleri vardı ama Kaladin ve Lopen’in onlardan oldukça ileride olmaları gerekirdi. Kaladin yarım kulakla Lopen’in sülâlesi hakkında anlattıklarını dinleyerek yürüdü.

Kaladin planladığı şey üstüne düşündükçe, bu ona daha da cüretkârca görünüyordu. Belki de Lopen onun akıl sağlığından şüphe etmekte haklıydı. Ama Kaladin mantıklı olmayı denemişti. Dikkatli olmayı denemişti, Ama başarısız olmuştu; artık mantık ya da dikkat için zaman kalmamıştı. Hashal belli ki Köprü Dört’ü yok etmeye niyetliydi.

Mantıklı, titiz planlar başarısız olduğu zaman, çılgınca bir şeyler denemenin zamanı gelmiş demekti.

Lopen bir anda sustu. Kaladin durakladı, Herdazlı adamın beti benzi atarak olduğu yerde donakalmıştı. Ne...

Gıcırtılar. Kaladin de içinde yükselen bir panikle donakaldı. Yan koridorlardan birisi derin bir gıcırtı sesiyle yankılanıyordu. Kaladin yavaş

yavaş dönerek iri, bayır *kocaman*, bir şeylerin uzaktaki uçurum boyunca hareket edişini göz ucuyla fark etti. Loş ışıkta gölgeler, kitinli bacakların kayalar üstündeki cızırtısı. Kaladin ter içinde kalarak, nefesini tuttu ama yaratık onlardan tarafa gelmedi.

Gıcırtılar azaldı ve en sonunda kayboldu. Son sesin de kaybolmasının ardından uzun bir süre daha o ve Lopen hareketsiz bir şekilde durdular.

Lopen konuştu. “Demek ki yakınlardakilerin hepsi ölü değilmiş, ha gancho?”

“Evet,” dedi Kaladin. Syl onları bulmak için geri dönerek bir anda belirdiği zaman Kaladin sıçradı. Bunu yaparken bilinçsiz bir şekilde Fırtınaışığını da içine çekmişti ve Syl havada ışıldadığı zaman, onu mahcup bir şekilde parlarken bulmuştu.

“Ne oluyor?” diye hesap sordu elleri belinde.

“Uçurumşeytanı,” dedi Kaladin.

“Öyle mi?” Sesi heyecanlanmış gibiydi. “Hadi kovalayalım!”

“Ne?”

“Tabii,” dedi Syl, “Bahse girerim onunla savaşabilirsin.”

“Syl...”

Gözleri eğlenceyle pırıldadı. Sadece bir şaka. “Gel.” Syl fırlayıp gitti.

O ve Lopen şimdi daha sessiz bir şekilde hareket ediyorlardı. Sonunda Syl uçurumun yan tarafına kondu, sanki Kaladin’in duvarda yürüme denemesiyle alay edermiş gibi duvarda ayakta duruyordu.

Kaladin kırk ayak yukarılarındaki tahta köprünün gölgesine baktı. Bu bulmayı başarabildikleri en sığ uçurumdu; doğuya doğru gittikçe daha da derinleşmeye meyilliydi. Doğuya doğru kaçmanın imkânsız olduğundan gittikçe daha da emin oluyordu. Çok uzaktı ve yücefırtına sellerinden sağ çıkmak çok zor aşılabilecek bir engeldi. Orijinal plan, muhafızlara rüşvet vererek ya da dövüşerek kaçmak en iyi plandı.

Ama bunu denemek için yeteri kadar uzun süre yaşamaları gerekiyordu. Eğer Kaladin ona yetişebilirse yukarıdaki köprü buna bir fırsat sunacaktı. Küçük küre torbasını kaldırdı ve zırh ve kemiklerle dolu çuvalını omzunun üstüne attı. İlk başta Kaya’nın ip bağlanmış bir oku köprünün üstünden aşırarak uçurumun içine geri indirmesini planlamıştı. Birkaç adam, bir ucundan tutarken, bir başkası ipten yukarı tırmanarak çuvalı köprünün altına bağlayabilirdi.

Ama bu gözcülerin görebileceği bir yerden bir okun uçurumdan yukarı fırlaması riskine girmek anlamına gelirdi. Gözcülerin çok keskin gözlü oldukları söyleniyordu ve ordular koza ören uçurumşeytanlarını tespit etmeleri konusunda onlara oldukça güveniyordu.

Kaladin oktan daha iyi bir seçenek olduğunu düşünüyordu. Belki. "Bize taş lâzım," dedi, "Yumruk büyüklüğünde olanlardan. Bir sürü."

Lopen omzunu silkti ve etrafı araştırmaya başladı. Kala din de ona katılarak su birikintilerinin ve kayalardaki oyukların içinden taş toplamaya başladı. Uçurumlarda taştan bol bir şey yoktu. Kısa bir süre sonra, bir torbanın içinde büyük bir taş yığını elde etmişlerdi.

Küre kesesini eline aldı ve daha önce Fırtınaışığını içine çektiği zaman yapmış olduğu gibi düşünmeye çalıştı. *Bu bizim son şansımız.*

"Ölümden önce yaşam," diye fısıldadı. "Zayıflıktan önce güç. Hedeften önce yolculuk."

Parlayan Şövalyelerin Birinci İdeali. Derin bir nefes aldı ve yoğun bir güç dalgası kolundan yukarı doğru yükseldi. Kasları enerjiyle, hareket etme arzusuyla yandı. İçindeki fırtına yayıldı ve kanının güçlü bir ritimle pompalanmasına neden olarak derisine içeriden baskı uyguladı. Gözlerini açtı. Etrafında parlayan dumanlar yükseliyordu . Nefesini tuttuğu zaman Işık'ın da büyük bir miktarını içinde tutabiliyordu.

Sanki içimde bir fırtına varmış gibi. Sanki onu parçalayacakmış gibi hissediyordu.

İçinde zırh olan çuvalı yere koydu ama ipi kolunun etrafına doladı ve taş torbasını beline bağladı. Tek bir yumruk büyüklüğünde taş çıkardı ve fırtınaların cilalamış olduğu yüzeyini hissederek elinde tarttı. *Bu işe yarasa iyi olur...*

Taşı Fırtınaışığı ile doldurdu, kolunun üstünde buz kristalleri oluşmuştu. Bunu nasıl yaptığından emin değildi ama ona doğal bir şeymiş gibi geliyordu, bir kupaya su doldurmak gibi. Işık elinin derisinin altında toplanıyormuş gibi görünüyor, sonra da taşa geçiyordu. Sanki canlı, parlayan bir sıvıyla taşı boyuyormuş gibiydi.

Taşı kaya duvara bastırdı. Taş Fırtınaışığı sızdırarak yerinde sabidendi, o kadar güçlü yapışmıştı ki, Kaladin çekip kurtaramıyordu. Üstüne ağırlığını vererek denedi ve taşa tutundu. Biraz daha aşağıya bir tane daha yerleştirdi, sonra da biraz daha yukarıya bir tane daha. Ondan sonra, birilerine kendisi için bir başarı duası yaktırmış olmayı dileyerek, tırmanmaya başladı.

Ne yapmakta olduğunu düşünmemeye çalıştı. Kayalara... *Neyle* duvara tutturulmuş taşlar kullanarak tırmanıyordu? Işık mı? Spren mi? Devam etti. Tien'le birlikte Hearthstone yakınlarındaki kayalıklara tırmandıkları zamanlara çok benziyordu, ancak şimdi tam olarak istediği yerlerde tutacak yaratabiliyordu.

Ellerime sürmek için biraz kaya tozu bulmuş olmam gerekirdi, diye düşündü kendini yukarı çekip, sonra da torbasından bir diğer taş alarak yerine yapıştırırken.

Syl de yanında yürüyerek geliyordu, sıradan yürüyüşü onun tırmanışının zorluğuyla alay eder gibi görünüyordu. Ağırlığını bir diğer taşa kaydırırken aşağılardan meşum bir tıkırtı geldi. Aşağı doğru bir bakış atma riskine girdi. Taşlarının birincisi kurtularak düşmüştü. Onun yakınlarındakiler şimdi sadece belli belirsiz Fırtınaışığı sızdırıyordu.

Taşlar ona doğru yanan ayak izleri gibi yükseliyordu, içindeki fırtına sessizleşimişti ama hâlâ damarlarının içinde kükrüyor, aynı anda hem heyecan verip hem de dikkatini dağıtıyordu. Eğer yukarı ulaşmadan önce Işık'ı biterse ne olurdu?

Sonraki taş da kurtularak düştü. Birkaç saniye sonra yanındaki de orıu takip etti. Lopen. uçurumun dibinin diğer yanında duvara yaslanmış dikiliyordu, ilgili ama rahattı.

Hareket etmeye devam et! diye düşündü Kaladin dikkati dağıldığı için kendi kendisine kızarak. İşine geri döndü.

Tam kolları tırmanmaktan yanmaya başlarken, köprünün altına ulaştı. İki taş daha düşerken ileri uzandı. Artık taşlar çok daha yüksekten düşüyor olduğu için takırtıları da daha yüksekti.

Ayakları hâlâ en yukarıdaki taşlara dayanmış olarak, bir eliyle köprünün altını tutarak kendini destekledi ve ipin ucunu tahta desteklerinden birinin etrafından geçirdi. Bunu etrafından dolaştırdı ve tekrar içinden geçirerek gevşek bir düğüm oluşturdu. Kısa ucunda fazladan epey bir ip bırakmıştı.

İpin kalan kısmını omzundan kaydırdı ve aşağıdaki zemine düşmesini sağladı. "Lopen," diye seslendi. Konuşurken ağzından Işık dökülmüştü. "Sıkıca çek."

Herdazlı öyle yaptı ve Kaladin de kendi ucunu tutarak düğümü sağlamlaştırdı. Sonra da ipin uzun parçasını tutarak kendini bıraktı ve köprünün altından iple sallandı. Düğüm dayandı.

Kaladin rahatladı. Hâlâ ışık tüttürüyordu ve Lopen'e seslenmesinin dışında en azından bir çeyrek saattir nefesini tutmaktaydı. *Bu faydalı olabilir,* diye düşündü ama ciğerleri yanmaya başlamıştı, bu yüzden de normal olarak nefes almaya başladı. Işık onu tamamen terk etmedi ama daha hızlı kaçmaya başlamıştı.

"Pekâlâ," dedi Kaladin Lopen'e. "Diğer çuvalı ipe bağla."

İp kıpırdandı ve birkaç saniye sonra Lopen yukarı seslenerek bağladığını söyledi. Kaladin kendini sabit tutmak için ipi bacaklarıyla kavradı, sonra da ellerini kullanarak aşağısındaki uzun kısmı çekerek zırhla dolu çuvalı yukarı çekti. Düğümün kısa ucundaki ipi kullanarak, sönük küreler kesesini zırhla birlikte çuvalın içine soktu, sonra da Lopen ve Dabbid'in bunu yukarıdan alabileceklerini umarak köprünün altına bağladı.

Aşağı baktı. Zemin yukarıdaki köprüden çok daha uzaktaymış gibi duruyordu. Bu birazcık farklı bakış açısından, her şey değişiyordu.

Yükseklik yüzünden baş dönmesi hissetmedi. Bunun yerine, ufak bir heyecan dalgası hissediyordu. İçindeki bir şeyler her zaman yükseklerde olmayı sevmişti. Bu ona doğal geliyordu. İç karartıcı olan şey aşağıda olmak, deliklerin içinde kısılıp kalarak dünyayı görememekti.

Bundan sonra ne yapacağını düşündü.

"Ne?" diye sordu Syl havanın üstünde yürüyerek ona doğru gelip.

"Eğer ipi burada bırakırsam, birileri köprüyü geçerken görebilir."

"O zaman kes."

Kaladin bir kaşını kaldırarak ona baktı. "Ucunda sallanırken mi?"

"Bir şey olmaz."

"Bu kırk ayaklık bir düşüş! En azından kemiklerim kırılır."

"Hayır," dedi Syl. "Bu konuda iyi hissediyorum, Kaladin. Sana bir şey olmayacak. Güven bana."

"Güveneyim mi? Syl, hafızanın kusurlu olduğunu sen kendin söyledin!"

"Bana geçen hafta da hakaret ettin," dedi Syl kollarını kavuşturarak. "Bana bir özür borçlu olduğunu düşünüyorum."

"Bir ipi keserek kırk ayak yükseklikten düşmekle mi özür dilemiş olacağını?"

"Hayır, bana güvenerek özür dilemiş olacaksın. Sana söyledim. Bu konuda iyi hissediyorum."

Kaladin tekrar aşağı bakarak içini çekti. Fırtınaışığı tükeniyordu. Başka ne yapabilirdi ki? İpi bırakmak aptalca olurdu. Aşağıya indiği zaman ipi

sallayarak kurtarabileceği şekilde başka bir düğüm atabilir miydi?

Eğer o türden bir düğüm varsa bile, o bunun nasıl atılacağını bilmiyordu. Dişlerini sıktı. Sonra, taşların sonuncuları da kurtularak takırtıyla yere düşerken derin bir nefes aldı ve daha önceden almış olduğu Parshendi bıçağını çıkardı. Tekrar düşünmek için fırsat bulamadan önce hızla hareket etti ve ipi kesip kurtardı.

Süratle düşmeye başladı, bir eli kesilmiş ipi kavramış halde, midesi düşmenin sarsıcı rahatsızlığıyla çalkalanıyordu. Köprü sanki yükseliyormuş gibi hızla ondan uzaklaştı ve Kaladin'in panik içindeki zihni anında gözlerini aşağı çevirdi. Bu güzel değildi. Bu dehşet vericiydi. Bu korkunçtu. Ölecekti! O...

Bir şey olmayacak.

Duyguları bir kalp atışı içinde sakinleşti. Bir şekilde, ne yapması gerektiğini biliyordu. Havada dönerek ipi bıraktı ve iki ayağını da aşağı çevirerek yere çarptı. Bir eli taşların üstünde, çömelerek inmişti, içinden bir soğukluk şoku geçti. İçinde kalan Fırtınaışığı tek bir patlamayla dışarı çıkarak, pırıldayan dumanlardan bir halka halinde vücudundan fırladı ve dağılarak kaybolmadan önce zemine çaptı.

Doğrularak kalktı. Lopen'in ağzı açık kalmıştı. Kaladin çarpmanın etkisiyle bacaklarında bir ağrı hissediyordu ama bu dört ya da beş ayak zıplamış olmak kadardı.

"Dağlardaki on gökgürültüsü adına, gancho!" diye haykırdı Lopen. "Bu inanılmazdı!"

"Teşekkür ederim," dedi Kaladin. Bir elini başına kaldırarak duvarın dibine dağılmış olan taşlara göz attı, sonra da başını kaldırıp yukarıda güvenli bir şekilde bağlanmış olan zırha baktı.

"Sana söyledim," dedi Syl omzunun üstüne konarak. Sesi muzaffer geliyordu.

"Lopen," dedi Kaladin. "Sonraki köprü turu sırasında o zırhları alabileceğini düşünüyor musun?"

"Tabii," dedi Lopen. "Kimse görmeyecek. Biz Herdazları görmezden geliyorlar, köprücüleri görmezden geliyorlar ve özellikle de sakatları görmezden geliyorlar. Onlar için, ben o kadar görünmezim ki duvarların içinden de geçsem olur."

Kaladin başını salladı. "Zırhı al. Sakla. Son plato saldırısından önce de bana ver."

“Bir köprü turuna zırhlı olarak çıkmandan hoşlanmayacaklar, gancho,” dedi Lopen. “Bunun daha önce denediğin şeyden pek farklı olacağını düşünmüyorum.”

“Göreceğiz,” dedi Kaladin. “Sen dediğimi yap.”

"Ölüm hayatım, güç zayıflığım haline geliyor, yolculuk sona erdi."

— Betabanes, 1173 tarihli, ölümden 93 saniye önce. Örnek: Ufak çapta tanınmış olan bir âlim. Örnek ikinci ağızdan elde edilmiştir. Şüpheli kabul edilmektedir.

Adolin, "İşte bu yüzden baba, görüler hakkında *ne* keşfedersek edelim, kesinlikle benim lehime tahtından feragat *edemezsin,*" dedi.

"Öyle mi?" diye sordu Dalinar kendi kendine gülümseyerek.

"Evet."

"Pekâlâ. Beni ikna ettin."

Adolin koridorun ortasında zınk diye durdu. İkisi Dalinar'ın odalarına doğru gitmekteydiler. Dalinar döndü ve genç adama baktı, "Gerçekten mi?" diye sordu Adolin. "Yani, seninle bir tartışmayı gerçekten de ben mi *kazandım*?"

“Evet,” dedi Dalinar. “Öne sürdüklerin geçerli.” Kendi kendine zaten bu karara varmış olduğunu eklemedi. "Ne olursa olsun, kalacağım. Bu savaşı şimdi terk edemem.” Adolin’in ağzı kulaklarına vardı.

“Ama,” dedi Dalinar bir parmağını kaldırarak. “Bir şartım var. Eğer zihinsel olarak fazlasıyla güvenilmez hale gelirsem sana beni tahtımdan indirme hakkını veren, kâtiplerimin en üst düzeylileri tarafından tasdik edilmiş olan ve Elhokar tarafından da tanık olunacak bir emir çıkartacağım. Diğer kampların bunu bilmesine izin vermeyeceğiz ama kendime beni indirmenin imkânsız olacağı kadar fazla delirme iznini vermeyeceğim.”

“Pekâlâ,” dedi Adolin tekrar yürüyüp Dalinar’ın yanına gelirken. Koridorda yalnızdılar. “Bunu kabul edebilirim. Bundan Sadeas’a bahsetmediğin sürece. Ben hâlâ ona güvenmiyorum.”

“Senden ona güvenmeni istemiyorum,” dedi Dalinar odalarının kapısını iterken. “Sadece onun değişmeye muktedir olduğuna inanman gerekiyor. Sadeas bir zamanlar bir dosttu ve ben tekrar öyle olabileceğini düşünüyorum.”

Ruhdökülmüş odanın taşları bahar havasının serinliğini, tutmaya devam ediyormuş gibi görünüyordu. Hava yaza dönmeyi reddetse de en azından kışa da dönmemişti. Elthebar da öyle olmayacağını temin etmişti ama öte yandan, fırtınabekçilerinin sözleri her zaman uyarılarla doluydu. Yaradan’ın iradesi gizemliydi ve işaretlere her zaman güven olmazdı.

Dalinar şimdi fırtına bekçilerini kabul ediyordu; yaygın hale geldikleri ilk zamanlarda onların yardımını reddetmişti. Hiçbir adam ne geleceği bilmeye ne de sahip çıkmaya çalışmalıdır çünkü o sadece Yaradan’ın kendisine aittir. Ve Dalinar fırtına bekçilerinin araştırmalarını okumadan nasıl yapabildiklerini de merak ediyordu. Okumadıklarını iddia ediyorlardı ama Dalinar onların rünlerle dolu olan kitaplarını görmüştü. Rünler. Onlar kitaplarda kullanılmak için değildi, onlar resimdi. Daha önce hiç görmemiş bir adam bile şekline bakarak ne anlama geldiğini anlayabilirdi. Bu özellikleri, rünleri yorumlamayı okumaktan daha farklı bir şey yapıyordu.

Fırtınabekçileri insanları rahatsız eden pek çok şey yapıyordu. Ne yazık ki, onlar o kadar çok *işe yarıyorlardı* ki. Bir yücefırtınanın ne zaman geleceğini bilmek, eh, bu kesinlikle fazlasıyla cezbedici bir avantajdı. Her ne kadar fırtınabekçileri sık sık yanılsalar da, genelde haklı çıkıyorlardı.

Renarin şöminenin yanında eğilmiş, odayı ısıtması için oraya kurulmuş olan fabrialı inceliyordu. Navani de onlardan önce gelmişti. Dalinar’ın

yükseltilmiş yazı masasında oturmuş, bir mektup karalıyordu; içeri girerlerken dikkati başka yerde kalemini sallayarak Dalinar'a selam verdi. Dalinar'ın birkaç hafta önceki şölende Navani'yi sergilerken görmüş olduğu fabrialı takıyordu; çok bacaklı garip mekanizma omzuna tutunmuş, eflatun elbisesinin kumaşını kavramıştı.

"Bilmiyorum, baba," dedi Adolin kapıyı kapatırken. Görünüşe göre hâlâ Sadeas'ı düşünüyordu. "*Kralların Yolu*'nu dinliyor olması umurumda değil. Bunu sadece senin plato saldırılarıyla daha yakından ilgilenmemen için yapıyor ki, kâtipleri mücevherkalplerin kesilişinde onun payını daha iyi ayarlayabilsin. Seni oyuna getiriyor."

Dalinar omzunu silkti. "Mücevherkalpler ikincil önem taşıyor, oğlum. Eğer onunla tekrar bir ittifak kurabilirsem, bu neredeyse her bedele değer. Bir bakımdan, onu oyuna getiren benim."

Adolin içini çekti. "Pekâlâ. Ama ben yine de o yakınlardayken bir elimi para kesemin üstünde tutacağım."

"Sadece ona hakaret etmemeye çalış," dedi Dalinar. "Şey.... Ve bir şey daha. Kralın Muhafızları'na fazladan dikkat göstermeni istiyorum. Eğer bana sadık olduklarını kesin olarak bildiğimiz askerler varsa, Elhokar'ın odalarını korumaları için onları görevlendir. Onun bir komplo hakkındaki sözleri beni endişelendiriyor."

"Muhakkak buna inanmıyorsundur," dedi Adolin.

"Zırhıyla ilgili garip bir şeyler oldu. Bu karmaşanın hepsi kremçamuru gibi kokuyor. Belki de sonunda hiçbir şey olmadığı ortaya çıkacak. Şimdilik, beni mazur gör."

"Belirtmem gerekir ki, Sadeas'ı sen, o ve Gavilar arkadaş olduğunuz zamanlarda bile pek sevmezdim," dedi Navani. Mektubunu süslü bir hareketle bitirdi.

"Krala düzenlenen saldırıların arkasında o yok," dedi Dalinar.

"Nasıl emin olabiliyorsun?" diye sordu Navani.

"Çünkü bu onun yolu değil," dedi Dalinar. "Sadeas asla kral unvanını istemedi. Yüceprens olmak ona bol bol güç sağlıyor ve büyük çaplı hatalar için de kabahati üstüne yıkabileceği birini veriyor." Dalinar başını salladı. "Asla tahtı Gavilar'ın elinden almaya çalışmadı ve Elhokar'la durumu o zamankinden bile daha iyi."

"Çünkü benim oğlum zayıf bir kral," dedi Navani. Bu bir suçlama değildi.

"O zayıf *değil,*" dedi Dalinar. "O tecrübesiz. Ama evet, bu durumu gerçekten de Sadeas için ideal yapıyor. Doğruyu söylüyor, İstihbarat Yüceprensi olmayı Elhokar'ı öldürmeye çalışanın kim olduğunu bulmayı çok fena arzu ettiği için istedi."

"Mashala," dedi Renarin yenge için resmi terimi kullanarak. "Omzundaki o fabrial ne işe yarıyor?"

Navani muzip bir gülümsemeyle alete bir göz attı. Dalinar onun içlerinden birinin bunu sormasını umuyor olduğunu görebiliyordu. Dalinar oturdu, yücefırtına kısa bir süre sonra gelecekti.

"Oh, bu mu? Bu bir çeşit acınalı. İşte, size göstereyim. Acıyı azaltan bir fabrial." Emineliyle uzanarak pençeye benzer ayakları serbest bırakan bir kıskaca bastırdı.

Fabrialı yukarı kaldırdı. "Bir ağrın var mı, canım? Bir yerlere çarptığın bir parmak ya da bir kesik?"

Renarin başını salladı.

"Bugün düello antrenmanı sırasında elimdeki bir kası incittim," dedi Adolin.

"Kötü değil ama ağrıyor."

"Gel buraya," dedi Navani. Dalinar sevgiyle gülümsedi. Navani her zaman yeni fabriallarla oynarken en samimi halinde olurdu. O an birinin onu herhangi bir numara peşinde değilken görebileceği çok az zamandan birisiydi. Bu, kralın annesi Navani ya da entrikacı politikacı Navani değildi. Bu, heyecanlı mühendis Navani'ydi.

"Artifabrian dünyası bazı inanılmaz şeyler yapıyor," dedi Navani Adolin elini uzatırken. "Ben yapımında bir katkım bulunduğu için bu minik aletle özellikle gurur duyuyorum." Aleti pençeye benzeyen bacaklarını Adolin'in avcunun etrafına sarıp yerlerine kilitleyerek elinin üstüne kapattı.

Adolin elini kaldırarak kımıldattı. "Acı kayboldu."

"Ama elini hâlâ hissedebiliyorsun, değil mi?" dedi Navani kendinden memnun bir şekilde.

Adolin diğer elinin parmaklarıyla avama dokundu. "Elim hiç de uyuşmuş değil."

Renarin büyük bir ilgiyle izliyordu, gözlüklü gözleri meraklı, istekliydi. Keşke oğlan bir ardent olmaya ikna edilebilseydi. O zaman eğer isterse bir mühendis olabilirdi. Ama yine de reddediyordu. Ortaya sürdüğü sebepler Dalinar'a her zaman zayıf mazeretler gibi görünmüştü.

“Biraz hantal,” diye belirtti Dalinar.

“Ee, bu daha erken bir model,” dedi Navani savunmacı bir şekilde. “Şu Uzungölge’nin berbat icatlarının biri üzerinde ters mühendislik yöntemiyle çalışıyordum ve şeklini güzelleştirme lüksüne sahip değildim. Ben bunun epey bir potansiyele sahip olduğunu düşünüyorum. Savaş meydanındaki yaralı askerlerin acısını dindirmek için bunlardan kullanıldığım hayal et. Bunu hastalarının üstünde çalışırken, onların acısı yüzünden endişelenmek, zorunda olmayan bir hekimin ellerinde hayal et.”

Adolin başıyla onayladı. Dalinar’ın itiraf etmesi gerekirdi ki bu gerçekten de faydalı bir alet gibi görünüyordu.

Navani gülümsedi, “Bu hayatta olmak için özel, bir zaman; fabrialiar hakkında her türlü şeyi öğreniyoruz. Bu, örneğin, bir eksiltici fabrial; bir şeyleri azaltıyor, şu durumda acıyı. Gerçekte yarayı iyileştirdiği yok ama o yöne doğru atılmış bir adım olabilir. Her neyse, bu uzakalemler gibi çiftlenimli fabriallardan tamamiyle farklı bir tür. Eğer gelecek için yaptığımız planları görebilseydiniz...”

“Ne gibi?” diye sordu Adolin.

“Eninde sonunda öğreneceksiniz,” dedi Navani gizemli bir şekilde gülümseyerek. Fabrialı Adolin’in elinden çıkardı.

“Parekılıcı mı?” Adolin heyecanlanmış gibiydi.

“Şey, hayır,” dedi Navani. “Parekılıcı ve Zırhların tasarını ve işleyişleri bizim keşfetmiş olduğumuz her şeyden tamamen farklı. Herhangi birilerinin en yakınına gelebildiği şey o Jah Keved’deki kalkanlar. Ama benim görebildiğim kadarıyla, onlar da gerçek Parezırhı’ndan tümüyle farklı bir tasarım ilkesine dayanıyor. Eskilerin muhteşem bir mühendislik anlayışı olmalı.”

“Hayır,” dedi Dalinar. “Onları gördüm, Navani. Onlar... Eh, onlar antik. Teknolojileri ilkel.”

“Peki ya Şafakşehirleri?” diye sordu Navani şüpheci bir şekilde. “Ya fabriallar?”

Dalinar başını salladı. “İkisinden de görmedim. Görülerde Parekılıcı var ama o kadar yersiz duruyorlar ki. Belki gerçekten de efsanelerin söylediği gibi bizzat Elçiler tarafından verilmişlerdir.”

“Belki,” dedi Navani. “Neden sen...”

Navani kayboldu.

Dalinar gözlerini kırpıştırdı. Yüeefırtınanın yaklaştığını duymamıştı.

Şimdi yan tarafları boyunca sütunların olduğu büyük, açık bir odanın içindeydi. Devasa sütunlar süslemesiz, pürüzlü yüzeyleriyle yumuşak kumtaşından yontulmuş gibi görünüyordu. Tavan çok yüksekteydi, hafifçe tanıdık gelen geometrik şekillerle kayadan oyulmuştu. Çizgiler tarafından birleştirilen daireler birbirlerinden uzaklaşarak genişliyorlardı...

“Ne yapacağımı bilmiyorum, eski dostum,” dedi bir ses yan tarafından. Dalinar döndüğünde krallara lâyık beyaz ve altın renkli cübbeler giymiş, kat kat kol yenleri tarafından saklanmış olan ellerini önünde kavuşturmuş genç bir adam gördü. Koyu saçları bir örgü ile geriye doğru toplanmıştı ve sivri bir ucu olan kısa bir sakalı vardı. Saçlarının içine örülmüş olan altın iplikler vardı ve alnında toplanarak bir araya gelip altından bir sembol oluşturuyorlardı. Parlayan Şövalyeler’in sembolü.

“Diyorlar ki her seferinde aynısı oluyormuş,” dedi adam, “Issızlıklar için asla hazır olmuyoruz. Direnmekte daha iyi hale geliyor olmamız gerekir ama bunun yerine her seferinde yok olmaya bir adım daha yaklaşıyoruz.” Sanki bir cevap beklermiş gibi Dalinar’a döndü.

Dalinar aşağı bir göz attı. O da süslü cübbeler giymişti ama adamınkiler kadar şatafatlı değillerdi. Neredeydi? Hangi zamandı? Navani’nin kaydetmesi ve Jasnab’nın da bu rüyaları kanıtlamak (ya da yalanlamak) için kullanabileceği ipuçları bulması gerekiyordu.

“Ben de ne söyleyeceğimi bilmiyorum,” diye cevap verdi Dalinar. Eğer bilgi istiyorsa, daha önceki görülerde yaptığından daha doğal bir şekilde davranması gerekiyordu.

Krala benzeyen adam içini çekti. “Ben senin benimle paylaşmak için biraz bilgeliğinin olacağını ummuştum, Karm.” Odanın yan tarafına doğru yürümeye devam ettiler, duvarın taştan bir korkuluğu olan devasa bir balkona açıldığı yere yaklaşıyorlardı. Balkon bir akşamın gökyüzüne açılıyordu, batmakta olan güneş havayı kirli, boğucu bir kırmızıya boğmuştu.

“Kendi doğamız bizi yok ediyor,” dedi krala benzer adam, yüzü kızgın olsa da sesi yumuşaktı. “Alakavish bir Dalgabağlayan’dı. Bundan daha iyi olması gerekirdi. Ama yine de, Nahel bağı ona sıradan bir adamdan daha fazla bir bilgelik vermedi. Maalesef, tüm sprenler şerefsprenleri kadar seçici değil.”

“Katılıyorum,” dedi Dalinar.

Diğer adam rahatlamış gibi görünüyordu. "İddialarımı fazla cüretli bulacağından endişe etmiştim, Senin kendi Dalgabağlayanlar'ın da... Ama hayır, geçmişe bakmamak zorundayız."

Dalgabağlayan da ne? Dalinar soruyu çığlık atarak sormak istiyordu ama bunun hiçbir yolu yoktu. Tamamıyla yersiz görünmeden mümkün değildi.

Belki de...

"Bu Dalgabağlayanlar ile ilgili ne yapılması gerektiğini düşünüyorsunuz?" diye sordu Dalinar dikkatli bir şekilde.

"Onları herhangi bir şey yapmaya zorlayabileceğimizi hiç sanmıyorum." Ayak sesleri boş odada yankılanıyordu. Hiç. muhafızları ya da hizmetkârları yok muydu? "Onların gücü... Alakavish, Dalgabağlayanlar'ın sıradan insanlar için sahip olduğu cazibeyi kanttlıyor. Keşke onları cesaretlendirmenin bir yolu olsaydı..." Adam durarak Dalinar'a döndü. "Daha iyi olmaları gerekiyor, eski dostum. Hepimizin daha iyi olması gerekiyor. Bize verilmiş olan şeylerin; ister taç olsun, ister Nahel bağı, sorumluluğunun *bizi* daha iyi yapması gerekiyor."

Dalinar'dan bir şeyler bekliyor muş gibi görünüyordu. Ama ne?

"Katılmadığını yüzünden okuyabiliyorum," dedi krala benzer adam, "Önemli değil, Karm. Bu konu hakkındaki düşüncelerimin geleneklere ters olduğunu biliyorum. Belki de sizler haklısınızdır, becerilerimiz ilahi bir seçimin kanıtıdır. Ama eğer bu doğruysa, ne şekilde hareket ettiğimize daha fazla dikkat ediyor olmamız gerekmez mi?"

Dalinar kaşlarını çattı. Bu ona tanıdık gelmişti. Krala benzer adam içini çekerek balkonun kıyısına yürüdü. Dalinar da ona katılarak dışarı çıktı. Bakış açısı en sonunda aşağıdaki manzaraya bakabilmesine izin vermişti.

Binlerce ceset onu karşıladı.

Dalinar'ın nefesi kesildi. Ölüler dışarıdaki şehrin sokaklarını dolduruyordu; Dalinar'ın zar zor tanıyabildiği bir şehir. *Kholinar,* diye düşündü. *Benim vatanım.* Krala benzeyen adamla birlikte alçak, üç katlı bir kulenin tepesinde duruyorlardı; taştan yapılmış olan bir çeşit kaleydi burası. Bir gün sarayın olacağı yerde duruyormuş gibi görünüyordu.

Devasa kanatlar gibi havaya yükselen sivri taş oluşumlarıyla şehri karıştırmış olması mümkün değildi. Rüzgârbıçakları deniliyordu onlara. Ama hava şartları yüzünden Dalinar'ın görmeye alışkın olduğundan daha az yıpranmış hâldeydiler ve etraflarındaki şehir de çok farklıydı. Pek çoğu

yıkılmış olan tıknaz taş yapılardan inşa edilmişti. Yıkım uzaklara kadar yayılıyor, ilkel sokaklar boyunca ilerliyordu, Şehri bir deprem mi vurmuştu?

Hayır, o cesetler savaşta düşmüştü. Dalinar kan, iç organlar ve havanın pis kokusunu alabiliyordu. Cesetler etrafa, saçılmış yatıyorlardı; pek çoğu kaleyi, çevreleyen alçak duvarın yakınlarındaydı. Duvar bazı yerlerde kırılmış, ezilmişti. Ve cesetlerin arasına saçılmış olan garip şekilli kayalar vardı. Taşların kesimleri sanki...

Babalarımın kanı, diye düşündü Dalinar parmaklığı kavrayarak öne doğru eğilirken. *Onlar taş değil. Onlar yaratık.* Devasa yaratıklardı, bir insandan en azından beş ya da altı kat daha büyüklerdi. Derileri granit gibi donuk ve griydi. Uzun uzuvları ve iskelete benzer vücutları vardı, ön bacakları (yoksa onlar kol muydu?) geniş omuzlarından çıkıyordu. Yüzleri ince, dardı. Ok gibiydi.

"Burada ne oldu?" diye sordu Dalinar kendine hâkim olamadan. "Bu korkunç!"

"Ben de kendime tam aynı şeyi soruyorum. Bunun olmasına nasıl izin verebildik? Issızlıklar doğru adlandırılmış. İlk sayımları duydum. On bir yıllık savaş ve bir zamanlar hükümdarı olduğum insanların onda dokuzu ölü. Artık yönetecek krallıklarımız kaldı mı ki? Sur artık yok, bundan eminim. Tarma, Eiliz, onlar da büyük ihtimalle sağ kalmayacak. Halklarının çok fazlası öldü."

Dalinar bu yerleri hiç duymamıştı.

Adam elini yumruk yaparak hafifçe parmaklığa vurdu. Uzaklarda cenaze ateşleri kurulmuştu, ölüleri yakmaya başlamışlardı. "Diğerleri Alakavish'i suçlamak istiyor. Ve doğru, eğer o bizi Issızlık'tan önce savaşa sürüklemiş olmasa, bu kadar kötü bir şekilde bozguna uğramış olmayabilirdik. Ama Alakavish daha büyük bir hastalığın bir belirtisiydi. Elçiler gelecek sefer geri döndükleri zaman ne bulacaklar? Onları bir kere daha unutmuş olan bir insanlık mı? Savaş ve çekişmeyle harap olmuş bir dünya mı? Eğer şimdiye kadar olduğumuz gibi devam edeceksek, o zaman belki de yenilmeyi *hak ediyoruzdur.*"

Dalinar bir ürperme hissetti. Bu görünün bundan öncekinden sonra gelmesi gerektiğini düşünmüştü ama daha önceki görüleri kronolojik değildi. Bu görüde daha herhangi bir Parlayan Şövalye görmemişti ama bu dağılmış oldukları için olmayabilirdi. Belki de henüz *kurulmamışlardı* bile. Ve belki de bu adamın sözlerinin bu kadar tanıdık geliyor olmasının bir sebebi vardı.

Olabilir miydi? Gerçekten de Dalinar sözlerini tekrar ve tekrar dinlediği adamın yanında duruyor olabilir miydi? “Yenilgide şeref vardır,“ dedi Dalinar dikkatli bir şekilde *Kralların Yolu*’nda birkaç kere tekrar edilmiş olan sözleri kullanarak.

“Eğer o yenilgi bilgi getiriyorsa.” Adam gülümsedi. “Kendi sözlerimi yine bana karşı mı kullanıyorsun, Karm?”

Dalinar nefesinin tıkandığını hissetti. Adamın ta kendisi. Nohadon. Büyük kral. O gerçekten de vardı. Ya da bir zamanlar var olmuştu. Bu adam Dalinar’ın onu hayal ettiğinden daha gençti ama o alçakgönüllü, neredeyse asil duruşu... Evet, bu doğruydu.

“Tahtımdan feragat etmeyi düşünüyorum,” dedi Nohadon yumuşak bir şekilde.

“Hayır!” Dalinar ona doğru bir adım attı. “Bunu yapmamalısınız.”

“Onları yönetemem,” dedi adam. “Eğer benim liderliğimin onları getirdiği yer burasıysa olmaz.”

“Nohadon.”

Adam kaşlarını çatarak ona doğru döndü. “Ne?”

Dalinar durakladı. Bu adamın kimliği hakkında yanılmış olabilir miydi? Ama hayır. Nohadon ismi daha ziyade bir unvandı. Yasaklanmadan önce, tarihteki pek çok ünlü kişiye Kilise tarafından kutsal isimler verilmişti. Bajer’in bile ismi büyük olasılıkla onun gerçek ismi değildi; gerçek ismi zaman içinde kaybolmuştu.

“Bir şey değil,” dedi Dalinar. “Tahtınızdan vazgeçemezsiniz. İnsanların bir lidere ihtiyacı var.”

“Liderleri *var,*” dedi Nohadon. “Prensler, krallar, Ruhdökümcüler, Dalgabağlayanlar var. Yönetmeyi isteyen adamların ve kadınların eksikliğini asla duymuyoruz.”

“Doğru ama bu konuda iyi olanların eksikliğini duyuyoruz,” dedi Dalinar.

Nohadon parmaklığın üstünden uzandı. Gözlerini ölülere dikti, yüzünde derin bir keder ve sıkıntı ifadesi vardı. Onu bu şekilde görmek o kadar garipti ki. Ne kadar da gençti.

Dalinar asla onda böyle bir güvensizlik, böyle bir ıstırap olabileceğini hayal etmemişti.

“O hissi biliyorum,” dedi Dalinar yumuşak bir şekilde. “Güvensizlik, utanç, kafa karışıklığı.”

“Beni fazlasıyla iyi okuyabiliyorsun, eski dostum.”

“Bu duyguları biliyorum çünkü onları ben de hissettim. Ben... Ben asla sizin de onları hissedeceğinizi tahmin etmemiştim.”

“O zaman hatamı düzelteyim. Belki de beni o kadar iyi tanımıyorsundur.”

Dalinar sessizleşti.

“Peki, ne yapacağım?” diye sordu Nohadon.

“Siz *bana* mı soruyorsunuz?”

“Sen benim danışmanımsın, değil mi? Eh, biraz, danışmanlık istiyorum.”

“Ben... Tahtınızdan feragat edemezsiniz.”

“Peki, onunla ne yapmam gerekiyor?” Nohadon dönerek uzun balkon boyunca yürüdü. Bütün bu katın etrafını dolaşıyormuş gibi görünüyordu. Dalinar da taşın parçalanmış, parmaklığın kırılmış olduğu noktaların yanından geçerek ona katıldı.

“Artık insanlara bir inancım kalmadı, eski dostum,” dedi Nohadon. “İki adamı yan yana koy ve tartışacak bir şey bulacaklardır. Onları gruplar halinde topla ve bir grup bir diğerine baskı yapmak ya da saldırmak için sebepler bulacaktır. Şimdi ise bu. Onları nasıl korurum? Bunun tekrar olmasına nasıl engel olurum?”

“Bir kitap yazdırın,” dedi Dalinar hevesli bir şekilde, “İnsanlara umut verecek, onlara liderlik halikındaki felsefenizi ve hayatların nasıl yaşanması gerektiğini açıklayacak büyük bir kitap!”

“Bir kitap mı? Ben. Kitap mı yazacağım?”

“Neden olmasın?”

“Çünkü bu inanılmaz derecede *salakça* bir fikir.”

Dalinar’ın ağzı açık kaldı.

“Bildiğimiz anlamıyla dünya neredeyse yok oldu,” dedi Nohadon. “Üyelerinin yarısını kaybetmemiş olan bir aile neredeyse kalmadı! En iyi adamlarımız o meydandaki cesetler ve iki ya da en iyi durumda üç aydan fazla dayanmamıza yetecek kadar yiyeceğimiz yok. Ve ben de zamanımı bir kitap yazarak mı geçireceğim? Benim için onu kim yazacak ki? Bütün kelimecilerim Yelig-nar arşivlere girmeyi başardığı zaman katledildi. Hâlâ hayatta olduğunu bildiğim tek mektup adamım sensin.”

Mektup *adamı* mı? Bu *gerçekten* de garip bir zamandı. “O zaman ben yazabilirim.”

“Tek kolla mı? Sol elinle yazmayı öğrendin mi o zaman?”

Dalinar başını eğdi. Kollarının ikisi de duruyordu ama görünüşe göre Nohadon’un gördüğü adamın sağ kolu yoktu.

“Hayır, dünyayı tekrar inşa etmemiz gerekiyor,” dedi Nohadon. “Keşke sadece kralları, hâlâ hayatta olanlarını, birbirlerine karşı avantaj aramamak için ikna etmenin bir yolu olsaydı.” Nohadon parmaklarıyla balkona hafifçe vuruyordu. “O zaman kararım bu. Ya tahtı bırakacağım ya da yapılması gereken şeyi yapacağım. Şimdi yazmanın zamanı değil. Bu hareketin zamanı. Ve sonra da, ne yazık ki, kılıcın zamanı.”

Kılıç mı? diye düşündü Dalinar. *Sen de mi, Nohadon?*

Bu gerçekleşmeyecekti. Bu adam büyük bir filozof olacaktı; barış ile başkalarına karşı saygı duymayı öğretecekti ve insanları kendi istediği şekilde davranmaya zorlamazdı. Onlara şerefli bir şekilde davranmaları için *yol gösterirdi.*

Nohadon Dalinar’a döndü. “Özür dilerim, Karm. Sorduktan hemen sonra senin önerilerini reddetmemem gerekir. Hepimizin de öyle olduğunu düşündüğüm gibi gerginim. Bazı zamanlar, bana insan olmak sahip olamayacağımız şeyi istemekmiş gibi görünüyor. Bazıları için bu güç. Benim içinse bu barış.”

Nohadon dönerek balkon boyunca geri yürüdü. Her ne kadar yürüyüşü yavaş olsa da, duruşu yalnız kalmak istediğine işaret ediyordu. Dalinar bıraktı gitsin.

“O Roshar’ın gördüğü gelmiş geçmiş en nüfuzlu yazarlardan birisi olacak,” dedi Dalinar.

Aşağıda cesetleri toplayarak çalışan insanların sesleri dışında sessizlik vardı.

“Orada olduğunu biliyorum,” dedi Dalinar.

Sessizlik.

“Ne karar verecek?” diye sordu Dalinar. “Onları istediği gibi birleştirdi mi?”

Görülerinde sık sık konuşan ses gelmedi. Dalinar sorularına hiçbir cevap alamadı. İçini çekerek ölülerle dolu meydanlara bakmak için döndü.

“En azından bir konuda haklısın, Nohadon. İnsan olmak, sahip olamayacağımız şeyi istemektir.”

Manzara karardı, güneş batıyordu. Karanlık onu kapladı ve Dalinar gözlerini kapattı. Tekrar gözlerini açtığı zaman ise elleri bir sandalyenin arkasında bağlı ayakta durur şekilde odalarına geri dönmüştü. Endişeyle eğer saldırganlaşırsa onu yakalamaya hazır olarak yakınlarında durmakta olan Adolin ve Renarin’e döndü.

“Eh, bu boşunaydı,” dedi Dalinar. “Hiçbir şey öğrenemedim. Lanet! Bilgi toplama konusunda gayet kötü bir ...”

“Dalinar,” dedi Navani sert bir şekilde, hâlâ bir kamışla kâğıdını karalıyordu. “Görü bitmeden önce söylediğin en son şey. Neydi o?”

Dalinar kaşlarını çattı.”En son...”

“Evet,” dedi Navani aceleci bir şekilde. “En son ağzından çıkan kelimeler.”

“Konuşmakta olduğum adamın sözlerini tekrarlıyordum. ‘İnsan olmak sahip olamayacağımız şeyi istemektir.’ Neden?”

Navani hızla yazmaya devam ederek onu duymazdan geldi. Bitirdiği zaman da, uzun bacaklı sandalyesinden aşağı kaydı ve aceleyle Dalinar’ın kitaplığına doğru gitti. “Sende şeyin bir kopyası var mı... Evet, olabileceğini düşünmüştüm. Bunlar Jasnah’nın kitapları, değil mi?”

“Evet,” dedi Dalinar. “O dönene kadar onlara iyi bakılmasını istemişti.”

Navani raftan bir cilt çekip çıkardı. “Corvana’dan *Seçmeler.*” Kitabı yazı masasının üstüne koydu ve sayfalarını karıştırdı.

Dalinar da ona katıldı ama elbette ki, sayfalardan hiçbir şey anlamıyordu. “Ne önemi var?”

“Burada,” dedi Navani. Başını kaldırarak Dalinar a baktı. “Sen bu görülerine gittiğin zaman, konuştuğunu biliyorsundur.”

“Abuk subuk şeyler. Evet, oğullarım bana söyledi.”

“Analk malah kaf, del makian habin yah,” dedi Navara. “Tanıdık geliyor mu?”

Dalinar şaşkınlık içinde başını salladı.

“Babamın söylediği şeye epey benziyor,” dedi Renarin. “Görünün içinde olduğu zaman.”

“Epey benziyor değil, Renarin,” dedi Navani kendinden çok memnun görünerek. “Tam olarak aynı ifade. Transtan çıkmadan önce söylediğin en son şey buydu. Bugün ağzından çıkan her şeyi, elimden geldiği kadar doğru bir şekilde yazdım.”

“Ne amaçla?” diye sordu Dalinar.

“Çünkü faydalı olabileceğini düşündüm. Ve oldu da. Bu aynı ifade *Seçmeler’de* var, neredeyse aynı şekilde.”

“Ne?” diye sordu Dalinar inanamayarak. “Nasıl?”

“Bu bir şarkıdan bir mısra,” dedi Navani. “Jah Keved’deki Sessiz Dağ’ın yamaçlarında yaşayan bir sanatçılar tarikatı olan Vanriallar’a ait bir ilahi.

Yıllar boyunca, yüzyıllardan beridir, bu aynı sözlerle şarkı söylüyorlar; Elçiler'in bizzat kendileri tarafından Şafakdili'nde yazılmış olduğunu iddia ettikleri şarkılar. Antik bir alfabede yazılmış olan bu şarkıların sözlerine sahipler. Ama *anlamlar* kayıp. Onlar artık sadece ses. Bazı âlimler alfabenin ve şarkıların gerçekten de Şafakdili'nde olabileceğine inanıyorlar."

"Ve ben..." dedi Dalinar.

"Demin onlardan birinden bir mısra söyledin," dedi Navani. "Onun da ötesinde, eğer az önce bana verdiğin ifade doğruysa, bunu *tercüme ettin.* Bu Vanrial Hipotezi'ni kanıtlayabilir! Bir cümle pek fazla bir şey değil ama bize bütün alfabeyi tercüme etmemiz için bir anahtar sağlayabilir. Bir süredir bu durum, görüleri dinlerken beni rahatsız ediyordu. Söylediğin şeylerin rasgele zırvalar olmak için fazlasıyla düzenli olduğunu *düşünmüştüm.*" İçten bir şekilde gülümseyerek Dalinar'a baktı. "Dalinar, az önce gelmiş geçmiş en şaşırtıcı ve en eski gizemlerinden birini çözmüş olabilirsin."

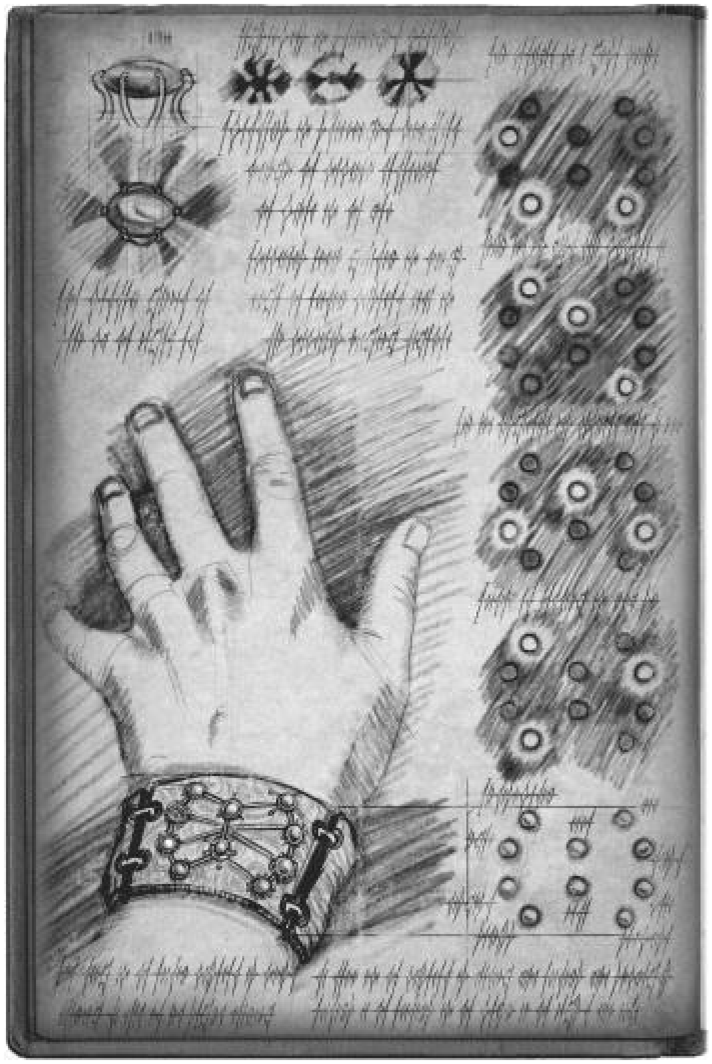
"Dur," dedi Adolin, "Ne diyorsun?"

"Diyorum ki, yeğenim," dedi Navani doğrudan ona doğru bakarak, "Senin kanıtını bulduk."

"Ama," dedi Adolin. "Yani, o tek ifadeyi bir yerlerde duymuş olabilir..."

"Ve bundan yola çıkarak da bütün bir dili mi keşfetti?" dedi Navani yazılarla dolu sayfasını kaldırarak. "Bunlar zırvalama *değiller* ama bugün insanların konuştuğu hiçbir dilde de değil. Ben bunun görünüşte olduğu şey olduğunu düşünüyorum, Şafakdili. Yani eğer babanın ölü olan bir dili konuşmayı nasıl öğrenmiş olabileceği konusunda başka bir açıklama düşünemiyorsan, Adolin; görüleri kesinlikle gerçek."

Oda sessizleşti, Navani'nin kendisi de söylediği şey yüzünden afallamış gibi görünüyordu. Bundan çabucak kurtuldu. "Şimdi, Dalinar," dedi. "Senden bu görüyü mümkün olan en hatasız şekilde tarif etmeni istiyorum. Eğer onları hatırlayabiliyorsan, tam olarak ağzından çıkmış olan kelimelere ihtiyacım var. Bulabildiğimiz her zerre âlimlerime bu işin içinden çıkmaları konusunda yardım edecek..."

“Fırtınanın içinde uyanıyorum, düşerken, dönerken, ağlarken.”

— Kakanev, 1173 tarihli, ölümden 13 saniye önce. Örnek bir şehir muhafızıydı.

Navani, “Nasıl bu kadar emin olabiliyorsun, Dalinar?” diye sordu yumuşak bir şekilde.

Dalinar başını salladı, “Öyle işte. O Nohadon’du.”

Görünün bitmesinin üstünden birkaç saat geçmişti. Navani yazı masasından kalkarak oturmak için Dalinar’ın yakınlarındaki daha rahat bir sandalyeye geçmişti. Renarin de Dalinar’ın karşısında oturmuş, geleneklere uygun bir şekilde onlara eşlik ediyordu. Adolin yücefırtına hasar raporlarını toplamak için gitmişti. Oğlan görülerin gerçek olduğu keşfiyle çok rahatsız olmuş gibi görünmüştü.

“Ama gördüğün adam hiç adını söylemedi,” dedi Navani.

“Oydu, Navani.” Dalinar Renarin’in başının yukarısındaki Ruhdökülmüş pürüzsüz kahverengi kaya duvara gözlerini dikerek baktı. “Onda bir hükümdar havası vardı, üstündeki büyük sorumlulukların ağırlığı. Bir asalet.”

“Başka bir kral da olabilirdi,” dedi Navani. “Ne de olsa, bir kitap yazması yönündeki önerine burun kıvırdı.”

“Bu sadece onun yazması için doğru zaman değildi, O kadar fazla ölüm... Büyük kayıpların altında ezilmişti. Fırtınababa! Bir savaşta on kişiden dokuzunun ölmesi. Böyle bir şeyi hayal edebiliyor musun?”

“Issızlıklar,” dedi Navani.

İnsanları birleştir... Gerçek Issızlık geliyor...

“Issızlıklar’dan bahseden herhangi bir kaynak, biliyor musun?” diye sordu Dalinar, “Ardentlerin anlattığı hikâyeler değil. Tarihsel kaynaklar?”

Navani’nin elinde kenarlarında yoğunlaşmış damlacıkların birikmiş olduğu bir kadeh ısıtılmış eflatun şarap vardı. “Evet, ama sorman gereken kişi ben değilim. Tarihçi olan Jasnah.”

“Sanırım onlardan bir tanesinin sonrasını gördüm. Ben... Ben Yokelçılerin cesetlerini görmüş olabilirim. Bu bize daha fazla kanıt sağlar mı?”

“Kesinlikle dilbilimsel kanıtlar kadar iyi bir şey olmaz,” Navara şarabından bir yudum aldı. “Issızlıklar antik çağlarla ilgili şeyler. Görmeyi bekliyor olduğun şeyi gördüğün iddia edilebilir. Ama o kelimeler; eğer onları tercüme edebilirsek, hiç kimsenin gerçek olmayan bir şeyleri görüyor olduğuna itiraz etmesi mümkün olmaz.” Navani’nin yazı tahtası aralarındaki alçak masanın üstünde yatıyordu, kalem ve mürekkep kâğıdın üstüne dikkatli bir şekilde yerleştirilmişti.

“Başkalarına da bahsetmeyi mi planlıyorsun?” diye sordu Dalinar. “Görülerimden?”

“Sana olanları başka nasıl açıklayabiliriz?”

Dalinar tereddüt etti. Nasıl açıklayabilirdi? Bir taraftan, deli olmadığını bilmek bir ferahlıktı. Ama ya bir çeşit güç bu görülerle onu yanlış yönlendirmeye çalışıyor, Dalinar onları güvenilir bulacağı için Nohadon ve Parlayanların görüntülerini kullanıyorsa?

Parlayan Şövalyeler düştü, diye hatırlattı Dalinar kendi kendine. *Onlar bizi terk ettiler. Diğer tarikatların bazıları, efsanelerin de söylediği gibi, bize karşı dönmüş bile olabilirler.* Bunların hepsinde rahatsız edici bir taraf vardı. Kimliğini tekrar oluşturması için önemli olan bir diğer temel taşı daha elde

etmişti ama en önemli konu hâlâ belirsizdi. Görülere güveniyor muydu, güvenmiyor muydu? Sorgusuz bir şekilde onlara inanmaya geri dönemezdi, şimdi Adolin'in itirazları aklında gerçekten de endişeler oluşturmuşken olmazdı.

Kaynaklarını bilmediği sürece, görülerinin bilgisini yaymaması gerektiğini hissediyordu.

"Dalinar," dedi Navani öne doğru eğilerek. "Savaş kampları senin nöbetlerini konuşuyor. Subaylarının eşleri bile rahatsız. Fırtınalardan korktuğunu ya da bir çeşit zihinsel hastalığın olduğunu düşünüyorlar. Bu seni temize çıkaracak."

"Nasıl? Beni bir çeşit ermişe dönüştürerek mi? Pek çok kişi bu görülerin rüzgârının kehanete fazla yakın estiğini düşünecek."

"Sen geçmişi görüyorsun baba," dedi Renarin. "Bu yasaklanmış değil. Ve eğer görüleri Yaradan gönderiyorsa, fâniler bunu nasıl sorgulayabilir?"

"Adolin ve ben, ikimiz de ardentlerle konuştuk," diye cevap verdi Dalinar. "Onlar bunun Yaradan'dan gelmesinin son derece olasılık dışı olduğunu söylüyor. Eğer gerçekten de görülere güvenilebileceğine karar verirsek, pek çok kişi benimle aynı fikirde olmayacak."

Navani arkasına yaslanarak, emineli kucağının üstünde şarabını yudumladı. "Dalinar, oğulların bana senin bir zamanlar Eski Büyü'yü aramış olduğunu söyledi. Neden? Gecegözcüsü'nden ne istedin ve karşılığında sana nasıl bir lanet verdi?"

"Onlara da utancımın bana ait olduğunu söyledim," dedi Dalinar. "Ve bunu paylaşmayacağım."

Oda sessizleşti. Yücefırtına yağmurlarının damlaları çatının üstüne artık düşmüyordu. "Bu önemli olabilir," dedi Navani en sonunda.

"Bu uzun zaman önceydi. Görülerin başlamasından çok uzun zaman önce. İlgili olduğunu düşünmüyorum."

"Ama olabilir."

"Evet," diye itiraf etti. O gün asla onun yakasını bırakmayacak mıydı? Karısıyla ilgili olan bütün hatıralarını kaybetmiş olması yeterli değil miydi?

Renarin ne düşünürdü? O babasını bu kadar korkunç bir günah yükünden suçlar mıydı? Dalinar başını kaldırarak kendini oğlunun gözlüklü gözlerinin içine bakmaya zorladı.

İlginç bir şekilde, Renarin rahatsız olmuş gibi görünmüyordu. Sadece düşünceliydi.

“Utancımı keşfetmek zorunda kaldığın için üzgünüm,” dedi Dalinar Navani’ye bakarak.

Navani umursamaz bir şekilde elini salladı. “Eski Büyü’nün peşinden gitmek vakıflara göre günah olabilir ama bu davranış için verilen cezalar asla ağır değil. Senin de arınmak için çok fazla bir şey yapmak zorunda kalmış olmadığını varsayıyorum.”

“Ardentler fakirlere vermek için küre istediler,” dedi Dalinar. “Ve bir dizi dua ısmarlamak zorunda kaldım. Bunların hiçbirisi etkileri ya da benim suçluluk hissimi ortadan kaldırmadı.”

“Sanırım hayatların şu ya da bu noktasında Eski Büyü’ye dönen kaç dindar *açıkgöz* olduğunu duysan şaşarsın. Vadi’ye ulaşmayı başarabilenlerin sayısını en azından. Ama bunun ilgili olup olmadığını gerçekten de merak ediyorum.”

“Yenge,” dedi Renarin ona doğru dönerek. “Son zamanlarda ben de Eski Büyü ile ilgili bir dizi kitap okuttum. Babamın değerlendirmesine katılıyorum. Bu Gecegözcüsü’nün işi gibi görünmüyor. O küçük arzuları yerine getirmenin karşılığında lanetler veriyor. Her zaman bir dilek ve bir lanet. Baba, ben senin bunların ikisinin de ne olduğunu bildiğini varsayıyorum?“

“Evet,” dedi. “Lanetimin ne olduğunu tam olarak biliyorum ve o da bununla ilgili değil.”

“O zaman suçlunun Eski Büyü olması hiç olası değil.”

“Evet,” dedi Dalinar, “Ama yengen sorgulamakta haklı. İşin doğrusu, bunun Yaradan’dan geldiğini de işaret eden herhangi bir kanıtımız yok. Bir şeyler benim Issızlıklar’ı ve Parlayan Şövalyeler’i bilmemi istiyor. Belki kendimize bunun neden olduğunu sormaya başlamalıyız.”

“Issızlık neydi, yenge?” diye sordu Renarin. “Ardentler Yokelçilerden bahsediyor. İnsanoğlundan, Parlayanlardan ve savaşlardan. Ama onlar gerçekte neydi? Gerçek anlamda bir şey biliyor muyuz?”

“Babanın kâtipleri arasında sana bu konuda daha iyi yardımcı olabilecek olan araştırmacılar var.”

“Belki ama onların hangisine güvenebileceğimden emin değilim,” diye ekledi Dalinar.

Navani durakladı. “Pekâlâ. Eh, benim anladığım kadarıyla, bugüne kalmış olan birinci elden bir bilgi yok. Bu çok ama çok uzun zaman önceydi,

Parasaphi ile Nadris efsanesinin Issızlıklardan bahsettiğini hatırlıyorum ama."

"Parasaphi," dedi Renarin. "O tohumtaşlarını aramış olan kadındı."

"Evet," diye cevap verdi Navani. "Yok olan halkını tekrar çoğaltmak için Elçiler'in kendileri tarafından dokunulmuş olan taşları aramak üzere Dara tepelerine çıktı; efsane değişken, gerçek Dara tepeleri olarak çeşitli, farklı güncel dağ sıralarını sayıyor. Bunları ölüm döşeğinde olan Nadris'e getirdi ve taşlara hayat vermek için onun tohumunu kullandı. Bunlardan Parasaphi'nin yeni bir millet yaratmak için kullandığı on çocuk doğdu. Onlara Marnah denildiğini biliyorum."

"Makabakilerin kökeni," dedi Renarin. "Annem bir çocukken bana o hikâyeyi anlatmıştı."

Dalinar başını salladı. "Taşlardan mı doğmuşlar?" Her ne kadar vakıflar pek çoğunu gerçek ilan etmiş olsa da, eski hikâyeler ona nadiren mantıklı gelirdi.

"Hikâye başlangıcında Issızlık'tan bahsediyor," dedi Navani. "Parasaphi'nin halkını yok eden şeyin bu olduğunu söylüyor."

"Ama Issızlık *neydi?*"

"Savaş." Navani bir yudum şarap aldı. "Yokelçiler tekrar tekrar geldiler, insanoğlunu Roshar'ın üstünden de sürerek Cehennem'e atmaya çalıştılar. Tıpkı bir zamanlar insanoğlunu ve Elçiler'i Asude Saraylar'dan sürmüş oldukları gibi."

"Parlayan Şövalyeler ne zaman kuruldu?" diye sordu Dalinar.

Navani omzunu silkti. "Bilmiyorum. Belki de belli bir krallığın bir tür askeri grubuydu ya da belki en başında bir paralı asker ordusuydular. Bu onların sonunda nasıl zorbalara dönüşmüş olduklarını da açıklamayı kolay hale getirir."

"Görülerim onların zorbalar olmadıklarını ima ediyor," dedi Dalinar, "Belki de bu görülerin gerçek sebebi budur. Benim Parlayanlar hakkında yalanlara inanmamı sağlamaktır. Onlara güvenmemi sağlamak, belki beni de onların düşüşü ve ihanetini taklit etmeye doğru yönlendirmek."

"Bilmiyorum," dedi Navani, şüpheci bir ses tonuyla. "Parlayanlar hakkında asılsız olan herhangi bir şey görmüş olduğunu düşünmüyorum. Efsaneler Parlayanlar'ın her zaman o kadar da kötü olmadığında hemfikir. En azından efsanelerin herhangi bir konuda hemfikir olabileceği kadar."

Dalinar ayağa kalktı ve neredeyse boşalmış olan kupasını aldı, sonra da servis masasına doğru giderek doldurdu. Deli olmadığını keşfetmiş olmasının durumu açıklığa kavuşturmuş olması gerekirdi ama bunun yerine onu daha da fazla rahatsız etmişti. Ya görülerin arkasında Yokelçiler varsa? Duyduğu bazı hikâyeler onların insanların vücutlarını ele geçirip, onları kötülük yapmaya zorlayabildiğini söylüyordu. Ya da, eğer görüler *gerçekten* de Yaradan'dan geliyorsa, amaçları neydi?

"Bunların hepsi üstüne düşünmem gerekiyor," dedi. "Bu uzun bir gün oldu. Lütfen, şimdi biraz kendi düşüncelerimle baş başa kalabilirsem mutlu olurum."

Renarin ayağa kalktı ve kapıya doğru gitmeden önce saygıyla başını eğdi. Navani daha yavaş ayağa kalktı, kupasını masanın üstüne koyarken gösterişli elbisesi hışırdıyordu, sonra da acı yutan fabrialını almak için öbür tarafa doğru gitti. Renarin çıktı, Dalinar da kapı ağzına doğru yürüdü ve Navani yaklaşırken bekledi. Navani'nin onu tekrar yalnız başına kıstırmasına izin vermeye niyeti yoktu. Kapıdan dışarı doğru baktı. Askerleri oradaydı ve o da onları görebiliyordu. İyi.

"Hiç mi memnun olmadın?" diye sordu Navani bir eli kapı pervazında, onun yanında oyalanırken.

"Memnun mu?"

"Delirmiyorsun."

"Ve oyuna getirilip getirilmediğimi de bilmiyoruz," diye cevap verdi. "Bir açıdan, şimdi elimizde daha önce olanlardan daha çok soru var."

"Görüler bir lütuf," dedi Navani hürelini kolunun üstüne koyarak. "Bunu hissediyorum, Dalinar. Bunun ne kadar muhteşem olduğunu görmüyor musun?"

Dalinar açık eflatun, güzel gözlerinin içine baktı. Ne kadar düşünceli, ne kadar akıllıydı. Dalinar ona tam olarak güvenebilmeyi ne kadar da istiyordu.

Bana karşı şereften başka hiçbir şey göstermedi, diye düşündü. *Tahttan feragat etme niyetim hakkında başka kimseye tek bir kelime etmedi. Görülerimi bana karşı kullanmaya çalışır gibi bile yapmadı.* Simdi bir zamanlar Navani'nin bunu yapabileceğini düşünmüş olduğu için kendinden utandığını hissediyordu.

Navani Kholin, o harika bir kadındı. Harika, inanılmaz, *tehlikeli* bir kadın.

"Ben daha çok endişe görüyorum," dedi Dalinar. "Ve daha fazla tehlike."

“Ama Dalinar, sen âlimlerin, tarihçilerin ve halk bilimcilerinin ancak rüyalarında görebilecekleri tecrübeler yaşıyorsun! Her ne kadar dikkate değer herhangi bir fabrial görmemiş olduğunu iddia etsen de, seni kıskanıyorum.”

“Eskilerin fabrialları yoktu, Navani. Bundan eminim.”

“Ve bu da onlar hakkında anladığımızı düşündüğümüz her şeyi değiştiriyor.”

“Sanırım öyledir.”

“Düşen taşlar adına, Dalinar,” dedi Navani içini çekerek. “Artık hiçbir şey sende tutku yaratmıyor mu?”

Dalinar derin bir nefes aldı. “Çok fazla şey, Navani. İçimde gökyılanlarından bir düğüm var sanki, duygularım birbirlerinin üstünden kayıp kıvranıyor. Bu görülerin gerçekliği rahatsız edici.”

“Heyecan verici,” diye düzeltti. “Demin söylediğin şeyi kastediyor muydun? Bana güvendiğini?”

“Ben öyle mi dedim?”

“Kendi kâtiplerine güvenmediğini söyledin ve görüleri benim kaydetmemi istedin. Burada bir ima var.”

Eli hâlâ Dalinar’ın kolunun üstündeydi. Emineliyle uzandı ve koridora açılan kapıyı kapattı. Dalinar neredeyse onu durduracaktı ama tereddüt etti. Neden?

Kapı tıkırtıyla kapandı. Yalnızlardı. Ve o çok güzeldi. O akıllı, heyecanlı gözler tutkuyla tutuşmuştu.

“Navani,” dedi Dalinar kendi arzusunu zorla bastırarak. “Bunu yine yapıyorsun.” Dalinar ona neden izin veriyordu?

“Evet, yapıyorum,” dedi. “Ben inatçı bir kadınım, Dalinar.” Ses tonunda hiç de sahte gibi gelmiyordu.

“Bu uygun değil. Kardeşim...” Tekrar açmak için kapıya doğru uzandı.

“Kardeşin,” dedi Navani tükürür gibi, yüz ifadesi öfkeyle parlamıştı. “Neden herkes, her zaman onun üstüne odaklanmak zorunda? Herkes ölmüş bir adam için bu kadar endişe ediyor! O burada değil, Dalinar. O gitti. Onu özlüyorum. Ama görünüşe göre senin özlediğinin yarısı kadar bile değil.”

“Onun hatırasına saygı gösteriyorum,“ dedi Dalinar katı bir şekilde eli kapının mandalındayken.

“Bu iyi! Öyle yaptığın için mutluyum. Ama *altı yıl* oldu ve herkesin görebildiği tek şey ölü bir adamın karısı. Diğer kadınlar, onlar boş

dedikodularını paylaşarak bana tahammül ediyorlar ama beni politik çevrelerine kabul etmiyorlar. Benim bir antika olduğumu düşünüyorlar. Neden bu kadar hızlı geri geldiğimi mi merak ediyorsun?”

“Ben ...”

“Geri geldim, çünkü benim bir yuvam yok,” dedi. “Kocam öldü diye önemli olaylar olurken bir kenarda oturmanı bekleniyor! Boş boş gezinmem, pohpohlanmam ama görmezden gelinmem. Onlar benden rahatsız oluyor. Kraliçe, saraydaki diğer kadınlar.”

“Üzgünüm,” dedi Dalinar. “Ama ben yine de ...”

Navani hürelini kaldırarak onun göğsüne dayadı. “Sen bana bunu yapamazsın, Dalinar. Ben daha Gavilar’la *tanışmadan* önce biz seninle arkadaştık! Sen beni hâlâ ben olarak biliyorsun, yıllar önce çökmüş bir iktidarın gölgesi olarak değil. Değil mi?” Ona baktı, yalvarıyordu.

Babalarımın kanı, diye düşündü Dalinar şaşkınlık içinde. *Ağlıyor.* İki minik gözyaşı damlası.

Onun bu kadar içten olduğunu nadiren görmüştü.

Ve bu yüzden de onu öptü.

Bu bir hataydı. Dalinar bunu biliyordu. Yine de onu kavradı, sert, sıkı bir kucaklamayla çekti ve kendine hâkim olamayarak dudaklarını onunkilere bastırdı. Navani eridi. Onun dudaklarına akarak oradan kendi dudaklarına süzülürken, gözyaşlarının tuzunu tattı.

Uzun sürdü. Fazla uzun. Muhteşem bir şekilde uzun. Aklı bir hücreye zincirlenmiş ve korkunç bir şeyleri izlemeye zorlanmış bir tutsak gibi çığlık attı. Ama Dalinar’ın bir parçası bunu onlarca yıldır istemişti; kardeşinin genç Dalinar’ın hayatında istemiş olduğu tek kadına kur yapmasını, evlenmesini ve elinde tutmasını izleyerek harcanan onlarca yıl.

Kendisine buna asla izin vermeyeceğini söylemişti. Gavilar onun elini kazandığı anda Navani’ye karşı olan duygularını kendisine yasaklamıştı. Dalinar kenara çekilmişti.

Ama onun tadı, onun kokusu, göğsüne bastırılmış olan sıcaklığı, fazla tatlıydı. Havaya yayılan bir parfüm gibi suçluluk hissini süpürüp attı. Bir an için, bu dokunuş tüm endişelerini uzaklaştırdı. Görüler hakkındaki korkusunu, Sadeas hakkındaki endişesini, geçmişteki hatalar hakkındaki utancını hatırlayamıyordu.

Sadece onu düşünebiliyordu. Güzel, anlayışlı, narin ancak aynı anda da güçlü. Onu sıkı sıkı kavradı, dünya etrafında çalkalanırken tutunabileceği bir

şeydi.

Neden sonra, Dalinar durdu. Navani ona baktı, sersemlemişti. Minik kar kristalleri gibi tutkusprenleri etraflarındaki havada süzülüyordu. Suçluluk hissi tekrar içine doldu. Nazikçe Navani'yi geri itmeye çalıştı ama o sıkı sıkı tutunarak onu kavramıştı.

"Navani," dedi Dalinar.

"Sus." Başını göğsüne dayadı.

"Biz bunu..."

"Sus," dedi daha ısrarcı bir şekilde.

Dalinar içini çekti ama ona sarılmaya devam etti.

"Bu dünyada yanlış giden bir şeyler var, Dalinar," dedi Navani yumuşak bir şekilde.

"Jah Keved'in kralına suikast düzenlenmiş. Daha bugün duydum. Beyazlar giymiş olan Shin bir Paretaşıyan tarafından öldürülmüş."

"Fırtınababa!" dedi Dalinar.

"Bir şeyler oluyor," dedi, "Buradaki savaşımızdan daha büyük bir şeyler, Gavilar'dan daha büyük bir şeyler. Ölürlerken insanların söylediği sapkın şeyleri duydun mu? Çoğu kişi bunu görmezden geliyor ama hekimler konuşuyorlar. Ve fırtınabekçileri de yücefırtınaların gittikçe daha da kuvvetlendiğini fısıldıyor."

"Duydum," dedi Dalinar, bu kadar sarhoş olmuşken kelimeleri seslendirmekte zorlanarak.

"Kızım bir şeyleri arıyor," dedi Navani. "Bazen o beni korkutuyor. O kadar kararlı ki. Gerçekten de onun hayatımda tanıdığım en zeki kişi olduğuna inanıyorum. Ve onun aradığı şeyler... Dalinar, o çok tehlikeli bir şeylerin yakında olduğuna inanıyor."

Güneş ufka yaklaşıyor. Dinmezfırtına geliyor. Gerçek Issızlık. Kederler Gecesi..

"Sana ihtiyacım var," dedi Navani. "Bunu yıllardır biliyordum ama bunun vicdan azabıyla seni yok edeceğinden korkuyordum, o yüzden de kaçtım. Ama uzakta kalamadım. Bana yaptıkları muameleyle değil. Dünyaya olanlar ortadayken değil. Dehşet içindeyim, Dalinar ve sana ihtiyacım var. Gavilar herkesin onun olduğunu düşündüğü adam değildi. Ona düşkündüm ama o ..."

"Lütfen," dedi Dalinar. "Onun hakkında kötü konuşma."

"Pekâlâ."

Babalarımın kanı! Onun kokusunu aklından çıkaramıyordu. Fırtına rüzgârlarında bir kayaya yapışmış bir adam gibi ona sarılmışken felç olmuş gibiydi.

Başını kaldırarak ona baktı, “Eh, o zaman diyelim ki Gavilar’a düşkündüm. Ama sana düşkünden daha fazlasıyım. Ve beklemekten de yoruldum.”

Dalinar gözlerini kapattı. “Bu nasıl yürüyebilir?”

“Bir yolunu buluruz.”

“Kınanacağız.”

“Savaş kampları beni zaten görmezden geliyor,” dedi Navani, “Ve senin hakkında da söylentiler ve yalanlar yayıyorlar. Bize daha fazla ne yapabilirler ki?”

“Bir şeyler bulurlar. Şu an için, vakıflar beni ayıplamıyor.”

“Gavilar öldü,” dedi Navani tekrar başını göğsüne yaslayarak. “O hayatta olduğu sürece asla sadakatsiz olmadım; gerçi Fırtınababa biliyor ki bol bol sebebim vardı. Vakıflar ne isterlerse diyebilirler ama *Tartışmalar* bizim birlikteliğimizi yasaklamıyor. Gelenek ile öğreti aynı şey değil ve ben de birilerini gücendirmekten korktuğum için kendime engel olmayacağım.”

Dalinar derin bir nefes aldı, sonra da kendini kollarını açarak geri çekilmeye zorladı. “Eğer bugün endişelerimi yatıştırmayı umduysan, o zaman bunun bir faydası olmadı.”

Navani kollarını kavuşturdu. Hâlâ eminelinin sırtında, ona dokunduğu yeri hissedebiliyordu. Bir aile üyesi için ayrılmış olan nazik bir dokunuş. “Burada seni yatıştırmak için bulunmuyorum, Dalinar. Bilakis, tam tersi.”

“Lütfen. Düşünmek için zamana *gerçekten* de ihtiyacım var.”

“Beni bir kenara koymana izin vermeyeceğim, Bunun yaşanmış olduğunu görmezden gelmeyeceğim. Bunu ...”

“Navara,” diye nazik bir şekilde lafını kesti. “Seni terk etmeyeceğim. Söz veririm.”

Navani ona dik dik baktı, sonra da çarpık bir gülümseme yüzüne yayıldı. “Pekâlâ. Ama bugün bir şeyi başlattın.”

“*Ben* mi başlattım?” diye sordu; aynı anda eğlenmiş, mutlu, şaşkın, endişeli ve utanmıştı.

“Öpen sendin, Dalinar,” diye cevap verdi tembel tembel kapıyı çekip açarak antreye çıkarken.

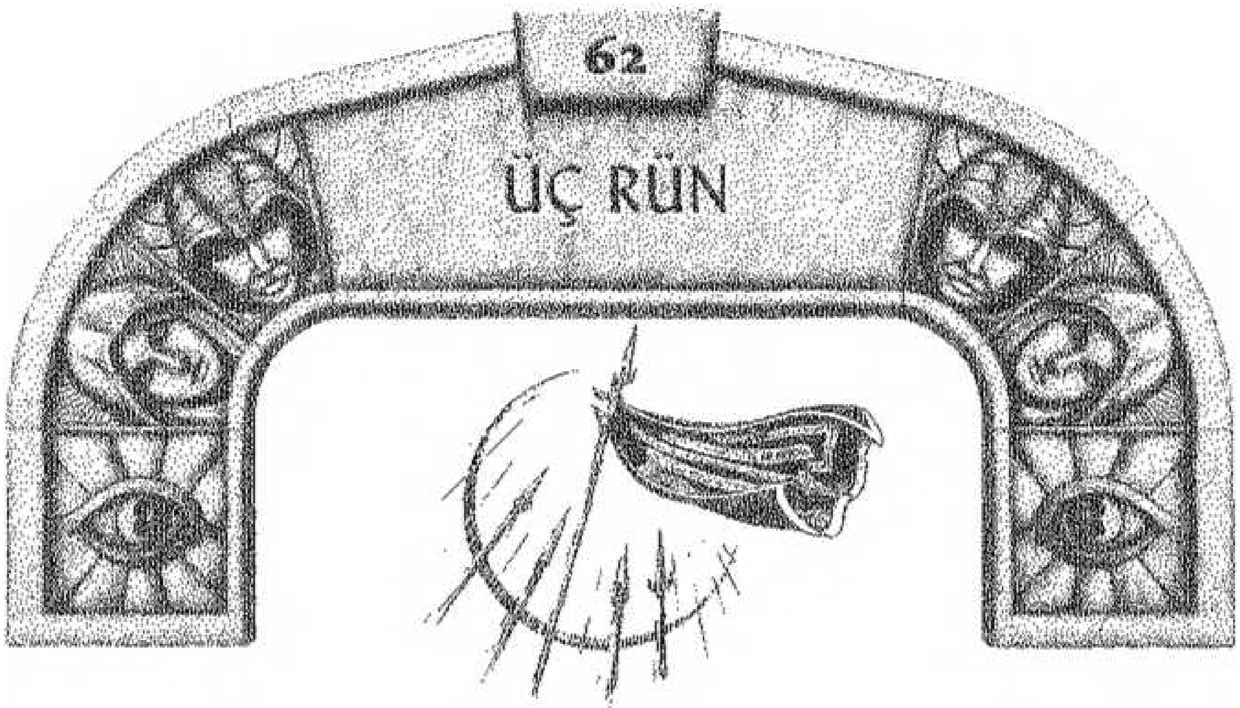
“Beni sen baştan çıkardın.”

“Ne? Baştan mı çıkardım?” Ona bir bakış attı. “Dalinar, hayatım boyunca asla bundan daha açık ve dürüst olmadım.”

“Biliyorum. Baştan çıkarıcı kısım da oydu,” dedi Daünar gülümseyerek. Yumuşak bir şekilde kapıyı kapattı, sonra da derince içini çekti.

Babalarımın kanı, niye bu işler hiçbir zaman basit olamıyor? diye düşündü.

Ama yine de, düşüncelerine doğrudan zıt bir şekilde, sanki bütün dünya bir şekilde yanlış gittiği için daha doğru hale gelmiş gibi hissediyordu.

“Karanlık bir saray haline geliyor. Bırakın yönetsin! Bırakın yönetsin!”

— Kakevah 1173, ölümden 22 saniye önce. Selay’dan mesleği bilinmeyen *koyugözlü* bir adam.

Bunlardan birinin bizi kurtaracağını mı düşünüyorsun?” diye sordu Moash kaşlarını çatarak Kaladin’in sağ pazusuna bağlanmış olan duaya bakarken.

Kaladin yan tarafa göz attı. Sadeas’ın askerleri onların köprüsünden geçerken tören rahatta ayakta duruyordu. Şimdi çalışmaya başlamış olduğu için serin bahar havası ona iyi geliyordu. Gökyüzü parlak, bulutsuzdu ve fırtınabekçileri de yakınlarda hiç yücefırtına olmayacağına garanti vermişlerdi.

Koluna bağlanmış olan dua basitti. Üç rün: rüzgâr, korunma, sevgili. Jezerezeh’e, Fırtınababa’ya, sevilen kişileri ve arkadaşları koruması için bir dua. Annesinin tercih ettiği dolaysız türden bir duaydı. Tüm zekâsına ve

alaycılığına rağmen, annesi ne zaman bir dua örse ya da yazsa basit ve içten olurdu. Bunu takmak Kaladin'e onu hatırlatıyordu.

"Buna iyi para verdiğine inanamıyorum," dedi Moash. "Eğer izleyen herhangi bir Elçi varsa, köprücülere hiç dikkat etmiyordur."

"Sanırım son zamanlarda geçmişe özlem hissediyorum." Dua büyük olasılıkla anlamsızdı ama son zamanlarda din konusunda daha fazla düşünmek için sebebi olmuştu. Bir kölenin hayatı herhangi birisinin ya da herhangi bir şeyin onu izlediğine inanmayı zor hale getiriyordu. Ancak yine de pek çok köprücü esaretleri sırasında daha dindar hale gelmişti. İki grup, zıt tepkiler. Bu bazılarının aptal, diğerlerinin de duygusuz olduğu anlamına mı geliyordu, yoksa tamamen başka bir şey miydi?

"Bizi öldürtecekler, biliyorsunuz," dedi Drehy arkadan. "Bugün o gün." Köprücüler tükenmişti. Kaladin ve takımı bütün gece uçurumlarda çalışmaya zorlanmışlardı. Hashal onlardan artırılmış miktarda eşya toplamalarını isteyerek ağır taleplerde bulunmuştu. Kotayı karşılayabilmek için eğitimden vazgeçerek uçurumları taramışlardı. Ve sonra da bugün, sadece üç saatlik uykudan sonra sabah uçurum saldırısı için uyandırılmışlardı. Sırada dururken bile sallanıyorlardı ve daha savaşın olacağı platoya gelmemişlerdi bile.

"Bırak denesinler," dedi Skar sıranın öbür ucundaki yerinden. "Bizi öldürtmek mi istiyorlar? Eh, ben geri çekilecek değilim. Onlara cesaretin ne olduğunu göstereceğiz. Biz düşmanın üstüne giderken onlar bizim köprülerimizin arkasında saklanabilirler."

"Bu bir zafer değil," dedi Moash. "Ben diyorum ki askerlere saldıralım. Hemen şimdi."

"Kendi askerlerimize mi?" dedi Sigzil koyu derili başını çevirip, sıradaki adamların üstünden ona bakarak.

"Tabii," dedi Moash gözleri ileride. "Ne de olsa bizi öldürecekler. Bari onların da birkaç tanesini de yanımızda götürelim. Cehennem adına, neden Sadeas'a saldırmayalım? Onun muhafızları bunu beklemez. Bahse girerim birkaç tanesini devirip mızraklarını kapabilir, sonra da daha onlar bizi indiremeden *açıkgözleri* öldürmeye başlamış olabiliriz."

Birkaç köprücü askerler geçmeye devam ederlerken mırıldanarak onaylarını belirttiler.

"Hayır," dedi Kaladin. "Böylece hiçbir şeyi başarmış olmayız. Biz daha Sadeas'a bir rahatsızlık bile çıkaramadan hepimizi öldürmüş olurlar."

Moash tükürdü. “Ve bu yaptığımızla da bir şeyleri başarmış mı olacağız? Cehennem adına, Kaladin, şimdiden ipte sallanıyormuş gibi hissediyorum.”

“Bir planım var,” dedi Kaladin.

İtirazları bekleyerek durdu. Diğer planları işe yaramamıştı.

Kimse bir şikâyette bulunmadı.

“E, peki o zaman,” dedi Moash. “Neymiş o?”

“Bugün göreceksiniz,” dedi Kaladin. “Eğer işe yararsa, bu bize zaman kazandıracak. Eğer işe yaramazsa, ben ölmüş olacağım.” Yüzler ona bakmak için döndü. “Bu durumda, Teft’in bu gece sizlere bir kaçma denemesinde önderlik etmek üzere emirleri var. Hazır değilsiniz ama en azından bir şansınız olacak.” Bu karşıya geçerken Sadeas’a saldırmaktan çok daha iyiydi.

Kaladin’in adamları başlarını salladılar ve Moash da memnun göründü. İlk başta ne kadar muhalif görünmüş olsa da, o da diğerleri kadar sadık hale gelmişti. Asabiydi ama mızrakta en iyi olan da oydu.

Sadeas demir kırı aygırını sürerek yaklaştı, kırmızı Parezırhı’nı giymişti, miğferi başında ama siperliği açıktı. Şans eseri, Kaladin’in köprüsünün üstünden karşıya geçti ama (her zaman olduğu gibi) seçebileceği yirmi tane köprü vardı. Sadeas Köprü Dört’e bir bakış bile atmadı.

Sadeas karşıya geçtikten sonra Kaladin, “Dağıl ve karşıya geç,” diye emretti, Köprücüler köprülerinden geçti ve Kaladin arkalarından çekmeleri, sonra da kaldırmaları emrini verdi.

Daha önce hiç olmadığı kadar ağırmış gibi geliyordu. Köprücüler koşmaya başladı, ordu sırasının etrafından dolaşarak bir sonraki uçuruma ulaşmak için atıldılar. Arkalarında, uzakta, ikinci bir ordu da karşıya geçmek için Sadeas’ın diğer köprü ekiplerinin bir kısmını kullanarak onları takip ediyordu. Mavili bir ordu. Görünüşe göre Dalinar Kholin kendi hantal mekanik köprülerinden vazgeçmiş ve şimdi uçurumları geçmek için Sadeas’ın kendi köprü ekiplerini kullanıyordu. Onun “şerefi” ve köprücü hayatlarını boşa harcamaması da buraya kadardı.

Kaladin kesesinde çok sayıda dolu küre taşıyordu; sarraflardan daha fazla miktardaki sönük küre karşılığında elde edilmişlerdi. Bu kaybı kabul etmekten nefret ediyordu ama Fırtınaışığına ihtiyacı vardı.

Sonraki uçuruma hızla ulaştılar. Hashal’ın kocası Matal’dan duyduğuna göre bu sonuncudan bir önceki uçurum olacaktı. Askerler zırhlarını kontrol

etmeye ve gerinmeye başladılar, beklentisprenleri küçük flamalar gibi havaya yükseldi.

Köprücüler köprülerini yerleştirdi ve geri çekildi. Kaladin, Lopen ve sessiz Dabbid'in içinde su tulumları ve bandajlar olan sedyeleriyle yaklaşmakta olduğunu gördü. Lopen eksik kolunun yerini tutması için sedyeyi belindeki bir kancaya geçirmişti. İkili, Köprü Dört'ün üyelerinin arasında dolaşarak onlara su veriyordu.

Kaladin'in yanından geçerken Lopen başıyla sedyenin merkezindeki büyük kabarıklığa işaret etti. Zırh. "Ne zaman istiyorsun?" diye sordu Lopen sedyeyi indirip, sonra da Kaladin'e bir su tulumu verirken.

"Tam saldırıya çıkmamızdan önce," diye cevap verdi Kaladin. "iyi iş çıkardın, Lopen."

Lopen göz kırptı, "Tek kollu bir Herdazlı, yine de beyinsiz bir Alethi'den iki kat daha faydalıdır. Artı, bir elim olduğu sürece, hâlâ bunu yapabilirim." Çaktırmadan yürümekte olan askerlere doğru kaba bir hareket yaptı.

Kaladin gülümsedi ama neşe hissetmek için fazlasıyla endişeliydi. Bir savaşa giderken son kez gerginlik hissetmesinin üstünden uzun zaman geçmişti. Kaladin Tukks'un yıllar önce bunun kökünü kazımış olduğunu düşünüyordu.

"Hey," diye seslendi birisi aniden. "Ondan bana da lâzım."

Kaladin hızla döndüğü zaman bir askerin yürüyerek gelmekte olduğunu gördü. Tam olarak Kaladin'in Amaram'ın ordusundayken kaçınmayı öğrenmiş olduğu türden bir adamdı. *Koyugozlü* ve az mevki sahibi; doğuştan iriydi ve büyük olasılıkla da sırf iriliği nedeniyle terfi ettirilmişti. Zırhı bakımlıydı ama altındaki üniforma lekeli ve kırışıktı, üniformasını da kıvırarak kıllı kollarını açıkta bırakmıştı.

Kaladin ilk önce adamın Lopen'in hareketini gördüğünü zannetmişti. Ama adam kızgın gibi görünmüyordu. Kaladin'i kenara itti sonra da su tulumunu Lopen'in elinden aldı. Yakınlarda, karşıya geçmek için bekleyen askerler de bunu fark etmişlerdi. Onların kendi su ekipleri çok daha yavaştı ve bekleyen adamların birkaç tanesi daha Lopen'e ve su tulumlarına gözlerini diktiler.

Askerlerin onların suyunu almalarına izin vermek berbat bir örnek teşkil ederdi ama bu daha büyük olanıyla kıyaslandığı zaman ufak bir sorundu. Eğer o askerler suyu almak için sedyenin etrafına yığılırlarsa zırhla dolu çuvalı fark edebilirlerdi.

Kaladin hızla hareket ederek su tulumunu askerin elinden kaptı. “Sizin kendi su ekipleriniz var.”

Asker sanki bir köprücünün ona direniyor olmasına inanmayı mümkün bulmuyormuş gibi Kaladin’e baktı. Sertçe yüzü asıldı, mızrağını yan tarafına indirerek dibini yere dayadı. “Beklemek istemiyorum.”

“Ne kadar da yazık,” dedi Kaladin adamın dibine girip gözlerinin içine bakarak. Sessiz bir şekilde aptala lanet etti. Eğer bu bir itişmeye dönüşürse...

Asker tereddüt etti, bir köprücüden bu kadar saldırgan bir tehdidin geldiğini gördüğü için daha da afallamış gibi görünüyordu. Kaladin bu adam kadar kalın kollu değildi ama bir ya da iki parmak daha uzundu. Askerin kararsızlığı yüzünden okunuyordu.

Geri çekil işte, diye düşündü Kaladin.

Ama bayır. Mangası izlerken bir köprücünün önünde geri mi çekilecekti? Adam parmaklarını çıtırdatarak yumruk yaptı.

Saniyeler içinde bütün köprü ekibi oradaydı. Köprü Dört Kaladin’in etrafında saldırgan bir ters kama düzeni oluştururken asker gözlerini kırpıştırdı. Kaladin’in onlara öğretmiş olduğu gibi doğal, akıcı bir şekilde hareket etmişlerdi. Her biri ellerini yumruk yapmıştı; askerin ağır yük taşımanın bu adamları fiziksel açıdan ortalama bir askerin kat kat üzerine çıkarmış olduğunu görmesini sağladılar.

Sanki destek ararmış gibi mangasına doğru göz attı.

“Şimdi bir kavga çıkarmak mı istiyorsun, arkadaş?” diye sordu Kaladin hafifçe. “Eğer köprücülere bir zarar verirsen, Sadeas’ın bu köprüyü kime taşıtacağını merak ediyorum.”

Adam tekrar Kaladin’e göz attı; bir an için sessizce durdu, sonra da kaşlarını çattı, küfretti ve yürüyüp gitti. “Zaten kesin kremle doludur,” diye mırıldandı tekrar mangasına katılarak.

Köprü Dört’ün üyeleri rahatladılar, gerçi sıradaki diğer askerlerin bazılarından takdir eden bakışlar toplamışlardı. İlk kez olsun, kaş çatmadan başka bir şeyler vardı. Kaladin askerler bir manga köprücünün hızla ve düzgün bir şekilde mızrak dövüşünde sık sık kullanılan bir savaş düzenine geçmiş olduğunun farkına varmamalarını umuyordu.

Kaladin adamlarına dağılmalarını işaret eden bir el hareketi yaptı ve başını sallayarak teşekkür etti. Çekildiler ve Kaladin de kurtardığı su tulumunu Lopen’e geri fırlattı.

Kısa adam çarpık bir şekilde gülümsedi. “Bundan sonra bu şeyleri daha sıkı tutacağım, gancho.” Suyu almaya çalışmış olan askere dik dik baktı.

“Ne?” diye sordu Kaladin.

“Eh, su ekiplerinde bir kuzenim var, harbiden bak,” dedi Lopen. “Ve ben de bir defasında onun kız kardeşinin bir arkadaşının onu arayan bir heriften kaçmasına yardım etmiş olduğuma göre, bana bir borcu olduğunu düşünüyorum...”

“Senin *gerçekten* de çok fazla kuzenin var.”

“Asla yeteri kadar değil. Birimizle uğraşırsan, hepimizle uğraşırsın, Bu siz samankafaların asla anlayamıyormuş gibi göründüğü bir şey. Kusura bakma, gancho.”

Kaladin bir kaşını kaldırdı. “Askere sorun çıkarma. Bugün olmaz.” *Ben kendim kısa süre sonra burada yeteri kadar çıkaracağım.*

Lopen içini çekti ama başıyla onayladı. “Pekâlâ. Senin hatırına.” Bir su tulumunu kaldırdı. “Biraz istemediğine emin misin?”

Kaladin istemiyordu, midesi çok rahatsızdı. Ama kendini su tulumunu alıp birkaç yudum içmeye zorladı.

Uzun zaman geçmeden karşıya geçip son koşu için köprüyü çekmenin zamanı gelmişti. Saldırı. Sadeas’ın askerleri saflarını oluşturuyor, *açıkgözler* ileri geri at sürerek emirler veriyorlardı. Matal, Kaladin’in ekibine öne çıkmaları için elini salladı. Dalinar Kholin’in ordusu gerilerde kalmıştı, daha çok sayıda olan askeri yüzünden yavaş geliyorlardı.

Kaladin köprünün en önündeki yerini aldı. İleride, Parshendiler yaylarıyla kendi platolarının kıyısında sıraya girmiş, yaklaşmakta olan orduyu izliyorlardı. Şimdiden şarkı söylemeye başlamışlar mıydı? Kaladin onların seslerini duyabildiğini düşünüyordu.

Kaladin’in sağında Moash, solunda da Kaya vardı. Sayıları bu kadar azalmış olduğu için ölüm sırasında sadece üç kişi vardı. Shen’i, Kaladin’in yapmak üzere olduğu şeyi görmemesi için en arkaya koymuştu.

“Bir kere hareket etmeye başladığımız zaman, ben eğilip aşağıdan çıkacağım,” dedi Kaladin onlara. “Kaya, sen devral. Onları koşturmaya devam et,”

“Pekâlâ,” dedi Kaya. “Sen olmadan taşımak zor olacak. O kadar az adamımız var ki ve çok da zayıfız.”

“Hallledersiniz. Halletmeniz gerek.”

Kaladin bu şekilde köprünün altında duruyor oldukları için Kayanın yüzünü göremiyordu ama sesi sıkıntılı geliyordu. “Bu deneyecek olduğun şey, tehlikeli mi?”

“Belki.”

“Yardım edebilir miyim?”

“Korkarım hayır, dostum. Ama sorduğunu duymak bana güç veriyor.”

Kaya cevap verme fırsatı bulamadı. Matal köprü ekiplerinin başlaması için bağırdı, Parshendilerin dikkatini dağıtmak için tepelerinden oklar fırladı. Köprü Dört koşmaya başladı.

Ve Kaladin eğilerek önlerinden ileriye doğru fırladı, Lopen de yan tarafta bekliyordu ve Kaladin’e zırh çuvalını fırlattı.

Matal panik içinde Kaladin’e çığlık attı ama köprü ekipleri harekete geçmişti bile.

Kaladin hedefine, Köprü Dört’ü korumaya odaklandı ve derince nefes aldı. Fırtınaışığı belindeki keseden içine doldu ama çok fazla çekmemişti. Sadece ona bir enerji patlaması vermeye yetecek kadar.

Syl önünde uçuşuyordu; havada neredeyse görünmez bir dalgalanmaydı. Kaladin çuvalın bağını çekip açarak yeleği çıkardı ve beceriksizce bir hareketle başının üstünden geçirdi. Yan taraflardaki bağcıkları umursamadı ve küçük bir kaya çıkıntısının üstünden sıçrarken miğferi dışarı çıkardı. En sonunda da ön tarafında çapraz bir şekilde duran tıkırdayan kırmızı Parshendi kemikleriyle kalkan geldi.

Zırhı giyerken bile, Kaladin kolaylıkla ağır yük taşıyan köprü ekiplerinin çok önünde kalabiliyordu. Fırtınaışığıyla dolmuş bacakları hızlı ve sağlamdı.

Doğrudan ilerisinde olan Parshendi okçuları aniden şarkı söylemeyi kesti. Birkaç tanesi yaylarını indirdi ve her ne kadar yüzlerini seçmek için fazla uzakta olsa da onların hiddetini hissedebiliyordu. Kaladin bunu beklemişti. Bunu ummuştu.

Parshendiler ölülerini bırakıyordu. Bunu umurlarında olmadığı için değil, onları hareket ettirmeyi korkunç bir suç olarak gördükleri için yapıyorlardı. Ölülere sadece dokunmak bile bir günahmış gibi görünüyordu. Eğer bu doğruysa, cesetleri kirleten ve onları savaşta giyen bir adam çok ama çok daha kötü olmalıydı.

Kaladin yaklaştıkça, Parshendi okçularının arasında başka bir şarkı başladı. Hızlı, vahşi bir şarkı, melodiden çok ilahi gibi. Yaylarını indirmiş olanlar da kaldırdı.

Ve ellerindeki her şeyle onu öldürmeye çalıştılar.

Oklar ona doğru uçtu. Düzinelercesi. Düzenli salvolar halinde atılmıyorlardı. Bireysel olarak, hızla, vahşice uçuyorlardı; her okçu yapabildiği kadar hızlı bir şekilde Kaladin'e ateş ediyordu. Bir ölüm dalgası onun üstüne doğru geliyordu.

Kalbi hızla atarken, Kaladin küçük bir kaya çıkıntısının üstünde sıçrayarak sola kaçtı. Oklar etrafındaki havayı yardı; tehlikeli derecede yakından geçtiler. Ama Fırtınaışığıyla doluyken kasları hızlı tepki veriyordu. Okların arasından sıyrıldı, sonra da düzensiz bir şekilde hareket ederek diğer yöne döndü.

Arkasında, Köprü Dört menzile girdi, onlara tek bir ok bile atılmıyordu. Diğer köprü ekiplerini de umursamıyorlardı, okçuların çoğu Kaladin'e odaklanmıştı. Oklar daha da hızlı gelerek etrafına yağdı, kalkanından sekti. Bir tanesi hızla geçerken kolunu yardı, bir diğeri de miğferine çarparak neredeyse onu başından çıkaracaktı.

Kol yarası kan değil Işık akıtıyordu ve Kaladin'i şaşkınlık içinde bırakarak yavaş yavaş kapanmaya başladı; derisinin üstünde buz kristalleşiyor ve Fırtınaışığı içinden akıyordu. Daha da fazlasını çekerek içini neredeyse parlamasını gözle görülmenin eşiğine getirecek kadar doldurdu. Eğildi, kaçındı, sıçradı, koştu.

Savaş eğitimli refleksleri yeni ekle ettikleri bu hızla mest olmuşlardı. Kaladin kalkanı üzerine yağan oklardan kurtulmak için kullanıyordu. Sanki vücudu bu beceri için uzun zamandır özlem duyuyordu, sanki vücudu Fırtınaışığından faydalanmak için doğmuştu. Hayatının bundan önceki kısımlarında tembel ve aciz olarak yaşamıştı. Şimdi ise iyileşmişti. Sahip olduğu kapasitenin ötesinde hareket etmiyordu; hayır, kapasitesine en sonunda *ulaşmıştı*.

Bir ok sürüsü onun kanının peşindeydi ama Kaladin aralarında dönerek kolunun üstüne bir kesik daha aldı ama diğerlerini kalkanı ya da göğüs zırhını kullanarak savuşturmuştu. Bir diğer grup daha geldi ve fazla yavaş kalacağından endişe ederek kalkanını yukarı kaldırdı. Ancak oklar yönlerini değiştirdi ve kalkanına doğru kavis çizerek gelip saplandılar. Kalkana çekilmişlerdi.

Okları kalkana çekiyorum! Okların ellerinin destek çubuklarından tutmuş olduğu yerlerin yakınındaki tahtaya saplandığı düzinelerce köprü turunu hatırladı. Her zaman onu az farkla ıskalıyorlardı.

Bunu ne kadar zamandır yapıyorum? diye düşündü Kaladin. *Kaç oku kendimden uzaklaştırarak köprüye çektim*?

Bunu düşünmek için zamanı yoktu. Hareket etmeye, oklardan kaçmaya devam etti. Okların havada vınlamasını hissediyor, vızıltılarını duyuyor, taşa ya da kalkana çarparak kırıldıklarında kıymıkları hissediyordu. Parshendilerin bir kısmının adamlarına ateş etmelerine engel olacak kadar dikkatini dağıtacağını ummuştu ama ne kadar büyük bir tepki alacağı hakkında hiçbir fikri olmamıştı.

Bir parçası ok yağmurundan kaçınmanın, sakınmanın ve durdurmanın heyecanıyla sevinç içindeydi. Ancak yavaşlamaya başladı. Fırtınaışığını çekmeye çalıştı ama hiç gelmedi. Küreleri tükenmişti. Yine de panik içinde kaçınmaya devam etti ama sonra okların yağışı azalmaya başladı.

Bir irkilmeyle, Kaladin köprü ekiplerinin etrafından açılarak ilerleyip, yüklerini yerleştirirken onun oklardan kaçmasına yetecek kadar hoşluk bırakarak yanından geçmiş olduklarını fark etti. Köprü Dört yerine yerleşmişti, süvariler okçulara saldırmak için dörtnala karşıya geçiyordu. Buna rağmen, Parshendi okçularının bir kısmı öfkeyle Kaladin'e ateş etmeye devam ediyordu. Askerler bu Parshendileri kolaylıkla biçtiler ve Sadeas'in piyadelerine yer açarak bölgeyi onlardan temizlediler.

Kaladin kalkanını indirdi. Üstü oklarla doluydu. Köprücüler sevinç içinde seslenerek, heyecandan neredeyse üstüne atlayacak gibi ona doğru koşarlarken rahat bir nefes alacak kadar zamanı ancak olmuştu.

"Seni aptal!" dedi Moash. "Seni fırtına götüresi aptal! O neydi? Ne düşünüyordun?"

"İnanılmazdı bu," dedi Kaya.

"Ölmüş olman gerekir," dedi Sigzil, normalde sert olan yüzü bir gülümsemeyle bölünmüştü.

"Fırtınababa," diye ekledi Moash Kaladin'in yeleğinin omzundan bir ok çıkarırken. "Şunlara bak."

Kaladin başını indirdiğinde şaşkınlık içinde yeleğinin ve gömleğinin yanlarında, vurulmaktan kıl payı kurtulduğu yerlerde bir düzine delik olduğunu gördü. Üç ok deriye takılıp kalmıştı.

"Stormblessed," dedi Skar. "İşte ondan."

Kaladin kalbi küt küt atarken övgülerine omuz silkerek karşılık verdi. Uyuşmuştu. Sağ kalmış olduğu için şaşkındı. Tüketmiş olduğu Fırtınaışığı

yüzünden üşüyordu; sanki zorlu bir engelli parkur koşmuş gibi tükenmişti. Teft'e doğru bakıp, belindeki keseye başıyla işaret ederek bir kaşını kaldırdı.

Teft başını salladı. O bakmıştı; Kaladin'den yükselen Fırtınaışığı izleyenler açısından gözle görülür olmamıştı, özellikle de gün ışığındayken. Yine de Kaladin'in oklardan kaçma şekli, belirgin ışık olmadan bile inanılmaz görünecekti. Eğer daha önceden onun hakkında hikâyeler varsa, bundan sonra çok daha fazla olacaktı.

Geçmekte olan askerlere bakmak için döndü. Bunu yaparken de bir şeyin farkına vardı. Hâlâ Matal'la ilgilenmesi gerekiyordu. "Sıraya girin," dedi.

Gönülsüz bir şekilde itaat ederek etrafında çift sıra dizildiler. İleride, Matal köprülerinin yanında duruyordu. Endişeli görünüyordu ki öyle olması da gerekirdi.

Sadeas atını sürerek yaklaşmaktaydı. Kaladin önceki seferde, köprüyü yan taşıdıkları zaman, zaferinin nasıl tersine dönmüş olduğunu hatırlayarak kendini hazırladı. Tereddüt etti, sonra da Sadeas'ın Matal'ın yanından geçecek olduğu köprüye doğru aceleyle ilerledi. Kaladin'in adamları da takip etti.

Kaladin tam Matal ihtişamlı kırmızı Parezırhı'nı giymekte olan Sadeas'a eğilirken yetişti. Kaladin ve diğer köprücüler de eğildi.

"Avarak Matal," dedi Sadeas. Başıyla Kaladin'e doğru işaret etti, "Bu adam tanıdık görünüyor."

"O geçen seferki adam, Berrakbey," dedi Matal gergin bir şekilde. "Şu..."

"Ha, evet," dedi Sadeas. "Şu 'mucize'. Ve sen de onu yem olarak öyle önden mi gönderdin? İnsan senin böyle bir davranışta bulunmaya cesaret etmeden önce tereddüt edeceğini düşünür.""

"Bütün sorumluluğu kabul ediyorum, Berrakbey," dedi Matal başarabildiği en cesur havayı takınarak.

Sadeas savaş meydanını inceledi. "Eh, şanslısın ki işe yaradı. Sanırım şimdi seni terfi ettirmek zorunda kalacağım." Başını salladı. "O vahşiler resmen saldırı kuvvetini görmezden geldi. Yirmi köprünün hepsi birden yerleştirildi, çoğunluğunda tek bir kayıp bile yok. Bu bir çeşit israfmış gibi görünüyor, her nedense. Kendini takdir edilmiş kabul et. O oğlanın oklardan kaçınma şekli epey dikkate değerdi..." Atını tekmeleyerek harekete geçirip, Matal ve köprücüleri arkada bıraktı.

Bu Kaladin'in hayatında duyduğu en umursamaz terfisiydi ama öyle de olsa olurdu. Matal gözlerinde öfkeyle ona doğru dönerken Kaladin genişçe

gülümsedi.

“Sen... Sen beni idam ettirebilirdin!” dedi kelimeleri birbirine dolaşarak.

“Bunun yerine seni terfi ettirdim,” dedi Kaladin Köprü Dört etrafında dizilirken.

“Seni yine de sallandırmalıyım.”

“Bu daha önce de denendi. İşe yaramadı,” dedi Kaladin. “Ayrıca, sen de biliyorsun ki bundan sonra Sadeas her zaman benim okçuların dikkatini dağıtmak için oraya çıkmamı bekleyecek. Herhangi bir başka köprücüye bunu yaptırmaya çalış da görelim.”

Matal’ın yüzü kıpkırmızı oldu. Döndü ve diğer köprü ekiplerini kontrol etmek için yürüyüp gitti. En yakınlarındaki ikisi, Köprü Yedi ve Köprü On Sekiz, Kaladin ve takımına bakarak dikiliyorlardı. Yirmi köprünün hepsi birden mi yerleştirilmişti? Neredeyse hiç kayıp yok muydu?

Fırtınababa, diye düşündü Kaladin. *Bana ateş eden kaç okçu vardı?*

“Başardın, Kaladin!” diye bağırdı Moash. “Sırrı keşfettin. Bunu devam ettirmemiz gerekiyor. Büyütmemiz gerek.”

“Bahse girerim eğer yaptığım tek şey bu olsaydı, o oklardan ben de kaçınabilirdim,” dedi Skar. “Yeteri kadar zırhımız olursa...”

“Bir taneden fazla zırhımız olmalı,” diye katıldı Moash. “Ortalıkta koşturup Parshendi oklarını üstüne çeken beş tane filan.”

“Kemikler,” dedi Kaya kollarını kavuşturarak. “İşe yaramasına neden olan şey bu. Parshendiler o kadar çıldırdı ki köprü ekibini görmezden geldiler. Eğer beş kişi de Parshendi kemikleri giyerse...”

Bu Kaladin’in aklına bir şey getirdi. Arkasına bakarak köprücüleri araştırdı. Shen neredeydi?

Orada. Uzakta, kayaların üstünde oturmuş, ileriye doğru bakıyordu. Kaladin diğerleriyle birlikte ona yaklaştı. Parshmen başını kaldırıp ona baktı, yüzü acıdan yapılmış bir maskeydi, gözyaşları yanaklarından akıyordu. Kaladin’e baktı ve gözle görülür bir şekilde titreyerek arkasını dönüp gözlerini kapattı.

“Senin ne yaptığını gördüğü an öylece oturup kaldı, evlat,” dedi Teft çenesini ovuşturarak. “Artık köprü turları için bir işe yaramayabilir.”

Kaladin bağlanmış miğferini başından çıkardı, sonra da parmaklarını saçlarının arasında gezdirdi. Giysilerine takılmış olan kabuklar, onları aşağıda yıkamış olmasına rağmen hafif de olsa kokuyordu. “Göreceğiz,” dedi Kaladin suçluluk hissederek. Hiç de adamlarını korumuş olmanın

zaferini gölgelemeye yetecek kadar değildi ama en azından dizginleyecek kadar. “Şimdilik, hâlâ üzerlerine ateş edilmiş olan köprü ekipleri var. Ne yapacağınızı biliyorsunuz.”

Adamlar başlarını sallayarak onayladılar ve yaralıları aramak üzere dağıldılar. Kaladin Shen’i izlemesi için bir adam görevlendirdi, parshman ile başka ne yapabileceğinden emin değildi ve terli, kabukla kaplanmış şapka ve yeleğini Lopen’in sedyesine koyarken yorgunluğunu belli etmemeye çalıştı. Lâzım olurlarsa diye tıbbi malzemelerini kontrol etmek için diz çöktü ve elinin titremekte olduğunu fark etti. Titremeyi durdurmak için elini yere bastırdı ve derin derin nefes alıp verdi.

Soğuk, nemli deri, diye düşündü. *Mide bulantısı. Zayıflık.* Şoka girmişti.

“Sen iyi misin, evlat?” diye sordu Teft Kaladin’in yanında diz çökerek. Hâlâ birkaç köprü turu önce koluna aldığı yara yüzünden bandajı vardı ama bu onun köprü taşımasına engel olacak kadar kötü değildi. Hem de bu kadar az sayıda adam kalmışken.

“İyi olacağım,” dedi Kaladin bir su tulumu alıp titreyen elinde tutarak. Tepesini zar zor açabilmişti.

“Pek iyi gibi ...”

“İyi olacağım,” dedi Kaladin tekrar içerken, sonra suyu indirdi, “Önemli olan şey adamların güvende olması.”

“Bunu her seferinde yapacak mısın? Savaşa her gidişimizde?”

“Onları güvende tutmak için ne gerekirse.”

“Sen ölümsüz değilsin, Kaladin,” dedi Teft yumuşak bir şekilde. “Parlayanlar, onlar da herkes gibi öldürülebilirlerdi. Eninde sonunda, o oklardan birisi omzun yerine boynunu bulacak.”

“Fırtınaışığı iyileştiriyor.”

“Fırtınaışığı vücudunun iyileşmesine yardım ediyor. Bu farklı bir şey diye düşünüyorum ben.“ Teft Kaladin’in omzuna bir elini koydu. “Seni kaybedemeyiz, evlat. Adamların sana ihtiyacı var,”

“Kendimi tehlikeye atmaktan kaçınmayacağım, Teft. Ve eğer ben bu konuda bir şeyler yapabiliyorsam, adamları bir ok fırtınasıyla yüzleşmeleri için bırakmayacağım.”

“Eh, birkaç tanemizin oraya seninle birlikte gelmesine izin vereceksin,” dedi Teft. “Köprü eğer öyle olması gerekliyse yirmi beşle idare edebilir. Bu da tıpkı Kaya’nın dediği gibi bize fazladan birkaç adam bırakıyor. Ve bahse varım o diğer ekiplerden kurtardığımız yaralıların bazıları da taşımaya

yardım edecek kadar iyileşmiştir. Onları kendi ekiplerine geri göndermeye cesaret edemezler. Köprü Dört senin bugün yaptığın şeyi yapıyor ve bütün saldırının işlemesini sağlıyorken bunu yapamazlar.”

“Ben...” Kaladin’in sesi kesildi. Dallet’in bunun gibi bir şeyler yapacağını gözünün önünde canlandırabiliyordu. O her zaman bir çavuş olarak, işinin bir parçasının da Kaladin’i hayatta tutmak olduğunu söylemişti. “Pekâlâ.”

Teft başını sallayarak kalktı.

“Sen de mızrakçıydın, Teft. İtiraz etmeye kalkma,” dedi Kaladin. “Nasıl bu köprü ekiplerine düştün?”

“Benim ait olduğum yer burası.” Teft dönerek yaralıların aranmasını denetlemeye gitti.

Kaladin oturdu, sonra da sırtüstü yatarak şokun geçmesini bekledi. Güneyde, Dalinar Kholin’in mavi sancağını taşıyan diğer ordu gelmişti. Yandaki bir platoya geçtiler.

Kaladin toparlanmak için gözlerini kapattı, Sonunda bir şeyler duydu ve gözlerini açtı, Syl göğsünün üstünde bağdaş kurup oturmuştu. Onun arkasında, Dalinar Kholin’in ordusu savaş meydanına çıkarak saldırıya katılmış ve bunu da üzerlerine ateş açılmadan yapmayı başarmışlardı. Sadeas Parshendilerin önünü kesmişti.

“Bu inanılmazdı,” dedi Kaladin Syl’e. “Oklarla yaptığım o şey.”

“Hâlâ lanetlenmiş olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Hayır. Olmadığımı biliyorum.” Yukarıdaki bulutlu gökyüzüne baktı. “Ama bu başarısızlıkların sadece benim yüzümden olduğu anlamına geliyor. Tien’in ölmesine ben engel olamadım; mızrakçılarımı, kurtarmaya çalıştığım köleleri, Tarah’ı ben yüzüstü bıraktım...” Kaladin bir süredir onu düşünmemişti. Onunla olan başarısızlığı diğerlerinden daha farklı olmuştu ama yine de bir başarısızlıktı. “Eğer lanet ya da kötü şans yoksa, yukarıda bana kızgın olan bir tanrı yoksa, o zaman biraz daha çaba harcamış olsaydım, biraz daha fazla becerim ya da yeteneğim olsaydı onları kurtarmış olabileceğim bilgisiyle yaşamak zorundayım.”

Syl kaşlarını daha da çattı. “Kaladin, bunun üstesinden gelmek zorundasın. Bu şeyler senin suçun değil.”

“Bu babamın da her zaman söylemiş olduğu şey.” Hafifçe gülümsedi. “Suçluluğunun üstesinden gel, Kaladin. Umursa ama çok fazla değil. Sorumluluğu al ama kendini suçlama. Koru, kurtar, yardım et ama ne zaman

pes edeceğini de bil. Bunlar üzerlerinde yürümek için çok ince patikalar. Bunu nasıl yaparım?”

“Bilmiyorum. Ben bunların hiçbirisini bilmiyorum, Kaladin. Ama sen kendini paramparça ediyorsun. Hem içeriden hem de dışarıdan.”

Kaladin gözlerini yukarıdaki gökyüzüne dikti. “Harikuladeydi. Ben bir fırtınaydım Syl. Parshendiler bana dokunamazdı. Oklar hiçbir şey değildi.”

“Bu işte çok yenisin. Kendini fazla zorladın.”

“Onları kurtar,” diye fısıldadı Kaladin. “İmkânsızı yap, Kaladin. Ama kendini fazla zorlama. Ama başarısız olursan suçluluk da hissetme. Pamuk ipliğine bağlıyız, Syl. İncecik bir pamuk ipliğine...”

Adamlarından bazıları yaralı bir adamla birlikte döndü, omzunda bir ok olan, kare yüzlü Thaylen bir adamdı. Kaladin çalışmaya başladı. Elleri hâlâ biraz titriyordu ama hiç de az önce olduğu kadar fena değildi.

Köprücüler onu izleyerek etrafına toplandılar. Kaya, Drehy ve Skar’ı eğitmeye başlamıştı bile ama hepsi birden izlediği için, Kaladin kendini açıklama yaparken bulmuştu. “Eğer buraya basınç uygularsanız, kanın akışını yavaşlatabilirsiniz. Bu fazla tehlikeli bir yara değil ama büyük olasılıkla kendini çok da iyiymiş gibi hissetmiyordur..” Hasta yüzünü buruşturarak katıldığını belirtti, “....ve esas sorun enfeksiyondan kaynaklanacak. Herhangi bir tahta kıymığı ya da metal parçası kalmadığından emin olmak için yarayı yıkayın, sonra da dikin. Kaslar ve omzun buradaki derisi çalışacak, o yüzden de yarayı kapalı tutmak için güçlü bir ipliğe ihtiyacınız olacak. Şimdi...”

“Kaladin,” dedi Lopen endişeli bir şekilde.

“Ne?“ dedi Kaladin dikkati yaptığı işte, hâlâ çalışıyordu.

“Kaladin!”

Lopen, *gancho* demek yerine ona ismiyle seslenmişti. Kaladin ayağa kalkarak kalabalığın arkasında durmuş, uçuruma doğru işaret eden kısa Herdazlı adama bakmak için döndü. Savaş daha kuzeye kaymıştı ama bir grup Parshendi Sadeas’ın hattını yarıp geçmeyi başarmıştı. Yayları vardı.

Parshendi grubu düzene girer ve oklarını çekerlerken Kaladin afallamış bir şekilde onları izledi. Elli ok, hepsi birden Kaladin’in ekibine çevrilmişti. Parshendiler kendilerini arkadan saldırıya açık bırakıyor olduklarını umursuyormuş gibi görünmüyorlardı. Tek bir şeye odaklanmışlardı.

Kaladin’i ve adamlarını yok etmek.

Kaladin çığlık atarak adamlarını uyardı ama o kadar ağır, o kadar yorgun hissediyordu ki. Etrafındaki köprücüler okçular yaylarını kaldırırken döndü. Sadeas’ın adamları normalde Parshendilerin köprüleri devirip kaçış yollarını kapatmasına engel olmak için uçurumu korurlardı. Ama bu sefer, okçuların köprüleri devirmeye çalışmadıklarını gördükleri için askerler onları durdurmak için acele etmemişti. Köprücüleri ölüme terk ederek, bunun yerine Parshendilerin kendilerine yani köprüye doğru gidebilecekleri yolu kestiler.

Kaladin’in adamları açıktaydı, Mükemmel hedeflerdi. *Hayır,* diye düşündü Kaladin. *Hayır! Böyle olamaz. Tüm bu olanlardan sonra ...*

Bir güç hızla Parshendi hattına çarptı. Pek çok adamın boyu kadar uzun bir kılıç taşımakta olan, arduvaz gri zırhlı tek başına bir şekildi. Paretaşıyan dikkati başka yerde olan okçuların içine hızla daldı; saflarını dağıtmıştı. Oklar Kaladin’in takımına doğru uçtu ama fazla erken bırakılmış, iyi nişan alınmamışlardı, Birkaç, tanesi köprücüler sığınacak bir yer arayarak kaçışırken yakınlarına düştü ama kimse vurulmadı.

Parshendiler Paretaşıyan’ın savrulan Kılıç’ının önünde devrildiler, bazıları uçurumun içine düştü, diğerleri ise geldikleri yöne doğru kaçıştı. Kalanları yanan gözlerle öldüler. Saniyeler içinde, elli okçudan oluşan manga ceset yığınına dönüşmüştü.

Paretaşıyan’ın şeref muhafızları ona yetişti. Döndü ve köprücülere doğru saygılı bir selamla Kılıç’ını kaldırırken zırhı parladı. Sonra da başka bir yöne doğru fırlayıp gitti.

“Bu oydu,” dedi Drehy ayağa kalkarak. “Dalinar Kholin. Kralın amcası!”

“Bizi kurtardı!” dedi Lopen.

“Hah.” Moash üstündeki tozu silkeledi. “O sadece savunmasız bir grup okçu gördü ve saldırmak için fırsat olarak gördü. *Açıkgözler* bizi umursamıyor. Değil mi, Kaladin?”

Kaindin okçuların durmakta olduğu yere gözlerini dikmişti. Bir an içinde, her şeyi kaybetmiş olabilirdi.

“Kaladin?” dedi Moash.

“Haklısın,” derken buldu Kaladin kendisini. “Sadece bulduğu fırsatı değerlendirdi .”

Yalnız, neden Kılıç’ını Kaladin’e doğru kaldırmıştı?

“Bundan sonra, askerler karşıya geçtiği zaman daha da geriye çekileceğiz,” dedi Kaladin. “Eskiden savaş başladıktan sonra bizi

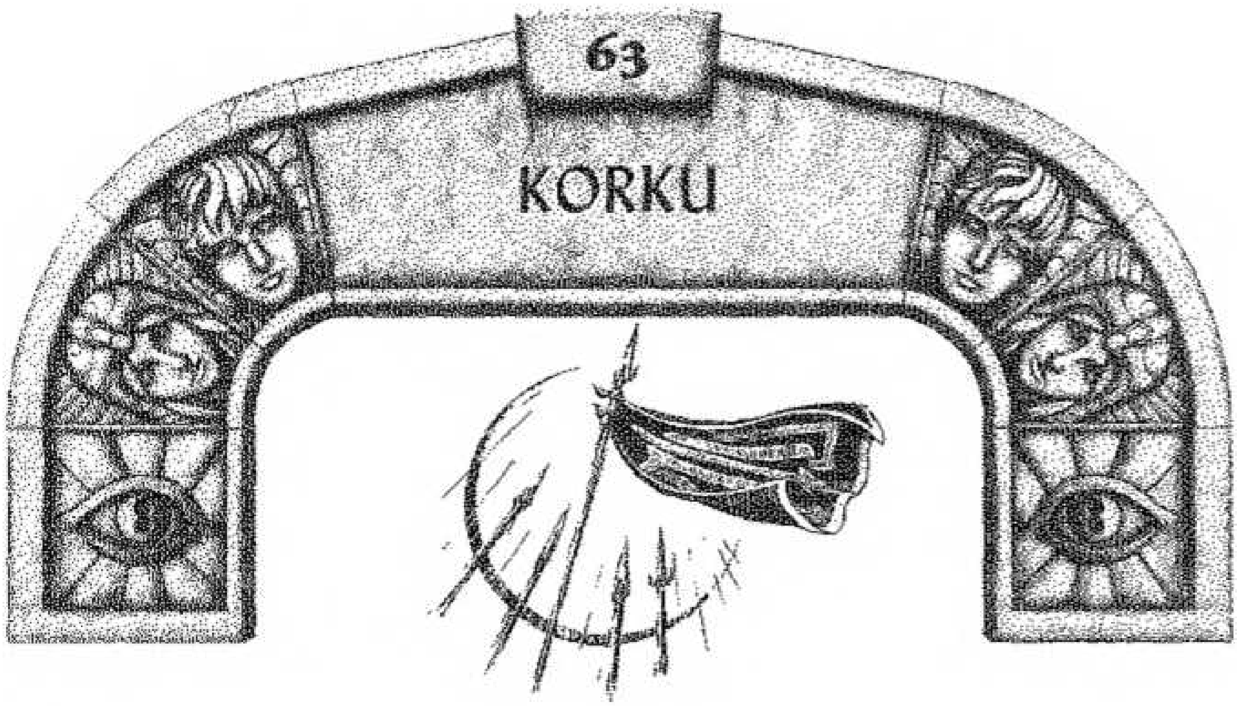
umursamıyorlardı ama artık öyle olmayacak. Bugün yaptığım şey, kısa süre sonra hepimizin yapıyor olacağı şey, onları epey kızdıracak. Aptal olacak kadar kızgınlar ama ayrıca bizi öldürmeye çalışacak kadar da kızgınlar. Şu an için, Leyten, Narm, iyi gözlem noktaları bulun ve meydanı izleyin. Eğer herhangi bir Parshendi o uçuruma doğru hareketlenirse bunu bilmek istiyorum, Bu adamı bandajlayacağım ve geri çekileceğiz."

İki gözcü koşarak gitti ve Kaladin de omzu yaralı adama geri döndü.

Moash yanında diz çöktü. "Hazırlıklı bir düşmana karşı hiç köprü kaybedilmeyen bir saldırı, tesadüf eseri bizi kurtarmaya gelen bir Paretaşıyan, Sadeas'ın bizzat kendisinin bize iltifat etmesi. Neredeyse beni de o kol bantlarından bir tane almam gerektiğine ikna edeceksin."

Kaladin duaya bir göz attı. Kaybolan Fırtınaışığının tam olarak iyileştirmeyi başaramamış olduğu kolundaki kesikten akan kanla lekelenmişti.

"Kaçabilecek miyiz, ona bak," dedi Kaladin dikişini bitirirken. "Gerçek sınav o."

“Uyumak istiyorum. Şimdi yaptığınız şeyi neden yaptığınızı biliyorum ve bunun için de sizden nefret ediyorum. Gördüğüm gerçeklerden bahsetmeyeceğim.”

— Kakashah 1173, ölümden 142 saniye önce. Mürettebatı tarafından onlara kötü şans getirdiği söylenerek geride bırakılmış olan bir Shin denizci. Örnek büyük ölçüde işe yaramaz.

Leyten kabuk parçasını ellerinde çevirerek, “Anlıyor musunuz?” dedi. “Eğer bu şekilde köşesinden kesersek bir kılıcın ya da şu durumda bir okun yönünü yüzden uzağa doğru çevirir. Sizin o güzel gülümsemenizi bozmak istemeyiz.” Kaladin zırh parçasını geri alırken gülümsedi. Leyten deri yeleğe takmak için kayışların geçeceği delikler açarak kabuğu ustaca bir şekilde oymuştu. Uçurum geceleyin soğuk ve karanlıktı. Gökyüzü de görünmüyorken, bir mağaraya dönüşüyordu. Sadece arada bir

yukarılarındaki bir yıldızın yanıp sönmesi öyle olmadığını hatırlatıyordu. “Hepsini ne kadar çabuk bitirebilirsin?” diye sordu Leyten’e.

“Beşini birden mi? Büyük ihtimalle bu gece bitmeden. Esas numara kabuğun nasıl işleneceğini keşfetmekti.” Elinin tersiyle kabuğun üstüne vurdu. “İnanılmaz bir malzeme. Neredeyse çelik kadar sert ama onun yarısı kadar ağır. Kesmesi ya da kırması zor. Ama eğer oyarsan, kolayca şekilleniyor.”

“İyi,” dedi Kaladin. “Çünkü beş tane istemiyorum. Ekipteki her adam için bir tane istiyorum.”

Leyten bir kaşını kaldırdı.

“Eğer bizim zırh giymemize izin vermeye başlayacaklarsa, herkesin zırhı olacak,” dedi Kaladin. “Shen hariç elbette.” Matal köprü turlarına çıkarken onu geride bırakmalarına izin vermişti; Shen artık Kaladin’e bakmıyordu bile.

Leyten başını sallayarak onayladı, “Pekâlâ, o zaman. Ama bana biraz yardım edecek birilerini bulsanız iyi olur.”

“Yaralı adamları kullanabilirsin. Bulabildiğimiz kadar çok kabuk çıkaracağız.”

Kaladin’in başarısı Köprü Dört için durumun iyiye gitmesi anlamına gelmişti. Adamlarının kabuk bulmak için zamana ihtiyacı olduğunu bahane etmişti ve Hashal da işin doğrusunu bilmediği için mal toplama kotalarını azaltmıştı. Şimdiden (oldukça pürüzsüz bir şekilde) zırhın ilk baştan beri kendi fikri olduğu numarasını yapmaya başlamıştı bile ve zırhın en başta nereden geldiği sorusunu duymazdan geliyordu.

Ancak Kaladin onun gözlerinin içine baktığı zaman endişeyi görüyordu. Kaladin daha başka ne deneyecekti? Şimdiye dek, Hashal onu ortadan kaldırmaya cüret edememişti. Kaladin ona Sadeas’tan bu kadar övgü getirirken olmazdı.

“Bir zırh imalatçısının çırağı nasıl oldu da köprücü oldu ki?” diye sordu Kaladin.

Leyten işine geri dönmek için tekrar otururken. Kalın kollu, iri bir adamdı ve açık renk saçlarıyla oval bir yüzü vardı. “Zanaatkarlar çoğu zaman boşa harcanmaz.”

Leyten omzunu silkti. “Bir zırhın parçası kırıldığı ve *açıkgözün* biri omzuna bir ok yediği zaman, kabahatin birilerinin üstüne kalması gerek. Ben

ustamın özellikle böyle durumlar için fazladan bir çırak bulundurduğuna ikna oldum."

"Eh, onun kaybı bizim büyük kazancımız. Sen bizi hayatta tutacaksın."

"Elimden gelenin en iyisini yapacağını, komutanım." Gülümsedi. "Gerçi sizin kendi yaptığınız zırhtan daha beterini yapamam. O göğüs zırhının meydanın ortasında düşüp gitmemiş olması bile hayret verici!"

Kaladin köprücünün omzuna hafifçe vurdu, sonra da onu işiyle baş başa bıraktı.

Topaz çentiklerden küçük bir halka ile çevrelenmişti, Kaladin adamlarının zırh üstünde çalışmak için ışığa ihtiyacı olduğunu açıklayarak bunları getirme izni almıştı. Yakınlarda Lopen, Kaya ve Dabbid bir diğer eşya yığınıyla geri dönüyordu. Syl de önlerinden uçuşarak onlara yol göstermekteydi.

Kaladin uçurum boyunca ilerledi; ışık için kemerindeki küçük bir deri kancaya geçirilmiş lâl taşından bir küre vardı. Uçurum burada ikiye ayrılarak büyük, üçgen şeklinde bir kavşak oluşturuyordu. Mızrak eğitimi için mükemmel bir yerdi. Adamların antrenman yapmaları için yetecek kadar geniş ama kalıcı köprülerden de gözcülerin yankıları duymasının mümkün olmayacağı kadar uzaktı.

Kaladin her gün ilk açıklamaları yapıyor, sonra da antrenmanı yönetmeyi Teft'e bırakıyordu. Adamlar kavşağın köşelerindeki küçük elmas çentik yığınlarından gelen küre ışığında çalışıyordu; görmeye ancak yetecek kadardı. *Hiç Amaram'ın ordusunda güneşin altında çalışarak geçirdiğim o günlere imreneceğim aklıma gelmezdi,* diye düşündü.

Aralık dişli Hobber'ın yanına gitti ve duruşunu düzeltti, sonra da ona nasıl mızrak darbelerinin arkasına kendi ağırlığını koyacağını gösterdi. Köprücüler hızla gelişiyordu ve temel dersler değerlerini kanıtlamaktaydı. Bazıları kalkan yukarıda ve daha hafif cins mızrakların başların yanına kaldırıldığı duruşun antrenmanını yaparak mızrak ve kalkanla çalışıyordu.

En becerikli olanları Skar ve Moash'tı. Aslında Moash şaşırtıcı derecede iyiydi.

Kaladin şahin yüzlü adamı izleyerek yan tarafa doğru yürüdü. Odaklanmıştı, bakışları ciddi, çenesi sıkılıydı. Saldırı üstüne saldırı yaparak hareket ediyor, bir düzine küre de onun bir o kadar gölgesini yaratıyordu.

Kaladin böyle bir kararlılık hissettiğini hatırlıyordu. Bu şekilde bir yıl geçirmiş, Tien'in ölümünden sonra her gün kendini tüketene kadar

çalışmıştı. Daha iyi olmaya kararlıydı. Bir daha asla beceri, eksikliği yüzünden başka birisinin ölmesine izin vermemeye kararlıydı. Mangasının en iyisi o olmuştu, sonra da bölüğünün. Bazıları onun Amaram'ın ordusundaki en iyi mızrakçı olduğunu söylerdi.

Tarah onu inatçı azimliliğini bir kenara bırakması için ikna edememiş olsa Kaladin'e ne olurdu? Onun iddia etmiş olduğu gibi kendini tüketip bitirir miydi?

"Moash," diye seslendi Kaladin.

Moash duraklayarak Kaladin'e doğru döndü. Duruşunu bozmamıştı.

Kaladin ona yaklaşması için elini salladı ve Moash da gönülsüz bir şekilde geldi. Lopen onlar için kayışlarından bir demet kopçacığa asarak birkaç su tulumu bırakmıştı. Kaladin bir tulumu çekip alarak bunu Moash'a fırlattı. Adam bir yudum aldı, sonra da ağzını sildi.

"İyileşiyorsun," dedi Kaladin. "Büyük ihtimalle elimizdekilerin en iyisi sensin."

"Teşekkürler," dedi Moash.

"Teft'in diğer adamların mola vermelerine izin verdiği zamanlarda da çalışmaya devam ettiğini fark ettim. Kararlılık iyidir ama kendini çalışarak paralama. Senin de yemlerden biri olmanı istiyorum."

Moash geniş bir şekilde gülümsedi. Adamların her birisi Kaladin'e Parshendilerin dikkatini dağıtırken katılacak dört kişiden birisi olmak için gönüllü olmuşlardı. Bu inanılmaz bir şeydi. Aylar önce Moash da, diğerleriyle birlikte, hevesli bir şekilde yenileri ya da zayıfları ok yemeleri için köprünün en önüne koyuyordu. Şimdi ise, en tehlikeli işler için her birisi gönüllü oluyordu.

Eğer onları nasıl öldürteceğini düşünmekle bu kadar meşgul olmasaydın, bu adamlar ile neye sahip olabileceğinin farkında mısın, Sadeas? diye düşündü Kaladin.

"Peki, senin için neden ne?" dedi Kaladin loş antrenman alanına doğru başıyla işaret ederek. "Neden bu kadar sıkı çalışıyorsun? Peşinde olduğun şey ne?"

"İntikam," dedi diğer adam kasvetli bir yüzle.

Kaladin başını salladı. "Bir seferinde birisini kaybetmiştim. Çünkü mızrakta yeteri kadar iyi değildim. Antrenman yapmaktan neredeyse kendimi öldürüyordum."

"Kimdi?"

“Kardeşim.”

Moash başını salladı. Diğer köprücüler, Moash da dâhil, Kaladin’in “gizemli” geçmişine huşu ile bakıyormuş gibiydi.

“Çalışmış olduğum için memnunum,” dedi Kaladin. “Ve sen kararlı olduğun için de memnunum. Ama dikkatli olmak zorundasın. Eğer ben o kadar fazla çalışarak kendimi öldürmüş olsaydım, bunun hiçbir anlamı olmazdı.”

“Tabii. Ama bizim aramızda bir fark var, Kaladin.”

Kaladin bir kaşını kaldırdı.

“Sen birilerini kurtarabilmeyi istiyorsun. Ama ben, ben birilerini öldürmeyi istiyorum.”

“Kimi?”

Moash tereddüt etti, sonra da başını salladı. “Belki bir gün söylerim.” Uzanarak Kaladin’in omzunu kavradı. “Planlarımdan vazgeçmiştim ama sen onları bana geri verdin. Seni hayatım pahasına koruyacağım, Kaladin. Babalarımın kanı adına sana yemin ediyorum.”

Kaladin Moash’ın ciddi gözlerine baktı ve başıyla onayladı. “Pekâlâ, o zaman. Git Hobber ve Yake’e yardım et. Onların teknikleri hâlâ düzgün değil.”

Moash söylenildiği gibi yapmak için hızla yürüyüp gitti. O Kaladin’e “komutanım” demiyor ve ona diğerleri gibi, aynı dile getirilmeyen huşu ile bakmıyordu. Bu Kaladin’in ona daha rahat davranmasını sağlıyordu.

Kaladin sonraki saati her bir adama yardım ederek geçirdi. Çoğu fazla hevesliydi, saldırırken kendilerini öne fırlatıyorlardı. Kaladin kaotik hevesten daha fazla dövüş kazanan kontrol ve hassasiyetin önemini açıkladı. Onu dinlediler. Gittikçe daha da fazla, Kaladin’e eski mızrakçı mangasını hatırlatmaya başlamışlardı.

Bu da onu düşünmeye itti. Kaçma planını adamlara ilk kez anlatığı anda nasıl hissetmiş olduğunu hatırladı. Yapacak bir şeyler arıyordu, ne kadar riskli olursa olsun karşı koymak için bir yol. Bir fırsat. İşler değişmişti. Şimdi gurur duyduğu bir ekibi vardı, sevdiği arkadaşları ve belki de bir istikrar olasılığı.

Zırhları sayesinde oklardan kurtulmayı becerebilirlerse, makul bir derecede güvende olabilirlerdi. Belki de eski mızrakçı mangasının olduğu kadar güvende. Kaçmak hâlâ en iyi seçenek miydi?

“Bu endişeli bir yüz,” diye belirtti gürleyen bir ses. Kaya yürüyerek. gelip güçlü kollarını kavuşturarak yanındaki duvara yaslanırken Kaladin ona doğru döndü. “Diyorum ki ben, bir liderin yüzü. Her zaman dertli.” Kaya kalın kızıl kaşlarından birini kaldırdı.

“Sadeas asla gitmemize izin vermez, özellikle de şimdi bu kadar öne çıkmış olduğumuz için,” Alethi *açıkgözler* bir adamın kölelerin kaçmasına izin vermesini büyük bir ayıp olarak görüyordu; bu durum onları aciz gösterirdi. Kaçmış olan köleleri yakalamak, görüntüyü kurtarmak için hayati bir önem taşıyordu.

“Bu şeyi daha önce de söylemiştin,” dedi Kaya, “Bizim arkamızdan gönderdiği adamlarla savaşacağız, kölelerin olmadığı Kharbranth’a gideceğiz. Oradan da halkımın bizi kahramanlar olacak karşılayacağı Tepelere!”

“Eğer aptallık eder ve sadece birkaç düzine adam gönderirse, ilk grubu yenebiliriz. Ama ondan sonra daha da fazlasını gönderecek. Peki ya yaralılarımıza ne olacak? Onları burada ölmeye mi terk edeceğiz? Yoksa onları da yanımıza alıp bir o kadar daha mı yavaş gideceğiz?”

Kaya yavaşça başını salladı. “Diyorsun ki bir plana ihtiyacımız var.”

“Evet,” dedi Kaladin. “Sanırım söylediğim şey bu. Ya bu ya da burada kalırız... Köprücü olarak.”

“Ha!” Kaya bunu bir şaka olarak kabul etmiş gibi göründü. “Yeni zırha rağmen, kısa süre sonra ölürüz. Kendimizi hedef yapıyoruz!”

Kaladin tereddüt etti. Kaya haklıydı. Köprücüler her gün ölümüne kullanılacaktı. Kaladin ölü sayısını bir ayda iki ya da üç adama indirmeyi başarabilse bile (ki bu onun bir zamanlar imkânsız kabul edeceği bir şeydi ama şimdi ulaşılabilir bir hedefmiş gibi görünüyordu), şu anda olduğu şekliyle Köprü Dört bir yıl içinde yok olmuş olurdu.

“Sigzil ile bu şey hakkında konuşacağız,” dedi Kaya sakallarının arasındaki çenesini kaşıyarak. “Düşüneceğiz. Bu tuzaktan kaçmak için bir yol olması gerekir, kaybolmak için bir yol. Sahte bir iz belki? Dikkati başka yöne çevirecek bir şey? Belki de Sadeas’ı köprü turu sırasında öldüğümüze inandırabiliriz.”

“Bunu nasıl yapacağız?”

“Bilmem,” dedi Kaya. “Ama düşüneceğiz.” Kaladin’e başını salladı ve ağır ağır yürüyerek Sigzil’e doğru gitti. Azish adam da diğerleriyle birlikte

pratik yapıyordu. Kaladin onunla Hoid hakkında konuşmaya çalışmıştı ama tipik bir şekilde ağzı sıkı olan Sigzil bunu tartışmak istememişti.

"Hey Kaladin!" diye seslendi Skar. Teft'in çok dikkatli bir şekilde denetlemekte olduğu, birbirleriyle antrenman yapmakta olan ileri düzeydeki bir grubun arasındaydı. "Gel bizimle antrenman yap. Bu taş kafalı aptallara işin doğrusunu göster." Diğerleri de ona seslenmeye başladı.

Kaladin elini sallayarak bunu reddetti.

Teft bir omzunun üstünde ağır bir mızrakla ona doğru geldi. "Evlat," dedi sessiz bir şekilde. "Sanırım sen bizzat onlara bir iki şey göstersen moral için iyi olur."

"Onlara zaten açıklama yaptım."

"Başını söktüğün bir mızrakla. Çok yavaş hareket ederek, bol bol konuşarak. Bunu görmeye ihtiyaçları var evlat. Seni görmeye."

"Bunun üstünde daha önce de geçtik, Teft."

"Eh, öyle yaptık."

Kaladin gülümsedi. Teft kızgın ya da tartışmacı görünmemek için dikkat ediyordu, sanki Kaladin'le normal bir konuşma yapıyormuş gibi görünüyordu. "Sen daha önce de çavuşluk yaptın, değil mi?"

"Boş ver onu. Gel hadi, sadece onlara birkaç basit hareket göster."

"Hayır, Teft," dedi Kaladin daha ciddi bir şekilde.

Teft ona dik dik baktı. "Sen de tıpkı o Boynuzyiyenli gibi savaş meydanında dövüşmeyi kabul etmeyecek misin?"

"Öyle değil."

"Ee, nasıl o zaman?"

Kaladin bir açıklama arayarak çabaladı. "Zamanı geldiğinde dövüşeceğim. Ama eğer şimdi kendime dövüşme izni verirsem, fazla hevesli olurum. Şimdi saldırmak için sabırsızlanırım. Adamların hazır olacağı güne kadar beklemekte sorun yaşarım. Güven bana Teft."

Teft onu inceledi. "Korkuyorsun, evlat."

"Ne? Hayır. Ben..."

"Bunu görebiliyorum," dedi Teft. "Ve bunu daha önce de gördüm. Son sefer birisiyle dövüştüğün zaman başarısız oldun, hı? O yüzden de şimdi tekrar başlamakta tereddütediyorsun."

Kaladin durakladı. "Evet," diye itiraf etti. Ama bundan daha fazlası vardı. Tekrar dövüştüğü zaman, o uzun zaman önceki adama dönüşmesi gerekecekti, insanların Stormblessed dediği adama. Gücü ve kendine güveni

olan adama. Artık o adam olup olamayacağından emin değildi, Onu korkutan şey buydu.

Bir kere o mızrağı eline aldığı zaman, geri dönüşü olmayacaktı.

“Hım.” Teft çenesini ovuşturdu. “Zamanı geldiğinde, umarım hazır olursun. Çünkü bu garibanların sana ihtiyacı olacak.”

Kaladin başını sallayarak onayladı ve Teft de aceleyle diğerlerinin yanına dönüp onların gönlünü almak için anlatacak bir şeyler buldu.

“Çukurdan geliyorlar, iki ölü adam, ellerinde bir kalp ile. Ve ben biliyorum ki gerçek şanı gördüm.”

— Kakashah 1173, ölümden 13 saniye önce. Bir araba hamalı.

Navani, yumuşak bir sesle, “İlgili olup olmadığına karar veremiyordum,” dedi Dalinar’a, Elhokar’ın yükseltilmiş saray bahçelerinin etrafında yavaş yavaş yürürlerken. “Zaman zaman kur yaparmış gibi ipuçları gösterip sonra da geri çekilerek bir zampara gibi görünüyordun. Diğer zamanlarda ise seni yanlış okuduğumdan emindim. Gavilar ise o kadar doğrudandı. Her zaman istediği şeye doğru atılmayı tercih ederdi.”

Dalinar düşünceli bir şekilde başını salladı. Mavi üniformasını giymişti, Navani ise kalın etekli ve solgun kestane renkli bir elbise içindeydi. Elhokar’ın bahçıvanları burada bitkiler yetiştirmeye başlamışlardı. Sağ taraflarında, bir parmaklık gibi uzayıp giden kıvrımlı sarı bir şistkabuk vardı.

Taşa benzeyen bitki, nefes alırlarken inci gibi kabukları yavaşça açılıp kapanan küçük kopçacık demetleriyle doluydu. Sessiz bir ritimle birbirleriyle konuşan minik ağızlar gibi görünüyorlardı.

Dalinar ve Navani'nin patikası tepenin eteğinden yukarı doğru tatlı bir eğimle tırmanıyordu, Dalinar elleri arkasında kavuşturulmuş olarak yürüyordu. Onun şeref muhafızları ve Navani'nin kâtipleri de arkalarından takip ediyordu. Birkaç tanesinin Dalinar ve Navani'nin birlikte geçirdikleri zamanın miktarı yüzünden kafası karışmış gibi görünüyordu. Kaç tanesi gerçekten şüphe ediyordu? Hepsi mi? Bir kısmı mı?

Hiçbiri mi? Bunun önemi var mıydı? "Yıllar önce senin kafanı karıştırmayı istememiştim," dedi; sesi misafir olabilecek kulaklara engel olmak için yumuşaktı. "Sana kur yapmaya niyetim vardı ama Gavilar sana dair bir meyli olduğunu belirtti. O yüzden de eninde sonunda kenara çekilmem gerektiğim hissettim."

"Öylece mi?" diye sordu Navani. Sesi gücenmiş gibi gelmişti.

"Benim de ilgili olduğumu fark etmemişti. Seni kendisiyle tanıştırarak, onun sana kur yapması gerektiğini ima ediyor olduğumu düşünmüştü. Bizim ilişkimiz çoğu zaman o şekilde yürürdü; ben Gavilar'ın taraması gereken insanları keşfeder, sonra da onları ona getirirdim. Çok geç olana kadar seni ona verirken ne yapmış olduğumu fark etmedim."

"Beni ona 'verirken' mi? Alnımda benim farkında olmadığını bir köle damgası mı var?"

"Demek istediğim ..."

"Aman sus," dedi Navani, sesi bir anda sevgiyle doldu. Dalinar iç çekişini bastırdı; her ne kadar Navani gençliklerinden bu yana olgunlaşmış olsa da, havası her zaman mevsimler kadar hızlı değişiyordu. Gerçekte, bu onun çekiciliğinin bir parçasıydı. "Onun için sık sık kenara çekilir miydin?" diye sordu Navani.

"Her zaman."

"Bu yorucu hale gelmiyor muydu?"

"Bunun hakkında fazla düşünmezdim," dedi Dalinar. "Düşündüğüm zaman ise... Evet, kızıyordum. Ama o Gavilar'dı. Onun nasıl olduğunu biliyorsun. O irade kuvveti, o doğal haklılık havası. Birileri onu reddettiği zaman ya da dünyanın kendisi onun istediği şekilde davranmadığı zaman, her zaman şaşırıyormuş gibi görünürdü. Beni ona riayet etmeye zorlamıyordu, sadece hayatın doğal durumu öyleydi."

Navani anlayışla başını salladı.

“Her neyse,” dedi Dalinar. “Senin kafanı karıştırmış olduğum için özür dilerim. Ben... Şey, vazgeçmekte zorluk çekiyordum. Korkuyorum ki, arada bir, gerçek hislerimin fazlasıyla açığa çıkmasına izin veriyordum.”

“Eh, sanırım bunu affedebilirim,” dedi. “Gerçi sonraki yirmi yılı, senin benden nefret ettiğinden emin olmamı sağlayarak geçirdin.”

“Hiç de öyle bir şey yapmadım!”

“Ya? Peki, senin soğukluğunu başka ne şekilde yorumlayacaktım? Sık sık ben içeri girdiğim zaman odadan çıkmanı?”

“Kendime hâkim oluyordum,” dedi Dalinar. “Kararımı vermiştim.”

“Eh, epey bir nefrete benziyordu,” dedi Navani. “Gerçi birkaç sefer o taş gibi gözlerinin arkasında ne saklıyor olduğunu merak etmiştim. Elbette, sonra *Şşşş* geldi.” Her zaman olduğu gibi, karısının adı söylendiği zaman Dalinar’a sanki hafifçe esen rüzgârın sesi gibi gelmiş, sonra da anında alından kayıp gitmişti. Adını duyamıyor ya da hatırlayamıyordu.

“O her şeyi değiştirdi,” dedi Navani. “Onu gerçekten de seviyor gibi görünüyordun.”

“Öyle,” dedi Dalinar. Muhakkak ki onu sevmişti. Değil mi? Hiçbir şey hatırlayamıyordu. “O nasıl biriydi?” Hızla ekledi, “Yani, senin görüşüne göre. Sen onu nasıl görüyordun?”

“Herkes *Şşşş’i* seviyordu,” dedi Navani. “Ondan nefret etmeye çalıştım ama sonunda sadece hafifçe kıskançlık duyabildim.”

“Sen mi? Onu kıskandın? Niye?”

“Çünkü sana o kadar iyi uyuyordu ki,” dedi Navani. “Asla uygunsuz yorumlar yapmıyor, asla etrafındakileri itip kakmıyordu, her zaman olabildiğince sakindi.” Navani gülümsedi. “Geçmişe bakınca, gerçekten de ondan nefret etmeyi başarmış olmam gerekirdi. Ama o kadar iyiydi ki. Gerçi o pek... Şey...”

“Ne?” diye sordu Dalinar.

“Zeki değildi,” dedi Navani. Kızardı ki bu onda ender görülen bir durumdu. “Üzgünüm Dalinar ama değildi işte. Bir aptal değildi ama... Şey... Herkes kurnaz olamaz. Belki bu da onun çekiciliğinin bir parçasıydı.”

Dalinar’ın güceneceğinden korkuyor gibi görünüyordu. “Önemli değil,” dedi Dalinar. “Onunla evlendiğim için şaşırmış mıydın?”

“Kim şaşırabilirdi? Dediğim gibi, o senin için mükemmeldi.”

“Çünkü aklen denk miydik?” dedi Dalinar kuru kuru.

“Hiç de değil. Ama mizaç olarak *denktiniz.* Ondan nefret etmeye çalışmayı bıraktıktan sonra, bir süre dördümüzün oldukça yakın olabileceğimizi düşündüm. Ama sen bana karşı o kadar katıydın ki.”

“Benim seninle hâlâ ilgili olduğumu düşünmene neden olabilecek daha fazla... Hataya izin veremezdim.” Bu son kısmı beceriksizce söylemişti. Ne de olsa, şu anda yapıyor olduğu şey bu değil miydi? Hata?

Navani ona dik dik baktı. “İşte yine başladın.”

“Ne?”

“Suçlu hissetmeye. Dalinar sen harika, şerefli bir adamsın ama gerçekten de kendini pohpohlamaya fazla meyillisin.”

Suçluluk mu? Kendini pohpohlama olarak mı? “Daha önce bunu asla o açıdan düşünmemiştim.”

Navani içten bir şekilde gülümsedi.

“Ne?” diye sordu Dalinar.

“Sen gerçekten de samimisin, değil mi Dalinar?”

“Olmaya çalışıyorum,” dedi. Omzunun üstünden geriye baktı. “Gerçi ilişkimizin doğası bir çeşit yalanı sürdürmeye devam ediyor.”

“Biz kimseye yalan söylemedik. Bırak ne isterlerse düşünsünler ya da tahmin etsinler.”

“Sanırım haklısın.”

“Çoğu zaman öyleyimdir.” Bir an için sessizleşti. “Bunun için pişmanlık duyuyor...”

“Hayır,” dedi Dalinar sert bir şekilde, itirazının kuvveti kendisini de şaşırtmıştı. Navani ise sadece gülümsedi. “Hayır,” diye devam etti Dalinar daha nazik bir şekilde. “Bunun için pişmanlık duymuyorum, Navani. Bunun nasıl devam edeceğini bilmiyorum ama bırakacak *değilim.*”

Navani sarmaşıkları uzun, yeşil diller gibi dışarı çıkmış olan, yumruk büyüklüğündeki bir kayafilizi yığınının yanında durakladı. Neredeyse bir buket gibi toplanmışlardı, patikanın yan tarafına yerleştirilmiş olan büyük, oval bir taşın yanından çıkmışlardı.

“Sanırım senden suçluluk hissetmemeni istemek çok fazla olur,” dedi Navani, “Kendine eğilme izni veremez misin, sadece birazcık?”

“Yapabileceğimden emin değilim. Özellikle de şimdi. Neden olduğunu açıklamak zor olur.”

“Deneyemez misin? Benim için.”

“Ben... Ben aşırılıkların adamıyım, Navani. Bunu daha gençken keşfettim. Tekrar tekrar öğrendim ki, bu aşırılıkları kontrol etmenin tek yolu hayatımı bir şeylere adamak ilk önce bu Gavilar’dı. Şimdi ise Kurallar ve Nohadon’un öğretileri. Onlar kendimi bağlama yöntemim. Kontrol etmek ve sınırlandırmak için bir ateşin etrafının çevrelenmesi gibi.”

Derin bir nefes aldı. “Ben zayıf bir adamım Navani. Gerçekten de öyle. Eğer kendime birkaç adım gitme izni verirsem, bütün sınırlarımı delip geçiyorum. Beni güçlü tutan şey, Gavilar’ın ölümünün ardından geçen bu yıllarda Kurallar’ı takip etmenin etkisi. Eğer bu zırhta birkaç çatlak, oluşmasına izin verirsem, yine bir zamanlar olduğum adama dönüşebilirim. Bir daha asla olmak istemediğim adama...”

Taht için kardeşiyle evlenmiş olan kadın uğruna öz kardeşini katletmeyi düşünmüş olan bir adam. Ama bunu açıklayamazdı; Navani için olan arzusunun bir zamanlar onu neredeyse yapmaya itmiş olduğu şeyi bilmesine izin vermezdi.

O gün, Dalinar asla tahta kendisi çıkmamaya yemin etmişti. Bu onun bağlarından biriydi. Navani’ye, özellikle uğraşıyor olmadığı hâlde, bu bağlarını nasıl zorlamakta olduğunu açıklayabilir miydi? Onun için duyduğu yıllanmış aşk ile en sonunda uzun zaman önce kardeşi için vazgeçmiş olduğu şeyi kendisine aldığı için duyduğu suçluluğunu bağdaştırmanın ne kadar zor olduğunu?

“Sen zayıf bir adam değilsin, Dalinar,” dedi Navani.

“Öyleyim. Ama zayıflık uygun şekilde bağlandığı zaman güce benzeyebilir, tıpkı korkaklığın kaçacak hiç yer kalmadığı zaman kahramanlığa benzeyebilmesi gibi.”

“Ama Gavilar’ın kitabında bize yasaklama getiren hiçbir şey yok. Bu sadece geleneklerden kaynaklanan ...”

“Yanlış gibi hissediyorum,” dedi Dalinar. “Ama lütfen, sen endişelenme; ben ikimize yetecek kadar endişeleniyorum. Bunu devam ettirmenin bir yolunu bulacağım. Sadece senin anlayışlı olmam rica ediyorum. Zaman alacak. Kızgınlık gösterdiğim zaman, bu sana karşı değil, duruma karşı olacak.”

“Sanırım bunu kabul edebilirim. Senin söylentilerle birlikte yaşayabileceğini varsayarsak tabii. Şimdiden başlıyorlar bile.”

“Başıma bela olan ilk söylentiler olmayacaklar,” dedi. “Onlar hakkında değil de, daha çok Elhokar hakkında endişelenmeye başlıyorum. Bunu ona

nasıl açıklayacağız?”

“Fark edeceğinden şüpheliyim,” dedi Navani hafifçe homurdanarak yürümeye tekrar başlarken, Dalinar onu takip etti. “Parshendilere ve arada bir de, kamptaki birilerinin onu öldürmeye çalıştığı fikrine o kadar takılıyor ki.”

“Bu da ona destek olabilir,” dedi Dalinar. “İkimizin bir ilişkiye başlamasından bir dizi entrika çıkarması mümkün.”

“Eh, o...”

Aşağıdan yüksek sesle borular ötmeye başladı. Dalinar ve Navani durup haberleri anlamak için dinlediler.

“Fırtınababa,” dedi Dalinar. “Bir uçurumşeytanının görüldüğü yer *Kale’nin ta kendisi.* Sadeas’ın izlemekte olduğu platolardan biri oydu.” Dalinar bir heyecan dalgası hissetti. “Orada bir mücevher kalp kazanmakta yüceprensler her seferinde başarısız oldular. Eğer o ve ben bunu birlikte başarabilirsek, bu büyük bir zafer olur.”

Navani sıkıntılı görünüyordu. “Onun hakkında haklısın, Dalinar. Ülkümüz için ona *gerçekten de* ihtiyacımız var. Ama gözünü onun üstünden ayırma.”

“Bana rüzgârların lütfunu dile.” Dalinar ona doğru uzandı ama sonra kendini durdurdu. Ne yapacaktı? Burada toplum içinde ona sarılacak mıydı? Bu söylentilerin bir yağ birikintisi üstünde alevler gibi yayılmasına neden olurdu. Daha bunun için hazır değildi. Bunun yerine Navani’ye eğildi, sonra da aceleyle çağrıya cevap vermek ve Parezırhı’nı almak için uzaklaştı.

Durup da Navani’nin seçtiği kelimeleri düşünmeden önce patikadan yolun yarısını inmişti bile. “Ülkümüz için” ona “ihtiyacımız” olduğunu söylemişti.

Ülküleri neydi? Navani’nin de bildiğinden şüphe ediyordu. Ama Navani şimdiden onları çabalarında bir arada düşünmeye başlamıştı bile.

Ve farkına vardı ki, kendisi de öyleydi.

♦
♦♦

Borular öttü, savaşın yakınlığına işaret ediyor olmak için fazlasıyla saf ve güzel bir sesti. Kereste deposunda bir kargaşa çıktı. Emirler yukarıdan gelmişti. Kule’ye tekrar saldırılacaktı, Köprü Dört’ün başarısızlığa uğramış, Kaladin’in bir felâkete neden olmuş olduğu yerin ta kendisi. Platoların en büyüğü. En çok arzu edileni.

Köprücüler yeleklerini almak için bir o yana, bir bu yana koşturdu. Marangozlar ve çırakları hızla yollarından çekildiler. Matal bağırarak emirler

verdi, bunu Hashal olmaksızın yaptığı tek zaman gerçek bir tur sırasındaydı. Köprücübaşları bir parça liderlik göstererek takımlarına sıraya girmeleri için bağırdılar.

Rüzgâr tahta kıymıklarını ve kurumuş çimen parçalarını göğe savurarak havayı dalgalandırıyordu. Adamlar bağırıyor, çanlar çalıyordu. Ve bu kargaşanın içine başlarında Kaladin ile Köprü Dört çıktı. Aceleye rağmen askerler durdu, köprücüler bakakaldı, marangozlar ve çırakları durakladı.

Otuz beş adam Leyten tarafından ustaca deri yeleklere ve şapkalara oturtulmak için tasarlanmış olan paslı turuncu kabuk zırhlarıyla uygun adım yürüyordu. Göğüs zırhlarını tamamlaması için kol ve bacak koruyucuları da kesmişlerdi. Miğferleri çeşitli farklı parçalar bir araya getirilerek oluşturulmuş ve Leyten'in ısrarıyla bir yengecin kabuğundaki minik boynuzlar ya da köşeler gibi kesikler ve çıkıntılarla süslenmişti. Göğüs zırhları ve koruyucular da süslenmiş, her biri bir testerenin ağzına benzer şekilde dişi andıran desenlerle kesilmişti. Kulaksız Jaks mavi ve beyaz boyalar satın almış ve turuncu zırhlar boyunca semboller çizmişti.

Köprü Dörtün her üyesi üstünde artık sağlam bir şekilde tutturulmuş kırmızı Parshendi kemikleri olan büyük tahta birer kalkan taşıyordu. Çoğu sarmal desenler şeklinde dizilmiş olan kaburga kemikleriydi. Adamların bazıları kalkanlarının ortalarına tıkırdamaları için parmak kemikleri bağlamıştı ve diğerleri de miğferlerinin yan taraflarından onlara uzun, sivri diş ya da çene görüntüsü vererek çıkıntı yapan sivri kaburga kemikleri takmıştı.

Seyirciler şaşkınlık içinde izliyordu. Zırhı ilk görüşleri değildi ama bu Köprü Dört'teki her adamın zırhının olduğu ilk tur olacaktı. Hepsi birlikte, etkileyici bir görüntü oluşturuyorlardı.

Altı köprü turuyla geçen on gün Kaladin ve ekibinin yöntemlerini kusursuz hale getirmesini sağlamıştı. Yem olarak beş adam ve köprüye tek kollarıyla destek olarak önlerinde kalkan tutan ön sıradaki beş diğer adam. Sayılarını kurtarmış oldukları diğer ekiplerden gelen ve şimdi köprü taşımaya yardım edecek kadar iyileşmiş olan adamlarla artırmışlardı.

Şimdiye kadar, altı köprü turuna rağmen, tek bir kayıp vermemişlerdi. Diğer köprücüler fısıldayarak bir mucizeden bahsediyordu. Kaladin bunun hakkında bir şey bilmiyordu. O sadece her zaman yanında içini dolu kürelerle doldurmuş olduğu bir kesenin olduğundan emin oluyordu. Parshendi okçularının çoğu ona odaklanıyormuş gibi görünüyordu. Bir

şekilde, bütün bunların arkasında Kaladin'in olduğunu anlayabiliyormuş gibiydiler.

Köprülerine ulaştılar ve sıraya girdiler, kalkanları kullanılacakları zamana kadar yan taraflardaki tutacaklara asmışlardı. Onlar köprüyü kaldırırlarken bir anda diğer ekiplerden bir tezahürat yükseldi.

"Bu yeni," dedi Teft Kaladin'in sol tarafından.

"Sanırım sonunda bizim ne olduğumuzu fark ettiler," dedi Kaladin.

"Neymiş o?"

Kaladin köprüyü omuzlarının üstüne yerleştirdi. "Bizler onların koruyucusuyuz. Köprü ileri!"

Toplanma alanından aşağı doğru başı çekerek koşmaya başladılar, tezahüratlar onlara eşlik ediyordu.

♦
♦♦

Babam deli değil, diye düşündü Adolin, zırhçıları Parezırhı'nı üstüne geçirirken enerji ve heyecanla kendini canlı hissederek.

Adolin günler boyunca Navani'nin söylediklerini dert edinmişti. Ne kadar korkunç bir şekilde yanılmıştı. Dalinar Kholin zayıflıyor *değildi*. Bunuyor *değildi*. Bir korkak *değildi*. Dalinar haklıydı ve Adolin de haksızdı. Uzun iç hesaplaşmalardan sonra, Adolin bir karara varmıştı.

Yanılmış olduğu için *memnundu*.

Zırhçılar diğer tarafına geçerlerken sırıtarak Zırhlı elinin parmaklarını esnetti. Görülerin ne anlama geldiğini ya da bu görülerin sonuçlarının ne olacağını bilmiyordu. Babası bir çeşit peygamberdi ve bu ise düşünmesi bile göz korkutucu olan bir şeydi.

Ama şu an için, Dalinar'ın deli olmaması onun için yeterliydi. Adolin'in ona güvenmesinin zamanı gelmişti. Fırtınababa biliyordu ki Dalinar'ın oğullarından bunu görmeye hakkı vardı.

Zırhçılar Adolin'in Parezırhı'yla işlerini bitirdiler. Onlar geri çekilirken Adolin aceleyle zırh odasından fırlayarak güneş ışığına çıktı; Parezırhı'nın gücü, hızı ve ağırlığının hepsine birden alışmaya çalışıyordu. Niter ve Kobalt Muhafızlar'ın diğer beş üyesi hızla yaklaştı, bir tanesi ona Sureblood'ı getiriyordu. Adolin dizginleri aldı ama ilk başta Ryshadium'un yanında yürüdü. Zırh'ına uyum sağlamak için biraz daha zamana ihtiyacı vardı.

Kısa süre sonra toplanma alanına girdiler. Parezırhı'nın içindeki Dalinar, Teleb ve Ilamar ile görüşmekteydi. Doğuya doğru işaret ederken onların

üstünde yükseliyor gibi görünüyordu. Şimdiden asker birlikleri Ovalar'ın kıyısına doğru hareket etmeye başlamışlardı bile.

Adolin uzun adımlarla babasının yanına gitti, hevesliydi. Kısa bir mesafe ileride, savaş kamplarının doğu kenarı boyunca at sünnekte olan birini fark etti. Şekil pırıldayan kırmızı Parezırhı giyiyordu.

"Baba?" dedi Adolin işaret ederek. "O burada ne yapıyor? Kendi kampında bizim gelmemizi bekliyor olması gerekmez mi?"

Dalinar başını kaldırdı. Bir seyise Gallant'ı getirmesi için elini salladı ve ikisi de atlarına bindiler. Arkalarından gelen Kobalt Muhafızlar'ın bir düzine üyesiyle Sadeas'ın önünü kesmek için at sürdüler. Sadeas saldırıyı iptal etmek mi istiyordu? Tekrar Kule'nin önünde başarısız olmaktan mı endişe ediyordu?

Bir kere yaklaştıkları zaman Dalinar dizginlerini çekti. "Harekete geçmiş olman gerekir, Sadeas. Eğer Parshendiler müeevherkalbi alıp gitmeden platoya ulaşmak istiyorsak, hız önemli olacak."

Yüceprens başını salladı. "Kısmen katılıyorum. Ama ilk önce görüşmemiz gerekiyor. Dalinar, bu saldırdığımız yer Kule!" Hevesli gibi görünüyordu.

"Evet. Ve?"

"Cehennem adına be adam!" dedi Sadeas. "Bana büyük bir Parshendi kuvvetini bir platonun üstünde kıstırmak için bir yol bulmamız gerektiğini söyleyen sendin. Kule *kusursuz*. Oraya ber zaman büyük bir kuvvet getiriyorlar ve iki tarafından da geçiş yok."

Adolin kendini başını sallayarak onaylarken buldu. "Evet," dedi. "Baba, o haklı. Eğer onları orada kıstırıp sağlam bir darbe indirebilirsek..." Parshendiler normalde büyük kayıplar verdikleri zaman kaçardı. Bu savaşın bu kadar uzamasına neden olan şeylerden birisiydi.

"Bu savaşta bir dönüm noktası anlamına gelebilir," dedi Sadeas gözleri parlayarak. "Kâtiplerim onların yirmi ya da otuz binden daha fazla askerinin kalmamış olduğunu tahmin ediyorlar. Parshendiler buraya on bin gönderecekler, her zaman öyle yapıyorlar. Ama eğer onları köşeye sıkıştırıp hepsini öldürebilirsek, onların bu Ovalar üstünde savaşmaya devam edebilme becerilerini *yok edebiliriz.*"

"İşe yarayacak baba," dedi Adolin hevesle. "Bu bizim, *senin* beklemekte olduğun şey olabilir. Savaşı çevirmenin bir yolu, Parshendilere daha fazla savaşmaya devanı edemeyecekleri kadar fazla zarar vermenin bir yolu!"

“Askerlere ihtiyacımız, var, Dalinar,” dedi Sadeas. “Bir sürü askere. En fazla kaç adamı sahaya sürebilirsin?”

“Kısa süre içinde mi?” dedi Dalinar. “Belki sekiz bin.”

“Yeterli olması gerekir,” dedi Sadeas. “Ben yaklaşık yedi bin kadarını silah altına alabildim. Hepsini getireceğiz. Senin sekiz binini benim kampıma getir ve sahip olduğum bütün köprü ekiplerini alıp birlikte yola çıkalım. Oraya Parshendiler önce gelecek, onların tarafına bu kadar yalcın olan bir platoda bu kaçınılmaz ama eğer yeteri kadar hızlı olabilirsek onları platonun üstünde sıkıştırabiliriz. Ondan sonra da onlara *gerçek* bir Alethi ordusunun ne yapabileceğini göstereceğiz!”

“Köprülerindeki hayatları riske atmayacağım, Sadeas,” dedi Dalinar. “Tam olarak birleşik bir saldırıyı kabul edebileceğimden emin değilim.”

“Hah,” dedi Sadeas. “Köprücüleri kullanmak için yeni bir yöntemim var, hiç de o kadar fazla hayata mâl olmuyor. Köprücü kayıpları neredeyse sıfıra indi,”

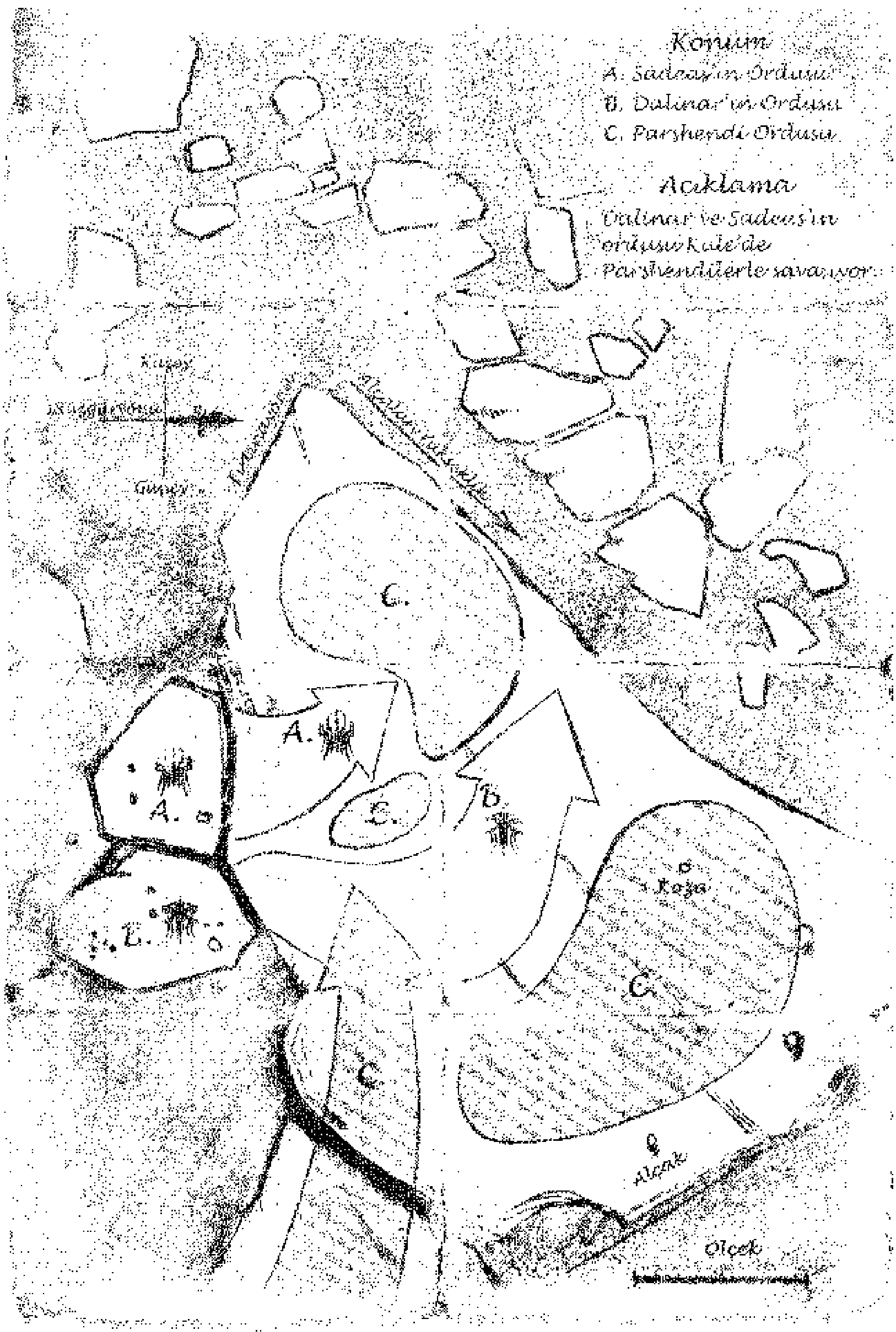
“Gerçekten mi?” dedi Dalinar. “Bu o zırhlı köprücüler yüzünden mi? Fikrini değiştirmene ne sebep oldu?”

Sadeas omzunu silkti, “Belki de sen beni ikna etmeye başlamışsındır. Her neyse, hemen gitmek zorundayız. Birlikte. Onların getireceği asker sayısı düşünülünce, onlarla savaşa tutuşup da senin yetişmeni bekleme riskine giremem. Birlikte gitmek ve saldırıyı başarabildiğimiz kadar yakın olarak başlatmak istiyorum. Eğer hâlâ köprücülerin hayatları hakkında endişe ediyorsan, ben önce saldırıp bir dayanak noktası elde edebilir, sonra da senin köprücülerin hayatlarını tehlikeye atmadan geçmeni sağlayabilirim.”

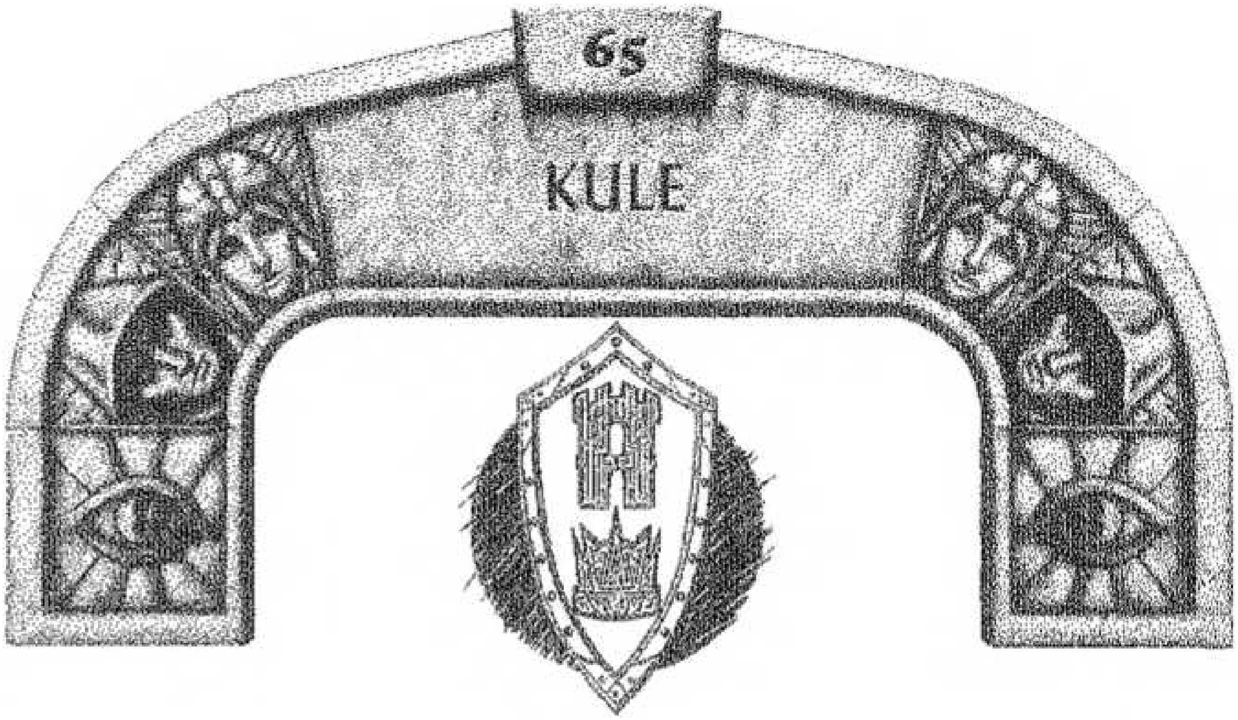
Dalinar düşünceli görünüyordu.

Hadi baba, diye aklından geçirdi Adolin. *Parshendilere ağır bir darbe indirmek için fırsat kolluyordun. İşte burada!*

“Pekâlâ,” dedi Dalinar. “Adolin, Dördüncü’den Sekizinci Tümenlere kadar askerlerin silah başına geçmeleri için haberciler gönder. Adamları savaşa gitmeleri için hazırla. Bu savaşı bitirelim artık.”

Kule Savaşı'nın haritası, yaklaşık 1173 yılında Navani Kholin tarafından çizilmiş ve tasnif edilmiştir.

“Onları görüyorum. Onlar kayalar. Onlar kinci ruhlar. Kırmızı gözleriyle.”

— Kakakes 1173, ölümden 8 saniye önce. On beş yaşında genç bir *kayugözlü* kadın. Örneğin çocukluğundan beri zihinsel açıdan sorunlu olduğu bildirilmişti.

Birkaç saat sonra, Dalinar, Sadeas ile birlikte Kuleye yukarıdan bakan bir kayalığın üstünde duruyordu. Zorlu, uzun bir yürüyüş olmuştu. Bu uzak bir platoydu, şimdiye kadar geldikleri en doğudaki yerdi. Bu noktanın ötesindeki platoları almak mümkün değildi. Parshendiler o kadar hızlı gelebiliyordular ki daha Alethiler gelmeden önce mücevherkalbi çıkarmış oluyorlardı. Bazen bu durum Kule’de de yaşanıyordu.

Dalinar platoyu araştırdı. “Görüyorum,” dedi eliyle işaret ederek. “Daha mücevherkalbi çıkaramamışlar!” Parshendilerden bir halka kozaya darbeler

indirmekle meşguldü. Ancak kozanın kabuğu taş gibi sert ve kalındı. Hâlâ dayanıyordu.

“Benim köprülerimi kullanıyor olduğun için memnun olmalısın, eski dost.” Sadeas yüzünü zırhlı eliyle gölgeledi. “Şu uçurumlar bir Paretaşıyan’ın atlayarak geçmesi için fazla geniş olabilir.”

Dalinar başını sallayarak onayladı. Kule devasaydı, haritalardaki kocaman boyutu bile hakkını vermekte yetersiz kalıyordu. Diğer platoların aksine, Kule düz değildi. Bunun yerine batı tarafında aşağı doğru eğimli devasa bir kama şeklindeydi, fırtınayönüne doğru ise dik bir yamaç uzanıyordu. Doğudan ya da güneyden yaklaşmak için yüzey fazlasıyla dik ve uçurumlar ela fazlasıyla genişti. Saldırılar için, toplanma bölgesi olarak kullanılabilecek komşuları olan sadece üç tane plato vardı ve hepsi de batı ya da güneybatı tarafındaydı.

Bu platoların arasındaki uçurumlar alışılmadık bir şekilde büyüktü; neredeyse köprülerin aşması için fazlasıyla geniştiler. Yakındaki toplanma platolarıma üstünde, mavili ve yeşilli olan binlerce ve binlerce asker toplanmıştı; her platoda bir renk vardı. Hepsi birden, Dalinar’ın Parshendilere karşı getirildiğini gördüğü en büyük kuvveti oluşturuyorlardı.

Parshendilerin sayıları da beklenildiği kadar fazlaydı. Saflarını oluşturmakta olan en azından on bin tanesi vardı. Bu gerçek bir savaş olacaktı, Dalinar’ın beklemekte olduğu türden bir savaş, devasa sayıda Alethi’yi büyük bir Parshendi kuvvetine karşı gönderebilecekleri türden bir savaş.

İşte burada *olabilirdi.* Savaşın dönüm noktası. Bugün kazansınlar ve her şey değişecekti.

Dalinar da, miğferi kolunun altında, gözlerini gölgeledi. Sadeas’ın gözcü ekiplerinin, Parshendilerin takviye birliklerini görebilecekleri komşu platolara geçmekte olduğunu tatminle fark etti. Sadece Parshendilerin ilk bakışta bu kadar adanı getirmiş olması, onları yan taraftan vurmak için bekleyen başka Parshendi kuvvetlerinin de olmadığı anlamına gelmiyordu. Dalinar ve Sadeas bir kere daha gafil avlanmayacaklardı.

“Benimle gel,” dedi Sadeas. “Hadi onlara birlikte saldıralım! Kırk köprünün üstünden, tek bir devasa saldırı dalgası!”

Dalinar aşağıdaki köprü ekiplerine baktı, pek çoğunun üyeleri tükenmiş bir şekilde platonun üstünde yatıyordu. Sonraki görevlerini bekliyorlardı, büyük olasılıkla da dehşet içinde. Çok azı Sadeas’ın bahsetmiş olduğu

zırhtan giyiyordu. Eğer birlikte saldırırlarsa onların yüzlercesi katledilecekti. Ama bunun Dalinar'ın kendi yaptığı şeyden, platoyu ele geçirmek için adamlarına savaşa gitmelerini emretmesinden bir farkı var mıydı? Hepsi aynı ordunun bir parçası değil miydi?

Çatlaklar. Dalinar onların daha fazla genişlemesine izin veremezdi. Eğer Navani'yle birlikte olacaksa, kendisine diğer alanlarda katı olabileceğini kanıtlamak zorundaydı. "Hayır," dedi. "Saldıracağım ama sadece sen benim köprü ekiplerim için korunaklı bir alan oluşturduktan sonra. Bu bile izin vermem gerekenden daha fazlası. Asla adamlarını kendin yapmayacağın bir şeyi yapmaya zorlama."

"Ama sen Parshendilere hücum ediyorsun!"

"Bunu asla o köprülerden birini taşırken yapmazdım," dedi Dalinar. "Üzgünüm, eski dost. Bu sana karşı bir hüküm değil. Bu benim yapmam gereken şey."

Sadeas başını sallayarak miğferini taktı, "Eh, idare etmek gerekecek. Hâlâ bu akşam strateji tartışmak için birlikte yemek yemeyi planlıyor muyuz?"

"Öyledir diye varsayıyorum. Tabii eğer Elhokar ikimizin de şöleninde olmaması yüzünden kriz geçirmezse."

Sadeas homurdandı. "Buna alışmak zorunda kalacak. Altı yıl boyunca her gece şölen yapmak can sıkıcı olmaya başladı. Ayrıca, bugün kazanmamız ve toplam Parshendi askerlerinin üçte birini indirmemizden sonra sevinçten başka bir şey hissedeceğini hiç sanmıyorum. Savaş meydanında görüşürüz."

Dalinar başını sallayarak onayladı ve Sadeas kayalıktan atlayarak aşağıdaki zemine indi ve subaylarına katıldı. Dalinar Kule'ye yukarıdan bakarak oyalandı. Sadece çoğu platodan daha büyük değil, daha engebeliydi de; sertleşmiş kremden oluşmuş şekilsiz kayalarla kaplıydı. Desenleri akıcı ve düzgündü ama çok çıkıntılıydı, sanki kısa duvarlarla dolu bir meydanın kardan bir battaniyeyle kaplanmış hali gibiydi.

Platonun doğu ucu Ovalar'a tepeden bakan bir noktaya doğru yükseliyordu. Onların kullanacakları iki plato batı tarafının ortasındaydı; Sadeas daha kuzeyde olanını alacak ve Dalinar da Sadeas onun için temiz bir bölge açtığı zaman onun hemen altındaki platodan saldıracaktı.

Parshendileri güneydoğuya doğru itmemiz gerekiyor, diye düşündü Dalinar çenesini ovuşturarak. *Onları orada köşeye sıkıştırmalıyız.* Her şey buna bağlıydı. Koza yukarıya yakın bir yerdeydi, bu yüzden de Parshendiler zaten Dalinar ve Sadeas'ın onları tepenin kıyısına doğru sürüklemeleri için

uygun olan bir konumdalardı. Parshendiler de büyük olasılıkla bu onlara daha yüksek konumlu zemini kazandıracağı için planın uygulanmasına izin vereceklerdi.

Eğer ikinci bir Parshendi ordusu gelirse, diğerlerinden ayrılmış olacaktı. Alethiler yeni gelen Parshendilere karşı bir savunma hattı oluştururken, Kule'nin yukarısında kapana kısılmış olanlara da odaklanabilirlerdi. Bu işe *yarayacaktı*.

Heyecanlanmaya başladığını hissetti. Daha alçak bir çıkıntıya atladı, sonra da birkaç basamağa benzer çatlağa basarak subaylarının beklemekte olduğu aşağıdaki plato zeminine indi. Sonra kayalığın etrafından dolaşarak Adolin'in durumunu kontrol etti. Genç adam Parezırhı içinde durmuş, Sadeas'ın hareketli küprülerinin üstünden güney toplanma platosuna geçmekte olan birlikleri yönlendiriyordu. Kısa bir mesafe ileride, Sadeas'ın adamları da saldırı için saflarını oluşturuyordu.

Dizilmiş olan köprü ekiplerinin ortasında hazırlanmakta olan o zırhlı köprücü grubu göze batıyordu. *Onların* zırh giymesine neden izin verilmişti? Neden diğerlerine de verilmemişti? Parshendi kabuğuna benziyordu. Dalinar başını salladı. Saldırı başladı ve köprü ekipleri Sadeas'ın ordusunun önünde koşarak Kule'ye doğru gitmeye başladılar.

"Bizim saldırımızı nereden yapmamızı istiyorsun baba?" diye sordu Adolin Parekılıcı'nı çağırıp, keskin tarafı yukarı dönük olarak omuzluğunun üstüne yerleştirirken.

"Orada," dedi Dalinar toplanma platolarındaki bir noktaya doğru işaret ederek. "Adamları hazırla."

Adolin başını sallayarak onayladı ve bağırarak emirleri verdi.

İleride, köprücüler ölmeye başladı. *Elçiler size yolunuzda eşlik etsin, sizi zavallı adamlar,* diye düşündü Dalinar. *Ve bana da.*

♦

♦♦

Kaladin rüzgârla birlikte dans ediyordu.

Oklar etrafından akıyor, yakınından geçiyor, neredeyse boyalı çarpıkkabuk çalısından tüyleriyle onu öpüyorlardı. Onların yakına gelmesine izin vermek zorundaydı, Parshendilerin onu öldürmeye yakın olduklarını hissetmesini sağlamak zorundaydı.

Dikkatlerini çekmeye çalışan diğer dört köprücüye ve arkalarındaki ölü Parshendilerin kemikleriyle zırhlanmış olan Köprü Dört'ün diğer adamlarına

rağmen, okçuların çoğu Kaladin'e odaklanıyordu. O bir semboldü. Yok edilmesi gereken canlı bir sancak.

Kaladin okların arasında dönüyor, kalkanıyla oklara vurarak uzaklaştırıyordu. Sanki kanı çekilip alınmış ve yerine fırtına rüzgârları doldurulmuş gibi içinde bir fırtına kükrüyordu. Bu fırtına parmak uçlarının enerjiyle karıncalanmasına neden oluyordu.

İleride Parshendiler kızgın, çınlayan şarkılarını söylüyordu. Ölülerine karşı saygısızlıkta bulunmuş olan kişi için olan şarkılarını.

Kaladin yemlerin önünde kalarak okların yakınına düşmesine izin veriyordu. Onlara meydan okudu. Alay etti. Oklar düşmeyi bırakıp, rüzgâr durulana kadar onu öldürmelerini talep etti.

Kaladin sonunda durdu; içindeki fırtınayı orada tutmak için nefesini tutmuştu. Parshendiler gönülsüz bir şekilde Sadeas'ın kuvvetleri karşısında geri çekiliyordu. Plato saldırıları düşünüldüğü zaman devasa bir kuvvetti. Binlerce adam ve otuz iki köprü. Kaladin Parshendilerin dikkatini dağıtmış olmasına rağmen, köprülerin beş tanesi devrilmiş, onları taşıyan adamlar katledilmişti.

Uçurumdan hızla karşıya geçmekte olan askerlerin hiçbirisi Kaladin'i hedef alan okçulara saldırmak için özellikle bir çaba harcamamıştı ama sayılarının fazlalığı onları uzaklaşmaya zorlamıştı. Birkaç tanesi en sonunda geri çekilmeden önce Kaladin'e nefret dolu bakışlar attı ve bir ellerini sağ kulaklarına kapatıp, sonra da ona doğru işaret ederek garip bir hareket yaptılar.

Kaladin nefesini bıraktı ve Fırtınaışığı titreyerek ondan uzaklaştı. Çok ince bir çizgi üstünde yürümek zorundaydı; hayatta kalmaya yetecek kadar çok Fırtınaışığı çekmeli ama bunun izleyen askerler tarafından görülür olacağı kadar aşırıya kaçmamalıydı.

Kule ilerisinde yükseliyordu, batı tarafına doğru alçalan taştan bir blok. Uçurum o kadar genişti ki adamlarının yerleştirmeye çalıştıkları köprüyü uçuruma düşüreceğinden endişe etmişti. Diğer tarafta, Sadeas kuvvetlerini dairesel bir şekilde dizmiş, Parshendileri geriye iterek Dalinar için açık bir alan yaratmaya çalışıyordu.

Belki de bu şekilde saldırmak, Dalinar'ın lekesiz imajını korumaya yarıyordu. O köprücülerin ölmesine neden olmayacaktı. En azından doğrudan değil. Sadeas'ı karşıya geçirmek için ölmüş olan adamların

sırtlarında duruyor olduğu bir yana. Dalinar'ın gerçek köprüsü onların cesetleriydi.

"Kaladin!" diye seslendi birisi arkasından.

Kaladin hızla döndü. Adamlarından birisi yaralanmıştı. *Fırtına, kapsın*! diye düşündü Köprü Dört'e doğru fırlarken. Damarlarında hâlâ yorgunluğu savuşturmaya yetecek kadar Fırtınaışığı atıyordu. Fazla rahatlamıştı. Tek kayıp olmaksızın altı köprü turu. Bunun devam edemeyeceğini fark etmiş olması gerekirdi. Toplanmış olan köprücüleri itip geçerek parmaklarının arasından kırmızı kan sızmakta olan ayağını tutan Skar'ı yerde buldu.

"Ayaktan ok," dedi Skar sıkılmış dişlerinin arasından. "Fırtına götüresi ayaktan! Ayağından kim vurulur be?"

"Kaladin!" diye seslendi Moash aceleci bir şekilde. Moash kabuktan göğüs zırhı ile kol koruyucusunun arasındaki omzundan bir ok çıkmakta olan Teft'i getirirken köprücüler açıldı.

"Fırtına kapsın!" dedi Kaladin Moash'ın Teft'i yere yerleştirmesine yardım ederken. Yaşlı köprücü sersemlemiş gibi görünüyordu. Ok başı kaslara derince gömülmüştü. "Birisi ben bakana kadar Skar'in ayağını sarsın ve basınç uygulasın. Teft, beni duyabiliyor musun?"

"Üzgünüm evlat," dedi Teft, gözleri donuk şekilde. "Ben..."

"Sen iyisin," dedi Kaladin hızla Lopen'den biraz bandaj alıp, sonra da üzüntüyle başını sallarken. Lopen dağlama için bir bıçak ısıtacaktı. "Başka kim?"

"Diğer herkes burada," dedi Drehy. "Teft yarasını saklamaya çalışıyordu. Köprüyü karşıya ittiğimiz sırada yara almış olmalı."

Kaladin gazlı bezi yaraya bastırdı, sonra da Lopen'e ısıtılmış bıçağı hazırlamakta acele etmesi için işaret etti. "Gözcülerimiz izlemede kalsın. Parshendilerin yine birkaç hafta önce yaptıkları gibi bir numara çevirmesini istemiyorum! Eğer Köprü Dört'e saldırmak için o platodan karşıya atlarlarsa öldük."

"Değil sorun," dedi Kaya gözlerini gölgeleyerek. "Sadeas adamlarını bu bölgede tutuyor. Parshendiler aralarından geçmeyecek."

Bıçak geldi ve Kaladin de tereddütlü bir şekilde eline aldı, ucundan yükselen bir duman kıvrımı vardı. Teft çok fazla kan kaybetmişti, dikiş atmak gibi bir riske giremezdi. Ama bıçağın bir hareketiyle Kaladin kötü bir yara izi bırakma riskine girecekti. Bu ise yaşlı köprücüde mızrak kullanma becerisine zarar verecek bir ağrazın ortaya çıkmasına neden olabilirdi.

Gönülsüz bir şekilde Kaladin bıçağı yaraya bastırdı, et tısladı ve kan kuruyarak siyah lekelere dönüştü. Turuncu ve kirişe benzeyen acısprenleri kımıldanarak zeminden dışarı çıktılar. Bir ameliyathanede dikiş atabilirdin. Ama sahada çoğu zaman tek yol buydu.

"Üzgünüm Teft." Çalışmaya devam ederken başını salladı.

♦

♦♦

Adamlar çığlık atmaya başladı. Oklar uzaklardaki oduncuların salladığı baltalar gibi sesler çıkararak tahtaya ve ete isabet etti.

Dalinar adamlarının yanında bekliyor, Sadeas'ın askerlerinin dövüşmesini izliyordu. Bize *bir açıklık yaratsa iyi olur,* diye düşündü. *Bu plato için açlık duymaya başlıyorum.*

Neyse ki, Sadeas Kule'nin üstünde hızla bir dayanak noktası oluşturdu ve Dalinar için de bir giriş noktası oluşturmak üzere bu yöne doğru bir yan kuvvet gönderdi. Dalinar hareket etmeye başladığında daha tam olarak yerlerini almamışlardı.

"Siz, köprülerden biri, benimle gelin!" diye kükredi öne doğru hızla atılarak. Sadeas'ın ona ödünç vermiş olduğu sekiz, köprü ekibinden biri onu takip etti.

Dalinar'ın o platonun üstüne çıkması gerekiyordu. Parshendiler neler olduğunun farkına varmışlardı ve Sadeas'ın onun giriş bölgesini korumak üzere göndermiş olduğu küçük yeşil ve beyazlı birliğin üstüne baskı uygulamaya başlamışlardı. "Köprü ekibi, oraya!" dedi Dalinar eliyle işaret ederek.

Köprücüler hızla yerlerine gittiler, köprülerini ok yağışı altında yerleştirmeleri istenmediği için rahatlamış gibi görünüyorlardı. Onlar yerlerini alır almaz, Dalinar arkasından gelen Kobalt Muhafızlarda karşıya geçti. Hemen ilerilerinde Sadeas'ın adamları dağıldı.

Kılıç sisten belirirken Dalinar zırhlı ellerini Oathbringer'ın kabzasının etrafında kapatarak kükredi. Kabarmakta olan Parshendi hattına dört adamı indiren geniş, iki elle savrulan bir darbeyle bindirdi. Parshendiler garip dillerinde şarkı söylemeye başladılar; savaş şarkılarını söylüyorlardı. Dalinar bir cesedi kenara doğru tekmeleyerek azimli bir şekilde saldırmaya başladı; Sadeas'ın adamlarının onun için ele geçirmiş olduğu dayanak noktasını hummalı bir şekilde savunuyordu. Dakikalar içinde askerleri etrafına doluşmuştu.

Kobalt Muhafızları sırtını kollarken, Dalinar savaşa dört elle sarılarak düşman hatlarını sadece bir Paretaşıyan'ın yapabileceği bir şekilde yardı. Parshendilerin ön sıralarında delikler açtı, nehirde sıçrayan bir balık gibi bir o yana, bir bu yana atılarak düşmanlarının tekrar düzene girmelerini engelledi. Yanık gözlü ve kesik giysili cesetler arkasında bir yol oluşturuyordu. Gittikçe daha da fazla Alethi askeri boşlukları doldurdu. Adolin de yakınlardaki bir grup Parshendiye daldı; onun kendi Kobalt Muhafız mangası da güvenli bir mesafe arkasındaydı. Bütün ordusunu karşıya geçirdi; hızla yukarı çıkması, Parshendileri kaçamamaları için geriye doğru sürmesi gerekiyordu. Sadeas Kule'nin kuzey ve batı kenarlarını kontrol edecekti.

Savaşın ritmi Dalinar'a şarkı söylüyordu. Parshendiler şarkılarını söylüyor, askerler homurdanıyor ve bağırıyor, ellerindeki Parekılıcı'nın ve üstündeki Zırh'ın gücü kabarıyordu. İçinde heyecan yükseldi. Mide bulantısı üstüne çökmediği için, Dalinar dikkatli bir şekilde Karadiken'i serbest bıraktı ve bir savaş meydanına hükmetmenin coşkusunu ve değerli bir düşmanın eksikliğine karşı duyduğu hayal kırıklığını hissetti.

Parshendi Paretaşıyanları neredeydi? Haftalar önceki savaşta bir tane görmüştü. O neden tekrar ortaya çıkmamıştı? Bir Paretaşıyan göndermeden bu kadar adamı Kule'de savaşa çıkarırlar mıydı?

Ağır bir şeyler zırhına gürültüyle çarpıp sekti ve üst kolu boyunca giden eklemlerden ufak bir Fırtınaışığı huzmesinin sızmasına neden oldu. Dalinar lanet ederek yüzünü korumak için bir kolunu kaldırırken etrafını kolaçan etti. *Orada,* diye düşündü yakınlardaki bir kaya oluşumunu fark ederek. Bir grup Parshendi iki elleriyle devasa taş sapanları savurarak orada duruyorlardı. Kafa büyüklüğündeki taşlar hem Alethilerin, hem de Parshendilerin üstüne iniyordu ama belli ki hedef Dalinar'dı.

Başka bir tanesi daha önkoluna isabet edip, Parezırhı boyunca hafif bir titreme yaratırken Dalinar homurdandı. Darbe sağ kolçağı boyunca küçük bir çatlaklar dizisinin oluşmasına yetecek kadar şiddetliydi.

Dalinar hırladı ve Zırh destekli bir koşuyla fırladı. Heyecan içinde daha da güçle kabardı ve omzuyla bir grup Parshendiye girişerek onları dağıttı, sonra da Kılıç'ını döndürerek yolundan çekilmekte fazla yavaş kalanları biçti. Durmakta olduğu yere taşlardan bir dolu yağarken yan tarafa kaçtı, sonrada alçak bir kayanın üstüne sıçradı. İki adım attı ve taş atanların durmakta olduğu çıkıntıya doğru zıpladı.

Bir eliyle kenarı yakaladı, diğerinde Kılıç'ı tutuyordu. Küçük çıkıntının üstündeki adamlar tökezleyerek geri çekildiler ama Dalinar kendini ancak Kılıç savurmaya yetecek kadar yukarı çekti. Oathbringer bacaklarını biçti ve dört adam ayakları hissizleşmiş olarak yere devrildi. Dalinar Kılıç'ı bıraktığı zaman silah kayboldu ve kendini yukarı çekmek için iki elini de kullandı.

Zırh'ı tıngırdayarak yukarı çıktı. Geride kalan Parshendilerin birkaç tanesi sapanlarını savurmaya kalktılar ama Dalinar taş yığınından kafa büyüklüğünde bir çift taşı kaptı, zırhlı eldivenlerinin içinde kolayca avcuna oturuyorlardı ve bunları Parshendilere fırlattı. Taşlar sapancıları kayalığın üstünden fırlatmaya yetecek kadar hızla çarparak göğüslerini ezdi.

Dalinar gülümsedi, sonra da daha fazla taş atmaya başladı. Son Parshendi de çıkıntıdan aşağı düşerken Dalinar hızla döndü ve Oathbringer'ı çağırarak savaş meydanına yukarıdan baktı. Mavi ve parlak çelikten bir mızrak duvarı siyah ve kırmızı Parshendilere karşı mücadele ediyordu. Dalinar'ın adamları iyi dövüşüyor, Parshendileri kapana kısılacakları güneydoğuya doğru bastırıyordu. Bu çabanın başında Parezırhı pırıldayan Adolin vardı.

Şimdi Heyecan yüzünden derin nefes almakta olan Dalinar Parekılıcı'nı başının üstüne kaldırarak güneş ışığını yakaladı. Aşağıda adamları Parshendi savaş şarkısını bastıran seslerle tezahürat yaptılar. Etrafında şansprenleri belirdi.

Fırtınababa adına, tekrar kazanıyor olmak iyi geliyordu. Kendini kayalığın tepesinden aşağı fırlattı; bir kez olsun aşağı yavaş ve dikkatli yoldan inmemişti. Bir grup Parshendinin arasında yere düşerek taşlara çarptı, zırhından mavi Fırtınaışığı yükselmişti. Kılıcını savurup öldürerek döndü; Gavilar'ın yanında savaşarak geçen yılları hatırlıyordu. Kazanarak, fethederek.

O ve Gavilar o yıllar sırasında bir şey yaratmışlardı. Parçalanmış olan bir şeyden sağlamlaştırılmış, birleşmiş bir ulus. Yere düşürülmüş güzel bir porseleni tekrar oluşturan usta çömlekçiler gibi. Dalinar kükreyerek Kobalt Muhafızlar'ın ona yetişmeye çalışarak dövüşmekte olduğu yere doğru, Parshendi saflarını biçerek ilerledi. "Bastıracağız!" diye kükredi. "Haberi yayın! Bütün birlikler Kule'nin yan tarafından yukarı!"

Askerler mızraklarını kaldırdı ve haberciler de emirlerini bildirmek için gittiler.

Dalinar hızla döndü ve Parshendilere saldırdı; kendisini ve ordusunu ileri itiyordu. Kuzeyde Sadeas'ın kuvvetleri hızını kaybetmişti. Eh, Dalinar'ın

kuvveti onun yerine işini yapacaktı. Eğer Dalinar buradan ileri doğru yararak geçebilirse, Parshendileri ikiye bölmüş olurdu, sonra da kuzey kısmını Sadeas'a doğru ve güney kısmını da tepenin kenarına bastırarak ezebilirdi.

Ordusu arkasında kabardı ve Heyecan da içinde köpürdü. Bu güçtü. Parezırhı'ndan daha büyük kuvvet. Gençlikten daha büyük canlılık. Bir ömürlük antrenmandan daha büyük beceri. Bir kuvvet ateşi. Kılıç'ının önünde Parshendi üstüne Parshendi düştü.

Onların etini kesemiyordu ama sıralarını biçiyordu. Onların kendi saldırılarının momentumu çoğu zaman daha gözleri yanarken cesetlerini Dalinar'ın arkasına doğru itiyordu. Parshendiler dağılmaya başladı, kaçıyor ya da geri çekiliyorlardı. Neredeyse şeffaf olan siperliğinin içinde sırıttı.

Hayat buydu. Kontrol buydu. Zaferlerinin momentumu ve özü Gavilar'ın liderliğinde olabilirdi. Ama savaşçı olan Dalinar'dı. Düşmanları Gavilar'ın iktidarına teslim olmuşlardı ama onları dağıtmış olan adam, onların liderleriyle düello yapmış olan ve en iyi Paretaşıyanlarını öldürmüş olan adam Karadiken'di.

Dalinar Parshendilere çığlık attı ve bütün safları büküldü, sonra da parçalandı. Alethiler tezahürat yaparak ileri atıldı. Dalinar da adamlarına katılarak önlerinde kuzeye ya da güneye kaçarak oralarda tutunmakta olan daha büyük gruplara katılmaya çalışan Parshendi savaş çiftlerini kovalamaya haşladı.

Bir çifte yetişti. Bir tanesi dönerek onu bir çekiçle durdurmaya çalıştı ama Dalinar geçerken onu biçti, sonra da diğer Parshendiyi yakaladı ve kolunu savurarak onu yere fırlattı. Dalinar sırıtarak Kılıç'ını başının yukarısına doğru kaldırdı ve askerin tepesinde yükseldi.

Parshendi zorlanarak döndü, şüphesiz ki yere fırlatıldığı zaman paramparça olmuş olan kolunu tutuyordu. Başını kaldırarak dehşet içinde Dalinar'a baktı, etrafında korkusprenleri beliriyordu.

Bu sadece bir delikanlıydı.

Dalinar dondu, Kılıç başının yukarısında kaldı; kasları gergindi. O gözler... O yüz... Parshendiler insan olmayabilirlerdi ama yüz hatları, yüz ifadeleri aynıydı. Mermer gibi derisi ve üzerinde büyümüş olan garip kabuk zırh dışında, bu oğlan Dalinar'ın ahırındaki bir seyis olabilirdi. O tepesinde ne görüyordu? Aşılamaz zırh içindeki yüzsüz bir canavar mı? Bu gencin hikâyesi neydi? Gavilar'a suikast düzenlendiği zaman sadece bir çocuk olmalıydı.

Dalinar tökezleyerek geriye gitti; Heyecan kaybolmuştu. Kobalt Muhafızları'ndan birisi yanından geçerken üstünkörü bir şekilde Parshendi oğlanın boynuna kılıcını sapladı, Dalinar bir elini kaldırdı ama onun durdurması için her şey fazlasıyla çabucak olup bitmişti. Asker Dalinar'ın hareketini fark etmedi.

Dalinar elini indirdi. Adamları etrafından hızla geçiyor, kaçmakta olan Parshendileri kovalıyorlardı. Parshendilerin büyük bir kısmı hâlâ savaşıyor; bir tarafta Sadeas'a, diğer tarafta da Dalinar'ın kuvvetlerine karşı direniyorlardı. Platonun doğu kenarı Dalinar'ın hemen biraz ilerisinde sağdaydı; Parshendi kuvvetini bir mızrak gibi deşerek ortasından geçmiş, kuzeye ve güneye doğru ikiye ayırmıştı.

Etrafında ölüler yatıyordu. Pek çoğu yüzüstü düşmüş, Dalinar'ın kuvvetlerinden gelen oklar ya da mızraklarla sırtlarından vurulmuşlardı. Parshendilerin bazıları hayattaydı ama ölüyorlardı. Garip, akıldan çıkmayan bir şarkıyı fısıldayarak ya da mırıldanarak kendi kendilerine söylüyorlardı. Ölmeyi beklerken söyledikleri şarkıydı.

Fısıltılı şarkıları Ruh'un Yürüyüşü'ndeki hayaletlerin lanetleri gibi yükseliyordu. Dalinar'ın Parshendilerden duyduğu tüm şarkıların arasında en çok beğendiği ölüm şarkısıydı. Yakınlardaki savaşın bağırışları, tangırtıları ve çığlıklarının içinden geçerek duyuluyormuş gibiydi. Her zaman olduğu gibi, her Parshendinin şarkısı diğerlerinin söylediği şarkılarla mükemmel bir şekilde uyumlu gidiyordu. Sanki her birisi çok uzak bir yerlerden gelen aynı melodiyi duyabiliyormuş ve kanlı, köpüklü dudaklarının arasından hırıltılı nefesleriyle ona eşlik ediyormuş gibiydiler.

Kurallar, diye düşündü Dalinar, savaşmakta olan adamlarına doğru dönerken. *Asla kendin yapamayacağın bir fedakârlığı adamlarından isteme. Asla adamlarını savaşmayı reddedeceğin koşullarda savaşmaya zorlama. Asla kendin yaparak ellerini kirletmeyeceğin bir hareketi yapmasını adamlarından isteme.*

Kendisini berbat hissediyordu. Bu iyi değildi. Bu şanlı değildi. Bu güç, kuvvet ya da hayat değildi. Bu iğrenç, tiksindirici ve korkunçtu.

Ama onlar Gavilar'ı öldürdü! diye düşündü bir anda hissetmeye başladığı rahatsızlığın üstesinden gelmek için bir yol arayarak.

Onları birleştir...

Roshar birleşmişti, bir zamanlar. Bu Parshendileri de içermiş miydi?

Görülere güvenip güvenemeyeceğini bilmiyorsun, dedi kendi kendine şeref muhafızları arkasında sıraya girerlerken. *Onlar Gecegözcüsü'nden ya da Yokelçilerden ya da bambaşka bir yerden geliyor olabilir.*

O anda itirazları zayıf göründü. Görüler ondan ne yapmasını istiyordu? Alethkar'a barış getirmesini, halkını birleştirmesini, şerefli ve adaletli bir şekilde davranmasını. Görüleri bunu temel alarak yargıya varamaz mıydı?

Parekılıcı'nı omzuna dayayarak ciddi bir şekilde ölülerin arasından yürüdü. Parshendiler, onun adamlarıyla Sadeas'ınkiler arasında kısılı kalmış oldukları kuzey hattına doğru gidiyordu. Rahatsızlığı daha da güçlendi.

Ona ne *oluyordu*?

"Baba!" Adolin'in bağırışı telaşlıydı.

Dalinar ona doğru koşmakta olan oğluna döndü. Genç adamın Zırh'ına Parshendi kanları bulaşmıştı ama her zaman olduğu gibi Kılıç'ı parlıyordu.

"Ne yapacağız?" diye sordu Adolin nefes nefese.

"Ne hakkında?" diye sordu Dalinar.

Adolin güneydoğuya dönerek Dalinar'ın ordusunun bir saatten daha uzun bir süre önce saldırıya başlamış olduğu platonun güneyindeki platoya doğru işaret etti. Orada, geniş uçurumdan sıçrayarak karşıya geçmekte olan devasa, ikinci bir Parshendi ordusu vardı.

Dalinar sertçe siperliğini kaldırdı, temiz hava terli yüzü boyunca esti. İleri doğru adım attı. Bu olasılığı önceden görmüştü ama birilerinin haber vermiş olması gerekirdi. Gözcüler neredeydi? Sadeas ne...

Bir ürperti hissetti.

Titreyerek Kule'nin üstünde bolca bulunan pürüzsüz, kabarık kaya oluşumlarından birine doğru zar zor ilerledi.

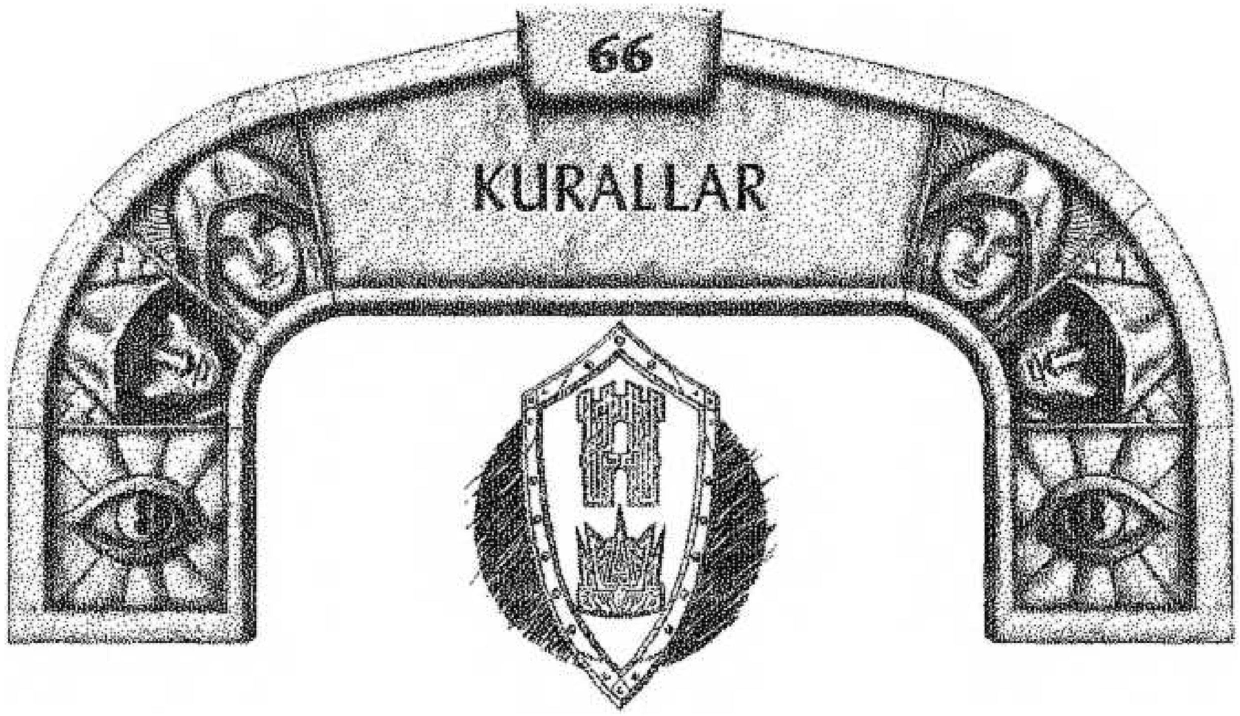
"Baba?" dedi Adolin arkasından koşarak.

Dalinar Parekılıcı'nı atıp, kayalığın tepesine tırmanmaya başladı. Zirveye ulaştı ve ayağa kalkarak kuzeye doğru, kendi askerlerinin ve Parshendilerin ötesine doğru baktı. Kuzeye, Sadeas'a doğru. Adolin de tırmanarak yanına geldi ve zırhlı eli hızla siperliğini yukarı itti.

"Ah, hayır..." diye fısıldadı.

Sadeas'ın ordusu uçurumun üstünden geçerek kuzeydeki toplanma platosuna doğru geri çekiliyordu. Yarısı karşıya geçmişti bile. Dalinar'a ödünç vermiş olduğu sekiz köprücü grubu de geri çekilmişti ve ortada yoklardı.

Sadeas, Dalinar’ı ve askerlerini terk ediyor, üç taraftan Parshendilerle çevrelenmiş olarak Harap Ovalar’da onları tek başlarına bırakıyordu. Ve bütün köprülerini de yanında götürüyordu.

“O ilahiler, o şarkılar, o kulak tırmalayan sesler.”

— Kaktach 1173, ölümden 16 saniye önce. Orta yaşlı bir çömlekçi. Son iki yıl boyunca yücefırtınalar sırasında garip rüyalar gördüğü bildirmişti.

Kaladin yorgun bir halde dikişlerini incelemek için Skar’ın yarasını çözdü ve bandajını değiştirdi. Ok bileğin sağ tarafına isabet etmiş, kaval kemiğinin yumrusundan sekerek ayağın yan tarafındaki kasları çizerek gitmişti.

“Çok şanslıymışsın, Skar,” dedi Kaladin yeni bandajı sararken. “Bu ayakla tekrar yürüyebileceksin, tabii eğer iyileşene kadar ağırlığını üstüne *vermezsen.* Adamların bir kısmı seni kampa geri taşıyacak.”

Arkalarında savaşın çığlıkları, gürültüleri ve darbeleri öfkeyle devam ediyordu. Şimdi çarpışmalar uzaklaşmış, platonun doğu kenarına odaklanmıştı. Kaladin’in sağında Teft, Lopen’in ağzına döktüğü suyu

içiyordu. Yaşlı adam yüzünü buruşturarak su tulumunu sağlam eliyle Lopen'in elinden kaptı. "Ben sakat değilim," diye tersledi. İlk baştaki sersemliğinden kurtulmuştu ama hâlâ zayıf hissediyordu.

Kaladin kendini bitkin hissederek arkasına yaslandı. Fırtınaışığı solup gittiği zaman onu tükenmiş durumda bırakıyordu. Bunun kısa süre sonra geçmesi gerekirdi, ilk saldırıdan bu yana bir saatten daha uzun zaman olmuştu. Kesesinde birkaç dolu küre daha taşımaktaydı; onların ışığını da emme dürtüsüne engel olmak için kendini zorladı.

Savaş kötü gider ve geri çekilmek zorunda kalırlarsa diye Skar ve Teft'i platonun uzak ucuna taşımaları için birkaç adam toplama niyetiyle ayağa kalktı. Bu pek olası değildi, son kontrol ettiğinde Alethi askerleri epey iyi gidiyorlardı.

Savaş meydanını tekrar taradı. Gördüğü şey ise donakalmasına neden olmuştu. Sadeas geri çekiliyordu.

İlk önce bu o kadar imkânsız göründü ki Kaladin bunu kabul edemedi. Sadeas adamlarını başka bir taraftan dolaştırıp saldırmak için mi geri çekiyordu? Ama hayır.

"Drehy, Leyten, Skar'ı alın. Kaya ve Peet, siz Telft'i alın. Geri çekilmeye hazır olarak platonun batı kenarında toplanın. Kalanlarınız köprü konumlarına geçin."

Neler olduğunu daha yeni fark etmiş olan adamlar endişeyle karşılık verdiler.

"Moash, sen benimlesin," dedi Kaladin köprüye doğru hızla ilerlerken.

Moash aceleyle Kaladin'in yanına geldi. "Ne oluyor?"

"Sadeas geri çekiliyor," dedi Kaladin. Sadeas'ın yeşilli asker hattının Parshendi saflarından eriyen mum gibi kayarak uzaklaşmasını izlerken. "Bunun için hiçbir sebep yok. Savaş daha yeni başladı ve onu kuvvetleri kazanıyordu. Sadece Sadeas'ın yaralanmış olabileceğini düşünebiliyorum."

"Bunun için neden ordunun tamamını geri çeksinler?" dedi Moash. "Sence o..."

"Sancağı hâlâ dalgalanıyor," dedi Kaladin. "Yani büyük olasılıkla ölmemiştir. Eğer adamların paniğe kapılmasına engel olmak için indirmeden bırakmamışlarsa."

O ve Moash köprünün yan tarafına ulaştılar. Arkalarında ekibin kalanı aceleyle bir sıra oluşturdu. Matal uçurumun diğer tarafında, artçıların komutanıyla konuşuyordu. Hızlı bir görüşmeden sonra Matal köprüden geçti

ve taşımaya hazırlanmaları için bağırarak dizilmiş olan köprü ekipleri boyunca koşmaya başladı. Kaladin'in takımına bir göz attı ama onların zaten hazır olduklarını görünce aceleyle yoluna devam etti.

Kaladin'in sağındaki komşu platoda, Dalinar'ın saldırıya başlamış olduğu yerde, ona ödünç verilmiş olan sekiz köprü ekibi savaş meydanından çekiliyor ve Kaladin'in platosuna geçiyorlardı. Onlara Kaladin'in tanımadığı bir *açıkgöz* subay emir veriyordu. Onların ötesinde, daha da güneyde, yeni bir Parshendi kuvveti gelmişti ve Kule'nin üstüne üşüşüyorlardı.

Sadeas atını sürerek uçurumun yanına geldi. Parezırhı'nın üstündeki boya güneş ışığında parlıyordu, üstünde tek bir çizik bile yoktu. Hatta şeref muhafızlarının hiçbirisi herhangi bir zarar görmemişti. Her ne kadar Kule'ye geçmiş olsalar da düşmandan ayrılarak geri gelmişlerdi. Neden?

Ve sonra Kaladin anladı. Kama şeklindeki platonun yokuşunun ortalarında savaşmakta olan Dalinar Kholin'in kuvvetlerinin şimdi etrafı çevrilmişti. Bu yeni Parshendi kuvveti, Sadeas'ın sözde Dalinar'ın geri çekilme yolunu koruyarak tutmakta olduğu yerlere doluşmaktaydı.

"Onu bırakıyorlar!" dedi Kaladin. "Bu bir tuzak. Bir pusu. Sadeas Yüceprens Kholin'i ve bütün askerlerini ölüme terk ediyor." Kaladin hızla köprünün ucundan dolaşıp, karşıya geçmekte olan askerlerin arasından geçerek fırladı. Moash da küfretti ve peşinden koştu.

Kaladin, Sadeas'ın geçmekte olduğu yandaki köprüye (Köprü On) doğru ite kaka kalabalığı yararak ilerlediğinden emin değildi. Belki de Sadeas'ın yaralı olmadığını kesin olarak görmesi gerekiyordu. Belki de o sersemlemiş hâldeydi. Bu müthiş ölçekte bir hainlikti; Amaram'ın Kaladin'e ettiği ihaneti neredeyse önemsiz gösterecek kadar berbattı.

Sadeas tahtaları tıkırdatarak atını köprünün üstünden tırısla geçirdi. Sıradan zırh giymiş olan iki *açıkgöz* adam ona eşlik ediyordu ve üçü de sanki geçit törenindelermiş gibi, miğferlerini kollarının altında taşıyorlardı.

Şeref muhafızları Kaladin'i durdurdu; ona düşmanca bakıyorlardı. Yine de Sadeas'ın gerçekten de kesinlikle zarar görmemiş olduğunu görecek kadar yakındı. Ayrıca Sadeas atını çevirerek Kule'ye tekrar bakarken, onun mağrur yüzünü inceleyebilecek kadar da yakındı. İkinci Parshendi ordusu Kholin'in ordusunun üstüne üşüşerek onları kapana kıstırmıştı. Bu olmasaydı bile, Kholin'in hiç köprüsü yoktu. Geri çekilemezdi.

"Sana söylemiştim, eski dost," dedi Sadeas, sesi yumuşak ama küstahçaydı. "Senin o şerefinin bir gün seni öldürteceğini söylemiştim."

Başını salladı.

Sonra da atını çevirerek, savaş meydanından hızla uzaklaştı.

♦

♦♦

Dalinar bir Parshendi savaş çiftini biçti. Her zaman onun yerini alacak başka bir çift oluyordu. Çenesini sıkarak Rüzgârduruşu'na döndü ve savunmaya geçti; tepenin eteğindeki küçük çıkıntısını tutuyor ve gelmekte olan Parshendi dalgasının üstünde kırılmak zorunda kalacağı bir kaya gibi duruyordu.

Sadeas bu geri çekilmeyi iyi planlamıştı. Onun adamları sorun yaşıyor değildi; kolaylıkla sıyrılarak çekilebilecekleri bir şekilde savaşmaları emredilmişti. Ve üzerlerinden karşıya geçerek geri çekilebilmeleri için tam kırk tane köprüleri vardı. Bunlar bir araya geldiğinde ise Dalinar'ın terk edilişi savaşın ölçeğine göre çok hızlı gerçekleşmiş oluyordu. Her ne kadar Dalinar daha köprüler kaldırılmamışken Sadeas'ı yakalamayı umarak anında adamlarına ileri doğru bastırma emri vermiş olsa da, hiç de yeteri kadar hızlı davranmış değildi. Sadeas'ın köprüleri geri çekiliyordu, şimdi ordusunun tamamı karşıya geçmişti.

Adolin de yakınlarında dövüşüyordu. Onlar bütün bir orduya karşı dövüşen iki Zırhlı, yorgun adamdı. Zırhlarında korkutucu sayıda çatlak oluşmuştu. Henüz hiçbirisi kritik durumda değildi ama kıymetli Fırtınaışığını sızdırıyorlardı. Işık tutamları ölen Parshendilerin şarkıları gibi yükseliyordu.

"Sana ona güvenmemeni söylemiştim!" diye kükredi Adolin dövüşürken; bir Parshendi çiftini biçti, sonra da yakınlarda yerleşmiş olan bir okçu takımından gelen bir ok dalgası yedi. Oklar Adolin'in zırhına yağarak boyasını çizdiler. Bir tanesi çatlaklardan birine takılarak onu genişletti.

"Sana söylemiştim," diye bağırmaya devam etti Adolin kolunu yüzünden indirerek, sonraki Parshendi çiftini onlar çekiçlerini üstüne indiremeden önce biçerken. "Sana onun bir yılan olduğunu söylemiştim!"

"Biliyorum!" diye bağırarak karşılık verdi Dalinar.

"Bunun içine kendimiz atladık," diye devam etti Adolin, sanki Dalinar'ı duymamış gibi bağırıyordu. "Onun köprülerimizi almasına izin verdik. Onun ikinci Parshendi dalgası gelmeden önce bizi platonun üstüne çıkarmasına izin verdik. Onun gözcüleri kontrol etmesine izin verdik. Eğer o bize destek

olmazsa etrafımız çevrilmiş olarak kalacağımız saldırı planını bile biz *önerdik*!”

“Biliyorum.” Dalinar’ın içinde kalbi sıkışıyordu.

Sadeas önceden tasarlanmış, dikkatlice planlanmış ve son derece kusursuz bir ihanet gerçekleştiriyordu. Sadeas bozguna uğramamış, güvenliği için geri çekilmemişti; gerçi kampa geri döndüğü zaman iddia edeceği şey hiç şüphesiz buydu. Bir felâket, diyecekti. Parshendiler her yerdeydi. Birlikte saldırmak dengeyi bozmuştu ve ne yazık ki, geri çekilmek ve arkadaşını geride bırakmak zorunda kalmıştı. Ama, belki Sadeas’ın adamlarından bir kısmı konuşacak, gerçeği söyleyecekti ve diğer yüce prensler de gerçekten ne olduğunu şüphesiz öğreneceklerdi. Ama hiç kimse açıkça Sadeas’a meydan okumayacaktı. Bu kadar güçlü ve kesin bir manevradan sonra değil.

Savaş kamplarındaki hiç kimse buna itiraz etmeyecekti. Diğer yüceprensler bu yüzden yaygara çıkarmayacak kadar Dalinar’a karşı hoşnutsuzluk içindeydiler. Bir şeyler söyleyebilecek olan tek kişi Elhokar’dı ama o da Sadeas’ın lafını dinlerdi. Bu Dalinar’ın içini burkuyordu. Her şey bir oyun muydu? Gerçekten de Sadeas’ı bu kadar yanlış değerlendirmiş olabilir miydi? Ya Dalinar’ı temize çıkaran soruşturma? Ya andıkları hatıralar ve yaptıkları planlar? Hepsi yalan mıydı?

Ben senin hayatını kurtardım, Sadeas. Dalinar Sadeas’ın sancağının toplanma platosu boyunca geri çekilişini izledi. O uzaktaki grubun arasında kızıl Parezırhı giymekte olan bir atlı döndü ve arkasına baktı. Sadeas, Dalinar’ın hayatı için dövüşmesini izliyordu. O şekil bir an için durakladı, sonra da atını çevirerek yoluna devam etti.

Parshendiler Dalinar ve Adolin’in ordunun hemen önünde dövüşmekte olduğu ileri konumun etrafını çeviriyorlardı. Muhafızlarını bozguna uğratacaklardı. Aşağı atladı, bir diğer düşman çiftini biçti ama bu sırada önkoluna da bir darbe yedi. Parshendiler etrafına üşüşmüştüler ve Dalinar’ın muhafız hattı dağılmaya başladı.

“Geri çekil!” diye bağırdı Adolin’e, sonra da asıl orduya doğru geri geri gitmeye başladı.

Genç küfretti ama emredildiği gibi yaptı. Dalinar ve Adolin savunmanın ön hattının gerisine çekildiler. Dalinar nefes nefese, çatlamış miğferini çıkardı. Parezırhı’na rağmen, nefesinin kesileceği kadar uzun süre hiç durmaksızın dövüşmüştü. Muhafızlarından biri ona bir su tulumu verdi;

Adolin'e de verdiler. Dalinar tulumu sıkarak ılık suyu ağzının içine ve yüzünün üstüne döktü. Fırtınasuyunun metalik tadı vardı.

Adolin suyu ağzında çalkalayarak tulumunu indirdi. Dalinar'ın gözlerinin içine baktı; yüzü sıkıntılı ve kasvetliydi. Biliyordu. Tıpkı Dalinar'ın da bildiği gibi. Tıpkı adamlarının da büyük olasılıkla bildiği gibi. Bu savaştan sağ çıkan olmayacaktı. Parshendiler geride canlı bırakmazdı. Dalinar kendini hazırlayarak Adolin'den gelecek diğer suçlamaları bekledi. Oğlan en başından beri haklıydı. Ve görüler her ne idiyse, Dalinar'ı en azından bir konuda yanlış yönlendirmişlerdi. Sadeas'a güvenmek onlara felâket getirmişti.

Adamlar kısa bir mesafe ileride çığlık atarak ve lanet ederek ölüyorlardı. Dalinar da dövüşmeyi arzu ediyordu ama dinlenmek zorundaydı. Yorgunluk yüzünden bir Paretaşıyan'ı kaybetmenin adamlarına bir faydası olmazdı.

"Ee?" diye hesap sordu Dalinar Adolin'e. "Söyle hadi. Bizi yıkıma sürükledim."

"Ben ..."

"Bu *benim* suçum," dedi Dalinar. "Asla evimizi o aptalca rüyalar için riske almamalıydım."

"Hayır," dedi Adolin. Kendisi de böyle dediği için şaşırmış gibi görünmüştü. "Hayır, baba. Bu senin suçun değil."

Dalinar gözlerini oğluna dikti. Bu onun duymayı beklediği şey değildi.

"Neyi daha farklı şekilde yapacaktın ki?" diye sordu Adolin. "Alethkar'ı daha iyi bir şeye dönüştürmek için çabalamayı mı bırakacaktın? Sen de Sadeas ve diğerleri gibi mi olacaktın? Hayır. Senin o adam olmanı istemezdim, baba, bize ne kazandıracak olursa olsun. Elçiler'den Sadeas'ın bizi bu şekilde oyuna getirmemiş olmasını dilerdim ama onun hilekârlığı için seni suçlayacak değilim."

Adolin uzanarak Dalinar'ın zırh kaplı kolunu kavradı. "Kurallar'ı takip etmekte haklıydın. Alethkar'ı birleştirmeye çalışmakta haklıydın. Ve ben de bu yol boyunca her adımda seninle çatıştığım için bir aptalım. Belki eğer ben senin dikkatini dağıtmakla bu kadar zaman harcamasaydım, o günün geldiğini görebilirdik."

Dalinar gözlerini kırptı, aptallaşmıştı. Bu sözleri söyleyen *Adolin* miydi? Oğlanda ne değişmişti? Ve bunu neden şimdi, Dalinar'ın en büyük başarısızlığının eşiğindeyken söylüyordu?

Ama yine de, sözler havada asılı dururken, Dalinar suçluluk hissinin buharlaştığını hissetti; ölmekte olanların çığlıklarıyla uçup gitmişti. *Gerçekten de* bencilce bir duyguydu.

Kendisinin farklı olmasını ister miydi? Evet, daha dikkatli olabilirdi. Sadeas'a karşı daha temkinli olabilirdi. Ama Kurallar'dan vazgeçer miydi? Bir gençken olduğu o aynı merhametsiz katile dönüşür müydü?

Hayır.

Görülerin Sadeas hakkında yanılmış olmasının bir önemi var mıydı? Görülerin ve okuttuğu kitabın onu dönüştürmüş olduğu adamdan utanç duyuyor muydu? İçinde en son parça yerine oturdu, son temel taşı ve artık daha fazla endişe etmediğini fark etti. Kafa karışıklığı gitmişti. Bu kadar uzun zamandan sonra, ne yapacağını biliyordu. Daha fazla soru yoktu. Daha fazla belirsizlik yoktu.

Uzanarak Adolin'in kolunu kavradı. "Teşekkür ederim."

Adolin kısaca başını salladı. Hâlâ kızgındı, Dalinar bunu görebiliyordu ama o Dalinar'ı takip etmeyi seçmişti. Ve bir lideri gerçek anlamda takip etmek, savaş ona karşı dönmüş olsa bile onu desteklemeye devam etmekti.

Sonra birbirlerini bıraktılar ve Dalinar etraflarındaki askerlere döndü. "Şimdi dövüşmemizin zamanı geldi," dedi; sesi gittikçe yükseliyordu. "Ve bunu insanlar arasında şan sahibi olmak için değil, diğer seçenekler bundan daha beter olduğu için yapıyoruz. Kurallar'ı bize kazanç sağlayacağı için değil, aksi takdirde dönüşeceğimiz adamdan nefret ediyor olduğumuz için takip ediyoruz. Burada bu savaş meydanında yalnız başımıza duruyoruz çünkü bu bizim kimliğimiz."

Bir daire şeklinde durmakta olan Kobalt Muhafızların üyeleri birer birer ona bakarak dönmeye başladı. Onların ötesinde ihtiyat birlikleri daha da yakına toplandılar; *açık* ve *koyugözlüler,* gözleri dehşet içinde ama yüzleri kararlıydı.

"Ölüm bütün insanların sonu!" diye kükredi Dalinar. "Bir kere göçtükten sonra, onun ölçütü ne? Biriktirip üstünde didişmeleri için mirasçılarına bıraktığın zenginlik mi? Sadece onu öldürenlere aktarılmak üzere toplamış olduğun şan mı? Tesadüf eseri sahip olmuş olduğun yüce konumlar mı?

"Hayır. Biz burada savaşıyoruz çünkü biz anlıyoruz. Sonlar aynı. İnsanları birbirinden ayıran *yollar.* Biz o sonun tadına baktığımız zaman, bunu başlarımız dik, gözlerimiz de güneşe bakarak yapacağız."

Bir elini açarak Oathbringer’ı çağırdı. “Dönüşmüş olduğum adamdan utanç duymuyorum,” diye bağırdı ve bunun doğru olduğunu fark etti. Suçluluktan arınmış olmak ne kadar garip geliyordu. “Diğer adamlar beni yok etmek için şereflerini ayaklar altına alabilir. Bırakın şan onlara kalsın. Çünkü ben kendiminkini kaybetmeyeceğim!”

Parekılıcı belirerek elinin içine düştü.

Adamlar tezahürat yapmadılar ama daha düzgün, daha sırtları dik *duruyorlardı*. Dehşetin küçük bir parçası silindi, Adolin çiğle kaplanmış olan kendi Kılıç’ı elinde belirerek miğferini başına geçirdi. Başını salladı.

Birlikte tekrar savaşın içine atıldılar.

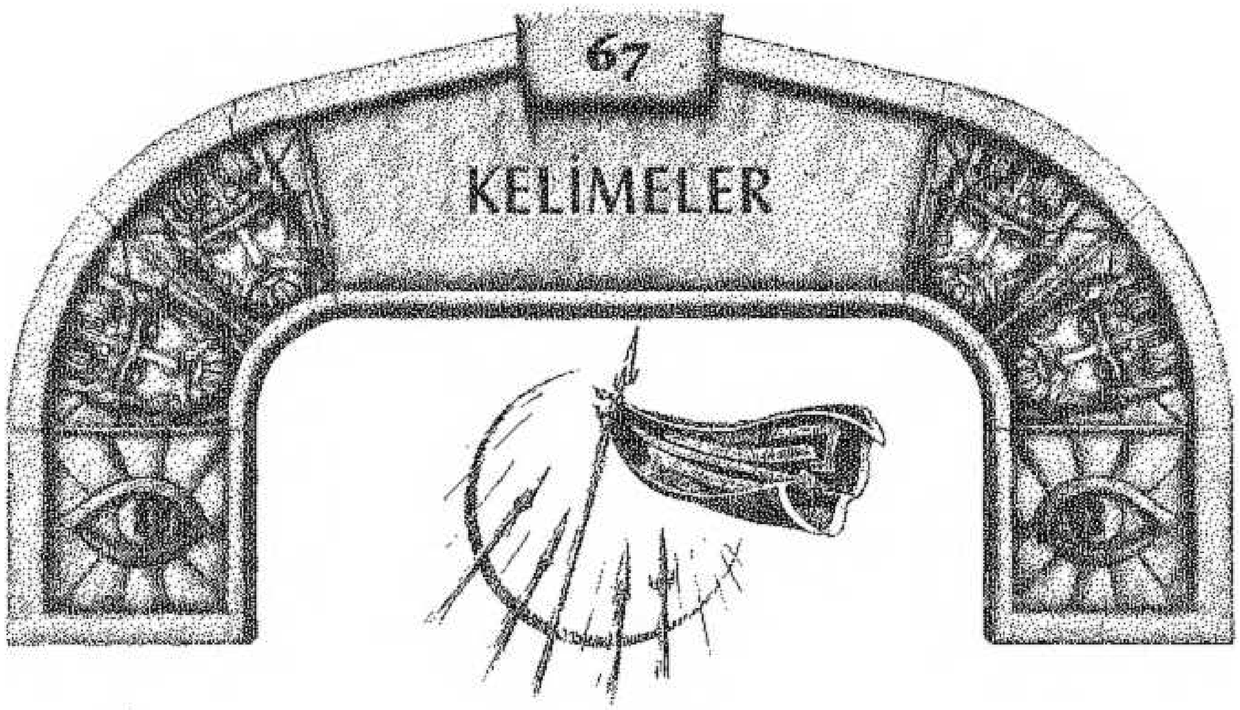
Ve böylece ölüyorum, diye düşündü Dalinar Parshendi saflarına bindirirken. Burada huzur bulmuştu. Savaş meydanında beklenmedik bir duyguydu ama bu yüzden daha da hoş geliyordu.

Gerçi bir pişmanlığı olduğunu fark etti. Zavallı Renarin’i babası ve kardeşinin etiyle beslenerek semirmiş olan düşmanları arasında bir başına Kholin yüceprensi olarak bırakıyordu.

Ona o söz verdiğim Parezırhı’nı hiç veremedim, diye düşündü Dalinar. *Hayatını o olmadan sürdürmek zorunda kalacak. Atalarımızın şerefi seni korusun, oğlum.*

Güçlü kal ve bilgeliği babandan daha hızlı öğren.

Hoşçakal.

"Bırak daha fazla acı çekmeyeyim? Bırak daha fazla ağlamayayım! Dai-Gonart-his! Kara Balıkçı kederimi tutuyor ve tüketiyor!"

— Tanatesach 1173, ölümden 28 saniye önce. *Koyugözlü* bir kadın sokak jonglörü. Örnek 1172-89'la olan benzerliğe dikkat.

Köprü Dört geri dönüş yolunda ordunun gerisinde kalmıştı. İki yaralı ve onları taşımak için gerekli olan dört adamla, köprünün ağırlığı onları yavaşlatıyordu. Neyse ki, Sadeas bu tura Dalinar'a ödünç vermiş olduğu sekizi de dâhil neredeyse her köprü ekibini getirmişti. Bu da ordunun karşıya geçebilmek için Kaladin'in takımını beklemek zorunda olmadığı anlamına geliyordu.

Bitkinlik Kaladin'i tamamen kaplamıştı ve omuzlarının üstündeki köprü sanki taştan yapılmış gibi geliyordu. Bir köprücü olarak ilk günlerinden beri bu kadar yorgun hissetmemişti. Syl önünde havada duruyor, terden

sırılsıklam olmuş yüzüyle adamlarının başında engebeli plato zemini üstünde zar zor yürürken endişeyle onu izliyordu.

İleride, Sadeas'ın ordusunun son grupları uçurum boyunca toplanmış, karşıya geçiyorlardı. Toplanma platosu neredeyse boştu. Sadeas'ın yapmış olduğu şeydeki korkunç, katışıksız cüretkârlık Kaladin'in içini burkuyordu. Kaladin kendisine yapılmış olan şeyin korkunç olduğunu düşünmüştü. Ama burada, Sadeas duygusuzca *açık* ve *koyugözlü* binlerce adamı ölüme mahkûm etmişti. Müttefiklerini. Bu ihanet Kaladin'in üstünde köprünün kendisi kadar ağırlık yapıyordu. Onu eziyor, nefes alabilmek için çabalamasına neden oluyordu.

İnsan için hiç umut yok muydu? Sevmeleri gerekenleri öldürüyorlardı. Eğer müttefikle düşmanın arasında bir fark yoksa savaşmanın ne faydası vardı, kazanmanın ne faydası vardı? Zafer neydi? Anlamsız. Kaladin'in arkadaşlarının ve tanıdıklarının ölümleri ne anlama geliyordu? Hiç. Bütün dünya bir sivilceydi; çürümüşlükle dolu, tiksindirici bir yeşil.

Hissiz bir şekilde Kaladin ve diğerleri uçuruma ulaştılar ama geçişe yardım etmek için fazlasıyla geç kalmışlardı. Önden göndermiş olduğu adamlar oradaydı; Teft tatsız görünüyordu, Skar da yaralı bacağına destek olmak için bir mızrağa yaslanıyordu. Küçük bir grup ölü mızrakçı yakınlarında yatıyordu. Sadeas'ın askerleri mümkün olduğu zaman yaralılarını kurtarıyordu ama bazıları yolda giderken ölürdü. Onların bir kısmını burada terk etmişlerdi; Sadeas belli ki olay yerinden uzaklaşmak için acele ediyordu.

Ölüler ekipmanlarıyla birlikte bırakılmıştı. Skar büyük olasılıkla değneğini oradan almıştı. Daha sonraki bir tarihte gariban bir köprücü ekibi bütün bu yolu gelerek bunlardan ve Dalinar'ın ölmüş adamlarından geriye kalan eşyaları toplamak zorunda kalacaktı.

Köprülerini yere koydular ve Kaladin de alnını sildi. "Köprüyü uçuruma koymayın," dedi adamlarına. "Askerlerin sonuncuları da geçene kadar bekleyeceğiz, sonra da diğer köprülerin birinin üstünden karşıya taşıyacağız." Matal Kaladin ve takımına dik dik baktı ama köprülerini yerleştirmelerini emretmedi. Onlar köprüyü yerine yerleştirene kadar, tekrar kaldırmalarının gerekli olacağını fark etmişti.

"Ne manzara ama," dedi Moash, Kaladin'in yanına gelip geriye doğru bakarak.

Kaladin döndü. Onlardan tarafa doğru alçalan Kule arkalarında yükseliyordu. Kholin'in ordusu Sadeas gitmeden önce ona yetişmeye çalışarak aşağı doğru bastırmaya çalıştıktan sonra yokuşun ortasında kısılıp kalmış olan mavi bir halkaydı. Parshendiler mermer gibi derilerindeki kırmızı noktalarla karanlık bir kütleydi. Alethi halkasına bastırarak daraltıyorlardı.

"Ne utanç verici," dedi Drehy ucuna oturmuş olduğu köprünün yanından. "Beni hasta ediyor."

Diğer köprücüler de başlarını sallayarak onayladılar; Kaladin yüzlerinde endişe gördüğü için şaşırmıştı. Kaya ve Teft de Moash ve Kaladin'e katıldı, hepsi Parshendi kabuğu zırhlarını giyiyorlardı. Shen'i kampta bırakmış oldukları için çok memnundular. Bu şekilde onları görmüş olsa komaya girerdi.

Teft yaralı kolunu tutuyordu. Kaya bir elini gözlerini gölgelemek için kaldırdı ve doğuya doğru bakarak başını salladı. "Bir utanç. Sadeas adına bir utanç. Bizim adımıza bir utanç."

"Köprü Dört!" diye seslendi Matal. "Hadi!"

Matal onlara Köprü Altı'nın köprüsünden karşıya geçerek toplanma platosunu terk etmeleri için elini sallıyordu. Bir anda Kaladin'in aklına bir fikir geldi. Fantastik bir fikir, sanki aklında çiçek açan bir kayafilizi gibiydi.

"Kendi köprümüzle takip edeceğiz, Matal," diye seslendi Kaladin. "Daha uçuruma yeni geldik. Birkaç dakika oturmamız gerek."

"Şimdi geçin!" diye bağırdı Matal.

"Sadece daha da geride kalacağız!" diye sertçe cevap verdi Kaladin. "Sadeas'a neden bütün orduyu sefil bir köprü ekibi için bekletmek zorunda olduğunu açıklamak ister misin? Bizim köprümüz var. Bırak adamlarım dinlensin. Daha sonra size yetişeceğiz."

"Peki ya o vahşiler sizin arkanızdan gelirse?" diye hesap sordu Matal.

Kaladin omzunu silkti.

Matal gözlerini kırpıştırdı, sonra da bunun gerçek olmasını ne kadar fena diliyor olduğunu fark etmiş gibi gölündü. "Sen bilirsin," diye seslendi, diğer köprüler de çekilirken köprü altıdan hızla karşıya geçerek. Saniyeler içinde Kaladin'in takımı uçurumun yanında yalnız başlarına kalmıştı; ordu batıya doğru çekiliyordu.

Kaladin kocaman gülümsedi. "Buna inanamıyorum, bütün o endişelerden sonra... Köprü Dört, özgürüz!"

Diğerleri şaşkınlıkla ona doğru döndü.

“Kısa bir süre sonra takip edeceğiz,” dedi Kaladin hevesle, “Matal da bizim geliyor olduğumuzu varsayacak. Gittikçe ordunun daha da gerisinde kalacağız, ta ki görülmeyecek kadar uzaklaşana kadar. Ondan sonra da kuzeye döneceğiz, Ovalar’ı geçmek için köprüyü kullanacağız. Kuzey yönünde kaçabiliriz ve herkes sadece Parshendilerin bize yetişip katlettiğini düşünecek!”

Diğer köprücüler ona kocaman gözlerle baktılar.

“İkmal malzemeleri,” dedi Teft.

“Bizde bu küreler var,” dedi Kaladin kesesini çıkararak. “Bir servet değerinde küre, işte burada. Oradaki ölülerden silahları ve zırhlarını alabilir ve onlarla kendimizi haydutlara karşı koruyabiliriz. Zor olacak ama bizi kimse kovalamayacak!”

Adamlar heyecanlanmaya başlamıştı. Ancak bir şey Kaladin’i durdurdu. *Ya kamptaki yaralı köprüçüler ne olacak*?

“Benim geride kalmam gerekecek,” dedi Kaladin.

“Ne?” diye itiraz etti Moash.

“Bililerinin kalması gerek,” dedi Kaladin. “Kamptaki yaralılarımızın iyiliği için. Onları terk edemeyiz. Ve eğer ben geride kalırsam hikâyeye destek olabilirim. Beni yaralayıp bu platolardan birinin üstünde bırakırsınız. Sadeas’ın geriye eşya toplayıcıları göndereceği *garanti.* Onlara Parshendi cesetlerini kirletmenin cezası olarak ekibimin avlandığını ve köprümüzün uçuruma atıldığını söyleyeceğim. Buna inanırlar, Parshendilerin bizden nasıl nefret ettiğini gördüler.”

Şimdi bütün ekip ayaklanmış, birbirlerine bakıyorlardı. Rahatsız bakışlar.

“Sensiz gitmiyoruz,” dedi Sigzil. Diğerlerinin de pek çoğu başlarını sallayarak onayladılar.

“Arkanızdan geleceğim,” dedi Kaladin. “O adamları arkada bırakamayız.”

“Kaladin, evlat ...” diye başladı Teft.

“Benim hakkımda daha sonra konuşabiliriz,” diye lafını kesti Kaladin. “Belki ben de sizinle gelir, daha sonra da yaralıları kurtarmak için gizlice kampa sızarım. Şu an için, gidip şu cesetlerden eşyalarını toplayın.”

Tereddüt ettiler.

“Bu bir emirdir!”

Daha fazla itiraz etmeyerek harekete geçtiler ve Sadeas’ın terk etmiş olduğu cesetleri yağmalamak için fırladılar. Bu da Kaladin’i köprünün

yanında tek başına bıraktı.

Hâlâ rahatsızdı. Sadece kampta kalmış olan yaralılar yüzünden değildi. O zaman nedendi? Bu olağanüstü bir fırsattı. Bir köle olduğu yıllar boyunca ele geçirmek için resmen adam öldüreceği türden bir fırsat. Ölü varsayılarak kaybolma şansı mı? Köprücüler dövüşmek zorunda kalmayacaktı. Onlar özgürdü. Peki, o zaman neden Kaladin bu kadar kaygılıydı?

Kaladin adamlarını incelemek için döndü ve yanında birinin durmakta olduğunu görünce şok oldu. Şeffaf beyaz ışıktan bir kadın.

Bu onun daha önce asla görmediği bir şekilde Syl'di; normal bir insan büyüklüğündeydi. Ellerini önünde kavuşturmuş, saçı ve elbisesi rüzgârda dalgalanıyordu. Kaladin onun kendini bu kadar büyük yapabileceğini tahmin etmezdi. Gözlerini doğuya dikmişti, yüz ifâdesi dehşet içinde, gözleri kocaman ve kederliydi. Bu yüz, masumiyetini çalan vahşi bir cinayeti izlemekte olan bir çocuğun yüzüydü.

Kaladin döndü ve yavaşça onun gözlerini dikmiş olduğu yöne baktı. Kule ye doğru.

Dalinar Kholin'in çaresiz ordusuna doğru.

Onların görüntüsü Kaladin'in içini burkuyordu. O kadar umutsuz bir şekilde savaşıyorlardı ki. Etrafları çevriliydi. Terk edilmişlerdi. Ölmeleri için tek başlarına bırakılmışlardı.

Bizim bir köprümüz var, diye düşündü Kaladin. *Eğer onu yerleştirebilirsek...* Parshendilerin çoğu Alethi ordusuna odaklanmıştı, aşağıdaki uçuruma yakın bölgede sadece ufak bir ihtiyat kuvveti vardı. Belki de köprücülerin baş edebileceği kadar küçük bir gruptu.

Ama hayır. Bu aptallıktı. Kholin ile uçurumun arasındaki yolu tutan binlerce Parshendi vardı. Ve köprücüler onları destekleyecek okçular olmadan köprülerini nasıl yerleştirecekti?

Köprücülerin birkaçı hızla topladıkları malzemelerle geri döndü. Kaya da Kaladin'e katılarak doğuya doğru baktı; yüz ifadesi bozuldu. "Bu şey berbat," dedi. "Yardım etmek için bir şeyler yapamaz mıyız?"

Kaladin başını salladı. "Bu intihar olur, Kaya. Bize destek olacak bir ordu olmadan bütün bir turu tek başınıza yapmamız gerekir."

"Sadece yoldan biraz geriye doğru gidemez miyiz?" diye sordu Skar, "Kholin'in bize doğru savaşarak yolunu açıp açamayacağını görmek için bekleriz. Eğer öyle yaparsa o zaman köprüyü yerleştirebiliriz."

“Hayır,” dedi Kaladin. “Eğer menzil dışında kalırsak, Kholin bizim Sadeas’ın geride bıraktığı gözcüler olduğumuzu düşünür. Uçuruma doğru gitmemiz gerek. Yoksa asla bizimle buluşmak için aşağı doğru gelmez.”

Bu köprücülerin renginin solmasına neden oldu.

“Dahası,” diye ekledi Kaladin, “Eğer bir şekilde o adamların bir kısmını kurtarmayı başarabilsek bile, konuşurlar ve Sadeas bizim hâlâ hayatta olduğumuzu öğrenir. Bizim peşimizden gelir ve hepimizi öldürür. Geri gidersek, özgürlük için olan tek şansımızı boşa harcamış oluruz.”

Diğer köprücüler başlarını sallayarak bunu onayladılar. Diğerleri de silahlanmış olarak toplandılar. Gitme zamanıydı. Kaladin içindeki çaresizlik hissini bastırmaya çalıştı. Bu Dalinar Kholin de büyük ihtimalle tıpkı diğerleri gibiydi. Roshone gibi. Sadeas gibi, herhangi bir diğer *açıkgöz* gibi. Erdem numarası yapıyordu ama içten içe çürümüştü.

Ama onun yanında binlerce koyugözlü asker var, diye düşündü bir yandan. *Bu korkunç kaderi hak etmeyen adamlar. Benim eski mızrakçı mangamdaki gibi adamlar.*

“Onlara hiçbir borcumuz yok,” diye fısıldadı Kaladin. Ordusunun önünde dalgalanan Dalinar Kholin’in sancağını görebildiğini düşündü. “Onları bunun içine sen sürükledin, Kholin. Ben adamlarımın senin için ölmesine izin vermeyeceğim.” Kule’ye sırtını döndü.

Syl hâlâ yüzü doğuya dönük, onun yamada duruyordu. Yüzündeki çaresizlik dolu bakışını görmek, Kaladin’in ruhunun düğümlenmesine neden oluyordu. “Rüzgârsprenleri mi rüzgârı yaratıyor?” diye sordu yumuşak bir şekilde, “Yoksa rüzgâr mı onları çekiyor?”

“Bilmiyorum,” dedi Kaladin, “Bir önemi var mı?”

“Belki de yoktur. Ben ne spreni olduğumu hatırladım.”

“Şimdi bunun zamanı mı, Syl?”

“Ben bir şeyleri bağlarım, Kaladin,” dedi dönüp gözlerinin içine bakarak. “Ben şerefspreniyim. Yeminlerin ruhuyum. Sözlerin ve asaletin.”

Kaladin savaşın seslerini belli belirsiz duyabiliyordu. Yoksa bu sadece orada olması gerektiğini bildiği bir şeyleri arayan kendi aklının uydurması mıydı?

Ölmekte olan adamları duyabiliyor muydu?

Askerlerin kaçarak dağıldığını, komutanlarını terk ettiğini görebiliyor muydu?

Diğer herkesin kaçtığını. Kaladin, Dallet’in cesedinin üstüne eğilmişti.

Yeşil ve bordo bir sancak, tek başına meydanda yatıyordu.

"Daha önce de buradaydım!" diye kükredi Kaladin tekrar o mavi sancağa doğru dönerek.

Dalinar her zaman en önde savaşırdı.

"Geçen sefer ne oldu?" diye bağırdı Kaladin. "Öğrendim! Tekrar bir aptal olmayacağım!"

Bu onu eziyormuş gibi geliyordu. Sadeas'ın ihaneti, kendi yorgunluğu, o kadar çok kişinin ölümü. Bir an için yine oradaydı; Amaram'ın hareketli üssünde dizlerinin üstüne çökmüş, arkadaşlarının en sonuncusunun da katledilişini izliyordu; onları kurtarabilmek için çok zayıf ve yaralıydı.

Titreyen bir elini alnına uzatarak oradaki terle ıslanmış damgayı hissetti. "Sana hiçbir borcum yok, Kholin."

Ve babasının sesi fısıldayarak cevap veriyordu. *Birileri başlamak zorunda, oğlum. Birileri öne çıkmalı ve doğru olan şeyi, doğru* olduğu *için yapmak zorunda. Eğer kimse başlamazsa, o zaman diğerleri de onu takip edemez.*

Dalinar Kaladin'in adamlarına yardım etmek için gelmiş, o okçulara saldırarak Köprü Dört'ü kurtarmıştı.

Açıkgözler yaşamı umursamıyor, demişti Lirin. *O yüzden de ben umursamak zorundayım. O yüzden de biz umursamak zorundayız.*

O yüzden de sen umursamak zorundasın...

Ölümden önce yaşam.

Çok sık başarısız oldum. Yere devrildim ve ayaklar altında ezildim.

Zayıflıktan önce güç.

Bu arkadaşlarımı götürdüğüm şey ölüm olur...

Hedeften önce yolculuk... *Ölüm ve doğru olan şey.*

"Geri gitmek zorundayız," dedi Kaladin yumuşak bir şekilde. "Fırtına kapsın, geri gitmek *zorundayız.*"

Köprü Dört'ün üyelerine döndü. Birer birer başlarını sallayarak onayladılar. Sadece aylar önce ordunun süprüntüleri olan adamlar, bir zamanlar kendi postları dışında hiçbir şeyi umursamamış olan adamlar, derin nefesler aldılar, kendi güvenlikleri için olan bütün düşünceleri bir kenara bıraktılar ve başlarını salladılar. Onu takip edeceklerdi.

Kaladin başını kaldırarak içine derin bir nefes çekti. Fırtınaışığı bir dalga gibi içinde kabardı, sanki dudaklarını bir yücefırtınaya dayamış ve içine onu çekmişti.

"Köprüyü kaldırın!" diye emretti.

Köprü Dört'üu üyeleri katıldıklarını tezahürat yaparak belli ettiler ve köprüyü kaparak yukarı kaldırdılar. Kaladin kayışlarını eliyle kavrayarak bir kalkan taktı.

Sonra da döndü, bunu yukarı kaldırdı ve bağırarak adamlarına o terk edilmiş mavi sancağa doğru önderlik etti.

♦

♦♦

Dalinar'ın Zırh'ı düzinelerce küçük kırıktan Fırtınaışığı sızdırıyordu, hiçbir parçası zarar görmekten kurtulamamıştı. Işık bir kazandan çıkan buharlar gibi tepesinde yükseliyor, Fırtınaışığının hep yaptığı gibi oyalanarak yavaş yavaş dağılıyordu.

O dövüşürken güneş tepesinden bastırarak onu pişirmekteydi. O kadar yorgundu ki. Sadeas'ın ihanetinden bu yana uzun bir zaman geçmemişti; savaşlarda uzun sayılacak bir süre değildi. Ama Dalinar kendisini çok zorlamış, en önde kalarak Adolin ile yan yana dövüşmüştü. Zırh'ı çok fazla Fırtınaışığı kaybetmişti. Gittikçe daha da ağırlaşıyor ve her darbesinde ona daha az güç veriyordu. Kısa süre sonra ona ağırlık yaparak yavaşlatacak, Parshendilerin üstüne üşüşmesine engel olamayacaktı.

Onların çok fazlasını öldürmüştü. Ne kadar çoktu. Korkutucu bir sayıydı ve bunu Heyecan olmadan yapmıştı, İçi boştu. Bu zevkten daha iyiydi.

Hiç de yeteri kadarını öldürmemişti. Dalinar ve Adolin'in üstüne odaklanıyorlardı; ön safta Paretaşıyanlar varken, her yarık kısa süre sonra pırıldayan bir zırh içinde ve ölümcül bir Kılıç taşıyan bir adam tarafından kapatılırdı. Parshendiler ilk önce onu ve Adolin'i devirmek zorundaydı. Onlar bunu biliyordu. Dalinar da biliyordu. Adolin de biliyordu.

Hikâyeler sık sık Paretaşıyanların ayakta son kalanlar olduğu, uzun, kahramanca dövüşlerden sonra düşmanları tarafından devrildikleri savaş meydanlarından bahsederdi. Bunlar tamamen hayal ürünüydü. Eğer ilk önce Paretaşıyanları öldürürsen, onların Kılıç'larını alarak düşmana karşı çevirebilirdin.

Tekrar silahını savurdu, kasları yorgunlukla gecikiyordu. İlk önce ölmek. Bu bulunmak için iyi bir yerdi. *Onlardan kendin yapmayacağın hiçbir şeyi isteme...* Dalinar kayaların üstünde tökezledi, Parezırhı sıradan zırh kadar ağır geliyordu.

Kendi hayatını geçirmiş olma şekilden memnun olabilirdi. Ama adamları... Onları başarısızlığa uğratmıştı. Onları salakça bir tuzağa

sürüklemiş olduğunu düşündükçe, kendini hasta hissediyordu.

Ve bir de Navani vardı.

Bunca zaman sonra onunla flört etmeye başlamak, diye düşündü, *Altı yıl boşa geçti. Bir ömür boşa geçti. Ve şimdi o yine yas tutmak zorunda kalacak.*

Bu düşünce Dalinar'ın kollarını kaldırmasına ve taşlar üstündeki ayaklarını sağlam basmasını sağladı. Parshendilerle savaştı. Mücadele etmeye devam etti. Onun için. Daha hâlâ gücü varken kendisine düşme izni vermeyecekti.

Yakınlarda, Adolin'in zırhı da Işık sızdırıyordu. Genç, babasını korumak için kendisini gittikçe daha da fazla zorluyordu. Uçurumları sıçrayarak aşmak ve kaçmak üzerine herhangi bir tartışma olmamıştı. Uçurumlar bu kadar genişken başarma ihtimalleri küçüktü ama onun da ötesinde, adamlarını ölmeye terk etmeyeceklerdi. O ve Adolin Kurallar'a göre yaşamışlardı. Kurallar'a göre öleceklerdi.

Dalinar tekrar saldırdı. Adolin'in yan tarafında kalıyor, birlikte savaşan iki Paretaşıyan'ın hemen dokunma mesafenin dışında kalma yöntemini kullanarak dövüşüyorlardı. Miğferinin içinde yüzünden aşağı terler akıyordu ve kaybolmakta olan orduya son bir bakış attı. Ufukta zar zor görülebiliyordu. Dalinar'ın şu anki konumu ona batı yönünün iyi bir görüntüsünü sunuyordu.

Bunun için o adama lanetler...

Bunun...

Babalarımın kanı, bu *da ne?*

Küçük bir kuvvet batı platosu boyunca ilerliyor, Kule'ye doğru koşuyordu. Köprülerini taşımakta olan yalnız bir köprü ekibi.

"Bu olamaz," dedi Dalinar savaştan geriye doğru çekilerek. Kobalt Muhafızların, onlardan geride ne kaldıysa, hızla gelerek onu korumasına izin verdi. Gözlerine güvenemeyerek, siperliğini yukarı kaldırdı. Sadeas'ın ordusunun kalanı gitmişti ama bu tek köprü ekibi geride kalmıştı. Neden?

"Adolin!" diye kükredi Parekılıcı ile işaret ederek, bir umut dalgası kollarına doluyordu.

Genç adam dönerek Dalinar'ın işaretini izledi. Adolin dondu. "İmkânsız!" diye bağırdı. "Bu ne çeşit bir tuzak?"

"Aptalca bir tuzak, eğer öyleyse. Biz zâten ölüyüz."

"Ama neden bir tanesini geri göndersin? Ne amaçla?"

"Önemi var mı?"

Savaşın ortasında bir an için tereddüt ettiler. Cevabı ikisi de biliyordu.

“Saldırı düzenleri!” diye bağırdı Dalinar askerlerine geri dönerek. Fırtınababa, ne kadar az kalmışlardı. İlk baştaki sekiz binin yarısından daha az.

“Saf tut,” diye seslendi Adolin. “Hareket etmeye hazır olun! Onları delip geçeceğiz, asker. Elinizdeki her şeyi toplayın. Tek bir şansımız var!”

Zayıf bir şans, diye düşündü Dalinar siperliğini aşağı indirerek, Parshendi ordusunun kalanının içinden geçmek zorunda kalacağız. Dibe ulaşmayı başarabilseler bile, büyük olasılıkla ekibi ölü, köprülerini de uçuruma atılmış olarak bulacaklardı. Parshendi okçuları dizilmeye başlamıştı bile, yüz taneden daha fazlası vardı. Bu bir katliam olacaktı.

Ama bir umuttu. Minik, kıymetli bir umut. Eğer ordusu yenilecekse, bunu o umuda ulaşmaya çalışırken yapacaktı.

Parekılıcı’nı havaya kaldırarak, içinde kabaran bir güç. ve kararlılık dalgası hisseden Dalinar adamlarının başında ileri atıldı.

♦

♦♦

Bir gün içinde ikinci kez olarak, Kaladin silahlı Parshendilere doğru koşuyordu; kalkanı önünde, üstünde ölü bir düşmanın cesedinden kesilerek yapılmış zırh vardı. Belki de zırhını yaratırken yapmış olduğu şey yüzünden dehşete düşmüş olması gerekirdi. Ama bu Parshendilerin Dunny’i, Harita’yı ve Kaladin’e bir köprücü olduğu ilk gününde iyilik göstermiş olan isimsiz adamı öldürürken yaptıklarından daha kötüsü değildi. Kaladin halâ o adamın çarıklarını giyiyordu.

Biz ve onlar, diye düşündü. Bir askerin düşünebileceği tek yol buydu. Bugün için, Dalinar Kholin ve adamları da “biz”in bir parçasıydı.

Bir grup Parshendi köprücülerin yaklaşmakta olduğunu görmüştü ve yaylarını hazırlıyorlardı. Neyse ki, görünüşe göre Dalinar da Kaladin’in grubunu görmüştü çünkü mavili ordu kurtuluşuna doğru savaşarak ilerlemeye başlamıştı.

Bu işe yaramayacaktı. Çok fazla Parshendi vardı ve Dalinar’ın adamları da yorgun olacaktı. Bu da bir diğer felâketti. Ama ne olursa olsun, Kaladin bunun üstüne gözleri açık olarak gidiyordu.

Bu benim seçimim, diye düşündü Parshendi okçuları sıraya girerken. *Bu beni izleyen kızgın bir tanrı yüzünden değil, numara yapan bir tür spren yüzünden değil, kaderin bir cilvesi değil.*

Bu benim. Tien'in peşinden gitmeyi ben seçtim. *Paretaşıvan'a saldırarak Amaram'ı kurtarmayı ben* seçtim. *Köle çukurlarından kaçmayı ben* seçtim. *Ve şimdi de, bu adamları kurtarmaya çalışmayı ben* seçiyorum; *büyük ihtimalle başarısız olacağımı bildiğim hâlde.*

Parhsendiler oklarını bıraktılar ve Kaladin de bir coşku hissetti. Yorgunluk uçtu gitti, bitkinlik kayboldu. O Sadeas için savaşmıyordu. O birilerinin küpünü doldurmak için uğraşmıyordu. O korumak için savaşıyordu.

Oklar ona doğru atıldılar ve o da kalkanını bir yay çizerek savurdu ve onları uzaklaştırdı. Diğerleri de geldi; ona isabet etmek için bir o yöne, bir bu yöne uçtular. Onların hemen ilerisinde kaldı; baldırlarına doğru gelirlerken sıçradı, omuzlarına doğru gelirlerken döndü, yüzüne doğru gelirlerken kalkanını kaldırdı. Bu kolay değildi ve birkaç oktan fazlası ona ulaşarak göğüs zırhına ya da bacak koruyucularına çarptı.

Ama hiçbiri isabet etmedi. O başarıyordu. O...

Bir şeyler yanlıştı.

İki okun arasında hızla döndü, şaşırmıştı.

"Kaladin!" dedi Syl; yakınında, havada duruyordu, tekrar daha küçük şekline bürünmüştü. "Orada!"

Dalinar'ın saldırı için kullanmış olduğu yakındaki diğer platoya doğru işaret ediyordu. Büyük bir Parshendi birliği sıçrayarak o platoya geçmişlerdi ve diz çökerek yaylarını kaldırıyorlardı. Ona doğru değil ama doğrudan Köprü Dört'ün korunmasız yan tarafına doğru nişan almışlardı.

"Hayır!" diye bağırdı Kaladin, ağzından bir Fırtınaışığı bulutu kaçırarak. Döndü ve kayalık plato boyunca köprü ekibine doğru koştu. Arkasından ona oklar atıldı.

Bir tanesi sırt zırhına doğrudan isabet etti ama bir kenara sekti. Bir diğeri miğferine vurdu. Kaladin kayalık bir yarığın üstünden sıçradı ve Fırtınaışığının ona verebileceği bütün hızla koştu.

Yan taraftaki Parshendiler yaylarını çekmeye devam ediyorlardı. En azından elli tane vardı. Kaladin çok geç kalacaktı. Onun ...

"Köprü Dört!" diye kükredi. "Yan taşıma, sağ!"

Bu manevranın antrenmanını haftalardır yapmamışlardı ama sorgulamadan itaat ederlerken eğitim gördükleri açıkça ortadaydı; tam okçular ateş ederlerken köprüyü yan taraflarına indirdiler. Ok yağmuru köprünün üstüne inerek tahtalarda kaldı. Kaladin rahat bir nefes vererek köprüyü yan taraflarında taşımak için yavaşlamış olan köprü ekibine ulaştı.

“Kaladin!” dedi Kaya eliyle işaret ederek.

Kaladin hemen döndü. Arkasındaki Kule’nin üstündeki okçular büyük bir salvo için yaylarını geriyordu.

Köprü ekibi açıktaydı. Okçular ateş etti.

Kaladin tekrar bağırarak çığlık attı, içindeki her Fırtınaışığı kırıntısını kalkanının içine gönderirken etrafındaki havayı Işık doldurdu. Çığlık kulaklarında yankılandı, Fırtınaışığı patlayarak ondan dışarı çıktı, giysileri dondu ve çıtırdadı.

Oklar gökyüzünü kararttı. Bir şey ona çarptı, onu geriye köprücülerin üstüne fırlatan güdümlü bir darbe. Kuvvet ona bastırmaya devam ederken sertçe arkaya bindirdi.

Köprü yavaşlayarak yerinde kaldı, adamlar durdu.

Her şey sessizleşti.

Kaladin kendini tümüyle bitkin hissederek gözlerini kırptı. Vücudu acıyordu, kolları karıncalanıyor, sırtı ağrıyordu. Bileğinde keskin bir acı vardı. İnleyerek gözlerini açtı ve Kaya’nın elleri onu arkasından yakalarken tökezledi.

Alçak bir gümleme. Yere konulan köprü. *Salaklar*! diye düşündü Kaladin. *Yere koymayın... Geri çekilin...*

O çok fazla Fırtınaışığı harcamış olduğu için tükenmiş olarak yere çökerken köprücüler etrafına toplandılar. Kanayan koluna takılı olarak önünde tutmakta olduğu şeye bakarak gözlerini kırpıştırdı.

Kalkanı oklarla *dolmuştu*, düzinelerce ok, bazıları diğerlerini ortadan yanmıştı. Kalkanın ön tarafında çapraz olarak duran kemikler parçalanmış, tahta kıymıklara dönüşmüştü. Okların bazıları kalkanın içinden geçerek önkoluna saplanmıştı. Acı oradan geliyordu.

Yüz taneden daha fazla ok. Bütün bir salvo. Tek bir kalkanın üstüne çekilmişti.

“Berrakçağrı’nın ışınları adına,” dedi Drehy yumuşak bir şekilde. “Bu... Bu ne...”

“Bir ışık fıskiyesi gibiydi,” dedi Moash Kaladin’in yanında diz çökerken. “Sanki güneşin kendisi senden fışkırdı Kaladin.”

“Parshendiler...” diye hırladı Kaladin ve kalkanı bıraktı. Kayışlar kopmuştu ve o ayağa kalkmaya çabalarken kalkan resmen parçalanarak düzinelerce kırık ok kıymıklar halinde elinden kurtulup ayaklarının dibine

düştü. Birkaç tanesi koluna saplanmış olarak kaldı ama Kaladin acıyı umursamadan karşıdaki Parshendilere baktı.

İki platonun da üstündeki okçular afallamış halde donakalmışlardı. Önde olanları birbirlerine Kaladin'in anlamadığı bir dilde seslenmeye başladılar. "Neshua Kadal!" Ayağa kalktılar.

Sonra da dönüp kaçtılar.

"Ne?" dedi Kaladin.

"Bilmem," dedi Teft, kendi yaralı kolunu tutuyordu. "Ama seni güvenli bir yere götürüyoruz. Lanet olsun bu kola. Lopen!"

Kısa boylu adam Dabbid'i de getirdi ve Kaladin'e platonun merkezindeki daha güvenli olan bir yere doğru eşlik ettiler. Hissiz bir şekilde kolunu yukarıda tutuyordu, yorgunluğu o kadar derindi ki zor düşünebiliyordu.

"Köprüyü kaldırın" diye seslendi Moash. "Bizim hâlâ yapacak bir işimiz var!"

Köprücülerin geri kalanları kasvetli bir şekilde köprülerine geri giderek yukarı kaldırdılar. Kulenin üstünde, Dalinar'ın kuvveti köprü ekibinin sağladığı olası güvenli alana doğru savaşarak yolunu açıyordu. *Çok ağır kayıplar veriyor olmalılar...* diye düşündü Kaladin uyuşmuş bir şekilde.

Tökezledi ve yere düştü; Teft ve Lopen Kaladin'i korunaklı bir oyuğun içine çekerek Skar ve Dabbid'e katıldılar. Skar'ın ayak bandajı sızan kanla kızarmıştı, bir değnek olarak kullanmakta olduğu mızrak yanında duruyordu. *Ona o ayağın üstüne basmamasını... Söylediğimi sanıyordum...*

"Bize küre lâzım," dedi Teft. "Skar?"

"O bu sabah istemişti," dedi ince adam. "Ona elimdekilerin hepsini verdim. Sanırım adamların çoğu da aynı şeyi yaptı."

Teft hafifçe küfrederek kalan okları Kaladin'in kolundan çıkardı, sonra da kolu bandajlarla sardı.

"O iyi olacak mı?" diye sordu Skar.

"Bilmiyorum," dedi Teft. "Hiçbir şey bilmiyorum. Kelek! Ben salağın biriyim. Kaladin. Evlat, beni duyabiliyor musun?"

"Bu... Sadece şok..." dedi Kaladin.

"Garip görünüyorsun gancho," dedi Lopen gergin bir şekilde. "Beyaz."

"Derin kül gibi, evlat," dedi Teft. "Görünüşe göre orada kendine bir şey yapmışsın. Bilmiyorum... Ben..." Tekrar küfrederek elini taşa vurdu. "Dinlemeliydim. Salak!"

Kaladin'i yan tarafına yatırdılar; Kule'yi zar zor görebiliyordu. Yeni Parshendi grupları, Kaladin'in gösterisini izlememiş olanlar, ellerinde silahlarla uçuruma doğru gidiyorlardı. Köprü Dört uçuruma vardı ve köprüyü yere koydu. Kalkanlarını asılı oldukları yerlerden çıkardılar ve aceleyle köprünün yan tarafına bağlanmış olan eşya çuvallarından mızrakları aldılar. Sonra da adamlar köprüyü uçurumdan karşıya doğru kaydırmaya hazırlanarak yanlardaki konumlarına gidip itmeye başladı.

Parshendi ekiplerinin yayları yoktu. Silahları dışarıda, dizilerek beklediler. Köprücülerden en azından üç kat daha fazlalardı ve daha da fazlası geliyordu.

"Gidip yardım etmemiz gerek," dedi Skar, Lopen ve Teft'e.

Diğer ikisi başlarını sallayarak onayladılar ve ikisi yaralı ve biri de tek kollu olan üç adam ayağa kalktılar. Kaladin de öyle yapmaya çalıştı ama tekrar yere düştü; bacakları onu taşımak için fazlasıyla zayıftı.

"Dur evlat," dedi Teft gülümseyerek. "Biz bunu hallederiz." Lopen'in sedyesine koymuş olduğu bir yığından birkaç mızrak aldılar, sonra da köprü ekibine katılmak için aksayarak ilerlemeye başladılar. Dabbid bile onlara katıldı. O kadar uzun zaman önceki o ilk köprü turunda yaralanmasından beri hiç konuşmamıştı.

Kaladin sürünerek oyuğun kıyısına doğru gidip onları izledi. Syl yanında taşlara kondu. "Fırtına götüresi aptallar," diye mırıldandı. "Beni takip etmemeleri gerekirdi. Yine de gurur duyuyorum."

"Kaladin..." dedi Syl.

"Yapabileceğin herhangi bir şey var mı?" O kadar *fırtına götüresi* yorgun hissediyordu ki. "Beni daha güçlü yapacak bir şeyler?"

Syl başını iki yana salladı.

Kısa bir mesafe ileride, köprücüler itmeye başladı. Köprünün tahtaları kayaları geçerken yüksek sesle gıcırdıyor, uçurum boyunca ilerleyerek onları bekleyen Parshendilere doğru gidiyordu. O haşin savaş şarkısını söylemeye başladılar, Kaladin'i ne zaman zırhının içinde görseler söylemeye başladıkları şarkı.

Parshendiler hevesli, kızgın, ölümcül görünüyordu. Kan istiyorlardı. Köprücülerin içine dalacaklardı, onları doğrayacak, paramparça edecekler; sonra da köprülerini ve cesetlerini de aşağıdaki boşluğun içine atacaklardı.

Yine oluyor, diye düşündü Kaladin sersemlemiş ve perişan hissederek. Kendini dertop olurken buldu, tükenmiş ve sarsılmıştı. *Onlara yetişemem.*

Ölecekler. Gözümün önünde. Tukks. Öldü. Nelda. Öldü. Goshel. Öldü. Dallet. Cenn. Harita. Dunny. Öldü. Öldü. Öldü...

Tien.

Öldü.

Kayalardaki oyuğun içinde büzülmüş yatıyordu. Uzaklardan savaş sesleri geliyordu. Ölüm etrafını çevrelemişti.

Bir anda yine oradaydı, günlerin o en korkunç olanında.

♦

♦♦

Kaladin tökezleyerek küfürlerin ve çığlıkların içinden geçerken savaşın kargaşasıyla mücadele ediyordu. Mızrağına sıkı sıkı yapışmıştı. Kalkanını düşürmüştü. Bir yerlerden bir kalkan bulması gerekiyordu. Bir kalkanının olması gerekli değil miydi?

Bu onun üçüncü gerçek savaşıydı. Sadece birkaç aydır Amaram'ın ordusundaydı ama şimdiden Hearthstone dünyanın öbür ucundaymış gibi geliyordu. Kayalardaki bir oyuğa geldi ve çömelerek sırtını dayadı, derin derin nefesler aldı. Mızrağın sapındaki parmakları kaygandı, titriyordu.

Hayatının ne kadar huzurlu geçmiş olduğunun asla farkına varmamıştı. Savaştan uzakta. Ölümden uzakta. Şu çığlıklardan, metal üstünde metalin, tahta üstünde metalin, deri üstünde metalin kakafonisinden uzakta. Sesleri dışarıda bırakmaya çalışarak gözlerini sıkı sıkı kapattı.

Hayır, diye düşündü. *Gözlerini aç. Seni bu kadar kolay bulmalarına ve öldürmelerine izin verme.*

Gözlerini açılmaya zorladı, sonra da döndü ve taşın üstünde savaş meydanına göz attı. Tam bir kargaşaydı. Büyük bir tepenin eteğinde savaşıyorlardı, iki tarafta da binlerce adam vardı, birbirlerine karışıyor ve öldürüyorlardı. Kim, nasıl bu çılgınlığın içinde herhangi bir şeyin izini sürebilirdi?

Amaram'ın ordusu, Kaladin'in ordusu, tepenin üstünü tutmaya çalışıyordu. Bir başka ordu da, ki onlar da Alethiydi, tepeyi onların elinden almaya çalışıyordu. Kaladin'in bütün bildiği bundan ibaretti. Düşman kendi ordusundan daha kalabalıkmış gibi görünüyordu.

O *güvende olacak,* diye düşündü Kaladin. *Olacak*!

Ama kendi kendini ikna etmekte güçlük yaşıyordu. Tien'in bir haberci oğlan olarak görevi uzun sürmemişti. Toplanmış olan askerlerin sayısı az bulunmuştu ve bir mızrak tutabilecek olan her ele ihtiyaç vardı. Tien ve

diğer daha büyük haberci oğlanlar birkaç manga yedek ihtiyat kuvveti olarak eklenmişlerdi.

Dalar onların asla kullanılmayacağını söylemişti. Büyük ihtimalle. Eğer ordu ciddi bir tehlike altında değilse. Safları kargaşa içindeyken dik bir tepenin üstünde, etrafları sarılmış olarak kalmak ciddi bir tehlike teşkil eder miydi?

Tepeye ulaş, diye düşündü yamaçtan yukarı doğru bakarak. Amaram'ın sancağı hâlâ orada dalgalanıyordu. Askerleri dayanıyor olmalıydı. Kaladin'in bütün görebildiği turunculu adamlardan çalkalanan bir yığın ve arada bir de ufak orman yeşili parçasıydı.

Kaladin tepenin yan tarafından yukarıya doğru koşarak fırladı. Adamlar ona bağırırken dönmedi, hangi taraftan olduklarını kontrol etmek için dönüp bakmadı, Önündeki çimen yığınları içeri çekiliyordu. Birkaç cesede takılarak tökezledi, bir çift yamuk yumuk ağırkütük ağacının etrafından hızla döndü ve adamların savaşmakta olduğu yerlerden kaçındı.

Orada, diye düşündü ilerideki bir sıra halinde dizilmiş, temkinli bir şekilde izlemekte olan bir grup mızrakçıyı fark ederek. Yeşil. Amaram'ın renkleri. Kaladin çabucak onlara doğru çıktı ve askerler onun geçmesine izin verdi.

"Sen hangi mangadansın, asker?" dedi düşük seviyeli bir yüzbaşı düğümleri taşıyan bodur bir *açıkgözlü* adam.

"Öldüler, komutanım," dedi Kaladin zar zor. "Hepsi öldü. Biz Berrakbey Tashihi'in birliğindeydik ve..."

"Öf," dedi adam bir haberciye doğru dönerek. "Bu Tashlin'in düşmüş olduğunu söyleyen aldığımız üçüncü rapor. Birileri Amaram'ı uyarsın. Doğu tarafı parça parça zayıflıyor." Kaladin'e doğru baktı. "Sen, yeniden görevlendirmek için ihtiyat birliklerine."

"Emredersiniz, komutanım," dedi Kaladin uyuşmuş bir şekilde. Gelmiş olduğu yoldan aşağıya doğru bir göz attı. Yamaca cesetler saçılmıştı, pek çoğu yeşilliydi. O izlerken bile, yukarı doğru aceleyle gelmekte olan üç boşta kalmış askerden oluşan bir grubun önü kesildi ve katledildiler.

Yukarıdaki adamların hiçbirisi yardım etmek için harekete geçmedi. Kaladin de bu kadar kolay bir şekilde, güvenli alandan sadece birkaç metre ötede ölüp gitmiş olabilirdi. Bu sıradaki askerlerin yerlerini korumalarının stratejik açıdan büyük ihtimalle önemli olduğunu biliyordu. Ama bu durum o kadar kalpsizce görünüyordu ki.

Tien'i bul, diye düşündü tepenin geniş düzlüğünün kuzey tarafındaki ihtiyat birlikleri bölgesine doğru hızla giderken. Ancak burada sadece daha fazla kargaşa buldu. Sersemlemiş, kan içindeki adamlar yeni mangalar halinde düzenleniyor ve tekrar savaş meydanına gönderiliyorlardı. Kaladin haberci oğlanlardan oluşturulmuş olan mangayı arayarak onların arasından geçti.

İlk önce Dalar'ı buldu. İhtiyat birliklerinin sıska, üç parmaklı çavuşu üstünde dalgalanan bir çift üçgen şeklindeki sancağın olduğu uzun bir direğin yanında ayakta duruyordu. Aşağıda savaşmakta olan bölüklerdeki kayıpların yerini doldurmak için yeni oluşturulmuş mangaları görevlendiriyordu. Kaladin hâla bağırışları duyabiliyordu.

"Sen," dedi Dalar Kaladin'e elini uzatarak. "Manga düzenleme o tarafta. Hadi yürü!"

"Haberci, oğlanlardan oluşturulmuş olan mangayı bulmam gerekiyor," dedi Kaladin.

"Cehennem adına neden bunu yapmak istiyorsun?"

"Ben ne bileyim?" dedi Kaladin omzunu silkerek sakin kalmaya çalışırken, "Ben sadece emirleri uyguluyorum."

Dalar homurdandı, "Berrakbey Sheler'in birliği. Güneydoğu tarafında. Onları..."

Ama Kaladin koşmaya başlamıştı bile. Bunun olmaması gerekiyordu. Tien'in güvende kalması gerekiyordu. Fırtınababa. Daha *dört ay* bile olmamıştı!

Tepenin güneydoğu tarafına doğru gitti ve yamacın dörtte biri kadar aşağısında dalgalanan bir sancağı aradı. Saf siyah rünçiftinde *shesh lerel* yazıyordu, Sheler'in birliği. Kendi kararlılığına şaşırarak, Kaladin tepenin üstünü koruyan askerleri iterek geçti ve kendini bir kez daha savaş meydanında buldu.

Bu tarafta işler daha iyi görünüyordu. Sheler'in birliği bir düşman dalgası tarafından saldırı altında olsa da konumunu koruyordu. Kaladin arada bir takılarak, kanda ayağı kayarak yamaçtan aşağı doğru fırladı. Korkusu kaybolmuştu. Korkunun yerini kardeşi için olan endişesi almıştı.

Tam düşman mangaları saldırıya başlarken birliğin hattına vardı. Tien'i arayarak safların daha da gerisine doğru gitmeye çalıştı ama saldırı dalgasına yakalanmıştı. Yan tarafa doğru tökezleyerek bir mızrakçı mangasına katıldı.

Bir an içinde düşman üzerlerindeydi. Kaladin mızrağını iki eliyle tutarak diğer mızrakçıların kıyısında duruyor, onların ayağının altında dolaşmamaya çalışıyordu. Ne yapıyor olduğunun pek de farkında değildi. Kalkan arkadaşını korunma için kullanacak kadarını ancak biliyordu mızrak kullanmayı. Çarpışma hızla gerçekleşti ve Kaladin de tek bir kere mızrağını savurdu. Düşman geri püskürtülmüştü ve o da bir yara almamayı başarmıştı.

Nefes nefese dikildi, mızrağına sıkı sıkı yapışmıştı.

“Sen,” dedi otoriter bir ses. Omuzlarında düğümler olan bir adam Kaladin’e işaret ediyordu. Manga komutanı. “En sonunda benim takımım da o takviyelerden biraz aldı. Orada bir an için, her adamı Varth’ın alacağını düşünmüştüm. Senin kalkanın nerede?”

Kaladin yakınlardaki ölü bir askerin kalkanını almak için atıldı. O uğraşırken arkasında manga komutanı küfretti, “Hay Cehennem. Yine geliyorlar. Bu sefer iki yönden. Bu şekilde tutunamayız.”

Yeşil bir haberci yeleği giymekte olan bir adam yakınlardaki bir kayalığın üstünden hızla geldi. “Doğu saldırısına karşı dayanın Mesh!”

“Ya güney tarafındaki dalga?” diye kükredi manga komutanı Mesh.

“Şimdilik o hallediliyor. Doğuyu tut! Sizin emirleriniz bunlar!” Haberci benzer bir mesajı sıradaki diğer mangaya da ileterek hızla yoluna devam etti. “Varth. Senin mangan doğuyu tutacak!”

Kaladin kalkanıyla ayağa kalktı. Gidip Tien’i bulması gerekiyordu. Burada durup da ...

Tökezleyerek durdu. Orada, sırada bir sonraki mangada üç şekil duruyordu. Zırhlarının içinde küçük görünen ve mızraklarını kararsız bir şekilde tutan daha genç oğlanlar. Bir tanesi Tien’di. Belli ki onun ihtiyat takımı diğer mangalardaki boşlukları doldurmak için dağıtılmıştı.

“Tien!” diye çığlık atlı düşman askerleri üzerlerine gelirken sıradan çıkarak. Neden Tien ve diğer ikisi manga dizilişinin *önünde ortaya* yerleştirilmişlerdi? Onlar daha mızraklarını ellerinde zar zor tutuyorlardı.

Mesh, Kaladin’in arkasından bağırdı ama Kaladin onu umursamadı. Bir an sonra düşman tepelerine binmişti. Mesh’in mangası dağılarak disiplinini kaybetti ve daha hummalı, düzensiz bir direnişe başladı.

Kaladin bacağında yumruk gibi bir şeyler hissetti. Tökezleyerek yere çarptı ve şaşkınlık içinde bir mızrakla vurulmuş olduğunun farkına vardı. Hiç acı hissetmiyordu. Garip.

Tien! diye düşündü kendini kalkmaya zorlayarak. Birisi tepesinde yükseliyordu ve Kaladin anında tepki vererek bir mızrak kalbine doğru inerken yuvarlandı. Kendi mızrağı daha onu kaptığını fark etmeden ellerine geri dönmüştü ve bunu yukarı doğru sapladı.

Sonra dondu. Şimdi mızrak düşman askerinin boynuna saplanmıştı. O kadar hızla olmuştu ki. *Az önce bir adam öldürdüm.*

Yuvarlanarak döndü ve düşman dizlerinin üstüne düşerken Kaladin mızrağını çekerek kurtardı, Varth'ın mangası biraz daha uzaktaydı. Düşman Kaladin'in durmakta olduğu yere saldırdıktan sonra kısa süre içinde onların da üstüne gitti. Tien ve diğer ikisi hâlâ en öndeydi.

"Tien!" diye bağırdı Kaladin.

Oğlan gözleri kocaman açılarak ona baktı. Hatta gülümsedi bile. Arkasında, manganın kalanı geri çekildi. Üç eğitimsiz oğlanı açıkta bırakmışlardı.

Ve düşman askerleri zayıflığı hissederek Tien ve diğerlerinin üstüne çöktü. Onların önünde parlayan çelik içinde, zırhlı bir *açıkgöz* vardı. Bir kılıç savurdu.

Kaladin'in kardeşi öylece düştü. Bir göz kırpışında orada durmuş, dehşet içinde görünüyordu. Bir sonrakinde ise yerdeydi.

"Hayır!" Kaladin çığlık attı. Ayağa kalkmaya çalıştı ama kayarak dizlerinin üstüne düştü. Bacağı düzgün işlemiyordu.

Varth'ın mangası ileri atılarak Tien ve diğer ikisiyle uğraşırken dikkati dağılmış olan düşmanlara saldırdı. Eğitimsizleri öne düşman saldırısının momentumunu durdurmaları için yerleştirmişlerdi.

"Hayır, hayır, hayır!" diye çığlık attı Kaladin. Kendini ayağa kaldırmak için mızrağını kullandı, sonra da tökezleyerek ilerledi. Düşündüğü gibi olamazdı, Bu kadar çabuk bitmiş olamazdı.

Yolun kalanını tökezleye tökezleye giderken kimsenin Kaladin'e saldırmaması bir mucizeydi. Bunu pek düşünmedi bile. Sadece Tien'in düşmüş olduğu yeri izliyordu. Gökgürültüsü vardı. Hayır. Nal sesleri. Amaram süvarileriyle birlikte gelmişti ve düşman hatlarını süpürüp geçiyorlardı.

Kaladin'in umurunda değildi. En sonunda oraya ulaştı. Burada üç ceset buldu; genç ve küçük, taştaki bir oyuğun içinde yatıyorlardı. Dehşet içinde, uyuşmuş olan Kaladin elini uzatarak yüzüstü yatmakta olanını çevirdi.

Tien'in ölü gözleri yukarı bakıyordu.

Kaladin cesedin yanında eğildi. Yarasını sarması, güvenliğe geri çekilmesi gerekirdi, ama fazlasıyla uyuşmuştu. Sadece öyle durdu.

“Buraya at sürmesinin zamanı gelmişti,” dedi bir ses.

Kaladin başını kaldırarak yakınlarda toplanmakta olan bir grup mızrakçıyı fark etti; süvarileri izliyorlardı.

“Onların bize karşı bir araya toplanmış olmalarını istiyordu,” dedi mızrakçılardan bir tanesi. Omuzlarında düğümler vardı. Varth, manga komutanları. Adamın nasıl da keskin gözleri vardı. Kaba bir hödük değildi. Zayıf, düşünceli.

Kızgın hissetmeliyim, diye düşündü Kaladin. *Bir şeyler hissetmeliyim...*

Varth başını eğerek ona baktı, sonra da üç ölü haberci çocuğun cesetlerine.

“Seni puşt,” diye tısladı Kaladin. “Onları en öne koydun.”

“Elinde ne varsa onu kullanırsın,” dedi Varth takımına başını sallayarak, sonra da kuvvetlendirilmiş bir konuma doğru işaret etti. “Eğer bana dövüşemeyen adamlar verirlerse, ben de onlar için başka bir kullanım alanı bulurum.” Takımı yürüyerek uzaklaşırken tereddüt etti. Pişman gibi görünüyordu. “Hayatta kalmak için ne gerekirse yapmak gerek, evlat. Yapabildiğin her zaman, bir külfeti bir avantaja dönüştür. Eğer yaşarsan bunu hatırla.”

Bundan sonra ise yavaş yavaş koşarak uzaklaştı.

Kaladin başını eğdi. *Neden onu koruyamadım*! diye düşündü Tien’e bakarak kardeşinin gülüşünü hatırlarken. Onun masumiyeti, gülümsemesi, Hearthstone’un dışındaki tepelerde keşfe çıkarlarkenki heyecanı.

Lütfen, Lütfen onu koruyayım. Yeteri kadar güçlü olayım.

Kendini çok zayıf hissediyordu. Kan kaybı. Kendini yan tarafa devrilirken buldu ve yorgun ellerle yarasını sardı. Ve ondan sonra, içi korkunç derecede boş hissederek, Tien’in yanına yattı ve cansız vücuduna sarıldı.

“Merak etme,” diye fısıldadı Kaladin. Ağlamaya ne zaman başlamıştı? “Seni eve götüreceğim. Seni koruyacağım, Tien. Seni geri götüreceğim...”

Savaşın bitişinin çok sonrasına kadar, akşam boyunca yavaş yavaş soğurken vücudu ellerinin arasında tuttu.

♦

♦♦

Kaladin gözlerini kırpıştırdı. O oyukta Tien’le birlikte değildi. Platonun üstündeydi.

Uzaklarda ölen adamları duyabiliyordu.

O günü düşünmekten nefret ediyordu. Neredeyse hiç Tien'i aramaya gitmemiş olmayı diliyordu. O zaman izlemek zorunda kalmamış olurdu. Orada kardeşi katledilirken güçsüz bir şekilde dizlerinin üstünde kalmak zorunda olmamış olurdu.

Yine oluyordu. Kaya, Moash, Teft. Hepsi öleceklerdi. Ve işte o burada yatıyordu, yine güçsüzdü. Zar zor hareket edebiliyordu. O kadar *bitkin* hissediyordu ki.

"Kaladin," diye fısıldadı bir ses. Gözlerini kırptı. Syl önünde havada duruyordu. "Kelimeler'i biliyor musun?"

"Tek yapmak istediğim şey onları korumaktı," diye fısıldadı.

"Ben de bu yüzden geldim. Kelimeler, Kaladin."

"Ölecekler. Onları kurtaramayacağım. Ben ..."

Amaram gözünün önünde adamlarını katletti.

İsimsiz bir Paretaşıyan Dallet'i öldürdü.

Bir *açıkgöz* Tien'i öldürdü.

Hayır.

Kaladin yuvarlandı ve zayıf bacaklarının üstünde titreyerek kendini zorlayarak ayağa kalktı.

Hayır!

Köprü Dört daha köprüsünü yerleştirmemişti. Bu onu şaşırttı. Hâlâ uçurumdan karşıya itiyorlardı, Parshendiler diğer tarafta toplanmıştı, hevesliydiler, şarkıları gittikçe daha da öfkeli hale geliyordu. Kaladin'in sanrıları saatler sürmüş gibi gelmişti ona ama sadece birkaç kalp atışı içinde geçip gitmişti.

HAYIR!

Lopen'in sedyesi Kaladin'in önündeydi. Boşalmış su şişeleri ve dağınık bandajların arasında bir mızrak duruyor, çelik başı güneş ışığını yansıtıyordu. Ona fısıldıyordu.

Onu dehşete düşürüyordu ve Kaladin ise onu seviyordu.

Zamanı geldiğinde, umarım hazır olursun. Çünkü bu garibanların sana ihtiyacı olacak.

Mızrağı kaptı, o kadar hafta önce uçurumun içindeki gösterisinden beri eline aldığı ilk gerçek silahtı. Sonra da koşmaya başladı. İlk önce yavaş yavaş. Sonra düşüncesiz bir şekilde hız kazanarak; vücudu tükenmişti. Ama durmadı. İleri doğru bastırdı, daha da zorlayarak köprüye doğru koştu. Uçurumun sadece yarısını geçmişti.

Syl onun önüne fırlayarak endişeyle geriye baktı. "*Kelimeler,* Kaladin!"

Kaladin hareket etmekte olan köprünün üstüne koşarak fırladığı zaman Kaya bağırarak seslendi. Tahta altında zangırdadı. Ucu uçurumun üstündeydi ama öbür tarafa ulaşmamıştı.

"Kaladin!" diye bağırdı Teft, "Ne yapıyorsun?"

Kaladin çığlık atarak köprünün sonuna ulaştı. Bir yerlerden minik bir güç kırıntısı bularak, mızrağını yukarı kaldırdı ve kendini tahta platformun ucundan karşıya fırlatarak derin boşluğun üzerinde yükseldi.

Köprücüler korku ile seslendi. Syl etrafında endişeyle uçuşuyordu, Parshendiler yalnız bir köprücü, havada onlara doğru uçarken hayretle başlarını kaldırdılar.

Tükenmiş, yıpranmış olan vücudunda azıcık bir güç kalmıştı. Bu kristal gibi donuklaşan an boyunca, altındaki düşmanlarına baktı. Mermer gibi kırmızı ve siyah derileriyle Parshendiler. Askerler sanki onu kesip gökyüzünden düşürecekmişler gibi güzelce imâl edilmiş silahlarını kaldırıyorlardı. Kabuktan göğüs zırhları ve kafatası şapkalarıyla yabancılar. Pek çoğunun sakalı vardı.

Parlayan mücevherlerle örülmüş sakallar.

Kaladin nefes aldı.

Yaradan'ın kendi kudreti gibi, O'nun gözlerinden çıkan güneş ışınları gibi, Fırtınaışığı o mücevherlerden patlayarak fırladı. Işık saçan parlak duman sütunları gibi gözle görülür dereler halinde havanın içinden aktı. Işık minik hortum bulutları gibi dönerek ve kıvrılarak ona çarpana kadar geldi.

Ve fırtına tekrar hayata döndü.

Kaladin kayalık zemine çarptı; bacakları ansızın güç kazandı; aklı, vücudu, kanı enerjiyle *canlanmıştı*. Mızrak kolunun altında eğilerek yere indi. Düşüşüyle ondan dışarı taşmış olan küçük bir Fırtınaışığı halkası bir dalga halinde etrafına yayılıyordu.

Afallayan Parshendiler ürkerek çekildiler, gözleri kocaman açılmıştı, şarkı söylemeyi bırakmışlardı.

Bir Fırtınaışığı sızıntısı Kaladin'in kolundaki yarayı kapattı. Mızrağını önünde tutarak gülümsedi. Mızrak uzun zaman önce yitirilmiş bir sevgilinin vücudu gibi tanıdıktı.

KELİMELER, dedi bir ses ısrarcı bir şekilde; sanki doğrudan aklının içinde konuşuyordu. O anda, Kaladin hayret içinde ona asla söylenmemiş olduğu hâlde bunu bildiğini fark etti.

“Kendilerini koruyamayanları ben koruyacağım,” diye fısıldadı.

Parlayan Şövalyeler’in İkinci İdeal’i.

♦

♦♦

Şiddetli bir gök gürültüsünün sesini andıran bir çatırtı havayı sarstı. Oysaki gökyüzünde tek bir bulut bile yoktu. Köprüyü daha yeni yerine yerleştirmiş olan Teft tökezleyerek geri çekildi ve kendisini Köprü Dört’ün kalanıyla birlikte ağzı açık bakarken buldu. Kaladin enerjiyle *patlamıştı*.

Bir beyazlık patlaması ondan dışarı fışkırdı. Beyaz bir duman dalgası. Fırtınaışığı. Bunun kuvveti Parshendilerin birinci sırasına çarparak onları geriye doğru fırlattı ve Teft de ışığın canlılığına karşı elini kaldırıp gözlerine siper etmek zorunda kaldı.

“Bir şey değişti,” diye fısıldadı Moash elini kaldırarak. “Önemli bir şey.”

Kaladin mızrağını kaldırdı. Güçlü ışık geri çekilerek azalmaya başladı. Daha solgun bir ışıltı vücudundan yükselmeye başlamıştı. Sanki ruhani bir ateşten çıkan dumanlar gibi parlıyordu.

Yakınlarda, Parshendilerin bir kısmı kaçtı ama diğerleri öne çıkarak meydan okuyarak silahlarını kaldırdılar. Kaladin öne atılarak onlara saldırdı. Çelik, tahta ve kararlılıktan oluşmuş, yaşayan bir fırtınaydı..

“Onun adını Son Issızlık, koydular ama yalan söylediler. Tanrılarımız yalan söyledi. Ah, nasıl da yalan söylediler. Dinmezfırtına geliyor. Fısıltılarını duyuyorum, fırtına duvarını görüyorum, kalbini biliyorum.”

— Tanatanes 1173, ölümden 8 saniye önce. Azish bir seyyar işçi. Örnek özellikle dikkate değer.

Mavili askerler kendilerini cesaretlendirmek için bağırarak savaş çığlıkları atıyordu. Adolin Kılıç’ını vahşi darbelerle savururken arkasındaki sesler kükreyen bir çığ gibiydi. Düzgün bir duruşa geçmek için yer yoktu. Hareket etmeye devam etmek zorundaydı, Parshendileri delip geçmek, adamlarını batı uçurumuna doğru götürmek zorundaydı.

Babasının ve kendisinin atı hâlâ güvendeydi; arka safların arasında birkaç yaralıyı taşıyorlardı. Ama Paretaşıyanlar ata binmeye cesaret edemezdi. Bu dar alanda Ryshadiumlar biçilir ve binicileri de düşerdi.

Bu, savaş meydanında Paretaşıyanlar olmadan imkânsız olacak türde bir manevraydı. Daha kalabalık bir düşmana karşı doğrudan saldırmak mı? Yaralı, bitkin adamlarla mı? Kolayca durdurularak ezilmiş olmaları gerekirdi.

Ama Paretaşıyanlar bu kadar kolay durdurulamazdı. Zırhları Fırtınaışığı yayarak ve altı ayak uzunluğundaki Kılıç'ları geniş savruluşlarla ışıldarken, Adolin ile Dalinar Parshendi savunmalarını paramparça ediyor, bir yarık, bir açıklık yaratıyorlardı. Adamları, Alethi savaş kamplarındaki en iyi eğitilmiş askerler, bunu nasıl kullanacaklarını biliyordu. Paretaşıyanlarının arkasında bir kama şeklinde dizilmiş, düşmanın arasından geçerek ileri gitmeye devam etmek için mızrakçı düzenleri kullanıyorlardı.

Adolin neredeyse koşarak gitmekteydi. Tepenin eğimi onlara daha sağlam basacak yer sağlayarak, yokuştan aşağı saldıran chullar gibi gümbür gümbür inmelerine yardım ederek onların işini kolaylaştırıyordu. Her şeyin kaybedilmiş olduğunu düşünürken ortaya çıkan sağ kalma umudu, adamlarda özgürlüğe doğru son bir hamle yapmak için gerekli olan enerji patlamasını yaratmıştı.

Müthiş kayıplar verdiler. Şimdiden Dalinar'ın dört binlik kuvveti binini daha kaybetmişti, büyük ihtimalle daha da fazlasını. Ama bunun önemi yoktu. Parshendiler öldürmek için savaşıyordu ama Alethiler, bu seferlik, yaşamak için savaşıyordu.

♦

♦♦

Yukarıda yaşayan Elçiler, diye düşündü Teft, Kaladin'in dövüşmesini izlerken. Sadece saniyeler önce oğlan derisi solgun bir gri renkte, elleri titreyerek ölümün eşiğinde gibi görünüyordu. Şimdi ise ışıldayan bir kasırgaydı, mızrak kullanan bir fırtına. Teft pek çok savaş meydanı görmüştü ama asla buna biraz bile benzeyen bir şey görmemişti. Kaladin köprünün önündeki bölgeyi tek başına tutuyordu. Beyaz Fırtınaışığı ışıltılı bir ateş gibi ondan akıyordu. Hızı ve becerisi inanılmaz, neredeyse insanlık dışıydı. Mızrağın her hareketi bir boynu, bir eklemi ya da Parshendi derisinde başka bir korunmasız hedefi buluyordu.

Bu Fırtınaışığından daha fazlasıydı. Teft ailesinin ona öğretmeye çalışmış olduğu şeylerin sadece bölük pörçük parçalarını hatırlıyordu ama o hatıraların hepsi bir yerde birleşiyordu. Fırtınaışığı beceri vermezdi. Bir

adamı olmadığı bir şeye dönüştüremezdi. Destekler, güçlendirir, canlandırırdı.

Mükemmelleştirirdi.

Kaladin iyice eğilerek mızrağın dibini bir Parshendinin bacağına vurup onu yere düşürdü ve kalkıp savrulan bir baltayı durdurmak için mızrağın sapını kullanarak baltanın sapını yakaladı. Bir elini bırakarak mızrağın ucunu Parshendinin kolunun altından savurdu ve koltuk altına sapladı. O Parshendi düşerken Kaladin mızrağını çekerek kurtardı ve ucunu fazla yakınına gelmiş olan başka bir Parshendinin kafasına indirdi. Mızrağın dibi tahta kıymıkları saçarak parçalandı ve Parshendinin kabuk miğferi de patladı.

Hayır, bu sadece Fırtınaışığı değildi. Bu kapasitesi şaşkınlık verecek düzeylere kadar arttırılmış olan bir mızrak ustasıydı.

Köprücüler şaşkınlıkla Teft'in etrafında toplandılar. Yaralı kolu acıması gerektiği kadar acımıyormuş gibi görünüyordu. "Sanki rüzgârın kendisinin bir parçası gibi," dedi Drehy. "Yere indirilip hayat verilmiş. Bir adam değil. Bir spren."

"Sigzil, sen hiç böyle bir şey gördün mü?" diye sordu Skar gözleri kocaman.

Koyu derili adam başını iki yana salladı.

"Fırtınababa," diye fısıldadı Peet. "O... O ne?"

"O bizim köprücübaşımız," dedi Teft dalgınlığından bir anda kurtularak. Uçurumun diğer tarafında Kaladin bir Parshendi topuzundan kıl payı kaçınmıştı. "Ve bizim yardımımıza ihtiyacı var! Birinci ve ikinci takımlar, siz sol tarafı alın. Parshendilerin onun arkasına geçmesine izin vermeyin. Üçüncü ve dördüncü takımlar, siz benimle sağ taraftasınız! Kaya ve Lopen, siz yaralıları geri çekmeye hazır olun. Kalanlarınız, kırışık duvar düzeni. Saldırmayın, sadece hayatta kalın ve onları geride tutun. Ve Lopen, ona kırık olmayan bir mızrak ver!"

♦

♦♦

Dalinar kükreyerek bir grup Parshendi savaşçısını öldürdü. Cesetlerinin üstünden ileri atıldı, koşarak bir çıkıntıya çıktı ve havaya sıçrayıp Kılıç'ını savurarak birkaç ayak aşağısındaki Parshendilerin üstüne indi. Zırhı sırtında devasa bir yüktü ama saldırısının momentumu onu götürüyordu. Kobalt

Muhafızları (geride kalmış olan birkaç tanesi) kükredi ve arkasındaki yokuştan atladılar.

İşleri bitmişti. O köprücüler de şimdiye kadar ölmüş olmalıydılar. Ama Dalinar fedakârlıkları için onlara minnet duyuyordu. Bir son olarak anlamsız olabilirdi ama yolculuğu değiştirmişti. Onun askerleri işte *bu* şekilde düşüyor olmalıydı; köşeye kıstırılmış ve korku içinde değil, tutkuyla savaşarak.

Sessizce karanlığa karışarak gitmeyecekti. Yok, hayır. Bir Parshendi grubuna hızla dönerek ve Parekılıcı'nı dairesel bir hareketle sallayarak girişirken bağırarak meydan okudu. Düşerken gözleri yanmakta olan ölü Parshendi grubunun arasından tökezleyerek geçti.

Ve fırlayarak açık bir alana çıktı.

Afallamış bir şekilde gözlerini kırpıştırdı. *Başardık,* diye düşündü inanamayarak. *Hepsini delip geçtik.* Arkasında askerler kükredi, onların yorgun sesleri de neredeyse Dalinar'ın hissettiği kadar şaşkın geliyordu. Hemen ilerisinde, Dalinar ile uçurumun arasında duran son bir Parshendi grubu vardı. Ama ona sırtlarını dönmüşlerdi. Neden ona sırtlarını...

Köprücüler.

Köprücüler dövüşüyordu. Dalinar'ın ağzı açık kaldı, Oathbringer'ı uyuşmuş kollarıyla indirdi. O küçük köprücü kuvveti köprü başını tutuyor, onları geri püskürtmeye çalışan Parshendilere karşı çaresiz bir şekilde savaşıyorlardı.

Bu Dalinar'ın hayatında gördüğü en inanılmaz, en *muhteşem* şeydi.

Adolin Dalinar'ın sol tarafından Parshendileri yararak açıklığa çıkarken bir haykırış kopardı. Genç adamın zırhı çizilmiş, çatlamış ve delinmiş, miğferi de parçalanarak kafasını tehlikeli bir şekilde açıkta bırakmıştı. Ama yüzü sevinçliydi.

"Yürü, yürü," diye kükredi Dalinar eliyle işaret ederek. "Onlara destek olun, fırtına götüresiceler! Eğer o köprücüler düşerse hepimiz ölürüz!"

Adolin ve Kobalt Muhafızlar ileri fırladı. Gallant ve Adolin'in Rhyshadium'u Sureblood, ikisi de üçer yaralı taşıyarak, dörtnala yanından geçti. Dalinar yamaçlarda bu kadar çok yaralıyı bırakmış olmaktan nefret ediyordu ama Kurallar açıktı. Bu durumda, kurtarabileceği adamları korumak daha önemliydi.

Dalinar sol tarafındaki Parshendilerin ana kuvvetine saldırarak askerlerinin geçebilmesi için koridorun açık kaldığından emin olmak üzere

döndü. Askerlerin pek çoğu aceleyle güvenli alana doğru gidiyorlardı ama birkaç manga dövüşmeye devam etmek için koridorun yanlarında dizilip, aralığı daha da genişleterek cesaretlerini kanıtladı. Ter Dalinar'ın miğferine tutturulmuş olan alın bezini sırılsıklam etmişti ve damlalar düşerek kaşlarını aştı ve sol gözünün üstüne damladı. Lanet ederek siperliğini kaldırmak için elini uzatıyordu ki, dondu.

Düşman askerleri ayrılıyordu. Orada, ortalarında ayakta duran yedi ayak boyunda dev gibi bir Parshendi vardı. Pırıldayan gümüş Parezırhı giyinişti. Sadece bir Zırh'ın yapabileceği şekilde iri yapısına tam olarak uymuş bir şekilde üstüne oturuyordu. Parekılıcı dikenli ve kötücül görünüşlüydü, metal şeklinde donakalmış alevler gibiydi. Bir selamlamayla bunu Dalinar'a doğru kaldırdı.

"Şimdi mi?" diye kükredi Dalinar inanamayarak. "*Şimdi* mi geliyorsun?"

Paretaşıyan ona doğru geldi, çelik botları taşların üstünde tıngırdıyordu. Diğer Parshendiler geri çekildiler.

"Neden daha önce gelmedin?" diye hesap sordu Dalinar ter yüzünden sol gözünü kırpıştırırken aceleyle Rüzgârduruşu'na geçerek. Büyük, yan tarafı üstüne konulmuş bir kitap gibi dikdörtgen şeklinde olan bir kaya oluşumunun gölgesinin yanında duruyordu. "Neden bütün savaşta bir kenarda bekledin de şimdi saldırıyorsun? Tam da..."

Tam da Dalinar kurtulmak üzereyken. Görünüşe göre Parshendi Paretaşıyan, onun düşeceği belliyken arkadaşlarının kendilerini Dalinar'ın üstüne atmalarına izin vermeye gönüllüydü. Belki onlar da insan ordularında yapıldığı gibi sıradan askerlerin Pareler kazanmaya çalışmalarına izin veriyorlardı. Ama şimdi Dalinar'ın kaçma olasılığı ortaya çıkmışken, bir Zırh ve bir Kılıç'ın potansiyel kaybı fazla büyüktü ve bu yüzden de Paretaşıyan onunla savaşması için gönderilmişti.

Paretaşıyan kaba Parshendi dilinde konuşarak yaklaştı. Dalinar bir kelimesini bile anlamıyordu. Kılıç'ını kaldırdı ve savaş duruşuna geçti. Parshendi bir şeyler daha söyledi, sonra da homurdandı ve öne çıkarak silahını savurdu.

Dalinar hâlâ sol gözü körleşmiş halde kendi kendine lanet etti. Geriye doğru kaçarak Kılıç'ını salladı ve düşmanın silahına vurdu. Darbeyi bloke etmek Dalinar'ı zırhının içinde sarsmıştı. Kasları uyuşuk bir şekilde karşılık veriyordu. Zırhındaki çatlaklardan hâlâ Fırtınaışığı akıyordu ama azalmaktaydı. Zırh karşı koymayı bırakana kadar fazla zaman geçmeyecekti.

Parshendi Paretaşıyan tekrar saldırdı. Duruşu Dalinar için tanıdık değildi ama deneyimli olduğu anlaşılan bir havası vardı. Karşısındaki güçlü bir silahla oynayan bir vahşi değildi. Eğitimli bir Paretaşıyandı. Dalinar bir kere daha darbeyi bloke etmek zorunda kaldı, bu Rüzgârduruşu'nun karşılık vermesi için uygun olan bir şey değildi. Ağırlıkla ezilmekte olan kasları kaçınmak için fazlasıyla yavaştı ve Zırhı da darbe alma riskine giremeyeceği kadar fazla çatlamıştı.

Darbe neredeyse onun duruşunu bozacaktı. Dişlerini sıkarak ağırlığını silahının arkasına verdi ve Parshendinin bir sonraki darbesi gelirken özellikle fazladan bastırdı. Kılıçlar öfkeli bir çatırtıyla buluşarak havaya fırlatılmış bir kova erimiş metal gibi etrafa kıvılcımlar saçtılar.

Dalinar hızla toparlandı ve omzunu düşmanın göğsüne vurmaya çalışarak kendisini ileri savurdu. Ancak Parshendi güçle doluydu; onun Zırh'ı çatlamamıştı. Önünden çekildi ve neredeyse Dalinar'ı sırtından vuruyordu.

Dalinar tam zamanında çekildi. Sonra da döndü ve küçük bir kayalığın üstüne sıçradı, sonra daha yüksekteki bir çıkıntıya basta ve yukarı ulaşmayı başardı. Parshendi de Dalinar'ın umduğu gibi arkasından geldi. Güvenilmez zemin oyunu zorlaştırıyordu ki bu da onun için gayet uygundu. Tek bir darbe Dalinar'ı mahvedebilirdi. Bu da risk almak anlamına geliyordu.

Parshendi kayalığın tepesine yaklaşırken Dalinar yüksek mevkinin ve sağlam zeminin avantajını kullanarak saldırdı. Parshendi kaçınma zahmetine girmedi. Darbeyi çatlamasına neden olarak miğferine aldı ama Dalinar'ın bacaklarına saldırmak için bir fırsat kazanmıştı.

Dalinar geriye doğru sıçradı; hantallığı acı vericiydi. Zar zor darbeden kaçınabilmişti ve Parshendi kayalığın tepesine tırmanırken ikinci bir darbe indirme fırsatı bulamadı.

Parshendi saldırgan bir şekilde Kılıç'ını sapladı. Çenesini sıkan Dalinar engellemek için kolunu kullanarak silahın üstüne doğru adım attı ve önkol zırhının darbeyi çevirmesi için Elçiler'e dua etti. Parshendinin kılıcı inerek Zırh'ı parçaladı ve Dalinar'ın kolundan yukarı doğru bir şok dalgası gönderdi. Yumruğundaki zırh eldiveni bir anda kurşun gibi ağır gelmişti ama Dalinar hareket etmeye devam edip, kendi saldırısını yaparak kılıcını savurdu.

Parshendinin zırhına doğru değil, altındaki taşlara doğru.

Dalinar önkol zırhının erimiş parçaları havaya saçıldığı sırada düşmanının ayaklarının altındaki kaya çıkıntısını biçti. Kayalığın bütün bir parçası

koparak kurtuldu ve Paretaşıyan'ı yuvarlanarak zemine doğru düşmesini sağladı. Büyük bir çatırtıyla yere çarptı.

Dalinar yumruğunu hızla yere vurdu ve kol koruyucusu kırılmış olan zırh eldivenini çıkarttı. Eldiven açıldı ve Dalinar da elini çekerek kurtardı, eli dışarı çıkınca terden ürperdi. Zırh eldivenini bıraktı, şimdi önkol parçası gitmiş olduğu için düzgün çalışmazdı ve Kılıç'ını tek eliyle savururken kükredi. Bir diğer kaya parçası daha koptu ve aşağıdaki Paretaşıyan'a doğru düştü.

Parshendi tökezleyerek ayağa kalkmıştı ama tepesine inen kaya bir Fırtınaışığı dalgası yaydı ve tok bir kırılma sesi duyuldu. Dalinar o henüz hareketsizken Parshendiye ulaşmaya çalışarak aşağı indi. Ne yazık ki, Dalinar'ın sağ bacağı yere sürünüyordu ve aşağı ulaştığında topallayarak yürümek zorunda kaldı. Eğer botu da çıkarırsa, Parezırhı'nın kalanını taşıması mümkün olmazdı.

Parshendi ayağa kalkarken dişlerini sıktı ve durdu. Çok yavaş kalmıştı. Her ne kadar Parshendinin zırhı birkaç yerinden çatlamış olsa da, hiç de Dalinar'ınki kadar kötü dununda değildi. Parshendi etkileyici bir şekilde Parekılıcı'nı elinde tutmayı başarmıştı. Zırhlı başını Dalinar'a doğru çevirdi, gözleri miğferindeki yarığın arkasına gizlenmişti. Etraflarında diğer Parshendiler sessiz bir şekilde olanları izliyorlardı; bir halka oluşturmuşlardı ama karışmıyorlardı.

Dalinar Kılıç'ını bir zırhlı ve bir çıplak, eliyle tutarak kaldırdı. Açıktaki terden ıslanmış elinin üstündeki esinti soğuktu.

Kaçmanın bir faydası yoktu. Burada dövüştü.

♦

♦♦

Aylar ve aylardan beri ilk defa, Kaladin kendini tam olarak canlı ve uyanık hissediyordu.

Havada ıslık çalan mızrağın güzelliği. Akıl ve bedenin birliği, el ve ayakların düşüncelerin oluşabileceğinden daha büyük bir hızla anında tepki verişi. Hayatındaki en berbat dönemde öğrenilmiş olan eski mızrak yöntemlerinin netliği ve tanıdıklığı..

Silahı kendisinin bir uzantısıydı, mızrağı parmaklarını hareket ettirdiği kadar içgüdüsel bir şekilde hareket ettiriyordu. Hızla dönerek Parshendileri biçiyor, o kadar çok arkadaşını katletmiş olanlara cezalarını veriyordu. Onun üstüne doğru, atılmış olan her bir ok için teker teker karşılık.

Fırtınaışığı içinde coşku verici bir nabız gibi atarken, savaşta bir ritim olduğunu hissediyordu. Neredeyse Parshendi şarkısının temposu gibi.

Ve onlar da şarkı söylüyordu. Onun İkinci İdeal'in Kelimeleri'ni söylemesi ve Fırtınaışığını içmesini görmenin şokundan kurtulmuşlardı. Şimdi ona dalgalar halinde saldırıyor, gayretli bir şekilde köprüye ulaşmak ve aşağı atmak için çalışıyorlardı. Bir kısmı karşı yönden saldırmak için diğer tarafa atlamıştı ama Moash köprücülere onlara karşılık verirlerken önderlik etmişti. İnanılmaz bir şekilde, tutundular.

Syl Kaladin'in çevresinde bir bulanıklık halinde hızla dönüyordu, bir fırtınadaki yapraklar gibi hareket ederek derisinden yükselen Fırtınaışığının dalgalarında yüzüyordu. Kendinden geçmişti. Kaladin daha önce hiç onu bu şekilde görmemişti.

Saldırılarını kesmedi; bir açıdan sadece tek bir saldırı vardı, her darbe akışkan bir şekilde doğrudan diğerine geçiyordu. Mızrağı asla durmuyordu ve adamlarıyla birlikte Parshendileri geriye itti. Onlar çiftler halinde ileri çıkarlarken her meydan okumayı kabul ediyordu.

Öldürdü. Katletti. Kan havaya yayılıyor ve ölenler ayaklarının dibinde inleyerek yatıyordu. Buna pek fazla dikkat etmemeye çalıştı. Onlar düşmandı. Ancak yaptığı şeyin katışıksız şanı sebep olduğu yıkıma ters düşüyormuş gibi görünüyordu.

O koruyordu. Kurtarıyordu. Ama öldürüyordu da. Bu kadar korkunç bir şey nasıl aynı anda bu kadar güzel olabilirdi?

Güzel, gümüşi bir kılıcın savruluşundan eğilerek kaçındı, sonra da mızrağını yan tarafa doğru sallayarak kaburgaları kırdı. Mızrağı tekrar döndürdü ve zaten çatlamış olan sapını da Parshendinin yoldaşının yan tarafına indirerek parçaladı. Kalanları üçüncü bir adama fırlattı, sonra da Lopen'in ona attığı yeni bir mızrağı yakaladı. Herdazlı yakınlardaki Alethi ölülerinden Kaladin'e ihtiyacı oldukça vermek için mızrak topluyordu.

Bir adamla dövüştüğün zaman, onun hakkında bir şeyler öğrenirdin. Düşmanların hassas ve dikkatli miydi? Saldırgan ve zorba bir şekilde, kabadayılık yaparak mı hareket ediyorlardı? Seni kızdırmak için küfürler savuruyorlar mıydı? İnsafsız mıydılar, yoksa belli ki kendinden geçmiş olan bir adamı yaşaması için bırakıyorlar mıydı?

Parshendilerden etkilenmişti. Düzinelercesiyle dövüştü; her birinin biraz farklı bir dövüşme tarzı vardı. Görünüşe göre onun üstüne bir kerede sadece iki ya da dört tane gönderiyorlardı. Saldırıları dikkatli ve kontrollüydü, her

çift bir takım halinde çalışıyordu. Ona yeteneğinden dolayı saygı duyuyormuş gibi görünüyorlardı.

En etkileyici olanı da, yaralı olan Teft ya da Skar'la dövüşmekten kaçınarak, bunun yerine Kaladin, Moash ve en fazla beceriyi gösteren diğer köprücülere odaklanıyormuş gibi görünüyor olmalarıydı. Bunlar onun beklediği vahşi barbarlar değillerdi. Bunlar Kaladin'in Alethilerin pek çoğunda olmadığını gördüğü şerefli bir savaş meydanı ahlakına sahip olan profesyonel askerlerdi. Kaladin her zaman Harap Ovalar'daki askerlerde bulacağını umduğu şeyi onlarda bulmuştu.

Bu anlayış onu sarstı. Kendini onları öldürürken bile Parshendilere *saygı duyarken* buldu.

Ama sonunda, fırtına onu ileri itiyordu. O kendine bir yol seçmişti ve bu Parshendiler de Dalinar Kholin'in ordusunu bir anlık pişmanlık duymadan katlederlerdi. Kaladin kendini hedefine adamıştı. Kendisinin ve adamlarının buna ulaştıklarını görecekti.

Ne kadar uzun süre dövüştüğünden emin değildi. Köprü Dört dikkate değer derecede iyi dayandı. Muhakkak ki fazla uzun dövüşmemişlerdi, yoksa yenilgiye uğramış olurlardı. Ama Kaladin'in etrafındaki yaralı ve ölmekte olan Parshendi kalabalığı saatler geçmiş gibi görünmesine neden oluyordu.

Parezırhı içindeki bir şekil Parshendi saflarını yarıp geçerek arkasından mavili bir asker selini getirirken Kaladin hem rahatlamış hem de garip bir şekilde hayal kırıklığına uğramıştı. Kaladin gönülsüz bir şekilde geri çekildi, kalbi küt küt atıyor, içindeki fırtına diniyordu. Işık derisinden belli olacak kadar fazla yükselmeyi bırakmıştı. Savaşın erken kısmında sakallarında mücevherler olan Parshendilerin sürekli gelişi ona yakıt sağlamıştı ama daha sonrakiler mücevherleri olmadan üstüne saldırmışlardı. *Açıkgözlerin* onların olduğunu iddia ettiği kıt akıllı hayvanlar olmadıklarına dair bir diğer işaret. Onun ne yapmakta olduğunu görmüşlerdi ve ne olduğunu anlamamış olsalar bile, buua karşılık vermişlerdi.

İçinde yere yıkılmasına engel olmaya yetecek kadar Işık vardı. Ama Alethiler Parshendileri geriye iterlerken, Kaladin nasıl tam zamanında yetişmiş olduklarını fark etti.

Bununla çok dikkatli olmam gerekiyor, diye düşündü. İçindeki fırtına onun hareket etmesine ve saldırmayı arzu etmesine neden oluyordu ama onu

kullanmak vücudunu tüketiyordu. Ne kadar fazlasını kullanır ve ne kadar hızlı kullanırsa, bittiği zaman o kadar kötü durumda oluyordu.

Alethi askerler köprünün iki tarafında da çevre savunması oluşturdular ve tükenmiş köprücüler geri çekildi, pek çoğu oturdu ve yaralarını tuttu. Kaladin aceleyle onlara doğru gitti. “Rapor!”

“Üç ölü,” dedi Kaya tatsız bir şekilde, yerleştirmiş olduğu cesetlerin yanında diz çöktüğü yerden. Malop, Kulaksız Jaks ve Narm.

Kaladin kederle yüzünü astı. Kalanlarının yaşadığına şükret, dedi kendi kendisine. Bunu düşünmesi kolaydı. Kabul etmesi ise zordu. “Kalanlarınız nasılsınız?”

Beş tanesinin daha ciddi yaraları vardı ama Kaya ve Lopen onlarla ilgilenmişti. O ikisi Kaladin’in verdiği dersleri oldukça iyi öğreniyorlardı. Kaladin’in de yaralılar için yapabileceği başka bir şey yoktu. Malop’un cesedine göz attı. Adam kolunu kesip kemiğe kadar gitmiş olan bir balta yarası almıştı. Kan kaybı yüzünden ölmüştü. Eğer Kaladin dövüşüyor olmasaydı, o zaman belki...

Hayır, Şu anda pişmanlık yok.

“Karşı tarafa geri çekilin,” dedi köprücülere işaret ederek. “Teft, komuta sende. Moash, benimle gelecek kadar iyi misin?”

“Elbette,” dedi Moash kanlı yüzündeki sırıtışla. O tükenmiş değil, heyecanlı gibi görünüyordu. Ölenlerin üçü de onun tarafındandı ama o ve diğerleri dikkate değer derecede iyi dövüşmüşlerdi.

Diğer köprücüler gitti. Kaladin Alethi askerlerini incelemek için döndü. Bu bir acil yardım çadırının içine bakmak gibi bir şeydi. Her adamda bir çeşit yara vardı. Merkezde olanları tökezliyor ve topallıyordu. Dışlarda olanlar ise hâlâ dövüşüyordu, üniformaları kanlı ve yırtıktı. Geri çekilme bozularak kargaşaya dönüşmüştü.

Onlara karşıya geçmeleri için el sallayarak yaralıların arasından yolunu açtı. Bazıları onun dediği, gibi yaptı. Diğerleri sersemlemiş görünerek etrafta dikiliyordu.

Kaladin hızla çoğundan daha iyi durumdaymış gibi görünen bir gruba doğru gitti. “Burada komuta kimde?”

“Ee...” Askerin yüzü yanağı boyunca yarılmıştı. “Berrakbey Dalinar.”

“Bir üst komuta. Yüzbaşınız kim?”

“Öldü,” dedi adam. “Ve bölükbaşım. Ve onun yardımcısı.”

Fırtınababa, diye düşündü Kaladin. “Köprüden karşıya geçin,” dedi, sonra da devam etti. “Bana bir subay lâzım? Geri çekilişin komutası kimde?”

İleride, grubun en önünde dövüşmekte olan hasarlı mavi Parezırhı içinde bir şekli seçebiliyordu. Bu Dalinar’ın oğlu Adolin olacaktı. O Parshendileri oyalamakla meşguldü, onu rahatsız etmek akıllıca olmazdı.

“Burada,” diye seslendi bir adam. “Berrakbey Havar’ı buldum? O artçıların komutanı?”

Nihayet, diye düşündü Kaladin kargaşanın içinden hızla ilerlerken ve yerde yatmış, kan tükürmekte olan sakallı bir *açıkgöz* buldu. Kaladin adama bir göz atarak devasa karın yarasına dikkat etti. “Onun yardımcısı kim?”

“Öldü,” dedi komutanın yanındaki adam. *Açıkgözlüydü.*

“Peki sen?” diye sordu Kaladin.

“Nacomb Gaval.” Genç görünüyordu, Kaladin’den daha genç.

“Sen terfi ettiriyorum,” dedi Kaladin. “Bu adamları olabildiğince çabuk köprüden karşıya geçir. Eğer soran olursa, sana artçıların komutanı olarak saha terfi verildiğini söyle. Eğer rütbesinin senden yüksek olduğunu iddia eden herhangi biri çıkarsa da, onu bana gönder.”

Adam irkildi. “Terfi mi... Sen kimsin? Bunu *yapabilir* misin?”

“Birilerinin yapması gerek,” diye tersledi Kaladin. “Yürü. İşe başla.”

“Ama ...”

”*Yürü*!” diye kükredi Kaladin.

Kayda değer bir şekilde, *açıkgözlü* adam ona selam verdi ve mangasına bağırmaya başladı. Kholin’in adamları yaralı, hırpalanmış ve sersemlemişti ama iyi eğitilmişlerdi. Bir kere birisi komutayı aldığı zaman, emirler hızla iletildi. Mangalar yürüyüş dizilişlerine girerek köprüyü geçti. Büyük olasılıkla kargaşada bu tanıdık hareketlere sarılıyorlardı.

Dakikalar içinde Kholin’in ordusunun orta yığını köprüden karşıya bir kum saatindeki kumlar gibi akıyordu. Savaş halkası daraldı. Yine de, kalkana karşı kılıç ve metale karşı mızrağın anarşik kargaşasının içinde adamlar çığlık atıyor ve ölüyordu.

Kaladin aceleyle zırhındaki kabukları söktü, şu anda Parshendileri öfkelendirmek akıllıcaymış gibi gelmiyordu; sonra da daha fazla subay arayarak yaralıların arasında dolaştı. Bir iki tane buldu ama onlar da sersemlemiş, yaralı ve nefes nefeseydi. Görünüşe göre, hâlâ savaşabilecek durumda olan subaylar Parshendileri geride tutmakta olan iki yan cepheye önderlik ediyorlardı.

Kaladin arkasında Moash'la Alethilerin en iyi tutunuyormuş gibi göründüğü yer olan ön safların ortasına doğru hızla gitti. Burada en sonunda komuta sahibi olan birisini bulmuştu; çelik bir göğüs zırhı ve uyumlu bir miğferi olan, üniforması diğerlerinden daha koyu bir mavi tonunda uzun boylu, heybetli bir *açıkgöz.* Savaşı hemen ön safların arkasından yönetiyordu.

Adam Kaladin'e başıyla selam verdi, savaşın gürültüsünün üstünden sesini duyurabilmek için bağırıyordu. "Köprücülere sen mi komuta ediyorsun?"

"Evet," dedi Kaladin. "Neden adamların köprüden karşıya geçmiyor?"

"Bizler Kobalt Muhafızlarız," dedi adam. "Bizim görevimiz Berrakbey Adolin'i korumak." Adam mavi Parezırhı içinde hemen biraz ileride olan Adolin'e doğru işaret etti, Paretaşıyan bir şeylere doğru bastırıyormuş gibi görünüyordu.

"Yüceprens nerede?" diye bağırdı Kaladin.

"Emin değiliz." Adam yüzünü buruşturdu. "Onun muhafızları kayboldu."

"Geri çekilmek *zorundasınız.* Ordunun çoğunluğu karşıya geçti. Eğer burada kalırsanız, etrafınız sarılacak!"

"Berrakbey Adolin'i terk etmeyeceğiz. Üzgünüm."

Kaladin etrafına bakındı. Yan cephelerde savaşan Alethi grupları konumlarını zar zor koruyabiliyorlardı ama emir verilene kadar geri çekilmeyeceklerdi.

"İyi," dedi Kaladin mızrağını kaldırıp ön saflara doğru yolunu açarak. Burada Parshendiler güçlü bir şekilde savaşıyordu. Kaladin bir tanesini boynundan vurarak devirdi ve bir grubun ortasına doğru savrularak daldı, mızrağı ışığı yansıtıyordu. Fırtınaışığı neredeyse bitmişti ama bu Parshendilerin de sakallarında mücevherler vardı.

Kaladin nefes aldı; kendini Alethi askerlerine belli etmemek için sadece biraz ve tam bir saldırıya başladı.

Parshendiler öfkeli hücumu karşısında geri çekildiler ve etrafındaki Kobalt Muhafızları'nın birkaç üyesi de afallamış görünerek ondan uzaklaştı. Saniyeler içinde Kaladin bir düzine Parshendiyi etrafında ölü ya da yaralı olarak yere sermişti. Bu bir boşluk yarattı ve Moash hemen arkasında buradan fırladı.

Parshendilerin büyük bir kısmı mavi Parezırhı çatlamış ve çizilmiş olan Adolin'e odaklanmışlardı. Kaladin hiç bu kadar berbat bir durumda olan bir

Parezırhı görmemişti. O çatlaklardan, tıpkı çok fazlasını tuttuğunda ya da kullandığında Kaladin'in derisinden de yükseldiği gibi Fırtınaışığı tütüyordu.

Savaş meydanındaki bir Paretaşıyan'ın öfkesi Kaladin'i duraklattı. O ve Moash adamın dövüş menzilinin hemen dışında durdular ve Parshendiler de köprücüleri umursamadı; belirgin bir ümitsizlikle Paretaşıyan'ı öldürmeye çalışıyorlardı. Adolin bir kerede çok sayıda adamı biçiyordu ama Kaladin'in daha önce sadece bir kere görmüş olduğu gibi, Kılıç eti kesmiyordu. Parshendilerin gözleri yanıyor ve kararıyor, düzinelerce Parshendi ölerek düşüyordu; Adolin'in etrafına bir ağaçtan düşen olgun meyveler gibi cesetler yığılıyordu.

Ama yine de, Adolin'in de zorlanmakta olduğu belliydi. Parezırhı sadece çatlamış değildi, bazı yerlerinde delikler vardı. Miğferi gitmişti ama onun yerine sıradan bir mızrakçının şapkasını takıyordu. Sol bacağı topallıyor, neredeyse yerde sürükleniyordu. O Kılıç'ı ölümcüldü ama Parshendiler gittikçe daha da yaklaşıyorlardı.

Kaladin menziline girmeye cesaret etmedi. "Adolin Kholin!" diye kükredi.

Adam dövüşmeye devam etti.

"Adolin Kholin!" diye bağırdı Kaladin tekrar, küçük bir Fırtnaışığı bulutunun onu terk ettiğini hissederken sesi gümbürdemişti.

Paretaşıyan durakladı, sonra da arkasını dönüp Kaladin'e baktı. Gönülsüz bir şekilde geri çekilerek Kobalt Muhafızlar'ın Kaladin'in açmış olduğu yolu kullanarak ileri atılıp Parshendileri geride tutmasına izin verdi.

"Sen kimsin?" diye hesap sordu Kaladin'in yanına gelerek. Mağrur ve genç yüzü terle ıslanmıştı, saçı keçeleşmiş, siyahla sarı karmakarışıktı.

"Ben senin hayatını kurtarmış olan adamım," dedi Kaladin. "Geri çekilme emrini vermen gerekiyor. Askerlerin artık daha fazla savaşamaz."

"Babam oralarda bir yerlerde, köprücü," dedi Adolin aşırı büyük Kılıç'ıyla işaret ederek. "Onu daha saniyeler önce gördüm. Ryshadium'u onun peşinden gitti ama ne at ne de adam geri dönmedi. Ben bir manga alacağım ve ..."

"Sen *geri çekileceksin,*" dedi Kaladin çileden çıkmış bir şekilde. "Adamlarına bak, Kholin! Bırak dövüşmeyi, ayaklarının üstünde zor durabiliyorlar. Her dakika düzinelerce askerini kaybediyorsun. Onları buradan çıkarman gerek."

"Babamı terk etmeyeceğim," dedi Adolin inatçı bir şekilde.

“Hay Yaradan’ın... Eğer sen düşersen, Adolin Kholin, bu adamların *hiçbir* şeyi kalmaz. Komutanları, yaralı ya da ölü. Sen babana gidemezsin, zar zor yürüyebiliyorsun! Tekrar ediyorum, *adamlarını güvenli bir yere götüreceksin*!*”*

Genç Paretaşıyan geriye doğru bir adım attı, Kaladin’in ses tonu yüzünden gözlerini kırpıştırmıştı. Kuzeydoğuya, bir anda bir kayalık çıkıntının üstünde Parezırhı giymiş bir şekille dövüşmekte olan arduvaz grisi başka bir şeklin belirmiş olduğu yere doğru baktı. “O kadar yakında...”

Kaladin derin bir nefes aldı. “Ben ona gideceğim. Sen geri çekilmeyi yönet. Köprüyü tut ama sadece köprüyü.”

Adolin, Kaladin’e ters ters baktı. Bir adım attı ama zırhındaki bazı parçalar pes etti ve tökezleyerek bir dizinin üstüne çöktü. Dişlerini sıkarak doğrulmayı başardı. “Yüceyüzbaşı Malan,” diye kükredi Adolin. “Askerlerini al, bu adamla gidin. Babamı oradan çıkarın!”

Kaladin’in daha önce konuşmuş olduğu adam enerjik bir şekilde selam verdi. Adolin tekrar Kaladin’e ters ters baktı, sonra da Parekılıcı’nı kaldırdı ve köprüye doğru zorlukla uzun adımlarla gitti.

“Moash, onunla git,” dedi Kaladin.

“Ama ...”

“Git, Moash,” dedi Kaladin kasvetli bir şekilde Dalinar’ın dövüşmekte olduğu çıkıntıya doğru göz atarak. Kaladin derin bir nefes aldı, mızrağını kolunun altına kıstırdı ve son hızla koşarak fırladı.

Kobalt Muhafızlar ona ayak uydurmaya çalışarak bağırdı ama o arkasına bile bakmadı. Parshendi askerlerinin hattına geldi, döndü ve mızrağıyla iki tanesine çelme taktı, sonra da vücutlarının üstünden sıçrayarak ilerlemeye devam etti. Bu bölgedeki Parshendilerin çoğunun dikkati Dalinar’ın dövüşü ve köprüye ulaşma savaşı yüzünden dağınıktı; iki cephenin arasındaki bu yerde saflar gevşekti.

Kaladin hızla hareket etti, koşarken daha fazla Işık çekiyor, onunla dövüşmeye çalışan Parshendilerden kaçınıyor ve etraflarından dolaşıyordu. Saniyeler içinde Dalinar’ın dövüşmekte olduğu yere ulaşmıştı. Her ne kadar şimdi kayalığın üstü boş olsa da, dibinde toplanmış olan büyük bir Parshendi grubu vardı.

Orada, diye düşündü ileri doğru sıçrayarak.

♦

♦♦

Bir at kişnedi. Gallant dövüşü izleyen Parshendilerin oluşturduğu halka şeklindeki açık alanın içine dalarken Dalinar şaşkınlık içinde başını kaldırdı. Ryshadium onun için gelmişti. Nasıl..? Nereden..? Atın toplanma platosunda özgür ve güvende olması gerekirdi.

Artık çok geçti. Dalinar bir dizinin üstündeydi, düşman Paretaşıyan tarafından yere devrilmişti. Parshendi tekme atarak ayağını Dalinar'ın göğsüne gömdü ve onu geriye fırlattı.

Bunun arkasından miğfere bir darbe geldi. Bir tane daha. Bir tane daha. Miğfer patladı ve darbelerin şiddeti Dalinar'ı sersemletti. Neredeydi? Ne oluyordu? Neden üstünde bu kadar ağır bir şey vardı?

Parezırhı, diye düşündü ayağa kalkmak için çabalayarak. *Ben... Parezırhı'mı... Giyiyorum.*

Yüzünde bir rüzgâr esti. Kafa darbeleri; kafa darbelerinde dikkatli olmak zorundaydın. Zırh giyerken bile. Düşmanı üstünde kule gibi yükselerek duruyordu ve onu inceliyormuş gibi görünüyordu. Sanki bir şeyler arıyormuş gibiydi.

Dalinar Kılıç'ını düşürmüştü. Sıradan Parshendi askerleri düellonun etrafını çevrelemişti. Gallant'ı geri gitmeye zorlayarak atın kişnemesine neden oluyorlardı. Şahlandı. Dalinar onu izledi, görüşü bulanıklaşıyordu.

Paretaşıyan neden onun işini bitirmemişti? Parshendi dev öne eğildi, sonra da konuştu. Kelimeler aşırı derecede şiveliydi ve Dalinar'ın aklı neredeyse onları duymazdan gelecekti. Ama burada, yakındayken Dalinar bir şeyi fark etti. Söylenilen şeyi anlıyordu. Şive neredeyse anlaşılmazdı ama kelimeler Alethçeydi.

"Bu *sensin,*" dedi Parshendi Paretaşıyan. "Sonunda seni buldum."

Dalinar şaşkınlık içinde gözlerini kırpıştırdı.

Onları izlemekte olan Parshendi askerlerinin arka sıralarını bir şeyler karıştırdı. Bu sahnede tanıdık olan bir şeyler vardı; her tarafta Parshendiler, tehlike içinde bir Paretaşıyan. Dalinar bunu daha önce de yaşamıştı ama diğer taraftan.

O Paretaşıyan onunla konuşuyor olamazdı. Dalinar kafasına çok sert darbe almıştı. Hayal görüyor olmalıydı. O izleyeci Parshendi halkasındaki karışıklık neydi?

Sadeas, diye düşünürken buldu Dalinar kendisini, aklı karışıktı. *Benim onu kurtardığım gibi, o da beni kurtarmaya geldi.*

Onları birleştir...

O gelecek, diye düşündü Dalinar. *Geleceğini biliyorum. Onları toplayacağım...*

Parshendiler bağırıyor, dönüyor, hareket ediyordu. Bir anda, ortalarından bir şekil fırladı. Hiç de Sadeas değildi. Güçlü bir yüzü ve uzun bukleli siyah saçları olan genç bir adamdı. Bir mızrak taşıyordu.

Ve ışıldıyordu.

Ne? diye düşündü Dalinar sersemlemiş bir şekilde.

♦

♦♦

Kaladin dairenin içine indi. İki Paretaşıyan merkezdeydi, bir tanesi yerde, vücudundan hafifçe Fırtınaışığı sızdırıyordu. Oldukça hafif. Çatlakların sayısı göz önüne alındığında, mücevherlerinin neredeyse tükenmiş olması gerekirdi. Diğeri, kol ve bacaklarının boyutu ve şekline bakılırsa bir Parshendi, yerdekinin üstünde ayakta duruyordu.

Harika, diye düşündü Kaladin Parshendi askerler akıllarını başlarına toplayıp da ona saldıramadan önce ileri doğru atılarak. Parshendi Paretaşıyan eğilmiş, Dalinar'a odaklanmıştı. Parshendinin zırhı bacağındaki geniş bir yarıktan Fırtınaışığı sızdırıyordu.

Bu yüzden, hafızası Amaram'ı kurtarmış olduğu zamana kayarken, Kaladin yaklaştı ve mızrağını çatlağın içine sapladı.

Paretaşıyan çığlık attı ve şaşkınlıkla Kılıç'ını düşürdü. Kılıç sise dönüşerek kayboldu. Kaladin mızrağını hızla kurtardı ve geriye doğru kaçındı. Paretaşıyan zırhlı yumruğunu ona doğru savurdu ama ıskaladı. Kaladin sıçrayarak yaklaştı ve bütün gücünü darbenin arkasına vererek mızrağını çatlamış bacak zırhından içeri tekrar sapladı.

Paretaşıyan daha da yüksek sesle çığlık atarak tökezledi, sonra da dizlerinin üstüne düştü. Kaladin mızrağını çekip kurtarmaya çalıştı ama adam onun üstüne yığılarak sapını kırdı. Kaladin geri sıçradı, şimdi eli boş olarak bir Parshendi kuşatmasıyla yüzleşmekteydi; Fırtınaışığı vücudundan tütüyordu.

Sessizlik. Ve sonra tekrar konuşmaya başladılar, daha önce de söyledikleri kelimelerdi. "Neshua Kadal!" Bunu kendi aralarında birbirlerine söylediler, fısıldaşıyorlardı, kafaları karışmış gibi görünüyordu. Sonra daha önce hiç duymamış olduğu bir şarkıyı söylemeye başladılar.

Bu da iyi, diye düşündü Kaladin. Ona saldırmadıkları sürece mesele yoktu. Dalinar Kholin hareket ediyordu, doğrularak oturdu. Kaladin diz

çökerek Fırtınaışığının çoğunu taş zeminin içine gönderdi, parlamasına yetmeyecek, sadece onu ayakta tutacak kadar bırakmıştı. Sonra da Parshendi halkasının yan tarafında durmakta olan zırhlı ata doğru aceleyle ilerledi.

Parshendiler dehşet içinde ondan kaçındılar. Dizginleri aldı ve hızla yüceprense geri döndü.

♦
♦♦

Dalinar aklını toplamaya çalışarak başını salladı. Görüşü hâlâ bulanıktı ama düşünceleri tekrar şekilleniyordu. Ne olmuştu? Başına darbe almıştı ve... Şimdi de Paretaşıyan yerdeydi.

Yerde miydi? Paretaşıyan'ın düşmesine ne sebep olmuştu? Yaratık gerçekten de onunla konuşmuş muydu? Hayır, bunu hayal etmiş olmalıydı. Onu ve genç mızrakçının parladığını. Şimdi parlamıyordu. Gallant'ın dizginlerini tutmakta olan genç adam ısrarcı bir şekilde Dalinar'a el sallıyordu. Dalinar kendini ayağa kalkmaya zorladı. Etraflarında Parshendiler anlaşılmaz bir şeyler mırıldanıyordu.

O *Parezırhı*, diye düşündü diz çökmüş olan Parshendiye bakarak. *Bir Parekılıcı... Renarin'e verdiğim sözü tutabilirim. Olabilir...*

Paretaşıyan bacağını zırhlı eliyle tutarak inledi. Dalinar son darbeyi indirmek için can atıyordu. İşlemeyen ayağını sürükleyerek öne doğru bir adım attı. Etraflarında Parshendi askerleri sessizce izliyordu. Neden saldırmıyorlardı?

Uzun mızrakçı Gallant'ın dizginlerini çekerek Dalinar'a doğru koştu. "Bin atına *açıkgöz.*"

"Onun işini bitirmeliyiz. O zaman ..."

"Atına bin!" diye emretti genç, dizginleri ona doğru fırlatarak. Parshendi askerleri yaklaşmakta olan bir Alethi asker birliğiyle çatışmaya girmek için dönüyorlardı.

"Senin şerefli bir adam olman gerekiyor," diye hırladı mızrakçı. Dalinar ile nadiren böyle bir tonda konuşulmuştu, özellikle de *koyugözlü* bir adam tarafından. "Eh, senin adamların *sen* olmadan gitmiyor ve *benim* adamlarım da *onlar* olmadan gitmiyor. O yüzden de sen atına *bineceksin ve* biz bu ölüm kapanından *kaçacağız.* Anladın mı?"

Dalinar genç adamın gözlerinin içine baktı. Sonra da başını sallayarak onayladı, Elbette. O haklıydı, düşman Paretaşıyan'ı bırakmak zorundaydılar.

Zaten zırhı nasıl götüreceklerdi ki? Bütün yol boyunca cesedi mi sürükleyeceklerdi?

“Geri çekilin!” diye kükredi Dalinar askerlerine, kendini Gallant’ın eyerinin üstüne çekerken. Zar zor başarabildi, zırhında çok az Fırtınaışığı kalmıştı.

Sadık Gallant adamlarının onun için kanlarıyla kazanmış oldukları kaçış koridoru boyunca dörtnala fırladı. İsimsiz mızrakçı da arkasından koştu ve Kobalt Muhafızları etraflarına toplandılar. İleride, kaçış platosunun üstünde askerlerinden oluşan daha büyük bir kuvvet vardı. Köprü hâlâ duruyordu; Adolin başında endişeli bir şekilde bekliyor, Dalinar’ın geri çekilmesi için orayı tutuyordu.

Büyük bir rahatlamayla Dalinar tahta köprüden dörtnala geçerek komşu platoya ulaştı. Adolin ve geride kalan son askerleri de arkasından geldiler.

Gallant’ı çevirerek doğuya doğru baktı. Parshendiler uçurumun yanında toplanmışlardı ama onları takip etmiyorlardı. Parshendilerden bir grup platonun tepesindeki kozanın üstünde çalışmaktaydı. Kargaşada bütün taraflar onu unutmuştu. Daha önce asla takip etmemişlerdi ama eğer şimdi fikirlerini değiştirecek olurlarsa, Dalinar’ın kuvvetini ta kalıcı köprülere kadar taciz ederek kovalayabilirlerdi.

Ama etmediler. Sıralar oluşturdular ve şarkılarından bir diğerini söylemeye başladılar; Alethi kuvvetlerinin her geri çekilişinde söyledikleri aynı şarkı. Dalinar onları izlerken çatlamış, gümüşi bir Parezırhı ve kırmızı bir pelerin içindeki bir şekil tökezleyerek en önlerine çıktı. Miğferi çıkarılmıştı ama mermer gibi siyah kırmızı desenli derisi nedeniyle yüz hatlarını seçmek için fazla uzaktı. Dalinar’ın sabık düşmanı yanlış anlaşılmayacak denli bilinçli bir hareketle Parekılıcı’nı kaldırdı. Bir selam, bir saygı hareketi. Dalinar içgüdüsel olarak kendi Kılıç’ını çağırdı ve on kalp atışı sonra karşılık olarak kendininkini de kaldırıp onu selamladı.

Köprücüler köprülerini uçurumdan çekerek iki orduyu birbirinden ayırdılar.

“Acil yardım çadırı kurun!” diye kükredi Dalinar. “Yaşama şansı, olan hiç kimseyi geride bırakmayacağız. Parshendiler bize burada saldırmayacak!”

Askerlerinden bir haykırış koptu. Bir şekilde, kaçabilmek onlara kazanmış oldukları tüm mücevherkalplerden daha büyük bir zafermiş gibi geliyordu. Yorgun Alethi askerleri taburlara ayrıldılar. Savaşa sekiz tabur gelmişti, ve tekrar sekiz tane oldular; gerçi birkaç tanesinde sadece birkaç yüz üye

kalmıştı. Saha hekimliğinde eğitimli olan adamlar safları tararlarken, geride kalan subaylar sağ kalanları saydılar. Adamlar acısprenleri ve yorgunluksprenlerinin arasında oturdular; kan içindeydiler, bazıları silahsızdı, pek çoğunun üniformaları yırtıktı.

Diğer platonun üstünde Parshendiler garip şarkılarına devam ediyorlardı.

Dalinar kendini köprü ekibi üzerine odaklanırken buldu. Onu kurtarmış olan genç adam görünüşe göre onların lideriydi. O gerçekten de bir *Paretaşıyan'a* karşı mı koymuştu? Dalinar belli belirsiz bir şekilde hızlı, keskin bir karşılaşmayı hatırlıyordu; bacağa bir mızrak. Belli ki genç adam hem yetenekli hem de şanslıydı.

Köprücünün ekibi Dalinar'ın bu kadar düşük mertebeli adamlardan bekleyeceğinden çok daha fazla koordinasyon ve disiplinle hareket ediyordu. Daha fazla bekleyemeyecekti. Dalinar, Gallant'ı dürtükleyerek taşların üstünde ileri sürdü; yaralı, tükenmiş askerlerin yanından geçiyordu. Bu ona kendi yorgunluğunu hatırlattı ama şimdi bir oturma fırsatı bulmuş olduğu için artık başı zonklamıyordu.

Köprü ekibinin lideri bir adamın yarasıyla ilgileniyordu ve parmakları ustalıkla hareket etmekteydi. *Köprücüler* arasında saha hekimliğinde eğitimli bir adam mı?

Eh, neden olmasın? diye düşündü Dalinar. Bu *kadar iyi dövüşebiliyor olmalarından daha garip değil.* Sadeas ondan çok şey saklamıştı.

Genç adam başını kaldırdı. Ve ilk kez olarak Dalinar uzun saçlarının gizlemekte olduğu alnındaki köle damgalarını fark etti. Genç ayağa kalkarak kollarını kavuşturdu, duruşu düşmancaydı.

"Takdire lâyıksınız," dedi Dalinar. "Hepiniz. Neden yüceprensiniz sadece sizi bizim için geri göndermek üzere geri çekildi?"

Köprücülerin birkaç tanesi kıs kıs güldü.

"Bizi o geri göndermedi," dedi liderleri. "Biz kendi başımıza geldik. Onun isteğine karşı koyarak."

Dalinar kendini başını sallarken buldu ve mantıklı olan tek cevabın bu olduğunu fark etti. "Neden?" diye sordu Dalinar. "Neden bizim için geldiniz?"

Genç omzunu silkti, "Orada kendinizi epey etkileyici bir şekilde tuzağa düşürdünüz."

Dalinar yorgun bir şekilde başıyla onayladı. Belki de genç adamın ses tonu yüzünden sinirlenmesi gerekirdi ama bu sadece gerçekti. "Evet, ama

neden geldiniz? Ve bu kadar iyi dövüşmeyi nasıl öğrendiniz?"

"Kazara," dedi genç adam. Tekrar yaralısına geri döndü.

"Size borcumu ödemek için ne yapabilirim?"

Köprücü ona tekrar baktı. "Bilmiyorum. Sadeas'tan kaçacaktık, karmaşada kaybolacaktık. Hâlâ da yapabiliriz ama kesinlikle bizim peşimize düşecek ve bizi öldürecektir."

"Adamlarını kendi kampıma götürebilir, Sadeas'ın sizi bağlarınızdan serbest bırakmasını sağlayabilirim."

"Bizim gitmemize izin vereceğinden şüphe ediyorum," dedi köprücü, gözleri sıkıntılı bir şekilde. "Ve sizin kampınızın da herhangi bir güvenlik sağlanacağından şüphe ediyorum. Sadeas'ın bugünkü bu hareketi. Bu siz ikiniz arasında savaş anlamına gelecek, değil mi?"

Öyle miydi? Dalinar sağ kalmaya odaklanarak Sadeas'ı düşünmekten kaçınmıştı ama adama duyduğu öfke derinlerde kaynayan bir çukurdu. Bunun için Sadeas'tan intikam *alacaktı*. Ama prenslikler arasında savaşa izin verebilir miydi? Bu Alethkar'ı parçalardı. Ondan da fazlası, Kholin evini yok ederdi. Dalinar'ın, Sadeas'a karşı durmak için askerleri ya da müttefikleri yoktu, bu felâketten sonra değil.

Dalinar geri döndüğü zaman Sadeas nasıl karşılık verecekti? Saldırarak işi bitirmeye mi çalışacaktı? *Hayır,* diye düşündü Dalinar. *Hayır, bunu bir sebepten ötürü bu şekilde yaptı.* Sadeas ona kişisel olarak saldırmamıştı. Dalinar'ı terk etmişti ama Alethi standartlarına göre bu tamamen başka bir şeydi. O da krallığı riske atmak istemiyordu.

Sadeas açıktan savaş çıkarmak istemezdi ve Dalinar'ın da kaynayan öfkesine rağmen açıktan savaş çıkarmaya *gücü yetmezdi.* Bir elini yumruk yaparak köprücüye bakmak için döndü. "İş savaşa dönmeyecek," dedi Dalinar. "En azından henüz değil."

"Eh, eğer durum buysa, o zaman bizi kampınıza alarak hırsızlık yapmış olursun. Kralın kanunları ve adamlarımın senin o her zaman uyduğunu iddia ettiği Kurallar, bizi Sadeas'a geri vermeni söyleyecektir. O bizim kolayca kurtulmamıza izin *vermez.*"

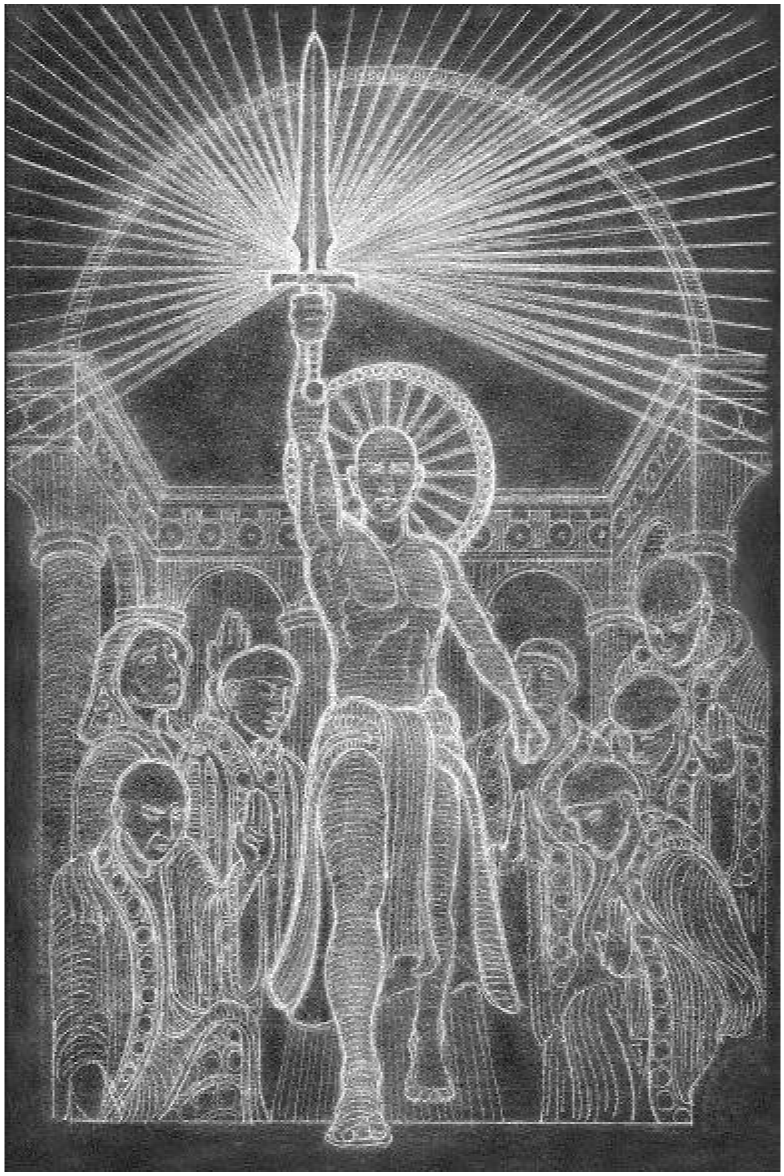
"Sadeas ile ben ilgileneceğim," dedi Dalinar. "Benimle geri dönün. Size güvende olacağınıza dair yemin ediyorum. Buna sahip olduğum her şeref kırıntısı adına söz veriyorum."

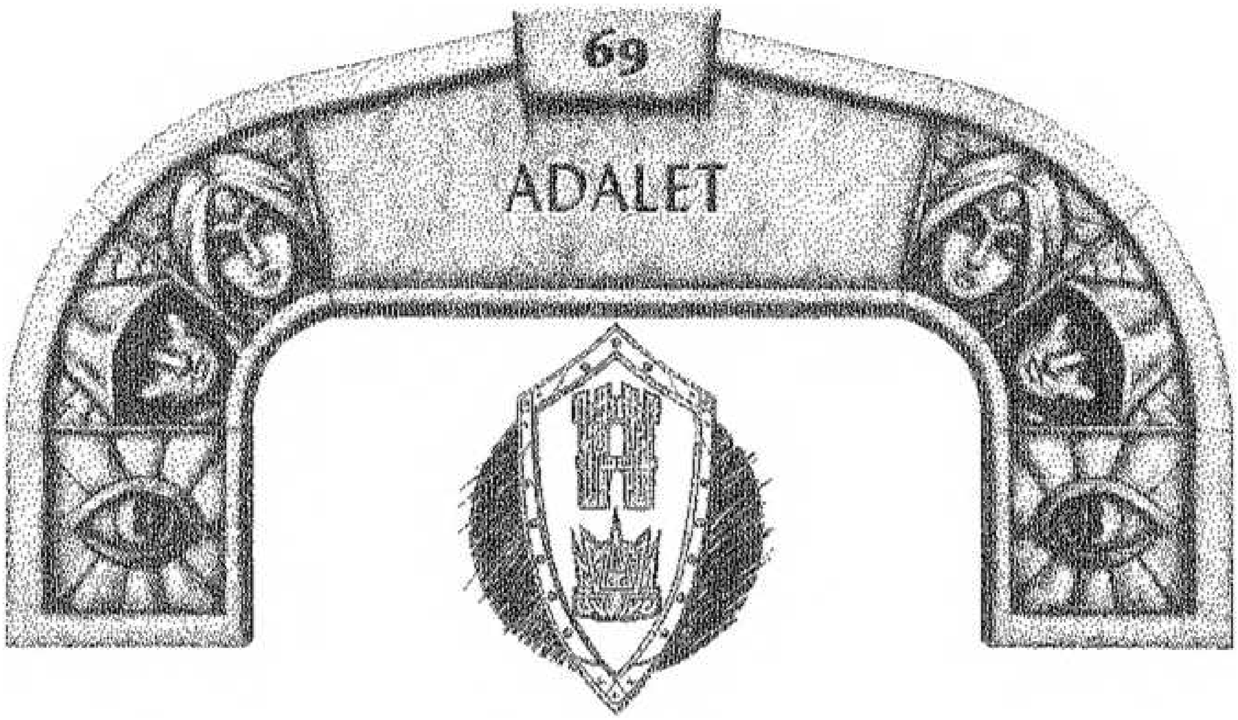
Genç köprücü bir şeyler arayarak gözlerinin içine baktı. Bu kadar genç birisi için ne kadar da sert bir adamdı.

“Pekâlâ,” dedi köprücü. “Geri geleceğiz. Kamptaki adamlarımı geride bırakamam ve zaten adamlarımın bu kadarı da yaralanmışken, kaçmak için uygun bir durumumuz da kalmadı.”

Genç adam işine geri döndü ve Dalinar da bir kayıp raporu arayarak Gallant’ı sürdü. Kendini Sadeas’a karşı hissettiği hiddete hâkim olmaya zorladı. Bu zordu. Hayır, Dalinar bunun savaşa dönmesine izin veremezdi ama işlerin önceden olduğu hale geri dönmesine de izin veremezdi.

Sadeas dengeyi bozmuştu ve bu bir daha asla tekrar kurulamazdı. Aynı şekilde olmazdı.

"Her şey benden uzaklaşıyor. Hayatımı kurtarmış olanın karşısında duruyorum. Sözlerimi öldürmüş olanı koruyorum. Elimi kaldırıyorum. Fırtına cevap veriyor."

— Tanatanev 1173, ölümden 18 saniye önce. Atmış ikinci yılında olan dört çocuk annesi bir *koyugözlü* kadın.

Navani eşlikçi kadınlarının itirazlarını ve seslenmelerini duymazdan gelerek muhafızları itip geçti. Kendini sakin kalmaya zorladı. Sakin *kalacaktı*! Duydukları sadece bir söylentiydi. Söylenti *olmak zorundaydı.*

Ne yazık ki, yaşı ilerledikçe bir berrakhanımda olması gereken sükûnetini korumakta bir *o* kadar kötü hale gelmişti. Sadeas'ın savaş kampından adımlarını hızlandırarak geçti. O geçerken askerler ya yardım önermek ya da durmasını talep etmek için ona ellerini kaldırıyorlardı. Hepsini duymazdan

geldi; ona ellerini sürmeye asla cesaret edemezlerdi. Kralın annesi olmak insana birkaç ayrıcalık tanıyordu.

Kamp dağınıktı ve hiç de iyi bir düzeni yoktu. Tüccar, fahişe ve işçi grupları kışlaların rüzgâryönü taraflarına inşa edilmiş olan gecekondularda ikamet ediyordu. Rüzgâryönündeki saçakların çoğunda, bir masanın yan tarafından akmış, erimiş mum izleri gibi asılı duran katılaşmış krem sarkıtları vardı. Dalinar'ın savaş kampındaki düzgün sokaklar ve temizlenmiş binalarla kıyaslandıklarında belirgin bir zıtlık oluşturuyorlardı.

Ona bir şey olmaz, dedi kendi kendine. Ona *bir şey olmasa* iyi olur!

Kafasında oluşan Sadeas için yeni bir sokak düzenlemesi oluşturma düşüncesinin neredeyse aklına bile gelmemiş olması onun ne kadar rahatsız durumda olduğunun bir alâmetiydi. Doğrudan toplanma alanına doğru ilerledi ve vardığı zaman neredeyse savaşa hiç girmiş gibi görünmeyen bir ordu buldu. Üniformalarında hiç kan lekesi olmayan askerler, muhabbet eden ve gülüşen adamlar, saflar boyunca yürüyen ve askerlere manga manga izin vererek gönderen subaylar.

Bunun onu rahatlatmış olması gerekirdi. Bu az önce felâkete uğramış bir kuvvet gibi *görünmüyordu.* Buna rağmen, gördükleri Navani'yi daha da endişelendirdi.

Sapasağlam kırmızı Parezırhı'nın içinde olan Sadeas, yakınlardaki bir güneşliğin altında durmuş, bir grup subayla konuşuyordu. Hızlı adımlarla güneşliğe doğru ilerledi ama burada bir grup muhafız, bir tanesi Sadeas'a onun geldiğini haber vermeye giderken omuz omuza durarak yolunu kesmeyi başardı.

Navani sabırsız bir şekilde kollarını kavuşturdu. Belki de eşlikçi kadınlarının da önermiş olduğu gibi bir tahtırevanla gelmiş olmalıydı. Mutsuz görünen birkaç tanesi daha yeni toplanma alanına geliyorlardı. Bu seçenek Sadeas'ın onu karşılayabilmesi için habercilerin gönderilmesine zaman bırakacağından dolayı uzun vadede bir tahtırevan daha hızlı olacaktır, diye açıklama yapmışlardı ona.

Bir zamanlar, Navani böyle adetlere uyardı. Genç bir kadın olduğunu, oyunları usta bir şekilde oynayarak sistemi kendi istediği şekilde yönlendirmenin yollarını bulmaktan zevk aldığını hatırlayabiliyordu. Peki, bu ona ne sağlamıştı? Asla sevmeyi başaramadığı ölü bir koca ve sarayda çayıra terk edilmiş olmakla aynı kapıya çıkan "ayrıcalıklı" bir konum.

Eğer Navani bir anda çığlık atmaya başlarsa Sadeas ne yapardı? Kralın kendi annesi, anteni bükülmüş bir baltatazısı gibi böğürmeye başlarsa? Askerin onun geldiğini Sadeas'a bildirmesi için beklerken bunu yapmayı düşündü.

Gözünün ucuyla üç adamdan oluşan küçük bir grup şeref muhafızıyla toplanma alanına gelen mavi üniformalı bir genci fark etti. Bu Renarin'di, ilk kez yüzünde sakin meraktan farklı bir ifade taşıyordu. Hızla Navani'nin yanına gelirken gözleri kocaman açılmıştı ve telaşlı gibiydi.

"Mashala, lütfen," diye yalvardı alçak sesiyle. "Ne duydun?"

"Sadeas'ın ordusu babanın ordusu olmadan geri döndü," dedi Navani. "Bir bozgundan bahsedenler var ama bu adamlar pek de bozguna uğramış gibi görünmüyorlar." Sadeas'a ters ters bakarak ciddi bir şekilde olay çıkarmayı düşündü. Neyse ki, Sadeas en sonunda askerle konuştu ve sonra da onu geri gönderdi.

"Yaklaşabilirsiniz, Berrakhanım," dedi adam onun önünde eğilerek.

"Nihayet," diye hırladı onu iterek güneşliğin altına girerken. Renarin de tereddütlü bir şekilde yürüyerek ona katıldı.

"Berrakhanım Navani," dedi Sadeas ellerini arkasında kavuşturarak, kızıl Zırhı'nın içinde heybetli görünüyordu. "Size haberleri oğlunuzun sarayında vermeyi umut etmiştim. Sanırım bunun gibi bir felâket, haberinin yayılmasını önlemek için fazlasıyla büyük. Kardeşinizin kaybı nedeniyle taziyelerimi sunuyorum."

Renarin'in hafifçe nefesi kesildi.

Navani kendini sıkarak kollarını kavuşturdu; aklının arkalarından gelen sessiz inkâr ve acı çığlıklarını susturmaya çalışıyordu. Tekrar tekrar aynı şey olup duruyordu. Çoğu zaman böyle şeyleri kolayca fark ederdi Navani. Görünüşe bakılırsa, değerli olan hiçbir şeye uzun süre için sahip olamıyordu. Her zaman, işler tam iyi görünmeye başlarken her şey elinden kayıp gidiyordu.

Sus, diye azarladı kendisini. "Açıklayacaksın," dedi Sadeas'ın gözlerinin içine bakarak. Bu bakışı onlarca yıl boyunca çalışmıştı ve bunun onu morarttığını gördüğü için memnun oldu.

"Üzgünüm, Berrakhanım," diye tekrar etti Sadeas kekeleyerek. "Parshendiler kardeşinizin ordusunu mağlup ettiler. Birlikte çalışmak budalalıktı. Taktik değişimimiz vahşiler için o kadar tehdit ediciydi ki, bu savaşa bulabildikleri bütün askerlerini getirerek etrafımızı sardılar."

“Ve sen de Dalinar’ı *terk* mi ettin?”

“Ona ulaşmak için çok savaştık ama sayı üstünlükleri kesinlikle eziciydi. Kendimiz de mağlup olmamak için geri çekilmek zorunda kaldık! Eğer kardeşinizin üzerine üşüşen çekiçli Parshendiler yüzünden düştüğünü kendi gözlerimle görmemiş olsam savaşmaya devam ederdim,” Yüzünü buruşturdu. “Ödül olarak kanlı Parezırhı parçalarını taşıyarak dağılmaya başlamışlardı. Barbar canavarlar.”

Navani üşüdüğünü hissetti. Soğuk, hissiz. Bu nasıl gerçek olabilirdi? En sonunda, *en sonunda* o taş kafalı herifin onu bir kardeş değil de bir kadın olarak görmesini sağlamışken. Ve şimdi...

Ve şimdi...

Gözyaşlarına karşı çenesini sıktı. “Buna inanmıyorum.”

“Haberlerin ağır olduğunu biliyorum.” Sadeas ona bir sandalye getirmesi için bir hizmetkâra elini salladı. “Size bu haberi getirmek zorunda kalmamış olmayı ben de isterdim. Dalinar ve ben... Eh, onu uzun yıllardır tanırdım. Ve her ne kadar, her zaman onunla aynı gün doğumunu görmüş olmasak da, onu bir müttefik olarak kabul ederdim. Ve bir dost.” Doğuya doğru bakarak yumuşak bir şekilde küfretti. “Bunun hesabını verecekler, Verdiklerinden *emin olacağını.”*

Sadeas o kadar dürüst görünüyordu ki, Navani kendisini tereddüt ederken buldu.

Zavallı solgun yüzlü, gözleri kocaman açılmış Renarin konuşamayacak kadar afallamış gibi görünüyordu. Sandalye geldiği zaman Navani oturmayı reddetti ve bu yüzden Renarin oturarak Sadeas’tan bir hoşnutsuzluk bakışı kazandı. Renarin başını ellerinin arasına alarak gözlerini yere dikti. Titriyordu.

O şimdi yüceprens, diye farkına vardı Navani.

Hayır. *Hayır.* O sadece Navani Dalinar’ın ölmüş olduğu fikrini kabul ederse yüceprensti. Ve o ise ölmemişti. Ölemezdi.

Bütün köprüler Sadeas’taydı, diye düşündü aşağıdaki kereste deposuna doğru bakarak.

Navani geç ikindi güneşinin altına çıkarak sıcaklığını teninin üstünde hissetti. Eşlikçilerine doğru yürüdü. “Fırça kalem,” dedi Navani’nin eşyalarının içinde olduğu bir torbayı taşımakta olan Makal’a. “En kalını. Ve mürekkebimi yakın.”

Kısa ve tombul kadın çantayı açtı ve bir ucunda bir adamın başparmağı kalınlığında, domuz kılından bir yumru olan uzun bir fırça kalem çıkardı. Arkasından da mürekkep geldi.

Navani kalemi alıp kan renkli mürekkebin içine batırırken etrafındaki muhafızlar gözlerini ona diktiler. Dizlerinin üstüne çöktü ve taş zemini boyamaya başladı.

Sanat, yaratmakla ilgiliydi. Ruhu, özü buydu. Yaratım ve düzen. Dikensiz bir şeyleri alırdın; bir parça mürekkep, boş bir sayfa ve bununla bir şeyler inşa ederdin.

Hiçbir şeyden bir şeyler. Yaratımın *ruhu*.

Boyarken yanaklarında gözyaşlarını hissetti, Dalinar'ın karısı ya da kızı yoktu; onun için dua edecek olan kimsesi yoktu. Ve bu yüzden de, Navani eşlikçilerini daha fazla mürekkep getirmeleri, için göndererek taşların üstüne bir dua yazdı. Kenarını oluşturmaya devam ederken rünün büyüklüğünü adımlayarak ölçtü, mürekkebini esmerleşmiş kayaların üstüne saçarak dev gibi bir rün yaptı.

Askerler etrafına toplandı; Sadeas da güneşliğinden çıkarak, onun sırtı güneşe dönük, yerde sürünerek ve fırça kalemini şiddetle mürekkep kavanozlarına daldırarak yaptığı çizimi izledi. Eğer dua da yaratım değilse neydi? Hiçbir şeyin olmadığı yerde bir şeyler yapmak. Çaresizlikten, bir acı çığlığından bir dilek yaratmak. Yaradan'ın önünde boynunu eğmek ve bir insan hayatının boş gururundan alçakgönüllülük oluşturmak.

Hiçbir şeyden bir şeyler. Gerçek yaratım.

Gözyaşları mürekkebe karıştı. Dört kavanoz bitirdi. Eminelini yere dayayarak süründü, taşlara sürtündü ve gözyaşlarını sildiği zaman yanaklarına mürekkep bulaştırdı. En sonunda bitirdiği zaman, yirmi adım uzunluktaki, sanki kanla yazılmış gibi pırıl pırıl görünen rünün önünde dizleri üstüne çöktü. Islak mürekkep güneş ışığını yansıtıyordu ve Navani bunu bir mumla ateşledi; mürekkep ıslak ya da kuruyken yanacak şekilde üretilmişti. Alevler dua boyunca yakarak ilerlediler ve onu öldürerek ruhunu Yaradan'a gönderdiler.

Duanın önünde başını eğdi. Bu sadece tek bir şekildi ama karmaşıktı. *Thath.* Adalet.

Adamlar sanki onun ciddi dileğini bozmaktan korkarmış gibi sessizce izliyordu. Flamaları ve pelerinleri dalgalandıran soğuk bir rüzgâr esmeye

başladı. Dua söndü ama bu önemli değildi. Uzun süre yanması gerekmiyordu.

"Berrakbey Sadeas!" diye seslendi endişeli bir ses.

Navani başını kaldırdı. Askerler çekilerek yeşilli bir haberciye yol açtılar. Aceleyle Sadeas'ın yanına gelerek konuşmaya başladı ama yüceprens adamı Parezırhı'nın kavrayışıyla omzundan yakaladı ve eliyle muhafızlarına etrafını sarmalarını işaret etti. Haberciyi güneşliğin altına çekti.

Navani duasının yanında yerde durmaya devam etti. Alevler zeminde rünün şeklinde siyah bir yara bırakmıştı. Birisi yanına geldi, Renarin. O da bir dizinin üstüne çökerek, bir elini Navani'nin omzuna koydu. "Teşekkür ederim Mashala."

Navani başını sallayarak ayağa kalktı, hüreli kırmızı boya damlalarıyla lekelenmişti. Yanakları hâlâ gözyaşlarıyla ıslaktı ama gözlerini kıstı ve asker kalabalığının arasından Sadeas'a doğru baktı. Yüz ifadesi fırtına gibiydi, suratı kızarıyordu, gözleri öfkeyle kocaman açılmıştı.

Dönerek asker kalabalığını itip geçti ve toplanma alanının kıyısına doğru hızla fırladı. Renarin ve Sadeas'ın subaylarından bazıları da ona katılarak Harap Ovalar'a doğnı gözlerini diktiler.

Ve orada, arduvaz grisi bir zırh içindeki atlı bir adamın önderlik etmekte olduğu, topallayarak savaş kamplarına doğru kıvrımlı bir sıra halinde geri dönmekte olan adamları gördüler.

♦

♦♦

Dalinar iki bin altı yüz elli üç adamın başında Gallant'ı sürüyordu. Sekiz binlik saldırı kuvvetinden geriye kalmış olanların hepsi bu kadardı.

Platolar boyunca süren uzun geri dönüş yolculuğu ona düşünmek için zaman vermişti. İçi hâlâ duygulardan oluşan bir fırtınaydı. Atını sürerken sol elini esnetiyordu, şimdi Adolin'den ödünç almış olduğu mavi bir zırh eldiveninin içindeydi. Dalinar'ın kendi zırh eldivenini tekrar büyütmek günler sürecekti. Eğer Parshendiler geride bırakmış olduğu eldivenden tam bir zırh büyütmeye çalışacak olurlarsa daha da uzun. Ama Dalinar'ın zırhçıları takımına Fırtınaışığı beslediği için başarısız olacaklardı. Terk edilmiş zırh eldiveni dağılacak ve Dalinar'ın yeni eldiveni büyürken parçalanarak toza dönüşecekti.

Şu an için ise Adolin'in eldivenini takıyordu. İki bin altı yüz adamdaki bütün dolu mücevherleri toplamışlar ve bu Fırtınaışığını da onun zırhını

tekrar doldurarak desteklemek için kullanmışlardı. Hâlâ çatlaklarla doluydu. Zırhın görmüş olduğu kadar çok hasarı tamir etmek günler alırdı ama eğer iş o noktaya varırsa Zırh tekrar savaşabilecek hâldeydi.

Dalinar ise işin o noktaya varmayacağından emin olmak zorundaydı. Sadeas'la yüzleşmeye niyeti vardı ve bunu yaptığı zaman da zırhlı olmayı istiyordu. Aslında, *istediği* şey Sadeas'ın savaş kampına çıkan yokuştan yukarı fırtına gibi baskın yaparak "eski dostuna" resmen savaş ilan etmekti. Belki de Kılıç'ını çağırarak Sadeas'ın hesabını görmek.

Ama bunu yapmazdı. Askerleri çok zayıftı, durumu çok kırılgandı. Resmi savaş onu ve krallığı yok ederdi. Başka bir şey yapmak zorundaydı. Krallığı koruyacak bir şey. İntikamın zamanı gelecekti. Eninde sonunda. Alethkar daha önce geliyordu.

Mavi zırhlı yumruğunu indirerek Gallant'ın dizginlerini kavradı. Adolin de kısa bir mesafe ileride at sürüyordu. Onun da zırhını tamir etmişlerdi ama onun şimdi bir eldiveni eksikti. Dalinar ilk başta oğlunun verdiği zırh eldivenini reddetmiş ama sonunda Adolin'in mantığına boyun eğmişti. Eğer ikisinden birinin eldiveni olmayacaksa, bu daha genç olan olmalıydı. Parezırhı'nın içinde yaş farklılıklarının bir önemi yoktu ama dışında Adolin yirmilerindeki genç bir adamken, Dalinar yaşlanmakta olan ve ellilerinde bir adamdı.

Hâlâ ona Sadeas'a güvenmesini söyleyerek görünürde başarısız olmalarına neden olan görüleri konusunda ne düşüneceğini bilmiyordu. Bununla daha sonra yüzleşecekti. Her seferinde bir adım.

"Elthal," diye seslendi Dalinar. Felâketten sağ kurtulmuş olan en yüksek rütbeli subay olan Elthal, seçkin yüzlü, ince bıyığı olan çevik bir adamdı. Bir kolu askıdaydı. Savaşın son kısmı sırasında Dalinar'ın yanında geçidi tutmuş olan o adamlardan birisiydi.

"Buyrun, Berrakbey?" diye cevap verdi Elthal koşarak Dalinar'ın yanına gelirken. İki Rhysadium'un dışındaki atların hepsi yaralıları taşıyordu.

"Yaralıları bizim savaş kampımıza götür," dedi Dalinar. "Sonra da Teleb'e bütün kampı alarma geçirmesini söyle. Geride kalan birlikler de silah başına geçsin."

"Emredersiniz, Berrakbey," dedi adam selam vererek. "Berrakbey, onlara ne için hazırlanmalarını söyleyeyim?"

"Her şey için ama umarım ki hiçbir şey için."

"Anladım, Berrakbey," dedi. Elthal emirleri uygulamak için giderken.

Dalinar Gallant’ı çevirerek hâlâ Kaladin adındaki ciddi liderlerini takip etmekte olan köprücü grubunun yanına sürdü. Kalıcı köprülere ulaşır ulaşmaz köprülerini terk etmişlerdi; Sadeas bir ara onu aldırmak için adam gönderebilirdi.

O yaklaşırken köprücüler durdu, onun da hissettiği kadar yorgun görünüyorlardı, sonra da hafifçe düşmanca bir tavırla dizilişe geçtiler. Sanki Dalinar’ın onları ellerinden almaya çalışacağından eminmiş gibi mızraklarına sıkı sıkı sarılmışlardı. Onu kurtarmışlardı ama yine de belli ki ona güvenmiyorlardı.

“Yaralılarımı kampıma geri gönderiyorum,” dedi Dalinar. “Siz de onlarla gitmelisiniz.”

“Sadeas’la mı yüzleşeceksin?” diye sordu Kaladin.

“Yüzleşmek zorundayım.” *Bunu neden yaptığını öğrenmek zorundayım.* “Bunu yaptığım zaman sizin özgürlüğünüzü de satın alacağım.”

“O zaman ben de seninle kalacağım,” dedi Kaladin.

“Ben de,” dedi yan taraftaki şahin yüzlü bir adam. Kısa süre sonra köprücülerin hepsi de kalmayı talep ettiler.

Kaladin onlara döndü. “Sizi geri göndermeliyim.”

“Ne?” diye sordu kısa bir gri sakalı olan daha yaşlı bir adam. “Sen kendini riske atabilirsin de biz atamaz mıyız? Sadeas’ın kampında kalmış adamlarımız var. Onları oradan kurtarmak zorundayız. En azından, bir arada kalmamız gerekir. Bu işin sonunu görmeliyiz.”

Diğerleri de başlarını sallayarak onayladılar. Dalinar bir kere daha disiplinleri yüzünden şaşkına dönmüştü. Sadeas’ın bununla hiçbir ilgisi olmadığından gittikçe daha da fazla emin oluyordu. Bunun nedeni o başlarındaki adamdı. Her ne kadar gözleri koyu kahverengi olsa da, onda bir berrakbey havası vardı.

Eh, eğer onlar gitmeyecekse, Dalinar da onları zorlamayacaktı. Atını sürmeye devam etti ve kısa bir süre sonra Dalinar’ın askerlerinden bine yakını koldan ayrıldı ve güneye, onun kampına doğru ilerlemeye başladı. Kalanları Sadeas’ın kampına doğru yollarına devam ettiler. Onlar yaklaşırken, Dalinar son uçurumda toplanmakta olan küçük bir kalabalığı fark etti. Özellikle en önlerinde duran iki şekil göze çarpıyordu. Renarin ve Navani.

“Onlar Sadeas’ın kampında ne arıyorlar?” diye sordu Adolin Sureblood’ı Dalinar’ın yanına yaklaştırırken bitkinliğine rağmen gülümseyerek.

“Bilmiyorum,” dedi Dalinar. “Ama geldikleri için Fırtınababa onları kutsasın.” Onların hoş yüzlerini gördüğünde, bugünden de sağ çıkmış olduğu hissi en sonunda içine yerleşmeye başladı.

Gallant son köprüyü geçti. Renarin bekliyordu ve Dalinar onu gördüğüne sevindi.

Bir kez olsun, oğlan açık açık mutluluk belirtisi gösteriyordu. Dalinar eyerinden aşağı indi ve oğluna sarıldı.

“Baba, hayattasın!” dedi Renarin.

Adolin güldü ve zırhı tıngırdayarak kendi eyerinden aşağı indi. Renarin onunla kucaklaştıktan sonra Adolin’in omzunu kavradı, geniş bir şekilde sırıtarak diğer eliyle hafifçe Parezırhı’na vurdu. Dalinar da gülümseyerek Navani’ye bakmak için yüzünü ona doğru çevirdi. Elleri önünde kavuşturulmuş olarak duruyordu; bir kaşı kalkmıştı. Garip bir şekilde, yüzünde birkaç küçük kırmızı boya izi vardı.

“Endişelenmedin bile, değil mi?” dedi ona.

“Endişe mi?” diye sordu. Dalinar gözlerinin içine baktı ve o an kırmızılıklarını fark etti. “Dehşet içindeydim.”

Ve sonra Dalinar kendini onu kucaklarken buldu. Üstünde Parezırhı olduğu için dikkatli olmak zorundaydı ama zırh eldivenleri elbisesinin ipeğini hissetmesine izin veriyor, eksik miğferi de parfümlü sabununun tatlı çiçek kokusunu almasını sağlıyordu. Ona cesaret edebildiği kadar sıkı sarılarak başını eğip burnunu saçlarına dayadı.

“Hımm,” diye söylendi samimi bir şekilde. “Görünüşe göre özlenmişim. İnsanlar izliyor. Konuşacaklar.”

“Umrumda değil.”

“Hımm.... Görünüşe göre *epey bir* özlenmişim.”

“Savaş meydanında öleceğimi düşündüm,” dedi Dalinar huysuz bir şekilde. “Ve fark ettim ki bu önemli değildi.”

Navani başını geriye çekti, şaşırmış gibi görünüyordu.

“İnsanların ne düşündüğü konusunda endişelenmekle zamanımın çok fazlasını harcadım Navani. Zamanımın dolduğunu düşündüğümde, bütün bu endişelerin boşa olduğunun farkına vardım. En sonunda, hayatımı nasıl yaşamış olursam olayım bundan memnundum.” Başını eğerek ona baktı, sonra da içgüdüsel olarak sağ zırh eldivenini çözdü ve eldiven tangırtıyla yere düştü. Nasırlı eliyle uzandı ve Navani’nin çenesine dokundu. “Sadece iki pişmanlığım vardı. Biri senin için, biri de Renarin için.”

“Yani diyorsun ki, öylece ölüp gidebilirsin ve bu önemli olmaz mı?”

“Hayır,” dedi. “Diyorum ki sonsuzlukla yüzleştiğim zaman, orada huzur gördüm. Bu nasıl yaşadığımı değiştirecek.”

“Bütün o suçluluk hissin olmadan mı?”

Dalinar tereddüt etti. “Ben olduğum düşünülünce, ondan tamamen kurtulabileceğimi sanmıyorum. Sona varmak huzurdu ama yaşamak... O bir fırtına. Yine de, şimdi her şeyi farklı görüyorum. Artık yalan söyleyen insanların beni itip kakmasına izin vermekten vazgeçmenin zamanı geldi.” Başını kaldırarak daha fazla yeşilli askerin toplanmakta olduğu yukarıdaki sırta baktı. “Görülerden birini düşünüp duruyorum,” dedi yumuşak bir şekilde. “En sonuncuyu, Nohadon’la karşılaştığım görüyü. O benim bilgeliğini kitaba dökme önerimi reddetmişti. Orada bir şeyler var. Benim de öğrenmem gereken bir şey.”

“Ne?” diye sordu Navani.

“Daha bilmiyorum. Ama anlamaya yaklaştım.” Tekrar ona iyice sarılıp, elini başının arkasına koyarak saçlarını hissetti. Zırh’ın kaybolmasını, aralarındaki metalle ayrılıyor olmamayı diledi.

Ama Zırh’ını terk etmenin zamanı daha gelmemişti. Gönülsüz bir şekilde onu bırakarak Renarin ve Adolin’in onları rahatsız bir şekilde izlemekte olduğu yan tarafa döndü. Askerleri yukarıdaki sırtta toplanmakta olan Sadeas’ın ordusuna bakıyordu.

Burada kan dökülmesine izin *veremem,* diye düşündü Dalinar aşağı uzanarak etini yerdeki zırh eldiveninin içine sokarken. Kayışları sıkıştırarak zırhın kalan kısmına bağladı. *Ama onunla yüzleşmeden sessiz sessiz kampıma geri dönecek de değilim.* En azından ihanetinin sebebini öğrenmek zorundaydı. Her şey çok iyi gidiyordu.

Dahası, köprücülere vermiş olduğu söz meselesi vardı. Dalinar kan lekeli pelerini arkasında dalgalanırken yokuştan yukarı yürüdü. Adolin bir yanında tıngırdayarak geliyor, Navani de öbür yanında ona ayak uydurmaya çalışıyordu. Renarin ise onları takip etti, Dalinar’ın geride kalmış olan bin altı yüz askeri de yukarı çıkıyorlardı.

“Baba...” dedi Adolin düşman askerlere bakarak.

“Kılıç’ını çağırma. Burada iş dövüşmeye varmayacak.”

“Sadeas sizi terk etti, değil mi?” diye sordu Navani sessizce, gözleri öfkeyle yanarak.

“Bizi sadece terk etmedi,” diye tısladı Adolin. “Bize tuzak kurdu, sonra da ihanet etti.”

“Sağ kurtulduk,” dedi Dalinar sert bir şekilde. Önündeki yol gittikçe açık seçik hale geliyordu. Yapmak zorunda olduğu şeyin ne olduğunu biliyordu. “Bize burada saldırmayacak ama bizi kışkırtmaya çalışabilir. Kılıcını sis olarak bırak Adolin ve askerlerimizin de bir hata yapmasına izin verme.”

Yeşilli askerler gönülsüz bir şekilde açıldılar. Düşmanca bakıyorlardı. Yan tarafta, Kaladin ve onun köprücüleri Dalinar’ın kuvvetinin önüne yakın bir yerde yürüyordu.

Adolin Kılıç’ını çağırmadı ama Sadeas’ın etrafındaki askerlerine onları aşağılayarak baktı. Dalinar’ın askerleri bir kere daha etrafları düşmanlarla çevrelenmiş olduğu için iyi hissediyor olamazlardı ama onu toplanma alanına doğru takip ettiler. Sadeas ileride duruyordu. Parezırhı hâlâ üzerinde olan hain yüceprens kollarını kavuşturmuş, kıvırcık siyah saçları rüzgârda dalgalanarak bekliyordu. Birileri buradaki taşların üstünde devasa bir *thath* rünü yakmıştı ve Sadeas da bunun merkezinde ayaktaydı.

Adalet. Sadeas’ın orada dikilmiş, adaleti ayaklarının altında çiğneyerek duruyor olmasında muhteşem bir ironi vardı.

“Dalinar, eski dost!” diye seslendi Sadeas. “Görünüşe göre kurtulman olasılığını hafife almışım. Sen hâlâ tehlike altındayken geri çekilmiş olduğum için özür diliyorum ama kendi adamlarımın güvenliği önce geliyordu. Eminim ki anlıyorsundur.”

Dalinar Sadeas’tan az bir mesafe ileride durdu. Birbirleriyle yüzleştiler; toplanmış olan ordular gergindi. Soğuk bir rüzgâr Sadeas’ın arkasındaki güneşliği dalgalandırıyordu.

“Elbette,” dedi Dalinar, sesi dolaysızdı. “Sen yapman gereken şeyi yaptın.”

Sadeas gözle görülür bir şekilde rahatladı, gerçi Dalinar’ın askerlerinden birkaçı bunun üstüne mırıldandılar. Adolin onları dik dik bakarak susturdu.

Dalinar dönerek Adolin ve adamlarına geri çekilmeleri için elini salladı. Navani ona bir kaşını kaldırdı ama Dalinar ısrar etti ve diğerleriyle birlikte o da çekildi. Dalinar tekrar Sadeas’a döndü ve meraklı görünen yüceprens de kendi eşlikçilerine geri çekilmeleri için elini salladı.

Dalinar *thath* rününün kıyısına kadar yürüdü ve Sadeas da aralarında sadece birkaç santim kalana kadar öne çıktı. Boyları denkti. Bu kadar yakında dururken, Dalinar Sadeas’ın gözlerinin içindeki gerginliği ve öfkeyi

görebildiğini düşündü. Dalinar'ın sağ kalması aylardır süren planları mahvetmiş olmalıydı.

"Neden olduğunu bilmek zorundayım," diye sordu Dalinar Sadeas'tan başka hiç kimsenin duyamayacağı kadar alçak sesle.

"Yeminim yüzünden, eski dost."

"Ne?" diye sordu Dalinar ellerini yumruk yaparak.

"Seninle birlikte bir söz vermiştik, yıllar önce." Sadeas içini çekerek havailiği bir kenara bıraktı ve açıkça konuştu. "Elhokar'ı koruyacaktık. Bu krallığı koruyacaktık."

"Benim yaptığım da buydu? Aynı amaca sahiptik. Ve birlikte savaşıyorduk Sadeas. *İşe yarıyordu.*"

"Evet," dedi Sadeas. "Ama şimdi eminim ki Parshendileri tek başıma da yenebilirim. Birlikte yapmış olduğumuz her şeyi, ben kendi ordumun bir kısmını önden hızla götürerek, geri kalan daha büyük kuvveti de arkadan getirecek şekilde ikiye bölerek de başarabilirim. Senden kurtulmak için bu şansı kullanmak zorundaydım. Dalinar, görmüyor musun? Gavilar zayıflığı nedeniyle öldü. *Ben* en başından beri Parshendilere saldırmak, fethetmek istemiştim. O ise bir anlaşmada ısrar etti ve bu da onun ölümüne sebep oldu. Şimdi sen de tıpkı onun gibi davranmaya başlıyorsun. O aynı fikirler, aynı konuşma tarzı. Senin yüzünden Elhokar'a da bulaşmaya başladılar. O senin gibi giyiniyor. Bana Kurallar'dan ve nasıl belki de onları bütün on savaş kampında da uygulamaya koymanın gerekli olabileceğinden bahsediyor. *Geri çekilmeyi* düşünmeye başlıyor."

"Ve bu yüzden de sen benim yaptığının şerefli bir davranış olduğunu düşünmemi mi istiyorsun?" diye hırladı Dalinar.

"Hiç de değil," dedi Sadeas kıs kıs gülerek. "Yıllardır Elhokar'ın en güvendiği danışmanı olmak için çaba harcıyorum ama orada her zaman sen varsın. Onun dikkatini dağıtıyorsun; benim bütün uğraşlarıma rağmen o senin sözünü dinliyor. Bu sadece şeref yüzündenmiş gibi numara yapmayacağım, gerçi onun da biraz katkısı var. Sonuçta, sadece senden kurtulmayı istedim."

Sadeas'ın sesi soğuklaştı. "Ama sen *deliriyorsun,* eski dost. Bana bir yalancı diyebilirsin ama ben bugün yaptığım şeyi bir merhamet duygusuyla yaptım. Senin gittikçe daha da fazla düşmeni izlemek yerine, şan içinde ölmene izin vermenin bir yoluydu bu. Parshendilerin seni öldürmesini sağlayarak, Elhokar'ı senden koruyabilir ve seni de diğerlerine burada

gerçekten de ne yapmakta olduğumuzu hatırlatan bir sembole dönüştürebilirdim. Bizi en sonunda birleştiren şey senin ölümün olabilirdi. İronik, eğer düşünecek olursan."

Dalinar nefes alıp verdi. Gücenmişliğinin, öfkesinin onu yutmasına izin vermemek zordu. "O zaman bana bir şeyi söyle. Neden suikast girişimini benim üstüme yıkmadın? Sadece daha sonra bana ihanet etmenin bir yolunu arayacaktın madem, beni neden temize çıkardın?"

Sadeas homurdandı. "Hah. Hiç kimse senin kralı öldürmeye çalışmış olduğuna *gerçekten* de inanmazdı. Dedikodunu yaparlardı ama buna inanmazlardı. Seni fazla çabuk suçlamak kendimi zan altında bırakma riskini doğurabilirdi." Başını salladı. "Sanırım Elhokar onu kimin öldürmeye çalışmış olduğunu biliyor. Bana o kadarını itiraf etti ama ismi vermiyor."

Ne? diye düşündü Dalinar. *Biliyor mu? Ama... Nasıl? Neden bize kim olduğunu söylemiyor?* Dalinar planlarını değiştirdi. Sadeas'ın doğruyu söyleyip söylemediğinden emin değildi ama eğer öyleyse, Dalinar bunu kullanabilirdi.

"Sen olmadığını biliyor," diye devam etti Sadeas. "Ondan bu kadarını okuyabiliyorum ama o ne kadar şeffaf olduğunun farkında değil. Seni suçlamak anlamsız olurdu. Elhokar seni savunurdu ve ben de İstihbarat Yüceprensi konumunu kaybedebilirdim. Ama senin bana tekrar güvenmeni sağlamak için gerçekten harika bir fırsat *yarattı*."

Onları birleştir... Görüler. Ama Dalinar'a bunları söyleyen adam kesinlikle yanılmıştı. Şerefli davranmak Sadeas'ın sadakatini *kazandırmamıştı*. Sadece Dalinar'ı ihanet karşısında savunmasız hale getirmişti.

"Eğer bir anlamı varsa, seni severim," dedi Sadeas boş boş. "Gerçekten de severim. Ama sen benim yolumdaki bir kayasın ve ben farkında olmadan Gavilar'ın krallığını yok etmek için çalışan bir güçsün. Fırsat elime geçtiği zaman bunu kullandım."

"Bu sadece uygun bir fırsat değildi," dedi Dalinar. "Sen bunu kurdun, Sadeas."

"Plan yapmıştım ama ben çoğu zaman plan yaparım. Her zaman elimdeki seçenekleri kullanmam. Bugün kullandım."

Dalinar homurdandı. "Eh, sen bugün bana bir şeyi gösterdin Sadeas, benden kurtulmaya çalışma hareketinin bizzat kendisi bana bunu gösterdi."

"Peki, neymiş o?" diye sordu Sadeas eğlenerek.

“Bana benim hâlâ bir tehdit olduğumu gösterdin.”

♦

♦♦

Yüceprensler alçak sesli konuşmalarına devam ediyordu. Kaladin Dalinar’ın askerlerinin yanında, Köprü Dört’ün üyeleriyle birlikte tükenmiş bir halde duruyordu.

Sadeas onlara bir bakış atmaya tenezzül etti. Matal kalabalığın içinde durmuş ve bütün bu zaman boyunca kızarmış bir yüzle Kaladin’in takımını izlemişti. Matal büyük olasılıkla Lamaril’in başına geldiği gibi cezalandırılacağını biliyordu. Derslerini almış olmaları gerekirdi. En başında, Kaladin’i öldürmüş olmaları gerekirdi.

Denediler, diye düşündü. *Başaramadılar.*

Ona ne olmuş olduğunu, Syl ve kafasının içindeki kelimelerle olan biten şeyin ne anlama geldiğini bilmiyordu. Görünüşe göre artık Fırtınaışığı onun için daha iyi işliyordu. Daha etkili, daha güçlü olmuştu. Ama şimdi gitmişti ve Kaladin *o kadar* yorgundu ki. Tükenmişti. Kendisini ve Köprü Dört’ü çok fazla zorlamıştı. Haddinden fazla.

Belki de o ve diğerleri Kholin’in kampına gitmiş olmalıydılar. Ama Teft haklıydı, bu işin sonunu görmeleri gerekiyordu.

Söz verdi, diye düşündü Kaladin. Bizi *Sadeas’tan kurtaracağına söz verdi.*

Öte yandan, geçmişte *açıkgözlerin* verdikleri sözler onu nereye getirmişti?

Yüceprensler görüşmelerini tamamlayarak ayrıldı ve birbirlerinden uzaklaştı.

“Eh, adamların belli ki yorgun Dalinar,” dedi Sadeas yüksek, bir sesle. “Neyin yanlış gitmiş olduğu hakkında daha sonra da konuşabiliriz ama sanıyorum ittifakımızın uygulanabilir olmadığının kanıtlanmış olduğunu varsaymak gerek.”

“Uygulanabilir değil,” dedi Dalinar. “Bunu ifade etmek için oldukça kibar bir terim.” Köprücülere doğru başıyla işaret etti. “Bu köprücüleri benimle birlikte kampıma götüreceğim.”

“Korkarım ki onlardan ayrılamam.”

Kaladin’in içi burkuldu.

“Muhakkak ki senin için fazla bir değerleri yoktur, ” dedi Dalinar. “Fiyatını söyle.”

“Satmayı düşünmüyorum.”

“Adam başına altmış zümrüt broam ödeyeceğim,” dedi Dalinar. Bu iki taraftan da izleyen askerlerin nefeslerinin kesilmesine neden oldu. Bu iyi bir kölenin fiyatının en azından yirmi katıydı.

“Tanesine bin bile versen olmaz, Dalinar,” dedi Sadeas. Kaladin o gözlerin içinde köprücülerinin ölümünü görebiliyordu. “Askerlerini al ve git. Benim malımı da burada bırak.”

“Beni bu konuda zorlama, Sadeas,” dedi Dalinar.

Bir anda gerginlik geri dönmüştü. Dalinar’ın subaylarının elleri kılıçlarına gitti ve mızrakçıların kulakları dikilerek silahlarının saplarını kavradılar.

“Seni zorlamayayım mı?” diye sordu Sadeas. “Bu nasıl bir tehdit böyle? Kampımdan *git.* İkimizin arasında daha fazla bir şey kalmadığı açık. Eğer malımı çalmaya kalkarsan, sana saldırmak için her türlü gerekçem olur.”

Dalinar yerinde duruyordu. Kendine güveniyormuş gibi görünüyordu ama Kaladin bunun için hiçbir sebep göremiyordu. *Ve bir söz daha ölüyor,* diye düşündü Kaladin arkasını dönerek. Sonuç olarak, bütün iyi niyetlerine rağmen bu Dalinar Kholin’in de diğerlerinden bir farkı yoktu.

Kaladin’in arkasında şaşkınlıkla nefesler tutuldu.

Kaladin donakaldı, sonra da hızla döndü. Dalinar Kholin yeni çağırılmış olduğu için üstünden su damlacıkları akan devasa Parckılıcı’nı elinde tutuyordu. Zırhından hafifçe buhar tütüyor gibiydi, çatlaklarından Fırtınaışığı yükseliyordu.

Sadeas tökezleyerek geriye kaçtı, gözleri kocaman açılmıştı. Onun şeref muhafızları kılıçlarını çektiler. Adolin Kholin görünüşe göre kendi silahını çağırmaya başlayarak elini yan tarafa uzattı.

Dalinar öne doğru bir adım attı, sonra da Kılıç’ının ucunu taşların üstündeki kararmış rünün ortasına sapladı. Geriye bir adım attı. “Köprücüler için,” dedi.

Sadeas gözlerini kırpıştırdı. Mırıldanmakta olan sesler kesildi ve alandaki insanlar nefes bile alamayacak kadar afallamış halde kalakaldı.

“*Ne?*” dedi Sadeas.

“Kılıç,” dedi Dalinar, sert sesi havada yayılıyordu. “Köprücülerine karşılık olarak. Hepsine. Kampında olan bütün köprücüler. Onlar istediğim şekilde davranmam için benim olacak, bir daha asla senin tarafından dokunulmayacak. Karşılığında sen Kılıç’ı alacaksın.”

Sadeas inanamayarak Kılıç’a baktı. “Bu silah servetler değerinde. Şehirler, saraylar, *krallıklar*!”

“Anlaştık mı?” diye sordu Dalinar.

“Baba hayır!” dedi Adolin Kholin kendi Kılıç’ı elinde belirirken. “Sen...”

Dalinar bir elini kaldırarak genç adamı susturdu. Gözlerini Sadeas’ın üstünde tutuyordu. *“Anlaştık mı?*” diye sordu kelimelerin üstüne basa basa.

Kaladin hareket edemeyerek, hiçbir şey düşünemez durumda bakakaldı.

Sadeas Parekılıcı’na baktı; gözleri açlıkla doluydu. Kaladin’e bir göz attı, kısacık bir an için tereddüt etti, sonra da uzandı ve *Kılıç*’ı kabzasından kavradı, *“Al* fırtına götüresi yaratıkları.”

Dalinar kısaca başını sallayarak Sadeas’a sırtını döndü. “Gidelim,” dedi beraberindekilere.

“Onlar değersiz biliyorsun,” dedi Sadeas. “Sen on aptallardansın, Dalinar Kholin! Ne kadar delirmiş olduğunu görmüyor musun? Bu bir Alethi yüceprensi tarafından verilmiş en aptalca karar olarak tarihe geçecek!”

Dalinar arkasına bakmadı. Yürüyerek. Kaladin ve Köprü Dört’ün diğer üyelerinin yanına geldi. “Gidin,” dedi Dalinar onlara, sesi nazikti. “Eşyalarınızı ve geride bıraktığınız adamları toplayın. Sizinle birlikte muhafız olarak askerlerimi göndereceğim. Köprüleri bırakın ve hızla benim kampıma gelin. Orada güvende olacaksınız. Size bunun için şerefim üzerine söz veriyorum.”

Yürüyerek uzaklaşmaya başladı.

Kaladin uyuşukluğundan kurtuldu. Yüceprensin arkasından fırlayarak zırhlı kolunu kavradı. “Bekle. Sen... O... *Ne oldu orada?*”

Dalinar ona doğru döndü. Sonra Yüceprens, Kaladin’in omzuna bir elini koydu, mavi parlayan eldiveni arduvaz grisi olan zırhının kalan kısmıyla uyumsuzdu. “Sana ne yapılmış olduğunu bilmiyorum. Hayatının nasıl olduğunu ancak tahmin edebilirim. Ama bunu bil. Benim kampımda ne köprücü ne de köle olacaksınız.”

“Ama...”

“Bir insanın hayatının değeri nedir?” diye sordu Dalinar yumuşak bir şekilde.

“Köle tüccarları bir tanesinin yaklaşık iki zümrüt broam olduğunu söylüyor,” dedi Kaladin kaşlarını çatarak.

“Peki ya sen ne diyorsun?”

“Bir insanın hayatına değer biçemezsin,” dedi anında babasını tekrarlayarak.

Dalinar gözlerinin kenarlarındaki kırışıklık çizgileri genişleyerek gülümsedi. “Tesadüf eseri, bu bir Parekılıcı’nın da tam değeri. Yani bugün, sen ve adamların bana iki bin altı yüz paha biçilemez hayatı satın almak için fedakârlıkta bulundunuz. Ve ben de size olan borcumu sadece tek bir paha biçilmez kılıç ile ödemiş oldum. Ben buna kelepir derim.”

“Bunun gerçekten de iyi bir alışveriş olduğunu düşünüyorsun, değil mi?” dedi Kaladin hayret içinde.

Dalinar etkileyici bir şekilde babacan bir tavırla gülümsedi. “Şerefim için mi? Tartışmasız. Git ve adamlarını güvenliğe taşı, asker. Bu gece, daha sonra, sana bazı sorularım olacak.”

Kaladin yeni Kılıç’ını huşu içinde tutmakta olan Sadeas’a bir göz attı. “Sadeas’la ilgileneceğini söylemiştin. Düşündüğün şey bu muydu?”

“Bu Sadeas’la ilgilenmek değildi,” dedi Dalinar. “Bu sen ve adamlarınla ilgilenmekti. Benim bugün hâlâ yapmam gereken işler var.”

♦

♦♦

Dalinar, Kral Elhokar’ı sarayının oturma odasında buldu.

Dalinar bir kere daha dışarıdaki muhafızlara başını salladı, sonra da kapıyı kapattı. Sıkıntılı gibi görünüyorlardı ki öyle de olması gerekirdi. Verilen emir kuraldışıydı. Ama onlara söylendiği gibi yapacaklardı. Kralın mavi ve altın renklerini giyiyorlardı ama onlar Dalinar’ın adamlarıydı ve sadâkatleri yüzünden özellikle seçilmişlerdi.

Kapı pat diye kapandı. Kral Parezırhı’nı giymiş, haritalarından birine bakıyordu. “Ah, amca,” dedi Dalinar’a doğru dönerek. “Güzel. Ben de seninle konuşmak istiyordum. Sen ve annem hakkında olan söylentilerden haberin var mı? Uygunsuz bir şeylerin olamayacağının farkındayım ama insanların düşündükleri şeyler hakkında endişeliyim.”

Dalinar’ın botlu ayakları pahalı halının üstünde gümbürdeyerek odayı geçti. Odanın köşelerinde asılı dolu elmaslar ve işlemeli duvarlara ışığı yansıtmaları ve parlamaları için döşenmiş minik kuvars parçacıkları vardı.

“Gerçekten de amca,” dedi Elhokar başını sallayarak. “Kamptaki ününden gittikçe daha da hoşnutsuz oluyorum. Dedikleri şeyler beni kötü bir şekilde etkiliyor, biliyorsun ve...” Dalinar ondan yaklaşık bir adım ötede dururken sesi solarak kesildi. “Amca? Her şey yolunda mı? Kapı muhafızlarım bugünkü plato saldırınla ilgili bir tür aksilikten bahsetmişti ama aklım düşüncelerle doluydu. Önemli bir şeyi mi kaçırdım?”

“Evet,” dedi Dalinar. Sonra da ayağını kaldırarak kralı göğsünden tekmeledi.

Darbenin gücü kralı arkadaki masasına doğru fırlatmıştı. Ağır Paretaşıyan çatırtıyla üstüne inerken kaliteli tahtalar parçalandı. Elhokar yere çarptı, göğüs zırhı hafifçe çatlamıştı. Dalinar bir adımla yanına geldi sonra da kralın yan tarafına bir tekme daha indirerek göğüs zırhını tekrar çatlattı.

Elhokar panik içinde bağırmaya başladı, “Muhafızlar! Gelin! Muhafızlar!”

Hiç kimse gelmedi. Dalinar tekrar tekme attı ve Elhokar da küfrederek botunu yakaladı. Dalinar homurdandı ama eğilerek Elhokar’ı kolundan yakaladı, sonra da çekerek ayaklarının üstüne kaldırıp onu odanın öbür ucuna doğru fırlattı. Kral bir sandalyeye çarpıp parçalayarak halının üstünde tökezledi. Etrafa yuvarlak tahta parçaları dağıldı ve kıymıklar saçıldı.

Kocaman açılmış gözleriyle Elhokar zar zor ayaklarının üstünde doğruldu. Dalinar onun üstüne gitti.

“Ne oldu sana amca?” diye bağırdı Elhokar. “Sen delirmişsin! Muhafızlar! Kralın konutunda suikastçı var! Muhafızlar!” Elhokar kapıya doğru koşmaya çalıştı ama Dalinar omzunu krala bindirerek genç adamı tekrar yere devirdi.

Elhokar yerde yuvarlandı ama bir elini vücudunun altına yerleştirmeyi başarmıştı ve diğer eli yan tarafında, dizlerinin üstünde doğruldu. Kılıç’ını çağırırken bir sis bulutu belirdi.

Dalinar tam Parekılıcı avcunun içinde belirirken kralın eline tekme attı. Kılıç darbeyle elinden fırladı ve anında tekrar sise dönüştü.

Elhokar boş yere Dalinar’a bir yumruğunu salladı ama Dalinar bunu yakaladı, sonra da aşağı uzanarak kralı tutup ayaklarının üstüne kaldırdı. Elhokar’ı öne doğru çekti ve yumruğunu kralın göğüs zırhına bindirdi. Elhokar debelendi ama Dalinar hareketini tekrar edip, parmaklarının etrafındaki çelik koruyucuları çatlatarak zırhlı eldivenini göğsüne indirerek kralın nefesini kesti.

Sonraki darbe Elhokar’ın göğüs zırhını patlatarak erimiş kıymık parçalarına dönüşmesine neden oldu.

Dalinar kralı yere bıraktı. Elhokar tekrar kalkmak için uğraştı ama göğüs zırhı Parezırhı’nın gücü için bir odaktı. Onu kaybetmek kol ve bacakların ağırlaşmasına neden olurdu. Kıvranmakta olan kralın yanında bir dizinin üstüne çöktü. Elhokar’ın Parekılıcı tekrar oluştu ama Dalinar kralın bileğini kavradı ve kuvvetle taş zemine çarparak Kılıç’ı bir kere daha elinden kurtardı. Yine sise dönüşerek kayboldu.

”Muhafızlar!” diye ciyakladı Elhokar. “Muhafızlar, muhafızlar, *muhafızlar!*”

“Gelmeyecekler, Elhokar,” dedi Dalinar yumuşak bir şekilde. “Onlar benim adamlarım ve onlara ne duyarlarsa duysunlar içeri girmemeleri ve başka birisinin de girmesine izin vermemeleri için emir verdim. Bu senden gelen yardım çağrılarını içeriyor olsa bile.”

Elhokar sessizleşti.

“Onlar benim adamlarım, Elhokar,” diye tekrar etti Dalinar. “Onları ben eğittim. Onları oraya ben koydum. Onlar her zaman bana sadık oldular.”

“Neden amca? Ne yapıyorsun? Lütfen söyle bana.” Neredeyse ağlıyordu.

Dalinar öne eğilerek kralın nefesinin kokusunu alabilecek kadar yaklaştı. “Av sırasında atındaki eyer kayışı,” dedi Dalinar sessizce. “Onu sen kendin kestin, değil mi?”

Elhokar’ın gözleri daha da fazla açıldı.

“Eyerler sen benim kampıma gelmeden önce değiştirilmişti,” dedi Dalinar. “Bunu yaptın çünkü attan düştüğün zaman en sevdiğin eyerini mahvetmek istemiyordun. Sen bunun olmasını planlıyordun, bunun olmasına sen *neden oldun.* Bu yüzden kayışın kesilmiş olduğundan o kadar emindin.”

Elhokar büzülerek başını salladı. “Birileri beni öldürmeye çalışıyordu ama sen inanmıyordun! Ben... Ben bunun sen olabileceğinden endişe etmiştim! O yüzden de şeye karar verdim... Ben...”

“Hayatına karşı düzenlenmiş gözle görünür, bariz gibi duran bir teşebbüs yaratmak için kendi eyer kayışını kestin,” dedi Dalinar. “Benim ya da Sadeas’ın incelememizi sağlayacak bir şeyler.”

Elhokar durakladı, sonra tekrar başını salladı.

Dalinar gözlerini kapatarak yavaşça nefesini bıraktı, “Ne yaptığının farkında değil misin Elhokar? Bütün kamplarda şüpheleri üstüme çektin! Sadeas’a beni yok etmesi için bir fırsat verdin.” Gözlerini açarak altındaki krala baktı.

“Bilmek zorundaydım,” diye fısıldadı Elhokar. “Hiç kimseye güvenemezdim.” Dalinar’ın ağırlığının altında inledi.

“Ya Parezırhı’nın içindeki çatlak mücevherler? Onları da mı sen koydun?”

“Hayır.”

“O zaman belki gerçekten de bir şeyleri açığa çıkarmışsındır,” dedi Dalinar homurdanarak. “Sanırım seni tam olarak suçlayamayız.”

“O zaman kalkmama izin verecek misin?”

“Hayır.” Dalinar daha da aşağı eğildi. Bir elini kralın göğsünün üstüne bastırdı. Elhokar debelenmeyi keserek dehşet içinde ona baktı. “Eğer bastırırsam, ölürsün,” dedi Dalinar. “Kaburgaların dal gibi kırılır, kalbin bir üzüm tanesi gibi ezilir. Hiç kimse beni suçlamaz. Hepsi zaten yıllar önce Karadiken’in tahtı kendisine almış olması gerektiğini fısıldaşıyor. Senin muhafızların bana sadık. Senin intikamını alacak hiç kimse olmaz. Kimsenin umurunda olmaz.”

Dalinar elini sadece birazcık daha bastırırken Elhokar nefesini bıraktı.

“Anlıyor musun?” diye sordu Dalinar sessizce.

“Hayır!”

Dalinar içini çekti, sonra da genç adamı bırakarak ayağa kalktı. Elhokar zorlanarak bir nefes aldı.

“Paranoyan boşuna olabilir veya gayet doğru da olabilir,” dedi Dalinar. “Ne olursa olsun, anlamak zorunda olduğun bir şey var. Ben senin düşmanın değilim.”

Elhokar kaşlarını çattı. “Yani beni öldürmeyecek misin?”

“Fırtınalar adına! Hayır. Seni kendi oğlum gibi seviyorum, velet.”

Elhokar göğsünü ovuşturdu. “Senin... Çok garip babalık içgüdülerin var.”

“Seni takip ederek yıllar geçirdim,” dedi Dalinar. “Sana sadâkatimi, sevgimi ve tavsiyelerimi verdim. Kendimi sana adadım; kendime söz verdim, asla Gavilar’ın tahtına göz dikmeyeceğime dair kendime yemin ettim. Hepsi kalbimi sadık tutmak için. Buna rağmen bana güvenmedin. Kayışla çevirdiğin o numara gibi bir halt ettin, beni suçlu gibi gösterdin, kendi düşmanlarına farkında olmadan sana karşı harekete geçmeleri için fırsat sağladın.”

Dalinar krala doğru bir adım attı. Elhokar büzüldü.

“Eh, artık biliyorsun,” dedi Dalinar, sesi sertti. “Eğer ben seni öldürmek istiyor olsaydım Elhokar, bunu düzinelerce defa yapmış olabilirdim. *Yüzlerce* kere. Görünüşe göre sadâkatimi ve sevgimi dürüstlüğümün kanıtı olarak kabul etmiyorsun. Ee, eğer bir çocuk gibi davranırsan, bir çocuk gibi muamele görürsün. Artık kesin olarak biliyorsun ki ben senin ölmeni istemiyorum. Çünkü eğer isteseydim, orada göğsünü ezip işi bitirmiş olurdum!”

Gözlerini kralın gözlerine dikti. “Şimdi, *anlıyor musun?*” dedi Dalinar.

Elhokar yavaş yavaş başını salladı.

“İyi,” dedi Dalinar. “Yarın beni Savaş Yüceprensi olarak tayin edeceksin.”

“Ne?”

“Bugün Sadeas bana ihanet etti,” dedi Dalinar. Kırılmış masaya doğru yürüdü ve parçalarını tekmeledi. Kralın mührü geleneksel çekmecesinden yuvarlanarak çıktı. Dalinar bunu aldı. “Adamlarımın neredeyse altı bin tanesi katledildi. Adolin ve ben zar zor sağ kurtulduk.”

“Ne?” dedi Elhokar kendini zorlayarak oturur konuma geçerken. “Bu imkânsız!”

“Hiç de değil,” dedi Dalinar yeğenine bakarak. “Geri çekilerek bizi Parshendilere terk etmek için bir fırsat gördü. Bunu da yaptı. Yapmak için çok Alethice bir şey. Acımasızca ama yine de onun bir şeref ve ahlak numarası yapmasını mümkün kılıyor.”

“O zaman... Benden onu mahkemeye çıkarmamı mı istiyorsun?”

“Hayır. Sadeas diğerlerinden daha kötü ya da daha iyi değil. Yüceprenslerin hangisi olsa, kendisini riske atmadan arkadaşlarına ihanet etmek için bir fırsat gördüğü zaman bunu kullanır. Ben onları sadece sözde olmanın ötesinde birleştirmenin bir yolunu bulmaya niyetliyim. Bir şekilde. Yarın, sen beni Savaş Yüceprensi ilan ettikten sonra, Zırh’ımı bir sözümü yerine getirmek için Renarin’e vereceğim. Başka bir sözümü gerçekleştirmek için Kılıç’ımdan vazgeçtim bile.”

Yakınına yürüyerek tekrar Elhokar’ın gözlerinin içine baktı, sonra da kralın mührünü eliyle kavradı. “Savaş Yüceprensi olarak, Kurallar’ı kampların onunda da uygulamaya koyacağım. Sonra savaşı doğrudan yönetecek, hangi orduların hangi plato saldırılarına çıkabileceğine ben karar vereceğim. Bütün mücevherkalpler Taht tarafından kazanılmış, sonra da senin tarafından ganimet olarak dağıtılmış olacak. Bunu bir yarışmadan gerçek bir savaşa dönüştüreceğiz ve bunu da bizim bu on ordumuzu ve onların liderlerini, gerçek askerlere dönüştürmek için kullanacağım.”

“Fırtınababa! Bizi öldürürler! Yüceprensler isyan eder! Bir hafta sağ kalmam!”

“Memnun olmayacaklar, orası kesin,” dedi Dalinar. “Ve evet, bu büyük bir oranda tehlike içerecek. Muhafızlarımız konusunda çok daha dikkatli olmak zorunda kalacağız. Eğer sen haklıysan ve birileri zaten seni öldürmeye çalışıyorsa, bunu her halükârda yapmamız gerek.”

Elhokar ona gözlerini dikti, sonra da göğsünü ovuşturarak kırık mobilyalara baktı, “Sen *ciddisin,* değil mi?”

“Evet.” Mührü Elhokar’a fırlattı. “Ben gider gitmez kâtiplerine benim tayinimi resmen yazdıracaksın.”

“Ama ben senin insanları Kurallar’ı takip etmeye zorlamanın yanlış olduğunu söylediğini sanıyordum,” dedi Elhokar. “İnsanları değiştirmenin en iyi yolunun doğru şekilde yaşamak ve onların seni örnek alarak takip etmelerini sağlamak olduğunu söylemiştin!”

“Bu Yaradan bana yalan söylemeden önceydi,” dedi Dalinar. Hâlâ o konuda ne düşüneceğini bilmiyordu. “Sana anlattığım şeylerin çoğunu *Kralların Yolu’ndan* öğrendim. Ama ben bir şeyi anlamamıştım. Nohadon kitabı hayatının sonunda yazdı; krallıkları birleşmeye zorladıktan sonra, Issızlık’ta yıkılmış olan diyarlara hayat verdikten sonra, düzeni sağladıktan *sonra.*

“Kitap bir ideali somutlaştırmak için yazılmıştı. Doğru olan şeyi yapma konusunda zaten bir momentumu olan bir halka verilmişti. Benim hatam buydu. Bunların herhangi birinin işe yarayabilmesinden önce, halkımızın sahip olması gereken asgari bir şeref ve saygınlık düzeyi var. Adolin bana birkaç hafta önce bir şey söyledi, önemli bir şey. Bana oğullarımı bu kadar yüksek beklentilere uymaya zorladığım hâlde, başkalarının suçlu bulunmadan yanlış yollarında gitmeye devam etmelerine neden izin verdiğimi sordu.

“Diğer yüceprenslere ve onların *açıkgözlerine* yetişkinlermiş gibi muamele ediyordum. Bir yetişkin bir prensibi alarak kendi ihtiyaçlarına uyacak şekilde kullanabilir. Ama bizler daha bunun için hazır değiliz. Bizler çocuğuz. Ve bir çocuğu eğitirken, ondan kendi seçimlerini yapacak kadar büyüyene dek doğru olanı yapmasını *talep edersin.* Gümüş Krallıklar şerefin şanlı kaleleri olarak *doğmadı.* Onlar olgunluğa ulaşana kadar yetiştirilen gençler gibi öyle olmaları için eğitildiler, büyütüldüler.”

Geniş adımlarla ilerleyerek Elhokar’ın yanında diz çöktü. Kral göğsünü ovmaya devam ediyordu, Parezırhı merkez parçası eksik olduğu için garip görünüyordu.

“Alethkar’ı adam edeceğiz yeğenim,” dedi Dalinar yumuşak bir şekilde. “Yüceprensler Gavilar’a yeminler ettiler ama şimdi bu yeminleri görmezden geliyorlar. Eh, onların bunu yapmasına izin vermekten vazgeçmenin zamanı geldi. Biz bu savaşı kazanacağız ve Alethkar’ı da tekrar insanların imreneceği bir yere dönüştüreceğiz. Sadece askeri gücümüz yüzünden değil

ama buradaki insanlar güvende olduğu ve adalet hüküm sürdüğü için. Ya bunu yapacağız ya da sen ve ben bunu yapmaya çalışırken öleceğiz.”

“Bunu hevesli bir şekilde söylüyorsun.”

“Çünkü en sonunda tam olarak ne yapmam gerektiğini biliyorum,” dedi Dalinar doğrulup ayağa kalkarak. “Ben Barış Elçisi Nohadon olmaya çalışıyordum. Ama öyle değilim. Ben Karadiken’im, bir general ve bir savaş beyiyim. Kapalı kapılar ardında politika yapmak için bir yeteneğim yok ama askerleri eğitmekte çok iyiyim. Yarından başlayarak, bu kampların her birindeki bütün adamlar bana ait olacak. Benim görüşüme göre, onların hepsi yeni acemiler. Yüceprensler bile.”

“Benim tayini yaptığımı varsayarak.”

“Yapacaksın,” dedi Dalinar. “Ve karşılığında da, seni öldürmeye çalışanın kim olduğunu bulmaya söz veriyorum.”

Elhokar Parezırhı’nı parça parça çıkarmaya başlarken homurdandı. “O ilan yapıldıktan sonra, beni öldürmeye çalışanın kim olduğunu keşfetmek kolay olacak. Savaş kamplarındaki her ismi o listeye ekleyebilirsin!”

Dalinar’ın gülümsemesi genişledi. “En azından o zaman tahmin yürütmek zorunda kalmayız. Bu kadar da karamsar olma, yeğenim. Bugün bir şey öğrendin. Amcan seni öldürmek istemiyor.”

“O sadece beni bir hedef tahtasına çevirmek istiyor.”

“Kendi iyiliğin için oğlum,” dedi Dalinar kapıya doğru yürüyerek. “Çok fazla endişe etme. Seni tam olarak nasıl hayatta tutacağıma dair bazı planlarım var.” Kapıyı açarak endişeli bir hizmetkâr ve eşlikçi gurubunu geride tutmakta olan endişeli bir muhafız grubuyla karşılaştı.

“O gayet iyi,” dedi Dalinar onlara. “Bakın?” Kenara çekilerek muhafızların ve hizmetkârların krallarıyla ilgilenmelerine izin verdi.

Dalinar gitmek için döndü. Sonra da durakladı, “Ha, Elhokar? Bir de annen ve ben birbirimizi yakından tanımaya çalışıyoruz. Buna alışmaya başlaman iyi olur.”

Son birkaç dakikada olmuş olan her şeye rağmen, bu sözler kralda katıksız bir şaşkınlık bakışı yarattı. Dalinar gülümsedi ve kapıyı çekerek kapattı; uzaklaşırken adımları sağlamdı.

Neredeyse her şey hâlâ yanlıştı. Sadeas’a karşı hâlâ hiddetli, adamlarının bu kadar fazlasının kaybettiği için acılı, Navani ile ne yapacağı hakkında kafası karışık, görüleri yüzünden afallamıştı ve savaş kamplarında birliği sağlama fikri de gözünü korkutuyordu.

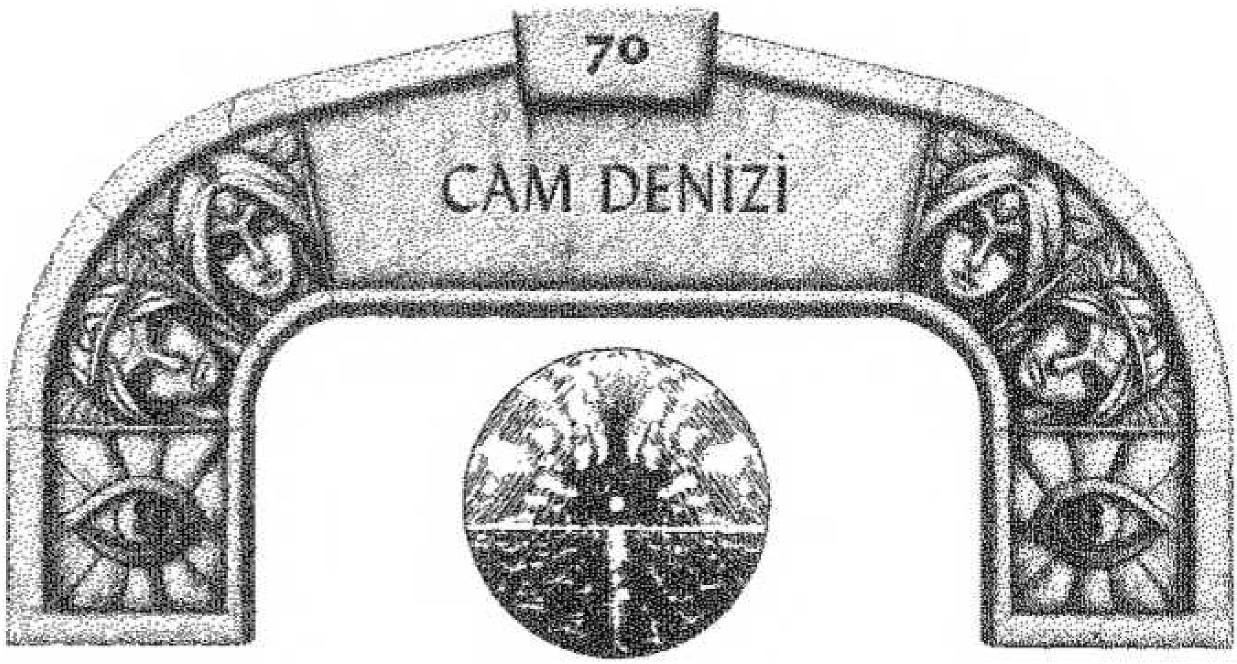
Ama en azından artık elinde kullanabileceği bir şeyler vardı.

DÖRDÜNCÜ KISMIN SONU

BEŞİNCİ KISIM

Üstteki Sessizlik

SHALLAN ♦ DALİNAR ♦ SZETH
KALADİN ♦ AKIL

Shallan küçük hastane odasının yatağında sessizce yatıyordu. Yaptıkları yüzünden gözyaşları kalmayana kadar ağlamış, hatta ondan sonra biraz da lazımlığın içine kusmuştu. Kendini sefil hissediyordu.

Jasnah'ya ihanet etmişti. Ve Jasnah bunu biliyordu. Nedense, prensesi hayal kırıklığına uğratmış olmak hırsızlığın kendisinden daha beter geliyordu.

Onun da ötesinde, Kabsal ölmüştü. Neden *onun* yüzünden bu kadar fena hissediyordu ki? O bir suikastçıydı, amaçları için Shallan'ın hayatını tehlikeye atmaktan çekinmemiş ve Jasnah'yı öldürmeye çalışmıştı. Ama yine de Shallan onu özlüyordu. Jasnah birileri onu öldürmeye çalışmış olduğu için şaşırmış gibi görünmemişti, belki de suikastçılar onun hayatının sıradan bir parçasıydı. O büyük ihtimalle Kabsal'ın duygusuz bir katil olduğunu düşünüyordu ama Kabsal'ın Shallan'la arası çok iyi olmuştu. Gerçekten de olanların hepsi yalan olabilir miydi?

Biraz da olsa içten olması gerek, dedi kendi kendine yatağının içinde kıvrılmışken. *Eğer beni hiç umursamıyor olsaydı, neden bana reçeli*

yedirmek için o kadar ısrar etti?

Panzehiri kendisi almak yerine ilk önce Shallan'a vermişti.

Ama yine de, eninde sonunda kendisi aldı, diye düşündü. O *bir parmak reçeli ağzına attı. Panzehir onu neden kurtarmadı*?

Bu soru Shallan'ın yakasına yapıştı. Bu sırada başka bir şey daha kafasına takıldı, eğer kendi suçluluk duygusu yüzünden bu kadar dikkati dağınık olmasa daha önce fark etmiş olacağı birşey.

Jasnah ekmeği yemişti.

Shallan doğrulup oturarak sırtını yatağın başucundaki tahtaya dayadı ve kollarını kendi etrafına doladı. *Ekmeği o da yedi ama zehirlenmedi,* diye düşündü. *Son zamanlarda hayatım hiç makul şekilde geçmiyor. Çarpık kafaları olan yaratıklar, karanlık gökyüzünün olduğu yer, Ruhdöküm ... Ve şimdi de bu.*

Jasnah nasıl sağ kalmıştı? Nasıl?

Shallan titreyen parmaklarla yatağının yanındaki sehpanın üstünde duran torbasına uzandı, içinde Jasnah'nın onu kurtarmak için kullanmış olduğu lâl taşı küre vardı.

Zayıfça ışık veriyordu, büyük bir kısım Ruhdökümü sırasında harcanmıştı. Ama yatağın yanında durmakta olan çizim tahtasını aydınlatmaya yetiyordu. Jasnah büyük olasılıkla onu karıştırmaya zahmet bile etmemişti. Görsel sanatları o kadar hor görüyordu ki. Çizim tahtasının yanında Jasnah'nın ona vermiş olduğu kitap da duruyordu. *Sonsuz Sayfalar Kitabı.* Onu neden geride bırakmıştı?

Shallan kalemini aldı ve eskiz defterinin sayfalarını karıştırarak bos bir sayfa açtı. Bazıları tam da bu odanın içini betimlemekte olan sembol kafalı yaratıkların birkaç resmini geçmişti. Onlar Shallan'ın etrafında gizli gizli geziniyorlardı, her zaman. Bazı zamanlarda, Shallan onları gözünün ucuyla görebildiğini düşünüyordu. Başka zamanlarda da onların fısıldadıklarını duyabiliyordu. Onlara tekrar cevap vermeye cüret edememişti.

Parmakları titreyerek çizmeye başladı, Jasnah'yı o gün hastanede olduğu gibi çiziyordu. Shallan'ın yatağının yanında oturmuştu, reçel elindeydi. Shallan özellikle bir Hatıra almamıştı ve resim eğer öyle yapmış olsaydı daha gerçekçi olurdu ama Jasnah'yı parmağını reçelin içine daldırmış olarak çizmeye yetecek kadar iyi hatırlıyordu. Çilekleri koklamak için parmağını burnuna götürmüştü. Neden? Neden parmağını reçelin içine sokmuştu? Kavanozu burnuna kaldırmak yeterli olmaz mıydı?

Jasnah koku yüzünden herhangi bir tepki vermemişti. Hatta Jasnah reçelin bozulmuş olduğundan da bahsetmemişti. Sadece kapağını tekrar kapatmış ve reçeli geri vermişti.

Shallan başka bir boş sayfayı açtı ve Jasnah'yı ekmek parçasını dudaklarına doğru götürürken çizdi. Onu yedikten sonra da yüzünü buruşturmuştu. Garip.

Shallan kalemini indirerek Jasnah'nın ekmeği parmaklarının arasında sıkı sıkı tutmakta olduğu bu çizimine baktı. Bu sahnenin kusursuz bir kopyası değildi ama yeteri kadar ayrıntılıydı. Çizimde, sanki ekmek parçası *eriyormuş* gibi görünüyordu. Sanki Jasnah ekmeği ağzına atarken parmaklarının arasında doğal olmayan bir şekilde yamulmuş gibiydi.

Bu... Bu olabilir mi?

Shallan yataktan dışarı süzülerek çizim tahtasını kolunun altına kıstırdı ve küreyi eline aldı. Muhafız gitmişti. Kimse ona ne olduğunu umursuyormuş gibi görünmüyordu, zaten sabahleyin gönderilecekti.

Taş zemin ayaklarının altında soğuktu. Sadece beyaz bir cübbe giyiyordu ve neredeyse çıplakmış gibi hissediyordu. En azından emineli kapalıydı. Koridorun sonunda dışarıdaki şehre açılan bir kapı vardı ve Shallan da oradan geçerek çıktı.

Şehri sessizce geçip karanlık ara sokaklardan kaçınarak Ralinsa'ya ulaştı. Meclis'e doğru yürüdü; uzun kırmızı saçları arkasında özgürce dalgalanıyor, birçok garipseyen ve meraklı bakışı üzerine çekiyordu. Gecenin o kadar geç bir saatiydi ki yoldaki hiç kimse onu yardım isteyip istemediğini sormaya zahmet edecek kadar umursamıyordu.

Meclis girişindeki başhizmetkârlar onun geçmesine izin verdiler. Onu tanımışlardı ve birkaç tanesi de yardıma ihtiyacı olup olmadığını sordu. O ise tekliflerini reddederek Peçeye doğru tek başına yürüdü. İçeri girdi, sonra da başını kaldırarak bazıları kürelerle aydınlatılmış olan balkonlarla dolu duvarlara baktı.

Jasnah'nın locası doluydu. Elbette dolu olacaktı. Her zaman çalışırdı Jasnah.

Shallan'ın sözde intihar teşebbüsü yüzünden bu kadar fazla zaman kaybetmiş olduğu için özellikle rahatsız olacaktı.

Parshmenler onu Jasnah'nın katına çıkarırlarken asansör Shallan'ın ayaklarının altında titriyormuş gibi geliyordu. Sessizlik içinde yükseldi, kendisini etrafındaki dünyadan kopuk hissediyordu. Sarayın içinde, *şehrin*

içinde sadece bir cübbeyle mi yürümüştü? Jasnah Kholin ile bir kere daha mı yüzleşiyordu? Hiç mi ders almamıştı?

Ama kaybedecek neyi vardı ki?

Zayıf eflatun küreyi önünde tutarak tanıdık taş koridor boyunca locaya doğru yürüdü. Jasnah masasında oturuyordu. Gözleri alışılmadık bir şekilde yorgun görünüyordu; altlarında koyu halkalar vardı, yüzü gergindi. Başını kaldırdı ve Shallan'ı gördüğü zaman kaskatı kesildi. "Burada hoş karşılanmıyorsun."

Shallan yine de içeri girdi, ne kadar sakin hissettiğine kendisi de şaşırmıştı. Ellerinin titriyor olması gerekirdi.

"Senden kurtulmak için bana askerleri çağırtma," dedi Jasnah, "Seni yaptığın şey yüzünden yüz yıllığına hapse attırabilirim. Sana neler yapabileceğim konusunda herhangi bir fikrin..."

"Taktığın Ruhdökümcü sahte," dedi Shallan alçak sesle, "En başından beri sahteydi, ben değiştirmeden önce bile."

Jasnah donakaldı.

"Değiştirdiğimi neden fark etmediğini merak etmiştim," dedi Shallan odadaki diğer sandalyeye oturarak. "Şaşkınlık içinde haftalar geçirdim. Fark etmiş ama hırsızı yakalamak için sessiz kalmaya mı karar vermiştin? Bütün bu zaman boyunca hiç mi Ruhdökmemiştin? Hiç mantıklı değildi. Çaldığım Ruhdökümcü ancak bir yem olabilirdi."

Jasnah rahatladı. "Evet. Bunu fark etmiş olman çok zekice. Birkaç tane yem bulunduruyorum. Fabrialı çalmaya çalışan ilk kişi sen değilsin tabii. Elbette gerçek Ruhdökümcüyü dikkatle saklıyorum."

Shallan eskiz defterini çıkardı ve karıştırarak belli bir resmi aradı. Boncuklar denizinin, havada duran alevlerin ve siyah mı siyah gökyüzündeki fazla uzak bir güneşin olduğu garip yerin çizimini buldu. Shallan bir an için buna dikkatle baktı. Sonra da çevirip Jasnah'ya doğru kaldırdı.

Jasnah'nın yüzündeki katışıksız şaşkınlık ifadesi neredeyse hasta ve suçlu hissederek harcanan geceye değerdi. Jasnah'nın gözleri fal taşı gibi açıldı ve bir an kelimeleri bulmaya çalışarak kekeledi. Shallan gözlerini kırparak bunun bir Hatıra'sını aldı. Kendine engel olamamıştı.

"Onu nereden buldun?" diye hesap sordu Jasnah. "O sahneyi sana hangi kitap tarif etti?"

"Kitap değil, Jasnah." dedi Shallan resmi indirerek. "Ben o yeri ziyaret ettim. Odamdaki kadehi kazara kana Ruhdöktüğüm, sonra da bunu gizlemek

için intihar teşebbüsünde bulunmuş numarası yaptığım o gece.”

“İmkânsız. Sen benim buna inanacağımı ...”

“Fabrial filan *yok*, değil mi Jasnah? Ruhdökümcü yok. Asla da olmadı. Sen sahte ‘fabrialı’ insanların senin kendi kendine Ruhdökme gücüne sahip olduğun gerçeğini fark etmelerine engel olmak için kullanıyorsun.”

Jasnah sustu.

“Bunu ben de yaptım,” dedi Shallan. “Ruhdökümcü eminkesemin içinde saklıydı. Ona dokunmuyordum ama bunun bir önemi yoktu. O zaten sahteydi. Yaptığım şeyi, o olmadan yaptım. Belki de senin yakınlarında olmak bir şekilde beni değiştirmiştir. O yerle ve o yaratıklarla ilgili olan bir şey bu.”

Yine hiç cevap yoktu.

“Kabsal’ın bir suikastçi olduğundan şüpheleniyordun,” dedi Shallan. “Ben düştüğüm zaman ne olduğunu anında anladın; zehri bekliyordun ya da en azından bunun olası olduğunun farkındaydın. Ama *sen* zehrin reçelin içinde olduğunu sanmıştın. Kapağı açıp koklar gibi yaptığın zaman reçeli Ruhdöktün. Çilek reçelinin nasıl tekrar yaratılacağını bilmiyordun, o yüzden de denediğin zaman o iğrenç karışımı yarattın. Zehirden kurtulmaya çalışmıştın. Ama farkına varmadan *panzehri* yok ettin.

“Belki onun da içinde bir şeyler vardır diye ekmeği de yemek istemiyordun. Her zaman reddetmiştin. Ben seni bir lokma almaya ikna ettiğim zaman, ekmeği ağzına götürdüğün sırada başka bir şeylere Ruhdöktün. Organik şeyler yaratmak konusunda berbat olduğunu söylemiştin ve yarattığın şey de tiksindiriciydi. Ama zehri yok etmiş oldun ve o yüzden zehirden sen de etkilenmedin.”

Shallan eski hanımının gözlerinin içine baktı. Bu kadınla yüzleşmenin sonuçlarına karşı onu bu kadar umursamaz yapan şey yorgunluk muydu? Yoksa gerçeği biliyor olması mıydı? “Bunların hepsini *sahte* bir Ruhdökümcüyle yaptın Jasnah,” diye bitirdi. “Hâlâ benim fabrialı değiştirmiş olduğumu fark etmemiştin. Bana öyle olmadığını söylemeye de kalkma. Onu sen o dört haydudu öldürdüğün gece almıştım.”

Jasnah’nın eflatun gözlerinde bir şaşkınlık kıpırtısı oldu.

“Evet, o kadar uzun zaman önce,” dedi Shallan. “Onu bir yemle değiştirmedin. Oyuna getirilmiş olduğunu ben fabrialı çıkarıp da senin onu kullanarak beni kurtarmana izin verene kadar bilmiyordun. Bunların hepsi yalan, Jasnah.”

“Hayır,” dedi Jasnah. “Sen sadece yorgunluk ve stres yüzünden sanrılar görüyorsun.”

“Pekâlâ,” dedi Shallan. Sönük küreyi avcunda kavrayarak ayağa kalktı. “Sanırım sana göstermek zorunda kalacağım. Eğer yapabilirsem.”

Yaratıklar, dedi kafasının içinden. *Beni duyabiliyor musunuz*!

Evet, her zaman, diye bir fısıltı geldi cevap olarak. Her ne kadar Shallan bunu duymayı umuyor olsa da, yine de sıçramıştı.

Beni o yere geri götürebilir misin?

Bana gerçek olan bir şeyler söylemen gerek, diye cevap verdi. *Ne kadar doğru olursa, bağımız da o kadar güçlü olur.*

Jasnah sahte bir Ruhdökümcü kullanıyor, diye düşündü Shallan. *Bunun gerçek olduğundan eminim.*

Bu kadarı yetmez, diye fısıldadı ses. *Seninle ilgili gerçek olan bir şeyi bilmek zorundayım. Söyle bana. Gerçek ne kadar güçlü, ne kadar gizli olursa, bağ da o kadar güçlü olur. Söyle bana. Söyle bana. Sen nesin?*

“Ben neyim?” diye fısıldadı Shallan. “Gerçekte mi?” Bu bir yüzleşme günüydü. Shallan garip bir şekilde güçlü, kararlı hissediyordu. Bunu söylemenin zamanı gelmişti. “Ben bir katilim. Babamı öldürdüm.”

Ah, diye fısıldadı ses. *Cidden de güçlü bir gerçek...*

Ve loca kayboldu.

Shallan aşağı düşerek o koyu cam boncuk denizine indi. Yüzeyde kalmaya çalışarak debelendi. Bir an için bunu başarmıştı da. Sonra bir şeyler bacağını yakalayarak onu aşağı çekti. Yüzeyin altına kayarken çığlık attı, minik cam boncuklar ağzını doldurdu. Paniğe kapıldı. Boğulma hissi...

Yukarısındaki boncuklar ayrıldı. Altında olanlar da kabardı ve onu elini uzatmış ayakta durmakta olan birisinin olduğu yere doğru yukarı taşıdılar. Jasnah. Sırtı siyah gökyüzüne dönüktü, yakınlarda havada asılı duran alevler yüzünü aydınlatıyordu, Jasnah Shallan’ın elini kavrayarak onu yukarı çekti ve bir şeyin üstüne çıkardı. Bir sal. Cam boncuklardan inşa edilmişti. Jasnah’nın iradesine itaat ediyormuş gibi görünüyorlardı.

“Aptal kız,” dedi Jasnah elini sallayarak. Sol taraftaki boncuklar denizi yarıldı ve sal da onları yan yan birkaç alev ışığına doğru taşıyarak o tarafa yöneldi. Jasnah Shallan’ı küçük alevlerden birine doğru itti ve o da sırtüstü saldan aşağı düştü.

Ve locanın zeminine çarptı. Jasnah gözleri kapalı olarak demin durduğu yerde oturuyordu. Bir an sonra ise gözlerini açarak Shallan’a kızgın bir bakış

fırlattı.

“Aptal kız!” diye tekrar etti Jasnah. “Bunun ne kadar tehlikeli olduğu konusunda hiçbir fikrin yok. Shadesmar sadece tek bir solgun küreyle ziyaret edilir mi? Aptal!”

Shallan öksürdü, sanki hâlâ boğazında boncuklar varmış gibi hissediyordu. Tökezleyerek doğrulup Jasnah’nın bakışına karşılık verdi. Kadın hâlâ kızgın görünüyordu ama hiçbir şey söylemedi. *Elimde olduğunu biliyor*, diye düşündü Shallan. *Eğer ben gerçeği yayarsam...*

Bu ne anlama gelirdi? Onun garip güçleri vardı. Bu Jasnah’yı bir çeşit Yokelçi mi yapıyordu? İnsanlar ne derdi? Sahteyi yaratmış olmasına şaşmamak gerekirdi.

“Ben de işin içinde olmak istiyorum,” derken buldu Shallan kendisini.

“Pardon?”

“Her ne yapıyorsan. Araştırmakta olduğun şey her neyse. Ben de onun bir parçası olmak istiyorum.”

“Ne söylediğin hakkında hiçbir fikrin yok.”

“Biliyorum,” dedi Shallan. “Ben cahilim. Bunun için basit bir tedavi var.” Öne adım attı. “Bilmek istiyorum, Jasnah. Gerçekten senin himayen altında olmak istiyorum. Bu yapabildiğin şeyin kaynağı her neyse, ben de yapabiliyorum. Beni eğitmeni ve işinin bir parçası olmama izin vermeni istiyorum.”

“Beni soydun,”

”Biliyorum,” dedi Shallan. “Ve üzgünüm.”

Jasnah bir kaşını kaldırdı.

“Kendim için bahane uydurmayacağım,” dedi Shallan. “Ama Jasnah, ben buraya seni soymak için gelmiştim. Bunu en başından beri planlıyordum.”

“Bunun beni daha iyi hissettirmesi mi gerekiyor?”

“Ben meşhur kâfir Jasnah’yı soymayı planlamıştım,” dedi Shallan. “Sonunda bu hırsızlığa ihtiyacım olduğu için pişman olmaya başlayacağımı fark etmemiştim. Sadece senin yüzünden değil ama *bunu* bırakmak anlamına geldiği için. Sevmeye başlamış olduğum şeyi. Lütfen. Bir hata yaptım.”

“Büyük bir hata. Üstesinden gelinemez.”

“Beni göndererek daha da büyüğünü yapma. Ben senin yalan söylemek zorunda olmadığın birisi olabilirim. Bilen birisi.”

Jasnah arkasına yaslandı.

“Fabrialı o adamları öldürdüğün gece çaldım Jasnah,” dedi Shallan. “Ben bunu yapamayacağıma karar vermiştim ama sen beni gerçeğin benim inandığım kadar basit bir şey olmadığına ikna ettin. Sen içimde fırtınalarla dolu bir kutuyu açtın. Bir hata yaptım. Daha da yapacağım. Sana ihtiyacım var.”

Jasnah derin bir nefes aldı. “Otur.”

Shallan oturdu.

“Bir daha asla bana yalan söylemeyeceksin,” dedi Jasnah bir parmağını kaldırarak. “Ve bir daha asla benden ya da başka birisinden bir şey çalmayacaksın.”

“Söz veriyorum.”

Jasnah bir an için oturdu, sonra da içini çekti. “Gel şöyle,” dedi bir kitabı çekip açarak.

Jasnah notlarla dolu birkaç sayfa kâğıdı çıkarırken Shallan itaatkar bir şekilde izledi. “Bu ne?” diye sordu Shallan.

“Yaptığım şeyin bir parçası mı olmak istiyorsun? O zaman bunu okuman gerekecek.” Jasnah elindeki notlara baktı. “Bu Yokelçilerle ilgili.”

Vallano-oğlu-oğlu-Szeth, Shinovar’ın Hakikatsizi, sırtını eğmiş, bir tahıl çuvalını gemiden indirerek Kharbranth limanına doğru götürüyordu. Çanlar Şehri’nde huzurlu ancak heyecanlı olan taze bir okyanus sabahının kokusu vardı, balıkçılar ağlarını hazırlarken arkadaşlarına sesleniyorlardı.

Szeth diğer hamallara katılarak çuvalını dönemeçli sokaklar boyunca taşıdı. Belki başka bir tüccar olsa bir chul arabası kullanırdı ama Kharbranth kalabalıkları ve dik yollarıyla meşhurdu. Bir dizi hamal da etkili bir seçenekti.

Szeth gözlerini yerde tuttu. Kısmen bir işçinin görüntüsünü taklit etmek için. Kısmen de bakışlarını onu izlemekte olan ve utancını gören yukarıdaki alev alev güneşten, tanrıların tanrısından kaçırmak için. Szeth’in gündüz dışarıda olmaması gerekirdi. O korkunç yüzünü gizlemesi gerekirdi.

Her adımının geride kanlı bir ayak izi bırakması gerektiğini hissediyordu. Bu aylar boyunca gizli efendisi için çalışarak yapmış olduğu katliamlar... Gözlerini her kapattığında ölülerin çığlık attığını duyabiliyordu. Ruhunu

hırpalıyor ve ufalayarak yok ediyorlar, peşini bırakmıyorlar, onu tüketiyorlardı.

Çok fazla ölü. Çok ama çok fazla ölü.

Aklını mı kaybediyordu? Her suikastı gerçekleştirdiğinde, kendisini kurbanları suçlarken buluyordu. Ona karşı savaşabilecek ve onu öldürebilecek kadar güçlü olmadıkları için onlara lanet ediyordu.

Katliamlarının her biri sırasında tıpkı emredildiği gibi beyaz giymişti.

Bir ayak öbürünün önüne. Düşünme. Yapmış olduğun şeylere odaklanma. Yapacak olduğun şeylere de...

Listedeki son isme gelmişti: Kharbranth kralı Taravangian. Şehrinde inşa etmiş ve işletmekte olduğu pek çok hastaneyle ünlü, sevilen bir hükümdar. Azir kadar uzaklarda bile, eğer hastaysan Taravangian'ın sana kollarını açacağı bilinirdi. Kharbranth'a gel ve iyileş. Kral bütün insanları seviyordu.

Ve Szeth de onu öldürecekti.

Şehrin tepesinde, Szeth çuvalını diğer hamallarla birlikte saray binasının arka tarafına taşıyarak loş bir taş koridora girdi. Taravangian çok akıllı olmayan bir adamdı.

Bunun kendini daha da suçlu hissetmesine neden olması gerekirdi ama Szeth nefretin onu yuttuğunu fark etmişti. Taravangian, Szeth için hazırlanacak kadar zeki değildi. Aptal. Salak. Szeth asla kendisini öldürebilecek kadar güçlü bir düşmanla karşılanamayacak mıydı?

Szeth şehre önceden gelmiş ve bir hamal olarak iş bulmuştu. Araştırması ve gözlem yapması gerekiyordu çünkü ilk kez, talimatları ona bu suikastı gerçekleştirirken başka hiç kimseyi öldürmemesini emrediyordu. Taravangian'ın cinayeti sessizce işlenecekti.

Fark neydi? Talimatlar Szeth'in bir mesaj iletmesi gerektiğini belirtiyordu. "Diğerleri öldü. İşi bitirmek için geldim." Talimatlar açıktı: Taravangian'ın kelimeleri duyduğu ve anladığından emin olmadan ona zarar verilmeyecekti.

Bu bir intikam işi gibi görünüyordu. Birileri Szeth'i ona yanlış yapmış olan adamları bulup yok etmesi için göndermişti. Szeth çuvalını sarayın kilerinde yere koydu. Koşullanmış gibi döndü ve koridordan aşağıya ayaklarını sürüyerek gitmekte olan hamallar sırasına katıldı. Hizmetçilerin tuvaletine doğru başıyla işaret etti ve hamalbaşı da ona girmesi için elini sallayarak izin verdi. Szeth bunu daha önce de birkaç sefer yapmıştı ve büyük olasılıkla, hamalbaşı işini görüp diğerlerine yetişebileceği konusunda ona güveniyordu.

Tuvalet onun beklediğinin yarısı kadar bile pis kokmuyordu. Yeraltı mağarasına oyulmuş karanlık bir odaydı ve işeme oluğunun yanında dikilmekte olan bir adamın yanında yanan bir mum vardı. Adam Szeth'e başıyla selam verdi, pantolonunun ön tarafını bağladı ve kapıya doğru yürürken parmaklarını pantolonuna sildi. Mumunu aldı ama iyiliksever bir şekilde çıkmadan önce küçük bir parçasını geride bırakmıştı.

O gider gitmez, Szeth içini kesesinden Fırtınaışığıyla doldurdu ve elini kapının üstüne koyarak kapıyla pervaz arasına bir tam Çivileme yaparak kilitledi. Sonra Parekılıcı belirdi. Sarayda her şey aşağı doğru inşa edilmişti. Satın almış olduğu haritalara güvenerek eğildi ve zeminden alt tarafı daha geniş olan kare şeklinde bir kaya kesti. Blok aşağı kaymaya başlarken Szeth bunu Fırtınaışığıyla doldurdu ve yukarı doğru yarım bir Temel Çivileme yaparak kayayı ağırlıksız hale getirdi.

Sonra kendisini incelikli bir şekilde yukarı doğru Çivileyerek ağırlığını normalde olduğunun onda birine indirdi. Kayanın üstüne sıçradı ve azalmış ağırlığı kayayı yavaşça aşağı doğru itti. Bunun üstünde aşağıdaki odaya indi. Gümüşten güzel aynaların altında duran üç tane lüks kanepe duvarların yanına dizilmişti. *Açıkgözlerin* tuvaleti. Bir aplikte küçük bir alevle yanan bir lamba vardı ama Szeth yalnızdı.

Taş hafifçe yere çarptı ve Szeth de üstünden atladı. Üstünden çıkardığı giysilerinin altından siyah beyaz bir başhizmetkâr kıyafeti ortaya çıktı. Kıyafete uyan bir şapkayı saklamış olduğu cepten çıkardı ve başına geçirdi, gönülsüz bir şekilde Kılıç'ını bıraktı, sonra da koridora süzülüp hızla kapıyı Çivileyerek kapattı.

Bu günlerde taşların üstünde yürüdüğü gerçeğini düşünmeye nadiren zahmet ediyordu. Bir zamanlar olsa, bunun gibi kayadan bir koridora hürmet ederdi. Gerçekten de bir zamanlar Szeth o adam mıydı? Bir şeylere hiç hürmet etmiş miydi?

Szeth acele ederek ilerledi. Zamanı azdı. Neyse ki, Kral Taravangian programına titizlikle uyardı. Yedinci çan: çalışma odasında tek başına tefekkür. Szeth ileride iki asker tarafından korunmakta olan çalışma odasının kapısını görebiliyordu.

Szeth, Shin gözlerini gizlemek için başını eğdi ve onlara doğru hızla gitti. Adamlardan biri engelleyici bir şekilde elini uzattı, bu yüzden de Szeth eli yakalayıp bükerek bileğini kırdı. Dirseğini adamın yüzüne gömerek arkasındaki duvara fırlattı.

Adamın afallamış yoldaşı bağırmak için ağzını açtı ama Szeth onu karnından tekmeledi. Parekılıcı olmadan da tehlikeliydi, Fırtınaışığıyla doluydu ve kammarda eğitim görmüştü. İkinci muhafızı saçından yakaladı ve alnından taş zemine vurdu. Sonra kalktı ve kapıyı tekmeleyerek açtı.

Sol taraftaki çift sıra lambalarla iyice aydınlatılmış olan bir odanın içine girdi. Sağ duvar zeminden tavana kadar tıklım tıklım dolu olan kitaplıklarla kaplıydı. Bir adam Szeth'in doğrudan karşısındaki küçük bir halının üstünde bağdaş kurarak oturmuştu. Adam kayaya açılmış olan devasa bir pencereden dışarı bakıyordu; gözlerini ötedeki okyanusa dikmişti.

Szeth hızlı adımlarla ilerledi. "Sana öbürlerinin öldüğünü söylemem için talimat verildi. İşi bitirmek için geldim." Parekılıcı belirirken ellerini kaldırdı.

Kral ona dönmedi.

Szeth tereddüt etti. Adamın söylenen şeyleri anlamış olduğundan emin olmak zorundaydı. "Beni duydun mu?" diye hesap sordu Szeth ileri çıkarak.

"Muhafızlarımı öldürdün mü, Vallano-oğlu-oğlu-Szeth?" diye sordu kral alçak sesle.

Szeth dondu. Küfretti ve geriye çekilerek Kılıç'ını savunmacı bir duruşla kaldırdı. Bir tuzak daha mı?

"İşini iyi yaptın," dedi kral ona dönmeden, "Liderler öldü, hayatlar söndü. Panik ve kargaşa. Bu senin kaderin miydi? Bunu merak ediyor musun? Halkın tarafından sürgün edilmen ve efendilerinin senden talep edebileceği tüm günahlar affedilerek sana o canavar gibi Parekılıcı'nın verilmesi?"

"Ben affedilmiş değilim," dedi Szeth, hâlâ temkinliydi. "Bu Taşta Yürüyenler'in sık sık yaptığı bir hata. Aldığım her hayatın yükü ruhumu aşındırarak omuzlarımda."

Sesler... Çığlıklar... Aşağıdaki ruhlar, onların uluduğunu duyabiliyorum...

"Ama yine de öldürüyorsun."

"Bu benim cezam," dedi Szeth. "Öldürmek, seçenek sahibi olmamak ama yine de günahları taşımak. Ben Hakikatsiz'im."

"Hakikatsiz," dedi düşünceli bir şekilde kral. "Ben olsam senin hakikat hakkında çok şey bildiğini söylerdim. Şimdi vatandaşlarından daha fazla." En sonunda Szeth'e doğru döndü ve Szeth de bu adam hakkında yanılmış olduğunu gördü. Kral Taravangian ahmak bir adam değildi. Keskin gözleri ve bembeyaz bir sakalla çevrelenen bilge, bilgili bir yüzü vardı; bıyıkları oklar gibi aşağı sarkıyordu. "Ölüm ve cinayetin bir adama ne yapabileceğini

gördün. Diyebilirsin ki, Vallano-oğlu-oğlu-Szeth, sen halkın için büyük günahlar taşıyorsun. Sen onların anlayamayacağı şeyi anlıyorsun. Ve bu yüzden de senin hakikatin var."

Szeth kaşlarını çattı. Ve sonra her şey yerine oturmaya başladı. Kral kat kat kol yeninin içine uzanırken bile bundan sonra ne olacağını biliyordu . İki düzine lambanın ışığıyla pırıldayan küçük bir kaya parçası çıkardı. "O hep sendin. Gizli efendim," dedi Szeth..

Kral kayayı aralarında yere koydu. Szeth'in Yemintaşı.

"Kendi adını da listeye koydun," dedi Szeth.

"Olur da yakalanırsan diye," dedi Taravangian, "Şüpheye karşı en iyi savunma kurbanların arasında olmaktır."

"Peki ya seni öldürmüş olsaydım?"

"Talimatlar açıktı," dedi Taravangian. "Ve bizim de belirlemiş olduğumuz gibi, sen talimatlara uymakta *epey* iyisin. Büyük olasılıkla bunu söylememe gerek yoktur ama sana bana zarar *vermemeni* emrediyorum. Şimdi, muhafızlarımı öldürdün mü?"

"Bilmiyorum," dedi Szeth Kılıç'ını bırakarak kendini bir dizinin üstüne çökmeye zorlarken. Yüksek sesle konuşuyor, odanın yukarısındaki saçaklardan geliyor olduklarından kesinlikle emin olduğunu düşündüğü çığlıkları bastırmaya çalışıyordu. "İkisini de bayılttım. Sanıyorum bir adamın kafatasını çatlattım."

Taravangian içini çekerek nefes verdi. Ayağa kalkarak kapı ağzına doğru gitti. Szeth omzunun üstünden baktığı zaman yaşlı kralın muhafızları incelediği ve yaralarını kontrol ettiğini fark etti. Taravangian yardım çağırdı ve adamlarla ilgilenmek için başka muhafızlar geldi.

Szeth duygulardan oluşan korkunç bir fırtına hissediyordu. Bu nazik, düşünceli adam mı onu katletmeye ve öldürmeye yollamıştı? Çığlıklara o mu neden olmuştu? Taravangian geri döndü.

"Neden?" diye sordu Szeth, sesi boğuktu. "İntikam mı?"

"Hayır." Taravangian'ın sesi çok yorgunmuş gibi geliyordu. "Öldürdüğün o adamların bazıları benim çok iyi arkadaşlarımdı, Vallano-oğlu-oğlu-Szeth."

"Kendini şüphelerden uzak tutmayı garantilemek için mi?" diye tısladı Szeth.

"Kısmen. Ve kısmen de onların ölümleri gerekli olduğu için."

"Neden?" diye sordu Szeth. "Bunun ne faydası olmuş olabilir?"

“İstikrar. O öldürdüklerin Roshar’daki en güçlü ve nüfuzlu adamların arasındaydılar.”

“Bu istikrara nasıl faydalı oluyor?”

“Bazen duvarları daha güçlü olan yeni bir bina inşa etmek için eski binayı yıkman gerekir,” dedi Taravangian. Dönerek okyanusa doğru baktı.“Ve önümüzdeki yıllarda güçlü duvarlara ihtiyacımız olacak. Çok, çok güçlü duvarlara.”

“Sözlerin yüz kumrular gibi.”

“Bırakması kolay, tutması zor,” dedi Taravangian kelimeleri Shince söyleyerek. Szeth sertçe başını kaldırdı. Bu adam Shin dilini konuşuyor ve halkının deyimlerini mi biliyordu? Bir taşta yürüyende bunu görmek garipti. Bir katilde görmek daha da garipti.

“Evet, sizin dilinizi konuşabiliyorum. Bazı zamanlar seni bana Yaşamkardeş’in kendisi mi gönderdi diye düşünüyorum.”

“Sen yapmak zorunda kalmayasın diye kendimi kana bulamam için,” dedi Szeth. “Evet, bu sizin o Vorin tanrılarınızın yapacağı türden bir şeye benziyor.”

Taravangian sessizleşti. “Kalk,” dedi en sonunda.

Szeth itaat etti. O her zaman efendisine itaat ederdi. Taravangian onu çalışma odasının yan tarafına yerleştirilmiş bir kapıya doğru götürdü. Yaşlı adam duvardaki bir küre lambasını alarak derin, dar basamaklardan oluşan bir merdiven boşluğunu aydınlattı. Buradan aşağı indiler ve en sonunda bir sahanlığa ulaştılar. Taravangian bir diğer kapıyı daha itti ve Szeth’in satın almış ya da bir bakmak için birilerine rüşvet yedirmiş olduğu saray haritalarının hiçbirinde olmayan büyük bir odaya girdi. Yan taraflarında geniş parmaklıkların bir teras havası vermekte olduğu uzun bir odaydı. Her şey beyaza boyanmıştı.

Oda yataklarla doluydu. Yüzlerce ve yüzlerce. Pek çoğu doluydu.

Szeth kaşlarını çatarak kralı takip etti. Meclis taşlarına oyulmuş olan devasa bir gizli oda mı? Beyaz önlükler giymiş, etrafta koşuşturan insanlar vardı. “Bir hastane mi?” dedi Szeth. “Hayırsever çabalarını bana emretmiş olduğun şeyler için bir kefaret olarak, kabul etmemi mi bekliyorsun?”

“Bu hayırseverlik işi değil,” dedi Taravangian turuncu ve beyaz cübbeleri hışırdayarak yavaş yavaş yürürken. Yanından geçtikleri saygıyla onun önünde eğiliyordu. Taravangian Szeth’i her birinde hasta bir insanın yattığı

yatakların yerleştirilmiş olduğu bir köşeye götürdü. Onların üstünde çalışan şifacılar vardı. Kollarına bir şey yapıyorlardı.

Kanlarını alıyorlardı.

Elinde bir yazı tahtasıyla yatakların yanında duran bir kadın vardı, kalemi elinde hazır bekliyordu. Neyi?

"Anlamıyorum," dedi Szeth hastalardan dört tanesinin rengi solarken dehşet içinde onları izleyerek. "Onları öldürüyorsun, değil mi?"

"Evet. Kana ihtiyacımız yok. Bu sadece yavaş yavaş ve kolayca öldürmenin bir yolu."

"Her birini mi? Bu odadaki bütün insanları mı?"

"Buraya aktarmak için sadece en kötü vakaları seçmeye çalışıyoruz çünkü bir kere bu yere getirildikten sonra, eğer iyileşmeye başlarlarsa onların gitmelerine izin veremeyiz." Szeth'e döndü, gözleri kederliydi. "Bazen, ölümcül durumdaki hastalardan elde edebileceğimizden daha fazla vücuda ihtiyacımız oluyor. Ve bu yüzden de unutulmuş ve düşük seviyeli olanları getirmek zorunda kalıyoruz. Kayıpları hissedilmeyecek olanları."

Szeth konuşamıyordu. Dehşetini ve tiksintisini dile getiremiyordu. Önünde kurbanlardan bir tanesi, daha genç yaşlarında olan bir adam öldü. Geride kalanların iki tanesi çocuktu. Szeth öne bir adım attı. Bunu durdurmak zorundaydı. Buna bir dur dernek...

"Kendini sakinleştireceksin," dedi Taravangian. "Ve yanıma geri döneceksin."

Szeth efendisinin emrettiği gibi yaptı. Birkaç fazladan ölüm daha neydi ki? Sadece onun yakasına yapışacak birkaç çığlık daha. Şimdi onları da duyabiliyordu, yatakların altından, mobilyaların arkasından geliyorlardı.

Ya da onu öldürebilirim, diye düşündü. *Bunu durdurabilirim.*

Neredeyse yapıyordu da. Ancak o an için şerefi üstün geldi.

"Görüyorsun, Vallano-oğlu-oğlu-Szeth," dedi Taravangian. "Seni kendi kanlı işimi yapman için göndermedim. Ben onu burada kendim yapıyorum. Ben kendim kişisel olarak bıçağı tutarken çok kişinin kanlarını damarlarından akıttım. Tıpkı senin gibi, ben de günahlarımdan kaçamayacağımı biliyorum. Biz ikimiz kalbi benzer adamlarız. Bu seni aramış olmamın sebeplerinden biri."

"Ama *neden?*" dedi Szeth.

Yataklarda, ölmekte olan bir çocuk konuşmaya başladı. Yazı tahtaları olan kadınlardan bir tanesi hızla öne çıkarak sözlerini kaydetti.

“Gün bizimdi ama onlar bunu aldı,” diye haykırdı oğlan. “Fırtınababa! Onu alamazsınız. Gün bizim. Geliyorlar kulak tırmalayan seslerle ve ışıklar sönüyor. Ah, Fırtınababa!” Oğlan sırtı bükülerek kasıldı, sonra da bir anda hareketsizleşti; gözleri cansızdı.

Kral Szeth’e döndü. “Bir adamın günah işlemesi bir halkın yok olmasından daha iyidir, sence de öyle değil mi, Vallano-oğlu-oğlu-Szeth?”

“Ben...”

“Neden bazıları konuşurken bazılarının konuşmadığını bilmiyoruz,” dedi Taravangian. “Ama ölenler bir şeyler görüyorlar. Bu yedi yıl önce başladı, yaklaşık Kral Gavilar’ın ilk defa Harap Ovalar’ı inceliyor olduğu zamanlarda.” Gözleri uzaklara dikildi. “Geliyor ve bu insanlar da bunu görüyor. O yaşam ile ölümün sonsuz okyanusu arasındaki köprünün üstünde bir şeyleri görüyorlar. Onların sözleri bizi kurtarabilir.”

“Sen bir canavarsın.”

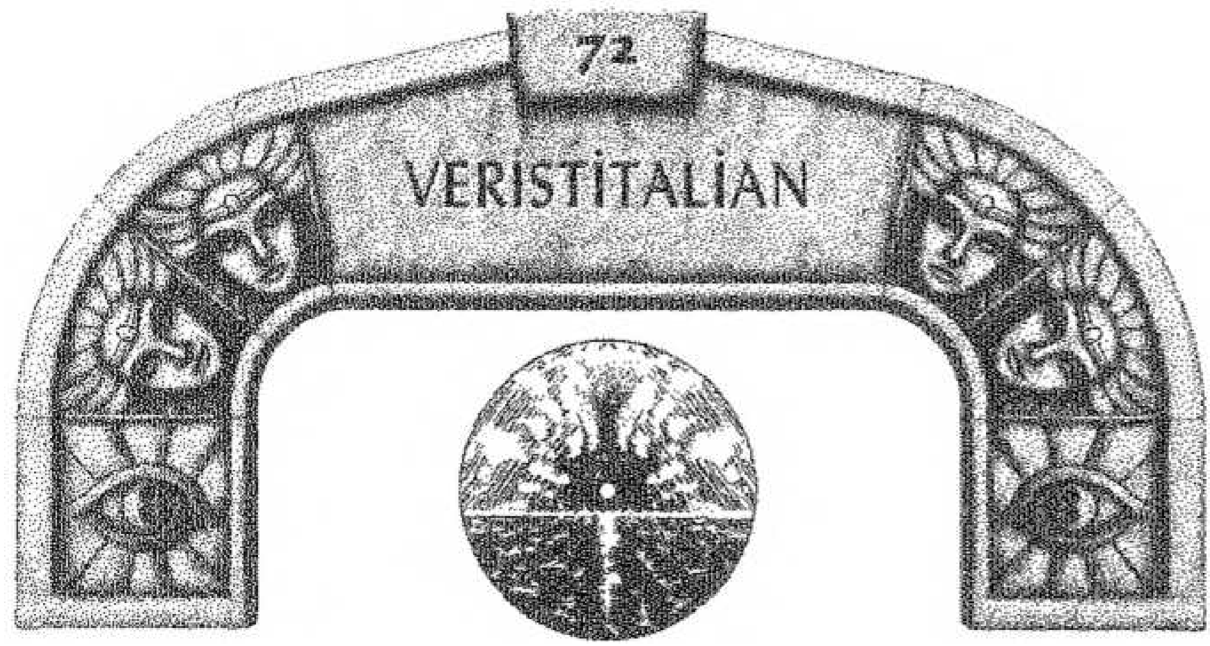
“Evet,” dedi Taravangian. “Ama ben bu dünyayı kurtaracak olan canavarım.” Szeth’e baktı. “Listene eklemek için yeni bir ismim var. Bunu yapmaktan kaçınmayı ummuştum ama yakın zamanlarda gerçekleşen olaylar bunu kaçınılmaz kıldı. Onun kontrolü ele geçirmesine izin veremem. Bu her şeyin temelini çürütür.”

“Kim?” diye sordu Szeth, artık onu daha da fazla dehşete düşürebilecek herhangi bir şeyin olup olmadığını merak ederek.

“Dalinar Kholin,” dedi Taravangian. “Korkarım ki bu işin hızla, o Alethi yüceprenslerini birleştiremeden yapılması gerekiyor. Harap Ovalar’a gidecek ve onu öldüreceksin.” Tereddüt etti. “Korkarım ki bunun vahşi bir şekilde yapılması gerekiyor.”

“Başka türlü çalışma lüksüne nadiren sahip olabildim,” dedi Szeth gözlerini kapatarak.

Çığlıklar onu karşıladı.

Shallan, “Okumadan önce bir şeyi anlamam gerekiyor,” dedi. “Sen kanımı Ruhdöktün, değil mi?”

“Zehiri yok etmek için,” dedi Jasnah. “Evet. Aşırı derecede hızla etki ediyordu; dediğim gibi, tozun son derece yoğun bir özü olmalıydı. Biz seni kustururken kanını birkaç sefer Ruhdökmek zorunda kaldım. Vücudun zehri emmeye devam ediyordu.”

“Ama organik maddelerde iyi olmadığını söylemiştin,” dedi Shallan. “Çilek reçelini yenilemez bir şeye dönüştürdün.”

“Kan aynı şey değil,” dedi Jasnah elini sallayarak. “O, Özler’den bir tanesi. Eğer gerçekten de sana Ruhdöküm öğretmeye karar verecek olursam, bunu öğreneceksin. Şu an için, bir Öz’ün saf halini yapmanın oldukça kolay olduğunu bilsen yeter; örneğin sekiz kan türünü yaratmak sudan daha kolay. Ancak daha önce asla tadına bakmadığım ya da kokusunu almadığım bir meyve ile yapılmış bir bulamaç olan çilek reçeli kadar karmaşık bir şeyi yaratmak benim yeteneklerimin çok ötesinde olan bir şeydi.”

“Peki ya ardentler,” dedi Shallan, “Onların Ruhdökümcüleri? Onlar gerçekten fabrial mı kullanıyorlar, yoksa her şey bir aldatmaca mı?”

“Hayır. Ruhdökümcü fabrialları gerçek. Oldukça gerçek. Benim bildiğim kadarıyla; benim, *bizim* yapabildiğimiz şeyi yapan diğer herkes bunu bir fabrial kullanarak başarıyor.”

“Peki ya sembol kafalı yaratıklar?” diye sordu Shallan. Çizimlerini karıştırdı, sonra da onlardan bir tanesinin resmini kaldırdı. “Sen de onları görüyor musun? Onların ne ilgisi var?”

Jasnah resmi alarak kaşlarını çattı, “Sen böyle varlıklar mı görüyorsun? Shadesmar’da?”

“Onlar çizimlerimde beliriyorlar,” dedi Shallan. “Onlar etrafındalar Jasnah. Sen onları görmüyor musun? Ben ...”

Jasnah bir elini kaldırdı. “Bunlar bir tür spren, Shallan. Onların senin yaptığın şeyle bir ilişkisi *var.*” Hafifçe parmaklarını masanın üstüne vurdu. “Parlayan Şövalyeler’in iki tarikatı doğal Ruhdöküm becerisine sahipti; ben inanıyorum ki orijinal fabriallar onların güçlerini temel alarak tasarlanmıştı. Ben varsaymıştım ki sen... Ama hayır, belli ki bu hiç mantıklı olmazdı. Şimdi anlıyorum.”

“Ne?”

“Seni eğitirken açıklayacağım,” dedi Jasnah kâğıdı ona geri vererek. “Bunu kavramadan önce daha geniş bir temele ihtiyacın olacak. Şimdilik, her Parlayan’ın becerilerinin sprenlere bağlı olduğunu söylemek yeterli.”

“Bekle, *Parlayanlar* mı? Ama ...”

“Açıklayacağım,” dedi Jasnah. “Ama ilk önce Yokelçilerden bahsetmemiz gerek.”

Shallan başını salladı, “Sen onların geri döneceğini düşünüyorsun, değil mi?”

Jasnah onu inceledi. “Sana böyle dedirten ne?”

“Efsaneler Yokelçilerin insanoğlunu yok etmek için yüz defa geldiklerini söylüyor,” dedi Shallan. “Ben... Senin notlarının bazılarını okudum.”

“Sen *ne yaptın?*”

“Ruhdöküm hakkında bilgi arıyordum,” diye itiraf etti Shallan.

Jasnah içini çekti. “Eh, sanırım bu suçların içinde en hafif olanı.”

“Anlayamıyorum,” dedi Shallan. “Neden bu mitler ve gölgelerin hikâyeleriyle uğraşmaya zahmet ediyorsun? Diğer âlimler, senin saygı duyduğunu bildiğim âlimler, Yokelçilerin uydurmadan ibaret olduğunu kabul

ediyor. Ama sen kırsal bölgelerdeki çiftçilerin hikâyelerini kovalıyor ve bunları defterine yazıyorsun. Neden Jasnah? Neden çok daha inanılır olan şeyleri reddettiğin hâlde buna inancın var?”

Jasnah kâğıt sayfalarına göz attı. “Benimle bir inananın arasındaki gerçek farkı biliyor musun Shallan?”

Shallan başını salladı.

“Özünde dinin doğal olayları alarak bunlara doğaüstü sebepler yüklemeyi amaçlıyor olduğu izlenimi taşıyorum. Ancak ben, doğaüstü olan olayları alıp bunların arkasındaki *doğal* anlamları bulmayı amaçlıyorum. Belki de bu din ile bilimin arasındaki son sınır çizgisidir. Bir kâğıdın iki yüzü.”

“O zaman ... Sen diyorsun ki...”

“Yokelçilerin gerçek dünyada karşılığı olan doğal bir şeyler vardı,” dedi Jasnah kararlı bir şekilde. “Bundan eminim. Bir şeyler efsaneleri *yarattı*.”

“Neydi?”

Jasnah Shallan’a bir sayfa not verdi. “Bunlar benim bulabildiklerimin en iyileri. Oku. Bana ne düşündüğünü söyle.”

Shallan sayfayı taradı. Alıntıların ya da en azından kavramların bazıları, önceden de okumuş olduğu şeylerden ona tanıdık geliyordu.

Tehlike bir anda geldi. Sakin bir günde birden patlayan bir fırtına gibi.

“Onlar gerçekti,” diye tekrar etti Jasnah.

Alev ve külden varlıklar.

“Onlarla savaştık,” dedi Jasnah. “Onlarla o kadar sık savaştık ki, insanlar yaratıklardan mecazi olarak da bahsetmeye başladı. Yüz savaş; on kere on...”

Alev ve kül. Korkunç deri. Karanlık çukurlar gibi gözler. Öldürürlerken müzik.

“Onları yendik...” dedi Jasnah.

Shallan tüylerinin ürperdiğini hissetti.

“...Ama efsaneler bir şey hakkında yalan söylüyor,“ diye devam etti. “Onlar bizim Yokelçileri Roshar’ın üstünden kovaladığımızı ya da yok ettiğimizi iddia ediyorlar. Ama insanlar öyle değildir. Bizler işimize yarayabilecek bir şeyi atmayız.”

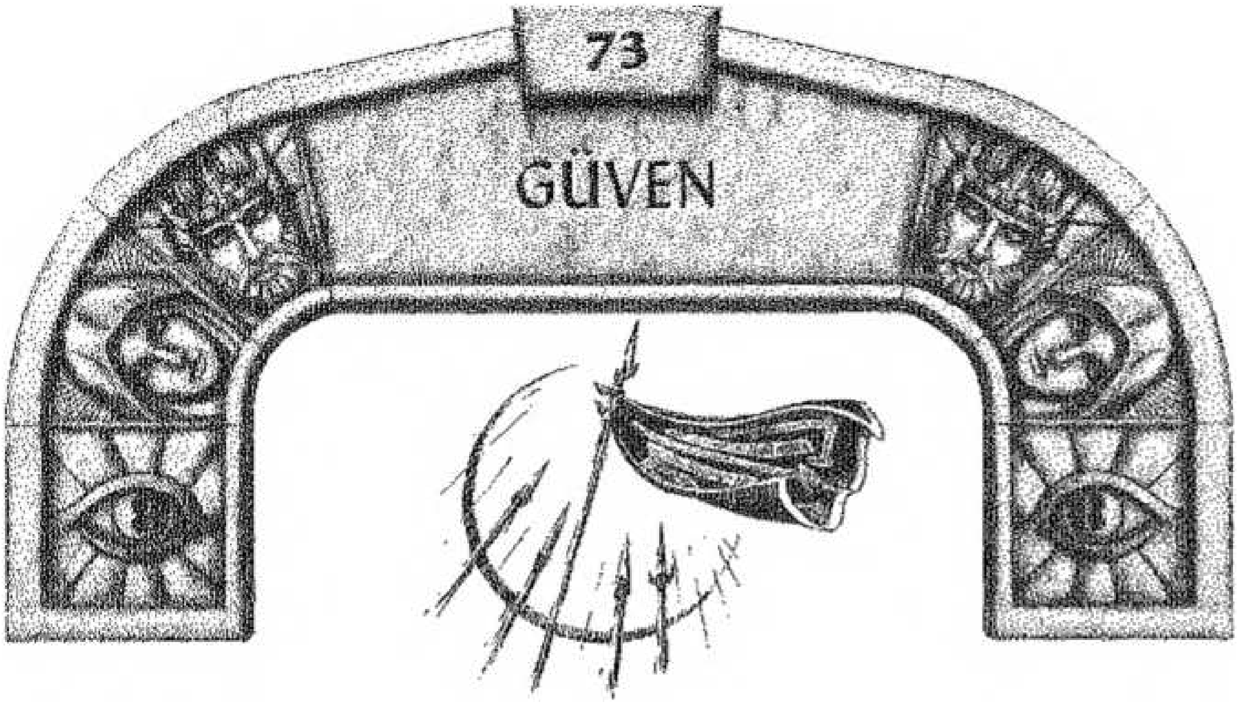
Shallan ayağa kalkarak balkonun kenarına doğru yürüdü ve uzanarak iki taşıyıcı tarafından yavaş yavaş indirilmekte olan asansöre baktı.

Parshmenler. Siyah ve kırmızı derili.

Kül ve alev.

“Fırtınababa...” diye fısıldadı Shallan dehşete kapılarak.

“Biz Yokelçileri yok etmedik,” dedi Jasnah arkasından, sesi uğursuzdu. “Biz onları *esir aldık.*”

Serin bahar havası en sonunda yaza dönmüş olabilirdi. Gece hâlâ soğuktu ama rahatsız edici derecede değildi. Kaladin, Dalinar Kholin'in toplanma alanında durmuş, doğudaki Harap Ovalar'a doğru bakıyordu.

İhanet, kurtuluş ve Kholin'in yemininin tutulmasından bu yana, Kaladin kendini endişeli hissediyordu. Özgürlük. Bir Parekılıcı ile satın alınmıştı. Bu imkânsız gibi görünüyordu. Hayatında edindiği her tecrübe ona bir tuzak beklemesi gerektiğini söylüyordu.

Ellerini arkasında kavuşturdu, Syl de omzunda oturuyordu.

"Ona güvenmeye cesaret edebilir miyim?" diye sordu yumuşak bir şekilde.

"O iyi bir adam," dedi Syl. "Ben onu izledim. Taşıdığı o *şeye* rağmen."

"Ne şeyi?"

"Parekılıcı."

"Kılıç neden umurunda?"

“Bilmiyorum,” dedi kollarını kendi etrafına dolayarak. “Bana *yanlış* geliyor işte. Ondan nefret ediyorum. Dalinar ondan kurtulduğu için memnunum. Bu onu daha iyi bir adam yapıyor.”

Ortanca ay Nomon yükselmeye başladı. Parlak ve soluk maviydi, ufku ışıkla yıkıyordu. Bir yerlerde, bu Ovalar’ın ötesinde Kaladin’in dövüşmüş olduğu Parshendi Paretaşıyan vardı. Arkasından gelip adamı bacağından vurmuştu. Parshendiler Kaladin’in yaralı köprücülerine saldırmaktan kaçınmış, Dalinar’ın düellosunu izleyenler de araya girmemişlerdi ama Kaladin onların şampiyonlarından birine olabilecek en korkakça konumdan saldırmış ve bir düellonun da arasına girmişti.

Yapmış olduğu şey yüzünden rahatsızlık duyuyordu ve bu da onu kızdırıyordu. Bir savaşçı kime ya da nasıl saldırdığından endişe edemezdi. Savaş meydanının tek kuralı sağ kalmaktı.

Eh, sağ kalmak ve sadâkat. Ve Kaladin, eğer bir tehlike oluşturmuyorlarsa, yaralı düşmanların yaşamalarına izin veriyordu. Ve korunmaya ihtiyacı olan genç askerleri kurtarıyordu. Ve...

Ve bir savaşçının yapması gereken şeyleri yapmakta hiçbir zaman iyi olmamıştı.

Bugün bir yüceprensi kurtarmıştı, bir diğer *açıkgöz* ve onun yanında da binlerce askerini. Onları Parshendileri öldürerek kurtarmıştı.

“Korumak için öldürebilir misin?” diye sordu Kaladin yüksek sesle. “Bu kendi kendisiyle çelişmiyor mu?”

“Ben... Bilmiyorum.”

“Savaş sırasında garip davrandın,” dedi Kaladin. “Etrafımda döndün. Ondan sonra da gittin. Seni pek görmedim.”

“Öldürmek,” dedi Syl yumuşak bir şekilde. “Beni incitiyordu. Gitmek zorundaydım.”

“Ama beni gitmem ve Dalinar’ı kurtarmam için yüreklendiren de sendin. Sen benim geri dönüp öldürmemi istedin.”

“Biliyorum.”

“Teft, Parlayanlar’ın bir standartları olduğunu söylemişti,” dedi Kaladin. “Demişti ki onların kurallarına göre, büyük şeyler başarmak için korkunç şeyler yapmamalıydın. Ama benim bugün yaptığım neydi? Alethileri kurtarmak için Parshendileri katlettim. O ne olacak? Onlar masum değiller ama biz de değiliz. Ne hafif bir esintinin ne de fırtına rüzgârının ölçüsüyle.”

Syl cevap vermedi.

“Eğer ben Dalinar’ın adamlarını kurtarmaya gitmeseydim, Sadeas’ın korkunç ihanetini başarıyla gerçekleştirmesine izin vermiş olurdum. Kurtarabileceğim adamları ölmeye terk etmiş olurdum. Kendimden nefret eder ve tiksinirdim. Ayrıca da üç iyi adam kaybettim, özgürlükten sadece birkaç nefes uzakta olan köprücüler. Diğerlerinin hayatları buna değer mi?”

“Cevaplar bende yok, Kaladin.”

“Kimsede var mı?”

Arkalarından ayak sesleri geldi. Syl döndü. “Bu o.”

Ay daha yeni yükselmişti. Dalinar Kholin, görünüşe göre dakik de bir adamdı.

Kaladin’in yanına gelip durdu. Kolunun altında bir top kumaş taşıyordu ve Parezırhı üzerinde değilken bile onda askeri bir hava vardı. Hatta o olmadan daha da etkileyiciydi. Kaslı yapısı sadece ona güç veren Zırh’ına güvenmediğini belli ediyordu ve düzgünce ütülü üniforması da, liderlerin lider gibi göründükleri zaman diğer insanlara da esin kaynağı olduğunu anlayan bir adam olduğuna işaret ediyordu.

Başkaları da bu kadar asil görünmüştü, diye düşündü Kaladin. Ama bir adam sırf görüntüyü kurtarmak için bir Parekılıcı verir miydi? Ve eğer bunu yapabilirse de görüntü hangi noktada gerçek haline gelirdi?

“Benimle bu kadar geç buluşmanı istediğim için üzgünüm,” dedi Dalinar. “Bunun uzun bir gün olduğunu biliyorum.”

“Zaten uyuyabileceğimi sanmıyordum.”

Dalinar sanki anlıyormuş gibi hafifçe homurdandı. “Adamlarınla ilgilenildi mi?”

“Evet,” dedi Kaladin. “Oldukça da iyi bir şekilde aslında. Teşekkür ederim.” Kafadin’e köprücüler için boş kışlalar verilmişti ve Dalinar’ın en iyi hekimlerinden de tıbbi yardım görmüşlerdi. Hatta onlarla *açıkgözlü* subaylardan bile *önce* ilgilenilmişti. Diğer köprücüler, Köprü Dört’te olmayanlar da, konu üstünde en ufak bir tartışma olmadan Kaladin’i anında liderleri olarak kabul etmişlerdi.

Dalinar başını salladı. “Sen kaç tanesinin bir kese ve özgürlük önerimi kabul edeceğini düşünüyorsun?”

“Diğer ekiplerden olan adamların epey bir kısmı edecektir. Ama bahse girerim daha da fazlası etmeyecek. Köprücüler kaçmayı ya da özgürlüğü düşünmez. Kendileriyle ne yapacaklarını bilemezler. Benim kendi ekibime gelince... Eh, içimde onların ben ne yaparsam onu yapacaklarına dair bir his

var. Eğer ben kalırsam, onlar da kalırlar. Eğer ben gidersem, onlar da giderler.”

Dalinar başıyla onayladı. “Peki, sen ne yapacaksın?”

“Daha karar vermedim.”

“Subaylarımla konuştum.” Dalinar yüzünü buruşturdu. “Hayatta kalmış olanlarıyla. Onlar diyor ki onlara emirler vermişsin, bir *açıkgöz* gibi komutayı almışsın. Oğlum hâlâ onunla olan... Konuşmanın gidişatı yüzünden mutsuz hissediyor.”

“Bir aptal bile onun sana ulaşmayı başaramayacağını görebilirdi. Ve subaylara gelince de, çoğu şoka girmiş ya da yorgunluktan tükenmişti. Ben onları sadece tetikledim.”

“Sana hayatımı iki defa borçluyum,” dedi Dalinar. “Ve oğlumun ve adamlarımın hayatlarını.”

“O borcu ödedin.”

“Hayır,” dedi Dalinar. “Ama elimden geleni yaptım.” Kaladin’e sanki onu ölçer, tartar gibi bir bakış attı. “Neden köprü ekibin bizim için geldi? Gerçekten de, neden?”

“Neden sen Parekılıcı’nı feda ettin?”

Dalinar gözlerine baktı, sonra da başını salladı. “Pekâlâ. Senin için bir önerim var. Kral ve ben çok ama çok tehlikeli bir şey yapmak üzereyiz. Savaş kamplarının hepsinin birden keyfini kaçıracak bir şey.”

“Tebrikler.”

Dalinar hafifçe gülümsedi. “Şeref muhafızlarım neredeyse tamamen yok oldu ve geride kalan bütün adamlarıma da Kral’ın Muhafızları’nı güçlendirmek için ihtiyaç var. Beni ve ailemi koruyacak birilerine ihtiyacım var. Bu işi senin ve adamlarının yapmanızı istiyorum.”

“Bir avuç köprücüyü mü korumaların olarak istiyorsun?”

“Koruma olarak elit olanlarını,” dedi Dalinar. “Senin ekibinde olanları, senin eğitmiş olduklarını. Kalanlarını da ordum için askerler olarak istiyorum. Adamlarının ne kadar iyi dövüştüğünü duydum. Onları Sadeas’ın haberi olmadan, bir yandan da köprü turlarına çıkarken eğittin. Doğru kaynaklarla neler yapabileceğini merak ediyorum.” Dalinar dönerek kuzeye doğru baktı. Sadeas’ın kampına doğru. “Ordum tükendi. Bulabildiğim her adama ihtiyacım var ama topladığım bütün askerler şüpheli olacak. Sadeas kampımıza casuslar göndermeye çalışacak. Ve hainler. Ve suikastçılar. Elhokar bizim bir hafta dayanamayacağımızı düşünüyor.”

“Fırtınababa,” dedi Kaladin. “Ne planlıyorsunuz?”

“Onların tam olarak en sevdikleri oyuncağı kaybeden çocuklar gibi tepki vermelerini bekleyerek oyuncaklarını ellerinden alacağım.”

“Bu çocukların orduları ve Parekılıcı var.”

“Ne yazık ki öyle.”

“Ve benim de seni *bundan* korumamı mı istiyorsun?”

“Evet.”

Kelimelerle oynamak yoktu. Doğrudan, Bunda saygı duyulacak çok şey vardı.

“Köprü Dört’ü şeref muhafızları olmaları için eğiteceğim,” dedi Kaladin. “Ve kalanlarını da bir mızrakçı bölüğü olarak eğiteceğim. Şeref muhafızları olanlar o şekilde ücret alacak.” Genelde, bir *açıkgözün* kişisel muhafızları sıradan bir mızrakçının maaşının üç katını alırdı.

“Elbette.”

“Ve eğitim için alan istiyorum,” dedi Kaladin. “Levazım subaylarından tam talep hakkı. Adamlarımın programlarını ben belirleyeceğim ve kendi çavuşlarımızı ve manga komutanlarımızı atayacağız. Sen, oğulların ve kral dışında da hiçbir *açıkgözden* emir almayacağız.”

Dalinar bir kaşını kaldırdı. “Bu sonuncusu biraz... alışılmadık.”

“Diğer yüceprensler ve onların ordunun içine ve subaylarının arasına sızabilecek olan suikastçılara karşı seni ve aileni korumamı mı istiyorsun?” dedi Kaladin. “Eh, kamptaki herhangi bir *açıkgöz* bana emirler yağdırabilirse bunu yapabilecek bir konumda olamam, değil mi?”

“O konuda haklısın,” dedi Dalinar. “Ancak bunu yaparsam, sana dördüncü Dan’dan bir *açıkgözünkine* eşit olan bir otorite vermiş olacağının farkında mısın? Bin eski köprücünün komutası sende olacak. Tam bir tabur.”

“Evet. ”

Dalinar bir an için düşündü. “Pekâlâ. Kendini yüzbaşı rütbesine atanmış olarak kabul et, bu bir *koyugözü* atamaya cesaret edebileceğim en yüksek rütbe. Eğer seni bir taburbeyi olarak adlandırırsam, bu bambaşka bir sorunlar yığınına neden olur. Ancak senin emir komuta zincirinin dışında olduğunu duyuracağım. Sen kendinden daha düşük rütbeli olan *açıkgözlere* emir vermeyeceksin ve senden yüksek rütbeli *açıkgözlerin* de senin üstünde bir otoritesi olmayacak.”

“Pekâlâ,” dedi Kaladin. “Ama bu eğittiğim askerler, onların plato saldırılarına değil devriye gezmeye atanmalarını istiyorum. Senin haydutları

avlayan, Dış Pazar'da düzeni sağlayan, o türden şeylerle uğraşan birkaç tam taburun olduğunu duymuştum.

Benim adamlarımın da gideceği yer orası, en azından bir yıl için."

"Sorun değil," dedi Dalinar. "Onları savaşa göndermeden önce eğitmek için zaman istiyorsundur diye tahmin ediyorum."

"Bir o, bir de bugün çok sayıda Parshendi öldürdüm. Kendimi onların ölümleri yüzünden pişmanlık duyarken buldum. Onlarda kendi ordumun çoğu üyesinde görünenden daha fazla şeref olduğunu gördüm. Bu hissi beğenmedim ve bunun üstüne düşünmek için biraz zaman istiyorum. Sizin için eğiteceğim o korumalar, bizler de savaş meydanına çıkacağız ama birincil amacımız Parshendi öldürmek değil, sizi korumak olacak."

Dalinar kafası karışmış gibi görünüyordu. "Pekâlâ. Gerçi endişe etmemen gerekir. Gelecekte pek de ön saflarda olmayı planlamıyorum. Benim rolüm değişiyor. Her neyse, anlaştık."

Kaladin bir elini uzattı. "Bu benim adamlarımın da bunu kabul etmesi koşuluyla."

"Onların sen ne yaparsan onu yapacağını söylediğini hatırlıyorum."

"Büyük ihtimalle," dedi Kaladin. "Onlara komuta ediyorum ama onların sahibi değilim."

Dalinar uzanarak elini tuttu ve yükselmekte olan safir ayın ışığında tokalaştılar. Sonra kolunun altındaki kumaşı çıkardı. "Al."

"Bu ne?" dedi Kaladin kumaşı alarak.

"Pelerinim. Bugün savaşta giymiş olduğum pelerin, yıkandı ve tamir edildi."

Kaladin pelerini açtı. Koyu bir maviydi, arkasına beyaz süslemelerle *khokh* ve *linil* rünçifti örülmüştü.

"Benim renklerimi giyen her adam, bir açıdan ailemden biri sayılır," dedi Dalinar. "Pelerin basit bir hediye ama önerebileceğim bir anlamı olan az sayıdaki şeyden birisi. Bunu teşekkürlerimle birlikte kabul et, Kaladin Stormblessed."

Kaladin yavaş yavaş pelerini tekrar katladı. "Bu ismi nereden duydun?"

"Adamlarından," dedi Dalinar. "Sana çok büyük saygı duyuyorlar. Ve bu da benim sana çok büyük saygı duymama neden oluyor. Senin gibi adamlara ihtiyacım var, sizler gibi." Düşünceli gibi görünerek gözlerini kıstı. "Bütün krallığın size ihtiyacı var. Belki de Roshar'ın tamamının. Gerçek Issızlık geliyor..."

“O son söylediklerin neydi?”

“Hiçbir şey,” dedi Dalinar. “Lütfen gidip biraz dinlen, Yüzbaşı. Kısa süre içinde sizden iyi haberler duymayı umuyorum.”

Kaladin başını salladı ve gece için Dalinar’ın muhafızlığını yapmakta olan iki adamın yanından geçerek çekildi. Yeni kışlasına geri dönüş yürüyüşü kısaydı. Dalinar köprü ekiplerinin her biri için bir bina vermişti. Bin taneden fazla adam. Kaladin bu kadar adamla ne yapacaktı? Daha önce asla yirmi beş kişiden daha büyük bir gruba komuta etmemişti.

Köprü Dört’ün kışlası boştu. Kaladin içeri bakarak kapı ağzında durakladı, Kışla her adam için bir ranza ve kilitli bir sandık ile döşenmişti. Bir saray gibi görünüyordu.

Duman kokusu aldı. Kaşlarını çatarak kışlanın köşesinden döndüğünde adamları arkadaki bir ateş çukurunun etrafında otururlarken buldu; kütüklerin ve taşların üstüne oturmuş dinleniyorlar, Kaya onlara bir tencere güveç pişirirken bekliyorlardı. Kolu bandajlı halde oturmuş, sessizce konuşmakta olan Teft’i dinliyorlardı. Shen de oradaydı; sessiz parshman grubun en kenarında oturuyordu. Sadeas’ın kampından yaralılarıyla birlikte onu da almışlardı.

Teft Kaladin’i görür görmez sustu ve adamlar döndü, pek çoğunun bir yerlerinde bandaj vardı. *Dalinar korumaları olarak* bunları *mı istiyor*? diye düşündü Kaladin. Gerçekten de perişan bir gruptular.

Ancak tesadüfe bakın ki, Kaladin de Dalinar’ın seçimine katılıyordu. Eğer o da hayatını birilerinin ellerine teslim edecek olsaydı, bu grubu seçerdi.

“Ne yapıyorsunuz?” diye sertçe sordu Kaladin. “Hepinizin dinleniyor olması gerek.”

Köprücüler birbirlerine baktılar.

“Biz sadece...” dedi Moash. “Sadece... Eh, bunu yapma fırsatını bulana kadar uyumak doğru gelmiyordu.”

“Bunun gibi bir günde uyumak zor gancho,” diye ekledi Lopen.

“Kendi adına konuş,” dedi yaralı bacağı bir kütüğün üstünde dinlenmekte olan Skar esneyerek. “Ama güveç beklemeye değiyor. İçine kaya koyuyor olsa da.”

“Koymuyorum!” diye tersledi Kaya. “Hava hastası ovalılar.”

Kaladin için bir yer ayırmışlardı. Dalinar’ın pelerinini başı ve sırtı için yastık olarak kullanarak oturdu. Drehy’in ona verdiği bir kâse güveci minnetle aldı.

“Bugün adamların gördüğü şey hakkında konuşuyorduk,” dedi Teft. “Senin yaptığın şeyler.”

Kaladin kaşığı ağzına götürürken durakladı. Adamlarına Fırtınaışığıyla neler yapabileceğini göstermiş olduğunu neredeyse unutmuştu ya da belki de özellikle hatırlamak istemiyordu. Umuyordu ki Dalinar’ın askerleri görmemişti. Onlar gelene kadar Fırtınaışığı azalmıştı, güneş parlaktı.

“Anlıyorum,” dedi Kaladin iştahı kaçarak. Onu farklı mı görüyorlardı? Korkutucu mu? Hearthstone’da babasına yapıldığı gibi dışlanacak biri olarak mı? Daha da beteri, tapınılacak bir şey olarak mı? Adamlarının kocaman gözlerinin içine baktı ve kendini hazırladı.

“O inanılmazdı!” dedi Drehy öne eğilerek.

“Sen Parlayanlar’dan birisin,” dedi Skar elini uzatarak. “Ben buna inanıyorum, Teft olmadığını söylese de.”

“Daha değil,” diye tersledi Teft. “Dinlemiyor musun?”

“Bunu yapmayı bana da öğretebilir misin?” diye araya girdi Moash.

“Ben de öğreneceğim gancho,” dedi Lopen. “Tabii eğer öğretiyorsan filan.”

Kaladin gözlerini kırpıştırdı, diğerleri de araya girerken şaşkına dönmüştü.

“Neler yapabiliyorsun?”

“Nasıl bir his?”

“Uçabiliyor musun?”

Soruları kesmek için bir elini kaldırdı. “Gördüğünüz şey yüzünden telaşlanmadınız mı?”

Adamların birkaç tanesi omuzlarını silkti.

“Seni hayatta tuttu gancho,” dedi Lopen. “Benim telaşlanacağım tek şey kadınların bunu ne kadar karşı koyulmaz bulacağı. ‘Lopen,’ diyecekler, ‘sadece tek bir kolun var ama görüyorum ki sen parlayabiliyorsun. Sanırım şimdi de beni öpmelisin.’”

“Ama bu garip ve korkutucu,” diye itiraz etti Kaladin. “Bu Parlayanlar’ın yaptığı şey! Herkes onların hain olduğunu biliyor.”

“Ya,” dedi Moash küçümsemeyle. “Tıpkı herkesin *açıkgözlerin* Yaradan tarafından yönetmeleri için seçilmiş olduğu ve onların nasıl her zaman asil ve adil olduklarını bildiği gibi.”

“Biz Köprü Dört’üz,” diye ekledi Skar. “Biz gördük geçirdik. Kremin içinde yaşadık ve yem olarak kullanıldık. Eğer hayatta kalmana yardım ediyorsa, iyidir. Bunun üzerine söylenmesi gerekli olan tek şey bu.”

“Peki, öğretebilir misin?” diye sordu Moash. “Bize de senin yaptıklarını nasıl yapacağımızı gösterebilir misin?”

“Ben... Ben bunun öğretilip öğretilemeyeceğini bilmiyorum,” dedi Kaladin Syl’e bir bakış atarak. Yakınlardaki bir kayanın üstünde yüzünde ilginç bir ifadeyle oturuyordu. “Bunun ne *olduğundan* emin değilim.”

Üzgün göründüler.

“Ama,” diye ekledi Kaladin. “Bu denememiz gerekmediği anlamına gelmiyor.”

Moash gülümsedi.

“Yapabilir misin?” diye sordu Drehy bir küre çıkararak, parlayan küçük bir elmas çentikti. “Hemen şimdi? Nasıl olduğunu görmek istiyorum.”

“Bu bir bayram sporu değil Drehy,” dedi Kaladin.

“Bunu hak etmiş olduğumuzu düşünmüyor musun?” Sigzil oturduğu taştan öne doğru eğildi.

Kaladin durakladı. Sonra tereddütlü bir şekilde bir parmağıyla uzandı ve küreye dokundu. Sertçe nefes çekti, Işık’ı içine çekmek gittikçe daha da doğal hale geliyordu. Küre soldu. Fırtınaışığı Kaladin’in derisinde parlamaya başladı ve o da daha hızlı akmasını, gözle görülür hale gelmesini sağlamak için normal nefes alıp vermeye başladı. Kaya eski, perişan bir battaniyeyi çıkardı ve bunu ateşin üstüne fırlatarak alevsprenlerini rahatsız etti, alevler battaniyeyi delip geçmeden önce birkaç saniye için bir karanlık yaratmıştı.

O karanlıkta Kaladin derisinden yükselmekte olan saf beyaz ışıkla parlıyordu.

“Fırtınalar adına...” dedi Drehy nefesi kesilerek.

“Peki, bununla ne *yapabiliyorsun?*” diye sordu Skar hevesle. “Cevap vermedin.”

“Ne yapabileceğimden tam emin değilim,” dedi Kaladin elini önünde kaldırarak. Bir an sonra soldu ve ateş de battaniyeyi yakarak hepsini tekrar aydınlattı. “Sadece birkaç haftadır kesin olarak farkındayım. Okları kendime doğru çekebiliyorum ve kayaları birbirlerine yapıştırabiliyorum. Işık beni daha hızlı ve daha güçlü yapıyor ve yaralarımı da iyileştiriyor.”

“Seni ne *kadar* daha güçlü yapıyor?” dedi Sigzil. “Kayalar sen onları birbirine yapıştırdıktan sonra ne kadar ağırlık, taşıyabiliyor ve ne kadar süre bağlı kalıyorlar? Ne kadar daha hızlı oluyorsun? İki kat mı? Dörtte bir daha fazla mı? Bir ok sana doğru çekilemeden önce ne kadar uzakta olabilir ve başka şeyleri de çekebiliyor musun?”

Kaladin gözlerini kırpıştırdı. “Ben... Bilmem.”

“Eh, bu tür şeyleri bilmek epey önemli gibi görünüyor,” dedi Skar çenesini ovuşturarak.

“Test yapabiliriz,” dedi Kaya kollarını kavuşturarak gülümserken. “İyi fikir bu.”

“Belki bu bizim kendimizin de nasıl yapabileceğimizi öğrenmemize yardıma olur,” diye ekledi Moash.

“Öğrenilecek şey değil bu.” Kaya, başını salladı. “*Hole ental*’lardan biri bu. Ona özgü bir şey.”

“Bunu kesin olarak bilmiyorsun,” dedi Teft.

“Kesin olarak bilmediğimi kesin olarak bilmiyorsun.” Kaya ona doğru bir kaşığı salladı. “Ye güvecini.”

Kaladin ellerini kaldırdı. “Bundan hiç kimseye bahsedemezsiniz. Benden korkacaklar, belki benim Yokelçilerle ya da Parlayanlar’la ilişkili olduğumu düşünecekler. Bu konuda yemin etmenizi istiyorum.”

Kaladin onlara baktı ve onlar da birer birer başlarını salladılar.

“Ama biz de yardım etmek istiyoruz,” dedi Skar. “Kendimiz öğrenemesek bile. Bu şey senin bir parçan ve sen de bizden birisin. Köprü Dört. Değil mi?”

Kaladin hevesli yüzlerine baktı ve başıyla onaylamaktan kendini alıkoyamadı. “Evet. Evet, yardım edebilirsiniz.”

“Mükemmel,” dedi Sigzil. “Hızını, reflekslerini ve bu yaratabildiğin bağların gücünü ölçmek için bir test listesi hazırlayacağım. Yapabileceğin başka bir şeylerin daha olup olmadığını da belirlemenin bir yolunu bulmamız gerekecek.”

“Atın onu uçurumdan,” dedi Kaya.

“Bunun ne faydası olacak?” diye sordu Peet.

Kaya omzunu silkti. “Eğer başka becerileri, de varsa, bu şey ortaya çıkmalarına neden olacak, hı? Daha iyisi yok oğlandan adam yapmak için uçurumdan düşmekten!”

Kaladin onu ekşi bir yüz ifadesiyle izledi ve Kaya da güldü. “Küçük uçurum olacak.” Minik bir miktara işaret etmek için baş ve işaret parmaklarını kaldırdı. “Büyük bir tanesi için seni fazla seviyorum.”

“Sanıyorum şaka yapıyorsun,” dedi Kaladin güvecinden bir lokma alarak. “Ama sırf güvende olmak için, ben uyurken herhangi bir deney yapmaya kalkma diye bu gece seni tavana yapıştıracağım.”

Köprücüler gülüştü.

“Sadece biz uyumaya çalışırken çok fazla parlamamaya çalış, ha gancho?” dedi Lopen.

“Elimden geleni yapacağım.” Bir kaşık dolusu güveç daha aldı. Tadı her zaman olduğundan daha iyi gelmişti. Kaya tarifi mi değiştirmişti?

Yoksa bu başka bir şey miydi? O yemeğini yemek için arkasına yaslanırken diğer köprücüler muhabbet etmeye başladılar; evlerinden ve geçmişlerinden bahsediyorlardı. Bir zamanlar tabii olan şeyler. Diğer ekiplerden olan birkaç adam, Kaladin’in yardım etmiş olduğu yaralılar, hatta birkaç tane hâlâ uyanık olan yalnız ruh da o tarafa doğru geldi. Köprü Dört’ün adamları onları hoş karşıladılar, onlara güveç vererek yer açtılar.

Herkes Kaladin’in hissediyor olduğu kadar tükenmiş görünüyordu ama hiç kimse gidip yatmaktan bahsetmiyordu. Kaladin şimdi bunun neden olduğunu görebiliyordu. Birlikte olmak, Kaya’nın güvecini yemek, ateş çıtırdar ve havaya sarı ışıktan dans eden kıvılcımlar göndererek tüterken alçak sesli konuşmaları dinlemek...

Bu uykunun olabileceğinden daha rahatlatıcıydı. Kaladin gülümseyerek arkasına yaslandı. Yukarıdaki karanlık gökyüzüne ve büyük safir aya doğru baktı. Sonra da gözlerini kapattı, dinliyordu.

Üç adam daha ölmüştü. Malop, Kulaksız Jaks ve Narm. Kaladin onları kurtaramamıştı. Ama o ve Köprü Dört, yüzlerce başkasını korumuşlardı. Bir daha asla bir köprü turuna çıkmak zorunda kalmayacak, bir daha asla Parshendi oklarıyla yüzleşmek zorunda kalmayacak, eğer istemezlerse bir daha asla dövüşmek zorunda kalmayacak olan yüzlerce kişi. Daha kişisel olarak, Kaladin’in arkadaşlarının yirmi yedi tanesi yaşıyordu. Kısmen onun yaptığı şeyler, kısmen de kendi kahramanlıkları sayesinde.

Yirmi yedi adam yaşıyordu. Kaladin en sonunda birilerini kurtarmayı başarabilmişti.

Şu an için, bu kadarı yeterliydi.

Shallan gözlerini ovuşturdu. Jasnah'nın notlarını okumuştu, en azından en önemli olanlarını. Sadece onlar bile büyük bir yığın yapıyordu. Hâlâ locada oturmaktaydı, gerçi ona sırtına alarak hastane cübbesini örtebileceği bir battaniye getirmesi için bir parshman göndermişlerdi.

Gözleri ağlayarak, sonra da okuyarak harcanan gece yüzünden yanıyordu. Tükenmişti. Ama yine de kendini canlı hissediyordu.

"Bu doğru," dedi. "Sen haklısın. Yokelçiler parshman. Başka hiçbir farklı açıklama göremiyorum."

Jasnah gülümsedi, sadece tek bir kişiyi ikna etmiş olduğu düşünülürse, kendisinden garip bir şekilde memnun kalmış gibi görünüyordu.

"Peki, şimdi ne olacak?"

"Bunun senin önceki araştırmalarınla ilgisi var."

"Benim araştırmalarım mı? Yani babanın ölümü mü demek istiyorsun?"

"Doğru."

"Parshendiler ona saldırdı," dedi Shallan. "Onu aniden öldürdüler, bir uyarı olmadan." Ona odaklandı. "Senin bütün bunları araştırmaya başlamana

sebep olan şey buydu, değil mi?”

Jasnah başıyla onayladı. “Anahtar o vahşi parshmanlar, Harap Ovalar’ın Parshendileri.” Öne doğru eğildi. “Shallan. Bizi beklemekte olan felâket fazlasıyla gerçek, fazlasıyla korkunç. Beni korkutmaları için mistik uyanlara ya da dinsel vaazlara ihtiyacım yok. Ben kendi kendime yeteri kadar dehşet içindeyim.”

“Ama biz parshmanları evcilleştirdik.”

“Öyle mi? Shallan, onların neler yaptığını düşün, onlara nasıl davranıldığını, ne kadar sıklıkla kullanıldıklarını.”

Shallan tereddüt etti. Parshmenler her yerdeydi.

“Yemeklerimizi onlar servis ediyor,” diye devam etti Jasnah. “Ambarlarımızda onlar çalışıyor. *Çocuklarımıza* onlar bakıyor. Roshar üzerinde biraz parshmanın olmadığı tek bir köy yok. Onları görmezden geliyoruz; onların sadece orada olmalarını, her zaman yapmış oldukları gibi yapmalarını bekliyoruz. Şikâyet etmeden çalışmalarını.

“Ama bir grup bir anda barışçıl dostlardan gaddar savaşçılara dönüştü. Bir şeyler onları ateşledi. Tıpkı yüzlerce yıl önce, Hanedan Çağları olarak bilinen günler sırasında olduğu gibi. Bir barış dönemi oluyor, bunun ardından ise hiç kimsenin anlamadığı sebepler yüzünden öfkeyle delirmiş olan parshmanların istilası geliyordu. İnsanoğlunun ‘Cehennem’e sürgün edilmemek’ için savaşıyor olmasının ardındaki şey işte *buydu.* Uygarlığımızı neredeyse sona erdiren şey buydu. İnsanların onlardan Issızlıklar olarak bahsetmesine neden olacak kadar ürkütücü olan korkunç, tekrar eden afetler bunlardı.

“Parshmenleri besledik. Onları toplumumuzun her alanına kattık. Patlamayı bekleyen bir yücefırtınayı dizginlemiş olduğumuzun asla farkına varmadan; onlara bel bağlamış durumdayız. Harap Ovalar’dan gelen anlatılar bu Parshendilerin birbirlerinden uzaktayken bile şarkılarını eş zamanlı olarak söylemelerini sağlayan kendi aralarında iletişim kurma becerilerinden bahsediyor. Onların akılları uzakalemler gibi bağlantılı. Bunun ne anlama geldiğini fark edebiliyor musun?”

Shallan başını sallayarak onayladı. Eğer Roshar üzerindeki her parshman özgürlük ya da daha beteri *intikam* isteyerek bir anda efendilerine karşı dönerse ne olurdu? “Mahvoluruz. Bizim bildiğimiz şekliyle uygarlık çöker. Bir şeyler *yapmak* zorundayız!”

“Yapıyoruz,” dedi Jasnah. “Kanıt topluyor, bildiğimizi düşündüğümüz şeyleri bildiğimizden emin olmaya çalışıyoruz.”

“Ve daha kaç tane kanıta ihtiyacımız var?”

“Çok. Pek çok.” Jasnah kitaplara göz attı. “Tarihçelerde henüz anlamadığım bazı şeyler var. Parshmenlerin yanında savaşan yaratıkların, bir tür kocakabuk olabilecek taştan hayvanların hikâyeleri ve bir doğruluk payı olabileceğini düşündüğüm başka gariplikler var. Ama Kharbranth’ın bize önerebileceği şeyleri tükettik. Hâlâ bunun içine girmeyi istiyor musun? Bu taşıyacağımız ağır bir yük olacak. Daha uzun bir süre arazilerine geri dönemeyeceksin.”

Shallan kardeşlerini düşünerek dudaklarını ısırdı. “Şimdi bu bildiklerimden sonra gitmeme izin verir misin?”

“Senin kaçmanın yollarını ararken bana hizmet etmeni istemiyorum.” Jasnah’nın sesi bitkin geliyordu.

“Kardeşlerimi öylece terk edemem.” Shallan’ın içi tekrar burkuldu. “Ama bu onlardan daha önemli. Cehennem adına, bu *senden* ya da *benden* ya da herhangi birimizden daha önemli. Yardım etmek zorundayım Jasnah. Bunu bırakıp gidemem. Aileme yardım etmek için başka bir yol bulacağım.”

“İyi. O zaman git eşyalarımızı topla. Yarın o senin için kiralamış olduğum gemiyle gidiyoruz.”

“Jah Keved’e mi gidiyoruz?”

“Hayır. Bunların hepsinin merkezine gitmemiz gerek.” Shallan’a baktı. “Harap Ovalar’a gidiyoruz. Parshendilerin bir zamanlar sıradan parshmanlar olup olmadığını ve eğer öyleyse onları neyin ateşlemiş olduğunu bulmamız gerek. Belki ben bunun hakkında yanılıyorumdur ama eğer haklıysam, sıradan parshmanları askerlere dönüştürmenin anahtarı Parshendilerin elinde olabilir.” Sonra da, kederli bir şekilde devam etti. “Ve bunu da söylediklerimi başka birisi yapıp, onları bize karşı kullanmadan önce yapmalıyız..”

“Başka birisi mi?” dedi Shallan içinde ani bir panik sancısı hissederek. “Bunu arayan başkaları da mı var?”

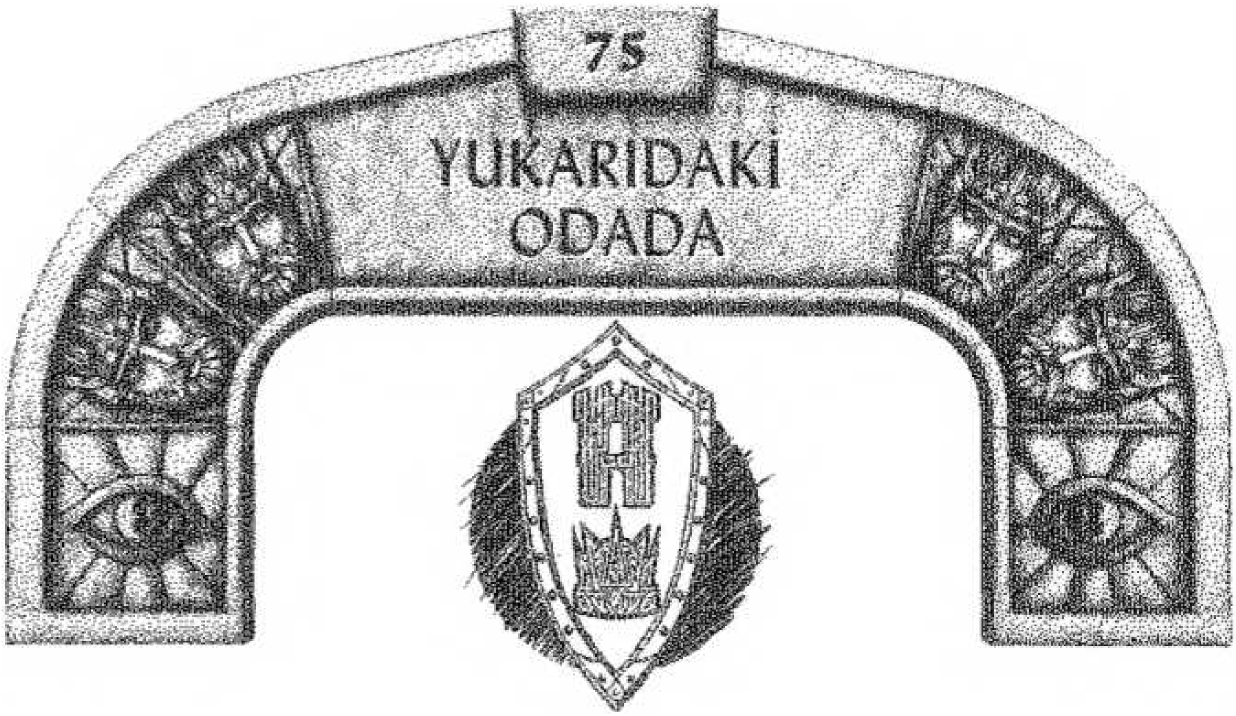
“Tabii ki var. Bana suikast düzenlemek için bu kadar zahmete kimin gireceğini düşünüyorsun?” Masasının üstündeki bîr kâğıt yığınına doğru uzandı. “Onlar hakkında pek bir şey bilmiyorum. Bildiğim kadarıyla, bu sırları arayan çok sayıda grup olabilir. Ama bir tanesini kesin olarak biliyorum. Kendilerine Hayaletkan diyorlar.” Aradan bir kâğıdı çekti.

“Arkadaşın Kabsal da onlardan biriydi. Kolunun iç tarafında onların sembolünün bir dövmesini bulduk.”

Jasnah kâğıdı gösterdi. Sayfada birbirlerinin üstüne binecek şekilde dizilmiş üç elmastan oluşan bir sembol vardı.

Bu Nan Balat’ın ona haftalar önce göstermiş olduğu sembolün aynısıydı. Babasının vekilharcı ve Ruhdökümcüyü kullanmayı bilen adamı olan Luesh’in taktığı sembol. Gelip ailesine Ruhdökümcüyü geri vermeleri için baskı yapmış olan adamlar, Shallan’ın babasına yüceprensliğe oynaması için mali destek vermiş olan adamlar tarafından da taşınan sembol.

“Yukarıdaki Yaradan,” diye fısıldadı Shallan. Başını kaldırdı. “Jasnah, sanıyorum... Benim *babam* da bu grubun bir üyesiydi.”

Kayaları inletmeye yetecek kadar güçlü olan yücefırtına rüzgârları Dalinar’ın yerleşkesinin üstünde esmeye başladı. Navani Dalinar’a iyice sokulmuş, ona sarılıyordu. Kokusu harikaydı. Onun kendisi için ne kadar endişelendiğini bilmek... Dalinar’ın utangaç hissetmesine neden oluyordu.

Onun geri dönmüş olmasına karşı hissediyor olduğu sevinç Elhokar’a davranış şekline karşı hissettiği öfkeyi köreltmeye yetiyordu, şu an için. O da kabul edecekti. Bunun yapılması gerekiyordu.

Yücefırtına kuvvetle bastırırken Dalinar görünün geldiğini hissetti. Gözlerini kapatarak görünün onu almasına izin verdi. Vereceği bir karar vardı, bir sorumluluk. Ne yapacaktı? Bu görüler ona yalan söylemiş ya da en azından onu yanlış yönlendirmişti. Dalinar’a onlara artık güvenemezmiş gibi geliyordu, en azından bir zamanlar olduğu gibi şüphe duymadan.

Derin bir nefes alarak gözlerini açtı ve kendisini dumanlı bir yerde buldu. Temkinli bir şekilde etrafına bakındı. Gökyüzü karanlıktı ve sivri ve kaba, mat kemik beyazı taşlardan oluşmuş bir ovada duruyordu. Her yöne doğru

göz alabildiğince uzanıyordu. Sonsuzluğa doğru. Kıvrımlı gri dumandan oluşmuş biçimsiz figürler zeminden yükseliyordu. Burada bir sandalye. Orada yanlara doğru kıvrılarak kaybolan sarmaşıkları açılmış bir kayafilizi. Yanında üniformalı bir adamın şekli belirdi, sessiz ve buğulu, ağzı açık göğe doğru uyuşuk bir şekilde yükseliyordu. Figürler daha yükseğe çıktıkça biçimsizleşiyor ve eriyorlardı; gerçi biçimlerini olması gerekenden daha uzun bir süre için koruyormuş gibiydiler. Yukarısında saf karanlık, her tarafında dumandan şekiller yükselirken sınırsız ovanın üstünde durmak sinir bozucuydu.

Bu daha önce gördüğü hiçbir görüye benzemiyordu. Bu daha...

Hayır, dur. Kaşlarını çatarak bir ağaç figürü yakınında yerden fırlarken geriye bir adım attı. *Bu yeri daha önce de görmüştüm. Görülerimin ilkinde, çok uzun zaman önce.* O görü aklımda bulanıktı. Onun kafasını karıştırmıştı, görü belirsizdi, sanki aklı görmekte olduğu şeyi kabul etmeyi öğrenememiş gibiydi. Hatta net olarak hatırladığı tek şey...

“Onları birleştirmelisin,” diye gümbürdedi güçlü bir ses.

... Tek şey sesti. Her yanından ona seslenmiş, dumandan figürlerin bulanıklaşmasına ve dağılmasına neden olmuştu.

“Neden bana yalan söyledin?” diye hesap sordu Dalinar büyük karanlığa. “Senin dediğini yaptım ve ihanete uğradım?”

“Onları birleştir. Güneş ufka yaklaşıyor. Dinmezfırtına geliyor. Gerçek Issızlık. Kederler Gecesi. Hazırlanmalısın. İnsanlarınla güç ve barıştan oluşan bir kale inşa et, rüzgârlara direnmek için bir duvar. Aranızda çekişmeyi kesin ve birleşin.”

“Cevaplara ihtiyacım var?” dedi Dalinar. “Artık sana güvenmiyorum. Eğer seni dinlememi istiyorsan, o zaman yapman gereken...”

Görü değişti. Hızla etrafına bakınarak hâlâ taşlardan oluşan bir ovanın üstünde olduğunu gördü ama gökyüzünde normal bir güneş vardı. Taştan ova Roshar’ın üstündeki sıradan bir ova gibi görünüyordu.

Bu görülerden birinin onu konuşacağı ve etkileşeceği birilerinin olmadığı bir yere göndermesi çok garipti. Gerçi, ilk kez olsun, kendi giysilerini giyiyordu. Keskin mavi Kholin üniforması.

Bu da daha önce olmuş muydu, o dumanlı yeri gördüğü diğer seferde? Evet... Olmuştu. Bu daha önce de gördüğü bir yere ilk defa tekrar gönderilişiydi. Neden?

Dikkatli bir şekilde manzarayı taradı. Ses onunla tekrar konuşmadığı için de yürümeye başladı; çatlamış blokların ve kırık şist parçalarının, taşların ve kayaların yanından geçiyordu. Hiç bitki yoktu, kayafilizleri bile. Sadece kırık taşlarla dolu boş bir manzara.

En sonunda, bir sırt gördü. Yüksek zemine çıkmak iyi bir fikir gibi geliyordu; gerçi oraya kadar yürümek saatler alır gibi görünüyordu. Görü sona ermedi. Zaman bu görülerde çoğunlukla garipti. Onu güçlendirmesi için Parezırhı'nı da giyiyor olmayı dileyerek, kaya oluşumundan yukarı doğru yürümeye devam etti. En sonunda yukarıya vardığında, kenardan aşağı bakmak için kıyıya doğru yürüdü.

Ve orada da Kholinar'ı gördü; evi, Alethkar'ın başkenti.

Yok edilmişti.

Güzel binalar paramparça olmuştu. Rüzgârbıçakları devrilmişti. Ortalıkta ceset yoktu, sadece kırık taşlar vardı. Bu daha önce Nohadon'la birlikteyken gördüğü görü gibi değildi. Bu uzak geçmişin Kholinar'ı değildi; kendi sarayının yıkıntılarını görebiliyordu. Ama gerçek dünyada Kholinar'ın yakınlarında, şimdi üstünde durmakta olduğu gibi bir kaya oluşumu yoktu. Daha önce her zaman bu görüler ona geçmişi göstermişti. Şimdiki ise geleceğin bir görüntüsü müydü?

"Artık daha fazla onunla savaşamam," dedi ses.

Dalinar sıçrayarak yan tarafa bir göz attı. Orada duran bir şekil vardı. Koyu derisi ve saf beyaz saçları olan bir adam. Uzun boylu, geniş göğüslü ama iri yarı değildi, garip bir kesimi olan egzotik kıyafetler giyiyordu: bol, dalgalanan bir pantolon ve sadece beline kadar inen bir ceket. İkisi de altından yapılmış gibi görünüyordu.

Evet... Tam olarak bu aynı şey daha önce de olmuştu, ilk gördüğü görüde. Dalinar bunu şimdi hatırlayabiliyordu. "Kimsin sen?" diye hesap sordu Dalinar. "Neden bana bu görüleri gösteriyorsun?"

"Orada görebilirsin," dedi adam eliyle işaret ederek. "Eğer dikkatlice bakarsan. Uzaklarda başlıyor."

Dalinar o yöne göz attı, sinirlenmişti. Özel olarak herhangi bir şey seçemiyordu.

"Fırtına kapsın, bir kez olsun sorularıma cevap vermeyecek misin?" dedi Dalinar. "Eğer sadece bilmeceler gibi konuşacaksan bütün bunların ne faydası var?"

Adam cevap vermedi. Sadece eliyle işaret etmeye devam ediyordu. Ve... Evet, bir şeyler *oluyordu.* Havada yaklaşan bir gölge vardı. Karanlıktan bir duvar. Bir yücefırtına gibiydi, ama onda *yanlış* olan bir şey vardı.

"En azından bana şunu söyle," dedi Dalinar. "Hangi zamanı görüyoruz? Bu geçmiş mi, gelecek mi, yoksa tamamen başka bir şey mi?"

Adam hemen cevap vermedi. Sonra dedi ki, "Büyük ihtimalle bunun gelecekten bir görüntü olup olmadığını merak ediyorsun."

Dalinar irkildi. "Daha demin... Daha demin onu sordum..."

Bu tanıdıktı. Fazla tanıdık.

Geçen sefer de tam olarak aynı şeyi söylemişti, diye farkına vardı Dalinar bir ürperme hissederek. *Bunların hepsi oldu. Aynı görüyü görüyorum.*

Adam ufka doğru gözlerini kısarak baktı. "Geleceği tam olarak göremiyorum. Terbiye, o bu konuda benden daha iyidir. Gelecek sanki kırılmakta olan bir pencere gibidir. Ne kadar uzağa bakarsan, pencere de o kadar çok. parçaya ayrılır. Yakın gelecek önceden belirlenebilir ama uzak gelecek... Sadece tahmin yürütebiliyorum."

"Sen beni duyamıyorsun, değil mi?" diye sordu Dalinar en sonunda dehşet içinde anlamaya başlarken. "Asla da duyamadın."

Babalarımın kanı... O *beni duymazdan gelmiyor.* O *beni göremiyor!* O *bilmeceler gibi konuşmuyor. Sadece öyle görünüyordu çünkü ben onun söylediği şeyleri benim sorularıma verdiği muğlak cevaplar olarak düşündüm.*

O *bana Sadeas'a güvenmemi söylemedi. Ben... Ben sadece öyle varsaydım...*

Dalinar'ın etrafında her şey sarsılıyormuş gibi göründü. Önyargıları, bildiğini düşünmüş olduğu şeyler. Yerin kendisi.

"Bu gerçekleşebilecek olan bir şey," dedi adam uzaklara doğru başıyla işaret ederek. "Bu benim olmasından korktuğum şey. Bu *onun* istediği şey. Gerçek Issızlık."

Hayır, o havadaki duvar bir yücefırtına değildi. O devasa gölgeyi yaratan şey yağmur değil, uçuşan tozdu. Şimdi bu görüyü tam olarak hatırlamıştı. Burada bitiyordu, o aklı karışmış olarak gözlerini yaklaşmakta olan o toz duvarına doğru dilemişken.

Ancak bu sefer görü devam etti.

Adam ona doğru döndü, "Sana bunu yaptığım için üzgünüm. Umuyorum ki, şimdiye kadar görmüş olduğun şeyler sana anlaman için bir temel

kazandırmıştır. Ama kesin olarak bilemiyorum. Senin kim olduğunu ya da buraya nasıl ulaşabilmiş olduğunu bilmiyorum.”

“Ben...” dedi ve duraksadı. Diyecek ne vardı ki? Bir önemi var mıydı?

“Gösterdiğim şeylerin çoğu benim doğrudan görmüş olduğum şeyler,” dedi adam.

“Ama bunun gibi bazıları, benim korkularımdan doğuyor. Eğer ben korkuyorsam, sen de korkmalısın.”

Zemin titriyordu. Toz duvarını yaratan bir şey vardı. Yaklaşmakta olan bir şey.

Yer aşağı düşüyordu.

Dalinar’ın nefesi kesildi, ileride kayalar paramparça oluyor, dağılıyor, toza dönüşüyorlardı. Her şey sallanmaya başlarken geri çekildi; bu yıkılmakta olan kayaların korkunç kükreyişinin eşlik ettiği devasa bir depremdi. Yere düştü.

Korkunç, gümbürtülü, dehşet verici bir kâbus anı oldu. Sarsıntı, yıkım, dünyanın kendisi ölüyormuş gibi gelen sesler.

Sonra bunlar geçti. Dalinar titreyen bacaklarının üstünde doğrulmadan önce bir nefes alıp verdi. O ve adam tek bir kaya zirvesinin üstünde duruyorlardı. Her nedense korunmuş olan minik bir parça. Havaya yükselen birkaç adım genişliğindeki taş bir sütun gibiydi.

Etraflarında, dünya *yoktu.* Kholinar gitmişti. Her şey aşağıdaki ölçülemez karanlığın içine düşmüştü. İmkânsız bir şekilde geride kalmış olan o minicik kaya parçasının üstünde dururken başının döndüğünü hissetti.

“Bu da ne?” diye hesap sordu Dalinar; gerçi varlığın onu duyamayacağını biliyordu.

Adam kederle etrafına bakındı. “Geride fazla bir şey bırakamıyorum. Sadece sana verilmiş olan bu birkaç görüntü. Sen her kimsen.”

“Bu görüler... Bunlar bir günlük gibi, değil mi? Senin yazdığın bir tarihçe, geride bıraktığın bir kitap; yalnız ben bunu okumuyor ama görüyorum.”

Adam gökyüzüne doğru baktı. “Birilerinin bir gün bunu görüp görmeyeceğinden bile emin değilim. Ben artık yokum, görüyorsun.”

Dalinar cevap vermedi. Zirvenin sarp kıyısından aşağıdaki hiçliğe baktı; dehşete kapılmıştı.

“Bu sadece sizinle de ilgili değil,” dedi adam elini yukarı kaldırarak. Gökyüzündeki bir ışık söndü, Dalinar’ın orada olduğunu fark etmemiş

olduğu bir ışıktı. Sonra bir diğeri daha söndü. Güneş de solgunlaşıyormuş gibi görünüyordu.

"Bu onların hepsiyle ilgili," dedi şekil. "Onun benim için geleceğini anlamış olmam gerekirdi."

"Kimsin sen?" diye sordu Dalinar kelimeleri kendi kendine seslendirerek.

Adam hâlâ gökyüzüne doğru bakıyordu. "Bunu bırakıyorum çünkü bir şeyler olmak zorunda. Keşfedilecek bir umut. Birilerinin ne yapılması gerektiğini bulması için bir fırsat. Onunla savaşmak istiyor musun?"

"Evet," derken buldu Dalinar kendisini, bunun bir fark yaratmadığını bildiği hâlde. "Onun kim olduğunu bilmiyorum ama eğer yapmak istediği şey *buysa,* o zaman onunla savaşacağım."

"Birilerinin onlara önderlik etmesi gerek."

"Ben yaparım," dedi Dalinar. Kelimeler kendi kendilerine çıkmışlardı.

"Birilerinin onları birleştirmesi gerek."

"Ben yaparım."

"Birilerinin onları koruması gerek."

"Ben yaparım!"

Adam bir an için sessizleşti. Ondan sonra net, canlı bir sesle konuştu. "Ölümden önce yaşam. Zayıflıktan önce güç. Hedeften önce yolculuk. Tekrar et eski yeminleri ve insanlara bir zamanlar sahip oldukları Pareleri geri getir." Dalinar'a doğru dönerek gözlerinin içine baktı. "Parlayan Şövalyeler tekrar ayağa kalkmalı."

"Bunun nasıl yapılabileceğine aklım ermiyor," dedi Dalinar yumuşak bir sesle. "Ama deneyeceğim."

"İnsanoğlu onunla birleşerek yüzleşmek zorunda," dedi adam Dalinar'ın yanına gelip bir elini omzuna koyarak. "Geçmiş zamanlarda olduğu gibi birbirinizle çekişemezsiniz. O fark etti ki, sizler eğer zaman verilirse kendi kendinizin düşmanları olacaksınız. Fark etti ki, sizinle savaşmasına *gerek yok.* Eğer sizin unutmanızı sağlayabilir, sizlerin birbirinize karşı dönmenizi sağlayabilirse. Efsaneleriniz kazanmış olduğunuzu söylüyor. Ama aslında biz kaybettik. Ve kaybetmeye de devam ediyoruz."

"Kimsin sen?" diye sordu Dalinar bir kez daha, sesi daha yumuşaktı.

"Keşke daha fazlasını da yapabilseydim," diye tekrar etti altın giysili şekil. "Onun bir şampiyon seçmesini sağlayabilirsiniz. O da bazı kurallara uymak zorunda. Hepimiz öyleyiz. Bir şampiyon sizin için iyi olabilir ama bu

kesin değil. Ve... Şafakpareleri olmadan... Eh, ben elimden geleni yaptım. Sizleri yalnız bırakmak çok ama çok korkunç bir şey."

"Kimsin sen?" diye sordu Dalinar bir kez daha. Ama öte yandan, zaten bildiğini düşünüyordu.

"Ben... Tanrı'yım... Tanrı *idim.* Sizlerin Yaradan dediğiniz kişi, insanoğlunun yaratıcısı." Adam gözlerini kapattı. "Ve şimdi ise ben öldüm. Garaz beni öldürdü. Üzgünüm."

Gecenin karanlığına, “Hissedebiliyor musunuz?” diye sordu Akıl. “Demin bir şeyler değişti. İnanıyorum ki bu dünya altına ettiği zaman çıkan ses.” Üç muhafız Kholinar’ın kalın tahta şehir kapılarının hemen içinde dikiliyorlardı. Adamlar Akıl’ı endişe içinde izliyordu.

Kapılar kapalıydı ve bu üç adam gece gözcülerindendi, bir şekilde yaptıkları şeye uygun olmayan bir unvan. Zamanlarını “gözlemekten” çok çene çalarak, esneyerek ve kumar oynayarak ya da bu gece için, rahatsız bir şekilde dikilmiş, deli bir adamı dinleyerek geçiriyorlardı.

Bu deli adamın tesadüf eseri mavi gözleri vardı ve bu da onun pek çok beladan sıyrılmasını sağlıyordu. Belki de Akıl’ın bu insanların göz rengi kadar basit bir şeye önem veriyor olmasından dolayı şaşırmış olması gerekirdi ama o pek çok yerde bulunmuş ve bir sürü yönetim şekli görmüştü. Bu durum diğerlerinin pek çoğundan daha saçmaymış gibi görünmüyordu.

Ve elbette, bu insanların böyle yapıyor olmasının da bir sebebi vardı. Eh, çoğu zaman bir sebep olurdu. Onların durumunda ise tesadüf eseri bu iyi bir sebepti.

“Berrakbey?” diye sordu muhafızlardan bir tanesi Akıl’ın kutularının üstünde oturmakta olduğu yere bakarak. Bunlar hiçbir şeyin çalınmayacağından emin olmak için muhafızlara bahşiş vermiş olan bir tüccar tarafından oraya yığılmış ve bırakılmışlardı. Akıl için, bunlar sadece elverişli bir tünek idi. Çantası yanında oturuyordu ve dizlerinin üstünde de akort etmekte olduğu kare şeklindeki telli bir çalgı olan enthiri duruyordu. Bu enstrümanı kucağına koyup tellerine dokunarak yukarıdan çalardın. “Berrakbey?” diye tekrarladı muhafız. “Burada ne yapıyorsunuz?”

“Bekliyorum,” dedi Akıl, Başını kaldırarak doğuya doğru baktı. “Fırtınanın gelmesini bekliyorum.”

Bu muhafızların daha da rahatsız olmalarına neden oldu. Bu gece bir yücefırtına beklenmiyordu.

Akıl enthirini çalmaya başladı. “Hadi zaman geçirmek için biraz muhabbet edelim. Söyleyin bana. İnsanların başkalarında değer verdiği şey nedir?

Müzik sessiz binalar, ara sokaklar ve yıpranmış kaldırım taşlarından oluşan bir dinleyici kitlesine doğru çalınmaktaydı. Muhafızlar ona cevap vermedi. Şehre tam akşam çökmeden önce girmiş, sonra da kapıların yanındaki kutuların üstüne oturarak müzik yapmaya başlamış olan siyah giysili *açıkgöz* bir adam hakkında ne düşüneceklerini bilemiyorlardı.

“Ee?” diye sordu Akıl, müziği keserek. “Ne düşünüyorsunuz? Eğer bir adam ya da kadının her türlü yeteneği olsaydı; en çok saygı duyulanı, en iyi gözle bakılanı, en çok değerli olduğu düşünüleni hangisi olurdu?”

“Ee... Müzik mi?” dedi adamlardan birisi en sonunda.

“Evet, sık bulunan bir cevap,” dedi Akıl birkaç pes notaya dokunarak. “Bir keresinde bu soruyu bazı çok bilge âlimlere sormuştum. İnsan yeteneklerin hangisini en değerli olarak kabul eder? Bir tanesi senin de bu kadar kurnazca bir şekilde tahmin etmiş olduğun gibi sanatsal yetenekten bahsetmişti. Bir diğeri büyük zekâyı seçmişti. En sonuncusu ise icat etme yeteneğini, fevkalâde araçları tasarlama ve yaratma becerisini seçti.”

Enthirde belirli bir ezgi çalmıyordu, sadece orada burada dokunuşlar, arada bir de bir dizi ya da bir beşli aralığı. Sanki havadan sudan konuşmanın müzik formunda olanı gibiydi çaldıkları.

“Estetik dehâ, yaratıcılık, kavrayış, sezgi,” dedi Akıl. “Gerçekten de asil fikirler. Çoğu insan eğer seçim şansı verilirse onlardan bir tanesini seçecek

ve becerilerin en büyüğü olduğunu söyleyecektir." Bir tele dokundu. "Bizler ne kadar da güzel yalancılarız."

Muhafızlar birbirlerine göz attılar; duvardaki yerlerinde yanmakta olan meşaleler onları turuncu bir ışıkla koyuyordu.

"Benim bir kötümser olduğumu düşünüyorsunuz," dedi Akıl. "Size insanların bu ideallere değer verdiklerini iddia ettiklerini ama gizli gizli daha adi becerileri tercih ettiklerini söyleyeceğimi düşünüyorsunuz. Para kazanma ya da kadınları etkileme becerisi gibi. Eh, ben gerçekten de bir kötümserim ama şu durumda o âlimlerin aslında dürüst olduklarını düşünüyorum. Onların cevapları insanların ruhları adına veriliyor. Kalbimizin derinliklerinde, erdemliliğe ve büyük başarılara inanmayı ve onları seçmeyi istiyoruz. İşte bu yüzden yalanlarımız, özellikle de kendi kendimize söylediklerimiz, bu kadar güzel."

Bir şarkıyı çalmaya başladı. İlk başta basit bir melodi, yumuşak, hafif. Bütün dünyanın değişeceği sessiz bir gece için bir şarkı.

Askerlerden bir tanesi boğazını temizledi. "Peki, bir adamın sahip olabileceği en değerli beceri nedir?" Sesi gerçekten de merak ediyormuş gibiydi.

"En ufak bir fikrim yok," dedi Akıl. "Neyse ki, soru bu değildi. En değerli olanın ne olduğunu sormadım, *insanların en değerli gördüğünün* ne olduğunu sordum. Bu soruların arasındaki fark aynı anda hem minicik hem de dünyanın kendisi kadar kocaman."

Şarkısını çalarak tellere birer birer dokunmaya devam ediyordu. Kimse bir enthirin tellerini tıngırdatamazdı. Bu asla yapılacak şey değildi; en azından birazcık bile olsa adap sahibi olan herhangi biri böyle davranmazdı.

"Bunda da, her şeyde olduğu gibi, hareketlerimiz bizi ele veriyor," dedi Akıl. "Eğer bir sanatçı, yeni ve çığır açıcı teknikler kullanarak müthiş bir güzelliğe sahip bir eser yaratırsa, usta olarak yüceltilecek ve sanatta yeni bir akım başlatacaktır. Ancak ya başka bir tanesi, tam olarak aynı seviyede olan yeteneğiyle, öbüründen bağımsız olarak çalışarak aynı başarıyı bir ay sonra gösterirse ne olacak? O da benzer bir şekilde övgü alacak mı? Hayır. Ona taklitçi denilecek.

"Zekâ. Eğer büyük bir düşünür matematikte, bilimde ya da felsefede yeni bir teori geliştirecek olursa, biz ona bilge diyeceğiz. Onun ayaklarının dibinde oturarak dinleyeceğiz ve binlerce ve binlerce kişinin saygı duyması için onun adım tarihe geçireceğiz. Ama ya başka bir adam, o aynı teoriyi

kendi başına belirleyecek, sonra da bulgularını yayınlamakta sadece tek bir hafta gecikecek olursa ne olacak? O da büyüklüğü için hatırlanacak mı? Hayır. O unutulacak.

"Yaratıcılık. Bir kadın büyük değeri olan yeni bir şey inşa ediyor, bir mühendislik abidesi ya da bir tür fabrial. O bir mucit olarak bilinecek. Ama ya aynı yeteneğe sahip olan bir başkası, bunun zaten üretilmiş olduğunun farkında olmaksızın bir yıl sonra aynı şeyi yaratırsa, *o* yaratıcılığı için ödüllendirilecek mi? Hayır. Ona bir kopyacı ve bir sahtekâr denilecek."

Tellerine dokunarak melodinin devam etmesine izin verdi, çarpıcı, akıldan çıkmayan türdendi ama hafiften alay eder bir havası da vardı. "Ve bu yüzden, sonuç olarak ne karara varmalıyız?" dedi. "Saygı duyduğumuz şey bir dâhinin *zekâsı* mı? Eğer sebep becerisi, aklının güzelliği olsaydı; ürününü daha önceden görmüş olup olmamız bir fark yaratmadan bunu övmez miydik?

"Ama övmeyiz. Diğer açılardan denk olarak iki mükemmel sanat eserini düşündüğümüz zaman, daha büyük övgüyü *ilk* önce yapanına vereceğiz. Ne yarattığının bir önemi yok. *Başka birinden daha önce* yaratmış olmanın önemi var.

"Yani bizim takdir ettiğimiz şey güzelliğin kendisi değil. Zekânın gücü değil. Yaratıcılık, sanatsallık ya da becerinin kendisi değil. Bir adamın sahip olabileceğini düşündüğümüz en büyük yetenek mi?" Son bir tele dokundu. "Bana öyle görünüyor ki, bu orijinallikten başka hiçbir şey değil."

Muhafızların akılları karışmış gibi görünüyordu.

Kapılar sarsıldı. Bir şey dışarıdan kapılara çarpmıştı.

"Fırtına geldi," dedi Akıl ayağa kalkarak.

Muhafızlar duvara dayanmış olarak bıraktıkları mızraklarına doğru atıldılar. Bir muhafız karakolları vardı ama bu boştu, gece havasını tercih ediyorlardı.

Sanki dışarıda devasa bir şey varmış gibi kapı tekrar sarsıldı. Muhafızlar bağırarak duvarın üstündeki adamlara seslendiler. Kapı üçüncü bir defa daha güçlü sarsılıp, sanki büyük bir kaya vuruyormuş gibi titreyerek gümbürderken kargaşa büküm sürmekteydi.

Ve sonra da parlak, gümüşi bir kılıç devasa kapıların arasına saplanarak yukarı doğru fırladı ve kapıyı kapalı tutan sürgüyü kesti. Bir Parekılıcı.

Kapılar savrularak açıldı. Muhafızlar tökezleyerek geri kaçtılar. Akıl çantası omzunun üstünde, enthiri bir elinde, kutuların üstünde bekliyordu.

Kapıların dışındaki karanlık taş yolda durmakta olan koyu derili tek bir adam vardı. Saçları uzun ve keçeleşmişti, giysisi beline dolanmış çuvala benzer perişan bir kumaş parçasından başka bir şey değildi. Başı eğilmiş olarak duruyordu; ıslak, şekilsiz saçları yüzünü örtmüş, dal ve yaprak parçaları takılmış olan bir sakala karışıyordu.

Kasları pırıldıyordu, sanki az önce çok uzun bir mesafeyi yüzerek gelmiş gibi ıslaktı. Eli yan tarafındaki kabzanın üstünde, ucu yere dönük olan devasa bir Parekılıcı taşıyordu; yaklaşık bir parmak kadarı taşın içine girmişti. Kılıç meşale ışığını yansıtıyordu; uzun, dar ve düzdü, devasa bir diken şeklindeydi.

"Hoş geldin, kayıp olan," diye fısıldadı Akıl.

"Sen kimsin!" diye seslendi muhafızlardan bir tanesi endişeyle, diğer ikisinden biri alarm vermek için koşarak giderken.

Şekil soruyu umursamadı. Parekılıcı'nı sanki çok büyük bir ağırlığı varmış gibi sürükleyerek öne doğru bir adım attı. Arkasında yeri keserek kayalarda ince bir oyuk bırakıyordu. Şekil dengesiz bir şekilde yürüyordu ve neredeyse düşecek gibi oldu. Kapıya dayanarak kendini düzeltti ve bir saç buklesi yüzünün yan tarafına kayarak gözlerini açığa çıkardı. Koyu kahverengi gözler, düşük sınıflı bir adamınkiler gibi. O gözler vahşi ve sersemlemişti.

Adam en sonunda dehşet içinde dikilmiş, mızraklarını ona doğru tutmakta olan iki muhafızı fark etti. Boş elini onlara doğru kaldırdı. "Gidin," dedi perişan bir şekilde. Alethçeyi mükemmel konuşuyordu; bir şivenin izi bile yoktu. "Koşun! Haber verin! Uyarın!"

"Sen kimsin?" diye zar zor sordu muhafızlardan bir tanesi. "Ne uyarısı? Kim saldırıyor?"

Adam duraksadı. Bir elini başına doğru kaldırdı, sallanıyordu. "Ben mi kimim? Ben... Ben Talenel'Elin'im, Taşkiriş, Yaradan'ın Elçisi, Issızlık geldi. Ah, Tanrım... Geldi. Ve ben başarısız oldum."

Öne doğru devrilerek taşlık zemine düştü, Parekılıcı da arkasında tangırtıyla devrildi. Kaybolmadı. Muhafızlar azıcık ilerledi. Bir tanesi adamı mızrağının ucuyla dürtükledi.

Bir Elçi olduğunu iddia etmiş olan adam kımıldamadı.

"Değer verdiğimiz şey nedir?" diye fısıldadı Akıl, "Yaratıcılık. Orijinallik. Yenilik. Ama en önemlisi... Vaktindelik. Korkarım ki sen çok geç kalmış olabilirsin benim şanssız, kafası karışık dostum."

FIRTİNAIŞIĞI ARŞİVİ

BİRİNCİ CİLDİN SONU

SON NOT

“Sessizliğin üstünde, aydınlatan fırtınalar —ölen fırtınalar— aydınlatıyor üstteki sessizliği.”

Yukarıdaki örnek bir kelek olduğu için dikkate değer; Vorin kutsal şiirinin karmaşık bir biçimi. Kelek sadece (kelimelerin çekim eklerinin değişmesine izin vererek) sondan ve baştan aynı şekilde okunmuyor ama aynı zamanda her biri bütün bir düşünceyi oluşturacak şekilde olan beş belirgin daha küçük kesime de ayrılabiliyor.

Şiirin bütün hali dilbilimsel açıdan doğru ve (teorik olarak) kuvvetli bir anlamı olan bir cümle oluşturmak. Bir kelek oluşturmadaki zorluk yüzünden, bu yapı bir zamanlar bütün Vorin şiirindeki en yüksek ve en etkileyici biçim olarak kabul ediliyordu.

Bu keleğin okuma yazma bilmeyen, ölmek üzere bir Herdazlı tarafından doğru düzgün konuşamadığı bir dilde söylenmiş olduğu gerçeği de özellikle dikkate değer olmalıdır. Sözü geçen bu kelek hiçbir Vorin şiir kitabında kaydedilmiş değil, bu nedenle de örneğin sadece bir zamanlar duymuş olduğunu tekrar ediyor olması oldukça olasılıkdışı. Bunu göstermiş olduğumuz ardentlerin hiçbirisi bunu duymuş değildi, ancak üç tanesi şiirin yapısını övdü ve şairle tanışmayı istedi.

Fırtınaların neden önemli olabileceğini ve şiirin bu bahsedilen fırtınaların hem üstünde hem de altında sessizlik olduğuna işaret ederek ne anlatmak istediğini çözmeyi ise güçlü olduğu bir günde Majesteleri’nin aklına bırakıyoruz.

—Joshor, Majesteleri'nin Sessiz Toplayıcıları'nın Başı, Tanatanev 1173

♦
♦♦

ARS ARCANUM

ON ÖZLER VE BUNLARIN TARİHİ İLİŞKİLERİ

SAYI	Mücevher	İz	Vücut Odağı	Ruhdökümsel Özellikleri	Birincil / İkincil İlahi Öznitelikleri
1 Jes	Safir	Meltem	Nefes alma	Şeffaf gaz, hava	Koruyucu / Önderlik edici
2 Nan	Dumantaşı	Buhar	Nefes verme	Koyu gaz, duman, sis	Adil / Emin
3 Chach	Yakut	Kıvılcım	Ruh	Ateş	Cesur / İtaatkâr
4 Vev	Elmas	Berraklık	Gözler	Kuvars, cam, kristal	Seven / İyileştirici
5 Palah	Zümrüt	Selüloz	Saç	Tahta, bitkiler, yosun	Âlim / Cömert
6 Shash	Lâl Taşı	Kan	Kan	Kan, yağ dışında sıvılar	Yaratıcı / Dürüst
7 Betab	Zirkon	İçyağı	Yağ	Her türlü yağ	Bilge / Dikkatli
8 Kak	Ametist	Sır	Tırnaklar	Metal	Azimli / Üretici
9 Tanat	Topaz	Çakıl	Kemik	Kaya ve taş	Güvenilir / Becerikli

10 Ishi	Heliodor	Kiriş	Et	Et, vücut	Dindar / Yol gösterici

Yukarıdaki liste On Özlerle ilişkilendirilmiş olan geleneksel Vorin sembolizminin kusursuz olmayan bir şekilde bir araya getirilmiş halini gösteriyor. Bir araya toplandıkları zaman bunlar Yaradan'ın Çifte Göz'ünü oluşturuyor; bitkilerin ve yaratıkların yaratılışını temsil eden iki gözbebeği olan bir göz. Bu ayrıca çoğu zaman Parlayan Şövalyeler ile ilişkilendirilen kum saati şeklinin de temelini oluşturuyor.

Eski âlimler ayrıca bu listeye her biri sayılardan ve Özler'den birisiyle klasik bir şekilde ilişkilendirilmiş olan Elçiler'in kendilerinin yanı sıra, Parlayan Şövalyeler'in on tarikatını da ekliyordu.

Ben henüz Yokbağlama'nın on seviyesinin ya da onun kuzeni olan Eski Büyü'nün bu düzenlemeye nasıl dâhil edilebildiklerinden, tabii eğer gerçekten de dâhil edilebiliyorlarsa, emin değilim. Araştırmalarını gerçekten de Yokbağlama'dan bile daha ezoterik olan bir diri yetenek olması gerektiğine işaret ediyor. Belki de Eski Büyü onların içine dâhil edilebiliyordur; gerçi ben onun tamamen farklı bir şey olduğundan şüphe etmeye başlıyorum.

FABRİALLARIN YARATIMI ÜZERİNE

Şu ana kadar beş fabrial gruplaması keşfedildi. Onların yaratılış yöntemleri artifabrian dünyası tarafından dikkatle korunuyor ama onlar bir zamanlar Parlayan Şövalyeler tarafından yapılan daha mistik Dalgabağlamaların aksine, kararlı bilim kadınlarının işi gibi görünüyorlar.

DEĞİŞİM FABRİALLARI

Artırıcılar: Bu fabriallar bir şeyleri artırmak için inşa ediliyorlar. Örneğin ısı, acı ve hatta hafif bir rüzgâr yaratabiliyorlar. Bunlar da bütün fabriallar gibi Fırtınaışığı ile çalışıyor. En verimli kuvvetler, duygular ya da algılarla çalışıyormuş gibi görünüyorlar.

Jah Keved'de yarım-pareler denilen aletler de dayanıklılığını artırmak üzere bir metal plakaya bu türdeki fabrialların eklenmesi ile yaratılıyor. Bu türdeki

fabrialların pek çok farklı türden mücevher kullanılarak inşa edildiğini gördüm; benim tahminim on Kutuptaşından herhangi birinin işe yarayacağı.

Eksilticiler: Bu fabriallar da artırıcıların yaptığı şeyin tersini yapıyor ve genel olarak da kuzenleriyle aynı sınırlamalara sahipmiş gibi görünüyorlar. Benimle sırlarını paylaşmış olan artifabrianlar, şu ana kadar yaratılmış olanlardan çok daha üstün fabriallar yaratmanın da mümkün olduğuna inanıyor gibi görünüyorlardı, özellikle de artırıcılar ve eksilticiler konusunda.

ÇİFTLENİMLİ FABRİALLAR

Birleştiriciler: Bir yakutu doldurarak ve bana açıklanmamış olan bir yöntem takip edilerek (gerçi bazı tahminlerim var) çiftlenimli iki mücevher yaratılabilir. Süreç orijinal yakutu ikiye bölmeyi gerektiriyor. Ondan sonra ise iki yan uzaktan paralel tepkiler yaratıyor. Bu türdeki fabrialların en sık bulunan çeşitlerinden biri uzakalemler.

Kuvvetin korunumu geçerli; örneğin eğer bir tanesi ağır bir taşa takılıysa, ona çiftlenimli olan fabrialı kaldırmak için de taşın kendisini kaldırmak için gerekli olanla aynı büyüklükte kuvvete ihtiyaç var. Fabrialın yaratılması sırasında, yanların etkileşimleri yok olmadan birbirlerinden uzaklaştırılabilecekleri mesafeyi etkileyen bir tür süreç varmış gibi görünüyor.

Çeviriciler: Bir yakut yerine bir ametist kullanmak da bir mücevherin çiftlenimli iki yarısını oluşturuyor ama bu ikisi birbirlerine *zıt* tepki veriyorlar. Örneğin bir tanesi yukarı kaldırıldığı zaman öbürü aşağı doğru bastırılıyor.

Bu fabriallar daha yeni keşfedildiler ama şimdiden olası kullanım alanları üzerine tahminlerde bulunuluyor. Bu fabrial türünde bazı beklenmedik sınırlamalar varmış gibi görünüyor ancak ben bunların ne olduğunu keşfetmekte başarılı olamadım.

UYARI FABRİALLARI

Bu grupta sadece gayrı resmi olarak Uyarıcı olarak bilinen bir tane fabrial var. Bir Uyarıcı yakınlardaki bir nesne, duygu, algı ya da olayın haberini verebiliyor. Bu fabriallar odak olarak bir heliodor taşı kullanıyorlar. Bunun işe

yarayacak tek mücevher türü mü olduğunu, yoksa heliodorun kullanılması için başka bir sebep mi olduğunu bilmiyorum.

Bu fabrialın durumunda, içine doldurabileceğiniz Fırtınaışığı miktarı menzilini etkiliyor. Bu nedenle de kullanılan mücevherin büyüklüğü çok önemli.

RÜZGÂRKOŞUSU VE ÇİVİLEMELER

Beyazlı Suikastçının garip yeteneklerinin raporları, beni genel olarak bilinmediklerine inandığım bazı bilgi kaynaklarına yönlendirdi. Rüzgârkoşucular, Parlayan Şövalyeler'in bir tarikatıydı ve onlar iki birincil Dalgabağlama türünü kullanırdı. Bu Dalgabağlamalarının etkileri, tarikatın üyeleri arasında gayrıresmi olarak Üç Çivilemeler olarak bilinirdi.

TEMEL ÇİVİLEME: YERÇEKİMSEL DEĞİŞİM

Tarikat içinde en sık kullanılan Çivileme türü buydu, gerçi kullanması en kolay olanı bu değildi. (Bu özellik aşağıdaki Tam Çivileme'ye ait.) Bir Temel Çivileme bir varlığın ya da nesnenin altındaki gezegenle olan görünmeyen yerçekimsel bağını yok ederek, bunun yerine o varlık ya da nesneyi geçici olarak farklı bir nesne ya da yöne doğru bağlamayı içeriyordu.

Bu fiilen yerçekimi kuvvetinde bir değişiklik yaratarak, gezegenin kendi enerjilerinin yönünü değiştiriyor. Bir Temel Çivileme bir Rüzgârkoşucunun duvarlardan yukarı koşabilmesini, cisimleri ya da insanları uçurarak havaya fırlatmasını ya da benzer etkiler yaratmasını sağlıyordu. Bu türdeki Çivilemenin gelişmiş kullanımları bir Rüzgârkoşucunun kütlesinin bir kısmını yukarıya doğru bağlayarak kendisini daha hafif hale getirmesini de sağlayabilirdi. (Matematiksel olarak kişinin kütlesinin dörtte birini yukarı bağlamak bir kişinin etkin ağırlığını yarıya indirir. Kişinin kütlesinin yarısını yukarı bağlamak da ağırlıksızlık yaratır.)

Birden fazla Temel Çivileme, ayrıca bir nesneyi ya da insan vücudunu aşağı doğru ağırlığının iki katı, üç katı veya başka katlarıyla da çekebilirdi,

TAM ÇİVİLEME: NESNELERİ BİRBİRLERİNE BAĞLAMA

Bir Tam Çivileme, Temel Çivilemeye çok benziyor olabilir ama tamamen farklı prensipler ile çalışıyorlardı. Bir tanesi yerçekimiyle ilgiliyken, diğeri cisimleri birbirlerine bağlayan kuvvet (ya da Parlayanlar'ın onları adlandırdığı şekliyle Dalga) olan adezyon kuvveti ile ilgiliydi. Ben bu Dalga'nın atmosfer basıncıyla bir ilgisi olduğunu düşünüyorum.

Bir Tam Çivileme yaratmak için, bir Rüzgârkoşucu bir nesneyi Fırtınaışığıyla doldurur, sonra da buna başka bir nesneyi bastırırdı. İki nesne birbirlerine neredeyse koparması imkânsız olan aşırı derecede kuvvetli bir bağ ile bağlanırdı. Hatta çoğu malzeme onları bir arada tutan bağın kopmasından önce kendileri kırılırdı.

TERS ÇİVİLEME: BİR NESNEYE YERÇEKİMSEL KUVVET VERME

Ben bunun aslında Temel Çivilemenin özelleştirilmiş bir şekli olduğuna inanıyorum. Bu Çivileme türü üç Çivilemenin arasında en az miktarda Fırtınaışığı gerektireniydi. Rüzgârkoşucu bir şeyi doldurur ve ona zihinsel bir komut vererek, başka nesneleri bu nesneye doğru kuvvetle sürükleyecek olan bir *çekim* yaratırdı.

Özünde, bu Çivileme bir nesnenin etrafında, o nesnenin aşağıdaki zeminle olan görünmez bağım taklit eden bir baloncuk yaratıyordu. Bu nedenle de bu Çivilemenin yere dokunmakta olan, yani gezegenle olan bağları en kuvvetli durumda olan nesneleri etkilemesi çok daha zordu. Düşmekte ya da havada olan cisimleri etkilemek en kolayıydı. Diğer nesneler de etkilenebilirdi ama bunun için gerekli olan beceri ve Fırtınaışığı miktarı çok daha yüksekti.

[←]

1.İngilizce metinde geçen ve kırık, kırık parça gibi anlamlar taşıyan "shard" kelimesi, Türkçe metinde parça, kısım anlamına gelen "pare” kelimesiyle karşılanmıştır. (çn)

[←]

2.Yaklaşık otuz santime denk gelen uzunluk ölçüsü. (çn)

[←]

3.Stormblessed: Fırtınanın kutsadığı. (çn)

[←]

4.Paçeta: Taşların yontulmuş yüzlerinden her biri, faseta. (çn)

[←]

5.Ocak taşı. (çn)

[←]

6.Aksiyom: Doğru olduğu herkes tarafından kabul edilen önerme. (çn)

[←]

7.Golyan: 9-10 cm uzunluğunda sazangillerden bir balık türü. (çn)

[←]

8.Gallant: Cesur, yiğit. (çn)

[←]

9.Tüm Sanderson kitaplarının geçtiği evren. (çn)

[←]

10. Oathbringer: Yemin getiren. (çn)

[←]

11. Sunraiser: Güneşi doğuran. (çn)

[←]

12. Sureblood: Sağlamkan. (çn)

[←]

13.İntikam. (çn)

[←]

14.Güneşyapan (çn)

[←]

15. Antifabrian: Fabriallerle çalışan ve üretenler. (çn)

[←]

16. Skar: Tıp dilinde yara izi. (çn)

[←]

17. Breakneek: Aşırı hızlı, süratli, (ç.n)

[←]

18. Kata: Özellikle savaş sanatlarında tek ya da eşli olarak yapılan, detaylı olarak düzenlenmiş hareketler dizisi. (çn)